ಕಾರವಾರದೊಳಗೆ ಜರುಗಿದ
೧೭ನೇ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನ.

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ಸೋಮವಾರ ಬೆಳಗ್ಗಿನ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ರಾ|| ಬ|| ಆರ್. ಪ್ರಭು [illegible], ಬಾಳಿಕಮೂರ, ರಾ|| ಗೋಕಾಕ ಸದಾನಂದರಾಯರು ಸ್ವಾಗತಪರ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಹಾಡಿ ಸಭಿಕರ ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡಿದರು. ಬಳಿಕ, ಸ್ವಾಗತಾಧ್ಯಕ್ಷ ಶ್ರೀ|| ಶಾಸ್ತ್ರಿ [illegible] ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು.

ಸ್ವಾಗತಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಭಾಷಣ.

ಶ್ರೀ|| [illegible] ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯು [illegible], ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ [illegible] ಕರ್ನಾಟಕದ ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳಿಗಿಂತ ಬಿನ್ನ [illegible] ಸಮ್ಮೇಳನವನ್ನು [illegible] ಸ್ವಾಗತ [illegible] ಅತ್ಯಂತ [illegible] ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಬ್ರಿಟಿಶರ ಆಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕವು [illegible] ತೊಂದರೆಗಳಾಗಿವೆಯೆಂದೂ, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡದೊಳಗಿನ ಕನ್ನಡೇತರ [illegible] ಕನ್ನಡದ [illegible] ತೋರಿಸುವದಿಲ್ಲವೆಂದೂ [illegible] ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ [illegible] ವೇದಾಂತದ [illegible] ಭಾರತವರ್ಷದೊಳಗಿನ ಎಲ್ಲ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಬೇಕೆಂದೂ, ಆ ಭಾಷೆಯು ಅವರವರಿಗೆ [illegible] ಅವಶ್ಯವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕೆಂದೂ [illegible] ಸಾಹಿತ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ, [illegible] ಕನ್ನಡ ನಾಡು [illegible] ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಬೇಕಾದರೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೇವಕರು [illegible] ಸೇರಬೇಕೆಂದೂ ಕರ್ನಾಟಕದ ಒಂದು ಭಾಗದ [illegible] ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಗದವರು [illegible] ತೋರಿಸುವದು ಯುಕ್ತವಲ್ಲೆಂದೂ ಸೂಚಿಸಿದರು. ಈ ಹಿಂದೆ ಕರ್ನಾಟಕವು [illegible] ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕನ್ನಡಿಗರ [illegible] ಧೈರ್ಯವು [illegible] ಬಂದಿದೆಯೆಂದು ಉದ್ಗರಿಸಿದರು.

ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೂ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೂ [illegible] ಸಂಬಂಧವಿದ್ದುದರಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಬ್ದಗಳನ್ನಾಗಲಿ, [illegible] ಕನ್ನಡ [illegible] ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತಿರುವದೆಂದು [illegible] ಹೀಗೆ ಹಳಗನ್ನಡ—ಹೊಸಗನ್ನಡವೆಂಬ [illegible] ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೇವಕರು [illegible] ಅಥವಾ [illegible] ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡುವದನ್ನು [illegible] ಬೇಕೆಂದೂ, [illegible] ಸೂಚಿಸಿದರು.

—ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ [illegible] ವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಕನ್ನಡ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು [illegible] ಜನರು [illegible] ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಿವಿಧ ವಿಷಯಗಳ [illegible] ಗ್ರಂಥ ಬರೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ, [illegible] ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಒಂದು [illegible] ಬೇಕೆಂದೂ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ [illegible] ತೆರೆಯಬೇಕೆಂದೂ, [illegible] ಗ್ರಂಥಗಳು [illegible] ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ [illegible] ಒಂದು [illegible] ಬೇಕೆಂದೂ, ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ [illegible] ಮಾಡಿರುವ ಗದ್ಯ, ಪದ್ಯಗಳನ್ನು [illegible] ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ [illegible] ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು [illegible] ಕನ್ನಡ [illegible] ದೇಶದ ಸಹಾಯ [illegible] ಬೇಕಾಗಿದೆ [illegible].

ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ [illegible] ಸಾಹಿತ್ಯ [illegible] ಕರ್ನಾಟಕ [illegible] ಕಾರಣಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿದರು [illegible] ಕೇಂದ್ರ [illegible] ಕಾರಣಗಳಿದ್ದರೂ [illegible] ಸಮ್ಮೇಳನ [illegible] ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಕೋರಿದರು.

ಬಳಿಕ, ರಾ|| ಬ|| ಮುಳಿಯ ತಿಮ್ಮಪ್ಪಯ್ಯನವರು [illegible] ಅಧ್ಯಕ್ಷರ [illegible] ರಾ|| [illegible] ಕರ್ನಾಟಕ [illegible] ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಸ್ಥಾನವನ್ನು [illegible] ವಹಿಸಿದರು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಭಾಷಣ

ಕನ್ನಡಿಗ ಸೋದರರೇ,

ಈ ಅಧ್ಯಕ್ಷಪದವಿಗೆ ತಾವು ನನ್ನನ್ನು ಆರಿಸಿದ್ದುದರಿಂದ [illegible] ಏನು ಸಂದೇಹ [illegible] ಇಲ್ಲ, [illegible] ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕನ್ನಡಿಗರು [illegible] ಈ ಅಧ್ಯಕ್ಷಪದವಿ [illegible] ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ [illegible] ಎಲ್ಲಿ? [illegible] ಅವರ [illegible] ಅಭಿವೃದ್ಧಿ [illegible] ಈ ಕಾರ್ಯಭಾರವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದೇನೆ [illegible] ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನಿಂದ [illegible] ಈ [illegible] ಕೈಗೊಳ್ಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯು [illegible] ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ [illegible] ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯು [illegible] ಶ್ರೀ [illegible] ಸ್ಥಳವನ್ನು [illegible] ಶಕ್ತಿ [illegible] ನಾಡಿನಿಂದ [illegible] ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ಆದರಿಂದಲೇ "[illegible]" ಎಂದು [illegible] ನಾಗರ [illegible] ಕನ್ನಡಿಯು [illegible].

ಈ ನಾಡಿಗೆ ಸೇರಿದುದು [illegible] ಬಹಳ [illegible] ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬನವಾಸಿಯು [illegible] ಆದರಿಂದ [illegible] ಈ ನಾಡನ್ನು ವಿಶೇಷ [illegible] ಅತಿಶಯ [illegible] ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಈ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನವು [illegible] ಹೊಸಗನ್ನಡ [illegible] ಸಾಹಿತ್ಯ ದೇವಿ [illegible], ಎಂದು ಸಮಾಧಾನವಡ [illegible].

[illegible] ಸಾಹಿತ್ಯ [illegible] ಕನ್ನಡ [illegible] ವೇದ [illegible] ಸಂಸ್ಕೃತ [illegible] ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನೇ [illegible] ಸಾಹಿತ್ಯ [illegible] ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನೇ [illegible].

ಸಂಸ್ಕೃತ [illegible] ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು [illegible] ಈ [illegible] ನ್ಯಾಯ [illegible] ಎಂಬ [illegible] ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಸಂಸ್ಕೃತಿ [illegible] ಸಾಹಿತ್ಯ [illegible].

[illegible] ಸ್ಮೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ [illegible] ಈ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು [illegible] ಬೇಕಾದರೆ, [illegible] ಸಾಹಿತ್ಯಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ [illegible] ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ [illegible] ಸಂಸ್ಕೃತಿ [illegible] ಸಾಹಿತ್ಯ [illegible] ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ [illegible] ಆಧುನಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯ [illegible] ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ [illegible] ಸಾಹಿತ್ಯವು, ದೇಶ ಭಾಷಾತ್ಮಕವಾಗಿ [illegible] ಸಂಸ್ಕೃತಿ [illegible] ಕನ್ನಡಿಗರಲ್ಲಿ ಈ [illegible] ಇತ್ತೀಚೆಗೆ [illegible] ಆನಂದ [illegible].

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ [illegible] ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ [illegible] ಕೊಂಬೆಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಕೊಂಬೆಗಳು ಅನ್ಯೋನ್ಯವಾಗಿ [illegible] ಈ ಕೊಂಬೆಗಳು [illegible] ಒಂದಾಗಿ [illegible] ಸೌಂದರ್ಯ — [illegible]

ಪಂಗಡದ ಕವಿಗಳಲ್ಲಿ ಮತಭೇದವಿತ್ತು, ಒಂದೆರಡು ಪ್ರಾಂತಿಕ ಭೇದವಿತ್ತು. ಕಾವ್ಯದ ಮಾರ್ಗಭೇದವಿತ್ತು, ಎಷ್ಟೆಷ್ಟೋ ಭೇದವಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಆ ಭೇದಗಳಿಂದ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಅಭಿಮಾನವೇನೂ ಆಗದೆ ಅಪೂರ್ವವೇ ಕೀರ್ತಿಯುಕ್ತ ಬಂದಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುವದಾದರೆ, ಸಾಹಿತ್ಯವು ಲಕ್ಷಣಬದ್ಧವಾಗಿ ಹೊರಟಿರುವ ಮುನ್ನಡೆಯಂತೆ «ಸಾಹಿತ್ಯವೆಂದರೆ, ಒಪ್ಪಿಸ್ಸಿದ ಶಬ್ದ, ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಶಕ್ತಿ ನದು, ಲಕ್ಷಣಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುಬಿದ್ದು ಹೋದರೆ, ಅದರ ಮಾರ್ಗದ ಸಾಹಸದ ಬದಲು ಲಕ್ಷಣವೇ ಪರೀಕ್ಷೆ», ಎಂದು ಅದನ್ನು ಊರೆಲ್ಲೆಲ್ಲ ಸಾರಿ-ಸಾರಿ ಹೇಳುವ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆ ವೀರಶೈವರಿಗೆ ಒಂದು ಕಡೆಯು ಒಂದು ಬಿನ್ನರು, ಎಂದೆನಿಸಿ ಎರಡನ್ನೂ ಸಾಧಿಸಿದ ಜಾಣ್ಮೆ ವೈಷ್ಣವರಿಗೆ.

ಜೈನರು ಭಾಷಾಶುದ್ಧತೆಗಾಗಿ ಹೋರಾಡಿದರು. ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗ, ಕಾವ್ಯಾವಲೋಕನ, ಭಾಷಾಭೂಷಣ, ಶಬ್ದಮಣಿದರ್ಪಣ, ಶಬ್ದಾನುಶಾಸನ, ಎಂಬ ಗ್ರಂಥಗಳೇ ಈ ಹೇಳಿಕೆಗೆ ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳು. ಈ ಜೈನರು ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೆ ಋಣಿಗಳೆಂದು ವೀರಶೈವರಿಗೆ ತೋರಿತು. ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವೀರಶೈವರು ಸರ್ವಸಮತಾವಾದಿಗಳು. ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಂಡ ಹಲವು ಕಟ್ಟುನಿಯಮಗಳನ್ನು ಹರಿದೊಗೆದ ವೀರಶೈವರಿಂದಲೇ ಕನ್ನಡವು ಹೊಸರೂಪಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿತು. ವೀರಶೈವರು ಪದ್ಯಗಳಿಂದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ವಚನಗಳಿಂದಲೂ ಅದನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿದರು.

ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಎರಡು ಪಂಗಡದವರೊಳಗಿನ ಉದಾತ್ತ ವಿಷಯಗಳನ್ನೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಉದಾರ ಪಕ್ಷದವರು ವೈಷ್ಣವ ಕವಿಗಳು. ಒಂದ ಮಧ್ಯಮ ಮಾರ್ಗದವರಲ್ಲಿ ಧುರೀಣರೂ ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವರೂ ಆದವರಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕದೇವರಾಜರ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವೈಷ್ಣವ ಕವಿಗಳ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವು ನೆಲೆಗೊಂಡಿತು. ಇವರೆಲ್ಲರ ಅಂತಸ್ಸ್ವನೇ ಮೊದಲಾದ ಉಚ್ಚ ಕನ್ನಡಿಗರೆಂಬ ಪ್ರೇಮ ಸಾಧಿಗಳೂ ಇದ್ದರು ಈಗನ್ನು ಅದಕ್ಕಾಧಾರವಾಗುತ್ತಿರುವದು ಹೊಸಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ-ಪೌರ್ವಾತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜೀವನ, ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ, ಈ ಮುಖ್ಯಗುಣಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಇದೇ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಸಿಂಹಾಸನವೇರುತ್ತದೆ.

ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗೆ ಪೂರ್ವದ ಹಳಗನ್ನಡ, ಹಳಗನ್ನಡ, ಹೊಸಗನ್ನಡ, ಹೀಗೆ ೩ ಅವಸ್ಥೆಗಳಿವೆಯೆಂದರೂ, ಪೂರ್ವದ ಹಳಗನ್ನಡವು ಈವರೆಗೆ ದೊರೆಯಿಸಿಯದ ಬನವಾಸಿಯಲ್ಲಿ ಅದೇ ಕದಂಬರ ಕಾಲದ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಿತೆಂದು ಶ್ರೀ ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ಯ ಅವರು ಕನ್ನಡ ಕವಿಚರಿತೆಯ ಮುನ್ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಪೂರ್ವದ ಹಳಗನ್ನಡವು ಹಳಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ, ಹಳಗನ್ನಡವು ಹೊಸಗನ್ನಡದಲ್ಲೂ ಬೆರೆತುಕೊಂಡಿದ್ದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಸ್ಥೂಲವಾದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿಂಗಡಿಸಿದರೆ, ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಎರಡೇ ಅವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿದರೆ ಸಾಕೆಂದು ನನ್ನ ಮತ. ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರದುದು ಹಳಗನ್ನಡವು, ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವದು ಹೊಸಗನ್ನಡ. ಇದು ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಒದಗುವ ವ್ಯಾಖ್ಯೆಯಾದರೂ ಬಳಕೆ ತಪ್ಪಿಹೋಗ ಪದವು ಒಂದೇ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಹಳೆಯದಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದರೆ, ಬಾಳದು ಒಳಗಿನವುಗಳು ಹುಟ್ಟುತ್ತವೆ, ಎಂದ ಮೇಲೆ ಇದೀ ಕವಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಂತಭೇದಗಳಿದ್ದರೆ ನೆರೆಹೊರೆಯ ಬೇರೆ ಭಾಷೆಯ ಸಂಸರ್ಗದಿಂದ ಪ್ರಾಂತ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವೈವಿಧ್ಯವುಂಟಾಗುವದು ಸಹಜವಲ್ಲವೆ? ಅದರಿಂದ ಒಂದು ಪ್ರಾಂತದ ದೇಶೀಯ ಶಬ್ದವು ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಾಂತದವರಿಗೆ ಪರಿಚಯವಿಲ್ಲದ್ದಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂಥ ಭಾಷೆಯನ್ನೇ ಬೇರೆ ಭಾಗದವರು ಹಳಗನ್ನಡವೆನ್ನುವರು, ಹೀಗಾಗಿ ಮೈಸೂರಗನ್ನಡವೆಂದು, ಧಾರವಾಡಗನ್ನಡವೆಂದು, ಮಂಗಳೂರಗನ್ನಡ ಮತ್ತೊಂದು, ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟೋ ಕನ್ನಡಗಳಿವೆ. ಪ್ರಾಂತಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದರೆ, ಕೆಲವು ಕಾಲದ ಮೇಲೆ ಇವುಗಳೇ ದೇಶ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಹಳಗನ್ನಡವಾಗುವದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ.

ಕೆಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯಗಳ ಪರಿಶೋಧನೆ ಮೂರು ವರ್ಗಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಂದು ಮಾತ್ರವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೂ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿಂದು ವ್ಯಾಕರಣವೆಂದು ನೃಪತುಂಗನ ತಮಿಳಿನ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದ ಹಳಗನ್ನಡವು ಬೆಳೆದಿದೆಯಾಯಿತು, ಅದೇ ದಕ್ಷಿಣ ಮಾರ್ಗದ ಭಾಷೆ. ತೆಲುಗಿನ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದ ಹೊಸಗನ್ನಡವಾಯಿತು, ಅದೇ ಉತ್ತರ ಮಾರ್ಗದ ಭಾಷೆ, ಎಂದು ಆಡಿಟ್ಟಿನ ವೇಳೆ ಈ ಮಾರ್ಗಭೇದಗಳನ್ನು ನೃಪತುಂಗನು ಉಕ್ತಿಸಿದನೆಂದು ಕೆಲವರ ಊಹೆ. ಈ ಭೇದವು ಸಾಮಾನ್ಯವಲ್ಲೆಂದು ಶ್ರೀಯುತ ಆರ್. ರಘುನಾಥರಾವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿತ್ತು.

ಕವಿಗಳಲ್ಲಿ ಭೇದವಿರುವಂತೆ ಆಯಾ ಮಾರ್ಗಗಳೊಳಗೂ ಭೇದವಿದೆ. ಅದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವೇ. ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲೂ ಗೌಡೀ ವೈದರ್ಭೀ, ಪಾಂಚಾಲೀ ಎಂಬ ಭೇದಗಳಿಲ್ಲವೇ? ದಕ್ಷಿಣ ಮಾರ್ಗದ ಲಕ್ಷಣವು ಸ್ವಭಾವೋಕ್ತಿ ಅಥವಾ ಸರಳೋಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಮಾರ್ಗದ ಲಕ್ಷಣವು ವಕ್ರೋಕ್ತಿಯೆಂದು ಹೇಳುವರು. ಆದರೆ ಈ ಭೇದವು ಸಮಂಜಸವಲ್ಲ. ಒಬ್ಬನೇ ಕವಿಯಲ್ಲಿ ಉಕ್ತಿವೈಚಿತ್ರ್ಯವು ಅನೇಕವಿರುತ್ತದೆ.

ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಹೇಳುವದಾದರೆ ಧಾರವಾಡ, ಮೈಸೂರು, ಮಂಗಳೂರುಗಳೆಂಬ ಮೂರು ಪ್ರಾಂತಗಳೇ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ 'ಗೆಳೆಯರ ಗುಂಪು', 'ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಘ', 'ಮಿತ್ರಮಂಡಲಿ' ಎಂಬ ಮೂರು ಸಣ್ಣ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸ್ಥಾಪಕ ಸಂಘಗಳಿವೆ. ಇವುಗಳ ಸದಸ್ಯರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ-ಪೌರ್ವಾತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳ ಸಮನ್ವಯದ ಉಪಾಸ್ತಿಯುಳ್ಳವರು. ಅವರ ಹೆಸರುಗಳೆಂದರೆ, ಹೊಸಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಅಡಿಗಟ್ಟು ಹಾಕಿ ಸುಂದರವಾದ ಮೊಗ್ಗಿಟ್ಟನ್ನು ಹಾಕಿಸಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುವ ಮಹನೀಯರಾದ ಶ್ರೀ ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರು, ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರು, ಶ್ರೀ ಪಂಜೆ ಮಂಗೇಶರಾಯರು. ಈ ಸಂಘಗಳಿಂದಾಗಿ ಕೆಲವು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಇವುಗಳ ಮೂಲಕವಾಗಿಯೂ, ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿಯೂ ಕೆಲವು ಮನೋಹರ ನೂತನ ಕಾವ್ಯಗಳು ಪ್ರಕಟವಾಗಿದ್ದುವೆ, ಹಲವು ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಶ್ರೀ ಕೇ. ವಿ. ಪುಟ್ಟಪ್ಪನವರು ಹಿಂದಿನ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿನ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಗುಣವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ನೂತನ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಅಂದವಾಗಿ ಪಡಿಸುವ ಕಾರ್ಯ ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ಕೇ. ಶಂಕರಭಟ್ಟರು ತಮ್ಮ ಇನ್ನೂ ಅಚ್ಚಾಗದ 'ಹಣ್ಣು-ಕಾಯಿ' ಎಂಬ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಹೊಸಪದ್ಧತಿಯ ಕವಿತಾ ಕುಸುಮಗಳನ್ನು ಅಂದವಾಗಿ ಪೋಣಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ಅಂಬಿಕಾತನಯದತ್ತರ '[illegible] ಸಂಕಲ'ವೆಂಬ ಕವಿತೆಯ ಉತ್ತಮ ವಿಚಾರಗಳು ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿವೆ.

ಈಗಿನ ಹೊಸಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಜೈನ, ವೀರಶೈವ, ವೈಷ್ಣವ ಎಂಬಂತಹ ಕಲಹ ಬಿಗಿತನವಿಲ್ಲ! ಇಂಗ್ಲೀಷ ಭಾಷಾಪರಿಚಯದಿಂದ ಬಂದ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಈಗಿನ ಕಾಲದ ವಾತಾವರಣದಿಂದ ಉಂಟಾದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾವನಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಈ ಮುಖ್ಯ ಗುಣಗಳಿಂದ ಹೊಸದು ಹುಟ್ಟಿ, ಇದು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಹಿಂದಿನ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಗುಣಗಳಿದ್ದಿಲ್ಲ ಎಂದಲ್ಲದೇ ಅದು ಒಂದಿಷ್ಟು ಸಡಿಲಾಗಿ ಉಳಿದಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಈಗಿನವರು 'ಕನ್ನಡಿಗರ'ನ್ನೆಲ್ಲ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿ ಪ್ರೇಮವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡತೊಡಗಿರುವದು ಸ್ವರ್ಗದ ಆನಂದವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಪ್ರಕಟವಾದ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಕೆಲವು ಪದ್ಯಗಳು ಇಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಬಹುಮಾನಗಳ ಹೊಂದಿವೆ. ಮೊದಲು ರಾಜಕೀಯದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಂತೆ ಸಾಹಿತ್ಯವೂ, ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಕೈದೋಳಗಿನ ಗಂಟೆ ಆಗಿತ್ತು, ಈಗ ಹಾಗಿಲ್ಲ, ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಾದಿಗಳು ಜೀವಂತವಾಗಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಅವುಗಳು ರಸಯುಕ್ತವಾದ ಸುವರ್ಣ [illegible] ಬಗೆಬೇಕಾಗಿವೆ.

ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ನಾಟ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಭರತಖಂಡದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮೊದಲಿನಿಂದ ಪದ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯವೇ ಹೆಚ್ಚು. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವಕಾಲದ ಗದ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಚಾವುಂಡರಾಯ ಪುರಾಣ, ದುರ್ಗಸಿಂಹನ ಪಂಚತಂತ್ರ, ಚಿಕದೇವರಾಜ ವಂಶಾವಳಿ ಮೊದಲಾದ ಕೆಲವೇ ಗದ್ಯ ಕಾವ್ಯಗಳು ನಮಗೆ ಸಿಕ್ಕಿವೆ. ಆ ಪೂರ್ವ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿರುವ ಗದ್ಯಗಳ ಹೊರತು 'ವೇದಗದ್ಯ' ದ ಗದ್ಯಗಳಾದರೂ ಇವು ಒಂದು ಬಗೆಯ ಪದ್ಯಗಳು. ದುರ್ಗಸಿಂಹನ ಪಂಚತಂತ್ರವು ಮಾತ್ರ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಗದ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿದೆ. ಪದ್ಯವೆಂಬುದು ಅನೇಕ ನಿಯಮಗಳಿಂದ ಬದ್ಧವಾಗಿ ಹೊತ್ತವರ ಸೊತ್ತೆನಿಸಿದೆ, ಬರಹಗಾರರಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಆದರಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಹುಟ್ಟು ಬೆಳಗುವದು ಹೇಗೆ? ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ತಿಳಿದ ಕನ್ನಡಿಗರು ವೀರಶೈವರು. ಅವರು ತಮ್ಮ ಮತತತ್ವಗಳನ್ನು ವಚನರೂಪವಾಗಿ ವಿಸ್ತರಿಸಿದರು. ಆದರೆ ವಚನಕ್ಕೆ ಅಂಟಿದ ಮತಗಳ ಆವರಣದಿಂದ ಅವರ ಹೃದಯವು ಎಲ್ಲರ ಮೆಚ್ಚಿಕೆಗೆ ಒಳಗಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆ ನಂತರ ಗದ್ಯದ ನ್ಯೂನತೆ ಕಂಡು ಮಿಡಿದವನು ಮುದ್ದಣನು. ಈ ಗದ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯದ ನ್ಯೂನತೆಯು ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ನಿವೃತ್ತಿಗೊಳ್ಳುತ್ತ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಶ್ರೀ ಮಾಸ್ತಿ ವೆಂಕಟೇಶ ಅಯ್ಯಂಗಾರರ ಚಿಕ್ಕ ಕತೆಗಳು ಕಾಲವನ್ನು ಕಾದಿವೆ. ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರ ಲೇಖನಿಯಿಂದ ಹೊರಟ 'ಕನ್ನಡ ಗೀತಾರಹಸ್ಯ', 'ಕರ್ನಾಟಕದ ಗತವೈಭವ', 'ವೀರ ರತ್ನಗಳು' ಎಂಬ ಈ ಮೂರು ಗದ್ಯ ರತ್ನಗಳು ರತ್ನತ್ರಯವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇವರ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದಲೇ ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುವ 'ಜಕಾತಿಗಳೊಳಗಿನ ವೈಚಿತ್ರ್ಯ', 'ಪರ್ವ ಸಂಭವ' ಎಂಬ ಶ್ರೀ ಪಂಡಿತ ತಾರಾನಾಥರ ಗ್ರಂಥಗಳೂ ಅಮೂಲ್ಯವಾದವು. ಶ್ರೀ ಪಂಜೆ ಮಂಗೇಶರಾಯರು ಬರೆದಿರುವ 'ಕೋಟಿ-ಚನ್ನಯ' ಎಂಬ ಕತೆಯು ತುಳುನಾಡಿನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಪರಿಚಯಿಸುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀ ಕೇ. ಶಂಕರಭಟ್ಟರ 'ಹಿಡಿಂಬೆ'ಯು ಹಳಗನ್ನಡವನ್ನು ಹೊಸತಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಸಮಯದ ನ್ಯೂನತೆಯು ಮೂಲಕ ಈ ವಿಷಯ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳಲಾರೆ. ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಂತಭೇದದಿಂದ ನೆಲೆಗೊಂಡ ಕನ್ನಡದ ಕವಲುಗಳು ಹಲವಿರುತ್ತವೆ, ಬಿನ್ನ ಭಾಷೆಗಳ ಸಂಪರ್ಕವೂ ಹಲವಿರುತ್ತವೆ. ಈ ಸ್ಥಿತಿ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಒಂದನೇಯಂತೆ ಪ್ರಥಮ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ತೋರಬಹುದು. ಆ ದೃಷ್ಟಿ ದೋಷಕ್ಕೆ ಹಂಬಲಿಸದೆ, ಎಲ್ಲ ಕವಲುಗಳನ್ನು ಕಲಿಸಿ ಮೇಳೈಸುವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಪರಿಭಾಷೆಗಳ ಸಾಧನವನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ತುಂಬಬೇಕು. ಅಂತಹ ಪ್ರಯತ್ನಗಳ ಒದಗುವ ಫಲವು ತೋರತೊಡಗುತ್ತಿದೆ.

ಈ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಸಹಾಯವು ಅಷ್ಟಿಷ್ಟಲ್ಲ. ಅವುಗಳಿಂದಲೇ ಈ ಕಾರ್ಯವು ಪೂರ್ತಿಗೊಂಡು ಪ್ರಚಾರಗೊಳ್ಳುವದು. ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಂದಲೇ ಭಾಷೆಗೆ ಸಾಧನೆ ಕೊಟ್ಟಂತಾಗುವದು. ಸಂಪಾದಕರೆಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ನೋಟವನ್ನು ಆ ಕಡೆ ತಿರುಗಿಸಬೇಕು.

ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಲನವು ವರುಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಜರಗುವದು, ಸಾಹಿತ್ಯೋದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲಕೆಲವು ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವದು, ಆ ಕೆಲಸ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿ ವಿಚಾರಿಸುವದು ಆ ಮೇಲಿನ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ. ಆದರಿಂದ ಈ ವರೆಗಿನ ಸಮ್ಮೇಲನಗಳು ಕಾರ್ಯರೂಪವಾಗಿ ಹಲವೊಳಲಿಲ್ಲ. ಆ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಲಿಕ್ಕೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಬೆಳಗಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಥವಾದ ಒಂದು 'ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳಿ' ನಮಗೆ ಅವಶ್ಯವಿದೆ. ಅದರಂತೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಾಹಿತ್ಯ-ವಿದ್ವಾಂಸರು ಆದರ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರಬೇಕು. ಸದಸ್ಯರಾದವರು ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆಗೆ ತತ್ಪರರಾಗುವಂತೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಾಧ್ಯತೆ. ಆ ಮಂಡಳಿ ಸಂಘಟಿತವಾಗಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಆಧಾರವಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಸೂಚನೆಯುಳ್ಳ. ಅದಕ್ಕೆ ಕೇವಲ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿರಬೇಕು. ಯಾವ ಬಗೆಯ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಒಳಪಡದಿರುವದನ್ನು ಒಬ್ಬ ವಿದ್ವಾಂಸರೇ ನಿರ್ಣಯಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಅನುಕೂಲಕವಾಗಿ ಮುಂಬೈ, ಮದ್ರಾಸ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲೇ ಅಲ್ಲ, ಹಳ್ಳಿ-ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಂಘಗಳನ್ನು ನೆಲೆಗೊಳಿಸಬಹುದು. ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಯವರಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಸಾರವಾದರೆ ನಮ್ಮ

ಪರಿಷತ್ತು ಸಲಪಡೆದ ೧೩ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತೆಂದರೇನು ? ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ ಕನ್ನಡಿಗರು ಈಗಲೂ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸವಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಹೆಸರೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಸುಲಭ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಚಾರ ಸಂಘವನ್ನೊಂದು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ನನ್ನ ಸೂಚನೆ

ಮಹನೀಯರುಗಳೇ, ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಉದಾತ್ತವಾಗಿ ಹಬ್ಬಬೇಕಾದರೆ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಬೇಕು ಹಾಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಪ್ರಾಂತಗಳಾಗಿ ಹರಿದು ಹೋದ ಕರ್ನಾಟಕವು ಒಂದಾಗಬೇಕು ನಮ್ಮ ಮುಂದಾಳುಗಳು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಗೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ ಈಗಿನ ರಾಜಕೀಯ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ನೋಡಿದರೂ ಅಖಂಡ ಕರ್ನಾಟಕವಾಗುವ ಲಕ್ಷಣ ತೋರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಆ ಫಲಬರುವ ವರೆಗೆ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿಕೊಂಡೇ ಉದ್ಯೋಗಿಸುವದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವಲ್ಲ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಮುಂದಿನ ಫಲವು ತಾನಾಗಿಯೇ ಒದಗುತ್ತದೆಂತ ವಿಶ್ವಾಸ

ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದ ಅರಸರು ರಾಜವಂಶಜರಾದ [illegible] ಅರಸರುಗಳೆಲ್ಲರೂ ಕನ್ನಡದ ಏಳ್ಗೆಗಾಗಿ ದುಡಿದು ಸ್ಮರಣೀಯರಾದರು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಒದಗಿದ [illegible] ನಿವಾರಿಸಿ ಸ್ವರಾಜ್ಯ [illegible] ಗಿಸಿಕೊಟ್ಟರು ಅದರಂತೆ ಈಗಿನ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಅದನ್ನು ವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವ ನಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನವರಿಗೂ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜರಿಗೆ [illegible] ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ಆಯುರಾರೋಗ್ಯಗಳು ಒದಗಲೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಭಾಷಣ ಮುಗಿದು, ಸೋಮವಾರ ಮ. ೧೨. ವಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಮುಗಿಯಿತು

ಬಳಿಕ ಮತ್ತೆ ನಲ್ಲಿ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಮುಂದರಿಯಿತು ಅಂಕೋಲೆಯ ವಾದ್ಯಗಾರರಾದ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಹರಿ ದುಬ್ಬೇಕರ ಇವರು ೪-೫ ರಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಪಾದ ಪದಗಳನ್ನು ಬಾರಿಸಿ ತೋರಿಸಿದರು ತರುವಾಯ "ಅಂಬಿಕಾತನಯದತ್ತ" ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಶ್ರೀ ಬೇಂದ್ರೆ ದತ್ತಾತ್ರಯರಾಮಚಂದ್ರ [illegible] ಕೊಟ್ಟರು 'ನಾದಲೋಲ ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ' ಅಥವಾ 'ಗಮಕಿಗೆ ಗಿರಿಯ ಚಿನ್ನ' ಎಂಬುದು ಅವರ ವಿಷಯವಾಗಿತ್ತು ಮಹಾಕವಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಶನು ಜೈಮಿನಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪದಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡುವಾಗ ವಿಶೇಷ ಶಬ್ದ ಕೌಶಲ್ಯವನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಪ್ರಸಂಗೋಚಿತ ನಾದವನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿ ವರ್ಣನೆ ಚಿತ್ರವು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಬೆರಗುಗೊಳಿಸುವ ರೀತಿಯನ್ನು ವಿಶದಗೊಳಿಸಿದರು ಗಣಪತಿಯ ಸ್ತುತಿಯ ಪದ್ಯದೊಳಗೆ ಕಟ್ಟಕ್ಷರಗಳ ಸ್ವರನಿವೇಶದಿಂದಲೇ ಲಕ್ಷ್ಮೀಶನ ಗಣಪತಿಯ ಗಾತ್ರವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಜಾಣ್ಮೆಯನ್ನು ನಿದರ್ಶನಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಟ್ಟರು ಯುದ್ಧ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವಾಗ ರಣರಂಗದೊಳಗಿನ ಭೀಕರ ನಿನಾದವನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಮೀಶನು ಪದನಿನಾದದಿಂದ ಸೂಚಿಸುವನು ಅಕ್ಷರಗಳೂ ಪದಗಳೂ ಸಹಜಾರ್ಥವನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಚಿಹ್ನಗಳಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ನಾದಬೀಜಗಳಾಗಿರುವವು ಲಕ್ಷ್ಮೀಶನು ಈ ಮರ್ಮವನ್ನು ಚನ್ನಾಗಿ ಅರಿತನು ಕವಿಯು ಹಾಡಗಾರನಿರಬೇಕೆಂದಿಲ್ಲ, [illegible] ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ನಾದತರಂಗಗಳ ಸುಖವನ್ನನುಭವಿಸಿ ತನ್ನ ಪದ್ಯಗಳ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಇತರರಿಗೂ ಆ ಸವಿಯನ್ನು ಉಣಿಸುವ ಜಾಣ್ಮೆ ಪಡೆದವನಿರಬೇಕು, ಲಕ್ಷ್ಮೀಶನು ಅಂತಹ ಕವಿಯು ಅವನು ಅಕ್ಷರಂಗಳನ್ನೂ, ಪದಗಳನ್ನೂ ಬೇಕಾದ ತೆರದಿ ಕುಣಿಸಿ ತನ್ನ ಹೃದಯದೊಳಗಿನ ಗಾನವನ್ನು ವಾಚಕರ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಬೆರೆತು ಉಲಿಯುವಂತೆ ಮಾಡುವನು. ಲಕ್ಷ್ಮೀಶನು ತನ್ನ ಅರಿವಿಗೆ ವಿದ್ವಜ್ಜನನಿರೀಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ [illegible], ಅವನ ಕೀರ್ತಿಯು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹರಿಸಿರುವದು, ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಶನ ಬಗ್ಗೆ [illegible] ಶ್ರೀ ಬೇಂದ್ರೆಯವರು ವಿವರಿಸಿ ವಾದ್ಯಗಳು ಕೇವಲ ತಾಳಲಯ ಸೂಚಕಗಳಲ್ಲವೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ ತಮ್ಮ ಸೊಗಸಾದ ಭಾಷಣ ಮುಗಿಸಿದರು ಶ್ರೀ ಬೇಂದ್ರೆಯವರು [illegible] ಊರಿನವರಾಗಿದ್ದು, ಅವರ ಮಾತೃಭಾಷೆ ಮರಾಠಿಯಾದಾಗ್ಯೂ, ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅಲೌಕಿಕ ಪ್ರಾವೀಣ್ಯ ಸಂಪಾದಿಸಿದವರು ಬಳಿಕ, ಕುಮಟೆಯ ರಾ. ಸುಬ್ರಾಯ [illegible] ಇವರು ಧರ್ಮರಾಯನು ರಾಜಸೂಯ ಯಜ್ಞಕ್ಕಾಗಿ ಭೀಮನನ್ನು ದಕ್ಷಿಣಾವರ್ತಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿದ ಪ್ರಸಂಗದ ವೇಳೆ [illegible] ಯಕ್ಷಗಾನದ ೩-೪ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಹಾಡಿದರು ಆ ನಂತರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಗೌರವ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾದ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಶ್ರೀ [illegible] ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯನವರು ಲಕ್ಷ್ಮೀಶನ ಸ್ತ್ರೀ ಚಿತ್ರಗಳು' ಎಂಬ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಉಪನ್ಯಾಸ ಕೊಟ್ಟರು. [illegible] ವರೆಗೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸ್ವಭಾವಗಳನ್ನುಳ್ಳ ಸ್ತ್ರೀ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಮೀಶನು ಒಳ್ಳೇ ಕಲೆಯಿಂದ ಸೃಷ್ಟಿಸಿರುವನು ಕೆಲವು ವೀರ ಸ್ತ್ರೀ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಿರುವನು ಅವರಲ್ಲಿ [illegible] ತೇಜಸ್ವಿನಿಯಾದ ಕ್ಷತ್ರಿಯ [illegible] ಅವಳ [illegible] ದಿಂದ [illegible] ಗಳು [illegible] ದಿಗಿಲುಗೊಂಡ [illegible] ಹೋಗದೆ, [illegible] ಅದಕ್ಕೆ [illegible] ? [illegible] ಬಂದಿರುವ [illegible] ? [illegible] ನಿಜವಾದ ಕ್ಷತ್ರಿಯನು [illegible] ಯುವ್ವಳ [illegible] ಜನು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ, [illegible] ಸು [illegible] ಧೈರ್ಯಗುಂದಲಿಲ್ಲ, ತನ್ನ [illegible] ಗಂಗಾದೇವಿಯು [illegible] ಮಕ್ಕಳನ್ನು [illegible] ಗಂಗಾದೇವಿಯನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡಳು ಈ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಮೀಶನ ಬಹಳ [illegible] ಗಂಗಾದೇವಿಯ [illegible] ಅರ್ಜುನನನ್ನು ಶಪಿಸಿದಳು [illegible] ಅವಳ ಕೋಪವನ್ನು ಇರಿದ [illegible] ಕೆಂದು ಗಂಗಾದೇವಿಯ [illegible] ಕೊನೆಗೆ ಅಗ್ನಿಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿದಳು ಈ ರೀತಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಶನು ತನ್ನ ಸ್ತ್ರೀಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಅನುಪಮವಾದ ಕಾವ್ಯಕುಶಲತೆಯಿಂದ ಚಿತ್ರಿಸಿರುವದನ್ನು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ತೋರಿಸುತ್ತಾ ಹೇಳಿ, ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯನವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣ ಮುಗಿಸಿದರು ಇವರ [illegible] ಶಾಂತಿ, ಅಭಿನಯಕೌಶಲ ನಟನಾ ಆಗಿರುತ್ತದೆ [illegible] ' ಎಂಬ ನಾಟಕವು, ಹಳ್ಳಿಗರ ಜೀವನವನ್ನು ಸೊಗಸಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸುವ ಕೆಲವು ಕತೆಗಳು ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧವಿವೆ ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯನವರ ಬಳಿಕ [illegible] ಕ, ಕವಿಯೂ [illegible] ಅನಂತ ವಿಠ್ಠಲ ಪ್ರಭು ಇವರು ಸ್ವತಃ ರಚಿಸಿದ (೧) ಅಜ್ಞಾನ, (೨) ಸ್ವರ್ಗಕಾದರುಗೂ ಮಿಗಿಲೆನಿಸ್ಪಳೆಂದಕೆ, (೩) ಆರ್ಯ ಹಿತವರು ನಿನಗೆ ಈ ಭೂಮಿಯೊಳಗೆ ? [ಉತ್ತರಕನ್ನಡದ ವರ್ಣನೆ] (೪) ವರವು ಮಹಿಮ ಈ ಕನ್ನಡ ಜನನಿ, ಎಂಬ ಸುಂದರವಾದ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಹಾಡಿ ತೋರಿಸಿದರು ಆ ಮೇಲೆ, ಮಂಗಳೂರಿನ 'ರಾಷ್ಟ್ರಬಂಧು' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕರಾದ ಶ್ರೀ ಕಡೆಂಗೋಡ್ಲು ಶಂಕರಭಟ್ಟರವರು 'ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದ ಕವಿಗಳು' ಎಂಬ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ [illegible] ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯವು [illegible] ವೃದ್ಧಿಗತಿಯುತ್ತಿರುವದಾಗಿ ಹೊರಗಿನವರು ತಿಳಿಯುವದು ತಪ್ಪು, ಅಲ್ಲಿಯ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕಂಡು ನನಗೇ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗಿದೆ [illegible] ಘಟ್ಟಗಳು ಗೋಡೆಯಂತೆ ಅಡ್ಡ ನಿಂತು ಮಂಗಳೂರ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕದ ಇತರ ಭಾಗಗಳಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿವೆ. ಅದಲ್ಲದೆ, ಅಲ್ಲಿ ೪-೫ ಭಾಷೆಗಳು ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿರುವದರಿಂದಲೂ ಸಾಹಿತ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ತೊಡಕು [illegible] ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ಹಿಂದಿನ ವರೆಗೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರು ಕೇವಲ ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಿಯರಿದ್ದದರಿಂದ ಯಕ್ಷಗಾನವಷ್ಟೇ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿತು. ಇದೇ ಶತಮಾನದ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಗರ ಮುದ್ದಿನ ಮುದ್ದಣ ಮಹಾಕವಿ ನಂದಳಿಕೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಣಪ್ಪನವರು ಅದ್ಭುತರಾಮಾಯಣ, ರಾಮಾಶ್ವಮೇಧ ಮೊದಲಾದ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಬರೆದು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದ ಹೆಸರು ಬೆಳಗಿಸಿದರು ಪ್ರಸ್ತುತಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ ಪಂಜೆ ಮಂಗೇಶರಾಯರು ಕನ್ನಡಿಗರ ಆದರಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಅವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ೩-೪ ವರ್ಷಗಳಿಂದ 'ಮಿತ್ರಮಂಡಲಿ'ಯು [illegible] ಹೊಂದಿ ಸಾಹಿತ್ಯೋದ್ಧಾರ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಸುತ್ತಲಿದೆ 'ಮಿತ್ರಮಂಡಲಿ' [illegible] ನಿವೇದಿಸಿ ಶ್ರೀ [illegible] ಗಿಸಿದ ಕಲ್ಪನೆಯು ಅಂದಿನ [illegible] ಕೊನೆಗಂಡಿತು. ರಾ. ಮಿತ್ರಮಂಡಲಿ [illegible] ಮುಂದಳದ ಕವಿ [illegible] ಸೇರಿ [illegible] ಯುಸಲ್ಪಟ್ಟವು

The Bombay Provincial
Cooperative Insurance
Society Ltd
9 *Bakehouse Lane* FORT BOMBAY,
Chief Organisers for the Presidency
JANI, KULKARNI & CO,

ಈ ಸೊಸೈಟಿಯನ್ನು ಮುಂಬಯಿಯೊಳಗಿನ ಪ್ರಮುಖ ಸಹಕಾರಿಗಳು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರು ಇದರ ಮೇಲ್ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ

ರೂ ೧೦೦೦ರಿಂದ ರೂ ೫೦೦೦ದ ವರೆಗೆ ಡಾಕ್ಟರ ಪರೀಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲದೆ ವಿಮೆ ಪತ್ರಗಳು ದೊರಕ್ಕುವುವು

ರೂ ೭೫೦೦ರಿಂದ ರೂ ೨೦೦೦೦ದ ವರೆಗೆ ವಿಮೆ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ, ಡಾಕ್ಟರರಿಂದ ಪರೀಕ್ಷೆಯಾಗಬೇಕು

ಕೊಟಿಪರೇಟಿವ್ಹ ಸೊಸೈಟಿಯ ಲಕ್ಷಣದಂತೆ ಈ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಹಕ್ಕುಗಳಿವೆ

ಏಜನ್ಸಿ, ಪ್ರೊಸ್ಪೆಕ್ಟಸ್ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಉದ್ದೇಶ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪತ್ತೆಗೆ ಬರೆಯಬೇಕು

ಏಜನ್ಸಿ, ಕಾರವಾರ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳಿಗೆ
ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವಿದೆ
ಟಿ. ಎಸ್. ಕುಲಕರ್ಣಿ,
ಕಾಜುಬಾಗ, ಕಾರವಾರ

ಕಾರವಾರದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ ೩ನೇ ಕವಿ ಸಮ್ಮೇಳನ.

ಮಂಗಳವಾರ ಮುಂಜಾವಿನ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಒಂದು ಮಹತ್ವದ ಅಂಗವಾದ ಕವಿಗಳ ಕೂಟವು ಸೇರಿತು. ಸ್ವಾಗತಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಅಂಕೋಲೆಯ ಶ್ರೀ ದಿನಕರ ದೇಸಾಯಿಯವರು ಸವಿಸ್ತರ ಸ್ವಾಗತ ಬಯಸಿದರು

ಸ್ವಾಗತಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಭಾಷಣ.

ಅಕ್ಕ-ತಂಗಿಯರೇ, ಅಣ್ಣ-ತಮ್ಮಂದಿರೇ

ಕನ್ನಡ ಕವಿಗಳ ಮೇಲೆ ತಮಗಿರುವ ಪ್ರೇಮವೂ, ಅಭಿಮಾನವೂ ತಮ್ಮನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರಮಾಡಿದೆ. ಪ್ರಯಾಣದ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ತಾರದೆ, ಬರಿಯ ತಾಯಿಯ ಸೇವೆಗೆಂದು ತಾವು ಇಷ್ಟು ದೂರ ಬಂದುದು ಸಂತೋಷದ ಕವಿಗಳ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಕೇಳುವ ಲವಲವಿಕೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ತಮಗೆಲ್ಲರಿಗೆ ಸ್ವಾಗತವು. ಕನ್ನಡ ನಾಡು ಸೃಷ್ಟಿಸೌಂದರ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಸರಾದ ಪ್ರಾಂತವು. ಸಹ್ಯಾದ್ರಿಯು ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ದುಮುಕುವ ಭೂಪ್ರದೇಶವಂತೂ ಅತಿ ರಮಣೀಯವು. ಅದಕ್ಕೆ ಮರುಳಾಗಿ ಆದಿ ಜೈನಕವಿಯಾದ ಪಂಪನು ಬನವಾಸಿ ದೇಶವನ್ನು ತನ್ನ ಅಸ್ಮಿತೆಯ ಮಾತಿಯಿಂದ ಬಣ್ಣಿಸಿರುವುದು ತಾವು ಓದಿಬಲ್ಲಿರಷ್ಟೇ! ಗದಗ ಕೆಳವಾಡದಲ್ಲಿ ಆಗಿಹೋದ ಚಾಮರಸಕವಿಯೂ ಬನವಾಸಿಯ ಸೊಬಗಿಗೆ ಮರುಳಾಗಿದ್ದನು. ಹೀಗೆ ಪೂರ್ವಕಾಲದಿಂದ ಕವಿಗಳ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಪಾತ್ರವಾದ ನಮ್ಮ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ನಾಡು ಇಂದಿಗೆ ಕವಿ ಸಮ್ಮೇಳನವನ್ನು ನೋಡುವದು ಉಚಿತವಿದೆ. ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಬೆಳಗಾವಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ, ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಮೈಸೂರನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ, ಈ ವರ್ಷ ಈ ಮಗುವು ನಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಬಡ ನಾವು ಕೂಸಿನ ಪೋಷಣವನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾಡೇವು? ಎಂಬ ಶಂಕೆಯು ಉಂಟಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಅಖಿಲ ಕರ್ನಾಟಕದ ಮಹಾಜನರು ಕೂಸಿನ ಪಾಲನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವರೆಂಬ ನಂಬುಗೆಯಿಂದ ನಮಗೆ ಭಯವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಇತಿಹಾಸವು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದ್ದು. ಕ್ರಿಸ್ತಪೂರ್ವ ೩ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಅಶೋಕ ಮಹಾರಾಜನು ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮ ಪ್ರಸಾರಣೆಗೋಸುಗ ಬೌದ್ಧ ಭಿಕ್ಷುಗಳನ್ನು ಬನವಾಸಿಗೆ ಕಳಿಸಿದ ಉಲ್ಲೇಖವಿದೆ. ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಈ ದೇಶವಾಳಿದವರು ಆಂಧ್ರ ಭೃತ್ಯರು, ಆಮೇಲೆ ಕ್ರಿ.ಶ. ೩ನೇ ಶತಮಾನದಿಂದ ೬೦೦ ವರ್ಷ ಕದಂಬರು ವೈಭವದಿಂದ ರಾಜ್ಯವಾಳಿದರು. ಬಳಿಕ ಬಾದಾಮಿಯ ಚಾಲುಕ್ಯರೂ, ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟರೂ, ಹೊಯ್ಸಳರೂ, ದೇವಗಿರಿಯ ಯಾದವರೂ, ವಿಜಯನಗರದವರೂ, ವಿಜಾಪುರದ ಸುಲ್ತಾನರೂ, ಬಿದನೂರು-ಸೋದೆಯ ಪಾಳೆಯಗಾರರೂ, ಮೈಸೂರಿನವರೂ ಒಬ್ಬರಾದಮೇಲೊಬ್ಬರಾಗಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶವನ್ನಾಳಿದರು. ಹೀಗೆ ನಮ್ಮ ನಾಡಿಗೆ ಉತ್ತರ-ದಕ್ಷಿಣ ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಅರಸು ಮನೆತನಗಳ ಸಂಬಂಧವಿದ್ದುದರಿಂದ ನಾವು ಕೆಲ ಕನ್ನಡಿಗರು ಅಖಿಲ ಕನ್ನಡಿಗರಾಗಿದ್ದೇವೆ ಇದೇ ನಮಗೊಂದು ಹೆಮ್ಮೆ.

ಕನ್ನಡ ಪದ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯು ಮಾಡಿದ ಸೇವೆಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವದು ಸುಲಭವಲ್ಲ. ಇಂದಿನ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡವು ಹಿಂದಿನ ಬನವಾಸಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಬನವಾಸಿಯ ಪ್ರಾಂತವು ಹಂಚಿಕೊಂಡಿರುವ ಯಾವ ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪಾಲಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೇವೆಯ ಶ್ರೇಯ ಕೊಡಬಹುದೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸುವದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅರ್ವಾಚೀನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಾಲಗೇರಿಯ ವಿಠ್ಠಲರಾಯರು, ಗೋಕರ್ಣದ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾಯರು, ಗೇರಸಪ್ಪೆಯ ರಾಂಭಯ್ಯನವರು, ಯಂಗಮತಿ ವೆಂಕಟ್ರಮಣಯ್ಯನವರು, ಚಿತ್ರಕವಿ ನಾಡಕರ್ಣಿ ಅಣ್ಣಪ್ಪಯ್ಯ ಮೊದಲಾದ ಕವಿಗಳೂ, ಸಂಗೀತ ಜೋಗಮ್ಮ ಮತ್ತು ರಾಂತಿಬಾಯಿ ಎಂಬ ಕವಯಿತ್ರಿಗಳೂ ಆಗಿಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಹಿರಿದಾದ ಭಟಕಳದ ಅಣ್ಣಯ್ಯ ಮಾಸರಂತೂ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕವಿಗಳು. ಇವರು ಅನೇಕ ರಘುನಾಥ ಕೀರ್ತನೆಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಕೃತ ಕನ್ನಡ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಮಾರ್ಗವು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಪಥ ನಿತ ಕವಿಗಳು ಸಂಪ್ರದಾಯ ಮಾರ್ಗವನ್ನವಲಂಬಿಸಿದ್ದರೆ ಪ್ರಾಸಗಳ ತೊಡಕನ್ನು ಮನ್ನಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಇದು ವಿದ್ಧ ಮಾತೇ. ಕಾವ್ಯದ ಸಾಹಿತ್ಯವೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಜೀವನಕ್ರಮ ಚಿತ್ರಿಸುವ ಕನ್ನಡಿ. ಜೀವನವು ಬದಲಿಸುತ್ತ ಹೋದ ಹಾಗೆ ಕಾವ್ಯದ ರೀತಿಯೂ ಬದಲಿಸುತ್ತದೆ. ಗದ್ಯದ ರೀತಿಯು ಬದಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅವರಿಂದ ಆಧುನಿಕ ಕವಿಗಳು ಏನನ್ನೋ ಬರೆದ ಬತ್ತರೆಂದು ಹಳಬರು ಹಳಿಯುತ್ತಾರೆ. ಇಂದಿನ ಕನ್ನಡ ಕವಿಗಳ ಬಳಗವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ನಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಜೀವನವು ಉಕ್ಕುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರ ಇಂಗ್ಲಿಷ ಗೀತಗಳು ಮೊದಲ್ಗೊಂಡ ಕಾವ್ಯದ ಕವಿಸಮಾಗಲು ಹವಣಿಸುವವನು ಅವನ್ನೋದಲೇ ಬೇಕು. ಕವಿತೆ ಬರೆಯುವವನೇ ಕವಿಯೆಂದು ಅರ್ಥವಲ್ಲ. ಕವಿತೆಯ ರಸಾನಂದವನ್ನು ಹೀರಬಲ್ಲನೇ ಕವಿಯು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪಂಜೆ ಮಂಗೇಶರಾಯರ 'ಕರ್ನಾಟಕ ಕವಿತೆಗಳು' ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಹೇಗಿರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತವೆ. ೨೦ನೇ ಶತಮಾನದ ಕರ್ನಾಟಕ ಕವಿ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಇವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಉಚ್ಚಸ್ಥಾನ ಸಿಗುವದು. ಇನ್ನು ಅನೇಕ ತರುಣರು ಈ ಎಲ್ಲ ಬಳಗವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಮುಂದಿನಿಂದ ಮುಂದೆ ಏಳುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಅದರ ಉತ್ಕರ್ಷದಿಂದ ನಾವು ಸಂತೋಷಪಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಯಬಹುದು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಳಗನ್ನಡ-ನಡುಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬೆಳಕಿಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಭಂಡಾರ ಇಲ್ಲಿ ಅಡಗಿದ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ತಾಡೋಲೆಯ ಗ್ರಂಥಗಳಿರುವವು. ಅವನ್ನು ಸಂಶೋಧಿಸಿ ಬೆಳಕಿಗೆ ತರುವದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ.

ಅನೇಕ ರೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾನ್ನ ಕೊಡತಕ್ಕವರೂ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವು. ಅಂಬಿಗರು ಒಕ್ಕಲಿಗರು ಹಾಡುವ ಪದಗಳು ನಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಒಂದು ಅಂಗವೇ. ಅದನ್ನು ಕೂಡಹಾಕುವ ಉದಾತ್ತ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಧಾರವಾಡದ ಗೆಳೆಯರ ಗುಂಪಿನವರು ಆರಂಭಿಸಿದರೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಹೇರಳವಿದೆ. ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ ತರುಣರು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ತಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಸ್ವಾಗತ ಬಯಸಿ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪವು ಒಳ್ಳೇರೀತಿಯಿಂದ ಕೊನೆಗಾಣಬೇಕೆಂದು ಶ್ರೀ ಭುವನೇಶ್ವರಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ

ಬಳಿಕ, ಶ್ರೀ ಬೇಂದ್ರೆ ದತ್ತುವರು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಶ್ರೀ ವಿ. ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯನವರಿಗೆ ಕವಿಗೋಷ್ಠಿಯ ಹಿರಿಯತನಗಳು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯನವರು ಗಂಭೀರ ಹಾಗು ಹಾಸ್ಯಯುಕ್ತ ಲೇಖಕರೂ ಮುಖಭಾಷಿಗಳೂ ಇರುವರೆಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಶ್ರೀ ಕೆ. ಶಂಕರಭಟ್ಟರು ಈ ಸೂಚನೆಗೆ ಅನುಮೋದನೆಯನ್ನಿತ್ತರು. ಈ ಸೂಚನೆಗೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುವಾಗ ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಮ್. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರು ನುಡಿದದ್ದೇನಂದರೆ — ಸೂತ್ರಧಾರಿಯಾದ ಶ್ರೀಯುತ ರಂಗಣ್ಣನವರೇ ಮೊದಲಾದವರು ಶ್ರೀ ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯನವರ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ಬಳಿಕ, ನಾನು ಬೊಂಬೆ ಹಾಗೆ ನಿಲ್ಲಬೇಕಾಗಿದೆ! ಇಂಥ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸಕರೆಯಲು ನಾ ದಾರಿಯರಿಗೆ ರಂಗಣ್ಣನವರು ನನ್ನನ್ನು ಮುಂದೊತ್ತಿದ್ದಾರೆ! ನನ್ನಂಥ ವೃದ್ಧರು ಕೇವಲ ಬಿಳಲು ಯೋಗ್ಯರೆಂದು ರಂಗಣ್ಣನವರು ನನ್ನ ಹೆಸರು ಸೂಚಿಸಿರಬಹುದು. ಇಂದಿನ ಶ್ರೀ ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯನವರು ಮೌನಿಗಳು, ಬಳಗಟ್ಟಿನವರು, ಹತ್ತ ಜುಟ್ಟು ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುವವರಲ್ಲ! ಮುನಿಗಳೆಂದರೂ ಸಲ್ಲುವರು! ಆದ ನಿಶ ಹುಡುಗರು ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೆಮ್ಮನ ಹಾಗೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯಿಂದ ಸರಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕೇವು ರೋಷ ಮಾಡಬಹುದು, ಅದನ್ನು ನಾವು ಲೆಕ್ಕಿಸಬಾರದು. ಮಾರ ಬೇರೆಡೆಗೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಅಂತಹ ಹುಡೇ ರಮ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಸಾಹಸವಿಲ್ಲ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೊಬ್ಬರೇ ಅಂಥ ಸಾಹಸಿಗರು. ಅವರು ಬಂದಾಗ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ವಿಚಾರಲಹರಿಗಳನ್ನು ಪದರ್ ಪದರಿಗೆ ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಸ್ವಭಾವಸ್ಫೂರ್ತಿಯಿಂದ ಉದ್ಧರಿಸುವರು. ಅದೇ ಕಾವ್ಯವು. ಅಂತ ಸೇವೆ ಮಾಡುವವರಲ್ಲಿ ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯನವರೊಬ್ಬರಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರು ನನ್ನ ಕೃತಿಗಳಿಗೆ ಕಳಿತವರು, ನಾನು ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಈ ಸ್ಥಾನ ಕೊಡಿಸಲು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಭಾಷಣ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಸ್ಥಾನಾಪನ್ನರಾಗಿ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು — "ಗುರು-ಹಿರಿಯರು ಎದುರು ಕೂತಿರುವಾಗ ನನಗೆ ಮಾತಾಡಲು ಧೈರ್ಯ ಬರುವದಿಲ್ಲ, ಆದಾಗ್ಯೂ ಧೈರ್ಯ ಮಾಡಿ ನನಗೆ ತಿಳಿದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳುವೆನು. ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಶ್ರೀಯುತ ರಂಗಣ್ಣನವರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರಲು ನನಗೆ ಆಗ್ರಹ ಮಾಡಿದರು, ನನಗೂ ಇತ್ತ ಬರಬೇಕೆಂದು ಆಸೆಯಿತ್ತು. ಮೈಸೂರು, ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕಡೆ ಇರುವ ಕಡೆ ಪ್ರಾಂತವನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಸಮುದ್ರ ಬೆಟ್ಟಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ಪ್ರಾಂತವನ್ನು ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಬಹಳ ದಿವಸಗಳಿಂದ ನನ್ನ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯಿತ್ತು, ಅದರಂತೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದೆನು. ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿಯ ಪ್ರಕೃತಿಸೌಂದರ್ಯ ನೋಡಿ ನನಗಾದ ಸಂತೋಷವೆಷ್ಟೆಂದು ಬಾಯಿಂದ ಹೇಳಲಾರೆ. ನಾನು ಇದಕ್ಕೂ ಮುಂಚೆ ಸಮುದ್ರ ಕಂಡವನಲ್ಲ. ದಿವ್ಯ ಸಮುದ್ರ ತೀರ ನೋಡಿ ನನಗೆ ಅತ್ಯಾನಂದವಾಯಿತು. ಸಹ್ಯಾದ್ರಿ ಪರ್ವತದ ಮೇಲಿನ ಎತ್ತರವಾದ ಬೆಟ್ಟಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಆಕರ್ಷಿತವಾಯಿತು. ನಿಮ್ಮ ಈ ದೇಶವು ವಿಚಿತ್ರ ಸೃಷ್ಟಿಸೌಂದರ್ಯದಿಂದ ತುಂಬಿತುಳುಕುತ್ತಿರುವದರಿಂದ ಅನೇಕ ಹಿಗಮ ಕಾವ್ಯಗಳ ಆಗರವಾಗಿತ್ತು. ಇಂಥ ಮಹತ್ವದ ನಾಡಿಗೆ ಬರುವ ಸುಸಂಧಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ನಿಮಗೆಲ್ಲರಿಗೆ ಆಭಾರಿಯಾಗಿರುವೆನು" ಎಂದು ನುಡಿದರು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಕವಿಗಳ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೆಂದರೇನು? ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸೀಮೆ ಹೇಗಿದೆ ಎಲ್ಲಿದೆ? ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸಿದರು. "ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಳತು, ಹೊಸದು ಎಂಬ ಭೇದವಿಲ್ಲ. ಕಾವ್ಯವು ನಿರಂತರ ನವಕಳೆಯನ್ನೇ ತಳೆಯುವದು. ಪ್ರತಿಭೆ, ಅರ್ಥಗಾಂಭೀರ್ಯ, ಧ್ವನಿ ಮಾಧುರ್ಯ, ರಸಪುಷ್ಟತೆ, ಕಲ್ಪನಾವೈಚಿತ್ರ್ಯ ಇವು ಕಾವ್ಯದ ಪ್ರಾಣಗಳು, ಇವಿದ್ದ ಮೇಲೆ ಕಾವ್ಯವು ಹಳತಾಗಲಿ, ಹೊಸದಾಗಲಿ ಸದಾ ರಮಣೀಯವಾಗಿರುವದು. ಕವಿಗಳು ನಿಯಮಗಳ ಬಂಧನಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಿಲ್ಲ, ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಅರಿದವರು ಮೀರಿದರು. ಹಳೆಯ ಕವಿಗಳು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಜೀವನ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯ ಕೊಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯ, ರಾಜಕಾರ್ಯ, ಯುದ್ಧ ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ವೈಭವಗಳನ್ನು ಅದರ ಸಂಬಂಧದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅವರು ಹಾಡಿದರು, ಅಥವಾ ಜ್ಞಾನ ವೈರಾಗ್ಯ ಭಕ್ತಿ-ಮುಕ್ತಿ ಮೊದಲಾದ ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ಬರೆದರು. ಆ ಕಾಲದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗನುಕೂಲವಾಗಿ ಅವರು ನಡೆದರು. ನಮ್ಮ ಇಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಂತೆ ನಾವು ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವೆ. ಹಿಂದಿನ ಕವಿಗಳ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವದು ಸರಿಯಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಎಂತಲೇ ಹೊಸಬರು ಹೊಸ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಬಹಳ ಜನರು ಕಾವ್ಯರಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿರಬಹುದು. ಎಷ್ಟೋ ಕವನಗಳು ಬರೆಯಲ್ಪಡಬಹುದು, ಆದರೆ ಕಾಲದ ಒರೆಗಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ತಿಕ್ಕಿಸಿ ಹೊಂದಿ ಬಾಳುವವರು ಒಬ್ಬಿಬ್ಬರಲ್ಲವೇ? ಅದು ಕಾರಣ ನೂತನ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಕವಿಗಳನ್ನು ತೆಗಳಬೇಡಿರೆಂದು ನಾನು ಬೇಡಿಕೊಂಬೆನು. ಅನ್ಯ ಕವಿಯು ಜೀವನವನ್ನು ಹ್ಯಾಗೆ ತಾಳುತ್ತಿರುವನು? ಕಾವ್ಯಪ್ರವೃತ್ತಿಯ ಉತ್ಪತ್ತಿ—ಅದೇತಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯವಿರುವ ಸಾಮಗ್ರಿಯು ಅವನನ್ನು ಸುತ್ತಿಕೊಂಡಿರುವದು. ಸುತ್ತಲಿನ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳಿಂದಾಗಿಯೇ ಕವಿಯು

(ಮುಂದೆ ಪುರವಣಿ ನೋಡಿರಿ)

ದುರ್ಬುದ್ಧಿ ಹಿಡಿಯಬಾರದಾಗಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಮಹಾತ್ಮರ ಕೊನೆಯ ಬೇಡಿಕೆ.

ಕೊಂಗ್ರೆಸ ವರ್ಕಿಂಗ ಕಮೀಟಿಯ ವೃತ್ತಾಂತ.

* * *

ಮಂಗಳವಾರ, ಬುಧವಾರ, ಗುರುವಾರ ಹೀಗೆ ೩ ದಿನಗಳ ತನಕ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳವು ದೇಶದೊಳಗಿನ ಎಲ್ಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೂ, ಸರಕಾರದ ಧೋರಣವನ್ನೂ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿ ಕೈಕೊಂಡ ನಿರ್ಣಯವು ಗುರುವಾರ ರಾತ್ರಿ ೨ ಘಂಟೆಗೆ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. ಜೊತೆಗೆ ಸರ್ವಾಧಿಪತಿ ವಿಲಿಂಗಡನ್ ದೊರೆಗಳಿಗೂ ಮಹಾತ್ಮರಿಗೂ ನಡೆದ ತಂತಿ ವ್ಯವಹಾರವೂ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಇವುಗಳ ತಾತ್ಪರ್ಯವೇನಂದರೆ:—

ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳದ ಠರಾವು.

ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳವು ಮಹಾತ್ಮರ ಕಡೆಯಿಂದ ಪಶ್ಚಿಮ ದೇಶದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿತು. ಬಂಗಾಲ-ಸಂಯುಕ್ತಪ್ರಾಂತ-ಗಡಿನಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜಶಾಸನಗಳಿಂದುಂಟಾದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿತು. ಖಾನ ಅಬ್ದುಲ್ ಗಫೂರಖಾನ, ಶ್ರೀ ಶೇರವಾನಿ, ಪಂ. ಜವಾಹಿರಲಾಲ ನೆಹರೂ ಮೊದಲಾದ ಪೌರ, ದೇಶಬಾಂಧವರಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿದದ್ದರಿಂದ ಉಂಟಾದ ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರವನ್ನೂ ಆಲೋಚಿಸಿತು. ಗಡಿನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಗುಂಡಿಗೆ ತುತ್ತಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಘಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನೂ ವಿಚಾರಿಸಿತು. ಮಹಾತ್ಮರು ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳಿಗೆ ಮಾಡಿದ ತಂತಿಯನ್ನೂ, ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳಿಂದ ಬಂದ ಉತ್ತರವನ್ನೂ ಕಮಿಟಿಯು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದೆ. ಇವೆಲ್ಲವುಗಳ ಮೇಲಿಂದ ಸರಕಾರದ ಕೂಡ ಸಹಕಾರ ಮಾಡುವದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಗೆ ಅಶಕ್ಯವಾಗಿದೆ. ಜನರಿಗೆ ರಾಜ್ಯಾಧಿಕಾರ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರ ಸರಕಾರಕ್ಕಿಲ್ಲವಾಗಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಮೇಲೆ ಸರಕಾರವು ನಂಬಿಗೆ ಇಡುವದಿಲ್ಲ. ಬಂಗಾಲದಲ್ಲಿ ಜನರು ಮಾಡಿದ ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳನ್ನೂ, ಸರಕಾರವು ನಡಿಸಿದ ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳನ್ನೂ ಕಮೀಟಿಯು ನಿಷೇಧಿಸುತ್ತದೆ. ಕೋಮಿಲಾದಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಹುಡುಗಿಯರು ಮಾಡಿದ ಕೊಲೆಪಾತಕದಿಂದ ಕಮೀಟಿಗೆ ಬಹಳ ವ್ಯಥೆಯಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳಿಂದ ಸ್ವರಾಜ್ಯಪ್ರಾಪ್ತಿಗೆ ಕೊಡಕುಗಳುಂಟಾಗುತ್ತವೆ. ಬಂಗಾಲದಲ್ಲಿ ರಾಜಶಾಸನ ಹೊರಡಿಸುವಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲವಾಗಿ ಕಮೀಟಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. ಸಂಯುಕ್ತಪ್ರಾಂತ-ಗಡಿನಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜಶಾಸನ ಹೊರಡಿಸಲಿಕ್ಕಂತು ಯಾವದೂ ನೆವವಿಲ್ಲ. ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯವರು ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಕಷ್ಟನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ಕೈಕೊಂಡ ಉಪಾಯಗಳು ಯೋಗ್ಯವಿವೆ. ಯಾವದೇ ಉಪಾಯ ಸಾಗದಾಗ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಕಂದಾಯ ಕೊಡದಿರಲು ಹಕ್ಕುಂಟು. ಪ್ರಾಂತಿಕ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಮೀಟಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ ಶೇರವಾನಿಯವರಿಗೂ, ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾದ ಪಂಡಿತ ಜವಾಹಿರಲಾಲ ನೆಹರೂರವರಿಗೂ ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಕಾಣಬರಲು ಹೊರಟಾಗ ಸೆರೆಹಿಡಿದು ರಾಜಶಾಸನದ ಸಂಕಲ್ಪಕ್ಕೆ ಮಿಕ್ಕಿ ಸರಕಾರವು ನಡಕೊಂಡಿದೆ. ಗಡಿನಾಡಿನಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರದ ಧೋರಣವನ್ನೆಲ್ಲ ಒಮ್ಮೆ ಮಾನ್ಯ ಮಾಡಿದಾಗ್ಯೂ ರಾಜಶಾಸನಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಲಿ, ಖಾನ ಅಬ್ದುಲ ಗಫೂರಖಾನರಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿಯಲಿಕ್ಕಾಗಲಿ, ಕಾರಣವಿರಲಿಲ್ಲವಾಗಿ ಮಂಡಳದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ. ನಿಃಶಸ್ತ್ರ-ಜನರ ಮೇಲೆ ಸರಕಾರವು ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಿದ್ದು ಕ್ರೂರತನವಾಯಿತು. ಗುಂಡಿಗೆ ಬಲಿಬಿದ್ದ ದೇಶಬಾಂಧವರಿಗೆ ಕಮಿಟಿಯು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತದೆ. ಅಹಿಂಸೆಯಿಂದ ಆತ್ಮಕ್ಲೇಶ ಸಹಿಸಿ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ನೆರವಾಗುವದಾಗಿ ತೋರುತ್ತದೆ. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸಂಕಟದ ಪ್ರಕೃತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಆಲೋಚಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತಿ ನ್ಯಾಯಾಸನವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕಾಗಿ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳದ ಸೂಚನೆಯಿದೆ. ಇಂಥ ನ್ಯಾಯಾಸನವು ನಿರ್ಮಾಣವಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯಿಂದ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಈ ಮಂಡಳವು ಸಿದ್ಧವಿದೆ.

ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ದುಂಡ ಮೇಜಿನ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟ ಜವಾಬುಗಳು ಸಮಾಧಾನಕಾರಕವಲ್ಲ. [illegible] ಸಂಬಂಧ, ಕಂದಾಯದ [illegible] ಮೇಲೆ ಪಾರುಪತ್ಯ ಕೂಡ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅಧಿಕಾರ [illegible] ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಸಮಾಧಾನ[illegible]. ಒಂದುವೇಳೆ [illegible] ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಗೆ [illegible] ಸಂಸ್ಥೆಯೆಂದು [illegible] ತನ್ನ [illegible] ಕೂಡ [illegible] ಕಮೀಟಿಯು [illegible]

ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳು ಮಹಾತ್ಮರು ಮಾಡಿದ ತಂತಿಯಂತೆ [illegible] ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು [illegible] ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ [illegible] ಲೋಕಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಆಲೋಚನೆಯಿಂದ ಈ ರಾಜ್ಯಕಾರಭಾರ ನಡಿಸಬೇಕು. ಅಂದರೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ಸರಕಾರದೊಡನೆ ಸಹಕಾರ ಮಾಡಲು ತಯಾರಿದೆ. ದೊರೆಗಳು ಇದಕ್ಕೊಪ್ಪದಿದ್ದಲ್ಲಿ [illegible] ಇದಾಯಿತೆಂದು ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳವು ಎಣಿಸಿ, ಪುನಃ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ವಿಧಿಸುತ್ತದೆ. ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವೆಂದರೆ ಕರನಿರಾಕರಣ ಮೊದಲಾದ ಕಾಯಿದೆಭಂಗ. ಉಲ್ಲೇಖಿಸುವ ಉದಾಹರಣಾರ್ಥವಾಗಿ —

ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ಉದಾಹರಣೆಗಳು—

(೧) ಅಹಿಂಸೆಯ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅರ್ಥ ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿದಹೊರತು ಯಾವದೇ ಪ್ರಾಂತವು, ಜಿಲ್ಲೆಯು ಯಾ ಗ್ರಾಮವು ಕಾಯಿದೆಭಂಗವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಕೂಡದು, ಜೀವದ ಪರಿವೆ ಹಿಡಿಯದೆ, ಸ್ಥಿರ-ಚರ ಸಂಪತ್ತಿನ ಆಶೆ ಬಿಟ್ಟು ಜನರು ಕಾದಾಟದಲ್ಲಿ ಸೇರತಯಾರಾಗಬೇಕು

(೨) ಕಾಯಾ-ವಾಚಾ-ಮನಸಾ ಅಹಿಂಸೆಯ ಪಾಲನವಾಗಬೇಕು, ಲೋಕಕಂಟಕರಿಗೆ ಶಾಸನ ಮಾಡುವ ಬುದ್ಧಿ ಹಿಡಿಯದೆ ಅವರ ಮನ ಒಲಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನವಿರುತ್ತದೆಂದು ಜನರಿಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿಡತಕ್ಕದ್ದು

(೩) ಸರಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೂ, ಅರಾಷ್ಟ್ರೀಯರ ಮೇಲೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಹಾಕಕೂಡದು

(೪) ವೇತನ ಕೊಟ್ಟು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಿಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗದು. ಆದರೆ ಅವರ ಉದರನಿರ್ವಾಹಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಷ್ಟು ದ್ರವ್ಯದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಸೆರೆಬಿದ್ದವರ ಯಾ ಮಡಿದವರ ಹೆಂಡರು-ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಕ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಧನಸಹಾಯ ಕೊಡಬಹುದು.

(೫) ಬ್ರಿಟಿಶ-ಬ್ರಿಟಿಶೇತರ ವಿದೇಶಿ ಅರಿವೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಬೇಕು

(೬) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯವರೆಲ್ಲರೂ ಶುದ್ಧ ಖಾದಿಯನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ದೇಶಿ ಗಿರಣಿಗಳ ಅರಿವೆಯನ್ನು ಸಹ ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗದು.

(೭) ಹೆಂಡದಂಗಡಿಗಳ ಹಾಗೂ ಪರದೇಶಿ ಜವಳಿ ಅಂಗಡಿಗಳ ಮುಂದೆ ಶಾಂತತೆಯಿಂದ ಕಾವಲು ಯಾನೆ ಪಿಕೆಟಿಂಗ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹೆಂಗಸರು ನಡಿಸಬೇಕು

(೮) ಉಪ್ಪಿನ ಕಾಯಿದೆ ಭಂಗವನ್ನು ಪುನಃ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು

(೯) ದೊಣ್ಣೆ—ಗುಂಡುಗಳಿಗೆ ಹೆದರದೆ ನಿಂತಲ್ಲಿಂದ ಕದಲದವರೇ ಮೆರವಣಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಬೇಕು.

(೧೦) ಅಹಿಂಸಾಮಯ ಸಂಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಲೋಕಕಂಟಕರ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸುವದು ನೀತಿಗೆ ಸಮ್ಮತವಿದೆ. ಆದರಿಂದ ಬ್ರಿಟಿಶರ ಸರಕುಗಳನ್ನೂ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನೂ ಕಡುತರವಾಗಿ ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಬೇಕು.

(೧೧) ಲೋಕಹಿತಘಾತಕವಾದ ಕಾಯಿದೆಗಳನ್ನು ಶಕ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಶಾಂತತೆಯಿಂದ ಮುರಿಯಬೇಕು

(೧೨) ರಾಜಶಾಸನಗಳಂತೆ ಹೊರಡಿಸಿದ ಎಲ್ಲ ಅನ್ಯಾಯದ ಹುಕುಮುಗಳನ್ನು ಮುರಿಯಬಹುದು

ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳಿಗೆ ಮಹಾತ್ಮರ ೧ನೇ ತಂತಿ.

ತಾರೀಖು ೨೯-೧೨-೧೯೩೧

"ನಿನ್ನೆ ನಾನು ಬಂದು ಮುಟ್ಟಿದೆ. ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತ ಹಾಗು ಗಡಿನಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ನಡಿಯುವ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ನನಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ನಮ್ಮೊಳಗಿನ ಸ್ನೇಹಸಂಬಂಧ ಕುಂದರಿಯಿತೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿಯುವದೇನು? ಅಥವಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಗೆ ಸಲಹೆ ಕೊಡುವ ಮುಂಚೆ ನಿಮ್ಮಿಂದ ನನಗೆ ಯಾವದೂ ಸಹಾಯ ದೊರೆಯಬಹುದೇನು?"

ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳ ಉತ್ತರ

ತಾ ೩೧-೧೨-೧೯೩೧

"ಬಂಗಾಲದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಹಾಗು ನಾಗರಿಕರ ಕೊಲೆಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜಶಾಸನ ಹೊರಡಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಎಲ್ಲರೂ ಹೊಸ ರಾಜ್ಯಘಟನೆಗಾಗಿ ಸಹಕಾರ ಮಾಡಲು ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳು ಬಯಸುತ್ತಾರೆ. ಸಹಕಾರವು ದೊರಕಬೇಕು. ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತ ಹಾಗು ಗಡಿನಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯವರು ನಡಕೊಂಡರು. ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಕಮೀಟಿಯವರು ಕರನಿರಾಕರಣೆಯನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಸರಕಾರವು ಸಮಾಜಶಾಂತತೆಗಾಗಿ ರಾಜಶಾಸನ ಹೊರಡಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಗಡಿನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಅಬ್ದುಲ್ ಗಫೂರಖಾನರು ಸರಕಾರದ ವಿರುದ್ಧ ಚಳವಳ ನಡಿಸಿದರು, ಚೀಫ ಕಮಿಶನರರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ನಡಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಧಾನರ ಜಾಹೀರನಾಮೆಯನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸಿದರು. ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬೇಕೆಂದರು. ಚೀಫ ಕಮಿಶನರರ

ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲೂ ಬಂಗಾಲದಂತಹ ರಾಜಶಾಸನ ಬರುವದಂತೆ!

ಬಹಳ ತಾಕ್ಕೆ ಬಿಡಿಸಿದರು ನಿರುಪಾಯರಾದ ಬಳಿಕ, ಪ್ರಾಂತವನ್ನು ಶಾಂತತಾಪಾಲನಕ್ಕಾಗಿ [illegible] ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸಿದರು. ಗವರ್ನರಾದರು [illegible] ವೇ ಉಪಾಯದಿಂದ ಬಗಹರಿಯದಾಗ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವಾಗಿ ಹೇಳುವ ಹಕ್ಕು ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಪುರಾತನ ಕಾಲದಿಂದುಂಟು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಗೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಶಾಂತತೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವ ಹವ್ಯಾಸ ಇಲ್ಲ. ಈ ಆರೋಪವನ್ನು ನಾನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ನಿಷೇಧಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸರಕಾರವು ಪರಸ್ಪರವಿರಬೇಕೆಂ ಮನಃಕನು ನಾನೇನು [illegible] ಮತ್ತು ಜನರು ತಪ್ಪಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಲಕ್ಕೆ ವಿಪರೀತ ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ, ನಾನೇ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಗೆ ತಕ್ಕ ದಾರಿ ತೋರಿಸಿಕೊಡುವೆನು ನನ್ನ ಸಲಹೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಲವು ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ಠರಾವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿದೆ. ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವು ಪ್ರಜೆಗಳ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಹಕ್ಕೆಂದು ನನ್ನ [illegible]ನಿವೆ. ಪರತಂತ್ರ ರಾಷ್ಟ್ರವಾರದಲ್ಲಿ ಇದೇ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಅಸ್ತ್ರವು. ಕಮಿಟಿಯ ಠರಾವಿನ [illegible] ನಾನು ಇವರೊಂದಿಗೆ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ [illegible] ನಿಪತಿಗಳು ನನ್ನನ್ನು ಕಾಣಬೇಕೆಂದು ಬಯ[illegible] ಕ ಠರಾವಿನಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ತಡೆ[illegible]. ಮತ್ತು ಸಂಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಇತ್ಯರ್ಥದಿಂದ ಕಾರ್ಯಕಾರಿಮಂಡಲವು ನಡೆಕೊಳ್ಳು [illegible]ಮಿಟಿಗೆ ನಡೆದ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರವು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಕಾರವಾರ— ಸ್ಫೋಟಕದ ಮಹಾಗ ಹಿಡಿದ ಕೆಲ ವಿಧವೆಗಳು ಇಲ್ಲಿದ್ದರೆ ದುರ್ದೈವದಿಂದ ಅವರ ದುಃಖ [illegible] ಅವರ ಕಣ್ಣ [illegible]. ಇಂಥ ದುಃಖವನ್ನು ಅನೀತಿಯ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ದೂರವಿಡುವಂತೆ ಪ್ರಸಕ್ತ ಕಾನೂನಿಕ್ಕೆ ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡುವದೇ? [illegible] ಬಲ್ಲ [illegible] ಆಕ್ಟು ಮತ್ತು "ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ ಆಕ್ಟು" ಗಳಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಯುಂಟು. ಈ ಕಾಯಿದೆಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ [illegible] ಮಾಡಿ [illegible] ಮಕ್ಕಳನ್ನು [illegible] ಅಧಿಕಾರಿಗಳು [illegible] ಬಿಟ್ಟು [illegible]

೩ನೇ ಕವಿ ಸಮ್ಮೇಳನ.

(ಹಿಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಯಿಂದ ಮುಂದರಿಸಿದ್ದು)

ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳಿದ್ದು [illegible] ನಡೆಯುವದು ನಿಜವಾದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕವಿಗಿರುವದಿಲ್ಲ. ಸತ್ಯ [illegible] ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು [illegible] ಕವಿಗೆ ಸಿಗುವ ಆನಂದವನ್ನು ಹೊರಗೆಡಹಲಿಕ್ಕೆ [illegible] ಕಾವ್ಯ [illegible] ಆವಶ್ಯವಿವೆ. ಕವಿಗಳು ಸಮಾಜದ ಸೇವಕರು. ಸಮಾಜದ ಮುಂದೆ ಉಚ್ಚ ಧ್ಯೇಯಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ಅದರ ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುವದು ಅವರ ಪವಿತ್ರ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ"

ಇಷ್ಟಾದ ಬಳಿಕ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಣ್ಣ-ದೊಡ್ಡ ಕವಿಗಳು ತಾವು ರಚಿಸಿದ ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ಓದಿ ತೋರಿಸಿದರು. ಕೆಲವರು ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಕವಿಗಳ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಓದಿ ಹೇಳಿದರು. [illegible] ಸಮಾರಂಭಕ್ಕೆ [illegible] ಕಾವ್ಯ [illegible] ಜಾನಪದ [illegible] ಗೀತೆಗಳ [illegible] ಮಾಡಿದರು [illegible] ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡದೆ [illegible]

ಮಂಗಳವಾರ [illegible] ಸಂಸ್ಕೃತ [illegible] ಬಗ್ಗೆ [illegible] ಚಾರಿತ್ರಿಕ [illegible], ವಿಜಯನಗರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯ ಶಾಸನಗಳ ಪ್ರಕಟಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ [illegible] ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ [illegible] ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ [illegible] ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ, ಇದೇ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ [illegible] ರಿಯ [illegible] ಪ್ರಕಾಶನ [illegible] ಕಲಿಸುವ [illegible] ಚಟುವ ಭಾಷೆಗಳಂತೆ ಕನ್ನಡವನ್ನು "ಕ್ಲಾಸಿಕಲ್" ಎಂಬ ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಚನೆ ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರದವರು ಕನ್ನಡಕ್ಕೂ "ಇಂಟರಮೀಡಿಯಟ್" ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ [illegible] ಗೌರವ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, [illegible] ಸಂಘಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿಯಮಗಳು, [illegible] ಲ ನಡೆಸಿ [illegible] ವಿಜಯನಗರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ [illegible] ಕಾರ್ಯ [illegible] ನಡೆಸುವದರ ನಿಮಿತ್ತ [illegible], ಮೊದಲಾದ [illegible] ಕೊನೆಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ [illegible], ಅಭಿನಂದನ ಮೊದಲಾದ [illegible] ನಡೆದು ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ [illegible] ಬಹಳ [illegible] ಉತ್ಸಾಹದಿಂದಲೂ ಕೊನೆಗೊಂಡಿತು.

ಗುರುವಾರ ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣ ಪರಿಷತ್ತು ಕೂಡಿತ್ತು [illegible] ಅದರ ವೃತ್ತಾಂತವು ಮುಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುವದು.

— ಸೀಮಾಪರ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ರಾಜಶಾಸನ ಹೊರಟು [illegible] ದಿನಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಕ್ರಮ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

— ಗಡಿನಾಡಿನ ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಂಧಿಸಿಡುವರಂತೆ!

— ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತಗಳ ರಾಜಶಾಸನವು ಒಂದರ ಹಿಂದೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಬಾಗು ಮಾಡಲ್ಪಡುತ್ತಿದೆ

— ಪಂಡಿತ ಜವಾಹಿರಲಾಲ ನೆಹರೂರವರ ವಿಚಾರಣೆಯು ಇಂದು ನಡೆಯುವದು

— ಪಂ. ಕೃಷ್ಣಕಾಂತ ಮಾಲವೀಯರಿಗೆ ನೋಟಿಸು ವಿಧಿಸಲಾಗಿದ್ದು! ಈಗ ರಾಜದ್ರೋಹದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಂದು ಖಟ್ಲೆಯಾಗುವದು

— ಬಂಗಾಲ ರಾಜಶಾಸನದಂತೆ ಮಾಡಿದ ನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮುದ್ದಾಗಿರುವ(?)ಗಾಗಿನ ಜಾಕಾದಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿ ಹೊರಬೀಳದಂತೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿದ್ದಿದೆ. ಅತಿಥಿಗಳ್ಯಾರಾದರೂ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಂದರೆ ಜನರು ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ವರದಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಮುದ್ದು ಗುಂಡುಗಳ ಮಾಹಿತಿ ಬಿಕ್ಕರೆ ಕೂಡಲೇ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ರಂಗಕಲಾ ವಿಜ್ಞಾನ.

ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಪಾಲಿಗೂ, ರೇಶಿಮೆಗೂ ದೇಶೀ ವ ಜರ್ಮನ್ ರಂಗು ಹಾಕುವ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಹಾಗೂ ವ್ಯವಹಾರಿಕ ಮಾಹಿತಿಯು ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದು, ಬಿಡಿ ಹಾಕುವದು, ಅಚ್ಚು ಹಾಕುವದು ಇವುಗಳ ಮಾಹಿತಿಯೂ ಆದೀತು. [illegible] ಬಣ್ಣದ ಕ್ಯಾಲಿಕೊ, ಚೀಟಿ, ರೇವದೋಸ, ಇಂಡಿಯನ್ ವರ್ಕ್, ಸ್ಟಾರ್ಚ, ಬಿಳಿ ರಂಗು ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಲೇಪದ ಕಾರ್ಯ [illegible] ಬಿಳಿ ಮಾಡುವ ಪದಾರ್ಥಗಳ ವಿಷಯಗಳು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತವೆ. ಲೇಖಕರಿಗೆ ಬಣ್ಣ ಹಾಕುವ ಕಾರ್ಯ [illegible] ರೀತಿಯು ಗು[illegible]ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ [illegible] ವರ್ತಮಾನಪತ್ರಗಳು ಒಳ್ಳೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತವೆ. ವಿಷಯಸೂಚಿಯನ್ನು ಉಚಿತ ಕಳಿಸುವೆವು. ಬೆಲೆ ೩ ರೂಪಾಯಿ. ವ್ಹಿ. ಪಿ. ಹಾಸಲ ರೂ. ೩-೬-೦.

ಪತ್ತೆ:— ಸಿ. ಜೀ. ಹಾಡೋಳೆ.
ಸೊಲ್ಲಾಪುರ

[illegible]ಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಸೆರೆ ಹಿಡಿಯುವರೇ?

[illegible]ತ್ಮರಿಗೆ ಒಂದೆರಡು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸೆರೆಯಾಗುವದು ತೋರುತ್ತಾರೆ ನಿನ್ನೆ ಸಾಯಂಕಾಲ ರೀತಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ನಡೆದಿತ್ತು. ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ [illegible]ಯಿತು " ಇನ್ನು ೧—೨ ದಿನ ಉಳಿದಿವೆ [illegible]ಯಿಂದ ನಾವು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುವಾ" ಮಹಾತ್ಮರು ಉದ್ಗರಿಸಿದರು. ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ [illegible]ಯಬೇಕಾಗಿ ಬ್ರಿಟಿಶ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ವ್ಯಸಿಸ[illegible] ಈ ಸಮಯ ಮಹಾತ್ಮರು ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗೆ [illegible]ಕಳೆದ 'ಯಂಗ ಇಂಡಿಯಾ' ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವಚನಗಳು ವಿಚಾರಾರ್ಹವಿವೆ — "ಭಾರತ [illegible] ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರು ಸ್ಪಷ್ಟವಕ್ತರು ಇದೇ [illegible] ಹೊಂದವಲ್ಲಿ ಇವರಷ್ಟು [illegible] [illegible]ವವಿಲ್ಲ ಇವರು ಪ್ರಬಲರು. ಕಠಿಣವಾ[illegible]ದಿಂದ ಇವರು ದಕ್ಷರಲ್ಲದ, ಒಳ್ಳೇ ಹೊಡ[illegible] ಬಲ್ಲರು ಮತ್ತು ಸರ್ಜನರು ರೋಗಿಯ [illegible]ಣವನ್ನೇ ಬಯಸಿ ಶಸ್ತ್ರ[illegible]ಗೆ ನಡಿಸುವಂತೆ ಲೋಕಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ [illegible]ಬ್ಯಾಲಕ ನಡಿಸುತ್ತೇವಾಗಿ ಅವರು ಗ್ರಹಿಸುವ [illegible] ಇವರು ಮನಃಸ್ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ನಂಬುತ್ತಾರೆ [illegible] ಅವರು ಯಾವದೊಂದು ನಿರ್ಣಯ[illegible] ಕೂಡಲೇ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಎಲ್ಲ[illegible] ಬೆಂಬಲವಿದೆ ಅವರು ಮಾಡಿದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ [illegible]ಟಿಶರ ಮನಸ್ಸಿನ ದ್ಯೋತಕವಿದೆ ಬ್ರಿಟಿಶ[illegible], ಬಗ್ಗರು; ಅವರಿಗೆ ಪರಾಕ್ರಮ ಬೇಕು ವಂ[illegible]ಬ್ಬಿಸಿ ಅವನ್ನು ಮುರಿಯಬರದಿದ್ದರೆ, ಅವರು [illegible]ಯರಿಗೆ ಬಲಗಾಲಿಗಳೆಂದು ಹರಿಸಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ[illegible]ನಕ್ಕೆ ಕಳೆದೂಗುವರು ಶಾಂತತೆಯ ಮೋಂ[illegible]ಬ್ಬಿಸಿದರನೇ ಅವರಿಗೆ ಸತ್ಯಸ್ಥಿತಿ ಹೊಳೆಯುವದು ನನ್ನ ಮನವರಿಕೆ ಯಾಗಿರುತ್ತದೆ "

[illegible]ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲೂ ರಾಜಶಾಸನ!

[illegible]ಗಾಲ ರಾಜಶಾಸನದಂತಹ ರಾಜಶಾಸನವ[illegible]ಂಬಯಿ ಸರಕಾರದವರು ತಯಾರಿಸಿ ಸರ್ವ[illegible] ಸಭೆಯ ಬಗ್ಗೆ ದಿಲ್ಲಿಗೆ ಕಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆಂದೂ [illegible]ಗಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ ತಮಗೆ ಅವಶ್ಯಕಂಡ ಕೂ[illegible] ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿರುವರೆಂದು [illegible]ಪ್ರೆಸ್" ಏಜನ್ಸಿಯ "ಸನ್ನಾಸ್ಸಿ" ಸುದ್ದಿ ತಿಳಿಸುತ್ತಾನೆ. ರಾಜಶಾಸನ ಹೊರಟ ಕೂಡ[illegible]ರಾದವರು ಇದೀ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ[illegible]ದ ಕಾರ್ಯ ಕರ್ತರಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿಯುವರೆಂದೂ [illegible]ನ್ನು ಕೈವಶ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವವರೆಂದೂ ಅವ[illegible]ಚಿಸುತ್ತಾನೆ ಮಹಾತ್ಮರ ಸ್ವಾಗತ ಸಮಾರಂಭವನ್ನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯವರ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟ ಮೋಟಾರ ಗಾಡಿಗಳ ಯಾದಿಯೊಂದನ್ನು ಗುಪ್ತ ಪೋಲೀಸ ಖಾತೆಯವರು ಶ್ರಮಪಟ್ಟು ತಯಾರಿಸಿರುತ್ತಾರೆಂತಲೂ ಅವನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ

ದುರ್ಬುದ್ಧಿ ಹಿಡಿಯಬಾರದಾಗಿ ಸರಕಾರಗಳಿಗೆ ಮಹಾತ್ಮರ [illegible]

ಕೊಂಗ್ರೆಸ ವರ್ಕಿಂಗ ಕಮಿಟಿ

ಮಂಗಳವಾರ, ಬುಧವಾರ, ಎನಗಿನ ತನಕ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಾರ್ಯ[illegible]ದೆ ಮೊಳಗಿನ ಎಲ್ಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಘಟಣವನ್ನು ಸಮಾಲೋಚಿಸಿಯವು ಗುರುವಾರ ರಾತ್ರಿ ವಿ ಪಂಕು ಜೊತೆಗೆ ಸರ್ವಾಧಿಪತಿ ವಿ[illegible]ಗೂ ಮಹಾತ್ಮರಿಗೂ ನಡೆದ ತ[illegible] ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ ಇವುಗಳ ವಿವರ—

ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂ

ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳವು ವಾ[illegible]ವ ಪಶ್ಚಿಮ ದೇಶದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು, ಬಂಗಾಲ ಸಂಯುಕ್ತಪ್ರಾಂತಗಳ ಜನಶಾಸನದಿಂದುಂಟಾದ ಸ್ಥಿತಿಯ ಖಾನ ಅಬ್ದುಲ್ ಗಫ್ಫಾರಖಾನ, ಶ್ರೀ ಜವಾಹಿರಲಾಲ ನೆಹರೂ ಮೊದಲಾದವರಿಗೆ ಸರೆಹಿಡಿದದ್ದರಿಂದ ಉ[illegible]ರವನ್ನು ಆಲೋಚಿಸಿತು ಗವಿನ್[illegible] ಗುಂಡಿಗ ಮುತ್ಸದ್ದಿಗಳಿದ್ದಾರೆ, ಘ[illegible]ಅದನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿತು ಮಹಾ[illegible]ಧಿಪತಿಗಳಿಗೆ ಮಾಡಿದ ತಂತಿಯನ್ನೂ [illegible]ಂದ ಬಂದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕಮಿಟಿ [illegible]ಯಿಸಿದ ಇವೆಲ್ಲವುಗಳ ಮೂಲಕ ಸಹಕಾರ ಮಾಡುವದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯರಾಗದ ಜನರಿಗೆ ರಾಜ್ಯಾಧಿಕಾರ ಕೆ[illegible] ಸರಕಾರಕ್ಕಿಲ್ಲವಾಗಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತ ಸಭೆಯು ಮಾಡಿದೆ ಸರಕಾರವು ನಂಬಿ[illegible] ಬಂಗಾಲದಲ್ಲಿ ಜನರು ಮಾಡಿದ ಅತ್ಯಾ[illegible] ಸರಕಾರವು ನಡಿಸಿದ ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳು ನಿರ್ಮೂಲಿಸುತ್ತಿದೆ ಕೋಮುವಾದಿ[illegible]ಗಿಯರು ಮಾಡುವ ಕೊಲೆಪಾತಕದಿಂ ವಿಷವ್ಯಥೆಯಾಗಿದೆ ಇದರಿಂದ ಸ್ವಾ[illegible] ತೊಡಕುಗಳುಂಟಾಗುತ್ತವೆ ಬಂಗಾಲ[illegible]ಸನ ಹೊರಡಿಸುವಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲವಾ[illegible] ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ ಸಂಯುಕ್ತಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜಶಾಸನ ಹೊರಡಿಸಲಿಕ್ಕಂತೆನವಿಲ್ಲ ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಸಭೆಯವರು ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಕ್ಷೇಮಾಗಿ ಕೈಕೊಂಡ ಉಪಾಯಗಳು ಯಾವದೇ ಉಪಾಯ ಸಾಗದಂಗ[illegible]ಡಾಯ ಕೊಡದಿರಲು ಪಕ್ಕಂಟು [illegible]ಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಪಂ[illegible]ವರಿಗೂ, ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮರ್ಯಾದಸ್ಥರಾದ ಪಂಡಿತ ಜವಾಹಿರಲಾಲರಿಗೂ ಮಹಾತ್ಮರಿಗೂ [illegible]ಟಾಗ ಸರೆಹಿಡಿದು ರಾಜಶಾಸನದ ಸಂಕಲ್ಪಕ್ಕೆ ಮುಕ್ತಿ ಸರಕಾರವು ನಡಕೊಂಡಿದ [illegible]ನಾಟನ[illegible] ಸರಕಾರದ ಅಂಬೋಣವನ್ನಿಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆ ಮಾನ್ಯ ಮಾಡಿದಾಗ್ಯೂ ರಾಜಶಾಸನಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಲಿ, ಖಾನ ಅಬ್ದುಲ ಗಫೂರಖಾನರಿಗೆ ಸರೆಹಿಡಿಯಲಿಕ್ಕಾಗಲಿ, ಕಾರಣವಿರಲಿಲ್ಲವಾಗಿ ಮಂಡಳದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ ನಿಃಶಸ್ತ್ರ ಜನರ [illegible] ಕರಾಂಚಿಗ ರಾಜಶಾಸನ ಮಾಡುವ ಬುದ್ಧಿ ಹಿಡಿಯದೆ ಅವರ ಮನ ಒಲಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನವಿರುತ್ತದೆಂದು ಜನ[illegible] ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿಡತಕ್ಕದ್ದು

(೩) ಸರಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲಾಗಲಿ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಮೇಲೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಹಾಕಕೂಡದು

(೪) ಸೇನಸ ಕೊಟ್ಟ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಿಗೆ ಸೇರಿ

[illegible]

[illegible]ಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿಯವರು ಕರನಿರಾಕರಣೆಯನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಸರಕಾರವು ಸಮಾಜಾಂತ[illegible]ಗಿ ರಾಜಶಾಸನ ಹೊರಡಿಸಬೇಕಾಯಿತು ಗಡಿನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಅಬ್ದುಲ್ ಗಫ್ಫೂರಖಾನರು ಸರಕಾರದ ವಿರುದ್ಧ ಚಳವಳ ಮಾಡಿದರು, ಚೀಫ ಕಮೀಶನರರಿಗೆ ಅನುಕೂಲರಾಗಿ ನಡಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಧಾನರ ಜಾಹೀರನಾಮೆಯನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸಿದರು ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬೇಕೆಂದರು ಚೀಫ ಕಮೀಶನರರು

ಸ್ಪುರಣ ಕಾನಡಾವೃತ್ತ ಸೋಮವಾರ, ತಾ ೪ ಮಾಹೆ ಜನವರಿ ಸನ್ ೧೯೩೭ನೇ ಇಸವಿ

ಸ್ಥಾನಿಕ ವೃತ್ತಾಂತ

ಕುಮಟಾ— [illegible]

[illegible]

ಭಟಕಳ— [illegible]

[illegible]

ಶಿರ್ಶಿ— [illegible]

[illegible]

ಅಂಕೋಲಾ— [illegible]

[illegible]

[illegible] ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಿದೆ! ಸರಕಾರವು ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಿ [illegible] [illegible]

ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲೂ ಬಂಗಾಲದಂತಹ ರಾಜಶಾಸನ ಬರುವದಂತೆ!

ಹಕ ತಾಕ್ಕೆ ಎತ್ತಿದರು ನಿರುಪಾಯನಾದ ಜನಕ, ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜಶಾಸನಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ವಿರೋಧಿಸಿದರ [illegible] ಗಫೂರಖಾನರು ಒಕ್ಕಲಿಯ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಜನತೆಯ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸ್ವಯಂಸೇವಕ ದಳ ಪ್ರವರ್ತಕರು ಈ ಸ್ವಯಂಸೇವಕ ದಳಗಳಿಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನ ವರಿಷ್ಠ ದೊರಕಿದೆ ಮೇರೆದಲ್ಲಿ ಶಾಂತತೆ ಹಾಗು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕಾಪಾಡಲು ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳು [illegible] ನೀತ್ಯ ದೊರೆತಿರಲಿಲ್ಲ, ಇದಲ್ಲದೆ ನಿಮಗೆ ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳು ಜವಾಬದಾರರೆಂದು ಎಣಿಸುವದಿಲ್ಲ ಹೀಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಕೂಡ ಸಹಕಾರ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಆಲೋಚಿಸಲು ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳು ಸಿದ್ಧರಿದ್ದಾರೆ ರಾಜಶಾಸನಗಳಿಗೆ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರದ ಒಪ್ಪಿಗೆ ದೊರಕಿದೆ ಇದ್ದರೂ ವಿಷಯ ನಿಮ್ಮೊಡನೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲು ಸರಕಾರವು ಸಿದ್ಧವಿಲ್ಲ

ದೊರೆಗಳಿಗೆ ಮಹಾತ್ಮರ ೨ನೇ ತ

ತಾ: ೧-೧-೧೯೩೨

ಕೇವಲ ಮಿತ್ರಭಾವದಿಂದ ಮಾಡಿದ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದ್ದು ಆ ಅಧಿಕಾರಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಶೋಭಿಸುವದಿಲ್ಲ ಇದನ್ನು ನಮೂದಿಸಲು ತುಂಬಾ ವ್ಯಸನವಾಗುತ್ತದೆ ಸತ್ಯಶೋಧಕನಾಗಿ ಸರಕಾರಿ ಪಕ್ಷ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಲುತ್ಸುಕನಾಗಿ ನಾನು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೆ ನನ್ನ ಸಹಕಾರಿಗಳಿಗೆ ದ್ರೋಹ ಬಗೆಯಲು ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳು ನನಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ ಅಂಥ ದ್ರೋಹ ಮಾಡಲು ನಾನು ಒಪ್ಪಿದರೂ ರಾಜಶಾಸನಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಸರಕಾರವು ನನ್ನ ಕೂಡ ಚರ್ಚಿಸಲು ಒಪ್ಪುವದಿಲ್ಲ ಈ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಘಟನೆಯ ಚರ್ಚೆ ನಿರರ್ಥಕವಿದೆ ಸ್ವಾಭಿಮಾನವುಳ್ಳ ಹಿಂದೀಯನು ಇದರೊಳಗೆ ಸೇರನು ನಿಮ್ಮ ತಂತಿಯಲ್ಲಿ ದಿಗ್ದರ್ಶನ ಮಾಡಿದಂತೆ ಗಡಿನಾಡಿನ ಸ್ಥಿತಿ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ರಾಜಶಾಸನ ಹೊರಡಿಸಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾರಣ ತೋರದು ಖಾನ ಅಬ್ದುಲ್ ಗಫೂರಖಾನರವರು, ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರೊಳಗ ವಿಶೇಷವೇನಿಲ್ಲ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ಲಾಹೋರಿನ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಹಾಗೆಯೇ ಹೇಳಿದೆ ನಾನು ರೌಂಡ ಟೇಬಲಿನಲ್ಲಿ ಹಾಗೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ರಾಷ್ಟ್ರಸಭೆಯು ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದಾಗ್ಯೂ ನನಗೆ ರೌಂಡ ಟೇಬಲಿಗೆ ಸರಕಾರವು ನಿಮಂತ್ರಿಸಿತ್ತು [illegible] ಹೋಗಿದ್ದರಿಂದ ಗಡಿಪಾರು ಮಾಡುವದು ಯೋಗ್ಯವೆಂದು ನನಗೆ ತೋರುವದಿಲ್ಲ ಇದರೊಳಗೆ ವರ್ಣದ್ವೇಷವಿಲ್ಲ—ಹಾಗಿದ್ದರು—ಅಪರಾಧ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಾಯಿದೆಯಂತೆ ಅವರಿಗೆ ಶಾಸನ ಮಾಡಬಹುದು ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ಕರನಿರಾಕರಣ ಮಾಡಲು ಆಜ್ಞೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಿಲ್ಲ ಸರಕಾರದೊಡನೆ ಶಿಷ್ಟಾಯಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ [illegible] ವಸೂಲಿ ಹಂಗಾಮು ಬಂತು, ಅದನ್ನು ಶಿಷ್ಟಾಯಿ ಮುಗಿಯುವ ತನಕ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗಿ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಕಮೀಟಿಯವರು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಅರಿಕೆಯನ್ನು ಸರಕಾರವು ಮನ್ನಿಸಲಿಲ್ಲ ಯಾವದೇ ಉಪಾಯದಿಂದ ಬಗೆಹರಿಯದಾಗ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವಾಗಿ ಹೇಳುವ ಹಕ್ಕು ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಪುರಾತನ ಕಾಲದಿಂದಮುಂಟು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಗೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಶಾಂತತೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶ ಇಲ್ಲ ಈ ಆರೋಪವನ್ನು ನಾನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ನಿಷೇಧಿಸುತ್ತೇನೆ ಸರಕಾರವು ಪರಸ್ಪರವಿರೋಧಿ ಕೇಂದ್ರ ಮಾತನ್ನು ನಾನೊಪ್ಪುತ್ತೇನೆ ಆದರೆ ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳು ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಸಹಕಾರ ಕೊಡದೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯಿಂದ ಮಾತ್ರ ಸಹಕಾರದ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ನಾನು ಸರಕಾರದ ಪಕ್ಷ ಸಹ ತಿಳಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳಿಗೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಡುವೆ ಕೇಳಿದ್ದೆ ಮತ್ತು ಯಾವದೇ ಪಕ್ಷಪಾತವಿಲ್ಲದೆ ಎಡಿಯುವೆ ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳ ಕಡೆ ಸಮಕ್ಷ ಮಾತನಾಡಬಯಸುವೆ. ನನ್ನ ಸಹಕಾರಿಗಳ ಕೃತ್ಯಗಳಿಗೆ, ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳು ಸೂಚಿಸಿದಂತೆ, ನಾನು ಜವಾಬದಾರನಲ್ಲೆಂದು ಹೇಳುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ನೀತಿಯುಕ್ತ ಅವರ ಕೃತ್ಯಗಳಿಗೆ ಜವಾಬದಾರನಿದ್ದೇನೆ ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳು ನನಗೆ ಕಳುಹಿದ ಉತ್ತರವು ತೀರ ಅನುಚಿತವಿದೆ ಸಂಕಲ್ಪಿತ ಪ್ರೇಮಭಾವಕ್ಕೆ ವಿಸಂಗತವಿದೆ ಈಗಲೂ ಮಿಂಚಿ ಹೋಗದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳು ಪುನರಾಲೋಚಿಸಬೇಕು ಅನಿರ್ಬಂಧವಾಗಿ ನನ್ನೊಡನೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕು, ಮಿತ್ರಭಾವದಿಂದ ಮಾತನಾಡಬೇಕು ಸರಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೊಡನೆ ಆಯಾ ಪ್ರಾಂತಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ನಾನು ಎಲ್ಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪರಾಂಬರಿಸುವೆನು ಮತ್ತು ಜನರು ತಪ್ಪಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳಕ್ಕೆ ವಿಪರೀತ ಸಲಹ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಲ್ಲಿ, ನಾನದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಗೆ ತಕ್ಕ ದಾರಿ ತೋರಿಸಿಕೊಡುವೆನು. ನನ್ನ ಸಲಹೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳವು ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ಠರಾವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿದೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವು ಪ್ರಜೆಗಳ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಹಕ್ಕೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. ಪರತಂತ್ರ ರಾಜ್ಯಕಾರಭಾರದಲ್ಲಿ ಇದೇ ತೀರ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಅಸ್ತ್ರವು. ಕಮೀಟಿಯ ಠರಾವಿನ ನಕಲನ್ನು ನಾನು ಇದರೊಂದಿಗೆ ಕಳುಹಿದ್ದೇನೆ ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳು ನನ್ನನ್ನು ಕಾಣಬೇಕೆಂದು ಬಯಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಈ ಠರಾವಿನಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ತಡೆಬೀಳುವದು, ಮತ್ತು ಸಂಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಇತ್ಯರ್ಥದಂತೆ ಮುಂದ ಕಾರ್ಯಕಾರಿಮಂಡಳವು ನಡಕೊಳ್ಳುವದು ನಮ್ಮೊಳಗ ನಡೆದ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರವು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮಹತ್ವದ್ದಿದ್ದದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದೇನೆ

ಮಹಾತ್ಮರಿಗೂ, ಸರದಾರರಿಗೂ ಸೆರೆಹಿಡಿದರು!

(ನಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಸುದ್ದಿಗಾರರಿಂದ)

ಮುಂಬಯಿ, ತಾ ೪, ಸೋಮವಾರ

ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ನಿನ್ನೆ ರಾತ್ರೆ ೩ ಘಂಟೆ ಸಮಯ ೧೮೨೭ನೇ ಇಸ್ವಿಯ ರೆಗ್ಯುಲೇಶನಿನನ್ವಯ 'ಮಣಿಭುವನ'ದಲ್ಲಿ ಸೆರೆಹಿಡಿದರು. ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ನಿದ್ದೆ ಬಿದ್ದಿತ್ತು. ಶ್ರೀ ದೇವದಾಸ ಗಾಂಧಿಯವರು ಅವರನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿದರು. ದಸ್ತಗಿರಿ ಹುಕುಮನ್ನು ಮಹಾತ್ಮರು ಸಮಾಧಾನದಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರು. ಮತ್ತು ಹಿಂದೀ ಜನತೆಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಸಂದೇಶ ಬರೆದುಕೊಟ್ಟರು

ಹಿಂದರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಮಹಾತ್ಮರ ಸಂದೇಶ

"ಪರಮೇಶ್ವರನು ಪರಮ ಕಾರುಣಿಕನು ಅವನಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಟ್ಟು ನಡೆಯಿರಿ ಅಹಿಂಸೆ ಮತ್ತು ಸತ್ಯ ಇವುಗಳಿಂದ ಎಳ್ಳಷ್ಟು ವಿಚ್ಯುತರಾಗಬೇಡಿರಿ. ಸ್ವರಾಜ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ವಸ್ವಕ್ಕೆ ಧಾರೆಯೆರೆಯಿರಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಜೀವ ತಗೊಳ್ಳಬೇಡಿರಿ ಸ್ವತಃ ಜೀವ ಕೊಡಿರಿ."

ಆ ಮೇಲೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ನಡೆಯಿತು. ಮಹಾತ್ಮರು ಎಲ್ಲರ ಕೂಡ ಮಾತಾಡಿ ರಜೆ ತಕ್ಕೊಂಡರು ಈ ನೋಟವು ಹೃದಯದ್ರಾವಕವಾಯಿತು ಕು. ಮೀರಾಬಾಯಿಯೂ, ಸೌ, ಕಸ್ತೂರಬಾ ಗಾಂಧಿಯವರೂ ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ಅದೇ ಮೇರೆಗೆ "ರಾಮ ನಿವಾಸ" ದಲ್ಲಿ ೩| ಘಂಟೆಗೆ ಸರದಾರ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲರಿಗೂ ಸೆರೆಹಿಡಿದರು. ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಯೆರವಡಾ ಜೈಲಿಗೆ ಒಯ್ಯುತ್ತಾರೆ ಇಲ್ಲಿ ಈ ಮೊತ್ತ ಹರತಾಳವಾಗಿದೆ.

ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಸೆರೆ ಹಿಡಿಯುವರೇ ?

ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಒಂದೆರಡು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸೆರೆಯಾಗುವದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ನಿನ್ನೆ ಸಾಯಂಕಾಲ ರೀತಿಯಂತೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ನಡೆದಿತ್ತು ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಗದ್ದಲವಾಯಿತು " ಇನ್ನು ೧—೨ ದಿನ ಉಳಿದಿವೆ ಶಾಂತತೆಯಿಂದ ನಾವು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುವಾ ' ಎಂದು ಮಹಾತ್ಮರು ಉದ್ಗರಿಸಿದರು. ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿಯಬೇಕಾಗಿ ಬ್ರಿಟಿಶ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಧ್ವನಿಸುತ್ತಿವೆ ಈ ಸಮಯ ಮಹಾತ್ಮರು ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳ ವಿಷಯ ಕಳೆದ 'ಯಂಗ ಇಂಡಿಯಾ' ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದ ವಚನವು ವಿಚಾರಾರ್ಹವಿದೆ — " ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರು ಸ್ಪಷ್ಟವಕ್ತರು ಇದೇ ಪ್ರಧಾನ ಮಂಡಳದಲ್ಲಿ ಇವರಷ್ಟು ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯ ಸ್ವಭಾವದವರಿಲ್ಲ ಇವರು ಪ್ರಬಲರು, ಕಠಿಣರು. ನಿರ್ದಯದಿಂದ ಇವರು ದಬ್ಬಬಲ್ಲರು, ಒಳ್ಳೇ ಹೊಡೆತ ಕೊಡಬಲ್ಲರು ಮತ್ತು ಸರ್ಜನರು ರೋಗಿಯ ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನೇ ಬಯಸಿ ಶಸ್ತ್ರಪ್ರಯೋಗ ನಡೆಸುವಂತೆ ಲೋಕಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿಯೇ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ನಡೆಸುತ್ತೇವಾಗಿ ಅವರು ಗ್ರಹಿಸುವರು ಇವರು ಮನಃಸ್ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ನ್ಯಾಯದಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಾರೆ ಅವರು ಯಾವದೊಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಬ್ರಿಟಿಶರ ಬೆಂಬಲವಿದೆ ಅವರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣವು ಬ್ರಿಟಿಶರ ಮನಸ್ಸಿನ ದ್ಯೋತಕವಿದೆ ಬ್ರಿಟಿಶರು ತರ್ಕಕ್ಕೆ ಬಗ್ಗರು, ಅವರಿಗೆ ಪರಾಕ್ರಮ ಬೇಕು ದಂಗೆಯನ್ನೆಬ್ಬಿಸಿ ಅವನ್ನು ಮುರಿಯಬಲ್ಲದವರೆ, ಅವರು ಹಿಂದೀಯರಿಗೆ ಬಲಶಾಲಿಗಳೆಂದು ಹೇಳಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದಾನಕ್ಕೆ ತಲೆದೂಗುವರು ಶಾಂತತೆಯ ದೊಂಬಿಯನ್ನೆಬ್ಬಿಸಿದರೇನೇ ಅವರಿಗೆ ಸತ್ಯಸ್ಥಿತಿ ಹೊಳೆಯದು. ಹೀಗಾಗಿ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ '

ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲೂ ರಾಜಶಾಸನ!

ಬಂಗಾಲದ ರಾಜಶಾಸನದಂತಹ ರಾಜಶಾಸನವನ್ನು ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರದವರು ತಯಾರಿಸಿ ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳ ಸಹಿಯ ಬಗ್ಗೆ ದಿಲ್ಲಿಗೆ ಕಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆಂದೂ ಸಹಿಯಾಗಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ ತಮಗೆ ಅವಶ್ಯಕಂಡ ಕೂಡಲೇ ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿರುವರೆಂದೂ "ಫ್ರೀಪ್ರೆಸ್" ಏಜನ್ಸಿಯ "[illegible]" ಸುದ್ದಿಗಾರನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾನೆ ರಾಜಶಾಸನ ಹೊರಟ ಕೂಡಲೆ ಸರಕಾರದವರು ಇಡೀ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿಯುವರೆಂದೂ ಸೊತ್ತನ್ನು ಕೈವಶ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರೆಂದೂ ಅವನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಾನೆ ಮಹಾತ್ಮರ ಸ್ವಾಗತ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯವರ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟ ಮೋಟಾರ ಗಾಡಿಗಳ ಯಾದಿಯೊಂದನ್ನು ಗುಪ್ತ ಪೋಲೀಸ ಖಾತೆಯವರು ಶ್ರಮಪಟ್ಟು ತಯಾರಿಸಿರುತ್ತಾರೆಂತಲೂ ಅವನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ

ಮಹಾತ್ಮರ ಲೋಕವೈಭವದ ಮೆರವಣಿಗೆ.

(ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಂದ)

ಮುಂಬಯಿ, ತಾ. ೩೧-೧೨-೧೯೩೧

ಮಹಾತ್ಮರ ಆಗಮನದ ವೈಭವವನ್ನು ನನ್ನಿಂದ ಬಣ್ಣಿಸಲಾರದು. ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ನೋಡಿಯೇ ಅದನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕು. ಮಂಗಳವಾದ ಮುಂಬಾಪುರದ ಉತ್ಸಾಹವನ್ನೂ, ಹುರುಪನ್ನೂ ನಾನು ಹ್ಯಾಗೆ ಹೇಳಲಿ? ಯಾವ ಶಬ್ದಗಳಿಂದ ವರ್ಣಿಸಲಿ? ಮಹಾತ್ಮರು ಸೋಮವಾರ 'ಪಿಲ್ಸನಾ' ಹಡಗಿನಿಂದ ಇಳಿದು ಬರುತ್ತಾರೆಂದು ಜಾಹೀರಾದಂದಿನಿಂದ ಜನರೆಲ್ಲ ಅದರ ನಿರೀಕ್ಷಣೆಯ ಆನಂದೋತ್ಸವಗಳು ತುಂಬಿ ತುಳುಕುತ್ತಿದ್ದವು. ಮುಂಬಯಿ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿಯವರು ಸ್ವಾಗತೋತ್ಸವದ ಉತ್ಸವವನ್ನು ಸ್ವತಃ ನಡೆಸಿದ್ದರು. ಸೋಮವಾರ ಮುಂಜಾನೆ ೩-೪ ಘಂಟೆಯಿಂದ ಜನರು ಪೋಲೋ ಸ್ಟೇಶನಿಗೆ ಮಹಾತ್ಮರ ಜಯಘೋಷ ಮಾಡುತ್ತ ಕಂಡು ಸಾಗತೊಡಗಿದರು. ಮಾರ್ಗಗಳೆಲ್ಲ ಪತಾಕೆಗಳಿಂದಲೂ, ಹೂಮಾಲೆಗಳಿಂದಲೂ, ಚಿತ್ರವಿಚಿತ್ರ ಜವಳಿಯಿಂದಲೂ, ದೀಪಗಳಿಂದಲೂ, ಸಿಂಗರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದವು. ಕೆಲವರು ಮಹಡಿಯಗಳ ತೋರಣ ಹಾಕಿದ್ದರು, ಕೆಲವರು ಚಿಕ್ಕ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ತೂಗಬಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ಬಿಡದಿ ಪಂ। ಜವಾಹರಲಾಲರಿಗೆ ಕೊಡುವಂತೆ ಸವಾರರಾಗಿ ಕರೆತ್ರಿಸಿದ ಬಳಿಗೆ ಮಹಾತ್ಮರ ಭಾವಚಿತ್ರವನ್ನು ತೂಗಹಾಕಿದ್ದರು. ಇದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಭಗವೆ ಧ್ವಜಗಳು ಎರಡಕ್ಕೆ ದಲ್ಲಿ ತಿರಂಗಾ ರಂಗ ರಂಗದ ತೂಗಾಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದವು. ಮಾರ್ಗಗಳ ಎರಡೂ ಪಕ್ಕಗಳಲ್ಲಿ, ಪೋಲೋ ಸ್ಟೇಶನಿಂದ 'ಮಣಿ ಭವನ' ದ ವರೆಗೆ ೩—೪ ಮೈಲು ಮಾರ್ಗದ ಮೇಲೆ ಎರಡೂ ಪಕ್ಕಗಳಲ್ಲಿ ೧೧,೦೦೦ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ದಳಪತಿಗಳ ಅಧಿಪತ್ಯದಲ್ಲಿ ಚೊಕ್ಕವಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನಿಡುತ್ತಿದ್ದರು. [illegible] ಪೋಲೀಸರ ಸಂಖ್ಯೆ-ಸುಮಾರು [illegible] ಬೆಂಗಾವಲಿಗೆ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರೊಡನೆ ಸಹಕಾರ ಮಾಡುತ್ತ ನೋಡುವ ಅಪೂರ್ವ ದೃಶ್ಯ; ಮಹಾತ್ಮರ ಲೋಕಪ್ರಿಯತೆ, ರಾಜಕಾರ್ಯಗಳ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿತ್ತು. ೧,೦೦ ದೇಶಸೇವಿಕೆಯರು ಕೇಸರಿ ಬಣ್ಣದ ಸೀರೆಗಳನ್ನುಟ್ಟು ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜ ಹಿಡಕೊಂಡು ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಆದರದಿಂದ ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಪೋಲೋ ಸ್ಟೇಶನಿನಿಂದ ಸಾಲಾಗಿ ಸ್ವಾಗತ ಮಂಟಪದ ವರೆಗೆ ನಿಂತುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಪಿಲ್ಸನಾ ಹಡಗು ೮ ಘಂಟೆಗೆ ಬೆಲಾರ್ಡ ಧಕ್ಕೆಗೆ ಹತ್ತಿತು. ಕೂಡಲೆ ಕಸ್ತೂರಬಾಯಿಗ [illegible], ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಸರದಾರ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲರೂ, ಶ್ರೀ ಸುಭಾಷಚಂದ್ರ ಬೋಸ, ಡಾ। ಅನ್ಸಾರಿ, ಶ್ರೀ। ಅಬ್ಬಾಸ ತಯ್ಯಬಜಿ, ಶ್ರೀ। ಚಕ್ರವರ್ತಿ ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರಿ, ಡಾ। [illegible] ಆಲಮ್ ಮೊದಲಾದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಪ್ರಮುಖರೂ ಹಡಗ ಹತ್ತಿ ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ವಂದಿಸಿದರು. ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಆ ಎಂಥ ಮೋದವೆನ್ನುತ್ತೀ! ಡಾ| ಅನ್ಸಾರಿ [illegible] ಬೋಸರಿಗೆ ಕಂಡೊಡನೆ ಮಹಾತ್ಮರ ಪ್ರಸನ್ನರಾದರು. ಪಂಡಿತ ಜವಾಹರಲಾಲರಿಗೆ, [illegible]ಯವರಿಗೆ, ಹೀಗೆ ಬಂದಿದ್ದ ಗಣ್ಯ ಮಂಡಿ ಸರಿಯಾದ ವಾರ್ತೆ ಕೇಳಿದೊಡನೆ ಮುಖ [illegible] ರ ಯಾಗಿಯೇ ಮಹಾತ್ಮರು ಇಳಿದುಬಂದಿಳಿದು ದೇಶಸೇವಿಕೆಯರ ಪ್ರಣಾಮಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತ ನಗೆಮೊಗದಿಂದ ಸ್ವಾಗತ ಮಂಟಪವನ್ನು ಸೇರಿದರು. ಸ್ವಾಗತ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ೧—೨ ಸಹಸ್ರ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರು ಮಹಾತ್ಮರನ್ನು ಕಾಣಲಿಕ್ಕೆ ಕಾದುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಕಂಡೊಡನೆ ಜಯಘೋಷವಾಯಿತು. ಮಹಾತ್ಮರು ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನಿತ್ತರು. ಅದೇ ಹಡಗದಿಂದ ಬಂದಿಳಿದ ಶ್ರೀ ವಿಠ್ಠಲಭಾಯಿ ಪಟೇಲರು ಮಹಾತ್ಮರ ಹಿಂಬದಿಗೆ, ಸರದಾರ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿಯವರು ಮಹಾತ್ಮರ ಎಡಕ್ಕೆ ಹೀಗೆ ಮಂಚದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡರು. ಪಂಡಿತ ಜವಾಹರಲಾಲರ ಮುಗುಳುನಗೆಯ ಶುಭವಾರ್ತೆಯಿಂದ ಮತಿ ನೆರೆದವರು ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಪಂಡಿತ ಜವಾಹರಲಾಲರ ಪರವಾಗಿ ವಂದಿಸಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಕೊಂಡರು. ಆ ಮೇಲೆ ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಹೂಮಾಲೆಗಳ ಸಮರ್ಪಣಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಪರವಾಗಿ, ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಪರವಾಗಿ, ಸೀಖರ ಪರವಾಗಿ ಹೀಗೆ [illegible] ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪರವಾಗಿ ಹೂಮಾಲೆಗಳು ಸಮರ್ಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು. ಡಾ। ಅನ್ಸಾರಿಯವರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಪರವಾಗಿ ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಹೂಮಾಲೆ ಅರ್ಪಿಸಿದಾಗ [illegible] ಕಮಿಟಿ ಪರವಾಗಿ ಶ್ರೀ। [illegible] ಅರ್ಪಿಸಿದರು. ಆಗ [illegible] ಬರಲಾರಂಭಿಸಿದವು. [illegible] ದೇಶಾಗಿ ಅವಶ್ಯವಾಯಿತು. ಮಹಾತ್ಮರು ಎಲ್ಲ ಮಾಲೆಗಳನ್ನು ಮೌನದಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಬಳಿಕ ಎದ್ದರು; ಹೊರಬಿದ್ದು ಸಿಂಗರಿಸಿದ ಮೋಟಾರಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಮಣಿ ಭುವನಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದರು. ಒಂದು ಬದಿಗೆ ಪಂಡಿತ ಜವಾಹರಲಾಲರ ಭಾವಚಿತ್ರವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕುಮಾರ ಇಂದುಮತಿ ನೆಹರೂರವರು ಕುಳಿತು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು, ಮಹಾತ್ಮರು ಮೋಟಾರಿನಲ್ಲಿ ನಿಂತು ವಂದಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಹಾತ್ಮರ [illegible] ಮಾರ್ಗದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲೇ ನಿಂತುಕೊಂಡಿದ್ದ, [illegible] ವಿನಿಂದ ಮಹಾತ್ಮರ ದರ್ಶನವನ್ನೇ ಧ್ಯಾನಿಸುತ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದ, ೩೦-೪೦—ಗೋಡೆಗಳಿಷ್ಟು ಕಿಕ್ಕಿರಿದು ನೆರೆದಿದ್ದ ಜನರು ಉತ್ಸಾಹಭರಿತರಾಗಿ ಮಹಾತ್ಮರ ಜಯಘೋಷ ಮಾಡಿ ಹರಸಿದರು, ಕರತಾಳಿಯ ಘೋಷ ಮಾಡಿದರು, ತೋರಣಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದ ಬುಟ್ಟಿಗಳೊಳಗಿಂದ ಪುಷ್ಪವೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿದರು. ಮಹಾತ್ಮರು ೧½ ಘಂಟೆಗೆ ಮಣಿ ಭುವನಕ್ಕೆ ತಲ್ಪಿದರು. ಸ್ವಾಗತೋತ್ಸವವು ಈ ಪ್ರಕಾರ ಬಲು ವೈಭವದಿಂದ ಜರುಗಿತು.

ಈ ಮೆರವಣಿಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಡಾ। ಅಂಬೇಡಕರರ ಅನುಯಾಯಿಗಳೆಂದು ಹೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಸುಮಾರು ರಾತ್ರಿ ೩ ಘಂಟೆಗೆ ಮೇಲ್ವ ಸ್ಟೇಶನಿಗೆ ಹೋಗಿ ತೋರಣಗಳನ್ನು ಹರಿದು [illegible] ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ನಿಷೇಧ ಮಾಡಲು ದೊಣ್ಣೆಗಳಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಹೊಡೆದರು. ಸುಮಾರು ೪೦ ಮಂದಿಗಳಿಗೆ ಗಾಯಗಳಾಗಿವೆ. ಪೋಲೀಸರು ಇವರಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಏಟು ಕೊಟ್ಟು ಇವರ ಕಡೆಗಿದ್ದ ೧೫೦೦ ದೊಣ್ಣೆಗಳನ್ನು ಕಸಕೊಂಡರು. ಇವರು ಮಾರ್ಗದ ಒಂದು ಬದಿಗೆ ನಿಂತು ಕರೇ ನಿಶಾನಿ ಹಿಡಿದು ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಧಿಕ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಹಾತ್ಮರ ಸ್ವಾಗತ ಸಮಾರಂಭಕ್ಕೆ ಕಲಂಕ ತರುವದಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ ವಿರೋಧಕರು ಈ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ೨ ರೂಪಾಯಿ ಕೂಲಿ ಮಾಡಿ ಕರೆಸ ತಂದಿದ್ದರಂತೆ! ಅವರ ಇದರಿಂದಿಂದ ಬಾಲಕರ [illegible] ಒಳ್ಳೇ ಕಳೆ ಏರಿತು, ಕಲಂಕವು ರ ಪರಿಣಾಮ [illegible] ಶೋಭಿಸುತ್ತಾನಾಗಿ [illegible] ಉದ್ಗರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಅವರಂತೆಯೇ ಈ ಸಮಾರಂಭಕ್ಕೆ ಅಂಬೇಡಕರರ ಅನುಯಾಯಿಗಳ [illegible] ಹಚ್ಚಿನ [illegible]

ಮಹಾತ್ಮರು ಸೋಮವಾರದ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಮೌನ ಬಿಟ್ಟರು. ಆಗ ಪತ್ರಿಕಾಕಾರರು ಮಹಾತ್ಮರ ಕಡೆ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವು ಯಾವಾಗಲೂ ಉಳ್ಳಿಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ದೊಡ್ಡ ಹೊಡೆತ ಸಹಿಸಲಿಕ್ಕೆ [illegible] ಆದರೆ ತಯಾರಿ [illegible] ಕೆಲಸಗಳಿಲ್ಲ [illegible] ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ [illegible] ದಲಿತ್ತ [illegible] ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ [illegible] ಕಾಂಗ್ರೆಸಿಗೆ ೧೦ ಜನರನ್ನು [illegible] ಕಳಿಸ ಹೇಳಿದ್ದರು ಹಾಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ [illegible] ಕಳಿಸಿದ್ದರೆ ಲೋಕ ಸೇವೆಗೆ [illegible] ನನ್ನಿಂದ [illegible] ಕಳಿಸಿದ್ದ [illegible] ಮಹಾತ್ಮರು ವಿನೋದದಿಂದ [illegible] ಸರಕಾರದೊಡನೆ ಹಸ್ತಾಂತರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ತಾವು ಸಿದ್ಧರಿರುವೆವಾಗಿಯೂ, ನಿಮಂತ್ರಿಸಿದರೆ ಸರ್ಕಾರಪಕ್ಷದವರ ಕಡೆ ಮಾತನಾಡಹೋಗುವೆವಾಗಿಯೂ ಮಹಾತ್ಮರು ಹೇಳಿದರು.

ಸಂಜೆ ೫ ಘಂಟೆಗೆ ಆಝಾದ ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮರ ಭಾಷಣ ಆಯಿತು. ೫ ಘಂಟೆಗೆ ಸಭೆ. ೨ ೩ ಘಂಟೆಯಿಂದ [illegible] ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರು ಸಂದಣಿಸಿ [illegible] ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. [illegible], ಮೋಟಾರ, [illegible] ಗಾಡಿ, ಕುದುರೆಗಾಡಿಗಳು ತುಂಬಿ ತುಂಬಿ [illegible] ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿಯವರು ಮಹಾತ್ಮರ ಭಾಷಣ ಕೇಳುವಂತೆ ಧ್ವನಿವರ್ಧಕ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಕುಳ್ಳಿರಲಿಕ್ಕೆ ೩೦ ಫೂಟು ಎತ್ತರವಾದ ಆಸನವನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದರು. ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದರು. [illegible], ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಸಭೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ೮—೧೦ ಸಾವಿರ ಸ್ತ್ರೀಯರು, ೨-೨½ ಲಕ್ಷ ಜನರು ಆಝಾದ ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮರ ವಚನಾಮೃತವನ್ನು ಶ್ರವಣ ಮಾಡಲು ನೆರೆದಿದ್ದರು. ಸರಿಯಾಗಿ ೫ ಘಂಟೆಗೆ ಮಹಾತ್ಮರು ಸಭಾಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದು [illegible] ಆಗ "ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಕೀ ಜೈ" "ವಂದೇ ಮಾತರಂ" ಮೊದಲಾದ ಜಯಘೋಷಗಳೂ [illegible] ಘೋಷಣೆಗಳು [illegible] ರಾಷ್ಟ್ರಸಭಾಪತಿಗಳಾದ [illegible]

ವರು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಪರವಾಗಿ ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡಿದರು. ಬರ್ಗ್ಯಯಿಂದ ಮರಳಿ ಬಂದ ಬಗ್ಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ವ್ಯಸನವಿಲ್ಲವಾಗಿ ಸಂದಾನದರು ಮಡಿದ್ದು, ಬ್ರಿಟಿಶರಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಧೈರ್ಯದಿಂದಲೂ ನಿಗ್ರಹದಿಂದಲೂ ತಿಳಿಸಿದ ಬಗ್ಗೆ ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಕೊಂಡಾಡಿದರು. ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡಿದ ಬಗ್ಗೆ ಮಹಾತ್ಮರು ಎಲ್ಲರಿಗೆ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಹರಸಿದರು. “ಇಂದಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದ ಬಳಿಕ ನನಗೆ ಬಹಳ ಸಂಗತಿಗಳು ತಿಳಿದವು. ಪೇಶಾವರದಲ್ಲಿ ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಿದ್ದು ಇಂದಿಗೇ ತಿಳಿಯಿತು. ಪಂಡಿತ ಜವಾಹಿರಲಾಲಾದಿಗಳಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿದದ್ದು ಇಂದಿಗೇ ತಿಳಿಯಿತು. ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ವಿರಾಗಲು ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ವಿಚಾರಾರ್ಹ ಪ್ರಶ್ನೆ? ಆ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ನಾನಿನ್ನೂ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಾರೆ. ಹೋರಾಟವಾಗದಂತೆ ನಾನು ಶಕ್ತಿಮೀರಿ ಮಾಡಿರುವೆನು. ಆದರೆ ಇನ್ನು ಹೋರಾಟವನ್ನು ಸೇರಿದ ಬಳಿಕ ಹಿಂಜರಿಯುವದಿಲ್ಲ. ಬಂಗಾಲದಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬ ಹುಡುಗಿಯರು ನಿಶಾನೆಗಿಟ್ಟು ಯುರೋಪಿಯನ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಕೊಲೆ ಪಾತಕ ಮಾಡಿದ ವಾರ್ತೆ ಕೇಳಿ ನನಗೆ ವ್ಯಸನವಾಯಿತು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ನಾವು ಜೀವ ಕೊಡಲ್ಯವಾಗನು, ಜೀವ ತೆಗೆಯತಕ್ಕವರಾಗಬಾರದು. ಇದೇ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಯ ಧರ್ಮ. ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಸರಕಾರದೊತನ ನಾವು ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕು. ಹುಡುಗಿಯರ ದುರಾಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಸರಕಾರವು ಇಡೀ ಜನಾಂಗವನ್ನು ದಬ್ಬುವದು ಶ್ರೇಯಸ್ಕರವಾದದ್ದಲ್ಲ! ರಾಜಶಾಸನಗಳಿಂದ ಸಂಧಾನ ಮಾರ್ಗಕ್ಕೂ ಆತಂಕ ಬಿದ್ದಂತಾಗಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ನಾನು ಆಶಾಭರಿತನಿದ್ದೇನೆ. ಪುನಃ ಸಂಗ್ರಾಮವಾದರೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸೇರಬೇಕು. ಹಿಟ್ಟರಿಗೆ ಸಹ ಹಿಂಮುಳಿಯಲಾಗಾಯಿಲ್ಲ. ದೊಡ್ಡಯ ಪೆಟ್ಟು ಮಾತ್ರ ಬಿದ್ದಿತೆಂದು ಎಣಿಸಲಾಗದು, ಗುಂಡು ಹಾರುವದು. ಅದಕ್ಕೆ ಎದೆ ಗಟ್ಟಿಮಾಡಿ ನಾವು ಎದುರಾಗಬೇಕು. ಬ್ರಿಟಿಶ ಪ್ರಧಾನ ಮಂಡಳವು ಅಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಲ್ಲ. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರೇ! ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಪಡೆಯಲು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನವು ಅಸಮರ್ಥವೆಂದು ಅವರೆಲ್ಲರ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ನಂಬಿಗೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ಅಹಿಂಸೆಯ ವೇಷ ಮಾತ್ರವಾಗಿ ಅವರ ಅಂದೋಲನ. ಅದರಿಂದ ಜನರು ನಡೆ-ನುಡಿಗಳನ್ನು ಶುದ್ಧಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ವರ್ಚಸ್ಸನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕು. ಪರಕೀಯರ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಅಹ್ವ ತೊರೆಯಬೇಕು. ಅಹಿಂಸೆಯ ಪಾಲನ ಮಾಡಲಾಗದಿದ್ದರೆ ಅವರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಸೇರಬಾರದು. ನಾನು ಸ್ವತಂತ್ರನಾಗಿ ಉಳಿದರೆ, ‘ಯಂಗ ಇಂಡಿಯಾ’ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಹೇಳುವೆನು. ಸಂಧಿಗಾಗಿ ನಾನು ಯಥಾಶಕ್ತಿ—ಪಕ್ಕಾ-ಶಕ್ತಿಮೀರಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವೆನು. ಸಂಗ್ರಾಮವೇ ಒದಗಿಬಂದರೆ ನೀವು ಅದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿರಬೇಕು. ಈ ಸಂಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯ ನಿರ್ಣಯವಾಗುವದು” ಹೀಗೆ ಮಹಾತ್ಮರು ಹೇಳಿ ಸಭೆಯನ್ನು ವಿಸರ್ಜಿಸಿದರು.

ರಾತ್ರಿ ೧೦ ಗಂಟೆಗೆ ಮೆಜೆಸ್ಟಿಕ್ ಹೋಟೆಲಿನಲ್ಲಿ “ವೆಲ್ಫೇರ ಆಫ ಇಂಡಿಯಾ ಲೀಗ” ಯೆಂಬ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಂಘವೆಂಬ ಸಂಸ್ಥೆಯ. ವಿದ್ಯಮಾನ ಸಭೆಯಾಯಿತು. ಮುಂಬಯಿಯೊಳಗಿನ ಯುರೋಪಿಯನ್ನರೂ, ನಮ್ಮ ಕೆಲ ಹಿಂದೀ ಮುಖಾ ಸುಭಾಷರೂ, ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಹಡಗದ ಮೇಲಿರುವಾಗಲೇ ಈ ಸಭೆಯಿಂದ ನಿಮಂತ್ರಣ ಹೋಗಿತ್ತು. ಮುಂಬಯಿಯ ಸರಕಾರ ಪಕ್ಷದಾತ “ಟೈಮ್ಸ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ” ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕರಾಗಿದ್ದ ಸರ್ ಸ್ಟ್ಯಾನ್ಲೀ ರೀಡರವರು ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು. ಮಹಾತ್ಮರ ಜೊತೆಗೆ ಸರದಾರ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲ, ಡಾ|| ಅನಸಾರಿ, ಸರದಾರ ಶಾರ್ದೂಲಸಿಂಗ, ಶ್ರೀ|| ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ಯ, ಶ್ರೀ|| ರಾಜೇಂದ್ರ ಪ್ರಸಾದ, ನರಿಮಾನರವರು ಸಭೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಮಹಾತ್ಮರು ನುಡಿದದ್ದೇನಂದರೆ.—

“ನಾನು ಇಂದಿಗೆ ರೌಂಡ ಟೇಬಲಿನ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ನಿಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಸ್ಥಿತಿಯು ರಾಜಶಾಸನದ ಮೂಲಕ ಹೀಗೆ ಒದಗಿದೆ ಇದೇನು ಸುಲಕ್ಷಣವಲ್ಲ. ಇರ್ವಿನ್ ದೊರೆಗಳು ೧೧ ರಾಜಶಾಸನಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದರು. ವಿಲಿಂಗ್ಡನ್ ದೊರೆಗಳು ೧೩ ರಾಜಶಾಸನ ಹೊರಡಿಸಿ ಅವರಿಗಿಂತ ಮೇಲಾಗಿದ್ದಾರೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ಪ್ರತಿ ಸರಕಾರವನ್ನೇ ಸ್ಥಾಪಿಸುತ್ತದೆಂದು ಸರಕಾರದ ದೂರು. ಅದರ ಅರ್ಥವಾಗಿ ಇಷ್ಟೇ ಅರ್ಥವೇನದೆ? ಸರಕಾರ ಅಸ್ತ್ರಗಳಿಂದಾಗ ಜನರು ಅಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ, ಹಾಗೆಯೇ ಜನರು ನ್ಯಾಯ ಕೋರ್ಟುಗಳನ್ನು, ಪಂಚ ಕೋರ್ಟುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬಹುದು. ಇಂಥ ಉಪಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಸರಕಾರವು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾನು ಗವರ್ನರನಾಗಿದ್ದರೆ ಇಂಥ ಉಪಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಈ ಸರಕಾರವನ್ನು ತೆಗೆದು ಪ್ರತಿ ಸರಕಾರವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ಅದನ್ನು ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಗೆ ಆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಆಶೆ ಇಲ್ಲ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಲು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ಸಿದ್ಧವಿರುವದಾಗಿ ನಾನು ರೌಂಡ ಟೇಬಲಿನಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಲೋಕಸೇವೆಗಾಗಿ ಲೋಕಮತದ ಬೆಂಬಲದಿಂದ ಪ್ರತಿಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನೇರ್ಪಡಿಸುವದು ಅಪರಾಧವಲ್ಲ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ಆಧಾರಸ್ತಂಭವಿದು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯಾಗಿ ಆಗ ಅಧಿಕಾರ ಶಕ್ತಿಮಾನವಾಗುತ್ತ ಬಂತು. ಇಷ್ಟು ಪ್ರಾಯವಾದಾಗ್ಯೂ ಸರಕಾರ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ಬಾಳ್ವೆಯಿಂದೇನು ಪ್ರಯೋಜನ? ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ಕಡೆ ಅಂತರಂಗವೇನಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರವು ಇನ್ನೂ ಅವನಂದಿಗೆ ಪಡುವದಾದರೆ, ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಕ್ಕೆ ತೋರಿಕೆ ಬೇಕಾಗ ಪದು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನು ಸೇವೆ ಸಮಯು ನಿಕ್ಕಿದಾಗ ಸಾಧಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡಬಹುದು. ಇದರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಗೆ ಅದು ಜೀವನಾಧಾರವಿದು” ಈ ಪ್ರಕಾರ ಮಹಾತ್ಮರು ನುಡಿದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದರು. ೧೦-೧೨ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಕೇಳಲ್ಪಟ್ಟವು ೨-೩ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ರಾಜಶಾಸನಗಳಿಗೆ ನಿಷೇಧಿಸುವ ಮುಂಚೆ ಆಯಾ ಪ್ರಾಂತಗಳ ಹೋಗ ತಯಾರಿದ್ದೇನೆಂದು ಹಿಟ್ಟು ಹೇಳಿದರು “ಆತುರ ಸಿದ್ಧನಿದ್ದೇನೆ, ನಾಳೆ ಹೊರಡುತ್ತೇನೆ, ಆದರೆ ಸರಕಾರವು ನನಗೆ ಹೋಗಗೊಡುವದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಯಾರಾದರೊಬ್ಬರು ಮಧ್ಯಸ್ಥರಾಗಿ ನನಗೆ ಅಪ್ಪಣೆ ತರಿಸಿಕೊಡಬಹುದು. ಗವರ್ನರನಿಗೆ ಹೋಗಲು ಇರ್ವಿನ್ ದೊರೆಗಳ ಕಡೆ ಬಿನ್ನೈಸಿಕೊಂಡೆ ಅವರು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ವಿಲಿಂಗಡನ್ ದೊರೆಗಳ ಕಡೆ ಕೇಳಿಕೊಂಡೆ, ಅವರೂ ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ ಸರಕಾರದ ನಿರ್ಬಂಧಗಳಿಗೊಪ್ಪಿ ಸಂಚರಿಸಲು ಮಾತ್ರ ನಾನೊಪ್ಪುವದಿಲ್ಲ. ಅನಿರ್ಬಂಧವಾಗಿ ನನಗೆ ಸಂಚರಿಸಗೊಡಬೇಕು. ರೆಕ್ಕೆ ಕಡಿದು ಹಕ್ಕಿಗೆ ಹಾರ ಹೇಳಬಹುದೇನು? ಪಠಾಣರು ಕೊಂದರು ಅಬ್ದುಲ್ ಗಫ್ಫರಖಾನರಿಗೆ ನಾನು ಮನ ಒಲಿಸಬಲ್ಲೆ” ಹೀಗೆ ಮಹಾತ್ಮರು ನುಡಿದರು. ಬಂಗಾಲದಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕ ಸಂಘಗಳಿರುವವೆಂದು ನಿಮಗೆ ಖಾತ್ರಿಯಾದರೆ ರಾಜಶಾಸನಗಳನ್ನು ನೀವು ಸಮರ್ಥಿಸುವರೇನೆಂದು ಕೇಳಲು, ಮಹಾತ್ಮರು ನುಡಿದದ್ದೇನಂದರೆ— ರಾಜದ್ರೋಹದ ಅರ್ಥ ಎಳೆದ ಹಾಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಸಮಾಜವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಭಂಗ ತರುವ ಪ್ರಕಾರವೇ ರಾಜದ್ರೋಹವೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ ಕಾಯಿದೆಯು ಸಾಮಾನ್ಯ ಕ್ರಮದಿಂದಲೇ ಇವುಗಳ ಪಾರುಪತ್ಯನಾಗಬೇಕು. ಆದರೆ ಐವರ ಅಪರಾಧಕ್ಕಾಗಿ ೫೦೦೦೦ ಜನರಿಗೆ ಶಾಸನ ಮಾಡುವ ಕ್ರಮವೆಂತಹದು? ನಾನು ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದರೆ, ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಯಾಗಿದ್ದರೆ, ರಾಜಶಾಸನಗಳಿಗಾಗಿ ಅಧಿಕಾರ ಕೇಳುವ ಬಂಗಾಲದ ಗವರ್ನರರಿಗೆ ರಾಜನಾಮೆ ಕೊಡಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಪ್ರಾಂತಿಕ ಪ್ರಮುಖರಿಗೆ ಕರೆ ಕಳುಹಿ ಅವರೊಡನೆ ಗುಪ್ತ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಅಸಮಾಧಾನದ ಮೂಲ ಕಾರಣವನ್ನು ಪರಿಶೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. “ಬ್ರಿಟಿಶ ಪ್ರಾಣರಕ್ಷಣೆಯಾಗಬೇಕೆಂಬ ಮಾತು ನಿಜ ಆದರೆ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜಶಾಸನಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವದರಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಶರು ರಕ್ಷಣೆ ಪಡೆಯಲು ಅನರ್ಹರೆಂದು ನನ್ನ ಅಂದೋಲನ. ರಾಜಶಾಸನಗಳ ಮೂಲಕ ರಾಷ್ಟ್ರಘಟನೆಯ ವಿಚಾರ ಮಾಡಲು ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ರಾಜನಿಷ್ಠರು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲಕೊಟ್ಟು ಇವುಗಳಿಗೆ ತಕರಾರುಗಳಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಡಿ. ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಅವರು ಇವುಗಳಿಗೆ ಒಪ್ಪುವದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳಾದ ಬಳಿಕ, ಆಭಾರಮನ್ನಣೆಯಾಗಿ ಸಭೆಯು ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿ ಮುಗಿಯಿತು. ಮಂಗಳವಾರದಿಂದ ಮಣಿಭುವನದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳದ ಸಭೆ ಸೇರಿತು. ಮಹಾತ್ಮರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತಗಳ ಪ್ರಮುಖರೊಡನೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿಯ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡರು. ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಆಲೋಚಿಸಿದರು. ಮಂಗಳವಾರ ಸಂಜೆ ಮಾತನಾಡುವದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ವಾಧಿಪತಿ ವಿಲಿಂಗ್ಡನ್ ದೊರೆಗಳಿಗೆ ತಂತಿ ಮಾಡಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಗುರುವಾರ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೩ ಘಂಟೆಗೆ ಉತ್ತರ ಬಂತು. ಮಹಾತ್ಮರು ರಾತ್ರಿ ೨ ಗಂಟೆಗೆ ಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ಕರೆದು ವಿಲಿಂಗಡನ್‌ರೊಡನೆ ನಡೆದ ತಂತಿ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳದ ಠರಾವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟರು. ಕ್ರಾನಿಕಲ್ ಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಕ್ರೈಸ್ತ ಯುಗಾದಿಯ ಸಂದೇಶವೇನೆಂದು ಕೇಳಲು, ಮಹಾತ್ಮರು ನುಡಿದದ್ದೇನಂದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳದ ಠರಾವೇ ನನ್ನ ಸಂದೇಶವೆಂದು ನಗೆಮೊಗದಿಂದ ನುಡಿದರು. ಈ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ದೇಶಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

* * *

ಮ॥ ಗಾಂಧಿಯವರ

ಗೀತಾ-ಬೋಧ.

ಅ — ಶ್ರೀ॥ ಹಣಮಂತರಾವ ಮಾಂಜರೇಕರ

ಬ್ರಹ್ಮಾರ್ಪಣ-ಯೋಗ.

೪ನೇ ಅಧ್ಯಾಯ

— ೪ —

ಭಗವಂತನು ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಅಂದದ್ದು —

ನಾನು ನಿಂಗೆ ಹೇಳಿದ ನಿಷ್ಕಾಮ ಕರ್ಮಯೋಗವು ಹಳೆಯ ಕಾಲದಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವದು. ಅದೇನು ಹೊಸದಲ್ಲ. ನೀನು ನನ್ನ ಪ್ರಿಯ ಭಕ್ತನಾಗಿರುವದರಿಂದಲೂ ಧರ್ಮಸಂಕಟದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿರುವದರಿಂದಲೂ ಅದರೊಳಗಿಂದ ನಿನ್ನನ್ನು ಪಾರಗಡೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆಂದು ಅದನ್ನು ನಿನಗೆ ಹೇಳಿದೆನು. ಧರ್ಮಗ್ಲಾನಿಯಾಗಿ ಅಧರ್ಮವು ಹಬ್ಬಲು ನಾನು ಅವತರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಭಕ್ತರನ್ನು ಪಾಲಿಸಿ ಪಾಪಿಗಳನ್ನು ಸಂಹರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ನನ್ನ ಮಾಯೆಯನ್ನು ತಿಳಿದವನಿಗೆ ಅವತಾರವು ಅಳಿಯುವದೆಂಬ ನಂಬಿಗೆಯು ಇದ್ದೇ ಇರುವದು. ಈಶ್ವರನು ಸಜ್ಜನರ ಪಾಲಕನೆಂದು ಅವನ ಶ್ರದ್ಧೆಯು ಇರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದಲೆ ಅವನು ಧರ್ಮದ ತ್ಯಾಗಮಾಡದೆ [illegible] ನನಗೆ [illegible]ತ್ತಾನೆ. ನನ್ನ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ವಿಚಾರಿಸುವದರಿಂದಲೂ, ನನ್ನನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸುವದರಿಂದಲೂ ಅವನು ಕಾಮಕ್ರೋಧಾದಿಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತನಾಗಿ [illegible], ಜ್ಞಾನದಿಂದಲೂ ನಿಷ್ಕಲಂಕನಾಗಿ [illegible]ತ್ತಾನೆ. ಮನುಷ್ಯನು ಮಾಡಿದಂತೆ ಉಣ್ಣುತ್ತಾನೆ. ನನ್ನ ನಿಯಂತ್ರಣೆಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ನಡೆಯುವದು ಯಾರಿಗೂ ಶಕ್ಯವಿಲ್ಲ. ಗುಣಕರ್ಮಗಳ ಭೇದಕ್ಕನುಸರಿಸಿ ನಾನು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಣಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೂ ನಾನು ಅವುಗಳ ಕರ್ತನೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಡ. ಯಾಕಂದರೆ ಈ ಕೆಲಸದಿಂದ ಫಲಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಬಯಸುವದಿಲ್ಲ. ಅದರ ಗರ್ವ ಸ್ಪರ್ಶವೂ ನನಗಿಲ್ಲ. ಇದು ಈಶ್ವರ ಮಹಿಮೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದು ಬಂದಿರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಈಶ್ವರನ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಅಧೀನವಾಗಿದ್ದರೂ ಈಶ್ವರನು ಅದರಿಂದ ಅಲಿಪ್ತನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅವನು ಕರ್ತನೂ ಇದ್ದಾನೆ, ಅಕರ್ತನೂ ಇದ್ದಾನೆ. ಈಶ್ವರನು ಅಲಿಪ್ತನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಅನಾಸಕ್ತನಾಗಿದ್ದು, ಫಲೇಚ್ಛೆಯನ್ನು [illegible] ಮನುಷ್ಯನು [illegible]ದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನು ಸಹ ನಿಷ್ಕಾಮನಾಗಿದ್ದರೆ ಮೋಕ್ಷದ ಪಟ್ಟಕ್ಕೆ ಏರುವನು. ಅಂಥವನಿಗೆ ಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ಅಕರ್ಮವು ಕಾಣುತ್ತದೆ. [illegible] ಕರ್ಮದ ಜ್ಞಾನವು ಅವನಿಗೆ ಬೇಗ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಕರ್ಮದ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಮನೆಯು ಇರುವದೋ, ಹಾಗೂ ಇಚ್ಛೆ ಇದ್ದ ಹೊರತು ಯಾವ ಕಾರ್ಯವು ಆಗುವದಕ್ಕೆ [illegible] ತ್ಯಾಜ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿದು [illegible] ಇದ್ದು ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಅಲಿಪ್ತನಾಗಿ ಮಾಡುವದು ಯಾರಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸಂಶಯವನ್ನು ತೊರೆದು ಕರ್ತವ್ಯ ಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಮನುಷ್ಯನು ಜ್ಞಾನರೂಪದ ಅಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಕರ್ಮಬಂಧನಗಳನ್ನು ಸುಟ್ಟು [illegible] [illegible] ಯಜ್ಞಗಳು ಸಹಜವಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ಅಂಥವನ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಸಹಜವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಅವನು ಅವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನುವದರ ಅಭಿಮಾನವಾಗಲಿ ತಿಳಿವಾಗಲಿ ಅವನಿಗೆ ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಅವನು ನಿಮಿತ್ತಮಾತ್ರನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಕೆಲಸವು [illegible] ಅದರದು ಅವನಿಗೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಅವನು ಪರನಿರ್ಭರನು ಆಗುವದಿಲ್ಲ, [illegible]ನೂ ಆಗುವದಿಲ್ಲ. ಅವನ ಯಾವತ್ತು ಕರ್ಮಗಳು ಯಜ್ಞರೂಪವಾದ ಸೇವೆಗಾಗಿಯೇ ಇವೆ. ಎಲ್ಲ ಕ್ರಿಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವನು ಈಶ್ವರನನ್ನೇ ಕಾಣುತ್ತಾನೆ. ಹಾಗೂ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಈಶ್ವರನಿಗೇ ಮುಟ್ಟುತ್ತಾನೆ.

ಯಜ್ಞದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ತರಗಳನ್ನು ಬಣ್ಣಿಸಿದ್ದಾಯಿತು. ಅವೆಲ್ಲವುಗಳಲ್ಲಿ ಚಿತ್ತಶುದ್ಧಿ-ಸೇವೆ ಈ ತತ್ವಗಳೇ ಅಡಕವಾಗಿವೆ. ಇಂದ್ರಿಯ ದಮನವು ಒಂದು ಪ್ರಕಾರದ ಯಜ್ಞವು. ದಾನಮಾಡುವದು ಯಜ್ಞದ ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಕಾರವು. ಚಿತ್ತಶುದ್ಧಿಗಾಗಿ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮಾದಿಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸಿಸುವದು ಒಂದು ಯಜ್ಞವೇ ಆಗಿರುವದು. ಇದರಿಂದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು [illegible]ಗಳಿಂದ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ವಿನಯ ಜಿಜ್ಞಾಸೆ ಸೇವೆ ಇವುಗಳ ಯೋಗದಿಂದ ಗುರುಗಳ ಸತ್ಸಂಗವು ಲಭಿಸುವದು. ಬಹುಜನರು ಯಜ್ಞದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ತಿಳಕೊಳ್ಳದೆ ಒಂದು ವಿಧವಾದ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದ [illegible] ಅಂತೆಯೇ [illegible]ವನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಯಜ್ಞವೆಂದು ಮಾಡುವದು ಅಶಕ್ಯವಿದೆ.

ಈ ಜ್ಞಾನವು ಬುದ್ಧಿಜ್ಞಾನವಲ್ಲ. ಈ ಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ [illegible] ಸಾಧನಗಳು [illegible] ಇಲ್ಲ. ಶ್ರದ್ಧೆಯೊಳಗಿಂದ [illegible] ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ [illegible] ಅನುಭವವು ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಜ್ಞಾನದ ಯೋಗದಿಂದ ಮನುಷ್ಯನು ಪ್ರಾಣಿಮಾತ್ರರನ್ನು ತನ್ನಂತೆಯೇ [illegible] ಹಾಗೂ ತನ್ನ

ಮನೋಹರವಾದ ಕೂದಲನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸಾಕಬೇಕು.

ಅವರೆ ಕೆಲವು ಸ್ತ್ರೀಯರ ಯೌವನಗಳೂ ತಮ್ಮ ಕೂದಲುಗಳ [illegible] ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕೂದಲು ಮನೋಹರವಾಗಿರದೆ ಇದ್ದರೆ, [illegible] ಲಕ್ಷ ಕೊಡಬೇಕು. ಕೂದಲುಗಳನ್ನು ಅಲಕ್ಷ ಮಾಡಿದರೆ ಅವು ಬಾಡುವವು ಮತ್ತು ಉದುರುವವು. ನೀವು ಅವಕ್ಕೆ ಚಲೋ 'ಕೂದಲೆಣ್ಣೆ' ಕೊಡುವಿರಿ. ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಕೂದಲೆಣ್ಣೆ ಯಾವದು?

ಕಾಮಿನಿಯಾ ಆಯಿಲ್. (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ)

ದಿನಾ ಮುಂಜಾನೆ ಅರ್ಧ ಚಮಚೆ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಕ್ಕಬೇಕು. ಇಮ್ಮೆ ತಿಕ್ಕಿದ ಕೂಡಲೆ ತಲೆಯ ಹೊಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಕೇಶರಂಧ್ರಗಳು ತೆರೆದು ಎಣ್ಣೆಯಿಂದ ತಲೆಗೆ ತಂಪು ದೊರಕಿ ಕೂದಲುಗಳ ಬೇರುಗಳಿಗೆ ಆಹಾರ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ತಿಕ್ಕಿದ ಚೈತನ್ಯವು ಕೂದಲುಗಳಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿ ನಿಮ್ಮ ಕೂದಲು ಹಸನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ.

ಎಲ್ಲಾ ಚಲೋ ಅಂಗಡಿಕಾರರಲ್ಲಿ

ಈ ತೈಲವು ದೊರೆಯುತ್ತದೆ

ಅಥವಾ

ನಮಗೇ ಬರೆದು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ

ಬಾಟ್ಲಿ ೧ಕ್ಕೆ ರೂ	೧—೦—೦
ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ ,	೦—೬—೦
೩ ಬಾಟಲಿಗಳಿಗೆ ,,	೨—೧೦—೦
ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ ,	೦—೧೨—೦

ನಿಮ್ಮ ಅಂಗಡಿಕಾರರಿಂದ

ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ

— 0 —

೧ ಔಂಸಿಗೆ ರೂ	೩—೦—೦
[illegible] ಸಿಗೆ "	೧ ೪ ೦
ಡ್ರಾಮಿಗೆ ,,	೦—೧೩—೦
ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ ,,	೦—೬—೦

ಒಟ್ಟೋ-ದಿಲ್ ಬಹಾರ

ಹೇಳಿಕ್ಕೆ ಮರೆಯಬೇಡಿರಿ!

" ಹೂದೋಟವೆಲ್ಲ ಒಂದೇ ಬಾಟ್ಲಿಯಲ್ಲಿ "

ಒಂದು ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯದಲ್ಲಿ ಇವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಬಹುದು. ಎಲ್ಲಾ ಹೂವುಗಳ ಪರಿಮಳವನ್ನು ಒಂದೇ ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯದಿಂದ ಸಂಪಾದಿಸಬಹುದು. ಅದ್ಯಾವುದು?

ಒಟ್ಟೋ-ದಿಲ್ ಬಹಾರ್! (ರಜಿಸ್ಟರ್ಡ)

ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಅವರ ಅವುಗಳಿಗೆ ಹೂವಿನ ಸಹಜ ಪರಿಮಳ [illegible], ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಕೋಹೋಲ ಯಾನೆ ಮದ್ಯದ [illegible] ಹೂವಿನ ಸಹಜ ಪರಿಮಳವು [illegible] ಒಟ್ಟೋ-ದಿಲ್ ಬಹಾರದಿಂದ ಉತ್ತಮವಾದ ಹೂವಿನ ಸುಗಂಧವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಮದ್ಯದ ಸ್ಪರ್ಶವಿಲ್ಲ.

THE ANGLO INDIAN DRUG & CHEMICAL CO.

POST BOX 2082 **BOMBAY No**

[illegible]

ಈ ಎರಡು [illegible]

[illegible] ಗಿದೆ ಈ ಪ್ರಯತ್ನವು

[illegible]
[illegible]
ತಾ. [illegible]

Siromani Udipi Narayanacharya

CHAUKHAMBA BENARES CITY

UDIPI CC
BENARES CITY

[illegible] 108 [illegible] 1ಕ್ಕೆ 0-6-0 [illegible] 10 [illegible] 32 [illegible] 1ಕ್ಕೆ ರೂ 0-8-0 [illegible] 100 [illegible] 1ಕ್ಕೆ ರೂ 3-8-0 [illegible] 0-1-0 [illegible] 1 [illegible] 1 [illegible]

ಶಿರೋಮಣಿ ನಾರಾಯಣಾಚಾರ್ಯ

ಚೌಖಾಂಬಾ, ಕಾಶೀ ಕ್ಷೇತ್ರ

ಬಾಲಜೀವನ

ಈ ಔಷಧವು [illegible] (Rickets) [illegible] (Pain in the liver), [illegible] (Hernia), [illegible] (Liver complaint) [illegible] 'ಬಾಲಜೀವನ' [illegible]

ಬಾಟ್ಲಿ ಕ್ರಯ ರೂ ೧-೪-೦ [illegible]

ಡಬ್ ಸೆಟ್ ಎಂಡ್ ಕೋ.

[illegible] ಕುಮಟಾ [illegible]

[illegible]

ಸುಗಂಧಸುಂದರ [illegible]

[illegible]

ಕೆರೇಕರ ದಿವ್ಯೌಷಧಿ ವಖ್ಯಾರ, ಕುಮಟಾ
(ಉ ಕನ್ನಡ)

ನಾರಿನ ಸ್ವೈರಿಯು.

[illegible]

[illegible] ಜೇ [illegible], ಸೋಲ್ಲಾಪುರ.

ದಿ ಬೋಂಬೆ ಲೈಫ್ ಎಶ್ಯೂರನ್ಸ ಕಂಪನಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್

ಸ್ಥಾಪನೆ 1908.

[illegible]

ಮಲ್ಟಿಪಲ್ ಬೆನಿಫಿಟ್ [illegible]

[illegible]

Kumta Agents—
D K NAYAK Esq
A S PAI Esq
Honavar Agent
DR V PARBHU Esq

K. Padmanabha Rao & Sons.,
BELGAUM
Chief Agents for
Karnatak Districts & S M States

ಸನ್ ಲಾ ಫ್ ಎಶ್ಯೂರನ್ಸ ಕಂಪನಿ ಆಫ್ ಕೆನಡಾ.

[illegible]

[illegible] ಕಾನಡಾ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ, ಹೋರ್ನಬಿ ರೋಡ ಮುಂಬಯಿ

[illegible]

The District Manager,
Canada Building,
Hornby Road, BOMBAY

OR

Mr S. B. Rege,
Chief Agent,
171 Civil Lines
Camp BELGAUM

ಮ॥ ಗಾಂಧಿಯವರ

ಗೀತಾ-ಬೋಧ.

ಅ — ಶ್ರೀ॥ ಹಣಮಂತರಾವ ಮಾಂಜರೇಕರ

ಸನ್ಯಾಸ-ಯೋಗ.

೫ನೇ ಅಧ್ಯಾಯ

ಅರ್ಜುನನು ಅಂದದ್ದು— ಜ್ಞಾನವು ಮಿಗಿಲಾದದ್ದು ಎಂದು ನೀನು ಅನ್ನುತ್ತೀ ಆದುದರಿಂದ ಕರ್ಮ ಮಾಡುವ ಆವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ, ಸನ್ಯಾಸವೇ ಲೇಸೆಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ ಆದರೆ ತಿರುಗಿ ಕರ್ಮಯೋಗವನ್ನು ಹೊಗಳುತ್ತೀ, ಅದರ ಮೇಲಿಂದ ಕರ್ಮಯೋಗವು ಚಲೋದೆಂದು ಅನಿಸಹತ್ತುತ್ತದೆ ಇವೆರಡರಲ್ಲಿ ಯಾವದು ಹೆಚ್ಚು ಶ್ರೇಯಸ್ಕರವೆಂಬದನ್ನು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ನನಗೆ ಹೇಳು, ಅಂದರೆ ನನಗೆ ಹಾದಿಯು ಸಿಗುವದು

ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಭಗವಂತನು ಅಂದದ್ದು—

“ಸನ್ಯಾಸವೆಂದರೆ ಜ್ಞಾನವು ಕರ್ಮಯೋಗವೆಂದರೆ ನಿಷ್ಕಾಮ ಕರ್ಮವು ಈ ಎರಡೂ ಮಾರ್ಗಗಳು [illegible] ಆದರೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ [illegible] ದೃಷ್ಟಿ, ಲೋಕಗ ಅಂದರೆ ಅನಾಸಕ್ತಿಪೂರ್ವಕವಾದ ಕರ್ಮವೇ ನನಗೆ [illegible] ಸನ್ಯಾಸವು ಯಾವಾತನು ಯಾರನ್ನೂ ದ್ವೇಷಿಸುವದಿಲ್ಲವೋ, [illegible] ದ್ವಂದ್ವಗಳಿಂದ ಅಲಿಪ್ತನಾಗಿ ಇರುವನೋ ಅವನು ಸನ್ಯಾಸಿಯಾಗಿಯೇ ಇದ್ದಾನೆ— ಇಂಥವನು ಕರ್ಮಗಳನ್ನು [illegible] ಮಾಡಿದರೂ [illegible] ತ್ಯಾಗಿಯೇ [illegible] ಇಲ್ಲದ ಜನರು ಜ್ಞಾನ-ಯೋಗಗಳನ್ನು ಭಿನ್ನವಾಗಿ ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ ಜ್ಞಾನಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯ [illegible] ಎರಡೂ ಮಾರ್ಗಗಳಿಂದಲೂ [illegible] ಒಂದೇ [illegible] ಒಂದೇ ಧ್ಯೇಯದ [illegible] ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುತ್ತದೆ ಆದುದರಿಂದ ಅವುಗಳ ಏಕರೂಪತೆಯನ್ನು ಅರಿತವನೇ [illegible] ಜ್ಞಾನವು [illegible] ಸಂಕಲ್ಪರಹಿತ [illegible] ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು [illegible] ಅವನಿಗೆ ಬಾಹ್ಯ ಕರ್ಮಗಳ [illegible] ಆವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ [illegible] ಜನಕನ [illegible] ಬೇರೆ ಜನರ ಕೆಲಸವು [illegible] ನೋಡಿಸುವ [illegible] ಜನಕನ ಸಂಕಲ್ಪದಲ್ಲಿಯೇ [illegible] ನೋಡಿಸುವ ಕ್ರಿಯೆಯು [illegible] ಯಾಕಂದರೆ ಅವನ [illegible] ಅವನ [illegible] ದಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದರೆ [illegible] ಉಳಿದ ಜನರೆಲ್ಲರೂ ಅವನೊಳಗೇ [illegible] ಇಲ್ಲ [illegible] ಜನಕನನ್ನು [illegible] ಇದ್ದರೂ ಆದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೆ ಒಮ್ಮೆಲೇ ಜನಕರಾಗ [illegible] ಜನಕನ [illegible] ಅತ್ಯಂತ [illegible] ಜನರೊಳಗೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬನೇ [illegible] ಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ನಿಷ್ಕಾಮ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು [illegible] ಹೋದ [illegible] ಅಲ್ಪ [illegible] ಬೆಳೆಯ [illegible] ಕರ್ಮಗಳು [illegible] ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ [illegible] ಆತನಿಗೆ [illegible] ಅವನು [illegible] ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿಯೇ [illegible] ಆತನ [illegible] ಸಂಕಲ್ಪದಲ್ಲಿಯೇ [illegible] ಅತಿಶಯ ವೇಗವುಳ್ಳ [illegible] ದು ಪನ್ನುತ್ತ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ [illegible] ಅವನು ಜಗತ್ತಿಗೆ [illegible] ಮೇಲಿಂದ [illegible] ನು [illegible] ನಡಲ್ಲಿನ್ನು [illegible] ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು [illegible] ಕಲ್ಪನೆಯಿಂದ [illegible] ಅದರ ಅನುಭವವನ್ನು [illegible] ಆದುದರಿಂದಲೇ ಕರ್ಮಯೋಗದ [illegible] ಯನ್ನು [illegible] ನಿಷ್ಕಾಮ ಕರ್ಮದಿಂದಲೇ ಸನ್ಯಾಸದ ಫಲವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ [illegible] ಎಲ್ಲವೂ [illegible] ಸನ್ಯಾಸ [illegible] ಸಂಭವವಿದೆ [illegible] ನು [illegible] ಕಾರಣ ಸರ್ವವನ್ನು [illegible] ಯಾಗಿ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು [illegible] ವ ಮನವನ್ನು [illegible] ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು [illegible] ಎಲ್ಲ ಜೀವಿಗಳೊಡನೆ [illegible] ತನ್ನಂತೆಯೇ [illegible] ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ [illegible] ಅಂದರೆ ಅವುಗಳ [illegible] ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು, ಅವನು [illegible] ಇಂದ್ರಿಯಗಳ [illegible] ಅವನು [illegible] ಆರೋಗ್ಯದಿಂದಿದ್ದವನ [illegible] ಶರೀರದೊಳಗಿನ ಪ್ರಕೃತಿಗಳು [illegible] ನಡೆಸುತ್ತವೆ ಅವರ [illegible] ಅವನು [illegible] ಬದಿ [illegible] ಕೆಲಸಗಳನ್ನು [illegible] ಅಂದರೆ [illegible] ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ [illegible] ಅವನು [illegible] ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ [illegible] ಶ್ರೇಷ್ಠ [illegible] ಕರ್ಮಗಳನ್ನು [illegible] ತ್ಯಾಗ [illegible] ಕರ್ಮದಿಂದ [illegible] ಆಸಕ್ತಿ [illegible] ಫಲವನ್ನು [illegible] ಪ್ರಕೃತಿಯ [illegible] ಜ್ಞಾನವನ್ನು [illegible] ಕರ್ಮಗಳು [illegible] ಅಜ್ಞಾನವನ್ನು [illegible] ಕರ್ಮಗಳು [illegible] ಎಲ್ಲರ [illegible] ಹೋಗುತ್ತದೆ [illegible] ಆತನು [illegible] ಯಾವನು [illegible] ಅಂದರೆ ಅವನ [illegible] ಮಾಡುತ್ತಾನೆ [illegible]

ಮಾನವನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲವೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬನಿಗೆ ಹೇಳಿ ಸೆಂದು ಹೇಳಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ

ಯರವಡಾ
ಸೋಮ ಪ್ರಭಾತ
ತಾ ೧-೧೨-೩೦

ಜಾಹೀರ ನೋಟೀಸು.

ವರದಾ ಕೋಂ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಭಟ್ಟಾ ಸಾ. [illegible] ಪ್ರಾಂತದ [illegible] ತಾಲೂಕ ಸಿದ್ದಾಪುರ ಇವಳು ಇದರ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸುವದರಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದಲ್ಲಾ— ನನ್ನ [illegible] ರಾಮಕೃಷ್ಣ ನಾರಾಯಣ ಭಟ್ಟಾ ಇವರು [illegible] ೧೧ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಮರಣಪಟ್ಟರು [illegible] ನನ್ನ ಪತಿಗಳ [illegible] ಆಸ್ತಿಗೆ [illegible] ನಾನೇ ವಾರಸದಾರ ವ ಹಕ್ಕುದಾರಳಿದ್ದು [illegible] ನನ್ನ [illegible] ನಾನು [illegible] ನನ್ನ ತಾಯಿ ನನ್ನ [illegible] ನನ್ನ ಹೆಸರು [illegible] ನಾನು [illegible] ಇಲ್ಲದಿರಲಿ, ಸರಿಯಾಗಿ ನನಗೆ ಬೇರೆ [illegible] ನನ್ನ [illegible] ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ [illegible] ನನ್ನ [illegible] ನನ್ನ [illegible] ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ [illegible] ನನ್ನ [illegible] ತಿಳಿಯುವ [illegible] ಮುದ್ರೆ ಹಾಕಿದ ತಾ ೩—೧—೧೯೩೨

× ಇದು [illegible] ಮುದ್ರೆ ವರದಾ ಕೋಂ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಭಟ್ಟಾ ಇವಳದು.

The Bombay Provincial
Cooperative Insurance
Society Ltd
9 *Bakehouse Lane*, FORT BOMBAY,
Chief Organisers for the Presidency
JANI KULKARNI & CO

ಈ ಸೊಸೈಟಿಯನ್ನು ಮುಂಬಯಿಯೊಳಗಿನ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸಹಕಾರಿಗಳು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ ಸರಕಾರಿ [illegible] ರಜಿಸ್ಟ್ರಾರರು ಇದರ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ

ರೂ ೧೦೦೦ರಿಂದ ರೂ ೫೦೦೦ರ ತನಕ ಡಾಕ್ಟರ ಪರೀಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲದೆ ವಿಮಾ ಪತ್ರಗಳು ಕೊಡಲ್ಪಡುತ್ತವೆ

ರೂ ೫೦೦೦ರಿಂದ ರೂ ೨೦೦೦೦ದ ವರೆಗೆ ವಿಮಾ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ, ಡಾಕ್ಟರರಿಂದ ಪರೀಕ್ಷೆಯಾಗಬೇಕು —

[illegible] ಸೂಸ್ಯಾಯಿಟಿಯ ಆಫೀಸಿನಂತ [illegible]

ಏಜನ್ಸಿ [illegible] ಮತ್ತು [illegible]

ಏಜನ್ಸಿ ಕೊಡುವಾಗ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳಿಗೆ
[illegible]

ಡಿ. ಎಸ್. ಕುಲಕರ್ಣಿ,
[illegible] ಕಾರವಾರ

ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಹೇಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿದರು?

(ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಂದ)

ಮುಂಬಯಿ, ತಾ. ೮-೧-೧೯೩೨

ಶನಿವಾರ ರಾತ್ರಿ ಮಹಾತ್ಮರು 'ಮಣಿಭುವನ'ದಲ್ಲಿ ೪ನೇ ಉಪ್ಪರಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಮುದ್ದಾದ ಪರ್ಣಕುಟೀರದಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದ್ದರು. ಆ ದಿನ ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿ ತನಕ ಮಹಾತ್ಮರು ವಿಚಾರಮಗ್ನರಾಗಿ ನೂತನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳವು ಬೆಳೆಯಿಸಬೇಕಾದ ಅವರೆ, ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳದ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಮುಂದರಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಯಾವ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿ ನೇಮಿಸತಕ್ಕದ್ದು? ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಸರದಾರ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲರೊಡನೆ ಮಹಾತ್ಮರು ಆಲೋಚಿಸಿದರು. ಶೇಟ ಜಮನಾಲಾಲಜಿಯವರು ಒಂದು ಯಾದಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದರು. ಅದನ್ನು ಮಹಾತ್ಮರು ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸಿದರು. ಕೆಲವು ತಿದ್ದುಪಾಟುಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದರು, ಮತ್ತು ಮಲಕೊಂಡರು.

ಸುಮಾರು ೩ ಘಂಟೆ ಸಮಯ ಎಲ್ಲರೂ ನಿದ್ರೆ ಹತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಮಹಾತ್ಮರ ಕೆಲ ಭಕ್ತರು 'ಮಣಿಭವನ'ದ ಮುಂದಿನ ಮಾರ್ಗದ ಮೇಲೆ ಮಹಾತ್ಮರ ದರ್ಶನಾಕಾಂಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಕಾಲ್ದಾರಿಯ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ಅರಮರವು, ನಿದ್ರೆ ಎಂದರೆ ನಿದ್ರೆ ಜಾಗರಣವೆಂದರೆ ಜಾಗರಣ. ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಸೆರೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ೨-೩ ದಿನಗಳಿಂದ ಊರತುಂಬ ಮಾತು, ಸೆರೆಹಿಡಿವರೆಂಬ ಸುದ್ದಿ ಹಬ್ಬಿತ್ತು. ಅದರಿಂದ ಜನರು ಮಹಾತ್ಮರ ಕೊನೆಯ ದರ್ಶನ ಪಡೆಯಬಯಸಿ ಮಾರ್ಗದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದರು. ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ದ್ವಾರಪಾಲಕರಾಗಿ ನಿಂತುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಪತ್ರಿಕಾಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ೩ನೇ ಉಪ್ಪರಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಜಾಗರಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿಯುತ್ತಾರೆಂಬ, ಸೆರೆಹಿಡಿಯುವ ನಿರ್ಧಾರವಾಗಿದೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಎಂದೋ ಕನಸು ಬಿದ್ದಿತ್ತು. ಮಹಾತ್ಮರು ಲಂಡನದಿಂದ ಹೊರಡುವಾಗಲೇ ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಸೆರೆಯಾಗುತ್ತದಾಗಿಯೂ, ಹಡಗದಿಂದಿಳಿದ ಕೂಡಲೆ ಮಹಾತ್ಮರು ಬಂದಿವಾಸವನ್ನನುಭವಿಸುವ ಯೋಗವಿರುತ್ತದಾಗಿಯೂ, ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡುವಾಗ ಹೆಂಗಸರು ಸಹ ಮರುಗಿದ ವಾರ್ತೆ ಈ ಹಿಂದೆಯೇ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳು ಮಹಾತ್ಮರ ಮನೆಯ ತಂತಿಯನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸಿ ಉತ್ತರ ಕಳಿಸಿದಂದಿನಿಂದ ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಯಾವಾಗ ಸೆರೆಹಿಡಿಯುವರೆಂದು ಯಾರೂ ಹೇಳಲಾರರು. ಮಹಾತ್ಮರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೇನು, ಎಂದು ಅಹಮದಾಬಾದಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ? ಹೀಗೆ ಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಶ್ರೀ| ಮಹಾದೇವಭಾಯಿಯವರ ಕಡೆ ಕೇಳಿದರು. "ಸರಕಾರದ ಮರ್ಜಿ! ಸರಕಾರವು ಒಯ್ದಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮರು ಹೋಗಲು ತಯಾರು!" ಹೀಗೆ ಅವರು ಶನಿವಾರ ಉದ್ಗರಿಸಿದ್ದರು. "ನಾನು ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳ ನಿವಾಸಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗಲಿಕ್ಕೂ ತಯಾರು, ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗಲಿಕ್ಕೂ ತಯಾರು!" ಹೀಗೆ ಮಹಾತ್ಮರು ಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಶನಿವಾರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಸಮಯದಲ್ಲೂ ಮಹಾತ್ಮರು ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬರುವ ಸನಿಹವ ಬಂದಿದೆಂದು ಹೇಳಿ ಜನರಿಗೆ ಸನ್ಮಾರ್ಗ ತೋರಿಸುವ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದರು. ಶನಿವಾರ ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿ ೧ ಘಂಟೆಗೆ ನಡೆದ ವೃತ್ತದ ವಾರ್ತೆ ಹೀಗಿದೆ, ಮಹಾತ್ಮರ ಮಹಿಮೆಯು ಕಲ್ಪನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮಹಾತ್ಮರು ತುಸು ಮಲಗಿರಬೇಕು. ೧ ಘಂಟೆಯಾಯಿತು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳು ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ತಂತಿ ವಿಷಯದ ಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ಬಂತು. ಅದೆ ತಂತಿ ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಆಗಲೇ ಬಂದು ಮುಟ್ಟಿತ್ತು. ೨ ಘಂಟೆಗೆ ಒಂದು ತಲ್ಲಿಸು ಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ತಮ್ಮ ತಂತಿಯನ್ನು ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ತೋರಿಸಿ ಅವರಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟರು. ಮಹಾತ್ಮರು ಉತ್ತರ ಹೇಳಹೇಳುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಪೋಲೀಸರು ಸೆರೆಹಿಡಿಯುಕೂಟರಾಗಿ ಮಿಂಪತ್ರ ಆಕ್ಷೇಪಿಸಿ ಮಿ| ವಿಲ್ಸನ್ ಬಂತು. ಈ ಸುದ್ದಿ ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ತಿಳಿಸಲು, "ನಾನು ಸಿದ್ಧನಿದ್ದೇನೆ, ಅರ್ಧ ಘಂಟೆ ಬೇಕು" ಹೀಗೆ ಮಹಾತ್ಮರು ಸಹನಶೀಲ ಪ್ರಸನ್ನಚಿತ್ತರಾಗಿ ನುಡಿದರು. ಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದ ಬಳಿಕ, ಅಮೇರಿಕಾ ಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾದ ಮಿ| ಮಿಲ್ಲರವರು ಮಹಾತ್ಮರ ಕಡೆ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ನಡೆಸಿದರು. ಮಹಾತ್ಮರು ಮಿ| ಮಿಲ್ಲರವರಿಗೆ ಹಾಸಿಗೆಯ ಬಳಿ ಕರೆದರು. ಬಹು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ, ಮಮತೆಯಿಂದ ಹಸ್ತ ಮೇಲನ ಎತ್ತಿ ನುಡಿದರೆಂದರೆ, "ಅಮೇರಿಕೆಗೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದೊಳಗಿನ ಸತ್ಯಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿರಿ. ಬಡಬಗ್ಗರ ಸಲುವಾಗಿ, ಅವರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಸತ್ಯ-ಅಹಿಂಸೆಗಳನ್ನಾಶ್ರಯಿಸಿ ನಾನು ಹೋರಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕಗ್ಗತ್ತಲ ಮೋಡ ಮುಸುಕಿವೆ, ಆದಾಗ್ಯೂ ಸೂರ್ಯ ಪ್ರಕಾಶವಾಗ ಮಾಗ ಕಾಲವಿದೆ, ಅದರಂತೆಯೇ ಈಗಿನ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯೊಳಗಿಂದ ಸ್ವರಾಜ್ಯಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುವದು," ಹೀಗೆ ಮಹಾತ್ಮರು ಮಿ| ಮಿಲ್ಲರವರಿಗೆ ಸಂದೇಶ ಕೊಟ್ಟರು "ನೀವು ಒಳ್ಳೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿದ್ದೀರಿ. ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಸತ್ಯ ವಾರ್ತೆಗಳನ್ನಷ್ಟೇ ಕಳಿಸಿ ಸೇವೆ ಮಾಡಿದಿರಿ," ಹೀಗೆ ಮಹಾತ್ಮರು ಉದ್ಗರಿಸಿ ಮುದ್ದಾಗಿ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಮಿ| ಮಿಲ್ಲರವರು ಈಗ ೮-೯ ತಿಂಗಳುಗಳಿಂದ ಅಮೇರಿಕೆಯ ಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಮಹಾತ್ಮರ ಬಳಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಮಹಾತ್ಮರ ಸಂಗಡ ರಜಪುತಾನಾ ಹಡಗಕ್ಕೆ ಅವರು ಲಂಡನಿಗೆ ಸಹ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಮಹಾತ್ಮರ ಸಾಧು ಸ್ವಭಾವದಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಮಹಾತ್ಮರಲ್ಲಿ ಆದರವುಂಟಾಗಿದೆ. ಮಹಾತ್ಮರು ಅವರಿಗೆ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಕೈಯಾಡಿಸಿ ಮಮತೆಯಿಂದ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟ ಕೂಡಲೆ, ಮಿ| ಮಿಲ್ಲರವರಿಗೆ ಏನಾಯಿತೋ ಏನೋ, ಮಿ| ಮಿಲ್ಲರವರು ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸಿದರು. ಮಹಾತ್ಮರ ಹಸ್ತ ಸ್ಪರ್ಶದಿಂದ ಆನಂದಾತಿರೇಕವಾಯಿತೋ, ಅಥವಾ ವಿರಹವಿಚಾರದಿಂದ ದುಃಖಾವೇಗವಾಯಿತೋ ತಿಳಿಯದು, ಬಹು ಕಾಲದ ತನಕ ಅವರು ಹಿಂದೆದೆ ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಮುಕ್ತಾಂಬದಿಂದೆ ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಹಸ್ತಾಂದೋಲನ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮರ ಕಾಲು ಒತ್ತುತ್ತ ಕುಳಿತಿದ್ದ ಸೌ| ಕಸ್ತೂರಬಾಯಿಯವರಿಗೆ ಈ ನೋಟ ನೋಡಿ ಕಣ್ಣೀರು ಬಂತು. ಮಿ| ಮಿಲ್ಲರವರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾದ ಬಳಿಕ, ಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಹೋದರು. ಮಹಾತ್ಮರು ಸ್ವಸ್ಥಚಿತ್ತರಾಗಿ ನಿದ್ದೆಹೋದರು. ೪|| ಘಂಟೆಗೆ ಎಂದಿನಂತೆ ಸೂರ್ಯೋದಯಕ್ಕೆ ಹಿಂದು ಆ ಸದಾಲಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ನಡೆಯಿತು.

ರವಿವಾರ ಮಹಾತ್ಮರ ಕಡೆ ಉಂಗರದ ಕವಾಂದಿಗಳಾದ ರಾ| ಮುಕುಂದರಾವ ಜಯಕರ ಮೊದಲಾದ ಮಧ್ಯಸ್ಥರು ಸರ್ ಪುರುಷೋತ್ತಮದಾಸ ಠಾಕೂರದಾಸ ಮೊದಲಾದ ವರ್ತಕ ಸಂಘದವರು, ರಾ| ಮೋತಿ ಮೊದಲಿಂದ ಗಿರಣಿ ಸಾವ್ಕಾರರು ಪೆರ್ಫರ ಲೀಗಿನವರು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಸರ್ವಾಧಿಪತಿ ವಿಲಿಂಗ್ಡನ್ ದೊರೆಗಳಿಗೆ ತಂತಿ ಮಾಡಿ ಮಹಾತ್ಮರ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಂತೆ ದೊರೆಗಳು ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಸ್ತುತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಿರಾತಂಕವಾಗಿ ಆಲೋಚಿಸಬೇಕೆಂದು ತಂತಿ ಮಾಡಿದರು. ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಒಂದು ದಿನ ಮುಕ್ಕಾಮು ಬೆಳೆಸಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಮಹಾತ್ಮರು ರವಿವಾರ ರಾತ್ರಿಗೇ ಅಹಮದಾಬಾದಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು ಸಿದ್ಧರು. ಅವರ ಆಗ್ರಹಕ್ಕಾಗಿ ರವಿವಾರ ರಾತ್ರಿ ಹೊರಡುವದು ಉಳಿದರೂ ಏನು ನಡೆಯಿತೆಂದು ಕೇಳಲು, ಮಧ್ಯಸ್ಥರ್ಯಾರೂ ಸುದ್ದಿ ಕೊಡದಾದರು. "ನಾನು ಬಹಳ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಈಗ ಯಾವುದನ್ನೂ ಹೇಳಲಾರೆ" ಹೀಗೆ ರಾ| ಜಯಕರರು ನುಡಿದರೆ, "ಗಾಂಧಿಯವರ ಕಡೆ ಹೋಗಿ ನನಗೆ ಮಾತಾಡುವ ಹಕ್ಕಿಲ್ಲವೇನು?" ಎಂದು ಸರ್ ಕಾವಸಜಿ ಜಹಾಂಗೀರರವರು ಮನನೊಂದು ನುಡಿದರು. ಮಧ್ಯಸ್ಥರ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆ ನಡೆದದರಿಂದ ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಬೇಗ ಸೆರೆಯಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವಾಗಿ ಒಂದು ತರ್ಕ ಹುಟ್ಟಿತು. ಆದಾಗ್ಯೂ ಸೆರೆಹಿಡಿಯುತ್ತಾರೆ, ಸೆರೆಹಿಡಿಯುವರು, ಇದೀಗಲೇ ಸೆರೆಹಿಡಿಯುವದು ಹೀಗೆ ಕೆಲವರು 'ಮಣಿಭುವನ'ದ ಎದುರಿಗೆ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. 'ಅತಿಸ್ನೇಹಃ ಪಾಪಶಂಕೀ' ಮಹಾತ್ಮರು ಸಂಜೆ ಊಟ ಮುಗಿಸಿದರ ಕ್ರಿಸ್ತ ಸೇವಾ ಸಂಘದ ಪಾದರಿ ಎಲ್ವಿನ್‌ರವರು ಇದೇ ದಿನ ಪುಣೆಯಿಂದ 'ಮಣಿಭವನ'ಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ಅವರೊಡನೆ ನಾಲ್ಕು ಮಾತನಾಡಿ ಮಹಾತ್ಮರು ರಾತ್ರಿ ೯ ಘಂಟೆಗೆ ಮೌನವ್ರತ ಕೈಕೊಂಡರು. ೧೧ ಘಂಟೆಯ ತನಕ ಮಹಾತ್ಮರು ನೂತು ನಿದ್ದೆ ಹೋದರು. ಎಲ್ಲರೂ ನಿದ್ದೆ ಹೋದರು.

೩ ಘಂಟೆಯಾಯಿತು, ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ ಕಮಿಶನರರಾದ ಮಿ| ವಿಲ್ಸನ್‌ರವರು 'ಮಣಿಭುವನ'ಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಪತ್ರಿಕಾಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಜಾಗರಣ ಅವರು ನೋಡಿದರು. ಮಿ| ವಿಲ್ಸನ್‌ರವರು ಉಪ್ಪರಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಹೋಗಿ ಮಹಾತ್ಮರ ಮಗಂದಿರಾದ ಶ್ರೀ| ದೇವದಾಸ ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ಎಬ್ಬಿಸಿದರು. ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿಯುವಂದಿದ್ದೇವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದರು. ಶ್ರೀ| ದೇವದಾಸ ಗಾಂಧಿಯವರು ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಎಬ್ಬಿಸಿ ಈ ಸಂಗತಿ ತಿಳಿಸಿದರು. ಪೋಲೀಸರು ವಾರಂಟು ತೋರಿಸಿ ಸೆರೆಹಿಡಿಯುವದು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿ ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಹೇಳಲು, ಮಹಾತ್ಮರು ನಸುನಕ್ಕು, ಕೆಲ ಹೊತ್ತು ಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಹೊರತು ಮೌನಭಂಗ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ನಾವು ಗಾಬರಿ ಮಾಡುವದಿಲ್ಲ, ಹೀಗೆ ಪೋಲೀಸರು ನುಡಿದರು. ಮಹಾತ್ಮರು ಪ್ರಾತರ್ವಿಧಿ ಮುಗಿಸಿ ಎಲ್ಲರಿಗೆ ಕರೆದರು. ಸೌ| ಕಸ್ತೂರಬಾಯಿ ಗಾಂಧಿ, ಮೀರಾ ಬೇನ, ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಾದ ಕೆ|

ಯಾವ ಕಾಯಿದೆಯಂತೆ ಸೆರೆಹಿಡಿದರು?

ಮಹಾದೇವಭಾಯಿ ದೇಸಾಯಿ, ಶ್ರೀ| ಪ್ಯಾರೇಲಾಲ ಕ್ರಿಸ್ತ ಸೇವಾ ಸಂಘದ ಫಾದರ ಎಲ್ವಿನ್ ಮೊದಲಾದವರು ಸುತ್ತು ಮುತ್ತ ಕೂಡಿದ್ದರು. ಮಹಾತ್ಮರು ರಾಷ್ಟ್ರಸಂದೇಶ ಬರೆದು ಸರದಾರ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿಯವರಿಗೆ ತಲ್ಪಿಸಬೇಕಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. [illegible] ಅಹಮದಾಬಾದಿನ ಗಿರಣಿ ಕೂಲಿಕಾರರಿಗೂ ಒಂದು ಸಂದೇಶ ಕೊಟ್ಟರು. ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟ ಸಂದೇಶವೆನಂದರೆ - "ದೇವರ ದಯೆಯನ್ನು, ಅಹಿಂಸಾ ಮಾರ್ಗ ಸತ್ಯಗಳನ್ನು ಬಿಡಬೇಡಿರಿ, [illegible] ಬೇಡಿರಿ, ಬೆನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಡಿರಿ. ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಸಹ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಅರ್ಪಿಸಿರಿ." ಫಾದರ ಎಲ್ವಿನ್‌ರವರ ಕಡೆ ತಿರುಗಿ [illegible] 'ಕೊಟ್ಟರು ಹೇಳಿದರು "ನೀವು ಹಿಂದಿರುಗಿ ಹೋದಾಗ ನನಗೆ ಇಂಗ್ಲಿಷರು ನನ್ನ ದೇಶಬಾಂಧವರಂತೆ ನಿಮ್ಮ ದೇಶಬಾಂಧವರಿಗೂ ನಾನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ನಿಮ್ಮ ದೇಶಬಾಂಧವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿದೆ. ಪ್ರೇಮದಿಂದ [illegible] ದಿಂದ ನಾನೆಂದೂ ಅಡೆ ನಡೆಸಲಿಲ್ಲ, [illegible] ಹೋರಾಟ [illegible] ನಾನು ದೇವರ ಕಡೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ." ಮಹಾತ್ಮರು ಮೌನವ್ರತ ಬಿಟ್ಟು ಮಾತಾಡಬೇಕಾಗಿ ಒಬ್ಬರು ಸೂಚಿಸಿದರು, ಮಹಾತ್ಮರು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಈ ಅನೇಕ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿಯಾಗಲಿ ಮಹಾತ್ಮರ ಚರ್ಯೆಯಲ್ಲಾಗಲಿ [illegible] ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಮಹಾತ್ಮರು ನುಡಿದರು. [illegible] ಮಹಾತ್ಮರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು [illegible] ರಟೆ, ಒಂದು ಚಾಪೆ, ಎರಡು ಕೈಚೀಲ, ಒಂದು ಹಣ್ಣು-ಹಂಪಲುಗಳ ಬುಟ್ಟಿ, ಕಾಗದಗಳು, ಒಂದು ಹಾಲಿನ ಬುಟ್ಟಿ, ೬ ಪುಸ್ತಕಗಳು. ಆ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮುಸ್ಲಿಮ ಪ್ರಧಾನರು ಬರೆದದ್ದು, ಒಂದು ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬರೆದದ್ದು. ಇವೆರಡನ್ನೂ ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಮುಸ್ಲಿಮ ಪ್ರಧಾನ-ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳು ರೌಂಡ ಟೇಬಲು ಮುಗಿದ ಬಳಿಕ ಕಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. ೧ ಬೈಬಲು, [illegible] ನ ಕಾಯಿದೆಗಳು, ಹೀಗೆ ಆರು ಪುಸ್ತಕಗಳಿದ್ದವು. ಈ ಸಾಮಗ್ರಿ ನೋಡಿ, ಇಷ್ಟೇ ನಿಮ್ಮ ಸರಂಜಾಮು! ಪೋಲೀಸ ಕಮಿಶನರರಾದ ಮಿ| ವಿಲ್ಸನ್‌ರವರು ಉದ್ಗರಿಸಿದರು! ಆ ಮೇಲೆ, "ವೈಷ್ಣವ ಜನ ತೋ ತೇನೆ ಕಹಿಯೇ ಜೆ ಪೀಡ ಪರಾಯೀ ಜಾಣೇರೇ" ಎಂಬ ಪದ್ಯ ಹಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಕುಂಕುಮ ಹಚ್ಚಿ, ಹೂವಿನ ಹಾರ ಹಾಕಿದರು, ಮತ್ತು [illegible] ಮಹಾತ್ಮರು [illegible] ಕೊಟ್ಟರು [illegible] "[illegible] ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಬೇಡಿರಿ," ಹೀಗೆ ಉದ್ಗರಿಸಿದರೆ ಮಹಾತ್ಮರು [illegible] ನಗುತ್ತಿದ್ದರು. [illegible], [illegible] ತಿರುಗಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು "ಇದನ್ನು [illegible] ಸೇರಿತು, [illegible] ನಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ! [illegible] ಉದ್ಗರಿಸಿ [illegible] ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡರು, ಮತ್ತು ಭಕ್ತಿಭಾವದಿಂದ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ನಮಿಸಿ 'ಬಾಪೂಜಿ' ಎಂದು ಉದ್ಗರಿಸಿ ಮರಮರಳಿ ನಮಿಸಿದರು, [illegible]! ಮಹಾತ್ಮರ ಸಹಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಂದೇಶಪತ್ರ ಬರೆದು ಕೊಟ್ಟು ಇಳಿದುಬಂದರು, 'ಮಣಿ ಭುವನ'ದ ಎದುರಿನ ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದ ಜನರನ್ನು [illegible] ಪೋಲೀಸರು ಈ ಸ್ಥಿತಿ [illegible] ಟೆಲಿಫೋನನ್ನು ಕೈವಶ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅತ್ತಿತ್ತ ಸುದ್ದಿ ಹರಡಿ ಸಾವಿರಾರು ಜನರು 'ಮಣಿ ಭುವನ'ದ ಸುತ್ತು ಮುತ್ತು ನೆರೆದಿದ್ದರು. ಅವರೆಲ್ಲರೂ 'ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀಕೀ ಜಯ!' ಎಂಬ ಜಯಘೋಷ ಮಾಡಿ ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಮೋಟಾರು ಹೊರಡಬೇಕಾಗುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಸರದಾರ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲರ ನಿವಾಸಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅವರೊಡನೆ ಮಲಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ| [illegible] ರವರು ಎಂದು ಸರದಾರ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿಯವರಿಗೂ ಸೆರೆಹಿಡಿದ ಸುದ್ದಿ ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದರು. ಹಾಗೆಯೇ ಮಹಾತ್ಮರ ಮೋಟಾರು ಗಾಂವದೇವಿ ಪೋಲೀಸ ಸ್ಟೇಶನಿಗೆ ಹೋಯ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ಸರದಾರ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲರ ಮೋಟಾರನ್ನು ಪೋಲೀಸರು ಜೊತೆಗೆ ಕರಕೊಂಡು ಪುಣೆ ಕಡೆಗೆ ಹೊರಟರು.

ಸರದಾರ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲರವರು ತಮ್ಮ ಶ್ರೀ [illegible] ನಿವಾಸದಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದ್ದರು. ಆ ದಿನ [illegible] ಕಾರ್ಯಗಳಿಂದ [illegible] ಜಾಗರಣೆಯಾಗಿತ್ತು. ಈ ಹೊತ್ತಿಗೆ [illegible] ಪೋಲೀಸರು [illegible] ಒಳಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು [illegible] ನಿಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆ ನನಗೆ ತೋರಿಸಿರಿ, ನನ್ನ ಯಜಮಾನನ ಅಪ್ಪಣೆ ಬೇಕು, ಈ ಅಪ್ಪಣೆ ನನಗೆ ಯಾಕೆ ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ" [illegible] ಗಟ್ಟಿ ಕೂಗಿ ಹೇಳಿದನಂತೆ. ಹೀಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ ಬಳಿಕ, ಪೋಲೀಸರು ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆಂದಾಗಿ ಯಜಮಾನರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದನು. ಸರದಾರ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿಯವರು ಪೋಲೀಸರ ಜೊತೆಡನೆ "ಒಹೋ! ನೀವು ಕರೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಬಂದಿರಿ ನಾನು ಮೊದಲೇ ತಯಾರಿದ್ದೆ" ಹೀಗೆ ನುಡಿದು ಪೋಲೀಸರ ವಾಹನದವರು [illegible] ಗಿದೆ, ನೀವು [illegible] ಕೇಳಿದ್ದ [illegible]" ಹೀಗೆ ಪೋಲೀಸರು ಸರದಾರರಿಗೆ [illegible] ಮುಂಬಯಿನಲ್ಲಿ [illegible] ಮುಂಚೆ ಸರದಾರರು [illegible] ತಿಳಿಸಿದ್ದರೆಂದರೆ — "ಸರಕಾರವು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಮೇಲೆ ಯುದ್ಧ ಹೂಡಿದೆ. ಇದು ಭಯಂಕರ ಸಂಗ್ರಾಮ, ಕೊನೆಯ ಯುದ್ಧ, ಜೀವನ ಮೇಲಿನ ಪ್ರಸಂಗ. ಒಂದೇ ಅಳಿಯಬೇಕು, ಇಲ್ಲವೆ ಉಳಿಯಬೇಕು. ಸಂಪೂರ್ಣ, ಪರಿಪೂರ್ಣ ಅಹಿಂಸಾಯುತ [illegible] ಪರಮಾವಧಿಯ [illegible] ಮಾಡುವದೆಂದು ನಾನು [illegible] ನೆ, ಅಂದರೆ, [illegible]" ಹೀಗೆ ಸರದಾರರು ಸಂದೇಶ ಕೊಟ್ಟು [illegible].

ಎರಡೂ ಮೋಟಾರುಗಳು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಓಡಿದವು [illegible] ಕ್ಕೆ [illegible] ಮೋಟಾರುಗಳು [illegible] ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದು. [illegible] ಮಹಾತ್ಮರು, ಸರದಾರರೂ ಯೆರವಡಾ ಜೈಲಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿದರು. [illegible] ದಿನ ಸೋಮವಾರ [illegible] ಘಂಟೆಗೆ [illegible] ಹತ್ತಿರದಿಂದ ಮುಂಬಯಿಯ ಬೋರೀಲ ಸ್ಟೇಶನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಳಿದ ಮಹಾತ್ಮರು ಮರುಸೋಮವಾರ ಅದೇ ಸಮಯ ಯೆರವಡಾ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಕಾಲಿಟ್ಟರು! ಈ ವಿಲಕ್ಷಣ ಕಲ್ಪನಾತೀತ ಅವಸ್ಥಾಂತರವು ಕಲ್ಪಿತ ಕಥೆಗಿಂತ ಆಶ್ಚರ್ಯದ್ದಾಗಿದೆ!

ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ, ಸರದಾರರಿಗೆ ಯಾವ ಕಾಯಿದೆಯಂತೆ ಸೆರೆಹಿಡಿದರು? ಕಳೆದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ೧೮೨೭ನೇ ಇಸ್ವಿಯ ೨೫ನೇ ಕಾನೂನಿನನ್ವಯ ಸೆರೆಹಿಡಿದಿದ್ದರು. ಅದರಂತೆಯೇ ಈಗಲೂ ಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾದ ಮಿ| ಆರ್. ಎಮ್. ಮ್ಯಾಕ್ಸವೆಲ್‌ರವರು ಮುಂಬಯಿಯ ಪೋಲೀಸ ಕಮಿಶನರರಿಗೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದ್ದರು: "ಗವರ್ನರ-ಇನ್-ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ರವರು ಯೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾರಣಗಳ ಮೂಲಕ ೧೮೨೭ನೇ ಇಸ್ವಿಯ ೨೫ನೇ ರೆಗ್ಯುಲೇಶನಿನಂತೆ ತನಗಿರುವ ಅಧಿಕಾರದನ್ವಯ ಮಿ| ಎಮ್. ಕೆ. ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ಸರಕಾರದ ಮರ್ಜಿಯಿರುವವರೆಗೆ ಯರವಡಾ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಬಂಧ ಮಾಡಿಡಬೇಕೆಂದು ಠರಾಯಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದರಂತೆ ಆ ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ನೀವು ಹಿಡಿದು, ಅವರನ್ನು ಬೇಗನೆ ಜೈಲು ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರ ಕಡೆ ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಮೂಲಕ ನಿಮಗೆ ಅಪ್ಪಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ" ಈ ವಾರಂಟಿನ ಮೇಲೆ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಸರದಾರ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲರ ಮೇಲೂ, ಇದೇ ಪ್ರಕಾರ ಹೆಸರು ಬದಲಿಸಿ ವಾರಂಟು ಹೊರಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಕಳೆದ ಬಾರಿ ವಾರಂಟಿನಲ್ಲಿ ಶಬ್ದ ಜೋಡಿಸಿದ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಿನ್ನತೆಯಿರುತ್ತಿತ್ತು? 'ಗವರ್ನರ-ಇನ್-ಕೌನ್ಸಿಲರವರ ಬದಲಿಗೆ 'ಸರಕಾರ'ವೆಂಬ ಶಬ್ದವಿತ್ತು. ರಾ| ಎಮ್. ಕೆ. ಗಾಂಧಿಯವರ ಚಳವಳಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಸರಕಾರವು ದಿಗಿಲುಪಟ್ಟಿದೆಯೆಂದು [illegible]. ಆ ವಾರಂಟು ಜಾರಿ ಮಾಡಿದ ಪೊಲೀಸ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಿಗೆ ಅವಲಂಬನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಿತ್ತು. ದೇಶದೊಳಗೆ ಶಾಂತತೆ ಕಾಪಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅಥವಾ ದೇಶ ರಾಜಕಾರಣದ ಮೂಲಕ ನ್ಯಾಯಾಸನದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ನಡಿಸದೆ ಬಂಧಿಸಿಡಲು ಈ ಕಾಯಿದೆಯಾಗಿದೆ [illegible] ದರ್ಜೆ ಗುಣಿತವಾಗಿ ಸರಕಾರವು ಖರ್ಚಿಗೆ ಹಣ ಪೂರೈಸಲು ಬದ್ಧವಿದೆ. ಕಳೆದ ಬಾರಿ ಸರಕಾರವು ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಮಾಸಿಕ ಖರ್ಚಿಗಾಗಿ ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತಿತ್ತು. ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಮುಂಬಯಿಯ 'ಟೈಮ್ಸ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ' ನಿತ್ಯಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿತ್ತಂತೆ. 'ಟೈಮ್ಸ್' ಪತ್ರಿಕೆಯು ಸರಕಾರಿ ಪಕ್ಷದ ಪತ್ರಿಕೆ.

ಸರದಾರ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿಯವರು ತಮ್ಮ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ಶ್ರೀ| ಬಾಬು ರಾಜೇಂದ್ರಪ್ರಸಾದರವರಿಗೆ ನೇಮಿಸಿದ್ದರು; ಅವರಿಗೆ ಮಾರನೇ ದಿವಸವೇ ತಾ| ೫ನೇಗೆ ಪಾಟನಾ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಸೆರೆಯಾಯಿತು. ಅವರು ಬಳಿಕ ಡಾ| ಅನ್ಸಾರಿಯವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ನೇಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಡಾ| ಅನ್ಸಾರಿಯವರಿಗೆ ತಾ| ೭ನೇಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿದರು. ಅವರ ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ಪೋಲೀಸರು ದ್ವಾರಪಾಲಕರಾಗಿ ನಿಂತು ಬರ-ಹೋಗುವವರ ತಪಾಸು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರಾಗಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. ಡಾ| ಅನ್ಸಾರಿಯವರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮುಸಲ್ಮಾನ ಪಕ್ಷದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ [illegible] ಭಕ್ತರು; ಮಹಾತ್ಮರ ಪರಮ

ಮಿತ್ರರು. ಗಾಂಧಿ— ಇರ್ವಿನ್ ಒಡಂಬಡಿಕೆಗಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟ ಹಾಗು ಅದನ್ನೊಳಗೆ ಮುರಿದು ಸಂಧಾನ ಮಾಡಿದ ಶ್ರೇಯಸ್ಸು ಇವರಿಗೇ ಸಲ್ಲತಕ್ಕದ್ದು. ಇವರ ಮನೆಗೆ 'ದರ್ಯಾಗಂಜ' ಎಂದು ಹೆಸರು. ಇವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳಿಯ ಸಭೆಯಾಗಿ ಗಾಂಧಿ-ಇರ್ವಿನ್ ಒಡಂಬಡಿಕೆಗೆ ಸಮ್ಮತಿಯ ಮುದ್ರೆ ಬಿದ್ದಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ। ಸುಭಾಷಚಂದ್ರ ಬೋಸರಿಗೆ ಸೆರೆ!

ಶ್ರೀ। ಸುಭಾಷಚಂದ್ರ ಬೋಸರಿಗೆ ೧೮೧೮ನೇ ಇಸ್ವಿಯ ರೆಗ್ಯುಲೇಶನಿನಂತೆ ಶನಿವಾರ ತಾ ೨ನೇ ಕಲ್ಯಾಣ ಸ್ಟೇಶನಿನಿಂದ ಬಂಗಾಲದ ಕಡೆ ಹೊರಟಾಗ ಸೆರೆಹಿಡಿದರು. ಇದು ಹದ್ದುಬಾರಿಯ ವಾರಂಟು. ಶ್ರೀ। ಬೋಸರಿಗೆ ಈಗ ಮಧ್ಯಪ್ರಾಂತದ ಸಿವನಿ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಬಂಧಿಸಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ

ಹೊಸ ಹೊಸ ರಾಜಶಾಸನಗಳು.

ಸೋಮವಾರ ದಿಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಣದಿಂದ ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳು ೪ ಹೊಸ ರಾಜಶಾಸನಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದರು. ಈ ರಾಜಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಬಂಗಾಲ, ಸಂಯುಕ್ತಪ್ರಾಂತ, ಗಡಿನಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರಡಿಸಿದ ರಾಜಶಾಸನಗಳ ಕಲಮುಗಳಿದ್ದು, ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಹೊಸ ಹೊಸ ಕಲಮುಗಳು ಸೇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಕೆಲವು ಕಲಮುಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಬೆಳೆಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಅವುಗಳ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸ್ವರೂಪವೇನೆಂದರೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಾಂತತೆ ಯಾ ಸುರಕ್ಷಿತತೆಗೆ ಬಾಧೆ ತರುವಂಥ ಚಳವಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರುವ ಸಂಶಯ ಬಂದರೆ, ಅವರಿಗೆ ವಾರಂಟಿಲ್ಲದೆ ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಬಹುದು. ತಡೆ ಕಾಯಿದೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಭಂಗ ಬರುವಂತೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡಬಾರದು. ಕರ ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ಯಾ ತಹಶೀಲು ಇಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಕೂಡದು, ಬೇಕಾದ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬೇಕಾಯಿದೇಶೀರ ಎಂದು ಜಾಹೀರನಾಮೆ ಹೊರಡಿಸಬಹುದು. ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಹಾಕಿದರೆ ಅಪರಾಧವಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವದೇ ಪ್ರಕಾರದ ತೊಂದರೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡಕೂಡದು. ಈ ಕಾಯಿದೆಯಂತೆ ಪಿಕೆಟಿಂಗು ಸಹ ಅಪರಾಧವಾಗುತ್ತದೆ. ಶಾಂತತೆಯಿಂದ ನಡೆಯುವ ಪಿಕೆಟಿಂಗು ಸಹ ಅಪರಾಧವು. ಶಾಂತತೆಯಿಂದ ನಡೆಯುವ ಪಿಕೆಟಿಂಗು ಅಪರಾಧವಲ್ಲೆಂದು ಮುಂಬಯಿ ಹೈಕೋರ್ಟು ಮಾಡಿದ ಠರಾವು ಸಹ ಈ ರಾಜಶಾಸನಗಳಿಂದ ರದ್ದಾಗಿದೆ. ಈ ರಾಜಶಾಸನಗಳಂತೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳವು ಬೇಕಾಯಿದೇಶೀರ ಸಂಸ್ಥೆಯೆಂದು ಜಾಹೀರನಾಮೆ ಸೋಮವಾರ ತಾ ೪ನೇ ಹೊರಟಿತು. ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಮಂಗಳವಾರ ಸಾಯಂಕಾಲ ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರದ್ದು ವಿಶೇಷ ಗ್ಯಾಜೇಟನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿ ವಾರಂಟಿಲ್ಲದೆ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿಯುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಎಲ್ಲ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಿಗೂ, ಸಬಡಿವಿಜನಲ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಿಗೂ, ಫೌಜದಾರರಿಗೂ ಒಪ್ಪಿಸಿದರು. ಮಂಗಳವಾರದಿಂದ ಮುಂಬಯಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಈ ರಾಜಶಾಸನಗಳಂತೆ ಅಮಲಬಜಾವಣೆ ನಡೆಯುವದಾಗಿ ನಿಧಿಸಿತು. ಬುಧವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಸೆರೆಹಿಡಿಯುವ ದೊಡ್ಡ ದಾಳಿ. ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲು ವರಿಷ್ಠ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಮಾಜಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಶ್ರೀ। ವಿಠ್ಠಲಭಾಯಿ ಪಟೇಲರಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿದರು. ನಸುಕು ಹರಿಯುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಇವರು ಸೆರೆಯಾಳಾದರು. ಶ್ರೀ। ಪಟೇಲರು ಬ್ರಿಟಿಶೇತರ ಸಿಗರೇಟನ್ನು ಸೇದುತ್ತ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. "ಅತ್ಯಾಚಾರ ಮಾಡಬಾರದು, ಅದರಿಂದ ಕಾರ್ಯಹಾನಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಬ್ರಿಟಿಶರ ಜೊತೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಒದಗಿದ ಗಾಂಧಿ-ಇರ್ವಿನ್ ಒಡಂಬಡಿಕೆಯಂಥ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬಾಧೆ ಬರುವಂಥ ತಪ್ಪು ಮಾಡದಂತೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರ ಸಂಘ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ನಡೆಸಬೇಕು." ಹೀಗೆ ಸಂದೇಶ ಕೊಟ್ಟರು. ಆ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀ। ನರಿಮಾನರಿಗೆ ಹಿಡಿದರು. ಶ್ರೀ। ನರಿಮಾನರು ಪೋಲೀಸ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಕಂಡೊಡನೆ ಉಪ್ಪರಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಕರೆದು, 'ನಿಮ್ಮ ಹಾದಿ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದೆನಾಗಿ' ಸ್ವಾಗತಿಸಿ, ಮುದದಿಂದ ಪೋಲೀಸರ ಸ್ವಾಧೀನವಾದರು. ಮುಂಜಾವು ೯ ಘಂಟೆಯೊಳಗೆ ೩೭ ಮಂದಿಗಳು ಪೋಲೀಸರ ಸ್ವಾಧೀನವಾದರು. ಶ್ರೀ। ಕನ್ಹಯಾಲಾಲ ಮುನಶಿ, ಸೌ। ಲೀಲಾವತಿ ಮುನಶಿ, ಸೌ। ಪೆರಿನ್ ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್, ಸೌ। ಕಮಲಾದೇವಿ ಚಟ್ಟೋಪಾಧ್ಯಾಯ, ಶ್ರೀ। ವಿ ಹೆಚ ಅಲ್ವಿ, ಮುಕುಂದ ಮಾಲವೀಯ, ಸಯ್ಯದ ಅಬ್ದುಲ್ಲಾ ಬ್ರೆಲ್ವಿ, ಮೂಲರಾಜ ಕರಸನದಾಸ, ಖಾಲೀದ ಅಲ್ಲೀ, ದಿಲಾಶೇಟ ಸಯ್ಯದ, ಜಯಂತ ದಳವಿ, ಜವಾನಸಿಂಗ, ಮೊದಲಾದ ಬಂಧು-ಭಗಿನಿಯರು ಸೆರೆಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟರು. ಇನ್ನೂ ಸೆರೆಯಾಗುತ್ತಲಿವೆ! ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೩೦೦-೪೦೦ ಜನರಿಗೆ ಇಷ್ಟರೊಳಗೆ ಸೆರೆಯಾಗಿರಬೇಕು. ಅದೇ ದಿನ ಬುಧವಾರ ಮುಂಜಾನೆ ೭ ಘಂಟೆಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಕಚೇರಿಯನ್ನು ಸರಕಾರದ್ದು ಕೈವಶ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿತು. ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಕಾಗದ-ಪತ್ರಗಳೂ ಇತರ ಲಿಪಿ, ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜವೊಂದು ಜಪ್ತುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಅದನ್ನು ಪೋಲೀಸರು ತೆಗೆದು ಅದರ ಬದಲಿಗೆ ಬ್ರಿಟಿಶ ಧ್ವಜವನ್ನು ಹಚ್ಚಿದರು. ಪೋಲೀಸರು ದ್ವಾರಪಾಲಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಂತೆ ಆಂಧ್ರ, ತಮಿಳನಾಡು, ಗುಜರಾತ ಮೊದಲಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಆರ್ಡಿನನ್ಸಿನ ರಾಜ್ಯ ನಡೆದಿದೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಸೆರೆಹಿಡಿಯುವ ಭರಾಟೆಯಿಂದ ನಡೆದಿದೆ. ಬುಧವಾರ ತಾ ೬ನೇಗೆ ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರದ ತಾರೀಖಿನ ಇನ್ನೊಂದು ಸರಕಾರಿ ಗ್ಯಾಜೇಟು ಹೊರಟಿತು. ಆ ಗ್ಯಾಜೇಟಿನಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಸಹಾನುಭೂತಿಯುಳ್ಳ ಪರದೇಶಿ ಅರಿವೆಯ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಸಂಘ, ನವಜವಾನ ಸಂಘ, ಯುವಕ ಸಂಘ, ಪಂಚಾಯತು, ಸೇವಾದಲ ಸಂಘ, ದೇಶಸೇವಿಕಾ ಸಂಘ, ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಆಶ್ರಮ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಛಾವಣಿ, ಸ್ವದೇಶಿ ಪ್ರಚಾರಕ ಸಂಘ, ಕಾಂತಣ-ಪಿಂಜಣ ಸಂಘ, ಮುಸೂರದ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಕಾರ್ಯಕರ್ತರು, ಕುಮಾರಿ ಖಾದಿ ಆಶ್ರಮ ಹಟ್ಟಿ, ಮೊದಲಾದ ಮುಂಬಯಿ ಇಲಾಖೆಯೊಳಗಿನ ೪೭೭ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೂ, ಮುಂಬಯಿಯೊಳಗಿನ ೭೯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೂ ಬೇಕಾಯಿದೇಶೀರ ಎಂದು ಜಾಹೀರ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ ಇವುಗಳ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ವಿವರ ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ — ಸುರತದಲ್ಲಿ ೬೯, ಅಹಮದಾಬಾದದಲ್ಲಿ ೩೪, ಮುಂಬಯಿ-ಉಪನಗರದಲ್ಲಿ ೩೨, ಪೂರ್ವಖಾನದೇಶದಲ್ಲಿ ೨೭, ಠಾಣೆಯಲ್ಲಿ ೨೫, ರತ್ನಾಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ೨೪, ಸೊಲ್ಲಾಪುರದಲ್ಲಿ ೨೩, ನಮ್ಮ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡದೊಳಗೆ ೨೨, ನಾಶಿಕ-ಸಾತಾರಾ-ಪುಣೆ-ಧಾರವಾಡಗಳಲ್ಲಿ ೨೦-೨೦-೨೦-೨೦, ಖೇಡ-ಸಕ್ಕರಗಳಲ್ಲಿ ೧೯-೧೯, ಬೆಳಗಾವಿ-ಕುಲಾಬಾಗಳಲ್ಲಿ ೧೮ ೧೮, ಅಹಮ್ಮದನಗರದಲ್ಲಿ ೧೭, ವಿಜಾಪುರದಲ್ಲಿ ೧೦, ಪಂಚಮಹಾಲದಲ್ಲಿ ೯, ಭಡೋಚದಲ್ಲಿ ೮, ನವಾಬಶಹಾದಲ್ಲಿ ೭, ಹೈದರಾಬಾದದಲ್ಲಿ ೬, ಕರಾಚಿ-ಲಾರ್ಖಾನಾ ದಾದುಗಳಲ್ಲಿ ೫-೫-೫, ಪಶ್ಚಿಮ-ಖಾನದೇಶದಲ್ಲಿ ೪, ಥರಪಾರಕರದಲ್ಲಿ ೨, ಸಿಂಧ-ಸರಹದ್ದಿನಲ್ಲಿ ೧, ಹೀಗೆ ೫೫೬ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಬೇಕಾಯಿದೇಶೀರ ಎಂದು ಜಾಹೀರನಾಮೆ ಹೊರಟಿದೆ, ಇದಲ್ಲದೆ, ಮುಂಬಯಿಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಮಂದಿರ ಮುಕ್ತ ಇಲಾಖೆಯೊಳಗಿನ ೧೪೧ ಸ್ಥಳಗಳು ಸರಕಾರದ ವಶವಾಗಿವೆ. ಅದರೊಳಗೆ ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ೧೧, ಸೊಲ್ಲಾಪುರದಲ್ಲಿ ೮, ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ೩, ಬೆಳಗಾವಿ-ವಿಜಾಪುರಗಳಲ್ಲಿ ೧-೧, ಹೀಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಆಫೀಸುಗಳು ಪೋಲೀಸರ ಕೈವಶವಾಗಲಾರಂಭಿಸಿವೆ. ಇನ್ನ್ಯಾರ್ಯಾರ ಮೇಲೆ ಯಾವ್ಯಾವಾಗ ಸಂಕ್ರಾಂತಿ ಬರುವದೆಂಬುದು ಹೇಳಬರದು.

ಯಾವ ಕಾಯಿದೆಯಿಂದ ಸೆರೆಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟರು ?

ದೇಶಬಂಧುಗಳಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೂತವರಿಗೆ, ಎದ್ದವರಿಗೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸೆರೆಹಿಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾಯಿದೆ ಆಧಾರ ಯಾವದೆಂದರೆ- ೧೯೩೨ನೇ ಇಸ್ವಿಯ ೨ನೇ ರಾಜಶಾಸನದ ೩ನೇ ಕಲಮು. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಾಂತತೆ, ಸುರಕ್ಷಿತತೆಗೆ ಭಂಗ ಬರುವಂತೆ ಯಾರಾದರೊಬ್ಬರು ವರ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ, ವರ್ತಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರಿದ್ದಾರೆ, ಹೀಗೆ ಈ ರಾಜಶಾಸನದಂತೆ ಅಧಿಕಾರವುಳ್ಳ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ತೋರಿದರೆ, ಅವರಿಗೆ ವಾರಂಟಿಲ್ಲದೆ ಸೆರೆಹಿಡಿಯಬಹುದು. ಸೆರೆಹಿಡಿದ ಕೂಡಲೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ರಿಪೋರ್ಟ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿದವರಿಗೆ ೧೫ ದಿವಸಗಳಿಗೆ ಮಿಕ್ಕಿ ಬಂಧಿಸಿಡ ಕೂಡದು. ಪ್ರಾಂತಿಕ ಸರಕಾರದ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆದಲ್ಲಿ ೨ ತಿಂಗಳ ತನಕ ಬಂಧಿಸಿಡಬಹುದು.

ಅದೇ ಶಾಸನದ ೫ನೇ ಕಲಮಿನಂತೆ ಇಮಾರತುಗಳನ್ನು ಪೋಲೀಸರು ಕೈವಶ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆ ಕಲಮು ಹೀಗಿದೆ.— ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕವಾಯತು ಮಾಡಲು ಯಾ ಬಿಡಾರ ಇಡಲು, ಸೈನಿಕರಿಗೆ ಯಾ ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಇಳುಕೊಳ್ಳಲು ಅಥವಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯವೆಂದು ಪ್ರಾಂತಿಕ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತೋರಿದರೆ, ಅವರು ಇಮಾರತಿನ ಯಾ ಭೂಮಿಯ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಹಾಗೆ ನೋಟೀಸು ಕೊಟ್ಟು, ಇಮಾರತುಗಳನ್ನು ಕೈವಶ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು

ಕಾಯಿದೆಯ ಕಲಮುಗಳಂತೆ ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾವಿರಾರು ಬಂಧು-ಭಗಿನಿಯರಿಗೆ ಸೆರೆಯಾಯಿತು

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯೂ, ಅದರ ವಿಧಾನ ನಡೆಯುವ ಯಾವತ್ತೂ ಚಳವಳಿಗಳೂ ಬೇಕಾಯಿದೇಶೀರ ಎಂದು ಜಾಹೀರಾದ್ದರಿಂದ ಈ ಕೆಳಗೆ ಕಾಣಿಸಿದ ಕೃತಿಗಳೂ ಬೇಕಾಯಿದೇಶೀರ ಆದವೆಂದು ಚಕ್ರವರ್ತಿ ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ಯರು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಸುತ್ತಾರೆ.

(೧) ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಯಾ ಬರಹದಲ್ಲಿ, ಅಂತರಂಗ ಯಾ ಬಹಿರಂಗದಿಂದ ಅಹಿಂಸೆಯ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವದು;

(೨) ಪರದೇಶಿ ಬಟ್ಟೆ, ಮದ್ಯ, ಬ್ರಿಟಿಶ ಸರಕುಗಳ ಬಹಿಷ್ಕಾರದ ಪ್ರಚಾರ ಹಾಗು ಪಿಕೆಟಿಂಗು (ಇವು ಬೇಕಾಯಿದೇಶೀರ ಎಂದು ರಾಜಶಾಸನದ ಮೇಲಿಂದ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ)

(೩) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ಮನ್ನಿಸಿದಷ್ಟು ಸ್ವದೇಶೀ ಗಿರಣಿಗಳಿಗೆ ಬಹಿಷ್ಕರಿಸದಿರುವದು;

(೪) ಖಾದಿಯನ್ನು ಧರಿಸುವದು,

(೫) ಟೊಪ್ಪಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಲ್ಲೆ ಕಟ್ಟಿರುವದು,

(೬) ಕೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಜೈಲುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಭ್ಯತೆಯಿಂದ ನಡೆಯುವದು,

(೭) ಕೈದಖಾನೆಯ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸುವದು

ಕಾನಡಾವೃತ್ತ.

ಪ್ರಜಾಪತಿ ಸಂ। ಪುಷ್ಯ ಶು। ೪ರ್ಥಿ ಸೋಮವಾರ

ಆನಂದ ವಾರ್ತೆ!

* * *

ನಮಗೆ ಆನಂದವಾಗಿದೆ, ಅತ್ಯಾನಂದವಾಗಿದೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದೊಳಗಿನ ಅವಸ್ಥೆಯ ಕುರಿತು ಮಹಾತ್ಮರು ಮಾಡಿದ ರೋಗನಿದಾನವು ದಿಟವಾಯಿತು! ಕಳೆದ ತಾ ೩೧-೧೨-೩೧ನೇ 'ಯಂಗ ಇಂಡಿಯಾ' ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮರು "ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಲಂಡನ್ನಿನಲ್ಲಿ ದುಡಿದು ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ, ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ದುಡಿಯಬೇಕು; ಬ್ರಿಟಿಶ ಪ್ರಧಾನರ ಮನಒಲಿಸುವದಲ್ಲ, ಇಲ್ಲಿರುವ ಬ್ರಿಟಿಶ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮನಒಲಿಸಬೇಕು, ಪ್ರಬಲ ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಹ ಸ್ಥಳಿಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಧಿಃಕರಿಸಿ ನಡೆಯಲಾರರು, ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ೨೫೦ ಮಂದಿ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಪತಿಗಳಿದ್ದಾರೆ, ಅವರೇ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಖರೇ ಪತ್ಯಗಾರರು, ಇವರಿಗೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವಷ್ಟು ಅಧಿಕಾರವು ಬೇರೆ ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವದಿಲ್ಲ, ಜಿಲ್ಲಾಧಿಪತಿಗಳ ಅಂಬೋಣದಂತೆ ರಾಜ್ಯರಥ ನಡೆಯುತ್ತದೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯವರ ಕೈಯಲ್ಲಿಯೇ ಮುಕ್ತಿಮಾರ್ಗವಿದೆ" ಹೀಗೆ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ ಮಹಾತ್ಮರು ಇದನ್ನು ಬರೆದದ್ದು 'ಪಿಲ್ಸನಾ' ಹಡಗದ ಮೇಲೆ, ಡಿಸೆಂಬರ ೨೮ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ, ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿಳಿಯುವ ಮುಂಚೆ, ಇಲ್ಲಿಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತಿಳಕೊಳ್ಳುವ ಮುಂಚೆ ಆದರೆ, ಒಂದು ವಾರದಲ್ಲಿಯೇ ಮಹಾತ್ಮರ ವಚನವು ಯಥಾರ್ಥವಾಯಿತು, ಒಡಂಬಡಿಕೆ ಮುರಿಯಿತು, ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ಶಂಖ ಊದಿತು, ಮೊದಲಿನ ಬಲಿಗೆ ಮಹಾತ್ಮರೂ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭಾಪತಿಗಳಾದ ಸರದಾರ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿಯವರೂ ಸೆರೆಯಾಳಾದರು. ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಪತ್ರವು ವಿಮಾನ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಜನವರಿ ೧ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ತಲ್ಪಿತ್ತು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಂತೆ ರೌಂಡ ಟೇಬಲ್ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮಂಡಳಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವರಾಜ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲು ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟದ್ದರಿಂದ ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಕೆಲ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗಿತ್ತು. ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತದೊಳಗಿನ ಜಮೀನದಾರರೂ ಮಹಾತ್ಮರೊಡನೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಸ್ಥಿತಿ ವಿಚಾರಿಸಿ ಸಂಧಾನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ತಯಾರಿದ್ದರು ಸರಕಾರವು ಲೇವೀ ವಸೂಲಿಯ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ತಡೆಹಾಕಬೇಕು, ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಮೀಟಿಯವರು ಕರನಿರಾಕರಣೆಯ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಹಿಂತೆಗದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಹೀಗೆ ಸಹ ಗೊತ್ತಾಗಿತ್ತು. ಛತ್ರಿ-ನವಾಬರು — ಇವರು ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತದೊಳಗಿನ ದೊಡ್ಡ ಜಮೀನದಾರರು, ರೌಂಡ ಟೇಬಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು — ಮಹಾತ್ಮರೊಡನೆ ಆಲೋಚಿಸಿ ತಾವು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ ಬರೋದ ಕೂಡಲೆ ಎಲ್ಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೇವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದರು ಆದರೆ, ಅವರು ಬಂದು ಮುಟ್ಟುವ ಮುಂಚೆಯೇ ಪಂಡಿತ ಜವಾಹಿರಲಾಲರಿಗೆ ಸೆರೆ ಹಿಡಿದಾಗಿತ್ತು. ಡಾ| ಜಯಕರರೂ, ಸರ್ ತೇಜಬಹಾದ್ದೂರ ಸಪ್ರುರವರೂ ಜನವರಿ ೨ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಮಹಾತ್ಮರೊಡನೆ ಆಲೋಚಿಸಿ ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತದೊಳಗಿನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಸಹ ತಯಾರಿಸಿದ್ದರು ವಂಗ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮರು ದಿಗ್ವಿಜಯ ಬೆಳಸಿ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಯೂ ಗೊತ್ತಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಇವೆಲ್ಲ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳೂ, ಮಹಾತ್ಮರೂ "ರಂಜಾನ್ ಪದ್ಮಃ ಸ್ಪದರ್ ಸ್ಪದರ್!" ಎಂಬಂತೆ, ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಸಂಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದಾರೆ ಗಾಂಧಿ-ಇರ್ವಿನ್ ಒಡಂಬಡಿಕೆಗೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಂದೂ ಒಡಂಬಟ್ಟಿದ್ದಿಲ್ಲ ಅದೊಂದು ಬ್ರಿಟಿಶ ರಾಜವೈಭವಕ್ಕೆ ಕಲಂಕವೆಂದು ಅವರು ಗ್ರಹಿಸಿ ರಾಷ್ಟ್ರಸಭೆಯನ್ನು ಅಸವಾದ ಕ್ಷೀಣ ಮಾಡಲು ಅಂತರಂಗದಿಂದ ಬಹು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರು. ಸರದಾರ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿಯವರ ಕಡೆ ಮೇಲಧಿಕಾರಿಗಳು ಬರೆದ ಅನೇಕ ಪತ್ರಗಳ ಪ್ರತಿಗಳಿವೆ ಮಹಾತ್ಮರು ನುಡಿದಂತೆ, ಇಲ್ಲಿಯ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಪತಿಗಳ ಕಡೆ ಮೇರೆಯ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸಿಗಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಇವರ ಅಧಿಕಾರ ಕುಗ್ಗಬೇಕು ಇವರು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕುಗ್ಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲೊಪ್ಪಿದರೆ, ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಗೋಜಿಗೆ ಹೋಗದೆ ಇವರ ಅಂಬೋಣದಂತೆ ನಡಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಇವರೇ ಇಲ್ಲಿಯ ರಾಜಾಧಿಕಾರದ ಪರಿಚಾರಕರು "ಇವರ ಮನಒಲಿಸಿರಿ, ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಪಡೆಯಲು ತಾವು ಸಮರ್ಥರೆಂದು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿಯ ಜನರು ತಂತಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಪತಿಗಳಿಗೆ ಮನಗಾಣಿಸಲಿ ಅಂದರೆ, ಸ್ವರಾಜ್ಯವು ನಿಮ್ಮ ಹಸ್ತಗತವಾಗುತ್ತದೆ" ಹೀಗೆ ಮಹಾತ್ಮರು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಭಾರತಮಂತ್ರಿಗಳ ಸಂಕಲ್ಪಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಶಾಂತಿಮೂರುತಿಯಾದ ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಲಗಬಗೆಯಿಂದ ಸೆರೆಮನೆಗಟ್ಟಿ ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳು ಮಹಾತ್ಮರ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಮಾರ್ಗದ ಕಲ್ಪನೆಯು ಯಥಾರ್ಥವಾದದ್ದೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಪ್ರಾಪ್ತಿಗಾಗಿ ಪರದೇಶ ಸಂಚಾರ, ಜಲಪರ್ಯಟಣಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ ಪ್ರಜೆಗಳು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿದು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಪತಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಸನ್ನ ಮಾಡಿಕೊಂಡರಾಯಿತು ಈಗಿನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದಿಂದ ತಿಳಿಯಬೇಕಾದ ಆನಂದ ವಾರ್ತೆಯಿದು!

ರಾಜಧಾನಿಗಳಿಂದ ದೇಶತುಂಬ ಅಪೂರ್ವ ವಿಷಾದದ ಕೋಲಾಹಲವೆದ್ದಿದೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಬೇಡ, ಕಾಯಿದೆಭಂಗ ಬೇಡ, ಪಿಕೆಟಿಂಗೂ ಬೇಡ, ಬರೇ ಸಂಶಯದ ಮೇಲೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮುಖರಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿಯುವ ಕ್ರಮ ನಡೆದಿದೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ನಿಧಿಗಳನ್ನು ಸರಕಾರವು ಜಪ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಕಾಯಿದೆಯಂತೆ ಇರುವ ಶಾಂತತೆಯ ಪಿಕೆಟಿಂಗಿನ ಅಧಿಕಾರ ಸಹ ಲಯ ಹೊಂದಿತು, ಯಾರಿಗೂ, ಏನೂ ಸ್ಥಿರವೆಂದು ಎಣಿಸಬರುವದಿಲ್ಲ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿಯೆಂದು ಯಾರಾದರೊಬ್ಬನ ಯಾವದೊಂದು ಕೃತ್ಯವು ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ತೋರಿದರೆ, ಅವರಿಗೆ ವಾರಂಟಿಲ್ಲದೆ, ವಿಚಾರವಿಲ್ಲದೆ ಸೆರೆಹಿಡಿಯುವ ಕ್ರಮ ನಡೆದಿದೆ ಮುಂಬಯಿಯ ಹಿಂದೀ ವರ್ತಕ ಸಂಘದ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ| ಕಾರಂಜಿಯಾರವರಿಗೆ ಮುಂಬಯಿಯ ಗವ್ಹರ್ನರರು ಕರೆದು ಸ್ವದೇಶಿಯ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವದು ಅಪರಾಧವಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿಸಿದರಂತೆ! ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಗೆ ಅಂತರಂಗದಿಂದಾಗಲಿ, ಬಹಿರಂಗದಿಂದಾಗಲಿ ಯಾವದೇ ಸಹಾಯ ಎಳ್ಳಷ್ಟೂ ದೊರೆಯದಂತೆ ಸರಕಾರವು ಪ್ರಯತ್ನ ನಡಿಸುವದಾಗಿ ಗವ್ಹರ್ನರರು ಸಂದೇಶ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಬೇಂಕುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಠೇವುಗಳ ತಪಾಸಾಗುತ್ತದೆ. ಸರಕಾರವು ಮಲಗಿದವರಿಗೆ ಎಬ್ಬಿಸಲಾರಂಭಿಸಿದೆ ಮುಂಬಯಿಯೊಳಗಿನ ೪ ಮಂದಿ ಶ್ರೀಮಂತ ಪ್ರಮುಖರಿಗೆ ಸರಕಾರವು ಪತ್ರ ಬರೆದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ವಿಷಯ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನೆಂದು ಕೇಳಿದೆ ಕಳೆದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಅವರು ಮುಂಬಯಿ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಮೀಟಿಗೆ ದ್ರವ್ಯಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ ವಾರ್ತೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿದುಬಂದದ್ದರಿಂದ ಸರಕಾರವು ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೇಳಿದೆ ವರ್ತಕ ಸಂಘಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಕಡೆ ಒಲಿದರೆ, ಸರಕಾರವು ಮುನಿದು ಆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಬೇಕಾಯಿದೇಶೀರ ಮಾಡುವದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಆದರೆ, ದೇಶತುಂಬ ನಡೆದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ವಿಶ್ವರೂಪ ದರ್ಶನ ನೋಡಿ ಸರಕಾರವು ದಿಗಿಲುಬಿದ್ದಿದೆ ಮಹಾತ್ಮರು 'ವೆಲ್‌ಫೇರ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಲೀಗಿನ' ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನುಡಿದಂತೆ, ಸರಕಾರವು ತಪ್ಪಿಬಿದ್ದಿದೆಂದು ಈಗ ಇಂಗ್ಲಂಡದಲ್ಲಿ ಸರ್ವಗದ್ದಲವಾಗಿದೆ ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಬಂಧಿಸಿದ್ದು ಬ್ರಿಟಿಶ ದೌರ್ಜನ್ಯ ಅನುಚಿತವೆಂದು ಪಾದ್ರಿಗಳು ನಿಷೇಧಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪಾರ್ಲಮೆಂಟಿನ ಸಭೆಯನ್ನು ಕೂಡಲೆ ಕರೆಯಬೇಕಾಗಿ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಸಭಾಸದರು ಅಲ್ಲಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ನೋಟೀಸು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಕೋಟ್ಯಾವಧಿ ಜನರಿಗೆ ಚುಚ್ಚಿದ್ದರಿಂದ ಬ್ರಿಟಿಶ ದೇಶಕ್ಕೆ ಕ್ಷೇಮವಿಲ್ಲವಾಗಿಯೂ ಮುಂಜಾಗ್ರತೆ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ ಸರ್ವಾಧಿಪತಿ ವಿಲಿಂಗಡನ್ ದೊರೆಗಳು ಕೊಟ್ಟ ಉತ್ತರ ನೋಡಿ ಬ್ರಿಟಿಶರೊಬ್ಬರು ಬಹು ನಾಚಿಕೆಪಟ್ಟರೆಂದು ಶ್ರೀ| ಮಹಾದೇವಭಾಯಿ ದೇಸಾಯಿಯವರು ಒರೆಯುತ್ತಾರೆ ಹೀಗೆಲ್ಲ ವಾತಾವರಣವು ಪ್ರಕ್ಷುಬ್ಧವಾಗಿದೆ ಆದರಿಂದ ಸರ್ವಾಧಿಪತಿ ವಿಲಿಂಗಡನ್ ದೊರೆಗಳು ಆಲೋಚನೆಗಾಗಿ ಸರ್ ತೇಜಬಹಾದ್ದೂರ ಸಪ್ರುರವರಿಗೂ, ಶ್ರೀ| ಮುಕುಂದ ರಾವ ಜಯಕರರಿಗೂ, ಸರ್ ಫಿರೋಜ ಸೇಠನಾರವರಿಗೂ, ಶ್ರೀ| ಚಿಂತಾಮಣಿ ಹಾಗು ರಂಗಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯಂಗಾರರವರಿಗೂ ಲಗಬಗೆಯಿಂದ ದಿಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳಿಗೂ, ಈ ಪ್ರಕರಣದೊಳಗಿಂದ ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ಹೇಗೆ ಹೊರಬೀಳಬೇಕೆಂದು ಅನಿಸುತ್ತದಂತೆ ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡಿ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಯ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವರಾಗಿಯೂ, ಅದಕ ಸರಿಗ ಸರಕಾರವು ಕೈಕೊಳ್ಳುವದಾಗಿಯೂ ಮುಂಬಯಿಯ 'ಫ್ರೀ ಪ್ರೆಸ್ ಜರ್ನಲ್' ಪತ್ರಿಕೆಯು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತದೆ. ಒಮ್ಮೆಲೇ ಗಗನ ಹರಿದ್ದರಿಂದ ದೊಪ್ಪನೆ ಕೆಳಬೀಳುವ ಪ್ರಸಂಗ ಸರಕಾರದ ಮೇಲೆ ಬರಬಹುದೆಂಬ ಭೀತಿಯಾಗಿದೆಯೋ ಏನೋ! ಸರಕಾರದ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯು ಮುಗಿಯಿತೆಂದು ಯಾರೂ ಎಣಿಸಲಾಗದು ಈಗಿನ ಕ್ರಮವು ವಿರಾಂತವಲ್ಲವಂತೆ, ಮತ್ತು ಮುಂಬರಿದರೆ, ಕಠಿಣವಾದ ಆಪತ್ತುಗಳು ಸಂಭವಿಸುವವಂತೆ ಇನ್ನೂ ಯಾವ ಯಾವ ಆಪತ್ತುಗಳು ಬರಲಿಕ್ಕಿವೆಯೆಂದು ನಮ್ಮಿಂದ ಹೇಳಬರದು, ಬಲ್ಲಿದ

ಲಿಕ್ಕೆ ಸಹ ಬರದು, ಆದಾಗ್ಯೂ, ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳ-ಶ್ರೀ| ಸಪ್ರೂ ಜಯಕರರಂಥ ಮಧ್ಯಸ್ಥರಾಚನೆ ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದು ಆನಂದವಾಗಿದೆ ಅನೇಕ ವರೆಗೆ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಗೆ ತಡೆಯೊಂದಾದರೂ ಆನಂದವೇ. ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳಿಗೆ ಸದ್ಬುದ್ಧಿ ಪ್ರೇರಣೆಯಾಗಿ ಅವರು ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯನ್ನು ತ್ಯಜಿಸುವರೆಂದು ನಾವು ಕೋರುತ್ತೇವೆ

ಮಹಾತ್ಮರ ದಿನಚರಿ.

ಮಹಾತ್ಮರು ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಉಳಕೊಂಡ ಯೆರವಡಾ ಜೈಲಿನ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಸರೋಜಿನಿಯವರು ಕಳೆದ ವರ್ಷದವರೆಗೆ ಮಹಾತ್ಮರ ಜೋಡೆ. ಮಹಾತ್ಮರು ಬಿಡುಗಡೆಯಾದಂದಿನಿಂದ ಖಾಲಿ ಇತ್ತು. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಮಹಾತ್ಮರ ಚಾಕರಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಪರಿಚಾರಕನೇ ಈ ವರ್ಷವೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಮಹಾತ್ಮರು ಸೋಮವಾರ ಯೆರವಡಾ ಮಂದಿರ ಸೇರಿದೊಡನೆ ಮೀರಾಬಾಯಿಯವರ ಕೊಟ್ಟ ಹಣ್ಣು-ಹಂಪಲಗಳಿಂದ ಸ್ವಾದಿಷ್ಟ ರಸಾಯನ ತಯಾರಿಸಿ ಕುಡಿದರು. ೧೦ ಘಂಟೆಯ ತನಕ ನೂತು, ಆಮೇಲೆ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಮಾಡಿದರು. ಸಂಜೆ ೬ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿ ಅಂದಾಜಿ ೭|| ಘಂಟೆಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿದರು. ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ತಲೆಗಿಂಬಿನಿಟ್ಟು ಚಾಪೆಯನ್ನು ಜಗಲಿಯ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಮಲಗಿದರು. ದಿನಾ ಮಹಾತ್ಮರು ೩೦೦ ಗಜ ನೂಲನ್ನು ನೂಲುತ್ತಾರೆ. ನಿತ್ಯನೇಮದಂತೆ ಬೆಳಗ್ಗೆ ೪ ಘಂಟೆಗೆ ಏಳುತ್ತಾರೆ

ವಾರ್ತೆಗಳು.

— ಮುಂಬಯಿ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅರ್ಜಿ ದಾಖಲ ಮಾಡಿ ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಕಾಯಿದೆಯಂತೆ ಬಂಧಿಸಿದಬರುವದಿಲ್ಲವಾಗಿ ಸಾಧಿಸಿ ಮುಂಬಯಿಯ ವಕೀಲರು ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಾಜರುಪಡಿಸುವಂತೆ ಸರಕಾರದ ಮೇಲೆ ಸಮನ್ಸ ಕೊಡುವರಂತೆ

— ಫೆಬ್ರುವರಿ ೮ನೇ ತಾರೀಖಿನೊಳಗೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದೊಳಗಿನ ಈಗಿನ ಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸುವದಾಗಿ ಇಂದೂರಿನ ರಾ| ಲವಂಗಿಯಾ ಎಂಬ ಜ್ಯೋತಿಷಶಾಸ್ತ್ರವಿಶಾರದರು ಭವಿಷ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ

— ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಪಕ್ಷದವರೆಂದು ಸಂಶಯ ಬಂದವರ ಮೇಲೆ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸಿನಂತೆ ಪ್ರತಿಬಂಧಕ ಹುಕುಮನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿ ಅದರಂತೆ ನಡಕೊಳ್ಳಲು ಒಪ್ಪದಿದ್ದವರ ಮೇಲೆ ಸರಕಾರವು ಖಟ್ಲೆ ನಡಿಸಿ ೨-೩|| ವರ್ಷಗಳ ತನಕ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡುವ ಯೋಜನೆಯಿರುವದಾಗಿ ಮುಂಬಯಿ 'ಈವ್ನಿಂಗ ನ್ಯೂಸ' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸುದ್ದಿ!

— ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ಬೇಕಾಯಿದೇಶೀರ ಆದ್ದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಮೆರವಣಿಗೆ ಹೊರಡಿಸುವದು, ಹರತಾಳ ಮಾಡುವದು ಇವೆಲ್ಲ ಬೇಕಾಯಿದೇಶೀರ ಎಂದು ಮುಂಬಯಿಯ 'ಡೈರೆಕ್ಟರ ಆಫ ಇನ್‌ಫಾರ್ಮೇಶನ್'ರವರು ಜಾಹೀರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ

— ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಬಂಧಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿ ಪೇಟೆಯವರು ಎಲ್ಲ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ತಡೆದು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗಿ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಇಂಗ್ಲಂಡ ದೇಶದೊಳಗಿನ ಲಿವ್ಹರಪೂಲ ಹತ್ತಿ ಸಂಘದವರೂ ದಸ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಬಾರದಾಗಿಯೂ ದಲಾಲರ ಅಂಬೋಣವಾಗಿದೆ ಆದರಿಂದ ಹರತಾಳ ಮುಗಿದು ಆಫೀಸು ಚಾಲು ಆದಾಗ್ಯೂ, ಹತ್ತಿ-ಬೆಳ್ಳಿ ಒಪ್ಪೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ವ್ಯಾಪಾರವಾಗಲಿಲ್ಲ

— ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಪಿಕೆಟಿಂಗಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು ಪರದೇಶಿ ಜವಳಿ ಅಂಗಡಿಗಳ ಮುಂದೆ ದೇಶಸೇವಿಕೆಯರು ನಿಂತು ಪಿಕೆಟಿಂಗ ನಡಿಸುತ್ತಾರೆ ಸರದಾರ ಜಮಾಯತ ಸಿಂಗರವರ ಪತ್ನಿಯಿಂದಿರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ಅಮೃತ ಕುವರರವರಿಗ ಸರೆಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ನಿಷೇಧವಾದ ಸಭೆ, ಮೆರವಣಿಗೆ ಸೇರಬಾರದೆಂದು ಇನ್ನೂ ಪೊಲೀಸ ಕಮಿಶನರರು ಹುಕುಮು ಹೊರಡಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಹುಕುಮು ಹೊರಡಿಸುವ ತಯಾರಿ ನಡೆದಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮುಸಲ್ಮಾನ ಪಕ್ಷವೆಂಬ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನೂ ಸರಕಾರವು ಬೇಕಾಯಿದೇಶೀರ ಎಂದು ಜಾಹೀರಪಡಿಸಿದೆ "ನಾವು ಕಾಯಿದೆಭಂಗ ಪ್ರಚಾರಕರಲ್ಲ, ಮುಸಲ್ಮಾನ ಬಾಂಧವರಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರದೃಷ್ಟಿ ಒದಗಿಸುವ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಇಂಥ ಸಂಸ್ಥೆ ಬೇಕಾಯಿದೆಯಾದರೆ ಅದನ್ನು ರೌಂಡ ಟೇಬಲಿನ ಮುಂದಿನ ವಿಚಾರವನ್ನು ಇಷ್ಟಕ್ಕೇ ತಡಿಸುವದುತ್ತಮ ಮುಂದಿನ ವಿಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಲಂಡನಿಂದ ಇದೇ ೨೦ನೇ ೧೯ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಹೊರಡಲಿಕ್ಕಿದ್ದ ಬ್ರಿಟಿಶ ಸಭಾಸದರಿಗ ಹೊರಡಬಾರದೆಂದು ಸರಕಾರವು ಬೇಗನೆ ತಿಳಿಸುವದುತ್ತಮ' ಹೀಗೆ ಆ ಪಕ್ಷದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ| ಎಮ್. ಸಿ ಚಗ್ಲಾರವರು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಾರೆ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿಯು [illegible] ತಯಾರಿಸಿದ ಮುದ್ರಣಶಾಸನ ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿ 'ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಬುಲೆಟಿನ್' ಪತ್ರಿಕೆ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ [illegible] ಕಷ್ಟದಿಂದ ಇವುಗಳ ವಿಕ್ರಯ ಮಾಡುತ್ತವಾಗಿ ಸರಕಾರದ ಅಂಬೋಣ, ಬಹಳ ವಿಕ್ರಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಮುಂಬಯಿ 'ಕ್ರಾನಿಕಲ್' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಅಂಬೋಣ!

— ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ| ಗಂಗಾಧರರಾವ ದೇಶಪಾಂಡೆ, ಹನುಮಂತರಾವ ಕೌಜಲಗಿ, ಮುದವೀಡು ಕೃಷ್ಣರಾವ, ನಾರಾಯಣರಾವ ಜೋಶಿ, ಕಾಕಾ ಕಾರಖಾನೀಸ, ಹೊಸಮನಿ ಸಿದ್ದಪ್ಪ ಮೊದಲಾದವರಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿಯು ವಿಸರ್ಜನ ಹೊಂದಿ ಶ್ರೀ| ದಿವಾಕರ ರಂಗನಾಥರಾಯರಿಗೆ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ನೇಮಿಸಲಾಗಿದೆ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯ ತಿಲಕ ಗ್ರಂಥ ಸಂಗ್ರಹ-ವಾಚನಾಲಯ, ಸಂಸ್ಥೆಯು ಬೇಕಾಯಿದೇಶೀರ ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಮುಚ್ಚಬೇಕಾಗಿ ಠರಾವಾಗಿದೆ

— ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಗಾವಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಕಾಶಿ, ಲಖನೌ, ಕಾನಪುರ ಪ್ರಯಾಗ ಮೊದಲಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಬಂಧಕ ಹುಕುಮನ್ನು ಮುರಿದು ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ, ಸರದಾರ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಮೊದಲಾದವರಿಗೆ ಸರೆಹಿಡಿದ ಬಗ್ಗೆ ಸಭೆಗಳಾದವು ಪ್ರಯಾಗದಲ್ಲಿ ಪಂಡಿತ ಜವಾಹರಲಾಲರ ವಯೋವೃದ್ಧ ಮಾತೋಶ್ರೀಯವರಾದ ಶ್ರೀ ಮತಿ ಸ್ವರೂಪರಾಣಿ ನೆಹರೂರವರು ಮೆರವಣಿಗೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದರು. ಪೊಲೀಸರು ಅಡ್ಡಗಟ್ಟಲು, ಜನರು ಹಾಗೇ ಕೂತರು ಮುಂದೆ ಕೆಲ ಕಾಲದ ಬಳಿಕ ಮೆರವಣಿಗ ಮುಂದರಿದು ಸಭೆಯಾಯಿತು ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸರು ಚದರಿಸಿದಾಗ್ಯೂ ಸಭಿಕರು ಚದರಲಿಲ್ಲ; ಅದರಿಂದ ಅವರ ಮೇಲೆ ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು, ಡೊಣ್ಣೆಯ ಪ್ರಯೋಗವಾಯಿತು ಇಬ್ಬರು ಮಡಿದರು, ೨೦೦ ಮಂದಿಗಳಿಗೆ ಗಾಯಗಳಾಗಿವೆ ಕಾನಪುರದಲ್ಲಿ ಸಭೆ ಚದರಿಸುವಾಗ ಪೊಲೀಸರು ತುಪಾಕಿಗಳ ವೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಜನರಿಗೆ ನೋಯಿಸಿದರು ಲಖನೌದಲ್ಲಿಯೂ ಇದೇ ಪ್ರಕಾರದ ಸ್ಥಿತಿ ಅಲ್ಲಿ ಪಿಕೆಟಿಂಗಿಗೆ ಇದಿರಾಗುವದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತಿ-ಪಿಕೆಟಿಂಗ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಆಲೋಚನೆ ನಡೆದಿದೆ [illegible] ನರರು ಅತ್ತ ಕಡೆ ದಿಗ್ವಿಜಯ ಮಾಡಿ ಒಂದರು ಪಂಡಿತ ಜವಾಹಿರಲಾಲರಿಗೆ ೬ ವರ್ಷಗಳ ಶಿಕ್ಷೆ, ರೂ ೫೦೦ ದಂಡ ಆಯಿತು ಶೆ| ಶೇರವಾಣಿಯವರಿಗ ೬ ತಿಂಗಳ ಶಿಕ್ಷೆ, ೧೫೦ ರೂ ದಂಡ! ೭೦ ವರ್ಷದ ಮುದಕರಿಗೆ ಸಹ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಿದೆ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ವಾಚನಾಲಯದ ಮುಖ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ರಾ| ಟಿಳಕರವರು ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ

— ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ ಮುಸಲ್ಮಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳ ಸೇರಿತ್ತು ಮುಸಲ್ಮಾನ ಬಾಂಧವರು ಕಾಯಿದೆಭಂಗಕ್ಕೆ, ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಜನ್ಮವಂಥ ಯಾವದೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬಾರದಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತವಾದ ಠರಾವ ಇಸ್ಮಾಯಿಲಖಾನ ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾದ ಮೌ| ಶಫಿ ದಾವೂದ ಇವರ್ಮೆದರವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಅಹಮದ್ ವರು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ; ಇವರೂ ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟರು ನಲೀಮರಾಜರೂ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳದ ಸಭಾಸದತ್ವಕ್ಕೆ ಇದೇ ಕಾರಣದಮೂಲಕ ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟರು

— ಗಡಿನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿತಿ ಹಾಗಿದೆಯೆಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಿಳಿಸಿದಷ್ಟು ಸಂಗೀನವಾಗಿ ತೋರುತ್ತದೆ ಶಾಂತಿ-ಭಂಗಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಬಂಧ ಸರಕಾರಿ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾಧಾನವಾಗಿದೆಂಬ ಒಂದು ವಾಕ್ಯವಿರುತ್ತಿದ್ದು ಉಳಿದ ವೃತ್ತಾಂತವಲ್ಲ ಅಸಮಾಧಾನದ್ದೇ! ಖುದಾಯಿ-ಖಿದಮತಗಾರರು ಚದರಿದ್ದೇಶದರೆ ಚದರುವದಿಲ್ಲ, ಸಭೆ ಸೇರಿಸುತ್ತಾರೆ, ಮೆರವಣಿಗೆ ಹೊರಡಿಸುತ್ತಾರೆ ಕೋರ್ಟಿನ ಮುಂದ ಪಿಕೆಟಿಂಗ ನಡಿಸುತ್ತಾರೆ ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸರಕಾರವು ಸೈನ್ಯ ಪಥಕಗಳನ್ನು ಕಳಿಸುತ್ತಿದೆ ಮರ್ದಾನ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಸೈನ್ಯ ಪಥಕ್ಕೆ ಜನರನ್ನು ಚದರಿಸುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯವರಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಾತ್ಮರ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಆ ಕಡೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನೋಡಿ ಮುಂದಿನ ಮಾರ್ಗಯೋಜನೆ ಮಾಡಹೋದ ಶ್ರೀ| ದೇವದಾಸ ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ಸೆರೆಯಾಯಿತು.

— ಗುಜರಾಥದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ| ಮಹಾದೇವಭಾಯಿ ದೇಸಾಯಿ, ಕಾಕಾ ಕಾಲೇಲಕರ, ಅಬ್ಬಾಸ ತಯ್ಯಬಜಿಯವರಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ ಸುರತ ಬಾರ್ಡೋಲಿ, ಅಹಮದಾಬಾದಗಳೊಳಗಿನ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಮುಂದಾಳುಗಳಿಗ ಸೆರೆಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ ಶ್ರೀ| ಮಹಾದೇವಭಾಯಿ ಹಾಗು ಕಾಲೇಲಕರರವರು ಮಹಾತ್ಮರ ತರುವಾಯ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ 'ಯಂಗ ಇಂಡಿಯಾ' ಹಾಗು 'ನವಜೀವನ' ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಚಾಲಕರಾಗಿದ್ದರು.

—ವಿಜ್ಞಾಪನೆ.

'ಕರ್ನಾಟಕ ಧುರೀಣ' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕರಾದ ಶ್ರೀ| ಗಣೇಶ ರಾಮ ಯಾಜಿಯವರಿಗ ಸರೆಹಿಡಿದದ್ದರಿಂದ ಹೊಸ ಸಂಪಾದಕರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗವವರೆಗ 'ಕರ್ನಾಟಕ ಧುರೀಣ' ಪತ್ರಿಕೆಯು ನಿಲ್ಲಿಸಲ್ಪಡುವದಾಗಿಯೂ, ನಾಳಿಯಿಂದ ಪತ್ರಿಕೆ ಹೊರಡಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವಾಗಿಯೂ, ಹೊಸ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾದ ಕೂಡಲೆ ಪತ್ರಿಕೆ ಕಳಿಸಲ್ಪಡುವದಾಗಿಯೂ, ವಾಚಕರು ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕಾಗಿಯೂ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮೆನೇಜರರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ

ಕುಮಟಾ, ತಾ ೯-೧-೧೯೩೨.

ನಮ್ಮ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿರಂಕುಶ ರಾಜಶಾಸನಗಳ ಆರ್ಭಾಟ!

ಸ್ಥಾನಿಕ ವೃತ್ತಾಂತ

ಕುಮಟಾ— ಇಲ್ಲಿಯ ಮುಖ್ಯ ವಾರ್ತೆ ರಾಜಶಾಸನಗಳ [illegible] ಸರಿಹಿಡಿದದ್ದು. ನೆಟ್ಟ ಸೋಮವಾರ ಇಲ್ಲಿಯ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಪಾದರಾವ ಕಲ್ಯಾಣಪುರಕರ ವಕೀಲ ಹಾಗು ಶ್ರೀ [illegible] ಇವರಿಬ್ಬರಿಗೆ ಪೋಲೀಸರು ೧೪೪ನೇ ಕಲಮಿನ [illegible] ಇವರು. ಈ ಸುದ್ದಿ ಊರೊಳಗೆ ಹಬ್ಬಿದ [illegible] ಮೆರವಣಿಗೆಯಿಂದ ಕರೆದೊಯ್ದ ಶ್ರೀ ಶಾಂತೇರಿ ಕಾಮಾಕ್ಷಿ ದೇವಸ್ಥಾನದ [illegible] ದೊಡ್ಡ ಸಭೆಯಾಯಿತು. ಶಾಸಿತರಾದವರಿಗೆ [illegible] ಸಭೆಯ [illegible] ಪ್ರದರ್ಶಿಸಬೇಕಾಗಿಯೂ, [illegible] ಕಡುಕರವಾಗಿ [illegible] ಸಂಸ್ಥೆ [illegible] ಜನರು [illegible] ಪೋಲೀಸರ [illegible] ಮೋಟಾರ ಹತ್ತಿಸಿ [illegible] ಶ್ರೀ [illegible] ಶ್ರೀ [illegible] ಕೇಶವ [illegible] ವಕೀಲ [illegible] ಕಾರವಾರಕ್ಕೊಯ್ದರು [illegible]

ಶ್ರೀ [illegible] ಹಾಗು ಶ್ರೀ [illegible] ಕಾಮಾಕ್ಷಿ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಶ್ರೀ [illegible] ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಕೀರ್ತನಗಳಾದವು. ಶ್ರೀ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ [illegible] ಕೀರ್ತನೆಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡ ನಾಡ ಮಹಿಮೆ ಪ್ರಾಚೀನ ವೈಭವವನ್ನು [illegible] ಸರಸವಾಗಿ ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಮಹಾತ್ಮರಿಗೂ ಸರದಾರ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿಯವರಿಗೂ ಸೆರೆಹಿಡಿದದ್ದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಮಂಗಳವಾರ ಇಡೀ ದಿನ ಹರತಾಳವಾಯಿತು. ಸಂಜೆ ಮೆರವಣಿಗೆಯಾಯಿತು.

ನಿನ್ನೆಯಿಂದ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ.

ಇಲ್ಲಿಯ [illegible] ತಾಲೂಕ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಮಂಡ[illegible] ವಿಸರ್ಜನವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಮುಂಬಯಿಯ [illegible] ಕಿಲಿಕ್ ನಿಕ್ಸನ್ [illegible] ಕಿಲಿಕ್ ನಿಕ್ಸನ್ [illegible] ಇಂಡಿಯಾ [illegible] ಕಿಲಿಕ್ ನಿಕ್ಸನ್ ಬೋಟಿಯ ಮೇಲೆ [illegible] ಕಿಲಿಕ್ ನಿಕ್ಸನ್ ಕಂಪನಿಯು [illegible] ಇಂಡಿಯಾ [illegible] ಕಂಪನಿ ದೇಶೀ!

ಇಲ್ಲಿಯ ವಕೀಲರ ಸಂಘ ಹಾಗು ಅಡಿಕೆ ದಲಾಲ ಮತ್ತು ವರ್ತಕರ ಸಂಘಗಳನ್ನು [illegible] ಸಂಘಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ ಜಮುನಾದಾಸ [illegible] ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಹೊನ್ನಾವರ— ಇಲ್ಲಿ ನಿನ್ನೆ ಮುಂಜಾನೆ ಪೋಲೀಸರು [illegible] ಶಾಸ್ತ್ರಿ ವಕೀಲ, [illegible] ಕೇಶವ ಭಟ್ಟ ವಕೀಲ ಇವರೀರ್ವರಿಗೆ ಮುಂಜಾವು ೫ ಘಂಟೆಗೆ ಎಬ್ಬಿಸಿ ಸೆರೆಹಿಡಿದರು. ಕೂಡಲೆ ಜನರು ನೆರೆದರು. "ಹೊನ್ನಾವರದ ಹೆಸರನ್ನು ಕಾಪಾಡಿರಿ, ಅಹಿಂಸೆಯಿಂದ ನಡಕೊಳ್ಳಿರಿ, ಪರದೇಶಿ ಸರಕಿಗೆ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಹಾಕಿರಿ, ಕೈರಾಟೆಯ ಮೇಲೆ ನೂಲು ತೆಗೆಯಿರಿ, ಖಾದಿ ತೊಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿರಿ " ಹೀಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ ನುಡಿದರು. ಹಾಗೆಯೇ ೭ ಘಂಟೆಗೆ ಮೋಟಾರ ಹತ್ತಿಸಿ ಕುಮಟೆ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಕಾರವಾರಕ್ಕೊಯ್ದರು. ಅವರಿಂದು ಸಂಪೂರ್ಣ ಹರತಾಳ.

ಮಹಾತ್ಮರಿಗೂ, ಸರದಾರ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿಯವರಿಗೂ ಸೆರೆಹಿಡಿದ ವರ್ತಮಾನ ಇಲ್ಲಿಯ ಟಪ್ಪಾಲ ಹೋಲಿನಲ್ಲಿ ಮಂಗಳವಾರ ೩ ಘಂಟೆಗೆ ಸಭೆ ಸೇರಿ ಸರಕಾರದ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯ ಧೋರಣದ ನಿಷೇಧವಾಯಿತು.

ಮಂಗಳವಾರ ಸಾಯಂಕಾಲ ಶ್ರೀ ಆನಂದಮೂರ್ತಿಯವರ ಸುಶ್ರಾವ್ಯ ಪ್ರವಚನವಾಯಿತು. ಪ್ರಾಚೀನ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಆಚಾರ್ಯರಲ್ಲಿ ಈಗಿನ ದಿನಮಾನಕ್ಕುಚಿತವಾಗಿ ತಕ್ಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸನಾತನ ಧರ್ಮರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಯೂ, ಧರ್ಮಶಾಸನದ [illegible] ಬದಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿಯೂ, ದಿನಾ ೧೨ [illegible] ನಮಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ತಪ್ಪದೆ ಹಾಕಬೇಕಾಗಿಯೂ ಬೋಧಿಸಿದರು. ಸೂರ್ಯನಮಸ್ಕಾರ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿ [illegible] ಕೊಡುವವರಿಗೆ ಶ್ರೀ [illegible] ದೇವರ ಒಂದೊಂದು ಬಾವಚಿತ್ರ ಕೊಡುತ್ತೇವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದರು. ಪ್ರವಚನಕ್ಕೆ ಮುಸಲ್ಮಾನರೂ, ಕ್ರಿಶ್ಚನ್ನರೂ ನೆರೆದಿದ್ದರು. ವಿಶೇಷ. ಮಾರನೇ ದಿನ ಶ್ರೀ ಆನಂದ ಮೂರ್ತಿಯವರು ಕಾರವಾರಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದರು.

ಇಲ್ಲಿಯ ಟಪ್ಪಾಲ ಹೋಲನ್ನು ಪೋಲೀಸರು ಸ್ವಾಧೀನ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಇಲ್ಲಿ [illegible]

ಭಟಕಳ— ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ, ಸರದಾರ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿಯವರಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿದ ಬಗ್ಗೆ ಮಂಗಳವಾರ ಇಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಹರತಾಳ. ಸಾಯಂಕಾಲ ಛಾಯಾಚಿತ್ರದ ಮೆರವಣಿಗೆ, ಸಭೆ.

ಚಿನ್ನದ ದರ ಬಹಳ ಏರಿದ್ದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ [illegible] ತೊಲೆ ಚಿನ್ನ ಮುಂಬಯಿಕ್ಕೆ ಹೋಯಿತು. ಅಕ್ಕಸಾಲಿಗರು ದಾಗಿನ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ಬಡಬಗ್ಗರ ಚಿನ್ನ ಮಾರಿಕೊಂಡು ಹೋದದಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

[illegible] ಡಾ। ಗಣಪತಿ ನಾರಾಯಣ ಭಟ್ಟ [illegible] ಇವರು ಹಿಂದೂ ವಿದ್ಯಾ-ವಿಕಾಸಗಳ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಎಡೆಬಿಡದೆ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ದಕ್ಷಿಣೋತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಿ, ಪ್ರಮುಖರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ [illegible] ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ್ದಾರೆ, [illegible] ಒಂದು ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಈ ಕಾರ್ಯ ಯಶಸ್ವಿಯಾದರೆ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ [illegible] ಜನರು [illegible] ಬೀಳುವ ಪ್ರಸಂಗ ತಪ್ಪುವಂತಿದೆ. ಹೀಗೆ ಹವ್ಯಕ ಸಮಾಜದ ಹಿತಚಿಂತಕರೆಲ್ಲರೂ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ.

ದುರುಸ್ತಿ — ಭಟಕಳದ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ [illegible] ಇಲ್ಲಿ [illegible] ಅವರು [illegible] ನಮ್ಮ ಬಾತ್ಮೀದಾರರಾಗಿದ್ದರು, ಈಗ ಅವರು ನಮ್ಮ ಬಾತ್ಮೀದಾರರಲ್ಲ.

ಬೈಲೂರ— ಬುಧವಾರ ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿದ ಬಗ್ಗೆ ಹರತಾಳವಾಯಿತು. ಜಯಘೋಷದೊಡನೆ ಮೆರವಣಿಗೆಗಳಾದವು. [illegible] ಶಾಲೆ [illegible] ಬಿಟ್ಟು [illegible] ಹಿಂತಿರುಗಿ [illegible] ಎಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ಆತನ ಕೆಲಸ ಬೇಡವಾಗಿ ನೋಟೀಸಾಗಿದೆ.

ಶಿರಸಿ— ಇಲ್ಲಿಯೂ ಮುಖ್ಯ ಸುದ್ದಿ ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿದದ್ದು. ಮಂಗಳವಾರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಹರತಾಳ, ಸಂತೆ ಸೇರಲಿಲ್ಲ. ಹೈಸ್ಕೂಲು, ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆ, ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಶಾಲೆಗಳೆಲ್ಲ ಹರತಾಳಗಳನ್ನಾಚರಿಸಿದವು. ಬೆಳಗ್ಗೆ ಪ್ರಭಾತ ಫೇರಿ-ಮೆರವಣಿಗೆಗಳು ನಡೆದವು. [illegible] ಬೈಲಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಂಡ ಸಭೆಯಾಯಿತು. ಶ್ರೀ ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ನಾಯ್ಕರವರು ಬಹು ಗಂಭೀರವಾಗಿ [illegible] ಭಾಷಣ ಮಾಡಿ [illegible] ಮುಂದಿನ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳಿದರು. ತಾಲೂಕ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿಯವರು ತಮ್ಮ [illegible] ಶ್ರೀ ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ನಾಯ್ಕರವರಿಗೆ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿ ನೇಮಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಇಲ್ಲಿಯ [illegible] ಭಾಂಡಾರದಲ್ಲಿ [illegible] ಬಹಳ [illegible] ಭಾಂಡಾರದವರು [illegible] ಒಂದು [illegible] ತೆರೆದಿದ್ದಾರೆ.

[illegible] ವಸೂಲಿಯು ಕೆಲಸ ಭರದಿಂದ ನಡೆದಿದೆ. ಜನರು ಜಪ್ತಿ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, [illegible] ತೆರುವದಿಲ್ಲ.

ಇಲ್ಲಿ ನಾಟಕ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಮಂಗಳೂರಿನ ಶ್ರೀ [illegible] ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತ ನಾಟಕ ಮಂಡಳಿಯವರ ಮೇಲೆ ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಆಪತ್ತು ಒಂದೊದಗಿದೆ. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಕಂಪನಿಗೆ ಇಡೀ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾಟಕವಾಡಬಾರದಾಗಿ ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ — ಈ ಕಂಪನಿಯ ಥಿಯೇಟರಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಕೃಷ್ಣಾಬಾಯಿ ಪಂಜಿಕರರವರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರಂತೆ, ಇದೊಂದೇ ಕಾರಣ. ಇತರೆ ಒಳಗುಟ್ಟು ಬೇರೆಯೊಂದಿದೆ, [illegible] ನಾಟಕ ನೋಡಲು ಕೆಲ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಫ್ರೀಪಾಸು ಕೊಡ [illegible] ಜನರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ವಿಚಾರಿಸಬೇಕಾಗಿ ಸೂಚನೆ.

ಯಲ್ಲಾಪುರ— [illegible] ಬಹಳ ಜನರು ಅಸ್ವಸ್ಥರಿದ್ದಾರೆ. [illegible] ಅಡಿಕೆ ಧಾರಣೆ [illegible] ಹೀಗಿದೆ.

ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಸೆರೆ ಮಾಡಿದ ವಾರ್ತೆ ಇಲ್ಲಿ ಮಂಗಳವಾರ ತಿಳಿಯಿತು. ಕೂಡಲೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಹರತಾಳವಾಯಿತು.

ಕಾರವಾರದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ [illegible] ಕೇರಿಯಿಂದ [illegible] ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಹೋಗಿದ್ದರು.

ಅಂಕೋಲಾ— ಕಾರವಾರದಿಂದ ಇಲ್ಲಿ [illegible] ಜಿಲ್ಲಾ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿ, ಈ ತಾಲೂಕ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿ, ಈ ಶಹರ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿಗಳು ಈ ಹಿಂದೆಯೇ ವಿಸರ್ಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದವು. ಜಿಲ್ಲಾ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಸುಬ್ರಾಯ ರಾಮಚಂದ್ರ ಹಳದೀಪುರಕರ ಹಾಗು [illegible] ನಾಡಕರ್ಣಿ ವಕೀಲ ಇವರಿಬ್ಬರು ಬೆಳಗ್ಗೆ ಮೋಟಾರ ಹತ್ತಿ ಕಾರವಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಾಗ ಪೋಲೀಸರು ಸೆರೆಹಿಡಿದು ಅದೇ ಮೋಟಾರಿನಿಂದ ಕಾರವಾರಕ್ಕೊಯ್ದರು. ಹಾಗೆಯೇ ಶ್ರೀ [illegible] ಸುಬ್ರಾಯ ನಾಡಕರ್ಣಿ, ಹರಿ [illegible] ಇವರ ಮೇಲೆ ವಾರಂಟುಗಳಿರುವದಾಗಿ ಸುದ್ದಿಯಾಯಿತು. ಮೂವರೂ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಹಾಜರಾದರು. ಕಚೇರಿಯ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತ ಜನರು ಸೇರಿದರು. ೧೧ ಘಂಟೆಗೆ ಮೆರವಣಿಗೆಯಿಂದ [illegible] ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಕಾರವಾರಕ್ಕೆ ಒಯ್ಯಲಾಯಿತು. ಇಲ್ಲಿಯ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಚೇರಿಯಿಂದ [illegible] ಪೋಲೀಸರು [illegible] ಹಿಡಕೊಂಡರು. [illegible] ಮೇಲೂ ವಾರಂಟಿರುವದಾಗಿ ಸುದ್ದಿ. ಅವರು ಊರಿನಲ್ಲಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ [illegible] ಸೆರೆಹಿಡಿಯಲಿಲ್ಲ.

ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಹೆಯೊಳಗೆ ಬೇಕಾಯಿದೇಶೀರಾದ ಸಂಸ್ಥೆ-ಸ್ಥಳಗಳು

ಇಂಡಿಯನ್ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಲಾ ಎಮೆಂಡಮೆಂಟ ಎಕ್ಟಿನ ೧೬ನೇ ಕಲಮಿನನ್ವಯ ನಮ್ಮ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಕಾಯಿದೇಶೀರ ಎಂದು ಜಾಹೀರಪಡಿಸಿದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ್ಯಾವವೆಂದರೆ — ಜಿಲ್ಲಾ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿ ಹೊನ್ನಾವರ, ಜಿಲ್ಲಾ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿ ಅಂಕೋಲಾ, ತಾಲೂಕ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿ ಕಾರವಾರ, ಅಂಕೋಲಾ, ಕುಮಟಾ, ಹೊನ್ನಾವರ, ಸಿದ್ದಾಪುರ, ಇ., ಜನರಲ್ ಕಮಿಟಿ ಟಿಪ್ಪರ ಮೊಹಲ ಹೊನ್ನಾವರ, ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಪಂಚಾಯತ ಕಮಿಟಿ ಮತ್ತು ಕೊಟ್ಟೂರ ಭಾವಿಕೇರಿ, ಅವರ್ಸಾ, ಬೆಳಂಬಾರ, ಬೆಲೇಕೇರಿ, ಮಾದನಗೇರಿ, (ಅಂಕೋಲಾ ತಾಲೂಕ,) ಮಿರ್ಜಾನ, ಹೊನ್ನಕೋಟ, ದೀವಗಿ, ಹಿರೇಗುತ್ತಿ, ಕತಗಾಲ, ಕೋಡ್ಕಣಿ, (ಸಿದ್ದಾಪುರ ತಾಲೂಕ) ಸ್ವಯಂಸೇವಕ ಶಿಬಿರ ಹಿಲ್ಲೂರ (ಅಂಕೋಲಾ ತಾಲೂಕ) ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಿ ಸೇವಾದಲದ ಸ್ವಯಂಸೇವಕ ಕ್ಷೇತ್ರ ಶಿಬಿರ ಮುಂತಾದವುಗಳು ಇ.

ಇದಲ್ಲದೆ ೧೭ನೇ ಆರ್ಡಿನನ್ಸಿನ ೫ನೇ ಕಲಮಿನಂತೆ ಬೇರೊಂದು ಆರ್ಡಿನನ್ಸಿನ ರಾಜಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ವಿಧಿಸಿದ ಸ್ಥಳಗಳ ವಿವರ —

ಟಿಪ್ಪರ ಮೊಹಲ ಹೊನ್ನಾವರ, ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಚೇರಿ ಇ., ತಾಲೂಕ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿ ಅಂಕೋಲಾ

ಆರ್ಡಿನನ್ಸ ಕೈದಿಗಳ ಸ್ಥಿತಿ

ಈ ಕೈದಿಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಸಡಿಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ, ಇವರಿಗೆ ಕ್ಲಾಸುಗಳಿಲ್ಲ ಇವರ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇದರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ಕೈದಿಗಳಿಗೆ ಸರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕ್ರಮವೆಂದರೆ — ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಸಣ್ಣ ಕೋಣೆ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೈದಿಗಳು ಉಳಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬೇಕಾದ ಉಡಿಗೆ-ತೊಡಿಗೆ-ಹಾಸಿಗೆ-ಹೊದಿಗೆಗಳನ್ನು ಕೈದಿಗಳು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ಬೇಕಾದ ಪುಸ್ತಕ ವರ್ತಮಾನಪತ್ರಗಳನ್ನು ಓದಬಹುದು. ಹಗಲಿಗೆ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಕೂತು ಮಾತಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಸ್ವಂತ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಬೇಕಾದರೆ ಮೇಲೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ [illegible] ಸೇವೆಗೆ ಕೈದಿ ನೌಕರರನ್ನು ಇಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಬೇರೆ ನೋಡುವದಿಲ್ಲ. ಸಂಜೆ ೫ ಘಂಟೆಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಬೀಗ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಈ ದಿವಸಗಳೊಳಗೆ ಕೈದಿ ಭೆಟ್ಟಿಗೆ ಈ ಕೈದಿಗಳು ಪ್ರತ್ಯೇಕ [illegible] ೪ ಜನ ೧೦ ಮಿನಿಟುಗಳ ವರೆಗೆ ಮಾತಾಡಬಹುದು. [illegible] ಭೆಟ್ಟಿಗೆ ಬರುವವರು ಸೇರಿಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಬೇರೆ ನೋಡಗೊಡಲಿಲ್ಲ. [illegible] ಕೈದಿಗಳಿಗೆ ೧೫ ದಿವಸಗಳ ವರೆಗೆ ಮೊದಲು [illegible], ಅಥವಾ ೧॥ ತಿಂಗಳ ವರೆಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಂಕೋಲೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆದು ಬಂದಿಸಿದವರು ಯಾರಾದರೂ ಇದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ

ಜಾಹೀರ ನೋಟೀಸು.

ಕೆಳಗೆ ಸಹಿ ಮಾಡಿದ ನಾನು ಯಾವತ್ತೂ ಜನರಿಗೆ ಈ ನೋಟೀಸಿನ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸುವದೇನಂದರೆ —

ನನ್ನ ತಂದೆ ಕೈ| ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಕಬ್ಬಿನ್ಯ ಕಾಮತ ಶಿವಾನಿ ಇವರಿಗೆ ಹಿಡಿದ ಬಾಂಡ್ಯಾದ ದುರ್ಬಲ ಅಪ್ಪನ-ಸ್ವಾಧೀನ ಸಾಲ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಕಾರಣ ಇವರ ಅವರ ಹೆಸರ ಚರ-ಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಯಾವದೊಂದು ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಬಾರದು. ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ನಾನಾಗಲೀ, ಕುಟುಂಬದ ಆಸ್ತಿಯಾಗಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಜವಾಬದಾರ ಇರುವದಿಲ್ಲ ತಿಳಿಯಬೇಕು.

ತಾ| ೫—೧—೧೯೩೨ನೇ ಇಸ್ವಿ

ಶ್ರೀಧರ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಕಾಮತ, ಶಿವಾನಿ.

ಬಾಲಜೀವನ.

ಈ ಔಷಧವು ರಿಕೆಟ್ (Rickets), ಬಾಲಪೀಡೆ, ಅಸ್ಥಿಜ್ವರ, ಧಟಿ, ಗಪ್ಪ, ನಾಯಿಗೆಮ್ಮು, ಕಾಳಿಜ ನೋವು (Pain in the liver), ಅಂಡವಾಯು (Hernia), ಹೊಟ್ಟೆ ನೋವು, ಮಲಬದ್ಧತೆ, ರಕ್ತ ಕೊರತೆ, ಎಲುಬುಗಳ ರೋಗ, ಕ್ಷಯ, ಅಪಸ್ಮಾರ, ಅಶಕ್ತತೆ, ಅಜೀರ್ಣ ಇತ್ಯಾದಿ ಅನೇಕ ತರದ ಮಕ್ಕಳ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಪ್ರಖ್ಯಾತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಔಷಧವು ಒಂದು ತಿಂಗಳ ೬ರ ವಿರವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಮುಷ್ಟಿಪದಲ್ಲಿ ಕಾಳಿಜ ರೋಗ (Liver complaint) ಆಗುವ ಸಂಭವವಿರುವದಿಲ್ಲ. ಬಾಲಕರ ಹೊಟ್ಟೆ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಕೈಕಾಲುಗಳು ಕ್ಷೀಣವಾಗುವದು, ತಲೆಯು ದೊಡ್ಡವಾಗುವದೂ, ಬಿಳಿಚಿಕೊಳ್ಳುವದು, ಹಲ್ಲು ಹುಟ್ಟುವಾಗ ಆಗುವ ಬಾಧೆಗಳು ಈ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ರೋಗಗಳನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಈ 'ಬಾಲಜೀವನ' ಎಂಬ ಔಷಧವು ರಕ್ತವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಮಾಡಿ ದೇಹದಾರ್ಢ್ಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಬಾಟ್ಲಿ ಕ್ರಯ ರೂ ೧-೮-೦ ಟ ಸ. ಬೇರೆ

ಡಲ್‌ಸೆಫ್ ಎಂಡ್ ಕೋ.

ಪ್ರೊ ಕುಮಟಾ. (ಉ ಕಾನಡಾ)

ಒಮ್ಮೆ] ಯಾತ್ರಿಕರೇ! ಬನ್ನಿರಿ!! [ಮಾಡಿಸ್ಕಿರಿ

ಕೆರೇಕರ ಇವರ ಶಕ್ತಿವರ್ಧಕ

ಮದನಸುಂದರ ಲೇಹ್ಯ.

ಈ ಔಷಧ ಬಹುಕಾಲದಿಂದ ಯಾವತ್ತೂ ರೋಗಿಗಳ ಮೇಲೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಗುಣಹೊಂದಿದ ಅನೇಕ ಮಹನೀಯರಿಂದ ಬಹು ಮಾನ ಪಡೆದ ಔಷಧವು ಅನ್ನ ಲಿಕ್ಕೆ ಸರಿ ಮತ್ತು ಅಸ್ವಸ್ಥತೆಯಂತೆ ಇದು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ರೋಗದ ಮೇಲೆ ಉಪಯೋಗಿಸತಕ್ಕಂಥ ಔಷಧದ ಸಂಗಡ ಇದೆ. ಎಂ ತೊಲೆ ಡಬ್ಬಿಗೆ ೧| ರೂ ೬ ಬ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಒಂದೇಸಲ ೧೦ ಡಬ್ಬಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಟಪಾಲಖರ್ಚು ಬೇಕಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಸಿಗುವ ಪತ್ತೆ —

ಕೆರೇಕರ ದಿವ್ಯೌಷಧಿ ವರ್ಕ್ಸ, ಕುಮಟಾ

(ಉ ಕನ್ನಡ)

ನಾರಿನ ವೈರಿಯು.

ಎಂಥ ನಾರು ಇದ್ದರೂ ಎರಡು ತಾಸಿನಲ್ಲಿ ಇದರ ಉಪಯೋಗದಿಂದ ಅದು ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಬೆ. ೦—೧೨—೦ ಆಣೆ. ಡಝನ ೧೧ ರ ರೂಪಾಯಿ ಅಂಚೆ ವೆಚ್ಚ ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ಏ. ಜೇ. ಹಾಡೋಳೆ, ಸೊಲ್ಲಾಪುರ

ದಿ ಬೋಂಬೆ ಲ್ಯಾಫ್ ಎಶ್ಯೂರನ್ಸ ಕಂಪನಿ, ಲಿಮಿಟೆಡ್

ಸ್ಥಾಪನೆ 1908.

ಈ ಕಂಪನಿಯು ಪೂರ್ಣ ಹಿಂದೀ ಇದ್ದು, ಇದರ ಕಂಪನಿಯ ದರಗಳೂ, ಶರ್ತುಗಳೂ ಬಹಳ ಸೋಯಿಯ ಇವೆ. ಕಂಪನಿಯ ಹಣವು ಸರಕಾರಿ ಪ್ರಾಮಿಸರಿ ನೋಟುಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಇಂಡಿಯನ್ ಟ್ರಸ್ಟ ಎಕ್ಟಿನ ನಿಯಮಗಳಂತೆ ಬಂದ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತೊಡಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಮಲ್ಟಿಪಲ್ ಬೆನಿಫಿಟ್ ಎಂಬ ವಿಮೆಯ ನಿಯಮಾವಲಿ ಅತಿಯ ಲಾಭಕರವಾಗಿದೆ.

ಸವಿಸ್ತರ ಮಾಹಿತಿ ಸ್ಥಳೀಕ ಏಜಂಟರ ಕಡೆಗೆ ಇಲ್ಲವೆ ಪತ್ರದ್ವಾರದಿಂದ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ವಿಚಾರಿಸಬೇಕು.

Kumta Agents -
D K NAYAK Esq
A S. PAI Esq
Honavar Agent -
R V. PARBHU Esq

K. Padmanabha Rao & Sons.,
BELGAUM
Chief Agents for
Karnatak Districts & S. M. States

ಸನ್ ಲಾಯ್ಫ್ ಎಶೂರನ್ಸ ಕಂಪನಿ ಆಫ್ ಕೆನಡಾ.

ಇದೇ ಬ್ರಿಟಿಶ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಎತ್ತರ ನೆಲೆಯ ಕಂಪನಿ

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ, ಬ್ರಹ್ಮದೇಶ, ಸಿಂಹಲದ್ವೀಪಗಳಿಗೆ ಕಾಡಿ

ಮುಖ್ಯ ಆಫೀಸು — ಕೆನಡಾ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ, ಹೋರ್ನಬಿ ರೋಡ, ಮುಂಬಯಿ.

ಜನರಲ್ ಮೆನೇಜರ — ನಾ| ಸರ್ ಫಿರೋಜ ಸೇಠನಾ, ಕೆ ಟಿ ಒ ಬಿ ಈ

೧೯೩೦ನೇ ಇಸ್ವಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದ ಹೊಸ ವಿಮೆ ರಕಮು ೧೦.೩ ಕೋಟಿಗೂ ಮಿಕ್ಕಿದೆ

೧೯೩೦ನೇ ಇಸ್ವಿ ಡಿಸೆಂಬರ ೩೧ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಕೂಡಿದ ನಿಧಿ ೧೩೩.. ಕೋಟಿಗೂ ಮಿಕ್ಕಿದೆ

ಈ ಕಂಪನಿಯ ವಿಜನ್ಸಿ ಪಡೆದು ದುಡಿಸಿನಿಂದ ದಾಗು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ನವಯುವಕರು
ದುಡಿದು ಸುಖವಾಗಿ ಮುದರ್ಶನೆಯಿಂದ ಜೀವನ ನಡೆಸಬಹುದು
ಕರಾರು ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಗಾಗಿ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸುವ ಪತ್ತೆ —

The District Manager,
Canada Building,
Hornby Road, BOMBAY

OR

Mr. S. B. Rège,
Chief Agent,
171, Civil Lines,
Camp BELGAUM

೧.

ಸರಕಾರಿ ಪ್ರಕಟಣೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಮೇಲಿನ ಆರೋಪಗಳು

ಹಿಂದಿನ ವಾರ ಸರಕಾರವು ರಾಜಶಾಸನಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ ಜತೆಗೆ ಒಂದು ಕೈಫಿಯತ್ತನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ. ಕೈಫಿಯತ್ತು [illegible] ಆವಶ್ಯಕವಾದ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಸರಕಾರದ ಈ ಕ್ರಮವನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿ [illegible] ಸಂಗತಿ [illegible]

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರವು ಈ ಸಮಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಮೇಲಿನ ಆರೋಪಗಳ [illegible] ೧೯೩೧ನೇ [illegible] ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ [illegible] ಒಡಂಬಡಿಕೆ [illegible] ಉದ್ದೇಶ [illegible] ತಿಂಗಳ [illegible] ನಡೆಸಿತು [illegible] ಗಾಂಧಿಯವರು [illegible] ಸರಕಾರದ [illegible] ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರವು [illegible] ನಡೆಸುವರು [illegible] ಯಾವಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ಸಂಗ್ರಾಮದ ತಯಾರಿಯಾಯಿತು ಮತ್ತು ಒಡಂಬಡಿಕೆಯಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಗೆ [illegible] ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದೊಳಗಿನ [illegible] ಯಾವದೇ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ [illegible] ದುಂಡು ಮೇಜಿನ ಪರಿಷತ್ತು [illegible] ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ [illegible] ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು [illegible] ಗಾಂಧಿಯವರು [illegible] ದುಂಡು ಮೇಜಿನ [illegible] ಒಡಂಬಡಿಕೆಯಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಗೆ [illegible] ಸರಕಾರದ [illegible]

(೧) [illegible] ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು [illegible] ಸರಕಾರದ [illegible] ನಡೆಸಿತು.

(೨) [illegible] ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು [illegible] ಪ್ರಜೆಗಳಿಗಿಂತ ವಿಶೇಷ ರೀತಿಯಿಂದ ನಡೆಸಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

(೩) [illegible] ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

(೪) ಜನರಿಗೂ ಸರಕಾರಕ್ಕೂ ಮಧ್ಯೆ ಸಂಸ್ಥೆಯೆಂದು ಯಾವದೇ ಸಂಸ್ಥೆಗಿಲ್ಲದ ರಾಜಮಾನ್ಯತೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯವರು [illegible] ಜನರ ಮನಸ್ಸೊಲಿಸುವ [illegible] ಪ್ರಜಾ [illegible] ಮಾಡಿದರು.

(೫) ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರವು [illegible] ಗಾಂಧಿ-ಇರ್ವಿನ್ ಒಡಂಬಡಿಕೆಯನ್ನು [illegible] ಯಾವ ಪ್ರಸಂಗ [illegible] ಜನರ [illegible] ಡಿಸೆಂಬರ ೧ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ [illegible] ೧೯—೧—೩೧ನೇ ದಿನ [illegible] ಹೊರಡಿಸಿದ [illegible] ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರವು [illegible] ಬ್ರಿಟಿಶ ಸರಕಾರವು [illegible] ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರವು ಈ ಎಲ್ಲ ಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಯಾಗಿದೆ.

(೬) [illegible] ಗಾಂಧಿಯವರು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ [illegible] ದುಂಡು ಮೇಜಿನ [illegible]

ಮನೋಹರವಾದ ಕೂದಲನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸಾಕಬೇಕು.

ಈಗಲೇ ಚೆಲುವ ಸ್ತ್ರೀಯರ [illegible] ಮನೋಹರವಾದ [illegible] ಕೂದಲುಗಳನ್ನು [illegible] ಕೂದಲನ್ನು [illegible]?

ಕಾಮಿನಿಯಾ ಆಯಿಲ್. (ರಜಿಸ್ಟರ್ಡ)

[illegible] ತಲೆಯ [illegible] ಕೂದಲುಗಳ [illegible] ಕೂದಲುಗಳಿಗೆ [illegible] ಯತ್ತದೆ

ಎಲ್ಲಾ ಚಲೋ ಅಂಗಡಿಕಾರರಲ್ಲಿ

ಈ ತೈಲವು ದೊರೆಯುತ್ತದೆ

ಅಥವಾ

ನಮಗೇ ಬರೆದು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ

ಬಾಟ್ಲಿ ೧ಕ್ಕೆ ರೂ. ೧—೦—೦
ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ ,, ೦—೬—೦
೩ ಬಾಟಲಿಗಳಿಗೆ ,, ೨—೧೦—೦
ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ ,, ೦—೧೪—೦

ನಿಮ್ಮ ಅಂಗಡಿಕಾರರಿಂದ

ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ

[illegible] ರೂ [illegible]
[illegible] ೧—೪—೦
ಡ್ರಾಮಿಗೆ , ೦—೧—೦
ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ , ೦—೬—೦

ಒಟ್ಟೋ ದಿಲ್ ಬಹಾರ

ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಮರೆಯಬೇಡಿರಿ

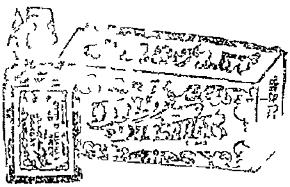

“ ಹೂದೋಟವೆಲ್ಲ ಒಂದೇ ಬಾಟ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ”

[illegible] ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು [illegible] ಎಲ್ಲಾ [illegible] ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯದಿಂದ [illegible]?

ಒಟ್ಟೋ-ದಿಲ್ ಬಹಾರ್! (ರಜಿಸ್ಟರ್ಡ)

[illegible] ಅನೇಕ [illegible] ಸುಗಂಧ ದ್ರವ್ಯಗಳು [illegible] ಹೂವಿನ [illegible] ಹೂವಿನ [illegible] ಒಟ್ಟೋದಿಲ್ ಬಹಾರದಿಂದ [illegible] ಹೂವಿನ ಸುಗಂಧ [illegible]

THE ANGLO INDIAN DRUG & CHEMICAL CO
POST BOX 2082 BOMBAY No

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ಈ ಪ್ರಕಟಣೆಯು [illegible], ಪ್ರಕಟ [illegible]

೨.

ಶ್ರೀ| ನರಿಮಾನರ ಪ್ರಕಟಣೆ.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ರಂಗಕಲಾ ವಿಜ್ಞಾನ

ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ [illegible]

ಪತ್ತೆ ಸಿ. ಜೀ. ಹಾವಡೋಳಿ.
ಸೊಲ್ಲಾಪುರ

Siromani Udipi Narayanacharya
CHAUKHAMBA BENARES CITY

[illegible] ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಯನ್ನು ಧರಿಸಿಕೊಂಡು [illegible] ಹೊಂದಿರಿ [illegible] 10 [illegible] 0 6 0 [illegible] 10 [illegible] 32 [illegible] 0 8 0 [illegible] 100 [illegible] 3 8 0 [illegible] 0 1 0 [illegible] 1 [illegible]

ಪತ್ತೆ –
ಶಿರೋಮಣಿ ನಾರಾಯಣಾಚಾರ್ಯ,
ಚೌಕಂಬಾ, ಕಾಶೀ ಕ್ಷೇತ್ರ

ಪೂರ್ವಾಪರ ಕಥೆ.

[[illegible] ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧವಾಗಿದೆ ಪೂರ್ವಾಪರ ವೃತ್ತಾಂತ [illegible] ಕೆಲವು [illegible] ಸರಕಾರವು [illegible] ಸಭೆಯ [illegible] ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ ತಪ್ಪು ಯಾರದು ಬಲ್ಲ ಯಾರದು? ಎಂಬುದನ್ನು ಜನರು ತಿಳಕೊಳ್ಳುವದು ಅವಶ್ಯವಾದದರಿಂದ ಈ ಪ್ರಕರಣದೊಳಗಿನ ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಅಂಗಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಗೆ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತೇವೆ. ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳಿಗೂ ಮಹಾತ್ಮರಿಗೂ ನಡೆದ ೩ ತಂತಿಗಳು ಈ ಹಿಂದೆಯೇ ಪ್ರಕಟವಾಗಿವೆ. [illegible] ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳ ಠರಾವು, ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳಿಗೆ ಕಳಿಸಿದ ಉತ್ತರ, ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳಿಂದ ಬಂದ ಉತ್ತರ, ಅದಕ್ಕೆ ಮಹಾತ್ಮರು ಕೊಟ್ಟ ಉತ್ತರ ತಂತಿ, ಮಹಾತ್ಮರು ಇರ್ವಿನ್ ದೊರೆಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ತಂತಿ, ಇವು ಸಹ ಈ ಕೆಳಗೆ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ — ಸಂ]

೧

ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳ ತಂತಿ

ಜನವರಿ ೧ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ನೀವು (ಗಾಂಧಿಯವರು) ಕೊಟ್ಟ ತಂತಿ ತಲ್ಪಿತು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳವು [illegible] ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು [illegible] ನಿಮ್ಮ ತಂತಿಯಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿದ [illegible] ಸರಕಾರವು [illegible] ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು [illegible] ಸರಕಾರವು [illegible] ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ [illegible] ಸರಕಾರದ ಮೇಲೆ [illegible] ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದ [illegible] ಅವನ್ನು ನಿಮ್ಮ [illegible] ಸರಕಾರದ [illegible] ಇದರಿಂದ ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳಾಗಲಿ ಸರಕಾರವಾಗಲಿ ನಿಮ್ಮೊಡನೆ ಸಂಭಾಷಣ ಮಾಡಬಯಸುವದಾಗಿ ಎಣಿಸುವದು ತಪ್ಪು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು [illegible] ನಡಕೊಂಡಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ [illegible] ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯೇ ಜವಾಬದಾರರಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ [illegible] ಸರಕಾರವು ಸಮಸ್ತ ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವದು.

೨

ಮಹಾತ್ಮರ ತಂತಿ.

ಈ ಹೊತ್ತು ತಮ್ಮ (ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳ) ತಂತಿ [illegible] ತಮ್ಮ [illegible] ಸರಕಾರದ [illegible] ನನಗೆ [illegible] ಅಭಿಪ್ರಾಯ [illegible] ಸರಕಾರದ [illegible] ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ [illegible] ನಡೆದಿತ್ತು, [illegible] ಸರಕಾರದ [illegible] ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ [illegible] ಪ್ರಸಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ [illegible] ಸರಕಾರವು [illegible] ಸರಕಾರ [illegible]

ಯಂತ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿ [illegible] ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ [illegible] ಸರಕಾರಕ್ಕೆ [illegible] ಸರಕಾರ [illegible] ಈ ಸಂಗ್ರಾಮದ [illegible] ಅಹಿಂಸೆ [illegible] ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು [illegible] ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ [illegible] ಜವಾಬದಾರರೆಂದು [illegible] ಅವಶ್ಯವಿಲ್ಲ.

೩

ಮಹಾತ್ಮರು ಇರ್ವಿನ್ ದೊರೆಗಳಿಗೆ ಮಾಡಿದ ತಂತಿ

ತಾ. ೩೧ ೧೨

ನನ್ನ [illegible] ಪ್ರಾರ್ಥನೆ [illegible] ಅದರೆ [illegible] ನನಗೆ [illegible] (ಪಂ [illegible]) ಪ್ರಧಾನಿ (ಪೇ [illegible]) [illegible]

೪

ಮಹಾತ್ಮರೊಡನೆ ಸುದ್ದಿಗಾರರ ಮುಲಾಖತು

[illegible] ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳು [illegible] ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳು [illegible] ಅಹಿಂಸೆ [illegible] ಸರಕಾರಕ್ಕೆ [illegible] ರಾಷ್ಟ್ರ [illegible] ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳ [illegible] ಸರಕಾರವು [illegible] ಹಿಂದಿನ [illegible] ಜನರು [illegible] ಪ್ರಾರ್ಥನೆ [illegible] ನೋಡಿ.

[illegible] ಈಗ ನಾನು [illegible] ಪ್ರಧಾನರಿಗೆ [illegible] ವಚನವನ್ನು [illegible] ನಾನು ಹೇಳಿದ [illegible] (೧) [illegible] (೨) [illegible] (೩) [illegible] (೪) [illegible] (೫) [illegible] (೬) ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳದ [illegible] ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ [illegible] ಅಹಿಂಸೆ [illegible] ಕಾಂಗ್ರೆಸ [illegible] ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳವು [illegible] ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ [illegible]

[illegible] (೧) [illegible] ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳದ [illegible] ಅಹಿಂಸೆಯ [illegible] ಸಂಗ್ರಾಮ [illegible] ಸಂಗ್ರಾಮ [illegible] (೨) [illegible] ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳದ [illegible] ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ [illegible] ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳಕ್ಕೆ [illegible] (೩) [illegible] (೪) [illegible]

ಸಬೇಕಾಗಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳದ ಅಪ್ಪಣೆಯಿಲ್ಲ. ಗಂಗೆಟ್ಟ ಬಕ್ಕಲಿಗರಿಗೆ ಉಳಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳವು ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಕೃ[illegible] ಕೈಕೊಂಡ ಚಳವಳಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಜಮೀನದಾರರು [illegible] ಗ್ರಹಣಕಾರರು ಈ ಬಾಬತಿನಲ್ಲಿ [illegible] ಕೈಲಾದಷ್ಟು ಸೇವೆಯಾಗಬೇಕು (೫) ಈಗಿನ ರಾಜ್ಯಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಜನರು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ತೆರಿಗೆ ತೆರುವದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ತೆರಿಗೆ ತೆರುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಜನರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಉಗಿಬಂಡಿ, ತಂತಿ-ಟಪಾಲು, ಕಸ್ಟಮ್ ಮೊದಲಾದ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಕೋಟ್ಯವಧಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತಲುಪುತ್ತವೆ. ಜನರು ಗ್ರಹಿಕೆ ಹಿಡಿದು ಬೇಕು. ಅದಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ತೆರಿಗೆ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಇವುಗಳ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಅದಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಕಸ್ಟಮ್ ತೆರಿಗೆಯಿರುವ ಸರಕನ್ನು ಕೊಳ್ಳಬಾರದು, ಕೊಳ್ಳಿಸಬಾರದು, ಇದರಿಂದ ಜನರ ಮಿತವ್ಯಯ ಸಾಧಿಸುವದು, ಸ್ವದೇಶೀ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ದೊರೆಯುವದು. ದೇಶೀ ಗಿರಣಿ ಸಂಸ್ಥಾಪಕರು ಕಾರ್ಖಾನೆದಾರರು [illegible] ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ವರ್ತಿಸಬೇಕು, ಅಂದರೆ ಖಾದಿ ಮೊದಲಾದ [illegible] ನಡೆಯಬಾರದು [illegible] ಬೆಲೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಕೈಮಗ್ಗಲಿನ [illegible] ಪ್ರ[illegible] ಕಡಿಮೆ ಮುನಾಫೆಯ [illegible] ತೋರಿಸಬೇಕು.

೫

ಸುದ್ದಿಗಳ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಬಂಧ

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದೊಳಗೆ ಹೊರಡುವ [illegible] ಅಬ್ದುಲ್ ಗಫ್ಫಾರಖಾನ [illegible] ಮೊದಲಾದವರ [illegible] ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ [illegible] ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ [illegible] ಪ್ರಯಾಣ [illegible] ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ [illegible] ಪತ್ರಿಕೆಗಳು [illegible] ಮಹಾತ್ಮರ ಪ್ರಕೃತಿ [illegible] ೧೦ ವರ್ಷದಿಂದ [illegible] ಪ್ರಯಾಣದಲ್ಲಿ [illegible] ಮೇಲೆ [illegible] ವರ್ತಮಾನಗಳು [illegible] ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ [illegible] ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳ [illegible] ಹಿಂದೂ-ಮುಸಲ್ಮಾನ [illegible] ವರ್ತಮಾನ [illegible] ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ [illegible] ವರ್ತಮಾನಗಳು [illegible] ನಿರ್ಬಂಧ ಹಾಕಿರುವದೇನು?

೬

ಮಹಾತ್ಮರು ಮಿ| ಹೋರಬಿನ್‌ರವರಿಗೆ ಕಳಿಸಿದ ತಂತಿ.

ಲಂಡನ್ನಿನೊಳಗಿನ 'ಕಾಮನ್‌ವೆಲ್ತ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಲೀಗ' ಸಂಸ್ಥೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಮಿ| ಹೋರಬಿನ್ (ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಸಭಾಸದ) ರವರಿಗೆ ಶನಿವಾರ ತಾ [illegible] ಕಳಿಸಿದ ತಂತಿಯು ಹೀಗಿದೆ — ಮಹಾತ್ಮರು ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ತಂತಿಯಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿದಂತೆ ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳ ಅಂಬೋಣವು ಅಯೋಗ್ಯವೆಂದು ಈ ತಂತಿಯಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಹೇಳುವದೇನಂದರೆ — ನಿಮ್ಮ ಕಡೆಯಿಂದ ಬಂದ ತಂತಿಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ನಾನು ಮಿ| ಬೋಸ್ ವಿಲಿಯಮ್ಸರವರಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಂಗತಿ ತಿಳಿಸಿ ತಂತಿ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ನನಗೆ [illegible] ಕೇಳುವಾಗ ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳ ಧೋರಣ ಬೇರೆ, ಈಗಿನ ಧೋರಣ ಬೇರೆ. ಜನರೊಳಗೆ ಉತ್ಸಾಹ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ [illegible] ದಿನೇ ದಿನೇ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಹಿಸಲಾಗದು. ಇಂಥ ಕಷ್ಟಕರ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಪಾದನೆಯಾದ ರಾಜ್ಯಘಟನೆ ಮಾಡಿಸುವ ಆವಶ್ಯಕತೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯವರಿಗೆ [illegible] ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಾಗುತ್ತವೆ, ಪ್ರಸ್ತುತ ಸರಕಾರದವರು [illegible]. ಇದಕ್ಕೆ ಜನರು ಕಡುತರವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸುವರು. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅತ್ಯಾಚಾರ ಮಾಡಿದರೂ ಜನರು ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಅತ್ಯಾಚಾರ ಮಾಡಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ [illegible] ಸಹಿಷ್ಣುತೆಯ ಮೇಲಿಂದ ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವದೇನಂದರೆ ಇಲ್ಲಿಯ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ನಾನು ನಿಮಗೆ ಕಳಿಸುತ್ತಿರುವೆನು. ದಯವಿಟ್ಟು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಇದನ್ನು [illegible] ವಿನಂತಿ.'

೭

ದ. ಭಾ. ಕಮಿಟಿಯವರ ಗುಪ್ತ ಸರ್ಕ್ಯುಲರು

ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದ ಕಮಿಟಿಯವರು ಮಿ| [illegible] ೧೯೩೨ರಲ್ಲಿ [illegible] ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ವಿಜಾಪುರ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಕಲೆಕ್ಟರರಿಗೆ ಕಳಿಸಿದ ಗುಪ್ತ ಸರ್ಕ್ಯುಲರು ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. ಅದರ ಸಾರಾಂಶವೇನಂದರೆ — ದಕ್ಷಿಣ [illegible] ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ [illegible] ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ [illegible] ಬಲ್ಲ [illegible] ಇದರಿಂದ [illegible] ಕೆಳಗಿನ [illegible] ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕು — (೧) ಪ್ರಾಂತಿಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿಯ [illegible] ಹೆಸರು, ಅವರ ಜಾತಿ, ಅವರ ಧಂದೆ, [illegible] ಚರಿತ್ರೆ, ಭೂಮಿ [illegible] ಗೇಣಿ, [illegible] ಅಧಿಕಾರಿಗಳ [illegible] ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕು. [illegible] ಗಿರಣಿ [illegible] ವರ್ತಮಾನಪತ್ರಗಳನ್ನು [illegible] ವಿವರ [illegible] ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ, ಜಂಗಲ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ, [illegible] ಸರಕು [illegible] ಚಳವಳಿಯ ಸಂಬಂಧ [illegible] ಪ್ರಾಂತಿಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿಯವರು ನೇಮಿಸಿದ [illegible] ಮಾಡಬೇಕು (೨) ಹಿಂದಿನ [illegible] ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕು [illegible] ವಿವರವಾಗಿ ವಿವರಿಸಬೇಕು (೩) [illegible] ಕಮಿಟಿಗಳ [illegible] ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದಂತೆ ವಿವರ [illegible] ಪಟ್ಟಣಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು, [illegible] ನಿರ್ದೇಶಿಸಬೇಕು. ಚಳವಳಿಯ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಬೇಕು (೪) ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದಲ್ಲಿ [illegible] ದವರ ಜಾತಿ, ಧಂದೆ, [illegible], [illegible]ಗಳನ್ನು [illegible]ಯುಬೇಕು, (೫) [illegible]ರಿಂದ [illegible] ಹೆಸರು ಜಾತಿ ಧಂದೆ ಮೊದಲಾದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕು. (೬) [illegible] ಮುಖ್ಯ ಮುಖ್ಯ [illegible] ಹೆಸರು ಅವರು [illegible] ಕಾರ್ಯ, [illegible] ಬೆಲೆಯನ್ನು [illegible] ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದಾದ ವರ್ತಮಾನಪತ್ರಗಳ [illegible] ಹೆಸರು [illegible] ಕೈಯಲ್ಲಿ [illegible] ನಿರ್ದೇಶ ಮಾಡಬೇಕು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯವರು [illegible] ಬಂದ ಕಮ್ಮಿ ಚಳವಳಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ದೊರಕೊಳ್ಳದು[illegible] ಹೇಳಬೇಕು (೭) ಇತರ [illegible] ಮಾಹಿತಿ ಒದಗಿಸಬೇಕು.

[ಟೀಪು — ಇವರ ಮೇಲಿನ ಸರ್ಕ್ಯುಲರು ಬಿಲ್ಲಿ ಬರಹ [illegible] ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆಕೊಳ್ಳಲು [illegible] ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತೆಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ [illegible] ಮಹಾತ್ಮ [illegible] ದರ್ಶನ [illegible] ಪ್ರಸಿದ್ಧ [illegible] 'ಯಂಗ್ ಇಂಡಿಯಾ'ದಲ್ಲಿ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ [illegible] ಪ್ರಕಟವಾದ [illegible] ಸಮಾಧಾನಕರವಾದ್ದರಿಂದ ಈ [illegible] ತಿಳಿದರು [illegible] ಅದೇನಂದರೆ — ಮಹಾತ್ಮರು ಸ್ವದೇಶಕ್ಕೆ ಮರಳಿ ಬರುವ [illegible] ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ [illegible] ಸಮಸ್ಯೆ [illegible] ಬಂದಾಗಿನ ರಾಜಕಾರಣದಿಂದ ನೂತನ ರಾಜ್ಯಘಟನೆಯ ವಿಚಾರ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ [illegible] ಮಹಾತ್ಮರು [illegible] ಮಹಾತ್ಮರು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳ ಕಡೆ [illegible] ಸಮಾಧಾನ [illegible] ಪ್ರಧಾನ [illegible] ಮಹಾತ್ಮರು [illegible] ಸಂತೋಷದಿಂದ ಒಪ್ಪಿದರು. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಬಂದೊಡನೆ ಎಲ್ಲವೂ ತಲೆಕೆಳಗಾಯಿ[illegible] ಇದರ ಕಾರಣವೇನು? ಜನರಿಗೆ ರಾಜ್ಯಾಧಿಕಾರ [illegible] ಇಲ್ಲಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಒಪ್ಪುವದಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ಪ್ರತಿಕಾರ [illegible] ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರವು ದೂರಿಕೊಂಡು ಮಹಾತ್ಮರ ಸರಕಾರವನ್ನು [illegible] ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು [illegible] ಸರಕಾರವೇ [illegible] !]

೮

ವಿಲಿಂಗಡನ್ ದೊರೆಗಳು ನಿರಂಕುಶರು

ಹಿಂದೆ [illegible] ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಮಿ| [illegible] ಅವರು ಇಲ್ಲಿಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನ್ಯಾಯ ವಿಚಾರಿಸುವದ [illegible] ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ಆ ಕಾಲದ ಡೈರಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ವಿಲಿಂಗಡನ್ ದೊರೆಗಳ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಬರೆದ ತಾ ೧೦-೧೧-೧೯೩೨

"[illegible] ಸರ್ವಾಧಿಕಾರ [illegible], ಪ್ರಾಂತಿಕ ಸರಕಾರಗಳ ಮೇಲೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರದ [illegible], ಗವರ್ನರರ [illegible] ಸರ್ವಾಧಿಕಾರ ಉಪಯೋಗಿಸುವ [illegible], ಹಿಂದೀ ಜನರು ಮುಕ್ಕಾಗ [illegible] ಸ್ವಭಾವದರು, ಅವರ [illegible] !" ಹೀಗೆ ಅವರು ನನ್ನ [illegible] ಹೇಳಿದರು. ಈ ಮುಕ್ತಾಮಿನ [illegible] — [illegible] ರಾಜ್ಯಪದ್ಧತಿ [illegible] ತಿಳಿಯಗೊಡುವದಿಲ್ಲ"

ವಿಲಿಂಗಡನ್ ದೊರೆಗಳು ಮಹಾತ್ಮರ [illegible] ದಿಲ್ಲಿಯಿಂದ ಜನವರಿ ತಾ ೧ನೇದಿಗೆ ತಂತಿ [illegible] ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳವನ್ನು ಸೇರಿಸಿದ್ದರು, ಅದೇ ದಿನ ಲಗಾಗಿ [illegible] ವಿಮಾನ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಕಲಕತ್ತೆಯಿಂದ ದೊರೆಗಳು ದಿಲ್ಲಿಗೆ [illegible] ಬಂದಿದ್ದರು. ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳದ ಸಭೆಗೆ ಕಾಯಿದೆಯ ಸಲಹೆಗಾರರಾದ [illegible] ಮಿತ್ರರವರು ಹಾಜರಿರಲಿಲ್ಲ, ಸರ್ ಜೋಸೆಫ ಭೋರರವರು ಸರಕಾರದ ಧೋರಣಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲರಿಲ್ಲವೆಂತ [illegible] ತೀರ್ಮಾನದ ಟೀಕೆಯು ಅಸ್ಪಷ್ಟವಿದ್ದವು (ಕಳೆದ [illegible] ಅವರು ತೀರಿಕೊಂಡರು) ಹೀಗೆ ಹಿಂದೀ ಸಭಾಸದರ ಗೈರಹಾಜರಿಯಲ್ಲಿ [illegible] ಸರಕಾರವನ್ನು [illegible] ತಂತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಇದರ ಮೇಲಿಂದ ಸರ್ವಾಧಿಪತಿ ವಿಲಿಂಗಡನ್ ದೊರೆಗಳು [illegible] ಮಾನ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ೧೯೧೯ನೇ ಇಸ್ವಿಯಲ್ಲಿ ವಿಲಿಂಗಡನ್ ದೊರೆಗಳು ಮುಂಬಯಿ ಇಲಾಖೆಯ ಗವ್ಹರ್ನರರಿದ್ದರು.

(ಮುಂದೆ ೧೦ನೇ ಪಾನಿನ ಮೇಲೆ ಮುಂದರಿಸಿದೆ)

ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದೊಳಗಿನ
ವಿಚಿತ್ರ ವಾರ್ತೆಗಳು!

— ಅಹಮದಾಬಾದದಲ್ಲಿ ಹೆಂಡದಂಗಡಿಗಳ ಮುಂದೆ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಪಿಕೆಟಿಂಗ ನಡಿಸುತ್ತಾರೆ, ಕೆಲ ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಪ್ರತಿ ಪಿಕೆಟಿಂಗ ನಡಿಸುತ್ತಾರೆ! ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಕುಡಿಯಬಾರದಾಗಿ ಕೈಜೋಡಿಸಿ ಬಿನ್ನೈಸಿಕೊಂಡರೆ, ಈ ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಒಂದಿಷ್ಟು ಸರೆ ಕುಡಿದು ರುಚಿ ನೋಡಬೇಕಾಗಿ ಅತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡಿ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ!

— ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಜವಳಿ ಅಂಗಡಿಗಳ ಪಿಕೆಟಿಂಗು ನಡೆದೆ ಕಮಿಶನರರು ಈ ಪಿಕೆಟಿಂಗಿಗೆ ಇದಿರಾಗುವದಕ್ಕಾಗಿ [illegible] ಆಲೋಚಿಸತ್ತಾರೆ. ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಪರದೇಶಿ ಜವಳಿ ಅಂಗಡಿಗಳ ಪಿಕೆಟಿಂಗು ಮಾಡಿದರೆ, ಪರದೇಶಿ ಜವಳಿ ಅಂಗಡಿಕಾರರ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಖಾದಿ ಅಂಗಡಿಗಳ ಪಿಕೆಟಿಂಗ ನಡೆಯುವದಂತೆ!

— ಗಡಿನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಖುದಾಯಿ-ಖಿದಮತಗಾರರು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಪದರಿ ಕ್ಷಮೆ ಬೇಡಿ ಸರಕಾರದ ಸ್ನೇಹಿತರಾದರಂತೆ! ಮುಕ್ತಾಪಿಕಾಯಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಕಮಿಶನರರು ದರಬಾರು ಕೂಡಿಸಿದರು, ಗ್ರಾಮದವರು ಮೇಜವಾನಿ ಕೊಟ್ಟು ಕಮಿಶನರರಿಗೆ ಸತ್ಕರಿಸಿದರು. ಖುದಾಯಿ-ಖಿದಮತಗಾರರು ತಮ್ಮ ಕೆಂಪು ಅಂಗಿ-ತೊಡಿಗೆಗಳನ್ನು ಕಮಿಶನರರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದರು. ಕಮಿಶನರು ಸಂತೋಷಭರಿತರಾಗಿ ಕೆಂಪು ಅಂಗಿ ತೊಡಿಗೆಗಳಿಗೆ ಸರಕಾರಿ ಖರ್ಚಿನಿಂದ ಬಣ್ಣ [illegible] ಹಾಕಿಸಿ ಅವನ್ನು ಆಯಾಯ ಜನರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಅಪ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರಂತೆ!

— ಮುಂಬಯಿ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಹೌಸಿನಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರು ಪ್ರಭಾತ ಪೇರಿಯಿಂದ ಹೋಗಿ ಬ್ರಿಟಿಶ ಧ್ವಜವನ್ನು ಏರಿಸಿ ಧ್ವಜಾರೋಹಣ ಧ್ವಜವಂದನ ಸಮಾರಂಭವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಲಾರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಮಾರಂಭವು ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಅಪೂರ್ವವಾದದ್ದು! ಇದನ್ನು ಜನರು ನೋಡಿ ನಗುತ್ತಾರೆ!

— ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಮಂಗಳವಾರ ಚೌಪಾಟಿಯ ಮೇಲೆ ಸಭೆ ಸೇರಿತ್ತು. ಈ ಸಭೆ ಬೇಕಾಯಿದೇಶೀರವಾದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಪೋಲೀಸರು ಚದರಿಸಿದರು. ದೊಣ್ಣೆಗಳನ್ನು ಹೊಡೆಯಲು ತಿರುತಿರುಗಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಎರಡು ದೊಣ್ಣೆಗಳು ತುಂಡಾದವು. ಇದರಿಂದ ಪೋಲೀಸ ಆಫೀಸರರಿಗೆ ಬಹಳ ಅಸಮಾಧಾನವಾಯಿತು. ಜಳ್ಳು ದೊಣ್ಣೆಗಳನ್ನು ಕೆಂಟ್ರಾಕ್ಟರರು ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವಾಗಿ [illegible] ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಪೋಲೀಸರ ಮೇಲೆ ಕಲ್ಲುಗುಂಡು ಒಗೆಯುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂದು ಧಂಗಿಸಿದವರು, ಹಿಂದಕ್ಕೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭಿಕರು ಅಂದವರಿಗೆ ಕಲ್ಲು ಒಗೆಯಬಾರದಾಗಿ ಬೇಡಿ ಕಲ್ಲು ಒಗೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಅವರಿಗೆ ಹಿಡಿಕೊಟ್ಟರು.

— ಬಂಗಾಲ ಸರಕಾರದ ವಿದ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಲ್ಲ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕ್ಯೂಲರನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ-ತಾಯಿ-ತಂದೆ ವಿದ್ಯಾಧಿಕಾರಿ ಹಾಗು ಸರಕಾರ ಇವುಗಳೊಡನೆ ಸಹಕಾರ ಬೆಳಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಸರ್ಕ್ಯೂಲರು ಹೊರಟಿದೆ. ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೇ ಶಿಸ್ತು ಬೇಕು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು [illegible]ಗಬಾರದು, ತಾಯಿ—ತಂದೆಗಳು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕರ ಸಹವಾಸದಿಂದ ಕಾಯಬೇಕು, ಅನುಕರಣೀಯವಾಗಬೇಕು, ಹೀಗೆಲ್ಲ ಈ ಸರ್ಕ್ಯೂಲರಿನ ಉದ್ದೇಶವಿದೆ. ಚಿತ್ತಗಾಂಗ ಜಿಲ್ಹೆಯೊಳಗಿನ ಕೆಲ ಶಾಲೆಗಳ ಗ್ರಾಂಟು [illegible]ರಿಂದ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಶಾಲೆಗಳ ಶಿಕ್ಷಕರು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕರ ಸಂಪರ್ಕದವರೆಂದು ಸರಕಾರದ ಸಂಶಯ, ಸಂಪರ್ಕವಿಲ್ಲೆಂದು ಡಿ. ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಿಗೆ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಸಮಾಧಾನ ಒಡಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನಂತೆ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಗ್ರಾಂಟು ಸಿಗುವದು!

— ರಾಜಶಾಸನಗಳಿಂದ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಒಮ್ಮೆ ಅತಿ ಕಿರಿಕಿರಿಯಾಯಿತಾಗಿ ಎಲ್ಲಿಯ ಮಟ್ಟ, ಆದರೂ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅಧಿಕಾರ ಶಿಗದ್ದರಿಂದ ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವದಂತೆ. ಏಕೆಂದರೆ— ಪಿಕೆಟಿಂಗದ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ 'ಪರದೇಶಿ [illegible] ಗಿರಾಕಿಗಳಿಗೆ [illegible] ಕೊಡುವ' ಹೀಗೆ [illegible] ಅಂಗಡಿಗಳ ಮುಂದೆ ಒಬ್ಬರೇ ನಿಂತರಾಗಲಿಲ್ಲ, ಗಿರಾಕಿಗಳ ಮನಸ್ಸು ಒಲಿಸಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಅಂಗಡಿಗಳ ಮುಂದೆ ನಿಂತ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿಯಲಾಗದು ಎಂದು ಪೋಲೀಸರು [illegible] ಕಾಯಿದೆಯ [illegible] ಪೋಲೀಸರು [illegible] ಬಾಗಿದವಂತೆ!

— ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರವು [illegible] ಪ್ರವೇಶಿಗೆ ಪತ್ರ [illegible] ಅವರ [illegible] ಕರಂತೆ, [illegible] ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ [illegible] ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಂತೆ [illegible] ರಾಜಶಾಸನ [illegible] ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಸರಕಾರದ [illegible] ಮಾಡಬೇಕು [illegible] ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ಅವರು ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಒರೆದರಂತೆ! ಇದನ್ನು ತಾವು ಯಾವದೇ ಮನೋಸಿದ್ಧಿ ಮಾಡಿಲ್ಲವಾಗಿ ಇಷ್ಟಪಟ್ಟು ಒರೆದರಂತೆ!!

— ಬಲಸಾರ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಸೆರೆಯಾದ ಬಳಿಕ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯಾಲಯವನ್ನು [illegible] ತನಕ ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆದರಿಂದ ಜಿಲ್ಹಾ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಸಭಾಸದರ ಮೇಲೆ ನೋಟೀಸನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಖಟ್ಲೆ ಯಾಕೆ ಹೂಡಬಾರದೆಂದು ಕೇಳಿದರು. ರಾಜಶಾಸನಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವ ಠರಾವು ಆಯಿತಾಗಿ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಿಂದ ಒರದು ಹೋಯಿತು. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಈ ರೀತಿ ನಡೆಯಬಾರದೆ ಹಾಗಿಯೂ ಸಭಾಸದರು ಠರಾವು ಪಾಸು ಮಾಡಿದರು. ಕೆಲವರು ಡಿ। ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಕಡೆ ಸಮಕ್ಷ ಹೋಗಿ ತಾವು [illegible] ಗ್ರಹಿಕೆಯಾಗಲಿಲ್ಲವಾಗಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಬಲಸಾರ ಪಟ್ಟಣವು ಸೂರತ ಜಿಲ್ಹೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಅಸಹಯೋಗ-ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮುಸ್ತ ತಸಗಳಲ್ಲಿ ಜಗತ್ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆದ ಬಾರ್ಡೋಲಿಯೂ ಇದೇ ಜಿಲ್ಹೆಯಲ್ಲಿದೆ.

— ಮುಂಬಯಿಯ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ। ಜಯಶಂಕರ ಎಂಬವರ ಮೇಲೆ ಖಟ್ಲೆ ನಡೆದಾಗ ಒಂದು ವಿನೋದವಾಯಿತು. ಇವರು ಹಳೇ ಚಿಮಣಿ ಡಬ್ಬಿಯನ್ನು ಬಾರಿಸಿ ಜನರಿಗೆ ಸೌ। ಕಸ್ತೂರಬಾಯಿ ಗಾಂಧಿಯವರ ಬಂಧನದ ನಿಷೇಧಾರ್ಥ ಸೇರುವ ಸಭೆಗೆ ಬರಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು; ಡಬ್ಬಿ ಹಳೇದು; ೧ ಬಿಲ್ಲಗೂ ತಟ್ಟಿ! ಅಂಥ ಡಬ್ಬಿ ಬಾರಿಸಿ ರಾಜಶಾಸನದಂತೆ ಅಪರಾಧವಾಯಿತೆಂದು ಆಕ್ಷೇಪಿಸಿ ಇವರ ಅಂಬೋಣವೇನೆಂದು ಕೇಳಲು, ಶ್ರೀ। ಜಯಶಂಕರರವರು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಿದ್ದೇನಾಗಿ ಹೇಳಿದರಂತೆ! ಆಗ ಕೋರ್ಟು ತುಂಬ ನಗೆಯೋ ನಗೆ!!

— ಮುಜಫ್ಫರಪುರದಲ್ಲಿ ಜನವರಿ ೧೫ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ತಾಲೂಕ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಗದ್ದಲ. ಒಬ್ಬರು ಮಡಿದರು, ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಪ್ರಾಣಸಂಕಟವಾಗಿದೆ. ಆ ದಿನ ತೀರ್ವೆ ತುಂಬುವ ಕೊನೆ ದಿನ, ಜನರು ತಂತಮ್ಮ ತೀರ್ವೆ ತಂದು ತೆರುವ ಅತ್ಯುತ್ಸಾಹದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಅನರ್ಥವಾಯಿತು! ಕಲೆಕ್ಟರರ ಕರಳು ಕರಗಿ ನೀರಾಯಿತು! ಬಹು ಔದಾರ್ಯದಿಂದ ತೀರ್ವೆ ತೆರುವ ಅವಧಿಯನ್ನು ೨೪ ತಾಸುಗಳಿಂದ ಬೆಳಸಿದರು. ಜನರು ತುಂಬಾ ಕೃತಜ್ಞರಾಗಿರುತ್ತಾರಂತೆ!!

— ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ಖರ್ಚಿನ ಬಗ್ಗೆ ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರವು ಚಿಂತಾಕ್ರಾಂತವಾಗಿದೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷದಂತೆ ಜಾಸ್ತಿ ಪೋಲೀಸ ಖಾತೆಗಳಿಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸುಮಾರು ೯೦೦ ಮಂದಿ ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಕಿತ್ತೊಗೆಯಬೇಕಾಗಿ ಮುಂಚೆ ನಿರ್ಧಾರವಾಗಿತ್ತು, ಈಗ ಅವರಿಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಿದೆ, ಆದರಿಂದ ಖರ್ಚಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗದ ೧-೨। ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಈ ವರ್ಷ ತುಟ್ಟಿ ಬಂದೀತು; ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ೭೦ ಲಕ್ಷ ತುಟ್ಟಿ ಬರುವದು! ಹಣ ಎಲ್ಲಿಂದ ತರುವದು? ಹ್ಯಾಗ ಆಯ-ವ್ಯಯ ಬಾಯಿಗೂಡಿಸುವದು? ಎಂಬ ಚಿಂತೆ. ಉತ್ಪನ್ನ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಹೊರತು ಹೆಚ್ಚಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಆದರಿಂದ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರದ ಕಡೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡೆದಿದೆಯಂತೆ. ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವು ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ ಸ್ವರೂಪವುಳ್ಳದ್ದರಿಂದ ಅದರ ಖರ್ಚನ್ನು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರವೇ ವಹಿಸಬೇಕಾಗಿಯೋ, ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟು ರಕಮು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಯೋ ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರದ ಕೋರು. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರದ ತ್ರಿಜೋರಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಹಣವಿಲ್ಲ. ಕೋಶಾಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ಸರ್ ಜೋರ್ಜ ಶೂಸ್ಟರರವರು ಜಮಾಖರ್ಚು ಬಾಯಿಗೂಡದೆಂದು ವ್ಯಥೆ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದಿನೇ ದಿನೇ ಆಮದು—ರಫ್ತು ಕುಗ್ಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಸರಕಾರದ ಉತ್ಪನ್ನ ಮತ್ತೂ ಕುಗ್ಗಿತು! ಇಂಥ ಪ್ರಸಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರದ ಬೀಲು ಮಂಜೂರಾಗುವ ಬಗೆ ಹೇಗೆ? ಜನರಿಗೂ ಸರಕಾರಕ್ಕೂ ನಡೆದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದೊಳಗೆ ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೂ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರಕ್ಕೂ ನಡೆದ ಮುದ್ದಿನ ಆಗ್ರಹವಿದು!

— ಶ್ರೀ। ಜಮುನಾದಾಸ ದ್ವಾರಕಾದಾಸರವರು ಮುಂಬಯಿಯ ಬಾಯಖಳಾ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ರಾಜಶಾಸನದಂತೆ ಬಂಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಹೆಂಡತಿ, ಬರೆಯುವದಕ್ಕಾಗಿ ಪತಿಗಳಿಗೆ ಕಾಗದದ ಒಂದು ಪೆಟ್ಟಿ ಕಳಿಸಿದಳು. ಅದನ್ನು ಜೈಲರರು ತಿರುಗಿ ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪೆಟ್ಟಿಯ ರಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜ ಚಿತ್ರವಿದ್ದದ್ದೇ ಪೆಟ್ಟಿ ತಿರುಗಿ ಕಳಿಸಲು ಕಾರಣ!

ಸ್ಥಾನಿಕ ವೃತ್ತಾಂತ.

(ಕನೇ ಪುಟದಿಂದ ಮುಂದರಿಸಿದ್ದು.)

ಶ್ರೀ ಗಣಪತಿಭಟ್ಟ ತಿಮ್ಮಣ್ಣ ಭಟ್ಟ ಹೊನ್ನಾವರ ಇವರು [illegible] ಕೇಡಿಲಿಲ್ಲ. [illegible] ಗೋಳಿಬಾಳದ [illegible]! [illegible] ತಿಂಗಳು [illegible] ಯೋಗ್ಯ [illegible]

ಇಲ್ಲಿಯ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನ [illegible] ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದರು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು [illegible] ದಿನ [illegible]

• ಗಾಂಧಿ ಸೇವಾ ಸಂಘದವರು [illegible] ಪ್ರಕಟಿಸಬೇಕೆಂಬ ಸಂಕಲ್ಪವಿತ್ತು. ಆದರೆ, [illegible] ಪ್ರಕಟಿಸಬೇಕೆಂದು [illegible] ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ [illegible] ಪ್ರಕಟಿಸಬೇಕೆಂದು [illegible] ಬೇಕು" ಈ [illegible] ಪ್ರಕಟಿಸಿದ [illegible]

ಶಿದ್ದಾಪುರ— ಈ ತಾಲೂಕಿನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ [illegible] ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು [illegible]

ಈ ತಾಲೂಕಿನ [illegible] ಜಂಗಲ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ [illegible] ಹೆಗಡೆ, ಗಣಪತಿ ಹೆಗಡೆ, [illegible] ಹೆಗಡೆ. ತಿಮ್ಮಣ್ಣ [illegible] ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರು.

[illegible] ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ [illegible] ಜನರು [illegible] ೫೦ ಮಂದಿ [illegible] ೧೫ [illegible]

[illegible] ಫೌಜದಾರರು [illegible] ಈ [illegible] ಮೇಲೆ ಈ [illegible] ಫಂಟೆಗೆ [illegible] ಫಂಟೆಗೆ [illegible] ತೆರೆದರು.

ಅಂಕೋಲಾ— [illegible] ಜಂಗಲ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವಾಯಿತು. ಬೆಳಗಿನ ೮ ಫಂಟೆಗೆ [illegible] ಈ ಜಂಗಲುಗಳಲ್ಲಿ ಜನರು [illegible] ಜಂಗಲು ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ, ಪೋಲೀಸರೂ, [illegible] ಬಂದರು [illegible]

ಥೆಗಳು ಹೊರಡುತ್ತಿವೆ. [illegible] ತಿಂಗಳು! [illegible] ತಿಳಿಸಿದರು. [illegible] ಸ್ವೀಕಾರವಾಗಿದೆ.

ಇಲ್ಲಿ ದಿನಾ [illegible] ಹೊರಡುತ್ತಿವೆ. [illegible] ಬರುತ್ತಾಂತೆ!

ಸಾರಿನ ಪ್ಯರಿಯು.

ಎಂಥ ಸಾರು ಇದ್ದರೂ [illegible] ತಾಸುಗಳಲ್ಲಿ ಇದರ ಉಪಯೋಗದಿಂದ [illegible] ಬೆಲೆ ೦—೧೨—೦ ಆಣೆ. [illegible] ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ವಿ. ಜೇ. ಹಾಡೋಳಿ, ಸೊಲ್ಲಾಪುರ.

ಬಾಲಜೀವನ.

ಈ ಔಷಧವು ಗ್ಯಾಣಿ (Rickets), ಬಾಲಪಿ[illegible], ಅಸ್ಥಿಜ್ವರ, ಧಣಿ, ಕಫ, ನಾಯಿಕೆಮ್ಮು, [illegible] ನೋವು (Pain in the liver), [illegible] (Hernia), ಹೊಟ್ಟೆ ನೋವು, ಮಲಬದ್ಧತೆ, ರಕ್ತ ಕಡಿಮೆ, [illegible] ರೋಗ, ಕ್ಷಯ, ಅಪಸ್ಮಾರ, ಅಶಕ್ತತೆ, [illegible] ಇತ್ಯಾದಿ ಅನೇಕ ತರದ ಮಕ್ಕಳ ರೋಗಗಳಿಗೆ ದಿವ್ಯೌಷಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಔಷಧವು [illegible] ರೋಗ (Liver complaint) [illegible] ಬಾಲಗ್ರಹ ಈ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ರೋಗಗಳನ್ನು [illegible] ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಈ 'ಬಾಲಜೀವನ' ಎಂಬ ಔಷಧವು [illegible] ವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿ ದೇಹದಾರ್ಢ್ಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಬಾಟ್ಲಿ ಕ್ರಯ ರೂ. ೧-೮-೦. ಪೋ. ಖ. ಬೇರೆ.

ಡಲ್‌ಸೆಟ್ ಎಂಡ್ ಕೋ,

ಪ್ರೋ. ಕುಮಟಾ. (ಉ. ಕಾನಡಾ)

ದಿ ಬೋಂಬೆ ಲ್ಯಾಫ್ ಎಶ್ಯೂರನ್ಸ ಕಂಪನಿ, ಲಿಮಿಟೆಡ್

ಸ್ಥಾಪನೆ: 1908.

ಈ ಕಂಪನಿಯು [illegible] ಇದ್ದು, [illegible] ಕಂಪನಿಯ ಹಣವು ಸರಕಾರಿ ಪ್ರೋ ನೋಟುಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಇಂಡಿಯನ್ ಟ್ರಸ್ಟ ಎಕ್ಟ [illegible] ಸಿಕ್ಯೂರಿಟಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಮಲ್ಟಿಪಲ್ ಬೆನಿಫಿಟ್ ಎಂಬ ಕಲಮು ವಿಮೆದಾರರಿಗೆ ಅತಿಶಯ ಲಾಭಕರವಾಗಿದೆ.

ಸವಿಸ್ತರ ಮಾಹಿತಿ [illegible] ಏಜಂಟರ ಕಡೆಗೆ ಅಥವಾ ಪತ್ರದ್ವಾರದಿಂದ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆದರೆ ಸಿಗುವದು.

Kumta Agents:-
D. K. NAYAK Esq
Honavar Agent:-
R V PARBHU Esq.

K. Padmanabha Rao & Sons.,
BELGAUM
Chief Agents for
Karnatak Districts & S. M. States

ಸನ್ ಲ್ಯಾಫ್ ಎಶ್ಯೂರನ್ಸ ಕಂಪನಿ ಆಫ್ ಕೆನಡಾ.

ಇಡೀ ಬ್ರಿಟಿಶ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದೇ ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಕಂಪನಿ!

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ, ಬ್ರಹ್ಮದೇಶ, ಸಿಂಹಲದ್ವೀಪಗಳಿಗೆ ಕೂಡಿ

ಮುಖ್ಯ ಆಫೀಸು — ಕೆನಡಾ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ, ಹೋರ್ನಬಿ ರೋಡ, ಮುಂಬಯಿ.

ಜನರಲ್ ಮೆನೇಜರ — ನಾ| ಸರಾ ಫಿರೋಜ ಸೇಠನಾ, ಕೇ ಟಿ ಓ ಬಿ ಈ

೧೯೩೦ನೇ ಇಸ್ವಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದ ಹೊಸ ವಿಮೆ ರಕಮು ೧೬೩ ಕೋಟಿಗೂ ಮಿಕ್ಕಿದೆ

೧೯೩೦ನೇ ಇಸ್ವಿ ಡಿಸೆಂಬರ ೩೧ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಕೂಡಿದ ನಿಧಿ ೧೬೩ ಕೋಟಿಗೂ ಮಿಕ್ಕಿದೆ

ಈ ಕಂಪನಿಯ ಏಜನ್ಸಿ ಪಡೆದು ಹುರುಪಿನಿಂದ ಹಾಗು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ನವಯುವಕರು ದುಡಿದು ಸುಖವಾಗಿ ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ಜೀವನ ನಡಿಸಬಹುದು.

ಕರಾರು ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಗಾಗಿ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡಿಸುವ ಪತ್ತೆ:—

The District Manager,
Canada Building,
Hornby Road, BOMBAY

OR

Mr. S. B. Rege,
Chief Agent,
171, Civil Lines,
Camp: BELGAUM.

ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ವಾರ್ತೆ.

[ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಸರಕಾರಕ್ಕೂ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯವರಿಗೂ ಸಂಗ್ರಾಮ ನಡೆದಿದೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ರಾಜಶಾಸನಗಳಂತೆ, ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರೊಸಿಜರ ಕೋಡಿನ ೧೪೪ನೇ ಕಲಮಿನಂತೆ ವಿವಿಧ ಹುಕುಮುಗಳನ್ನು ಹೇರಿ ಜನರ ಮೇಲೆ ಹಗಲಿರುಳು ಹೊರಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯವರು ಅವನ್ನು ಮುರಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವದೇ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ [illegible], ಸೆರೆ ಒಡಿಯುವ, ಬೋರ್ಡು ಹೊರಡುವ, ಸಭೆ ಜರಗಿಸುವ ಪ್ರಕಾರಗಳು ನಡದಿವೆ. ಇಂಥ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ವಿವರಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ನಮೂದಿಸುವದು 'ವೃತ್ತಿ'ಯಂಥ ಚಿಕ್ಕ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಅಸಾಧ್ಯ. ಅದರಿಂದ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿಯ ಹೋರಾಟದ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಮುಖ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ನಾಮನಿರ್ದೇಶದೊಡನೆ ಈ ಸದರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ

— ಸಂಪಾದಕ]

ಮುಂಬಯಿಯೊಳಗೆ

ಇತ್ತ ಕಡೆ ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ಪ್ರಚಂಡ ಹೋರಾಟ ನಡದಿದೆ. ಪಿಕೆಟಿಂಗು, ಮೆರವಣಿಗೆ, ಸಭೆಗಳು ಒಂದರ ಹಿಂದೊಂದು ಜರಗುತ್ತಲಿವೆ. ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಪೋಲೀಸ ಕಮಿಶನರರು ಅವನ್ನು ಬಂದಿಸುವ ಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಸರಕಾರಿ ಹುಕುಮುಗಳು ಹೊರಡುತ್ತಿವೆ. ಚಿನ್ನ-ಬೆಳ್ಳಿಯ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ದೇಶಸೇವಿಕೆಯರ ಪಿಕೆಟಿಂಗು, ಚಿನ್ನಬೆಳ್ಳಿ ಕೋಣೆಯ ಮುಂಬಾಗ ದೇಶಸೇವಿಕೆಯರು ಸರ್ಪಕಾವಲಿಟ್ಟು ಚಿನ್ನ-ಬೆಳ್ಳಿ ಸರಿದಾಡಗೊಡುವದಿಲ್ಲ! ಹತ್ತಿಯ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಇದೇ ಸ್ಥಿತಿ. ಇದರಿಂದ ಎಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರ ನಿಂತಿದೆ. ಇಡೀ ವಾರದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರವಿಲ್ಲ [illegible]. ಇನ್ನೆಷ್ಟೋ ಮಾಲಾದ ಪರದೇಶಿ ಜವಳಿ ಅಂಗಡಿಗಳ ಮುಂದೆ ಪಿಕೆಟಿಂಗು. ಮುಳಜಿ ಜೇಠಾ-ಮಂಗಳದಾಸ ಜವಳಿ ಪೇಠಗಳಲ್ಲಿ ಕಾವಲು! ಒಂದು ಚಿಂದಿ ಬಟ್ಟೆ ಹೊರ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ, ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಬೇಕು! ದ್ವಾರಪಾಲಕ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಿಗೆ ತೋರಿಸಿ ಅವರ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆದು ಸರಕುಗಳು ಹೊರಹೋಗಬೇಕು. ಮೂಳಜಿ ಜೇಠಾ ಮಾರ್ಕೇಟು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡಿದೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಿಗೆ ಆದರದಿಂದ, ಮಮತೆಯಿಂದ ನಡಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಮೀರಿ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು ನಡಕೊಳ್ಳಲೊಪ್ಪುವದಿಲ್ಲ. ಚಿನ್ನ ಬೆಳ್ಳಿಯ ವರ್ತಕರು ಮಹಾತ್ಮರ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುವತನಕ ವ್ಯವಹಾರ ನಡಿಸಬಾರದಾಗಿ ತಮ್ಮತಮ್ಮಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಶೇರ ಮಾರ್ಕೇಟಿನ ಅವಸ್ಥೆಯೂ ಹೀಗೆಯೇ! ಹತ್ತಿ ವರ್ತಕರೂ ಹೀಗೆಯೇ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ! ಅದರಿಂದ ಪೇಟೆಗಳ ಬಾಗಿಲು ತೆರವಾಗ್ಯೂ ವ್ಯವಹಾರವಿಲ್ಲ! ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರವು ಈ ನಮೂನೆ ನೋಡಿ ಬೆರಗಾಯಿತು. ಮುಂಬಯಿ ಪ್ರಾಂತಾಧಿಪರಾದ ಸರ್ ಫ್ರೆಡರಿಕ್ ಸ್ಕ್ಯಾಕ್ಸರವರು ಕಳೆದ ಸೋಮವಾರ ತಾ ೧೧ನೇಗೆ ಮುಂಬಯಿಯೊಳಗಿನ ಕೆಲ ಪ್ರಮುಖರಿಗೆ ನಿಮಂತ್ರಿಸಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದರು ' ರಾಜಶಾಸನಗಳ ವಿಷಯ ಚರ್ಚೆ ಬೇಡ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಸೊಕ್ಕು ಮುರಿಯುವದಕ್ಕಾಗಿ ಸರಕಾರವು ಸರ್ವಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲು ಟೊಂಕ ಕಟ್ಟಿದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ನೀವು ನೆರವಾಗಬೇಕು. ಹೊರಡಿಸಿದ ರಾಜಶಾಸನಗಳಿಂದ ಕಾಯಿದೆಪಾಲಕ ನಾಗರಿಕರು ಬೆಚ್ಚಿ [illegible], ಸರಕಾರವು ಪ್ರಜಾಕ್ಷೇಮಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಶಾಸನಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಹಾವಳಿ ಮೀರಿದ್ದಿತು. ನಿಮ್ಮ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ತಡೆ ಬೀಳುತ್ತಲಿದೆ, ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿರಿ. ಅವರು ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವರು. ನಿಮ್ಮ [illegible] [illegible]' ಹೀಗೆ ಗವರ್ನರರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಇದರಿಂದ ಪರಿಣಾಮ ಮಾತ್ರ ವಿಪರೀತವಾಯಿತು! ಅನೇಕರು ತಮಗೇನೂ [illegible] ನ ದಿವದು ಅನೇಕರು ಸುಮ್ಮಗುಳಿದರು. ಮುಸಲ್ಮಾನ ವರ್ತಕರು ಸಹ ಮಾತಾಡಲಿಲ್ಲ! ಸರ್ ಪಿರೋಜ ಸೇಠನಾರವರು, "ತಮಗೆ ದೊರೆತ ಮಾಹಿತಿಯ ಮೇಲಿಂದ, ಸರಕಾರವು ಹೊರಡಿಸಿದ ರಾಜಶಾಸನಗಳು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿವೆ" ಎಂದರು. [illegible] ಪ್ರಭುಗಳು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ಕರಣಾರ್ಪಣಕ ನೆರವಾಗುತ್ತೇವಾಗಿ ಆಶ್ವಾಸಿಸಿದರು "ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಿಗೆ ಸರಹಿಡಿದ ಬಾಗಿಲು, ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸರಹಿಡಿಯಬೇಕು, ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಜವಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸರಹಿಡಿಯಬೇಕು" ಹೀಗೆ ಅವರ ಅಂಬೋಣವಾಯಿತು. ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದಲಾಲ ಶಿವಲಾಲರವರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸಮರ್ಥಿಸಿದರು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿರುವದಾಗಿ ವಿಷಯ [illegible] ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ನ್ಯಾಯವಿರಲಿಲ್ಲ! ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದರೆ, ರಾಜಶಾಸನಗಳನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಂಡ ವಿನಹ [illegible] ವಲ್ಲ ವ್ಯಾಪಾರ ನಡಿಸುವದು ಅಸಾಧ್ಯವೆಂದು [illegible] ನಾವಿಯಾದವರು ನುಡಿದರು. ರಾಜಶಾಸನಗಳಿಂದ ವ್ಯಾಪಾರ ಕಷ್ಟವಾಯಿತಾಗಿ ವರ್ತಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಯಿತು. ಸರಕಾರದ ಮೇಲಿನ ನಂಬಿಗೆಯು ಇಲ್ಲ ನಷ್ಟವಾಗಿರುವದಾಗಿ ವರ್ತಕ ಸಂಘದ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ| ಕರಂಜಿಯಾರವರು ಉದ್ಗರಿಸಿದರು. ಸಭೆಯು ಈ ಪ್ರಕಾರ ಕೊನೆಗಂಡಿತು. ಈ ಸಭೆಯ ಸರಕಾರದ ಕಡೆ ವರ್ತಕರ ಮನಸ್ಸೊಲಿಯುವ ಒದಲು ಮುಸಿದಿಬಿದ್ದಂತೆ! ರಾಜಶಾಸನಗಳ ಯುಕ್ತಾಯುಕ್ತತೆಯನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಬಾರದಾಗಿ ಗವರ್ನರರು ಬಾಯಿ ಕಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ವರ್ತಕರು ಮುನಿದಿದ್ದಾರೆ! ಓನಾ ಸರಹಿಡಿಯುವ ಬೋರ್ಡ್ ಹೊಡೆಯುವ ಕ್ರಮವು ಗವು ನಡೆದಿವೆ 'ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಬುಲೆಟಿನ್ನು' 'ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಬುಲೆಟಿನ್ನು'ಗಳು ಹೊರಡುತ್ತಿವೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಗಳಾದವು. ೫ ಯುದ್ಧ ಮಂಡಳಗಳು ಸೆರೆಮನೆ ಸೇರಿದವು. ಹೊಸ ಮಂಡಳದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಮುಸಲ್ಮಾನರೇ. ಚೌಪಾಟಿಯ ಮೇಲೆ ಸಭೆಯಾಗಿತ್ತು, ಆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತಾಡಿದ ಬಗ್ಗೆ ಒಬ್ಬರ ಹಿಂದೊಬ್ಬರಿಗೆ ಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಭಾಷಣ ಮಾಡಲು ಒಬ್ಬರ ಹಿಂದೊಬ್ಬರು ಮುಂದಾದರು. ದೊಣ್ಣೆ ಹೊಡೆದು ಸಭೆ ಚದರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಚದರಿಸಿದಾಗ್ಯೂ ಮೆರವಣಿಗೆಗಳು ಮತ್ತೂ ಸೇರುತ್ತಿದ್ದವು. ಕೆಲವರು ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜದ ಗಾಳಿಪಟ ಹಾರ್ಯಾಡಿಸಿದರು. ಹಲವರು ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜ ತೋರಿಸಿ ತಮಗೆ ಸರಹಿಡಿಯ ಹೇಳಿದರು! ಆಝಾದ ಮೈದಾನಿನಲ್ಲಿಯೂ ಇದೇ ಕಥೆ! ಜನರು ಪೋಲೀಸ ಕಮಿಶನರರ ಹುಕುಮನ್ನು ಬಾರಂಬಾರಿಗೂ ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿ ಮೆರವಣಿಗೆ-ಸಭೆಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಜನರು ತಂಡುಗಟ್ಟಿ ಸೇರುತ್ತಾರೆ. ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮಾರ್ಗಗಳ ಮೇಲೆ ಖಡುವಿನಿಂದ ಬರೆದು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವು ಮುಂಬಯಿಯೊಳಗಿನ 'ಭೂಮಿಪತ್ರಿಕಾ' ಯಾನೆ 'ನೆಲಪತ್ರಿಕೆ'ಗಳು! ಇವನ್ನು ಬರೆಯುವಾಗ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಿಗೆ ಹಿಡಿದು ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಕೆಲವರು ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ನಿಷ್ಠುರ ಕಠಿಣವಾಗಿ ಆಗುತ್ತಾರೆ. ಯುದ್ಧ ಮಂಡಳವು ಆಝಾದ ಮೈದಾನಿನ ಮೇಲೆ ಸಭೆಯನ್ನು ಜಾಹೀರಪಡಿಸಿದ್ದಿಲ್ಲ, ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ಒಂದು ಮೈದಾನಿನಲ್ಲಿ ಸಭೆಯಿರುವದಾಗಿ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಬರೆದರು! ಪೋಲೀಸ ಕಮಿಶನರರು ಆ ಸಭೆ ಬೇಕಾಯಿದೇಶೀರ ಎಂದು ಜಾಹೀರನಾಮೆ ಹೊರಡಿಸಿದರು. ಪೋಲೀಸ ಬಂದೋಬಸ್ತಿಯಿದ್ದಿರು! ಆದರೆ, ಸಭೆಯಿಲ್ಲ! ಮೆರವಣಿಗೆಯಿಲ್ಲ! ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಛೀ! ಎನಿಸಿತಂತೆ!! ಮುಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ ಕೋರ್ಟುಗಳಿಗೆ ಭೇಗೆ ಪುರಸತ್ತಿಲ್ಲ! ಹಿಡತಂದವರಿಗೆ ಶಾಸ್ತ್ರದಂತೆ ಚೌಕಶಿ ಮಾಡಿ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸುವ ಕ್ರಮ ಯಾದ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆದದೆ. ಆರೋಪಿಗಳು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು, ಅಪ್ಪಣೆಯೆಂದು ತಾವು ಪಿಕೆಟಿಂಗ ಮಾಡಿದೆವು, ಡಂಗುರ ಸಾರಿದೆವು, ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ಸೆರೆಮನೆ ಸೇರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, "ದೇಶಾಭಿಮಾನಿಗಳು ಹೀಗೇ ವರ್ತಿಸಬೇಕು ಶಾಂತತೆಯಿಂದ ಪಿಕೆಟಿಂಗ ನಡಿಸಿದ್ದೇವೆ, ಗಿರಾಕಿಗಳು ತಮಗೆ ಹೊಡದರೆ,' ಹೀಗೆ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ 'ಶ್ರೀ| ನಜಿರಾಜನವರ ಮನೋಂದಿರಾದ ಕುಮಾರಿ ನಟರಾಜನರವರಿಗೆ ೬ ತಿಂಗಳ ಕಠಿಣ ಸಜೆಯಾಯಿತು! ಶ್ರೀ| ನಟರಾಜನರವರು ಬಹಿಷ್ಕಾರವನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುವವರಲ್ಲೊಬ್ಬರು. ಹೆಂಗಸರೂ, ಹುಡುಗರೂ, ಶಿಶುಗಳು ಸಹ ಸೆರೆಮನೆ ಸೇರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ೧೦ ವರ್ಷದ ಹುಡುಗ, ೯ ವರ್ಷದ ಹುಡುಗನು ಸಹ ಸೆರೆಮನೆ ಸೇರಿದ್ದಾರೆ! ೯ ವರ್ಷದ ಕೃಷ್ಣಕಾಂತನಿಗೂ, ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಿಗೂ ಮನೋರಂಜಕ ಸಂವಾದವಾಯಿತು! ಅದೇನಂದರೆ -

ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ— ನೀನೇನು ಮಾಡಿದಿ ?

ಕೃಷ್ಣಕಾಂತ — ನಾನು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ ಮಾಡಿದೆ. ಸ್ವದೇಶಿ ಸರಕು ಕೊಳ್ಳಹೇಳಿದೆ

ಮೆ — ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನೀನು ಪಿಕೆಟಿಂಗ ಮಾಡಬಾರದು

ಕೃ.— ನಾನು ಪಿಕೆಟಿಂಗ ಮಾಡುವೆ

ಮೆ — ೩ ವರ್ಷಗಳ ತನಕ ನೀನು ಸರಕಾರಿ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗಿ ಒಳ್ಳೇ ನಡೆ ನುಡಿ ಕಲಿಯಬೇಕು

ಕೃ — ನಾನು ಸರಕಾರಿ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುವದಿಲ್ಲ

ಮೆ — ೪ ವರ್ಷಗಳ ತನಕ ನೀನು ಸರಕಾರಿ ಶಾಲೆಯಲ್ಲುಳಿದು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಬೇಕು, ತಪ್ಪಿದರೆ ನಿನಗೆ ಬೆನ್ನಮೇಲೆ ಬೆತ್ತಹೊಡೆಯುವರು

ಕೃ — ನಾನು ಸಾಯಲಿಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದ್ದೇನೆ

ಮಾಂಡವಿಯಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಶ ಸರಕುಗಳ ಹೋಳಿಯಾಯಿತು. ಪೋಲೀಸರು ದೊಣ್ಣೆ ಹೊಡೆದು ಜನರಿಗೆ ಚದರಿಸಿದರು, ಕೆಲವರಿಗೆ ಸರಹಿಡಿದರು. ೭ ತಿಂಗಳ ಶಿಶುವಿನ ಸಹಿತ ಒಬ್ಬಳು ಸೆರೆಮನೆ ಸೇರಿದಳು! ತಾಯಿ-ಶಿಶು ಸೆರೆಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಇದ್ದಾರಾಗಿ

‘ ಫ್ರೀ ಪ್ರೆಸ್ ’ ಪತ್ರಿಕೆಯ ವಾರ್ತೆ! ಪ್ರಮುಖರಿಗ ಒಮ್ಮೆಲೇ ಸೆರೆಮನೆಗಟ್ಟಿದರೂ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭಾಭಿಮಾನಿಗಳು ತಮ್ಮಷ್ಟಕ್ಕೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಳವಳಿಯನ್ನು ಮುಂದರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರಾಗಿ ‘ ಫ್ರೀ ಪ್ರೆಸ್ ’ ಪತ್ರಿಕೆಯ ನಿರೀಕ್ಷಕರು ಒರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅಂಗಡಿಯ ಮುಂದೆ ನಿಂತ ಸ್ವಯಂಸೇವಕನಿಗೆ ಒಂದೆಡೆ ತಳ್ಳಿಕೊಟ್ಟು ತಾವು ಜವಳಿ ಖರೀದಿ ಮಾಡಿದೆವಾಗಿ ಒಬ್ಬರು ಸಾಕ್ಷಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಹಾಗೆಯೇ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಾದ ಮಿ| ಎಚ್. ಪಿ. ದಸ್ತೂರರವರು ಉಪದೇಶ ಕೊಟ್ಟರು. “ ಹಂಗುರ ಸಾರಿ ಬೇಕಾಯಿದೇಶೀರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಚಳವಳಿಗ ನೀನು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದ್ದೀ, ಅಪರಾಧ ಒಪ್ಪುತ್ತೀಯೋ? ” ಎಂದು ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ೧೫ ವರ್ಷದ ಹುಡುಗನಿಗೆ ಕೇಳಲು, ‘ ನಾನೊಪ್ಪುವದಿಲ್ಲ, ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯಿದು, ’ ಹೀಗೆ ಆತನು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟನು. ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಹೌಸಿನ ಮೇಲೆ ಪೋಲೀಸರು ಏರಿಸಿದ ಬ್ರಿಟಿಶ ಧ್ವಜವನ್ನು ಗುರುವಾರ ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿ ಗುಪ್ತವಾಗಿ ಇಳಿಸಹೋದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭಾಭಿಮಾನಿಯೊಬ್ಬನು ಕಾಲುತಪ್ಪಿ ಜಾರಿ ಬಿದ್ದನು. ಕಾವಲಿಗೆ ನಿಂತ ಪೋಲೀಸರು ಅವನಿಗ ಸೆರೆಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಆತ ಉಪಚಾರ ಹೊಂದುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಆತ ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜ ಹಚ್ಚಿ ಹೋಗಿದ್ದನು. ವ್ಯಾಪಾರಿ ಮಹಾಮಂಡಳದ ಗುಪ್ತ ಸಭೆಯಾಯಿತು. ಅನೇಕ ವರ್ತಕರಿಗ ಮಹಾಮಂಡಳದ ಠರಾವು ಪಸಂದವಾಗದೆ ಕೆಲವರು ಎದ್ದು ಹೋದರು. ಠರಾವು ತಯಾರಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಉಪಮಂಡಳ ನೇಮಿಸಿ ಸಭೆ ವಿಸರ್ಜನ ಹೊಂದಿದೆ. ಬ್ರಿಟಿಶ ವರ್ತಕರು ಹರತಾಳಗಳ ಮೂಲಕ ವ್ಯಾಪಾರ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲವಾಗಿ ಗುಣುಗುಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾಗರಿಕರು ರಾಜಶಾಸನಗಳನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ವಾರದಲ್ಲಿ ಸಭೆ ಸೇರಿಸುವವರಿದ್ದಾರೆ. ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಸಂಘದವರು ಸ್ವದೇಶಿಯ ಉತ್ತೇಜನಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಠರಾವನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವದೇಶಿಗಳ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು, ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆಯುವ ದೇಶಗಳೊಳಗಿನ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳಬಾರದು, ಆ ದೇಶದವರ ಬೇಂಕಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರ ನಡಿಸಲಾಗದು, ವಿಮೆ ಇಳಿಸಬಾರದು, ಚಿನ್ನ ರಪ್ತು ಮಾಡಬಾರದು. ನಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಠೇವುಗಳನ್ನು ಚಿನ್ನ ರೂಪದಿಂದ ಕಾಯ್ದಿಡಬೇಕು, ಈಗಿನ ದಿನಮಾನದಲ್ಲಿ ಇದೇ ಭದ್ರವಾದ ಠೇವು, ಹೀಗೆ ಠರಾವು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಶಾಂತತೆಯಿಂದ ಪಿಕೆಟಿಂಗ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಕಾಯಿದೆಯಂತೆ ಸೆರೆ ಹಿಡಿಯಬರುವದಿಲ್ಲೆಂದು ಪೋಲೀಸ ಕಮಿಶನರರು ರಾಜಶಾಸನದಂತೆ ಒಂದು ಹುಕುಮು ಹೊರಡಿಸಿ ಅಂಗಡಿಯ ಮುಂದ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ನಿಲ್ಲಕೂಡದೆಂದು ವಿಧಿಸಿದರು. ಈ ಹುಕುಮು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿ ನಿಂತವರಿಗೆ ಪೋಲೀಸರು ಹಿಡಿದರು. ಆದರೆ, ಜನರಿಗೆ ಅಡ್ಡಾಡಲಿಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ ಮಾಡಿದ ಪುರಾವೆಯಾವದಕ ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಬರುವದಿಲ್ಲವಾ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಆಕ್ಷೇಪ ಮಾಡಿದರು. ಅವರು ಸುಮ್ಮನೆ ನಿಂತಿದ್ದರೆಂದು ಸರಕಾರಿ ಸಾಕ್ಷಿಗಾರರು ನುಡಿದರು, ಇದರಿಂದ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಬರಲಿಲ್ಲ. ಇದೊಂದು ಸಂಕಟ!

ಶ್ರೀ| ವಿಠ್ಠಲಭಾಯಿ ಪಟೇಲಾದಿ ಮಹನೀಯರು ಭಾಯಖಳಾ ಜೇಲಿನಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಪ್ರಕೃತಿ ನೆಟ್ಟಗಿಲ್ಲ. ಆದರಿಂದ ಅವರ ಡಾಕ್ಟರರಾದ ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಪಟೇಲರವರು ಅವರಿಗ ನೋಡಬಯಸಿದರು, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಅವರೆಲ್ಲರಿಗ ಸರಕಾರವು ಮುಂಬಯಿಯ ‘ ಟೈಮ್ಸ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ’ ಪತ್ರಿಕೆ ಓದಕೊಡುತ್ತಿದೆ. ಪುಕ್ಕಟೆಯಾಗಿ ‘ ಕ್ರೊನಿಕಲ್ ’ ಪತ್ರಿಕೆ ಅವರಿಗೆ ಕಳಿಸಿದಾಗ್ಯೂ ಅದನ್ನವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮುಟ್ಟಿಸುವದಿಲ್ಲ.

ಡೊಣ್ಣೆಗಳಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಅಮೇರಿಕೆಯಿಂದ ಬಂದ ಸಂಚಾರಕರು ನೋಡಿದರಂತೆ. “ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಿಗೆ ನೀವು ಯಾಕೆ ಸೆರೆಹಿಡಿಯುವದಿಲ್ಲ? ನೋಡುತ್ತ ಸುಮ್ಮನೆ ಯಾಕೆ ನಿಂತಿರುವಿರಿ? ” ಎಂಬರ್ಥದ ಸವಾಲು ಮಾಡಲು, “ ಸಾವಿರಾರು ಜನರಿಗೆಲ್ಲ ಸೆರೆಹಿಡಿದು ಜೈಲುಗಳನ್ನು ತುಂಬುವದರಿಂದೇನು ಲಾಭ? ಇದರಿಂದ ಜೈಲುಗಳೆಲ್ಲ ತುಂಬಿ ಸೂಸುವವು. ” ಹೀಗೆ ನುಡಿದರಂತೆ!!

ಸಂಗ್ರಾಮ ಸಾಕೆನಿಸಿತೇ?

ಗುರುವಾರ ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳು ‘ ಇಂಡಿಯಾ ಆಫೀಸ ’ನ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಕರಿಸಿ ಒಂದು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು. “ ನಾವು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಹೊಣೆಗಾರರಿದ್ದೇವೆ, ಅಲ್ಲಿ ಕಾಯಿದೆ-ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಪಾಲಿಸುವ ಜವಾಬದಾರಿ ನಮ್ಮದು. ನಿರುಪಾಯವಾಗಿ ನಾವು ಸಂಗ್ರಾಮ ಹೂಡುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂತು! ನಮಗೇ ಜಯವಾಗುವದು! ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಹೀಗೆ ಕಾದಾಡುವದು ಈಗಿನ ದಿನಮಾನಕ್ಕುಚಿತವಲ್ಲ. ಮಹಾತ್ಮರೊಡನೆ ನಾನು ಅಂತಃಕರಣಪೂರ್ವಕ ಮಾತಾಡಿದ್ದೇನೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವಿರೋಧವಾದಿಗಳ ಪ್ರಾಬಲ್ಯ, ಮಹಾತ್ಮರು ಅವರಿಗ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡಬೇಕಾಯಿತು ” ಹೀಗೆಲ್ಲ ನುಡಿದರು. ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳಲ್ಲಿ ಭಾ| ಮಂ| ಸರ್ ಹೋರರವರು ನುಡಿದದ್ದೇನಂದರೆ —

> “ ಒಂದನದಿಂದ ಸಂಧಿಪ್ರಸ್ತಾಪಿಗೆ ಉತ್ತೇಜಕವಾಗಲಾರದು, ಇನ್ನೊಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಪರವಾಗಿ ನಾನು ವಕ್ತೃಸನ್ಯಾಸ ಮಂಡನದ [illegible] ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಹೋಗುವವನಿದ್ದೇನೆ, ಇಂಥ ಸಮಯ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಸಂಗ್ರಾಮ ನಡೆಯಗೊಡುವದುಚಿತವಲ್ಲ! ಸಂಧಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ [illegible]ವೆಂದು ಇದೀಗ ನಾನು ನಿವೇದಿಸಲಾರೆ ”

ಸುಮಾರು ೩೦೦ ಜನ ಅಮೇರಿಕೆಯವರು ಹಿಂದೂದೇಶದ ಸಂಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಹೊರಟು ಕಳೆದ ವಾರ ಮುಂಬಯಿಗೆ ಬಂದಿಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಸ್ಪೆಶಲ್ ಆಗಿಬಂಡಿಯಿಂದ ಮುಖ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಪಟ್ಟಣಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ ೧–೨ ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂತಿರುಗುವರಂತೆ!

ಗವ್ಹರ್ನರರ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯ ಭಾರದಾ ನ್ಯೂ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರಾದ ಶ್ರೀ| ಮರ್ಝುಬಾನರವರು ಹೇಳಿದ ಒಂದು ಮಾತು ನಮೂದಿಸಲು ಮರೆತೆವು. “ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹೋರಾಟದ ಅರುವು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಆದಾಗ್ಯೂ, ೧೦೦ಕ್ಕೆ ೯೫ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ಪಕ್ಷಪಾತಿಗಳಿರುವರು! ”

ಪಂಡಿತ ಮಾಳವೀಯರವರು ಗುರುವಾರ ಮುಂಬಯಿಗೆ ತಲ್ಪಿದರು. ಈಗಿನ ಧೋರಣವನ್ನು ಸರಕಾರವು ತ್ವರೆಯೇ ತ್ಯಜಿಸುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬರುವದೆಂದರು

ಗುಜರಾಥದೊಳಗೆ.

ಮಹಾತ್ಮರ ಧರ್ಮಪತ್ನಿಯರಾದ ಸೌ| ಕಸ್ತೂರಬಾಯಿ ಗಾಂಧಿ, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ| ಮಹಾದೇವಭಾಯಿ, ಕಾಕಾ ಕಾಲೇಲಕರ, ‘ ನವಜೀವನ ’ ‘ ಯಂಗ ಇಂಡಿಯಾ ’ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಮುದ್ರಕರಾದ ಶ್ರೀ ಮೋಹನಲಾಲ ಭಟ್ಟ, ಶ್ರೀ| ಅಬ್ಬಾಸ ತಯ್ಯಬಜಿಯವರ ಮೊಮ್ಮಗಳಾದ ಹಮೀದಾ ಬೇಗಮ್, ಶೇಟ ಅಂಬಾಲಾಲ ಸಾರಾಭಾಯಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀದಾಸರವರ ಮಗಳಾದ ಮೃದುಲಾ ಬೇನ ಮೊದಲಾದವರಿಗೆ ಸೆರೆ ಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಶ್ರೀ| ಅಬ್ಬಾಸ ತಯ್ಯಬಜಿಯವರಿಗೂ ನಡಿಯಾದದಲ್ಲಿ ಸೆರೆಹಿಡಿದು ಸೆರೆಮನೆಗಟ್ಟಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸೌ| ಕಸ್ತೂರಬಾಯಿಯವರು ಸ್ವದೇಶಿ ಪ್ರಚಾರ-ಮದ್ಯಪಾನ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ಬಾರ್ಡೋಲಿ ಕಡೆ ಮಹಾತ್ಮರ ಸಂಕಲ್ಪದಂತೆ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ಸಿಡಾಲಾ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು ಸುರತ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಮೇಲೆ ಖಟ್ಲೆ ನಡೆದದ್ದೆ ತಮಗೊಂದು ಭಗವದ್ಗೀತೆ [illegible] ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಅವರು ತಮಗೆ ಕಾಣಬಂದ ಡಿ| ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಿಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿ, ಇವುಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಆಶ್ರಮಗಳು, ಗುಜರಾಥ ವಿದ್ಯಾಪೀಠ ಮೊದಲಾದವುಗಳೆಲ್ಲ ಪೋಲೀಸರ ಕೈವಶವಾಗಿವೆ. ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿದದ್ದರಿಂದ, ಸೌ| ಕಸ್ತೂರಬಾಯಿಯವರಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿದದ್ದರಿಂದ, ಶ್ರೀ| ಅಬ್ಬಾಸ ತಯ್ಯಬಜಿ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಮುಖರಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿದದ್ದರಿಂದ ಗುಜರಾಥದಲ್ಲಿ ಎಣಿಕೆಯಿಲ್ಲದಷ್ಟು ಸಭೆ-ಮೆರವಣಿಗೆಗಳಾದವು. ಗುಜರಾಥ ವಿದ್ಯಾಪೀಠದ ಕಟ್ಟಡ ಪೋಲೀಸರ ವಶವಾಗಿದೆ. ಬೋರಸದ ಧರ್ಮಶಾಲೆಯನ್ನು ಪೋಲೀಸರು ಕೈವಶಮಾಡಿಕೊಂಡು ಖಾಂದಸ್ಥರಿಗೆ ಹೊರಹಾಕಿದರು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಮನೆಗಳ ಗೋಡೆಗಳ ಮೇಲೆ ಅಂಟಿಸಗೊಡಬಾರದಾಗಿ ಮನೆಯ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಸುರತ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನೋಟೀಸುಗಳು ಜಾರಿಯಾಗಲಾರಂಭಿಸಿವೆ. ಮೆರವಣಿಗೆ-ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಜನರು ಸೇರಬಾರದಾಗಿ ಅಹಮದಾಬಾದದಲ್ಲಿ ನಾಗರಿಕರ ಮೇಲೆ ನೋಟೀಸುಗಳು ಹೊರಟಿವೆ. “ ನವಜೀವನ ” ಮುದ್ರಣಾಲಯವು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉಪಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರುವದೆಂದು, ಸರಕಾರವು ಮುದ್ರಕರಾದ ಶ್ರೀ| ಮೋಹನಲಾಲ ಭಟ್ಟರವರ ಮೇಲೆ ಸರಿಮನದಲ್ಲಿ ನೋಟೀಸು ಜಾರಿ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಕೈವಶ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ! ರಾಣಪುರದ ‘ ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ ’ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಕಟ್ಟಡವೂ ಇದೇ ರೀತಿ ಪೋಲೀಸರ ಕೈವಶವಾಗಿದೆ! ಹುಡುಗರು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗದೆ ಹರತಾಳ ಮಾಡಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಬೇಕಾಯಿದೇಶೀರ ಚಳವಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲರಾದರೆಂದು ಅವರಿಗೆ ೧೦-೧೦ ರೂ ದಂಡವಾಯಿತು. ಆ ದಂಡವು ಅವರ ಪಾಲಕರ ಮೇಲೆ ವಾರಂಟು ಹೊರಡಿಸಿ ವಸೂಲ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಮನೆಗಳಿಗೆ ಹಚ್ಚಿದ ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕಾಗಿ ಸುರತ ಜಿಲ್ಲಾ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಹುಕುಮು ಹೊರಡಿಸಿದರು. ಹುಕುಮಿನಂತೆ ಧ್ವಜ ತೆಗೆಯದ ಬಗ್ಗೆ ಒಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ಖಟ್ಲೆ ನಡೆದು ೬ ತಿಂಗಳ ಕಠಿಣ ಸಜೆ, ರೂ ೫೦೦-೦೦ ದಂಡವಾಯಿತು. ದಂಡದ ರಕಮನ್ನು ಪೋಲೀಸರು ಕೂಡಲೆ ವಸೂಲ ಮಾಡಿದರು. ಅಹಮದಾಬಾದದ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಬ್ರಿಟಿಶ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಬೇಕಾಗಿ

ದರಾಸ್ತ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಆದರಂತೆ ನಡೆಯಬಾರದಾಗಿ ಕಲೆಕ್ಟರರು ವಿಧಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕುರಿತು ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ ಮಾವಳಣಕರವರಿಗೂ, ಸಂಚಾರದ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದ ಸ್ಥಾನಿಕ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಖಾತೆಯ ದಿವಾನರಾದ ಸರ್ ರುಸ್ತುಂ ವಕೀಲರಿಗೂ ಮಾತು-ಕಥೆಯಾಯಿತು. ರಾಷ್ಟ್ರ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಕಾಯಿದೆಗೆ [illegible], ಸರಕಾರವು ಬೇಕಾದ ಇಲಾಜು ತೈಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿ ಶ್ರೀ| ಮಾವಳಣಕರರು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರು. ಬಲಸಾಡ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಡಿ| ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ತಿಸ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜವನ್ನು ಕೆಳಗಿಳಿಸಿದರು. ಇವಕ್ಕೆಲ್ಲ ಆರ್ಡಿನನ್ಸಿನ ಅಧಿಕಾರಗಳಿವೆ. ಆದರೆ, ಬೋರಸದ ಮಾರ್ಗದ ವಲ್ಲಭ ವಿದ್ಯಾಲಯವು ಬೇಕಾಯಿದೇಶೀರ ಸಂಸ್ಥೆಯೆಂದು ಜಾಹೀರಾಗಿಲ್ಲ, ಆದಾಗ್ಯೂ ಕಾಯದಾಲಿಕ ಪೋಲೀಸರು ವಿದ್ಯಾಲಯದ [illegible] ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಗದೊರತಕ್ಕೆ ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜವನ್ನು [illegible] ಕೈವಶ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಬೋರಸದ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಜನರು ತಾವು ಕಿಸಾನ್ ತೆರಬೇಕಿಲ್ಲವಾಗಿ ಡಿ| ಕಲೆಕ್ಟರರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದರು. ಒಡಂಬಡಿಕೆಯಂತೆ ನಡೆಕೊಳ್ಳದ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತಾವು ಹಣ ಕೊಡಬಾರದೆಂದವರು ಹಿಂಗಾರಿ ಬೆಳೆ ಒಕ್ಕಲಿಗರಿಗೆ ಕೊಯ್ದು ಒಯ್ಯಗೊಡದಂತೆ ಉಗ್ರಾಣಗಳಿಗೆ ಅಪ್ಪಣೆಯಾಗಿದೆ. ಅಂಕಲಾವ ಗ್ರಾಮದವರು ಸರಕಾರಿ ತೆರಿಗೆ [illegible] ಸಕ್ಕರೆ ತಿನ್ನಬಾರದಾಗಿ ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಬರಮತಿಯ ದಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ಸಭೆ ಸೇರಿತ್ತು, ಪೋಲೀಸರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ| ವಸಂತಲಾಲ ಜೋಶಿಯವರಿಗೆ ಸರಿಸಿಬಿಟ್ಟರು, ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕಿದರು. ಭಗಿನಿಯರು ಧ್ವಜಕ್ಕೆ ಸುತ್ತುಗಟ್ಟಿದರು, ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಕೈಹಚ್ಚಗೊಡಲಿಲ್ಲ. ಪೋಲೀಸರು ಭಗಿನಿಯರ ಸುತ್ತ ನಿಂತರು, ಆ ಮೇಲೆ ಬೆತ್ತಪ್ರಹಾರದಿಂದ ಜನರೆಲ್ಲ ಚದರಿಸಿದರು. ಬಾಮ್ರೋಲಿಯೊಳಗಿನ ಸ್ವರಾಜ್ಯಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿದ್ದ ಔಷಧಿ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಪೋಲೀಸರು ಜಪ್ತ ಮಾಡಿ ಒಯ್ದಿದ್ದಾರೆ।

ಕರ್ನಾಟಕದೊಳಗೆ.

ಬೆಳಗಾವಿ, ವಿಜಾಪುರ, ಧಾರವಾಡ, ಮಂಗಳೂರು ಮೊದಲಾದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಆರ್ಡಿನನ್ಸು, ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಕಾರಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಶ್ರೀ| ಕಾರ್ನಾಡ ಸದಾಶಿವರಾಯರಿಗೆ ಕೈಸೆರೆಯಾಯಿತು। ಶ್ರೀ [illegible] ಕೋಡಿನ [illegible] ಕಲಮಿನಂತೆ ಸಭಾಬಂದಿಯ ಹುಕುಮು ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಟಿದೆ। ಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿ ಮಂಗಳವಾರ ಮಹಾತ್ಮರ ಬಂಧನಕ್ಕಾಗಿ ಹರತಾಳವಾದ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀ| ಸದಾಶಿವ ಹೆಗಡೆ, ರಾಮದಾಸ ಶೆಟ್ಟಿ ಮೊದಲಾದವರ [illegible] ಶಿಕ್ಷೆಯಾಯಿತು. ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ 'ಕರ್ಮವೀರ' ಮುದ್ರಣಾಲಯದ ಕಾರ್ಯಾಲಯವನ್ನು ಪೋಲೀಸರು ಸ್ವಾಧೀನ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಅಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂಸೇವಕ ಶಿಬಿರವಿತ್ತೆಂದು ಪೋಲೀಸರ ಆರೋಪ. ಶಿಬಿರವು ಜುಲೈ ತಿಂಗಳಲ್ಲೇ ಅಂತ್ಯವಾಗಿದೆ, ಆ ಮೇಲೆ 'ಕರ್ಮವೀರ' ಕಾರ್ಯಾಲಯವು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಹೊಸ ಡಿಕ್ಲರೇಶನ್ನು ಇದೇ ಜನವರಿ ಒಂದನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಆಗಿತ್ತು। ಆದಾಗ್ಯೂ ಪೋಲೀಸರು ಅದನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಪ್ರಾಂತಿಕ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬರೆಕೊಂಡು 'ಕರ್ಮವೀರ' ಮುದ್ರಣಾಲಯ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿ ಪೋಲೀಸರ ಸೂಚನೆ. ಈಗ 'ಕರ್ಮವೀರ' ಪತ್ರಿಕೆಯು ಪ್ರಕಟಿಸಲಿಕ್ಕೆ ನಿಂತಿದೆ. ತಾ|೧೫ನೇ ದಿನದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು [illegible] ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದವು। [illegible] ರಂಗಾಚಾರ್ಯ, ಕೃಷ್ಣ [illegible] ರಾಯ ಮುಕ್ಕೇರಿ ರಾಮರಾಯ, ಬಿಂದುಮಾಧವ ಬುರ್ಲಿ ಮೊದಲಾದವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಯಿತು. [illegible] ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ [illegible] ನಿನ್ನೆಯ ಸಭಾಬಂದಿಯ ಹುಕುಮು ಹೊರಟಿದೆ. ಪೋಲೀಸರು ಸಭಾಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕಾದ ಕೊಂಡಿದ್ದರು, ಪೋಲೀಸರ ಕಣ್ಣು [illegible] ಪೋಲೀಸರು [illegible]। ಸಭಾಕಾರ್ಯ ಮುಗಿದು ಹೋಗಿತ್ತು। ನಗರ ಸಂಕೀರ್ತನ [illegible] ಹುಕುಮು [illegible] ದಿನ [illegible] ನಡೆಯಿತು। [illegible]

[illegible] ರಂಗರಾವ [illegible] ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ [illegible] ಶ್ರೀ [illegible]

[illegible] ತಾ [illegible] ನಗರಸಂಕೀರ್ತನ [illegible]

[illegible] ಶ್ರೀರಂಗ [illegible] ದಿನದ [illegible] ಗೆ [illegible], ಪೋಲೀಸರು [illegible], ಜನರು [illegible] ಕೊಂಡರು, [illegible] ಕೂತರು। [illegible] ರಂಗರಾಯರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು, ಗಂಡಸರಿಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರು।

ಗದಿನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸಮಾಧಾನವಾಗಿರುವವಾಗಿ ಸರಕಾರಿ ಪ್ರಕಟಣೆ. ಸರಕಾರಿ ವಾರ್ತೆಯ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಸಮಾಚಾರ ಹೊರಬೀಳಗೊಡುವದಿಲ್ಲ। ಜನವರಿ [illegible] ತಾರೀಖಿನ ವರೆಗೆ [illegible] ಮುಂದಿಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಿದೆ। ಇನ್ನೂ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗುತ್ತಲಿದೆ। ಸಹಿ ಚದರಿಸುವ ಕ್ರಮ [illegible] ಸಾಕಿ ವರ, ಬನ್ನು ಮೊದಲಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜದ್ರೋಹದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದಿಂದ ಬ್ರಿಟಿಶ ಸರಕಾರ [illegible] ವೆರೆಗೆ ಸಿಂಹ ಪರ ಸರಕಾರಿ ಪ್ರಕಟಣೆ 'ಮುಂಬಯಿ ಕ್ರೊನಿಕಲ್' ಕಲಕತ್ತೆಯ "ಲಿಬರ್ಟಿ", 'ಅಮೃತ ಬಜಾರ' ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಗಡಿನಾಡು ಸೇರದಂತೆ ಅಪ್ಪಣೆಯಾಗಿದೆ. ದಾದಾ ನಾಯಿ ನವರೋಜಿಯವರ ಮೊಮ್ಮಗಳಂದಿರಾದ ಕುಮಾರಿ ಖುರ್ಶೀದ ಬೇನರವರಿಗೆ ಗಡಿನಾಡ ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಬೇಕಾಗಿ ಹುಕುಮಾಗಿತ್ತು, ಅದನ್ನವರು ಮನ್ನಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿದು ಶಿಕ್ಷೆ.

ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಪಂಡಿತ ಜವಾಹಿರಲಾಲರ ಆಪ್ತ [illegible] ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಯಿತು। ವಾರ್ಧ್ಯಕ್ಯನವರಾದ ಬೆರಿಸ್ಟರ ರಣಜಿತ ಪಂಡಿತರವರಿಗೂ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಯಿತು। 'ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಭವನ'ವು ಪೋಲೀಸರ ಕೈಸೆರೆಯಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀ ಕಾಶಿ ವಿದ್ಯಾಪೀಠ, ಕುಮಾರ ಪಾಠಶಾಲೆ, ಗಾಂಧಿ ಆಶ್ರಮ ಮೊದಲಾದವುಗಳೆಲ್ಲ ಪೋಲೀಸರ ಕೈಸೆರೆಯಾದವು. ಕಾನಪುರದಲ್ಲಿ ಅಂಗಡಿಗಳಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜ ಹಚ್ಚಿದರೆ ಶಾಂತತಾಭಂಗವಾಗುತ್ತದಾಗಿ ಡಿ| ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಹುಕುಮು। ಅಲಹಾಬಾದದ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಚೇರಿ ಸರಕಾರ ಜಪ್ತ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಒಂದು ಮರದಡಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ [illegible] ಹೂಡಿ ಮರುದಿನ ಕೆಲಸ ನಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪಂಡಿತ ಜವಾಹಿರಲಾಲರ ತಾಯಿ [illegible] ಸ್ವರೂಪರಾಣಿ ನೆಹರೂರವರ ಮೋಟಾರು ಜಪ್ತಾಗಿದೆ। ಡಿ| ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಹೊರಡಿಸಿದ ಸಭಾಬಂದಿಯ ಹುಕುಮು ಮುರಿದು ನಗರ ಮೆರವಣಿಗೆ ಹೊರಡಿಸುವದನ್ನು ನೋಡಿ ಡಿ| ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ವಿಚಾರಿಸುವದೇನಂದರೆ— "ನಮ್ಮ ಹುಕುಮುಗಳು ಉಲ್ಲಂಘನೆಗಾಗಿ ಹೊರಟವಿಲ್ಲ; ಪಾಲನೆಗಾಗಿ! ತಿಳಿದಿರತಕ್ಕದ್ದು!" ಪಂ| ಜವಾಹಿರಲಾಲರ ಸೋದರಿಯರಾದ ಸೌ| ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮೀ ಪಂಡಿತರವರು ಪ್ರತಿಬಂಧಕ ಹುಕುಮು ಮೀರಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು. ಸಂಯುಕ್ತಪ್ರಾಂತದೊಳಗಿನ [illegible] ಕರದೊಡನೆ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು [illegible] ನಡಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಮದ್ರಾಸದೊಳಗೆ ಪಿಕೆಟಿಂಗ ಮಾಡುವ ಮಹಿಳೆಯರ [illegible] ಸೀರೆಯ [illegible] ಚದರಿಸಿದರು. [illegible] ವರ್ತಮಾನ ಕೊಡಬಾರದಾಗಿ [illegible] ಹುಕುಮಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲೂರಿನಲ್ಲಿ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಿಗೆ ಆಶ್ರಯ ಕೊಟ್ಟ ಬಗ್ಗೆ [illegible] ರಾಯರಿಗೆ ೬ ತಿಂಗಳ ಕಠಿಣ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಿದೆ।

ವೇ| ಕೃಷ್ಣ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಅಗೇರ್ಕರ ಇವರಿಂದ ರಚಿತವಾದ ಅಂಗೀರಸನಾಮ ಸಂವತ್ಸರದ ಸ್ವದೇಶೀ ಪಂಚಾಂಗ ಇದೇ ಬರುವ ಮಾಘ ಮಾಸದಲ್ಲಿ ಬಿಕರಿಗೆ ಸಿದ್ಧ। [illegible] ನಿಯಮಿತ ಬೇಕಾದವರು ಮುಂಚೆ ಆರ್ಡರು [illegible] ಜಾಹೀರಾತು ಕೊಡಲಿಚ್ಛಿಸುವವರು ತ್ವರೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಪತ್ರ ಮೆನೇಜರ,
[illegible] 'ಕೆನರಾ ಪ್ರೆಸ', ಕುಮಟಾ.

Siromani Udipi Narayanacharya,
CHAUKHAMBA, BENARES CITY.

ಮಹಾಶಯರೇ, ರುದ್ರಾಕ್ಷಿ [illegible] ಕೃಷ್ಣವರ್ಣ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಯನ್ನು ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಸಕಲ ಮನೋರಥವನ್ನು ಹೊಂದಿರಿ. [illegible] 10೦ ಸರ 1ಕ್ಕೆ 0-6-0 [illegible] 10-ರೂಪಾಯಿ [illegible] ಇದು ಸಣ್ಣದಾಗುತ್ತ ಬರುತ್ತ [illegible]. ಕಂಠಿ ಸರ 32 ಪರ 1ಕ್ಕೆ ರೂ 0 8 0ಯಿಂದ ರೂ 100 ವರೆಗೆ [illegible] 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 3 8 0ರಿಂದ 35ರ ವರೆಗೆ [illegible] ತರಿಸಲು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವವರು 0-1-0ರ [illegible] ಕಳಿಸಿದರೆ, 1ಕಾಪಿನಕ್ಷೆ 1ವಿಸ್ತೃತ [illegible] ಕಳಿಸಲಾಗುವದು. ಪತ್ತೆ—
ಶಿರೋಮಣಿ ನಾರಾಯಣಾಚಾರ್ಯ,
ಚೌಕಂಬಾ, ಕಾಶೀ ಕ್ಷೇತ್ರ

ಸ್ಥಾನಿಕ ವೃತ್ತಾಂತ.

ಕುಮಟಾ— ಮಂಗಳವಾರ ಇಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಪ್ಪ ಧನಶೆಟ್ಟಿಗಳವರ ಸೊಲ್ಲಾಪುರದ ಹುತಾತ್ಮರಿಗೆ ಗಲ್ಲಿಗೇರಿಸಿದ ಶ್ರಾದ್ಧ ದಿನದ ನಿಮಿತ್ತ ಹರತಾಳವಾಯಿತು. ನಾಡ ಜನರು ಮೆರವಣಿಗೆಯಿಂದ ಹೋಗಿ ಉಪ್ಪುನೀರು ತಂದು ಉಪ್ಪು ಮಾಡಿದರು. ಗೋಕರ್ಣದ ಶ್ರೀ ವೈದ್ಯರು ಒಳ್ಳೇ ಸ್ಫೂರ್ತಿದಾಯಕ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು. ಶ್ರೀ ವೈದ್ಯರವರು ಮಾಲವಣ ಕಡೆ ಕೀರ್ತನೆ ಮಾಡಿ ರಾಜದ್ರೋಹದ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಶಿಕ್ಷೆ ಅನುಭವಿಸಿ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಇತ್ತ ಕಡೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ನಿನ್ನೆ ನಾಳಿನ ಧ್ವಜಾರೋಹಣ, ಧ್ವಜವಂದನ ಸಮಾರಂಭಗಳು ನಡೆದವು. ಹೊಸ ಧ್ವಜಸ್ತಂಭ ಸುಮಾರು ೫೦-೬೦ ಅಡಿ ಎತ್ತರವಿದೆ. ನಿನ್ನೆ ೮ ಘಂಟೆಗೆ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರೂ, ಜನರೂ 'ವಂದೇ ಮಾತರಂ', 'ಝೆಂಡಾ ಊಂಚಾ ರಹೇ ಹಮಾರಾ' ಎಂಬ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಗಾಂಭೀರ್ಯದಿಂದ ಹಾಡಿ ಸಮಾರಂಭ ನೆರವೇರಿಸಿದರು. ಧ್ವಜಸ್ತಂಭ ನೆಟ್ಟ ಸ್ಥಳದ ಅಳತೆ-ಪಂಚನಾಮೆ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಕಾರಗಳು ನಡೆದವೆ.

ಶ್ರೀ ಕಲ್ಯಾಣಪುರಕರ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ಯಾಜಿ ಇವರ ಬುಧವಾರ ತಾ ೧೩ನೇ ಸಂಜೆ ಕಾರವಾರ ಜೈಲಿನಿಂದ ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಯಿತು. ರಾಜಶಾಸನದಂತೆ ಒಂದು ನೋಟೀಸು ಜಾರಿಮಾಡಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆ, ಯಾ ಚಳವಳಿಗೆ ಯಾವದೇ ಪ್ರಕಾರದಿಂದ ೧ ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡದಂತೆ ಇವರಿಗೆ ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಭಾಷಣ ಮಾಡಬಾರದು, ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಬಾರದು; ಧ್ವಜವಂದನ ಮಾಡಬಾರದು, ಇತ್ಯಾದಿ ಹುಕುಮುಗಳಾಗಿವೆ. ಇದೇ ಪ್ರಕಾರ ಕಾರವಾರದ ಶ್ರೀ ಹಳದೀಪುರಕರ ನಾಡಕರ್ಣಿ ಹಾಗು ಕಣ್ಣಪ್ಪನವರ ಶ್ರೀ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಹಾಗು ಭಟ್ಟರವರಿಗೂ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿ, ಅವರ ಮೇಲೂ ಇಂಥ ನೋಟೀಸುಗಳು ಜಾರಿಯಾಗಿವೆ. ಬಿಡುಗಡೆಯಾದವರಷ್ಟು, ನೋಟೀಸು ಜಾರಿಮಾಡಿದಷ್ಟು ಒಮ್ಮೆಗಲೇ 'ಶ್ರೀ ಕಲ್ಯಾಣಪುರಕರ ಮನೆಯವರು ಶುಕ್ರವಾರ ಸಂಜೆ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು. ಕಳ್ಳದರು ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಧರ ಬಾಳಗಿ ಇವರ ಮೇಲೆ ಬಂದು ನೋಟೀಸಾಗಿದ ಮೇಲ್ಕಾಣಿಸಿದಂತೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಸೇರಬಾರದಂತೆ ಹಾಗು ದಿನಾ ಮುಂಜಾವು-ಸಂಜೆ ಪೋಲೀಸರ ಕಡೆ ಹಾಜರಿ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದಂತೆ ಮುಂಜಾವು ೯ ಘಂಟೆಗೆ, ರಾತ್ರಿ ೭ ಘಂಟೆಗೆ ಅವರು ಹಾಜರಿ ಕೊಡಬೇಕಂತೆ! ಮಂಗಳವಾರ ಶ್ರೀ ಗೋಕರ್ಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಜನರು ಮೆರವಣಿಗೆಯಿಂದ ಹೋಗಿ ಉಪ್ಪುನೀರು ತಂದು ಉಪ್ಪಿನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡಿದರು. ಬೆಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಮನ್ನಾ ಮಾಡಿದ ಕಟ್ಟಿಗೆ ತಂದರು. ಹೊಳೆಗದ್ದೆ, ಧಾರೇಶ್ವರ, ಬಾಡ-ಗುಡೇಅಂಗಡಿ, ತಾಗಾರ ಗೋಕರ್ಣ ಮಾಸ್ಕೇರಿ, ಬಗ್ಗೋಣಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಆ ದಿನ ಉಪ್ಪಿನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವಾದ ಬಗ್ಗೆ ವಾರ್ತೆ.

ಈ ವಾರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟರಮಣ-ಶ್ರೀ ಶಾಂತೇರಿ-ಕಾಮಾಕ್ಷಿ-ಶ್ರೀ ಕಾಪ್ರಾ ಕಾಮಾಕ್ಷಿ ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಮಮೂರ್ತಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಕೀರ್ತನೆಗಳಾದವು.

ಹೊನ್ನಾವರ— ದಿನಾ ಪ್ರಭಾತ ಫೇರಿಗಳು ನಡೆಯಲಾರಂಭಿಸಿವೆ.

ಶ್ರೀ ದೇವರಾವ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಹಾಗು ಶ್ರೀ ಈಶ್ವರ ಕೇಶವ ಭಟ್ಟರವರು_ಕಾರವಾರ ಜೈಲಿನಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ-ಹೊಂದಿ ಬಂದರು. ಅವರ ಮೇಲೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ೧ ತಿಂಗಳ ವರೆಗೆ ಯಾವದೇ ಭಾಗ ಕೊಳ್ಳಬಾರದಾಗಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ರಾಜಶಾಸನದಂತೆ ವಿಧಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಪ್ಪಾ ಧನಶೆಟ್ಟಿ ಪ್ರಭೃತಿ ಸೊಲ್ಲಾಪುರದ ಪ್ರಮುಖರ ಶ್ರಾದ್ಧ ದಿನದ ನಿಮಿತ್ತ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿಯು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದಂತೆ ಇಲ್ಲಿ ಹರತಾಳವಾಯಿತು, ಉಪ್ಪಿನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವಾಯಿತು.

ಇಲ್ಲಿ ೧೦ ಜನರ ಪುರದ ಅರ್ಚಕರಾದ ವೇ॥ ಮೂ॥ ಗಿರಿ ಭಟ್ಟರವರು ಗುರುವಾರ ಸ್ವರ್ಗಸ್ಥರಾದರು. ಇವರು ಒಳ್ಳೇ ಶೀಲವಂತರಾಗಿದ್ದು, ಗೌಡಸಾರಸ್ವತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೇ ಆದರಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದರು. ಶ್ರೀ ದೇವರು ಇವರಿಗೆ ಸದ್ಗತಿಯನ್ನೀಯಲಿ!

ಬೈಲೂರ— ಇಲ್ಲಿಯ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಗುಡಿಯ ಕೂಟದ ಬಗ್ಗೆ ತಾ ೪ನೇ ಸೋಮವಾರ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಮಹಾಲ್ಕರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಬಿಟ್ಟರು! ರಾತ್ರಿ ೧೧ ಘಂಟೆಯೊಳಗೆ ಮಹಾಲ್ಕರಿಗಳು ಬಂದರು; ಫೌಜದಾರರು ಬಂದರು, ರೇಂಜರರು ಬಂದರು, ಶಿಬಂದಿ ಬಂತು! ಎಲ್ಲರೂ ಮುಹೂರ್ತಕ್ಕೆಂತಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆ ಹೊಂದಿದರು! ನಮಗೆ ಹರಿಯುವವರೊಳಗೆ ೧೫ ಮಂದಿ ಪೋಲೀಸರು. ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಧರ ಮಂಜುನಾಥಯ್ಯ ಬೈಲೂರ, ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ ಸೋಮ ನಾಡಕರ್ಣಿ ಹಾಗು ಡಾ॥ ಸಂಜೀವ ಬೈಲೂರ; ಗಣಪಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ ವಾಸುದೇವ ಕಾಮತ, ಶೀಗೆ ಇವರನ್ನು ಮುಂಜಾಗ್ರತೆಗಾಗಿ ಕರೆದೊಯ್ದರು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲದಾಗ್ಯೂ ಶ್ರೀ ನಾಡಕರ್ಣಿಯವರು ಹೇಳಿದರು, ಅವರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟರು. ಉಳಿದವರಿಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ, ಬೇಡವೋ? ಎಂಬುದಾಗಿ ಮಹಾಲ್ಕರಿಗಳು ಡಿ॥ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಿಗೆ ತಂತಿಯಿಂದ ಕೇಳಿದರು. ಡಿ॥ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಅವಶ್ಯವಿಲ್ಲವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಂತೆ ಅವರಿಗೆ ಸಂಜೆ ೪ ಘಂಟೆ ವರೆಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟರು. ಹೀಗೆ ಗಾಬರಿಯಾದ ಕಾರಣವೇನೆಂದು ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ.

ಗೋಚರವಿನ ಕುಕ್ಕುಕಂಪ್ಪ ಇಷ್ಟು ಬೆಟ್ಟು ಬಿದ್ದರು! ಪಂಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕರೆ! ನಮ್ಮ ಬೈಲೂರಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಮಂದಿ ದಂ!! ಕಣ್ಣಿದ್ದರೂ ಕತ್ತ ನೋಡಬಾರದೇ'

ಭಟಕಳ— ಜಿಲ್ಹಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಮುಖರಿಗೆ ರಾಜಶಾಸನದಂತೆ ನೋಟೀಸಿನ ಬಗ್ಗೆ ಹರತಾಳ ಹಾಗು ಮೆರವಣಿಗೆಗಳಾದವು.

ಊರಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳರ ಉಪಟಳ ಬಹಳ ಆದ ಮೂರ ೪-೫ ಕಡೆ ಕಳವುಗಳಾದವು. ಪೋಲೀಸರ ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ತಪಾಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೆಲ ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ಇಲ್ಲಿಯ ನಾರ್ಸಿ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಭಜನ ಸಪ್ತಾಹದ ಸಮಯ ಗಲಾಟೆಯಾಯಿತು. ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಅನಂತ ವಾಸುದೇವ ಶೆಟ್ಟಿ ಹಾಗು ಅಪ್ಪಣ್ಣ ಪದ್ಮಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ ಇವರಿಗೆ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಹುಕುಮಿನ ಮೇರೆಗೆ ಪೋಲೀಸರು ಸರೆಹಿಡಿದು ಚಿತ್ರಾಪುರ-ಶಿರಾಲಿ-ಬಟಕಳ ಪೇಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಗೆ ಬೇಡಿ, ಸೊಂಟಕ್ಕೆ ಹಗ್ಗ ಹಾಕಿ ಮೆರಸಿ ಭಟಕಳಕ್ಕೆ ಒಯ್ದು ಲಾಕಪ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಒಂದಿಟ್ಟರು. ಇಲ್ಲಿಯ ಆಸ್ಪತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರವಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಪೆಶಲ್ ಕೋರ್ಟು ನೇಮಿಸಿ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಸಂಬಂಧದ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಯಿತು. ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಆರೋಪಿಗಳಿಗೆ ಜಾಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಸಹ ಬಿಡಲೊಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಮಹಾಲ್ಕರಿಗಳಾದ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ವಿಚಾರಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ನ್ಯಾಯ ಸಿಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವಾಗಿಯೂ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಈ ಪ್ರಕರಣ ವರ್ಗಾಯಿಸಬೇಕಾಗಿಯೂ ಅರ್ಜಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟೇ ವಿಚಾರ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದೆ. ಈ ಆರೋಪಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಕೆಲಸಗಾರರು ಶ್ರೀ ಭಟ್ಟರು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೇವಕರು, ಅಪ್ಪಣ್ಣ ಶೆಟ್ಟರು ನಾಡ ವಸ್ತಿಯ ಜೈನ ಮೂರ್ತಿಗಳ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಮಹಾಲ್ಕರಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಕಮಿಶನರ ಕಡೆ ಅರ್ಜಿ ಮಾಡಿದವರು. ಇಲ್ಲಿ ವಿಚಾರದ ಸಮಯ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಜನರು ತಂಡ ತಂಡಗಟ್ಟಿ ಸೇರುತ್ತಿದ್ದರು.

ಶಿರಸಿ— ಇಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೇ ಕಳೆಯೇರುತ್ತಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಯ ಟೌನಿನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಸಂಘದ ಖಾದಿ ಭಂಡಾರ ಹಾಗು ಹುತಾತ್ಮ ರಾಮಚಂದ್ರ, ಸ್ವದೇಶೀ ವಸ್ತುಭಂಡಾರದ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರೂ ಆದ ಶ್ರೀ ಜೋಷಿ ನಾರಾಯಣರಿಗೆ ಶನಿವಾರ ಮುಂಜಾವು ೮ ಘಂಟೆಗೆ ಖಾದಿ ಭಂಡಾರದಲ್ಲಿಯೇ ಸೆರೆಹಿಡಿದು ಕುಮಟೆಯ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಕಾರವಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿದರು. ೩ ದಿವಸಗಳಿಂದ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರ ಪಹರೆ ಹಗಲಿರುಳು ಕಾವಲು! ಧಾರವಾಡದಿಂದ ಫೌಜದಾರರು ಇಲ್ಲಿ ಬಂದರು. ಶ್ರೀ ದಿವಾಕರ ರಂಗನಾಥರಾಯರಿಗೆ ೨ ದಿನಗಳ ನೋಟೀಸು ಹೊರಡಿಸಿದರು. ಶ್ರೀ ರಂಗನಾಥರಾಯರು ಇದಕ್ಕೊಪ್ಪಲಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ, ಆದಾಗ್ಯೂ ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆಯಲಿಲ್ಲ. "ನಾನು ಇದಕ್ಕೊಪ್ಪದ್ದರಿಂದ ಪ್ರದೇಶ, ನಾನು ಇದ್ದಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದೇನೆ, ನೀವು ಹ.ತಿ.ಕ.ವರೂ ಬಂದು, ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಖಟ್ಲೆ ನಡೆಯಿಸುವದೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ" ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ಹಿಡಿಯುವದು "ಹೀಗೆ ಅವರು ಫೌಜದಾರರಿಗೆ ಚೀಟಿ ಕಳುಹಿದರು, ಆ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿದು ಕಾರವಾರಕ್ಕೊಯ್ದರು. ಹಗಡೆಕಟ್ಟೆಯ ಶ್ರೀ ಮಂಜುನಾಥ ಹೆಗಡೆಯವರಿಗೆ ರವಿವಾರ ತಾ ೧೦ನೇಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿದು ಕಾರವಾರಕ್ಕೊಯ್ದರು. ಮಂಗಳವಾರ ಶ್ರೀ ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ನಾಯ್ಕರ ನೇತೃತ್ವದ ಕೆಳಗೆ ಜಂಗಲ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಪಥಕವು ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಕಚೇರಿಯಿಂದ ಹೊರಟಿತು. ಪೋಲೀಸರು ಜಂಗಲಿನ ಒಳ ನಿಂತು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಡಗಟ್ಟಿ ಹಿಂತಿರುಗಿರಿ ಎಂದರು, ಅವರು ಹಿಂತಿರುಗಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಯೇ ಕೂತಿರು. ಬೇರೊಂದು ಪಥಕ ಬೇರೊಂದು ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಇದೇ ಜಂಗಲು ಸೇರಿ ಗಂಧದ ಮರ ಕಡಕೊಂಡು ಒಂದು ಈ ಪಥಕಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತ ಪೋಲೀಸರು ೧ ಶ್ರೀ ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ನಾಯ್ಕ, ೨ ಶಿಗ್ಗ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾವ, ೩ ಗೋಪಾಲ ಭಟ್ಟ, ೪ ಹೆಗ್ಗರ ದತ್ತಾತ್ರೇಯ, ೫ ಹೊನ್ನಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ, ೬ ಅನಂತ ಪ್ರಭು, ೭ ಕೇಶವ ಕಾಮತ, ೮ ನಾರಾಯಣ ಭಾಗವತ, ೯ ಜನಾರ್ದನ ಪಂಡಿತ, ೧೦ ಗೋಪಾಲ ಪಂಡಿತ, ೧೧ ಹೆಗಡೆ ಕೃಷ್ಣ, ೧೨ ವೆಂಕಟ್ರಮಣ ಬಾಕಳಕರ, ೧೩ ನಾರಾಯಣ ಭಟ್ಟ, ೧೪ ವ್ಯಾಸರಾವ ಭಟ್ಟ, ೧೫ ದೇವು, ೧೬ ಗಣಪತಿ ಆಚಾರಿ ಹೀಗೆ ೧೬ ಜನರನ್ನು ಕೈದು ಮಾಡಿದರು. ಆ ದಿನ ಸಂತೆ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಊರತುಂಬ ಹರತಾಳವಾಯಿತು. ಶ್ರೀ ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ನಾಯ್ಕರಿಗೆ ಕಾರವಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿದರು. ೨-೩-೪ನೇಯವರ ಮೇಲೆ ಖಟ್ಲೆ ನಡೆದದ್ದು, ಉಳಿದವರಿಗೆ ಸಂಜೆಯ ವರೆಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟರು. ಬೋರ್ಡಿನ ಮೇಲೆ ಸುದ್ದಿ ಬರೆಯುವವರೊಬ್ಬರಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿದು ಬಿಟ್ಟರು, ರಾತ್ರಿ ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತವರೊಬ್ಬರಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿದು ಬಿಟ್ಟರು. ಹೆಗಡೆಕಟ್ಟೆ, ಹುಲೇಕಲ್ಲ, ತಾರಗೋಡ, ಮಂಚಿಕೇರಿ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಯವರು ಜಂಗಲ ಕಾಯಿದೆ ಭಂಗ ಮಾಡಿದರು. ಹೆಗಡೆಕಟ್ಟೆಯಿಂದ ೧ ಗಿರಿಯಪ್ಪ ಹೆಗಡೆ, ೨ ನಾರಾಯಣ ಹೆಗಡೆ, ೩ ನಾರಾಯಣ ಹೆಗಡೆ ಗದ್ದೆಮನೆ, ೪ ಈಶ್ವರ ಹೆಗಡೆ, ೫ ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರ ಹೆಗಡೆ ಇವರನ್ನು ಹಿಡಿದು ಇಲ್ಲಿ ತಂದು ಬಿಟ್ಟರು. ಇಸಳೂರಿನಿಂದ ೬. ಗಣಪತಿ ಭಟ್ಟ, ರಾಮಚಂದ್ರ ಹೆಗಡೆ, ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಭಟ್ಟ, ವೆಂಕಟ್ರಮಣ ಭಟ್ಟ, ಹೀಗೆ ನಾಲ್ವರಿಗೆ ಸೆರೆ ಹಿಡಿದು ಇಲ್ಲಿ ತಂದು, ಆರು ದಿವಸಗಳ ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟು ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಬಿಟ್ಟು ನಡೆಯಿತು, ಶನಿವಾರ ೧೬ನೇಗೆ ಸೇರಿ ಗಟ್ಟಿಗೆ ತರದೆ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ತೀರ್ಪು ಕೊಡದೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟರು, ಬಿಸ್ತರ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟರು ಎಂಬದನ್ನು ನೋಡಿ ಎಲ್ಲರೂ ಆಶ್ಚರ್ಯಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ!

ಇಲ್ಲಿಯ ಶ್ರೀ ಮಾರಿಯಮ್ಮ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಮೊಕ್ತೇಸರರ ಮೇಲೆ ಮಾರಿಗುಡಿಯ ಶ್ರೀ ಗಜಾನನ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಮೊಕ್ತೇಸರರ ಮೂಲಕ ವಕೀಲರು ನೋಟೀಸ ಕಳುಹಿದ್ದಾರೆ. "ಕಾಯಿದೆಭಂಗದ ಚಳವಳಿಗಾಗಿ ನೀವು ನಿಮ್ಮ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಪ್ರಾಂಗಣವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ, ಇದು ನಿಮ್ಮ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಶಿಸ್ತಿನ್ನು ಯಾಕೆ ನಿಲ್ಲಿಸಬಾರದು? ನಿಮ್ಮ ಜವಾಬನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಒಂದು ಕೊಡಬೇಕು" ಹೀಗೆ ನೋಟೀಸಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದಿತ್ತು. "ಜಾಮೀನಕ್ಕೆ ಏನೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ತಾವು ಇತ್ತ ಕಡೆ ಬಂದಾಗ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಜವಾಬು ಕೊಡುತ್ತೇವಾಗಿ" ಮೊಕ್ತೇಸರರು ಜವಾಬುಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ!

ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಸೆರೆ ಹಿಡಿದ ವರ್ತಮಾನ ಕೇಳಿ ನೆಲೆಮಾಂವಿನ ಶ್ರೀ ಹರಿಯ ಗಣಪ ಭಟ್ಟ ತಿಮ್ಮಣ್ಣ ಭಟ್ಟರವರ ಮಗಳಾದ ಲಕ್ಷ್ಮೀಬಾಯಿ-ಪರಬಾಯಿ ರವರು ಮಂಗಳವಾರ ಅಲಂಕಾರ ಸಹ ಮಾಡದೇ ೨೪ ತಾಸು ಉಪವಾಸ ಮಾಡಿ ಎರಡನೇ ದಿನ ಮಹಾತ್ಮರ ಭಾವಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಪೂಜೆ-ಆರತಿ ವಗೈರೆ ಮಾಡಿ ಭೋಜನ ಮಾಡಿದರು"

[೫ನೇ ಪಾನಿನ ಮೇಲೆ ಮುಂದರಿಸಿದೆ]

ಪೂರ್ವಾಪರ ಕಥೆ.

೩೭ ವರ್ಷದಿಂದ ಪ್ರಚಲಿಸಿದ್ದು

೯

ಸರಕಾರದ ಸ್ವೈಸ್ವತೆಯಾರಿ,

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರವೂ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರವೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯನ್ನು ಸದೆಬಡಿಯುವದಕ್ಕಾಗಿ ಸೈನ್ಯ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತಲಿರುವರು. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಿಂದ ಬ್ರಿಟಿಶ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ತರಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಸುದ್ದಿ ಹಬ್ಬಿತ್ತು. ಈ ಸಂಗತಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಶ ಸೈನಿಕರು ಹಡಗು ಹತ್ತಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬರುವದು "ಹೌದು, ಆದರೆ ಅವರು ಹೋಗುವಂತೆ ಬರುತ್ತಾರೆ, ಇಲ್ಲಿರುವವರ ಬದಲು ಮಾತ್ರ ಆಗಿದೆ. ಅವರು ಇಲ್ಲಿಂದು ಹೋಗುವವರಿಗೆ ಸ್ವದೇಶಕ್ಕೆ ಕಳಿಸುತ್ತಾರೆ" ಹೀಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಸಮಜಾಯಿಷಿಯು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿದರು. ಮುಂದಿನ ಚಳವಳಿಯ ಕಾರಣ ಅಮೇರಿಕೆಯ 'ಕ್ರಿಶ್ಚನ್' ಪತ್ರಿಕೆಯು ಬಯಲುಪಡಿಸಿರುವ ಸುದ್ದಿಯು ಏನೆಂದರೆ — ಬ್ರಿಟಿಶರಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಚಳವಳಿ ಮಾಡುವವರನ್ನೆಲ್ಲ ಸರಕಾರವು ಸೆರೆಹಿಡಿದು ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿ ಅವರ ಕೈಯಿಂದ ಉದ್ಯೋಗ ಮಾಡಿಸುವದು. ಅವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಯಾವದೇ ಸಂಬಂಧ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸುವದು. ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಯೋಜನೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇದಲ್ಲದೆ ಕೆಲವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತಗಳಿಗೆ ಕಳಿಸಿ [illegible] ಸಿಂಗಾಪುರದವರಿಗೆ ಸಂಯುಕ್ತಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಮುಂಬಯಿಯವರಿಗೆ ಗಡಿನಾಡಿನಲ್ಲಿ, ಸಂಯುಕ್ತಪ್ರಾಂತದವರಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಒಬ್ಬಿನಿತ್ಯವುದು. [illegible] ಪರ ಕಡೆಯಿಂದ ಸರಕಾರಿ ಭೂಮಿಯು ಮೇಲೆ ಬೇಸಾಯ ಮಾಡಿಸಿ ಸರಕಾರವು ಅವರ ಶ್ರಮವನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು. ೩-೪ ಲಕ್ಷ ಕೈದಿಗಳಿಗೆ ಸಾಲುವಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಸಂಪಾದಿಸುವ ಕಳೆಗಿಡ ಬೆಳೆಯುವ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಸರಕಾರವು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು. ಒಂದೊಂದು ಬೆಳೆಯ ಮೇಲೆ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸೈನಿಕರಿಗೆ ಸರಕಾರವು ಬೆಳೆಯ ಮೇಲೆ [illegible] ಸುಮಾರು ೧೦ ಸಾವಿರ ಸೈನಿಕರಿಗೆ ಈ ಕೆಲಸ ಒಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರಂತೆ.

[ಈ ಸಂಗತಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ೧ ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಪ್ರಕಟವಾಗಿತ್ತು. ಇದರೊಳಗೆ ವಿಸ್ತೃತ ಮಾತುಗಳು [illegible] ವದೆಂದು, ಈ ತನಕ ನಡೆದ ಸಂಗತಿ ಈ ಮುಂದೆ ನಡೆಯುವ ಸಂಗತಿಗಳ ಮೇಲಿಂದ ತಿಳಿಯುವದು]

ಕಸ್ಟಮ್ ತೆರಿಗೆ ತರುವ ಸರಕುಗಳ ಯಾದಿ

('ಯಂಗ ಇಂಡಿಯಾ' ಪತ್ರಿಕೆಯೊಳಗಿಂದ)

ಶೇಕಡಾ ೧೦೦ ರಿಂದ ೧೫೦ ರವರೆಗೆ ತೆರಿಗೆ ತೆರುವ ಸರಕು

ಸಿಗರೇಟು ಸಿಗಾರೇಟು

ಶೇಕಡಾ ೧೧೨||ಯಂತೆ—

ಪಿಕ್ಚರ್ ಚಿಮಣಿ ಎಣ್ಣೆ

ಶೇಕಡಾ ೭೦ರಂತೆ

ಅಂದಿನವುಗಳು ಒಳ [illegible] ಟೇಬಲ್ ಮೇಲೆ [illegible] ವಜ್ರದ ಆಭರಣ [illegible] ಸರಂಜಾಮು [illegible] ಸಾಮಾನು ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯ, ಸುವಾಸನೆ [illegible] ಯು ಸರಿ [illegible] ಸಾಮಗ್ರಿ ಎಣ್ಣೆ ಬೆಣ್ಣೆ ಬಿಸ್ಕಿಟ್ಸು-ಜಾಮ್ಸು ಮಸ (ಗುಪ್ತನಗಿಯ ಮುರಬ್ಬಾ-ಮೊದಲಾದವು) ಹಣ್ಣು ಹಂಪಲ ಸವ ಕೃತ್ರಿಮ, ಹೂವು, ಆಟಿಗೆ ಸಾಮಾನುಗಳು ಬಾಗಿಲು ಮುತ್ತಿನ ಚಪ್ಪಲಿ, ಉಡಿಗೆ ತೊಡಿಗೆ, ಮಣ್ಣಿನ ಪಾತ್ರೆ, ಗಾಜಿನ ಪಾತ್ರೆ, ಸಕ್ಕರೆ, ಕರ್ಪೂರ, ಕರಕುಶಲ ಸಾಮಾಯಿ ಗಡಿಯಾರ ವಾದ್ಯದ ಸಾಮಾನು, ಚಿನ್ನ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಜರತಾರಿ ಸರಿಗೆ

ಶೇಕಡಾ ೩೭||ಯಂತೆ

ಅಡಿಕೆ, ದಾಲ್ಚಿನ್ನಿ ಲವಂಗ ಜಾಯಿಕಾಯಿ ಜಾಪತ್ರಿ ಮೆಣಸು, ಪೆಟ್ರೋಲ ಒಂದಿ ಮೀನು, ಹಣ್ಣು-ಹಂಪಲು ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ಖರ್ಜೂರ, ಅಂಜೀರ ದ್ರಾಕ್ಷಿಹಣ್ಣು, ಬದಾಮು ಬೆಳ್ಳುಳ್ಳಿ ಹಿಟ್ಟು ಚಹ, ಕಾಫಿ ತಂಬಾಕು, ಹಾಗ ಸು ರೇಷ್ಮೆ ಕತ್ತರಿ [illegible] ನೊಡಲಾದ ಕರಕೌಶಲ ಸಾಮಾನು, ಚಿತ್ರ ಬೆಳ್ಳಿ ಸಾಮಾನು ಔಷಧ ರಸ [illegible] ಚರ್ಮ ಪದಮಾಡ [illegible] ಸಾಮಾನು

ಶೇಕಡಾ ೧೬ || ರಂತೆ

[illegible] ಮೊದಲಾದ ಮಾದಕ ಪದಾರ್ಥ [illegible] ಗಳಿಗೆ ೧೪ ರೂಪಾಯಿ [illegible] ಪ್ರತಿಗಾಡಿಯ [illegible] ಪಂಕ್ರಮಾಣ [illegible] ಕೇಳುವಿಯ ತೆರಿಗೆಯು ದೆ

ಸಾಮಾನ್ಯ [illegible] ಶೇಕಡ ೩೧ ರಂತೆ ತೆರಿಗೆ [illegible] ಪ್ರತಿವರ್ಷ [illegible] ೩-೭-೦ ರ ತೆರಿಗೆ ತೆರಬೇಕು

[illegible] ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಶ ಕ್ರಿಂ [illegible] ಮಾರಾಟದ ದೇಶಗಳಿಂದ ಬರುವ ಸರಕುಗಳ ಮೇಲೆ ತೆರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ]

ಮನೋಹರವಾದ ಕೂದಲನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಯಬೇಕು.

ಆದರೆ ಕೆಲವು ಸ್ತ್ರೀಯರು ಯಾವಾಗಲೂ ತಮ್ಮ ಕೂದಲುಗಳ ಅಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕೂದಲು ಮನೋಹರವಾಗಿರಬೇಕಾದರೆ, ನೀವು ದಿನಾ ಅವುಗಳ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡಬೇಕು. ಕೂದಲುಗಳನ್ನು ಅಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡಿದರೆ, ಅವು ಒಡೆಯುವ ಮತ್ತು ಉದುರುವವು. ನೀವು ಅವಕ್ಕೆ ಚಲೋ 'ಕೂದಲೆಣ್ಣೆ' ಕೊಡಬೇಕು. ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಕೂದಲೆಣ್ಣೆ ಯಾವದು?

ಕಾಮಿನಿಯಾ ಆಯಿಲ್. (ರಜಿಸ್ಟರ್ಡ್)

ದಿನಾ ಮುಂಜಾನೆ ಅರ್ಧ ಚಮಚೆ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಕ್ಕಬೇಕು. ತಿಕ್ಕಿದ ಕೂಡಲೆ ತಲೆಯ ಹೊಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಕೇಶರಂಧ್ರಗಳು ತೆರೆದು ಎಣ್ಣೆಯಿಂದ ತಲೆಗೆ ತಂಪು ದೊರಕಿ ಕೂದಲುಗಳ ಬೇರುಗಳಿಗೆ ಆಹಾರ ಸಿಗುವದು. ಹೀಗೆ ತಿಕ್ಕಿದ ಚೈತನ್ಯವು ಕೂದಲುಗಳಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿ ನಿಮ್ಮ ಕೂದಲ ಹಸನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ.

ಎಲ್ಲಾ ಔಷಧಿ ಅಂಗಡಿಕಾರರಲ್ಲಿ

ಈ ತೈಲವು ದೊರೆಯುತ್ತದೆ

ಅಥವಾ

ನಮಗೆ ಬರೆದು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ

ಬಾಟ್ಲಿ ೧ಕ್ಕೆ	ರೂ	೧—೦—೦
ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ	,,	೦—೬—೦
೩ ಬಾಟಲಿಗಳಿಗೆ		೨—೧೦—೦
ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ	,	೦—೧೪—೦

ನಿಮ್ಮ ಅಂಗಡಿಕಾರರಿಂದ

ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ

೧ ಔನ್ಸಿಗೆ	ರೂ	೩—೦—೦
ಪೆನಿಸಿಗೆ	,,	೧—೪—೦
ಡ್ರಾಪಿಗೆ	,,	೦—೧೪—೦
ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ	,,	೦—೬—೦

ಒಟ್ಟೋ-ದಿಲ್ ಬಹಾರ

[illegible] ಮರೆಯಬೇಡಿರಿ

" ಹೂದೋಟವೆಲ್ಲ ಒಂದೇ ಬಾಟ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ".

ಒಂದು ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಬಹುದು ಎಲ್ಲಾ ಹೂವುಗಳ ಸುವಾಸನೆಯನ್ನು ಒಂದೇ ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯದಿಂದ ಸಂಪಾದಿಸಬಹುದು ಅದ್ಭುತವು.

ಒಟ್ಟೋ-ದಿಲ್ ಬಹಾರ್! (ರಜಿಸ್ಟರ್ಡ್)

ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸುಗಂಧ ದ್ರವ್ಯಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಹೂವಿನ ಸಹಜ ಪರಿಮಳವಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಆಲ್ಕೋಹೋಲು ಯಾನೆ ಮದ್ಯವು ಸೇರಿರುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಹೂವಿನ ಸಹಜ ಪರಿಮಳವನ್ನು ಈಗ ನಾವು ಒಟ್ಟೋ-ದಿಲ್ ಬಹಾರದಿಂದ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಹೂವಿನ ಸುಗಂಧವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಪರ್ಶವಿಲ್ಲ

THE ANGLO INDIAN DRUG & CHEMICAL CO.
POST BOX 2082 BOMBAY No

ಮ॥ ಗಾಂಧಿಯವರ

ಗೀತಾ-ಬೋಧ.

ಲೇ — ಶ್ರೀ॥ ಹನುಮಂತರಾವ ವಾಂಜರೇಕರ

ಆತ್ಮಸಂಯಮ-ಯೋಗ.

೬ನೇ ಅಧ್ಯಾಯ

ಶ್ರೀ ಭಗವಾನನು ಹೇಳಿದ್ದು —

ಕರ್ಮಫಲವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕರ್ತವ್ಯಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡುವ ಮನುಷ್ಯನು [illegible] ಯೋಗಿ [illegible]. [illegible] ಬಿಟ್ಟು [illegible] ಸಂನ್ಯಾಸಿಯಾಗಲಾರನು. [illegible] ಸಂಕಲ್ಪಗಳನ್ನು [illegible] ಯೋಗವು [illegible] ಕರ್ಮ [illegible] ಸಾಧನವಾಗಿರುವದು, [illegible] ಯೋಗಾರೂಢನಾಗಿ [illegible], ಅಂದರೆ ಅವನ ಸಂಕಲ್ಪಗಳಲ್ಲಿಯೇ [illegible] ಬಂದಿರುತ್ತದೆ.

ಯಾವಾಗ ಮನುಷ್ಯನು ಇಂದ್ರಿಯ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ, ಕರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಸಂಕಲ್ಪಗಳನ್ನು [illegible], ಎಂದು [illegible] ಅವನು [illegible].

ನಮ್ಮ ಉದ್ಧಾರವನ್ನು ನಾವೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು [illegible] ನಮ್ಮ [illegible] ನಾವೇ, ನಮ್ಮ [illegible] ನಾವೇ [illegible] ಅವನ [illegible].

ಮನಸ್ಸನ್ನು [illegible] ಗಳನ್ನು [illegible] ಕಾಣುತ್ತಾನೆ.

[illegible] ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು [illegible] ಯೋಗಿ [illegible] ಅಂಥವನು [illegible] ಬೇಕು [illegible] ಯೋಗಿಯು [illegible] ಇರುತ್ತಾನೆ.

ಈ [illegible] ಮಾಡುವವನಿಗೆ ಅಥವಾ [illegible] ಮಾಡುವವನಿಗೆ [illegible] ಇಲ್ಲ [illegible] ನಿದ್ರೆ [illegible] ಒಂದೊಂದು ದಿವಸ [illegible] ಉಪವಾಸ ಮಾಡುವದು ಒಂದು ದಿವಸ [illegible] ಮತ್ತೊಂದು ದಿವಸ ಜಾಗರಣೆ ಮಾಡುವದು, ಒಂದು ದಿವಸ [illegible] ಮಾಡುವದು [illegible] ದಿವಸವನ್ನು [illegible] ಕಳೆಯುವದು [illegible] ಯೋಗದ ಲಕ್ಷಣಗಳಲ್ಲ. ಯೋಗಿ [illegible] ಎಲ್ಲ ಕಾಮನೆಗಳನ್ನು ಅವನು [illegible] ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕು [illegible] ದೀಪ [illegible] ಇರುತ್ತದೆ [illegible]

[illegible] ಅವನನ್ನು [illegible] ಪ್ರಿಯ [illegible] ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ತನ್ನಲ್ಲಿ [illegible] ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಯಾಕಂದರೆ ಅವನು ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿ [illegible] ನನ್ನಲ್ಲಿ [illegible] ಅವನ [illegible] ಅವನು [illegible] ಅವನ [illegible] ಇಲ್ಲ.

ಅರ್ಜುನ ನನಗೆ [illegible] — [illegible] ಹೇಗೆ? [illegible] ಮನಸ್ಸನ್ನು [illegible], ಇಂಥ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಒಂದು, ಹೇಗೆ [illegible]?

[illegible] —

[illegible]

[illegible] —

[illegible] ಅವನ [illegible]

[illegible] —

[illegible]

[illegible] ಬರೆಯುವದು

[illegible]
[illegible] ಪ್ರಕಾಶಕ
ತಾ. ೧೬-೧-೩೨

ಜಾಹೀರ ನೋಟೀಸು.

[illegible] ನಾನು [illegible] ಈ ನೋಟೀಸಿನ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸುವದೇನಂದರೆ —

[illegible] ತಾ. ೧—೧—೧೯೩೨ ರ [illegible]

ಶ್ರೀಧರ ರಾಮಕೃಷ್ಣ [illegible], [illegible]

The Bombay Provincial
Cooperative Insurance
Society Ltd

9 *B[illegible]house L[illegible]n* Fort, Bomb[illegible]

Chief Organisers for the Presidency

JANI, KULKARNI & CO.

ಈ [illegible] ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

[illegible]

[illegible]

[illegible] ಕಾರವಾರ

ಬಿ. ಎಮ್. ಕುಲಕರ್ಣಿ,
ರಾಜಬಾಗ ಕಾರವಾರ

ದಿ ಕೆನರಾ ಬುಕ್ ಬೈಂಡಿಂಗ ಹೌಸ

ಉತ್ತಮ ಕೆಲಸ! **ಯೋಗ್ಯ ದರ!!**

ಇಲ್ಲಿ ಫುಲ್ ಲೆದರ, ಹಾಫ ಲೆದರ, ಫುಲ್ ಕ್ಯಾಲಿಕೊ, ಹಾಫ ಕ್ಯಾಲಿಕೊ, ಸಾದಾ ಇತ್ಯಾದಿ ಬೈಂಡಿಂಗ ಕೆಲಸಗಳು ಮಾಡಿಕೊಡಲ್ಪಡುವವು, ಬೇರೆ ಬೈಂಡಿಂಗದ ಮೇಲೆ ಬಂಗಾರದಂತೆ ಹೊಳೆಯುವ ಗಿಲ್ಟ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಕೊಡಲ್ಪಡುವವು. ಮತ್ತು ಆಫೀಸ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಪೋರ್ಟಫೋಲಿಯೋ, ಫೈಲ್ಸ, ಬ್ಲೋಟಿಂಗ ಪ್ಯಾಡ ವಗೈರೆ ತಯಾರಿಸಿ ಕೊಡಲ್ಪಡುವವು. ಕಂಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟ ಬೈಂಡಿಂಗ [illegible] ದರಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಎಲ್ಲ [illegible] ಕೆಲಸಗಳು [illegible] ಕ್ಕೆ [illegible]

ಕಾಯಿದ ಪುಸ್ತಕಗಳು, ಹಳೆ ಪುಸ್ತಕಗಳು [illegible] ಬೈಂಡ ಮಾಡಿ ಕೊಡಲ್ಪಡುವವು.

ಪ್ರೊಪ್ರೈಟರ- ದಿ ಕೆ ಪ್ರೆ [illegible] ಕುಮಟಾ

ರಂಗಕಲಾ ವಿಜ್ಞಾನ.

[illegible] ಜರ್ಮನ್ ರಂಗು [illegible] ರಂಗು [illegible] ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ [illegible]

ಪತ್ತೆ ಸಿ ಜೇ. ಹಾಡೋತಿ.
ಸೊಲ್ಲಾಪುರ.

'झंडु'

द्राक्षासव- – मृद्विकारिष्ट – शारंगधर म. अ १०

रामबाण औषध

सर्दि	खोकलविणारें
भूक	वाढविणारें
शौच्याम साफ करणारें	
झोप	आणणार
शक्ति	देणारें
तेजस्वीपणा	आणणारें

रुचिकर पेय

किंमत- एक रतलास १॥ रुपये

झंडु फार्मास्युटिकल वर्क्स लिमिटेड
मुंबई नं: १४

तीर्थहळ्ळी एजंट पंडित आणी कंपनी,
सिर्सि एजंट एस एल. धाकप्पा आणि ब्रदर्स
हुबळी एजंट तिप्पण्णा क्षत्रि, भुसपेठ

ಸತ್ಯದ ಜಗತ್ತು] ೧೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಇನಾಮು. [ಅದನು ನೋಡೋಣ!

ಮಿರಜೆಯಲ್ಲಿಯ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವೈದ್ಯ ಕಾಪಸೆ ಇವರ ೪೦ ವರ್ಷ ವಾಪರಿಸಿದ

ಅಲ್ಪವಯ
ಸ್ಸಿಗೆ ಕ್ಷೀಣ
ರಾಗಬೇಡಿರಿ

ಧಾತುಪೌಷ್ಟಿಕ ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿವರ್ಧಕ
ರಜಿ] ವಜ್ರಾಂಗ ಸುಂದರಪಾಕ. [ಸ್ಪರ್ಧ

ಧಿಕ್ಕರಿಸಿದರೆ
ಕ್ಷೀಣತೆ
ಕಾಯಂ
ಉಳಿವುದು

[illegible] ಸ್ವಪ್ನಾವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಹೋಗುವ ಧಾತು, [illegible] ಸ್ತ್ರೀ ಸಂಭೋಗದಿಂದ ಇಂದ್ರಿಯ ನಷ್ಟ [illegible] ಸ್ತ್ರೀಗೆ ಸ್ಪರ್ಶ ಮಾಡಿದ [illegible] ಗಳು [illegible] ಧಾತು [illegible] ಉಷ್ಣತೆ, ಪಿತ್ತಾಂಶ [illegible] ಸೊಂಟ ಹಿಡಿದು [illegible] ಕ್ಷೀಣತಾ [illegible] ರೋಗಗಳು [illegible] ಸ್ತಂಭನ ಶಕ್ತಿ [illegible] ಇದರಿಂದ [illegible] ಸ್ತ್ರೀ ರೋಗ ನಿವಾರಣ ಚೂರ್ಣವನ್ನು [illegible] ರೋಗಗಳು [illegible] ಪೂರ್ಣ ಗುಣವಾಗಲು [illegible] ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟವರ ಹೆಸರು [illegible] ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ [illegible]

ಸ್ತ್ರೀ ರೋಗ ನಿವಾರಣ ಚೂರ್ಣ.

[illegible] ಗಂಟೆ ಗಂಟೆ [illegible] ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ [illegible] ಗರ್ಭದಾರಣೆ [illegible] ಗರ್ಭ [illegible] ರೋಗಗಳು [illegible] ಎರಡನೇ ಲಗ್ನವಾಗುವ [illegible] ವರ್ಷದ ಸ್ತ್ರೀಯು [illegible] ದಿವಸ [illegible] ಪೂರ್ಣ ಗುಣವಾಗಿ [illegible]

ಸಂತತಿಪ್ರತಿಬಂಧಕ ಗುಳಿಗೆಗಳು.

[illegible] ಯಾವ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಗರ್ಭದಾರಣೆ [illegible] ಶಕ್ತಿ [illegible] ಮತ್ತು [illegible] ಯಾವ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಭಯಂಕರ [illegible] ಸಂತತಿ [illegible] ಯಾರಿಗೆ [illegible] ಅವರಿಗೆ [illegible] ಸಂಸಾರ ಸುಖದಲ್ಲಿಯೂ [illegible] ಗರ್ಭಧಾರಣೆ [illegible] ಪೂರ್ಣ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ [illegible] ಪೂರ್ಣ ಗುಣ [illegible] ನಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ [illegible]

ಮಾಲಕ:— ವೈದ್ಯ ವ್ಹಿ. ಎಸ್. ಕಾಪಸೆ, ಮು ಪೋ ಮಿರಜ. M S M

ಸುಲಭ ಕ್ರಯ! ಡಾಕ್ಟರ ಜೇ ಬೀ ಯವರ ಸುಗಂಧಿ ನಶ್ಯದ ಪುಡಿ. ಸುಲಭ ಕ್ರಯ!!

ಲೋಕಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಈ ಸುಗಂಧ ನಶ್ಯದ ಪುಡಿಯು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟು ಸಾವಿರಾರು ಮಂದಿಗಳು ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ, ಸಾವಿರಾರುಗಳಾಗಿ ಯೋಗ್ಯತಾಪತ್ರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವರು. ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಈ ನಶ್ಯದ ಪುಡಿಯಿಂದ ಸ್ವಸ್ಥವಾಗುವ ವ್ಯಾಧಿಗಳು ಯಾವವೆಂದರೆ— ಪೀನಸ, ಒಂಟಿತಲೆನೋವು ತಲೆಯಲ್ಲಿಯ ರೋಗಗಳು, ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗತಕ್ಕ [illegible] ವ್ಯಾಧಿಗಳು, ಜಲದೋಷ ಮುಂತಾದ ವ್ಯಾಧಿಗಳು ಪರಿಹಾರವಾಗುವವಲ್ಲದೆ ಕಂಠಕ್ಕೆ [illegible] ವ್ಯಾಧಿಗಳನ್ನೂ ಸ್ವಸ್ಥಪಡಿಸಿ ಜ್ಞಾಪಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಮಾರು. ಬೆಲೆಯ ಸಾಧಾರಣ ನಶ್ಯದ ಸಂಗಡ ಈ ಸುಗಂಧ ನಶ್ಯದ ಪುಡಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಚಿಟಿಕೆಯನ್ನು ಮಿಶ್ರಯಿಸಿದರೆ ಎಲ್ಲವೂ ಪರಿಮಳವಾಗುವದು. ಇದನ್ನು ಅನೇಕ ಪ್ರಭುಗಳು ತಮ್ಮ ಗೃಹದಲ್ಲಿ ಕುಟುಂಬ [illegible] ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮಾದರಿ ಸೀಸೆ ಪ್ಯಾಕೆಟ ಕಳಿಸಲಾರೆವು, ಬಟ್ಟಿ ಒಂದಕ್ಕೆ ಕ್ರಯ ರೂ ೦ ೪ ೦. ವ್ಹಿ ಪಿ ೪ ಆಣೆ ಡಜನ್ ೧ ಕ್ಕೆ ರೂ. ೩-೬-೦. ವ್ಹಿ ಪಿ. ೦-೮-೦ ಮಾಡಿ ನಿಮ್ಮ ಹೆಸರನ್ನೂ, ಅಡ್ರೆಸನ್ನೂ ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಪತ್ತೆ, ಗುರುಬಸವ ಅಂಡ್ ಕಂಪನಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಪೋ. ಬಾ ೫೧೦, ಜಾರ್ಜಟೌನ, ಮದರಾಸ

Reg No. B 1270

Monday, 25th January, 1932.

ವರ್ಷ ೧೭

ಪತ್ರದ ವರ್ಗಣಿ.

ಮುಂಚೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟರೆ
ರೂಪಾಯಿ 2-4-0.
[illegible]
ರೂ. 3-0-0
ವ್ಹಿ. ಪಿ. ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ ಸೇರಿ
ರೂಪಾಯಿ 3-3-0
ಬಿಡಿ ಸಂಚಿಕೆಗೆ 0-1-0
ಹಳೇ ಸಂಚಿಕೆಗೆ 0-2-0

ಕಾನಡಾವೃತ್ತ.

THE KANARA NEWS.

नरपतिहितकर्ता द्वेष्यतां याति लोके जनपदहितकर्ता त्यज्यते पार्थिवेन्द्रैः ।
इति महति विरोधे वर्तमाने समाने नृपतिजनपदानां दुर्लभः कार्यकर्ता ॥

ಪ್ರತಿ ಸೋಮವಾರಕ್ಕೆ ಹೊರಡಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಸಂಚಿಕೆ ೧೪

ಜಾಹೀರಾತುಗಳ ದರ
ಕನ್ನಡ ಇಂಗ್ಲೀಷ ಪ್ರತಿ
ಇಂಚಿನ (೧೪ ಎಮ್ ಅಗಲ)
[illegible] ರೂ. [illegible]
ಆ ನಂತರ ಪ್ರತಿಸಾಲಿಗೆ 0-2-0
[illegible]
[illegible]

[illegible]

—(ಕುಮಟಾ— ಕಾನಡಾವೃತ್ತ, ಸೋಮವಾರ, ತಾರೀಖು ೨೫ ನೆ ಮಾಹೆ ಜನವರಿ ಸನ್ ೧೯೩೨ನೇ ಇಸವಿ.)—

ಉತ್ತಮ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಬೇಕೇ?

ಹಾಗಾದರೆ ಶ್ರೀ ಚಿತ್ರಶಾಲಾ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆಯ ೧ [illegible] — [illegible] ೨ [illegible] — [illegible] ೪ ವಿಚಿತ್ರ ಸಂಸಾರ — [illegible] ಈ ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ತರಿಸಿ ಓದಿನೋಡಿ ಖಾತ್ರಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿರಿ

ಮಹಾಸಾಧು ತುಕಾರಾಮ ಬುವಾ ಚರಿತ್ರ, ಶ್ರೀ ಸಮರ್ಥ ರಾಮದಾಸರು- ಚರಿತ್ರ [illegible] ಈ ಚರಿತ್ರಾತ್ಮಕ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಹಾಗೂ ಕಲ್ಪನಿಗೆ ಕಾಣಿಕೆ- [illegible] ಎಂಬ ಸುಮನೋಹರ [illegible] ಕಾದಂಬರಿಯು [illegible]

ಇವಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪೌರಾಣಿಕ, ಮತ್ತು ಪತ್ತೇದಾರಿ ಕಥಾ, ಕಾದಂಬರಿ, ನಾಟಕಗಳು, [illegible] ಪುಸ್ತಕಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ [illegible] ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗೆ ಬರೆಯಿರಿ

ವಿಳಾಸ — ಬಿ. ಪ. ಕಾಳೆ, ಮಾಲಿಕ,
ಶ್ರೀ [illegible] ಪ್ರೆಸ್ ಮತ್ತು ಗ್ರಂಥಮಾಲಿ
[illegible] ಆನಂದವನ. [illegible]

ದಿ ಪ್ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿ ಲ್ಯಾನ್
ಇನ್ಸೂರನ್ಸ ಕಂಪನಿ, ಲಿಮಿಟೆಡ

ಹೆಡ್ ಆಫೀಸ — ಯೋರ್ಕ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್
ಹೋರ್ನಬಿ ರೋಡ, ಫೋರ್ಟ, ಮುಂಬಯಿ.

ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ತರದ ಜೀವವಿಮೆ ಇಳಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ

“ಇಂಡಿಯನ್ ಇನ್ಸೂರನ್ಸ ಜರ್ನಲ್” ಎಂಬ ಹಿಂದೀ ವಿಮೆ ವಿಷಯಕ ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ [illegible]— ಪ್ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿ-[illegible] ವಿಮೆ ಕಂಪನಿಯು [illegible] ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ [illegible] ಯತ್ನಿಸುತ್ತದೆ [illegible] ಪ್ರಥಮ ವರ್ಷದ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ನಡಿಸಿದ ಕಂಪನಿ [illegible] ಈ ಕಂಪನಿಗೆ [illegible]”

ಏಜನ್ಸಿ ಶರ್ತು ತಿಳಕೊಳ್ಳುವವರು
ಹೆಡ ಆಫೀಸಿಗೆ ಬರಕೊಳ್ಳಿ

The Canara Industrial & Banking Syndicate, Ltd.

Head Office — UDIPI.

Branches — BRAHMAVAR KUMTA & KARWAR

ದಿ ಕೆನರಾ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಎಂಡ್ ಬೇಂಕಿಂಗ ಸಿಂಡಿಕೇಟ, ಲಿಮಿಟೆಡ್.

Laxmi Provident Deposit.: ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಆಪನ್ನಿಧಿಯು,

ನಿಮ್ಮ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯದ ನಿಸ್ಸಹಾಯಕತ್ವದ ಕಾಲಕ್ಕಾಗಿ, [illegible] ನಿಮ್ಮ ಮಗಳ ಮದುವೆಗಾಗಿ, [illegible] ನಿಮ್ಮ ಮಗನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ [illegible] ಮಾಡುವಿರಿ? ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಆಪನ್ನಿಧಿಯು—

[illegible] ನಮ್ಮ ಬೇಂಕಿನ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಆಪನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ [illegible] ೧೦ ವರುಷ [illegible] —

ಹೇಗೆ,

ರೂ	[illegible]/—	೧೦ ವರುಷಗಳಲ್ಲಿ	ರೂ	[illegible]/—
”	೧೦/—	೧೦ ”	”	[illegible]/—
	೧೦೦/—	೧೦ ”	”	[illegible]/—
”	[illegible]/—	೧೦ ”	”	[illegible]/—

ಇಂತೆಯೇ

[illegible]

Kumta.
16—3—1931

A. S. KINI
Agent. KUMTA BRANCH
The Canara Industrial & Banking Syndicate Ltd. KUMTA

EAST & WEST INSURANCE CO., LTD. BOMBAY.

ಈಸ್ಟ ಎಂಡ್ ವೆಸ್ಟ ಇನ್ಸೂರನ್ಸ ಕಂಪನಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಮುಂಬಯಿ.

(ಸರಕಾರಿ [illegible] ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಗೆ ರಜಿಸ್ಟರಾದದ್ದು)

ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹಿಂದೀ—ಕಂಪನಿ!

[illegible] ನಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದು,

[illegible] ಪ್ರಿಮಿಯಮ್‌ದಿಂದ [illegible]
ಈ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ [illegible]!

ಈ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ವಿಮೆಯನ್ನು [illegible]
ಮುಂದಿನ [illegible] ವಿಮೆಯ ಸಂಪೂರ್ಣ [illegible] ಸಿಗುವದು ”
ಈ ಕಂಪನಿಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಲ್ಲದಲ್ಲಿ, [illegible] ಹಾಗು [illegible]
ಬೇಕಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ [illegible] ಕೊಡಲ್ಪಡುವದು

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪತ್ತೆಗೆ ಬರೆಕೊಳ್ಳಿರಿ

ಕುಮಟಾ,
ತಾ. [illegible]

ಪಿ. ಎಸ್. ಶ್ಯಾನಭಾಗ ಎಂಡ್ ಬ್ರದರ್ಸ್,
ಉತ್ತರ-ಕನ್ನಡ, ಬೆಳಗಾಂವ, ವಿಜಾಪುರ, ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಹೆಗಳ
ಮುಖ್ಯ ಏಜಂಟರು

ಜಾಹೀರ ನೋಟೀಸು.

ಕುಮಟಾ ಸಬೊಡಿನೇಟ್ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ

ದಾವಾ ನಂ [illegible]-೧೯೩೧ ಸಿ|| ಪ್ರ. ಕೋ. ೧ ನೇ ಸೂ [illegible] ಸಿ|| ಪ್ರ|| ೧ ನೇ ರೂಲಿನ ಪ್ರಕಾರ ವಾದಿಯ ಕಡೆ ಅರ್ಜಿ ಮಂಡ್ರ.—

ಪ್ರಸ್ತುತ ದಾವೆಯು ಸ್ವರೂಪದ ವಾದಿಗಳನ್ನ ಪ್ರತಿವಾದಿಯ ಎಲ್ಲ ಧನಕೊ ಜನರ ತರ್ಫೆ ಸಿ. ದ *Representative* ದಾವೆಗಳ [illegible] ಮಾಡತಕ್ಕೊಂಡು ಕೋರ್ಟು [illegible] ದ್ಯ ಪ್ರಸಿಜರ್ ಕೋಡ್ [illegible] ಕಲಂ [illegible] ರಲ್ಲಿ ವಿಧಿಸಿರುತ್ತದೆ ಸದ್ರಿ ಕಲಂ [illegible] ಅರ್ಜಿ ಪ್ರಾರ್ಥ [illegible] ಕಡೆಯಾಗದ [illegible] ದಾವೆ [illegible] ಕ್ಯಾವೆಗೂ [illegible] ಸರಿಯಾಗಿ ಈ ದಾ [illegible] ನಡೆಯ [illegible] ಅನುಕೂಲವಾಗ [illegible] ದಾವೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಮಾಡುವದು ಅವಶ್ಯ [illegible] ವಾದಿರ [illegible] ರ ಸಮಜೂತಿಯಿಂದಾದ ತಪ್ಪು ಕ್ಷಮಿಸಿ ದಾವೆಯ ಅರ್ಜಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗೆ [illegible] ಸಿದಂತೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿ ದಾವೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಬೇಕು.

(ಅ) ದಾವೆಯ ಟೈಟಲಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿವಾದಿಯ [illegible] ಕುಮಟಾ [illegible] " ಎಂಬುದರ ಮುಂದೆ "ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಬಗ್ಗೆ ೨ ನೇ ಪ್ರತಿವಾದಿಯ ಜೇರ ಧನಕೋರ ಜನರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಎಂತ ಸೇರಿಸಬೇಕು

(ಆ) ದಾವೆಯ [illegible] ನೇ ಕಲಮಿನಲ್ಲಿ '೧ ನೇ ಪ್ರತಿವಾದಿಗೆ [illegible] ಈ ವಾದಿಯ ಡಿಕ್ರಿ ಹಣಕ್ಕೆ ಮೋಸ ಮಾಡುವ ಇರಾದೆಯಿಂದ [illegible] ರುತ್ತದೆ, ಎಂಬುದರ ಬದಲು "೧ ನೇ ಪ್ರತಿವಾದಿಯ [illegible] ವಾದಿಯ ಡಿಕ್ರಿ ಹಣವಿ' ೨ ನೇ ಪ್ರ|| ಯು ಜೇರ ಧನಕೋರ ಜನರಿಗೆ ಮೋಸ ಮಾಡುವ ಇರಾದೆಯಿಂದ [illegible] ತ್ತದೆ' ಎಂತ ದುರುಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು

ಅದೇ ಕಲಮಿನಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ " ವಕ್ಷಮಾಣ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ವಾದಿರು ಮೇಲ್ಕಂಡ ಡಿಕ್ರಿ ಹಣವಿನ ವಸೂಲಿ ಬಗ್ಗೆ ಜಪ್ತಿ ಲಿಲಾಂವ ಮಾಡಲು ಹಕ್ಕು ದಾರರೆಂದು ಡಿಕ್ಲೇರೇಶನ ಮಾಡಿ [illegible] ದಲು " ವಕ್ಷಮಾಣ ಆಸ್ತಿಯನ್ನ ವಾದಿರು ಮೇಲ್ಕಂಡ ಡಿಕ್ರಿ ಹಣವಿನ ವಸೂಲಿ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ೨ ನೇ ಪ್ರ|| ಯ ಜೇರೆ ಧನಕೋರು ತಮ್ಮ [illegible] ವಸೂಲಿ ಬಗ್ಗೆ ಜಪ್ತಿ ಲಿಲಾಂವ ಮಾಡಲು ಹಕ್ಕುದಾರರೆಂದು ಡಿಕ್ಲೆರೇಶನ್ ಮಾಡಿ " ಎಂಬುದನ್ನು ಸೇರಿಸಬೇಕು

(ಇ) ೭ (ಅ, ಕಲಂನಲ್ಲಿ " ವಾದಿರು ಪಡಕೊಂಡ ಡಿಕ್ರಿ ಹಣವಿಗೆ ಜಪ್ತಿ ಲಿಲಾಂವ ಮಾಡಲು ಪಾತ್ರವೆಂತ ಡಿಕ್ಲೆರೇಶನ್ ಮಾಡಿ " ಎಂಬ ಶಬ್ದ ಸಮುದಾಯದ ಬದಲಾಗಿ ವಾದಿರು ಪಡಕೊಂಡ ಡಿಕ್ರಿ ಹಣವಿಗೆ ಜಪ್ತಿ ಲಿಲಾಂವ ಮಾಡಲು ಪಾತ್ರವೆಂತಲೂ ೨ ನೇ ಪ್ರತಿವಾದಿಯ ಇತರೇ ಧನಕೋರ ಜನರಿಗೆ ೩ [illegible] ಪಾತ್ರವೆಂತಲೂ ಡಿಕ್ಲೆರೇಶನ್ ಮಾಡಿ ' ಎಂಬ ಶಬ್ದ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು

ಈ ರೀತಿ ದಾವೆ ದುರುಸ್ತಿ ಮಾಡಿ ಮುಂದರಿಸಬೇಕಾಗಿ ವಿನಂತಿಯು ಇದೆ

Drafted ಕುಮಟಾ, ತಾ 12 1 1932

Sd K U Bhat, Pl

Sd/ S S Shanbhag } for self & all
Sd/ P S Shanbhag } other undivided
coparcener Plffs

ನಾನು ಪ್ರತಿ [illegible] ಗಿ ಹಾಜರಾಗಿ [illegible] ಡಿಕ್ರಿ [illegible] ಸನ್ನ (ಸ್ವಂತ) ಮಾಹಿತಿಯಂತೆ [illegible] ಅದು [illegible] ಸತ್ಯವಿರುತ್ತದೆ [illegible] ಕಪಟ [illegible]

Sd/ P S Shanbhag |

No objection to amend
Sd, G G Shastri

Order.

Granted the necessary amendment be made permission to sue in a representative capacity is given notice to be given by publication in local paper "Kanara Vritta" Plff to bear the necessary expenses himself on account of his want of diligence & promptness. Costs of the adjournment & of this application on him Deft to put in his W S on next adjourned date 1 1 32

Sd C. S D.
Subjudge

ನಿ [illegible] ನೇ ಪ್ರ [illegible] to note

ಸದ್ರಿಯು [illegible] ನವರ [illegible] ಹಾಗೂ ೨ ನೇ ಪ್ರ [illegible] ಕುರಿತು [illegible]

ಮ್ಯಾನೆ [illegible]

Seen

Sd/ G G Shastri
Pleader

"True Copy"
M. K. Shirali,
Clerk of the Court

ಕುಮಟಾ ಸಬೊರ್ಡಿನೇಟ ಜಡ್ಜ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ
ದಾವಾ ನಂ [illegible]—೧೯೩೦

೧ ವೆಂಕಟರಮಣ [illegible] ಶಾನಭಾಗ [illegible] ಶಾನಭಾಗ, [illegible] ಪ್ರಭಾಕರ [illegible] ಶಾನಭಾಗ [illegible] ಶಾನಭಾಗ, [illegible] ಶಾನಭಾಗ [illegible] ೩ ವೆಂಕಟೇಶ [illegible] ಶಾನಭಾಗ [illegible] ೭ ನಾರಾಯಣ ರಾಮ ಶಾನಭಾಗ [illegible] ೮ ನರಸಿಂಹ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ರಾವ ಶಾನಭಾಗ, [illegible]

೯ ಅ| ನಾಗಪ್ಪ [illegible] } [illegible] ಶಾನಭಾಗ } ವಾದಿರು
೧೦ ಅ| ವೈಕುಂಠ [illegible]
೧೧ ಅ| ಎರಡರಿ [illegible] | [illegible] ವಾದಿ

ಎಲ್ಲರೂ ಗೌಡಸಾರಸ್ವತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಜಮೀನದಾರರು ಸಾ| ಕುಮಟಾ [illegible]

ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತದ ಬಗ್ಗೆ ೨ ನೇ ಪ್ರತಿವಾದಿಯ ಜೇರೆ ಧನಕೋರ ಜನರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಕಲ್ಪಿಯಂತೆ [illegible] ಪಲ್ಲಿ [illegible] ದಂತೆ ದುರುಸ್ತ [illegible]

12-1-32 }

Sd/- C S D
SUBORDINATE JUDGE

ವಿರುದ್ಧ

೧ ಅನಂತರಾಯ [illegible] ಶಿರೂರಕರ [illegible] ಶಿರೂರಕರ [illegible] ವಕೀಲರು, ೧ ನೇ ಪ್ರ [illegible] ಕಸಬಿನವರು ೨ ನೇಯ [illegible] ಕಸಬಿನವರು, ಸಾ| [illegible] } ಪ್ರತಿವಾದಿರು

ದಾವಾ ಪ್ರಕಾರ { ಕೋರ್ಟಿ ಬಗ್ಗೆ ರೂ [illegible]
ರೂಪಾಯಿ { ಪಕೀಲ ಫೀ ಬಗ್ಗೆ [illegible]

ವಾದಿರು [illegible] ಮ ವಿವರ —

೧ ಈ ವಾದಿರು ೧ ನೇ ಪ್ರತಿವಾದಿಯ ಮೇಲೆ [illegible] ಡಿಕ್ರಿ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ ಈ ಡಿಕ್ರಿಯು ಹಣವಿನ ವಸೂಲಿ ಬಗ್ಗೆ ವಾದಿರು ೧ ನೇ ಪ್ರತಿವಾದಿಗೆ [illegible] ವಾದಿರ [illegible] ದೇವುತ್ತ [illegible] ಅವನ ಕಡೆಯಿಂದ ಹಣ ತಿಗುವ [illegible] ಕಾರಣ ವಾದಿರು ಅವನ [illegible] ದರಖಾಸ್ತ [illegible] ಈ ಕೆಳಗೆ ಕಾಣಿಸಿದ ಆಸ್ತಿಯು ಜಪ್ತಿ ಲಿಲಾಂವಿನಿಂದ ವಾದಿರ ಡಿಕ್ರಿ ಹಣವನ್ನು [illegible] ವಾದಿರು [illegible] ಮಾಡಿದರು

೨ ಈ [illegible] ೨ ನೇ ಪ್ರತಿವಾದಿ [illegible] ತನ್ನ [illegible] ೧ ನೇ ಪ್ರತಿವಾದಿಯ ಹೆಸರಲ್ಲಿ [illegible] ಕಸ್ಪೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಕೊಡ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಈ ವಾದಿರಿಗೆ [illegible] ಆ ಇರಾದೆಯು ಮ ಕ್ರಯವೆಂತ [illegible] ಲೇಖ [illegible] ಅದಾರದಿಂದ ಈ [illegible] ೨ ನೇ ಪ್ರತಿವಾದಿರ [illegible] ೨ ನೇ ಪ್ರತಿವಾದಿಯು [illegible] ಸದರಿ ಪ್ರಕರಣ ಪಲ್ಲ [illegible] ಆಧಾರದ [illegible] ಆಸ್ತಿಯು ಕಬಜೆಯು ೧ ನೇ ಪ್ರತಿವಾದಿರ [illegible] ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿ ೨ ನೇ ಪ್ರತಿವಾದಿಯು [illegible] ವಾದಿರು [illegible] ಹುಕುಂ ಆಯಿತ

೩ ೧ ನೇ [illegible] ವಾದಿರ [illegible] ೨ ನೇ ಪ್ರತಿವಾದಿಯಿಂದ ಅವರಿಗೆ ' [illegible] ಅವರ [illegible] ಹಾಗೂ [illegible] ಕೊಡುವ [illegible] ಈ ಕೆಳಗೆ ಕಾಣಿಸಿದ ಆಸ್ತಿಯು ಇವನ್ನ ೨ ನೇ ಪ್ರ|| ಯ ಕಬಜೆಯಲ್ಲೇ ಇರುತ್ತದೆ ಆಸ್ತಿಯು [illegible] ಕ್ರಯಮಾಡಿದ್ದಿರುತ್ತದೆ ೧ ೨ ನೇ ಪ್ರ|| ರ [illegible] ಸಂಸಾರ [illegible] ಈ ಆಸ್ತಿ [illegible] ೨ ನೇ ಪ್ರತಿವಾದಿಗೆ [illegible] ಆಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ೧ ನೇ ಪ್ರತಿವಾದಿಗೆ [illegible] ವಾದಿರ ಡಿಕ್ರಿ ಹಣವಿಗೆ ಹಾಗೂ ೨ ನೇ ಪ್ರ|| ಯ ಜೇರ ಧನಕೋರ ಜನರಿಗೆ ಮೋಸ ಮಾಡುವ ಇರಾದೆಯು [illegible] ಕಾರಣವಿ [illegible] ನೇಗರಲ್ಲಿ ವಾದಿರ ವಿರುದ್ಧ [illegible] ವಕ್ಷಮಾಣ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ವಾದಿರು ತಮ್ಮ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಡಿಕ್ರಿ ಹಣವಿನ ವಸೂಲಿ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ೨ ನೇ ಪ್ರ||

ಯು ಸೇರಿ ಧನಕೋನ ಮತ್ತು ಖರ್ಚಿನ ಪಕಿಲಿ ಬಗ್ಗೆ ಜಪ್ತಿ ಲಿಲಾಂವಿಗೆ ಹಿಡಿಯುವ ತಕ್ಕುದಾದದರಿಂದ ಡಿಕ್ರೀ ಲೇಖತ ಪಟಾಯಿತ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಶನ್ ನಂಬ್ರ ೬೨೦ ನೇ ದರೊಳಗಿನ ಹಕ ಮತ್ತು ದಸ್ತ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಸದರ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಶನ್ ಪ್ರಕರಣ ದಕ್ಕ ಮಾಡಿರಿಗೆ ಹಿಡಿಗಿದ ಖರ್ಚ ಒದಗಸಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಈ ದಾವೆಯದೆ

೪ ದಾವಾ ಕಾರಣ ಪ್ಲೀನಂಬ್ರ ೩೬-೨೦ನೇದರ ನಿಕಾಲಿಯಾದ ತಾರೀಕ ೨೭-೧-೧೯೩೧ಕ್ಕೆ ಈ ಕೋರ್ಟ ಸರಹದ್ದಿನ ಕುಮಟೆಯಲ್ಲಿಂಟಾಯ್ತು

೫ ದಾವೆಯ ಐನಸಾಫಿಗೆ ಈ ಕೋರ್ಟಿಗಧಿಕಾರ ವದೆ

೬ ದಾವಾ ಅರ್ಜಿ ಕೋರ್ಟ ಫೀ ಬಗ್ಗೆ ರೂಪಾಯಿ ೬೯-೧೨-೦, ಕೋರ್ಟ ಅಧಿಕಾರ ವಕೀಲ ಫೀ ಒಟ್ಟು ರೂಪಾಯಿ ೧೪೦-೬-೪ ಅದೆ

೭ ಕಾರಣ ಅರ್ಜಿ ಅದೆಯದ್ದು —

(ಅ) ೨ನೇ ಪ್ರತಿವಾದಿಯು ೧ನೇ ಪ್ರತಿಯು ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ತಾ. ೪-೬-೨೦ಕ್ಕೆ ಪಡೆದಿದ ಕ್ರಯಪತ್ರ ವಾದಿರ ಡಿಕ್ರಿ ಹಣಪಿಗ ಬಾಧಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ವಾದಿ ಸದ್ರಿ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ೧-೩ನೇ ಪ್ರತಿ ಒಸಹಂಚಿನಿಂದ ಮತ್ತು ದಗಾದವಿಷಿನ ಇರಾದೆಯಿಂದ ಪರಾಧೀನ ಮಾಡಿಕೊ ತಿರುಪದಿರಿಂದ ಅದು ವಾದಿರು ಪಡೆದಿಂದ ಡಿಕ್ರಿ ಹಣವಿಗೆ ಜಪ್ತಿ ಲಿಲಾಂವ ಮಾಡಲು ಬಾತ್ರವೆಂತಲೂ, ೩ನೇ ಪ್ರತಿವಾದಿ ಬಾಕೀ ಧನಕೋ ಜನರಿಗೆ ಬಾಧಿತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲೆಂತಲೂ ಡಿಕ್ರೀ ಕನ ಪಡಿಸಿ ವಿ ಸಹಿ ವಾ ಸ ನಾ ೩೬-೩೦ನೇದರಲ್ಲಿ ಅದ ಹಕ್ಕಿಂ ದಸ್ತ ಪಡಿಸದ್ದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಆಗಾರ ರೂ ೩-೦-೦ ಕಲಿಂ ಫೀ ಬಗ್ಗೆ ಆಗಾರ ರೂಪಾಯಿ ೩೭೦-೯ ೪,

(ಬ) ಪ್ಲೀ ನಂಬ್ರ ೩೬-೩೦ರಲ್ಲಿ ೧ನೆ ಪ್ರತಿವಾದಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ ಖರ್ಚ ರೂಪಾಯಿ ೪೯೧೬ ೦ನ್ನು ವಾದಿರಿಗೆ ಕೊಡಿಸಬೇಕು

(ಕ) ಸದ್ರಿ ಪ್ಲೀ ಕ್ಷ್ಲಿ ವಾದಿ ರಿಗಾದ ಖರ್ಚ ರೂಪಾಯಿ ೨೦-೦-೦ನ್ನು ಪ್ರತಿಂದ ಕೊಡಿಸಬೇಕು

ಅಂಕಿ ರೂಪಾಯಿ ೬೯ ೧೨ ೦ನ್ನು

ಈ ದಾವೆಯು ಖರ್ಚನ್ನು, ಧಾಸ್ತಿನ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿವಾದಿರಿ ದ ಕೊಡಿಸಬೇಕು ಎಂದ ವಾದಿರು ಬೇಡ ತ್ತಾರೆ

ತಾ ನ ಜ. ತಾ ೧೭-೭ ೧೯೩೧

ವಾದಿರು ಜಪ್ತಿ ಮಾಡಿಸಿದ ಆಸ್ತಿಯು ವರ್ಣನೆ —

ಕುಮಟಾ ತಾಲೂಕ ಕುಮಟ ಗ್ರಾಮದ ಸರ್ವೆ ನಂಬ್ರ ೪೨ ಪೋಟಹಿಸ್ಸ ೧ / ಪೋಟ ಹಿ ೧-೨ ಕ್ಷೇತ್ರ ೦-೯-೬ ಖುಷ್ಕಿ ಅಕಾರ ರೂ ೧ ೬-೬ ಕ್ಷೇತ್ರದೊಳಗಿನ ಈಗಿನ ಪೋಟ ಹಿ ೧ ಕ್ಷೇತ್ರ ೦ ೭-೨ ಖುಷ್ಕಿ ೦ ೬-೬ ಆಕಾರ ರೂ ೧ ೧ ೬ ಕ್ಷೇತ್ರ ದರೊಳಗಿನ ಕಪ್ತುಪಂಚಾಂಗ ತೆಂಗು ಸಹ ಜಮೀನು ಮತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣವಾಗಿಯ ಮನೆ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿದ ಸ್ಥಳಗಳು ಇವು ಜಾಗ ಸಹಿತ ಕುಮಟಾ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ವಾರ್ಡ ನಂಬ್ರ ೧ ಮನೆ ನಂಬ್ರ ೨ ೬ ಸಹಿ

ತಾರೀಕು ಸದರ

Sd/ S S Shanbhag ಸ್ವಂತ ಸಾತಿಯಿಂದ ಬರೆದು ದರಖಾಸ್ತ ಮಾಡಿರುವುದು ೧೦ ರಾದ ಬಗ್ಗೆ ಸಹ Sd/- P S Shanbhag, Sd/- I S. Shanbhag Sd/- V S Shanbhag Sd/- Shandhag N S (ಸಹಿ) ಪಿರೆ ಹೆಗಡೆ ಶೇಷಗಿರಿ ಶಾನಬಾಗ ಎಂತಾ. (ಸಹಿ) ವಾಸದೇವ ಗೋಪಾಲ ಶಾನಭಾಗ ಎಂತಾ. (ಸಹಿ) ನಾರಾಯಣ ರಾಮ ಶಾನಬಾಗ ಎಂತಾ

I Drafted
Sd/- K U BHAT
Pleader

ನಾನು ಪುರ ಪೊ ಕನು ಶೇಷಗಿರಿ ಶಾನಭಾಗ ಚಿತ್ರಿಗಿ ಪೇಳನು ಈ ಮೂಲಕ ಹೇಳಿ ಕೆರಾದು ಧಾರಾ ಕ್ಷೇನವ್ರ ಮೇಲೆ ಒದಪ ಮಜಕೂರು ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ಮಾಹಿತಿಯಂತೆ ಮತ್ತು ನನಗಿದ್ದ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಯಂತೆ ಬರೆದಿದ್ದು ಅದು ಪೂರ್ಣ ನಿಜವಿರುತ್ತದೆಂದು ಪ್ರಥಮ ಗಿ ಹ ಳುತ್ತೇನೆ ತಾರೀಕು ಸದರ

Sd/- P S Shanbhag

ಕೋರ್ಟಿನ ಮೊಹರು

M R. Shirali

Clerk of the Court

ಮನೋಹರವಾದ ಕೂದಲನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸಾಕಬೇಕು.

ಆದರೆ ಕೆಲವು ಸ್ತ್ರೀಯರು ಯಾವಾಗಲೂ ತಮ್ಮ ಕೂದಲುಗಳ ದುರ್ಲಕ್ಷ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕೂದಲು ಮನೋಹರವಾಗಿರುವ ಕಾಮದ, ನೀವು ದಿನಾ ಆ ಕುರಿತ ಲಕ್ಷ ಕೊಡಬೇಕು. ಕೂದಲುಗಳನ್ನು ಅಲಕ್ಷ ಮಾಡಿದರೆ, ಅವು ಬಾಡುವವು, ಮತ್ತು ಉದುರುವವು ನೀವು ಅವಕ್ಕೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ 'ಕೂದಲನ್ನು' ಕೊಡಬೇಕು. ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಕೂದಲನ್ನು ಯಾವದು ?

ಕಾಮಿನಿಯಾ ಆಯಿಲ್. (ರಜಿಸ್ಟರ್ಡ)

ದಿನಾ ಮುಂಜಾನೆ ಅರ್ಧ ಚಮಚೆ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಕ್ಕಬೇಕು ಇದು ತಿಕ್ಕಿದ ಕೂಡಲೆ ತಲೆಯ ತುರಿಕೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಕೇಶರಂಧ್ರಗಳು ತೆರೆದು ಎಣ್ಣೆಯಿಂದ ತಲೆಗೆ ತಂಪು ದೊರಕಿ ಕೂದಲುಗಳ ಬೇರುಗಳಿಗೆ ಆಹಾರ ಸಿಗುತದೆ. ಹೀಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಪೈತನ್ಯವು ಕೂದಲುಗಳಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿ ನಿಮ್ಮ ಕೂದಲು ಹಸನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ.

ಎಲ್ಲಾ ಚಿಲ್ಲರೆ ಅಂಗಡಿಕಾರರಲ್ಲಿ ಈ ತೈಲವು ದೊರೆಯುತ್ತದೆ

ಅಥವಾ

ನಮಗೇ ಬರೆದು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ

ಬಾಟ್ಲಿ ೧ಕ್ಕೆ	ರೂ	೧—೦—೦
ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ	,,	೦—೬—೦
೩ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ	,,	೬—೧೦—೦
ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ	,,	೦—೧೨—೦

ನಿಮ್ಮ ಅಂಗಡಿಕಾರರಿಂದ

ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ

——— 0 ———

ದೊಡ್ಡ ಡಬ್ಬಿಗೆ	ರೂ	೨—೦—೦
ಡಬ್ಬಿಗೆ	"	೧—೪ ೦
ಬಾಟ್ಲಿಗೆ	,	೦—೧೨ ೦
ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ	,,	೦—೬—೦

ಒಟ್ಟೋ ದಿಲ್ ಬಹಾರ

ಕೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಮರೆಯಬೇಡಿರಿ

" ಹೂದೋಟವೆಲ್ಲ ಒಂದೇ ಬಾಟ್ಲಿಯಲ್ಲಿ "

ಹಿಂದು ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದದು ಎಲ್ಲಾ ಹೂವುಗಳ ಸುವಾಸನೆಯನ್ನ ಒಂದೇ ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯದಿಂದ ಹೊಂದಬಹುದು ಅದ್ಭುತವೇ ?

ಒಟ್ಟೋ-ದಿಲ್ ಬಹಾರ್! (ರಜಿಸ್ಟರ್ಡ)

ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸುಗಂಧ ದ್ರವ್ಯಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ ಆದರೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಹೂವಿನ ಸಹಜ ಪರಿಮಳವಿಲ್ಲ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಆಲ್ಕೋಹೋಲ ಯಾನೆ ಮದ್ಯವು ಸೇರಿರುತದೆ ಇದರಿಂದ ಹೂವಿನ ಸಹಜ ಪರಿಮಳವು ಕೆಡುವದು ಒಟ್ಟೋದಿಲ್ ಬಹಾರದಿಂದ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಹೂವಿನ ಸುಗಂಧವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬಹುದು ಇದಕ್ಕೆ ಮದ್ಯದ ಸ್ಪರ್ಶವಿಲ್ಲ

THE ANGLO INDIAN DRUG & CHEMICAL CO.
POST BOX 2082 BOMBAY No

ಪ್ರಾಸಂಗಿಕ ವಾರ್ತೆ.

ಸರಕಾರದ ದೊಡ್ಡಸ್ತನ

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರದ ಕಡೆ ಖರ್ಚಿಗೆ ಹಣವಿಲ್ಲ, ಜಮಾ-ಖರ್ಚಿನ ಬಾಯಿಗೂಡುವದಿಲ್ಲ, ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವಲ್ಲಂತು ಕಠಿಣಸ್ಥಿತಿ; ಕರಗಳ ಹುಟ್ಟುವಳಿ ಕುಗ್ಗುತ್ತಿದೆ, ಖರ್ಚು ಹಿಗ್ಗುತ್ತಿದೆ, ಹೀಗೆ ದೀವಾಳಿತುಂಬ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಗ್ರಹಿಸಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಈಗಿನ ರಾಜಕೀಯ ಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಂಡು, ಖರ್ಚು ತಗ್ಗಿಸಿಕೊಂಡು ಜಮಾ-ಖರ್ಚನ್ನು ಬಾಯಿಗೂಡಿಸಬೇಕಾಗಿ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಲಕತ್ತೆಯ 'ಇಂಡಿಯನ್ ಫಿನೆನ್ಸ' ಎಂಬ ಅರ್ಥಸಾಧಕ ಪತ್ರಿಕೆಯೂ, ಮುಂಬಯಿಯ 'ಇಂಡಿಯನ್ ಡೇಲಿ ಮೇಲ' ಪತ್ರಿಕೆಯೂ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ವಿವೇಕ ಹೇಳುತ್ತ ಬೋಧಿಸುತ್ತಿವೆ "ಸರಕಾರದ ಸ್ಥಿತಿ [illegible], ಹಣದ ಒದಗಣೆಯಿಲ್ಲ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಿಗಿಂತ ನಮ್ಮ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರದ ಸ್ಥಿತಿ [illegible], ಆದರೆ [illegible] ಭಯವಿಲ್ಲ." ಹೀಗೆ 'ಎಸೋಸಿಯೇಟೆಡ್ ಪ್ರೆಸ್' ಸಂಸ್ಥೆಯ ದಿಲ್ಲಿಯ ಸುದ್ದಿಗಾರರು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಾರೆ. "ಇದು ಸತ್ಯಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲ, ಸರಕಾರದ ಪಕ್ಷಪಾತದಿಂದ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಜನರ ಸಮಾಧಾನಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಸುದ್ದಿ ಹರಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ" ಎಂದು ಮುಂಬಯಿಯ 'ಮೇಲ' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಅಂಬೋಣ. '[illegible]ಗಳಿಕ್ಕಿದ, ಇದಿಗಳಿ [illegible], ಕೈತರೆಯುರಿ, ವಟ್ಟಾಂಕೆ ಬಿವಿ,' ಎಂಬದಾಗಿ 'ಮೇಲ' ಪತ್ರಿಕಾಕರ್ತರು ಮುನ್ಸೂಚನೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಲಕತ್ತೆಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರನ್ನು ಕರಿಸಿಕೊಂಡು ಕೂಡಲೆ ವಿಚಾರವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿ ಜಮಾ-ಖರ್ಚನ್ನು ಬಾಯಿಗೂಡಿಸುವ ಯತ್ನ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಘಾತವಾಗುವದಾಗಿ ಕಲಕತ್ತೆಯ 'ಇಂಡಿಯನ್ ಫಿನೆನ್ಸ' ಪತ್ರಿಕಾಕರ್ತರು ಪುನಃ ಪುನಃ ಸೂಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ಸಾಂಪತ್ತಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯ ಕೆಲ ಅಂಕೆಗಳನ್ನು ನಮೂದಿಸುವದು ಯುಕ್ತವಿದೆ. ಈ ವರ್ಷ ೧೯| ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ತುಟ್ಟಿ ಬರುವದೆಂದು ಕೋಶಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಣಿಸಿದ್ದರು, ಮತ್ತು ಹೊಸ ಕರಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳು ರಾಜಾಧಿಕಾರ ಬಲದಿಂದ ಅವನ್ನು ಮನ್ನಿಸಿಕೊಂಡರು. ಆದಾಗ್ಯೂ ೧೦| ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ತುಟ್ಟಿ ಬರುವದೆಂದು ಅಂದಾಜಾಯಿತು, ಇತ್ತ ಉತ್ಪನ್ನ ಮತ್ತಷ್ಟು ಕುಗ್ಗಿತು. ಕಸ್ಟಮ್ಸು ತೆರಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು, ಉಗಿಬಂಡಿಗಳ ಹುಟ್ಟುವಳಿ ಇಳಿಯಿತು. ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ರೇಸ ಮಾರ್ಕೆಟು ಮೊದಲಾದ ಪೇಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಹರತಾಳದ ಮೂಲಕ ದಿನಾ ೬೫ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸರಕಾರಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಕುಗ್ಗುತ್ತಿತು. ಈ ಪೇಟೆಗಳಲ್ಲಿ ದಿನಾ ನಡೆಯುವ ಕರಾರುಗಳಿಗೆ ೪ ಆಣೆ ಸ್ಟಾಂಪಿನ ಲೆಕ್ಕ ಹಿಡಿದರೂ ೫೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಕುಗ್ಗಿತು. ಹೀಗೆ ಮೊದಲಾದ ಇತರ ವ್ಯಾಪಾರಗಳಿಂದ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ದಿನಾ ೨೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಉತ್ಪನ್ನ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಹಿಡಿಯಲಾಗಿದ್ದು ಈ ಪ್ರಕಾರ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದ್ದರಿಂದ ದಿನಾ ನಡೆಯುವ ಖರ್ಚು ಸಾಗಿಸುವದು ಕಠಿಣವಾಗಿದೆ. ಸರಕಾರದ ಕಡೆ ಹಣವಿಲ್ಲ ಆದರೆ [illegible] ನೋಟು ಛಾಪಿಸಿದರೆ, ಭಯಂಕರ ಪ್ರಕಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ನೋಟಿನ ಕಾಯಿದೆಯಂತೆ, ನೋಟುಗಳಿಗೆ ಭದ್ರತೆಯಿಡಬೇಕು, ಚಿನ್ನವಿರಬೇಕು, ಬೆಳ್ಳಿಯಿರಬೇಕು, ಅಥವಾ ಚಿನ್ನ ಬೆಳ್ಳಿಗಳ ಭದ್ರವಾದ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರಗಳಿರಬೇಕು. ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರದ ಭದ್ರತೆಯಿಂದ ಸರಕಾರವು ೫೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರೆಗೆ ಹೊಸ ನೋಟುಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಆ ಉಪಾಯದಿಂದ ಸರಕಾರವು ೬೭ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ನೋಟು ಹೊರಡಿಸಿದೆ. ಈ ನೋಟುಗಳ ಭದ್ರತೆಗೆ ನಮ್ಮ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರವು ರಾವಣಿಸಿದ ಸಾಲಗಳ ಬೋಂಡು ಭದ್ರತೆ! ಬೋಂಡುಗಳು ನೋಟುಗಳಿಗಾಗಿ! ನೋಟುಗಳಿಗೆ ಬೋಂಡುಗಳ ಆಧಾರ!! ಹೀಗೆ [illegible] ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಮುದ್ರಿಸ[illegible] ಅವಕಾಶವಾ[illegible] ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೋಂಡುಗಳನ್ನು ನೋಟಿನ [illegible] ಸ್ಪಟ್ಟು [illegible] ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ [illegible] ನೋಟುಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸ[illegible] ನೋಟಿನ [illegible] ಕ್ಕಿಲ್ಲ! [illegible] ನೋಟಿನ ಮರ್ಯಾದೆ ಕೆಡು[illegible] ಮುಂಬಯಿಯ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞ[illegible] ಸುಜಂಡಾರವರೂ, ಪ್ರೊ ಮಿ. [illegible] ಪ್ರೊ. ಸಿ. ಎ. [illegible] ಅವರೂ [illegible] ಮಾನೆಯ ಬಲದಿಂದ ಮುದ [illegible] ಸರಕಾರದ [illegible] ಒದಗಣೆ [illegible] ಕೋಟಿ [illegible] ಲ್ಲಿ ನೋಟುಗಳು [illegible] ಅವರು ಎಚ್ಚರಿಕೆ [illegible] ಕಾರಣದಲ್ಲಿ [illegible] ಸರಕಾರಕ್ಕೆ [illegible] ಟ್ಟಿಗರು ೨೦ ಕೋಟಿ [illegible] ದು ಇವಿಗಳ [illegible] ಕೋಟಿ [illegible] ಕು ಅಮೇರಿಕ[illegible] ರಪ್ಪಾಗುವದರಿಂದ [illegible] ಗಳ ನವ [illegible]ಸಾಗಿದೆ [illegible] ಕುಗ್ಗಿತು ನವೆಂಬರ ೧ನೇ [illegible] ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕಸ್ಟಮ್ಸ್ ತೆರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು. ಇನ್ನು [illegible] ಲ್ಲಿ [illegible] ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕಡಿಮೆ ಬರುವದು [illegible] ಬಾಕಿ [illegible], ಫ್ರಾನ್ಸ ಮೊದಲಾದ [illegible] ಹಣ ಸಾಲದು [illegible] ದಿಂದ ಹೊರ ಚಿನ್ನ ರಫ್ತು [illegible] ತಾರೀಖಿಗೆ ಇಂಗ್ಲಂಡದ [illegible] ನೋಟಿಗೆ [illegible] ಚಿನ್ನ [illegible] ಮಾಡಿದಂದಿನಿಂದ ಚಿನ್ನದ ದರ ಏರಿತು. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಿಂದ ಚಿನ್ನ ರಫ್ತಾಗಹತ್ತಿತು. ಈ ವರೆಗೆ ಇಲ್ಲಿಂದ ೪೦-೪೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಚಿನ್ನ ರಫ್ತಾಯಿತಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಬ್ರಿಟಿಶ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೀಗೆ ಚಿನ್ನ ರಫ್ತಾದ್ದರಿಂದ ದೇಶದೊಳಗಿನ ಸಂಪತ್ತು ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ತಡೆಹಾಕಬೇಕು, ಸರಕಾರವು ಈ ಚಿನ್ನ ಕೊಂಡು ನೋಟುಗಳ ಭದ್ರತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೀಗೆ ವರ್ತಕರು ಬಹಳ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಆ ಕಡೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರವು ಕಿವಿಗೊಡುವದಿಲ್ಲ. ಈಗ ವಿಲಾಯತಿಗೆ ಚಿನ್ನ ಕಳಿಸಿದರೆ ಲಾಭವಿಲ್ಲ. ಕೆಲವ ಟ್ಟಿಗೆ ನಷ್ಟ ಬಹಳ ದೂರದಿಂದಿನಿಂದ ತಲ್ಪು[illegible] ವರಗಿನ ಬಡ ಯಾವದೂ ನಷ್ಟ ಬರುತ್ತದೆ, ಆದಾಗ್ಯೂ ಚಿನ್ನ ರಫ್ತಾಗುವದು ಕಡಿಮೆಯಾಗದು! ಒಂದು ಪ್ರಿಟಿಶ ಕಂಪನಿಯು ಚಿನ್ನ ಬೇರೆಯವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಚಿನ್ನ ರಫ್ತು ಮಾಡುತ್ತದಾಗಿ ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ವಾರ್ತೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರದ ಆಶ್ರಯವಿರಬೇಕಾಗಿ ಸಹ ಬಲ್ಲವರು ಧ್ವನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಿಂದ ಇಂಗ್ಲಂಡಕ್ಕೆ ಚಿನ್ನ ಹೋಗದಿದ್ದರೆ, ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರದ ದಿವಾಳಿಯಾಗುತ್ತಿತ್ತಾಗಿ ಲಂಡನಿನ 'ಡೇಲಿ ಹೆರಿಲ್ಡ' ಪತ್ರಿಕೆಯು ಬರೆಯುತ್ತದೆ. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಿಂದ ಬಂದ ಚಿನ್ನವನ್ನು ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರವು ಫ್ರಾನ್ಸ, ಸ್ವಿಝರ್ಲಂಡ, ಅಮೇರಿಕಾ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಕಳಿಸಿ ತನ್ನ ಸಾಲ ತೀರಿಸಿತು. ಸರಕಾರದ ಮರ್ಯಾದೆ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಉಳಿಯಿತು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಪವನ-ನೋಟಿನ ದರ ಇಳಿ[illegible] ದಿವಾಳಿಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಹೀಗೆ 'ಹೆರಿಲ್ಡ' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಅಂಬೋಣ. ಈ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನವು ಬಡವಾಗಿದೆ. ಚಿನ್ನ ರಫ್ತಾಗಿ ದೇಶದ ಸಂಪತ್ತು ಕುಗ್ಗಿತು. ಸರಕಾರದ ಜಮೆ ಕುಗ್ಗಿ, ಖರ್ಚು ಹಿಗ್ಗಿ ಹಿಂದು[illegible]ನ ಸರಕಾರದ ಸ್ಥಿತಿ ಕಂಗೆಟ್ಟಿದೆ! ತಲೆಗೆ ಏರಿ [illegible] ಹುಟ್ಟುವದು ಹಿಗ್ಗದು. ಉಗಿಬಂಡಿಯ ಆ[illegible]! ಆದಾಗ್ಯೂ, ೧೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ [illegible] ೬೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ [illegible] ಎನೋ ಏನೋ ಖರ್ಚು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಈ ಖರ್ಚು ತಗ್ಗಿಸಿದ ಹೊರತು ಗತಿಯಿಲ್ಲ. [illegible], ನಾಂದೇಡ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಾಂತ [illegible] ಕದ [illegible] ತಮ್ಮ ಅರ್ಥ[illegible] ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕಠಿಣ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ದಾನ [illegible] ಇವರಿಗೆ ವರ್ಷಾಸನ [illegible] ೩೦, ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ರೂ ೬೦೨ ೩೦೦ [illegible]! ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸರಕಾರವು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಕ[illegible] ಅವರ ಉಪಕಾರ ಮನ್ನಿಸಿದ [illegible] [illegible]ದಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ, ಇಲ್ಲಿ [illegible] ಬದಲಾಗುವದಿಲ್ಲ! ನಾವಿ[illegible] ರೂಪಾಯಿ [illegible] ದೇಶದ ಉಪಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಸಹ ಬರಿಂದ ಸ್ವಾರ್ಥತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿ [illegible]-ಮುಕ್ತಾಲು[illegible] ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಅರ್ಪಿಸಿದರೆ, [illegible] ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವದು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ [illegible]!

⁂

ಚೀನ-ಜಪಾನ ಯುದ್ಧ.

[illegible] ಜಪಾನ ದೇಶಕ್ಕೂ ಯುದ್ಧವಾಗುವದಂತೆ ಬ್ರಿಟಿಶ, ಅಮೇರಿಕ, ಫ್ರಾನ್ಸ, ರಶಿಯಾ ಮೊದಲಾದ ದೇಶಗಳು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಸೇರುವವಂತೆ. ಸಾರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವಾಗಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸಮಾಧಾನವಾಗುವದಾಗಿಯೂ ಒಂದು ವಾರ್ತೆ. ಜಪಾನ ದೇಶಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿನಿಂದ ಮೆಂಚೂರಿಯಾ ಪ್ರಾಂತ ಆಕ್ರಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ [illegible]ಯಿಲ್ಲ, ಅಖಿಲ ಭೂಮಂಡಳಕ್ಕೆ ಜಪಾನ ದೇಶವು ಹಾಗೇ ಅದಾ ಸನವನ್ನೇಯ[illegible] ರಾಷ್ಟ್ರಸಂಘಕ್ಕೂ [illegible] ಜಪಾನ-ದೇಶದ [illegible]ಯಜಮಾನರು ಆಶ್ವಾಸನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಬರೇ ಆತ್ಮರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಮೆಂಚೂರಿಯಾ ಪ್ರದೇಶದೊಳಗಿಂದ ಚೀನ ದೇಶದ ರಾಜ್ಯಭಾರವನ್ನು ಮೂರೆಸಾರಿ ಸಧ್ಯಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿ ಜಪಾನ ದೇಶವು ವ[illegible] ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟೇ, ಹೊರತು ರಾಜ್ಯದ [illegible]ಯಿಲ್ಲ! ಈಗಲೂ ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಲು ಜಪಾನ ದೇಶವು ಸಿದ್ಧವಿದೆ. ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಲೋಭ ಬರದಂ. ಪರಾರ್ಥ ಸಾಧಿ[illegible] ಚೀನ ದೇಶಕ್ಕೆ ಮುಕ್ತಿಮಾರ್ಗ

ತೋರಿಸಲು ಜಪಾನ್ ದೇಶವು ಸಿದ್ಧವಿದೆ. ಅಮೇರಿಯಕರು ಜಪಾನ ಸರಕಾರದ ಈ ನೀತಿಯನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಿದರು. ಶಾಂತತೆಯ ಕರಾರುಗಳಿಗೆ ಜಪಾನ ಸರಕಾರದ ವರ್ತನವು ವಿಸಂಗತವಾದದ್ದೆಂದು ದೂರಿದರೆ, "ಇನ್ನೂ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಲು ನಾವು ಸಿದ್ಧರಿದ್ದೇವೆ, ಮಂಚೂರಿಯಾ ದೇಶವು ಚೀನ ದೇಶದ್ದಾದಾಗ್ಯೂ ಅಲ್ಲಿ ಆಗಬಂದಿ ಹುಟ್ಟಿಸಿದ್ದೇವೆ, ಶಾಲಿನೆ ಆಗಿಸಿದ್ದೇವೆ, ನಮ್ಮ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಪರಿಪಾಲನವಾಗಬೇಕು; ಚೀನಿಯರ ರಾಜ್ಯಾಧಿಕಾರ ನಮಗಿಲ್ಲ" ಹೀಗೆ ಜಪಾನಿಗಳ ಅಂಬೋಣ. ಮಂಚೂರಿಯಾ ದೇಶವು ಚೀನ ದೇಶದ ಸಮೃದ್ಧ ಪ್ರದೇಶ, ಅದನ್ನು ಒಮಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕಾಗಿ ಏನುಪಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಚೀನ ಸರಕಾರವು ಗುಪ್ತವಾಗಿ ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಿದೆ. ಹಗಲಿರುಳು ಸರಕಾರದ ಗುಪ್ತ ಸಭೆಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ. ಬಾಗಿಲು ತಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಗಾಂಭೀರ್ಯದಿಂದ ಪ್ರಧಾನರು ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜಪಾನ ಸರಕಾರದೊಡನೆ ಹೋರಾಡಿ ಮಂಚೂರಿಯಾ ದೇಶದೊಳಗಿಂದ ಜಪಾನಿಯರ ಪ್ರಾಬಲ್ಯವನ್ನು ಅಂತ್ಯಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಧಾನರಾದ ಮಿ| ಸುನಸ್ಫೋಬವರೂ, ಪರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಧಾನರಾದ ಮಿ| ಯುಜಿನ್ ಚೀನರವರೂ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತಾರಂತೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಂತೂ ಪ್ರಕ್ಷುಬ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇತರ ಪ್ರಧಾನರ ರಣಹೇಡಿತನಕ್ಕೆ ಅವರು ಬೇಸರಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಪೇಕಿಂಗ ಪಟ್ಟಣದಿಂದ ಸಾವಿರಾರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಉಗಿಬಂಡಿಯ ಕಂಬಿಗಳ ಮೇಲೆ ದಿನಗಟ್ಟಲೆ ತನಕ ಮಲಗಿ, ಪುಕ್ಕಟೆ ಟಿಕೀಟು ಪಡೆದು ನಾನಕಿಂಗ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಕೂಚು ಮಾಡಿ, ಅಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಿ ಇಮಾರತುಗಳಿಗೆ ಮುತ್ತಿಗೆ ಹಾಕಿ ರಣಹೇಡಿ ಪ್ರಧಾನರಿಗೆ ಬೈದರು, ಹೊಡೆದರು ಆದಾಗ್ಯೂ, ರಣಹೇಡಿಗಳು ರಣಶೂರರಾಗಲಿಲ್ಲ! ಹುಡುಗರು ಕೊನೆಯ ಅಸ್ತ್ರ ತೆಗೆದರು, ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡಿ ಬಿಕ್ಕಿ ಬಿಕ್ಕಿ ಅತ್ತರು!! 'ಇದೀ ನಾನಕಿಂಗ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದಲ್ಲಿ ಅಶ್ರುಮೋರೆಯ ಮಕ್ಕಳಂತೆ' ಸರಕಾರವು ಸೈನ್ಯ ತಂದು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಚದರಿಸಿ ಅವರಿಗೆಲ್ಲ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗಲು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿತಂತೆ! ಇನ್ನೂ ಸರಕಾರದ ಕೊನೆಯ ನಿರ್ಣಯವಾಗಲಿಲ್ಲ! ಚೀನ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಬೆಂಬಲವಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಬಹುತರವಾಗಿ ಯುದ್ಧವಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಚೀನ-ಜಪಾನ ದೇಶಗಳೊಳಗೆ ಯುದ್ಧವಾಗಿ ಯಾವದೊಂದು ಕೊನೆಯ ನಿರ್ಣಯವಾದರೆ ಜಪಾನ ದೇಶದ ಮೇಲಿನ ಚೀನಿಯರ ದ್ವೇಷ ಕುಗ್ಗುವದೆಂದೂ, ಹಾಗೆ ಕುಗ್ಗಿದಲ್ಲಿ ಜಪಾನ ಸರಕುಗಳ ಮೇಲಿನ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ನಷ್ಟವಾಗಿ, ಈಗ ಬ್ರಿಟಿಶ ಸರಕಿಗಿರುವ ಗಿರಾಕಿ ನಷ್ಟವಾಗುವ ಭಯವಿದ್ದದ್ದರಿಂದ ಬ್ರಿಟಿಶ ಮುತ್ಸದ್ದಿಗಳು ಆದಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಯುದ್ಧವಾಗದಂತೆ ಚೀನ-ಜಪಾನದೊಳಗಿನ ದ್ವೇಷ ಕುಗ್ಗದಂತೆ ಯಾವದಾದರೊಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವರಾಗಿ ರಾಜಕಾರಣ ಬಲ್ಲವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರಾಯಿತು!

⁂

ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯ ಪೂರ್ವಾಪರ ಕಥೆ

ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೆಲ್ಲ ಈ ಮುಂಚೆಯೇ ನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿತ್ತಂತೆ! ಇರ್ವಿನ್ನ ದೊರೆಗಳು ಮಹಾತ್ಮರೊಡನೆ ಸಂಧಾನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಹು ದೊಡ್ಡ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರು, ದಬ್ಬಿದರೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ಆವಾಗಲೇ ಹಣ್ಣಾಗಿ ಬರುತ್ತಿತ್ತು, ಇದೀಗ ೩ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಇರ್ವಿನ್ ದೊರೆಗಳ ತಪ್ಪು ಸಿದ್ಧಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇವಾಗಿ ರಾಜಪಕ್ಷದವರು ಲಂಡನಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರಾಗಿ ರೌಂಡ ಟೇಬಲಿನ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಸಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಮರಳಿ ಬಂದ ಶ್ರೀ| ಬೆನಗಲ್ ಶಿವರಾಯರು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮದ್ರಾಸದ 'ಹಿಂದು' ಪತ್ರಿಕೆಯ ದಿಲ್ಲಿಯ ಸುದ್ದಿಗಾರರು ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯ ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ರೌಂಡ ಟೇಬಲಿನಿಂದ ಸಮಾಧಾನವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿದೊಡನೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವರಾಗಿ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಮುಂಬಯಿಗೆ ಬಂದಿಳಿದ ರೌಂಡ ಟೇಬಲಿನ ಪ್ರಮುಖರು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಗುಪ್ತವಾರ್ತೆ ಕೊಟ್ಟರಂತೆ! ಅಂದಿನಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯ ರಾಜ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳು ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಒದ್ಯಾಡಿಸಹತ್ತಿದರು. ಗವ್ಹರ್ನರರಿಗೆ ಸಹ ಹೇಳದೆ-ಕೇಳದೆ ಪ್ರಯಾಗದಲ್ಲಿ ಕಲೆಕ್ಟರರು ಪಂ| ಜವಾಹಿರಲಾಲರಿಗೂ, ಶೆರವಾನಿಯವರಿಗೂ ಸೆರೆಮನೆಗಟ್ಟಿಬಿಟ್ಟರು. ಕಲೆಕ್ಟರರಿಗೆ ಪಂಡಿತ ಜವಾಹಿರಲಾಲರು ಅಪಮಾನಕಾರಕ ಪತ್ರ ಬರೆದು ಪ್ರತಿಬಂಧಕ ಹುಕುಂ ಪಾಲಿಸುವದಿಲ್ಲವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಈರ್ವರಿಗೂ ಸೆರೆಮನೆಯ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂತೆಂದು ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತದ ಸರಕಾರ ಪ್ರಕಟಿಸಿ ಹೊಸ ಹಬ್ಬದಲ್ಲಿ ಗವ್ಹರ್ನರರಿಗೂ ಗಾಬರಿಯಿಂದ ಸರಿಹೊಂದಿಸಿಕೊಂಡರೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಗೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಕೈಕೊಳ್ಳಹಚ್ಚಿ ಆ ಮೇಲೆ ದಬ್ಬಬೇಕೆಂದೇ ಪೂರ್ವಸಂಕೇತ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಸರ್ವಾಧಿಪತಿ ವಿಲಿಂಗಡನ್ ದೊರೆಗಳಿಗೆ ಮಹಾತ್ಮರನ್ನು ಕಾಣಬೇಕೆಂದು ಅನಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಹಾಗೆ ಕಾಣುವದು ಉಚಿತವೆಂದೂ ದೊರೆಗಳ ಅಭಿಮತವಿತ್ತು, ಆದರೆ, ಅವರ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳದ ಒಪ್ಪಿಗೆ ದೊರೆಯಲಿಲ್ಲ. ಕಲಕತ್ತೆಯ ಯುರೋಪಿಯನ್‌ರೂ ದುರಾಲೋಚನೆ ಹೇಳಿದರು. ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಸರ್ ಸೆಮ್ಯುಅಲ್ ಹೋರರವರು ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಧಾನರಿಗೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ ಅವರ ಕಡೆಯಿಂದ ವಿಲಿಂಗಡನ್ ದೊರೆಗಳಿಗೆ ಸಂಗ್ರಾಮ ಹೂಡಲು ಹುಕುಂ ಕೊಟ್ಟರು. ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳಿಗೆ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಗೆ ತಡೆಹಾಕಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಪ್ರಾಂತಿಕ ಸರಕಾರಗಳಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮುಂಬಯಿಯ ಗವ್ಹರ್ನರರ ಅಪೇಕ್ಷೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಮುಂಬಯಿಯ 'ವೆಲ್‌ಫೇರ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಲೀಗ'ದ ಶಿಷ್ಟರು ಸೋಮವಾರ ದೊರೆಗಳನ್ನು ಕಂಡರು. ಪ್ರಸ್ತುತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಕುರಿತು ದೀರ್ಘಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ರಚಿಸಿದ ಸೂಚನಾಪತ್ರದ ಮೇಲೆ ಗವ್ಹರ್ನರರು ತಮ್ಮೊಡನೆ ಚರ್ಚಿಸುವರಾಗಿ ಶಿಷ್ಟರ ಅಂದಾಜಿತ್ತು. ಅದರಂತೆ ಸೂಚನಾಪತ್ರ ಓದಿದ ಬಳಿಕ, "ಸಜ್ಜನರೇ, ನಿಮ್ಮ ಹೇಳಿಕೆ ಕೇಳಿಕೊಂಡೆ, ನಿಮ್ಮ ಅಂಬೋಣವನ್ನು ಅಂತಃಕರಣಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನಾನು ವಿಚಾರಿಸುವೆ." ಹೀಗೆ ಮುತ್ಸದ್ದಿತನದ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿ ಗವ್ಹರ್ನರರು ೧೦-೧೫ ಮಿನಿಟುಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಷ್ಟರಿಗೆ ಕಳಿಸಿದರು. "ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸೂಚನೆ ಬೇಡ, ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯನ್ನು ನಾವು ನಿರಸಾ ಮನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಅಂದರೆ, ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ನಮಗೆ ವಿನಾವದೊಂದು ಶಿಕ್ಷೆಯೇ ಶಿಕ್ಕೀತು, ಎಂಬಂತೆ ಸರಕಾರದ ಅಂಬೋಣವಿದೆ." ಹೀಗೆ ಶಿಷ್ಟರು ಉದ್ಗರಿಸಿದರಂತೆ! ಗವ್ಹರ್ನರರಿಗೆ ಸ್ವಂತ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ, ಜಿಲ್ಹಾಧಿಪತಿಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಹಾಗೆ ರಾಜಶಾಸನಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಸಂಪೂರ್ಣ ಅಧಿಕಾರವಿರುವದಾಗಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರವು ಪ್ರಾಂತಿಕ ಸರಕಾರಗಳ ವಿದ್ಯಮಾನ ಜಿಲ್ಹಾಧಿಪತಿಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕ್ಯುಲರುಗಳನ್ನು ಹಂಚಿದೆ. ಜಿಲ್ಹಾಧಿಪತಿಗಳು ಇಷ್ಟ ಬಂದಂತೆ ರಾಜಶಾಸನಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು. ಅವರಿಗೆ ಜಗ್ಗಲು ಯಾ ಓಡಿಸಲು ಪ್ರಾಂತಿಕ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಕಂಡರೆ, ಅವರು ದಯಾಮಯರಾಗಿ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಬಹುದು. ವಿಪರೀತ ವೃತ್ತಿಯವರಿದ್ದರೆ, ಮೇರೆದಪ್ಪಿ ನಾಟ ಬಡಿಯಬಹುದು. ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲ ಹಿಂದೀ ಜಿಲ್ಹಾಧಿಪತಿಗಳು ಉಗ್ರರೂಪ ತಾಳುವರಾಗಿಯೂ, ಬ್ರಿಟಿಶ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸೌಮ್ಯರೂಪ ಹಿಡಿದಿರುವರಾಗಿಯೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲ ಹಿಂದೀ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಂಕಟವಾಗಿರುವದಂತೆ! ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ಕೈಕೊಂಡರೆ, ಜನರ ಹತ್ತರ ದ್ವೇಷ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಸುಮ್ಮಗುಳಿದರೆ, ವರಿಷ್ಠಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಅಪ್ರೀತಿಯಾಗುತ್ತದೆ, ಹ್ಯಾಗೆ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಯದೆ ಅವರು ಹೇಚಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರಂತೆ! ಇದರಿಂದ ಒಂದೊಂದು ಜಿಲ್ಹೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಪ್ರಕಾರದ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ನಡೆದಿರುವದಂತೆ! ಇದರ ಮೇಲಿಂದ ಮಹಾತ್ಮರ ವಚನಕ್ಕೇ ಆಧಾರ ದೊರೆಕುತ್ತದೆ 'ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಸ್ವರಾಜ್ಯವು ವಿಲ್ಯಾತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ, ಇಲ್ಲಿಯ ಜಿಲ್ಹಾಧಿಪತಿಗಳ ಕೈಯಲ್ಲಿದೆ, ಅವರ ಮನವೊಲಿಸಿದರೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ತಾನಾಗಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ' ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯ ಪೂರ್ವಾಪರ ಕಥೆಯಿಂದ ಪುನಃ ಇದೇ ಮಾತು ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀ| ಬೆನಗಲ್ ಶಿವರಾಯರು ಸೂಚಿಸಿದಂತೆ ೩ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯ ನಿರ್ಣಯ ತಿಳಿಯುವಂತಿದೆ. ಲಂಡನಿನಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಒಗ್ಗೆ ನಿಷೇಧ ಮಾಡಲು ಒಂದು ಸಭೆ ಸೇರಿತ್ತು. ಆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಜರಿ ನೇತಾರೀಪರೊಳಗೆ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯು ಅಂತ್ಯವಾಗಿ ಮಾರ್ಚ ತಾ ೩ರೊಳಗೆ ಪುನಃ ಗಾಂಧಿ-ವಿಲಿಂಗಡನ್ ತಹನಾಮೆಯಾಗುವದಾಗಿ ಬೆರಿಸ್ಟರ ಸಕಲಾತವಾಲಾದವರು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರ. ನೋಡುತ್ತಿರುವಾ, ಕೇಳುತ್ತಿರುವಾ!

ಮಹಾತ್ಮರ ಕ್ಷೇಮ ವಾರ್ತೆ.

ಕುಮಾರಿ ಮೀರಾಬಾಯಿಯವರು ಪ್ರಕಟಿಸುವದೇನೆಂದರೆ — ಕಳೆದ ಗುರುವಾರ ತಾ ೧೪-೧-೩೨ನೇ ಯರವಡಾ ಜೈಲಿನಿಂದ ನಮ್ಮ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಮಹಾತ್ಮರದೊಂದು ಪತ್ರಬಂತು, ದೇವರ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಮಹಾತ್ಮರ ಪ್ರಕೃತಿ ನೆಟ್ಟಗಿದೆ, ಮನಸ್ಸು ಸುಪ್ರಸನ್ನವಿದೆ. ನಿತ್ಯನೇಮದಂತೆ ಅವರು ತಿಂದು ಉಣ್ಣುತ್ತಾರೆ, ನೂಲುತ್ತಾರೆ. ಎರಡು ದಿನಗಳ ನಿದ್ರೆ ನಿಲ್ಲಬಿಟ್ಟಿತ್ತು, ಅದನ್ನು ತುಂಬಿ ತರುವ ಪ್ರಚಂಡ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ತಾವು ತೊಡಗಿದ್ದೇವಾಗಿ ಮಹಾತ್ಮರು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ.

Wanted.

Educated and energetic gentlemen of Influence as **District Superintendent** for Kanara District and **Agents** for every Taluka on **Lucrative Terms,** to introduce Scientific and approved Schemes Apply for particulars to.—

The Chief Secretary,

The Star of India Industrial & General Assurance Co , Ltd

York Building, Hornby Road,
Fort, BOMBAY.

ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ವಾರ್ತೆ.

ಗಡಿನಾಡಿನೊಳಗೆ

ಗಡಿನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಶಾಂತತೆಯಾಗಿದ್ದ ಸ್ವಸ್ಥ ವಾತಾವರಣ ಈ ಹಿಂದಾಚೆ ನಡೆದಿದ್ದ, ಕೆಲವರ ಸೆರೆಹಿಡಿಯುವ ಕ್ರಮ ನಡವದ, 'ಮುಕದ್ದೊಂಗಳ್ನು' ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಮುತ್ತದ ದರ ಮಾಡಿ ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತಿದ್ದ, ಈಗ [illegible] ಜನರು ಆತುರಗೊಂಡು ಮತಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಲು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹೊರಟ. ಬರುತ್ತಿ[illegible]ದ ಹೀಗಿಲ್ಲ ಸರಕಾರಿ ಪಕ್ಷ[illegible] ದ ಹೂಡಿದ [illegible] ನಡೆದವೆಂದು ಇನ್ನೂ ತನಕ ಒವರ [illegible] ವಾಗಲಿಲ್ಲ ಮಹಾತ್ಮರ [illegible] ವಾಸ ಗಾಂಧಿಯವರ [illegible] ಅವರಿಗೆ [illegible]ಯೋಗ್ಯಾಗಿದೆ. [illegible] ಯವರ ಮಾತ್ನಗ [illegible] ಮೆಣಸವರು [illegible] ಅವರ ಮೇಲೆ [illegible] ಯಿತು, ಅವರವನ್ನು ಮನ್ನಿಸಲಿಲ್ಲ, ಅವಕ್ಕ[illegible] ರಿಗೆ ಸರಕಾರ ಮ[illegible] ಇಂದ ಪ್ರಸಂ[illegible] ಯಲ್ಲಿ [illegible] ಒಳಿದ [illegible] ತಾತ್ಪರ್ಯವನ್ನು [illegible] ರವರು ಪ್ರಕಿದರು, ಅವರಿಗ [illegible] ಅಪಮಾನ ಮಾಡದ [illegible] ವ ಯಾತ್ಮರ ನಕ್ಕರ ರೆ, [illegible] ಯ ಪಡ[illegible] ಇಂಗ್ಲಿಷ ಉಡುಪನ್ನು ಧರಿಸಿದೆ. [illegible] ದ ಅಲ್ಲ ಒಬ್ಬ ಪತ್ರಕರು ನನಗ [illegible] ರ ವಿಷಯ ನೂತನವಾದಲು ಅಲ್ಲಿ [illegible] ರು. ೩ ದಿನ [illegible]ದಲ್ಲಿದ್ದ [illegible] ಮಾರ್ಡನ್, [illegible], ಉತ್ತಮಾಯಿ, [illegible] ಲಾಕ, ಮಂಗಳ, [illegible] ಗಳ್ಲಿ ಅತ್ಯಾಧಿಕ [illegible] ದಿನ [illegible] ಇನೇ ದಿನ ವ್ಯಾಪಾರ ಫ್ಯಾಕ್ಟ್ರಿ [illegible], [illegible] ರಾಡರಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ [illegible] ನನಗೆ ಹಿಡಿದು ಉಗಿಬಂಡಿಯ ಮೇಲ [illegible] ನ ಮು[illegible] ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಬ್ರಿಟಿಶ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೊಡನ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸದಾ ನಡಯುವ [illegible]ಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ ಇವುಗಳಿಂದ ಅವರಿಗೆ ನಾಚಿಕೆಯೆನಿಸುವದಿಲ್ಲ "ಇದು [illegible], ನಿಮ್ಮ ತಂಕಣದ ಜನರು, [illegible] ಸ್ಥಿತಿ ನಿಮಗೆ ತಿಳಿಯದು [illegible] ರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ [illegible] ಅಬ್ದುಲ್ ಗಪ್ಫಾರಖಾನರು ಇಲ್ಲಿಯ ಚಳವಳಿಯ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರವರ್ತಕರು. ಇವರಿಗೆ ತಿಳಿವರು ಹಿಲಿಪ್ಪ ತರದಿಂದ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. 'ಮುದಿ ಫಕಿಂಗ'ನೆಂದು ದಿಲ್ಲಿಯ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದರು 'ಅವನು ಪರಾಕ್ರಮಿಯಲ್ಲ, ಗುಂಡು [illegible]ರಿಸಲಾರನು, ಹೀಗೆ ಆತ್ಮದಿಂದ ವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. 'ಕ್ರಿಸ್ತ ದೇವನ ಅವತಾರ'ನೆಂದು ಒಬ್ಬ ಬ್ರಿಟಿಶ ಸ್ತ್ರೀಯು ನುಡಿದಳು. 'ಲಂಡನ್ ನ್ಯೂಸ ಕ್ರಾನಿಕಲ್' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮಿ| ಬರ್ನೆಸರು ಇವರಿಗೆ ಸಜ್ಜನರೆಂದು, ದಯಾಳುಗಳೆಂದೂ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದಾರೆ ಖುದಾಯಿ-ಖಿದಮತಗಾರ ಯೆಂಬ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಅಹಿಂಸೆಯ ಸೈನಿಕರು, ಒಂದು ಎಪತ್ತುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವರು 'ಸಮಾಜದ ದ್ರೋಹ ಮಾಡಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ, ಅಹಿಂಸೆಯ ಎವರೇ ನಡಕೊಳ್ಳುವೆನು, ಕಷ್ಟಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸಹಿಸುವೆನು, ಪ್ರತೀಕಾರ ಇಚ್ಛೆ, ಕ್ಷಮೆ ಬೇಡಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ, ಸತ್ಯವನ್ನಾದ ವಷ್ಟ ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ, ನಮ್ಮತನದಿಂದ ನಡಕೊಳ್ಳುವೆನು,' ಹೀಗೆ ಕುರಾನ ಹಿಡಿದು ಕಸಸೇವಕರು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಈ ದಳವು ಸುಸಂಘಟಿತವಾದದ್ದು. ಈ ದಳಕ್ಕೆ ಸೇನಾಪತಿಗಳಿದ್ದಾರೆ ಕರ್ನಲ್, ಕಪ್ತಾನ, ಸುಭೇದಾರ ಮೊದಲಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ, ಗಸ್ತ ಪೋಲೀಸರ [illegible] ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಿರ್ಗಾ ಎಂಬ ಅಲ್ಲೋ [illegible] ಮುಂದಕವಿದೆ ಈ ದಳಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ನಿಷಿದ್ಧ [illegible] ಒಂದು ದಿನ ಒಬ್ಬ ಸ್ವಯಂಸೇವಕನು [illegible] ತನ್ನ ಅಂಗಿ ಹ[illegible] ಇದು ದಳಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಉಡುಗೆಂದನು' [illegible] ಉದುಪು ಯಿತು.' [illegible], ಮುತ್ತಿ, [illegible] ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲ ಬಹಳ ಆದರೆ, ಖಾನ [illegible] ಗಫಾರಖಾನರವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಅವರಲ್ಲಿ ವನ್ನು ಮರೆತು [illegible] ದಳದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದರು [illegible] ಈ ಸಂಘಟನೆ ನೋಡಿ ದಿಗಿಲು ಬಿತ್ತು ಅದನ್ನು ಮುರಿಯುವದಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜಕಾರಣ [illegible] ಬೇಕಾದಂತೆ ನಡೆದ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯು [illegible] — [illegible] ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸರಿ [illegible] ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲ. ಹಲವು ಗ್ರಾಮ [illegible] ಜನರಿಗ [illegible] ಒಂದು ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ೩ ತಿಂಗಳ ತನಕ [illegible] ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಒಡೆದು ಕೆಲವು [illegible], ಕಾಣದಂತೆ [illegible] ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ [illegible] ಗ್ರಾಮಗಳಿಂದ ಒಬ್ಬ [illegible] ಪೋಲೀಸರು ಇವರ ಪತ್ತೆ ತೀರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ [illegible] ದಿನ ರಾತ್ರಿ [illegible] ಆ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತದ ರಾತ್ರಿ [illegible] ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುಗಿ[illegible] ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಿಗ ತನ್ನ ಮುಂದೆ [illegible] ಒತ್ತಾಯ ಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ ಮನೆಯಾಗದಿದ್ದರೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತಾರೆ [illegible] ಅವರಿಗ [illegible], ಹೊದೆದು [illegible] ಸುಡುತ್ತಾರೆ! [illegible] ಮುಖಕ್ಕೆ [illegible] ಕಂಡನ್ನು [illegible] ಒಡೆಯುತ್ತಾರೆ [illegible] ಉಂಟು. ಜವಾನರಿಂದು ಪೋಲೀಸರಿಗ [illegible], ಒಪ್ಪದಿದ್ದರೆ, ಅವರಿಗ ದಣಿಸುತ್ತಾರೆ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿ ಹಟ್ಟು ಒಡೆಯುತ್ತ [illegible] ಎಡೆಬಿಡದ ಹೊಡೆಯುತ್ತಾರೆ "ಕತ್ತೆ ಸಹ ತೊಡಕ ನಹಿಸದೆಂ'ದು ಪ್ರೇಕ್ಷಕರೊಬ್ಬರು ನನ್ನ ಒಳ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದರು [illegible] ನಡಿಸ ವರಿಗೆ ಮೊದಲು [illegible] ಗೊಳಿಸುತ್ತಾರೆ ಮಹಿಳೆಯರು ಒಂದು ಸಭೆ ಸೇರಿತ್ತು, ಬದಲು ಸ್ವಸ್ವಾಧಿಕಾರಿಣಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷಯಾಯಿತು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯೊಂದು ನಡೆಯಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಜನರು ತಿಳಿಸಿದಾಗ್ಯೂ ಪೋಲೀಸರು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ ಮಹಿಳೆಯ ಒಳಕ್ಕೆ ಜನರಿಗೆ ಎಲ್ಲರಿಂದು ಹೊಡೆದರು, [illegible]ಯಲ್ಲಿದ್ದ ಹೊಲಿಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಸಿದರು ಉತಮಾಂಜಿಯಲ್ಲಿ ಯುರೋಪಿಯನ್ನರಿಗೆ ಸಲಾಮು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತಾರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಸೈನಿಕರು ತಲೆಗ ೧|| ರೂಪಾಯಿಯಂತೆ ಹಣ ಎತ್ತುವಳಿ ಮಾಡಿದರು ಕೊಡಲಾರದಂತೆ ಸೈನಿಕರು ಜನರಿಗೆ ಸುಲಿದರಾಗಿ ಪೋಲೀಸ ಗುಂಡಿಯ ನುಡಿದನು ಘಾಯಪಟ್ಟವನಿಗೆ ಉಪಚಾರ ಕೊಡುವದು ಕಠಿಣ. ಖಾನ ಅಬ್ದುಲ್ಲ ಗಫ್ಫಾರಖಾನರವರು ಒಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆ ತೆಗೆದಿದ್ದರು, ಸರಕಾರವು ಆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿದೆ ಜನರು ಸರಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಹೋಗಲೊಲ್ಲುವದಿಲ್ಲ ಸೆರೆ ಹಿಡಿದ ಮೇಲೆ ಕೂಡಲೆ ಕೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಾರೆ ಖುದಾಯಿ-ಖಿದಮತಗಾರರ ಕೆಂಬಣ್ಣದ ದಾದ ಬಿಚ್ಚಿಗಿನ ಅರಿವೆ ಅಂಗಿಗಳನ್ನು ಜೈಲಿನವರು ಕಸಕೊಂಡು ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ದಾನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ತರಿಸೊಕ್ಕೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ ಕೆಲವರಿಗೆ ಮಂಜು ನೀರಿನ ಹೊಳೆಯಲ್ಲಿ ತೊಯಿಸಿಟ್ಟು ಕ್ಷಮೆ ಬೇಡಲು ಹಚ್ಚುತ್ತಾರೆ ಕೋಹಟದಲ್ಲಿ ೧೨೦ ಜನರು ಮಾಫಿ ಬೇಡಿದ ಸಂಗತಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಫಿ ಬೇಡಲು ಕಾರಣವೇನಂದರೆ— ಅವರಿಗೆ ಉಪವಾಸ ಹಾಕಿದರು, ಹೊದ್ದುಕೊಳ್ಳಲು ಅರಿವೆ—ಅಂಚಡಿ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಮಾರನೇ ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಕ್ಷಮೆ ಬೇಡಿ ಹೋಗಲು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಅವರೊಪ್ಪಲಿಲ್ಲ ಅವರಿಗ ನೂರವರು ಹಿಂದುಕಟ್ಟ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಬೀಸುತ್ತಿದ್ದು ಆ ನಾಳೆಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗಿಟ್ಟರು ಈ ಪೀಡೆ ಅವರಿಂದ ಸಹಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲ, ಅವರು ಮಾಫಿ ಬೇಡಿದರು "ಈ ದಳವನ್ನು ಒಡೆದು ನಾಶಮಾಡಲು ನಾವು ಟೊಂಕಕಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳೊಬ್ಬರು ನನ್ನ ಕಡ ಹೇಳಿದನು ಚಾರಸಾದಲ್ಲಿ ಕೋರ್ಟಿಗ ಪಿಕೆಟಿಂಗ ನಡೆದಿತ್ತು, ಅವರಿಗ ಸರಹಿದಿಯ ಪಿಕೆಟಿಂಗ ಮಾಡಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವಾಗಿ ವಚನ ಕೊಡಹೇಳಿದರು, ಅವರೊಪ್ಪಲಿಲ್ಲ, ಹೊಡೆದರು ಖಾನ ಅಬ್ದುಲ್ಲ ಗಫ್ಫಾರಖಾನರಿಗ ಜೈಜೈಹೇಳಿದರು. ಅವರೊಪ್ಪಲಿಲ್ಲ, ಪುನಃ ಹೊಡೆದರು. ಆ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಬಜ್ಜೆ ಮಣ್ಣನ್ನು ತಲೆಯ ಮೇಲಿಟ್ಟರು, ಕುದುರೆ ಸವಾರರು ಚಾಬೂಕ ಹೊಡದು ಓಡಿಸಿಬಿಟ್ಟರು. ಕೆಲ ಜನರು ಪೋಲೀಸರ ಮೇಲೆ ಕಲ್ಲೊಗೆದ ಸಂಗತಿ ನಿಜವಾದದ್ದು. ಜನವರಿ ೧೬ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಪೇಶಾವರದ 'ನಮಕ ಮಂಡಿ' ಯೆಂಬ ಉಪ್ಪಿನ ಸಂತೆಯಲ್ಲಿ ಸಭೆ ಸೇರಿತ್ತು. ಕೆಲ ಹೆಂಗಸರು ನೆರೆಹೊರೆಯ ಮನೆಗಳ ಉಪ್ಪರಿಗೆಯ ಮೇಲ ನಿಂತು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಸಭೆಯ ಬೇಕಾಗಿ ಹೊರಡಿಸಿದ ಹುಕುಮನ್ನು ಸಭಿಕರು ಮನ್ನಿಸಲಿಲ್ಲ. ಪೋಲೀಸರು ಹೊಡೆದರು ಉಪ್ಪರಿಗೆಯ ಮೇಲಿಂದ ಕಲ್ಲು ಒಂದು ಪೋಲೀಸ ಆಫೀಸರರ ದವಡೆಗೆ ಹತ್ತಿತು ಸೈನಿಕರು ಮನೆ ನುಗ್ಗಿ ಉಪ್ಪರಿಗೆ ಹತ್ತಿ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಹೊಡೆದರು ಇಬ್ಬ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಉಪ್ಪರಿಗೆಯ ಮೇಲಿಂದ ~~ಕೆಳಕ್ಕೆ ಕೆಡವಿದರು—ಒಬ್ಬಳ ಕಾಲು ಮುರಿದು,~~ ಇನ್ನೊಬ್ಬಳ ತೋಳು ಮೂರು ಕಡೆ ಮುರಿದದೆ ಕೋಹಟದಲ್ಲಿ ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಬೇಕಾಯಿತು ಇದಕ್ಕೆ ಕೆಲ ಜನರ ಅತ್ಯಾಚಾರವೇ ಕಾರಣ ಆದರೆ, ಪಠಾಣರು ಸ್ವಭಾವತಃ ಅತ್ಯಾಚಾರಿಗಳು, ಇಂದ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆದಿರುವದೆ ಆಶ್ಚರ್ಯಕಾರಕವೇನ? ಇತ್ಯಾದಿ ರಾಜನಿಷ್ಠರೊಬ್ಬರ ಮನೆಯನ್ನು ಜನರು ಸುಟ್ಟು ಹಾಕಿದ್ದರು ಅದನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯವರು ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟ[illegible]

ಕಾರಿ ಪ್ರಕಟಣೆ ಬಿಡಿಸುತಗಾರರು ಜನರಿಗೆ ವದರಿಸುತ್ತಾರೆ, ತೆರಿಗೆ ಕೊಡಬಾರದಾಗಿ ಮುಷ್ಕರದ ನೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತಾರೆ, ನಮ್ಮ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಹಾಡಬಾರದಾಗಿ ವಿಧಿಸುತ್ತಾರೆ, ರಾಜನಿಷ್ಠರ ಸ್ವಾಗತ ಯಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರುವದಿಲ್ಲ, ಸರಕಾರಿ ಕರೆನ್ಸಿಯ ನೋಟು ಉಪಯೋಗಿಸಬಾರದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಸರಕಾರಿ ಕೋರ್ಟುಗಳಿಗೆ ಪಕ್ಷಗಳು ಹೋಗಗೊಡುವದಿಲ್ಲ, ತಾನೇ ವಿವಾದವನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬ್ರಿಟಿಶ ಸರಕಾರದ ವೈರಿಗಳು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ವೈರಿಗಳು ಈ ಪ್ರಕಾರ ಸರಕಾರದ ಬಿಡಿಸುಕಗಾರರ ಮೇಲೆ ಆರೋಪ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಮುಂಬಯಿಯೊಳಗೆ

ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪಿನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ನಡೆಯುತು ಸರಾಬಂದಿಯ ಹುಕುಮನ್ನು ಮುರಿದು ಸಭೆಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ, 'ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಬುಲೆಟಿನ್' ಪತ್ರಿಕೆಯು ಹೊರಡುತ್ತಿವೆ, ಜವಳಿ ಪಿಕೆಟಿಂಗ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಸರಕಾರಿ ಹುಕುಮಿನ ಮೇಲಿಂದ ಪಿಕೆಟಿಂಗು ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಬ್ಯಾಂಕಸಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಪರದೇಶಗಳಿಂದ ಬಂದ ಒಸ್ತುವನ್ನು ಶುದ್ಧಮಾಡಿ ಪರದೇಶಕ್ಕೆ ರಫ್ತುಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸುತ್ತಾರೆ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಬೀಗ ಮುದ್ರೆ ಮಾಡಬಾರದಾಗಿ ವರ್ತಕರಿಗೆ ಬಿನ್ನೈಸುತ್ತಾರೆ ಇದರಿಂದ ವರ್ತಕರಿಗೆ ಸರಕಾರದವರು ಬಿಡಾ ಶಿಕ್ಷೆಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ, ಶಿಕ್ಷೆಗಳಾಗುತ್ತಿವ ಜವಳಿಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿ ಹೆಂಗಸರು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಪಿಕೆಟಿಂಗ ಮಾಡಲು ಸಾಲಾಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಗುರುವಾರ ಮುಂಬಯಿಯೊಳಗಿನ ೩೦ ಪತ್ರಿಕೆ ಸಂಪಾದಕ ವಿಶ್ವಾಸ ಪ್ರಚಂಡ ಸಭೆಯಾಗುವದಿತ್ತು. "ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಶಾಂತಿ ಮಾಡಲು ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಬೇಕು, ರಾಜಶಾಸನಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ರದ್ದು ಪಡಿಸಬೇಕು, ಜನರ ಸಾಂಪತ್ತಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸುವಂತೆ ಉಪಾಯಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಪರದೇಶಿ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಿ ಸ್ವದೇಶಿಯ ಪುರಸ್ಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾವು ಪ್ರಚಂಡ ಹೋರಾಟ ಬಡವರಿಗೆ ತುತ್ತು ಕೂಳು ಕೊಟ್ಟು ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು, ಸ್ವದೇಶಿ ಸರಕುಗಳನ್ನೇ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಸ್ವದೇಶಿ ಬ್ಯಾಂಕು, ಸ್ವದೇಶಿ ಹಡಗ, ಸ್ವದೇಶಿ ವಿಮಾ ಕಂಪನಿಗಳಿಗೇ ಆಶ್ರಯ ಕೊಡಬೇಕು, ದೇಶದೊಳಗಿನ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಸಿಗುವಂತೆ ಸಾಹುಕಾರರು ಹಣವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು ಚಿನ್ನ ಬೆಳ್ಳಿಯನ್ನು ಕೊಂಡು ಇಡಬೇಕು, ಅದು ಈಗಿನ ದಿನಮಾನದಲ್ಲಿ ಸುರಕ್ಷಿತವಾದದ್ದು" ಮೊದಲಾದ ಠರಾವುಗಳು ಸ್ವೀಕರಿಸಲ್ಪಡಲಿಕ್ಕಿದ್ದವು. ಪಂಡಿತ ಮದನಮೋಹನ ಮಾಲವೀಯರವರು ಈ ಠರಾವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಪುರಸ್ಕರಿಸಿ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವವರಿದ್ದರು. ಆ ಸಭೆ ಶಾಂತತೆಯದಾಗಿ ಜರುಗುವ ಸಂಭವವಿತ್ತು. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಪೋಲೀಸ ಕಮೀಶನರರು ತಮ್ಮದೊಂದು ಹುಕುಮನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿ, ಸಭೆ ಸೇರಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಚದರಿಸಲ್ಪಡುವದಾಗಿ ಹುಕುಮನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದರು ಈ ಕುರಿತು ಮುಂಬಯಿಯ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಾಯಿದೆ ಇಲಾಜು ನಡೆಯುವದು. ಪಂಡಿತ ಮಾಲವೀಯರವರಿಗೆ ಕಾಣಬಂದ ಲಕ್ಷಾಧೀಶ ಸಾಹುಕಾರರಾದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಕೋಶಾಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ಶೇಟ ಜಮನಲಾಲ ಬಜಾಜರವರಿಗೂ, ಹಿಂದುಸ್ತಾನಿ ಸೇವಾದಳದ ಸೇನಾಪತಿಗಳಾದ ಡಾ|| ಹರ್ಡೀಕರ ನಾರಾಯಣರಾಯರಿಗೂ ಪೋಲೀಸರು ಸೆರೆ ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಬ್ರಸೆಲ್ಸ ಪರಿಷತ್ತಿಗಾಗಿ ಯುರೋಪಖಂಡಕ್ಕೆ ಹೋದ ಶ್ರೀ|| ಯತೀಂದ್ರ ಮೋಹನ ಸೇನಗುಪ್ತರವರಿಗೆ ಮುಂಬಯಿ ಬಂದರದಲ್ಲಿ ಕಾಲಿಡುವ ಮುಂಚೆಯೇ ಹಡಗದ ಮೇಲೆಯೇ ಹಿಡಿಯಹೋಗಿದ್ದರು ಕಪ್ತಾನರು ಹಾಗೆ ತಮ್ಮ ಹಡಗದ ಮೇಲೆ ಹಿಡಿಯಗೊಡಲಿಲ್ಲ ಈ ಹಡಗವು ಇಟಾಲಿ ದೇಶದ್ದು, ಇಟಾಲಿ ಪ್ರದೇಶದಂತೆ ಅವರಿಗೆ ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳದ್ದರಿಂದ ಪೋಲೀಸರು ಇಟಾಲಿಯ ರಾಯಭಾರಿಗಳ ಕಡೆ ಎಂದರೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆಯಹೋದರು ಮುಂಜಾನೆ ೭ ಘಂಟೆಗೆ ಶ್ರೀ|| ಸೇನಗುಪ್ತರಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿದು ಯರವಡಾ ಜೈಲಿಗೆ ಒಯ್ದರು ಗಾಂಧೀ ಟೊಪ್ಪಿಯ ಧರಿಸ್ಯೇವನೆಂತೆ ಅವರಿಗೆ ಸೆರೆ ಹಿಡಿಯಲಾಗಿದೆ ಮುಂಬಯಿಯ 'ಫ್ರೀ ಪ್ರೆಸ' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕರಾದ ಶ್ರೀ|| ಸದಾನಂದರಿಗೆ ಅವರ ಪ್ರಕಾರ ಸಹಿತ ಸೆರೆಹಿಡಿದರು ಪೋಲೀಸ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ದಾಖಲು ಕೊಟ್ಟದ ಬಗ್ಗೆ 'ಕ್ರಾನಿಕಲ್' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕರಾದ ಶ್ರೀ ಬ್ರೇಲ್ವಿಯವರಿಗೆ ೨ ವರ್ಷಗಳ ಕಠಿಣ ಶಿಕ್ಷೆ. ಶ್ರೀ|| ಸದಾನಂದರವರು ಮುಂಬಯಿ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಬಂಧನ ಕಾಯದೆಶೀರವೆಂದು ಕಾಯುವರಂತೆ ಜಗದ್ಗುರು ಪಂಡಿತ ಮದನ ಮೋಹನ ಮಾಲವೀಯರವರು ಎಲ್ಲರ ಆಲೋಚನ ನದರು ಪಕ್ಕದ ಮುಂಬಯಿಯಿಂದ ಅಲಹಾಬಾದಿನ ಯಾತ್ರೆ, ಒಕ್ಕಲ ಶ್ರೀ ಕಾಶೀ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಗೋಕಾಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬಂಗಾಲದ ಸ್ಥಿತಿಯ ನೋಡಿಕೊಂಡು ದಿಲ್ಲಿ ಮೊದಲಾದ ಕಡೆ ತಿರುಗಾಡುವದಾಗಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. ಬ್ಯಾಂಕಸಾಲೆಯ ಪಿಕೆಟಿಂಗ ಮಾಡಿದ ಬಗ್ಗೆ ಕುಮಾರಿ ಪ್ರಮಾದಾ ನ್ಯಾಮಜಿ ಕಾಡಿಯಾ ಇವರಿಗೆ ೬ ತಿಂಗಳ ಕಠಿಣ ಸಜೆಯಾಯಿತು ಇವರು ಮುಂಬಯಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಗ್ರ್ಯಾಜುಯೇಟ್, ಮಯೂರದವಳು ಹಾಗೂ ಶ್ರೀಮಂತ ಪಾರ್ಶಿ ಕುಲದವಳು, ಸೊಲಿಸಿಟರರ ಮಗಳು ಜಾಮೀನ ಆಗಲಿಕ್ಕೆ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಿಗೆ ಉಚಿತ ಹಾಕಬಾರದಾಗಿ, ಊಟಯುಗೊಡಬಾರದಾಗಿ ಪೋಲೀಸ ಕಮಿಶನರರವರ ಅಪ್ಪಣೆಯಾಗಿರುವದಂತೆ!

ಕರ್ನಾಟಕದೊಳಗೆ

ಬೆಳಗಾವಿ-ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಂದಿ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಕಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಕೊಲ್ಲಿಗೆ ಸಂಚಕಾರವಾಗಿದೆ ಪೋಲೀಸ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ದಾಖಲು ಕೂಡದ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀ|| ಯಾಳಗಿ-ಕೊಪ್ಪಳ ಮೊದಲಾದವರಿಗೆ ಕರೆಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಚಿಕ್ಕೋಡಿಯಲ್ಲಿ 'ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿ ಮಹಾರಾಜಕೀ ಜಯ' ಎಂಬ ಜಯಘೋಷ ಮಾಡಿದ ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗನಿಗೆ ಪೋಲೀಸರು ಹೊಡೆದು ಬಿಟ್ಟರು. ಬೆಳಗಾವಿಯಲ್ಲಿ ಸಭೆ ಸೇರಿತ್ತು. ಪೋಲೀಸ ಇನಸ್ಪೆಕ್ಟರರು ಗಾಡಿಯಿಂದ ಬಂದು ಭಾಷಣ ಮಾಡುವ ಶ್ರೀ|| ಕೇಳ್ಕರ ವರನ್ನು ಬೆತ್ತದಿಂದ ಹೊಡೆದರು, ಮುನ್ಸಿಪಾಲರಿಗೆ ಕಾಲು ಹಿಡಿದು ಎಳೆದರು ಅವರು ಸರಿಯಲು ಹೋಗು ಇನಸ್ಪೆಕ್ಟರರು ಧೊಪ್ಪನೆ ಬಿದ್ದರು ಎಷ್ಟು ಜನ ಗದ್ದಲ ಹೊಡೆಯ ಹೋಗಲಾಗಿ, ಪೋಲೀಸರು ಬಡಿದಂತೆ ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಒಯ್ದರು. ಗದಗಿನಲ್ಲಿ ೧೪೪ನೇ ಕಲಮಿನನ್ವಯ ಸಭೆ ಸೇರಿಸಬಾರದೆಂದು ಮಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಹುಕುಮು ಸಭಾಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪೋಲೀಸರು ಕೈವಶ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಬೇರೆ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಸಭೆಯಾಯಿತು. ಶ್ರೀಮತಿ ಕೃಷ್ಣಾಬಾಯಿ ಪಂಜಿಕರರವರಿಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬಾರದಾಗಿ ಅವರ ಪತಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ|| ಪಂಜಿಕರರಿಗೆ ನೋಟೀಸು ಆಗಿದೆ. ಶ್ರೀಮತಿ ಕೃಷ್ಣಾಬಾಯಿಯವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನ ದಿನರಾತ್ರಿಯಿಂದ ಈ ಹುಕುಮು. ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಕಚೇರಿಯ ಹೆಸರಿನ ಹಲಗೆಯನ್ನು ಪೋಲೀಸರು ಒಯ್ದರು. ಜಯಘೋಷ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಹಿಡಿದು ರಾತ್ರಿ ಬಿಟ್ಟರು ಧ್ವಜ ಹಚ್ಚಿದ ಮನೆ ಅಂಗಡಿಗಳ ಯಾದಿಯನ್ನು ಪೋಲೀಸರು ತಯಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಧ್ವಜವನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳಿಗೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದ್ದರು ಕಮಿಟಿಯ ಅಪ್ಪಣೆಯಿಲ್ಲದೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬಹುದಿಲ್ಲವಾಗಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ವಿಜಾಪುರದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭಾಸದಸ್ಯರಾಗಿರುವ ದೇಶಭಕ್ತರಾದ ಶ್ರೀ|| ಮದುಲಾಚಾರ್ಯ ದಂಪತಿಗಳು ಭಯ-ಭಕ್ತಿಭಾವಗಳಿಂದ ಉಪವಾಸ ಮಾಡಿ ಜನರು ಅಂಗಡಿಕಾರರಿಗೆ ಸ್ವದೇಶಿ ವ್ರತ ಕೈಕೊಳ್ಳಲು ಬುದ್ಧಿ ಕೊಡೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಂಡರು ೭ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ತಕರು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಭಾತ ಫೇರಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ ಬಗ್ಗೆ ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಮೂವರಿಗೆ ೩ ವರ್ಷಗಳ ಸಜೆ, ೩೦೦—೫೦೦ ರೂ ಗಳ ದಂಡವಾಯಿತು. ಇಲ್ಲಿ ಹಚ್ಚಿದ ಧ್ವಜಸ್ತಂಭವನ್ನು ಪೋಲೀಸರು ಕಡಿದರು ಜನರು ಹೊಸ ಧ್ವಜಸ್ತಂಭ ನೆಟ್ಟರು. ಅದನ್ನು ಮಾರನೇ ದಿನ ಪೋಲೀಸರು ಒಯ್ದರು. ಇಲ್ಲಿಯೊಳಗಿರುವ ಸೋಮತರಾಮ ಕೆರೆಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಧ್ವಜ ಹಾರಾಡುತ್ತಿದೆ ಅದು ಹೇಗೆ ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗದು! ರಾಣಿಬಾವಿ ಊರಗಿನ ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗನಿಗೆ ೧೫ ಛಡಿ ಏಟು ಹೊಡೆಯಬೇಕೆಂದು ವಿಧಿಸಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಬಂಧಕ ಹುಕುಮನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿ ಸಭೆ ಸೇರಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಇವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಯಿತು ೧೬ ವರ್ಷದ ಬಾಲಕನಿಗೆ ೩ ತಿಂಗಳ ಕಠಿಣ ಸಜೆ. ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದರೆ ಮತ್ತೆ ನೆ ಹೋಗುತ್ತೀಯೋ ಎಂದು ಮಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಕೇಳಲು, ನನ್ನ ಅಣ್ಣ ಪ್ರಾಣ ಸಾಲುವಾಗ, ನಾನು ಹಿಂದೆಯೇ ಕೆ? ಹೀಗೆ ಹುಡುಗ ನಿರ್ಭಯನಾದನು ಉತ್ತರಿಸಿದನು! ಇಲ್ಲಿಯ ಇಂಜನಿಯರಿಂಗ ಕಾಲೇಜಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಇಲ್ಲಿಯ ಪ್ರಮುಖರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ದಿನ ಹರತಾಳ ಆಚರಿಸಿದರು. ಅದರಿಂದ ಕಾಲೇಜಿನ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರು ಅವರಿಗೆ ೧೦ ರೂ. ದಂಡ ಮತ್ತು ಮೂರು ದಿನಗಳ ಗೈರುಹಾಜರಿ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಿದರು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ದಂಡ ಕೊಡಬೊಪ್ಪಲಿಲ್ಲ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಹೋಗುವದಿಲ್ಲವಾಗಿ ಸಭೆಸೇರಿಸಿ ಠರಾವ ಮಾಡಿದರು. 'ನೀವೇನು ಮಾಡಬಯಸುತ್ತೀರಿ?' ಎಂಬದಾಗಿ ವಿದ್ಯಾಲಯದ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರು ಕೇಳಲು, 'ನಾವು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಸೇರುತ್ತೇವೆ'—ಹೀಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಹೇಳಿದರು ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರು ಎಲ್ಲರ ಶಿಕ್ಷೆ ರದ್ದು ಮಾಡಿದರು. ಬಹುಮ್ಮಾರ ಸಕ್ರಿಯ ಪಂಚೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ ಆರೋಪದ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀ|| ಕಾರ್ನಾಡ ಸದಾಶಿವರಾಯರಿಗೆ ೧ ವರ್ಷದ ಕಠಿಣ ಸಜೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಗುಜರಾಥದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಹಣದ ತಪಾಸನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ನಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಖಾತೆಗಳನ್ನು ತಪಾಸು ಮಾಡುತ್ತಿ

ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ವಾರ್ತೆ.

ಗಡಿನಾಡಿನೊಳಗೆ.

ಗಡಿನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಶಾಂತತೆಯಾಗಿದೆ ಸೈನ್ಯ ಪಥಕಗಳ ಓಡಾಟ ನಡದಿದೆ, ಕೆಲವರ ಸೆರೆಹಿಡಿಯುವ ಕ್ರಮ ನಡೆದಿದೆ, 'ಮಿಕದೋಸಕ್ಕಿ ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಮತದಾರರ ಯಾದಿ ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತಿದೆ; ಈಗಾಗಲೇ ಹಲವರು ಅಮೆರಿಗೂಂಡು ಮತಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಲು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ದೌಡು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಲ್ಲ ಸರಕಾರಿ ಪ್ರಕಟನ ಹೊರಟಿದೆ. ಗಡಿನಾಡಿನಲ್ಲೇನು ನಡೆದದೆಂದು ಇನ್ನೂ ತನಕ ಜನರ ತರ್ಕನ ಅಂಚೋಣ ಪ್ರಕಟವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಮಹಾತ್ಮರು ಸೆಗಂಧಿರರಾವ ತ್ರಿ| ದೇವಿದಾಸ ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿದ್ದರು ಅವರಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿಯೋಣವಾಗಿದೆ. ದಾದಾಭಾಯಿ ನವರೋಜಿಯವರ ಮೊಮ್ಮಗಳಾದ ಕುಮಾರಿ ಖುರ್ಶೀದ ಬೇನ್‌ರವರು ಅಲ್ಲಿಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನೋಡಹೋಗಿದ್ದರು, ಅವರ ಮೇಲೆ ಹದ್ದುಪಾರಿಯ ವಾರಂಟು ಜಾರಿಯಾಯಿತು, ಅವರದನ್ನು ಮನ್ನಿಸಲಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಸರೆಹಿಡಿದು ಸೆರೆಮನೆಗಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಪ್ರಸಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಸ್ತ ಸೇವಾಸಂಘದ ಫಾದರ ಎಲ್ವಿನ್‌ರವರು ಒರೆದ ಲೇಖದ ತಾತ್ಪರ್ಯವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ತಿಳಕೊಳ್ಳುವದವಶ್ಯ. ಫಾದರ ಎಲ್ವಿನ್‌ರವರು ಬ್ರಿಟಿಶರು, ಅವರಿಗೆ ದೇಶಬಾಂಧವರ ಅಪಮಾನ ಮಾಡುವ ಬಯಕೆಯಿಲ್ಲ; ಮೇಲಾಗಿ ವೆ ಹಾನ್ನು ನಡೆಯರು, ಸತ್ಯಪ್ರಿಯರು ಅವರು ಬರೆಯುವದೇನಂದರೆ.— "ನಾನು ಘೋಷರ ಇದಲಿಲ್ಲ ಇಂಗ್ಲಿಷ ಉಡುಪನ್ನು ಧರಿಸಿದೆ, ಪೇಶಾವರಕ್ಕೆ ಹಲಿದೆ ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವರ್ತಕರು ನನಗ ಶಿಕ್ಕೆದರು ಮಹಾತ್ಮರ ವಿಷಯ ಮಾತನಾಡಲು ಅಲ್ಲಿ ಜನರು ಹೆದರುತ್ತಿದ್ದರು ೬ ದಿನ ಪೇಶಾವರದಲ್ಲಿದ್ದೆ ಒಂದು ದಿನ ದೋಶರಾ, ಮಾರ್ದಾನ್, ಚಾರಸಾದಾ, ಉತಮಾಂಯಿ, ಗಲೇಲಾಕ ಮಂಗರ, ದರ್ಗಯಾ ಮೊದಲಾದ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ತಿರುಗಿದ್ದೆ, ಒಂದು ದಿನ ಕೋಹತಿಗೆ ಹೋದೆ, ಒಂದು ದಿನ ಖೈಬರ ಘಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋದೆ, ಅಪ್ರಿದಿಯರ ಜೊತೆ ಮಾತನಾಡಿದೆ ಅದೇ ದಿನ ನನಗೆ ಒಂದು ಟಾಗಿಯಿಂದ ಮೇಲೆ ಹತ್ತಿಸಿ ಹೊರದೂಡಿದರು ನಾನು ಈ ೫ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಬ್ರಿಟಿಶ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೊಡನೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇನೆ ಇಲ್ಲಿ ನಡದ-ನಡೆಯುವ [illegible] ತ್ಯಾಚಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ. ಇವುಗಳಿಂದ ಅವರಿಗೆ ನಾಚಿಕೆಯೆನಿಸುವದಿಲ್ಲ "ಇದು ಗಡಿನಾಡ, ನೀವ ತೆಂಕಣದ ಜನರು, ಇಲ್ಲಿಯ ಸ್ಥಿತಿ ನಿಮಗೆ ತಿಳಿಯದು" ಹೀಗವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಖಾನ ಅಬ್ದುಲ್ ಗಫ್ಫಾರಖಾನರು ಇಲ್ಲಿಯ ಚಳವಳಿಯ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರವರ್ತಕರು ಇವರಿಗ ಹಲವರು ಹಲವು ತರದಿಂದ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ 'ಮುದಿ ಪಟಿಂಗ'ನೆಂದು ದಿಲ್ಲಿಯ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಉದ್ಗರಿಸಿದರು. 'ಆತನು ಪರಾಕ್ರಮಿಯಲ್ಲ, ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಲಾರನು,' ಹೀಗೆ ಆಫ್ರಿದಿಯ ವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. 'ಕ್ರೈಸ್ತ ದೇವನ ಅವತಾರ'ವೆಂದು ಒಬ್ಬ ಬ್ರಿಟಿಶ ಸ್ತ್ರೀಯು ನುಡಿದಳು. 'ಲಂಡನ್ ನ್ಯೂಸ ಕ್ರೋನಿಕಲ್' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮಿ| ಬರ್ನೆಸರವರು ಇವರಿಗೆ ಸಜ್ಜನರೆಂದೂ, ದಯಾಳುಗಳೆಂದೂ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಖುದಾಯಿ-ಖಿದಮತಗಾರ ಯಾನೆ ಈಶಸೇವಕರು ಅಹಿಂಸೆಯ ಸೈನಿಕರು, ಒಂದೆ ವಿಪತ್ತಿನ ಗಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ, ಸಹಿಸುವವರು 'ನಮಗೆ ದ್ವೇಷ ಮಾಡಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ, ಅಹಿಂಸೆಯಿಂದಲೇ ನಡಕೊಳ್ಳುವೆವು, ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಸಹಿಸುವೆವು, ಧೈರ್ಯಶೀಲರುವವು, ಕೈನು ಬೇಡಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಸತ್ಯವನ್ನಾಡುವವು. [illegible] ತನದಿಂದ ನಡಕೊಳ್ಳುವೆವು," ಹೀಗ [illegible] ಹಿಡಿದು ಈಶಸೇವಕರು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಈ ದಲವು ಸುಸಂಘಟಿತವಾದದ್ದು. ಈ ದಳಕ್ಕೆ ಸೇನಾಪತಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಲ್, ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್, ಸುಭೇದಾರ ಮೊದಲಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಗಡಿ ಪ್ರಾಂತ [illegible] ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಜಿರ್ಗಾ ಎಂಬ [illegible] ಜನಾ ಮಂಡಳವಿದೆ ಈ ದಳದ ಮ[illegible] ಉದುಪಿರಲಿಲ್ಲ ಒಂದು ದಿನ ಒ[illegible] ಸ್ವಯಂಸೇವಕನು ಇಬ್ಬರು [illegible] ಪಿಸ್ತೂಲು. ಇದು ದಳಕ್ಕೆ [illegible] ವನು! ತಂದಿರುವ [illegible] ಯಿತು." [illegible] ಹಗ ಇಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ [illegible] ನನ್ನು ಮರೆದು [illegible] ಸರಕಾರಕ್ಕು ಈ ಸಂಘ[illegible] ಬಿತ್ತು [illegible] ಗನು ಹಾರಿಟ್ಟ ದಾಜದಾನ [illegible] ಕೆಯು [illegible] ನೆಂದರೆ— [illegible] ಸೇವಕ ದಳದ [illegible] ಒಪಿದರು. [illegible] ನವ ಸ್ವಯಂ[illegible] ಗಳ್ಳಿ ಮನೆಮನೆಗೆ ಪೋಲೀಸ [illegible] ಕಟಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡ[illegible] ಸಲಿಕಲ್ಲ [illegible] ಒಂದು [illegible] ತನಕ ನೀರು ಸಿಗಲಿಲ್ಲ [illegible] ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಕಾಣದಂತೆ [illegible] ಈಶಸೇವಕರು ಸಿಕಟಿಂಗ [illegible] ತ್ತಾರೆ ಪೋಲೀಸರು ಇವರ [illegible] ಎಂದು ದಿನ ರಾತ್ರಿ ಸೈನ್ಯ [illegible] ಹೋಗುತ್ತದೆ ರಾತ್ರಿ [illegible] ಗೆ ಹಾಕಿ ಈಶಸೇವಕರಿಗ ತಪ್ಪ [illegible] ರಾಗಲು ಬತ್ತಾಯ [illegible] ಹೊದಯುತ್ತಲೆ, [illegible] ಹೊಡೆದು ಉಡುಪನ್ನು [illegible] ಆಗ [illegible] ಕಂಡದ್ದನ್ನು ಸುಲಿಕೊಂಡು ಒಯ್ಯುತ್ತಾರೆ [illegible] ಅಕರಾಧಕ್ಕಾಗಿ ಸೆರೆಹಿಡಿಯುವ ಕ್ರಮವು [illegible] ಜಮೀನದಾರರು ಪೋಲೀಸರಿಗ [illegible] ದಿದ್ದರೆ, ಅವರಿಗೆ ದಣಿಸುತ್ತಾರೆ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಚೇರಿ ಸುಟ್ಟು ಬೂದಿಯಾಯಿತು. ಮೂಸ್ಲಿಗ [illegible] ದಿ ಹೊಡೆಯುತ್ತಾರೆ "ಕತ್ತೆ ಸಹ ಹೊತ್ತ ಸಹಿಸದ ಹೊ"ದು ಪ್ರೇಕ್ಷಕರೊಬ್ಬರು ನನ್ನ ಬಳಿ ಉದ್ಗರಿಸಿದರು ಸಿಕೆಟಿಂಗ ನಡಿಸುವವರಿಗೆ ದೊರೆಯು ನಿಕ್ಕಿಸ್ಕೃ ಗೂಳಿಸುತ್ತಾರೆ ಮಹೀದಿಯ ಬಳಿ ಒಂದು ಸಭೆ ಸೇರಿತ್ತು. ಚದರಲು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಅಪ್ಪಣೆಯಾಯಿತು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯೊಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆಂದು ಜನರು ತಿಳಿಸಿದಾಗ್ಯೂ ಪೋಲೀಸರು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಮಸೀದಿಯ ಒಳನುಗ್ಗಿ ಜನರಿಗೆ ಎಳೆತಂದು ಹೊಡೆದರು, ಬೇಲಿ[illegible] ಹೋಳೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಸಿದರು ಉತಮಾಂಯಿಯಲ್ಲಿ ಯುರೋಪಿಯನರಿಗೆ ಸಲಾಮು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತಾರೆ ಇನ್ನೊಂದು [illegible] ದಲ್ಲಿ ಸೈನಿಕರು ಶಾಲೆಗೆ [illegible] ದೂಟಾಯಿಯಂತೆ ಹಣ ಎತ್ತುವ ಮಾಡಿದರು ನೋಡಲರಂತ ಸೈನಿಕರು ಜನರಿಗೆ ಸುಲಿದರಾಗಿ ಪೋಲೀಸ ಸೇವೆಯು ನ ವಿದನು ನ್ಯಾಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉಪಜ [illegible] ಗುವದು ಕಾನ ಖಾನ ಅಬ್ದುಲ್ ಗಫ್ಫಾರಖಾನರವರು ಒಂದು [illegible] ತೆಗದಿದ್ದರ, ಸರಕಾರವು ಆ [illegible] ಯನ್ನು ಮ[illegible]ದೆ ಜನರು ಸರಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಹೋಗಲೊ[illegible] ನೆರೆ [illegible] ಮೇಲೆ [illegible] ದೆಸೆ [illegible] ಖುದಾಯಿ ಖಿದಮತಗಾರರ ಕಂಬಳಿ ಮೊದ[illegible] ಬಿಸ್ತಿಗಿನ [illegible] ಪಿಗ [illegible] ವೈಲಿನವ[illegible] ಸಕಕೊಂಡು ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ದಾನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ [illegible] ಕಾರ ಕೆಲವರಿಗೆ ಮುಂಚು ಸಿಂ[illegible] ನ [illegible] ಯಲ್ಲಿ [illegible] ಸ್ಥಳ ಬಿಡಲು [illegible] ತ್ತಾರೆ [illegible] ದಲ್ಲಿ [illegible] ಜನರು ಮಾಡಿ [illegible] ಸಂಗ [illegible] ಗಿದೆ [illegible] ಮಾಡಲು [illegible] ಅವರಿಗೆ ಉಪವಾಸ [illegible] ಮಾದ [illegible] ತಂದವಿ [illegible] ಮಾ[illegible] ಬೇಗ್ನೆ [illegible] ಬೇಡಿ [illegible] ವರು. ಅವರೊಬ್ಬರಿ[illegible] ಪ್ರಸಂಗ [illegible] ಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗಿಟ್ಟ [illegible] ವರಿಲ್ಲ, ಅವರು [illegible] ದಲವನ್ನು ಒಡಗೂಡಿ [illegible] ಮೊಂಕಕ [illegible] ನೆಂದು ಅವಿ [illegible] ನನ್ನ [illegible] ದವರು. [illegible] ಕೆಲ [illegible] ವರಿಗ [illegible]. ಅವರಿ [illegible] ಮಾಡಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವಾಗಿ ವಜ [illegible] ಮೂದವರು [illegible] ಗೆ ಕೈದು [illegible] ವರು. [illegible] ಹ [illegible] ದವರು. ಆ ಶಾಲೆ ಒಂದು ಒಬ್ಬ ಮುದುಕನ್ನು [illegible] ರು; ಕುದುರೆ ಸವಾರರು [illegible] ಹೋದರು ಓಡಿಸಿಬಿಟ್ಟರು. ಕೆಲ ಜನರು ಪೋಲೀಸರ ಮೇಲೆ ಕಲ್ಲೊಗೆದ ಸಂಗತಿ ನಿಜವಾದದ್ದೇ. ಜನವರಿ [illegible] ತಾರೀಖಿಗೆ ಪೇಶಾವರದ 'ನಮಕ ಮಂಡಿ' [illegible] ಉಪ್ಪಿನ ಸಂತೆಯಲ್ಲಿ ಸಭೆ ಸೇರಿತ್ತು. ಕೆಲ [illegible] ಗರು ನರಿಕೊಂಡಯ ಮನೆಗಳ ಉಪ್ಪರಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಂತು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಚದರಬೇಕಾಗಿ ಘೋಷಿಸಿದ ಹುಕುಮನ್ನು ಸಭಿಕರು ಮನ್ನಿಸಲಿಲ್ಲ. ಪೋಲೀಸರು ಬೊಬ್ಬೆ ಹೊಡೆದರು ಉಪ್ಪರಿಗೆಯ ಮೇಲಿಂದ ಕಲ್ಲು ಬಂದು ಪೋಲೀಸ ಆಫೀಸರರ ಮಸ್ತಕಕ್ಕೆ ಪೆಟ್ಟಾಯಿತು ಸೈನಿಕರು ಮನೆ ನುಗ್ಗಿ ಉಪ್ಪರಿಗೆ ಹತ್ತಿ, ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಹೊಡೆದರು ಇಬ್ಬ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಉಪ್ಪರಿಗೆಯ ಮೇಲಿಂದ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಕೆಡವಿದರು ಒಬ್ಬಳ ಕಾಲು ಮುರಿದದೆ; ಇನ್ನೊಬ್ಬಳ ತೋಳು ಮೂರು ಕಡೆ ಮುರಿದದೆ ಕೋಹತದಲ್ಲಿ ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಬೇಕಾಯಿತು ಇದಕ್ಕೆ ಕೆಲ ಜನರ ಅತ್ಯಾಚಾರವೇ ಕಾರಣ ಆದರೆ, ಸರಾ ಜರು ಸ್ವಭಾವತಃ ಅತ್ಯಾಚಾರಿಗಳು, ಇಂಥ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಕಾರ ಸಹನಶೀಲತೆ ನೆಲೆಸಿದ್ದು ಆಶ್ಚರ್ಯಕಾರಕವಿದ " ಇತ್ಯಾದಿ. ೮. ಜನಿಶ್ರರೊಬ್ಬರ ಮನೆಯನ್ನ ಜನರು ಸುಟ್ಟು ಹಾಕಿದ್ದರು ಅದನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯವರು ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರಿಗ ಸಂ

ಕಾರಿ ಪ್ರಕಟನೆ. ವಿವಮುಕಗಾರರು ಜನರಿಗೆ ಬೆದರಿಸುತ್ತಾರೆ, ಕರವ ಕೊಡಬಾರದಾಗಿ ಮುಷ್ಕರ ಗವನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಹಾಡಬಾರದಾಗಿ ವಿಧಿಸುತ್ತಾರೆ, ರಾಜನಿಷ್ಠರ ಸ್ಮಶಾನ ಯಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರುವದಿಲ್ಲ, ಸರಕಾರಿ ಕಾಲುವೆಯ ನೀರು ಉಪಯೋಗಿಸಬಾರದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಸರಕಾರಿ ಕೋರ್ಟುಗಳಿಗೆ ಜನರಿಗೆ ಹೋಗಗೊಡುವದಿಲ್ಲ, ತಾವೇ ವಿವಾದವನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬ್ರಿಟಿಷರು ಸರಕಾರದ ವೈರಿಗಳು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ವೈರಿಗಳು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಸರಕಾರವು ವಿವಮುಕಗಾರರ ಮೇಲೆ ಆರೋಪ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಮುಂಬಯಿಯೊಳಗೆ

ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪಿನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ನಡೆಯಿತು ಸಭಾಬಂದಿಯ ಹುಕುಮನ್ನು ಮುರಿದು ಸಭೆಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ. 'ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಬುಲೆಟಿನ್' ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತಿವೆ, ಜವಳಿ ಪಿಕೆಟಿಂಗ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಸರಕಾರಿ ಟಂಕಸಾಲೆಯ ಮುಂದೆ ಪಿಕೆಟಿಂಗ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಟಂಕಸಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಂಡದಿಂದ ಬಂದ ಚಿನ್ನವನ್ನು ಶುದ್ಧಮಾಡಿ ಪರದೇಶಕ್ಕೆ ರವಾನಿಸಲು ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸುತ್ತಾರೆ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಚಿನ್ನ ರಫ್ತು ಮಾಡಬಾರದಾಗಿ ಮಜೂರರಿಗೆ ವಿನಂತಿಸುತ್ತಾರೆ ಇದರಿಂದ ಅನೇಕರಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿದರು ದಿನಾ ಏಟುಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ, ಶಿಕ್ಷೆಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ ಯಾವದಕ್ಕೂ ದಿಗಿಲಿಲ್ಲದೆ ನಡೆಸಿದ ಹಾಗೆ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಪಿಕೆಟಿಂಗ ಮಾಡಲು ಮುಂದಾಗಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಗುರುವಾರ ಮುಂಬಯಿಯೊಳಗಿನ ೩೦ ವರ್ತಕ ಸಂಘಗಳ ವಿದ್ಯಮಾನ ಪ್ರಚಂಡ ಸಭೆಯಾಗುವದಿತ್ತು "ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಬೇಕು, ರಾಜಶಾಸನಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ರದ್ದು ಪಡಿಸಬೇಕು, ಜನರ ಸಾಂಪತ್ತಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸುವಂತ ಉಪಾಯಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಪರದೇಶಿ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಿ ಸ್ವದೇಶಿಯ ಪುರಸ್ಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಖಾದಿಯ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿ ಬಡಬಗ್ಗರಿಗೆ ತುತ್ತು ಕೂಳು ಕೊಟ್ಟು ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಪೊರೆಯಬೇಕು, ಸ್ವದೇಶಿ ಸರಕುಗಳನ್ನಷ್ಟೇ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಸ್ವದೇಶಿ ಬೆಂಕು, ಸ್ವದೇಶಿ ಹಡಗ, ಸ್ವದೇಶಿ ವಿಮೆ ಕಂಪನಿಗಳಿಗೆ ಆಶ್ರಯ ಕೊಡಬೇಕು; ದೇಶದೊಳಗಿನ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಸಿಗುವಂತೆ ಸಾವ್ಕಾರರು ಧನವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು ಮಿಕ್ಕು ಹಣವಿದ್ದವರು ಚಿನ್ನ ಕೊಂಡು ಇಡಬೇಕು, ಅದೇ ಈಗಿನ ದಿನಮಾನದಲ್ಲಿ ಸುರಕ್ಷಿತವಾದದ್ದು." ಮೊದಲಾದ ಠರಾವುಗಳು ಸೂಚಿಸಲ್ಪಡಲಿಕ್ಕಿದ್ದವು ಪಂಡಿತ ಮದನಮೋಹನ ಮಾಳವೀಯರವರು ಈ ಠರಾವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಪುರಸ್ಕರಿಸಿ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವವರಿದ್ದರು. ಆ ಸಭೆ ಸೇರಿಸಬಾರದಾಗಿ ಬುಧವಾರ ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಹುಕುಮು ಹೊರಟಿತು. ಪೋಲೀಸ ಕಮೀಶನರರು ತಮ್ಮದೊಂದು ಹುಕುಮನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿ, ಸಭೆ ಸೇರಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಚದರಿಸಲ್ಪಡುವದಾಗಿ ಹುಕುಮನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದರು ಈ ಕುರಿತು ಮುಂಬಯಿಯ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಾಯಿದೆ ಇಲಾಜು ನಡೆಯುವದರಿಂದ ಪಂಡಿತ ಮಾಳವೀಯರವರಿಗೆ ಕಾಣಬಂದ ಲಕ್ಷಾಧೀಶ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಾದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಕೋಶಾಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ಶೇಟ ಜಮನಲಾಲ ಬಜಾಜರವರಿಗೂ, ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಿ ಸೇವಾದಳದ ಸೇನಾಪತಿಗಳಾದ ಡಾ॥ ಹರ್ಡೀಕರ ನಾರಾಯಣರಾಯರಿಗೂ ಪೋಲೀಸರು ಸೆರೆ ಹಿಡಿದಿದ್ದರು ಪ್ರಕೃತಿಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಯುರೋಪಖಂಡಕ್ಕೆ ಹೋದ ಶ್ರೀ॥ ಜತೀಂದ್ರಮೋಹನ ಸೇನಗುಪ್ತರವರಿಗೆ ಮುಂಬಯಿ ಬಂದರದಲ್ಲಿ ಕಾಲಿಡುವ ಮುಂಚೆಯೇ ಹಡಗದ ಮೇಲೆಯೇ ಹಿಡಿಯಹೋಗಿದ್ದರು ಕಪ್ತಾನರು ಹಾಗೆ ತನ್ನ ಹಡಗದ ಮೇಲೆ ಹಿಡಿಯಗೊಡಲಿಲ್ಲ ಈ ಹಡಗವು ಇಟಾಲಿ ದೇಶದ್ದು, ಇಟಾಲಿ ಪ್ರಜೆಯಂತೆ ಅವರಿಗೆ ನಡಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದೆಂದರು. ಪೋಲೀಸರು ಇಟಾಲಿಯ ರಾಯಭಾರಿಗಳ ಕಡೆ ಅವರ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆಯಹೋದರು ಮುಂಜಾನೆ ೬ ಘಂಟೆಗೆ ಶ್ರೀ॥ ಸೇನಗುಪ್ತರಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿದು ಯೆರವಡಾ ಜೈಲಿಗೆ ಒಯ್ದರು ೧೮೧೮ನೇ ಇಸ್ವಿಯ ರೆಗ್ಯುಲೇಶನಿನಂತೆ ಇವರಿಗೆ ಸೆರೆ ಹಿಡಿಯಲಾಗಿದೆ ಮುಂಬಯಿಯ 'ಫ್ರೀ ಪ್ರೆಸ್' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕರಾದ ಶ್ರೀ॥ ಸದಾನಂದರಿಗೆ ಅವರ ಪತ್ನಿಯವರ ಸಹಿತ ಸೆರೆಹಿಡಿದರು. ಪೋಲೀಸ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿ ಕೊಡದ ಬಗ್ಗೆ 'ಕ್ರಾನಿಕಲ್' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕರಾದ ಶ್ರೀ॥ ಬ್ರೇಲ್ವಿಯವರಿಗೆ ೨ ವರ್ಷಗಳ ಕಠಿಣ ಶಿಕ್ಷೆ ಶ್ರೀ॥ ಸದಾನಂದರವರು ಮುಂಬಯಿ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಬಂಧನ ಬೇಕಾಯದೇಶೀರವೆಂದು ಕಾಯಿದೆಯ ರೀತಿ ಜಗಳಾಡುವರಂತೆ. ಪಂಡಿತ ಮದನಮೋಹನ ಮಾಳವೀಯರವರು ಎಲ್ಲರ ಆಲೋಚನೆ ನಡೆಸಿ ಶುಕ್ರವಾರ ಮುಂಬಯಿಯಿಂದ ಅಲಹಾಬಾದಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಶ್ರೀ ಕಾಶೀ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು, ಅಲ್ಲಿಂದ ಕಲಕತ್ತೆಗೆ ಹೋಗಿ ಬಂಗಾಲದ ಸ್ಥಿತಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ದಿಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಗವಾದ ಕಡೆ ತಿರುಗಾಡುವರಾಗಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ ಟಂಕಸಾಲೆಯ ಪಿಕೆಟಿಂಗ ಮಾಡಿದ ಬಗ್ಗೆ ಕುಮಾರಿ ನವಾಝ ಸ್ಟ್ರಾಮುಜಿ ವಾಡಿಯಾ ಇವರಿಗೆ ೬ ತಿಂಗಳ ಕಠಿಣ ಸಜೆಯಾಯಿತು ಇವರು ಮುಂಬಯಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಗ್ರ್ಯಾಜ್ಯುಏಟರು, [illegible], ಹಾಗೂ ಶ್ರೀಮಂತ ಪಾರ್ಶಿ ಕುಟುಂಬದವರು, ಸೊಲಿಸಿಟರರ ಮಗಳು. ಖಾನಾವಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಿಗೆ ಊಟ ಹಾಕಬಾರದಾಗಿ, ಉಳಿಯಗೊಡಬಾರದಾಗಿ ಪೋಲೀಸ ಕಮೀಶನರರ ಅಪ್ಪಣೆಯಾಗಿರುವದಂತೆ !

ಕರ್ನಾಟಕದೊಳಗೆ.

ಬೆಳಗಾವಿ-ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಂದಿ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಕಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಕೊಡ್ಡಿಗಳ ಸಂಚನಾಶವಾಗಿದೆ ಪೋಲೀಸ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿ ಕೊಡದ ಬಗ್ಗ ಶ್ರೀ॥ ಯಾಳಗಿ-ಕೊಪ್ಪಳ ಮೊದಲಾದವರಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಚಿಕ್ಕೋಡಿಯಲ್ಲಿ 'ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿ ಮಹಾರಾಜಕಿ ಜಯ' ಎಂಬ ಜಯಘೋಷ ಮಾಡಿದ ಬಗ್ಗ ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗನಿಗೆ ಪೋಲೀಸರು ಹೊಡೆದು ಬಿಟ್ಟರು ಬೆಳಗಾವಿಯಲ್ಲಿ ಸಭೆ ಸೇರಿತ್ತು. ಹೋಮ ಇನಸ್ಪೆಕ್ಟರರು ಹಿಂಬದಿಯಿಂದ ಬಂದು ಭಾಷಣ ಮಾಡುವ ಶ್ರೀ॥ ಕೇಕ್ರೆಯವರಿಗೆ ಬೆತ್ತದಿಂದ ಹೊಡೆದರು, ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ಕಾಲು ಹಿಡಿದು ಜಗ್ಗಿದರು ಅವರು ಸರಿಯಲು ಹೋಮ ಇನಸ್ಪೆಕ್ಟರರು ಧೊಪ್ಪನೆ ಬಿದ್ದರು. ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಹೊಡೆಯ ಹೋಗಲಾಗ, ಪೋಲೀಸರು ಬಾಕಿಜನರಿಗೆ ಎಳದುನೂಕಿ ಒಯ್ದರು. ಗದಗಿನಲ್ಲಿ ೧೪೪ನೇ ಕಲಮಿನನ್ವಯ ಸಭೆ ಕೂಡಿಸಬಾರದೆಂದು ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಹುಕುಮು ಸಭಾಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪೋಲೀಸರು ಕೈವಶ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದರು. ಬೇರೆ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಸಭೆಯಾಯಿತು. ಶ್ರೀಮತಿ ಕೃಷ್ಣಾಬಾಯಿ ಪಂಜಿಕರರವರಿಗೆ ಮೋಟಾರಿನಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬಾರದಾಗಿ ಅವರ ಪತಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ॥ ಪಂಜಿಕರರಿಗೆ ನೋಟೀಸು ಆಗಿದೆ. ಶ್ರೀಮತಿ ಕೃಷ್ಣಾಬಾಯಿಯವರು ಕಾಂ. ಸೇರಿದವರಾದ್ದರಿಂದ ಈ ಹುಕುಮು. ಹಾವೇರಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಂ. ಕಚೇರಿಯ ಹೆಸರಿನ ಹಲಿಗೆಯನ್ನು ಪೋಲೀಸರು ಕಿತ್ತರು. ಜಯಘೋಷ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಹಿಡಿದು ರಾತ್ರಿ ಬಿಟ್ಟರು ಧ್ವಜ ಹಚ್ಚಿದ ಮನೆ-ಅಂಗಡಿಗಳ ಯಾದಿಯನ್ನು ಪೋಲೀಸರು ತಯಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಧ್ವಜವನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳಿಗೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದರು ಕಮೀಟಿಯ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಿಲ್ಲದೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬರುವದಿಲ್ಲವಾಗಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ವಿಜಾಪುರದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭಾಭಿಮಾನಿಗಳಾದ ದೇವಭಕ್ತರಾದ ಶ್ರೀ॥ ಮರುಳಾರಾಧ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ದಂಪತಿಗಳು ಭಯ-ಭಕ್ತಿಭಾವಗಳಿಂದ ಉಪವಾಸ ಮಾಡಿ ಜವಳಿ ಅಂಗಡಿಕಾರರಿಗೆ ಸ್ವದೇಶಿ ವ್ರತ ಕೈಕೊಳ್ಳಲು ಬುದ್ಧಿ ಕೊಡಲೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಂಡರು. ೬ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ತಕರು ಅವಶ್ಯವುಳ್ಳ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಭಾತ ಫೇರಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ ಬಗ್ಗೆ ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಮೂವರಿಗೆ ೩ ವರ್ಷಗಳ ಸಜೆ, ೩೦೦-೫೦೦ ರೂ ಗಳ ದಂಡವಾಯಿತು, ಇಲ್ಲಿ ಹಚ್ಚಿದ ಧ್ವಜಸ್ತಂಭವನ್ನು ಪೋಲೀಸರು ಕಡಿದರು ಜನರು ಹೊಸ ಧ್ವಜಸ್ತಂಭ ಹಚ್ಚಿದರು. ಅದನ್ನು ಮಾರನೇ ದಿನ ಪೋಲೀಸರು ಒಯ್ದರು. ಬಯಲಿನಲ್ಲಿರುವ ಮಾಳಕಲಾವ ಕೇರಿಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಧ್ವಜ ಹಾರ್ಯಾಡುತ್ತಿದೆ ಅದು ಹೇಗೆ ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂಬು ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗದು! ಹಂಸಭಾವಿಯೊಳಗಿನ ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗನಿಗೆ ೧೫ ಛಡಿಕೆ ಹೊಡೆಯಬೇಕೆಂದು ವಿಧಿಸಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಬಂಧಕ ಹುಕುಮನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿ ಸಭೆ ಸೇರಿಸಿದ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಯಿತು ೧೬ ವರ್ಷದ ಬಾಲಕನಿಗೆ ೬ ತಿಂಗಳ ಕಠಿಣ ಸಜೆ. ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಹೋಗುತ್ತೀಯೋನೆಂದು ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಕೇಳಲು, ನನ್ನಣ್ಣ ಜೈಲು ಸೇರುವಾಗ, ನಾನು ಹಿಂದೆಯೇಕೆ? ಹೀಗೆ ಹುಡುಗ ಸಿಂಹನಾದದಿಂದ ಉತ್ತರಿಸಿದನು! ಇಲ್ಲಿಯ ಇಂಜನಿಯರಿಂಗ ಕಾಲೇಜಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಅಲ್ಲಿಯ ಪ್ರಸಂಗಕ್ಕಾಗಿ [illegible] ದಿನ ಹರತಾಳ ಆಚರಿಸಿದರು. ಇದರಿಂದ ಕಾಲೇಜಿನ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರು ಅವರಿಗೆ ತಲೆಗೆ ೫೦ ದಂಡ ಮತ್ತು ಮೂರು ದಿನಗಳ ಗೈರಹಾಜರಿ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಿದರು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ದಂಡ ಕೊಡಲೊಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಹೋಗುವದಿಲ್ಲವಾಗಿ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಠರಾವು ಮಾಡಿದರು 'ನೀವೇನು ಮಾಡಬಯಸುತ್ತೀರಿ?' ಎಂಬದಾಗಿ ವಿದ್ಯಾಲಯದ ಪ್ರೊಫೆಸರರು ಕೇಳಲು, 'ನಾವು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಸೇರುತ್ತೇವೆ' ಹೀಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಹೇಳಿದರು ಪ್ರೊಫೆಸರರು ಎಲ್ಲರ ಶಿಕ್ಷೆ ರದ್ದು ಮಾಡಿದರು. ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಪತ್ರಿಕೆ ಹಂಚಿ ಕೊಂಗ್ರೆಸಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ ಅಪರಾಧದ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀ॥ ಕಾರ್ನಾಡ ಸದಾಶಿವರಾಯರಿಗೆ ೧ ವರ್ಷದ ಕಠಿಣ ಸಜೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಗುಜರಾಥದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಹಣದ ತಪಾಸನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ನಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಬೆಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಖಾತೆಗಳನ್ನು ತಪಾಸು ಮಾಡುತ್ತಿ

ಪೋಲೀಸರೂ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರೂ ಪಟ್ಟೇವಾಲರೂ ಧ್ವಜಸ್ತಂಭ ಕಡಿದು ಕೆಡವಿದರು !

ದ್ಧರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಗೆ ಸೇರುವ ದಕ್ಷಿಣದ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕಿವಿಸುವಗೋಡಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯನ್ನು ನಿರ್ನಾಮ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬ್ರಿಟಿಶ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಬೇಂದವರ್ಮೆ ಕೂಗುತ್ತಿದ್ದ ಆದೇಶಾನುಸಾರವಾಗಿ ಈ ತಪಸು ನಡೆದದ್ದು. ಶ್ರೀ| ಕಸ್ತೂರಿ ಬಾ ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ೧|| ತಿಂಗಳ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಯಿತು. [illegible] ಶ್ರೀ| [illegible] ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ೧| ವರ್ಷದ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಯಿತು. [illegible] ಸಂಪಾದಕರ ಮೇಲೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ [illegible] ಪೋಲೀಸರು [illegible] ಈ ಸಂಘದ ಮೂಲ ಪ್ರವರ್ತಕರು [illegible] ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜ [illegible] ತಿಂಗಳ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಿದೆ.

ಬಂಗಾಲದಲ್ಲಿ [illegible] ಕಲಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರ [illegible] ಶ್ರೀ| [illegible] ಅಂಗಡಿ [illegible] ಹುಡುಗನಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಯಿತು [illegible], ಆತನು ಅಪ್ರಾಯಸ್ಥನಿದ್ದದರಿಂದ ಆತನ ತಂದೆಗೆ [illegible] ದಂಡವಾಯಿತು [illegible] ಡಿ [illegible] ಈ ಸಭೆಗೆ ಎಲ್ಲ ಹುಡುಗರು [illegible] ಶಿಕ್ಷಕರು ಹಾಜರಿದ್ದು ಹುಡುಗರ [illegible] ಬೇಕು.

ಸಂಯುಕ್ತಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ೬೦೦ ಜನರು [illegible] ಸರಕಾರಿ ಪ್ರಕಟಣೆ [illegible] ಎಲ್ಲಾ [illegible] ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ [illegible] ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆ.

[illegible] ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿ, ಹಿಂದು [illegible] ಪ್ರಕರಣವನ್ನು [illegible] ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು [illegible] ಪ್ರದಾನರಿಗೆ [illegible]

ಸ್ಥಾನಿಕ ವೃತ್ತಾಂತ

ಕುಮಟಾ— [illegible] ಧ್ವಜಸ್ತಂಭದ ಸೂತಕ! ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು [illegible] ಧ್ವಜಸ್ತಂಭವನ್ನು [illegible] ಪೋಲೀಸರೂ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರೂ ಪಟ್ಟೇವಾಲರೂ [illegible] ರಾತ್ರಿ [illegible] ಪೋಲೀಸರು [illegible] ಪ್ರಭಾತಫೇರಿಗೆ [illegible] ರಾ| ರಾ| [illegible] ಉಪೇಂದ್ರ [illegible] ವೆಂಕಟೇಶ ಪ್ರಭು [illegible] ವೆಂಕಟಪ್ಪ [illegible] ಧ್ವಜ [illegible] ರಾ| [illegible] ಧ್ವಜ ಹಿಡಿದು ಪ್ರಭಾತಫೇರಿಗೆ ಹೊರಟ ರಾ| ರಾ| ಘನಶ್ಯಾಮ [illegible] ಧ್ವಜಸ್ತಂಭವನ್ನು [illegible] ಹಿಡಿದರು. ಧ್ವಜಸ್ತಂಭದ [illegible] ಪ್ರಭಾತಫೇರಿಯವರು [illegible] ಧ್ವಜಸ್ತಂಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು [illegible] ಧ್ವಜಸ್ತಂಭವನ್ನು ಪೋಲೀಸರೂ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರೂ [illegible] ಒಂದು ಗಾಡಿಯ ಮೇಲೆ [illegible] ಧ್ವಜ [illegible] ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಿಂದ [illegible] ಧ್ವಜ [illegible] ಬೆಳಗಿನ ೧೦-೧೧ [illegible] ಗಂಟೆ [illegible] ಪೋಲೀಸರು [illegible] ಧ್ವಜಕ್ಕೆ [illegible]

[illegible] ಪೋಲೀಸ [illegible] ಸಭೆ [illegible]

[illegible] ಅಂಗಡಿಗೆ [illegible] ನೋಡ [illegible]

ಹೊನ್ನಾವರ— ಇಲ್ಲಿಯ ಕ್ರಿಕೆಟ [illegible] ಕಲೆಕ್ಟರರ [illegible] ಪೋಲೀಸ [illegible] ಕ್ರಿಕೆಟ್ [illegible] ಕ್ರಿಕೆಟ [illegible]

[illegible] ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು [illegible] ದಂಡ [illegible] ಪಟ್ಟೇವಾಲರು [illegible] ಮೇಲೆ [illegible] ದಿನ [illegible] ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ [illegible]

ಶಿರಸಿ— ಇಲ್ಲಿಯ [illegible] ವಿಚಿತ್ರವಿವೆ. [illegible] ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು [illegible] ಜನರನ್ನು [illegible] ರಾ| ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಪಂಡಿತ [illegible] ಕೃಷ್ಣ ಭಟ್ಟ, [illegible] ೩ ತಿಂಗಳ ಶಿಕ್ಷೆ, ರಾ| [illegible] ದಂಡ, ರಾ| ಗೋವಿಂದ ಭಟ್ಟರಿಗೆ ೫ ತಿಂಗಳ ಶಿಕ್ಷೆ. ರಾ| ಗಣಪತಿ ಭಟ್ಟರಿಗೆ ೬ ತಿಂಗಳ ಶಿಕ್ಷೆ. ದತ್ತಾತ್ರಯ ಪಂಡಿತ ಎಂಬ ೧೫ ವರ್ಷದ ಹುಡುಗನಿಗೆ ೩ ತಿಂಗಳ ಶಿಕ್ಷೆ! [illegible] ಹುಡುಗನು ಕರಪತ್ರ ಹಂಚುತ್ತಿದ್ದನು, ಪೋಲೀಸ [illegible] ಕರಪತ್ರ ಕೊಡೆಂದನು, ಕೊಡು [illegible] ಹುಡುಗನು [illegible] ಬಿಲ್ಲೆ [illegible] ಹುಡುಗನು [illegible] ಪೋಲೀಸರು ಬಂದರು [illegible] ಕರಪತ್ರ ಕಸಕೊಂಡರು [illegible] ಪೋಲೀಸರ [illegible] ಹುಡುಗನು [illegible] ಕರಪತ್ರ [illegible] ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವಾಯಿತು. ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ [illegible] ಮೇಲೆ [illegible] ಶ್ರೀ| [illegible] ಶಿಕ್ಷೆ [illegible]

[illegible] ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಪ್ರಭಾತಫೇರಿಯ [illegible] ಕಾಂಗ್ರೆಸ [illegible] ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು [illegible] ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ [illegible] ಕೊಟ್ಟು [illegible] ಹುಡುಗರ [illegible] ಸರ್ಕಾರವು [illegible]

[illegible] ಗ್ರಾಮದ [illegible] ರಾ| [illegible] ಕರಪತ್ರ [illegible] ೧೯೩೦ [illegible] ಆದಕ್ಕಾಗಿ ೧ ಗಣಿಯರ, ೧ [illegible] ಶಿಕ್ಷೆಯಾಯಿತು [illegible]

[illegible] ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ [illegible] ಬಟ್ಟೆ [illegible] ಅಂಗಡಿಕಾರರಿಗೆ [illegible] ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ [illegible]

[illegible] ಶ್ರೀ| [illegible] ಪೋಲೀಸರು [illegible] ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ [illegible]

[illegible] ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ [illegible] ಪೋಲೀಸರು [illegible]

ಸಿದ್ದಾಪುರ— [illegible] ಪ್ರಭಾತಫೇರಿ [illegible] ಅಧಿಕಾರಿಗಳು [illegible] ಜೊತೆಗೆ [illegible] ಕಾಂಗ್ರೆಸ [illegible] ರಾ| [illegible] ಪೋಲೀಸ [illegible] ಹಾಜರಿ [illegible] ಕಾಂಗ್ರೆಸಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೇರಿ [illegible]

[೧೧ನೇ ಪಾನಿನಮೇಲೆ ಮುಂದರಿಂದ]

ನಮ್ಮ ರಂಗಭೂಮಿ.

ನಾಟ್ಯಂ ಭಿನ್ನರುಚೇರ್ಜನಸ್ಯ
ಬಹುಧಾಪ್ಯೇಕಂ ಸಮಾರಾಧನಮ್ ।
— ಕಾಳಿದಾಸ

ಲೇ — ಶ್ರೀ|| ರಾಮಾನುಜರು

ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಅಭಿರುಚಿಗಳುಳ್ಳ ಜನರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ರಂಜಿಸುವ ವಿಷಯವೆಂದರೆ ಒಂದು ನಾಟ್ಯವೇ ಎಂದು ಶ್ರೇಷ್ಠ ನಾಟಕಕಾರನೂ ಕವಿಯೂ ಆದ ಕಾಳಿದಾಸನು [illegible]. ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾಟಕಕ್ಕೊಂದು ಉಚ್ಚ ಸ್ಥಾನವಿದೆ. ನಾಟಕವನ್ನು ಬರೆದವರು ಸ್ವರ್ಗವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆಂದು ಮಹಾಭಾರತ ಸಾರುತಿದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಾಹಿತ್ಯದಿಂದಲೇ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದ ನಮ್ಮ ನಾಡಿನ ಹಳೆಗನ್ನಡ ವಾಙ್ಮಯದಲ್ಲಿ ನಾಟಕದ ಅವತಾರವು ಆಗಲಿಲ್ಲವೆಂದರೂ ಸಲ್ಲುವುದು. ಇದು ಹೀಗೆ ಏಕೆ ಆಯಿತು, ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸಾಹಿತಿಗಳಿಗೂ ಇದುವರೆಗೂ ಗೊತ್ತಾಗದೆ ಹೋದ ಮಾತು. ಅದಕ್ಕೆ, ಇತ್ತೀಚೆಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ರಂಗಭೂಮಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ಮಹಾ ಜನರು ಸಹಾಯವೀಯುತ್ತಿರುವುದು ಹೆಮ್ಮೆಯ ಮಾತಾಗಿದೆ.

* * *

ನಾಟಕ—ರಂಗಭೂಮಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವೃತ್ತಪತ್ರಗಳ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ಪ್ರತಿ ದಿವಸದ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಂತೆಯೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ನಡೆಯದಿರುವುದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕೊರತೆ ಎಂದು ನನಗೀಗ ಕೆಲ ಕಾಲದಿಂದ ಅನಿಸುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಈಗಿನ ನವನಾಗರಿಕತೆಯು ದೈನಂದಿನ ಜೀವನಕ್ಕಾಗಿ ವೃತ್ತಪತ್ರಗಳ ವಾಚನವು ಹೇಗೋ ಹಾಗೆಯೇ ನಾಟಕಾವಲೋಕನವೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಅಂಗವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಷ್ಟೇ! ಇಂತಹ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಚಲನಚಿತ್ರಗಳು ರಂಗಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ [illegible] ನಾಟಕಗಳ ಹಾಗೂ ಅವುಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನದ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಣೆಯು ವಾರಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವುದು ಅವಶ್ಯವಿದೆ. [illegible] ಜೀವನವು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಿರುವಾಗ ಮನುಷ್ಯನ ದೃಷ್ಟಿಯು ಕಲೆಯ ಕಡೆಗೆ ಹರಿಯುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಒಮ್ಮೆ [illegible], ಸೌಂದರ್ಯೋಪಾಸನೆಯೂ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ನಾಟ್ಯಕಲೆಯು ಸಮಾಜೋಪಯೋಗಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ನಿಜವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಯೋಗ್ಯವಾದ ವಿಮರ್ಶೆಯು ಆಗುವುದು ಸರಿಯಷ್ಟೇ. ಆ ತರಹ ವಿಮರ್ಶೆಯ ಅಭಾವದಲ್ಲಿ ಜನತೆಯು ಸದಭಿರುಚಿಯು ನಾಶವಾಗುವುದು ತಪ್ಪದ ಅನುಭವವಿದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬರೆದ ಲೇಖನಗಳು ಬೆಂಗಳೂರಿನ 'ಕಲಾ' ಎಂಬ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬರುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಅಂಥ ಉಪಕ್ರಮವು ವಾರಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಆಗುವುದು ಅವಶ್ಯ.

* * *

ಇಷ್ಟೊಂದು ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಮಾಡಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಲನದ ದಿನಗಳಿಂದ ಮೊನ್ನಿನ ವರೆಗೆ ಕಾರವಾರದ ಪೌರಜನರನ್ನು ತಮ್ಮ ನಾಟಕಗಳಿಂದ ಆನಂದಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಗದಗಿನ ಶ್ರೀ ದತ್ತಾತ್ರೇಯ ನಾಟಕ ಮಂಡಲಿಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಬರೆಯಲು ಎಡೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ [illegible] ಈ ನಾಟಕ ಮಂಡಲಿಯು ಕಾರವಾರಕ್ಕೆ ಇದೇ ಬಾರಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಬಂದದ್ದು. ಇಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಆಡುವ ಕಂಪನಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಎರಡನೆಯದು. ಈ ಶತಮಾನದ ಆದಿಯಿಂದಲೂ ಇಲ್ಲಿ ಮರಾಠಿ ನಾಟಕ ಕಂಪನಿಗಳೇ ಬಂದು ತಮ್ಮ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೀಗಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಯ ಜನತೆಗೆ ಮರಾಠಿಯ ಸವಿ ಹತ್ತಲಿಕ್ಕೆ ಮೊದಲಾಯಿತು. ಕರ್ನಾಟಕದ ಒಂದು ಭಾಗವಾದ ಈ ನಗರಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡ ನಾಟಕ ಕಂಪನಿಗಳ ಒಲವನ್ನು ಆದರದಿಂದ ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡವರು ಕೆಲವರಿದ್ದರು. ಈ ಕಂಪನಿಯು ಆಡಿದ ನಾಟಕ ನೋಡಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಮರಾಠಿ ಕಂಪನಿಗಳ ನಾಟಕಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡುವುದು ಸಹಜವಾದ ಮಾತು. [illegible] ಗಳನ್ನು ಬಲ್ಲವರಲ್ಲಿಯೂ ಜನರು [illegible] ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ [illegible] ನಾಟಕಗಳ [illegible] ಶ್ರೀ|| ಗರೂಡ ಸದಾಶಿವರಾಯರೇ ಬಹಳ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡರು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಅವರ ಕಂಪನಿಯ ಆಟಗಳ ವಿಮರ್ಶೆಯನ್ನು ನಾನು ಮಾಡಬೇಕು ಹೊರಟಿದ್ದು.

* * *

ಶ್ರೀ|| ಗರೂಡ ಸದಾಶಿವರಾಯರು ಈ ನಾಟಕ ಕಂಪನಿಯ ಆತ್ಮ. ಅವರ ಪರಿಚಯ ಇಲ್ಲದವರು ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಅವರ ಹೆಸರು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮನೆಮಾತಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಬಳ್ಳಾರಿಯ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ರಾಘವಾಚಾರ್ಯ ಬಿ.ಎ. ಬಿ.ಎಲ್., ಹಾಗೂ ಬೆಂಗಳೂರಿನ [illegible] ಶಾಸ್ತ್ರಿ, ಮಾಸ್ಟರ್ ಟಿ. ವಿ. ಕೈಲಾಸಂ ಇವರಂಥ ನಟಶ್ರೇಷ್ಠರನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಶ್ರೀ|| ಗರೂಡರಿಗೆ ಸಮಾನರಾದವರು ಇಂದಿಗೆ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲವೆಂದರೂ ಅನ್ಯಾಯವಲ್ಲ. ಇವರ ಅಭಿನಯ ಕೌಶಲ್ಯವನ್ನು ಕಂಡು ಬೆಳಗಾವಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಲನದವರು 'ಅಭಿನಯಕೇಸರಿ' ಎಂಬ ಬಿರುದನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಇವರನ್ನು ಗೌರವಿಸಿದರು. ಇವರಾಡುವ '[illegible]' ಎಂಬ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಇವರ ಅಭಿನಯವನ್ನು, ಇತರ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ರಸಿಕಾಗ್ರಣಿಗಳಾದ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ನರಸಿಂಹ ಚಿಂತಾಮಣಿ ಕೇಳಕರರು ಸಹ ತಲೆದೂಗಿದರಂತೆ! ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮನ್ನಣೆ ಅದಾವುದು ಬೇಕಿನ್ನು? ಅವರು ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ವೀರ ರಸದ ಅಭಿನಯವನ್ನು ಒಮ್ಮೆ [illegible] ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡುವವರಿಗೆ ಬೆರಗು ಮೂಡುವಂತೆ ತೋರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಅಪ್ರತಿಮರು. ಆಯಾ ಪ್ರಸಂಗಕ್ಕನುಸರಿಸಿ ಅವರ ಮೋರೆಯ ಮೇಲೆ ಮೂಡುವ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾವಗಳನ್ನು ನೋಡಿದವರ ಚಲತ್ಚಿತ್ರಪಟಗಳ ನೆನಪು ಬರುತ್ತಿದೆ, ಇಷ್ಟು ಚಕ್ಕನೆ ಅವು ಬದಲಾಗುತ್ತವೆ. ವೀರಾವೇಶಕ್ಕೆ ತಕ್ಕುದಾಗಿ ಅವರು ಮುಖಚರ್ಯೆಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿದಾಗ ಅವರನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು ಒಮ್ಮೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಭಿನಯ ಹಾಗೂ ನಾಟಕದ ಕಥಾವಸ್ತುಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕದ ಮಹಾಜನರ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯನ್ನು ಪಡೆದ ನಾಟಕವೆಂದರೆ, 'ಅಜ್ಞಾತವಾಸ'ವೆಂಬುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ|| ಸದಾಶಿವರಾಯರು ಕೀಚಕನ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುವರು. [illegible] ಮಂಡಪದಲ್ಲಿ ಕೀಚಕ ಸೈರಂಧ್ರಿ, ಹಾಗು ಕೀಚಕ ವಧ, ಈ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಅಭಿನಯವು ನೋಡತಕ್ಕದ್ದಿರುತ್ತದೆ. ಸೈರಂಧ್ರಿಯ ವೇಷವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡವರು [illegible] ತಕ್ಕನುಷ್ಟು ಪರಿಚಿತರಿದ್ದರೆ, ಉತ್ತರೆಯ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸಿದ ಸಣ್ಣ ಹುಡುಗನ ಅಭಿನಯವೂ ಅಭಿನಂದನೀಯವಾಗಿದೆ.

* * *

ಶ್ರೀ|| ಗರೂಡ ಸದಾಶಿವರಾಯರು ನಾಟಕಕಾರರೂ ಆಗಿರುವರು. ಅವರು ಸ್ವತಃ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಈಗಾಗಲೆ ಹತ್ತಕ್ಕೆ ಮೀರಿ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಕನ್ನಡ ನಾಟಕ ವಾಙ್ಮಯಕ್ಕೆ ಒಂದೊಳ್ಳೆ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳೆಲ್ಲವೂ ಶ್ರೇಷ್ಠ ತರಗತಿಯ ನಾಟಕಗಳೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಲಾರೆ. ಆದರೂ ಅವರು ಬರೆದ 'ವಿಧವಾ ವಿವಾಹ' ಎಂಬ ಸಾಮಾಜಿಕ ನಾಟಕಕ್ಕೆ [illegible] ವಾಙ್ಮಯದಲ್ಲಿ ಮಿಗಿಲಾದ ಸ್ಥಾನವಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ಇವರು ಬರೆದವುಗಳಲ್ಲಿ ಪೌರಾಣಿಕ ನಾಟಕಗಳೇ ಹೆಚ್ಚು. ನಮ್ಮ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬೆಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಪೌರಾಣಿಕ ಕಥಾ ಪ್ರಸಂಗಗಳ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಮರೆಯಲಿಕ್ಕಾಗದೆ ಅವರು ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಇರಬಹುದು. ಈ ಪೌರಾಣಿಕ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬಹುದು. ಪುರಾಣದೊಳಗಿನ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು [illegible] ಎದುರಿಸುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು [illegible] ಬೋಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ [illegible] ಅವರ ಕೌಶಲ್ಯವು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಅವರ ಪೌರಾಣಿಕ ನಾಟಕಗಳೊಳಗಿನ ಪಾತ್ರಗಳ ಸಂಭಾಷಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ—ರಾಜಕೀಯ ವಿಷಯಗಳ ಪಡಿನೆರಳು ಬಿದ್ದದ್ದು ನಮಗೆ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದು ಲೋಕಶಿಕ್ಷಣದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಿತಕರವೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಂದು ನಮಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ತಿಳಿಸಿ ಜನಜಾಗೃತಿ ಮಾಡಲು ಒಳ್ಳೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ದೃಶ್ಯಗಳೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿವೆ. ನಮ್ಮ ಪುರಾಣ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಪೌರಾಣಿಕ ನಾಟಕಗಳ ಮಹತ್ವವನ್ನು ನಾನು ಅರಿವೆ. [illegible] ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಶ್ರೀ|| ಗರೂಡರು ಸಾಮಾಜಿಕ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಬರೆದು ರಂಗಭೂಮಿಯ ಸೇವೆಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮಾಡಲೆಂದು ನಾನು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

* * *

ನಾಟಕಗಳನ್ನು ತಾವೇ ಬರೆದು ಅವುಗಳನ್ನು ತಾವೇ ಅಭಿನಯಿಸುವ ಪ್ರಥಮರನ್ನು ಶ್ರೀ|| ಹರೀಂದ್ರನಾಥ ಚಟ್ಟೋಪಾಧ್ಯಾಯರು ಇತ್ತೀಚಿಗಾಗಿ [illegible] ಈ ಬಗೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಎಷ್ಟೋ ಹಿಂದೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಶ್ರೇಯಸ್ಸು ಶ್ರೀ|| ಗರೂಡ ಸದಾಶಿವರಾಯರಿಗೇ ಸಲ್ಲತಕ್ಕದ್ದು. ಹಾಗೂ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನಾಟಕ ಕಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ 'ರಂಗಭೂಮಿ' ಎಂಬ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆಯು ಇವರ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿಯೇ ಹೊರಟಿತು. ಈ ಸಂಗತಿಗಳ ಮೇಲಿಂದ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಏಳಿಗೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಟ್ಟುಕೊಂಡ ವಿಶಾಲ ದೃಷ್ಟಿಯು ನಮಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

* * *

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರ ಸಹಾಯದಿಂದಲೂ, ಬಗೆಬಗೆಯ ಸೊಬಗಿನ ತೆರೆಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದಲೂ ಆಯಾ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ತೋರ್ಪಡಿಸುವದು ಈ ಶಾಲೆಯದೊಂದು ವಿಶೇಷ, ಅಂಥ ಕೌಶಲ್ಯವು ಇಲ್ಲಿ ಬಂದ ನಾಟಕ ಕಂಪನಿಗಳಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ. ಇವರ ನೋಟಗಳು ಜನರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸೆಳೆದುಕೊಂಡವು. ಶಾಲೆಯ ನಾಟಕದೊಳಗಣ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಬಣ್ಣಿಸುವದರಲ್ಲಿ ಕಲೆಗೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ದೃಷ್ಟಿಯು ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟದರಿಂದ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಿಗೆ ಆಯಾ ಪುರಾಣಕಾಲದೊಳಗಿನ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಭ್ರಾಂತಿ ಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆ.

⁂

ಈ ಗುಣಗಳೊಂದಿಗೆ ಕೆಲವು ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದೆವು. ಸಂಗೀತದ ಕಡೆಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಟ್ಟಂತೆ ತೋರಲಿಲ್ಲ. ಸ್ತ್ರೀ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ವಹಿಸುವವರು ಆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತಕ್ಕವರಾಗಿಯೂ, ಅನುರೂಪರಾಗಿಯೂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ತಾವು ಸಂಭಾಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂಬುದನ್ನು ಮರೆತು ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಿಗೆ ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಡುವಂತೆ ನಟಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಬ್ಬಿಬ್ಬರು ತಮ್ಮ ಪಾತ್ರದ ವೀರರಸ ರೌದ್ರರಸವನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಸ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು; ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರ ಮೇಲೆ ಇಷ್ಟವಾದ ಪರಿಣಾಮವಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಅವರು ತೊಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಧೋತರ, ಕುಪ್ಪಸ, [illegible] ಮೊದಲಾದ ಉಡುಪುಗಳು ಮೇಲಿನ ವೇಷ ಆಗಿನ ಕಾಲವನ್ನು ನೋಡುವ ತಿಳುವಳಿಕೆಯಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಅವು ನಾಟಕವು ಅಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ತೋರುವದಿಲ್ಲ. ಯಾವತ್ತೂ ಯಾರ್‍ಯಾರು ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಬೋರ್ಡುಗಳನ್ನು ನಾಟಕ ಗೃಹದಲ್ಲಿರಿಸಿ ಅವರವರ ಹೆಸರನ್ನು, ಸಂಗೀತ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಿಗೆ ತಿಳಿಯಪಡಿಸುವದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಈ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ಅವರು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಇರಲಿ.

⁂

ಕಾರವಾರದ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ವಕೀಲರಾದ ಶ್ರೀ [illegible] ಮಂಡಳೀಕರವರೂ, ಹಾಯಸ್ಕೂಲಿನ [illegible] ವಕೀಲರಾದವರೂ ಶ್ರೀ| ಗರೂಡ [illegible] ಸುವರ್ಣ ಪದಕಗಳನ್ನಿತ್ತು, ಅವರನ್ನು ಗೌರವಿಸಿದ್ದು ಸ್ತುತ್ಯವೇ ಸರಿ, ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಧಾರಿಯರಾದ ಹುಡುಗನೊಬ್ಬನಿಗೆ ಕಾರವಾರ ಹಾಯಸ್ಕೂಲಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯೊಬ್ಬನು ತನ್ನ ಬಂಗಾರದ ಉಂಗುರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮನ್ನಿಸಿದನು.

ಸ್ಥಾನಿಕ ವೃತ್ತಾಂತ.

(ಅನೇ ಮಾಹಿನಿಂದ ಮುಂದವರಿದದ್ದು.)

ನೋಟೀಸನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡಿದರು. ಅವರದನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಲು ಅವರಿಗೆ ಸೆರೆ ಹಿಡಿದು ಬುಧವಾರ ಕಾರವಾರಕ್ಕೊಯ್ದರು.

ಕಾನಗೋಡ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೨೫೦ ಮಂದಿ ಸ್ತ್ರೀ-ಪುರುಷರು, ಜಂಗಲ ಕಾಯಿದೆಭಂಗ ಮಾಡಿದರು. ಸಶಸ್ತ್ರ ಪೋಲೀಸರೂ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಒಂದು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಸೆರೆ ಹಿಡಿದಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಕಾನಸೂರಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ, ೮| ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರ ಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ, ಗಣಪತಿ ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರ ಹೆಗಡೆ, ಸುಬ್ರಾಯ ನಾಗಪ್ಪ ಹೆಗಡೆ ಇವರನ್ನು ಹೆಗಡೆಕಟ್ಟೆ ಇವರಿಗೆ ಸೆರೆ ಹಿಡಿದರು. ಇವರೆಲ್ಲ ಕರೆದಾಗ ಬರಬೇಕೆಂದು ಇವರಿಗೆ ಹೇಳಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದರು.

ಅಂಕೋಲಾ— ಬುಧವಾರ ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿ ಹಿಚಕಡ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ೩೦ ಮಂದಿ ಪೋಲೀಸರು ಹೋಗಿ ಮುತ್ತಿಗೆ ಹಾಕಿದರು. ಮನೆಗೊಬ್ಬ ಪೇದೆಯಂತೆ ಪೋಲೀಸರು ಪಹರೆ ಇಟ್ಟರು. ಶ್ರೀ| ದತ್ತಾತ್ರಯ ಕರಮಾರ್ಕರರು ಈ ತಾಲೂಕಿನ ಹಳ್ಳಿಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿರೆಂದೂ, ಅವರು ಒಕ್ಕಲಿಗರಿಗೆ ದುರ್ಬೋಧನೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದೂ ಪೋಲೀಸರಿಗೊಂದು ಸುದ್ದಿ ಹತ್ತಿ ಅವರಿಗೆ ಸೆರೆ ಹಿಡಿಯುವದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ| ಕರಮಾರ್ಕರರು ಒಕ್ಕಲಿಗರಂತೆ ಕಚ್ಚೆ ಉಟ್ಟು ಕಂಬಳಿ ಹೊದ್ದುಕೊಂಡು ಹಳ್ಳಿಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಪೋಲೀಸರಿಗೊಂದು ಬಾತ್ಮಿ ಸಿಕ್ಕಿರುವದಂತೆ! ಆ ದಿನ ಹಿಚಕಡದಲ್ಲಿ ಇಡೀ ರಾತ್ರಿ ಪಹರೆಯಿಟ್ಟು ಪ್ರತಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂಜಾವಿಗೆ ಒಳಗೆ ಸೇರಿ ಅವರಿಗೆ ಹುಡುಕಿದರು. ಎಲ್ಲಿಯೂ ಆ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಅವರ ಪತ್ತೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ! ಆ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೋ ಇಲ್ಲವೋ? ಈ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಇರುವರೋ ಇಲ್ಲವೋ? ಎಂಬ ಸಂಗತಿ ಯಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಹೇಗೆ ಸುದ್ದಿ ಸಿಕ್ಕಿತೆಂದು ತಿಳಿಯುದು ಮಹಾ ಕಠಿಣ-[illegible]ಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿದಂತೆ ಅವರ ಸುಳಿವು ಸಿಗಲಿಲ್ಲವಂತೆ. ಬಾಸಗೋಡದಲ್ಲಿಯೂ ಒಬ್ಬ ಪೋಲೀಸರು ಹೋಗಿ ಶ್ರೀ| ಕರಮಾರ್ಕರರಲ್ಲಿದ್ದರೆಂದು ಕೇಳಲು ನಮಗೆ ಅವರ ಗುರುತಿಲ್ಲ, ಹೊಸಬರು ಅವರಿಗೆ ಕಂಡಿದ್ದ "ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟರು ಹೇಳಿದಂತೆ" ಮಾಡಲಿಕ್ಕಿದ್ದರೆಯಲ್ಲಿ ೫ ಜನ ಪೋಲೀಸರು ಹೋಗಿ ಶ್ರೀ| ಕರಮಾರ್ಕರರಿಗೆ ಕೇಳಿದರು. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಅವರ ಪತ್ತೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಪೋಲೀಸರು ಹಿಂತಿರುಗಿ ಸ್ವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿರುಗಿದರು.

ಮೊನ್ನೆ ಶನಿವಾರ ಊರಕೇರಿ ಕಡೆ ದಾಟುತ್ತಿದ್ದಾಗ ನಾರಾಯಣ ಭಟ್ಟ, ಭಟ್ಟರಿಗೆ ಪೋಲೀಸರು ಸೆರೆಹಿಡಿದರು. ವಾ ರಾಮಚಂದ್ರ ಭಟ್ಟರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು, ಆದರೆ ಜನಿವಾರ ಹರಿದು ಕಚ್ಚೆ ಉಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕಂಬಳಿ ಹೊದ್ದುಕೊಂಡು, ಹಳ್ಳಿಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕಲಿಗರೊಡನೆ ಬೆರೆತು ಕಂದಾಯ ಕೊಡಬಾರದಾಗಿ ಬೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ. ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಘಟ್ಟದ ಇವರ ಗುರುತು ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಹಲವು ಕೇಂದ್ರದವರ ಸೇರಿಸಿ, ತಾವು ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಸಾಧ್ಯಂತ ಹೇಳಿ ಸರಿಹೋದರು.

ಬಾಲಜೀವನ.

ಈ ಔಷಧವು ಗ್ರಾಣಿ (Rickets), ಒಣಕೆಮ್ಮು, ಅಸ್ಥಿಜ್ವರ, ಧನುರ್ವಾತ, ಶ್ವಾಸ, ಸಾಂಸರ್ಗಿಕ , ಕಾಳಿಜ ನೋವು (Pain in the liver). ಅಂತರ್ವಾಯು (Hernia), ಹೊಟ್ಟೆ ನೋವು, ಮಲಬದ್ಧತೆ, ರಕ್ತ ಕೊರತೆ, ಎಲುಬುಗಳ ರೋಗ, ಕ್ಷಯ, ಅಪಸ್ಮಾರ, ಅಶಕ್ತತೆ, ಅಜೀರ್ಣ ಇತ್ಯಾದಿ ಅನೇಕ ತರದ ಮಕ್ಕಳ ರೋಗಗಳಿಗೆ ದಿವ್ಯೌಷಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಈ ಔಷಧವು ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಶಿಶುವಿನವರೆಗೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಲ್ಲಿ ಕಾಳಿಜ ರೋಗ (Liver complaint) ಆಗುವ ಸಂಭವವಿರುವದಿಲ್ಲ. ಬಾಲಕರ ಹೊಟ್ಟೆ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಕೈ-ಕಾಲುಗಳು ಕ್ಷೀಣವಾಗುವದು, ಕಣ್ಣು ಹಳದಿಯಾಗುವದು, ದೇಹ ಬಲಹೀನವಾಗುವದು, ಹಲ್ಲು ಬರುವಾಗ ಅತಿಸಾರ, ಬಾಲಗ್ರಹ ಈ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ರೋಗಗಳನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡಿ ಮಕ್ಕಳುಗಳಿಗೆ ಈ 'ಬಾಲಜೀವನ' ಎಂಬ ಔಷಧವು ರಕ್ತವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿ ಪುಷ್ಟಿದಾಯಕವಾಗಿ ಬಲವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಬಾಟ್ಲಿ ಕ್ರಯ ರೂ ೧-೮-೦ ಟ. ಖ ಬೇರೆ.

ಡಲ್‌ಸೆಟ್ ಎಂಡ್ ಕೋ,

ಪೋ ಕುಮಟಾ. (ಉ ಕಾನಡಾ

ಜಾಹೀರ ನೋಟೀಸು.

ಕೆಳಗೆ ಸಹಿ ಮಾಡುವ ನಾನು ಯಾವತ್ತೂ ಜನರಿಗೆ ಈ ನೋಟೀಸಿನ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸುವದೇನಂದರೆ:—

ನನ್ನ ತಂದೆ ಶ್ರೀ| ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಸುಬ್ರಾಯ ಕಾಮತ ಶಿವಾನಿ ಇವರಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಚಾಂಚಲ್ಯ ಉತ್ಪನ್ನವಾದ ಅರ್ಥ-ನಷ್ಟದ ನಾಟಕ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಕಾರಣ ಯಾರೂ ಅವರ ಹತ್ತರ ಚರ-ಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿಗಳ ಯಾ ಬೇರೆ ತರದ ಕೊಡು-ಕೊಳ್ಳುವ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಬಾರದು. ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ನಾನಾಗಲೀ, ಕುಟುಂಬದ ಆಸ್ತಿಯಾಗಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಜವಾಬದಾರ ಇರುವದಿಲ್ಲಾ ತಿಳಿಯುವದು.

ತಾ ೫—೧—೧೯೩೨ನೇ ಇಸ್ವಿ.

ಶ್ರೀಧರ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಕಾಮತ, ಶಿವಾನಿ.

The Bombay Provincial
Cooperative Insurance
Society Ltd

9 *Bakehouse Lane*, Fort Bombay.

Chief Organisers for the Presidency:-

JANI, KULKARNI & CO,

ಈ ಸೊಸೈಟಿಯನ್ನು ಮುಂಬಯಿಯೊಳಗಿನ ಮುಖ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಸಹಕಾರಿಗಳು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರು ಇದರ ಮೇಲ್ತನಿಖೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ

ರೂ ೧೫೦ರಿಂದ ರೂ ೫೦೦ರ ತನಕ ಡಾಕ್ಟರ ಪರೀಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲದೆ ವಿಮೆ ಪತ್ರಗಳು ಕೊಡಲ್ಪಡುತ್ತವೆ

ರೂ. ೭೫೦ರಿಂದ ರೂ ೨೦೦೦ದ ತನಕ ವಿಮೆ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ, ಡಾಕ್ಟರರಿಂದ ಪರೀಕ್ಷೆಯಾಗಬೇಕು

ಕೋಓಪರೇಟಿವ್ಹ ಸೊಸೈಟಿಯ ಆಕ್ಟಿನಂತೆ ಈ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಹಕ್ಕುಗಳಿವೆ.

ಏಜನ್ಸಿ ಕೊಳ್ಳಬಯಸುವವರು ಕರಾರು ಮತ್ತು ಉದ್ದೇಶ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ಈ ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಪತ್ತೆಗೆ ಬರೆಯಬೇಕು

ಏಜನ್ಸಿ ಕೊಡುವಾಗ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವಿದೆ

ಡಿ. ಎಮ್. ಕುಲಕರ್ಣಿ,

ಕಾಜುಬಾಗ, ಕಾರವಾರ

Siromani UdipiNarayanacharya,

Chaukhamba, Benares City.

ಮಹಾಶಯರೇ, ರುದ್ರನೇತ್ರೋತ್ಪನ್ನವಾದ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಯನ್ನು ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಸಮಸ್ತ ಮನೋರಥವನ್ನು ಹೊಂದಿರಿ. ಶಿರ. 108 ಸರ 1ಕ್ಕೆ 0-6-0 ಯಿಂದ 10-ರೂಪಾಯಿ ವರೆಗೆ ಇದು ಸಣ್ಣದಾಗುತ್ತ ಆಗುತ್ತ ಕ್ರಯ ಹೆಚ್ಚುವದು. ಕಂಠಿ ಸರ 32 ಮಣಿ 1ಕ್ಕೆ ರೂ.0-8-0ಯಿಂದ ರೂ. 100, ವರೆಗೆ ಗೌರಿಶಂಕರ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 3-8-0ರಿಂದ 35ರ ವರೆಗೆ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಮಾಲುಗಳ ವಿವರ ತಿಳಿಯಲು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವವರು 0-1-0ಸ್ಟಾಂಪು ಕಳಿಸಿದರೆ, 1ಏಕಮುಖಿ, 1ವಿಶ್ವೇಶ್ವರನ ಪಟ ವನ್ನು ಕೆಟಲಾಗು ಸಹ ಇನಾಂ ಕಳಿಸಲಾಗುವದು. ಪತ್ತೆ-

ಶಿರೋಮಣಿ ನಾರಾಯಣಾಚಾರ್ಯ,

ಚೌಕಾಂಬಾ, ಕಾಶೀ ಕ್ಷೇತ್ರ.

ಮ॥ ಗಾಂಧಿಯವರ

ಗೀತಾ-ಬೋಧ.

ಅ:— ಶ್ರೀ॥ ಹನುಮಂತರಾವ ಮಾಂಜರೇಕರ

ಜ್ಞಾನ-ಯೋಗ.

೭ನೇ ಅಧ್ಯಾಯ.

ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನು ಅಂದದ್ದು:—

“ ಅರ್ಜುನನೇ, ನನ್ನಲ್ಲಿ ಮನವನ್ನಿರಿಸಿ, ನನ್ನನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿ ಕರ್ಮಯೋಗವನ್ನಾಚರಿಸುವವನು ನನ್ನನ್ನು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿಯೂ, ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿಯೂ ಹೇಗೆ ತಿಳಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲನೆಂಬುದನ್ನು ನಿನಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಅನುಭವದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ತಿಳಕೊಂಡಮೇಲೆ ತಿಳಕೊಳ್ಳುವದಿನ್ನೇನೂ ಉಳಿಯುವದಿಲ್ಲ. ಸಾವಿರಾರು ಮಾನವರಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ದೊರಕಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವವನು ಒಬ್ಬನೇ, ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವವರಲ್ಲಿ ಗೆಲ್ಲುವವನೂ ಒಬ್ಬನೇ.

ಪೃಥ್ವಿ, ಅಪ್, ತೇಜ, ವಾಯು, ಆಕಾಶ ಅವಂತೆಯೇ ಮನಸ್ಸು, ಬುದ್ಧಿ ಹಾಗೂ ಅಹಂಕಾರ ಹೀಗೆ ನನ್ನ ಪ್ರಕೃತಿಯು ಎಂಟು ಪ್ರಕಾರದ್ದು. ಅದಕ್ಕೆ ಅಪರಾ ಪ್ರಕೃತಿ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಎರಡನೇದು ಪರಾಪ್ರಕೃತಿಯು. ಅದು ಜೀವರೂಪದವನಾಗಿರುವದು. ಈ ಎರಡು ಪ್ರಕೃತಿಗಳಿಂದ ಅಂದರೆ ದೇಹ-ಜೀವಗಳ ಸಂಬಂಧದೊಳಗಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಜಗತ್ತು ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲದರ ಉತ್ಪತ್ತಿಗೂ ನಾಶಕ್ಕೂ ಕಾರಣನು ನಾನೇ. ನೂಲಿನ ದಾರದಲ್ಲಿ ಮಣಿಗಳಿರುವಂತೆ ನನ್ನ ಆಧಾರದಿಂದಲೇ ಈ ಜಗತ್ತು ಇರುತ್ತದೆ. ನೀರಿನೊಳಗಿನ ರಸವು ನಾನೇ. ಸೂರ್ಯ-ಚಂದ್ರರಲ್ಲಿದ್ದ ತೇಜವು ನಾನೇ, ವೇದದೊಳಗಿನ ಓಂಕಾರವೂ ನಾನೇ, ಆಕಾಶದೊಳಗಿನ ಶಬ್ದವು ನಾನೇ, ಪುರುಷನ ಪರಾಕ್ರಮವೂ ನಾನೇ, ಮಣ್ಣಿನೊಳಗಿನ ಸುಗಂಧವು ನಾನೇ, ಅಗ್ನಿಯೊಳಗಿನ ತೇಜವು ನಾನೇ, ಪ್ರಾಣಿಮಾತ್ರದ ಜೀವನವು ನಾನೇ, ತಪಸ್ವಿಯ ತಪವು ನಾನೇ, ಬುದ್ಧಿವಂತರ ಬುದ್ಧಿಯು ನಾನೇ, ಬಲವಂತರ ಬಲವು ನಾನೇ, ಪ್ರಾಣಿಮಾತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಅವಿರೋಧಿಯಾದ ಕಾಮವು ನಾನೇ ಇದ್ದೇನೆ. ಸತ್ವ-ರಜ-ತಮಗಳಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭಾವವು ನನ್ನಿಂದಲೇ ಹುಟ್ಟಿರುವದೆಂದು ನನ್ನ ಆಧಾರದಿಂದಲೇ ಇರುತ್ತದೆಂದೂ ತಿಳಿ. ಈ ಮೂರು ಭಾವಗಳಿಂದಲೂ ಗುಣಗಳಿಂದಲೂ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿರುವ ಜನರಿಂದ ಅವಿನಾಶಿಯಾದ ನನ್ನನ್ನು ತಿಳಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕಾಗುವದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ತ್ರಿಗುಣಾತ್ಮಕವಾದ ಮಾಯೆಯು ಈ ತರದ್ದು. ಅದನ್ನು ದಾಟಿಹೋಗುವದು ಕಠಿಣದ ಮಾತು. ಆದರೆ, ನನ್ನನ್ನು ಮೊರೆಹೊಕ್ಕವರು ಈ ಮಾಯೆಯ ಹಾಗೂ ತ್ರಿಗುಣಗಳ ಆಚೆಗೆ ದಾಟಿ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ.

ಆದರೆ ಆಚಾರ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ತಾಳಮೇಳವಿಲ್ಲದ ಮೂಢರು ನನ್ನನ್ನು ಮೊರೆಹೊಗುವದು ಹೇಗೆ? ಅವರು ಮಾಯೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ತಿರುಗುತ್ತಾರೆ, ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಸದಾಚಾರಿಯಾದವನು ನನ್ನ ಭಕ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಒಬ್ಬರು ದುಃಖವನ್ನು ನೀಗಿಸಲಿಕ್ಕೆ, ಒಬ್ಬರು ನನ್ನನ್ನು ತಿಳಕೊಳ್ಳುವ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ, ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಫಲವೊಂದನ್ನು ದೊರಕಿಸುವ ಆಶೆಯಿಂದ, ನನ್ನನ್ನು ಭಜಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಕರ್ತವ್ಯಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಜ್ಞಾನಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನನ್ನನ್ನು ಭಜಿಸುತ್ತಾರೆ. ನನ್ನ ಭಕ್ತಿ ಎಂದರೆ ನನ್ನ ಜಗತ್ತಿನ ಸೇವೆ ಮಾಡುವದೇ. ಅವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ದುಃಖಪೀಡಿತರಾಗುವದರಿಂದಲೂ ಕೆಲವರು ಲೋಭದ ಆಶೆಯಿಂದಲೂ ಕೆಲವರು ಜಿಜ್ಞಾಸೆಯಿಂದಲೂ ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಸೇವೆ ಮಾಡದೆ ಇರಲಿಕ್ಕಾಗುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ಸೇವಾಧರ್ಮಿಯಾಗುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕಡೆಗೆ ಹೇಳಿದ ತರದ ಭಕ್ತನು ಜ್ಞಾನಿಯಾಗಿದ್ದು ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಿಯನು. ಅವನು ನನ್ನ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಬೇರೆಯವರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತಿಳಿದಿರುತ್ತಾನೆ, ಅವನು ನನ್ನ ತೀರ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾನೆ. ಈ ಜ್ಞಾನವು ಅವನಿಗೆ ಅನೇಕ ಜನ್ಮಗಳ ನಂತರ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಇದು ಅವನ ಅಂತಃಕರಣದಲ್ಲಿ ಉದಯವಾಯಿತೆಂದರೆ ವಾಸುದೇವನಾದ ನಾನೇ ಅವನ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಬೀಳುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಹೊರತು ಅವನಿಗೇನೂ ಕಾಣುವದಿಲ್ಲ. ಕಾಮನೆಗಳುಳ್ಳವನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದೇವತೆಗಳ ಉಪಾಸನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ, ಅವನವನ ಭಕ್ತಿಯಂತೆ ಅವನವನಿಗೆ ಫಲವು ಸಿಗುತ್ತದೆ; ಅದನ್ನು ಕೊಡುವವನೂ ನಾನೇ. ಮೂಢ ಜ್ಞಾನದಿಂದ ಭಕ್ತಿ ಮಾಡುವವನಿಗೆ ಅಲ್ಪ ಫಲವು ದೊರೆಯುತ್ತದೆ, ಅಷ್ಟರಿಂದಲೇ ಅವನು ಸಂತುಷ್ಟನು ಆಗುತ್ತಾನೆ. ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಮೂಲಕವೇ ನನ್ನನ್ನು ಅರಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ಇಂಥ ಜನರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮೂರ್ಖತನದ ಬುದ್ಧಿಯು ಪ್ರಕಾರ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಅವಿನಾಶಿಯಾದ ಅನುಪಮ ರೂಪವು ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಆಚೆಗಿರುವದೆಂದು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಯುವದಿಲ್ಲ. ಕೈ ಕಿವಿ, ಕಣ್ಣು ಮೂಗು ಇತ್ಯಾದಿ ಸಾಧನಗಳಿಂದ ಅದರ ಜ್ಞಾನವಾಗುವದು ಅಶಕ್ಯವು. ಎಲ್ಲ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುವ ನನಗೆ ಅಜ್ಞಾನಿಗಳಾದ ಜನರು ಗುರುತಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಇದು ನನ್ನ ಯೋಗಮಾಯೆಯು. ರಾಗ-ದ್ವೇಷಗಳ ಮೂಲಕ ಸುಖ-ದುಃಖ ಎಂಬ ಅನುಭವವು ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದಲೇ ಜಗತ್ತು ಮೋಹದಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಅದರೊಳಗಿಂದ ಮುಕ್ತನಾಗಿದ್ದವನು ಆಚಾರ-ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಲನಾಗಿದ್ದವನು ತನ್ನ ವ್ರತಕ್ಕೆ ನಿಶ್ಚಲವಾಗಿ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ಎಡಬಿಡದೆ ನನ್ನ ಭಕ್ತಿಯನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ನಾನು ಪೂರ್ಣ ಬ್ರಹ್ಮರೂಪನಾಗಿರುವದು ಅವನು ಬಲ್ಲನು. ಪಾಪಕರ್ತ ಪ್ರಾಣಿಮಾತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ವಿಲಕ್ಷಣವಾಗಿ ಕಾಣುವ ಜೀವರೂಪಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವಾಸವಾಗಿರುವ ನನ್ನನ್ನು, ನನ್ನ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಅವನು ಗುರುತಿಸುತ್ತಾನೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ನನ್ನನ್ನು ಅಧಿಭೂತ, ಅಧಿದೈವ ಹಾಗೂ ಅಧಿಯಜ್ಞರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ತಿಳಕೊಂಡು ಸಮತ್ವವನ್ನು ಪಡೆದವನು ದೇಹವನ್ನು ತೊರೆಯುವ ವೇಳೆ ತನ್ನ ಮರಣದ ಚಿಂತನದಿಂದ ವ್ಯಾಕುಲನಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಯಾಕಂದರೆ ಈ ಜ್ಞಾನದ ದೆಸೆಯಿಂದ ಅವನ ಮನಸ್ಸು ಬೇರೆ ದುಷ್ಟ ಆಶ್ರಯಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಇಡೀ ಜಗತ್ತೇ ಈಶ್ವರನದು ಎಂದು ತಿಳಕೊಂಡು ಈಶ್ವರನಲ್ಲಿಯೇ ಅವನು ಲೀನನಾಗುತ್ತಾನೆ.

ಯರವಡಾ,
ಮಂಗಲ ಪ್ರಭಾತ,
ತಾ. ೨೩-೧೨-೩೦

ನಾರಿನ ಪ್ರಿಯಮು.

ಎಂಥ ನಾರು ಇದ್ದರೂ ಒಂದು ೩ ತಾಸುಗಳಲ್ಲಿ ಇದರ ಉಪಯೋಗದಿಂದ ಅದು ನಿರ್ಮೂಲ ಹೊಂದುತ್ತದೆ. ಬೆಲೆ ೦—೧—೦ ಕ್ರಿ. ದಫ್ತರ ಗಳ ಎರಡು ಆಣೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರತ್ಯೇಕ

ಪಿ. ಜೀ. ಹಾರೋಲಿ, ಸೊಲ್ಲಾಪುರ.

ಸನ್ ಲೈಫ್ ಎಶ್ಯೂರನ್ಸ ಕಂಪನಿ ಆಫ್ ಕೆನಡಾ.

ಇಡೀ ಬ್ರಿಟಿಶ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದೇ ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಕಂಪನಿ!

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ, ಬ್ರಹ್ಮದೇಶ, ಸಿಂಹಲದ್ವೀಪಗಳಿಗೆ ಕೂಡಿ
ಮುಖ್ಯ ಆಫೀಸು — ಕೆನಡಾ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ, ಹೊರ್ನಬಿ ರೋಡ, ಮುಂಬಯಿ.
ಜನರಲ ಮ್ಯಾನೇಜರ — ನಾ! ಸರ್ ಫಿರೋಜ ಸೇಠನಾ, ಕೆ ಟಿ ಓ ಬಿ ಇ
೧೯೨೯ನೇ ಇಸ್ವಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಮಾಸ ವಿಮೆ ರಕಮು ೧೬೩ ಕೋಟಿಗೂ ಮಿಕ್ಕಿದೆ
೧೯೨೯ನೇ ಇಸ್ವಿ ಡಿಸೆಂಬರ ೩೧ನೇ ತಾರೀಖಿನ ಕೂಡಿಸ ನಿಧಿ ೬೩ ಕೋಟಿಗೂ ಮಿಕ್ಕಿದೆ

ಈ ಕಂಪನಿಯ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ನಡೆಸುವ ಮುತುವರ್ಜಿಯಿಂದ ಹಾಗು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ನಡೆಯುವ ಕಾರಣ
ಮಾಡಿದ ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಹಾಯದಿಂದ ಜೀವನ ನಡೆಯುವದು
ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಾದವರಿಗಾಗಿ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡಿಸುವ ಪತ್ತೆ:—

The District Manager,
Canada Building,
Hornby Road, BOMBAY

OR

Mr. S. B. Rege,
Chief Agent,
171, Civil Lines,
Camp BELGAUM.

ದಿ ಬೋಂಬೆ ಲೈಫ್ ಎಶ್ಯೂರನ್ಸ ಕಂಪನಿ, ಲಿಮಿಟೆಡ್.

ಸ್ಥಾಪನೆ: 1908.

ಈ ಕಂಪನಿಯು ಪೂರ್ಣ ಹಿಂದೀ ಇದ್ದು, ಇದರ ಕಂತಿನ ದರಗಳೂ, ಶರತ್ತುಗಳೂ ಬಹಳ ಸೋಯಿಯವು ಇವೆ. ಕಂಪನಿಯ ಹಣವು ಸರಕಾರಿ ಪ್ರೋ. ನೋಟುಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಇಂಡಿಯನ್ ಟ್ರಸ್ಟ ಎಕ್ಟಿನ ನಿಯಮಗಳಂತೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ಸಕ್ಯೂರಿಟಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಮಲ್ಟಿಪಲ್ ಬೆನಿಫಿಟ್ ಎಂಬ ಕಲಮು ವಿಮೆದಾರರಿಗೆ ಅತಿಶಯ ಲಾಭಕರವಾಗಿದೆ.

ಸವಿಸ್ತರ ಮಾಹಿತಿ ಸ್ಥಳಿಕ ಏಜಂಟರ ಕಡೆಗೆ ಅಥವಾ ಪತ್ರದ್ವಾರದಿಂದ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆದಲ್ಲಿ ಸಿಗುವದು.

Kumta Agents:-
D.K NAYAK Esq
Honavar Agent:-
R.V. PARBHU Esq.

K. Padmanabha Rao & Sons.,
BELGAUM
Chief Agents for
Karnatak Districts & S. M. States

ಪಿಕೆಟರಿಗೆ ಹೊಡೆದು ಮದ್ರಾಸ ಸರಕಾರವು ಹಿರಿಯರ ಮಾನ ಕಾಯುತ್ತದಂತೆ!

ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ವಾರ್ತೆ.

[ಹಿಂದಿನ ಪ್ರಕಟವಾದ [illegible] ಯಲ್ಲಿ ತಮಿಳುನಾಡು ಕೇರಳ ಆಂಧ್ರ ಉತ್ಕಲ, [illegible]]

ತಮಿಳುನಾಡು ಕೇರಳ ಆಂಧ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ [illegible]

[illegible] ಹಿಂದಿನ ವಾರ [illegible] ದಂಡವಾಯಿತು ಕೇಂದ [illegible] ಶ್ರೀ| ಪ್ರಕಾಶಮರಿಗೆ [illegible] ವರ್ಷ ಸಜೆ ೧೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ [illegible] ಆಂಧ್ರ ದೇಶದ ಶ್ರೀ| [illegible] ಪ್ರಧಾನ [illegible] ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಡಾ| ಪಟ್ಟಾಭಿ ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯರವರಿಗೂ ೨ ವರ್ಷಗಳ ಸಜೆ ೧೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ದಂಡವಾಯಿತು ಮದ್ರಾಸದಲ್ಲಿ ಪಿಕೆಟಿಂಗ ಮಾಡುವವರನ್ನು ಚದರಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ನೀರಿನ ಧಾರೆಯನ್ನು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ ನೀರು ಕೊಳಕು [illegible] ಇರುತ್ತದೆ ಮದ್ರಾಸ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರ ತಮ್ಮ ನೀರಿನ ನಳಗಳನ್ನು ಪೋಲೀಸರಿಗೆ [illegible]ಗೆ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ [illegible] ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರ ನೀರಿನ ನಳವನ್ನು ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಿಲ್ಲ ಪೋಲೀಸರು ಒಕ್ಕರಿಸಿಕೊಂಡು ಒಯ್ದರು [illegible] ಮದ್ರಾಸ [illegible] ಪತ್ರಿಕೆಯು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತದೆ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ [illegible] ನೀರಿನಲ್ಲಿ ತೊಯ್ದು [illegible] ಕೆಲಸವನ್ನು ಬಿಡುವದಿಲ್ಲ, [illegible] ಕೊಂಡಂತೆ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಅಬಲೆಯರು ಸಹ ಪ್ರಬಲರಂತೆ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳುವದೊಂದು ವಿಶೇಷ. ಮಂಗಳವಾರ ಇಬ್ಬರು ಹೆಂಗಸರ ಮೇಲೆ ನೀರಿನ ಧಾರೆ [illegible] ಅವರು ಕದಲಲಿಲ್ಲ, ನಿಶ್ಚಲರಾಗಿ ನಿಂತರು! ಒಳ್ಳೆ, ಪೋಲೀಸರು ಎಷ್ಟು ಚಿತ್ರಹಿಂಸೆ ಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ ಆದಾಗ್ಯೂ ಕೆಲವು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಕದಲುವದಿಲ್ಲ ನಿಶ್ಚೇಷ್ಟರಾಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾರೆ, ಎಂತು ಕೇಳಿ ಹವಲ್ಲ! ಶ್ರೀನಿವಾಸನೆಂಬ ಸ್ವಯಂಸೇವಕನು ಧ್ವಜ ಸಮೇತನಾಗಿ [illegible] ನಿಂತನು, ಚಿತ್ರಹಿಂಸೆ [illegible] ಮೇಲು ನಿಶ್ಚೇಷ್ಟನಿದ್ದನು! [illegible] ಉಪಚಾರ ಮಾಡ[illegible] ಜನರು [illegible] ನೀರಿನ [illegible] ಶ್ರೀನಿವಾಸನ [illegible] ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು [illegible] ನಡಿಸಿದರು [illegible] ಮುಂದೆ ಪೋಲೀಸರು ಕೈ [illegible] ಅವನು ಸರಿಯಲಿ [illegible] ಅವನ [illegible] ಕಿತ್ತು [illegible] ನು!!

ಮದ್ರಾಸ [illegible] ಒಂದು ಪ್ರಕಟನೆ [illegible] ಮೇಲೆ ಬಲಾತ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ಮದ್ರಾಸ ಸರಕಾರದ [illegible] ಅಪಮಾನ ತಪ್ಪಿಸುತ್ತದೆ [illegible] ಹಿಡಿದು [illegible] ಒಂದೆ [illegible] ಅಪಮಾನವಾಗುತ್ತದೆ, [illegible] ಹಿಡಿದು ಒಯ್ಯುವ [illegible] ಸಹ ತಾಯಿ [illegible] ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ [illegible] ಎಲ್ಲರೂ ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು" ಪೋಲೀಸರು ಹೊಡೆದು ಬಿದ್ದವರಿಗೆ ಉಪಚಾರ ಮಾಡಗೊಡುವದಿಲ್ಲ ಮೋಟಾರಿನಿಂದ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರನ್ನು ಶುಶ್ರೂಷೆಗಾಗಿ ಒಯ್ಯುವ ಪದಕದವರಿಗೆ ಪೋಲೀಸರು ಬೈಯುತ್ತಾರೆ ಹಲವು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಿಗೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೊಯ್ಯಗೊಡವದಿಲ್ಲ ಶುಶ್ರೂಷಾ ಪದಕದ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರರಾದ ಡಾ| [illegible] ಕೃಷ್ಣರಾಯರಿಗೆ ಪೋಲೀಸ ಕಮೀಶನರರು ಕರೆದು [illegible] ಮಾಡುವದರಿಂದ [illegible] ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆಂದು [illegible] ತಾಕೀತು ಕೊಟ್ಟರು 'ಗಾಯಪಟ್ಟವರಿಗೆ ಶುಶ್ರೂಷೆ ಮಾಡುವದು ಭೂತದಯ ಮಾನವ ಧರ್ಮ, ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ರಣಸಂಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಸಹ ಶುಶ್ರೂಷೆ ಮಾಡಲು ಪಥಕಗಳು ಇರುತ್ತವೆ, ನಾನು ಈ [illegible] ಮನ್ನಿಸನು' ಎಂದು ಡಾ| ಕೃಷ್ಣರಾಯರು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು ಡಾ| ಮುದುಲಕ್ಷ್ಮೀ ರೆಡ್ಡಿಯವರು ಸ್ತ್ರೀ ಶುಶ್ರೂಷಾ ಪದಕವನ್ನೊಂದು ತಯಾರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪದಕದವರು ಉಪಚಾರ ಮಾಡಹೋದಾಗ ಕೆಲವರಿಗೆ ಮೊಣ್ಣಿಯ ಪೆಟ್ಟು ಬಿದ್ದು ವಿಚಾರವಿಲ್ಲದೆ ಪೋಲೀಸರು ಹೊಡೆಯುತ್ತಾರೆ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ, ಎದೆಯ ಮೇಲೆ ಹೊಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ ಸಹ ಹೊಡೆಯುತ್ತಾರೆ ಈ ಕುರಿತು ಸ್ತ್ರೀಯರ ಶಿಷ್ಟಮಂಡಳವು ಪೋಲೀಸ ಕಮೀಶನರರಿಗೆ ಬೆಟ್ಟಿಯಾಯಿತು "ಪದಕದವರಿಗೆ ದಯಮಾಡಿ ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ನಾನು [illegible] ಪದಕದವರು ಜನಸ್ತೋಮದಲ್ಲಿ ಹೋಗಬಾರದು, ಪೋಲೀಸ ಠಾಣೆಯಲ್ಲಿ ತಂದಿಟ್ಟ ಗಾಯಪಟ್ಟವರಿಗೆ ಒಯ್ದು ಶುಶ್ರೂಷೆ ಮಾಡಬೇಕು" ಎಂದು ಡಾ| ಮುದುಲಕ್ಷ್ಮೀ ರೆಡ್ಡಿಯವರಿಗೆ ಪೋಲೀಸ ಕಮೀಶನರರು ತಿಳಿಸಿದರು ಪೋಲೀಸರು ನಿರ್ದಯ ಹೊಡೆದು ಗಾಯಪಟ್ಟವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಅನುಕೂಲತೆಯಂತೆ ಠಾಣೆಯಲ್ಲಿ ಒಯ್ಯುತ್ತಾರೆ ಅಲ್ಲಿವರೆಗೆ ಅವರಿಗೆ ಉಪಚಾರ ಮಾಡಹೋದ ಪದಕದವರಿಗೆ ಪೋಲೀಸರ ರಕ್ಷಣೆಯಿಲ್ಲವೆಂಬ ಮಾತು ಸಿದ್ಧವಾಯಿತು ಮದುರೆಯಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಿ[illegible] ಅಂಗಡಿಗಳ ಮುಂದೆ ಪಿಕೆಟಿಂಗ ಮಾಡುವ [illegible] ಮಂದಿ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಿಗೆ ಪೋಲೀಸರು ಹಿಡಿದರು, ಅವರನ್ನು ಮೋಟಾರ ಲಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ [illegible] ಮೈಲ ದೂರ ಒಯ್ದು [illegible] ಮಾರ್ಗದ ಮೇಲೆ ಬಿಟ್ಟು [illegible] ಕಟ್ಟಿಗೆ [illegible] ಇವರಿಗೆ ನೋಡಿದರೆ, ಕೈಕಾಲು ಅಲ್ಲಾಡಿಸಬರದ [illegible] ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಿಗೆ ಮದುರೆ [illegible] ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಮುಟ್ಟಿದರು ಮಹಾತ್ಮರಾದಿ [illegible] ಚಿತ್ರ ಮಾರುವ ದುಕಾನಕಿ ಮುಂದ ಚಿತ್ರದ [illegible] ಪೋಲೀಸರ [illegible] ಜಪ್ತ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ [illegible] ಅಂಗಡಿಕಾರರಿಗೆ ಹುಕುಮು ಅಂಗಡಿ ಮುಂದಿನ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜವನ್ನು ಹಚ್ಚಬಾರದೆಂತ ತಾಕೀತು [illegible] ತಿರುನೆಲ್ವೇಲಿಯ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು [illegible] ಶ್ರೀ [illegible] ಪ್ರತಿಬಂಧಕ ಹುಕುಮನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. [illegible] ಟೊಪ್ಪಿಗೆ [illegible] ಕೈಲಾಟ ಸಂಘದ ಕಾರ್ಯಕರ್ತ[illegible] ಶ್ರೀ [illegible] ಯೋಗಿದೆ ಕೈಲಾಟ ಸಂಘವು [illegible] ಸಂಸ್ಥೆ ಆ ಸಂಘದ ಶ್ರೀ| ಸುಂದರಂರವರು ಪಿಕೆಟಿಂಗ ಮಾಡುವಾಗ ಬೋಣ್ಣಿಯ ಪೆಟ್ಟು ತಿಂದು ಗಾಯಪಟ್ಟು ಸರಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಚಾರ ಹೊಂದುತ್ತಿದ್ದರು, [illegible] ಮುರಿದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ [illegible] ಹಿಡಿಯಲಾಗಿದೆ ಅವರ ಹಾಸಿಗೆಯ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಪೋಲೀಸರ ಪಹರೆಯಿದೆ ಉಪಚಾರ ಹೊಂದುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಓಡಿಹೋದಾರೆಂದು ಭೀತಿ!! ತಿರುನೆಲ್ವೇಲಿಯಲ್ಲಿ [illegible] ಎಂಬ ಒಬ್ಬ [illegible] ಕೋರ್ಟಿನ ಅಪಮಾನವಾಗಿ ಒಬ್ಬನಿಗೆ [illegible] ರೂಪಾಯಿ ದಂಡವಾಯಿತು! ಒಂದು ನಾಟಕ ನಡೆದಾಗ [illegible] ವೇಷಧಾರಿಯೊಬ್ಬನು [illegible] ರಾಷ್ಟ್ರ [illegible] ಹಾಡಿದನಂತೆ! ಅದರಿಂದ ಆತನ ಮೇಲೆ ಜಾಮೀನಕಿಯ [illegible] ೧ ವರ್ಷದ [illegible]ಯಾಯಿತು. ವೇಷಧಾರಿಯು ಆತ್ಮಸಮರ್ಥನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ತಿರುತ್ತಣಿಯ ಮಹಾಜನರು ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಕಾರಭಾರ ನಡಿಸಿದ್ದಾರೆ— ಪೋಲೀಸ ಪಟೇಲರು ತಾಲೂಕು-ಬೋರ್ಡಿನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ [illegible]

ಮದ್ರಾಸದಲ್ಲಿ ರೇನಕೋಟ ತೊಟ್ಟು ಪಿಕೆಟಿಂಗು! ಮುಖ್ಯಪ್ರಧಾನರಿಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ!!

ನಾದರ ಯಾದಿಯನ್ನೊಂದು ತಯಾರಿಸಿ ತಾಲೂಕ ಕಚೇರಿಗೆ ಕಳುಹಬೇಕು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ಪಟ್ಟೇದಾರರ ಮೇಲೆ ಕಾವಲಿಡಬೇಕು ಇದೇ ಗ್ರಾಮದ ಮೇಲೆ ಒಬ್ಬೆಟಿವ ಪಟೇಲರು ಹೇಗ ಕಾವಲಿಡಬಲ್ಲರೆಂಬುದೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ. ಆಂಧ್ರ ಪ್ರಾಂತದ ಕೃಷ್ಣಾ-ನೆಲ್ಲೂರ ಜಿಲ್ಹೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯ ಏರಿದೆ ಅದನ್ನು ಏರಿಸಬಾರದಾಗಿ ರೈತ ಸಂಘದವರೂ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯವರೂ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಲ್ಲ ನಿರರ್ಥಕವಾದವು ಇಷ್ಟೆ ಅಲ್ಲ ಕೇಳದೆ ಗತಿಯಿಲ್ಲವಾಗಿ ಅವರು ದೂರತ್ತಾಗಿ ನಿರುಪಾಯರಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯವರು ಕರನಿರಾಕರಣದ ಉಪದೇಶ ಮಾಡಿದರು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸರಕಾರದ ಹುಕುಮು, ಜಪ್ತಿಮೊದಲಾದ ಖಟ್ಲೆಗಳು ನಡೆದಿವೆ ಕಂದಾಯ ಕೊಡಬಾರದಾಗಿ ಹೇಳುವವರ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿಹುದಾದವರ ಮೇಲೆ ಖಟ್ಲೆಗಳಾಗುತ್ತವೆ ಎಲ್ಲೂರಿನ ಡಿ| ಮಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಹೊರಡಿಸಿದ ಈ ಒಂದೇಕ ಹುಕುಮು ಅದ್ಭುತವಿದೆ ೭ ವ್ಯಕ್ತಿ ಆಟ ಕೂಡಿ ಸಭೆ ಸೇರಿಸಬಾರದು, ಸಭೆ ಸೇರಿಸಿದಲ್ಲಿ ಹೋಗಬಾರದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕವಾಗುವಂಥ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಬಾಯಿಯಿಂದ ಸಹ ಮಾತಾಡಬಾರದು ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಲಾಗದು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯವರಿಗೆ ಅನ್ನ ನೀರು ಕೊಡಬಾರದು, ಹೀಗ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಗೆ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯುವಲೂ -ದವರಿಗೆ ಕಟ್ಟೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹದ ಪ್ರವಲ್ಲ ಒನ್ನ್ಮೆ ಲೇಖಿಗುಣಿಸುವ ಯತ್ನ ನಡೆದರ ಅಂಗಡಿಮುಚ್ಚದ ಒಗ್ಗೆ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿ ದಂಡ ವಿತು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಪ್ರಿಯಕ್ಕೆ ನಿಂತರೆಂದು ಆ ಅಂಗಡಿಕಾರರಿಗೆ ೬ ತಿಂಗಳ ಎಷ್ಟ ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಈ ಎಲ್ಲೂರ ಜಿಲ್ಹೆಯೊಳಗಿನ ಒಂದು ಗ್ರಾಮದ ಪೋಲೀಸ ಪಟೇಲರು-ಮಹಾತ್ಮಾರಿಗ ಸರಹಡಿಸಿದ ವಾರ್ತೆ ಕೇಳಿ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟರು ಕೂಡಲೆ ಡಿ| ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಇವರ ಮೇಲೊಂದು ಖಟ್ಲೆ ನಡಿಸಿ ೬ ತಿಂಗಳ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಿದರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಪಂಚಾಗಿ ಇವರು ಕರಬಂದಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ಇವರ ಮೇಲೆ ಆರೋಪ. ಮದಲೂರಿನಲ್ಲಿ ೧೬ ವರ್ಷದ ಹುಡುಗ ಮತ್ತು ಅವನ ತಾಯಿ ಇವರಿಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ಸಭಾಬಂದಿಯ ಹುಕುಮನ್ನು ಮುರಿದ ಒಗ್ಗೆ ಖಟ್ಲೆಯಾಗಿ ತಾಯಿಗೆ ೬ ತಿಂಗಳ ಸಜಯಾಯಿತು ಮಹುಡುಗನಿಗೆ ತನ್ನ ಬಳಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡ ಎಮಿಟು ಕಾಯಿದವಂತವಲ್ಲಿ ಸೇರವಂತೆ ರಾಜಾಡಳಿತ ಮಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ತಂದೆಗೆ ವಿಧಿಸಿದರು ತಂದೆ ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ! ತನ್ನಿಂದಗವ ಮಾಡೆಂದನು! ಅವಕ್ಕಾಗಿ ಆತನಿಗ ೮ ತಿಂಗಳ ದಂಡ ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು ಮೈಸೂರಿನ ಮದ್ರಾಸದೊಳಗೆ ಈ ಹಿಂದೆ ನಡೆದ ಸೀಲ ಮೋರ್ಚೆಯ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಎಸಗಿ ಶಿಕ್ಷೆ ಹೊಂದಿ ಮಕ್ಕಳ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿದು ಕಳೆದ ನವಂಬರ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿ ಒಂದಿದ್ದ ೬ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದಿನ ಮೆರವಣಿಗೆ ಹೊರಡಿಸಿದ ಒಗ್ಗೆ ಶ್ರೀ| ಘುಘುರಂಗ ಮೊದಲಿಯಾರ, ಶ್ರೀ| ಭಕ್ತವತ್ಸಲಂ, ಶ್ರೀ| ವೆಂಕಟರಮಣಂ ನಾಯಡ ಮೊದಲಾದವರಿಗೆ ದಂಡವಾದರು ಧ್ವಜ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ವಿಶ್ವ ಹೊಡೆದು ಜನರಿಗೆ ಚದರಿಸಿದರು ಒಬ್ಬ ಸ್ವಯಂಸೇವಕನು ನಿಶ್ಚೇಷ್ಟ ಬಿದ್ದು ಕಿರಿಕೊಂಡನು. ಮದ್ರಾಸದಲ್ಲಿ ಮಹಾಜನ ಸಭೆಯಿದೆ-! ಇದು ಪುರಾತನ ಸಂಸ್ಥೆ ಈ ಸಭೆಯ ನಿಧಿಯನ್ನು ಸಭೆಯವರು ಉಪಯೋಗಿಸದಂತ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರ ಮೇಲೆ ಮದ್ರಾಸ ಸರಕಾರವು ನೋಟೀಸುಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದೆ ಈ ಸಭೆ ಬೇಕಾಯಿದೇಶೀರ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲ, ಆದಾಗ್ಯೂ, ಬೇಕಾಯಿದೇಶೀರ ಸಂಸ್ಥೆಯ ವ್ಯಾಪಾರಗಳ ಅನುಕೂಲತೆಯ ಆಗಬಹುದಾಗಿ ಸಂಶಯಪಟ್ಟು, ಮದ್ರಾಸ ಸರಕಾರವು ಈ ನೋಟೀಸುಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ ಒಡ್ಡಾಮಪುರದಲ್ಲಿ ಜನರು ಪೋಲೀಸರ ಹುಕುಮಿನಂತೆ ಚದರಲಿಲ್ಲ ಪೋಲೀಸರ ಗೋಳ ಸಲ್ಲೊದರಂತೆ! ಅದರಿಂದ ಪೋಲೀಸರು ಸಿಟ್ಟಾಯಿತಾಗಿ ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಿದರು, ಒಬ್ಬರು ತೀರಿಕೊಂಡರು! ಇಬ್ಬರು ಗಾಯಪಟ್ಟರು!! ಈಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ವ್ಯಸನವಾಗಿದೆ ಮದ್ರಾಸದೊಳಗ ತಿರುಪುರ ಅಪ್ರಮಾದ ವಿ ಶಸರಿ ಡಾ| ಫೋಸ್ಟರ ಪಾರ್ಟರವರಿಗೆ ಸರಹಡಿದು ಬಿಟ್ಟು ನಡೆದುದ್ದರ, ಡಾ ಪಟ್ಟಸೀತರವರು ಅರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಪ್ರಿಯ ಪ್ರಮಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಮದ್ರಾಸದಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಿಗೆ ಪಿಕೆಟಿಂಗ ಮಾಡಲು ಅವರು ಒಂದಿದ್ದರಂತೆ! ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆ ನಿಲ್ಲು ಇಲ್ಲ ನಿಲ್ಲು, ಹೇಳುವರು ರಾತ್ರಿ ಪಿಕೆಟಿಂಗ ನಡಿಸಲುಕೆ ಬಿಜಸಿದರಾಗಿ ಆವರ ಮೇಲೆ ತಿಯೋಪ ದೂರಿ ಬಿಟ್ಟೆ ಇವರು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಸಭಾಸದರಾದ ಮಿ| ವಂಕನ್ ಮಿಲ್ಲಿರವರ ಧ್ಯಾನದಿರು ಪಿ ದಿ ತೊಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ! ಸ್ಕಾಟಲಂಡದವರು! ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಧಾನರಾದ ರು| ಮೆಕ್ಡೋನಲ್ಡರವರೂ ಸ್ಕಾಟಲಂಡದವರೇ!

ನಾನು ಯುರೋಪಿಯನ್ನನು ಯುರೋಪಿಯನ್ನಂತೆ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಖಟ್ಲೆಯ ಕ್ರಮ ನಡೆಯಬೇಕು ಹೀಗ ವದು ವಕೀಲಿಗ ಕಸ್ಮಿ ವಾದಿಸಿದರು ರಾಜಕಾರಸನ ಪ್ರಕರಣ ೧೧ ಈ ಪ್ರಸ್ತಾಬದವಿಲ್ಲವಾಗಿ ಮಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಹಕ ವಿಚಾರಿಸಿದರು ಮದ್ರಾಸದ ಹೈಕೋರ್ಟನಲ್ಲಿ ಈ ಹುಕುಮಿನ ವಿರುದ್ಧ ಅರ್ಜಿಯಾಗಿ ವಿಚಾರ ನಿಂತ ಪೋಲೀಸರು ಖಟ್ಲೆಯನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವದಾಗಿ ಮಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿ ಮಾಡಿದರು ಆದರೆ, ಈಗ ಖಟ್ಲೆ ಹಿಂತೆಗೆಯಬರುವದಿಲ್ಲವಾಗಿ ಬಿ| ಪಾಟೀಲರವರ ವಕೀಲರು ವಾದಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ನ್ಯಾಯವಾಗುವತನಕ ವಿಚಾರಣೆ ನಿಂತಿದೆ ಮದ್ರಾಸ ಸರಕಾರವು ಅಲ್ಲಿಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಮಂದಿರವನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿರುವ ಬಿಳಿ ಖಾದಿಯ ಸ್ವದೇಶಿ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿದ ಪ್ರದರ್ಶನದವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಒಯ್ಯಬೇಕ ಆ ಹುಕುಮಾಗಿದೆ

ಪೋಲೀಸರು ಹಾಯಿಸುವ ನೀರಿನ ಕಾರಂಜಿಯ ಉಪಾಧಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಕೆಲ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ರೇನ ಕೋಟುಗಳನ್ನು ಹಾಕೊಂಡು ಮದ್ರಾಸದಲ್ಲಿ ಪಿಕೆಟಿಂಗ ನಡಿಸುತ್ತಾರೆ!

ಕಾಮಗಾರ ಪಕ್ಷದ ಪರವಾಗಿ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಸಭಾಸದರಾಗಿದ್ದ ಮಿ| ಎಂಡರ ಫ್ರೀಮನ್ನರವರು ಮದ್ರಾಸದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಡಾ| ಕಾಟನ್ನರವರ ತಿರುಪ್ಪತಿನ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿದವರು ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಉದ್ವೇಗ—ಅಸಂತೋಷಗಳುಂಟಾಗಿವೆ ಗಾಂಧಿಗಳ ಸಹಕಾರದ ಹೊರತು ರೌಂಡ ಟೇಬಲಿನ ಕಾರ್ಯವು ಸಾಧ್ಯವಾಗದು, ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯನ್ನು ಹೀಗೆಯೇ ಮುಂದುವರಿಸಿದರೆ ತುಂಡಿಕೆಯಿಂದ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನವು ಬ್ರಿಟಿಶರ ಕೈತಪ್ಪಿ ಹೋಗುವದು, ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಪುನರಾಲೋಚಿಸಬೇಕು” ಈ ಪ್ರಕಾರ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಧಾನರಿಗ ಮಿ| ಫ್ರೀಮನ್ನರವರು ತಂತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ‘ ಇಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಸ್ಥಿತಿ ಬಂದರೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸಬೇಕು,” ಹೀಗ ಕಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಸಭಾಸದರಾದ ಮಿ| ಲೆನ್ಸಬೆರಿಯವರಿಗೂ ಇವರೊಂದು ತಂತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ! ಮಿ| ಲೆನ್ಸಬರಿಯವರು ಇಂಗ್ಲೆಂಡದ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು, ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಹಿತಚಿಂತಕರು

ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ ಮದ್ರಾಸದ ತಯಾರಾದ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಮೇಲೆ ಪೋಲೀಸರು ವಿಚಿತ್ರ ಹುಕುಮು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಗಾಯಪಟ್ಟವರ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬಾರದು ಗಾಯಪಟ್ಟವರ ವಾರ್ತೆ ಕೊಡಬಾರದು ಈ ಹುಕುಮಿನ ಮೇರೆ ನಗರದಲ್ಲಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಪಿಕೆಟಿಂಗಿನ ಕೇಂದ್ರವೆಂದು ಎಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಬೇಕಾಯಿದೇಶೀರ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗುವದಂತೆ! ನಮ್ಮ ಅದನ್ನ ಮುಚ್ಚಬೇಕಾಗುವದು!

ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಮಧ್ಯಪ್ರಾಂತಗಳೊಳಗೆ

ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಮಧ್ಯಪ್ರಾಂತ ವರ್ಹಾಡಗಳ ಒಗನ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯೂ, ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವೂ ಏಕಸಮನೆ ನಡದಿವೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಬೇಕಾಯಿದೇಶೀರ ಆದವು ಮಸೂರದ ಪ್ರಸ್ಥ ಪಯೋಗಕ್ರಮವೂ ಬೇಕಾಯಿದೇಶೀರ ಎಂದು ಆಶ್ರಮವನ್ನು ಪೋಲೀಸರು ಸ್ವಾಧೀನ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಆಶ್ರಮವಾಸಿಗಳನ್ನು ಹೊರಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಈ ಸಂಗತಿಯು ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ರಾಜಶಾಸನದಂತೆ ಅರ್ಜಿ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವಂತೆ ವಿನಂತಿಯಾಗಿರುವದಾಗಿ ಆಶ್ರಮದ ಆಚಾರ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ| ಸ್ವಾಮಿ ಆನಂದರವರು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಾರೆ ವಿಧಾ ಹಾಗಿನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಕ್ರಮವು ಸರಕಾರದ ಸ್ವಾಧೀನವಾಯಿತು ಆಶ್ರಮದ ಆಚಾರ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ| ವಿನೋಬಾರವರಿಗೆ ಸರ ಹಿಡಿದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಶ್ರೀ| ವಿನೋಬರು ಸತ್ಪುರುಷರು, ತತ್ವಜ್ಞಾನಿಗಳು ವಿದ್ವಾಂಸರು ಜೀವನ್ಮುಕ್ತರು ಸಂಸ್ಕೃತದ ಭಾಷ ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳ ತತ್ವಜ್ಞಾನದಲ್ಲ ನಿಶ್ಣಾತರು ಕಳೆದ ೧೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ವನಾಂತರದಲ್ಲಿಂಬಂತೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಾಶ್ರಮವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಧ್ಯಾನಗಳಲ್ಲಿ ಮಗ್ನರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಶ್ರೀ| ವಿನೋಬರವರ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ರವರೂ ಯ ಒಡು ಕರಿಗಾವಿದ್ದು ಪ್ಯಲ ಪ್ರವಾಸದ ದ ಅವರಿಗ ವಿಲಾಸ ನಂದಿಯಲ್ಲಿ ಸೇವಂತಾಗುಪದೇಶ ಮಹಾತ್ಮರ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಗಲಾದ ಶ್ರೀ| ಪ್ಯಾರಿಲಾಲರವರು ಹಾಗೂ ಎತ್ತಾರ ಪಾಲಯೋಗಿನ ಶ್ರೀ| ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಭಾಗ್ವತ ಹರಿಭಾವು ತುಪ್ಪಕ್ಕೆ ‘ ಸರಿಯಲ ಪ್ರಸಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಿ ಕಾರಾಗೃಹದಲ್ಲಿ ಪಾಲಾಗಿದ್ದ, ಲೋಕಮಾನ್ಯರ ಮೊಮ್ಮಗಂದಿರಾದ ಶ್ರೀ| ಗಜಾನನ ಕೇತಕರ, ಮರಾಠಾ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕರಾದ ಶ್ರೀ| ವಾಮನರಾವ ವಿವೇಕರವರಿಗೂ ಸರಹಡಿದು ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಿವೆ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಪಿಕೆಟಿಂಗು, ಸಭೆ ಮೆರವಣಿಗೆಗಳು ಯಥಾಪ್ರಕಾರ ನಡದಿವೆ ದುಕಾನುಗಳ ಸೌ| ಪಾರ್ವತಿಬಾಯಿ ಒಕಾರವದು ತುಂಬಿದ ದೆ! ಅವರು ಪಿಕೆಟಿಂಗ ಮಾಡಹೋಗಬಾರದಾಗಿ ಗಳ

"ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಸ್ವತಂತ್ರತೆ ನಾ ಬಲ್ಲೆ;" ಜಬಲಪುರದಲ್ಲಿ ೪೮ ತಾಸು ಮೌನಸಭೆ!

ಯರೂ ಆಪ್ತೇಷ್ಟರೂ [illegible] ಹೇಳಿದರೆ, ಆವನು ಹಿಂಜರಿದು ನಿಲ್ಲಲೊಲ್ಲಲಿಲ್ಲ [illegible] ಹೋದ [illegible] ಶಿಕ್ಷೆಯಾಯಿತು! [illegible] ಮನೆಯಲ್ಲ ಸೌಭಾಗ್ಯವತಿ [illegible] ದಂಪತಿಗಳ [illegible] ದು ಜನರು [illegible]! ಜಬಲಪುರದಲ್ಲಿ [illegible] ಪೋಲೀಸರು [illegible] ಪೋಲೀಸರು [illegible] ಪೋಲೀಸರು [illegible] ಹೊಡೆದರು [illegible] ಹೀಗೆಯೇ [illegible] ಸರಕಾರವು [illegible] ಸರಕಾರಕ್ಕೆ [illegible] ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ [illegible] ಸರಕಾರವು [illegible] ಆರೋಪ ಹೊರಿಸಿದರು "ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಸ್ವತಂತ್ರರು; ಇಷ್ಟ ಬಂದಂತೆ ಶಿಕ್ಷೆಯ ಗುಣ [illegible] ವಿಧಿಸುತ್ತಾರೆ" ಎಂದು [illegible] ಪ್ರಾಂತ ಸರಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಗೃಹಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ರಾ| ರಾಘವೇಂದ್ರರಾಯರು ಸುಳಿದ, ಶಿಕ್ಷೆ-ದಂಡದ ಹುಕುಮುಗಳನ್ನು ಪುನರಾಲೋಚಿಸುವೆನಾಗಿ ಆಶ್ವಾಸನ ಕೊಟ್ಟರು. "ಈ ಹೊಸ ಹಿಂದ, ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಸ್ವತಂತ್ರತೆ ನಾ ಬಲ್ಲೆ, ಸರಕಾರದ ಹುಕುಮಿನಂತೆ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗುತ್ತದೆ" ಹೀಗೆ ಶ್ರೀ| [illegible]ಯವರು ರಾಘವೇಂದ್ರರಾಯರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿಂದಲ್ಲೇ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರು. ಎಲಿಚಪುರದ ಶ್ರೀ| [illegible]ವರ್ಧನರವರು ಕೊಟ್ಟ ಭಾಷಣದ ರಿಪೋರ್ಟ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಾದರವಾಗಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ ೫ ದಿನಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಅವರ ಮೇಲೆ ರಾಜದ್ರೋಹದ ಖಟ್ಲೆಯಾಯಿತು. ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಕೋರ್ಟ ಸೇರಿಸಿ ನಡಿಸಿದ ಪತ್ರಗಳ ಮೇಲಿನ ಖಟ್ಲೆ [illegible] ಮಯು ನೋಡಹೋಗಿದ್ದರು! ಅಲ್ಲಿಯೇ [illegible] ಸೆರೆಮನೆಗಟ್ಟಿದರು!! ಛಿಂದ[illegible]ಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸೆರೆಹಿಡಿದ ಪ್ರಮುಖರಿಗೆ [illegible] ಸಹೋದ [illegible], ಶಾಂತ ಜನರಿಗೆ [illegible] ಹೊಡೆದು ಚದರಿಸಿದರು [illegible] ಉತ್ತರ ಕೊಡಲು ಸರಕಾರವು [illegible] ಮಾಡಿಲ್ಲ [illegible] ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡದ್ದಕ್ಕಾಗಿ [illegible] ಜಿಲ್ಲೆಯೊಳಗೆ ಅನೇಕರಿಗೆ ಹೊಡೆದರು [illegible] ನಿರರ್ಥಕವೆಂದು [illegible] ಪರವಾಗಿ ಕಾಯಿದ ಕೌನ್ಸಿಲ್ನ ಸಭಾಸದರಾದ ಶ್ರೀ| [illegible] ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಸಾರಿ ಹೇಳಿದರು [illegible] ಒಬ್ಬರು ತಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಧ್ವಜ ಹಚ್ಚಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕಾಗಿ ಪೋಲೀಸರು [illegible] ಕೊಟ್ಟರು. [illegible] ಈ ಹುಕುಮಿನಾಗಿರತ್ತದಾಗಿ ಪೋಲೀಸರಿಗೆ [illegible]. [illegible]ಯಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರು [illegible] ಹುಕುಮು ಮಾಡಿದರು. [illegible] ಒಂದೊಬ್ಬರಾಗಿ ೬-೭ ಜನ ಪ್ರಮುಖರು [illegible]. ಸೆರೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಸೆರೆಹಿಡಿ[illegible] ಶಿಬಿರವನ್ನು, ಗ್ರಾಮಸಂ[illegible] ಪೋಲೀಸರು ಕೈವಶ ಮಾಡಿ[illegible], ಹಾಗು ಅಲ್ಲಿಯ [illegible]ವನ್ನು [illegible] ಕೈವಶ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಗ್ರಾಮದ [illegible]ವನ್ನು [illegible] ಯುದ್ಧ ಮಂಡಳ [illegible] ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮುಂದರಿಸಿ [illegible] ಇಲ್ಲಿಯ ವೈದ್ಯ ವಿದ್ಯಾಶ್ರಮ [illegible] ಬಿಟ್ಟು [illegible] ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಬಾರದು, [illegible] ನೋಟೀಸುಗಳು ಜಾರಿಯಾಗಿವೆ ಅವನ್ನು ಮುರಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ; ಸೆರೆಮನೆ ಸೇರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಪೋಲೀಸರು ಝಡತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ! ಶ್ರೀ| ಮರಕುಂಟಿಯವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ೩ ಕೈರಾಟಿಗಳಿದ್ದವು, ಅವುಗಳಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಪುಷ್ಟಿ ದೊರಕುತ್ತದೆಂದು ಪೋಲೀಸರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟು ಅವನ್ನು ಜಪ್ತ ಮಾಡಿ ಒಯ್ದಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಕಾಣಿಕೆ ಕೊಡುವದಕ್ಕಾಗಿ [illegible] ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿಯವರು ೧ ಕೋಟಿ ಗಜ ನೂಲನ್ನು ತಯಾರಿಸಿಟ್ಟಿದ್ದರು; ಅದನ್ನು ಪೋಲೀಸರು ಜಪ್ತ ಮಾಡಿದರು. ಒಳಗಾಂವದಲ್ಲಿ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಚೇರಿಯನ್ನು ಪೋಲೀಸರು ಕೈವಶ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬ್ರಿಟಿಶ ಧ್ವಜ ಹಚ್ಚಿದ್ದರು, ಅದನ್ನು ಇಳಿಸಹೋದ ಒಬ್ಬ ವಕೀಲರ ಹುಡುಗನಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿದು ೩ ತಿಂಗಳ ಸಜಾ ೨೦೦ ರೂಪಾಯಿ ದಂಡವಾಗಿದೆ. ಬಾಲೂರ ಘಾಟದಲ್ಲಿ ೭ ಯುದ್ಧ ಮಂಡಳಗಳು ಸೆರೆಮನೆ ಸೇರಿದವು. ಅನೇಕ ಯುದ್ಧ ಮಂಡಳದ ಅಧ್ಯಕ್ಷಳು ಶ್ರೀಮತಿ ರಾಜಲಕ್ಷ್ಮಿ ಗುಪ್ತಾ ಎಂಬ ೬೦ ವರ್ಷದ ಮರ್ಯಾದಸ್ಥ, ವಯೋವೃದ್ಧ ಸ್ತ್ರೀ! ಇವರಿಗೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದಿನ ಮೆರವಣಿಗೆ ಹೊರಡಿಸಿದ ಬಗ್ಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿಯಲಾಗಿದೆ. [illegible]ಪುರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಭಾತಫೇರಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸಿ ಹೊರಟ ಹುಕುಮುಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿ ಅನೇಕರು ಸೆರೆಯಾಳಾದರು. ಸ್ವ[illegible] ಪಥಕಗಳು ಊರತುಂಬ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿವೆ. ಶ್ರೀ| [illegible]ಗೆ ಸರೆಹಿಡಿದ ಖಾತರ ಕೇಳಿ ಬಡೋ[illegible] ಕಾಲೇಜಿನ ಸುಮಾರು ೨೦೦ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರು ಆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹೊರಹಾಕಿದರು. ಅವರಿಂದ ೬ ದಿನ [illegible]ದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ! ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಿಗೆ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರು ಕರೆದರು, [illegible] ರಾ| ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿ

|| ಶ್ರೀ ದತ್ತರಾಜ ಸಮರ್ಥ ||

ಅಖಿಲ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ,
ಸಾಹಿತ್ಯ ಮಹಾಪರಿಷತ್ತಿನ ಗೌರವವನ್ನು ಪಡೆದ
ಗದಗ ಶ್ರೀದತ್ತಾತ್ರೇಯ ಸಂಗೀತ ನಾಟಕ ಮಂಡಳಿ
ಯವರು ಮುಂದಿನ ವಾರದಲ್ಲಿ ಕುಮಟಾ ಶಹರಿಗೆ ಬಂದು,
ತಮ್ಮ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನಾಡಿ ತೋರಿಸಿ
ಜನಮನಾನಂದಗೊಳಿಸುವರು!!
ಕರ್ನಾಟಕ ರಂಗಭೂಮಿಯ ಅಭಿಮಾನಿಗಳೂ,
ರಸಿಕ ಮಹಾಶಯರೂ ತಪ್ಪದೆ ದಯಮಾಡಬೇಕು!

ಸಂಘದೊಡೆಯ:— ಗರೂಡ ಸದಾಶಿವರಾಯ, ನಾಟಕಾಲಂಕಾರ, ಅಭಿನಯಕೇಸರಿ.

ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಪೋಲಿಸರು ಬೇಕು; ಪಂಜಾಬದಲ್ಲಿ ಪಗಾರಿನ ರಾಜನಿಷ್ಠರು ಬೇಕು.

ವಾಗ್ಯೂ, ಪಾಲಕರು ಯಜಿಯವರಿಗೆ ಗುಂಡು ಹೊಡೆವಾಗ್ಯೂ, ಕೊಲೆಗೆ ಹರತಾಳ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿಲ್ಲವಾಗಿ ಬರಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಕ್ಷಮೆ ಮಾಡಿ ಕೊಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ನಿರಾತಂಕ ಪ್ರವೇಶ ಕೊಡುವದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದರು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಹರತಾಳ ನಡೆದ ದಿನ ಅಮೃತಸರದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜವನ್ನು ಸರಕಾರಿ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗೆ ಹಚ್ಚಿದರು; ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ರೂ ೨೦ರಿಂದ ೧೦೦ರ ವರೆಗೆ ದಂಡ ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಕೆಲವರ ದಂಡ ಅವರ ತಂದೆಯವರ ಕಡೆಯಿಂದ ವಸೂಲಾಯಿತು. ಜಲಗಾಂವ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ತಮ್ಮ ಶಾಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜ ಹಚ್ಚಿದ್ದರು, ಅದನ್ನು ಪೋಲೀಸರ ಹುಕುಮಿನ ಮೇರೆಗೆ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಕೆಳಗಿಳಿಸಿದರು. ಇಸ್ಲಾಮಪುರದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರ ಮುಂದಾಳುಗಳಾದ ಶ್ರೀ| ಬರ್ಡೇಕರವರು ಸುಮಾರು ೧೦೦೦ ಜನರ ಸಹಿತ ನೆರೆಯ ಪತಗರ ಬೆಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಜಂಗಲ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಮುರಿದು ಹೊರೆ ಕಡಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಸಾತಾರಾ ಡಿ| ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಿಗೆ ನೋಟೀಸು ಕೊಟ್ಟು ಈ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ನಡೆಯಿತು. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರ ಅಪ್ಪಣೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಸಭಿಕರು ಚದರಲಿಲ್ಲ, ಗಟ್ಟಿ ಹೊತ್ತು ದೊಣ್ಣೆ ಹೊಡೆದು ಅವರಿಗೆ ಚದರಿಸಲಾಯಿತು.

ನಾಗಪುರದ ಪೋಲೀಸರು ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನನುಭವಿಸಿ ಪೂರ್ಣರಾದ ಕವಿಮುದಾರ ಸ್ತ್ರೀ ಕೈದಿಗಳಿಗೆ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಕೈದು ಮಾಡಿ ಒಯ್ಯುವ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಾಗು ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೈರಾಟಿ ಹಾಗು ಕೈ-ಮಗ್ಗಗಳ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಒತ್ತಾಯದಿಂದ ಕಲಿಸುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಟಾಗಬೇಕಾಗಿ ಮದ್ರಾಸ ಪ್ರಾಂತ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಠರಾವಾಗಿದೆ ತೀರ್ವೆಯನ್ನು ಅರ್ಧಾಂಶದಿಂದ ಇಳಿಸಬೇಕಾಗಿಯೂ ಠರಾವಾಗಿದೆ ಇವನ್ನು ಸರಕಾರವು ಮನ್ನಿಸುವದೊಂದು ಬಾಕಿ!

ದಿಲ್ಲಿ-ಪಂಜಾಬ-ಸಿಂಧಗಳೊಳಗೆ.

ದಿಲ್ಲಿ, ಪಂಜಾಬ, ಸಿಂಧಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಊರಸ್ಥಂತೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿಗಳೂ, ಅದಕ್ಕೊಪ್ಪಿದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೂ ಲೋಕಶಿಕ್ಷಣದ ಸ್ವತಂತ್ರ ಆಶ್ರಮಗಳೂ ಬೇಕಾಯಿದೇಶೀರ ಆಗಿವೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಕಚೇರಿಗಳನ್ನು ಪೋಲೀಸರು ಕೈವಶ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜ ತೆಗೆದು ಬ್ರಿಟಿಶ ಧ್ವಜ ಹಚ್ಚಿದರು. ಯುದ್ಧ ಮಂಡಳಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಂಡು ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯ ನಡೆದಿದೆ. ಸಭಾಬಂದಿಯ ಹುಕುಮು-ಕ್ರಿಯಾಬಂದಿ ಹುಕುಮುಗಳನ್ನು ಪೋಲೀಸರು ಹೊರಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವನ್ನು ಮುರಿದು ಸ್ತ್ರೀಯರೂ ಪುರುಷರೂ, ಮಕ್ಕಳೂ ಸೆರೆಮನೆ ಸೇರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದಿಲ್ಲಿಯೊಳಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಡಾ| ಅನ್ಸಾರಿಯವರಿಗೆ ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಸೆರೆಹಿಡಿದ ಬಳಿಕ, ಸಾಯಂಕಾಲ ಪ್ರಚಂಡ ಸಭೆ ಸೇರಿತು. ಪೋಲೀಸರು ಯುದ್ಧಮಂಡಳದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ| ಅಲಿಪ ದೌಸ ಹಸನಿರವರಿಗೆ ಮಾತಾಡಬಾರದೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದರು; ಅವರು ಒಪ್ಪದೆ ಮಾತನಾಡಿದರು, ಕೂಡಲೆ ಸೆರೆಹಿಡಿಯಲಾಯಿತು. ಅವರ ಬೆನ್ನಿಗೆ ಪಂಡಿತ ಜವಾಹರಲಾಲರ ಅತ್ತೆಯಂದಿರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ರಾಜಪತಿ ಕೌಲರವರು ಆಸನವನ್ನೇರಿದರು. ಅವರಿಗೂ ಸೆರೆಹಿಡಿದರು. ಅವರ ಬೆನ್ನಿಗೇ ಮತ್ತಿಬ್ಬ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಮುಂದೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿ ಸಭೆಯನ್ನು ಪಾರಗಾಣಿಸಿದರು. ಸಭೆ ಚದರಿದ ಬಳಿಕ, ಪೋಲೀಸರು ಸಭೆಯೊಳಗಿನ ಆಸನಗಳನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿ ಒಯ್ದರು. ನರೇಲಾ ಗ್ರಾಮ ದಿಲ್ಲಿಯಿಂದ ೨೦ ಮೈಲು ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಗಾಂಧಿ ಸಪ್ತಾಹವಿದೆ ಅದನ್ನು ಪೋಲೀಸರು ಝಡತಿ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಒಟ್ಟುಮಾಡಿಕೊಂಡೊಯ್ದರು. ಇದಲ್ಲದೆ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಹಚ್ಚಿದ ಧ್ವಜಗಳನ್ನೂ ಅಪಹರಿಸಿ ಒಯ್ದರು. ಪಿಕೆಟಿಂಗು ಯಥಾಪ್ರಕಾರ ನಡೆದಿದೆ. ಚೀಫ ಕಮಿಶನರರು ಪರದೇಶಿ ಜವಳಿ ಅಂಗಡಿಕಾರರಿಗೆಲ್ಲ ಕರೆದು ರಕ್ಷಣೆ ದೊರೆಯುವದಾಗಿ ಆಶ್ವಾಸನ ಕೊಟ್ಟರೂ, ಪಿಕೆಟಿಂಗಿಗೆ ಕಂಡೊಡನೆ ವರ್ತಕರು ಅಂಗಡಿ ಮುಚ್ಚಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಹುಡುಗಿಯರೂ ಸಹ ಪಿಕೆಟಿಂಗು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಪೋಲೀಸರು ಅವರಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ-ಪೋಲೀಸ ದಳವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವ ಸಂಕಲ್ಪವಾಗಿದೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರ ಜಾಹೀರಾತು ಸಹ ಹೊರಡಿಸಿದೆ. ಉಡುಪು, ಪ್ರಸ್ತುತ ಉಳಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಬಿಡಾರ, ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗಾಗಿಯೇ ಕಟ್ಟಿದ್ದು, ಮೇಲೆ ಪಗಾರು! ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಸ್ವಭವ ದೊರೆಯುವದಾಗಿ ಪ್ರಕಟಣ ಹೊರಟು ೮-೧೦ ದಿನಗಳಾದವು. ಎಷ್ಟು ಮಂದಿ ಸಿಕ್ಕಿದರೆಂಬುದು ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದಿನ ದಿಲ್ಲಿಯೊಳಗೆ ಪ್ರಭಾತಫೇರಿ ಹೊರಟು ಧ್ವಜವಂದನೆಯಾಯಿತು. ಪೋಲೀಸರು ಒದರುವ ಮುಂಚೆಯೇ ಜನರು ಧ್ವಜವಂದನೆ ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡರು. ಬೆರಿಸ್ಟರ ಫರಿದ ಉಲ್ ಹಕ್ ಅನ್ಸಾರಿ 'ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಟೈಮ್ಸ್' ಪತ್ರಿಕೆಯ ರಿಪೋರ್ಟರರಾದ ಶ್ರೀ| ಚಮನಲಾಲ ಮೊದಲಾದ ೧೦೩ ಜನರಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿಯಲಾಗಿದೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ೧೮ ಜನರು ಸ್ತ್ರೀಯರು, ೫ ಮಂದಿ ಹುಡುಗಿಯರು. ಪೋಲೀಸರ ಕಾಟ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕಾಗಿ ಹಲವರು ಮರ ಏರಿ ಕೂತು ಬ್ರಿಟಿಶ ಸರಕುಗಳ ಬಹಿಷ್ಕಾರದ ಉಪದೇಶ ಮಾಡಿದರು! ಹಲವರು ಕೆರೆಯ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಸಂದೇಶ ಹೇಳಿದರು!! ಪೋಲೀಸರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ನಿಧಿಯನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಗೆ ಉಪವಾಸ ಹಾಕಿ ಕೊಲ್ಲಬೇಕೆಂಬ ವ್ಯೂಹವಿದು! ಪಂಜಾಬದೊಳಗೆ ಸ್ವಾಮಿ ಶ್ರದ್ಧಾನಂದರ ಮಗಂದಿರಾದ ಪಂಡಿತ ಇಂದ್ರರವರಿಗೂ, ಜಮಾಯತ-ಉಲೇಮಾ-ಹಿಂದ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾದ ಮೌಲಾನಾ ಅಹಮ್ಮದ ಸಯ್ಯದರವರಿಗೂ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಿದೆ.

ಪಂಜಾಬದ ಲಾಹೋರ, ಅಮೃತಸರ, ಲುಧಿಯಾನಾ ಮೊದಲಾದ ಮುಖ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿಯ ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೇ ಕತೆ! ಮೊದಲನೇ ಯುದ್ಧಮಂಡಳದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಡಾ| ಮಹಮ್ಮದ ಆಲಮರವರಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿದೊಡನೆ ಸರದಾರ ಮಂಗಲಸಿಂಗರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದರು. ಡಾ| ಆಲಮರವರಿಗೆ ಅಭಿನಂದನ ಮಾಡುವದಕ್ಕಾಗಿ ಲಜಪತರಾಯ ಸಭಾಮಂದಿರದಿಂದ ದೊಡ್ಡ ಮೆರವಣಿಗೆ ಹೊರಟಿತು; ಸಭೆಗಳಾದವು! ಪಿಕೆಟಿಂಗಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಸೆರೆ ಹಿಡಿಯುವ ಕ್ರಮ ನಡೆಯಿತು. ಒಬ್ಬರ ಹಿಂದೊಬ್ಬರು ಸೆರೆಬಿದ್ದರು. ಜವಳಿ ಅಂಗಡಿಕಾರರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಪ್ರಾರಂಭವಾದಂದಿನಿಂದ ಗಿರಾಕಿ ಕುಗ್ಗಿತಾಗಿ ಬೊಬ್ಬಿರಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ, ಹುಡುಗರಿಗೆ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿಯುವ ಕ್ರಮ ನಡೆದದೆ. ಸರ್ ಗಂಗಾರಾಮ ಎಂಬ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸ್ವತಂತ್ರ ವಿಚಾರದ ಪ್ರಮುಖರ ಸೊಸೆಯಂದಿರಿಗೆ ಕಾರಾಗೃಹವಾಸ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ನೇಮಸ್ತ ವಿಚಾರದ 'ಟ್ರಿಬ್ಯೂನ' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕರಾದ ಶ್ರೀ| ಜಂಗಬಹಾದೂರರವರ ಪತ್ನಿಯಂದಿರೂ ಸೆರೆಬಿದ್ದರು. ಪಿಕೆಟಿಂಗ ನೋಡನಿಂತ ಡಾ| ಸತ್ಯಪಾಲ, ಸರದಾರ ಮಂಗಲಸಿಂಗ, ಡಾ| ಗೋಪೀಚಂದ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಮುಖರಿಗೆ ಬಂದಿವಾಸವಾಗಿದೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೋತ್ಸವಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರು ಪ್ರತಿಬಂಧ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಯುದ್ಧ ಮಂಡಳದ ೯ನೇ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೋತ್ಸವವನ್ನು ನಿರ್ವಿಘ್ನತೆಯಿಂದ ಪಾರಗಾಣಿಸಿದರು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಸರದಾರ ಶಾರ್ದೂಲಸಿಂಗರವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಝಡತಿಯಾಯಿತು, ಸರದಾರರು ಮನೆಯಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ; ಅವರ ಸೌಭಾಗ್ಯವತಿಯರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಿದೆ. ಪಂಜಾಬ ಸರಕಾರವು ಒಂದು ಪ್ರಕಟಣೆ ಹೊರಡಿಸಿದೆ. ಬಾದಶಹರಿಗೆ ಅನನ್ಯಭಾವದಿಂದ ಭಜಿಸಿ ಬ್ರಿಟಿಶ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಪ್ರಕಟವಾಗುವ ಕಟ್ಟಳೆಗಳನ್ನು ತಲೆಬಗ್ಗಿಸಿ, ಕೈಜೋಡಿಸಿ ಬಿರಸಾ ಪಾಲಿಸಿ ಸರಕಾರಪೊಸ್ತ್ಯದ ಒಸಸೇವೆ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಪಗಾರ ಸಹ ೫೦ ರೂಪಾಯಿ ಭತ್ತ್ಯಾಂದ ಸಿಗುವದು! ತಹಸೀಲದಾರರಿಗೆ ಇದಾರಂದ ತಗಲುವದು; ಆ ಮೇಲೆ ಸಿಗದು. ೧ ತಿಂಗಳ ಪಗಾರ ಮಾತ್ರ ಸಿಗುವದು! ಈ ಕಷ್ಟಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೀವಾನಬಹಾದ್ದೂರ-ಜಹಾಗೀರದಾರರು ಪಂಜಾಬ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ನೆರವಾಗುತ್ತೇವಾಗಿ ಬಿನ್ನೈಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು; ಕಾಲಾಳುಗಳನ್ನೂ, ಸವಾರರನ್ನೂ ಪೂರೈಸುತ್ತೇವಾಗಿ ಅವರು ಬರೆದಿದ್ದರು. "ಆನಂದವಾಯಿತು, ಮನಸ್ಸು ಅನುಕೂಲವಿದ್ದರಾಯಿತು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಸಹಾಯ ಬೇಡ." ಹೀಗೆ ಪಂಜಾಬ ಸರಕಾರವು ಅವರಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕಳುಹಿದೆ. ಲಾಹೋರ ಜೈಲಿನೊಳಗಿನ ಸ್ತ್ರೀ-ಕೈದಿಗಳಿಗೆ ಚಲೋ ಆಹಾರ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ, ಅದರಿಂದ ಅವರು ಉಪವಾಸ ಮಾಡಿದರು. ಈಗ ಅವರಿಗೆ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಆಹಾರ ಪೂರೈಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅನುಕೂಲತೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆ.

ಸಿಂಧ ಪ್ರಾಂತದ ಕರಾಚಿ, ಹೈದರಾಬಾದ, ಸಕ್ಕರ ಮೊದಲಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ನಡೆದಿದೆ. ದೊಣ್ಣೆ, ರಾಜಶಾಸನ ಮೊದಲಾದ ಬಲಾತ್ಕಾರಗಳೂ ನಡೆದಿವೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ| ಜಯರಾಮದಾಸ ದೌಲತರಾಮ, ಯುದ್ಧಮಂಡಳದ ಸ್ವಾಮಿ ಗೋವಿಂದಾನಂದ, ಶ್ರೀ| ನಾರಾಯಣದಾಸ ಬೇಚಾರ, ಶ್ರೀಮತಿ ಕಿಶಿಬೇನ, ಸುಂದರಿಬೇನ, ಮೊದಲಾದ ೧೩ ಯುದ್ಧಮಂಡಳಗಳು ಸೆರೆಮನೆ ಸೇರಿದವು. ಉಪ್ಪಿನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವಾಯಿತು. ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ ದಿವಾನಿ ಕೋರ್ಟುಗಳ ಪ್ರಾಕಾರದಲ್ಲಿಯೇ ಜನರು ಉಪ್ಪು ಮಾಡಹತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರಿಂದ ಕೋರ್ಟುಗಳ ಸುತ್ತುಮುತ್ತು ಪೋಲೀಸರ ಪಹರೆ. ಕರಾಚಿ, ಹೈದರಾಬಾದ, ಸಕ್ಕರ ಮೊದಲಾದ ಮುಖ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಕಠಿಣ ಪಿಕೆಟಿಂಗು ನಡೆದಿದೆ. ಕರಾಚಿಯ ಕೆಲ ಜವಳಿ ವರ್ತಕರು ಪಿಕೆಟಿಂಗಿನ ಉಪದ್ರವವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮ ಜವಳಿ ಗಂಟುಗಳನ್ನು ಗೋವರ್ಧನದಾಸ ಪೇಟೆಯಿಂದ ಯು

(೬ನೇ ಪಾನಿನಮೇಲೆ ಮುಂದುವರಿದಿದೆ.)

ಲೋಕದಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಅಸಮಾಧಾನ; ಬ್ರಿಟಿಶ ಪ್ರಧಾನ ಮಂಡಳದಲ್ಲಿ ಪೇಚಾಟ!

ಪ್ರಕೃತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ.

ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಗುರುವಾರ ಒಂದು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದೊಳಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. "ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯೇ ತಪ್ಪಿರುವದೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿತ್ತು, ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತಿ ಇರ್ವಿನ್ ದೊರೆಯೂ ಹೀಗೆಯೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದೊಳಗಿನ ಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸುವದರಿಂದ ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ನಾನು ವಚನ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ರಾಜ್ಯಕಾರಣದಲ್ಲಿ ಏನು ನೀತಿಯಿಲ್ಲ. ನಿಗ್ರಹ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಸಮಾನ ಭಾವನೆಯಿಂದ ರಾಜ್ಯಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಲು ನಾವು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಗಣೆಯರಿಗೆ ನಾನು ಒಂದು ತೋಡುಕೆತ [illegible] ಗೆ ದವರಲ್ಕಿಲ್ಲ." ಈ ಪ್ರಕಾರ ಭಾರತಮಂತ್ರಿಗಳು ನಿಗ್ರಹಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯು ಇನ್ನೆರಡು ದಿನ ಅಸಹ್ಯವಾಗುವದರಿಂದ ಲಂಡನಿನೊಳಗಿನ 'ಫ್ರೀ ಪ್ರೆಸ್' ಪತ್ರಿಕೆಯು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಉಪಸ್ಥಿತರಿದ್ದ ರೌಂಡ ಟೇಬಲ್ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಫೆಡರಲ್ ಕಮಿಟೀ ಬ್ರಿಟಿಶ ಸಭಾಸದರು ಮಾರ್ಚ ಮೊದಲಿಗೆ ಒಂದು ತಲ್ಪುವವರಿದ್ದರು. ಈ ಮಹಾಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಬಂದ ಬ್ರಿಟಿಶ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಬರೇ ೨೩ ವರ್ಷದ [illegible]ನ್ ಎಂಬ ಹುಡುಗರೂ ಇದ್ದಾರೆ! ಇವರು ವಿಚಾರಿಸತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಇನ್ನೂ ತಯಾರಾಗಲಿಲ್ಲ. ಬ್ರಿಟಿಶ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಫೆಬ್ರುವರಿ ೨೫ನೇ ತಾರೀಖಿನ ತನಕ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಅವರೆಲ್ಲ ಸಂಚರಿಸಿ, ೨೬ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ದಿಲ್ಲಿಗೆ ತಲ್ಪುವರು. ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಧಾನರಿಗೆ ವಿಚಾರ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಲು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರವು ತಿಳಿಸಿದ ಸರ್ ತೇಜಬಹಾದ್ದೂರ ಸಪ್ರೂರವರು ರೌಂಡ ಟೇಬಲಿನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮುಂದರಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಬಹು ಪ್ರಯಾಸಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಂಥ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯ ಕಡೆ ನೋಡಲು ಇವರಿಗೆ ಸಮಯವಿಲ್ಲ ಈ, ಕುರಿತು ಇವರು ಆಕ್ಷೇಪಿಸಕೂಡದು. ಲಖನೌದಲ್ಲಿ ಡಾ| ರಿಯಾಜುದ್ದೀನ ನವಾಬ ಇಸ್ಮಾಯಿಲ ಖಾನ ಸರ್ ಕುತುಬುದ್ದೀನ ಖಾಲಿ, ಶಾಹೀಮಪುರದ ರಾಜಾ, ಮೊದಲಾದವರ ನಿಮಂತ್ರಣ ಸೇರಿಗೆ ಮುಸಲ್ಮಾನ ಸಮಾಜದೊಳಗಿನ ಬನ್ನ ಭಿನ್ನ ವಿಚಾರದ ಪ್ರಮುಖರು ಸಭೆಸೇರಿ ರೌಂಡಟೇಬಲಿನಿಂದ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಿಲ್ಲವಾಗಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಬೇಕಾಗಿ ಠರಾಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮದ್ರಾಸದಲ್ಲಿ ಸಂಯುಕ್ತ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕೌನ್ಸಿಲು ಪಕ್ಷವೆಂಬದೊಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಗೆ ಸೇರಿಕೆಯಿಂದ ಹೊರತು, ರಾಜ್ಯಸುಧಾರಣೆಯ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮುಂದರಿಯಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವಾಗಿ ಅವರು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಸಮಾಧಾನವಲ್ಲ ಕಮಿಶನರರು ವರ್ತಕರ ಸಭೆ ಸೇರಿಸಿ ಕಾಯಿದೆ ಪಾಲಕ ನಾಗರಿಕರೆಲ್ಲರೂ ಕಾಯಿದೆಭಂಜಕರ ಗೋಣು ಮುರಿಯುವಲ್ಲಿ ನೆರವಾಗಬೇಕೆಂದರು. ಮಹಾತ್ಮರು ಜೈಲಿನಲ್ಲಿರುವ ತನಕ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶಾಂತತೆ ನೆಲಗೊಳ್ಳದೆಂದು ಜನರು ಕಮಿಶನರರಿಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ ವರ್ತಕ ಸಂಘವವೂ ರೌಂಡ ಟೇಬಲನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಬೇಕಾಗಿ ಠರಾಯಿಸಿ ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳ ನಿಮಂತ್ರಣವನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾದ ಸರ್ ಪುರುಷೋತ್ತಮದಾಸ ಠಾಕುರದಾಸರವರಿಗೆ ರೌಂಡ ಟೇಬಲ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಬಾರದಾಗಿ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಮಾಡಿದರು. ರೌಂಡ ಟೇಬಲ್ ಕಮಿಟಿಗಳ ಕ್ರಮ ಅಸಮಾಧಾನಕರವೆಂದು ಪ್ರಯಾಗದ 'ಲೀಡರ' ಪತ್ರಿಕಾಕರ್ತರು ಬಹಳ ಟೀಕಿಸಿದ್ದರು. ಈಗ ಇವರಿಗೆ ಸಾಮಿಪ್ಯ ಬೀಳಿ, 'ಲೀಡರ' ಪತ್ರಿಕಾಕರ್ತರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಾಧಾನವಾಗ ತೊಡಗಿತು. ಅಸಮಾಧಾನವೆನ್ನ ಸಮ್ಮತಕ್ಕೆ ಬರುವ ಬಗೆ ಹೇಗೆ ರಾಜ್ಯಘಟನಾ ವಿಷಯ ಇನ್ನು ನಿರ್ಣಯವಾಗುವದಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಗವರ್ನರಜನರಲ್ ಗದ್ದುಗೆಯದರ ಸಂಬಂಧ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ದೂಟಿ. ಸಾವರ ಇರಬೇಕು, ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡ ಳ ನೇಮಕದವರ ತಮ್ಮ ವಿಷಯ ಕಸರ ರಾ ಖಚಿತ ಪಡಿಸಬೇಕ, ಎಂದು ಸಂಗ ಗಳು ನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿ ಸರಕಾರ ಪ್ರಕಟಣೆ ಸಹ ಹೊರಟಿತು. ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ [illegible] ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕಾಗಿಯೂ ಗೊತ್ತಾದ ರೌಂಡ ಟೇಬಲ್ ಕಮಿಟೀ ವಿಚಾರ ನಡೆದಾಗ ದೇಶದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗಾಂಧಿಯವರು ಗಾಂಧಿಯವನ್ನಿಟ್ಟ, ೩ ಲಕ್ಷ ಜನರಂಗ ಮಾಡದಂತ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯನ್ನು ಸರಕಾರವು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವದಂತೆ ತನ್ನ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಚಳವಳಿ ಪ್ರಕರಣಕ್ಕೆ ಕಾರಣರೀತಿ ಜನ ಸ್ವಸ್ವತ್ವ ಹರಣದ ಬಂದವನ್ನು ಕೈಸರ ಮಾಡಿದೆ. ಇದು, ಬೇಸರದ ಸಂಪ್ರಮುಕ್ತ ಹದಗಿದೆ, ಮುಕ್ತ ಮತ್ತು ಜನದ ಕವನ ಹಸ್ತಾಕ್ರಾಂತಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಧಿಕಾರ ಸಮಲ್ಲಿದ ಎಂಬ ಕಾಯುವ ನಿಷೇಧ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಜನ ಸ ಪ್ರೇಮದ ಬಂದರಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಸಮಯಂತೆ ಸರ್ವ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಮುಕ್ತಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕು, ಜನ ಕೆ ಸರಕುಗಳ ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಬೇಕ, ಜಪಾನದ ಬಂದರಗಳಲ್ಲಿ ಇತರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಪ್ರತಿ ಹಡಗುಗಳನ್ನಿಡಬೇಕಾಗಿಯೂ ಅಮೇರಿಕೆಯವರು ಹೇಳಿದರು. ಬ್ರಿಟಿಶ ಸರಕಾರದ ಅನುಮತಿ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬ್ರಿಟಿಶರು ಜಪಾನದವರಕ್ಕೆ ಹೆದರುತ್ತಾರಂತೆ! ಬ್ರಿಟಿಶರು ಬೇಗ ಜಪಾನದೇಶಗಳೊಳಗಿನ ವಿವಾದವನ್ನು ಸ್ಥೈರ್ಯದಿಂದ ನಿರ್ಣಯಿಸಲೊಪ್ಪರು. ಜರ್ಮನ ದೇಶದ ಒಂದನೆ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಯುರೋಪದೊಳಗಿನ ಬ್ರಿಟಿಶ- ಫ್ರೆಂಚರಿಗೆ ಕಲಹಕಾರಣವಾಗುವದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಫ್ರೆಂಚರಿಗೆ ಜರ್ಮನರ ಮೇಲೆ ಹಗೆ. ಹಿಂದಣ ಸಮರ ಋಣ ತೀರಬೇಕೆಂದು ಅವರ ಹಟ. ಹಿಂದಣ ಸಮರ ಋಣಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಜರ್ಮನಿಯು ದಿವಾಳಿಯಾಗಿ ಬ್ರಿಟಿಶರು ಅಲ್ಲಿಕೊಟ್ಟ ಹಣವೆಲ್ಲಾ ಶೂನ್ಯವಾಗುವದು. ಫ್ರೆಂಚ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಜರ್ಮನಿಯ ಕಡ ಒರಗಿದರ ಫ್ರೆಂಚ ಸಾವಕಾರರು ಬ್ರಿಟಿಶರಿಗೆ ಸಾಲದ ತಗಾದೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸಾಲಕೊಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಈಗ ಬ್ರಿಟಿಶ ಸರಕಾರಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಸರಕುಗಳ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿ ದುಡ್ಡು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬ್ರಿಟಿಶರ ವಿಚಾರ. ಆದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಧಾನ ಮಂಡಳದಲ್ಲಿ ಏಕ ಮತದಿಂದ ನಿರ್ಣಯವಾಗದು. ಇತ್ತಂಡಗಳಾಗಿವೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಒಕ್ಕಟ್ಟನ್ನು ತೋರ್ಪಡಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಬ್ರಿಟಿಶ ಪ್ರಧಾನ ಮಂಡಳವು ಸಂಪ್ರದಾಯದಂತೆ ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊಡದು. ಗಡಿಬಿಡಿ, ಗೊಂದಲ, ಎಲ್ಲಿಯೂ ಸಮಾಧಾನವಿಲ್ಲ. ಯಾವಾಗ, ಏನಾಗುತ್ತದೆಂದು ಯಾರಿಗೂ ಹೇಳಬರದು. ಇದೇ ಪ್ರಕೃತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಲಕ್ಷಣ!

— ಮಹಾತ್ಮರು ಒಳ್ಳೇ ಆರೋಗ್ಯದಿಂದಿದ್ದಾರೆಂದು ಬುಧವಾರ ಅವರಿಗೆ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಭೆಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಬಂದ ಕುಮಾರಿ ಮೀರಾಬಾಯಿಯವರ ಪ್ರಕಟಣೆ

ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ವಾರ್ತೆ.

(೨ನೇ ಪಾನಿನಿಂದ ಮುಂದರಿಸಿದ್ದು)

ಯುರೋಪಿಯನ್ನರ ಕಂಪನಿಗಳ ಗೋಡೌನುಗಳಲ್ಲಿ ಒಯ್ಯುತ್ತಿರುವ ಇಲ್ಲಿಂದ ಜಪ್ತಿ ಮಾಡುವ ವಾರಸ್ಥಾನ ನಡೆಯಿತು. ಪಿಕೆಟರಿಗೆ ಈ ಸುಳಿವು ಹತ್ತಿತು. ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಪಿಕೆಟಿಂಗ ಮಾಡಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ವರ್ತಕರು ಪುನಃ ಜಪ್ತಿ ಗಂಟುಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಉಗ್ರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ತಂದಿಟ್ಟು ೮ ೧೦ ದಿನಗಳ ತನಕ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನೇ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗಿ ಠರಾಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ ಕೋರ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜ ಹಾರಹತ್ತಿದೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೋತ್ಸವ ದಿನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಓದುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಅದ್ವೈಕ್ಷರಿಗ ನಡೆದಿದವರು. ಕೂಡಲೆ ೧೧ನೇ ಅನ್ಯಕ್ಷರು ಎದ್ದು ನಿಂತು ಮುಂದಿನ ಭಾಗ ಓದಿ ಮುಗಿಸಿದರು. ಅನ್ಯರಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸೆರೆ ಹಿಡಿದರು. ಬಿ ಎ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ನಿರ್ಮಲಾಬಾಯಿಯವರು ಸಣ್ಣ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿ ಸಭಾಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮುಗಿಸಿದರು. ಇವರಿಗೂ ಸೆರೆ ಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಇವರಿಗೆ ಪೋಲೀಸ ಮೋಟರಿನಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಜೊತೆಗೆ ಶಿಪಾಯಿ ಕುಳ್ಳಿರಹೋದನು, ಜನರು ಕೂಡ್ರಗೊಡಲಿಲ್ಲ, ಮೋಟರಿಯ ಮುಂದ ಮಲಗಿದರು. ಫೌಜದಾರರು ನಿರುಪಾಯರಾಗಿ ಪೋಲೀಸ ಬಂದೋಬಸ್ತಿಲ್ಲದೆ ಮೋಟರನ್ನೊಯ್ದರು. ಹೈದರಾಬಾದದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೋತ್ಸವದ ಸಮಯ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಬೆಂದು ಒಪ್ಪಿಯಿತು. ಅದರಿಂದ ಜನರು ಚಿಮಣಿ ದಷ್ಟಿ ಒಯಿಸಿ ಮನೆಗೆ ಹೋರಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಧೃಡಂಬಾದದ ಆಲಬೇಂದ ದೌಲತರಾಮರವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಿದೆ. ಅವರ ಪತ್ನಿಯವರು ಪಿಕೆಟಿಂಗ ಮಾಡಿ ಜೈಲು ಸೇರಿದರ. ಕರಾಚಿಯೊಳಗಿನ ಒಂದು ಹಿಂದು ಖಾನಾವಳಿಯ ಮೇಲೆ ಪೋಲೀಸರು ಪಕ್ಕನೆ ದಾಳಿ ಮಾಡಿ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಬಡಿಸಿದ ಬಗ್ಗೆ ಖಾನಾವಳಿಯವರಿಗೆ ಸರಬರಾಯಿ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಿಗೆ ಎಲ್ಲಲ್ಲಿ ಯಾರ‍್ಯಾರು ಬಡಿಸುತ್ತಾರೆಂಬದರ ಕುರಿತು ಚೌಕಶಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಖಾನೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಜಿಲ್ಹಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿಗಳ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ಜಮೆಯಿರುವ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಕೊಡಬಾರದಾಗಿ ಬೇಂಕುಗಳಿಗ ರಾಜಶಾಸನದಂತೆ ಹುಕುಮಾಗಿದೆ. ಸರಕಾರಿ ಬೇಂಕುಗಳ ಮುಂದ ಪಿಕೆಟಿಂಗ ನಡಿಸಿದ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಯಿತು! ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಕಚೇರಿ ಜಪ್ತಾದ್ದರಿಂದ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಜೈಲು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೂತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯ ನಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ರಾಮಬಾಗ ಉಪವನದಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪಿನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಕ್ಕಾಗಿ ಸೇರಿದ ಸಭೆಯನ್ನು ಪೋಲೀಸರು ಮೊನ್ನೆ ಹೊಡೆದು ಚದರಿಸಿದರು, ಹಚ್ಚಿದ ಧ್ವಜ ಕಿತ್ತರು. ಜನರು ಪುನಃ ಧ್ವಜ ಹಚ್ಚಿ ಜಯಘೋಷದೊಡನೆ ಸಭಾಕಾರ್ಯವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿದರು.

ಕರಾಚಿಯೊಳಗಿನ ಹಿಂದು-ಮುಸಲ್ಮಾನ ಪಾರ್ಸಿ ವರ್ತಕರೂ, ಜೆಂಕಿನವರೂ ಕೂಡಿ ಸ್ವದೇಶಿ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯ ನಡಿಸುವದೊಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಕಾರವಾರದಲ್ಲಿ ಪರದೇಶಿ ಜವಳಿಯ ಗಂಟು ಕಟ್ಟಿಸಿಟ್ಟ ಬಗ್ಗೆ ಕೈಸೆರೆ.

ಬಂಧು ಭಗಿನಿಯರ ಬಳಿಗೆ ಅರಿಕೆ.

ನಾನು ಹಾಗೂ ನನ್ನ ಸಂಗಡ ಸೆರೆಯಿಂದ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ್ಕೆ ಬಂದವರುತ್ತರಾದ ಶ್ರೀ| ಯಶವಂತರಾವ ನಾಡಕರ್ಣಿ (ಕಾರವಾರ), ಶ್ರೀ ಮಾಧವರಾವ ಕಲ್ಯಾಣಪುರಕರ (ಕುಮಟಾ), ಗಣೇಶ ರಾಮ ಯಾಜಿ (ಕುಮಟಾ), ಶಿವರಾವ ಶಾಸ್ತ್ರಿ (ಹೊನ್ನಾವರ), ಈಶ್ವರ ಭಟ್ಟ (ಹೊನ್ನಾವರ) ಈ ಎಲ್ಲ ಬಾಂಧವರು ಸರಕಾರದ ಕಡೆಗೆ ಮಾಫಿ ಬೇಡಿ ಲೇಖಿ ಬರೆಕೊಟ್ಟು, ನಮ್ಮ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುತ್ತೇವಾಗಿ ನಮ್ಮ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೆಲ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ತಿಳುವಳಿಕೆ ಪಸರಿಸಿರುವದಾಗಿಯೂ, ಕೆಲವರು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಜನರ ತಪ್ಪು ಗ್ರಹಿಕೆ ಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಇದೇ ನಮ್ಮ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಮಾಫಿ ಬೇಡಿ ಮುಕ್ತತೆ ಪಡೆದು ಬಂದಾಗಿ ಬೇರೆ ಸೆರೆಹಿಡಿದವರನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸುತ್ತಾರಾಗಿಯೂ ನನ್ನ ತಿಳುವಳಿಕೆಗೆ ಹಲವು ಕಡೆಯಿಂದ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಕೈಲಾದ ಮಟ್ಟಿಗ ದೇಶಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ನನ್ನ ಮತ್ತು ನನ್ನ ಬಾಂಧವರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಕೆಲ ದೇಶಬಾಂಧವರಾದರೂ ಅಸಾವಧಾನತನದಿಂದ ಈ ಪರಿಯ ತಪ್ಪು ತಿಳುವಳಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಬಾಂಧವರಾದ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಂಬಿಗೆಯಿಡದೇ ನಾವು ಈ ರೀತಿ ಎಂದಾದರೂ ವರ್ತಿಸಬಹುದೆಂಬ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವಿಟ್ಟ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ತುಂಬಾ ವ್ಯಸನಪಡುವೆನು ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರನಾಗುವಷ್ಟು ದೇಶಸೇವೆಯ ಯೋಗವು ಲಭಿಸಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ ದುರ್ಭಾಗ್ಯತೆಗೇ ದೋಷ ಕೊಡುವೆನು ಇರಲಿ

ನಡೆದ ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿ ಹೇಳುವದು ಅವಶ್ಯವಾಗಿಯೇ ಇರುವದರಿಂದಷ್ಟು ವಿವರಿಸುವೆ, ಸರಕಾರದವರು ಎರಡನೇ ಆರ್ಡಿನನ್ಸದ ಪ್ರಕಾರ ಸಂಶಯದ ಮೇಲಿಂದ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಕೆಲ ಕಾಲ ಪ್ರತಿಬಂಧದಲ್ಲಿ ಇಡಬಹುದೆಂಬ ಅಧಿಕಾರದಂತೆ ನನ್ನನ್ನು ಮತ್ತು ಮೇಲೆ ಕಾಣಿಸಿದ ನನ್ನ ಬಾಂಧವರನ್ನು ವ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರನ್ನು ಕೂಡ, ತಾ ೯ನೇಗೆ ಮತ್ತು ತಾ. ೧೦ನೇಗ ಸರಹದ್ದು ಜೈಲಿನಲ್ಲಿಟ್ಟರು ನಾವು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಹೋಗಿ ಸೆರೆಮನೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿದೆವು ಆ ನೋಟೀಸಿನ ಕಾಲದವರು, ೬ ನಂತರ ಬದಲು ಮಾಡಿದ ತಮ್ಮ ಹೊಸ ಧೋರಣದಂತೆ ಇನ್ನು ಹಲವೆಡೆ ಮಾಡಿದಂತೆಯೇ ಅಂಕೋಲೆಯ ಮತ್ತು ಶಿರ್ಸಿ-ಸಿದ್ದಾಪುರದವರನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕಾರವಾರ-ಕುಮಟಾ ಹಾಗು ಹೊನ್ನಾವರದವರನ್ನು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ತಾವಾಗಿಯೇ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟರು ಹಾಗ ಅವರು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಹೊರಗೆ ಹೋಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವ ಸ್ವತಂತ್ರತೆ ನಮಗೆ ಇದ್ದಿಲ್ಲವಷ್ಟೇ. ನಮಗೆ ಈ ಪ್ರಕಾರ ಅವರ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಿಂದಲೇ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಅದೇ ಆರ್ಡಿನನ್ಸಿನ ಪ್ರಕಾರ ನಮಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಸಕ್ರಮ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ, ನಾವು ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವದೇ ರೀತಿ ಭಾಗವನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂದು ೪ನೇ ಕಲಮಿನ ಪ್ರಕಾರ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಹುಕುಮು ಮಾಡಿ, ಆ ನೋಟೀಸುಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಬಜಾಯಿಸಿದರು. (ಆ ತರುವಾಯ ಬೇರೆ ಕೆಲವು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಹೊರಟ ನೋಟೀಸುಗಳಲ್ಲ ಇರುವಂತೆ ಪೋಲೀಸರಲ್ಲಿ ನಾವು ನಿತ್ಯ ಹಾಜರಿಯನ್ನೀಯಬೇಕಾ ಹುಕುಮು ನಮ್ಮ ನೋಟೀಸುಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದಿಲ್ಲ.) ಈ ರೀತಿ ವರ್ತಿಸಲಿಕ್ಕೆ ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೆವು ಸಹಾ ಕಬೂಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆವೆಂಬುದು ತೀರ ಸುಳ್ಳು. ಅತಿಶಯ ವಿನೀತವು ನೋಟೀಸುಗಳು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ರೀತಿಯಂತೆ ಜಾರಿ ಮಾಡಿದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ನಾವು ಸಹಿ ಕೊಡಬೇಕಾದಂತೆ ಸಹಿ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಿದ್ದೆವು ಇದರ ಹೊರತು ನಾವು ಯಾವದೇ ರೀತಿಯ ಒಡಂಬಡಿಕೆ ಮಾಡಿದ್ದೆವೆಂಬುದು ಸಂಪೂರ್ಣ ಸುಳ್ಳು. ನೋಟೀಸಿನಲ್ಲಿಯ ಹುಕುಮಿನ ವಿರೋಧವಾಗಿ ವರ್ತಿಸಿದರೆ, ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗುತ್ತೇವೆಂದು ಎಲ್ಲರಿಗ ಗೊತ್ತೇ ಇದ್ದ ಸಂಗತಿ

ಜನರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಲ್ಪನೆಯಾಗಬೇಕೆಂಬುದರಿಂದ ನಾನು ಇದರಡಿಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಜಾರಿ ಮಾಡಿದ ನೋಟೀಸಿನ ಕನ್ನಡ ತರ್ಜುಮೆಯು ಸಾದರಪಡಿಸುವೆನು ಅದೇ ನಮೂನೆಯ ನೋಟೀಸುಗಳು ಇತರ ಬಾಂಧವರ ಮೇಲೆಯೂ ಬಜಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು ಈ ಎಲ್ಲ ನಡೆದ ಹಕೀಕತ. ನನ್ನ ಬಂಧು ಭಗಿನಿಯರೆಲ್ಲರೂ ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಉದ್ದಿಷ್ಟ ಹೇತುವನ್ನು ಸಾಧ್ಯಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜನರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹೇತುವಿನಿಂದ ತಪ್ಪು ತಿಳುವಳಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೆ ಅವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ಇಂಬು ಕೊಡಬಾರದೆಂದೂ, ತಪ್ಪು ಗ್ರಹಿಕೆಗೆ ಒಳಗಾಗಬಾರದೆಂದೂ ಜನತಾಜನಾರ್ದನನಲ್ಲಿ ಕರಮುಗಿದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ

ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಹೊರಡಿಸಿದ ಹುಕುಮಿನ ತರ್ಜುಮೆ.

ನಾನು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟನಾದ ಜಿ ಆರ್ ಸ ಬೆಲ್ಲ ಕ್ಲೇ ಎಂಬವನು ೧೯೩೧ನೇ ಇಸವಿಯ ವಿಶೇಷ ಅಧಿಕಾರಗಳ ಕುರಿತು ಹೊರಡಿಸಿದ ಆರ್ಡಿನನ್ಸಿನ ೪ (೧)ನೇ ಕಲಮಿನನ್ವಯ ನನಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದ ಅಧಿಕಾರಗಳ ಮೂಲಕ ನಿಮಗ ಸುಬ್ರಾವ ರಾಮಚಂದ್ರ ಹಳದೀಪೂರ ಎಂಬವರಿಗೆ ವಿಧಿಸುತ್ತೇನಲ್ಲ — ನೀವು ಸವಿನಯ ಕಾಯಿದೇಭಂಗದ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಳ್ಳದೇ ಹಾಗು ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವದೇ ರೀತಿಯ ಸಹಾಯವನ್ನೀಯದೆ ಇರುಯತಕ್ಕದ್ದು ಹಾಗು ಯಾವದೇ ಜಾಹೀರ ಸಭೆಯಲ್ಲಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಸಂಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಾಗಲಿ ನೀವು ಭಾಗ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಈ ಹುಕುಂ ಈ ಹೊತ್ತಿನಿಂದ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ವರೆಗೆ ಅಮಲಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು. ತಾ ೨೩ ಜನವರಿ ೧೯೩೨

[ಕ್ಲೇಯವರ ಸಹಿ]
ಕಾನಡಾದ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ

ಕಾರವಾರ, ಮಂಗಳವಾರ ತಾ. ೨೬-೧-೩೨.

ಸುಬ್ರಾವ ರಾಮಚಂದ್ರ ಹಳದೀಪುರಕರ

ಸ್ಥಾನಿಕ ವೃತ್ತಾಂತ

(೪ನೇ ಪುಟದಿಂದ ಮುಂದರಿಸಿದ್ದು.)

ಕಾರವಾರ— ಇಲ್ಲಿನ ಮುಂದಾಳುಗಳಾದ ಶ್ರೀ| ಸುಬ್ರಾವ ರಾಮಚಂದ್ರ ಹಳದೀಪುರಕರ ಇವರಿಗೆ ಆರ್ಡಿನನ್ಸಿನ ಪ್ರಕಾರ ಸಂಶಯದ ಮೇಲಿಂದ ಇದೇ ತಿಂಗಳ ತಾ. ೯ನೇಗೆ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕಡೆಗೆ ಬೇರೆ ಕೆಲವರ ಸಂಗಡ ಅವರಿಗೆ ತಾ ೧೯ನೇ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಲಾಗಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಿಯಾಬಂದಿಯ ಹುಕುಮು ಅದೇ ಆರ್ಡಿನನ್ಸಿನನ್ವಯ ಜಾರಿ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತಷ್ಟೇ ಆ ನೋಟೀಸಿನ ಪ್ರಕಾರ ಅವರು ನಡಕೊಳ್ಳದೇ ಆ ಹುಕುಮು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದರೆಂಬ ಆರೋಪದ ಮೇಲಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಬುಧವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೭ ಘಂಟೆಗೆ ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿಯಲಾಯಿತು ಇಲ್ಲಿನ ೧ನೇ ವರ್ಗದ ಸ್ಪೆಶಲ್ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ ಮಿ| ಮುಂಡಗೋಡ ಇವರ ಮುಂದೆ ಖಟ್ಲೆಯು ನಡೆಯಿತು. ಶ್ರೀ| ಹಳದೀಪುರಕರರು ಇಲ್ಲಿಯ ಸ್ಥಾನಿಕ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ದುಕಾನುಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅವರಲ್ಲಿಯ ಪರದೇಶೀ ಅರಿವೆಗಳ ಗಂಟುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಮೋಹರಬಂದ ಮಾಡಿ ಇರಿಸಿದರೆಂಬುದರಿಂದಲೇ ಅವರು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿಸಿದ ಹುಕುಮು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದಂತಾಯಿತು ಎಂಬುದಾಗಿ ಫಿರ್ಯಾದಿ ಪಕ್ಷದವರ ಹೇಳಿಕೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಜಾರಿ ಮಾಡಿದ ನೋಟೀಸಿನಲ್ಲಿ ಕಾಯಿದೇಭಂಗದ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗ ಎತ್ತಿಕೊಳ್ಳಬಾರದಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ನಿರ್ಬಂಧವಿದ್ದು ಅವರ ಮೇಲಿನ ಕೃತ್ಯವು ಕಾಯಿದೇಭಂಗದ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಭಾಗ ವಹಿಸಿದಂತೆ ಆಗುವದಿಲ್ಲವೆಂಬುದಾಗಿ ಸರಕಾರದ ಕೆಲ ವಕೀಲರಿಗೆ ಕಂಡ ಆದರೂ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಅಪ್ಪಣೆಯಿಂದ ತ್ರಯ ಸಾಕ್ಷಿಯಿಂದ ಈ ಸಂಗತಿ ಕೋರ್ಟಿನ ನಜರಿಗೆ ತಂದರು. ಶ್ರೀ| ಸುಬ್ರಾವ ಹಳದೀಪುರಕರ ಇವರು ಖಟ್ಲೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಾನು ಏನೂ ಭಾಗ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಪೇಕ್ಷಿಸುವದಿಲ್ಲವಾಗಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿ ನಿವೃತ್ತರಾದರು ಖಟ್ಲೆಯ ವಿಚಾರ ಗುರುವಾರ ದಿವಸ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಶ್ರೀ| ಸುಬ್ರಾವ ಇವರ ಮೇಲೆ ಆರೋಪ ಹೊರಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ೧ ವರ್ಷ ಸಕ್ರಮ ಕಾರಾಗೃಹವಾಸದ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ೩೦೦ ರೂಪಾಯಿ ದಂಡ ಇಲ್ಲವೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನು ೩ ತಿಂಗಳ ಸಜೆ ಈ ರೀತಿ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಿದರು. ಪರದೇಶೀ ಅರಿವೆಗಳ ಗಂಟು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಮೊಹರಬಂದ ಮಾಡಿ ಇರಿಸಿದ್ದು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಕಾಯಿದೇಭಂಗದ ಚಳವಳಿಯು ಅಲ್ಲವಾದರೂ ಪರರಿಗೆ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಅಡಚಣೆಪಡಿಸಬಾರದೆಂಬ (Molestation Ordinance) ನಾಮಕದ ಕಾಯಿದೆಯಂತೆ, ಅದು ಗುನ್ಹೆಯಾಗುವದು, ಮತ್ತು ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಆ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನೂ ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದಾದ್ದರಿಂದ, ಆ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿ ಕಾಯಿದೆಭಂಗದಲ್ಲಿ ಸಹಭಾಗಿಗಳಾದಂತೆಯೇ ಆಯಿತು, ಎಂದು ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿರುವರು ಅವರಿಗೆ ನಡೆಸಿದ ಖಟ್ಲೆ ಬುಧವಾರ ದಿವಸ ಖುಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾಯಿತು.

ಪರದೇಶೀ ಜವಳಿ ಅಂಗಡಿಗಳ ಮುಂದೆ ಪಿಕೆಟಿಂಗ ಮಾಡಿದ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀ| ಗಣಪತರಾವ ನಾಡಕರ್ಣಿಯವರಿಗೆ ಕ್ರಮಾತ ಕರೆದು ಶನಿವಾರ ಮಿ| ಮುಂಡಗೋಡರವರ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಖಟ್ಲೆ ವಿಚಾರವಾಗಿ ೬ ತಿಂಗಳ ಸಜೆ, ರೂ ೨೦೦ ದಂಡ ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ, ದಂಡ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ, ೧|| ತಿಂಗಳ ಸಜೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಶನಿವಾರ ಇಲ್ಲಿ ಹರತಾಳವಾಯಿತು

ಅಲ್ಲಿ ಬೀಳಕೊಡುತ್ತಿರೆ ಜನರು ಅಲ್ಲಿಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಅಭಿನಂದಿಸಿದರು.

ಜಾಹೀರ ನೋಟೀಸು.

ಸಿದ್ದಾಪುರ ತಾಲೂಕ ಹಸ್ರಗೋಡ ಗ್ರೂಪ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘದ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ಕಮಿಟಿ ಮೆಂಬರರು ಜಾಹೀರಪಡಿಸುವದೇನಂದರೆ — ಸದ್ರಿ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಮೆಂಬರರಾದವರು ತಮ್ಮ ಮೇಲಿನ ಸಾಲದ ಜವಾಬದಾರಿ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡ ವಿನಹ ತಮ್ಮ ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಯಾವದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ಪರಾಧೀನಪಡಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅದು ಸಿಂಧು ಆಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಸದ್ರಿ ಸಂಘದ ಮೆಂಬರರ ಆಸ್ತಿ ಖರೀದಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರು ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಸದ್ರಿ ಮೆಂಬರರ ಸಾಲದ ಜವಾಬದಾರಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿದ ಶಿವಾಯ ಒಡವು-ಕ್ರಯ ವಗೈರೆ ಸ್ವಾಧೀನತೆಯು ಸಿಂಧು ಆಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ತಿಳಿಯುವದು.

ತಾರೀಕು ೨೮-೧-೧೯೩೨

ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ಮೆಂಬರರು,
ಹಸ್ರಗೋಡ ಗ್ರೂಪ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘ.

ಭಟಕಳದಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸರ ಮೇಲೆ, ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಅನಪೇಕ್ಷಿತ ಲಾಠಿ ಪ್ರಹಾರ!

ಸ್ಥಾನಿಕ ವೃತ್ತಾಂತ.

ಕುಮಟಾ— ಧ್ವಜ, ಧ್ವಜಸ್ಥಳ, ಧ್ವಜವಂದನ ಪ್ರಭಾತ ಫೇರಿ ಇವೇ ಇಲ್ಲಿಯ ಈಗಿನ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯಗಳು. ರವಿವಾರ ಧ್ವಜ [illegible] ಪ್ರಭಾತ ಫೇರಿಗೆ [illegible] ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ [illegible] ಪ್ರಭು, ನರಸಿಂಹ [illegible] ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದರು. [illegible] ಮೊದಲಾದ ೬ ಜನರಿಗೆ [illegible] ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ [illegible] ಪೋಲೀಸರ [illegible] ಸಂಜೆ ಶ್ರೀ [illegible] ದೇವಸ್ಥಾನದ [illegible] ಧ್ವಜ [illegible] ಪೋಲೀಸರು [illegible] ಪೋಲೀಸರು ಕಾವಲು ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ.

[illegible] ಇಲ್ಲಿ ಸೋಮವಾರ ದಿವಸ [illegible] ಧ್ವಜವಂದನೆಯಾಯಿತು! [illegible] ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟರಮಣ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ವಿಸರ್ಜನ ಹೊಂದಿತು.

ಮುಂಜಾನೆ-ಸಂಜೆ ಪೋಲೀಸರಿಗೆ [illegible] ಬೇಕಾಗಿ [illegible] ಗೋಕರ್ಣ ಫೌಜದಾರ [illegible] ನಡೆಸಿದಂತೆ! ಶ್ರೀಧರ [illegible] ಇಲ್ಲವೇ! [illegible] ಪ್ರವಾಸಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಯೋಗ್ಯ [illegible] ಎಂಬುವರ ವಿದ್ಯಾ [illegible] ಎಂಬುದನ್ನು [illegible] ದರು ಮುಂದುವರಿಸಿದಂತೆ.

ಇಲ್ಲಿಯ ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ತಾಲೂಕಿನೊಳಗಿನ [illegible] ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಮ್ಮೇಳನವು ಕಳೆದ ಸೋಮವಾರ, ಮಂಗಳವಾರ ಇಲ್ಲಿಯ ಸಬ್‌ಜಡ್ಜ ರಾ| ಸಿ ಎಸ್ ದೇವಧರರವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ನೆರವೇರಿತು. ಹುಡುಗರ [illegible] ಸಂಗೀತ, [illegible] ಶಿಕ್ಷಕ-ಶಿಕ್ಷಕಿಯರ [illegible] ಸಮ್ಮೇಳನವು [illegible] ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಶಾರೀರಿಕ, ಮಾನಸಿಕ, ನೈತಿಕ ಉನ್ನತಿಯಾಗುವಂತೆ ಶಿಕ್ಷಕರು ಮನಸ್ಸಿಟ್ಟು [illegible] ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಉಪದೇಶಿಸಿದರು.

ಸೋಮವಾರ ರಾತ್ರಿ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ [illegible] ಮಂಡಳದ [illegible] ಸಾಹಿತ್ಯ [illegible] ಹಲವು ಶಿಕ್ಷಕರು ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. [illegible] ಮಂಡಳದ [illegible] ರಾ| ಎಮ್ ಎಸ್ [illegible] ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದಿನ ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಗೋಕರ್ಣ, [illegible] ಹೊಳಗದ್ದೆ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಗೋಕರ್ಣ-ಹಿರೇಗುತ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಹೊಳಗದ್ದೆಯವರ [illegible] ಶ್ರೀ ಗೋಕರ್ಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ದಿನಾ ಪ್ರಭಾತ ಫೇರಿಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೋತ್ಸವದ ದಿನ [illegible]

ಹೊನ್ನಾವರ— ಮಂಗಳವಾರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದಿನ [illegible] ಮುಂಜಾನೆ ೬ ಘಂಟೆಗೆ [illegible] ಪೋಲೀಸರು [illegible] ಕೊಂಡು [illegible]

ಶುಕ್ರವಾರ ಇಲ್ಲಿ [illegible] ದಿನ [illegible] ಪೋಲೀಸರು ದೊಣ್ಣೆ ಹಿಡಕೊಂಡು ಸಂದಿ-ಗೊಂದಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಜ್ಜಾಗಿ ಹಗಲೆಲ್ಲ ನಿಂತುಕೊಂಡಿದ್ದರು.

ಶಿರಾಲಿ— ಆಚೆ ರವಿವಾರ ತಾ. [illegible] ಯಿಂದ ನಿತ್ಯ ಪ್ರಭಾತ ಫೇರಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದಿನ ಇಲ್ಲಿ ಹರತಾಳ ಇತ್ತು.

ಶನಿವಾರ ತಾ. [illegible] ಪೋಲೀಸರು [illegible] ಸಂತೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು [illegible] ಪೋಲೀಸರು [illegible] ವಿಠ್ಠಲರಾಯರು ಪ್ರಭಾತ ಫೇರಿಯ ಚಾಲಕರು.

ಭಟಕಳ— ಇಲ್ಲಿಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೋತ್ಸವಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿನಿಂದಲೇ ವಿಘ್ನಗಳು! ಸೋಮವಾರ [illegible] ಹುಡುಗರು [illegible] ಜಾಗಟೆ-ಶಂಖನಾದಗಳನ್ನು [illegible] ಮಾರನೇ ದಿನ ನಡೆಯಲಿದ್ದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೋತ್ಸವಕ್ಕೆ [illegible] ಅವರಿಗೆ ಹಿಡಿದು ಕಚೇರಿಗೆ [illegible] ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟರು. ಈ ಸಮಯ ಕಚೇರಿ [illegible] ಪೋಲೀಸರು [illegible] ವರು [illegible] ಪೋಲೀಸರು ಬಹಳ ಗದ್ದರಿಸಿದರು “[illegible] ಕೊಡು, ನಿನಗೇನು ಕೆಲಸ? ಇಲ್ಲಿ [illegible] ಈಗ ಕಚೇರಿಯಿಲ್ಲ, ಹೊರಹೋಗು!” ಹೀಗೆ ಗದ್ದರಿಸಿದರು. “ಕೋರ್ಟ ಸಮಯ ತೀರಿದಾಗ್ಯೂ [illegible] ಇದ್ದಾರೆ, ಕಾರಕೂನರು ಇದ್ದಾರೆ, ನಾನು ಕಚೇರಿಯ ಒಳಸೇರಲಿಲ್ಲ, ಜಗಲಿಯ ಮೇಲೆ ನಿಂತುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ, ಇಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಲು ಆತಂಕ ಮಾಡಬಾರದು.” ಹೀಗೆ [illegible] ಮಂಗಳವಾರ ಬೆಳಗು [illegible] ದಂತೆ, ಮುಂಜಾನೆ ೫ ಘಂಟೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಗ್ರಾಮದೇವರಾದ ಶ್ರೀ ಹನುಮಂತ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಮುಂದಿನ [illegible] ಧ್ವಜವಂದನೆಯಾಗಿ ಪ್ರಭಾತ ಫೇರಿ [illegible] ಮಾರ್ಗವಾಗಿ, [illegible] ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಪ್ರಭಾತ ಫೇರಿಯು [illegible] ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಹಾಡುತ್ತ [illegible] ಜಯಘೋಷಗಳನ್ನು ಘೋಷಿಸುತ್ತ [illegible] ನಡೆದಿತ್ತು. ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ [illegible] ವರ್ಷದ ಹುಡುಗಿಯು ಧ್ವಜ ಹಿಡಕೊಂಡು [illegible] ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅವಳ ಬೆನ್ನಿಗೆ [illegible] ಹೆಂಗಸರು [illegible] ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಫೇರಿಯು ಶ್ರೀ [illegible] ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ [illegible] ಅಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರು ದೊಣ್ಣೆ ಹಿಡಕೊಂಡು ಸಜ್ಜಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದರು. ಫೌಜದಾರರು [illegible] ಧ್ವಜ [illegible] ಒಮ್ಮೆಲೇ ಪೋಲೀಸರು [illegible] ಶ್ರೀ [illegible] ದೇವಸ್ಥಾನದ ಕಡೆಗೆ [illegible] ಪೋಲೀಸರಿಗೆ [illegible] ಫೌಜದಾರರು [illegible] ಪೋಲೀಸರು [illegible] ಲಕ್ಷ್ಮಣ [illegible] ಧ್ವಜಸ್ತಂಭ [illegible] ಧ್ವಜವನ್ನು [illegible] ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಒಯ್ದಿಟ್ಟರು [illegible] ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಲ್ಲಿ [illegible] ದಿನ [illegible] ಫೌಜದಾರ [illegible] ಪೋಲೀಸರು [illegible] ಶುಕ್ರವಾರ [illegible] ದಿನದ [illegible]

ಇಲ್ಲಿಯ [illegible] ಪೋಲೀಸರ [illegible]

[illegible] ೧೦|| ಘಂಟೆಗೆ [illegible] ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ [illegible]

ಶಿರ್ಶಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜನಿಷ್ಠ ಸಭೆ; ಅಂಕೋಲೆಯಲ್ಲಿ ಸೇವಕರ ಸಭೆ;

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ಶಿರ್ಶಿ— [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ಸಿದ್ದಾಪುರ— [illegible]

[illegible]

ಅಂಕೋಲೆ— [illegible]

[illegible]

[illegible]

([illegible])

ಇತರ ವಾರ್ತೆಗಳು.

— ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜಬಿಸ್ತರು ಹಿಂದು ಸಂಘವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದಾರೆ. ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಹಬ್ಬುವದೇ ಈ ಸಂಘದ ಉದ್ದೇಶ. ಜಾತಿ ವರ್ತಕರು ಸಂಘದ ಖರ್ಚು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದರು ಸಂಘದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಿಗೆ ದಿನಗೂಲಿ ಸಿಗುತದೆ.

— ಮುದ್ರಾಸ ವರ್ತಕರ ಸಂಘವು ಅಲ್ಲಿ ಪಿಕೆಟಿಂಗ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಬಹಿಷ್ಕಾರವನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಿದೆ. ಈ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಯುರೋಪಿಯನ್ ವರ್ತಕರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಸಹ ಈ ನಿಷೇಧಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿಯನ್ನಿತ್ತಿದ್ದಾರೆ. [illegible] ಎಲ್ಲ ಕಾಯಿದೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ [illegible] ಪಿಕೆಟಿಂಗು ಶಿಕ್ಷಾರ್ಹ ಸಭೆಯಾಗಿದ್ದು, [illegible] ಅಂದಿನಿಂದ ಪೋಲೀಸರಿಗೆ [illegible] ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಭಿಕರ ಮೇಲೆ [illegible] ನಿಷಿದ್ಧವಾಗಿಯೂ ಅಧಿಕ್ರಿಯವಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ [illegible] ನ್ಯಾಯವೂ [illegible] ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರೂ [illegible] ಪ್ರಮುಖರೂ [illegible] ಹೊರವಿಯುವಾಗಿನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಕ್ಕೆ [illegible] ಸರಕಾರಿ [illegible] ಅಧಿಕಾರಿಗಳು.

— ವರಿಷ್ಠ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ವಾರ ವಾದ ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ಲೋಕ್ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಧಾರದಿಂದ ಸರಕಾರವು ಮುರಿಯುವ ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡಿರುವದಾಗಿಯೂ, ಆ ಸಂಕಲ್ಪವು ಸಿದ್ಧಿಗೈಯುವದಾಗಿಯೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯವರು ಹಟವಾದಿಗಳೆಂದೂ, ಅವರಿಗೆ ನಿಶಾ ಮುಮಾಡಿದ್ದರಿಂದಲೇ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಕ್ಷೇಮವಾಗುವದೆಂದೂ ನುಡಿದರು. "ಇದು ಶಕ್ಯವೇ? ಇನ್ನು ವೇ? ಇದರಿಂದ ರಾಜ್ಯಕಾರಭಾರದ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಬಲ್ಲದೇ?" ಎಂಬದಾಗಿ ಲಂಡನಿನ 'ನ್ಯೂಸ ಕ್ರಾನಿಕಲ್' ಪತ್ರಿಕೆಯು ಸವಾಲು ಮಾಡುತ್ತದೆ. 'ಡೇಲಿ ಟೆಲಿಗ್ರಾಫ-ಮೇಲ" ಮೊದಲಾದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳಿಗೆ "ಭಾಪ್ಪರೆ! ಭಾಪ್ಪರೆ!!" ಎಂದು ಬೆನ್ನುತಟ್ಟುತ್ತವೆ.

— ಇರ್ವಿನ್ ದೊರೆಗಳು ಈಗ ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳಾಗಿದ್ದರೆ, ಅವರು ವಿಲಿಂಗ್ಡನ್ ದೊರೆಗಳಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲವಾಗಿ ಹಲವರು ಹೇಳಿ ಸರ್ವಾಧಿಪ ವಿಲಿಂಗ್ಡನ್ ದೊರೆಗಳಿಗೆ ದೂರುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಇರ್ವಿನ್ ದೊರೆಗಳು ಲೀಡ್ಸದೊಳಗೆ ಮಾಡಿದ ಒಂದು ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಗಳೆದರು - "ವಿಲಿಂಗ್ಡನ್ ದೊರೆಗಳಂತೆಯೇ ನಾನು ನಡೆಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ರಾ| ಗಾಂಧಿಯವರ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ, ಅವರು ನಿರುಪಾಯರಾದರು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯದೇ ತಪ್ಪು!" ಹೀಗೆ ದೊರೆಗಳು ನಡೆದ ವರ್ತನವನ್ನು ಕೇಳಿ ತೀರ್ಪು ಕೊಟ್ಟಿರುವದೆ. ವಿಲಿಂಗ್ಡನ್ ದೊರೆಗಳಿಗೆ ಹಳಿದು, ಇರ್ವಿನ್‌ದೊರೆಗಳಿಗೆ ಹೊಗಳುವವರು ತಕ್ಕ ಬೋಧ ಪಡೆಯಬೇಕು.

ಬಾಲಜೀವನ.

ಈ ಔಷಧವು ಗಾಣಿ (Rickets), ಬಾಲಪೀಡೆ, ಅಸ್ಥಿಜ್ವರ, ಥಂಡಿ, ಕಫ, ನಾಯಿಗೆಮ್ಮು, ಕಾಳಿಜ ನೋವು (Pain in the liver), ಅಂಡವಾಯು (Hernia), ಹೊಟ್ಟೆ ನೋವು, ಮಲಬದ್ಧತೆ, ರಕ್ತ ಕೊರತೆ, ಎಲುಬುಗಳ ರೋಗ, ಕ್ಷಯ, ಅಪಸ್ಮಾರ, ಅಶಕ್ತತೆ, ಅಜೀರ್ಣ ಇತ್ಯಾದಿ ಅನೇಕ ತರದ ಮಕ್ಕಳ ರೋಗಗಳಿಗೆ ದಿವ್ಯೌಷಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಔಷಧವು ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಕೂಸಿರುವಾಗ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಲ್ಲಿ ಕಾಳಿಜ ರೋಗ (Liver complaint) ಆಗುವ ಸಂಭವವಿರುವದಿಲ್ಲ. ಬಾಲಕರ ಹೊಟ್ಟೆ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಕೈ ಕಾಲುಗಳು ಕ್ಷೀಣವಾಗುವದು, ತಲೆಯು ಯಾವಾಗಲೂ ಬೆವರಿ ಬಿಸಿಯಾಗುವದು, ಹಲ್ಲು ಬರುವಾಗ ಅತಿಸಾರ, ಬಾಲಗ್ರಹ ಈ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ರೋಗಗಳನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡಿ ಮಕ್ಕಳುಗಳಿಗೆ ಈ 'ಬಾಲಜೀವನ' ಎಂಬ ಔಷಧವು ರಕ್ತವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿ ದೇಹದಾರ್ಢ್ಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಬಾಟ್ಲಿ ಕ್ರಯ ರೂ. ೧-೮ ೦. ಪೋ. ಖ. ಬೇರೆ.

ಡಲ್‌ಸೆಟ್ ಎಂಡ್ ಕೋ,
ಪ್ರೋ ಕುಮಟಾ (ಉ ಕಾನಡಾ

ಮನೋಹರವಾದ ಕೂದಲನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸಾಕಬೇಕು.

ಅದರೆ, ಕೆಲವು ಸ್ತ್ರೀಯರು ಯಾವಾಗಲೂ ತಮ್ಮ ಕೂದಲುಗಳ ದುರ್ಲಕ್ಷ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಕೂದಲು ಮನೋಹರವಾಗಿರಬೇಕಾದರೆ, ನೀವು ದಿನಾ ಆ ಕುರಿತು ಲಕ್ಷಕೊಡಬೇಕು, ಕೂದಲುಗಳನ್ನು ಅಲಕ್ಷ ಮಾಡಿದರೆ, ಅವು ಬಾಡುವವು; ಮತ್ತು ಉದುರುವವು. ನೀವು ಅವಕ್ಕೆ ಚಲೋ 'ಕೂದಲೆಣ್ಣೆ' ಕೊಡಬೇಕು. ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಕೂದಲೆಣ್ಣೆ ಯಾವದು?

ಕಾಮಿನಿಯಾ ಆಯಿಲ್. (ರಜಿಸ್ಟರ್ಡ)

ದಿನಾ ಮುಂಜಾನೆ [illegible] ಚಮಚೆ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಚನ್ನಾಗಿ ತಿಕ್ಕಬೇಕು. ಇದು ತಿಕ್ಕಿದ ಕೂಡಲೆ ತಲೆಯು ತಂಪಾಗುತ್ತದೆ, [illegible] ಕೂದಲುಗಳ ಬೇರುಗಳಿಗೆ [illegible] ಸಿಗುವದೆ [illegible] ಕೂದಲುಗಳಿಗೆ ಪುಷ್ಟಿ ನಿಮ್ಮ ರೂಪವು ಹಸನಾಗಿ ಬೆಳಯುತ್ತದೆ

ಎಲ್ಲಾ ಚಲೋ ಅಂಗಡಿಕಾರರಲ್ಲಿ
ಈ ತೈಲವು ದೊರೆಯುತ್ತದೆ
ಅಥವಾ
ನಮಗೇ ಬರೆದು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ

ಬಾಟ್ಲಿ ೧ಕ್ಕೆ	ರೂ.	೧—೦—
ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ	,,	೦—೬—
೩ ಬಾಟಲಿಗಳಿಗೆ	,,	೨—೧೦—
ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ	,,	೦—೧೨—

ನಿಮ್ಮ ಅಂಗಡಿಕಾರರಿಂದ
ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ.

೧ ಔಂಸಿಗೆ	ರೂ	೨ ೦-೦
ಔಂಸಿಗೆ	"	೧-೪ ೦
ಡ್ರ್ಯಾಮಿಗೆ	,,	೦-೧-೦
ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ	,,	೦-೬-೦

ಒಟ್ಟೋ ದಿಲ್ ಬಹಾರ
ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಮರೆಯಬೇಡಿರಿ!

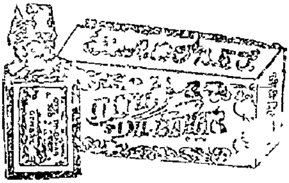

"ಹೂದೋಟವೆಲ್ಲ ಒಂದೇ ಬಾಟ್ಲಿಯಲ್ಲಿ"

ಒಂದು ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯದಲ್ಲಿ ಇವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಬಹುದ
ಎಲ್ಲಾ ಹೂವುಗಳ ಸುವಾಸನೆಯನ್ನು ಒಂದೇ ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯದಿಂ
ಸಂಪಾದಿಸಬಹುದು—ಅದ್ಯಾವುದು?—

ಒಟ್ಟೋ-ದಿಲ್ ಬಹಾರ್! (ರಜಿಸ್ಟರ್ಡ

ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಾಧಾರಣ ಸುಗಂಧ ದ್ರವ್ಯಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಹೂವಿನ ಸಹಜ ಪರಿಮಳವಿಲ್ಲ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಆಲ್ಕೋಹೋಲ ಯಾನೆ ಮದ್ಯವು ಸೇರಿರುತದೆ ಇದರಿಂದ ಹೂವಿನ ಸಹಜ ಪರಿಮಳವು ಸಿಗುವ ಒಟ್ಟೋದಿಲ್ ಬಹಾರದಿಂದ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಹೂವಿನ ಸುಗಂಧವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬಹುದು ಇದಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮನ ಸ್ಪರ್ಧವಿಲ್ಲ.

THE ANGLO INDIAN DRUG & CHEMICAL CO.
POST BOX 2082. **BOMBAY** No.

ಮ॥ ಗಾಂಧಿಯವರ

ಗೀತಾ-ಬೋಧ.

ಅ:— ಶ್ರೀ॥ ಹನುಮಂತರಾವ ಹಾರೋಲಿಕರ

ಅಕ್ಷರ-ಬ್ರಹ್ಮ-ಯೋಗ.

೮ನೇ ಅಧ್ಯಾಯ

ಅರ್ಜುನನು ಕೇಳಿದ್ದು —

'ಪೂರ್ಣಬ್ರಹ್ಮ, ಅಧ್ಯಾತ್ಮ, ಕರ್ಮ, ಅಧಿಭೂತ ಅಧಿದೈವ, ಅಧಿಯಜ್ಞ ಎಂಬೀ ಶಬ್ದಗಳ ಬಳಕೆಯು ಹಿಂದಿನ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಬಂದಿತು. ಅವರ ಅರ್ಥ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ ಅದಲ್ಲದೆ ಕೃಷ್ಣನು [illegible] ಜ್ಞಾನಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವವನು ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಕೊನೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಬಂದು ಕಾಣುತ್ತೀಯೆಂದು ನೀನು ಅಂದಿರುವದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುವಂತೆ ಹೇಳು"

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಅಂದದ್ದು — "ಸರ್ವೋತ್ತಮವಾಗಿ ನಾಶರಹಿತವಾದ ಸ್ವರೂಪವೇ ಪೂರ್ಣಬ್ರಹ್ಮವು. ಪ್ರಾಣಿಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಕರ್ತಾ ಭೋಕ್ತಾ ಎಂಬ ರೂಪದಿಂದ ದೇಹದ [illegible] ಅಧ್ಯಾತ್ಮವು [illegible] ಕ್ರಿಯೆಯಿಂದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತವೆಯೋ ಅದು ಕರ್ಮವು ಯಾವ ಕ್ರಿಯೆಯಿಂದ ಎಲ್ಲ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತವೆಯೋ ಅದು ಕರ್ಮವೆಂದು [illegible] ನಾಶವುಳ್ಳ ನನ್ನ ದೇಹ ಸ್ವರೂಪವು ಅಧಿಭೂತವು ಅಧಿಯಜ್ಞವೆಂದರೆ — ಯಜ್ಞ ಕ್ರಿಯೆ [illegible] ನಾನು [illegible] ನೀನು [illegible] ಸ್ವರೂಪವಾದೆನು [illegible] ದೇಹರೂಪದಿಂದಲೂ, ಜೀವರೂಪದಿಂದಲೂ, ಶುದ್ಧ ಜೀವರೂಪದಿಂದಲೂ, ಪೂರ್ಣಬ್ರಹ್ಮರೂಪದಿಂದಲೂ ಎಲ್ಲವೂ ನಾನೇ ಆಗಿ [illegible] ಇಂಥ ನನ್ನ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸುವವನು ತನ್ನನ್ನು ಮರೆತುಬಿಡುವವನು, ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಃಶೂನ್ಯನಾಗಿ [illegible] ನನಗೆ ಒಂದು ಕಾಲಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ನಿಜ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ ಯಾವ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ನಿಶ್ಚಯ ಧ್ಯಾನಿಸಿ ಕೊನೆಯ ಘಳಿಗೆ ನಾವು ಯಾವ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಿರುವನೋ, ಅದೇ ಸ್ವರೂಪಕ್ಕೆ ಅವನು ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ ಆದುದರಿಂದ ನೀನು ಯಾವಾಗಲೂ ನನ್ನನ್ನೇ ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಿರು, ನನ್ನ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿಯೇ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಇಡು. ಅಂದರೆ ನನಗೇ ಬಂದು ಸೇರುವಿ [illegible] ಸ್ಥಿರವಾಗಿರಲಾರದು ನೀನು ಅಭ್ಯಾಸದಿಂದ [illegible] ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವದರಿಂದಲೂ ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವದರಿಂದಲೂ ಇಂಥ ದ್ಯಾನವು [illegible] ಲಕ್ಷದಲ್ಲಿಡು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದರೆ [illegible] ನನ್ನ ಸ್ವರೂಪವೇ ಆಗುವವನು ನೀನಾಗ ಇದೇ [illegible] ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಮನುಷ್ಯನು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೇ ಸಿದ್ಧನಾಗಿ ನಿಶ್ಚಯ ಬೇಕು, ಅಂದರೆ ಅಂತಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸು ಬ್ರಹ್ಮನ ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿ, ಭಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ಚಿತ್ತ ಹೊಂದುವದು, ಪ್ರಾಣಗಳು ಸ್ಥಿರವಾಗ ಬಲ್ಲ ಅಂಗಾ ಸರ್ವಜ್ಞನೂ, ಪುರಾತನನೂ, ನಿಯಂತ್ಯವೂ ಬಗಿರುವನೋ ಸೂಕ್ಷ್ಮನಾಗಿದ್ದರೂ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಪೋಷಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಥನಾಗಿರುವನೋ, ಚಿಂತಿಸಲು ಯಾವಾತನು ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಚಿಂತಿಸಲಿಕ್ಕಾಗುವದಿಲ್ಲವೋ, ಯಾವಾತನ ಅಜ್ಞಾನರೂಪವಾದ ಕತ್ತಲೆಯನ್ನು ಸೂರ್ಯನಂತೆ ದೂರಮಾಡುವನೋ, ಆ ಪರಮಾತ್ಮನ ಸ್ಮರಣೆಯು ಆಗುತ್ತಿರುವದು

ಈ ಪದವು ಪದಕ್ಕೆ ವೇದಗಳು ಅಕ್ಷರಬ್ರಹ್ಮವೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತವೆ ರಾಗ- ದ್ವೇಷಾದಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟ ಮುನಿಗಳು ಈ ಪದಕ್ಕೆ ಸೇರುತ್ತಾರೆ ಈ ಪದವನ್ನು ಹೊಂದಬೇಕೆನ್ನುವವರೆಲ್ಲ ಸಾಧಕರು ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯವನ್ನು ಪಾಲಿಸುತ್ತಾರೆ ಅಂದರೆ ಮನೋವಾಕ್ಕಾಯಗಳನ್ನು ಅಧೀನದಲ್ಲಿರಿಸಿ ವಿಷಯಾದಿಗಳನ್ನು ತ್ಯಜಿಸುತ್ತಾರೆ ಇಂದ್ರಿ

ಯಗಳನ್ನು ಬಿಗಿದು ಹಿಡಿದವನು, ನಿರ್ದಿಷ್ಟ, ನನ್ನನ್ನು ಬೇರೆ ಸೃಷ್ಟಿ ದೇಹವನ್ನು [illegible] ಈ ಪದವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾರೆ. [illegible] ಆತ್ಮಾ ಹುಟ್ಟುವದಿಲ್ಲ. ಈ ಜನುಮಾಂತ್ರ [illegible] ಅವರ ಸಲುವಾಗಿ ನನಗೆ ಬಂದು ಮುಟ್ಟುವವರಿಗೆ ತಿರುಗಿ ಜನ್ಮ [illegible] ಜನ್ಮದಿಂದ [illegible] ದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ [illegible] ಪರ ನನ್ನನ್ನು ಹೊಂದುವದಿಲ್ಲವೆಂದು [illegible] ಮನುಷ್ಯನು [illegible] ಆಗತ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. [illegible] ಗಿರುವದು [illegible] ಯುಗಗಳೆಂದರೆ ಬ್ರಹ್ಮದೇವರ ಒಂದು ದಿವಸವು [illegible] ಮನುಷ್ಯನ ಒಂದು ದಿವಸದ [illegible] ಎಷ್ಟರದು? [illegible] ಈ ಅನಂತವಾದ ಕಾಲಚಕ್ರದಲ್ಲಿ [illegible] [illegible]

[illegible] ಕೃಷ್ಣನು [illegible] ಹೊಂದುವವರೇ [illegible] ಆಗುವದು [illegible] ಯಾವ ಅಕ್ಷರ [illegible] ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ [illegible] [illegible] ನಾನು [illegible] ಜನ್ಮ [illegible] ಪರಮಾತ್ಮ ಹಗಲಿನ [illegible] ಅದರ [illegible] ಅವ್ಯಕ್ತದಿಂದ [illegible] ಎಲ್ಲ ಜಗತ್ತು [illegible] ಮತ್ತು ಅದು ಎಲ್ಲ [illegible]

[illegible] ರಾತ್ರಿ [illegible] ಸತ್ತ [illegible] ಉತ್ತರಾಯಣ [illegible] ದಕ್ಷಿಣಾಯನ [illegible] ಅರ್ಥ [illegible] ಜ್ಞಾನದ [illegible] ಅಜ್ಞಾನದ [illegible] ಮನುಷ್ಯನು [illegible] ಅನಾಸಕ್ತನಾಗಿ [illegible] ಕರ್ಮಗಳಲ್ಲಿಯೇ [illegible] ಮನುಷ್ಯನು [illegible] ಯುಕ್ತ [illegible]

ಯರವಡಾ,
ಸೋಮವಾರ ಪ್ರಭಾತ,
ತಾ ೨೯-೧೨-೩೦

ನಾರಿನ ವೈರಿಯು.

ಎಂಥ ನಾರು ಇದ್ದರೂ ಒಲೆ ೨-೩ ತಾಸುಗಳಲ್ಲಿ ಇದರ ಉಪಯೋಗದಿಂದ [illegible] ಹೋ ಪುಸ್ತಿದೆ ಬೆಲೆ ೦—೧೨—೦ ಆಣೆ [illegible] ೨ ಬಾಟ್ಲಿ [illegible] ಪ್ರತ್ಯೇಕ

ಪಿ. ಜೇ ಕಾಟೋಳೆ, ಸೊಲ್ಲಾಪುರ

ಜಾಹೀರ ನೋಟೀಸು.

ಕಳೆದ [illegible] ವರ್ಷದ [illegible] ಈ ನೋಟೀಸಿನ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸುವದೇನಂದರೆ — ನನ್ನ ತಂದೆ ಕೈ॥ ರಾಮಕೃಷ್ಣ [illegible] ಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿಗಳ [illegible] ತಾ. ೫—೧—೧೯೩೨ನೇ ಇಸ್ವಿ.

ಶ್ರೀಧರ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಕಾಮತ, ಶಿರಾಲಿ

The Bombay Provincial
Cooperative Insurance
Society Ltd

Bakehouse Lane, Fort. Bombay.

Chief Organisers for the Presidency.

JANI, KULKARNI & CO,

ಈ ಸೊಸೈಟಿಯನ್ನು ಮುಂಬಯಿ ಗವರ್ನಮೆಂಟು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ರಜಿಸ್ಟ್ರಾರರು ಇದರ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ

ರೂ. ೧೦೦೦ದಿಂದ ರೂ ೫೦೦೦ದ ವರೆಗೆ ಡಾಕ್ಟರ ಪರೀಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲದೆ ವಿಮೆ ಪತ್ರಗಳು ಕೊಡಲ್ಪಡುತ್ತವೆ.

ರೂ ೫೦೦೦ದಿಂದ ರೂ ೨೦೦೦೦ದ ವರೆಗೆ ವಿಮೆ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ, ಡಾಕ್ಟರರಿಂದ ಪರೀಕ್ಷೆಯಾಗಬೇಕು.

ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಯ ಒಕ್ಕಟ್ಟಿನಂತೆ ಈ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಹಕ್ಕುಗಳಿವೆ

ಏಜನ್ಸಿ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವವರು ನಿಯಮ ಮತ್ತು ಜಾಹೀರ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪತ್ತೆಗೆ ಬರೆಯಬೇಕು.

ಏಜನ್ಸಿ ಕೊಡುವಾಗ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವಿರುವದು

ಡಿ. ಎಸ್. ಕುಲಕರ್ಣಿ,
ಕಾರಭಾರಿ ಕಾರವಾರ

Siromani Udipi Narayanacharya,
CHAUKHAMBA BENARES CITY

ಮಾಹೇಶ್ವರ ದೇವಿ [illegible] ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಪ್ರತಿಕೃತಿಯನ್ನು [illegible] ಹೊಂದಿರಿ [illegible] 108 [illegible] 1ಕ್ಕೆ 0 6–0 [illegible] 10–[illegible] [illegible] 32 [illegible] 1ಕ್ಕೆ ರೂ.0 8-0ಯಿಂದ ರೂ. 100, [illegible] 1ಕ್ಕೆ ರೂ 1 8-0 [illegible] ವರೆಗೆ ಮತ್ತು ಬೇರೆ [illegible] ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವವರು 0-1-0ರ ಸ್ಟಾಂಪು [illegible] 1 [illegible] 1 [illegible] ನನ್ನ [illegible]

ಶಿರೋಮಣಿ ನಾರಾಯಣಾಚಾರ್ಯ,
ಚೌಕಾಂಬಾ, ಕಾಶೀಕ್ಷೇತ್ರ

ಚೀನ—ಜಪಾನ ಯುದ್ಧ.

ಯುದ್ಧವೆಂದು ಒಬ್ಬರೂ ಹೇಳಲಾಗದು. ಇನ್ನೂ ಶಾಸ್ತ್ರದಂತೆ ಯುದ್ಧದ ಜಾಹೀರನಾಮೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ! ಕಾದಾಟವನ್ನಿರಿ, ಜಗಳಾಟವನ್ನಿರಿ, ಹೋರಾಟವೆನ್ನಿರಿ, ಬೇಕಾದ್ದನ್ನಿರಿ, ಯುದ್ಧವೆಂದು ಮಾತ್ರ ಅನ್ನಬೇಡಿ! ಓದುಗರು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಗ್ರಹಿಕೆ ಇಡಬೇಕು. ಜಿನೇವಾದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಸಂಘದ ಪರಿಷತ್ತು ಸೇರಿದೆ. ಚೀನ-ಜಪಾನಗಳೊಳಗಿನ ವಿವಾದ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಕೊಂಡು ರಿಪೋರ್ಟು ಮಾಡುವದಕ್ಕಾಗಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಿಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅಪ್ಪಣೆ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಚೀನ ದೇಶಕ್ಕೆ ವಿಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ನಿಷ್ಟಮಂಡಳವನ್ನು ಕಳುಹುವ ಆಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ, ಶಿಷ್ಟರು ನೇಮಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. [illegible], ಜಿನೇವಾದಲ್ಲಿ ಶಸ್ತ್ರಸನ್ಯಾಸ ಪರಿಷತ್ತು ಸೇರಿದೆ. ಮಂಗಳವಾರ ಸಂಜೆ ೪| ಘಂಟೆಗೆ ಶಸ್ತ್ರಸನ್ಯಾಸ ಪರಿಷತ್ತು ಸೇರಿತು. ಆ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಸರ್ ಆರ್ಥರ ಹೆಂಡರಸನ್‌ರವರು ಈ ಹಿಂದ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ತಹನಾಮೆಗಳಂತೆ ನಡಕೊಳ್ಳಲು ತಹನಾಮೆಗಳಿಗೆ ಸಹಿ ಮಾಡಿದ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಬೋಧಿಸಿದರು. ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ೨೦೦೦ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ೬೪ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳವರು. ಜಪಾನ ದೇಶದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು; ೯೦ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಜಪಾನ ದೇಶವು ಕಳಿಸಿದೆ. ಈ ಸರಕಾರಗಳಿಗೆ ಯುದ್ಧ ಬೇಡ, ಸೈನ್ಯ ಖರ್ಚ ತೆತ್ತು ತೆತ್ತು ಇವು ಸೋತುಹೋಗಿವೆ, ದೇಶತುಂಬ ಬಡತನ ಹಬ್ಬಿದೆ, ಆದರಿಂದ ಸೈನ್ಯಬಲವನ್ನು ಕುಗ್ಗಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಗಾಂಭೀರ್ಯದಿಂದ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು, ಈ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನಮಗೇನೂ ಅಪಯಶಸ್ಸು ಒದಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ, ಇದರಿಂದ ಲೋಕಕಲ್ಯಾಣವಾಗಲೇಬೇಕು, ಆಮಗೇನೂ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ, ಹೀಗೆ ಮಿ| ಆರ್ಥರ ಹೆಂಡರಸನ್‌ರವರು ಶಸ್ತ್ರಸನ್ಯಾಸ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಒಳ್ಳೇ ಸ್ಫೂರ್ತಿದಾಯಕ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರೆಂದು ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. ವಿಚಾರ ಮಾಡುವದಕ್ಕಾಗಿ ೩ ಕಮಿಟಿಗಳು ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು. ಆ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಜಪಾನಿಗಳಿದ್ದಾರೆ, ರಶ್ಯರಿದ್ದಾರೆ, ಅಮೇರಿಕೆಯವರಿದ್ದಾರೆ, ಬ್ರಿಟಿಶರಿದ್ದಾರೆ, ಫ್ರೆಂಚರಿದ್ದಾರೆ. ಸೈನ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ರಕಮಿನ ಮಿತಿ ತಿಳಕೊಳ್ಳುವದುಚಿತ. ವರ್ಷಾವಸಾನ ೧ ಖರ್ವ, ೬ ಅಬ್ಜ ಹಣಗಳು ಸೈನ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿವೆ. ಇನ್ನೂ ಖರ್ಚು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ, ಹೊರತು ಕುಗ್ಗುವದಿಲ್ಲ. ಹಡಗುಪಡೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ವಿಮಾನಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಸೈನ್ಯದಳಗಳ ಸೇರ್ಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಕಂಕುಳಲ್ಲಿ ದೊಣ್ಣೆ, ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸಲಾಮು! ಎಂದಂತೆ, ಶಸ್ತ್ರಸನ್ಯಾಸ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಶಾಂತಿಸಾರ ಹೇಳುತ್ತ, ರಣದೇವಿಯ ಆರಾಧನೆಯನ್ನು ಎಡೆಬಿಡದೆ ನಡಿಸಿರುತ್ತವಾಗಿ ಇಟಾಲಿಯ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ಸ್ಯಾನೋರ ಮುಸೋಲಿನಿಯವರೇ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಕಳೆದ ಮಹಾಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ೧ ಕೋಟಿ ಜನರ ಕೊಲೆಯಾಯಿತು, ೩ ಕೋಟಿ ಜನರು ಗಾಯಪಟ್ಟರು, ಊನರಾದರು, ಅರ್ಧಕೋಟಿ ಜನರು ವಿಧವೆಯಾದರು, ಅರ್ಧಕೋಟಿ ಮಕ್ಕಳು ಅನಾಥರಾದರು, ೧ ಕೋಟಿ ಜನರು ನಿರಾಶ್ರಿತರಾದರು! ಈ ಪ್ರಕಾರ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಹಾನಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ್ಯೂ, ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಕೇವಲ ಸ್ವಾರ್ಥಪರಾಯಣರಾಗಿ ಕೋಟ್ಯಾವಧಿ ರಕಮು ಖರ್ಚ ಮಾಡಿ ಯುದ್ಧ ತಯಾರಿಯನ್ನೇ ನಡಿಸುತ್ತಿವೆ. ಶಸ್ತ್ರಸನ್ಯಾಸ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇದರಿಂದ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಕ್ಷೇಮವಿಲ್ಲವಾಗಿ ತಿಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಶಸ್ತ್ರಸನ್ಯಾಸ ಪರಿಷತ್ತನ್ನು ಸಾರ್ಥಕಗೊಳಿಸಿ ಲೋಕಕ್ಷೇಮ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಮಿ. ಹೆಂಡರಸನ್‌ರವರು ಬೋಧಿಸಿದರು. ಪರಿಷತ್ತಿನ ಯಶಸ್ಸೂ, ಅಪಯಶಸ್ಸೂ, ಸಾರ್ಥಕತೆಯೂ, ನಿರರ್ಥಕತೆಯೂ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಚೀನ-ಜಪಾನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತವೆ. ಹೋರಾಟ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧಿವೇಶನ ನಡೆದದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರಸಂಘದಲ್ಲಿ ತಹನಾಮೆಯಂತೆ ತನ್ನ ವಿಚಾರ ನಡಿಸಿ ಚೀನದ ರಾಯಬಾರಿಗಳಾದ ಡಾ. ಯೇನರವರು ನ್ಯಾಯಾಪ್ರಿಯ ಜಾದ ಸತ್ವರ ರಾಷ್ಟ್ರಸಂಘದ ಘಟನೆಯ ೧೦-೧೧-೧೫ ನೇ ಕಲಮುಗಳಂತೆ ನಡಕೊಳ್ಳಲು ಮಿ| ಯೇನರವರು ಸಂಘಕ್ಕೆ ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಂದು ರಾಷ್ಟ್ರ ದಾಳಿ ಮಾಡದಂತೆ ರಕ್ಷಿಸಲು ರಾಷ್ಟ್ರಸಂಘವು ೧೦ನೇ ಕಲಮಿನಂತೆ ಬದ್ಧವಿದೆ. ದಾಳಿಯಾದಾಗ ತಕ್ಕ ಉಪಾಯ ಸೂಚಿಸಲಿಕ್ಕೂ ಬದ್ಧವಿದೆ. ವಿವಾದ ವಿಷಯವನ್ನು ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸಾದರಪಡಿಸಲು ಸಂಘದ ಸಭಾಸದರು ೧೫ನೇ ಕಲಮಿನಂತೆ ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. ಸಂಘವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಬೇಕು. ಮತ್ತು ಆ ಕುರಿತು ರಿಪೋರ್ಟು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಬೇಕು. ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ವಿವಾದದ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಹೊರತಾಗಿ ಉಳಿದ ಎಲ್ಲ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಅನುಮತಿಯಿದ್ದರೆ, ಆ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕನುಸರಿಸಿ ವಿವಾದದ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿ ನಡೆಯದಂತೆ ಜಾಗರೂಕರಾಗಿರಬೇಕು. ಮತ್ತು ನಿರ್ಣಯ ಪಾಲಿಸುವ ರಾಷ್ಟ್ರದ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಸೇರಬಾರದು. ಬಹುಮತವಾದರೆ ನ್ಯಾಯನೀತಿಯ ವಿಚಾರದಿಂದ ಎಲ್ಲ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ನಡೆಯತಕ್ಕದ್ದು. ರಾಷ್ಟ್ರಸಂಘದ ನಿಯಮ ಕೇಳದ ಯಾವದೊಂದು ರಾಷ್ಟ್ರವು ಯುದ್ಧ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ಸಂಘಕ್ಕೊಳಪಟ್ಟಿದ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳೆಲ್ಲವೂ ಆ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಹಾಕಬೇಕು, ಅಂದರೆ, ಆ ದೇಶದೊಡನಿರುವ ಯಾವತ್ತೂ ವ್ಯವಹಾರ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ತುಂಡರಿಸಬೇಕು. ಹೀಗೆ ನಿಯಮಗಳಿವೆ. ಆದರೆ, ಮಂಚೂರಿಯಾ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಜಪಾನ ರಾಷ್ಟ್ರವು ತನ್ನ ಹಕ್ಕು ಎಷ್ಟಕ್ಕೂ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಬರುವದಿಲ್ಲವಾಗಿ ಜಪಾನ ರಾಯಭಾರಿಗಳಾದ ಮಿ| ಸತೋರವರು ಸಂಘಕ್ಕೆ ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟರು. ಇದರಿಂದ ಸಂಘದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಗಡಿಬಿಡಿಯಾಯಿತಂತೆ!

ಈ ಪ್ರಕಾರ -ಆಲೋಚನ-ಪರಿಷತ್ತು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಜಪಾನ ಸೈನ್ಯವು ಮುಂದರಿಯಿತು, ಹರಬೀನ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿತು. ಹರಬೀನ ಪಟ್ಟಣದೊಳಗಿನ ಜಪಾನಿಯರಿಗೆ ಚೀನಿಯರು ಸುಲಿಯುತ್ತಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಸಂರಕ್ಷಿಸುವದು ಜಪಾನಿಯರ ಕರ್ತವ್ಯ, ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ಜಪಾನಿಯರು ಮುಂದಾದರು. ಈ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಸೈನ್ಯದಳವನ್ನು ಒಯ್ಯಗೊಡಬೇಕಾಗಿ ರಶ್ಯ ಸರಕಾರದ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಜಪಾನಿಗಳು ಬೇಡಿದರು. ಹರಬೀನ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋಗತಕ್ಕ ಉಗಿಬಂಡಿಯು ರಶ್ಯ ಸರಕಾರದ್ದು. ರಶ್ಯರು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ತಾವು ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ತಟಸ್ಥರಿರುವೆವಾಗಿ ರಶ್ಯ ಸರಕಾರದಿಂದ ಉತ್ತರ ಬಂತು. ಚೀನ ಸೈನ್ಯವನ್ನೂ ಒಯ್ಯಲು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಉಪಾಯದಿಂದ ಚೀನ-ಜಪಾನಿಯರು ಹರಬೀನ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಘೋರ ಸಂಗ್ರಾಮ ಹೂಡಿದರು. ಈಗ ಆ ಪಟ್ಟಣವು ಜಪಾನರ ಕೈವಶವಾದಂತೆಯೇ! ಜಪಾನರು ಮತ್ತೂ ಮುಂದರಿದರು! ಚಾಪೇ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಈಗ ಘೋರ ಸಂಗ್ರಾಮ ನಡೆದದೆ. ಚಾಪೇ ಪಟ್ಟಣದ ಮೇಲೆ ಜಪಾನಿಗಳು ಬಾಂಬು ಹಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಚೀನರು ಜಪಾನಿಗಳಿಗೆ ಮುಂದರಿಯಗೊಡುವದಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿಯೇ ಹಿಡಕೊಂಡು ನಿಂತಿದ್ದಾರೆ. ಇತ್ತ ಕಡೆ ಜಪಾನಿಯರು ಶಾಂಘಾಯ ಪಟ್ಟಣದ ಮೇಲೂ ನುಗ್ಗಿಬಂದರು. ಶಾಂಘಾಯ ಪಟ್ಟಣದ ಕೆಲ ಭಾಗವು ಅಮೇರಿಕಾ, ಬ್ರಿಟಿಶ, ಫ್ರೆಂಚ ಮೊದಲಾದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಸ್ವಾಧೀನವಿದೆ. ಈ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳೆಲ್ಲ ಕೂಡಿ ಒಂದು ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯನ್ನೇರ್ಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದರಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥಳ ಚೀನದೇಶದವರೊಡನೆ ಈ ಪಟ್ಟಣದ ೩೦ ಚದರ ಮೈಲು ಪ್ರದೇಶವಿದೆ. ಉಳಿದ ಪ್ರದೇಶವೆಲ್ಲ ಬೇರೆ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದವರು ಇಂಟರ ನಶನಲ್ ಸೆಟಲ್‌ಮೆಂಟ ಯಾನೆ ಅಂತರ್ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಸಾಹತನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತರ್ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಸಾಹತು ಚಾಪೇ ಹಾಗು ಚೀನ-ಶಾಂಘಾಯ ಪಟ್ಟಣದ ನಡುವ ಇರುತ್ತದೆ. ಬ್ರಿಟಿಶ, ಫ್ರೆಂಚ, ಜಪಾನ, ಜರ್ಮನ್, ಅಮೇರಿಕಾ ಹೀಗೆ ೫ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ವಸಾಹತಿಗೆ ಅಂತರ್ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಸಾಹತೆನ್ನುತ್ತಾರೆ. ವಸಾಹತುಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರವು ನಿಶ್ಚಿತವಿದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಇವೆಲ್ಲ ಒಂದೇ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಕೈಯಲ್ಲಿವೆ. ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಅವುಗಳ ವ್ಯವಹಾರವಿಲ್ಲ, ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ವ್ಯವಹಾರ ನಡಿಸುವದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಒಂದು ದರ್ಜೆ ಮತ್ತೊಂದು ಬೆರೆತುಕೊಂಡಿದೆ. ಈ ವಸಾಹತಿನಲ್ಲಿ ೧೯ ದೇಶಗಳ ಜನರು ಉಳಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಸುಮಾರು ೭೦೦ ವಿದೇಶಿ ವರ್ತಕರ ಕಂಪನಿಗಳಿವೆ, ೩೦೦ ಕಂಪನಿಗಳಿವೆ, ೩೦ ವಿದೇಶಿ ಬೇಂಕುಗಳು, ೪೦ ಚೀನಿ ಬೇಂಕುಗಳೂ ಇವೆ. ಚೀನಿ ಬೇಂಕುಗಳ ತ್ರಿಜೂರಿಯಲ್ಲಿ ತುಂಬ ದ್ರವ್ಯವಿದೆ. ವಸಾಹತಿನ ಭಾಗವೂ, ಚೀನಿಯರ ಶಾಂಘಾಯ ಪಟ್ಟಣವೂ ಬಲು ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಾಪಾರದ ಪ್ರದೇಶ. ಚೀನ ಸರಕಾರದ ತ್ರಿಜೂರಿಗೆ ಈ ಬಂದರದಿಂದ ಸಿಗುವ ಜಕಾತಿ ತೆರಿಗೆಯಿಂದ ಚೀನಸರಕಾರದ ಆಡಳಿತ ನಡೆಯಬೇಕು. ಚೀನ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಬಂದರವು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಯಾಂಗ್ಟ್ಸೀ ನದಿಯಗುಂಟ ನಡೆಯುವ ವ್ಯಾಪಾರವೆಲ್ಲ ಈ ಬಂದರದಿಂದಲೇ ಸಾಗಬೇಕು. ಇನ್ನೂ ಈ ಬಂದರವು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ, ಹೊರತು ಕುಗ್ಗುವದಿಲ್ಲ. ಶಾಂಘಾಯದಲ್ಲಿ ಜಪಾನಿಗಳ ೩೧ ಗಿರಣಿಗಳಿವೆ, ಅವುಗಳೊಳಗಿನ ಕೂಲಿಕಾರರು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಚೀನಿಯರೇ. ೧| ಲಕ್ಷ ಕೂಲಿಕಾರರು ಈ ಗಿರಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ' ಜಪಾನ ಸಾಧುಗಳನ್ನ ಕೊಂದರು, ಜಪಾನಿಗಳಿಗೆ ಕೊಂದರು, ಜಪಾನಿ ಸರಕುಗಳ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವವ

ರಿ ಒಳಗಿನಿಟ್ಟರು," ಹೀಗೊಂದು ನವ ಸಾಡಿ ಜಪಾನಿಯರು ಶಾಂಘಾಯ ಬಂದರದ ಮೇಲೆ ಸಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಘೋರ ಕದನವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಕದನವಾಗಿ ಸಾವಿರಾರು ಮಂದಿಗಳ ಕೊಲೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಚೀನ ಸರಕಾರದ ರಾಜಧಾನಿಯಾದ ನಾನಕಿಂಗ ಪಟ್ಟಣದ ಮೇಲೆ ಜಪಾನಿ ಹಡಗುಪಡೆಗಳು ತೋಪಿನ ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಲಾರಂಭಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಂದ ರಾಜಧಾನಿಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಲೋಯಾಂಗ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೊಯ್ದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಜಪಾನ ದೇಶದ ದಾಳಿಯಿಂದ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಸಾಹತಿಗೆ ಅಪಾಯ ಸಂಭವಿಸುವ ಪ್ರಸಂಗ ಒದಗಿದೆ. ಬ್ರಿಟಿಶರು ಹಡಗುಪಡೆಗಳನ್ನು ರವಾನಿಸಿದರು, ಅಮೇರಿಕೆಯವರು ಹಡಗುಪಡೆಗಳನ್ನು ರವಾನಿಸಿದರು, ಫ್ರೆಂಚರು ಹಡಗುಪಡೆಯನ್ನೂ, ಕಾಲಾಳುಗಳನ್ನೂ ರವಾನಿಸಿದರು, ಇಟಾಲಿಯವರು ೨ ಹಡಗ ತುಂಬಿ ಸೈನ್ಯ ಕಳುಹಿದ್ದಾರೆ. ಜಪಾನ ದೇಶದಿಂದ ಸೈನ್ಯವು ಹಡಗ ತುಂಬಿ ತುಂಬಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜಪಾನ ವಸತಿ ಬಿಟ್ಟು ಜಪಾನಿಯರನೇಕರು ಬ್ರಿಟಿಶ-ಫ್ರೆಂಚ-ವಸಾಹತುಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂವದಾರರಾಗಿ ಓಡಿಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಚೀನಿಯರು ಇದಿರಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ವಸಾಹತು ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಬ್ರಿಟಿಶ ಸೇನಾಪತಿಗಳಾದ ಜ| ಬ್ರುನಿಂಗರವರು ಸೈನ್ಯಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿ ವಸಾಹತಿನ ರಕ್ಷಣ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಚೀನಿಯರಿಗೆ ಬಹಳ ಉತ್ಸಾಹ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಅವರು ಹುರಿಯಾಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸೈನ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಜಪಾನದಲ್ಲೇ ಪಡೆದ. ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸೇನಾಪತಿಗಳಾದ, ಸೆ ತ್ಸಬ್ಬಿ ಲಾವ, ಚೀನ ದೇಶವನ್ನು ಕಠಿಣ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಸಂರಕ್ಷಿಸಿಕೊಂಡವರೇ ಇವರು, ಜ್ಞಾನವೃದ್ಧ ಚೆಂಗ-ಕಿಶೇಕರವರು ತಮ್ಮ ಕಪ್ಪಲಿಗರ ದಳವನ್ನು ಶಾಂಘಾಯ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ರವಾನಿಸಿ ಸ್ವತಃ ತಾವೇ ಸೇನಾಪತಿಗಳಾಗಲು ಮುಂದಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಚೀನಿಯರು ಜಪಾನರನ್ನು ಎದುರಿಸುವದರಲ್ಲಿ ಆದಾಗ್ಯೂ ಚೆಂಗ-ಕಿಶೇಕರವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ತಾವು ವಿಜಯಶಾಲಿಗಳಾಗಿ ಜಪಾನಿಯರಿಗೆ ಸೋಲಿಸುವೆವಾಗಿ ಧೈರ್ಯಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಶಾಂಘಾಯ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿಯೂ ಚಾಪೀ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಘೋರ ಸಂಗ್ರಾಮ ನಡೆದಿದೆ. ಸುಮಾರು ೩೦೦೦ ಚೀನಿಯರು ರಣಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಾರ್ಪಣ ಮಾಡಿದರು. ಜಪಾನಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ, ನಾವಿಕರು ಕಾಲಾಳುಗಳೂ ಹಿಂಡಿಕೊಂಡರು. ನಾನಕಿಂಗ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಲಷ್ಕರಿ ಕಾಯಿದೆ ಜಾಹೀರ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಶಾಂಘಾಯ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ರಾತ್ರಿ ಓಡಾಡಬಾರದಾಗಿ ಜಾಹೀರನಾಮೆ ಹೊರಟಿದೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಚೀನ ದೇಶದೊಳಗೆ ರಣದೇವಿಯ ಆವಾಹನೆಯಾಗಿದೆ. ಬ್ರಿಟಿಶರೂ, ಅಮೇರಿಕೆಯವರೂ, ನಿಷೇಧ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ವೂಸಂಗ ಕೋಟೆಯ ಮೇಲೆ ದಾಳಿ ನಡೆದಿದೆ. ಜಪಾನಿಗಳು ಈಗ ಯಾಂಗತ್ಸೀ ನದಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಹಡಗಗಳ ಮೇಲಿಂದ ಗುಂಡು ಹಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬುಧವಾರ ೧೧|| ಘಂಟೆಯಿಂದ ೬ ಹಡಗುಪಡೆಗಳು ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಹತ್ತಿವೆ. ಚೀನಿಯರು ರಣಧೀರರಾಗಿ ಇದಿರಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಹಡಗುಪಡೆ ಯಾಂಗತ್ಸೀ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಜಲಸಮಾಧಿ ಹೊಂದಿತು. ನೆರೆಯ ವೂಸನ್ ಕೋಟೆಯ ಮೇಲೂ ಜಪಾನಿಗಳ ಕಟಾಕ್ಷ. ಅಲ್ಲೂ ವಿಮಾನಗಳ ಮೇಲಿಂದ ಗುಂಡು ಹಾರಹತ್ತಿವೆ. ವಸಾಹತು ಸ್ವಯಂಸೇವಕ ದಳವು ಜಪಾನಿಗಳ ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ವಸಾಹತಿಗೆ ಬಾಧ ತಪ್ಪದಂತೆ ಇದಿರಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಿರಾಶ್ರಿತರಾಗಿ ಬಂದ ಚೀನಿಯರಿಗೆ ನೆರವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಜಪಾನ ಸರಕಾರವು ವೂಸಂಗ ಪ್ರೂಪನ್ ಕೋಟೆಗಳನ್ನು ಗೆದ್ದುಕೊಂಡು ನಾನಕಿಂಗ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು, ಶಾಂಘಾಯ ಪಟ್ಟಣವನ್ನೂ ಚೀನಿಯರಿಂದ ಕೈವಶ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೊಂಚುಹಾಕಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಿಲ್ಲ. ಇದು ಶುದ್ಧ ಬಲಾತ್ಕಾರವೆಂದೂ, ಇದರಿಂದ ಜಪಾನ ರಾಷ್ಟ್ರವು ಭೂಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಬಲಾಢ್ಯ ದೇಶವಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುವದೆಂದೂ, ರಾಷ್ಟ್ರಸಂಘದ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶವೇ ಭಂಗ ಹೊಂದಿ ಪುನಃ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಅನರ್ಥವಾಗುವದೆಂದೂ ಭೀತಿಯುಂಟಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಆ ಕಡೆ ಸೈನ್ಯ ಕಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂಬಯಿಯಿಂದ ಸೈನ್ಯ ಒಯ್ಯುವದಕ್ಕಾಗಿ ಪಿ ಎಂಡ್ ಓ ಕಂಪನಿಗೆ ಬ್ರಿಟಿಶ ಸರಕಾರದ ಆಜ್ಞೆಯಾಗಿರುವದಂತೆ. ಬ್ರಿಟಿಶಾದಿ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಶಾಂಘಾಯದಲ್ಲಿ ಸೈನ್ಯ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡುವದು ಬ್ರಿಟಿಶಾದಿಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆಕ್ಕಾಗಿ ಎಂದು ಹೇಳಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಜಪಾನ ರಾಜಧಾನಿಯಾದ ಟೋಕಿಯೋ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಅಮೇರಿಕಾದಿ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ರಾಯಭಾರಿಗಳ ವಿಜ್ಞಾಪನ (೧) ಜಪಾನ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕೈತಡೆಯಬೇಕು, (೨) ಇನ್ನು ಮುಂದ ಕೈ ಎತ್ತಬಾರದು, (೩) ಶಾಂಘಾಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಚೀನ-ಜಪಾನ ದಳಗಳು ಹಿಂಜರಿಯಬೇಕು, (೪) ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಸಾಹತಿಗೆ ಬಾಧೆ ತಪ್ಪದಂತೆ ಸುತ್ತುಮುತ್ತು ಒಂದು ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬಟ್ಟಿನವರೂ ಪ್ರವೇಶಿಸಬಾರದು (೫) ಕೆಲಾಗ ಕರಾರನಾಮೆಯಂತೆ ಇದ್ದಂಥ ವಿವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರಸಂಘದ ಮಧ್ಯಸ್ಥಾನ ನಿರ್ಣಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈಗ ಜಪಾನ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿದೆ. ಇದರಂತೆಯೇ ಚೀನ ಸರಕಾರಕ್ಕೂ ತಿಳಿಸಿದೆ. ಚೀನ ಸರಕಾರವು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದೆ, ಜಪಾನ ಸರಕಾರವು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಚೀನ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ರಾಷ್ಟ್ರಸಂಘದ ವಿಚಾರ ಕಕ್ಷೆಯೊಳಗಿನದಲ್ಲವಾಗಿ ಜಪಾನಿಯರ ಸಾಧನೆ. ರಾಷ್ಟ್ರಸಂಘವು ಈಗೇನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರಸಂಘದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಶ ಫ್ರೆಂಚ-ಇಟಾಲಿ ಮುಂತಾದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳೂ, ಚಿಕ್ಕ ಪುಟ್ಟ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳೂ ಇವೆ. ಹೀಗ ೫೦ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಜಪಾನ ದೇಶದ ಕದನಬಂದ ತಹನಾಮೆಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರಸಂಘವು ಕಾಲಿಕೊಳ್ಳಲಾರದಾಗಿದೆ. ಇದರ ಗುಟ್ಟೇನೆಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಲಂಡನ ನಗರದ 'ಸ್ಪೆಕ್ಟೇಟರ' ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ "ಜರ್ನಲ ಡಿ ಜಿನೇವಾ" ಎಂಬ ಜಿನೇವಾ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವಿದೇಶ ರಾಜಕಾರಣ ಸಂಪಾದಕರಾದ ಮಿ| ವಿಲಿಯಮ್ ಮಾರ್ಟಿನ್‌ರವರು ಒಂದು ಲೇಖ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅದರೊಳಗೆ ಬ್ರಿಟಿಶ ಫ್ರೆಂಚ ಮೊದಲಾದ ಮಹಾನುಭಾವ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಗುಪ್ತ ಕಾರಸ್ಥಾನಗಳು ಬೈಲಿಗೆ ಬಂದಿವೆ. ಇಂಗ್ಲಂಡದಲ್ಲಿ ನೌಕಾ ಬಲದ ಪರಿಷತ್ತು ನಡೆದ ಸಮಯ ಜಪಾನ, ಅಮೇರಿಕಾ, ಬ್ರಿಟಿಶ ದೇಶದವರು ನಾ ಮುಂದೆ, ನೀ ಮುಂದೆ, ಎಂದು ಹೊಸಹೊಸ ಹಡಗುಪಡೆಗಳನ್ನು ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇದರಿಂದ ಮೂವರಿಗೂ ಅಹಿತವಿದೆ. ಜಪಾನಿಯರು ಹೀಗೆ ಮಾಡಬಾರದು, ಇದಕ್ಕೆ ಜಪಾನ ಸರಕಾರವು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿತು. ಮಂಚೂರಿಯಾ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ ಹಾಗೆ ಲೂಟಿ ಮಾಡಗೊಟ್ಟರೆ ಇನ್ನು ಹಡಗುಪಡೆ ಕಟ್ಟಿಸಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವಾಗಿ ಜಪಾನರ ವಚನ. ಆಯಿತು, ಯಾರಿಗೇನು? ಚೀನ ದೇಶವನ್ನು ಜಪಾನಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸಿ ಬ್ರಿಟನ್-ಅಮೇರಿಕೆಯ ಮುತ್ಸದ್ದಿಗಳು ಗುಪ್ತ ವಚನ ಕೊಟ್ಟು ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಭಾಗ ಸಾಧಿಸಿಕೊಂಡರು. ಫ್ರೆಂಚರೂ ತಮ್ಮ ಒಗ್ಗ ಕೆಲವು ತನಗೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಪಡೆದು ಮಂಚೂರಿಯಾ ಪ್ರದೇಶಗಳೊಳಗ ಜಪಾನಿಗಳು ಮನಬಂದಂತೆ ಲೂಟಿ ಮಾಡಲು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಗುಪ್ತ ವಚನಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರಸಂಘದ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೂ, ತಹನಾಮೆಗಳಿಗೂ ವಿಸಂಗತವಿದ್ದರೆ ಅದರಿಂದ ಈ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಉದ್ದುದ್ದ ಪತ್ರ ಬರೆದು ಜಪಾನ ಸರಕಾರದ ನಿಷೇಧ ಮಾತ್ರ ಮಾಡುವ [illegible]ಯಂತೆ ಜಪಾನ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಇದಿರಾಗಲೊಲ್ಲರು. ಇದರಿಂದಲೇ ಚೀನ-ಜಪಾನ ವಿವಾದವು ರಾಷ್ಟ್ರಸಂಘದ ಕಕ್ಷೆಯೊಳಗಿನದಲ್ಲವಾಗಿ ಜಪಾನದ ರಾಯಭಾರಿಗಳು ನುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಪ್ರಕರಣವು ಇಷ್ಟಕ್ಕೇ ತಣ್ಣಗಾಗುವದೆಂದು ಹೇಳಬರದು. ಮಂಚೂರಿಯಾ ಪ್ರದೇಶವು ಸಮೃದ್ಧ ದೇಶವಿದೆ. ಅದನ್ನು ಪಾದಾಕ್ರಾಂತ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಎಲ್ಲರೂ ಹವಣಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಮಯ ಮಂಚೂರಿಯಾ ದೇಶವನ್ನು ಸಂಚರಿಸಿ ಸದ್ಯಕ್ಕೇ ಮರಳಿದ ಜಪಾನರ ಮುತ್ಸದ್ದಿಗಳಾದ ಮಿ| ಕ್ವಾನ ಮಿಟ್ಸುಮುರಾರವರು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ವೃತ್ತಾಂತವು ವರ್ಣನೀಯವಿದೆ. ಮಿ| ಮಿಟ್ಸುಮುರಾರವರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಹಿತಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಬಹು ವಿಶದವಾಗಿ ನಿವೇದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಂಚೂರಿಯಾ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಸಾಮೋಪಚಾರದಿಂದ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಗಲಭೆಯಾಗುವದಾಗಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮಿ| ಮಿಟ್ಸುಮುರಾರವರು ನುಡಿಯುವದೇನಂದರೆ —

ದಕ್ಷಿಣ ಮಂಚೂರಿಯಾ ಪ್ರದೇಶದೊಳಗಿನ ಖನಿಜವನ್ನೂ, ಇತರ ಸೃಷ್ಟಿ ಸಂಪತ್ತನ್ನೂ ಜಪಾನಿಗಳು ಈ ತನಕ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಉತ್ತರ ಮಂಚೂರಿಯಾ ಪ್ರದೇಶವು ಸಮೃದ್ಧವಿದೆ. ಒಕ್ಕಲತನಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಅವಕಾಶವಿದೆ, ಖನಿಜವಿದೆ, ದಟ್ಟಡವಿಗಳು, ಇಡೀ ಭೂಮಂಡಲಕ್ಕೇ ಈ ಪ್ರದೇಶವು ಸಾಕಬಲ್ಲದು. ಇಲ್ಲಿಯ ಬಳಿ ದಕ್ಷಿಣ ಮಂಚೂರಿಯಾಗಿಂತ ಇಮ್ಮಡಿ ಪಟ್ಟು ಮಂಚೂರಿಯಾ ಪ್ರದೇಶವೆಂದರೆ, ಒಂದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಗೋಚರಾವಿನ ಕ್ಷೇತ್ರ ಇತ್ತ ಬೇವಿನ್ನು ಹುಲ್ಲು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಬೆಳೆದ ದೂ ಇನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಗಿಡಗಂಟಿ ಹುಡುಕಿದರೆ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣದು! ದನಕರು, ಕುದುರೆ, ಕುರಿ ಆಡುಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ವಿಪುಲ. ಇದೆಲ್ಲವೂ ಜಪಾನ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬೇಕು. ಈ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಸ್ವೈರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ, ಚೀನ ದೇಶದ ಆಧಿಪತ್ಯ ಕಳಚಿ ಉಗಿಬಂಡಿ ಕಟ್ಟಿಸಲು ಸ್ವಾನುಕೂಲತೆ ಬೇಕು. ಸುಮಾರು ೩೦೦ ಮೈಲು ಚೆಂಗಚೂನ ಕಿರೀನ ಪಟ್ಟಣಗಳ ನೆರೆಯ ಪ್ರದೇಶ ಕೈವಶವಾದರೆ ಕೊರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಸಿಚೀನ ಬಂದರ ಕಟ್ಟಿ ಸರಕು ಪರಸ್ಪರ ರವಾನೆ ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೊರಿಯಾ ಪ್ರಾಂತವು ಜಪಾನ ದೇಶದ್ದು. ಸಿಚೀನ ಬಂದರದ ವಿಸ್ತಾರಟಿನಿಂದ ವ್ಲಾಡಿ ವೊಸ್ಟಾಕ್ ಬಂದರಕ್ಕೆ ಪಟ್ಟಿದೆ ವ್ಲಾಡಿ ವೊಸ್ಟೋಕ್ ಬಂದರವು

[೧೦ನೇ ಪಾನು ನೋಡಿರಿ]

ಅದ್ಭುತ ವಾರ್ತೆಗಳು!

— ವಲ್ಲಿಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಸೌ॥ ಕಮಲಾ ಕೃಷ್ಣಗಾವರ ಮೇಲೆ ಅದ್ಭುತವಾದ ಅತ್ಯಾಚಾರ ನಡೆಯಿತು. ಸೌಭಾಗ್ಯವತಿಯವರು ಕೇಂದ್ರ [illegible] ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ॥ ಎಲ್. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣಗಾವರ ಪತ್ನಿಯರು ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಗಾವರು [illegible]ಗಿನ ದೊಡ್ಡ ವಕೀಲರು, ಅವರಿಗೆ [illegible] ಗಿದೆ. ಬೆನ್ನಿಗೆ ಸೌ॥ [illegible] ಇತರ ಕೆಲ ಸ್ತ್ರೀಯರೊಡನೆ [illegible] ಗಾಗಿ ನಡೆಯುತಿದ್ದ ತಂದರು. [illegible] ಪ್ರಾಂತ [illegible] ದಾದ ಮಿ॥ ಘೂಡನಲ್‌ರವರ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಟ್ಟೆಯ ವಿಚಾರ ನಡೆದಿತು. ಸರಕಾರ [illegible] ಮುಗಿದದೆ, [illegible] ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಪ್ರಸಂಗ [illegible] ರಿ. ನಿಮಗ [illegible] ದಂಡವು ಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟಿಲ್ಲ, [illegible] ವರು "ಸ್ತ್ರೀಯರು [illegible] ಗುನದು, [illegible] ತನ, [illegible] ನುಡಿದರು, [illegible] ನಿಮಗ [illegible] ಕೊಟ್ಟರು [illegible] ಮಾಡಿದರು. [illegible] ರಿಗೆ [illegible] ಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಆತವರಿಗೆ [illegible] ತನಕ [illegible] ರಿಗೆ ದಂಡಕ್ಕಾಗಿ [illegible] ಕಾಗಿ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳು [illegible] ದಂಡಿಲ್ಲ! ಸೌಭಾಗ್ಯವತಿಯರು ಎಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು! "ಮಂಗಲ ಸೂತ್ರ ತೆಗೆಯುತೇನೆ. [illegible] ಹೋಗಲ್ಲಿ, ಇದನ್ನು ತೆಗೆಯುತೇವರೇವಲ್ಲಿ [illegible] ಗೆ ಮಿ [illegible] ತಿರಸ್ಕಾರದಿಂದ ನುಡಿದರು, "ನಾನು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಪತಿವ್ರತೆಯಾಗಿದ್ದೇನೆ, ಮಂಗಲಸೂತ್ರವು [illegible] ಕಾಲಿಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದು, [illegible] ಕಾಪಾಡಲೇ ಬೇಕು." ಹೀಗೆ ಸೌಭಾಗ್ಯವತಿಯವರು ನಿರ್ಧಾರದಿಂದ ನುಡಿದರು. ಆ ಸಮಯ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪಿ. ಡಿ. ಕೃಷ್ಣ ಎಂಬ ವಕೀಲರು ಹಾಜರಿದ್ದು ಮಂಗಲಸೂತ್ರವಾಗಲಿ, ವೈವಾಹಿಕ ಚಿನ್ಹೆಗಳು ಜಪ್ತು ಮಾಡಬಾರದಿಲ್ಲವಾಗಿ [illegible] "ನಿಮಗ ಅದರ ಮಾಲುಕರುವದೇನು? ನಿಮ್ಮ ಅದೇ ಅಪ್ಪರೇನು? [illegible] ಇಲ್ಲವಾದರೆ, ಸುಮ್ಮಗುಳಿಯಿರಿ" ಹೀಗೆ ಮಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಪಿ. ಡಿ. ಕೃಷ್ಣರವರಿಗೆ ಸುಮ್ಮಗಿರಿಸಿದರು. ಪೋಲೀಸ ಪೇದೆಗೆ ಮಂಗಲಸೂತ್ರ ತೆಗೆಯಲು ಅಪ್ಪಣೆಯಾಯಿತು. ಪೋಲೀಸ ಪೇದೆಯು ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ಮಂಗಲಸೂತ್ರ ಹರಿಯಬಾರದೆಂದು, ಸೌಭಾಗ್ಯವತಿಯವರು ತನ್ನ ಒಳಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದ ಒಬ್ಬಳ ಕಡೆಯಿಂದ ಮಂಗಲಸೂತ್ರ ತೆಗೆಸಿ ಪೋಲೀಸ ಪೇದೆಯ ಕಡೆಗೆ ಕೊಡಿಸಿದರು. ಈ ವಾರ್ತೆ ಕೇಳಿದೊಡನೆ ಮದ್ರಾಸದೊಳಗೂ, ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದೊಳಗೂ, ದೊಡ್ಡ ಕೋಲಾಹಲ ನಡೆದಿದೆ. "ಫ್ರೀ ಪ್ರೆಸ್" ಪತ್ರಿಕೆಯ ವಾರ್ತೆ ಸರಕಾರ ತನಾಸನೆಯಿಂದ [illegible] ವಿಕಲವಾಗಿ ಕಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಮದ್ರಾಸದೊಳಗಿನ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಸಭೆ [illegible] ಈ ಅಸಕ್ಕತ್ಯದ ನಿಷೇಧ ಮಾಡಿದರು. ಮದ್ರಾಸ ಸರಕಾರವು ಈ ಸ್ತ್ರೀಯ [illegible] ಕೊರಳ ಮಂಗಲಸೂತ್ರವನ್ನು ಸೌಭಾಗ್ಯವತಿಯವರಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಬೇಕಾಗಿ ತಂತಿಯಿಂದ ಅಪ್ಪಣೆ ಮಾಡಿತು. ಅದಾಗ್ಯೂ, ಈ ಪ್ರಕಾರದಿಂದ ಕಾಗಿನ ನಬ್ಬಾಳಿಕೆಯು ಬಿದ್ದ ದಾಖಲು ಬಯಲಾಯಿತು. ಮಂಗಳಸೂತ್ರವನ್ನು ಯಾವದೇ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ತೆಗೆಯಬಾರದಾಗಿ ಪ್ಯಾಲಿ ಮೆಸ್ಸಿಟಲ್ಲಿನ [illegible] ಅಧ್ಯಾಯದ [illegible] ಕಲಮಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. [illegible] ಮವರು ವಿದ್ಯಾವತಿಯರು, ಮದ್ರಾಸ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಪ್ರಸಾರಕ್ಕಾಗಿ ಹಗಲಿರುಳು ದುಡಿದು ಕೀರ್ತಿಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ ಸುಭೂಷ್ಯ ಮಗಳಂದಿರು.

ಮುಂಬಯಿಯ ಚೀಫ ಪ್ರೆಸಿಡನ್ಸಿ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ, ಟೋಂಕಿನ ಮುಂದೆ ನಿಂತು ಪಿಕೆಟಿಂಗ ಮಾಡಿ ಜನ್ನ [illegible] ಜೋರಿಯೊಳಗಿಂದ [illegible] ಇತರಗಾದಲ್ಲಿನೆಂಬ ಅಪರಾಧದ ಒಗ್ಗೆ ಚಂದ್ರಕಾಂತ ಜೋಶಿ ಎಂಬ ೧೬-೧೭ ವರ್ಷದ ಹುಡುಗನಿಗ ಪೋಲೀಸರು ಹಿಡಿತಂದರು. "ನೀನು [illegible] ಘಸಾದಿಯಲ್ಲಿ, ನಾನೆಲ್ಲ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದೆ; ನಿನಗ ಚಿತ್ರ [illegible] ಮಾಡುವದೇ ಯೋಗ್ಯ ಶಿಕ್ಷೆ, ಚಿತ್ರ [illegible] ಕಲ್ಯಕಯಂತ ಒರೇ [illegible] ಹುಡಿಚಿತ್ತ ಹೊಡಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು [illegible] ಇದರಿಂದ ನಿನಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಬಂದೀತು" [illegible] ಮಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಾದ ಮಿ॥ ಎಚ್. ಪಿ. ದಸ್ತೂರ [illegible] ಬ್ರಿಸಿದರು. ಕೂಡಲೆ ಚಂದ್ರಕಾಂತನಿ [illegible] ಬಗಿದು [illegible] ಚಕ್ಕೆ ಹೊಡೆದರು. ಹುಡುಗನು ಸಮಾಧಾನದಿಂದ ಸಹಿಸಿದನು. [illegible] ೧೫ ದಿನಗಳ ತನಕ ಚಿತ್ತದ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕೊಡಬಾರದಾಗಿ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರೊಸೀಜರ ಕೋಡಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ನಿಯಮವಿದೆ, ಇದನ್ನು ಪ್ರಾಂತ ಸರಕಾರವು ಏರ್ಪಡಿಸಿದ ನಿಯಮದಂತೆ ವಿಧಿಸಬೇಕಾಗಿಯೂ ಕಟ್ಟಳೆಯಿದೆ. ಮಿ॥ ದಸ್ತೂರರವರು ಎಲ್ಲ ಕಾಯಿದೆ ಕಟ್ಟಳೆಟ್ಟು ಚಂದ್ರಕಾಂತನಿಗ ಬುದ್ಧಿಗಲಿಸಹೋಗಿ ತಮಗೆ ಬುದ್ಧಿಯಿಲ್ಲವಾಗಿ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದ್ದಾರೆ ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಪರಾಧಿಗಳಿಗೆ ಚಿತ್ತ ಹೊಡೆದದ್ದು ಕೋರ್ಟ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿಲ್ಲ.

— ಸೇತಾಪರ-ಕಲಕತ್ತೆಗಳೊಳಗಿನ ಕೆಲವು ಅದ್ಭುತ ಪ್ರಕಾರಗಳು ವರಿಷ್ಠ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಆದಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಬೈಲಿಗೆ ಬಂದವು ರಾಜಶಾಸನಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿ ಸರಕಾರವು ನಡಿಸಿದ ರಾಜ್ಯಭಾರ ನಿಷೇಧಿಸುವ ಠರಾವನ್ನು ಸರ್ ಹರಿಸಿಂಗ ಗೌಡರವರ ಸೂಚನೆ ಮೇರೆಗೆ ವರಿಷ್ಠ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಸೋಮವಾರ-ಮಂಗಳವಾರದ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಠರಾವು ಬಹುಮತದಿಂದ ತಿರಸ್ಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು ಮತ ಕೊಡುವಾಗ ಸರ್ ಮಹಮ್ಮದ ಯಾಕೂಬ, ಮಿ॥ ಡಿಸೋಜಾ, ಮಿ॥ ಗರುನವಿ ಮೊದಲಾದವರ. ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳ ಪತ್ನಿಯಂದಿರಾದ ಎಲಿಂಗಡನ್ ಬೋರೆಸಾಸಿಯವರೊಡನೆ ಹಸ್ತಾಂದೋಲನ ಮಾಡಿ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಟ್ಟರು ಮೌಲಾನಾ ಶಫೀ ದಾವುದಿ ಹಾಗು ಸಯ್ಯದ ಮೂರ್ತಜಸಾಹ ಬರು ಸ್ವಾನುಭವಗಳನ್ನು ನಿವೇದಿಸಿದರು. ಇವನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ, ರೋಮಾಂಚಗಳೇಳುತ್ತವೆ. "ಗಡಿನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಜನರು ಗಟ್ಟಿಮಾತಾಡಲು ಹೆದರುತ್ತಾರೆ, ಏನಾದರೂ ಹೇಳುವದಿದ್ದರೆ ಗುಣುಗುಟ್ಟುತ್ತಾರೆ, ಜನರಿಗೆ ಒತ್ತರಿ ಮಾಡಿ ಸ್ಮೃತಿ ತಪ್ಪುವ ತನಕ ಪೋಲೀಸರು ಹೊಡೆದರಂತೆ! ಒಂದೆಡೆ ಒಬ್ಬ ಹೆಂಗಸು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು, ಅವಳ ಚಿನ್ನವನ್ನೆಲ್ಲ ಪೋಲೀಸರು ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಬಳಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಅವಳ ಗಂಡನು ಕೂತುಕೊಂಡಿದ್ದನು, ಆತನು ನಿಷೇಧಿಸಿದನು. "ಭಾಗ್ಯವಂತ ನೀನೆ, ನಿನ್ನ ಪಂಡಿತ

॥ ಶ್ರೀ ದತ್ತರಾಜ ಸಮರ್ಥ ॥

ಅಖಿಲ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ,
ಸಾಹಿತ್ಯ ಮಹಾಪರಿಷತ್ತಿನ ಗೌರವವನ್ನು ಪಡೆದ
ಗದಗ ಶ್ರೀದತ್ತಾತ್ರೇಯ ಸಂಗೀತ ನಾಟಕ ಮಂಡಳಿ
ಯವರು ಗುರುವಾರ ತಾ. ೧೧-೨-೧೯೩೭ನೇ ರಾತ್ರಿ ೧೦ ಘಂಟೆಗೆ
ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಕನ್ನಡ ಐತಿಹಾಸಿಕ "ಯುಕ್ತನ್ಮಾ ನಾಯಿಕ"
ನೆಂಬ ನಾಟಕವನ್ನು ಆಡಿತೋರಿಸುವರು !!
ಕರ್ನಾಟಕ ರಂಗಭೂಮಿಯ ಅಭಿಮಾನಿಗಳೂ,
ರಸಿಕ ಮಹಾಶಯರೂ ತಪ್ಪದೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕು !

ಸಂಘದೊಡೆಯ:— ಗರೂಡ ಸದಾಶಿವರಾಯ. ನಾಟಕಾಲಂಕಾರ,
ಅಭಿನಯಕೇಸರಿ.

ಪತಿಗೆ ನಿನ್ನ ಬಲಿ ಬಿಟ್ಟುಹೋದಷ್ಟೇ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯಸಂಪದ ನಾ!" ಹೀಗೆ ಪೊಲೀಸರು ನುಡಿದರು. ಈ ಕುರಿತು ಜಿಲ್ಲಾ ಕಲೆಕ್ಟರರ ಕಡೆ ಸೌ॥ ರಸ್ಸಿ ದಾಸ್ತದಿಯವರು ವಿಚಾರಿಸಿದರಂತೆ. ಜೇಲ ಕಮೀಶನರರು ಕೈಕೆಳಗಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಆಜ್ಞೋಪಿಸಲಾಗಿದೆ; ಇವರ ಕ್ಕಿರಿಗೆ ಜೇಲ ಕಮೀಶನರರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಹುಡುಗಿಂತ ಹೂಗುತಿಯ ಭಾರ ಹೆಚ್ಚು!' ಹೀಗೆ ಇವರ ಕಂಡುಬಂತಾಗಿ ಹೌಲಾನಾರವರು ನುಡಿದರು ಶ್ರೀ ನಿಯೋಗಿಯವರು ಬಂಗಾಲಮೊಳಗಿನ ಒಂದು ಕಥೆ ಹೇಳಿದರು. ಕಲಕತ್ತೆಯೊಳಗೆ ಜಿ. ಸಿ. ನಾಗ ಎಂಬೊಬ್ಬ ಗೃಹಸ್ಥರಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ರಾವಬಹಾದ್ದೂರರು. ಡಪ್ಯೂಟಿ ಕಲೆಕ್ಟರರ ತನಕ ಸರಕಾರಿ ಕೆಲಸ ನಡಿಸಿ ಈಗ ಪೆನ್ಶನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ, ಒಂದು ದಿನ ರಾತ್ರಿ ಒಬ್ಬ ಯುರೋಪಿಯನ್ ಪೋಲೀಸ ಆಫೀಸರನು ಅವರ ಮನೆ ನುಗ್ಗಿ ಬಾಯಿಗೆ ಬಂದಹಾಗೆ ಬೈದನು. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲವಾಗಿ ರಾವಬಹಾದ್ದೂರರು ನುಡಿದುದು, "ಪೊ॥ ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರು ಬಂದರೆ, ನಿಮಗೆ ಜೆಲ್ ಬರಿಯುತ್ತಿದ್ದರು," ಹೀಗೆ ಆಫೀಸರನು ನುಡಿದು ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಖುರ್ಚಿ-ಮೇಜು ಮೊದಲಾದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಚೂರು ಚೂರು ಮಾಡಿದನು ನಾಗರವರ ಮಗನಿಗೂ, ಮಗಳಿಗೂ ಬಡಿದಿದನು ಮಗಳ ಮೇಲೆ ಯಾ ಮಗನ ಮೇಲೆ ಯಾವದೇ ಆರೋಪವಿಲ್ಲ. ಮಗಳಿಗೆ ಊರೂರು ಒಯ್ದರು. ಒಬ್ಬ ಗಂಡಸು ಹೆಂಡಿಯು ಅವಳಿಗೆ ಒಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದನು. ಇದೆಲ್ಲ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ರಾವಬಹಾದ್ದೂರ ಜಿ. ಸಿ. ನಾಗರವರು ಶ್ರೀ. ನಿಯೋಗಿಯವರಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದು ತಿಳಿಸಿದ್ದರು. ಆ ಪತ್ರ ಓದಬೇಕೆನ್ನುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ, ಭಾಷಣದ ಅವಧಿ ಮುಗಿಯಿತು, ಈಗಿನ ರಾಜಶಾಸನಗಳ ರಾಜ್ಯಭಾರದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಸುರಕ್ಷಿತರಲ್ಲವಾಗಿ ಸರ್ ಅಬ್ದುರ್ ರಹೀಮರವರು ಉದ್ಗರಿಸಿದರು. "ವರಿಷ್ಠ ರಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲ್ಲ ರದ್ದುಪಡಿಸಿರಿ, ಇಲ್ಲವ ಸಭಾಸದರ ಕೆಲಯಿಂದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಯಾನೆ ಮತ ಕೊಡುವ ಅಧಿಕಾರಪತ್ರಗಳನ್ನು ಕಸಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ನಡಿಸಿರಿ; ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ವೇಷ ಬೇಡ"ವಾಗಿ ಸಭಾಸದರಾದ ಮಿ॥ ಹೊಸರವರು ಒಂದು ಠರಾವನ್ನು ಸೂಚಿಸ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಆಫ್ ಸ್ಟೇಟದಲ್ಲಿಯೂ ಇದೇ ಪ್ರಕಾರದ ಠರಾವನ್ನು ಮಿ॥ ಸುಬೇರ ಹುಸೇನ ಕಿದವಾಯಿಯವರು ಸೂಚಿಸುವವರಿದ್ದಾರೆ. ಗೃಹಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಸರ್ ಜೇಮ್ಸ್ ಕ್ರೇರರವರು ಈ ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಗಣಿಸಲಿಲ್ಲ; ಇದು ಪ್ರಕಾರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ಹರಿಸಿದ ಅನೇಕ ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಬಹುದೆಂದರು. ಇವರಂಥ ಸಮರ್ಥನೆಯಿಂದು ವಿಚಾರಶೀಲರು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ಅತ್ಯಾಚಾರದಿಂದ ಯಾ ಯಾರೊಬ್ಬರ ಅತ್ಯಾಚಾರದಿಂದ ಪ್ರಜೆಗಳ ಪರಿಪಾಲನ ಮಾಡಲು ಸರಕಾರವು ಕಟ್ಟಾಗಿ ಬದ್ಧವಿದೆ, ಹೀಗಿದ್ದು ಅವರ ಕಡೆ ಬೆಟ್ಟು ತೋರಿಸಿ ಸ್ವತಃ ಪ್ರಜಾಪೀಡನ ನಡಿಸುವ ಬಗೆ ಹೇಗೆ? ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಅತ್ಯಾಚಾರದಿಂದ ಕೆಲವರು. ಸರಕಾರಿ ಅತ್ಯಾಚಾರದಿಂದ ಹಲವರು; ಹೀಗೆ ಬ್ರಿಟಿಶ ರಾಜ್ಯದೊಳಗೆ ಪ್ರಜೆಗಳು ಪೀಡನೆ ಹೊಂದುವದಾದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಕಾಯುವವರಾರು?

— ಈಗಿನ ರಾಜಶಾಸನದ ಕಾರಕೀರ್ದಿಯಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರು ಸ್ವತಂತ್ರರಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಲೋಕಾಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ ಡಾ॥ ಮುಹಮ್ಮದ ಆಲಮರವರಿಗೆ ರಾಜಶಾಸನದಂತೆ ೬ ತಿಂಗಳು ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಿದೆ ಆದಾಗ್ಯೂ, ಅವರ ಮೇಲೆ ರಾಜದ್ರೋಹದ ಕಾಯದೆಯನ್ವಯ ಖಟ್ಲೆ ನಡೆದದೆ. ಖಟ್ಲೆಯ ವಿಚಾರವು ಲಾಹೋರದೊಳಗಿನ ಬೋರ್ಸ್ಟಲ್ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದದೆ ಡಾ॥ ಆಲಮರವರ ವಿಲ್ಲಿಯ ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಮಗೆ ಹಾಜರಿರಗೊಡಬೇಕಾಗಿ ಡಾ॥ ಸತ್ಯಪಾಲ, ಮಲಿಕ ಲಾಲಖಾನ ಪ್ರಭೃತಿ ಸರಕಾರಿ ವೈದಿಗಳು ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೇಳಿದರು; ಮೊದಲು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟರು ಆದರೆ, ಜೈಲರರು ಮಲಿಕ ಲಾಲಖಾನರಿಗೆ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ, ಇದು ಕೋರ್ಟಿನ ಅಪಮಾನವೆಂದು ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದರೆ, ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂಬ ಆಶ್ವಾಸನ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ ಈ ವ್ಯಾಪಾರ ಅಪ್ರಕೃತವಲ್ಲವೇ?

— ಕೋಮಿಲ್ಲಾದಲ್ಲಿ ಡಿ॥ ಮ್ಯಾ॥ ಸ್ಟೀವ್ಹನ್ಸರವರಿಗೆ ಗುಂಡುಹಾಕಿ ಕೊಂದ ಸುನೀತಿ ಚೌಧರಿ, ಶಾಂತಿ ಘೋಷ ಎಂಬ ಇಬ್ಬರು ೧೬ ವರ್ಷದ ಹುಡುಗಿಯರಿಗೆ ಕಾಲಾಪಾನಿಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಿದೆ. ಹುಡುಗಿಯರು ತೀರ್ಪು ಕೇಳುವಾಗ ಸಮಾಧಾನದಿಂದಿದ್ದರು; ಕುದುರೆಯ ಲಾಯದೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿರುವದಕ್ಕಿಂತ ಮರಣವೇ ಲೇಸೆಂದು ಸುನೀತಿ-ಶಾಂತಿಯವರು ತೀರ್ಪು ಕೇಳಿ ಉದ್ಗರಿಸಿದರು! ನಿತ್ಯವೂ ಅವರು ಹೂ ಮುಡಿದುಕೊಂಡು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು.

ಮನೋಹರವಾದ ಕೂದಲನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸಾಕಬೇಕು.

ಆದರೆ, ಕೆಲವು ಸ್ತ್ರೀಯರು ಯಾವಾಗಲೂ ತಮ್ಮ ಕೂದಲುಗಳ ಉಪೇಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕೂದಲು ಮನೋಹರವಾಗಿರಬೇಕಾದರೆ, ನೀವು ದಿನಾ ಆ ಕುರಿತು ಲಕ್ಷ್ಯಕೊಡಬೇಕು. ಕೂದಲುಗಳನ್ನು ಅಲಕ್ಷ ಮಾಡಿದರೆ, ಅವು ಬಾಡುವವು; ಮತ್ತು ಉದುರುವವು. ನೀವು ಅವಕ್ಕೆ ಚಲೋ 'ಕೂದಲೆಣ್ಣೆ' ಕೊಡಬೇಕು. ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಕೂದಲೆಣ್ಣೆ ಯಾವದು?

ಕಾಮಿನಿಯಾ ಆಯಿಲ್. (ರಜಿಸ್ಟರ್ಡ)

ದಿನಾ ಮುಂಜಾನೆ ಅರ್ಧ ಚಮಚೆ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಕ್ಕಬೇಕು. ಎಣ್ಣೆ ತಿಕ್ಕಿದ ಕೂಡಲೆ ತಲೆಯ ಹೊಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಕೇಶರಂಧ್ರಗಳು ತೆರೆದು ಎಣ್ಣೆಯಿಂದ ತಲೆಗೆ ತಂಪು ದೊರಕಿ ಕೂದಲುಗಳ ಬೇರುಗಳಿಗೆ ಆಹಾರ ಸಿಗುತದೆ. ಹೀಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಚೈತನ್ಯವು ಕೂದಲುಗಳಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿ ನಿಮ್ಮ ಕೂದಲು ಹಸನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ.

ಎಲ್ಲಾ ಚಲೋ ಅಂಗಡಿಕಾರರಲ್ಲಿ

ಈ ತೈಲವು ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

ಅಥವಾ

ನಮಗೇ ಬರೆದು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ

ಬಾಟ್ಲಿ ೧ಕ್ಕೆ ರೂ. ೧—೦—೦
ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ ,, ೦—೬—೦
೩ ಬಾಟಲಿಗಳಿಗೆ ,, ೨—೧೦—೦
ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ ,, ೦—೧೨—೦

ನಿಮ್ಮ ಅಂಗಡಿಕಾರರಿಂದ

ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ.

—:o:—

೩ ಔಂಸಿಗೆ ರೂ ೩—೦—೦
ಔಂಸಿಗೆ " ೧—೪—೦
ಡ್ರಾಮಿಗೆ ,, ೦—೧೨—೦
ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ ,, ೦—೬—೦

ಒಟ್ಟೋ-ದಿಲ್ ಬಹಾರ

ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಮರೆಯಬೇಡಿರಿ

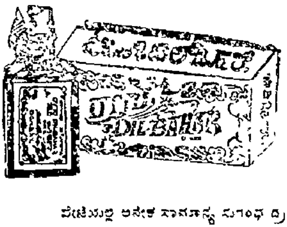

"ಹೂದೋಟವೆಲ್ಲ ಒಂದೇ ಬಾಟ್ಲಿಯಲ್ಲಿ"

ಒಂದು ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಬಹುದು ಎಲ್ಲಾ ಹೂವುಗಳ ಸುವಾಸನೆಯನ್ನು ಒಂದೇ ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯದಿಂದ ಸಂಪಾದಿಸಬಹುದು. ಅದ್ಯಾವುದು?

ಒಟ್ಟೋ-ದಿಲ್ ಬಹಾರ್! (ರಜಿಸ್ಟರ್ಡ)

ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ನಾನಾತರದ ಸುಗಂಧ ದ್ರವ್ಯಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ ಆದರೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಹೂವಿನ ಸಹಜ ಪರಿಮಳವಿಲ್ಲ; ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಆರ್ಟಿಫಿಶಿಯಲ್ ಯಾನೆ ಪರದ್ರವ್ಯವು ಸೇರಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಹೂವಿನ ಸಹಜ ಪರಿಮಳವು ಸಿಗುವದಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟೋದಿಲ್ ಬಹಾರದಿಂದ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಹೂವಿನ ಸುಗಂಧವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಮತ್ತಾವ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಿಲ್ಲ.

THE ANGLO INDIAN DRUG & CHEMICAL CO.
POST BOX 2082. BOMBAY No. -

"ಕೊಂಗ್ರೆಸಿಗೆ ಕೊಲ್ಲುವ ಹವ್ಯಾಸ ತೊರೆದುಬಿಡಿ! ನಿಮ್ಮಿಂದಾಗದ ಮಾತದು!!"

ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ವಾರ್ತೆ.

ಮುಂಬಯಿಯೊಳಗೆ

ಮುಂಬಯಿಯೊಳಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತೂ ಗಡುಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸರಕಾರವು ಶ್ರೀ| ನರಿಮಾನ ಮೊದಲಾದ ಮುಖ್ಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರನ್ನು ವಿಚಾರವಿಲ್ಲದೆ ಸೆರೆ ಹಿಡಿದಿಟ್ಟಾಗ್ಯೂ, ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವು ಎಂದಿನಂತೆ ನಡದಿದೆ. ೧೦ ಯುದ್ಧ ಮಂಡಳಗಳು ಈ ತನಕ ಸೆರೆಮನೆ ಸೇರಿದವು. ಆದಾಗ್ಯೂ ಮೆರವಣಿಗೆ-ಸಭೆ-ಪಿಕೆಟಿಂಗು ಅಪ್ರತಿಹತವಾಗಿ ನಡೆದಿವೆ. ಡಾ| ಎಸ್ ಎಸ್ ಬಾಟ್ಲಿವಾಲಾರವರ ಮಗಂದಿರರಾದ ರಾ| ಬಾಟ್ಲಿವಾಲಾ ಎಡ್ವೋಕೇಟರವರ ಮೇಲೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲವನ್ನಿತ್ತ ಬಗ್ಗೆ ಖಟ್ಲೆ ನಡದಿತ್ತು. ಅವರಲ್ಲೊಂದು ಪತ್ರ ದೊರಕಿತು, ಕೆಲವು ಹಣ ದೊರಕಿತು, ಎಂಬದರಿಂದ ಅವರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಪ್ರವರ್ತಕರೆಂದು ಸರಕಾರಿ ವಕೀಲರು ವಾದಿಸಿದರು. ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಈ ಪುರಾವೆ ಸಾಲುವದಿಲ್ಲವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟರು. ಕೋರ್ಟಿನಿಂದ ಹೊರಬಿಡುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ರಾಜಶಾಸನದಂತೆ ಸೆರೆಮನೆಗಟ್ಟಿದರು. ಸೈಕಲ್ ಸ್ವಾರರಾಗಿ ಭೂಪ್ರದಕ್ಷಿಣ ಮಾಡಿದ ವಿಖ್ಯಾತ ಶ್ರೀ| ರಸ್ತುಮಜಿ ಭೂಮಗಾರರವರು ೧ನೇ ಯುದ್ಧ ಮಂಡಳದ ಸಭಾಸದರಾಗಿ ಸೆರೆಮನೆ ಸೇರಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಾತ್ಮರ ಸಲ್ಲಾಗಾರರಾದ ರಾಜಕೋಟದ ಶ್ರೀ| ಕೇವಲರಾಮ ದವೇಯವರ ಮೂವರ ಮಗಳಂದಿರಾದ ಸುಭದ್ರಾ, ಸರಳಾ, ಇಂದುಮತಿಗಳವರು ೯ನೇ ಯುದ್ಧ ಮಂಡಳದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೂ, ಸಭಾಸದರೂ ಆಗಿರುವರು. ಸುಭದ್ರೆಯ ಪ್ರಾಯ ೨೧ ವರ್ಷ, ಎಲ್ಫಿನ್ಸ್ಟನ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಎಮ್ ಎ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ. ಸರಳೆಯ ಪ್ರಾಯ ೧೮ ವರ್ಷ, ಮುಂಬಯಿಯ ಜೇ. ಜೇ. ಸ್ಕೂಲ ಆಫ್ ಆರ್ಟ್ಸ ಎಂಬ ಕಲಾಕೌಶಲ್ಯ ಶಾಲೆಯ ಕೊನೆಯ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದುಮತಿಯ ಪ್ರಾಯ ೧೬ ವರ್ಷ, ಮೆಟ್ರಿಕ್ಯುಲೇಶನ್ ಕಲಿಯುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಮೂವರ ಅಕ್ಕ-ತಂಗಿಯರಿಗೂ ೧—೧ ವರ್ಷದ ಕಠಿಣ ಸಜೆ, ೩೦೦ ೩೦೦ ರೂಪಾಯಿ ದಂಡ ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಬುಲೆಟಿನ್ ಮಾರಿದ ಬಗ್ಗೆ, ಪಿಕೆಟಿಂಗ ಮಾಡಿದ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಡಿಹಿಡಿದು ಶಿಕ್ಷಿಸಲಾಗುತ್ತಿವೆ. ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಕಾಯಿದೆಯ ಅರ್ಥ ಒಂದಿದೆ. ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಾದ ರಾ| ಖಂಡಾಲಾವಾಲಾರವರು ಈ ಆಕ್ಷೇಪ ತೆಗೆದರು. "ಬುಲೆಟಿನ್ನಿನ ಮೇಲೆ ಕೊಂಗ್ರೆಸಿನಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದದ್ದೆಂಬ ಶಬ್ದ ಮಾತ್ರವಿರುತ್ತದೆ, ಅದರ ಮೇಲಿಂದ ಅದು ಕೊಂಗ್ರೆಸಿನ ಪರವಾಗಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿಯಬಾರದಾಗಿ ಮುಂಬಯಿ ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ಠರಾವಾಗಿದೆ. ಅದು ಕೊಂಗ್ರೆಸಿಗೆ ಒಪ್ಪಿದ್ದೆಂದು ನೀವು ಹ್ಯಾಗೆ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುತ್ತೀರಿ?" ಎಂದು ಕೇಳಲು ಸರಕಾರಿ ವಕೀಲರು ಖುಲಾಸೆ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂಬಯಿ ಊರತುಂಬ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಪರದೇಶಿ ಜವಳಿಯ ಹೋಳಿಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ, ಇವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಪೋಲೀಸರಿಂದಾಗಲಿಲ್ಲ! ಸೋಮವಾರ ದಿನದ [illegible] ನಡೆದ ಮೆರವಣಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರಿಗೂ ಜನರಿಗೂ ಕಾದಾಟವಾಯಿತು, ದೊಣ್ಣೆ ಹೊಡದು, ಗುಂಡು ಹೊಡೆದು ಜನರಿಗೆ ಪೋಲೀಸರು ಚದರಿಸಿದರು. ಒಬ್ಬರು ತೀರಿಕೊಂಡರು, ೨೦೦ಮಂದಿಗಳಿಗೆ ಘಾಯಗಳಾಗಿವೆ. ಸುಮಾರು ೨೦ ಮಂದಿಗಳಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿದರು. ನಜರು ಪೋಲೀಸರ ಮೇಲೆ ಕಲ್ಲು ಹೊಡೆದದ್ದರಿಂದ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಅನರ್ಥವಾಯಿತು. ಆ ದಿನ ಹೊರಟ ಮೆರವಣಿಗೆಗಳ ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲ. ಬೊಬ್ಬೆಯಂತೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಮೆರವಣಿಗೆಗಳು ಎದ್ದೇಳುತ್ತಿದ್ದವು. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಪರದೇಶಿ ಜವಳಿಯ ಹೋಳಿ! ಆದರೆ, ಗಾಂಧಿ ದಿನ ನಡೆದ ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಬಹು ಸುಸಂಘಟಿತವಾಗಿ ನಡೆಯಿತು. ಜನರು ಕಾಳಬಾದೇವಿಯಿಂದ ಮಾಂಡವಿ, ಝವೇರಿ ಬಜಾರ ಪೇಟೆಗಳೊಳಗಿಂದ ಮೆರವಣಿಗೆ ಹೊರಡಿಸಿಕೊಂಡು 'ಮಣಿಭುವನಕ್ಕೆ' ಹೊರಟರು. ಪೋಲೀಸರು ಅಡ್ಡಗಟ್ಟಿ ಹಿಡಿದರು. ಅಲ್ಲಿಯೇ ಬೇರೊಂದು ಮೆರವಣಿಗೆಯಾಗಿ ಮುಂದರಿಯುತ್ತು. ಹೀಗೆ ಪೋಲೀಸರು ಅಡ್ಡಗಟ್ಟಿದ ಸ್ಥಳದಿಂದ ಹೊಸ ಹೊಸ ಮೆರವಣಿಗೆಗಳು ಹೊರಟು, ಮಣಿಭುವನಕ್ಕೆ ಕೊನೆಯ ಮೆರವಣಿಗೆ ತಲ್ಪಿತು. ಧ್ವಜವಂದನೆಯಾಯಿತು. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮುಗಿಯುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಆಗಮಿಸಿದ ಪೋಲೀಸರು ಹಿಡಿದು ಧ್ವಜ ಕಿತ್ತುಗೊಂಡರು. ೧೮ ಮಂದಿಗಳಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

ಮುಂಬಯಿಯ ಸ್ಟೋಕ್ ಎಕ್ಸಚೇಂಜ ಹಾಗು ಹುಂಡಣಾವಳಿ ಪೇಟೆಯನ್ನು ಮುಚ್ಚುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರವು ಎಕ್ಸಚೇಂಜಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಕಡೆ ಹೀಗೆ ಕೇಳಿತ್ತು. ಹೀಗೆ ಕೊಂಗ್ರೆಸಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಹರತಾಳ ಆಚರಿಸಿದರೆ ಎಕ್ಸಚೇಂಜಿಗೆ ಇರುವ ಸರಕಾರದ ಮನ್ನಣೆ ತಪ್ಪಾಗುವದು ಎಂದು ಬೆದರಿಸಿತ್ತು. "ನಾವು ರೀತಿಯಂತೆ ಬಾಗಿಲು ತೆರೆದೆವು, ವರ್ತಕರು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ, ಈ ಜನಗಳ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ಜಪ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಈ ಮಾತನ್ನು ಸ್ವತಂತ್ರವಿದ್ದವರು [illegible] ತ್ತಾರೆ!" ಹೀಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ವರ್ತಕರು ವರ್ತಕ ಸಂಘದ ಹೆಸರಿನಿಂದ ರಾಜಶಾಸನಗಳ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಹೊತ್ತು ಸಭೆ ಸೇರುವವರಿದ್ದಾರೆ. ಠರಾವುಗಳ ಒಕ್ಕಣಿಕೆ ತಯಾರಿಸಿ ಸರಕಾರಿ ಮನ್ನಣೆಗೆ ಕಳಿಸಿದರು. ಠರಾವುಗಳು ಕಾಯಿದೆಗೆ ಸಮ್ಮತವೋ ಅಸಮ್ಮತವೋ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸರಕಾರವು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಈ ಸಮಯ ಸಭೆ ಸೇರಿಸಬೇಡಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಮಾತ್ರ ತಿಳಿಸಿತು. ಆದಾಗ್ಯೂ ವರ್ತಕರು ಈ ಹೊತ್ತು ಸಭೆ ಸೇರುವವರಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ರತಿಲಾಲ ತ್ರಿಭುವನ ದಲಾಲರವರಿಗೆ ೨೪ ತಾಸುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂಬಯಿ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಬೇಕಾಗಿ ಅಪ್ಪಣೆಯಾಗಿತ್ತು. "ನಾನೀಗ ೨೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಲಕ್ಷಾವಧಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವ್ಯಾಪಾರವಿದೆ, ನಾನು ಮುಂಬಯಿ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಲಾರೆ," ಹೀಗವರು ಬರೆದರು. ಅವರಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿದು ೨ ವರ್ಷಗಳ ಕಠಿಣ ಸಜೆ, ೩೦೦ ರೂಪಾಯಿ ದಂಡ ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಇವರು ಅರಳೀ ದಲಾಲರ ಸಂಘದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು.

ಮುಂಬಯಿಯೊಳಗಿನ ಜೈಲುಗಳು ತುಂಬುತ್ತ ಬಂದವು, ತುಂಬಿದವು! ಘೋರವಡದಲ್ಲಿ ಒಳಬದಿಗ ಒಂದು ಕೇಂಪಿನ ಏರ್ಪಾಟಾಗಿದೆ! ವಿಸಾಪುರದಲ್ಲಿ ಹಂಗಾಮಿ ಜೈಲಿನ ಏರ್ಪಾಟಾಗಿದೆ! ಜೈಲು ಖಾತೆಯ ಖರ್ಚು ಅನಪೇಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಬೆಳೆದದ್ದರಿಂದ ತಾ| ೧೭ನೇಗೆ ಸೇರಲಿಕ್ಕಿದ್ದ ಮುಂಬಯಿ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲನಲ್ಲಿ ಈ ಖಾತೆಯ ಹೆಚ್ಚಿನ ಖರ್ಚಿಗೆ ಮಂಜೂರಿ ಪಡೆಕೊಳ್ಳುವ ಸೂಚನೆಯಾಗುವದು.

ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಆರ್ಡಿನನ್ಸುಗಳಿಂದ ಸಮಾಧಾನವಾಗುವ ಬದಲು ಗಡಿಬಿಡಿ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಗವ್ಹರ್ನರರಾದ ಸರ್ ಫ್ರೆಡರಿಕ್ ಸ್ಯಾಕ್ಸರವರಿಗೆ ಹಿಂಗತಿ [illegible] ಪ್ರಯಾಗದ 'ಪಾಯೋನಿಯರ' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಲಂಡನ್ ಸುದ್ದಿಗಾರರು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದರು. ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರವು ಚನ್ನಾಗಿ ವರ್ತಿಸದೆ ಜನರಿಗೆ [illegible] ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರದ ಮೇಲೆ ಆರೋಪ ಬಂದು ಪ್ರಚಂಡ ಗವ್ಹರ್ನರರಿಗೆ ನೇಮಿಸುವದಾಗಿ ವಾರ್ತೆ. ರಾಜಶಾಸನದಿಂದ ಮುಂಬಯಿಯ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಮಾಧಾನಿಸಲಿಲ್ಲ. [illegible] ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹು ಸ್ವಾರಸ್ಯ [illegible] ಲಂಡನ್ 'ಡೇಲಿ ಎಕ್ಸಪ್ರೆಸ್' ಹಾಗು 'ಡೇಲಿ ಟೆಲಿಗ್ರಾಫ' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸುದ್ದಿಗಾರರು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಾರೆ. "ಸೊಣಗಲಗಾದರೂ ಹಿಡಿಯಬಹುದು, ಜೇನುಗಾರರಿಗೆ ಹಿಡಿಯುವದು ಮತ್ತೂ ಕಠಿಣ ಕೆಲಸ!" ಹೀಗೆ ಪೋಲೀಸ ಕಮಿಶನರರಾದ ಮಿ| ವಿಲ್ಸನ್‌ರವರು 'ಡೇಲಿ ಟೆಲಿಗ್ರಾಫ' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸುದ್ದಿಗಾರರ ಬಳಿ ಉದ್ಗರಿಸಿದರಂತೆ! ಗವ್ಹರ್ನರರಿಗೆ ಹಿಂಗದೆಕೊಳ್ಳುವ ವಾರ್ತೆ ನಿಜವಲ್ಲವಾಗಿ ಸರಕಾರಿ ಪತ್ರಿಕೆ ಪ್ರಕಟಣೆ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದರೆ ಈ ಕಾರಣದಿಂದಲೋ, ಬೇರೆಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದಲೋ ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರವು ಒಂದು ಪ್ರಕಟಣೆಯನ್ನೇ ಹೊರಡಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. "ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ. ಇದರಿಂದ [illegible] ಭಂಗ ಬರುವಂತಿದೆ. ಪೋಲೀಸರು ಈ ತನಕ ಬಹಳ ಸಮಾಧಾನ ಹಿಡಿದರು, ಈಗ ಸಮಾಧಾನ ಹಿಡಿಯಬಾರದು. ಪೋಲೀಸರ ಹುಕುಮಿನಂತೆ ಮೆರವಣಿಗೆ ಚದರದೆ ತುಂಟತನ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ಗುಂಡು ಹೊಡೆಯುವಂತೆ ಹುಕುಮಾಗಿದೆ. ಜನರು ಇಂಥ ಹಿಂಸಾಚಾರಿ ಮೆರವಣಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಬಾರದು." ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲೀಗ ಬಹುಕಷ್ಟ ಒಂತಂಮ ಎಲ್ಲರೂ ದಿಗಿಲು ಬಿದ್ದಿದ್ದಾರೆ.

ಪಂಡಿತ ಮದನಮೋಹನ ಮಾಲವೀಯರವರು ಸಭಾಧಿಪತಿಗಳಿಗೊಂದು ೭೦೦೦ ಶಬ್ದಗಳ ಸವಿಸ್ತರ ಪತ್ರಬರೆದು ಪ್ರಕೃತಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸಾದ್ಯಂತ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿ ಸೂಚಿಸಿದ್ದೇನಂದರೆ — 'ಅನ್ಯಾಯವನ್ನೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಿ, ಚರ್ಚೆಯಿಂದ ವಿವಾದವನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ, ಈಗಿನ ಧೋರಣದಿಂದ ಕ್ಷೇಮವಿಲ್ಲ, ಸರಕಾರದ ಮೇಲೆ ಜನರಿಗೆ ನಂಬಿಗೆಯಿಲ್ಲ. ಹೊಸ ರಾಜ್ಯಘಟನೆ ಕೂಡಲೆ ರಾಜ್ಯಭಾರವನ್ನು ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದರೆ ಯೋಗವಿದೆಂಬ ಮಾತನ್ನು ಮರೆತು ಮಹಾತ್ಮರ ಕಡ ನೀವು ಮಾತಾಡಲೊಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಮೇಲಿನ ಆರೋಪಗಳು ನಿರಾಧಾರವಿವೆ. ರಾಜಶಾಸನಗಳಿಂದ ಶಾಸ್ತ್ರಘಾತವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿರಿ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಗೆ ಕೊಲ್ಲುವ ಹವ್ಯಾಸ ಒಮ್ಮೆಲೇ ತೊರೆದುಬಿಡಿ. ನಿಮ್ಮಿಂದಾಗದ ಮಾತದು. ರಾಜಶಾಸನಗಳನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಿರಿ, ಅಂದರೆ, ಕ್ಷೇಮವಾಗುವದು, ಈ ರಾಜಶಾಸನ ಕೇಳಿ ಬ್ರಿಟಿಶ ಮುತ್ಸದ್ದಿಗಳು ನಾಚಿಕೆಯಿಂದ ತಲೆ ಕೆಳಗೆ ಹಾಕಿದರು." ಹೀಗೆ ಪಂ| ಮಾಲವೀಯರು ಸಭಾಧಿಪತಿಗಳಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಸರ್ ಸಮ್ಯುಅಲ್ ಹೋರರವರು ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಬರೆದ ಪತ್ರವನ್ನೂ, ಮಹಾತ್ಮರು

ಅಂಕೋಲೆ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಿಗೆ ಪೋಲೀಸರು ರಾಜವೈಭದಿಂದ ಮೆರಿಸಿದರು

ಸರ್ ಸಾಮ್ಯುಯಲ್ ಹೋರರವರಿಗೆ ಬರೆದ ಪತ್ರವನ್ನು ಪಂಡಿತ ಮದನ ಮೋಹನ ಮಾಲವೀಯರವರು ಪ್ರಕಟಿಸಿ, ಭಾರತಮಂತ್ರಿಗಳು ವಚನದಂತೆ ನಡಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲವಾಗಿ ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೋರರವರ ಪೂರ್ವಾಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ಕೆಪ್ಟನ್ ವಜ್ವುಡ ಬೆನ್‌ರವರು ಸರಕಾರದ ಉಗ್ರರೂಪವನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಿ ಇದರಿಂದ ಕ್ಷೇಮಕಾರವಾಗಿ ಪ್ರತಿಜಾಗ್ರತಿ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಇತಿಹಾಸವೇ ಹೀಗೆಯೇ ಸಾಕ್ಷಿ ಕೊಡುತ್ತದಾಗಿಯೂ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ

ನಾಳಿನ ಸೋಮವಾರ ರಜೆ

ಇಲ್ಲಿ ಬರುವ ಗುರುವಾರದಿಂದ ರವಿವಾರ ವರೀಗೆ ರಥಸಪ್ತಮಿಯ ಉತ್ಸವವಿದ್ದದ್ದರಿಂದ ಸೋಮವಾರ ತಾರೀಖು ೧೫-೨-೩೨ನೇಗೆ 'ವೃತ್ತ'ವು ಹೊರಡಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ತಾರೀಖು ೨೨-೨-೩೨ನೇಗೆ ನಿಯಮದಂತೆ ಹೊರಡುವದು

— ಜಪಾನ ಸೈನ್ಯವು ೩ ದಿವಸಗಳ ತನಕ ಒಂದೇ ಸವನೆ ವುಸಂಗ ಕೋಟೆಯ ಮೇಲೆ ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಿ ಶುಕ್ರವಾರ ಆ ಕೋಟೆಯನ್ನು ಕೈವಶಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಚೀನಿಯರು ಕೋಟೆ ಕಾಪಾಡಲು ಕೊನೆ ತನಕ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳೆಲ್ಲ ನಿರರ್ಥಕವಾದವು. ಕೋಟೆಯೊಳಗೆ ೩-೩½ ಸಾವಿರ ಜಪಾನಿ ಸೈನ್ಯ ಇಳಿದಿದೆ

— ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರದ ಜಮಾಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ೧ ಕೋಟಿ ತುಟ್ಟಿ ಬಂದಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಪಾರಸಾ ತೆರಿಗೆ ಹೊರಿಸುವ ಸಂಕಲ್ಪವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕ್ಯಾಪೆ ಕೌನ್ಸಿಲು ತಾ ೧೭ನೇಗೆ ಸೇರುತ್ತದೆ

— ಸ್ವದೇಶಿ ಸರಕುಗಳಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡುವದಕ್ಕಾಗಿ ಬ್ರಿಟಿಶ ಸರಕಾರವು ಪರದೇಶಿ ಸರಕುಗಳ ಮೇಲೆ ಹೇರಳ ತೆರಿಗೆ ಹೇರುವ ಅಧಿಕಾರ ಪಡೆದಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಅಮೇರಿಕಾ-ಫ್ರಾಂಸ-ಜರ್ಮನಿ ಮೊದಲಾದ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಮುನಿದು ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಬ್ರಿಟಿಶ ಸರಕುಗಳ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಹೇರುವವೆಂದೂ ಕಲಹಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುವವೆಂದೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ

— "ಮಹಾತ್ಮರು ಒಳ್ಳೇ ಆರೋಗ್ಯದಿಂದಿದ್ದಾರೆ ಮಹಾತ್ಮರ ತೂಕ ಒಂದು ರತ್ತಲು ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ನಿತ್ಯನೇಮದಂತೆ ಮಹಾತ್ಮರು ಆಹಾರ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ" ಹೀಗೆ ಯರೋಡಾ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಬುಧವಾರ ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಕಂಡು ಮರಳಿದ ಶ್ರೀ ದಾಮೋದರದಾಸ ಕಲ್ಯಾಣಜಿಯವರು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಾರೆ

— ಗುಜರಾಥದಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ವಸೂಲಿಯ ಅವಧಿ ತೀರಿತು. ತೀರ್ವೆ ಕೊಡದ ಬಗ್ಗೆ ಜಪ್ತಿಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ. ಬೋರಸದ ತಾಲೂಕಿನ ಆಮೋದ ಗ್ರಾಮದ ಬ್ಯಾಜಬಾಬಾ ಎಂಬ ಮುದುಕಿ ತೀರ್ವೆ ಕೊಡಲೊಪ್ಪಲಿಲ್ಲ ಆದಕ್ಕಾಗಿ ಅವಳ ಎಮ್ಮೆ ಕರಸಹಿತ ಜಪ್ತಾಯಿತು. ಎಮ್ಮೆ-ಕರುಗಳಿಗೆ ಅವಳು ಹೂಮಾಲೆ ಹಾಕಿ ಸಿಂಗರಿಸಿ ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಜಪ್ತಿಯವರ ವಶಕ್ಕೆ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಒಪ್ಪಿಸಿದಳು !

☞ ಮೈಸೂರಿನ ಮೆಸರ್ಸ ಎಮ್. ಎಸ್. ಶಿದ್ದಪ್ಪ ಎಂಡ್ ಬ್ರದರ್ಸ ಹಾರ್ಮೋನಿಯಮ್ ಮರ್ಚಂಟ್ಸ್ ಇವರ ೧೯೩೨ನೇ ಇಸ್ವಿಯ ಕೆಲೆಂಡರು ಈ ಸಂಚಿಕೆಯೊಡನೆ ಹಂಚಿದೆ. ವಾಚಕರು ಪರಾಂಬರಿಸಬೇಕು.

[ಸ್ವಂತ ವೃತ್ತಾಂತ—೯ನೇ ಪಾನಿನಿಂದ ಮುಂದರಿಸಿದ್ದು]

ರಿಪೋರ್ಟರಿಗಿಂತ ಕಾ. ಕಾಂ. ಮಾಸ್ತರರು ೮ ಇಷ್ಟು ಮಹಾನುಭಾವರಿಗೆ ಹುಡುಕುತ್ತಿದ್ದರಾಗಿ ವಾರ್ತೆ! ಪ್ರಭಾತ ಫೇರಿಯಿಂದ ಉಪದ್ರವವಾಗುತ್ತಿದ್ದವರ ಶೋಧ ನಡೆದದಂತೆ!

ಹುಗಾರ, ಶಿರಸಿ, ಹಿರೇಕೈ ಮೊದಲಾದ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರು ಹೋಗಿ ನಿಮಗೆ ವಾರಂಟಿರುವದಾಗಿ ಹೆದರಿಸಿ, ಸಂಬಳಾಯಿ ಪಡೆಯುತ್ತಾರಾಗಿ ದೂರು ಬಂದಿದೆ, ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದರ ವಿಚಾರ ನಡೆಸಬೇಕು

ಅಂಕೋಲಾ— ಮೊನ್ನೆ ೫ರ ದಿನ ಸೆರೆಹಿಡಿದ ಕ್ರಿ।। ಶಾಂತಾಬಾಯಿ ಶೆಟ್ಟಿ, ದೇವಪ್ಪ ಹೊನ್ನಪ್ಪನಾಯ್ಕ ದಂಡು ವಿಠೋಬ ಕಾಮತ ರಾಮಪ್ಪ ಮಾಸ್ತರ ಇವರಿಂದ ಕಾಯಿದೆ ಭಂಗದವರಿಗೆ ೬-೬ ತಿಂಗಳ ಶಿಕ್ಷೆ, ೫೦— ೫೦ ದಂಡವಾಯಿಗಳ ದಂಡ, ಪಿಕ್ಕು ದಾಮು ಪಟ್ಟಾರ್, ನಾಗು ಕೃಷ್ಣ ಪಟ್ಟಾರ್, ಶಂಕರ ಬೀರನಾಯ್ಕ, ದತ್ತಾ ಲಕ್ಷ್ಮೇಶ್ವರ, ಸ್ವಯಂಸೇವಕ ದ ಕಪ್ಪುರಾಮ ವಿಠೋಬಾ ಅಂಕೋಲೆಕರರವರಿಗೆ ೬-೬ ತಿಂಗಳ ಶಿಕ್ಷೆ ದಂಡ ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ, ಅದೇ ದಿನ ಕರಪತ್ರ ಹಂಚುತ್ತಿದ್ದ ರಾಮು ನಾಯ್ಕ ಎಂಬ ಹುಡುಗನಿಗೆ ಸಿಂಬಳದಿಂದ ಒಬ್ಬ ಪೋಲೀಸ ಕೈ ಹಿಡಿದು ಅವನ ಕೈಯೊಳಗಿಂದ ಕರಪತ್ರಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕಸಕೊಂಡು ಕೈದು ಮಾಡಿ ಕಚೇರಿಗೆ ಒಯ್ದರು, ಡಾ।। ವಾಸುದೇವ ಬಿಕ್ಕು ಮಹಾಲೇಯವರು ಶ್ರೀ।। ಶೆಟ್ಟಿ ಮೊದಲಾದ ಸೆರೆಬಿದ್ದವರ ಕುರಿತು ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಿಸಹೋಗಿದ್ದರು, ಪೋಲೀಸರು ಅವರೊಡನೆ ಮಾತಾಡಹೋಗಲಿಲ್ಲ, ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಅವರು ನಿಗ್ರಹದಿಂದ ನುಡಿದು ಮಾಮಲೇದಾರ ಆಫೀಸಿಗೆ ಹೋದರು, ಅಲ್ಲಿ ಮಾಮಲೇದಾರರಿರಲಿಲ್ಲ, ಇವರು ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಆಸನದ ಮೇಲೆ ಕೂತು ತೀರ್ಪು ಬರೆದರು "ಶ್ರೀ ಶಾಂತಾಬಾಯಿ ಶೆಟ್ಟಿ ವಗೈರೆ ನಿರಪರಾಧಿಗಳು, ಅವರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಸೆರೆಹಿಡಿಯಲಾಗಿದೆ ಅವರಿಗೆ ಈ ಕೂಡಲೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿರುತ್ತದೆ." ಹೀಗೊಂದು ತೀರ್ಪು ಬರೆದು "ಅಂಕೋಲಾ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿಯಿಂದ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ" ಎಂದು ಸಹಿ ಮಾಡಿ ಮೇಜಿನ ಮೇಲೆ ಘಂಟೆ ಬಾರಿಸಿದರು, ಸಿಪಾಯಿ ಬಂದನು, ಸಂಪ್ರದಾಯದಂತೆ ಸಲಾಮು ಮಾಡಿದನು! ನೋಡಿದರೆ, ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಲ್ಲ, ದೊಡ್ಡವರು! ನಿಸ್ತೇಜರಾಗಿ ಜವಾನರಿಗೆ ತಿಳಿಸೋಣವಾಯಿತು! ಅವರು ಬಂದು ಡಾ।। ಮಹಾಲೇಯವರಿಗೆ ಕೆಳಗೆ ಇಳಿಯಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಕೈದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಲು, ಅವರು ಬಂದು ಪೋಲೀಸರ ಸ್ವಾಧೀನವಾದರು, ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಊಹಿಸಿರಿ. ಜಾಗ್ರತೆ ಮಾಡಿ ಪೋಲೀಸರು ಸಹಾಯದಿಂದ ನಾಡದೋಣಿ ಎಂಬ ೧೩ ವರ್ಷದ ಹುಡುಗನಿಗೆ ಪೋಲೀಸರು ಸೆರೆಹಿಡಿದು ಕಚೇರಿಗೆ ಒಯ್ದು ಬೆತ್ತದಿಂದ ೧೦ ಏಟು ಹೊಡೆದರು ಬೆತ್ತ ಮುರಿಯಿತು, ಆದರೂ ಜವಾನರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗಲಿಲ್ಲ! ಅವನ ನೋಟಿಗೆ ಕಾಡಿಗೆ ಹಚ್ಚಿ ೬ ಘಂಟೆಯ ವರೆಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿಕೊಂಡು ಜೈಲಿನಲ್ಲಿಟ್ಟರು, ಅದೇ ದಿನ ಸಂಜೆ ಊರಮುಂದೆ ದೊಡ್ಡ ಪೆರೇಡಿನಂತೆ ಡಾ।। ವಾಸುದೇವ ಮಹಾಲೇಯವರಿಗೆ ಪೋಲೀಸರು ಕೈಗೆ ಬೇಡಿ, ಸೊಂಟಕ್ಕೆ ಹಗ್ಗ, ಹಿಂದೆ-ಮುಂದೆ ಸಶಸ್ತ್ರ ಪೋಲೀಸರು, ಹೀಗೆ ಮೆರವಣಿಗೆ-ಹೊರಟಿತು—ಡಾ।। ವಾಸುದೇವ ಮಹಾಲೇಯವರು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದರು. ಊರವರಿಗೆ ಇದೊಂದು ವಿನೋದ ವಿಷಯವಾಯಿತು. ಬಿಟ್ಟಿ ನಡೆದು ಶುಕ್ರವಾರ ಬಂದು ವಿಚಾರಣ ನಡೆದು ಅವರಿಗೆ ೫೦ ದಂಡ, ದಂಡ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ, ಅನ್ನು ೩ ತಿಂಗಳ ಸಜೆ ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಕರಪತ್ರ ಹಂಚಿದ ಬಗ್ಗೆ ಆದಿಷ್ಟ ಕಾಕರವಂದವರಿಗೆ ೪ ತಿಂಗಳ ಸಜೆಯಾಗಿದೆ. ಡಾ।। ಸದಾನಂದ ಮಹಾಲೇಯವರ ತಂದೆಯ ವರೆಗೆ ಮಾಮಲೇದಾರರು ಮಾಫಿ ಬೇಡಿಕೊಂಡು ಬರ್ಣನೆ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಕೊಟ್ಟು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಸಿ ಹುಡುಗನ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೇಳಿದರು. ಅಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ತಂದೆಯ ಮೇಲೆ ಸಿಟ್ಟಿಯಾಗುವದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದರು. "ತನ್ನ ಮಾತು ಆತ ಕೇಳುವದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಮಾಫಿ ಬೇಡಲಾರೆ, ಅವನಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳಿ ನಾನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ" ಹೀಗೆ ಡಾ।। ಸದಾನಂದ ಮಹಾಲೇಯವರು ಹೇಳಿದರು. ಹುಡುಗನು ಇನ್ನೂ ಸೆರೆಮನೆಯಲ್ಲಿ.

ಬುಧವಾರ ಡಾ।। ಮುಕುಂದ ಕೃಷ್ಣ ಶೈ ಹಾಗು ನಾರಾಯಣ ನಾಯ್ಕರಿಗೆ ೬-೬ ತಿಂಗಳ ಸಜೆ ಆಯಿತು. ಮಂಗಳವಾರ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಭಟ್ಟರಿಗೆ ರವಿವಾರ ೧೦ ಘಂಟೆಗೆ ಪೋಲೀಸರು ಸೆರೆಹಿಡಿದ ೧.೩೦ ಘಂಟೆಗೆ ಬಿಟ್ಟರು. ಕಾರಣವೇನೆಂದು ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಸೋಮವಾರ ತಾ. ೧ನೇಗೆ ಡಾ।। ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಗೋವಿಂದ ಮಹಾಲೇ ಇವರ ಮನೆಗೆ ಪೋಲೀಸರು ಮುತ್ತಿಗೆ ಹಾಕಿದರು. ೪ ತಾಸು ಹಾಗೇ ಕಾಯುಕೊಂಡರು. ಡಾ।। ಮಹಾಲೇಯವರು ಮನೆಯಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ. ಪೋಲೀಸರು ಹುಡುಕಿದರು. ಮರಳಿವಾಗ ಹಾದಿಯ ಮೇಲೆ ಸ್ಕೂಲ ಸ್ಟಾಂಡಾಗಿ ಡಾ।। ಮಂಜುನಾಥ ತೆಲಂಗ ಎಂಬ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಭೆಟ್ಟಿ ಮಾಡಿದರು "ನೀನು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಸೇರಬೇಡ, ನಿನ್ನ ತಂದೆ (ಶಿವರಾವ ತೆಲಂಗ) ಯವರು ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ" ಹೀಗೆ ಪೋಲೀಸರು ಜಾಗ್ರತೆ ಹೇಳಿ ಹೋದರು. ಮಾರನೇ ದಿನ ಅವನಿಗೆ ಕರೆಸಿ ಕೆಲ ಹೊತ್ತು ಚರ್ಚ ನಡಿಸಿ "ಜಸಕಾ ಸಿರ ಬಲೋಬರ ಸಹ" ಎಂದು ಪೋಲೀಸರಾದ ಮುಸಲ್ಮಾನರವರು ನುಡಿದು, ತೆಲಂಗರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಮನೆಗೆ ಹೋಗಹೇಳಿದರು

ಡಾ।। ದೇವಪ್ಪ ಹೊನ್ನಪ್ಪ ನಾಯ್ಕ ಇವರಲ್ಲಿ ದಂಡ ವಸೂಲಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಜಪ್ತಿಯಾಯಿತು. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬೊಂಟಿಗ ಹೆಂಡತಿಯೊಬ್ಬಳು. ಪಂಚನಾಮೆಗೆ ಯಾರೂ ಸಹಿ ಹಾಕಲಿಲ್ಲ. ಹೆಂಡತಿಯೊಬ್ಬಳಿಗೆ ನಿನಗೇನು ಕೆಲಸವೆಂದು ಪೋಲೀಸರು ಗದರಿಸಿದರು "ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಬರಲಿಲ್ಲ, ಡಾ।। ದೇವನಾಯ್ಕರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ, ಅವರ ಸಂಪತ್ತಿ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ, ಹೋಗುತ್ತೇನೆಂ"ದು ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಉತ್ತರ ಸಿಕ್ಕಿತು! ೧೬೦, ಮಂಚ, ಪೀತಾಂಬರ ಸಹ ಜಪ್ತಾಗಿವೆ. ಡಾ।। ಶಾಂತಾಬಾಯಿ ಶೆಟ್ಟಿಯವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಜಪ್ತಿಗೆ ಹೋಗಲು ಅವರ ಅಣ್ಣಂದಿರು ಹಣ ತುಂಬಿದರು

ಈಗ ಅಂಕೋಲೆಯಲ್ಲಿ ೫ನೇ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿಗಳ ವಿಕ್ರಮದಾವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಕೆಲಸ ನಡೆದದೆ. ಸೌ।। ಬಾಗೀರಥಿಬಾಯಿ ಗಣೇಶ ಕಾಮತರವರು ಈಗಿನ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿಗಳು! ರವಿವಾರ ಪಂ।। ಮೋತೀಲಾಲರ ಶ್ರಾದ್ಧ ದಿನದ ಪ್ರಿತ್ಯರ್ಥ ಮೆರವಣಿಗೆ ಕೂಡಿತು, ಗಾಂಧಿ ಚೌಕಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಂಡ ಸಭೆಯಾಯಿತು. ಸೌ।। ಶಾಂತಾಬಾಯಿ ಪ್ರಭಾಕರರವರು ಮೋತೀಲಾಲರ ಗುಣವರ್ಣನೆ ಮಾಡಿದರು. ಸುಮಾರು ೫೦೦ ಜನರು ಸಭೆಗಿದ್ದರು. ಆಫೀ ತೀರಿದ, ಬಿಳಿ, ಕರಪತ್ರಗಳು ಹಂಚಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ

ಯಲ್ಲಾಪುರ— ಈ ತಾಲೂಕ ಹಾಗು ಮುಂಡಗೋಡ ಪೇಟೆಯ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಒಕ್ಕಲಿಗರಿಗೆ ಈ ಪ್ರಕಾರ ಮುಂಜಾಗ್ರತೆ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರಂತೆ. ಒಡೆಯರಿಗೆ ಗೇಣಿ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಒಡೆಯರು ತೀರ್ವೆ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ, ನಿಮಗೆ ಜವಾಬುದಾರ ಹಿಡಿಯಲ್ಪಡುವದು, ತೀರ್ವೆ ಕೊಟ್ಟನಕ ಒಡೆಯರಿಗೆ ಗೇಣಿ ಕೊಡಲಾಗದು, ಹೀಗೆ ಒಕ್ಕಲಿಗರಿಗೆ ಮುಖಾಂತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಾರಂತೆ. ಮೇಲಧಿಕಾರಿಗಳು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಸೂಚನೆ

ಕಾರವಾರ— ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಭಾತ ಫೇರಿಗಳು ನಿಶ್ಶಬ್ದವಾದಂತೆ ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜ ಹಾರುತ್ತ ಊರ ಸುತ್ತುತ್ತವೆ

೩। ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಲೀಲಾ ಫೇಣೆ ಎಂಬ ಹುಡುಗಿಯು ಸ್ವ ಇಷ್ಟು ಕೊಳ್ಳಲು ವ್ಯಭಿಚಾರದ ಮೂಲಕ ತಾಯಿಯೂ ಅನರ್ಹಳೆಂದು ಮಾಡಿದ ದಾವೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜಿಯಾಯಿತು. ತನ್ನ ತಂದೆಯೊಡನೆ ಹುಡುಗಿಯು ಇರಲು ತಾಯಿಯು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಂತೆ ರಾಜಿಯಾಯಿತು. ಹೀಗೆಯೇ ಇಷ್ಟು ಹುಡುಗಿಯು ಶಹಜ ವರಿಸಿಕೊಂಡು ಅವಳು ದುರ್ಮಾರ್ಗ ಪ್ರವೃತ್ತಳಾಗದಂತೆ ಹಿಂದು ಸಭೆಯವರು ಉಳಿಯದು ಮಾಡುವವರಿದ್ದರೆ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಖರ್ಚ ಮಹಾನುಭಾವರು ತಿಯಾದವರು ಹಿಂದು ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ।। ಎಸ್. ಎನ್. ಭಾಗವತ ವಕೀಲರ ಕಡೆ ಕಳಿಸಬೇಕು.

ಪೋಲೀಸ ರಾಜ್ಯ: ಸೇರಿಯುವರಿಗೆ ಸೆರೆ; ಧ್ವಜವಂದನೆಯುವರಿಗೆ ಸೆರೆ !

ಸ್ಥಾನಿಕ ವೃತ್ತಾಂತ

ಕುಮಟಾ— [illegible]

[illegible]

[illegible]

(ಹಿಂದ ಅಂಕ [illegible] ಬದಲಿಲ್ಲ)

[illegible]

ಹೊನ್ನಾವರ— [illegible]

[illegible]

[illegible]

ದಂಡ-ವಸೂಲಿಗಾಗಿ ನಿರ್ದಯ ಜಪ್ತಿ; ಖಟ್ಲೆಯಿಲ್ಲ; ಚಿತ್ರಪ್ರಹಾರ-ಸೋರೆಗೆ ಮುಕ್ತಿ!

ತ್ತೇನೆ ಟಿ ಟೆಗಂದಿನಿಗೆ ಕರಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ, ಹುಲಿಯು ಕೊರಿ ಗಾವ ದ ಜನರ ಉಪದ್ರವ ತಪ್ಪಿತು" ಹೀಗೆ ನುಡಿದು ಜೂರಿಗೆ ಕೇಳಿದನು ಜನರ ಫೌಜದಾರರ [illegible] ಮುಖಾಂತ ಕೇಳಿ ಆನಂದಪಟ್ಟರು! ಅವರ ಕಡೆ ಪರ[illegible] ರಕ್ತ ಹಿಂಡ್ರ ಪಕೆ ಗುಗೆ ಕೊಳ್ಳುವ ಕ ಲಿ.ಸಿ ಗುಂಡುಗಳನು ಕೆಂಡದ ಒಗ್ಗೆ ವ್ಯಸನಪಟ್ಟರು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಪತಿಗಳು ಇದನ್ನು [illegible] ಹುಲಿಯ ಕಾಟದಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಕಾಯುವೇಕು

ಕಲೆಕ್ಟರರು ಇಲ್ಲಿ ಕೇವಾರ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪ[illegible] ನ್ಯಾಂ ದಿನ ರಾತ್ರಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಮೇಲಿದ್ದ ಧ್ವಜ ಅಪ್ಪಳ್ಳಾಯಿತು ಗುರುವಾರ ಸಂಜೆಯ ವರೆಗೆ ಅದು ಹಾರಾಡುತ್ತಿತ್ತು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಕಲೆಕ್ಟರರು ಅಪ್ಪಣೆ ಮಾಡಿ ತೆಗೆಯುವರೋ, ಹಾಗೆ ಅಪ್ಪಣೆಯಾಗುವ ಮುಂಚೆಯೇ ಅದು ತೆಗೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿತೋ? ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಯದಾಗಿದೆ

ಬೈಲೂರ— ಇಲ್ಲಿ ಎಂದಿನಂತೆ ಪ್ರಭಾತ ಫೇರಿ ನಡೆಯುತ್ತಲ್ಲ ರವಿವಾರ ತಾ ೩ನೇ ದಿವಸ ಧ್ವಜ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆಗೊಂಡ ಫೇರಿ ನಡೆದಿತ ವದ ಲಾರಿ ಪೋಲೀಸರು ಒಂದು ಪೇಟೆಯ ವರೆಗೆ ಬಂದು [illegible] ಕೊಟ್ಟರು, ಕೊಡಿದರು ಆರುದರು ಸಂದುಗಳ ಮೇಲೆ ಸಹ ಹೊಡೆದರು! ಜನನ ಎಂಬುವ ವರದು ಒಳ್ಳೇ ಆವೇಶದಿಂದ ಹೊಡೆದನು ರಾತ್ರೀವರ ಬೈಲೂರ ಗಲಾಟೆ [illegible] ಬೈಲೂರದವರಿಗೆ ದೆಟ್ಟುಗಳ ಚಿಕ್ಕ ಒಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಏಟು ಬಿದ್ದಿವೆ ಪೋಲೀಸರು ಧ್ವಜ ಕಸಕೊಂಡು ಹೋದರು

ಭಟಿಕಳ— ಶ್ರೀ ಜಿವೋತ್ತಮ ಜಟ್ಟಿ ಮೊದಲಾದವರ ಮೇಲೆ ನಡೆದ ಲಾಟಿ ಹಾಗು ಪೋಲೀಸರು ಫೇರಿದವರ ಮೇಲೆ ನಡೆದ ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳೇ ಇಲ್ಲಿಯ ಮುಖ್ಯ ಚರ್ಚೆಯ ವಿಷಯಗಳು ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದಲ್ಲಿ ಇದೇ ಚರ್ಚೆ ಕಲೆಕ್ಟರರು ಇಲ್ಲಿ ಮುಕ್ಕಾಮು ಮಾಡಿದಾಗ ಇವರು [illegible] ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರಂತೆ ಸಂಬಂಧ [illegible] ನಡೆದಿತ್ತು ಶ್ರೀ ಜಿವೋತ್ತಮ ಬಟ್ಟೆ ಮೊದಲಾದವರ ಮೇಲೆ ನಡೆದ ಲಾಟಿಯಲ್ಲಿ [illegible] ಅವರ ಊರ ಮಹಾಜನರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ ಅದರಂತೆ ನಿಧಿಸಂಗ್ರಹದ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿದೆ ದಿವಾರ ತಾ ೧೧ನೇ

ಊರಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳರ ಉಪಟಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಅವರಿಗೆ ಗುತ್ತಿನ ರವಿವಾರ ತಾ ೩ನೇ ರಾತ್ರಿ ಶ್ರೀ ಕಾಶೀನಾಥ ವಲ್ಲಿ [illegible] ರುಪ್ಪದ ಜಪ್ತು ಕೊಂಡು ಕಳವಾಗಿ ಹೋಯಿತು! ವಾರನೇ ದಿನ ಒಬ್ಬರೊಂದು ಧ್ವಜ ನೆರಿದು ಅಕ್ಷತ ಮರದ ಮೇಲೆ ಹಾರಾಡಲಾರಂಭಿಸಿದೆ

ಈ ಪ ಗಾವು ಪೂರ್ವಪಕ್ಷದ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ವ್ಯಾಳಿ ಉಪದ್ರವ ದಿನ ಕರುಗಳಿಗೆ ಹುಲಿಯ ಉಪದ್ರವ

ಶಿರಶಿ— ಈಗ ದಂಡ ವಸೂಲಿಯ ಯಜ್ಞ ನಡೆದಿದೆ ಅಸಳೂರನ್ನು। ಗೋವಿಂದ ಸುಬ್ರಾಯ ಇವರ ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿ ದಂಡ ವಸೂಲಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಮನೆಯೊಳಗಿನ ಸಾಮಾನು ೧೪೦ ರೂಪಾಯಿ ಒಲೆಯ ೧೬೩ ಸಾಮಾನು ಜಪ್ತಿಯಾಯಿತು ಕೋವಿ ಕೋವಿ ಮದ್ದು [illegible] ದಂಡ ಸಹ ಜಪ್ತಾಗಿವೆ ಊರುಕ್ಕ ಸಹ ಮಾತ್ರ ಇವರ ಜಪ್ತಿಯಾಗಿತ್ತು [illegible] ಮಾತ್ರ, ಹಿರೆ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ತಿರುಗಿ ಕೊಟ್ಟು ೧೬೩ ಸಾಮಾನು ಮಾತ್ರ ಜಪ್ತಿಯಾದವು! ಜ ರು ಕೊಡಪಾನ-ತೋಳ್ವ-ತಂಬಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ನಡಮಾಗುತ್ತಿದ್ದರಿ ಜಪ್ತಿಗೆ ಪೋಲೀಸರು ಶಸ್ತ್ರ ದರಿಸಿ ಹೋಗಿದ್ದರು ಪೋಲೀಸರು ಜಪ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವಾಗ ಗೋವಿಂದ ದೇವ ಬರಾಂತ್ ನಿಮ್ಮಲ್ಲರಿಗೆ ಪಕ್ಕಿಗೆ ಕರುತ್ತೇನಾಗಿ ಗದ್ದರಿಸಿ ಹೋದನು ಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರ ಹೆಗಡೆ ಇವರಲ್ಲಿ ೨೫ ರೂ ದಂಡ ವಸೂಲಿ ಬಗ್ಗೆ ೩॥ ರೂ ಗಳ ಜಿಂದಿಗೆ ಒಟ್ಟ! ದಾವತಿ ಕೇಳಲು [illegible] ತ್ತೆ, ಹೀಗೆ ಕಮಾಲದಾರರು ನುಡಿದರು ಸರಕಾರ ಬದ್ದರ ಜ್ವ ಸ ೬೦ಲಕ್ಕೆ ರೂ ನಾದಯಾಗ ಹೇಳಿದರು ಸಹಜವಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದರು [illegible] ಘಂಟೆ ಮಾಡಿ ಬಿಡಬ್ಬಕ್ಕೆಂದು ಜಪ್ತಿಯವರು ಅವರಿಗೆ ಗದ್ದರಿಸಿ ಅವರ ಭುಜಕ್ಕೆ ಹೊಡೆದರ ಏನೂ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ ರ। ಜಗನ್ನಾಥ ನಾಯಿಗ ಇವರ ದಂಡ ವಸೂಲಿಗಾಗಿ ರಾ। ಲಕ್ಷ್ಮಣರಾವ ನಾಯಿಗರವರಲ್ಲಿ ಜಪ್ತಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಅವರು ದಂಡ ವಸೂಲ ಕೊಟ್ಟರ, ನಾಯಿಕರಂತೆ [illegible] ತಾ ೩ನೇ ಧ್ವಜವಂದನೆಯಾಯಿತು, ಗುರುವಾರ ದಿನದ ಪ್ರಸಕ್ತರ ಗುರುವಾರ ಸಂಜೆ ೫ ಘಂಟೆಗೆ ಗಾಂಧಿಚೌಕದಲ್ಲಿ ಧ್ವಜವಂದನ ನಡೆಯಿತು ಶ್ರೀ ಸ್ವಾಮಿ ಕುದ್ಲಾಕ್ರ [illegible] ವರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ [illegible] ಸ್ವದೇಶಿ ಸರಕು [illegible] ಅಗಳವರು ಲಕ್ಷ ಕೊಟ್ಟರು ಮುರುಸ್ತಿ — ಕಳೆದ ವಾರದ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ ಸಗಡೆಕಟ್ಟೆಯ [illegible] ಎಕ್ಸೈಜ್ಸರ ಹೆಗಡೆರು ಇವರಿಗೆ ಉಪದ್ರವ ಕೊಟ್ಟರೆಂದು ಪೋಲೀಸರ ಕಡೆ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡದಾಗಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿತ್ತು ಇದು ತಪ್ಪು, ಅವರಿಗೆ ಹಿಡಿದ ಬಾರದಾಗಿದೆ • ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡಿದ ಅವರಿಗೆ ಹಿಡಿಯುತ್ತೇನಾಗಿದೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಪೋಲೀಸರ ಕಡೆ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದರು

ಶಿದ್ದಾಪುರ— ಇಲ್ಲಿ ಬಿಸಲ್ ಕೋಟಿಯಂತೆ ಜಂಗಲ ಕಾಯಿದೆಯ ಂತೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ [illegible] ಸರಿಸಿದ್ದರು ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿಟ್ಟದ್ದರಿ ಬಳಗಿಯಲ್ಲಿ ೩ ಜನರಿಗೆ ಸರಿಸಿದ್ದರಿಂದ ದಿವ್ಯೆ ಗಂಗಾಧರ ಪ್ರಭಾಕರ ಶ್ಯಾನಭಾಗ ಹೆಳವಿ [illegible] ಮೂಢ ಮಹದೇವ ಪ್ರಭು ಅದ ಸುಬ್ರಾಯ [illegible] ವಿಠ್ಠಲ ಮುಡಗಾಂವ [illegible] ರಾಮಚಂದ್ರ ಸುಬ್ರಾಯ [illegible] ಪಾವೇರದ [illegible] ಸದಾಶಿವ ಬಂಗಾರಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ [illegible], ನಾಗಪ್ಪ ಶೇಷಗಿರಿ ಚೇತ್ಕರ [illegible] ಮೇಲೆ ಐಪಿಸಿ ಕಲಮು ೧೧೫—೧೧೬, ಜಂಗಲು ಕಾಯಿದೆ ಕಲಮು ೩೩—೧೨ (೧) ನೇ ಕಲಮಗಳನ್ವಯ ಖಟ್ಲೆಯಾಗಿದೆ

ಮಾಳಕ್ಕೆ ಸುಬ್ರಾಯ ಹೆಗಡೆ ಗೋಕರ್ಣದವರ ಬಗ್ಗೆ ಜಪ್ತಿಯಾಯಿತು ಬಾಳ್ಕರದಲ್ಲಿ ಜಪ್ತಿಮಾಡಿದ [illegible] ಸುಬ್ರಾಯ [illegible] ಇವರ [illegible] ಒಳಗಿದ್ದ ಸಾಮಾನು ಮಾರಾಟವಾಗಲಿಲ್ಲ ಅದರಿಂದ [illegible] ಸರಕಾರ ಕಂಡ [illegible] ನಡೆ [illegible] ಪಟೇಲ-ಪೋಲೀಸರ ಸಹಾಯ [illegible] ಆಕರಣಿಮಾಡಿ ಸಾಮಾನು ಕೊಂಡರಂತೆ!

ಹೇರೂರ ರಾಮಕೃಷ್ಣರಿಗೆ [illegible] ಕಾರ್ಯದಿಂದ ಒಂದು ಹತ್ತಾರು ಹೋದ ವೆ [illegible] ದ ಹುಡುಗರ ಹೆಸರ [illegible], [illegible] ಘೋಷ ಂದ [illegible] ಶ್ರೀಧರ [illegible] ನವರ [illegible] ಮುಕ್ತಿಯು ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಚಳವಳಿ ವಿರುದ್ಧವಿರುವ [illegible]

(ಮುಂದಿನ ಕಿನೆ ಮಾಸಿನವೋಳ ನ ಬಂದರಿಂದ)

ಸನ್ ಲೈಫ್ ಎಶ್ಯೂರನ್ಸ ಕಂಪನಿ ಆಫ್ ಕೆನಡಾ

ಇಡೀ ಬ್ರಿಟಿಶ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದೇ ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಕಂಪನಿ!

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ, ಬ್ರಹ್ಮದೇಶ, ಸಿಂಹಲದ್ವೀಪಗಳಿಗೆ [illegible]

ಮುಖ್ಯ ಆಫೀಸು — ಕೆನಡಾ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ, ಹಾರ್ನಬಿ ರೋಡ ಮುಂಬಯಿ

ಜನರಲ್ ಮೆನೇಜರ— ನಾ। ಸರ್ ಫಿರೋಜ ಸೇಠನಾ, ಕೆ ಓ ಬಿ ಇ ಕ

೧೯೩೦ನೇ ಇಸ್ವಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದ ಹೊಸ ವಿಮೆ ರಕಮು ೧[illegible] ಕೋಟಿಗೂ ಮಿಕ್ಕಿದ

೧೯೩೦ನೇ ಇಸ್ವಿ ಡಿಸೆಂಬರ ೩೧ನೇ ತಾರೀಖು ಕೂಡಿದ ನಿಧಿ ೧[illegible] ಕೋಟಿಗೂ ಮಿಕ್ಕಿದೆ

ಈ ಕಂಪನಿಯ ವಿವಿಧ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಹಾಗು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ನಡೆಸಲ್ಪಡುವ

ಮಿಡಿಮ ಸುಲಭವಾಗಿ ಉಪಯೋಗವಾಗುವ ಜೀವನ ವಿಮೆಯ

ಕುರಿತು ಪೂರ್ಣ ವರ್ತಮಾನಕ್ಕಾಗಿ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸುವ ಪತ್ತೆ—

The District Manager, OR **Mr S. B. Rege,**
Canada Building *Chief Agent,*
Hornby Road BOMBAY 171 Civil Line
Camp BELGAUM

ದಿ ಬೋಂಬೆ ಲೈಫ್ ಎಶ್ಯೂರನ್ಸ ಕಂಪೆನಿ, ಲಿಮಿಟೆಡ್

ಸ್ಥಾಪನೆ 1908

ಈ ಕಂಪನಿಯು ಪೂರ್ಣ ಹಿಂದೀ ಇದ್ದು ಇದರ ಕಂಪನಿ ದಾರರೂ ಶಿಕ್ಷಕರೂ ಬಹಳ [illegible] ಹಾಗೂ ಈ ಕಂಪನಿಯ ಹಣವು ಸರಕಾರಿ ಪ್ರೋನೋಟುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇಂಡಿಯಾ ಟ್ರಸ್ಟ ಎಕ್ಟಿನ ನಿಯಮಗಳಂತೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಮೋಲ್ಟಿಪಲ್ ಬೆನಿಫಿಟ್ ಎಂಬ ಕಲಮು ವಿಮೆದಾರರಿಗೆ ಅತಿಶಯ ಲಾಭಕರವಾಗಿದೆ

ಸವಿಸ್ತರ ಮಾಹಿತಿ ಸ್ಥಳಿಕ ಏಜಂಟರ ಕಡೆಗೆ ಅಥವಾ ಪತ್ರದ್ವಾರದಿಂದ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆದಲ್ಲಿ ಸಿಗುವದು

Kumta Agents—
D K NAYAK Esq
Honavar Agent
R V PARBHU Esq

K. Padmanabha Rao & Sons,
BELGAUM
Chief Agents for
Karnatak Districts & S M States

(ಮೂರನೇ ಪಾನಿಂದ ಮುಂದುವರಿದದ್ದು)

ರುಶ್ಯರು ಅವರಿಂದ ರುಶ್ಯರಿಗೆ ಚೀನೀ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಯಿಂದ ಈ ಬಂದರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ರೈಲ್ವೆಯ [illegible] ಪೂರ್ವಚೀನ ಉಗಿಬಂಡಿಯು [illegible] ಬರೆದಿದ್ದು. ಈ ಉಗಿಬಂಡಿಯು ಈಗಿನ ಪ್ರಸ್ತುತ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ತಮಗೆ [illegible] ಕಾಗಿ [illegible] ಬಂದಿಯು [illegible] ರುಶ್ಯರಿಗೆ ಈ ಕಟಿಕ [illegible]

[illegible]

ಜಪಾನಕ್ಕೇನು ಬೇಕು ?

[illegible] ಹಾಗು [illegible] ರಕ್ಷಿಸಲು ಮತ್ತು ಇವರಿಗೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಕಾರ್ಖಾನೆ ಯಂತ್ರ [illegible] ಉಗಿಬಂಡಿ ಕಟ್ಟಿ[illegible] ಮಂಚೂರಿಯಾ—ಮಂಗೋಲಿಯಾ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಉಗಿಬಂಡಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ [illegible] ಚೀನಿಯರು ಜಪಾನದಿಂದ ಸಾಲವಾಗಿ ಪಡೆದ [illegible] ಬೇಕು ಕೆಲಸ ಹೂಡಿಂಗ ಉಗಿಬಂಡಿಗೆ ಬಂದ ವೆಚ್ಚ ಜಪಾನದಿಂದ ಪರಕೀಯ್ಯತಕ್ಕದ್ದು, ಉಪ್ಪಿನ ಗಾಗಿ, ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕಾಗಿ ಬೇಕಾದ ಪ್ರದೇಶ ಪಡೆಯುವ ಜಪಾನ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದ ಕ್ವಾಂಟುಂಗ ಪ್ರಾಂತವನ್ನು ಗುಣಿಗೆ ಪಡೆಯುತಕ್ಕದ ದಕ್ಷಿಣ ಮಂಚೂರಿಯಾ ಉಗಿಬಂಡಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲಿಕ್ಕೂ ಹತ್ತಿದ ಉಗಿಬಂಡಿಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರನ್ನಿಟ್ಟು ಬಂದೋಬಸ್ತ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೂ ಜಪಾನ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕಿದೆ.

ಚೀನಿಯರು. ಕೃತಘ್ನರು, ದಕ್ಷಿಣ ಮಾಂಚೂರಿಯಾ ಉಗಿಬಂಡಿಯಿಂದ ಬರ-ಹೋಗುವ ಜಪಾನ ಸರಕುಗಳ ಮೇಲೆ ಹೇರಳ ತೆರಿಗೆ ಹೇರುತ್ತಾರೆ, ಜಪಾನ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ, ಮಂಚೂರಿಯಾ ಮಂಗೋಲಿಯಾ ಪ್ರಾಂತಗಳು ಸ್ವಾಧೀನವಿದ್ದರೇನೇ ಜಪಾನಕ್ಕೆ ಉಳಿಗಾಲವಿದೆ ಜಪಾನ ಲೋಕಸಂಖ್ಯೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ ಅವರು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಜೀವನ ನಡಿಸಬೇಕು. ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಜಪಾನಿಯರ [illegible] ಕೋಟಿ ಎನ್ನು ಯೇನ (೨ ರೂಪಾಯಿ) ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಗಿರಣಿ, ಉಗಿಬಂಡಿ, ಬಂದರುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಎಷ್ಟಕ್ಕೂ ಜಪಾನವರು ಬಿಡಲಾರರು

ಅಂತರ್ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಸಾಹತಿನ ಸ್ವಯಂಸೇವಕ ದಳವು ಮಡೆಯಿತು. ರಾತ್ರೆ ಸಿದ್ದಗಳ್ಳು ದಣಿಯಿತು ಈಗ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ಕೆಲಸವು ಬ್ರಿಟಿಶ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಅಂತರ್ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಸಾಹತಿನ [illegible] ಈಗ ಸಂಗ್ರಾಮ ನಿಂತಿರುವ [illegible] ಕೆಲವು ಪದಗುಪದಗಳನ್ನು ತಾವು ಮಡಿಗಿಸಿದವಾಗಿಯೂ, ಒಂದು ವಿಮಾನವನ್ನು ಕೆಡವಿದವಾಗಿಯೂ ಚೀನಿಯರು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಾರೆ ಇದು ದಿಟವಲ್ಲವಾಗಿ ಜಪಾನ ಸರಕಾರದ ಅಂಬೋಣ

ಜಪಾನ ಸರಕಾರದ ನೌಕಾ ದಳದ ಅಧಿಪತಿಗಳ [illegible] ಗಾರವರಿಗೆ ಜಪಾನ ಸರಕಾರವು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಅವರ ಕೈಕೆಳಗಿನ ಸೂಮೋಕಾರವರಿಗೆ [illegible] ಮಿಗಲ ನೇಮಿಸಿತು ಅದರಿಂದ ತಿಪ್ಪೋಸಾ [illegible] ರವರು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು.

ಜಪಾನ ಸರಕಾರವು ಮಂಚೂರಿಯಾ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥಪಡಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಹೊಸ ಯೋಜನ ತಯಾರಿಸಿದೆ ಅದನ್ನು ಮೂರು ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ರಾಯಭಾರಿಗಳೊಡನೆ ಆದು ಆಲೋಚಿಸುವದು ಪರಸ್ಥಿತಿಗೆ ಈ ವಿಷಯ ಕೈಯಕೂಡಿ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲವಾಗಿ ಒಟ ನದ ಹಟ ಜಪಾನದಿಂದ ಸೈನ್ಯ ಹೋಗುತ್ತಲಿದೆ

ಜಾಹೀರ ನೋಟೀಸು.

ಹಿಪ್ಪರಗಿ ತಾಲೂಕ ಹಸ್ರಗೋಡ ಗ್ರಾಮ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘದ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ಕಮಿಟಿ ಮೆಂಬರರು ಜಾಹೀರಪಡಿಸುವದೇನಂದರೆ— ಸದರಿ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಮಾಜಿ ರಾಮರವರು ತಮ್ಮ ವಕೀಲನ [illegible] ಜವಾಬದಾರಿ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡ ವಿನಹ ತಮ್ಮ ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟದಿಂದ ಖಂಡಿಸಬಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅದು ಸಂಘ ಆಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಸದ್ರಿ ಸಂಘದ ಮೆಂಬರರ ಆಸ್ತಿ ಒಟಸಿಕೊಳ್ಳುವವರು ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಸದ್ರಿ ಮೆಂಬರರ ಸಾಲದ ಜವಾಬದಾರಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿದಲ್ಲಿ ಆದಷ್ಟು-ಕ್ರಯ ಪತ್ರದ ಸ್ವಾಧೀನತೆಯು [illegible] ತಿಳಿಯುವದು— — —

ತಾರೀಖು [illegible]

ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ಮೆಂಬರರು,
ಹಸ್ರಗೋಡ ಗ್ರಾಮ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘ.

ತಿಂಗಳಿಗೆ ೧೦೦ ರೂ ಪ್ರಾಪ್ತಿ!

ಹ್ಯಾಗೆ ಮತ್ತು ಯಾವ ಉದ್ಯೋಗ ಮಾಡಿ ಗಳಿಸಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಯಲಿಚ್ಛಿಸುವಿರಾದರೆ ಈ ಪೋಸ್ಟ ಕೆಳಗ ಬರೆದ ಪತ್ತೆಗೆ ಬರೆಯಿರಿ

ಎ. ಜೇ ಹಾದೋಳೆ, ಸೊಲ್ಲಾಪುರ

ಜಾಹೀರ ನೋಟೀಸು

ಕೆಳಗೆ ಸಹಿ ಮಾಡಿರುವ ನಾನು ಯಾವತ್ತೂ ಜನರಿಗೆ ಈ ನೋಟೀಸಿನ ದ್ವಾರಾ ತಿಳಿಸುವದೇನಂದರೆ —

ನನ್ನ ತಂದೆ ಕೈ| ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಸುಬ್ರಾಯ ಕಾಮತ ಶಿವಾನಿ ಇವರಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಚಾಂಚಲ್ಯವುಂಟಾದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಸಹಿದ ಸಾಟೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕಾರಣ ಯಾರೂ ಅವರ ಹತ್ತರ ಚರ-ಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿಗಳ ಯಾ ಬೇರೆ ತರದ ಕೊ-ಡು-ಕೊಳ್ಳುವ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಬಾರದು. ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ನಾನಾಗಲೀ, ಕುಟುಂಬದ ಆಸ್ತಿಯಾಗಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಜವಾಬದಾರ ಇರುವದಿಲ್ಲಾ ತಿಳಿಯುವದು

ತಾ ೫—೧—೧೯೩೨ನೇ ಇಸ್ವಿ.

ಶ್ರೀಧರ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಕಾಮತ, ಶಿವಾನಿ.

The Bombay Provincial
Cooperative Insurance
Society Ltd

9 *Bakehouse Lane*, FORT, BOMBAY.
Chief Organisers for the Presidency -
JANI,KULAKRNI & CO.

ಈ ಸೊಸೈಟಿಯನ್ನು ಮುಂಬಯಿಯೊಳಗಿನ ಮುಖ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಸಹಕಾರಿಗಳು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ರಜಿಸ್ಟ್ರಾರರು ಇದರ ಮೇಲ್ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ರೂ ೧೫೦ರಿಂದ ರೂ ೩೦೦ರ ತನಕ ಡಾಕ್ಟರ ಪರೀಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲದೆ ವಿಮೆ ಪತ್ರಗಳು ಕೊಡಲ್ಪಡುತ್ತವೆ

ರೂ ೭೫೦ರಿಂದ ರೂ ೨೦೦೦ದ ತನಕ ವಿಮೆ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ, ಡಾಕ್ಟರರಿಂದ ಪರೀಕ್ಷೆಯಾಗಬೇಕು

ಕೊಆಪರೇಟಿವ್ಹ ಸೊಸೈಟಿಯ ಆಕ್ಟಿನಂತೆ ಈ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಹಕ್ಕುಗಳಿವೆ

ಏಜನ್ಸಿ ಕೊಳ್ಳಬಯಸುವವರು ಕರಾರು ಮತ್ತು ಉಪ್ಪಿನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ಈ ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಪತ್ತೆಗೆ ಬರೆಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಏಜನ್ಸಿ ಕೊಡುವಾಗ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳಿಗೆ
ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವಿದ್ದದೆ

ಡಿ. ಎಸ್. ಕುಲಕರ್ಣಿ,
ಕಾಜುಬಾಗ, ಕಾರವಾರ

Siromani UdipiNarayanacharya,
CHAUKHAMBA, BENARES CITY.

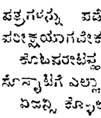

ಮಹಾಶಯರೇ, ರುದ್ರನೇತ್ರೋತ್ಪನ್ನವಾದ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಯನ್ನು ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ನಿಮ್ಮ ಸಮಸ್ತ ಮನೋರಥವನ್ನು ಹೊಂದಿರಿ. ನಂ. 108 ಸರ 1ಕ್ಕೆ 0-6-0 ಯಿಂದ 10 ರೂಪಾಯಿ ವರೆಗೆ ಇವು. ಸಣ್ಣ ದಾಗುತ್ತ, ಆಗುತ್ತ ಕ್ರಯ ಹೆಚ್ಚುವದು. ಕಂಠಿ ಸರ 32 ದರ 1ಕ್ಕೆ ರೂ 0 8 0ಯಿಂದ ರೂ 100 ವರೆಗೆ ಗೌರೀಶಂಕರ 1ಕ್ಕೆ ರೂ. 3-8 0ರಿಂದ 35ರ ವರೆಗೆ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಮಾಲುಗಳ ವಿವರ ತಿಳಿಯಲು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವವರು 0 1 0ಸ್ಟಾಂಪ ಕಳಿಸಿದರೆ, 1ಕಾಶೀನಕ್ಷೆ, 1ವಿಶ್ವೇಶ್ವರನ ಪಟ, ಮಮ್ಮ ಕೆಟಲಾಗು ಸಹ ಇನಾಂ ಕಳಿಸಲಾಗುವದು ಪತ್ತೆ—

ಶಿರೋಮಣಿ ನಾರಾಯಣಾಚಾರ್ಯ,
ಚೌಕಾಂಬಾ, ಕಾಶೀ ಕ್ಷೇತ್ರ.

ಮ|| ಗಾಂಧಿಯವರ

ಗೀತಾ-ಬೋಧ.

ಅ:— ಶ್ರೀ|| ಹನುಮಂತರಾವ ಮಾಂಜರೇಕರ

ರಾಜವಿದ್ಯಾ-ರಾಜಗುಹ್ಯ-ಯೋಗ.

೯ನೇ ಅಧ್ಯಾಯ

ಹಿಂದಿನ ಅಧ್ಯಾಯದ ಕಡೆಯ ಶ್ಲೋಕಗಳಲ್ಲಿ ಯೋಗಿಯು ಉಚ್ಚಪದವನ್ನು ಹೊಂದುವದೆ ಈಗ ಭಕ್ತಿಯ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವದು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಲ್ಲವೇ ಸರಿ ಏಕೆಂದರೆ, ಗೀತೆಯ ಯೋಗಿಯು ಕೇವಲ ಶುಷ್ಕ ಜ್ಞಾನಿಯೂ ಅಲ್ಲ ಕೇವಲ ಭಕ್ತನೂ ಅಲ್ಲ ಗೀತೆಯ ಯೋಗಿಯು ಜ್ಞಾನವಂತನೂ, ಭಕ್ತಿವಂತನೂ ಆಗಿದ್ದು ಅನಾಸಕ್ತನಾಗಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವವನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ ಆದುದರಿಂದಲೇ ಭಗವಂತನು ಹೇಳುವದು —

‘ನಿನ್ನ ಅಂತಃಕರಣದಲ್ಲಿ ದ್ವೇಷವಿಲ್ಲ ಅಂತೆಯೇ ದೋಷವನ್ನು ತಿಳಿಕೊಳ್ಳುವದರಿಂದ ನಿನ್ನದು ಒಳಿತಾಗುವದೋ ಆ ಗುಹ್ಯ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ನಿನಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಈ ಜ್ಞಾನವು ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ಶ್ರೇಷ್ಠವೂ, ಪವಿತ್ರವೂ ಆಗಿದ್ದು ಸಹಜವಾಗಿ ಆಚರಿಸುವದಕ್ಕೆ ಹಿತವಾದದ್ದಿರುತ್ತದೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂದೇಹವುಳ್ಳವನು ನನಗೆ ಹೊಂದು [illegible] ಮನುಷ್ಯ ಪ್ರಾಣಿಯು ಇಂದ್ರಿಯಗಳಿಂದ ನನ್ನ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾರನು, ಆದರೂ ಅದು ಜಗತ್ತನ್ನು ವ್ಯಾಪಿಸಿದೆ ಹಾಗು ಅದರ ಆಧಾರದಿಂದಲೇ ಜಗತ್ತು ಜೀವಿಸುವದು ಆದರೆ ಆ ಸ್ವರೂಪಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಜಗತ್ತಿನ ಆಧಾರದ ಆವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ನನ್ನಲ್ಲಿಲ್ಲ, ನಾನೂ ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ ಎಂದೂ ಹೇಳಬಹುದು ನಾನು ಅವುಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿಗೆ ಕಾರಣನಾಗಿದ್ದು ಅವುಗಳ ಭೋಗವನ್ನು ನಾನೇ ವಹಿಸುತ್ತೇನೆ ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಅವುಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ ಅವು ನನ್ನಲ್ಲಿಲ್ಲ ಅವು ಅಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿದ್ದು ನನ್ನನ್ನು ತಿಳಕೊಳ್ಳುವದಿಲ್ಲ ಆದರಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ ಇದು ಎನ್ನ ಅದ್ಭುತ ಪಟುತೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ ನಾನು ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿರುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಂಡರೂ ಗಾಳಿಯಂತೆ ಎಲ್ಲೆಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಹಬ್ಬಿರುತ್ತೇನೆ. ಕರ್ಮಗಳ ಕರ್ತನು ನಾನಿದ್ದರೂ ಅವು ನನಗೆ ಬಂಧನಕಾರಕವಾಗುವದಿಲ್ಲ ಯಾಕೆಂದರೆ ಆ ಕರ್ಮದ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಇರುವದಿಲ್ಲ ಹಾಗು ನಾನು ಉದಾಸೀನನಾಗಿರುವಾಗ [illegible] ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಇದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಪ್ರಕೃತಿಯೇ ಕಾರಣವು ಹೀಗಿರುವ ನನ್ನ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಜನರು ತಿಳಿಯದಿರುವದರಿಂದಲೇ ಅವರು ನಾಸ್ತಿಕರಾಗುತ್ತಾರೆ ಅವರು ಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲದ ಮನೋರಥವನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ ಅವರ ಕೆಲಸಗಳು ವ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತವೆ ಹಾಗು ಅವರು ಅಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿಯೇ ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಸವೆಸುತ್ತಾರೆ ಆದುದರಿಂದಲೇ ಅವರಿಗೆ ಆಸುರೀವೃತ್ತಿಯವರೆಂದೆನ್ನುತ್ತಾರೆ ಆದರೆ ದೈವೀವೃತ್ತಿಯುಳ್ಳವರು ನಾನು—ನಾಶರಹಿತನೆಂದು ಬಗೆದು ನನ್ನ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅವರ ನಿಷ್ಠೆಯು ದೃಢವಾದದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಅವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಪ್ರಯತ್ನಶೀಲರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ, ಅವರು ನನ್ನ ಭಜನೆಯನ್ನೂ, ಕೀರ್ತನೆಯನ್ನೂ, ಧ್ಯಾನವನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ನಾನು ಏಕಮೇವಾದ್ವಿತೀಯನೆಂದೂ—ಕೆಲವರು—ಹಲವು ವಿಧದವನೆಂದು ಹಲವರು ನಾನು ಬಹಳ ರೂಪಗಳುಳ್ಳವನೆಂದೂ ತಿಳಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ನಾನು ಅನಂತ ಗುಣಗಳುಳ್ಳವನೆಂದೂ ನನಗೆ ಒಂದು ರೂಪವಿದೆಯೆಂದೂ ತಿಳಕೊಳ್ಳುವವರು ನನ್ನ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಗುಣಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತಾರೆ, ಆದರೂ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ನನ್ನ ಭಕ್ತರೇ ಆಗಿರುವರು

ಯಜ್ಞದ ಸಂಕಲ್ಪವೇ ನಾನೇ, ಯಜ್ಞವೂ ನಾನೇ, ಪಿತೃಗಳಿಗೆ ಅರ್ಪಣವೂ ನಾನೇ, ಯಜ್ಞದ ವನಸ್ಪತಿಯೂ ನಾನೇ, ಮಂತ್ರವೂ ನಾನೇ, ಆಹುತಿಯೂ ನಾನೇ, ಹವನದಲ್ಲರ್ಪಿಸುವ ದ್ರವ್ಯವೂ ನಾನೇ, ಅಗ್ನಿಯೂ ನಾನೇ, ಈ ಜಗತ್ತಿನ ಮಾತೆಯೂ—ಪಿತನೂ ನಾನೇ, ಜಗತ್ತನ್ನು ಧಾರಣೆ ಮಾಡುವವನೂ ನಾನೇ, ಪಿತಾಮಹನೂ ನಾನೇ, ಜ್ಞೇಯವೂ ನಾನೇ, ಓಂಕಾರ ಮಂತ್ರವೂ ನಾನೇ, ಋಗ್ವೇದ-ಸಾಮ ವೇದ-ಯಜುರ್ವೇದಗಳೂ ನಾನೇ, ಗತಿಯೂ ನಾನೇ, ಪೋಷಕನೂ ನಾನೇ, ಪ್ರಭುವೂ ನಾನೇ, ಸಾಕ್ಷಿಯೂ ನಾನೇ, ಆಶ್ರಯವೂ ನಾನೇ, ಎಲ್ಲರ ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನಿಚ್ಛಿಸುವವನೂ ನಾನೇ, ಉತ್ಪತ್ತಿ-ಸಂಹಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡುವವನೂ ನಾನೇ, ಬೀಜವೂ ನಾನೇ, ನಾನೇ ಸತ್, ನಾನೇ ಅಸತ್

ವೇದಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿಸಿದ ಕ್ರಿಯೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಫಲಪ್ರಾಪ್ತಿಗಾಗಿ ಇರುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳ ಸಾಧನೆಯಿಂದ ಸ್ವರ್ಗಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಜನ್ಮ-ಮರಣದ ತಿರುಗಾಟವು ತಪ್ಪುವದಿಲ್ಲ ನನ್ನನ್ನು ಅನನ್ಯ ಭಾವದಿಂದ ಚಿಂತಿಸಿ, ನನ್ನ ಭಕ್ತಿ ಮಾಡುವವರ ಎಲ್ಲ ಭಾರವನ್ನು ನಾನೇ ವಹಿಸುತ್ತೇನೆ ಅವರ ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ನಾನೇ ಪೂರೈಸುತ್ತೇನೆ ಬೇರೆ ಅನೇಕ ಜನರು ಅನ್ಯ ದೇವತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರದ್ಧೆ ಹಿಡಿದು ಅವುಗಳ ಉಪಾಸನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಇದು ಅಜ್ಞಾನವು ಯಾಕೆಂದರೆ ಕಡೆಗೆ ನನ್ನನ್ನೇ ಅವರು ಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಲ್ಲ ಯಜ್ಞಗಳ ಸ್ವಾಮಿಯು ನಾನೇ ಆಗಿರುವೆನು ಆದರೆ ನನ್ನ ವ್ಯಕ್ತ ಸ್ವರೂಪವು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಯದೆ ಇರುವ ಕಾರಣ ಅವರು ಕಡೆಯ ಪಟ್ಟನ್ನು ಮುಟ್ಟುವದಿಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳ ಉಪಾಸನೆ ಮಾಡುವವರು ದೇವಲೋಕಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟುತ್ತಾರೆ ಪಿತೃಗಳ ಭಕ್ತಿ ಮಾಡುವವರು ಪಿತೃಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಭೂತ ಪ್ರೇತಾದಿಗಳ ಪೂಜೆ ಮಾಡುವವರು ಅವರ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಹಾಗೂ ಜ್ಞಾನಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನನ್ನ ಭಕ್ತಿ ಮಾಡುವವರು ನನಗೆ ಬಂದು ಮುಟ್ಟುತ್ತಾರೆ ಎಲೆ—ಹೂವಿನಂಥದೆಂದರೂ ಒಡವೆಯನ್ನು ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನನಗೆ ಅರ್ಪಿಸುವಂಥ ಪ್ರಯತ್ನಶೀಲ ಜನರ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ನಾನು ಅಂಗೀಕರಿಸುತ್ತೇನೆ ಆದುದರಿಂದ ನೀನು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವೆಲ್ಲ ನನಗೇ ಅರ್ಪಣ, ಅಂದರೆ ಫಲದ ಬಗ್ಗೆ ನೀನು ಹೋಗಿಂ [illegible] ಫಲಮಾತ್ರದ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದರೆ ಜನ್ಮ-ಮರಣದ ಸುತ್ತು ತಪ್ಪುತ್ತದೆ ನನಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಸಮಾನರು [illegible] ಪ್ರಿಯರು, ಅಪ್ರಿಯರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ ಆದರೆ ಭಕ್ತಿ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನನ್ನನ್ನು ಭಜಿಸುವವರು ನನ್ನಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ ಹಾಗೂ ನಾನು ಅವರಲ್ಲಿರುತ್ತೇನೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷಪಾತವಿಲ್ಲ ಅವನಿಗೆ ತನ್ನ ಭಕ್ತಿಯ ಫಲವು ಸಿಗುತ್ತದೆ ದುರಾಚಾರಿಯು ಒಂದುವೇಳೆ ಅನನ್ಯ ಭಾವದಿಂದ ನನ್ನ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡುವವನು ದುರಾಚಾರಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಸಾಧುವೆನಿಸುತ್ತಾನೆ ಇಷ್ಟು ಈ ಭಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಂಟು ದುರ್ಜನ ಮಾಡಿರುವ ಕೃತ್ಯಗಳು ಮಾಯವಾದಂತೆ ಅವನ ದುಷ್ಟವಸ್ತುಗಳು ಮನುಷ್ಯನ ಮನಸ್ಸು ಶಾಂತವಾಗುತ್ತದೆ ಆದುದರಿಂದ ನನ್ನ ಭಕ್ತಿ ಮಾಡುವವನು ನಾಶವಾಗುವದಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಅವನು ಧರ್ಮಾತ್ಮನಾಗಿ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ ನನ್ನ ಭಕ್ತಿಯ ಪ್ರಭಾವವು ಹೀಗೂ ಇರುತ್ತದೆ ಜನರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪಾಪಯೋನಿಯಲ್ಲಿ ಜನ್ಮ ತಾಳಿದವರು, ಹಾಗೆ ಜಾತಿ ಕಟ್ಟಳೆ ತಿಳಿಯದ ಸ್ತ್ರೀಯರು, ವೈಶ್ಯ ಶೂದ್ರರೂ ನನ್ನ ಆಶ್ರಯ ಪಡೆದರೆ ನನಗೆ ಬಂದು ಕೂಡುತ್ತಾರೆ ಅಂದಮೇಲೆ ಪುಣ್ಯಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಕ್ಷತ್ರಿಯರ ಮಾತೇನು ಹೇಳಲಿ? ಭಕ್ತಿ ಮಾಡುವವನಿಗೆ ಅದರ ಫಲವು ಸಿಕ್ಕೇ ಸಿಗುತ್ತದೆ ಈ ಅಸಾರ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ನೀನು ಹುಟ್ಟಿರುವ ಕಾರಣ ನೀನು ನನ್ನ ಭಕ್ತಿ ಮಾಡು ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗು ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ನನ್ನಲ್ಲಿರಿಸು ನನ್ನ ಭಕ್ತಿಯನ್ನೇ ಮಾಡು, ನನಗಾಗಿಯೇ ಯಜ್ಞಗಳನ್ನು ಮಾಡು, ನನ್ನನ್ನೇ ನಮಸ್ಕರಿಸು ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ಮತ್ಪರಾಯಣನಾಗಿ ಸ್ವತಃ ನಿನ್ನನ್ನೇ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಜೋಡಿಸು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಿಯಾದರೆ, ಎಂದರೆ ನನ್ನನ್ನೇ ಬಂದು ಮುಟ್ಟುವಿ

ಯೆರವಡಾ,
ಸೋಮ-ಪ್ರಭಾತ,
ತಾ ೫-೧-೩೧

ಹಿಪ್ಪಣಿ.— ಮೊದಲಿನ ವಿವರಣೆಯಿಂದ ಭಕ್ತಿಯೆಂದರೆ ಈಶ್ವರನ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿಯೆಂದು ಕಂಡು ಬರುವದು ಅನಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ದೊರಕಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಸುಲಭವಾದ ಹಾದಿಯು ಆದುದರಿಂದಲೇ ಅಧ್ಯಾಯದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯೇ ರಾಜಯೋಗವೆಂದೂ, ಅದೇ ಸುಲಭವಾದ ಮಾರ್ಗವೆಂದೂ ಭಗವಂತನು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿತೆಂದರೆ ಅದು ಸುಲಭವು, ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಅದು ಬಿಡುಸು ಆದರೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವವನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಮಾರ್ಗವು ಲಭಿಸುತ್ತದೆ ಈ ಹಾದಿಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹಿಡಿದವನು, ನಿಗಿಲಾದ ಸುಖವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ; ಇತರರಿಗೆ ಅದು ಕಠಿಣವೆನಿಸುತ್ತದೆ

ಪಿರ್ದ ಕವಿಯು ಹೀಗೆ ಬರೆಯುತ್ತಾನೆ ಬಿಸಿ ಬಿಸಿ ಎಣ್ಣೆಯುಳ್ಳದ್ದು ಸುಡವ್ವಾದು ನಗವೊಗನಾಗಿ ಕಾದಿರುತ್ತಿದ್ದನು, ಮಾತ್ರ ಹೊರಗೆ ನಿಂತವರೆಲ್ಲರೂ ದರ್ಧರನೆ ನಡುಗುತ್ತಿದ್ದರು ಕೊಲೆಯಾದ ನಂತರ ಅಗ್ನಿ ಪರೀಕ್ಷೆಯು ನಡೆದಿರುವಾಗ ಅವನು ಕುಣಿಯುತಿದ್ದನೆಂದು ಕತೆಯುಂಟು. ಈ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ದಿಟವಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡುವ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ತಲ್ಲೀನರಾಗುವವರೆಲ್ಲರ ಸ್ಥಿತಿಯೂ ಹೀಗೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ ಅವನು ತನ್ನನ್ನೇ ಮರೆತುಬಿಡುತ್ತಾನೆ ಆ ಪ್ರಭುವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರು ತಲ್ಲೀನನಾಗುವವನು? ‘ಕಬ್ಬಿನ ಸವಿಯಾದ ಸಕ್ಕರೆಯು ಸವಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕಹಿಗಾಯಿಯ ರಸವನ್ನು ಸವಿಸಬೇಡ, ಸೂರ್ಯ-ಚಂದ್ರರ ತೇಜವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅಗ್ನಿಯ ಜ್ವಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಸುಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಡ” ಎಂದು ಮೀರಾಬಾಯಿಯವರು ಹಾಡಿದ್ದಾಳೆ.

ಈಶ್ವರನ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಅಥವಾ ಭಕ್ತಿಯು ಫಲದ ಬಗ್ಗೆ ಅನಾಸಕ್ತಿಯು ಹುಟ್ಟದೇ ಇರದು ಅಸಂಭವವಾದದ್ದೆಂದು ಒಂಭತ್ತನೇ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದೆ ಕಡೆಯ ಶ್ಲೋಕವು ಈ ಅಧ್ಯಾಯದ ತಿರುಳಾಗಿದ್ದು ಅದರ ಅರ್ಥವನ್ನು ತಿಳಿ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ “ನೀನು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಸಮರಸನಾಗು” ಎಂದು ಇರುತ್ತದೆ

ಯೆರವಡಾ
ಮಂಗಲ-ಪ್ರಭಾತ,
ತಾ, ೬-೧-೩೧,

ಬಾಲಜೀವನ.

ಈ ಔಷಧವು ಗ್ರಾಣೆ (Rickets), ಬಾಲಪೀಡೆ, ಅಸ್ಥಿಜ್ವರ, ಫಂಡಿ, ಕಫ, ಸಾಯಿಗೆಮ್ಮು, ಕಾಳಿಜ್ಜ ನೋವು (Pain in the liver), ಅಂಡವಾಯು (Hernia), ಹೊಟ್ಟೆ ನೋವು, ಮಲಬದ್ಧತೆ, ರಕ್ತ ಕೊರತೆ ಎಲುಬುಗಳ ರೋಗ, ಕ್ಷಯ, ಅಪಸ್ಮಾರ ಅಶಕ್ತತೆ, ಅಜೀರ್ಣ ಇತ್ಯಾದಿ ಅನೇಕ ತರದ ಮಕ್ಕಳ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಪ್ರಖ್ಯಾತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಔಷಧವು ಹಿಂದು ತಿಂಗಳ ಶಿಶುವಿರುವಾಗ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಲ್ಲಿ ಕಾಳಿಜ ರೋಗ (Liver complaint) ಆಗುವ ಸಂಭವವಿರುವದಿಲ್ಲ ಬಾಲಕರ ಹೊಟ್ಟೆ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಕೈ-ಕಾಲುಗಳು ಕ್ಷೀಣವಾಗುವದು, ತಲೆಯು ಯಾವಾಗಲೂ ದೇವರಿ ಬಿಳಿಚಿಕೊಳ್ಳುವದು, ಹಲ್ಲು ಬರುವಾಗ ಅತಿಸಾರ, ಜ್ವರ ಇತ್ಯಾದಿ ಈ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ರೋಗಗಳನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಈ ‘ಬಾಲಜೀವನ’ ಎಂಬ ಔಷಧವು ರಕ್ತವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿ ದೇಹದಾರ್ಢ್ಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಬಾಟ್ಲಿ ಕ್ರಯ ರೂ ೧-೬-೦ ಟ ಅ. ಬೇರೆ.

ಡಳ್‍ಸೆಟ್ ಎಂಡ್ ಕೋ,

ಪ್ರೋ ಕುಮಟಾ. (ಉ, ಕಾನಡಾ

ಕುಮಟಾ ಸಬಜಜ್ಜ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ.

ಮೂಲ ನಂಬರ ೨೦೪—೩೧ ಸಿ॥ ೧.

ವಾದಿ ಕಡೆಯಿಂದ [illegible] ಅರ್ಜಿ —

ಈ ದಾವೆಯನ್ನು ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕ ಸ್ವರೂಪವಾಗಿ ನಡೆಸುವದು ಅವಶ್ಯವಿದ್ದರೆ ದಾವೆಯ ವಾದಿಯು [illegible] ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ [illegible] ಬಾಕಿ [illegible] ಅವಶ್ಯವಿದ್ದರೆ ಆ ಕಾರಣ ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕವಾದ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ವಾದಿಗೆ ಪರವಾನಗಿ ಕೊಟ್ಟು 'ಕಾನಡಾವೃತ್ತ' ವರ್ತಮಾನಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಜಾಹೀರಾತು ಕೊಡಿಸುವಂತೆ ಹುಕುಂ ಆಗಬೇಕಾಗಿ ಬೇಡಿಕೆಯದೆ. ದಾವೆಯ [illegible] ಕಲಮಿನಲ್ಲಿ [illegible] ಈ ದಾವೆಯಲ್ಲಿ [illegible] ಉಪ್ಪಿನಪಟ್ಟಣದ ಸೊಂಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವ ವರ್ತಕ ದಲಾಲರ [illegible] ಸಹ [illegible] ಗಳನ್ನು [illegible]

Sd N G. Shanbhag

[illegible] 1932 Pleader

Order.

For reply of opposite side on 6 2 32

Sd C.S. Deodhar

[illegible]—193[illegible] Sub Judge

Heard the objection Premission to sue in a representative capacity is given He must produce the necessary amount in Court as the notice will be published in local News-paper "Kanada Vritta"

S/- C S Deodhar

6 2 1932 Subjudge

ನೋಟೀಸ ಬರೆದಿದ್ದು ತಾ ೨೪ ೨ ೧೯೩೨

True Copy.

ಕೋರ್ಟಿನ ಮೊಹರು

M R Shirali,

Clerk of the Court.

ಜಾಹೀರ ನೋಟೀಸು.

ಕುಮಟಾ ಸಬಜಜ್ಜ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ

ಮೂಲ ನಂಬರ ೨೦[illegible] ಸನ್ ೧೯೩೧ ಸಿ ೧

ಉಪ್ಪಿನಪಟ್ಟಣ ಸೊಂಡಿಕೆಯಲ್ಲಿಯ
ದಲಾಲ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರ ಸಂಘ
ದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನಾರಾಯಣ ಭಾಗವತ } ವಾದಿ
[illegible]
ವ್ಯಾಪಾರ [illegible]
ತಾಲೂಕ ಕುಮಟಾ ನಿವಾಸಿ

ವಿರುದ್ಧ

ಮನೇಜರ ರಾಮಾ ಗೋವಿಂದ ಶೆಣೈ
ಪ್ರಾಯ ೩೫ ಜಾತಿ ಗೌಡಸಾರಸ್ವತ
ಧಂದೆ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಾ॥ ಕುಮಟಾ } ಪ್ರತಿವಾದಿ
ತಾಲೂಕ ಕುಮಟಾ ನಿವಾಸಿ

ದಾವಾ ರೂ. ೪-೦-೦

ವಾದಿ ತಿಳಿಸುವ ವಿವರ —

೧ ಉಪ್ಪಿನಪಟ್ಟಣದ ಸೊಂಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವ ದಲಾಲ-ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ವ್ಯಾಪಾರದ ಸರಕುಗಳ ಮೇಲೆ ಉಪ್ಪಿನಪಟ್ಟಣದ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟ್ರಮಣ ದೇವರಿಗೆ ಧರ್ಮಾದಾಯ ಕೊಡುವ ಸಂಪ್ರದಾಯವಿರುತ್ತದೆ. ವಾದಿ ವಗೈರೆ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರೂ, ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟರಮಣ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ [illegible] ಸಮಸ್ತರೂ ತಾರೀಖು ೩-೪ ೩೦ನೇ ದಿವಸ ಕೂಡಿ ಧರ್ಮಾದಾಯದ ವಸೂಲಿಯು ಸರಿಯಾಗಿ ಬರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನೇರ್ಪಡಿಸಿಕೊಂಡರು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ದಲಾಲ-ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರ ಕಡೆಯಿಂದ ಧರ್ಮಾದಾಯದ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲ ಮಾಡಿ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಂತೆ ಉಪ್ಪಿನಪಟ್ಟಣದ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟರಮಣ ದೇವರ ಭಂಡಾರದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ವಸೂಲ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಈ ಧರ್ಮಾದಾಯವು ಸಂಪ್ರದಾಯದಂತೆ ಸದರ ದೇವರಿಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕು ಮತ್ತು ಪ್ರತಿವಾದಿಗ [illegible] ವರೆಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ನೇಮಿಸಿದರು. ಪ್ರತಿವಾದಿಯು ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಸಿದನು. ಆ ನಂತರ ಪ್ರಮೋದ ಸಂ॥ದ [illegible] ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವಾದಿಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ನೇಮಿಸಿದ ೧೯-೯-೩೧

೨ [illegible] ಉಪ್ಪಿನಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬರುವ ಯಾ [illegible] ಉಪ್ಪಿನಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವ [illegible] ದಲಾಲರು [illegible] ಮಾಡಿದ [illegible] ಕಾರಣವಾಗಿ [illegible] ಅಕ್ಕಿ, ಭತ್ತ, ರಾಗಿ, ಹುರಳಿ, ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ [illegible] ಹಿಂಡಿ ವಗೈರೆ [illegible] ಧರ್ಮಾದಾಯವು ಅಂದರೆ ನಾಲ್ಕು ರೂಪಾಯಿಗೆ [illegible] ವಿಕ್ರಿಯಿಂದ ಬಂದ ಹಣದ ಮೇಲೆ ಧರ್ಮಾದಾಯ ಆಕರಿಸಬಹುದು. ಈ ಬಂದರದಲ್ಲಿ ವಿಕ್ರಿಗೆ ತರಿಸಿದ ಮಾಲು ಈ ಬಂದರದಲ್ಲಿ ವಿಕ್ರಿಯಾಗ [illegible] ಸದರ ಮಾಲಿಗೆ [illegible] ಮತ್ತು [illegible] ಧರ್ಮಾದಾಯ ಆಕರಿಸಲ್ಪಡುವದು ಅಂದರೆ ಭತ್ತ, ರಾಗಿ, ಜೋಳ [illegible], ಬಟಾಣಿ, ಉಳ್ಳಿಗಡ್ಡೆ, [illegible] ಹಿಂಡಿ [illegible] ಮೇಲೆ [illegible], ಅಕ್ಕಿ, [illegible], [illegible], ಉಪ್ಪು, [illegible], [illegible], ಗೋಧಿ [illegible], [illegible], [illegible] [illegible] ತಂಬಾಕ [illegible], ಎಣ್ಣೆ [illegible] ಮೇಲೆ [illegible] ಸಕ್ಕರೆ ಬೆಲ್ಲ [illegible] ರೂಪಾಯಿಗೆ [illegible] ಧರ್ಮಾದಾಯ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು [illegible] ಸರಿಗಣ ಆಕರಣೆಯು [illegible] ಹೀಗೆ ಸಹ ಗೊತ್ತಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಧರ್ಮಾದಾಯವನ್ನು ಪ್ರತಿವಾದಿ ವಗೈರೆ ವ್ಯಾಪಾರಿ ದಲಾಲರು [illegible] ಗಳಿಂದ ಶ್ರೀ ದೇವರ ಬಗ್ಗೆ ವಸೂಲ ಮಾಡಿಯುತ್ತಾರೆ.

೩ ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ೧೦೦೦ಕ್ಕೆ [illegible], ಭತ್ತ ಮಾ [illegible]ಕ್ಕೆ, ಅಕ್ಕಿ ಮಾನಗಿ ೧ಕ್ಕೆ, ಬೆಲ್ಲ ಮುಡಿಕೆಯ [illegible] ೧ಕ್ಕೆ, ಎಣ್ಣೆ ಡಬ್ಬ ೧ಕ್ಕೆ, [illegible] ದಾಗೀನೆ ೧ಕ್ಕೆ, [illegible], [illegible], [illegible] ವಗೈರೆ ಮಾಲಿಗೆ [illegible] ಮತ್ತು [illegible] ಸರಕು, ದಾಗಿನೆ ೧ಕ್ಕೆ [illegible] ಕಟ್ಟದ ೧ [illegible] ೧ಕ್ಕೆ [illegible] ಗೊಂಪನಿ [illegible] ಮಾಲಿಗೆ ಧರ್ಮಾದಾಯ ಆಕರಿಸಲ್ಪಡಬೇಕು [illegible] ಹಂಡು ೧೦೦೦ಕ್ಕೆ [illegible] ಟ ಮಾದರಿಯು ೧೦೦೦ಕ್ಕೆ ೧ ಆಣೆಯಂತೆಯೂ ಧರ್ಮಾದಾಯವು ಆಕರಿಸಲ್ಪಡಬೇಕು. ಆ ಧರ್ಮಾದಾಯವು ಪ್ರತಿವಾದಿ ಮೊದಲಾದ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳೇ ವಸೂಲ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು.

೪ ಈ ಪ್ರಕಾರ ಧರ್ಮಾದಾಯದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ೧೮೫೧ನೇ ಶುಕ್ಲ ನಾಮ ಸಂ॥ರ ಫಾಲ್ಗುಣ ಶುದ್ಧ ೧೩ಯಿಂದ ಜ್ಯಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕದ್ದೆಂತಾ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿತು.

೫ ಪ್ರತಿವಾದಿಯು ಈ ಎಲ್ಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾನೆ. ಶುಕ್ಲ ಸಂ॥ರದ ಫಾಲ್ಗುಣ ಶುದ್ಧ ೧೩ಯಿಂದ [illegible] ವರೆಗೆ [illegible] ಕೊಡತಕ್ಕ ಧರ್ಮಾದಾಯದ ಲೆಕ್ಕ [illegible] ಸಲಿಲ್ಲ. [illegible] ಪ್ರತಿವಾದಿಯು ರೂಪಾಯಿ [illegible] ಗಳನ್ನು [illegible] ಪ್ರಮೋದ ಸಂ॥ರ ವ್ಯಾಪಾರದ [illegible] ಬಾಬ್ತು ಬರತಕ್ಕದ್ದರ ಪೈಕಿ ಅಂಕಿತ [illegible] ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕದ್ದು [illegible] ವಸೂಲ ಕೊಟ್ಟಿರುವದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಸಕ್ತ [illegible] ಗೂ ಉಡಾಫಿ ಜವಾಬು ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಇದರಂತೆ ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಸಹ ವಸೂಲು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಪ್ರಮೋದ ಸಂ॥ರ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ವ॥ ೧೩ರಲ್ಲು ಸೇರಿದ (೧೩ ೬ ೩೧) ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಕರಿತು ತಕ್ಕ ಕಾಯ್ದೆಶೀರ ಇಲಾಜು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ಠರಾವಿಸಿ ಆ ಅಧಿಕಾರವು ವಾದಿಗನೇ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಕಾರಣ ಪ್ರತಿವಾದಿ ಕಡೆಯಿಂದ ತಾರೀಖು ೧೨ ೩ ೩೦ನೇಯಿಂದ ದಾವಾ ತಾರೀಖಿನ ವರೆಗಿನ ಲೆಕ್ಕ ತರಿಸಿ ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದ ಕಲಮುಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆದಂತೆ ಧರ್ಮಾದಾಯ ಆಕರಿಸಿ ಅದರಂತೆ ಸಲ್ಲತಕ್ಕದ್ದಾಗುವ ರಕಮನ್ನು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಅದರ ಸಲುವಾಗಿ ದ ಪ್ರತಿವಾದಿ ಕಡೆಯಿಂದ ಮೇಲ್ಕಾಣಿಸಿದಂತೆ ವಸೂಲ ಬಾರದ ರೂಪಾಯಿ ೫೬-೧೪-೦ ವಜಾ ಕಳೆದು ಬಾಕಿ ಹಣ ವಸೂಲ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಉಪ್ಪಿನಪಟ್ಟಣದ ಸೊಂಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವ ವರ್ತಕ-ದಲಾಲರ ಪಕ್ಷದಿಂದ ಸಹ ಈ ದಾವೆಯಿದೆ.

೬ ದಾವಾ ಹುಟ್ಟುವದು ತಾ ೧೨ ೬ ೩೧ನೇಗೆ ಈ ಕೋರ್ಟ ಸರಹದ್ದಿನಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಯಿತು.

೭ ಪ್ರತಿವಾದಿಯು ವಾಸ್ತವ್ಯವೂ, ವ್ಯಾಪಾರ ನಡೆವದ್ದೂ ಈ ಕೋರ್ಟ ಸರಹದ್ದಿನಲ್ಲಿ ದ್ದರಿಂದ ಈ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ದಾವೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರವುಂಟು

೮ ದಾವಾ ಆಕಾರ ಕೋರ್ಟ ಫೀ ಬಗ್ಗೆ ರೂ ೫-೦-೦, ಕೋರ್ಟ ಅಧಿಕಾರ ಹಾಗು ವಕೀಲ ಫೀಗಳ ಬಗ್ಗೆ ರೂ. [illegible]-೦ ೦ ಇದೆ

೯ ಕಾರಣ ಅರ್ಜ ಇದೆಯಲ್ಲಾ -

(ಅ) ಪ್ರತಿವಾದಿಯು ಉಪ್ಪಿನಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ತಾ ೧೩-೪-೩೦ನೇಯಿಂದ ನಡೆಸಿದ [illegible], [illegible] ಸಂಪಾದಿಸಿದ [illegible] ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರದ ಲೆಕ್ಕ ತರಿಸಿ ವ್ಯಾಪಾರ ನಡೆಸಿದ ಸರಕುಗಳ ಮೇಲೆ ಮೇಲೆ ಕಲಮುಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆದಂತೆ ಧರ್ಮಾದಾಯ ಆಕರಿಸಿ ಸಲ್ಲತಕ್ಕದ್ದಾಗುವ ರಕಮಿನಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಕಾಣಿಸಿದಂತೆ ವಸೂಲ ಬಂದ ರೂ ೫೬-೧೪-೦ ವಜಾ ಹಾಕಿ ಬಾಕಿ ಸಲ್ಲತಕ್ಕ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟೆಂತಾ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದಿಂದ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಪ್ರತಿವಾದಿಯಿಂದ ವಸೂಲ ಕೊಡಿಸಬೇಕು. ಕೋರ್ಟ ಫೀ ಬಗ್ಗೆ ಆಕಾರ ರೂಪಾಯಿ — ೫-೦-೦

(ಕೋರ್ಟ ಅಧಿಕಾರ ಹಾಗು ವಕೀಲ ಫೀ ಬಗ್ಗೆ ಅಂದಾಜು ಸಲ್ಲತಕ್ಕದ್ದಾಗುವ ವಾದ ರೂ ೫೦, ಇದನ್ನು ಕೆಪ್ಸಿಗೆ ಆಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.)

(೫) ಈ [illegible] ವೆಚ್ಚ ಕೊಡಿಸಬೇಕು [illegible] [illegible] ಕೊಡಬೇಕು [illegible] ೧ ೧೦ ೧೯೩೧

I drafted

Sd/- N G Shanbhag
Pleader

(೫೩) ಕೃಷ್ಣಾ ಪರಿಷ್ಕ್ರಾನೆಬಂಗೆ ತಾರೀಖು ಎಂಬಾ [illegible] [illegible] [illegible] ಈ [illegible] [illegible] ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಒದರ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
(೫೪) ಕೃಷ್ಣಾ ಪರಿಷ್ಕ್ರಾನೆಬಂಗೆ ತಾರೀಖು [illegible]

Siromani Udipi Narayanacharya
(CHAUKHAMBA BENARES CITY)

[illegible] [illegible] [illegible] ಧರಿಸಿಕೊಂಡು [illegible] [illegible] ಹೊಂದಿರೆ [illegible] 108 [illegible] 1ಕ್ಕೆ 0-6-0 ಯಿಂದ 10 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 32 [illegible] 0-0-0 [illegible] 100 [illegible] 1ಕ್ಕೆ [illegible] 350 ವರೆಗೆ ಮತ್ತು ಬೇರೆ [illegible] ತಿಳಿಯಲು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವವರು 0-1-0 [illegible] [illegible] 1 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ಶಿರೋಮಣಿ ನಾರಾಯಣಾಚಾರ್ಯ,
ಚೌಕಾಂಬಾ, ಕಾಶೀ ಕ್ಷೇತ್ರ

ಜಾಹೀರ ನೋಟೀಸು.

[illegible] [illegible] [illegible]
ಕುಮಟಾ ಸಬಜಜ್ಜ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ಸನ್ ೧೯೩೭ ನೇ [illegible]

[illegible] ನಂಬರು [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] } [illegible]

ವಕೀಲ [illegible] [illegible] [illegible]
ವಿರುದ್ಧ

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] } ಪ್ರತಿವಾದಿ [illegible]

ವಾದಿ ಇವನು ಸನ್ ೧೯೩೭ನೇ ಇಸವಿಯ [illegible] ಸಂಬಂಧ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ಸನ್ ೧೯೩೭ನೇ [illegible] ೧೦ನೇ ತಾರೀಖಿನ [illegible] ಈ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ಈ ಹೊತ್ತು ಸನ್ ೧೯೩೭ನೇ ಇಸವಿಯ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ಕೋರ್ಟಿನ ಮೊಹರು

M R Shirali,
Clerk of the Court.

NOTICE.

The Bombay Life Assurance Company, Ltd

Pandurang Bhaskar Rajadhyaksha holder of our Policy No 8015 having notified that the said policy has either been lost or misplaced and could not be traced and having requested us to issue a duplicate thereof, notice is hereby given that a duplicate Policy will be issued by the Company, should there be no objection recorded in our Head Office to our so doing within a month of the issue of this notice

For the Bombay Life Ass Co, Ltd
J L MEHTA
Bombay *Manager*

ಮನೋಹರವಾದ ಕೂದಲನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಬೇಕೆ.

[illegible], ಕೆಲವು ಸ್ತ್ರೀಯರು [illegible] ತಮ್ಮ ಕೂದಲುಗಳ [illegible] [illegible]. ಕೂದಲು ಮನೋಹರವಾಗಿರಬೇಕಾದರೆ, [illegible] [illegible] ಆ [illegible] ಲಕ್ಷ್ಯಕೊಡಬೇಕು ಕೂದಲುಗಳನ್ನು ಅಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡಿದರೆ ಅವು ಬಾಡುವವು ಮತ್ತು [illegible] [illegible] ನೀವು ಅವಕ್ಕೆ [illegible] 'ಕೂದಲನ್ನು' [illegible] [illegible] ಕೂದಲನ್ನು [illegible] ?

ಕಾಮಿನಿಯಾ ಆಯಿಲ್. (ರಜಿಸ್ಟರ್ಡ)

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ಕೂದಲಿಗೆ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ಕೂದಲ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ಕೂದಲು ಗಳಿಗೆ [illegible] ನಿಮ್ಮ ಕೂದಲು [illegible] ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ.

ಎಲ್ಲಾ ಔಷಧಿ ಅಂಗಡಿಗಾರರಲ್ಲಿ
ಈ ತೈಲವು ದೊರೆಯುತ್ತದೆ
ಅಥವಾ
ನಮಗೆ ಬರೆದು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ

ಬಾಟ್ಲಿ ೧ಕ್ಕೆ ರೂ ೧—೦—೦
ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ ,, ೦—೩—೦
೩ ಬಾಟಲಿಗಳಿಗೆ ,, ೨—೧೦—೦
ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ ,, ೦—೧೩—೦

ನಿಮ್ಮ ಅಂಗಡಿಕಾರರಿಂದ
ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ

ಬ್ಲೆಂಡಿಂಗೆ ರೂ. ೨—೦—೦
ಬಿಂಸಿಗೆ ೧—೪—೦
ಡ್ರಾಮಿಗೆ ,, ೦—೧—೦
ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ ,, ೦—೬—೦

ಓಟ್ಟೋದಿಲ್ ಬಹಾರ
ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಮರೆಯಬೇಡಿರಿ!

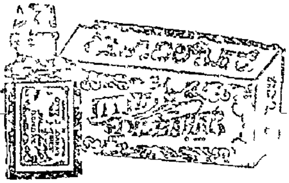

"ಪರಿಮಳವೆಲ್ಲ ಒಂದೇ ಬಾಟ್ಲಿಯಲ್ಲಿ"

[illegible] [illegible] ಇವನ್ನು [illegible] ಎಲ್ಲಾ ಹೂವುಗಳ [illegible] [illegible] ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯದಿಂದ [illegible] ಉದ್ಭವವ ?

ಓಟ್ಟೋದಿಲ್ ಬಹಾರ್! (ರಜಿಸ್ಟರ್ಡ)

[illegible] ಅನೇಕ ನಾನಾವಿಧ ಸುಗಂಧ ದ್ರವ್ಯಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಆದರೆ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಹೂವಿನ ನಿಜ [illegible] [illegible], ಅವುಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಯಾವ [illegible] ಸೇರಿದ [illegible] [illegible] ಹೂವಿನ ನಿಜ ಪರಿಮಳವು [illegible] ಓಟ್ಟೋದಿಲ್ ಬಹಾರದಿಂದ [illegible] ಹೂವಿನ ಸುಗಂಧವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ [illegible] [illegible]

THE ANGLO INDIAN DRUG & CHEMICAL CO.
POST BOX 2082 **BOMBAY No.**

ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ವಾರ್ತೆ.

[ಎಲ್ಲ [illegible] ಎಲ್ಲ ವಾರ್ತೆಗಳನ್ನು [illegible] ಕೊಡುವದು [illegible] ಮುಖ್ಯ [illegible] ವಾರ್ತೆಗಳನ್ನು [illegible] ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ —ಸಂ]

— [illegible] ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರಿಗೆ ಪೋಲೀಸರ [illegible] [illegible] ಕೇಳುವರು [illegible] ಮಾಡಿ [illegible] [illegible]

— [illegible] ಪೋಲೀಸರ ಹುಕುಮು, [illegible] [illegible] ಕಂಡರೆ [illegible] [illegible] ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ [illegible] ಹೇಳಿ [illegible] ನೋಡುತ್ತ ಕುಳಿತುಕೊಂಡರು

—ಮುಂಬಯಿಯ ಸಿ ವಾರ್ಡಿನ ಕೋಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿಯ [illegible] ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿಗಳು [illegible] ವರ್ಷದ ಹುಡುಗನು. ಇತನು ಇದೇ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ [illegible] ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ [illegible]. ಆತನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ [illegible] ಬಿಟ್ಟು. ರಾಷ್ಟ್ರಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ [illegible] ಕೂಡಿಕೊಂಡಿದ್ದನು, ಆ ಧ್ಯೇಯದ [illegible] ಹೊಂದಿದ [illegible] ಎಷ್ಟು!

— ಗಿರಗಾಂವ ಕೋರ್ಟಿನ ಮಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಾದ ಮಿ| ಆಯ್ ಎಸ್ ಮೋದಿಯವರು ಒಂದು [illegible] ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ರಘುನಾಥ ದಾಮೋದರ ಎಂಬವರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಹಸ್ತಪತ್ರಕ ಹಂಚಿದ ಬಗ್ಗೆ [illegible]! "ಸರಕಾರಿ ಪೋಸ್ಟಲ್ ಕ್ಯಾಶ್ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿರಿ, ಸರಕಾರವು ದುಂದುಗಾರಿಕೆ ನಡಿಸುತ್ತಿದೆ, ನಿಮ್ಮ ಹಣವನ್ನೆಲ್ಲ ಹಿಂದೀ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲೇ ಇಡಿರಿ ಸ್ವದೇಶಿ ಉದ್ದಿಮೆಗಳಿಗೆ ಭಂಡವಲು ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿರಿ" ಇದೇ [illegible] ದೇಶವಾತ್ಸಲ್ಯವರ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಹಸ್ತಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿದ್ದರು ಇವರಿಂದ ಸರಕಾರದ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಗೆ ಭಂಗ ಬಂತೆಂದೂ, ಕೋಂಗ್ರೆಸ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟಂತಾಯಿತೆಂದೂ, ವರ್ತಮಾನಪತ್ರಗಳ ಕಾಯಿದೆಯ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯಾಯಿತೆಂದೂ ಪೋಲೀಸರ ಆರೋಪ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಎಲ್ಲ ಆರೋಪಗಳನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿದರು ಸರಕಾರದ ಖರ್ಚ ಮೊದಲಿಗಿಂತ ಬೆಳೆದದೆಂದು ಕೌನ್ಸಿಲುಗಳಲ್ಲ ಸಹ ಟೀಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಖರ್ಚು ಕುಗ್ಗಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಕಮಿಟಿಗಳು ನೇಮಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ, ಇಂಥ ಉಲ್ಲೇಖಗಳಿಂದ ಸರಕಾರದ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಗೆ ಭಂಗ ಬರುವದಿಲ್ಲವಾಗಿ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟು ಆ ಆರೋಪವನ್ನು ತಳ್ಳಿಗೆದರು ಹಸ್ತಪತ್ರಿಕೆ ಸುದ್ದಿಯೊಳಿ [illegible], ನಿಯಮಿತ ವೇಳೆ ಇದು ಟೀಕೆಯೂ ಇಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ಅದು ವರ್ತಮಾನಪತ್ರವಾಗಲಾರದೆಂದು. ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಹಿಂದಿನ ಆರೋಪಿಗ ಬಿಟ್ಟರು!

— ಜಂಬುಸರದ ವರ್ತಕರ ಮೇಲೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ [illegible] ಪ್ರಕಾರ ದಂಡವನ್ನಾಡಬೇಕಾಗಿ [illegible] ಪೋಲೀಸರು [illegible] ಎಲ್ಲ ವರ್ತಕರ ಅಂಗಡಿಗಳ ಮೇಲೆ ದಾಳಿಮಾಡಿ ಲೆಕ್ಕದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ತಪಾಸ ಮಾಡಿದರು

— [illegible] ಪ್ರಾಂತದ ವಿಸನಗರ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ [illegible] ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗೆ ಹಚ್ಚಿದ [illegible] ತೆಗೆಯಬೇಕಾಗಿ ಒಬ್ಬರು ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ [illegible] ಆದರವರು ಮನ್ನಿಸಲಿಲ್ಲ [illegible] ಸರ್ವರೂ ಅಪರಾಧಿಗಳಾಗುವ [illegible] ಈ [illegible] ತೊಡಲಾಗಿದೆ ಮುಂದಾ[illegible] ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ

— ಮುಂಬಯಿಯ ಸ್ವದೇಶಿ ಸಂತೆಯ ಮೇಲೆ ಪೋಲೀಸರು ಶುಕ್ರವಾರ ಸಾಯಂಕಾಲ ಧಕ್ಕನೆ ದಾಳಿಮಾಡಿ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಎಳೆದೊಯ್ದರು [illegible] ಚಿಕ್ಕಗಳನ್ನು [illegible]! ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯವರು ಈ ಸಂತೆಯಲ್ಲಿ ಅಪ್ರಿಯ ಪದದ ಚಳವಳಿ ನಡಿಸುತ್ತಾರೆಂಗಿ ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಸಂದೇಹ ಹುಟ್ಟಿದ

—ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಈ ತನಕ ಸುಮಾರು ೧೦೦೦ ಜನರು ಸೆರೆಯಾಳಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ೧೫೦೦ ಮಂದಿಗಳು ಸೆರೆಯಾಳಾಗಿದ್ದಾರೆ.

— ಗುಜರಾತಪ್ರಾಂತದ ತೀರ್ವೆ ವಸೂಲಾಗುವದಿಲ್ಲ, ಬಾರ್ಡೋಲಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ತೀರ್ವೆ ಬಾಕಿಬಿದ್ದಿದೆ ತೀರ್ವೆ ವಸೂಲಿಯ ಬಗ್ಗೆ ನೋಟೀಸುಗಳು ಸೆರೆಬಿದ್ದವರ ಮೇಲೆ ಸಹ ಜಾರಿಯಾಗುತ್ತಿವೆ ಮಹಾತ್ಮರ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಾಶ್ರಮದ ತೀರ್ವೆ ತರದ ಬಗ್ಗೆ, ದನಗಳಿಗಾಗಿಟ್ಟ ಹುಲ್ಲು ಜಪ್ತಮಾಡಿದರು. ಇದರಿಂದ ೩೩೩ ರೂಪಾಯಿ ಹುಟ್ಟಿದವು. ತೀರ್ವೆ ರಕಮು ರೂ ೩೬೩ ಉಳಿದ ೩೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವಸೂಲಿಗಾಗಿ ೨ ತಿಜೋರಿ, ೧ ಟೈಪರ್ೈಟರು, ೧ ಗಡಿಯಾರ, ನೂಲಿನ ನಂಬರು ನಿರ್ಧಾರಕ ಯಂತ್ರ ಮೊದಲಾದ ೧೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಜಿಂದಗಿ ಜಪ್ತಾಗಿದೆ! ಈಗ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ [illegible] ಇಲ್ಲ. ಹೆಂಗಸರು-ಗಂಡಸರೆಲ್ಲರೂ ಸೆರೆಮನೆ ಸೇರಿದ್ದಾರೆ

— ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಿಗೆ ಮೋರೆಗೆ [illegible] ಹೊಡೆದರು ಇದನ್ನು ನೋಡುತ್ತ "ಲೀಡರ" ಪತ್ರಿಕಾಕರ್ತರು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಬಿಹಾರ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಜನರ ಜಯಘೋಷದ ಗುಲ್ಲು ಅಡಗಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಪೋಲೀಸರು ಢೋಲು ಬಾರಿಸಿದರು. ಜನರಲ್ಲಿಯೂ ಕಲ್ಪಕರಿದ್ದಾರೆ! ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಜನರು ಹಂಚಿದರೆ ಸೆರೆಹಿಡಿಯುತ್ತಾರೆ, ಆದರಿಂದ ಲಾಹೋರಿನಲ್ಲಿ "ಪರದೇಶಿ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಿರಿ," "ಇಂಕ್ವಿಲಾಬ ಝಿಂದಾಬಾದ" ಹೀಗೆ ಎರಡು ಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ೯ ನಾಯಿಗಳ ತಲೆಗೆ ಬಾಲಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿಬಿಟ್ಟರು!!! ಅವು ಊರತುಂಬ ಮೆರೆದವು! ಅವುಗಳಿಗೆ ಯಾರೂ ಸೆರೆಹಿಡಿಯಲಿಲ್ಲ! ಈ ಸುದ್ದಿ ಸರಕಾರ ತಪಾಸಿಗೆ ಬಂದಿದೆ!

— ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಸರಕಾರವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಚಳವಳಿಯನ್ನು ಮುರಿಯುವದಕ್ಕಾಗಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡು ಸಭಾಸದರು ಹಾಗು ಅಧಿಕಾರಿಗಳೊಡನೆ ಆಲೋಚನೆಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಶಾಲೆಯೊಳಗಿನ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಕರ ಕಡೆಯಿಂದ ಹುಡುಗರಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ದುರಾಗ್ರಹವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಸರಕಾರದ ಮೇಲೆ ಭಕ್ತಿ ಹುಟ್ಟಿಸಲು ಒಂದು ಯೋಜನೆ ತಯಾರಿಸುತ್ತದಂತೆ ಈ ಕುರಿತು ಕ್ರಮಿಕ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವವು

— ಮದ್ರಾಸ ಗವರ್ನರರು ಮಧುರೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು, ಅಲ್ಲಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರಿಗೆ ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನೆರವಾಗಬೇಕಾಗಿ ಅಪ್ಪಣೆಮಾಡಿದರು ಸರಕಾರದ ಉಪಕಾರವನ್ನು ಮನದಣಿ ಹೊಗಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು.

— ಮದ್ರಾಸ ಸರಕಾರವು ಪೋಲೀಸ ಗಾಜೇಟಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಿಗೆ ಮೋರೆಯ ಮೇಲೆ, ಕುತ್ತಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಹೊಡೆಯಬೇಕಾಗಿ ಸೂಚಿಸಿದೆ ಇದು ಯೋಗ್ಯವೇನೆಂದು ಮದ್ರಾಸ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಸಭಾಸದರಾದ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟಾಚಲಂ, ಚೆಟ್ಟಿಯವರು ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಲು ಪೋಲೀಸರು ಅತ್ಯಾಚಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲವಾಗಿ ಮದ್ರಾಸ ಸರಕಾರದಿಂದ ಉತ್ತರ ಸಿಕ್ಕಿತು

— ಕಾನಪುರದಲ್ಲಿ ರಾಜನಿಷ್ಠ ಸಭ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿದೆ ಯುರೋಪಿಯನ್‌ರೇ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರವರ್ತಕರು. "ರಾಜಶಾಸನಗಳು ಸರ್ವದಾ ಇರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ, ಸಜ್ಜನರೂ ಸೆರೆಮನೆ ಸೇರಿದ್ದಾರೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಒಂದಿಲ್ಲೊಂದು ದಿನ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸಿಗುವುದು ಖಂಡಿತ, ಬೇಗನೆ ಸಿಗಬೇಕು! ರಾಜಶಾಸನಗಳು ಇನ್ನು ಇರಗೊಟ್ಟಲ್ಲಿ ಕೆಡಕಾಗುವದು ಯುರೋಪಿಯನ್‌ರು ಹಿಂದೀಯರ ಜೊತೆಗೆ ಬಾಳಿಯಗಲಿಯಬೇಕು" ಹೀಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಮಿ| ಯೆಟ್ಸರವರು ಬೇರಬಾಂದವರಿಗೆ ಮುಂಜಾಗ್ರತೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

— ಮದ್ರಾಸ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಪಹರೆ ಮಾಡುವ ಪೋಲೀಸರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡಿದ ಸುದ್ದಿ ಆಶ್ಚರ್ಯ ವಿಶೇಷ! ೧೫ ಮಂದಿ ಪೋಲೀಸರು ಪಹರೆಮಾಡಿ ದಣಿದಿದ್ದರು ಆ ತಾಸು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರು, ಸರ್ವಾಧಿಕಾರ [illegible] ಉದ್ಯಮದಲ್ಲಿ —೨೦೦— ಮಂದಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಔತಣ ಸಮಾರಂಭ ನಡೆದಿತ್ತು, ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಒದಲಿ—ಒದಲು ಪಕ್ತಿ—ಪಕ್ತಿಗಳಾಗಿ ಕುಣಿಯುವ ಸಮಾರಂಭವಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ಪಹರೆಯ ದಲು ಈ ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಅಪ್ಪಣೆಯಾಯಿತು ಆ ಕೆಲಸ ತಮ್ಮಿಂದಾಗದೆಂದೂ, ತಮ್ಮ ಸರ್ವಿಸ್ ನಿಯಮ[illegible] ಉಲ್ಲಂಘನೆಯೆಂದೂ ಅವರು [illegible] ಪೋಲೀಸ ಸೇವಕರಿಗೆ ಆ ದಿನ [illegible] ಈಗ ಅವರ [illegible] ಚೌಕಸಿಯಾಗುತ್ತದೆ

— ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯನ್ನು ಶೀಘ್ರವೇ ಕೊಂದು ಹಾಕಬಹುದೆಂದು ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದಿ ಬ್ರಿಟಿಷ ರಾಜಕಾರಣ ಧುರಂಧರರು ಅನುಮಾನಿಸಿದ್ದರಂತೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ, ಆದಾಗ್ಯೂ, "ಕೊಂಗ್ರೆಸಿನ ಗೋಣು ಮುರಿಯಿತು; ಈಗ ರಭಸ ಕಡಿಮೆ," ಹೀಗೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಭಾರತಮಂತ್ರಿಗಳು ಜಾಹೀರಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ 'ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಯಾಕೆ ಶಾಂತತೆಯಾಗುದಿಲ್ಲ'ವಾಗಿ ಕೇಳಿದರೆ, 'ಅಲ್ಲಿ ವಿಶಿಷ್ಟಪರಿಸ್ಥಿತಿಯುಳ್ಳವವಾಗಿಯೂ, ಕೊನೆಗೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಯಶಸ್ಸು ಕಟ್ಟಿಟ್ಟದ್ದೇ' ಎಂದೂ ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನುಡಿಯುತ್ತಾರೆ' ಆದರೆ, ರಾ. ಸ. ನಿರ್ನಾಮ ಮಾಡುವ ಆರ ತೊರೆದು ಮುತ್ಸದ್ದಿಗಳು ರಾ ಸ ಯ ಪ್ರತಿಸ್ಪರ್ಧಿಯಾಗಿ ಹೊಸ ಪಕ್ಷವನ್ನೊಂದು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಿರುವರಂತೆ ಅವರ ಮುಖ್ಯ ನಾಯಕರು ಶ್ರೀ ಸತೇಜಬಹಾದ್ದೂರ ಸಪ್ರೂ ಅವರಂತೆ! ಈ ಪಕ್ಷದವರು ರೌಂಡಟೇಬಲ್‌ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು ಮನ್ನಿಸಬೇಕು, ಭಾರತಮಂತ್ರಿಗಳು ನುಡಿದಂತೆ, ಮುಖ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಶರ ವಶದಲ್ಲಿಟ್ಟು ರಾಜ್ಯಭಾರವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಲೊಪ್ಪಬೇಕು ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯೊಡನೆ ಹೋರಾಡಬೇಕು, ಅಂದರೆ, ಸರಕಾರವು ಈ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಆಶ್ರಯ ಕೊಡುವದು ಈ ಹೊಸ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯತೆ ದೊರೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಗೆ ಸರಕಾರವು ಚೈತನ್ಯಹೀನ ಮಾಡಲು ಟೊಂಕ ಕಟ್ಟಿರುವದಂತೆ! ಹೀಗೆ 'ಫ್ರೀಪ್ರೆಸ್' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಲಂಡನಿನ ಸುದ್ದಿಗಾರರು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ

* * *

ಚೀನ-ಜಪಾನ ಯುದ್ಧ.

ಚೀನ—ಜಪಾನ ಯುದ್ಧವು ಇನ್ನೂ ನಡೆದದೆ, ನಡೆಯುತ್ತಲಿದ ಪ್ರಸಂಗ ಕೋಟೆಯು ಜಪಾನರ ಕೈವಶವಾಯಿತೆಂಬ ವಾರ್ತೆ ದಿಟವಲ್ಲ. ಅದಿನ್ನೂ ಚೀನರ ವಶದಲ್ಲೇ ಉಂಟು ಶಾಂಘಾಯದಲ್ಲಿಯೂ, ಪ್ರಸಂಗ ಕೋಟೆಯ ಚಾಪೇ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಘೋರ ಕದನಗಳಾಗುತ್ತಿವ ಸುಮಾರು ೩೦ ಸಾವಿರ ಜಪಾನ ಸೈನಿಕರು ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಠಾಣ್ಯ ಹೂಡಿದ್ದಾರೆ ಚಾಪೇ—ಪ್ರಸಂಗ ಕದನದಲ್ಲಿ ೧೫೦೦ ಜಪಾನಿಯರು ತೀರಿಕೊಂಡರು ಅದವಾ ಶತ್ರುಗಳಾದ ಚೀನಿಯರ ವಶವಾದರೆಂದು ಒಂದು ವಾರ್ತೆ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲವಾಗಿ ಜಪಾನರ ಹೇಳಿಕೆ ಬರೇ ನಾಲ್ಕಾರು ಮಂದಿಗಳು ತೀರಿಕೊಂಡರೆಂದು ಜಪಾನರು ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ವಿಮಾನಗಳೂ, ಕುದುರೆಸವಾರರೂ, ಮದ್ದುಗುಂಡುಗಳೂ, ಎಲ್ಲವೂ ಶಾಂಘಾಯ ಚಾಪೇ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಾಗಿವೆ ವಾಯುಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ವ ವಾಯುಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಸಹ ವಿಕ್ಕುಳ ವಿಮಾನಗಳ ಸಂಗ್ರಹವಾಗುವದಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಜಪಾನಿಯರು ಅಂತರ್ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಸಾಹತಿನ ಕಿಂಡಿಯ ಹಿಂದೆ ನಿಂತು ಚೀನಿಯರ ಮೇಲೆ ದಾಳಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಮೇರಿಕೆಯವರೂ, ಬ್ರಿಟಿಶರೂ ನಿಷೇಧ ಮಾಡಿದಾಗ್ಯೂ ಆ ಕಡೆ ಕಿವಿಗೊಡುವದಿಲ್ಲ ಇದರಿಂದ ಮದ್ದು-ಗುಂಡು ವಸಾಹತಿನಲ್ಲಿರುವವರ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಜಪಾನ ಸರಕಾರವೇ ಕಾರಣವೆಂದು 'ಲಂಡನ್ ಟೈಮ್ಸ' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಆರೋಪ. ಜಪಾನ ಸರಕಾರವು ರಾಷ್ಟ್ರಸಂಘದ ಆಗ್ರಹದ ವಿನಂತಿಯನ್ನು ಸಹ ಧಿಕ್ಕರಿಸಿ ಕೇವಲ ಸ್ವಾರ್ಥಪರಾಯಣವಾಗಿ ಬಲಾತ್ಕಾರ ನಡಿಸುತ್ತದಾಗಿ 'ಟೈಮ್ಸ' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಅಂಬೋಣ ಚೀನದೇಶದ ಪೆಟ್ಟು ಬಿಗಿಯಾಗುತ್ತಲಿದೆ ಎಲ್ಲರೂ ಬೇಧಬುದ್ಧಿ ಮರೆತು ಒಕ್ಕಟ್ಟಾಗಿದ್ದಾರೆ ಚಾಂಗ-ಕೈಶೇಕ, ಮಾರ್ಶಲ್‌ಫೆಂಗ ಮೊದಲಾದ ಅತಿರಥಿ-ಮಹಾರಥಿ ಸೇನಾಪತಿಗಳು ದೇಶದ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಟೊಂಕಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮಾರ್ಶಲ್-ಫೆಂಗರವರು ಹೆಸರಾದ ಸೇನಾಪತಿಗಳು ಹಿಂದೆ ಲೋಕರಾಹುಯ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಇವರು ಒಳ್ಳೇ ಸಾಹಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಸರಳ ಸ್ವಭಾವದವರು, ಕೂಲಿಯಾಳನಂತೆ ಜೀವನ ನಡಿಸುತ್ತಾರೆ ನಾನಕಿಂಗ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಇವರು ಪ್ರಧಾನರಿದ್ದಾಗ ಸಹ ಮಣ್ಣು ಗೋಡೆಯ ಗುಡಿಸಲಿನಲ್ಲಿ ಇವರು ವಾಸವಾಗಿದ್ದರು, ಉಳಿದ ಪ್ರಧಾನರೆಲ್ಲರೂ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅರಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೆಂಗಸರು ಸಹ ಮುಂದಾಗಿದ್ದಾರೆ; ನೂರಾರು ಸ್ತ್ರೀಯರು ದಾದಿಗಳಾಗಿ ಗಾಯಪಟ್ಟವರ ಉಪಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಮುಂದಾಗಿದ್ದಾರೆ! ಹುಡುಗಿಯರು ಶಾಲೆ ಬಿಟ್ಟು ಯುದ್ಧ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ನಿಧಿ ಕೂಡಿಸುತ್ತಾರೆ, ಸೈನಿಕರಿಂಗೆ ನೆರವು ಹುರಿದುಂಬಿಸುತ್ತಾರೆ ಜಪಾನರು ಚೀನದೇಶದ ಸ್ತ್ರೀಗಳು, ಅವರಿಗೆ ಸಹಿಸಿಯಬೇಕ, ಶತ್ರುಗಳಿಗೆ ಶರಣಾಗಬೇಡಿ, ಇದಿರಾಗಿ ರಣರಂಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಾರ್ಪಣ ಮಾಡಿರೆಂದು ಸತಿಗಳು ಸಹ ಪತಿಗಳಿಗ ಬರೆದು ಹುರಿದುಂಬಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ! ಇಲ್ಲಿಯ ಸ್ತ್ರೀಯರ ವ್ಯಸನವು ಮೊಳಿಗ ಕೇಳಿಸ, ಅವನ್ನೀಗ ತೊರೆದು ಖಡ್ಗಧಾರಿಗಳಾಗಲು ಸಹ ಅವರು ಸಿದ್ಧ!! ಚೀನಿಯರು ತಮ್ಮ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಅಂತರ್ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಸಾಹತಿನಿಂದ ೧೨ ಮೈಲು ದೂರ ಒಯ್ಯಬೇಕು, ಜಪಾನಿಯರ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಹೊಣೆಯಾಗಿರಬೇಕು., ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಜಪಾನ ಸೈನ್ಯವು ಚೀನಿಯರ ಪಾರುಪತ್ಯ ಮಾಡುವದು, ಹೀಗೆ ಜಪಾನ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಮುಂಜಾಗ್ರತೆ ಕೊಡುವದಾಗಿ ಜಾಹೀರವಾಗಿತ್ತು ಚೀನಿಯರು ಸಾಹಸಿಗರು, ಘನ ಸೇನಾಪತಿಗಳು ನುಡಿದಂತೆ ಪ್ರಾಣಗಳನ್ನು ಧಾರೆಯೆರೆಯಲು ಹೊರಟಿರುವರಿದು! ಈ ಉತ್ತರವ ನೋಡಿ ಜಪಾನರು ಮೆತ್ತಗಾದರು! ಮತ್ತು ಗುರುವಾರ ತಾ. ೧೮ನೇಗ ಜಪಾನಿ ರಾಯಭಾರಿಗಳು ಚೀನ ಸೇನಾಪತಿಗಳಾದ ಸಾಯ್‌ರವರಿಗೆ ಭೆಟ್ಟಿಯಾಗಿ, ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ತಮ್ಮೊತನೆ ಸಂಗ್ರಾಮ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬಿನ್ನೈಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅದರಿಂದ ೧ ವಾರದ ತನಕ ಸಂಗ್ರಾಮ ನಿಲ್ಲುವದು. ಮಂಚೂರಿಯಾ ದೇಶದ ಘಟನೆಯನ್ನು ಎರಡೂ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಬಾಧೆ ತಟ್ಟದಂತೆ ಘಟಿಸುವ ಆಲೋಚನೆಯಾಗಲಿಕ್ಕಿದೆ! ಅದೊಂದು ಸ್ವತಂತ್ರ ಪ್ರಾಂತವನ್ನಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕೆಂದು ಚೀನಿಯರ ಅಂಬೋಣ—ಜಪಾನ ಸರಕಾರವು ಒಪ್ಪುವದಿಲ್ಲ ರಾಷ್ಟ್ರಸಂಘವೂ, ಅಮೇರಿಕೆಯವರೂ, ಬ್ರಿಟಿಶರೂ ಸಂಧಾನಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತೂ ಪ್ರಯತ್ನಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ರಾಷ್ಟ್ರ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಕಾಯಿದೆಯಂತೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಲಿಕ್ಕೇ ಬರುವದಿಲ್ಲವಾಗಿ ಜಪಾನಿ ರಾಯಭಾರಿಗಳ ವಾದ ಕುಶಲ ವಕೀಲರು ಸಂಘದಲ್ಲಿ ವಾದಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಂಚೂರಿಯಾ ಪ್ರದೇಶವು ಚೀನದೇಶದ ಅಧಿರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಳಿಯಬೇಕೆಂಬ ತತ್ವವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರಸಂಘವು ಈ ಹಿಂದೆಯೇ ಮನ್ನಿಸಿರುತ್ತದಾಗಿ ಚೀನ ರಾಯಭಾರಿಗಳು ಸಂಘದ ಘಟನೆಯ ಕಲಮನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಜಪಾನ ದೇಶದ ಹಟನಿಗ್ರಹದಿಂದ ಅಂತರ್ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಸಾಹತಿನಲ್ಲಿ ಸಹ ಉಳಿಯುವದು ಕಠಿಣವಾಗಿದೆ ಅಂತರ್ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಸಾಹತನ್ನು ಯುದ್ಧಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬಾರದಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ ಅದನ್ನು ಮೀರಿ ಆ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಸಹ ಅಪಾಯಕ್ಕೆ ಗುರಿ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಬ್ರಿಟನಾದಿ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಜಪಾನದ ಮೇಲೆ ರೇಗಿವೆ ಇದರಿಂದ ಸಂಧಾನವಾಗಲು ಒಂದು ಅನುಕೂಲತೆ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಚೀನ ರಾಯಭಾರಿಗಳ ಅಪೇಕ್ಷೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಪೋಪ ಧರ್ಮಗುರುಗಳು ಇತ್ತಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿಯಾಗಲೆಂದು ಆಶೀರ್ವಾದ ಕಳುಹಿದ್ದಾರೆ. ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಸೈನ್ಯ ಸಿದ್ಧವಿದೆ, ಸಂಧಿಗೂ ತಕ್ಕ ವಾತಾವರಣವಿದೆ. ಸಂಧಿಯೋ, ಸಮರವೋ ಇನ್ನೊಂದು ವಾರದಲ್ಲಿ ತಿಳಿದೀತು!!

ಸ್ಥಾನಿಕ ವೃತ್ತಾಂತ.

(೧ನೇ ಪಾನಿನಿಂದ ಮುಂದರಿಸಿದ್ದು)

[illegible]! ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದದಾಗಿ ಕೆಲವರ ಗೃಹಕ್ಕೆ ಸ್ಮಶಾನ ದಾರಿಯಿಂದ ಅಂಕೋಲೆಗೆ ಅವರು ಅವರು ತ್ತ್ರೆ ಹಿರ—ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಗಿ ಬಂದು ಗಾಳಿ ಮಾತೇ ಪೋಲೀಸರು ರವಿವಾರ ತಾ. ೭ನೇಗೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಸದ ಯುಕ್ರಿ|| ಶೀರಗಿರಿ ನಾರ್ಣಪ್ಪ ಕಾಮತ ಇವರ ಮನೆಗೆ ಧಕ್ಕನೆ ನುಗ್ಗಿ ಹಾಕಿ ಝಡತಿ ಮಾಡಿದರು. ಕ್ರಿ|| ಕರಮಾರಕರರು ಸಿಗಲಿಲ್ಲ! ಸ್ಮಶಾನ ದಾರಿಯ ಮೇಲೆ ಪೋಲೀಸರು ಹಗಲಿರುಳು ಕಾವಲಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಗಾಡಿ ತಪ್ಪು ಪಡೆ ಪಡೆಯುತ್ತಾದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಸುಮೇ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ದಾ| ಬೀರಣ್ಣ ನಾಯ್ಕರ ಮನೆಗೆ ಮಧ್ಯ ರಾತ್ರಿ ಮುತ್ತಿಗೆ ಹಾಕಿ ಕ್ರಿ|| ಕರಮಾರಕರರ ಶೋಧ ಮಾಡಿದರ, ಆದಾಗ್ಯೂ ಕ್ರಿ|| ಕರಮಾರಕರರು ಸಿಗಲಿಲ್ಲ! ಕ್ರಿ|| ಕರಮಾರಕರರ ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿ ಕೊಡುವವರಿಗೆ ಸರಕಾರವು ೫೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಇನಾಮು ಇಟ್ಟಿದೆ! ಕೋರಿಕೆಯು ಮುಂದಾಗಬಹುದು!

ವಂದಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಹುಡುಗರು ಪ್ರಭಾತ ಫೇರಿ ಹೊರಡಿಸಿದರು. ಕ್ರಿ|| ಕರಮಾರಕರರ ಶೋಧಕ್ಕೆ ಹೊರಟ ಕೆಲ ಪೋಲೀಸರು ಇವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದರು ಅವರು ಇವರ ಕೈಯೊಳಗಿನ ಬಾವುಟಿಯನ್ನು ಜಪ್ತ ಮಾಡಿ ಒಯ್ದರು. ರವಿವಾರ ತಾ. ೭ನೇಗೆ ದಾ| ಪಾಂಡುರಂಗ [illegible] ಇವರನ್ನು ಸೆರೆಹಿಡಿದರು ಅವರು ಹತ್ತಿರ [illegible] ಜಪ್ತಾಯಿತು ಸೋಮವಾರ ತಾ. ೮ನೇಗೆ ಖಟ್ಲೆ ನಡೆದು ಅವರಿಗೆ ೪ ತಿಂಗಳ ಸಜೆ, ೫೫ ರೂಪಾಯಿ ದಂಡ ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು, ದಂಡ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ, ಇನ್ನೊಂದು ತಿಂಗಳು ಹೆಚ್ಚು! ಮಂಗಳವಾರ ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿ ದಾ| ವಾಸುದೇವ ಗಣಪತಿ ಜಗಡೆ ಎಂಬ ಸ್ವಯಂಸೇವಕನು "ಬ್ರಿಟಿಶ ಸರಕಾರಗಳನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಿರಿ, ಸರಕಾರಿ ಕಟ್ಟಳೆಗಳನ್ನು ಮುರಿಯಿರಿ," ಎಂಬ ಪಟಗಳನ್ನು ಗೋಡೆಗಳಿಗೆ ಹಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದನು ಅವನಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿದರು ಹನ್ನೆಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ದಾ| ದಾಮೋದರ ಗೋವಿಂದ ಪೈ ಎಂಬ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಿಗೆ ಗುಪ್ತ ಪೋಲೀಸರು ಸೆರೆಹಿಡಿದು ತಂದರು (ಅವರಿಗೆ ೬ ತಿಂಗಳ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಿರುವದಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ)

ಸೋಮವಾರ ತಾ. ೮ನೇಗೆ ಪೋಲೀಸರು ದಾ| ಬಿಕ್ಕು ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಮಹಾಲೆ ಇವರಲ್ಲಿ ಅವರ ಮಗ ನಾಗವೇದ ಮಹಾಲೆಯವರಿಗೆ ವಿಧಿಸಿದ ೧೫ ೫೦ ದಂಡ ವಸೂಲಿಗಾಗಿ ೧೫ ೫೫ ಬೆಲೆಯ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಜಪ್ತ ಮಾಡಿ ಒಯ್ದರು ದಾ| ವಾಸುದೇವ ಮಹಾಲೆಯವರೆಂದರೆ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಮೆಜಸ್ಟ್ರೇಟರು!

ಇಲ್ಲಿ ಸುದ್ದಿ ಬರೆದು ಪತ್ರದ ಬೋರ್ಡನ್ನು ಮಂಗಳವಾರ ಪೋಲೀಸರು ಜಪ್ತ ಮಾಡಿ ಒಯ್ದರು!

ಸುರಕ್ಷಿತರ್ಯಾರು? ಜನರು ಹ್ಯಾಗೆ ನಡಕೊಳ್ಳಬೇಕು?

(ಅಪ್ರಸಿದ್ಧರು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಗಾಗಿ ಬರೆದುದು)

ವಿಶೇಷಾಧಿಕಾರ ಶಾಸನಗಳು, ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಲಾ ಅಮೆಂಡಮೆಂಟ ಆಕ್ಟ, ಪೋಲೀಸ ಕಮೀಶನರರ ಹುಕುಮು, [illegible] ಕೋಡಿನ [illegible] ಕಲಮುಗಳು, ಕ್ರಿ. ಪ್ರೊ. ಕೋಡಿನ ೧೪೪ನೇ ಕಲಮು, ಮುಂತಾದ ಕಾಯಿದೆ, ಬೇರೆ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ರಾಜಶಾಸನಗಳು, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಒಳ್ಳೆ ಹೊರಡಿಸಿದ ಹುಕುಮುಗಳು, ಇವುಗಳೆಲ್ಲವರ ಮೇಲಿಂದ ಜನರು ದಿಗಿಲು ಬೀಳುವದು ಸಹಜ. ಪ್ರಾಂತಿಕ ಗವ್ನರ [illegible], ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳು ರಾಜಶಾಸನಗಳಿಂದ ಕಾಯಿದೆ ಪಾಲಕರಿಗೆ ಭಯವಿಲ್ಲವಾಗಿ [illegible] ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ [illegible] ಮಾತ್ರ ದಂಡ [illegible] ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ತೊಡಕುಗಳನ್ನು ಒಡ್ಡುವವರ ಉಪದ್ರವವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಮಾತ್ರ ಸರಕಾರವು ವಿಶೇಷ [illegible] ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡುವದಾಗಿ ಸರಕಾರಿ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳು ಹೇಳುತ್ತವೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಜನರ [illegible] ಸಾಮಾನ್ಯರು [illegible] ಶಾಸನಗಳಿಂದ [illegible] ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ [illegible] ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. [illegible] ‘ಪ್ಯಾಂಕ್ಸ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಅರ್ಡಿನನ್ಸ’ ದವರು [illegible] ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮುಖ್ಯ ಕಲಮುಗಳನ್ನು ನಿವೇದಿಸಿ [illegible] ಪ್ರತ್ಯೇಕ [illegible] ಅವುಗಳ ಉಪಯೋಗ [illegible] ಅನುಬಂಧಗಳನ್ನು [illegible] ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವುಂಟು. ಯಾವದೊಂದು [illegible] ಒಯ್ಯುಬಾರದಾಗಿ [illegible] ಅಧಿಕಾರವುಂಟು. [illegible] ಕಲಮು [illegible] ವಾಹನಗಳನ್ನು [illegible] ರಾಜಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರವುಂಟು. ಇವೆಲ್ಲದರ ಕಾಯಿದೆಪಾಲಕ ಪ್ರಜೆಗಳು [illegible] ಸರಕಾರವು ಉಪಯೋಗಿಸುವದು [illegible] ಅವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ [illegible] ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ [illegible] ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ [illegible] ರಕ್ಕಾಗಿ ಇವುಗಳ ಉಪಯೋಗವಾಗುವದು ಸರಕಾರದ [illegible] ಈ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳು [illegible] ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಈ ಮುಖ ಕಲಮುಗಳ [illegible] ಅವುಗಳ ಪ್ರಯೋಗಗಳಿಂದ ತಮ್ಮ [illegible] ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ [illegible] ಗಳಿಂದ [illegible] ಕಾಯಿದೆಯ [illegible] ನಮಗೆ [illegible] ಹ್ಯಾಗೆ ನಡಕೊಳ್ಳಬೇಕು? ಎಂಬದನ್ನು ನಮಗೆ ಹೇಳಿರಿ, ಹೀಗೆಂದು ಕೇಳುವ [illegible] ಅಂಥವರಿಗಾಗಿ ಈ ಸೂಚನೆಗಳು ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಇವುಗಳ ಪ್ರಕಾರ ನಡಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಇವುಗಳ [illegible] ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯಿಂದ [illegible] ಗಾವದೆಂದು ಕಲ್ಪಿಸುವವರು ಇವನ್ನು ಎಷ್ಟಕ್ಕೂ [illegible] ಅವರಿಗೆ ಯಾವದೇ ಸುಖಸುರಕ್ಷಿತತೆ ಇರುವದಿಲ್ಲ ಎಂಬವನ್ನು ತೋರದು. ಅವರು ಮಾರಿ ಹೋಗಿಯು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಸೂಚನೆಗಳ್ಯಾವವೆಂದರೆ — (೧) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯಿಂದ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದಿಂದ, ಕರನಿರಾಕರಣೆಯಿಂದ, ಕಾಯಿದೆಯ ಉಲ್ಲಂಘನದಿಂದ, ಅಶಾಂತತೆಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಭಂಗ ಬರುತ್ತದೆ, ಈ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯೇ ಕೆಡಕು. ಈ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಇದೀಗಲೇ ಮುರಿಬಡಿಯದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಭವಿಷ್ಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಹ ಸರಕಾರವೆಂಬ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ [illegible] ಪ್ರಜಾಸತ್ತೆಯು ಇದರಿಂದ [illegible] (೨) ರಾಜಶಾಸನಗಳು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಅವುಗಳ [illegible] ವಿಧಿಸುವ ನಿರ್ಬಂಧನಗಳೆಲ್ಲ ಅತ್ಯವಶ್ಯವಾದವು [illegible] ಯುಕ್ತಾಯುಕ್ತತೆ [illegible] ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಅವುಗಳ [illegible] ಬೇಕು. ಇವನ್ನು ಸರಕಾರವು [illegible] ಮಾನವರ [illegible] [illegible] ಇವನ್ನು [illegible] [illegible] ಮಾನ್ಯ [illegible] ನ ಹೊಣೆ [illegible]

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು [illegible] ಕು, ಅಂದರೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಬೇಗೆ [illegible]

ಇನ್ನು [illegible] ಚಾರವು, [illegible] ದವ, ಅಂಗಡಿ ಮುಚ್ಚು [illegible] ರವಾಗಿ ಜನರು [illegible] ಗಳಿಕ್ಕಾಗಲಿ, ಮಾಲಿಕ್ಕಾಗಲಿ [illegible] ಕರಿಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ [illegible] ರಾಜಶಾಸನದಿಂದ ಭಂಗ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, [illegible] ಅವೆಂದು ಅಂಗಡಿ ಮುಚ್ಚಲಾಗದು. [illegible] ಲಿ, ಒರವಿರಲಿ, ಅಂಗಡಿ ಮುಚ್ಚುವದು ಸುರಕ್ಷಿತವಿರಲಿ, ವಿರಲಿರಲಿ, ಆ ಗೂಢತೆಯನ್ನೇ ಬಿಟ್ಟು ಅಂಗಡಿ ಮುಚ್ಚುವದರಿಂದ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜನವಾಗುತ್ತದಾಗಿ ಸಂದೇಹ ಬಂದಲ್ಲಿ ಅಂಗಡಿ ಮುಚ್ಚುವದು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಿಗೆ ಯಾವದೇ ಪ್ರಕಾರದಿಂದ ಆಶ್ರಯ ಕೊಡಲಾಗದು. ಅವರ ಊಟೋಪಚಾರ ಮಾಡಬಾರದು, ಅವರಿಗೆ ಉಳಿಯಗೊಡಲಾಗದು, ಇರಗೊಡಲಾಗದು, ನಿಲ್ಲಗೊಡಕೂಡದು; ಖಾನಾವಳಿಯವರು ಅವರಿಗೆ ಊಟ ಹಾಕಕೂಡದು, ಅಂಗಡಿಕಾರರು ತಿಂದಿ-ತಿನಸು— ತೈಲ ಕೊಡಲಾಗದು. ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತನದಿಂದ ಸ್ವದೇಶಿಯ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಯಾರಿಗೂ ಪ್ರತಿಬಂಧವಿಲ್ಲವಾಗಿ ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಬಹಿಷ್ಕಾರದ ಸಂಪರ್ಕ ಬರಕೂಡದು, ಬಹಿಷ್ಕಾರದ ಸಂಪರ್ಕ ಬಂದ ಕೂಡಲೆ, ಅದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಅಂಗವಾಗಿ ಅಪರಾಧವೆನಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಈಗಿನ ದಿನಮಾನದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಶ ಸರಕುಗಳ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವದು ಯೋಗ್ಯವೆಂದು ಅಜವಿಶಾದರೆ ಕವಿಶನ [illegible] ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನೇ ಕೈಕೊಂಡು ಸಾಹಸದಿಂದ ಪುರಸ್ಕರಿಸಬೇಕು. [illegible] ಬಾಂಡಾರ, ಕೈ [illegible] ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಪೋಲೀಸರ ಸಂಪರ್ಕಕ್ಕೆ ಎಡೆಗೊಡದಂತೆ ಪರಿಶುದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆಸಬೇಕು. ಗಾಂಧಿ ಟೊಪ್ಪಿಗೆಗೆ ಈಗ ರಾಜಕೀಯ ಸ್ವರೂಪ ಬಂದಿದೆ, ಅದನ್ನು ಧರಿಸದಿರ [illegible] ಉತ್ತಮ ಪಕ್ಷ, ಧರಿಸಬೇಕಾಗಿ [illegible] ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಹುಕುಮು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಾತ್ಮರಾದಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಪ್ರವರ್ತಕರ ಚಿತ್ರಗಳ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಲಾಗದು, ಅವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲಾಗದು. ಕರ [illegible] ಸರಕಾರ [illegible] ದಲ್ಲಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಅಧಿಕಾರ [illegible] ಬೇಕು. ಅಲ್ಲದ [illegible]

[illegible] ತಮಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು [illegible] ಸ್ಥಿತಿಯು [illegible] ಉಪಾಯ [illegible] ಸರಕಾರವು [illegible] ಅದನ್ನು [illegible] ಕೂಡದು. ಜನರು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ [illegible] ಬ್ರಿಟಿಶ [illegible] ದಿಂದ [illegible] ಕ್ಕೆ ಬಗಣೆತ್ತ [illegible] ಹೊಂದಿರುವರು, [illegible] ಉತ್ತ [illegible] ಕಂಡಾಂಡವನ್ನು [illegible] ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. [illegible] ಹಿಂತೆಗದುಕೊಳ್ಳ [illegible] ದೆ. ಸರಕಾರದ ಪವಿತ್ರತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಂದೇಹ [illegible] ಇದೇ ಪ್ರಕಾರ ನಂಬಿಗೆ [illegible] ಸರಕಾರಕ್ಕೆ [illegible] ಸರಕು [illegible] ಕೊಂಡು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ [illegible] ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಕರಾಗಬೇಕು. ಪೋಲೀಸರಿಗೆ, [illegible] ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಕೂಡದು, ಸತ್ಕರಿಸಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಕೊಡಬೇಕು. ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳ ಜಪ್ತಿ ಮಾಲುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಹಿಂಜರಿಯಲಾಗದು, ಕಂಡ ಕಂಡಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕು. ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದಿಂದ ದೇಶದ ಘಾತವಾಯಿತೆಂದು ಕಂಡಲ್ಲಿ ಬೋಧಿಸಬೇಕು, ಮುಖ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕಬೇಕು, ಸ್ವಯಂಸ್ಫೂರ್ತಿಯಿಂದ ಮುಂದಾಗಿ ಬರಬೇಕು. ಸರಕಾರವು ಹಚ್ಚಿದ ಇನಾಮುಗಳನ್ನು—ಸ್ವಾರ್ಥದಿಂದ ಗಳಿಸಬೇಕು—ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಬುಲೆಟಿನ್ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾರಕೂಡದು, ಓದಕೊಡದು, ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಕೂಡದು. ಅವುಗಳ ಉಗಮದ ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿ ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರವು ಇನಾಮು ಇಟ್ಟಿದೆ! ಸೊಲ್ಲಾಪುರದಲ್ಲಿ ೨೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಇನಾಮುಗಳಿವೆ! ಇವನ್ನು ಪಡೆದು ಕಾಯಿದೆಭಂಜಕರಿಗೆ ಬುದ್ಧಿಗಲಿಸಬೇಕು, ಇಂಥ ನ್ಯಾಯಗಳಿಗ ತಲೆಹಾಕಬೇಕು. ರಾಜನಿಷ್ಠ ಸಭೆಗಳನ್ನು ಒಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು. ಸ್ಥಳಿಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ರಕಾರವು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಹೊರಡಿಸಿದ ಕಟ್ಟಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಜನರ ಹಿತಕ್ಕನುಗುಣವಾದವು ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಹೇಳಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಲು ಜನರಿಗೆ ಮನವೊಲಿಸಬೇಕು. ಪರದೇಶಿ ಜವಳಿ ಅಂಗಡಿಗಳ ಮುಂದೆ ಪಹರೆ ನಡಿಸಗೊಡಕೂಡದು, ಮದ್ಯದಂಗಡಿಗಳ ಮುಂದೆ ಪಿಕೆಟಿಂಗ ನಡಿಸಕೂಡದು. ಕುಡಿಯಬಂದವರಿಗೆ ಬೆಂಗಟೊಂಗಸನ್ನೆ ಮಾಡಿದಂತೆ, ಹೆಸರು-ಹಾಲು ಕುಡಿಯಕೊಡಕೂಡದು, ಅಹಮದಾಬಾದದಲ್ಲಿ ನಡೆದಂತೆ, ಮದ್ಯದಂಗಡಿಗಳ ಮುಂದೆ ನಿಂತು ಒಂದೇ ಸಾಟಿ ಮದ್ಯ ಕುಡಿದು ಸವಿ ನೋಡಿಹೋಗಲು ಹಾದಿಹೋಕರಿಗೆ ಕರೆಯಬೇಕು ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಅಭಿನಂದಿಸಬಾರದು, ಅವರ ಕ್ಷೇಮಚಿಂತನೆ ಮಾಡಬಾರದು ಮಹಾತ್ಮರು ವ್ಯಕ್ತಿಶಃ ಸಜ್ಜನರಿದ್ದಾಗ್ಯೂ, ರಾಜ್ಯಕ್ರಾಂತಿ ಪ್ರವರ್ತಕ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯವರ ತಂತ್ರದಿಂದ ನಡಯುವವರಾದ್ದರಿಂದ, ಅವರ ಗುಣ-ವರ್ಣನದಿಂದ, ಸತ್ಕಾರದಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಸಿಗುತ್ತದಾದ್ದರಿಂದ ಅಂಥ ಉಪಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಕೂಡದು. 'ವಂದೇ ಮಾತರಮ್' 'ಇಂಕ್ವಿಲಾಬ ಝಿಂದಾಬಾದ' ಮೊದಲಾದ ಜಯಘೋಷಗಳನ್ನು ಕೂಗಬಾರದು ಪ್ರಭಾತ ಫೇರಿಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಕೂಡದು ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜವಂದನೆ ಮಾಡಕೂಡದು

ಪತ್ರಕರ್ತರಿಗೆ ಸೂಚನೆಗಳು

ಪತ್ರಕರ್ತರದೊಂದು ಬಾಬಿಯೇ ಬೇರೆ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕಾಯಿದೆಯಿದೆ, ಆರ್ಡಿನನ್ಸುಗಳಿವೆ, ಪೋಲೀಸರು ಹೊರಡಿಸಿದ ಹುಕುಮುಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳೆಲ್ಲದರ ಮೇಲಿಂದ ಈ ಸೂಚನೆಗಳು ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ.

'ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಯಾವದೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ, ಹ್ಯಾಗೂ ಪ್ರಕಟಿಸಕೂಡದು,' .. ..ನಡೆದಿದೆ' ಎಂದು ಸಹ ಪ್ರಕಟಿಸಕೂಡದು ಕಾಯಿದೆಭಂಗದಲ್ಲಿ ಸೆರೆಯಾಳಾದವರ ನಾಮನಿರ್ದೇಶ ಮಾಡಕೂಡದು, ಭಾವಚಿತ್ರ ಅಚ್ಚು ಹಾಕಬಾರದು ಅವರ ಗುರುತಾಗುವಂತೆ ಹಿಂದಿನ-ಮುಂದಿನ ಪರಿಚಯ ಹೇಳಲಾಂತಕವಿಲ್ಲ ಮುಂಬಯಿಯ 'ಇಂಡಿಯನ್ 'ಡೇಲಿ ಮೇಲ' ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸೆರೆಬಿದ್ದವರ ಹೆಸರು ಬರೆಯುವ ಸ್ಥಳ ಬರಿದಾಗಿಟ್ಟು, ಅವರ ಗುಣವರ್ಣನೆ ಮಾತ್ರ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿದ್ದ, ಅವನ್ನೋದಿದರೆ, ಹೆಂಡತಿ ಗಂಡನ ಹೆಸರು ಹೇಳುವಂತೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆ! ವಿಶಿಷ್ಟ ವಾರ್ತೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಕೂಡದು, ವಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ತಮಾನಪತ್ರಗಳೇ ಪ್ರಕಟಿಸಕೂಡದು ವಾರ್ತೆಗಳಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸವಡುಗಳನ್ನು ಕೊಡಕೂಡದು, ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಾರದು. "ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಹಿಡಿದರು, ಮುಸಲ್ಮಾನರಿಗೆ ಹಿಡಿದರು!" ಹೀಗೆ ದೊಡ್ಡ ಸವಡುಗಳನ್ನು ಹಾಕಕೂಡದು! ಕಾಯಿದೆಭಂಗದ ವಾರ್ತೆಗೆ [illegible]ಕಣದ ಸವಡುಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗದು, ಈ ಸುದ್ದಿಗಳನ್ನು ಮೂಲೆಗುಂಪಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸಬೇಕು ಸರಕಾರದ ಧೋರಣವನ್ನು ಉಗ್ರವಾಗಿ ಟೀಕಿಸಕೂಡದು. ಟೀಕೆಗಳ ಉಗ್ರ-ಸೌಮ್ಯ ರೂಪವನ್ನು ನಿಶ್ಚಯಿಸುವ ಅಧಿಕಾರಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಲ್ಲಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳದು. ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಧೋರಣ ನೋಡಿ, ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತಿಳಿದು ಸರಕಾರದ ಧೋರಣ ಟೀಕಿಸಬಹುದು ಟೀಕೆಯ ಗೋಜಿಗೆ ಹೋಗದಿರುವದೇ ಉತ್ತಮ ಪಕ್ಷ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಸಿಗುವಂತೆ ಧೋರಣವನ್ನಿಟ್ಟು ಪತ್ರಕರ್ತರು ಶಕ್ತಿಮೀರಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಪೋಲೀಸರು ದೊಣ್ಣೆ ಹೊಡೆದರು, ಘಾಯಪಟ್ಟವರಿಗೆ ಶುಶ್ರೂಷೆ ಮಾಡಗೊಡಲಿಲ್ಲ, ನಿಶ್ಶಸ್ತ್ರರಾಗಿ ಬೀಳುವನಕ ಹೊಡೆದರು, ಮನೆ ನುಗ್ಗಿ ಜಪ್ತಿ ಮಾಡಿದರು, ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಬಾಹುಳ್ಯ ಮಾಡಕೂಡದು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದಿಂದುಂಟಾದ ಅನರ್ಥ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯವರ ಹಟ, ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ ಹುಡುಗಾಟಿಕೆ-ಕಿಡಿಗೇಡಿತನ, ಪಿಕೆಟಿಂಗಿನ ಹಾವಳಿ, ಈ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ಲೇಖಗಳನ್ನು ಬರೆಯಬೇಕು ರೌಂಡ ಟೇಬಲಿನ ಉಪಕಾರ ಮನವಣಿ ಸ್ಮರಿಸಬೇಕು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಿಂದ ರಫ್ತಾದ ಚಿನ್ನದಿಂದ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಲಾಭವಾಯಿತೆಂಬ ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳ ಮತವನ್ನು ಸಪ್ರಮಾಣ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಬೇಕು, ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಕೃತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗನು[illegible]ವ, ಸಮಾಜಶಾಂತಿಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ, ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಾಡುವ, ಈಗಿನ ರಾಜ್ಯಭಾರಕ್ಕೆ ಪೋಷಕವಾಗುವ, ರೌಂಡ ಟೇಬಲಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುವಂಥ ಎಷ್ಟೋ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ದಿನಾ ಲೇಖಗಳನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ನೆರವಾಗಬೇಕು

[ಟೀಕು:- ಮೇಲ್ಕಾಣಿಸಿದ 'ಪತ್ರಕರ್ತರಿಗೆ ಸೂಚನೆ'ಗಳನ್ನು ಬಂಗಾಲ-ಮುಂಬಯಿ ಮೊದಲಾದ ಕಡೆ ನಡೆಯುವ ಪ್ರಕಾರಗಳ ಮೇಲಿಂದ ನಾನು ಸೂಚಿಸಿದ್ದೇನೆ ಇತರ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ದೇಶದೊಳಗೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ವರ್ತಮಾನಗಳ ಪರಾಂಬರಿಕೆಯಿಂದ ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ ಎಲ್ಲ ಸೂಚನೆಗಳು ಎಲ್ಲ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ, ಪ್ರಾಂತಗಳಿಗೆ ಯಾ ಪತ್ರಗಳಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಸ್ಥಳಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನೋಡಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿಯ, ಪೋಲೀಸರ-ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮನಮೂಲಿಯಂತೆ ಈ ಸೂಚನೆಗಳಲ್ಲದೆ ಬೇಕಾದ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಜನರು ಗ್ರಹಿಸಿ ಆತ್ಮಕ್ಷೇಮ ಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಈ ಸೂಚನೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯ ತಿದ್ದುಪಾಡುಗಳನ್ನು ನನಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು ಯಾರು ತಿಳಿಸುವರೊ ಅವರಿಗೆ ತುಂಬಾ ಉಪಕೃತನಾಗುವೆನು

—ಅಪ್ಪಸಿದ್ಧ]

ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ದುಡ್ಡಿನ ಬರ!

—ಮುಂಬಯಿ ಕಾಯದ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಅಧಿವೇಶನ ನಡೆದದೆ. ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರದ ಜಮಾ-ಖರ್ಚಿನ ಪತ್ರಿಕೆ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು ಉತ್ಪನ್ನ ೧೪ ಕೋಟಿ [illegible] ಲಕ್ಷ, ಖರ್ಚು ೧೫ ಕೋಟಿ ೫೮ ಲಕ್ಷ! ೧ ಕೋಟಿ ೧೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ತುಟ್ಟಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ೨೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲವಿದೆ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ವರ್ಷಾಸನ ೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬಡ್ಡಿ ತೆರಬೇಕು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ೨೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ತುಟ್ಟಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅವನ್ನು ತುಂಬುವದಕ್ಕಾಗಿ ಹೊಸ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹೇರಬೇಕೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ ಹೊಸ ತೆರಿಗೆಗಳಿಂದ ೫೮ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಹುಟ್ಟುವವು ಹೋದಿ ಉಳಿದ ೭೨ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ೩೯ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರದಿಂದ ಸಾಲ ಕೊಂಡು, ೬ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಖಾತೆಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ ಆದಾಗ್ಯೂ, [illegible] ಖರ್ಚ ಬಾಯಿಗೂಡದ್ದರಿಂದ ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರದ ಜಮಾ-ಖರ್ಚಿನ ಖಾತೆಗಳನ್ನು ಪರಾಂಬರಿಸಿ ಖರ್ಚು ತಗ್ಗಿಸುವ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ ಫ್ರೆಡರಿಕ್ ಗೋಂಟಲೇಟ್‌ರವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಲೋಚನಾ ಮಂಡಳ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಈಗ ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ೩ ಮಂದಿ ದಿವಾಣರೂ, ೩ ಮಂದಿ ಸರಕಾರಿ ಪ್ರಧಾನರೂ ಇದ್ದಾರೆ ಅವರೊಳಗಿನ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ದಿವಾಣ-ಪ್ರಧಾನರಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಖಾತೆಯ ಗ್ರಾಂಟಿಗೆ ನಿಯಮಾಂಶದಿಂದ ಕತ್ತರಿ ಹಾಕಬೇಕಾಯಿತಾಗಿ ಕೋಶಾಧಿಕಾರಿಗಳು ವ್ಯಸನಪಡುತ್ತಾರೆ. ಕಾಯಿದೆಭಂಜಕರೊಡನೆ ತಾವೆಂದೆಂದಿಗೂ, ಎಷ್ಟೂ ಸಂಧಾನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವಾಗಿ ಗವರ್ನರರು ಕಾಯದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ನುಡಿದರು. "ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಗೆ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಡಿರಿ, ಸಂಕಟಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗುವಿರಿ, ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿರಿ ಇಲಾಖೆಯ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳಗಿಸಿರಿ!" ಹೀಗೆ ನಮ್ಮ ಗವರ್ನರರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ನುಡಿದು, ಜನತೆಯ ಕಡೆ ಸಹಕಾರ ಮಾಡಲು ಕೈಯೊಡ್ಡಿದ್ದಾರೆ

— ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರಕ್ಕೂ ಹಣದ ಅಡಚಣಿ ಸಿಕ್ಕ ಬಳಿಗ ಹಣಾನುಕೂಲತೆಯಿಲ್ಲದೆ ಸರಕಾರವು ಬೇಂಕಿನಲ್ಲಿ ೧೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಾಲ ತೆಗೆದಿದ ಹೊಸ ನೋಟುಗಳ ಛಾಪಣಾವಳಿ ನಡೆದಿದೆ ೩೯ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹೊಸ ನೋಟುಗಳಾದವು ಹೊಸದಾಗಿ ೨೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಟಂಕಸಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಡಿಸಿದರು, ಆದಾಗ್ಯೂ ಹಣ ಸಾಲುವದಿಲ್ಲ ಕಾಯಿದೆಯಂತೆ ಇನ್ನು ೪ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ತನಕ ಬೇಂಕು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಾಲ ಕೊಡಬಲ್ಲದು ಟ್ರೆಝರಿ ಬಿಲ್ಲಿನ ೧೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ, ಇದೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ತೀರಿಸಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಹಣ ಬೇಕು ಅದನ್ನು ಹ್ಯಾಗೆ ನೀಗಿಸುವದೆಂದು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರವು ವಿಚಾರಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಇನ್ನು ಹೊಸ ತೆರಿಗೆ ಹೇರಲು ಮಧ್ಯ ಕಾಯದ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಸೂಚನ ಬಿದ್ದುಹೋಯಿತು. ದಿನೇ ದಿನೇ ವ್ಯಾಪಾರ ಕುಗ್ಗುತ್ತ ನಡದದ್ದರಿಂದ ಬಾಗಿಬಂದಿ ಕಸ್ಟಮ್ ಖಾತೆಯ ಉತ್ಪನ್ನ ಕುಗ್ಗುತ್ತಲಿದೆ ಸಪ್ಟಂಬರದಿಂದ ಡಿಸೆಂಬರದ ವರೆಗಿನ ೪ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ೩೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ ತೆಗೆಯುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂತು— ಈತನಕ ೭೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲವಾಗಿದೆ ಇನ್ನು ವರ್ಷ ಮುಗಿಯಲು ೬ ವಾರಗಳಿವೆ ಇನ್ನೆಷ್ಟು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬೇಕೆಂದು ಈಗ ಹೇಳಲಸಾಧ್ಯ!

— ಬ್ರಿಟಿಶ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರಕ್ಕೂ ಹಣದ ಅಡಚಣೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಿಂದ ರಫ್ತಾದ ಚಿನ್ನವನ್ನು ಅಮೇರಿಕಾ-ಫ್ರಾನ್ಸ ಮೊದಲಾದ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿ ಬ್ರಿಟಿಶ ಸರಕಾರವು ಸಾಲದ ಜನವರಿ ತಿಂಗಳ ಕಂತ

ನ್ನ ತೀರಿಸಿತು, ಈಗ ಈ ತಿಂಗಳ ಕಂತು ತೀರಿಸಬೇಕು, ಅದಕ್ಕೆ ಚಿನ್ನವಿಲ್ಲ. ವ್ಯಾಪಾರದ ಸರಕು ಮಾರಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಗ್ಲಾಸಗೋ ಪಂಕಿಗಳು ಮರಗಳು ಸ್ತಬ್ಧವಾಗಿ ನಿಂತಿವೆ, ಇನ್ನು ಹೊಸ ಹಡಗ ಕಟ್ಟುವ ಮಾತು ಹಾಗಿರಲಿ, ಇದ್ದ ಹಡಗಗಳಿಗ ಸರಕು ತರ ಒಯ್ಯುತಿಗವೆ ಕಂಪನಿಯವರಿಗ ಕಷ್ಟ-ನಷ್ಟ! ಇದರಿಂದ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಚಿನ್ನವನ್ನೇ ಕಳಿಸಿ ಸಾಲ ತೀರಿಸಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇಂಗ್ಲಂಡಿನ ಸರಕಾರಿ ಬೇಂಕಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯ ಚಿನ್ನ ಕೇಳಿಸಿಕೊಂಡ ಜನರಿಗೆ ಹುರಿಮುಂಬಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರವು ಎಲ್ಲ ತೀರು ಕೋಲುತಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ [illegible] ಟಪಾಲಿನಲ್ಲಿ ಹಣ ಪಾಡರ ಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ಬೇಂಕಿಗೆ ಕಳಿಸುವಂತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗುತ್ತದ. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಇಂಗ್ಲಂಡ ಬೇಂಕಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಿಂದ ರವಾನಿಸಿದ ೯೦ ಲಕ್ಷದ ಚಿನ್ನವನ್ನೇ ಇದ ಆಗಸ್ಟ ತಿಸ್ಯರಿಗೆ ೨ ಕೋಟಿ ಪವನು ಸಾಲ ತೀರಿಸಬೇಕು ಇದರಿಂದ ಪವನು ಚಿನ್ನದ ದರ ಏರಿತು! ಏರಿದ ಪ್ರಮಾಣ ನೋಡಿದರೆ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕತ್ತಲೆ ಎದುರ್ತ್ತದ. ಪವನು ನೋಟಿನ ದರ ಇದ್ದಂತೆಯೇ! ಪವನಿಗ ೫೦ ಶಿಲಿಂಗಿನ ಕೋಷ್ಟಕ [illegible] ಶಿಲಿಂಗು ಕೊಟ್ಟು ೧೧ ಪವನು ಸಿಗುತ್ತಿತ್ತು. ಪವನಿನ ನೋಟು ಬೇಕಾದರ ನೋಟು, ನಾಣ್ಯ ಬೇಕಾದರೆ ನಾಣ್ಯ ಸಿಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಫೇಬ್ರುವರಿ ೧೧ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ನಾಣ್ಯಕ್ಕೆ ೫೭ ಶಿಲಿಂಗಾಯಿತು. ಚಿನ್ನ ಅಮ್ಯುಕ್ತ ಯಾದಿಂದ ಬರಲಿಲ್ಲ, ವರ್ತಮಾನಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಚಿನ್ನ ಬೇಕು, ಚಿನ್ನ ಕಳಿಸಿರಿ, ತ್ವರ ಮಾಡಿರಿ!! ಮುಂತಾದ ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಅಕ್ಷರಗಳ ಪ್ರಕಟಣೆಯ ಜಾಹೀರಾತಗಳು ಹೊರಟವು. ನಾಣ್ಯದ ದರ ಏರಿತು! ಆರು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಪವನು ನಾಣ್ಯಕ್ಕೆ ೬೭ ಶಿಲಿಂಗು ದರವಾಯಿತು! ಜನರು ಗಡಿಯಾರ ಗಡಿಗಾರದ [illegible] ಕರಿ ಕನ್ನಡಕದ ಚೌಕಟ್ಟು, ಚಿನ್ನದ ಹಲ್ಲಿ ಗುಣ್ಣ ಸಹ ಮಾರಲಾರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಚಿನ್ನದ ವರ್ತಕರಿಗೆ ಮಾರಲು ದಿನವೂ ಯಿಲ್ಲ. ಹೇಳಿದ [illegible] ದರ ಸಿಗದಿದ್ದರೆ ಈ ಮುಷ್ಟಿನ ಒದ ಬರಲಿಲ್ಲ [illegible] ನೋಡದ, ಏನಾದು ಕಾ[illegible] ನಷ್ಟ ಹೊಂದು ಕಲ್ಪಿಸಲಸಾಧ್ಯ! ಬ್ರಿಟಿಶ ದೇಶದ ೧೯೩೦ನೇ ಇಸ್ವಿಯ ಲೆಕ್ಕ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದ ದಕ್ಕಿಗಿಂತ ಆಮದು ಯಾವಾಗಲೂ ಕಡಿಮೆಯಿರುತ್ತಿತ್ತು, ಬ್ರಿಟಿಶ ದೇಶಕ್ಕೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಪರರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಂದ ಹಣ ಸಲ್ಲುವದಿರುತ್ತಿತ್ತು. ೧೯೨೯ನೇ ಇಸ್ವಿಯಲ್ಲಿ ೧೦೦ ಕೋಟಿ ಪವನು, ೧೯೩೦ನೇ ಇಸ್ವಿಯಲ್ಲಿ ೭ ಕೋಟಿ ೯೦ ಲಕ್ಷ ಪವನು ಬ್ರಿಟಿಶ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲುವದಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ೧೯೩೧ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ೧೧ ಕೋಟಿ ಪವನು ಬ್ರಿಟಿಶ ದೇಶದಿಂದ ಪರರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಬೇಕಾಗಿದೆ! ತಿಂದಿ ತಿನಸು ಬ್ರಿಟಿಶದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವದಿಲ್ಲ, ಪರದೇಶಗಳಿಂದ ಬರಬೇಕು. ಸರಕು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಾರಾಟವಾದರ ಮಾತ್ರ ಬ್ರಿಟಿಶ ದೇಶದ ಬಾಳ್ವೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕಠಿಣ ಕಾಲ, ದುಃಸ್ಥಿತಿ [illegible]!

ನಾಶಿಕದಲ್ಲಿ ನೋಟು ಹಾಗು ಟಪಾಲು ಸ್ಟಾಂಪು ಛಾಪಿಸುವ ಸರಕಾರಿ ಹೊಸ ಮುದ್ರಣಾಲಯವಿದೆ. ಟಪಾಲು ದರ ಏರಿದ್ದರಿಂದ ಅಂದಾಜಿನಂತೆ ಸ್ಟಾಂಪುಗಳು ಖರ್ಚಾಗದೆ ೧ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ನಷ್ಟ!

ತ್ವರೆ ಮಾಡಿರಿ! ನಿಯಮಿತ ಪ್ರತಿಗಳು ಅಚ್ಚಾಗಿವೆ! ತ್ವರೆ ಮಾಡಿರಿ!!

ವೇ|| ಕೃಷ್ಣ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಅಗ್ನೇಕರ ಇವರಿಂದ ರಚಿತವಾದ ಅಂಗಿರಾನಾಮ ಸಂ||ದ ಸ್ವದೇಶಿ ಪಂಚಾಂಗಗಳು

ಇದೇ ಬರುವ ಮಾರ್ಚ ೪ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗುವವು!!

ಬೇಕಾದವರು ಹಣ ಮುಂಗಡ ಕಳಿಸಿ ಮುಂದಾಗಿ ಆರ್ಡರು ಕೊಡಬೇಕು

ದರವಾರು:— ೧೦೦ಕ್ಕೆ ರೂ ೧೦, ೫೦ಕ್ಕೆ ರೂ ೬, ೨೫ಕ್ಕೆ ರೂ ೩|| ೧ಕ್ಕೆ ೨ ಆಣೆ.

ಪತ್ತಾ - ಮೆನೇಜರ "ಸ್ಟಾರ ಆಫ್ ಕೆನರಾ" ಪ್ರೆಸ್ ಕುಮಟಾ. (ಉ ಕನ್ನಡ)

ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಜರುಗಿದ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ (೧೯೩೧-೩೨) ಅತ್ಯುಚ್ಚ ಯೋಗ್ಯತೆಯ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟು ಪಡೆದ

"ಪಾಫ್" ಹೊಲಿಗೆ ಮಶೀನುಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಪ್ತೆಯಿಂದ ಸಿಗುತ್ತವೆ!

ಹಾಗು

ಬೇಕಾದ ಬಿಡಿ ಭಾಗಗಳು ಸಹ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ!!

ಈ ಮಶೀನುಗಳು

ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಚಂದವೂ, ನಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸುಕರವೂ, ನಿಶ್ಶಬ್ದವೂ, ಖಾತ್ರಿಯವೂ, ಮಜಬೂತಾಗಿಯೂ ಇದ್ದು ಅಗ್ಗವಾಗಿವೆ!!

☞ ಇವಲ್ಲದೆ, ಕೈಹೊಲಿಗೆಯ ಮಶೀನುಗಳೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತವೆ!!

ಉತ್ತರ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಸೋಲ ಏಜಂಟರು.—

ಶಂಕರ ಅಪ್ಪಾಜಿರಾವ ವಾಘ,
ಮೆನೇಜರ, ಕುಲಕರ್ಣಿ-ವಾಘ ಎಂಡ್ ಕಂಪನಿ,
ಶಾಂತಿಭುವನ, **ಕಾರವಾರ.**

ಸಿರ್ಸಿ ಏಜಂಟರು — ಕಾಮತ ಬ್ರದರ್ಸ.
ಕುಮಟಾ ಏಜಂಟರು — ಶಂಕರ ಅಪ್ಪಾಜಿರಾವ ವಾಘ
ಹೊನ್ನಾವರ ಏಜಂಟರು.— ಕರ್ಕಿ ಮಂಜಪ್ಪಾ ಗಣೇಶ ಶೇಟ

The Bombay Provincial Cooperative Insurance Society Ltd

9 Bakehouse Lane, FORT, BOMBAY.
Chief Organisers for the Presidency -
JANI, KULKARNI & CO,

ಈ ಸೊಸ್ಯಾಟಿಯನ್ನು ಮುಂಬಯಿಯೋಗಿನ ಮುಖ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಸಹಕಾರಿಗಳು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ರಜಿಸ್ಟ್ರಾರರು ಇದರ ಮೇಲ್ತಪಾಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ರೂ. ೧೦೦೦ರಿಂದ ರೂ ೨೫೦೦ರ ತನಕ ಡಾಕ್ಟರ ಪರೀಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲದ ವಿಮೆ ಪತ್ರಗಳು ಕೊಡಲ್ಪಡುತ್ತವೆ

ರೂ ೨೫೦೦ರಿಂದ ರೂ ೫೦೦೦ದ ತನಕ ವಿಮೆ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ, ಡಾಕ್ಟರರಿಂದ ಪರೀಕ್ಷೆಯಾಗಬೇಕು

ಕೊಓಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸ್ಯಾಟಿಯ ಆಕ್ಟಿನಂತೆ ಈ ಸೊಸ್ಯಾಟಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಹಕ್ಕುಗಳಿವೆ

ಏಜನ್ಸಿ ಕೊಳ್ಳಲಿಚ್ಛಿಸುವವರು ಕರಾರು ಮತ್ತು ಉದ್ದೇಶ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ಈ ಕೆಳಗ ಕೊಟ್ಟ ಪತ್ತೆಗ ಬರಕೊಳ್ಳಬೇಕು

ಏಜನ್ಸಿ ಕೊಡುವಾಗ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳಿಗೆ
ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವಿಟ್ಟದೆ

ಡಿ. ಎಸ್. ಕುಲಕರ್ಣಿ,
ಕಾಜುಬಾಗ ಕಾರವಾರ.

ಸ್ಥಾನಿಕ ವೃತ್ತಾಂತ.

ಕುಮಟೆ—— ಈ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಈ ತಾಲೂಕಿನೊಳಗೆ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಲಾ ಎಮೆಂಡಮೆಂಟ ಆಕ್ಟು-ಪ್ರಕಾರವನ್ನು ಗಳನ್ವಯ ಅನೇಕರಿಗೆ ಸರಿಹೋದ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಲಾಯಿತು. ಕಳೆದ ತಾ ೧೯ನೇ ಸಂಚಿಕೆಯ ಅಂಕೋಲೆಯ ವೃತ್ತಾಂತದಲ್ಲಿ, "ಈಗ ಅಂಕೋಲೆಯಲ್ಲಿ ೫ನೇ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿಗಳ ವಿದ್ಯಮಾನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿದೆ. ಸೌ| ಭಾಗೀರಥಿಬಾಯಿ ಗಣೇಶಕಾಮತರವರು ಈಗಿನ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿಗಳು" ಎಂಬ ವಾಕ್ಯವನ್ನುಳ್ಳದು ಪ್ರಕಟವಾಯಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದಾಗಿ ಡಿ| ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿಯ ಫೌಜದಾರರಿಗೆ ಈ ಪತ್ರದ ಸಂಪಾದಕರ ಮೇಲೆ ಖಟ್ಲೆ ದಾಖಲಿಸಲು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟಂತೆ, ಗುರುವಾರ ತಾ ೧೮ರೇಗೆ ಸಂಪಾದಕರಿಗೆ ಸರಿಹೋದ ಇಲ್ಲಿಯ ೧ನೇ ವರ್ಗದ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಸಮಾರ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅದೇ ದಿನ ಅಪರಾಧ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಲಾ ಎಮೆಂಡಮೆಂಟ ಆಕ್ಟಿನ ೧೯(೧)ನೇ ಕಲಮಿನಂತೆ ರೂ ೨೦೦ ದಂಡ ಇಲ್ಲವೆ ೬ ತಿಂಗಳ ಸಶ್ರಮ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಲಾಯಿತು. ಅದೇ ದಿನ ಸಾಯಂಕಾಲ ದಂಡದ ರಕಮು ತುಂಬಲಾಯಿತು. ಈ ಕುರಿತಿನ ಮೇಲೆ ಅಪೀಲಾಗುವದಿದೆ

ಕಾಯಿದೆಭಂಗದಲ್ಲಿ ಮೊದಲೇ ಪ್ರಕಾಶ ಸೇರಿದಂತೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಶ್ರೀ ಪ್ರಮೋದರಾವ ಕಲ್ಯಾಣಪುರಕರ-ಮನೆಯವರ ಮೇಲೆ ಜಾರಿ ಮಾಡಿದ ನೋಟೀಸಿನ ಅವಧಿ ಜುಲೈ ೧೩ನೇ ತಾರೀಖಿನ ತನಕ ಬೆಳೆಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಅವಧಿ ಬಗ್ಗೆ ಸಿದ್ದು ಮುಂದಿಯ ಸರಕಾರದ್ದು, ಜೂನ ನೋಟೀಸು ಕೊಟ್ಟವರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು

ಶನಿವಾರ ತಾ ೬ನೇ ಪ್ರಭಾತ ಫೇರಿಯಲ್ಲೂ, ರವಿವಾರ ತಾ ೭ನೇ ೧ರ ಮೋತಿಲಾಲರ ಪುಣ್ಯದಿನದ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥ ಹರತಾಳ ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲೂ ಸೇರಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಹನುಮಂತ ಅಣ್ಣಪ್ಪ ಪೈ ಕಾಗಾಲ ಮೊದಲಾದವರ ಮೇಲಿನ ಖಟ್ಲೆ ವಿಚಾರವು ಇಲ್ಲಿಯ ೧ನೇ ವರ್ಗದ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಸಮಾರ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತಾ ೧೬ನೇಗೆ ವಿಚಾರವಾಯಿತು ಎಲ್ಲರಿಗೆ ೬-೬ ತಿಂಗಳ ಸಜೆ ಮತ್ತು ೧೦-೧೦ ರೂಪಾಯಿ ದಂಡ ದಂಡ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ೧-೧ ತಿಂಗಳ ಸಜೆ, ಡಾ| ಗಣಪತಿ ಪ್ರಭಾಕರಶೇಟರ ಇವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ೬ ತಿಂಗಳ ಸಜೆ, ೩೦ ರೂಪಾಯಿ ದಂಡ, ಇವೆಲ್ಲ ಶಿಕ್ಷೆಗಳು ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಲಾ ಎಮೆಂಡಮೆಂಟ ಆಕ್ಟಿನ ಕಲಮು ೧೯(೧)ರ ಅನ್ವಯ ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು. ಅದೇ ದಿನ ದಾರೇಶ್ವರದಲ್ಲಿ ಜಂಗಲ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡಿದ ಬಗ್ಗೆ ೩ ಜನರಿಗೆ ಹಿಡಕೊಂಡರು ಅವರ ಕೇಸು ಇಲ್ಲಿಯ ಸಮಾರ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದು ಇವರಿಗೆ ೯ ತಿಂಗಳ ಸಜೆ, ಒಬ್ಬನಿಗೆ ೬ ತಿಂಗಳ ಸಜೆ ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು ಗುರುವಾರ ಇಲ್ಲಿಯ ಗೋಮಾಳ ವ್ಯಾಪಾರಿ [illegible] ಎಂಬ ಹುಡುಗನು [illegible] ರಾಜಹಂಸ-ಜನ್ಮಭೂಮಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು — ಸರದಿಗಳನ್ನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಕೂಗುತ್ತ— ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು ಒಂದು ಸದರು 'ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಮೇಲೆ ಮಜ್ಜಿ ಬಿಗಿದನು' ಎಂಬುದಾಗಿತ್ತು, ಹೀಗೆಯೇ ಆತನು ಓದುತ್ತ ನಡೆದಿದ್ದನು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಬಳಿ ಸಹ ಆತನು ಹಾಗೇ ಓದುವದನ್ನು ನೆರೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಪಟ್ಟೇವಾಲನು ಹುಡುಗನಿಗೆ ಹಿಡಿದನು, ಆತನ ಬಳಿಯಿದ್ದ ರಾಜಹಂಸ-ಜನ್ಮಭೂಮಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಜಪ್ತ ಮಾಡಿದರು ಬಳಿಕ ಆ ಪ್ರತಿಗಳು ಹರಿಯಲ್ಪಟ್ಟವು. 'ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಮೇಲೆ ಮೆಟ್ಟುಹೊಡೆದನು," ಎಂದು ಓದುತ್ತಿದ್ದನಾಗಿ ಆ ಹುಡುಗನಮೇಲೆ ಆಪಾದನೆ ಹುಡುಗನು ಅದನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿದನು, ಸದರಿನಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ಓದುತ್ತಿದ್ದನಾಗಿ ಆತನು ನುಡಿದನು, ಹುಡುಗನು ಖಟ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವತಃ ಬಚಾವು ಮಾಡಿದನು, ಡಾಕ್ಟರರಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಗೆ ಕರೆದನು. ಎರಡೂ ವಾಕ್ಯಗಳರ್ಥ ಒಂದೇ ಎಂದು ಡಾಕ್ಟರರು ನುಡಿದರು, ಸದರು ಕೂಗುತ್ತಿದ್ದನಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಲಾ ಎಮೆಂಡಮೆಂಟ ಆಕ್ಟಿನ ಕಲಮು ೧೯ (೨) ರನ್ವಯ ಆತನಿಗೆ ೬ ತಿಂಗಳ ಕಠಿಣ ಸಜೆ ವಿಧಿಸಿದರು ಗೋಕರ್ಣದಿಂದ ಡಾ| ಪಶುಪತಿ ಭಟ್ಟ ಕೊಡ್ಲಕೆರೆ ರಾಮ ಭಟ್ಟ, ಕುಂಟಕೋಣದಿಂದ ರಾ| [illegible] ಸಾವರ್ಕರ, ವಿಠ್ಠಲ ನಾಡಕರ್ಣಿ, ಮಾಸ್ಕೇರಿಯಿಂದ ರಾ| ತಿಮ್ಮಣ್ಣ ರಾಮ ನಾಯ್ಕ ಮೊದಲಾದ ೧೬ ಜನರು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಾಗಿ ಪ್ರಭಾತ ಫೇರಿ ಹೊರಡಿಸಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಗೆ ಸೇರಿದರೆಂದು ಅವರ ಮೇಲೆ ರಾಜದ್ರೋಹದಂತೆ ಖಟ್ಲೆ ನಡಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ೬-೬ ತಿಂಗಳ ಕಠಿಣ ಸಜೆ ಮತ್ತು ದಂಡ ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ದಂಡ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಇನ್ನು ೧-೧|| ತಿಂಗಳ ಕಠಿಣ ಸಜೆಯಾಗಿದೆ ಇವರೆಲ್ಲರಿಗೆ ಕಾರವಾರಕ್ಕೆ ರವಾನೆಯಾಯಿತು ಈ ಖಟ್ಲೆಯೊಳಗೆ ಧ್ವಜಗಳನ್ನೂ, ತುತೂರಿಗಳನ್ನೂ ಜಪ್ತ ಮಾಡಿ ತಂದಿದ್ದರು

ಇಲ್ಲಿ ಧ್ವಜ ಕಟ್ಟಿದು ಕೆಡಿಸಿದ ದಿನ ಸರಿಹೋದರೊಬ್ಬರು ರಾಘವೇಂದ್ರ ಮಹಾದೇವ ಕಾಮತ ಮೊದಲಾದ ೬ ಜನರ ಮೇಲೆ ಕಾರವಾರ ಮುಕ್ಕಾಮಿನಲ್ಲಿ ಸಬಡಿವಿಜನಲ್ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಸಮಾರ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ನಡೆಯಿತು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೆ ೬-೬ ತಿಂಗಳ ಸಜೆ ೨೦-೪೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ದಂಡವಾಯಿತು ದಂಡ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ರೂಪಾಯಿಗೊಂದು ದಿನದಂತೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಜೆ ವಿಧಿಸಲಾಗಿದೆ

ಡಾ| ಗಣಪತಿ ಪ್ರಭಾಕರಶೇಟರ ಇವರ ೩೦ ರೂಪಾಯಿ ದಂಡ ವಸೂಲಿಗಾಗಿ ಅವರ ತಂಗಿದ್ದಂದಿನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಹಣ ಮತ್ತು [illegible] ತಾ. ೧೩ನೇಗೆ ಜಪ್ತಾಯಿತು ಡಾ| ಪ್ರಭಾಕರಶೇಟರು ಇದರಲ್ಲಿಯೇ [illegible]ತ್ತಿದ್ದರು

ನಾಡುಮಾಸ್ಕೇರಿ, ಗೋಕರ್ಣ, ಬಗರಗೋಣ ಗಂಗಾವಳಿ ಮೊದಲಾದ ನೆರೆಹೊರೆಯ ಗ್ರಾಮದ ಸುಮಾರು ೨೦೦ ಜನರು ತಾ ೧೪ನೇಗೆ ಬೆಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಕಾಗಮಾನಿ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿದು ತಂದು ನಾಡುಮಾಸ್ಕೇರಿಯೊಳಗಿನ ನೆಹರೂ ಚೌಕಿನಲ್ಲಿ ಜಾಹೀರ ಸಭೆ ಸೇರಿತು ರಾ| ತಿಮ್ಮಣ್ಣ ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ನಾಯ್ಕರು ಒಳ್ಳೇ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು ಅಪರೇಲ ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ಲಿಲಾಂವು ನಡೆಯಿತು. ರಾ| ತಿಮ್ಮಣ್ಣಾ ಹಮ್ಮಣ್ಣಾ ಗಾಂವಕರ, ರಾಮಾ ವೆಂಕಣ್ಣಾ ನಾಯ್ಕ, ಹೊನ್ನಯ್ಯ ನಾಗಪ್ಪ ನಾಯ್ಕ, ಕಾವಲಗೇರಿ, ರಾಮಾ ನಾರಾಯಣ, [illegible] ಕೋಂ ಹೊನ್ನಪ್ಪ ನಾಯ್ಕ, ಮಹಾದೇವಿ ಕೃಷ್ಣ ನಾಯ್ಕ (೩ ವರ್ಷದ ಹುಡುಗಿ) ಇವರು ಕಟ್ಟಿಗೆ ಕೊಂಡರು

ರಾ| ಶ್ರೀಧರ ಬಾಳಗಿಯ ಪತ್ತೆ ಇನ್ನೂ ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಹತ್ತಲಿಲ್ಲ. ತಾಲೂಕಿನೊಳಗಿನ ಪಟೇಲರೆಲ್ಲ ರಾ| ಬಾಳಗಿಯ ಪತ್ತೆ ಹೆಕ್ಕಲು ಸಕಾಲದಾಗೆ ಹೋಗಿವೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಅವರ ಪತ್ತೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಲ್ಲಿದ್ದಾರೆಂಬ ಸುಳುವು ದೊರೆಯಲಿಲ್ಲ ಘಟ್ಟಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೆಲವರು, ಊರಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದಾರೆಂದು ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಮುಂಬಯಿ ಕಡೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಹಲವರು, ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಅಡಗಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಅನೇಕರು ಅನುಮಾನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮೊನ್ನೆ ಶನಿವಾರ ಸುಮಾರು ೨೪-೩೦ ಮಂದಿ ಪೋಲೀಸರು ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೂ, ಅವರ ಜನಿಕ ತಂದೆಯವರಲ್ಲಿಯೂ, ಧೀರ ರಾ| ಕೃಷ್ಣಾ ಅಣ್ಣಪ್ಪ [illegible] ಇವರಲ್ಲಿಯೂ ಪಹರೆಯಿಟ್ಟು ಝಡತಿ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ, ಅವರ ಪತ್ತೆ ದೊರೆಯಲಿಲ್ಲ ಎಲ್ಲಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿಯುವದಿಲ್ಲ!

ಕಳೆದ ಶುಕ್ರವಾರ ವರೆಗೆ ಪ್ರಭಾತ ಫೇರಿಗಳು ನಡೆದವು ಯಾರಿಗೂ ಸೆರೆಹಿಡಿಯಲಿಲ್ಲ ಈಗ ಪ್ರಭಾತ ಫೇರಿ ನಿಂತಿವೆ

ಇಂತು ಕೋರ್ಟಿನ [illegible] ಪ್ರಕರಣ ಚೌಕಿಗೆ [illegible] ೧ ಮೊನ್ನೆ ಶನಿವಾರದಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯ ತಾಲೂಕ ಬೋರ್ಡ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಚೌಕಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ ಚೌಕಿ ನಡೆಯುವದರಿಂದಲೂ, ಹೀಗೆ ನಡೆಸಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಹಾ-ತಾಲೂಕ ಬೋರ್ಡುಗಳೊಳಗಿನ ಸಹಕಾರಕ್ಕೆ ಭಂಗ ಬರುವದಾಗಿಯೂ, ತಾಲೂಕ ಬೋರ್ಡಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಜಿಲ್ಹಾ ಬೋರ್ಡಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಉದ್ದುದ್ದ ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದರು ಜಿಲ್ಹಾ ಬೋರ್ಡಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅದನ್ನು ಸಭಾಸದರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕ್ಯುಲೇಶನ್ನಿಗೆ ಹಾಕಿದ್ದರು.

ಮಂಗಳೂರಿನ ಶ್ರೀ ಪಂಜೆ ಮಂಗೇಶರಾಯರು ಈ ವಾರ ಇತ್ತ ಕಡೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ಶ್ರೀ ಗೋಕರ್ಣ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಯಾತ್ರೆಗಾಗಿಯೂ ಇತ್ತ ಕಡೆ ಶಾಸನಗಳ ಸಂಶೋಧನಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಶ್ರೀಯುತರು ಬಂದಿದ್ದರಂತೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಗಿಬ್ಬ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿಯೂ, ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಇವರ ೨ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳಾದವು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಮೇಲಿನ ತಾತ್ಸಾರ ಬಿಟ್ಟು, ಅದನ್ನು ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ಕಲಿತು ಅದರ ಅಗಣಿತ ನಿಗೂಢ ಭಂಡಾರವನ್ನು ಕನ್ನಡಿಗರು ಮಮತೆಯಿಂದ ಸವಿದು, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದ ಬೇಕಾಗಿ ಶ್ರೀಯುತರು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದರು. ಕನ್ನಡ ವಾಙ್ಮಯವು ವಿಪುಲವಿದೆ, ಮೇಲಾದ ಗದ್ಯ-ಪದ್ಯ ಕಾವ್ಯಗಳಿವೆ, ಎಂಬುದಾಗಿ ಶ್ರೀಯುತರು ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳಿದರು

ಮಾದರೂರಿನ ಪಟ್ಟಣದ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಭತ್ತ ಬೇಯಿಸಲು ಹಾಕಿದ ಒಲೆಯ ಬೆಂಕಿ ಮನೆಯ ಹುಲ್ಲು ಗೋಣಿಗೆ ಹತ್ತಿ, ಹಾಗೆಯೇ ಹುಲ್ಲುಮನೆಗಳಿಗೆ ತಾಗಿ ೧೦ ೧೬ ಮನೆಗಳು ಕಳೆದ ವಾರ ಸುಟ್ಟು ಭಸ್ಮವಾದವು ಗಂಡಸರೆಲ್ಲರೂ ಹೊಲಗೆಲಸಗಳಿಗಾಗಿ ಸೆರೆಯ ಹೊರಗಿನ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ [illegible] ದವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೨೦೦— ೩೫೦ ಖಂಡಗ ಭತ್ತದ ಕಣಜಗಳಿದ್ದವು, ಅವೆಲ್ಲ ಸುಟ್ಟು ಹೋಗಿ ಸುಮಾರು ೪-೫ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ನಷ್ಟವಾಗಿರುವದಂತೆ!

ಹೊನ್ನಾವರ— ತಾ ೧೩ನೇಗೆ ಶ್ರೀ [illegible] ಶಿಕ್ಷೆಯ ದಂಡದ ವಸೂಲಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಜಪ್ತಿಯಾಯಿತು [illegible] ಪಾತ್ರೆಗಳಷ್ಟೇ ಇದ್ದವು, ಮತ್ತೇನೂ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಜಪ್ತಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ ಮಾತ್ರ ೨ ಘಂಟೆಗೆ ಪೋಲೀಸರು ಅವರ ದಫೇದಾರ ಬೀಗ ಮುರಿದರು. ಅವರ ಮನೆಗೆಯ ಮೇಲೆ ಪೋಲೀಸರು ರಾತ್ರಿ ಪಹರೆಯಿಟ್ಟು, ಮಾರನೇ ದಿನ [illegible], [illegible] ಬೆಂಚು, ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿಯುವ ಚಿತ್ರ, ಗೋಡೆಗೆ ಹಚ್ಚಿದ ಮಹಾತ್ಮರಾದಿಗಳ ಪಾಠಗಳು ಫೋಟೋ, ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ವಸ್ತ್ರ [illegible] ಗುಚ್ಚ ಮೊದಲಾದ ವಿವಿಧ ಸರಂಜಾಮನ್ನು ಜಪ್ತ ಮಾಡಿ ಒಯ್ದರು. ಕಾಯದೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಗಳು ಸಹ ಜಪ್ತಾಗಿವೆ ರೀತಿಯಂತೆ ಪಂಚನಾಮೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಪಕ್ಷಗಾರರ ನಂಬರದ ಇಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನು ಪೋಲೀಸರು ಅಸ್ತ-ವ್ಯಸ್ತ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಒಂದು ಫೋಟೋ ಮಾತ್ರ ಜಪ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ! ಅದು [illegible] ಸರದಾರ ಭಗತಸಿಂಗರದು!!

ಇಲ್ಲಿನ ಪೋಲೀಸರ ಗರ್ಭಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ಗಲಭೆ ಪೋಲೀಸರಿಗೂ ಫೌಜದಾರರಿಗೂ [illegible] ಪೋಲೀಸ ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರು ಇಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಮೊನ್ನೆ ಶನಿವಾರ ಪೋಲೀಸ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಚೌಕಿ ನಡೆಯಿತು ಡಾ| [illegible] ಫೌಜದಾರರು ತಮಗೆ ಬಾಯಿಗೆ ಬಂದ ಹಾಗೆ ಬೈಯುತ್ತಾರೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತಾರೆ, ಹೆಂಗಸರಿದ್ದಾರೆಂದು ಸಹ ನೋಡುವದಿಲ್ಲ,ರಾತ್ರಿ ೧೧ ಘಂಟೆ ಹಾಜರಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, [illegible] ಆಚರಿಸಲು ತಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, [illegible] ಯೊಳಗಿಂದ ಒಬ್ಬರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಾಗದ ಗುಪ್ತವಾಗಿ ಒಗೆಯಲು ಹೇಳಿದರು, ಹೀಗೆಲ್ಲ ಒಬ್ಬರ ಹಿಂದೊಬ್ಬರು ಪೋಲೀಸ ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರ ಕಡೆ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ದೂರಿಕೊಂಡವರಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ ಉಪದ್ರವಪಟ್ಟವರಿಗೆ ಕೈ ಮೇಲಕ್ಕೆತ್ತಲು ಹೇಳಿದರಂತೆ. ಹವಾಲದಾರರಿಬ್ಬರು ಕೈಯೆತ್ತಲಿಲ್ಲ, ಉಳಿದವರೆಲ್ಲರೂ ಕೈಯೆತ್ತಿದರು! [illegible] ಬೆಂಕಿ ಹಾಕಿದ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ತಿಮ್ಮಯ್ಯನು ಪೋಲೀಸ ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರ [illegible] ಮಾಡಿದ ಅರ್ಜಿಯು ಚೌಕಿ ಸಹ ನಡೆಯುತಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ

ಭಟಕಳ— ರವಿವಾರ ತಾ ೧೪ನೇ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆ ಹುಡುಗರು ದೊಡ್ಡ ಮೆರವಣಿಗೆ ಹೊರಡಿಸಿ ಮ ೨೦ [illegible] ಧ್ವಜಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಧ್ವಜ ನೆಟ್ಟು ಜಯಘೋಷದೊಡನೆ ಧ್ವಜವಂದನೆ ಮಾಡಿದರು ಹ [illegible]

ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆಯುದರಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರದ್ಯದ ಸಕ್ಕರೆ [illegible] ಗದ [illegible] ಇಲ್ಲಿಲ್ಲ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ [illegible] ಮಾರ್ಗವೆಂದರೆ, ಶ್ರೀ [illegible] ದಿಂದ ಶ್ರೀ [illegible] ದೇವಸ್ಥಾನದ [illegible] ಮಾರ್ಗ, ಜವಾನ [illegible]!

ಶ್ರೀ ಜೋಶಿ ಶ್ರೀ [illegible] ಭಟ್ಟರವರ ಮೇಲೆ [illegible] ಅರ್ಜಿಸಲ್ಲಿಸಿಂತೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ [illegible] ತಿಂಗಳ [illegible] ಆಗಿ [illegible] ದಿನಾ [illegible] ನಲ್ಲಿ [illegible] ಜಾರಿಯಾಗಿದೆ

[illegible] ಮಾಲುಗಳ [illegible] ಪಟ್ಟಿಯ [illegible] ಉಕ್ತರ [illegible] ದಿನ. [illegible] ಪಟ್ಟಿ [illegible] ನಡೆ [illegible] ನಡೆದವೆ

ಹಿರೀಕ— [illegible] ಪೋಲೀಸರ [illegible] ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು [illegible] ತಿಳಿದಿಲ್ಲ ಶ್ರೀ [illegible] ದಿನ [illegible] ಪೋಲೀಸ [illegible] ಜಪ್ತ [illegible] ಅವರನ್ನು [illegible] ಅವರಿಗೆ [illegible] ಮೂರ್ತಿ [illegible] ಪೋಲೀಸರ [illegible] ಆದರಿಂದ [illegible] ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ [illegible] ಮೊದಲಿನಿಂದ [illegible] ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವದಿಲ್ಲ [illegible] ಎಂಬ [illegible] ವರ್ಷದ [illegible] ನಪ್ಪಿ ಹಿಡಿದು [illegible] ಭಟ್ಟ ಎಂಬ [illegible] ಹೋಗಿ ಹಿಡಿದು [illegible]! ದಿನಾ [illegible]!' ಈ ಗಂಡನು [illegible] ಪೋಲೀಸರು [illegible] ಆವನಿಗೆ ಫೌಜದಾರರ [illegible] ಫೌಜದಾರರ ಬಿಟ್ಟರು ಪೋಲೀಸ [illegible] ಚಂದ್ರನಂತೆ [illegible] ಭಟ್ಟನು [illegible] ಪೋಲೀಸನು [illegible]! [illegible]! ಎಂದು [illegible]!! ಪೋಲೀಸನಿಗೆ ಸಿಟ್ಟು ಬಂತು, [illegible] ಕೆಟ್ಟನು, [illegible] ಫೌಜದಾರರು ಪೋಲೀಸನಿಗೆ [illegible] " [illegible] ಯಾಕೆ [illegible]? [illegible] ಬಿಟ್ಟಿದ್ದ" ಎಂದು ಫೌಜದಾರರು ಕೇಳಿದರು " ನಾನು [illegible] ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು [illegible], ಆದರೆ ಅದು [illegible]" ಹೀಗೆ ಪೋಲೀಸನು [illegible] ಎಂದಂತೆ [illegible] ಕೊಟ್ಟ [illegible] ದಾರಿಗೂ [illegible] ನಿಲ್ಲ!! ಗಟ್ಟಿ [illegible]!!! [illegible]

[illegible] ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರ [illegible] ಆದನ್ನು ಅವರು [illegible] ಬಗ್ಗೆ ಅವಿಚಾರ [illegible] ಅವರಿಗೆ [illegible] ರೆಸ್ಟ್ರು, [illegible] ಕುಲಕರ್ಣಿ [illegible] ಹಿಡಿದು [illegible] ಮಂಡಳದಲ್ಲಿ [illegible] ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೂ [illegible] ದಂಡ [illegible] ಒಂದು [illegible] ಪ್ರಕರಣ [illegible] ಇವರು [illegible] ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಅವರಿಗೆ [illegible] ೩—೪ ಸಾರೆ [illegible] ತಂದುಕೊಡದ ಹೋಗಿ, [illegible]

[illegible] ೩೦ [illegible] ಜನರು [illegible] ಸಂಸ್ಥೆಗಳ [illegible] (ತಾ. ೧೪—೨—೩೨)

ಸಿದ್ದಾಪುರ— [illegible] ನೋಟೀಸು [illegible] ಬಗ್ಗೆ [illegible] ೧ ವರ್ಷದ ಕಠಿಣ ಸಜೆ ಮತ್ತು ೩೦೦ ರೂಪಾಯಿ [illegible] ದಂಡ [illegible] ಗಳ ಸಜೆ [illegible] ಗೃಹ [illegible] ಪತಿ [illegible] ಹೀಗೆ [illegible] ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ

[illegible] ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ [illegible] ತೀರ್ವೆ [illegible] ಆದನ್ನವರು [illegible] ವರ್ಷದ ೧೧ [illegible] ಎಂದ [illegible] ಕೇಳಿದರು [illegible] ನಾನು [illegible] ಎಂದು [illegible] ಕೊಟ್ಟರು [illegible] ತೀರ್ವೆ [illegible] ತೀರ್ವೆ [illegible] ಎಂದು [illegible] ಉಗ್ರ [illegible], ಅದಕ್ಕೆ ಆವರು [illegible] ತೀರ್ವೆ [illegible] ತೀರ್ವೆ [illegible] ಆಗಿ [illegible]

ಅಂಕೋಲಾ— [illegible] ತೀರ್ವೆ [illegible] ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. [illegible] ತೀರ್ವೆ [illegible] ತೀರ್ವೆ [illegible], [illegible] ನಾಯ್ಕ [illegible] ಮಾಡಿ [illegible] ಪೋಲೀಸರೊಡನೆ [illegible] ಕೊಟ್ಟಗಳನ್ನು [illegible]

ಹನುಮನ್ತ ನಾಯ್ಕರು ಮನೆಯಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ, ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ [illegible] ನೋಡಿರಿ, ಎಂದು [illegible] ಕೂಡಲೆ ಅವರ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಹೊರತಂದರು, ಅದರಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಚಿನ್ನವಿತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟುಗೋಲು [illegible] ನುಡಿದರು. [illegible] ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ತಂದು ಅದರೊಳಗಿನ [illegible], ಚಿನ್ನದ ಮಣಿ ಸರಳ, [illegible], [illegible] ಮೊದಲಾದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಜಪ್ತ ಮಾಡಿ [illegible] ಕೊಟ್ಟರು. [illegible] ಪೋಲೀಸರು [illegible] ನಾಯ್ಕರ ಮನೆ ಜಪ್ತಿಯಾದ [illegible] ಜಪ್ತಿಯಾಯಿತು [illegible] ಕೊಟ್ಟರು [illegible] ನಾಯ್ಕರ [illegible] ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯು [illegible] ಕೇಳಿದರು. " [illegible] ಜಪ್ತಮಾಡಿ [illegible], " ಎಂದು [illegible] ತೀರ್ವೆ [illegible] ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ [illegible] ತೀರ್ವೆ [illegible] ನಾಯ್ಕರಲ್ಲಿ [illegible] ನಾಯ್ಕರಲ್ಲಿ [illegible]

[illegible] ತಾ ೧೯ನೇ [illegible] ನಾಯ್ಕರಿಗೆ [illegible] ಪಟ್ಟಿ [illegible] ಒಂದು [illegible] ಅವರು [illegible] ಲೋಕಪ್ಪಿನಲ್ಲಿ [illegible]

(ತಾ ೧೧—೨—೩೨) ಶ್ರೀ [illegible] ಪೋಲೀಸರು [illegible] ಅವರ ಪತ್ತೆಯಾಗುವದಿಲ್ಲ [illegible]

[ಮುಂದೆ ೫ನೇ ಪಾನಿನ ಮೇಲೆ ಮುಂದರಿಸಿದೆ]

ಜಾಹೀರ ನೋಟೀಸು.

ಸಿದ್ದಾಪುರ ತಾಲೂಕ ಹಸ್ರಗೋಡ ಗ್ರಾಮ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘದ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ಕಮಿಟಿ ಮೆಂಬರರು ಜಾಹೀರಪಡಿಸುವದೇನಂದರೆ — ಸದ್ರಿ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಮೆಂಬರರಾದವರು ತಮ್ಮ ಮೇಲಿನ ಸಾಲದ ಜವಾಬದಾರಿ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡ [illegible] ತಮ್ಮ ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದ ಹಸ್ತಾಂತರಪಡಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅದು ಸಿಂಧು ಆಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಸದ್ರಿ ಸಂಘದ ಮೆಂಬರರ ಆಸ್ತಿ ಖರೀದಿಕೊಳ್ಳುವವರು ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಸದ್ರಿ ಮೆಂಬರರ ಸಾಲದ ಜವಾಬದಾರಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿದ ಹೊರತು ಖರೀದಿ—ಕ್ರಯ ವಗೈರೆ ಸ್ವಾಧೀನತೆಯು ಸಿಂಧು ಆಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ತಿಳಿಯುವದು

ತಾರೀಖು ೨೦—೨—೧೯೩೨

ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ಮೆಂಬರರು,
ಹಸ್ರಗೋಡ ಗ್ರಾಮ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘ.

ಮ॥ ಗಾಂಧಿಯವರ
ಗೀತಾ-ಬೋಧ.

ಅ.— ಶ್ರೀ॥ ಹನುಮಂತರಾವ ಸಾಂಜರೇಕರ

ವಿಭೂತಿ-ಯೋಗ.

೧೦ನೇ ಅಧ್ಯಾಯ

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಅಂದದ್ದು —

« ಭಕ್ತರ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ನಿನಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಸಂಗತಿ ಹೇಳುವದನ್ನು ಕೇಳು. ದೇವರೂ ಮಹರ್ಷಿಗಳೂ ಕೂಡ ನನ್ನ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಅರಿತಿರುವದಿಲ್ಲ ಯಾಕಂದರೆ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವ ಕ್ರಿಯೆಯೇ ಸಂಭವಿಸುವದಿಲ್ಲ. ನಾನೇ ಅವರೆಲ್ಲರ ಹಾಗೂ ಬೇರೆಯವರ ಉತ್ಪತ್ತಿಯ ಕಾರಣನು. ನನ್ನನ್ನು ಜನ್ಮರಹಿತನೆಂದೂ ಅನಾದಿಯೆಂದೂ ಅರಿತಿರುವ ಜ್ಞಾನಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಎಲ್ಲ ಪಾಪದಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಹೇಗೆಂದರೆ ಜೀವ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಆ ರಾಜನನ್ನು ಅರಿತು, ತಾನು ಅವನ ಪ್ರಜೆಯೆಂದು ಇಲ್ಲವೆ ಅಂಶನೆಂದು ತಿಳಿದ ಕೂಡಲೇ ಮನುಷ್ಯನ ಪಾಪಪ್ರವೃತ್ತಿಯು ಉಳಿಯುವದಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ವಿಸ್ಮೃತಿ, ಅಜ್ಞಾನವೇ ಪಾಪದ ತಾಯಿಯು ಹೌದಲ್ಲವೆ.

« ನನ್ನಿಂದ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗಿರುವಂತೆಯೇ ಕ್ಷಮಾ, ಸತ್ಯ, ದುಃಖ, ಜನ್ಮ-ಮೃತ್ಯು, ಭಯ-ಅಭಯ ಮುಂತಾದ ಅವರ ವಿವಿಧ ಭಾವಗಳೂ ನನ್ನಿಂದಲೇ ಹುಟ್ಟಿರುತ್ತವೆ. ಇದೆಲ್ಲವನ್ನು ವಿಭೂತಿ ಎಂದು ತಿಳಿದವನ ಬುದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಯೋಗ ತೋರುತ್ತಿರುತ್ತದೆ ಯಾಕಂದರೆ ಅದು ಅಹಂಕಾರದ ತ್ಯಾಗವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅವನ ಚಿತ್ತವು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರಗೊಂಡಿದ್ದಿರುತ್ತದೆ, ಅವನು ನನಗೆ ತನ್ನ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತಾನೆ, ಅವನ ಮಾತಿನ ನಾನೇ ವಿಷಯವಾಗಿರುತ್ತೇನೆ, ಅವನು ನನ್ನ ಕೀರ್ತನೆಯನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ ಹಾಗೂ ಸಂತೋಷದಿಂದಲೂ, ಆನಂದದಿಂದಲೂ ತನ್ನ ಜೀವನವನ್ನು ಕಳೆಯುತ್ತಾನೆ. ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಭಜಿಸುವವನಿಗೆ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸ್ಥಿರಗೊಳಿಸುವವನಿಗೆ ನಾನು ಜ್ಞಾನವನ್ನೀಯುತ್ತೇನೆ. ಆ ಜ್ಞಾನದ ಬಲದಿಂದಲೇ ಕಟ್ಟಕಡೆಗೆ ಅವನು ನನಗೆ ಬಂದು ಕೂಡುತ್ತಾನೆ."

ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಅರ್ಜುನನು ಭಗವಂತನನ್ನು ಹೀಗೆ ಸ್ತುತಿಸಿದನು.—

‘ನೀನು ಪರಬ್ರಹ್ಮನಾಗಿದ್ದೀ, ನೀನು ಪರಮ ಧಾಮನು ಪವಿತ್ರನು ನೀನೇ. ಆದಿದೇವನು ಅಜನ್ಮನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಈಶ್ವರನಾಗಿದ್ದೀ. ಇದನ್ನರಿತು ಋಷಿ ಸಂಘಗಳು ನಿನ್ನನ್ನು ಭಜಿಸುತ್ತಾರೆ."

"ಎಲೇ ಸ್ವಾಮಿಯೇ, ಹಿರಿಯನೇ, ನಿನ್ನ ಸ್ವರೂಪವು ಯಾರಿಗೂ ಗಮ್ಯವಾಗದಲ್ಲ. ನಿನ್ನನ್ನು ಅರಿತವನು ನೀನೇ. ಈಗ ನನಗೆ ನಿನ್ನ ವಿಭೂತಿಗಳನ್ನರುಹು. ಹೀಗೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಚಿಂತಿಸಿ ನಿನಗೆ ಹೇಗೆ ಕೂಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳು.

— ಭಗವಂತನು ಅಂದದ್ದು —

« ನನ್ನ ವಿಭೂತಿಗಳು ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲದಷ್ಟಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದವುಗಳನ್ನೇ ನಿನಗೆ ಹೇಳುವೆನು. ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ನಾನೇ ನೆಲೆಯಾಗಿದ್ದೇನೆ, ನಾನೇ ಅವರ ಉತ್ಪತ್ತಿಯು, ನಾನೇ ಅವರ ಮಧ್ಯನೂ, ನಾನೇ ಅವರ ಅಂತ್ಯನೂ ಆಗಿರುವೆನು. ಆದಿತ್ಯರಲ್ಲಿ ವಿಷ್ಣುವು ನಾನೇ, ಬೆಳಕಿನ ಒಡವೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಳೆವನ್ನೀಯುವ ಸೂರ್ಯನು ನಾನು, ವಾಯುಗಳಲ್ಲಿ ಮರೀಚಿಯು ನಾನು, ನಕ್ಷತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರನು ನಾನು, ಸಾಮ ವೇದವು ನಾನು, ದೇವರಲ್ಲಿ ಇಂದ್ರನು ನಾನು, ಇಂದ್ರಿಯಗಳಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸು ನಾನೇ, ಪ್ರಾಣಿಗಳೊಳಗಿನ ಚೈತನ್ಯ ಶಕ್ತಿಯು ನಾನೇ, ರುದ್ರರಲ್ಲಿ ಶಂಕರನು ನಾನು, ಯಕ್ಷ ರಾಕ್ಷಸರಲ್ಲಿ ಕುಬೇರನು ನಾನು, ದೈತ್ಯರಲ್ಲಿ ಪ್ರಹ್ಲಾದನು ನಾನು, ಪಶುಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಂಹವು ನಾನು, ಪಕ್ಷಿಗಳಲ್ಲಿ ಗರುಡನು ನಾನು, ಕಪಟಿಗಳ ಜೂಜಾಟ ನಾನು, ಎಂದು ತಿಳಿ. ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸುವದೆಲ್ಲವೂ ನನ್ನ ಅಪ್ಪಣೆ ಹೊರತು ಆಗುವದಿಲ್ಲ. ಒಳಿತು-ಕೆಡುಕುಗಳು ಸಹ ನಾನು ಇಚ್ಛಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಸಂಭವಿಸುತ್ತವೆ. ಇದನ್ನರಿತು ಮನುಷ್ಯನು ಅಭಿಮಾನವನ್ನು ತೊರೆದು ತನ್ನನ್ನು ಕೇಡಿನಿಂದ ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಯಾಕಂದರೆ ಒಳಿತು ಕೇಡುಗಳ ಫಲವನ್ನೀಯುವವನು ನಾನೇ.

ಸಾರಾಂಶ ಈ ಜಗತ್ತು ನನ್ನ ವಿಭೂತಿಯ ಒಂದು ಅಂಶದಿಂದಲೇ ನಡೆದಿರುವದೆಂಬುದು ನೆನಪಿಡು.'

ಯೆರವಡಾ,
ಸೋಮ-ಪ್ರಭಾತ,
ತಾ. ೧೨-೧-೩೨

ತಿಂಗಳಿಗೆ ೧೦೦ ರೂ ಪ್ರಾಪ್ತಿ!

ಹ್ಯಾಗೆ ಮತ್ತು ಯಾವ ಉದ್ಯೋಗ ಮಾಡಿ
ಗಳಿಸಬೇಕೆಂದು ೩ ಪೈಸೆ ಟಿಕೀಟು ಕಳಿಸುವವರಿಗೆ ಈ
ಪೂರ್ತಿ ಹಕೀಗತ ಒಳಗೊಂಡ ಪತ್ರಿಕೆ [illegible]

ವಿ. ಜೀ ಹಾಡೊಳ್ಳಿ, ಸೊಲ್ಲಾಪುರ

ಬಾಲಜೀವನ.

ಈ ಔಷಧವು ಗ್ರಾಣಿ (Rickets), ಬಾಲಪೀಡೆ, ಅಸ್ಥಿಜ್ವರ, ಧಂತಿ, ಕಫ, ನಾಯಿಗೆಮ್ಮು, ಕಾಳಿಜ ನೋವು (Pain in the liver), ಅಂಡವಾಯು (Hernia), ಹೊಟ್ಟೆ ನೋವು, ಮಲಬದ್ಧತೆ, ರಕ್ತ ಕೊರತೆ, ಎಲುಬುಗಳ ರೋಗ, ಕ್ಷಯ, ಅಪಸ್ಮಾರ, ಅಶಕ್ತತೆ, ಅಜೀರ್ಣ ಇತ್ಯಾದಿ ಅನೇಕ ತರದ ಮಕ್ಕಳ ರೋಗಗಳಿಗೆ ದಿವ್ಯೌಷಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಔಷಧವು ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಕೂಸಿರುವಾಗ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಲ್ಲಿ ಕಾಳಿಜ ರೋಗ (Liver complaint) ಆಗುವ ಸಂಭವವಿರುವದಿಲ್ಲ. ಬಾಲಕರ ಹೊಟ್ಟೆ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಕೈ-ಕಾಲುಗಳು ಕ್ಷೀಣವಾಗುವದು, ತಲೆಯು ಯಾವಾಗಲೂ ಜವರಿ ಬಲಹೀನರಾಗುವದು, ಹಲ್ಲು ಬರುವಾಗ ಅತಿಸಾರ, ಬಾಲಗ್ರಹ ಈ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ರೋಗಗಳನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿ ಮಕ್ಕಳುಗಳಿಗೆ ಈ 'ಬಾಲಜೀವನ' ಎಂಬ ಔಷಧವು ರಕ್ತವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿ ದೇಹದಾರ್ಢ್ಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಬಾಟ್ಲಿ ಕ್ರಯ ರೂ ೧-೮-೦ ಟ ಖ. ಬೇರೆ
ಡಲ್‌ಸೆಟ್ ಎಂಡ್ ಕೋ॥,
ಪೋ. ಕುಮಟಾ (ಉ ಕಾನಡಾ

ಸನ್ ಲ್ಯಾಯ್ಫ್ ಎಶ್ಶೂರನ್ಸ ಕಂಪನಿ ಆಫ್ ಕೆನಡಾ

ಇದೇ ಬ್ರಿಟಿಶ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅತೀ ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಕಂಪನಿ!
ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ, ಬ್ರಹ್ಮದೇಶ, ಸಿಂಹಲದ್ವೀಪಗಳಿಗೆ ಕೂಡಿ
ಮುಖ್ಯ ಆಫೀಸು — ಕೆನಡಾ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್, ಹಾರ್ನಬಿ ರೋಡ ಮುಂಬಯಿ
ಜನರಲ್ ಮ್ಯಾನೇಜರ — [illegible]
೧೯೩೦ನೇ ಇಸ್ವಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದ ಹೊಸ ವಿಮಾ ರಕಮು, ೧೭೩ ಕೋಟಿಗೂ ಮಿಕ್ಕಿದೆ
೧೯೩೦ನೇ ಇಸ್ವಿ ಡಿಸೆಂಬರ ೩೧ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಕೂಡಿದ ನಿಧಿ ೧೩೩ ಕೋಟಿಗೂ ಮಿಕ್ಕಿದೆ

ಈ ಕಂಪನಿಯ ಏಜನ್ಸಿ ಕೆಲಸ ಹುರುಪಿನಿಂದ ಹಾಗು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ನಡೆಯಿಸುವವರು
ದೊರೆತರೆ ಸುಖವಾಗಿ ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ಜೀವನ ನಡೆಸಬಹುದು
ಫಾರಂ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಗಾಗಿ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸುವ ಪತ್ತೆ —

The District Manager,
Canada Building,
Hornby Road, BOMBAY

OR

Mr. S. B. Rege,
Chief Agent,
171, Civil Lines,
Camp BELGAUM

ದಿ ಬೋಂಬೆ ಲ್ಯಾಯ್ಫ್ ಎಶ್ಶೂರನ್ಸ ಕಂಪೆನಿ, ಲಿಮಿಟೆಡ್

ಸ್ಥಾಪನೆ. 1908.

ಈ ಕಂಪನಿಯು ಪೂರ್ಣ ಹಿಂದೀ ಇದ್ದು ಇತರ ಕಂಪನಿ ದರಗಳೂ, ಕರಾರುಗಳೂ ಬಹಳ ಸೋಯಿಯುಳ್ಳ ಇವೆ. ಕಂಪನಿಯ ಹಣವು ಸರಕಾರಿ ಪ್ರೋ ನೋಟುಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಇಂಡಿಯನ್ ಟ್ರಸ್ಟ ಎಕ್ಟಿನ ನಿಯಮಗಳಂತೆ ಬಹಾಲ್ದಾರಿಯ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಮಲ್ಟಿಪಲ್ ಬೆನಿಫಿಟ್ ಎಂಬ ಕಲಮು ವಿಮೆದಾರರಿಗೆ ಅತಿಶಯ ಲಾಭಕರವಾಗಿದೆ

ಸವಿಸ್ತರ ಮಾಹಿತಿ ಸ್ಥಳಿಕ ಏಜಂಟರ ಕಡೆಗೆ ಅಥವಾ ಪತ್ರದ್ವಾರದಿಂದ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆದಲ್ಲಿ ಸಿಗುವದು

Kumta Agents –
D. L. NAYAK Bros
Honavar Agent
R. V. PARBHU Esq

K. PadmanabhaRao & Sons.,
BELGAUM
Chief Agents for
Karnatak Districts & S. M. States

ವಾರ್ತೆಗಳು.

— ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸೈನ್ಯದ ಖಾತೆಗೆ ದಿನಾ [illegible] ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ವೆಚ್ಚವಾಗುತ್ತವೆ

— ಮಹಾತ್ಮರ ಅಂಗರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಬ್ರಿಟಿಶ ಸರಕಾರವು ರೌಂಡ ಟೇಬಲಿನ ಸಮಯ ನಾಲ್ವರು ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ೫೦೦೦ ಪವಣ ಖರ್ಚು ಬಂತೆಂದು ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ನುಡಿದರು

— ಸಾಬರಮತಿಯಲ್ಲಿ ಮಂಗಳವಾರ [illegible] ತಾರೀಖು ಹೋಯಿತು ಆದರಿಂದ ಸ್ತ್ರೀ ಕೈದಿಗಳಿಗೆ [illegible] ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಒಯ್ದು [illegible] ತುಂಬಿತು, ೩೦೦ [illegible] ಹೊರಗಿನ ಇಸ್ಪಿತಾಲು [illegible] ಕೈದಿಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಳಿಸಿದರು ಅವರಿಗೆ [illegible] ಹಾಕಿದವರು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ [illegible] ಇವರಾದರನ್ನು [illegible] ಕೊಟ್ಟರು!

ನಿನ್ನೆ ಈ ದಿವಸ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಗಡಿಬಿಡಿಯಾಯಿತು. ಸರ್ ಹರಿಸಿಂಗ ಗೌಡರವರ [illegible] ಚರ್ಚೆಯಾಗುವಾಗ [illegible] ಇರಲಿಲ್ಲ. ಎರಡು ೩ ಘಂಟೆ ಬಾರಿಸಿದಾಗ್ಯೂ [illegible] ಸಭಾಸದರು [illegible] ಕೌನ್ಸಿಲಿನ [illegible] ಸಭಾಸದರಿಗೆ ಕೆಲ ಸರಕಾರಿ ಸಭಾಸದರೇ [illegible] ಮಾಡಿದರು ಈ ಕುರಿತು ಸರ್ ಹರಿಸಿಂಗ ಗೌಡರವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಕಡೆ ತಕ್ರಾರು ಮಾಡಿದರು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಸಭಿಕರಿಗೆ [illegible] ಮುಂದೆ ಪ್ರತಿ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ [illegible] ಇಂಥ ಪ್ರಕಾರಗಳು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಸಂಭವಿಸಬಾರದಾಗಿ [illegible] ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಈ ಸಂಗತಿ ಕ್ರಮದಿಂದ [illegible] ವರ್ತಮಾನ ಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಯಿತು. [illegible] ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ, ಈ ಕುರಿತು [illegible] ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಸಿಟ್ಟುಮಾಡಿ [illegible] ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನುಡಿದರು [illegible] ಲಂಡನಿನ 'ಡೇಲಿ ಹೆರಲ್ಡ' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕರ

— ವೆಂಗುರ್ಲೆ [illegible] ರೌಂಡ ಟೇಬಲ [illegible] ಮಂಡಳದವರು [illegible] ಪ್ರಾಂತದ ವಸಂತಪುರ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದರು. '[illegible], ನಿಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ತಿರುಗಿರಿ' ಎಂಬ [illegible] ಕೊಂಡು ಇವರು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು [illegible] ನಾಲ್ವರು. ಈ ಕಮಿಟಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. ಈ [illegible] ಕಡೆ ಲೋಥಿಯನ್ [illegible] ದಲಾದವರುಗಳ [illegible] ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದರು, ಆ ಮೇಲೆ ಅವರ ಬೆನ್ನಿಗಿದ್ದ ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಕಂಡರು. ಕಮೀಟಿಗೆ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಯಿತ್ತಾರಾಗಿ ಲೋಥಿಯನ್ನರಿಗೆ ತಿಳಿದುಬಂತು. "ಅವರಿಗೆ ಬಿಡು" ಎಂದು ಲೋಥಿಯನ್ನರು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದ ಮೇರೆಗೆ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಯಿತು. ಲೋಥಿಯನ್ನರಿಗೆ ಪೋಲೀಸರು ಕಸಕೊಂಡಿದ್ದ ಕರಿ ಪತಾಕೆಯನ್ನು ಪಡಕೊಂಡ ಇದನ್ನು ತಾವು ಕಾಪಾಡುವೆವಾಗಿ ನುಡಿದರು. ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ದೊರಗಳಿಗೆ ಕಪ್ಪು ಬಾವು[illegible] ಕೈ ಬಾವುಟದ ಕಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿದರು ಊರವರೆಲ್ಲರೂ ಕಮೀಟಿಯವರಿಗೆ ಚಪ್ಪಾಳೆಯ ಸೋಸದಿಂದ ಸ್ವಾಗತಿಸಿದರು. ಜನರ ಮನವೊಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕ್ರಮ ಇದು, ಎಂಬುದಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹೊಗಳುತ್ತಿದೆ. ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನ ವಿಲ್ಲ, ಅದರಿಂದ ಜನಮನವು ಮತ್ತಿಷ್ಟು ಉದ್ವಿಗ್ನವಾಗುತ್ತದೆ, ಆದೇ ಔದಾರ್ಯ ದರ್ಶಿಸಿದರೆ, ಜನರು ಒಲಿಯುತ್ತಾರೆ, ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಈ ಸಂಗತಿ ಸಾಕ್ಷಿ

ಕಲ್ಲಿಕೋಟೆಯ ಸೌ॥ ಕಮಲಾ ಪ್ರಭುಗಳವರ ಮಂಗಳಸೂತ್ರದ [illegible] ಮದ್ರಾಸ ಸರಕಾರವು [illegible] ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ— ಮಂಗಳಸೂತ್ರ ತೆಗೆಯಹಚ್ಚಿದ ಮಿ॥ ಜೊಡವೆಲ್ [illegible] ವ್ಯಸನಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಪೋಲೀಸ ಠಾಣೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ-ಕೈದಿಗಳ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯಾಚಾರವಾಗಬಾರ[illegible] ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಸೇರಬಾರದೆಂದು [illegible] ಜೊಡವೆಲ್ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ [illegible] ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಮಾನ ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳ[illegible] ಮುಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು [illegible] ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದರಾಗಿ [illegible] ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದಿಂದ ಸ್ತ್ರೀಯರು [illegible] ಉಪಕಾರ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ [illegible] ಯಾವ ಉದ್ದೇಶ[illegible] ಮಂಗಳಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯದಂತೆ [illegible] ವಿಚಾರ ನಡೆದದ

ಬಂಗಾಲ ಸರಕಾರದ ಜಮಾ-ಖರ್ಚು ಪ್ರಕಟವಾಯಿತ. ೩ ಕೋಟಿ ೧೨ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು [illegible] ಬಂದಿವೆ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕರಿಗಾಗಿ ೩೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ವೆಚ್ಚವಾದವು. ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ೧॥ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ [illegible] ಹೆಚ್ಚೆಂದು ಊಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರವು ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ನೆರವಾಗಬೇಕಾಗಿ ಬಂಗಾಲ ಸರಕಾರವು ಬಿನ್ನೈಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

— ಪಂಡಿತ ಜವಾಹಿರಲಾಲ ಹಾಗು ಶಿರವಾಣಿಯವರ ದಂಡದ ರಕಮಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲ ರಕಮು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ವಸೂಲ ಬಂತು. ಪಂಡಿತ ಜವಾಹಿರಲಾಲ-ಶಿರವಾಣಿಯವರು ಮುಂಬಯಿಗೆ ಹೋಗ ತೆಗೆದ ಟಿಕೀಟುಗಳನ್ನು ಸೆರೆಹಿಡಿದ ಬಳಿಕ ಅವರು ಪೋಲೀಸ ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರ ಕಡೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅವುಗಳ ಹಣ ತಿರುಗಿ ಬಂತು, ಅಷ್ಟು ಹಣ ಮಾತ್ರ ದಂಡದ ರಕಮಿನಲ್ಲ ವಸೂಲ ಬಂದಿದೆ! ಮತ್ತೇನೂ ರಕಮು ವಸೂಲಾಗಲಿಲ್ಲ

— ದಿಲ್ಲಿಯೊಳಗೆ ರೌಂಡ ಟೇಬಲು ಕಮಿಟಿ ಸೇರಿತ್ತು. ಇದು ಆಲೋಚನಾ ಮಂಡಳ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ಸೇರಿಸುವದಿಲ್ಲ, ಗುಪ್ತವಾಗಿ ಈ ಸಭೆ ಸೇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲ ಏನು ನಡೆಯಿತು? ಎಂದು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಾಂತಿಕ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕು, ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ ಬೇಡ, ಹೀಗೆ ಕೆಲವರು ನುಡಿದರಂತೆ. ಸರ್ ಸಪ್ರು ಬಹಾದ್ದೂರರಿಗೆ ಬಲು ದೊಡ್ಡ ಸಿಟ್ಟು ಬಂತು! 'ಹಾಗಾದರೆ, ನಾನು ಈ ಕಮಿಟಿಯ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೇರುವದೇ ಇಲ್ಲ, ಗಂಟುಮೂಟೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಇದೋ ಈಗ ಹೊರಟೆ. ಹೀಗೆ ವಿರಕ್ತರಾಗಿ ನುಡಿದರು. "ಬ್ರಿಟಿಶ ಸರಕಾರದ ಅಂತರಂಗವೇ ಇನ್ನೂ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಇದೊಂದು ಮುಂಚೆ ಜಾಹೀರಾಗಲಿ," ಹೀಗೆ ಕೆಲ ಸಭಾಸದರು ನುಡಿದರು ಈ ಪ್ರಕಾರ ನಿಷೇಧವಾಗುತ್ತಿದೆ, ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ; ಸಂಹಾರ ನಡೆದಿದೆ. ಡಾ॥ ಸಪ್ರುರವರು ರೌಂಡ ಟೇಬಲಿನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ತ್ವರ್ಯವೇ ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಮುರಿಬಡಿಯುವದಕ್ಕಾಗಿ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರಂತೆ! ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲು ಅವರ ಪ್ರಯತ್ನವೇ ಇಲ್ಲವಾಗಿ ಲಂಡನಿನ 'ಡೇಲಿ ಹೆರಲ್ಡ' ಪತ್ರಿಕೆಯ ದಿಲ್ಲಿಯ ಸುದ್ದಿಗಾರರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದೇ ಸಮಯ ವರಿಷ್ಠ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಒಂದು ಪ್ರಕಾರವನ್ನು ನಮೂದಿಸಬಹುದು. ವರಿಷ್ಠ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಸಭಾಸದರಾದ ಕರ್ನಲ್ ಗಿಡ್ನೀಯವರು ರೌಂಡ ಟೇಬಲ್ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಒಂದು ಕಾರ್ಟೂನ ಯಾನೆ ವಿನೋದ ಚಿತ್ರವನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಒಯ್ದಿದ್ದರು. ಅದು ತಮ್ಮದೊಂದು ಕೌನ್ಸಿಲು ಸಭಾಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಕಾಣಿಕೆಯೆಂದೂ ಬರೆದಿದ್ದರು ಸಭಾಸದರೆಲ್ಲ ಆ ಚಿತ್ರ ನೋಡಹತ್ತಿದರು 'ಸಾಬರಮತಿಯ ಋಷಿಗಳೆಲ್ಲಿ?' ಹೀಗೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರದ ಸಭಾಸದರೊಬ್ಬರು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರು. 'ಮಹಾತ್ಮರಲ್ಲಿ?' ಎಂಬದಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೇಳಿದರು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಿ ಗಿಡ್ನೀಯವರಿಗೆ ನಿರುತ್ಸಾಹವಾಯಿತು! ಮಹಾತ್ಮರಿಲ್ಲದ ರೌಂಡ ಟೇಬಲ್ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಚಿತ್ರ ನಿರರ್ಥಕವೆಂದು ಒಬ್ಬ ಸಭಾಸದರು ನೆಟ್ಟಗೆ ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟರು. ಈ ಚಿತ್ರವು ಎರಡನೇ ಪರಿಷತ್ತಿನದಲ್ಲ, ಮೊದಲನೇ ಪರಿಷತ್ತಿನದು! ಆದರಿಂದ ಅದರೊಳಗೆ ಮಹಾತ್ಮರ ಚಿತ್ರವಿದ್ದಿಲ್ಲ

— ಬಂಗಾಲದ ಪೋಸ್ಟ ಮಾಸ್ತರ ಜನರಲ್‌ರವರು ಒಂದು ಸರ್ಕ್ಯುಲಾರನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ 'ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಪೋಸ್ಟೆಲ್ ಸರ್ವಿಸ್' ಎಂಬ ಛಾಪೆಯುಳ್ಳ ಟಪಾಲ ಸ್ಟ್ಯಾಂಪುಗಳು ತಯಾರಾಗಿವೆ. ಅವುಗಳ ಆಕಾರ, ಬಣ್ಣ ಟಪಾಲ ಸ್ಟ್ಯಾಂಪಿನ ನಮೂನೆಯದೇ. ಆದರಿಂದ ಟಪಾಲ ಕಾರಕೂನರೆಲ್ಲರೂ ಸ್ಟ್ಯಾಂಪುಗಳನ್ನು ಚನ್ನಾಗಿ ತಪಾಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕಾಗದಗಳನ್ನು ಟಪಾಲಿಗೆ ಹಾಕತಕ್ಕದ್ದು; ಸರಕಾರಿ ಸ್ಟ್ಯಾಂಪು ಹಚ್ಚಿದ ಪತ್ರಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ರೀತಿಯಂತೆ ಆಗ[illegible]ದ್ದು, ಹೀಗೆ ಸರ್ಕ್ಯುಲಾರು

— ಅಹಮುದಾಬಾದದಲ್ಲಿ ಊರೊಳಗಿನ ಗೋಡೆಗಳಿಗೆ 'ಗುಜರಾಥ ಮೇಲ' ಎಂಬ ಸಹಿಯಿಂದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೈಬರಹದ ಜಾಹೀರಾತುಗಳು ಹಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ "ಗುಜರಾಥ ಮೇಲ" ಎಂಬದೊಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯಿರುವದಂತೆ! ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾವಿದ್ಯಾಲಯದ ಸಭಾಸದರಿರುವರಂತೆ! ಇವರು ಅರಾಜಕರಂತೆ!! ಹಿಂಸಾವಾದಿಗಳಂತೆ! ಅತ್ಯಾಚಾರ ಮಾಡುವ ಸರಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ದೇಹಾಂತ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ಕೊಡಲು ಇವರು ಟೊಂಕಕಟ್ಟಿರುವರಂತೆ! ಪೋಲೀಸರಿಗೆ, ಪೋಲೀಸ ಇನ್ಸಪೆಕ್ಟರರಾದ ಗ್ರೀಯರವರಿಗೆ ಕೊಲ್ಲುತ್ತೇವಾಗಿ ಹಸ್ತಲಿಖಿತ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದಿವೆ. ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮೇಲ್ಗಡೆ ತುಬಾಕಿಯ ಚಿತ್ರವಿದೆ ಅಹಮುದಾಬಾದದೊಳಗಿನ "ಗುಜರಾಥ ಸಮಾಚಾರ" ಹಾಗು "ಸಂದೇಶ" ಎಂಬ ಎರಡು

— ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಸೋಮವಾರ ನಡೆದ ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳು ಚಿತ್ತಕ್ಷೋಭಕವಿವೆ! ಹೆ ಕಾಮ್ಸು

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನಿತ್ಯಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಸಂಪಾದಕರಿಗೆ ೨ ಪತ್ರಗಳು ಕಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು. ಪತ್ರಗಳ ಧೋರಣ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾಗದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಸಂಪಾದಕರಿಗೆ ಯಮಸದನಕ್ಕಟ್ಟಲ್ಪಡುವದಾಗಿ ಜಾಗ್ರತೆ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಕೆಳಗೆ 'ಸುಧಾರಕ ಅರಾಜಕರ ಕಪ್ತಾನ' ಹೀಗೆ ಸಹಿಯಿದೆ. ಕಾಗದಗಳಿಗೆ ೩-೩ ಲಕೋಟೆಗಳಿದ್ದವು. ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ತುಬಾಕಿಗಳ ಚಿನ್ಹೆ, ಜಿ ಎಮ್. ಎಂಬ ರಬ್ಬರ ಸ್ಟಾಂಪು ಇತ್ತು. ಪೋಲೀಸರು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಚೌಕಶಿ ನಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

— ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಸೋಮವಾರ ನಡೆದ ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳು ಚಿತ್ತವೇಧಕವಿವೆ! ಹುಕುಮು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿ ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜ ಹಚ್ಚುವದು ಬೇಕಾಯದೇಶೀರ ಆಗುತ್ತದೆ; ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ-ಬೋರ್ಡುಗಳ ಠರಾವಿನಂತೆ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ-ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜ ಹಚ್ಚಿದ ಬಗ್ಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯಾದದ್ದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ; ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಿಗೆ ತಿಂಡಿ-ತಿನಸು ಕೊಡದಂತೆ ವ್ಯಾಪಾರಿಯವರಿಗೆ, ಮದ್ಯದ ಅಂಗಡಿಕಾರರಿಗೆ ವಿಧಿಸಿದ ಸಂಗತಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ; ಕಾಯದೆಭಂಗದ ಕುರಿತು ಸೆರೆಹಿಡಿದವರ ಸಂಖ್ಯೆ ೧೫ ಸಾವಿರವಾಯಿತಾಗಿ ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಭಿಕರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದರು. ಈಗ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದೊಳಗಿನ ಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸುತ್ತದಾಗಿಯೂ ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳಿದರು (ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳ ೧೫ ಸಾವಿರದ ಸಂಖ್ಯೆ ಜನವರಿ ಅಖೈರ ವರೆಗೆ ಸೆರೆಮನೆ ಸೇರಿದವರದೆಂದು ದಿಲ್ಲಿಯೊಳಗಿನ ವಾರ್ತೆ

— ಕಲಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಸಭೆ ಸೇರಿತ್ತು. ಬಿ ಎ, ಎಮ್. ಎ, ಮೊದಲಾದ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾದವರಿಗೆ ಪದವಿಗಳನ್ನು ಹಂಚುವ ಸಮಾರಂಭವಿತ್ತು. ಆ ದಿನ ಬಂಗಾಲದ ಗವ್ಹರ್ನರರಾದ ಸರ್ ಸ್ಟೇನಲೀ ಜೆಕ್ಸನ್‌ರವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಪದವಿಗಳನ್ನರ್ಪಿಸುವವರಿದ್ದವರಿಂದ ಕಠಿಣ ಬಂದೋಬಸ್ತಿಡಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಗವ್ಹರ್ನರರು ಬಂದರು. ಪ್ರಾಸ್ತಾವಿಕ ವಿಧಿಗಳಾದ ಬಳಿಕ, ಭಾಷಣ ಮಾಡನಿಂತರು. ಸ್ವಲ್ಪಹೊತ್ತು ಓದುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಮುಂಬಾಗದಲ್ಲಿ ಕೂತುಕೊಂಡಿದ್ದ ವೀಣಾ ದಾಸ ಎಂಬ ಬಿ.ಎ., ಪಾಸಾದ ಹುಡುಗಿಯು ಥಟ್ಟನೆ ಎದ್ದು ನಿಂತು ಗವ್ಹರ್ನರರ ಮೇಲೆ ನಾಲ್ಕು ಗುಂಡು ಹೊಡೆದಳು. ಗವ್ಹರ್ನರರು ೨ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಿಂಜರಿದು ಬಿದ್ದರು; ಅದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಏನೂ ಅಪಾಯವಾಗಲಿಲ್ಲ, ಎಂಥೊಂದು ಭಾಗ್ಯ! ಇನ್ನೂ ಗುಂಡು ಹಾರಿಸುವವಳಿದ್ದಳು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ವ್ಹಾಯಿಸ ಚೆನ್ಸಲರರು ಆವೇಳೆಗೆ ಹಿಡಿದು ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದರು; ಹಾಗೆಯೇ ಸಭಿಕರು ಶಾಂತರಾದರು. ಮುಂದೆ ಗವ್ಹರ್ನರರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣ ಮುಗಿಸಿ ಸಭೆ ವಿಸರ್ಜಿಸಿ ನಡೆದರು. ಬಂಗಾಲ ಸರಕಾರವು ಮೂವರ ಕಲಕತ್ತೆಯ ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರ ನ್ಯಾಯಸ್ಥಾನ ನಿರ್ಮಿಸಿ ವಿಚಾರ ನಡಿಸಿತು. ನ್ಯಾ| ಮೂರ್ತಿ ಸಿ. ಸಿ ಘೋಷರವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಫಿರ್ಯಾದಿ ಕಡೆ ಪುರಾವೆಯಾದ ಬಳಿಕ, ಕುಮಾರಿ ವೀಣಾದಾಸರವರು ತಮ್ಮ ಕೈಫಿಯತನ್ನು ಓದಿ ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ನುಡಿದದ್ದೇನಂದರೆ.— "ದೇಶಬಾಂಧವರ ಮೇಲೆ ನಡಿಸಿದ ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳಿಂದ ನನಗೆ ಸಂಕಟವಾಯಿತು. ೨ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹೊರಡಿಸಿದ ರಾಜಶಾಸನಗಳಿಂದ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಪೌರುಷೇಯವನ್ನೇ ನಿರ್ನಾಮ ಮಾಡಲು ಸರಕಾರವು ಹವಣಿಸಿದೆ. ಮಿದ್ನಾಪುರ, ಹಿಜಲಿ, ಚಿತಗಾಂಗ ಮೊದಲಾದ ಕಡೆ ನಡೆದ ಪ್ರಕಾರಗಳಿಂದ ನನ್ನ ಬುದ್ಧಿ ಚಂಚಲವಾಯಿತು. ನಾನು ಚಿತಗಾಂಗಿನವಳು, ಅದು ನನ್ನ ಜಿಲ್ಹೆ. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಒದಗಿದ ಅತ್ಯಾಚಾರ ವಾರ್ತೆಗಳಿಂದ ನನಗೆ ಹೇರಳ ದುಃಖವಾಯಿತು, ಅದನ್ನು ನನ್ನಿಂದ ಸಹಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ದೇಶಮಾತೆಯ ಚರಣದಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನೇ ಅರ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಈ ದೇಹವನ್ನು ಅಂತ್ಯಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ನಾನು ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆ. ನನ್ನ ದುಃಖ ಅಂತ್ಯಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಬೇರೆ ಉಪಾಯ ನನಗೆ ತೋಚಲಿಲ್ಲ. ದೇಶಾಭಿಮಾನಪ್ರೇರಿತಳಾಗಿ ನಾನು ಗವ್ಹರ್ನರರ ಮೇಲೆ ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಿದೆ. ನನಗೆ ಗವ್ಹರ್ನರರ ಮೇಲೆ ಹಗೆಯಿಲ್ಲ. ಅವರು ನನ್ನ ತಂದೆಯಂತಿದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಪತ್ನಿ ನನಗೆ ತಾಯಿ! ಅವರಿಗೆ ಅಪಾಯವಾಗದೆ ಅವರು ಸುರಕ್ಷಿತ ಪಾರಾದ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಅತ್ಯಾನಂದವಾಗಿದೆ. ರಕ್ತದ ಬಿಂದು ಚೆಲ್ಲದೆ ನನ್ನ ಕಾರ್ಯ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ನಾನು ಅಬಲೆ, ನಾನು ಮನೆತನಸ್ಥಳು; [illegible]ತನ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದವಳು, ಅಂಥವಳು ಸರಕಾರದ ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳಿಂದ ಈ ಪ್ರಕಾರ ಹೇಯ ಪಾಪ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಪ್ರವೃತ್ತಳಾದೆನು. ಇದರ ಮೇಲಿಂದ ಜನರೂ, ಸರಕಾರವೂ ತಕ್ಕ ಆಲೋಚನ ಪಡೆಯಬೇಕು. ದೇಶಬಂಧು-ಭಗಿನಿಯರಿಗೆ ದಾಸ್ಯತ್ವದಲ್ಲಿಡಲು ಕಾರಣವಾದ ರಾಜ್ಯಾಧಾರದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೆಂದು ನಾನು ಗವ್ಹರ್ನರರಿಗೆ ಕೊಲ್ಲಲುದ್ಯುಕ್ತಳಾದೆ" ಹೀಗೆ ವೀಣಾ ದಾಸರವರು ಕೈಫಿಯತನ್ನೋದಿದರು. ಎಡ್ವೊಕೇಟ ಜನರಲ್‌ರವರು ಘೋರ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಬೇಕಾಗಿ ತಮ್ಮ ಆಗ್ರಹವಿಲ್ಲವೆಂದು ಸರಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ನುಡಿದರು. "ಕೈದಿಯು ಅಪರಾಧ ಒಪ್ಪುತ್ತಾಳೆ, ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಇವಳು ಒಬ್ಬ ಶಿಷ್ಟಳೆಂದು, ಸಭ್ಯತೆಯಿಂದ ನಡಕೊಂಡಿದ್ದಳು, ಎಳೆ ಪ್ರಾಯದವಳು," ಹೀಗೆ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳು ನುಡಿದು, ವೀಣಾ ದಾಸರಿಗೆ ೯ ವರ್ಷಗಳ ಕಠಿಣ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಿದರು. ಅವಳ ಮನೆತನದ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಅವಳಿಗೆ ೨ನೇ ವರ್ಗದಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕುಮಾರಿ ವೀಣಾ ದಾಸಳು ಚಿತಗಾಂಗದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಮಾಧವದಾಸ ಎಂಬ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಮಗಳಂತೆ. ಕಲ್ಯಾಣದಾಸ ಎಂಬವರ ತಂಗಿ. ಕಲ್ಯಾಣದಾಸರು ಬಿ ಎ, ಪದವೀಧರರಿದ್ದು, ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಈಗ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬಂಗಾಲದ ಗವ್ಹರ್ನರರು ಸುರಕ್ಷಿತ ಪಾರಾದ ಬಗ್ಗೆ [illegible] ಬಾದಶಹರೂ, ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ, ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳೂ, ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದವರೂ ಎಲ್ಲರೂ ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಗುಂಡು ಹಾರುತ್ತಿರುವಾಗ ಸಾಹಸದಿಂದ ಮುಂದಾಗಿ ವೀಣಾ ದಾಸರವರಿಗೆ ಹಿಡಕೊಟ್ಟ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಹಾಯಿಸ-ಚೆನ್ಸಲರರಾದ ಸುಹ್ರವಾರ್ದಿಯವರಿಗೆ 'ನ್ಯಾಟಹುಡ್' ಎಂಬ ಪದವಿಯು ಜಾಹೀರ ಮಾಡಿದೆ. ವೀಣಾ ದಾಸರ ಕೈಫಿಯತನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಬಾರದಾಗಿ ಬಂಗಾಲ ಸರಕಾರವು ಕಲಕತ್ತೆಯ ಪತ್ರಕರ್ತರಿಗೆ ವಿಧಿಸಿತು. ಅದರಿಂದ ಆ ಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅವಳ ಕೈಫಿಯತು ಓದಸಿಗದೆ ಪರಪ್ರಾಂತಗಳ ವರ್ತಮಾನಪತ್ರಗಳಿಂದ ಅದನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯವರು ಓದಬೇಕಾಯಿತಂತೆ. ಅದನ್ನು ಪರಿಶುದ್ಧಗೊಳಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸಬೇಕಾಗಿ ಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿತ್ತು, ಹೊರತು ಪ್ರಕಟಿಸಬಾರದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಿಲ್ಲವೆಂದು ಬಂಗಾಲ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಸರಕಾರವು ತಿಳಿಸಿಯದೆ

— ಲಂಡನಿನ 'ಮೆಂಚೆಸ್ಟರ ಗಾರ್ಡಿಯನ್' ಪತ್ರಿಕೆಯು ಹಿಂದೀ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಮೇಲೆ ಮುಖ್ಯ ಲೇಖ ಬರೆದದೆ "ತೋರಗಾಣಿಕೆಗೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದೊಳಗೆ ಸಮಾಧಾನವಿದೆ, ಆದರೆ, ಅಂತಃಕರಣವಲ್ಲ ಬಹಳ ಕಳವಳಗೊಂಡಿದೆ. ಚಳವಳಿಯು ಈಗ ಆಳವಾಗಿ ಹಬ್ಬಿಕೊಂಡಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲು ಸರಕಾರದ ಎಷ್ಟು ಬಲಾತ್ಕಾರ ನಡಿಸಿದಾಗ್ಯೂ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗದು. ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಕೊಡಲು ಬ್ರಿಟಿಶರು ವಚನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಹಿಂದೀಯರ ಸಹಕಾರ ಬೇಕು. ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯಿಂದ ಹಿಂದೀಯರ ಸಹಕಾರ ಸಿಗದು. ರಾಜಶಾಸನಗಳಿಂದ ಜನರು ಉದ್ವಿಗ್ನರಾಗುತ್ತಾರೆ, ಸರಕಾರದ ಕಡೆ ಸಹಕಾರ ಮಾಡಲು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೂ ಜನರಿಗೂ ಕದನ ನಡದಾಗ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕರಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ದೊರಕುತ್ತದೆ; ಈಗ ದೊಡ್ಡ ಸಾಹಸಮಾಡಿ ಮುಖ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಲೋಕನಾಯಕರ ಕಡೆ ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಆಲೋಚನ ಮಾಡಿರಿ. ಅಡ್ಡಹಾದಿ ಹಿಡಿದು ಹೋಗುವ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕರಿಗೆ ಕಿವಿ ಹಿಡಿದು ರಾಜಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು." ಹೀಗೆ "ಮೆಂಚೆಸ್ಟರ ಗಾರ್ಡಿಯನ್" ಪತ್ರಿಕೆಯು ಬ್ರಿಟಿಶ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳಿದೆ. ರೌಂಡ ಟೇಬಲಿನ ಫೆಡರಲ್ ಸ್ಟ್ರಕ್ಚರ ಕಮಿಟಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಸಂಕಿ ದೊರೆಗಳಿಗೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದೊಳಗಿನ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ನೋಡಿ ಬಹಳ ಮನೋವ್ಯಥೆಯಾಗಿರುವದಂತೆ. ಸಂಕಿ ದೊರೆಗಳು ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರದ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳು. ಆದರೆ, ಇವರ ವ್ಯಸನದಿಂದ ಮೊದಲೇನೂ ಪರಿಣಾಮವಾದದ್ದು ಕಾಣುವದಿಲ್ಲವಾಗಿ "ಫ್ರೀ ಪ್ರೆಸ್" ಪತ್ರಿಕೆಯ ರಿಪೋರ್ಟರರು ಬರೆದು, ದೊರೆಗಳು ನಿದ್ದೆ ಹೋದರೇನೆಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ.

— ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರದ ವರ್ತಕ ಇಲಾಖೆಯ ರಿಪೋರ್ಟು ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. ೧೯೩೧ನೇ ಮಾರ್ಚ ಅಖೈರಿಗೆ ಅಂತ್ಯವಾಗುವ ವರ್ಷದ ರಿಪೋರ್ಟಿನ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮಾರಾಗುವ ಜವಳಿಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ಪಾಲು ಬ್ರಿಟಿಶ ದೇಶದ್ದು; ಒಂದು ಪಾಲು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದೊಳಗಿನ ಗಿರಣಿಯದು ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದೊಳಗಿನದು ೩ ಪಾಲು, ಎಲ್ಲ ಪರದೇಶಗಳದು ಕೂಡಿ ೧ ಪಾಲು, ಈ ಚತುರ್ಥಾಂಶದೊಳಗೆ ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಬ್ರಿಟಿಶರದು, ಉಳಿದದ್ದು ಜಪಾನ ಮೊದಲಾದ ದೇಶಗಳದು. ಇದಕ್ಕೆ ೪ ಕಾರಣಗಳಿರುವವಾಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ - (೧) ಬಡತನ. (೨) ಬಹಿಷ್ಕಾರ. (೩) ಹಿಂದೀ ಗಿರಣಿಯವರ ಪೈಪೋಟಿ, (೪) ಜಪಾನ ಸರಕುಗಳ ಕಡಿಮೆ ದರ. ಕಳಕೊಂಡ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಹೇಗೆ ಉದ್ಧರಿಸುವದೆಂದು ವರ್ತಕ ಇಲಾಖೆಯವರ ಚಿಂತೆ. ಹಿಂದೀಯರಿಗೆ ಆಮದು-ರಪ್ತಿನ-ಮೇಲೆ ಸ್ವಾಧಿಪತ್ಯವಿಡಲು ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಲಾಗದು; ಕೊಟ್ಟರೆ, ಲಂಕೆಶಾಯರದ ಗಿರಾಕಿ ಕುಗ್ಗುವದು. ಹೀಗೆ ವರ್ತಕ ಇಲಾಖೆಯವರ ಮುಂಜಾಗ್ರತೆ.

— ಮದ್ರಾಸ ಇಲಾಖೆಯ ಜಮಾ-ಖರ್ಚು ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. ೨ ಕೋಟಿ ೩೩ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ತುಟ್ಟಿ! ಜನರು ಬಡವರಾದರು; ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ಗಡಿಬಿಡಿ, ಈ ಮೂಲಕ ಆಯ ಕುಗ್ಗಿತು, ವ್ಯಯ ಹಿಗ್ಗಿತು; ಹೀಗೆ ಕೋಶಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಮರುಗಿದರು.

(೧ನೇ ಪಾನಿನ ಮೇಲೆ ಮುಂದರಿಸಿಯದೆ)

ಚೀನ-ಜಪಾನ ಯುದ್ಧ!

ಕಳೆದ ವಾರದಲ್ಲಿ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಂತೆ ಸಂಧಾನವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಶುಕ್ರವಾರ ೮/೫೦ ಘಂಟೆಗೆ ಚಾಪೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಜಪಾನರು ಒಮ್ಮೆಲೇ ಸಾಗಿಹೋದರು. ಚೀನಿಯರಿಗೂ, ಜಪಾನರಿಗೂ ಅಂದಿನಿಂದ ಘೋರ ಕದನವಾಯಿತು. ಅದ್ಭುತ ಸಂಗ್ರಾಮವಾಯಿತು ಕಿಯಾಂಗವಾನ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿಯೂ. ವೂಸಂಗ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಚಾಪೇ ನೆರೆಹೊರೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಚೀನಿಯರು ವಿಲಕ್ಷಣ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಜಪಾನ ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ಇದಿರಾದರು; ಮುಂದೆ ಹೆಜ್ಜೆಯಿಡಗೊಡಲಿಲ್ಲ. ಚೀನಿಯರ ಕಡೆ ಆಧುನಿಕ ಮದ್ದು-ಗುಂಡುಗಳ ಸಂಗ್ರಹವಿಲ್ಲ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಪುರಾತನ ಮದ್ದುಗುಂಡುಗಳಿಂದಲೇ ಕಾರ್ಯಭಾಗ ಸಾಗಿಸಿದರು. ಜಪಾನ ಸೈನ್ಯವು ಹಿಂಜರಿಯಿತು. ೧-೨ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ೩,೦೦೦ ಮಂದಿ ಜಪಾನಿ ಸೈನಿಕರು ಮಡಿದರಾಗಿ ಜಪಾನ ಸರಕಾರ ಪ್ರಕಟಿಸಿ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನರು ತೀರಿರಬೇಕಾಗಿ ನಿರೀಕ್ಷಕರ ಎಂಬೋಣ. ಆಕಾರದಲ್ಲಿ ವಿಮಾನಗಳ ಸಂಗ್ರಾಮವಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಿ ಚೀನಿಯರು ಸೋತರೆಂದು ಜಪಾನ ಸರಕಾರದ ಅಂಬೋಣ, ಆದಾಗ್ಯೂ, ಕಿಯಾಂಗವಾನ ಹಳ್ಳಿಯನ್ನು ಜಪಾನಿಯರು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಬೇಕಾಯಿತು. ಕಿಯಾಂಗವಾನ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಈಗ ಘೋರ ಸಂಗ್ರಾಮ ನಡದಿದೆ. ಜಪಾನಿಯರು ವಿಮಾನಗಳ ಮೇಲಿಂದ ಬಾಂಬುಗಳನ್ನು ಹಾರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕಾಲಾಳುಗಳು ಗುಂಡು ತೋಪುಗಳನ್ನು ಹಾರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಮಳೆಗಾಲ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಾಧಾನವಾದಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಸಂಗ್ರಾಮದ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯೇನೂ ಕುಂದಲಿಲ್ಲ. ವಿಪರೀತ ಮಳೆ ಬೀಳುವದರಿಂದ ಯಾಂತ್ರಿಕ ತೋಪುಗಳನ್ನು ಒಯ್ಯಲು ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಪ್ರದೇಶದ ಮಾಹಿತಿ ಜಪಾನಿಯರಿಗೆ ಕಡಿಮೆ. ಚೀನಿಯರು ಊರವರು, ಅವರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಎಲ್ಲ ಮಾಹಿತಿಯುಂಟು. ಸಾವಿರಾರು ಚೀನಿ ಸೈನಿಕರು ಸಹ ತೀರಿಕೊಂಡರು. ಇಷ್ಟಾಗ್ಯನಲ್ಲಿಯೂ ಮೊದಲಿನ ತಯಾರಿ ನಡೆದಿದೆ. ಜಪಾನ ದೇಶದಿಂದ ೩೦ ಸಾವಿರ ಸೈನಿಕರು ಇದೀಗಲೇ ರಣಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಅಷ್ಟೇ ಸೈನ್ಯ ಕಳಿಸಬೇಕಾಗಿ ಒರಳೊಂಡಿರುವದಂತೆ. ರ್ಯೂಟರ ಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಚೀನ ಸೇನಾಪತಿಗಳ ಕಡೆ ಈ ಕುರಿತು ವಿಚಾರಿಸಲು, "ನಾವು ಯಾವುದಕ್ಕೂ ತಯಾರಿದ್ದೇವೆ, ೧ ವರ್ಷದ ತನಕ ಯುದ್ಧ ನಡಿಸಬಲ್ಲೆವು," ಹೀಗವರು ಹೇಳಿದರು. "ಒಬ್ಬೊಂಟಿಗ ಚೀನಿಯನ ತನಕ ಚೀನಿಯರೊಡನೆ ನಾನು ಹೋರಾಡುವೆ. ಅವರೊಡನೆ ಹೋರಾಡುತ್ತ, ಹೋರಾಡುತ್ತ ನಾನು ಮಡಿಯುವೆ" ಹೀಗೆ ಮುಖ್ಯ ಚೀನ ಸೇನಾಪತಿಗಳಾದ ಚಿಯಾಂಗ-ಕೈ-ಶೇಕರವರು ಹೇಳಿ, ಸೈನಿಕರಿಗಲ್ಲಿ ಇದೇ ನಿರ್ಧಾರದಿಂದ ಹೋರಾಡಲು ಅಪ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಚೀನ ಸೇನಾಪತಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಒಕ್ಕಟ್ಟಾದ್ದರಿಂದ ಇಡೀ ಚೀನ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅದ್ಭುತ ಉತ್ಸಾಹವು ನೆಲೆಗೊಂಡಿದೆ. ಜಪಾನ ದೇಶದ ಹಾವಳಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕಾಗಿ ಬೇಕುಬೇಕಾದ ಸ್ವಾರ್ಥತ್ಯಾಗ ಮಾಡಲು ಚೀನಿಯರು ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ, ಚೀನಿಯರು ಪರದೇಶದವರಿಗೆ ಸ್ನೇಹಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಸ್ವದೇಶವನ್ನು ಸುಲಿಯಗೊಡಬಾರದೆಂದೇ ಅವರ ಹೇಳಿಕೆ. ಚೀನಿಯರು ಈ ಧೋರಣದಿಂದಲೇ ಕಿಯಾಂಗವಾನ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ವೀರಾವೇಶದಿಂದ ಹೋರಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಗುರುವಾರ ಚೀನಿಯರ ಸೈನ್ಯ ಪಡೆ ಚದರಿಸಿ ಜಪಾನಿಯರು ಅವರಿಗೆ ಸುತ್ತುಗಟ್ಟಲು ಕೌಶಲ್ಯದಿಂದ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರು. ಸೈನಿಕರಲ್ಲದನ್ನು, ಮದ್ದು-ಗುಂಡುಗಳನ್ನೂ, ಯಾಂತ್ರಿಕ ತೋಪುಗಳನ್ನೂ ಒಟ್ಟು ಮಾಡಿ ೩ ತಾಸುಗಳ ತನಕ ಚೀನಿಯರ ಮೇಲೆ ರೌದ್ರಾವತಾರ ತಾಳಿ ಸಾಗಿಹೋದರು. ಚದರಿಹೋದ ಚೀನಿಯರು ಮತ್ತೆ ಪುನಃ ತಂಡುಗಟ್ಟಿ ಬಂದು ಜಪಾನಿಯರಿಗೆ ಇದಿರಾಗಿ ಹಿಂದಕ್ಕೊತ್ತಿದರು. ಈಗ ಶಾಂಘಾಯ ರಣಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಘನಘೋರ ಸಂಗ್ರಾಮ ನಡೆಯುವದು. ಮುಕಡೇನ-ಕೆಂಟನ್ ಮೊದಲಾದ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಸೇನಾಪತಿಗಳು ಸೈನ್ಯ ಕೊಂಡು ಶಾಂಘಾಯ ಕಡೆ ಕೂಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಂಟನ್‌ದಿಂದ ಸೈನಿಕರೂ, ತಿಂಗಳಿಗೆ ೧೫ ಸಾವಿರ ಜನವೂ ಯುದ್ಧಕ್ಕಾಗಿ ರವಾನೆಯಾಗುತ್ತಿವೆ. ಇದರಿಂದ ಶಾಂಘಾಯದೊಳಗಿನ ಸೈನಿಕರಿಗೆ ಹೊಸ ಹುರುಪು ಬಂದಿದೆ. ಅಂತರ್‌ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಸಾಹತಿನಲ್ಲಿ ಜಪಾನಿಯರು ಉಂದು ತಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಸಾಗಿಬರುವದರಿಂದ ಠರಾವಿನಂತೆ ಅಂತರ್‌ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಸಾಹತನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ತಾವು ಒಪ್ಪಿದರಲ್ಲವಾಗಿ ಚೀನ ಸರಕಾರವು ಜಾಹೀರನಾಮೆ ಹೊರಡಿಸಿದೆ. ಅದರಿಂದ ವಸಾಹತಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿದ ಬ್ರಿಟಿಶ-ಜರ್ಮನಿ ಮೊದಲಾದ ಪರರಾಷ್ಟ್ರದವರು ಗಂಟು-ಮೂಟೆ ಕಟ್ಟಿ ಸ್ವದೇಶಕ್ಕೆ ತೆರಳತಯಾರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಶರಣಾಗತರಾದರೆ ನಿಮಗೆ ಕೊಲ್ಲುವದಿಲ್ಲವಾಗಿ ಜಪಾನ ಸೇನಾಪತಿಗಳು ಉದಾರಧೀಗಳಾಗಿ ವಿಮಾನಗಳಿಂದ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳನ್ನು ಚಲ್ಲಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅದರಂತೆ ಶರಣಾಗತರಾದವ್ಯಾರಿಲ್ಲ. ಸೆರೆಬಿದ್ದ ಜಪಾನಿಯರಿಗೆ ಚೀನಿಯರು ಆದರದಿಂದ, ಪರೋಪಕಾರ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ನಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಗಾಯಪಟ್ಟವರಿಗೆ ಭೂತದಯೆಯಿಂದ ಉಪಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಜಪಾನಿಯರು ಹೊಡೆದ ಗುಂಡುಗಳಿಂದ ಚಾಪೇ ಪ್ರದೇಶವು ಉರಿಯುತ್ತಲಿದೆ.

ಜಪಾನಿಯರೂ ಅಷ್ಟೇ ನಿರ್ಧಾರದಿಂದ, ಸ್ವಾರ್ಥತ್ಯಾಗದಿಂದ ಚೀನ ದೇಶವನ್ನು ಪಾದಾಕ್ರಾಂತ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೋರಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ವೂಸಂಗದಲ್ಲಿ ಚೀನಿಯರು ಮುಳ್ಳಿನ ಬೇಲಿಹಾಕಿ ಜಪಾನ ಸೈನಿಕರು ಒಳಸೇರದಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಮೂವರು ಜಪಾನಿಯರು ಜೀವದ ಪರಿವೆ ಹಿಡಿಯದೆ ತಮ್ಮ ಮೈ ಸುತ್ತುಮುತ್ತು ಬಾಂಬುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಬೇಲಿಯ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಿ ಅವಕ್ಕೆ ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚಿ ಬೇಲಿಯನ್ನು ಮುರಿದು ಚೂರುಚೂರು ಮಾಡಿ ಸೈನಿಕರಿಗೆ ಒಳಸೇರ ಹಾದಿಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಮಡಿದರು. ಈ ಕುರಿತು ಜಪಾನ ಸೇನಾಪತಿಗಳಾದ ವುಯಿದಾರವರು ಅವರಿಗೆ ಹೊಗಳಿದರು. ಈಗ ಜಪಾನಿಯರು ಚೀನ ಸೈನ್ಯದ ಪಟ್ಟು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಯುದ್ಧ ಖರ್ಚಿಗಾಗಿ ಜಪಾನ ದೇಶವು ೪ ಕೋಟಿ ಯೇನು ನಾಣ್ಯವನ್ನು ಮಂಜೂರ ಮಾಡಿಯದೆ. ಮಾರ್ಚ ತಾ ೩೧ ರ ತನಕ ಇಷ್ಟು ಖರ್ಚ ತಗಲುವದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಯೇನು ನಾಣ್ಯವೆಂದರೆ, ೩ ರೂಪಾಯಿ

ಜಪಾನಿಯರು ತಮ್ಮ ರಣಕ್ಷೇತ್ರದ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ಸೇರಗೊಡುವದಿಲ್ಲ. ಚೀನಿ ಸೇನಾಪತಿಗಳು ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಕರೆದು ಔತಣ ಕೊಟ್ಟು ಇದ್ದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿದರಂತೆ. ಜಪಾನಿಯರ ಬೆಂಡೇಳಿಸುವದೆಂದು ತಿಳಿಯದು. ಚೀನ ಸೇನಾಪತಿಗಳಾದ ಸೈತಿಂಗ ಕೇರವರ ಸಮೂನೆ ಕೇಳಿದರೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. "ನನಗೆ ಜಲೋ ಹೋರಾಡಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛೆಯಿದೆ. ಹೋರಾಡಲು ನನ್ನ ಸೈನಿಕರು ಆತುರಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ." ಹೀಗೆ ಅವರು ರ್ಯೂಟರ ಪತ್ರಿಕಾಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಬಳಿ ನುಡಿದರು. ಇವರು ವಿಲಕ್ಷಣ ಪುರುಷರು. ರಣರಂಗದಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧ ತಡವಾಗ ಒಂದೆಡೆ ಕೂತು ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಓದುತ್ತಾರೆ, ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸುತ್ತಾರೆ! ಚೀನ ಸೈನಿಕರಿಗೆ ರುಶ್ಯ ದೇಶದ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಮದ್ದುಗುಂಡುಗಳ ಪೂರೈಕೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ವಾರ್ತೆ. ಜರ್ಮನ್ ಸರಕಾರವು ಇದು ದಿಟವಲ್ಲವಾಗಿ ಒಂದು ಪ್ರಕಟಣೆಯನ್ನೇ ಹೊರಡಿಸಿ ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಜರ್ಮನ್ ಯುದ್ಧಕಲಾವಿಶಾರದರು ಚೀನಿ ಸೈನಿಕರಿಗೆ ಯುದ್ಧಕಲೆಯನ್ನು ಕಲಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರಾಗಿಯೂ ಒಂದು ವಾರ್ತೆ. ಅದೂ ದಿಟವಲ್ಲವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಜಪಾನ ದೇಶವು ಶಾಂಘಾಯ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಪಾದಾಕ್ರಾಂತ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ, ಈಗಿನ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಉಗ್ರರೂಪ ಬರುವದಾಗಿ ಜರ್ಮನಿಯೊಳಗಿನ 'ಬೋರಸೇನ-ಝಿತುಂಗ,' 'ಓಸೀಜಾ ಝಿತುಂಗ' ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಚೀನಿಯರ ವಿದ್ಯಮಾನ ಜಪಾನ ವಿರೋಧದ ಗೋಣು ಮುರಿದ ಬಳಿಕ, ಅಮೇರಿಕೆಯವರು ಜಪಾನ ದೇಶದ ಉದ ಸೊಕ್ಕು ಮುರಿದು, ಚೀನ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುವದಾಗಿ 'ಬೋರಸೇನ-ಝಿತುಂಗ' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಎಣಿಕೆ. ಜರ್ಮನಿಯಲ್ಲಿ ಗಾಳಿ ಯಾವ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಬೀಸುತ್ತದೆಂದು ಇದರ ಮೇಲಿಂದ ತಿಳಿಯಬಹುದು.

ಈಗ ಎಲ್ಲರೂ ಗಾಬರಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಬ್ರಿಟಿಶ ಪ್ರಧಾನ ಮಂಡಳವು ಮತ್ತೂ ಗಾಬರಿಯಾಗಿದೆ. ಜಪಾನ ದೇಶದ ಮೇಲೆ ಸಾಗಿ ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಬ್ರಿಟಿಶರು ಧೈರ್ಯ ಪಡುವದಿಲ್ಲ. ಸಾಗಿ ಹೋಗದೆ ಸುಮ್ಮಗಿದ್ದರೆ, ಜಪಾನಿಯರು ಯಾರಿಗೂ ಕೇಳುವದಿಲ್ಲ. ಶಾಂಘಾಯ ಬಂದರದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಬ್ರಿಟಿಶ ವಸಾಹತು ನಷ್ಟವಾಗುವ ಭೀತಿಯಿದೆ. ಬ್ರಿಟಿಶ ವ್ಯಾಪಾರವು ನಿಂತುಹೋಗುವದು. ಈ ತನಕ ಸುಮ್ಮಗುಳಿದು ಜಪಾನಿಯರಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಟ್ಟರಾಗಿಯೂ, ಇನ್ನು ಸುಮ್ಮಗುಳಿಯಲಸಾಧ್ಯವೆಂದೂ ಮಿ| ಬ್ರೇಲ್ಸಫರ್ಡರವರೂ, ಸರ್ ಫ್ರೆಡರಿಕ್ ವ್ಹೈಟರವರೂ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತಾರೆ. ಬ್ರಿಟಿಶರು ದುರ್ಬಲರಾದವರು, ಮತದೋಸನಲ್ಲರು ಧೈರ್ಯ ಹಿಡಿಯಲಿಲ್ಲ, ಜಪಾನಿಯರು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಹಾಗೆ ಬ್ರಿಟಿಶರು ತಲೆ ಬಗ್ಗಿಸಿದರು, ಪ್ರತೀಕಾರ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಮಿ| ಬ್ರೇಲ್ಸಫರ್ಡರವರು ಬ್ರಿಟಿಶ ಪ್ರಧಾನ ಮಂಡಳದ ಮೇಲೆ ಆಕ್ಷೇಪ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ ಫ್ರೆಡರಿಕ್ ವ್ಹೈಟರವರು ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯರಲ್ಲ. ೧೯೨೧ನೇ ಇಸ್ವಿಯಲ್ಲಿ ಚೀನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಲ್ಲಾಗಾರರಾಗಿ ಇವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಜಪಾನ ದೇಶಕ್ಕೆ ಇದೀಗಲೇ ಪ್ರತಿಕಾರ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ, ಇಂಗ್ಲಂಡ, ಫ್ರಾನ್ಸ, ಅಮೇರಿಕಾ. ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲ ದೇಶಗಳು ಒಂದರ ಹಿಂದೊಂದು ರಣಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಳಿಯುವ ಪ್ರಸಂಗವಿರವದಾಗಿಯೂ,

ದುಷ್ಟರು ಸಹ ಅಲಿಪ್ತರಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವಾಗಿಯೂ ಊಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ರಾಷ್ಟ್ರಸಂಘವು ಚೀನ ದೇಶವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಬದ್ಧವಿದೆ. ಹಾಗೆ ನಡಕೊಳ್ಳಲು ಕರಾರುಗಳ ಅನಸ್ನೆಲ್ಲ ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿ ಚೀನ ದೇಶದ ಭಾಗವನ್ನು ಜಪಾನ ಸರಕಾರವು ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ಅಪಹರಿಸಿದರೆ, ಅದಕ್ಕ ಮನ್ನಣೆ ಸಿಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವಾಗಿ ಜಪಾನ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ನೋಟೀಸು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಸರ್ ಫ್ರೆಡರಿಕ್ ವ್ಹೈಟರವರ ಸೂಚನೆ ನೋಟೀಸು ಸೂಚನೆ ಮಾಡಲಾದ ಕಾಗದ ಕುಮರಿಗಳಿಗೆ ಜಪಾನ ಸರಕಾರವು ಮಣಿಯಲಿಲ್ಲ ಇದು ಜಪಾನ ದೇಶದ ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ವಿಷಯವಾದ್ದರಿಂದ ಕೈಹಾಕಲು ರಾಷ್ಟ್ರಸಂಘಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವೇ ಇಲ್ಲವಾಗಿ ಜಪಾನಿ ರಾಯಬಾರಿಗಳು ಈಗಲೂ ಆಕ್ಷೇಪಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬ್ರಿಟಿಶ ಪರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಧಾನರಾದ ಸರ್ ಜೊನ್ ಸ್ಯಾಮನ್‌ರವರು ಪ್ರಧಾನ ಮಂಡಳದವರೊಡನೆ ಆಲೋಚಿಸಿ ಲಗಬಗೆಯಿಂದ ಮಂಗಳವಾರ ಅವರಾಷ್ಟ್ರ ರಾಷ್ಟ್ರಸಂಘದ ಮುಖ್ಯ ಪಟ್ಟಣವಾದ ಜಿನೇವಾ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದರು. ಫ್ರಾನ್ಸ ದೇಶದಿಂದ ತಾರ್ಡಿಯರವರೂ, ಇತಾಲಿಯಿಂದ ಸ್ಯಾನೋರ ಗ್ರೆಂಡಿಯವರೂ, ಜರ್ಮನಿಯಿಂದ ಡಾ| ಬ್ರುನಿಂಗರವರೂ ಜಿನೇವಾದ ಕಡೆ ಒಮ್ಮೆಲೇ ತೆರಳಿದ್ದಾರೆ ಲಗಬಗೆಯಿಂದ ಸಭೆಯಾಗುವದಿದೆ. ಇನ್ನು ಜಪಾನ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬರೇ ನಿಷೇಧ ಪತ್ರ ಕಳಿಸಿ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲವಾಗಿಯೂ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ ಇಬ್ಬರೂ ಒಮ್ಮಲೇ ವಿಘ್ನವನ್ನು ಒರೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಬೇಕಾಗಿಯೂ, ಆ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಯೂ ಬ್ರಿಟಿಶರ ಸೂಚನೆ. ಲೋಕದೊಳಗಿನ ಯುದ್ಧಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಜನ್ಮವನ್ನೆತ್ತಿದ್ದ ರಾಷ್ಟ್ರಸಂಘವು ಇನ್ನೂ ಹಯಾತಿಯಲ್ಲಿರುವಾಗ, ಚೀನ-ಜಪಾನ ದೇಶಗಳೊಳಗೆ ಯುದ್ಧ ನಡೆದು ರಣದೇವಿಯ ಅರ್ಭಾಟ ನಡೆಯಗೊಟ್ಟಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಸಂಘ ನಿರರ್ಥಕವಾಗುವದಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರಸಂಘದ ಅಭಿಮಾನಿಗಳು ಮರುಗುತ್ತಾರೆ. ರಾಷ್ಟ್ರಸಂಘದ ಸ್ಥಾಪನೆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಡಂಗುರ ಹೊಡೆದದ್ದೆಲ್ಲ ನಿರರ್ಥಕವಾಗುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಿದೆ; ಸಾರ್ಥಕವಾಗುವ ಸಮಯವಾದರೂ ಇದೇ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಬ್ರಿಟಿಶರು ಹೆದರುತ್ತಾರೆ. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಜಪಾನ ದೇಶವನ್ನು ಆಕ್ಷೇಪಿಸಿ ಉಗ್ರ ಭಾಷಣವಾಗಲು, “ಜಪಾನಿಯರು ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರು, ಶತ್ರುಗಳಲ್ಲ; ಹಾಗೆ ಆಕ್ಷೇಪಿಸಲಾಗದು,” ಹೀಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಉದ್ಗರಿಸಿದರು. ಬ್ರಿಟಿಶರು ಜಪಾನಿಯರಿಗೆ ಮದ್ದುಗುಂಡುಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಪೂರೈಸಲಿಲ್ಲ. ಆ ಕುರಿತು ಲೈಸನ್ಸುಗಳನ್ನು ಯಾರಿಗೂ ಕೊಡಲಿಲ್ಲವಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಜಪಾನ ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ಪರದೇಶಗಳಿಂದ ಮದ್ದುಗುಂಡಿನ ಪೂರೈಕೆಯಾಗುತ್ತದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಯಾವ ದೇಶದಿಂದ ಎಂದು ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ

ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಶಾಂತತೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಯುದ್ಧಕಾರಣಗಳನ್ನು ವಾದ-ವಿವಾದಗಳಿಂದ ಇತ್ಯರ್ಥಿಸಿ ಲೋಕಸಂಕಟ ಪರಿಹರಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿತವಾದ ರಾಷ್ಟ್ರಸಂಘದ ಸಂಸಾರ ದೊಡ್ಡದು. ಕೆಲಸವೇನೂ ತೋರದಿದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಇದಕ್ಕೆ ಈ ತನಕ ಅಂತು ೧ ಕೋಟಿ ೧೦ ಲಕ್ಷ ಪವನು ಖರ್ಚು ಬಂತು ! ಅದರೊಳಗ ಬ್ರಿಟಿಶ ಸರಕಾರದ ಪಟ್ಟಿ ೧೩ ಲಕ್ಷ ೮೦ ಸಾವಿರ ಪವನಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿತು

The Bombay Provincial
Cooperative Insurance
Society Ltd
9 *Bakehouse Lane*, FORT, BOMBAY.
Chief Organisers for the Presidency
JANI, KULKARNI & CO.

ಈ ಸೊಸೈಟಿಯನ್ನು ಮುಂಬಯಿಯೊಳಗಿನ ಮುಖ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಸಹಕಾರಿಗಳು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರು ಇದರ ಮೇಲ್ತಪಾಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ

ರೂ ೧೦೦ರಿಂದ ರೂ ೫೦೦ರ ತನಕ ಡಾಕ್ಟರ ಪರೀಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲದೆ ವಿಮಾ ಪತ್ರಗಳು ಕೊಡಲ್ಪಡುತ್ತವೆ

ರೂ ೫೦೦ರಿಂದ ರೂ ೨೦೦೦ದ ತನಕ ವಿಮೆ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ, ಡಾಕ್ಟರರಿಂದ ಪರೀಕ್ಷೆಯಾಗಬೇಕು

ಕೊ-ಆಪರೇಟಿವ್ಹ ಸೊಸೈಟಿಯ ಆಕ್ಟಿನಂತೆ ಈ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಹಕ್ಕುಗಳಿವೆ

ಏಜನ್ಸಿ ಕೊಳ್ಳಲಪೇಕ್ಷಿಸುವವರು ಕರಾರು ಮತ್ತು ಊ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ಈ ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಪತ್ತೆಗೆ ಬರೆಕೊಳ್ಳಬೇಕು

ಏಜನ್ಸಿ ಕೊಡುವಾಗ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳಿಗೆ
ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವಿಟ್ಟಿದೆ.

ಡಿ. ಎಮ್. ಕುಲಕರ್ಣಿ,
ಕಾಜುಬಾಗ, ಕಾರವಾರ

ಮನೋಹರವಾದ ಕೂದಲನ್ನು ಚನ್ನಾಗಿ ಸಾಕಬೇಕು.

ಆದರೆ, ಕೆಲವು ಸ್ತ್ರೀಯರು ಯಾವಾಗಲೂ ತಮ್ಮ ಕೂದಲುಗಳ ದುರ್ಲಕ್ಷ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕೂದಲು ಮನೋಹರವಾಗಿರಬೇಕಾದರೆ, ನೀವು ದಿನಾ ಆ ಕುರಿತು ಲಕ್ಷ್ಯಕೊಡಬೇಕು. ಕೂದಲುಗಳನ್ನು ಅಲಕ್ಷ ಮಾಡಿದರೆ, ಅವು ಒಡೆಯುವವು, ಮತ್ತು ಉದುರುವವು. ನೀವು ಅವಕ್ಕೆ ಚಲೋ ‘ಕೂದಲನ್ನು’ ಕೊಡಬೇಕು. ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಕೂದಲನ್ನಾವದು ?

ಕಾಮಿನಿಯಾ ಆಯಿಲ್. (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ)

ದಿನಾ ಮುಂಜಾನೆ ಅರ್ಧ ಚಮಚೆ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಚನ್ನಾಗಿ ತಿಕ್ಕಬೇಕು ಹೀಗೆ ತಿಕ್ಕಿದ ಕೂಡಲೆ ತಲೆಯ ಹೊಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತದೆ; ಕೇಶರಂಧ್ರಗಳು ತೆರೆದು ಎಣ್ಣೆಯಿಂದ ತಲೆಗೆ ತಂಪು ದೊರಕಿ ಕೂದಲುಗಳ ಬೇರುಗಳಿಗೆ ಆಹಾರ ಸಿಗುತ್ತದೆ ಹೀಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಚೈತನ್ಯವು ಕೂದಲುಗಳಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿ ನಿಮ್ಮ ಕೂದಲು ಹಸನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ.

ಎಲ್ಲಾ ಚಲೋ ಅಂಗಡಿಕಾರರಲ್ಲಿ
ಈ ತೈಲವು ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.
ಅಥವಾ
ನಮಗೇ ಬರೆದು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ

ಬಾಟ್ಲಿ ೧ಕ್ಕೆ	ರೂ.	೧—೦—೦
ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ	,,	೦—೬—೦
೩ ಬಾಟಲಿಗಳಿಗೆ	,,	೨—೧೦—೦
ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ	,,	೦—೧೨—೦

ನೀವು ಅಂಗಡಿಕಾರರಿಂದ
ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ.

—:0:—

೩ ಔಂಸಿಗೆ	ರೂ.	೨-೦-೮
ಔಂಸಿಗೆ	"	೧-೪-೦
ಡ್ರ್ಯಾಮಿಗೆ	,,	೦-೧೨-೦
ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ	,,	೦-೬-೦

ಒಟ್ಟೋ-ದಿಲ್ ಬಹಾರ
ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಮರೆಯಬೇಡಿರಿ

“ಹೂದೋಟವೆಲ್ಲ ಒಂದೇ ಬಾಟ್ಲಿಯಲ್ಲಿ”

ಒಂದು ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಬಹುದು ಎಲ್ಲಾ ಹೂವುಗಳ ಸುವಾಸನೆಯನ್ನು ಒಂದೇ ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯದಿಂದ ಸಂಪಾದಿಸಬಹುದು, ಅದ್ಯಾವುದು?

ಒಟ್ಟೋ-ದಿಲ್ ಬಹಾರ್! (ರಜಿಸ್ಟರ್ಡ)

ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸುಗಂಧ ದ್ರವ್ಯಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಆದರೆ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಹೂವಿನ ಸಹಜ ಪರಿಮಳವಿಲ್ಲ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಆಲ್ಕೋಹೋಲ ಯಾನೆ ಮದ್ಯವು ಸೇರಿರುತ್ತದೆ ಇದರಿಂದ ಹೂವಿನ ಸಹಜ ಪರಿಮಳವು ಸಿಗುವದು ಒಟ್ಟೋ-ದಿಲ್ ಬಹಾರದಿಂದ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಹೂವಿನ ಸುಗಂಧವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಮದ್ಯದ ಸ್ಪರ್ಶವಿಲ್ಲ

THE ANGLO INDIAN DRUG & CHEMICAL CO.
POST BOX 2082. **BOMBAY No.**

ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ವಾರ್ತೆ.

— ಮುಂಬಯಿರ ಬಾಲಿಸ್ಟ್ರರ ಶ್ರೀ ಯಶವಂತ ಪ್ರಸಾದ ದೇಸಾಯಿಯವರು, ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ [illegible] ಎಂದರು ಮಹಾತ್ಮರ ಸ್ವಸ್ಥತೆ ನೆಟ್ಟಗಿದೆ, ಮಹಾತ್ಮರು ಉಲ್ಲಾಸದಿಂದಿದ್ದಾರೆ, [illegible] ವರು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಾರೆ.

— ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಸೋಮವಾರ ನೆರೆದ [illegible] ಸಭಾಗೃಹದ [illegible] ಆಚರಣ [illegible] ಸಂಕಲ್ಪಿತ [illegible] ಶ್ರೀ [illegible] ಪೋಲೀಸರು [illegible] ಮನೆ [illegible] ಪ್ರಾಂತಿಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿಯ [illegible] 'ಕ್ಲಾಸಿಕಲ್' [illegible] ಶ್ರೀ [illegible] ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು [illegible] ದಿನವನ್ನಾಚರಿಸಿದರು ಸ್ವದೇಶಿ [illegible] ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ [illegible] ಧ್ವಜ ಹಚ್ಚಿದರು. ಆ ದಿನ [illegible] ಎಲ್ಲ ಅಂಗಡಿಗಳು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡಿದ್ದವು. [illegible] ಮುಂದೆ ಪಿಕೆಟಿಂಗ ಆಯಿತು. [illegible] ಮೇಲೆ ಪೋಲೀಸರು [illegible] ಇಂಪೀರಿಯಲ್ ಬೆಂಕ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಎಂಬ ಸರಕಾರಿ ಬೆಂಕಿನ ಮುಂದೆ ಪಿಕೆಟಿಂಗ್ ಮಾಡಿದ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀ [illegible] ಜನರಿಗ ಸೆರೆಮನೆ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಶ್ರೀ ಮೂಲರಾಜರಿಗ [illegible] ವರ್ಷ [illegible] ೧೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ [illegible] ದಂಡ ವಿಧಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಶಿಕ್ಷೆ [illegible] ಇವರ [illegible] ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಸಂಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಕೊಂಗ್ರೆಸಿನ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದ ಕುರಿತು [illegible] ಸರಕಾರಕ್ಕೆ [illegible] ಕೊಟ್ಟು [illegible] ನಡೆಸುತ್ತಾ [illegible] ಬುಲೆಟಿನು ಹೊರಡು [illegible] ಒಂದು ಬಂಗಲೆಯಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರು [illegible] ಯಂತ್ರ [illegible] ಕಾಗದಗಳನ್ನು ಜಪ್ತ ಮಾಡಿದರು. ಬುಲೆಟಿನ್ನಿನ [illegible] ಆದರೆ, ಬುಲೆಟಿನು ಎಂದಿನಂತೆ ಹೊರಡುತ್ತದೆ. ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬುಲೆಟಿನ್ [illegible] ಮಾರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ [illegible] ಪೋಲೀಸರು [illegible] ಶ್ರೀ [illegible] ಜನರಿಗ ವಿಧಿಸಿದ ದಂಡ ವಸೂಲಿಗಾಗಿ [illegible] ಮನೆಗೆ ಪೋಲೀಸರು ಅದೇ ದಿನ ಹೋಗಿ ಅವರ ಹೆಂಡತಿ, ಮಗ, ೯೦ ವರ್ಷದ ಮುದುಕಿ ಅಜ್ಜಿ [illegible] ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಹಾಕಿದರು. "ಮನೆ ನನ್ನದು, ೯೦ ವರ್ಷದವಳು ನಾನು [illegible]" [illegible] ದಂಡ [illegible] ಮನೆ [illegible] ಸರಕು [illegible]

[illegible] ಕೊಡದ್ದರಿಂದ [illegible] ಪತ್ರಕರು [illegible] ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ [illegible] ಮುಂದಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ.

[illegible] ಪಿಕೆಟಿಂಗ [illegible] ಪಿಕೆಟಿಂಗ ಮಾಡಿದರು [illegible] ಕೆಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನು ಜಪ್ತಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

— ಮುಂಬಯಿರ ನವಜೀವನ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮುದ್ರಣಾಲಯದ ಪ್ರಕಾಶಕರಾದ ಶ್ರೀ [illegible] ಸರಕಾರದಿಂದ [illegible] ರೂಪಾಯಿ [illegible] 'ನವಜೀವನ' ಮುದ್ರಣಾಲಯವು ಈಗ ನಡೆಯುವದಿಲ್ಲ. ಅದು ಪೋಲೀಸರ ತಾಬೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಸೈಕ್ಲೋಸ್ಟೈಲ ಮಾಡಿ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಾರೆ.

— [illegible] ಜಿಲ್ಹೆಯ ಕಲೆಕ್ಟರರು ಒಂದು ಸರ್ಕ್ಯುಲರ [illegible] ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ - ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ವಿನಾಶಕ ಚಳವಳಿಯನ್ನು ಮುರಿದು ಕಾಯಿದೆ ಮತ್ತು ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಸಂಘವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು, ಅದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲವರೂ ನೆರವಾಗಬೇಕು, ಮುಂದಾ [illegible] ನವರು ತಮ್ಮ ಹೆಸರು ತಿಳಿಸಬೇಕು, ಹೀಗೆ ಕಲೆಕ್ಟರರು ಜಿಲ್ಹೆಯ ಪ್ರಮುಖರಿಗ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

— ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ನಿಧಿಯನ್ನು ಬೆಂಕಿನಿಂದ ಪಡೆದು ಬಾರ್ಡೋಲಿಯ ಸ್ವರಾಜ್ಯಾಶ್ರಮ ಹಾಗು ತಾಲೂಕ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ನೆರವಾದ ಬಗ್ಗೆ ಅಹಮದಾಬಾದದ ಶ್ರೀ| ದಯಾಬಾಯಿಯ [illegible] ಅವರಿಗೆ ೪ ತಿಂಗಳ ಸಜೆ, ರೂ ೧೦೦ ದಂಡವಾಯಿತು.

— ಅಹಮದಾಬಾದದ ಶ್ರೀ| ರಾಮಪ್ರಸಾದರವರು ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಿಗೆ ಮಾಡಿದ ಅರ್ಜಿ ನಾಮಂಜೂರಾಗಿದೆ. ರಾಮಪ್ರಸಾದರ ಹೆಂಡತಿ ಪಿಕೆಟಿಂಗ್ ಮಾಡಿದ ಬಗ್ಗೆ ಅವಳಿಗ ದಂಡವಾಗಿತ್ತು. ಆ ದಂಡದ ವಸೂಲಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಜಪ್ತು ಮಾಡಿದ ಆಸ್ತಿ ತನ್ನದೆಂದು ಶ್ರೀ ರಾಮಪ್ರಸಾದರು ಅರ್ಜಿ ಮಾಡಿದ್ದರು. ನಿಮ್ಮ ಆಸ್ತಿ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟರೆ ನಿಮ್ಮ ಹೆಂಡತಿಯ [illegible] ಲಿಲಾಂವಿನಿಂದ ದಂಡ ವಸೂಲಾಗತಕ್ಕದ್ದು. ಹೀಗೆ ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

— ಬೆಳಗಾವಿಯ ಸ್ಕೂಲ ಬೋರ್ಡಿನ ಚೇರಮನ್ನರು ಒಂದು ಸರ್ಕ್ಯುಲಾರನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ - ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಸೇರಬಾರದು, ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಪ್ರಮುಖರ ಜಯ ಘೋಷ ಮಾಡಬಾರದು, ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಕಂಡುಬಂದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗ ಬೋರ್ಡಿನ ಯಾವದೇ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ಸಿಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಶಿಕ್ಷಕ-ಶಿಕ್ಷಕಿಯರು ಈ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಬಾರದೆಂಬುದಾಗಿಯೂ ಕಠಿಣ ಆಜ್ಞೆಯಾಗಿದೆ.

— ಆಸಾಮದ [illegible] ಜಿಲ್ಹೆಯ ಯೂನಿಯನ್ ಬೋರ್ಡ ಯಾನೆ ಜಿಲ್ಹಾಬೋರ್ಡಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಸಭೆಯಾಯಿತು. ಡಾಕ್ಕಾ ಭಾಗದ ಕಮಿಶನರರಾದ ಮಿ| [illegible]ರವರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯವರು ಸತ್ಯ ಹೇಳುವದಿಲ್ಲ, ಆ ಪಕ್ಷದ ವರ್ತಮಾನಪತ್ರಗಳಾದರೂ ಹಾಗೆಯೇ. ಇವರು ಪಟಿಂಗರು. ಸರಕಾರಿ ಆಫೀಸರರು ಸತ್ಯ ಹೇಳಲು ಬದ್ಧರಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಜವಾಬದಾರಿ ಮಂದಿಗಳು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಜಾಲದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಿತ ಹುಡುಗರು ತುಂಡುಪಾಳೆಗಾರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹುಡುಗಿಯರು ಸಹ ಹಾಗೆಯೇ. ನಾಗರಿಕರ ಪರವಾಗಿ ಸರಕಾರವು ಹೋರಾಡುತ್ತಿದೆ. ಈ ಸಂಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ನೀವೊಂದು ಪಕ್ಷವನ್ನು ವಹಿಸಬೇಕು, ಸರಕಾರಿ ಪಕ್ಷವನ್ನೇ ವಹಿಸಬೇಕು. ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಬುಡಗೂಡಿ ನಾಶ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಜನರು ಎದೆಗಟ್ಟಿಮಾಡಿ ಮುಂದಾಗಿ ಬಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ನೆರವಾಗಬೇಕು.

ತ್ವರೆ ಮಾಡಿರಿ! ನಿಯಮಿತ ಪ್ರತಿಗಳು ಅಚ್ಚಾಗಿವೆ! ತ್ವರೆ ಮಾಡಿರಿ!!

ವೇ|| ಕೃಷ್ಣಶಾಸ್ತ್ರಿ ಅಗೇರಕರ ಇವರಿಂದ ರಚಿತವಾದ ಅಂಗಿರಾನಾಮ ಸಂವದ ಸ್ವದೇಶಿ ಪಂಚಾಂಗಗಳು

ಇದೇ ಬರುವ ಮಾರ್ಚ ೪ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗುವವು!!

ಬೇಕಾದವರು ಹಣ ಮುಂಗಡ ಕಳಿಸಿ ಮುಂದಾಗಿ ಆರ್ಡರು ಕೊಡಬೇಕು.

ದರಪಾರು:— ೧೦೦ಕ್ಕೆ ರೂ ೧೧, ೫೦ಕ್ಕೆ ರೂ ೬, ೨೫ಕ್ಕೆ ರೂ ೩||, ೧ಕ್ಕೆ ೨ ಆಣೆ.

ಪತ್ತೆ – ಮೆನೇಜರ, "ಸ್ಟಾರ ಆಫ್ ಕೆನರಾ" ಪ್ರೆಸ್, ಕುಮಟಾ (ಉ ಕನ್ನಡ)

ಸ್ಥಾನಿಕ ವೃತ್ತಾಂತ

(೯ನೇ ಪಾನಿನಿಂದ ಮುಂದರಿಸಿದ್ದು)

ಇನ್ನು ದಂಡದ ಸಾಕ್ಷಿಯು ಕಥೆ. ಜಂಗಲ ಕಾಯಿದೆ ಭಂಗದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷೆ ಹೊಂದಿದ ರಾ| ಗೋವಿಂದ ಸುಬ್ಬಾ ಭಟ್ಟ ಹಾಗು ರಾಮಚಂದ್ರ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಹೆಗಡೆಯವರಲ್ಲಿ ಜಪ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಸಾಮಾನುಗಳ ಲಿಲಾಂವು ತಾ| ೧೫ನೇಗೆ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು. ಈ ಸಮಯಕ್ಕೆ ೩-೪ ಜನರನ್ನು ಪೋಲೀಸರು ಅತ್ಯಾಗ್ರಹದಿಂದ ಕರೆದೊಯ್ದಿದ್ದರು, ಆದರೆ ಅವರು ಕೊಳ್ಳಲೊಲ್ಲಲಿಲ್ಲ. ಪೋಲೀಸರ ಉಗ್ರಾಣಿಗಳೇ ಪಟ್ಟೇವಾಲರೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸವಾಲು ಮಾಡಿದರು. ಬಹಳ ಅಗ್ಗವಾಗಿ ಸಾಮಾನುಗಳು ದೊರೆತವು! ೩-೩ ಆಣೆಗೆ ತಂಬಿಗೆ, ೩-೮ ರೂಪಾಯಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಹಂಡೆಗಳು ದೊರೆತವು!' ಹುಲ್ಲುಬನ್ನಿಯ ಬಗ್ಗೆ ದಾಳಿವಳ್ಳಿಯ ಸುಬ್ರಾಯ ಹೆಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಜಪ್ತಿ ಮಾಡಿದ ೩॥ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಾಮಾನು ೧॥ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ದಾಳಿವಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಲಿಲಾಂವಾಗಿ ಉಗ್ರಾಣಿ-ಶಾನಭೋಗರೇ ಮಾತ್ರ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾನವುಳ್ಳವರೂ ಕೊಂಡು ಕೊಂಡರಂತೆ! ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಲಿಲಾಂವಾಗಲಿಲ್ಲವಾಗಿ ಕೆಲವರ ಅಂಬೋಣ. ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಲಿಲಾಂವು ನಡೆದಿತ್ತಾಗಿ ಉಗ್ರಾಣಿ-ಶಾನಭೋಗರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸುಗಾವಿಯಲ್ಲಿ ರಾ| ಲಕ್ಷ್ಮಣ ವೆಂಕಟಭಟ್ಟ ಸುಬ್ರಾಯ ನಾಗಭಟ್ಟ ಇವರಲ್ಲಿ ಹುಲ್ಲುಬನ್ನಿಯ ಬಗೆ ಜಪ್ತಿಯಾಗಿ ಬಂದ ಸಾಮಾನನ್ನು ಆ ಗ್ರಾಮದ ಉಗ್ರಾಣಿಯು ಕೊಂಡನು. ೧೩ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಮಾನಿಗೆ ೪ ರೂಪಾಯಿ ೬ ಆಣೆ ಸವಾಲು ಬಂತು. ಹುಲ್ಲುಬನ್ನಿಯ ಬಗೆ ಇನ್ನೂ ಜಪ್ತಿಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ. ಹಾರಗೋಡದ ರಾ| ಅನಂತ ಹೆಗಡೆ ಅಡಿಕೆಯವರ, ಸುಗಾವಿಯ ರಾ| ಬಸಪ್ಪ ಕೊಟ್ಟಪ್ಪ, ಸೋಮವಾರದವರಲ್ಲಿ ಜಪ್ತಿಗಳಾದವು. [illegible] ಮಾರವರ ಮೇಲೆ ಬಾಕಿ ೧॥ ರೂಪಾಯಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಮುಕ್ಕಾಲು ಪಟ್ಟು ಎಷ್ಟೆಯಿದ್ದ ಬೆಳೆ [illegible], ಮಾನ್ಯದ ಕೊಡಬೇಕಾದ ೧ ಹೋರಿ ಜಪ್ತಿಯಾದವು. ೧ ವಾರದಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು, ಜಪ್ತಿಮಾಡಹೋದಾಗ ಕರು ಬಿದುರು ಭಾಗವಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಜಪ್ತಮಾಡಬೇಕೋ, ಬೇಡವೋ? ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಪಟೇಲ-ಶಾನಭೋಗರೊಳಗೆ ವಾದವಾಯಿತು. ಕೊನೆಗೆ ಜಪ್ತ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಏನ ಹಟ್ಟಿ ಮನೆಯ ಸಂದಿ-ಗೊಂದಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಹ ನೋಡಿದರು. ಒಂದೆಡೆ ಕೊಡಲಿಯು ತ್ತು. ಅದನ್ನು ಜಪ್ತಮಾಡಿ ಒಯ್ದರು. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಸಾಮಾನಿಗೆ ೪॥ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ! ಆದರೆ ಬಹಳ ಬಾಕಿ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಅದನ್ನು ವಸೂಲ ಮಾಡುವದಕ್ಕಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹುಲ್ಲುಬನ್ನಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಜಪ್ತಿಯ ಜೋರಿನಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ ಹಣದಲ್ಲಿ ಹುಲ್ಲುಬನ್ನಿಯ ಹಣ ವಜಾ ಕೊಂಡು ಉಳಿದ ಹಣ [illegible]ಯಂತೆ ಜನರಿಗೆ ಕೊಡುವದಿಲ್ಲ. ಸುಗಾವಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಹೆಣ್ಣುಮಗಳ ಹೆಸರಿನ ಹುಲ್ಲುಬನ್ನಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಜಪ್ತಿಯಾಗುತ್ತ ಉಳಿದ ಹಣ ತೀರ್ವೆ ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಶಾನಭೋಗರು ಹೇಳಿದರು. ಅವಳೊಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. "ನನ್ನ [illegible] ಗರು [illegible] ನನ್ನ ಹಣ ನನಗೆ ಕೊಡಿ, ನಾ ಮೇಲೆ ಕೊಡುವದಿದೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ" ಹೀಗವಳು ಹೇಳಿದಳಂತೆ. ಸುಗಾವಿಯ ರಾ| ತಿಂಮಣ್ಣಭಟ್ಟರಲ್ಲಿ ಪಟೇಲ-ಉಗ್ರಾಣಿ-ಸರ್ಕಾಲ್ ಇನ್ನಿಬ್ಬರು ಹೋಗಿ ೧೦ ರೂಪಾಯಿ ವಸೂಲ ಮಾಡಿದರು. ರಾ| ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ ಮಧುಲಿಂಗಭಟ್ಟರ ಕಡೆ ತೀರ್ವೆ ಕೇಳಲು ಅವರು ಕೊಡುವದಿಲ್ಲವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದೀತಾಗಿಯೂ, ಕೆಲವರು ತೀರ್ವೆ ಕೊಟ್ಟರಾಗಿಯೂ ಸರ್ಕಾಲ್ ಇನ್ನಿಬ್ಬರು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳಿದರು. ಆದಾಗ್ಯೂ ಅವರು ಕೊಡಲೊಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಬೆಲ್ಲದ ಕೊಪ್ಪ, ಬೆಲ್ಲದ ತಟ್ಟೆಗಳು ಜಪ್ತಾದವು. ರಾ| ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರ ಹೆಗಡೆರ ಕಡೆ ತೀರ್ವೆ ಮತ್ತು ಬಾಕಿ ಹಣ ಕೇಳಿದರು, ಅವರು ಹಣವಿಲ್ಲೆಂದರು. ಇದ್ದಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅವರು ೧೦-೧೫-೦ ನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ೩ ರೂಪಾಯಿ ಮುಟ್ಟಿತೆಂದು ಅಧಿಕಾರಿರು ಬರಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಕ್ರಮದಂತೆ ನೋಟೀಸುಗಳ ಜಪ್ತಿಗಳಾಗಿವೆ. ಹಾಡುಗಾರರಲ್ಲಿ ಶಾನಭೋಗರು ತೀರ್ವೆ ವಸೂಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಈ ಶಾನಭೋಗರ ಹಿಂದೆ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. [illegible] ಕೃತ್ಯ ಅಕ್ರಮ-ವಿಶ್ವಾಸಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಅವರು ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಶಾನಭೋಗರಿಗೆ ಸಂಕಟವಾಗುವದಂತೆ. [illegible] ಬೆನ್ನ ಹಿಂದೆ ಒಂದ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಿಗೆ ಶಾನಭೋಗರು ಅವಾಚ್ಯ ಶಬ್ದಗಳಿಂದ ಬೈದರು. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಬೆನ್ನು ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಮರ್ಯಾದೆ ಬಿಟ್ಟು ಬೆನ್ನಿಗೇ ಹೋದ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಗಾದೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಮರ್ಯಾದೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತೂರಿದ್ದಾರೆ!

ಒಂದು ಸಂಗತಿ ಜಂಗಲಸತ್ಯಾಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಸರೆಯಾಳಾದ ವತ್ತಾ ಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ ಎಂಬ [illegible] ದಂಡವಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ವಸೂಲ ಮಾಡಲು ಪೋಲೀಸರು ಅವರ ತಂದೆಯ ಕಡೆ ಕೇಳಿದರು. ಅವರು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ.

ಸಿದ್ದಾಪುರ— ಈ ತಾಲೂಕಿನ ಹೇರೂರ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಚಾವಡಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ನೋಟೀಸು ಹಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ — ನೋಟೀಸು

ಉಂಬಳಮನೆ ಮೂಜಾರು ಫಿರ್ಕಾದ ಎಲ್ಲ ಜನರಿಗೆ ಇದರ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸುವದೇನೆಂದರೆ — ನೀವು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಸಂಬಂಧ ಈ ವರ್ಷ ತೀರ್ವೆ ಬಗ್ಗೆ [illegible] ಸವಲತ್ತು ಸಿಗಬೇಕಾಗಿ ಅರ್ಜಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಷ್ಟೇ? ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಚೌಕಶಿ ನಡೆದು ಈ ವರ್ಷ ಬಾಗಾಯತಕಿನ ಆಣೆವಾರಿ ೧೦-೧೨ ಆಣೆ ಆಗಿರುವದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಅರ್ಜಿಯಂತೆ ಏನೂ ಸವಲತ್ತು ಸಿಗಲಾರದಾಗಿ ಹುಜೂರ ಹುಕುಮು ಬಂದಿದೆ. ಕಾರಣ ಎಲ್ಲ ಜನರು ಬಾಬು ಸಾಲು ೧ನೇ ಹಪ್ತೆಯ ತೀರ್ವೆಯ ಹಣ ಇದೇ [illegible] ೧೫ನೇ ತಾರೀಖಿನೊಳಗೆ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರ ಕಡೆ ಕೊಟ್ಟು ಪಾವತಿ ಪಡಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು. ಯಾರು ಮುದ್ದತ್ತಿನೊಳಗೆ ತೀರ್ವೆ ಕೊಡದೆ ಬಾಕಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೋ, ಅಂಥವರ ಕಡೆಯಿಂದ ಈ ವರ್ಷ [illegible] ನಂತ ಸಹಿತ ಕಿಸ್ತಿಯಿಂದ ವಸೂಲ ಮಾಡಲಾಗುವದಲ್ಲದೆ [illegible]

ತಾ ೧೩-೨-೩೨

ಗ್ರಾಮ ನೊರೆ	ಕೃಷ್ಣ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಭಟ್ಟ,
ಮೂಜಾರು ಫಿರ್ಕಾ	ಉಂಬಳಮನೆ ಫಿರ್ಕಾ
ಶಾನಭೋಗ	ಶಾನಭೋಗ

ವಸೂಲ ಮಾಡತಕ್ಕವರಲ್ಲಿ ಹುಡುಕುವರು, ಎಂಬ ಶಬ್ದಗಳ ಕೆಳಗೆ ಗೆರೆ ಹೊಡೆಯಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ವಸೂಲ ಮಾಡದೆ ಬಿಡಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂಬ ಅರ್ಥ. ಉಂಬಳಮನೆ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಮಂಜಪ್ಪ ಕೇಶವ [illegible] ಭಟ್ಟ [illegible] ೬ ಜನರ ಮೇಲೆ ತೀರ್ವೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಶಾನಭೋಗರು ನೋಟೀಸು ಹೊರಡಿಸಿದರು. ಅವರಗಳ ಮೇಲೆ ಸಹಿಯಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ [illegible] ಇವರಲ್ಲಿ ನಾಲ್ವರು [illegible] ಇದ್ದರೂ ತಮ್ಮ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದವರು. ಈ ೬ ಜನ ತೀರ್ವೆ ಕೊಡಬೇಕಾದವರಲ್ಲ, ಅದು ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು [illegible] ಕೊಡುವ ಗಾಬರಿಯಲ್ಲಿ ಶಾನಭೋಗರು ಸಹಿ ಹಾಕ ಮರೆತಿರಬೇಕು. ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ ಮುಕ್ಕಾಮು ಈ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿದೆ. ಗುಂಡಗೋಡ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಸಂಘದವರು ಆಗ್ರಹದಿಂದ ನೋಡಿದರು. ರೈತರಿಗೆ ಶರಿಯ ತೀರ್ವೆ ಕೇಳಿದರು. ತಮ್ಮ ಕಡೆ ಹಣವಿಲ್ಲವಾಗಿ ರೈತರು ಹೇಳಿಕೊಂಡರು. ಈ ತೀರ್ವೆ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ತೀರ್ವೆ [illegible] ಮಾಡು ಎಂತ ಮೇಲಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಡೆ ಬರಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ, [illegible] ಹಿಡಿದು ಹಣ ವಸೂಲ ಮಾಡಲ್ಲ [illegible] ಹೀಗೆ ಸಂಘದವರು ಪರಿಬಂಧಿಯಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಹೇಳಿದರು. "ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಹಣವಿಲ್ಲ"ವಾಗಿ ರೈತರು ಹೇಳಿದರು. 'ಕರಬಂದಿ ಮಾಡ [illegible] ದರ್ ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟೀರೋ, ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟೀರೋ?" ಎಂದಾಗಿ ಸಂಘದವರು ಪ್ರಶ್ನಿಸಲು, ದಯಾವಂತರೇ ನಿಮ್ಮ ಕಡೆ ಹಣವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂಬ ಮಾತಿದ್ದೇ ಹಾಡನ್ನು ರೈತರು ಪುನಃ ಹಾಡಿದರು. ಸಂಘದವರಿಗೆ ಸಿಟ್ಟು ಬಂತು "ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡಿದರೆ ಹೇಳಬಹುದು, ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತಿಳಿದದ್ದು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಒಂದ ಕಷ್ಟ-ನಷ್ಟಗಳನ್ನು ಸಹನ ಮಾಡಬೇಕಾದೀತು ಜೋಕೆ!" ಎಂದಾಗಿ ಹೇಳಿದಾಗ್ಯೂ, ಯಾರೂ ತೀರ್ವೆ ಕೊಡಲೊಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಸಾಹೇಬರು ಬಿಳಗಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು, ಅಲ್ಲಿಯೂ ತೀರ್ವೆ ಕೇಳಿದರು. ತಮ್ಮ ಕಡೆ ಹಣವಿಲ್ಲವಾಗಿ ರೈತರು ಹೇಳಿದರು. ೫ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡ ಇಲ್ಲವೋ ಹೇಗೆ? ಎಂಬದಾಗಿ ಸಾಹೇಬರು ಕೇಳಿದರು. 'ಭತ್ತವಿದ್ದ ಬೇಕಾದರೆ ಒಯ್ಯಿರಿ,' ಎಂದು ರೈತರು ಹೇಳಿದರು. ಬೇಡ, ನಮಗೆ ರೂಪಾಯಿಗಳೇ ಬೇಕು; ನಾಳೆ ಮಾಮಲೇದಾರರು ಬರುತ್ತಾರೆ." ಹೀಗೆ ಸಾಹೇಬರು ನುಡಿದು ಹೋದರು. ೫ ರೂಪಾಯಿ ಪೋಲೀಸರ ಈ [illegible] ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಬಳಗಿ-[illegible] ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರ ಗೋಳು ಕೇಳದ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತೀರ್ವೆ ಕೊಡಬೇಡಿರೆಂದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಮನೆಗೋಡೆಗಳಿಗೆ ಅಂಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಒಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯು ಮುದ್ರಿ[illegible] ಎಂಬ ಶಬ್ದಗಳಿದ್ದವು, ಅದರಿಂದ ರಾ|| ನಾರಾಯಣ ಹೆಗಡೆ ಹರಗಿ, ಇವರಿಗೆ ನೋಟೀಸಿಯಾಗಿದೆ. ಅನಂತರ ಅವರ ಮಾವಂದಿರ ಕಡೆ ತೀರ್ವೆ ಕೇಳಿದರು. ಅವರು ಕೊಡುವದಿಲ್ಲವೆಂದರು. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೊಡಲೇಬೇಕೆಂದರು, ಅದಕ್ಕೂ ಅವರೊಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ನೋಟೀಸಿಯಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದಂತೆ.

ಕವಳಗಿ ಗ್ರಾಮದ ರಾ| ಶಿವರಾಮ ಮಂಜಭಟ್ಟ ಇವರಿಗೆ ನೋಟೀಸಿಯಾಗಿದೆ. ಬಿಳಗಿಯ ರಾ| ಮಾದವ ಕೃಷ್ಣ [illegible], ಕೃಷ್ಣ ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಪುರಾಣಿಕ ಇವರಿಗೆ ನೋಟೀಸಿಯಾಗಿದೆ. ರಾ| ಭಾಸ್ಕರ ಮಾಸ್ತರ ಇವರಿಗೆ ೪ ತಿಂಗಳು ಶಿಕ್ಷೆ, ೫೦ ರೂಪಾಯಿ ದಂಡ, ಇಲ್ಲವೇ ೧॥ ತಿಂಗಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ರಾ| ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರ ವೆಂಕಪ್ಪ ಹೆಗಡೆ ಪಣಸ್ವಲುವರಿಗೆ ೮ ತಿಂಗಳ ಶಿಕ್ಷೆ, ರೂ ೨೦೦ ದಂಡವಾಗಿದೆ. ದಂಡ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ, ೨ ತಿಂಗಳ ಶಿಕ್ಷೆ. ಈ ಊರಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಹಚ್ಚಿದ ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜಗಳನ್ನು ಶನಿವಾರ [illegible] ಪೋಲೀಸರು ತೆಗೆದರು.

ರಾ| ಹರಿಯಪ್ಪ ರಾಜಪ್ಪನವರ ದಂಡ ವಸೂಲಿಗಾಗಿ ಫೌಜದಾರರು ಅವರ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದ್ದರು, ಅವರು ವಸೂಲ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ.

[illegible]-ಹೇರೂರ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರು ದಾಳಿಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರಾ| ಮಂಜುನಾಥ ಹೆಗಡೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳಿ ಅವರಿಲ್ಲವಾಗಿ ತಿಳಿದು, ರಾ| ಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ ಮನೆಗೆ ಹೋದರು, ಅವರೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಬಳಿಕ ಹೊರಗೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಶ್ನಿಸಲಾಗಿ ಕಾಲಿಗೆ ಕೊಂಡಿದ್ದ [illegible] ನಾರಾಯಣ ಹೆಗಡೆಗೆ ಕಳಹಿದ [illegible] ಜೋಡಿಸಿಕೊಂಡು ಡೇರೆಯ ಕಡೆ ಅಡಿಗದ [illegible]ಗಳ ಮೇಲೆಲ್ಲ ಹುಡುಕಿದರು. ರಾ| ನಾರಾಯಣ ಗಣಪತಿ ಹೆಗಡೆ ಹೇರೂರ ಇವರಿಗೆ ೫ ದಿನಗಳ [illegible] ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ [illegible] ಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟರು, ಮಾಫಿ ಬೇಡಹೇಳಿದರು. [illegible] ಮಾಫಿ ಬೇಡಲು, ತೀರ್ವೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳು ಎಂದು ಶಾನಭೋಗರು ಹೇಳಿದರು. ಅದಲ್ಲ ನಿರಪರಾಧವಾಯಿತು. ಅವರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟರು. ಅದೇ ದಿನ ರಾ| ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರ ಹೆಗಡೆಗೆ ನೋಟೀಸಿಯಾದರು, ಆಳವು [illegible]ಲ್ಲಿ ಸೇರುವದಿಲ್ಲವಾಗಿ ಬರಕೊಡಲು ಅವರಿಗೆ [illegible] ಬು ಅವರೊಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಮೊರದ ತೀರ್ಪಾಯಿತು. "ನೀನ್ನು ಮಾಡುವುದೇನೆ ಎಲ್ಲ ಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಾ" ಹೀಗೆ ಸಂತಾನ [illegible] ಸಾರಿದನು. [illegible] ಬೇಕಾಗಿ ಇಂಗಡ [illegible] ಹೊರಟವರ ಕಡೆಯಿಂದ ಜಾಗಂಟೆ [illegible] ಇದು ಪತ್ರ [illegible]ವಾಗಿ ಮುಗಿದನು "ಮಹಾಪತಿ ಕೊಡ್ರಿ" ಎಂದು ಅವರು ಕೇಳಿ ಬರೆದುಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಬೈದು ಕಳಿಸಿದನು.

ಕಾರವಾರ— ೧೫। ಸುಬ್ರಾಯ ಹಳದೀಪುರಕರ ಮತ್ತು ಗಣಪ ನಾಡಕರ್ಣಿ ಮೊದಲಾದ ಸ್ವಯಂಸೇ[illegible] ಮಂಗಳವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆಯಿಂದ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಒಯ್ಯುತ್ತಾರೆ

ಸ್ಥಾನಿಕ ವೃತ್ತಾಂತ

ಕುಮಟಾ— ಈ ವಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳತಕ್ಕಂಥ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ವಾರ್ತೆಯಿಲ್ಲ. ಕಾಮುಂಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ ಬಗ್ಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಿ ಕಾರವಾರಕ್ಕೊಯ್ದ ರಾ| ತಿಮ್ಮಣ್ಣ ಹೆಗಡೆ ಯವರನ್ನು ಕಾರವಾರದಿಂದ ಈ ವಾರ [illegible] ಹಿಂಡಲಗಕ್ಕೆ ಒಯ್ದರು. ತಾ| ೧೨-೧-೩೨ನೇಗೆ [illegible] ನಡೆದ ಜಂಗಲ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಇವರು ಸೇರಿದ್ದರಂತೆ ಆ ಬಾಬತು ಕುಮಟಾ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಖಟ್ಲೆ ನಡೆದದೆ

ಈ ವರ್ಷದ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಮೇಲೆ ವಿಧಿಸಿದ ದಂಡದ ಹುಕುಮಿನ ಮೇಲೆ ಕಾರವಾರ ಸೆಶನ್ಸ ಜಡ್ಜರಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಅಪೀಲು ಶೀಘ್ರವಾದ ಕೇಸು ಜಡ್ಜರ ಮುಂದೆ ಬಂದು, ರಿ| ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಮೇಲೆ ನೋಟೀಸು ಹೊರಡಿಸಿಯದೆ

ರಾ| ಶ್ರೀಪಾದ ಮಾಳಗಿಮನಿಯವರ ಪತ್ತೆ ಇನ್ನೂ ದೊರೆಯಲಿಲ್ಲ

ಕವಡಿಯ ರಾ| ಬಿಕ್ಕುಮಯ್ಯ ಜನಾರ್ದನ ಬಾಳಿಗಾ ಎಂಬ ೧೮-೧೯ ವರ್ಷ ಪ್ರಾಯದ ಹುಡುಗನು ಕಳೆದ ೩ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ವಿಷಮಜ್ವರದಿಂದ ತೀರಿಕೊಂಡನೆಂದು ತಿಳಿಸಲು ವ್ಯಸನವಾಗುತ್ತದೆ. ಈತನು ಕಳೆದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ೧|| ವರ್ಷಗಳ ಶಿಕ್ಷೆ ಹೊಂದಿ ಕಾರವಾರ-ಹಿಂಡಲಗಿ ಜೈಲುಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದನು. ಗಾಂಧಿ-ಇರ್ವಿನ್ ಒಪ್ಪಂದದಂತೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿದ್ದನು. ಈತನ ನಿಧನದಿಂದ ಮುದಿ ತಾಯಿಗೆ ಅಪಾರವಾದ ಶೋಕವಾಗಿದೆ. ಉಪಾಯವಿಲ್ಲ

ಇಲ್ಲಿ ಇದೇ ೧೧ನೇ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ತಮ್ಮ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನಾಡಿ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಗದಗ ಶ್ರೀ ದತ್ತಾತ್ರೇಯ ಸಂಗೀತ ನಾಟಕ ಮಂಡಳಿಯವರು ಪೂರ್ಣ 'ವಿಧವಾ ವಿವಾಹ' ನಾಟಕವನ್ನಾಡಿ ಅವರ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಆಸ್ಪತ್ರೆ ನಿಧಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿದರಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ರೂಪಾಯಿ ೫೦೦ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗಿತ್ತು. ನೆರೆಹೊರೆಯ ಗ್ರಾಮಗಳಿಂದ ಸಹ ಜನರು ಬಂದಿದ್ದರು. [illegible] ನಾಯಕ ಆಜ್ಞಾಕಾರಿ, ಶ್ರೀ ಸಂಪ್ರಮ, ಬಂಕಾಪುರ ನ್ಯಾಯವತಿಯ ಅಂದ್ರ ಮೊದಲಾದ ಪಾತ್ರಗಳು ಸಿಕ್ಕಿ, ಪೌರಾಣಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ನಾಟಕಗಳನ್ನಾಡಿ ಜನಮನರಂಜನಗೊಳಿಸಿ, ಈ ಮಂಡಳಿಯವರು ಶಿವರಾತ್ರಿಗಾಗಿ ಗೋಕರ್ಣಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದರು. ಕಾರವಾರ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಚಾರ ಹೊಂದುವ ಬಡಬಗ್ಗರಿಗೆ ಅರಿವೆ-ಅಂಚಡಿ ಕೊಡುವದಕ್ಕಾಗಿಯೂ, ಔಷಧ ಕೊಡುವದಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಈ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ನಿಧಿಯು ಉಪಯೋಗವಾಗುವದಂತೆ!

ಇಲ್ಲಿಯ ರಾ| ರಂಗಾ ದೇವಪ್ಪ ಶ್ಯಾನಭಾಗ ಇವರಿಗೆ ಕಾರವಾರದಲ್ಲಿ ಆರ್ಡಿನನ್ಸಿನಂತೆ ಸೆರೆಹಿಡಿದು ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಂದಲೇ ಕಳೆದ ಮಂಗಳವಾರ ಬೋಟಿಯ ಮೇಲೆ ರತ್ನಾಗಿರಿ ಜೈಲಿಗೆ ಒಯ್ದರು

ಈ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ, ಇಲ್ಲಿ ಬೀಡುಬಿಟ್ಟಿರುವ ಚಲಚ್ಚಿತ್ರ ಪಟಗಳ ಕಂಪನಿ ಒಂದಿದೆ. ಕಂಪನಿಗೆ ಒಳ್ಳೇ ಆದಾಯ. ಪ್ರತಿ ದಿವಸ ೨-೨ ೩-೩ ದಿವಸ ನಡೆದಾಗ್ಯೂ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರ ಜಮಾವಣೆ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲ ಚಿತ್ರಪಟಗಳೇನು ಅಷ್ಟು ಶ್ರೇಷ್ಠವಲ್ಲ ಜನ ಮರುಳೋ, ಜಾತ್ರೆ ಮರುಳೋ?

ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಗುರುವಾರ ತಾ ೨೫ನೇಗೆ ಸಂಧ್ಯಾರ ಸಭೆ ಸೇರಿ ಜಮಾ-ಖರ್ಚಿನ ಪತ್ರಿಕೆ ಮಂಜೂರಾಯಿತು. [illegible] ರಸ್ತೆ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ ೨ ವರ್ಷಗಳ ಜಮಾ-ಖರ್ಚನ್ನು ತೂಗಿಸಿ [illegible] ಹೈಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಗ್ರಾಂಟ ಕೊಡುವ ಒಂದು ಠರಾವು ನಮೂದುಮಾಡುವದು [illegible] ರದ್ದುಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ ಚಕ ಬೀದಿ ಅಂಗಡಿಗಳ ಮೇಲಿನ ಸುಂಕ ಅರ್ಧಕ್ಕಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ ಈ ಕಾರಣ ಸ್ವಲ್ಪದೊಂದು ಚರ್ಚೆಯಾಯಿತು. ಈ ಸುಂಕವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ತೆಗೆಯಬೇಕಾಗಿಯೂ, ಅಲ್ಲದೆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಹಾಗೆ ವಚನ ಸಹ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾಗಿಯೂ ರಾ| ಕಸ್ತುಕರರು ಸೂಚಿಸಿದರು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ರದ್ದು ಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು. ರಾ| ಪ್ರಭುಗಳು ಉಪಸೂಚನ ತಂದರು, ಚೆಅರಮನ್‌ರು ಅದನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಬೇಕೆನ್ನುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ, ರಾ| ಗಾವಸ್ಕಂರು ಉತ್ಪನ್ನ ಕುಗ್ಗುವದಾಗಿ ರಾ| ಅಗ್ನಿಕೃ-ಪ್ರಭುಗಳವರಿಗೆ ಮುಂಜಾಗ್ರತೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಆದರಿಂದ ಸಂಕಲ್ಪಿತ ಉಪಸೂಚನೆ ಮುಂದೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಇದ್ದಂತೆ ಇರಗೊಡಬೇಕಾಗಿ ಹೇಳಿ, ರಾ| ಅಗ್ನಿಕೃ-ಪ್ರಭುಗಳವರು ಅರ್ಧಕ್ಕಿಳಿಸಬೇಕೆಂಬ ಮೂಸಲಂಗ ತಪ್ಪಿ ಬಿಡುವರ ಮೂಲ ಸೂಚನೆಗೆ ವಿರೋಧಿಸಿದರು. ಬಹುಮತದಿಂದ ಈ ಸೂಚನೆ ಮಂಜೂರಾಯಿತು

ನಾಳೆ ೧ನೇ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಕುಮಟಾ-ಕಾರವಾರ ಟಪಾಲು ಕೊಂಡೊಯ್ಯುವ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟು [illegible] ಮೋಟರ ಸರ್ವಿಸಿನವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಅಂಕೋಲಾ-ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯ ಕಡೆ ಟಪಾಲು ಈ ಸರ್ವಿಸಿನವರೇ ಒಯ್ಯುತ್ತಾರೆ

ಸೂಚನೆ:— ಕಳೆದ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಗೋಕರ್ಣದ ವಾಸುದೇವ ಪ್ರಭು ಎಂಬಾತನ ಖಟ್ಲೆ ಕಡೀಕತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹಚ್ಚ-ಕಡಿದೆ ಯೆಂಬದಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ; ಮುಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ವೃತ್ತಾಂತ ಕೊಡುವ ತಿದ್ದುಪಡಿಮಾಡಲಾಗುವದು

ಹಳದೀಪುರ— ಇಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಷದ ರಥೋತ್ಸವವನ್ನು ಅನೇಕ ಜೂಗಾರ ಮಂಡಳಿಗಳೂ, ಗರಗಡ ಆಟಗಳೂ ನಡೆಸಬಂದಿದ್ದವು' ಕರಕರದ ಆಟ' ಪೋಲೀಸರು ಜಾಗ್ರತರಾಗಿ ಬಂದೋಬಸ್ತಿನಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದರೂ, ಈ ಮಂಡ-ಆಟಗಳಿಗೇನು ಗ್ರಹಚಾರ ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ದಂಡವಾದವು ಪೋಲೀಸರ ಕಣ್ಣು ತಪ್ಪಿಸಿ ಪೋಲೀಸ ಪಟೇಲರ ಕಣ್ಣು ತಪ್ಪಿಸಿ, ಇದರ ಎಲ್ಲ ಜನರಿಗೆ ಕಾಣುವಂತೆ ಈ ಮಂಡ-ಆಟಗಳು ನಡೆದವು. ದೃಶ್ಯತದೇವಿಯ ಮಾಯೆಯೋ ಹೀಗಿದೆ' 'ಜಯ ಜಯ ಬಜಾರ'ವೇ ಅದು! ಜೂಜಾಡುವರ ಕಣ್ಣು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂಥ, ಜೂಜಾಡುವರಿಗೆ ಬಾಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂಥ ಚತುರರವರು!

ಹೊನ್ನಾವರ— ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು-ಇಬ್ಬರೋ, ಇಪ್ಪತ್ತರೋ, ಮೂವತ್ತರೋ, ಎಷ್ಟು ಜನರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಂಗಡಿಗೂ ಮನೆಗೂ ಬ್ರಿಟಿಶ ಮಾಲವನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಿರಿ, " «ಬೊಯ್‌ಕಾಟ' ಬ್ರಿಟಿಶ್‌ಗುಡ್ಸ " ಎಂಬ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಡಾಮರಿನಿಂದ ಬರೆದಿದ್ದರು. ಪಕ್ಕಾಲಿನ ಬೇಲಿಗಳಿಗೆ ನೆರೆನಿಂತಂತೆ, ಈ ಭಸ್ಪ ಹೊಡೆದಿತ್ತು. ಇದು ಬುಧವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗಿನ ಸಂಗತಿ. ಸಾಯಂಕಾಲವೇ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನಿಂದ ಸಭೆಯಾಯಿತು ಮಾಮಲೇದಾರರೂ, ಫೌಜದಾರರೂ; ಪೋಲೀಸರೂ ಪಟ್ಟಣಶೆಟ್ಟಿ-ಪ್ರಭುಗಳಿಗೆ ಕರೆಕಳಿಸಿದರು. ಕಚೇರಿಗೆ ಬಂದ ಜನರು ಮಾಮಲೇದಾರರ ಪ್ರಸ್ತಾವಿಕ ಭಾಷಣವಾದ ಬಳಿಕ, ಫೌಜದಾರರ ಮುಖ್ಯ ಭಾಷಣವಾಯಿತು «ಸಭೆಗೆ ಬಂದವರು ಒಳ್ಳೇ ಮಂದಿ. ನೀವು ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ" ಹೀಗೆ ಸಭೆಗೆ ಬಂದವರಿಗೆ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟು ಕೊಟ್ಟು ನಿರಪರಾಧಿಗಳಿಗೆ ಜೈಲಿಗೆ ಕಳಿಸುವ ಕಾಯಕವನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗರು ನಡೆಸುವದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಮಾರ್-ಮುಂಜನರ ಹೀಗೆ ಇಷ್ಟರ ನಾವೇನಿದೇಕೆ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಊರಲ್ಲಿ ಚಳವಳಿಯಿಲ್ಲ, ಮುಂಚೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು; ಈಗ ಒಬ್ಬರ ಕೈಯಲ್ಲಿಯೂ ಬೊಗಳ ಕಾಣುವದಿಲ್ಲ. " ಹೀಗೆ ಫೌಜದಾರರು ಉದ್ಗರಿಸಿದರು ಹೀಗೆ ಭಸ್ಪ ಹೊಡೆಸುವದರಿಂದ ಲಾಭವಿಲ್ಲವಾಗಿ ಫೌಜದಾರರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರು. ಮತ್ತು ಹಾಗೆಯೇ ನುಡಿದ್ದೇನಂದರೆ—' ನಾಳೆಗೆ ನೀವೆಲ್ಲರೂ ನಿಮ್ಮ ಅಂಗಡಿಗೆ ಹಾಕಿದ ಭಸ್ಪವನ್ನು ಅಳಿಸಬೇಕು; ನೆರೆಯ ಅಂಗಡಿಗೆ ಹಾಕಿದ ಭಸ್ಪವನ್ನು ಅಳಿಸಬೇಕು. ನನಗೀಗ ಸಮಯವಿಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಸಾಹೇಬರು ಬರಲಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಹೋದ ಬಳಿಕ, ಇದರ ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚುತ್ತೇನೆ. " ಆದುದರಿಂದ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲಿ ಫೌಜದಾರರು ಇಷ್ಟು ಆತುರಪಡುವರೇಕೆಂದು ಜನರು ಚಕ್ಕಿಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ!!

ಫೌಜದಾರ ಮಿ| ಮುನಗೋಳಿಯವರ ಮೇಲಿನ ಆರೋಪದ ಚೌಕಶಿ ಈಗ ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ನಡೆಯುವದಿಲ್ಲ; ಅಂತರಂಗದಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಪೋಲೀಸ ಇನ್ಸಪೆಕ್ಟರರಾದ ಮಿ| ತೊಂಬತ್ತೂರರವರೂ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಅವರೂ ಈ ಚೌಕಶಿ ನಡಿಸುವರಂತೆ! ಸಾಹೇಬರ ಒಳ ದೂರಿಕೊಂಡ ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಪಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಿ ಪ್ರಕರಣ ಅಂತ್ಯವಾಗುವದಾಗಿ ಕೆಲವರ ಅಂದಾಜು! ಬಹುತರವಾಗಿ ಮಿ| ಮುನಗೋಳಿಯವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾದರೂ ದೂರ ವರ್ಗವಾಗಲಿದೆಂದು ಇನ್ನ ಕೆಲವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ! ದುರ್ಬಲರ ಘಾತ ಮಾಡುವದೇ ಸೃಷ್ಟಿ ಕ್ರಮವೆಂದು] ಮತ್ತು ಕೆಲವರು ಊಹಿಸಿ ರಾ| ಮುನಗೋಳಿಯವರಿಗೆ ಬಾರೆ ಶಿಕ್ಷೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ! ಯಾವುದು ದಿಟವೋ, ಯಾವುದು ಸಟೆಯೋ? ಕಲ್ಪನೆಯ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ !!

ಭಟಕಳ— ಈ ವಾರದ ಇಲ್ಲಿಯ ವಾರ್ತೆಗಳು ವಿಚಿತ್ರವಾದವು. ಇಲ್ಲಿಯ ಶ್ರೀ ಹನುಮಂತ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಚಂದ್ರಶಾಲೆಯ ಮೇಲೆ ಒಬ್ಬ ಭಿಕ್ಷುಕನು ಮಲಗಿದ್ದನು ಆತನಿಗೆ ಹಸಿವಾಯಿತೋ ಏನೋ, ಆತನು ಬಹು ದೈನ್ಯದಿಂದ ಒದರಿದನು, ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ಯಾರೋ ಬಂದು ಹೊಡೆದರಂತೆ ಪೋಲೀಸನು ಹೊಡೆದನೆಂದು ಕೆಲವರ ಅಂಬೋಣ ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಒಬ್ಬ ಅಂಗಡಿಕಾರನಿಗೆ ಮಾರ್ಗದ ಮೇಲೆ [illegible] ಹಾಕಿ ಲೋಕದ ಹವೆ ಕೆಡಿಸಿದ ಬಗ್ಗೆ ಪೋಲೀಸ ಖಟ್ಲೆಯಾಗಿ ೧ ರೂಪಾಯಿ ದಂಡ; ದಂಡ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ೨ ದಿನಗಳ ಸಜೆ ಇನ್ನೊಂದು ಅಂಗಡಿಯ ಮುಂದಿನ ಗಿಡದಲ್ಲಿ ತೆಂಗಿನಕಾಯಿಗಳ ರಾಶಿ ಹಾಕಿತ್ತು ಅದರ ಬಳಿ ನಿಂತ ಇನ್ನೊಬ್ಬನಿಗೆ ೪ ರೂಪಾಯಿ ದಂಡ ಇದೇನೆಂದು ಒಬ್ಬರು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಒಬ್ಬ ನವ್ವಾತನು ಕಾರವಾರದಿಂದ ಬೇನೆಯಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದನು, ಆತನಿಗಾದದ್ದು ಪ್ಲೇಗು ಹಾಗೇ ಆತನು ತೀರಿಕೊಂಡನು ಇವನಿಗೆ ನೋಡಿಕೊಂಡ ಇನ್ನೊಬ್ಬನಿಗೆ ಪ್ಲೇಗಾಗಿದೆ ಆತನಿಗೆ ಊರ ಹೊರಗಿಟ್ಟು ಉಪಚಾರ ನಡಿಸುತ್ತಾರೆ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಪ್ಲೇಗು ಹಬ್ಬದಂತೆ ಮುಂಜಾಗ್ರತೆ ಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

ಶಿರಸಿ—ಕಾಯಿದೆಭಂಗದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದಂತೆ ಹೊರಡಿಸಿದ ನೋಟೀಸನ್ನು ಮುರಿದ ರಾ| ಗೋಪಾಳ ಮಹಾಗಾಂವಕರ ಹಾಗೂ ಗೋಪಾಳ ಕಿಣಿಯವರ ಮೇಲಿನ ಖಟ್ಲೆಯ ವಿಚಾರವು ಶನಿವಾರ ತಾ. ೨೦ನೇಗೆ ನಡೆದು ಅವರಿಗೆ ೧-೧ ವರ್ಷದ ಶಿಕ್ಷೆ, ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ೧೦೦-೫೦ ರೂಪಾಯಿ ದಂಡವಾಯಿತು ದಂಡ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ, ೨-೩ ತಿಂಗಳ ಶಿಕ್ಷೆ. ರಾ| ಶ್ರೀಧರ ಕಿಣಿಯವರು ಅಸ್ವಸ್ಥರಿದ್ದರೆ, ಕಾರಣ ಅವರ ಖಟ್ಲೆ ವಿಚಾರವಾಗಲಿಲ್ಲ ರಾ| ಮಹಾದೇವ ಶೆಟ್ಟಿ, ಶಂಕರ, ಕನೆಯಪ್ಪ ಇವರಿಗೆ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ೮ ತಿಂಗಳು ಶಿಕ್ಷೆ. ೫೦ ರೂಪಾಯಿ ದಂಡ (ಇಲ್ಲವೆ ೧ ತಿಂಗಳ ಶಿಕ್ಷೆ ,, ೬ ತಿಂಗಳ ಶಿಕ್ಷೆ ೧೨೦ ರೂ ದಂಡ (ಇಲ್ಲವೆ ೧|| ತಿಂಗಳ ಶಿಕ್ಷೆ,) ೬ ತಿಂಗಳ ಶಿಕ್ಷೆ ೫೦ ರೂ. ದಂಡ (ಇಲ್ಲವೆ ೧|| ತಿಂಗಳ ಶಿಕ್ಷೆ) ಹೀಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಿದೆ ಬೀರು ಎಂಬ ಬನವಾಸಿಯ ೧೩ ವರ್ಷದ ಹುಡುಗನಿಗೆ ೪ ತಿಂಗಳ ಸಜೆ ರೂ ೫೦ ದಂಡ ಇಲ್ಲವೆ ೧ ತಿಂಗಳ ಸಜೆ; ಹೆಗಡೆಕಟ್ಟೆಯ ಸ್ವಯಂಸೇವಕ ರಾ| ನಾರ್ಣಪ್ಪ ಹೆಗಡೆ ಅಜ್ಜೀಮನೆ ಇವರಿಗೆ ೧ ವರ್ಷದ ಶಿಕ್ಷೆ ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿ ದಂಡವಾಯಿತು, ಇಲ್ಲವೆ ೧|| ತಿಂಗಳ ಶಿಕ್ಷೆ, ರಾ| ಮಹಾನಂದ ಎಂಬುವರಿಗೆ ೬ ತಿಂಗಳ ಸಜೆ ರೂ ೫೦ ದಂಡ, ದಂಡ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ೧ ತಿಂಗಳ ಸಜೆ, ಕೊಡಗದ ರಾ| ಮಣ್ಣಯ್ಯ ಎಂಬುವರು ನೋಟೀಸು ಹತ್ತಿ [illegible] ಕಡೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು; ಅವರಿಗೆ ಅವಳೂರ ಸಮೀಪ ಸೆರೆಹಿಡಿದು ೧ ವರ್ಷದ ಕಠಿಣ ಸಜೆ ವಿಧಿಸಲಾಗಿದೆ. ರಾ| ಕೇಶವ ಕಾಮತರೆಂಬ ವರ್ತಕರು ಇಲ್ಲಿಯ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ದಂಡದ ವಸೂಲಿಗಾಗಿ ಜಪ್ತಿ ಮಾಡಿ ತಂದ ಸಾಮಾನನ್ನು ಕೊಳ್ಳಬಾರದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಹೀಗೆ ಪಿಕೆಟಿಂಗ

ನಾಡಿದ ಒಳಗೆ ದಾ| ಕಾಮತರಿಗೆ ಪೋಲೀಸರು ದಪ್ಪ ಕೊಡಲಾರಂಭಿಸಿದರು, ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಿಂದ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಾಮತರಿಂದ ಬಂದೈಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳಲಾರಿಂದ ದಾ| ಕಾಮತರ ಹೇಳಿ ಬಿಕಟ್ಟಂಗ ಕಾಣಿಸಿದರು ಮಹಾದೇವ ದಿನ ಅಂದರೆ ತಾ. ೧೪ನೇಗ ದಾ| ಕಾಮತರು ಅಂಗೋಲದಲ್ಲಿ ಕೂತಿದ್ದರು, ಕ್ಯಾಗ ಬಂದು, ಕೊಂಬುಳ್ಳ ಹಗ್ಗ ಹಾಕಿ ಪೋಲೀಸರು ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಕಚೇರಿಗೆ ಒಯ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ಮಿಟ್ಲೆಗ್ರು ವಿಚಾರಿಸಿ ೫೦ ರೂಪಾಯಿ ದಂಡ ಇಲ್ಲವೆ ೩ ತಿಂಗಳ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಕ್ರಮ ವರ್ತಕರಾದ ದಾ| ಕಾಮತರ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ ಗುಂಪಿಗೆ ಮಂಗಳವಾರ ತಾ ೩ನೇಗೆ ಮ. ಶ್ರೀಗ ಹಾಕಿ ಝಡತಿ ನಾಡಿಸಿದರು ಎಲ್ಲ ನೋಡಿದವರಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರ ಪ್ರೌಢಿಯು! ಕೊಂಗ್ರೆಸಿಗೆ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ, ಯಾವದೇ ದಾರಿಯ ದಾ| ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಲ್ಲಿ ದೊರಕಲಿಲ್ಲ. ಗಾಜದಾಸನವರಂತೆ ಇವರಿಗೆ ೧೧ ಘಂಟೆಗೆ ಕ್ರಮ ಮಾಡಿ ಕಚೇರಿಗೆ ಒಯ್ದರು. ನಿಷೇಧನೆಂದು ಬಾರಿಬಾರಿ ಹರತಾಳವಾಯಿತು. ಅಂಗಡಿ ಮುಚ್ಚಿದವರ ಹೆಸರು ಬರೆದೊಳ್ಳಲು ಪೋಲೀಸರು ಬಂದಿದ್ದರು ಕೆಲವರ ಹೆಸರು ಬರೆದರು, ಕೆಲವರ ಹೆಸರು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಪೋಲೀಸರ ಕೆಲಸ ಪೂರ್ಣತೆವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀಬಾಯಿಯವರು ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಮುಷ್ಟಿಯಿಂದು ಕೂಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದೊಂದು ಅಪರಾಧವಂತೆ, ಆದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಪೋಲೀಸರು ಕ್ರಮವಾಡಿ ಕಚೇರಿಗೆ ಒಯ್ದರು. ಕೆಲಹೊತ್ತು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು. ಹಾಗೆಯೇ ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರು

ಈಗ ಪೋಲೀಸರು ಕರಪತ್ರದ ಬೇಟೆ ನಡಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಎಲ್ಲಿ ಪಟ ಸಿಕ್ಕ, ಹೆಸರು ಬರೆದಿತ್ತಾರೆ, ಯಾರ್ಯಾರು ಮಾರುತ್ತಾರೆ, ಎಂಬುದೇ ಪೋಲೀಸರ ರೋಷ ೫೫ ತಾನೇಗೆ ದಾ| ಜನಾರ್ದನ ಪಂಡಿತ ಎಂಬುವರು ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಆಪ್ತನ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು, ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಸಂದೇಹ ಬಂತು, ಅವರಿಗೆ ಸರ್ಚಿಸಿದರು. ಝಡತಿ ಮಾಡಲಾಗಿ ಅವರ ಕಡೆ ೧೦೦ ಕರಪತ್ರಗಳು ಸಿಕ್ಕಿದವು ಅವರಿಗೆ ಸರ್ಚಿಸಿದ ಬಳಿಕ ಮಾಡಿ ೫೦ ರೂಪಾಯಿ ದಂಡ, ಇಲ್ಲವೆ ೧|| ತಿಂಗಳ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಕರಪತ್ರಗಳು ಎಂಗಲ್ಲಿ ಜೋರಬುತ್ತವೆ ದಿನಾ ಬರುತ್ತವೆ!' ಕಲವಿದರುಗ ವರ್ತಕರ ಮೇಲೆ ಪೋಲೀಸರು ನೋಟೀಸು ಜಾರಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ— "ಕರಪತ್ರ ಕೊಂಡು ಕೊಡು ಕೊಂಗ್ರೆಸಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ, ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ, ಆಕ್ಟ ಕಾರಣ ತಿಳಿಸಬೇಕು" ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕಾಇಲ್ಲಿ ನಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ, ಹೀಗೆ ನೋಟೀಸು ಜಾರಿಯಾಗಿದೆ. "ನಾವು ದುಷ್ಕೃ ಕೊಡುವದಿಲ್ಲ, ಕೊಂಗ್ರೆಸಿನವರು ಪ್ರತ್ಯಕ ಗಾದಿಕ್ಕ ಕೊಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ," ಎಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರು. ಎಂತೆಂದರೂ ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟುಕೊಳ್ಳವದಿಲ್ಲವಾಗಿ ಬರಕೊಡಬೇಕು, ಹೀಗೆ ಪೋಲೀಸರು ಹೇಳಲು, ಕೆಲವರು ಬರಕೊಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟರು. "ಮುಂದ ಹೀಗೆಯೇ ನಡಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಇರುಗಲೇ ಯಾಗೆ ಬಂದಿತ ಹೇಳುವದು! ಮನುಷ್ಯ ಜೀವನವೇ ಕ್ಷಣಭಂಗುರವಾದದ್ದು, ಇಂದಿನ ಬುದ್ಧಿ ನಾಳೆ ಉಳಿಯುವದೆಂದು ಹೇಳುವದು ಹ್ಯಾಗೆ ರಾಜೇ ಸಾಧ್ಯ?" ಎಂಬಿವೇನ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿ ಉಳಿದವರು ಹಾಗೆ ಬರಕೊಡಲೊಪ್ಪಲಿಲ್ಲ ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಫೌಜದಾರ ಕಚೇರಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು

ಹೀರಾಯಿಂದ ಮೋಟರ ಮೇಲೆ ಅಹ್ಮದಾಬಾದ ಕ್ರಿಯೆನಿಕರಿಗೆ ಪೋಲೀಸರು ಝಡತಿ ಮಾಡುವ ಹೊಸ ಕ್ರಮ ನಡೆದಿದೆ ಕುಮಟೆಯಿಂದ ದಾ| ರಾಮಭಟ್ಟ ಕುಂಟ್ಕೇಕರು [illegible] ಮತ್ತು ಮಂಗಳೂರಿನ ಒಬ್ಬ ಗೃಹಸ್ಥರು ಇಲ್ಲಿ ಮೋಟಾರು ಹತ್ತಿ ಬಂದಿದ್ದರು. ಮೋಟರಿನ ಬಳಿ ಬಸ್ಸು ನಿಲ್ಲಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು ಪೋಲೀಸರು ಅವರಿಗೆ ಫೆಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಮೂರವರಿಗೂ ಇಳಿಸಿಕೊಂಡು ಮಂಗಳೂರಿನವರಿಗೆ ಪೋಲೀಸ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಕರೆದೊಯ್ದು ಹಾಗೆಯೇ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟರು ಇವರು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗಲಿದ್ದರು.

ಮಲ್ಯಾಳಿಸಿದ ಶ್ರೀಯಾದವರಿಗೆಲ್ಲ ಶಾಂತಿವಾದರೂ ದಿತ್ತಾರೆ, ಅವರ ಜೊತೆಗೆ ದಾ| ಕಮಲಾಕರ ಸ್ವಾಮಿಯವರನ್ನು ಒಯ್ದರು ದಾ| ಸ್ವಾಮಿಯವರು ಲೋಕಪ್ರಿಯ ಡಾಕ್ಟರು. ಅವರ ಹಿಂದಿನದರಿಂದ ವರ್ತಕ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅಸಮಾಧಾನವುಂಟಾಗಿದೆ

(ಇನ್ನೂ [illegible].)

ಜಾಹೀರ ನೋಟೀಸು.

ಶಿದ್ದಾಪುರ ತಾಲೂಕ ಹಸ್ರಗೋಡ ಗ್ರಾಮ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘದ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ಕಮಿಟಿ ಮೆಂಬರರು ಜಾಹೀರಪಡಿಸುವದೇನಂದರೆ — ಸದ್ರಿ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಮೆಂಬರರಾದವರು ತಮ್ಮ ಮೇಲಿನ ಸಾಲದ ಜವಾಬದಾರಿ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡ ಹಿನಹ ತಮ್ಮ ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಯಾವ ಪ್ರಕಾರದಿಂದ ಪರಾಧೀನಪಡಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅದು ಸಿಂಧು ಆಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಸದ್ರಿ ಸಂಘದ ಮೆಂಬರರ ಆಸ್ತಿ ಖರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರು ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಸದ್ರಿ ಮೆಂಬರರ ಸಾಲದ ಜವಾಬದಾರಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿದ ಹೊರತು—ಕ್ರಯ ವಗೈರೆ ಸ್ವಾಧೀನತೆಯು ಸಿಂಧು ಆಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು.

ತಾರೀಕು ೨೮—೧—೧೯೩೨.

ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ಮೆಂಬರರು,
ಹಸ್ರಗೋಡ ಗ್ರಾಮ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘ.

ಬಾಲಜೀವನ.

ಈ ಔಷಧವು ಗ್ರಾಣ (Rickets), ಬಾಲಪೀಡೆ, ಅಸ್ಥಿಜ್ವರ, ಧಾತಿ, ಕಫ, ನಾಯಿಗೆಮ್ಮು, ಕಾಳಿಜ ನೋವು (Pain in the liver), ಅಂಡವಾಯು (Hernia), ಹೊಟ್ಟೆ ನೋವು, ಮಲಬದ್ಧತೆ, ರಕ್ತ ಕೊರತೆ, ಎಲುಬಿನ ಗಂಡ ರೋಗ, ಕ್ಷಯ, ಅಪಸ್ಮಾರ ಅಶಕ್ತತೆ, ಅಜೀರ್ಣ ಇತ್ಯಾದಿ ಅನೇಕ ತರದ ಮಕ್ಕಳ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಅಪ್ರತಿಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಔಷಧವು ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಶಿಶುವಿರುವಾಗ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಲ್ಲಿ ಕಾಳಿಜ ರೋಗ (Liver complaint) ಆಗುವ ಸಂಭವವಿರುವದಿಲ್ಲ. ಬಾಲಕರ ಹೊಟ್ಟೆ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಕೈ-ಕಾಲುಗಳು ಕ್ಷೀಣವಾಗುವದು, ತಲೆಯು ಯಾವಾಗಲೂ ದೇಹ ಬಲಹೀನರಾಗುವದು, ಹಲ್ಲು ಬರುವಾಗ ಅತಿಸಾರ, ಬಾಲಗ್ರಹ ಈ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ರೋಗಗಳನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡಿ ಮಕ್ಕಳುಗಳಿಗೆ ಈ 'ಬಾಲಜೀವನ' ಎಂಬ ಔಷಧವು ರಕ್ತವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿ ದೇಹದಾರ್ಢ್ಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಬಾಟ್ಲಿ ಕ್ರಯ ರೂ. ೧-೮-೦. ಟ. ಖ. ಬೇರೆ.

ಡಲ್‌ನೆಟ್ ಎಂಡ್ ಕೋ,
ಪ್ರೋ. ಕುಮಟಾ. (ಉ. ಕಾನಡಾ.

ಸನ್ ಲೈಫ್ ಎಶ್ಯೂರನ್ಸ ಕಂಪನಿ ಆಫ್ ಕೆನಡಾ

ಇದೇ ಬ್ರಿಟಿಶ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದೇ ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಕಂಪನಿ!
ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ, ಬ್ರಹ್ಮದೇಶ, ಸಿಂಹಲದ್ವೀಪಗಳಿಗೆ ಕೂಡಿ
ಮುಖ್ಯ ಆಫೀಸು— ಕೆನಡಾ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ, ಹೋರ್ನಬಿ ರೋಡ, ಮುಂಬಯಿ.
ಜನರಲ್ ಮೆನೇಜರ— ನಾ| ಸರ ಫಿರೋಜ ಸೇಠನಾ, ಕೆ. ಟಿ. ಓ. ಬಿ. ಇ.
೧೯೩೦ನೇ ಇಸ್ವಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದ ಹೊಸ ವಿಮಾ ರಕಮು ೧೯.೩ ಕೋಟಿಗೂ ಮಿಕ್ಕಿದೆ
೧೯೩೦ನೇ ಇಸ್ವಿ ಡಿಸೆಂಬರ ತಿಂಗಳ ತಾರೀಖಿಗೆ ಕೂಡಿದ ನಿಧಿ. ೧೯.೩ ಕೋಟಿಗೂ ಮಿಕ್ಕಿದೆ

ಈ ಕಂಪನಿಯ ವಿಜಯಿ ವಿಮಾ ಪಾಲಿಸಿನಿಂದ ಹಾಗು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ನವಯುವಕರು
ಮುದಿಮ ಸುಲಭವಾಗಿ ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ಜೀವನ ನಡಿಸಬಹುದು
ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಲ್ಲವರಿಗಾಗಿ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡಿಸುವ ಪತ್ತೆ—

The District Manager,
Canada Building
Hornby Road, BOMBAY

OR

Mr. S. B. Rege,
Chief Agent,
171, Civil Lines,
Camp BELGAUM

ದಿ ಬೊಂಬೆ ಲೈಫ್ ಎಶ್ಯೂರನ್ಸ ಕಂಪನಿ, ಲಿಮಿಟಡ್.

ಸ್ಥಾಪನೆ: **1908.**

ಈ ಕಂಪನಿಯು ಪೂರ್ಣ ಹಿಂದೀ ಇದ್ದು, ಇವರ ಕಂತಿನ ದರಗಳೂ, ಶರ್ತುಗಳೂ ಬಹಳ ಸೋಯಿಯವು ಇವೆ. ಕಂಪನಿಯ ಹಣವು ಸರಕಾರಿ ಪ್ರೋ. ನೋಟುಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಇಂಡಿಯನ್ ಟ್ರಸ್ಟ ಎಕ್ಟಿನ ನಿಯಮಗಳಂತೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಮಲ್ಟಿಪಲ್ ಬೆನಿಫಿಟ್ ಎಂಬ ಕಲಮು ವಿಮೆದಾರರಿಗೆ ಅತಿಶಯ ಲಾಭಕರವಾಗಿದೆ.

ಸವಿಸ್ತರ ಮಾಹಿತಿ ಸ್ಥಳಿಕ ಏಜಂಟರ ಕಡೆಗೆ ಅಥವಾ ಪತ್ರದ್ವಾರದಿಂದ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆದಲ್ಲಿ ಸಿಗುವದು.

Kumta Agents:-
D. K. NAYAK Bros
Honavar Agent.-
R. V. PARBHU Esq

K. Padmanabha Rao & Sons.,
BELGAUM
Chief Agents for
Karnatak Districts & S. M. States

ವಾರ್ತೆಗಳು.

(೬ನೇ ಪಾನಿನಿಂದ ಮುಂದರಿದದ್ದು)

— [illegible] ವರ್ಧಂತಿಯ ದಿನ ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಅಭಿನಂದಿಸಿ ದೀರ್ಘಾಯುರಾರೋಗ್ಯ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಠರಾವು ಮಾಡಿದ್ದು ತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲವೆಂದು ಸರಕಾರವು ಕಲ್ಕತ್ತೆಯ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗೆ ಬರೆದು ಆ ಠರಾವನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಲು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಕಾಯ್ದೆಯ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರದಿಂದ ಈ ಹುಕುಮವಾಗಿರುವದೆಂದು ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯು ಸವಾಲು. ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಕಟ್ಟಡದ ಮೇಲೆ ಹಚ್ಚಿದ ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜವನ್ನು ತಗೆದು ಬೇಗ ಕಲೆಕ್ಟರರು ಮಾಡಿದ ಹುಕುಮಿನಂತೆ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಎಂಜಿನೀಯರ [illegible] ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜ ತಗೆದು ಹಾಕಿದರ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಗಲಾಟೆ ಆಯಿತು. ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ರಿಸಲ್ಯೂಷನ್ ಅನುಮೋದನವು ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ತಾಳುವ ಕಾರ್ಯಗಾರಿಗಳನ್ನು ಈ ಬಗ್ಗೆ [illegible] ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯು ಠರಾವನ್ನು ಎಂದು ಬೇಕಾಯಿತೆಂದೂ ಗೈಯುತ್ತಾ ನಮ್ಮ ಕೈಯಿಂದ ಗತ್ಯವಾಗಿ ಅಭಿಮಾನ ಬರದ ಕಲೆಕ್ಟರರ ಎಂಜಿನೀಯರು ಆ ಠರಾವಿನ ಅರ್ಥ [illegible] ಜನರ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಆ ಠರಾವು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ, ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದೇನಿಲ್ಲ. ಈಗ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಠರಾವು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಂದು ಬಾಬುದರ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಎಂಜಿನಿಯರರು ಆಫೀಸರರ ಮುಂದೆ ಶಿಸ್ತಿನಿಂದ ನಿಲ್ಲಬೇಕೆಂದು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ಹುಕುಮು ಮಾಡಿದರು. ಅದರಂತೆ ಆಫೀಸರರು ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ [illegible] ಕೆಲವು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದರು. ಅವರ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಅಕ್ಷರದ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ತಗೆದರು. ಕಳೆದ ಸಂಗ್ರಾಮ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯು ಸಭೆಯಾಯಿತು. “ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯು ಠರಾವಿನಲ್ಲಿಯ ಹಕ್ಕಿನ ವಧ್ಯವನ್ನು ತೆಗೆಯುವ ಅಧಿಕಾರ ಆಫೀಸರರಿಗೆ ಯಾಕೆ ಬಂತು? ಫೋಟೋ ತೆಗೆಸುವ ಅಧಿಕಾರವೇನು? ಧ್ವಜ ಹಚ್ಚಿದ ಹೀಗೆ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯು ತಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಆಫೀಸರರಿಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಮಾಡಿದ ಆಫೀಸರರ ಹಾಗೂ ಆಫೀಸರರು ಪಗಾರ ತಿನ್ನುವದು ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯದು, ಅವರದು, ಇದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರ! ಇವ್ವರ ಬದಲಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಗಸತ್ವದ ಹುಚ್ಚು!!

— ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಹಾನಿ ತಟ್ಟಿ ಬಂದದ್ದು ಎಂಬ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಜನರು ಒಮ್ಮದಿನ ತಲೆ [illegible] ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು, ಸಿಗರೇಟಿನ [illegible] ಉತ್ಪನ್ನ ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು!

— ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರವು ಮುಂಬಯಿಯ ಬೇಕ್ ಬೇ ಸಮುದ್ರವನ್ನು ಸರ್ವತ್ತು ತುಂಬಿ ಹಾಕುವದಕ್ಕೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಸಂಕಲ್ಪ ಈಗ ಜಗತ್ಪ್ರಸಿದ್ಧವಿದೆ. ‘ಲಾಯ್ಡ ಬ್ರಿಜ’ ಎಂಬದನ್ನು ತುಂಬುವದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ೬೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ನಷ್ಟ ಬಂತು. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದು, ೩೩ ಲಕ್ಷ ೪೦ ಸಾವಿರಕ್ಕೆ, ಸರಿಪಡಿಸುವದಕ್ಕೆ ೧೯ ಲಕ್ಷ ೫೦ ಸಾವಿರ ಖರ್ಚು ಬಂತು. ೧೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಒಡ್ಡಿ ಕೊಟ್ಟಾಯಿತು. ಯಂತ್ರ ಮಾರಲು, ೩ ಲಕ್ಷ ೬೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಹುಟ್ಟುವಂತೆ ಯಾಯಿತು. ಒಂದು ೫೩ ಲಕ್ಷ ೪೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ನಷ್ಟ. ಹೊಸ ಮಾದರಿಯ ಯಂತ್ರ ತರಿಸಿದೆ. ಹೊಸ ಮಾದರಿಯ ಯಂತ್ರಗಳಂಥವು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದು, ೧೯ ಲಕ್ಷ ೬೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳೊಳಗೆ ಈ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತಿತ್ತಾಗಿ ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರದ ಎಂಜಿನೀಯರ ಸಾಹೇಬರಿಗೆ ಹೋಗಿ ೩೭ ಲಕ್ಷ ೬೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ನಷ್ಟ ಬಂತು! ಈ ಯಂತ್ರ ತರಿಸಿದ್ದು ಬ್ರಿಟಿಶ ದೇಶದಿಂದ. ಮುಂಬಯಿ ಗವ್ಹರ್ನರರಾದ ಸರ್ ಜಾರ್ಜ ಲಾಯ್ಡರವರ ಕಾರಕೀರ್ದಿಯಲ್ಲ ತರಿಸಿತ್ತು, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರ ಹೆಸರು ಈ ಯಂತ್ರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಮುಂಬಯಿ ಕಾಯದೆ ಕೌನ್ಸಿಲ ಅಧಿವೇಶನ ನಡೆದ ಒಮ್ಮೆ [illegible] ಬಗ್ಗೆ ಮಿಸ್ಟರ [illegible] ಮೇಲೆ ಸರಕಾರ ಹೊರಿಸುವ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ವಾಭಿಮಾನ ಕೊಲೆ ಮಿ. ಸ್ಟ್ರೇಂಜ್ ವರ ವಸ್ತುಗಳ ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿದ. ಈ ಠರಾವು ಸಂಬಂಧ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯಿತು. ಮೂಲ ಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ [illegible] ಸೂಚನೆಯು ಒಂದು [illegible] ಆ [illegible] ಹೀಗೆ ಕೋರಿಯಾಗುವದು [illegible] ಪ್ರತಿನಿಧಿ [illegible] ಹೊಸ [illegible] ಮರೆತು [illegible] ಪರ್ವಾನಗಿ [illegible] ಜನರು ಒಡಪರಾಗಿದ್ದರೆ [illegible] ಹೊರಟರು, ಒಂದೆ ಕೆಲ ಸಭಾಸದರು [illegible] ವಾದಿಸಿದಾಗ್ಯೂ ಬಹುಮತದ ಪಡೆಯಿಂದ [illegible] ಸರಕಾರದ [illegible] ತರುವದು ತಮ್ಮ [illegible] ಸುಮಂತ ಮಾರ್ಗ ದವರು ಸೂರತ [illegible] ಕೆಲಸ ನಡೆಸುತ್ತಿರಲು ಇವರ ಪರಿಚಯದ ಸುಶಿಕ್ಷಿತರು, ಸುಸಂಸ್ಕೃತರು, ಎಂದೀಗ ಸೂರತ [illegible] ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಬೇಕಾಗಿ ಹುಕುಮಾಯಿತು. [illegible] ದೀಕ್ಷಿತರವರು [illegible] ಡಿ| ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಿಗೆ ಕಂಡು ಹುಕುಮನ್ನು ಖಮಪಡಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಡಾ| ದೀಕ್ಷಿತರು ಬಿನ್ನೈಸಿ ದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಡಿ| ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಆ ದಿನ ಊರಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ, ಮಾರನೇ ದಿನವೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಡಾ| ಸುಮಂತರವರಿಗೆ ಅವರು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ರೀತಿಯಂತೆ ಆತಿಥ್ಯ ಮಾಡಿದರು. “ ಅಪರಾಧಿಗೆ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಆಶ್ರಯ ಕೊಟ್ಟರೆಂದು ಡಾ| ದೀಕ್ಷಿತರವರ ಮೇಲೆ ಆರೋಪ ಬಂದು ಅವರಿಗೆ ಸರಪಳಿಯ ಹಾಕುವ ಶೂರ್ವ ಘೋಷಣೆಯಾಯಿತು. ಡಾ| ದೀಕ್ಷಿತರವರು ಡಿ| ಪೋ| ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರಿಗೆ ಕಂಡು ಸತ್ಯ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿಹೋದರು. ಹೀಗೆಯೇ ಬರಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರ ಆಜ್ಞೆಯಾಯಿತು. ಅದರಂತೆ ಡಾ| ದೀಕ್ಷಿತರವರು ಬರಕೊಟ್ಟು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳಿಗೆ ಪೋಲೀಸರ ಕಣ್ಣು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತಾವೆಂದಿಗೂ ನೆರವಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವಾ! ಬರಕೊಟ್ಟರು. ಹೀಗೆ ತಮ್ಮ ಮೇಲಿನ ಗ್ರಹಣ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಯಿತಾಗಿ ಡಾ| ದೀಕ್ಷಿತರವರು ಹೇಳಿದರು.

— ಜಬಲಪುರದ ವರ್ತಕರಿಗೆ ಸಿನಾಂದಿ ಪತ್ರಗಳು ಬರಲಾರಂಭಿಸಿವೆ. ಒಂದು ವಾರದ ತನಕ ಹರತಾಳ ಆಚರಿಸದಿದ್ದರೆ, ಘಾತವಾಗುವದಾಗಿ ಹೆದರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಹರತಾಳ ಮಾಡಿದರೆ ಸರಕಾರವು ಖಟ್ಲೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಪೋಲೀಸ ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರು ವರ್ತಕರಿಗೆ ರಕ್ಷಿಸುತ್ತೇವಾಗಿ ಆಶ್ವಾಸನ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಪತ್ರ ಬರೆಯುವ ಪಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಏನೇನಿದೆ ಎನ್ನಲ್ಲ ಸ್ಫೋಟಿಸಿದ ಅವರ ಬಂದಿಗಳು ಮೋರೆತವು ಪೋಸ್ಟ ಆಫೀಸಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚುವ ಪ್ರಯತ್ನವಿದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಪೋಲೀಸರು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಚೌಕಶಿ ನಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

— ಪಂಡಿತ ಮದನ ಮೋಹನ ಮಾಲವೀಯರವರು ಪ್ರಯಾಗ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇದೇ ಮಾಘ ಮಾಸದ ಕೃಷ್ಣ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವಿಧಿ ಕೊಂದು ಪ್ರನೀತರಾದರು. ಇದಕ್ಕೂ, ಪರದೇಶಗಮನಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಪರ್ವಕ್ಕಾರಣವೆಂದು ಪಂಡಿತ ಮಾಲವೀಯರವರು ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ಕೊಳ್ಳುವ ಸಂಪ್ರದಾಯವಿದ್ದ, ಅದರಂತೆ ಈ ವಿಧಿಯಾಯಿತು. ಪರದೇಶಗಮನ ಕಾರಣದಿಂದ ವಿಶೇಷ ವಿಧಿಯಾಗುವದವಶ್ಯವಿಲ್ಲವಾಗಿ ಪಂಡಿತರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಯಿತು.

— ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಬಳಿಕ ಮುಂಬಯಿ ‘ಕ್ರಾನಿಕಲ್’ ಪತ್ರಿಕೆ ತನಗೆ ಬಿಗಲಿಲ್ಲ. ‘ಕ್ರಾನಿಕಲ್’ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಲಂಡನ ಸುದ್ದಿಗಾರರು ಹೇರುತ್ತಾರೆ ‘ಟ್ರಿಬ್ಯೂನ’ ಪತ್ರಿಕೆಯಂತೆ, ಇತರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನಿತ್ಯ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಬರಲಿಲ್ಲ! ಈ ಕುರಿತು ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕಾಮನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೇಳಲು, ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರವು ಪರಿಸರಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಪತ್ರಿಕೆ ಹೋಗಗೊಡ ತ್ತದೆ, ಯಾವ ಪತ್ರಿಕೆ ಹೋಗಗೊಡುವದಿಲ್ಲ? ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರಿಸುವ ಕಲಸ ತನ್ನದಲ್ಲವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರು.

— ಈ ವರುಷದ ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ ವರ್ತಕ ಸಂಘ ಪರಿಷದವು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರವು ಅಸಹಕಾರ ಮಾಡಿದ ಮುಂಬಯಿ ವರ್ತಕ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸರಕಾರಿ ಮನ್ನಣೆಯುಳ್ಳ ವರ್ತಕರ ಹಿತಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಒಯ್ಯುವ ಅಧಿಕಾರವು ಈ ಸಂಘಕ್ಕಿದ್ದು ಈ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಾ ಮೂಡ್ಡು ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ ವರ್ತಕರೂ, ವರ್ತಕ ಸಂಘಗಳೂ ಇವ ವರಂಪರೆಯಂತ ವಾರ್ಷಿಕ ಸಮ್ಮೇಳನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಈ ಬಾರಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಹಾಜರಾಗಿ ಸಮಾರಂಭವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಬೇಕು. ಒಂದು ವರ್ಷದ ಬಾರಿ ಸರಕಾರದ್ದು, ಒಂದು ವರ್ಷ ಪ್ರಮುಖ ಲೋಕ ನಾಯಕರದು. ೧೯೩೧ನೇ ಇಸ್ವಿಯಲ್ಲಿ ಇರ್ವಿನ್ ಸಾಹೇಬರು ಈ ಸಮ್ಮೇಳನ ನೆರವೇರಿಸಿದ್ದರು. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಮಹಾತ್ಮರು ಈ ಸಮಾರಂಭದ ಆಚಾರ್ಯರಾದರು. ಈ ಬಾರಿ ಸರ್ವಾಧಿಪತಿ ವಿಲಿಂಗಡನ್ ದೊರೆಗಳು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಬೇಕು. ಸಂಘದವರು ರೌಂಡ ಟೇಬಲ್ ಪರಿಷತ್ತಿನೊಡನೆ ಅಸಹಕಾರ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ಹಿಂತಗೆದುಕೊಂಡದ್ದರಿಂದ ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳು, ತಾವು ಈ ಸಮಾರಂಭ ನೆರವೇರಿಸಲಾರೆವಾಗಿ ಸಂಘದವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಷಯ ವಿಚಾರ ಮಾಡಲು ಶಿವರಾತ್ರಿಯ ದಿನ ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಸಭೆ ಸೇರುವದಿದೆ. ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ ಸಂಘವು ಅಸಹಕಾರದ ಠರಾವನ್ನು ರದ್ದುಮಾಡಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವಾಗಿ ‘ಕ್ರಾನಿಕಲ್’ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಎಣಿಕೆ.

* * *

ಮ॥ ಗಾಂಧಿಯವರ

ಗೀತಾ-ಬೋಧ

ಅ.— ಶ್ರೀ॥ ಹನುಮಂತರಾವ ಮಾಂಜರೇಕರ

ವಿಶ್ವರೂಪ-ದರ್ಶನ-ಯೋಗ.

೧೧ನೇ ಅಧ್ಯಾಯ

ಅರ್ಜುನನು ಬೇಡಿಕೊಂಡಿರುವದು ಏನಂದರೆ.—

ಭಗವಾನ್, ನೀನು ನಿನ್ನ ಸ್ವರೂಪದಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಹೇಳಿದುದರಿಂದ ನನ್ನ ಮೋಹವು ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಸರ್ವವೂ ನೀನೇ ಆಗಿರುತ್ತೀ. ಕರ್ತನೂ ನೀನೇ, ಸಂಹರಿಸುವವನೂ ನೀನೇ, ಸಾಕ್ಷೀಭೂತನೂ ನೀನು. ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದರೆ ನಿನ್ನ ಈಶ್ವರೀಯರೂಪದ ದರ್ಶನವು ನನಗಾಗುವಂತೆ ಮಾಡು "

ಭಗವಂತನು ಅಂದದ್ದು —

ನನಗೆ ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಗಳಿವೆ, ಮತ್ತು ಅವು ಅನೇಕ ಬಣ್ಣಗಳವುಗಳು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಆದಿತ್ಯ ರುದ್ರ ಮೊದಲಾದವರು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿರುವರು. ನನ್ನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಚರಾಚರವಸ್ತು, ಜಗತ್ತು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿದೆ. ಈ ರೂಪವು ಚರ್ಮಚಕ್ಷುಗಳಿಗೆ ಕಾಣಿಸದು. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ನಿನಗೆ ದಿವ್ಯದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಡುವೆನು. ಅದರಿಂದ ಆ ರೂಪವನ್ನು ನೋಡು '

ಸಂಜಯನು ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನಿಗೆ ಅಂದದ್ದು —

" ರಾಜನೇ, ಈ ರೀತಿ ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಹೇಳಿ ಭಗವಂತನು ತೋರಿಸಿದ ಅದ್ಭುತ ರೂಪವು ವರ್ಣನೆಗೆ ಮೀರಿದ್ದು. ನಭದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸೂರ್ಯನು ಹೊಳೆಯುತ್ತಾನೆ. ಅದರ ಬದಲು ಸಾವಿರ ಸೂರ್ಯರು ಉದಯಿಸಿದರೆಂದರೆ, ಅವುಗಳ ತೇಜವು ಎಷ್ಟಾಗುವದೋ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾದ ತೇಜವು ಆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಅದರ ಕಣ್ಣುಗಳೂ, ಅಲಂಕಾರಗಳೂ ಅಷ್ಟೇ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಇದನ್ನು ಕಂಡು ಅರ್ಜುನನು ರೋಮಾಂಚಿತನಾದನು. ಅವನ ತಲೆಯು ತಿರುಗಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿತು. ಹಾಗೂ ದಂಡನೆ ನತನಾಗುತ್ತ ಆತನು ಸ್ತುತಿಸಹತ್ತಿದನು

ದೇವಾ, ನಿನ್ನೀ ವಿಶಾಲವಾದ ದೇಹದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಸರ್ವವೂ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಬ್ರಹ್ಮನೂ ಅದರಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ, ಮಹಾದೇವನೂ ಇದ್ದಾನೆ, ಋಷಿಗಳೂ ಇದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು ಸರ್ಪಗಳೂ ಇದ್ದಾವೆ. ನಿನ್ನ ಕೈ-ಮೊಗಗಳಿಗೆ ಎಣಿಕೆಯಿಲ್ಲ. ಆದಿ-ಮಧ್ಯಾಂತ್ಯಗಳೂ ನಿನಗಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ರೂಪವು ಹೊಳೆಯುವ ಬೆಟ್ಟದಂತೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದೆ. ನೋಡುವಾಗ ಕಣ್ಣುಗಳು ಕೋರೈಸುತ್ತವೆ. ಸುಡುವ ಬೆಂಕಿಯಂತೆ ನಿನ್ನ ತೇಜವು ಪ್ರಬಲವಾಗಿಯೂ ಅಪ್ರಮೇಯವಾಗಿಯೂ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನೀನೇ ಜಗತ್ತಿನ ಆಧಾರನು. ನೀನೇ ಪುರಾಣ ಪುರುಷನು, ನೀನೇ ಧರ್ಮರಕ್ಷಕನು. ಎತ್ತ ನೋಡಿದತ್ತ ನಿನ್ನ ದೇಹದ ಅವಯವಗಳು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೀಳುತ್ತವೆ. ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರರಂತೂ ನಿನ್ನ ಕಣ್ಣುಗಳಂತೆ ತೋರುತ್ತವೆ. ನೀನೇ ಪೃಥ್ವೀ-ಆಕಾಶಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಪಿಸಿದ್ದು, ನಿನ್ನ ತೇಜವು ಜಗತ್ತಿಗೆ ತಾಪಕೊಡುತ್ತಿರುವದು. ಈ ಜಗತ್ತು ಥರಥರ ನಡುಗುತ್ತಿದೆ. ದೇವರ್ಷಿ ಸಿದ್ಧರುಗಳು ಕೈ ಜೋಡಿಸಿ ಭೀತಿಯಿಂದ ನಿನ್ನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿರಾಟ್ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು, ಈ ತೇಜವನ್ನು ಕಂಡು ನಾನಂತೂ ದಿಗಿಲುಗೊಂಡಿರುವೆನು. ನನ್ನ ಶಾಂತಿಯೂ ಧೈರ್ಯವೂ ಅಳಿದುಹೋದವು. ದೇವಾ, ಈಗ ಪ್ರಸನ್ನನಾಗು. ನಿನ್ನ ದವಡೆಗಳು ವಿಕರಾಳವಾಗಿವೆ. ದೀಪದ ಮೇಲೆ ಪತಂಗಗಳು ಬೀಳುವಂತೆ ನಿನ್ನ ಮೊಗದೊಳು ಜನರು ಬೀಳುತ್ತಿರುವಂತೆಯೂ ಅವರನ್ನು ನೀನು ಚೂರುಚೂರುಮಾಡಿ ತಿನ್ನುವಂತೆಯೂ ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಉಗ್ರಸ್ವರೂಪಧಾರಿ ನೀನು ಯಾರಾಗಿರುವಿ? ನಿನ್ನ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಾದರೂ ಯಾವುದು?"

ಭಗವಂತನು ಅಂದದ್ದು —

" ಜನರ ಸಂಹಾರಮಾಡುವ ಕಾಲಪುರುಷನು ನಾನೇ. ನೀನು ಯುದ್ಧಮಾಡು ಅಥವಾ ಬಿಡು, ಈ ಎಲ್ಲರ ನಾಶವಾಗದೇ ಇರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ನೀನು ನಿಮಿತ್ತ-ಮಾತ್ರನಾಗಿದ್ದಿ '

ಅರ್ಜುನನು ಅಂದದ್ದು:—

ದೇವಾ ಜಗನ್ನಿವಾಸ, ನೀನು ಅಕ್ಷರನಾಗಿರುವಿ. ಸತ್ ಅಸತ್ತು ನೀನೇ. ಅದರಾಚೆಗೆ ಇರುವಂಥದ್ದು ನೀನೇ. ನೀನು ಆದಿದೇವನೂ ಪುರಾಣಪುರುಷನೂ, ಈ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಆಶ್ರಯನೂ ಆಗಿರುತ್ತೀ. ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯನಾದವನು ನೀನೇ. ವಾಯು, ಯಮ, ಅಗ್ನಿ, ಪ್ರಜಾಪತಿಯೂ ಸಹ ನೀನೇ. ನಿನಗೆ ನಾನು ಸಾವಿರ ಸರತಿ ಎರಗುವೆನು. ಈಗ ನೀನು ನಿನ್ನ ಮುಂಚಿನ ರೂಪವನ್ನು ತಾಳು "

ಅದಕ್ಕೆ ಭಗವಂತನು ಅಂದದ್ದು —

ನಿನಗೆ ಪ್ರಸನ್ನನಾಗಿ ನನ್ನ ವಿಶ್ವರೂಪವನ್ನು ನಿನಗೆ ತೋರಿಸಿದೆನು. ವೇದಾಭ್ಯಾಸದಿಂದಲೂ, ಯಜ್ಞದಿಂದಲೂ ಇತರ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಅಭ್ಯಾಸದಿಂದಲೂ ದಾನ-ತಪಗಳಿಂದಲೂ, ಈ ರೂಪವನ್ನು ನೀನು ಕಾಣಲಾರೆ. ಅದನ್ನು ನೀನು ಕಂಡು ನೋಡಿದಿ. ಅದನ್ನು ಕಂಡು ಮೂರ್ಛೆ ಹೋಗಬೇಡ. ಅಂಜಿಕೆಯನ್ನು ತೊರೆದು ಶಾಂತನಾಗು. ಹಾಗೂ ನಿನ್ನ ಗುರುತಿನ ನನ್ನ ನಿತ್ಯದ ರೂಪವನ್ನು ನೋಡು. ನನ್ನೀ ದರ್ಶನವು ದೇವರಿಗೆ ಸಹ ದುರ್ಲಭವಾದುದು. ಈ ದರ್ಶನವು ಕೇವಲ ಶುದ್ಧ ಭಕ್ತಿಯಿಂದಲೇ ಲಭಿಸುವದು. ಸರ್ವಕರ್ಮಗಳನ್ನು ನನಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿ ಮತ್ಪರಾಯಣನಾಗಿ ನನ್ನ ಭಕ್ತನಾಗಿ ಎಲ್ಲಕಡೆಗೂ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನಿಟ್ಟಿರುವವನು ನನಗೆ ಬಂದು ಕೂಡುತ್ತಾನೆ "

ಟಿಪ್ಪಣಿ — ಹತ್ತನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದ ಮೇಲಿನ ಪ್ರವಚನದಂತೆಯೇ ಈ ಅಧ್ಯಾಯದ ಮೇಲಿನ ಪ್ರವಚನವನ್ನು ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ನಿವೇದಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಅಧ್ಯಾಯವು ಕಾವ್ಯಮಯವಾಗಿರುವದು. ಇದರಿಂದ ಮೂಲವನ್ನು ಅಥವಾ ಅನುವಾದವನ್ನು ಇದಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲಿನ ರೀತಿ ಓದಲು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರಿಂದ ಭಕ್ತಿರಸವು ಅಂತಃಕರಣದಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವದು. ಭಕ್ತಿರಸವು ಅಂತಃಕರಣದಲ್ಲಿ ಒಡಮೂಡಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬದನ್ನು ನೋಡುವದಕ್ಕೆ ಕಡೆಯ ಶ್ಲೋಕವು ಒರೆಗಲ್ಲು ಎಂತಿದೆ. ಸರ್ವಾರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದ ಹೊರತು, ಸರ್ವಾತ್ಮೈಕ್ಯಭಾವದ ಪ್ರೇಮವು ಇದ್ದ ಹೊರತು ಭಕ್ತಿಯು ಇಲ್ಲ. ಈಶ್ವರನ ಕಾಲಸ್ವರೂಪದ ಚಿಂತನ ಮಾಡುವದರಿಂದಲೂ ಆತನ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿಯು ಹೊಕ್ಕುನಿಗರಾಗುವದಿದೆ, ಕ್ಷಣ-ಕ್ಷಣಕ್ಕೂ ಕಾಲನ ಈ ಕೆಲಸವು ನಡೆದೇ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಆ ಸ್ಸ್ಮೃತಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವದರಿಂದಲೂ ಆತ್ಮಸಮರ್ಪಣೆಯೂ ಜೀವಮಾತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಐಕ್ಯಭಾವನೆಯೂ ಸಹಜವಾಗಿ ಕೈಗೂಡುವವು. ನಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆ ಇರಲಿ, — ಇಲ್ಲದಿರಲಿ ಗೊತ್ತಿರದ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಆ ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಬೀಳುವವರಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ-ದೊಡ್ಡ, ಮೇಲು-ಕೀಳು, ಸ್ತ್ರೀ-ಪುರುಷ, ಮನುಷ್ಯ-ಮನುಷ್ಯೇತರ ಎಂಬ ಭೇದವು ಉಳಿಯುವದಿಲ್ಲ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಆ ಕಾಲೇಶ್ವರನ ಒಂದೇ ತುತ್ತಾಗಿರುವೆವು ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿತು ನಾವು ನಮ್ರರಾಗಿ ಶೂನ್ಯವತ್ ಏಕೆ ಆಗಬಾರದು? ಎಲ್ಲರ ಕೂಡ ಗೆಳೆತನವನ್ನು ಏಕೆ ಬೆಳೆಸಬಾರದು? ಹೀಗೆ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನಿಟ್ಟು ನಡೆಯುವವನಿಗೆ ಕಾಲಸ್ವರೂಪವು ಅಂಜಿಕೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವದಿಲ್ಲ. ಅದು ಆತನ ಶಾಂತಿಯ ಸ್ಥಾನವಾಗಿರುವದು

ಯೆರವಡಾ
ಮಂಗಲ ಪ್ರಭಾತ,
ತಾ: ೧೪-೧-೩೧

— ಇಚಲಕರಂಜಿಯ ಮಾಮಲೇದಾರರು ಕುದುರೆ ಸವಾರಿಯಾಗಿ ಸಾಳೆ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಸರ್ಕೀಟಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಕುಚೋದ್ಯಗಾರನೊಬ್ಬನು ಕುದುರೆಯ ಕಿವಿ ಕಡಿದನು. ಸಾಹೇಬರ ಬೇರಿಕೆ! ಯಾರೆಂದು ಹಿಡಿಯಹೋಗುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಕುಚೋದ್ಯಗಾರನು ಮಾಯವಾಗಿಬಿಟ್ಟನು!!

— ಇಂಗ್ಲಂಡದಲ್ಲಿ ಕೊಲೆಪಾತಕಿಯು ಅಪ್ರಾಯಸ್ಥನಿದ್ದರೆ ಅವನಿಗೆ ಗಲ್ಲಿಗೇರಿಸಬಾರದೆಂಬ ಕಟ್ಟಳೆಯಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಅಪ್ರಾಯಸ್ಥರಿಗೆ ಚಿತ್ರಪ್ರಸಾರ ಮಾಡಬಾರದೆಂಬ ನಿಯಮವಿದೆ. ನಮ್ಮ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ?

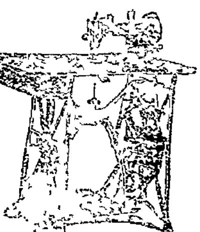

ಮುದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಜರುಗಿದ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ (೧೯೨೭-೨೮) ಅತ್ಯುಚ್ಚ ಯೋಗ್ಯತೆಯ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟು ಪಡೆದ

"ಪಾಫ್" ಹೊಲಿಗೆ ಮಶೀನು

ಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಪ್ತೆಯಿಂದ ಶಿಗುತ್ತವೆ!

ಹಾಗು

ಬೇಕಾದ ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳೂ ಸಹ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ !!

ಈ ಮಶೀನುಗಳು

ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಚಂದವೂ, ನಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸುಲಭವೂ, ನಿಶ್ಶಬ್ದವೂ, ಖಾತ್ರಿಯವೂ, ಮಜಬೂತಾಗಿಯೂ ಇದ್ದು ಅಗ್ಗವಾಗಿವೆ!!

☞ ಇವಲ್ಲದೆ, ಕೈಹೊಲಿಗೆಯ ಮಶೀನುಗಳೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತವೆ!!

ಉತ್ತರ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಹೆಗಳ ಸೋಲ ಏಜಂಟರು

ಶಂಕರ ಆಪ್ಪಾಜಿರಾವ ನಾಫ,
ಮೆನೇಜರ, ಕುಲಕರ್ಣಿ-ನಾಫ ಎಂಡ್ ಕಂಪನಿ,
ಶಾಂತಿಭುವನ, **ಕಾರವಾರ.**

ಶಿರಸಿ ಏಜಂಟರು —	ಕುಮಟಾ ಏಜಂಟರು —	ಹೊನ್ನಾವರ ಏಜಂಟರು —
ಕಾಮತ ಬ್ರದರ್ಸ.	ಶಂಕರ ಆಪ್ಪಾಜಿರಾವ ನಾಫ	ಕೆಕ್ಕರ ಮಂಜಪ್ಪಾ ಗಣೇಶ ಶೇಟ

ಮ॥ ಗಾಂಧಿಯವರ
ಗೀತಾಬೋಧ.

ಲೇ — ಶ್ರೀ॥ ಹನುಮಂತರಾವ ಸಾಂಬರೇಕರ

ಭಕ್ತಿಯೋಗ.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ಉಪಾಸನೆಯ ಧ್ಯಾನ ಮಾರ್ಗವು ಸುಲಭವು ಮತ್ತು ಧ್ಯಾನಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕರ್ಮಫಲತ್ಯಾಗವೇ ಹೆಚ್ಚು ಸುಲಭವು [illegible] ಎಲ್ಲವರಿಗೂ ಒಂದೇ ಮಾರ್ಗವು ಸುಲಭವೆಂದು [illegible] ಕೆಲವರಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಮಾರ್ಗಗಳು ಒಂದರಲ್ಲೊಂದು [illegible] ಒಂದಿಲ್ಲೊಂದು ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು [illegible]

[illegible]

ಟಿಪ್ಪಣಿ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ಇದು ಆರಂಭ [illegible]

ಮೊದಲಾ
ಮಂಗಳ [illegible]
ತಾ [illegible]

The Bombay Provincial
Cooperative Insurance
Society Ltd
9 Bell House Lane, Fort Bombay
Chief Organisers for the Presidency
JANI KULKARNI & CO

[illegible]

ಡಿ. ಎಸ್. ಕುಲಕರ್ಣಿ,
[illegible] ಕಾರವಾರ.

ಬಾಲಜೀವನ

[illegible] (Pain in the liver) [illegible] (Liver complaint) [illegible] 'ಬಾಲಜೀವನ' [illegible]

ಬಾಟ್ಲಿ ಕ್ರಯ ರೂ ೧-೮-೦ [illegible]

ಡಲ್ಸೆಟ್ ಎಂಡ್ ಕೋ.
ಪೋ ಕುಮಟಾ (ಉ ಕಾನಡಾ.)

ವಾರ್ತೆಗಳು.

— ಪಾರ್ಲಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಸೋಮವಾರ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ವಿಷಯ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯಿತು. ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಸರ್ ಸಾಮ್ಯುಯೆಲ್ ಹೋರರವರು ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಮಾತಾಡಿದರು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಗೆ ಹಿಂದಿನಾ ಬಲವು ಇಷ್ಟವಿರಲಿಲ್ಲ, ಸಮರಕ್ಕಾಗಿ ಅದು ದಾರಿ ಕಾಯುತ್ತಿತ್ತು, ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದಾಗ ಬಹು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದಿತ್ತು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ಲೋಕಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲ, ಸರಕಾರವೆಂಬ ಸಮಾಜ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ಹಗೆ ಆಗಿದೆ. ರಾಜಶಾಸನಗಳನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಸೋಲುಂಟಾಯಿತು, ಕಾಣಬಹುದಾದ ಕರಾರುವಾಕ್ಕಾಗಿ ಇನ್ನು ಪ್ರಸಂಗೋಚಿತವಿದ್ದಷ್ಟು ಆ ವಿಚಾರದಿಂದ ವಿವೇಕದಿಂದ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸರಕಾರದವರು ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಪೋಲೀಸರು ಬಹು ಸಮಾಧಾನದಿಂದ ವರ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ, ಅವರ ಮೇಲೆ ಬಂದ ಆರೋಪಗಳು ಬಹುಶಃ ಸುಳ್ಳು, ಹಿಂದೂ ಜನಾಂಗದ ವಾದವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ಬ್ರಿಟಿಷ ರಾಷ್ಟ್ರದಿಂದ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಗೌರವವಾಯಿತು. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹಿತವಾಯಿತು, ರಾಜಶಾಸನ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿ ಜನರಿಗೆ ದೆವ್ವದ ಭಯವಿಲ್ಲ, ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರವಿಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಮುಂದರಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿಯೆ ರಾಜಶಾಸನಗಳು ನಿರ್ಮಿತವಾದವು, ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಧಾನರು ಹೊರಡಿಸಿದ ಘೋಷಣೆ ನಾನಾಯುಂಟಿ ಮುಂದಿನ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸುವದು, ಒಂದು ದಿನದ ಧೋರಣದಲ್ಲಿ ನಾವು ಬದಲಿಸಬೇಕಾದುದಿಲ್ಲ ರಾಜ್ಯ ನೀತಿ ಯಾವಾಗಾದೀತೆಂದು ಇದನ್ನು ಹೇಳಲಾರೆ ಎಂದು ನುಡಿದರು. ಕೂಲಿಕಾರ ಪಕ್ಷದ ಮಿ| ಮೋರ್ಗನ ಜೋನ್ಸರವರು ರಾಜಶಾಸನಗಳನ್ನು ನಿಂದಿಸಿದರು. ರಾಜಶಾಸನಗಳಿಂದ ನಾಗರಿಕರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಶೂನ್ಯವಾಯಿತಾಗಿ ನುಡಿದರು. ಹಿಂದಾ ಜಲಿಯಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರು ಜನರಿಗೆ ಹಿಡಿದು ಚಿತ್ರಹಿಂಸೆ ಮಾಡಿ ಅವರ ಕೈಗಳ ನಡುವೆ ಒಂದು ಬೆಂಕಿ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಊರಿಸಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದರಾಗಿ ಮಿ| ಮೋರ್ಗನ ಜೋನ್ಸರವರು ಹೇಳಿ ಪೋಲೀಸರ ನಡಾವಳಿಯನ್ನು ಹೇಳಿದರು, ಈ ಕುರಿತು ತಮ್ಮ ಕಡೆ ದಾಖಲೆಗಳಿದ್ದವಾಗಿಯೂ ಹೇಳಿದರು. ಹರಿಯುವವರೆಗೆ ಎಳೆಯ ಬೇಡಿ, ಬ್ರಿಟಿಷ ವಂಶಕ್ಕೆ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗದು, ಎಂಬದಾಗಿಯೂ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಕೂಲಿಕಾರ ಪಕ್ಷದ ಮುಖ್ಯ ನಾಯಕರಾದ ಮಿ| ಲೆನ್ಸಬರಿಯವರು ‘ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಆಪಮಾನ ಮಾಡಬೇಡಿ. ಇದು ನಾಗರಿಕತೆ ಇತರ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಹಕ್ಕುವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಿ, ಸಿದ್ಧವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಸ್ವತಃ ಪರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಬಂಧ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷರು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ’ ಹೀಗೆ ಮಿ| ಲೆನ್ಸಬರಿಯವರು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದರು. ಕೊನೆಗೆ ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಅಂಬೋಣಕ್ಕೆ ಬಹುಮತ ದೊರೆಯಿತು.

— ಇದೇ ದಿನ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳು ನಡೆದವು. ಕುಮಾರಿ ಮೀರಾಬಾಯಿಯವರೂ, ಮಹಾತ್ಮರ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ| ಮಹಾದೇವಭಾಯಿಯವರೂ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಸಭಾಸದರೊಡನೆ ಮಿ| ಥಾಮಸ ವಿಲಿಯಮ್ಸರವರಿಗೆ ಬರೆದ ಪತ್ರಗಳು ತಲುಪದೆ ಇದ್ದ ಬಗ್ಗೆ ದಿ| ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರ ಎಷ್ಟರ ವರೆಗೆ ಮುಟ್ಟಿಸಲಿಕ್ಕೆ ತಡವಿಲ್ಲ, ಅವರು ದಾವಣಗೆರೆಯಲ್ಲಿಯೋ ಎಲ್ಲಿ ತಡೆಹಿಡಿದರು? "ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಸಭಾಸದರಿಗೆ ಸಹ ಹೀಗಾದ ಮಾಹಿತಿ ಪತ್ರಗಳ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲವೇ? ಬೇಡ?" ಎಂದಾಗ ಮಿ| ಲೆನ್ಸಬರಿಯವರು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದರು. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಸಭಾಸದರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಹಕ್ಕು ಇದ್ದದ್ದು ತೋರಲಿಲ್ಲವಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಉತ್ತರಿಸಿದರು. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಸಭಾಸದರ ವಿಶೇಷಾಧಿಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗುವ ಸಂಭವವಿದ್ದ, ಮುಂದೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ವಸ್ಥ ನಡೆಸಲು ಸ್ವಸ್ಥ ಬಿಡಲು ದ ಮಾಹಿತಿಗಳ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಸಭಾಸದರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದೀತು, ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಬಂಧವಿರಬಾರದು ಹೀಗೆ ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರಿಸಿ ಈ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಅಂತ್ಯಗೊಳಿಸಿದರು.

— ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಿಂದೊಂದು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅದರಲ್ಲಿ "ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಯು ಬಹುಮಂದಿ ನಾಯಿಗಳಂತೆ ಬೊಗಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಕಡೆಗೆ ದ ಹೋಟೆಲ್ ಕಾರವಾನವು ಮುಂದೆ ಸಾಗುತ್ತದೆ" ಹೀಗೆ ಉದ್ಗರಿಸಿದ್ದರು! ‘*Though dogs bark, the caravan passes on*.’ ಈ ಉಕ್ತಿಯಿಂದ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಗಿನ ಜನರನ್ನು ಸಿಟ್ಟಿಗೆಬ್ಬಿಸಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಸರ್ ಮಿರ್ಜಾ ಇಸ್ಮಾಯಿಲರು ಸಹ ಸಿಟ್ಟಿಗೆದ್ದಿದ್ದಾರೆ, ಹೀಗಿರುವಾಗ ‘ ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಭೆಯ ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳ ನಿಲುವನ್ನು ಖಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ — ನಾಯಿ ಬೊಗಳುವ ನುಡಿ ಇಂದು ಪ್ರಸಂಗೋಚಿತವಲ್ಲ. ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಖೇದವಾದ್ದನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತದೆ ’ ಈ ಉಕ್ತಿಯನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸಿ ಕಲಕತ್ತೆಯ ‘ ಅಮೃತ ಬಜಾರ ಪತ್ರಿಕೆ ’ಯು ಬರೆದ ಲೇಖದ ತಾತ್ಪರ್ಯವೇನೆಂದರೆ - ನಾಯಿ ಮರಣ, ದೆವ್ವ ಇವುಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸಂಬಂಧವಿದೆಯೆಂದು ಜನರು ನಂಬುತ್ತಾರೆ. ನಾಯಿಗಳಿಗೆ ಅಲೌಕಿಕವಾದ ದೃಷ್ಟಿಯಿರುವದರಿಂದ ಪುರಾತನ ಕಾಲದಿಂದ ಒಂದು ಭಾವನೆಯಿದೆ. ಯಮದೂತರು ನಾಯಿಗಳಿಗೆ ಕಾಣುತ್ತಾರೆ, ದೆವ್ವಗಳು ನಾಯಿಗಳಿಗೆ ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಅವನ್ನು ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೆ ನಾಯಿಗಳು ವಿಲಕ್ಷಣವಾದ ಧ್ವನಿಯಿಂದ ಕೂಗಾಡಲು ಮಾಡುತ್ತವೆ, ಹೀಗೆ ಪುರಾತನ ಕಾಲದಿಂದ ಒಂದು ಭಾವನೆಯಿದೆ. ‘ ಕರವಾನ ’ ಎಂದರೆ ಒಂಟೆಯ ಸಾಲು, ಅಂದರೆ, ವ್ಯಾಪಾರದ ನಿಮಿತ್ತ, ಅರಬಸ್ಥಾನ ಮುಂತಾದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಒಂದು ವ್ಯಾಪಾರದ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಒಂಟೆಗಳ ಮೇಲೆ ಹೇರಿಕೊಂಡು ವ್ಯಾಪಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ಸಂಗತಿ ಲೋಕಪ್ರಸಿದ್ಧವಿದೆ. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾಯಿಗಳು ಒಂಟೆಗಳ ಸಾಲ ಕೇಳಿದರೆ, ಮುಂದೆ ತಾನೇ ಯಮದೂತರು ಬಂದ ಭಾವನೆ ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂಟೆಗಳ ಸಾಲು ನಾಯಿಗಳ ಕೂಗಾಟದಿಂದ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದರಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರನ್ನು ಒಗೆದರೆಂದು ಕೂಡ ದಾಗಿದ ಅಪಾಯವೇನು ಸ್ವಾಮಿ ಸೂಚಕವಲ್ಲ. ನಾಯಿಗಳು ಕಾಣುವಂತೆ ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಕಂಡರೋ?

— ಪೋಲೀಸರು ಬಹು ಸಮಾಧಾನದಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡರೆಂಬದಾಗಿ ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು. ಈ ಹಿಂದೆ ಹೋಗಿ ಮಾಡಿದ ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರದ ಪ್ರಕಟವಾಗಿನ ಸಾಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ಜನರು ಲಾಠಿಯ ಹೊಡೆತದಿಂದ ಕ್ರೂರ ಬರೋಡದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ಜನರ ಅಂಗಡಿಯ ಪಿಕೆಟಿಂಗ

ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಜರುಗಿದ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ (೧೯೩೧-೩೨) ಅತ್ಯುಚ್ಚ ಯೋಗ್ಯತೆಯ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟು ಪಡೆದ

"ಪಾಫ್" ಹೊಲಿಗೆಮಶೀನು

ಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಪ್ತೆಯಿಂದ ಸಿಗುತ್ತವೆ!

ಹಾಗು

ಬೇಕಾದ ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳು ಸಹ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ!!

ಈ ಮಶೀನುಗಳು

ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಚಂದವೂ ನಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸುಕರವೂ, ನಿಶ್ಶಬ್ದವೂ, ಬಾಳಿಕೆಯವೂ, ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿಯೂ ಇದ್ದು ಅಗ್ಗವಾಗಿವೆ!!

☞ ಇವಲ್ಲದೆ, ಕೈಹೊಲಿಗೆಯ ಮಶೀನುಗಳೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತವೆ!!

ಉತ್ತರ-ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಸೋಲ ಏಜಂಟರು —

ಕುಲಕರ್ಣಿ ಶಾಫ ಎಂಡ್ ಕಂಪನಿ,
ಶಾಂತಿಭುವನ, **ಕಾರವಾರ.**

ಮಂಗಳೂರ ಏಜಂಟರ — ಕಮಲಾಕರ ಅಪ್ಪಾಜಿರಾವ ಶಾಫ.

ಶಿರಸಿ ಏಜಂಟರು —	ಕುಮಟಾ ಏಜಂಟರು —	ಹೊನ್ನಾವರ ಏಜಂಟರು —
ಕಾಮತ ಬ್ರದರ್ಸ.	ಶಂಕರ ಅಪ್ಪಾಜಿರಾವ ಶಾಫ	ಕರ್ಕಿ ಮಂಜಪ್ಪಾ ಗಜೇರ ಸೇಟ

ಮಾಡುವಾಗ ಅಲ್ಲಿಯ 'ಸ್ವರಾಜ್ಯ' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕ ವರ್ಗದ ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಸ್. ಸುಬ್ರಾಯ ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಎಂಬವರಿಗೆ ಹೊಡೆದದ್ದು ಭಯಂಕರವೆಂದು ಮದ್ರಾಸ ಶಾಸನ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಸರಕಾರವು ಒಪ್ಪಿದೆ. ಆ ಪ್ರಕಾರವು ಹೀಗೆ— ಅವರಿಗೂ ಪೋಲೀಸರು ಯಾರೆಂದು ಕೇಳಿದರು. ನಾವು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು, ಪಿಕೆಟಿಂಗ ಮಾಡನಿಂತಿದ್ದೇವೆ. ಹೀಗೆ ಅವರೂ ನುಡಿದರು. "ನಿಮ್ಮ ಜವಾಬದಾರೀ ಇಲ್ಲವಾ? ನಿಮ್ಮ ಜವಾಬದಾರಿಯಿದ್ದರೆ [illegible]ವೆವು" ಹೀಗೆ ಇನ್ಸಪೆಕ್ಟರ ಕಳಿಯುವರು ಗದರಿಸಿದರು. ಕರ್ತವ್ಯ-ಕಾರ್ಯ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಲಾರೆವು, ಬಂದದ್ದನ್ನು ಅನುಭೋಗಿಸುವೆವು. ಹೀಗೆ ಅವರೂ ನುಡಿದರು. ಕೂಡಲೆ ಬಲಪ್ರಯೋಗಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ. ಶ್ರೀ| ರಾಮಸ್ವಾಮಿಯವರಿಗೆ ಮೊದಲು ಹೊಡೆದರು. ಕಂಡಲ್ಲಿ ಹೊಡೆದರು, ತಿಕ್ಕ ಬಾಗಿ ನೋಡಿದರು. ಲಾಟ್ಟಿ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಮುರಿದು ಹೋಯಿತು. [illegible] ಗವಸ್ತ್ರ [illegible], ಅವರು ನಿಶ್ಚೇಷ್ಟರಾಗಿ ಬಿದ್ದರು, ಬಿದ್ದವರಿಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಮತ್ತೆ ಹೊಡೆದರು, ಬೀಳಲು ಎಳೆದು ಮತ್ತೆ ಹೊಡೆದ ಬಳಿಕ, ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮತಿ ರುಕ್ಮಿಣಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿಯವರು ಬಂದರು. "[illegible] ನೀವು ನಿಮಿಷ ನಿಲ್ಲದೆ ಯಾಕೆ ತಿರುಗಾಡುತ್ತೀರಿ? ನಿಮಗ ಇಂತು ಕೆಲಸ?" ಹೀಗ ಪೋಲೀಸರು ಶ್ರೀಮತಿಯವರಿಗೆ ಕೇಳಿದರು. "ವಾಯುಸೇವನಕ್ಕ ಬಂದ್ರೂ ಮಾಡ [illegible] ಬಂದಿದ್ದೇನೆ," ಹೀಗೆ ಶ್ರೀಮತಿಯವರು ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯದಿಂದ ಹೇಳಿದರು. ಇನ್ನೊಂದು ಬದಿಗ ಶ್ರೀ ಸುಬ್ಬರಾಯರಿಗ ಪೋಲೀಸರು ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಶ್ರೀಯುತರು ನಿಗ್ರಹದಿಂದ ಪಿಕೆಟಿಂಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು, ಮತ್ತೆ ಪೋಲೀಸರು ಹೊಡೆದರು. "ಹೊಡೆಯಿರಿ, ಬೇಕಷ್ಟು ಹೊಡೆಯಿರಿ," ಹೀಗ ಶ್ರೀ| ಸುಬ್ಬರಾಯರು ಹೇಳಿದರು; ಪುನಃ ಅವರಿಗ ಹೊಡೆದರು ಲಾಟ್ಟಿ ಕಟ್ಟ ಮುರಿದು ಚೂರಾಯಿತು! ಮನೋನಿಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ತಕ್ಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಕಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಅವು ನಡುಗಲಾರಂಭಿಸಿದವು, ಹಾಗೆಯೇ ಶ್ರೀ| ಸುಬ್ಬರಾಯರು ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದರು, ರಕ್ತ ಕಾರಲಾರಂಭಿಸಿತು 'ನನಗೆ ನೋವಾಗಲಿಲ್ಲ, ಕಟ್ಟ ತೆಗೆಯಿರಿ, ಈತನಿಗ ಕಟ್ಟನ್ನು ಮುಟ್ಟಗೊಡಲಿಲ್ಲ," ಎಂಬವಾಗಿ ನಾ[illegible] ಮಾಡಿದರು, ಕಟ್ಟ ತಂದು ಮತ್ತೆ ಹೊಡೆದರು! ಶ್ರೀ ರಾಮಸ್ವಾಮಿಯವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮೋಟಾರಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಶ್ರೀ| ಸುಬ್ಬರಾಯ[illegible] ಉಪಾಯದಿಂದ [illegible] ಶ್ರೀಮತಿಗಳು ಅವರಿಗ ತಿಳಿಸಿ ತಮ್ಮ ಮೋಟಾರಿನಲ್ಲಿ [illegible] ಡಾಕ್ಟರರ ಕಡೆ ಹೋಗಿ [illegible] ಮಾಡಿದರು '[illegible] ಶ್ರೀ [illegible]ಸ್ವಾಮಿಯವರು ಕೇಳಿದ್ದು, "[illegible] ಹೊಡೆತ ತಿಂದಿದ್ದೀರಿ," ಹೀಗ ಕೇಳಿದರು. [illegible] ಮಾತಾಡಿದರು "ಹೊಡೆತವು ನಮಗೆ ಬಿದ್ದಿಲ್ಲ, ನಾವು ಸ್ವಸ್ಥ ಮಾಡಲು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ," ಹೀಗೆ ಶ್ರೀಮತಿಯವರು ನುಡಿಯಲು. "ಪೋಲೀಸ ಕಮೀಶನರರಿಗೆ ಬರೆಯುತ್ತೇನೆ, [illegible] ರದ್ದು ಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆ" ಎಂದವರಿಗೆ [illegible] ಗದರಿಸಿದರು 'ಬೇಕಾದ್ದನ್ನು ಮಾಡಿರಿ, ನಾನು ಕೆಲಸದ ಕಡೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ," ಹೀಗೆ ಶ್ರೀಮತಿಯವರು ನುಡಿದು ಅವರಿಗೂ [illegible] ಒಪ್ಪತ್ರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಕೂಡಲೇ ಸ್ವಸ್ಥರಾದರು. ಅವರಿಗೂ ಭಯಂಕರ ಪೆಟ್ಟಾಗಿದೆ. ಇವೀ [illegible] ಅವರಿಗೆ ಆಸ್ಪತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಬಂಧನದಲ್ಲಿಟ್ಟಿರುತ್ತಾರಾಗಿಯೂ, ಪ್ರಕೃತಿಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ [illegible] ಒಳಿತ, ಅವರ ಮೇಲಿಟ್ಟಿ ನಡೆಯುವದಾಗಿಯೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇವರಿಗಾದ ಪೆಟ್ಟನ್ನು ಮದ್ರಾಸ ಸರಕಾರದ ಅಂಡರ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳು ಸಹ ನೋಡಿ ಹೋದರಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಪೋಲೀಸರು ಘೋರವಾದ ಪೆಟ್ಟು ಹೊಡೆದರೆಂದು ಒಪ್ಪಿದ ಸಂಗತಿ ಆಶ್ಚರ್ಯಕಾರಕವಿದೆ. ಯಾಕಂದರೆ, ಇಂಥ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಮದ್ರಾಸ ಸರಕಾರವು ಸಹಸಾ ಕೊಡುವದಿಲ್ಲ ತಿಳಿದುಬರದಲ್ಲ, ಗಂಜಮದಲ್ಲ ಪೋಲೀಸರು ಹೊಡೆದದ್ದರಿಂದ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ತೀರಿಕೊಂಡದ್ದು ನಿಜವೇನಂದು ಕೇಳಲು, "ಪೋಲೀಸರ ಹೊಡತದಿಂದ ಯಾರೂ ಸಾಯಲಿಲ್ಲ, ಜನರಿಗೆ [illegible]ರಿಂದ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಸತ್ತರು," ಹೀಗೆ ಮದ್ರಾಸ ಸರಕಾರದ ಸರವಾಗಿ ಸರ್ ಮಹಮ್ಮದ ಉಸ್ಮಾನರವರು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರು. ಮದ್ರಾಸದ ಈ ವಾದಿ ಪ್ರಮುಖರು ಮದ್ರಾಸ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದ ನೋಟಿಸ್ ಕೊಟ್ಟು 'ಪೋಲೀಸರು ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ [illegible] ಮಾಡುತ್ತ [illegible] ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು [illegible] ವಿಧಿಸುವರಿಗ [illegible] ಜನರು ಮುನಿದಿದ್ದಾರೆ" ಈ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರಮುಖರು ಮದ್ರಾಸ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಮುಂಬಯಿಯ 'ಟೈಮ್ಸ' ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ' ಪತ್ರಿಕೆ ಸರಕಾರಿ ಪಕ್ಷದ್ದು. ಆ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಫೆಬ್ರುವರಿ ೨೯ನೇ ತಾರೀಖಿನ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಯುರೋಪಿಯನರೊಬ್ಬರು ಒಂದು ಲೇಖ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. "ರಾಜಶಾಸನಗಳ ದುರುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೇನು?" ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಬರಹಗಾರರು ಎತ್ತಿ ಕೊಟ್ಟು ಉತ್ತರವು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಯುಕ್ತವಿದೆ. ಅವರು ಬರೆಯುವದೇನಂದರೆ ರಾಜಶಾಸನಗಳನ್ನು ಬರಹಗಾರರು ಎತ್ತಿಕೊಟ್ಟ ಉತ್ತರವು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಯುಕ್ತವಿದೆ. ಅವರು ಬರೆಯುವದೇನಂದರೆ ರಾಜಶಾಸನಗಳನ್ನು ಅವಿವೇಕತನದಿಂದ ಚಿಕ್ಕ ಪುಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಂಡ ಹಾಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಇವುಗಳ ದುರುಪಯೋಗವಾಗುವದು ಹೆಚ್ಚು. ಮುಂಬಯಿ-ಬಂಗಾಲ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಾಂತಗಳೊಳಗಿನ ವಾರ್ತೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ, ಒಂದು ಸಂಶಯದ ಮೇಲೆ ಅಸಂಖ್ಯ ಜನರನ್ನು ಸೆರೆಯಲಿಟ್ಟಿರುವದಾಗಿ ತೋರಬಹುದು. ಸರಕಾರವು ಮುಂಜಾಗ್ರತೆ ಹಿಡಿಯಬೇಕು. ಅಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಹತ್ತಿದರೆ ಭಯಂಕರ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ

ಸನ್ ಲೈಫ್ ಎಶ್ಯೂರನ್ಸ ಕಂಪನಿ ಆಫ್ ಕೆನಡಾ
ಇಡೀ ಬ್ರಿಟಿಶ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದೇ ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಕಂಪನಿ
ಹಿಂದುಸ್ತಾನ ಬ್ರಹ್ಮದೇಶ, ಸಿಂಹಲದ್ವೀಪಗಳಿಗೆ ಕೂಡಿ
ಮುಖ್ಯ ಕಚೇರಿ — ಕೆನಡಾ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ, ಹಾರ್ನಬಿ ರೋಡ, ಮುಂಬಯಿ.
ಅಧ್ಯಕ್ಷರು — ನಾ| ಸರ್ ಫಿರೋಜ ಸೇಠನಾ, ಕೆ ಟಿ ಓ ಬಿ ಇ
[illegible] ಬಂದ ಹೊಸ ವಿಮೆ ರಕಮು [illegible] ಕೋಟಿಗೂ ಮಿಕ್ಕಿದೆ
[illegible] ಕೂಡಿದ ನಿಧಿ [illegible] ಕೋಟಿಗೂ ಮಿಕ್ಕಿದೆ.
ಈ ಕಂಪನಿಯು [illegible] ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ನಡೆಯುವದರಿಂದ
[illegible] ಜೀವನ ನಡಿಸಬಹುದು
[illegible] ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡಿಸುವ ಪತ್ತೆ—

The District Manager,
Canada Building
Hornby Road, BOMBAY

or

Mr. S. B. Rege,
Chief Agent,
171, Civil Lanes,
Camp BELGAUM

ದಿ ಬೊಂಬೆ ಲೈಫ್ ಎಶ್ಯೂರನ್ಸ ಕಂಪೆನಿ, ಲಿಮಿಟೆಡ್.
ಸ್ಥಾಪನೆ. 1908.
ಈ ಕಂಪನಿಯು ಪ್ರೋಗ್ರೆಸ್ [illegible], [illegible] ಕೊಡುತ್ತ ಇವೆ. ಕಂಪನಿಯ ಹಣವು ಸರಕಾರಿ ಪ್ರೋ. ನೋಟುಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಇಂಡಿಯನ್ ಟ್ರಸ್ಟ ಎಕ್ಟ ದ ನಿಯಮಗಳಂತೆ [illegible] ಸೆಕ್ಯುರಿಟಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.
ಮ್ಯುಚ್ಯುಯಲ್ ಬೆನಿಫಿಟ್ ಎಂಬ ಕಲಮು ವಿಮೆದಾರರಿಗೆ ಅತಿಶಯ ಲಾಭಕರವಾಗಿದೆ.
[illegible] ಪತ್ರದ್ವಾರದಿಂದ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಬೇಕು.

Kumta Agents -
D. K. NAYAK Bros
Honavar Agent
R. V. PARBHU Esq

K. Padmanabharao & Sons.,
BELGAUM
Chief Agents for
Karnatak Districts & S. M. States

— ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಹಣದ ಅಡಚಣೆ ಆದರ, ಔತಣ ಸಮಾರಂಭಗಳಿಗೆ, ಮೇಜವಾನಿಗಳಿಗೆ ಅದರಿಂದ ಕುಂದರಿಕೆಯಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಗುರುವಾರ ತಾ ೩ನೇಗೆ ಮುಂಬಯಿಯ ಗವ್ಹರ್ನರರು ೩೦೦೦ ಮಹಾಶಯರಿಗೆ ಮೇಜವಾನಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಸಂಸ್ಥಾನಿಕರು, ಮಹಾರಾಜರು, ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಸಭಾಸದರು, ಅವರ-ಇವರು ಕೂಡಿ ೩೦೦೦ ದೊಡ್ಡವರು ಸರಕಾರಿ ಖರ್ಚಿನಿಂದ ಮಿಷ್ಟಾನ್ನಭೋಜನ ಮಾಡಿದರು. ಸರಕಾರಿ ಬೇಂಡುವಾದ್ಯ ಘೋಷದಲ್ಲಿ ಔತಣ ಸಮಾರಂಭವು ಸಾಗಸಾಗಿ ನೆರವೇರಿತು. ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳು ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಔತಣ ಸಮಾರಂಭ ಕೊಟ್ಟರು. ಅದಕ್ಕೆ ೧೭೦೦ ಮಂದಿ ದೊಡ್ಡ-ದೊಡ್ಡವರು ನೆರೆದಿದ್ದರು. ಆ ವರ್ಣನೆ ಹೇಳಲಸಲ್ಲ. ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳ ಪತ್ನಿಯವರು ಮೇಜವಾನಿಯಲ್ಲಿ ಪುನರ್ಘಟನೆ ಮಾಡಿದ್ದರಂತೆ. ಸೊಗಸಾದ ಉಡಿಗೆ-ತೊಡಿಗೆ, ರುಚಿಕರವಾದ ಪಕ್ವಾನ್ನ-ಪೇಯಗಳಿಂದ, ಅಂದ-ಚಂದವಾದ ನೋಟಗಳಿಂದ, ಇಂಪಾದ ಬೇಂಡುವಾದ್ಯ ಘೋಷದಿಂದ, ರಂಭಾ-ಊರ್ವಶಿ-ಮೇನಕಾ ಮೊದಲಾದ ದೇವಕನ್ನಿಕೆಯರಂತೆ ಓಡಾಡುವ ದೊರೆಸಾನಿಗಳ ಆಗಮನದಿಂದ ಸಮಾರಂಭವು ಮಧುರವಾಯಿತೆಂದು ಮುಂಬಯಿಯ 'ಟೈಮ್ಸ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ' ಪತ್ರಿಕಾಕರ್ತರು ವರ್ಣಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ವಾಧಿಪತಿ ವಿಲಿಂಗಡನ್ ದೊರೆಗಳೂ-ದೊರೆಸಾನಿಯವರೂ ಅತಿಥಿಗಳೊಡನೆ ಹಸ್ತಾಂದೋಲನ ಮಾಡುವಾಗ ದಿಗ್ವಿಜಯ-ದುಂದುಭಿಗಳೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ತುತ್ತೂರಿಗಳು ಮೊಳಗಿದವಂತೆ! ಉಪವಾಸದಿಂದ ಒಣಗುವ, ರಾಜಶಾಸನಗಳಿಂದ ನೋಯುವ ಜನರೆಲ್ಲರೂ ಈ ಕಥೆ ಕೇಳಿ ಸಂತೋಷಪಡಬೇಕು. ಈ ಸಮಾರಂಭಗಳಿಗೆ ತಗಲುವ ಖರ್ಚನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲಾಗದೆ ಹೊಸ ಹೊಸ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಸರಕಾರವು ಹೇರಬೇಕಾಯಿತೆಂದರಿತು ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು

— ಕಲ್ಲಿಕೋಟೆಯೊಳಗಿನ ಕಥೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಮಹಾತ್ಮರಾದಿ ಲೋಕನಾಯಕರ ಹಾಗು ಜವಾಹರರ ಭಾವಚಿತ್ರ ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ಠರಾವು ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಇದನ್ನು ಮದ್ರಾಸ ಸರಕಾರವು ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸಿದೆ. ಬಾದಶಹರ ಭಾವಚಿತ್ರ ಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರತಿಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರಿ ಔಷಧದ ಉಗ್ರಾಣದೊಳಗಿಂದ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗೆ ತಗಲುವ ಔಷಧ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವ ಸಂಪ್ರದಾಯವಿತ್ತು, ಅಲ್ಲಿ ದರ ತುಟ್ಟಿ. ಆದರಿಂದ ಬೇಕಾದ ಔಷಧ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಔಷಧಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಠರಾವ ಮಾಡಿದರು. ಅದನ್ನು ಸಹ ಸರಕಾರವು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ತರಬಾರದಾಗಿ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗೆ ವಿಧಿಸಿದೆ.

— ಅದೇ ಕಲ್ಲಿಕೋಟೆಯೊಳಗಿನ ಕಥೆ. ಎಳೆ ಪ್ರಾಯದ ಮೂವರು ಹೆಂಗಸರು ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜಗಳನ್ನು ಹಿಡಕೊಂಡು ರಾಷ್ಟ್ರಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಹಾಡುತ್ತ ಮೆರವಣಿಗೆ ತೆಗೆದರು. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿದು ಶಿಕ್ಷೆಯಾಯಿತು. ಅವರಲ್ಲೊಬ್ಬಳು ಪಾಲಘಾಟ ರಾಜಾ ಎಂಬ ದೊಡ್ಡ ಜಮಿನದಾರ ಮನೆತನದ ಹೆಂಗಸು! ಎರಡನೇಯವಳು ಮುಂಬಯಿಯ ಡಾ|ವೈದ್ಯರ ಮಗಳು ಮೂರನೇಯವಳು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಸಭಾಸದಳು, ವಕೀಲರ ಹೆಂಡತಿ; ತಹಶೀಲದಾರರ ಮಗಳು. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಜಡ್ಜರಾದ ರಾವಬಹಾದ್ದೂರ ಗೋವಿಂದ ಮೆನನರವರ ಸಹೋದರರ ಮಗಳು ಇವಳ ಹೆಸರು ಸೌ| ಕುನ್ನಿಮಾಲು ಅಮ್ಮಾ. ಇವಳಿಗೆ ಇಬ್ಬ ಮಕ್ಕಳು. ಒಂದರ ಪ್ರಾಯ ೩ ವರ್ಷ, ಇನ್ನೊಂದು ಶಿಶು ೩ ತಿಂಗಳದು ಈರ್ವ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ತನ್ನ ಜೊತೆಗೇ ಇರಗೊಡಬೇಕಾಗಿ ಅವಳು ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಿಗೆ ಹೇಳಿದಳು. ' ಜೈಲ ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರಿಗೆ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಿ ' ಹೀಗೆ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಉದ್ಗರಿಸಿದರು! ಬಂಗಾಲದ ಪಾಲ್ನಾ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿಯೂ ಇದೇ ಪ್ರಕಾರದ ಒಂದು ಕಥೆಯಾಯಿತು ಶ್ರೀಮತಿ ಶೈವಾಲಿನಿ ದೇವಿಯವರಿಗೆ ಪೋಲೀಸ ಹುಕುಮು ಮುರಿದು ಭಾಷಣ ಕೊಟ್ಟ ಬಗ್ಗೆ ೧ ವರ್ಷದ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಯಿತು. ೨ ವರ್ಷದ ಮಗನು ತಾಯಿಯೊಡನೆ ತಾನು ಜೈಲು ಸೇರುತ್ತೇನಾಗಿ ಹಟ ಹಿಡಿದನು. ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಹುಡುಗನಿಗೆ ಜೈಲು ಸೇರಗೊಟ್ಟರು

— ಲಂಡನಿನೊಳಗಿನ 'ನೇಶನ' ಮತ್ತು 'ನ್ಯೂ ಸ್ಟೇಟಮನ್' ಎಂಬ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಈಗಿನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಸಮರದಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮರೇ ಗೆಲ್ಲುವರೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾ ಸ್ವದೇಶ ಬಾಂಧವರಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ. ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಸಮರದಲ್ಲಿ ಡಾ| ಗಾಂಧಿಯವರು ಸರಳತನದಿಂದ ನಡಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಂದ ತಪ್ಪೇನಿಲ್ಲ; ಏನಾದರೊಂದು ಆಕಿಯಿರುವ ತನಕ ಹಾದಿಕಾಯಲು ಅವರು ತಯಾರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಶರೀರವು ದುರ್ಬಲವಾದದ್ದು, ಆದರೆ, ಅವರು ಪ್ರಚಂಡ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಂತರು ಪ್ರಚಂಡ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರಚಂಡ ಶತ್ರುಗಳವರು ವಿಲಿಂಗಡನರಂಥ ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳ ಅಧಿಕಾರದ ಬಲವು ಮಹಾತ್ಮರ ಮಾನಸಿಕ ದೊಡ್ಡಸ್ತನದ ಮುಂದೆ ಕೀಳಾದದ್ದು. ಸೆರೆಹಿಡಿಯಬಂದವರಿಗೆ ನಗುಮೋರೆಯಿಂದ ಒಡಮಾಡಿಕೊಂಡು, "ನಾವು ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನು ತೊರೆಯಲು ಸಿದ್ಧರಿದ್ದೇವೆ. ಇಷ್ಟ-ಮಿತ್ರ-ಬಂಧು-ಬಾಂಧವರಿಗೆಲ್ಲ ಮರೆತಿದ್ದೇವೆ. ಭಯಂಕರ ಕಷ್ಟಭೋಗವನ್ನು ಸಹಿಸತಯಾರಾಗಿದ್ದೇವೆ ಪೊಲೀಸರ ಕಠಿಣ ಹೊಡೆತವನ್ನೂ ಯಾಂತ್ರಿಕ ತೋಫಿನ ಗುಂಡುಗಳನ್ನೂ ನಾವು ಸಹಿಸುವೆವು. ಆದರೆ ಬ್ರಿಟಿಶರ ಮೇಲೆ ಹಗೆ ಹಿಡಿಯಲಾರೆವು." ಹೀಗೆ ಡಾ| ಗಾಂಧಿಯವರು ನುಡಿಯುತ್ತಾರ ಇದು ವಿಜಯಶ್ರೀಯ ಲಕ್ಷಣ. ಇದರಿಂದಲೇ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನವು ದಿಗ್ವಿಜಯಹೊಂದುವದಾಗಿ ಸದರ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ

— ಶ್ರೀ| ವಿಠ್ಠಲಭಾಯಿ ಪಟೇಲರವರು ಇಂದುನಾಳೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದುತ್ತಾರೆ ಅವರ ಸಜೆಅವಧಿ ಮುಗಿಯುತ್ತ ಬಂತು. ಅವರಿಗೆ ಪುಣೆಯ ಯೆರವಡಾ ಜೈಲಿನಿಂದ ಬುಧವಾರ ರಾತ್ರಿ ಮುಂಬಯಿಗೆ ಒಯ್ದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಗಡ್ಡ ಬೋಳಿಸೋಣಾಗಿದೆ ಪ್ರಕೃತಿಗಾಗಿ ಅವರ ಇಚ್ಛೆಯಂತೆಯೇ ಅದು ಕತ್ತರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಇನ್ನೂ ಹೊಟ್ಟೆ ನೋಯುತ್ತದೆ. ವ್ಹಿಯೆನ್ನಾದಲ್ಲಿ ನಡಿಸಿದ ಶಸ್ತ್ರಪ್ರಯೋಗದ ಹುಣ್ಣು ಇನ್ನೂ ಮಾಯಲಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಅವರು ಬಹಳ ಸೊರಗಿದ್ದಾರೆ. ಗೆಳೆಯರಿಗೆ ಗುರುತು ಸಹ ಹಿಡಿಯಲು ಕಷ್ಟವಾಯಿತಾಗಿ 'ಮುಂಬಯಿ ಕ್ರಾನಿಕಲ್' ಪತ್ರಿಕೆಯ ವಾರ್ತೆ!

— ಲಂಕೆಯೊಳಗಿನ ಸಮಾಚಾರ ಕೇಳತಕ್ಕಂಥಾದ್ದಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಶರು ಡನೋಮೋರ ದೊರೆಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಚೌಕಶಿ ಮಂಡಳ ನೇಮಿಸಿ, ಇತ್ತ ೧-೨ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸ ರಾಜ್ಯಘಟನೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಹೊಸ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹುರುಳೇನಿಲ್ಲ, ಇದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾದದ್ದೇನಿಲ್ಲವಾಗಿ ಫೆಬ್ರುವರಿ ೨೩ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಸೇರಿದ ಸ್ಟೇಟ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ. ಲೋಕಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಠರಾವುಗಳನ್ನು ಮುಂದೆ ಚರ್ಚೆಗೇ ಬರಗೊಡುವದಿಲ್ಲವಾಗಿ ಸಭಾಸದರ ದೂರು. ಹೊಸ ರಾಜ್ಯಭಾರವು ಫಾರ್ಸಾಗಿದೆಂದು ಡಾ| ಗುಣೇಸಿಂಹ ಎಂಬ ಸಭಾಸದರು ಉದ್ಗರಿಸಿದರು. ಗವ್ಹರ್ನರರಿಗೆ ಹಿಂಗರೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ಸೂಚನೆ ಬಂದಿದೆ ಖರ್ಚ ಹೆಚ್ಚು, ಹಣದ ಅಡಚಣೆ! ಸರಕಾರವು ಖರ್ಚು ಕಡಿಮೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಒಂದು ಪ್ರಕಾರ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಿ! ಬ್ಲಾಟಿಂಗ ಪೇಪರಿನ ಖರ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವದಕ್ಕಾಗಿ ಆಫೀಸರರು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಪತ್ರ ಖರ್ಡಾ ಕಾಗದವನ್ನು ಕಾರಕೂನರು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕಂತೆ!! ಹುಲ್ಲು ಕೂಡಿದು ಹುಷ್ಟಿ ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಕಾರಕ್ಕಿಂತ ಹಳೇ ಪತ್ರ ಖರ್ಡಗಳನ್ನು ಕಾರಕೂನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಜಮಾ-ಖರ್ಚನ್ನು ಬಾಯಿಗೂಡಿಸಲೆಳಸುವ ಕ್ರಮ ಅದ್ಭುತವಾದದ್ದು!!! ಈ ಹೊಸ ರಾಜ್ಯಘಟನೆಯೊಳಗಿನ ಮತ್ತೊಂದು ನೂತನ ಪ್ರಕಾರ ಕೇಳಿ! ಉಗಬಂಡಿ ಕಂಪನಿಯವರು ಕೊಟ್ಟ ಪಗಾರು ಸಾಲದೆ ಒಬ್ಬ ಕಂಪನಿಯ ಕೂಲಿಯಾಳು ಕಂಬಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕಂಪನಿಗೆ ನಷ್ಟಪಡಿಸಿದನು, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನೆರೆ-ಹೊರೆಯ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ ದಂಡವಿಟ್ಟು, ಆ ಪೋಲೀಸ ದಂಡಿನ ಖರ್ಚನ್ನು ಜನರ ಕಡೆಯಿಂದ ವಸೂಲ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿಧಿಸಲಾಗಿದೆ ೩೦೦೦ ಜಪ್ತಿ ವಾರಂಟುಗಳು ಹೊರಟಿವೆ. ಉಗಿಬಂಡಿಯ ಕೂಲಿಯಾಳೇ ಕಂಬಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕಂಪನಿಗೆ ನಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಸಂಗತಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಿದೆ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರವು ಲಂಕೆಯವರಿಗೊಂದು ಸವಲತ್ತು ಕೂಡ ಮಾಡಿದೆ. ಅದೇನಂದರೆ— ಲಂಕೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಚಹವನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಶರು ತೆರಿಗೆ ಕೊಡದೆ ತಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಬ್ರಿಟಿಶ ಸರಕುಗಳ ಮೇಲೆ ಲಂಕೆಯವರು ಆಮದು ತೆರಿಗೆ ಹೇರಲಾಗದು, ಅಂದರೆ ಲಂಕೆಯವರ ಚಹಕ್ಕೆ ಬ್ರಿಟಿಶ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಮದು ತೆರಿಗೆಯಿಲ್ಲ! ಬ್ರಿಟಿಶರ ಸರಕಿಗೆ ಲಂಕೆಯಲ್ಲಿ ಆಮದು ತೆರಿಗೆಯಿಲ್ಲ! ಆದರೆ, ಚಹವನ್ನು ತೆರಿಗೆಯಿಲ್ಲದೆ ಬ್ರಿಟಿಶರು ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಗೂಢ ಬೇರೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಚಹ ಬೆಳೆಸುವ ತೋಟಿಗರು ಯುರೋಪಿಯನ್ ಸಾಹುಕಾರರು ಆಮದು ತೆರಿಗೆಯಿಲ್ಲದ ಬ್ರಿಟಿಶರ ಚಹಾ, ಬ್ರಿಟಿಶರ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಪರಸ್ಪರ ಕಳಿಸಿ ಪರಸ್ಪರ ಲಾಭ ಹೊಂದುವ ಹಂಚಿಕೆಯಿದೆಂದು ಅಲ್ಲಿಯ ಬಲ್ಲವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

— ಜೈಲುಗಳು ತುಂಬಿದವು, ರತ್ನಾಗಿರಿಯ ಜೈಲು ತುಂಬಿತು ಇಲ್ಲಿ ೨೫೦ ಮಂದಿಗಳಿಗೆ ಉಳಕೊಳ್ಳಲು ಸ್ಥಳವಿದೆ, ಅದು ತುಂಬಿತು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದಲೂ, ಅಹಮದಾಬಾದದಿಂದಲೂ ಕೈದಿಗಳಿಗೆ ಹಿಡಿಹಿಡಿದು ಒಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅರ್ಧಕ್ಕೆ ಮಿಕ್ಕಿದ ಕೈದಿಗಳು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು, ಬೆಳಗಾವಿಯ ಜೈಲೂ ತುಂಬಿತು. ಆದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯ ೨೦೦ ಮಂದಿ ಕೈದಿಗಳನ್ನು ಯೆರವಡಾ ಜೈಲಿಗೆ ಒಯ್ದಿರುತ್ತಾರೆ. ಪಂಡಿತ ಜವಾಹಿರಲಾಲರವರನ್ನೂ, ಶ್ರೀ| ಸುಭಾಷಚಂದ್ರ ಬೋಸರನ್ನೂ ಯೆರವಡಾ ಜೈಲಿಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರಾಗಿ ಒಂದು ವಾರ್ತೆ.

ಚೀನ-ಜಪಾನ ಯುದ್ಧ!

ಇನ್ನೂ ರಾಸ್ತದಂತೆ ಯುದ್ಧ ನಿಂತ ಹಾಗಿಲ್ಲ ಚೀನ ದೇಶದ ರಾಯಭಾರಿಗಳು ಜಪಾನದಲ್ಲಿ ಜಪಾನ ದೇಶದ ರಾಯಭಾರಿಗಳು ಚೀನದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾರೆ ಇತ್ತ ಹೋರಾಟ ನಡೆದದ ರೌಂಡ ಟೇಬಲ್ [illegible] ಗೋಲಾಕಾರದ ಮೇಜಿನ ಸುತ್ತು ಮತ್ತ ಚೀನ ಜಪಾನ ಸರಕಾರಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೂ ಬ್ರಿಟಿಶ ಅಮೇರಿಕಾ ಫ್ರಾನ್ಸ ಮೊದಲಾದ ದೇಶ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೂ ಒಂದೆಡೆ ಕೂತುಕೊಂಡು ಚರ್ಚೆ ನಡಿಸಬೇಕಾಗಿಯೂ, ಅನೇಕ ವಿದೇಶಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳವರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಪತ್ರವನ್ನು ಒದಯಕ್ಕೆ ಪ್ರಕಟಿಸಬೇಕಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರ ಸಂಘದ ಯಜಮಾನರ ಸಹ [illegible] ವಾರದ ಹಿಂದೆ ಪತ್ರಿಕೆಯವರೂ ಸಮಾಧಾನ ಪಡೆದಿದ್ದರು ಆದರೆ [illegible] ಬಣ್ಣ ಒದಲಿತು ಚೀನ ಜಪಾನಿಯರು ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಿದರು ಚೀನಿಯರು ಸೈನಿಕರು ಹಡಮುರಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಒಂದರೆ ಯುದ್ಧವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಜಪಾನಿಯರು ಹೇಳುತ್ತಾರಂತೆ! [illegible] ಕೊಲ್ಲುವುದರನ್ನು ಬಿಟ್ಟ ಚೀನಿ ಜಪಾನಿಯರಲ್ಲಿದೆ ಮನ ನೋಡಿ ಹುಂಬಾ ಸಂತೋಷ! ಪ್ರಸಂಗ, ಕಿದಂಗವಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಘೋರ ಸಂಗ್ರಾಮ ನಡೆದು ಜಪಾನಿಯರು ಮುಂದ ಮುಂದ ಒತ್ತರಿಸಿ ಹೋದರ ಚೀನಿಯರು ಹಿಂದ ಸರಿದರು ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಜಪಾನಿಯರ ತಂಡುಗಟ್ಟಿ ಒಂದಷ್ಟು [illegible] ಚೀನಿಯರು [illegible] ಆದಾಗ್ಯೂ ಚೀನಿಯರು ಸೋತಿಲ್ಲ ಇನ್ನೂ ನಿಕರವಾಗಿ ಒಪ್ಪುತೆಯಿಂದ ಕಾದುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅಂತರ್ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಸಾಕಿಟ್ ಕರಾರನ್ನು ಮುರಿದು ಜಪಾನಿಯರು ಅಂತರ್ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಹಾಸಭೆಯಲ್ಲಿ [illegible] ಸಿದರು ಅಮೇರಿಕಾದಿ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ನಾರಿ ಹೇಳಿದಾಗ್ಯೂ ಆ ಕಡೆ ಧಿಕ್ಕಾರ ಮಾಡಿದರು, ಆದರಿಂದ ಅಮೇರಿಕವು ಮುನಿದಿದೆ, ಹಡಗುಪಡೆಗಳನ್ನು ಕಳಿಸಿದ ಬ್ರಿಟಿಶರು, ಇಟೋಲಿಯವರೂ ಜರ್ಮನಿಯವರೂ ಚೀನ ದೇಶದ ಪಕ್ಷಪಾತಿಯಾಗಿ ಹೋರಾಡುವದೇ [illegible] ಫ್ರೆಂಚರು ಜಪಾನಿಯರಿಗೂ ಅಂತರಂಗದಿಂದ ಒಂದು ತರಹ ಮಾನಾಗಿದ ಚೀನ ದೇಶದ ಮೇಲೆ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಲು ಬೇಕಾಗುವ ಮದ್ದುಗುಂಡುಗಳನ್ನು ಫ್ರೆಂಚ ಸರಕಾರದ ಜಪಾನಿಯರಿಗೆ ಪೂರೈಸುವ ಕರಾರು ಮಾಡಿದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಫ್ರೆಂಚ ದೇಶದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೇ ರಾಷ್ಟ್ರಸಂಘದ [illegible] ಮೊನ್ನೆ ಗುರುವಾರ ನಡದ [illegible] ಬ್ರಿಟಿಶ ದೇಶದ ಪರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷಸ್ಥಾನ ದೂರಿದೆ ಫ್ರೆಂಚರು ಜಪಾನ ದೇಶದ ಪಕ್ಷಪಾತಿಯಾಗಿಯುದು ಹೀಗೆ ಚೀನ-ಜಪಾನ ಯುದ್ಧವು [illegible] ಕಲಹವಾಗ [illegible] ಗುರುವಾರ ನಡೆದ ರಾಷ್ಟ್ರಸಂಘದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಫ್ರೆಂಚ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾದ ಬೋಂಕರರವರೇ [illegible]

ಇಂಗ್ಲಿಶರು ಶಾಂಘಾಯ ಬಂದರದಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಂಡಿದ್ದ ಕೆಂಟ ಬ್ರಿಟಿಶ ಹಡಗುಪಡೆಯ ಮೇಲ ಹಡಗುಪಡೆಯ ನಾಯಕರಾದ ಕೆಲ್ಲಿಯವರು ಚೀನ ಜಪಾನ ದೇಶಗಳ ರಾಯಭಾರಿಗಳನ್ನು ಒತ್ತಟ್ಟಿಗ ಕೂಡಿಸಿ ಸಂಧಿಯ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಚೀನಿಯರು ಜಪಾನರಿಗೆ ಶರಣಾಗತರಾಗ ಮ ತಯಾರಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ! ಕೆಂಟ ಹಡಗಿನ ಮೇಲಿ ಸಿಕ್ಕಯಮಾದ ವಹನಾಮೆಯನ್ನು ಸಹ ಮುರಿದು ಜಪಾನಿಯರು ಮದ್ದು ಗುಂಡು ಹಾರಿಸದರಾಗಿಯೂ, [illegible] ಚೀನಿಯರು ಇರುವ ತನಕ ಜಪಾನಿಯರೊಡನ ಕಾದಾಡುವವರಾಗಿಯೂ ಚೀನ ದೇಶದ ರಾಯಭಾರಿಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರಸಂಘಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿದರು

ಚೀನ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸರ ಸೈನಿಕರಾಗಿ ಕಾದಾಡುತ್ತಾರೆ ಅವರ ತಮ್ಮದೊಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ದಳವನ್ನೇ ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದಾರೆ ಸ್ಥೈರ್ಯದಿಂದ ಶತ್ರುಗಳೊಡನ ಇವರು ಹೋರಾಡುತ್ತಾರೆ ಇವರ [illegible]

ಜಪಾನ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅಕ್ಕಿಯ ಪೂರವಟ ಬೇಕಾಗಿದೆ ರಂಗೂನಿನಿಂದ ಹಡಗ ತುಂಬಿ ತುಂಬಿ ಅಕ್ಕಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಅಕ್ಕಿಯ ದರ ಏರಿತು

ಜಪಾನ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಈ [illegible] ಈ ಯುದ್ಧದ [illegible] ಪ್ರತಿ [illegible] ಮಾಡುತ್ತ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿ ಜಪಾನ ಸರಕಾರದ ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆ

ಶ್ರೀ ವಿಠ್ಠಲಭಾಯಿ ಪಟೇಲರವರಿಗ ಗುರುವಾರ ಬಹ ಗಡಯಾಯಿತು ಶ್ರೀ ಪಟೇಲರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ [illegible] ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಚಾರ ಹೊಂದಬೇಕ ವಿಷಮೋಪಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ವ್ಹಿಯೆನ್ನಾ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋಗಲಿದ್ದಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಪಟೇಲರ ಪ್ರಕೃತಿ ನೆಟ್ಟಗಿಲ್ಲ ಅದರಿಂದ ಅವರು ಮುನ್ನ ರವಿವಾರ ವ್ಹಿಯೆನ್ನಾ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋಗುವವರಿದ್ದರು

— ಕಲಕತ್ತಾ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗ ೭ ಮಾಸಗಳಿಂದ ಪಗಾರ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ ಅದರಿಂದ ಶಿಕ್ಷಕರು ತಂಡುಗಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಆಫೀಸಿನ ಮೇಲೆ ಸಾಗಿಹೋದರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅವರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ

ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ವಾರ್ತೆ.

— ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಜೇ. ಜೇ ಸ್ಕೂಲ ಆಫ್ ಆರ್ಟ್ಸ ಎಂಬ ಚಿತ್ರಕಲಾ ಶಾಲೆಯಿದೆ ಇಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚ ತರಗತಿಯ ಚಿತ್ರಕಲೆ ಕಲಿಸುತ್ತಾರೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷದಂತೆ ಈ ವರ್ಷ ಇನಾಮು ಸಮಾರಂಭವಾಯಿತು ಗವರ್ನರರು ಈ ಸಮಾರಂಭಕ್ಕೆ ಬಿತ್ತೈಸಿದ್ದರು ರಾ| ಜೋಶಿ ಎಂಬ ಹುಡುಗನಿಗೆ ಗೋಮಾಂತಕ ನೋಟದ ಒಂದು ಚಿತ್ರ ತೆಗೆದ ಬಗ್ಗೆ ಇತರರೊಡನ ಇನಾಮು ಸಿಗುವದಿತ್ತು ಅನೇಕ ಹುಡುಗರು ಗವರ್ನರರೊಡನೆ ಆನಂದಭರಿತರಾಗಿ ಹಸ್ತಾಂದೋಲನ ಮಾಡಿ ತಂತಮ್ಮ ಇನಾಮು ಪಡಕೊಂಡು ಹೋದರು ರಾ| ಜೋಶಿಯವರಿಗೆ ಕರೆದರು ಈತನು ಖಾದಿ ಅಂಗಿ ಹಾಗು ಪೋಶಕ ಉಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದನು, ಕರೆದ ಮೇರೆಗೆ ಬಂದನು ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ ನಿಂತು ನುಡಿದದ್ದೇನಂದರೆ— "ತಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಆದರವಿದೆ, ಶಾಲೆಯ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರಿಗೂ ನಾನು ಮನ್ನಿಸುತ್ತೇನ ಆದರೆ ಈ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಸೇರಲು ನನಗೆ ನಾಚಿಕೆಯೆನಿಸುತ್ತದೆ ಯಾಕಂದರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಧ್ಯೇಯದಿಂದ ನಾನು ಬದ್ಧನಾಗಿದ್ದೇನೆ

ಮುಗಿಲು ಕಳಚಿಕೊಂಡು ಬಿದ್ದಂತಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ದಿಗಿಲುವಿದ್ದರು! ಇದೇನು ಚಮತ್ಕಾರವೆಂಬುದು ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಾಧ್ಯಾಪಕರಾದ ಮಿ| ಸೊಲೊಮನ್‌ರವರು ಮುಂದಾಗಿ ರಾ| ಜೋಶಿಯವರ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಏನನ್ನೋ ಹೇಳಿದರು ರಾ| ಜೋಶಿಯವರ ಮಾತು ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಡಿಯಿತು ಹುಡುಗನು ಇನಾಮು ಕೊಳ್ಳದೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದನು ಸಂಪ್ರದಾಯದಂತೆ ಗವರ್ನರರ ಭಾಷಣವಾಯಿತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಗೋಮಾಂತಕಕ್ಕೆ ಒಯ್ದು ಚಿತ್ರಕಲೆಯ ಸೇವೆ ನಡಿಸಿದ ಬಗ್ಗೆ ಮಿ| ಸೊಲೊಮನ್‌ರವರಿಗ ಹೊಗಳಿದರು ಆದರೆ ಗೋಮಾಂತಕದ ಚಿತ್ರಗಾರರಾದ ರಾ| ಜೋಶಿಯವರ ಸಂಕಟದ ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ರಾ| ಜೋಶಿಯವರು ಗುಜರಾಥದ ನಡಿಯಾದದವರು, ಬಡವರು ಚಿತ್ರಕಲೆಯ ಅಭಿರುಚಿ ನೋಡಿ, ಅವರಿಗ ಮಿ| ಸೊಲೊಮನ್‌ರವರು ರೂ [illegible] ಸ್ಮಾರಕ ವೇತನ ಕೊಟ್ಟು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಕಲಿಸಿದ್ದರು!

— ಪಂಡಿತ ಮದನಮೋಹನ ಮಾಲವೀಯರವರು, ಫೆಬ್ರವರಿ ೨೮ನೇ ತಾರೀಖಿನ 'ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ'ವೆಂದು ಕಾಶಿಯಿಂದ ಕಳುಹಿದ ಲಂಬವಾದ ತಂತಿಯನ್ನು ತಂತಿ ಖಾತೆಯವರು ಕಳಿಸಲೊಪ್ಪಲಿಲ್ಲ ಈ ತನಕ ೪೭೦೦೦ ಜನರು ಸೆರೆಮನೆ ಸೇರಿದರಾಗಿ ಪಂಡಿತ ಮಾಲವೀಯರವರು ನಮೂದಿಸುತ್ತಾರೆ

ತ್ವರೆ ಮಾಡಿರಿ! —— ನಿಯಮಿತ ಪ್ರತಿಗಳು ಅಚ್ಚಾಗಿವೆ! —— ತ್ವರೆ ಮಾಡಿರಿ!!

ವೇ|| ಕೃಷ್ಣ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಆಗೇರಕರ ಇವರಿಂದ ರಚಿತವಾದ ಅಂಗಿರಾನಾಮ ಸಂದ ಸ್ವದೇಶಿ ಪಂಚಾಂಗಗಳು ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ.

ಬೇಕಾದವರು ಹಣ ಮುಂಗಡ ಕಳಿಸಿ ಆರ್ಡರು ಕೊಡಬೇಕು

ದರವಾರ:— ೧೦೦ಕ್ಕೆ ರೂ ೧೧, ೫೦ಕ್ಕೆ ರೂ ೬, ೨೫ಕ್ಕೆ ರೂ ೩||, ೧ಕ್ಕೆ ೨ ಆಣೆ.

ಪತ್ತೆ ಮೆನೆಜರ, "ಸ್ಟಾರ ಆಫ್ ಕೆನರಾ" ಪ್ರೆಸ್, ಕುಮಟಾ (ಉ ಕನ್ನಡ)

ಸ್ಥಾನಿಕ ವೃತ್ತಾಂತ

(೯ನೆ ಪುಟದಿಂದ ಮುಂದುವರಿದಿದ್ದು)

ಕ್ರ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ವರಾದ ಕೇದಾರಿ ಇಬ್ಬರು ಸಬ್‌ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರರು ಪೋಲೀಸರ ಸಹಿತ ಹೋಗಿದ್ದರು. ತ್ರಿವರ್ಣ ಕೊಟ್ಟಿರಿ ನಾನು ನಾನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ಹಿಂದುಗಡೆಯಿಂ ನವರ್ [illegible] ಕೊಡಬಹುದು ಸಾತ್ಯಕಿ ನಾಡವರ ಹೇಳಿಕೆಗೆ ಬೋಗಸಹೋಗಿತಿರಿ, ರನ್ನ [illegible] ವಸಾಕ್ಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ! ಎಂದಾಗಿ ಹೇಳು [illegible] ರಾಮದಾಸನು, ಬಟ್ಟೆಯು, [illegible] ಲಕ್ಷ್ಮಣ [illegible] ಹೇಳಿದರು. ಹೇಳಿದ್ದು ರಾಮದಾಸರಿಗೆ ಈಗಿನ ದಿನಮಾನದಲ್ಲಿ ಕೆಲ ಜನ ಜಪ್ತಿಯಾದರು ಬೇಕಾದ್ದನ್ನು ಕೊಂಡು ಹೋಗಲಿ' ಎಂಬದಾಗಿ ರಾಮದಾಸನ ಮನುಷ್ಯರು ಹೇಳಿದ ಬಳಿಕ ಭತ್ತ-ಬತ್ತಿ ಜಪ್ತಾಯಿತು. ಹಲಿಯಪ್ಪಗೌಡನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಜಪ್ತಿಗೆ ಹೋದರು. ಹೆಂಡತಿಯಿದ್ದಳು. ತ್ರಿವರ್ಣ ಕೊಟ್ಟಿರುವಿರೇ 'ಸೆಂದು ಕೇಳಲು ಯಜಮಾನರಿಗೆ ಕೇಳಿರೆಂದು ಅವಳು ನುಡಿದಳು. ಜಪ್ತಿಯ ಮಾಡದೆ ಗೋವಿಂದದಾಸನ ಮನೆಗೆ ಹೋದರು. ಈತನು ೩೦ ವರ್ಷದ ಯುವಕ. ಹೊಲಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದನು. ಮನೆಯಲ್ಲಿಂದಿಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ತ್ರಿವರ್ಣ ತುಂಬಿರುವುದೆ— ಹಾಕೆ ಬೀಳುವದಿಲ್ಲ ಅಕ್ಕಿ ಬೊಟ್ಟು ತೋರಿಸಿ, ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಒಮ್ಮುಷ್ಟಿ ಮಾಗಿ ಜಪ್ತ ಮಾಡುವರು ಹೇಳಿದರು. ಸಾಗರ ಬಸವಗೌಡನ ಮನೆಗೆ ಹೋದರು, ಆವನೂ ಮನೆಯಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೆಂಡತಿಯಿದ್ದಳು. "ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ಹಿರಿತ್ತೇವೆ ನೀವು ನಿಮ್ಮ [illegible] ಬಳಿಯ ಬೇಕು ಕೊಡಹೋಗಲಾಗದು." ಹೀಗೆ ಅವಳಿಗೆ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯಾಯಿತು. ಅವಳ ಹೆಸರು [illegible]ಯೆಂದು. "ಕೊಡುವುದೆಂದರೆ ಕೊಟ್ಟ ತುಂಬುವದಿಲ್ಲ ನೀವೆ ಜಪ್ತಿ ಮಾಡಿರಿ" ಎಂದು ನುಡಿದಳು. ಅವಳು ಹೊಂಟಳು. ರಾಮದಾಸನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಜಪ್ತ ಮಾಡಿದ ಅಕ್ಕಿ-ಭತ್ತವನ್ನು ಸಾಗಿಸಿ ಕಟ್ಟಿಯು ತನ್ನ ಜೋಡಿಯಲ್ಲಿ ತಂದು ಇಟ್ಟರೆ ಜಾನಭೋಗರು ಅಂದ ಆಳುಗಳ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸಿಕೊಂಡು ಸಾಗಿಸ್ಸಿದ್ದ ಪೇಟೆಯ ಮೇಲೆ ಪತ್ರಿಕೆಯಿಂದ ಎತ್ತಿ ೧೧ ಘಂಟೆಗೆ ಸಾಗಿಸ್ಸಿದ್ದ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಭತ್ತ ಸುರಿದು ಹೋದರು. ಈ ಜಪ್ತಾದದ್ದು [illegible] ತಾ [illegible] ಸಾಗಿದ್ದು ಮುದ್ದಗೌಡ. ಹೊನ್ನಪ್ಪನ ಮನೆ-[illegible]ಲ್ಲಿ ಜಪ್ತಿಯಾಯಿತು. ಭತ್ತ-ದನ-ಕರುಗಳನ್ನು ಸಹ ಜಪ್ತ ಮಾಡಿದರು. ದನದ ಕರುಗಳನ್ನು ಮುಂದೆ ಬಯಲಿಗೆ ಹೊಡೆ [illegible] ಮಾರಿಯೋ ಬಿಟ್ಟರಂತೆ. ತಾ [illegible] 'ಗೋವಿಂದದ ಸನದ ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಜಪ್ತ' ಮಾಡಿದನು. ಕವಳ [illegible]ದನು. ತ್ರಿವರ್ಣ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ನಿಮಗೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತೇವೆ, ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯ ಮೇಲೆ ಬೀಳುತ್ತೇವೆ ಹೀಗೆ ಜಪ್ತಿಯುವ ಹೇಳಿದರು. ದುಡ್ಡಿಲ್ಲವಾಗಿ ಮಂಡುಕನು ನುಡಿದನು. ಬತ್ತದ ಕಣಜ ಒಡೆದು ಚೀಲ ತುಂಬಿ ಒಯ್ದರು. ಜೊತೆಗೆ ಒಂದು ಹಂಡೆಯ [illegible] ಹಲಿಯಪ್ಪಗೌಡ, ದೇವಪ್ಪ ಜೋಗಿಗೌಡ, ಜೋಗಿ [illegible]ಗೌಡ, ಮಂಜೇಗೌಡ, ಕೇಶವ ಬಡಕಗೌಡ, ಬೊಮ್ಮನ್ನ [illegible]ಗೌಡ ಇವರಲ್ಲಿ ಜಪ್ತಿಯಾಯಿತು. ತಾ [illegible] ರಾ| ಹೊನ್ನಪ್ಪ ನಾಯ್ಕರಲ್ಲಿ [illegible] "ಇವರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲ? ಮುದ್ದಲ್ಲ ಎಲ್ಲಿಟ್ಟಿರಿ?" ಎಂದು ಮಾಮಲೇದಾರರು ಕೇಳಲು "ದಡ್ಡಿನ ಇಲ್ಲ" ಎಂದು ರಾ| ಹೊನ್ನಪ್ಪ ನಾಯ್ಕರು ನುಡಿದರು. ಆ ಮೇಲೆ ಕಣಜದಲ್ಲಿಯು ಭತ್ತ ಸಿಗದು. ಭತ್ತ ತುಂಬಲು ಚೀಲ ಕೊಡಿರಿ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಚೀಲ [illegible] ಹೊಡೆಗಳ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವವೆಂದು ಮಾಮಲೇದಾರರು ಹೇಳಿದರು. "ನಾವು ನಿಮಗೆ ಭತ್ತ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಚೀಲ ಕೊಡುವದಿಲ್ಲ. ಭತ್ತ ಕೊಂಡವರು ಚೀಲ ಕೊಡಬೇಕು" ಹೀಗೆ ರಾ| ಹೊನ್ನಪ್ಪನಾಯ್ಕರು ಹೇಳಿದರು. ಅಂಕೋಲೆಯಿಂದ [illegible] ಬಂದು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಭತ್ತ ತುಂಬಿಸಿ ನಾಲ್ಕು ಆಳಿಗೆ ಹಿಡಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಬಿಟ್ಟನು ಮಂಜೇಗೌಡ [illegible]ಬಿಟ್ಟನು [illegible] ಒಳಗಳನ್ನು ತ್ರಿವರ್ಣ [illegible] ಬಿಟ್ಟು ಹೋದರು. ಹೆದರಿಸಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕರ ಕೊಡದ [illegible]ಗಿ ಕೊಳೆಯುವಗಳಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಪೋಲೀಸರು ಅವರಿಗೆ [illegible] ರಾಮಕೃಷ್ಣ ತಿಮ್ಮಣ್ಣನಾಯ್ಕರ ಮನೆ ಮುಟ್ಟಿ ಜಪ್ತಿಯಾಯಿತು. [illegible] ಬೀಗ ಹಾಕಿದರು. ನೋಡಿದರು ಕಪಾಟಿನ ಬಾಗಿಲು ಒಡೆಯಲು [illegible] ಮಹಾಬಲನಾಯ್ಕರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಏನೂ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಮಾಸ್ಕೇರಿಯ ರಾ| ನಾಗಪ್ಪ ದೇವಣ್ಣನಾಯ್ಕರಲ್ಲದ ಜಪ್ತಿಯು [illegible] ಅವರು ಮನೆಯಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ, ತಮ್ಮ [illegible]ವಿದ್ದರೆ ತ್ರಿವರ್ಣ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಮಾಮಲೇದಾರರು ನುಡಿಯಲು ಹಣವಿಲ್ಲ ಹೀಗೆ ರಾ| ಸೋಮಯ್ಯನಾಯ್ಕರ ನುಡಿದರು. "೫ ರೂಪಾಯಿಗಳ [illegible] ಕೊಡಿರಿ ಪ್ರಾಮಿಸರಿ ನೋಟನ್ನಾದರೂ ಬರಕೊಡಿರಿ, ನಿಮ್ಮ ತ್ರಿವರ್ಣವನ್ನು [illegible]ತ್ತೇವೆ" ಹೀಗೆ ಮಾಮಲೇದಾರರು ನುಡಿದರು. "ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಡುವದಿಲ್ಲ ತ್ರಿವರ್ಣ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದೆಂದರು" ಎರಡು ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಒಡೆದರು, ಏನೂ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ! ಪೋಲೀಸರು ಒಂದು ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ [illegible] ಏನೂ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ! ಜಪ್ತಿ [illegible] ನೋಡಿದರು ಏನೂ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಈಗ [illegible] ಒಡೆದು ಸ್ವತಃ [illegible] ತೋರಿಸಿದರು. ಪ್ರಾಮಿಸರಿ ನೋಟು [illegible] ನಿಂತರು. ಬೆದರಿಸಿದರು! ತುಳಸೀಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪ್ರಾಮಿಸರಿ ನೋಟು [illegible] ದೇವರ ಪೀಠದ [illegible]ದಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡಿರಬಹುದೆಂದು ದೇವರನ್ನು [illegible] ನೋಡಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಮಲೇದಾರರು [illegible] ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಹುಡುಕಲು [illegible] ೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ [illegible] ಇದನ್ನು [illegible] ನಾಯ್ಕರ ತಾಯಿ [illegible] ಬಂಗಾರ [illegible] ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಳಂತೆ! ಪೋಲೀಸರ [illegible] ನೋಡಿದರು [illegible] ಒಡ್ಡು [illegible] ಗಿಂಡಿ [illegible] ಪೋಲೀಸರು [illegible] ಸಾಗಿಸಲು [illegible] ಮಾಡಿದರು. [illegible] ಇವರು ಗಟ್ಟಿ [illegible] ಈ ಸಾಮಾನೆಲ್ಲ [illegible] ಬಿಟ್ಟು ಜಪ್ತಿಯ ನಂತರ ನಡೆದರು.

ತ್ರಿವರ್ಣ ಕೊಡದ ಬಗ್ಗೆ [illegible] ಬೊಮ್ಮಣ್ಣ [illegible]ಣ್ಣನಾಯ್ಕ [illegible] ಬೊಮ್ಮಯ್ಯ [illegible] ಸೆರೆಹಿಡಿದರು.

[illegible] ಹಳ್ಳಿಯ [illegible] ಜಪ್ತಿಯ [illegible] ಸೆರೆಯ [illegible] ೯ಂ ಘಂಟೆಗೆ [illegible] ಒಂದು [illegible] ಪಿಕೆಟಿಂಗಿಗಾಗಿ ೫೦ ಮಂದಿ ಹುಡುಗರು [illegible] ಬಂದಿದ್ದರು. [illegible] ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ರಾ| [illegible]ಣ್ಣ [illegible] ನಾಯ್ಕ ಮೊದಲಾದ [illegible] ಮಂದಿಗೆ ಪೋಲೀಸರು ಸೆರೆಹಿಡಿದರು. [illegible] ಬಿಟ್ಟರು. ಹಂಗಿಸಿ [illegible] ಹಿಡಿದ [illegible] ಜಪ್ತಿಯ [illegible] ತಂಗಿ [illegible] ಹುಡುಗರಿಗೆ ಸಂಜೆಗೆ ಬಿಟ್ಟರು. ಹುಡುಗರು [illegible] ಸಂಜೆಗೆ [illegible].

[illegible] ಗಾಂಧಿ ದಿನ [illegible] ಘಂಟೆಗೆ [illegible] ಪೋಲೀಸರು [illegible] ಧ್ವಜಗಳನ್ನು [illegible] ರಾ| [illegible] ಹಾರಿಸಿದರು [illegible] ತೋರಿಗಳನ್ನು [illegible] ಪೋಲೀಸರು [illegible] ಧ್ವಜವಂದನೆಯು [illegible] ಗಾಂಧಿ [illegible] ರಾ| [illegible] ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ [illegible] ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ [illegible] ಪೋಲೀಸರು [illegible] ಸೆರೆಹಿಡಿದರು. [illegible] ಹುಡುಗರನ್ನು [illegible] ಹುಡುಗರನ್ನು ಪೋಲೀಸರು [illegible] ಬಿಟ್ಟರು. [illegible] ಬಿಟ್ಟು [illegible] ಹೋಯಿತು.

ಸ| ಭಾಗೀರಥಿಬಾಯಿ [illegible] ತಮ್ಮ [illegible] ಸೆರೆಹಿಡಿಯುವದರಿಂದ [illegible] ಸರ್ಕಾರ [illegible] ತ್ಯಾಗಮಾಡಿ, ರಾ| [illegible] ಕೃಷ್ಣ [illegible] ನಾಯ್ಕರವರಿಗೆ [illegible] ಮಾಸಿಕ [illegible] ರಾ| ಲಕ್ಷ್ಮಣ [illegible], ಗಣಪತಿ [illegible], [illegible] ಸರ್ವೋತ್ತಮ [illegible] ಸೆರೆಹಿಡಿದರು. [illegible] ಮೊದಲಾದ [illegible] ಪೋಲೀಸರು [illegible] ಜಪ್ತ [illegible] ಬರೆದಿತ್ತು.

[illegible] ರಾ| [illegible]ಣ್ಣ ನಾಯ್ಕರ ಮನೆ [illegible] ಹೇಳಿದರು [illegible] ನೋಡಿದ [illegible] ಹುಡುಗರು, [illegible] ಕಾಗಿಲದಲ್ಲಿ [illegible] ಪೋಲೀಸರು [illegible] ನಿಮ್ಮ [illegible] "ಹೀಗೆ [illegible] ನಮ್ಮ [illegible]" ಹೀಗೆ [illegible] ಜಪ್ತಿ [illegible] ಮುಟ್ಟಲಾಗಲಿಲ್ಲ [illegible] ಸಂಭ್ರಮವಾಯಿತು!

[illegible] ಸರಕಾರಕ್ಕೆ [illegible]ಯಿರುವದರಿಂದ [illegible] ಬರೆದು [illegible].

ರಾ| [illegible] ಜಪ್ತಿಯ [illegible] ಬಗ್ಗೆ [illegible]!

ಇಲ್ಲಿಂದ [illegible] ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು [illegible] ಬರಲಿಲ್ಲ.

ಕಾರವಾರ— ಈ [illegible] ಜಪ್ತಿಯಾಯಿತು [illegible] ಜಪ್ತಿಯಾದ [illegible], [illegible] ಪೋಲೀಸರು ಜಪ್ತಿ ಮಾಡಲು [illegible] ತಾ [illegible] ಗುರುವಾರ ಜಪ್ತಿಯಾಯಿತು [illegible] ಮೊದಲಾದ [illegible] ರೂಪಾಯಿಗಳ [illegible] ಜಪ್ತಿಗಿದೆ [illegible] ರೂಪಾಯಿ ೩೦೦ [illegible] ಮಾಡುವದಿಲ್ಲವಾಗಿ [illegible] ಜಪ್ತಿಯಾಯಿತು. ಈ ಹಿಂದೆ ಜಪ್ತಿಗೆ [illegible] ಪೋಲೀಸರು ಜಪ್ತಿಮಾಡಿದ [illegible] ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಈ [illegible] ಜಪ್ತಿ ಮಾಡುವಂತೆ [illegible] ಈ ಜಪ್ತಿಯಾಗಿರುವದಂತೆ! [illegible]

— [illegible] ಗಾಂಧಿಯವರು [illegible] ಕೊಟ್ಟರು. [illegible] ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು [illegible] ತಮ್ಮ [illegible] ಸ| [illegible]

ಸ್ಥಾನಿಕ ವೃತ್ತಾಂತ

ಕುಮಟಾ— [illegible]

ಭಟಕಳ— [illegible]

ಶಿರಸಿ— [illegible]

[illegible] ವರಿದ್ದರೆ [illegible] ಎಂಬುದಾಗಿದೆ [illegible]

[illegible] ದ ಹಗು ದುಶಾಸ್ತ್ರ [illegible] ವಸ್ತುಬಂದ [illegible] ನೋಡುವಂತೆ [illegible] ಗುತ್ತಿದ್ದರು [illegible]

[illegible] ಸರ್ವತ್ರವಿದ್ದ ಕ್ಷತ್ರಿಯರಿಗೆ [illegible] ತಿಂಡಿ-ತಿನಸುಗಳ [illegible] ಕಾರಣ

[illegible] ಕೊಂಡವರ [illegible] ಪದಗಳು [illegible] ಗಳನ್ನು [illegible] ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸದಿದ್ದರೆ [illegible]

[illegible] ವಿಶೇಷವಾಗಿ [illegible] ಬೇಕು [illegible]

[illegible] ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು [illegible] ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು [illegible] ಇದ್ದರು

ಸ್ಥಾ — ನೀನು ಸ್ವಯಂಸೇವಕನೋ ?

ಸ್ಥಾ — ನಿಮ್ಮ [illegible] ನಿಂದ ಬೇರೆ ಬಂದಿದೆ ?

ಉ — [illegible]

ಸ್ಥಾ — ನಿಮ್ಮ ಮುಸಲ್ಮಾನರಿಗೆಲ್ಲ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ [illegible] ಸೇರಿದಂತಾಯಿತೋ ?

ಉ — ಅಹುದು ನಾನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ

[illegible]

ತಿಡ್ಡುಪತಿ— ಕಳೆದ ನವೆಂಬರ ತಿಂಗಳ [illegible] ವಿಸ ರಂಟಕವು [illegible] ಕಲೆಕ್ಟರು [illegible] ಬಂದ [illegible] ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದೆ [illegible] ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ವಿಷಾದವೆನಿಸುತ್ತದೆ [illegible]

ಶಿದ್ದಾಪುರ— [illegible] ಶಿವಸ್ವಾಮಿ ಭಟ್ಟ [illegible] ಸಗಡ [illegible] ಪಾರಸ್ತರಿಂದ [illegible] ಆದರೆ [illegible] ಮಾತ್ರ [illegible] (ತಾ ೨೮-೨-೩೦)

[illegible] ನೀನು [illegible]

[illegible] ೧೦೦೦ [illegible]

ಅಂಕೋಲಾ — [illegible] ಶುಕ್ರವಾರ [illegible] ಪ್ರತಿ [illegible] ಜನರ [illegible] ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳುತ್ತಲೆ [illegible] ಕೊಟ್ಟಿರೆ [illegible] ಇಂಥ [illegible] ಉಕ್ತಿರ [illegible] ಕೊಟ್ಟು [illegible] ದಾರಿದ್ರ್ಯ [illegible]

(ಅಪೂರ್ಣ ಮುಂದುವರಿದೆ)

ಮನೋಹರವಾದ ಕೂದಲನ್ನು ಚನ್ನಾಗಿ ಸಾಕಬೇಕು.

ಅವರ [illegible] ಸ್ತ್ರೀಯರು ಯಾವಾಗಲೂ ತಮ್ಮ ಕೂದಲುಗಳ [illegible] ಮನೋಹರವಾಗಿರ [illegible] ಕೂದಲುಗಳನ್ನು [illegible] ನೀವು ಅವಶ್ಯ [illegible] ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ [illegible] ?

ಕಾಮಿನಿಯಾ ಆಯಿಲ್. (ರಜಿಸ್ಟರ್ಡ)

[illegible] ಚನ್ನಾಗಿ [illegible] ಕೂದಲಿಗೆ [illegible] ತಲೆಗೆ ತಂಪು [illegible] ಹೀಗೆ [illegible] ಕೂದಲುಗಳಿಗೆ [illegible] ಕೂದಲು ಹಸನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ

ಎಲ್ಲಾ ಔಷಧೀ ಅಂಗಡಿಕಾರರಲ್ಲಿ
ಈ ತೈಲವು ದೊರೆಯುತದೆ
ಅಥವಾ
ನಮಗೇ ಬರೆದು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ

ಬಾಟ್ಲಿ ೧ಕ್ಕೆ ರೂ ೧—೦—೦
ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ ,, ೦—೬—೦
೩ ಬಾಟ್ಲಿಗಳಿಗೆ ,, ೨—೧೦—೦
ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ , ೦—೧೨—೦

ನಿಮ್ಮ ಅಂಗಡಿಕಾರರಿಂದ
ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ

ದೊಡ್ಡ ಸೀಸೆಗೆ ರೂ. ೩—೦—೦
ನಡು ಸೀಸೆಗೆ ,, ೧—೪—೦
ಡ್ರಾಮಿಗೆ ,, ೦—೧೨—೦
ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ ,, ೦—೬—೦
ಒಟ್ಟೋದಿಲ್ ಬಹಾರ
ಕೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಮರೆಯಬೇಡಿರಿ

" ಹೂದೋಟವೆಲ್ಲ ಒಂದೇ ಬಾಟ್ಲಿಯಲ್ಲಿ "

ಒಂದು ಸುಗಂಧಪುಷ್ಪವನ್ನು [illegible] ಎಲ್ಲಾ ಹೂವುಗಳ ಪರಿಮಳವನ್ನು ಒಂದೇ ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯದಿಂದ [illegible]

ಒಟ್ಟೋದಿಲ್ ಬಹಾರ್! (ರಜಿಸ್ಟರ್ಡ)

ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸುಗಂಧ ದ್ರವ್ಯಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ ಆದರೆ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಹೂವಿನ ಸಹಜ ಪರಿಮಳವಿಲ್ಲ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಆಲ್ಕೋಹೋಲ ಎಂಬ ಮದ್ಯವು ಸೇರಿರುತದೆ ಇಂಥ ಹೂವಿನ ಸಹಜ ಪರಿಮಳವು ಸಿಗುವದು ಒಟ್ಟೋದಿಲ್ ಬಹಾರದಿಂದ [illegible] ಹೂವಿನ ಸುಗಂಧವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬಹುದು ಇದಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಂದು ಸ್ಪರ್ಧಿಯಿಲ್ಲ

THE ANGLO INDIAN DRUG & CHEMICAL CO.
POST BOX 2082 BOMBAY No

ಕಾವ್ಯ.

ಮ|| ಪಂಜೆ ಮಂಗೇಶರಾಯರ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ

ಕಾರವಾರ ತಾ [illegible]

ಕಾರವಾರ ನಗರದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷಸ್ಥಾನವನ್ನು ವಹಿಸಲು ಕರೆದು ಮಾಡಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಪಂಜೆ [illegible] ಮನೆಯ ತೊಂದರೆಗಳ ಮೂಲಕ ಅದನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲೆಂದು ಜನರು ಬಹಳ ವ್ಯಸನಪಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅವರು ತಾವಾಗಿಯೇ ಇಲ್ಲಿಯ ವರೆಗೆ ಬಂದು ಇಲ್ಲಿಯ ಜನರಿಗೆ ದರ್ಶನದಾನವನ್ನೂ ಶ್ರವಣಲಾಭವನ್ನೂ ದೊರಕಿಸಿಕೊಟ್ಟದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರ ಉಪಕಾರವನ್ನು ಎಷ್ಟು ಸ್ಮರಿಸಿದರೂ ಕಡಿಮೆ. ಉತ್ತರ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ವಿಭಾಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದರಿಂದ ಪರಸ್ಪರ ಪರಿಚಯವು ಕಡಿಮೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಹೋಯಿತು. ಹೀಗಾಗಿ ದ. ಕನ್ನಡದ ಮಹನೀಯರಾದ ಮ|| ಪಂಜೆ ಮಂಗೇಶರಾಯರ ಪರಿಚಯವು ಇಲ್ಲಿಯವರಿಗೆ ಇದ್ದದೆ ಇರಬಹುದು. ಮ|| ಪಂಜೆ ಮಂಗೇಶರಾವ್, ಬಿ.ಎ., ಎಲ್.ಟಿ. ಅವರು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದವರು. ಕೊಡಗಿನ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಸ್ಥಾನದಿಂದ ನಿವೃತ್ತರಾದವರು. ಮಂಗಳೂರಿಯ ಗವರ್ನಮೆಂಟ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಹಾಯಸ್ಕೂಲಿನ ಮುಖ್ಯಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿದ್ದರು. ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಟ್ರೇನಿಂಗ ಕಾಲೇಜಿನ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರು ಆಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕನ್ನಡ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಉತ್ತಮ ಕವಿಗಳು. ಅವರ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಹಾಯಸ್ಕೂಲಿನ ೪, ೫, ೬ನೇ ವರ್ಗದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಓದುತ್ತಾರೆ. ಕನ್ನಡದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಾಗಿ ಹೆಣಗುತ್ತಿರುವವರಲ್ಲಿ ಅವರು ಪ್ರಮುಖರು. ಮ|| ಮುಳಿಯ ತಿಮ್ಮಪ್ಪಯ್ಯನವರು ತಮ್ಮ ಅಧ್ಯಕ್ಷೀಯ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಹೀಗೆಂದು ಕೊಂಡಾಡಿರುವರು 'ಹೊಸಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಅಡಿಗಲ್ಲು ಹಾಕಿ ಬಂದವರ ಪೈಕಿ [illegible] ಯಾಗಿ ಉಳಿಯುತ್ತಿರುವ ಹಿರಿಯರಾದ ಶ್ರೀ ಪಂಜೆ ಮಂಗೇಶರಾಯರು ಶ್ರೀ ಪಂಜೆಯವರು ಬರೆದ 'ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯ' ಎಂಬ ಕತೆಯು ಪ್ರಸಿದ್ಧ. ತುಳು ಭಾಷೆಯ 'ಪಾಡ್ದನ' ಎಂಬ ಪ್ರಕಾರದಿಂದ ಕಥಾಭಾಗವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ತುಳುವಿನ ನುಡಿಗಟ್ಟು ಶೈಲಿ-ಭಾವನೆಗಳು ರಾಯರ ಲೇಖನಿಯಿಂದಿಳಿದು ಬರೆದ ವಿಶ್ವಕನ್ನಡದ ಕನ್ನಡತನಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹೊಳೆಯುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀ ಪಂಜೆಯವರು ಆ ಕಾಲದ ತುಳುನಾಡಿನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಈ ಕಾಲದವರಿಗೆ ಸವಿಯುತ್ತಾರೆ ನಾಯಕರ [illegible]. 'ನಮ್ಮ ತೆಂಕಣ ಗಾಳಿಯ ಕವನಗಳು' [illegible] ನವಲ್ಲಿ 'ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದ ಕವಿಗಳು' ವಿಷಯವಾಗಿ ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಡುವಾಗ ಶ್ರೀ ಕಡೆಂಗೋಡ್ಲು ಶಂಕರಭಟ್ಟರು ಅವರನ್ನು ಕುರಿತು ಹೀಗೆಂದರು "ಶ್ರೀ ಮಂಗೇಶರಾಯರು, ನಾನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರಾಗಿ ನಮ್ಮ ಶಾಲೆಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಗ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಹುಡುಗರನ್ನು ಸುತ್ತಲು ನೆರೆಯಿಸಿ ತಾವೇ ರಚಿಸಿದ ಸುಲಭ ಕವನಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕಲಿಸಿ ಹಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೀಗೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣವರಾಗಿರುವಾಗಲೇ ಕಾವ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿರುಚಿಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜಿನ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಘದ ವಾರ್ಷಿಕ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಗೈದ ಸೇವೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅವರನ್ನು ಕಳೆದ ವರುಷ ಗೌರವಿಸಿದರು. ಕರ್ನಾಟಕದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕವಿಗಳಲ್ಲೊಬ್ಬರಾದ ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಪುಟ್ಟಪ್ಪನವರು ಹೇಳುವದೇನೆಂದರೆ, "ಸಾಹಿತ್ಯಪ್ರೇಮಿಗಳು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಯ ದೊರೆತಾಗ ಸಂಚರಿಸಿ ಹಳ್ಳಿಗರು ಒಪ್ಪುವ ಸರಿಯಾದಂತೆ ಅವರಿಗೆ ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ಓದಿ ಹೇಳಬೇಕು. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಪಂಜೆ ಮಂಗೇಶರಾಯರು ಇದನ್ನು ಮಂಗಳೂರು ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಬಹುಕಾಲದಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಲಿರುವರು." ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷಸ್ಥಾನವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಮೂರು ಬಾರಿ ಕೊಡಮಾಡಿತ್ತು. ಆದರೆ ಹಿಂದಿಲ್ಲೊಂದು ಕಾರಣದಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಅದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವದಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇವೆಲ್ಲವುಗಳ ಮೇಲಿಂದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೇವಕರಲ್ಲಿ ಅವರು ಪಡೆದ ಹಿರಿದಾದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ನಾವು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

೨೩ನೇ ತಾರೀಖಿನಂದು ಅವರು ಕಾರವಾರ ಹಾಯಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಭೆಟ್ಟಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತು *Appreciative Lesson* ಕೊಟ್ಟರು. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು [illegible] ಕಲಿಸುವ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಬೆರಗು ಮಾಡಿದರು.

ಅಂದು ಸಂಜೆಗೆ ಮಿತ್ರ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ 'ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತು' ಸುಶ್ರಾವ್ಯವಾದ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಅದರ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ಅವರ ಶಬ್ದಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡುವದು ಅಸಾಧ್ಯವಾದುದರಿಂದ ನನ್ನ ಶಬ್ದಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಳಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ —

"ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತಾಡಬೇಕೆಂದು ನೀವು ನನಗೆ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಕವಿಯ ಯೋಗ್ಯತೆಯು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟುಮಾತ್ರವೂ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಕನ್ನಡದೇವಿಯ ಪ್ರಾಂಗಣದ ಹೊರಬದಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿರುವ ಕಸವನ್ನು [illegible] ಕಸದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಸಿಕ್ಕಿರುವ ರತ್ನಗಳನ್ನು ಕಂಡು, ಆರಿಸಿ ನೋಡಿ ಆನಂದಪಟ್ಟವನು. ಅದರಿಂದ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಸಂಸ್ಕಾರದ ಫಲವನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಲ್ಪದರಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಅರುಹುವೆನು.

ನಾನು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸೇರಿದವನು. ನನ್ನ ಸೀಮೆಗೆ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಕಾವ್ಯದ ಹೊನಲು ಹರಿದು ಬಂದದ್ದು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡದಿಂದಲೇ. ನಮಗೆ ಕವಿತೆಯ ಸವಿಯನ್ನುಣಿಸಿದವರು ಭಟಕಳ ಅಪ್ಪಯ್ಯನವರು. ಅನಂತರ ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಬಂಧಗಳಿಂದ ನಮ್ಮನ್ನು ಸಂತೋಷಪಡಿಸಿದವರು ಗೇರಸೊಪ್ಪೆ ಶಾಂತಯ್ಯನವರು. ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಬಂಧಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಕಾವ್ಯವಿದೆ? ಎಂದು ನೀವು ಕೇಳಬಹುದು. ಅಲ್ಲಿ ಅಂಬಿನವನು, ಹಾಕಿಕೊಂಡ ನಮಗೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಕಾವ್ಯ ಕಾಣದೆ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಕಾವ್ಯವಿದೆ. (ಅವರು ಶಾಂತಯ್ಯನವರ ಯಕ್ಷಗಾನದೊಳಗಿನ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಓದಿ ತೋರಿಸಿ ಅದರೊಳಗಿನ ಕಾವ್ಯಮಯ ಭಾಗವಾವುದೆಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಿದರು.)

ಕಾವ್ಯವನ್ನೋದಿ ಅದರ ಸೊಂಪನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿ ಅದರ ಮರ್ಮವನ್ನರಿತು ಅದರಿಂದ ಆನಂದವನ್ನು ಹೇಗೆ ಉಣ್ಣಬೇಕು, ರಸವನ್ನು ಹೇಗೆ ಹೀರಬೇಕು, ಎಂಬುದನ್ನು ನಮಗೆ ಈಗ ತಿಳಿಯದಾಗಿದೆ. ಹತ್ತು-ಹನ್ನೆರಡು ವರುಷಗಳ ವರೆಗೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿತವರು, ಅವರೊಳಗಿನ ಕಾವ್ಯವನ್ನೋದಿ 'ಈ ಕಾವ್ಯ ಬಹಳ ಚನ್ನಾಗಿದೆ,' ಎಂದು ಹೇಳುವರುಂಟು. ಯಾಕೆ ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲಿ, "ನಮ್ಮ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರು ಇಲ್ಲವೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಮಹನೀಯರು ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು." ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವರು. ಕಾವ್ಯವನ್ನೋದಿ ಅದರ ರುಚಿಯನ್ನು ತಿಳಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿಯೇ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಕವಿವರ್ಯ ರವೀಂದ್ರನಾಥ ಠಾಗೋರರು ಕಾವ್ಯದ ರಸಾನುಭವನ್ನು ಪಡೆಯಲಾರದಂಥ ಜನಾಂಗವು ನಾಯಿಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಕಡೆಗೆ ಅಂದಿರುವರು. ಈ ದುರವಸ್ಥೆಗೆ ನಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿಯೂ ಶಿಕ್ಷಕರ ಅನಾಸ್ಥೆಯೂ ಕಾರಣ. ನಮಗ ಸಣ್ಣ ಹುಡುಗರಲ್ಲಿ ಅನುಕರಣದಿಂದ ಕವನಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದ ಶಕ್ತಿಯು ಇರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಪೋಷಕವಾಗುವಂತೆ ಪ್ರಟ ಕೊಡದೆ ಅವರಲ್ಲಿದ್ದ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಕವಿತಾ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ನಾವು ಕೊಂದುಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಸೌಕರ್ಯಗಳಿಲ್ಲವೆಂದೂ ನಾವು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಹಿಂದಿನ ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯಗಳು ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ಬರಲಾರದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಯಶವಾಗಿ ವರ್ಣಿಸುತ್ತವೆ. ಇದರ ಮೇಲಿಂದ ಕನ್ನಡ ಕವಿತೆಯನ್ನು ಓದುವ ಅಭಿರುಚಿಯು ಇಲ್ಲದೆ, ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದ ಕವಿತಾಶಕ್ತಿಯೂ ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಗ್ಲೀಷ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಣ್ಣ ಕವನಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನೇ ಮಾದರಿಗಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ಅವುಗಳ ಅನುಕರಣದಿಂದ ಸಣ್ಣ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಕವನಗಳನ್ನು ಸ್ವತಃ ಕಟ್ಟುವದನ್ನು ಕಲಿಸುವ ಪದ್ಧತಿಯು ಅಲ್ಲಿರುವದು. ಇದರಿಂದ ಅವರೊಳಗಿನ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಕವಿತಾಶಕ್ತಿಯು ವಿಕಾಸಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ನಾವು ಸಣ್ಣವರಿದ್ದಾಗ [illegible] ನಮಗೆ ತರೆದೊಯ್ದು 'ಒಂದು ಕಟ್ಟು, ಎರಡು ಕಟ್ಟು, ಮೂರು ಕಟ್ಟು, ನಾಲ್ಕು ಕಟ್ಟು' ಹೀಗೇನೋ ಹಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಕಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ನಮಗೇನೂ ಅದರ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಮ್ಮೊಳಗಿನೊಬ್ಬನು [illegible] ಸರಿಯಾಗುವಂತೆ 'ಜಗಳದ ಕಲೆಯು ಮೇಲೆ ವಿಮಾನವ ಬಿಟ್ಟು' ಎಂದು ಹಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದನು. ಇದು ಅನುಕರಣದಿಂದ ಆದುದು. ಇಂಥ ಅಣಕವಾಡು (*Parodies*) ಗಳು ಈಚಿ ಕಾಲದ ವರೆಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಹಳವಾಗಿ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿದ್ದವು.

ಕಾವ್ಯದ ಸೌಂದರ್ಯವು ನಮಗ ತಿಳಿಯದೆ ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿದ್ದ ಕೆಲವು ತಪ್ಪು ತಿಳುವಳಿಕೆಯೇ ಕಾರಣ. ಕಾವ್ಯವೆಂದ ಕೂಡಲೇ ಅದಕ್ಕೊಂದು ರಾಗವಿರಬೇಕೆಂದು ಜನರು ಅನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಕಾವ್ಯಕ್ಕೆ ರಾಗವು ಗೌಣವೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ರಾಗವೆಂಬುದು [illegible] ಬಣ್ಣವಿದ್ದಂತೆ ಇಷ್ಟೇ. ಇಂಗ್ಲೀಷ ಕಾವ್ಯಗಳಿಗೆ ರಾಗವುಂಟೆಯೇ? ರಾಗವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಅವನ್ನು ಓದಿ ಅದರ ಸವಿಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಸವಿಸಬಲ್ಲೆವು? ಕನ್ನಡಕ್ಕೂ ಅದೇ ನಿಯಮವನ್ನು ಏಕೆ ಅನ್ವಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು? ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದವರು, ಅಲ್ಲಿಯ ಹುಡುಗರು ಕವಿತೆಯನ್ನು ರಾಗದಲ್ಲಿ ಹಾಡುವದನ್ನು ಕೇಳಿ, 'ಯಾರಿಗೊಟ್ಟಿ

ಕಪಂತನ ತೆಂಗಿನ ಬಾಳುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತ' ಎಂದು ಅನ್ನಬಹುದು ಅದೇ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ತಾಳಬದ್ಧವಾಗಿ ಇಂದು ಪ್ರಾಸಗಳ ಬಾರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಯಾವಾವ ಮನುಷ್ಯನ ಅಂತಃಕರಣದಲ್ಲಿಯೂ ಭಾವನಾತರಂಗಗಳೇಳುವವು, ಅವರ ಹೃದಯವು ಕುಣಿದಾಡ ಹತ್ತುವದು. ಇದನ್ನೆ ಯಾವನಾದರೊಬ್ಬ ಗಮಕಿಯು ಹಿಂದೋಳರಾಗದಲ್ಲಿ ಹಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಕೂಡಲೇ ನಾವು ತಲೆದೂಗಿ, 'ಇದು ಕಾವ್ಯ' ಎಂದು ಅನ್ನುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ, ಹಾಡುಗಾರಿಕೆಯು ಕಾವ್ಯದ ನಿಜವಾದ ಒರೆಗಲ್ಲು ಅಲ್ಲ.

ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಕಾವ್ಯವೆಂದರೇನು? ಅದರ ಲಕ್ಷಣಗಳಾವವು? ಅದು ಹೇಗೆ ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ? ಎಂಬ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾವುದು ಹೃದಯಸ್ಪರ್ಶಿಯಾಗಿರುವದೋ, ಯಾವದನ್ನು ಓದುವದರಿಂದ ಒಂದು ವಿಧ ಸಮಾಧಾನ ತನ್ಮಯತೆಯ ನವ್ಯ ರಸಾನುಭವವನ್ನೂ ಪಡೆಯಬಹುದೋ ಅದು ಕಾವ್ಯವು. ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯಮಾಧುರ್ಯವು ಇರಬೇಕು. ಕಾರವಾರ ಎಂದು ಅನ್ನುವದು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಷ್ಟವೆನಿಸುತ್ತದೆ, ಏಕೆ ಅಂಕೋಲೆ ಎಂದು ಹೇಳುವದು ಸರಳ. ಗೋಪಿಕಾವಸ್ತ್ರಾಪಹಾರ ಎನ್ನುವದು ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟ ನೋಡಿರಿ, ಅದೇ ಸಂಪಾದನ ಎನ್ನುವದು ಎಷ್ಟು ಸುಲಭ. ರ ಕಾಲಭವನದಿಂದ ಹಳಗನ್ನಡವೇನೋ ಮಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಸ್ಪಷ್ಟ ಸಾಹಿತ್ಯಮಾಧುರ್ಯವು ನಮಗೆ ಬೇರೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣದು. ತಕ್ಕ (ಇಲ್ಲಿ ಇವರು ಮುದ್ದಣನ ರಾಮಾಶ್ವಮೇಧದಿಂದ ಕೆಲವೊಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಓದಿ ತೋರಿಸಿದರು. ಅದರೊಳಗಿನ ಸಾಹಿತ್ಯಮಾಧುರ್ಯವನ್ನು ಕೇಳಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾತರು ಹೇಳಿದ ಮಾತಿನ ಸತ್ಯತೆಯು ಶ್ರೋತರಿಗೆ ಹೊಳೆಯಿತು) ಸಾಹಿತ್ಯಮಾಧುರ್ಯ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಅನುನಾಸಿಕಗಳೂ, ಅನುಸ್ವಾರಗಳೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರಬೇಕು. ಅವು ನಮ್ಮ ಕಿವಿಗೆ ಇಂಪು ಕೊಡುತ್ತವೆ. ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ತಾಳಬದ್ಧತೆಯೂ ಇರಬೇಕು. ಆವ ನುರಿತ ಸಿಪಾಯಿಯು ನಡೆಯುವಾಗ ಆತನ ಒಂದೊಂದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟಷ್ಟೇ ಹೆಜ್ಜೆಗಳನ್ನಿಡುತ್ತಾನೆ, ಹಾಗೆಯೇ ಕಾವ್ಯಕ್ಕೆ ಮೆಟ್ಟುಗಳಿರುವವು. ಅವುಗಳಿಂದಲೇ ಅದಕ್ಕೆ ತಾಳಬದ್ಧತೆಯು ಬರುತ್ತದೆ. ಗದ್ಯಕ್ಕೂ ಪದ್ಯಕ್ಕೂ ಇರುವ ಭೇದವೆಂದರೂ ಇದೇ.

ಕಾವ್ಯದ ಹುಟ್ಟಿಗೆ ಕವಿಯ ಭಾವನೆಯೂ, ಸಂಸ್ಕಾರವೂ ಕಾರಣ. ಕವಿಯ ಮನದೊಳಗೆ ಭಾವನೆಗಳುಂಟಾಗಿ ಅವುಗಳಿಂದ ಅವನ ಹೃದಯವು ತುಂಬಿ ತುಳುಕಹತ್ತಿದಂದರೆ ಕಾವ್ಯವು ಹುಟ್ಟುವದು. ಆ ಸಂಸ್ಕಾರಶಾಲಿಗಳಿಗೂ ಭಾವನೆಗಳಿಗೂ ಸುತ್ತಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಕಾರಣ. ಬಾಹ್ಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಪರಿಣಾಮವು ಗೆ ತಿಳಿಯದಂತೆ ಕೂಡ ಅವನ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಆಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ— ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ|| ಎಂ. ಎನ್. ಕಾಮತ ಎಂಬ ಕವಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು 'ಗೂಡಿನಲ್ಲಿಯ ಇಲಿ' ಎಂಬ ಕವಿತೆಯನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಪ್ರಕಾರ ಇದೊಂದು ಕಾಡು ಕವಿತೆ. ಅದನ್ನು ನೋಡಿದೆನು, ಅದರಲ್ಲಿ ನಾನು ಉತ್ತಮವಾದ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಕಂಡೆನು. (ಇಲ್ಲಿಗೆ ಅವರು ಆ ಕವಿತೆಯನ್ನು ಓದಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಕಾವ್ಯವು ಹೇಗೆ ತುಂಬಿದೆ ಎಂದು ತೋರಿಸಿದರು) ಅದರಲ್ಲಿ *Labour question* ಕೂಲಿಕಾರರ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಪಡಿನೆರಳುಗೊಂಡಿದೆ, ಎಂದು ನನಗೆ ತೋರಿತು. ಈ ಕವಿತೆಯನ್ನು ನಾನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಸುವಾಗ ಕವಿಗಳು (ಶ್ರೀ|| ಕಾಮತರು) ಕಂಡ ಕೂಲಿಕಾರರೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಕೊಟ್ಟ ಅರ್ಥವನ್ನೂ ವಿವರಣೆಯನ್ನೂ ಕೇಳಿ ಅವರು ವಿಸ್ಮಿತರಾದರು. ಕೂಲಿಕಾರರ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ನೀವು ಈ ಕವಿತೆಯನ್ನು ಓದಿದ್ದಿರೋ, ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಕೇಳಿದೆನು. ಅವರು ಏನು ಇಲ್ಲ, ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದರ ಮೇಲಿಂದ ನಾವು ತಿಳಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು ಇಷ್ಟೇ. ಬಾಹ್ಯಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಪರಿಣಾಮವು ಕವಿಯ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ತಿಳಿಯದೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಮನುಷ್ಯನು ಅದನ್ನು ತಿಳಿಯದೆ ಅನುಭವಿಸಿ ಹಾಡುತ್ತಾನೆ. ಎಲ್ಲ ಕಾವ್ಯಗಳು ಸ್ಫೂರ್ತಿಯಿಂದಲೇ ಹುಟ್ಟುವದಿಲ್ಲ, ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಅಭ್ಯಾಸದಿಂದಲೂ ಸುತ್ತಲಿನ ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ, ಅನುಭವಿಸಿ ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ಬರೆಯಬಹುದು. ಅವು ಉತ್ಕೃಷ್ಟದರ್ಜೆಯವಾಗದೆ ಹೋಗಬಹುದು, ಆದರೆ ಅವುಗಳಿಂದ ಕೂಡ ಒಂದು ತರದ ಆನಂದವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬಹುದು.

ಹೊಸ ಕಾವ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಈ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಮುಗಿಸುವೆನು. ಹಿಂದಿನ ಕಾವ್ಯವು ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪರಮಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದಿತ್ತು. ಈಗಿನ ಕಾವ್ಯವು ಇಂಗ್ಲಿಷ ಮಾರ್ಗದ ಅನುಕರಣದಿಂದ ರೊಮ್ಯಾಂಟಿಕ್, ಸಂಭಾಷಣಾತ್ಮಕ, ಲಿರಿಕ್, ಹೀಗೆ ಹಲವು ಬಗೆಯಾಗಿ ಹರಡಿದೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಪರಿಣಾಮವು ಕವಿಯ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀವಸಂತ ಬಿ. ಎಂ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರು ಟಾಮಸ್ ಹುಡ್ ಎಂಬ ಆಂಗ್ಲಕವಿಯು ಬರೆದ '*Bridge of sorrow*' ಎಂಬ ಕವಿತೆಯನ್ನು 'ಮಱುಗಿನ ಸೇತು' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹುಡ್ ಕವಿಯು ದಾರಿ ತಪ್ಪಿದ ಒಬ್ಬ ಆಂಗ್ಲ ಮಹಿಳೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಮರುಗಿ ಮರುಗಿ ಹಾಡಿದ್ದಾನೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿಧವೆಯರ ಸ್ಥಿತಿಯೂ ಹಾಗೇ ಇದೆ. ಶ್ರೀ|| ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರು ಅದರ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಮನಸ್ಸು ಕರಗುವಂತೆ ಮೂಲದಕ್ಕೂ ಮಿಗಿಲೆನಿಸುವಂತೆ 'ಮಱುಗಿನ ಸೇತು'ವಿನಲ್ಲಿ ಇಳಿಸಿದ್ದಾರೆ (ಆ ಕವಿತೆಯನ್ನು ಓದಿ ತೋರಿಸಿದರು) ಶ್ರೀ|| ಪುಟ್ಟಪ್ಪನವರು ಹೊಸ ದಾರಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದ ಕವಿಗಳು. ಅವರು ಅನೇಕ ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಒಂದೇ 'ಕಲ್ಕಿ' ಎಂಬ ಕವಿತೆಯನ್ನು ನಿಮಗೆ ಓದಿ ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ 'ಕಲ್ಕಿ'ಯ ವಿಷಯ ಕ್ಲಿಷ್ಟ ಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಒದಿಗೊತ್ತಿ ಹೊಸ ಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಚಮತ್ಕಾರಕವಾಗುವಂತೆ ಅವರು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಿಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶ್ರೀ|| ದಿನಕರ ದೇಸಾಯಿ ಅವರೂ ಚಲುವ ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ಹೊಸ ಹಾದಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದ ಕವಿಗಳ ಕೆಳಗೆ ನೀವು ಅಸಹ್ಯದಿಂದ ನೋಡಬಾರದು. ಅವುಗಳನ್ನು ಓದಿ ಆನಂದಪಡಬೇಕು. ಕನ್ನಡ ಕವಿತೆಯು ಸುಲಿದ ಬಾಳೆಯ ಹಣ್ಣಿನಂತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಸುಲಿದ ಬಾಳೆಯನ್ನು ಬರೇ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದರೆ ಅದರ ಸವಿಯು ತಿಳಿಯಲಾರದು, ಅದನ್ನು ಬಾಯಿಯವರೆಗೆ ತಂದು, ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ತಿಂದು ಸವಿ ನೋಡಬೇಕು. ಹಾಗೆಯೇ ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಶ್ರಮವಹಿಸಿ ಕಾವ್ಯದ ರಸಾಸ್ವಾದವನ್ನು ಹೊಂದಲಿಕ್ಕೆ ಕಲಿಯಬೇಕು."

ಮರುದಿವಸ ತಾ. ೫ನೇ ಶ್ರೀ|| ಮಾಂಜರೇಕರ ಹನುಮಂತರಾಯರು ಅವರನ್ನು ತಮ್ಮ 'ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ ಇಂಗ್ಲಿಷ ಸ್ಕೂಲಿ'ಗೆ ಕರಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಅಲ್ಲಿ ಅವರು '*Direct Method*'ದ ರೀತಿ ಒಂದು ಪಾಠವನ್ನು ಕಲಿಸಿ ತೋರಿಸಿದರು.

ಸಂಜೆಗೆ ಪ್ರಥಮ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗಾಗಿ ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಪಾಠವನ್ನು ಕಲಿಸಿ ತೋರಿಸಿದರು. ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಅಷ್ಟರಿಂದ ಅವರು ಎಲ್ಲರ [illegible] ಹರ್ಷವಾಕ್ಯರಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಅಂಕೋಲೆಗೆ ತೆರಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಪಂಜೇ ಮಂಗೇಶರಾಯರ ಆಗಮನದಿಂದ ಕಾರವಾರದಲ್ಲಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ, ಹಾಗು ಕನ್ನಡ ವಾಙ್ಮಯದ ಬಗ್ಗೆ ಒಳ್ಳೆ ಜಾಗೃತಿಯಾಯಿತು. ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ವಾರ್ತೆಗಳು.

— ಅಹಮದಾಬಾದದ ಕಾಂದಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡಿದ ಬಗ್ಗೆ ಆರು ಹುಡುಗರಿಗೆ ದಂಡ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಲಾಯಿತು. ದಂಡ ವಸೂಲಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ತಂದೆಯವರಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಜಪ್ತಿಮಾಡಿದರು. ತಮ್ಮ ಆರು ಹುಡುಗರೂ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡಿ ರಾಜದ್ರೋಹ ಬಗೆದು ಪತಿತರಾದ್ದರಿಂದ ಅವರು ನಮ್ಮ ಪಾಲಕರಲ್ಲವಾಗಿ ಮಕ್ಕಳ ತಂದೆಯವರು ದಸ್ತುವೇಜುಗಳನ್ನೇ ರಜಿಸ್ತ್ರಿ ಮಾಡಿ ದಂಡ ಜಂಜಡ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡರು! ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ಕಾಟ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ರಾಜಮಾರ್ಗವಿದು!

— ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರವು ಅಹಮದಾಬಾದದಲ್ಲಿ 'ಸ್ವರಾಜ್ಯ' ಪತ್ರಿಕೆಯೆಂಬ ವಾರಪತ್ರ ಹೊರಡಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿವಾರಕ್ಕೆ ೭೦೦೦ ಪ್ರತಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತವೆ! ಅದರಲ್ಲಿ ೬೦೦ ಪ್ರತಿಗಳು ಸರಕಾರದ ಕಚೇರಿಗೆ, ೬೦೦ ಪಟೇಲ ಕುಲಕರ್ಣಿಯವರಿಗೆ! ಉಳಿದ ೬೦೦೦ ಪ್ರತಿಗಳು ಬೇಕಾದವರಿಗೆ, ಬೇಡಾದವರಿಗೆ, ಎಲ್ಲರಿಗೆ ಹಂಚಲ್ಪಡುತ್ತವೆ!! ೧೨ ವರ್ಷ ಪತ್ರಿಕಾವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ನುರಿತ ಸಂಪಾದಕರು ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ನಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ ೫೦೦ ರೂ. ಸಂಬಳ. ಪತ್ರಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಅಂಗಡಿ ರೂ. ೯೦ ಖರ್ಚು ಬರುತ್ತದೆ, ಉತ್ಪನ್ನ ರೂ. ೬೦!!

ಅಪಘಾತ ವಜ್ರಾಂಕುಶ ತೀವ್ರ

ರಾಮಬಾಣ ಮುಲಾಮು!

ಈ ದಿವ್ಯ ಮುಲಾಮು ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಸಂಭವಿಸುವ ಗಾಯ, ಮೊಟ್ಟೆ ಅಂಗ, ಘಾತ, ಬಾಗು, ಕಸ, ಗಾಯಸ್ರೋತ, ಮೈಬಾವು ಮುಂತಾದ ಅಪಘಾತಗಳನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿಯೂ, ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಅನುಭವಸಿದ್ಧ ಮುಲಾಮಿನ ಸಂಗಡ. ಬೆಲೆ ಡಬ್ಬಿಗೆ ರೂ ೧-೪-೦ ಟ ಪಿ ಬೇರೆ.

ಪತ್ತೆ – ದೇವಿದಾಸ ವಿಠೋಬಾ ಕಾಮತ, ಕೇಣಿ, ಪೋ॥ ಅಂಕೋಲಾ.

ಸೂಚನೆ — ಇದರ ವಿನಹ ನಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಔಷದಗಳು ನಮ್ಮ ಅಂಕೋಲೆಯಲ್ಲಿ ರಾ|| ಸೈಬಂದಿ ಕಾಮತ ಇವರ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವವು.

ಯೌವನದ ಕನಸು.

[illegible]

[illegible] ೧೮

[illegible] ಲೋಕಸ್ಥಿತಿ [illegible] ಪ್ರಿಸಲು ಯತ್ನಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವೇನಿದೆ? ಈ ಕಾಲ ಚಕ್ರದ ಏರುಪೇರುಗಳಿಂದ ಯಾವ ಸನಾತನ ನಿಬಂಧನೆಗಳೂ ಧರ್ಮಗಳೂ ಬದುಕಿ ಉಳಿದ ಪ್ರಾಣವು ಇಷ್ಟು ರಭಸದಿಂದ ನಡೆದ ಈ ಯುವಕರ ಉತ್ಸಾಹವೇಗಕ್ಕೆ ತಡೆಹಾಕಲು ಯಾರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯ?

ಯುವಕರ ಮನಸ್ಸಿನ ಓಟವು ನಿರುಪಯೋಗಿಯೆಂದು ವೃದ್ಧರ ನಂಬಿಗೆ. ಈ “ನಂಬಿಗೆ”ಯೇ ಜಗತ್ತನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡಿತೆಂಬುದು ತರುಣರ ಉತ್ತರ. “ಸನಾತನ” ಪದ್ಧತಿಯು “ಪರಿಪೂರ್ಣ”ವಿದ್ದರೆ ನವೀನ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳು ಹೇಗೆ ಹುಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದವು? ಅದರಲ್ಲಿ ದೋಷವಿರಲಿಕ್ಕೆ ಬೇಕು. “ಅಪ್ಪಾ, ಇದು ಕಲಿಕಾಲ” ಎಂದರೆ ತರುಣರು ನಂಬುವದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಾಣವೂ ಕೃತಯುಗವೇ! ಹಿಂದಿನದು ಕೃತಯುಗವಿದ್ದರೆ ಕಲಿಯ ಪ್ರವೇಶವಾದರೂ ಯಾಕಾದಿತು? ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ಪರಿಪೂರ್ಣವಿದ್ದರೆ ಈಗಿನ ಅವನತಿಯಾದರೂ ಹೇಗೆ ಒದಗಿತು? “ಸನಾತನ ಧರ್ಮ”ವು ಚಿತ್ತಶಾಂತಿಯನ್ನೀಯುವದಾದರೆ ಮತ್ತೆ ಸಂಶಯಗಳು ಯಾಕೆ ಹುಟ್ಟಿದುವು? ಸಮಾಜಬಂಧನವು ನಿಸ್ಸೀಮವಿದ್ದರೆ ಅನೀತಿ ಅಸ್ಪದ ಹೇಗೆ ಸಿಕ್ಕಿತು? “ಪ್ರಾಚೀನ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಧರ್ಮಗ್ರಂಥವಿದ್ದರೆ ಉಳಿದ ಮತ್ತಾವ ಗ್ರಂಥದ ಹೇಗೆ ಉಂಟಾಯಿತು?” ಇವು ತರುಣರ ಸರಳ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು. ವೃದ್ಧರ ಉತ್ತರವು ಇದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟೇ* “ಅಯ್ಯೋ! ಕಲಿಕಾಲ ಬಂತು! ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಜರು ದಡ್ಡರಲ್ಲ, ನೀವು ಓದಿಕೊಂಡದ್ದು ಸುಳ್ಳು ದೀತೇ?” ಎಂಬ ಅಡ್ಡತಿಡ್ಡ ಮಾತಿಗೆ ತರುಣರು ಕಿವಿಗೊಡುವದೇ ಇಲ್ಲ. ಪೂರ್ಣಪ್ರಜ್ಞರಾದ ಪೂರ್ವಜರ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಅಪರಿಪೂರ್ಣರಾದ ಈಗಿನ ತರುಣರು ಹೇಗೆ ಹುಟ್ಟಿದರು? ಪೂರ್ಣದಿಂದ ಪೂರ್ಣವೇ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೇ? ಕಾಲಚಕ್ರವು ತಿರುಗಿದಂತೆ ತಕ್ಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳಾಗಲೇ ಬೇಕು. ಹಳೆಯದು ‘ಚಿನ್ನ’ವೆಂದು ಹಿತ್ತಾಳೆಗೆ ಬಣ್ಣಕೊಂಡರೆ ಹೇಗೆ ತಾನೇ ಒಪ್ಪೀತು? ಮುಂದಿನ ಕಾಲವನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಅಶಕ್ತವಾಗದ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ನಾಶವಾಗಲೇಬೇಕೆಂದು ತರುಣರ ಹಂಬಲ. ಯಾವುದೂ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದು ಪ್ರಗತಿ ಮಾರ್ಗ ಹಿಡಿಯಬೇಕೆಂಬುವುದೇ ಅವರ ಇಚ್ಛೆ.

ಮನುಷ್ಯನು ಸ್ವತಂತ್ರ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾನೆ. ಆದರೂ ಅವನ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ದಾರವನ್ನು ಹಿಡಿದ ಹಿರಿಯರು ಬಂಧನದ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಅವನ ಸುತ್ತಲೂ ಪ್ರತಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಬಿತ್ತುತ್ತಾರೆ. ಕಾರಣ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಅವನು ಅವನ್ನೇ ಪ್ರೀತಿಸಿ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ತಾದಾತ್ಮ್ಯನಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಇದೇ ಜಗತ್ತಿನ ದುಃಖಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ಇಲ್ಲಿಯ

---

* ವೃದ್ಧರ ಉತ್ತರವಿದ್ದರೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ—ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಬರೆಯಬೇಕೆಂದೇ ನಾವು ಈ ಲೇಖನಕ್ಕೆ ಎಡೆಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಬರೆದ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಬರಹವನ್ನು ಅನ್ಯಾಯವಾದರೂ ಕಳುಹಿಸಿದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಎಡೆಯೀಯಲು ಜಯಕರ್ನಾಟಕವು ಸಿದ್ಧವಿದೆ. —ಸಂ. ಜ. ಕ.

ಮನೋಹರವಾದ ಕೂದಲನ್ನು ಚನ್ನಾಗಿ ಕಾಯಬೇಕು.

ಆದರೆ, ಕೆಲವು ಸ್ತ್ರೀಯರು ಯಾವಾಗಲೂ ತಮ್ಮ ಕೂದಲುಗಳ ಮೇಲೆ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಕೂದಲು ಮನೋಹರವಾಗಿರಬೇಕಾದರೆ, ನೀವು ದಿನಾ ಆ ಕಡೆಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡಬೇಕು. ಕೂದಲುಗಳನ್ನು ಅಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡಿದರೆ ಅವು ಬಾಡಿ ಹೋಗಿ ಉದುರುವವು. ನೀವು ಅವಕ್ಕೆ ಚಲೋ ‘ಕೂದಲನ್ನು’ ಪೋಷಿಸುವ, ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಕೂದಲೆಣ್ಣೆ ಹಚ್ಚುವಿರಾ?

ಕಾಮಿನಿಯಾ ಆಯಿಲ್. (ರಜಿಸ್ಟರ್ಡ)

ದಿನಾ ಮುಂಜಾನೆ ಅರ್ಧ ಚಮಚೆ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಚನ್ನಾಗಿ ತಿಕ್ಕಬೇಕು. ನಿಮ್ಮ [illegible] ತಲೆಯು ತಂಪು ಹೊಂದುತ್ತದೆ, [illegible] ಎಣ್ಣೆಯಿಂದ ತಂಪು ದೊರಕಿ ಕೂದಲುಗಳ ಬೇರುಗಳಿಗೆ ಆಹಾರ ಸಿಗುತ್ತದೆ. [illegible] ಕೂದಲುಗಳಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿ ನಿಮ್ಮ ಕೂದಲು ದಪ್ಪನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ.

ಎಲ್ಲಾ ಚಲೋ ಅಂಗಡಿಕಾರರಲ್ಲಿ
ಈ ತೈಲವು ದೊರೆಯುತ್ತದೆ
ಅಥವಾ
ನಮಗೇ ಬರೆದು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ

ಬಾಟ್ಲಿ ೧ಕ್ಕೆ	ರೂ	೧—೦—೦
ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ	,,	೦—೬—೦
೩ ಬಾಟಲಿಗಳಿಗೆ	,,	೨—೧೦—೦
ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ	,,	೦—೧೨—೦

ನಿಮ್ಮ ಅಂಗಡಿಕಾರರಿಂದ
ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ

೨ ಔನ್ಸಿಗೆ	ರೂ	೨-೧-೦
ಔನ್ಸಿಗೆ	,,	೧-೪-೦
ಡ್ರಾಮಿಗೆ	,,	೦-೧೬-೦
ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ	,,	೦-೬-೦

ಒಟ್ಟೋ-ದಿಲ್ ಬಹಾರ
ಕೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಮರೆಯಬೇಡಿರಿ

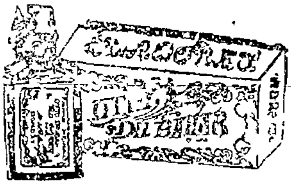

“ಹೂದೋಟವೆಲ್ಲ ಒಂದೇ ಬಾಟ್ಲಿಯಲ್ಲಿ”

ಒಂದು ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಬಹುದು. ಎಲ್ಲಾ ಹೂವುಗಳ ಸುವಾಸನೆಯನ್ನು ಒಂದೇ ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯದಿಂದ ಸಂಪಾದಿಸಬಹುದು—ಅದ್ಯಾವುದು—?

ಒಟ್ಟೋ-ದಿಲ್ ಬಹಾರ್! (ರಜಿಸ್ಟರ್ಡ)

ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸುಗಂಧ ದ್ರವ್ಯಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಆದರೆ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಹೂವಿನ ಸಹಜ ಪರಿಮಳವಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಆಲ್ಕೋಹೋಲು ಯಾನೆ ಮದ್ಯವು ಸೇರಿರುತ್ತದೆ. ಇಂಥಿಂಥ ಹೂವಿನ ಸಹಜ ಪರಿಮಳವು ಬೇಕಾದರೆ ಒಟ್ಟೋ-ದಿಲ್ ಬಹಾರದಿಂದ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಹೂವಿನ ಸುಗಂಧವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಮದ್ಯದ ಸ್ಪರ್ಶವಿಲ್ಲ.

THE ANGLO INDIAN DRUG & CHEMICAL CO.
POST BOX 2082 BOMBAY No

ವರೆಗೆ ಯುವಕರು ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೂ ಈ ವಿಶಾಲ ವಿಶ್ವದೃಷ್ಟಿಯುಳ್ಳವರಾದುದರಿಂದ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಸಹಿಸಲಾರದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ತರುಣರು ಎಲ್ಲ ತರಹ ಬಂಧನಗಳನ್ನು ಹರಿದೊಗೆದು "ಮುಕ್ತ"ರಾಗಬೇಕಾಗಿ ಯತ್ನಿಸುತ್ತಲಿದ್ದಾರೆ ಈ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧರು ಸೋಲಬೇಕು, ಇದೇ ನಿಶ್ಚಿತವೆಂದು ತರುಣರ ಭಾವನೆ

ಧರ್ಮಬಂಧನಗಳಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಯೊಂದುವುದೇ ಅವರ ಗುರಿ ಯಾವ ಧರ್ಮವೂ ಪೂರ್ಣವಲ್ಲವೆಂದು ಅವರ ಮತ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿದ್ದ ಯಾವ ಮತವೂ ವಿಶ್ವದ ಸಾರವನ್ನು ಹಿಡಿಸಿಲ್ಲ ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮಗಳ ಗುಣಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ 'ವಿಶ್ವಧರ್ಮ"ವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಅವರ ಕಾಮನೆ. ಯುವಕರು ಯಾವ ವೇದ 'ಶಾಸ್ತ್ರ ಪ್ರಮಾಣ' ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನೂ ಮನ್ನಿಸುವದಿಲ್ಲ ಅವೆಲ್ಲವೂ ವಿಶ್ವಸಾರವನ್ನು ಬಿಂಬಿಸಲು ಅಪಪ್ರಯತ್ನಗಳೆಂದೇ ಅವರು ತಿಳಿದಿರುವದರಿಂದ ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಧ್ಯೇಯ ಸಾಧನಗಳಾಗಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಬಳಸಲು ಅಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲ ಆದರೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿಯೇ ನಮ್ಮ ಜೀವನದ ಧ್ಯೇಯದ ಇತಿಶ್ರೀಯಾಯಿತೆಂದು ತಿಳಿಯುವುದು ಶುದ್ಧ ಅಜ್ಞಾನವು ಈಗ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿದ್ದ ಎಲ್ಲ ವಿಧಿಗಳೂ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳೂ ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕಾಗಿ ಕಲ್ಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ ದೇವರ ವಿಷಯಕ ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲ ಕಲ್ಪನೆಗಳೂ ತಪ್ಪುತ್ತವೆ. ತರುಣರು ಯಾವ "ಅವತಾರ"ಗಳನ್ನೂ ನಂಬುವದಿಲ್ಲ ಅವರಲ್ಲಿದ್ದ ಆಯಾ ಕಾಲದ ಮಹಾ ಪುರುಷರು ಇದ್ದುದರಿಂದ ಅವರು ನುಡಿದ ವಾಕ್ಯಗಳು ಗ್ರಂಥಗಳು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕಗಳೇ ಹೊರತು ಸಿದ್ಧ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ ಎಲ್ಲ "ದೇವಾಂಶೀಯ" "ಅಪೌರುಷೇಯ" ಗ್ರಂಥಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ವಿಶ್ವದ ಗೂಢವನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ತಿಳಿಸಲಿಕ್ಕೆಂದು ವೃದ್ಧರನ್ನು ಯುವಕರು ಆಹ್ವಾನಿಸುತ್ತಾರೆ ಗೂಢವು ಇನ್ನೂ ಅಜ್ಞಾತವಿದೆಯೆಂದೇ ತರುಣರು ಅದರ ಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಹಿಂದಿನ ಎಲ್ಲ ಆಚಾರ ಬಂಧನಗಳಲ್ಲಿ ತರುಣರಿಗೆ ಸತ್ಯ ಕಾಣುವದಿಲ್ಲ ಮೇಲಾಗಿ ವೃದ್ಧರು ವಿವರಿಸುವ ಪುನರ್ಜನ್ಮವನ್ನೂ "ಆತ್ಮ"ದ ಸ್ಥಿರ ಅಸ್ತಿತ್ವವಾದವನ್ನೂ ಮುಂದೊಡ್ಡುವದನ್ನು ಅವರೆಂದಿಗೂ ನಂಬುವದಿಲ್ಲ ನಂಬಿಗೆ-ವಿಶ್ವಾಸವೆಂಬ ಭ್ರಾಮಕ ವಿಚಾರ (ಮಾನಸಿಕ)ದಿಂದ ದಾಸ್ಯಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲ ಬಂಧನಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತೊಗೆದು ಸರ್ವತಂತ್ರ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ "ವಿಶ್ವಧರ್ಮ"ವನ್ನು ಬೋಧಿಸಿ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸುಖ-ಶಾಂತಿಯನ್ನು ನೆಲೆಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಹಂಬಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ

ಆದರೆ ಯುವಕರಿಗೆ ರೂಢಿಯ ಬಂಧನಗಳು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಅಡ್ಡ ಬರುತ್ತವೆ ಜಾತಿಭೇದವು ಕಲಹದ ಬೀಜವೆಂದೂ ಅನಾಗರಿಕತನದ ದ್ಯೋತಕವೆಂದೂ ಅವರು ಭಾವಿಸಿದ್ದಾರೆ ತರುಣರಿಗೆ ಸ್ವತಂತ್ರ-ಸ್ವೈರ ಸಂಚಾರ ಬೇಕು ಕುಟುಂಬವು ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಮುರಿಯುವ ಕೋಲು ಎಂದು ಅವರು ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೆ ಜಾತಿಯು ಮತಿಹೀನತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ ನಿಜವಾದ ಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಎಡೆಯಿಲ್ಲ ಯಾವ ವರ್ಗವೂ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಪಡೆದು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಈ ವರ್ಗೀಕರಣವು ಉಂಟಾಗಿದ್ದರೂ ಮುಂದೆ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳ ಸಿಗುವಂತಿಲ್ಲ ನಿಜವಾದ ಸುಧಾರಣೆಯು ಈ ಜಾತಿಯ ಕೆಡದಿಂದ ಆಗುವಂತೆ ಇಲ್ಲಿ ಸಮಾಜ ಬಂಧನಗಳು ಸಡಿಲಾಗುವವು ಇನ್ನು ಜಾತಿಯ ಬಂಧನಗಳು ಅಹಂಕಾರ ಪ್ರವರ್ತಕ ಅಂಜಿಕೆ, ಕಟ್ಟುಬಂಧನಗಳು ಹುಚ್ಚು ನಂಬಿಗೆ ಹುಟ್ಟಿಸಿ ತನ್ನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿ ನಿಶ್ಚಿಂತನಾಗುವ ದಾರಿ, ಎಂದು ತರುಣರು ತಿಳಿದಿದ್ದಾರೆ ಈ ಬಂಧನಗಳಿಗೆ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಲೆ ಇಲ್ಲ ಆದರೂ ಮಾನವಸಮಾಜದಲ್ಲಿಯೇ ಬೇಗನೆ ಕ್ರಾಂತಿಯಾಗದ ಹೊರತು ತಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಬಿಸುಡಲು ತರುಣರು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡುವದಿಲ್ಲ, ಇದು ಅವರ ಉದಾರತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುವುದಿಲ್ಲವೇ? ವೇದ ಪುರಾಣ—ಧರ್ಮ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಜಾತಿಯ ಬಂಧನಗಳು ಹೇಳಿವೆ, 'ಭಗವಂತನೇ" ಈ ವರ್ಣ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ವೃದ್ಧರು ಬೊಬ್ಬಿರಿದರೂ, ಈ ಪ್ರಾಮಾಣ್ಯವನ್ನೇ ನಂಬದ ತರುಣರ ಮನಸ್ಸು ಹೇಗೆ ಶಾಂತವಾದೀತು! ಯಾವ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯ ಬುದ್ಧಿಯೂ ಇದನ್ನು ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಪಿತಾ-ಪುತ್ರ, ಬಂಧು-ಬಾಂಧವ, ಗಂಡ ಹೆಂಡತಿ, ಒಕ್ಕಲ ದಣಿ, ಜಾತಿ ರಾಷ್ಟ್ರಧರ್ಮ ಗರ್ವ— ಈ ತರದ ಎಲ್ಲ ಬಂಧನಗಳೂ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿ ಇದ್ದರೂ ಈಗ ಈ ಪದ್ಧತಿಗಳಲ್ಲಿ ಭಯಂಕರ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಿ ತರುಣರ ಮನಸ್ಸಿನ ಒಲವು ಪಡೆಯದಿದ್ದರೆ ಸಹಿಸಲಾರದ ಯುವಕರು ಬಂಡಾಯವೆಬ್ಬಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವಿಲ್ಲ ಇಷ್ಟು ಆತುರರಾದ ತರುಣರು ಬಂಧನಗಳನ್ನು ಕಡಿದುಹಾಕದೇ ಇರುವರೇ?

ನೀತಿ-ಅನೀತಿ, ಪಾಪ-ಪುಣ್ಯವೆಂಬ ಭೇದಗಳ ಈಗಿನ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ತರುಣರು ಮನ್ನಿಸುವದಿಲ್ಲ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಿರಿ ಅವರ ಸ್ವತ್ವಾಂತರವಾಗಿದೆ ಈ ಭೇದಗಳು ಸ್ವಾರ್ಥಿಗಳದೆಂದು ತೋರಿಸುತ್ತವೆ ಎಲ್ಲ ಅದನ್ನು ನಿಷ್ಪನ್ನವಾದ ವಸ್ತು ತನಗೇ ಉಪಭೋಗ್ಯವಿರಬೇಕೆಂದು ಪಾಪ ಪುಣ್ಯ ನೀತಿ-ಅನೀತಿಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ ಒಂದು ಪಶುವಿಗೆ "ಕ್ರಿಯೆ" ಕಷ್ಟ ಅದನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಉಪಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಇತರರ ದೋಚಿಕೊಂಡರೆ ಕಳವು, ಬಲದಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ದರೋಡೆ, ಹಿಂಸೆಗೆ ಪ್ರತಿಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಖೂನಿ, ಈ ರೀತಿ ಸ್ವಾರ್ಥ ಸಾಧಿಸುವ ಜನರು ನಿಷ್ಠ ಬುದ್ಧಿಕೌಶಲ್ಯದಿಂದ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದರು ಆದರೆ ಸಮಾಜವು ಈ ಬಂಧನಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿಲ್ಲ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಬುದ್ಧಿಯು ಇದನ್ನು ಒದೆಯುದ್ದರಿಂದ ಬಹುಜನಸಮಾಜವ ತನ್ನ ಸುತ್ತಲೂ ಬೇಲಿಹಾಕಿದರೂ ಭದ್ರವಾಗಿ ಮಾಡಿಲ್ಲಿ ಶಾಸನದ ಭಯವಿದ್ದರೂ ಪಾಪ ಹೆಚ್ಚಿದೆ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಕಳವೂ, ಖೂನಿಯೂ, ಅನೀತಿಯೂ ಹಬ್ಬಿದೆ ಇದು ಯಾಕೆ? ಇವೆಲ್ಲವೂ ಜನ್ಮತಃ ಸಮಾನವಾದರೂ "ಸಮತ್ವ" (Even) ಇಲ್ಲದದರಿಂದ ಸ್ವಾರ್ಥ ಸಾಧನೆಯ ಕ್ರಿಯೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಎಂದೂ, ಕಾರಣ ದಂಡನೆಯಲ್ಲವೆಂದೂ ಅವರು ವಾದಿಸುತ್ತಾರೆ ಬೇಕಾದರೆ ನೀತಿ-ಅನೀತಿ, ಪಾಪ ಪುಣ್ಯ, ಸಂಗ್ರಹ-ಕಳವು, ಹಿಂಸೆ-ಅಹಿಂಸೆ ಇವದಕ್ಕೂ ಕಾರಣಗಳಾದ ವಸ್ತುವನ್ನೇ ಕಿತ್ತೊಗೆಯಿರಿ, ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ಬಿಟ್ಟು ಬಂದದ್ದು 'ಕಾಯಿದೆ" ಎಂಬ ಹೊರರಕ್ಷಣೆ ಯಾಕೆ, ಸಹಜವಾದ ಅವರ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ತಡೆಯುವುದು ಹೇಗೆ ತಾನೇ ಸಾಧ್ಯ? ಸಂಗ್ರಹ-ಕಳವು ಹಿಂಸ-ಅಹಿಂಸ, ನೀತಿ-ಅನೀತಿ ಸಪ್ರವೃತ್ತಿ-ಸಂಕೀರ್ತನ, ಏಕಪತ್ನೀವ್ರತ, ವ್ಯಭಿಚಾರ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಮನಸ್ಸಿನ ವಿಕಾರಗಳು ಇವೆಂದೂ ತ್ಯಾಜ್ಯ. ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಬದಿಗಿರಿಸುವ ಈ ಎಲ್ಲ ಬಂಧನಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತೊಗೆದು ವಿಶಾಲ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕೊಡುವ ಹಾದಿಯೇ ನಿಜ ಹಾದಿಯೆಂದು ತರುಣರ ಮತ ಸಂಗ್ರಹವು ಸರಿಯಲ್ಲ, ಒಪ್ಪದ ನಿಜ ಸುಗುಣವು ಗುಣವಲ್ಲ ಅದರಂತೆ ಮೋಹಕೊಂಡು ಆಚರಿಸುವ ಪಾಪವು ಪುಣ್ಯವಾಗುವಂತಿಲ್ಲ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಒಬ್ಬರ ಮನಸ್ಸಿನ ವಿರುದ್ಧ ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಬಂಧನ ಹಾಕುವುದೇ ಪಾಪ ಅನೀತಿ, ಬಂಧನಗಳಿಂದ ಒಳಗೊಂಡ ಗುಣವು ಗುಣವಲ್ಲವೆಂದೂ ಸ್ವಗುಣದಿಂದ ಮುಕ್ತನಾದ ಮೇಲೆ ಆಚರಿಸಲ್ಪಡಬಹುದಾದ ನಿಯಮಗಳೇ ಗುಣಗಳೆಂದೂ ತರುಣರು ತಿಳಿದಿದ್ದಾರೆ

ಮನುಷ್ಯಪ್ರಾಣಿಯು ಶ್ರೇಷ್ಠವೆನ್ನುವುದು ಹೇಗೆ? ಹೊಸ ಶೋಧಗಳನ್ನು ಹೊರಿಸಿದನೆಂದೇ? ಅಥವಾ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಬರೆದನೆಂದೋ? ಇವಾವುದರಿಂದಲೂ ಅವನ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯು ಗೊತ್ತಾಗುವದರ ಬದಲು ಕನಿಷ್ಠತೆಯೇ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ ಇತರ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಇವುಗಳ ಆವಶ್ಯಕತೆಯೇ ಇರುವದಿಲ್ಲ ನಿಜವಾಗಿ ನಾವು 'ಸ್ಥಿತಪ್ರಜ್ಞ" ಎನ್ನುವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಅವು ಬಹುತರವಾಗಿ ಮುಟ್ಟಿಬಿಟ್ಟಿವೆ ನಾವು ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮ ಮೂರ್ಖಬುದ್ಧಿಯ ಕೌಶಲ್ಯದಿಂದ ಬಹು ದೂರ ಉಳಿದಿದ್ದೇವೆ ನಾವೆಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ ದೊಡ್ಡ ವಾದಗಳನ್ನು ಹೂಡಿದರೂ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವತಂತ್ರರಾಗಿ ಬಂಧನಗಳಿಲ್ಲದೇ, ಇತರ ಪಶು-ಪಕ್ಷಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳಂತೆ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲದೇ ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ಲೀನವಾಗುವ ವರೆಗೆ ನಾವು ಚಿರಶಾಂತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲಾರೆವು ಎಂದು ತರುಣರ ಮತ ನಮಗಿರುವ ಕೃತ್ರಿಮ ಬಂಧನಗಳೇ ನಮ್ಮ ದುಃಖಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೆಂದು ಅವರು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ

ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕಾಗಿ ಬಲ್ಲಿದರಿಂದ ಹೊಂದಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಬಂಧನಗಳೆಂದು ಎಲ್ಲ ರಾಜಕೀಯ ಬಂಧನಗಳನ್ನೂ ತರುಣರು ಒಪ್ಪುವದಿಲ್ಲ. ರಶಿಯದ ಸಮಾಜಸತ್ತಾವಾದಿ ಸರಕಾರವನ್ನು ನೋಡಲುಗೊಂಡು-ಇಂಗ್ಲಂಡಿನ ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸರಕಾರದಿಂದ ಇಂಡಿಯಾದ ಆರ್ಡಿನನ್ಸ್ ರಾಜ್ಯದವರೆಗೆ ಎಲ್ಲವೂ ಸ್ವಾರ್ಥತೆಯ ವಿಕಾರಗಳು ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ಹೊರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಬಾಹ್ಯ ಬಂಧನಗಳನ್ನು ತರುಣರು ಮನ್ನಿಸಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಯಾವ ರಾಜಕೀಯ ಬಂಧನಗಳಿಲ್ಲದೆ ವಿಶಾಲವಾದ "ವಿಶ್ವರಾಷ್ಟ್ರ"ವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವ ಧ್ಯೇಯಸಾಧನೆಗಾಗಿಯೇ ಈಗಿನ ತರುಣರು ಹೋರಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ

ಈಗಿದ್ದ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವುದಾದರೆ ತರುಣರು ಇಚ್ಛಿಸುವದಾದರೂ ಏನು? ವ್ಯಕ್ತಿಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಮಾನವ 'ಸಮಾಜ" ನಿರ್ಮಿತಿಯೇ ಅವರ ಆಕಾಂಕ್ಷೆ ಇದೇ ಸಮಾಜದ ಹಿತದ ಸ್ವಯಂಸ್ಫುರಿತ ನಿಯಮಗಳೇ ಅವರ ಸರಕಾರ ಪ್ರೇಮಬಂಧನವಿದ್ದರೂ ಬದ್ಧಪ್ರೇಮವಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಕುಟುಂಬವಿದ್ದರೂ ಬದ್ಧಕುಟುಂಬವಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಹಣವಿದ್ದರೂ ಸಂಗ್ರಹ, ಕಳವು ಇರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ನಿಯಮಗಳಿದ್ದರೂ ಪಾಪ-ಪುಣ್ಯದಿಂದ ಕಟ್ಟುವದು ಇರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಭೋಗವಿದ್ದರೂ ಈಗಿನ ನೀತಿ-ಅನೀತಿಯ ನಿರ್ಬಂಧಗಳಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಸಂಪೂರ್ಣಜ್ಞಾನವುಳ್ಳ ವ್ಯಕ್ತಿಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೇ ಇದಕ್ಕೆ ದಾರಿ ಎಂತು ನೋಡಿದ "ವಿಶ್ವ

"ಸಮಾಜವೇ" ಅವರ ಮಾತು. 'ಜೀವನ ವಿಪ್ಲವ' ಮನಃಕ್ರಾಂತಿಯೇ ಅವರ ಗುರಿ. ಇವರ ಗುರಿ ಒಂದ ಕಡೆ ನಿಲ್ಲಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. 'ವಿಶ್ವಪ್ರೇಮ'ವೇ ಅವರ ನಿಯಮ. ಇವರ ಕಾನೂನುಗಳಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಆಂತರಿಕಪರಿಶುದ್ಧಿ, ಬಾಹ್ಯಪರಿಶುದ್ಧಿ, ಸತ್ಯಾನ್ವೇಷಣೆಯೇ ಅವರ ಧರ್ಮ. ಇತರ ಧರ್ಮಬಂಧನಗಳಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಇನಿತು ಹಿಂದುಮುಂದು ಮುಂದೆಯಾಗುವಂತ ತಾತ್ವಿಕ ಮನಃಕ್ರಾಂತಿ ಪಡೆಯುವ "ವಿಪ್ಲವವಾ"ದವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ, 'ವಿಶ್ವರಾಷ್ಟ್ರ'ವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕಾಗಿರುವ ಈ ಅನಂತ ವಿಶ್ವದ ಗೂಢವನ್ನು ಬಯಲಿಗೆಳೆದು ಚಿರಶಾಂತಿ ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿಯೂ ಇವರ ಯತ್ನ. ಇಂಥ ವಿಶ್ವಕ್ರಾಂತಿಗಾಗಿಯೇ ಜನರು ಹೋರಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇಚ್ಛಿತ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಕುಟುಂಬವು ಬಂಧನಕಾರಕ, ಪ್ರೇಮಲಗ್ನಕ್ಕೆ ಜಾತಿಯು ಬಂಧನಕಾರಕ, ಮತ ಪರಿವರ್ತನೆಗೆ ಧರ್ಮಾಚರಣೆ ಬಂಧನಕಾರಕ, ಮತಪ್ರಸಾರಕ್ಕೆ ಸರಕಾರದ ಶಾಸನವು ಬಂಧನಕಾರಕ. ಈ ಎಲ್ಲ ಬಂಧನಗಳನ್ನು ಕಡಿದೊಗೆದು ನ್ಯಾಯ ಸ್ವಾಧೀನತೆಗಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಮುಂದೆ ಸಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಇಂತಹ ತಮ್ಮನ್ನು ತರುಣರು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲ ಯುವಕರೂ ಇದೇ ನ್ಯಾಯಪ್ರಿಯರಾಗಿರುವರು. ವೃದ್ಧರ ಕ್ಲೈಬ್ಯಕ್ಲಿಷ್ಟ ಆಚಾರಸೂತ್ರಗಳಿಂದ ಬಿಗಿಯಲ್ಪಟ್ಟ ಭಾವನೆಗಳ ಮೋಹವೇ ದೂರತು ಅವರಲ್ಲಿ ಸುಶಿಕ್ಷಿತರಿರಲಿ ಅಶಿಕ್ಷಿತರಿರಲಿ, ಅವರಿಗೆ ಒಂದ ನಮುಕ್ತ್ಯ (ಅವರವರ ದೃಷ್ಟಿಯಂತೆ) ದಾಗಬೇಕೆನ್ನುವ ಸಹಜಬುದ್ಧಿಯಿರುವದರಿಂದ ಯುವಕರು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಒದಗಿವೆ. ವೃದ್ಧರ ಕಾರಸ್ಥಾನವನ್ನು ತಿತ್ತಿರಿಗೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಅವರ ಆಚಾರ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಕೋಟೆಗಳ ಮೇಲೆ ಮುತ್ತಿಗೆ ಹಾಕಿ ರಣಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಎದುರಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾದ ವೃದ್ಧರಿದ್ದಾರೆಯೇ, ಎಂದು ಯುವಕರು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಲಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವೃದ್ಧ-ಯುವಕರ ಯುದ್ಧ ಸಮಾಪ್ತವಾಗಿ ಜಗತ್ತಿಗೆ, ಮಾನವ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಕಲ್ಯಾಣಕಾರಿಯಾದುದರಿಂದ ವೃದ್ಧಮಹಾಶಯರಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಇವರನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಈ ಲೇಖಕನ ವಿಜ್ಞಪ್ತಿ.

[ಧಾರವಾಡದ 'ಜಯ ಕರ್ನಾಟಕ' ಮಾಸಿಕದ ಮಾರ್ಚ ತಿಂಗಳ ಸಂಚಿಕೆಯಿಂದ ಎತ್ತಿ ಬರೆದುದು]

— ಅಹಮದಾಬಾದದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಹಾ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ೨೦೦ ಜನ ಕ್ರಿಶ್ಚನ್ನರನ್ನು ಹಿಂದು ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡರು.

— ಫ್ರಾನ್ಸ ದೇಶದ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಮುತ್ಸದ್ದಿಗಳಾದ ಬ್ರಿಯಾಂಡವರು ಕಳೆದ ವಾರದಲ್ಲಿ ಪರಲೋಕವಾಸಿಗಳಾದರು. ಇವರು ೧೧ ಸಾರೆ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಧಾನರಾಗಿದ್ದರು. ಸಾಯುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಈಗಿನ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಪರದೇಶಿ ರಾಜಕಾರಣದ ಖಾತೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು.

— ಲಾಹೋರದ ಖಾಲಸಾ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುವ ೧೮ ವರ್ಷದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ಈಗ ಕ್ರಮೇಣ ಹೆಂಗಸಾಗುತ್ತ ನಡೆದಿರುವನು! ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಅವನು ಶಸ್ತ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿದ್ದು, ಅವನ ಶರೀರದೊಳಗಿನ ಒಂದೊಂದೇ ಪುರುಷ ಚಿನ್ಹವು ಬಯಲಾಗಿ, ಸ್ತ್ರೀ ಚಿನ್ಹಗಳು ತಲೆದೋರುತ್ತಿವೆ! ವಿಚಿತ್ರ!!

ಪ್ರಪಂಚ-ಪರಿಚಯ.

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರದ ಆಯ-ವ್ಯಯ.

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರದ ೧೯೩೨-೩೩ನೇ ಸಾಲಿನ ಆಯ ವ್ಯಯ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಕಳೆದ ಸೋಮವಾರ ದಿ ಎಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ, ವರಿಷ್ಠ ಕಾಯಿದ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಸಾದರವಾಯಿತು. ೧೯೩೦-೩೧ನೇ ಇಸ್ವಿಯಲ್ಲಿ ಅಂತು ಜಮೆಯು ೧೨೪ ಕೋಟಿ ೬೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ, ಖರ್ಚು ೧೩೬ ಕೋಟಿ ೧೨ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ. ಅಂತೂ ಆ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ೧೧ ಕೋಟಿ ೫೨ ಲಕ್ಷ ರೂ ತುಟ್ಟಿ ಬಂತು. ೧೯೩೧-೩೨ರಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾದ ಜಮಾ ರೂಪಾಯಿ ೧೨೦ ಕೋಟಿ ೬೬ ಲಕ್ಷ, ಖರ್ಚು ೧೩೪ ಕೋಟಿ ೮೪ ಲಕ್ಷ. ಅಂತು ೧೪ ಕೋಟಿ ೧೮ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ತುಟ್ಟಿ ಬರುವದು. ಕಳೆದ ಸಪ್ಟಂಬರ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಹೇರಿದ ಹೊಸ ಕರಗಳ ಮೂಲಕ ತುಟ್ಟಿಯು ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ೨೦ ಕೋಟಿಗೆ ಮುಟ್ಟುತ್ತಿತ್ತು! ೧೯೩೨-೩೩ರಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಜಮೆಯು ೧೨೮ ಕೋಟಿ ೧೬ ಲಕ್ಷ ಮತ್ತು ಅಂದಾಜ ಖರ್ಚು ೧೨೪ ಕೋಟಿ ೨೧ ಲಕ್ಷ ಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಅಂತೂ ೩ ಕೋಟಿ ೯೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಲಾಭವಾಗುವದು.

⁂

ಈಗ ಬರುವ ವರ್ಷದ ಬಗ್ಗೆ ಅವಶ್ಯವಿದ್ದ ಕರಗಳನ್ನು ಈ ಹಿಂದೆ ಸಪ್ಟಂಬರ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಹೇರಿರುವದರಿಂದ ಎಸೆಂಬ್ಲಿಯ ಚಾಲು ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಹೊಸ ಕರಹೇರಿಕೆಯ ಸೂಚನೆಯು ಬರಲಿಲ್ಲ.

⁂

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಆಮದು ರಫ್ತು ಅರ್ಧಕ್ಕೆ ಕುಗ್ಗಿದೆ!

೧೯೩೦ ಜನವರಿ ವರೆಗಿನ ೧೦ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಿಂದ ೨೦೩ ಕೋಟಿ ರೂ ಗಳ ಸರಕು ಪರದೇಶಗಳಿಗೆ ರಫ್ತಾಗಿತ್ತು. ೧೯೩೧ರ ವರ್ಷದ ೧೦ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಬರೇ ೧೨೬ ಕೋಟಿ ರೂ ಗಳ ಸರಕು ರಫ್ತಾಗಿದೆ! ೧೯೩೦ ರ ಮೊದಲಿನ ೧೦ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಪರದೇಶಗಳಿಂದ ೨೩೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸರಕು ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಆಮದಾಗಿತ್ತು. ಈ ವರ್ಷದ ಅದೇ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಬರೇ ೧೨೦ ಕೋಟಿ ರೂ ಗಳ ಸರಕು ಬಂದಿದೆ! ಇಷ್ಟಾದರೂ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಸಾಂಪತ್ತಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯು ಕೆಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಆಳರಸರು ಸಾರಿ ಸಾರಿ ಹೇಳುತ್ತಿರುವರು!!

⁂

ಆದರೆ, ಕರಗಳು ಇಮ್ಮಡಿಯಾಗಿವೆ!

೨ ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆ ೩೦೧ ಕೋಟಿ ರೂ ಗಳ ಸರಕುಗಳ ಮೇಲೆ ಸರಕಾರವು ೪೭ ಕೋಟಿ ರೂ. ಆಮದು ಕರವನ್ನು ಎತ್ತುಗಡೆ ಮಾಡಿತ್ತು. ಈ ವರ್ಷ ೧೦೫ ಕೋಟಿ ರೂ.ಯ ಸರಕಿನ ಮೇಲೆ ೨೯ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಿದೆ!

⁂

೧೯೨೯-೩೦ರಲ್ಲಿ ೫೯|| ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಅರಿವೆಯೂ, ೧೬ ಕೋಟಿ ರೂ ಗಳ ಸಕ್ಕರೆಯೂ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೊರಗಿಂದ ಬಂದಿದ್ದವು. ಈ ವರ್ಷ ೧೬ ಕೋಟಿ ರೂ ಗಳ ಅರಿವೆ ಹಾಗೂ ೪ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಕ್ಕರೆಯು ಮಾತ್ರ ಆಮದಾಗಿವೆ.

⁂

ಪ್ರಕೃತಕ್ಕೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ತಿರುಗಾಡುತ್ತಿರುವ ರೌಂಡ ಟೇಬಲ್ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮೂರು ಕಮೀಟಿಗಳಿಗೆ ಕೂಡಿ ಅಂದಾಜ ಖರ್ಚು ೫|| ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬರುವದಂತೆ.

⁂

೧೯೨೦-೨೧ರಲ್ಲಿ ಸೈನ್ಯ ಖಾತೆಯ ಖರ್ಚು ೫೪ ಕೋಟಿ ೭೦ ಲಕ್ಷ ರೂ. ಬಂದಿತ್ತು. ೧೯೩೧-೩೨ರಲ್ಲಿ ಮೂಲ ಅಂದಾಜು ೫೨ ಕೋಟಿ ಹಿಡಿದಿತ್ತು, ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾದ ಅಂದಾಜಿನಂತೆ ೫೧ ಕೋಟಿ ರೂ ಬರುವದು. ೧೯೩೨-೩೩ರಲ್ಲಿ ೪೬|| ಕೋಟಿ ೭೪ ಲಕ್ಷ ಖರ್ಚು ಬರುವದೆಂದು ಈಗಿನ ಅಂದಾಜು. ಅಂತು ಆಡಳಿತದ ಖರ್ಚು ಕುಗ್ಗಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಸೈನ್ಯ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ೫|| ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಸೇನಾಧಿಪತಿಗಳು ವಚನ ಕೊಟ್ಟಂತೆ ವರ್ತಿಸಿದ ಬಗ್ಗೆ ಕೋಶಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಅವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಿರುವರು. ಆದರೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರದ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯು ಸುಧಾರಿಸಿದ ಕೂಡಲೇ ಈಗ ಕುಗ್ಗಿದ ಖರ್ಚು ಪರಿಸಲ್ಪಡುವದೆಂದು ಸೈನ್ಯಖಾತೆಯವರು ಮುಲ್ಕಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಅಭಿವಚನ ಪಡೆದಿರುವರಂತೆ!

⁂

ಚಿಮಣಿ ಎಣ್ಣೆ, ಉಪ್ಪು, ಅಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಮಸಾಲೆ ಸಾಮಾನುಗಳ ಮೇಲೆ ಆಮದು-ಕರಗಳನ್ನು ಏರಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಅವುಗಳ ಆಮದು ಯಾ ಉಪಯೋಗ ಕಡಿಮೆಯಾಗಲಿಲ್ಲವಂತೆ. ಇವುಗಳ ವಿಮರ್ಶೆಯಿಂದ ಕೋಶಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಸಿದ್ಧಾಂತ ಮಾಡಿರುವದೇನೆಂದರೆ— "ಈ ಮುಂದೆ ಕರಹೇರಿಕೆಯ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದರೆ, ಎಲ್ಲ ಜನರ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವಂಥ— ೩೫ ಕೋಟಿ ಪ್ರಜೆಗಳ ಮೇಲೆ ತಲೆಗೊಂದಕ್ಕೆ, ಕೆಲವು ಆಣೆಗಳು ಕರಗಳನ್ನು ಹೇರಬೇಕು. ವಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗದ ಮೇಲೊಂದೇ ಕರ ಹೇರುವದು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಸಾಕು. ಈ ನನ್ನ ಸಿದ್ಧಾಂತವು ಲೋಕಪ್ರಿಯವಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಸಾಂಪತ್ತಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಆತುರ ಪಡುವವರು ಧೀರ್ಘ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು."

⁂

ಕಳೆದ ಸಪ್ಟಂಬರ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನೆರೆದ ಮುಂಬಯಿ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಕಾಯಿದ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಅಧಿವೇಶನಕ್ಕೆ ೭೨ ಸಾವಿರ ಖರ್ಚು ಬಂತು. ಮೆಂಬರ ಜನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಪ್ರವಾಸ ಭತ್ತೆ ಮತ್ತು ದೈನಿಕ ಭತ್ತೆಯೇ ೧೭| ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಯಾಯಿತು!

⁂

ಸ್ಥಾನಿಕ ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಅಧಿಕಾರ!

ಅಹಮದಾಬಾದ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಕ್ಷದ್ದೆಂಬುದು ಎಲ್ಲರೂ ಅರಿತಿರುವರು. ಸರಕಾರಿ ಲೆಕ್ಕತಪಾಸಕರು ಕೆಲವು ಕಾಲ ಹಿಂದೆ ಮ್ಯುನ್ಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಲೆಕ್ಕ ತಪಾಸ ಮಾಡಿ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಖರ್ಚಿನ ಬಾಬುಗಳಿಗೆ ಆಕ್ಷೇಪ ಕೊಂಡಿರುವರು —

(೧) ಹೋದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ಸೆರೆಮನೆಗೆ ಹೋದ "ರಂಬ ಮತ್ತು ಟ್ಯಾಕ್ಸಗಳ ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರಿಗೂ, ಮ್ಯುನ್ಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಲೆಕ್ಕತಪಾಸಕರಿಗೂ ಕೊಟ್ಟ ಪಗಾರ.

(೨) ವಿದೇಶಿ ವಸ್ತ್ರಗಳ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಚಳವಳಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಕಡಿಮೆ ಬಾಡಿಗೆಯಿಂದ ಮ್ಯುನ್ಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಒಂದು ಅಂಗಡಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು;

(೩) ಕಳೆದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಸಂಗ್ರಾಮದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಗ್ರಾಂಟು,

(೪) ಮ್ಯು|ಯ. ಬಿಲ್ಡಿಂಗದ ಮ್ಯು|ಯ ಇಮಾರತುಗಳ ಮೇಲೆ ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜ ಹಚ್ಚಿದ್ದು.

ಈ ಬಾಬುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಾಧಾನಕರವಾದ ಉತ್ತರ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ, ಮ್ಯು|ಯ ಮೇಲೆ ಸರಕಾರದವರು " ಡಿಸಿಪ್ಲಿನರಿ ಎಕ್ಶನ್ " ತಗೊಳ್ಳುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿರುವರಂತೆ! ಸ್ಥಾನಿಕ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಇರುವ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆಯ ಸೀಮೆಯು ಎಲ್ಲಿಯದೆಂದು ಇದರ ಮೇಲಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುವದಿಲ್ಲವೇ?

⁂

ಮುಂಬಯಿಯ ವರ್ತಕರ ಸಭೆಗೆ ಬಂದಿ!

ರಾಜಶಾಸನಗಳ ಮೂಲಕ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಹೇರಳ ಹಾನಿಯಾಗುತ್ತದೆಂತಲೂ, ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಶಾಂತತೆ ನೆಲೆಗೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿ ಪ್ರಭೃತಿಯವರ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವದು ಅವಶ್ಯವೆಂತಲೂ ಸರಕಾರಕ್ಕೇ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಮುಂಬಯಿಯ ಅನೇಕ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಸಂಘಗಳು ವರ್ತಕರದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಭೆ ಕೂಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಅನೇಕ ದಿವಸಗಳಿಂದ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳ ಮೂಲಕ ಇಷ್ಟು ದಿನ ಆ ಸಭೆ ಕೂಡಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಗೆ ಮಾರ್ಚ ತಾ. ೮ಕ್ಕೆ ಸಭೆ ಸೇರಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯವಾಗಿ ಸಭಾಮಂದಿರದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಸಭೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರು ಸರ್ ಕಾವಸಜಿ ಜಹಾಂಗೀರ ಹಾಲು ಪಡೆಯುವ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಸಭಾಮಂದಿರವು ಸರಕಾರದ ವಶವಾಗಿ ಮುಂಬಯಿಯ ಎಗ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ಹ ಇಂಜನಿಯರರ ವಶಾ ಇರುತ್ತದ ಅವರು ಸಭೆಗಾಗಿ ಮಂದಿರವನ್ನು ಕೊಡಬರುವದಿಲ್ಲವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದರು. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಭಾಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ದೊರಕಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಡೆದವು, ಆದರೆ, ಎಲ್ಲೂ ಸಭಾಮಂದಿರ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ; ನಾಟಕ ಮಂದಿರಗಳ ಮಾಲೀಕರು ಸಹ ತಮ್ಮ ಮಂದಿರಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ " ಇಂಡಿಯನ್ ಮರ್ಚಂಟ್ಸ ಚೇಂಬರ " ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮಂದಿರದಲ್ಲೇ — ಮಂದಿರವು ಸಾಕಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದಲ್ಲದಿದ್ದರೂ — ಸಭೆ ಕೂಡಿಸುವದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಕೂಡಲೆ, ಮುಂಬಯಿಯ ಪೋಲೀಸ ಕಮಿಶನರರು ಸದರ ಸಭೆಗೆ ಪ್ರತಿಬಂಧ ಮಾಡುವರೆ ರಾಜಶಾಸನಗಳನ್ವಯ ಹುಕುಮು ಹೊರಡಿಸಿ ಅದನ್ನು ಸಭೆಯ ನಿಯುಕ್ತ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೇಲೂ, ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತಾಡಬಯಸುವ ಯಾ ಭಾಗ ತಕ್ಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಬೇರೆ ೨೦ ಪ್ರಮುಖ ವರ್ತಕರ ಮೇಲೂ ಜಾರಿ ಮಾಡಿದರು. ಹುಕುಮು ಮುರಿದು ಸದರಿ ಸಭೆಯನ್ನು ಸೇರಿಸಕೂಡದೆಂದು ಮುಂಚೆಯೇ ನಿರ್ಣಯವಾದಂತೆ ಸಭೆಯು ಸಂಕಲ್ಪದಂತೆ ಕೂಡಲಿಲ್ಲ.

⁂

ಪೋಲೀಸ ಕಮಿಶನರರ ವ್ಯಾಪಕ ಹುಕುಮು

ಪೋಲಿಸ ಕಮಿಶನರರ ಸದರಿ ಹುಕುಮು ವಿಸ್ತೃತವಾಗಿ ಓದತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಅದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಇದರಡಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೇವೆ.—

" ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸುರಕ್ಷಿತತೆಗೂ ಶಾಂತತೆಗೂ ಬಾಧಕವಾಗುವಂತೆ, ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸುರಕ್ಷಿತತೆಗೂ ಶಾಂತತೆಗೂ ಬಾಧಕವಿರುವ ಚಳವಳಿಯ ಪುರಸ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನೀವು ಪ್ರಸಿದ್ಧರೆಂತಾಗಲಿ, ವರ್ತಿಸುವವರಿದ್ದೀರೆಂತಾಗಲಿ ಮುಂಬಯಿಯ ಪೋಲಿಸ ಕಮಿಶನರರಾದ ಸರ ಪೆಟ್ರಿಕ ಕೆಲಿ ಎಂಬ ಹೆಸರುಳ್ಳ ನನಗೆ ಖಾತ್ರಿಲಾಯಕ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು, ನನಗೆ ಸಿಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಗಳ ಅನ್ವಯ, ನಿಮಗೆ ಈ ಮುಂದಿನ ಹುಕುಮು ಮಾಡುತ್ತೇನಲ್ಲಾ — ನೀವು ಕಾಯದೇಭಂಗದ ಚಳವಳಿಯನ್ನು ಪುರಸ್ಕರಿಸುವ ಯಾವದೇ ಕೃತಿಯನ್ನು ಮಾಡಕೂಡದು. ವಿಶೇಷತಃ ಯಾವ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರದ, ಅಥವಾ ಬ್ರಿಟಿಷ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕಾಯದೆಯಂತೆ ಸ್ಥಾಪನ ಹೊಂದಿದ ಬೇರೆ ಯಾವದೇ ಸರಕಾರದ, ಕಾಯದೆಶೀರ ಕೃತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯಾ ಫರ್ಮಾನುಗಳ ಬಗ್ಗೆ, ತಕ್ರಾರು, ತಿರಸ್ಕಾರ ಯಾ ಅಮಾನ್ಯತೆ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲ್ಪಡುವದೋ, ಅಥವಾ ಇಂಥ ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಯಾ ಫರ್ಮಾನುಗಳನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಬೇಕೆಂತಾಗಲಿ, ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂತಾಗಲಿ ವಿಚಾರಸು ಮಾಡಲಾದೀತು, ಪುರಸ್ಕರಿಸಲಾದೀತು, ಸೂಚಿಸಲಾದೀತು ಯಾ ಉಪದೇಶಿಸಲಾದೀತೋ ಅಂಥ ಸಭೆ, ಅದಾ ಯಾವ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯ ಕೃತ್ಯಗಳು ಆಗುತ್ತವೆ ಯಾ ಮಾಡುವ ಸಂಕಲ್ಪವಿದೆ ಅಂಥ ಸಭೆ, ಆ ಸಭೆಯು ಮಾರ್ಚ ತಾ. ೮ಕ್ಕೆ ಕೂಡಲಿ, ಮುಂಚೆ ಕೂಡಲಿ ಯಾ ಆ ಬಳಿಕ ಕೂಡಲಿ. ಯಾವದೇ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಯಾವದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕೂಡಲಿ, ಈ ಕೆಳಗೆ ಕಾಣಿಸಿದ ಎಲ್ಲ ಸಂಘಗಳ ಯಾ ಅವುಗಳ ಪೈಕಿ ಯಾವದೇ ಸಂಘದ ವಿದ್ಯಮಾನ ಯಾ ನಿಮಂತ್ರಣೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಕೂಡಲಿ, ಆ ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆಯುವದರಲ್ಲಾಗಲಿ, ಕೂಡಿಸುವದರಲ್ಲಾಗಲಿ. (ಸಭೆಗೆ) ಹೋಗುವದರಲ್ಲಾಗಲಿ ನೀವು ಭಾಗಿಗಳಾಗಕೂಡದು."

[ಹುಕುಮಿನಲ್ಲಿ ೨೭ ಸಂಘಗಳ ಹೆಸರುಗಳು ಕೊಟ್ಟದ್ದು, ಮುಂದ " ವಗೈರೆ" ಎಂತಲೂ ಬರೆದಿದೆ!]

⁂

ರಾಜಶಾಸನಗಳ ಕಾರಭಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳ ಉಚ್ಚಾರಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೂ ಸಮ್ಮೇಲನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೂ ಎಷ್ಟು ಉಳಿದಿದೆಯೆಂಬುವದನ್ನು ಮೇಲೆ ಕೊಟ್ಟ ಹುಕುಮನ್ನು ಚನ್ನಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ವಾಚಕರೇ ನಿರ್ಣಯಿಸಲಿ.

⁂

ಮುಂಬಯಿಯ ಬಹುತೇಕ ಪೇಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ವಾರ ಹರತಾಳ! ಹಾ, ಜೀವರಾಜ ನೇಮಾರವರಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿದ ಬಗ್ಗೆ ಹರತಾಳ! ಲೋದಿಯನ್ ಕಮಿಟಿಯು ಮುಂಬಯಿಗೆ ಬರುವ ದಿನ, ಅಂದರೆ ಸೋಮವಾರ ಹರತಾಳ! ಮಂಗಳವಾರ-ಬುಧವಾರ-ಗುರುವಾರವೂ ಹರತಾಳ! ಎಷ್ಟು ದಿನ ಹರತಾಳವೆಂತ ತಿಳಿಯದಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಪೇಟೆಯವರು ಒಂದು ವಾರ ಹರತಾಳವೆಂತಾ ಠರಾವು ಮಾಡಿದ್ದಾರಂತೆ! ಕೆಲವು ಪೇಟೆಯವರು ಠರಾವು ಮಾಡದೇ "ಪರಸ್ಪರಂತೆ" ಅಂಗಡಿ ಬಾಗಿಲುಗಳ ಮುಚ್ಚುತ್ತಿರುವರು. ಕೆಲವು ಪೇಟೆಯವರು ವಾರಕ್ಕೆ ೧-೨ ದಿನ ಅಂಗಡಿ ತೆರೆಯುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಟ್ಟು, ೨-೩ ವಾರ ಹರತಾಳ ಪಾಲಿಸುವರಂತೆ! ಏನು ಹರತಾಳವೋ!

⁂

ಮುಂಬಯಿ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಚುನಾವಣೆಯಾಗುವದು. ಅಧ್ಯಕ್ಷಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ| ಲಕ್ಷ್ಮೀದಾಸ ತೈರಸೀಯವರು ಒಬ್ಬ ಉಮೇದ್ವಾರರು ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷಸ್ಥಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಡಾ| ಮಾಲಿನೀಬಾಯಿ ಸುಖಠಣಕರ ಇವರು ಉಮೇದ್ವಾರರಾಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾರಾದರೆ ತಾವು ತಮ್ಮ ಉಮೇದ್ವಾರಿಯನ್ನು ಹಿಂತಿರುಗಿ ತೆಗೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂತ ತೈರಸೀಯವರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರಂತೆ. ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಮ್ಯು|ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಸ್ಥಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಈತನಕ ಮಹಿಳೆಯರು ನಿಂತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಇತರ ಪುರುಷರೂ ತೈರಸೀಯವರಂತೆ ಸ್ತ್ರೀ-ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯ-ಹಿಡಿದರೆ, ಡಾ| ಮಾಲಿನೀಬಾಯಿಯವರು ಮುಂಬಯಿ ಮ್ಯು| ಯ ಪ್ರಥಮ ಸ್ತ್ರೀ-ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗುವರು!

⁂

ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ೧೫೫೦ ಜನರಿಗೆ ಸೆರೆ !

ಜನವರಿ ತಾರೀಕ ೨೦ರಿಂದ ಈ ತಿಂಗಳ ಮೊದಲನೇ ವಾರದ ತನಕ ಬೆಳಗಾಂವ ಜಿಲ್ಹೆಯಲ್ಲಿ ೩೦೦, ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಹೆಯಲ್ಲಿ ೪೧೦, ವಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಹೆಯಲ್ಲಿ ೩೦೦ ಮತ್ತು ಕಾರವಾರ ಜಿಲ್ಹೆಯಲ್ಲಿ ೩೦೦, ಹೀಗೆ ಒಟ್ಟು ೧೫೫೦ ಜನರು ಸೆರೆಮನೆ ಸೇರಿದರೆಂದು ವಿಜಾಪುರ " ನವಕರ್ನಾಟಕ " ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ.

⁂

ಒಂದೇ ಖಟ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ೬೦ ಜನರಿಗೆ ಫಾಶಿ !

ಪೂರ್ವ ಆಫ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮೊನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆ ಒಂದು ಖೂನಿ ಖಟ್ಲೆಯ ನಿಕಾಲೆಯಾಯಿತು. ಮಾಟ-ಮಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಆ ದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ವಿಶ್ವಾಸ. ಒಂದು ಮುದಿ ಮಾಟಗಾರ್ತಿಯು ಪ್ರಮುಖ ಆರೋಪಿಯ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಮಾಟ ಮಾಡಿದಳೆಂದು ಜನರ ನಂಬಿಗೆಯಾಯಿತು. ಹೆಂಡತಿಯು ಹಾಸಿಗೆ ಹಿಡಿದಳು. ನಂತರ ಮಾಟಗಾರ್ತಿಯನ್ನು ಕರೆತಂದು ಮಾಟ ಇಳಿಸಲು ಹೇಳಿದರು, ಆಕೆಯು ಒಪ್ಪಿದಳು. ಮಾಟವನ್ನು ಅರ್ಧಕ್ಕೆ ಇಳಿಸುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಆಕೆಯು ಓಡಿದಳು. ಅಲ್ಲಿ ನೆರೆದ ಜನಸ್ತೋಮವು ಆಕೆಯನ್ನು ಬೆನ್ನಟ್ಟಿ, ಕಲ್ಲುಗಳಿಂದಲೂ, ಗುದಿಗೆಗಳಿಂದಲೂ ಬಡಿದು ಯಮಸದನಕ್ಕೆ ಅಟ್ಟಿತು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ಖಟ್ಲೆಯಾಯಿತು. ೭೦ ಜನರು ದೋಷಿಗಳೆಂದು ನಿರ್ಣಯವಾಗಿ, ೬೦ ಜನರಿಗೆ ದೇಹಾಂತ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಲಾಗಿದೆ! ಬಾಕಿ ೧೦ ಜನರು ೧೬ ವರ್ಷಕ್ಕೂ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಾಯದವರಿರುವದರಿಂದ ಅವರು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟವಿರುವ ತನಕ ಕಾರಾಗಾರದಲ್ಲಿ ಕೊಳೆಯುತ್ತಿರಬೇಕಾಗಿ ಶಿಕ್ಷೆ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ

⁂

ಲಗ್ನದಲ್ಲೊಂದು ವಿಘ್ನ

ಬೆಂಗಳೂರ ಸ್ಟೇಶಂ ಮಲ್ಲೇಶ್ವರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಗ್ನವಾಯಿತು. ಊರ ಜನರಿಗೊಂದು ಔತಣವಾಯಿತು. ನೂರಿನ್ನೂರು ಜನರು ಊಟಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ಊಟ ತೀರಿ ಕೆಲವು ಹೊತ್ತು ಕಳೆಯುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ವಾಂತಿಯಾಗಲು ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು! ವೈದ್ಯರು ಬಂದು ಉಪಚಾರ ಮಾಡಿದರು. ಕೆಲವು ಜನರು ನೆಟ್ಟಗಾದರು, ೬೦ ಜನರು ಹಾಸಿಗೆ ಹಿಡಿದರು! ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಚಾರ ಹೊಂದುತ್ತಲಿದ್ದಾರೆ! ಅಡಿಗೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ತಾಂಬ್ರದ ಪಾತ್ರೆಗಳ ವಿಷದಿಂದ ಈ ಅವಸ್ಥೆಯಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ತರ್ಕ! ಊಟದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ತಪಾಸಣೆ

(೯ನೇ ಪಾನಿನಮೇಲೆ ಮುಂದರಿಸಿದೆ)

ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ವಾರ್ತೆ.

ಗಡಿನಾಡಿನ ಸುದ್ದಿ.

ಮರದಾನದ ಇಬ್ಬ ವಕೀಲರಿಗೆ ಡಿಸೆಂಬರ ತಾ ೨೬ಕ್ಕೆ ಕೈದು ಮಾಡಿದ್ದರು; ಅವರು ಜಾಮೀನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗದ್ದರಿಂದ "ಫ್ರಂಟಿಯರ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ಸ ರೆಗ್ಯುಲೇಶನ"ನ ಕಲಂ ೪೦ರನ್ವಯ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ೩ ೩ ವರ್ಷಗಳ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಲಾಯಿತು "ನವಜವಾನ ಅಫಗಾಣ" ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕರಿಗೆ ಕೈದು ಮಾಡಿದ್ದರು, ಈಗ ಅವರು ಜಾಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿರುತ್ತಾರೆ ಮೌ| ಶೌಕತ ಅಲ್ಲಿಯವರು ಗಡಿನಾಡಿನ ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದರು ಅವರು ಚರಸದ್ದಾಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಪಕ್ಷದವರು ನಿಷೇಧಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಹೊರಬಿದ್ದರು. ಆ ಪೈಕಿ ೬೦ ಜನ ಕೆಂಪಂಗಿಯವರಿಗೆ ಪೋಲೀಸರು ಕೈದು ಮಾಡಿದರು, ಬಾಕಿ ನೂರಿನ್ನೂರು [illegible] ಜನರನ್ನು ಚದರಿಸಿದರು

ಕಳೆದ ಸೋಮವಾರ ಸರಕಾರಿ ಪ್ರಕಟಣೆಯಿಂದು ಹೊರಬಿದ್ದ ತುರಂಗಜಾಯಿಯ ಹಾಜಿಯು [illegible] ಸಂಬಂಧವಂತೆ' ಈ ಹಾಜಿಯೂ [illegible] ಫಕೀರನೂ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಹದ್ದಿನ ಮೇಲೆ ದಂಗೆ ಎಬ್ಬಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಶಸ್ತ್ರವನ್ನು ಕೂಡಿಸ ಹತ್ತಿದಂತೆ' ಗಡಿನಾಡಿನೊಳಗಿನ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಜನರಿಗೂ ಈ ಪುಂಡರಿಗೂ ನಿಕಟ ಸಂಬಂಧವಿರುವವಂತೆ! ದುರ್ದೈವ ಎಂದರೆ ಪಾಪ ಧಂಗೆಗೂ ಅನುಕೂಲ ಪ್ರಸಂಗ ತಿಳ್ಳುವದೇ, ಈ ಜನರು ದಂಗೆ ಎಬ್ಬಿಸಲು ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ನೋಡಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವಂತೆ! ಸರಕಾರದ ವಿರುದ್ಧ ಜನರನ್ನು ಕೂಡಲೆ ನಿಲ್ಲಿಸಬಿಡ್ಡರು. ದಂಗೆಗಾರ ಜನರ ಊರುಗಳ ಮೇಲೆ ಆಕಾಶದೊಳಗಿಂದ ಬಾಂಬುಗಳ ಮಳೆ ಸುರಿಸುವೆವೆಂದು ಸರಕಾರದವರು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವರು.

ಪಂಜಾಬದ ಸುದ್ದಿ

ಮಾರ್ಚ ತಾ ೯ನೇಗೆ ಲಾಹೋರದಲ್ಲಿ ೨೦ನೇ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿಗೂ, ಮೂವರು ಹೆಂಗಸರಿಗೂ, ಬೇರೆ ೧೬ ಜನರಿಗೂ ಸೆರೆಹಿಡಿದರು ಪಿಕೆಟಿಂಗ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಾಗ ಇಬ್ಬ ಶಿಖರಿಗೂ, ಇಬ್ಬ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೂ ಕೈದು ಮಾಡಿದರು. ಆ ಮೇಲೆ ೫೦ ಜನರಾದ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರದೊಂದು ಮೆರವಣಿಗೆ ಹೊರಟಿತು ಮೆರವಣಿಗೆಯು ವೇಗದಿಂದ ಸಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಪೋಲೀಸರು ಬೆನ್ನಟ್ಟಿದರು, ೪ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರನ್ನು ಕೈದು ಮಾಡಿದರು ಪೋಲೀಸರಿಗೂ, ಇವರಿಗೂ ಜಟಾಜಟ್ಟಿಯಾಗುವದು ನೋಡನಿಂತ ಜನಸಮೂಹಕ್ಕೆ ಪೋಲೀಸರು ಚದರಿ ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಹುಕುಮು ಮಾಡಿದರು. ಕೆಲವರು ಹೋದರು. ಚದರಿಹೋಗದ ಅಜಮಾಸ ೫೦ ಜನರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಯಿತು ತಾ. ೭ಕ್ಕೆ ಪಿಕೆಟಿಂಗ ಮಾಡಿದ ಬಗ್ಗೆ ೧೦ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಿಗೆ ಹಿಡಿದರು ದೈನಿಕ "ಜಮೀನದಾರ" ಪತ್ರಿಕೆಯ ರೂ. ೧೦೦೦ ಜಾಮೀನಿನ ರಕಮು ಸರಕಾರ ಜಪ್ತಾ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. [illegible] ಸಹೋದರಿಯರಿಗೆ ಮೆರವಣಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗ ಕೊಂಡ ಬಗ್ಗೆ ೧-೧ ವರ್ಷದ ಸಜೆ, ೫೦-೫೦ ರೂ. ದಂಡ ವಿಧಿಸಲಾಗಿದೆ.

ದಿಲ್ಲಿಯ ಸುದ್ದಿ

ರೌಂಡ ಟೇಬಲ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲೂ ಇತರ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಸರಕಾರದವರ ಕೂಡ ಸಹಕಾರ ಮಾಡಿ ಏನೂ ಫಲ ನಿಷ್ಪನ್ನವಾಗಿಲ್ಲವಂತೆ. ಗಡಿನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮುಸಲ್ಮಾನ ಬಾಂಧವರಿಗೆ ಸರಕಾರವು ಪೀಡಿಸುತ್ತಿರುವದಂತೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಮುಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನ ಹಾದಿಯಿಂದಲೇ ನಡೆಯಿರೆಂದು ಜಮಾಯತ-ಉಲ್-ಉಲೇಮಾದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಮುಫ್ತಿ ಕಿಫಾಯತುಲ್ಲಾರವರು ತಮ್ಮ ಧರ್ಮಬಾಂಧವರಿಗೆ ಬೋಧಿಸಹತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಉಲೇಮಾರ ಜಮಾಯತ್ತು ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳ ವಿಸರ್ಜನೆ ಮಾಡಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಮುಫ್ತಿ ಸಾಹೇಬರಿಗೆ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಮಾಡಕೂಡದೆಂತಲೂ, ಪ್ರಕಟನೆಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಬಾರದೆಂತಲೂ ರಾಜಶಾಸನದನ್ವಯ ಹುಕುಮವಾಗಿದೆ. ಮುಫ್ತಿ ಸಾಹೇಬರು ಹುಕುಮು ಸ್ವೀಕರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಹುಕುಮು ಮನೆ ಗೋಡೆಗೆ ಅಂಟಿಸಲಾಯಿತು. ಮುಫ್ತಿ ಸಾಹೇಬರು ಹುಕುಮು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿ ರಾಣಿಬಾಗದಲ್ಲಿ ಸಭೆ ಸೇರಿಸಿದ್ದರು, ಮುಫ್ತಿ ಸಾಹೇಬರಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿದರು. ಸಭೆ ಸೇರಿದ ಜನರಿಗೆ ಚದುರಹೇಳಿದರು, ಜನರು ಚದರಲಿಲ್ಲ. ದೊಣ್ಣೆ ಪ್ರಹಾರವಾಯಿತು. ಒಬ್ಬನಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಘಾಯವಾಗಿದೆ. ಜಮಾಯತ-ಉಲ್-ಉಲೇಮಾದ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲೂ, ಮುಫ್ತಿ ಸಾಹೇಬರ ಮನೆಯಲ್ಲೂ ಝಡತಿಯಾಗಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಕಾಗದ-ಪತ್ರಗಳು ಜಪ್ತಮಾಡಿ ಒಯ್ಯಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ.

ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತದ ಸುದ್ದಿ.

ಫೆಬ್ರುವರಿ ತಿಂಗಳ ಕೊನೆಯ ವಾರದಲ್ಲಿ ಕಾನಪುರದೊಳಗೆ ೧೫೫ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಖಟ್ಲೆ ನಡೆದವು ಇಬ್ಬರಿಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟರು, ಬಾಕಿಯವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಿ ಜಾಮೀನ ಸಜೆಯಾಯಿತು ತಾ. ೩ಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಹುಡುಗರು ಪ್ರಯಾಗದೊಳಗಿನ "ಗಡಿಯಾರದ ಸ್ತಂಭ"ದ ಬಾಗಿಲು ಮುರಿದು ಮೇಲೆ ಹತ್ತಿ ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜ ಹಚ್ಚಿದರು ಈ ಕುರಿತು, ಅಕ್ರಮ ಪ್ರವೇಶ ಹಾಗೂ ಬೇಕಾಯಿದೇಶೀರ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ ಆರೋಪದ ಮೇಲೆ ಮೂವರಿಗೆ ಕೈದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಕಾನಪೂರದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕಬ್ಬಿಣದ ವರ್ತಕರಿಗೆ ಊರ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯಾಯಿತು. ಹುಕುಮನ್ನು ಮನ್ನಿಸದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿದಿರುವರು ಪಂ| ಜವಾಹಿರಲಾಲರ ಬಾಕಿ ಉಳಿದ ದಂಡದ ವಸೂಲಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಮೋಟಾರ ಗಾಡಿಯನ್ನು ಜಪ್ತ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ರಾಜಶಾಸನದಂತೆ ತಮಗಾದ ಹುಕುಮು ಮುರಿದು ಭಾಷಣ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ತೊಡಗಿದ ಒಲ್ಡ ಆಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಕಮೀಟಿಯ ಮಾಜಿ ಸಹಾಯಕ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಶ್ರೀ| ರಾಮಕುಮಾರ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಇವರಿಗೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಕೈದು ಮಾಡಿದರು. ತಾ ೪ಕ್ಕೆ "ಗಾಂಧಿ ದಿನ"ದ ಬಗ್ಗೆ ಕಾನಪೂರದಲ್ಲಿ ಹರತಾಳವಾಯಿತು. ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಮೆರವಣಿಗೆ ಹೊರಟಿತ್ತು, ಪೋಲಿಸರು ಬರುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಚದರಿ ಹೋಯಿತು ರಾತ್ರಿ ಸಮಯ, [illegible] ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿಯು ಕೆಲವರ ಜೊತೆಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಹಾಡುತ್ತ ಹೊರಬಿದ್ದನು. ಅವನಿಗೆ ಕೈದು ಮಾಡಿದರು. ಹಾಪೂರ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಹಾಗೂ ಮಿರತ ಜಿಲ್ಹಾ ಬೋರ್ಡಿನ ಮೆಂಬರರೊಬ್ಬರಿಗೆ ರಾಜಶಾಸನದನ್ವಯ ಅಂತು ೧ ವರ್ಷದ ಸಶ್ರಮ ಶಿಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ರೂ. ೧೦೦೦ ದಂಡವಾಯಿತು

ಮಾರ್ಚ ತಾ. ೭ರ ತನಕ ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ೬೪೭೧ ಜನರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಯಿತೆಂದು ಸರಕಾರಿ ಪ್ರಕಟಣೆಯ ಮೇಲಿಂದ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ತೀರ್ವೆ ವಸೂಲಿಯು ಸಮಾಧಾನಕಾರಕವಿರುತ್ತದಂತೆ. ಲಖನೌ ಶಹರದಲ್ಲಿ ೫ ಬಾಂಬುಗಳ ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳಾದವು; ಆದರೆ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಪಘಾತವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಕಾನಪೂರ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಶಾಂತತೆಯು ನೆಲೆಗೊಂಡಿದೆಯೆಂದು ಸರಕಾರಿ ವರದಿಯು.

ತಾ ೮ಕ್ಕೆ ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಶಿಬಿರವನ್ನು ಮುತ್ತಿ ಪೋಲೀಸರು ೭ ಗಂಡಸರಿಗೂ, ೬ ಹೆಂಗಸರಿಗೂ ಕೈದು ಮಾಡಿದರು. ೪ ಜನ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ವಿದೇಶಿ ಜವಳಿ ಅಂಗಡಿಗಳ ಮುಂದೆ ಕಾವಲು ಮಾಡುವಾಗ ಸೆರೆಹಿಡಿದರು

ತಾ. ೯ನೇಗೆ ಶ್ರೀ| ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾರಾಯಣ ಆನಂದ ಇವರ ಖಟ್ಲೆಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಬೇಕಾಯಿದೇಶೀರ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ ಆರೋಪದ ಮೇಲೆ ರೂ. ೧೦೦ ದಂಡ ಯಾ ೧ ತಿಂಗಳ ಸಶ್ರಮ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಲಾಯಿತು. ಅದೇ ದಿನ ಬೇರೆ ೩೪ ಜನರಿಗೆ ೬-೬ ತಿಂಗಳ ಸಶ್ರಮ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಯಿತು.

ಮುಂಬಯಿಯ ಸುದ್ದಿ.

ತಾ ೩ನೇಗೆ ಡಾ| ಜೀವರಾಜ ಮೇಥಾರವರಿಗೂ ಅವರ ಧರ್ಮಪತ್ನಿಯರಾದ ಶ್ರೀ| ಹಂಸಾ ಮೇಥಾರವರಿಗೂ ಸಂಶಯದ ಮೇಲೆ ಸೆರೆಹಿಡಿದರು. ಡಾ| ಜೀವರಾಜರವರು "ಗೋವರ್ಧನದಾಸ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜ"ನ ಮುಖ್ಯಾಧ್ಯಾಪಕರು. ಹಂಸಾಬಾಯಿಯವರು ೧೯೩೦ರಲ್ಲಿ ಮುಂಬಯಿಯ "ಯುದ್ಧ ಮಂಡಳ"ದ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು ಶ್ರೀ| ಯುಸುಫ ಮೆಹೆರ ಅಲ್ಲೀ ಮತ್ತು ಪಂಡಿತ ಮುಕುಂದ ಮಾಲವೀಯರಿಗೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೩||| ಘಂಟೆಗೆ ಬಿಟ್ಟರು, ೪ ಘಂಟೆಗೆ ಪೋಲೀಸ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಜರಾಗಹೇಳಿದರು ! ಇವರೀರ್ವರೂ ಗಾಡಿ ಹತ್ತಿ ಮಾರ್ಕೇಟ ಬದಿಗೆ ಹೋದರು ಮತ್ತು ಭಾಷಣ ಮಾಡಹತ್ತಿದರು, ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಸೆರೆಯಾಯಿ[illegible] ಮರು ದಿನ ಖಟ್ಲೆ ನಡೆದು ೧-೧ ವರ್ಷದ ಸಜೆ ಮತ್ತು ದಂಡವಾಯಿತು. ದಂಡ ವಸೂಲಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮೆಹೆರ ಅಲ್ಲಿಯವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಝಡತಿಯಾಗಿ ಕೆಲವು ಸಾಮಾನು ಜಪ್ತ ಮಾಡಿ ಒಯ್ದರು ತಾ ೪ನೇಗ ಪ| ವಾ| ದಾದಾಭಾಯಿ ನವರೋಜಿಯವರ ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳಾದ ಶ್ರೀ| ಜೇ. ಎ ಡಿ ನವರೋಜಿಯವರಿಗೆ ಸಂಶಯದ ಮೇಲೆ ಸೆರೆಹಿಡಿದರು ನವರೋಜಿಯವರು ಟಾಟಾ ಕಂಪನಿಗಳ ಡಾಯರೆಕ್ಟರರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. "ಗಾಂಧಿ ದಿನ"ದ ಬಗ್ಗೆ ೨೬ ಜನರನ್ನು ಕೈದು ಮಾಡಿದರು. ತಾ. ೬ಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ| ನರಿಮಾನ, ಎಡ್ವೊಕೇಟ ಮುನಶಿ ಮತ್ತು ಪೆರಿನ್ ಕೆಪ್ಟನ್ ಇವರಿಗೆ 'ಪರೋಲ' ಮೇಲೆ ವಿಸಾಪುರ ಜೈಲಿನಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಯಿತು: ಅವರು ಪೋಲೀಸರಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ, ಕೂಡಲೆ ಅವರಿಗ ಸೆರೆಯಾಯಿತು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯ ಶಹರ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಮುಂದೆ ತನಖಿ ನಡೆದು ನರಿಮಾನ-ಮುನಶಿಯವರಿಗೆ ೨-೨ ವರ್ಷಗಳ ಕಠಿಣ ಶಿಕ್ಷೆ, ೨೦೦ ೨೦೦ ರೂ ದಂಡ; ದಂಡ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ, ಮೇಲೆ ೬-೬ ತಿಂಗಳ

ದೆ, ಶ್ರೀಮತಿ ಪರಿಣ್‍ಬಾಯಿಯವರಿಗೆ ೧ ವರ್ಷದ ಸಾದಾ ಶಿಕ್ಷೆ ಹಾಗು ರೂ. ೧೦೦ ದಂಡ; ಹೀಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಲಾಗಿದೆ

ಸೋಮವಾರ ೭ನೇ ದಿನ ಲೋಥಿಯನ್ ಕಮಿಟಿಯು ಮುಂಬಯಿಗೆ ಬಂತು. ಕಮಿಟಿಯ ಆಗಮನದ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥ ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಹರತಾಳವಾಗಿತ್ತು. ಬಹುತೇಕ ಶಾಲೆಗಳೂ ಬಂದಾಗಿದ್ದವು. ಎಲ್ಫಿನ್‌ಸ್ಟನ್ ಹೈಸ್ಕೂಲು ಬಂದಾಗಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಬಂದ ಮಾಡಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕೆಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಶಾಲೆಯ ಆವಾರದಲ್ಲಿ ನುಗ್ಗಿ ಗುಲ್ಲು ಮಾಡಹತ್ತಿದರು ಕೆಲವರು ಕಲ್ಲು ಒಗೆದರಂತೆ! ಈ ಪೈಕಿಂ ೭ ಮಂದಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿದರು. ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಂತೂ ರಾಜಾಬಾಯಿ ಗೋಪುರ ಹತ್ತಿ, ಅಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜವನ್ನು ಹಚ್ಚಿದನು; "ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಸಾಲದು" ಎಂಬ ಇಸ್ತಿಹಾರನ್ನು ಹಚ್ಚಿದನು!

ಸ್ಥಾನಿಕ ವೃತ್ತಾಂತ

(೫ನೇ ಪಾನಿನಿಂದ ಮುಂದವರಿದದ್ದು.)

ಭಟ್ಟರಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಕೊಂಡು ನಡೆದರು. ಪ್ರಭಾತ ಫೇರಿ ಹೊರಟರೆ ಪೋಲೀಸರು ಫೇರಿಯವರನ್ನು ಹಿಡಿಯುತ್ತಾರೆ, ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜ ಕಸಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ! ಬಾಸೆಯ ಹಾಕು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಜನರನ್ನು ಹಾಸಗೆ ಕಳಿಸುತ್ತಾರೆ! ತಿರುಗಿ ಫೇರಿ ಹೊರಡಿಸಿದರೆ ಹೊಡತ ಕೊಡುವೆವೆಂದು ಬೆದರಿಕೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ

ತೀರ್ವೆ ವಸೂಲಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಆವಾರದಿಂದ ಜಪ್ತಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಬಂದಿದೆ. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಜಪ್ತಿಗಳಾಗಹತ್ತಿವೆ. 'ಈಗ ಒಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆ! ಬೇಕಾದರೆ ಮಿಲಿಟರಿಯನ್ನು ಕರಿಸುತ್ತೇವೆ" ಎಂದು ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ನುಡಿಯುತ್ತಾರಂತೆ! ಸೊಳಗಿ, ಬಿದ್ರಹಾಳ, ತಾರಗೋಡ, ಇಟಗಿ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಜಪ್ತಿಗಳಾಗಿವೆ. ತಾರಗೋಡ ರಂಗಪ್ಪ ಹೆಗಡೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕಟಾಂ ಒಡೆದು ಸಾಮಾನು ಜಪ್ತ ಮಾಡಿದರು. ಸೊಳಗಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ಹೆಗಡೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೀಲಿಕೈಗಳನ್ನು ತಕ್ಕೊಂಡು ಎಲ್ಲ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನು ತೆರೆದು ನೋಡಿದರು. ಏನೂ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ! ಆ ಮೇಲೆ ೪೩ ಚೀಲ ಭತ್ತ, ೫೬ ಮನ ಮೆತ್ತು, ಬೇರೆ ಚಲ್ಲರೆ ಸಾಮಾನು ಜಪ್ತ ಮಾಡಿದರು. ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಿಂದ ಸಾಯಂಕಾಲದ ತನಕ ಇದೊಂದೇ ಜಪ್ತಿಯಾಯಿತು! ಹಗ್ಗರಳ್ಳಿ ಕೃಷ್ಣ ನರಸಿಂಹ ಭಟ್ಟರಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ತೀರ್ವೆ ವಸೂಲ ಕೊಡಲು ಹೇಳಲಾಗಿ "ಕೊಳೆ ರೋಗದಿಂದ ಬೆಳೆ ಹಾಳಾಯಿತು, ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲ" ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರು. ಆ ಕಾರಣ ಅದರ ವಸೂಲ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬೋಧ ಮಾಡಿದರು. ಜಪ್ತಿಯ ಪಂಚರಿಗಳಿಕ್ಕೆ ಕರತಂದ ಜನಿವಾರ ಬಾಬುರಾಯರ ಹತ್ತಿರ ಚಿನ್ನ-ಬೆಳ್ಳಿ ದಾಗಿನೆಗಳೇನಾದರೂ ಕೊಡಿರಿ, ನಿಮ್ಮ ಋಣ ಅದರು ತೀರ್ವೆ ಕೇಳುವರು, ಎಂತಲೂ ಹೇಳಿದರು. ಭಟ್ಟರು ಏನೂ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ! ಮುಂದೆ ಕೆಲವು ಸಾಮಾನು ಜಪ್ತಿಯಾಯಿತು.

ತಾ|| ೧೦ಕ್ಕೆ ಗುರುವಾರ ದಿನ, ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಪ್ರಭಾತ ಫೇರಿಯಾಯಿತು. ಮಧ್ಯಾನ್ಹಕ್ಕೆ ಮೆರವಣಿಗೆ ಜರುಗುವದಿತ್ತು. ನೆರೆಹೊರೆಯ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ೫೦೦-೬೦೦ ಜನರು ಬಂದಿದ್ದರು. ೩ ಘಂಟೆ ಸುಮಾರಕ್ಕೆ ೩೦—೩೫ ಜನರದೊಂದು ತಂಡು ಹಾಡು ಹಾಡುತ್ತಾ ಹೊರಟಿತು. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೋಗುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರು ಬಂದು ಅವರಿಗೆ ಕೈದು ಮಾಡಿದರು. ಕೈದಾದ ಜನರು ಜಯಜಯಕಾರ ಮಾಡಹತ್ತಿದರು, ಪೋಲೀಸರು ಕೆನ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೆಂಪು ಮಾಡಿದರು! ಸಾಯಂಕಾಲ ಇನ್ನೊಂದು ತಂಡು ಹೊರಟಿತು. ಈ ತಂಡದಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸರು ಸಹ ಇದ್ದರು. ತಂಡದವರು "ಗಾಂಧಿಮಹಾರಾಜಕೀ ಜೈ" ಎಂದು ಒದರಿದಂತೆ ಪೋಲೀಸರು ರೇಗಿಗೆದ್ದು ಏಟು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಸಹ ಏಟಿನ ಕಾಣಿಕೆ ಪ್ರಸಾದ ಸಿಕ್ಕಿದೆಯಂತೆ. ಎರಡೂ ತಂಡಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡಿ ೩೦—೪೦ ಜನರಿಗೆ ಕೈದಾಗಿದೆ

ಇಷ್ಟೆಲ್ಲದ ಬಳಿಕ ಸಭೆ ನಡೆಯಿತು, ಸಭಾ-ಸದಸ್ಯರ ಕಾಲಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ಜಯಜಯಕಾರವಾಯಿತು. ಪೋಲೀಸರು ಬಂದರು, ಜನರು ಓಡಿದರು; ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಳ್ಳದು ಪೋಲೀಸರು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದರು; ಸಿಕ್ಕವರನ್ನು ಬಡಿದರು. ಮುಸ್ಸಂಜೆ ಮಲಗಿಕೊಂಡಿದ್ದವರಿಗೂ ಏಟೋ ಏಟು ಬಿದ್ದಿದೆಯಂತೆ! ನಮ್ಮ ಪೇಟೆಯ ಮಧ್ಯದ ಒಂದು ಚಹ ಅಂಗಡಿಯೊಳಗಿನ ಕಪ್ಪು-ಬಸಿಗಳು ಸಹ ಚೂರಾದವು!

ಇಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷೆ ಪಡೆದವರ ಹೆಸರುಗಳು.— ಪಾಡರ ಕೃಷ್ಣಾಬಾಯಿ ಮತ್ತು ಕೃಷ್ಣ ಬಲ್ಲಾಳ ಪ್ರಭಾಕರ ಇವರಿಗೆ ೩ ತಿಂ, ೧೦೦ ರೂ ದಂಡ, ಗಣಪತಿಭಟ್ಟ ಹೊಸ್ಕೇರಿ ಮತ್ತು ಗೋಪಾಳ ಹೆಗಡೆ ಇವರಿಗೆ ೧ ವರ್ಷ ೩೦ ರೂ ದಂಡ ಗಣೇಶ ಮಂಜುನಾಥ ಮತ್ತು ಸುಬ್ರಾಯ ನಾಗೇಶ ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಇವರಿಗೆ ೪ ತಿಂಗಳ ಶಿಕ್ಷೆ; ೧೫ ರೂ ದಂಡ

ತಾ|| ೫ಕ್ಕೆ ರಾ|| ತಿರುಮಲಾಚಾರ್ಯ ಇವರು ಹೇಳಿದ ಸರಿದ ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಬೆಟ್ಟದಾಸರು ಅವರಿಗೆ ಬಹಳ ಪೆಟ್ಟು ಬಿತ್ತು. ...ಗೆ ಅವರಿಗೆ ನಡೆಯಲಾಗದ ಗಾಡಿಯ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿ ಸಿದ್ದಾಪುರಕ್ಕೆ ತಂದರಂತೆ! ಮೈಮೇಲೆ ರಕ್ತದ ಕಲೆಗಳು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರಭಾತ ಫೇರಿಯಲ್ಲಿ ಸೆರೆಹಿಡಿದ ಗಜಾನನ ಪರಮೇಶ್ವರ ಭಟ್ಟ ವಸ್ತ್ರೆ ಇವರಿಗೆ ೬-೬ ತಿಂಗಳ ಕಠಿಣ ಕೈದು, ೫೦-೫೦ ರೂ ದಂಡ, ದಂಡ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ೧ ೧ ತಿಂಗಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೈದು ವಿಧಿಸಲಾಯಿತು.

ತಾ|| ೧೧ಕ್ಕೆ ಜಪ್ತಾದ ವಸ್ತುಗಳ ಲಿಲಾಂವು ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು. ಲಿಲಾಂವಿನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಕಚೇರಿಯ ಎದುರು ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಪೋಲೀಸರ ಪಹರೆ ಇರುತ್ತಿತ್ತು, ಕೆಲವು ಭಗಿನಿಯರು ಲಿಲಾಂವಿನಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನು ಕೊಳ್ಳಬಾರದಾಗಿ ಹೋಗುವ ಜನರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೆಲವು ದಾಗಿನೆಗಳು ಮಾರಾಟವಾದವು ೧ ಎಮ್ಮೆ ರೂ ೧೩ಕ್ಕೆ ೧ ಎಮ್ಮೆ ರೂ ೩೬ಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ೨ ಎಮ್ಮೆಗಳು ಒಟ್ಟಿನಿಂದಕ್ಕೆ ರೂ ೨೦ ರಂತೆ ವಿಕ್ರಯವಾದವು! ೪೩ ಚೀಲ ಭತ್ತ ರೂ. ೬೦ಕ್ಕೆ ವಿಕ್ರಯವಾಯಿತು!

ಇನ್ನೂ ಜಪ್ತಿಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ! ಪೋಲೀಸರು ಉಪಟಳ ತರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ!

ಅಂಕೋಲಾ— ತಾ|| ೧ಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ|| ರಾಮರಾವ ಕೃಷ್ಣ ದೇಶಪಾಂಡೆ ಆರ ವರ್ಷ ... ಅವರಿಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ... ರ ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಗೆ ಹೋಗಬಾರದೆಂತಲೂ ... ಅವರಿಗೆ ನೋಟಿಸ ಜಾರಿಯಾಗಿದೆ.

ಅದೇ ದಿನ ತಾಲೂಕಾ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ವೆ ಬಗ್ಗೆ ಜಪ್ತಾದ ವಸ್ತುಗಳ ಲಿಲಾಂವಿತ್ತು. ಕಚೇರಿಯ ಮುಂದೆ ಹೆಂಗಸರೂ ಹುಡುಗರೂ ಪಿಕೆಟಿಂಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಬಾಸ್ಗೋಡ, ಬಾವಿಕೇರಿ, ಹಿಚಕಡ, ಕಣಗಿಲ, ಮುಂತಾದ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಸಹ ಗುಂಪುಗುಂಪಾಗಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳೂ ಹುಡುಗರೂ ಬಂದಿದ್ದರು. ಪೋಲೀಸರು ಹುಡುಗರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೈದು ಮಾಡಿ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟರು. ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮುಟ್ಟಲಿಲ್ಲ "ನಾವು ಸಹ ಪಿಕೆಟಿಂಗ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬಂದವರು, ನಮ್ಮನ್ನೂ ಕೈದು ಮಾಡಿರೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಮುಟ್ಟಲಿಲ್ಲ. ಜಪ್ತ ದನಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಎಲ್ಲ ಭಗಿನಿಯರು ಕಚೇರಿಯ ಬಾಗಿಲಲ್ಲೇ ಕುಳಿತರು. ಸಂಜೆ ೬ ಘಂಟೆ ಸುಮಾರಕ್ಕೆ ಪೋಲೀಸರು ಕೈದು ಮಾಡಿದ ಹುಡುಗರ ಹೆಸರು ಕೇಳಿದರೆ ಹುಡುಗರು 'ಇನ್ಕಿಲಾಬ ಝಿಂದಾಬಾದ" ವಗೈರೆ ಚಿತ್ರ-ವಿಚಿತ್ರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರಂತೆ! ತಂದೆಯ ಹೆಸರು ಕೇಳಿದರೆ 'ಸೇವಾದಲ" ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರಂತೆ! ಎಲ್ಲ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಲು ಅಪ್ಪಣೆಯಾಯಿತು. ಸಂಜೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಹೊರಬೀಳಲೊಪ್ಪಲಿಲ್ಲ; ಪೋಲೀಸರು ೩—೪ ಜನರನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹೊರಗಿಟ್ಟರು ಇತರ ಬಾಕಿಯುಳಿದವರೂ ಹೊರಬಿದ್ದು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮನೆ ದಾರಿ ಹಿಡಿದರು!

ಅಂದು ೩ ಎಮ್ಮೆ ೩ ಆಕಳು ೨ ಕೋಣ, ೨ ಎತ್ತು ಮತ್ತು ೧ ಬಾವಿ ಗಾಡಿ ಮಾರಾಟವಾದವು. ಈ ೧೫ ದನಗಳನ್ನು ಕಾರವಾರ ಕಸ್ಟಮ ಖಾತೆಯ ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರು ರೂ ತಿವಸ್ತು ... ರೂ ೧೩-೦-೦ಕ್ಕೆ ಕೊಂಡರು. ಸರ್ಕಾರಿ ನಗೆಗಳನ್ನು ೧೦ ಜನ ಪೋಲೀಸರನ್ನು ಕಾವಲಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು, ಕಾರವಾರಕ್ಕೆ ಒಯ್ದು ಕೊಡುವ ಏರ್ಪಾಟು ಮಾಡಿದರಂತೆ. ಮೇಲಿನ ದಾಗಿನೆಗಳನ್ನು ಕಾರವಾರಕ್ಕೆ ಒಯ್ಯುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಕಾವಟಿಯ ರಾ|| ವೈಕುಂಠ ಬಾಳಾವ ... ಕಚೇರಿಯಿಂದ ... ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಏನು ಕಲ್ಪನೆ ಬಂತೋ ದೇವರೇ ಬಲ್ಲ! ಅವರಿಗೆ ಕೈದು ಮಾಡಿದರು. ದನಗಳನ್ನು ಹೊಡಕೊಂಡು ಪೋಲೀಸರು ಕಾರವಾರ ರಸ್ತೆ ಹಿಡಿದ ಕೆಲವು ಕಾಲದ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟರು!

ಶ್ರೀ|| ಕಾರವಾರಕರ ಇವರಿಗೆ ಹಿಡಕೊಟ್ಟರೆ ರೂ. ೧೦೦೦ದ ಇನಾಮು ಕೊಡುವೆವೆಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಜಾಹೀರು ಮಾಡಿರುವರಂತೆ. ಕಾರವಾರ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನ ಓರ್ವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ಈ ಸಾಹಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಉದ್ಯುಕ್ತನಾಗಿರುವನಂತೆ!

ಬಂಕಿಕೊಡ್ಲದಲ್ಲಿ ರಾ|| ಬಾಬುರಾಯ ನಾಡಕರ್ಣಿಯವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತಾ|| ೪ಕ್ಕೆ ಜಪ್ತಿ ಝಡ್ತಿಯಾಯಿತು! ಫೌಜದಾರರೂ ೧೦—೧೫ ಪೋಲೀಸರೂ ಬಂದಿದ್ದರು. ಕೆಲವು ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಕಾಗದಪತ್ರಗಳನ್ನು ಒಯ್ದರಂತೆ!

ಜಪ್ತಿಯು ಸತ್ವರ ಭರದಿಂದ ಸಾಗಿದೆ; ಉಳುವರೆ, ಮಾಸ್ಕೇರಿ ಮುಂತಾದ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಜಪ್ತಿಗಳಾದವು, ಉಳವರೆಯಲ್ಲಿ ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ಗೌಡನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ದನವಿನ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ೪ ಆಕಳುಗಳನ್ನು ಜಪ್ತಿ ಮಾಡಿದರು! ಆ ಪೈಕಿ ೧ ಆಕಳು ಹಗ್ಗ ಹರಕೊಂಡು ಪಲಾಯನ ಮಾಡಿತು. ೧ ಆಕಳು ದಾರಿಯಲ್ಲೇ ಮಲಗಿತು! ಎಷ್ಟು ಹೊಡೆದರೂ ಏಳಲಿಲ್ಲ! ಕೊನೆಗೆ ಎರಡೇ ದನಗಳನ್ನು ತಕ್ಕೊಂಡು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೋಗಬೇಕಾಯಿತು.

ತಾ|| ೫ಕ್ಕೆ ಮಾಸ್ಕೇರಿಯ ಗೋವಿಂದನಾಯ್ಕನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಜಪ್ತಿಯಾಯಿತು. ಒಬ್ಬ ಹೆಂಗಸು ಮಾತ್ರ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದಳು. ಪೋಲೀಸರಿಗೂ ಅವಳಿಗೂ ಜಗ್ಗಾಟ ನಡೆಯಿತು. ಸಾಲಬೋಗರು ಮುಂದೆ ಬಂದು ಆ ಹೆಂಗಸಿಗೆ ಇದ್ದದ್ದನ್ನು ಕೊಡು, ಎಂದು ಬೋಧ ಮಾಡಿದರು. ಆಕೆಯು ಕೆಲವು ದಾಗಿನೆಗಳನ್ನೂ ೩೩ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ ತಂದು ಕೊಟ್ಟಳು. ಆಕೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ತೀರ್ವೆ ೩೦೬ ರೂ. ಇಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ತಕ್ಕೊಂಡು, ಬಾಕಿ ಹಣ ಮತ್ತು ದಾಗಿನೆಗಳನ್ನು ಹೆಂಗಸಿಗೆ ತಿರುಗಿ ಕೊಟ್ಟು ಜಪ್ತಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೋದರು. ೬ರ ತಿರ ಅನೇಕ ಇನ್ನು ೧೦—೧೫ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಪ್ತಿಗಳಾದವು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಭತ್ತ, ಅಕ್ಕಿ ಜಪ್ತಿ ಆಗಿದೆ ಕೆಲವರ ಏನೂ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ.

ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ ತರಪೆ ಬಗ್ಗೆ ಪೋಲೀಸರು ಮಾಸ್ಕೇರಿ ಸಂಣಪ್ಪ ದೇವಣ್ಣ ನಾಯ್ಕರ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು. ನಾಯ್ಕರ ತಾಯಿಯು ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಒಳಗೆ ಹೋಗಗೊಡಲಿಲ್ಲ—ಸಂಣಪ್ಪನಾಯ್ಕರಿಗೆ ಕೈದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.—

ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರತಿಗಳು ಉಳಿದಿವೆ! ತ್ವರೆಮಾಡಿರಿ
ವೇ|| ಅಗೇಕರ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ
ಹೊಸ ಪಂಚಾಂಗ
ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಿದೆ. ಬೇಕಾದವರು ಬೇಗ ಬರೆಯಬೇಕು
ಮೆನೇಜರ, "ಸ್ಟಾರ ಆಫ್ ಕೆನರಾ" ಪ್ರೆಸ
ಕುಮಟಾ.

ಸ್ಥಾನಿಕ ವೃತ್ತಾಂತ

ಕುಮಟಾ— [illegible]

[illegible]

[illegible] ನಡೆಯುವದು

[illegible]

ಗೋಕರ್ಣ— [illegible] ಅವರಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಕೊಡಲೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ!

[illegible]

[illegible]

[illegible] ಸ್ಥಿತಿಯೇ? ಸತ್ಯದ ದಾರಿ ಯಾವುದು?

ಹೊನ್ನಾವರ— [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ

ಭಟಕಳ— [illegible] ಆರ್ಜಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ

[illegible]

[illegible] ಸಾಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಬಂದಿದ್ದರು ನ್ಯಾ ಪಟೇಲ ಹೇಳಿದ ಬಗ್ಗೆ [illegible]

ಡಾ ಅನಂತಭಟ್ಟರ ಮೇಲೆ [illegible]

[illegible] ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಚರ್ಚೆಯಾಯಿತು [illegible] ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಈ ಥ ನಡತೆಯಿಂದ ಮೆಂಬರು ಬಹಳ ಬೇಸರಗೊಂಡಿರುವರಂತೆ!

[illegible] ತೋರುತ್ತಾರೆ!

[illegible] ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ

ಶಿರ್ಶಿ— [illegible]

[illegible] ಜೈಲಿನಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ

[illegible]

ಸಿದ್ದಾಪುರ— [illegible]

(೬ನೇ ಪುಟದಿಂದ ಮುಂದರಿಸಿದ್ದು)

[illegible] ಯಂತ್ರ-ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಕದಗ ಕೇಳಿಸಿದ್ದಾರಂತೆ!

⁂

ಇತ್ತ ಪಾಪಿ! ಅತ್ತ ಪುಂಡ!

ನಿನ್ನೆ ತಿಂಗಳ ಕೊನೆಗೆ ಕಾರವಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿರ್ಲಜ್ಜ ಅಂಗಡಿಗೆ ನುಸುಳು ಹರಿಯುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್ ಒಬ್ಬನು ಪಿಂಕೆ ಹಚ್ಚಿ ಓದಿ ಮಾಡಿದನು! ಮುಂದಿನ ದಿನವೇ ಹರತಾಳ ಆಚರಿಸದ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಅಂಗಡಿಯು ಬೆಂಕಿ ಪಾಲಾಗಿತ್ತು! ಹರತಾಳ ತಪ್ಪಿಸಿದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಿಟ್ಟು, ಆಚರಿಸದಿದ್ದರೆ ಪುಂಡರ ಕಾಟ! ಅಂತೂ ಇಂತೂ ವರ್ತಕರ ಮರ್ದನದ ಆಟ!!

⁂

ಮುಂಬಯಿ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳದ ಆತ್ಮತ್ಯಾಗ

ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಈಗ ೪ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಭಾಸದರೂ, ೩ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಇರುವರು. ಇವರ ಸಂಬಳವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಸುವ ವಿಚಾರವುಂಟೆಂದು, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಮುಂದೆ ಅವರ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ನಾ| ಗವ್ಹರ್ನರ ಸಾಹೇಬರು ಹೇಳಿದ್ದರಷ್ಟೆ! ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಎಂದಿನಿಂದ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವದೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಪ್ರಕಟವಾದ ಮಾಹಿತಿಯ ಮೇಲಿಂದ ತಿಳಿಯುವದೇನಂದರೆ — ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರದ್ದು ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳೊಡನೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡೆದು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಎಲ್ಲ ಸಭಾಸದರು ರಾಜೀನಾಮೆ ಬರೆದುಕೊಟ್ಟು ನಾ| ಗವ್ಹರ್ನರ ಸಾಹೇಬರ ಕೈಯ್ಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬೇಕಾದವರನ್ನು ಅವರು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದು! ಬೇಡಾದವರನ್ನು ಮನೆಗೆ ಕಳಿಸಬಹುದು!

⁂

ಎಲ್ಲಾ ಹಿಂದುಗಳಿಗೆ "ಮಂತ್ರದೀಕ್ಷೆ"

ಪಂಡಿತ ಮಾಲವೀಯರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಶಿವರಾತ್ರಿ ಸಮಯ ಪ್ರಯಾಗದಲ್ಲಿ ಗಂಗಾನದಿಯ ದಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ಒಂದು ವಾರದ ತನಕ "ಮಂತ್ರದೀಕ್ಷೆ" ಕೊಡುವ ಸಮಾರಂಭವಾಯಿತು. ದಿನಾಲು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಯಜ್ಞ, ಸಾಯಂಕಾಲ ಕಥಾ-ಪ್ರವಚನಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಒಂದು ದಿನ ಪಂಡಿತ ಪಂಡಿತ ಮಾಲವೀಯರೇ ಹರಿಕಥೆ ಹೇಳಿದರು! ಸಮಾರಂಭಕ್ಕೆ ನೂರಾರು ಪಂಡಿತರೂ, ಸನ್ಯಾಸಿಗಳೂ, ಸಂಸ್ಕೃತ-ಶಾಸ್ತ್ರಕೋವಿದರೂ ಬಂದಿದ್ದರು. ಪಂ| ಮಾಲವೀಯರವರು ಸುಮಾರು ೨೦೦ ಜನ ಗಂಡಸರು, ಹೆಂಗಸರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮಂತ್ರದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಜಾತಿಭೇದವನ್ನು ಲಕ್ಷಿಸಲಿಲ್ಲ. [illegible] ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರಿಗೂ ಮಂತ್ರದೀಕ್ಷೆ ದೊರಕಿತು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೆ ಪಂಡಿತಜಿಯವರ ಅಚ್ಚು ಮಾಡಿದ ಆಚಾರನಿಯಮಾವಲಿಯ ಒಂದೊಂದು ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು.

⁂

ಇದಕ್ಕೆ ಸಹಿ ಮಾಡು, ಇಲ್ಲವೆ ಸಾಯಲು ಸಿದ್ಧನಾಗು!

ಮುಂಬಯಿಯ ಶ್ರೀ| ದೇವರೂಖಕರರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ವರ್ಗದ ಮುಂದಾಳುಗಳು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವೃತ್ತಿಯವರು. ಅವರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮತದಾರ ಸಂಘ ಬೇಡವೆಂಬ ಮತದವರು. ತಮ್ಮ ಈ ತರಗಳ ಪ್ರಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಜೋರಿನ ಚಳವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಚಳವಳಿಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಮುಂಬಯಿಯ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಲ್ಲಿ ಈಗ ಎರಡು ಪಕ್ಷಗಳಾಗಿವೆ. ದೇವರೂಖಕರ ಪಕ್ಷವೊಂದು, ಡಾ| ಅಂಬೇಡಕರರ ಪಕ್ಷವೊಂದು. ಕಳೆದ ಬುಧವಾರ ರಾತ್ರಿ ಶ್ರೀ| ದೇವರೂಖಕರರು ತಮ್ಮ ಬಿಡಾರದಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದ್ದರು. ಅಂಬೇಡಕರ ಪಕ್ಷದ ಕೆಲವ ಜನರು ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿ ಸಮಯ ಬಂದು ಅವರನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿದರು, ಒಡನೆ ಒಂದು ಸಭೆಗೆ ಬರಬೇಕಾಗಿ ಆಗ್ರಹ ಮಾಡಿದರು. ದೇವರೂಖಕರರಿಗೆ ಸಂಶಯ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ಕೂಡ ಹೋದರು. ಮಾರ್ಗದ ಮೇಲೆ ಹಾದಿ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದ ಮೋಟಾರ ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೂತುಕೊಂಡರು. ಅವರಿಗೆ ಕರೆಯಬಂದ ಪುಂಡರು ಮೋಟಾರನ್ನು ಒಂದು ನಿರ್ಜನ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಒಯ್ದು ದೇವರೂಖಕರರಿಗೆ ಏಟು ಕೊಟ್ಟರು! ಸಂಯುಕ್ತ ಮತದಾರ ಸಂಘಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವದನ್ನು ತಡಿಸಬೇಕಾಗಿ ಹೇಳಿದರು! ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಂಘಗಳ ಪಕ್ಷ ಹಿಡಿದರೆ ಮುದ್ದಿನ ಗಂಟು ಸಿಗುವದೆಂದು ಆಶೆ ತೋರಿಸಿದರು! ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮತದಾರ ಸಂಘದ ಜಾಹೀರನಾಮೆ ಸಹಿ ಮಾಡು ಎಂದರು! ದೇವರೂಖಕರರು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಗಾಡಿಯ ಮೇಲೆ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತಂದು ಮನೆಯ ಹತ್ತರ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವಾಗ ಪುಂಡರು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟದ್ದೇನಂದರೆ 'ನಾವು ನಿಮ್ಮ ಸಹಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಆ ಸಹಿಯನ್ನು ನೀವು [illegible] ನಾವು [illegible] ಕೊಲ್ಲುವೆವು!' ಎನ್ನಲಿಕ್ಕೆ!

— ೨ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ [illegible] ಮಾಡಿದ ಒಟ್ಟು [illegible] ಜನರ ಮೇಲೆ ಖಟ್ಲೆ ನಡೆದಿತ್ತಷ್ಟೆ! ಅವರಲ್ಲಿ ೧೦ ಜನರಿಗೆ ಕಠಿಣ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಿದೆ. ಬಾಕಿಯವರಿಗೆ ಅಲ್ಪ ಕಾಲದ ಸಶ್ರಮ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಿದೆ. ಖಟ್ಲೆಯು ಬಹು ಕಾಲ ನಡೆದಿತ್ತು!

— ಕಲಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಅಜದುಲ ರಹಮಾನ್ ಎಂಬವನಿಗೆ ೫ ವರ್ಷ ಸಶ್ರಮ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಲಾಯಿತು. ಇವನು ಜಾತ್ಯಾ ಕಳ್ಳನಾಗಿದ್ದು, ಕಳ್ಳತನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಹಿಂದೆ ೨೭ ವರ್ಷ ಸೆರೆಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದಿರುವನು. ಮೊನ್ನೆ ಗುರುವಾರ [illegible] ಜೈಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಯ ೩ ಕೋಳಿಗಳನ್ನು ಕದ್ದನು! ಆ ಬಗ್ಗೆ ಅವನಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಿದೆ.

ಜಾಹೀರಾತು.

ಕೇ| ರಾಮಪಂಡಿತ, ವೈದ್ಯ ಕುಮಟಾ ಇವರಲ್ಲಿ
ಕೇರಳ ಜ್ಯೋತಿಷ ಶಾಸ್ತ್ರವಿಶಾರದರಾದ
ವಿ. ಶಾಂತಪ್ಪ ಪುದುವಾಳ್, ಇವರು

ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಕಡೆ ಜಾತಕ-ಪ್ರಶ್ನೆ ಮೊದಲಾದ ಪರಿಹಾರ ಯಥಾರ್ಥವಾಗಿ ತಿಳಿಸಲ್ಪಡುವವು. ಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರವಾದ ಕೆಲಸ ಸಹ ಮಾಡಿಕೊಡಲ್ಪಡುವದು. ಜನರು ಸಮಕ್ಷ ಯಾ ಪತ್ರದ್ವಾರಾ ಒಮ್ಮೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಬಹುದು.

ಪತ್ತೆ — ವಿ. ಶಾಂತಪ್ಪ ಪುದುವಾಳ್,
C/o ಕೇ| ರಾಮ ಪಂಡಿತ ವೈದ್ಯ,
ತಾಲೂಕ ಕಚೇರಿ ಸಮೀಪ, ಕುಮಟಾ.

ಒಂದೇ ಸವನಾಗಿ ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷದ ಅನುಭವದಿಂದ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಸಾವಿರಾರು
ಜನರಿಂದ ವರ್ಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟ, ಆಯುರ್ವೇದೋಕ್ತ

ತಿಂಗಳ ವರ್ಷ [illegible] ಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ಮತ್ತು ಇದರ ಗುಣಕ್ಕಾಗಿ ಅನೇಕ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳು ದೊರೆತಿರುವ ಧಾತುಪೌಷ್ಟಿಕ ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿವರ್ಧಕ ಜಗತ್ಪ್ರಸಿದ್ಧ

ದ್ರಾಕ್ಷಾಮೃತವು.

ಈ ದ್ರಾಕ್ಷಾಮೃತವು ಸಮ್ಯಾದ್ರಿ ಪರ್ವತದಲ್ಲಿರುವ ಅನೇಕ ವನಸ್ಪತಿಗಳ ರಸಗಳೊಂದಿಗೆ ದ್ರಾಕ್ಷಾ ರಸವನ್ನು ಮಿಶ್ರಮಾಡಿ ಸ್ವದೇಶಿ ಯಂತ್ರದಿಂದ ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತ ಪದ್ಧತಿ ಪ್ರಕಾರ ತಯಾರ ಮಾಡಿರುವದರಿಂದ ಸ್ವಾದಿಷ್ಟವೂ ಸುಗಂಧವೂ ಆಗಿದೆ.

ಇದರ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಶರೀರದೊಳಗಿನ ಹಳೇ ಕಡಕಿ (ಗರಮಿ) ಸಂಪೂರ್ಣ ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಧಾತುಕ್ಷೀಣ, ಸ್ವಪ್ನದೋಷ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾವದೇ ವಿಕಾರದಿಂದ ಒಂದ ಅಶಕ್ತತೆಯಿಂದ ಕೈಕಾಲು ಕಣ್ಣುಗಳ ಉರುಪು ಮೈಉರಿ, ಯಾವಾಗಲೂ ಎಲುಬಿನಲ್ಲಿ ಜ್ವರ ಇರೋಣ, ನಡ ನೋಯೋಣ, ಪಿತ್ತದಿಂದ ಕಣ್ಣುಗಳ ಕತ್ತಲೆ ಬಂದು ಭೋವಳಿಕೆ ಬರೋಣ, ಶೌಚಕ್ಕೆ ಸಾಫ ಆಗದೇ ಇರೋಣ ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲ ವಿಕಾರಗಳು ನಷ್ಟವಾಗಿ ಶರೀರವು ಬಲವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅಷ್ಟ ಚನಾಗಿ ಪಚನವಾಗಿ ಶೌಚಕ್ಕೆ ಸಾಫವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಪರ ಸ್ತ್ರೀ ವ್ಯಭಿಚಾರದಿಂದ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಕಾರಣದಿಂದ ಬಂದ ಧಾತುಕ್ಷೀಣತೆ, ನಪುಂಸಕತ್ವ ಇದ್ದರೆ ಅದು ಹೋಗಿ ಪುನಃ ಯೌವನವಂತರಾಗಿ ಶರೀರ ಬಲವಾಗಿ ಮಕ್ಕಳು ಪುಷ್ಟಿವಂತರಾಗುವರು. ಹೆಂಗಸರಿಗೂ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಈ ಔಷಧವು ಗುಣಕಾರಿ ಇದೆ. ಮುಟ್ಟಾಗದಿದ್ದರೂ ಮತ್ತು ಕುಸ್ಮದ ಗರ್ಭ ಸಂಬಂಧವಾದ ರೋಗಗಳಿದ್ದರೂ ಅವೆಲ್ಲ ಗುಣವಾಗಿ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಸಂತತಿ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುವದು. ಅಶಕ್ತ ಹುಡುಗರು ಬಲವಂತರಾಗುವರು. ಈ ಔಷಧದ ಮೂರು ಬಾಟ್ಲಿಗಳನ್ನು ಸೇವನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಪೂರ್ಣ ಗುಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಅನುಭವ ೧ ಬಾಟ್ಲಿ ಸೇವನೆ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ತಿಳಿದೀತು. ೧ ಬಾಟ್ಲಿ ಬೆಲೆ ೧-೪-೦, ೩ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೩-೮-೦, ಒಂದು ಡಜನ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೧೧-೦-೦ ಪೋಸ್ಟೇಜ ೧ ಡಜನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ೧ ಬಾಟ್ಲಿ ಕಮಿಶನ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಟಪಾಲ ಖರ್ಚ ಪ್ರೋಷ್ಟೇಜ ಬೇರೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ.

ಎಜಂಟರ ಮೂಲಕ ೧ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೧-೪-೦, ೩ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೩-೮-೦, [illegible] ರೂಪಾಯಿ

ಮ್ಯಾನೇಜರ, ದ್ರಾಕ್ಷಾಮೃತ ಕಾರ್ಯಾಲಯ, ಪೋ| ನಿಪ್ಪಾಣಿ (ಜಿಲ್ಹಾ ಬೆಳಗಾವಿ)

ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕೆಮಿಸ್ಟ ಮತ್ತು ಸ್ಟೋರ್ಸದೊಳಗೆ ಮತ್ತು ಕಿರಾಣಿ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಗುವದು.

ಕುಮಟಾ ಏಜಂಟ — ಶಿರ್ಸಿ ಏಜಂಟ — ಕಾರವಾರ ಏಜಂಟರು —
ನ್ಯೂ ಸಪ್ಲಾಯ ಏಜನ್ಸಿ ಎಸ್ ಎಲ್ ಥಾಕಪ್ಪಾ ದಾಮೋದರ ಶ್ಯಾನಭಾಗ & ಮುಜುಮದಾರ

ಶಿರ್ಶಿ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಕರಗಳ ಹೊರೆ.

(ಲೇಖಕ [illegible])

ಮುಂಬಯಿ ಇಲಾಖೆಯೊಳಗಿನ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳ [illegible] ನೇ ವರ್ಷದ ಸರಕಾರಿ ವರದಿಯು ಕೆಲವು [illegible] ಹಿಂದೆ ಹೊರಬಿದ್ದಿದೆ. ಅದನ್ನು ಓದುವಾಗ ನಮ್ಮ ಶಿರ್ಶಿ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯು ಹೇರಿರುವ ಕರಗಳು, ಬೇರೆ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳ ಜೊತೆ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದರೆ, ಅತಿ ವಿಪರೀತವಿರುತ್ತವೆಂದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ [illegible] ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಮಾನದಿಂದ ಈ ತುಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದನ್ನೇ ಕೆಳಗೆ ಕೊಡುವೆವು.

ಶಿರ್ಶಿ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ [illegible] ರಲ್ಲಿ ರೂ [illegible] ಉತ್ಪನ್ನವಿತ್ತು. ಇಲ್ಲಿಯ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯು [illegible] ಮುಂಬಯಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳು [illegible] ಅವುಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳ ಹದ್ದಿನಲ್ಲಿರುವ ಜನಸಂಖ್ಯೆ [illegible] ಶಿರ್ಶಿಯ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗಿಂತ ಎಷ್ಟೋ ಹೆಚ್ಚಿದ್ದರೂ, ಆ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳ ಉತ್ಪನ್ನವು ನಮ್ಮ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಿಂತ [illegible] ಕಡಿಮೆಯಿರುತ್ತದೆ. [illegible] ಕೆಲವು ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳ ಅಂಕಿಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಗೆ ಕೊಡುವೆವು.

ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಹೆಸರು	ಜನಸಂಖ್ಯೆ	ಕರಉತ್ಪನ್ನ ರೂ	ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪನ್ನ ರೂ
ಕಾರವಾರ	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ಕುಮಟಾ	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ಹೊನ್ನಾವರ	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ಹಾವೇರಿ	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ರಾಣೇಬೆನ್ನೂರ	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ರತ್ನಾಗಿರಿ	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ವೆಂಗುರ್ಲೆ	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ಸಿರ್ಸಿ	[illegible]	[illegible]	[illegible]

ಪ್ರತಿ ತಲೆಗೆ ಬೀಳುವ ಕರದ ಪ್ರಮಾಣದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತುಲನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡುವಾ.

ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಹೆಸರು	ಪ್ರತಿ ತಲೆಗೆ ಕರ ರೂ ಆ ಪೈ	ಪ್ರತಿ ತಲೆಗೆ ಒಟ್ಟು ರೂ ಆ ಪೈ
ಸುರತ	[illegible]	[illegible]
ಭಡೋಚ	[illegible]	[illegible]
ಅಹಮ್ಮದನಗರ	[illegible]	[illegible]
ನಾಸಿಕ	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
ರತ್ನಾಗಿರಿ	[illegible]	[illegible]
ಬೆಳಗಾಂವ	[illegible]	[illegible]
ಧಾರವಾಡ	[illegible]	[illegible]
ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ	[illegible]	[illegible]
ವಿಜಾಪುರ	[illegible]	[illegible]
ಕಾರವಾರ	[illegible]	[illegible]
ಕುಮಟಾ	[illegible]	[illegible]
ಹೊನ್ನಾವರ	[illegible]	[illegible]
ಸಿರ್ಸಿ	[illegible]	[illegible]

ಆಯಾ [illegible] ಜನರ ಮೇಲೆ [illegible] ಕರದ ಪ್ರಮಾಣ ಹಿಡಿದು ತುಲನೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಈ ತುಲನೆ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಮುಖ ವ್ಯಾಪಾರದ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾ.

ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಹೆಸರು	ಪ್ರತಿ ತಲೆಗೆ ಆದಾಯ [illegible] ಕರದ ಪ್ರಮಾಣ ರೂ. ಆ. ಪೈ
ಮುಂಬಯಿ	[illegible]
ಕರಾಚಿ	[illegible]
ಅಹಮದಾಬಾದ	[illegible]
ಸುರತ	[illegible]
ನಾಸಿಕ	[illegible]
ಬೆಳಗಾಂವ	[illegible]
ಸೊಲ್ಲಾಪುರ	[illegible]
ಧಾರವಾಡ	[illegible]
ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ	[illegible]
ಸಿರ್ಸಿ	[illegible]

(ಟಿಪ್ಪಣಿ — ಈ ಪೈಕಿ ಕೆಲವು ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಿನ್ನು ಮಹಸೂಲಾದ ಕರವು [illegible] ಸಿರ್ಸಿಯಲ್ಲಿ [illegible] ರೂ ಮೇಲಿನಂತೆ ಸಿರ್ಸಿಯವರ ಹಾಡು)

ಮೇಲೆ ವಿವರಿಸಿದಂತೆ ಶಿರ್ಶಿ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯು ಉತ್ಪನ್ನವು ವಿಪರೀತ ಹೆಚ್ಚಿದ್ದರೂ, ವರದಿಯು ವರ್ಷದ ಮರುವರ್ಷವೇ [illegible] ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯು [illegible] ಕರಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿತು. [illegible] ಉತ್ಪನ್ನ [illegible] ಆಗ ಪ್ರಸಂಗ [illegible] ಸರಿಸುವ [illegible] ಸಹಜವೇ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಿರ್ಸಿಯ ಜನರು ಎಚ್ಚತ್ತು [illegible] ಜನಮನ [illegible] ಯನ್ನು [illegible] ಅವರ [illegible] ನಮ್ಮ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಹಾಲಿ ಇದ್ದ ಅಸಹ್ಯ ಬಜೆಟ್ಟನ್ನು ಹಗುರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರೆ [illegible] ಮುಂದಾಗಬೇಕು. ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಕಿವಿಗಳನ್ನು ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಹಿಂಡಿ ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯದ ಜಾಗೃತಿ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು.

ಕದಾಚಿತ್ ಶಿರ್ಶಿ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಇತರ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ [illegible] ಸಿಗುತ್ತವೆಯೆಂದು ಯಾರಾದರೂ ವಾದಿಸಬಹುದು. ಅದಕ್ಕಾವ ಸಂಗತಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳು ನೀರಿನ ಪುರವಠೆ, ದವಾಖಾನೆಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ, ಸೆನಿಟೇಶನ್ ಮೊದಲಾದ ಸೋಯಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ [illegible] ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಶಿರ್ಶಿಯಲ್ಲಿ ಅದೂ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗಿದ್ದು ಶಿರ್ಶಿಯಲ್ಲಿ ಕರಭಾರ ಹೆಚ್ಚು. ಇಲ್ಲ ಕಡಿಮೆ! ಪ್ರಸ್ತುತ ಸರಕಾರಿ ವರದಿಯನ್ನು ಬದಿಯಿಂದ ತುಲಿತ ನಕ್ಷೆ ಹಿಡಿದರೆ ಶಿರ್ಶಿ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಿಂತ ಇತರ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳ ಕಾರಭಾರವು [illegible] ಬರೆದದ್ದು ಕಾಣುವದಿಲ್ಲ. ಎಂದ ಮೇಲೆ ಶಿರ್ಶಿ [illegible] ವಿಪರೀತವೆಂತ [illegible] ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಜನತೆಯ ತಲೆಯ ಮೇಲಿನ ಕರಭಾರವನ್ನು ಇಳಿಸುವದು ಯುಕ್ತವಲ್ಲವೇನು? ಶಿರ್ಶಿಯ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಸಭಾಸದರು ಇತ್ತ ಕಡೆಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯ [illegible] ಕೊಡುವರೇನು?

ಸನ್ ಲೈಫ್ ಎಶ್ಯೂರನ್ಸ ಕಂಪನಿ ಆಫ್ ಕೆನಡಾ

ಇದೀ ಬ್ರಿಟಿಶ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದೇ ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಕಂಪನಿ!

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಬ್ರಹ್ಮದೇಶ, ಸಿಂಹಲದ್ವೀಪ [illegible] ಕಚೇರಿ

ಮುಖ್ಯ [illegible] ರೋಡ, ಮುಂಬಯಿ;

[illegible] — [illegible] ಫಿರೋಜ ಸೇಠನಾ, ಕೆ. ಓ. ಪಿ. ಬಿ. ಇ.

[illegible] ಕೋಟಿಗೂ ಮಿಕ್ಕಿದೆ

[illegible] ಕೋಟಿಗೂ ಮಿಕ್ಕಿದೆ

ಈ ಕಂಪನಿಯ [illegible] ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಯುವಕರು [illegible] ಜೀವನ ನಡಿಸಬಹುದು

[illegible] ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡಿಸುವ ಪತ್ತೆ —

The District Manager,
Canada Building,
Hornby Road, BOMBAY

OR

Mr. S. B. Roge,
Chief Agent,
171 Civil Lines,
Camp BELGAUM

ದಿ ಬೊಂಬಾಯಿ ಲೈಫ್ ಎಶ್ಯೂರನ್ಸ ಕಂಪನಿ, ಲಿಮಿಟೆಡ್

ಸ್ಥಾಪನೆ 1908

ಈ ಕಂಪನಿಯು ಪೂರ್ಣ ಹಿಂದೀ ಇದ್ದು ಇದರ ಕಂಪನಿ [illegible] ಬರುವ [illegible] ಕಂಪನಿಯ ಹಣವು ಸರಕಾರಿ [illegible] ಇಂಡಿಯನ್ ಟ್ರಸ್ಟ ಎಕ್ಟಿನ ನಿಯಮಗಳಂತೆ [illegible] ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಇಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಮಲ್ಟಿಪಲ್ ಬೆನಿಫಿಟ್ ಎಂಬ ಕಲಮು ವಿಮೆದಾರರಿಗೆ ಅತಿಶಯ [illegible]

ವಿಸ್ತೃತ [illegible] ಕೆಳಗೆ [illegible] ಪತ್ರದ್ವಾರದಿಂದ [illegible] ಬರೆದಲ್ಲಿ [illegible].

Kumta Agents –
D K NAYAK Bros
Honavar Agent
R V PARBHU Esq

K. Padmanabha Rao & Sons,
BELGAUM
Chief Agents for
Karnatak Districts & S M States

ಮ॥ ಗಾಂಧಿಯವರ

ಗೀತಾಬೋಧ.

ಅ — ರಾ॥ ಹನುಮಂತರಾವ ಮಾಂಜರೇಕರ

ಕ್ಷೇತ್ರ-ಕ್ಷೇತ್ರಜ್ಞ-ವಿಭಾಗ ಯೋಗ

೧೩ನೇ ಅಧ್ಯಾಯ.

ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನು ಅಂದದ್ದು—

‘ ಈ ದೇಹಕ್ಕೆ ಕ್ಷೇತ್ರವೆಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಹೆಸರುಂಟು, ಇದನ್ನು ಅರಿತವನಿಗೆ ಕ್ಷೇತ್ರಜ್ಞನೆಂದನ್ನುತ್ತಾರೆ. ವ್ಯಾಪಿಸಿಕೊಂಡು ವಾಸವಾಗಿದ್ದ ನನ್ನನ್ನು ಕ್ಷೇತ್ರಜ್ಞನೆಂದು ತಿಳಿ. ಕ್ಷೇತ್ರ ಕ್ಷೇತ್ರಜ್ಞರೊಳಗಿನ ಭೇದವನ್ನು ತಿಳಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಆಗ ಬಂದ ಜ್ಞಾನವೇ ನಿಜವಾದ ಜ್ಞಾನವು. ಪಂಚ ಮಹಾ ಭೂತಗಳು, ಪೃಥ್ವಿ, ಅಪ್, ತೇಜ, ವಾಯು, ಆಕಾಶ, ಅಹಂಕಾರ, ಬುದ್ಧಿ, ಪ್ರಕೃತಿ, ಐದು ಕರ್ಮೇಂದ್ರಿಯಗಳು ಐದು ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರಿಯಗಳು ಮನಸ್ಸು ಐದು ವಿಷಯಗಳು ಇಚ್ಛೆ, ದ್ವೇಷ, ಸುಖ ದುಃಖ, ಸಂಘಾತ (ಅಂದರೆ ಶರೀರವು ಉಂಟಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ದ್ರವ್ಯಗಳು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿ ಇರುವ ಶಕ್ತಿಯು,) ಚೇತನ ಶಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ಧೃತಿ (ಶರೀರದೊಳಗಿನ ಪರಮಾಣುಗಳು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಅಂಟಿ ಇರುವ ಗುಣ) ಇವೆಲ್ಲವುಗಳಿಂದ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಶರೀರವನ್ನು ಅದರೊಳಗಿನ ವಿಕಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಯಾಕೆಂದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ನಾವು ತ್ಯಾಗ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಜ್ಞಾನವು ಅವಶ್ಯವು. ಈ ಜ್ಞಾನವೆಂದರೆ— ಗರ್ವವನ್ನೂ ದಂಭವನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವದು, ಅಹಿಂಸೆ ಕ್ಷಮೆ, ಸರಲತೆ, ಗುರುಸೇವೆ, ಶುದ್ಧತೆ, ಸ್ಥಿರತೆ, ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅಂಕಿತದಲ್ಲಿಡುವದು, ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ವೈರಾಗ್ಯವು, ನಿರಹಂಕಾರವು, ಜನ್ಮ ಮೃತ್ಯು ಜರೆ, ವ್ಯಾಧಿ, ದುಃಖ, ಯಾವಾಗಲೂ ಆಗುವ ದೋಷಗಳ ಅರಿವು ಸ್ತ್ರೀ ಪುತ್ರ, ಮನೆಮಾರು ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದಿರದಿರುವದು ಈಶ್ವರನಲ್ಲಿ ಅನನ್ಯ ಭಕ್ತಿಯು, ಏಕಾಂತವನ್ನು ಸೇವಿಸುವದು ಲೋಕದಲ್ಲಿದ್ದು ಭೋಗಗಳನ್ನು ಭೋಗಿಸುವದರಲ್ಲಿ ಅಪ್ರೀತಿಯು, ಆತ್ಮಜ್ಞಾನದ ಲಾಲಸೆಯು, ಜ್ಞಾನದ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಆತ್ಮದರ್ಶನವು ಇದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾದುದು ಅಜ್ಞಾನವು ಈ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿ ಯಾವದನ್ನು ತಿಳಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರುವದೋ ಹಾಗೂ ಯಾವದನ್ನು ತಿಳಿಕೊಂಡಲ್ಲಿ ಮೋಕ್ಷವು ಸಿಗುವದೋ, ಅದರ ಸ್ವಲ್ಪ ವರ್ಣನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಅದನ್ನು ಕೇಳು (ಜ್ಞೇಯವು ‘ ತಿಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಯೋಗ್ಯವಾದ ವಸ್ತುವು) ಅನಾದಿಯ ಪರಬ್ರಹ್ಮವು ಅದು ಅನಾದಿಯಾಗಿರುವದು ಅಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಹುಟ್ಟು ಇಲ್ಲ ಏನೂ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದಾಗ ಆ ಪರಬ್ರಹ್ಮವು ಇತ್ತು ಅದು ಸತ್ ಅಸತ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವದೂ ಇರುವದಿಲ್ಲ ಅದು ಇವೆರಡರ ಆಚೆಗಿರುವದು ಒಂದು ರೀತಿಯಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಸತ್ ಎಂದರೂ ಅನ್ನಬಹುದು ಯಾಕೆಂದರೆ ಅದು ನಿತ್ಯವಾಗಿರುವದು ಆದರೆ ಅದರ ನಿಶ್ಚಿತತೆಯು ಮನುಷ್ಯನ ಬುದ್ಧಿಗೆ ನಿಲುಕದು ಆದಕಾರಣ ಅದು ‘ ಸತ್ ’ ದ ಆಚೆಗಿರುವ ವರ ಆಗಿರುವದು. ಅದರ ಸತ್ತೆಯು ಹೊರಗೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ ಅದಕ್ಕೆ ಸಾವಿರಾರು ಕೈ ಕಾಲುಗಳೂ ಮೊಗಗಳೂ ಇರುವವು ಆದರೂ ಅದು ಇಂದ್ರಿಯ ರಹಿತವಾಗಿರುವದು ಅದಕ್ಕೆ ಇಂದ್ರಿಯದ ಆವಶ್ಯಕತೆಯಿರುವದಿಲ್ಲ ಅವುಗಳಿಂದ ಅದು ಅಲಿಪ್ತವಾಗಿರುವದು, ಇಂದ್ರಿಯಗಳು ಇಂದು ಇರುವವು ನಾಳೆ ಇರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಪರಬ್ರಹ್ಮವಂತೂ ನಿತ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೊತ್ತಿರುವದು ಧಾರಣ ಮಾಡುವದು ಅದೇ, ಅದು ಗುಣಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಗುಣರಹಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಗುಣಗಳಲ್ಲಿ ವಿಕಾರಗಳು ಇದ್ದೇ ಇರುವವು ಆದರೆ ಪರಬ್ರಹ್ಮವು ವಿಕಾರರಹಿತವಾದುದು ಗುಣವೆಂದರೇ ವಿಕಾರವು ಅದು ಪ್ರಾಣಿ ಮಾತ್ರದ ಹೊರಗಿರುವದು ಅದರ ಸ್ವರೂಪವನ್ನರಿಯದವರಿಗೆ ಅದು ದೂರವೇ ಇರುವದು ಅದು ಪ್ರಾಣಿಗಳೊಳಗೂ ಇರುವದು, ಅದಕ್ಕೆ ಗತಿಯೂ ಇರುವದು ಅದು ಸ್ಥಿರವಾಗಿರುವದು ಅದು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಿರುವದರಿಂದ ಅದರ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ತಿಳಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವದಿಲ್ಲ ಅದು ದೂರವಾಗಿರುವಂತೆ ಸಮೀಪದಲ್ಲೂ ಇರುವದು ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ನಾನಾವಿಧವಾಗಿ ಕಂಡರೂ ಅದು ಅವಿಭಕ್ತವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಅದರ ಅಸಂಖ್ಯ ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕಾರಣ ವಿಭಕ್ತವಾದದ್ದು ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ ಹುಟ್ಟಿಸುವದು ಅದೇ ಪೋಷಿಸುವದು ಅದೇ ಸಂಹಾರ ಮಾಡುವಂತಹದ್ದು ಅದೇ ಅದು ತೇಜದ ತೇಜವಾಗಿರುವದು, ಅಂಧಕಾರದ ಆಚೆಗಿರುವದು, ಜ್ಞಾನದ ಅಂತವು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಆಗುತ್ತದೆ ಅಂದರೆ ಪರಬ್ರಹ್ಮವೇ ತಿಳಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದುದು ಅದೇ ಜ್ಞೇಯವು ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸುವದಾದರೂ ಈ ಪದವನ್ನು ಮುಟ್ಟುವದಕ್ಕಾಗಿಯೇ.

ಈಶ್ವರನು ಅವನ ಮಾಯೆಯು ಅನಾದಿಕಾಲದಿಂದ ನಡೆದು ಬಂದಿರುತ್ತವೆ ಮಾಯೆಯೊಳಗಿಂದಲೇ ವಿಕಾರಗಳು ಹುಟ್ಟುತ್ತವೆ. ವಿಕಾರಗಳೊಳಗಿಂದ ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರದ ಕರ್ಮಗಳು ಆದ ವಿಷಯವು ಮಾಯೆಯಿಂದಲೇ ಜೀವವು ಸುಖದುಃಖಗಳನ್ನು ಭೋಗಿಸುತ್ತದೆ ಇದನ್ನರಿತು ಅಲಿಪ್ತನಾಗಿ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವವನು, ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ತಿರುಗಿ ಜನ್ಮಕ್ಕೆ ಬರುವದಿಲ್ಲ ಯಾಕೆಂದರೆ ಎಲ್ಲದರಲ್ಲಿಯೂ ಅವನು ಈಶ್ವರನನ್ನೇ ಕಾಣುತ್ತಾನೆ ಅವನ ಪ್ರೇರಣೆಯು ಹೊರತು ಒಂದು ಎಲೆಯು ಕೂಡ ಅಲುಗಾಡುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ಅರಿತು ಅವನು ಸ್ವಂತದ ಬಗ್ಗೆ ಅಹಂಕಾರವನ್ನು ಇಡುವದಿಲ್ಲ ಕರ್ಮದ ಬಂಧನದಿಂದ ಬೇರೆಯಾಗಿರುವನು. ಅವನು ತಿಳಿದಂತೆ ಆಕಾಶವು ಎಲ್ಲಕಡೆಗೆ ಇದ್ದರೂ ಅಲಿಪ್ತವಾಗಿರುವಂತೆ ಜೀವವು ಶರೀರದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಜ್ಞಾನದ ಯೋಗದಿಂದ ಅಲಿಪ್ತವಾಗಿರುವದು

ಯೆರವಡಾ,
ಸೋಮವಾರ ಪ್ರಭಾತ
ತಾ ೧೦-೧-೩೧

ಅಪಘಾತ ವಜ್ರಾಂಕುಶ ತೀವ್ರ

ರಾಮಬಾಣ ಮಲಮು!

ಈ ದಿವ್ಯ ಮಲಮು ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಸಂಭವಿಸುವ ಗಾಯ, ಸುಟ್ಟ ಅಂಗ ನಾಶ, ಬಿಗು, ಕಸ ಗಂಟುನೋವು, ವ್ರಣ ಮುಂತಾದ ಅಪಘಾತಗಳಿಗೆ ತೀವ್ರವಾಗಿಯೂ, ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಅನುಭವಸಿದ್ಧ ಪ್ರಮುಖ ಮಲಮಿನ ಸಂಗಡ ಒಂದು ಡಬ್ಬಿಗೆ ರೂ ೧-೪-೦. ಟಿ ಪಿ ಬೇರೆ ಪತ್ತೆ— ದೇವಿದಾಸ ವಿಠೋಬ ಕಾಮತ, ಕೇಣಿ,
ಪೋ॥ ಅಂಕೋಲಾ.

ಸೂಚನೆ.— ಇದರ ವಿನಹ ನಮ್ಮ ಬೇರೆ ಔಷಧಗಳು ಸಹ ಅಂಕೋಲೆಯಲ್ಲಿ ರಾ॥ ವೈಕುಂಠ ಕಾಮತ ಇವರ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವವು

ಬಾಲಜೀವನ.

ಈ ಔಷಧವು ಗ್ರಾಣಿ (Rickets), ಬಾಲ-ಬಿಂದೆ ಅಸ್ಥಿಜ್ವರ, ಘಂಟಿ, ಕಫ, ನಾಯಿಗೆಮ್ಮು, ಕಾಳಿಜ ಬೇನೆ (Pain in the liver), ಅಂಡವಾಯು (Hernia) ಹೊಟ್ಟೆ ನೋವು, ಮಲಬದ್ಧತೆ, ರಕ್ತ ಹೀನತೆ, ಎಲುಬುಗಳ ರೋಗ, ಕ್ಷಯ, ಅಪಸ್ಮಾರ ಅಶಕ್ತತೆ, ಅಜೀರ್ಣ ಇತ್ಯಾದಿ ಅನೇಕ ತರದ ಮಕ್ಕಳ ರೋಗಗಳಿಗೆ ದಿವ್ಯೌಷಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಈ ಔಷಧವು ಹಿಂದು ತಿಂಗಳ ಶಿಶುವಿರುವಾಗ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಲ್ಲಿ ಕಾಳಿಜ ರೋಗ (Liver complaint) ಆಗುವ ಸಂಭವವಿರುವದಿಲ್ಲ. ಬಾಲಕರ ಹೊಟ್ಟೆ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಕೈ-ಕಾಲುಗಳು ಕ್ಷೀಣವಾಗುವದು, ತಲೆಯು ಯಾವಾಗಲೂ ಬೆವರಿ [illegible]ರಾಗುವದು, ಹಲ್ಲು ಬರುವಾಗ ಆಗುವ ಉಪದ್ರವ ಈ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ರೋಗಗಳನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡಿ ಮಕ್ಕಳುಗಳಿಗೆ ಈ ‘ಬಾಲಜೀವನ’ ಎಂಬ ಔಷಧವು ರಕ್ತವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿ ದೇಹದಾರ್ಢ್ಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ

ಬಾಟ್ಲಿ ಕ್ರಯ ರೂ. ೧-೮-೦ ಟ ಖ. ಬೇರೆ

ಡಲ್‌ಸೆಟ್ ಎಂಡ್ ಕೋ.

ಪೋ. ಕುಮಟಾ (ಉ ಕಾನಡಾ.)

ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಜರುಗಿದ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ (೧೯೨೭-೨೮) ಅತ್ಯುಚ್ಚ ಯೋಗ್ಯತೆಯ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟು ಪಡೆದ

“ಪಾಫ್” ಹೊಲಿಗೆಮಶೀನುಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಪ್ತೆಯಿಂದ ಸಿಗುತ್ತವೆ!

ಹಾಗು

ಬೇಕಾದ ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳು ಸದಾ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ

ಈ ಮಶೀನುಗಳು

ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಚಂದವೂ, ನಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸುಕರವೂ, ನಿಶ್ಶಬ್ದವೂ, ಖಾತ್ರಿಯವೂ, ಮಜಬೂತಾಗಿಯೂ ಇದ್ದು ಅಗ್ಗವಾಗಿವೆ!!

☞ ಇವಲ್ಲದೆ, ಕೈಹೊಲಿಗೆಯ ಮಶೀನುಗಳೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತವೆ!!

ಉತ್ತರ-ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಮೂಲ ಏಜಂಟರು—

ಕುಲಕರ್ಣಿ ವಾಘ ಎಂಡ್ ಕಂಪನಿ,

ಶಾಂತಿಭುವನ, **ಕಾರವಾರ.**

ಮಂಗಳೂರ ಏಜಂಟರು — ಕಮಲಾಕರ ಅಪ್ಪಾಜಿರಾವ ವಾಘ

ಶಿರ್ಸಿ ಏಜಂಟರು— **ಕಾಮತ ಬ್ರದರ್ಸ.**
ಕುಮಟಾ ಏಜಂಟರು— **ಶಂಕರ ಅಪ್ಪಾಜಿರಾವ ವಾಘ**
ಹೊನ್ನಾವರ ಏಜಂಟರು— **ಶೇಟ ಮಂಜಪ್ಪಾ ಗಣೇಶ ಶೇಟ**

[ಕರ್ನಾಟಕ ಧುರೀಣದೊಳಗಿನ ಓರ್ವ ಮತದಾರ ಪ್ರೇಕ್ಷಕನ ಲೇಖನಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ]

ಪ್ರೇಕ್ಷಕನು ನಾಯಿಯೇ?

(ಲೇಖಕ — ಗಣಪಯ್ಯಾ ಅನಂತ ನಾಯ್ಕ.)

೧. ಕರ್ನಾಟಕ ಧುರೀಣದ ತಾ. ೧೪-೩-೧೯೩೯ನೇ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ 'ಓರ್ವ ಪ್ರೇಕ್ಷಕನು' ಒಂದು ಲೇಖವನ್ನು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಸಿರುವನು. ಅದರಲ್ಲಿ ಕಾನಡಾವೃತ್ತದ ತಾರೀಖು ೧೩-೩-೧೯೩೯ನೇ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕುಮಟಾ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲ್ಟಿಯ ಸಾಧಾರಣ ಸಭೆಯ ಸಂಬಂಧ ಆಗಿದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ವೃತ್ತಕಾರರು ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆಂತ ಬರೆದಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಜನತಾ-ಸಭೆ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಪೂರ್ಣ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ವೃತ್ತಕಾರರು ಒಪ್ಪಿಟ್ಟಿದ್ದು ತಾನು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ತಿಳುವಳಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಸುತ್ತೇನೆಂತ ವೃತ್ತಕಾರರಿಗೆ ಹೀಯಾಳಿಸಿ ತನ್ನ ಅಜ್ಞಾನತನವನ್ನೂ, ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತತನವನ್ನೂ ತೋರಿಸುವ ಹಾಗಿನ ವಾಕ್ಯ ರಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿರುವನು ಒಮ್ಮೆ ಲೇಖದ ಪೂರ್ವ ಚರಿತೆಯು. ಅವನ ಲೇಖದಿಂದಲೇ ಇವನು ನಿಜವಾದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಟ್ಟು ಪಕ್ಷಪಾತತನದಿಂದ ಪೈ, ಪ್ರಭು, ಗಾವಸ್ಕರರನ್ನ ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದ. ಈಗಿನ ಚೇರಮನ್ನರಾದ ಶ್ರೀಯುತ ರಾಮ ಕಾಮತರನ್ನು ತಪ್ಪು ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಲೇಖವನ್ನು ಬರೆದಿರುತ್ತಾನೆಂಬುದು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಮಾಹಿತಿಯಿಂದ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿದು ಬಂದೀತು.

೨. ಎರಡನೇ ಪ್ಯಾರಾದಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಕ್ಷಕನು ಹೇಳುವಂತೆ ರಾ| ಅಣ್ಣಪ್ಪೈಯು ಅಧ್ಯಕ್ಷನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಳೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದೇನೆಂತ ನುಡಿದದ್ದು ಅಲ್ಲದಲ್ಲಿಯೂ, ರಾ| ಗಾವಸ್ಕರರು, ಅಣ್ಣಪ್ಪೈ-ಪ್ರಭುಗಳಿಗೆ ಮುಂದಾಗ್ರತೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಿಲ್ಲದಲ್ಲಿ ಪೈ-ಗಾವಸ್ಕರರೇ ಹಾಗೆ ಯಾಕೆ ಜಾಹೀರ ಮಾಡುವದಿಲ್ಲ. ಪ್ರೇಕ್ಷಕನಂಥ ಪಡದೆಯೊಳಗಿನ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಜಾಹೀರಗಿಂತ ಪೈ ಗಾವಸ್ಕರರು ಜಾಹೀರ ಮಾಡಿದರೆ ಹೆಚ್ಚು ವಿಶ್ವಸನೀಯವಲ್ಲವೇ? ಪೈ-ಗಾವಸ್ಕರರು ಸಕ್ಕ-ತ್ರಿಕೆಯು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿದುಬಂದೀತು. ಚಾ-ಬೀಡಿ ಸುಂಕವನ್ನು ಪೂರ್ಣ ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಅಣ್ಣಪೈ-ಪ್ರಭುಗಳು ಮನೆಜಂಗ ಕಮಿಟಿಗೆ ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾಗಿ ಪ್ರೇಕ್ಷಕನು ಬರೆಯುತ್ತಾನೆ. ಮನೆಜಂಗ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಪೈ-ಪ್ರಭುಗಳು ಮೆಂಬರರು ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮನೆಜಂಗ ಕಮಿಟಿಯು ಪೆಶ್ಶಲ ಹಾಜರಿದ್ದರು ಇಲ್ಲ. ಅಂಥ ಮೇಲೆ ಮನೆಜಂಗ ಕಮಿಟಿಗೆ ಪೈ ಪ್ರಭುಗಳು ಯಾವಾಗ ಸೂಚಿಸಿದರು, ಅಥವಾ ಜನರಲ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಮನೆಜಂಗ ಕಮಿಟಿಯೆಂತ ಹೇಳಿದ್ದೇ! ಒಂದು ವೇಳೆ ಮನೆಜಂಗ ಕಮಿಟಿಯು ಹೇಳಿದವನಾದರೂ ಜನರಲ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಪೈ-ಪ್ರಭುಗಳ ಚಾ, ಬೀಡಿ ಸುಂಕವನ್ನು ಪೂರ್ಣ ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಪೈ-ಪ್ರಭುಗಳು ತಮ್ಮ ಉಪಸೂಚನೆಯನ್ನು ಮಿನಿಟ ಬುಕದಲ್ಲಿ ಬರಿಸಬಹುದಿತ್ತಲ್ಲವೇ? ಅವರ ಕೈ-ಬಾಯಿಯನ್ನು ಯಾರು ಹಿಡಿದಿದ್ದರು? ಐದು ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷತನದ ಮಾಳಿಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಮೆರೆದ ಪೈಗಳಿಗೆ ಮಿನಿಟ ಬುಕದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಉಪಸೂಚನೆಯನ್ನು ಬರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ತಿಳಿಯುವದಿಲ್ಲವೇ? ಹಾಗೂ ಲೋಕಹಿತದಕ್ಷರೆಂತ ಮೆರೆಯುವ ಪೈ ಮುಖಂಡರು ೧೦-೨೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ ಮಾಡಿದಾಗ್ಯೂ ಅವರ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಚಾ-ಬೀಡಿ ಸುಂಕವನ್ನು ಯಾಕೆ ರದ್ದು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ? ಈಗ ಮಾತ್ರ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲ್ಟಿಯು ಈ ಸುಂಕವನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕೆಂತ ಹೇಳುವದು ಪರೋಪದೇಶದಲ್ಲಿ ಪಾಂಡಿತ್ಯವಲ್ಲವೇ? ಪೈ ಮುಖಂಡರ ೩ ವರ್ಷದ ಕಾಲಕೀರ್ದಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಂದ ರದ್ದಾಗದೇ ಇರುವ ಚಾ, ಬೀಡಿ ಸುಂಕವನ್ನು ಇತ್ತ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಂದ ಅಧಿಕಾರಾರೂಢರಾದ ರಾ| ಕಾಮತ ಇವರ ಮೆಂಬರ ಮಂಡಳಿಯವರು ಸದರ ಸುಂಕವನ್ನು ಅರ್ಧಕ್ಕಿಳಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವಾದರೂ ಮಾಡಿರುವರಲ್ಲವೇ! ಇದರಿಂದ ಲೋಕಹಿತ ದಕ್ಷರ್ಯಾರೆಂಬುದು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರೇ ತಿಳಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಉಪ್ಪಿನ್ನ ಕಾಗ್ಗ ವನೆಂಥ ಚೇರಮನ್ ಪೈ| ಕಾಮತರ ಗಣಾಗ ಟ್ಟಲಿಲ್ಲ. ೩೭ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಜೆಟನಲ್ಲಿ ೩೦೦-೪೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ನಷ್ಟವೇನು?

೩. ಮೂರನೇ ಪ್ಯಾರಾದಲ್ಲಿ ಚೇರಮನ್ ಪೈ| ರಾಮ ಕಾಮತರವರು ಚಾ, ಬೀಡಿ ಸುಂಕವನ್ನು ಪೂರ್ಣ ರದ್ದು ಮಾಡುವ ಠರಾವನ್ನು ಯಾಕೆ ಪಾಸು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲವೆಂತ ಅವರನ್ನು ದೂಷಿಸುತ್ತಾನೆ. ಮತ್ತು ಕೈ-ಬಾಯಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದರೇ? ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಗೌರವ ಪೇಕ? ನಾಲ್ಕೈದು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕಾಮತರ ಮೇಲಿನ ತನ್ನ ದ್ವೇಷವನ್ನು ಮಾನ್ಸ ಯಗವನ್ನೂ ಸ್ಪಷ್ಟಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಮನೆಜಂಗ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಚಾ-ಬೀಡಿ ಸುಂಕವನ್ನು ಅರ್ಧಕ್ಕಿಳಿಸುವ ಠರಾವನ್ನು ಪೈ| ರಾಮ ಕಾಮತರೇ ಜನರಲ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದರು. ಪೈ| ಗಾವಸ್ಕರರ ಪೈ-ಪ್ರಭುಗಳ ಬಾಯಿ ಹಿಡಿದು ಪೂರ್ಣ ರದ್ದುಮಾಡುವ ಉಪಸೂಚನೆಯನ್ನು ಮುಂದಿಡಲಿಕ್ಕೆ ಬಿಡದಿದ್ದ ಮೇಲೆ, ಪೈ| ಕಾಮತರು ತಮ್ಮ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಯಾಕೆ ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿ ಬೇರೆ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಯಾಕೆ ತರಬೇಕು, ಇದು ಸಭೆಯ ರಿವಾಜಿಗೆ ಅಸಂಬದ್ಧವೆಂತ "ಪ್ರೇಕ್ಷಕ"ನಿಗೆ ತಿಳಿಯುವದಿಲ್ಲವೇ? ಅಥವಾ ಕಾಮತರನ್ನು ದೂಷಿಸಿ ತಾನು ಪುಕ್ಕಟೆ ಗೌರವ ಪಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಬರೆದಿರುವನು?

೪. ನಮ್ಮ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಬಹು ಕಾಲದಿಂದ ಒಂದು ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲ್ಟಿಯ ಬಾವಿಯುಂಟು. ಆ ಬಾವಿಯು ಕುಸಿದು ಬಿದ್ದದ್ದರಿಂದ ಹೊಸ ಬಾವಿಯನ್ನು ತೆಗಿಸಬೇಕಾಗಿಯೂ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀಯುತ ನಾಗೇಶ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯರಿಂದ ಸುಬ್ಬ ಅಂಗಡಿಯ ಸಮೀಪ ಜಾಗೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಯೂ, ಪೈ ಗಾವಸ್ಕರರ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟೀ ಈ ಮೊದಲೇ ನಿರ್ಣಯಿಸಿತ್ತು. ಮತ್ತು ಹೊಸ ಬಾವಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಥ ಹಳೇ ಬಾವಿಯ ಸಮೀಪದ ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗುತ್ತಿಗಾರರನ್ನು ದಾಖಲ ಮಾಡಿದ್ದು ಈಗಲೂ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಹೋದ ವರುಷ ಅಣ್ಣಪೈರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಸಿದ ಸಮೀಪದ ಬಾವಿಯು ಪೈ ಗಾವಸ್ಕರರಿಗೆ ಮಹತ್ವದ್ದು ಕಂಡದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಈ ಬಾವಿಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿದಿದ್ದರು. ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ರಾಮ ಕಾಮತರು ಮುಂದರಿಸಿದರೆ ತಪ್ಪೇನು? ಪೈ ಕಟ್ಟಿಸಿದ ಸಮೀಪದ ೭-೮ ಫೂಟ ಅಗಲದ ಬಾವಿಗೆ ರೂಪಾಯಿ ೮೦೦ ಖರ್ಚ, ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಪೇಟೆಯ ೧೬ ಫೂಟ ಅಗಲದ ಬಾವಿಗೆ ರೂ. ೮೦೦ ಅಂದಾಜು ಖರ್ಚ. ಮಿತವ್ಯಯ ಯಾರದೆಂತ ಆಲೋಚಿಸಿರಿ.

೫. ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿಗೆ ಪೈರು ಕೊಂಡ ಮುಂದಿನ ಸಪ್ಪರ ವಟಾರಿಯ ಹಳೇ ಕಟ್ಟಿಗಳನ್ನು

(ಮುಂದೆ ೧೦ನೇ ಪಾನಿನ ಮೇಲೆ ಮುಂದರಿದೆ)

ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಜರುಗಿದ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ (೧೯೩೭-೩೮) ಅತ್ಯುಚ್ಚ ಯೋಗ್ಯತೆಯ
ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟು ಪಡೆದ
"ಪಾಫ್" ಹೊಲಿಗೆಮಶೀನು
ಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಪ್ತೆಯಿಂದ ಸಿಗುತ್ತವೆ!
ಹಾಗು
ಬೇಕಾದ ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳು ಸಹ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ!!
ಈ ಮಶೀನುಗಳು
ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಚಂದವೂ, ನಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸುಕರವೂ,
ನಿಶ್ಶಬ್ದವೂ, ಖಾತ್ರಿಯವೂ, ಮಜಬೂತಾಗಿಯೂ
ಇದ್ದು ಅಗ್ಗವಾಗಿವೆ!!
☞ ಇವಲ್ಲದೆ, ಕೈಹೊಲಿಗೆಯ ಮಶೀನುಗಳೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತವೆ!!
ಉತ್ತರ-ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಸೋಲ ಏಜಂಟರು—
ಕುಲಕರ್ಣಿ ವಾಘ ಎಂಡ್ ಕಂಪನಿ,
ಶಾಂತಿಭುವನ, ಕಾರವಾರ.
ಮಂಗಳೂರ ಏಜಂಟರು— ಕಮಲಾಕರ ಅಪ್ಪಾಜಿರಾವ ವಾಘ.
ಸಿರ್ಸಿ ಏಜಂಟರು:- ಕಾಮತ ಬ್ರದರ್ಸ.
ಕುಮಟಾ ಏಜಂಟರು.- - ಶಂಕರ ಅಪ್ಪಾಜಿರಾವ ವಾಘ
ಹೊನ್ನಾವರ ಏಜಂಟರು — ಕೆರ್ಕಿ ಮಂಜಪ್ಪಾ ನಗೇರ ಶೇಟ

ಗೀತೆಯೂ, ರಾಜಕಾರಣವೂ.

ಬರೆದವರು:

ಶ್ರೀ|| ಹನುಮಂತರಾವ ಮಾಂಜರೇಕರ.

[ಗೀತಾಬೋಧೆಯ ಅನುವಾದದಿಂದ 'ವೃತ್ತ'ದ ವಾಚಕರಿಗೆ ಪರಿಚಿತರಾದ ಶ್ರೀ|| ಮಾಂಜರೇಕರ ಹನುಮಂತರಾಯರ ಈ ಬರೆಹವು ಬೆಂಗಳೂರಿನ "ಸುಬೋಧ" ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮಾರ್ಚ ತಿಂಗಳ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ 'ವೃತ್ತ'ದ ವಾಚಕರಿಗಾಗಿ ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪುನರ್ಮುದ್ರಿಸಿದೆ— ಸಂಪಾದಕ.]

ಭಗವದ್ಗೀತೆಯು ಬುನಾದಿಯಿಂದ ನಡೆದು ಬಂದ ಸಾಂಪ್ರದಾಯದ ಪ್ರಕಾರ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ವಿದ್ಯೆಗೆ ಸೇರಿದ ಒಂದು ಪಾವನವಾದ ಗ್ರಂಥವು, ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರದ ವೇದಾಂತ ಗುಟ್ಟನ್ನು ಸಾಧಕರಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗುವಂತೆ ಕಾವ್ಯಮಯವಾದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಚ್ಚಿ ಹೇಳುವಂತಹ ತತ್ವಗ್ರಂಥವು. ಇದು ಹಿಂದೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಉಚ್ಚವಾದ ತತ್ವಜ್ಞಾನವನ್ನೂ ನೀತಿಧರ್ಮವನ್ನೂ ಜನರಿಗೆ ಬೋಧಿಸುವಂಥ ಧರ್ಮಗ್ರಂಥವು. ಹೀಗಿದ್ದು ಗೀತೆಗೂ ರಾಜಕಾರಣಕ್ಕೂ ಇರುವ ಸಂಬಂಧವಾವುದೆಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಸಹಜವಾಗಿ ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಗೀತೆಯ ಅವತಾರವು ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಯಿತು ಎಂಬುದರ ಕಡೆಗೆ ನಾವು ಗಮನಿಸಿದರೆ, ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಯುಕ್ತವಾಗಿ ಬಿಡಿಸಬಹುದು. ಭಾರತವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ರಾಜಕೀಯ ಆಂದೋಲನದ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಗೀತೆಯು ಜನ್ಮವೆತ್ತಿತು. ಪಾಂಡವರ ನ್ಯಾಯವಾದ ಕನಿಷ್ಠ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನೂ ಮದಾಂಧರಾದ ಕೌರವರು ಧಿಕ್ಕರಿಸಿ ಉಂಟುಮಾಡಿದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಯುದ್ಧ ಮಾಡುವದಲ್ಲದೆ ಬೇರೊಂದು ಗತಿಯು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಸಜ್ಜವಾಗಿ ಎರಡು ಸೇನೆಗಳು ನಿಂತಿರುವಾಗ ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಶತ್ರುಪಕ್ಷದವರು ತಮ್ಮ ಬಂಧುಗಳೆಂದೂ, ಅವರನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದು ಪಾಪವೆಂದೂ, ಉಪರತಿಯೂ ಮೋಹವೂ ಒಮ್ಮಿಂದೊಮ್ಮೆ ಉಂಟಾದವು. ಕ್ಷಾತ್ರಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸರ್ವದಾ ಒಪ್ಪದಂಥ ಈ ವೃತ್ತಿಯಿಂದ ಅರ್ಜುನನನ್ನು ಬಿಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರದ ರಣಾಂಗಣದ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮನು ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಹುರಿಗೂ' ದೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ ಅಮೋಘವಾದ ಉಪದೇಶವೇ ಗೀತೆಯು. ಆ ದಿವ್ಯವಾಣಿಗೆ ಶ್ರೀ ವ್ಯಾಸರು ಕಾವ್ಯರೂಪವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. 'ವಿನಾಶಾಯ ಚ ದುಷ್ಕೃತಾಂ' ಎಂಬಂತೆ ದುಷ್ಟರಾದ ಕೌರವರ ಕಡೆಯಿಂದ ರಾಜ್ಯಪರಿಪಾಲನೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸುವಂಥ ಮಹತ್ವದ ರಾಜಕೀಯ ಕಾರಸ್ಥಾನವನ್ನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಅರ್ಜುನನ ಕಡೆಯಿಂದ ಮಾಡಿಸುವದಿತ್ತು. 'ಆ ರಾಜಕಾರಣವನ್ನು ಅವನು ಗೀತೋಪದೇಶದಿಂದ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸಾಧಿಸಿದನು ಇದರಮೇಲಿಂದ ಗೀತೆಗೂ ರಾಜಕಾರಣಕ್ಕೂ ಇರುವ ಮೂಲ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇನ್ನೂ ಪ್ರಮಾಣಗಳು ಬೇಕಾದರೆ, ಗೀತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು "ಗೀತಾಬೋಧವು ವಿವಸ್ವಾನ್, ಮನು, ಇಕ್ಷ್ವಾಕು ಮೊದಲಾದ ಕ್ಷತ್ರಿಯರಿಗೆ ಪರಂಪರೆಯಿಂದ ಗೊತ್ತಿತ್ತೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಹೀಗೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಮಹತ್ವದ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಹೊರಟ ಗೀತಾಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ ಪ್ರಸ್ಥಾನತ್ರಯಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಎಡೆ ಸಿಕ್ಕಿತು ಎಂಬದನ್ನು ಬಲ್ಲವರು ಗೊತ್ತುಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ವಿಷಯ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜಕಾರಣದ ಕಟ್ಟಡವು ಧರ್ಮದ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ, ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಗೀತೆಯನ್ನು ವೇದಾಂತ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಸೇರಿಸಿಬಿಟ್ಟರು, ಎಂಬುವದನ್ನು ಊಹಿಸಬಹುದು।

ಹೀಗೆ ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪ್ರಸ್ಥಾನತ್ರಯಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಕೇವಲ ವೇದಾಂತಿಗಳಿಂದಲೇ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಸೇವಿಸಲ್ಪಟ್ಟಂಥ ಗೀತೆಯು ಮತ್ತೆ ಈ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿ—ಯುದ್ಧಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಮೋಹಿತನಾದ ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಮಾಡಿದಂತೆ ಕಿಂಕರ್ತವ್ಯತಾಮೂಢರಾದ ಭಾರತೀಯರನ್ನು ತನ್ನ ದಿವ್ಯ ಸಂದೇಶದಿಂದ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯನ್ನೀಯಲಿಕ್ಕೆ—ಹೇಗೆ ಇಳಿಯಿತೆನ್ನುವುದರ ವಿಚಾರವನ್ನು ಈಗ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ೧೯೦೫ನೇ ಇಸವಿಯ ವಂಗಭಂಗದ ಚಳುವಳಿಯ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಬಂಗಾಲದಲ್ಲಿ ಆಧುನಿಕ ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿ ಗೀತೆಯ ಅವತಾರವಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಈಗ ಪಾಂಡಿಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಯೋಗಸಾಧನೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಶ್ರೀ| ಅರವಿಂದ ಘೋಷರು ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕರ ಖಟ್ಲೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟವರಾಗಿ ಅಲಿಪುರದ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಗೀತೆಯ ನಾಯಕನಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಿರಲು, ತಮ್ಮ 'ಅಂಧೇರಿ'ಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಪರಮಾತ್ಮದರ್ಶನವು ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಆಯಿತು. ಅಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ದೊರೆತ ಆದೇಶವನ್ನು ಅವರು ದೋಷಮುಕ್ತರಾಗಿ ಸೆರೆಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಬಿದ್ದ ಕೂಡಲೇ ಉತ್ತರಪಾರಾ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ, ವಿಶೇಷ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆದ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೀ ಜನತೆಗೆ ಅರುಹಿದರು. ಅಂದಿನಿಂದ ಗೀತೆಗೆ ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಮಹತ್ವವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಯಿತು. ಗೀತೆಯ ಉದಾತ್ತವಾದ ತತ್ವಜ್ಞಾನವು ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕರಿಗೆ ನವಚೈತನ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹುರಿದುಂಬಿಸಿತು ಅವರು ಗೀತೆಯನ್ನು ಹಾಡಿ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಹುರುಪನ್ನು ತಂದುಕೊಂಡರು. ಕನ್ಯಾಲಾಲ ದತ್ತರಂಥ ವೀರರು ಗೀತೆಯನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಗೆಮೊಗದಿಂದ ಸ್ವರಾಜ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಗಲ್ಲಿಗೇರಿದರು. ಪಂಜಾಬದ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ದೇಶಭಕ್ತರಾದ ಭಾಯಿ ಪರಮಾನಂದರದೊಂದು ಕತೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ದೇಹಾಂತ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿ, ಸೆರೆಮನೆಯೊಳಗಣ 'ಫಾಶಿ' ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಭೀತಿಯಿಂದ ಕಳವಳಗೊಂಡು ಕಾಲವನ್ನು ಕಳೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಗೀತೆಯ ನೆನಪು ಅವರಿಗಾಯಿತು ಮರುದಿವಸವೇ ಭೆಟ್ಟಿಗೆ ಬಂದ ತಮ್ಮ ಪತ್ನಿಯ ಕಡೆಯಿಂದ ಗೀತೆಯನ್ನು ತರಿಸಿ, ಅದರ ಪಾರಾಯಣದಿಂದ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ಭಯವನ್ನೋಡಿಸಿಬಿಟ್ಟರು. ಕಡೆಗೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ದೇಹಾಂತ ಶಿಕ್ಷೆಯ ಬದಲಾಗಿ ಕರಿನೀರಿನ ಶಿಕ್ಷೆಯು ಅವರಿಗೆ ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಆ ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ತಾಯ್ನಾಡಿಗೆ ಮರಳಲು, ಗೀತೆಯ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಲೀಲಾಭೂಮಿಯಾದ ವೃಂದಾವನಕ್ಕೆ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಪವಿತ್ರ ಧೂಲಿಯನ್ನು ಹಣೆಗಿಟ್ಟು ಶಾಂತಿಯನ್ನೈದಿ ಕೃತಾರ್ಥರಾದರು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕಾಕೋರಿ ಖಟ್ಲೆಯೊಳಗಿನ ಶ್ರೀರಾಮಪ್ರಸಾದ ಮೊದಲಾದವರು ಗೀತೆಯ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಯಮನನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿದರು.

ನಮ್ಮ ರಾಜಕೀಯ ಮುಂದಾಳುಗಳ ಚರಿತ್ರೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಲಕ್ಷ್ಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅವಲೋಕಿಸಿದರೆ ಗೀತೆಯೇ ಅವರಿಗೆ ಸಂಕಟ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯನ್ನೂ, ಚೈತನ್ಯವನ್ನೂ, ಆವೇಶವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟು ರಾಜಕಾರಣದ ರಣಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಎಳೆದು ತಂದಿದೆ ಎಂಬ ಮಾತು ತಾನೇ ಹೊಳೆಯುವದು. ನಿರಾಶೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಆಶಾಂಕುರವನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಿದೆ. ಅನೇಕ ದೇಶಭಕ್ತರು ಗೀತೆಯ ಪಾರಾಯಣವನ್ನು ಮಾಡಹತ್ತಿದರು; ಗೀತೆಯ ಮೇಲೆ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರವಚನಗಳಾಗಹತ್ತಿದವು; ಸ್ವಲ್ಪದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಗೀತೆಯು ತರುಣ ದೇಶಭಕ್ತರಿಗೆ ನಿಷ್ಕಾಮ ಕರ್ಮಯೋಗಕ್ಕೂ, ಆತ್ಯಂತಿಕ ಸ್ವಾರ್ಥತ್ಯಾಗಕ್ಕೂ ಚೇತರಿಸಿ ಭಕ್ತಿ-ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನೀಯುವ ನಿಧಿಯ ಗೂಡೇ ಆಯಿತು. ಹೀಗಾಗಿ ಗೀತೆಯು ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದ ವಕ್ರದೃಷ್ಟಿಗೆ ಸಹ ಗುರಿಯಾಯಿತು.

ಈ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದಾಳುಗಳಲ್ಲನೇಕರು ಗೀತೆಯ ಕುರಿತು ತಮ್ಮ ಅಮೋಘವಾದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಜನತೆಯ ಮುಂದಿಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಲೋಕಮಾನ್ಯರು ಗೀತಾರಹಸ್ಯವನ್ನು ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳಿದರು. ಮಹಾತ್ಮರು ಗೀತಾಬೋಧವನ್ನೂ, ಅನಾಸಕ್ತಿಯೋಗವನ್ನೂ ಬೋಧಿಸಿದರು; ಲಾಲಾಜಿಯವರು ಗೀತೆಯ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು; ಭಾಯಿ ಪರಮಾನಂದರು ಗೀತಾಮೃತವನ್ನು ಕುಡಿಸಿದರು; ಅರವಿಂದರು ಗೀತೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಬಂಧಗಳನ್ನು ಬರೆದರು, ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ದಿವಾಕರರು ಗೀತೆಯ ಗುಟ್ಟನ್ನು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟರು. ಇಂಥ ರಾಜಕೀಯ ಹಾಗೂ ಧಾರ್ಮಿಕ-ಮನ್ನಣೆಯನ್ನು ಪಡೆದ ಗ್ರಂಥದ ಸಂದೇಶವು ವರ್ತಮಾನಕಾಲದಲ್ಲಾವುದೆಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯವು

ಭಾರತೀಯ ಯುದ್ಧದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಬಂದೊದಗಿದ ತೊಡಕುಗಳೂ, ಶಂಕೆಗಳೂ ಇಂದು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಉಪಸ್ಥಿತವಾಗಿವೆ ಎಲ್ಲ ಪಾಶವೀ ಶಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿಕೊಂಡ ಎದುರಾಳಿಗೆ ಅಹಿಂಸಾ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಎದುರಾಗಬಹುದೇ ? ಕೈರಾಟೆಯ ಸಹಾಯದಿಂದ ಅವರ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಬಹುದೇ ? ಈ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಯಶಸ್ಸು ಸಿಕ್ಕುವದೇ ? ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಉಂಟಾದ ಮನೋದೌರ್ಬಲ್ಯವೇ ಇಂದು ನಮ್ಮನ್ನು ಮುತ್ತಿರುವುದು. ಇವೆಲ್ಲವುಗಳ ನಿವಾರಣೆಗೆ ನಾವೂ ಗೀತೆಗೇ ಶರಣು ಹೋಗಬೇಕು

ಐದು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿನ ಆ ಯುದ್ಧವು ಕ್ಷತ್ರಿಯರಲ್ಲಿ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ನಡೆದಿತ್ತು; ಅದು ಹಿಂಸಾತ್ಮಕವಾದುದು ಆದರೆ ಇಂದಿನ ಹೋರಾಟವು ಅಹಿಂಸಾ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿರುವದೇಕೆ

ಮುದನ್ನು ನಾವು ವಿಚಾರಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮದು ವ್ಯಾಪಾರಿ-ಗಿರಾಕಿಗಳ ನಡುವಿನ ಒಗ್ಗಟ್ಟು. ಇದು ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ಹೇಗೆ ಸಾಗಬೇಕು? ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಸ್ಪರ್ಧಿಗಳಾದ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಮಾಲನ್ನು ಗಿರಾಕಿಗಳಾದ ನಾವು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳದಿರುವುದು, ನಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ನಾವೇ ತಯಾರಿಸುವುದು, ಸ್ವದೇಶೀ ವ್ರತವನ್ನು ಧರಿಸುವದು—ಇದೇ [illegible] ಶಾಂತತಾಪ್ರಧಾನವಾದ ಉಪಾಯದಿಂದ ಲೇ ಎದುರಾಳಿಯನ್ನು ಹಣ್ಣು ಮಾಡಬೇಕು. ನಾವು ಕೈಕೆಲಸದ ಸಾಧನಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೃಢವಾದ ನಂಬಿಕೆ ಇರಬೇಕು. ನಂಬಿಕೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಫಲವು ಒದಗದು ಕಷ್ಟವೇ? ಆದರೆ ಒಂದು ವೇಳೆ ಕಣ್ಣಿಟ್ಟರೆ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಯೋಚಿಸಿದರೆ ಸಿದ್ಧಾಂತವು ನಮ್ಮ ಪಾಲಿಗೆ ಬರುವುದು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ-ಸ್ವಮಾನವನ್ನು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದ ಅವಲಂಬನೆಯಿಂದ ಗೀತೆಯ ಗುಟ್ಟನ್ನು ನಾವು ಅರಿಯಬೇಕು. ಪಾರತಂತ್ರ್ಯದ ನಾಶದ [illegible] ಬರಿಮಾಗೆಯುವುದೇ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. [illegible] ನಮ್ಮಂಟಾದರೆ ನಮ್ಮ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳೆಲ್ಲ ಕೈಗೂಡುವವು.

ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತು. ರಾಜಕಾರಣದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಗೀತೆಯ ಸಂದೇಶವನ್ನು ತಿಳಿದು ಆಚರಣೆ ಮಾಡುವಾಗ ನಾವು ನಮ್ಮ ರಾಜಕೀಯ ಮೋಕ್ಷಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಸಾಧನಗಳು ಅಹಿಂಸಾಮಯವಾಗಿರಬೇಕೋ ಹಿಂಸಾಮಯವಾಗಿರಬಹುದೋ? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಎದುರಿಗೆ [illegible] ಬಿಡಿಸೋಣ. [illegible] ಗಿದೆ. ಹಿಂಸೆ ಎಂದ ಕೂಡಲೇ ಏಕಾಂತಿಕ ನಾಶ ಎನ್ನುವದೊಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯವಿದೆ. ಅಹಿಂಸೆ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ತಲೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ಹೇಳುವದಾದರೆ ಸಾಮೂಹಿಕ ಧರ್ಮಯ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂಸೆಯು ನಿಷ್ಪಾಪದೆನಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಗೀತೆಯು ಮಾತ್ರ ಹಾಗಲ್ಲ. ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿತಪ್ರಜ್ಞನ, ಗುಣಾತೀತನ ಅಥವಾ ಭಕ್ತನ ಲಕ್ಷಣಗಳಲ್ಲಿ ಅಹಿಂಸೆಗೆ ಏನೋ ಮಿಗಿಲಾದ ಸ್ಥಾನವಿದೆ. ಇದು ವ್ಯಕ್ತಿಧರ್ಮದ ನಿರೂಪಣೆಯಲ್ಲಿ ನೆಟ್ಟಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ರಣಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನ್ವಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಗೆ [illegible] ವಸ್ಥಾ ಪ್ರಸಂಗವು ಬರಬಹುದು. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಕೂಡ ಗೀತೆಯು ಬರೇ ಅಹಿಂಸಾ ಧರ್ಮದ ನಿರೂಪಣೆಗಾಗಿಯೇ ಹೊರಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಅನಾಸಕ್ತಿಯೋಗದ ಮುನ್ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಅವರ ಅತ್ಯಂತಿಕ ಭಕ್ತರಲ್ಲೊಬ್ಬರಾದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಆಶ್ರಮದ ಶ್ರೀ ವಿನೋಬಾ ಭಾವೆ ಅವರು ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಅಹಿಂಸೆಯನ್ನೇ ಹುಡುಕುತ್ತಾರೆ. ಕ್ಷಾತ್ರಧರ್ಮ ನಿರೂಪಣೆಯ ಗೀತೆ 'ಯುದ್ಧ' ಶಾಸ್ತ್ರ [illegible] ಎಂಬುದಕ್ಕೆ—ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಭಯದಿಂದ ಎದುರಿಟ್ಟು ಪಲಾಯನ ಮಾಡದೆ ನಿಲ್ಲುವುದು ಕೂಡ [illegible] ಚಾರ ಮಾಡುವದು ಅಲ್ಲ—ಎಂಬ ಅರ್ಥ ಮಾಡ ಬೇಕಾಯಿತ್ತೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ! ಇದು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಯುಕ್ತವೋ ಸಂಶಯ. ನನ್ನ ಅಲ್ಪಬುದ್ಧಿ. ಹರಿಯನೆ ಮಾತು ಶ್ರೀ [illegible] 'Ethics of B[illegible]' ಎಂಬ [illegible] ನದಲ್ಲಿ ರಾಜಪ್ರಧಾನವಾದ ಕ್ಷಾತ್ರಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಹಿಂಸಾ ಮಾರ್ಗವು ತ್ಯಾಜ್ಯವಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವರು. ಇವೆಲ್ಲವುಗಳ ಮೇಲಿಂದ ಹೊರಡುವ ನಿಷ್ಕರ್ಷವಿಷ್ಟೇ—ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿ ಹಿಂಸಾಮಾರ್ಗವು ನಿಷಿದ್ಧವಾದುದಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರವು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಮಾರ್ಗದಿಂದ—ಅದು ಹಿಂಸಾತ್ಮಕವಿರಲಿ, ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕವಿರಲಿ ನಾವು ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಟ್ಟು ನಡೆದು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು—ಹತೋ ವಾ ಪ್ರಾಪ್ಸ್ಯಸಿ ಸ್ವರ್ಗಂ ಜಿತ್ವಾ ವಾ ಭೋಕ್ಷ್ಯಸೇ ಮಹೀಮ್—ಎಂದು ಕೊಟ್ಟ ಆಶ್ವಾಸನವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಂಬಿ ರಾಜಕೀಯ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು, ಅರ್ಥಾತ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸಾಧನದಲ್ಲಿ ಗೀತೆಯ ಭಕ್ತಿಯುಕ್ತವಾದ ಸತತಾಭ್ಯಾಸ, ಮನನಗಳು ನಮಗೆ ದಿವ್ಯಸ್ಫೂರ್ತಿಯನ್ನು ಮನೋಬಲವನ್ನು ಕೊಡಲಿ *

---

* ಲೇಖಕರು ಕಾರವಾರದ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿರುವಾಗ ಅಲ್ಲಿಯ ಧನುರ್ಮಾಸದ ಸಭೆಗಳಲ್ಲೊಂದರಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಉಪನ್ಯಾಸದ ಸಾರಾಂಶ

ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರತಿಗಳು ಉಳಿದಿವೆ! ತ್ವರೆಮಾಡಿರಿ!

ವೇ॥ ಅಗೇಕರ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ

ಹೊಸ ಪಂಚಾಂಗ

ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಿದೆ. ಬೇಕಾದವರು ಬೇಗನೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಮ್ಯಾನೇಜರ "ಸ್ಟಾರ ಆಫ್ ಕೆನರಾ" ಪ್ರೆಸ್,
ಕುಮಟಾ ◆

ಮನೋಹರವಾದ ಕೂದಲನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸಾಕಬೇಕು.

ಆದರೆ ಹಲವು ಸ್ತ್ರೀಯರು ಯಾವಾಗಲೂ ತಮ್ಮ ಕೂದಲುಗಳ ಮೇಲ್ಲಕ್ಷ್ಯ ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೂದಲು ಮನೋಹರವಾಗಿರದೆ ಹೋದರೆ, ನೀವು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು? ಲಕ್ಷ್ಯವಹಿಸಬೇಕು. ಕೂದಲುಗಳನ್ನು ಅಲಕ್ಷ ಮಾಡಿದರೆ, ಅವು ಒಡೆಯುವವು, ಮತ್ತು ಉದುರುವವು. ನೀವು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ 'ಕೂದಲನ್ನು' ನೋಡಬೇಕು. ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಕೂದಲನ್ನವ್ಯಾವುದು?

ಕಾಮಿನಿಯಾ ಆಯಿಲ್. (ರಜಿಸ್ಟರ್ಡ)

ದಿನಾ ರಾತ್ರಿ ಅರ್ಧ ಚಮಚೆ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಚನ್ನಾಗಿ ತಿಕ್ಕಬೇಕು. ಹೀಗೆ ತಿಕ್ಕಿದ ಕೂಡಲೆ ತಲೆಯ ಹೊಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಕೇಶರಂಧ್ರಗಳು ತೆರೆದು ಎಣ್ಣೆಯಿಂದ ತಲೆಗೆ ತಂಪು ದೊರಕಿ ಕೂದಲುಗಳ ಬೇರುಗಳಿಗೆ ಆಹಾರ ಸಿಗುತದೆ. ಹೀಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಶಕ್ತಿಯು ಕೂದಲುಗಳಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿ ನಿಮ್ಮ ಕೂದಲು ಹಸನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ.

ಎಲ್ಲಾ ಚಲೋ ಅಂಗಡಿಕಾರರಲ್ಲಿ

ಈ ತೈಲವು ದೊರೆಯುತ್ತದೆ

ಅಥವಾ

ನಮಗೇ ಬರೆದು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ

ಬಾಟ್ಲಿ ೧ಕ್ಕೆ	ರೂ	೧—೦—೦
ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ	,,	೦—೬—೦
೩ ಬಾಟಲಿಗಳಿಗೆ	,,	೨—೧೦—೦
ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ	,,	೦—೧೨—೦

ನಿಮ್ಮ ಅಂಗಡಿಕಾರರಿಂದ

ಪಡೆಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ

—— ೧ ——

೩ ಔನ್ಸಿಗೆ	ರೂ.	೩-೦-೦
ಔನ್ಸಿಗೆ	,,	೧-೪-೦
ಡ್ರಾಮಿಗೆ	,,	೦-೧೨-೦
ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ	,,	೦-೬-೦

ಒಟ್ಟೋ ದಿಲ್ ಬಹಾರ

ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಮರೆಯಬೇಡಿರಿ

"ಹೂದೋಟವೆಲ್ಲ ಒಂದೇ ಬಾಟ್ಲಿಯಲ್ಲಿ"

ಒಂದು ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಬಹುದು. ಎಲ್ಲಾ ಹೂವುಗಳ ಸುವಾಸನೆಯನ್ನು ಒಂದೇ ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯದಿಂದ ಸಂಪಾದಿಸಬಹುದು. ಅದ್ಯಾವುದು?

ಒಟ್ಟೋ ದಿಲ್ ಬಹಾರ್! (ರಜಿಸ್ಟರ್ಡ)

ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸುಗಂಧ ದ್ರವ್ಯಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಹೂವಿನ ಸಹಜ ಪರಿಮಳವಿಲ್ಲ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಆಲ್ಕೋಹೋಲ ಯಾನೆ ಮದ್ಯವು ಸೇರಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಹೂವಿನ ಸಹಜ ಪರಿಮಳವು ಸಿಗುವದು. ಒಟ್ಟೋದಿಲ್ ಬಹಾರದಿಂದ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಹೂವಿನ ಸುಗಂಧವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಮದ್ಯದ ಸ್ಪರ್ಶವಿಲ್ಲ.

THE ANGLO INDIAN DRUG & CHEMICAL CO.
POST BOX 2082 BOMBAY No 2

ಪ್ರಪಂಚ-ಪರಿಚಯ.

ದೇಹ ದಂಡಿಸುವಿರಿ, ಮನಸ್ಸು ಬಂಧಿಸುವಿರಾ?

—'ರಾಜದ್ರೋಹಿಗಳು ಕೈಯಿಂದಲು ಒಬ್ಬರಂಗನ ಒಕ್ಕೂಟದ ಗಳನ್ನು ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ನಿರೋಧಿಸಬಹುದಲ್ಲದೆ ಹಬ್ಬಿಸಲು ಹೊರಡಬಲ್ಲವು? ವಿದೇಶಿ ಪರ್ತಕರಗೂಡ ವ್ಯಾಪಾರ-ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಲೇಬೇಕೆಂದು ಯಾ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ರಾಜಕೀಯ ಸಹಕಾರಿತ್ವವನ್ನು ಕೊಡಲೇಬೇಕೆಂದು ನಾಗರಿಕರನ್ನು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ರಾಜದ ಸೆಸ ಲ್ಲುಂಟೇ? ಸರಕಾರ-ಸತ್ತೆಯ ವೃಥಾ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ದಂಡಿಸುವ ರಾಜಶಾಸನಗಳ ಉಪಯೋಗವು ಈಗ ಸಾಕು. ಈ ದಂಡನೆಯಿಂದ ವಿರೋಧವು ಮಾಯವಾಗದೇ ಹೊಸ್ಸವಡಿ ಅಡಗಿಕೊಂಡಿದೆ! ಅಡಗಿಕೊಂಡ ಈ ವಿರೋಧವು ವ್ಯಕ್ತ ವಿರೋಧಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅಪಾಯಕರವು! ಎಮನಿಸುವದೇ ಎದಕೆ ಮುಪ್ಪು!

"ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರವು ತನ್ನ ರಾಜ್ಯನೌಕೆಯ ಸುಂಕಾಣಿಯನ್ನು ಕೂಡಲೆ ತಿರುಗಿಸಬೇಕು, ಮತ್ತು ಇರ್ಲಿನ್ ದೊರೆಗಳ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು"

— 'ಇಕೊನಾಮಿಸ್ಟ,' ಲಂಡನ್

⁂

ಆಯರ್ಲಂಡದಲ್ಲಿ ಲೋಕಪಕ್ಷದ ವಿಜಯ

ಈ ತಿಂಗಳ ಪ್ರಾರಂಭಕ್ಕೆ ಆಯರ್ಲಂಡದ ಫ್ರಿಸ್ಟೇಟದೊಳಗೆ ಡೇಲಿ ಎಯರಾನ (ಪಾರ್ಲಮಂಟ)ದ ಚುನಾವಣೆಯಾಯಿತು. ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಡಿ ವ್ಹೆಲೆರಾ ಪಕ್ಷವು ವಿಜಯಿಯಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ತಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಡಿ ವ್ಹೆಲರಾ ಇವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರುವರು. ಚುನಾವಣೆಯ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ, (೧) ರಾಜನಿಷ್ಠೆಯ ಶಪಥಕ್ಕೆ ಕಾಟು, (೨) ಇಂಗ್ಲಂಡಕ್ಕೆ ತೆರಬೇಕಾದ ವಾರ್ಷಿಕ ಖಂಡಣಿಯ ನಿರಾಕರಣ ಮತ್ತು (೩) ದಕ್ಷಿಣೋತ್ತರ ಆಯರ್ಲಂಡಗಳ ಪ್ರೇಮಭಾವದಿಂದ ಐಕ್ಯಸಾಧನ, ಇವೇ ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯಗಳೆಂದು ಡಿ ವ್ಹೆಲರಾರವರು ಘೋಷಿಸಿದ್ದರು! ಸಿಕ್ಕ ಸತ್ತೆಯ ಬಲದಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಅವರು ಯಾವ ಬಗೆಯಿಂದ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಧಿಸುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನು ಹಿಂದ ವಾಸಿಗಳು ನೋಡುತ್ತಿರುವರು.

⁂

ಡಿ ವ್ಹೆಲರಾ ಪಕ್ಷದ ಗಣಪತಿ-ಪೂಜೆ—

ಲೋಕಸತ್ತಾವಾದಿ ಪಕ್ಷದೊಳಗಿನ ಅತಿತ್ತಾಯಿಗಳು ದಾಂಧಲೆಗಳನ್ನೆಬ್ಬಿಸುವರು. ಅತ್ಯಾಚಾರ ಮಾಡುವರು. ಸಾಮಾನ್ಯ ಕಾಯಿದೆಗಳಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಶಾಸನವು ಮಾಡುವದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ತೀವ್ರತರ ಉಪಾಯಗಳ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿ, ೭-೮ ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಆಯರ್ಲಂಡದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಾರೂಢವಿದ್ದ ಕಾಸ್ಗ್ರೇವ್ಹ ಪಕ್ಷದ ಸರಕಾರವು ನಮ್ಮ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಹಾಲಿ ಪ್ರಚಲಿತವಿರುವ ರಾಜಶಾಸನಗಳ ಮಾದರಿಯ ಒಂದು ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಲಷ್ಕರಿ ಕೋರ್ಟುಗ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿದ್ದವು. ಅನೇಕರು ತುರಂಗಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರು! ಈಗ ಲೋಕಸತ್ತಾ ಪಕ್ಷವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ತುರಂಗದೊಳಗಿಂದ ಆ ಜನರನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದೆ. ಕಾಸ್ಗ್ರೇವ್ಹ ಸರಕಾರದ ಕಡೆಯಿಂದ "ಬೇಕಾಯಿದೇಶೀರ ಸಂಸ್ಥೆ"ಯೆಂದು ಠರಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಐಯರಿಶ ರಿಪಬ್ಲಿಕ ಸೈನ್ಯವು ಪ್ರಾಂತೀಯ ಕಾಟವಿಲ್ಲದೆ ಬೀದಿ-ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ಕವಾಯತು ಮಾಡುತ್ತಿರುವದು! ನಿನ್ನೆ ದಿನ ಕೈದಿಗಳಿದ್ದವರು ಇಂದು ಅರಸರು!

⁂

—ಮತ್ತು ಪುರಸ್ಕಾರ ಹವಾಚನೆ

ಡಿ ವ್ಹೆಲರಾ ಪಕ್ಷವು ಅಧಿಕಾರಾರೂಢವಾಗಿ ಒಂದು ವಾರ ಸಹ ಕಳೆಯಲಿಲ್ಲ, ಅವರು ತಮ್ಮ ಕಾರಬಾರದ ದೊಡ್ಡಸ್ತಿಕೆಯನ್ನು ಒತ್ತರಿಸುವ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದು ಒಂದು ಸಂಗತಿಯು ಮಾತ್ರ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿದೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಳದ ತಲೆಯಿಂದ ಕಸ್ತೂರಿ ಹಾಕುವದ ಡೇಲಿ ಐಯರಾನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೨೫೦೦ ಪೌಂಡು ಪಗಾರ ಸಿಗುತ್ತಿತ್ತು, ಅದನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡಿ ೧೫೦೦ ಪೌಂಡುಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಡಿ ವ್ಹೆಲರಾರವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುವರು! ಅವರ ಸಹಕಾರಿಗಳೂ ಕಡಿಮೆ ಪಗಾರದ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿರುವರು! ಇದಕ್ಕೆನ್ನಬೇಕು ಲೋಕಸತ್ತಾತ್ಮಕತೆ!

⁂

ಹಿಂದೀಯರು ಡಿ ವ್ಹೆಲೆರಾರವರ ಶಿಷ್ಯರಾಗಬಾರದೇ?

ಪ್ರಚಲಿತ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಂತೆ ಡಿ ವ್ಹೆಲೆರಾರವರ ತಲಬು ಈ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ರೂ ೧೨೦೦೦ಗಳ ಸುಮಾರು ಇರುವದು. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕಿಂತ ಶ್ರೀಮಂತವಿರುವ ಆಯರ್ಲಂಡದೊಳಗಿನ ಮುಖ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಸಿಗುವ ತಲಬು ಇದು! ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಕಡನಾಟಕಿ ಮಿತವ್ಯಯದ ಕೆಲಸ ಆಯಿತು, ಚರ್ಚೆಯಾಯಿತು, ಸಾಂಗೋಪಾಂಗ ವಿಚಾರವಾಯಿತು! ಕೊನೆಗೆ ನಮ್ಮ 'ಸೇವಕ'ರು ಶೇಕಡಾ ೧೦ ರಂತೆ ತಮ್ಮ ಪಗಾರ ಇಳಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಹೇಗೂ ಹೀಗೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು! ವಿಲಾಯತಿಯಿಂದ ಬಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಏನೂ ಮಾಡಲಿ, ತಿಂಗಳಿಗೆ ಸಾವಿರಾರ್ಹಿ ತಲಬು ತಿನ್ನುವ ನಮ್ಮ ಹಿಂದೀ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಡಿ ವ್ಹೆಲರಾರವರ ಅನುಕರಣ ಮಾಡುವರೇ?

⁂

ಪತಿವ್ರತೆಯ ಪ್ರಭಾವ!

ಬಂಗಾಲದ ಬಂಕುರಾ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಸನತ್ಕುಮಾರರಾಯರೆಂಬವರು ಬಹಳ ದಿವಸಗಳಿಂದ ಅಸ್ವಸ್ಥರಿದ್ದರು. ಅವರ ಪತಿಪರಾಯಣ ಪತ್ನಿಯು ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಅವರ ಆರೈಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಪತಿಯು ಹಾಸಿಗೆಯಾಗಿದ್ದರೆ, ತಾನೂ ಎಂದಿಗೂ ಬದುಕಲಾರೆನು ಎಂದು ನೆರೆಯೂರಿಯ ಜನರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಳು. ಹಗಲಿರುಳು ಪತಿಯ ರೋಗ ಮುಕ್ತತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಆಕೆಯು ಈಶ್ವರನಲ್ಲಿ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಳು, ಒಂದು ವೇಳೆ ಪತಿಯು ಸಾಯುವದೇ ಆದರೆ, ಅವರ ಸಂಗಡ ತನಗೂ ಸಾವು ಬರಲೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು! ಸನತ್ಕುಮಾರರಾಯರು ಪ್ರಾಣ ಬಿಟ್ಟರು. ಅವರ ಸುಶೀಲ ಪತ್ನಿಯು ಕೂಡಲೇ ಅವರ ಶವದ ಬಳಿಗೆ ಮಲಗಿ, ಕ್ಷಮೆ ಕೇಳಿ, ದೇವರ ಧ್ಯಾನ ನಡೆಸಿದಳು. ೨ ತಾಸುಗಳಲ್ಲಿ ನೆರೆಹೊರೆಯವರು ಬಂದು ನೋಡಿದರೆ ಪತ್ನಿಯ ಪ್ರಾಣಪಕ್ಷಿ ಹಾರಿಹೋಗಿದೆ! ಡಾಕ್ತರರು ಅವಳ ದೇಹಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದರು. 'ವಿಷದಿಂದಾಗಲಿ, ಇನ್ನಾವ ಉಗ್ರ ಉಪಾಯದಿಂದಾಗಲಿ ಸತ್ತಿಲ್ಲ! ಸ್ವಯಂಸ್ಫೂರ್ತಿಯಿಂದ ಪ್ರಾಣಬಿಟ್ಟಳು" ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರು. ಪತಿಪತ್ನಿಯರಿಗೆ ಒಂದೇ ಚಿತೆಯ ಮೇಲೆ ಅಗ್ನಿ ಸಂಸ್ಕಾರವಾಯಿತು, ಊರ ಜನರೆಲ್ಲರೂ ಸ್ಮಶಾನ ಯಾತ್ರೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು!

⁂

ರಾಷ್ಟ್ರಸಭಾಪತಿಪದದ ಬಗ್ಗೆ ವಾದವೇ?

ಸರದಾರ ಶಾರ್ದೂಲಸಿಂಗರ ಬಳಿಕ, ಕೊಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಮೌಲಾನಾ ಅಬುಲ್ ಕಲಮ್ ಆಝಾದ ಇವರಿಗೆ ಕಳೆದ ತಾ ೧೫ನೇ ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಸೆರೆಹಿಡಿದರು. ಅವರ ಹಿಂದ ತಾವು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆಂದು ಮುಂಬಯಿಯಿಂದ ಸೌ| ಸರೋಜಿನಿ ನಾಯಡುರವರು ಪ್ರಕಟಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ! ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವೇ ನೇಮಿಸಿಕೊಂಡಿರುವರಂತೆ! ಇತ್ತ ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಅಮೃತಸರದ ಸರ್ದಾರ್ ಶ್ರೀ ಲಾಡೋರಾಣಿ [illegible]ಯವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರುತ್ತಾರೆಂದು 'ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಟೈಮ್ಸ' ಪತ್ರಿಕೆಯು ಹೇಳುತ್ತದೆ! ನಿಜವಾದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಯಾರು?

⁂

ಗೊಬ್ಬರದ ರಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಬಾಂಬುಗಳು!

ಅಮೃತಸರ ಮತ್ತು ಲಾಹೋರ ನಗರಗಳ ನಡುವೆ ಇರುವ ವಾಘಾ ಎಂಬ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ, ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಗೊಬ್ಬರದ ರಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಬಾಂಬುಗಳು ಸಿಕ್ಕವು. ಇಬ್ಬ ಹುಡುಗರು ಒಂದು ತರದ ಚೆಂಡಿನಾಟ ಆಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಚೆಂಡು ತಪ್ಪಿ ಗೊಬ್ಬರದ ರಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಯಿತು. ಹುಡುಗರು ಹುಡುಕಹತ್ತಿದರು, ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಚೆಂಡು ಸಿಕ್ಕಿತು. ಅದನ್ನು ಅವರು ಒಡೆದರೆ ಕೂಡಲೆ ಸ್ಫೋಟವಾಗಿ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಗಾಯವಾಗಿದೆ. ಊರ ಜನರು ಬಂದು ಇನ್ನೂ ಶೋಧ ಮಾಡಲಾಗಿ ರಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆರಡು ಬಾಂಬುಗಳು ದೊರಕಿದವು.

⁂

ಕಳವು ಮಾಡಬಂದವರು ಧರ್ಮ ಮಾಡಿ ಹೋದರು!

ಇಟಾಲಿ ದೇಶದೊಳಗಿನ ಕದೆ ಬರ್ಲೊಸ್ಕಯ [illegible] ಎಂಬವನು ಬಹಳ ಬಡವನಿದ್ದನು. ದನಕೋನ ಜನರು ಅವನ ಒಮ್ಮೆ ಹಿಡಿದಿದ್ದರಿಂದ ದಾರಿದ್ರ್ಯದೂ ಮತ್ತ್ರ ಕಡೆಯ ಸಾಲ ತರಲಿಕ್ಕೆಂದು ಮನೆಗೆ ಬೀಗ ಹಾಕಿ ಹೊರಗೆ ಹೋದನು. ಅವನಿಲ್ಲದ ಸಮಯ ಸಾಧಿಸಿ ಕಳವು ಕಳ್ಳರು ಕನ್ನ ತೆಗೆದು ಅವನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಕ್ಕರು. ಕಳ್ಳರಿಗೆ ಏನೂ ಬೆಲೆಬಾಳುವ ವಸ್ತು ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಚೀಟಿ ಮಾತ್ರ ಅವರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿತ್ತು. ಅದು ದನಕೋನ ಒಂದ ಚೀಟಿಯದು. ಅಂತರಾಸಾಗಳಲ್ಲಿ ೧೦೦ ಲೀರಾ (ಇಟಲಿ ದೇಶದೊಳಗಿನ ನಾಣ್ಯ) ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಕೆಲಸ ಕೆಡುವದೆಂದು ದನಕೋನು ಬೆದರಿಸಿ ಬರೆದಿದ್ದನು. ಈ ಚೀಟಿ ಓದಿ ಕಳ್ಳರ ಕರುಳು ಕರಗಿತು! ಅವರೊಂದು ಪತ್ರ ಬರೆದರು 'ನಿಮ್ಮ ದನಕೋನನ ಚೀಟಿ ನೋಡಿದೆವು. ಅವನಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ೧೦೦ ಲೀರಾ ಇದರ ಒಳಗೆ ಇಟ್ಟಿವೆ. ಒಂದಾನೊಂದು ದಿನ ಇವನ್ನು ಅವನಿಗೆ

ವಸೂಲ ಮಾಡಿದೆವು. ನೀವಿಲ್ಲದಾಗ ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಕ್ಕಿದ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು. ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪಕ ಪ್ರಣಾಮಗಳು " ತಾ ೩- "ನಾವಿದಕ್ಕೆ ಸಹಿ ಮಾಡದಿಲ್ಲ ಕಾರಣವು ಸ್ಪಷ್ಟವಿದೆ " ಈ ಪತ್ರವನ್ನು ಹಣವನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಕಳ್ಳರು ನಡೆದರು

⁂

ಒಂದೆಡೆ ಶಾಂತಿಪಾಠ! ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ಯುದ್ಧ ಸಾಮಗ್ರಿಯ ಮಾರಾಟ!

ಚೀನ-ಜಪಾನರ ನಡುವೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಸಂಗ್ರಾಮ ನಿಲ್ಲಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಜಿನೀವಾದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಸಂಘವು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದ ವಿಷಯಗಳು ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಬರುತ್ತಿವೆ. ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಸಭೆಗಳಾಗುತ್ತಲಿವೆ, ಚರ್ಚೆಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ, ಹೊಸ ಹೊಸ ಸೂಚನೆಗಳು ಬರುತ್ತಲಿವೆ, ಹೇಗಾದರೂ ಸಂಧಾನ ಮಾಡಿ ಯುದ್ಧ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಆಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತಲಿದೆ! ರಾಷ್ಟ್ರಸಂಘದ ಕಾರ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಶಿವಾಲೋಚನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಅತ್ತ ಒಳಗೆ ಚೀನ-ಜಪಾನ ದೇಶಗಳಿಗೆ ತೋಫು, ಮದ್ದು-ಗುಂಡು, ವಿಮಾನ, ಬಾಂಬು ಮೊದಲಾದ ಯುದ್ಧೋಪಯೋಗಿ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡುತ್ತಲಿರುವವು! ಕಳೆದ ೬ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ೧೧ ಲಕ್ಷ ಪೌಂಡುಗಳ ಯುದ್ಧ ಸಾಮಗ್ರಿಯು ಚೀನದಲ್ಲಿ ಬಂದಿಳಿಯಿತು, ಇಷ್ಟು ದಿವಸಗಳಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಜಿನೀವಾದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿಪಾಠ ಹೇಳುವ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳೇ ಯುದ್ಧ ನಡೆಸುವ ದೇಶಕ್ಕೆಯು ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದವೆ, ಅವರು ಈ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಯಾಕೆ ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸುವದಿಲ್ಲ? ಇದು ಒಂದು ಶಾಂತಿಪಾಠವಲ್ಲವೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಹುರುಳಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾವ್ಯಾಕೆ ಒಗೆಯಬಾರದು?

⁂

ಹುಡುಗನ ಅಪರಾಧಕ್ಕಾಗಿ ಪಾಲಕನಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ!

ರತ್ನಾಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಭಂಡಾರಿ ಜಾತಿಯ ೧೩ ವರ್ಷ ಪ್ರಾಯದ ಹುಡುಗನೊಬ್ಬನಿಗೆ ಬೇಹಾಯದ ಸಮೂಹದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ ಬಗ್ಗೆ ೧೦ ಬೆತ್ತಪ್ರಹಾರಗಳ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡಲಾಯಿತು. ಆದರೆ, ಸದರ ಶಿಕ್ಷೆ ಅನುಭವಿಸಲು ಶಕ್ತ ಶಕ್ತಿಯು ಹುಡುಗನಲ್ಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಡಾಕ್ಟರರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಯಿತು! ಹುಡುಗನಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟರು ಪಾಲಕನಿಗೆ ಕರೆತಂದರು. ಆಪತ್ಕಾಲದ ವಿಶೇಷಾಧಿಕಾರಗಳ ರಾಜಶಾಸನ (*Emergency Powers Ordinance*)ದ ಕಲಂ ೨೨ ರಂತೆ ಆತನ ಮೇಲೆ ಖಟ್ಲೆ ನಡೆಯಿತು! ಮತ್ತು ೫೦ ರೂ. ದಂಡ; ದಂಡ ತೆರದಿದ್ದರೆ, ೨ ತಿಂಗಳ ಕಠಿಣ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಲಾಯಿತು!

⁂

ಕೂಸು ಕಾಣೆಯಾಗಿದೆ! ಇನ್ನೂ ಪತ್ತೆಯಿಲ್ಲ

ಅಮೇರಿಕೆಯ ಕರ್ನಲ್ ಲಿಂಡಬರ್ಗ ಎಂಬ ವಿಮಾನವಿದ್ಯಾವಿಶಾರದರಿಗೆ ೧೯ ತಿಂಗಳು ಪ್ರಾಯದ ಒಂದು ಗಂಡು ಮಗುವಿತ್ತು. ರಾತ್ರಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೂಸಿಗೆ ಮಾಳಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿಸಿ, ಮನೆಯವರು ಕೆಳಗೆ ಊಟಕ್ಕೆ ಕೂಡಿದ್ದರು. ಆಗ ಕೆಲವು ಕಳ್ಳರು ಮೋಟಾರ ಗಾಡಿಯ ಮೇಲೆ ಸಮೀಪದ ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬಂದಿಳಿದರು. ಮತ್ತು ಸದ್ದುಮಾಡದೆ ಕಿಡಕಿ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಮಾಳಿಗೆಯನ್ನು ಹೊಕ್ಕು ಮಲಗಿದ ಕೂಸನ್ನು ಕದ್ದುಕೊಂಡು ಪಲಾಯನ ಮಾಡಿದರು. ಕೆಲವು ಕಾಲ ಕಳೆದ ಮೇಲೆ ಕೂಸು ಇಲ್ಲದ ಸಂಗತಿಯು ತಿಳಿಯಿತು! ಪೊಲೀಸರಿಗೆ ಸುದ್ದಿ ತಿಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು! ಹೊರಹೋಗುವ ಮೋಟಾರಗಾಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಝಡ್ತಿಯಾಗಹತ್ತಿತು. ಅಮೇರಿಕಾದ ಗಡಿಯ ಮೇಲೆ ಕಾನಡಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಮೋಟಾರುಗಳಲ್ಲೂ ತಪಾಸ ನಡೆಯಿತು! ಮಗುವಿನ ಪತ್ತೆಯು ಸಿಗದು! ೧೫ ದಿವಸಗಳು ಕಳೆದು ಹೋದವು, ಇನ್ನೂ ಪತ್ತೆಯಿಲ್ಲ! ದಿನಾಲು ನಾನಾ ತರದ ಸುದ್ದಿಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ! ೫೦೦೦೦ ಡಾಲರು ಕೊಟ್ಟರೆ ಕೂಸು ತಿರುಗಿ ಸಿಗುವದೆಂದು ಕಳ್ಳರು ಕರ್ನಲ್ ಸಾಹೇಬರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿರುವರಂತೆ!

⁂

ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಜನನ

ಡಾಕೋರಿನ ಶ್ರೀ| ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿ ಪ್ರಭುಲಾಲ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ ಎಂಬವರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಕಳೆದ ತಾ ೮ಕ್ಕೆ ಯರವಡಾ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಅವರು ಪ್ರಸೂತರಾಗಿ ಹೆಣ್ಣು ಕೂಸು ಹುಟ್ಟಿರುವದು!

⁂

ಜರ್ಮನಿಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಚುನಾವಣೆ.

ಜರ್ಮನಿಯಲ್ಲಿ ಮೊನ್ನೆ ತಾ ೧೩ಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಚುನಾವಣೆಯಾಯಿತು! ಮಹಾಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಜರ್ಮನಿಯ ಮುಖ್ಯ ದಳವಾಯಿಗಳೂ, ಈ ಏಳು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಜರ್ಮನ್ ರಿಪಬ್ಲಿಕದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೂ ಆದ ವ್ಹಾನ ಹಿಂಡೆನ್‌ಬರ್ಗರವರೂ, ಇನ್ನೂ ೪ ಜನರೂ ಉಮೇದ್ವಾರರಾಗಿ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಂತಿದ್ದರು. ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂಡೆನಬರ್ಗರವರಿಗೆ ೧ ಕೋಟಿ ೮೬ ಲಕ್ಷ ಮತಗಳೂ, ಬಾಕಿ ಎಲ್ಲರಿಗೆ ಕೂಡಿ ೧ ಕೋಟಿ ೯೦ ಲಕ್ಷ ಮತಗಳೂ ಬಿದ್ದವು. ಜರ್ಮನ್ ರಾಜ್ಯಘಟನೆಯ ನಿಯಮದಂತೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ, ಒಟ್ಟು ಮತಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಅರ್ಧಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮತಗಳು ಬರದಿರುವದರಿಂದ, ಏಪ್ರಿಲ ತಾ ೧೦ಕ್ಕೆ ಪುನಃ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯುವದು.

⁂

ಬೆಂಕಿಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳ ರಾಜನ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ.

ಬೆಂಕಿಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳ ರಾಜರೆಂದು ಬಿರುದು ಪಡೆದ ಸ್ವೀಡನ್ನಿನ ಮಿಸ್ಟರ್ ಕ್ರ್ಯುಗರರವರು ಕಳೆದ ವಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ಯಾರಿಸ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಎದೆಯ ಮೇಲೆ ಗುಂಡು ಹಾಕಿಕೊಂಡು, ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು! ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿನೊಳಗಿನ ಬೆಂಕಿಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳ ಕಾರಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ೭೫ರಷ್ಟು ಕಾರಖಾನೆಗಳು ಇವರ ಅಧಿಪತ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದವು. ಕ್ರ್ಯುಗರರವರು ಕೋಟ್ಯಾಧೀಶರಾಗಿದ್ದು ಅನೇಕ ಸರಕಾರಗಳಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಇವರ ಆಕಸ್ಮಿತ ನಿಧನದಿಂದ ಹಲವು ದೇಶಗಳ ಸಾಂಪತ್ತಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಚಲನವಲನವಾಗುವದಂತೆ!

⁂

ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಗಳು ಅಗ್ಗವಾದವು!

ಬೆಂಕಿಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳ ರಾಜನು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿ ೪-೫ ದಿನಗಳಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅವನ ಮೇಲಿಂದ ಮತ್ತೊಬ್ಬನು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿದ ವಾರ್ತೆಯು ಬರ್ಲಿನದಿಂದ ಬಂದು ಬಿದ್ದಿದೆ! ಬೊಲ್ಶೆವಿಕ್ ಮೋಹ್ ಪಕ್ಷದ ಮೆನೇಜಿಂಗ ಡಾಯರೆಕ್ಟರ ಹರ್ ಮಾರ್ಗನರವರು ಜರ್ಮನಿಯ ಮಾಯನ್ಸ ಸ್ಟೀನ ಎಂಬ ಊರಲ್ಲಿ ಕಿಟಕಿಗೆ ಉರುಲು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಪ್ರಾಣ ಬಿಟ್ಟರು! ತಾ ೧೪ಕ್ಕೆ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ "ಕೋಡಕ್" ಕೆಮರಾ ಯಂತ್ರಗಳ ಶೋಧಕರಾದ ಮಿ| ಜಾರ್ಜ ಈಸ್ಟಮನ್ ಎಂಬವರು ತಮ್ಮ ಮೇಲೆ ತಾವೇ ಗುಂಡು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಸತ್ತರು! ಈ ರೀತಿ ಕಳೆದ ವಾರದಲ್ಲಿ ಮೂವ ಜಗದ್ವಿಖ್ಯಾತ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಯ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಈ ಲೋಕವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಡೆದರು! ಇವರ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ತಪ್ಪಿರಬಹುದೇ?

ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ವಾರ್ತೆ.

ಬಂಗಾಲ ಪ್ರಾಂತದ ಸುದ್ದಿ.

ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದಂದಿನಿಂದ ತಾ ೪-೩-೧೯೩೨ರ ತನಕ ಬಂಗಾಲದಲ್ಲಿ ೨೦೩ ಜನರಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿದರು, ೩೦೬ ಜನರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಯಿತು, ಬಾಕಿಯವರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟರು ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕ ಮಾಹಿತಿಯಿದು.

ಇನ್ನೂ ತನಕ ಬಂಗಾಲದೊಳಗೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸೆರೆಹಿಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಪ್ರವಾಹಕ್ಕೆ ಹಿಂದಸೇ ಬೀಳುವದಿಲ್ಲ. ಮಿದ್ನಾಪುರದಲ್ಲಂತೂ ಕೆಲವು ವಕೀಲರಿಗೆ ಪೋಲೀಸ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹುಕುಮಾಗಿದೆ! ದಿನಾಲು ಪೋಲೀಸ ಕಚೇರಿಗೆ ಹೋಗಿ ತಮಗೇನಾದರೂ ಕೆಲಸ ನೇಮಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಎಂದು ನೋಡಬೇಕು! ಇದೊಂದು 'ಪೆರೋಲ' ಹಾಜರಿಯ ನಮೂನೆಯೇ ಸರಿ!

ಚಳವಳಿಯ ಪ್ರಾರಂಭಕ್ಕೆ ಆಪತ್ಕಾಲದ ವಿಶೇಷಾಧಿಕಾರಗಳ ರಾಜಶಾಸನವನ್ನಾಯ ಸೆರೆಹಿಡಿದವರಿಗೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುತ್ತ ಅವರ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕುವ ಕ್ರಮವು ನಡೆದಿದೆ. ಪುರುಷರ ಜೊತೆಗೆ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಸಹ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಸೇರುತ್ತಿರುವರು.

ಪೋಲೀಸ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪದ ಬಗ್ಗೆ ಮಿದ್ನಾಪುರದ ಶ್ರೀ| ನರೇಂದ್ರ ಬಾಬು ವಕೀಲರಿಗೆ ೬ ತಿಂಗಳ ಕಠಿಣ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಲಾಗಿದೆ. ಬಾರಿಸಾಲದ ಒಬ್ಬ ಪತ್ರಿಕಾಕರ್ತರಾದ ಶ್ರೀ| ಜೋಗೇಂದ್ರನಾಥ ರಾಯರಿಗೂ, ಪಂಚಾನನ ಬಾಬು ವಕೀಲರಿಗೂ ೧೮-೧೮ ತಿಂಗಳ ಸಕ್ರಮ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಲಾಯಿತು. ಕೋಮಿಲ್ಲಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಕಮೀಟಿಯ ಮಾಜಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಪೋಲೀಸರಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿ ಕೊಡದ ಬಗ್ಗೆ ೩ ವರ್ಷಗಳ ಕಠಿಣ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಕಳೆದ ವಾರದೊಳಗೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಬೇಕಾಯಿದೇಶೀರ ಠರಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ.

ಸರಕಾರ ಲೇವಿ ಕೊಡದ ಬಗ್ಗೆ ಚಿತಗಾಂಗ ಜಿಲ್ಹೆಯೊಳಗೆ ೩೦ ಜಮೀನದಾರರ ಆಸ್ತಿಗಳು ಕಳೆದ ತಾ ೧೪ಕ್ಕೆ ಲಿಲಾಂವಿಗೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದವು, ನೋವಾಖಾಲಿ ಜಿಲ್ಹೆಯೊಳಗಿನ ೭೧ ಕಾಯಂಧಾರಾ ಪದ್ಧತಿಯ ಆಸ್ತಿಗಳೂ ೪೩೩ ಖಾಸ ಮಹಾಲ ಆಸ್ತಿಗಳೂ ಇಂದು ಲಿಲಾಂವಿಗೆ ಇಟ್ಟಿವೆ. ಬಹು ಪುರಾತನ ಕಾಲದಿಂದ ನಡೆದು ಬಂದ ಆಸ್ತಿಗಳಿವು.

ಮದ್ರಾಸ ಇಲಾಖೆಯ ಸುದ್ದಿ

ಈ ತಿಂಗಳ ಆರಂಭಕ್ಕೆ ಲಾರ್ಡ ಲೋಥಿಯನ್ಸ್ ಸಾಹೇಬರ "ಮತಾಧಿಕಾರ ಚೌಕಶಿ ಕಮಿಟಿಯು ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ಬಂತು. ಕಮಿಟಿಯ ನಿಷೇಧದ ಬಗ್ಗೆ ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲೂ, ಇತರ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಕರಿ ನಿಶಾನೆಗಳ ಮೆರವಣಿಗೆಗಳಾದವು. ಈ ಕುರಿತು ಮದ್ರಾಸದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ| ಭಾಷ್ಯಂ ವಗೈರೆ ೬ ಜನರಿಗೆ ೬-೬ ತಿಂಗಳ ಶಿಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ದಂಡ ವಿಧಿಸಲಾಯಿತು, ಕರಾಯಿಕುಡಿಯಲ್ಲಿ ೧೮ ಜನರಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿದರು. ಬೇರೆ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲೂ ಅನೇಕರಿಗೆ ಸೆರೆಯಾಗಿರುವದು

ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಕಾವಲು ಮಾಡಿದ ಬಗ್ಗೆ "ಸ್ವರಾಜ್ಯ" ಪತ್ರದ ಉಪಸಂಪಾದಕರಾದ ಶ್ರೀ| ಸುಬ್ಬರಾಯರಿಗೂ, ಶ್ರೀ| ರಾಮಸ್ವಾಮಿಯವರಿಗೂ ಪೋಲೀಸರು ಬೆತ್ತಪ್ರಹಾರ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಪೆಟ್ಟು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಉಭಯತರೂ ಮದರಾಸಿನ ಜನರಲ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಚಾರ ಹೊಂದುತ್ತಿದ್ದರು. ತಾ. ೯ಕ್ಕೆ ಅವರು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಿಂದ ಹೊರಬಿದ್ದರು. ಕೂಡಲೇ ಅವರಿಗೆ ಕೈದು ಮಾಡಿ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಒಯ್ದರು! ತನಿಖೆ ನಡೆದು ಸುಬ್ಬರಾಯರಿಗೆ ೬ ತಿಂಗಳ ಶಿಕ್ಷೆ ೧೦೦ ರೂ ದಂಡ ಮತ್ತು ರಾಮಸ್ವಾಮಿಯವರಿಗೆ ೧ ವರ್ಷದ ಶಿಕ್ಷೆ ಹಾಗೂ ರೂ ೫೦೦ ದಂಡ ವಿಧಿಸಲಾಯಿತು. ತಾ. ೭ಕ್ಕೆ ಮದುರೆಯಲ್ಲಿ ಕಾವಲು ಮಾಡಿದ ಬಗ್ಗೆ ಮಧುರೆಯ ಟೌನ್ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿಯಾದ ಪದ್ಮಮಣಿ ಅಮ್ಮನವರಿಗೂ, ಇನ್ನೂ ಮೂವರು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೂ ಸೆರೆಹಿಡಿದು, ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿಗೆ ೧೮ ತಿಂಗಳ ಮತ್ತು ಬಾಕಿಯವರಿಗೆ ೬-೬ ತಿಂಗಳ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡಲಾಯಿತು. ಮುನ್ನಾಣದಿನವೇ ಅದೇ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಒಬ್ಬನಿಗೆ ೧೮ ತಿಂಗಳ ಶಿಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ನಾಲ್ವರಿಗೆ ೬-೬ ತಿಂಗಳ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು

ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ "ಬ್ಯಾ ಇಂಡಿಯನ್ ಲೀಗ" ಯಾನೆ ಸ್ವದೇಶಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕ ಸಂಘವೆಂಬ ರಾಜಕಾರಣದಿಂದ ಅಲಿಪ್ತವಿರುವ ಹೊಸದೊಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯು ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿದೆ. ಅದರ ಶಾಖೆಗಳೂ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹೊರಟಿವೆ. ಮದ್ರಾಸ ಸರಕಾರದವರು ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಮಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ಸಹ ಕೊಟ್ಟಿರುವರು. ಹೀಗಿರುತ್ತ, ನರಸಾಪುರ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಘದ ವಿದ್ಯಮಾನದ ಹೊರಟ ಮೆರವಣಿಗೆಯನ್ನು ಪೋಲೀಸರು ಬೆತ್ತದ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿ ಚದರಿಸಿದರು! ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಗಲಭೆಯಾಯಿತು! ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಧಾನರಿಗೂ ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ತಕ್ರಾರಿ-ತಂತಿಗಳು ತಲ್ಪಿದವು!

ಮದ್ರಾಸ ಕಾಯಿದೇ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ತಹಕೂಬಿಯ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ತರುವ ತಮ್ಮ ಸಂಕಲ್ಪವುಂಟೆಂದು ಡಾ| ಸುಬ್ಬರಾಯನ್‌ರವರು ಜಾಹೀರ ಮಾಡಿದರು! ಮರು ದಿನ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಗೃಹಮಂತ್ರಿಗಳು ಸರಕಾರಿ ಖುಲಾಸೆ ಮಾಡಿದರು "ಬ್ಯಾ ಇಂಡಿಯನ್ ಲೀಗದ" ಪರದೆಯ ಹಿಂದೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ತಮ್ಮ ಮತಗಳ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಹತ್ತಿದ ಕಾರಣ ಮೆರವಣಿಗೆಗೆ ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಇಂಥ ಕಟಕಟಿಗಳು ಬಾರದಂತೆ ಲೀಗಿನ ಚಾಲಕರು ಆಯಾಯ ಜಿಲ್ಹಾಧಿಕಾರಿಗಳ ತಂತ್ರದಿಂದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ರಚಿಸುವದು ಒಳಿತು. ಲೀಗಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ ಮಾಡಬಾರದಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಹಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ನಾವು ಬರೆದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ, ಇತ್ಯಾದಿ- ಖುಲಾಸೆಯಾಯಿತು. ಈ ಖುಲಾಸೆಯಿಂದ ಸಮಾಧಾನವಾದ್ದರಿಂದ ತಹಕೂಬಿಯ ಸೂಚನೆಯು ಮುಂದೆ ಬರಲಿಲ್ಲ! ತಿನ್ನವೆಲ್ಲಿಯ ಶ್ರೀ| ಬಲ್ಲಯಾ ಪಿಳ್ಳೇ ಎಂಬವರು ಶಾಂತತೆಯಿಂದ ವಿದೇಶಿ ಜವಳಿಯ ಅಂಗಡಿಯ ಮುಂದೆ ಕಾವಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು, ಪೋಲೀಸರು ಅವರಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿದು ಒಯ್ದರು ಅಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಬೆತ್ತದಿಂದ ಹೊಡೆದರಂತೆ! ಅದ ಮೇಲೆ ೮೦ ಏಟು ಕೊಟ್ಟರಂತೆ! ೭೫ ಗಾಯಗಳಾಗಿವೆಯಂತೆ! ಈ ಎಲ್ಲ ಗಾಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಡಾಕ್ತರರು ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರಂತೆ!! "ಅತಿಕ್ರಮ"ದ ಬಗ್ಗೆ ರೂ ೮೦೦ ಲುಕ್ಸಾನ ಬೇಡಿ ಪಿಳ್ಳೇಯವರು ಫೌಜದಾರರ ಮೇಲೂ, ಇನ್ನಿಬ್ಬ ಪೋಲೀಸರ ಮೇಲೂ ದಾವೆ ಮಾಡುವವರಿದ್ದಾರೆ. ತಿನ್ನವೆಲ್ಲಿಯ ಎಡ್ವೋಕೇಟ ಕೃಷ್ಣಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯರವರು ಕಾಯಿದೆಯಂತೆ ದಾವೆಯ ನೋಟೀಸ ಸಹ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ!

ಕಳೆದ ತಾ. ೭ರ ತನಕ ಮದ್ರಾಸ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಜೈಲಿಗೆ ಹೋದವರ ಸಂಖ್ಯೆಯು ೧೩೦೪ ಇರುತ್ತದೆ

ಒಡಿಸಾ ಪ್ರಾಂತದ ಸುದ್ದಿ.

ಫೆಬ್ರುವರಿ ತಿಂಗಳ ಕೊನೆಯ ತನಕ ಈ ಪ್ರಾಂತದಿಂದ ೧೦೦೦ ಜನರು ಸೆರೆಮನೆ ಸೇರಿರುವರು. ಬಹುತೇಕ ಜನಗಳು ವಿದೇಶಿ ವಸ್ತ್ರದ ಅಂಗಡಿಗಳ ಮುಂದೆ ಕಾವಲು ಮಾಡಿದ ಬಗ್ಗೆ, ಹೆಂಡದಂಗಡಿಗಳ ಮುಂದೆ ಕಾವಲು ಮಾಡಿದ ಬಗ್ಗೆ ಯಾ ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜಗಳ ಮೆರವಣಿಗೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದ ಬಗ್ಗೆ ಆದ್ದವಿರುತ್ತವೆ. ತಾ ೧೩ಕ್ಕೆ "ವಂದಿ ದಿನ"ದ ಆಚರಣೆಯಾಯಿತು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲ-ಬಂಧು ಚೌಧರಿಯವರ ಕನ್ಯಾ ಶ್ರೀಮತಿ ಅನ್ನಪೂರ್ಣಾದೇವಿಯವರಿಗೂ ಇನ್ನಿಬ್ಬರಿಗೂ ಸೆರೆಹಿಡಿದಿರುತ್ತಾರೆ

ಮಧ್ಯಪ್ರಾಂತದ ಸುದ್ದಿ.

ಫೆಬ್ರುವರಿ ತಾ ೨೮ರ ತನಕ ಈ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಸೆರೆಹಿಡಿದವರ ಸಂಖ್ಯೆ ೧೬೯೩ ಶಿಕ್ಷೆಯಾದವರ ಸಂಖ್ಯೆ ೧೦೦೯. ಅಂತು ೪೫| ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ದಂಡಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಪೈಕಿ ೧೫ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ವಸೂಲಾಗಿತ್ತು. ಇಬ್ಬ ವಕೀಲರು ಮಾತ್ರ -ಬ್ಯಾ| ಅಭ್ಯಂಕರ ಮತ್ತು ಉಮರೇಕರ ಶ್ರೀ| ಟೋಕರಸರ ಇವರು ಸೆರೆಯಾಳಾಗಿರುವರು. ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಅವರ ವಕೀಲಿಯ ಸನದು ಯಾಕೆ ರದ್ದುಮಾಡಬಾರದೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನೋಟೀಸುಗಳಾಗಿವೆ.

ಬ್ಯಾ| ಅಭ್ಯಂಕರರಿಗೆ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ೧೨ ಸಾವಿರ ರೂ. ದಂಡ ವಿಧಿಸಿದ್ದರು. ಮುಂದೆ ಪ್ರಾಂತಾಧಿಪರು ದಂಡವನ್ನು ೩| ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಿದರು ಈ ದಂಡದ ವಸೂಲಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಭ್ಯಂಕರರ ಮೋಟಾರ ಕಾರು ಜಪ್ತ ಆಗಿತ್ತು. ತಾ ೧೦ಕ್ಕೆ ಅದನ್ನು ಲಿಲಾಂವಿಗೆ ತಂದರು. ಲಿಲಾಂವಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರೇ ಸವಾಲು ಮಾಡಿದರು, ಅದು ರೂ ೫೦೦ಕ್ಕೆ ಸವಾಲು ಮಂಜೂರ ಆಗಲಿಲ್ಲ! ಪುನಃ ಲಿಲಾಂವಾಗುವದು

ವರ್ಧಾದೊಳಗಿನ ಒಂದು ಸಭೆಯ ಮೇಲೆ ಲಾಠಿ ಹಲ್ಲೆ ಮಾಡಿದ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ಮೇಲೆ ನಿಂದಾವ್ಯಂಜಕ ಠರಾವು ಒಂದು ಪಾಸಾಯಿತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಲ್ಲದ ಮೆಂಬರರು ಸಹ "ವರ್ಧಾದಲ್ಲಿ ಚಳವಳಿಯು ಶಾಂತ ರೀತಿಯಿಂದ ನಡೆದಿರುತ್ತದೆಂತಲೂ, ಲಾಠಿಯ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಏನೂ ಕಾರಣವಿದ್ದಿಲ್ಲವೆಂತಲೂ, ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ ಜನರಿಗೆ-ಸಹ ಪೋಲೀಸರು ಬಡೆದರೆಂತಲೂ ಆವೇಶದಿಂದ ನುಡಿದರು ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನೇ ವಿವರಿಸಿದರು! ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲೂ ನಿಷೇಧವಾದದ್ದಿಲ್ಲವೆಂದು ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಉದ್ಗಾರ ತೆಗೆದ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ಈ ನಿಂದಾವ್ಯಂಜಕ ಠರಾವು ಪಾಸಾದದ್ದು ಒಂದು ಯೋಗವೇ!

ಶ್ರೀ| ಜಮನಾಲಾಲ ಬಜಾಜರವರ ಪತ್ನಿಯು ಸೆರೆಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅಸ್ವಸ್ಥರಿದ್ದಾಳೆ! ತಾ. ೬ಕ್ಕೆ "ಗಾಂಧಿ ದಿನ"ದ ನಿಮಿತ್ತ ಹರತಾಳವಾಚರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಅಂಗಡಿಕಾರರಿಗೆ ಹೇಳಿದ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀ| ಬಜಾಜರವರ ಸಹೋದರರಿಗೂ, ಸಹೋದರಿಯ ಮಗಳಿಗೂ ಬೇರೆ ೭ ಜನ ದೇಶಸೇವಿಕೆಯರಿಗೂ ವರ್ಧಾದಲ್ಲಿ ಸೆರೆಹಿಡಿದರು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ದಂಡ ದಂಡ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ೬-೬ ವಾರಗಳ ತುರಂಗವಾಸದ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಿದೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ವರ್ಧಾದಲ್ಲಿ ಹರತಾಳವಾಯಿತು. ತಾ ೫ಕ್ಕೆ ಚಾಂದಾದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜನಸಮೂಹವನ್ನು ಪೋಲಿಸರು ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ಚದರಿಸಿದರು. ೬ ಜನರಿಗೆ ಗಾಯವಾಯಿತು. ೧೧ ಜನರಿಗೆ ಸೆರೆಯಾಯಿತು.

ವರ್ಧಾ ಜಿಲ್ಹೆಯಲ್ಲಿ ಈತನಕ ೧೮೧ ಗಂಡಸರೂ ೫೦ ಮಂದಿ ಹೆಂಗಸರೂ ಕೂಡಿ ೨೩೧ ಮಂದಿ ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ತಾ ೧೫ಕ್ಕೆ ಅಮರಾವತಿಯ ಒಬ್ಬ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯಕರ್ತನಿಗೆ ರಾಜದ್ರೋಹಿ ವಾಙ್ಮಯವನ್ನು ಓದಿದ ಬಗ್ಗೆ ೩ ತಿಂಗಳ ಸಾದಾ ಶಿಕ್ಷೆ, ಹಾಗೂ ೧೦೦೦ ರೂ. ದಂಡವಾಗಿದೆ.

ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ- ಸುದ್ದಿ.

ಪುಣೆ, ಅಹಮ್ಮದನಗರ, ಜಳಗಾಂವ, ರತ್ನಾಗಿರಿ, ನಾಶಿಕ ಮೊದಲಾದ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಚಳವಳವು ಇನ್ನೂ ನಡೆದಿದೆ. ಅಹಮ್ಮದನಗರದಲ್ಲಿ ಅಂತೂ ೩೩ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಸೆರೆಮನೆ ಸೇರಿದರು ಜವಳಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಕಾವಲಿಗಂಜಿ ವಿದೇಶಿ ಜವಳಿಯನ್ನು ಮುದ್ರೆ ಹಾಕಿಟ್ಟಿರುವದು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ, ವೈದ್ಯಕ ಸಾಮಾನು ವಗೈರೆ ಬ್ರಿಟಿಶ ಮಾಲನ್ನು ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಮಾರಲಿಕ್ಕಿಡುವದಿಲ್ಲ ಈ ಕುರಿತು ಮಾತಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಕೆಲ ವರ್ತಕರಿಗೆ ಕಲೆಕ್ಟರ ಸಾಹೇಬರು ಕರೆದಿದ್ದರು. ಏನು ಮಾತು-ಕಥ ನಡೆಯಿತೆಂದು ಪ್ರಕಟವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅಹಮ್ಮದನಗರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಭಾತಫೇರಿಗಳೂ ಸಾಯಂಫೇರಿಗಳೂ ನಡೆದಿವೆ ದಿನಾಲು ಕರಪತ್ರವೂ ಹೊರಬೀಳುತ್ತಿವೆ ಕರಪತ್ರ ಮಾರುವವರಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ರತ್ನಾಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ| ವಿಷ್ಣುಪಂತರಿಗೆ ೨ ವರ್ಷಗಳ ಸಕ್ರಮ ಶಿಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ೫೦ ರೂ. ದಂಡವಾಯಿತು ಮಾಲವಣ ೧ನೇ ವರ್ಗದ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಕಚೇರಿಯ ಹೊರಮುಗ್ಗಲಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜ ಹಚ್ಚಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ ಆಚರೆಯ ೬ ಮಂದಿ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಿಗೆ ೬-೬ ತಿಂಗಳ ಕಠಿಣ ಶಿಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ೫೦-೫೦ ರೂ ದಂಡ ವಿಧಿಸಲಾಗಿದೆ ಮಾಲವಣ ಮ್ಯು|ಯ ಮೇಲೆ ಇದ್ದ "ಕಾಂಗ್ರೆಸ" ಪತಾಕೆಯನ್ನು ಇಳಿಸಬೇಕಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಪೋಲೀಸ ಸಬ ಇನ್ಸಪೆಕ್ಟರರ ತಿಳಿಸಿದರು. ಮ್ಯು|ಯ ಸಭೆಯಾಯಿತು, ನಾವು ಹಚ್ಚಿದ್ದು ರಾಷ್ಟ್ರಪತಾಕೆ! ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಪತಾಕೆಯಲ್ಲ. ರಾಷ್ಟ್ರಪತಾಕೆಯು ಬೇಕಾಯದ ಎಂದು ರದ್ದಾಗಿದ್ದು ಕಾಣುವದಿಲ್ಲ ಅದನ್ನು-ಇಳಿಸಲು ಕಾರಣವಿಲ್ಲ" ಎಂದು ಸ| ಇ|ರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿ ನಿರ್ಣಯವಾಯಿತು! ಮರುದಿನವೇ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಾಕೆಯನ್ನು ಕೂಡಲೇ ತೆಗೆಯಬೇಕಾಗಿ ಡಿ| ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಹುಕುಮು ಬಂತು! ಪತಾಕೆಯು ತೆಗೆಯಿತು, ಊರಲ್ಲಿ ಹರತಾಳವೂ ಆಯಿತು!

ತಾ ೧೪ಕ್ಕೆ ಲೋಥಿಯನ್ ಕಮೀಟಿಯವರು ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ನೋಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ನಾಶಿಕ ಜಿಲ್ಹೆಯ ಕೌಸೇ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದ್ದರು ಕಮಿಟಿಯ ನಿಷೇಧ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ನಾಶಿಕದ ೧೪ನೇ ಸರ್ವಾಧಿಕಾ

[illegible] ದೇಶಪ್ರೇಮಿ [illegible]

[illegible] ವಿಧಿಸಲಾ[illegible] ಶಿಕ್ಷೆ ಪ್ರಕಾರ [illegible]

[illegible] ಸಂಸ್ಥೆ [illegible]

[illegible] (ಜಿಲ್ಲಾ ಕೋರ್ಟಿನ [illegible]) [illegible]

ಮುಂಬಯಿಯ ಸುದ್ದಿ

[illegible] ಜೊತೆ ವಾಗ್ಯುದ್ಧ [illegible] ಮೊದಲಿಂದ ವರ್ತಕ [illegible] ಸಿರುವರ ಸಂಖ್ಯೆಯು [illegible]

[illegible] ಕಮಿಟಿ [illegible] ಮುಂಬಯಿ [illegible] ಕಮಿಟಿಯು ಆಗಾಗಿನ [illegible] ಯಲ್ಲಿ [illegible] ಬಂದಾಗಿದ್ದರೂ ಪ್ರೊ[illegible] ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಂಸ್ಥಾನದ ವರ್ತಕರಿಗೆ [illegible] ನೋಟೀಸು ಕೊಟ್ಟರು।

ಸಾಮಾನ್ಯ ನಿಯಮ [illegible] ಪದ್ಧತಿಯು ಹೊರಗೆ [illegible] ಮುಚ್ಚಬೇಕೆಂದು ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿದ್ದ [illegible] ಗಿರಾಕಿಗಳಿಗೆ [illegible] ಮಾರಲಿಕ್ಕೆ [illegible] ಕೊಡಬಾರದು" ಎಂತಾ ಹುಕುಮು ಮಾಡಿದ್ದು. ಕಲವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಹುಕುಮು ಜಾರಿ ಮಾಡಿತ [illegible] ಪತ್ರಿಯುಲ್ಲಿ। [illegible] ಪೋಲೀಸರ [illegible] ಇಲ್ಲ। [illegible] ಮುಂಬಯಿ ಬಿಟ್ಟುಹೋ[illegible] ವರ್ತಮಾನ ಹರಡಿದ। ಕಮಿ[illegible] ಹುಕುಮು [illegible], ಅಂಗಡಿ ತೆರೆಯದ [illegible] ಮೂರು ವರ್ತಕರಿಗೆ ಸೆರೆಯಾಯಿತು।

ಈ ವಾರದಲ್ಲಿ ಮುಂಬಯಿ ಕೋಶ ಖಾತೆಯ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಮಿ| ವ್ಯಾಲ್ಸರವರು ಹತ್ತಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೂ ದಲಾಲರಿಗೂ ಪತ್ರ ಬರೆದಿರುವರು. ಮುಂಬಯಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿಯ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ [illegible] ಮುಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದರಿ ಇದು ತರವಲ್ಲ, ಕ್ಷೇಮವಲ್ಲ. ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನ [illegible]ಯನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ ನಮ್ಮ ಒಂಬೋಣವೇನು? ಎಂಬುದೇ ಈ ಪತ್ರದ [illegible]. [illegible] ಕೆಲವು ವರ್ತಕರು ಸರಕಾರದ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ [illegible] ವ್ಯಾಪಾರದ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಕಾರಣವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವರು. ಕೆಲ ವರ್ತಕರಿಗೂ, ಮಿ| ವ್ಯಾಲ್ಸರಿಗೂ ಮಾತುಕತೆಯಾಯಿತು। ಇನ್ನೂ ತೀರಲಿಲ್ಲ. [illegible] ಪ್ರಧಾನರ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುವರು।

[illegible] ಮೇಲ್" ಪತ್ರದ ಸಂಪಾದಕರಾದ ಮಿ| [illegible] ಜೂಸಫರವರ ಕಡೆಯಿಂದ ಒಟ್ಟಿಗೆ ರೂ ೬೦೦೦ ಜಾಮೀನು [illegible]ಗಿದೆ. ಮಿ| ಹೊರ್ನಿಮನ್ [illegible] ಬರೆದ ಎರಡು ಲೇಖನಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಜಕೂರು ಆಕ್ಷೇಪಾರ್ಹವಂತೆ. ಈ ಹುಕುಮಿನ ವಿರುದ್ಧ ಮುಂಬಯಿ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಪೀಲಾಗಿದೆ. ಈ ವಾರದಲ್ಲಿ ಅಪೀಲು ನಿಕಾಲೆಯಾಗುವದು.

[illegible] ಯೂನಿಯನ್ ಕಮಿಟಿಯು [illegible] ನಿರ್ಬಂಧನೆಗಳ ಮೆರವಣಿಗೆಯು ಹೊರಟಿತ್ತು, [illegible] ಯಿಂದ ಚದರಿಸಲು [illegible] ಜನರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ [illegible]ವಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಜಮುನಾಲಾಲ ಬಜಾಜರವರಿಗೆ 'ಪೆರೋಲ' ಮೇಲೆ [illegible] ಅವರು ರಾಜಿ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ [illegible] ೧ ವರ್ಷದ ಕಠಿಣ ಶಿಕ್ಷೆ ಮತ್ತು [illegible] ದಂಡ ವಿಧಿ[illegible]

ಶ್ರೀ [illegible]ಚಂದ [illegible] ಇವರು [illegible] ಮೂಲಕ ಉಪವಾಸದ [illegible] ಸ್ತ್ರೀಯರು [illegible] ಹೊರಗೆ ಒಂದ [illegible] ೧ ವರ್ಷದ [illegible] ೨೦೦ ರ [illegible] ವಿಧಿಸಲಾಗಿದೆ [illegible] ಸೇವಕೀಯಲ್ಲಿ [illegible] ಮುಂಬಯಿಯ ದೊಡ್ಡ ವರ್ತಕರು [illegible] ಯುದ್ಧ ಮಂಡಳದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು।

ಈಗ [illegible] ಜನರ ಮೇಲೆ [illegible] ಈ ಜನರು ಮುಂಬಯಿಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ [illegible] ಮಾತ್ರ [illegible]ತಂತೆ! [illegible] ಎಲ್ಲ ವ್ಯಸನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ!

ಸೋಮವಾರ ತಾ ೧೪ನೇ, ಎಲ್ಲ ಪೇಟೆಗಳು ತೆರೆದವು. ಆದರೆ ಒಬ್ಬ ಹತ್ತಿ ದಲಾಲರಿಗೆ ಕೈದು ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೩ ಘಂಟೆಗೆ ಹತ್ತಿ ವ್ಯಾಪಾರದ ಪೇಟೆ [illegible] ಬಂದಾದವು.

ಮಂಗಳವಾರ 'ಧ್ವಜದ ದಿನ' [illegible] ದಲ್ಲಿ ಹರತಾಳವಾಯಿತು [illegible] ೧೨೦ ಕ್ಕೂ ಮಿಕ್ಕಿ ಜನರಿಗೆ ಕೈದಾಯಿತು. ಬುಧವಾರ ದಿನ [illegible] ೯೦ ಜನರ ಮೇಲೆ [illegible] ನಡೆಯಿತು! ಇದು ದೊಡ್ಡ [illegible] ಹಿಂದೆಂದೂ ನಡೆದಿದ್ದಿಲ್ಲ. [illegible] ಜನರಿಗೆ [illegible] ಶಿಕ್ಷೆಯಾಯಿತು [illegible] ರಿಪೋರ್ಟರಿಗೆ [illegible] ವಲ್ಲಿ [illegible]

ಶ್ರೀಮತಿ [illegible] ಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ನೋಟೀಸು ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

[illegible] ಮಾರ್ಕೆಟು ಬಂದಾಗಿ [illegible] ಗಳಾಗುತ್ತ ಬಂತು [illegible] ಇಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಮಾರ್ಕೆಟು ತೆರೆಯುವ [illegible] ಬಾಗುವದಿಲ್ಲ.

ವಿಸಾಪ್ಪುರ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ೯೦೦ ರಾಜಕೀಯ ಕೈದಿಗಳು [illegible] ೧೦೦೦ [illegible] ಕೈದಿಗಳೂ ಕೂಡಿ ೧೯೦೦ ಕೈದಿಗಳು ಇದ್ದರೆಂಬ ಸುದ್ದಿ.

ಸ್ಥಾನಿಕ ವೃತ್ತಾಂತ.

ಕುಮಟಾ— ಕಳೆದ ವಾರದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ [illegible] ಅಧಿಕ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರ ಹಂಗಾಮ ತೀರಿತು. [illegible] 'ಕಾನಡಾವೃತ್ತ' [illegible] ಅಪೀಲು ವಿಚಾರ [illegible] ವಾರ ನಡೆಯಿತು. ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ಗುರುವಾರ ನಿಕಾಲಿ ಹೇಳಿದರು. ಮೂಲ ತೀರ್ಪು ಕಾಯಂ [illegible] ಪ್ರಕ್ಷೋಭಕ [illegible]ದಿಂದ ಬೇರೆ ಯಾವ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಸಹಾಯ [illegible]ಗುತ್ತದೆಂದು ಜಜ್ಜರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಯಿತು. [illegible] ಹೇಳಿದ [illegible] ದಿಂದ ರೂ ೫೦೦ ದಂಡವೇನು [illegible] ಲಿಲ್ಲವೆಂತ [illegible] ಕೊಟ್ಟರು.

ಈ ಸರ್ಕಲದ ಪೋಲಿಸ ಇನ್ಸಪೆಕ್ಟರ ಮೆ| [illegible] ಇವರು ೪ ತಿಂಗಳ ರಜೆಯ ಮೇಲೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಬದಲಿಗೆ ಹೊನ್ನಾವರದ ಫೌಜದಾರ [illegible] ನಗರೀಯವರಿಗೆ [illegible]

ಗುಡೇಅಂಗಡಿಯ [illegible] ಅವರಿಗೆ [illegible] ಭೂಮಿಯ [illegible] ಅವರು [illegible] ತೀರ್ವ ಕೊಡಬೇಕು [illegible] ತೀರ್ಪು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ! [illegible] ಗುಡೇಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಮನೆಯೊಳಗೆ [illegible]

ಭಟಕಳ— ರಾ| [illegible] 'ಭಟ್ಟ' [illegible] ಸೋಲಿ ಫೌಜದಾರರಿಗೆ [illegible] ಬಗ್ಗೆ [illegible] ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂತು. ಫೌಜದಾರರ ಜಬಾನಿ [illegible] ಆಗುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಜಬಾನಿಯ [illegible] ಕೋರ್ಟಿನಿಂದ [illegible] ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ [illegible] ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲವೆಂತ ಆರೋಪಿ [illegible] ವಕೀಲರು [illegible] ಈ ಸಂಗತಿಯು [illegible]ಗಲಿಲ್ಲ. [illegible] ವಿಚಾರವನ್ನು [illegible] ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ತಾವು ಅರ್ಜಿ ಮಾಡುವವರಿದ್ದೇವೆಂದು ಆರೋಪಿ ಅರ್ಜಿ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ವಿಚಾರವು [illegible]ಕ್ಕೆ ತಹಕೂಬ ಇಟ್ಟಿದೆ.

ಅದೇ ದಿನ [illegible] ಗಡಿಬಿಡಿ [illegible] ಹೋಟೆಲ [illegible] ಬಾಲಕರಾದ [illegible] ಮುಂದೆ ಒಂದು [illegible] ಸರ್ವಿಸಿನ ಬಸ [illegible] ಒಂದು [illegible] ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕಲ್ಲು [illegible] ಅಧಿಕಾರಿಗಳು [illegible] ಈ ಬಗ್ಗೆ [illegible] ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ [illegible] ಹೊನ್ನಾವರ [illegible] ಬೆಳಗಿನ ೮ ಘಂಟೆ ಸುಮಾರಕ್ಕೆ ಮೋಟಾರ [illegible] ಅಕಸ್ಮಾತ್ [illegible] ಒಂದು [illegible] ಹಿಡಿದು [illegible] ವೈದ್ಯರ [illegible] ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುವ [illegible]ದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲ [illegible] ಮುಂದಿನ ಹೊನ್ನಾವರದಿಂದ

ತೆಲುಗಿ ಒಂದು ಎಕರೆ ಕಲಿತ ವೇತನದ ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ [illegible] ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಬಾವುಟಗಳು ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ [illegible] ಪೋಲೀಸರು ಎಲ್ಲ [illegible] ಒಂದು [illegible] ಮಾರ್ಗವಾಗಿ [illegible] ಅಂಚೆ ಕಛೇರಿಯಿಂದ [illegible] ಸ್ವದೇಶಿ [illegible] ಒಂದು ವೇಳೆ ತನ್ನ [illegible] ಸಂಗದಲ್ಲಿ [illegible] ನಡೆದ [illegible] ಒಂದು [illegible] ಬಗ್ಗೆ [illegible] ಸಂಗತಿಯನ್ನು [illegible] ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದರೆಂದು [illegible] ವ್ಯಕ್ತಿ [illegible] ಎಲ್ಲ ಜನಗಳಿಗೆ [illegible] ಬಂತು! ಈಗ [illegible] ಜನರಲ್ಲಿ ಅಸಂತೋಷವೆದ್ದಿದೆ.

ದಾ॥ [illegible] ಮೇಲೆ [illegible] ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಶಿರಸಿ— [illegible] ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ [illegible] ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿ [illegible] ಮಾಡುತ್ತಿದೆ.

[illegible] ಬಿಟ್ಟು [illegible] ಬಗ್ಗೆ [illegible] ಗುಡ [illegible] ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ [illegible] ಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡರು.

[illegible] ಪಟೇಲ ದಾ॥ ಗೋವಿಂದ [illegible] ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ [illegible] ಕೆಲವು [illegible] ಅವರ [illegible] ಬಂದಿದೆ.

ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳಿಂದ [illegible] ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ [illegible] ಸ್ತಂಭಕ್ಕೆ [illegible] ಮೇಲೆ [illegible] ಬಿಟ್ಟು [illegible] ಸಂಕಲ್ಪ [illegible] ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. [illegible]

ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ [illegible] ಬಗ್ಗೆ [illegible] ಪತ್ರಗಳು [illegible] ಸುದ್ದಿಗಳು [illegible] ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತವೆ.

ಶ್ರೀ [illegible] ಮೇಲೆ [illegible] ಕಡೆಗೆ [illegible] ಒಟ್ಟಿಗೆ ನಡೆದು [illegible] ತಿಳಿದು ಬಂದಿಲ್ಲ.

ತಾ ೧೧ ನೇ [illegible] ಜನರಿಗೆ [illegible] ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಸಿದ್ದಾಪುರ—

[illegible] ಜನ್ನ [illegible] ತಾಲೂಕ್ಕೆ [illegible] ಕೇಳಬರುತ್ತದೆ. [illegible]

[illegible] ತಾ ೧೩ ನೇ [illegible] ಪ್ರಭಾತ ಫೇರಿ [illegible] ಪೋಲೀಸರು ಧ್ವಜವನ್ನು [illegible] ಧ್ವಜವನ್ನು [illegible] ಜಯಘೋಷ [illegible] ಪೋಲೀಸರು [illegible] ಪೋಲೀಸರು ಅವರ ಗೊಡವೆಗೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ.

ಈ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ [illegible] ಬಗ್ಗೆ [illegible] ತಾಲೂಕ್ಕೆ [illegible] ಕಾಂಗ್ರೆಸ [illegible] ಮಾಡಿಲ್ಲ. [illegible] ನಮಗೆ [illegible] ಎಂಬ [illegible] ಒಂದು [illegible] ಬಂದವರೂ [illegible] ತಪ್ಪಿಲ್ಲ.

[illegible] ಬಗ್ಗೆ [illegible] ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ [illegible] ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಅಂಕೋಲಾ—

[illegible] ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ [illegible] ತಾ ೧೧ ನೇ [illegible] ತಿಂಗಳ [illegible] ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ತಾ ೧೩ ನೇ [illegible] ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ [illegible] ಅಂಕೋಲೆಗೆ [illegible] ಪೋಲೀಸರ [illegible] ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು [illegible] ಅವನಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ [illegible] ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟರು!

ತಾ ೧೫ ನೇ [illegible] ಪೋಲೀಸರು [illegible] ಅವರ [illegible] ಪೋಲೀಸರು ಬಂದಿದ್ದರು. [illegible] ಅಂಕೋಲೆಯ [illegible] ಪೋಲೀಸರಿಗೆ [illegible] ಪೋಲೀಸ [illegible] ಬಟ್ಟೆ [illegible] ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಅದೇ ದಿನ [illegible] ಧ್ವಜ [illegible] ಪೋಲೀಸರು [illegible] ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ [illegible] ಪೋಲೀಸರು [illegible] ಅವನಿಗೆ [illegible] ಪೋಲೀಸರು [illegible] ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ [illegible] ಪ್ರತಿಬಂಧದಲ್ಲಿ ದ್ದ [illegible] ಮಾಡಿದರು.

ತಾ ೧೬ ನೇ [illegible] ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿ [illegible] ಎಂಬುವರಿಗೆ [illegible] ತಿಂಗಳ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಯಿತು.

ಅದೇ ದಿನ [illegible] ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟರು! ಅವರೇ [illegible] ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

ಆ ದಿನ [illegible] ಪೋಲೀಸ [illegible] ಅಂಕೋಲೆಯಿಂದ [illegible] ಕೆಲವರು ಒಂದು [illegible] ಕೆಲವರು [illegible] ಕೆಲವರು [illegible] ಪೋಲೀಸರ [illegible] ತಿಂಗಳು [illegible] ಪೋಲೀಸರ [illegible] ಜೊತೆಗೆ [illegible] ಅಂಕೋಲೆಗೆ [illegible] ([illegible]) ಜೊತೆಗಾರರಿಗೆ [illegible] ಅಂಕೋಲೆಯಲ್ಲಿ [illegible]

[illegible] ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ (ಟಪಾಲು) [illegible] ಅಂಕೋಲಾ [illegible] ಬೆಂಕಿ [illegible] ಅಂಕೋಲಾ [illegible] ಮೇಲೆ [illegible] ಹತ್ತಿರ ಸಂಕಲ್ಪ [illegible] ಪೋಲೀಸರು [illegible] ನಾಗರಿಕರು [illegible]

For Sale!

One 1½ Ton Chevrolet Lorry & one ½ Ton Chevrolet Taxi Car, both in good working order, are to be sold. For particulars see or write to the undersigned

G. D. MALGIKAR,
Petrol Agent, KUMTA

ಮೋಟರ ಮಾರುವದಿದೆ!

ಉತ್ತಮ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದ

ಒಂದು ೧½ ಟನ್ನ ಶೆವರೋಲೆಟ್ ಲೋರಿ ಹಾಗು ಒಂದು ಅರ್ಧ ಟನ್ನಿನ ಶೆವರೋಲೆಟ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸಿ [illegible] ಮಾರತಕ್ಕವಿವೆ. [illegible] ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಯಸುವವರು ನಮಗೆ ನಮಸ್ತೆ ಭೆಟ್ಟಿಯಾದಲ್ಲಿ ಯಾ ಪತ್ರ ಬರೆದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಮಾಹಿತಿ ಸಿಗುವದು.

ತಾ. ೨೦-೩-೧೯೩೨

ಜಿ ಡಿ. ಮಳಗೀಕರ,
ಪೆಟ್ರೋಲ ಏಜಂಟ, ಕುಮಟಾ.

ಪ್ರೇಕ್ಷಕನು ನಾಯಿಯೇ?

(೨ನೇ ಪಾನಿನಿಂದ ಮುಂದರಿಸಿದ್ದು)

ರೂಪಾಯಿ ೭-೮ ರಂತೆ ಪ್ರೊಪೈಸಿ ರಾ| ಬಿಕ್ಕು ಭಂಡಾರಿಯವರ ಮನೆಯ ವರೆಗೆ ಹೋಗುವ ಸ್ವಮಾರಕ್ಕೆ ಮಾಡಲಾದ ವ್ಯ ಮಹಾಕಾಯದ ಲೆಕ್ಕಹಿತದ [illegible] ಕೆಯಲ್ಲವೇ? ಮುಸ್ಸಂಜೆ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲ [illegible] ಪಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದ ನಗರ [illegible] ಬಗ್ಗೆ [illegible]ಯುವಿನಿಂದ ಮುಂದೆ ಆ ರಸ್ತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂತ ಠರಾವಿಸಿದರೆ ಶ್ರೀಯುತ [illegible] ತಪ್ಪೇ? ಪ್ರೈರಾ [illegible] ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ [illegible] ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಸಮೀಪದ ವೀದಿ [illegible] ಹಣವನ್ನು ಮ್ಯುನ್ಸಿಪಾಲ್ಟಿ ಖರ್ಚಿನಿಂದ [illegible] ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೇ? ಸ್ವಾರ್ಥಿಗಳ್ಯಾರು? ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ್ [illegible] ಶ್ಯಾನಭೋಗರ ಮನೆಯಿಂದ [illegible] ರಸ್ತೆಯ [illegible] ಮುಂದೆ [illegible] ಮಾಡಿದ್ದು [illegible] ಪ್ರೇಕ್ಷಕನ ಬೆ[illegible] ಲೇಖನದ ಅರಿವಾಗುತ್ತದೆ.

೬. ವಿಕ್ಟೋರಿಯಾ ಲ್ಯಾಬ್ರರಿಗೆ ವರ್ಷದಾ ೩೦ ರೂಪಾಯಿ ಗ್ರಾಂಟು ಕೊಡಬೇಕೆಂತ ಮೊದಲಿನ [illegible] ನಿರ್ಣಯವಿದ್ದು. ಮೊದಲಿನ ಕಮಿಟಿ [illegible] ನಂತರ ಮಾತ್ರ ಬಜೆಟ್ ಕಮಿಟಿಯು [illegible] ಲ್ಯಾಬ್ರರಿಗೆ ಬಾಲಕರು ಪತ್ರಿಕೆ [illegible] ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿದರು. ಅದ್ದರಿಂದ ೩೦ ರೂಪಾಯಿಯ ಗ್ರಾಂಟು ಕೊಡುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂತ ಹಾಗೇ ಇಟ್ಟಿದ್ದು ಸ್ತ್ರೀ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವದು ಮ್ಯುನ್ಸಿಪಾಲ್ಟಿಯ ಕರ್ತವ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ. ಹೀಗಿರುವ ಈ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಮುಂದೆ ಬರಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹನ [illegible]ಯವನ್ನು ಕೆರೆದಲ್ಲಿ ರೂಪಾಯಿ ೧೦೦೦ [illegible].

೭. ಗಿಬ್ಬ ಹ್ಯಾಸ್ಕೂಲಿನ ವಿಷಯ:— ಮೊದಲಿಂದ ಕಮಿಟಿಯು ಮ್ಯುನ್ಸಿಪಾಲ್ಟಿಯಿಂದ ಸದ್ರಿ ಹ್ಯಾಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಗ್ರಾಂಟು ಕೊಡ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದು (೬ ವರ್ಷಗಳ) ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ತಪಾಸ ಮಾಡಿ ಸದ್ರಿ ಹ್ಯಾಸ್ಕೂಲಿನ ಉತ್ಪನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಮ್ಯುನ್ಸಿಪಾಲಿಟಿಯು [illegible] ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುವರ [illegible] ಸೂಚನೆ [illegible] ಮೂರು ಮೆಂಬರರ ಒಂದು ಉಪಕಮಿಟಿ ನೇಮಿಸ ಬೇಕಾಗಿ ನಿರ್ಣಯಿಸಿತ್ತು. ಸದ್ರಿ ದರಖಾಸ್ತು ಬಜೆಟ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಾದರವಾಗಲು [illegible] ಚಾಲಕರ ಕಡೆಯ ಪತ್ರಗಳಿಗೂ [illegible] ೬ ವರ್ಷದ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ತೋರಿಸುವದೇ [illegible] ವೇದಿಕೆಗೆ ಬಲಿಬಿದ್ದು ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ್ ಮಿ| [illegible] ಸಾಹೇಬರು ೨ ವರ್ಷದ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ತಪಾಸ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ಸಾಕೆಂತ ಸೂಚಿಸಲು, ಸಭಾಸದರು ಕುಶಂಕೆಯನ್ನು ಅರಿಯದೆ ಕಬೂಲ ಮಾಡಿ ಮೂಲ ಠರಾವಿನಲ್ಲಿ ೬ ವರ್ಷಗಳ ಬದಲಾಗಿ ೧ ವರ್ಷ ಎಂತ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿ ಮೂಲ ಠರಾವನ್ನೇ ಬಿಡುವದರಿಂದ ನಾಶ ಮಾಡಿರುತ್ತದೆ. ೬ ವರ್ಷಗಳ ಬದಲಾಗಿ ೨ ವರ್ಷದ ಲೆಕ್ಕ ತಪಾಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂತ ಆದ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಿಂದ ಸಭಾಸದರು ಹ್ಯಾಸ್ಕೂಲಿನ ಚಾಲಕರ ಅನ್ಯಾಯದ ಕರ್ಮಗಳಿಗೆ ಅರಿಯದೇ ಭಾಗಿಗಳಾದರೆಂತ ನನಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಮ್ಯುನ್ಸಿಪಾಲ್ಟಿಗೂ ಹ್ಯಾಸ್ಕೂಲಿನ ಟ್ರಸ್ಟಿಗಳಿಗೂ ೧೯೧೧ನೇ ಇಸ್ವಿಯಲ್ಲಾದ ಕರಾರಿನಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಯ ಕೆಲಸವು ಮ್ಯುನ್ಸಿಪಾಲ್ಟಿಗೆ ಸಮಾಧಾನಕಾರಕವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಂಟು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದೆಂತ, ಸ್ಪಷ್ಟವಿರುತ್ತ ಚೌಕಶಿಯು ಗರದಲ್ಲೇನು? ಸದ್ರಿ ಹ್ಯಾಸ್ಕೂಲಿನಿಂದ ಪ್ರಕಟವಾದ ರಿಪೋರ್ಟ ನೋಡಿದಲ್ಲಿ ರಿವೆನ್ಯು, ಸ್ಪೇಶಲ [illegible] ಮತ್ತು ಖರ್ಚಿನ, ಮಿಸಲೇನಿಯಸ ವಗೈರೆ ಬಗ್ಗೆ ೧೯೨೮ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೫ ೩| ಸಾವಿರದಂತೆ ಅಜಮಾಸ ೬-೭ ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ [illegible] ಖರ್ಚ ಬಿದ್ದದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ [illegible] ಮ್ಯುನ್ಸಿಪಾಲ್ಟಿಯು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕಳಿಸಿದ್ದಾಗಲೀ, ಚೌಕಶಿ ಮಾಡಿದ್ದಾಗಲೀ ಕಂಡುಬರುವದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಸದ್ರಿ ಹ್ಯಾಸ್ಕೂಲಿನ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಗಟ್ಲೆ ಹಣದ ವಂಚನೆಯಾಗಿರುವದಾಗಿ [illegible]ಯಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ರಿಪೋರ್ಟಗಳ ಜಮಾ-ಖರ್ಚಿನ ಕಲಮುಗಳಿಂದ ಪೂರ್ಣ [illegible] ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. [illegible] ಒಮ್ಮೊಂದೇ [illegible] ಕಾಪಿಯಿದ್ದು, ಅದರ ಪರಿಕ್ಷೆಯು [illegible] ಕಾರಣವಾಗಿ [illegible] ಸಾಗಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಅದರ [illegible]ಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವದು [illegible] ಕರ್ತವ್ಯವದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಹ್ಯಾಸ್ಕೂಲಿನ ಲೆಕ್ಕ ತಪಾಸದಿಂದಲೂ, ಪರಿಕ್ಷೆಯು [illegible] ಸಬ್ ಕಮಿಟಿಯು ರಿಪೋರ್ಟಿನ ನಂತರ ಗ್ರಾಂಟಿನ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂತ ಠರಾವಿಸಿದರೆ ತಪ್ಪೇನು?

೮. ಇಲೆಕ್ಷನ ಸದರನಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಹಾಕಿದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರೇಕ್ಷಕನದೊಂದು ಆಕ್ಷೇಪ, ಯಾರ ಜಾಗೆ ಖಾಲಿಯಾಗುವದಿದೆ ಎಂಬುವದು ಕಾಣುವದಿಲ್ಲವಂತೆ. ಆ ದಿವಸದ ಸಭೆಗೆ ಪ್ರೇಕ್ಷಕನು ಹಾಜರಿದ್ದರೆ ಅವನು ಈ ರೀತಿ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಸಭೆಯ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೂ, ಮೆಂಬರ ಮಿ. ಕೇ. ಬಿ ಪ್ರಭುರಿಗೂ ವಾಚಾಟವಾಗಿ ಪ್ರಭುಗಳು ಸಭೆಯ ಕಾಯಿದೆ ವಿರುದ್ಧ ವರ್ತಿಸಿ ಎಳೆದು ಹೊರಗೆ ಹಾಕಿಸುತ್ತೇನೆಂತ ಹೇಳುವ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ತಂದರು. ಪ್ರಭುಗಳಂಥ ಕಾಯಿದೆ ಪಂಡಿತರೇ ತಪ್ಪು ವರ್ತನದಿಂದ ಇಂಥ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ತರುವ ಮ್ಯುನ್ಸಿಪಾಲ್ಟಿಯ ಬಜೆಟಿನಲ್ಲಿ ೧೦ ರೂಪಾಯಿ ಇಲೆಕ್ಷನ ಸದರಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದರೆ ದೋಷವೇ?

೯. ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಮಿ| ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಪಂಡಿತರು ಈಗ ೧೨ ವರ್ಷದಿಂದ ಮ್ಯುನ್ಸಿಪಾಲ್ಟಿಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಸರ್ತಿ ಇವರು ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಡೆಸಿರುತ್ತಾರೆ ಈ ವರೆಗೆ ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಮ್ಯುನ್ಸಿಪಾಲಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಚಲೋ ರಿಕಾರ್ಡ ಇದೆ. ಹೀಗಿರುತ್ತಾ ಹೋದ ವರ್ಷವೇ ಮ್ಯುನ್ಸಿಪಾಲ್ಟಿಯು ಕ್ವಾಲಿಫೈಡ, ನಾನ್ ಕ್ವಾಲಿಫೈಡ ಎಂಬ ಸ್ಕೇಲು

ಸನ್ ಲೈಫ್ ಎಶ್ಯೂರನ್ಸ ಕಂಪನಿ ಆಫ್ ಕೆನಡಾ
ಇಡೀ ಬ್ರಿಟಿಶ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದೇ ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಕಂಪನಿ!
ಹಿಂದುಸ್ತಾನ, ಬ್ರಹ್ಮದೇಶ, ಸಿಂಹಲದ್ವೀಪಗಳಿಗೆ ಕೂಡಿ
ಮುಖ್ಯ ಆಫೀಸ — ಕೆನಡಾ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ, ಹೊರ್ನಬಿ ರೋಡ, ಮುಂಬಯಿ.
[illegible] — ನಾ| ಸರ್ ಫಿರೋಜ ಸೇಠನಾ, ಕೆ ಟಿ ಓ ಬಿ ಈ.
೧೯೩೦ನೇ ಇಸ್ವಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದ ಹೊಸ ವಿಮೆ ರಕಮು [illegible] ಕೋಟಿಗೂ ಮಿಕ್ಕಿದೆ
೧೯೩೦ನೇ ಡಿಸೆಂಬರ ೩೧ನೇ ತಾರೀಖಿನ ಕೂಡಿದ ನಿಧಿ [illegible] ಕೋಟಿಗೂ ಮಿಕ್ಕಿದೆ
ಈ ಕಂಪನಿಯ ವಿಮೆ ಪಡೆದು ದುರ್ದೈವದಿಂದ ಹಾಗು ವೃದ್ಧತೆಯಿಂದ ನವೆಯುವಕರು
ಸುಖದ ಸುಲಭವಾಗಿ ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ಜೀವನ ನಡಿಸಬಹುದು
[illegible] ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡಿಸುವ ಪತ್ತೆ —
The District Manager, OR **Mr. S. B. Rege,**
Canada Building, *Chief Agent,*
Hornby Road, BOMBAY 171, Civil Lanes,
Camp BELGAUM.

ದಿ ಬೊಂಬೆ ಲೈಫ್ ಎಶ್ಯೂರನ್ಸ ಕಂಪೆನಿ, ಲಿಮಿಟೆಡ್.
ಸ್ಥಾಪನೆ 1908.
ಈ ಕಂಪನಿಯು ಪೂರ್ಣ ಹಿಂದೀ ಇದ್ದು ಇದರ ಕಂತಿನ ದರಗಳೂ, ಶರ್ತುಗಳೂ ಬಹಳ ಸೋಯಿಸ್ಕರ ಇವೆ. ಕಂಪೆನಿಯ ಹಣವು ಸರಕಾರಿ ಪ್ರೋ ನೋಟುಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಇಂಡಿಯನ್ ಟ್ರಸ್ಟ ಎಕ್ಟಿನ ನಿಯಮಗಳಂತೆ [illegible] ಸೆಕ್ಯುರಿಟಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.
ಮಲ್ಟಿಪಲ್ ಬೆನಿಫಿಟ್ ಎಂಬ ಕಲಮು ವಿಮೆದಾರರಿಗೆ ಅತಿಶಯ ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿದೆ.
ಸವಿಸ್ತರ ಮಾಹಿತಿ ಸಲುವಾಗಿ ಏಜಂಟರ ಕಡೆಗೆ ಅಥವಾ ಪತ್ರದ್ವಾರದಿಂದ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆದಲ್ಲಿ ಸಿಗುವದು.
Kumta Agents – D K. NAYAK Bros
Honavar Agent R. V. PARBHU Esq
K. Padmanabha Rao & Sons.,
BELGAUM
Chief Agents for
Karnatak Districts & S. M. States

ತಯಾರಿಸಿ ಪಂಡಿತರನ್ನು ದಿಟ್ಟಿನ ಖಚಿತ ಪಡಿಸಿರುದೆ. ಈಗಿನ ಮ್ಯುನ್ಸಿಪಾಲಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಪಂಡಿತರ ಕಮಿಗಾದ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಅರ್ಜಿದ್ವಾರ ನಿವೇದಿಸಿದರು ಜಜರಮನ್ ಮಿ. ದಾಸ ಕಾಮತರು ನ್ಯಾಯಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ—ಚಿಕ್ಕೇರಿಗೂ, ಫೋಲ್ಕ್ಸ್, ಕಿಪನ್ಸ್ ಆಫೀಸಿಗೂ, ಕೊಸ್ವಾರ—ಶೀರ್ [illegible] ನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗೂ, ಲೋಕಲ್ ಬೋರ್ಡ ಆಫೀಸಿಗೂ ಪತ್ರದ್ವಾರಾ ಚೌಕಶಿಯಿಂದ ಮಾಹಿತಿ ತರಿಸಿ ಕ್ವಾಲಿಫೈಡ್—ನೋನ್‌ಕ್ವಾಲಿಫೈಡ್ ಎಂಬ ಭೇದವು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲದಿರಲೂ, [illegible] ಅಸ್ಥಿರ ಪಗಾರ ಹಿಂದೇ ಎಂತಲೂ [illegible] ಮಾಡಿಕೊಂ ಡ ಅದೇ ರೀತಿ ಮ [illegible] ನವಿಟೀಕಂತ ಠರಾವ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಈ ಪರಿಯಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಈ ವರೆಗೆ ಸಿಗತಕ್ಕ ಪಗಾರನ್ನು ನ್ಯಾಯ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಕೊಟ್ಟಿರಬೋಕಪದೇ? ಮಸೇಕರಂ. ಫ್ಯಾನರ್-ಮುಕ್ರಿಕ ಪದಗೆ ಕಲಿಕನಿಷ್ಟು [illegible] ಪ್ರಬುಗರ ಗ್ಯರಹಾಜರಿಯಲ್ಲಿ ಆಫಿಸಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದಲೂ ಇವರ ಕೆಲಸವು ಮ್ಯುನ್ಸಿಪಾಲ್ಟಿಗೆ ಸಮಾಧಾನಕಾರಕವಾದ್ದರಿಂದಲೂ ಇವರಿಗೆ ರೂಪಾಯಿ ೬-೦ ಸ್ಕೇಲ ಬರ್ತಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದೆ ಗೇಟಿನವರ ಇಚ್ಛಾನುಭಾಗ ಎಂಬವರಿಗೆ ೧೯೩೦ರ ಜನವರಿಯಲ್ಲಿ ಪದವುಲಾ ೧೫ ೦ ರ ಸ್ಕೇಲ್ ಪಗಾರ ಎಂತಲೂ, ರೂ. ೪ ಭತ್ತೆ ಎಂತಲೂ ಹೀಗೆ ೧೯-೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮೇಲೆ ಹಂಗಾಮಿ ನೇಮಣೂಕ ಆಯಿತ ಅದೇ ಎಪ್ರಿಲದೊಳಗೆ (ಜಿ. ಶಿಂಗಡೋಳ್‌ಗೆ) ಮ್ಯುನ್ಸಿಪಾಲ್ಟಿಯು ಕಾಯ್ಮ ವಾಗಿ ಗೋಟಾಕನಿಗೆ ೨೫ ೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕಾಯಂ ಮಾಡಿತು. ಮತ್ತು ೧೯೩೦ನೇ ಇಸ್ವಿ ಮೇ ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಹೊಸ ಸ್ಕೇಲನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಅವನಿಗೆ ಸನ್ ೧೯೩೦ನೇ ಫೆಬ್ರುವರಿಯಿಂದ ೨೭-೮-೦ ಯಂತೆ ಪಗಾರ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ಠರಾವ ಮಾಡಿ ಮ್ಯುನ್ಸಿಪಾಲಿಟಿಯು ಎಂದಾವರ್ಕ ಕಮೀಶನರರಿಗೆ ಬಿನ್ನೈಸಿತು. ಆದರೆ ಕಮೀಶನರ ಸಾಹೇಬರು ಈ ಬಿನ್ನಹದ ಮ್ಯಾನರ ಸ್ವರಿಕೆ ೧೯೩೧ನೇ ಇಸ್ವಿ ಮೇ ತಿಂಗಳ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ೨೭-೮-೦ ಪಗಾರ ಕೊಡಬಾರದಾಗಿ ಫರ್ಮಾನ ಹೊರಡಿಸಿತು. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಈಗಿನ ಮ್ಯುನ್ಸಿಪಾಲ್ಟಿಯು ಮೇ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಗೋಟಾಕನ ಅರ್ಜಿಯಂತೆ ೩೦-೦ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದೆಂತ ಠರಾವ ಕಲಿಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೇನು?

೧೦. ಈ ಮೇಲಿನ ವಿವರಣೆಯಿಂದ ಈಗಿನ ಮ್ಯುನ್ಸಿಪಾಲ್ಟಿಯು ಸರ್ವಜನಿಕ ಹಣದ ನಿಧಿಯೊಳಗೆ ವನ್ನು ನ್ಯಾಯಬುದ್ಧಿಯಿಂದಲೂ, ಕರ್ತವ್ಯದಕ್ಷತೆಯಿಂದಲೂ ಮಾಡುತ್ತದೆಂಬ ವರು ಜನರಿಗೆ ವಿಸ್ತೃತವಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯಯಾಗುವದು. ಇನ್ನು ಈ ಸಾಧಾರಣ ಕಥೆಯು ಬಿನ್ನ ಯಾವ ಪ್ರೇಕ್ಷಕನೂ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಷ್ಟು ಮಾಹಿತಿಯಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ರಾ| ಅಣ್ಣಪ್ಪೈರ ನಾಯಿಯು ಶುರುವಿನಿಂದ ಆಖೈರ ವರೆಗೆ ಅವರ ಕಾಲುಬುಡದಲ್ಲಿ ಇತ್ತು. ಬೇರೆ ಯಾವ ಪ್ರೇಕ್ಷಕನೂ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವದರಿಂದ ಇನು ನಾಯಿಯು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿಯಂತೆ ಬರಿಕವರು ತಿಳಕೊಂಡರೆ, ತಪ್ಪಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ನಾಯಿಯು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿಯು ಅನ್ಯಾಯವಿದ್ದರೆ ಅಷ್ಟರವರ ಪ್ರೇಕ್ಷಕನು ತನ್ನ ಬದಿಯನ್ನು ತೆರೆದು ತನ್ನ ನಾಮನಿರ್ದೇಶವನ್ನು ಬೆಳಕಿಗೆ ತಂದು ತಾನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿಯ ವಿಪಕ್ಷವನ್ನು ಸಿದ್ಧಮಾಡಬೇಕು.

೨೨.೧-೩-೧೯೩೨

Dr. F. J. P. PEREIRA,

Physician & Specialist in Dentistry

Sunday Market, KARWAR. (N K)

ಆರೋಗ್ಯಬಯಸುವಿರಾ?

ಹಾಗಾದರೆ—

ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ !!

ಯಾಕೆಂದರೆ, ಮಾನವನ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಹಲ್ಲುಗಳೇ ಕಾರಣ! ಬರೇ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಅಲ್ಲ, ಆರೋಗ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಹಲ್ಲುಗಳ ಜೋಪಾನ ಮಾಡುವದು ಅತ್ಯವಶ್ಯ. ಹಲ್ಲುಗಳ ಬಿಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಅಗ್ನಿಮಾಂದ್ಯ, ಸಂಧಿವಾತ, ನೇತ್ರರೋಗ, ಕರ್ಣರೋಗ ಮೊದಲಾದ ಬೇನೆಗಳಾಗುತ್ತವೆ

ಕಾರಣ, ನಿಮ್ಮ ಹಲ್ಲುಗಳು ನೆಟ್ಟಗಿರದಿದ್ದರೆ,

ನಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಬನ್ನಿ, ಪರೀಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ!

ಅವನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛ ಸುಂದರ ಮಾಡಿಕೊಡುವೆವು.

ಡಾ|| ಎಫ್. ಜೇ. ಪಿ. ಪೆರೇರಾ,

ವೈದ್ಯ ಮತ್ತು ದಂತವೈದ್ಯಕ ವಿಶಾರದ,

ಸಂತೆ ಪೇಟೆ, **ಕಾರವಾರ.** (ಉ. ಕಾನಡಾ)

ಬಾಲಜೀವನ.

ಈ ಔಷಧವು ಗ್ರಾಣ (Rickets), ಬಾಲ-ಶೋಷ ಅಸ್ಥಿಜ್ವರ, ಫಿಟ್ಸ, ಕಫ, ನಾಯಿಕೆಮ್ಮು, ಕಾಳಿಜ ನೋವು (Pain in the liver), ಅಂಡವಾಯು (Hernia), ಹೊಟ್ಟೆ ನೋವು, ಮಲಬದ್ಧತೆ, ರಕ್ತ ಕೊರತೆ, ಎಲುಬುಗಳ ರೋಗ, ಕ್ಷಯ, ಅಸ್ವಸ್ಥ ಅಶಕ್ತತೆ, ಅಜೀರ್ಣ ಇತ್ಯಾದಿ ಅನೇಕ ತರದ ಮಕ್ಕಳ ರೋಗಗಳಿಗೆ ದಿವ್ಯೌಷಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಔಷಧವು ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಶಿಶುವಿರುವಾಗ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿದಲ್ಲಿ ಕಾಳಿಜ ರೋಗ (Liver complaint) ಆಗುವ ಸಂಭವವಿರುವದಿಲ್ಲ. ಬಾಲಕರ ಹೊಟ್ಟೆ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಕೈ-ಕಾಲುಗಳು ಕ್ಷೀಣವಾಗುವದು, ಹಲ್ಲು ಮೂಡುವಾಗಲೂ ಬೇರೆ ಬಲಹೀನರಾಗುವದು, ಹಲ್ಲು ಬರುವಾಗ ಅತಿಸಾರ ಬಾಲಗ್ರಹ ಈ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ರೋಗಗಳನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡಿ ಮಕ್ಕಳುಗಳಿಗೆ ಈ 'ಬಾಲಜೀವನ' ಎಂಬ ಔಷಧವು ರಕ್ತವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿ ದೇಹದಾರ್ಢ್ಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಬಾಟ್ಲಿ ಕ್ರಯ ರೂ. ೧-೬-೦. ಟ. ಖ. ಬೇರೆ.

ಡಲ್‌ಸೆಟ್ ಎಂಡ್ ಕೋ,

ಪೋ: ಕುಮಟಾ. (ಉ. ಕಾನಡಾ)

ಅಪಘಾತ ವಜ್ರಾಂಕುಶ ತೀವ್ರ

ರಾಮಬಾಣ ಮಲಮು!

ಈ ದಿವ್ಯ ಮಲಮು ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಸಂಭವಿಸುವ ಗಾಯ, ಸುಟ್ಟ ಬಂಗಿ ವಾತ, ಬೀಗು, ಕಸ, ಗಂಟುನೋವು, ವ್ರಣ ಮುಂತಾದ ಬಿಪಘಾತಗಳನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿಯೂ, ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಉಪಯೋಗ ಕ್ರಮವು ಮಲಮಿನ ಸಂಗಡ ಬೆಲೆ ಡಬ್ಬಿಗೆ ರೂ ೧-೪-೦. ಟ. ಖ ಬೇರೆ.

ಪತ್ತೆ - ದೇವಿದಾಸ ವಿಠೋಬ ಕಾಮತ, ಕೇಣಿ,

ಪೋ: ಅಂಕೋಲಾ.

ಸೂಚನೆ:— ಇದರ ವಿನಹ ನಮ್ಮ ಬೇರೆ ಔಷಧಗಳು ಸಹ ಅಂಕೋಲೆಯಲ್ಲಿ ರಾ| ವೈಕುಂಠ ಕಾಮತ ಇವರ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವವು

ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷದ ಅನುಭವದಿಂದ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಸಾವಿರಾರು

ಜನರಿಂದ ವರ್ಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಆಯುರ್ವೇದೋಕ್ತ

ತಾಜಾ ಮತ್ತು ಪೌಷ್ಟಿಕ ವನಸ್ಪತಿಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ಮತ್ತು ಇದರ ಗುಣಕ್ಕಾಗಿ ಅನೇಕ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟಗಳು ಮತ್ತು ಭಂಗಾರದ ಪದಕ ದೊರಕಿರುವ ಧಾತುಪೌಷ್ಟಿಕ ಮತ್ತು ರಕ್ತವರ್ಧಕ ಜಗತ್ಪ್ರಸಿದ್ಧ

ದ್ರಾಕ್ಷಾಮೃತವು.

ಈ ದ್ರಾಕ್ಷಾಮೃತವು ಸಹ್ಯಾದ್ರಿಪರ್ವತದಲ್ಲಿರುವ ಅನೇಕ ವನಸ್ಪತಿಗಳ ರಸಾರ್ಕಗಳೊಂದಿಗೆ ದ್ರಾಕ್ಷಾರಸವನ್ನು ಮಿಶ್ರಮಾಡಿ ಸ್ವದೇಶಿ ಯಂತ್ರದಿಂದ ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತ ಪದ್ಧತಿ ಪ್ರಕಾರ ತಯಾರ ಮಾಡಿರುವದರಿಂದ ಸ್ವಾದಿಷ್ಟವೂ ಮಧುರವೂ ಆಗಿದೆ.

ಇದರ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಶರೀರದೊಳಗಿನ ಹಳೇ ಕಡಕಿ (ಗರಮಿ) ಸಂಪೂರ್ಣ ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಧಾತುಸ್ರಾವ ಸ್ವಪ್ನಾವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾವದೇ ವಿಕಾರದಿಂದ ಬಂದ ಅಶಕ್ತತೆಯಿಂದ ಕೈಕಾಲು ಕಣ್ಣೊಳಗೆ ಉರುವ ಬೇಗೆ ತೋರುವಿಕೆ, ಯಾವಾಗಲೂ ಎಲುಬಿನಲ್ಲಿ ಜ್ವರ ಇರೋಣ, ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ರೋಗ, ಪಿತ್ತದಿಂದ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕತ್ತಲೆ ಬಂದು ಭೋಳಿಕೆ ಬರೋಣ, ಶೌಚಕ್ಕೆ ಸಾಫ ಆಗದೇ ಇರೋಣ, ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲ ವಿಕಾರಂಗಳು ನಷ್ಟವಾಗಿ ಕ್ಷುಧಾಗ್ನಿಯು ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅನ್ನ ಚನ್ನಾಗಿ ಪಚನವಾಗಿ ಶೌಚಕ್ಕೆ ಸಾಫವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಸೇವನೆಯಿಂದ ತರುಣಾವಸ್ಥೆಗೆ ವ್ಯಭಿಚಾರದಿಂದ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಕಾರಣದಿಂದ ಬಂದ ದಾತುಕ್ಷೀಣತೆ, ನಪುಂಸಕತ್ವ ಇದ್ದರೆ ಅದು ಹೋಗಿ ಪುನಃ ಯೌವನವಂತರಾಗಿ ಶರೀರ ಬಲವಾಗಿ ಮಕ್ಕಳು ಪುಷ್ಟಿವಂತರಾಗುವರು. ಹೆಂಗಸರಿಗೂ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಈ ಔಷಧವು ಗುಣಕಾರಿ ಇದೆ. ಮುಟ್ಟಾಗದಿದ್ದರೂ ಮತ್ತು ಗರ್ಭಾಶಯ ಸಂಬಂಧವಾದ ರೋಗಗಳಿದ್ದರೂ ಅವೆಲ್ಲ ಗುಣವಾಗಿ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಸಂತತಿ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುವದು. ಅಶಕ್ತ ಮಕ್ಕಳು ಬಲವಂತರಾಗುವರು. ಈ ಔಷಧದ ಮೂರು ಬಾಟ್ಲಿಗಳನ್ನು ಸೇವನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಪೂರ್ಣ ಗುಣಬರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಅನುಭವ ೧ ಬಾಟ್ಲಿ ಸೇವನೆ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ತಿಳಿಯುವದು. ೧ ಬಾಟ್ಲಿ ಬೆಲೆ ೧ ೪-೦, ೩ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೩-೪-೦, ಒಂದು ಡಜನ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೧೧-೦-೦ ನಟ್ಟಗೆ ೧ ಡಜನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ೧ ಬಾಟ್ಲಿ ಕಮಿಶನ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಟಪಾಲ ಖರ್ಚ ಪೋಷ್ಟೇಜ ಬೇರೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ

ಏಜಂಟರ ಮೂಲಕ ೧ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೧-೪-೦, ೩ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೩-೮-೦; ಡ. ೧೨ ರೂಪಾಯಿ.

ಮ್ಯಾನೇಜರ, **ದ್ರಾಕ್ಷಾಮೃತ ಕಾರ್ಯಾಲಯ, ಪೋ. ನಿಪ್ಪಾಣಿ** (ಜಿಲ್ಲಾ ಬೆಳಗಾವಿ)

ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕೆಮಿಸ್ಟ ಮತ್ತು ಸ್ಟೋರ್ಸದೊಳಗೆ ಮತ್ತು ಕಿರಾಣಿ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಗುವದು

ಕುಮಟಾ ಏಜಂಟ:— ಶಿರಸಿ ಏಜಂಟ — ಕಾರವಾರ ಏಜಂಟರು

ನ್ಯೂಸಪೇಪರ ಏಜನ್ಸಿ ಎಸ್ ಎಲ್ ಭಾಕರಪ್ಪಾ ದಾಮೋದರ ಶ್ಯಾನಭಾಗ ೩ ಮುಜುಮದಾರ.

ಕುಮಟಾ ಅರ್ಬನ್ ಬೇಂಕಿನ ಚಾಲಕರ

ಕರ್ತವ್ಯಪರಾಙ್ಮುಖತೆ.

ಮಾ| ರಾ| 'ಕಾನಡಾವೃತ್ತ' ಪತ್ರಕರ್ತರ ಬಳಿಗೆ.-

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಮಜಕೂರನ್ನು ತಮ್ಮ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಪತ್ರಿಕೆ ಬರುವ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿ ವಿನಂತಿ.

ಕುಮಟಾ ಅರ್ಬನ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಆಡಳಿತೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ನ್ಯೂನತೆಗಳ ಕುರಿತು ಕೆಲವು ಮಾಹಿತಿಯು ತಾ. ೨೧-೧೨-೧೯೩೧ನೇ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿತ್ತು. ಅನಂತರ ನಡೆದ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಾಚಕರ ಅವಲೋಕನದ ಬಗ್ಗೆ ಅವಶ್ಯ ನಮೂದಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

೧ ಸದರ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಚೆಅರಮನ್‌ರಿಂದ ಕೊಂಡ ಇಮಾರತು ಬಹಳೇ ಜೀರ್ಣವಾಗಿದ್ದು ಪಕ್ಕೆಂದರೆ ರೂ ೧೦೦೦ ಸಹ ಬೆಲೆ ಬಾರದು. ಆ ಘಟಕವನ್ನು ಚೆಅರಮನ್‌ರು ಸ್ವಾರ್ಥಸಾಧನೆಯಾಗಿ ರೂ ೩೪೦೦-೦-೦ಕ್ಕೆ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವದರಿಂದ ಅಷ್ಟು ರಕಮನ್ನು ಅವರಿಂದ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಮರಳ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇಮಾರತನ್ನು ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಮರಳ ಕೊಡುವರೆ ಹುಕುಮು ಆಗಬೇಕಾಗಿಯೂ, ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಮಿ| ದಾಸ ಪೈರು ಲೋನ ಅರ್ಜಿದಾರರ ಕಡೆಯಿಂದ ರು. ೧ರಂತೆ ಆಗಿ ರಕಮು ಅವರಾ ಲೋನ ರಕಮು ಕೊಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮುಜರೆ ತೆಗೆಯುವ ಶರ್ತದ ಮೇಲೆ ಎರಡರ ಸ್ಥಿತಿ-ಗತಿಗಳ ಕರಿಸಿ ಕೇವಲ ೫ ೧೦ರ ವರೆಗೆ ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ ತರೀಕ ರಿವಾಜ ಎಂತಾ ಪನಿಕೆ ರಕಮನ್ನು ಅವರಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಬಂದಿರುವದಾಗಿ ವಾಹಿಸಿ ಇರುವದರಿಂದ ಅವರ ಈ ದುರ್ವರ್ತನೆ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಗ್ಯ ಚೌಕಶಿ ನಡಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಕೆಲಸದಿಂದ ದೂರಮಾಡಿಸಬೇಕಾಗಿ ಕುಮಟಾ ಬಡ ನಾಗರಿಕರ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕಾಗಿಯೂ, ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟದ ಕ್ಷಾಮದಿಂದ ಉಂಟಾದ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ತಂದು ಬಾಕಿಯಿದ್ದ ಸಾಲ ವಸೂಲಿಗೆ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಮುದ್ದತು ಕೊಡುವದಕ್ಕೆ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹುಕುಮು ಆಗಬೇಕಾಗಿಯೂ, ಬೇಂಕಿನ ಆಡಳಿತೆಯಲ್ಲಿ ಚೆಅರಮನರು ನಡಿಸುವ ಪಕ್ಷಪಾತ ವರ್ತನದ ನಿರಾಕರಣೆ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಮೆ| ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ ಸಾಹೇಬರ ಬಳಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಅರ್ಜಿಗಳಿಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವಾಗಿ ಆಶ್ವಾಸನ ಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಇದು ವರೆಗೆ ಯಾವ ಹುಕುಮು ಸಿಗಲಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಇನ್ನೂ ಚೌಕಶಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರುವದಾಗಿ ಸಾಧಾರಪೂರ್ವಕ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಅದೆಂತೆಂದರೆ,—

೧ ಸಾಲಗಾರರು ಮುದ್ದತಿ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಲೇಖಿ ದರಖಾಸ್ತಿಯಿಂದ ಎಷ್ಟೇ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಾಗ್ಯೂ ಲಕ್ಷಿಸದೆ ಇರುವ ಚಾಲಕರು, ಈಗ ತಾವಾಗಿಯೇ ಮುದ್ದತಿ ಮಾಡುವದು ಪುಸ್ತೇವಾಗಿ ಜಾಹೀರ ಮಾಡಿರುವದು ಇದು ಸದರ ಅರ್ಜಿಯ ಪರಿಣಾಮವು, ಶಿವಾಯ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಆಡಳಿತೆದಾರರ ಔದಾರ್ಯವಲ್ಲ.

೨. ಈ ಮೊದಲು ಪಾಸ ಬುಕ್ಕುಗಳು ಲೋನದಾರರಿಗೆ ವಶ್ಯಕೀರ ಸಿಗುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಬೇಕಾದವರು ಒಯ್ಯಬಹುದಾಗಿ ಜಾಹೀರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

೩. ಈ ತನಕ ಲೋನದಾರರಿಗೆ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯೇ ಲೋನ ರಕಮು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಈಗ ಯಾವನೊಬ್ಬ ಮೆನೆಜಿಂಗ ಕಮಿಟಿ ಮೆಂಬರರ ಸಮಕ್ಷ ಲೋನ ರಕಮು ಕೊಡಲ್ಪಡುವದಾಗಿ ಪ್ರಕಟ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

೪ ಈ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯ ಕಡಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಅರ್ಜಿಗಳು ಕಮಿಟಿಯ ಮುಂದೆ ತಕ್ಕ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲವಾಗಿ ತಿಳಿದು ಈಗ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಹಾಕುವರೆ ಬೀಗಬಿದ್ದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನಿಟ್ಟು ಅದರ ಕೀಲಿಯು ಚೆಅರಮನ್‌ರ ತಾಬೆಯೇ ಇರುವದಾಗಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ನಾಲ್ಕು ಕಲಮುಗಳಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆಗಳೆಂತಾ ತೋರಿಸಿದ್ದು ನಿಜವಾದ ಸುಧಾರಣೆಗಳಲ್ಲ. ಬರೇ ಅಶಿಕ್ಷಿತ ಜನರು ಮಾತ್ರ ನಿಜವಾದ ಸುಧಾರಣೆ ಎಂದು ತಿಳಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪದವುಂಟು. ಆದರೆ ಇದು ಸುಧಾರಣೆಯಲ್ಲವೆ [illegible] ಬಗಾರಿಯು ಶಿಸ್ತಾಗಿರುವದು

೨. ಮೆ| ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ ಸಾಹೇಬರ ಪರವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟ ರೂಲಿನ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಇಮಾರತು ಖರೀದಿ ಕೊಂಡ ಬಗ್ಗೆ ಮೆ| ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ ಸಾಹೇಬರು ಆಕ್ಷೇಪಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸುವ ಉದ್ದೇಶ್ಯ ಕುಮಟಾ ತಾ| ಲೋ| ಬೋ| ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರ ಮಿ| ಅಯ್ಯರರ ಕಡೆಯಿಂದ ಸದರ ಜೀರ್ಣವಾದ ಇಮಾರತಿನ ಕಿಮ್ಮತ್ತು ರೂ ೩೦೦೦-೦ ವರೆಗೆ ತೋರಿಸಿ ಪೋತಳ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ ತಯಾರ ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಮಿ| ಅಯ್ಯರರವರು ಸಿವಿಲ ಇಂಜಿನಿಯರ ಆಗಿ ಇರದೆ ಬರದ ಎಸ್ಟಿಮೇಟು ತಯಾರ ಮಾಡಿದ್ದಿರಬೇಕು ಯಾಕೆಂದರೆ, ಸದರ ತಾ| ಲೋ| ಬೋ| ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು ಚೆಅರಮನ್‌ರ ಅವಿಭಕ್ತ ಬಂಧುಗಳಿದ್ದು ಮಿ| ಅಯ್ಯರರ ಮೇಲೆ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಕರಿತು ಮಾಡಿದ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷಿ ಸ್ಪಷ್ಟ ನಿರ್ದೇಶ ಸಹಾಯವು ಅವರಿಗೆ ಅವಶ್ಯ ಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕಾರಣ ಸದ್ರಿ ಎಸ್ಟಿಮೇಟು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಗ್ರಾಹ್ಯ ಮಾಡಬಾರದಾಗಿ ಜನರು ಮೆ| ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ ಸಾಹೇಬರ ಬಳಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವದಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಸದರ ಇಮಾರತು ಬಹಳೇ ಜೀರ್ಣ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದು ರಸ್ತೆದಾರಿಗೆ ಹೊಂದಿರುವ ಮೂಲಕ ಯಾವಾಗ ಕುಸಿದು ಬಿದ್ದು ಜನರಿಗೆ ಅಪಾಯ ಸಂಭವಿಸೀತಾಗಿ ತಿಳಿಯದ್ದರಿಂದ ಆ ಕುರಿತು ತಕ್ಕ ಚೌಕಶಿಯಿಂದ ಯೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯಾಗಬೇಕಾಗಿ ನಾಗರಿಕರು ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ದ್ವಾರಾ ವಿನ್ನೈಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಸದರ ಇಮಾರತಿನ ಗೋಡೆಗಳು ಛಾವಣಿ ಕಡೆಯದೆ ಮಧ್ಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಡೆದು ಸೀಳಿಹೋಗಿದ್ದು, ಅವುಗಳಿಗೆ ಹೊಸ ಸುಣ್ಣ ಹಚ್ಚಿ ಪಾಲೀಸ ಮಾಡಿದ್ದು ರಸ್ತೆಗೆ ಹೊಂದಿರುವ ಮೇಲುಪ್ಪರಿಗೆಯ ಗೋಡೆಯು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ಒಡೆದು ಅದರಲ್ಲಿದ್ದ ಕಿಡಿಕಿಗಳು ರಸ್ತೆ ಮೇಲೆ ಬರ ಹೋಗುವ ಜನರಿಗೆ ಅದಗಿ ಸೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಭಸಿವೆ. ಮೇಲುಪ್ಪರಿಗೆಗೆ ಮಹೋಲ್ಕಾಡಿಗೆ ಇರುವ ಬಂತೆ, ಮ ಪಕಾಸಗಳು ಬಿದ್ದು ಹೋಗುತ್ತಾ ಬಂದಿವೆ. ಇಮಾರತು ಇಂಥಾ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವಾಗ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಇನ್ನೂ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ ಪೂರೈಸದೆ ಇದ್ದದ್ದು ನೋಡಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ

೩. ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಕಾರಕೂನನಾದ ಬೆಳಿಯಾ ಮುಂಬಯ್ಯಾ ಇವನು ತನ್ನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಲಿದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಈ ಮೇಲೆ ನಮೂದಿಸಿದ ಭಿನ್ನಗಳನ್ನು ಇತರರಿಗೆ ಜಾಹೀರ ಮಾಡಿರಬಹುದೆಂತ ಅನುಮಾನಿಸಿ ಏನೊಂದೂ ಸಬಲ ಕಾರಣವಿಲ್ಲದೇನೇ ಬರೇ ಅವನ ಖಾಸಗಿ ಗೈರುಹಾಜರಿಯ ಕಾರಣವನ್ನು ಮುಂದೊತ್ತಿ ಎರಡನೇ ಹುಕುಮು ಆಗುವವರೆಗೆ ಹಾಜರಾಗಬಾರದಾಗಿ ಕೆಲಸದಿಂದ ಸಸ್ಪೆಂಡ ಮಾಡಿ ಈಗ ಮೂರು ತಿಂಗಳಾಗುತ್ತಾ ಬಂದರೂ ಯಾವದೂ ವಿಚಾರ ಮಾಡದೇ ಅವನಿಗೆ ವೃಥಾ ದಣಿಸುವದು ಚಾಲಕರಿಗೆ ಭೂಷಣಾಸ್ಪದವಲ್ಲದ್ದರಿಂದ, ಇನ್ನಾದರೂ ಆತನ ಕುರಿತು ನಡೆದ ಪ್ರಕರಣದ ನ್ಯಾಯ ನಿಕಾಲಿ ಕೊಡುವದು ರಾಸ್ತವೀತು

ತಾತ್ಪರ್ಯವೇನಂದರೆ— ಈ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯು ಈಗ ೭-೮ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ರೂ. ೩೦-೦-೦ ರ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹಾಜರಾಗಿ ಅಲ್ಪಾವಧಿಯಲ್ಲಿಯೇ ೧೦-೧೨ ಸಾವಿರದ ಕಟ್ಟಿಗೆ ದ್ರವ್ಯಾರ್ಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿರುವನಾಗಿ ಊರಲ್ಲಿರುವ ದಟ್ಟ ವಾರ್ತೆಯು ಮೇಲಿಂದ ಆತನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಲೋನ ಅರ್ಜಿದಾರರ ಕಡೆಯಿಂದ ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ ತರೀಕ ಪನಿಕೆ ರಕಮನ್ನು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆಂದು ಜನರು ತಿಳಕೊಂಡರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಚೆಅರಮನ್‌ರ ಬೆಂಬಲವಿದ್ದದೆ ಇಂಥ ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಆತನಿಗೆ ಸಹಸಾ ಧೈರ್ಯ ಬರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಚೆಅರಮನ್‌ರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಿಳಿದೂ ತಿಳಿದೂ ದುರ್ಲಕ್ಷ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂತ ಊಹಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಲ್ಲ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಚೆಅರಮನ್‌ರೇ ಅಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ರೀತಿಯಿಂದ ಜನರ ಅಸಂತೋಷಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಚೆಅರಮನ್ ಮಿ| ಅಣ್ಣಪ್ಪರು ಶ್ರೀಮಂತರಿದ್ದದ್ದಲ್ಲದೆ ಜನರ ಸುಖ-ದುಃಖಗಳನ್ನು ಚನ್ನಾಗಿ ಅರಿತವರಿದ್ದು, ಬಡಜನರ ಹಿತದ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಥಾಪಿತವಾದ ಈ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಷ್ಟು ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕಷ್ಟ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವದು ಹಿತ್ತಟ್ಟಿಗಿಟ್ಟು, ಈ ರೀತಿ ಕ್ರೂರವಾಗಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯು ಜನರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಉಪದ್ರಕ್ಕೆ ಅಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ನೆರವಾದದ್ದು ನೋಡಿದರೆ ಶ್ರೀ| ಪೈ ಮಹಾಶಯರು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪಾತ್ರರಿರುತ್ತಾರೆಂಬುದು ವಾಚಕರೇ ತಿಳಿಯಲಿ. ಕಾರಣ ಮೇಲಧಿಕಾರಿಗಳು ಅವಶ್ಯ ಬೇಗನೆ ಯೋಗ್ಯ ವಿಚಾರದಿಂದ ಸದರ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯನ್ನು ಕೆಲಸದಿಂದ ದೂರಮಾಡಿಸಿ ಬಡ ಜನರಿಗೆ ಒದಗುವ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವದಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಯಿದೆ— ಶ್ರೀ| ಪೈ ಮಹಾಶಯರ ತಂದೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಪೈ| ವಾ| ರಾವ ಚಂದ್ರ ಪೈಗಳವರು ತಮ್ಮ ಚಾತುರ್ಯದಿಂದ ಅನೇಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾಗಿ ಮುಳುಗುವ ಸದರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಊರ್ಜಿತಾವಸ್ಥೆಗೆ ತಂದು ಲೋಕಾದರಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದರು. ಅದರ ಪಶ್ಚಾತ್, ಈ ಮಹಾಶಯರು ಪ್ರಮುಖರಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ನಡಿಸಿದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಿದು ಲೋಕಸಮೂಹವು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಕಂಡ ಅನುಭವ ಹೊಂದಿದೆ.

ಪೈ ಮಹಾಶಯರೇ, ಸಾಕು, ಸಾಕು, ಸಾರ್ವಜನಿ

(ಮು ೧೫ನೇ ಪಾನಿನ ಮೇಲೆ ಮುಂದರಿಸಿದೆ)

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದೊಳಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ.

ಪಂಡಿತ ಮಾಲವೀಯರ ತಂತಿ.

ವಿಲಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದೊಳಗಿನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ವಾರ್ತೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಬಂಧವಿಲ್ಲವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ವಾರ್ತೆಗಳು ಮಾತ್ರ ಪ್ರಕಟವಾಗುವದೇ ಇಲ್ಲ. ಇಂಗ್ಲಿಷ ಪತ್ರಕರ್ತರು ತಮ್ಮ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದೊಳಗಿನ ವಾರ್ತೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸದಂತೆ ಗುಪ್ತವಾದ ಕಾರಸ್ಥಾನವನ್ನೇ ನಡಿಸಿರುವರಾಗಿ "ಫ್ರೀ ಪ್ರೆಸ್" ಜರ್ನಲ್ ಪತ್ರಿಕೆಯ ರಿಪೋರ್ಟರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಡೊಂಬರ ಆಟದ ಉದ್ದುದ್ದ ವಾರ್ತೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅನ್ಯಗಳ ಮೋಜ ಪತ್ರಕರ್ತರು ಸ್ಕ್ಯಾಂಡಲ್ಸು ಸಹ ಬರೆದದ್ದುಂಟು, ಆದರೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ವಾರ್ತೆಗಳೇ ಈ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಿಗುವದಿಲ್ಲ! ಹೀಗೆ ಅವರು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಸರಕಾರದವರು ವಾರ್ತೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸುವದಿಲ್ಲವಾಗಿ ವರಿಷ್ಠ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಗೃಹಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಸರ್ ಜೇಮ್ಸ ಕ್ರೇರರವರು ನುಡಿದರು. ಕು| ಮೀರಾಬಾಯಿಯವರು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಸಭಾಸದರಾದ ಮಿ| ವಿಲಿಯಮ್ಸನ್ನರವರಿಗೂ, ಅಮೇರಿಕೆಯ ಪಾದ್ರಿ ಸಾಹೇಬರಾದ ಮಿ| ಹೋಮ್ಸರವರಿಗೂ, ಯುರೋಪ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ತತ್ವಜ್ಞಾನಿಗಳೆಂದು ಹೆಸರುಗೊಂಡ ಮಿ| ರೋಮನ್ ರೋಲಂಡರವರಿಗೂ ಕಳಿಸಿದ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ವಾರ್ತೆಗಳ ತಂತಿಗಳು ಮುಂದೆ ಕಳಿಸದೆ ಹಿಂದೆಯೇ ಉಳಿದ ಸುದ್ದಿ ಈ ಮೊದಲೇ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. ಕಳೆದ ಫೆಬ್ರುವರಿ ೨೯ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಕುರಿತು ಚರ್ಚೆಯಾಯಿತು. ಈ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶ್ವಸನೀಯ ಹಾಗೂ ಪೂರ್ಣ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ತಮಗೆ ಪೂರೈಸಬೇಕಾಗಿ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಕೆಲ ಸಭಾಸದರು ಪಂಡಿತ ಮಾಲವೀಯರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದರು. ಅದರಂತೆ ಪಂ| ಮಾಲವೀಯರವರು ಫೆಬ್ರುವರಿ ೨೬ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಮಧ್ಯಾನ್ಹ ಶ್ರೀ ಕಾಶೀಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಸುಮಾರು ೧೫೦೦ ಶಬ್ದಗಳ ಒಂದು ತಂತಿಯನ್ನು ಲಂಡನದೊಳಗಿನ ಮೂರು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ತಂತಿಖಾತೆಯವರು ಅದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ವರ್ತಮಾನಪತ್ರಗಳ ಸುದ್ದಿಯಂತೆ ರೂ. ೨೩೦ ಆಕಾರ ಕೊಂಡರು. ಆದರೆ ತಂತಿಯನ್ನು ಕಳಿಸಲಿಲ್ಲ. ಸಂಜೆಯ ಸಮಯ ಮಾಲವೀಯರಿಗೆ ಟೆಲಿಫೋನು ವಾರ್ತೆ ಬಂತು. ನೀವು ಹೆಸರು ಕೊಟ್ಟ ಮೂರು ವರ್ತಮಾನಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಪೈಕಿಂ "ಸ್ಪೆಕ್ಟೇಟರ" ಮತ್ತು "ಇಂಡಿಯನ್ ರಿವ್ಯೂ" ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ರಜಿಸ್ಟರ್ಡ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಅವುಗಳಿಗೆ ತಂತಿ ಕಳಿಸಲಾಗುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ವಾರ್ತೆ ಬಂತು. ಅದಕ್ಕೆ ಪಂಡಿತಜಿಯವರು "ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ, "ಡೇಲಿ ಹೆರೊಲ್ಡ"ಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿರಿ" ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರು. ಕೆಲ ಹೊತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಂದು ಸಂದೇಶ ಬಂತು "ನೀವು ರಜಿಸ್ಟರ್ಡ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರ ಪಟ್ಟ ಸುದ್ದಿಗಾರರಲ್ಲದ್ದರಿಂದ, ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಸಿಗುವ ರಿಯಾಯತಿ ದರದಿಂದ ನಿಮ್ಮ ತಂತಿ ಕಳಿಸಲಾಗುವದಿಲ್ಲ" ಎಂದು ತಂತಿ ಆಫೀಸಿನವರು ತಿಳಿಸಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಮಾಲವೀಯರು "ಹಾಗಾದರೆ ಖಾಸಗಿ ತಂತಿಯೆಂದು ತಿಳಿದು ಕಳಿಸಿರಿ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ತಗಲುವ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಕಾರ ರೂಪಾಯಿ ೩೦೦ ನಾನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ" ಎಂತ ನುಡಿದರು. ಇನ್ನೂ ಕೆಲ ಹೊತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಪುನಃ ಟೆಲಿಫೋನು ಬಂತು. "ಈಗ ಆಫೀಸ ಟಾಯಿಮು ಮುಗಿಯಿತು! ಜರೂರಿಯ ತಂತಿಯೆಂದು ರೂ ೩೦೦೦ ಜಾದಾ ಆಕಾರ ಕೊಟ್ಟರೆ, ನಿಮ್ಮ ತಂತಿ ಕಳಿಸಲಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ!" ಇಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಪಂಡಿತ ಮಾಲವೀಯರು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ತಂತಿಯು ವಿಲಾಯತಿಯನ್ನು ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. "ಬಡಿಸುವವರು ನಮ್ಮವರಿರಬೇಕು" ಎಂಬುದಾಗಿ ಯಾವದರೂ ಹೇಳುವ ಕಾರಣವಿದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮಧ್ಯಾನ್ಹಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟ ತಂತಿಯು ರಾತ್ರೆ ಆಫೀಸ ಟಾಯಿಮು ಮುಗಿಯುವ ತನಕ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಸುದ್ದಿ ಕಳುಹಲು ಕಾಯಿದೆಯಂತೆ ಪ್ರತಿಬಂಧವಿಲ್ಲ, ಕೃತಿಯಿಂದ ಸುದ್ದಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಹೋಗುವದಿಲ್ಲ, ಇಂಥ ಸ್ಥಿತಿಯುಂಟಾಗಿದೆ.

ಪಂಡಿತ ಮಾಲವೀಯರು ಕಳುಹಲಿಚ್ಛಿಸಿದ ಸುದ್ದಿಯೋಲೆಯು ಈಗ ಹಿಂದೀ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. ಫೆಬ್ರುವರಿ ೨೦ರ ಕೊನೆಗೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದ್ದ ಹಿಂದೀ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಚಿತ್ರವು ಅದರಲ್ಲಿ ಪಂಡಿತ ಮಾಲವೀಯರಂತಹ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತಿಗಳ ಕೈಯಿಂದ ಚಿತ್ರಿತವಾಗಿರುವದರಿಂದ, ವಾಚಕರ ಮಾಹಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅದರ ತಾತ್ಪರ್ಯವನ್ನು ಇದರಡಿ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೇವೆ.

ಪಂಡಿತ ಮಾಲವೀಯರ ತಂತಿ.

"ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸುತ್ತದಾಗಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದು ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಿಷ್ಕಾರವೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು, ಇದನ್ನು ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಕುಗ್ಗುವ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಲ್ಲ. ದಿನೇ ದಿನೇ ಅದು ಕಡುತರವಾಗುತ್ತ ನಡೆದಿದೆ. ಸಮಸ್ತ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಹಬ್ಬುತ್ತಿದೆ. ವರ್ತಕರು ಪರದೇಶಿ ಜವಳಿಯನ್ನೂ, ಬ್ರಿಟಿಶ ಸರಕುಗಳನ್ನೂ ತರಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಅನೇಕರು ಶಿಲ್ಕು ಇದ್ದ ಮಾಲಿಗೆ ಮುದ್ರೆ ಹಾಕಿಟ್ಟರು. ದಿನಹೋದ ಹಾಗೆ ಇದೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ರಭಸದಿಂದ ಮುಂದರಿಯುವದು. ಸ್ತ್ರೀಯರು ಸಹ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮುಂದಾಗಿದ್ದಾರೆ. ತೋರಿಕೆಯ ವಿಭಾಗವು ಈಗಿನ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಕಾರ್ಯವು ನಿರ್ಧಾರದಿಂದ ನಡೆದಿದೆ. ಪೋಲೀಸರ ವಿರೋಧಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷ್ಯವಿಡದೆ ಉಪ್ಪಿನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರೂ, ಪೋಲೀಸರೂ ಹೊರಡಿಸಿದ ಹುಕುಮುಗಳನ್ನು ಮುರಿದು ಬೇರತುಂಬ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವಾಗುತ್ತಿದ. ನಿತ್ಯ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಮೇಲಿಂದ ಜೈಲು ಸೇರಿದವರ ಸಂಖ್ಯೆ [illegible]ಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟಿರಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಕೊಂಗ್ರೆಸಿನವರ ಅಂದಾಜಿನಂತೆ ೬೦೦೦೦ ಜನರು ಸೆರೆಯಾಳಾದರು. ಜನರು ಅತ್ಯಾಚಾರ ಮಾಡಿದ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ತೀರ ಅಲ್ಪವೆಂದು ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಕಳೆದ ೧ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಡೆ ಪೋಲೀಸರು ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಿದರು. ದೊಣ್ಣೆ ಹೊಡೆದು ಜನರ ಸಾಹಸ ನಿರ್ಮೂಲಿಸುವದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯ ತೋರಿದ್ದರಿಂದ ಕೆಲವೆಡೆ ದೊಣ್ಣೆ ಹೊಡೆಯಲಿಲ್ಲವಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಜನರಿಗೆ ಪಡೆಸುವ ಅಸಹ್ಯಕೃತ್ಯಗಳು ಹೇರಳ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಕೆಲ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತೇನೆ— ಗುಜರಾಥದೊಳಗಿನ ೩ ಗ್ರಾಮಗಳ ಜನರಿಗೆ ಮಲವಿಸರ್ಜನವಾದ ನಂತರ ಗುದಪ್ರಕ್ಷಾಲನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ನೀರು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಪೋಲೀಸರು ಉಟ್ಟ ಧೋತರ, ಹರಿದು ಅವರಿಗೆ ಬತ್ತಲೆ ಮಾಡಿದರು. ಬಿಹಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಿಗೆ ಬತ್ತಲೆ ಮಾಡಿದರು, ಮೀಸೆಗಳನ್ನು ಎಳೆದರು. ಮಗನಿಗೆ ವಿಧಿಸಿದ ದಂಡ ಕೊಡದ್ದರಿಂದ ತಂದೆಗೆ ೬ ತಿಂಗಳ ಕಠಿಣ ಸಜೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಗೆ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸಹ ಬೇಕಾಯಿದೇಶೀರ ಆಗಿವೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯವರಿಗೆ ಊಟ ಹಾಕಿದ ಬಗ್ಗೆ, ಉಳಿಯಗೊಟ್ಟ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಗಡಿಕಾರರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಿದೆ. ವಾರ್ತೆಗಳನ್ನು ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಕಳಿಸಗೊಡುವದಿಲ್ಲ. ಗಡಿನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕಠಿಣ ಪ್ರತಿಬಂಧ. ಕೆಲವೆಡೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳ ಛಾಯಾಚಿತ್ರ, ಹೆಸರು ಪ್ರಕಟಿಸದಂತೆ ಪತ್ರಕರ್ತರಿಗೆ ಮುಂಜಾಗ್ರತೆ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಖುದಾಯಿ ಖಿದಮತಗಾರರು ಪಡಿದು ಪೇಶಾವರ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನೇ ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಹೋಗಿ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರಂತೆ. ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಕಿಸಾನ ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಕೈಯಿಂದ ಬಾಕಿ ಇರುವ ಗೇಣಿ ವಸೂಲಿಗಾಗಿ ಆಸ್ತಿ ಜಪ್ತಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಕೆಲವರು ಕೆಲ ಆಣೆ ಗೇಣಿ ಕೊಡುವದು ಬಾಕಿ ಇತ್ತು. ಅವರದೂ ನೂರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆಸ್ತಿ ಜಪ್ತಾಗಿದೆ. ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ನಿರ್ದಯತನದಿಂದ ಹೊಡೆಯುವ ಉಪಕ್ರಮ ನಡೆದಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಜನರು ಹಿಂಜರಿಯುವ ಲಕ್ಷಣಗಳು ತೋರುವದಿಲ್ಲ. ಮನೆಮಾರು ಬಿಟ್ಟು ಗಿಡದಡಿ ಠಾಣ್ಯ ಹೂಡಿ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ತಮ್ಮ ಮೆರವಣಿಗೆ-ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಮೋಟಾರ ಲಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ ದೂರ ನಿರ್ಜನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಯ್ದು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವೆಡೆ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಿಗೆ ನಿಶ್ಚೇಷ್ಟರಾಗುವ ತನಕ ಹೊಡೆದು ಆ ಮೇಲೆ ಉಡಿಗೆ-ತೊಡಿಗೆ ಕಸಕೊಂಡು ಮಧ್ಯಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿಯೇ ಬಿಟ್ಟರು. ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಮುಚ್ಚಿ ರೋಗಿಗಳನ್ನು ಹೊರತಳ್ಳಿದರು. ವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳು ಬೇಕಾಯಿದೇಶೀರ ಆಗಿವೆ. ಇಷ್ಟರಿಗೆ ಕುದುರೆ ಗಾಡಿಗೆ ಕಟ್ಟಿ ದುಷ್ಟತನದಿಂದ ಧರಧರನೆ ಬಹು ದೂರ ಎಳೆದೊಯ್ದರು. ಕುಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ನೀರು ಬೇಡಲು ಬೆತ್ತದಿಂದ ಹೊಡೆದರು. ನಿಶ್ಚೇಷ್ಟ ಬಿದ್ದರೂ ಪೋಲೀಸರು ಜನರಿಗೆ ಹೊಡೆಯುವದನ್ನು ಬಿಡುವದಿಲ್ಲ. ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಹ ಬೆತ್ತ ಪ್ರಹಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವರಿಗೆ ಅವರವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಬಂದಿಸಿಟ್ಟರು. ೮೦ ವರ್ಷದ ಮುದುಕಿಗೂ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಿದೆ. ಪ್ರಯಾಗದೊಳಗಿನ ಸ್ವದೇಶೀ ಸಂಘದ ಸರಕು ಜಪ್ತಾಯಿತು. ಗಾಂಧಿಜಿ ಹಾಗೂ ಸರದಾರ ಪಟೇಲರವರ ಚಲಚ್ಚಿತ್ರ ಪಟಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಬಂಧವಾಗಿದೆ. ಅನೇಕ ಚರಕಾ ಸಂಘ ಖಾದಿಭಾಂಡಾರಗಳಲ್ಲಿ ಜಪ್ತಿಗೊಳಗಾದವು. ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರೊಬ್ಬರು ಸೆರೆಯಾಳಾದರು. ೧೨ ವರ್ಷದ ಹುಡುಗನ ಕಡೆ ಜಾಮೀನು

(೧೦ನೇ ಪಾನಿನ ಮೇಲೆ ಮುಂದರಿಸಿದೆ.)

ಪ್ರಪಂಚ-ಪರಿಚಯ.

ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳು ವಿಲ್ಯಾತಿಗೆ ಹಾರುವರು?

ಬ್ರಿಟಿಶ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳದಮುಂದೆ ಹಿಂದುಸ್ತಾನದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅರುಹಲಿಕ್ಕೂ, ಭಾವೀ ರಾಜಕೀಯ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೂ ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳು ಮೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಯಾ ಅವಕ್ಕೂ ಮುಂಚೆ ವಿಮಾನ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ವಿಲಾಯತಿಗೆ ಹೋಗುವವರಿದ್ದಾರೆಂದು ಲಂಡನದೊಳಗಿನ 'ಡೇಲಿ ಟೆಲಿಗ್ರಾಫ' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಇಂದ್ರಪ್ರಸ್ಥದೊಳಗಿನ ಸುದ್ದಿಗಾರನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾನೆ.

⁂

ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜ ಹಾರ್ಯಾಡಿಸುವದು ಗುನ್ಹೆಯಲ್ಲ!

'ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದಿನ'ದ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಆಫೀಸಿನ ಮೇಲೆ ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜವನ್ನು ಹಚ್ಚಿ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಪ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದರೂ ಅದನ್ನು ತೆಗೆಯದ ಬಗ್ಗೆ ಅಹಮ್ಮದಾಬಾದದೊಳಗಿನ ಡಾ| ಕಣೂಗಾರವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಲೋ ಎಮೆಂಡಮೆಂಟ ಆಕ್ಟ ಕಲಂ ೧೭(೧)ರನ್ವಯ ಖಟ್ಲೆ ನಡೆದು ಅವರಿಗೆ ರೂ ೧೦೦೦ ದಂಡವಾಗಿತ್ತು. ಈ ಶಿಕ್ಷೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಡಾಕ್ಟರರು ಸ್ವತಃ ಅಪೀಲು ಮಾಡದಿದ್ದರೂ, ಅಹಮ್ಮದಾಬಾದದ ವಕೀಲ-ಮಂಡಳದವರು ಸೆಶನ್ಸ ಜಡ್ಜರ ಮುಂದೆ ಅಪೀಲು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅಪೀಲಿನ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷೆಯು ರದ್ದಾಗಿದೆ. ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ತಮ್ಮ ನಿಕಾಲಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆನ್ನಲ್ಲ— 'ಆರೋಪಿಯು ಈ ಸರ್ವದ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದು ಕಂಡು ಬರುವದಿಲ್ಲ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯಾಗಲಿ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಧ್ವಜವಾಗಲಿ ಬೇಕಾಯದೇಶೀರ ಠರಾಯಿಸಿದ್ದಿಲ್ಲ. ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜ ಹಚ್ಚುವದೇ ಗುನ್ಹೆಯಾಗದ್ದರಿಂದ ಆರೋಪಿಯು ಅದನ್ನು ತೆಗೆಯಲೇ ಬೇಕಾಗಿದ್ದಿಲ್ಲ. ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜ ಹಚ್ಚಬಾರದೆಂದು ಡಿ| ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಹುಕುಮು ಹೊರಡಿಸಲಿಲ್ಲ, ಮನೆಗಳ ಮೇಲಿನ ಧ್ವಜಗಳನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಇಡಬೇಡಿರೆಂದು ಸಾಯಂಕಾಲಕ್ಕೆ ಜನರಿಗೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಷ್ಟೇ! ಪೋಲೀಸ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಅನಧಿಕೃತ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಮೀರುವದರಿಂದ ಗುಜರಾಥ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದಂತಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಆ ದಿನ ಸ್ವದೇಶಿ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನೇ ತೊಡಬೇಕೆಂದು ಕಮಿಟಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಒಂದು ಅಂಗವಿದ್ದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ, ಸ್ವದೇಶಿ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಧರಿಸುವದೇ ಸ್ವತಃ ಗುನ್ಹೆಯಾಗುವ ತನಕ ಯಾರೂ ತಾನು ಉಟ್ಟ ಸ್ವದೇಶಿ ಉಡುಪನ್ನು ಬಿಸುಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬರುವದಿಲ್ಲ."

⁂

ರಾಷ್ಟ್ರಸೇವಕರ ಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಕಾಯಿದೆಯಂತೆ ಬಂದಿ?

ಮದ್ರಾಸ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳು ಉದ್ಬೋಧಕ ಹಾಗೂ ಮನೋರಂಜಕವಿವೆ:—

ಆ| ಬಶೀರ ಅಹಮ್ಮದ ಸಾಯಿದ — (ಅ) ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಕಡೆಯಿಂದಾಗಲಿ, ಅಂಗಡಿಗಳಿಂದಾಗಲಿ ದೇಶಸೇವಕರ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಜಪ್ತು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೂ, ನಾಶಮಾಡಲಿಕ್ಕೂ ಸರಕಾರವು ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿರುವದೇನು? (ಬ) ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಕಡೆಗಿರುವ ಯಾ ಅಂಗಡಿ ಮುಂತಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ತೂಗಹಾಕಿದ ದೇಶಸೇವಕರ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಜಪ್ತು ಮಾಡಿ, ಹರತೆಗೆದು, ನಾಶ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಯಾವ ಕಾಯಿದೆಯಂತೆ ಅಧಿಕಾರ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿರುವದು? (ಕ) ಪೋಲೀಸರ ಈ ಕೃತ್ಯಗಳು ಅನಧಿಕೃತವಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಖಾಸಗಿ ಹಕ್ಕುಗಳ ಮೇಲೆ ಇಂತಹ ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳಾಗದಂತೆ ಸರಕಾರದವರು ಯಾವ ಉಪಾಯ ಯೋಜನೆ ಮಾಡುವವರಿದ್ದಾರೆ?

ಗೃಹಮಂತ್ರಿಗಳು (ಅ) ಇಲ್ಲ. (ಬ) ಕಾಯಿದೆಭಂಗದ ಚಳವಳಿಯ ಮುಂದಾಳುಗಳ ಭಾವಚಿತ್ರಗಳು, ೧೯೩೧ನೇ ಇಸ್ವಿಯ ೨ನೇ (ಆಪತ್ಕಾಲದ ಅಧಿಕಾರಗಳ) ರಾಜಶಾಸನದ ಕಲಂ ೬೩ ಮತ್ತು ೧೯೩೧ನೇ ಇಸ್ವಿಯ ದುರುಸ್ತಿ ರಾಜಶಾಸನಗಳಂತೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾದ ೧೯೩೧ನೇ ಇಸ್ವಿಯ ಇಂಡಿಯನ್ ಪ್ರೆಸ್ ಆಕ್ಟ ಕಲಂ ೪ (೧) ಕಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಬೀಳುತ್ತವೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಹಾಗಾದರೆ ಆ ಆಕ್ಟಿನ ಕಲಂ ೨ರಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟ ವ್ಯಾಖ್ಯೆಗಳಂತೆ ಈ ಚಿತ್ರಗಳು ಬೇಕಾಯದೇಶೀರ ಸುದ್ದಿಯೋಲೆಗಳಾಗುವವು. ಇಂಥ ಬೇಕಾಯದೇಶೀರ ಸುದ್ದಿಯೋಲೆ (*News sheet*)ಗಳನ್ನು ಜಪ್ತು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಪೋಲೀಸರಿಗೂ, ಅವುಗಳ ನಾಶ ಮಾಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಿಗೂ ಆ ಆಕ್ಟಿನ ಕಲಂ ೧೯ರನ್ವಯ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದೆ (ಕ) ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ

ಪುರವಣಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳೂ ಉತ್ತರಗಳೂ.

ಆ ಸಾಹಿಬ — ಈ ಕುರಿತು ಸರಕಾರಿ ವಕೀಲರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೇಳುವಿರಾ? ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸಭೆಗೆ ನೋಡಸಿಗುವದೇನು?

ಗೃಹಮಂತ್ರಿ — ಸರಕಾರವು ಯಾವದೇ ಸೂಚನಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ

ಆ| ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಮುದಲಿಯಾರ 'ಹಾಗಾದರೆ, ಆ ಆಕ್ಟಿನ ಕಲಂ ೨ರೊಳಗಿನ ವ್ಯಾಖ್ಯೆಯಂತೆ ಅವು (ಭಾವಚಿತ್ರಗಳು) ಬೇಕಾಯದೇಶೀರ ಸುದ್ದಿಯೋಲೆಗಳಾಗಬಹುದು" ಎಂದು ಸರಕಾರವು ನುಡಿಯುತ್ತದೆ. ತನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ (ಖಾತ್ರಿಯಿಲ್ಲವೆಂದು) ತಿಳಿಯಬೇಕೇನು?

ಗೃಹಮಂತ್ರಿ — ಕಾಯಿದೆಯು ಹೀಗೆಂದು ನಮಗನಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಯಾವ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನೂ ಹೊರಡಿಸಿಲ್ಲ

ಆ| ಆರೋಗ್ಯಸ್ವಾಮಿ ಮುದಲಿಯಾರ — ಪಂಡಿತ ಮೋತಿಲಾಲ ನೆಹರು ಅಥವಾ ಲೋಕಮಾನ್ಯ ಟಿಳಕ ಇವರ ಚಿತ್ರಗಳೂ ಇದೇ ಸದರಿನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತವೇನು?

ಗೃಹಮಂತ್ರಿ — ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಪೂರ್ವಸೂಚನೆ (*Notice*) ಬೇಕು

ಆ| ಅಯ್ಯಂಗಾರ — ಯಾವದಾದರೂ ಭಾವಚಿತ್ರವು ಈ ಸದರಿನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೋ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸುವವರ್ಯಾರು?

ಗೃಹಮಂತ್ರಿ — ಅದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕೈಯೊಳಗಿನ ಮಾತು. ಸರಕಾರವು ಯಾವ ಹುಕುಮೂ ಹೊರಡಿಸಿಲ್ಲ, ಸೂಚನೆಗಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ

ಆ| ಸಾಯಿದ — ಕಳೆದ ಜನವರಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನರು ಅಂಗಡಿಗಳೊಳಗಿಂದ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿ ಮತ್ತು ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲರ ಭಾವಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ಮನೆಗೆ ಹೋಗುವಾಗ, ದಾರಿಯಲ್ಲೇ ಆ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಪೋಲೀಸರು ಕಸಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿಂದಲ್ಲೇ ಯಾಕೆ ನಾಶ ಮಾಡಿದರು?

ಗೃಹಮಂತ್ರಿ — ಈ ಹಕೀಕತು ನಿಜವೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಸಂಗತಿಗಳೇನಾದರೂ ಆದದ್ದಿದ್ದರೆ, ಅವು ಕಾಯಿದೆಯಂತ ಮಾಡಿರಬೇಕು

ಆ| ಆರೋಗ್ಯಸ್ವಾಮಿ ಮುದಲಿಯಾರ — ಕಾಯಿದೆಭಂಗಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಮೊದಲೇ ಕೊಂಡುಕೊಂಡ ಮತ್ತು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತೂಗಹಾಕಿದ ರಾಷ್ಟ್ರವೀರರ ಚಿತ್ರಗಳು ಈಗ ಬೇಕಾಯದೇಶೀರ ಸದರಿನಲ್ಲಿ ಬೀಳುತ್ತವೆಯೋ?

ಗೃಹಮಂತ್ರಿ — ಸರಕಾರವು ಯಾವದೇ ತರದ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ

ಆ| ಸಾಯಿದ — ಕೆಲವು ಚಹದಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೊಕ್ಕೆ ಚಿಲ್ಲ ತೂಗಹಾಕಿದ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು ಪೋಲೀಸರು ಯಾಕೆ ಹೇಳಿದರು?

ಗೃಹಮಂತ್ರಿ — ಆಮದಾರ ಸಭಾಸದರು ವಿಶಿಷ್ಟ ಉದಾಹರಣಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ, ನಾನು ಚೌಕಸಿ ನಡಿಸುವೆನು

ಮೇಲೆ ಅವತರಿಸಿ ಕೊಟ್ಟ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳನ್ನು ವಾಚಕರು ಚನ್ನಾಗಿ ಲಕ್ಷಗೊಟ್ಟು ಓದಬೇಕು. ಕೌನ್ಸಿಲುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಾರೆ ಸಭಾಸದರು ಕೇಳುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸರಕಾರಿ ಸಭಾಸದರು ಎಷ್ಟು ತುಚ್ಛತೆಯಿಂದ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ತಮಗೆ ಅಪ್ರಿಯವಾದ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ನೆಟ್ಟಗ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಹ್ಯಾಗೆ ಹಿಂದುಮುಂದು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿದು ಬರುವಂತಿದೆ.

⁂

ದಿವಂಗತರು ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಾಗಿರುವರು!

ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬೆಂಚಕೋರ್ಟ ಉಂಟು. ಆ ಬೆಂಚಿನ ಮೇಲೆ ಮ| ಆದಿರಾಜಯ್ಯ, ನಾಟಕೋಟಿ ಕದಿರೇಶಂ ಚೆಟ್ಟಿ, ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಕಂಠಾಚಾರ್ಯ ಇವರನ್ನು ೩ ವರ್ಷಗಳ ತನಕ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರನ್ನಾಗಿ ನೇಮಿಸಿರುವದೆಂದು ತಾ ೨-೩-೧೯೩೨ರ ಮೈಸೂರ ಗೆಝೇಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ! ಈ ನಾಲ್ವರು ಮಹಾನುಭಾವರೊಳಗಿನ ನಾಟಕೋಟಿ ಕದಿರೇಶಂ ಚೆಟ್ಟಿಯವರೂ, ಶ್ರೀಕಂಠಾಚಾರ್ಯರೂ ೪ ೫ ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಈ ಲೋಕವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಿರುವರಂತೆ! ಮೈಸೂರ ದರಬಾರಕ್ಕೆ ಈ ವಾರ್ತೆಯು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇ! ಅಥವಾ ಸತ್ತವರಿಗೆ ಬದುಕಿಸುವ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಅವರು ಕಲಿತಿರುವರು?

⁂

ಹಾಲು ಕೊಡುವದಕ್ಕೂ ಕಂಟಾಯಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ?

ಸಿದ್ದಾಪುರದಲ್ಲಿ ಸುಬ್ರಾಯ ಹೆಗಡೆ ಎಂಬರನ್ನು ಕೈದು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅವರ ಪ್ರಕೃತಿಯು ನೆಟ್ಟಗಿದ್ದಿಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಾಲು ತಕ್ಕೊಂಡು ಅವರ ತಂದೆಯು ಸಿದ್ದಾಪುರ ಸಬಜೈಲಿಗೆ ಹೋದರು. ಪೋಲೀಸರು ಹಾಲು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹೆಗಡೆಯು ತಿರಸ್ತೇದಾರರಿದ್ದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಅವರ

ಅಪ್ಪಣೆ, ಮೊದಲಾಗಿ 'ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಕಂದಾಯ ಕೊಟ್ಟಿರುವಿರಾ?' ಎಂದು ಶಿರಸ್ತೇದಾರರು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದರು. ಹೆಗಡೆರು 'ಇಲ್ಲ'ವೆಂದು ನುಡಿದರು ಆಗ ಶಿರಸ್ತೇದಾರರು ಫೌಜದಾರರ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಿ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೇಳಿರೆಂದು ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟರು! ಹೆಗಡೆರು ಫೌಜದಾರರ ಬಳಿ ಹೋದರು ಅಲ್ಲಿಯೂ ಅದೇ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂತು, ಅದೇ ಉತ್ತರ ಸಿಕ್ಕಿತು ಫೌಜದಾರರು ಶಿರಸ್ತೇದಾರರ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಿ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆಯಲು ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿದರು! ಮುದುಕ ಹೆಗಡೆರಿಗೆ ಸಂತಾಪ ಬಂತು! ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಸಂಭಾಷಣೆ ನಡೆಯಿತು —

ಹೆ— ನಿನ್ನ ಹತ್ತರ ಬಂದರೆ ಅವನ ಹತ್ತರ ಹೋಗೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ! ಅವನ ಹತ್ತರ ಹೋದರೆ ನೀನಿದ್ದಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾನೆ! ಹೆಚ್ಚಿನವರ್ಯಾರು ಹಾಂ! ಸಬಜೈಲು ಯಾರ ಕೆಳಗಿದೆ?

ಫೌ— ಮಗನಿಗೆ ಹಾಲು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ನಿನಗೆ ಅಪ್ಪಣೆಯಿಲ್ಲ!

ಹೆ— ಇಷ್ಟು ನೀನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು! ಇವನಪ್ಪನ ಬಳಿ ಹೋಗು, ಇವನಪ್ಪನ ಬಳಿ ಹೋಗು ಎಂದು ಏಕೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು?

ಫೌ— ನಿನಗೆ ಅವಮಾನವೆನಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಕಂದಾಯ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡು

ಹೆ— ಅದು ಸರಕಾರಕ್ಕೂ ನನಗೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯ ನಿನಗೇನು ಸಂಬಂಧ?

ಫೌ— ನಾನೇ ಸರಕಾರ! ಈ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ನನಗೆ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ!

ಹೆಗಡೆ— ಹಾಗಾದರೆ ನಾನು ಕೇಳುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡು

ಫೌ— ಅವೇನು?

ಹೆಗಡೆ— ಕಂದಾಯವನ್ನು ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ವಸೂಲ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ?

ಫೌ— ಹುಟ್ಟುವಳಿಯ ಮೇಲಿಂದ

ಹೆಗಡೆ— ನೀವು ಬೇಡುವಷ್ಟು ಕಂದಾಯ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಬೆಳೆಯು ಬಂದಿದೆಯೆ?

ಫೌ— ಕಂದಾಯ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ನಿನ್ನ ಬಳಿ ಹಣವಿಲ್ಲೆಂದು ಹೇಳುವಿಯಾ?

ಹೆ— ಹಿರಿಯರು ಗಳಿಸಿಟ್ಟ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ನನ್ನ ಇರಬಹುದು ನಿಮಗೆ ಕಂದಾಯ ಕೊಡುವಷ್ಟು ಬೆಳೆಯು ಈ ವರ್ಷ ಯಾ ಹೋದ ವರ್ಷ ಹುಟ್ಟಿರುತ್ತದೋ? ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡು

ಫೌ— ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ಕೇಳುವದು ನಿನ್ನ ಕೆಲಸವಲ್ಲ ನೀನು ಕಂದಾಯ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಕೈದು ಮಾಡುವದು ನನ್ನ ಕೆಲಸ

ಹೆ— ಹಾಗಾದರೆ ನಿನ್ನ ಕೆಲಸ ನೀನು ಮಾಡು

ಕೊನೆಗೆ ಹೆಗಡೆರು ಮಗನಿಗೆ ಹಾಲು ಕೊಡದೆ—ಮನೆಗೆ ಹೋದರು!

* * *

ವಿಲಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವದೇಶಿ ಚಳವಳಿ

"ಬಾಯ್ ಬ್ರಿಟಿಶ" ಎಂಬ ಸ್ವದೇಶಿ ಚಳವಳವು ವಿಲಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ಕಡು ತೀವ್ರತೆಯಿಂದ ನಡೆದಿರುವದು ಯುದ್ಧ ಖಾತೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಲಾರ್ಡ ಹೇಲಶೆಮ್ ಇವರು ಒಂದು ಇಟಾಲಿಯನ್ ಮೋಟಾರಗಾಡಿಯನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ದೊರೆಗಳು ಒಂದು ದಿನ ತಮ್ಮ ಗಾಡಿಯನ್ನು ದೇವಾಲಯದ ಮುಂದೆ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗಾಗಿ ದೇವಾಲಯವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದರು ತಿರುಗಿ ಬಂದು ನೋಡಲಾಗಿ ಅವರ ಗಾಡಿಯ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ "ಬಾಯ್ ಬ್ರಿಟಿಶ" (ಬ್ರಿಟಿಶ ವಸ್ತುಗಳನ್ನೇ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಿರಿ) ಎಂಬ ಹಸ್ತಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಅಂಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದವು ಅವನ್ನು ಓದಿ ದೊರೆಗಳಿಗೆ ನಾಚಿಕೆಯಾಗಿರಬೇಕು! ಗಾಡಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಬಿಟ್ಟು ೨ ಮೈಲು ದೂರವಿರುವ ತಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಕಾಲ್ನಡಿಗೆಯಿಂದಲೇ ಹೋದರು!

* * *

ಆಂಗ್ಲ ಬಂಧುಗಳಿಗೆ ಹಿಂದಭೂಮಿಯ ಮಾಹಿತಿಯೆಷ್ಟು?

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಕಲ್ಯಾಣದ ಬಗ್ಗೆ ಅಂತಿಮ ಜವಾಬದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿರುವ ಆಂಗ್ಲ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದಭೂಮಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಅಜ್ಞಾನ ತುಂಬಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಿ| ಫೆನರ ಬ್ರೋಕವೇ ಎಂಬುವರು ಬಹು ಸುಂದರವಾಗಿ ಬಣ್ಣಿಸಿರುವರು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ- "ಯಾವದೋ ಒಂದು ತರದ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಭಾರತೀಯರು, ಲಂಡನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರು ಗಾಂಧಿಯವರು ಮರಳಿ ಹೋದ ಕೂಡಲೇ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಗೊಂದಲವೆದ್ದಿರುವುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯನು ಬಲ್ಲನು. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಯಾವ ತರದ ರಾಜ್ಯಘಟನೆ ಸಿಗಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಏನೋ ತಕ್ರಾರು ನಡೆದದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವನು ಅರಿತಿರುವನು ಈ ಹೊರತೆ ಅವನಿಗೆ ಏನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ! ರಾಜಶಾಸನಗಳು ಹೊರಡಿಸಿದ ಸುದ್ದಿ ಅವನು ಓದುತ್ತಾನೆ, ಆದರೆ ರಾಜಶಾಸನವೆಂದರೇನು? ಅವನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವದೆಂದರೇನು? ಎಂಬುದು ಅವನಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ! ಸಾಮಾನ್ಯರ ಅಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ನೆವ ಹೇಳಬಹುದು ಆದರೆ ಇಡೀ ಲಂಡನ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದ ರಾಜಶಾಸನಗಳಲ್ಲೀಸಿದೆಯೆಂದು ಅಂಥ ಸುಧಾರು ಪತ್ರಿಕಾಕರ್ತರು ಇಂದಿಗೆ ಸಹ ನಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ! ಬಂಗಾಲ ರಾಜಶಾಸನವು ಅಕ್ಟೋಬರ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತಲ್ಲವೇ? ೩ ವಾರಗಳ ಹಿಂದ ತನಕ ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕಾರ್ಯಾಲಯದ ಹೊರಗೆ ಸದರ ರಾಜಶಾಸನದ ಒಂದು ಪ್ರತಿ ಸಹ ಇದ್ದಿಲ್ಲ! ೧೯೩೦ನೇ ಇಸ್ವಿಯಲ್ಲಿ ಲಾರ್ಡ ಇರ್ವಿನ್ ದೊರೆಗಳಿಗೆ ಮಹಾತ್ಮರ ಪತ್ರವನ್ನು ಒಯ್ದು ಕೊಟ್ಟ ಮಿ| ರೆಜಿನೋಲ್ಡ ರೇನೋಲ್ಡ್ಸ ಇವರು ಒಂದು ಪ್ರತಿಯನ್ನು ದೊರಕಿಸಬೇಕೆಂದು ಇಡೀ ಲಂಡನ್ ಶಹರವನ್ನು ಹುಡುಕಿದರು! ಕೊನೆಗೆ ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರತಿ ಕಡಾ ಸಿಕ್ಕಿತು!"

* * *

ಚೀನ-ಜಪಾನ ಯುದ್ಧವು ತಣಿದದೆ

— ಜಿನೆವಾದಲ್ಲಿ ಬಹು ಕಾಲ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದು ರಾಷ್ಟ್ರಸಂಘದ ವಿದ್ಯಮಾನ ಚೀನ ಮತ್ತು ಜಪಾನಗಳ ನಡುವೆ ತಾತ್ಪೂರ್ತಿಕ ಶಾಂತತೆಯ ಕರಾರು ಆಗಿದೆ ಕರಾರಿನಂತೆ ಚೀನಿ ಸೈನ್ಯವು ಈಗಿದ್ದಲ್ಲಿಯೇ ಇರಬೇಕು. ಜಪಾನ ಸೈನ್ಯವು ಶಾಂಘಾಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಸರಿಯಬೇಕು ಮೊನ್ನೆ ತಂದ ಜಾದಾ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಜಪಾನಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಬೇಕು ಎರಡೂ ಸೈನ್ಯಗಳ ನಡುವಿರುವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಚೀನಿ ಪೋಲೀಸರು ಶಾಂತತೆಯಿಡಬೇಕು ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗದ ಜಗಳವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರಸಂಘದ ಮುಂದೆ ತಂದು ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ತಾತ್ಪೂರ್ತಿಕ ಕರಾರುನಾಮೆಯಂತೆ ಕೆಲವು ಜಪಾನ ಸೈನ್ಯವು, ಹಲವು ಯುದ್ಧ-ನೌಕೆಗಳೂ ಜಪಾನಕ್ಕೆ ಮರಳಿ ಹೋದವಂತೆ

* * *

ಇಂಗ್ಲಂಡ-ಆಯರ್ಲಂಡ ಕಲಹಕ್ಕೆ ಆರಂಭ!

ಮಿ| ಡಿ ವ್ಯಾಲೆರಾ ಪಕ್ಷದವರು ರಾಜನಿಷ್ಠೆಯ ಶಪಥವನ್ನೂ, ಆಯರ್ಲಂಡವು ಇಂಗ್ಲಂಡಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ವಾರ್ಷಿಕ ಕಪ್ಪಕ್ಕೂ ತಿಲಾಂಜಲಿ ಕೊಡಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ವಾಚಕರು ಬಲ್ಲರು. ಕಪ್ಪದ ಮಾತು ಇನ್ನೂ ಮುಂದೆ ವಿಧಿಯಂತೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ರಾಜನಿಷ್ಠೆಯ ಶಪಥದ ಮಾತು ಮಾತ್ರ ಐರಿಶ ಫ್ರೀ ಸ್ಟೇಟ ಸರಕಾರವು ಈ ಸಂಬಂಧ ತಮ್ಮ ಯೋಜನವನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಶ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿಯದೆ. ಇಂಗ್ಲಂಡ-ಆಯರ್ಲಂಡಗಳ ನಡುವೆ ಆದ ತಹನಾಮೆಯಂತೆ ರಾಜನಿಷ್ಠೆಯ ಶಪಥದ ವಿಧಿಯು ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ, ಐಚ್ಛಿಕವಿರುವದೆಂದು ಡಿ. ವ್ಯಾಲೆರಾರವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಈ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಬ್ರಿಟಿಶ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳದಲ್ಲೂ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಸರಕಾರಪಕ್ಷೀಯ ಸಭಾಸದರಲ್ಲೂ ದೊಡ್ಡ ಕೋಲಾಹಲವೆಬ್ಬಿದೆ! ಶಪಥವಿಧಿಯು ತಹನಾಮೆಯ ಮಹತ್ವದ ಅಂಗವೆಂತಲೂ, ವಾರ್ಷಿಕ ಕಪ್ಪ (೩೦ ಲಕ್ಷ ಪವನು) ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಯರ್ಲಂಡವು ಕಾಯದೆಯಂತ ಮತ್ತು ನೀತಿಯಂತ ಬದ್ಧವಿರುವದಾಗಿಯೂ, ಎರಡಕ್ಕೂ ತಪ್ಪಿದರೆ ತಹನಾಮೆಯನ್ನು ಐಯರಿಶ ಸರಕಾರವು ಮುರಿದಂತಾಗುವದೆಂತಲೂ ಬ್ರಿಟಿಶ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳದ ಸಲುವಾಗಿ ಮಿ| ಥೋಮಸ್‌ರವರು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಖುಲಾಸೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ! ಮುಂದೆ ಏನೇನಾಗುತ್ತದೆಂದು ನೋಡಬೇಕು!

* * *

ಮುಂಬಯಿಯ ಅರಳೀ ವರ್ತಕರ ಭೀತಿಯು ದೂರವಾಯಿತು.

ಮುಂಬಯಿಯ ಅರಳೀ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರದ ಕೋಶಖಾತೆಯ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳು ಪತ್ರ ಬರೆದ ಸಂಗತಿ ಕಳೆದ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿತ್ತಷ್ಟೆ. ಸೋಮವಾರ ಪುನಃ ಕೋಶಮಂತ್ರಿಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಸಭೆಯಾಯಿತು ಕೋಶಮಂತ್ರಿಗಳು 'ಹತ್ತಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಂದವಾಗಿದೆ, ಅದನ್ನು ಊರ್ಜಿತಾವಸ್ಥೆಗೆ ತರಲಿಕ್ಕೆ ನಾವು-ನೀವು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವಾ ನಿಮ್ಮ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರವು ನಮ್ಮದಿಲ್ಲ' ಎಂದು ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ಅಭಯ ಕೊಟ್ಟರು. ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಮಿ| ವ್ಯಾಲೆಂಟಯಿನರವರೂ ಅದೇ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಕಾವ್ಯಮಯ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳಿದರು! ಕೆಲವು ವರ್ತಕರೂ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಮಂದಿ ಬರುವ ಕಾರಣವೇನು, ತಮ್ಮ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಯಾವ್ಯಾವ ಅಡಚಣಿಗಳು ಇವೆ,- ದೇಶದಲ್ಲುಂಟಾದ ಅಶಾಂತತೆಯ ಮೂಲಕ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ತಮಗೆಷ್ಟು ಬವರಿಕೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ, ಎಂಬುದನ್ನು ಸವಿಸ್ತರ ತಿಳಿಸಿಹೇಳಿದರು ಅಂತೂ ಅರಳೀ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಸಿಡಿಲು ಬಡಿಯುತ್ತದೋ ಏನೆಂಬುವ ಭೀತಿಯು ದೂರವಾಯಿತು. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾವದೊಂದು ಸಾಹಸ ಮಾಡದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಅಭಿನಂದನೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ಬೇಕಾಯಿದೆ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲ!

ಶ್ರೀ| ಸರೋಜಿನಿ ನಾಯುಡುರವರು ಶಾಂತಿ-ಪ್ರೀತಿಯರಾಗುವರೇ ?

ಮೊನ್ನೆ ವರಿಷ್ಠ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ಬೇಕಾಯಿದೇಶೀರ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿರುವದೇನೆಂದು ಶ್ರೀ ರಂಗಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯಂಗಾರ ಮಾಡಿದ ಪೃಚ್ಛೆಗೆ ಗೃಹಮಂತ್ರಿ ಸರ್ ಹ್ಯಾಗ್ ಕ್ರೇಗರವರು ಇಲ್ಲೆಂದು ಉತ್ತರವನ್ನಿತ್ತರು. ಮುಂಬಯಿಯೊಳಗಿನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಅಧಿವೇಶನಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಸಿಗುವದೇ ಎಂದು ಕೇಳಲಾಗಿ, ಆ ವಿಷಯವು ವರ್ತಮಾನ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸರಕಾರವು ಯಾವದೇ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡದೆಂದು ಜವಾಬು ಬಂತು! ಶ್ರೀಮತಿ ಸರೋಜಿನೀ ದೇವಿಯವರು ಈ ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳ ಮುಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾದ ಸರ್ ಫಜಲಿ ಹುಸೇನರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇಳಕೊಂಡಿರುವರು. ಶ್ರೀಮತಿಯವರನ್ನು ಮಹಾತ್ಮರ ಕೂಡ ಸಂಧಾನ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿ-ಪ್ರೀತಿಯರಾಗಿ ಕಳುಹಿಕೊಡುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸರಕಾರವು ಮಾಡುತ್ತಿರುವದೇನು ? ಎಂದು ಶ್ರೀ ರಂಗ ಅಯ್ಯರರು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಗೃಹಮಂತ್ರಿಗಳು, ನಿಮ್ಮ ಕಲ್ಪನೆಯು ಆಕರ್ಷಕ (*interesting*) ವಿರುತ್ತದೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ” ವೆಂದು ನುಡಿದರು. ಪ್ರತಿ-ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ತಯಾರಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಸ್ವಾಗತ ಕಮಿಟಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ವಿ. ಸಿ. ಕಂಧಾರಿಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವಿರಾ, ಎಂದು ಕೇಳಲಾಗಿ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಪ್ರಯೋಜನ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ವಾರ್ತೆ.

ಮುಂಬಯಿಯ ಸುದ್ದಿ.

ಕಳೆದ ವಾರ ಮುಂಬಯಿ ‘ ಇಂಡಿಯನ್ ಡೇಲಿ ಮೇಲ ’ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕರು ಮಾಡಿದ ಆಪಾದನೆ ಸುಳ್ಳಾಯಿತು. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಹಿಂದೂ ಸದಸ್ಯರ ಬಗ್ಗೆ ಪತ್ರಿಕೆ ಸುಳ್ಳನ್ನು ಹಬ್ಬಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಮೊಕದ್ದಮೆ ಹೂಡಿದ್ದರು. ಮುಖ್ಯ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ತಮ್ಮ ತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಸಂಗತಿಗಳ ವರ್ತಮಾನ ಪತ್ರಗಳ ಮೇಲೆ ಜರುಗುವ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಒಟ್ಟು ಮಾಡುವಂಥ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ರಾಯಿಸುವರು. ಆ ಟೀಕೆಯು ಬೇಕಾದ ಘಾತವೆನಿಸಲಿ ಯಾ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಂತಹ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಸರಕಾರಿ ಅಧಿಕೃತ ಪತ್ರಗಳಿಗಿಂತ ಆ ಪತ್ರಗಳು ಅಂತವರಲ್ಲಿ ಜನರಲ್ಲಿಗೆ ಸರಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ತಿರಸ್ಕಾರ ಹಬ್ಬಿಸತ್ತವೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂಥ ಟೀಕೆಯನ್ನು ಸರಕಾರವು ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರಿ ಬ್ಯಾರಿಸ್ಟರರು ವಾದಿಸಿದ್ದರು. ಮುಖ್ಯ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ಈ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು ಆದರೆ ಇದು ತಮ್ಮ ವಿಚಾರದ ಕಕ್ಷೆಯೊಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ, ಸರಕಾರದವರು ಗಮನಿಸತಕ್ಕ ವಿಷಯವೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಟ್ಟರು

ಮುಂಬಯಿಯ ಲಕ್ಷ್ಮೀದಾಸ ಬಜಾಜ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟು ಈಗ “ ನೂತನ ಸ್ವದೇಶಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟು ” ಆಗಿದೆ. ಅಂಗಡಿಕಾರರು ಮೊದಲು ದೇಶಿ-ವಿದೇಶಿ ಜವಳಿಯನ್ನು ಮಾರುತ್ತಿದ್ದರು ಈ ಮುಂದೆ ಸ್ವದೇಶಿ ಜವಳಿಯನ್ನೇ ಮಾರುವರು ೯೬ ಅಂಗಡಿಗಳು ಈ ಹೊಸ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿವೆ

“ ಸೂತ್ರಧಾರ”ರ ಪತ್ನಿಯು ನಿಶಾನಿಯಾಯಿ ಅಹಮ್ಮದಾಬಾದದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ನಮೂನೆಯ ಕಾವ ಕೊಟ್ಟರು.

ತು ೨೦ ಜನರಿಗೆ ಎರಡು ಆಣೆಯಗಳ ಶಿಕ್ಷೆ ಯಂತೆ ೧೦೦ ಜನರಿಗೆ ದಂಡ ಸಹ, ೧೦೦-೧೦೦ ರೂ ದಂಡ ವಿಧಿಸಲಾಯಿತು ೭ ಜನರಿಗೆ ಒಂದೇ ಆರೋಪಕ್ಕೆ ೬ ತಿಂಗಳ ಸಜೆ, ೫೦-೫೦ ರೂ. ದಂಡವಾಯಿತು ೧೦ ಜನರು ನಿರ್ದೋಷಿಗಳೆಂದು ಬಿಡಲ್ಪಟ್ಟರು. ಮುಕ್ತರಾದ ಜನರು ಕೋರ್ಟ ಹೊರಗೆ ಬರುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ, ಅವರೊಳಗಿನ ನಾಲ್ವರನ್ನು ಎರಡನೆ ಸಾರೆ ರಾಜದ್ರೋಹದ ಆರೋಪದ ಮೇಲೆ ಪೋಲೀಸರು ಸೆರೆಹಿಡಿದರು. ‘

ತಾ ೨೦ರಂದು ಮಲಬಾರ ಗುಡ್ಡ ಯ ಗೋಪಿ ಟೆಂಗಿಂಗ ಗಾರ್ಡನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ದೀಪಸ್ತಂಭಕ್ಕೆ ಕೆಲವರು ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜವನ್ನು ಹಚ್ಚಿದರು ನೆರೆದ ಜನರು ರಾಷ್ಟ್ರಗೀತ ಹಾಡಿ ಧ್ವಜವಂದನೆ ಮಾಡಿದರು ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ವರದಿ ಸಿಕ್ಕ ಅವರು ಒಂದು ಧ್ವಜವನ್ನು ತೆಗದುಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತಿರುವ ವಿದೇಶಿ ವಸ್ತ್ರ ದಂಗಡಿಗಳ ಮುಂದೆ ಕಾವಲು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಕರಪತ್ರಗಳು ಹೊರಡುತ್ತಿವೆ ದಿನಾಲು ಕೃಷ್ಣ-ವಿಷ್ಣುಗಳ ಸರ್ಪವು ಒಂದೇ ಸವನೆ ನಡೆದಿದೆ

“ ಹಿಲಾಲ ” ಪತ್ರದ ಸಂಪಾದಕ ಹಮೀದು ಅಲ್ಲಿ ಬಹಾದ್ದೂರ ಖಾನರಿಗೆ ೨೪ ತಾಸುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂಬಯಿ ಬಿಟ್ಟು ತೆರಳಬೇಕಾಗಿ ಪೋಲೀಸ ಕಮಿಶನರರ ಹುಕುಮಾಗಿತ್ತು

ಶ್ರೀ ಬಾಲ ಸಾವರೋಜಿ ಚಿಕಮಗಾ—(ನಮ್ಮ ಕಾನಡಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ) ಡಾ| ದಿವೇಕರರಿಗೂ ಕಾಯಿದ ಭಂಗದ ಚಳವಳಿಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ನೋಟೀಸ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ

ಗುಜರಾಥದ ಸುದ್ದಿ

ಗುಜರಾಥದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಪರದೇಶಿ ಜವಳಿ ಅಂಗಡಿಗಳ ಮುಂದೆ ಕಾವಲು ನಡಿಯುತ್ತಾ ಇದೆ ವಿಶೇಷತಃ ಮಹಿಳೆಯರೇ ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ

ಲಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ ವಿದೇಶಿ ಜವಳಿಯ ಮುದ್ರೆ ಒಂದ ಮಾಲದ ಅಂಗಡಿಕಾರರ ಅಂಗಡಿಯ ಮುಂದೆ ಒಬ್ಬಿಬ್ಬ ಭಗಿನಿಯರು ಉಪವಾಸ ಕೂತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಈ ಅಸ್ತ್ರದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಕೆಲ ವರ್ತಕರು ತಮ್ಮ ಬಳಿಯಿರುವ ವಿದೇಶಿ ಜವಳಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಟ್ಟರು ಇಬ್ಬ ಭಗಿನಿಯರಿಗೆ ಡೆ| ಪೋಲೀಸ ಸುಪರಿಂಟೆಂಡಂಟರು ಕರೆದೊಯ್ದು ಕೇಳಲಾಗಿ, ಅವರು ತಾವು ಸ್ವದೇಶಿಯ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವಾಗಿಯೂ, ವಿದೇಶಿ ಜವಳಿಯ ಬಹಿಷ್ಕಾರವನ್ನು ಪುರಸ್ಕರಿಸಲಿಲ್ಲವಾಗಿಯೂ, ತಾವು ಉಪವಾಸ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಶಾಂತತೆಯಿಂದ ಜನರ ಮನವೊಲಿಸುತ್ತೇವೆಂತಲೂ ಚಾತುರ್ಯದ ಉತ್ತರವನ್ನಿತ್ತರು

ದಿನಾಲು ಪಹರ ಮಾಡಿದ ಬಗ್ಗೂ, ಕರಪತ್ರಗಳ ಬಗ್ಗೂ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸೆರೆ ಹಿಡಿಯುವ ಕ್ರಮ ನಡೆದದೆ. ಕೆಲವಡೆಯಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಮುಂದೂ ಕೆಲವಡೆ ಟಪಾಲ ಕಚೇರಿಗಳ ಮುಂದೂ ಪಿಕೆಟಿಂಗ ನಡೆದದೆ

ಅಹಮದಾಬಾದ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಶ್ರೀ| ಮಾವಳಂಕರ ಇವರಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಶುಕ್ರವಾರ ಪೋಲೀಸರಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂತಲೂ, ಸರಕಾರದ ಮೇಲೆ ತೀಕ್ಷ್ಣ ಟೀಕೆ ಮಾಡಬಾರದೆಂತಲೂ, ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಭಾಗಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂತಲೂ ನೋಟೀಸು ಕೊಟ್ಟಿತ್ತು ಈಗ ‘ ಪೆರೋಲ ’ ಯಾನೆ ಹಾಜರಿ ಕೊಡುವ ಹುಕುಮು ರದ್ದಾಗಿದೆ

ಸರ್ವಂಟ್ಸ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಸೊಸಾಯಿಟಿಯ ಸಭಾಸದರಾದ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಶ್ರೀ| ಅಮೃತಲಾಲ ಠಕ್ಕರರವರಿಗೆ ಗೋಧರಾ ತಾಲೂಕನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಬಾರದಾಗಿ ಆದ ಹುಕುಮು ಅದೇ ತಾ. ೨೫ಕ್ಕೆ ಮುಗಿದಿತು ರಿ| ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಪುನಃ ಅದನ್ನು ರಾಜದ್ರೋಹದ ಅವಧಿಯ ತನಕ ಬೆಳೆಸಿದ್ದಾರೆ ಗೋಧರೆಯೊಳಗಿನ ಕೆಲ ಯುವಕರು ವಿನೋದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಮಂದಿರವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದರು ಆ ಮಂದಿರದೊಳಗೆ ಮಹಾತ್ಮರ ಚಿತ್ರವನ್ನೂ, ಕೆಲವು ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕರಪತ್ರಗಳನ್ನೂ ಇಟ್ಟಿದ್ದರು. ಹುಡುಗರ ಈ ಆಟವನ್ನು ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಜನರು ಗುಂಪುಗುಂಪಾಗಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಪೋಲೀಸರು ಬಂದು ಮಂದಿರವನ್ನು ಕಿತ್ತು ತೆಗೆದು ಎಲ್ಲ ಸಾಮಾನನ್ನು ಜಪ್ತ ಮಾಡಿ ಒಯ್ದರು !

ಪುದಾಸ್ಮರು ಸಾಕುಮಗಳಂತೆ ಸಲಹಿದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಜಾತಿಯ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಇವಳು ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಮಹಿಳೆಯರೊಡನೆ ಜಲಾಲಪುರ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಪ್ರಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಳು ಅವಳಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿದ ವಾರ್ತೆ ಬಂದಿದೆ ಗುಜರಾಥ ವಿದ್ಯಾಪೀಠದ ರೂ ೧೯೦ ತೀರ್ವೆ ವಸೂಲಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಜಪ್ತ ಮಾಡಿದ ವಸ್ತುಗಳು ಲಿಲಾಂವಾಗಿ ಅವನ್ನು ಇಬ್ಬ ಮುಸಲ್ಮಾನರು ರೂ ೧೬೦ಕ್ಕೆ ಕೊಂಡರು

ಸೂರತ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಹೋದಾಗ ಸೌ| ಕಸ್ತೂರಬಾಯಿ ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿದು ೬ ತಿಂಗಳ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಿತ್ತು. ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಿದ ಮಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಸೌ|ಯವರಿಗೆ (ಕ) ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದ್ದರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ವೃತ್ತಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕೋಲಾಹಲವೆದ್ದುದು| ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಕೂಡಲೆ ಅವರಿಗೆ (ಖ) ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ತಂತಿಯಿಂದ ಹುಕುಮು ಕೊಟ್ಟರು.

ಅಹಮ್ಮದಾಬಾದದ ಸ್ವದೇಶೀ ಸಭೆಯೂ, ಬಟಿಗಿರಣಿಗಳನ್ನು ದೇಶಿ ಎಂದು ಶಿಫಾರಸ ಮಾಡುವ ಮಂಡಳವೂ ಬೇಕಾಯದೇಶೀರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾಗಿವೆ ಸ್ವದೇಶೀ ಸಭೆಯ ಹೆಸರಲ್ಲಿ ಬೆಂಕಿನಲ್ಲಿದ್ದ ರೂ ೫೫ ಸಾವಿರ ನಿಧಿಯೂ ಸರಕಾರ ಜಪ್ತಾ ಆಗಿದೆ

ಖೇಡಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ತಾ ೧೩ರ ತನಕ ೩೩ ಜನರು ಸೆರೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಪಿಕೆಟಿಂಗ ಮಾಡುವ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಿಗ ಊಟದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ ಬಗ್ಗ ಅಹಮದಾಬಾದದ ಒಬ್ಬ ರೇಶಿಮೆ ಬಟ್ಟೆ ವ್ಯಾಪಾರಿಗೇಗೆ ೬ ತಿಂಗಳ ಶಿಕ್ಷೆ, ರೂ ೫೦೦ ದಂಡ ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಪಿಕೇಟಿಂಗ ಮಾಡಿದ ಬಗ್ಗೆ ಗುಜರಾಥ ಕಾಲೇಜಿನ ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗ ರೂ ೩೦೦ ದಂಡವಾಗಿದೆ ಮಹಾತ್ಮರ ಮೊಮ್ಮಗನಾದ ಶ್ರೀ| ಕಾಂತಿ ಗಾಂಧಿಗ ೬ ತಿಂಗಳ ಶಿಕ್ಷೆ

ದೋಹದದ ೧೫ನೇ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿಯು ಒಂದು ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಚೇರಿಯನ್ನು ತೆರದು ಫೌಜದಾರರಿಗೆ ಹಿಡಿದು ತರಲಿಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಾರಂಟು ಕೊಟ್ಟನು! ಆವನಿಗ ೨ ವರ್ಷಗಳ ಶಿಕ್ಷೆ, ರೂ. ೨೫ ದಂಡ ವಿಧಿಸಿದೆ.

ಶ್ರೀ| ಅಬ್ಬಾಸ ತಯ್ಯಬಜಿಯವರಿಗೆ ಖೇಡಾ ಜಿಲ್ಲೆ ಪ್ರವೇಶಿಸದಂತೆಯೂ, ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ನೆರವಾಗದಂತೆಯೂ ನೋಟೀಸು ಕೊಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಬಡೋದೆಯ ಸರಕಾರದಿಂದ ಅವರ ಪೆನ್ಶನ ಕಟ್ಟಾಗಿದೆ ಶ್ರೀ| ತಯ್ಯಬಜಿಯವರು ಬಡೋದಾ ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ಮುಖ್ಯ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರಾಗಿ ಪೆನ್ಶನ ಪಡೆದಿದ್ದರು.

ಸಿಂಧ ಪ್ರಾಂತದ ಸುದ್ದಿ.

ಮಾರ್ಚ ೨ನೇ ತಾರೀಖಿನ ತನಕ ಕರಾಚಿಯಿಂದ ಸೆರೆಬಿದ್ದವರು ೧೬೬ ಮಂದಿ ಮಹಿಳೆಯರ್ ೫೫ ಮಂದಿ.

ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿಯ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಶ್ರೀ| ಜಯರಾಮದಾಸ ದೌಲತರಾಮರವರಿಗ ಸರಕಾರ ಹುಕುಮು ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿದ್ದರು, ಅದನ್ನು ಪಾಲಿಸದ ಬಗ್ಗ ಅವರಿಗ ೯ ತಿಂಗಳ ಶಿಕ್ಷೆ, ರೂ ೧೦೦೦ ದಂಡ

'ಹಿಂದು' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕರಾದ ಶ್ರೀ| ಹಾಸಸಿಂಗರವರಿಗೂ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ| ಕಾಕಾ ವಸನಮಲ್ಲರವರಿಗೂ ೧—೧ ವರ್ಷದ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಿತ್ತು ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಅವರು ಕೈದಖಾನೆಯ ನಿಯಮಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಗುಪ್ತವಾಗಿ ಚೀಟಿಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಕಳಿಸಿದ ಆಪಾದನೆಯ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ಪುನಃ ೧–೧ ವರ್ಷದ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಲಾಗಿದ

ತಾ ೧೪ನೇಯಿಂದ ಕರಾಚಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊಸ ತರದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಸ್ವಾಮಿ ಕೃಷ್ಣಾನಂದರವರು ಜಜ ಕೋರ್ಟಿಯ ಸಮೀಪ ನಡುಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಗೀತೆಯನ್ನ ಓದುತ್ತ ಕೂತುಕೊಂಡರು ಜನರು ನೆರೆದರು, ರಹದಾರಿಯು ಕಟ್ಟಾಯಿತು ಪೋಲೀಸರು ಬಂದು ಸ್ವಾಮಿಜಿಯವರಿಗ ಸೆರೆಹಿಡಿದೊಯ್ದರು ಕೂಡಲೆ, ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಸ್ವಯಂಸೇವಕನು ಅದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕೂತು ಗೀತೆಯನ್ನೋದತೊಡಗಿದನು. ಅವನಿಗೂ ಸೆರೆಯಾಯಿತು.

'ಸಿಂಧ ಹರೊಲ್ಡ' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಶ್ರೀ| ಜೆಠಮಲ್ಲ ಪರಶರಾಮ ಇವರಿಗೆ ೧೮ ತಿಂಗಳ ಕಠಿಣ ಶಿಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ರೂ ೧೦೦೦ ದಂಡವಾಗಿದೆ

ಕರಾಚಿಯ ಗೋವರ್ಧನದಾಸ ಮಾರ್ಕೆಟಿನಲ್ಲಿ ವಿದೇಶಿ ಬಟ್ಟೆಯ ಕಾವಲು ನಡೆದಿದೆ ಕಾವಲುಗಾರರಿಗೆ ಸೆರೆಯಾಗುತ್ತಲೂ ಇದೆ ಈ ಕುರಿತು ತಾ ೧೭ನೇಗೆ ಮಾರ್ಕೆಟು ಮುಚ್ಚಿತು ಅಂದಿನಿಂದ ಕೆಲ ವರ್ತಕರು ತಾವು ೩ ವಾರಗಳ ತನಕ ಹರತಾಳ ಆಚರಿಸುವವೆಂದ್ದೇವಾಗಿ ನುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದರು.

ಪಂಜಾಬದ ಸುದ್ದಿ

ಲಾಹೋರದಲ್ಲಿ ವಿದೇಶಿ ಜವಳಿ ಅಂಗಡಿಗಳ ಮುಂದ ಕಾವಲು ನಡೆದಿದೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ತಾ ೧೫ನೇಗೆ ೧೧ ಜನರಿಗೂ, ಮರುದಿನ ೫ ಜನರಿಗೂ ಸೆರೆಯಾಯಿತು ತಾ ೨೩ಕ್ಕೆ ಭಗತಸಿಂಗ ಮೊದಲಾದವರಿಗೆ ಗಲ್ಲಿಗೇರಿಸಿದ ದಿನ! ಆ ದಿನದ ಆಚರಣೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಪ್ರಕಟಣೆಯನ್ನು ಗೋಡೆಗ ಅಂಟಿಸಿದ ಬಗ್ಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೂ, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಿಗೂ ಸೆರೆಹಿಡಿದರು 'ಭಗತಸಿಂಗ ದಿನ'ದ ಉದ್ದಿಷ್ಟ ಸಭೆಸೇರಿಸಲೆತ್ನಿಸಿದ ಮೂವರು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಿಗ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಯಿತು

ಪೋಲಿಯಸ್ ಕಮಿಟಿಯು ಒಂದು ಗೊಂಬೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಅಂತ್ಯ ಸಂಸ್ಕಾರ ಕೊಡುವ ಆಟವಾಡಿದ ಬಗ್ಗೆ ಇಬ್ಬರಿಗೆ ಹಿಡಿದಿರುವರು.

ಪಂಜಾಬದ ಮುಂದಾಳುಗಳಾದ ಡಾ| ಗೋಪಿಚಂದ, ಡಾ| ಸತ್ಯಪಾಲ ಮತ್ತು ಸರದಾರ ಮಂಗಲಸಿಂಗ ಇವರಿಗ ೧–೧ ವರ್ಷದ ಶಿಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ೧೦೦-೧೦೦ ರೂ. ದಂಡವಾಯಿತು. ಡಾ| ಸತ್ಯಪಾಲರ ಮೇಲೆ ರಾಜದ್ರೋಹದ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಖಟ್ಲೆ ನಡದು ೨ ವರ್ಷಗಳ ಶಿಕ್ಷೆ ೧೦೦ ರೂ ದಂಡ ವಿಧಿಸಲಾಗಿದೆ

ಲಾಹೋರದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ವಾರದೊಳಗೆ ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ ಮುಸಲ್ಮಾನ ಪರಿಷತ್ತು ಸೇರಿತ್ತು. ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸರ್ ಮಹಮ್ಮದ ಇಕಬಾಲ ಇವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಗಡಿನಾಡಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರುವ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯ ನಿಷೇಧ ಮಾಡಿದರು ಮತ್ತು ರಾಜಶಾಸನಗಳನ್ನು ರದ್ದ ಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿ ಆಗ್ರಹದ ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿರುವರು ಸರ್ ಮಹಮ್ಮದರವರು ಸರಕಾರದ ಮಿತ್ರವರ್ಗದಲ್ಲೊಬ್ಬರು.

ದಿಲ್ಲಿಯ ಸುದ್ದಿ

ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಮುಸಲ್ಮಾನ ಬಾಂಧವರು ಸರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಯ ಮುಂದೆ ಕಾವಲು ಮಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ. ತಾ ೧೮ಕ್ಕೆ ಮಸೀದಿಯೊಳಗಿನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮುಗಿಸಿ ಕಾವಲಿಗೆ ನಡೆದರು ಇಬ್ಬರಿಗ ಸೆರೆಯಾಯಿತು ಕೂಡಲೆ ಜನಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಗೊಂದಲವೆದ್ದು ಒಂದೆರಡು ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಲೂಟಿಯಾಯಿತು. ಆದರೆ ಈ ಪ್ರಕರಣ ವಿಶೇಷ ಬೆಳೆಯದೆ ಅಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಶಾಂತವಾಯಿತು

ಅಜಮಿರ–ಮೇವಾಡ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ತಾ ೨೩ವರೆಗೆ ಸೆರೆಬಿದ್ದವರ ಸಂಖ್ಯೆ ೨೦೦ಕ್ಕೆ ಮಿಕ್ಕಿದೆ

ಸಂಯುಕ್ತಪ್ರಾಂತದ ಸುದ್ದಿ.

ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ತಾ ೨೦ನೇ ತನಕ ಸೆರೆಯಾದವರ ೭೩೭೩ ಮಂದಿಗಳು

ಕಾನಪುರದೊಳಗೆ ಕೊಂಗ್ರೆಸಿನವರು ವಿದೇಶಿ ಜವಳಿಯ ವ್ಯಾಪಾರ ಪೂರ್ಣ ನಿಲ್ಲಿಸುವ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿರುವರಂತೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ವರ್ತಕರಿಗೆ ಇಶಾರತು ಕೊಡೋಣಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ವರ್ತಕರಲ್ಲಿ ಗಡಿಬಿಡಿಯುಂಟಾಗಿದೆ ಕೆಲವರು ಕೊಂಗ್ರೆಸಿಗೆ ಶರಣಾಗತರಾಗುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ವಿದೇಶಿ ಜವಳಿ ಮಾರುವ ಹಟ ತೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ತಾ ೧೯ನೇಗೆ ಒಬ್ಬ ಸ್ವಯಂಸೇವಕನು ಪಿಕೆಟಿಂಗದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದನು. ಪ್ರಕಟಣೆಯ ನಮೂನೆಯು ಕೇಳುವಂತಾದ್ದಿದೆ. ಮೈಮೇಲೆ ೩ ಬಣ್ಣಗಳ ಪೋಷಾಕು ಧರಿಸಿದ್ದನು, ತೊಟ್ಟ ಅಂಗಿಯ ಮೇಲೆಯೇ ಜಾಹೀರ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಬರೆದದ್ದಿತ್ತು. ಸ್ವಯಂಸೇವಕನು ಬಾಯೊಡೆಯುವ ಪ್ರಸಂಗವೇ ಇಲ್ಲ! ಈ ವಿಚಿತ್ರ ವೇಷವನ್ನು ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಜನರು ನೆರೆಯಲಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ತಾನಾಗಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತದೆ! ಈ ಸ್ವಯಂಸೇವಕನಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿದರು.

ಕಾನಪುರದಲ್ಲಿ ತಾ ೨೩ನೇಗೆ ಹೋಳಿ ಹಬ್ಬದ ನಿಮಿತ್ತ ಹಿಂದು-ಮುಸಲ್ಮಾನರಲ್ಲಿ ಕಲಹವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಭೀತಿಯುಂಟಾಯಿತು ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಕ್ರಿ ಪ್ರೊ ಕೋಡ ಕಲಂ ೧೪೪ರನ್ವಯ ಮೆರವಣಿಗೆಗಳಿಗೂ, ಸಭೆಗಳಿಗೂ ಬಂದಿ ಮಾಡಿದರು. ೧೪ ಜನರಿಗೆ ೨೪ ತಾಸುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾನಪುರ ಶಹರ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಬೇಕಾಗಿ ಹುಕುಮಾಯಿತು ೮೪ ಪುಂಡರಿಗೆ ಸೆರೆಯಾಯಿತು.

ಈ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಪುಸ್ತಕಾಲಯದ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ಶ್ರೀ| ಶಿಂಕರರವರು ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯ ನಿಷೇಧವೆಂದು ತಮ್ಮ ಜಾಗೆಗೆ ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟು, ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕರಪತ್ರವನ್ನು ಹೊರಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿದು ೬ ತಿಂಗಳ ಶಿಕ್ಷೆ, ೧೦೦ ರೂ. ದಂಡ ವಿಧಿಸಿರುವರು

ಬಂಗಾಲದ ಸುದ್ದಿ.

ಬಂಗಾಲದಲ್ಲಿ ಕಲಕತ್ತೆಯಲ್ಲೂ, ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲೂ ಕಾವಲು ನಡಿಸಿದ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗು ಮೆರವಣಿಗೆಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ ಬಗ್ಗೆ ದಿನಾ ಸೆರೆಹಿಡಿಯುವ ಕ್ರಮ ನಡೆದಿದೆ ಶಿಕ್ಷೆಗಳು ಆಗುತ್ತಿವೆ. ಹೌರಾದೊಳಗೆ ತಾ. ೧೬ನೇಗೆ ೫೦ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿದರು ೮ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಿಗೆ ೪ರಿಂದ ೬ ತಿಂಗಳ ತನಕ ಮತ್ತು ನಾಲ್ವರಿಗೆ ೬–೬ ತಿಂಗಳ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಲಾಯಿತು. ಅದೇ ದಿನ ಮುನಶಿಗಂಜದಲ್ಲಿ ಮೆರವಣಿಗೆ ತೆಗೆದ ಬಗ್ಗೆ ೧೧ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೂ, ನಾಲ್ವ ಗಂಡಸರಿಗೂ ಸೆರೆ! ತಾ ೧೭ನೇಗೆ ಬಂಕರಾಲ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ೧೩ ಜನರ ಮೇಲೆ ಖಟ್ಲೆ ನಡೆಯಿತು ೭ ಜನರು ಮಾಫಿ ಬೇಡಿದರು ಬಾಕಿ ೬ ಜನರಿಗೆ ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ ಬಗ್ಗೆ ೨ರಿಂದ ೯ ತಿಂಗಳ ತನಕ ಶಿಕ್ಷೆ ಜೋರಾಬಗಾನದಲ್ಲಿ ಅದೇ–ಅಪರಾಧದ ಬಗ್ಗೆ ೧೫ ಜನರಿಗೆ ೪ರಿಂದ ೯ ತಿಂಗಳ ತನಕ ಶಿಕ್ಷೆ. ತಾ. ೨೧ ಕಲಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ೮ ಜನರಿಗೆ ೬–೬ ತಿಂಗಳ ಶಿಕ್ಷೆ ಹೌರಾದೊಳಗೆ ಅನೇಕರಿಗೆ ೩–೩ ತಿಂಗಳ ಶಿಕ್ಷೆ

ಬಂಗಾಲದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಬೇಕಾಯಿದೆ ಠರಾಯಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿವೆ. ಈತನಕ ಬೇಕಾಯಿದೆ ಆದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ೫೭೭ ಆಯಿತು.

(೯ನೇ ಪಾನಿನಮೇಲೆ ಮುಂದರಿಸಿದೆ)

ಸ್ಥಾನಿಕ ವೃತ್ತಾಂತ.

ಕುಮಟಾ— ಇವೆಯು ಸಮೀಕ್ಷೋಪ್ಯವದ ಮೂಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಮೋಡಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ ಥಳಫಳನ್ನುವಿಗೆ ಗ ಬೀಸಿ. ಕಳೆದ ಸೋಮವಾರ ಗೋಕರ್ಣ, ಇನಾಲು ಬದಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಳೆ ಹನಿಸಿತೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

ಅಘೆಯ ರಾ। ರಾಮನಾಥ ಲಕ್ಷ್ಮಯ್ಯ ವ್ಯಾನಭಾಗರು ಏನೊಂದು ಖಾಸಗಿ ಕೆಲಸದ ಸಲುವಾಗಿ ಅಂಕೋಲೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರಂತೆ. ಮಂಗಳವಾರ ದಿನ ಗ್ರಹಣ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಗೋಕರ್ಣಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಅಂಕೋಲೆಯಿಂದ ಹಿಚಕಡ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಿಚಕಡದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಪೋಲೀಸರು ಕೈದು ಮಾಡಿದರು! ಇವರೇ ಶ್ರೀಧರ ಬಳಗಿರು ಇರಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿದು ಕೈದು ಮಾಡಿ ಅಂಕೋಲೆಗೆ ಒಯ್ದರು! ಅಲ್ಲಿ ಫೌಜದಾರರು ಇವರು ಬಳಗಿರು ಅಲ್ಲವೆಂದು ಎರಾಲಿ ಮಾಡಿ, ಇಬ್ಬ ಪೋಲೀಸರ ಸಂಗಡ ಶ್ರೀ ರಾಮನಾಥ ಭಾನಭಾಗರಿಗೆ ಗಂಗಾವರೆ ತಾನಿಯ ಹತ್ತರ ಕ್ಯಾಮು ಘಂಟೆ ಒಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟರು.

ಬುಧವಾರ ದಿನ ಮುಂಜಾವಿಗೆ ಗೋಕರ್ಣದಲ್ಲಿಯೂ, ಬಂಕಿಕೊಡ್ಲದಲ್ಲಿಯೂ ಬೆಟ್ಟಗಡ್ಡಿ! ಅಂಕೋಲೆಯಿಂದಲೂ, ಕುಮಟೆಯಿಂದಲೂ ಪೋಲೀಸ ಪಾರ್ಟಿಗಳು ಬಂದಿದ್ದವು. ಶ್ರೀ ಕರಮರಕರರ ಸಂಬಂಧವಿದ್ದ ಅದಾ ಅವರ ಕೈ—ಬರಹದ ಕಾಗದ-ಪತ್ರ, ಲೆಕ್ಕ ಪತ್ರ ಏನಾದರೂ ಏನ್ನಾದರೂ ಸಿಗುತ್ತದೋ ಎಂತ ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದವರು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಗೋಕರ್ಣದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ [illegible] ಶ್ರೀ [illegible] ಪೇಟೆಯ ದಲ್ಲಿ, ಪರಕೂರರ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಝಡತಿ ಮಾಡಿತು. ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಬೇಕಾದದ್ದು ಏನೂ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಬಂಕಿಕೊಡ್ಲದ ರಾ। ಪರಮ ಕಾಂತ ಭಟ್ಟ, ಸರ್ವೋತ್ತಮ [illegible] ಕಾಮತ ಮತ್ತು ಗೋಕರ್ಣದ ಸಾತ್ವಿಕ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಡಿದರು ರಾ। ಬೀರಣ್ಣ ನಾಯ್ಕರ ಶೋಧ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಏನೂ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ ಸದ್ರಿಯುದಂಗೆ, ರಾ। ದಯಾನಂದ ಸರ್ವೋತ್ತಮ ಸಾತ್ವಿಕರಿಗೆ ಕೈದು ಮಾಡಿ ಗೋಕರ್ಣಕ್ಕೆ, ಗೋಕರ್ಣದಿಂದ ಅಂಕೋಲೆಗೂ ಒಯ್ದರು ಅಲ್ಲಿ ಅವರ ಜಬಾನಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದರಂತೆ. ಈ ಎರಡು-ಮೂರು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಕರಮರಕರರನ್ನು ನೋಡಿದ್ದು ಇಲ್ಲವಾಗಿ ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಆ ಮೇಲೆ ಅವರನ್ನು ಸಾಯಂಕಾಲಕ್ಕೆ ಮೋಟಾರ ಮೇಲೆ ಗೋಕರ್ಣದಲ್ಲಿ ತಂದು ಬಿಟ್ಟರು.

ರಾ। ಶ್ರೀಧರ ಮಾಂಜರಂಗ ಬಳಗಿ ಇವರ ಪತ್ತೆ ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಬಳಗಿರು ಪರೋಲು ಮುಕ್ತದನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿ ಎಸ್ಕೇಪ್ ಆದ್ದರಿಂದ ಕಲಂ ೨೧೦ ರಂತೆ ಗುನ್ಹೆ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆಂದು ಅವರಿಗೆ ವಾರಂಟು ಕೊಟ್ಟಿತ್ತು. ವಾರಂಟು ಜಾರಿಯಾಗದೇ ತಿರುಗಿ ಬಂದಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಕ್ರಿ. ಪ್ರೊ. ಕೋಡ ಕಲಂ ೮೭ನ್ನೂ ನಡಿ ಬಳಗಿರು ತಾ ೯-೫-೧೯೩೨ಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಹಾಜರಾಗಬೇಕೆಂದು ಕುಮಟೆಯ ೧ನೇ ವರ್ಗದ ಸ್ಪೆಶಲ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಜಾಹೀರನಾಮೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶಿರಸಿ— ಶ್ರೀ ಹೊನ್ನಯ್ಯನವರಿಗೆ ೧ ವರ್ಷದ ಕಠಿಣ ಸಜೆ ಮತ್ತು ರೂ ೧೦೦ ದಂಡ, ದಂಡ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಮೇಲೆ ೩ ತಿಂಗಳ ಸಜೆ ಹೀಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಯಿತು.

ರಾ। ಶ್ರೀಧರ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಶೇಟ ಇವರಿಗೂ ಪರೋಲು ನೋಟಿಸು ಬಂದಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಅವರು ಮಾನ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರು ಬೇರೆ ಬಿಟ್ಟದರಿಂದ ಇಷ್ಟು ದಿವಸ ಖಟ್ಲೆ ಮಾಡಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಕಳೆದ ವಾರದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಸಿಬಂದಿಯಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ೬ ತಿಂಗಳ ಶಿಕ್ಷೆ ರೂ ೫೦ ದಂಡ, ದಂಡ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ, ೧ ತಿಂಗಳ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಿಯದೆ.

ಶ್ರೀ ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ನಾಯ್ಕರು ತಾ ೧೧ಕ್ಕೆ ಕಾರವಾರದಿಂದ ಪರೋಲು ನೋಟೀಸ ಮೇಲೆ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದವರು ಕಳೆದ ಶುಕ್ರವಾರ ತನಕ ಠಾಣೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದಿಲ್ಲ ಇಂದಿಯು ಮಾತ್ರ ಕಾಣೆಯಾದರು! ಪೋಲೀಸರು ವಿಶೇಷ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೂ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ! ಶುಕ್ರವಾರಕ್ಕೆ ಅವರಾಗಿಯೇ ಪ್ರಕಟವಾಗಿ ನಡುಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರ ಕೈವಶರಾದರು. ಕಾರವಾರದಿಂದ ಬಂದವರು ನೆಟ್ಟಗೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯ ನಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

ತಾ. ೨೩ಕ್ಕೆ ಬಿಸಲಕೊಪ್ಪ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಜಂಗಲ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವಾಯಿತು ಹೆಂಗಸರೂ, ಗಂಡಸರೂ, ಹುಡುಗರೂ ಕೂಡಿ ೩೦ ೪೦ ಮಂದಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದರು. ಕಾಯಿದೆ ಮುರಿದು ತಂದ ಕಟ್ಟಿಗೆಯು ಲಿಲಾಂವಾಯಿತು.

ರಾ। ರಾಮಚಂದ್ರ ಕೃಷ್ಣ ಭಟ್ಟ ಇವರಿಗೆ ರೂ. ೫೦ ದಂಡವಾಗಿತ್ತು, ೫-೬ ಪೋಲೀಸರು ಕೂಡಿ ಸದ್ರಿಯವರ ಅಣ್ಣ ರಾ। ಭಟ್ಟರ ಕಡೆಯಿಂದ ದಂಡ ವಸೂಲ ಮಾಡಿದರಂತೆ

ಸಿದ್ದಾಪುರ— ತಾ ೧೮ಕ್ಕೆ ಇಟಗಿ ಬಸ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಇಬ್ಬ ಹುಡುಗರನ್ನು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಿರಬಹುದೆಂದು ಕೈದು ಮಾಡಿ ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆ ಒಬ್ಬ ಲಿಂಗಾಯತ ಅಯ್ಯನಿಗೂ ಕೈದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ!

ಅಡಳ್ಳಿಯ ರಾ। ಸುಬ್ರಾಯ ಹೆಗಡೆಯು ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಗ ಪೋಲೀಸರು ಅವರಲ್ಲಿ ತೀರ್ವೆ ವಸೂಲಿಗೆ ಹೋದರು. ತೀರ್ವೆ ಕೇಳಲಾಗಿ, ಹೆಗಡೆ ಹೆಂಡತಿಯು "ತೀರ್ವೆ ಕೊಡುವವರಿಗೆ ನೀವು ಜೈಲಿಗೆ ಕಳಿಸುತ್ತೀರಿ? ನಾವು ಕೊಡುವದಿಲ್ಲ! ನನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ್ದು ಜಪ್ತಿ ಮಾಡಿ ಒಯ್ಯಿರಿ" ಎಂತ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಳು. ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಬಂದು ತೀರ್ವೆಯನ್ನು ಜಪ್ತಿ ಮಾಡಿ ಒಯ್ದರು.

ತಾ. ೫ಕ್ಕೆ ಮೂರು ಗಂಟೆ ರಾತ್ರಿ ಕಳೆದು ಹೋದಾಗ ೩೦-೪೦ ಪೋಲೀಸರು ರಾ। ದೇವಪ್ಪನ ನಾಗೇಶ ಹೆಗಡೆರ ಮನೆಯ ಜಪ್ತಿಗೆ ಬಂದರು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಗಂಡಸರಿದ್ದಿಲ್ಲ ಹೆಂಗಸರು ಕದ ತೆರೆಯಲಿಲ್ಲ, ಎಷ್ಟು ಒತ್ತಿದರೂ ತೆರೆಯಲಿಲ್ಲ ಹೀಟೆಯಿಂದ ಮಹಜರನವರು ಬಂದ ಮೇಲೆ ಕದ ತೆಗೆದರು ಪೋಲೀಸರು ಇಡೀ ಮನೆ ಹುಡುಕಿ ನೋಡಿದರು. ಏನೂ ಪಕ್ಕೇ ಜಪ್ತಿ ವಸ್ತು ಸಿಗಲಿಲ್ಲ ಕೆಳಗೆ ಪಂಚಲ್ಲಿ ೩ ೪ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಪ್ತಿಗಳಾದವು ಏನೂ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ

ಇಟಗಿಯೊಳಗೆ ತಾ ೧೬ಕ್ಕೆ ರಥೋತ್ಸವ. ಉತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮಾ ಜಯಜಯಕಾರ ಹಾಕಕೂಡದೆಂದು ಪೋಲೀಸರು ಜನರಿಗೆ ಹುಕುಮ ಮಾಡಿದರು. ಜಯಜಯಕಾರ ಹಾಕಿದರೆ ತೇರು ಎಳೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಬಂಧ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಸಹ ಬೆದರಿಸಿ ನೋಡಿದರು! ಜನರು ಲಕ್ಷ್ಯಕೊಡಲಿಲ್ಲ ರಥದ ಹಗ್ಗಗಳನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಕೊಂಡು ಮಹಾತ್ಮರ ಹೆಸರು ಉದ್ಘೋಷ ಮಾಡುತ್ತ ತೇರನ್ನು ಎಳೆದು ಹತ್ತಿದರು. ಪೋಲೀಸರು ಬಹಳ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೂ ಜನರು ಸುಮ್ಮಗುಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಬೇಕೆಂದು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡಕ್ಕೆ ಜಯಘೋಷ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು!

ಸದರಿ ರಥದ ಮೇಲೆ ಭಾರತ ಮಾತೆ, ಗಾಂಧೀಜಿ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜ ಹೀಗೆ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿದ್ದರು. ಈ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಿದ ಚಿತ್ರಕಾರನು ಕೈದಾಗಿರುವನು.

ತೀರ್ವೆ ಬಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಜಪ್ತಿಗಳಾಗುತ್ತಲಿವೆ ಕೂವಿನ ಮನೆ ದುಗ್ಗನನ್ನು ಕೋಣ ರಾಮಯ್ಯ ಹೆಗಡೆ ಇವರು ರೂ ೯೩ ತೀರ್ವೆ ಕೊಡಬೇಕು ಮನೆಯವರಾದರೆ ಸ್ವತಃ ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ! ೩-೪ ಹಂಡೆದ ಪಾತ್ರೆಗಳು ಜಪ್ತಿಯಾದವು ಒಂದು ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಹುಗಿದಿರಬಹುದೆಂದು ತಿಳಿದು ಅಲ್ಲಿ ಅಗಿಸಿದರು, ನೂಂಟುವನ್ನು ಹೊಂಡ ತೆಗೆದರು, ಬರೀ ಎರಡು ಕಲ್ಲುಗಳು ದೊರೆತವು!

ಶಿರಸಿಯ ಕೇಂದ್ರದ ನೀಲಕಂಠ [illegible] ಎಂಬವರು ಹೋದ ವರ್ಷ ರೂ ೧೦ ತಗಾವಿ ತಕ್ಕೊಂಡಿದ್ದರು ಅದರ ವಸೂಲಿ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಜಪ್ತಿಯಾಯಿತು ಒಂದು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ೩ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಸಿಕ್ಕಿದವು.

ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಪ್ತಿಗಳಾಗಿವೆ. ಕೆಲವೆಡೆ ಪಾತ್ರೆ, ಕೆಲವೆಡೆ ದನಕರುಗಳು ಹೀಗೆ ಜಪ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ದುಡ್ಡು ಅಥವಾ ಧಾನ್ಯದ ವಸ್ತು ಸಿಕ್ಕಿದ್ದು ಅಪರೂಪ.

ಅಂಕೋಲಾ— ತಾ. ೨೦ಕ್ಕೆ ಅಂಕೋಲೆ-ಕುಮಟಾ ರಸ್ತೆಯ ಮೇಲೆ ಸುಟ್ಟು ಹಾಕಿದ ಸಂಕದಿಂದ ಅಜಮಾಸ ೩ ಫರ್ಲಾಂಗ ದೂರದಲ್ಲಿ ಸುಂಕು ಗುತ್ತಿಕೇರಿ ನಾಯ್ಕ, ರಾಕು ಬೊಮ್ಮಯ್ಯನಾಯ್ಕ ಮತ್ತು ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಮೂರ್ತಿ ಹೀಗೆ ಮೂವರು ಒಂದು ಕಟ್ಟಿಗೆ ಗಾಡಿ ಓಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಪೋಲೀಸರು ಬಂದು ಅವರಿಗೆ ಕೈದು ಮಾಡಿದರು. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಮೂರ್ತಿಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಿಕ್ಕ ಇಬ್ಬರನ್ನು ಜಾಮೀನಿನ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟರು

ಅಂದು ಅಂಕೋಲೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವದೇಶಿ—ದಿನ ಆಚರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಗಾಂಧಿ ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ಸಭೆಯಾಯಿತು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವದೇಶಿ ವ್ರತದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳಿದರು

ಈ ವಾರದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಊರುಗಳಲ್ಲಿ ತೀರ್ವೆ ವಸೂಲಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಜಪ್ತಿಗಳಾದವು.

ಸಗಡಗೇರಿಯೊಳಗೆ ೧ ಹೊನ್ನಪ್ಪ ಪೊಕ್ಕ ನಾಯ್ಕ ೨ ಬೀರಣ್ಣ ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ನಾಯ್ಕ ೩ ರಾಮಾ ವೆಂಕಣ್ಣ ನಾಯ್ಕ ೪ ವೆಂಕಣ್ಣ ನಾಯ್ಕ ೫ ಬೊಮ್ಮ ರಾಮ ನಾಯ್ಕ ಮತ್ತು ೬ ವೆಂಕಣ್ಣ ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ನಾಯ್ಕ ಹೀಗೆ ಆರು ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಪ್ತಿಗಳಾದವು. ಬೀರಣ್ಣ ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ನಾಯ್ಕನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ಸಹ ಹುಡುಕಿ ನೋಡಿದರು! ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ಏನೂ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ! ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇದೇ ೧೪ ತೆಂಗಿನಕಾಯಿಗಳು ಸಿಕ್ಕಿದವು. ಈ ಊರಲ್ಲಿ ಜಪ್ತಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪಾತ್ರೆ ಸಹ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ! ಒಂದು ಮಣ್ಣಿನ ಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿ ನಿರ್ವಾಹ ಮಾಡುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂತಂತೆ!

ಮೊಗಟೆಯಲ್ಲಿ ೧೭ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಪ್ತಿಗಳಾದವು ಮಣ್ಣು ಮಡಿಕೆಗಳ ಹೊರತು ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಏನೂ ಇದ್ದಿಲ್ಲ. ದೇವಣ್ಣ ಬೀರಣ್ಣನಾಯ್ಕರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹೋದಾಗ ನಾಯ್ಕರು ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಹೆಂಡತಿಯು ಜಗಲಿ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿದ್ದಳು. ಆಕೆಗೆ ಬಾಗಿಲು ತೆರೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದರು ತಾನು ಮುಟ್ಟಾಗಿದ್ದೇನೆ, ಕದ ತೆರೆಯಲಾರೆನೆಂದು ಆಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಳು! ಪೋಲೀಸರು ಗಂಡನಿಗೆ ಕರೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದರು, ತನ್ನಿಂದ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ಆಕೆ ನುಡಿದಳು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಒಂದು ತಂಬಿಗೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಕೊನೆಗೆ ಏನು ತೋಚಿತೋ ಏನೋ! ತಂಬಿಗೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಡೆದರು

ಉಳವರೆಯಲ್ಲಿ ತಿಮ್ಮ ಜೈರ ಗೌಡನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಜಪ್ತಿಯಾಯಿತು. ತಿಮ್ಮನು ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದಿಲ್ಲ, ಮಗನಿದ್ದನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತೆರಿಗೆ ಕೇಳಲು, ಮಗನು "ಅಪ್ಪ ಮನೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲ, ನನ್ನ ಹತ್ತರ ಹಣವಿಲ್ಲ, ನೀವು ಬೇಕಾದ್ದು ಒಯ್ಯಿರಿ" ಎಂದು ಜವಾಬು ಕೊಟ್ಟನು ಪೋಲೀಸರು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಝಡತಿ ಮಾಡಿ ೨೦ ಚೀಲ ಭತ್ತ ಹೊಡಕ್ಕೊಂಡರು. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ೧೬ ಖಂಡಗದ ಪಾವತಿ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ ಆದರೆ ಆ ಚೀಲದಲ್ಲಿ ೩೪ ಖಂಡಗವಿತ್ತೆಂದು ತಿಮ್ಮಗೌಡನ ಮನೆಯವರ ಹೇಳಿಕೆ!

ರಾ। ಬಾಸಗೋಡ ರಾಮನಾಯ್ಕರು ತೀರ್ವೆ ಮತ್ತು ಲೋಕಲ್ಫಂಡ ಕೂಡಿ ರೂ ೩೬-೬-೬ನ್ನು ಇನ್ನೂ ತುಂಬಿಲ್ಲ ಸದರಿ ರಕಮನ್ನು, ಚೌಥಾಯಿ ದಂಡವನ್ನೂ ಕೂಡಿ ತಾ ೧೩-೪-೧೯೩೨ರೊಳಗಾಗಿ ಅವರು ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಭರಣಾ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಅವರ ಭೂಮಿಗಳು ಲಿಲಾಂವ ಮಾಡಲ್ಪಡುವವೆಂದು ಮಾ। ಮಾಮಲೇದಾರರು ನೋಟೀಸು ತೆಗೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ತರದ ನೋಟೀಸುಗಳು

ವಹಿಕೆ ಸಾಧಾರಣ ಸಾಧ್ಯ ಸಂಶಯೂ ದಹಿಕೆ ಸಾಧ್ಯ ವಿಶ್ವ ಗೋವಿಂದ ಟೀಕ್ಯಾಯ್ಯ ನಾಮ್ಯ ಇರ ಮೇಲಿ ಕೊರಟವ

ತಾ ೨ನೇ ಟೆಗೆ ೮-೧೦ ಜನ ಪೋಲೀಸರು ಜಗ್ಗನ್ನಾಥರ ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳ ಕೋಣೆ ತಿಮ್ಮಣ್ಣ ನಾಯ್ಕ ಇವರ ಮನೆಯನ್ನು ಮುತ್ತಿದರು. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಗಂಡಸರು ಯಾರೂ ಇದ್ದಿಲ್ಲ ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳು ೭೫ ವರ್ಷದ ಮುದುಕಿ ಮಾತ್ರ ಕೊಂಡಲ್ಲೇ ಇದ್ದಳು ಪೋಲೀಸರು ಆಕೆಯನ್ನೆಬ್ಬಿಸಿ "ಕರಮುರಕರಂ ಹಣ-ಕಾಗದ-ಪತ್ರ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಗಟು ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿದೆ! ಅದನ್ನು ಕೊಡು" ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈಗ ಆ ಮುದುಕಿಯು "ಏನು ನಿಮ್ಮ ಕಟಕಟ! ನನ್ನ ಒಂದು ಕರಮುರಕರಂಗೆ ಹಿತಕೊಂಡು ಹೋಯಿರಿ. ಇಗೇನು ನನ್ನ ಕರ್ಮ ಕೊಡಲಿ? ದಿನಾ ದಿನಾ ನಿಮ್ಮ ತ್ರಾಸು ಬೇಡಾ! ಇದ್ದದ್ದನ್ನೆಲ್ಲ ಒಮ್ಮೆಗಲೇ ಒಯ್ದು ಬಿಡಿರಿ!" ಎಂದು ಉದ್ಗಾರ ತೆಗೆದಳು. ಪೋಲೀಸರು ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಲೆಸಿ ನೋಡಿದರು ಏನೂ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ

ಮರಳಿ ಹೊನ್ನಾವರ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿನ ಗಡ್ಡದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆಂದು ಹೋಗ ತ್ರಿಧ್ವ ವೇಣ್ಣಸಂಬ ಹುಡುಗನಿಗೆ, "ನಿನಗೆ ನಾವಂಕು ಆದ, ಬಾ" ಎಂದು ಹೇಳಿ ಉಳವರೆ ಠಾಣೆ ಕರಕೊಂಡು ಹೋದರು ಮತ್ತು ೩ ಏಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟರಂತೆ! ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಾಗ ಹೊತ್ತು ತಿರುಗಿತ್ತು! ಪೋಲೀಸರಿಗಳು ಇಂಥ ಚೇಷ್ಟೆಗಳನ್ನು ಸ್ವದರ್ಶನವೇ ಇರಿಸುವದುತ್ತವು!

ತಾ ೨೪ಕ್ಕೆ ರಾ| ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಗಣಪತಿ ಮಹಾಲೆ ಮತ್ತು ಶಂಕರ ಗೋವಿಂದ ಮಾಲೇಕರ ಇವರ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಝಡತಿಯಾಯಿತು., ಅವರಿಬ್ಬರಿಗೆ ಸೆರೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಝಡತಿಯಲ್ಲಿ ದೊರೆತ ಹಿಂದೀ ಕ್ರಮಿಕ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು 'ಜಯಕರ್ನಾಟಕ"ದ ಕೆಲವು ಸಂಚಿಕೆಗಳನ್ನು ಜಪ್ತ ಮಾಡಿ ಒಯ್ದರು ಇವರ ಮೇಲೂ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಲಾ ಎಮೆಂಡಮೆಂಟ ಆಕ್ಟ ಕಲಂ ೧೭,(೧) ರನ್ವಯ ಆರೋಪವಿರುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ

ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ವಾರ್ತೆ.

(೭ನೇ ಪಾನಿನಿಂದ ಮುಂದುವರಿದ್ದು.)

ಡಾರಾ ಮ್ಯು| ಯ. ಚೇರಮನ್‌ರಾದ ಮಿ| ಸೇನರವರು ತಾವು ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಪಕ್ಷದ ಪರವಾಗಿ ಮ್ಯು|ಲ್ಲಿ ಆರಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದವರಾಗಿಯೂ, ನೀತಿಯಂತೆ ಪ್ರಕೃತ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಸೇರಬೇಕಿತ್ತಾಗಿಯೂ ಅದು ಒದಗ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲೆಂತಲೂ ತಮ್ಮ ಜಾಗೆಗೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಸಭಾಸದರು ಅವರ ಮೇಲೆ ವಿಶ್ವಾಸದರ್ಶಕ ಠರಾವು ಮಾಡಿದರೂ ಅವರು ರಾಜೀನಾಮೆ ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ.

ತಾ ೧೮ನೇಗೆ ರಾಧಾರಾಣಿ ದೇ ಮತ್ತು ಸಂಧ್ಯಾರಾಣಿ ದೇ ಇವರಿಗೆ ೬-೬ ತಿಂಗಳ ಕಠಿಣ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಯಿತು. ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಮೊಲೆಕುಡಿಯುವ ಕೂಸುಗಳಿವೆ ಈ ಕೂಸುಗಳ ಸಹಿತ ಸೆರೆಮನೆ ಸೇರಿದರು.

ಬಿಹಾರ ಪ್ರಾಂತದ ಸುದ್ದಿ

ಪಾಟಣಾದೊಳಗೆ 'ಸರ್ಚಲೈಟ" ಪತ್ರಿಕೆಯ ಕಾರ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರು ಝಡತಿ ಮಾಡಿ "ನವಜಕ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ"ದ ಒಂದು ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಜಪ್ತ ಮಾಡಿ ಒಯ್ದರು ಇನ್ನೇನೂ ಅವರಿಗೆ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ

ಪ್ರಾಂತಿಕ ಸರಕಾರದವರು ಆ ಪ್ರಾಂತದ ೮ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಯಿದೆ ಭಂಗದ ಚಳವಳವನ್ನು ಜನರು ನಿಲ್ಲಿಸದಿದ್ದರೆ, ಶಿಕ್ಷಾತ್ಮಕ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಹೇರುವದೆಂದು ಜಾಹೀರನಾಮೆ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಮದ್ರಾಸ ಇಲಾಖೆಯ ಸುದ್ದಿ.

ಈ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಮಂಗಲಸೂತ್ರದ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಕಣ್ಮರೆಯಾಗುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ, ಸೌಭಾಗ್ಯದ್ರವ್ಯವಾದ ಕುಂಕುಮ-ಬಳೆಗಳ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಉದ್ಭವಿಸಿದೆ. ಮದ್ರಾಸ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸೌಭಾಗ್ಯವತಿ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಸೇರಿ ಸೆರೆಮನೆಗೆ ಹೋಗಿರುವರು. ಅವರಿಗೆಲ್ಲ ಕುಂಕುಮ-ಬಳೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವದಿಲ್ಲವಾಗಿ ತಕ್ರಾರು ಬಂದು, ಮದ್ರಾಸ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಈ ಕುರಿತು ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳಾದವು. ಜೈಲಖಾತೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಸರ ಕೃಷ್ಣನ್‌ನಾಯರರವರು "ಕುಂಕುಮ-ಬಳೆಗಳು ಸೌಭಾಗ್ಯ ದ್ರವ್ಯಗಳೇನಲ್ಲ; ಕುಮಾರಿಕೆಯರೂ ಅವನ್ನು ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ!" ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರು! ಹಿಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಹೀಗೆ ನುಡಿದದ್ದು ನೋಡಿ ಜನರೆಲ್ಲರೂ ಚಕಿತರಾಗಿರುವರು!

ಕಲಿಕೋಟ ಮ್ಯು| ಯು ಬ್ರಿಟಿಶೇತರ ಪೆಟ್ರೋಲನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಠರಾವು ಮಾಡಿತ್ತು. ಈ ಠರಾವು ಯಾಕೆ ರದ್ದುಪಡಿಸಬಾರದೆಂದು ಮದ್ರಾಸ ಸರಕಾರವು ಅವರಿಗೆ ಕೇಳಿತ್ತು. ಮ್ಯು| ಯವರು ಸಭೆಸೇರಿ ತಮ್ಮ ಠರಾವಿನಲ್ಲಿ ಬೇಕಾಯಿದೆ ಶೀರ ಏನುಂಟು? ತಾವು ಎಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಮೀರಿದ್ದೇವೆಂಬದನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ಖುಲಾಸೆ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಪಕ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬಹುದಾಗಿ ಠರಾವು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ

ಕರ್ನಾಟಕದ ಸುದ್ದಿ.

ಶ್ರೀ|| ದಿವಾಕರರಿಗೆ ರಾಜದ್ರೋಹದ ಬಗ್ಗೆ ೨ ವರ್ಷಗಳ ಕಠಿಣ ಶಿಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಪೋಲೀಸರಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕೂರಿ ಮಾಡಲೆತ್ನಿಸಿದ ಬಗ್ಗೆ ೬ ತಿಂಗಳ ಶಿಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ರೂ ೫೦ ದಂಡವಾಗಿದೆ. ಪೆರೋಲ ಹುಕುಮು ಅವಮಾನ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರೀ| ಭಾಸ್ಕರರಾವ ಜೋಶಿಯವರಿಗೆ ೧| ವರ್ಷದ ಶಿಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ೧೦೦ ರೂ. ದಂಡ; ಶ್ರೀ| ಹಡೀಕರರಿಗೆ ೧|| ವರ್ಷದ ಶಿಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ರೂ. ೧೦೦ ದಂಡ; ಶ್ರೀ| ಹುಕ್ಕೇರಿಕರ ಮತ್ತು ಅಗಂಗಟ್ಟಿ ರಂಗಾಚಾರ್ಯರಿಗೆ ೧||-೧|| ವರ್ಷದ ಶಿಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ನೂರು ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳ ದಂಡ ಹೀಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಗಳಾಗಿವೆ.

ಮೊಸರಿತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪಿನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ ಬಗ್ಗೆ ೮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರ ತಳ್ಳಿರುವರು

ಹಿಂಡಲಗಿ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ೧೨೦೦ ಕೈದಿಗಳಿಗೆ ಸಾಲುವಷ್ಟು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿದೆ ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ೧೫೦೦ ಕೈದಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿರುವದಂತೆ!

ಸನ್ ಲ್ಯಾಫ್ ಎಶ್ಯೂರನ್ಸ ಕಂಪನಿ ಆಫ್ ಕೆನಡಾ

ಇಡೀ ಬ್ರಿಟಿಶ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದೇ ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಕಂಪನಿ!
ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ, ಬ್ರಹ್ಮದೇಶ- ಸಿಂಹಲದ್ವೀಪಗಳಿಗೆ ಕೂಡಿ
ಮುಖ್ಯ ಆಫೀಸು— ಕೆನಡಾ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ, ಹೋರ್ನಬಿ ರೋಡ, ಮುಂಬಯಿ.
ಜನರಲ್ ಮೆನೇಜರ.— ನಾ| ಸರ್ ಫಿರೋಜ ಸೇಠನಾ, ಕೇ ಟಿ ಓ ಬಿ ಈ.
(೧೯೩೦ನೇ ಇಸ್ವಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದ ಹೊಸ ವಿಮೆ ರಕಮು: ೧೬೨ ಕೋಟಿಗೂ ಮಿಕ್ಕಿದೆ
೧೯೩೦ನೇ ಇಸ್ವಿ ಡಿಸೆಂಬರ ೩೧ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಕೂಡಿದ ನಿಧಿ ೧೬೨ ಕೋಟಿಗೂ ಮಿಕ್ಕಿದೆ

ಈ ಕಂಪನಿಯ ಏಜನ್ಸಿ ಪಡೆದು ಹುರುಪಿನಿಂದ ಹಾಗು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ನಡೆಯುವವರು
ಮಡಿದು ಸುಲಭವಾಗಿ ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ಜೀವನ ನಡೆಸಬಹುದು.
ಶರಾದು ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಗಾಗಿ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸುವ ಪತ್ತೆ.—

The District Manager,
Canada Building,
Hornby Road, BOMBAY.

OR

Mr. S. B. Rege,
Chief Agent,
171, Civil Lines,
Camp: BELGAUM.

ದಿ ಬೋಂಬೆ ಲ್ಯಾಫ್ ಎಶ್ಯೂರನ್ಸ ಕಂಪನಿ, ಲಿಮಿಟೆಡ್.

ಸ್ಥಾಪನೆ: 1908.

ಈ ಕಂಪನಿಯು ಪೂರ್ಣ ಹಿಂದೀ ಇದ್ದು, ಇದರ ಕಂತಿನ ದರಗಳೂ, ಶರ್ತುಗಳೂ ಬಹಳ ಸೋಯಿಯವು ಇವೆ. ಕಂಪನಿಯ ಹಣವು ಸರಕಾರಿ ಪ್ರೊ. ನೋಟುಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಇಂಡಿಯನ್ ಟ್ರಸ್ಟ ಎಕ್ಟಿನ ನಿಯಮಗಳಂತೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಮಲ್ಟಿಪಲ್ ಬೆನಿಫಿಟ್ ಎಂಬ ಕಲಮು ವಿಮೆದಾರರಿಗೆ ಅತಿಶಯ ಲಾಭಕರವಾಗಿದೆ.

ಸವಿಸ್ತರ ಮಾಹಿತಿ ಸ್ಥಳಿಕ ಏಜಂಟರ ಕಡೆಗೆ ಅಥವಾ ಪತ್ರದ್ವಾರದಿಂದ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆದರೆ ಸಿಗುವದು.

Kumta Agents:-
D K. NAYAK Bros
Honavar Agent:-
R. V. PARBHU Esq

K. PadmanabhaRao & Sons.,
BELGAUM
Chief Agents for
Karnatak Districts & S. M. States

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದೊಳಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ.

(೭ನೇ ಪಾನಿನಿಂದ ಮುಂದರಿಸಿದ್ದು)

ಪೀಡಿತರಾಯಿತು! ಆತ ಕೂಡಲಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಆತನಿಗೆ ೧ ವರ್ಷದ ಸಜೆ. ಕಲಕತ್ತೆ ಸಂಸದ ಉಪನ್ಯಾಸರ ಮನೆ ಹೊಕ್ಕು ಪೋಲೀಸರು ಹೊಡೆದರು. ಹರತಾಳದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದಕ್ಕೆ ಕಲಕತ್ತೆಯ ಬೇಥೂಣ ಕಾಲೇಜಿನ ಮುಖ್ಯಾಧ್ಯಾಪಕರು ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗನಿಗೆ ಹೊರಹಾಕಿದರು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ೬೦ ಮಂದಿ ಹುಡುಗಿಯರು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ೮ ಹುಡುಗಿಯರಿಗೆ ಹೊರಹಾಕಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರಯಾಗದ ೩ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು [illegible] ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗೆ ಗುಪ್ತ ಪೋಲೀಸರ ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಶಿಕ್ಷಕರು ಹುಡುಗರ ಮೇಲೆ ಗುಪ್ತವಾದ ಪಹರೆ ಇಟ್ಟು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅವರು ಸೇರದಂತೆ ಉಪಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದಾಗ್ಯೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸೇರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ರಜಾದಿನಗಳು ಬಂದವು. ಇನ್ನು ಹುಡುಗರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸೇರುವರು. ಕಾನಪೂರ, ಪ್ರಯಾಗ, ಕಾಶಿ, ಕಲಕತ್ತಾ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಹರತಾಳ ಆಚರಿಸದಂತೆ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ವರ್ತಕರಿಗೆ ಹುಕುಮು ಮಾಡಿದರು. ವರ್ತಕರು ಈ ಹುಕುಮು ಮನ್ನಿಸಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಮತ್ತೂ ಕಠಿಣವಾಗಿ ಹರತಾಳ ನಡದದೆ. ಅಂಗಡಿಕಾರರ ಒಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಮುಂದ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಕಾಟ ನಡೆಯದು. [illegible]ದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನನುಭವಿಸುವ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳ ನಿರ್ದಯ ರೀತಿಯಿಂದ ನಡಿಸುತ್ತಾರೆಂಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆ [illegible] ವಾಗದುವದರಿಂದ ಅನೇಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಜನರ ಮೇಲೆ [illegible]ಇಟ್ಟಾಯಿತು.

ಇಡೀ ದೇಶವು ಸಂತಪ್ತವಾಗಿದೆ. ಈ ತನಕ ಅಲಿಪ್ತರಾಗಿದ್ದವರು ಸಹ ಈಗ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯವರೊಡನೆ ಸಮಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಾರೆ. ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯಿಂದ ಜನರ ವಿಚಾರವು ಮತ್ತಷ್ಟು ದೃಢವಾಗಿದೆ. ಸರಕಾರದ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯು ಬಹಳ ಕುಗ್ಗಿದೆ. ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ದಿವಾಳಿ ತೆಗೆಯುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಧೋರಣದಿಂದ ಜನಾಂಗದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಲಾಲಸೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲಿಸಲು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಈ ಧೋರಣವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಲು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲೇ ಬ್ರಿಟಿಶರಿಗೆ ಹಿತವಿದೆ, ಎರಡೂ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಕ್ಷೇಮವಾಗುವದು ”

ಬಂಗಾಲಿಗಳ ಸ್ವದೇಶಿಯ ಭಕ್ತಿ!

ಕೊಂಟಾಯಿ (ಬಂಗಾಲ)ಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಾಟಕ ಕಂಪನಿಯವರು ಒಂದು ನಾಟಕಗಳನ್ನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಕಂಪನಿಯವರು ರಂಗಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಪೋಷಾಕುಗಳು ವಿದೇಶಿ ಬಟ್ಟೆಯವಾಗಿದ್ದವು. ಮೊದಲಿನ ಎರಡು-ಮೂರು ಆಟಗಳಿಗೆ ಜನರ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರಿಂದ ಕಂಪನಿಯವರ ಕಣ್ಣುಗಳು ತೆರೆದವು! ಕೂಡಲೆ ಖಾದಿಯ ಬಟ್ಟೆ ಹೊಲಿಸಿ ದೇಶೀ ಪೋಷಾಕು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಆಟಗಳನ್ನು ಆಡಲಾರಂಭಿಸಿದರು! ಜನರೂ ಒಳ್ಳೇ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಟ್ಟರು. ಬಂಗಾಲಿ ಜನರ ಈ ವರ್ತನೆಯಿಂದ ನಮ್ಮವರು ತಕ್ಕ ಬೋಧ ಪಡೆಯಬಹುದು!

ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಜರುಗಿದ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ (೧೯೨೭-೨೮) ಅತ್ಯುಚ್ಚ ಯೋಗ್ಯತೆಯ
ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟು ಪಡೆದ
“ಪಾಫ್” ಹೊಲಿಗೆಮಶೀನುಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಪ್ತೆಯಿಂದ ಸಿಗುತ್ತವೆ!
ಹಾಗು
ಬೇಕಾದ ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳು ಸಹ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ!!

ಈ ಮಶೀನುಗಳು
ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಚಂದವೂ, ನಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸುಕರವೂ, ನಿಶ್ಶಬ್ದವೂ, ಖಾತ್ರಿಯವೂ, ಮಜಬೂತಾಗಿಯೂ ಇದ್ದು ಅಗ್ಗವಾಗಿವೆ!!

☞ ಇವಲ್ಲದೆ, ಕೈಹೊಲಿಗೆಯ ಮಶೀನುಗಳೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತವೆ!!

ಉತ್ತರ-ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಹೆಗಳ ಮೂಲ ಏಜಂಟರು —
ಕುಲಕರ್ಣಿ ವಾಘ ಎಂಡ್ ಕಂಪನಿ,
ಶಾಂತಿಭುವನ, **ಕಾರವಾರ.**
ಮಂಗಳೂರ ಏಜಂಟರು — ಕಮಲಾಕರ ಅಪ್ಪಾಜಿರಾವ ವಾಘ.

ಶಿರಸಿ ಏಜಂಟರು —	ಕುಮಟಾ ಏಜಂಟರು—	ಹೊನ್ನಾವರ ಏಜಂಟರು:—
ಕಾಮತ ಬ್ರದರ್ಸ.	ಶಂಕರ ಅಪ್ಪಾಜಿರಾವ ವಾಘ	ಕೆಕ್ಕಾರ ಮಂಜಪ್ಪಾ ಗಣೇಶ ಶೇಟ

ಒಂದೇ ಸವನಾಗಿ ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷದ ಅನುಭವದಿಂದ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಸಾವಿರಾರು
ಜನರಿಂದ ವರ್ಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಆಯುರ್ವೇದೋಕ್ತ

[illegible] ಪೌಷ್ಟಿಕ ವನಸ್ಪತಿಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ಮತ್ತು ಇದರ ಗುಣಕ್ಕಾಗಿ ಅನೇಕ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳು ಮತ್ತು ಬಂಗಾರದ ಪದಕು ದೊರೆತಿರುವ ಧಾತುಪೌಷ್ಟಿಕ ಮತ್ತು ರಕ್ತವರ್ಧಕ ಜಗತ್ಪ್ರಸಿದ್ಧ **ದ್ರಾಕ್ಷಾಮೃತವು.** ಈ ದ್ರಾಕ್ಷಾಮೃತವು [illegible]ದಲ್ಲಿರುವ ಅನೇಕ ವನಸ್ಪತಿಗಳ ರಸಾರ್ಕಗಳೊಂದಿಗೆ ದ್ರಾಕ್ಷಾರಸವನ್ನು ಮಿಶ್ರಮಾಡಿ ಸ್ವದೇಶಿ ಯಂತ್ರದಿಂದ ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತ ಪದ್ಧತಿ ಪ್ರಕಾರ ತಯಾರ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಸ್ವಾದಿಷ್ಟವೂ ಮಧುರವೂ ಆಗಿದೆ.

ಇದರ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಶರೀರದೊಳಗಿನ ಹಳೇ ಕಡಕಿ (ಗರಮಿ) ಸಂಪೂರ್ಣ ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಧಾತುಸ್ರಾವ ಸ್ವಪ್ನಾವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾವದೇ ವಿಕಾರದಿಂದ ಬಂದ ಅಶಕ್ತತೆಯಿಂದ ಕೈಕಾಲು ಕಣ್ಣುಗಳ ಉರುಪು ಬೀಳೋಣ, ಯೌವನಗಳ ಎಲುಬಿನಲ್ಲಿ ಜ್ವರ ಇರೋಣ, ಸಪ ಸೋಲೋಣ, ಪಿತ್ತದಿಂದ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕತ್ತಲಿ ಬಂದು ಭೋವಳಿಕೆ ಬರೋಣ, ಶೌಚಕ್ಕೆ ಸಾಫ ಆಗದೇ ಇರೋಣ, ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲ ವಿಕಾರಗಳು ನಷ್ಟವಾಗಿ ಕ್ಷುಧಾಗ್ನಿಯು ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಅನ್ನ ಚನಾಗಿ ಪಚನವಾಗಿ ಶೌಚಕ್ಕೆ ಸಾಫವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಸೇವನೆಯಿಂದ ತರುಣರಿಗೆ ವ್ಯಭಿಚಾರದಿಂದ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಕಾರಣದಿಂದ ಬಂದ ಧಾತುಕ್ಷೀಣತೆ, ನಪುಂಸಕತ್ವ ಇದ್ದರೆ ಅದು ಹೋಗಿ ಪುನಃ ಯೌವನವಂತರಾಗಿ ಶರೀರ ಬಲವಾಗಿ ಮಕ್ಕಳು ಪುಷ್ಟವಂತರಾಗುವರು. ಹೆಂಗಸರಿಗೂ ಮುಟ್ಟಿನ ತ್ರಾಸಗಳಿಗೂ ಈ ಔಷಧವು ಗುಣಕಾರಿ ಇದೆ. ಮುಟ್ಟಾಗದಿದ್ದರೂ ಮತ್ತು [illegible] ಗರ್ಭ ಸಂಬಂಧವಾದ ರೋಗಗಳಿದ್ದರೂ ಅವೆಲ್ಲ ಗುಣವಾಗಿ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಸಂತತಿ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುವದು. ಅಶಕ್ತ ಮುದುಕರು ಬಲವಂತರಾಗುವರು. ಈ ಔಷಧದ ಮೂರು ಬಾಟ್ಲಿಗಳನ್ನು ಸೇವನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಪೂರ್ಣ ಗುಣಬರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಅನುಭವ ೧ ಬಾಟ್ಲಿ ಸೇವನೆ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ತಿಳಿದೀತು. ೧ ಬಾಟ್ಲಿ ಬೆಲೆ ೧-೪-೦, ೩ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೩-೪-೦, ಒಂದು ಡಜನ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೧೧-೦-೦ ಒಟ್ಟಿಗೆ ೧ ಡಜನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ೧ ಬಾಟ್ಲಿ ಕಮಿಶನ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಟಪಾಲ ಖರ್ಚು ಪೋಷ್ಟೇಜ ಬೇರೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ.

ಏಜಂಟರ ಮುಖಾಂತರ ೧ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೧-೪-೦, ೩ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೩-೮-೦, ಡ ೧೨ ರೂಪಾಯಿ.

ಮ್ಯಾನೇಜರ, **ದ್ರಾಕ್ಷಾಮೃತ ಕಾರ್ಯಾಲಯ, ಪೋ. ನಿಪ್ಪಾಣಿ** (ಜಿಲ್ಹಾ ಬೆಳಗಾವಿ)
ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕೆಮಿಸ್ಟ ಮತ್ತು ಸ್ಟೋರ್ಸದೊಳಗೆ ಮತ್ತು ಕಿರಾಣಿ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಗುವದು

ಕುಮಟಾ ಏಜಂಟರು —	ಕಾರವಾರ ಏಜಂಟರು—
ನ್ಯೂಸಪೇಪರ ಏಜನ್ಸಿ. ವ ನೆಹರೂ ಸ್ಟೋರ್ಸ.	ದಾಮೋದರ ಶ್ಯಾನಭಾಗ [illegible]

ಶಿರ್ಸಿ ಏಜಂಟರು — ಎಸ್. ಎಲ್. ಭಾಕಪ್ಪಾ ವ ರಂಗಪ್ಪಾ ಗಾಂಜಾ.

ಕುಮಟಾ ಅರ್ಬನ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಚಾಲಕರ ಕರ್ತವ್ಯಪರಾಙ್ಮುಖತೆ

[೨ನೇ ಸಾರಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪಡಿಸಿದ್ದು]

ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖರಾಗಿ ಕಾರ್ಯಭಾರವ ನಡಿಸಿದ್ದು ಇಷ್ಟೇ ಸಾಕು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಮುಖಂಡರೆ ಹೊಂದುವದೆಂದರೆ ಸಾಧಾರಣ ಕೆಲಸವಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಹಿಂದೆಯವರು ನಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದದ್ದು ತಾನೂ ನಡಿಸತ್ತೇವೆಂತಾ ಅಂದರೆ, ಸಾಲದು. ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ವಿನಯವೂ, ಜಾಣತನವೂ, ಧೈರ್ಯಶೀಲತೆಯೂ, ಕರ್ತವ್ಯದಕ್ಷತೆಯೂ, ನಿಸ್ಪೃಹತೆಯೂ ಬೇಕೇ ಬೇಕು. ತಮ್ಮ ಹಿರಿಯರು ಸಾಧಿಸಿದಲ್ಲಿ ಒಣ ಸ್ವಾರ್ಥ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ವಿವೇಕ ತಾತ್ವಿಕ ಗೌರವವನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಸಹಕರವರ ನೆರವು ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೂ ಮೇಲೆ ಕಾಣಿಸಿದ ಗುಣಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಹ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ತಮ್ಮ ಇಷ್ಟು ದಿವಸಗಳ ವರೆಗಿನ ವರ್ತನದ ಮೇಲಿಂದ ಕಂಡುಬರುವದಿಲ್ಲಾದ್ದರಿಂದಲೂ ಈ ಹಿಂದೆ ಆಗಿಹೋದದ್ದಕ್ಕೆ ಅಂತಃಕರಣಪೂರ್ವಕ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪಪಟ್ಟು ತಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಅಸಂತೋಷವನ್ನು ನೀಗಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ತಮ್ಮ ಅಂಗವನ್ನು ಸ್ವಸಂತೋಷದಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಉನ್ನತಾವಸ್ಥೆಗೆ ಮುಟ್ಟಿ ಲೋಕಹಿತವಾಗುವದರಿಂದ ತಾವು ಸಹಃ ಲೋಕಾದರಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾಗುವಿರಿ.

ತಾರೀಖು ೨೪-೩-೧೯೩೭

ಗೋವಿಂದ ಸುಬ್ರಾಯ ಪ್ರಭು, ಕುಮಟಾ.

Dr. F. J. P. PEREIRA,
Physician & Specialist in Dentistry,
Sunday Market, KARWAR. (N. K.)

ಆರೋಗ್ಯ ಬಯಸುವಿರಾ?

ಹಾಗಾದರೆ—

ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ!!

ಯಾಕೆಂದರೆ, ಮಾನವನ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಹಲ್ಲುಗಳೇ ಕಾರಣ! ಬರೀ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಅಲ್ಲ, ಆರೋಗ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಹಲ್ಲುಗಳ ಜೋಪಾಸನೆ ಮಾಡುವದು ಅವಶ್ಯ. ಹಲ್ಲುಗಳ ಅಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಅಗ್ನಿಮಾಂದ್ಯ, ಸಂಧಿವಾತ, ನೇತ್ರರೋಗ, ಕರ್ಣರೋಗ ಮೊದಲಾದ ಬೇನೆಗಳಾಗುತ್ತವೆ.

ಕಾರಣ, ನಿಮ್ಮ ಹಲ್ಲುಗಳು ಸರಿಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ,
ನಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಬನ್ನಿ, ಪರೀಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ!

ಅವನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛ-ಸುಂದರ ಮಾಡಿಕೊಡುವೆವು.

ಡಾ|| ಎಫ್. ಜೇ. ಪಿ. ಪೆರೇರಾ,
ವೈದ್ಯ ಮತ್ತು ದಂತವೈದ್ಯಕ ವಿಶಾರದ,
ಸಂತೆ ಪೇಟೆ, **ಕಾರವಾರ.** (ಉ. ಕಾನಡಾ)

For Sale!

One 1½ Ton Chevrolet Lorry & one ½ Ton Chevrolet Taxi Car, both in good working order, are to be sold. For particulars see or write to the undersigned.

G. D. MALGIKAR,
Petrol Agent, KUMTA.

ಮೋಟರ ಮಾರುವದಿದೆ!

ಉತ್ತಮ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದ

ಒಂದು ೧½ ಟನ್ನ ಶೆವರೊಲೇಟ ಲೋರಿ ಹಾಗು ಒಂದು ಅರ್ಧ ಟನ್ನಿನ ಶೆವರೊಲೇಟ ಟ್ಯಾಕ್ಸಿ ಕಾರೂ ಮಾರತಕ್ಕವಿವೆ! ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಲಿಚ್ಛಿಸುವವರು ನಮಗೆ ಸಮಕ್ಷ ಭೆಟ್ಟಿಯಾದಲ್ಲಿ ಯಾ ಪತ್ರ ಬರೆದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಮಾಹಿತಿ ಸಿಗುವದು.

ತಾ. ೨೦-೩-೧೯೩೭.

ಜಿ. ಡಿ. ಮಾಳಗೀಕರ,
ಪೆಟ್ರೋಲ ಏಜಂಟ, ಕುಮಟಾ.

ಮನೋಹರವಾದ ಕೂದಲನ್ನು ಚನ್ನಾಗಿ ಸಾಕಬೇಕು.

ಆದರೆ, ಕೆಲವು ಸ್ತ್ರೀಯರು ಯಾವಾಗಲೂ ತಮ್ಮ ಕೂದಲುಗಳ ದುರ್ಲಕ್ಷ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕೂದಲು ಮನೋಹರವಾಗಿರಬೇಕಾದರೆ, ನೀವು ದಿನಾ ಅ ಕುರಿತು ಲಕ್ಷಕೊಡಬೇಕು. ಕೂದಲುಗಳನ್ನು ಅಲಕ್ಷ ಮಾಡಿದರೆ, ಅವು ಬಾಡುವವು; ಮತ್ತು ಉದುರುವವು. ನೀವು ಅವಕ್ಕೆ ಖರೇ 'ಕೂದಲನ್ನ' ಕೊಡಬೇಕು. ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಕೂದಲನ್ನವ್ಯಾವದು?

ಕಾಮಿನಿಯಾ ಆಯಿಲ್. (ರಜಿಸ್ಟರ್ಡ)

ದಿನಾ ಮುಂಜಾನೆ ಅರ್ಧ ಚಮಚೆ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಚನ್ನಾಗಿ ತಿಕ್ಕಬೇಕು. ಒಮ್ಮೆ ತಿಕ್ಕಿದ ಕೂಡಲೆ ತಲೆಯ ಹೊಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತದೆ; ಕೇಶರಂಧ್ರಗಳು ತೆರೆದು ಎಣ್ಣೆಯಿಂದ ತಲೆಗೆ ತಂಪು ದೊರಕಿ ಕೂದಲುಗಳ ಬೇರುಗಳಿಗೆ ಆಹಾರ ಸಿಗುತದೆ ಹೀಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಚೈತನ್ಯವು ಕೂದಲುಗಳಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿ ನಿಮ್ಮ ಕೂದಲು ದಟ್ಟವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ.

ಎಲ್ಲಾ ಔಷಧಿ ಅಂಗಡಿಕಾರರಲ್ಲಿ
ಈ ತೈಲವು ದೊರೆಯುತ್ತದೆ
ಅಥವಾ
ನಮಗೇ ಬರೆದು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ

ಬಾಟ್ಲಿ ೧ಕ್ಕೆ ರೂ. ೧-೦-೦
ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ ,, ೦-೬-೦
೩ ಬಾಟಿಗಳಿಗೆ ,, ೨-೧೦-೦
ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ ,, ೦-೧೨-೦

ನಿಮ್ಮ ಅಂಗಡಿಕಾರರಿಂದ
ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ.

೨ ಔಂಸಿಗೆ ರೂ. ೩-೦-೦
೧ ಔಂಸಿಗೆ ,, ೧-೮-೦
ಡ್ರ್ಯಾಮಿಗೆ ,, ೦-೧೨-೦
ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ ,, ೦-೬-೦

ಒಟ್ಟೋ-ದಿಲ್ ಬಹಾರ
ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಮರೆಯಬೇಡಿರಿ!

"ಹೂದೋಟವೆಲ್ಲ ಒಂದೇ ಬಾಟ್ಲಿಯಲ್ಲಿ"

ಒಂದು ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯದಲ್ಲಿ ಇವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಬಹುದು ಎಲ್ಲಾ ಹೂವುಗಳ ಸುವಾಸನೆಯನ್ನು ಒಂದೇ ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯದಿಂದ ಸಂಪಾದಿಸಬಹುದು. ಅದ್ಯಾವುದು?

ಒಟ್ಟೋ-ದಿಲ್ ಬಹಾರ್! (ರಜಿಸ್ಟರ್ಡ)

ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ನಾನಾತರದ ಸುಗಂಧ ದ್ರವ್ಯಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಆದರೆ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಹೂವಿನ ಸಹಜ ಪರಿಮಳವಿಲ್ಲ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಆಲ್ಕೋಹೋಲ ಯಾನೆ ಮದ್ಯವು ಸೇರಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಹೂವಿನ ಸಹಜ ಪರಿಮಳವು ಸಿಗುವದು ಒಟ್ಟೋದಿಲ್ ಬಹಾರದಿಂದ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಹೂವಿನ ಸುಗಂಧವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಮದ್ಯದ ಸ್ಪರ್ಶವಿಲ್ಲ.

THE ANGLO INDIAN DRUG & CHEMICAL CO.
POST BOX 2082, **BOMBAY No. 2.**

ಆನೆಗಳ ಬೇಟೆ!

ಆನೆಗಳು ಸಸ್ಯಸಮೃದ್ಧವಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಿಂದ ತಾವೇ ಗುಂಪಾಗಿ ವಿಹರಿಸುತ್ತವೆ. ಅವು ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನ [illegible] ಹತ್ತಿರ ಎಂದಿಗೂ ಬಾರವು. ಅವು ಆತನನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ಪೀಡಿಸವು. ಸವಾರರಾದರೋ ಸ್ವಸ್ವಭಾವ [illegible] ವಿನೋದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಹಲವರು ಕೂಡಿಕೊಂಡು [illegible] ಆನೆಗಳನ್ನು ಬೇಟೆಯಾಡಿ ತಮ್ಮ ಸಂತೋಷಕ್ಕಾಗಿ ಅವುಗಳ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಬಲಿಗೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆನೆಗಳನ್ನು ಬೋನಿನಿಂದಲ್ಲದೆ ಬೇರೊಂದು ಉಪಾಯದಿಂದ ಹಿಡಿಯುವುದು ಪ್ರಯಾಸ [illegible] ಉಪಾಯದಿಂದ ನೆಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ [illegible] ಬಿಡಾರಗಳನ್ನು [illegible] ಸಲಾಗಿ ಪರ್ವತಗಳ ಮೇಲೆ [illegible] ಗಳನ್ನು [illegible] ಗಿ ಕಟ್ಟುವರು. [illegible] ಇವರ ರಹಸ್ಯವನ್ನರಿಯದೆ [illegible] ಯಿಂದ ಬರುವಾಗ [illegible] ಅಂದೇ ಸಾವಕಾಶವಾಗಿ [illegible] ಎಷ್ಟೋ ದಿವಸ [illegible] ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತವೆ. [illegible] ಅವು ಇತರ ಸ್ಥಳದ [illegible] ಎತ್ತರದಿಂದಿರುತ್ತವೆ [illegible] ಜನರು ಅವನ್ನು [illegible] ಅಲ್ಲಿ [illegible] ವರು [illegible] ಹಿಡಿಯು [illegible] ತಿಂದು ಪೋಷಿಸುವರು. ಅವಕ್ಕೆ [illegible] ಸಿಕ್ಕಿದ ಕಡೆಗೆ ಓಡಿಹೋಗಲು ಏನೂ ಮಾಡದೆ [illegible] ಎರಡು ಶಂಕ್ರಗಳನ್ನು ಮಾಡುವರು. [illegible] ಎಲ್ಲಿಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುವ ಈ ಓಡ [illegible] ಗಳನ್ನು ಬೇಟೆಗಾರರು ಇವೆ [illegible] ಹೊಂಚುಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕ್ರಮೇಣ ತಾವು [illegible] ರುವ ಕಂಪಣಗಳ ಕಡೆಗೆ ಅಟ್ಟುವರು. [illegible] ದೊಡ್ಡ ದಾರಿಗಳಾದ [illegible] ದಿಂದ ನುಗ್ಗಿ ಒಳಗೆ ಬೀಳುವವು. ಅವು ಸಣ್ಣ ಒಳಗೆ ಬಿದ್ದವೋ ಇಲ್ಲವೋ ಬೇಟೆಯಾಗಾರರ [illegible] ಲವೆ ಕೋಲಾಹಲ ಇದುವರೆಗೆ ಸಿರಾಕಂಪವಾಗಿ ತಿರುಗುತ್ತಿದ್ದ, ಬೇಟೆಗಾರರು ಕೊಟ್ಟದ್ದನ್ನು ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ತಿನ್ನುತ್ತಾ ವಿಹರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಈ ಪ್ರಾಣಿ ದೇಹಿಯು ಮ [illegible] ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಈಗ ಬಂಧನ. ಅವುಗಳ ಹಿಂದು ಮುಂದಿನ ಕಾಲುಗಳು ಆಧಾರ! ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೇ ರೂಪವಾಗಿ [illegible] ಸುಖದಿಂದ ಬಾಳುತ್ತಿರುವ ಈ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಬಾರದ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬೇರೂರಿಸಿ ಬೇಕು! ದೊಡ್ಡವನ್ನು ತಾನೇ ಅವು ಯಾರ [illegible] ಹಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲವು? ಮಹಾ ಬಲಶಾಲಿಗಳಾದ ಆನೆಗಳು ಹಲವು ಮನುಷ್ಯರ ಕೈಗೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಸಿಲುಕುವವೇ? ಬಂಧನದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಅವು ಅವನಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಅಧೀನವಾಗುವವೇ? ಅವುಗಳ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವ [illegible] ಇವರಿಗೆ ಗೊತ್ತುಂಟು. [illegible] ದಿವಸ [illegible] ಉಪವಾಸ ಬಿಡುವರು. [illegible] ಬಳಲಿದ ಆನೆಗಳ [illegible] ನ್ನು ಕೊಟ್ಟು [illegible] ಅವು [illegible] ಆಗಿ ಬಂಧನದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಾಣಿಯೊಂದ [illegible] ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಎದೆಗಳಲ್ಲಿ ತಗಲಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿ [illegible] ಬಂಧನವೊಂ ದು ಕಡೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವುಳ್ಳವುಗಳ ಸ್ವಯಲ್ಲೇ ಈ ಪರಿಯಾಗಿ ಅದರ [illegible] ಅವಮಾನ ಸಹಿಸಲಾರದ [illegible] ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರಾಣಗಳ [illegible] ಅವುಗಳ ದಶ್ಶಿಯನ್ನು [illegible] ಕೊಟ್ಟರೂ ಇಲ್ಲದೆ ಮಣಗಳ ಬಿಸಿ ಪಿಳಲಿ, [illegible] ದಿಂದ [illegible] ಒತ್ತಾಯಿ [illegible] ಗೆ ಹತ್ತಿಂಬು ದಿವಸದ [illegible] ಈ ಪಳಗಿದ [illegible] ಆನೆ [illegible] ಆನೆ [illegible] ವಾಗಿ ಅವಕ್ಕೆ ಕೊಂಡ [illegible] ದೊಡ್ಡ ಆನೆ [illegible] ಪಳಗಿದ ಆನೆಗಳ [illegible] ಸರ್ಕಾರದ [illegible] ಪಟ್ಟು ಸದೆಯುವ ಪಗಳಿಗೆ [illegible] ಹಾಗೆ [illegible] ವಾಗುತ್ತವೆ.

ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಬರು ಆನೆಗಳ [illegible] ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ [illegible] ಬರುಮಾತ್ರ [illegible] ಇದ್ದ [illegible] ಗಳ [illegible] ಸಿಕ್ಕಿ ಬಿದ್ದು ಪಳಗಿರುವ ಒಂದೆರಡು ಆನೆಗಳ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಹಿಂಡು ಹಿಂಡಾದ ಆನೆಗಳು ಸ್ವಾಧೀನವಾಗುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ. ದಾಸ್ಯವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡುವ ಈ ಆನೆಗಳು ಸೋರಗಿ ಕೊರಗುತ್ತಿರುವ ಆ ಆನೆಗಳ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅವುಗಳ ಕಾಲಿಗೆ ತನ್ನ ಸೊಂಡಿಲಿನಿಂದ ಸರಪಣಿಯನ್ನು ತೊಡಿಸಲು ಬಾಗಿದಾಗ ಅವು ಸಿಂ[illegible] ವೈರಾಗ್ಯದಿಂದಲೂ ಮುಗ್ಗಿ [illegible] ದಯನೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿ, ಅಯ್ಯೋ [illegible] ಸ್ವಕಾರ್ಯಸಾಧಕ [illegible] ಇಂದ [illegible] ಬಂದೆ [illegible] ಬಂದ [illegible] ಆನೆಗಾಗಿ, [illegible] ಗಿ ನಮ್ಮ ಸ್ವಂತ [illegible] ಈ ಆನೆಗಳು ಅವರು ಹೇಳಿದಂತೆ [illegible] ಬಾಧಿಸುವದಲ್ಲ. [illegible] ಸಮಗೆ [illegible] ಈ [illegible] ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಾಗಿದೆಯೇ? [illegible] ಸಿಕ್ಕಿರುವ [illegible] ಪರಿಜ್ಞಾನವೇ ಇಲ್ಲವಲ್ಲಾ" ಎಂದು [illegible] ತ್ತವೆಯಂತೆ!

— ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ [illegible]

ಸನ್ ಲೈಫ್ ಎಶೂರೆನ್ಸ ಕಂಪನಿ ಆಫ್ ಕೆನಡಾ.

ಇದೀ ಬ್ರಿಟಿಶ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದೇ ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಕಂಪನಿ!

[illegible] ಬ್ರಹ್ಮದೇಶ, ಸಿಂಹಳದ್ವೀಪಗ [illegible]

[illegible] ಕೆನಡಾ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಹಾರ್ನಬಿ ರೋಡ, ಮುಂಬಯಿ

[illegible] ನಾ| ಸರ್ ಫಿರೋಜ ಸೇಠನಾ, [illegible]

[illegible] ೧೬೩ ಕೋಟಿಗೂ ಮಿಕ್ಕದೆ

[illegible] ನಿಧಿ ೧೬೩ ಕೋಟಿಗೂ ಮಿಕ್ಕಿದ

ಈ ಕಂಪನಿ [illegible] ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ನವಯುವಕರು

[illegible] ಜೀವನ ನಡಿಸಬಹುದು

[illegible] ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸ ಬೇಕು —

The District Manager, OR Mr S. B Rege,
Canada Building Chief Agent,
Hornby Road BOMBAY 171 Civil Lines
Camp BELGAUM

ದಿ ಬೊಂಬೆ ಲೈಫ್ ಎಶೂರೆನ್ಸ ಕಂಪನಿ, ಲಿಮಿಟೆಡ್

ಸ್ಥಾಪನೆ 1908.

ಈ ಕಂಪನಿಯು [illegible] ಕಂಪನಿಯು [illegible] ಇಂಡಿಯನ್ ಲ್ಯಾಂ [illegible] ಎಕ್ಸಿನ [illegible] ವಿಭಾಗದ [illegible] ಮಲ್ಟಿಪಲ್ ಬೆನಿಫಿಟ್ ಎಂಬ ಕಲಮು ವಿಮೆದಾರರಿಗೆ ಅತಿ [illegible] ಕರವಾಗಿದೆ. [illegible] ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಬೇಕು.

Kumta Agents—
D K NAYAK Bro
Honavar Agent
R V PAI HUE Esq

K. Padmanabha Rao & Sons.,
BELGAUM
Chief Agents for
Karnatak Dist et S M States

ಜೀವನ ಸಾಹಿತ್ಯ.

ಅ — ಶ್ರೀ| ಹನುಮಂತರಾವ ಮಾಂಜರೇಕರ

[ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ — ಆಚಾರ್ಯ ಕಾಕಾ ಕಾಲೇಲಕರ ಅವರನ್ನರಿಯದವರು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬಹು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಂದಿ. ಅವರು ಕರ್ನಾಟಕದವರೆಂಬುದು ಹಲವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಇರಬಹುದು. ಅವರು ಮೂಲ ಶಹಾಪುರದವರು. ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ ಗುಜರಾತದಲ್ಲಿರುವ ಮಹಾತ್ಮರ ಸಹವಾಸದಲ್ಲಿ ಬಂದು, ಅವರ ತತ್ವಗಳನ್ನು ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದಾಚರಿಸಿ, ಅವರ ಸಮೀಪದ ಶಿಷ್ಯರೆನಿಸಿಕೊಂಡವರು, [illegible] ಕಲಾಭಿಜ್ಞರು, ಕಲೋಪಾಸಕರು, ಆಚಾರ್ಯಶ್ರೇಷ್ಠರು, ಸ್ವತಂತ್ರ ವಿಚಾರವಾದಿಗಳು, ಸಾಬರಮತಿಯ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ಹಿರಿಯರು, ಗುಜರಾತ ವಿದ್ಯಾಪೀಠದ ಕುಲಪತಿಗಳು, ಮಾತೃಭಾಷೆಯಲ್ಲದ ಗುಜರಾಥಿಯಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥ ಲೇಖಕರು, [illegible], ಗುಜರಾಥದಲ್ಲಿ ಅವರ 'ವಿಚಾರಗಳ [illegible]'ವೆಂದೆನ್ನುವರು. ತಮ್ಮ ಲೇಖನಗಳಿಂದ ಗುಜರಾಥದ ಯುವಕರಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದವರು ಶ್ರೀ| 'ಕಾಲೇಲಕರ' ನಮ್ಮ ನಡವಳಿ, ನಾಗರಿಕತೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಹೊಸ ಬೆಳಕನ್ನು ಕೆಡಹುವರು. ಅವರು ಜೀವನವು ಒಂದು ಕಲೆಯೆಂದು ನಂಬಿದವರು. ಜೀವನದ ನಾನಾ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲಿ ಅವರು ಜೀವನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನೂ, ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೊಂದು ಜೀವನವನ್ನೂ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುವರು. 'ಜೀವನ ಸಾಹಿತ್ಯ'ವು ಅವರ ಬರಹಗಳ ಆಯ್ಕೆಯು. ಕನ್ನಡ ನಾಡಿಗೆ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿರುವಂಥ ವಿಚಾರಸರಣಿಯು ತೀರ ಹೊಸದು ಎಂದು ನಂಬುಗೆ. ಇದು ಕರ್ನಾಟಕಸ್ಥರಿಗೆ ತಿಳಿಯಲೆಂದು ಈ ಅನುವಾದವನ್ನು ಮಾಡಿರುವೆನು. ಓದುಗರು ಇದನ್ನು ಮನಮುಟ್ಟಿ ಓದಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿಯ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಚಿಂತಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಯುಕ್ತವೆಂದು ತೋರಿದರೆ ಅವರ ಜೀವನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಹುರುಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಿಡಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ. —ಅನುವಾದಕ]

೧. ಜೀವಿತ ಇತಿಹಾಸ.

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಇತಿಹಾಸವು ಹಿಂದೀ ಜನರಿಂದ ಬರೆಯಲ್ಪಡಲಿಲ್ಲೆಂಬ ಮಾತನ್ನು ನಾವು ಎಷ್ಟು ವಿರೋಧಿಸಿದರೂ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದ ನಮ್ಮ ಇತಿಹಾಸವು ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಎಂಬ ಮಾತು ಸಿದ್ಧವಾಗುವದಿಲ್ಲ. ರಾಮಾಯಣ-ಮಹಾಭಾರತಗಳು ಇತಿಹಾಸವೆಂದು ಹೇಳಿಕ್ಕೆ ಬರುವ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಆಧುನಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವು ಇತಿಹಾಸವಲ್ಲ. ರಾಮಾಯಣ ಮಹಾಭಾರತಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಾನಾ ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲಿ ಇತಿಹಾಸವೆಂತೂ ಇದೆ. ಅವರು ಅದನ್ನಲ್ಲದ ನಮ್ಮ ದರ್ಶನವನ್ನು ನಿಶ್ಚಯಿಸಲಿಕ್ಕೆ ದೃಷ್ಟಾಂತರೂಪವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಮತ್ತು ಅಂಥ ಇತಿವೃತ್ತಗಳು-ಇತಿಹಾಸವೆಂದು ಹೇಳಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಅವು ಸಿಂಹಳದ್ವೀಪದವರ ಮತ್ತು ಉತ್ತರದವರಲ್ಲಿಯೂ ಇತಿಹಾಸದ ಭಾಗವು ಬಹು ಸ್ವಲ್ಪ ಬಂದಿದೆ. ಕ[illegible]ದ ರಾಜರ ದಂಗೆಗಳ ಹಾಡೂ ಇದೇ. ಇಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಇತಿಹಾಸವು ಏಕೆ ಇಲ್ಲ, ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಜೀವನದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಂಗವನ್ನು ತಕ್ಕಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾಡಿದವರಲ್ಲಿ ನಾವು ಅಸಾಧಾರಣ ಪ್ರವೀಣತೆಯನ್ನು ತೋರಿದ್ದೇವೆ! ಹೀಗಿದ್ದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇತಿಹಾಸವೇಕೆ ಇಲ್ಲ?

ಮಾನವ ಜಾತಿಗೆ ಎದುರಾದ ತೊಡಕುಗಳ ಪೈಕಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಿರ್ಣಯವಾಗಿವೆ, ಬೇರೆ ಕೆಲವು ಇನ್ನೂ ಅನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿಯೇ ಇರುವವು—ನಿರ್ಣಯವಾಗಿ ಹೋದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಇಂದಿಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಲ್ಲ, ಅವುಗಳ ನಿರಾಕರಣೆಯು ಆಗಿಹೋಗಿದ ಅವು ನಮ್ಮ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕಾರ ರೂಪವಾಗಿ ಬರತಕ್ಕವು. ಅನ್ನವು ಪಚನವಾದ ಮೇಲೆ ಅದು ರಕ್ತವಾಗುವಂತೆ ಆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆದು ಸಂಸ್ಕಾರಗಳಂತೆ ರೂಪಗೊಂಡಿವೆ. ಮನುಷ್ಯನು ಆಹಾರವು ಪಚನವಾದ ಮೇಲೆ, ತಾನು ನಿನ್ನೆ ತಿಂದದ್ದು ಏನು ಎಂಬುವದರ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾಡದಂತೆ ನಿರ್ಣಯವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅವನು ಉದಾಸೀನನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ.

ನಿರ್ಣಯವಾಗದೆ ಇದ್ದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ವಿಷಯವನ್ನು ಈಗ ವಿಚಾರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವು ಪರಮಾವಧಿಗಳು ಆದುದರಿಂದ ಅನಿಶ್ಚಿತ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕಾಗದದ ಮೇಲೆ ಬರೆದಿಡಲು ಬಳಸುವದಿಲ್ಲ. ನಿಶ್ಚಿತ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮತಭೇದವು ಎದೆಯುಂಟು. ಮತಭೇದಗಳಿದ್ದರೆ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ನಾವು ಉಂಟುಮಾಡುವ ಶುಷ್ಕ ವಾದಾವಾದರಣೆಯಲ್ಲ; ಮತ್ತು ಅವರವರಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜಾತಿಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಿದವು. ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮತಭೇದವಾಗಲು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿತ್ತು. ವಿವಾದಗಳೆಲ್ಲ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಎದೆಸಿಟ್ಟು [illegible] ಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಬೀಳದಿರಲು ಶುದ್ಧ ಸ್ವತಂತ್ರ ಮಾರ್ಗವು ನಿರ್ಮಾಣವಾಯಿತು. ಆಹಾರ-ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಬೇರೆಯಾದಂತೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜಾತಿಗಳು ನಿರ್ಮಾಣವಾಯಿತು. ಸಾಮಾಜಿಕ ರೂಢಿಗಳಲ್ಲಿ ಹುಡುಗರು ಗೂಢವಿರಲು ಉಪಜಾತಿಗಳುಂಟಾದವು. ತಪ್ಪು ಕಟ್ಟಳೆಗಳನ್ನು ಮೀರಿದರೆ ಇಲ್ಲಿನ ಮಹಾಪಾತಕಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಅವನಿಗಾಗಿ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ವಿಧಾನವು ಒಂದು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಒದಗಿತು. ಬಹಿಷ್ಕಾರಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಹೊಸದೊಂದು ಜಾತಿಯು ನಿರ್ಮಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿತ್ತು. ನಾವು ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ದಾಖಲೆ ಮಾಡಿ, ರಾಜಕೀಯ ಘಟನೆಗಳ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದ ಏಳುಬೀಳುಗಳ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಜಾಗ್ರತವಿರುವಂತೆ ಮಾಡಿರುತ್ತೇವೆ. ಈ ಪರಿಯಾಗಿ ಅನೇಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಆಂದೋಲನಗಳ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು, ಅವುಗಳ ಮಧ್ಯ ಒಂದುಗೂಡಿದ ಮೂಲತತ್ವಗಳನ್ನು ನಾವು ಒದಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಪರಿಯಾಗಿ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಬರೆಯುವದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಜೀವಂತವಿಡುವದು, ಅಂದರೆ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿ ತಂದು ತೋರಿಸುವದು ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದ ಗುಟ್ಟು. ರಂಗಗಳಂತೆ ಮಾಡಿದ ಕಾಗದದ ಮೇಲಿನ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಬರೆದಿಡುವದು ಇಷ್ಟವೇ? ಜೀವನದಲ್ಲಿಯೇ ಅದನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಡುವದು ಹಿತವೇ? ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮಾರ್ಗವು ಸುಕರವೆಂದು ಹೇಳುವದು ಕಠಿಣವೇ! ನಮ್ಮ ಪರಂಪರೆಯು ಅಕುಂಠಿತವಾಗಿರುವತನಕ ನಮ್ಮ ಇತಿಹಾಸವು ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿಯೇ ಬದುಕಿತ್ತು. ಈಗಾದರೂ ನಮ್ಮ ರೀತಿ ರೂಢಿಗಳನ್ನು, ಅವುಗಳಿಗಿರುವ ಮಾನ್ಯತೆಯನ್ನು, ಜಾತಿ ಸಂಘಟನೆಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳಾಗಿ ನಮ್ಮ ಇತಿಹಾಸವು ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಅವರ ಬದು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ರಾಜಕೀಯವಾಗಲಿ, ರಾಜನೈತಿಕವಾಗಲಿ ಇರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ, ಸಾಮಾಜಿಕವೂ ಧಾರ್ಮಿಕವೂ ಆಗಿರುವದು. ಇತಿಹಾಸ ಸಂಶೋಧಕರು ಈ ದಿಕ್ಕಿನಿಂದ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವರೇನು?

ಶಸ್ತ್ರಸನ್ಯಾಸವೋ, ಆತ್ಮನಾಶವೋ?

ಅಮೇರಿಕೆಯ ಮಿ| ಲೆಸ್ಟರ ಪಿ ಬಾರ್ಲೋ ಎಂಬ ಇಂಜನಿಯರರು ಒಂದು ಹೊಸ ಶೋಧ ಹಚ್ಚಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಶೋಧದ 'ಕಾಲ' ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ನೋಡಿ ಸ್ವತಃ ಶೋಧಕರೇ ಚಿಂತಾಕ್ರಾಂತರಾಗಿದ್ದಾರೆ! 'ರೇಡಿಯೋ'ದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಎಷ್ಟು ದೂರವಿರುವ- ನಾವಿಕಾ [illegible] ಮೊದಲಿರುವ- ನಗರಗಳ ಮೇಲೆ ಸಹ ಅತ್ಯುಗ್ರ ಸ್ಫೋಟಕ ದ್ರವ್ಯಗಳ, ಜ್ವಾಲಾಗ್ರಾಹಿ ದ್ರವ್ಯಗಳ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಣನಾಶಕ ವಾಯುಗಳ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿ, ಆ ನಗರಗಳನ್ನು ಅಲ್ಪಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಉಧ್ವಸ್ತ ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿಯು ಈ ಶೋಧದಲ್ಲಿದೆ! ಮಿ| ಬಾರ್ಲೋರವರು ತಮ್ಮ ಶೋಧದ ವರ್ಣನೆಯನ್ನು ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

"ನನ್ನ ಶೋಧವನ್ನೆಂದು ನಿಮಗೆ ಹೇಳಲಾರೆ! ಆದರೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುವೆನು, ನನ್ನ ಶೋಧಕ್ಕೆ 'ಯಾಂತ್ರಿಕ [illegible]'ವೆಂದು ಸಂಬೋಧಿಸುವೆನು. ಇಂಥ ಸಾವಿರ ಯುನಿಟುಗಳನ್ನು ನಾನು ಯಾವದಾದರೊಂದು ಒಂದೇ ದಿವಸ ಈ ದಿನ ಮೇಲೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸಬಲ್ಲೆನು, ಒಂದೊಂದು ಯುನಿಟು ೨೦೦ ಪೌಂಡು ಸ್ಫೋಟಕ ವಾಯು ಅಥವಾ ಜ್ವಾಲಾಗ್ರಾಹಿ ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಒಯ್ಯುವದು. ಎಷ್ಟು ದೂರದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಬೇಕಾದರೂ ನಮ್ಮ ಗುರಿಯು ಜಗದ ಮೇಲೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಬಹುದು. ಯಾವ ದೊಡ್ಡ - ಅನೇಕ ಎಷ್ಟು ಯುನಿಟು ಹಾರಿಬಿಡುವ ಮಾತ್ರದಿಂದ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಾಣನಾಶ ಮಾಡಬಲ್ಲೆವೆಂದು ನನಗೆ ಲಕ್ಷ ಮಾಡುವ ಪ್ರಮೇಯವಿದೆ. ಈ ಹಡಗಿನ ಯಂತ್ರ ನಡೆಸಲಿಕ್ಕೆ ೩೦೦೦ ಜನರಿದ್ದರೆ ಸಾಕು. ಅವರ ಕೆಲಸವು ಸರಳವಿದ್ದು ಅದನ್ನು ನಡೆಸುವ ಜನರಿಗೆ ಏನೊಂದು ಭಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಯಂತ್ರದ ಉಪಯುಕ್ತತೆ ಎಷ್ಟು ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲದ್ದು ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ನಾನು ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಕೊಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ (ಅಮೇರಿಕೆಯ ಲೋಕಸಭೆ) ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಭಿಕರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬಯಸಿದಲ್ಲಿ ಜಿನೀವಾದೊಳಗೆ ಸೇರಿದ ಶಸ್ತ್ರಸನ್ಯಾಸ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮುಂದೆ ಈ ಯಂತ್ರದ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸುವೆನು. ಯಾರಾದರೂ ಮುಂದೆ ಬರಲೆಂದು ನನ್ನ ಇಚ್ಛೆ! ಈ ಯಂತ್ರದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಯುದ್ಧ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯೇ ಅಳಿಯುವದೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದಿರುವೆನು. ನನ್ನ ಶೋಧದ ಮೂಲಕ ನಗರಗಳ ನಾಶದ ಭಯದಿಂದ ಬೇರೆ ಏನೊಂದೂ ಬೇಡ! ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿಯು ನೆಲೆಸಿದರೆ ಅದೇ ನನಗೆ ದೊಡ್ಡ ಇನಾಮು!!"

ಪ್ರಪಂಚ-ಪರಿಚಯ.

ಇನ್ನೊಂದು ಮಹತ್ವದ ನಿಕಾಲೆ.

"ಬಹಿಷ್ಕಾರವು ಬೇಕಾಯಿದೇಶೀರ ವೇನ?" ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಗುಂಟೂರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸೆಶನ ಜಜ್ಜರವರಿಂದ ಕಳೆದ ವಾರದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬಂತು. ಶ್ರೀ ಕಿಯು ಇಟಿಕಲ ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣರೆಂಬ ವಕೀಲರಿಗೆ ಬೇಕಾಯಿದೆ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ನೆರವಾದ ಒಗ್ಗಂತ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಿತ್ತು.

"ನಮ್ಮ ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ದೇಶಬಾಂಧವರು ಎಷ್ಟುವಸ್ತ್ರ ಇಲ್ಲದೆ ನರಳುತ್ತಿರುವರು. ಅವರ ಉದ್ಧಾರಾರ್ಥ ದೇಶಿ ಉದ್ಯೋಗ-ಧಂದೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡಿರಿ. ವಿದೇಶಿ ವರ್ತಕರು ನಮ್ಮ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ನಷ್ಟಪಡಿಸುವ ಯತ್ನದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ದೇಶಿವಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ತಯಾರಾದ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನೇ ಧರಿಸಿರಿ. ದೇಶಿ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ. ವಿದೇಶಿ ಬಟ್ಟೆಗಳ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಹಾಕಿರಿ! ಇದೇ ನನ್ನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ" ಎಂಬರ್ಥದ ಹಸ್ತಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಹಂಚಿದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಿತ್ತು. ಈ ಬಗ್ಗೆಯ ಮೇಲೆ ಗುಂಟೂರ ಸೆಶನ್ಸ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಪೀಲು ಆಗಿ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

⁂

ಬೇಕಾಯಿದೆ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಸಹಾಯವೆಂದರೇನು?

ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ತಮ್ಮ ತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದ ಉತ್ತರ— "ವಿದೇಶಿ ಬಟ್ಟೆಯ ಬಹಿಷ್ಕಾರವು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಆ ಬಹಿಷ್ಕಾರದ ಜೊತೆಗೆ ಪಿಕೆಟಿಂಗ, ಆತಂಕ, ಬೆದರಿಕೆ ಯಾ ಗಿರಾಕಿಗಳ ಬಸ್ಸು ಬಡಿದು ಅವರಿಗೆ ತ್ರಾಸು ಕೊಡುವದು, ಇಂಥ ಬಲಾತ್ಕಾರದ ಬಹಿಷ್ಕಾರವು ಅಪರಾಧವಾಗುತ್ತದೆಂದು ವಿಧಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂದರ್ಭವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬೇಕಾಯಿದೆ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮೆಂಬರನಲ್ಲದ ಮನುಷ್ಯನು, ಆ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಮಾಡಿದ ಠರಾವಿನಂತೆಯು, ಸ್ವತಃ ಖಾದಿಯನ್ನು ತೊಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಅದನ್ನು ಗಣಿಸನೇ? ನ್ಯಾಯ ಇನೇ ರಾಜರಾಜನದ ಏನೇ ಕಲಮಿನ ಕಕ್ಷೆಯೊಳಗೆ ಬಾರದಂಥ ವಿದೇಶಿ ವಸ್ತ್ರಗಳ ಬಹಿಷ್ಕಾರವನ್ನು ಜನರಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಅವನು ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಲಾ ಎಮೆಂಡಮೆಂಟ ಆಕ್ಟಿನ ೧೭ (೧) ಕಲಮಿನಂತೆ ಗುನ್ಹೆಗಾರನಾಗುವದಿಲ್ಲ ... ... ೧೭(೧) ರಂತೆ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯ ಸಹಾಯವು ಗುನ್ಹೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಲೋಕಶಾಲೀಯ ನ್ಯಾಯದಿಂದ ಸಂಭವಿಸಬಹುದಾದ ಸಹಾಯವು ಗುನ್ಹೆಯಲ್ಲ! ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ತಕ್ಕೊಳ್ಳಿರಿ: ಯಾವನೊಬ್ಬ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ವಿರೋಧಿಯು ಖಾದಿಯನ್ನು ತೊಟ್ಟರೆ, ವಿದೇಶಿ ವಸ್ತ್ರಗಳ ಬಹಿಷ್ಕಾರದ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ, ಹಿಂದು-ಮುಸಲ್ಮಾನರೊಳಗೆ ಐಕ್ಯದ ಉಪದೇಶ ಮಾಡಿದರೆ, ಯಾ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೆ, ಬೇಕಾಯಿದೆ ಠರಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಈ ಕಾರ್ಯಗಳು ಸೇರಿದ್ದಾವೆಂಬ ಮಾತ್ರದಿಂದ ಅವನು ಗುನ್ಹೆಗಾರನಾಗಲಾರನು! ಅ. ಭಾ. ಕಾಂ. ಕಮಿಟಿಯ ಹೆಸರಾಗಲಿ, ಅದರ ನಿರ್ಣಯವನ್ನಾಗಲಿ ಕೇಳದ, ಆ ಕಮಿಟಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ನೆರವಾಗಬೇಕೆಂಬ ಕಲ್ಪನೆಯಿಲ್ಲದ ಯಾವನು ಒಬ್ಬನು ಬೇಕಾಯಿದೆ ಉಪ್ಪು ತಯಾರಿಸಿದರೆ, ಆ ಉಪ್ಪು ತಯಾರಿಸುವದು ಆ ಕಮಿಟಿಯ ಉದ್ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿರುತ್ತದೆಂಬವದರಿಂದಲೇ ೧೭ (೧) ಕಲಮಿನಂತೆ ಅಪರಾಧಿಯಾಗಲಾರನು!"

⁂

ಕೇವಲ ಬಹಿಷ್ಕಾರವು ಗುನ್ಹೆಯಲ್ಲ!

ಆ ಜಜ್ಜರು ಮುಂದೆ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ— "ಖಾದಿಯ ಉಪಯೋಗ, ದೇಶಿ ಗಿರಣಿಗಳ ಬಟ್ಟೆಯ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವದು ಕಾಯಿದೆಶೀರ ಇರುತ್ತದೆ, ಸ್ತುತ್ಯವೂ ಇರುತ್ತದೆ. ವಿದೇಶಿ ಬಟ್ಟೆಯ ಬಹಿಷ್ಕಾರದ ಪ್ರಚಾರವು ಯಾವ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿರದಿದ್ದರೂ, ಅದು ಗೌರ್ನಮೆಂಟಿನ ಇಚ್ಛೆಯ ವಿರುದ್ಧವಿದ್ದರೂ ಆ ಬಹಿಷ್ಕಾರವು ಏನೇ ಕಲಮಿನ ಕಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದ ಹೊರತು ಅದಾಗ್ಯೂ ಬೇರೆ ಯಾವ ಕೃತಿಯು ಗುನ್ಹೆಯಾಗಲಾರದು."

⁂

ಹಾವಿನ ಕಡಿತ, ಮಂತ್ರ-ತಂತ್ರಗಳ ಪ್ರಭಾವ!

ಚಿತ್ರಗುಂಟಾ ಸ್ಟೇಶನದಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾಸ-ಸದರ್ನ ಮರಾಠಾ ರೇಲ್ವೆಯ ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರರಾದ ಮಿ. ... ಅವರ ೧೧ ವರ್ಷ ಪ್ರಾಯದ ಹುಡುಗನಿಗೆ ನಾಗರ ಹಾವು ಕಚ್ಚಿತು. ಕೆಲವು ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹುಡುಗನು ಎಚ್ಚರತಪ್ಪಿ ಬಿದ್ದನು, ವಿಷವು ಏರಹತ್ತಿತು! ಬೇರೆಯವರು ಕೂಡಲೇ ಪ್ರಾಂತದ ... ಸ್ಟೇಶನ ಮಾಸ್ತರ ಮಿ. ನರಸಯ್ಯರಿಗೆ ಟೆಲಿಫೋನಿನ ಮೂಲಕ ಈ ಸಂಗತಿ ತಿಳಿಸಿದರು. ಮಿ. ನರಸಯ್ಯನವರು ಆ ಹುಡುಗನಿಗೆ ದೂರದ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೂ, ಟೆಲಿಫೋನಿನ ಮೂಲಕವೇ ಕೆಲವು ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸಿದರು! ಪ್ರಹರ ಹೊತ್ತು ಕಳೆದ ಮೇಲೆ ಆ ಹುಡುಗನು ನಿದ್ದೆಯೊಳಗಿಂದ ಎಚ್ಚತ್ತಹಾಗೆ ಎದ್ದು ನಡೆದನು! ಇನ್ನು ಈಗ ಜನ್ಮಾಂತರದ ಮಂತ್ರ ತಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹುರುಳಿಲ್ಲವೇ?

⁂

ಸಂಯುಕ್ತ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಗಳು ಹೀನಬಲರೇ?

ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಈಗ ನರೇಂದ್ರ ಮಂಡಳದ ಸಭೆಯು ನಡೆದಿದೆ. ಸಂಯುಕ್ತ ಭಾರತದ ರಾಜ್ಯಘಟನೆಯ ಒಗ್ಗೂ ಮಂಡಳದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಸಾಗುತ್ತಲಿದೆ. ಚರ್ಚೆಯು ಇನ್ನೂ ನಡೆದಿದೆ. ಒಂದು ಸಂಗತಿ ಮಾತ್ರ ನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿದೆಯಂತೆ: ಸಂಯುಕ್ತ ಭಾರತದ ಕಾಯದೆ ಕೌನ್ಸಿಲುಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಥಾನಿಕರಿಗೆ ಶೇಕಡಾ ೪೦ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಬೇಕು! ಆ ಜೋಡದಲ್ಲಿ ಕಾಡಿದ ಮುಸಲ್ಮಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಬೇಡಿಕೆಯಂತೆ ಮುಸಲ್ಮಾನರಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ೩೩ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಬೇಕು! ಶೀಖ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಶೇಕಡಾ ೫ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಬೇಕು! ಎಂಗ್ಲೋ-ಇಂಡಿಯನ್ನರಿಗೂ ಬ್ರಿಟಿಶ ವರ್ತಕರಿಗೂ ತಮ್ಮ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಬೇಕೇ ಬೇಕು!! ಈ ಎಲ್ಲ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಮನ್ನಿಸುತ್ತ ನಡೆದರೆ, ಬಹು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯುಳ್ಳ ಹಿಂದುಗಳಿಗೆ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳ ಸಿಗುವ ಬಗೆ ಎಂತು? ಅವರು ಹಿಂದೀ ಮಹಾಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸುವದು ಒಳಿತು!!

⁂

ಮುಸಲ್ಮಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಬೆದರಿಕೆ!

ಲಾಹೋರದಲ್ಲಿ ನೆರೆದ ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಪರಿಷತ್ತು ಈಗ ಕೊನೆಗಂಡಿತು. ಕೊನೆಯ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಗಡಿಬಿಡಿಯಾಗಿ ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಕರೆತಂದರು. ಶಾಂತತೆ ಪ್ರಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಪ್ರಸಂಗ ಸಹ ಬಂತು. ವಿಶೇಷ ಚರ್ಚೆ ಭಾಷಣಗಳಿಲ್ಲದೆ ಕೆಲವು ಠರಾವುಗಳು ಪಾಸಾದವು. ಪರಿಷತ್ತು ಕೈಕೊಂಡ ಮುಖ್ಯ ತೀರ್ಮಾನದ ಸಾರಾಂಶವೇನೆಂದರೆ - ಎರಡೂ ರೌಂಡ ಟೇಬಲ್ ಪರಿಷತ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಮನ್ನಣೆ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ, ಮುಸಲ್ಮಾನರಲ್ಲಿ ಬಹಳೇ ಅಸಂತೋಷವಿದ್ದಿದೆ, ಈ ವರೆಗೆ ಸರಕಾರದ ಕೂಡ ಸಹಕಾರ ಮಾಡಿ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಿಲ್ಲ, ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಯಾವತ್ತೂ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವ ಆಶ್ವಾಸನ ಕೊಡದೆ ಘಟನೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುತ್ತಲಿರುವ ರೌಂಡ ಟೇಬಲ್ ಕಮಿಟಿಗಳ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಮಾಡುವದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಆದಾಗ್ಯೂ ಜಾತಿ ಜಾತಿಯ ತಂಟೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರವು ಆದಷ್ಟು ಶೀಘ್ರ ನಿಕಾಲೆ ಹೇಳುತ್ತೇವೆಂದು ಜಾಹೀರು ಮಾಡಿ ಆ ನಿಕಾಲೆಯನ್ನು ಅವರು ತ್ವರಾ ಕೊಡಬೇಕು, ಅಂದರೆ ಮುಸಲ್ಮಾನರಿಗೆ ಘಟನೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನವೆಲ್ಲದೆಯೆಂದು ಕಂಡುಬರುವದು, ಜೂನ ತಿಂಗಳ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಈ ನಿಕಾಲೆಯು ಬರದಿದ್ದರೆ ಜುಲಾಯಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕಾರ್ಯವಾಹಕ ಮಂಡಳವು ಅಸಹಕಾರಿತೆಯ ಚಳವಳವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಂಥ ಪ್ರಸಂಗವು ಬಂದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿರುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ದೇಶದೊಳಗೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಶಾಖೆಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಬೇಕು, ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡಬೇಕು, ಮುಸಲ್ಮಾನ ಸಮಾಜದ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸುವರೆ ಬೇಕಾದ ಆತ್ಮತ್ಯಾಗ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ವಚನಬದ್ಧರಾದ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರನ್ನು ತಯಾರಿಸಬೇಕು, ಆ ಬಗ್ಗೆ ತಗಲುವ ಖರ್ಚಿಗೆ ನಿಧಿಯನ್ನು ಕೂಡಿಸಬೇಕು. ನಿರ್ಣಯವಂತೂ ಮನೋರಂಜಕವಿದೆ! ಇದರೆ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಸರಕಾರದ ಮರ್ಜಿಯಂತೆ ಕುಣಿಯುತ್ತಿರುವ ಈ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಬೆದರಿಕೆಯ ಲೇಶಕ್ಕೆ ಸರಕಾರವು ಸೊಪ್ಪು ಹಾಕುವದೇ?

⁂

ಬಂಗಾಲದಲ್ಲಿ ಬಿರುಗಾಳಿಯ ಹಾವಳಿ.

ಉತ್ತರ ಬಂಗಾಲದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಬಿರುಗಾಳಿಯು ಎದ್ದು ಪದ್ಮಾ ನದಿಯನ್ನು ದಾಟಿತು. ನದಿಯ ಎರಡೂ ಮಗ್ಗುಲಿಗಿರುವ ಅನೇಕ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅನರ್ಥವಾಗಿ ನೂರಾರು ಜನರು ಮನೆಮಾರು ಇಲ್ಲದೆ ನಿರಾಶ್ರಿತರಾಗಿರುವರು! ಶಿವಾಲಯ ಎಂಬಲ್ಲಿರುವ ಪೋಲೀಸ ಕಚೇರಿಯೂ, ಟಪಾಲ ಕಚೇರಿಯೂ ಹಾರಿ ಹೋದವು! ನಾಲ್ಕು ಜನರು ಸತ್ತುಹೋದರು! ೩೦ ಜನರಿಗೆ ಜಬರ ಗಾಯವಾಗಿದೆ, ಹತ್ತು ಜನರಂತು ಅತ್ಯವಸ್ಥರಿದ್ದಾರೆ!

⁂

ಅಮೇರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಹಾವಳಿ!

ಮಾರ್ಚ ತಾ. ೨೧ಕ್ಕೆ ಅಮೇರಿಕೆಯ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದೊಳಗಿನ ೪ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಅತಿ ಉಗ್ರವಾದ ಬಿರುಗಾಳಿ ಬೀಸಿತು. ಅಲಬಾಮಾ ಎಂಬ ಒಂದೇ

ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ೩೦೦ ಜನರು ಮೃತ್ಯುಮುಖದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದರು! ೫॥ ಸಾವಿರ ಜನರು ಗಾಯ ಹೊಂದಿದರು! ೭ ಸಾವಿರ ಜನರು ಬೀದಿ-ಪೈಲುಗಳಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿರುವರು! ೧ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯ ಸೊತ್ತು ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಯಿತು!!

⁂

ಪಾಪಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ!

ಮುಲ್ತಾನದೊಳಗಿನ "[illegible]" ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕ ಸುಖಾನಂದರೆಂಬವರು, ಮುಲ್ತಾನದ ೫ ಮಂದಿ ವರ್ತಕರು ಪಂಜಾಬದ ಗವ್ಹರ್ನರರ ಮೇಲೆ ಬಾಂಬು ಒಗೆಯುವ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆಂದು ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಸುಳ್ಳೇ ವರ್ತಮಾನ ಕೊಟ್ಟರು. ವರ್ತಕರಿಗೆ ಸೆರೆಯಾಯಿತು! ಅವರು ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ೩ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಜಾಮೀನು ಕೊಡಬೇಕಾಯಿತು! ಮುಂದೆ ಖಟ್ಲೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸುಖಾನಂದರು ಕೊಟ್ಟ ಸುದ್ದಿಯು ಸುಳ್ಳೆಂದು ಸಿದ್ಧವಾಯಿತು. ವರ್ತಕರು ನಿರ್ದೋಷಿಗಳೆಂದು ನಿರ್ಣಯವಾಗಿ ಮುಕ್ತರಾದರು. ಈಗ ಸುಖಾನಂದರ ಕಡೆಯಿಂದ ಸುಳ್ಳು ಮಾಹಿತಿ ಕೊಟ್ಟು ನಿರಪರಾಧಿಗಳಿಗೆ ಪೀಡಿಸಿದ ಒಬ್ಬ ರೂ. ೨೦೦ರ ಜಾಮೀನು ತಕ್ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ! ಸುಳ್ಳು ಸುದ್ದಿಗಳನ್ನು ನಂಬಿ ಜನರಿಗೆ ಪೀಡಿಸುವ ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಮಾಫಿಯೇ?

⁂

ವಿಲಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಕಿಯ ಹಾವಳಿ!

ಇಂಗ್ಲಂಡದೊಳಗೆ ಸಸೆಕ್ಸ ಜಿಲ್ಹೆಯಲ್ಲಿರುವ ಎಶ್ ಡೌನೆ ಬೆಟ್ಟವು ಸುಂದರವಾದ ಬೆಟ್ಟವು. ಹೋದ "ಗುಡ್ ಫ್ರಾಯಡೇ" ಹಬ್ಬದ ದಿನ ಸಾವಿರಾರು ಜನರು ಈ ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವಿಹಾರ ಮಾಡಿದರು, ವನಭೋಜನ ಮಾಡಿದರು. ಮರುದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಬೆಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬೆಂಕಿ ಬಿದ್ದು, ನಾಲ್ಕು ನೂರು ಎಕ್ರೆ ಬೆಟ್ಟವು ಸುಟ್ಟು ಬೂದಿಯಾಯಿತು! ಬೆಂಕಿಯ ಜ್ವಾಲೆಗಳು ೧೦—೧೫ ಆಳು ಎತ್ತರ ತನಕ ಹಾರುತ್ತಿದ್ದವು!

⁂

ಪಂಡಿತ ಜವಾಹಿರಲಾಲರ ಕ್ಷೇಮಸಮಾಚಾರ

ಪಂ| ಜವಾಹಿರಲಾಲರ ಪತ್ನಿ ಶ್ರೀ| ಕಮಲಾ ನೆಹರೂ ೫ ತಾ॥ಕ್ಕೆ ಬರೇಲಿ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪತಿಯ ದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಪಂ| ಜವಾಹಿರಲಾಲರಿಗೆ ದಿನಾಲು ಸಂಜೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಜ್ವರ ಏರುತ್ತದೆ. ಎದೆಯ ಕೆಳಗೆ ಬಲಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಸತತ ನೋವಾಗುತ್ತದೆ. ಜೈಲ ಡಾಕ್ಟರರು ಉಪಚಾರ ನಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪಂಡಿತರ ತೂಕದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು-ಕಡಿಮೆಯಾಗಿಲ್ಲ

⁂

ಪಂಜಾಬದ ಮಂತ್ರಿಗಳ ತಲಬು,——— ಆಯರ್ಲಂಡದೊಳಗಿನ ತಲಬುಗಳು.

ಪಂಜಾಬದ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ ೫೦೦೦ ತಲಬು ಸಿಗುತ್ತಿತ್ತು. ನೂರಕ್ಕೆ ೧೦ರಂತೆ ಕತ್ತರಿ ಹಾಕುವ ಯೋಜನೆಯಾದಂದಿನಿಂದ ರೂ ೪೫೦೦ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಕಳೆದ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಈ ತಲಬನ್ನು ರೂ ೩೦೦೦ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಬೇಕಾಗಿ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಠರಾವು ತಂದರು. ಬಹಳ ಚರ್ಚೆಯಾಯಿತು! ಕೋಶಾಧ್ಯಕ್ಷರು, ಈ ರೀತಿ ತಲಬು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದರೆ ಚಲೋ ಜನರು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದು ವಾದಿಸಿದರು! ಠರಾವು ಬಿದ್ದು ಹೋಯಿತು!!

ಈಗ ಆಯರ್ಲಂಡದೊಳಗಿನ ಕಥೆ ಕೇಳಿರಿ. ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಮಿ| ಡಿ ವ್ಹೆಲೆರಾ ಅವರು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೨೫೦೦ ಪೌಂಡಗಳ ಬದಲಾಗಿ ೧೫೦೦ ಪೌಂಡಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವರು, ಮಂತ್ರಿಗಳು ೧೭೦೦ ಪೌಂಡುಗಳ ಬದಲಾಗಿ ೧೦೦೦ ಪೌಂಡುಗಳನ್ನು ತಕ್ಕೊಳ್ಳುವರು. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳು ೧೨೦೦ ಪೌಡುಗಳ ಬದಲಾಗಿ ೭೫೦ ಪೌಂಡುಗಳ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿರುವರು. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕಿಂತ ಸಂಪನ್ನವಿರುವ ಆಯರ್ಲಂಡದೊಳಗಿನ ಮುಖ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ತಲಬುಗಳ ಪ್ರಮಾಣ ನೋಡಿರಿ. ತಲಬು ಕಡಿಮೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರದ ಜಾಗೆಗಳು ಖಾಲಿ ಬಿದ್ದ ಸುದ್ದಿ ಯಾರಾದರೂ ಕೇಳಿದವರೇ?

⁂

ಒತ್ತಾಯದ ಕಾಯಿದೆಭಂಗ!

ಪುಣೆಯಲ್ಲಿ ಡಾ| ಶ್ರೀಧರ ಮಹಾದೇವ ಜೋಶಿ ಎಂಬವರಿಗೆ ಎಮರ್ಜನ್ಸಿ ಶಾಸನದಂತೆ ಸೆರೆಹಿಡಿದಿದ್ದರು. ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ಪುಣೆ ಲಷ್ಕರದ ಹದ್ದುಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಬಾರದಾಗಿ ನಿರ್ಬಂಧ ಹಾಕಿ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟರು. ಅಲ್ಲದೆ ಹಗಲು ರಾತ್ರಿ ಪೋಲೀಸರು ಅವರ ಬೆನ್ನು ಹತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ವೃದ್ಧ ತಾಯಿಯು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯವಸ್ಥ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಕಾರಣ ಅವರು ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಅಪ್ಪಣೆ ಬೇಡಿದರು, ೮ ದಿನಗಳಾದರೂ ಅರ್ಜಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬರಲಿಲ್ಲ! ಲಷ್ಕರದ ಹದ್ದಿನಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬುವದೆಂತು? ಆದ್ದರಿಂದ ತಮಗೆ ಉದರನಿರ್ವಾಹಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ವೆಚ್ಚ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿ ಮಾಡಿದರು. ಆ ಅರ್ಜಿಗೂ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಈ ಎಲ್ಲ ತಮ್ಮ ದುರವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪುಣೆಯ ಡಿ| ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಿಗೆ ಬರೆದು ತಿಳಿಸಿ, ನಿರುಪಾಯದಿಂದ ತಮಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಹುಕುಮು ಮುರಿಯಬೇಕಾಗಿದೆಯೆಂದು ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟು ಅವರು ಹುಕುಮು ಮುರಿದು ಪುಣೆ ಬಿಟ್ಟು ಹೋದರು! ಕೂಡಲೆ ಅವರಿಗೆ ಸೆರೆಯಾಯಿತು! ಹುಕುಮಿನ ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಬಗ್ಗೆ ೨ ವರ್ಷಗಳ ಕಠಿಣ ಶಿಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ೫೦ ರೂ ದಂಡವಾಯಿತು. ಇಷ್ಟಿದ್ದರೂ ಸರಕಾರಿ ನಿರ್ಬಂಧನೆಗಳ ತ್ರಾಸು ಸಹಿಸಲಾರದೆ ಡಾ| ಜೋಶಿಯವರಿಗೆ ಒತ್ತಾಯದ ಕಾಯಿದೆ ಭಂಗ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು! ಆದರೆ ಶಿಕ್ಷೆಯೇನು ಕಡಿಮೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ!

⁂

ಸಂಧಾನದ ಮಾತು ನಿಜವಲ್ಲ

ಶ್ರೀ| ಸರೋಜಿನಿ ನಾಯುಡುರವರು ತಮ್ಮ ಕೂಡ ಸಂಧಾನದ ಮಾತನ್ನು ಯಾರೂ ಎತ್ತಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಖುಲಾಸೆ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಆಫ್ರಿಕೆಯೊಳಗಿನ ಹಿಂದೀ ಜನರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಡೆದ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪದ ಪರಿಸಮಾಪ್ತಿಗಾಗಿ ತಾವು ದಿಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆವೆಂತಲೂ, ಈ ಕೆಲಸ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯವರ ಕೂಡ—ವಿಶೇಷತಃ [illegible] ಪಂ| ಮಾಲವೀಯರ ಕೂಡ—ಪ್ರಸ್ತುತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಮೇಲೆ ವಿಚಾರವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿದೆವೆಂತಲೂ ನಾಯುಡುರವರು ಜಾಹೀರಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. "ತುರ್ತಕ್ಕೆ ಸಂಧಾನವಾಗುವ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಾಣುವದಿಲ್ಲ! ಕಾದಾಟವು ದೀರ್ಘ ಕಾಲ ನಡೆಯುವದು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ತಾನಾಗಿ ಒಪ್ಪಂದದ ಮಾತು ಎತ್ತಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಸಂಧಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಬಂದರೆ ಅದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಲಿ ಧಿಕ್ಕರಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಬಾಕಿಯವರು ಅವರ ಆಜ್ಞಾವರ್ತಿಗಳಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು" ಎಂದು ಶ್ರೀಮತಿಯವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

⁂

ಪುನಃ ಪಂಡಿತ ಮಾಲವೀಯರ ತಂತಿ

೭-೧೦ ದಿವಸಗಳಾಚೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದೊಳಗೆ ನಡೆದ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಚರ್ಚೆಯಾಯಿತು. ಪಂ| ಮಾಲವೀಯರ ತಂತಿಯ ವಿಷಯ ಬಂತು. ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸದರಿ ತಂತಿಯಲ್ಲಿ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಬಹಳ ತಪ್ಪು ಮಾಹಿತಿಯಿದ್ದಾಗ್ಯೂ, ತಂತಿಯನ್ನು ಕಳಿಸಿಕೊಡುವ ಮೊದಲು ಸೆನ್ಸಾರು ಮಾಡಲಿಲ್ಲವಾಗಿಯೂ ಪಂಡಿತ ಮಾಲವೀಯರು ಯೋಗ್ಯ ಪದಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪದ್ದರಿಂದ ತಂತಿಯು ಹಿಂದಕ್ಕುಳಿಯಿತೆಂದೂ ಸಮರ್ಥನ ಮಾಡಿದರು! ತಂತಿಯು ಏತಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಹ್ಯಾಗೆ ಹಿಂದುಳಿಯಿತೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಬಲ್ಲೆವು! ತಂತಿಯ ಸ್ಥೂಲದ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕಾಗಿಯೂ, ತಾವು ಅದರೊಳಗಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಶಬ್ದವನ್ನು ಪುರಾವೆಯಿಂದ ಸಿದ್ಧಮಾಡಿ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದ್ದೇವಾಗಿ ಈಗ ಪಂಡಿತ ಜಿಯವರು ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಆಹ್ವಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ!

⁂

ಸಹಕಾರವು ಶಕ್ಯವಿಲ್ಲ!

ಹಿಂದೀ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಸಂಘಗಳ ವತಿಯಿಂದ ರೌಂಡ ಟೇಬಲ್ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕಮಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಹೋಗಬಾರದೆಂದು ಕಳೆದ ಜನವರಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯವಾಗಿತ್ತಷ್ಟೇ! ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಈ ಬಹಿಷ್ಕಾರದಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಂತಪ್ತರಾದರು! ಸದರಿ ಸಂಘಗಳ ವಾರ್ಷಿಕ ಮಹಾಸಭೆಗೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಕೋಶಾಧ್ಯಕ್ಷರೂ, ಬೇರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಹಾಜರ ಇರುವ ವಾಡಿಕೆಯಿತ್ತು! ಸಂಘಗಳು ರೌಂಡ ಟೇಬಲ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಹಾಕಿದ್ದರಿಂದ, ಮಹಾಸಭೆಗೆ ತಾವು ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಹಾಕಬೇಕಾಗಿದೆಯೆಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬರೆದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಈ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಬೆದರಿ ಮಹಾಸಭೆಯು ಬಹಿಷ್ಕಾರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತದೋ ಎಂದು ಕೆಲವರಿಗೆ ಸಂಶಯ ಬಂದಿತ್ತು. ಆದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯು ನಡೆದಿರುವಾಗ ರೌಂಡ ಟೇಬಲ್ ಕಮಿಟಿಗಳ ಕೂಡ ಸಹಕಾರವು ಶಕ್ಯವಿಲ್ಲೆಂದು ಮಹಾಸಭೆಯು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದೆ

⁂

ಲಾರ್ಡ ಲೋದಿಯನ್ ಸಾಹೇಬರು ರೌಂಡ ಟೇಬಲ್ ಕಮಿಟಿಗಳ ಮುಂದಿನ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿ ಪಂ ಮದನಮೋಹನ ಮಾಲವೀಯರಿಗೆ ಬಿನ್ನಹ ಮಾಡಿದ್ದರು. ರಾಜಶಾಸನಗಳು ರದ್ದಾಗುವ ತನಕ ಮತ್ತು ಕಾರಾಗೃಹದಲ್ಲಿ ಬಂಧಿಸಿಟ್ಟ ನಮ್ಮ ಬಾಂಧವರು ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುವ ತನಕ ಸದರಿ ಕಮಿಟಿಗಳ ಕೂಡ ಏನೊಂದೂ ಸಂಬಂಧ ಇಡಲಾರೆನೆಂದು ಪಂ|ಜಿಯವರು ಲೋದಿಯನರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ

ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ವಾರ್ತೆ.

ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಕರಪತ್ರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಧ್ವಜವಂದನೆ ಬಗ್ಗೆ ಕಾವಲು ಮಾಡಿದ ಬಗ್ಗೆ ದಿನಾಲು ಸೆರೆಯಾಗುತ್ತಿವೆ, ಶಿಕ್ಷೆಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ. ದೋಂಗರಿಯಲ್ಲಿ ೪ ಜನರಿಗೆ ಕರಪತ್ರಗಳನ್ನು ಹಂಚುವಾಗ ಸೆರೆಹಿಡಿದರು. ಕೋರ್ಟ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟ ಒಂತು ಪೋಲೀಸರು ಮುದ್ದತ್ತು ಬೇಡಿದರು ಆರೋಪಿತರು ತಕರಾರು ಮಾಡಿದರು 'ನಮಗಾಂತ ಯಾಕೆ? ಈಗಲೇ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡಿರಲ್ಲ' ಎಂದರು. ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಮುದ್ದತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಹಟಹಟಿ ಮಾಡಿದರೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡೇನೆಂದು ನುಡಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಆರೋಪಿಯು "ಹಾಗಾ ಶಿಕ್ಷೆ! ಮುದ್ದತ್ತು ಮಾಡಿದರೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾತ್ರ ಮಾಡುವಿರಲ್ಲವೇ?" ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟನು. ತಾ ೨೭ನೇ ರವಿವಾರ ಧ್ವಜವಂದನೆಯ ದಿನ ೮ನೇ ಯುದ್ಧ ಮಂಡಳದ ಸಭಾಸದರೂ ೬೦ ಕೆಂಪಂಗಿ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರೂ ಚೌಪಾಟಿಯ ಮೇಲೆ ಧ್ವಜ ಹೂಡಿ ವಂದನೆ ಮಾಡಿದರು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸೆರೆಯಾಯಿತು. ಕೂಡಲೆ ಮತ್ತು ೧೨ ಜನರು ಒಂದು ಧ್ವಜವಂದನೆ ಮಾಡಹತ್ತಿದರು ಅವರಿಗೂ ಸೆರೆಯಾಯಿತು. ಚೌಪಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದ ೮೦ ಜನರ ಪೈಕಿ ಯುದ್ಧ ಮಂಡಳ ಸಭಾಸದರಿಗೆ ೧—೧ ವರ್ಷದ ಶಿಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ೧೦೦ ೧೦೦ ರೂ. ದಂಡವಾಯಿತು, ೫ ಜನರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟರು, ೧೬ ಜನರಿಗೆ ವಯಸ್ಸು ಚಿಕ್ಕದ್ದರಿಂದ ೧ ವರ್ಷದ ಜಾಮೀನು ಸಹಿಯಾಗಿದೆ, ೧೫ ಮಂದಿಗೆ ೬—೬ ತಿಂಗಳ ಶಿಕ್ಷೆ, ೧೨ ಮಂದಿಗೆ ೬ ೬ ತಿಂಗಳು ..., ೧೨ ವರ್ಷದ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಿಲ್ಲ ತಾ ೨೮ಕ್ಕೆ ಪ್ರಭಾತ ಫೇರಿ ತೆಗೆದ ಬಗ್ಗೆ ೫ ಜನರಿಗೆ ಸೆರೆಯಾಗಿದೆ

ಗುಜರಾಥದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವು ಮಂದವಾದದ್ದು ಕಾಣುವದಿಲ್ಲ ಬೋರಸದ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಇಂದಿನವರೆಗೆ ೧೫೦ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಜನರು ಸೆರೆಮನೆ ಸೇರಿದರು ಸುರತ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬರಡಿ ತಾಲೂಕಾ ಕಾಂ ಕ ಯ ರೂ ೩೦೭ ಸರಕಾರ ಜಪ್ತಿ ಆಯಿತು ಪಂಚಮಹಾಲ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ೭೫ ಜನರು ಶಿಕ್ಷೆ ಹೊಂದಿರುವರು ಅಹಮದಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ ಗೋವಿಂದ ಲಿ೯ ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ ಪ್ರೆಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಝಡ್ತಿಯಾಯಿತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಬಾತಮೀಪತ್ರಗಳು ಹಸ್ತಲಿಖಿತಗಳೂ, ಅಚ್ಚು ಕೂಡಿಸುವ ಮೊಳೆಗಳೂ ಸಿಕ್ಕವು ಛಾಪಖಾನೆಗೆ ಬೀಗ ಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಇಬ್ಬರಿಗೆ ಹಿಡಿದಿರುತ್ತಾರೆ ತಾ ೨೬ಕ್ಕೆ ರೀಲೀಫ ರೋಡಿನಲ್ಲಿ ತಪಾಸ ಆಯಿತು. ಕರಪತ್ರಗಳ ಎರಡು ಗಂಟುಗಳು ಸಿಕ್ಕವು ಕಳಿಸಿದವರ ಮತ್ತು ಸ್ವೀಕರಿಸುವವರ ಪತ್ತೆ ಇಲ್ಲ! ಕರಪತ್ರಗಳು ಬರೋಡೆಯಿಂದ ಬಂದಿದ್ದವು ಪೋಲೀಸರು ತಪಾಸಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಬರೋಡಕ್ಕೆ ರವಾನೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ ಸುರತ ಪೋಗೆ ದುರ್ಲಭದಾಸ ಮಂಗಳದಾಸ ಎಂಬವರಿಗೆ ಹರತಾಳ ಮಾಡಿದ ಬಗ್ಗೆ ೩ ವರ್ಷಗಳ ಸಖ್ತ ಶಿಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ರೂ ೨೦೦ ದಂಡವಾಗಿಯದೆ ಅವರು ಈಗ ನ್ಯಾಯಸಭೆಯವರಿಗೆ ರೆಕ್ವ್ರಿ ಅರ್ಜಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ

ಸಿಂಧದೊಳಗಿನ ವಾರ್ತೆ ಕರಾಚಿಯಲ್ಲಿ ವಿದೇಶಿ ವಸ್ತ್ರದ ಕಾವಲು ನಡೆದಿದೆ ತಾ ೨೮ನೇ ವ ಪಿಕೆಟರಿಗೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿದರು ಕಳೆದ ವಾರ ಕರಾಚಿಯಲ್ಲಿ ೩ ಜನರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಯಿತು ೩ರಿಂದ ೧೨ ತಿಂಗಳ ಸಜೆ ವಿಧಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರಾಂತಿಕಯ ಸಭೆಯ ಅಧಿನಾಯಕನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ ಸರಸೇನಾಪತಿಗಳಾಗಿದ್ದ ರಾ ಶಾಂತಿದಾಸ ಇದನಮುಲ್ಲರಿಗೆ ಹುಕುಮು ಮೀರಿದ ಬಗ್ಗೆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತಾಡಿದ ಬಗ್ಗೆ ಕೈದು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ ಹೈದರಾಬಾದದ ೯ನೇ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ವರ್ಷದ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡಲಾಯಿತು ೩ನೇ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿಯಾದ " " ಎಂಬ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಶ್ರೀ| ಹಿರಾನಂದ ಕರಮಚಂದರಿಗೆ ಸೆರೆ ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ

ಪಂಜಾಬದಲ್ಲಿ ೩ನೇ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿಯಾದ ಲಾಲಾ ಗೋಕುಲಚಂದರಿಗೆ ೪ ತಿಂ. ಶಿಕ್ಷೆ ೨೦೦ ರೂ ದಂಡ ವಿಧಿಸಿದ್ದಾರೆ "ಪ್ರತಾಪ" ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕರ ಮಗ ವೀರೇಂದ್ರನೆಂಬವನು ಎಮ್ ಎ ಕಲಿಯುತ್ತಿದ್ದನು. ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಅವನಿಗೆ ಕೈದು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಈಗ ಅವನಿಗೆ ಲಾಹೋರ ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಗೆ ಹೋಗಬಾರದಾಗಿ ವಾರಕ್ಕೊಂದಾವರ್ತಿ ಪೋಲೀಸರಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಹುಕುಮು ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮುಲ್ತಾನದಲ್ಲಿ ತಾ ೨೮ಕ್ಕೆ ಕೈದಿಗಳ ಜೀವನದ ಪ್ರಯೋಗವಾಯಿತು ಪಂಜಾಬದ ೩ನೇ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿ ಶ್ರೀ ಪ್ರತಾಪಸಿಂಗರಿಗೆ ಮಾಸಿಕ ಧ್ವಜವಂದನೆ ಮಾಡಿದ ಬಗ್ಗೆ ೬ ತಿಂಗಳ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಿದೆ.

ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ೨೨ ಜನ ಹೆಂಗಸು ಪತಿಯಾಲಾ ಮಹಾರಾಜರ ವಿರುದ್ಧ ಸಭಾಧಿಪತಿಗಳ ಕಡೆ ದೂರು ಹೇಳಿಕೆ ನರೇಂದ್ರ ಮಂಡಲದ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು ಅವರನ್ನು ಹಿಡಿದರು, ಸಂಜೆಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟರು ಸ್ವದೇಶಿಯ ಪ್ರಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಹೊರಟ ಅಜಮೀರದ ೧೨ನೇ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿಗೂ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಸ್ವಯಂಸೇವಕನಿಗೂ ೪ ೪ ತಿಂಗಳ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಿರುತ್ತಾರೆ

ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಸೆರೆಯಾಳುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ೩೦೩೩ಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟಿದೆ ಪ್ರಯಾಗದ ಮಹಿಳಾ ಸಭೆಯು ಬೇಕಾಯಿದೆ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ ಸಭೆಯ ಮಂದಿರವು ಸರಕಾರದ ತಾಬೆಗೆ ಹೋಯಿತು ಲಖನೌದಲ್ಲಿ ವಿದೇಶಿ ಬಟ್ಟೆಗಳ "ಸ್ಮಶಾನ ಯಾತ್ರೆ" ಮಾಡಿದರು, ಹೋಳಿ ಮಾಡಿದರು! ಆ ಬಗ್ಗೆ ೪ ಜನರಿಗೆ ಕೈದು. ಪಟ್ಟಣದ ಪ್ಲಾಝಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಸಭೆಯ ಮುಂದಾಳುಗಳು ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳು ಪ್ರಸಾರವಾಗಿವೆ ಈ ಕುರಿತು ೫೦ ಜನರಿಗೆ ಸೆರೆಯಾಗಿದೆ ಕಾನಪುರದ ಒಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳನ್ನು ಛಾಪಿಸುವ ಸಾಮಗ್ರಿ ಸಿಕ್ಕಿತು, ಕೆಲವು ಹಸ್ತಪತ್ರಿಕೆಗಳೂ ಸಿಕ್ಕಿದವು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಇರಲಿಲ್ಲ ಪ್ರಯಾಗದಲ್ಲಿ "ಭಗತಸಿಂಗ ದಿನ"ದ ಬಗ್ಗೆ ಮೆರವಣಿಗೆಗಳು ಹೊರಟಿದ್ದವು ಕುದುರೆ ಸವಾರರು ಬಂದು ಅವನ್ನು ಚದರಿಸಿದರು ಈ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಹೋದ ವಾರದೊಳಗೆ ೫೦-೬೦ ಜನರಿಗೆ ಪೆರೋಲ ಮೇಲೆ ಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ಕೈದಿಗಳಿಗೆ ಹೊಡೆದ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಪೋಲೀಸರ ಮೇಲೆ ಈಗ ಫಿರ್ಯಾದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಬಂಗಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ವಾರದೊಳಗೆ ಕೈದಾದವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚು. "ಭಗತ ಸಿಂಗ ದಿನ"ದ ಆಚರಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಜೆಸೂರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೇ ೧೮೩ ಜನರಿಗೆ ಕೈದು ಮಾಡಿದರು. ಮಿದನಾಪೂರದ ಜಿಲ್ಲೆಯ ನಂದಿಗ್ರಾಮದ ಬಳಿ ಕೆಲವು ಹೆಂಗಸರೂ ಗಂಡಸರೂ ಉಪ್ಪು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಪೋಲಿಸರು ಲಾಠೀಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿದರೂ ಜನರು ಚದರಲಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಗೆ ಗೋಳಿಬಾರು ಮಾಡಿ ಚದರಿಸಿದರು ಬಂಗಾಲದಲ್ಲಿ "ಗುಡ್ ಫ್ರಾಯ್‌ಡೇ"ದಿನ ಹೊಸದೊಂದು ರಾಜಶಾಸನವು ಹೊರಟಿದೆ ಇಡೀ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಬುಲೆಟಿನ್ನಗಳ ಬಗ್ಗೆ, ಕಾವಲು ಮಾಡಿದ ಬಗ್ಗೆ, ಮೆರವಣಿಗೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೈದು-ಶಿಕ್ಷೆಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ; ಝಡ್ತಿಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ. ಕಲಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ದಿನ ೪೦ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಝಡ್ತಿಯಾಯಿತು ಕೋಮಿಲ್ಲಾದಲ್ಲಿ ಸ್ಟೀವೆನ್ಸ ಸಾಹೇಬರ ಖೂನಿಯ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಕೈದು ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟರು ಅವರಿಗಲ್ಲಿ ಬಂಗಾಲ ರಾಜಶಾಸನದನ್ವಯ ಸೆರೆಹಿಡಿದಿರುತ್ತಾರೆ ಕೋಮಿಲ್ಲೆಯೊಳಗಿನ ವಕೀಲರಾದ ಶ್ರೀ| ಅಖಿಲ ಚಂದ್ರ ದತ್ತರಿಗೂ ಅವರ ಪತ್ನಿಗೂ ಸೂರ್ಯಾಸ್ತದಿಂದ ಸೂರ್ಯೋದಯವಾಗುವ ತನಕ ಮನೆಯ ಹೊರಗೆ ಕಾಲಿಡಬಾರದೆಂದು ಎಮರ್ಜನ್ಸಿ ರಾಜಶಾಸನದಂತೆ ಹುಕುಮವಾಗಿದೆ ಕಳೆದ ವಾರದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಬೇಕಾಯಿದೆ ಠರಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ

ಮಧ್ಯಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಬೇತೂಲದೊಳಗೆ ಜಂಗಲ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವಾಯಿತು. ಎಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸೆರೆಯಂಗಡಿಗಳ ಮುಂದೆ ಕಾವಲು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ವರ್ಧಾದಲ್ಲಿ ಕಾವಲು ಮಾಡಿದಬಗ್ಗೂ, ಕರಪತ್ರಗಳಬಗ್ಗೂ ದಿನಾಲು ಕೈದುಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ, ಶಿಕ್ಷೆಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ ಅಕೋಲೆಯ ೭ನೇ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿ ಶ್ರೀ| ಕಮಲಾಬಾಯಿ ಭಾಗವತರಿಗೆ ಸೆರೆಯಾಯಿತು ಅವರ ಅಭಿವಂದನೆ ಬಗ್ಗೆ ಸಭೆ ಸೇರಿಸಿದ ೮ನೇ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿಗೂ ಸೆರೆಯಾಯಿತು ಗೋಂದಿಯಾದಲ್ಲಿ ಹೆಂಡದಂಗಡಿಗಳ ಮುಂದೆ ಕಾವಲು ಮಾಡಿದ ಬಗ್ಗೆ ಮೂವ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ೬ ೬ ತಿಂಗಳ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಯಿತು ಕಾವಲಿನ ಉಪದ್ರವದ ಮೂಲಕ ಅಲ್ಲಿಯ ವಿಲಾಯತಿ ಜವಳಿ ಅಂಗಡಿಗಳು ಬಾಗಿಲು ತೆರೆಯುವದಿಲ್ಲ

ಮದ್ರಾಸ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಾನೂರ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಲಾಠಿ ಪ್ರಹಾರವಾಯಿತು. ಜೈಲರನಿಗೂ ಕೈದಿಗಳಿಗೂ ಮಾತಿನ ಮಾತಾಯಿತು ಕೈದಿಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕೋಣೆಗೆ ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಹುಕುಮಾಯಿತು ಅವರು ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಲಾಠಿಯ ಪ್ರಸಾದ ಹಂಚಲಾಯಿತು ಜೈಲ ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರು ಬಂದರು ಅವರಿಗಲ್ಲ ವರ್ತಮಾನ ತಿಳಿಯಿತು. ಅವರು ಕೈದಿಗಳನ್ನು ಹೊರಗೆ ಕರೆದು ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಲಾಠಿಯ ಪ್ರತಾಪ ತೋರಿಸಿದರು! ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಕಾವಲು ಮಾಡಿದ ಬಗ್ಗೆ ತಂಡು ತಂಡುಗಳನ್ನೇ ಹಿಡಿಯುತ್ತಾರೆ, ಮರುದಿನ ಅಥವಾ ಸಂಜೆಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಗುಂಟೂರ, ತೆನ್ನಾಲಿ, ಬೀಮಾವರಮ್, ಮದುರೆ, ಮಂಗಳೂರ ಕಡೆಗೆ ಕಾವಲು ಯಾ ಕರಪತ್ರ ಪ್ರಸಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಗುಡಿವಾಡ ತಾಲೂಕಿನ ವೇತ್ರಪಾಗೋಡಾ ಎಂಬ ಹಳ್ಳಿಯ ಮೇಲೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡಿದ ಬಗ್ಗೆ ದಂಡಾತ್ಮಕ ಕರ ಹೇರಿಸಲಾಗಿದೆ

ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕರಣಗಳು "ಎಕ್ಸಪ್ರೆಸ ಜಗತ್ತಿ"ನ ಒಡ್ಡರ ಹಿಂದಿನಗಳನ್ನು ಸರಕಾರ ಜಪ್ತ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಹಮ್ಮದನಗರದಲ್ಲಿ ತಾ ೩೧ಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬರ ಹಿಂದೊಬ್ಬರಂತೆ ೫ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಸೆರೆ ಬಿದ್ದರು. ಅಂತೂ ೪೦ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೈದು ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಹೋದರು. ಅಹಮ್ಮದನಗರದಲ್ಲಿ "ಭಗತಸಿಂಗ ದಿನ"ದ ಬಗ್ಗೆ ಹರತಾಳವಾಯಿತು. ಅಪರಾಹ್ನಕ್ಕೆ ಮೆರವಣಿಗೆಯಾಯಿತು; ಮೆರವಣಿಗೆಯು ಪ೦ ದಾಳುಗಳ ಹಿಡಿದರು. ಕೂಡಲೆ ನಾಲ್ಕೂ ಬದಿಯಿಂದ ಮೆರವಣಿಗೆ ಮೇಲೆ ಮೆರವಣಿಗೆಗಳು ಹೊರಟವು! ಸಾಯಂಕಾಲ ಸಭೆಯಾಯಿತು. ಒದ್ಯೊಕ್ಕೆನೆಗೆ ಕೈದಾಯಿತು. ಪೇಣೂರದಲ್ಲಿ ೮-ನೇ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಬಹಿಷ್ಕಾರದ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದ ಬಗ್ಗೆ ಸೆರೆಯಾಯಿತು. ನಾಸಿಕ ಜಿಲ್ಹೆಯ ಬಾಗಲಾಣ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ೮-೧೦ ಜನರಿಗೆ ಕೈದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪುಣೆಯಲ್ಲಿ ಮ್ಯು|ಯ ಮೇಲೆ ಧ್ವಜ ಹಚ್ಚಿದ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿ-ತಕ್ಕೆಗಳು ನಡದಿವೆ.

ಮಧ್ಯಪ್ರಾಂತದ ಸುದ್ದಿ.

ಬಾಬೂ ಸುಭಾಷಚಂದ್ರ ಬೋಸ ಮತ್ತು ಅವರ ಒಂಬತ್ತು ಜನರು ಈ ಪ್ರಾಂತದ ಸಿವನಿ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆಂಬದನ್ನು ವಾಚಕರು ಬಲ್ಲರು. ಅವರೀರ್ವರಿಗೂ ಜಿಲ್ಲೆ ಖರ್ಚಿನ ಬಗ್ಗೆ ದರಮಹಾ ರೂ ೧೦೦ ಮತ್ತು ಊಟದ ಖರ್ಚಿನ ಬಗ್ಗೆ ದಿನಾಲು ರೂ ೩|| ಕೊಡುವಂತ ಹುಕುಮವಾಗಿದೆ.

ಎಲ್ಲಕ್ಕೆ ಏಡೇಪಿ ಒಕ್ಕಿಯ ಹಾಗೂ ಸರಾಯಿಯ ಅಂಗಡಿಗಳ ಮುಂದೆ ಕಾವಲು ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಮಾಲಸೂರ ಮತ್ತು ಬಾಲಾಪೂರ ತಾಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾವಲು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸುರು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ೧೨ ಜನರಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿದರು.

ತಾ ೧೬ಕ್ಕೆ ವರ್ಧಾದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನಿಗೆ ೬ ತಿಂಗಳ ಶಿಕ್ಷೆ, ಹಿಂಗಣಘಾಟದೊಳಗೆ ನಾಲ್ವರಿಗೆ ಆರಾರು ತಿಂಗಳ ಶಿಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಒಬ್ಬ ಸ್ವಯಂಸೇವಕನಿಗೆ ೯ ತಿಂಗಳ ಸಾದಾ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತ. ಅದೇ ದಿನ ವರ್ಧಾದ ೧೬ನೇ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿಗೂ, ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಿಗೂ ಸೆರೆಹಿಡಿದರು.

ನಾಗಪೂರ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ ತೇಜ ಬಹಾದ್ದೂರ ಸಪ್ರೂರವರು ಒಂದು ಖೂನಿ ಖಟ್ಲೆಯ ಆಪೀಲು ನಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಬ್ಬ ಸ್ವಯಂಸೇವಕನು ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನುಗ್ಗಿ ಹಸ್ತಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಹಂಚಿದನು, ವಕೀಲಿಯನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿಗೆ ಸೇರಿರೆಂದು ಸಪ್ರೂರವರಿಗೆ ವಿನಂತಿಸಿದನು. ಅವನಿಗೆ ಅಲ್ಲಿಂದಲ್ಲೇ ಕೈದು ಮಾಡಿದರು.

ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಸುದ್ದಿ

ತಾ ೧೪ಕ್ಕೆ ಸೊಲ್ಲಾಪುರದ ೨೫-೨೬ನೇ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಖಟ್ಲೆ ನಡೆಯಿತು. ಇವರ ಪ್ರಾಯವು ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ೧೫-೧೬ ವರ್ಷಗಳು. ಅವರಿಗೆ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ೩—೬ ವರ್ಷ ರಿಫೊರ್ಮೆಟರಿಗೆ ಕಳಿಸಲಾಯಿತು. ತಾ ೧೯ಕ್ಕೆ ೨೭ನೇ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿಗೆ ೨ ವರ್ಷಗಳ ಕಠಿಣ ಶಿಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ರೂ ೪೦ ದಂಡ, ದಂಡ ತೆರದಿದ್ದರೆ ೪೦ ದಿವಸಗಳ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಪುಣೆಯಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಶಾಲಾ ಛಾಪಖಾನೆಯ ಶ್ರೀ|| ಶಂಕರರಾವ ಜೋಶಿಯವರ ಕಡೆಯಿಂದ ಅಂತೂ ರೂ ೪೦೦೦ ಜಾಮೀನು ಬೇಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಂಪೀರಿಯಲ್ ಬೇಂಕಿನ ಮುಂದೆ ಕಾವಲು ಮಾಡಿದ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ತ್ರೀಜನರಿಗೆ, ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ ಇಮಾರತುಗಳ ಮೇಲೆ ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜ ಹಚ್ಚಲೆತ್ನಿಸಿದ ಬಗ್ಗೆ ೩ ಜನರಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿದರು. ಕೆಲವು ಮುಂದಾಳುಗಳಿಗೆ ನಾಡೋಳಮೇಲ ವಿದುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರ.

ಅಹಮ್ಮದನಗರದಲ್ಲಿ ೩೩ನೇ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿಯು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಜಪ್ತಿಯಾದ ಮೇಲೆ ಕರಪತ್ರಗಳನ್ನು ಮುದ್ರಿಸಿ ಹಂಚಿದನು. ಅವನಿಗೆ ೬ ತಿಂಗಳ ಶಿಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ರೂ ೩೦ ದಂಡವಾಯಿತು.

ಜಳಗಾಂವದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಾಟಕದ ಪ್ರಯೋಗ ನಡೆದಿತ್ತು. ತದನಂತರ ಒಬ್ಬನು ರಂಗಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬ್ರಿಟಿಶ ಮಾಲಿಗೆ ಬಹಿಷ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಕೊಡಹತ್ತಿದನು. ಅವನಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿದು ೬ ತಿಂಗಳ ಶಿಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ರೂ ೩೦ ದಂಡ ವಿಧಿಸಿದರು.

ತಾಜಾ ಸುದ್ದಿ— ಕುಮಟಾ ಮುನಸಿಪಾಲಿಟಿ ಇದು ಪ್ಪ ಶ್ರೀ ಪ್ರಾ ಕೊಡ ಕಲಂ ೧೪೫ನೇ ಪ್ರಕಾರ ಇಲ್ಲಿಯ ೧ನೇ ವರ್ಗ ಮಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ನಡೆಸಿದ ಪ್ರಕರಣ ಮುಂದರಿಸಬಾರದಾಗಿಯೂ, ಇದೇ ಪ್ರಕರಣದ ಕಾಗದ-ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಕೂಡಲೇ ತಮ್ಮಕಡೆಗೆ ತಪಾಸಿಗೆ ಕಳಿಸಬೇಕಾಗಿಯೂ, ಮೆ|| ಕಲೆಕ್ಟರ ಸಾಹೇಬರ ಕಡೆಯಿಂದ ನೋಟಿಸ ಬಂದಿದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಕರಣವು ತಹಕೂಬ ಇಟ್ಟಿದೆ!

ಸ್ಥಾನಿಕ ವೃತ್ತಾಂತ.

[ಇದೇ ವಾನಿನಿಂದ ಮುಂದರಿಸಿದ್ದು]

ಇನ್ನು ಬಸದೂರು ತೀರ್ಪ ಕೊಡದ ಒಗ್ಗ ಧ್ವಜದ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಜಪ್ತಿ! ಅದೇ ಕರ್ಣಕವಲದಲ್ಲಿ ೩೧ ದಾಮೋದ್ಯ ಮುಂಬಯ್ಯ ಹಗರಣ ಆರ್ಡರ ತೆರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಕ್ಕೆ ಹೊಲಿದಾಗ ಜಟ್ಟ ಗೌಡನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಜಪ್ತಾಯಿತು.

ಬೀಗದಲ್ಲಿ ೩ ಜಪ್ತಿಗಳಾದವು. ಒಂದು ಕವಗಿ ಮುತ್ತು ೩ ಟಿಲ ಛತ್ರ ಸಿಕ್ಕಿತ. ಇಟಗಿಯಲ್ಲಿ ೩ ಜಪ್ತಿಗಳಾದವು. ಒಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದರೂ. ಪತ್ರಗಳು ಸಿಕ್ಕಿದವು. ಹೇರೂರದಲ್ಲಿ ಬಂದರೂ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಜಪ್ತಿ ಮಾಡಿದರು.

ದೊಡ್ಡನ ನಾ|| ೧೮ ಸೋಗನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಜಪ್ತಿ—ಅದಿತಾರಗಳ ರಾತ್ರಿ ೩ ಘಂಟೆ ಸಮಯ ಮುತ್ತಿಗೆ ಹಾಕಿದರು. ಆಗ ಒಬ್ಬ ಹೆಂಗಸು ಹಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದಳು. ಸುಲಗಿತ್ತಿಯನ್ನು ಕರಿಯಲಿ ಕಳುಹಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಮುತ್ತಿಗೆ ಹಾಕಿದ ಪೋಲೀಸರು ಯಾರನ್ನೂ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಗೊಡಲಿಲ್ಲ. ಮಾಡುವದೇನು? "ನೀವು ಹೊರ ಹೋಗಗೊಡಿರಿ" ಎಂದು ಪೋಲೀಸರ ಕಾಲುಹಿಡಿಯುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂತು! ಆಗ ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ದಯೆ ಬಂತು! ಆದರೆ ಮುಂಜಾನೆಯಿಂದ ಮಧ್ಯಾನ್ಹದ ತನಕ ಸದ್ರಿ ಹೆಗಡೆರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಳದ ಮೇಲೆ ಹುಡುಕಿದರೂ ಏನೂ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಲ್ಲಿ ಆಗದು ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇ ಲಾಭ!

ಬಾಳೇಸರ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಪ ಕೊಡದ ಬಗ್ಗೆ ರಾ|| ವೆಂಕಟ್ರಮಣ ಹೆಗಡೆಯವರೂ ಸ ಬ್ರಾಯ ಭಟ್ಟರಿಗೂ ಕೈದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ತಾ ೩೩ಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರ ಹದ್ದಿಯ ಒಬ್ಬ ಗಾಡಿಕಾರನು ಶ್ಯಾಡಗಿಯಿಂದ ಧಾಡಿಗೆ ಗಾಡಿ ಹೊಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದನು. ಪೋಲಿಸರು ಅವನ ಗಾಡಿ ಮತ್ತು ಎತ್ತುಗಳನ್ನು ಜಪ್ತ ಮಾಡಿದರು. ಅಷ್ಟು ರಲ್ಲಿಗೆ ಒಬ್ಬ ದೈನವೆಂದು ಅವರ ಸೂಚನೆ! ಮಾಲಿಕನು—ಹಾನವಿ—ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆಂದು ಹೇಳಿದನು. ಕ್ರಯ ಚೀಟಿಯನ್ನು ಕಾಣಿಸಿದನು. ಆದರೂ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಮಾರನೆಯ ತಾವಾಗಿಯೇ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟರು!

"ಮೈಸೂರ ಮಹಾರಾಜರು ನಮ್ಮ ಕೈಕೆಳಗಿನವರು! ನಾವು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಕೇಳಬೇಕು. ಅವರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೈದು, ಜಪ್ತಿ, ಝಡ್ತಿ ಮಾಡುವ ಪೂರ್ಣ ಅಧಿಕಾರ ನಮಗುಂಟು" ಎಂದು ಪೋಲಿಸರು ಹೇಳುತ್ತ ತಿರುಗುತ್ತಾರೆ! ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಮೈಸೂರ ಗಡಿಯೊಳಗೆ ಒಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಝಡ್ತಿ ಸಹ ಮಾಡಿದರು!!

ತಾ ೩೧ಕ್ಕೆ ಹೇರೂರದಲ್ಲಿ ಪೋಲಿಸರು ಧ್ವಜಸ್ತಂಭವನ್ನು ಕಿತ್ತುಹಾಕಿದರು. ಪ್ರಭಾತ ಫೇರಿಯ ಜನರನ್ನು ಕೈದು ಮಾಡಿದರು. ಇಬ್ಬರು ಹೆಂಗಳೆಯರಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಕ್ರಿಶ್ಚನ್ ಪೋಲಿಸನು ಹೊಡೆದನು. ಕೆಲವು ಕಾಲ ಕಳೆದ ಮೇಲೆ ಕೈದು ಮಾಡಿದ ಜನರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟರು. ಮಾರನೇ ದಿನವೂ ಪ್ರಭಾತ ಫೇರಿಗೆ ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡಿದರು.

ತಾ ೩೩ಕ್ಕೆ ಬೀಗಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಾತ ಧ್ವಜವಂದನೆ ದಾಯಿತು. ಪೋಲಿಸರು ಖುಷಿ ಹಿಡಿದರು. ಆದರೆ ಹೆಂಗಸರೂ ಹುಡುಗರೂ ಪೋಲಿಸರ ಕಡೆಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡದೆ ಪ್ರಭಾತ ಫೇರಿಯನ್ನೂ ಧ್ವಜವಂದನೆಯನ್ನೂ ಸಾಗಿಸಿದರು. ಧ್ವಜವಂದನೆ ಬಗ್ಗೆ ೫ ಜನರಿಗೆ ಸಮನಾಗಿದೆ. ದಂಡದ ವಸೂಲಿ ಬಗ್ಗೆ ಜಪ್ತಿಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ.

ರಾ|| ಬಿ. ಅಕ್ಕೋಳಮಾದಾಂಬರ ಎಸ್. ಕೇ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ, ಕೇ. ಆರ್. ಕೃಷ್ಣ ಭಟ್ಟ, ಜಿ. ಆರ್. ಬಂಗಲಾರಯ್ಯ, ಕಡೆಕೋಡಿ ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರ ಭಟ್ಟ, ಕೆಳಗಿನ ಮನೆ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ, ರಾಮಚಂದ್ರ ಸುಬ್ರಾಯ ಹೆಗಡೆ, ಕೋಣ್ಣಾರ ನಾರಾಯಣ ಹೆಗಡೆ, ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಕೆರೆಕೊಪ್ಪ ಹೆಗಡೆ ವಿಟ್ಠಲ ಚಿದಂಬರ ಇವರು ಜನರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಿದೆ. ಕೆಲವರಿಗೆ ೬ ೬ ತಿಂಗಳು ಶಿಕ್ಷೆ ೫೦-೭೫ ರೂ ದಂಡ, ಕೆಲವರಿಗೆ ೧-೧ ವರ್ಷದ ಶಿಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ೧೦೦-೧೦೦ ರೂ ದಂಡ ವಿಧಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ತಾಲೂಕ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಜಪ್ತಾದ ವಸ್ತುವಿನ ಲಿಲಾಂವು ಗುತ್ತಿದೆ. ಇಂಥಾ ದಿವಸ ಲಿಲಾಂವು ಎಂತ ಈಗ ನಿರು ಮನಿಲ್ಲ. ಗಿರಾಕಿ ಎಷ್ಟಾದಾಗ ಲಿಲಾಂವು! ಲಿಲಾಂವು ನಡೆಯುವಾಗ ಕಚೇರಿಯ ಬಾಗಿಲು ಮುಚ್ಚುತ್ತಾರೆ. ವಸ್ತುವಿನ ಮಾಲಕರನ್ನು ಸಹ ಒಳಕ್ಕೆ ಬಿಡುವದಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರಿ ನೌಕರರೂ ಪಟೇಲರೂ ಲಿಲಾಂವಿನಲ್ಲಿ ಸವಾಲು ಮಾಡುತ್ತಾರಂತೆ!

ಜಾಹೀರ ನೋಟೀಸು.

ಗಣೇಶ ದಾಸ ಪೈ ಮಳಗೀಕರ, ಬರ್ಮಾ-ಶೆಲ್ ಪೆಟ್ರೋಲ ಏಜಂಟ ಸಾ|| ಕುಮಟಾ ಈ ಮೂಲಕ ಜಾಹೀರ ಮಾಡುವದೇನಂದರೆ:

ಎಸ್. ಎಸ್. ಮಿರ್ಜಾನಕರ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕುಮಟಾ—ಶಿರಸಿ ಮುಂತಾದ ಊರುಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಪೆಟ್ರೋಲ ವಿಕ್ರಿ ದುಕಾನದಲ್ಲಿಯೂ, ಮೋಟಾರ ಉಪಯೋಗದ ಸಾಮಾನುಗಳ ವಿಕ್ರಿ ಹಾಗೂ ಇನ್ಸೂರೆನ್ಸದ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲೂ ವ ಕುಮಟೆಯಲ್ಲಿ ಶೇಕ ಎಂಡ್ ಕಂಪನಿ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಪೆಟ್ರೋಲ ವಿಕ್ರಿ ದುಕಾನದಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ನಿಶ್ಚಿತ ಕರಾರದ ಮೇಲೆ ಮಿ|| ಎಸ್. ಎಸ್. ಮಿರ್ಜಾನಕರ ಮತ್ತು ಮಿ|| ನಾಗ ಇವರುಗಳಲ್ಲಿ ರುಮಾನಸ ವ|| ಶೇಕ ಮಹಮ್ಮದ ಹರಂಬ ಇವರೊಡನೆ ನಾನು ಕೂಡಾ ಒಬ್ಬ ಭಾಗೀದಾರನಿರುತ್ತಿದ್ದು, ಆ ನಿಶ್ಚಿತ ಕರಾರದಂತೆ ಸದ್ರಿ ಎಲ್ಲಾ ಉದ್ಯೋಗಗಳ ಮುನಾಫೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ೯ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಈಗಲೂ ಭಾಗೀದಾರನಿರುತ್ತೇನೆ ವ ಸದ್ರಿ ಎಲ್ಲಾ ಉದ್ಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಮೊದಲಿನಂತೆಯೇ ಈಗಲೂ ವ್ಯಾಪಾರ ನಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ನಾನು ಹಕ್ಕುದಾರನಿರುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ, ನಾನು ಎಲಿ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿರುತ್ತೇನಾಗಿಯೂ, ನಾನು ಒಬ್ಬ ಮುಕ್ತನಗಾರನಿರುತ್ತಿದ್ದನೆಂತಲೂ ವಗೈರೆ ಜಲಜಲಿತ ಮಜಕೂರು ಕಾಣಿಸಿ ಮಿ|| ಮಿರ್ಜಾನಕರರು ಹೊರಡಿಸಿದ ನೋಟೀಸುಗಳಿಂದ ಯಾರೂ ಗೈರಸಮಜೂತ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ತಿಳಿಯುವದು.

ಕುಮಟಾ, ತಾ ೩-೪-೩೦.

G. D. Malgikar.

ಸ್ಥಾನಿಕ ವೃತ್ತಾಂತ.

ಕುಮಟಾ— [illegible] ಮುಂದೆ [illegible] ಜನಗಳು [illegible] ಉಪ್ಪಿನ [illegible] ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ [illegible]

ಮಂಗಳವಾರ [illegible] ನಾಟಕವು [illegible]

[illegible]

ಭಟಕಳ— ರಾ| ಅನಂತ [illegible] ನಡೆದ [illegible] ಸ್ವಯಂಸೇವಕ [illegible] ಒಂದು ಬಂಗಾರದ [illegible] ಕಳುವಾಗಿ ಹೋಯಿತಂತೆ [illegible] ಎಂದು [illegible]

ನೇ [illegible] ಶೀಘ್ರ ಕೊಟ್ಟರು [illegible] ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಂಶಿತ [illegible] ಹೋಯಿತು.

ಇಲ್ಲಿಯ ಜವಳಿನದ ರ ರಾ| ನಾರಾಯಣ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು [illegible] ದೈವತ ಮೂರ್ತಿ ಹಿಂದೆ ಬಂದು ಗೇಟ [illegible] ಮನುಷ್ಯರು [illegible] ಬಸ್ಸಿನಿಂದ [illegible] ಕಲ್ಲು ತೂರಿದರು [illegible] ಪೋಲೀಸರು [illegible] ಮುಂದೆ ಹೋಯಿತು!!! [illegible]

[illegible] ಉತ್ಸವದ [illegible] ಪ್ರವೇಶ ಸಿಗುವದಿಲ್ಲ ಇದೆಂಥ ನ್ಯಾಯ?

ಒಟ್ಟಿನ [illegible] ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ [illegible]

ಅಂಕೋಲಾ— (ತಾ ೩-೪-೩೦) [illegible] ಜಪ್ತಿ [illegible] ಸ್ವದೇಶೀ [illegible] ಸ್ವದೇಶೀ [illegible] ಜಾಗೃತರಾಗಲು [illegible] ಸಾಗುತ್ತದೆ.

ಪೀವರ್ ವಸೂಲಿ ಒಗ್ಗೆ ಜಪ್ತಿಗಳೆಂತೂ ನಡೆದೇ ಇವೆ. [illegible] ಜಪ್ತಿಗಳಾದವೆ. ದೇವ [illegible] ಎತ್ತಿದವು! ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ವೋಣಪ್ಪ ನಾಯ್ಕರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ [illegible] ಮಾತ್ರ ಇದ್ದಳು. ಮಗನು ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದ್ದಾನೆಂದು ಅವಳಿಗೆ [illegible] ಜಪ್ತಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಂದು [illegible] ಅವರಲ್ಲಿ ೧ ರೂ ಇತ್ತು! ಅದೂ [illegible] ದೇವರ ಲಕ್ಕಡ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಆ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ೧೭ ಖಂಡಿ ಭತ್ತ ಜಪ್ತ ಮಾಡಿ ಒಯ್ದರು. [illegible] ನಾಯ್ಕರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ [illegible] ಮನೆಯ [illegible] ಹೋದರು.

[illegible] ವೆಂಕಟೇಶ [illegible] ನಾಯ್ಕ [illegible] ಜಪ್ತಿಗೆ [illegible] ಭತ್ತ [illegible]

[illegible] ಜಪ್ತಿಗಳ [illegible] ನಾಯ್ಕರ [illegible] ಗೋವಿಂದ ವೆಂಕಣ್ಣಾ ನಾಯ್ಕರಲ್ಲಿ [illegible] ಹೇಳಿದರು! [illegible] ಆದರಲ್ಲಿ [illegible] ಎತ್ತಿದವು! [illegible] ಇತ್ತು! ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು [illegible] ಅಧಿಕಾರಿಗಳು [illegible] ನಾಯ್ಕರೆಂಬುವರು ತಾವು [illegible] ಹೇಳಿದರು! [illegible]

[illegible] ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಳಂತೆ.

[illegible] ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

[illegible] ನಾಯ್ಕರಲ್ಲಿ [illegible] ಮನೆಯಲ್ಲಿ [illegible]

[illegible] ಬೊಳೆ, [illegible] ಕಾಣದೆ [illegible] ಗ್ರೌಂಡ [illegible]

ತಿ ಪೇರ್ ವಸೂಲಿ [illegible] ನಾಯ್ಕ [illegible] ನಾಯ್ಕ [illegible] ನಾಯ್ಕ [illegible] ನೋಟೀಸು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

[illegible]

ಮುಚ್ಚಲ್ಲೆ ಹಾಗೆ. ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ೧೦, ೧೫ ರೂ. ದಂಡವಾಯಿತು

ಸುವರ್ಣ ಪಟೇಲರ ಮಗ ರಾಶು [illegible] ಯನ್ನು ಎಂಬವನಿಗೆ ಕೈದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅವನು ಉಗ್ರವಾಗಿ ಬೈದನಂತೆ!

ಪೋಲೀಸರು ರಾತ್ರಿ—ಹಗಲು ಎಂದು ನೋಡದೆ ಮನೆಗೆ ಹೊಕ್ಕು ಶೋಧಿಸುತ್ತಾರೆಂತಲೂ ಜಾತಿ ವಗೈರೆ ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ಅಡಿಗೆಮನೆಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಹಾಳು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂತಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಒಂದು ದಿನ ರಾತ್ರಿ ಪೋಲೀಸರು ಗಂಗವತಿಯ ಸಾಹುಕಾರ [illegible] ಹೆಂಗಸರು ಮಲಗಿದ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ [illegible] ಮಲಗಿದ ಹೆಂಗಸರ ಎಚ್ಚತ್ತು ಕಳ್ಳರು ಬಂದಿದ್ದಾರೆಂದು ಬೊಬ್ಬೆಯಿಡುತ್ತಿರುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಪೋಲೀಸರು ಬಂದಿದ್ದರು! ಯಾಕೆ ಬಂದಿದ್ದೀರೆಂದು ಕೇಳಲಾಗಿ ಪೋಲೀಸರು ಜವಾಬು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ [illegible]

ಕಳೆದ ಶುಕ್ರವಾರ [illegible] ನಾಗಪ್ಪ [illegible] ಮಾಡಿದರು [illegible] ಪೋಲೀಸರಿಗೆ [illegible] ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಗಲಭೆ [illegible] ಹಾಕಿದರಂತೆ! [illegible] ತೆಗೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ ಬಂದ [illegible] ೩೦ [illegible] ನಿಂತವರು [illegible] ಪ್ರಯಾಸವಾಯಿತು. ಪೋಲೀಸರು [illegible] ಕರೆದು ಕೊಂಡರು [illegible] ಬಲ್ಲವರಿಲ್ಲ ಕೆಲಸವು ಸುರಳಿತ ನಡೆದಿದೆ

ಶಿರಸಿ— ಈ ತಿಂಗಳ [illegible] ಜಂಗಲ ಕಾಯಿದೆಭಂಗ ೧೦೦–೧೫೦ ಜನರು ಸಭೆಸೇರಿದರು [illegible] ದೊಡ್ಡ ಮಾರ್ಗವನ್ನು [illegible] ಬಾರಿಗೋಡದಲ್ಲಿ ಅಂದು ಜಂಗಲ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವಾಯಿತು

[illegible] ಸ್ವಲ್ಪ [illegible] ಕಿಂಚಿತ್ ಸಹ [illegible] ಇದಿರು! ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಸಂಶಯ [illegible] ಕೇಳಿದರು! [illegible] ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ಸೇರಿದ [illegible] ನಡೆದವರು!

[illegible] ತೀರ್ಪು [illegible] ಕೊಟ್ಟಿದೆ [illegible] ಹಕ್ಕಿಯು [illegible] ಹೇಳುತ್ತಾರಂತೆ!

[illegible] ಶಿಕ್ಷೆಯು ತೀರ್ಪು ರೂ. ೧೦೫, [illegible] ರೂ. ೨೦೦೦ ಮೌಲ್ಯದ [illegible]

[illegible] ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅವರ ಬಂದ [illegible] ಕೊಟ್ಟರು! [illegible]

ದಯಿತು

[illegible] ಮನೆ [illegible] ಬಂದಿದ್ದಾರೆ

ಸಿದ್ದಾಪುರ— [illegible] ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ [illegible] ನಡೆದ ವೃತ್ತಗಳು ಈ ವರೆಗೆ ೧ [illegible]

[illegible] ವೆಂಕಪ್ಪ [illegible] ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರಂತೆ! [illegible] ಹೆಗಡೆ [illegible] ಬಂದ್ [illegible] ಹೆಗಡೆ [illegible] ಜಪ್ತಿಯಾಯಿತು

[illegible] ([illegible]) [illegible] ಹೆಗಡೆ [illegible] ೧೦೦೦ [illegible] ಮತ್ತು [illegible] ಸುಮಾರು [illegible]

([illegible] ಮುಂದರಿಯುವದು)

ಮನೋಹರವಾದ ಕೂದಲನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸಾಕಬೇಕು.

ಆದರೆ ಕೆಲವು ಸ್ತ್ರೀಯರು ಯಾವಾಗಲೂ ತಮ್ಮ ಕೂದಲುಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಕೂದಲು ಮನೋಹರವಾಗಿರಬೇಕಾದರೆ, ನೀವು ವಿನಾ ಆ ಕುರಿತ ಬುದ್ಧಿಗೊಡಬೇಕು ಕೂದಲುಗಳನ್ನು ಅಲಕ್ಷ ಮಾಡಿದರೆ, ಅವು ಬಾಡುವವು ಮತ್ತು ಉದುರುವವು ನೀವು ಅವಕ್ಕೆ ಜರೂರ 'ಕೂದಲಿನ್ನ' ಕೊಡಬೇಕು. ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಕೂದಲಿನ್ನ ಯಾವದು ?

ಕಾಮಿನಿಯಾ ಆಯಿಲ್. (ರಜಿಸ್ಟರ್ಡ)

ವಿನಾ [illegible] ಅರ್ಧ ಚಮಚೆ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಚನ್ನಾಗಿ ತಿಕ್ಕಬೇಕು [illegible] ತಿಕ್ಕಿದ ಆಗಡಲೆ ತಲೆಯ ಹೊಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತದೆ [illegible] ತೆರೆದು ಎಣ್ಣೆಯಿಂದ [illegible] ಕೂದಲುಗಳ ಬೇರುಗಳಿಗೆ ಆಹಾರ ಸಿಗುತದೆ ಹೀಗೆ ತಿಕ್ಕಿದ ಚೈತನ್ಯದ ಕೂದಲುಗಳಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿ ನಿಮ್ಮ ಕೂದಲು ಹಸನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ

ಎಲ್ಲಾ ಔಷಧಿ ಅಂಗಡಿಕಾರರಲ್ಲಿ

ಈ ತೈಲವು ದೊರೆಯುತದೆ

ಅಥವಾ

ನಮಗೇ ಬರೆದು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ

ಬಾಟ್ಲಿ ೧ಕ್ಕೆ	ರೂ.	೧—೦—೦
ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ	,,	೦—೬—೦
೩ ಬಾಟಲಿಗಳಿಗೆ	,,	೨—೧೦—೦
ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ	,	[illegible]—೧೨—[illegible]

ನಿಮ್ಮ ಅಂಗಡಿಕಾರರಿಂದ

ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ

— ೦ —

[illegible] ಔಂಸಿಗೆ	ರೂ.	೨—೦—೦
ಔಂಸಿಗೆ	"	೧—೪—೦
ಡ್ರಾಮಿಗೆ	,,	೦—೧೨—೦
ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ	,,	೦—೬—೦

ಓಟ್ಟೋ ದಿಲ್ ಬಹಾರ

ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಮರೆಯಬೇಡಿರಿ!

“ ಹೂದೋಟವೆಲ್ಲ ಒಂದೇ ಬಾಟ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ”

ಒಂದು ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಬಹುದು ಎಲ್ಲಾ ಹೂವುಗಳ ಸುವಾಸನೆಯನ್ನು ಒಂದೇ ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯದಿಂದ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬಹುದು. ಅದ್ಯಾವುದು ?

ಓಟ್ಟೋ ದಿಲ್ ಬಹಾರ್! (ರಜಿಸ್ಟರ್ಡ)

ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸುಗಂಧ ದ್ರವ್ಯಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ ಆದರೆ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಹೂವಿನ ಸಹಜ ಪರಿಮಳವಿಲ್ಲ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಆಲ್ಕೋಹೋಲ ಯಾನೆ ಮದ್ಯವು ಸೇರಿರುತದೆ ಇದರಿಂದ ಹೂವಿನ ಸಹಜ ಪರಿಮಳವು [illegible] ಓಟ್ಟೋದಿಲ್ ಬಹಾರದಿಂದ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಹೂವಿನ ಸುಗಂಧವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬಹುದು ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ಪರ್ಧಿಯಿಲ್ಲ

THE ANGLO INDIAN DRUG & CHEMICAL CO.

POST BOX 2082 BOMBAY No 2

ಜಾಹೀರ ನೋಟೀಸು

ಕುಮಟಾ ಸಬಜಜ್ಜ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ

[illegible] ೧೯೩೧ [illegible]

ವಾದಿ— [illegible] ಪ್ರತಿನಿಧಿ [illegible]

ಪ್ರತಿವಾದಿ— ಮ. ವೆಂಕಣ್ಣಾ [illegible] ನಾಯ್ಕ

[illegible]

[illegible]

[illegible] ಸದರಿ [illegible] ಎಲ್ಲಾ [illegible] ಧನಗಳಿಗೆ [illegible] ಎಲ್ಲಾ ಧನಗಳು [illegible] ಕುಮಟಾ [illegible]

ತಾ. [illegible] ೧೯೩೨

Sd/- H. K. Shanbhag.
Plead .

[illegible] ವಾಸುದೇವ [illegible] ಕುಮಟಾ [illegible] ಎಂಬುವರು [illegible] ಕುಮಟಾ

(ಸಹಿ) ವಾಸುದೇವ [illegible]

No objection for this But, I maintain that S 53 is not applicable

Sd/ V T Hegde
Pleader

Order.

Granted Permission to sue in a representative capacity is given Necessary notice to be published in local 'Kanara News.' The next day is 15th March The necessary amendment to be made & the necessary amount to be put in Court

——G. S. Deodhar,
20-2-32 Subjudge

ದಸ್ತ ಶಿಪ್ಪಾ

ಪ್ರವಾಸ ಮುಕಾಮ್ — ಇದರ ಮ್ಯಾದೆ ತಾರೀಖು ೧೪-೪-೧೯೩೨ನೇ [illegible] ಇದ್ದರೆ [illegible] ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ [illegible]

ತಾ. ೧-೪ ೧೯೩೨

M. R. Shirali,

ಕುಮಟಾ ಸಬಜಜ್ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ

[illegible]

[illegible] ವಾದಿ

ವಿರುದ್ಧ

[illegible] ಪ್ರತಿವಾದಿ

ದಾವಾ ರೂಪಾಯಿ [illegible]

[illegible] ಪ್ರತಿವಾದಿ [illegible] ಪ್ರತಿವಾದಿ [illegible] ಪ್ರಾಮಿಸರಿ ನೋಟು [illegible] ಬರಕೊಟ್ಟಿದ್ದನು. [illegible] ಪ್ರಾಮಿಸರಿ ನೋಟು [illegible] ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಾಮಿಸರಿ ನೋಟು ಬರಕೊಟ್ಟನು.

[illegible] ಎರಡು ಪ್ರಾಮಿಸರಿ ನೋಟುಗಳ [illegible] ೧ನೇ ಪ್ರತಿವಾದಿ [illegible] ಹಣ [illegible] ಸಂತರ [illegible] ೧ನೇ ಪ್ರತಿವಾದಿ [illegible]

[illegible] ಜನರಿಗೆ [illegible] ಒಂದೇ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ತನ್ನ [illegible] ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ತನ್ನ [illegible] ಭಕ್ತರ [illegible] ಆಸ್ತಿಯನ್ನು [illegible] ಎರಡು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಭಕ್ತಿ [illegible] ಆಸ್ತಿ [illegible] ೧ನೇ ಪ್ರತಿವಾದಿ [illegible] ಎರಡು ಪ್ರಾಮಿಸರಿ ನೋಟುಗಳ [illegible] ವಿರುದ್ಧ [illegible] ಕೋರ್ಟಿನ [illegible] ಡಿಕ್ರಿ [illegible] ೧ನೇ ಪ್ರತಿವಾದಿ [illegible] ಆಸ್ತಿ [illegible] ಡಿಕ್ರಿ ಹಣ [illegible] ಕಾರಣ ೧ನೇ ಪ್ರತಿವಾದಿಯು ತನ್ನ [illegible] ಎಲ್ಲಾ ಧನಗಳು ಜನರಿಗ [illegible] ಎರಡು ಭಕ್ತಿ [illegible] ೧ನೇ ಪ್ರತಿವಾದಿ [illegible] ಎಲ್ಲಾ [illegible] ಈ ದಾವಾ ಇದೆ

೪ ಈ ದಾವಾ [illegible] ೧ನೇ ಪ್ರತಿವಾದಿಯು [illegible] ಈ ದಾವಿಗೆ [illegible] ಸನ್ ೧೯೩೧ನೇ [illegible] ಕುಮಟಾ [illegible]

೫ ಈ ಕೋರ್ಟಿನ ಅಧಿಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಆಂಬರ, [illegible] ರೂ ೫-೦-೦ ಇರ [illegible]

೬ ಪ್ರತಿವಾದಿಯ [illegible] ಭಕ್ತರು [illegible] ಆಸ್ತಿಯು [illegible] ಈ ಕೋರ್ಟಿನ ಹದ್ದಿನಲ್ಲಿ ಇರುವದರಿಂದ [illegible] ಅಧಿಕಾರ ಈ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಇದೆ

[illegible]—

(ಅ) [illegible] ೧ನೇ ಪ್ರತಿವಾದಿ [illegible] ಪ್ರತಿವಾದಿಯ [illegible] ಭಕ್ತರ ದಸ್ತ [illegible] ಪ್ರತಿವಾದಿ [illegible] ಭಕ್ತರ ದಸ್ತ [illegible] ೧ನೇ [illegible] ಎಲ್ಲಾ ಡಿಕ್ರಿ ಧನಕೋ [illegible] ಜನರಿಗೆ [illegible]

[illegible] ರೂ [illegible]

(ಬ) ಈ ದಾವೆಯು [illegible]

[illegible]

ಗದ ಪತ್ರಗಳು ಯಾವನಿಗೆ [illegible] ವಗಾಯಿದೆ ತಾ ೩-೧೦-೧೯೩೧

lated by me

Sd/ H. K. Shanbhag
Pleader

ಗೋವಿಂದ ಪುಂಡ್ಲೀಕ ಪ್ರಭು ಇವರ ಇಂಗ್ಲೀಷ ಸಹಿ ಅದೆ

ನಾನು ವಾದಿ ಗೋವಿಂದ ಪುಂಡ್ಲೀಕ ಪ್ರಭು [illegible] ಈ [illegible] ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದರೆ— ಇದರಲ್ಲಿ [illegible] ನನ್ನ [illegible] ಬರೆದದ್ದು ನಿಜವಿರುತ್ತದೆಂತಾ ದೃಢವಾಗಿ [illegible] ತಾರೀಖ ಸಹಿ

ಗೋವಿಂದ ಪುಂಡ್ಲೀಕ ಪ್ರಭು ಇವರ ಇಂಗ್ಲೀಷ ಸಹಿ ಇದೆ

True Copy

ಕೋರ್ಟಿನ ಮೊಹರು

M. R. Shirali,
Clerk of the Court

— [illegible] ಸಂಸ್ಥಾನದ ಮಹಾರಾಜರಾದ ಸರ್ [illegible] ರಾಮ ವರ್ಮಾ ರವರು [illegible] ನವಿಂದ [illegible] ಸಂಸ್ಕೃತ [illegible] ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ [illegible]

— ([illegible]) [illegible] ಸೇನೆ [illegible] ಜೀವ ರಕ್ಷಿಸಿ [illegible] ದೂರ ಮಾಡಿರುವರು

— [illegible] ಅಂಗಳ [illegible] ಕಿಂದುಸ್ಥಾನದೊಳಗೆ [illegible] ಭಾಗಿಯ ಸಂಖ್ಯೆ [illegible]

Dr. F. J. P. PEREIRA,
Physician & Specialist in Dentistry
Sunday Market, KARWAR (N. K.)

ಆರೋಗ್ಯ ಬಯಸುವಿರಾ?

ಹಾಗಾದರೆ—

ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ!!

ಯಾಕೆಂದರೆ, ಮಾನವನ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಹಲ್ಲುಗಳೇ ಕಾರಣ. ಒಳ್ಳೆ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಅಲ್ಲ ಆರೋಗ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಹಲ್ಲುಗಳ ಜೋಪಾಸನೆ ಮಾಡುವದು ಅತ್ಯವಶ್ಯ. ಹಲ್ಲುಗಳ ಅಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಅಗ್ನಿಮಾಂದ್ಯ, ಸಂಧಿವಾತ, ನೇತ್ರರೋಗ ಕರ್ಣರೋಗ ಮೊದಲಾದ ರೋಗಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ

ಕಾರಣ ನಿಮ್ಮ ಹಲ್ಲುಗಳು ಸರಿಯಿರದಿದ್ದರೆ,
ನಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಒಮ್ಮೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ!
ಅವನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛ-ಸುಂದರ ಮಾಡಿಕೊಡುವೆವು

ಡಾ|| ಎಫ್. ಜೇ. ಪಿ. ಪೇರೇರಾ,
ವೈದ್ಯ ಮತ್ತು ದಂತವೈದ್ಯಕ ವಿಶಾರದ,
ಸಂತೆ ಪೇಟೆ, **ಕಾರವಾರ.** (ಉ. ಕಾನಡಾ)

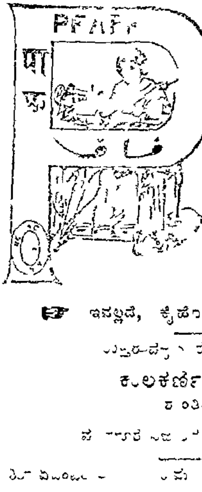

ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಜರುಗಿದ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ (೧೯೩೫-೩೬) ಅತ್ಯುಚ್ಚ ಯೋಗ್ಯತೆಯ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟು ಪಡೆದ

"ಫಾಫ್" ಹೊಲಿಗೆಮಶೀನು
ಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಪ್ತೆಯಿಂದ ಸಿಗುತ್ತವೆ!

ಹಾಗು

ಬೇಕಾದ ಬಿಡಿಭಾಗಗಳು ಸಹ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ

ಈ ಮಶೀನುಗಳು
ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಚಂದವೂ ನಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸುಕರವೂ ನಿಶ್ಶಬ್ದವೂ, ಟಿಕಾಉವೂ, ಮಜಬೂತಾಗಿಯೂ ಇದ್ದು ಅಗ್ಗವಾಗಿವೆ!!

☞ ಇದಲ್ಲದೆ, ಕೈಹೊಲಿಗೆಯ ಮಶೀನುಗಳೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತವೆ!

ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಏಕಮೇವ ಏಜಂಟರು—

ಕುಲಕರ್ಣಿ ನಾಫು ಎಂಡ್ ಕಂಪನಿ,
[illegible] **ಕಾರವಾರ.**

[illegible] — [illegible] ಕರ ಅಪ್ಪಾಜಿರಾವ ವಾಸ

ಶಿರಸಿ ಏಜಂಟರು — [illegible] ಏಜಂಟರ — ಹೊನ್ನಾವರ ಏಜಂಟರು —
ಕಾಮತ ಬ್ರದರ್ಸ. ಶಂಕರ ಅಪ್ಪಾಜಿರಾವ [illegible] ಮಂಜಪ್ಪಾ ಗಣೇಶ ಶೆಟ್ಟಿ

ಒಂದೇ ಸವನಾಗಿ ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷದ ಅನುಭವದಿಂದ ಆಯುರ್ವೇದ [illegible]
ಜನರಿಂದ ಪ್ರಶಂಸಿಸಲ್ಪಟ್ಟ [illegible]

[illegible] ಮತ್ತು [illegible] ಇದರ ಗುಣಕ್ಕಾಗಿ ಅನೇಕ [illegible] ಮತ್ತು [illegible] ಮಾತ್ರ ರಕ್ತವರ್ಧಕವೆನಿಸಿದ

ದ್ರಾಕ್ಷಾಮೃತವು.

ಈ [illegible] ಸರ್ವ [illegible] ದವಾಖಾನೆಗಳಿಂದ [illegible] ಯಂತ್ರದಿಂದ [illegible] ಪದ್ಧತಿ ಪ್ರಕಾರ [illegible]

ಇದರ [illegible] (೧೯೨೨) [illegible] ಮತ್ತು [illegible] ಯಾವದೇ ವಿಕಾರದಿಂದ ಬಂದ [illegible] ಯಿಂದ [illegible] ಎಲುಬಿನಲ್ಲಿ ಜ್ವರ ಇರೋಣ, [illegible] ಕಣ್ಣಿಗೆ [illegible] ಇರೋಣ, [illegible] ನಿಶ್ಶಕ್ತನಾಗಿ [illegible] ವ್ಯಾಧಿ [illegible] ಬಂದ [illegible] ಇದ್ದರೆ ಅದು [illegible] ಬಲವಾಗಿ ಮಕ್ಕಳು ಪುಷ್ಟಿವಂತ [illegible] ಈ ಔಷಧವು ಗುಣಕಾರಿ ಇದೆ [illegible] ಸಂಬಂಧವಾದ ರೋಗಗಳ [illegible] ಗುಣವಾಗಿ [illegible] ಈ ಔಷಧದ ಮೂರು ಬಾಟ್ಲಿಗಳನ್ನು ಸೇವನ ಮಾಡಿದರೆ ಪೂರ್ಣ ಗುಣವಾಗುತ್ತದೆ [illegible] ಸೇವನೆ ಮಾಡಿದ [illegible] ೧ ಬಾಟ್ಲಿ ಬೆಲೆ ೧-೬-೦ [illegible] ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೩-೪-೦, ಒಂದು ಡಜನ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೧೧-೦-೦ [illegible] ೧ ಡಜನ್ [illegible] ಕಮಿಶನ [illegible]

ಎಜಂಟರ ಮುಖಲಕ ೧ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೧-೪-೦, ೩ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೩-೮-೦ [illegible] ರೂಪಾಯಿ

ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ, **ದ್ರಾಕ್ಷಾಮೃತ ಕಾರ್ಯಾಲಯ, ಪ್ರೋ. ನಿಪ್ಪಾಣಿ** (ಜಿಲ್ಹಾ ಬೆಳಗಾವಿ)

ಪ್ರಸಿದ್ಧ [illegible] ಮತ್ತು [illegible] ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ [illegible]

ಕುಮಟಾ ಏಜಂಟರು — ಕಾರವಾರ ಏಜಂಟರು —

ನ್ಯೂ ಸಪ್ಲಾಯ ಏಜನ್ಸಿ ವ ನಹರಾ ಸ್ಟೋರ್ಸ [illegible] ಮುಜುಮದಾರ

[illegible] — ಎಸ ಎಲ್ ಭಾಕಪ್ಪಾ ವ [illegible] ಗಾಂಜಾ

ಬಾಲಜೀವನ

ಈ ಔಷಧವು ಗ್ರಾಣೆ (Rickets), ಬಾಲಗ್ರಹ, ಅಸ್ಥಿಜ್ವರ, ಧನುರ್ವಾತ, ಕಫ, ನಾಯಿಗೆಮ್ಮು, ಕಾಮಾಲೆ, ನೀರಡಿಕೆ (Pain in the liver), ಅಂಡವಾಯು (Hernia), ಹೊಟ್ಟೆ ನೋವು ಮೊದಲಾದ [illegible] ರೋಗ [illegible] ಅಶಕ್ತತೆ, ಅಜೀರ್ಣ [illegible] ರೋಗಗಳಿಗೆ ಅಪ್ರತಿಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಔಷಧವು ಒಂದು [illegible] ಯಕೃತ್ತಿನ ರೋಗ (Liver complaint) [illegible] ಹೊಟ್ಟೆ, ಮೊದಲಾಗಿ [illegible] ಬಾಲಕರಿಗೆ [illegible] ಈ ಎಲ್ಲಾ [illegible] ಮಕ್ಕಳುಗಳಿಗೆ ಈ 'ಬಾಲಜೀವನ'ವೆಂಬ ಔಷಧವು ರಕ್ಷಣವನ್ನು [illegible] ದೇಹದಾರ್ಢ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಬಾಟ್ಲಿ ಕ್ರಯ ರೂ ೧-೮ ೦ ಟ ಖ. ಬೇರೆ

ಡಲ್‌ಸೆಟ್ ಎಂಡ್ ಕಂ,

ಪ್ರೊ ಕುಮಟಾ (ಉ ಕಾನಡಾ)

Siromani Udipi Narayanacharya

Chaukhamba Benares City

ಮಾಹೇಶ್ವರೀ, ರುದ್ರಾಕ್ಷಿ [illegible] ರತ್ನವಾದ [illegible] ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ಕವಚ, ಸಮಸ್ತ ಮನೋರಥವನ್ನು ಕೊಡುವ [illegible] 108ರ 1ಕ್ಕೆ 0 6 0 ಯಿಂದ 10 [illegible] ಕಲ [illegible] ಆಗುತ್ತ [illegible] ರುದ್ರಾಕ್ಷಿ, [illegible] 32 [illegible] ರೂ. 0 6 0 [illegible] ರೂ. 100 [illegible] 1ಕ್ಕೆ ರೂ 3 8 0ರಿಂದ 30ರ ವರೆಗೆ ಮತ್ತು ಬೇರೆ [illegible] ತಿಳಿಯಲು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವವರು 0 1 0 [illegible] ಕಳಿಸಿದ, [illegible] 1 [illegible] ನಮ್ಮ [illegible] ಪತ್ತೆ— ಶಿರೋಮಣಿ ನಾರಾಯಣಾಚಾರ್ಯರ,

ಚೌಖಾಂಬಾ, ಕಾಶೀ ಕ್ಷೇತ್ರ

'झंडू'

द्राक्षासव

– मद्विकारिष्ट –
शारंगधर म अ. १०

रामबाण औषध

सर्दि घालविणारें
भूक वाढविणारें
शौच्यास साफ करणारें
झोंप आणणारें
शक्ति देणारें
तेजस्वीपणा आणणारें

रुचिकर पेय

किंमत- एक रत्तलास १॥ रुपये

झंडु फार्मास्युटिकल वर्क्स लिमिटेड
मुंबई नं. १४

तीर्थहळ्ळी एजंट- पंडित आणी कंपनी.
सिर्सि एजंट एस. एल. धाकप्पा ॲण्ड ब्रदर्स
हुबळी एजंट तिप्पण्णा क्षत्रि, भूसपेट

ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಒತ್ತು] **೧೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಇನಾಮು.** [ಬದಲು ಸುಳ್ಳು ಹೋಣ!

ಮಿರಜೆಯಲ್ಲಿಯ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವೈದ್ಯ ಕಾಪಸೆ ಇವರ ೪೦ ವರ್ಷ ಪ್ರಚಾರಿಸಿದ

ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷ ಶಕ್ತಿಗೆ ಶ್ರೇಷ್ಠ ರಾಗದೇಹಿ	ಧಾತುಪೌಷ್ಟಿಕ ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿವರ್ಧಕ ರಜಿ] ವಜ್ರಾಂಗ ಸುಂದರಪಾಕ. [ಸ್ಪರ್ಧ	ದಿಕ್ಕರಿಸಿದರೆ ಕ್ಷೀಣತೆ ಕಾಣ್ಬು ಕೆಡುವಿರಿ

ಮೂತ್ರದ್ವಾರದಿಂದ, ಸ್ವಪ್ನಾವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಹೋಗುವ ಧಾತು, ಹಸ್ತ ಮೈಥುನ ವ್ಯಸನದಿಂದ, ಜಾಸ್ತಿ ಸ್ತ್ರೀ ಸಂಭೋಗದಿಂದ ಇಂದ್ರಿಯ ಸಣ್ಣ, ವಕ್ರತಾ, ನಾಮರ್ದತನ ಸ್ತ್ರೀಗೆ ಸ್ಪರ್ಶ ಮಾಡಿದ ಕೂಡಲೆ ಸ್ಖಲಿತ ವೀರ್ಯಸ್ಖಲನ, ಪ್ರಮೇಹ, ಗರ್ಮಿಯ ದೋಷ, ಅಶಕ್ತತೆ, ಪಿತ್ತಾಂಶ, ಸಡ, ಬೆನ್ನು ನೋವು, ನಿದ್ರೆ ಕಡಿಮೆ ಬರೋಣ, ಯಾವದೇ ತರದ ರೋಗದಿಂದ ಎಲ್ಲ ವಿಧದ ಕ್ಷೀಣತಾ ಇವೆಲ್ಲ ರೋಗಗಳು ನಷ್ಟವಾಗಿ ವೀರ್ಯವೃದ್ಧಿ, ಗಟ್ಟಿತನ, ಸ್ತಂಭನ ಶರೀರದ [illegible] ಕಾಂತಿ [illegible] ಬರುತ್ತದೆ. ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸಾಹಸವಾಗಿ ಹಸಿವೆ ಸ್ಮರಣ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ತೂಕ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಪುರುಷರ ವೀರ್ಯ ಶುದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀಯರು ನಮ್ಮ ಸ್ತ್ರೀ ರೋಗ ನಿವಾರಣ ಚೂರ್ಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಎಲ್ಲ ರೋಗಗಳು ಹೋಗಿ ಗರ್ಭಾಶಯವು ಶುದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟಾದ ಮೇಲೆ ಯಾರಿಗೆ ಸಂತತಿ ಆಗಲಿಕ್ಕೆ ತಡವೇನು? ೨೧ ದಿವಸ ಸಾಲುವ ಪೂರ್ಣ ಗುಣವುಳ್ಳ ೪೪ ತೊಲಿಯ ೧ ಡಬ್ಬಿಗೆ ೪॥ ರೂ ಟ ಖ ೧೫ ಆಣೆ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟವರ ಹೆಸರು, [illegible] ವನಸ್ಪತಿಗಳ ಹೆಸರು ಮತ್ತು [illegible] ಕೂಡ ಕಳಿಸುವ ಅನುಪಾನ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ [illegible] ಆದ ನೋಡಿರಿ.

ಸ್ತ್ರೀ ರೋಗ ನಿವಾರಣ ಚೂರ್ಣ.

ಎಲ್ಲ ಬಣ್ಣದ ಶೆರಗು, ಮುಟ್ಟಿನ ಬಟ್ಟೆ ಆಗುವದು ಅನಿಯಮಿತ ಕಡಿತ, ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ, ಗಂಟು ಗಂಟು ಮುಟ್ಟಿನ ಬಟ್ಟೆ [illegible], ಮುಟ್ಟಿನ ಬಟ್ಟೆ ಆಗದ ಕಾಲಕ್ಕೆ, ಸೊಂಟ ಹೊಟ್ಟೆ ಹಿಂದುಗಡೆ, ಕಿಬ್ಬೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ [illegible] ಗಾಬರಿಯಾಗೋಣ, ಎದೆ ಹಾರೋಣ, [illegible] ಗರ್ಭಧಾರಣೆ ಆಗದೇ ಇರೋಣ, ಗರ್ಭಪಾತ [illegible] ಇವೆಲ್ಲ ಸ್ತ್ರೀ ರೋಗಗಳು ಹೋಗುತ್ತವೆ ಮಕ್ಕಳಾಗುವದಿಲ್ಲೆಂದು ಎರಡನೇ ಲಗ್ನವಾಗುವ [illegible] ಇದೇ ಔಷಧ ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಕೊಡಿರಿ. ೪೦ ವರ್ಷದ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ [illegible] ಸಂತತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ೨೧ ದಿವಸ ಸಾಲುವ ಪೂರ್ಣ ಗುಣವುಳ್ಳ ೨೧ ತೊಲಿಯ ೧ ಡಬ್ಬಿಗೆ ೪ ರೂ. ಟ. ಖ ೬ ಆಣೆ.

ಸಂತತಿಪ್ರತಿಬಂಧಕ ಗುಳಿಗೆಗಳು.

ಯಾರ ವೈದ್ಯ [illegible] ಆದೆ, ಮತ್ತು ಯಾವ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಗರ್ಭಧಾರಣೆ ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ಅತಿ ತೀವ್ರ ಆದೆ, ಮತ್ತು ಪ್ರಸೂತಿ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಸಹಿಸಲಾರದವರಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಬಡತನ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಂತತಿಯಾಗಿ ದುಃಖವಾಗುತ್ತದೋ, ಮತ್ತು ಯಾವ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಭಯಂಕರ ಬಂಕಿ ಹತ್ತುವದೋ ಇಂಥ ಬೇರೆ ಕಾರಣದಿಂದ ಸಂತತಿ ಇದಾ ಯಾರಿಗೆ ತೀರಿರುತ್ತದೋ ಅವರಿಗೆ ಈ ಉಪಾಯವು ಬಹಳ ಹಿತಕರ ಅದೆ. [illegible] ಸಂಸಾರ ಸುಖದಲ್ಲಿಯೂ [illegible] ಮುಟ್ಟಿನ ಬಟ್ಟೆ ಆಗುವದು. ಸದರಿ ಇದ್ದ ಗರ್ಭದಾರಣ ಒಂದು ಬೀಳುವದು ಹಿಂದಿನಿಂದ ಏನೂ ಮಾಡಿದರೂ ಸರಿ ಆಗುವದಿಲ್ಲ ಹೀಗ ಸಿಕ್ಕಾಪ್ಪ ಆದೆ. ಪೂರ್ಣ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ ಪೂರ್ಣ ಗುಣಕಾರಿ ಒಂದು ಡಬ್ಬಿಗೆ [illegible] ಟ ಖ [illegible] ಆಣೆ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಇರುವ ಶಾಸ್ತ್ರೀ ಔಷದಗಳ [illegible] ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ಮಾಲಕ:— ವೈದ್ಯ ವ್ಹಿ. ಎಸ್. ಕಾಪಸೆ, ಮು. ಪೋ. ಮಿರಜ. M S M

ಸುಲಭ ಕ್ರಯ! ಡಾಕ್ಟರ ಜೀ. ಬೀ. ಯವರ ಸುಗಂಧಿ ನಶ್ಯದ ಪುಡಿ ಸುಲಭ ಕ್ರಯ!!

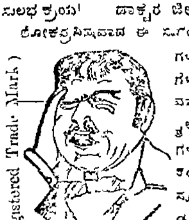

ಲೋಕಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಈ ಸುಗಂಧ ನಶ್ಯದ ಪುಡಿಯು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟು ಸಾವಿರಾರು ಮಂದಿಗಳು ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ, ಸಾವಿರಾರುಗಳಾಗಿ ಆರೋಗ್ಯಪತ್ರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವರು. ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಈ ನಶ್ಯದ ಪುಡಿಯಿಂದ ಸ್ವಸ್ಥವಾಗುವ ವ್ಯಾಧಿಗಳು ಯಾವವೆಂದರೆ— ಪೀನಸ, ಒಂಟಿತಲೆನೋವು, ತಲೆಯಲ್ಲಿಯ ರೋಗಗಳು, ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗತಕ್ಕ ಸರ್ವ ವ್ಯಾಧಿಗಳು, ಇಂಥಾ ಸಮಂತರದ ವ್ಯಾಧಿಗಳು ಪರಿಹಾರವಾಗುವದಲ್ಲದೆ ಕಂಠಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವ್ಯಾಧಿಗಳನ್ನೂ ಸ್ವಸ್ಥಪಡಿಸಿ ಜ್ಞಾಪಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುತದೆ, ಸಾಧಾರಣ ನಶ್ಯದ ಸಂಗಡ ಈ ಸುಗಂಧ ನಶ್ಯದ ಪುಡಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಚಿಟಿಕೆಯನ್ನು ಮಿಶ್ರಮಾಡಿದರೆ ಎಲ್ಲವೂ ಪರಿಮಳವಾಗುವದು. ಇದನ್ನು ಅನೇಕ ಜನರು ತಮ್ಮ ಗೃಹದಲ್ಲಿ ಕುಟುಂಬ ಔಷಧವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮಾದರಿ ಸೀಸೆ ಪ್ಯಾಕೆಟ್ ಕಳಿಸಲಾರೆವು. ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕೆ ಕಿಮ್ಮತ್ತು ರೂ ೦-೩-೦, ವ್ಹಿ. ಪಿ ೪ ಆಣೆ ಡಜನ್ ೧ಕ್ಕೆ ರೂ. ೨-೮-೦. ವ್ಹಿ ಪಿ ೦-೮-೦ ದಯಮಾಡಿ ನಿಮ್ಮ ಹೆಸರನ್ನೂ, ಅಡ್ರೆಸನ್ನೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಪತ್ತೆ —ಗುರುಬಸವ ಅಂಡ್ ಕಂಪನಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಪೋ ಬಾ ೫೧೦, ಜಾರ್ಜಟೌನ, ಮದರಾಸ

[illegible] ಇವರು ‘‘ಸಾರಸ್ವತ ಕೇಸರೀ ಪ್ರೆಸಿ’’ನಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು

Reg No. B. 1270. Monday, 11th April, 1932

ವರ್ಷ ೧೬

ಕಾನಡಾವೃತ್ತ.

THE KANARA NEWS.

ಸಂಚಿಕೆ ೩೪

ಪತ್ರದ ವರ್ಗಣಿ
ಕುಮಟೆಯಲ್ಲಿ ಊರಾವು
ರೂಪಾಯಿ 2-4-0.
ಮನಿಯಾರ್ಡರಿಯಿಂದ
ರೂ 3-0-0.
ವ್ಹಿ ಪಿ ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ ಸಹಿತ
ರೂಪಾಯಿ 3-3-0.
ಬಿಡಿ ಸಂಚಿಕೆಗೆ 0-1-0.
ಹಳೇ ಸಂಚಿಕೆಗೆ 0-2-0

नरपतिहितकर्ता द्वेष्यतां याति लोके जनपदहितकर्ता त्यज्यते पार्थिवेन्द्रैः ।
इति महति विरोधे वर्तमाने समाने नृपतिजनपदानां दुर्लभः कार्यकर्ता ॥

ಪ್ರತಿ ಸೋಮವಾರಕ್ಕೆ ಹೊರಡಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಜಾಹೀರಾತುಗಳ ದರ
ಕನ್ನಡ, ಇಂಗ್ಲಿಷ ಭಾಷಾ
ಟೈಪಿನ (೧೫ ಎಮ್ ಉದ್ದ
೮ ಸಾಲುಗಳವರೆಗೆ ರೂ 1-0-0
ಆನಂತರ ಪ್ರತಿಸಾಲಿಗೆ 0-2-0
ಹೆಚ್ಚಿಗಿನ ಸಾಲು ಎಷ್ಟು
ದೊಡ್ಡದಿರುವವೋ ಆ ಮಾನ
ದಿಂದ ಅಷ್ಟುಸಾಲುಗಳು ಹಿಡಿ
ಯಲ್ಪಡುವವು
ಬಾಕಿ ಜಾಹಿರಾತುಗಳ ಬಗ್ಗೆ
ಪತ್ರದ್ವಾರಾ ಯಾ ಸಮಕ್ಷ ತಿಳಿ
ಸಲ್ಪಡುವದು

-(ಕುಮಟಾ— ಕಾನಡಾವೃತ್ತ ಸೋಮವಾರ, ತಾರೀಖು ೧೧ ಮಾಹೆ ಎಪ್ರಿಲ್ ಸನ್ ೧೯೩೨ನೇ ಇಸವಿ.)-

ಕನ್ನಡ ಸದ್ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವವರಿಗೆ ಅಪೂರ್ವ ಸುಸಂಧಿ! ಅಲಭ್ಯಲಾಭ!! ತಕ್ಕ ಸಮಯ!!!

ಶ್ರೀ ಶೇಷಾಚಲ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆಯು

೧೮ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ ಮೂರು ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆಯ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗೆ ಬರೆದರೆ ಟಪಾಲು ಖರ್ಚಿನ ಆ ರಕಮು ನಾವೇ ವಹಿಸಿ ಹದಿಮೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ವ್ಹಿ ಪಿ ಮೂಲಕ ಕಳಿಸುತ್ತೇವೆ ಇದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆಯ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗೆ ಬರೆದರೆ, ಟಪಾಲು ಖರ್ಚು ನಾವು ವಹಿಸುವದಲ್ಲದೆ, ಮೇಲೆ ಯೋಗ್ಯ ಕಮಿಶನ್ ಸಹ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ವ್ಹಿ ಪಿ ಯೊಡನೆ ಅಂಗೀರಸ ಸಂವತ್ಸರದ ಶುದ್ಧ ಪಂಚಾಂಗವು ಪುಕ್ಕಟೆಯಾಗಿ ಕಳಿಸಲ್ಪಡುವದು ಈ ಏರ್ಪಾಡು ಇಂದಿನಿಂದ ಎರಡೇ ತಿಂಗಳು. ವಾಚಕರು ಎಲ್ಲರೂ ಈ ಸುಸಂಧಿಯ ಲಾಭ ಪಡೆಯಿರಿ. ಕ್ಯಾಟಲಾಗು ನೋಡಿ, ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗೆ ಬರೆಯಿರಿ

ತಾ: ೧-೩-೧೯೩೨ ಬಿ ಪ. ಕಾಶಿ,
ಮಾಲಕ, ಶ್ರೀ ಶೇ ಗ್ರಂಥಮಾಲಾ, ಧನಂದವನ

ದಿ ಪ್ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿ ಲೈಫ್
ಇನ್ಶ್ಯೂರನ್ಸ ಕಂಪನಿ, ಲಿಮಿಟೆಡ್.
ಹೆಡ್ ಆಫೀಸು— ಯೋರ್ಕ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ,
ಹ್ಯೂಬಿ ರೋಡ, ಫೋರ್ಟ, ಮುಂಬಯಿ.

ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ತರದ ಜೀವವಿಮೆ ಇಳಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ

'ಇಂಡಿಯನ್ ಇನ್ಶ್ಯೂರನ್ಸ ಜರ್ನಲ್'' ಎಂಬ ಹಿಂದೀ ವಿಮ ವಿಷಯಕ ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವದೇನೆಂದರೆ– "ಪ್ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿ ಲೈಫ ವಿಮೆ ಕಂಪನಿಯು ವ್ಯವಹಾರ ಬೆಳೆಸುವದಕ್ಕಿಂತ ಕೊಂಡ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕಾಪಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಯತ್ನಿಸುತ್ತದೆ ಹೀಗೆ ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಆಡಳಿತೆ ನಡಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಆಡಳಿತೆಯ ಖರ್ಚ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ ಇಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ವರ್ಷದ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ನಡಿಸಿದ ಕಂಪನಿ ನಮ್ಮ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದೊಂದೇ! ಇದು ಕಂಪನಿಗೆ ಭೂಷಣವಿದೆ."

ಏಜನ್ಸಿ ಶರ್ತು ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಗೆ
ಹೆಡ್ ಆಫೀಸಿಗೆ ಬರೆಕೊಳ್ಳಿ

The Canara Industrial & Banking Syndicate, Ltd.

Head Office — UDIPI
Branches — BRAHMAVAR, KUMTA & KARWAR

ದಿ ಕೆನರಾ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಎಂಡ್ ಬೆಂಕಿಂಗ ಸಿಂಡಿಕೇಟ್, ಲಿಮಿಟೆಡ್

Laxmi Provident Deposit. : ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಆಪನ್ನಿಧಿಯು.

ನಿಮ್ಮ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯದ ನಿಸ್ಸಹಾಯಕತ್ವದ ಕಾಲಕ್ಕಾಗಿ, ದಿನದಿನಕ್ಕೂ ಬೆಳೆಯುತ್ತ ತಾವೀ ಗಂಡನ ಮನೆಯನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಿರುವ ನಿಮ್ಮ ಮಗಳ ಮದುವೆಗಾಗಿ, ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಸುಜ್ಞನೆನಿಸಿದರೂ ಹಣಾಭಾವದಿಂದ ಹಿಂದ ಬೀಳಬಹುದಾದ ನಿಮ್ಮ ಮಗನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಸಿದ್ಧತೆ ಮಾಡುವಿರಿ? ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಆಪನ್ನಿಧಿಯು—

ನಿಮ್ಮ ಆ ಸರ್ವ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನ ತೊಳೆಯುವದು. ನಿಮ್ಮಿಂದ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಹಣವನ್ನು ನಮ್ಮ ಬೆಂಕಿನ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಆಪನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟರೆ ಚಕ್ರಬಡ್ಡಿಯಿಂದ ಬೆಳೆದು ೧೦ ವರುಷಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣ ಎರಡು ಪಾಲಷ್ಟು ನಿಮಗೆ ನಿರಾಯಾಸವಾಗಿ ಲಭಿಸುವದು.—

ಎಂದರೆ

ರೂ	೨೫/—	೧೦	ವರುಷಗಳಲ್ಲಿ	ರೂ	೪೭/—
"	೫೦/—	೧೦	"	"	೯೪/—
"	೧೦೦/—	೧೦	"	"	೧೮೯/—
"	೨೦೦/—	೧೦	"	"	೩೭೮/—

ಇಂತೆಯೇ

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ

Kumta,
16—3—1931.

A. S. KINI,
Agent, KUMTA BRANCH
The Canara Industrial & Banking Syndicate Ltd. KUMTA

EAST & WEST INSURANCE CO., LTD. BOMBAY.

ಈಸ್ಟ ಎಂಡ್ ವೆಸ್ಟ ಇನ್ಶ್ಯೂರನ್ಸ ಕಂಪನಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಮುಂಬಯಿ.

(ಸರಕಾರಿ ಪತ್ರಿತೆಯಿದ್ದು, ೧೯೧೩ರಲ್ಲಿ ಹಿಂದ ಸ್ಥಾನದೊಳಗೆ ರಜಿಸ್ತರಾದದ್ದು)

ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹಿಂದೀ ಕಂಪನಿ!

— ಹಿಂದೀಯರಿಂದ ಹಿಂದೀಯರ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ನಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟು, ವಿಮೆದಾರರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರೀಮಿಯಮ್ಮಿನಿಂದ ಅಧಿಕವಾದ ಲಾಭವಾಗುವಂತೆ ಈ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿರುತ್ತೆ!—

ಈ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ವಿಮೆಯನ್ನು ಉತರಾಯಿಸಿ ನಿರಂತ ನಿರಂಗಳಾದಲ್ಲಿ, ಮುಂದಿನ ಕಂತುಗಳನ್ನು ತುಂಬದೆ, ವಿಮೆಯ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸೌಕರ್ಯವು ಸಿಗುವದು!! ಈ ಕಂಪನಿಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ವಜನದಾರ ಹಾಗು ದಕ್ಷ ಏಜಂಟರು ಬೇಕಾಗಿರುತ್ತಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಬಹಳ ಸವಲತ್ತು ಕೊಡಲ್ಪಡುವದು.

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪತ್ತೆಗೆ ಬರೆಕೊಳ್ಳಿರಿ

ಕುಮಟಾ,
ತಾ ೮-೯-೩೧

ಸಿ. ಎಸ್. ಶ್ಯಾನಭಾಗ ಎಂಡ್ ಬ್ರದರ್ಸ್,
ಉತ್ತರ-ಕನ್ನಡ, ಬೆಳಗಾಂವ, ವಿಜಾಪುರ. ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ
ಪ್ರಮುಖ್ಯ ಏಜಂಟರು

ಜೀವನ ಸಾಹಿತ್ಯ

ಲೇ— ಶ್ರೀ|| ಹನುಮಂತರಾವ ಮಾಂಜರೇಕರ.

೨. ಜೀವನ-ಚಕ್ರ.

ತಪಸ್ಸು, ಭೋಗ, ಮತ್ತು ಯಜ್ಞ ಇವುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಜೀವನ-ಚಕ್ರವು ಮನುಷ್ಯನ ಯಾವದಾದರೊಂದು ಕಾಮನೆಯಿಂದ ಪ್ರೇರಿತವಾಗಿ ಸಂಕಲ್ಪವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಆ ಸಂಕಲ್ಪವನ್ನು ಈಡೇರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಮನುಷ್ಯನು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸಗಳೆಲ್ಲವೂ ತಪಸ್ಸೆಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಯಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಈ ಕೆಲಸಗಳೆಲ್ಲವೂ ತಾವಾಗಿಯೇ ಪ್ರಿಯವಿರುತ್ತವೆಂದಲ್ಲ, ಸಂಕಲ್ಪಸಿದ್ಧಿಯ ಆಶೆಯಿಂದಲೇ ಮನುಷ್ಯನು ಅವುಗಳನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದಲೂ ನಡೆಸಿ [illegible] ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಈ ತಪಸ್ಸಿನ ಕೊನೆಗೆ ಫಲಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಫಲಪ್ರಾಪ್ತಿಯ ನಂತರ ಮಾಡುವ ಕ್ರಿಯೆಯು ಭೋಗವೆಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಫಲೋಪಭೋಗವು ನಮ್ಮ ಇಂದ್ರಿಯಗಳಿಂದಲೂ ಗೋಚರವಾದ ವಸ್ತುಗಳ ಸಂಭೋಗಭೋಗಗಳಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತಿಯುಂಟಾಗದ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ [illegible] ಆದರೆ ಸಲೋಕ[illegible]ಗಳ ಆನಂದದಲ್ಲಿಯೇ ದ. ಇದು ಕೂಡಿದ ನಾವು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆನಂದದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಆತ್ಮವನ್ನು ಕಾಣಬೇಕೆಂದು [illegible] ಸಾಧ್ಯವೇ[illegible]ಯಿಂದ ಉಂಟಾದ ಆನಂದದ ನಂತರ [illegible] ಒದಗಿದ ಸಂತೋಷವನ್ನು ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಅನುಭವಿಸಿದ ಮೇಲೆ "ನಾನು ಬಯಸಿದ್ದು ಇದು ಅಲ್ಲ" ವೆಂದು ಮನಸ್ಸು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದಲೇ ಮನುಷ್ಯನು ಕಾಮನೆಗಳಿಂದ ವಿಮುಕ್ತನಾದರೆ ಆತ್ಮಪ್ರಾಪ್ತಿಯ ಮಾರ್ಗವು ಅವನಿಗೆ ದೂರವುಳಿದು ಆದರೆ ಸತ್ಯದ ಮುಖವು ಹಿರಣ್ಮಯ [illegible]ದಿಂದ ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಒಂದು ಸಂಕಲ್ಪವು ಕೃತಾರ್ಥವಾದಷ್ಟರಲ್ಲಿ, ಎರಡೋ [illegible] ಎರಡನೆಯ ಸಂಕಲ್ಪವು ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ [illegible] ಪ್ರವೃತ್ತಿ, ಹೊಸ ತಪಸ್ಸು, ಹೊಸ ಭೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನು [illegible]

ಇವರಲ್ಲಿ ಯಜ್ಞಕ್ಕೆ ಸ್ಥಾನವೆಲ್ಲಿ? ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭೋಗದ ವಸ್ತುವೂ [illegible] ಪಡೆದ ತಪಸ್ಸು, ಪ್ರಕೃತಿಯಿಂದ ಪಡೆದ ಸಾಲವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮನುಷ್ಯನು ಈ ಸಾಲವನ್ನು [illegible] ಮುಕ್ತನಾಗುತ್ತಾನೆ. ನನಗ ಅನ್ನವೆಲ್ಲ ಭೂಮಿಯಿಂದ [illegible] ಕಾರಣ ನಾನು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಉಳುತ್ತೇನೆ, ಬೀಜವನ್ನು ಬಿತ್ತುತ್ತೇನೆ, ಬೆಳೆ ಬರುವವರೆಗೆ [illegible] ದುಡಿಯುತ್ತೇನೆ ಈ ತೆರನಾಗಿ ಆ ಭೂಮಿಯ ಸಾರವನ್ನು ಹೀರಿ ಅದನ್ನು ಉಪಭೋಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಭೂಮಿಯಿಂದ ಪಡೆದ ಸತ್ವವನ್ನೆಲ್ಲ ಅದಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ ಕೊಡುವದು ನನ್ನ ಧರ್ಮವು. ಈ ಪರಿಯಾಗಿ ಆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಪೂರ್ವಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರುವದೇ ಯಜ್ಞಕರ್ಮವು

ಪ್ರವಾಸದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಾತ್ರಿ ನಾನು ಒಬ್ಬನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮನೆಯವರ ಕಡೆಯಿಂದ ಬೇಕಾದ ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ಪಾತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನ್ನವನ್ನು ಸಿದ್ಧಮಾಡುವದು ನನ್ನ ತಪಸ್ಸು. ಊಟ ಮಾಡುವದು ನನ್ನ ಭೋಗವು. ಊಟದ ಮೇಲೆ ಮನೆಯವರ ಕಡೆಯಿಂದ ತಂದ [illegible] ಆ ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಮನೆಯವನಿಗೆ [illegible] ನನ್ನ ಯಜ್ಞಕರ್ಮವು.

ನನಗೊಂದು ಕೆರೆಯು ಮೇಲಾಗಲೀ [illegible] ವೇಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಳಕ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ [illegible] ಹೋಗುವದು ನನ್ನ ತಪಸ್ಸು, ಸ್ನಾನವು ನನ್ನ ಭೋಗವು, ಈಗ ಯಜ್ಞ ಯಾವುದು? ಒಡನೆ ಮುಂದಿನ [illegible] ಎಲ್ಲವರೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಒಂದು ಕ್ರಿಯೆ ಉಳಿದದೆ [illegible] ಮಾಡುವದಿಲ್ಲ [illegible] ಎಂದರೆ [illegible] ನಿಮ್ಮಿಂದ ಆದಷ್ಟು ಕೊಳಕನ್ನು ಹೊರಗೆ ತೆಗೆಯುವ [illegible] ಇದೇ ನನ್ನ ಯಜ್ಞ ಕರ್ಮ [illegible] ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿದವ [illegible] ತೆಗೆದು ಹಾಕುವದು ನಾನು ಮಾಡಲೇಬೇಕಾದ ಯಜ್ಞಕರ್ಮ

ಗೀತೆಯು ಹೇಳುವಂತೆ [illegible] ಈ ತರದ ಯಜ್ಞವನ್ನು ಮಾಡದ ಇರುವವನ [illegible] ಅವನು ಶರೀರವನ್ನು ಪೋಷಿಸಲು. [illegible] ([illegible]) [illegible] ತರ್ಕ[illegible] ಅದರಿಂದ [illegible] ಕೊಡುವವನು [illegible] ಭೋಗವನ್ನು [illegible] ನ ಇರುವವನ [illegible]

ಈ ಯಜ್ಞಕರ್ಮದ [illegible] ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಇದು [illegible] ಒಂದು [illegible] ಅವರ [illegible] ಕೊಡುವದಿಲ್ಲ [illegible] ಆದರೆ [illegible] ಯಜ್ಞ ಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡುವದರಲ್ಲಿ [illegible] ತ್ತೇವೆ, [illegible] ಯಜ್ಞಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡದ [illegible] ನಾವು ಸಾಮಾಜಿಕ ಲಾಭವನ್ನು [illegible] ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯ[illegible]ಯನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಮಾಡಿದ್ದುಂಟೇ? [illegible] ಇದೇ ಸಮಾಜ[illegible] ತ್ತಿದೆ.

[illegible] ಯಜ್ಞವನ್ನು ಮಾಡಿ [illegible] ಕರ್ತವ್ಯವಾಯಿತು, ಯಜ್ಞಕರ್ಮದಿಂದಲೇ [illegible] ನಾವು [illegible] ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಆದರೆ ಯಜ್ಞವನ್ನು ಮಾಡುವದಿಲ್ಲ, ಇದರಿಂದಲೇ ನಮ್ಮ ವಾಸನೆಗಳು ಅನಿಯಂತ್ರಿತವಾಗಿ ಹರಿಯುತ್ತವೆ. ನಾವು ಯಜ್ಞವನ್ನು ಮಾಡುವದರಿಂದ ಭೋಗದ ಇಚ್ಛೆಯು [illegible] ಕಡಿಮೆಯಾಗುವದು. ನಮ್ಮ ಜೀವನವು ಪಾವನವಾಗುವದು.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೂಸು ಹುಟ್ಟಿದ ಮೇಲೆ ಅದರ ಸಂವರ್ಧನಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ತ್ರೀ-ಪುರುಷರು [illegible] ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯವನ್ನು ಪಾಲಿಸುವ ನಿಶ್ಚಯವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡರೆ, ಸಮಾಜದ ಸಹಾಯಕ್ಕಾಗಿ ದೀನರಾಗಿ ಕೈಚಾಚುವ ಪ್ರಸಂಗವೇ ಬರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.

ಯಜ್ಞ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಋಣಮುಕ್ತನಾದ ಮೇಲೆ ಮನುಷ್ಯನು ಮಾಡುವ ತಪಕ್ಕೂ, ಉಪಭೋಗಿಸುವ ಭೋಗಕ್ಕೂ ಅವನು ಒಡೆಯನೇ ಆಗಿರುತ್ತಾನೆ, ಅದ್ದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಪಾಪವು ತಗಲುವದಿಲ್ಲ. ಅವನ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯು ಪಾಪರಹಿತವಾದುದೂ, ಉನ್ನತಿಕಾರಕವೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅವರ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕಾದವರ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕು— ಅರ್ಥಾತ್ ಕಾಮನೆಯನ್ನು, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುವ ತಪವನ್ನು, ಆ ತಪದಿಂದುಂಟಾಗುವ ಫಲದ ಉಪಭೋಗವನ್ನು— ಈ ಮೂರನ್ನೂ ಬಿಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಯಜ್ಞವನ್ನು ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದಲೂ ಬಿಡಬಾರದು. ನಿಷ್ಕಾಮ ಯಜ್ಞವನ್ನು— ಆ ಸಾತ್ವಿಕ ಯಜ್ಞವನ್ನು ಮಾಡಲೇಬೇಕು. ಅದರಿಂದ [illegible] ಸಾಲವು ತೀರುತ್ತದೆ, ನನ್ನ ಸಂಬಂಧಿಕರ ಋಣವು ಇಲ್ಲದಂತಾಗುತ್ತದೆ, ಸಮಾಜದ ಸಾಲದ ಹೊರೆಯು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಪ್ರಕೃತಿಯ [illegible] ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನು ಸಂತೃಪ್ತನಾಗುತ್ತಾನೆ, ಆ ಮನುಷ್ಯನು ಮುಕ್ತನಾಗುತ್ತಾನೆ.

[illegible] ಮೇಲಿರುವದಾದರೂ [illegible] ಜನರ [illegible] ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಶಕ್ತಿಗಳ ಋಣವಂತೂ ಇದ್ದೇ ಇದೆ, ಸಮಾಜದ ಋಣವೂ ಇದೆ, ಸಮಾಜಕ್ಕೆ [illegible] ಸಂಸ್ಕಾರಕೊಟ್ಟ ಪ್ರಾಚೀನ ಋಷಿಗಳ ಋಣವೂ ಇದೆ, ಕುಲ ಪರಂಪರೆಯ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ನನಗಾಗಿ ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಿದ ಮಾತಾಪಿತೃಗಳ ಋಣ, ಇಂಥ ಅನೇಕ ಋಣಗಳನ್ನು ಪಂಚಮಹಾಯಜ್ಞಗಳ ದ್ವಾರದಿಂದ ತೀರಿಸಿದ ಮೇಲೆಯೇ ಮನುಷ್ಯನು ಮೋಕ್ಷ ಮುಕ್ತಿಗಳ ವಿಚಾರಮಾಡಬಲ್ಲನು.

ಈ ಋಣತರ್ಪಣವನ್ನು ಬೇರೆಯವರಿಂದ ಮಾಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವಂತಾಗಿಲ್ಲ. ಗುರುವು ಯಾವತರದ್ದೋ, ಮಾರ್ಗವು ಎಂಥ ತರದ್ದು ಆಗಬೇಕು. ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕಲಿತ ಗುರುಗಳ ಕಡೆಯಿಂದ ಪಡೆದ ಸಾಲವು ದಕ್ಷಿಣೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ತೀರುವಂತೆ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಗುರುವು ಕೊಟ್ಟ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ತಂದು, ವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಿ ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಕೊಡುವದೇ ನಿಜವಾದ ಯಜ್ಞಕರ್ಮವು. ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಸ [illegible] ಇದ್ದಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಅದಕಾರಣ ನಾವು ನಮ್ಮ ಕೌಶಲಗಳಿಂದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ [illegible] ಅಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವದು ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಯಜ್ಞಕರ್ಮವಾಗುತ್ತದೆ. ಆಕಾಶವು ತಕ್ಕೊಂಡಷ್ಟು ಹನಿಯನ್ನು ನೀರಿನ ರೂಪದಿಂದ ತಿರುಗಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಸಮುದ್ರವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಉಗಿಯ ರೂಪದಿಂದ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಗುಪ್ತವಂದದಲೇ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಮಹಾಚಕ್ರವು ತಡೆಯಿಲ್ಲದೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಯಜ್ಞಚಕ್ರವನ್ನು ಚನ್ನಾಗಿ ನಡಿಸುತ್ತಿರುವದು. ಬುದ್ಧ[illegible] ನಿಷ್ಕಾಮನಾಗಿ ತ್ಯಾಗಭಾವದಿಂದ ತನ್ನ ಸಂಬಂಧವು ಎಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವದೋ [illegible] ಈ ಚಕ್ರದ ವೇಗವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವವನೇ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಧರ್ಮವು [illegible] ನಿವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ, [illegible] ಆಗಿರುತ್ತದೆ

ಪ್ರಪಂಚ-ಪರಿಚಯ.

⁂

ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕೂಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗಿದೆ!

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ಬೇಕಾಯದೆ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲವೆಂದು ಎಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಗೃಹಮಂತ್ರಿಗಳು ಜಾಹೀರ ಮಾಡಿದ್ದು ವಾಚಕರು ಬಲ್ಲರು ಪುರಿಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯನ್ನು ಕೂಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಯುಂಟೋನೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಆ ವಿಷಯವು ಮೂರ್ತಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವೇಳೆ ನಿರ್ಣಯವಾದೀತೆಂದು ಸಾ| ಸರ್ ಜೇಮ್ಸ ಕ್ರೇರರವರು ನುಡಿದಿದ್ದರು. ಅವರ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಂತೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಕಳೆದ ವಾರದಲ್ಲಿ ಮೂರ್ತಸ್ವರೂಪ ತಾಳಿತು. ಪುರಿಯ ಬದಲು ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ೪೭ನೇ ಅಧಿವೇಶನವನ್ನು ಇದೇ ತಿಂಗಳ ಕೊನೆಯ ವಾರದಲ್ಲಿ ಜರುಗಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಅಧ್ಯಕ್ಷಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಂಡಿತ ಮದನ ಮೋಹನ ಮಾಲವೀಯರು ಸ್ವೀಕರಿಸಲೊಪ್ಪಿದರು. ಸ್ವಾಗತಾಧ್ಯಕ್ಷ, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಮೊದಲಾದವರ ನೇಮಣೂಕಿಗಳಾದವು. ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೊಳಗಿನ ವಿಶೇಷ ಅಡಚಣೆಗಳ ಮೂಲಕ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಈ ವರ್ಷ ೨ ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಿರುವದಾಗಿಯೂ, ಆಯಾಯ ಪ್ರಾಂತದವರು ಬೇಗನೇ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನಾರಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾಗಿಯೂ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಪ್ರಕಟನೆಯು ಜಾಹೀರಾಯಿತು. ವಾಚಿಕಯಂತ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಅಧಿವೇಶನದ ಆ ಲಕ್ಷ ವಿರೋಧ ನವೆಲ್ಲ ಪ್ರಸಂಗ ಎದುರು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಜನ ಲ ಖಾತೆಯವರಿಗೂ ರೇಲ್ವೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಎಚ್ಚರಾಯಿತು. ಸಮಯಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ವಿವರಗಳಬಗ್ಗೆ ಯಾವದಾದರೊಂದು ವ್ಯವಧಾನವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಕೂಡದೆಂದು ದಿಲ್ಲಿಯ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಡೆಗೆ ಬೇಡಿಕೆಯಾಯಿತು. ಅಂತೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ಕೂಡುವದೆಂದು ದಿಗ್ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾರ್ತೆ ಹಬ್ಬಿತು. ಆದರೆ, ಮಾರನೇ ದಿವಸವೇ ಎಲ್ಲ ಮಹತ್ವವು ಬಯಲಾಗಿ ಹೋಯಿತು. ವೈದಾನಿಕ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ದಿಲ್ಲಿಯ ಕಲೆಕ್ಟರರು ಕಮೀಶನರರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದರು, ಕಮೀಶನರರು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿದರು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ಕಾಯಿದೆ ಭಂಗದ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿರುವದರಿಂದ ಅದರ ವಾರ್ಷಿಕ ಅಧಿವೇಶನ ಕೂಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರದ ಒಪ್ಪಿಯುಂಟೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯಾಯಿತು! ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವದೇ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಕೊಂಗ್ರೆಸಿನ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಕೊಡಲಾಗುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ದಿಲ್ಲಿಯ ಕಲೆಕ್ಟರರು ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

⁂

ಬ್ರಿಟಿಶ ಚಿತ್ರಗುಪ್ತರ ತರ್ಕ-ಕುತರ್ಕಗಳು

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ಪಂ| ಮಾಲವೀಯರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡುವದೆಂದು ಜಾಹೀರಾದ ಕೂಡಲೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬ್ರಿಟಿಶ್ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಚಿತ್ರಗುಪ್ತರು ಈ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೆ ತಂತಿಯಿಂದ ತಿಳಿಸಿದರು. ಈ ಚಿತ್ರಗುಪ್ತರು ವಿವಿಧ ತರ್ಕಕುತರ್ಕಗಳನ್ನೂ ಹೂಡಿದರು. ಈ ಅಧಿವೇಶನ ಕೂಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರವೃತ್ತರಾದವರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧರಿದ್ದವರಂತೆ ಒಬ್ಬನು, ಪಂಡಿತ ಮಾಲವೀಯರೂ ಅವರ ಅನುಯಾಯಿಗಳೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಕೈಕೆಳಗೆ ತಕ್ಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಈ ಅಧಿವೇಶನದ ಖಟಪಟಿಯೆಂದು ಇನ್ನೊಬ್ಬನು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಅನುಭವವೃದ್ಧ ಮಾಣರ ಪ್ರಾಬಲ್ಯವಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ನೇಮಸ್ತ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗುವದೆಂದು ಮತ್ತೊಬ್ಬನು, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಚಾಲಕರು ಈಗ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರ ನಾಯಕತ್ವವನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸಿ ಸರಕಾರದ ಕೂಡ ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಯತ್ನ ನಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಬೇರೆಯವನೊಬ್ಬನು, ಹೀಗೆ ನಾನಾ ತರದ ತರ್ಕಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರಂತೆ!

⁂

ರಾಜಶಾಸನಗಳು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಮುಟ್ಟುವವು?

ಒಂದೆಡೆ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ, ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ಸುಧಾರಣೆಗಳು ಎಂಬ ಸರಕಾರದ "ದ್ವಿಮುಖೀ ಧೋರಣ"ವು ಈಗ ಬಯಲಾಗಿದೆಯೆಂದು ಈ ಚಿತ್ರಗುಪ್ತರು ಅಂಬಿಸುತ್ತಾರಂತೆ. ಈಗ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯ ಕಡೆಗೇ ಸರಕಾರದ ಪೂರ್ಣ ಲಕ್ಷ್ಯ ಹೋಗಿದೆ. ಸುಧಾರಣೆಗಳ ಕಡೆಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವರ ಹೇಳಿಕೆ. "ಲಂಡನ

ಮನೋಹರವಾದ ಕೂದಲನ್ನು ಚನ್ನಾಗಿ ಸಾಕಬೇಕು.

ಆದರೆ, ಕೆಲವು ಸ್ತ್ರೀಯರು ಯಾವಾಗಲೂ ತಮ್ಮ ಕೂದಲುಗಳ ದುರ್ಲಕ್ಷ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕೂದಲು ಮನೋಹರವಾಗಿರಬೇಕಾದರೆ, ನೀವು ದಿನಾ ಆ ಕಡೆ ಲಕ್ಷಕೊಡಬೇಕು. ಕೂದಲುಗಳನ್ನು ಅಲಕ್ಷ ಮಾಡಿದರೆ, ಅವು ಬಾಡುವವು, ಮತ್ತು ಉದುರುವವು. ನೀವು ಅವಕ್ಕೆ ಚಲೋ 'ಕೂದಲನ್ನ' ಕೊಡಬೇಕು. ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಕೂದಲನ್ನ್ಯಾವದು?

ಕಾಮಿನಿಯಾ ಆಯಿಲ್. (ರಜಿಸ್ಟರ್ಡ)

ದಿನಾ ಮುಂಜಾನೆ ಅರ್ಧ ಚಮಚೆ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಚನ್ನಾಗಿ ತಿಕ್ಕಬೇಕು. ಹಿಮ್ಮೆ ತಿಕ್ಕಿದ ಕೂಡಲೆ ತಲೆಯ ಚರ್ಮ ಹೋಗುತ್ತದೆ; ಆ ರಂಧ್ರಗಳು ತೆರೆದು ಎಣ್ಣೆಯಿಂದ ತಲೆಗೆ ತಂಪು ದೊರಕಿ ಕೂದಲುಗಳ ಬೇರುಗಳಿಗೆ ಆಹಾರ ಸಿಗುತ್ತ ಹೀಗೆ ತಿಕ್ಕಿದ ತೈಲವು ಕೂದಲುಗಳಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿ ನಿಮ್ಮ ಕೂದಲು ಹಸನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ.

ಎಲ್ಲಾ ಚಲೋ ಅಂಗಡಿಕಾರರಲ್ಲಿ
ಈ ತೈಲವು ದೊರೆಯುತ್ತದೆ
ಅಥವಾ
ನಮಗೇ ಬರೆದು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ

ಬಾಟ್ಲಿ ೧ ಕ್ಕೆ	ರೂ	೧—೦—೦
ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ	,,	೦—೬—೦
೩ ಬಾಟಲಿಗಳಿಗೆ	,,	೨—೧೦—೦
ಅಂಚವೆಚ್ಚ	,,	೦—೧೨—೦

ನಿಮ್ಮ ಅಂಗಡಿಕಾರರಿಂದ
ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ.

½ ಔನ್ಸಿಗೆ	ರೂ.	೨—೦—೦
ಔನ್ಸಿಗೆ	,,	೧—೪—೦
ಡ್ರಾಮಿಗೆ	,,	೦—೧೨—೦
ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ	,,	೦—೬—೦

ಒಟ್ಟೋ ದಿಲ್ ಬಹಾರ
ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಮರೆಯಬೇಡಿರಿ!

"ಹೂದೋಟವೆಲ್ಲ ಒಂದೇ ಬಾಟ್ಲಿಯಲ್ಲಿ"

ಹಿಂದು ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಬಹುದು ಎಲ್ಲಾ ಹೂವುಗಳ ಸುವಾಸನೆಯನ್ನು ಒಂದೇ ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯದಿಂದ ಸಂಪಾದಿಸಬಹುದು. ಅದ್ಯಾವದು?

ಒಟ್ಟೋ-ದಿಲ್ ಬಹಾರ್! (ರಜಿಸ್ಟರ್ಡ)

ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಾಧಾರಣ ಸುಗಂಧ ದ್ರವ್ಯಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಆದರೆ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಹೂವಿನ ಸಹಜ ಪರಿಮಳವಿಲ್ಲ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಆಲ್ಕೋಹೋಲ ಯಾನೆ ಮದ್ಯವು ಸೇರಿರುತ್ತದೆ ಇದರಿಂದ ಹೂವಿನ ಸಹಜ ಪರಿಮಳವು ಸಿಗುವದು ಒಟ್ಟೋದಿಲ್ ಬಹಾರದಿಂದ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಹೂವಿನ ಸುಗಂಧವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಮದ್ಯದ ಸ್ಪರ್ಶವಿಲ್ಲ.

THE ANGLO INDIAN DRUG & CHEMICAL CO.
POST BOX 2082. BOMBAY No. 2.

ಟ್ರ್ಯಾನ್ಸ್" ಪತ್ರಿಕೆಯ ದಿಲ್ಲಿಯ ಚಿತ್ರಗುಪ್ತನು ಒಂದು ಕಡೆ ಹೀಗೆ ಬರೆದಿರುತ್ತಾನಂತೆ— "ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ನಿರ್ಧಾರದಿಂದ ದಬ್ಬುವ ಕಾರ್ಯವು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆದಿದೆ ಆದರೆ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ಕಾರ್ಯವು ನಿಷ್ಫಲವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಜವಾಬದಾರಿಯು ಸರಕಾರದ ಮೇಲೆ ಇದ್ದಷ್ಟೇ ನೇಮಸ್ತರ ಮೇಲೂ ಇರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಇತ್ತೀಚಿನವರೂ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ತನಕ ರಣಾಂಗಣದ ಆಚೆ—ಈಚೆ ನಿಂತುಕೊಂಡಿದ್ದಷ್ಟೇ, ಯಾರೂ ಒಳಗೆ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ! ಹೀಗಾಗಿ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ಕಾರ್ಯವೆಂಬುದು ರೌಂಡ ಟೇಬಲ್ ಕಮಿಟಿಗಳ ಕಾರ್ಯದ ಹೊರಗೆ ಏನೂ ಮುಂದರಿದಿರುವದಿಲ್ಲ! ತನ್ಮಧ್ಯೆ, ರಾಜಶಾಸನಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆಯುಂಟೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಮತ್ತು ರಾಜಶಾಸನಗಳು ಹೊರಟ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಾಧಾನ ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡಿದ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಿಗಳು ಈಗ ವ್ಯಸನಾಕ್ರಾಂತರಾಗಿ, 'ಈ ರಾಜಶಾಸನಗಳು ನಮ್ಮನ್ನು ಎಲ್ಲಿಗೆ ತಲ್ಪಿಸುವವು? ಎಂದು ಕೇಳಲಿಕ್ಕಾರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ!"

⁂

ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಪಾಕ್ಷಿಕ ವರದಿ.

ಎಪ್ರಿಲ್ ತಾ. ೩ಕ್ಕೆ ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದೊಳಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಪಾರ್ಲಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ನುಡಿದದ್ದೇನಂದರೆ:— "ಕಳೆದ ೧೫ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಸ್ಥಿತಿಯು ಸುಧಾರಿಸುತ್ತ ನಡೆದಿದೆ. ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತ, ಬಿಹಾರ, ಒಡಿಸಾ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಯಿದೆಭಂಗದ ಬಗ್ಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯಾದವರ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಕುಗ್ಗಿದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಮುಂಬಯಿಯ ಅರಳೆ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ವ್ಯಾದೆಯ ಲೇವಾದೇವಿಗಳಿಗೂ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ; ವಾರಕ್ಕೆ ೩ದಿನ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುವವರು ಅವ್ಯತನರವೂ ಈಗೆ ಪಿಕೆಟಿಂಗ ನಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಿಷ್ಫಲವಾದವು ಗಡಿನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಶಾಂತತೆಯು ಹಬ್ಬುತ್ತಲಿದೆ. ಕೆಲವೆಡೆ ಜಾತಿಕಲಹಗಳು ಉದ್ಭವಿಸುವ ಲಕ್ಷಣಗಳು ತೋರುತ್ತಿವೆ." ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೆಸರು ಹೇಳಿದ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವು ಕುಗ್ಗುತ್ತದೆ. ಬಾಕಿ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ?

⁂

ಪಾಪ! ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ!

ಜಿನೇವಾ ಯುನಿವ್ಹರ್ಸಿಟಿಯ ಪ್ರೊ| ಎಡಮುಂಡ ಪ್ರೈವ್ಹೆಟ್ ಎಂಬವರು ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರು ಎರಡು ತಿಂಗಳು ತನಕ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡಾಡಿ, ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡು ಮೊನ್ನೆ ಸ್ವದೇಶಕ್ಕೆ ಮರಳಿ ಹೋದರು. ಲಂಡನದೊಳಗೆ ತಮ್ಮದೊಂದು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದೇನಂದರೆ:— "ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ನಡೆದದೆ ಎಂಬದರ ಪೂರ್ಣ ಕಲ್ಪನೆಯಿದ್ದವರು ಇಂಗ್ಲಂಡದಲ್ಲಿ ಅತಿ ವಿರಳರು. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದೊಳಗೆ ಪ್ರಸ್ತುತಕ್ಕೆ ನಡೆದಿರುವ ಕಾರಭಾರ ಕೇಳಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಇಂಗ್ಲೀಷ ಮನುಷ್ಯನು ತಲೆ ಕೆಳಗೆಹಾಕಬೇಕು." ಪ್ರೊಫೆಸರ ಮಹಾಶಯರು ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳ ದರ್ಶನ ಪಡೆದಿದ್ದರು. ನಿಃಶಸ್ತ್ರ ಶಾಂತವೃತ್ತಿಯ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ ಮೇಲೆ ಪೋಲೀಸರು ಲಾಠಿಯ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬ ಸಂಗತಿಯು ದೊರೆಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತೇ ಇದ್ದಿಲ್ಲವೆಂಬದನ್ನು ಕೇಳಿ ಅವರಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತಂತೆ! ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳು ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಓದುವದಿಲ್ಲವೇ?

⁂

ನೇಮಸ್ತಾಗ್ರಣಿಗಳ ಉಪಮರ್ದ!

"ಲೀಡರ" ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕ ಶ್ರೀ| ಚಿಂತಾಮಣಿಯವರು ನೇಮಸ್ತ ಪಕ್ಷದ ಅಗ್ರಗಣ್ಯ ಮುಂದಾಳುಗಳು. ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಾಲ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಈಗ ಲೋದಿಯನ್ನ ಕಮಿಟಿಯ ಒಬ್ಬ ಸಭಾಸದರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ ಕಮಿಟಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಲಾಹೋರಿಗೆ ಹೋದಾಗ ರಾಜಾ ನರೇಂದ್ರನಾಥರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಒಂದು ದಿನ ರಾಜಾ ನರೇಂದ್ರನಾಥರು ಕಮಿಟಿಯ ಸಭಾಸದರಿಗೆ ವನೋಪಹಾರ ಕೊಟ್ಟರು ಶ್ರೀ| ಚಿಂತಾಮಣಿಯವರು ಕಮಿಟಿಯ ಕಾರ್ಯ ಮುಗಿಯುತ್ತಲೇ ಮೋಟಾರ ಹತ್ತಿ ರಾಜರ ಮನೆಯಕಡೆಗೆ ಹೊರಟರು. ಮನೆಯ ಸಮೀಪ ಮಾರ್ಗಗಳು ಕೂಡುವಲ್ಲಿ ಮೋಟಾರು ಬರುತ್ತಲೆ ಪೋಲೀಸನೊಬ್ಬನು ಅದನ್ನು ತಡೆಸಿದನು "ಮೋಟಾರುಗಳನ್ನು ಬಿಡಲಿಕ್ಕಾಗುವದಿಲ್ಲ, ಸರಿದು ಹೋಗಿರಿ" ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಶ್ರೀ| ಚಿಂತಾಮಣಿಯವರು ತಾವು ರಾಜರ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಉಳಕೊಳ್ಳುವವರೆಂದು ಖುಲಾಸೆ ಮಾಡಲಾಗಿ ಗಾಡಿಯನ್ನು ಹೋಗಗೊಟ್ಟನು ರಾಜರ ಬಂಗಲೆಯ ಹೆಬ್ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಹೋಗುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಪೋಲೀಸನು ಪುನಃ ಅಡ್ಡಗಟ್ಟಿದನು! ಶ್ರೀಯುತರು ಮೊದಲಿನಂತೆ ಪುನಃ ಖುಲಾಸೆ ಮಾಡಿದರು. ಆಗ ಆ ಪೋಲೀಸನು ಹತ್ತಿರದವೇ ನಿಂತಿದ್ದ ಮೇಲಧಿಕಾರಿಯ ಸಲಹೆ ಕೇಳಿದನು. ಮೇಲಧಿಕಾರಿಯು ಗಾಡಿಯನ್ನ ಒಳಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ನುಡಿದನು! ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೂ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ! ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಇಂಗ್ಲೀಷ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಗಾಡಿ ಬಂತು! ಯಾರ ತಡೆಯಿಲ್ಲದೆ ಒಳಗೆ ಹೋಯಿತು! ಹೀಗೇಕೆ ಪಂಕ್ತಿಪ್ರಪಂಚ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳಲಾಗಿ, ಗಾಡಿಯು ಮುಂದಾದ್ದರಿಂದ ನಿಲ್ಲಿಸಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟನು! ಶ್ರೀ| ಚಿಂತಾಮಣಿಯವರು ಗಾಡಿಹತ್ತಿ ಊರೊಳಗೆ ನಡೆದರು. ಅತ್ತಿತ್ತ ಅಡ್ಡಾಡಿ ವನೋಪಹಾರ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ರಾಜರ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ತಲ್ಪಿದರು.!

⁂

ಇಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಶ್ರೀ| ಚಿಂತಾಮಣಿಯವರ ಗ್ರಹಚಾರ ತೀರಲಿಲ್ಲ! ಮಾರನೇ ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಶ್ರೀ| ಚಿಂತಾಮಣಿ, ದಿ| ಬ| ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಮುದಲಿಯಾರ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ| ಬಖಲೇ ಹೀಗೆ ಮೂವರೂ ಒಂದು ಮೋಟಾರ ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೂತುಕೊಂಡು ಕಮಿಟಿಯ ಸಭೆಗೆ ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಹೊರಟರು. ಗಾಡಿಯು ಕಮಿಟಿಯ ಕಾರ್ಯಾಲಯದ ಸಮೀಪ ಬರುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಸಾರ್ಜಂಟನೊಬ್ಬನು ಗಾಡಿಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ವೇಗದಿಂದ ಗಾಡಿ ಓಡಿಸಿದ ಬಗ್ಗೆ ಡ್ರಾಯ್ವ್ಹರನಿಗೆ ಬೈದನು. "ಗವ್ಹರ್ನರ ದೊರೆಗಳು ಬರುವ ಹೊತ್ತಾಗಿದೆ, ಇಲ್ಲೇ ಇಳಿಯಿರಿ" ಎಂದು ಒಳಗೆ ಕೂತವರ ಬಳಿ ಹೇಳಿದನು. "ಗವ್ಹರ್ನರರು ಬಂದರಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ"ವೆಂದು ಚಿಂತಾಮಣಿಗಳು ನುಡಿದರು. "ಗಾಡಿಯು ಬಾಗಿಲ ತನಕ ಹೋಗಲಿ" ಎಂದು ದಿವಾಣ ಬಹಾದ್ದೂರರು ಹೇಳಿದರು. ಸಾರ್ಜಂಟನು ತಿರಸ್ಕಾರದಿಂದ ಹೋಗಗೊಟ್ಟನು! ಆದರೆ ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೂತವರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದನು!! "ನಾವು ಮತದಾರ ಕಮಿಟಿಯ ಮೆಂಬರ"ರೆಂದು ದಿವಾಣ ಬಹಾದ್ದೂರರು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರು ಗಾಡಿಯು ಮುಂದೆ ಸರಿಯುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಹಿಂದೀ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಬಂದು, "ಅವರು ಕಮಿಟಿಯ ಸಭಾಸದರು," ಎಂದು ಸಾರ್ಜಂಟನಿಗೆ ಹೇಳಿದನು. ಆಗ ಆ ಸಾರ್ಜಂಟನು "ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿತ್ತು" ಎಂದು ನುಡಿದನು!!

⁂

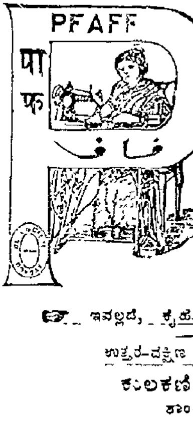

ಮುದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಜರುಗಿದ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ (೧೯೨೭-೨೮) ಅತ್ಯುಚ್ಚ ಯೋಗ್ಯತೆಯ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟು ಪಡೆದ

"ಪಾಫ್" ಹೊಲಿಗೆಮಶೀನುಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಪ್ತೆಯಿಂದ ಸಿಗುತ್ತವೆ!

ಹಾಗು

ಬೇಕಾದ ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳು ಸಹ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ!!

ಈ ಮಶೀನುಗಳು

ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಚಂದವೂ, ನಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸುಕರವೂ, ನಿಶ್ಶಬ್ದವೂ, ಖಾತ್ರಿಯವೂ, ಮಜಬೂತಾಗಿಯೂ ಇದ್ದು ಅಗ್ಗವಾಗಿವೆ!!

☞ ಇವಲ್ಲದೆ, ಕೈಹೊಲಿಗೆಯ ಮಶೀನುಗಳೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತವೆ!!

ಉತ್ತರ-ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಸೋಲ ಏಜಂಟರು:—

ಕುಲಕರ್ಣಿ ವಾಘ ಎಂಡ್ ಕಂಪನಿ,
ಶಾಂತಿಭುವನ, ಕಾರವಾರ.

ಮಂಗಳೂರ ಏಜಂಟರು:— ಕಮಲಾಕರ ಅಪ್ಪಾಜಿರಾವ ವಾಘ.

ಶಿರಶಿ ಏಜಂಟರು:— **ಕಾಮತ ಬ್ರದರ್ಸ.**
ಕುಮಟಾ ಏಜಂಟರು:— **ಶಂಕರ ಅಪ್ಪಾಜಿರಾವ ವಾಘ.**
ಹೊನ್ನಾವರ ಏಜಂಟರು:— **ಕಕ್ಕೆ ಮಂಜಪ್ಪಾ ಗಣೇಶ ಶೇಟ.**

ಸ್ವದೇಶಿ ಮೆರವಣಿಗೆಗೂ ಬಂದಿ!

ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಆಜ್ ರವಿವಾರ "ಬಾಯ್ ಇಂಡಿಯನ್" ದವರ "ಸ್ವದೇಶಿ ವಸ್ತ್ರಾಲು ಕೊಳ್ಳಿರಿ" ಎಂಬ ಮೆರವಣಿಗೆಯು ಹೊರಡುವದೆಂದು ಪ್ರಕಟವಾಗಿತ್ತು. ಈ ಮೆರವಣಿಗೆಯ ಪ್ರವರ್ತಕರು ಯಾರೆಂದು ಪೋಲಿಸರಿಗೆ ಪತ್ತೆಯಾಗಲಿಲ್ಲವಂತೆ! ಆದ್ದರಿಂದ ಮುಂಬಯಿಯ ಪೋಲಿಸ ಕಮಿಶನರರು, ಈ ಮೆರವಣಿಗೆ ಹೊರಟರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಾಂತತೆ-ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವದೆಂತ ತಿಳಿದು, ಮುಂಬಯಿ ಪೋಲಿಸ ಕಾಯಿದೆಯ ಕಲಂ ೨೩(೩)ರನ್ವಯ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಬಂಧ ಮಾಡಿದರು. ಕಾರಣ ಮೆರವಣಿಗೆಯು ಹೊರಡಲಿಲ್ಲ.

⁂

ಬಂಗಾಲ ಮುಸ್ಲಿಮ್ ಲೀಗದ ಠರಾವು.

ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ಬಂಗಾಲ ಮುಸ್ಲಿಮ್ ಲೀಗದ ವಾರ್ಷಿಕ ಸಾಧಾರಣ ಸಭೆಯು ನೆರೆದಿತ್ತು. ಸಭೆಯಲ್ಲಿ (೧) ಯಾವದೇ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮತದಾರ ಸಂಘ ಕೊಡಕೂಡದು, (೨) ಒಂದೇ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲು ಇದ್ದರೆ ಸಾಕು, (೩) ಬಂಗಾಲ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಮುಸಲ್ಮಾನರಿಗೆ ಕಾಯಿದೆಯಿಂದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಬಹುಮತದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲವೆಂದು ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ನಿರ್ಣಯವಾಗಿದೆ. ಸರಕಾರವು ಈ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದರೆ, ನಿರ್ಧಾರದ ವಿರೋಧವಾಗುವದೆಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯೂ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಈ ನಿರ್ಣಯ ಕೇಳಿದ ಮೇಲಾದರೂ ಮೌ| ಶೌಕತಅಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷದವರು "೭ಕೋಟಿ ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಬಗ್ಗೆ" ಮಾತಾಡುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಬಿಡುವರೇನು?

⁂

ಬಡೋದೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿಗೆ ಬಹಿಷ್ಕಾರ

೨೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬಡೋದೆ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಲೋಕಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಸಭೆಯಿದೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಧೋರಣಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಿರುವ ಠರಾವು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಸಾಗುವದಿಲ್ಲ; ಪಾಸಾದರೂ ಅಮಲಿನಲ್ಲಿ ಬರುವದಿಲ್ಲ! ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಜೆಗಳ ಸಭೆಯು ಬೇಡಿಕೆ ಮಾಡಿದರ ಸಂಸ್ಥಾನಿಕರು ಕಿವಿಗೊಡುವದಿಲ್ಲ! ಆದ್ದರಿಂದ ಲೋಕನಿಯುಕ್ತ ಸಭಾಸದರು ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಮೆಂಬರಿಕೆಗೆ ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟು ನಡೆದರು. ಬಳಿಕ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲನ್ನೇ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೆಲ ಕಾಲ ಬಂದಿಟ್ಟರು. ಈಗ ಪುನಃ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಆಗತಕ್ಕವಿವೆ. ಈ ಚುನಾವಣೆಗಳಿಗೆ ಬಡೋದೆ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಪ್ರಜಾಪರಿಷತ್ತು ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಹಾಕಿದೆ.

⁂

ಇಂಗ್ಲಂಡ-ಆಯರ್ಲಂಡಗಳ-ವಾದ.

ರಾಜನಿಷ್ಠೆಯ ಶಪಥದ ಬಗ್ಗೆ, ವರ್ಷಾಸನ ಕೊಡತಕ್ಕ ಕಪ್ಪದ ಬಗ್ಗೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳದ ಅಂಬೋಣವು ಆಯರ್ಲಂಡ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತಲ್ಪಿ ಹಲವು ಕಾಲವಾಯಿತು. ಈ ಅಂಬೋಣಕ್ಕೆ ಡಿ. ವ್ಹೆಲೆರಾರವರ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳವು ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರದಲ್ಲಿ, ರಾಜನಿಷ್ಠೆಯ ಶಪಥದ ಬಗ್ಗೆ ತನ್ನ ಹಟವನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ಬಿಡಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂತಲೂ, ವರ್ಷಾಸನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಯಿದೆ ಪಂಡಿತರ ಮುಂದೆ ವಾದ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ತಾವು ಸಿದ್ಧರಿರುತ್ತೇವೆಂತಲೂ ಆಯರಿಶ್ ಸರಕಾರವು ಬರೆದಿರಬೇಕೆಂದು ಅಂದಾಜಿದೆ. ಈ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವು ಬಹುಶಃ ಇಂದು ಪ್ರಕಟವಾಗುವದು

⁂

ತನ್ಮಧ್ಯೆ ರೂಟರ ಏಜನ್ಸಿಯು ಮಾಡಿದ ಉಪದ್ವ್ಯಾಪ ನೋಡಿರಿ. ಆಯರಿಶ್ ಸರಕಾರದ ವರ್ತನವನ್ನು ನೋಡಿ, ಒಟ್ಟಾವಾದಲ್ಲಿ ಕೂಡಲಿಕ್ಕಿರುವ ಬ್ರಿಟಿಶ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಷತ್ತಿನೊಳಗೆ ಆಯರ್ಲಂಡಕ್ಕೆ ತಾವು ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಹಾಕಬೇಕಾದೀತೆಂದು ಕಾನಡಾ ಸರಕಾರವು ಜಾಹೀರ ಮಾಡಿರುವದಾಗಿ ರೂಟರ ಏಜನ್ಸಿಯು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸಾರಿಬಿಟ್ಟಿತು. ಮಾರನೇ ದಿನ ಈ ಸುದ್ದಿಯು ಕೇವಲ ನಿರಾಧಾರವೆಂದು ಸುದ್ದಿ ಬಂತು! ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ, ಬ್ರಿಟಿಶ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳಿಸತಕ್ಕ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರದ ಬಗ್ಗೆ ಆಯರಿಶ್ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳದಲ್ಲಿ ಇತ್ತಂಡಗಳಾಗಿವೆಯೆಂದು ರೂಟರ ವಾರ್ತೆ ಬಂತು! ಡಿ. ವ್ಹೆಲೆರಾರವರು ಈ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿ, ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳದಲ್ಲಿ ಎರಡೂ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪೂರ್ಣ ಮತೈಕ್ಯವುಂಟೆಂದು ಜಾಹೀರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

⁂

ದೊಡ್ಡಣ್ಣನ ರುದ್ರಾವತಾರ!

ಎಪ್ರಿಲ್ ತಾ ೬ನೇಗೆ ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ "ಶಾಂತಿ ಸಂಘ"ದ ವಾರ್ಷಿಕ ಸಾಧಾರಣ ಸಭೆ ಕೂಡಿತ್ತು. ಸಭೆಯ ಕೆಲಸವು ತೀರುತ್ತ ಬಂದಿತ್ತು, ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಮೌ| ಶೌಕತ ಅಲ್ಲಿಯವರು ಬಂದು ಮುಟ್ಟಿದರು. ಬಂದವರೇ ಮಾತಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಎದ್ದರು! "ನಾನು ಈಗಲೇ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ; ಏನು ನಡೆದದೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಮಾಜ-ಸಮಾಜಗಳೊಳಗಿನ ಕಲಹಗಳನ್ನು ದೂರ ಮಾಡಿಸಿ, ಶಾಂತಿ ಪ್ರಸ್ಥಾಪಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಜನ್ಮವೆತ್ತಿದ ಸಂಘವಿದೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ...... ನನ್ನ ಹೆಸರು ನೀವು ಬಲ್ಲಿರಿ, ನನ್ನ ಕಾರ್ಯ ಒಲ್ಲಿರಿ ನಾನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯನು. ಇಂದು ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲೂ ಇಡೀ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲೂ ಶಾಂತಿಯ ಭಂಗವಾಗುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಿದೆ"...... ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಮಾಡಿದರು! ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ಬೈದರು! ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯವರು ಹಿಂದು ಪಕ್ಷಪಾತಿಗಳೆಂದು ಹೇಳಿದರು! ಮುಸಲ್ಮಾನ ವರ್ತಕರ ಅಂಗಡಿಗಳ ಮುಂದೆ ಪಿಕೆಟಿಂಗ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲೆಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು! ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರು ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಗೋಜಿಗೆ ಹೋದರೆ ಅಂತಃಕಲಹವಾಗುವದು, ಅನರ್ಥವಾಗುವದು ಎಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟರು! ದೊಡ್ಡಣ್ಣನವರ ಆರ್ಭಾಟ ನೋಡಿ ಸಭಿಕರೆಲ್ಲರೂ ದಿಙ್ಮೂಢರಾಗಿ ಕುಳಿತರೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವೇನು?

⁂

ಮರುದಿನ ಮೌ| ಶೌಕತ ಅಲ್ಲಿಯವರು ಶ್ರೀ| ಸರೋಜಿನೀ ನಾಯಡೂರವರಿಗೆ ಒಂದು ಪತ್ರ ಬರೆದು ಮುಸಲ್ಮಾನ ಅಂಗಡಿ-ಕಾರಖಾನೆಗಳ ಮುಂದೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಪಿಕೆಟಿಂಗನ್ನು ಕೂಡಲೆ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದರು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ಹಿಂದು ಮಹಾಸಭೆಯ ಒಂದು ಅಂಗವಾಗಿದೆಯಂತೆ! ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಹಿತವಿರೋಧಿಯಾಗಿರುವದಂತೆ! ಇರಲಿ, ಶೌಕತ ಅಲ್ಲಿಯವರ ಈ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ| ಸರೋಜಿನಿ ದೇವಿಯವರು ಉತ್ತರವನ್ನೇ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ! ಆರಳೆ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಂತೂ "ನಮ್ಮದು ನಾವು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ನೀವು ಬಂದು ಗಲಾಟೆ ಮಾಡಬೇಡಿ" ಎಂದು ದೊಡ್ಡಣ್ಣನವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ! ದೊಡ್ಡಣ್ಣನವರೀಗ ಮಸ್ಕತದಲ್ಲಿ ಖೋಜಾ ಮತ್ತು ಬಲೂಚಿ ಜನರೊಳಗೆ ನಡೆದ ತಂಟೆಯ ನಿಕಾಲೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆಂದು ಮಸ್ಕತ್ತಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ.

⁂

ಚೀನ-ಜಪಾನ ಯುದ್ಧ.

ಪುನಃ ಕಳೆದ ವಾರದ ಪ್ರಾರಂಭಕ್ಕೆ ಚೀನ-ಜಪಾನರೊಳಗೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೋ ಎಂಬಂತೆ ಕಾಣಹತ್ತಿತು. ಇವರೊಳಗೆ ಶಾಂಘಾಯದೊಳಗೆ ತ್ರಯಸ್ಥರ ಮುಂದೆ ರಾಜಿಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪವು ನಡೆದದೆಯೆಂತಲೂ, ಕೆಲವು ಅಡಚಣೆಗಳು ದೂರವಾದ ಕೂಡಲೇ ತಾತ್ಪೂರ್ತಿಕ ತಹನಾಮೆಯು ದೃಢವಾಗುವದೆಂತಲೂ ಸುದ್ದಿ ಬಂದಿದೆ. — ಉತ್ತರ ಮಂಚೂರಿಯಾದ ಕಡೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಗಡಿಬಿಡಿಯು ನಡೆದದೆ. ರಶಿಯಾ-ಜಪಾನಗಳ ನಡುವೆ ಕಲಹವಾಗುವ ಚಿನ್ಹಗಳು ತೋರುತ್ತವೆಯಂತೆ. ಸೋವಿಯಟ್ ಸರಕಾರವು ಮಂಚೂರಿಯಾದ ಗಡಿಯ ಮೇಲೆ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಕೂಡಿದೆಯಂತೆ. ಸಾರಾಂಶ, ಪೂರ್ವ ಏಶಿಯಾ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧದ ಮೋಡಗಳು ಇನ್ನೂ ಸುಳಿದಾಡುತ್ತಿವೆ. ತೇಲಿ ಹಾರುವವೋ, ಮಳೆಗರೆಯುವವೋ ದೇವರೇ ಬಲ್ಲ!

⁂

ಶಿಬಿರಾಜನ ಶಿಷ್ಯ

ನೇತ್ರಾವರದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೀ ರೋಗಿಯೊಬ್ಬನು ಮೈಯಲ್ಲಿ ರಕ್ತವಿಲ್ಲದೆ ಸಾಯಲಿಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದನು. ಆಗ ಅಲ್ಲಿಯ ಸಿವ್ಹಿಲ್‌ಸರ್ಜನ್‌ರಾದ ಮೇಜರ ಕೋಲ್ಸ್ಟೀಮುವರು ಅತಿ ದಯಾರ್ದ್ರ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಮೈಯೊಳಗಿನ ೩|| ಪೌಂಡ ರಕ್ತವನ್ನು ಆ ರೋಗಿಯ ಮೈಯಲ್ಲಿ ಸುರಿಸಿ ಆತನನ್ನು ಬದುಕಿಸಿದರು!

Dr. F. J. P. PEREIRA,
Physician & Specialist in Dentistry.
Sunday Market, KARWAR. (N.K.)

ಆರೋಗ್ಯ ಬಯಸುವಿರಾ?

ಹಾಗಾದರೆ—
ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ!!

ಯಾಕೆಂದರೆ, ಮಾನವನ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಹಲ್ಲುಗಳೇ ಕಾರಣ! ಬರೇ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಅಲ್ಲ, ಆರೋಗ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಹಲ್ಲುಗಳ ಜೋಪಾಸನೆ ಮಾಡುವದು ಅತ್ಯವಶ್ಯ. ಹಲ್ಲುಗಳ ಅಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಅಗ್ನಿಮಾಂದ್ಯ, ಸಂಧಿವಾತ, ನೇತ್ರರೋಗ, ಕರ್ಣರೋಗ ಮೊದಲಾದ ಬೇನೆಗಳಾಗುತ್ತವೆ.

ಕಾರಣ, ನಿಮ್ಮ ಹಲ್ಲುಗಳು ಸರಿಯಿರದಿದ್ದರೆ,
ನಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಬನ್ನಿ, ಪರೀಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ!
ಅವನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛ-ಸುಂದರ ಮಾಡಿಕೊಡುವೆವು.
ಡಾ|| ಎಫ್. ಜೇ. ಪಿ. ಪೇರೇರಾ,
ವೈದ್ಯ ಮತ್ತು ದಂತವೈದ್ಯಕ ವಿಶಾರದ,
ಸಂತೆ ಪೇಟ್, **ಕಾರವಾರ.** (ಜಿ. ಉ ಕಾನಡಾ.)

ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ವಾರ್ತೆ.

ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದಂತೆ ಈ ತಿಂಗಳ ತಾ [illegible] ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಅಧಿವೇಶನ ಸೇರುವದೆಂದ ಪಂಡಿತ ಮದನಮೋಹನ ಮಾಲವೀಯರವರು ಜಾಹೀರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಧಿವೇಶನ ಕೂಡುವ ವರೆಗೆ ಸರಕಾರದ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿ ಅಧಿವೇಶನವು ನಿರ್ವಿಘ್ನತೆಯಿಂದ [illegible]ವೆಂದು ಅವರ ತರ್ಕ. ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಕರಪತ್ರಗಳು, ಕಾಂಗ್ರೆಸ ವಾರ್ತಾಪತ್ರಿಕೆಗಳು ದಿನಾಲು ಹೊರಡುತ್ತಿವೆ. ಇವು ಎಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಡುವವೆಂದು ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಪತ್ತೆಯೇ ಸಿಗುವದಿಲ್ಲ. ಇವರ ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚುವವರಿಗೆ ೨೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುವದೆಂದು ಪೋಲೀಸರು ಪ್ರಕಟಿಸ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. [illegible] ವಾರದಲ್ಲಿ [illegible] ಗ [illegible] ವನ್ನು [illegible] ಇ [illegible] ನ್ಯಾಯವಾಯಿತು. [illegible] ಬಟ್ಟೆ [illegible] ಮುಂದ ಕಾವಲು ಮಾಡಿದ ಬಗ್ಗೆ [illegible] ಸೆರೆ ಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದ [illegible] ಗರ [illegible] ವರದಲ್ಲಿ ತಾ [illegible] ಸ್ವಯಂಸೇವಕ [illegible] ಸ್ವದ್ದಬಗಳನ್ನು ತೆಲಬಿಟ್ಟಿದ್ದರ

ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಪಂ|| ಜವಾಹರಲಾಲರ ದಂಡ ವಸೂಲಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಮನೆಯ [illegible] ಜಪ್ತಿ [illegible] ಅಲಹಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ [illegible] ಸಾಮಾನು ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಮೋಟಾರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಪಂಡಿತಜಿಯವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಿದ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಕಡೆ ಕಳಿಸಲಾಗಿದೆ. 'ಆನಂದ ಭುವನ'ದ ಸಮೀಪವೇ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಮನೆಯಲ್ಲಿ 'ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಆಸ್ಪತ್ರೆ'ಯನ್ನು ಶ್ರೀ|| ಮೋಹನಲಾಲ ನಹರೂರವರು ನಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹೆಸರಿಂದ ಕಾಯಿದೆ ಭಂಗಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆಂದು ಪ್ರಯಾಗದ ಡಿ|| ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದ್ದ ಆದರಿಂದ 'ಒಂದೋ ಈ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿರಿ ಅಥವಾ ಹೆಸರನ್ನು ಬದಲಿಸಿರಿ, ಒಂದು ತಾಸಿನೊಳಗೆ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗದಿದ್ದರೆ, ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಖಟ್ಲೆ ನಡೆಸಲಾಗುವದು" ಎಂದು ಶ್ರೀ|| ಮೋಹನಲಾಲರಿಗೆ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ನೋಟೀಸು ಕೊಟ್ಟಿರುವರು. ಪ್ರಯಾಗದ ಗಡಿಯಾರ-ಗೋಪುರದ ಮೇಲೆ ತಾ [illegible] ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜ ಹಚ್ಚುವ ಪ್ರಸಂಗ ಪ್ರಯತ್ನವಾಯಿತು. ನೂರಾರು ಜನರು ಸೇರಿದ್ದರು. ಪೋಲೀಸರು ಒಂದು ಜನಸಂದಣಿಯನ್ನು ಚದರಿಸಿ ಅನೇಕ ಸ್ತ್ರೀ-ಪುರುಷರನ್ನು ಸೆರೆ ಹಿಡಿದರು. ಕಾನಪುರದಲ್ಲಿ ಫೌಜದಾರಿ ಕೋರ್ಟಿನ ಇಮಾರತಿನ ಮೇಲೆ ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜ ಹಚ್ಚಿದ ಬಗ್ಗೆ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ೧|| ವರ್ಷದ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರಾಂತದ ಆಗ್ರಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ [illegible]ನೇ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿಯಾದ ಶ್ರೀಯುತ ಅಯೋಧ್ಯಾ ಪ್ರಸಾದರವರಿಗೆ ೧|| ವರ್ಷದ ಶಿಕ್ಷೆ ಹಾಗೂ ರೂ ೫೦೦ ದಂಡವಾಗಿದೆ. ಆಗ್ರಾದೊಳಗಿನ ಖಾದಿ ಭಂಡಾರದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರು ಝಡತಿ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಎಲ್ಲ ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜಗಳನ್ನು ಜಪ್ತು ಮಾಡಿ ಒಯ್ದರು. ಪ್ರಾಂತಿಕ ಕಾಂ|| ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ|| ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ ಶ್ರೀವಾಸ್ತವರಿಗೆ ೧ ವರ್ಷದ ಕಠಿಣ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಾನಪುರದಲ್ಲಿ ತಾ [illegible] ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಪ್ತಾಹದ ನಿಮಿತ್ತ [illegible]ಯಿಂದ ಉಪ್ಪು ತಯಾರಿಸುವ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವು, ಮೆರವಣಿಗೆಗಳೂ ಆದವು. ಪೋಲೀಸರು ಲಾಠಿ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿ ಅನೇಕರನ್ನು ಚದರಿಸಿದರು ಮತ್ತು [illegible] ಜನರನ್ನು ಸೆರೆಹಿಡಿದರು.

ಬಂಗಾಲದಲ್ಲಿ ಜೈಲುಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶ ಕೊರತೆಯಿಲ್ಲದ ಮೂಲಕವೋ, ಏನೋ ಅನೇಕ ಕೈದಿಗಳಿಗೆ ಪೂರ್ಣ ಶಿಕ್ಷೆ ಅನುಭವಿಸುವದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ. ಕಲಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿ, ಬೇರೆ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಮೆರವಣಿಗೆ, ಸಭೆ, ಕರಪತ್ರ ಪ್ರಚಾರ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ [illegible] ಗುಪ್ತಿದೆ [illegible] ಸಾಗುತ್ತಿದೆ. ರಂಗಪುರದ ಸ್ವದೇಶೀ ಭಂಡಾರದ [illegible] ದಲ್ಲಿ [illegible] ಇರವ [illegible] ಡ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಪೋಲೀಸರು [illegible] ಹಸ್ತಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿ [illegible] ಕೆಂಡು [illegible] ಕಲಕತ್ತ [illegible] ಎಂಬ ವರ್ತಕರು [illegible] ಕಾಂಗ್ರೆಸ [illegible] ವರ್ತಮಾನಪತ್ರ [illegible] ಪ್ರಮುಖ [illegible] ತ್ತು [illegible] ಪ್ರಿಪ [illegible] ಇಲ್ಲರಿಸ [illegible] ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ [illegible] ಅನೇಕ [illegible] ಆಕ್ಷೇಪ [illegible] ದರಿಸಿದ [illegible] ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಿದ [illegible] ದ ಬಗ್ಗೆ [illegible] ಇವರಿಗ [illegible] ತ್ತು

ಈ ವಂತ [illegible] ದ [illegible] ಜನರ [illegible] ಕೋರ್ಟಿನ [illegible] ರಿಂದ [illegible] ವಾಲಾಗಿ ದಂಡ ವಸೂಲಿಯ [illegible] ಜಪ್ತಿಗೂ ಹುಕುಮಾಗಿದೆ [illegible] ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯದ [illegible] ಮುಟ್ಟಿದೆ [illegible] ಸಿಪಾಯಿಗಳಿಂದ [illegible] ವಶೂಲ ಮಾಡಲಾಗಿ [illegible] ಕಲಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿ [illegible] ದಿನದ ಬಗ್ಗೆ ೩೦ ಜನರನ್ನೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಪ್ತಾಹದ ಪ್ರಾರಂಭದ ದಿನ ೩೨ ಜನರನ್ನೂ ಹಿಡಿದರು [illegible] ರಾದಿಗಳು ಪರಾರಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಈ ತನಕ ಒಬ್ಬನೂ ಸಿಕ್ಕಿರುವನು. ಉಳಿದವರ ಪತ್ತೆಯಿಲ್ಲ! ನವಾಬ ಗಂಜದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿನೋದಾತ್ಮಕ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆಯಿತು. ಕಾಂತಿ ಗೋಪಿ ಎಂಬವರು ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ತೀರಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಮಗನು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಸೇರದಂತೆ ಜಾಗ್ರತೆ ಇಡುವ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜಶಾಸನದಂತೆ ಅವರಿಗೆ ಹುಕುಂ ಹೊರಟಿದೆ!

ಬಿಹಾರಪ್ರಾಂತದ [illegible] ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ೨೦೦ ಕೈದಿಗಳು ತಮಗ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡಿಸುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ಜೈಲಿನ ಹೆಬ್ಬಾಗಿಲಿನಲ್ಲಿ ಮುತ್ತಿದರು ಮತ್ತು ಒಳಗಿನ [illegible] ಹೊರಹೋಗದಂತೆ, ಹೊರಗಿನ ಸಿಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಒಳಬರಗೊಡದಂತೆ ಆತಂಕ ಪಡಿಸಿದರು. ಜೈಲ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಲಾಠಿಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿ ಅವರನ್ನು ಚದರಿಸಿದರು. ಬಹು ಜನರಿಗೆ ಗಾಯವಾಗಿದೆ. ಒರಿಯಾ ಪ್ರಾಂತದ ಕೈದಿಗಳ [illegible] ಈ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜೈಲುಗಳಿಂದ [illegible]!

ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ [illegible] ಬಟ್ಟೆಯಂಗಡಿಗೆ ಕಾವಲು [illegible] ಕಾವಲು ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಸೆರೆ [illegible] ಕೆಲ ಕಾಲವಾದನಂತರ ಬಿಡುವ [illegible] ಪಟ್ಟಣದ ಸಮೀಪದ [illegible] ಗಾಂಧಿ ಟೋಪಿ [illegible] ಹೋಗಿದ್ದನು. ಪೋಲೀ [illegible] ಟೋಪಿ [illegible] ಬತ್ತಿಯಿಂದ [illegible] ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿ [illegible] ಸರಹಿಡಿದ [illegible] ಜೈಲೊಳಗ [illegible] ಒಬ್ಬ ರಾಮಸಿಂಗ [illegible] ವರ್ತಕರು [illegible] ಜನರಲ್ಲಿ ಕ್ಷೋಭವುಂ[illegible] ಕೊಂದರೆಯಾಗತೊಡಗಿದ್ದರಿಂದ ಈ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೂಡಲೇ ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕಾಗಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ [illegible] ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ತ್ರಿಚಿನಾಪಳ್ಳಿಯ ಜೈಲಿ [illegible] ಸಂಪ್ರದಾಯ ಉಪದ್ರವಕ್ಕೆ [illegible] ಎರಡು ಪ್ಯಾಕೆಟ್ [illegible] ಉಪ್ಪು ಮಾಡಿದ ಬಗ್ಗೆ ಮೂವರ [illegible] ಹಿಡಿದರು. ಅವರ ಹಿಂದಿನ ಉಪ್ಪು [illegible] ಪ್ರಾಂತ [illegible] ಶ್ರೀ [illegible] ಮಾನಸ್ [illegible] ಸರಿಯಾಗಿದ

ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಚ ತಿಂಗಳ ಕೊನೆಯ ವರೆಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿದವರ ಸಂಖ್ಯೆಯು ೨ ಸಾವಿರದ ಸಮೀಪ ಬಂತು [illegible] ಗಾಂಧಿ ದಿನದ ಬಗ್ಗೆ [illegible] ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದೊಳಗಿನ ಆದ್ಯ ದಿನದ [illegible] ಶ್ರೀ ಕಮಲಾದೇವಿ ಚಟ್ಟೋಪಾಧ್ಯಾಯ [illegible] ಬಜಾರದಲ್ಲಿ [illegible] ಮಾಡಿದ ಬಗ್ಗೆ ದಿನಾಲು [illegible] ಪ್ರಮುಖ ಒಂದು [illegible] 'ನವ ಪತ್ರಿಕೆ" ಎಂಬ ಒಬ್ಬ [illegible] ಶ್ರೀ|| ಕಮಲಾದೇವಿಗೆ ಒಂದು ವರ್ಷದ [illegible] ಮತ್ತು ರೂ ೧೫೦ ದಂಡ (ಇಲ್ಲವೆ, ಪುನಃ ೪|| ತಿಂಗಳ ಶಿಕ್ಷೆ) ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಅವರೊಡನೆ ಸೆರೆಹಿಡಿದವರಿಗೆ ೬ ತಿಂಗಳ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಯಿತು. ಮುಂಬಯಿ [illegible] ಮಾರ್ಕೆಟಿನ ಒಂದು ಬದಿಯ ೧೧೦ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನುಮುಂದೆ ಸ್ವದೇಶಿ ಜಿನಸುಗಳನ್ನು ಮಾರಲಿಕ್ಕಿದ್ದಾರೆ. ಈ [illegible] ಸಮಾರಂಭ ಶ್ರೀ|| ಸರೋಜಿನೀ ನಾಯುಡುರವರು ಗೈದರು

ಸ್ಥಾನಿಕ ವೃತ್ತಾಂತ

(೯ನೇ ಪುಟದಿಂದ ಮುಂದರಿದದ್ದು)

ಮುಂಜಾನೆಯ ಪ್ರಭು, ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ ಸ್ವಯಂಸೇವಕ [illegible] ದಿವಸಾ ಕೂಡಲೇ ಹೀಗೆ ಐವರನ್ನು ಹಿಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ

ಊರಿನ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಮುಂದೆ ಪ್ರಭಾತ ಫೇರಿಗಳು ಬರಬಾರದೆಂದೂ ಅದರಿಂದ ದೇವಸ್ಥಾನದ [illegible] ಬಾಧಕ ಬರುವದೆಂದೂ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಿಗೆ ನೋಟೀಸು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ

ಹೇಗಾದರೂ ಮೊನ್ನೆ ಹರಿಕೀರ್ತನೆ ಎಂಬಲ್ಲಿಂದ ೩ ಜನರನ್ನು ಹಿಡಿದು [illegible] ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆ

ಹೇರೂರಿನ ೬ ಮಂದಿಗಳಿಗೆ ತಲಾ ೬೦ ರೂಪಾಯಿ ದಂಡ ಮತ್ತು ಪ್ರಭಾತ ಫೇರಿಯ ಶಿಕ್ಷೆ ತಪ್ಪಿದರೆ ೬೦ ದಿವಸ ಕೈದು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ೧೫ ಜನರನ್ನು ಹಿಡಿದ್ದರಿಂದ ಊರು ಕಪ್ಪಿಟ್ಟಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ

ದಿ| ಮುರಿಗೇರಿ ಎಂಬ ಸ| ಅನ್ನಪೂರ್ಣರು ಸೀತಾಬಾಯಿ ಎಂಬ ಸ್ವಯಂಸೇವಿಕೆಯರಿಗೆ ಇಬ್ಬರು ತಂಗಿಯಂದಿರು ಹೊಡೆದರೆಂದು ದೂರು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಪೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿ, ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳಬೇಕಾದದ್ದು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಸೂಚನೆಯಿದೆ

ಇನ್ನು ಜಪ್ತಿಯ ವಸ್ತುಗಳು ಲಿಲಾಂವಿನಲ್ಲಿ ಕೊಂಡುಕೊಂಡವರ ಮುಂದೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡಿ, ಆ ವಸ್ತುಗಳು ಅವರಿಂದ ತಕ್ಕೊಂಡು ಮೂಲ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ತಂದು ಕೊಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದದೆ. ಸಾಗರದ ದಿ| ರಾಮ ಜೋಯಿಸರ ಸೋದರ ಶಂಕರ [illegible] ಗ್ರಾಮದ [illegible] ಗೆ ರಾಮಪ್ಪನವರ ಕಾಡಿ ಕಲಪ್ತ ಮಾಡಿ ಮತ್ತು ಒಂದೆರಡು ದನಕರುಗಳನ್ನು ಲಿಲಾಂವಿನಲ್ಲಿ ಕೊಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಕಲಪ್ತ ವಸ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ದನಕರುಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಪಟೇಲ [illegible] ಮಲ್ಲಾರಪ್ಪನವರ ಬಳಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾಗಿತ್ತು. ತಾ ೩ನೇ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಿ ಸೇವಾದಲದ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಾದ ಶ್ರೀ| ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯನವರ ಪತ್ನಿ ಶ್ರೀ| ಗೌರಮ್ಮನವರೂ ಇನ್ನಿಬ್ಬರು ಭಗಿನಿಗಳೂ ದಿ| ಮಲ್ಲಾರಪ್ಪನವರ ಮನೆ ಮುಂದೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡತೊಡಗಿದರು. ಪಟೇಲರು ನಾವು ಕ್ರಯಕೊಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ [illegible] ನಾವು ಕೊಟ್ಟಷ್ಟು ಹಣ [illegible] ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿ ಭಗಿನಿಗಳು ದೇಶಭಕ್ತಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ [illegible] ವಿಷಯಗಳ ವಿವರ [illegible] ಮಲ್ಲಾರಪ್ಪನವರ ಮನೆಯ [illegible] ದಿವಸಗಳವರೆಗೆ ಒಲ್ಲೇ ಊಟದ ಉಪವಾಸ ಮಾಡಿದರು. ಮೂರನೇ ದಿನ ಮಲ್ಲಾರಪ್ಪನವರು [illegible] ಎಲ್ಲ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು [illegible] ಕೊಟ್ಟರು [illegible] ಭಗಿನಿಗಳಿಗೂ [illegible] ಸತ್ಕಾರ ಮಾಡಿದರು. [illegible] ಮಲ್ಲಾರಪ್ಪನವರ [illegible] ಜೋಯಿಸರ [illegible] ತಾವು ಕೊಂಡ ಎಮ್ಮೆಯನ್ನು ವಾಪಸ ತಿರುಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ (೬-೪-೩೨) [illegible] ಇಂಥ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಇಬ್ಬರು ತಂಗಿಯರು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪಟೇಲರು ದಿ| [illegible] ಗೌಡರ ಮನೆ ಮುಂದೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವಿದ್ದ [illegible] ತಾ [illegible] ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಕೈದು ಮಾಡಿದ್ದರು, ಮುಂದೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟರು. ಆಗಿನಿಂದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಮುಂದರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಊಟ ಮಾಡದೆ ಉಪವಾಸ ತೆಗೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಟು ದಿನಗಳಾದವು! ಪಟೇಲರು ಗಟ್ಟಿ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ!

ಸಿದ್ದಾಪುರ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಈ ತರದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ನಡೆಯಿತು. ಅಬ್ಬ ಹಡಿಗರ ಹೆಂಡತಿಯು ಒಂದು [illegible] ಕೊಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದಳು. ಶ್ರೀ| ಗೌರಮ್ಮ ಹೆಗಡೆ ನಾಲ್ವರು [illegible] ಮನೆಗೆ ಹೋದರು. [illegible] ಹೆಂಡತಿಯು ಅವರಿಗೆ ಅಡಿಕಲ್ಲಿನ ಕೂಡಲೇ [illegible] ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಳು. ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬರುವಾಗ ಫೌಜದಾರರು ನಾಲ್ವರು ಮಂದಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದರು. ಸಂಜೆ ೯ ಗಂಟೆಯ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದರು. ಸತ್ಯಾಗ್ರಹೀ ಸ್ತ್ರೀಯರು ರಾಷ್ಟ್ರಗೀತೆಗಳನ್ನು ಹಾಡುತ್ತ ಪೇಟೆಯ ಬದಿಗೆ ಹೋದರು. ಅಲ್ಲಿ ಶಿಪಾಯಿ ಜನರೂ ನಿಂತುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅವರು ಆ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ “ಎರೆಸ್ಟ” ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹುಕುಮು ಕೊಟ್ಟರು! ಪೋಲೀಸರು “ನಾವು ಮಾಡುವದಿಲ್ಲ! ನೀವೇ ಬೇಕಾದರೆ ಎರೆಸ್ಟ ಮಾಡಿ ಒಯ್ಯಿರಿ” ಎಂದು ಶಿಪಾಯಿಗರಿಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಶಿಪಾಯಿಗಳು ಸಣ್ಣ ಮೋರೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮನೆಗೆ ನಡೆದರು! ಇಂಥ ಶಿಪಾಯಿಗರಿಗೆ ಸರಕಾರವು ಪೋಲೀಸ ಸುಪರಿಟೆಂಡೆಂಟ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಬಹುದು!

ಅಂಕೋಲಾ— ದಾವಣಗೆರೆಯೊಳಗಿನ “ರಾಜಹಂಸ” ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕ ಶ್ರೀ| ವಾಮನರಾವ [illegible] ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯೊಳಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ೯೯ ಸಿದ್ದಾಪುರ ಕುಮಟಾ, ಅಂಕೋಲಾ ತಾಲೂಕುಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಮರಳಿ ಊರಿಗೆ ಹೋದರು

ತೇರ್ಡ ದರ್ಜೆಯ ಬಹಳ ಜಪ್ತಿಗಳು ಇಲ್ಲಿಯೂ ನಡೆದವೆ. [illegible] ಗೋವಿಂದ ಬೊಮ್ಮಯ್ಯ ನಾಯಕ, ಗೋವಿಂದ ವೆಂಕಣ್ಣ ನಾಯ್ಕ, ನಾಗಪ್ಪ ಬೊಮ್ಮಯ್ಯ ನಾಯ್ಕ, ತಿಮ್ಮಣ್ಣ ಮಂಜಯ್ಯ ನಾಯಕ ಇವರ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಪ್ತಿಗೆ ಹೋದದ್ದು [illegible] ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಏನೂ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ

ಹಿಚಕಡದಲ್ಲ ತಾ ೩ನೇ ಜಪ್ತಿಗೆ ಹೋದರು. [illegible] ಹನುಮಂತ [illegible] ನಾಯ್ಕರು ತೇರ್ಡ ಪಸಾಲು ಕೊಟ್ಟರು. ಈ [illegible] ನಡೆದು ಬಿಟ್ಟಿತಂತೆ!

ತಾ ೩ರಂದು ಗೋವಿಂದ ಬೊಮ್ಮಯ್ಯ ಮತ್ತು [illegible] ನಾಯ್ಕರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಜಪ್ತಿಗೆ ಹೋದಾಗ [illegible] ಜಂಗಮರು [illegible] ಜಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ೩ ಖಂಡಗ ಅಕ್ಕಿ ಸಿಕ್ಕಿತು. ೧ ಖಂಡಗ ಅಲ್ಲೇ ಬಿಟ್ಟು ೨ ಖಂಡಗ [illegible] ತೇರ್ಡ [illegible] ಬಾಗಿಲುಗಳಿಗೆ ಅಂಟಿಸಿ ಮುಂದೆ ನಡೆದರು

ತಾ ೧೦ರಂದು [illegible] ಬೊಮ್ಮಯ್ಯ ನಾಯ್ಕ [illegible] ಜಪ್ತಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಏನೂ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ! ಮರುದಿನ ಸಂಜೆ [illegible] ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೋದಾಗಲೂ ಅದೇ ಪಾಡು!

ಗುಂಡಬಾಳೆಯ ವೆಂಕಟೇಶ ಜನಾರ್ದನ ನಾಯ್ಕ [illegible] ನಾಗಪ್ಪ [illegible] ತೇರ್ಡ [illegible] ತೇರ್ಡ, ಬಾಕಿ [illegible] ಭಾಗಗಳ [illegible] ಮಾಡಲಾಗುವದೆಂದು ನೋಟೀಸುಗಳು ಹೊರಟವೆ

ತಾ ೧೧ನೇ ಬೋಳೆ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಜಪ್ತಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೋಗಿದ್ದರು. [illegible] ಬೊಮ್ಮಯ್ಯ ನಾಯ್ಕರು ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೂ ತೇರ್ಡ ಕೊಡುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು [illegible] ತೇರ್ಡ [illegible] ಅವನಿಗೆ [illegible] ನೋಟೀಸು ಜಾರಿ ಮಾಡಿ ಹೋದರು

ತಾ ೩ರಂದು ದಿ| ರಾಮಕೃಷ್ಣ [illegible] ನಾಯ್ಕ ಮತ್ತು ನಾರಾಯಣ ವೆಂಕಟೇಶ ನಾಯ್ಕ [illegible] ಇವರಿಗೆ [illegible] ಹಿಡಿದರು

ತಾ ೩ನೇ [illegible] ಇಬ್ಬರಿಗೆ [illegible] ಅವರಿಬ್ಬರಿಗೂ ೧೧ ವರ್ಷದ ಸಕ್ತ ಮಜೂರಿ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. [illegible] ಹತ್ತರ [illegible] ಪೋಲೀಸರು ಅವನನ್ನು [illegible] ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ದಿ| [illegible] ಈವರೆಗೆ ೬ ತಿಂಗಳ [illegible] ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಲಾಗಿದೆ

ತಾ ೧೧ನೇ [illegible] ದಿ| ರಾಮಕೃಷ್ಣ ತಿಮ್ಮಣ್ಣ ನಾಯ್ಕರಿಗೆ ಕೈದು ಮಾಡಿದರು

ತಾ ೬ನೇ ಅಂಕೋಲೆ ಪೇಟೆಯೊಳಗೆ ದಿ| ಮಂಗೇಶ ಗೋವಿಂದ ಪಾಟೀಲ, ಕಾಶೀನಾಥ [illegible] ಇವರಿಬ್ಬರಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿದರು. ಕಾಶೀನಾಥ [illegible] ಹಿಡಕೊಂಡು ಹೋಗುವಾಗ ದಿ| [illegible] ಎಂಬುವರೊಬ್ಬರು [illegible] ಒಂದು ಪತ್ರ ಹಾಕಲಿಕ್ಕೆಂತ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಪೋಲೀಸ [illegible] ಆ ಪತ್ರವನ್ನು ಕಸಕೊಂಡನು. “ಅದು [illegible] ಪತ್ರ [illegible] ಬೇಕಾದರೆ ಓದಿ ನೋಡಿ ಕೊಡು” ಎಂದು [illegible] ಕೇಳಿದರು [illegible] ಕೊಡಲಿಲ್ಲ! ಅದು ಜರೂರಿಯ ಪತ್ರವಿತ್ತಂತೆ

ತಾ ೭ನೇ ಕಾಗಾಲ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ದಿ| ಹಮ್ಮಣ್ಣ ಬೊಮ್ಮಯ್ಯ ನಾಯ್ಕರಿಗೆ ಕೈದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ

ಕಾಗಾಲದೊಳಗಿನ [illegible] ಹುಡುಗನು ಒಂದು [illegible] ನಾಳೆಯನ್ನು ಓದುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದನು. ಪೋಲೀಸರು ಅವನನ್ನು ಹಿಡಿದರು. ಅವನು ಓದುತ್ತಿದ್ದ [illegible] ಪತ್ರವೆಂದು ಅವರು ತಿಳಕೊಂಡರು [illegible] ಅವನ್ನು ಜಪ್ತ ಮಾಡಿದರು. ಆ ಹುಡುಗನಿಗೆ ಕೇಳಿದ್ದಲ್ಲಿ “ನಾನು ಇದನ್ನು ಮನೆಯವನಿಗೆ ಹೋಗಿ ಓದಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಓದಿ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ” ಎಂತ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರ ಕೊಟ್ಟನು! ಪೋಲೀಸರು ಅವನಿಗೆ ಹಾಗೇ ಬಿಟ್ಟು [illegible] ಅಂಕೋಲೆಗೆ ಒಯ್ದರು. [illegible] ಫೌಜದಾರರೂ, [illegible] ಜಪ್ತಮಾಡಿ [illegible] ಓದಿ ನೋಡಿದರು. ಮತ್ತು ಹುಡುಗನಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಹುಕುಮು ಮಾಡಿದರು [illegible] ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಬೆದರಿಸಿದರೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ಆ ಹುಡುಗನು ತನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದದ್ದು [illegible] ವೆಂದು [illegible] ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಮೋಸ ಮಾಡಿರಬೇಕು!

ಜಾಹೀರ ನೋಟೀಸು.

ಗಣೇಶ ದಾಸ ಶೆಣೈ ಮುಳಗೀಕರ, ಬರ್ಮಾಶೆಲ್ ಪೆಟ್ರೋಲ ಏಜಂಟ ಸಾ| ಕುಮಟಾ ಈ ಮೂಲಕ ಜಾಹೀರ ಮಾಡುವದೇನಂದರೆ -

ಎಮ್ ಎಸ್ ಮಿರ್ಜನಕರ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕುಮಟಾ—[illegible] ವರೆಗಿನ ಊರುಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಪೆಟ್ರೋಲ ವಿಕ್ರಯದ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೋಟಾರ ಉಪಯೋಗದ ಸಾಮಾನುಗಳ ವಿಕ್ರಯ [illegible] ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ [illegible] ಕಂಪನಿ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಪೆಟ್ರೋಲ ವಿಕ್ರಯ [illegible] ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ತರದ [illegible] ಮಿ ಎಮ್ ಎಸ್ ಮಿರ್ಜನಕರ ಮತ್ತು [illegible] ಒಬ್ಬರಲ್ಲಿ [illegible] ಮಹಮ್ಮದ [illegible] ಇವರ [illegible] ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದರಿಂದ, ಆ ವಿಶಿಷ್ಟ [illegible] ಎಲ್ಲಾ ಉದ್ಯೋಗಗಳ [illegible] ನಾನು ಈ ಮೊದಲಿನಂತೆಯೇ [illegible] ಎಲ್ಲಾ ಉದ್ಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಮೊದಲಿನಂತೆಯೇ [illegible] ನಡೆಸಲಿಕ್ಕೆ [illegible] ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ, ನಾನು ಇಲಿ [illegible] ಕವಾಗಿರುತ್ತೇನಾಗಿಯೂ, ನಾನು [illegible] ಮಹಜರ [illegible] ಸಾರ್ವಜನಿಕರು [illegible] ದಿನದ ನೋಟೀಸಿನಿಂದ [illegible] ಸ್ಥರಸಮಜಾತ [illegible]

ಕುಮಟಾ, ತಾ ೩-೪-೩೨

G. D. Malgikar.

ಸ್ಥಾನಿಕ ವೃತ್ತಾಂತ.

ಕುಮಟಾ— ೪-೫ ದಿನಗಳಿಂದ ಗಾಳಿಯು ಬಿದ್ದ ಬೇಸಗೆ ಹೆಚ್ಚಾದ್ದರಿಂದ ಸೆಕೆಯು ಹಾವಳಿ ಹೆಚ್ಚಿದ್ದು ಆರೋಗ್ಯ ರೋಗಗಳು ಆಗುತ್ತವೆ

ಕುಮಟೆ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಹಲವು ದಿವಸಗಳಿಂದ ಪೋಲೀಸರು ಜನರ ರಾಶ್ಯ ಬಿದ್ದ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳತನ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಬೀಳುತ್ತಿವೆ. ಜನರ ಗಂಟುಬಿಡಿಸುವ ಕೃತ್ಯ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ನಡೆದು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಶಾಂತತಾಭಂಗವಾಗುವ ಸ್ಥಿತಿಯು ಸಹ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಜವಾಬ್ದಾರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಣ್ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ! ಇನ್ನಾದರೂ ಕಣ್ತೆರೆದು ಬಡ ಜನರ ಈ ಸುಲಿಗೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವರೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷೆ ಮಾಡಬಹುದೇ?

ಕಳೆದ ಶುಕ್ರವಾರ ದಿವಸ ರಾ| ಜಟ್ಟಿ ಶೆಟ್ಟಿ ಅವರ ಮನೆಯೊಳಗೆ ಒಂದು ಚಮತ್ಕಾರವಾಯಿತು. ರಾ| ಗುಲಾಬರ ಅಂಗಡಿಗೆ ಕಳುಹಿದ ಹುಡುಗನೊಳಗಿಂದ ಲಿಂಬೆ ಹಣ್ಣಿನಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಬೆಳ್ಳಿಯ ವಸ್ತುವೊಂದು ಉರುಳಿ ಹೋಯಿತು, ಗಿಡದೊಳಗಿನ ಮಾರ್ಗ ದಾಟಿ ಹಸ್ತದೊಳಗಿಂದ ಮಾಯವಾಗಿರುವ ಒಡವೆಗಳಿಗೆ ಜೊತೆಯಾಯಿತು! ಮತ್ತೆ ಅಲ್ಲಿ ಮಾಯವಾಯಿತು! ಏನೆಂದು ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ

ಕಳೆದ ಜನವರಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಡಿಸಿ ಕೆಡವಿದ ಹೊಸ ಸಾಗರ ಧ್ವಜಸ್ತಂಭದ ಹೊಳಪಿನ ಬಾಗಿಲೊಂದು ಹಾಗೇ ಇತ್ತು. ಮಂಗಳವಾರ ರಾತ್ರಿ ಪೋಲೀಸರು ಅದಕ್ಕೆ ಬೆಂಕಿ ಹಾಕಿದರು. ಬುಧವಾರ ೧೧-೧೧॥ ಘಂಟೆ ರಾತ್ರಿಗೆ ಒಂದು ಸವಿಂಧದ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಮಂಗಾರದ ಮೇಲೆ ಇದ್ದ ಕೆಲವು ಬೆಂಕಿಗಳನ್ನು ಕಂಡು, ಸ್ತಂಭದ ಹಿಂದಿನ ಸುತ್ತಲು ೭-೮ ಮಾಡಿ ಗಿಡಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ನೀರು ಬೆಂಕಿ ಹೊತ್ತಿತು! ಬೆಂಕಿಯ ಜ್ವಾಲೆಗಳು ಸ ಸ ಹೊಗೆ ಹಾರುತ್ತಿದ್ದವಂತೆ ಆ ದಿನ ಬಂದು ಬಿದ್ದ ಮಾತ್ರ ಸುಟ್ಟಿತು. ಶುಕ್ರವಾರ ಪುನಃ ಅಷ್ಟೇ ರಾತ್ರೆ ಆದಿತ್ಯವು ನಡೆಯಿತು! ಅದರಿಂದಲೂ ಕಂಬವು ಪೂರ್ಣ ಸುಟ್ಟುಹೋಗಲಿಲ್ಲ! ಮಾರನೆಯ ಶನಿವಾರ ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿಯ ನಂತರ ಇಬ್ಬರು ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಆ ಕಂಬವನ್ನು ಕಡಿದು ಕಡಿದು, ಚಕ್ಕೆ ಮಾಡಿ ಆ ಮೇಲೆ ಬೆಂಕಿ ಹಾಕಿದರು. ಈ ರೀತಿ ಮೂರು ದಿನ ಬೆಂಕಿ ಹಾಕಿದ ಮೇಲೆ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದ ಕಂಬದ ಭಾಗವು ಸುಟ್ಟು ಬೂದಿಯಾಯಿತು! ಪೋಲೀಸರು ಇದನ್ನು ಸ್ವಂತ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದರೋ, ಮೇಲಧಿಕಾರಿಗಳ ಹುಕುಮಿನಂತೆ ಮಾಡಿದರೋ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ.

ಪೋಲೀಸರ ಈ ಕೃತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದವರೊಬ್ಬರು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ — ಧ್ವಜಸ್ತಂಭದ ಬುಡವನ್ನು ನಾಶಮಾಡುವದೇ ಇದ್ದರೆ, ಬೆಂಕಿಯು ವಿನಹ ಅನ್ಯ ಉಪಾಯಗಳಿಂದ ಅದನ್ನು ತೆಗೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದಿಲ್ಲವೇ? ಈ ಬೆಂಕಿ ಇಟ್ಟ ಜಾಗೆಯಿಂದ ೪-೫ ಮಾರುಗಳೊಳಗೆ ಶ್ರೀ ಶಾಂತೇರಿ ಕಾಮಾಕ್ಷಿ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಆವಾರದ ಕಟ್ಟಲು ಕಟ್ಟಿಗೆಯು ಇದೆ, ಮಾಡಿನ ಕೆಲವು ಭಾಗವು ಮಡಲುಗಳಿಂದ ಹೊದಿಸಿದ್ದಿರುತ್ತದೆ, ಮಂಗಳವಾರ ರಾತ್ರಿ ಈ ಮಾಡಿನ ಕಡೆಗೆ ೨-೩ ಸಾವಿರ ಬೀಳುವ ಬಿರುಗಾಳಿ ಗಾಳಿಯಿಂದ ಬೆಂಕಿಯ ಕಿಡಿಯೊಂದು ಮಡಲಿನ ಮೇಲೆ ಹಾರಿ ಬಿದ್ದರೆ ಆಗುವ ಅನರ್ಥಕ್ಕೆ ಯಾರು ಜವಾಬುದಾರರಾಗುತ್ತಿದ್ದರು? ಸದರಿ ಬುಡವನ್ನು ಬೆಂಕಿ ಹಾಕಿಯೇ ಸುಡಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯವಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಹಗಲು ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಯಾಕೆ ಸುಡಲಿಲ್ಲ? ಹಾಗೂ ಬೆಂಕಿ ಹಾಕಿದಾಗ ಬೆಂಕಿಯಿಂದ ಏನೂ ಅಪಾಯವಾಗದಂತೆ ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ (ಹತ್ತಿರ ನೀರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು) ಯಾರೂ ಯಾಕೆ ನಿಂತಿರಲಿಲ್ಲ? (ಇಬ್ಬ ಪೋಲೀಸರೇನೋ ಪಹರೆಯ ಆಚೆ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೂತಿದ್ದರು!) ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಉತ್ತರ ದೊರೆಯುವದೇ?

ಪಂಚಾಂಗ ದುರುಸ್ತಿ— ಅಚ್ಚಾದ ವೇ| ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಅಂಗೀರಸ ಸಂವತ್ಸರದ ಪಂಚಾಂಗಗಳಲ್ಲಿ ನಜರಚೂಕಿಯಿಂದ ಕೆಲವು ತಪ್ಪುಗಳಾಗಿವೆ. ಅವನ್ನು ಕೆಳಗಿನಂತೆ ದುರುಸ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು

ಶ್ರಾವಣ	ಶು|	೫ ರವಿವಾರ	ಚ| ನ|	ರೇವತಿ
"	"	೬ ಚಂದ್ರವಾರ	"	ಅಶ್ವಿನಿ
"	"	೭ ಕುಜವಾರ	"	ಭರಣಿ.
"	"	೮ ಬುಧವಾರ	"	ಕೃತ್ತಿಕಾ
"	"	೯ ಗುರುವಾರ	"	ರೋಹಿಣಿ.
"	"	೧೦ ಶುಕ್ರವಾರ	"	ಮೃಗಶಿರಾ
"	"	೧೧ ಶನಿವಾರ	"	ಆರ್ದ್ರಾ
"	"	೧೨ ರವಿವಾರ	"	ಪುನರ್ವಸು

ಗೋಕರ್ಣ— (ತಾ ೩ ೪-೧೯೩೩) ಸೋಮವಾರ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಸಶಸ್ತ್ರ ಪೋಲೀಸರೂ ಪಟೇಲರೂ ರಂಡ ಪ್ರಸಾರಿಯು ಜಪ್ತಿಗೆ ಹೊರಟರು. ರಾ| ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರ ಅಡಿ, ಗಣಪತಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ, ಸದಾ ನಾಗೇಶಭಟ್ಟ, ಹೊಸಮನೆ ವೆಂಕಟ್ರಮಣ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಇವರ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಪ್ತಿ ಮಾಡಿ ಅವರವರಿಗಾದ ದಂಡದ ರೊಕ್ಕ ಹಾಗೂ ವಸೂಲು ಮಾಡಿದರು. ಮಾರನೇ ದಿನ ರಾ| ಪಿ. ಸಿ. ಭಟ್ಟರಲ್ಲಿ ಜಪ್ತಿಯಾಯಿತು. ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ ಏನೊಂದೂ ಸಾಮಾನು ಸಿಗಲಿಲ್ಲ! ಬೇರೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಜಪ್ತಿ ಮಾಡಿದರು. ಇಲ್ಲೂ ಅದೇ ಹಾಡು! ಜಪ್ತಿ ಪಾರ್ಟಿಯು ಆ ದಿವಸ ಹಿಂತಿರುಗಿತು. ತಾವು ಜಪ್ತಿಗೆ ಬರುವ ಸುದ್ದಿ ಸಿಕ್ಕಿ ಸಾಮಾನು ಅಡಗಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ಅವರ ಕಲ್ಪನೆಯಾಗಿ ರವಿವಾರ ೬ ಜನ ಪೋಲೀಸರು ಸಾ. ಇಲಕ್ಕಣರೊಡನೆ ಹೊರಟರು. ಆ ದಿನ ಪ್ರಜಾಜನ ಸೇವೆಯು ಮರೆಯದೆ ಇರುವಾಗ ಪ್ರಾಯಶಃ ಜೊತೆಗೇನೇ ಬಂದರು. ರಾ| ಪನ್ನಿ ಭಟ್ಟರ ಮನೆಯ ಹತ್ತಿರ ಮುಟ್ಟುತ್ತಲೇ ಇಬ್ಬರು ಆ ಮನೆಯೊಳಗೆ ನುಗ್ಗಿದರು. ಇನ್ನಿಬ್ಬರು ಹಿತ್ತಿಲ ಬಾಗಿಲ ಮುಂದಿದ್ದ ಕೋಣೆ ಬಾಗಿಲುಗಳನ್ನು ತೆರೆದು ಹಿಂಬದಿಯಲ್ಲೂ ಮುಂಬದಿಯಲ್ಲೂ ಕಾವಲಿಟ್ಟು ಕೂತುಕೊಂಡರು. ಸಾ| ಪೋಲೀಸರೂ ಪಟೇಲರೂ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಪಂಚನಾಮೆಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಗಂಡಸರಿಲ್ಲ. ಇದ್ದ ಹೆಂಗಸರು ಮುಂದೆ ಬಂದು "ಗಂಡಸರು ಬಂದ ಮೇಲೆ ಬೇಕಾದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಪಾಡಿಗೆ ಬಿಡಿರಿ" ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡರು! ಪೋಲೀಸರು ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಪನ್ನಿ ಭಟ್ಟರ ನಾಮಿನಿ ದೂಡಿ ಹಾಕಿದರೆಂದು ಸದ್ದಿ. ರಾ| ಸದಾಶಿವಭಟ್ಟರ ಪತ್ನಿಗೆ ಬಸುರಿಂದ ಜೋರಿದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಕೈಬಳೆಗಳು ಒಡೆದು ಹೋಗಿವೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಫಿರ್ಯಾದು ಬರೆದು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ, ಅರ್ಜಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿ ಉತ್ತರಕೊಟ್ಟರಂತೆ! ಅಂತೂ ಎರಡೂ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ೧ ಎಮ್ಮೆ ೨ ಕರುಗಳು ಮಾತ್ರ ೧ ಕರು ಜಪ್ತಿ ಮಾಡಿದರು. ಜಪ್ತಿಯ ದನಗಳನ್ನು ಕಚೇರಿಗೆ ಒಯ್ಯುವಾಗ ಬೀದಿ ದಾರಿಯ ಜನರು ಮಲಗಿಬಿಟ್ಟರು. ಪೋಲೀಸರು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರೂ ಅದು ಸಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಬಹಳಷ್ಟು ಜನರು ಸಿಕ್ಕಿದರು. ಪೋಲೀಸರು ಅವರಿಗೆ ದನಗಳನ್ನೇ ಒಯ್ಯಲಿಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದರು. ಒಬ್ಬ ಅವರು ಕಾಣೂಲಾಗಲಿಲ್ಲ! ಮುಂದೆ ಪೋಲೀಸರ ದಾರಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಕಟ್ಟಲಾದರು. ನಡೆದ ದಾರಿ ಹಗ್ಗಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕುವದ್ದರಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಹೆಂಗಸರು, ಸ್ವಯಂಸೇವಕರೂ ಅವರಿಗೆ ಮುಟ್ಟಬೇಡಿರೆಂದು ಉಪದೇಶ ಮಾಡತೊಡಗಿದರು! ಅಲ್ಲಿ ಬಾಕ್ಕಲಿಗರಿಗೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದೇ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ! ಕೊನೆಗೆ ಬಲ್ಲಿಯ ಸಮೀಪ ಬೇಸರದಿಂದ ಜಾರಿಬಿಟ್ಟರು! ಪೋಲೀಸರು ಹ್ಯಾಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ದನಗಳನ್ನು ಕಚೇರಿಗೆ ಒಯ್ದರು. ಆ ದಿನ ಬೇರೆ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಪ್ತಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಏನೂ ದೊರೆಯಲಿಲ್ಲ

ಇಲ್ಲಿಯ ೧ನೇ ನಂಬರ ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಯ ಹೆಡಮಾಸ್ತರರಾದ ರಾ| ಗಣಪತಿ ಸುಬ್ರಾಯ ಹೆಗಡೆ ಬೀ. ಕಾಂ ಮತ್ತು ೨ನೇ ನಂಬರ ಶಾಲೆಯ ಮಾಸ್ತರರಾದ ರಾ| ನಾಗಪ್ಪ ಸೀತಾರಾಮ ಭಟ್ಟ ಮಾಸ್ತರರು ಇವರು ಈ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸದಿಂದ ನಿವೃತ್ತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಊರವರು ಈ ಹೊತ್ತು ಸಂಜೆ ೫ಕ್ಕೆ ಸೇರಿ ಅವರ ಸತ್ಕಾರ ಮಾಡಿದರು

ಹೊನ್ನಾವರ— ಇಲ್ಲಿಯ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯು ರಸ್ತೆಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸಟ್ಟಗಿಲ್ಲ. ಇಲೆಕ್ಷನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ನಾ ಮುಂದೆ, ನಾ ಮುಂದೆ ಎಂದು ಬಂದ ಮೆಂಬರರು ನಿದ್ದೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟರಮಣ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಮುಂದಿನ ಧೂಳು ಬೀಳಲಿಕ್ಕಾಗಿವೆ, ಕೊರಕಲು ಬಿದ್ದಿವೆ! ರಥೋತ್ಸವದ ಸಮಯ ಯಾರಾದರೂ ಬಿದ್ದು ಕೈ ಕಾಲು ಮುರಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟರ ಸುಖ! ಚಿಕ್ಕ ಅಂಗಡಿಗಳ ಮುಂದೆ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಲಸು ರಾಶಿಯಾಗಿ ಬಿದ್ದರೆ ನೋಡುವವರಿಲ್ಲ. ರಾಮತೀರ್ಥದ ಮೇಲಿನ ಧರ್ಮಶಾಲೆಯು ಒಂದು ಬದಿಯು ಮಾಡು ಕಳಗಿಳಿಯಿತು! ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಅದರ ದುರುಸ್ತಿಯಾಗದಿದ್ದರೆ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ರಾಮತೀರ್ಥಕ್ಕೆ ಹೋಗುವವರು ಮಳೆಯಲ್ಲೇ ತೊಯ್ಯಬೇಕಾಗುವದು. ಮೆಂಬರರು ಈಗಲಾದರೂ ಎಚ್ಚತ್ತು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ಮಾಡುವರೇ? ಎಂದು ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ತೆರಿಗೆದಾರರೊಬ್ಬರು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ

ಭಟ್ಕಳ— ರಾ| ಜನಾರ್ದನ ಭಟ್ಟ ಮತ್ತು ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಭಟ್ಟರ ಮೇಲಿನ ಖಟ್ಲೆಯು ಹೊನ್ನಾವರ ಮುನ್ಸೀಪರಲ್ಲಿಗೆ ವರ್ಗವಾಗಿದೆ

ಹಾಸ್ಯವಿಲ್ಲದ ಮೂರ್ತಿಗಳ ಚಮತ್ಕಾರ. ಮ| ಕಲೆಕ್ಟರ ಸಾಹೇಬರ ಹುಕುಮಿನಂತೆ ರಾ| ದಿನಕರ ದೇಸಾಯರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ಪೂರ್ಣ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿ, ಮೂರ್ತಿಗಳು ಒಯ್ದದ್ದು ಹಾದು ಮತ್ತು ಅವನ್ನು ಇವನ್ನು ತಿರುಗಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವರು ನಿಶ್ಚಯಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿರುತ್ತಾರಂತೆ. ಬೇಗನೇ ಮಾಮಲೇದಾರರು ಕಾಯ್ದೆಗೆ ಹೋಗುವವರಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಏನೇನಾಗುವದೋ ನೋಡಬೇಕು!

ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಮಾಸಿಕದಲ್ಲಿ "ಪ್ಲೆಂಚೆಟ್" ಉಂಟು. ಹೋದ ಸೋಮವಾರ ಕೆಲವರು ಕೂಡಿ ಪ್ಲೆಂಚೆಟಿನ ಮೇಲೆ ಲೋ| ಟಿಳಕ, ದೇ| ಗೋಖಲೆ ನೆಹರು, ದೇ| ಬ| ದಾಸ ಮತ್ತು ಲಾಲಾ ಲಜಪತರಾಯ ಈ ನಾಲ್ಕು ಸ್ವರ್ಗಸ್ಥ ರಾಷ್ಟ್ರಸೇವಕರನ್ನು ನಿಮಂತ್ರಿಸಿದರು. ರಾಷ್ಟ್ರಸೇವಕರು ಕೊಟ್ಟ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರ ಸಂದೇಶಗಳು ಮನೋರಂಜಕವಿರುವದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ವಾಚಕರಿಗಾಗಿ ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ

ಪಂ| ಮೋತಿಲಾಲರ ಸಂದೇಶ— (ಇಂಗ್ಲಿಶ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ) "ಪ್ರಿಯ ಜವಾಹರಲಾಲನ ಕ್ಷೇಮಸಮಾಚಾರ ಏನೂ ಹೇಳಲಾರೆನು. ಈ ಮುಂದೆ ಪಬ್ಲಿಕರೂ ಕಚೇರಿಯ ಬದು ಮತದಾನ ಚಳವಳ. ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ಕಾರ್ಯ ಮುಗಿಯುತ್ತಲೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಕಾಯಿದೆ ಯಾಗುವದು. ಚಳವಳಿಯ ಕಡೆಗೆ ಲಕ್ಷಗೊಟ್ಟು ನೋಡಿರಿ ನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿ ವಿಜಯವಾಗುವದು ಬರುತ್ತಿರುವ ನಮ್ಮದಾಗಿದೆ"

ದೇಶಬಂಧು ದಾಸರ ಸಂದೇಶ— (ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ) ಬಳ್ಳಾರಿ ಸೆರೆಮನೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ದೇವರೇ ಸಹ ರಕ್ಷಿಸು! ಮೇ ತಿಂಗಳಿಂದ ಶಾಂತತೆಯು ನೆಲೆಗೊಳ್ಳುವದು. ದೇವರು ನಿಮಗೆ ನಿಮಗೆ ಬಲ ಕೊಡಲಿ"

ಲೋ| ಟಿಳಕರ ಸಂದೇಶ— (ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ) "ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ನಾನು ಹ್ಯಾಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿ? ಈಗ ಇಂಗ್ಲೆಂಡದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಚಿಂತಾಕ್ರಾಂತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಭರತಖಂಡದೊಳಗೆ ೫ ವರ್ಷ ಸುಭಿಕ್ಷವಿರುವದು. ಸ್ವರಾಜ್ಯವು ಸಿಗುವದು. ಒಂದಾದರೆ ಸೌಖ್ಯವಾದದ್ದು (?) ಹಿಂದೀ ಜನರ ಮನೋಬಲ ಧರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕಲ್ಪನೆ ಬೇಕಾದದ್ದು ಸ್ವಸ್ತಿ"

ಲಾಲಾಜಿಯವರು ಕರೆದ ಕೂಡಲೇ ಬಂದರು. ಆದರೆ ಯಾವ ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ ಏನೊಂದೂ ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲೆಂದು ಹೇಳಿದರು.

ದುರುಸ್ತಿ — ಕಳೆದ ಸಂಚಿಕೆಯ [illegible] ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ತಪ್ಪುಗಳಾಗಿವೆ. ರಾ। ಅನಂತ ಭಟ್ಟರ [illegible] ವರದಿಯಲ್ಲಿ, [illegible] ಎಂಬುದರ ಬದಲು [illegible] ಎಂದು ಓದಬೇಕು, [illegible] ಎಂಬುದರ [illegible] ದಿವಸಗಳ ನಂತರ ಎಂದು ಓದಬೇಕು

ರಾ। [illegible] ಜಟ್ಟಿಗಳ ಸಂಬಂಧದ [illegible] ತಪ್ಪಿದೆ [illegible]

ಶಿರ್ಸಿ— ತಾ। [illegible] ರಂದು [illegible] ಒಮ್ಮೆಲೇ [illegible] ಆರಂಭವಾಯಿತು [illegible] ಗಾಳಿಯು ಬೀಸುತ್ತಿತ್ತು! ಇಲ್ಲಿ [illegible] ಗಳ ಹಂಚು-ತಗಡುಗಳು ಹಾರಿಹೋಗುತ್ತಿದ್ದವು [illegible] ದೂರ ಹೋಗಿ ಬೀಳುತ್ತಿದ್ದವು [illegible] ಆಕಾಶದೊಳಗೆ ಬಹು ಎತ್ತರ ಹಾರಿ ಬಂದು [illegible] ನುಚ್ಚುನೂರಾಗಿ [illegible]! [illegible] ಮನೆಗಳ ಹಂಚು-ತಗಡುಗಳು ಹಾರಿಹೋಗಿವೆ. ಎಷ್ಟೋ ಜನ [illegible] ಗಳ ಲೆಕ್ಕವೇ ಇಲ್ಲ! ಎಷ್ಟೋ ಮರಗಳು ಬುಡ ಬೇರು ಸಹಿತ ಕಿತ್ತುಬಿದ್ದವು! ಮರಗಳ ಕೆಳಗೆ ಸಿಕ್ಕ [illegible] ಹಾನಿಯಾಗಿದೆ!

ಶ್ರೀ। [illegible] ಮನೆಯ ಮೇಲೆ [illegible] ಬಿದ್ದ [illegible] ಜನರ [illegible] ಶ್ರೀ। [illegible] ಪ್ರಾಣ [illegible] ನಷ್ಟವಾಗಿಲ್ಲ

[illegible] ಹೇಳುತ್ತಾರೆ [illegible] ಗಳ [illegible] ಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು [illegible] ಬಿದ್ದವು!

ಶ್ರೀ। [illegible] ಶ್ರೀನಿವಾಸ [illegible] ವರ್ಷದ [illegible] ಶಿಕ್ಷೆಯಾಯಿತು

ಈ [illegible] ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ [illegible] ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು [illegible] ಕಳೆದ [illegible] ರಾತ್ರಿ [illegible] ಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚಿ ಸುಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟಿರುವರು!

ಶಿದ್ದಾಪುರ— ಶೀರ್ವೆ ವಸೂಲಿಯ ಬಗ್ಗೆ [illegible] ಜಪ್ತಿಗಳು [illegible] ಶ್ರೀ। ಕೃಷ್ಣ [illegible] ಪುರಾಣಿಕರ ಮನೆಯೊಳಗೆ ಜಪ್ತಿಯ ಕಾಲಕ್ಕೆ [illegible] ಪುರಾಣಿಕರ ಹೆಂಡತಿಯು [illegible] ನೀವು ಜೈಲಿಗೆ ಕಳಿಸಿದ್ದೀರಿ! ನಾನು ಹೆಂಗಸು ಶೀರ್ವೆ ಎಲ್ಲಿಂದ ಕೊಡಲಿ?" ಎಂದು ನುಡಿದಳು [illegible] ಕೆಳಗಿನ ಕೆಲವು [illegible] ವಿಚಾರದಲ್ಲಿದ್ದ ತಾಂಬ್ರದ [illegible] ರಾ। ರಾಮಪ್ಪ ಹೆಗಡೆ [illegible] ಜಪ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ [illegible] ರಾ। ಗಣೇಶ ಹೆಗಡೆಯವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಜಪ್ತಿಯೊಳಗೆ [illegible] ಅವರ ಶೀರ್ವೆ ಬಗ್ಗೆ [illegible] ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಪ್ತಿಗಳಾದವು [illegible] ನಾವು ಈ ಹಿಂದೆಯೇ [illegible] ಕೊಟ್ಟು [illegible] ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಬಾಕಿಯು ಉಳಿದಿಲ್ಲ ನಮ್ಮ [illegible] ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ [illegible] ಕಿವಿಗೊಡಲಿಲ್ಲ' [illegible] ಆಸ್ಪತ್ರೆ [illegible] ಅವರ ಮನೆಯೊಳಗಿಂದ [illegible]

[illegible] ತಾಂಬ್ರದ [illegible] ಜಪ್ತಿ [illegible] ಬಗ್ಗೆ [illegible] ಕೊಡಲಿಲ್ಲ' [illegible] ಮನೆಯಲ್ಲಿ [illegible] ಕಳವಾಗಿತ್ತು [illegible] ಸಾಮಾನನ್ನು [illegible] ಜಪ್ತಿ [illegible] ಸರಕಾರಿ ವಸ್ತುಗಳು' ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು [illegible] ರಾ। [illegible] ಸಾಮಾನು ಎಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ? ಎಂದು [illegible] ಎಲ್ಲವೂ [illegible] ಎಂದು [illegible] ಎಂಬ [illegible] ಕಳಿಸಿದರು [illegible] ನೀನು ಶೀರ್ವೆ ಕೊಡುವದಿಲ್ಲವೆಂದು [illegible] ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು [illegible] ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು [illegible] ಮೇಲೆ [illegible] ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟರು

ಅಂತು ಕಳೆದ ವಾರದೊಳಗೆ [illegible] ೩, [illegible] ೪, [illegible] ೧, [illegible] ಹೀಗೆ ಜಪ್ತಿಗಳಾದವು [illegible] ಹಸುಕರುಗಳು, [illegible], ಬತ್ತ, ಬೆಲ್ಲ ಮೊದಲಾದ ಸಾಮಾನುಗಳು ಜಪ್ತಿಯಾಗಿವೆ

[illegible] ಫೋಟೋಗಳು [illegible] ಫೋಟೋಗಳು [illegible] ಫೋಟೋಗಳನ್ನು [illegible] ರಾ। ಶ್ರೀನಿವಾಸ [illegible],

([illegible]ನೇ ಪುಟದ ಮೇಲೆ ಮುಂದರಿಸಿದೆ)

ಸನ್ ಲೈಫ್ ಎಶ್ಯೂರನ್ಸ ಕಂಪನಿ ಆಫ್ ಕೆನಡಾ.

ಇಡೀ ಬ್ರಿಟಿಶ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದೇ ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಕಂಪನಿ!

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ, ಬ್ರಹ್ಮದೇಶ, ಸಿಂಹಲದ್ವೀಪಗಳಿಗೆ ಕೂಡಿ

ಮುಖ್ಯ ಆಫೀಸ — ಕೆನಡಾ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಹಾರ್ನಬಿ ರೋಡ, ಮುಂಬಯಿ.

ಜನರಲ ಮ್ಯಾನೇಜರ— **ನಾ। ಸರ್ ಫಿರೋಜ ಸೇಠನಾ,** ಕೆ. ಟಿ. ಓ. ಬಿ. ಇ.

[illegible] ಒಂದೇ ಹೊಸ ವಿಮೆ ರಕಮು [illegible] ಕೋಟಿಗೂ ಮಿಕ್ಕಿದೆ

[illegible] ಡಿಸೆಂಬರ [illegible] ತಾರೀಖಿನ [illegible] ನಿಧಿ [illegible] ಕೋಟಿಗೂ ಮಿಕ್ಕಿದೆ

ಈ ಕಂಪನಿಯ ಏಜನ್ಸಿ [illegible] ಹುರುಪಿನಿಂದ ಹಾಗು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ನಡೆಯುವವರು
ದುಡಿದು ಸುಖವಾಗಿ ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ಜೀವನ ನಡಿಸಬಹುದು
[illegible]ಗಾಗಿ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡಿಸುವ ಪತ್ತೆ —

The District Manager,
Canada Building,
Hornby Road, BOMBAY

OR

Mr. S. B. Rege,
Chief Agent,
171, Civil Lines
Camp BELGAUM

ದಿ ಬೊಂಬೆ ಲೈಫ್ ಎಶ್ಯೂರನ್ಸ ಕಂಪನಿ, ಲಿಮಿಟೆಡ್

ಸ್ಥಾಪನೆ: **1908.**

ಈ ಕಂಪನಿಯು ಪೂರ್ಣ ಹಿಂದೀ ಇದ್ದು ಇದರ ಕಂತಿನ ದರಗಳೂ ಶರತುಗಳೂ ಬಹಳ [illegible] ಈ ಕಂಪನಿಯ ಹಣವು ಸರಕಾರಿ ಪ್ರೋ-ನೋಟ್ ಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಇಂಡಿಯನ್ ಟ್ರಸ್ಟ ಎಕ್ಟಿನ ನಿಯಮಗಳಂತೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ಸೆಕ್ಯುರಿಟಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಮಲ್ಟಿಪಲ್ ಬೆನಿಫಿಟ್ ಎಂಬ ಕಲಮು ವಿಮೆದಾರರಿಗೆ ಅತಿಶಯ ಲಾಭಕರವಾಗಿದೆ.

ಸವಿಸ್ತರ ಮಾಹಿತಿ ಸ್ಥಳಿಕ ಏಜಂಟರ ಕಡೆಗೆ ಅಥವಾ ಪತ್ರದ್ವಾರದಿಂದ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆದಲ್ಲಿ ಸಿಗುವದು.

Kumta Agents—
D K NAYAK Bros
Honavar Agent—
R V PARBHU Esq

K. Padmanabha Rao & Sons.,
BELGAUM
Chief Agents for
Karnatak Districts & S M States

ಡೊಣ್ಣೆ ಹಾರಿಸಿ ಲಾಭವೇನು?

[[illegible] ಯಲ್ಲಿ [illegible] ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ [illegible] ಮಾಡಿತು ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ [illegible] ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪತ್ರಿಕಾಲೇಖಕರೂ ಹಿಂದ- [illegible] ಇವರು "[illegible] ಲೀಡರ" ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ [illegible] ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಸಂ]

[illegible] ಒಕ್ಕ ದಂಡ ಮತ್ಸರ ಬುದ್ಧಿಯು ಸರಕಾರಕ್ಕೆಂಟಾಯಿತೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರಕಾರದವರು [illegible] ಸಭೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರವೃತ್ತರಾಗಿರುವರು ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪರಿಪೂರ್ಣ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ [illegible] ಅವರ ಬೆಂಬಲಕ್ಕಿದ್ದ ಜನರು [illegible]!

[illegible]

ರಾಷ್ಟ್ರಸಭೆಯು ಹಿಂಡಲಾಗುವದೇ?

ಹಿಂಡಿ ಲಾಭವೇನು?

[illegible] ಈಗ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆ [illegible] ಸಭೆಯನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುವ [illegible] ಜನರ ಮನೋಭಿಪ್ರಾಯವು [illegible] ಮುಂದೆ [illegible], ಮುಂದು ಲಾಭವೇನು? ಸರಕಾರದ [illegible] ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದಿರುತ್ತದೆ. [illegible] ಸ್ವರಾಜ್ಯ ರೂಪವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುವ [illegible] ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಲಿಕ್ಕೆ [illegible] ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನೋಡಿ [illegible] ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು [illegible] ಸಭೆಯನ್ನು ಹಿಂದು [illegible] ([illegible]) ಎಂದು [illegible] ಉದರಿಂದ ದೋಷ [illegible] ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವೆಂದು [illegible]?

[illegible] ಕಠಿಣವಾಗಿದೆ. ಸ್ವತಂತ್ರ [illegible] ಮತ ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೂ ಪ್ರತಿ [illegible] ವರ್ತಮಾನ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಬಂಧು [illegible] ಯಾವುದೋ ತರದ ಪ್ರತಿಬಂಧ (*Censorship*)ವಿದ್ದಂತೆ ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳು [illegible]! ಪ್ರತಿಬಂಧವಿದ್ದಂತೆ [illegible] ಪತ್ರಿಕಾಕಾರರು ತಮ್ಮ ಪತ್ರಗಳನ್ನು [illegible] ಮುದ್ರಿತ (*Proofs*)ಗಳನ್ನು ಪೋಲೀಸ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತೋರಿಸುವವರಲ್ಲೆಂಬುದೇ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿರಬಹುದು! ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಪ್ರಥಮ ಮುದ್ರಿತಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿಯಮವಾಗಿದ್ದರೆ ಪತ್ರಿಕಾಕಾರರು ನಿರ್ಭಯರಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದರು! ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅಧಿಕಾರವರ್ಗಕ್ಕೆ [illegible] ವಾಗುವ ವಾರ್ತೆಗಳನ್ನಾಗಲಿ, ಟೀಕೆಯನ್ನಾಗಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಪತ್ರಿಕಾಕರ್ತರ ದಂಡಕ್ಕೂ ಕಾರಾವಾಸಕ್ಕೂ ಗುರಿಯಾಗುವದಲ್ಲದೆ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನೇ [illegible] ಉತ್ತದೆ! ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಬಂದವಾಗಿವೆ, ಅನೇಕ ಸಂಪಾದಕರು ಕೈದು [illegible] ಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಿರುತ್ತಾರೆ, [illegible] ಭೀತಿಯಿಂದ ನಡುಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಸುದ್ದಿಗಳು ಸಿಗುವದಿಲ್ಲ!

ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಇದಿರಾಳುಗಳಿಗೆ (*Opposition*) ಸಹ ಸ್ವತಂತ್ರ ವಾರ್ತಾಸಂಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗವಿಲ್ಲ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಚರ್ಚೆಯ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯವೆಂದು ಕೂಲಿಕಾರ ಪಕ್ಷವು, ಹಿಂದುಸ್ತಾನದ ಮುಂದಾಳುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖರೂ, ನೆಮ್ಮಸ್ತರೆಂದು ಖ್ಯಾತಿಗೊಂಡವರೂ ಆದ ಪಂಡಿತ ಮಾಲವೀಯರ ಕಡೆಯಿಂದ, ಹಿಂದುಸ್ತಾನದ ಸದ್ಯಸ್ಥಿತಿಯ (ಬಂಗಾಲ ಕಂಡ ಬರುವ) ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಬೇಡಿತ್ತು. ಅವರು ೧೧೦೦ ಶಬ್ದಗಳ ಒಂದು ತಂತಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದರು, ಆ ತಂತಿಯನ್ನು ತಡೆದಿಟ್ಟರ್ಪಾರ. ಇಂಥ ಕುಪಕಗಳಿಂದ ಮಾಹಿತಿಪೂರ್ಣ [illegible] ತಡೆಹಾಕಬರಬಹುದು, ಅದರಿಂದ ನಮಗ ಸಿಗುವ ಮಾಹಿತಿಯು ಬಹಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದಲ್ಲವೇ? "ಆದರ್ಶಭೂತ ಪೋಲೀಸರ ರಾಜ್ಯವಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಚನ್ನಾಗಿ ನಡೆದವೆ" ಎಂಬ ಸರಕಾರಿ ಸಿದ್ಧಾಂತಕ್ಕೆ [illegible] ಕೂಲವಾಗಿರುವ ವಾರ್ತೆಗಳನ್ನಷ್ಟೇ ಆರಿಸಿ ನಮಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂಬಾಗುವದಿಲ್ಲವೇ?

[illegible] ವರ್ತಮಾನ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ [illegible] ಇನ್ನೂ ನನ್ನ ಸ್ಮೃತಿಪಟಲದಲ್ಲಿರುವದರಿಂದ ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹೇಳಿಕೆಯ ಮೇಲೆ [illegible] ನಂಬಿಗೆಯಾಗುವದಿಲ್ಲ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ಮುರಿದು ಹೋಯಿತೆಂದು ನಾನು ನಂಬಲಾರೆನು. ಅದರ ವೃದ್ಧಿ [illegible] ಮಾತ್ರ ಅದಗಿದ [illegible] ಸುದ್ದಿ ತಪಾಸಕ (*Censor*)ರ ಸಮ್ಮತಿಯಿಂದ ಸಿಗುತ್ತಿದ್ದ ವಾರ್ತೆಗಳ [illegible] ಬೇಕಷ್ಟು ಪುರಾವೆ ಸಿಗುತ್ತಿವೆ. ಕಾವಲುಗಾರರನ್ನು ದಿನಾಲೂ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ಬ್ರಿಟಿಶ ಸರಕುಗಳ ಬಹಿಷ್ಕಾರವು ಇದ್ದಂತೇ ಇದೆ. ಜನವರಿ ತಿಂಗಳ ಕೊನೆ ತನಕ (ನಿಮ-ಸರಕಾರಿ [illegible] ಏಜನ್ಸಿಯು ಕೊಟ್ಟ ಬಾತ್ಮಿಯಂತೆ) ೨೦ ಸಾವಿರ ಸ್ತ್ರೀ-ಪುರುಷರು ಸೆರೆಮನೆಯನ್ನು ಸೇರಿರುವರು. ಮಾರನೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸೆರೆಮನೆ ಸೇರಲು ಸಿದ್ಧರಾದವರ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಕುಗ್ಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ತಂತಿಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರು. [illegible] ಮಾಡದೆ ಕೈದಿಗಳ ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅವಸರವಿಲ್ಲೆಂದು ಅವರು ನುಡಿಯುತ್ತಾರೆ!

ಇಂಥ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕೈದುಖಾನೆಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯು ಏನಾಗಿರಬಹುದೆಂಬುದರ ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡಬೇಕು! [illegible] ಕೈದಿ [illegible] (ಕ) ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಕಳೆದ ವರುಷ [illegible] ಸಮೀಪ ದಿನ ದಿನ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಅವರ ಸಮಾಚಾರ [illegible] ಯಲು ನಾನು ಹೋದಾಗ, ಒಂದೊಂದು ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಿತಿಮೀರಿ ಕೈದಿಗಳನ್ನು ತುಂಬಿದ್ದರು, ಸಾಕಷ್ಟು [illegible] ಆಹಾರವು ಪುಷ್ಟಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ, ಅವರಿಗೆ ಸಬಕಾರಾಗಲಿ, ನೀರಿನ—[illegible] ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. [illegible] ಜ್ವರದ ಬಾಧೆಯು [illegible] ಆಸ್ಪತ್ರೆಯು ಜ್ವರಗ್ರಸ್ತ [illegible] ತುಂಬಿ [illegible] ಸಮುದಿ [illegible] ವಿಟ್ಟಿದ್ದರು! [illegible] ಭಾರತೀಯರು ಈ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಸಹಿಸಲಿಕ್ಕೆ [illegible]! [illegible] ಉತ್ಸಾಹವನ್ನು ಕುಗ್ಗದೆಯೇ? ನಮ್ಮ [illegible] ಸುದ್ದಿಗಳ [illegible]

ಈ ವರ್ಷ ಕಳೆದ ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ರಾಜದ್ರೋಹ್ಯ ಕೈದು- ಕಾಗುತ್ತಿವೆ ಹತ್ತಾಸವತ್ತು [illegible] ಪರೀಕ್ಷೆಕ್ಕೆ ಹಿಂದೀ ಪೋಲೀಸರ ತಯಾರಿಯೂ ಹತ್ತಾಗಿದೆ

ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ
ತೆರಿಗೆ ಹೇಗೆ ವಸೂಲಾಯಿತು ?

ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯು ಯಶಸ್ವಿಯಾಯಿತೆಂದು ಸಿದ್ಧಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬ್ರಾ[ಮ]ಗಳು ಒಂದು ಸಂಗತಿ ಹೇಳ್ತಾರೆ. ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತಗಳೊಳಗಿನ ಕರಬಂದಿಯ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಕ ವರ್ಗದ ಕ್ರಾಂತಿಯ ಬೀಜವಿತ್ತೆಂದು ನಾವು ಒಂದು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ವರ್ತಿಸಿದ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು, ಈಗ ಆ ಕಟ್ಟು ಒಮ್ಮತೀಕ ಸಮಾಪ್ತಿಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಅವರು ಸಿಗ್ರಪದಿಂದ ನುಡಿವರು. ಅವರ ಹೇಳಿಕೆಯು ನಿಜವಿರಬಹುದು, ಅಧಿಕಾರಿವರ್ಗದ ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಸತ್ಯಾಸತ್ಯತೆಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲಿಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಸಾಧನಗಳಿಲ್ಲ. ವಾರ್ತೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಬಂಧವಿದ್ದಾಗ ಅವರ ಮಾತು ನಂಬಲಿಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಗಳೆಯಲಿಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ! ಕದಾಚಿತ್ ಆ ಕಟ್ಟು ಮುರಿದದ್ದು ನಿಜವಾದರೂ ಕಟ್ಟು ಮುರಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಕಾರಣವು ನಿಮ್ಮ ಜೈಲುಗಳ ಭೀತಿಯಲ್ಲ, ನಿಮ್ಮ ತುಬಾಕಿಯ ಭಯವಲ್ಲ, ನಿಮ್ಮ ಲಾಠಿಗಳ ಪ್ರತಾಪವೂ ಅಲ್ಲ! ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರಡುವ ಒಂದು ವೃತ್ತಪತ್ರಿಕೆಯ ಒಂದು ತುಂಡು (*cutting*) ನನ್ನ ಬಳಿ ಉಂಟು. ಪೋಲಿಸರ ಕಠಿಣ ಕಾವಲು ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅದು ನನ್ನ ಕೈಗೆ ಬಂದು ಮುಟ್ಟಿದೆ. ಆ ತುಂಡಿನಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ವಸೂಲಿಯ ನಿಜವಾದ ಮೀಮಾಂಸೆಯುಂಟು: ಕಾನಪುರ ಜಿಲ್ಹೆಯ ಕಲೆಕ್ಟರ ಸಾಹೇಬರು ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿಯನ್ನು, ನೀರು-ತೀರ್ವೆಯನ್ನು ೧೦೦ಕ್ಕೆ ೫೦ರಂತೆ ಇಳಿಸಿರುವರಾಗಿ ಸರಕಾರಿ ರೀತ್ಯಾ ಜಾಹೀರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಆ ತುಂಡು ಒದರುತ್ತದೆ.

ಅರ್ಥಾತ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ಹಿಂದ ಬೇಡಿದ್ದನ್ನು ಈಗ ಸರಕಾರವು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಸರಕಾರವು ಭೀಷಣವಾದ ರಾಜಶಾಸನಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿತು, ಕೇಳದೆ ಓಡುವ ಜನರ ಮೇಲೆ ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಿತು, ಮುಂದಾಳುಗಳನ್ನು ತುರುಂಗದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿತು! ಇಷ್ಟಾಗಿ, ಯಾವದನ್ನು [illegible] ಬೇಡಿದ್ದರೋ ಮತ್ತು ಸರಕಾರವು ಕೊಡಲೊಲ್ಲದ್ದನ್ನು ಅದನ್ನು ಬರೇ ಆರು ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಸರಕಾರವು ಕೊಡುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂತು! ಇದೇನು ಲಾಠಿಯ ವಿಜಯವೇ? ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಏನೇ ಹೇಳಿದರೂ, ಸರಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸವು ಬರಿದಾಗುವದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಗೇಣಿಯನ್ನು ಅರ್ಧಕ್ಕಿಳಿಸಿದ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಅರ್ಧಕ್ಕಿಳಿಸಬೇಕಾಗುವದು!

ರಾಜಶಾಸನಗಳ ಪರಿಣಾಮವೇನು ?

ಸರಕಾರವು ಸಾವಿರಗಟ್ಟಲೆ ಮುಂದಾಳುಗಳನ್ನು ಜೈಲಿಗಟ್ಟಿ ಅವರ ಅನುಯಾಯಿಗಳಿಗೆ ಪೆಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟು ಹಾಗೂ ಅವರ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಅಂಶತಃ ಪೂರೈಸಿ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಬಾಹ್ಯ ಚಳವಳಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚುಕಡಿಮೆ ದಬ್ಬಿ ಹಾಕಿತು, ಲಾಠಿಯ ಹೊಡೆತವನ್ನೂ [illegible] ಜೈಲುಗಳ ತಾಪವನ್ನೂ ಸಹಿಸಲಾರದೆ ಜನರು ಹೀನ-ದೀನರೂ ಪುಕ್ಕರೂ ಆದರು, ಎಂದು ಕಲ್ಪನೆಮಾಡುವಾ. ಮುಂದೇನು? ಅದರಿಂದ ಅಲ್ಪವಾದರೂ ಸಮಾಧಾನವಾದೀತೇ? ನೀವು ಕೊಡಮಾಡಿದ ಸನದನ್ನು ಇಂದಿನ ಹಣೆಯು ಪ್ರೀತಿ[illegible] ಅಂಗೀಕರಿಸುವದೇ?

ಕೆಲವು ಕೋಟಿಗಳನ್ನೂ ಸಭೆಯನ್ನು ಕಡೆಗಾಣಿಸುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ ಒಂದೂ ಸಮಾಜದ ಕೋಮ ಮುಸಲ್ಮಾನರು ದೇಶದ ತರದ ರಾಜಕೀಯ ಕರಾರು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಿಲ್ಲವೆಂದು ಒಂದು ಕೂಟವು ತಿಳಿಸಿದೆ. ಮೋರಿ ಪಕ್ಷದವರೂ ಅವರ ಪತ್ರಿಕೆಗಳೂ ಮುಸಲ್ಮಾನರಿಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರ ಪರಿಣಾಮವಿದು! ಭಾವೀರಾಜ್ಯಘಟನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಹಕ್ಕುಗಳ ಜಂತ್ರಿಯನ್ನು ಸೇರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಂಸ್ಥಾನಿಕರು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ಇನ್ನೊಂದು ಕೂಟವು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತಿದೆ. ಮೂರನೇ ಒಂದು ಕೂಟವು ಮತಾಧಿಕಾರದಾನದ ಉಗ್ರ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗೆ ಒಮ್ಮತೀಕ ಸರಕಾರಗಳ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿ, ಬಾಹ್ಯ ಅಂಗೋಪಾಂಗಗಳ ರಚನೆಯು ಸಾಗುತ್ತಿದೆ, ಮೂಲಭೂತ ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಮುದ್ದೆಯ ಕಡೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಲಕ್ಷ್ಯವಿಲ್ಲ!

“ದ್ವಿವಿಧ ದೋರಣ”ವು ಶಕ್ಯವಿಲ್ಲ!

ಹಿಂದೆ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಘಟನೆಯೊಳಗೆ ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಸೈನ್ಯದ ಮೇಲೆ ಹಾಗೂ ಬೊಕ್ಕಸದ ಮೇಲೆ ಅಧಿಕಾರ ಸಿಗಲೊಲ್ಲದು, ಅಂಥ ಘಟನೆಗೆ ಈಗ ಜನರು ಸಮ್ಮತಿಯನ್ನೀಯುವರೆಂದು ತಿಳಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಆಧಾರವೇನು? ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯಾದರೋ ಹಿಂದೀ ಜನಾಂಗದ ಒಂದು ಸಣ್ಣ “ಕ್ಷುದ್ರ ಭಾಗ”ವೆಂದು ಭಾರತಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುವದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರವೇ ಸೇರಿರುವದಿಲ್ಲ. ಮಹಾತ್ಮರು ಹೇಳುವಂತೆ ರಾಷ್ಟ್ರದ ೮೫ ಜನರು ಸೇರಿ ಇದ್ದಾರೆಂದರೆ ನಾನು ಒಪ್ಪುವದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಡೀ ಬ್ರಿಟಿಶ ಹಿಂದುಸ್ತಾನದ ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಜನರು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿರುತ್ತಾರೆ.

ಸರಕಾರದ ಉದ್ಯೋಗಿ ವಿರೋಧಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನಂತ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಅನುಯಾಯಿಗಳನ್ನು ಒಂದು ವೇಳೆ ಬಹುತ್ವ ಜಿಗಿರಿಸಬಹುದು! (ಅದು ಅಷ್ಟು ಈಗ ಕಂಡುಬರುವದಿಲ್ಲ) ಆದರೆ ಅವರು, ಕಾರಾಗೃಹದ ಮತ್ತು ಲಾಠಿಗಳ ಭೀತಿಯಿಂದ, ನಾವು ಕೊಡಮಾಡಿದ ಘಟನೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವರೇನು? ಆ ಘಟನೆಯನ್ನು ಅವರ ಮೇಲೆ ಹೇರಿಸಿದರೆ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸುವರು. ಕದಾಚಿತ್ ಕೌನ್ಸಿಲುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿದರೆ, ಅಡಿಗಡಿಗೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಪ್ಪಿಸಿ ಕೌನ್ಸಿಲುಗಳ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕೀಲು ಹಾಕುವರು. ಆಗ ಸರಕಾರದ ಯಾರ ಮೋರೆಯ ಕಡೆಗೆ ನೋಡುವದು? ನಾಮಧಾರಿ ಬುದ್ಧಿಮಂತರಿದ್ದರೂ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯರು. ಅಷ್ಟಾಗಿ, ಅವರು ಪ್ರಕೃತದ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯ ಕಾರಭಾರಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ! ಅಂತೂ “ದ್ವಿವಿಧ ದೋರಣ”ದ ಯೋಜನೆಯು ಕೇವಲ ಅಸಂಭಾವ್ಯವಾದದ್ದು. ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಜನಾಂಗವು ಕೆಲ ಕಾಲ ತಿರಸ್ಕಾರದ ಮುದ್ರೆಯಿಂದ ತಣ್ಣಗೆ ನಿಲ್ಲಬಹುದು! ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಅಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಘಟನೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಕುಣಿಯಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ!

ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷದ ಅನುಭವದಿಂದ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಸಾವಿರಾರು
ಜನರಿಂದ ವರ್ಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಆಯುರ್ವೇದೋಕ್ತ

ತಾಜಾ ಮತ್ತು ಪೌಷ್ಟಿಕ ವನಸ್ಪತಿಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ಮತ್ತು ಇದರ ಗುಣಕ್ಕಾಗಿ ಅನೇಕ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟಗಳು ಮತ್ತು ಬಂಗಾರದ ಮೆಡಲು ದೊರೆತಿರುವ ಧಾತುಪೌಷ್ಟಿಕ ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿವರ್ಧಕ ಜಗತ್ಪ್ರಸಿದ್ಧ

ದ್ರಾಕ್ಷಾಮೃತವು.

ಈ ದ್ರಾಕ್ಷಾಮೃತವು ಸಹ್ಯಾದ್ರಿಪರ್ವತದಲ್ಲಿಯ ಅನೇಕ ವನಸ್ಪತಿಗಳ ರಸಗಳೊಂದಿಗೆ ದ್ರಾಕ್ಷಾರಸವನ್ನು ಮಿಶ್ರಮಾಡಿ ಸ್ವದೇಶಿ ಯಂತ್ರದಿಂದ ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತ ಪದ್ಧತಿ ಪ್ರಕಾರ ತಯಾರ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಸ್ವಾದಿಷ್ಟವೂ ಮಧುರವೂ ಆಗಿದೆ.

ಇದರ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಶರೀರದೊಳಗಿನ ಹಳೆ ಕಡಕಿ (ಗರಮಿ) ಸಂಪೂರ್ಣ ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಧಾತುಸ್ರಾವ ಸ್ವಪ್ನಾವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾವದೇ ವಿಕಾರದಿಂದ ಬಂದ ಅಶಕ್ತತೆಯಿಂದ ಕೈಕಾಲು ಕಣ್ಣೊಳಗೆ ಉರುಪು ಏಳೋಣ, ಯಾವಾಗಲೂ ಎಲುಬಿನಲ್ಲಿ ಜ್ವರ ಇರೋಣ, ಸದಾ ನೋವೇಳೋಣ, ಪಿತ್ತದಿಂದ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕತ್ತಲೆ ಬಂದು ಘೇರೀ ಬರೋಣ, ಶೌಚಕ್ಕೆ ಸಾಫ ಆಗದೇ ಇರೋಣ, ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲ ವಿಕಾರಗಳು ನಾಶವಾಗಿ ಜಠರಾಗ್ನಿಯು ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅನ್ನ ಚನ್ನಾಗಿ ಪಚನವಾಗಿ ಶೌಚಕ್ಕೆ ಸಾಫವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಸೇವನೆಯಿಂದ ತರುಣರಿಗೆ ವ್ಯಭಿಚಾರದಿಂದ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಕಾರಣದಿಂದ ಬಂದ ಧಾತುಕ್ಷೀಣತೆ, ನಪುಂಸಕತ್ವ ಇದ್ದರೆ ಅದು ಹೋಗಿ ಪುನಃ ಯೌವನ ಸಂಪನ್ನರಾಗಿ ಶರೀರ ಬಲವಾಗಿ ಮಕ್ಕಳು ಪುಷ್ಟಿವಂತರಾಗುವರು. ಹೆಂಗಸರಿಗೂ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಈ ಔಷಧವು ಗುಣಕಾರಿ ಇದೆ. ಮುಟ್ಟಾಗದಿದ್ದರೂ ರಕ್ತ ಕಮ್ಮಿ ಗರ್ಭ ಸಂಬಂಧವಾದ ರೋಗಗಳಿದ್ದರೂ ಅವೆಲ್ಲ ಗುಣವಾಗಿ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಸಂತತಿ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುವದು. ಅಶಕ್ತ ಹುಡುಗರು ಬಲವಂತರಾಗುವರು. ಈ ಔಷಧದ ಮೂರು ಬಾಟ್ಲಿಗಳನ್ನು ಸೇವನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಪೂರ್ಣ ಗುಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಅನುಭವ ೧ ಬಾಟ್ಲಿ ಸೇವನೆ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ತಿಳಿದೀತು. ೧ ಬಾಟ್ಲಿ ಬೆಲೆ ೧-೪-೦, ೩ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೩-೪-೦ ಒಂದು ಡಜನ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೧೧-೦-೦ ಪತ್ತಿಗೆ ೧ ಡಜನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ೧ ಬಾಟ್ಲಿ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಟಪಾಲ ಖರ್ಚ ಪೋಷ್ಟೇಜ ಬೇರೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ.

ಏಜಂಟರ ಮೂಲಕ ೧ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೧-೪-೦, ೩ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೩-೮-೦ ಡ. ೧೨ ರೂಪಾಯಿ

ಮ್ಯಾನೇಜರ, **ದ್ರಾಕ್ಷಾಮೃತ ಕಾರ್ಯಾಲಯ, ಪೋ. ನಿಪ್ಪಾಣಿ** (ಜಿಲ್ಹಾ ಬೆಳಗಾವಿ)

ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕೆಮಿಸ್ಟ ಮತ್ತು ಸ್ಟೋರ್ಸದೊಳಗೆ ಮತ್ತು ಕಿರಾಣಿ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಗುವದು

ಕುಮಟಾ ಏಜಂಟರು — ಕಾರವಾರ ಏಜಂಟರು —

ನ್ಯೂ ಸಪ್ಲಾಯ ಏಜನ್ಸಿ ವ ನೆಹರೂ ಸ್ಟೋರ್ಸ ದಾಮೋದರ ಶ್ಯಾನಭಾಗ ಕಿ. ಮುಜುಮದಾರ

ಶಿರ್ಸಿ ಏಜಂಟರು — ಎಸ್ ಎಲ್ ಧಾಕಪ್ಪಾ ವ ರಂಗಪ್ಪಾ ಗಾಂಜಾ

ಡೊಣ್ಣೆ ಹಾರಿಸಿ ಲಾಭವೇನು?

[[illegible] ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆಯಾಯಿತು [illegible] ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ [illegible] ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪತ್ರಿಕಾಲೇಖಕರೂ ಹಿಂದ- [illegible] ಇವರು 'ನ್ಯೂ ಲೀಡರ" ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ [illegible] ಸಾರಾಂಶ ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಸಂ]

[illegible] ಪಕ್ಷವು [illegible] ಒಳ್ಳೆದೆಂಬ ಸುಜ್ಞರ ಬುದ್ಧಿಯು ಸರಕಾರಕ್ಕುಂಟಾಯಿತೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರಕಾರದವರು ಈ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯನ್ನೇ ನಿರ್ಮೂಲಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರವೃತ್ತರಾಗಿರುವರು ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪರಿಪೂರ್ಣ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಉತ್ಸಾಹ ನೋಡಿ ಅವರ ಬೆಂಬಲಿಗರಾದ ಜನರು ಆನಂದಭರಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ!

[illegible]

[illegible] ವಾದಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಅವರು ಸರ್ವ ವಿಷಯಗಳ [illegible] ಮಹಾತ್ಮರಿಗೂ, ಭಾರತ [illegible] ಮಾತು-ಕತೆಯ [illegible] ಉಚಿತವಿದ್ದು [illegible] ಅವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು [illegible] ಸಹಕಾರಿತೆಯ [illegible]

[illegible] ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಭಾಷಣದ ಮೇಲಿಂದ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ [illegible] ಅವರು ಪ್ರತಿಸರಕಾರವನ್ನು [illegible]

ರಾಷ್ಟ್ರಸಭೆಯು ಹಿಂಡಲಾಗುವದೇ?

ಹಿಂದಿ ಲಾಭವೇನು?

ನನ್ನ ಇದಿರಿಗೆ ಈಗ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ನಿಂತಿವೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸುವ ಜನರ [illegible] ಹಿಂದೀ ಜನರ ಮನೋನಿಧಾರವನ್ನು [illegible] ಮುರಿಯುವದರಲ್ಲಿ ಜಯಶಾಲಿಯಾದರೆ? ಮುರಿಯಲ್ಪಟ್ಟರೆ, ಮುಂದು ಲಾಭವೇನು? ಸರಕಾರ ಎಂತೂ 'ದ್ವಿವಿಧ ಧೋರಣ'ವನ್ನು ಹಿಡಿದಿರುತ್ತದೆ. [illegible] ಸ್ವರಾಜ್ಯ ರೂಪವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುವ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಅವರು ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ನಂಬುವರು [illegible] ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿ [illegible] ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯನ್ನು ಹಿಂದು [illegible] (ಇವರ ಒಡೆಯನೇ ಇವರು) ಎಂದ ಒಂದು [illegible] ಗೃಹೀತ ಹಿಡಿದಾಗ್ಯೂ, ಇದರಿಂದ ಹೊಸ ರಾಜ್ಯ ಘಟನೆಯು ಸುರಕ್ಷಿತ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವದೆಂದು ತಿಳಿಯಬಹುದೇನು?

ಇದರ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡುವದು ಕಠಿಣವಾಗಿದೆ. ಸ್ವತಂತ್ರ ವಾರ್ತೆಗಳಿಗೂ ಮತ ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೂ ಪ್ರತಿಬಂಧ ಮಾಡುವದು ಸರಕಾರದ [illegible] ಒಂದು [illegible] ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಯಾವದೇ ತರದ ಪ್ರತಿಬಂಧ (*Censorship*)ವಿಲ್ಲೆಂದು ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು! ಪ್ರತಿಬಂಧವಿಲ್ಲೆಂತ ನುಡಿಯುವಾಗ, ಪತ್ರಿಕಾಕಾರರು ತಮ್ಮ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಅಚ್ಚು ಹಾಕುವ ಮೊದಲು ಅವುಗಳ ಮುದ್ರಿತ (*proofs*)ಗಳನ್ನು ಪೋಲೀಸ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತೋರಿಸುವದವಶ್ಯವಿಲ್ಲೆಂಬುದೇ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದ್ದಿರಬಹುದು! ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಪ್ರತಿದಿನ ಮುದ್ರಿತಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕೆಂಬ ನಿಯಮವಿದ್ದರೆ ಪತ್ರಿಕಾಕಾರರು ನಿರ್ಭಯರಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದರು! ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅಧಿಕಾರಿವರ್ಗಕ್ಕೆ ಅಪ್ರಿಯವಾಗಿರುವ ವಾರ್ತೆಗಳನ್ನಾಗಲಿ, ಟೀಕೆಯನ್ನಾಗಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಪತ್ರಿಕೆ ಅರ್ಥಾತ್ ದಂಡಕ್ಕೂ ಸೆರೆಮನೆವಾಸಕ್ಕೂ ಗುರಿಯಾಗುವದಲ್ಲದೆ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನೇ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ! ಈ ತನಕ ಅನೇಕ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ನಿಂತುಹೋಗಿವೆ, ಅನೇಕ ಸಂಪಾದಕರು ಸೆರೆಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ, [illegible] ವಿನಾ ಟೀಕೆಯಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಸುದ್ದಿಗಳು ಸಿಗುವದಿಲ್ಲ!

ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಇದಿರಾಳುಗಳಿಗೆ (*Opposition*) ಸಹ ಸ್ವತಂತ್ರ ವಾರ್ತಾಸಂಗ್ರಹಕ್ಕೆ 'ಮಾರ್ಗವಿಲ್ಲ' ಪ್ರಸ್ತುತ ಚರ್ಚೆಯ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯವೆಂದು ಕೂಲಿಕಾರ ಪಕ್ಷವು, ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಮುಂದಾಳುಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ವಮಾನ್ಯರೂ, ನೇಮಸ್ತರೆಂದು ಖ್ಯಾತಿಗೊಂಡವರೂ ಆದ ಪಂಡಿತ ಮಾಲವೀಯರ ಕಡೆಯಿಂದ, ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಸದ್ಯಸ್ಥಿತಿಯ (ಅವರಿಗೆ ಕಂಡು ಬರುವ) ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಬೇಡಿತ್ತು. ಅವರು ೧೧೦೦ ಶಬ್ದಗಳ ಒಂದು ತಂತಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಆ ತಂತಿಯನ್ನು ತಡೆದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಕುಹಕಗಳಿಂದ ಮಾಹಿತಿಪೂರ್ಣ ಟೀಕೆಗಳು ತಡೆಹಾಕಬಹುದು, ಆದರೆ ಅದರಿಂದ ನಮಗೆ ಸಿಗತಕ್ಕ ಮಾಹಿತಿಯ ಬೆಲೆಯು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದಲ್ಲವೇ? "ಅವರ ಚುನಾಯಿತ ಪೋಲೀಸರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆದದೆ" ಎಂಬ ಸರಕಾರಿ ಸಿದ್ಧಾಂತಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿರುವ ವಾರ್ತೆಗಳನ್ನಷ್ಟೇ ಆರಿಸಿ ನಮಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದಾಗುವದಿಲ್ಲವೇ?

ಹೋದ ವರ್ಷದ ಪಬ್ಲಿಕೆಯ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಜ್ಞಾನವು ಇನ್ನೂ ನನ್ನ ಸ್ಮೃತಿಪಟಲದಲ್ಲಿರುವದರಿಂದ ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹೇಳಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ನನಗೆ ನಂಬಿಗೆಯಾಗುವದಿಲ್ಲ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ಮುರಿದು ಹೋಯಿತೆಂದು ನಾನು ನಂಬಲಾರೆನು. ಅದರ ಪ್ರಸ್ತು [illegible] ವಿಷಯವಾಗಲು ಮಾತ್ರ ಅಧಿಗಾರಿ ಸುದ್ದಿ ತಪಾಸಕ (*Censor*)ರ ಸಮ್ಮತಿಯಿಂದ ಸಿಗುತ್ತಿದ್ದ ವಾರ್ತೆಗಳ ಮೇಲಿಂದಲೂ ಬೇಕಷ್ಟು ಪುರಾವೆ ಸಿಗುತ್ತಿವೆ. ಕಾವಲುಗಾರರನ್ನು ದಿನಾಲೂ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ಬ್ರಿಟಿಶ ಸರಕಾರದ ಬಹಿಷ್ಕಾರವು ಇದ್ದಂತೇ ಇದೆ. ಜನವರಿ ತಿಂಗಳು [illegible] (ನಿಸು-ಸರಕಾರಿ ರೂಟರ ಏಜನ್ಸಿಯು ಕೊಟ್ಟ ಬಾತ್ಮಿಯಂತೆ) ೫೦ ಸಾವಿರ ಸ್ತ್ರೀ-ಪುರುಷರು ಸೆರೆಮನೆಯನ್ನು ಸೇರಿರುವರು. ಮಾರಸ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸೆರೆಮನೆ ಸೇರಲು ಸಿದ್ಧರಾದವರ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಕುಗ್ಗಿರುತ್ತಿದ್ದರೆ ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಅಂಕಿಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಕೈದಿಗಳ ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅವಸರವಿಲ್ಲೆಂದು ಅವರು ನುಡಿಯುತ್ತಾರೆ!

ಇಂಥ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕೈದುಖಾನೆಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯು ಏನಾಗಿರಬಹುದೆಂಬದರ ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡಬೇಕು! ಬಹುತೇಕ ಕೈದಿಗಳು ಬೇರೆ (ಸ್ಪೆಶಲ್) ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಕಳೆದ ವರುಷ ಕಲಕತ್ತೆಯ ಸಮೀಪದ ದಮದಮ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಅವರ ಸಮಾಚಾರ ತಿಳಿಯಲು ನಾನು ಹೋದಾಗ, ಒಂದೊಂದು ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಿತಿಮೀರಿ ಕೈದಿಗಳನ್ನು ತುಂಬಿದ್ದರು. ಸಾಕಷ್ಟು ಆಹಾರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ, ಕೊಟ್ಟ ಆಹಾರವು ಪುಷ್ಟಿಪರವಾಗಿದ್ದಿಲ್ಲ, ಅವರಿಗೆ ಸಬಕಾರು, ಸುಣ್ಣ [illegible] ಯಾಗಲಿ—ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಚಳಿಜ್ವರದ ಬಾಧೆಯು ಹಬ್ಬಿತು. ಪ್ರಿಜನ [illegible] ಆಸ್ಪತ್ರೆಯು ಪೂರ್ತಿ ರೋಗಿಗಳಿಂದ ಇಷ್ಟು ತುಂಬಿ ಹೋಗಿತ್ತಲ್ಲ- ರೋಗಿ [illegible] ನಡುವೆ [illegible] ದಾರಿ ಮಾತ್ರ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರು! ಆದಾಗ್ಯೂ ಕಳೆದ ವರುಷ ೬೦ ಸಾವಿರ ಭಾರತೀಯರು ಈ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಸಹಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬಂದರು! ಈ ಸಾರೆ ಅವರ ಉತ್ಸಾಹವು ಕುಗ್ಗಿದೆಯೋ? ನಮ್ಮ ಕೈಗೆ ಸಿಗುವ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಸುದ್ದಿಗಳ ಮೇಲಿಂದ ನೋಡಿದರೂ ಕೂಡ

ಈ ವರ್ಷ ಕಳೆದ ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು [illegible] ಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ [illegible] ಮತ್ತು [illegible] ಮಾಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಹಿಂದೀ ಪೋಲೀಸರ ತಯಾರಿಯೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ

ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ಹೇಗೆ ವಸೂಲಾಯಿತು ?

ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯು ಯಶಸ್ವಿಯಾಯಿತೆಂದು ಸಿದ್ಧಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಭಾ|ಮಂ|ಗಳು ಒಂದು ಸಂಗತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತಗಳೊಳಗಿನ ಕರಬಂದಿಯ ಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರೈತವರ್ಗದ ಕ್ರಾಂತಿಯ ಬೀಜವಿತ್ತೆಂಬುದು ನಾನು ಒಂದು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ವರ್ತಿಸಿದ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು, ಈಗ ಆ ಕಟ್ಟು ಬಹುತೇಕ ಸಮಾಪ್ತಿಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಅವರು ನಿಗ್ರಹದಿಂದ ನುಡಿದರು. ಅವರ ಹೇಳಿಕೆಯು ನಿಜವಿರಬಹುದು, ಅಧಿಕಾರಿವರ್ಗದ ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಸತ್ಯಾಸತ್ಯತೆಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲಿಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಸಾಧನಗಳಿಲ್ಲ. ವಾರ್ತೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಬಂಧವಿದ್ದಾಗ ಅವರ ಮಾತು ನಂಬಲಿಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಗಳೆಯಲಿಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ! ಕದಾಚಿತ್ ಆ ಕಟ್ಟು ಮುರಿದದ್ದು ಹೌದಾದರೂ, ಕಟ್ಟು ಮುರಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಕಾರಣವು ನಿಮ್ಮ ಜೈಲುಗಳ ಭೀತಿಯಲ್ಲಿ, ನಿಮ್ಮ ತುಪಾಕಿಯ ಭಯದಲ್ಲಿ, ನಿಮ್ಮ ಲಾಠಿಗಳ ಪ್ರತಾಪದಲ್ಲಿ! ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರಡುವ ಒಂದು ವೃತ್ತಪತ್ರಿಕೆಯ ಒಂದು ತುಂಡು (*cutting*) ನನ್ನ ಬಳಿ ಉಂಟು. ಪೋಲೀಸರ ಕಠಿಣ ಕಾವಲು ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅದು ನನ್ನ ಕೈಗೆ ಬಂದು ಮುಟ್ಟಿದ ಆ ತುಂಡಿನಲ್ಲಿ ಗೇಣಿ ವಸೂಲಿಯ ನಿಜವಾದ [illegible]ಯುಂಟು. ಕಾನಪೂರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಲೆಕ್ಟರ ಸಾಹೇಬರು ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿಯನ್ನೂ, ನೀರು-ತೆರಿಗೆಯನ್ನೂ ೧೦೦ಕ್ಕೆ ೫೦ರಂತೆ ಇಳಿಸಿರುವದಾಗಿ ಸರಕಾರಿ ರೀತ್ಯಾ ಜಾಹೀರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಆ ತುಂಡು ಹೇಳುತ್ತದೆ

ಅವಾಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ಹಿಂದೆ ಬೇಡಿದ್ದನ್ನು ಈಗ ಸರಕಾರವು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಸರಕಾರವು ಭೀಷಣವಾದ ರಾಜಶಾಸನಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿತು, ಕೊಳ್ಳದೆ ಒಲಿವ ರೈತರ ಮೇಲೆ ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಿತು, ಮುಂದಾಳುಗಳನ್ನು ತುರಂಗದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿತು! ಇಷ್ಟಾಗಿ, ಯಾವದನ್ನು ಅವರು ಬೇಡಿದ್ದರೋ ಮತ್ತು ಸರಕಾರವು ಒಪ್ಪಿದ್ದಿಲ್ಲವೋ ಅದನ್ನು ಬರೇ [illegible] ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಸರಕಾರವು ಕೊಡುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂತು! ಇದೇನು ಲಾಠಿಯ ವಿಜಯವೇ? ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಏನೇ ಹೇಳಿದರೂ, ಸರಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸವು ಬರಿದಾಗುವದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಯಾಕಂದರೆ ಗೇಣಿಯನ್ನು ಅರ್ಧಕ್ಕಿಳಿಸಿದ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಅರ್ಧಕ್ಕಿಳಿಸಬೇಕಾಗುವದು!

ರಾಜಶಾಸನಗಳ ಪರಿಣಾಮವೇನು ?

ಸರಕಾರವು ಸಾವಿರಗಟ್ಟಲೆ ಮುಂದಾಳುಗಳನ್ನು ಜೈಲಿಗಟ್ಟಿ ಅವರ ಅನುಯಾಯಿಗಳಿಗೆ ಪೆಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟು ಹಾಗೂ ಅವರ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಅಂಶತಃ ಪೂರೈಸಿ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಬಾಹ್ಯ ಚಳವಳಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚುಕಡಿಮೆ ದಬ್ಬಿ ಹಾಕಿತು, ಲಾಠಿಯ ಹೊಡೆತವನ್ನೂ ಚಳಿಜ್ವರದ ಜೈಲುಗಳ ತಾಪವನ್ನೂ ಸಹಿಸಲಾರದೆ ಜನರು ಹೀನ-ದೀನರೂ ಪುಕ್ಕರೂ ಆದರು, ಎಂದು ಕಲ್ಪನೆಮಾಡುವಾ. ಮುಂದೇನು? ಅದರಿಂದ ಅಲ್ಪವಾದರೂ ಸಮಾಧಾನವಾದೀತೇ? ನೀವು ಕೊಡಮಾಡಿದ ಘಟನೆಯನ್ನು ಹಿಂದೀ ಜನತೆಯು ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸುವದೇ?

ಕೆಲವು ಕೂಟಗಳೇನೋ ಘಟನೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿವೆ. ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜದ ಕೂಡ ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಯಾವದೇ ತರದ ರಾಜಿಯ ಕರಾರು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಿಲ್ಲವೆಂದು ಒಂದು ಕೂಟವು ತಿಳಿಸಿದೆ. ಯಾವ ಪಕ್ಷದವರೂ ಅವರ ಪತ್ರಿಕೆಗಳೂ ಮುಸಲ್ಮಾನರನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿದದ್ದರ ಪರಿಣಾಮವಿದು! ಭಾವೀ ರಾಜ್ಯಘಟನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಹಕ್ಕುಗಳ ಪಂಕ್ತಿಯನ್ನು ಸೇರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಂಸ್ಥಾನಿಕರು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ಇನ್ನೊಂದು ಕೂಟವು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತಿದೆ. ಮೂರನೇದೊಂದು ಕೂಟವು ಮತಾಧಿಕಾರದಾನದ ಒಟ್ಟು ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗೆ ಬಹುತೇಕ ಸಹಕಾರಗಳ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿ, ಬಾಹ್ಯ ಅಂಗೋಪಾಂಗಗಳ ರಚನೆಯು ಸಾಗುತ್ತಿದೆ, ಮೂಲಭೂತ ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಮುದ್ದೆಯ ಕಡೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಲಕ್ಷ್ಯವಿಲ್ಲ!

“ದ್ವಿವಿಧ ದೋರಣ”ವು ಶಕ್ಯವಿಲ್ಲ!

ಹಿಂದ ಮೇಲೆ, ಯಾವ ಘಟನೆಯೊಳಗೆ ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಸೈನ್ಯದ ಮೇಲೆ ಹಾಗೂ ಬೊಕ್ಕಸದ ಮೇಲೆ ಅಧಿಕಾರ ಸಿಗಲೊಲ್ಲದು, ಅಂಥ ಘಟನೆಗೆ ಈಗ ಜನರು ಸಮ್ಮತಿಯನ್ನೀಯುವರೆಂದು ತಿಳಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಆಧಾರವೇನು? ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯೆಂದರೆ ಹಿಂದೀ ಜನಾಂಗದ ಒಂದು ಸಣ್ಣ “ಕ್ಷುದ್ರ ಭಾಗ”ವೆಂದು ಭಾರತಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುವದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರವೇ ಸೇರುವದಿಲ್ಲ. ಮಹಾತ್ಮರು ಹೇಳುವಂತೆ ಶೇಕಡಾ ೮೫ ಜನರು ಸೇರಿ ಮತ್ತೊಂದೆಂತಲೂ ನಾನು ಒಪ್ಪುವದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಡೀ ಬ್ರಿಟಿಷ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಜನರು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿರುತ್ತಾರೆ.

ಸರಕಾರದ ಉದ್ಯೋಗಿ ನಿಯೋಗಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಕುಗ್ಗಿದಂತೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಅನುಯಾಯಿಗಳನ್ನು ಒಂದು ವೇಳೆ ಬೆಚ್ಚು ಬೆದರಿಸಬಹುದು! (ಅದು ಆದದ್ದು ಈಗ ಕಂಡುಬರುವದಿಲ್ಲ) ಆದರೆ ಅವರು, ಕಾರಾಗೃಹದ ಮತ್ತು ಲಾಠಿಗಳ ಭೀತಿಯಿಂದ, ನೀವು ಕೊಡಮಾಡಿದ ಘಟನೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವರೇನು? ಆ ಘಟನೆಯನ್ನು ಅವರ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸಿದರೆ, ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸುವರು. ಕದಾಚಿತ್ ಕೌನ್ಸಿಲುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿದರೆ, ಅಡಿಗಡಿಗೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವೆಬ್ಬಿಸಿ ಕೌನ್ಸಿಲುಗಳ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕೀಲು ಹಾಕುವರು. ಆಗ ಸರಕಾರವು ಯಾರ ಮೋರೆಯ ಕಡೆಗೆ ನೋಡುವದು? ನೇಮಸ್ತರು ಬುದ್ಧಿವಂತರಿದ್ದರೂ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯರು ಇದ್ದು, ಆಗಿ, ಅವರು ಪ್ರಕೃತದ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯ ಕಾರಭಾರಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ! ಅಂತೂ “ದ್ವಿವಿಧ ಧೋರಣ”ದ ಯೋಜನೆಯು ಕೇವಲ ಅಸಂಭಾವ್ಯವಾದದ್ದು. ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಜನಾಂಗವು ಕೆಲ ಕಾಲ ತನ್ನ [illegible] ಮುದ್ರೆಯಿಂದ ತಣ್ಣಗೆ ನಿಲ್ಲಬಹುದು! ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಅಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಘಟನೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಕುಣಿಯಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ!

ಒಂದೇ ಸವನಾಗಿ ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷದ ಅನುಭವದಿಂದ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಸಾವಿರಾರು
ಜನರಿಂದ ವರ್ಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಆಯುರ್ವೇದೋಕ್ತ

ಶ್ರೇಷ್ಠ ಮತ್ತು ಪೌಷ್ಟಿಕ ವನಸ್ಪತಿಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ಮತ್ತು ಇದರ ಗುಣಕ್ಕಾಗಿ ಅನೇಕ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳು ಮತ್ತು ಬಂಗಾರದ ಮೆಡಲು ದೊರೆತಿರುವ ಧಾತುಪೌಷ್ಟಿಕ ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿವರ್ಧಕವೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧ

ದ್ರಾಕ್ಷಾಮೃತವು.

ಈ ದ್ರಾಕ್ಷಾಮೃತವು ಸಹ್ಯಾದ್ರಿಪರ್ವತದಲ್ಲಿರುವ ಅನೇಕ ವನಸ್ಪತಿಗಳ ರಸಾರ್ಕಗಳೊಂದಿಗೆ ದ್ರಾಕ್ಷಾ ರಸವನ್ನು ಮಿಶ್ರಮಾಡಿ ಸ್ವದೇಶಿ ಯಂತ್ರದಿಂದ ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತ ಪದ್ಧತಿ ಪ್ರಕಾರ ತಯಾರ ಮಾಡಿದವಾದದ್ದರಿಂದ ಸ್ವಾದಿಷ್ಟವೂ ಮಧುರವೂ ಆಗಿದೆ

ಇದರ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಶರೀರದೊಳಗಿನ ಹಳೇ ಕಡಕಿ (ಗರಮಿ) ಸಂಪೂರ್ಣ ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಧಾತುಸ್ರಾವ ಸ್ವಪ್ನಾವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾವದೇ ವಿಕಾರದಿಂದ ಬಂದ ಅಶಕ್ತತೆಯಿಂದ ಕೈಕಾಲು ಕಣ್ಣುಗಳಿಗೆ ಉರುವು ಬೀಳೋಣ, ಯಾವಾಗಲೂ ಎಲುಬಿನಲ್ಲಿ ಜ್ವರ ಇರೋಣ, ನಡ ನೋಯೋಣ, ಪಿತ್ತದಿಂದ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕತ್ತಲೆ ಬಂದು ಘೋಳಿಕೆ ಬರೋಣ, ಶೌಚಕ್ಕೆ ಸಾಫ ಆಗದೇ ಇರೋಣ, ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲ ವಿಕಾರಗಳು ನಷ್ಟವಾಗಿ ಕ್ಷುಧಾಗ್ನಿಯು ಪ್ರದೀಪ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಅನ್ನ ಚನ್ನಾಗಿ ಪಚನವಾಗಿ ಶೌಚಕ್ಕೆ ಸಾಫವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಸೇವನೆಯಿಂದ ತರುಣರಿಗೆ ವ್ಯಭಿಚಾರದಿಂದ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಕಾರಣದಿಂದ ಬಂದ ಧಾತುಕ್ಷೀಣತೆ, ನಪುಂಸಕತ್ವ ಇದ್ದರೆ ಅದು ಹೋಗಿ ಪುನಃ ಯೌವನವಂತರಾಗಿ ಶರೀರ ಬಲವಾಗಿ ಮಕ್ಕಳು ಪುಷ್ಟವಂತರಾಗುವರು. ಹೆಂಗಸರಿಗೂ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಈ ಔಷಧವು ಗುಣಕಾರಿ ಇದೆ. ಮುಟ್ಟಾಗದಿದ್ದರೂ ಮತ್ತು ಅಷ್ಟದ ಗರ್ಭ ಸಂಬಂಧವಾದ ರೋಗಗಳಿದ್ದರೂ ಅವೆಲ್ಲ ಗುಣವಾಗಿ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಸಂತತಿ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುವದು. ಅಶಕ್ತ ಮುದುಕರು ಬಲವಂತರಾಗುವರು. ಈ ಔಷಧದ ಮೂರು ಬಾಟ್ಲಿಗಳನ್ನು ಸೇವನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಪೂರ್ಣ ಗುಣಬರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಅನುಭವ-೧ ಬಾಟ್ಲಿ ಸೇವನೆ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ತಿಳಿದೀತು. ೧ ಬಾಟ್ಲಿ ಬೆಲೆ ೧-೪-೦, ೩ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೩-೪-೦ ಒಂದು ಡಜನ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೧೧-೦-೦ ಒಟ್ಟಿಗೆ ೧ ಡಜನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ೧ ಬಾಟ್ಲಿ ಕಮೀಶನ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಟಪಾಲ ಖರ್ಚ ಪೋಷ್ಟೇಜ ಬೇರೆ ಏಳುತ್ತದೆ

ಏಜಂಟರ ಮೂಲಕ ೧ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೧-೪-೦, ೩ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೩-೮-೦, ಡ. ೧೨ ರೂಪಾಯಿ.

ಮ್ಯಾನೇಜರ, **ದ್ರಾಕ್ಷಾಮೃತ ಕಾರ್ಯಾಲಯ, ಪೋ ನಿಪ್ಪಾಣಿ** (ಜಿಲ್ಲಾ ಬೆಳಗಾವಿ)

ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕೆಮಿಸ್ಟ ಮತ್ತು ಸ್ಟೋರ್ಸದೊಳಗೆ ಮತ್ತು ಕಿರಾಣಿ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಗುವದು

ಕುಮಟಾ ಏಜಂಟರು — ಕಾರವಾರ ಏಜಂಟರು —

ನ್ಯೂಸಪೇಪರ ಏಜನ್ಸಿ ವ ನೆಹರೂ ಸ್ಟೋರ್ಸ ದಾಮೋದರ ಶ್ಯಾನಭಾಗ & ಮುಜುಮುದಾರ

ಶಿರಸಿ ಏಜಂಟರು:— ಎಸ್. ಎಲ್. ಧಾಕಪ್ಪಾ ವ ರಂಗಪ್ಪಾ ಗಾಂಜಾ.

ಜೀವನ ಸಾಹಿತ್ಯ.

೩. ಏಶಿಯಾದ ಸಾಧನೆ.

ಅ— ಶ್ರೀ|| ಹನುಮಂತರಾವ ಮಾಂಜರೇಕರ

ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ-ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರ ವಾದವು ಇದೀಗ ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಲಿದೆ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ನಾವು ಬಲ್ಲೆವು ಆದರೆ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರ ವರ್ಗವು ಎಲ್ಲಿಂದ ಹುಟ್ಟಿತು? ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರರೆಂಬ ಹೆಸರಿನ ಯಾವದಾದರೊಂದು ಜಾತಿಯು ಇರುವದಿಲ್ಲವಾಗ್ಯೂ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರ ಪಕ್ಷವು ಒಂದಾಗಿ ನಿಂತಿರುವದು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣ-ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿ [illegible] ನಾನು ಇಷ್ಟು ಹೇಳಬಲ್ಲೆ: ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಬ್ರಾಹ್ಮಣತ್ವದ ಅಭಿಮಾನವು, ತಾವು ಇತರರಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನರೆಂಬ ಅರಿವೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರ ವರ್ಗವು ಒಂದುಗೂಡಿ ನಿಲ್ಲಲು ಕಾರಣವು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಲ್ಲಿ ಜಾತಿಯ ಅಭಿಮಾನವು ತೀವ್ರವಾಗಲು ಇತರರಲ್ಲಿ ವಿರುದ್ಧ ಭಾವನೆಯು ಜಾಗೃತವಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಅನುವಾಯಿತು.

ಇಂದು ಏಶಿಯಾದ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಭಾವನೆಯೂ ಇದೇ ತರಹ ಇರುತ್ತದೆ. ಯುರೋಪಿಯನರು ಭೌತಿಕ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಆಸುರೀ ರಾಜನೀತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ನೈಪುಣ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದಂದಿನಿಂದ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮೊಳಗ ಮತ್ಸರ—ವೈರಗಳಿದ್ದರೂ, ಸಮಾನ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮೊಳಗಿನ ಒಕ್ಕಟ್ಟನ್ನು ಚನ್ನಾಗಿ ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡಿರುವದು, ಯುರೋಪವು ಹೊರದೇಶಗಳ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ವರ್ಚಸ್ಸನ್ನು ಕೂಡ್ರಿಸಿದೆ. ಈ ಆಕ್ರಮಣಕ್ಕೆ ಒಳಿಯಾದ ಜನರೊಳಗ ಒಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಭಾವನೆಯು ಒಂದಿಲ್ಲೊಂದು ದಿನ ಹುಟ್ಟಲೇಬೇಕಾಗುವದು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಏಶಿಯಾದ ಐಕ್ಯದ ಕಲ್ಪನೆಯು ಹುಟ್ಟಲು ಇದೊಂದು ಕಾರಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಏಶಿಯಾದ ಐಕ್ಯದ ಕಲ್ಪನೆಯ ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಇದೊಂದೇ ಭಾವನೆಯು ಇದ್ದರೂ, ಅದು ಸಕಾರಣವೆಂದೆನ್ನಬಹುದು, ಅದು ಕ್ಷಮ್ಯವೆಂದೂ ಅನ್ನಬಹುದು.

ಆದರೆ ಏಶಿಯಾದ ಐಕ್ಯವು ಯುರೋಪಿಯನರ ಉತ್ಕರ್ಷದಷ್ಟು ಅರ್ವಾಚೀನವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಹಳೆಯದೂ ಆಳವಾದದ್ದೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಚೀನ ಜಪಾನಗಳು, ರಶಿಯಾ-ಮಧ್ಯ ಏಶಿಯಗಳು, ತುರ್ಕಸ್ತಾನ, ಅರಬಸ್ತಾನ, ಇರಾಣ ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ಹಿಂದುಸ್ತಾನ— ಈ ಎಲ್ಲ ದೇಶಗಳು ಒಂದೇ ದಾರದಿಂದ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಬಂಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಆದರೆ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯುರೋಪವು ಬೇರೆಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಯುರೇಶಿಯಾವು (ಏಶಿಯಾ + ಯುರೋಪ) ಒಂದು ಅಖಂಡವಾದ ಭೂಖಂಡವಾಗಿತ್ತು. ಇಂದಿಗೆ ಅದು ಅಷ್ಟು ಅಖಂಡವಾಗಿರದಿದ್ದರೂ, ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಅದು ಅಖಂಡವಾಗುವದು

ಸ್ವರಾಜ್ಯವು ನಮಗ ಇನ್ನೂ ಸಿಗಲೊಲ್ಲದು, ಪೌರಸಭೆಗಳು ನಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಮನೆಯೊಳಗಿನ ಅಂತ್ಯಜರನ್ನು ನಾವು ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬೆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಮರ್ಥರಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಏಶಿಯಾದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವದರಿಂದೇನು ಫಲ? ಎಂದು ಅನೇಕ ಜನರು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವದುಂಟು. ಈ ಆಕ್ಷೇಪವು ಯೋಗ್ಯವಾದುದಲ್ಲ. ಜಗತ್ತಿನ ಇಂದಿನ ಸ್ಥಿತಿಯ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಭವಿಷ್ಯದ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವಾಗ ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿನ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಮಾರ್ಗವು ನಿಚ್ಚಳವಾಗಿ ಕಾಣುವದು. ಹೊರಗಣ ಜಗತ್ತಿನಿಂದ ನಾವು ಸರಿದು ನಿಲ್ಲಲು ಎಷ್ಟು ಬಯಸಿದರೂ, ಜಗತ್ತು ನಮ್ಮನ್ನು ಬೇರೆಯಾಗಿರಲು ಹೇಗೆ ಕೊಡುವದು? ನಮ್ಮ ಸಂಬಂಧವು ಬೆಕ್ಕಿನಂತೆ ಮನೆ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಹಾಲು-ತುಪ್ಪವನ್ನು ಸೇವಿಸುವ [illegible] ಕೂಡ ಇರುತ್ತಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನೆರೆಹೊರೆಯ ದೇಶಗಳ ಕೂಡ ಇಂದು ನಮ್ಮ ಸಂಬಂಧವು ಹೇಗಿದೆ, ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ನಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಬಂದ ನಂತರ, ಅವುಗಳ ಕೂಡ ಯಾವ ತರದ ಸಂಬಂಧವನ್ನಿಡಬೇಕೆಂಬ ಸಂಗತಿಗಳ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಬೇಕು.

ಅನೇಕ ಜನರು ಹೀಗ ಅನ್ನುವದುಂಟು "ಹಿಂದೀ ಯುರೋಪಿಯರ ಹಿತ-ಸಂಬಂಧಗಳು ಒಂದಕ್ಕೊಂದ ವಿರೋಧಿಯಾಗಿರುವ ಕಾರಣದಿಂದ, ಎರಡೂ ಜನಾಂಗಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹೋರಾಡಲಿ; ಅವರ ಜೀವನದ ಆದರ್ಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ತರಹದ ಏಕಮತ್ಯದ. ವಿಶಾಲ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ಇಬ್ಬರ ರಾಜಕೀಯ ಆದರ್ಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಲ್ಪನೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಏಶಿಯಾದ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಸಾಮ್ಯವು ಆಕರ್ಷಣವೂ ಇವೆ. ಚೀನ-ಹಿಂದೀ ಜನರಲ್ಲಿರುವಷ್ಟು ಸಾಮಾಜಿಕ ಏಕರೂಪತೆಗಿಂತಲೂ ಭಾರತೀಯ ಯುರೋಪಿಯ ಜನರಲ್ಲಿರುವ ಏಕರೂಪತೆಯು ಹೆಚ್ಚು. ಕ್ರಿಸ್ತಿ-ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮಗಳವಷ್ಟು [illegible] ಹಿಂದೂ ಇಸ್ಲಾಮ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಇಲ್ಲದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಆಕರ್ಷಣವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಏಶಿಯದ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಯುರೋಪದ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಬಂಧವಿದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ನಾವು ಯುರೋಪದ ಕೂಡ ಹೋರಾಡಿದಾದರೂ ಈ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕು. ಏಶಿಯಾದ ಏಕತೆಯು ಭೌಗೋಲಿಕ ಅಥವಾ ಪ್ರಾದೇಶಿಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಉಚ್ಚ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನೋಡಿದರೆ ಯುರೋಪದೊಡನೆ ನಮ್ಮ ಏಕತೆಯು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಇಲ್ಲವೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ವರೂಪದ್ದಿರುತ್ತದೆ. ಒಂದೇ ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ಎರಡು ತುದಿಗಳು ಪರಸ್ಪರ ವಿರುದ್ಧ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಕಟ್ಟಿಗೆಯು ಒಂದೇ ಆಗಿರುವಂತೆ ಭಾರತೀಯ-ಯುರೋಪೀಯ ಆದರ್ಶಗಳು, ಪರಸ್ಪರ ವಿರೋಧಿಗಳಾಗಿ ಕಂಡರೂ, ಒಂದೇ ಆರ್ಯ ಆದರ್ಶದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದಂಥವುಗಳಿರುತ್ತವೆ."

ಈ ಪ್ರತಿಪಾದನೆಯು ನಿಸ್ಸಾರವಾದುದಲ್ಲ. ಯುರೋಪದ ಇಂದಿನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ಆಸುರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಆಧಾರಭೂತ ಆದರ್ಶವು ದೈವೀ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ತಿಳಿದರೂ ಕೂಡ ದೇವ-ಅಸುರರು ಬಾಂಧವರಾಗಿದ್ದಾರೆಂಬ ಮಾತನ್ನು ನಮ್ಮ ಪುರಾಣಕಾರರೇ ಒಪ್ಪಿರುವರು.

ಯುರೋಪದೊಡನೆ ನಮ್ಮ ಪರಿಚಯವು ಅನಿಚ್ಛಿತ ರೀತಿಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿತು. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಪರಿಚಯವು ಯುರೋಪದೊಡನೆ ಕೆಲಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಯಿತು. ಇದೇ ಪರಿಯಾಗಿ ಇಸ್ಲಾಮದೊಡನೆ ನಮ್ಮ ಪರಿಚಯವು ಅನಿಚ್ಛೆಯಿಂದಲೇ ಆಯಿತು, ಇಸ್ಲಾಮದ ಗುಣಗ್ರಹಣ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೂ ಕಲಿತೆವು. ಈಗ ಈಶ್ವರನು ಕೇಳುವದೇನಂದರೆ— "ಜಗತ್ತಿಗೆ ಏಕತೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಚೀನೀ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೊಡನೆ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಿಂದಲೇ ನೀವು ಪರಿಚಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ, ಅದನ್ನು ನಾನು ಒತ್ತಾಯದಿಂದ ಮಾಡಿಸಬೇಕೋ? ತಮ್ಮೊಳು ತಾವೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದಾದರೆ ಸ್ವತಂತ್ರರಾಗಿರುವಿರಿ; ಒತ್ತಾಯದಿಂದ ಮಾಡಿಸುವದಾದರೆ ಅದರ ಬೆಲೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುವದು."

ಎಲ್ಲವನ್ನು ನುಂಗಿಬಿಡುವ ಯುರೋಪದ ಧನಲೋಭಕ್ಕೂ ಸತ್ತಾಲೋಭಕ್ಕೂ ಬೆದರಿ ಅದನ್ನು ಎದುರಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಏಶಿಯವು ಒಂದಾದರೆ, ಆ ಸಂಘವು ಯುರೋಪಿಯರದಂತೆಯೇ ಸ್ವಾರ್ಥಮೂಲಕವಾಗುವದು; ಅದರಲ್ಲಿ ಕ್ಷಣಕ್ಷಣಕ್ಕೂ ಸಂಧಿವಿಗ್ರಹಗಳ ಬಣ್ಣವು ಬದಲಾಗುತ್ತ ಇರುವದು. ಹಾಗೂ ಕಟ್ಟಕಡೆಗೆ ಇಡೀ ಯುರೋಪವು ಒಂದು ಬದಿಗೆ, ಹಾಗೂ ಇಡೀ ಏಶಿಯವು ಇನ್ನೊಂದು ಬದಿಗೆ ಆಗಿ ಒಂದು ಮಹಾಯುದ್ಧವು—ಒಂದು ಅತಿಯುದ್ಧವು— ಆಗುವದು; ಹಾಗು ಅದು ಮನುಷ್ಯ ಜಾತಿಯನ್ನೂ ಮಾನವೀ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನೂ ಸಂಹಾರ ಮಾಡುವದರಲ್ಲಿಯೂ, ಸಾವಿರಾರು ವರುಷಗಳ ಮಾನವ-ಪುರುಷಾರ್ಥವನ್ನು ಬುಡಸಹಿತ ಕಿತ್ತುಹಾಕುವದರಲ್ಲಿಯೂ ಪರಿಣಮಿಸುವದು. ಸರ್ವೋದಯದ ಆದರ್ಶವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಡುವಂಥವನು ಏಕೆ ಹೀಗಾಗಲು ಕೊಡುತ್ತಿರುವನು?

ಯುರೋಪವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿರಿ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬಿಡಿರಿ; ಮನುಷ್ಯ ಜಾತಿಯ ಐಕ್ಯವನ್ನು ದೃಢಗೊಳಿಸಲಿಕ್ಕೂ, ದಯಾ-ಧರ್ಮದ ಹಾಗೂ ಶಾಂತಿಯ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಿಕ್ಕೂ ಏಶಿಯವು ಒಂದುಗೂಡಬೇಕಾಗುವದು.

ಅಂತೆಯೇ ಏಶಿಯವು ಒಂದುಗೂಡಲಿಕ್ಕೂ ಹವಣಿಸುತ್ತಿರುವದು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆದ ಖಿಲಾಫತದ ಆಂದೋಲನವು ಒಂದು ರೀತಿಯಿಂದ ಏಶಿಯಾದ ಐಕ್ಯದ ತಳಗಲ್ಲಾಗಿರುವದು. ಇಸ್ಲಾಮದೊಡನೆ ನಮ್ಮ ಸಂಬಂಧವು ಪುರಾತನವಿದ್ದು ಖಿಲಾಫತದ ಆಂದೋಲನದಲ್ಲಿ ಸಹಭಾಗಿಗಳಾಗಿ ನಾವು ಅದನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುತ್ತಿರುವೆವು

ಖಿಲಾಫತದಿಂದ ನಾವು ಏಶಿಯಾದ ಏಕತೆಗೆ ಮೊದಲು ಮಾಡಿರುವೆವು, ಆದರೆ ಈ ಏಕತೆಯ ಕಲ್ಪನೆಯು ಮಾತ್ರ ಇಂದಿನದಲ್ಲ. ದಿಗ್ವಿಜಯಿಗಳಾದ ಆರ್ಯ ಅರಸರು ಚೀನದಿಂದ ಇಗುಪ್ತದ ವರೆಗೂ, ಉತ್ತರ ಧ್ರುವದಿಂದ ಕಡಿಮೆಯೆಂದರೆ ಲಂಕಾ-ಬಾಲಿ ದ್ವೀಪದ ವರೆಗೂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಐಕ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಐಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಆರ್ಯರು ನೆರಹೊರೆಯವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಷ್ಟೇ, ನೆರಹೊರೆಯವರಿಂದಲೂ ತಮ್ಮ ಉಚ್ಚವಾದ ಅಭಿರುಚಿಗೆ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯಾದುದನ್ನೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನಿಸ್ಸಂಕೋಚನಾಗಿ ತೆಗೊಂಡಿರುವರು. ಧರ್ಮರಾಜನ ಅರಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ ಮಯಾಸುರನು ಚೀನ ದೇಶೀಯನೆಂದೂ, ಅವನ ಪದ್ಧತಿಯು ಬೃಹಸ್ಪತಿಯ ಇಲ್ಲವೆ ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯನ ಕಲೆಯಿಂದ ಬೇರೆಯಾಗಿತ್ತೆಂದು ನಾನು ಎಣಿಸುತ್ತೇನೆ. ಚೀನ ದೇಶದ ಚಿತ್ರಕಲೆಯ ಹಾಗೂ ನೃತ್ಯ ಕಲೆಯ ಪ್ರಭಾವವು ಭಾರತೀಯ ಕಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿರಬಹುದೆಂದು ತಿಳಿಯುವದರಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದ

ಇತಿಹಾಸಕಾರರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದಾನೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಏಶಿಯಾದ ಸಕಲ ಕಲೆಗಳ ಕೇಂ

ಪ್ರಸ್ತ ಸಮುದ್ರಕಂದ ಹಾಗೂ ಪೂರ್ವದ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿತ್ತು. ಇಲ್ಲಿಂದಲೇ ವ್ಯಾಪಾರದ ಅನೇಕ ಮಾರ್ಗಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದಿಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದವು. ಒಂದು ಮಾರ್ಗವು ಚೀನದ ಬದಿಗೆ, ಒಂದು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿತ್ತು; ಒಂದು ಆಫ್ರಿಕಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಒಂದು ಯುರೋಪಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ವಾಣಿಜ್ಯ ವ್ಯಾಪಾರದೊಡನೆಯೇ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ವಿನಿಮಯವೂ ಈ ಮರುಭೂಮಿಯಲ್ಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈಶ್ವರನ ಇಚ್ಛೆಯಾಗಲು ಕೆಲ ದಿನಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ಮಹಾಪ್ರಾಂತದಿಂದ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯಿತು. ಕೂಡಲೇ ಉಸುಕಿನ ಅರಣ್ಯಗಳನ್ನು ದಾಟಲು ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು; ಅಮೂ-ಸರ ನದಿಗಳ ಪ್ರದೇಶವು ಹೂಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಇಂದಿಗೂ ಕೂಡ ದೊಡ್ಡ ಉಪಟಳದಿಂದ ಉಸುಕಿನ ಗುಡ್ಡಗಳು ಹಾರಿಹೋಗಲು ಈ ಪ್ರಾಚೀನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಕೆಲವೊಂದು ಹೆಜ್ಜೆಗುರುತುಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತವೆ.

ಆರ್ಯರು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಪಯಣಗಳನ್ನು ಮಾಡುವವರಲ್ಲಿ ಪ್ರವೀಣರು. ಪರ್ವತಗಳನ್ನು ನೋಡಲು ಅವುಗಳನ್ನು ದಾಟುವ ಇಚ್ಛೆಯು ಅವರಿಗೆ ಆಗದೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನದಿಯನ್ನು ನೋಡಲು ಅದರ ಉಗಮವನ್ನು ಹುಡುಕಿ ತೆಗೆಯದೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆರ್ಯರ ದೇವನಾದ ಇಂದ್ರನು ಭುಜ್ಯುವಿಗೆ ಸಮುದ್ರವನ್ನು ದಾಟಿಸಿದ್ದನು. ಆರ್ಯ ಅರಸರು ಅನೇಕ ರಾಜಸೂಯ ಯಜ್ಞಗಳಲ್ಲಿ ಚೀನ-ಇಜಿಪ್ತ ದೇಶಗಳ ಅರಸರಿಗೆ ಔತಣ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಶೋಕ ಅರಸನು ನಾಲ್ಕೂ ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮದ ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೂ, ಅಭಯದ ಸಂದೇಶವನ್ನುಸುರಲಿಕ್ಕೂ ಆಚಾರ್ಯರನ್ನೂ, ಬುದ್ಧರನ್ನೂ ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದನು. ಆ ದಿವ್ಯ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಕೇಳಿದ ನಂತರ ದಯಾಮಯ ಧರ್ಮರಾಜ ಭಗವಾನ್ ಬುದ್ಧನ ದೇಶದ ಯಾತ್ರೆಯನ್ನು ಮಾಡುವದಕ್ಕೋಸುಗ ದಿಕ್ಕು-ದಿಕ್ಕುಗಳಿಂದ ಯಾತ್ರಸ್ಥರು ಬರಹತ್ತಿದರು.

ಏಶಿಯಾದ ಐಕ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೂಡಿಸುವದಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ತತ್ವವು ಮಹಾಯಾನ ಬುದ್ಧಧರ್ಮದಲ್ಲಿತ್ತು. ಮಹಾಯಾನ ಬುದ್ಧ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಭಗವಾನ್ ಬುದ್ಧನ ಉಪದೇಶವೂ, ತಂತ್ರಮಾರ್ಗದ ಲೋಕಪ್ರಿಯ ವಿಧಿ , ಹಾಗೆಯೇ ಅನೇಕ ದೇವತಾ ವೃಂದವೂ ಇದ್ದಿತ್ತಲ್ಲದೆ, ದುಃಖದಿಂದ ಒಳಲುವ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುವ ಹಾಗೂ ಪರೋಪಕಾರಿಗಳಾದ ವೀರಪುರುಷರನ್ನು ಆಕರ್ಷಣ ಮಾಡುವಂಥ ಬೋಧಿಸತ್ವದ ಆದರ್ಶವೂ ಅದರಲ್ಲಿತ್ತು. ಮಹಾಯಾನ ಪಂಥದ ಹಬ್ಬುವಿಕೆಯಾದಾಗ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಸಂಬಂಧವು ಚೀನದ ಕೂಡ, ಇರಾಣ, ಬೆಕ್ಟ್ರಿಯಾ ಇತ್ಯಾದಿ ಪಶ್ಚಿಮ-ಏಶಿಯದ-ದೇಶಗಳ ಕೂಡ ಹಾಗೂ ಸುವರ್ಣದ್ವೀಪ (ಬ್ರಹ್ಮದೇಶ)ದ ಕೂಡ ಮನೆಮನೆಗೆ ಅಂಗಳವಿದ್ದಂತೆ ನಿಕಟವಾಗಿದ್ದಿತು. ಇದರ ನಂತರ ಧರ್ಮಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಕಲ್ಪನೆಯು ಅರಬಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟಿತು. ಅದು ಏಕೇಶ್ವರವಾದ ಹಾಗೂ ಸಮತೆಯ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಮೂರೂ ಖಂಡಗಳಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿಸಿತು. ಈಗಲೂ ಈ ಧರ್ಮವು ಮಧ್ಯ ಏಶಿಯಾ-ಆಫ್ರಿಕಗಳಿಂದ ಅಲ್ಲಾ ಹಾಗೂ ಪೈಗಂಬರರ ಚರಣಗಳಿಗೆ ಹೊಸ ಹೊಸ ಜನರನ್ನು ತರುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವದು. ಮುಸಲ್ಮಾನ ಧರ್ಮದ ಉದಯವಾಗುವಾಗ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ದರ್ಶನಧುರಂಧರ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೂ ಶ್ರಮಣರೂ ತಿಬೇಟ-ಚೀನಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಹಿಮಾಲಯ ಹಾಗೂ ಹಿಂದೂಕೂಶದ ಮಾರ್ಗಗಳ ಮೇಲಿರುವ ಮಠಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಪ್ರಾಚೀನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಸಾಕ್ಷಿಯನ್ನೀಯುವ ಸಾಹಿತ್ಯ—ಸ್ಥಾಪತ್ಯ—ಕಲೆಗಳ ಮಾದರಿಗಳು ಇಂದಿಗೂ ಉಳಿದಿವೆ. ಕೈಲಾಸ—ಮಾನಸ ಸರೋವರಗಳು ಹಿಂದೂ ಜನರ ಪವಿತ್ರ ಯಾತ್ರಸ್ಥಳಗಳು. ಇವುಗಳಿಂದ ಹಿಂದೂ-ಚೀನೀ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳ ಕೊಡ-ಕೊಳ್ಳೋಣವು ಅವ್ಯಾಹತವಾಗಿ ನಡೆದಿತ್ತು, ಇಂದಿಗೂ ಅದು ಕೆಲ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಡೆದಿರುತ್ತದೆ. ಹಿಮಾಲಯವನ್ನು ದಾಟಿ ಉತ್ತರ ದಕ್ಷಿಣ ಹೋಗುವ ದಾರಿಗಳು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿರುವವೋ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಆರ್ಯಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಠಾಣ್ಯಗಳು-ತೀರ್ಥಸ್ಥಾನಗಳು-ಇವೆ

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ವಿಶ್ವಸಂಬಂಧವು ನಾವು ತಿಳಿದಿರುವದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕೆಲ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇದೆ. ಚೀನಿ-ಜಪಾನಿ ಜನರು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನವನ್ನು ಆದರದಿಂದ ಕಾಣುತ್ತಾರೆ. ತಿಬೇಟ ಯಾತ್ರೆಯ ಮಾರ್ಗಗಳು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ತೆರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಅಹಿಂಸಾ ಮಾರ್ಗವು ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹರಡುಗೊಂಡಿದೆ. ಯುರೋಪ-ಏಶಿಯಾಗಳ ನಡುವಿನ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ನಾವು ಅಹಿಂಸಾ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಮಿಗಿಲಾದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಚೀನ ದೇಶವೂ ಅದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವದು; ಜಪಾನದ ಮೇಲೂ ಅದರ ಪ್ರಭಾವವು ಬೀಳುವದು. ಪಿಲಿಸ್ತೀನದ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಲು ಮುಸಲ್ಮಾನರೂ ಅಹಿಂಸಾ ಧರ್ಮದ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ತಿಳಕೊಳ್ಳುವರು, ಇದರಿಂದ ಕೇವಲ ಏಶಿಯಾ ಖಂಡದ್ದೇ ಅಲ್ಲ, ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿನ ಏಕತೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾದ ವಾತಾವರಣವು ಉಂಟಾಗುವದು.

ಏಶಿಯವು ಒಂದುಗೂಡಬೇಕು, ಆದರೆ ಅದು ಯಾತಕ್ಕೋಸುಗ? ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕಾಗಿ ಅಲ್ಲ. ಯುರೋಪದೊಡನೆ ಹೋರಾಡಿ ಅದನ್ನು ಪಾದಾಕ್ರಾಂತ ಮಾಡುವದಕ್ಕಲ್ಲ. ಆದರೆ ಯುರೋಪದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿದ ಸ್ವಾರ್ಥಪರಾಯಣ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವಾದವನ್ನು ಕುಗ್ಗಿಸಲಿಕ್ಕೂ ಹಾಗೂ ಧರ್ಮಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ನೆಲೆಗೊಳಿಸಲಿಕ್ಕೂ ಏಶಿಯವು ಒಂದಾಗಬೇಕು

Dr. F. J. P. PEREIRA,
Physician & Specialist in Dentistry
Sunday Market, KARWAR (N. K.)

ಆರೋಗ್ಯಬಯಸುವಿರಾ?
ಹಾಗಾದರೆ—
ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ !!

ಯಾಕೆಂದರೆ, ಮಾನವನ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ, ಹಲ್ಲುಗಳೇ ಕಾರಣ.! ಬರೇ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಅಲ್ಲ, ಆರೋಗ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಹಲ್ಲುಗಳ ಜೋಪಾಸನೆ ಮಾಡುವದು ಅವಶ್ಯ. ಹಲ್ಲುಗಳ ಅಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಅಗ್ನಿಮಾಂದ್ಯ, ಸಂಧಿವಾತ, ನೇತ್ರರೋಗ, ಕರ್ಣರೋಗ ಮೊದಲಾದ ಬೇನೆಗಳಾಗುತ್ತವೆ

ಕಾರಣ, ನಿಮ್ಮ ಹಲ್ಲುಗಳು ಸರಿಯಿರದಿದ್ದರೆ,
ನಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಬನ್ನಿ, ಪರೀಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ!
ಅವನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛ-ಸುಂದರ ಮಾಡಿಕೊಡುವೆವು.

ಡಾ|| ಎಫ್. ಜೇ. ಪಿ. ಪೆರೇರಾ,
ವೈದ್ಯ ಮತ್ತು ದಂತವೈದ್ಯಕ ವಿಶಾರದ,
ಸಂತೆಪೇಟೆ, **ಕಾರವಾರ.** (ಜಿ. ಉ. ಕಾನಡಾ.)

ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಜರುಗಿದ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ (೧೯೩೭-೩೮) ಅತ್ಯುಚ್ಚ ಯೋಗ್ಯತೆಯ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟು ಪಡೆದ

"ಪಾಫ್" ಹೊಲಿಗೆಮಶೀನುಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಪ್ತೆಯಿಂದ ಸಿಗುತ್ತವೆ!
ಹಾಗು
ಬೇಕಾದ ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳು ಸಹ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ!!

ಈ ಮಶೀನುಗಳು
ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಚಂದವೂ, ನಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸುಕರವೂ, ನಿಶ್ಶಬ್ದವೂ, ಖಾತ್ರಿಯವೂ, ಮಜಬೂತಾಗಿಯೂ ಇದ್ದು ಅಗ್ಗವಾಗಿವೆ!!

☞ ಇವಲ್ಲದೆ, ಕೈಹೊಲಿಗೆಯ ಮಶೀನುಗಳೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತವೆ!!

ಉತ್ತರ-ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಸೋಲ ಏಜಂಟರು.—
ಕುಲಕರ್ಣಿ ನಾಫ ಎಂಡ್ ಕಂಪನಿ,
ಶಾಂತಿಭುವನ, **ಕಾರವಾರ.**
ಮಂಗಳೂರ ಏಜಂಟರು:— **ಕಮಲಾಕರ ಅಪ್ಪಾಜಿರಾವ ನಾಫ.**

ಶಿರ್ಸಿ ಏಜಂಟರು:—	ಕುಮಟಾ ಏಜಂಟರು:—	ಹೊನ್ನಾವರ ಏಜಂಟರು —
ಕಾಮತ ಬ್ರದರ್ಸ.	**ಶಂಕರ ಅಪ್ಪಾಜಿರಾವ ನಾಫ.**	**ಕರ್ಕಿ ಮಂಜಪ್ಪಾ ಗಣೇಶ ಶೇಟ**

ಪ್ರಪಂಚ-ಪರಿಚಯ.

ಚೆಟ್ಟಿದೊರೆಯುನ ಹರಕೆ! ತುಲಾಭಾರದ ಅದ್ಭುತ ಕಥೆ!

ಕಾಲಕಾಟದ ಸಮಾಪ [illegible] ಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ [illegible] ಅವರು ಒಕ್ಕೇ ದಮ್ಮಗಳ್ಳರೂ, [illegible] ತ್ತಾರೆ ಅವರಿ ಗಂಡು [illegible] ಮಗ ಹುಟ್ಟಿದರೆ, [illegible] ಯಾತ್ರೆ ಮಾಡಿ, ಮಗನ ತುಲಾಭಾರ ಮಾಡಿ [illegible] ದನ್ನು [illegible] ಶ್ರೀನಿವಾಸ [illegible] ತು ಕೆಲವು [illegible] ಶ್ರೀನಿವಾಸ [illegible] ತುಲಾಭಾರ [illegible] ಯಾತ್ರೆ [illegible] ಎಂದು [illegible] ಅಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ [illegible] ೭೮ ವ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಈ ಕಲ್ಕಿಲಿಕ್ಕೆ ಆವರ ಮನೆ ಹೊಸ್ತಿಲ ಹತ್ತು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬನು ಮುಂದೆ ಬಂದು 'ಎಲೋ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಾ, ಬಂದ ಹಾಗೆ ಹೋಗುವುದೇನು? ಮಗನ ತುಲಾಭಾರ ಮಾಡಿಸಲಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ?" ಎಂದು ನುಡಿದು ಅದೃಶ್ಯನಾದನು ಶ್ರೀ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯರು ಈ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಶ್ರೀ ಚೆಟ್ಟಿಯಾರ್‌ಗೆ ತಿಳಿಸಿ ತುಲಾಭಾರಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ರೂಪಾಯಿ ತಗಲುತ್ತವೆ [illegible] ಮಗನನ್ನು ತೂಕ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರು ತೂಕವು ೬೦೦ ರೂಪಾಯಿಯಾಯಿತು ತುಲಾಭಾರಕ್ಕೆ ಇತರ ಖರ್ಚಿಗೂ ಬೇಕಾಗುವಷ್ಟು ಶ್ರೀ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯರು ಶ್ರೀ ವಿರೂಪಾಕ್ಷ ಗುರುನಾಥರಿಂದ ವರ್ತಕರ ಕಡೆಯಿಂದ ರೂ ೧೩೦೦ [illegible] ಇಸಕೊಂಡು, ಮಿಜಸ್ಟ್ರೇಟರ ಸಂಗಡ ತಿರುಪತಿಗೆ ಹೊರಟರು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗುವ ವಸ್ತ್ರದ ವಿಧಿ [illegible] ಸಾಗಿಸಿ ಮಗನನ್ನು ತುಲೆಯ ಒಂದು ತರಡಿಯಲ್ಲಿ [illegible] ಇನ್ನೊಂದು ತರಡಿಯಲ್ಲಿ ರೂ ೬೦೦ [illegible] ತರಡಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ! ಮತ್ತ [illegible] ಹಾಕಿದ ಮೇಲೆ ತರಡಿಗಳು ಸರಿಯಾದವು! ಈ ಸುದ್ದಿ ಕಂಡು ಎಲ್ಲರೂ ಚಕಿತರಾದರು ದೇವರು [illegible] ದಂಡ ಮಾಡಿರಬೇಕೆಂದು ನಂಬಹತ್ತಿದರು! ತುಲಾಭಾರದ ದೇವರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿ, ಚೆಟ್ಟಿಯಿಂದ [illegible] ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಹುಡುಗನ ತೂಕ ಮಾಡಿದರೆ ತೂಕವು [illegible] ರೂಪಾಯಿಯೇ ಇದ್ದದು [illegible] 'ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವೆಂಕಟರಮಣ [illegible]'

(ವಿಜಯ)

*

ಮುಳಜಿ ಜೇಠಾ ಪೇಠೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವದೇಶಿ!

ಮುಂಬಯಿಯ ಮುಳಜಿ ಜೇಠಾ ಪೇಠೆಯಲ್ಲಿ ೬೦೦ ಅಂಗಡಿಗಳಿವೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ವಿದೇಶಿ-ಸ್ವದೇಶಿ ಎರಡೂ ತರದ ಜವಳಿ ಮಾರಲ್ಪಡುತ್ತಿತ್ತು. ಮಹಾತ್ಮರ ಸೆರೆಯಾದಂದಿನಿಂದ ಈ ಮಾರ್ಕೇಟಿಗೆ ಬೀಗ! ಮಾರ್ಕೆಟು ತೆರೆದರೆ ದೇಶಸೇವಿಕೆಯರು ಕಾವಲು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ! ಅವರಿಗೆ ಸೆರೆಯಾಗುತ್ತದೆ! ಆದ್ದರಿಂದ ವರ್ತಕರು ಪೇಠೆಯನ್ನೇ ಮುಚ್ಚಿಬಿಟ್ಟರು ಆದರೆ ಇದರಿಂದ ಪೇಠೆಯೊಳಗಿನ ಸ್ವದೇಶಿ ಜವಳಿಗೂ ಮುದ್ರೆ ಹಾಕಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ, ಅದನ್ನು ಬೇರೆ ಮಾಡಿ ಮಾರಲಿಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೆಲವರು ಸೂಚನೆ ತಂದರು ಮೊದಮೊದಲು ಈ ಸೂಚನೆ ಗ್ರಾಹ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ ಹೀಗಾಗಿ ವರ್ತಕರು ಬಹಳ ಹಾನಿಗೊಳಗಾದರು! ಮುಂದೆ ಸದರಿ ಸೂಚನೆಯು ಮಾನ್ಯವಾಗಿ, ಮಾರ್ಕೆಟಿನೊಳಗಿದ್ದ ಕೆಲವು ಅಂಗಡಿಗಳ ಹಾಲುಗಳನ್ನು ಕೇವಲ ಸ್ವದೇಶಿ ಜವಳಿಯ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೋಸ್ಕರ ತೆರೆಯಬೇಕಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಯಿತು ಈ ತನಕ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ೨೫೦ ಅಂಗಡಿಕಾರರು ಈ ಸ್ವದೇಶಿ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸೇರಿರುತ್ತಾರೆ ಇದೇ ಕ್ರಮದಿಂದ ಇಡೀ ಮಾರ್ಕೆಟು ಸ್ವದೇಶಿಯಾಗುವದೆಂದು ಕೆಲವರ ಊಹೆ!

*

ಎಚ್ಚರದಪ್ಪಿಲ್ಲ, ಸುಮ್ಮನೆ ದೂರಬೇಡಿರಿ!!

'(ನ್ಯೂ ಇರಾ' ಬಂಗಾಲ) ಎಂಬ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕರಾದ ಶ್ರೀ ಧೀರೇಂದ್ರಚಂದ್ರ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಎಂಬವರಿಗೆ ಸರಕಾರದವರು ಕೈಗಳಿಗೆ ಬೇಡಿಹಾಕಿದರು,

ಮನೋಹರವಾದ ಕೂದಲನ್ನು ಚನ್ನಾಗಿ ಸಾಕಬೇಕು.

ಆದರೆ, ಕೆಲವು ಸ್ತ್ರೀಯರು ಯಾವಾಗಲೂ ತಮ್ಮ ಕೂದಲುಗಳ ಉಪೇಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕೂದಲು ಮನೋಹರವಾಗಿರಬೇಕಾದರೆ, ಪ್ರತಿ ದಿನಾ ಆ ಕಡೆ ಲಕ್ಷ ಕೊಡಬೇಕು ಕೂದಲುಗಳನ್ನು ಅಲಕ್ಷ ಮಾಡಿದರೆ ಅವು ಬಾಡುವವು ಮತ್ತು ಉದುರುವವು ನೀವು ಅವಕ್ಕೆ ಚಲೋ 'ಕೂದಲೆಣ್ಣೆ' ಕೊಡಬೇಕು. ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಕೂದಲೆಣ್ಣೆ ಯಾವದು?

ಕಾಮಿನಿಯಾ ಆಯಿಲ್. (ರಜಿಸ್ಟರ್ಡ)

ಎಸಾ ಮುಂಜಾನೆ ಅರ್ಧ ಚಮಚೆ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಚನ್ನಾಗಿ ತಿಕ್ಕಬೇಕು. ಹೀಗೆ ತಿಕ್ಕಿದ ಕೂಡಲೆ ತಲೆಯು ಹಗುರಾಗುತ್ತದೆ ರಂಧ್ರಗಳು ತೆರೆದು ಎಣ್ಣೆಯಿಂದ ತಲೆಗೆ ತಂಪು ದೊರಕಿ ಕೂದಲುಗಳ ಬೇರುಗಳಿಗೆ ಆಹಾರ ಸಿಗುತ್ತದೆ ಹೀಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಚೈತನ್ಯದಿಂದ ಕೂದಲುಗಳಿಗೆ ಪುಷ್ಟಿ ನಿಮ್ಮ ಕೂದಲು ಹಸನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ

ಎಲ್ಲಾ ಚಲೋ ಅಂಗಡಿಕಾರರಲ್ಲಿ

ಈ ತೈಲವು ದೊರೆಯುತ್ತದೆ

ಅಥವಾ

ನಮಗೇ ಬರೆದು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ

ಬಾಟ್ಲಿ ೧ಕ್ಕೆ ರೂ ೧—೦—೦
ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ ,, ೦—೬—೦
೩ ಬಾಟಲಿಗಳಿಗೆ ,, ೨—೧೦—೦
ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ , ೦—೧೨—೦

ನಿಮ್ಮ ಅಂಗಡಿಕಾರರಿಂದ

ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ

[illegible] ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ರೂ. ೨-೦-೦
ಔನ್ಸಿಗೆ " ೧-೪-೦
ಡ್ರಾಮಿಗೆ ,, ೦-೧೨-೦
ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ ,, ೦-೬-೦

ಒಟ್ಟೋ ದಿಲ್ ಬಹಾರ

ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಮರೆಯಬೇಡಿರಿ!

" ಹೂದೋಟವೆಲ್ಲ ಒಂದೇ ಬಾಟ್ಲಿಯಲ್ಲಿ "

ಒಂದು ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಬಹುದು ಎಲ್ಲಾ ಹೂವುಗಳ ಸುವಾಸನೆಯನ್ನು ಒಂದೇ ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯದಿಂದ ಸಂಪಾದಿಸಬಹುದು ಅದ್ಯಾವುದು?

ಒಟ್ಟೋ-ದಿಲ್ ಬಹಾರ್! (ರಜಿಸ್ಟರ್ಡ)

ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸುಗಂಧ ದ್ರವ್ಯಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ ಆದರೆ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಹೂವಿನ ಸಹಜ ಪರಿಮಳವಿಲ್ಲ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಆಲ್ಕೋಹೋಲು ಯಾನೆ ಮದ್ಯವು ಸೇರಿರುತ್ತದೆ ಇದರಿಂದ ಹೂವಿನ ಸಹಜ ಪರಿಮಳವು [illegible] ಒಟ್ಟೋದಿಲ್ ಬಹಾರದಿಂದ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಹೂವಿನ ಸುಗಂಧವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬಹುದು ಇದಕ್ಕೆ ಮದ್ಯದ ಸ್ಪರ್ಶವಿಲ್ಲ

THE ANGLO INDIAN DRUG & CHEMICAL CO.
POST BOX 2082 BOMBAY No 2

ವಿಳೀ ಅಧಿಕಾರಿಯಾದ್ದನು. ಏನೋ ಕಾರಣದಿಂದ ಸಿಟ್ಟಿಗೆದ್ದು ಆವರ ಮೋರೆಯ ಮೇಲೆ ಹೊಡೆದನು! ಕೈದಿಯ ಕನ್ನಡಕವು ಒಡೆದುಹೋಯಿತು. ಈ ಅತ್ಯಾಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಬಂಗಾಲ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಲು, ಗೃಹಮಂತ್ರಿಗಳು ಅತ್ಯಾಚಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಹೆಸರನ್ನು ಹೊರಗೆ ಹಾಕಲಿಲ್ಲ! ಇಂತಹ ಅತ್ಯಾಚಾರವು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮತವಿಲ್ಲೆಂದು ನುಡಿದರು! ಆವರ ಕೈದಿಯು ಸ್ಮೃತಿ ತಪ್ಪಿದ್ದಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ, ಅಧಿಕಾರಿಯ ಅಕೃತ್ಯವು ಮಹತ್ವದ್ದಲ್ಲವೆಂದು ವರ್ಣಿಸಿದರು! ಅರ್ಥಾತ್ ಆ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಸ್ಮೃತಿ ತಪ್ಪುವ ತನಕ ಕೈದಿಗೆ ಹೊಡೆಯಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಉಪಕಾರವೇ ಎಂದೆಣಿಸಬೇಕಾಯಿತು!!

⁂

ಮುಪ್ಪಾದರೂ ಹೆಣ್ಣಿನಾಶೆ! ಹಣದಾಶೆ!

ಕಾನಸ್ಟಾಂಟಿನೋಪಲದೊಳಗೆ ಆಗಾ ಎಂಬಾತನು ೧೫೭ ವರ್ಷಗಳ ಮುದುಕನು! ಇನ್ನೂ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಹವಣಿಸುತ್ತಾನಂತೆ! ಅದರಲ್ಲೂ ಎಳೆ ಪ್ರಾಯದ ಹುಡುಗಿಯೇ ಆಗಬೇಕಂತೆ! ಮೊನ್ನೆ ಆವನು ಲಂಡನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದನು. ಸರ್ಕಸ್ ಆಟದಲ್ಲಿ ಕೋತಿಗಳಿಗಾಗಿ ಮಾಡಿಡುವ ಪಂಜರದಂತಹ ಪಂಜರವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಕೊತುಕೊಂಡು ತನ್ನ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಿಸಿದನು! ನೋಡಬಂದವರು ೩ ಪೆನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು! ನೋಡಬಂದವರಿಗೆ ಆಗಾನ ಭಾಷೆ ಬರುವದಿಲ್ಲ! ಆಗಾನಿಗೆ ಅವರ ಭಾಷೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ! ಆದ್ದರಿಂದ ಆಗಾನ ದರ್ಶನವೂ ವಿಚಿತ್ರ ಮಂಗಗಳದರ್ಶನವೂ ಒಂದೇ ತರದವಾದವು!

⁂

ಮೂಗಿನ ಬೆಲೆ ರೂ ೫೦!

ತಿನ್ನೆವೆಲ್ಲಿಯ ಶ್ರೀ ಏ ಶಂಕರನ್ ನಾಯರ ಎಂಬ ಸ್ವಯಂಸೇವಕನು ಆ ಊರ ಫೌಜದಾರರಿಗೂ ಇಬ್ಬರು ಸಿಪಾಯರಿಗೂ ಕಾಯಿದೆಯಂತೆ ದಾವೆಯ ನೋಟೀಸು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾನೆ "ತಾ. ೨೧ಕ್ಕೆ ನಾನು ಕಾವಲು ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ನೀವು ಬಲವತ್ತಾಗಿ ಲಾಠಿಯಿಂದ ಹೊಡೆದ ಮೂಲಕ ನನ್ನ ಮೂಗಿಗೆ ಜಖಮು ಆಗಿದೆ. ನನಗುಂಟಾದ ಮಾನಸಿಕ ಹಾಗೂ ಶಾರೀರಿಕ ವೇದನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಲುಕ್ಸಾನು ಭರಪಾಯಿಯೆಂದು ರೂ ೫೦ ಕೊಡಬೇಕು" ಎಂಬರ್ಥದ ನೋಟೀಸು!

⁂

ಬಂಧು ಭಾವನೆಗೂ ಎಡೆಯಿಲ್ಲ!

ದಿನಾಜಪುರದ ಶ್ರೀ| ಯೋಗೀಂದ್ರ ಚಂದ್ರ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಎಂಬ ವಕೀಲರಿಗೆ ರಾಜಶಾಸನದನ್ವಯ ಸಜೆಯಾಯಿತು. ಅವರ ಸಹಕಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ೭ ಮಂದಿ ವಕೀಲರು ಅಂದು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ! ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಮೇಲೆ ಏಕೆ ಇಲಾಜು ನಡಿಸಬಾರದೆಂದು ಕಾರಣ ತೋರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ಅವರಿಗೆ ನೋಟೀಸು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ!

⁂

ಅಬಲೆಯ ಸಾಹಸ!

ದಿಬ್ರುಗಡ (ಆಸಾಮ) ಎಂಬಲ್ಲಿ ಚಹಾ ತೋಟದೊಳಗೆ ಕೆಲಸಕ್ಕಿದ್ದ ಗುಮಾಸ್ತನೊಬ್ಬನು ಕಾರ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿ ಒಂದು ದಿನ ರಾತ್ರಿ ಬೇರೂರಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದನು. ಈ ಸಂಧಿ ಸಾಧಿಸಿ ಮೂವ ಪಂಜಾಬಿಗಳು ಕಗ್ಗತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಮನೆಯನ್ನು ಹೊಕ್ಕು, ಗುಮಾಸ್ತನ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಕಂಬಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿಹಾಕಿ, ಆಭರಣಾದಿಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಹತ್ತಿದರು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಕೋಣೆಯೊಳಗೆ ಮಲಗಿದ್ದ ಕೂಸು ಅಳಹತ್ತಿತು. ಆಗ ಆ ಮುಡಿಕೆಯು "ನನ್ನನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಬಿಡಿರಿ. ಕೂಸಿಗಿಷ್ಟು ಮೊಲೆಯುಣಿಸುತ್ತೇನೆ" ಎಂದು ಮೊರೆಯಿಟ್ಟಳು. ಎಷ್ಟಾದರೂ ಅಬಲೆಯು! ನಮಗೇನು ಮಾಡ್ಯಾಳು? ಎಂಬ ಗ್ರಹಿಕೆಯಿಂದ ಕಳ್ಳರು ಅವಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿದರು! ಸ್ವತಂತ್ರಳಾದ ಕೂಡಲೇ ಆ ಅಬಲೆಯು ಕೋಣೆಯ ಮೂಲೆಗಿದ್ದ ತುಬಾಕಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಿದಳು! ಒಬ್ಬ ಕಳ್ಳನು ಸತ್ತುಬಿದ್ದನು! ಇನ್ನೊಬ್ಬನ ಕಾಲು ಮುರಿಯಿತು!! ಮೂರನೆಯವನು ಪಲಾಯನವಾದನು!!! ಅಬಲೆಯ ಪ್ರಸಂಗಾವಧಾನವು ಅವಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿತು

⁂

ಇಂಗ್ಲಂಡ-ಆಯರ್ಲಂಡಗಳ ವಾದ.

ಬ್ರಿಟಿಶ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ [illegible] ಐರ್ಲಂಡಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಲಾಯಿತು. ಇತ್ತೀಚಿನ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರವು ಇನ್ನೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಬ್ರಿಟಿಶರು ೧೯೨೧ನೇ ಇಸ್ವಿಯ ಕರಾರಿನ ಮೇಲೆ ನಿಂತುಕೊಂಡಿರುವರು. ಡಿ| ವ್ಯಾಲೆರಾ ಅವರು ತಮ್ಮ ಹಟ ಬಿಡಲೊಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. "ರಾಜನಿಷ್ಠೆಯ ಶಪಥವು ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಮಾನ್ಯವಿಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ತಪ್ಪದೆ ತೆಗೆದುಹಾಕುವದು!" ಎಂದು ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ! ಯುದ್ಧದ ಭೀತಿ ಹಾಕಿ ಒತ್ತಾಯದಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಾಡಿಸಿದ ಕರಾರನಾಮೆಯನ್ನು ಅಕ್ಷರಶಃ ಪಾಲಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಐರ್ಲಂಡವು ಬದ್ಧವಿಲ್ಲೆಂತಲೂ ಅವರ ಹೇಳಿಕೆ. "ಆಯರ್ಲಂಡವು ಬ್ರಿಟಿಶ ವಸಾಹತು ಅಲ್ಲ! ಅದೊಂದು ಪುರಾತನ ಸ್ವತಂತ್ರ ರಾಷ್ಟ್ರ. ರಾಷ್ಟ್ರದ ಎಲ್ಲ ಹಕ್ಕುಗಳು ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿವೆ. ಐರ್ಲಂಡದ ಮೇಲೆ ಸತ್ತೆಯನ್ನು ನಡಿಸುವ ಹಂಬಲವನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಶ ಮುತ್ಸದ್ದಿಗಳು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಲಿ! ಇಂಗ್ಲಂಡದ ಕೂಡ ನಾವು ಸ್ನೇಹದಿಂದ ಇರಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ ಅಭಿಲಾಷೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಸರಿಸಮಾನಸ್ಥಂದರ ಬೇಕು! ಐಯರ್ಲ ಜನರು ರಾಜನಿಷ್ಠರಲ್ಲ, ರಾಜನಿಷ್ಠರಿರಲಾರರು. ಇಂಥ ನಿಷ್ಠೆಯ ಸೋಗು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಪಮಾನವನ್ನು ನಾವು ಗಳೆದ ೧೦ ವರ್ಷ ಸಹಿಸಿದ್ದಾಯಿತು. ಬ್ರಿಟಿಶರ ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕನ್ನು ಸಿದ್ಧಮಾಡಿತೋರಿಸಿದರೂ ೧ ಪೌಂಡು ಸಹ ವರ್ಷಾಸನದ ಬಗ್ಗೆ ಆಯರ್ಲಂಡವು ಕೊಡಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ" ಎಂದು ಅವರು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನುಡಿಯುತ್ತಾರೆ

⁂

ಚಿಲಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿಗಳ ಹಾವಳಿ

ದಕ್ಷಿಣ ಅಮೇರಿಕೆಯ ಚಿಲಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದೇ ವಾರದೊಳಗೆ ಎರಡು ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿಗಳು ತೆರೆದಿವೆ. ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿಗಳೊಳಗಿಂದ ಕೆಂಡಗಳೂ ಗೊಬ್ಬರವೂ ಹಾರುತ್ತಿದ್ದು ಈ ತನಕ ಪ್ರಾಣಹಾನಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಬೇಗನೇ ಭೂಕಂಪವಾಗಿ, ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿಗಳಿಂದ ವಿಷಮಯ ವಾಯುವು ಹೊರಬೀಳಬಹುದೆಂದು ಭೂಗರ್ಭಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಅಂದಾಜು ಆಗಿದೆ! ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿಯೊಳಗಿನ ಗೊಬ್ಬರವು ಯುರೋಪ ಖಂಡದ ಆಕಾಶದೊಳಗೂ ಹರಡಿ ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳ ವರೆಗೆ ಸೂರ್ಯಾಸ್ತದ ನೋಟವು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೀಳುವದೆಂದು ವಿಜ್ಞಾನಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ!

⁂

ಮೂವರಿಗೆ ಜೀವದಾನ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಆತ್ಮಾರ್ಪಣ!

ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಕಾಶಿಯೊಳಗೆ ಬಾಬು ಪ್ರಯಾಗ ನಾರಾಯಣ ಎಂಬ ಮೆಟ್ರಿಕ್ಯುಲೇಶನ್ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ಗಂಗಾ ನದಿಯ ಕಡೆ ಸಹಜ ಹೋಗಿದ್ದನು. ಆಗ ಇಬ್ಬರು ಹುಡುಗಿಯರು ಸ್ನಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಒಬ್ಬಳು ಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿ ಮುಳುಗ ತಯಾರಾದಳು. ಅವಳಿಗೆ ಒದಗಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬಳು ಹೋದಳು. ಇವರೀರ್ವರೂ ಈಸಬರುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ, ಇವರೀರ್ವರೂ ಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿಕೊಂಡರು. ಅವರಿಬ್ಬರ ಜೊತೆ ಬಂದಿದ್ದನು, ಆತನು ಅವರಿಗೆ ಒದಗಿಸಹೋದನು, ಆವನೂ ಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿಕೊಂಡನು. ಮೂವರ ಅವಸ್ಥೆ ಈ ರೀತಿ ಆದದ್ದನ್ನು ಕಂಡು ಪ್ರಯಾಗ ನಾರಾಯಣನು ಗಂಗಾ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಧುಮುಕಿದನು. ಬಹು ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ, ಕಷ್ಟದಿಂದ ಮೂವರಿಗೂ ದಂಡೆಗೆ ತಂದು ಮುಟ್ಟಿಸಿದನು. ಆದರೆ ಈತನು ನಿಂತ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆಲೆ ನೀರಿನ ಒಂದು ಪ್ರವಾಹ ಬಂದು ಈತನು ನದಿಯೊಳಗೆ ಸೇರಿದನು. ಬಹಳ ದಣಿದಿದ್ದರಿಂದ ಈತನಿಗೆ ಮೇಲಕ್ಕೇಳಲಾಗಲಿಲ್ಲ, ಜನರು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಮಾಡಿದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳೆಲ್ಲ ನಿರರ್ಥಕವಾದವು. ಪ್ರಯಾಗ ನಾರಾಯಣನು ಆ ದಿನ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕೂತಿದ್ದನು. ಶಾಲೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ, ಶಿಕ್ಷಕರೂ ಈ ವಾರ್ತೆ ಕೇಳಿ ಅಂದು ಶಾಲೆಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಸ್ಮಶಾನಯಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ತಮಗುಂಟಾದ ಶೋಕಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಿದರು. ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಸ್ಮಶಾನಘಾಟದಲ್ಲಿ ಅಂತ್ಯಸಂಸ್ಕಾರವಾಯಿತು

⁂

ಚೀನ-ಜಪಾನ ಕಲಹ

ಚೀನ-ಜಪಾನರ ನಡುವೆ ಆದ ತಾತ್ಪೂರ್ತಿಕ ಕರಾರು ಮುರಿದು ಹೋಯಿತು. ಯಾವದೇ ರೀತಿಯ ಒಪ್ಪಂದವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಈ ಪ್ರಕರಣವು ಪುನಃ ರಾಷ್ಟ್ರಸಂಘದ ಮುಂದೆ ಹೋಗುವದು! ಕರಾರು ಆಗದಿದ್ದರೂ ತೂರ್ತಕ್ಕೆ ಶಾಂಘಾಯದ ಸಮೀಪದ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿಲ್ಲವೆಂಬುದೇ ಸಮಾಧಾನ!

⁂

ಮಂಚೂರಿಯಾ ವಾದದ ನಿಕಾಲೆ ಬಗ್ಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರಸಂಘವು ಲಾರ್ಡ ಲಿಟನ್ನರವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಚೌಕಶಿ ಮಂಡಳವನ್ನು ನೇಮಿಸಿತ್ತಷ್ಟೇ! ಈ ಮಂಡಳದೊಳಗಿನ ಚೀನಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾದ ಡಾ| ವೆಲಿಂಗ್ಟನ್ ಕು ಇವರಿಗೆ ಮಂಚೂರಿಯಾದ "ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾಕ" ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ಸಿಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದು ಜಾಹೀರಾಗಿದೆ. ಡಾ| ಕೂ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರವೇಶ ಸಿಗದಿದ್ದರೆ ಇಡೀ ಮಂಡಳವೇ ಮಂಚೂರಿಯಾದೊಳಗೆ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ! ಈ ಕುಹಕಕ್ಕೆ ಜಪಾನವು ಜವಾಬದಾರವಿರುವದೆಂದು ಎಣಿಸಿ, ಜಪಾನದ ನಿಷೇಧವಾಗುತ್ತದೆ! ರಾಷ್ಟ್ರಸಂಘವು ಮುಂದೆ ಯಾವ ಮಾರ್ಗ ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆಂದು ನೋಡಬೇಕು

⁂

ಹೊಸದಾಗಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಹೊಂದಿದ ಮಂಚೂರಿಯಾ ಸರಕಾರವನ್ನು ಉತ್ರೂರಿಯುವ ಬಗ್ಗೆ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಕಿರಿನ್-ವಿರೋಧಿ ಸೇನೆಯ ಸೇನಾನಿಗಳಾದ ಜನರಲ್ ಟಿಂಗಚಾವ ಇವರು ಜಪಾನ ದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ವಿರೋಧ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುವದಿಲ್ಲವೆಂದು, ಓಂಗಹಾವರ ಕೈಕೆಳಗಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅವರ ಕೊಲೆ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಸರಕಾರದ ಅಂತರಂಗ ಹೇಗಿದೆ?

ಗೋಣು ಮುರಿಯುವದೋ? ಒಡಂಬಡಿಕೆಯದೋ?

[ನಿರೀಕ್ಷಕನು ಬರೆದುದು.]

ಸ್ವ[illegible]ವಾಸದಿಂದ ಹಿಂ[illegible] [illegible]ನಿ, ಸೂಕ್ಷ್ಮ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ [illegible] ಪ್ರಶ್ನೆ [illegible] ನಿಸ್ಸಿದ ಉತ್ತರ [illegible] [illegible]ದಲ್ಲಿ [illegible]ಂತರಂಗ ನ್ನ ಬಾಹ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರ [illegible] [illegible] ಅಲ್ಲಿ [illegible] [illegible] ದುಷ್ಟ [illegible] ಸಾಕ್ಷಿಯಿತು. [illegible] [illegible] ಒಂ ದಾಗಿ [illegible] [illegible] ಕಿ ಸದೆ ಯುವದೇನು. [illegible] [illegible] ಇದ ಪ್ರಕಾರ[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ಸರಕಾರದ [illegible] [illegible] [illegible] ಆ ಕುರಿತಿಲ್ಲ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ದೇ[illegible]ಯಿತು. [illegible] [illegible] [illegible] ಹಿಂದಿನವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆ ಸ [illegible] ನಿಶ್ಚಯವಾ[illegible] [illegible] ಕೊಡಲಿರಾಗಿ ದಿಲ್ಲಿಯ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ಶ್ರೀ [illegible] [illegible] ದರ ಸ್ಪಷ್ಟ [illegible], ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ಪುರಸ್ಕಾರ ಮಾಡದವ, [illegible] ಗಿ [illegible] ಈ ಕುರಿತು [illegible] ನ ಸರಕಾರದ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳ ಸಭೆಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯನ್ನು ಸೇರಿಸಬಾರದೆಂದು ನಿರ್ಣಯವಾಯಿತಂತೆ ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗ[illegible] ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿಗಳೂ, [illegible] ಕಾರಿ ಮಂಡಳಿ ದ ಸಭಾಸದರೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಗೆ [illegible] ಮಾಡಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು[illegible] ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಅಧಿವೇಶನವನ್ನು ನೋಡಿದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಪುಷ್ಟಿ ಕೊಟ್ಟಂತಾಗುವದೆಂದು ಎಲ್ಲರ ಹಾರೈಕೆಯಾಯಿತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯವರು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಶರಣಾಗದ ಹೊರತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯವರೊಡನೆ ಒಡಂಬಡಿಕೆಯ ಮಾತೆತ್ತುವದು ಅನುಚಿತವೆಂದು ಸರಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ "ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಗೆ ತುಂಬಾ ಪರ್ಜನ್ಯವಿದೆ, ಬಂಗಾಲ-ಮುಂಬಯಿ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಭಯಂಕರ ಸ್ಥಿತಿ ಸರಕಾರಿ ಕಾಯಿದೆ ಹಾಗೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಉಪಾಸಕರಿಗೆ ಒದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ, ಅವರಿಗೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ [illegible] ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯವರು ಅಂತರಂಗದಿಂದ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ [illegible], ಆಯರ್ಲಂಡದೊಳಗಿನ ಸಿನ್‌ಫೀನ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕರಂತೆ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯರಂತೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿದೆ." ಈ ಪ್ರಕಾರ ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಸರ್ ಸೆಮ್ಯುಎಲ್ ಹೋರರವರು "ಕನ್ಸರ್ವೇಟಿವ್ಹ ಪಾರ್ಟಿ"ಯ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಮಂಡಳದ ಗುಪ್ತ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನುಡಿದರಾಗಿ ಲಂಡನಿನ 'ಮೊರ್ನಿಂಗ ಪೋಸ್ಟ' ಪತ್ರಿಕೆಯ ವಾರ್ತೆ! 'ಕನ್ಸರ್ವೇಟಿವ್ಹ ಪಾರ್ಟಿ' ಯೆಂದರೆ ಹಿಂದಹಿತವಿರೋಧಕ ಪಕ್ಷ, ಸದ್ಯ ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸ್ವಪಕ್ಷ. 'ಮಾರ್ನಿಂಗ ಪೋಸ್ಟ' ಪತ್ರಿಕೆ ಭಾರತಮಂತ್ರಿಗಳ ಪಕ್ಷದ್ದು. ಸಿನ್‌ಫೀನ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯರು ಆಯರ್ಲಂಡದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಗಳಿಸಿದವರು ಅವರೊಡನೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯನ್ನು ಹೋಲಿಸಿದ್ದರಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಸರ್ವ [illegible]ನ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಭಾರತಮಂತ್ರಿಗಳಿಗ ಬಂತೆಂದು ಓಂದಾನ ನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಕಾರದ ಆನಂದವಾಗಿದೆ ಆದಾಗ್ಯೂ, ಒಡಂಬಡಿಕೆಯ ಲಕ್ಷಣ ತೋರುವವು. ಪಂಡಿತ ಮದನ ಮೋಹನ ಮಾಲವೀಯರವರ ಸೊಸೆಯಂದಿರಾದ ಸೌ| ಉಷಾ ಮಾಲವೀಯರವರಿಗ ಜಾಲಿಯನ್‌ವಾಲಾಬಾಗ ದಿನ ಹೊರವಾಗಿ ಹೊರಡಿಸಿದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಿಂ ಕಾಶಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸೆರೆಹಿಡಿದ ವಾರ್ತೆ ಬಂದಿದೆ. ಪಂಡಿತ ಮದನ ಮೋಹನ ಮಾಲವೀಯರಿಗೂ, ಸೌ| ಸರೋಜಿನಿದೇವಿಯರಿಗೂ ರಾಜದ ಪದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನುಳ್ಳ ಅವರವರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ [illegible]ದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಬಂಧ ಮಾಡಿಸುವ ಕಾರಸ್ಥಾನ ನಡೆದಿರುವದಾಗಿ ದಿಲ್ಲಿಯ 'ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಟೈಮ್ಸ' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಚಿತ್ರಗುಪ್ತರ ಪತ್ತೆ ಇಟ್ಟಿತ್ತಾರೆ ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳೆಲ್ಲ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯವು; ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಗೋಣು ಮುರಿಯಲು ಕಳ್ಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು ಸರಕಾರವು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಎಡಕೊಡದೆಂದು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯವರೊಡನೆ ಒಡಂಬಡಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆಂದು ಅಧಿಕೃತ ಮೂಲದ ಅನುಮಾನ ಹೊರಡುತ್ತದೆ.

ಆದಾಗ್ಯೂ, ಇದು ಪಾಪ್ತಸನ್ನಲ್ಲವಾಗಿ ತೋರುತ್ತದೆ. ಆಧಾರವೇನೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಅಧಿವೇಶನಕ್ಕೆ ಸರಕಾರವು ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸಿದಾಗ್ಯೂ, ಸಂಕಲ್ಪದಂತೆ ಎಪ್ರಿಲ್ ೨೪ ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆ ಸೇರುವದು ನಿಶ್ಚಯವೆಂದು ಪಂಡಿತ ಮದನಮೋಹನ ಮಾಲವೀಯರವರು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಾರೆ "ಅಧಿವೇಶನಕ್ಕೆ ಸರಕಾರದ ಮನದೊಲವು ಬರಲಾರದೆಂದು ಪಂಡಿತ ಮಾಲವೀಯರವರ ಘೋರಣೆ, ಬದಲಿಡೆಂದು ಯಾರಿಂದಲೂ ಹೇಳಬಾರದು" ಹೀಗೆ ಪಂ| ಮಾಲವೀಯರ ಪ್ರಕಟಣೆ "ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯನ್ನು ನಾವು ಸೇರಿಸಿಯೇ ತೀರುವೆವು, ಸರಕಾರಿ ಧೋರಣ ಏನೇ ಇರಲಿ, ಅದರ ನಮ್ಮ ಲಕ್ಷವಿಲ್ಲ" ಈ ಪ್ರಕಾರ ಪಂಡಿತ ಮಾಲವೀಯರವರ, ಸೌ| ಸರೋಜಿನಿ ದೇವಿಯವರೂ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅವರಿಗೆ ರಾಜದ್ರೋಹದಂತೆ ಸೆರೆಹಿಡಿದ ವಾರ್ತೆಯಿಲ್ಲ. ಸೌ| ಸರೋಜಿನಿ ದೇವಿಯವರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಾಗಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ಪುರಸ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ವಾರ್ತೆ ಲೋಕಕ್ಕೇ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಸೌ|ಯವರು ಹೊರಡಿಸಿದ ಅನೇಕ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳನ್ನು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರವು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಅಧಿವೇಶನ ಸೇರಿಸುವ ಕಾರಣವಾದರೂ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಪುರಸ್ಕಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬದರಿಂದಲೇ ಮಹಾತ್ಮರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಒಬ್ಬೊಂಟಿಗ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೆಂದೂ, ಅವರೇ ಸಂಧಿ-ಸಮರಗಳ ನಿರ್ಣಯಗಾರರೆಂದೂ ಜಾಹೀರಪಡಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆ ಸೇರುವದಿದೆ ಈ ಸರ್ಕಿಲಾರು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದು ಮಾರ್ಚ ೨೯ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ, ಇದನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದವರು ಸೌ| ಸರೋಜಿನಿ ನಾಯುಡೂರವರು. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಸೌ|ಯವರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಜೈಲ ನಿಮಂತ್ರಣ ಬಂದ ವಾರ್ತೆಯಿಲ್ಲ. ಸೌ|ಯವರೊಡನೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಮುಂಬಯಿಯೊಳಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಾರದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್‌ಫಿನಸ್ಟನ್ ಕಾಲೇಜಿನ ಬಿ ಏ, ವರ್ಗದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ| ನವೀನ ಖಾಂದವಾಲಾರವರಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿದು ಶಿಕ್ಷೆಯಾಯಿತು. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಡೈರಿ ಬರೆದ ಫೌಂಟಿನ್ ಪೆನ್ನನ್ನು ಸಹ ಜಪ್ತು ಮಾಡಿದರು. ಖಡ್ಗಕ್ಕಿಂತ ಲೇಖನಿ ಬಲಾಢ್ಯವಿದೆಂದು ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಉದ್ಗರಿಸಿದರು!! ದಿಲ್ಲಿ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಾರದ ಮೆರವಣಿಗೆ-ಸಭೆ ಮೊದಲಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೆಲ್ಲ ಸೌ|ಯವರ ಆಲೋಚನೆಯಿಂದಲೇ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿತ್ತಂತೆ ಆದಾಗ್ಯೂ ಸೌ|ಯವರಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿಯುವದಿಲ್ಲ ಇದೊಂದು ಗೂಢ! ಮಹಾತ್ಮರೊಡನೆ ಯೆರವಡಾ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಂಧಾನದ ಮಾತುಕತೆ ನಡಿಸಿದರಾಗಿ ಒಂದು ವಾರ್ತೆ. ಮಹಾತ್ಮರು ಕಾಯಿದೆಭಂಗದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಲೊಪ್ಪಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಬಿನ್‌ಶರ್ತ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲು ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಪ್ಪಿದ್ದರಂತೆ ಮಹಾತ್ಮರೊಡನೆ ಆಲೋಚಿಸಿ ಮುಂದಿನ ರಾಜ್ಯಘಟನೆಯ ವಿಚಾರವಾಗುವದಾಗಿ ಹೇಳಿಸಿದ್ದರಂತೆ "ಸೆರೆಮನೆಗೆ ಕಳಿಸಿದ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಆಕ್ಷೇಪವಿಲ್ಲ. ಡಿಸೆಂಬರ ೩೧ ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳ ವು ಕೈಕೊಂಡ ಠರಾವನ್ನು ಸರಕಾರವು ಮನ್ನಿಸಿ ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ನಡಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಅನಕ ವರೆಗೆ ಸಂಧಿಯ ಮಾತೆತ್ತಲಾಗದು ನನ್ನ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನೇ ನಾನು ಪುರಸ್ಕರಿಸುವೆನು ಅದೇ ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ" ಹೀಗ ಮಹಾತ್ಮರು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರಂತೆ. "ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯೇ ಸಂಧಿಯ ಮಾತೆತ್ತಬೇಕು, ಇಲ್ಲವೆ ವಿಚಾರವಂತರಿಲ್ಲರೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಸೂಚನೆ ಬಿಟ್ಟು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ನೆರವಾಗಬೇಕು ಅಂದರೆ ಮಾತ್ರ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ನಿಲ್ಲುವದು" ಎಂಬದಾಗಿ ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತಾರಂತೆ. ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯೂ ನಡೆಯಬೇಕು, ರಾಜ್ಯಪದ್ಧತಿಯ ಸುಧಾರಣೆಯೂ ನಡೆಯಬೇಕು ಈ ಪ್ರಕಾರ ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಧೋರಣವಿರುವದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಮಹಾತ್ಮರೊಡನೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡೆದದ್ದು ಸಂಪೂರ್ಣ ಸುಳ್ಳೆಂದು ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಕಚೇರಿಯಿಂದ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ ಮಹಾತ್ಮರೊಡನೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡೆದದ್ದು ನಿಜವಲ್ಲವಾಗಿ ಮುಂಬಯಿ. ಸರಕಾರದ ಹೇಳಿಕೆಯಿರುವದಂತೆ ತಿಳ

NOTICE.

(Continued from 9th page)

recover the Board's Octroi at the rates specified in the annexed schedule for the kind of wood allowed to be extracted, and credit the same to the account of the District Local Board.

ii Whenever coups are given over to contractors en bloc, either for purposes of timber, the Divisional Forest Officer concerned shall intimate to the District Local Board, a fair estimate of the khandies of wood that might be extracted from such coups and shall recover along with Government dues the Local Board's octroi, at the rates as per annexed schedule and credit the same to the Local Board in the month in which it is so recovered either in cash or by adjustment.

iii. In case of timber exploited by Government agency, the Divisional Forest Officers concerned shall credit to the District Local Board monthly amounts worked out at the rates as per annexed schedule on the basis of the the timber brought to the Government depot and final adjustments being made at the end of the year when a correct statement of the timber exploited during that year is known.

9 For purposes of budgetting the Divisional Forest Officers con-concerned within the area subject to the District Local Board shall send not later than 31st December every year, the probable timber hat might be extracted and the robable amount of Octroi that might be collected during the succeeding year.

10. Subject to the exemptions numerated in proviso to section 99 of the Local Boards Act and as may hereafter be notified from time to ime, no timber or fire-wood permitted to be extracted free of Government Royalty shall be free of the District Local Board Octroi for purposes of these rules.

11 Any arrears of such octroi due, after being certified by the Divisional Forest Officers concerned shall be recoverable as an arrear of land revenue.

M. G. GOPI,
President,
D. L. B., Kanara.

SCHEDULE "A".

Rates and particulars.

Timber —

- i. Teak and black wood at annas 4/- per khandy of 12½ cubic feet,
- ii. All other timber species at annas 2/- per khandy
- iii. Fire-wood at annas 8/- per ton of 100 cubic feet or 3 pies per Bengal maund

M. G. GOPI,
President.
D L B, Kanara.

ಸ್ಥಾನಿಕ ವೃತ್ತಾಂತ.

[೯ನೇ ಪಾನಿನಿಂದ ಮುಂದರಿಸಿದ್ದು]

೩ ೧೩ಕ್ಕೆ [illegible] ಸಪ್ತಾಹದ [illegible] ದೊಡ್ಡ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ಮತ್ತು [illegible] [illegible] [illegible] ದಿನದ [illegible] [illegible] ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು [illegible] ನಡೆದಿದ್ದರು. [illegible] ಗಾಂಧಿ ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ಸಭೆಯಾಗಿ, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ನಿಷೇಧದ [illegible]

೩ ೧೩ಕ್ಕೆ [illegible] ದಿನದ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ಜಂಗಲ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ಕಟ್ಟಿಗೆಯು ನಗರಕ್ಕೆ ಬಂದು [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ಜನರು. [illegible] ಕಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು [illegible] [illegible] ಗಾಂಧಿ ಮೈದಾನಕ್ಕೆ [illegible] ದುಟ್ಟಿದರು. ಎಲ್ಲ ಕಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಒಂದು [illegible] ಮಾಡಿ [illegible] ಸವಾಲು ಕರೆದರು. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ಚಂದ್ರ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ಮತ್ತು [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ಮಾಡಿದರು. ಇತ್ತ ಕಟ್ಟಿಗೆಯು ಸವಾಲು ನಡೆದಿತ್ತು, [illegible] [illegible] [illegible]—[illegible] [illegible] ಎಲ್ಲ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಜಪ್ತ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. [illegible] [illegible] [illegible]! [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], 'ಎಲ್ಲ ಜನರನ್ನು [illegible] [illegible] ಮಾಡಲಿಲ್ಲ? ಎಲ್ಲರೂ [illegible] ಮಾಡಿರುವಾಗ [illegible] ಮಾತ್ರ ಹಿಡಿಯುವದು ಯಾವ ನ್ಯಾಯ?" ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದರು? ಅದಕ್ಕೆ [illegible] ವಿನೋದದಿಂದ "ಎಲ್ಲರನ್ನು ಸೆರೆಹಿಡಿಯಲು ಸರಕಾರದ [illegible] [illegible]!" ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರು! [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 'ನಾನು [illegible]

ರವಾದ ಸರ್ ಪ್ಲ್ಯಾನ್ ನ್ ದೊರೆಗಳು ನಿಮಾ ಿ ಹೋದಾಗ, ಸರ್ಕಾ ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿ ಸರ್ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸ್ವ [illegible] ಆಯರ್ಲಂಡದಲ್ಲಿ [illegible] ಕಾಲಕ್ಕೆ [illegible] ನಡಿಸಿ [illegible] ಇವರಿಂದಲೇ ಆಯ ಾಯಿತಂತೆ. "ಇವ [illegible] ಇವ [illegible] [illegible] ಪತ್ರಿ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ಹಿತಚಿಂತಕರು; [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ಸಂಗ್ರಾಮ ನೋಡಿ [illegible] ಸಭೆಯ [illegible] [illegible]

[illegible] ನೋಡಿ ವಿಶೇಷ [illegible] ಸ್ವಕ್ಷೇತ್ರ ಸಜ್ಜನರು, ಮಹಾತ್ಮ [illegible] ಹೊಸ ರಾಜ್ಯಘಟ [illegible] ಹೊಸ [illegible] "ತಮ್ಮ [illegible] [illegible]!" [illegible] [illegible] ಉವರಿಗೆ [illegible] ಕಾರ್ಯ [illegible] "[illegible] ಯಲು ಎಷ್ಟು ಸಾವಿರ [illegible]?" [illegible] ಸಂಗತಿಯನ್ನಾದ [illegible] ಕೇಳುತ್ತಾರೆ [illegible] [illegible] [illegible] ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ 'ಫ್ರೀ ಪ್ರೆಸ್' ಪತ್ರಿ [illegible] ನೂಡಿರು

[illegible] "ಹಿಂದುಸ್ಥಾ ನ್ಯಾತಂತ್ರ್ಯ ಕೊಡ [illegible] [illegible] ಕೊಡಬೇಕು?" [illegible] ಪ್ರಶ್ನೆ" ಹೀಗೆ ನಮ್ಮ [illegible] ಕನಿಷ್ಠರ [illegible] ಒಂದು ವರಟಾ [illegible] ಕಾಲವಾ [illegible]" ಎಂಬ [illegible] [illegible], ಅದು [illegible]?

[illegible]

ಕಾರವಾರ— [illegible]

ನ್ಯಾಷನಲ್ ಇನ್ಶೂರನ್ಸ ಕಂಪನಿ ಆಫ್ ಕಲಕತ್ತಾ.

[illegible]

ಮುಂಬಯಿ

[illegible]

The District Manager [illegible] Mr S. B. Rege,

[illegible] BOMBAY [illegible] Chief Agent

[illegible] Civil Lines

Camp BELGAUM

ದಿ ಜನರಲ್ ಅಶ್ಯೂರನ್ಸ ಕಂಪನಿ, ಲಿಮಿಟೆಡ್

ಸ್ಥಾಪನೆ 1903

[illegible]

K. Padmanabha Rao & Sons,

BELGAUM

Chief Agents for

Karnatak Districts & S. M. States

Karnatak Agents—

D. K. NAYAK [illegible]

Honavar Agent

R. V. PARKHUT [illegible]

ಮಹಾತ್ಮರ ಗೆಳೆಯರೂ ಹಾಗೆಯೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತಾರಂತೆ. ಆದರೆ, ಈ ಸುದ್ದಿ ಮೊದಲು ಪ್ರಕಟವಾದದ್ದು ಪ್ರಯಾಗದ 'ಪಾಯೋನಿಯರ' ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಚ ೩೧ನೇ ತಾರೀಖಿನ 'ಪಾಯೋನಿಯರ' ಪತ್ರಿಕೆ ಸರಕಾರಿ ಪಕ್ಷದ್ದು. ಆ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮುಂಬಯಿ ಸುದ್ದಿಗಾರರು ಈ ವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ತನಗೆ 'ಫ್ರೀ ಪ್ರೆಸ್' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸ್ವಂತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಇದೇ ತೆರನಾಗಿ ಆ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ತಾತ್ಪರ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಏನೂ ಮೂಲಾಧಾರವಿಲ್ಲದ ಬರಿ [illegible] ಸುದ್ದಿ ಎದಕ್ಕೂ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ. ಇದಲ್ಲದೆ, ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರದ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾದ ಮಿ| ಇಮರ್ಸನ್ನರವರು ಮಾರ್ಚ ೩——ನೇ ತಾರೀಖಿನ ಮಹಾತ್ಮರ ಭೆಟ್ಟಿ ಪಡೆದರಂತೂ ಆ ಮೇಲೆ ಒಂದೇ ಗುಂಪಿನಿಂದ ಒಂದೇ [illegible] ರಾಜನ ಗವರ್ನರರೊಡನೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದರಾಗಿಯೂ, ಹಾಗೆಯೇ ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರದೊಡನೆ ಮಾತನಾಡಿದರಾಗಿಯೂ, ಪುನಃ ಎಪ್ರಿಲ್ ೧೬ನೇ ತಾರೀಖಿನ ಮಹಾತ್ಮರೊಡನೆ ಆಲೋಚನೆ ನಡೆಯಿತಾಗಿಯೂ ಮುಂಬಯಿಯ ಮಿ ಎ ಎಸ್ ಭರೂಚಾರವರ ಊಹೆ. 'ಸರಕಾರದಿಂದ ವಿದುಗಡೆ ಹೊಂದುವ ಷರತ್ತುಗಳ ವಿಷಯ ಮಹಾತ್ಮರೊಡನೆ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ" ಹೀಗೆ ಸರಕಾರಿ ಪ್ರಕಟಣೆ. ಇದರ ಮೇಲಿಂದ ಸತ್ಯಸ್ಥಿತಿಯೇನೆಂದು ತಿಳಿಯುವದಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಧಾನರಾದ ಮಿ| ಮ್ಯಾಕಡೊನಾಲ್ಡರವರು ಚಿಂತಾಕ್ರಾಂತರಾಗಿದ್ದಾರಂತೆ. ಮಹಾತ್ಮರೊಡನೆ ಮಾತನಾಡಿ ಅವರ [illegible] ತಮಗೆ ತಿಳಿಸಲು ಅಪ್ಪಣೆಯಾದಂತ ಮಿ| ಇಮರ್ಸನ್ನರವರು ಮಹಾತ್ಮರೊಡನೆ ಮಾತನಾಡಿದರೆಂದು ಮಿ| ಬರೂಚಾರವರ [illegible]. ಲಂಡನಿನಲ್ಲಿ ಗೆಳೆಯರು ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಧಾನರಾದ ಮಿ| ಮ್ಯಾಕಡೊನಾಲ್ಡರವರಿಗೆ ಒತ್ತಾಯದಿಂದ ಕಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಹಕಾರಿ ಪ್ರಧಾನರ ಮುಖಾಲೋಚನೆ [illegible], ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಾಭಿಮಾನ ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಿ, ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯನ್ನೂ ಉಳಿಯದು" ಹೀಗೆ ಅವರು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಲಂಡನಿನ 'ನ್ಯೂ ಸ್ಟೇಟ್ಸ್‌ಮನ್ ಎಂಡ್ ನೇಶನ್' ಎಂಬ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಪತ್ರಿಕೆ ಸಹ ಮ್ಯಾಕಡೊನಾಲ್ಡರಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳುತ್ತಿದೆ: 'ಬ್ರಿಟಿಶ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರೂ ಗೆಳೆಯರಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ, ಕೈ ತಡೆಯಿರಿ! ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಮುಂದರಿಯಿರಿ!" ಹೀಗೆ ಮಿ| ಬ್ರೇಲ್ಸಫರ್ಡರವರು ಲಂಡನಿನ 'ಟೈಮ್ಸ' ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪತ್ರ ಬರೆದು ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. 'ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯ ಧೋರಣೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಸೋತುಹೋಯಿತು" ಹೀಗೆ "ಲಂಡನ್ ಟೈಮ್ಸ" ಪತ್ರಿಕೆಯ ದಿಲ್ಲಿಯ ಸುದ್ದಿಗಾರರು ಪ್ರಕಟಿಸಿ ರಾಜಶಾಸನಗಳು ನಿರರ್ಥಕವಾದವೆಂದು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸುತ್ತದಾಗಿ ಪಕ್ಷಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಪ್ರಕಟಣೆ ಹೊರಡಿಸುತ್ತಾರೆ. 'ಈ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳು ವಾಸ್ತವವಲ್ಲ. ಈಗಿನ ಧೋರಣವೇ ಮುಂದರಿದರೆ, ಮುಂದೆ ಅನರ್ಥವಾಗುವದು, ಇದೇ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನವೇ ಇಂಗ್ಲಂಡ ದೇಶದ ಶತ್ರುವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುವದು. ಜೋಕೆ! ಜೋಕೆ!!" ಎಂದು ಲಂಡನಿನ "ಡೇಲಿ ಹೆರಲ್ಡ" ಪತ್ರಿಕಾಕರ್ತರು ಮುಂಜಾಗ್ರತೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಸಭಾಸದರಾಗಿದ್ದ ಮಿ| ಪೀಟರ ಫ್ರೀಮನ್ನರವರು ಕರೆದ [illegible] ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದವು. ಅವರು ಲಂಡನಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು. [illegible] ಭಾಷಣವಾಯಿತು. ಇಲ್ಲಿಂದ ಒಂದು ದಿನ್ನೆ, ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜ ಅವರು ಕೊಂಡುಹೋಗಿದ್ದರು. 'ಪೋಲೀಸರು ಪೂರ್ಣ ಹೊಡೆಯುವ ಸಮೂಹನ ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ, ಯಾರಾದರೊಬ್ಬರು ಬನ್ನಿ" ಎಂದವರು ಕರೆದರು. ಒಬ್ಬರೂ ಅಲ್ಲಿಲ್ಲಿ [illegible] ಯಾರು [illegible]? ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜ ತೋರಿಸಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಸಹ ಪ್ರತಿಬಂಧವಾಗಿದೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಬ್ರಿಟಿಶರಿಗೆ ಇದಲ್ಲ ನೂತನ ವಾರ್ತೆಯಂತೆ! ಇದರಿಂದ ಬ್ರಿಟಿಶ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ [illegible]

ದ [illegible] 'ನ್ಯೂ ಸ್ಟೇಟ್ಸ್‌ಮನ್' ಸಂಪಾದಕರಾದ ಕ್ಲಿಫರ್ಡ ಶಾರ್ಪ ಸಾಹೇಬರು ವಿಮಾನ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಲಂಡನಿಗೆ ಹೋಗುವವರಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೂಲಕ ಇಲ್ಲಿಯ ಸ್ಥಿತಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಅರುಹುವರಂತೆ. ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರಕ್ಕೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯವರೊಡನೆ ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಹೊರತು ಶಾಂತತೆಯಿಲ್ಲವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸಂಸ್ಥಿತಿಗೆ [illegible] ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲಿಸಿ ರಾಜ್ಯಘಟನೆ ನಿಯಮಿಸಬೇಕೆಂಬ ಹವ್ಯಾಸವನ್ನು ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಿಡಿದವರು. ಪ್ರಥಮತಃ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಏನೊಂದೂ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡದ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು [illegible] ಗುಪ್ತ ಕಾರಸ್ಥಾನ ನಡೆದಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ಮೌ| ಶೌಕತ ಅಲ್ಲಿ, ಡಾ| ಅಂಬೇಡಕರರವರಂಥ ಸ್ವಾರ್ಥ ಪರಾಯಣರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯನ್ನು ನಿರ್ನಾಮಗೊಳಿಸಿದರೆ ಈ ಯೋಜನೆಯು ಸರ್ವಮಾನ್ಯವಾಗುವದಾಗಿ ಅವರು ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಆಶ್ವಾಸನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆದರಿಂದ ಆಸ್ತರಿಂದ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯ ಧೋರಣ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಲು ಇತ್ತ [illegible] ಒಕ್ಕಣಿಕೆ ತಯಾರಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದಂತೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯಸಭೆಯು ನಿರ್ನಾಮವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಡಾ| ತೇಜಬಹಾದ್ದೂರ ಸಪ್ರೂ, ಡಾ| ಜಯಕರ ಮೊದಲಾದ ಸ್ವತಂತ್ರ ನಾಯಕರು ಪ್ರಾಂತಿಕ ಸ್ವಾಯತ್ತ [illegible] ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟ ಹೊರತು ಅವರಿಗೆ ಸಂತೋಷವಿಲ್ಲ. ಮೌ| ಶೌಕತ ಅಲ್ಲಿ, ಡಾ| ಅಂಬೇಡಕರರಿಗೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಗಿಂತ ಅಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯೇ ಹೆಚ್ಚು. [illegible] ಇವರ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ಮನ್ನಿಸಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮತದಾರ ಸಂಘ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಭಾಸದರು, ಹೀಗೆ ಏರ್ಪಡಿಸಿದರ ಮಾತ್ರ ಇವರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಿದೆ. ಹೀಗೆ ಜಾತಿವಾರ ಮತದಾರ ಸಂಘಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುತ್ತ ಹೋದರೆ, ಸಂಕಲ್ಪಿತ ಸಭಾಸದರಿಗಿಂತ ಜಾತಿಗಳೇ ಹೆಚ್ಚಾಗುವ ಭೀತಿಯಿದೆ. ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಿಲ್ಲ. ಆದರಿಂದ ಇವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಬೆಂಬಲವನ್ನೇ ಸರಕಾರವು ಹಾರೈಸುತ್ತಿರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೌ| ಶೌಕತ ಅಲ್ಲಿ ಮೊದಲಾದ ಜಾತಿವಾರ ಸಂಘದ ಪ್ರತಿಪಾದಕರು ತಮ್ಮ ಹಟವನ್ನೇ ಹಿಡಿದದ್ದರಿಂದ ಸರಕಾರವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯನ್ನೇ ಆಶ್ರಯಿಸುವ ಪ್ರಸಂಗ ಒದಗಿದೆ. ಈಗ ಸರಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಮಧ್ಯಸ್ಥರ್‍ಯಾರಾಗುವರು?

ಬಂಗಾಲದ ಹೊಸ ಗವರ್ನರರಾದ ಸರ್ ಜಾನ್ ಎಂಡರ್ಸನ್ನರವರ, [illegible] ಸಭಾಧಿಪತಿಗಳಾಗುವವರು. ಇವರಿಗೆ ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿ ಸರ್ ಸ್ಯಾಮ್ಯುಅಲ್ ಹೋರರವರು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಮುದ್ದಾಂ ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಆಯರ್ಲಂಡದಲ್ಲಿ ಸಿನ್ ಫೇನ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕರ ಚಳವಳಿಯ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿ ಗವರ್ನರರಾಗಿದ್ದರು, ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ನಡಿಸಿ ಅನುಭವ ಪಡೆದವರಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದೆ ಇವರಿಂದಲೇ ಆಯರ್ಲಂಡಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದೊರೆಯಿತಂತೆ. ಇವರು ದಿಟ್ಟ ಕಾರ್ಯಗಾರರು, ನ್ಯಾಯಪ್ರಿಯರು. ಇವರೇ ಹಿಂದಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕಾಯುವರಾಗಿ ಪ್ರಾ[illegible] ಯವರು ಲಂಡನಿನ 'ಡೇಲಿ ಹೆರಲ್ಡ' ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ "ಇಂದು ವಿಶಾಲ ವಿಚಾರಿಗಳೇ ಈಗ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯವಶ್ಯರಿದ್ದಾರೆ" ಹೀಗೆ ಪ್ರೊ| ಲಾಸ್ಕಿಯವರ ಅಂಬೋಣ. ಪ್ರೊ| [illegible] ಯವರು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಹಿತಚಿಂತಕರು, ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯ ವಿರೋಧಕರು. [illegible] ನಾಡ ಬಂದ ಕಮಿಟಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಲೋಥಿಯನ್ ಮೊದಲು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಸಂಗ್ರಾಮ [illegible] ಇಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ [illegible] ಕುತೂಹಲಪಡುತ್ತಾರೆ.

[illegible] ಸಾಹೇಬರೆಲ್ಲರೂ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ನೀತಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿದೆ. [illegible] ಸ್ವತಂತ್ರ ಕಮಿಟಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿದ್ದರು. ಸಜ್ಜನರು, ಮಹಾತ್ಮರ ಗೆಳೆಯರು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ರಾಜ್ಯಘಟನೆಯನ್ನು ಪ್ರಚುರಗೊಳಿಸುವವರಾಗಿಯೇ ಹೊಸ ಪ್ರಧಾನ ಮಂಡಳದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದವರು. "ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಪಕಾರ ನಿರರ್ಥಕವಾಗುತ್ತದಲ್ಲ!" ಎಂದು ಇವರು ಮರುಗುತ್ತಿದ್ದಾರಂತೆ! ಗೆಳೆಯರಾದ ಪ್ರೊ| [illegible] ಇವರಿಗೆ [illegible] ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರಂತೆ "ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ನಿರರ್ಥಕವಾಯಿತೆಂದು ತಿಳಿಯಲು ಎಷ್ಟು ಸಾವಿರ ಜನರು ಸೆರೆಮನೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕು? ಮೂವತ್ತೋ? ನಾಲ್ವತ್ತೋ? ಅರವತ್ತೋ? ಎಂಬ ಸಂಶಯವುಂಟಾದರೆ ಹೇಳಿರಿ!" ಹೀಗೆ ಗೆಳೆಯರು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇವೆಲ್ಲ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಮೇಲಿಂದ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯ ಕಾರಸ್ಥಾನವು ಬಹುದಿನ ನಡೆಯಲಾರದೆಂದು ಅನುಮಾನ ಹುಟ್ಟದೆ? ಜುಲೈ-ಆಗಸ್ಟ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸುವದೆಂದು 'ಫ್ರೀ ಪ್ರೆಸ' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸ್ವಂತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಅನುಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಇಂದು ಮಾತು ಮಾತ್ರ ನಿಶ್ಚಿತ. "ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಕೊಡಬೇಕು, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕೊಡಬೇಕು, ಎಂಬದಾಗಿ ಸರಕಾರದ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿದೆ. ಯಾಕೆ ಕೊಡಬೇಕು? ಯಾವಾಗ ಕೊಡಬೇಕು? ಎಂಬದೇ ವಿಚಾರ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆ" ಹೀಗೆ ನಮ್ಮ ಮುಂಬಯಿ ಇಲಾಖೆಯ ಮಧ್ಯಭಾಗದ ಕಮಿಶನರರಾದ ಮಿ| ಕ್ಲೇಟನ್ನರು ಧುಳೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ದರಬಾರವನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ನುಡಿದರು. ಕ್ರಮವಾಚಕ ಕಾಲವಾಚಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳೊಡನೆ 'ಎಷ್ಟಷ್ಟು" ಎಂಬ ಪರಿಮಾಣವಾಚಕ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನೊಂದು ನಾನು ಸೇರಿಸಿದರೆ, ಅದು ಸರಕಾರದ ಅಂತರಂಗದ ನಿದರ್ಶಕವಾಗುವದಲ್ಲವೇ?

ಸ್ಥಾನಿಕ ವೃತ್ತಾಂತ

ಕುಮಟಾ— [illegible] ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದಿರಬೇಕು.

[illegible] ಧಾರೇಶ್ವರ [illegible] ಮೊದಲಾದ [illegible] ಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಸಭೆಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ [illegible] ಮುಂದಿನ [illegible] ಶ್ರಮವಹಿಸಿ [illegible] ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ [illegible] ಮಾಡುತ್ತಾರಂತೆ [illegible]

ಈ [illegible] ಜನರೆಲ್ಲ [illegible] ವ್ಯಕ್ತಿ [illegible] ಕಲ್ಯಾಣ [illegible] ವರ್ಗವನ್ನು [illegible] ಈ ಸಮಯ [illegible]

[illegible] ಪೋಲೀಸರು [illegible] ಸೋಮವಾರ [illegible] ಸ್ವಾಮಿ [illegible] ನೆರವೇರಿತು.

ಇಲ್ಲಿಯ [illegible] ಕೆಲಸ [illegible] ನಡೆದಿದ್ದಿಲ್ಲವಾಗಿ [illegible] ಒಳ್ಳೇದರಿಂದ [illegible] ಪೋಲೀಸ [illegible]

[illegible] ವರ್ಷದಲ್ಲಿ [illegible] ಕಾಲ [illegible] ಶುಭಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯ [illegible] ಶ್ರೀ ದೇವರ [illegible] ಇಂಡಿಯನ್ [illegible] ಉದ್ದೇಶ [illegible] ಇದನ್ನು [illegible]

ಹೊನ್ನಾವರ— [illegible] ಇಲ್ಲಿ [illegible] ಅಂಗಡಿಗಳ [illegible] ಮೂವರು [illegible] ಬಿಡುಗಡೆ [illegible] ಸ್ವಲ್ಪ [illegible] ಕ್ಷಮೆ ಬೇಡಿ [illegible] ಮುಂದೆ ನಡೆಯುವ [illegible]

[illegible] ಪೋಲೀಸರ ಮೇಲೆ [illegible] ತವಗೆ ಪೋಲೀಸರು [illegible]

ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟರಮಣ ದೇವರ ರಥೋತ್ಸವವು [illegible] ದಿನ ಸಾಂಗವಾಗಿ ನೆರವೇರಿತು. [illegible] ಬಂದಿದ್ದರು. ಅವರ [illegible] ಮಂಡಪಗಳು [illegible] ನೋಡುವುದು [illegible] ಜನರಿಗೆ [illegible] ಎಂಥವೇ ಜನರ [illegible] ಹೆಣ್ಣು [illegible] ಈ [illegible] ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ [illegible] ಗಂಡಸರು [illegible] ವಸ್ತುಗಳನ್ನು [illegible] ಎಂಬ [illegible]

[illegible] ಬೆಂಗಳೂರಿನ [illegible] ವಾಣಿಜ್ಯ [illegible] ಸನ್ಮಾನ [illegible] ವರ್ಷ [illegible] ಅನುಭವಿಕ [illegible] ಶ್ರೀಮಂತ [illegible] ದೇವಸ್ಥಾನ [illegible] ೧೦೦೦೦ದಂತೆ, ೩೦೦೦ದ [illegible]

ಭಟಕಳ— [illegible] ದೇವರ [illegible] ಗಾಂಧಿಯವರ [illegible] ಬಾವುಟ [illegible] ಗಾಂಧಿ ಜೈ [illegible] ಘೋಷಣೆಗಳಿಂದ [illegible] ಸಂಭ್ರಮ [illegible]

ಇಲ್ಲಿ [illegible] ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ [illegible] ನಡೆಸಿದ್ದನು [illegible] ಸಂಗತಿ [illegible]

ಇಲ್ಲಿಯ [illegible] ಸೂಚನೆಗೆ ವರ್ಗವಾಯಿತು. ಇಲ್ಲಿ [illegible] ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ.

[illegible] ಪೋಲೀಸ [illegible] ಪೋಲೀಸರು [illegible] ಮೇಲಧಿಕಾರಿಗಳು [illegible]

ಶಿರಸಿ— ತಾ. ೧೩ನೆಯ [illegible] ದಿನ "೧೯೧೯ನೇ ಇಸ್ವಿಯ ಎಪ್ರಿಲ ತಾ ೧೩ನೆಯ [illegible] ಬಾಗದಲ್ಲಿ [illegible] ಭಗಿನೀ [illegible] ವಿದ್ಯಮಾನ [illegible] ಮಹಿಳೆಯರು [illegible] ಕೊನೆಗೆ ಶ್ರೀಮತಿ [illegible] ಶ್ರೀ [illegible] ಸಭೆಗಳಾದವು.

[illegible] ಪಟ್ಟಿಗಳು [illegible] ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಈಗ [illegible]

[illegible] ಗ್ರಾಮದ [illegible] ತೀರ್ವೆ [illegible] ೧೦೦ ರೂ. [illegible] ಜಪ್ತಿಯಾಯಿತು.

[illegible] ತೀರ್ವೆಯ ಬಗ್ಗೆ [illegible] ರೂ. ೩೦೦೦ದ [illegible] ಎಲ್ಲ [illegible] ರೂ. [illegible]

[illegible] ತೀರ್ವೆಯ [illegible] ನೋಟೀಸು [illegible] ನೋಟೀಸುಗಳು [illegible]

ತೀರ್ವೆ [illegible] ಅಧಿಕಾರಿಗಳು [illegible] ತೀರ್ವೆ [illegible] ಅಧಿಕಾರಿಗಳು [illegible] ನಮ್ಮ ಮಾತು [illegible] ತೀರ್ವೆ [illegible] ನೋಡಿ!" ಎಂದು ಹೇಳಿ [illegible]

[illegible] ಯುದ್ಧ [illegible] ಅಧ್ಯಕ್ಷರು [illegible] ತೀರ್ವೆ [illegible] ಎಂದು [illegible]

ಕಳೆದ ವಾರ [illegible] ಪತ್ರಗಳು [illegible] ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದವು [illegible] ಪೋಲೀಸರು [illegible] ಪತ್ರಗಳನ್ನು [illegible]

[illegible] ದಂಡದ [illegible] ವಸೂಲಿಯ [illegible] ಪೋಲೀಸರು ೧೦೦ ರೂ. [illegible]

[illegible] ವಿವಸ್ತ್ರರಾದರು ಎಂದು [illegible] ವಾಗಿ ಜಪ್ತಿಯ ಗ್ರಾಮಗಳು ಈಗ [illegible] ಕೊಡಲಾಗಿದೆ

ರಾ| ಜನಾರ್ದನ ವಿಠ್ಠಲ ಪಂಡಿತ [illegible] ೫೦ ರೂ ದಂಡವನ್ನು ಪೋಲೀಸರು ಊರ ಜನರ [illegible] ಕಡೆಯಿಂದ ವಸೂಲ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಸದರಿ [illegible] ಜನಾರ್ದನರು ಬೇರೆ [illegible] ಕಾರಣ [illegible] ಕಡೆಯಿಂದ ದಂಡ ವಸೂಲ ಮಾಡಿದ್ದು [illegible]

[illegible] ಸುದ್ದಿ!

ಶಿದ್ದಾಪುರ— [illegible] ಜಪ್ತಿ [illegible] ಪೋಲೀಸರು ಈಗ ಅವರ [illegible] ತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ [illegible]

[illegible] ಬಗ್ಗೆ ಜಪ್ತಿಗಳ [illegible] ರಾ| ವೆಂಕಪ್ಪ [illegible] ಇವರಲ್ಲಿ ರೂ [illegible] ಬಗ್ಗೆ [illegible] ಸಕ್ಕರೆ ೧ [illegible] ಜಪ್ತಿ ಮಾಡುವ ಮುಂಚೆ [illegible] ರೂ ೧೧ [illegible] [ಕಂಸಹಿತ] [illegible] ಬೆಲ್ಲದ [illegible]

[illegible] ರಾ| [illegible]

[illegible] ರಾ| ತಿಮ್ಮಪ್ಪ [illegible] ೧೦-೧೦ [illegible] ರಾ| [illegible]

[illegible]

ಅಂಕೋಲಾ— ಎಪ್ರಿಲ ತಾ ೧೦ಕ್ಕೆ [illegible] ಸುಮಾರು ೩೦೦ ಜನರು ಕೂಡಿದ್ದರು [illegible] ವಕೀಲರು ಅಧ್ಯಕ್ಷಸ್ಥಾನವನ್ನು [illegible] ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು [illegible] ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು [illegible] ರೈತರಿಗೆ [illegible] ರೈತರು [illegible] ಬೇಕು! ಈ ರೀತಿ [illegible] ಜನರು [illegible]

[[illegible] ಪುರವಣಿ ನೋಡಿರಿ]

NOTICE.

Notice is hereby given to the inhabitants of the District of Kanara, that the District Local Board have in their resolution No 17, dated 11–12 14th March 1932, resolved to impose a tax (Octroi) on Timber and Fire wood, &c, as defined in the rules appended hereto

Any inhabitant of the District objecting to the proposed tax may within one month of the date of this notice send his objection in writing to the District Local Board

Given under the seal of the District Local Board this day the th of April 1932

M. G. GOPI,
President
D L B, Kanara

Karwar
5th April 1932

Extract from the proceedings of the quarterly general meeting of the District Local Board Kanara, held on 11th 12th and 14th March 1932

17 To approve and sanction the draft rules regarding the levy of a tax on trade (timber &c), as scrutinised by the standing committee held on 13th February 1932

Proposed by Mr S N Naik
Seconded by Khan Saheb
(Gafurkhan

that the rules scrutinised by the Standing Committee be approved

Carried *Nem con*

Rules for the levy of Octroi on Timber and fire wood &c in the Kanara District

1 These rules shall be called the Kanara District Local Board Octroi Rules

2 These Rules shall come into effect from 1st April 1932

3 District shall mean the Kanara District subject to the Kanara Revenue Collectorate

4 Unless there is anything repugnant in these rules or rules made by Government under Local Boards Act from time to time

i The "Board" means the Kanara District Local Board

ii The "Rules" means the Kanara District Local Board Octroi Rules

iii "Octroi" means the tax levied on Forest produce transported from Forest

iv Divisional Forest Officer and Ranger shall mean, the officers appointed by Government as such from time to time subject to their respective jurisdiction as may be notified by Government from time to time

5 The Octroi shall be levied on all timber and fire wood extracted from forests and brought in or taken from the Local Board area

6 The rates of Octroi to be levied shall be as defined in the schedule appended hereto

7 For purposes of these rules the Divisional Forest Officers and all other officers of the Forest Department will be deemed to be officers authorised under these rules for the levy of the tax contemplated

Procedure

8 The tax shall be leviable as follows —

i Whenever permits are issued by the Ranger or the Divisional Forest Officer for certain wood being removed either for purposes of firewood or building material, he shall specify therein the number of Bengal maunds or khandies of timber allowed to be taken out, and shall at such a time,

(continued on the supplement)

ಸಹಕಾರಿ ಖಬ್ರಿ.

ಕ್ರೊಸ್ಡ್ ಚೆಕ್ಕಿನ ಕಥೆ.

[ಕಾರವಾರದ ವರಾಸ್ಕ ಗೆಳೆಯರಿಂದ.]

ಕಾರವಾರದ ಸಹಕಾರಿ ಬೇಂಕಿಗೆ ಕರಾಚಿ ಬೇಂಕಿನ ಮೇಲೆ ರೂ ೧೨೦೦೦ಕ್ಕೆ ಕ್ರೊಸ್ಡ ಚೆಕ್ಕಿನಿಂದ ಬೇಂಕಿಗೆ ವಂಚನೆಯಾಯಿತೆಂಬ [illegible] ಬಿ. ಆರ್. ರಾವ್ ಇವರ ಮೇಲೆ ನಡೆದ ಖಟ್ಲೆಯ ವಿಚಾರವು ಕಳೆದ ೧ ನೇ ಎಪ್ರಿಲದಂದು ನಡೆದು ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ರಾ| ರಾವ ರವರಿಗೆ ನಿರಪರಾಧಿಗಳೆಂದು ತೀರ್ಪು ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದರು. ಇವರಿಗೆ [illegible] ಕರಾಚಿಯಲ್ಲಿ ತಾ [illegible] ನೇ ಅದೆ ದಿವಸ [illegible] ರೂಪಾಯಿಗಳ ಜಾಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಆಯಿತು. ತಾ [illegible] ನೇಗೆ ಖಟ್ಲೆಗೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಆಯಿತು. ಬಿಡುಗಡೆಯಾದದ್ದು [illegible] ನೇಗೆ ರಾ| ರಾವ ರವರ ೧ನೇ ಆರೋಪಿಗಳು. ರಾ| ಸುಬ್ರಾಯ ಶಕ್ರೆ ಎಂಬ ಕಾರವಾರದ [illegible] ಗಳು ಪೋಲೀಸರಲ್ಲಿ ಫಿರ್ಯಾದು ದಾಖಲ ಮಾಡಿದ್ದರು. ತಾ [illegible] ನೇಗೆ, ರಾ| ಸುಬ್ರಾಯ ಶಕ್ರೆ ಎಂಬವರ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಪೋಲೀಸರು ರಾ| ರಾವ್‌ರವರಿಗೂ ಸೇರಿಸಿ ಖಟ್ಲೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರು, ಆ ಸಾಕ್ಷಿದಾರರ ವಿಚಾರಣೆಯೊಡನೆ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ೨ನೇ ಆರೋಪಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ೧ನೇ ಆರೋಪಿಯ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಆರೋಪ ಹೊರಿಸಿ ಕಳೆದ ತಾ [illegible] ನೇ [illegible] ವಿಚಾರ ನಡೆಸಿ ಅಂತು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಖಟ್ಲೆಯ ವೃತ್ತಾಂತವು ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಬಹು ಉಪಯುಕ್ತವಿರುವದರಿಂದ ಇದರಡಿ ವಿವರವಾಗಿ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಸಹಕಾರಿಗಳು ಪರಾಂಬರಿಸಬೇಕು.

ರಾ| ಬಿ ಆರ್ ರಾವ್‌ರವರು ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮೂಲ ನಿವಾಸಿಗಳು ಅವರ ಜನ್ಮ ಭೂಮಿ [illegible] ಈಗ ೨೦ ವರ್ಷಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಮಹಾಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಮೆಸೊಪೊಟೆಮಿಯಾ [illegible] ದ [illegible] ಇವರು ಉಳಿದು, ಮುಂದೆ ಆ ಕೆಲಸ ತೀರಿದ ಮೇಲೆ, ಕರಾಚಿ ಯೊಳಗಿನ [illegible] ಕಾರಕೂನರಾಗಿ [illegible] ೧೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅವರು ಈ ಹುದ್ದೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ. ಇವರಿಗೆ ಮದುವೆಯಾಗಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಅಂಕೋಲೆಯ ಹೆಣ್ಣು ಇವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕಾಗಿ ಇವರು ೧೯೩೦ನೇ ಇಸ್ವಿ ಮೆ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಕೋಲೆಗೆ ಬಂದರು. ಮದುವೆ [illegible] ಕಾರವಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಇವರ ಅಣ್ಣಂದಿರು ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಯ ಹೆಡ್‌ಮಾಸ್ತರರಿದ್ದರು. [illegible] ನೋಡಲೆಂದು ಅವರ ಬಂದಿದ್ದರು. ಆಗ ರಾ| ಸುಬ್ರಾಯ, ಶಕ್ರೆ ಎಂಬವರಲ್ಲಿಯೂ [illegible] ಗೆ ತಿಳಿದಿದ್ದರು. [illegible] ರಾವ್‌ರು ಇಂದಿನಿಂದ [illegible] ರಾ| ಶಕ್ರೆಯವರು [illegible] ರು ಅವರಿಗೂ [illegible] ವನ್ನು [illegible] ಈ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ರಾ| ಸುಬ್ರಾಯ ಶಕ್ರೆಯವರು ರಾವ್‌ರವರಿದ್ದಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ತಮ್ಮ ಬವಳಿ ಅಂಗಡಿಗೆ ಕರಕೊಂಡು ಬಂದರು. [illegible] ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಇವರೇ [illegible] ಸಂಗತಿಗಳ [illegible] ಮಾತನಾಡಿದರು "ನನಗೆ [illegible] ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಗಳ ಸಾಲವಾಗಿದೆ [illegible] ನನಗೆ ಬಹಳ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಸಂಸಾರದೇ ಬೇಡಾಗಿದೆ ನೀನು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ [illegible] ಸಂಗತಿಯಲ್ಲಿ ನೀನು [illegible] ನನ್ನ [illegible] ಕಾರವನ್ನು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಮರೆಯೆನು." [illegible] ರಾ| ಶಕ್ರೆಯವರು ರಾ| ರಾವ್‌ರವರ [illegible] ರು ರಾ| ರಾವ್‌ರವರು ಒಪ್ಪಿದರು. [illegible] ತಮ್ಮ [illegible] ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಚೆಕ್ಕಿನ [illegible] ಮಾಡಿ [illegible] ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಕಳೆದ [illegible] ನೇ ಇಸ್ವಿ ಮೇ ತಿಂಗಳ [illegible] ಬಿಳಿ ತಿರುಗಿದರು ಅದೇ ಇಸ್ವಿ ಸಪ್ಟಂಬರ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ರಾ| ರಾವ್ ರವರು [illegible] ರಾ| ಶಕ್ರೆ [illegible] ಯವರು [illegible] ನಮೂದಿಸಿದ್ದರ [illegible] ರಾ| ಶಕ್ರೆಯವರು ಮನಃ ರಾವ್‌ರವರಿಗೆ [illegible] ಅವರ [illegible] ಗಳ ವರೆಗೆ [illegible] ರಾ| ರಾವ್‌ರವರು [illegible] ಶಕ್ರೆಯವರಿಗೆ [illegible] ಅವರ [illegible] ರಂತೆ [illegible] ಗೊತ್ತಾಯಿತಾಗಿ [illegible] ರಾ| ಶಕ್ರೆಯವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ [illegible] ದಿ ಮೊದಲಾದ ಸಮುಕ್ಷ [illegible] ರಾವ್‌ರವರಿಗೆ ಬರಕೊಡಬೇಕೆಂದು [illegible] ರಾ| ರಾವ್‌ರವರ ಕಳಿಸಿದ [illegible] ಗಿ ರಾ| ಶಕ್ರೆಯವರ ಸಾಲವೆ [illegible] ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ರಾ| ಶಕ್ರೆಯವರು ರಾವ್‌ರೊಡನೆ ಮುಂಬಯಿಗೆ ಹೋದರು. [illegible] ನೇ ಇಸ್ವಿ ನವಂಬರ ತಿಂಗಳ ಆಖೇರಿಗೆ [illegible] ಕೆಲ ದಿನಗಳು ತಮ್ಮ ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ [illegible] ರಾವ್‌ರವರಿಗೆ [illegible] ಯಲ್ಲಿ ಹಣ ಇದ್ದಿಲ್ಲ, ಸುಬ್ರಾಯ ಶಕ್ರೆಯವರಿಗೆ ಕಾರವಾರಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿರುಗ [illegible] ರಾ| ರಾವ್‌ರು ಕ್ರೊಸ್ಡ ಚೆಕ್ ಕೊಟ್ಟರು. ಆ ಚೆಕ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಕರಾಚಿ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಬೇಂಕಿನ ಮೇಲೆ ರಕಮು ರೂ ೧೨೦೦೦. ಚೆಕ್ಕಿನ ಜೊತೆಗೆ ರಾ| ರಾವ್‌ರವರು ಒಂದು ಪತ್ರ ಕೊಟ್ಟರು. ಆ ಪತ್ರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಕಾರವಾರ ಬೇಂಕಿನ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳಿಗೆ [illegible] ಬರೆದವರು ರಾ| ರಾವ್‌ರವರು, ಸಹಿ ಮಾಡಿದ್ದು ರಾ| ಶಕ್ರೆಯವರ. ಕರಾಚಿ ಬೇಂಕಿನಿಂದ ಚೆಕ್ಕಿನ ಹಣ ವಸೂಲಾದ ಮೇಲೆ ರಾ| ಶಕ್ರೆಯವರ ಹೆಸರಿಗೆ ಆ ಹಣ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು ಜಮಾ ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ಆ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಬರೆದಿತ್ತು. ಈ ಪತ್ರದ ತಾರೀಖು [illegible] ೧೯೩೦ ಚೆಕ್ಕಿನ ತಾರೀಖು ಡಿಸೆಂಬರ ೧೫, ಚೆಕ್ಕು ಪತ್ರ ಬರೆದದ್ದು ಒಂದೇ ದಿನ [illegible] ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಚೆಕ್ಕು ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದೆವೆಂದು ರಾ| ರಾವ್‌ರವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ [illegible] ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಬರೆದಿದ್ದೆಂದು ರಾ| ಶಕ್ರೆಯವರ ಹೇಳಿಕೆ. ಮುಂದಿನ ತಾರೀಖು ಹಿಂದೆ [illegible] ದು ಇತ್ತಿಟ್ಟವರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ [illegible] ತಾರೀಖು ಹಿಂದೆಯೇ ಹಾಕುವ ಕಾರಣ ವೇನು? ರಾ| ರಾವ್‌ರವರ ಕಡೆ ಹಣವಿರಲಿಲ್ಲ. ತನ [illegible] ಹಣದ ಅನುಕೂಲತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕಾಗಿ [illegible] ದಿನ ತಾರೀಖು ನಮೂದಿಸಿತ್ತು. ಮುಸ್ತು ಆ ತಾರೀಖಿಗೆ ಚೆಕ್ಕು [illegible] ಗೊತ್ತಾಗಿತ್ತು [illegible] ರಾ| ಶಕ್ರೆಯವರ [illegible] ಅಷ್ಟು ಪಷ್ಟವಬು ಮಾಡಿ [illegible] ಮುಂಬಯಿಗೆ [illegible] ಕೊಟ್ಟಿತ್ತಾಗಿ ರಾ| ರಾವ್‌ರವರ [illegible] ಶಕ್ರೆಯವರು ದಸ್ತು ಕಳಿಸಿಕೊಡಲಿಲ್ಲ [illegible] ಮಾತಬಾರದಾಗಿ ರಾ| ಶಕ್ರೆಯವರಿಗೆ [illegible] ರವರು ತಾ [illegible] ನೇ ಮುಂಬಯಿ [illegible] ತಂತಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಕರತಿ ಸಿಗಲಿಲ್ಲವಾಗಿ ರಾ| ಶಕ್ರೆಯವರು ಹೇಳ [illegible] ದಿನ ಒಂದು ತಂತಿ [illegible] ಬಂದಿತ್ತೆಂದು ರಾ| ಶಕ್ರೆಯವರು ಒಪ್ಪು [illegible] ಅವರ [illegible] ರವರಲ್ಲವಾಗಿ ರಾ| ಶಕ್ರೆ [illegible] ಶಕ್ರೆಯವರು ಖಟ್ಲೆಯಲ್ಲಿ [illegible].

[illegible] ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಕಾರವಾರ ಬೇಂಕಿನಲ್ಲಿ [illegible] ಕರಾಚಿ ಬೇಂಕಿನಿಂದ [illegible] ಹಣ ಕೊಡಬ [illegible] ಗಿಯೂ, ಅವರ ವರೆಗೆ ತನಗೆ ಬೇಕಾಗಿ [illegible] ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳು ರಾ| ಶಕ್ರೆಯವರಿಗೆ ಕೇಳಿದರು [illegible] ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ರಾ| ರಾವ್‌ರಿಂದ ರಾ| ಶಕ್ರೆಯವರಿಗೆ ತಂತಿ ಬಂತು [illegible] ನೇ ತಾರೀಖಿನ [illegible] ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ [illegible] ಬರೆದಿತ್ತು [illegible] ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ತಂತಿ ಬಂತು. ಚೆಕ್ಕನ್ನು ಹಿಂತಿರುಗಿ ಕಳಿಸಬೇಕು. ಮುಂಬಯಿ ಬೇಂಕಿನ ಮೇಲೆ ಹೊಸ ಚೆಕ್ಕನ್ನು ಕಳಿಸುತ್ತೇನೆ" ಹೀಗೆ ಬರೆದಿತ್ತು. ಈ ತಂತಿ [illegible] ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ರಾ| ಶಕ್ರೆಯವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿತು. [illegible] ನೇ ತಾರೀಖಿನ ಕಾರವಾರ ಬೇಂಕಿನ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ರೂ ೧೨೦೦೦ಗಳ ಜಮಾಯಿತು ರೂ [illegible] ರಾ| ಶಕ್ರೆಯವರಿಗೆ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ [illegible] ರವರು ಕೊಟ್ಟರು. [illegible] ದಾವತಿ ಕೊಳ್ಳುವ ಸಂಪ್ರದಾಯವಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಬೇಂಕಿನವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ [illegible] ಲಿಲ್ಲ. ಉಳಿದ ೧೧ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಗಳು ರಾ| ಶಕ್ರೆಯವರ [illegible] ವನ್ನು ತಮ್ಮ [illegible] ನ ಹೆಸರಲ್ಲಿತ್ತು. ರಾ| ಶಕ್ರೆಯವರ [illegible] ಯಾಯಿತು. ಲೆಕ್ಕದ ಬುಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ನೇ ತಾರೀಖಿನದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅದೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿತ್ತೆಂದು ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳು ಎದೆಗಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿದಾರು [illegible] ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಚೆಕ್ಕು ಹಿಂದಿರುಗಿ ಕಳಿಸ ಬೇಕಾಗಿ ಮಾಡಿದ ತಂತಿ ತಾ [illegible] ನೇಗೆ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಬಳಿಕ, ಲೆಕ್ಕದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಯಿತಾಗಿ [illegible] ರಾವ್‌ರವರ [illegible] ಅಂತು [illegible] ನೇ ತಾರೀಖಿನೊಳಗೆ ಕ್ರೊಸ್ಡ ಚೆಕ್ಕಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬೇಂಕಿನ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಜಮಾ [illegible]

೨೮ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಕರಾಚಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಚೆಕ್ಕು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿ ಪತ್ರ ಬಂತು (೧) ಸಹಿ ಸರಿಯಿಲ್ಲ, (೨) ಚೆಕ್ಕಿನ ಹಣ ಈ ಖಾತೆಗೆ ಜಮೆಯಿಲ್ಲ, ಹೀಗೆ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಬರೆದಿತ್ತು. ಆಗ ಕಾರವಾರದ ಅರ್ಬನ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಗಡಿಬಿಡಿಗೆ ಸುರುವಾಯಿತು. ಸಹಿ ಸರಿ ಮಾಡಿ ಕಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳು ಡಾ| ರಾವ್‌ರವರಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದರು. ಆ ಪತ್ರ ಕರ್ಕಿಯವರ ಹೇಳಿಕೆ ಮೇರೆಗೆ ಬರೆದಿತ್ತು. ರಾವ್‌ರವರು ಚೆಕ್ಕು ಸಿಕ್ಕಿದೊಡನೆಯೆ ಅದನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿದರು, ರದ್ದು ಮಾಡಿದ್ದೇವಾಗಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದರು. ಡಾ| ಕರ್ಕಿಯವರಿಗೆ ಸಿಗಬೇಕಾದ ರೂ ೧೯೦೦ಗಳನ್ನು ವ ಬಯು ಲಾಯ್ಡ್ಸ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಕಾರವಾರ ಅರ್ಬನ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಕಳಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿರುವುದಾಗಿ ಡಾ| ಕರ್ಕಿಯವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿಯೂ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳಿಗೆ ಬರೆದರು. ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳು ಲಾಯ್ಡ್ಸ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಬರೆದರು. ರಾವ್‌ರವರ ಹೇಳಿಕೆ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವಾಗಿ ಲಾಯ್ಡ್ಸ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಉತ್ತರ ಬಂತು. ಈಗ ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಗಡಿಬಿಡಿ! ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಗೊಂದಲ ಚೇರಮನ್‌ರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ! ಆದರೆ, ಊರತುಂಬ ವಾರ್ತೆಯಾಯಿತು. ಅದನ್ನು ಚೇರಮನ್‌ರು ಕೇಳಿ ನಂತರ ೩೧ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಸುಬ್ರಾಯ-ನಾರಾಯಣ ಕರ್ಕಿ ಇವರ ಹೆಸರಲ್ಲಿ ಜಮೆಯಿದ್ದ ೧೯|| ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿದರು. ಮಾರನೇ ದಿನ ಶೇರುದಾರರ ಸಭೆ ಕರೆದರು. ಈ ಸಭೆಗೆ ಡಾ| ಕರ್ಕಿಯವರು ಹಾಜರಿದ್ದರು. ಇವರೂ ಒಬ್ಬ ಶೇರುದಾರರು. ೧೫೦೦ ರೂಗಳನ್ನು ಡಾ| ಕರ್ಕಿಯವರು ತಿರುಗಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಠರಾವಾಯಿತು. ಕರಾಚಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಚೆಕ್ಕು ಸ್ವೀಕಾರವಾಗುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲೇ ಹಣ ಕೊಟ್ಟದ್ದು ತಪ್ಪಾಯಿತೆಂದು ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳು ಮಾಫಿ ಬೇಡಿ ಪ್ರಕರಣದೊಳಗಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿದರು. ಡಾ| ಕರ್ಕಿಯವರು ಇಂದು-ನಾಳೆ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ದಿನಹರಣ ಮಾಡಿದರು. ಡಾ| ರಾವ್‌ರವರಿಗೂ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ನೋಟೀಸು ಹೋಯಿತು. ರೂ ೧೫೦೦ಗಳನ್ನು ರೋಖ ಕೊಟ್ಟ ಸಂಗತಿ ತಿಳಿದ ಬಳಿಕ, ತಾವು ರೂ ೧೦೦೦ ಕೊಡುತ್ತೇವಾಗಿಯೂ, ಇನ್ನುಳಿದವು ತಮ್ಮಿಂದ ಡಾ| ಕರ್ಕಿಯವರಿಗೆ ಸಲ್ಲತಕ್ಕದ್ದಿರುವುದಾಗಿಯೂ, ಇದಕ್ಕೆ ಡಾ| ಕರ್ಕಿಯವರ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ ತಾವು ಆ ಹಣ ಕಾರವಾರ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ತುಂಬುವೆನಾಗಿ ಬರೆದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡದೆ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಈ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಪೋಲೀಸ ಚೌಕಶಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದರು. ಆ ಮೇಲೆ ರಾವ್‌ರವರ ಮೇಲೆ ಖಟ್ಲೆಯಾಗಿ ೧ ವರ್ಷದ ತನಕ ಖಟ್ಲೆ ನಡೆದು ಕಳೆದ ತಾ ೨೨ನೇ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿದರು.

ಟೌನ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವುದೇನೆಂದರೆ — 'ಬ್ಯಾಂಕಿನ ವ್ಯವಹಾರದ ಪದ್ಧತಿ ಚೊಕ್ಕವಿಲ್ಲ, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳ ನಡತೆ ಗರ್ಹಣೀಯವಿದೆ. ಸುಬ್ರಾಯನು ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳಿಗೆ ತಾ ೧೩ ೧೪ರ ಚೆಕ್ಕು ತೋರಿಸಿದ್ದರೆ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಗೊಂದಲ ತಪ್ಪುತ್ತಿತ್ತು. ತನಗೆ ಹಣಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದಿಲ್ಲವಾಗಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ನನಗೆ ನಂಬಿಗೆ ಹುಟ್ಟದು. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಸುಬ್ರಾಯನ ನಡತೆಯು ಗರ್ಹಣೀಯವಿದೆ " ಇತ್ಯಾದಿ

ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಖಟ್ಲೆಯಿಂದ ಬಹಳ ಬೋಧ ಪಡೆಯತಕ್ಕಂಥದ್ದಿದೆ. ಕರ್ಕಿ ಚೆಕ್ಕು ಸ್ವೀಕಾರವಾದನಂತರ ಹಣ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು. ಕೊಟ್ಟರೆ ಈ ಪ್ರಕಾರ ಗೊಂದಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಕಿರ್ದಿ ಪಯಾ ವಿಷಕ್ಕೆ ಬರೆಯು ಚೊಕ್ಕವಾಗಿರಬೇಕು. ಮುಂದಿನ ತಾರೀಖಿನ ಚೆಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಹಿಂದಿನ ತಾರೀಖು ಸದರುಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲು ಬಿಡಕೂಡದು. ಕರ್ಕಿರ ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತ ಹಣ ಕೊಟ್ಟ ಕಾರಕೂನರ ಜವಾಬು ಈ ಖಟ್ಲೆಯಲ್ಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಖಾವತಿಯಂತೂ ಇಲ್ಲೇ ಇಲ್ಲ! ಖಾವತಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಏನು ತೊಂದರೆಯಾಯಿತೆಂದು ತಿಳಿಯುವದಿಲ್ಲ! ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳ ರೀತಿಯಂತೆ 'ಪೇಯಿಂಗ ಇನ್ ಸ್ಲಿಪ್'ಗಳನ್ನು ಖಾವತಿ ಟಿಕಮಾರ್ಕ ಕೊಡದ್ದರಿಂದ ಕರ್ಕಿದರು ಖಾವತಿ ಕೊಡಲಿಲ್ಲವಾಗಿ ಬಂದು ಹೇಳಿದ 'ನಾವು ಬಾಯಿಯ ಹಣ ಕೊಡಬೇಕಿದೆ' ಕರ್ಕಿಯವರು ಕೇಳ್ಬರು! ಹೀಗೆ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳ ತಿ ಬೀಳ! ಪೇಯಿಂಗ ಇನ್ ಸ್ಲಿಪ್'ಗಳಿಗೆ ಸಹಿ ತಾರೀಖಿನ ಕ್ರಮಗಳ ಸಂಬಂಧಗಳು ಗೊತ್ತು ಹೋದದ್ದರಿಂದ ಈ ಖಾವತಿ ಚೀಟು ಪಡೆಯಲಿಲ್ಲವಾಗಿ ನಡೆದು ಬರುತ್ತದೆ. ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಚಾಲಕರು ಕಾರಕೂನ-ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಜಾಗ್ರತೆ ಇಡದಿದ್ದರೆ, ಇದ್ದಿದ್ದರೆ, ಇಂಥ ನೂರಾರು ಸಮ್ಮಾನಗಳು ಗೊಂದಲವೇಳಲು ಅಸ್ಪದವಾಗುತ್ತದೆ. ಡಾ| ಕರ್ಕಿಯವರು ತಮಗೆ ಹಣವೇ ಸಲ್ಲಲಿಲ್ಲವಾಗಿ ಸಾಧಿಸಿದ್ದರೆ, ಸೆಕ್ರೆಟರಿ-ಕಾರ್‌ರರು ಜವಾಬುದಾರರಾಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಬಾಲ ಮಿತ್ರರ ಉಪಕಾರ-ಉಪಕಾರಗಳಿಂದ ಬಚಾವ ಖಟ್ಲೆಯಿತು! ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಚಾಲಕರು ಉದಾಸೀನರಾಗಿದ್ದರೆ ಉಂಟಾಗುವ ಗೊಂದಲವಿದು!!

——— × ———

— ಕರಾಚಿಯ ಡಿ ಜೆ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಡಾ| ಅರ್ನೆಶಿಸ ಪಾಚ್ಚಾ ಎಂಬವರು ಬಿ ಎ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ. ಕಳೆದ ಮಾರ್ಚ ತಾ ೭ಕ್ಕೆ ಅವರ ಪರೀಕ್ಷೆಯಿತ್ತು. ಆ ದಿವಸದ ರಾತ್ರಿ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರ ಕಡೆಯಿಂದ ಬಂದಂತೆ ತೋರುವ ಚೀಟಿಯೊಂದು ಸಿಕ್ಕಿತು. ಪಾಚ್ಚಾರವರು ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರ ಮನೆ ಕಡೆಗೆ ಹೊರಟರು. ಹಾದಿಯ ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಗುಂಡರು ಅವರ ಮೇಲೆ ದಾಳಿಮಾಡಿ, ಎಸ್ತರ ತಪ್ಪುವಳಕ ಪಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟು, ಮೋಟಾರ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿ ದೂರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮನೆಗೆ ಒಯ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ಪಾಚ್ಚಾರವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಯ ಬಗ್ಗೆ ದೊಡ್ಡದೊಂದು ರಕಮ ಕೊಡುವಂತೆ ತಂದೆಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದರು. ಪಾಚ್ಚಾರವರು ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ಪತ್ರ ಬರೆಯಲಿಲ್ಲ. ನಸುಕು ಹರಿಯುವಾಗ ಪಾಚ್ಚಾರವರನ್ನು ಆ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಈ ಸಂಧಿ ಸಾಧಿಸಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ತನ್ನ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡನು. ಪೋಲೀಸರು ಗುಂಡರ ತಪಾಸ ನಡೆಸಿರುತ್ತಾರೆ!

— ದಿಲ್ಲಿಯಿಂದ ಬಂಗಾಲಿ ತರುಣನೊಬ್ಬನು ಮೇಲಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಂಗಾಲದ ಬದಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದನು. ಅವನ ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಲಿಕ್ಕೆ ಗುಪ್ತ ಪೊಲೀಸ ಖಾತೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಯೊಬ್ಬನು ಅವನನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಯು ತರುಣನ ಹತ್ತರ ಬಂದು 'ನಿನ್ನ ಬಳಿ ಪಿಸ್ತೂಲ ಉಂಟೇನು?' ಎಂದು ಕೇಳಿದನು! ತರುಣನು ಕಿಸೆಯೊಳಗಿಂದ ಪಿಸ್ತೂಲ ತೆಗೆದು ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಿ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟನು! ಅಧಿಕಾರಿಯು ಜೊತೆಗಿದ್ದ ಸೇವಕನನ್ನು ಗುಂಡು ಹಾಕಿ ಕೊಂದನು! ಕೊನೆಗೆ ತಾನೂ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿದನು!!

ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷದ ಅನುಭವದಿಂದ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಸಾವಿರಾರು
ಜನರಿಂದ ವರ್ಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಆಯುರ್ವೇದೋಕ್ತ

ತಾಜಾ ಮತ್ತು ಪೌಷ್ಟಿಕ ವನಸ್ಪತಿಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ಮತ್ತು ಇದರ ಗುಣಕ್ಕಾಗಿ ಅನೇಕ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟಗಳು ಮತ್ತು ಭಂಗಾರದ ಪದಕು ದೊರೆತಿರುವ ಧಾತುಪೌಷ್ಟಿಕ ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿವರ್ಧಕ ಜಗತ್ಪ್ರಸಿದ್ಧ

ದ್ರಾಕ್ಷಾಮೃತವು.

ಈ ದ್ರಾಕ್ಷಾಮೃತವು ಸಹ್ಯಾದ್ರಿಪರ್ವತದಲ್ಲಿರುವ ಅನೇಕ ವನಸ್ಪತಿಗಳ ರಸಾರ್ಕಗಳೊಂದಿಗೆ ದ್ರಾಕ್ಷಾರಸವನ್ನು ಮಿಶ್ರಮಾಡಿ ಸ್ವದೇಶಿ ಯಂತ್ರದಿಂದ ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತ ಪದ್ಧತಿ ಪ್ರಕಾರ ತಯಾರ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಸ್ವಾದಿಷ್ಟವೂ ಸುಗಂಧವೂ ಆಗಿದೆ.

ಇದರ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಶರೀರದೊಳಗಿನ ಹಳೇ ಜಡತೆ (ಗರಮಿ) ಸಂಪೂರ್ಣ ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಧಾತುಸ್ರಾವ, ಸ್ವಪ್ನಾವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾವದೇ ವಿಕಾರದಿಂದ ಬಂದ ಅಶಕ್ತತೆಯಿಂದ ಕೈಕಾಲು ಕಣ್ಣೊಳಗೆ ಉರಿಯು ಏಳೋಣ, ಯಾವಾಗಲೂ ಎಲುಬಿನಲ್ಲಿ ಜ್ವರ ಇರೋಣ, ಸಿಡಸೋಣ, ಪಿ ವ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕತ್ತಲೆ ಬಂದು ಭೋವಳಿ ಬರೋಣ, ಶೌಚಕ್ಕೆ ಸಾಫ ಆಗದೇ ಇರೋಣ, ಇವುಗಳಿಂದ ಎಲ್ಲ ವಿಕಾರಗಳು ನಷ್ಟವಾಗಿ ಕ್ಷುಧಾಗ್ನಿಯು ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅನ್ನ ಚನ್ನಾಗಿ ಪಚನವಾಗಿ ಶೌಚಕ್ಕೆ ಸಾಫವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಸೇವನೆಯಿಂದ ತರುಣರಿಗೆ ವ್ಯಭಿಚಾರದಿಂದ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಕಾರಣದಿಂದ ಬಂದ ಪುಂಸತ್ವಹೀನತೆ, ನಪುಂಸಕತ್ವ ಇದ್ದರೆ ಅದು ಹೋಗಿ ಪುನಃ ಯೌವನವಂತರಾಗಿ ಶರೀರ ಬಲವಾಗಿ ಮಕ್ಕಳು ಪುಷ್ಟಿವಂತರಾಗುವರು. ಹೆಂಗಸರಿಗೂ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಈ ಔಷಧವು ಗುಣಕಾರಿ ಇದೆ. ಮುಟ್ಟಾಗದಿದ್ದರೂ ಮತ್ತು ಕಷ್ಟದ ಗರ್ಭ ಸಂಬಂಧವಾದ ರೋಗಗಳಿದ್ದರೂ ಅವೆಲ್ಲ ಗುಣವಾಗಿ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಸಂತತಿ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುವದು. ಅಶಕ್ತ ಹುಡುಗರು ಬಲವಂತರಾಗುವರು. ಈ ಔಷಧದ ಮೂರು ಬಾಟ್ಲಿಗಳನ್ನು ಸೇವನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಪೂರ್ಣ ಗುಣಬರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಅನುಭವ ೧ ಬಾಟ್ಲಿ ಸೇವನೆ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ತಿಳಿದೀತು. ೧ ಬಾಟ್ಲಿ ಬೆಲೆ ೧-೪-೦, ೩ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೩-೪-೦, ಒಂದು ಡಜನ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೧೧-೮-೦ ಪಟ್ಟಿಗೆ ೧ ಡಜನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ೧ ಬಾಟ್ಲಿ ಕಮಿಶನ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಟಪಾಲ ಖರ್ಚು ಪೋಷ್ಟೇಜ ಬೇರೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ

ಏಜಂಟರ ಮೂಲಕ ೧ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೧-೪-೦, ೩ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೩-೮-೦, ೮ ೧೨ ರೂಪಾಯಿ

ಮ್ಯಾನೇಜರ, **ದ್ರಾಕ್ಷಾಮೃತ ಕಾರ್ಯಾಲಯ, ಪೋ. ನಿಪ್ಪಾಣಿ** (ಜಿಲ್ಲಾ ಬೆಳಗಾವಿ)
ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕೆಮಿಸ್ಟ ಮತ್ತು ಸ್ಟೋರ್‌ಅರ್ಸದೊಳಗೆ ಮತ್ತು ಕಿರಾಣಿ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಗುವದು
ಕುಮಟಾ ಏಜಂಟರು — ಕಾರವಾರ ಏಜಂಟರು —
ನ್ಯೂ ಕಸ್ಸಾಯ ಏಜನ್ಸಿ ವ ನೆಪರೂ ಸ್ಟೋರ್ಸ ದಾಮೋದರ ಶ್ಯಾನಭಾಗ & ಮುಜುಮುದಾರ
ಶಿರಸಿ ಏಜಂಟರು— ಎಸ್ ಎಲ್ ಧಾರಪ್ಪಾ ವ ರಂಗಪ್ಪಾ ಗಾಂಜಾ.

ಜೀವನ ಸಾಹಿತ್ಯ.

೪. ಪಂಚ-ಮಹಾಪಾತಕಗಳು.

ಲೇ— ಡಾ|| ಹನುಮಂತರಾವ ಮಾಂಜರೇಕರ.

ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ತರಹದ ಪಾಪಗಳ ವರ್ಣನೆಯುಂಟು. ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುವದು, ಹಿಂಸೆ ಮಾಡುವದು, ಕಳವು ಮಾಡುವದು ಇತ್ಯಾದಿ ಪಾಪಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಪಾಪಗಳ ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಕಾರವಿದೆ. ಅದರ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವು [illegible] ಆಗುವದು ಅವಶ್ಯ. ಈ ಪಾಪವು ಸಾಮಾನ್ಯ ಪಾಪಗಳಿಗಿಂತ ಕಠಿಣ ಭಯಂಕರವಾದುದು. ಭಯಭೀತ ಸ್ಥಿತಿಯುಳ್ಳವರು, ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಸಹನ ಮಾಡುವದು, ಬಡವರ ಮೇಲಾಗುವ ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡು ಸುಮ್ಮನಿರುವದು, [illegible]ದಲ್ಲಿ ಆಯುಷ್ಯವನ್ನು ಕಳೆಯುವದು, ಆತ್ಮನನ್ನು ನೀಗಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡದಿರುವದು, ಇವು ಪಂಚಮಹಾಪಾತಕಗಳು. ಸರಿ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಆತ್ಮವಂಚನೆಯ [illegible] ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಅನ್ಯಾಯವು ನಡೆಯುತ್ತದೆಯೋ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಾಚಾರ ಮಾಡುವವನಂತೂ ಪಾಪಿಯೇ ಆಗಿದ್ದಾನೆ. ಆದರೆ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವನು ಪಾಪದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಯಲ್ಲ. ಯಾವನು ತಾನು ಸ್ವತಃ ದುರ್ಬಲನೂ ಹೇಡಿಯೂ ಆಗಿ, ಬೇರೆಯವರನ್ನು ಅತ್ಯಾಚಾರಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತಾನೋ, ಅವನೂ ಸಮಾಜದ್ರೋಹವನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಯಾತ್ರಿಕರ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನು [illegible] ನಡೆಯುವವನಿದ್ದರೆ, ಉಳಿದವರೆಲ್ಲರೂ ಹಾಗೇ ನಡೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬಲಹೀನರು ಸಂಘದ ಗತಿಯನ್ನು ಕುಂಠಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ [illegible] ಜನರು ಮಾನವನ ಜೀವನಯಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ [illegible] ದುರ್ಬಲರಾಗಿ ಇರುತ್ತಾರೋ, ಅವರು [illegible] ಪ್ರಗತಿಗೆ ಅಡ್ಡಬರುತ್ತಾರೆ. [illegible] ಸಮಾನವಾದ [illegible] ಉನ್ನತಿಯ ಹಾದಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದ ಜನಾಂಗಗಳು [illegible] ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ [illegible] ಜನರೊಂದಿಗೆ ಸಹವಾಸವನ್ನು [illegible] ಬಯಸುವದಿಲ್ಲ.

ಆದರೆ ಮಾನವ [illegible]ದಲ್ಲಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವ [illegible] ಕೈಯಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ಸಂಘವನ್ನು [illegible], ಅವನು ಸ್ವತಃ ಅದರ ನಾಯಕನು, ಆದಕಾರಣ ಈ ಸಂಘದಿಂದ ನಾವು [illegible] ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಆ ಸಂಘನಾಯಕನ [illegible] ಹೊಂದಬೇಕಾಗುವದು.

ಅಜ್ಞಾನವನ್ನು [illegible] ಒಂದು ಮಹಾಪಾಪವು. [illegible] ಇಲ್ಲದೆ [illegible] ಜ್ಞಾನವನ್ನು [illegible], ನಾವು ಸಮಾಜದ್ರೋಹವನ್ನು [illegible] ಮಾಡಿದಂತಾಗುವದು. [illegible] ಜನರಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರಾಗಿ [illegible] ಹೋಗುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತವರು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಗಣ್ಯನಾಯಕರೆನಿಸಿ [illegible]. ಪ್ರಪಂಚದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು, ಸಮಾಜದ ಇಂದಿನ ಅವನತಿಗೆ [illegible], ಹಾಗೂ ಜಗತ್ತನ್ನು ಎದುರಿಸುವ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ತಿಳಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಸಮಾಜಘಾತಕ ಪಾಪಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗುವರು. ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅರಸನೂ, ಸಾಧುಸಂತರೂ ಸಮಾಜದ ನೇತೃತ್ವವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತ ಬಂದಿರುವರು. ಒಬ್ಬನು ಶ್ರೀಮಂತನು, ಇನ್ನೊಬ್ಬನು ಅಕಿಂಚನನು, ಒಬ್ಬನು ದೊಡ್ಡ ಪರಿವಾರ ಉಳ್ಳವನು, ಎರಡನೆಯವನು ಪರಿವಾರವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವವನು, ಒಬ್ಬನು ಸತ್ತೆಯ ಬಲದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವನು, ಇನ್ನೊಬ್ಬನು ಸತ್ಯದ ಬಲದಿಂದ. ಒಬ್ಬನಲ್ಲಿ [illegible] ಇನ್ನೊಬ್ಬನಲ್ಲಿ ವೈರಾಗ್ಯವಿದ್ದ ಹೀಗೆ [illegible] ಜೀವನ [illegible] ಅವರ್ಣಗಳು [illegible] ಸಮಾಜದ ನೇತೃತ್ವವನ್ನು [illegible] ಸಮಾಜ [illegible] ನೇತೃತ್ವವನ್ನು [illegible]ಟ್ಟಿರು. ಅವರೆ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲಿನ ತಾವು ಸಂಪೂರ್ಣ [illegible]. ಆ ಎರಡೂ ವರ್ಗಗಳುಂಟಾದರೂ ಎರಡೂ ವರ್ಗಗಳು ಅಜ್ಞಾನಿಗಳಾಗಿರುವ ಕಾರಣದಿಂದ ಸಮಾಜದ್ರೋಹಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಿರುವರು. [illegible] ಪ್ರವರ್ತಕರಲ್ಲಿ ಪ್ರವೀಣರಾಗಿರುವದು, ಪರಸ್ಪರರ [illegible] ಮುಖ್ಯ [illegible]. ಆದರೆ ಯಾವನಿಗೆ ಜಗತ್ತಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲವೋ, ಹಾಗೂ ಸಮಾಜದ ನಾಡಿಯ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ [illegible] ಉನ್ನತಿಯ ಮಾರ್ಗವನ್ನು [illegible] ಇಲ್ಲವೋ ಅದಕ್ಕೆ [illegible] ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದ, [illegible] ಸಾಧುಗಳ ಸ್ತುತಿ [illegible] ಯಾತು? ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಸಾಮಾ[illegible] ಇದ್ದ ಮೇಲೆ [illegible]

[illegible] ಇದು ಹುಮಾಯೂನನ [illegible] ಒಬ್ಬನೂ [illegible] ಹನ್ನು ಮರೆತು [illegible] ಕಳೆದ ಮುಖ್ಯ [illegible] ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕ [illegible] ಮಾಡುವದರಲ್ಲಿ ಅವರು [illegible] ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ

ಸನ್ ಲೈಫ್ ಎಶ್ಯೂರನ್ಸ ಕಂಪನಿ ಆಫ್ ಕೆನಡಾ.

ಇಡೀ ಬ್ರಿಟಿಶ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದೇ ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಕಂಪನಿ!

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ, ಬ್ರಹ್ಮದೇಶ, ಸಿಂಹಲದ್ವೀಪಗಳ [illegible]

ಮುಖ್ಯ ಆಫೀಸ — ಕೆನಡಾ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ, ಹಾರ್ನಬಿ ರೋಡ, ಮುಂಬಯಿ.

ಜನರಲ್ ಮ್ಯಾನೇಜರ — ನಾ|| ಸರ್ ಫಿರೋಜ ಸೇಠನಾ, ಕೆ. ಟಿ. ಓ. ಬಿ. ಇ.

[illegible] ಒಂದೇ ಹೊಸ [illegible] ಕೋಟಿಗೂ ಮಿಕ್ಕಿದೆ

[illegible] ಕೋಟಿಗೂ ಮಿಕ್ಕಿದೆ

ಈ ಕಂಪನಿಯು [illegible] ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ನಡೆಯುವಕರು

[illegible]

[illegible] ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸುವ ಪತ್ತೆ —

The District Manager, OR **Mr. S. B. Rege,**
Canada Building, *Chief Agent,*
Hornby Road, BOMBAY 171, Civil Lines
Camp · BELGAUM

ದಿ ಬೊಂಬೆ ಲೈಫ್ ಎಶ್ಯೂರನ್ಸ ಕಂಪನಿ, ಲಿಮಿಟೆಡ್

ಸ್ಥಾಪನೆ: 1908

ಈ ಕಂಪನಿಯ ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದು [illegible] ದರಗಳೂ, ಶರತ್ತುಗಳೂ [illegible] ಇವೆ. ಕಂಪನಿಯು ಹಣವು ಸರಕಾರಿ ಪ್ರೊ. ನೋಟುಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಇಂಡಿಯನ್ ಟ್ರಸ್ಟ ಆಕ್ಟಿನ ನಿಯಮಗಳಂತೆ [illegible] ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಮ್ಯೂಚುವಲ್ ಬೆನಿಫಿಟ್ ಎಂಬ ಕಲಮು ವಿಮೆದಾರರಿಗೆ ಅತಿಶಯ ಲಾಭಕರವಾಗಿದೆ.

ಸವಿಸ್ತರ ಮಾಹಿತಿ ಸ್ಥಳೀಕ ಏಜಂಟರ ಕಡೆಗೆ ಅಥವಾ ಪತ್ರದ್ವಾರದಿಂದ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆದಲ್ಲಿ ಸಿಗುವದು.

Kumta Agents:-
D K NAYAK Bros
Honavar Agent-
R V PARBHU Esq

K. Padmanabha Rao & Sons.,
BELGAUM
Chief Agents for
Karnatak Districts & S. M. States

ಪ್ರಪಂಚ-ಪರಿಚಯ.

ಮಹಾತ್ಮರ ಜಾತಕ

ಮಹಾತ್ಮರ ಜಾತಕದ ಮೇಲಿಂದ ಮಹಾತ್ಮರು ಜೂನ ೩೦ನೇ ತಾರೀಖಿನೊಳಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದುವರೆಂದು, ಮದ್ರಾಸ ಇಲಾಖೆಯ ತಿರುತ್ತಾನಿಯ 'ಗಾಂಧಿ ಜ್ಯೋತಿಷ ನಿಲಯ'ದವರು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮಹಾತ್ಮರ ಜಾತಕವೇ ಇಲ್ಲವಾಗಿಯೂ, ಮಹಾತ್ಮರು ಹುಟ್ಟಿದ ಸಮಯ ಇನ್ನೂ ಯಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವಾಗಿಯೂ ಮಹಾತ್ಮರ ಅಣ್ಣನ ಮಗಂದಿರಾದ ಶ್ರೀ॥ ಸಾಮಳದಾಸರ ಪ್ರಕಟಣೆ. ೧೯೦೮ನೇ ಇಸ್ವಿಯೊಳಗೆ ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡಿದಾಗ ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಒಬ್ಬರು ಒಳ್ಳೇ ಹೊಡೆತ ಕೊಟ್ಟರು. ಆದರಿಂದ ಮಹಾತ್ಮರು ಮರಣೋನ್ಮುಖರಾಗಿದ್ದರು. ಆ ಸಮಯ ಮಹಾತ್ಮರ ಜಾತಕನೋಡ ಮಾಡಲು ಅದು ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ೧೯೧೯ ಹಾಗು ೧೯೨೦ನೇ ಇಸ್ವಿಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜಕೋಟಿನೊಳಗಿನ ಹುಟ್ಟಿದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡಾವರ್ತಿ ಶ್ರೀ॥ ಸಾಮಳದಾಸರೇ ಶೋಧ ನಡಿಸಿದರು. ಆ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಜಾತಕ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಜಾತಕವು ಮಹಾತ್ಮರ ಜೀವನಕ್ರಮದ ಮೇಲಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ್ದಾಗಿ ಶ್ರೀ॥ ಸಾಮಳದಾಸರ ಅಂಬೋಣ.

⁂

ಭವಿಷ್ಯಗಳು

ತಿರುತ್ತಾನಿಯ 'ಗಾಂಧಿ ಜ್ಯೋತಿಷ' ದವರೂ, ಮೋಸರಿತ್ತಿಯ ಪಂಡಿತ ಶಂಕರ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳವರೂ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಜೂನ ತಿಂಗಳ ಕೊನೆಯೊಳಗ ಸರಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಮುಂದಾಗಿ ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಬಿನ್ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವರು. ಅದೇ ಸಮಯ ಹಿಂದುಸ್ತಾನ ಹಾಗು ಇಂಗ್ಲಂಡ ದೇಶಗಳೊಳಗೆ ಶಾಂತತೆಯುಂಟಾಗುವದು. ಜೂನ ೩೦ನೇ ತಾರೀಖಿನ ನಂತರ ಮಹಾಯುದ್ಧವಾಗಿ ಅದು ಕೆಲವು ತಿಂಗಳುಗಳ ತನಕ ರಭಸದಿಂದ ನಡೆದು ಮುಂದ ಇಡೀ ಭೂಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ನೆಲೆಗೊಳ್ಳುವದು. ಗ್ರಹಸ್ಥಿತಿ ಇದೇ ಪ್ರಕಾರ ಸೂಚಿಸುತ್ತದಾಗಿ ಜ್ಯೋತಿಷಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರ ಅಂಬೋಣ.

⁂

ಜೈಲುಗಳು ತುಂಬಿದವು.

ಯರವಡಾ ಜೈಲು ತುಂಬಿತು. ಸ್ಥಳಸಂಕೋಚವಾಗಿ, ಸ್ಥಳಾನುಕೂಲತೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಾಗ್ಯೂ ೩೦೦೦ಕ್ಕೆ ಮಿಕ್ಕ ಕೈದಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲತೆಯಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಕೈದಿಗಳಂತು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರಿಂದ ೭೫೦ ಮಂದಿ ಅಪರಾಧಿ ಕೈದಿಗಳಿಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗಿರುವದಂತೆ. ಕೊಲೆಪಾತಕಿಗಳು, ಕಳ್ಳರು—ಸುಳ್ಳರು, ಡಾಕಾ—ಪೋಕರು, ಎಲ್ಲರೂ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುವರು; ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಒಳಸೇರುವರು. ಈಗ ಅಪರಾಧಿಗಳಿಗೆ ಅನಪೇಕ್ಷಿತ ಭಾಗ್ಯೋದಯ ಬಂದಿದೆ. ೨೦—೩೦ ವರ್ಷ ಶಿಕ್ಷೆಯಾದವರಿಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಹತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ೧೫ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ೭೫ ಜನರು ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿದರು. ೧೬ನೇಗೆ ೮೫ ಜನರು ಬಿಡುಗಡೆಯಾದರು. ೫—೧೦—೧೫ ವರ್ಷ ತನಕ ಇವರು ಶಿಕ್ಷೆ ಅನುಭವಿಸಿದ್ದರಂತೆ. ರತ್ನಾಗಿರಿ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ೩೫೦ ಕೈದಿಗಳಷ್ಟು ಸ್ಥಳವಿದೆ, ೩೩೧ ಕೈದಿಗಳು ಒಳಸೇರಿದರು, ಇನ್ನೂ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ೬೭ ಮಂದಿ ಅಪರಾಧಿ ಕೈದಿಗಳಿಗೆ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಯಿತು. ಸಾಬರಮತಿ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿಯೂ ಇದೇ ಅವಸ್ಥೆ. ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳವಿಲ್ಲದೆ ೫೦ ಕೈದಿಗಳಿಗೆ ತಂಬುವಲ್ಲಿ ೫೩ ಕೈದಿಗಳಿಗೆ ತುಂಬುತ್ತಾರೆ. ನೀರಿನ ಕೊರತೆ ಬಹಳ. ಜಳಕಕ್ಕೆ, ಅರಿವೆ-ಅಂಚಡಿ ಒಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳವಿಲ್ಲ. ವಿಸಾಪುರ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿಯೂ ಇದೇ ಕಥೆ. ಜೈಲು ತುಂಬಿತು. ಗುಡಾರ ಹೊಡೆದು ಕೈದಿಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರು, ಆದಾಗ್ಯೂ ಪೂರೈಸುವದಿಲ್ಲ. ಅಪರಾಧಿ ಕೈದಿಗಳಿಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಳಗಾವಿ-ಹಿಂಡಲಗಿ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿಯೂ, ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿಯೂ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯಂತೆ ಜೈಲುಗಳು ತುಂಬಿತುಳುಕುತ್ತಿವೆ. ಸರಕಾರದ ಕಡೆ ಕೈದಿಗಳಿಗಿದ್ದ ಸ್ಥಾನ ಸುಕೋಲತೆ ಇಲ್ಲದ ಮೂಲಕ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿ ಕೈದಿಗಳು ಭಯಂಕರ ಅನ್ಯಾಯ ಸಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬೆಳಗಾವಿಯಲ್ಲಿ ೯೦೦ ಜನರಿಗೆ ಸ್ಥಳವಿದೆ; ೧೬೦೦ ಜನರಿಗೆ ತುಂಬಿದ್ದಾರೆ. ನೂರಾರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಹೊರಬದಿಯ ಹಿತ್ತಲಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನೇಮಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇವರು ಓಡಿ ಹೋಗಬಾರದೆಂದು ಇವರ ಕಾಲಿಗೆ ಬೇಡಿ ಹಾಕಿ ಕೆಲಸ ಹಚ್ಚುತ್ತಾರೆ. ಜೈಲು ಪ್ರಾಕಾರದೊಳಗಿನ ಹಿತ್ತಲು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸಾಲದ್ದರಿಂದ ಹೊರ ಹಿತ್ತಲಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚಿ ಜಾಗ್ರತೆಯೆಂದು ಬೇಡಿ ಹಾಕುತ್ತಾರಂತೆ. ಬರಾಕುಗಳಲ್ಲಿ ದೀಪವಿದೆ; ಆ ದೀಪದಿಂದ ಕೈದಿಗಳ ಮೋರೆಯ ಗುರುತು ಸಹ ಹಿಡಿಯಬರುವದಿಲ್ಲ, ಅಷ್ಟು ಪ್ರಕಾಶಹೀನ ದೀಪಗಳು. ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳಿಗೆ ಓದಲಿಕ್ಕಾಗಲಿ, ಬರೆಯಲಿಕ್ಕಾಗಲಿ ಅನುಕೂಲತೆ ಮಾಡಿಕೊಡುವದಿಲ್ಲ. ಮಳೆಯಲ್ಲಿ ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದೇ ಕಥೆ. ಕಾರವಾರದ ಜೈಲೂ ತುಂಬಿರುವದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಬಾತ್ಮೀದಾರರು ತಮ್ಮ ಓಲೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಹ್ಯಾಗೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿ ಕೈದಿಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಜೈಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯೋಚನೆಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿರುತ್ತಾರಂತೆ! ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಕೈದಿಗಳಿಗೆ ತಲೆ ೧ರ ದಿನಾ ರೂ. ೧ ಖರ್ಚು ಬರುತ್ತದಂತೆ!

⁂

ರಾಜಶಾಸನಗಳು ಕಾಯ್ದೆಗೆ ಸಮ್ಮತವೇ?

ಮುಂಬಯಿ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರಾಜಶಾಸನಗಳ ಪರೀಕ್ಷೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕೊಲ್ಹಾಪುರದಲ್ಲಿ ರಾಜಶಾಸನಗಳ ಹಾವಳಿ ಭಯಂಕರ. ಕೊಲ್ಹಾಪುರದ ಡಾ॥ ರಾಮಚಂದ್ರ ಗಣೇಶ ಓಡಕೀಕರ ಎಂಬ ವಕೀಲರು ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಹಾಜರಿ ಕೊಡಲಿಲ್ಲೆಂಬದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ೨ ವರ್ಷಗಳ ಸಜೆ, ರೂ. ೧೫೦೦ ದಂಡ ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಡಾ॥ ಮಹಾಜನ ಎಂಬ ವಕೀಲರಿಗೆ ೧ ವರ್ಷದ ಸಜೆ, ರೂ. ೧೦೦ ದಂಡ ಹಾಗು ಹಾಯ್ಕೋರ್ಟಿನ ಡಾ॥ ಭಾವೇ ವಕೀಲರಿಗೆ ೧ ವರ್ಷದ ಸಜೆ ಹಾಗು ರೂ. ೫೦೦ ದಂಡ; ಹೀಗೆ ಪೋಲೀಸರಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿ ಕೊಡದ ಬಗ್ಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಯಿತು. ಈ ಕುರಿತು ಸೆಶನ್ಸ ಜಡ್ಜರಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಅಪೀಲುಗಳು ನಿರರ್ಥಕವಾದವು. ಕಾರಣ ಸೆಶನ್ಸ ಜಡ್ಜರ ತೀರ್ಪಿನ ಮೇಲೆ ಹ್ಯಾಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಫೇರ್ತಪಾಸ ಅರ್ಜಿಗಳು ದಾಖಲಾಗಿವೆ. ಆರ್ಡಿನನ್ಸುಗಳಂತೆ ಸೆಶನ್ಸ ಜಡ್ಜರ ಅಪೀಲ ಹುಕುಮಿನ ಮೇಲೆ ಹ್ಯಾಕೋರ್ಟಿಗೆ ಅಪೀಲು ಯಾ ಅರ್ಜಿ ಪಡೆಯುವ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ. ಹ್ಯಾಕೋರ್ಟಿನ ಆ ಹಕ್ಕು ರದ್ದಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಹ್ಯಾಕೋರ್ಟಿನ ಹಕ್ಕನ್ನು ಅಪಹರಿಸಲು ಹಿಂದುಸ್ತಾನ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲವಾಗಿಯೂ ಕೆಳಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಮೇಲೆ ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಫೇರ್ತಪಾಸ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರವು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಿಂದ ಪಡೆಸಲ್ಪಟ್ಟ ಹಿಂದುಸ್ತಾನ ಸರಕಾರ ಕಾಯಿದೆಯ ೧೦೬ನೇ ಕಲಮಿನಂತೆ ಹ್ಯಾಕೋರ್ಟಿಗಿರುವದಾಗಿಯೂ, ಹ್ಯಾಕೋರ್ಟಿನ ಸನದಿನಂತೆ ಬಾದಶಹರಿಂದ ಕೊಡೋಣಾದ ನ್ಯಾಯ ನಿರ್ಣಯದ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಹಿಂದುಸ್ತಾನ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ದಕ್ಕಿಲ್ಲವಾಗಿಯೂ, ಹಾಗೆ ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸಿ ರಾಜಶಾಸನದಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿದ ಕಲಮುಗಳು ಅಧಿಕಾರಬಾಹ್ಯವಾದ್ದರಿಂದ ರದ್ದೆಂದೂ ವಕೀಲರಾದ ಡಾ॥ ದಾಕೂರರವರು ಅರ್ಜಿದಾರರ ಪರವಾಗಿ ವಾದಿಸಿದರು. ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಬೇಕರರವರು ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ವಿಚಾರ ನಡಿಸಬೇಕಾಗಿ ಹುಕುಮು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

⁂

"ಕೊಂಗ್ರೆಸ ನರಿಗಳಿಗೆ ಕೋಳಿ ಗೂಡಿನಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಕೆಡಬೇಡಿ."

ರತ್ನಾಗಿರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಲೆಕ್ಟರರು ಒಂದು ಉದ್ದನ್ನ ಸರ್ಕ್ಯುಲಾರನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಸರ್ಕ್ಯುಲಾರಿನಿಂದ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯವರನ್ನು ನಿರ್ನಾಮಗೊಳಿಸುವ ಕಲ್ಪನೆ ಬರುವಂತಿದೆ. ಈಗ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ರಾಜನಿಷ್ಠ ಸಭೆಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ. ರಾಜನಿಷ್ಠರಿಗೆ ಇದು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕನಾಗುವಂತಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಆ ಸರ್ಕ್ಯುಲಾರಿನೊಳಗಿನ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯ ತಿಳಕೊಳ್ಳುವದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯವಿದೆ— ನಮ್ಮ ವಿಜ್ಞಪ್ತಿಯ ಮೇರೆಗೆ ಜಿಲ್ಲೆಯೊಳಗೆ ಸಭೆ ಸೇರಿ ರಾಜನಿಷ್ಠರಾದ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಆನಂದವಾಗಿದೆ. ಅವಶ್ಯವಿದ್ದಾಗ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ನೆರವಾಗಲು ಜನರು ಅಭಿವಚನ ಕೊಟ್ಟ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಪ್ರಸನ್ನರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಶಾಂತತೆಯಿಂದ ವಿಚಾರ ಮಾಡಲು ಸರಕಾರವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಗೆ ನಿಮಂತ್ರಿಸಿತ್ತು, ಅದನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ಧಿಕ್ಕರಿಸಿ ಕಾಯಿದೆ ಭಂಗವನ್ನು ಹೂಡಿ ದೇಶದ ಘಾತ ಮಾಡಿದ. ಈಗ ಅದು ರದ್ದಾಯಿತು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಸಂಕೆಲ್ಲ ಈಗ ಮುರಿದಿದೆ. ಹಲವು ಪ್ರಮುಖರು ಈಗ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ, ಹಲವರು ಸರಕಾರದ ವಿರುದ್ಧ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವಾಗಿ ಬರೆದುಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಅನೇಕರು ಗೂಗೆಗಳಂತೆ ಅಡಗಿ ಕೂತು ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪರಂತು, ಪಿಕೆಟಿಂಗುಗಳಿಂದ ದೇಶಬಾಂಧವರಿಗೆ ಕೂಲಿ ಸಹ ಸಿಗದೆ ಉಪವಾಸ ಬಿದ್ದು ಸಾಯುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಕೊಂಗ್ರೆಸ್ಸೇ ಕಾರಣ. ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಧಾನ್ಯ ೩ ತಿಂಗಳು ಸಾಕು. ಇನ್ನು ಉಳಿದ ೯ ತಿಂಗಳು ಪರಊರಿನಿಂದ ಬರುವ ಕಾಳು-ಕಡಿಗಳ ಮೇಲೆ ನಿರ್ವಾಹ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದ್ದ-ಇಲ್ಲದ ಅಣೆ-ಎರಡಾಣೆ ಒಟ್ಟುಮಾಡಿ ಸಾಧಿಸಿದರು—ಜನರು ತೀರ್ವೆ ಕೊಟ್ಟರು—ಹೀಗೆ ಜನತೆಯಿಂದ ಕೊಟ್ಟ ತೀರ್ವೆ ಹಣವು ಡಾಕಾ—ಪೋಕ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕೈದಿಗಳಿಗೆ ಸಾಕಲು ಖರ್ಚಾಗಿ ಹೋಗುವದು. ಹೀಗೆ ಹಣ ಖರ್ಚದಿಂದ ಸರಕಾರವು ಬಾಬಗಳಲ್ಲಿ—ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಗ್ರಾಂಟುಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ಗಾಂಧಿಗೆ ಎಂದೂ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಆಲೋಚನೆ ಸರಕಾರಕ್ಕಿಲ್ಲ, ಸಂಧಿಯ ಮಾತು ಎಂದೋ ಮುರಿದು ಹೋಗಿದೆ. "ನಿನಗೆ ಯುಕ್ತ ಕಂಡಂತೆ ವರ್ತಿಸಬಹುದು." ಹೀಗೆ

…ಂಧಿಯು ಜವಾಹಿರಲಾಲರಿಗೆ ಲಂಡನಿನಿಂದ ರೌಂಡ ಟೇಬಲ್ ಪರಿಷತ್ತು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ತಂತಿ ಕೊಟ್ಟನು. ಇದು ಗಾಂಧಿಯ ತಪ್ಪು. "ಗೊಂದಲ ಮಾಡಬೇಡ, ಸಂಧಿಯ ಕರಾರು ಮುರಿಯಬೇಡ" ಹೀಗೆ ಗಾಂಧಿಯು ತಂತಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ನೆಹರೂ ಮೊದಲಾದವರ ಚೇಷ್ಟೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಸರಕಾರವು ರಾಜಶಾಸನಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ಒಡಂಬಡಿಕೆಯನ್ನು ಮುರಿದದೆಂಬ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಗಾಂಧಿಯು ದುರ್ಲಕ್ಷ ಮಾಡಿ ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳ ಕಡೆ ಮಾತನಾಡ ಬಯಸಿದನು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಲಾದುದ ಕಾರಣವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಗಾಂಧಿಗೊಂದು ನವ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ರೌಂಡ ಟೇಬಲ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸೂಚನೆಗಳಿಗೆ ೬ ತಿಂಗಳ ತನಕ ಎಷ್ಟು ಸಮಾಧಾನ ಕೇಳಿದಾಗ್ಯೂ ಗಾಂಧಿಯು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಇಂಥವನು ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳೊಡನೆ ೩ ತಾಸುಗಳೊಳಗೆ ಮಾತನಾಡಿ ಕ್ಯಾಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟನೆಂದು ಹೇಳಿರಿ! ಒಲ್ಲ ಈ ದಿಲ್ಲಿಯ ಜನರು ನೋಡಿದ್ದಾರೆ, ರಾಜನಿಷ್ಠರ [illegible] ಒಪ್ಪ [illegible] ಉಳಿದರು. ಕಾರಣ ಇಲ್ಲ, ಇದ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ನಿಮಗೆ ಶಾಂತತೆಯಿಂದ ಉಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಸಂಗಡಿಗರಿಗೆ ಗೂಡಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಗೊಡಬೇಡಿ.

⁂

ಒಂದು ರಾಜನಿಷ್ಠ ಸಭೆ!

ಈಗ ಎಲ್ಲಲ್ಲ ರಾಜನಿಷ್ಠ ಸಭೆಗಳು ಕೂಡುತ್ತಿವೆ. ರೌಂಡ ಟೇಬಲಿನಿಂದ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸಿಗುವದು, ಮಹಾತ್ಮರು ಹಟವಾದಿಗಳಾದರು, ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ಬೆದರಿಕೆ ಹಾಕಿದರು, ಪ್ರತಿಸರಕಾರದ ಸ್ಥಾಪನ ಮಾಡಲುದ್ಯುಕ್ತರಾದರು, ದೇಶದ ಘಾತ ಮಾಡಿದರು, ಕಾಂಗ್ರೆಸಿಗೆ ನಿರ್ದಯದಿಂದ ಕೊಲ್ಲಬೇಕು, ನಾವು ರಾಜನಿಷ್ಠರಿದ್ದೇವೆ, ರಾಜನಿಷ್ಠೆಯ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಕಾಯುತ್ತೇವೆ, ಹೀಗೆ ಮಾಮೂಲ ರೀತಿಯ ಭಾಷಣಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಭಾಷಣಗಳ ಅರ್ಥವಾಗಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಮಹತ್ವವಾಗಲಿ ಭಾಷಣಕರ್ತರಿಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವದು ಕಠಿಣ. ಆದರೆ ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ರಾಜನಿಷ್ಠ ಸಭೆ ಒತಸ್ವದವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಈ ಸಭೆಗೆ ಕಮಿಶನರರು ಉಪಸ್ಥಿತರು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯವರೂ, ಸ್ವತಂತ್ರ ಪಕ್ಷದವರೂ ಈ ಸಭೆಗೆ ಹಾಜರಿದ್ದು, ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯದಿಂದ ಹೇಳಿದರು. ಕಮಿಶನರಾದ ಮಿ. ಘಿಡೋಯವರ ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದರು: "ಇಷ್ಟು ದಿನ ಸರಕಾರ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಅಮಲಿನಲ್ಲಿ ತರುವದು [illegible] ಇತ್ತು, ಈಗ ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಸರಕಾರ [illegible] ಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಿದೆ." [illegible] ಸ್ವಿಯಿಂದ [illegible] ಕೆಂಗೆಟ್ಟರೆ, [illegible] ಸರಕಾರದ [illegible] ನವು ಸರಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ [illegible] ಎಂಬ ವಕೀಲರು [illegible] ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವವರ [illegible] ಸಹಕಾರ ದೊರೆಯಲೆಂದು ಇನ್ನೊಬ್ಬ ವಕೀಲರು ಆಶಿಸಿದ್ದರು. "ಬಹು ಜನರು ಅಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ವರ್ಷದ ಸ್ಥಿತಿ ಕಠಿಣ" ಹೀಗೆ ಒಬ್ಬ ಡಾಕ್ಟರರು ನುಡಿದರು. ಸೌ। ಗಿರಿಜಾಬಾಯಿ ಕೇಳಕರರವರು ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಭಾಗವನ್ನು ವಿವರಿಸಿದರು. ರಾ। ದಿವಾಣ ಮಾಧವರಾಯರೆಂಬ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭಾಭಿಮಾನಿಗಳು ರೈತರಿಗೆ ತೀವ್ರ ತಹಕೂಬ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಯೂ ತಗಾವಿ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟು ಸಂರಕ್ಷಿಸಬೇಕಾಗಿಯೂ ಬಿನ್ನೈಸಿಕೊಂಡರು. ಕಮಿಶನರಾದ ಮಿ। ಕ್ಲೇಟನ್‌ರವರು ಎಲ್ಲರ ಆಭಾರ ಮನ್ನಿಸಿದರು. ಸೌ। ಕೇಳಕರರವರಿಗೆ ಹೊಗಳಿದರು. 'ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗಿದೆ. ೧೮೫೮ನೇ ಇಸ್ವಿಯಲ್ಲಿ ದಯಾಳು ವಿಕ್ಟೋರಿಯಾ ಮಹಾರಾಣಿಯವರು ಹೊರಡಿಸಿದ ಜಾಹೀರನಾಮೆಯೇ ಸ್ವರಾಜ್ಯದ್ದು, ಅಂದಿನಿಂದ ಬ್ರಿಟಿಶರು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕು ಕೊಡುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ರೌಂಡಟೇಬಲ್ ಕಮಿಟಿ [illegible]ಸಿದ ಕಾರಣವಾದರೂ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದೇ. ಇಂಥ ಸಮಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನ ಸಹಕಾರ ಬೇಕಾ[illegible]ದು ಸಿಗುವದಿಲ್ಲ. ಇದರ ದೋಷ ಸರಕಾರದ ಮೇಲಿಲ್ಲ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಜವಾಬದಾರ[illegible]. ಎಲ್ಲರೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ ಸರಕಾರದ ಕಡೆಯಿಂದ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿಕೊ[illegible]

[[illegible] ಹಾಸಿನ ಮೇಲೆ ಮುಂದರಿಸಿದೆ.]

ಮನೋಹರವಾದ ಕೂದಲನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸಾಕಬೇಕಲ್ಲ.

ಆದರೆ, ಕೆಲವು ಸ್ತ್ರೀಯರು ಯಾವಾಗಲೂ ತಮ್ಮ ಕೂದಲುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕೂದಲು ಮನೋಹರವಾಗಿರಬೇಕಾದರೆ, ನೀವು ದಿನಾ ಅವುಗಳ ಲಕ್ಷ್ಯಕೊಡಬೇಕು. ಕೂದಲುಗಳನ್ನು ಅಲಕ್ಷ ಮಾಡಿದರೆ, ಅವು ಬಾಡುವವು ಮತ್ತು ಉದುರುವವು. ನೀವು ಅವಕ್ಕೆ ಚಲೋ 'ಕೂದಲೆಣ್ಣೆ' ಕೊಡಬೇಕು. ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಕೂದಲೆಣ್ಣೆ ಯಾವದು?

ಕಾಮಿನಿಯಾ ಆಯಿಲ್. (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ)

ದಿನಾ ಮುಂಜಾನೆ ಅರ್ಧ ಚಮಚ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಕ್ಕಬೇಕು. ಇದು ತಿಕ್ಕಿದ ಕೂಡಲೆ ತಲೆಯ ಹೊಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತವೆ, ಕೇಶರಂಧ್ರಗಳು ತೆರೆದು ಎಣ್ಣೆಯಿಂದ ತಲೆಗೆ ತಂಪು ದೊರಕಿ ಕೂದಲುಗಳ ಬೇರುಗಳಿಗೆ ಆಹಾರ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಚೈತನ್ಯವು ಕೂದಲುಗಳಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿ ನಿಮ್ಮ ಕೂದಲು ದಟ್ಟವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ.

ಎಲ್ಲಾ ಚಲೋ ಅಂಗಡಿಕಾರರಲ್ಲಿ

ಈ ತೈಲವು ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

ಅಥವಾ

ನಮಗೇ ಬರೆದು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ

ಬಾಟ್ಲಿ ೧ಕ್ಕೆ	ರೂ.	೧—೦—೦
ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ	,,	೦—೬—೦
೩ ಬಾಟಲಿಗಳಿಗೆ	,,	೨—೧೦—೦
ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ	,,	೦—೧೨—೦

ನಿಮ್ಮ ಅಂಗಡಿಕಾರರಿಂದ

ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ.

——:o——

೧ ಔಂಸಿಗೆ	ರೂ.	೨—೦—೦
½ ಔಂಸಿಗೆ	,,	೧—೪—೦
ಡ್ರಾಮಿಗೆ	,,	೦—೧೨—೦
ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ	,,	೦—೬—೦

ಓಟ್ಟೋ-ದಿಲ್ ಬಹಾರ

ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಮರೆಯಬೇಡಿರಿ!

"ಹೂದೋಟವೆಲ್ಲ ಒಂದೇ ಬಾಟ್ಲಿಯಲ್ಲಿ"

ಒಂದು ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಬಹುದು, ಎಲ್ಲ ಹೂವುಗಳ ಸುವಾಸನೆಯನ್ನು ಒಂದೇ ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯದಿಂದ ಸಂಪಾದಿಸಬಹುದು. ಅದ್ಯಾವದು?

ಒಟ್ಟೋ-ದಿಲ್ ಬಹಾರ್! (ರಜಿಸ್ಟರ್ಡ)

ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸುಗಂಧ ದ್ರವ್ಯಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಹೂವಿನ ಸಹಜ ಪರಿಮಳವಿಲ್ಲ: ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಕೋಹೋಲ ಯಾನೆ ಮದ್ಯವು ಸೇರಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಹೂವಿನ ಸಹಜ ಪರಿಮಳವು ಸಿಗುವದು ಒಟ್ಟೋದಿಲ್ ಬಹಾರದಿಂದ [illegible] ಹೂವಿನ ಸುಗಂಧವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಟಿಯಾದ ಸ್ಪರ್ಧಿಯಿಲ್ಲ.

THE ANGLO INDIAN DRUG & CHEMICAL CO.
POST BOX 2082. BOMBAY No. 2.

ರಾಜನಿಷ್ಠರು ಹ್ಯಾಗೆ ವರ್ತಿಸಬೇಕು?

ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ನೆರವಾಗುವ ಸೂಚನೆಗಳು.

(ಅಪ್ರಸಿದ್ಧನು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಗಾಗಿ ಬರೆದುದು.)

ಈಗ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ರಾಜನಿಷ್ಠ ಸಭೆಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ ರಾಜನಿಷ್ಠ ಠರಾವುಗಳು ಮನ್ನಿಸೋಣಾಗುತ್ತವೆ ಈ ಠರಾವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಸೂಚನೆಗಳಿಲ್ಲ 'ನಾವು ರಾಜನಿಷ್ಠರಾಗಿರುವೆವು. ರಾಜನಿಷ್ಠೆಯ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವೆವು,' ಎಂಬದಿಷ್ಟೇ ನಮೂದಿವೆ. ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಹ್ಯಾಗ ನಡೆಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಯದೆ ಅನೇಕರು ನನ್ನ ಕಡೆ ಸೂಚನೆ ಮಾಡಹೇಳಿದ್ದಾರೆ "ಬಾದಶಹ ಪಂಚಮ ಜೋರ್ಜ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಭೂಪಾಲರಿಗೆ, ಮೇರಿ ಮಹಾರಾಣಿಯವರಿಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಿ! ದೀರ್ಘಾಯುರಾರೋಗ್ಯ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಲಿ! ಭರತ ಭೂಮಿಯು ಸೂರ್ಯಚಂದ್ರರಿರುವವರೆಗೆ ತಮ್ಮ ಅಧೀನವಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯಲಿ ಬ್ರಿಟಿಶರೇ ನಮಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರಾಗಲಿ. ಬ್ರಿಟಿಶರೇ ನಮಗೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಕೊಡುವರು. ಬ್ರಿಟಿಶರ ಹಿಂದಿನ ರಾಜರುಗಳಿಂದ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಶಾಂತತೆ ಕಾಪಾಡಲಾಗಲಿಲ್ಲ, ಬ್ರಿಟಿಶರೇ ಶಾಂತತೆ ಪ್ರಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು ಬ್ರಿಟಿಶರು ಬರುವ ಮುಂಚೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆದುನಿಕ ಸುಧಾರಣೆಯಿರಲಿಲ್ಲ. ಬ್ರಿಟಿಶರೇ ನಮಗೆ ಸುಧಾರಿಸಿದರು." ಹೀಗೆ ದಿನಾ ಕಂಡಕಂಡವರ ಕಡೆ ಹೇಳುವದು, ತಮ್ಮಷ್ಟಕ್ಕೇ ಹೇಳುತ್ತಿರುವದು, ಬ್ರಿಟಿಶರ ಅಧೀನವಾಗಿದ್ದ ಬಗ್ಗೆ ಭಗವಂತನ ಉಪಕಾರ ಮನ್ನಿಸುವದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ರಾಜನಿಷ್ಠನ ನಿತ್ಯಕರ್ತವ್ಯ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಪಕ್ಷಗಳಿದ್ದಾವೆ ಒಂದು ಸರಕಾರದ್ದು; ಮತ್ತೊಂದು ಕೊಂಗ್ರೆಸಿನದು. ಇದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುವ ಮಾತಲ್ಲ ಸಾತಾರಾ ಜಿಲ್ಹೆಯ ಕಲೆಕ್ಟರರು ಮಸೂರ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ದರಬಾರ ನಡಿಸಿ ನುಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜನಿಷ್ಠರಲ್ಲವಾದರೆ, ಜನರು ಕೊಂಗ್ರೆಸಿನವರೆಂಬದಾಗಿ ತಿಳಿಯಲ್ಪಡುವರು. ಸ್ವತಂತ್ರ ವಿಚಾರದವರೆಂದು ಹೇಳಿಸಿಕೊಂಡು ರಾಜನಿಷ್ಠೆಯ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡದಿರಲು ಉಪಾಯವಿಲ್ಲ. ಕೊಂಗ್ರೆಸಿಗೆ ಸೇರದವರೆಲ್ಲರೂ ರಾಜನಿಷ್ಠೆಯ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಲೇಬೇಕು. ಹಾಗೆ ತಮ್ಮ ನಡಾವಳಿ ಇಡಲೇಬೇಕು ಪೋಲೀಸರಿಗೂ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಹಾಗೆ ತಮ್ಮ ನಡಾವಳಿ ಇರುವದಾಗಿ ಮನಗಾಣಿಸಬೇಕು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದಿಂದ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ತೊಡಕುಗಳುಂಟಾಗಿ ವ್ಯಾಪಾರವು ಕಂಗೆಟ್ಟಿತೆಂದು ಎಣಿಸಬೇಕು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಇದೀಗಲೇ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಾಶಪಡಿಸದಿದ್ದರೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಭಂಗವಾಗುವದು. ಕೈತರ ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯವರೇ ಕಾರಣರು; ಹೀಗೆಲ್ಲ ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯ ನಡಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬಂಗಾಲ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಸರಕಾರವು ಗುಪ್ತ ಸರ್ಕ್ಯುಲಾರನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದೆ. ಇದರಂತೆ, ಪ್ರಚಾರಕಾರ್ಯ ನಡಿಸಬೇಕು ಮುಂಬಯಿಯ ವರ್ತಕರಾದ ರಾ|ದುರ್ಗಾ ದತ್ತರವರ ವಿಚಾರವನ್ನೇ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇವರು ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಹತ್ತಿ ವರ್ತಕರು. ಇವರಿಗೆ ಸರಕಾರವು ರಾಜಶಾಸನದಂತೆ ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸಿಟ್ಟಿತು. ಆ ಮೇಲೆ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಬಾರದೆಂಬ ಅಪ್ಪಣೆಯಾಯಿತು. ಅದರಂತೆ ಇವರು ನಡೆಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವಾಗಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕರಾರು ಸಹ ಬರೆಕೊಟ್ಟರು. ಹತ್ತಿಯ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಹರತಾಳವನ್ನು ಕುಗ್ಗಿಸಿ ಕೆಲಮಟ್ಟಿಗೆ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲತೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರು. ಇದರಿಂದ ಕೊಂಗ್ರೆಸಿನವರಿಗೆ ಸಿಟ್ಟುಬಂದು ಇವರ ವಿರುದ್ಧ ಕೆಲ ಪತ್ರಿಕೆಗಳೂ, ಬುಲೆಟಿನ್ನುಗಳೂ ಹೊರಟವು. ಇಷ್ಟಾದಾಗ್ಯೂ, ರಾ|ದುರ್ಗಾದತ್ತರಿಗೆ ರಾಜಶಾಸನದ್ವಯ ಪುನಃ ಸರಕಾರವು ಸರಿ ಹಿಡಿದಿಟ್ಟಿದೆ ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಸಂಶಯ ಬಂತು ಅವರಿಗೆ ಪುನಃ ಸೆರೆ ಹಿಡಿದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಹೀಗೆ ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಸಂಶಯ ಬರಲು ಆಸ್ಪದ ಕೊಡಬಾರದು. ಒಂದು ಉದಾಹರಣ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಗುಜರಾಥದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಕೈದಿನ ಹೆಂಡತಿ ತವರುಮನೆಗೆ ಹೋದಳು ಅವ- ಬಳಿಪ್ರ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಬಡಿಗಾಯಿತು. ಈ ಸುದ್ದಿ ಗಂಡನಿಗೆ ತಿಳಿದೊಡನೆ ಆತನು ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ವರದಿ ಕೊಟ್ಟನು. ಅವಳಿಗೆ ಹತ್ತಿದ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಭೂತಬಾಧೆಯನ್ನು ತೆಗದು ಅವಳನ್ನು ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಮುಟ್ಟಿಸಬೇಕಾಗಿ ಆತನು ಬಿನ್ನೈಸಿಕೊಂಡನು ಇಷ್ಟು ಕೊಂಗ್ರೆಸ ದ್ವೇಷವು ರಾಜನಿಷ್ಠರಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಹೆಂಡತಿ-ಮಕ್ಕಳು, ಆಪ್ತರು, ಇಷ್ಟರು, ಮಿತ್ರರು, ಬಂಧು-ಬಳಗದವರು, ಮೊದಲಾದ ಇಷ್ಟ-ಬಂಟರಲ್ಲಿ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದ ಪತಿತರಾಗುತ್ತಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಯಾವದೇ ಆಶ್ರಯ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಕೊಡಬಾರದು ನಿರ್ದಯೆಯಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಪೋಲೀಸರ ಸ್ವಾಧೀನ ಮಾಡಬೇಕು ಇದು ರಾಜನಿಷ್ಠರ ಕರ್ತವ್ಯ

ಇನ್ನು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಹಣದ ಅಡಚಣೆಯಿದೆ ಶೀರ್ವೆ ತೆರಬೇಕು, ಹಣವಿಲ್ಲದೆ ಶೀರ್ವೆ ಬಾಕಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡವರಿಗೆ ಹಣವಿದ್ದ ರಾಜನಿಷ್ಠರು ಹಣಕೊಟ್ಟು ತಮ್ಮ [illegible] ಊರಿನ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಶೀರ್ವೆ ಬಾಕಿ ನಿಲ್ಲದಂತೆ [illegible]ಸ್ಥ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ತಗಾವಿ ಸಾಲ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೂ ಸರಕಾರದ ಕಡೆ ಹಣವಿಲ್ಲವಾಗಿ ಮಧ್ಯಭಾಗದ ಕಮಿಶನರರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಿಸ್ಪೃಹ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಬಡವರಿಗೆ ಸಾವುಕಾರ ರಾಜನಿಷ್ಠರು ನೆರವಾಗಬೇಕು ಈ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಹೆಯೊಳಗೆ ನಾಟಕಗಳ ಮೇಲೆ ಮನೋರಂಜಕ ಕರ ಹೇರಿದ್ದಾರೆ. ರೂಪಾಯಿಗೆ ೨ ಆಣೆಯಂತೆ ಕರದ ದರವಾಗಿದೆ ೮ ಆಣೆಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಯಾರೂ ಟಿಕೇಟು ಕೊಳ್ಳಲಾಗದು. ಯಾಕೆಂದರೆ ೮ ಆಣೆಗೂ ಕಡಿಮೆ ಟಿಕೇಟಿನ ಮೇಲೆ ಕರವಿಲ್ಲ. ಆದರಿಂದ ಕನಿಷ್ಠ ೮ ಆಣೆ ಟಿಕೇಟಿಗೆ ಕರ ಸಹಿತ ೯ ಆಣೆ ಕೊಟ್ಟು ರಾಜನಿಷ್ಠರೆಲ್ಲರೂ ನಾಟಕ ನೋಡಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕೈಲಾದಷ್ಟು ನೆರವಾಗಬೇಕು ಆಣೆ— ಎರಡಾಣೆಯಿಂದ ಏನಾದೀತೆಂದು ಭಾವಿಸಕೂಡದು. ಹನಿ—ಹನಿ ಕೂಡಿದರೆ, ಹಳ್ಳವಾಗುತ್ತದೆ ಹಳ್ಳಗಳಿಂದ ಹೊಳೆಯಾಗುತ್ತದೆ! ಶೇಂದಿ ಕುಡಿಯಬಾರದಾಗಿ ಹೇಳಲಾಗದು, ಕುಡಿಯುವದು ಹಿತಕರವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು ಅದರಿಂದ ದೇಹಕ್ಕೆ ಪುಷ್ಟಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ, ಆರೋಗ್ಯ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ, ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು ಶೇಂದಿ ಕುಡಿದಷ್ಟು ಚಳಿ-ಜ್ವರದ ಬಾಧೆ ಕಡಿಮೆ; ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಶೇಂದಿ ಕುಡಿಯುವ ಚಟವಿರುವದರಿಂದ [illegible] ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಲೆಯ ಸರಾಯಿ ಕುಡಿಯುವದು ತಪ್ಪುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು ಬಡಬಗ್ಗರಿಗೆ ಇದೊಂದು ಉಪಕಾರವೆಂದೂ ತಿಳಿಸಬೇಕು ಅಫೀಮು-ಗಾಂಜಾ ಮೊದಲಾದ ಮಾದಕ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಅನುಕೂಲತೆಯಿಂದ, ಕೊಕೇನ ಮೊದಲಾದ ಮಾದಕ ದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸದಂತ ಅನುಕೂಲತೆಯಾಗಿರುವದಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು ಇಷ್ಟ ನಾನು ಹೇಳುವ ಮಾತಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮುಂಬಯಿ ಇಲಾಖೆಯ ಆಬಕಾರಿ ಕಮಿಶನರರಾದ ಮಿ| ಜೇ ಪಿ ಬ್ರೆಂಡರ್‌ರವರೇ ಹೇಳುವ ಮಾತು ೧೯೨೮—೨೯ನೇ ಸಾಲಿನ ರಿಪೋರ್ಟ ಸದ್ಯಕ್ಕೇ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ ಅದರೊಳಗೆ ಈ ವಿಚಾರಗಳು ಒಳಗೊಂಡಿವೆ. ಆಬಕಾರಿ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮುಂಬಯಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಈ ಬಾರಿ ೯೬ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ತುಟ್ಟಿಬಂದಿದೆ. ಇದನ್ನು ತುಂಬಿ ತರಲು ಶಕ್ತಿಮೀರಿ ದುಡಿಯಬೇಕು ಈ ಹಿಂದೆ ನಾನು ಹಲವು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತೇನೆ. ಇವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಬೇಕು, ಇವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹ್ಯಾಗೂ ಮಾಡಿ ಬ್ರಿಟಿಶ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳ ಗೋಜು ಮುಗಿದು ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಕೊಡುವ ಮಹಾ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಣದ ಅಡಚಣೆಯಾಗದಂತೆ ಜಾಗರೂಕರಾಗಿರಬೇಕು. ನಾವು ಕಷ್ಟದಿಂದ ಕೊಡುವ ಶೀರ್ವೆ ಹಣವನ್ನೆಲ್ಲ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿ ಕೈದಿಗಳು ಜೈಲಿನಲ್ಲಿಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸೋಲಿಸುತ್ತಾರೆಂಬ ಠಕ್ಕಾಗಿ ಜಿಲ್ಹಾ ಕಲೆಕ್ಟರರು ಹೊರಡಿಸಿದ ಸರ್ಕ್ಯುಲಾರನ್ನು ನೆನಸಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತುಂಬ ನೆರವಾಗಬೇಕು.

ಬಾದಶಹಾ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಪಂಚಮ ಜೋರ್ಜ ಭೂಪಾಲರಿಗೂ, ಮೇರಿ ಮಹಾರಾಣಿಯವರಿಗೂ ವಿಜಯವಾಗಲಿ!!

— ಕಟಕದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಚೇಷ್ಟೆ! ಹುಲಿಗೂ ಕುರಿಮರಿಗೂ ಅದ್ಭುತ ಕುಸ್ತಿಯಾಗುವದೆಂದು ಜಾಹಿರನಾಮೆ ಹೊರಟಿತು ಹಿಂಡುಗಟ್ಟಿ ಜನಾ ಸೇರಿತು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಎದ್ದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಪುರಸ್ಕರಿಸುವಂತೆ ಭಾಷಣಮಾಡಲಾರಂಭಿಸಿದರು ಪೋಲೀಸರು ಅವರಿಗೆ ಸೆರೆ ಹಿಡಿದರು.

— ಸರಕಾರವು ಹಣದ ಅಡಚಣೆಯಿಂದ, ದವೆ-ಆಸ್ಪತ್ರಿಗಳ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿತು ಆದರೆ ಯುರೋಪಿಯನ್ ಶಾಲೆಗಳ ಗ್ರಾಂಟು ಕುಗ್ಗಲಿಲ್ಲವಾಗಿ ಕಲಿಕತ್ತೆಯ 'ಲಿಬರ್ಟಿ' ಪತ್ರಿಕೆ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತದೆ.

— ಪಂಡಿತ ಮದನಮೋಹನ ಮಾಲವೀಯರವರು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದೊಳಗಣ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸಮಕ್ಷ ಅರುಹುವದಕ್ಕಾಗಿ ವಿಲಾಯತಿಗೆ ಹೋಗುವವರಿದ್ದಾರೆಂದು ಒಂದು ವಾರ್ತೆ ಹಬ್ಬಿತ್ತು. ಇದು ದಿಟವಲ್ಲ. ಪಂಡಿತ ಮಾಲವೀಯಜೀಯವರಿಗೆ ಕೆಲ ಬ್ರಿಟಿಶ ನೇಯರು ನಿಮಂತ್ರಿಸಿದ್ದರು. ಈಗಿನ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅತ್ತ ಕಡೆ ಬರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವಾಗಿ ಪಂಡಿತಜೀಯವರು ತಿಳಿಸಿರುವರಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ

— ಬಂಗಾಲ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಈಚನಕೆ ೫೪ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಬೇಕಾಯಿದೇಶೀರ ಆಗಿರುತ್ತವ

ಈಗಣ ಸ್ಥಿತಿ.

[ನಿರೀಕ್ಷಕನು ಬರೆದುದು.]

ಸರಕಾರದ ಅಂತರಂಗವನ್ನು ನಾನು ಕಳೆದ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿಸಿದ್ದೆ. ಅದರೊಳಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಅವಶ್ಯವಿದೆ. ಸಂಕಿ ದೊರೆಗಳು ಚಿಂತಾಕ್ರಾಂತರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಹೀಗೆ ನಾನು ಬರೆದಿದ್ದೆ, ಈಗ ನೋಡಿದರೆ ಅದು ತಪ್ಪು. ಸಂಕಿ ದೊರೆಗಳು ಸ್ವಪಕ್ಷದ 'ನ್ಯೂಸಲೆಟರ' ಎಂಬ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲೇಖ ಬರೆದು ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅದು ಯೋಗ್ಯವಾದದ್ದೆಂದು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. 'ಫ್ರೀ ಪ್ರೆಸ್ ಜರ್ನಲ್' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕರಾದ ಶ್ರೀ| ಸದಾನಂದರವರು ಈ ಗೂಢವನ್ನು ಬಯಲಿಗಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸಂಕಿ ದೊರೆಗಳೆಂದರೆ ನೀರಿನಂತೆ ನಿರ್ಮಲರು, ಬೇಕಾದವರು ಬೇಕಾದ ಬಣ್ಣ ಬೆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅಂದರೆ ಕಾಲಿಕಾರ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಬೆರೆತರೆ ಕಾಲಿಕಾರ ಪಕ್ಷದ ಪ್ರಮುಖರು, ಲಿಬರಲ್ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದರೆ ಆ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು, ಇವರಿಗೆ ಸ್ವಂತ ಬಣ್ಣವಿಲ್ಲ, ಮತವಿಲ್ಲ. ಸಂಕಿದೊರೆಗಳ ಮೇಲೆ ಮಹಾತ್ಮರ ಪ್ರೀತಿ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ನಂಬಿಗೆಯಿರಲಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ| ಸಪ್ರೂ-ಜಯಕರರು ಮಾತ್ರ ಅವರಿಗೆ ನಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಈಗ ಅವರು ಈ ವೇಷ ನೋಡಿ ಬೆರಗಾಗಿರುವರು. ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಮುಂಚಿನಿಂದ ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿ ಸರ್ ಸೆಮ್ಯುಅಲ್ ಹೋರರವರ ಮೇಲೆಯೇ ನಂಬಿಗೆ. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಧಾನ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಈಗ ಅವರೇ ಅಗ್ರೇಸರರು. ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇ ಪ್ರಧಾನ ಮಂಡಳದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. "ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ನಿರರ್ಥಕವಾದದ್ದು, ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಕೊಟ್ಟನಕ ಬಾಳುಗಾಲವಿಲ್ಲ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಸಹಕಾರ ಪಡೆದನಕ ಯಾವದೇ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಯೋಜನೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗದು" ಈ ಪ್ರಕಾರ ಭಾರತಮಂತ್ರಿ ಸರ್ ಸೆಮ್ಯುಅಲ್ ಹೋರರವರ ಮನವರಿಕೆಯಾದರೆ, ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ಕ್ಷಣಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವದು. ಸಂಕಿ ದೊರೆಗಳ ಮೇಲೆ ಏನೊಂದೂ ಹೊಂದಿಲ್ಲ. ಅದೂ ಹೋರರವರ ಫೋನೋಗ್ರಾಫು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಶ್ರೀ ಸದಾನಂದರವರು 'ಫ್ರೀ ಪ್ರೆಸ್ ಜರ್ನಲ್' ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇದೊಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ನಾನು ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು. ಶ್ರೀ| ಸದಾನಂದರು ರೌಂಡ ಟೇಬಲ್ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಲಂಡನಿಗೆ 'ಫ್ರೀ ಪ್ರೆಸ್' ವಾರ್ತಾವಾಹಕ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಮೂರ್ನಾಲ್ಕು ಇಲ್ಲಿಂದ ಹೋಗಿ ಅಂತಃಸೂತ್ರಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಬಂದವರು.

ರಾಜ ಶಾಸನಗಳಿಂದ ಸಂಘಟಿತವಾಗಿ ನಿರ್ದಯದಿಂದ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ನಡಿಸಿದಾಗ್ಯೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಪ್ರಾಬಲ್ಯ ಕಡಿಯಲ್ಪಡಲಿಲ್ಲ, ಹೀಗೆ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದ ಅದಕ್ಕೆ ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಸರ್ ಸೆಮ್ಯುಅಲ್ ಹೋರರವರ ವಚನದ ಆಧಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ. ಕಲೆಕ್ಟರರೂ, ಕಮಿಶನರರೂ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ರಾಜನಿಷ್ಠ ಸಭೆ ಸೇರಿಸಿ ರಾಜನಿಷ್ಠೆಯ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಡುವದೊಂದು ಹೊಸ ಆಚಾರ. ಕೊಂಗ್ರೆಸಿನ ವರ್ಚಸ್ಸು ಮುರಿದಿದ್ದರೆ, ರಾಜನಿಷ್ಠ ಸಭೆಗಳನ್ನು ಒತ್ತರದಿಂದ ಸೇರಿಸುವ ಪ್ರಸಂಗವಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಮುಂಬಯಿಯೊಳಗಿನ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀ| ಜೀವನಲಾಲ ಪ್ರತಾಪ ಎಂಬ ದೊಡ್ಡ ಹತ್ತಿಯ ವರ್ತಕರು ಕೊಂಗ್ರೆಸಿನ ಅಪ್ಪಣೆ ಮುರಿದರು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಬುಲೆಟಿನ್ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ರಾಯಸ ಹೊರಬಿತು. ೫೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ದಂಡ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಅಂತ್ಯವಾಗುವದಾಗಿ ಕೊಂಗ್ರೆಸಿನ ಬೆದರಿಕೆ. ಶ್ರೀ| ಜೀವನಲಾಲರು ಪೋಲೀಸ ಕಮಿಶನರರಿಗೆ ಬಹಿಷ್ಕಾರದಿಂದ ತಮಗೆ ರಕ್ಷಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬಿನ್ನೈಸಿಕೊಂಡರು. "ಹೆದರಬೇಡಿ ನಾನು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ" ಹೀಗೆ ಪೋಲೀಸ ಕಮಿಶನರರು ಅಭಯ ಕೊಟ್ಟರು. ಆದರೆ ಇದರಿಂದ ಶ್ರೀ ಜೀವನಲಾಲರ ವ್ಯಾಪಾರ ಸುಧಾರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ವರ್ತಕರು ಇವರೊಡನೆ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಪೋಲೀಸ ಕಮಿಶನರರು ಪೋಲೀಸ [illegible] ಸಹಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಆ ಸಹಾಯ ಶ್ರೀ ಜೀವನಲಾಲರಿಗೆ ಬೇಡ. ಯಾಕಂದರೆ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯವರು [illegible] ಮಾಡುವದಿಲ್ಲ, ಅದು ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಧರ್ಮವಲ್ಲ. [illegible] ಕೊಂಗ್ರೆಸ [illegible] ಅವರು ಬಹಿಷ್ಕಾರವನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಿಕೊಂಡರು. ಶ್ರೀ ಜೀವನಲಾಲರು ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಪಕ್ಷದವರು. [illegible] ಉಲ್ಲಂಘಿಸುವವರಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮಾಡುವದೇನು? ಮುಂಬಯಿಯ ಪ್ರತಿ ವರ್ತಕರಿಗೂ ಇದೇ ಅವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ. ಸರಕಾರ [illegible] ಪೋಲೀಸರು ಬಿಡಿಸುತ್ತಾರೆ. [illegible] ಮಾತಾಡಿದರೆ ಕೊಂಗ್ರೆಸಿನ ಬಹಿಷ್ಕಾರ [illegible] ಮಾಡದವರಕ್ಕಾಗಿ [illegible] ಸಭೆ ಸೇರಿಸಿದರಂತೆ. ಸಭೆಯ [illegible] ತಿನಾಯಕರಾಗಿ ಕೊಂಗ್ರೆಸ [illegible] ತ್ತು ಆಯಿತು. ಕೊಂಗ್ರೆಸು ಬೇಕಾಯಿದೆಂದಿರ [illegible] ಆಗ ಗುಪ್ತವಾಗಿ [illegible] ವರ್ತಕರು ಕೊಂಗ್ರೆಸಿನ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ [illegible] ಕೊಂಗ್ರೆಸಿನವರಿಗೆ [illegible] ವರ್ತಕರ ಗುಪ್ತ [illegible] ಕೊಂಗ್ರೆಸಿನ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು [illegible] ಯುವ ಬಗ [illegible] ತ ಬಟ್ಟೆ ನಡೆಯುವ ಕಸರತ್ತು [illegible] ಎಷ್ಟರತನಕ ನಡಿಸಬಹುದು? ಎಂಬುದೇ ವರ್ತಕರ ಚಿಂತೆ. ಇದು ಮುಂಬಯಿಯ ಕಥೆ. [illegible] ಇದೇ ಪ್ರಕಾರ ಅವಸ್ಥೆ ಇರುವದಾಗಿ ಇದೇ ಈಗ ಗವ್ಹರ್ನರ ನಡಿಸಿ ನಿವೃತ್ತ ಹೊಂದಿದ ಸರ್ ಸ್ಟೇನ್ಲೀ ಜೆಕಸನ್‌ರವರು ನುಡಿಯುತ್ತಾರೆ 'ನಮ್ಮ ಗುಪ್ತ ಪೋಲೀಸರು ಒಳ್ಳೇ ನಿಷ್ಣಾತರಿದ್ದಾರೆ ಆದಾಗ್ಯೂ ಅವರಿಂದ ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಬರುವದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೀ ಜನರ ಸಹಾಯ ಪಡೆದನಕ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕರನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲಿಸುವದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕರು ಒಳ್ಳೇ ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿಗಳು, ಬ್ರಿಟಿಶರ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ದ್ವೇಷವಿದೆ" ಹೀಗೆ ಸರ್ ಸ್ಟೇನಲೀ ಜೆಕಸನ್‌ರವರು ತಾ| ೧೬ನೇ ಶನಿವಾರ ಲಂಡನಿನ 'ರ್‍ಯುಟರ' ವಾರ್ತಾವಾಹಕರ ಬಳಿ ನುಡಿದರು. ಜೆಕಸನ್‌ರವರ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕ ಶಬ್ದದಲ್ಲಿ ಕೊಂಗ್ರೆಸೂ ಸೇರುತ್ತದೆಂದು ಗ್ರಹಿಸಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗದು. ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಸರ್ ಸಮ್ಯುಅಲ್ ಹೋರರವರು ಮುಂಬಯಿ-ಬಂಗಾಲ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಪ್ರಾಬಲ್ಯವಿರುವದಾಗಿ ನುಡಿದದ್ದರ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಈಗ ನಾನು ಮಾಡಿರುತ್ತೇನೆ

ಜೈಲುಗಳು ತುಂಬಿತುಳುಕುತ್ತಿವೆ. ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರವು ೧೦೦೦ ಅಪರಾಧಿ ಕೈದಿಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಠರಾಯಿಸಿದ ವಾರ್ತೆ ನನಗೆ ಈಗಲೇ ತಿಳಿಯಿತು. ಕಳೆದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ೮-೯ ತಿಂಗಳಲ್ಲಾದ ಅವಸ್ಥೆಯು ಈ ವರ್ಷ ೩ ತಿಂಗಳಲ್ಲೇ ಆಗಿಹೋಗಿದೆ. ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವಿಚಾರಮಗ್ನರಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಎಣಿಕೆ. ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಲಿಕ್ಕಿದ್ದ ಕೊಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ವಾರ್ತೆ ಬರುವದಕ್ಕಿಂದ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಬರೆಯುವ ಲೇಖವಿದು. ಕೊಂಗ್ರೆಸು ಇನ್ನೂ ಬೇಕಾಯಿದೆಂದಿರ ಆಗಿಲ್ಲ. ಸೌ| ಸರೋಜನೀ ನಾಯಡೂರವರು ಶುಕ್ರವಾರ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಅಧಿವೇಶನಕ್ಕಾಗಿ ಮುಂಬಯಿಯಿಂದ ಹೊರಡುವವರಿದ್ದರು. ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆದನಕ ಮುಂಬಯಿಯಿಂದ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲೂ ಹೊರದಬಾರದಾಗಿ ಪೋಲೀಸ ಕಮಿಶನರರು ಅಪ್ಪಣೆ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬುಧವಾರ ಮುಂಬೈಯಿಂದ ಹಲವರು ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಹೊರಟಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ, ಅವರ ಜೊತೆಗಿದ್ದ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ಸಹ ಪೋಲೀಸರು ಹೋಗಗೊಡಲಿಲ್ಲ. ಸೌ| ಸರೋಜನಿಯವರಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿಯಬೇಕೆಂದು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರದ ಅಪ್ಪಣೆಯಾಗಿರುವದಂತೆ! ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರವು ಕೈತಡೆಯುತ್ತಿರುವದಂತೆ! ಈ ಪ್ರಕಾರ ದಿಲ್ಲಿಯ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಟೈಮ್ಸ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರೊಳಗೆ ಹುರುಳು ತೋರುವದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರವಾಗಲಿ, ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರವಾಗಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರವಲ್ಲ. ಭಾರತಮಂತ್ರಿ ಸರ ಸೆಮ್ಯುಅಲ್ ಹೋರರವರು ವಿಧಿಸಿದಂತೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಸರಕಾರಗಳು ತಲೆಬಗ್ಗಿಸಿ ನಡೆಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸೌ| ಸರೋಜನಿಯವರಿಗೆ ಹಿಡಿಯಬೇಕೆಂಬ ಲವಲವಿಕೆ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ದಿಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದಾಗಲೇ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸೆರೆಹಿಡಿಯಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಆಗ ಸೆರೆಹಿಡಿಯಲಿಲ್ಲ. ಇದರ ಮೇಲಿಂದ ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮನೋನಿಶ್ಚಯವಾಗುವದಿಲ್ಲವಾಗಿ ಊಹೆ. ಮಹಾತ್ಮರು ನುಡಿದಂತೆ ಈಗಿನ ಪ್ರಧಾನ ಮಂಡಳದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಪ್ರಧಾನರೆಂದರೆ ಸರ್ ಸೆಮ್ಯುಅಲ್ ಹೋರರವರೇ. ಹಾಗೆ ಅವರು ನಿರ್ಭಯರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಇಡೀ ಪ್ರಧಾನ ಮಂಡಳವೇ ಒಪ್ಪುತ್ತದಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳಿ ಬಿಟ್ಟೇನೆ. ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಈಗೀಗ ಹೊಳೆಯ ಹತ್ತಿದ್ದರಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ಬೇಕಾಯಿದೆಂಬ ಜಾಹೀರನಾಮೆ ಹೊರಡಲು ವಿಳಂಬವಾಗಿದೆ. ಪಂಡಿತ ಮದನಮೋಹನ ಮಾಲವೀಯರವರಿಗೆ ಸೆರೆ ಹಿಡಿಯುವ ಯಾ ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸುವ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಲಿಲ್ಲ ನಿಶ್ಚಯವಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಸೌ| ಸರೋಜನಿಯವರ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಬಂಧಕ ಹುಕುಮು ಹೊರಡಿಸುವದಕ್ಕೂ ಇಷ್ಟು ವಿಳಂಬವಾಯಿತು. ಒಂದು ಒಳಗುಟ್ಟು ಈಗ ಹೇಳಿಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಮಹಾತ್ಮರಿಗೂ, ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಸರ ಸೆಮ್ಯುಅಲ್ ಹೋರರವರಿಗೂ ಒಂದು ಶರತ್ತು ಬಿದ್ದಿದೆ. ಆ ಶರ್ತಿನ ಪರೀಕ್ಷೆಯು ಈಗ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದೆ. ರೌಂಡ ಟೇಬ

ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕಾರ್ಯ ಮುಗಿಸಿ ಮಹಾತ್ಮರು ಲಂಡನ್ನಿನಿಂದ ಬರಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಹೊರಡುವ ಸಮಯ ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿ ಸರ್ ಸಮ್ಯುಅಲ್ ಹೋರವರ ಕಡೆ ಕೊನೆ ಮಾತು ಆಡಹೋಗಿದ್ದರೆಂಬ ಸಂಗತಿ ಈಗ ಲೋಕವಿಶ್ರುತವಿದೆ "ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ಲೋಕ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲ ನಿಮಗೆ ಹಿಂದೀ ಜನಾಂಗದ ಪರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ " ಹೀಗೆ ಮಾತಿನ ಭರದಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಹಾತ್ಮರ ಕಡೆ ದೇಶ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ಕೆಣಕಿದರು. "ಹಾಗಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ದಾಗು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ಬೇಕಾದ ಹಾಗೆ ಸಂತೃಪ್ತ ಮಾಡಿರಿ ನಾನು ತಿರುಗಾಡುತ್ತೇನೆ ನಿಮ್ಮ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಶೀಘ್ರದಿ ಬರುವೆನು ನಿಮ್ಮ ಸಂತೋಷದಿಂದನೆ ನನಗೆ 'ಪಾಸ ಮಾಡುವಿರಿ." ಹೀಗೆ ಮಹಾತ್ಮರು ನಿರ್ಧಾರದಿಂದ ನುಡಿದರು. "ನಿಮ್ಮ ಕಾಂಗ್ರೆಸನ್ನು ಚದರಿಸಿ ಬಿಡುವೆನು ನಿಮಗ ಜನರ ಬೆಂಬಲವಿಲ್ಲವಾಗಿ ನಿಮಗೇ ಮನಗಾಣಿಸುವೆನು." ಹೀಗೆ ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕಠೋರವಾಗಿ ನುಡಿದರು. ಮೂರು ತಿಂಗಳ ತನಕ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ನಡೆಯಿತು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳದವರೆಲ್ಲ ಬೇಕಾಯಿದೇಶೀರ ಆದಾಗ್ಯೂ ಅವರ ವ್ಯಾಪಾರಗಳು ಇನ್ನೂ ಎಡೆಬಿಡದೆ ಸಾಗುತ್ತವಾಗಿ ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ ಮುಂಬಯಿ-ಬಂಗಾಲ ಪ್ರಾಂತಗಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಭಾರತಮಂತ್ರಿಗಳೂ, ಬಂಗಾಲದ ಗವ್ಹರ್ನರರಾಗಿ ನಿರ್ದಯದಿಂದ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ನಡಸಿ ಸ್ವದೇಶಕ್ಕೆ ಮರಳಿದ ಸರ ಸ್ಟೇನಲಿ ಜಾಕ್ಸನರವರೂ ವಿವರಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಉಳಿದ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನ ಪ್ರಾಬಲ್ಯ ಮುರಿಯಿತು ಎಂದು ಭಾ|ಮ|ರವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾಗ್ಯೂ, ನಿತ್ಯ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಮೇಲಿಂದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವು ಎಂದಿನಂತ ನಡೆದಿದೆಂದು ತಿಳುವಳಿಕೆಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ 'ಗಡಿನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಿಸಿದ ರಾಜ್ಯವು ಇದೀಗಲೇ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಹೋಯಿತು ಚೀಫಕಮಿಶನರಿಗೆ ಗವ್ಹರ್ನರರ ಗೌರವ ಪದವಿ ಕೊಟ್ಟು ಪಟ್ಟಗಟ್ಟಿದರು ಈ ಸಮಾರಂಭವು ಸಡಗರದಿಂದ ನೆರವೇರಿತೆಂದು ಬೇರೆ ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುದೊಡ್ಡ ವರ್ಣನೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಯಿತೆಂದು ಅವರ ಅರ್ಥ. ಖಾನ ಅಬ್ದುಲ್ ಗಫ್ಫಾರಖಾನ ಯಾರ ೧ ನಾಡಿನ ಗಾಂಧಿಗಳ ಮೇಲಿನ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಜನರು ತೋರಿದರೆಂದು ಇದರ ಅರ್ಥ, ಒಂದು ಕೈಯಿಂದ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಕೈಯಿಂದ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುವ ಕ್ರಮ ಯಶಸ್ವಿಯಾಯಿತೆಂದು ಇದರ ಅರ್ಥ, ಆದಾಗ್ಯೂ ರೆಡ್‌ಶರ್ಟ ಯಾನೆ ಕೆಂಪಂಗಿಯವರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಸರಕಾರ ಹಿಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರ ಅಂದ ಬಳಿಕ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಸಮಾಧಾನವಿಲ್ಲವಾಗಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ (ಭಾರತಮಂತ್ರಿಗಳು ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ಮರೆಮಾಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. 'ತಾವೇ ಸೋಲುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಿದೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಗೆದ್ದಿತು ' ಹೀಗಿನ ಭಾವನೆಯಾಗಹತ್ತಿದ್ದರಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆ ಬೇಕಾಯಿದೇಶೀರ ಎಂಬ ಜಾಹೀರನಾಮೆ ಇನ್ನೂ ಹೊರಡದು ಆದಾಗ್ಯೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆ ಈಗಿನ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಬೇಕಾಯಿದೇಶೀರ ಬಗೆದಾಗಿಯೂ ಲೋಕೀಯ ಸಮುಂದಕವರು ಸ್ವದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋದಬಳಿಕ ಪ್ರಧಾನಮಂಡಳದ ಸಭೆಯಾಗಿ ಕೊನೆ ನಿರ್ಣಯವಾಗುವದಾಗಿಯೂ ಮಹಾತ್ಮರ ವಿನ ಇರವಲ್ಲಿ ನಾಳೆ ಒಡಂಬಡಿಕೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಒಂದಾವರ್ತಿಯಾಗಿಯೂ ಒಪ್ಪಿದರ ಎಂಬೋಣ

ಲೋಥಿಯನ್ ದೊರೆಗಳ ಆಲೋಚನಾ ಮಂಡಳದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ರಿಸ್ಕೇ ಆಕ್ಷಿ, ನದಾಯಕ ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಆದದು ಈ ಅಧಿಕಾರದಿಂದ ಅವರು ಹಿಂದುಸ್ತಾನದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರಂತೆ. ಅವರಿಗೆ ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿ ತಿಳಿಯಗೊಡದಂತೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಹಳ ಜಾಗ್ರತೆ ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಆದಾಗ್ಯೂ, ಅವರೊಡನೆ ಅವರ ಗೆಳೆಯರ ಮಾತನಾಡಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರಂತೆ ಈ ಆಲೋಚನಾ ಮಂಡಳದ ಕಾರ್ಯವು ಜೂನ ತಿಂಗಳ ಕೊನೆವಾರದಲ್ಲಿ ಮುಗಿಯುವದು ಲೋಥಿಯನ್ ದೊರೆಗಳು ಆಮೇಲೆ ಲಂಡನ್ನಿಗೆ ಹೋಗಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪ್ರಧಾನ ಮಂಡಳಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸುವರಾಗಿಯೂ, ಆಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯಘಟನಾ ಬದಲುವರಾಗಿಯೂ ಒಂದು ಆದ

ಈಗಿನಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗೆ ನಾಳೆಯ ಸ್ಥಿತಿ ಸರ್ವಸೂತ್ರ ಚಾಲಕರಾದ ಭಾರತದ ಮಂತ್ರಿ ಸರ ಸಮ್ಯುಯಲ ಹೋರರವರಿಗೇ ಗೋಚರ!

ದಿಲ್ಲಿಕಾಂಗ್ರೆಸು.

ರ ಕ್ರಮಾನುಸಾರ ತನಕ ಗೊತ್ತಾದ ವಾರ್ತೆಗಳಿಂದ ದಿಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸು ಬೇಕಾಯಿದೇಶೀರ ಆಗಲಿಕ್ಕೆ ಸಂಕಲ್ಪದಂತೆ ನಿನ್ನೆ-ಕಡೆಯತ್ತು ಜರು ನೆರೆದಿತ್ತು ಸರಕಾರವು ಸ್ವಾಗತ ಸಮಿತಿಯನ್ನು, ಆ ಸಮಿತಿಯ ಕಛೇರಿ ಇದ್ದ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಬೇಕಾಯಿದೇಶೀರ ಎಂದು ಜಾಹೀರನಾಮೆ ಹೊರಡಿಸಿದೆ ಕಾರ್ಯದ ಕರ್ತರಾದ ಶ್ರೀ|ಸೇಠ-ಶಂಕರಲಾಲ ಬಂಡಾರಿ, ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಭಾಸದರಾದ ಶ್ರೀಯುತ ರಾಮಕೃಷ್ಣದಾಸ ಮೌಲಾನಾ ಅಬ್ದುಲ್ಲಾ, ನಾರಾಯಣದಾಸ ಗರ್ಗ, ಹನುಮಂತ ಸಹಾಯ, ದಾಮೋದರದಾಸ ವೈದ್ಯ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀಯುತ ಕೋಹಿಲವಂತ ಪಾರ್ಸಿ ಸೆರೆಹಿಡಿಯಲಾಗಿದೆ ಆದಾಗ್ಯೂ ಅಧಿವೇಶನ ನಿರ್ಣೀತ ಕ್ಕದೆಂದೇ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಸ್ವಾಗತಸಮಿತಿಯು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಭಾಗವಲ್ಲ, ಅದೊಂದು ಆರೋಗ್ಯದ ಸಂಸ್ಥೆ. ಅದನ್ನು ಬೇಕಾಯಿದೇಶೀರ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯಸಭೆಯ ಅಧಿವೇಶನಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ ಇರುವದಿಲ್ಲವಾಗಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ

ಅಧಿವೇಶನದ ಸ್ಥಳ ಇನ್ನೂ ಗೊತ್ತಾಗಿಲ್ಲ ಅಧಿವೇಶನದ ದಿನವೇ ಸ್ಥಳ ಗೊತ್ತಾಗುವದಂತೆ ಸ್ತಬ್ಧವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡೆದಿದೆ. ಸುಮಾರು ೨೦೦೦ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಗೆ ಹೋಗುವರಂತೆ! ಅಲ್ಲಲ್ಲಿಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಪ್ರಮುಖರು ತಪ್ಪದೇ ಹಾಜರಾಗುವರಂತೆ! ಅಮೃತಸರ, ಕಲಕತ್ತಾ, ಕಾನಪೂರ, ಅಹಮದಾಬಾದ, ಮುಂಬಯಿ ಮೊದಲಾದ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಹೊರಟಿರುವರು ಪೋಲೀಸರು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸರೆ ಹಿಡಿದು ಅಡ್ಡಗಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಕಂಡ ದಾರಿಯಿಂದ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರ ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಂತೂ ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಗಡಿಬಿಡಿ ಬೀಳುವ ಪ್ರಸಂಗ ಒದಗಿಬಂದಿದೆ, ಮೋಟಾರುಗಳಿಂದ ಬರಹೋಗುವವರಿಗೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು ಚೌಕಶಿ ನಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಡಕೊಂಡುಬರುವವರಿಗೂ ತೊಂದರೆಯಾಗಹತ್ತಿದೆ ಸಂಶಯವಾದರೆ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿಯುವ ಅಧಿಕಾರ ಉಗಿಬಂಡಿಯವರಿಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ನಿನ್ನೆ ರವಿವಾರ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರೊಸಿಜರ ಕೋಡ ಕಲಮಿನನ್ವಯ ಐವರಿಗೆ ಮಿಕ್ಕಿ ಜನರು ಕೂಡಬಾರದಾಗಿ ದ ಹುಕುಮು ಹೊರಡುವದಿತ್ತು.

ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಗುಡಾರ ಹೊಡೆದು ೧೦೦೦ ಕೈದಿಗಳಿಗೆ ಉಳಕೊಳ್ಳುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಸೆರೆಹಿಡಿಯುವವರ ವಿಚಾರ ಮಾಡಲು ಹೊರಸ್ಥಳದಿಂದ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಬರುವವರಿದ್ದಾರೆ

ಶುಕ್ರವಾರ ಸಂಜೆ ಸೌ| ಸರೋಜಿನಿಯವರು ಮುಂಬಯಿಯಿಂದ ದಿಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿಗಾಗಿ ಹೊರಟವರಿಗೆ ಉಗಿಬಂಡಿಯಲ್ಲೇ ಸೆರೆಹಿಡಿಯಲಾಗಿದೆ. ಪಂಡಿತ ಮಾಲವೀಯರವರು ಶ್ರೀ ಕಾಶೀಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಎರಡುದಿನ ಹೊರಟರು ಅವರಿಗೆ ಪ್ರತಿಬಂಧವಾದ ಯಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ೬೦೦-೭೦೦ ಮಂದಿ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ರಾಷ್ಟ್ರ ಸಭೆಯ ತಯಾರಿ ನಡಿಸಿದ್ದಾರೆ

ಜಾಹೀರ ವಿನಂತಿ.

ದಿ ಯುನಿವ್ಹರ್ಸಲ ಮ್ಯುಚುವಲ್ ಏಡ್ ಎಂಡ ಪುವರ ಹೌಸೆಸ್ ಎಸೋಸಿಏಶನದ ಯಾವತ್ತೂ ಮೆಂಬರರಿಗೆ ಇದರ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸುವದೇನೆಂದರೆ-ಡ್ರಾಯಿಂಗದ್ವಾರಾ ಬಹುಮಾನಗಳನ್ನು [*Cash Valuable Prizes*] ಹಂಚುವದು ಗುನ್ಹೆಯಾಗಿರುವದರಿಂದ (*294 A. I P C*) ಸದರ ಸಂಘವನ್ನು ಮುಗುಡಿಸಬೇಕಾಗಿ *wind up* ನೇಕ ನಾಮದಾರ ಹ್ಯಾಕೋರ್ಟಿನವರು ಠರಾಯಿಸಿದ ಪ್ರಕಾರ ಸದರ ಸಂಘವನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಿ, ಸದರ ಸಂಘದೊಳಗಿನ ಆಸ್ತಿಭಾರದ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಕೆಳಗಿನ ಕಂಪನಿ ಅಕ್ಟಿನನ್ವಯ *Pioneer Mutual Benefit and Friend-in-need Society Ltd* ಎಂಬ ಸೊಸೈಟಿಯು ಕೆಳದ ತಾರೀಖು ಗೆ ರಜಿಸ್ಟ್ರ ಆಗಿರುತ್ತದೆ

ಹಿಂದಿನ ಸಂಘದ ಎಷ್ಟು ಯಾನೆ ಜಂಪಗಿನ ಲಕ್ಷ್ಯ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅಫೀಶಿಯಲ್ ಲಿಕ್ವಿಡೇಟರ ಮಾರ್ಫತ ದಾಮಾಶಾಯನಂತ ಹಿಂದಣ ಮೆಂಬರ ಜನರಿಗೆ ಅವರವರು ಕೊಟ್ಟ ಹಣ ದಿಸಲು ಸಿಗಬೇಕಾದ್ದರಿಂದ ಈ ರಕಂದ ಸಿಗಲಿಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಅವಧಿ ತಗಲೀತು, ಮತ್ತು ದಾಮಾಶಾ ಎಷ್ಟರಂತೆ ಸಿಕ್ಕೀತು ಎಂದು ಹೇಳಲು ಅಸಾಧ್ಯವಿದೆ

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಣ ಮೆಂಬರರು ಹೊಸ ಸೊಸೈಟಿಯ ಮೆಂಬರರಾದ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಅವರ ಬಾಕಿ ಜಮಾ ಆದ ರಕಂ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಜಮಾ ಹಿಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಅವರು ಹಕ್ಕುದಾರರಾಗುವರು ಇದಲ್ಲದೆ ಸೊಸೈಟಿಯ ಯಾವತ್ತೂ ಲಾಭಗಳಿಗೆ ಹಕ್ಕುದಾರರಾಗುವರು

ಇದಕ್ಕೆ ಸಭಾಸದರ ಅನುಮತಿ ಅವಶ್ಯವಿದೆ. ಅನುಮತಿ ಕೊಡಲಿಚ್ಛಿಸುವವರು ಸ್ಥಾನಿಕ ಏಜಂಟರ ಕಡೆಯಿಂದ ಛಾಪಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಪಡಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಯಾವತ್ತೂ ಮಾಹಿತಿ ಏಜಂಟರಿಂದ ತಿಳಕೊಳ್ಳಬಹುದು

ಹಳೇ ಮೆಂಬರರೂ, ಇತರೇ ಜನರೂ ಈ ಹಿಂದೆ ಕೊಟ್ಟಂತೆಯೇ ಇನ್ನು ಮುಂದೆಯೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಟ್ಟು ಸೊಸೈಟಿಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೈಯುವರಾಗಿ ಪೂರ್ಣ ನಂಬಿದ್ದೇವೆ

ಹೊನ್ನಾವರ,
ತಾ. ೧೮-೪-೩೨

ತಮ್ಮ ವಿಧೇಯ,
P J Kamat
1HE N E H. K

ಕಾರವಾರದ ಓಲೆ.

ಜೈಲು ತುಂಬಿತು, ಜೈಲಿನೊಳಗಿನ ಕ್ರೌರ್ಯ

[ನಮ್ಮ ಸುದ್ದಿಗಾರರಿಂದ]

ಇಲ್ಲಿಯ ೧ನೇ ವರ್ಗದ [illegible] ಸ್ಥಾನಿಕರ [illegible] ತಾರೀಖಿನ [illegible] ಇಲ್ಲದ [illegible] ಪ್ರತಿ [illegible]

[illegible] ಮೂಲ [illegible] ಕೈದಿ [illegible]

ಕಾರವಾರ [illegible] ನಾರಾಯಣ [illegible] ಉಪವಾಸ [illegible] ಕೈದಿಗಳು [illegible] ಸುಮಾರು ೩೦೦ ಕೈದಿಗಳು [illegible] ಕೈದಿಗ [illegible] ಇದರ [illegible] ಎಪ್ರಿಲ್ (೩) ರಂದು [illegible] ಕಡೆಯ [illegible] ತಿಯನ್ನ [illegible] ಕ್ರಮ ಹೀಗಿದೆ — ಬೆಳಿಗ್ಗೆ [illegible] ದ ಗಂಜಿ ಸರಿಯಾಗಿ ೧೦ ಘಂಟೆಗೆ ತಲೆಗೆ [illegible] ರೊಟ್ಟಿ [illegible] ತಕ್ಕಷ್ಟು ತೂಗಿರಬೇಕಾಯಿತು [illegible] ರೊಟ್ಟಿ [illegible] ಊಟ [illegible] ಕೆಲಸವೆಂದು [illegible] ನಾನು [illegible] ಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಸ್ಥಳ ಸಿಗುವದಿಲ್ಲ. ಉಡಿಗೆ-ತೊಡಿಗೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪತ್ತೆ ತಕ್ಕಪ್ಪರು ಉಂಟು ೧ ಅಂಗಿ, ೧ ಟೊಪ್ಪಿಗೆ, ೧ ಚಡ್ಡಿ, [illegible], ೧ ಕಜ್ಜಿ, ಇಷ್ಟು ಕೊಡು [illegible] ವಂತೆ ೨ ಅಂಗಿ, ೨ ಚಡ್ಡಿ, ೨ ಕಂಬ [illegible] ಮತ್ತು [illegible] ಕೊಳ್ಳಲು 'ತರಾಟ' [illegible] ಅಂಗಿ-ಚಡ್ಡಿಗಳನ್ನು ಒಗೆದ [illegible] ಒಣಗುವ ತನಕ ಕಜ್ಜಿಯ ಮೇಲೆಯೇ [illegible] ಮಾಡಬೇಕು. ಒಂದು ಸಂಗತಿ [illegible] ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿ ಎಂಬ ಕೈದಿಗೆ ೨ ಕಂಬಳಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು, ಮುಂದೆ ಆತನ ಕಡೆಯಿಂದ ೧ ಕಂಬಳಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ನಾನು ಬರುವ ಮುಂಚಿನ ವಾರ, [illegible] ಆತನು [illegible] ಕಂಬಳಿ ತನಗ [illegible] ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹಟಹಿಡಿದು ಕೂತನು. ಕಂಬಳಿ ಕೊಡುವತನಕ ತಾನು ಒಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುವದಿಲ್ಲವಾಗಿ ಹಟ ಹಿಡಿದು ಕೂತನು. ಆ ದಿನ ಆತನು [illegible] ಉಣಗರಾಕಿ ಕಜ್ಜಿಯ ಮೇಲಿದ್ದನು. ಜೈಲರರು ಬಂದು ಆತನಿಗೆ ಹಾಗೆಯೇ ಎಳೆದು ಒಂದು ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಬೀಗ ಹಾಕಿಟ್ಟರು. ಆತನಿಗೆ ಕುಡಿಯಲು ನೀರು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಈ ಸುದ್ದಿ ಜೈಲತುಂಬಾಯಿತು. ಸುಮಾರು ೩೦೦ ಕೈದಿಗಳು ಶುಕ್ರವಾರ [illegible] ಅನ್ನಗ್ರಹಣ ಮಾಡದೆ ಉಪವಾಸ ಮಾಡಿದರು. ಜೈಲ ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರಿಗೆ ಈ ವಾರ್ತೆ ತಿಳಿಯಿತು. ಶನಿವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಚೌಕಶಿ ನಡೆಯಿತು. ಜೈಲರರು ತಮ್ಮ ತಪ್ಪು ಒಪ್ಪಿ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ ಪಡಿಸಿದರು. ಆದರಿಂದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಮಾಧಾನವಾಯಿತು.

ಇಲ್ಲಿಯ ಜೈಲು ತುಂಬಿತು. ಕೈದಿಗಳನೇಕರಿಗೆ ಮಲಗಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸ್ಥಳವಿಲ್ಲ. ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಕೈದಿಗಳು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಮಕ್ಕಳಿದ್ದರೆ ಮನೆ ಚಂದ!
ಬಂಜೆತನದಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗುವಿರಿ!
ಮಕ್ಕಳ [illegible]
ಚಿಂತಿಸ ಬೇಡಿರಿ
ಗರ್ಭಧಾರಣ ಸಂಜೀವನೀ.
ಈ ನಮ್ಮ [illegible] ಔಷಧ ಮೂರು ಸಾರೆ ಋತುಸ್ನಾತ ಆಗುವ ವರೆಗೆ ಪ್ರತಿಸಾರೆ ಮೂರು-ಮೂರು ದಿವಸ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಪೂರ್ಣ ಗುಣ ಆಗುವದು. [illegible] ಗುಳಿಗೆಗಳ ಕಿಂ. ರೂ ೩ [illegible] ಆಣೆ [illegible] ಸಂಗಡ
ಪತ್ತೆ ವೈದ್ಯ. ವ್ಹಿ. ಎಸ್ ಕಾಮಸೇ, ಮಿರಜ. (SMC)

ಒಂದೇ ಸವನಾಗಿ ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷದ ಅನುಭವದಿಂದ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಸಾವಿರಾರು ಜನರಿಂದ ಪರೀಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಆಯುರ್ವೇದೋಕ್ತ
[illegible] ವನಸ್ಪತಿಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ಮತ್ತು ಇದರ ಗುಣಕ್ಕಾಗಿ ಅನೇಕ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳು [illegible] ಭಂಗಾರದ ಪದಕ ದೊರೆತಿರುವ ಧಾತುಪೌಷ್ಟಿಕ ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿವರ್ಧಕ ಜಗತ್ಪ್ರಸಿದ್ಧ
ದ್ರಾಕ್ಷಾಮೃತವು.
ಈ ದ್ರಾಕ್ಷಾಮೃತವು ಸಹ್ಯಾದ್ರಿಪರ್ವತದಲ್ಲಿರುವ ಅನೇಕ ವನಸ್ಪತಿಗಳ ರಸಾರ್ಕಗಳೊಂದಿಗೆ ದ್ರಾಕ್ಷಾರಸವನ್ನು ಮಿಶ್ರಮಾಡಿ [illegible] ಯಂತ್ರದಿಂದ [illegible] ಪದ್ಧತಿ ಪ್ರಕಾರ ತಯಾರ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಸ್ವಾದಿಷ್ಟವೂ [illegible] ಆಗಿದೆ.
ಇದರ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಶರೀರದೊಳಗಿನ ಹಳೇ ಕಟಕಿ (ಗರಮಿ) ಸಂಪೂರ್ಣ ನಾಶವಾಗ [illegible] ಧಾತುಸ್ರಾವ ಸ್ವಪ್ನ [illegible] ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾವದೇ ವಿಕಾರದಿಂದ ಬಂದ ಅಶಕ್ತತೆ [illegible] ಕೈಕಾಲು [illegible] ಯಾವ ಗಲಿಕ ಎಲುಬಿನಲ್ಲಿ ಜ್ವರ ಇರಲೊಣ, [illegible] ಪಿತ್ತದಿಂದ ಕಣ್ಣಿಗೆ [illegible] ಬಂದ [illegible] ಬರಲೊಣ, ಶೌಚಕ್ಕೆ ಸಾಫ ಆಗದೇ ಇರಲೊಣ, ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲ ವಿಕಾರಗಳು ನಷ್ಟವಾಗಿ ಕ್ಷುಧಾಗ್ನಿಯು ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಅನ್ನ [illegible] ಪಚನವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಸೇವನೆಯಿಂದ ತರುಣರಿಗೆ ವ್ಯಭಿಚಾರದಿಂದ ಅಥವಾ ಬೇರೆ [illegible] ದಿಂದ ಬಂದ ಧಾತುಕ್ಷೀಣತೆ ನಪುಂಸಕತ್ವ ಇದ್ದರೆ ಅದು ಹೋಗಿ ಪುನಃ ಪೌರುಷ [illegible] ಮಕ್ಕಳು [illegible] ಹೆಂಗಸರಿಗೂ [illegible] ಈ ಔಷಧವು ಗುಣಕಾರಿ ಇದೆ [illegible] ಗರ್ಭಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧವಾದ ರೋಗಗಳು [illegible] ಹೆಂಗಸರಿಗೆ [illegible] ಬಲವಂತರಾಗುವರು. ಈ ಔಷಧದ ಮೂರು ಬಾಟ್ಲಿಗಳನ್ನು ಸೇವನ ಮಾಡಿದರೆ ಪೂರ್ಣ ಗುಣಬರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಅನುಪಾನ ೧ ಬಾಟ್ಲಿ ಸೇವನೆ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ತಿಳಿದೀತು. ೧ ಬಾಟ್ಲಿ ಬೆಲೆ ೧-೪-೦, ೩ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೩-೧-೦ ಒಂದು ಡಜನ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೧೧-೦-೦ [illegible] ೧ ಡಜನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ೧ ಬಾಟ್ಲಿ [illegible] ಬೇರೆ [illegible]
ಏಜಂಟರ [illegible] ೧ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೧-೧-೦, ೩ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೩-೮-೦, [illegible] ರೂಪಾಯಿ
ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರ ದ್ರಾಕ್ಷಾಮೃತ ಕಾರ್ಯಾಲಯ, ಪೋ. ನಿಪ್ಪಾಣಿ (ಜಿಲ್ಲಾ ಬೆಳಗಾವಿ)
ಪ್ರಸಿದ್ಧ [illegible] ಸ್ಟೋರ [illegible] ಮತ್ತು [illegible] ಸಿಗುತ್ತದೆ
ಕುಮಟಾ ಏಜಂಟರು — ಕಾರವಾರ ಏಜಂಟರ -
ನ್ಯೂ ಸಪ್ಲಾಯ ಏಜನ್ಸಿ ವ ನೆಹರೂ ಸ್ಟೋರ್ಸ ವ [illegible] ಮುಜುಮದಾರ
[illegible] — ಎಸ್ ಎಲ್ ಧಾಕಪ್ಪಾ ವ ರಂಗಪ್ಪಾ [illegible]

[೪ನೇ ಪಾನಿನಿಂದ ಮುಂದರಿದದ್ದು]

[illegible] ತಹಕೂಬ ಕೊಡಲು ಸರಕಾರದ ಕಡೆ ಹಣವಿಲ್ಲ ತಗಾವಿ ಕೊಡಲು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಹಣದ ಅಡಚಣೆಯಾಗಿದೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬಹಳ ವ್ಯಸನವಾಗುತ್ತದೆ. ಇತ್ಯಾದಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು

⁂

ಇನಕಮ್‌ಟೆಕ್ಸ ಆಕರಣೆಯ ಚಮತ್ಕಾರ !

ಲಂಡನಿನ 'ಮೆಂಚೆಸ್ಟರ ಗಾರ್ಡಿಯನ್' ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪಂಜಾಬ ಪ್ರಾಂತದ ಜಲಂಧರದ ವರ್ತಕರೊಬ್ಬರು ಇನಕಮ್ ಟೆಕ್ಸ ಕಮಿಶನರರಿಗೆ ಬರೆದ ಪತ್ರ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ ಆ ವರ್ತಕರಿಗೆ ೧೫೦೦ ರೂ ಉತ್ಪನ್ನವಿದೆಂದು ಇನಕಮ್ ಟೆಕ್ಸ ಆಗಿತ್ತು. ಅವರು ಬರೆಯುವದೇನಂದರೆ – 'ಇನಕಮ್ ಟೆಕ್ಸಿನ ಕಾಯಿದೆಯ ಬಹಳ ಚಲೋದು ಅವುಗಳನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಲು ನನಗೆ ಅನುಭವವಿರಲಿಲ್ಲ ನಾನೊಂದು ಸಣ್ಣ ಅಂಗಡಿ ತೆರೆದೆ, ನನಗೆ ಲಾಭವಾಗಲಿಲ್ಲ, ಕೆಲ ಬಂಡವಲ ನಷ್ಟವಾಯಿತು ೧೫೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಉತ್ಪನ್ನವಾಯಿತೆಂದು ನನಗೆ ಇನಕಮ್ ಟೆಕ್ಸ ಬೇರೆ, ಬಡತನ, ಉಪವಾಸ ಸಾಯುತ್ತೇನೆ, ಖರ್ಚು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದೆ, ದೇಹವೊಂದು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಾಯ ಹುಡುಕುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆಹಾರ ಕೊಳ್ಳದೆ ಬದುಕಿ ಬಾಳ್ವೆ ಮಾಡುವ ಹಂಚಿಕೆ ಹುಡುಕುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಹೆಂಡರ-ಮಕ್ಕಳಿಗೆಲ್ಲ ದೂರ ಮಾಡಿ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯದಿಂದ ಒಬ್ಬೊಂಟಿಗನಾಗಿ ಪ್ರೇಮ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬಡ ಜನರ ಮೇಲೆ ವಾತ್ಸಲ್ಯ ಬಹಳ ಇಂಥ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಇನಕಮ್ ಟೆಕ್ಸ ಕೊಡುವ ಮೊದಲವನೆಂದು ಹೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನನಗೆ ನಾಚಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಆದರಿಂದ ಇನಕಮ್ ಟೆಕ್ಸನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ ಅದಾಗದಿದ್ದರೆ, ನನ್ನ ಚಾಪೆ-ಕಂಬಳಿ, ಅಡಿಗೆ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಲಿಲಾಂವ ಮಾಡಿ ಇನಕಮ್ ಟೆಕ್ಸ ವಸೂಲ ಮಾಡುವ ತಾರೀಖನ್ನು ನೇಮಿಸುವ ಹುಕುಮಾಗಬೇಕಾಗಿ ಅರಿಕೆಯಿದೆ. ಆದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಬೇಕು ಅಂದರೆ ದಂಡ ತಪ್ಪುವ ಹಾಗಿದೆ ನಾನು ರಾಜನಿಷ್ಠನಿದ್ದೇನೆ, ಸಂತೋಷದಿಂದಿದ್ದೇನೆ "

⁂

ಸ್ವದೇಶಿ ಮೋಟಾರುಗಳು

ಈಗ ಮೋ[illegible]ಗಳ ಪ್ರಚಾರ ದೇಶತುಂಬ ಆಗಿದೆ. ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಪರದೇಶಿ ಇಂಥ ಸಮಯ ಬಂಗಾಲಿ ಯಂತ್ರ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರೊಬ್ಬರು ಸ್ವದೇಶಿ ಮೋಟಾರನ್ನು ತಯಾರಿಸಹತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿಸಲು ಸಂತೋಷ ಇದಕ್ಕೆ ರೂ ೩೦೦೦ ತಗಲುವದು ಕಲಕತ್ತೆಯ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಈ ಮೋಟಾರನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಬೀಸಣಿಗೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ಆಲೋಚನ ಸಹ ಉಂಟು ಸ್ವದೇಶಕ್ಕೆ ತಗಲುವ ಸಾಮಾನು ಸ್ವದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ತಯಾರಾಗಬೇಕು

⁂

ಒಂದಾಣೆ ಮಾಲೆ.

ರಾ| ಗಂಗಾಧರ ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ ಸಾಕೀನ ಕುಮಟಾ ಇವರು ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಒಂದಾಣೆ ಮಾಲೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವವರಿದ್ದಾಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಡೆಮಿ ಆಕಾರದ ೩೨ ಪುಟಗಳುಳ್ಳ ಒಂದೊಂದು ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಟವಾಗುವದು. ಇವರೊಳಗೆ ಐತಿಹಾಸಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಪೌರಾಣಿಕ ಕತೆಗಳು ಚಿತ್ತರಂಜನವಾಗುವಂತೆ ಬರೆಯಲ್ಪಡುವವು ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ ಅಂಚೆ ಸಹಿತ ರೂ ೧, ರೂ ೩ ಕೊಟ್ಟು ಆಶ್ರಯದಾತರಾದವರಿಗೆ ೩ ವರ್ಷಗ' ತನಕ, ರೂ ೫ ಕೊಟ್ಟು ಪೋಷಕರಾದವರಿಗೆ ೫ ವರ್ಷಗಳ ತನಕ ಮಾಲೆಯ ಯಾವತ್ತೂ ಗ್ರಂಥಗಳು ಸಿಗುವವು ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸ್ಥಿತಿ ನೋಡಿ, ಅದನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಜನರ ನೆರವಾಗಬೇಕಾಗಿ ರಾ| ಗಂಗಾಧರಹೆಗಡೆ ವಿನಂತಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ

⁂

ಅಮೇರಿಕೆಯಿಂದ ಹೊರಹಾಕಿದರು !

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ದೇಶದ ಯುರೋಪ ಖಂಡದವರು ಅಮೇರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕೀತೆಂಬ ಆಶೆಯಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದ್ದರು ! ಅಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ! ಅಮೇರಿಕೆಯ ಸಂಯುಕ್ತಸಂಸ್ಥಾನಗಳ ಸರಕಾರವು ಅವರಿಗೆ ಬೋಟಿನ ಟಿಕೇಟುಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸಿಕೊಟ್ಟು, ಸ್ವದೇಶಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದೆ! ಅವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಜರ್ಮನಿಯವರು, ಪಶ್ಚಿಮಂದಿ ಪ್ರಾಂತದವರು!

⁂

ಗೀತಾಬೋಧದ ಪುನರ್ಮುದ್ರಣ

ಶ್ರೀ|| ಮಾಂಜರೇಕರ, ಬಿ ಏ, ಇವರಿಂದ ಕನ್ನಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟು, ನಮ್ಮ "ವೃತ್ತ"ದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಮ|| ಗಾಂಧಿಯವರ 'ಗೀತಾ ಬೋಧ'ವು ಬಂಗಳೂರಿನ 'ಸುಬೋಧ' ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪುನರ್ಮುದ್ರಿತವಾಗುತ್ತಿರುವದು ನಮಗೊಂದು ಹೆಮ್ಮೆಯ ಮಾತು ಇದು ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಪುಸ್ತಕ ರೂಪದಿಂದ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಸಿಗಲೆಂದು ನಾವು ಹಾರೈಸುತ್ತೇವೆ ಇದನ್ನು ಗ್ರಂಥ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಬಯಸುವ ಪ್ರಕಾಶಕರು, ಶ್ರೀ| ಮಾಂಜರೇಕರ ಇವರ ಹತ್ತರ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚನ

ನಾರಿನ ಮೇಲೆ ರಾಮಬಾಣ!
ಮೂರೇ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ನೆಟ್ಟಗಾಗಿ ಮುಂದ ಎಂದೂ ಆಗುವದಿಲ್ಲ. ನಾರಿನವರು ಜರೂರ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ ಕಿಂ ರೂ. ೧|. ಟ ಖ ೫ ಆಣೆ
ಪತ್ತೆ – ವೈದ್ಯ ವ್ಹಿ. ಎಸ್. ಕಾಪಸೇ,
ಮಿರಜಿ S M C

Dr. F. J. P. PEREIRA,
Physician & Specialist in Dentistry
Sunday Market, KARWAR (N K.)
ಆರೋಗ್ಯ ಬಯಸುವಿರಾ?
ಹಾಗಾದರೆ —
ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ !'
ಯಾಕಂದರೆ, ಮಾನವನ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಹಲ್ಲುಗಳೇ ಕಾರಣ! ಬರೇ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಅಲ್ಲ, ಆರೋಗ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಹ[illegible] ಜೋಪಾಸನೆ ಮಾಡುವದು ಅತ್ಯವಶ್ಯ. ಹಲ್ಲುಗಳ ಅಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಅಗ್ನಿಮಾಂದ್ಯ, ಸಂಧಿವಾತ, ನೇತ್ರರೋಗ, ಕರ್ಣರೋಗ ಮೊದಲಾದ ಬೇನೆಗಳಾಗುತ್ತವೆ
ಕಾರಣ, ನಿಮ್ಮ ಹಲ್ಲುಗಳು ಸರಿಯಿರದಿದ್ದರೆ,
ನಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಬನ್ನಿ, ಪರೀಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ!
ಅವನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛ–ಸುಂದರ ಮಾಡಿಕೊಡುವೆವು
ಡಾ|| ಎಫ್. ಜೇ. ಪಿ. ಪೆರೇರಾ,
ವೈದ್ಯ ಮತ್ತು ದಂತವೈದ್ಯಕ ವಿಶಾರದ,
ಸಂತೆ ಪೇಟೆ, ಕಾರವಾರ. (ಜಿ ಉ ಕಾನಡಾ)

ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಜರುಗಿದ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ (೧೯೩೬-೩೭) ಅತ್ಯುಚ್ಚ ಯೋಗ್ಯತೆಯ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟು ಪಡೆದ
"ಫಾಫ್" ಹೊಲಿಗೆ ಮಶೀನುಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಪ್ತೆಯಿಂದ ಸಿಗುತ್ತವೆ!
ಹಾಗು
ಬೇಕಾದ ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳು ಸಹ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ ''
ಈ ಮಶೀನುಗಳು
ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಚಂದವೂ, ನಡೆಸಲಿಕ್ಕೆ ಸುಕರವೂ, ನಿಶ್ಶಬ್ದವೂ, ಖಾತ್ರಿಯವೂ, ಮಜಬೂತಾಗಿಯೂ ಇದ್ದು ಅಗ್ಗವಾಗಿವೆ!!
☞ ಇವಲ್ಲದೆ, ಕೈಹೊಲಿಗೆಯ ಮಶೀನುಗಳೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತವೆ!'
ಉತ್ತರ–ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಸೋಲ ಏಜಂಟರು —
ಕುಲಕರ್ಣಿ ನಾಫ್ ಎಂಡ್ ಕಂಪನಿ,
ಶಾಂತಿಭುವನ, ಕಾರವಾರ.
ಮಂಗಳೂರ ಏಜಂಟರು — ಕಮಲಾಕರ ಅಪ್ಪಾಜಿರಾವ ನಾಫ.
ಶಿರ್ಸಿ ಏಜಂಟರು – ಕಾಮತ ಬ್ರದರ್ಸ.
ಕುಮಟಾ ಏಜಂಟರು — ಶಂಕರ ಅಪ್ಪಾಜಿರಾವ ನಾಫ
ಹೊನ್ನಾವರ ಏಜಂಟರು — ಕಕೇಕರ ಮಂಜಪ್ಪಾ ಗಣೇಶ ಶೇಟ

ಜೀವನ ಸಾಹಿತ್ಯ.

೫. ವೀರಧರ್ಮ.

ಲೇ:— ಶ್ರೀ|| ಹನುಮಂತರಾವ ಮೊಹರೇಕರ

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಡತನದ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ದೊಡ್ಡದು. ಎರಡು ಹೊತ್ತು ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬ ಅನ್ನ ಸಿಗದೆ ಕೊರಗುವ ಜನತೆಯ ಲಕ್ಷ್ಯವು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯೊಂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆಡೆಗೆ ಹೇಗೆ ಹರಿಯುವದು? ಈ ಪ್ರಾಯೋಪವೇಶನವನ್ನು ದೂರಮಾಡುವ ನಾಳೀ ಏನೊಂದು ಹೊಸ ವೃತ್ತಿಯು ತಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಉದ್ಯೋಗವು ಜನತೆಯು ಬಯಸುವದು. ಪರಕೀಯ ಸ್ಪರ್ಧೆಯ ನಡೆಗೂ, ಒಂದು ವರ್ಷದಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಜಾತಿಯವರ ವರೆಗೂ, ಹಸಿವೆಯಿಂದ ಸಾಯುವ ವರೆಗೆ ಈ ಪ್ರಾಯೋಪವೇಶನವನ್ನು ನೀಗಿಸುವ ಬಗೆ ಹೇಗೆ ಎಂಬ ಒಂದೇ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಮುಂದೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಇರುತ್ತಿರುತ್ತದೆ.

ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನು ಎಷ್ಟು ಜೀವ ಹಿಡಿದರೂ ಒಂದು ದಿವಸವಾದರೂ ಅವನು ಹೊಟ್ಟೆ ತಣಿಸಲಾರನು, ವಿಶ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಲಾರನು. ವಿಶ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ತೆಗೊಂಡರೆ ಅವನ ಅನ್ನವೆಲ್ಲಿ? ತಾನು ರೋಗ ಬಿದ್ದರೂ ಮುಂದೆ ಹೆಂಡರು ಮಕ್ಕಳು ಪರದಾಡುವರು. ಒಂದು ದಿನದ ಊಟವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು ಕಾಯಬೇಕಾಗುವದು. ಬಡತನದಿಂದ ಮನಸ್ಸಿನ ಕಾರ್ಪಣ್ಯವೆಯೂ ಆಗುವದೆಂಬ... ಅವನು ಅನ್ಯಾಯವಾಗುವದನ್ನು ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಅದರ ಪ್ರತೀಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಲಾರನು. ತಾನು ವಂಚಿಸಲ್ಪಡುತ್ತೇನೆಂದು ಅವನಿಗೆ ಗೊತ್ತಾದರೂ ಆ ವಂಚನೆಯಿಂದ ತನ್ನನ್ನು ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ಅವನಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಬಡತನದ ಮೂಲಕ ತನ್ನ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದ ದಯೆ, ಪ್ರೀತಿ, ಮಮತೆಗಳನ್ನು ಅವನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಕ್ಕಳಂತೆ ಸಾಕಿ ಸಲಹಿದ ಎತ್ತು-ಕೋಣಗಳನ್ನು ಕತ್ತೆ ಮಾರಿ ಮುದಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಹಸಿದವನಾಗಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಹೊಡೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ಚಿತ್ತ ಕಲಕುವ ಸಂಗತಿಯೇನಂದರೆ — ಬಡ ಮಕ್ಕಳು ಬಡವನಾಗಿರುವದರಿಂದಲೇ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಹಿಡಿದು ಪೆಟ್ಟು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬಡವನಾಗಿರುವದರಿಂದಲೇ ಅವನ ಕಡೆಯಿಂದ ಹಣವು ಒತ್ತಾಯದಿಂದ ಕಸಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ; ಅಂದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಟ್ಟೇ ಅವನು ಹೊಸ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ವಲ್ಪದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಅವನು ಬಡವನಾಗಿರುವ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಇನ್ನೂ ಬಡವನಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಇದಕ್ಕೇನು ಉಪಾಯವು? ಕಾನೂನುಗಳಿಂದ ಇದರ ರಕ್ಷಣೆಯಾಗುವಂತಿಲ್ಲ. ರಾಜಪುತ್ರಾದಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಪ್ರವಾಸ (*Tour*)ಗಳಿಂದಲೂ ಬಡವರ ಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಸಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಬಡ ಜನರು 'ಬಿಟ್ಟಿ' ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಸತ್ತು ಸುಣ್ಣವಾಗುತ್ತಾರೆ. ಕೋರ್ಟುಗಳಂತೂ ಬಡ ಜನರನ್ನು ಹಿಂಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಪ್ಲೀಡರರಂತೂ ಬಡ ಜನರಿಗೆ ಯಮರಾಜನಿಗೆ ಸಮಾನರು. ಪಟೀಲರು, ಬಡ್ಡಿಯ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುವ ಸಾಹುಕಾರರು, ಅರ್ಜಿ ಬರಕೊಡುವವರು, ಗ್ರಾಮಸ್ಥದ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಪುರೋಹಿತರು, ಜ್ಯೋತಿಷಿಗಳು, ಸಾಧು-ಸನ್ಯಾಸಿಯರು, ಫಕೀರರು — ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಒಕ್ಕಲಿಗರ ದುಡ್ಡಿನಿಂದಲೇ ಜೀವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬಡ ಒಕ್ಕಲಿಗನು ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಅನ್ನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಆ ಬಡ ಜೀವಿಗೆ ಉಣಿಸುವವರು ಯಾರೂ ಸಿಗಲೊಲ್ಲರು. ಅವನ ಹಣೆಬರಹದಲ್ಲಿರುವದು ಆ ಪ್ರಾಯೋಪವೇಶನವೇ!

ಈಗಿದಕ್ಕೆ ಉಪಾಯ ಯಾವುದು? ಇದಕ್ಕೊಂದೇ ಉಪಾಯವನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಬಲ್ಲೆನು, ಅದಾವುದೆಂದರೆ ಸ್ವಾವಲಂಬನವೇ. ಯಾರ ಮೇಲೆ ಇಡೀ ಸಮಾಜವೇ ಅವಲಂಬಿಸಿರುವದೋ, ಅವನ ಮುಂದೆ ಸ್ವಾವಲಂಬನದ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ನಾವು ನಾಚಬೇಕು. ಆ ಬಡ ಪ್ರಾಣಿಗೆ ಮಕ್ಕಳು-ಮರಿಗಳು, ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು, ಅಕ್ಕ-ತಂಗಿಯರು, ಅಣ್ಣ-ತಮ್ಮಂದಿರು ಇದ್ದಾರೆ. ಇವರು ದುರ್ದೆಸೆಗೆ ಈಡಾಗಬಾರದೆಂದೇ ಅವನು ಎಲ್ಲವನ್ನು ತಾಳಿಕೊಳ್ಳುವನು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಅವನೊಂದು ಬಂಡುಗಾರನಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಇಲ್ಲವೆ ವೈರಾಗಿಯಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇವನ ಅನ್ನವನ್ನು ದೂರ ಮಾಡುವವರಾರು? ನಾವು ಕೈಕೊಳ್ಳುವ ಎಲ್ಲ ಆಂದೋಲನಗಳೂ, ಚಳುವಳಿಗಳೂ ರೈತರ ಮೇಲೆಯೇ ಜರುಗುತ್ತವೆ. ಉಪವಾಸ ಬೀಳುವದು ರೈತನಲ್ಲಿ. [illegible] ಶಿಕ್ಷಣದ ಒಂದು [illegible] ರೈತರ [illegible] ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ [illegible] ರೈತರಲ್ಲಿ [illegible] ಸೌಕರ್ಯ [illegible] ಮೋಟಾರು ಮೊದಲಾದ ಸೌಕರ್ಯದ ಸಾಧನಗಳೆಲ್ಲವೂ ಶಹರಗಳಲ್ಲಿಯೇ. ಹೀಗಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಯ ಬಡ ಜನರಿಗೆ ಆಧಾರವಾರು?

ಬಡತನಕ್ಕೆ ಬಡತನವೇ ಮದ್ದು ಎಂದು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ ತಿಳಿದು ಬರುವದು. ಕೋಟ್ಯಾವಧಿ ಜನರು ಪ್ರಾಯೋಪವೇಶನದಿಂದಿರಬೇಕಾದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅವರ ಪ್ರಾಯೋಪವೇಶನವನ್ನು ನೀಗಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷಾವಧಿ ತರುಣರು ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಿಂದಲೂ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದಲೂ ಬಡತನವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು. ಇದರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆದು ನಾವು ಹೇಡಿಗಳಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇಂದಿಗೆ ಮನುಷ್ಯನು ಬಡತನಕ್ಕೆ ಅಂಜುವಷ್ಟು ಸಾವಿಗೂ, ಅಪಮಾನಕ್ಕೂ, ಧರ್ಮದ್ರೋಹಕ್ಕೂ, ದೇಶದ್ರೋಹಕ್ಕೂ ಅಂಜುವದಿಲ್ಲ. ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಬಡತನದ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯು ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಮಿಗಿಲಾದದ್ದಿತ್ತೋ, ಅದೇ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂದು ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದ ಯುವಕರು ಬಡತನಕ್ಕೆ ಬೆದರಿ ಓಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರಶಿಯಾ ದೇಶಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಕೆಟ್ಟಗಾಲ ಬಂದಿತ್ತು. ಜನರ ದುಃಖವು ಅಸಹ್ಯವಾಯಿತು. ಇದನ್ನು ಕಂಡು ಸಾಧು ಟಾಲಸ್ಟಾಯನು ಮನೆ-ಮಾರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಭಿಕಾರಿಯಾದನು. ಬಾಹ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ಅವನಿಗಾದ ಲಾಭವಾವುದು? ಬಡ ಜನರ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಒಂದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿತು, ಇಷ್ಟೇ. ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞನು ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಾರನು. ಅವನ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಸ್ಥಾನವಿಲ್ಲ. ಟಾಲಸ್ಟಾಯನು ಜಗತ್ತಿನ ಆತ್ಮವನ್ನು ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸಿದನು, ಸಿರಿವಂತಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತೇಲಾಡಿ ಸಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಸಾವಿರಾರು ಜನರಿಗೆ ಪ್ರಾಯೋಪವೇಶ ಹಾಗೂ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದ ಅನ್ಯಾಯದ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ದರ್ಶನವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟನು.

ನವಯುವಕರು ಹೇಳುವದೇನಂದರೆ— ನೀವು ಹೇಳುವದೆಲ್ಲವೂ ನಿಜ. ನಮ್ಮ ಹೆಂಡರು-ಮಕ್ಕಳ ಗತಿಯೇನು? ಯಾವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವದು ಅವರಿಗೆ ರೂಢಿಯಾಗಿರುವದೋ, ಆ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಅವರನ್ನಿಡುವದು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲವೇ? ನಮ್ಮ ವಿಚಾರಗಳಿಗಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಕಷ್ಟಕ್ಕೀಡುಮಾಡುವದು ಸರಿಯೇ? 'ಸರಿ' ಯೆಂದೇ ನಾನು ಹೇಳುವೆನು, ಇದರಲ್ಲಿ ಅನುಚಿತವಾದುದಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಹೆಂಡರು-ಮಕ್ಕಳಷ್ಟೇ ಸತ್ಯವೆಂದೂ, ಹೊಟ್ಟೆಗಿಲ್ಲದೆ ಸಾಯುವ ಕೋಟ್ಯಾವಧಿ ಬಾಂಧವರು ಕೇವಲ ಭ್ರಮವಾಯಿಯೆಂದೂ ನೀವು ತಿಳಿಯುವದಾದರೆ ಆ ಮಾತು ಬೇರೆ. ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಸೊಗಸಿನ ಜೀವನಕ್ಕಾಗಿ ಸಾವಿರಾರು ಬಡವರು ಹಸಿವಿನಿಂದ ಸಾಯಬೇಕಾಗುವದು ಉಚಿತವೇ? ಎಂಬುದನ್ನು ಕುರಿತು ತಾವು ಏಕೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವದಿಲ್ಲ? ಬಡತನದಲ್ಲಿ ಕಾಲ ಕಳೆಯಬೇಕಾಗುವದು ಎಂಬ ಭಯದಿಂದಲೇ ನಾವು ಎಷ್ಟೋ ಹೇಡಿಗಳಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಹುಟ್ಟು ಹುಟ್ಟಿಗೆ ನಮ್ಮ ತೇಜೋವಧೆಯಾಗುತ್ತಿರುವದಕ್ಕೆ ಬಡತನದ ಭೀತಿಯೇ ಕಾರಣ. ನಾವು ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಸಹನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಅಪಮಾನದ ಕಹಿಯಾದ ಗೊಟ್ಟನ್ನು ಕುಡಿಯುತ್ತೇವೆ, ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುವವರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಯವರೊಡನೆ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿ ಸಹಕರಿಸಿ ಹಗಲು ರಾತ್ರಿ ಆತ್ಮನನ್ನು ಅವಮಾನಿಸುತ್ತೇವೆ, ಇದೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಬಡತನದ ಭೀತಿಯ ಹೊರತು ಇನ್ನಾವ ಕಾರಣವೂ ಇಲ್ಲ.

ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಹೋರಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಲಕ್ಷಾವಧಿ ಸೈನಿಕರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೇನೂ ಮಹಾತ್ಮರಲ್ಲ. ಅವರಿಗೂ ಹೆಂಡರು-ಮಕ್ಕಳಿದ್ದಾರೆ. ಹತ್ತು-ಹದಿನೈದು ರೂಪಾಯಿ ಗಳಿಸುವವನು ಮಕ್ಕಳು-ಮರಿಗಳಿಗಾಗಿ ಏನು ಉಳಿಸಬಲ್ಲನು? ಹೆಂಡರು-ಮಕ್ಕಳು ಆಶ್ರಿತರೆಯಲ್ಲಿರುವ ರೂಢಿಯನ್ನು ನಾವು ಹಾಕಿಟ್ಟಿರುವದರಿಂದಲೇ ಅಜ್ಞಾತವಾದ ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ದುಮುಕುವದಕ್ಕೆ ನಾವು ಇಷ್ಟು ಅಂಜುವದು. ಪ್ರತಿ ದಿವಸ ದುಡಿದು ಹೊಟ್ಟೆ ಹೊರೆಯುವ, ಭವಿಷ್ಯದ ಚಿಂತೆಯನ್ನೇ ಮಾಡದಿರುವವರಲ್ಲಿದ್ದ ಜೀವನದ ಸವಿಯು, ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಅನುಭವಿಸಿದ ಹೊರತು ತಿಳಿಯುವದಿಲ್ಲ. ಸೌಖ್ಯ-ಸುರಕ್ಷಿತತೆಗಳು ಜೀವನಕ್ಕೆ ಕೇವಲ ವಿಘ್ನಸಂಕಟವಾದವುಗಳು, ಸಂದಿಗ್ಧವಾದ, ಅನಿಶ್ಚಿತವಾದ ಭವಿಷ್ಯ— ನಿತ್ಯವೂ ಹೊಸ ಹೊಸ ಹೋರಾಟ— ಇದೇ ಜೀವನದ ಸಾರವು. ಇದರ ಸವಿಯನ್ನುಣ್ಣದವರು ಹತಭಾಗಿಗಳೆಂದೇ ಅನ್ನಬೇಕು. ಯಾರ ಭವಿಷ್ಯವು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿರುವದೋ, ಅವರಲ್ಲಿ ಧಾರ್ಮಿಕತೆಯು ಉದಯಿಸುವದು ಕಠಿಣ. ಸುರಕ್ಷಿತತೆಯನ್ನು ಬಯಸುವವರು ನಿಜವಾಗಿ ನಾಸ್ತಿಕರು. ಕೂಸು ತಾಯಿ-ತಂದೆಗಳನ್ನು ನಂಬಿ ನಿಶ್ಚಿಂತವಾಗಿರುವಂತೆ ವೀರಪುರುಷನು ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ವಿಶ್ವಾಸಿಸಿ ನಿಶ್ಚಿಂತನಾಗಿರಬೇಕು. ಸುರಕ್ಷಿತತೆಯಿದ್ದಲ್ಲಿ ಪುರುಷಾರ್ಥವಿಲ್ಲ, ಧಾರ್ಮಿಕತೆಯಿಲ್ಲ, ಕಲಾ-ಕಾವ್ಯಗಳೂ ಇಲ್ಲ.

ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಬಡತನವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದವನು ವೀರನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುವವನಿಗೆ ಅವನು ಕೇವಲ ಮನುಷ್ಯರೂಪಿಯಾಗಿಯೂ ಸಿಡಿಲಾ[illegible]ಯಾಗಿಯೂ ಕಾಣುತ್ತಾನೆ. ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ

(೧೧ನೇ ಪಾನಿನ ಮೇಲೆ ಮುಂದುವರಿದ)

ದಿಲ್ಲಿಯೊಳಗೆ ೪೭ನೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಅಪೂರ್ವ ಅಧಿವೇಶನ.

ದಿಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸು.

ಭಾರತ ರಾಷ್ಟ್ರ ಸಭೆಯ ೪೭ನೇ ಅಧಿವೇಶನವು ದಿಲ್ಲಿಯೊಳಗಿನ ಚಾಂದಣಿ ಚೌಕದಲ್ಲಿ ಕ್ಲಾಕ್ ಟಾವರ ಯಾನೆ ಗಡಿಯಾರದ ಗೋಪುರದ ಅತಿ ಅಪೂರ್ವ ವೈಭವದಿಂದ ಕೊನೆಗೊಂಡಿತು. ಈ ಅಧಿವೇಶನವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಚಿರಸ್ಮರಣೀಯವಾಗಿ ಉಳಿಯುವದಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ದಿಲ್ಲಿಯ 'ಹಿಂದುಸ್ತಾನ ಟೈಮ್ಸ' ಪತ್ರಿಕೆಯು ಈ ಅಧಿವೇಶನದ ವರ್ಣನೆಯನ್ನು ಸವಿಸ್ತರ ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ.

ರವಿವಾರ ತಾ| ೨೪ನೇಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಅಧಿವೇಶನ ನಡೆಯುವದಿತ್ತೆಂದು ಜಾಹೀರಾಗಿತ್ತು. ಅತ್ತ ಸರಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ, ಇತ್ತ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭಾಭಿಮಾನಿಗಳೂ ತಂತಮ್ಮ ತಯಾರಿಯನ್ನು ಬಹು ಗುಪ್ತವಾಗಿ ನಡಿಸಿದರು. ೩ ದಿನ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಇಡೀ ದಿಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರ ದಂಡು ತುಂಬಿ ಕೊಂಡಿತ್ತು. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತಗಳಿಂದಲೂ ಪೋಲೀಸ ದಳಗಳು ಬಂದಿದ್ದವು. ಗುಪ್ತ ಪೋಲೀಸರು ಗುಪ್ತವಾಗಿ, ವ್ಯಕ್ತ ಪೋಲೀಸರು ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಶೋಧಿಸಿ ತೆಗೆಯಲು ಮಗ್ನರಾಗಿದ್ದರು. ಪಂಡಿತ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಪಾರಿಕರವರ ಮನೆ ಝಡ್ತಿ ಮಾಡಿ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕ ಸೈನ್ಯ ದಳದ ಕೆಂಪು ಹಸ್ತಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಜಪ್ತ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೂ ಹಿಡಿದರು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರೆಂದು ಸಂಶಯ ಬಂದವರ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಬಂಧಕ ನೋಟೀಸುಗಳು ಜಾರಿಯಾದವು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೆಂದು ಸಂಶಯ ಬಂದವರಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿದರು. ಶನಿವಾರ ರಾತ್ರಿಯಂತು ದೊಡ್ಡ ಗಡಿಬಿಡಿ. ನಯಾಬಜಾರ ಲಾರಿಯಲ್ಲಿ ಕೂತು ಪೋಲೀಸರು ಕೇರಿ-ಕೇರಿ ಮನೆ-ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಝಡತಿ ಮಾಡಿ ಪ್ರಾಂತ-ಪ್ರಾಂತಗಳಿಂದ ಬಂದ ಜನರನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೆಂಬ ಸಂಶಯದ ಮೇಲೆ ಸೆರೆಹಿಡಿದೊಯ್ದರು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರ್ಯಾರು " ಸಭೆ ಸೇರುವ ಸ್ಥಳವ್ಯಾವುದು ? ಎಂದು ಕೊನೆತನಕ ಪೋಲೀಸರಿಂದ ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಲಾಗಲಿಲ್ಲ.

ರವಿವಾರ ಹಿಂದು-ಮುಸಲ್ಮಾನರೆಲ್ಲರೂ ಪೇಟೆ ಮುಚ್ಚಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಹರತಾಳ ಆಚರಿಸಿದರು. ೭ ಅಂಗಡಿಗಳು ಮಾತ್ರ ತೆರೆದುಕೊಂಡಿದ್ದವು. ಅಂಗಡಿ ಮುಚ್ಚಬಾರದಾಗಿ ಪೋಲೀಸರು ಅವರಿಗೆ, ನೋಟೀಸು ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಅಂಗಡಿ ತೆರೆದಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆದರೆ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಪೋಲೀಸರು ಅಧಿವೇಶನ ನೆರೆಗೊಡದಂತೆ ಪೋಲೀಸ ದಳದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರಲು, ಸರಿಯಾಗಿ ೯ ಘಂಟೆಗೆ ೧೨೦ ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಗಡಿಯಾರದ ಗೋಪುರದ ಬಳಿ ಕೂಡಿದರು. ಸೇಟ ರಣಛೋಡದಾಸ ಅಮೃತಲಾಲರವರಿಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಬೇಕಾಗಿ ಸೂಚನೆ ಬಂದು ಮಂಜೂರಾಯಿತು. ಆ ಮೇಲೆ ಒಬ್ಬ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ನಿಂತು ೫ ಠರಾವುಗಳನ್ನೋದಿದರು. ಠರಾವುಗಳೆಲ್ಲ ಅಚ್ಚಾಗಿದ್ದವು. ಈ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೂ, ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಿಗೂ ಹಂಚಿದ್ದರು. ಈ ಠರಾವುಗಳಿಗೆ ರೀತಿಯಂತೆ ಅನುಮೋದನ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಠರಾವುಗಳೆಲ್ಲ ಮಂಜೂರಾದವೆಂದು ಜಾಹೀರಪಡಿಸಿದೊಡನೆ, " ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಕಿ ಜೈ " " ಪಂಡಿತ ಮಾಲವೀಯಕೀ ಜೈ " ಎಂಬ ಜಯಘೋಷಗಳಿಂದ ಚಾಂದಣಿ ಚೌಕು ತುಂಬಿತು. ಜನರು ತಂಡುಗಟ್ಟಿ ನೆರೆದರು. ೧೦ ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ೪೭ನೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಸಮಸ್ತ ಕೆಲಸವು ನಡೆದು ಸಮಾಪ್ತವಾಯಿತು.

ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಪೋಲೀಸ ದಳವಿತ್ತು. ಅವರ ಕಡೆ ಒಂದು ಲಾರಿಯಿತ್ತು. ಅವರು ಈ ಸಭೆ ಬೇಕಾಯಿದೇಶೀರ ಎಂದು ಜಾಹೀರ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ಲಾರಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ್ರಹೇಳಿದರು. ಅನೇಕರು ಓಡಿಹೋಗಿ ಮೋಟಾರಿನಲ್ಲಿ ಕೂತರು. ಕೆಲವರಿಗೆ ಮೋಟಾರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಮೋಟಾರಿನ ಮಾಡಿನ ಮೇಲೆ ಹೋಗಿ ಕೂತರು. ಮಾಡಿನ ಮೇಲೆ ಕೂತವರು ಠರಾವುಗಳ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಹಾರಿಸುತ್ತ, ಜಯಘೋಷಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತ ಮೋಟಾರಾರೂಢರಾಗಿ ಮುದದಿಂದ ಕೋತವಾಲಿಗೆ ಕೂಚು ಮಾಡಿದರು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಅಧಿವೇಶನವಾದ ವರ್ತಮಾನ ತಿಳಿದು ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರೂ, ಡೆ| ಪೋಲೀಸ ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರೂ ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ೫ ಲಾರಿಗಳನ್ನು ತಂದರು, ಅವು ತುಂಬಿ ಕೋತವಾಲಿಗೆ ಹೋದವು! ಮತ್ತೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಬರುತ್ತಿದ್ದರು, ಅವರಿಗೂ ಪೋಲೀಸರು ಸೆರೆಹಿಡಿದೊಯ್ದರು. ನೆಟ್ಟಗೆ ಜೈಲಿಗೆ ಒಯ್ಯುವರಂತೆ ಕೆಲವು ಮಂದಿಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಲಾರಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ್ರಲೊಪ್ಪಲಿಲ್ಲ, ಅವರಿಗೆ ಪೋಲೀಸರು ಕೈಕಟ್ಟಿ ಹಿಡಿದು ಲಾರಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿದರು. ಚಾಂದಣಿ ಚೌಕಿನ ಬಿಕ್ಕಿಗ ಗುರುದ್ವಾರ-ಸಿಸಗಂಜ ದೇವಸ್ಥಾನದಿಂದ ಸುಮಾರು ೧೦೦ ಮಂದಿ ಅಕಾಲಿಗಳು ಒಂದು ಪ್ರಚಂಡ ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜ ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೊರ ಬಂದರು. ಮೊದಲನೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿ [illegible] ಗಳೊಳಗಿನ ಜನರಾರಿಂದಲೂ ಪರಿವಾರದಿಂದ [illegible] ಅವರೊಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ [illegible] ಗಟ್ಟಿ ಕೂಡಿದರು. ಅವರಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿದು ೫ ಮೋಟಾರ ಲಾರಿಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಜೈಲಿಗ ಒಯ್ದರು. ಮತ್ತೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಬಂದರು. ಜನರಂತು ತಂಡುಗಟ್ಟಿ ನೆರೆದರು. ಪೋಲೀಸರೂ, ಕುದುರೆ ಸವಾರರೂ ದೊಣ್ಣೆ ಹೊಡೆದು ಚದರಿಸಿದರು. ಪೋಲೀಸರು ಬೆನ್ನು ತಿರುಗಿದೊಡನೆ ಜನರು ಪುನಃ ತಂಡುಗಟ್ಟಿ ಸೇರುತ್ತಿದ್ದರು. ಸುಮಾರು ೧೦ ಘಂಟೆಗೆ ದಿಲ್ಲಿಯೊಳಗಿನ ಕುಲೀನ ಮನೆತನದ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಶ್ರೀಮತಿ ಜಯರಾಣಿಯವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಖಾದಿಯ ಸೀರೆಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ ಮೆರವಣಿಗೆ ಹೊರಡಿಸಿದರು. ಅವರಿಗೂ ಸೆರೆಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಮೌಲಾನಾ ಹಫೀಜು-ಉಲ್-ರಹಿಮಾನರವರಿಗೂ ಸೆರೆಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಇವರು ಜಮಾಯತ್-ಉಲ್-ಉಲೆಮಾದ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿಗಳು. ಅಂಬಾಲಾ, ಮುಲ್ತಾನ, ಅಮೃತಸರ, ಅಹಮದಾಬಾದ, ಕರಾಚಿ, ಆಂಧ್ರ, ಮುಂಬಯಿ ಮೊದಲಾದ ಕಡೆಗಳೊಳಗಿನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ತಮಗೂ ಸೆರೆಹಿಡಿಯಬೇಕಾಗಿ ಮುಂದಾಗಿ ಬಂದರು. ಪೋಲೀಸರು ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೆರೆಹಿಡಿದು ಉಳಿದವರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟರು. ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜ ಹಿಡಿದು ಐದು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಗಡಿಯಾರದ ಗೋಪುರದ ಕಡೆ ಕೂಚುಮಾಡಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು, ಅವರಿಗೆ ಹಿಡಿದು ಧ್ವಜವನ್ನು ಕಸಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟರು. ಬಳಿಕ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರೂ ಧ್ವಜ ಹಿಡಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಬೆನ್ನಿಗೇ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಬಂದರು. ಅವರ ಕಡೆಯಿಂದ ಧ್ವಜ ಸೆಳಕೊಂಡು ಬೆತ್ತ ಪ್ರಹಾರ ಮಾಡಿ ಪೋಲೀಸರು ಅವರಿಗೆ ಕಳಿಸಿದರು. ಸಾಯಂಕಾಲ ೫ ಘಂಟೆಗೆ ಅಹಮದಾಬಾದದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ತಂದ ಒಂದು [illegible] ಧ್ವಜ ಬಿಡಲೊಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಸವಾರರು ಅವರಿಗೆ ಎಳ[illegible] ಹೋಗಿ ಧ್ವಜ ಸೆಳಕೊಂಡರು. ಅವರಲ್ಲಿಬ್ಬನಿಗೆ ಕುದುರೆ ತುಳಿಯಿತು. ಅವನು ಪ್ರಾಣಾಂತ್ಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ. ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕೂಡಿ

ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಜರುಗಿದ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ (೧೯೩೧-೩೨) ಅತ್ಯುಚ್ಚ ಯೋಗ್ಯತೆಯ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟು ಪಡೆದ

"ಪಾಫ್" ಹೊಲಿಗೆ ಮಶೀನುಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಪ್ತೆಯಿಂದ ಸಿಗುತ್ತವೆ!

ಹಾಗು

ಬೇಕಾದ ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳು ಸಹ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ!!

ಈ ಮಶೀನುಗಳು

ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಚಂದವೂ ನಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸುಕರವೂ ನಿಶ್ಶಬ್ದವೂ, ಖಾತ್ರಿಯವೂ, ಮಜಬೂತಾಗಿಯೂ ಇದ್ದು ಅಗ್ಗವಾಗಿವೆ!!

☞ ಇವಲ್ಲದೆ, ಕೈಹೊಲಿಗೆಯ ಮಶೀನುಗಳೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತವೆ!!

ಉತ್ತರ-ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಸೋಲ ಏಜಂಟರ —

ಕುಲಕರ್ಣಿ ಪಾಫ್ ಎಂಡ್ ಕಂಪನಿ,
ಶಾಂತಿಭುವನ, **ಕಾರವಾರ.**

ಮಂಗಳೂರ ಏಜಂಟರು:— ಕಮಲಾಕರ ಅಪ್ಪಾಜಿರಾವ ಪಾಫ.

ಶಿರಶಿ ಏಜಂಟರು — **ಕಾಮತ ಬ್ರದರ್ಸ.**
ಕುಮಟಾ ಏಜಂಟರು — **ಶಂಕರ ಅಪ್ಪಾಜಿರಾವ ಪಾಫ**
ಹೊನ್ನಾವರ ಏಜಂಟರು:— **ಶೆಣೈ ಮಂಜಪ್ಪಾ ಗಣೇಶ ಶೇಟ**

ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಠರಾವುಗಳನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಓದಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಲವರು ಮೆರವಣಿಗೆಯಿಂದ ಗಡಿಯಾರದ ಗೋಪುರದ ಕಡೆ ಕೂಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೆ ಪೋಲೀಸರು ದೊಣ್ಣೆ ಹೊಡೆದು ಚದರಿಸಿದರು. 'ತೇಜ' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಡಾಇರೆಕ್ಟರರಾದ ಶ್ರೀ| ದೇಶಬಂಧು ಗುಪ್ತರವರು ೩೫ ಮಂದಿಗಳೊಡನೆ ಮೆರವಣಿಗೆಯಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಸಭಾಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಕೂಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಪೋಲೀಸರು ದೇಶಬಂಧುರವರ ಕಡೆಯಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜ ಕಸೆದರು. ಇಬ್ಬ ಪಂಜಾಬಿ ಶಿಪಾಯರು ಅವರಿಗೆ ಹೊಡೆದು ಅಸಭ್ಯ ಶಬ್ದಗಳಿಂದ ಬೈದರು. ಡಿ| ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಾದ ಮಿ| ಲೆಂಡರರವರ ಸಮಕ್ಷಮವೇ ಈ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆಯಿತು. "ಇಂಥ ಬೇಕಾಯಿದೇಶೀರ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ನೀವು ಯಾಕೆ ಸಹಿಸುತ್ತೀರೆಂ"ದು ಮಿ| ಲೆಂಡರರವರು ಕೇಳಿದರು. "ಇತಿಹಾಸವು ನಿಮಗೆ ಹೇಳುವದು," ಹೀಗೆ ದೇಶಬಂಧುಗಳು ಉತ್ತರಿಸಿದರು! ಆ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿದೊಯ್ದರು. ಮುಲ್ತಾನದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಮೇಲೆ ಬಂದೆ. ಈ ನರಂಗ ಹಿಡಿದು, ಬಹಳ ಜನರಿಗೆ ಹೊಡೆದೋಡಿಸಿದರು. ಗುಂಟೂರಿನ ಶ್ರೀ| ನರಸಿಂಗರಾಯರು ತಮ್ಮೊಡನೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ತಂಡವನ್ನು ತಂದರು. ಪೋಲೀಸ ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರ ಕಡೆ ಸೆರೆಹಿಡಿಯಹೇಳಿದರು. "ನೀವು ಅಪರಾಧ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ನಿಮಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿಯುವದಿಲ್ಲ"ವಾಗಿ ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರು ನುಡಿದರು. ಬಳಿಕ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಠರಾವುಗಳನ್ನು ಓದಿ ಅವರು ತಮಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿಯಹೇಳಿದರು, ಪೋಲೀಸ ಲಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಕೂತರು. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಅವರಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿಯಲಿಲ್ಲ. ಲಾರಿಯೊಳಗಿಂದ ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ಕೆಳಗಿಳಿಸಿದರು. ರಾತ್ರಿ ೮ ಘಂಟೆಯ ತನಕ ಪೋಲೀಸರಿಗೂ, ಪ್ರತಿನಿಧಿಸ್ವಯಂಸೇವಕರಿಗೂ ಈ ಪ್ರಕಾರ ಜಗ್ಗಾಟ ನಡೆಯಿತು. ಮಾರನೇ ದಿನ ಎಲ್ಲ ಸಮಾಧಾನವಾಗಿ ವ್ಯವಹಾರ ವಾಡಿಕೆಯಂತೆ ನಡೆದದೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶೇಟ ರಣಛೋಡದಾಸರವರಿಗೂ, ಸ್ವಾಗತಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಪಂಡಿತ ಪ್ಯಾರಿಲಾಲರವರಿಗೂ, ಶ್ರೀಮತಿ ಪಾರ್ವತಿದೇವಿ ಮೊದಲಾದ ೧೩ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೂ ಸೆರೆಹಿಡಿಯಲಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟು ೩೬೯ ಮಂದಿಗಳಿಗೆ ಶನಿವಾರ ಸೆರೆಹಿಡಿದರು. ಇದಕ್ಕೂ ಮುಂಚೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಬಂದ ೩೬೧ ಜನರಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿಯಲಾಗಿತ್ತು. ಹೀಗೆ ೭೩೦ ಮಂದಿಗಳಿಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಅಧಿವೇಶನದ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥ ಸೆರೆಹಿಡಿದಂತಾಗಿ ಸರಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಎಣಿಕೆ

ಶೇಟ ರಣಛೋಡದಾಸ ಅಮೃತಲಾಲರವರು ಅಹಮದಾಬಾದದ ಲಕ್ಷಾಧೀಶರು, ಗಿರಣಿ ಸಾಹುಕಾರರು. ಇವರಿಗೆ ಅಹಮದಾಬಾದ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಬಾರದಾಗಿ ಅಪ್ಪಣೆಯಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಮೀರಿ ಶೇಟ ರಣಛೋಡದಾಸರವರು ಅಹಮದಾಬಾದದಿಂದ ದಿಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಇತಿಹಾಸಪ್ರಸಿದ್ಧ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭಾಧಿವೇಶನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದರು. ಇವರಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿದು ವಿಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಅಹಮದಾಬಾದಕ್ಕೆ ಒಯ್ಯುತ್ತಾರೆ.

ಸ್ವಾಗತಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಪಂಡಿತ ಪ್ಯಾರಿಲಾಲರವರಿಗೆ ಬಿನ್ ಶರ್ತ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಯಿತು. ಇವರು ಮೀರತದೊಳಗಿನ ಪೆನಶನ ಪಡೆದ ಎಡ್ವೋಕೇಟರಿದ್ದು ೩—೪ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಮೀರತ ಖಟ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಆರೋಪಿ ತರ್ಫಿನ ವಕೀಲರು. ಈಗ ಆ ಖಟ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಆರೋಪಿ ಕಡೆ ತರ್ಕಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿವೆ. ಪಂಡಿತ ಪ್ಯಾರಿಲಾಲರವರು ಒಂದು ದಿನ ಅಲ್ಲಿ ತರ್ಕಗಳನ್ನು ಸಾದರಪಡಿಸಿ ಈ ಅಧಿವೇಶನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ಆ ಖಟ್ಲೆಯ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಬಾರದೆಂದು ಇವರ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿರುವದಂತೆ!

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾದ ಎಲ್ಲಾ ಠರಾವುಗಳು ಸಂಪ್ರದಾಯದಂತೆ ವಿಷಯನಿರ್ಧಾರಕ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾಗಿದ್ದವು. ಈ ಸಭೆಗೆ ೪೦ ಮಂದಿ ಸಭಾಸದರನ್ನು ಸೌ| ಸರೋಜಿನೀ ನಾಯುಡೂರವರು ನೇಮಿಸಿದ್ದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ೧೭ ಮಂದಿಗಳಿಗೆ ದಿಲ್ಲಿಯ ಪೋಲೀಸರು ಸೆರೆಹಿಡಿದರು. ಉಳಿದ ೨೩ ಜನರು ಶನಿವಾರ ರಾತ್ರಿ ಎಲ್ಲಿಯೋ ಸಭೆಸೇರಿ ೫ ಠರಾವುಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಂಡರು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ೨ ಠರಾವುಗಳು ಮಹತ್ವವಾದವುಗಳು: ಒಂದು ಕರಾಚಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾದ ಪೂರ್ಣ ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಠರಾವು, ಎರಡು ಮುಂಬಯಿಯೊಳಗೆ ಕಳೆದ ಜನವರಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳಿಯು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ ಠರಾವು. ಐದೂ ಠರಾವುಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಸಹಿ ಹಾಕಿ ತಮ್ಮ ಅನುಮತಿಯನ್ನಿತ್ತಿದ್ದಾರೆ

ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಸೆರೆಹಿಡಿದವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಸರಕಾರಿ ಲೆಕ್ಕದಂತೆ ೭೩೦ ಇದ್ದಿದೆ. ದಿಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿಗಾಗಿ ಹೊರಟ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಪೇಶಾವರ, ಲಾಹೋರ, ಕಲಕತ್ತಾ ಮೊದಲಾದ ಸ್ಟೇಶನುಗಳಲ್ಲಿ ಸೆರೆ ಹಿಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿದವರ ಸಂಖ್ಯೆ ೮೦೦ಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗದು. ತಕ್ಕ ಮಟ್ಟಿಗೆ ೧೫೦೦ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥ ಸೆರೆಯಾಳಾದರೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ದಿಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿಗಾಗಿ ಹೊರಟ ಸೌ| ಸರೋಜಿನಿ ನಾಯುಡುರವರಿಗೆ ಶುಕ್ರವಾರ ಸಂಜೆ ಪೋಲೀಸರು ಬಾಂದ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಸೆರೆಹಿಡಿದರು. ಸೌ|ಯವರಿಗೆ ಜನರು ಸ್ಟೇಶನಿಗೆ ಬಂದು ಜಯಘೋಷದೊಡನೆ ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. "ನಾಸಿಕ ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ" ಎಂಬದಾಗಿ ಸೌ| ಸರೋಜಿನಿ ನಾಯುಡುರವರು ಮುದದಿಂದ ನುಡಿದು, ೧ನೇ ತರಗತಿಯ ಡಬ್ಬಿ ಹತ್ತಿದರು. ಆಗ "ದಿಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಝಿಂದಾಬಾದ" ಮೊದಲಾದ ಜಯಘೋಷಗಳಾದವು; ಉಗಿಬಂಡಿ ಹೊರಟಿತು. ಪೋಲೀಸರೂ ಅದೇ ಉಗಿಬಂಡಿ ಹತ್ತಿದರು. ಬಾಂದ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರು ಉಗಿಬಂಡಿಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಸೌ| ಸರೋಜಿನಿಯವರಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿದು ಮೋಟಾರಿನಿಂದ ಮುಂಬಯಿಗೆ ಒಯ್ದರು. ಪೋಲೀಸ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಅವರಿಗೆ ಇಳಕೊಳ್ಳುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿತ್ತು. ಮಾರನೇ ದಿನ ಶನಿವಾರ ಖಟ್ಲೆಯ ವಿಚಾರವಾಯಿತು. ಪೋಲೀಸ ಕಮಿಶನರರ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆಯದೆ ದಿಲ್ಲಿಗೆ ಹೊರಟ ಬಗ್ಗೆ ಖಟ್ಲೆ. ತಮಗೇನೂ ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದಿಲ್ಲವಾಗಿ ಸೌ|ಯವರು ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಕಡೆ ನುಡಿದರು. ಅವರ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಕಡೆ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಟ್ಟು ಬರೇ ೧ ವರ್ಷದ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸುತ್ತೇವಾಗಿ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಉದ್ಗರಿಸಿದರು! ಸೌ|ಯವರು ಮುದದಿಂದ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ೧ನೇ ತರಗತಿಯ ಕೈದಿಗಳಂತೆ ನಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಅಪ್ಪಣೆ. ಕೆಲ ದಿನಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಅವರಿಗೆ ಮಹಾತ್ಮರಿರುವ ಯೆರವಡಾ ಜೈಲಿಗೆ ಒಯ್ಯುವವರಿದ್ದಾರಂತೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ನಿಯೋಜಿತ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಪಂಡಿತ ಮದನಮೋಹನ ಮಾಲವೀಯರವರಿಗೆ ಶನಿವಾರ ಸೆರೆಹಿಡಿದರು. ಪಂಡಿತಜಿಯವರು ಶ್ರೀ ಕಾಶಿಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಶುಕ್ರವಾರವೇ ದಿಲ್ಲಿಯ ಕಡೆ ಹೊರಟಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿಯೇ ಅವರಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿಯಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರವಿತ್ತಂತೆ. ಆದರೆ, ಪಂಡಿತಜಿಯವರು ಶ್ರೀ ಕಾಶಿಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಮೋಟಾರಿನಿಂದ ಅಲಹಾಬಾದಿಗೆ ಬಂದು, ಅಲ್ಲಿಂದ ಉಗಿಬಂಡಿ ಹತ್ತಿ ದಿಲ್ಲಿಗೆ ಹೊರಟರು. ಕಾನಪುರದಲ್ಲಿ ಸೆರೆಹಿಡಿಯುವರೆಂದು ಎಲ್ಲರದೂ ಅಂದಾಜು. ಕಾನಪುರ ಸ್ಟೇಶನಿನಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಪೋಲೀಸರು, ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಸೆರೆಹಿಡಿಯಲಿಲ್ಲ. ಪಂಡಿತಜಿಯವರೂ, ಪಂಡಿತಜಿಯವರ ಪರಿವಾರದವರೂ ಕಾನಪುರ ದಾಟಿದರು. ದಿಲ್ಲಿಯಿಂದ ದಂಕೌರ ರೇಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಶನು ೪೦ ಮೈಲು ದೂರವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಪಂ|ಯವರು ಇಳಿದರು. ಅವರ ಜೊತೆಗೆ ಮಗಂದಿರರಾದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಗೋವಿಂದ ಮಾಲವೀಯರವರೂ, ಸನ್ಮಾನ್ಯ ವೃದ್ಧರಾದ ಡಾ| ಮುಂಗಲಸಿಂಗರವರೂ, ಮೊಮ್ಮಗಂದಿರಾದ ಪಂಡಿತ ಶ್ರೀಧರ ಮಾಲವೀಯರವರೂ, ಪಂಡಿತ ಮೋತಿಲಾಲರ ಅಳಿಯಂದಿರಾದ ಬೆರಿಸ್ಟರ ರಣಜಿತ ಪಂಡಿತರವರೂ ಇದೇ ಸ್ಟೇಶನಿನಲ್ಲಿ ಇಳಿದರು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಮೋಟಾರು ಹತ್ತಿ ದಿಲ್ಲಿಯ ಕಡೆ ಹೊರಟರು. ಯಮುನಾ ಸಂಕಕ್ಕೆ ತಲ್ಪುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರು ಮೋಟಾರು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ದಿಲ್ಲಿಯ ಸೀಮೆ ಸೇರಬಾರದಾಗಿ ನೋಟೀಸುಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲರ ಮೇಲೆ ಜಾರಿ ಮಾಡಿದರು. ಮೋಟಾರು ಹೊರಟಿತು. ದಿಲ್ಲಿಯ ಸೀಮಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ ದಳ ನಿಂತಿತ್ತು. ಸೀಮೆ ದಾಟಿದೊಡನೆ ಮೋಟಾರು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ರಾಜಶಾಸನದಂತೆ ತಮಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿದಿರುವದಾಗಿ ಪಂಡಿತಜಿಯವರಿಗೆ ಪೋಲೀಸರು ತಿಳಿಸಿದರು. ಪಂಡಿತಜಿಯವರು ನಸುನಕ್ಕು, ಸೆರೆಹಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ತಾವು ಇಲ್ಲಿಯ ತನಕ ಬಂದೆವಾಗಿ ನುಡಿದರು. ಪಂಡಿತಜಿಯವರೊಡನೆ ಅವರ ಪರಿವಾರದವರನ್ನೆಲ್ಲ ಸೆರೆಹಿಡಿದರು. ಡ್ರೈವ್ಹರ ತುಳಸೀರಾಮನನ್ನೂ ಸೆರೆಹಿಡಿದೊಯ್ದರು. ಪಂಡಿತಜಿಯವರ ಮೇಲಾಗಲಿ, ಇತರರ ಮೇಲಾಗಲಿ ಖಟ್ಲೆ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ವಿಚಾರವಿಲ್ಲ. ರಾಜಶಾಸನದಂತೆ ಇವರಿಗಲ್ಲ ಬಂಧನದಲ್ಲಿಡಲ್ಪಡುವದಂತೆ. ಇವರೆಲ್ಲರಿಗೆ ದಿಲ್ಲಿಯ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಂತ ಅಡಿಗೆ ಭಟ್ಟನಿಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೂ, ಒಬ್ಬ ಸೇವಕನಿಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೂ ಪಂಡಿತಜಿಯವರಿಗ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಅಪ್ಪಣೆಯಿದೆ. ಪಂಡಿತಜಿಯವರು ಹತ್ತಿಬಂದ ಮೋಟಾರನ್ನೂ ಜಪ್ತಮಾಡಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದಲ್ಲದೆ, ಅವರ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಝಡತಿ ಮಾಡಿ ೨ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಪೋಲೀಸರು ಕೈವಶ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ

ಸೌ| ಸರೋಜಿನಿ ನಾಯುಡೂರವರು ತಮ್ಮ ತರುವಾಯ ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಮುಖರಾದ ಶ್ರೀ| ಗಂಗಾಧರರಾವ ದೇಶಪಾಂಡೆಯವರಿಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ನೇಮಿಸಿರುತ್ತಾರೆ

ಸೋಮವಾರ ಸಂಜೆ ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಂಡ ಸಭೆ ಸೇರಿ ದಿಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನ ಠರಾವಿಗೆ ಮಾನ್ಯತೆ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು ಆನೇ ಯುದ್ಧ ಮಂಡಲದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ| ಚರಿಭಾಯಿರವರಿಗೂ, ಇತರರಿಗೂ [illegible] ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಲಾಯಿತು

ಜಿಲ್ಹಾ ಬೋರ್ಡಿನ ಸಭೆ.

ರಾ| ಬಿಜ್ಜೂರರ ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕಾಗಿ ಗೋಪಿ-ಬೋರ್ಡಿನ ನೀಚ ತಂತ್ರ!

ಮಿನಿಟ ಬೂಕನ್ನು ಸಹ ತಿದ್ದಿದರು!

[ಕಾರವಾರದ ಸುದ್ದಿಗಾರರಿಂದ]

ತಾ ೩೦-೪-೨೩

ನಿನ್ನೆ ಶುಕ್ರವಾರ ನಡೆದ ಸಭೆ ಈ ಜಿಲ್ಹಾ ಬೋರ್ಡಿನ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಚಿರಸ್ಮರಣೀಯವಾದದ್ದು! ಚೀಫ ಆಫೀಸರರಾದ ಮಿ| ಬಿಜ್ಜೂರರ ಪ್ರಕರಣದ ವಿಚಾರಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ರಾ| ಗೋಪಿಯವರು ಈ ವಿಶೇಷ ಸಭೆ ಕರೆದಿದ್ದರು. ಸಭಾಸದರಿಗೆಲ್ಲ ಸಿಗತಕ್ಕ ಭತ್ತೆ ರಕಮಿನ ಪರಿವೆ ಸಹ ಹಿಡಿಯಲಿಲ್ಲ! ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಸಲುವಾಗಿಯೇ ಸಭೆ ಕರೆದಿತ್ತಾಗಿ ಮಿ| ಬಿಜ್ಜೂರರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು. ೬ ತಾಸು ಚರ್ಚೆ ನಡೆದು ಅಂತು ಪ್ರಕರಣದ ನಿಕಾಲಿಯಾಯಿತು. ಬೋರ್ಡಿನ ಖರ್ಚನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ದೆಸೆಯಿಂದ, ರಾ| ಬಿಜ್ಜೂರರ ವಯಸ್ಸು ೫೫ಕ್ಕೆ ಈ ಮೊದಲೇ ಮಿಕ್ಕಿ ಹೋದ್ದರಿಂದ, ಎಪ್ರಿಲ್ ೧ನೇ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಇವರನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬೋರ್ಡಿನಿಂದ ನೇಮಿಸಿದ ರಿಟ್ರೆಂಚಮೆಂಟ ಕಮಿಟಿಯ ಶಿಫಾರಸಿನ ಮೇರೆಗೆ ಡಿಸಂಬರ ೧೬ನೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಠರಾವಾಗಿತ್ತು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ರಾ| ಗೋಪಿಯವರು ಗುಪ್ತವಾಗಿ ಕಮಿಶನರರಿಗೆ ಬರೆದ ಪತ್ರದ ಕುರಿತು ರಾ| ವಿಶ್ವನಾಥ ಪ್ರಭುಗಳಿಗೂ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೂ ನಡೆದ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರದ ವಿಚಾರವು ಮಾರ್ಚ ೧೧ನೇ ತಾರೀಖಿನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದು, "ಚೀಫ ಆಫೀಸರರ ೫೫ ವರ್ಷ ಪ್ರಾಯ ಮುಗಿದೊಡನೆ ಇವರು ವೃದ್ಧಿಯಿಂದ ಮೋಕಳೀಕ ಆಗಬೇಕೆಂಬ ರಿಟ್ರೆಂಚಮೆಂಟ ಕಮಿಟಿಯ ಶಿಫಾರಸಿನಂತೆ ಈ ಬೋರ್ಡ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿರುವದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪುನಃ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವದವಶ್ಯವಿಲ್ಲ' ವಾಗಿ ಪುನಃ ಠರಾವಾಗಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಈ ವಿಶೇಷ ಸಭೆ ಕರೆಯೋಣಾಗಿತ್ತು, ೩ ತಿಂಗಳ ಮೊದಲು, ವಿಶೇಷ ಸಭೆಯಲ್ಲ ಠರಾವುಗಳ ರದ್ದಾಯಿತಿ ಯಾ ತಿದ್ದುಪಡಿ [*cancel or modify*] ಮಾಡಬರುವದಿಲ್ಲವಾಗಿ ರಾ| ಪ್ರಭುಗಳು ವಾದಿಸಿದರು ಮಾರ್ಚ ೧೧ನೇ ತಾರೀಖಿನ ಠರಾವನ್ನು ನೋಡಲು ಅನೇಕ ಮಂಬರರು ಕುತೂಹಲಪಟ್ಟರು. ಹಿಂದಿನ ಸಭೆಯ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಪೂರ್ಣಮಾಡಲು ಓದಿ ಮಂಜೂರ ಮಾಡುವದು ಬೋರ್ಡಿನ ಈ ವರೇಗಿನ ಸಂಪ್ರದಾಯ; ಆದರೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಆ ವಿಷಯವಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೇಕೆಂದು ಸಭಿಕರ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಮಿನಿಟ ಬೂಕ ತೆಗೆದು ನೋಡಿದರೆ, " ಈ ಪ್ರಕರಣ ಕಮಿಶನರ ಸಾಹೇಬರ ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿರುವದರಿಂದ " ಎಂಬ ಶಬ್ದಗಳು ಹೊಸದಾಗಿ ಈ ಠರಾವಿಗೆ ಜೋಡಿಸಿದ್ದು ಕಂಡುಬಂತು ಸಭಿಕರೆಲ್ಲರೂ ದಿಗಿಲು ಬಿದ್ದರು; ಇದು ಭಯಂಕರವೆಂದೂ, ಗುನ್ಹೆಯೆಂದೂ ಮೆಂಬರರು ಉದ್ಗರಿಸಿದರು. ಕಚ್ಚಾ ಟಿಪ್ಪಣಿ, ಪಕ್ಕಾ ಟಿಪ್ಪಣಿ, ಅಸ್ಸಲ ಠರಾವು ಬೂಕುಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ಈ ಉಪವಾಕ್ಯ ಸೇರಿಸಿದ್ದಿತು ಕಾರಕೂನರ ಜಬಾನಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಚೀಫ ಆಫೀಸರರ ಹೇಳಿಕೆ ಕೇಳಬೇಕು; ಹೀಗೆ ಕೆಲವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರು ಸಭೆಯ 'ಸೆನ' ಯಾಸೆ ವಿಚಾರವಂದು ತಾವು ಆ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಹಿಂದಿನಿಂದ ತಾವು ಸೇರಿಸಿದ್ದೇವಾಗಿ ಸ್ವತಃ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ರಾ| ಗೋಪಿಯವರೇ ನುಡಿದರು!! ತಾವು ಸಕಾರಣ ಸೇರಿಸಿದ್ದೆವಾಗಿ ಚೀಫ ಆಫೀಸರ ರಾ| ಬಿಜ್ಜೂರರು ಏನೇನೋ ನುಡಿದರು!!! ಸಭಿಕರಿಗೆ ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ದಾಗಲವಾಡಿ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಾ ಮುಂದೆ, ನೀ ಮುಂದೆ ಎಂದು ಶೂಲಕ್ಕೇರಹೋದ ಸ್ವಾರ್ಥಿ ಸ್ಥೂಲ ಗುರು-ಶಿಷ್ಯರ ನೆನಪಾಯಿತು! ಹಿಂದಿನ ಸಭೆಯ ಎಲ್ಲ ಠರಾವುಗಳನ್ನು ಓದಬೇಕಾಗಿ ಸಭಿಕರು ಹಟಹಿಡಿದರು. ನಿಯಮಗಳ ಆಧಾರ ತೋರಿಸಿದ ಬಳಿಕ ರಾ| ಗೋಪಿಯವರು ನಿರುಪಾಯದಿಂದ ಒಪ್ಪಿದರು. ಠರಾವುಗಳನ್ನೋದಿದ ಬಳಿಕ, ಗೋಪಿ-ಬಿಜ್ಜೂರರ 'ಸನ್ನ ಹಾಗು ಸಹೇತುಕ ಪುಸ್ತಿ ವಜಾ ಕೀಮು, ವೃತ್ತಾಂತ ಮನ್ನಿಸಬೇಕೆಂದು ರಾ| ಕ್ಯಾಲೊರು ಸೂಚಿಸಿದರು, ರಾ| ರಾಮ ಹೆಗಡೆರು ಅನುಮೋದಿಸಿದರು. ಬೋರ್ಡಿನ ಮನ್ನಣೆ ಪಡೆಯದೆ ಸೇರಿಸಿದ ಉಪವಾಕ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರಕೂನ-ಚೀಫ ಆಫೀಸರರ ಜವಾಬು ಪಡೆದು, ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಶರಾ ಕೊಂಡು ಸದರ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಕಲೆಕ್ಟರ-ಕಮಿಶನರ ಸಾಹೇಬರ ಕಡೆಗೆ ಕಳಿಸಿದ ಠರಾವಿನ ನಕಲುಗಳೊಳಗಿಂದ ತೆಗೆಯುವಂತೆ ಅರಿಕೆ ಬರೆಯಬೇಕಾಗಿ ರಾ| ಪ್ರಭುಗಳವರು ಉಪಸೂಚನೆ ತಂದರು. ಹೀಗೆ ಉಪಸೂಚನೆ ತರಲಾಗುವದಿಲ್ಲವಾಗಿ ರಾ| ರಾಮ ಹೆಗಡೆರು ವಿರೋಧಿಸಿದರು ಉಪಸೂಚನೆ ತಿರಬಿಟ್ಟು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಹೊತ್ತಿಗೆ ತಕ್ಕ ರೂಪ ಮಾಡಿ ರಾ| ರಾಮ ಹೆಗಡರ ಆತಂಕವನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿದು ಉಪಸೂಚನೆಗೆ ಸಮಾಧಿ ಕೊಟ್ಟರು. ರಾ| ಪ್ರಭುಗಳು ತೋರಿಸಿದ ಕಾಯಿದೆಯ ಆಧಾರಗಳೆಲ್ಲ ನಿರರ್ಥಕವಾದವು. ಹೀಗೆ ರಾ| ಗೋಪಿಯವರು ಮೊದಲನೇ ರೂಲಿಂಗ ಕೊಟ್ಟು ಬೇಗನೆ ಸಭೆ ವಿಸರ್ಜಿಸಿದರು. ಕ್ಯಾಲೊರ ಠರಾವು ಮಂಜೂರಾಯಿತು ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ರಾ| ಗೋಪಿಯವರು ೨ನೇ ರೂಲಿಂಗ ಕೊಟ್ಟರು ಮಾರ್ಚ ೧೧ನೇ ತಾರೀಖಿನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಸಾದ ಠರಾವು ಠರಾವಲ್ಲವಾಗಿಯೂ, ಡಿಸಂಬರ ೧೬ನೇ ತಾರೀಖಿನ ಸಭೆಯ ಠರಾವಿನ ಚರ್ಚೆಯೇ ಈಗ ನಡೆದಿರುವದಾಗಿಯೂ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಟ್ಟರು. ರಾ| ಗೋಪಿಯವರ ಕಾಯಿದೆಯ ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಕೇಳಿ ಸಭಿಕರು ತಣ್ಣಗಾದರು!! ಆ ಮೇಲೆ ಕಮಿಶನರ ಸಾಹೇಬರ ಕಡೆ ನಡೆದ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರದ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ತರಿಸಿ ವಾಚನಮಾಡಿಸಿದರು. ವಿಚಾರ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಕರಣವಿರಲಿಲ್ಲ ರಾ| ದೇವರವರು ಒಂದು ಹೊಸ ಠರಾವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಅದೇನೆಂದರೆ— "ಚೀಫ ಆಫೀಸರರಿಗೆ ಈಗ ೫೭ನೇ ವರ್ಷ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ನಿಯಮಗಳಂತೆ ಇವರಿಂದ ಸರ್ವಿಸ ಕೆಲಸ ಸಾಗುವದಿಲ್ಲ; ಇದರಿಂದ ಇತ್ತ ೩-೪ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ವಿಸಿನ ಕೆಲಸ ಇವರು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬೋರ್ಡಿಗೂ, ಸರಕಾರಕ್ಕೂ ಹಣದ ಅಡಚಣೆಯಿರುವದರಿಂದ, ಇವರಿಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುವದರಿಂದ ಕಮಿಶನರರು ಪುನರ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿ ೬ ತಿಂಗಳ ನೋಟೀಸು ಸಹ ಕೊಡದೆ ಇವರಿಗೆ ಕೆಲಸದಿಂದ ಮುಕ್ತ ಮಾಡಬೇಕು ಬೋರ್ಡಿನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕಮಿಶನರರಿಗೆ ತಿಳಿಸಲು ರಾ| ಪ್ರಭು-ಉದ್ಯಾವರರವರಿಗೆ ಬೋರ್ಡಿನ ತಿಸ್ಮರಾಗಿ ಕಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು " ಈ ಠರಾವಿಗೆ ಅನುಮೋದನ ದೊರೆಯಿತು ೬ ತಿಂಗಳ ನೋಟೀಸು ಕೊಟ್ಟು ರಾ| ಬಿಜ್ಜೂರರಿಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ರಾ| ಕರ್ಕಿಯವರು ತಂದ ಉಪಸೂಚನೆ ಬಿದ್ದುಹೋಯಿತು ಕಮಿಶನರರಿಂದ ನಿರ್ಣಯವಾಗುವ ತನಕ ರಾ| ಬಿಜ್ಜೂರರಿಗೆ ಸಿಗತಕ್ಕ ಪಗಾರಿನ ವಿಷಯವನ್ನು ಇದೀಗಲೇ ನಿರ್ಣಯಿಸಬೇಕಾಗಿ ರಾ| ಕರ್ಕಿಯವರು ತಂದ ೩ನೇ ಸೂಚನೆಗೆ ೩-೪ ಜನರು ಅನುಕೂಲ ಮತಕೊಟ್ಟು, ಉಳಿದವರು ವಿರೋಧಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಈ ಸೂಚನೆಯೂ ಬಿದ್ದು ಹೋಯಿತು! ಕೊನೆ ನಿರ್ಣಯವಾದ ಬಳಿಕ, ಪಗಾರಿನ ವಿಚಾರವಾಗತಕ್ಕದ್ದಾಗಿ ಬಹುಮತದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಯಿತು. ಉಳಿದ ಚಿಕ್ಕ-ಪುಟ್ಟ ಪ್ರಕರಣಗಳ ವಿಚಾರ ನಾಳೆದು ಸೋಮವಾರಕ್ಕಿಟ್ಟು ರಾ| ಗೋಪಿಯವರು ವಿಶೇಷ ಸಭೆಯನ್ನು ವಿಷಣ್ಣಮನಸ್ಕರಾಗಿ ವಿಸರ್ಜಿಸಿದರು.

—ಮಹಾತ್ಮರು ಯರೋಡಾ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ವೇದಾಂತ, ಜ್ಯೋತಿಷ ಶಾಸ್ತ್ರ ಹಾಗೂ ಅರ್ಥ ಶಾಸ್ತ್ರ ಇವುಗಳ ಮೇಲಿನ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಸನ್ ಲೈಫ್ ಎಶ್ಯೂರನ್ಸ ಕಂಪನಿ ಆಫ್ ಕೆನಡಾ.
ಇಡೀ ಬ್ರಿಟಿಶ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದೇ ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಕಂಪನಿ!
ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ, ಬ್ರಹ್ಮದೇಶ, ಸಿಂಹಲದ್ವೀಪಗಳ ಕೂಡಿ
ಮುಖ್ಯ ಆಫೀಸು— ಕೆನಡಾ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ, ಹೊರ್ನಬಿ ರೋಡ, ಮುಂಬಯಿ.
ಜನರಲ್ ಮೆನೇಜರು— ನಾ| ಸರ್ ಫಿರೋಜ ಸೇಠನಾ,—ಕೇ. ಟಿ ಓ ಬಿ. ಈ.
೧೯೨೨ನೇ ಇಸ್ವಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದ ಹೊಸ ವಿಮೆ ರಕಮು ೧೬.೩ ಕೋಟಿಗೂ ಮಿಕ್ಕಿದೆ
೧೯೨೧ನೇ ಇಸ್ವಿ ಡಿಸಂಬರ ೩೧ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಕೂಡಿದ ನಿಧಿ: ೧೬.೩ ಕೋಟಿಗೂ ಮಿಕ್ಕಿದೆ

ಈ ಕಂಪನಿಯ ಏಜನ್ಸಿ ಪಡೆದು ಹುರುಪಿನಿಂದ ಹಾಗು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ನಡೆಯುವವರು
ಮುಡಿಪು ಸುಲಭವಾಗಿ ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ಜೀವನ ನಡಿಸಬಹುದು.
ಕರಾರು ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಗಾಗಿ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡಿಸುವ ಪತ್ತೆ.—

The District Manager,
Canada Building,
Hornby Road, BOMBAY

OR

Mr. S. B. Rege,
Chief Agent,
171, Civil Lines,
Camp: BELGAUM.

ಅಂತಃಸೂತ್ರಗಳು.

(ನಿರೀಕ್ಷಕನು ಬರೆದದು)

ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಸರ್ ಸೆಮ್ಯುಅಲ್ ಹೋರರವರಿಗೂ, ಮಹಾತ್ಮರಿಗೂ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡೆದ ವಾರ್ತೆ ನಿಜವಲ್ಲವಾಗಿ ಹೊರಟ ಸರಕಾರಿ ಪ್ರಕಟಣೆಯು ವೃತ್ತವನ್ನು ನಾನು ಈ ಹಿಂದೆ ನಮೂದಿಸಿ ನನಗೆ ನಂಬಿಗೆ ಹುಟ್ಟುವದಿಲ್ಲವಾಗಿ ಬರೆದಿದ್ದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ಆಧಾರ ದೊರಕಿದೆ. ಮದ್ರಾಸದ 'ಹಿಂದು' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮುಂಬಯಿಯ ಸುದ್ದಿಗಾರರು ಒಂದು ಅನುಮಾನ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಧಾನ ಮಂಡಳಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿಯ ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿ ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಂದ ಲಂಡನಿಗೆ ಹೋದ ಪ್ರಮುಖರೊಡನೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಪ್ರಮುಖರು ಮಾತನಾಡಿದರಾಗಿಯೂ, ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ವಿಚಾರಗ್ರಸ್ತರಾಗಿರುವರಾಗಿಯೂ ವಾರ್ತೆ. ಪ್ರಧಾನ ಮಂಡಳವು ವ್ಯಗ್ರವಾಗಿದೆ. ಧೋರಣವನ್ನು ಬದಲಿಸುವ ವಿಚಾರ ನಡೆದಿದೆ. 'ಹಿಂದು' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸುದ್ದಿಗಾರರು ಮುಂಬಯಿಯೊಳಗಿನ ಕೆಲ ಒಳ್ಳೆಯ ಪ್ರಮುಖರೊಡನೆ ಆಲೋಚಿಸಿದರಂತೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಸರಕಾರಿ ಅಂತರಂಗ ಬಲ್ಲವರು. ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ, ಇತರ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಧಾನರಿಗೂ, ಮಹಾತ್ಮರಿಗೂ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡೆದಿರುತ್ತದಾಗಿ ಅವರು ಹೇಳಿದರಂತೆ. ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ [illegible] ನೋವು, ಒರಗಲು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ, ಎತ್ತರದಿಂದ ಒರಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಮಹಾತ್ಮರ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ| ಮಹಾದೇವ ಭಾಯಿಯವರಿಗೆ ಯೆರವಡಾ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮರ ಬಳಿ ಇರಗೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸರದಾರ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿಯವರಿಗೂ ಮಹಾತ್ಮರ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿಯಗೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದೆಲ್ಲದರ ಮೇಲಿಂದ ಇತ್ತೀಚಿನಲ್ಲಿ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡೆದಿರಬೇಕೆಂಬದಾಗಿ ಸುದ್ದಿಗಾರರ ತರ್ಕ.

ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿ ತಿಳಿಯಗೊಡದಂತೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಜಾಗರೂಕರಾಗಿದ್ದಾರೆಂಬದಾಗಿ ನಾನು ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿಧಾನ ಮಾಡಿದ್ದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ದಿಲ್ಲಿಯ 'ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಟೈಮ್ಸ' ಪತ್ರಿಕೆಯು ಒಂದು ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿ ಆಧಾರ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಲೋಧಿಯನ್ ದೊರೆಗಳು ಬ್ರಿಟಿಶ ಪ್ರಧಾನ ಮಂಡಳದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೆಂದು ನಾನು ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾಗಿ ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ಪ್ರಧಾನ ಮಂಡಳದ ಮುಂದಿನ ರಾಜ್ಯಧೋರಣವೆಲ್ಲ ಬಹುತರವಾಗಿ ಲೋಧಿಯನ್ ದೊರೆಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಮೇಲೆಯೇ ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಲೋಧಿಯನ್ ದೊರೆಗಳು ವಿಲಾಯತಿಗೆ ಹೋದನಂತರ ನಿಶ್ಚಿತ ನಿರ್ಣಯವಾಗದೆಂದು ನಾನು ಎಣಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾದರೂ ಹಾಗೆಯೇ ಭ್ರಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರಿಂದ ಲೋಧಿಯನ್ ದೊರೆಗಳಿಗೆ ಅವರು ನಾಲ್ಕೂ ಬದಿಯಿಂದ ಕಾಯುತ್ತಾರೆ. ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಲೋಧಿಯನ್ ದೊರೆಗಳ ಮುಕ್ಕಾಮವಾಗಿತ್ತು. ಲೋಧಿಯನ್ ದೊರೆಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅತ್ತಿತ್ತ ಸರಿದಾಡಗೊಡಲಿಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಂಕಲ್ಪದಂತೆ ಮಹಾನುಭಾವರು ಭೆಟ್ಟಿಯಾಗಬೇಕು. ಔತಣ, ಮೇಜವಾನಿ ಮೊದಲಾದ ಸಮಾರಂಭಗಳೆಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ [illegible] ನಡೆಯಬೇಕು. [illegible] ಒಬ್ಬನು ಸಂಧಿ ಸಾಧಿಸಿ ದೊರೆಗಳಿಗೆ ಮುಂಬಯಿಯ ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿ ತಿಳಿಸಿದನು. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ದೊರೆಗಳು ಆಶ್ಚರ್ಯಗೊಂಡರು. ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಹಲವು ಯುರೋಪಿಯನ್‌ರು ಕಾಂಗ್ರೆಸಿಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿ ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರಲ್ಲೊಬ್ಬರ ಗೆಳೆಯರು ಈ ಲೋಧಿಯನ್ ಕಮೀಟಿಯ ಸಭಾಸದರಂತೆ. ಉಪಾಯದಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಯುರೋಪಿಯನ್ ಗೆಳೆಯರು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಊಟಕ್ಕೆ ಕರೆತಂದು ಮುಂಬಯಿಯೊಳಗಿನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದ ಹಾಗೆ ವರ್ಣಿಸಿದರು. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಅತಿಥಿ ಸಭಾಸದರು ವಿಸ್ಮಯಗೊಂಡರು. "ನಿಮ್ಮಂಥ ಯುರೋಪಿಯನ್‌ರ ಬಾಯಿಯಿಂದ ಈ ಮಾತು ಕೇಳಿ ನಾನು ಚಕಿತನಾಗಿದ್ದೇನೆ, ನಮಗೆ ಅನೇಕ ಹಿಂದೀಯರು ಭೆಟ್ಟಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಅವರ್ಯಾರೂ ಇಂಥ ಭಯಂಕರ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ, ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಸರಕಾರವನ್ನು ಹೊಗಳಿದರು, ಮತ್ತು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಸಮಾಧಾನವಿದೆಯೆಂದು ಉದ್ಗರಿಸಿದರು!" ಹೀಗೆ ಅತಿಥಿ ಸಭಾಸದರು ತಮ್ಮ ಯುರೋಪಿಯನ್ ಗೆಳೆಯರೊಡನೆ ಆಡಿದ ಮಾತುಗಳ ಮೇಲಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಲೋಧಿಯನ್ ಮಂಡಳದ ಮೇಲಿಟ್ಟ ಕಠಿಣ ಕಾವಲಿನ ಸ್ವರೂಪ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾವಿಲ್ಲವೆಂಬ ತತ್ವದಂತೆ ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿ ಲೋಧಿಯನ್ ಮಂಡಳಕ್ಕೆ ಒಂದಿಲ್ಲೊಂದು ಉಪಾಯದಿಂದ ತಿಳಿಯುತ್ತಿದೆ. ಯುರೋಪಿಯನ್‌ರೇ ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮಾತನ್ನು ನಮೂದಿಸಲು ನನಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಧಾನ ಮಂಡಳದ ಮನೋಭಾವ ಬದಲಾಗುವದಿಲ್ಲವೆಂಬದಾಗಿ ನಾನು ಬರೆದಿದ್ದೆ, ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವಿಚಾರಮಗ್ನರಾಗಿರಬೇಕೆಂದೂ ನಾನು ಬರೆದಿದ್ದೆ. ನಿಷ್ಠುರತನದಿಂದ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ನಡೆಸಿ, ಸಾವಿರಾರು ಪ್ರಮುಖರನ್ನು ಹಿಡಿಹಿಡಿದು ಸೆರೆಮನೆಗೆ ತಳ್ಳಿದಾಗ್ಯೂ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಅಪ್ರತಿಹತವಾಗಿ ನಡೆದಿದೆ. ಮೊನ್ನೆ ಜಾಲಿಯನವಾಲಾಬಾಗದಿನ ಅಂಗಡಿ ಮುಚ್ಚಿದ ಬಗ್ಗೆ [illegible] ವರ್ತಕರಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿದು ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಖಟ್ಲೆಯ ವಿಚಾರ ನಡೆದಿದೆ. ಆ ಖಟ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಜಬಾನಿಯಾಯಿತು. "ಕಾಂಗ್ರೆಸು ಬೇಕಾಯಿದೇಶೀರ ಆಯಿತು, ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಬುಲೆಟಿನ್ ಹೊರಡಿಸಬಾರದಾಗಿಯೂ, ಹರತಾಳ ಮಾಡಬಾರದಾಗಿಯೂ ಹುಕುಮುಗಳು ಹೊರಟವು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ ನಡೆವವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಆದಾಗ್ಯೂ, ಬುಲೆಟಿನ್ ತಪ್ಪದೆ ದಿನಾ ಹೊರಡುತ್ತದೆ, ಹರತಾಳ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಒಮ್ಮೆ ನೇಮಿಸಿದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಂತೆ ಜನರು ವರ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ, ಪೋಲೀಸರ ಹುಕುಮುಗಳು ಮನ್ನಿಸಲ್ಪಡುವದಿಲ್ಲ" ಹೀಗೆ ಪೋಲೀಸ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಜಬಾನಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಈ ಪ್ರಕಾರದ ನಿದರ್ಶನದಿಂದ ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವಿಚಾರಮಗ್ನರಾಗಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, 'ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಸಂಸ್ಥೆ'ಯನ್ನು ಬೇಕಾಯಿದೇಶೀರ ಅಲ್ಲವಾಗಿ ಅವರು ಕಳೆದ ಸೋಮವಾರ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಸಾರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. "ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಸಂಸ್ಥೆ ಬೇಕಾಯಿದೇಶೀರ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲ, ಅದು ಬೇಕಾಯಿದೇಶೀರ ಎಂದು ಜಾಹೀರನಾಮೆ ಹೊರಟಿಲ್ಲ, ಕಾಂಗ್ರೆಸಿಗೆ ಒಪ್ಪಿದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸ್ಥಳಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮಾತ್ರ ಬೇಕಾಯಿದೇಶೀರ ಎಂದು ಜಾಹೀರಾಗಿವೆ. ದಿಲ್ಲಿಯೊಳಗಿನ ಸಭೆ ಬೇಕಾಯಿದೇಶೀರ ಚಳವಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುವದಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಅದು ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು" ಈ ಪ್ರಕಾರ ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಸರ್ ಸೆಮ್ಯುಅಲ್ ಹೋರರವರು ಕೂಲಿಕಾರ ಪಕ್ಷದ ಮಿ| ಮೋರ್ಗನ್ ಜೋನ್ಸರವರಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಅರ್ಥ ಸ್ವತಃ ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿದದಾಗಿ ನಾನೆಣಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನ ಸಂಪರ್ಕವಿದ್ದ ಖಾನಾವಳಿ—[illegible]ಗಳು ಸಹ ಬೇಕಾಯಿದೇಶೀರ ಆಗಿವೆ. ಇಂಥ ಪ್ರಸಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿಗೊಪ್ಪಿದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೂ ಬೇಕಾಯಿದೇಶೀರ ಆಗಿರುವವಾಗಿ ಹೇಳಿ ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೋರರವರು ಯಾಕೆ ಮುಚ್ಚಿಡುತ್ತಾರೆ? ಕಾಂಗ್ರೆಸು ಬೇಕಾಯಿದೇಶೀರ ಅಲ್ಲವೆಂದು ಯಾಕೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ? ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಯಾದ ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಕಮೀಟಿಯು ಇನ್ನೂ ಯಾಕೆ ಬೇಕಾಯಿದೇಶೀರ ಆಗುವದಿಲ್ಲ? ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸಮಾಧಾನಕಾರಕ ಉತ್ತರ ಸಿಗಲೊಲ್ಲದು. ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳು ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯನ್ನು ದಬ್ಬಲು ಅಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಗ್ರಹಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನೆಣಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸು ಭಾರತೀಯ ಲೋಕಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸಂಸ್ಥೆ. ಅದನ್ನು ಬೇಕಾಯಿದೇಶೀರ ಮಾಡಲು ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಧೈರ್ಯ ಸಾಲದು. ಕೈ ತಡೆಯುವದುಚಿತವೆಂದು ಈಗೀಗ ಅವರಿಗೆ ಹೊಳೆಯಹತ್ತಿದ್ದರ ಲಕ್ಷಣವಿದೆಂದು ನನ್ನ ಊಹೆ. ಅಂತು ಪೂರ್ವ ಸಂಕೇತದಂತೆ ಬ್ರಿಟಿಶ ಪ್ರಧಾನ ಮಂಡಳದ ಸುಧಾರಣೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡೆಯದೆಂಬ ಮಾತು ನಿಜ. ಅದು ಬದಲುವದು, ಬದಲಲೇಬೇಕು.

'ಮುಂಬಯಿ ಕ್ರಾನಿಕಲ್' ಪತ್ರಿಕಾಕರ್ತರೂ, 'ಫ್ರೀ ಪ್ರೆಸ್' ಪತ್ರಕಾರರೂ ಸಂಯುಕ್ತ ರಾಜ್ಯ ಪದ್ಧತಿಯ ಸ್ಥಾಪನೆಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಧಾನ ಮಂಡಳವು ಇಂದಿನ ಮಟ್ಟಿಗೆ ತೊರೆದಿರುವದಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸಂಯುಕ್ತ ರಾಜ್ಯಪದ್ಧತಿಯೆಂದರೆ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಸಹ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಇಡೀ ಭರತ ಭೂಮಿಗೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ರಾಜ್ಯಘಟನೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುವದು. ಈ ರಾಜ್ಯಪದ್ಧತಿಗಾಗಿ ಬಹು ದೊಡ್ಡ [illegible] ನಡೆದಿತ್ತು, ಸಂಸ್ಥಾನಿಕರಿಗೆ, ಅವರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ಲಂಡನಿಗೆ ಕರೆದೊಯ್ದು ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಮಂಡಳವು ದೀರ್ಘ ವಿಚಾರ ನಡೆಸಿತ್ತು, ಸಂಸ್ಥಾನಿಕರಿಗೆ ಮನವೊಲಿಸುವ ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿತ್ತು. ಈಗ ಅದೆಲ್ಲ ಬಯಲಾಯಿತು. "ಈ ರಾಜ್ಯಪದ್ಧತಿ ಸಂಕೀರ್ಣವಾದದ್ದು, ಕೂಟಸ್ಥಳಗಳನೇಕವಿವೆ" ಹೀಗೆ ಪ್ರಧಾನ ಮಂಡಳದ ಕಲ್ಪನೆಯಾಗಿರುವದಂತೆ. ಫೆಡರೇಶನ್ ಯಾನೆ ಸಂಯುಕ್ತ ರಾಜ್ಯ ಪದ್ಧತಿಯ ತತ್ವಕ್ಕಾಗಿ ನಡೆದ ಜಗ್ಗಾಟವನ್ನರಿತವರಿಗೆ ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಪರಮಾಶ್ಚರ್ಯವಾಗಿದೆ. ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಕರ್ತರು ಜೂನ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರದ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುವರು, ಪ್ರಾಂತಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲುಗಳಿಗೊಪ್ಪಿಸುವರು, ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲ ಖಾತೆಗಳನ್ನು ಲೋಕಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೊಪ್ಪಿಸುವರು. ಸೈನ್ಯ, ಪರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಬಂಧ, [illegible] ಅಧಿಕಾರ ಮೊದಲಾದ ಮುಖ್ಯ ಖಾತೆಗಳು ಮಾತ್ರ ಈಗಿನಂತೆ ಮುಂದೆಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸ್ವಾಧೀನವಿರುವವು, ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಲೋಕಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಹಿಡಿತವಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಂಜೂರಾಗುವದು. ಈ ವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಸತ್ಯ

ಕರ್ತರು ಒ.ಸೂತ್ರ ಒಪ್ಪಿದ ಸಂಬಿಗಸ್ತರ ಕಡೆಯಿಂದ ತಾವು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ್ದಾಗಿ ಸಮೂದಿಸುತ್ತಾರೆ ಮೂಲ ಯೋಜನೆ ಈಗ ಒದಲಹತ್ತಿದೆಂದು ನಾನು ಈ ಮುಂಚೆ ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಇದೊಂದು ಆಧಾರ. ಹೋರಿರಿವರು ಮುಖ್ಯಮುಖ್ಯ ಪಾತೆಗಳನ್ನು ಕಾದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಯಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಅವನ್ನಾದರೂ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವರೆಂದು ಇದೀಗಲೇ ನಾನು ಹೇಳಲಾರೆ ಯಾಕಂದರೆ, ಮಹಾತ್ಮರಿಗೂ ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದಿ ಪ್ರಧಾನರಿಗೂ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಎಲ್ಲ ವಿವರಗಳು ನಿಶ್ಚಯವಾಗುವವು ಜೂನ ತಿಂಗಳು ಬಂದ ಹಾಗೆಯೇ, ಅಷ್ಟರೊಳಗ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಪ್ರಮುಖರ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡದರೆ, ಹೊಸ ಯೋಜನೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುವಂತಿದೆ ದಿಲ್ಲಿ ಕೊಂಗ್ರೆಸನ್ನು ಸರಕಾರವು ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸಿದ್ದರ ಮೇಲಿಂದ ಯಾವ ಅನುಮಾನವೂ ಹೊರಡುವದಿಲ್ಲ ಯಾಕಂದರೆ, 'ಲಂಡನ್ ಟ್ಯಾಯ್ಮ್ಸ' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸುದ್ದಿಗಾರರು ಬರೆದಂತೆ, ಕೊಂಗ್ರೆಸಿನ ನಾಯಕರಾದ ಮಹಾತ್ಮರೂ, ಸರದಾರ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲ, ಪಂಡಿತ ಜವಾಹಿರಲಾಲ ನೆಹರೂ ಮೊದಲಾದ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳದ ಸಭಾಸದರೂ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿರುವಾಗ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಅಧಿವೇಶನದಿಂದ ಈಗಿನ ಚಳವಳಿಯ ದಿಕ್ಕು ಬದಲುವ ಆಶೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ್ದೇ ಪುರಸ್ಕಾರವಾಗುವದು, ಸರಕಾರವು ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸದಿದ್ದರೆ, ಸರಕಾರದ ನಡಾವಳಿಯು ಸುಸಂಗತವಾಗದು; ವಿಸಂಗತವಾಗುವದು, ಆದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸಬೇಕಾಯಿತೆಂದು 'ಲಂಡನ್ ಟ್ಯಾಯ್ಮ್ಸ' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸುದ್ದಿಗಾರರ ಅಂಬೋಣ ನನಗೀ ಮಾತು ಒಪ್ಪಿಗೆ. ಸದರ ಸುದ್ದಿಗಾರರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಒಳಗುಟ್ಟು ಬಲ್ಲವರೆಂದು ಯಾರೂ ಹೇಳುವರು ಮುಖ್ಯ ನಿರ್ಣಯಗಾರರು ಮಹಾತ್ಮರೆಂದು ಕೊಂಗ್ರೆಸಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ| ಸರೋಜಿನಿಯವರೂ, ಪಂಡಿತ ಮದನ ಮೋಹನ ಮಾಲವೀಯರವರೂ ನುಡಿದಿರುತ್ತಾರೆ ಮಹಾತ್ಮರ ಕಡೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರದ ಮೇಲಿಂದ ಮುಂದಿನ ರಾಜ್ಯಘಟನೆಯ ಪ್ರಾಣಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯಾಗುವದಾಗಿ ನಾನು ಎಣಿಸುತ್ತೇನೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರದ ಸ್ವರೂಪ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗದು ಅದೊಂದು ಅನುಮಾನದ ವಿಷಯ ಆದಾಗ್ಯೂ, ಮುಂದಿನ ರಾಜ್ಯಘಟನೆಯ ಸ್ವರೂಪವೇ ಚರ್ಚಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದಾಗಿ ನನ್ನದೊಂದು ಎಣಿಕೆ

ಸಂಯುಕ್ತ ರಾಜ್ಯಪದ್ಧತಿಯ ವಿಚಾರ ತೂರಿದದ್ದರಿಂದ ನಮಗೊಂದು ಲಾಭ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮಟ್ಟಿನ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಂಸ್ಥಾನಿಕರು ನಮಗೆ ಅಡ್ಡಗಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದಕ್ಕೆ ರೌಂಡ ಟೇಬಲಿನ ಇತಿಹಾಸವೇ ಸಾಕ್ಷಿ. ಸಂಸ್ಥಾನಿಕರು ಪ್ರತ್ಯೇಕರಾದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಬ್ರಿಟಿಶ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ರಾಜ್ಯಭಾರದ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ವಿಚಾರಿಸಲು ಅಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ ನಮ್ಮ ಕೊರಳಸುತ್ತಿನ ಒಂದು ಕುಣಿಕೇ ಹೋಯಿತು.

ಇನ್ನು ಕೆಲ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಬಂಗಾಲದ ಹೊಸ ಗವ್ಹರ್ನರರಾದ ಸರ್ ಜ್ಹೋನ ಎಂಡರಸನ್‌ರವರು ದಾರ್ಜಿಲಿಂಗದಿಂದ ಸಿಮ್ಲಾ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಸರ್ವಾಧಿಪತಿ ವಿಲಿಂಗಡನ್ ದೊರೆಗಳವರೊಡನೆ ಸಮಕ್ಷ ಮಾತನಾಡುವವರಿದ್ದಾರಾಗಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ ೩-೪ ದಿನಗಳ ತನಕ ಮಾತನಾಡುವರಂತೆ. ಮಹತ್ವದ ವಿಷಯಗಳ ಚರ್ಚೆಯಾಗುವದಾಗಿ 'ಎಸೋಸಿಯೇಟೆಡ್ ಪ್ರೆಸ್'ನ ದಾರ್ಜಿಲಿಂಗದ ಬಾತ್ಮೀದಾರರು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ 'ಎಸೋಸಿಯೇಟೆಡ್ ಪ್ರೆಸ್,' ಸಂಸ್ಥೆಯು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸರಕಾರಿ ಪಕ್ಷದ್ದೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು ಬಂಗಾಲ ಗವ್ಹರ್ನರರ ಮುಕ್ಕಾಮು ಈಗ ದಾರ್ಜಿಲಿಂಗದಲ್ಲೇ ಉಂಟು ಸರ್ ಜ್ಹೋನ್ ಎಂಡರಸನ್‌ರವರು ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳ ನಂಬಿಗಸ್ತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೆಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದ್ದ ಸಂಗತಿ ಇಂಥವರು ಮಹತ್ವದ ವಿಷಯ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಹೋಗುವದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿದೆ. ಸರ್ವಾಧಿಪತಿ ವಿಲಿಂಗಡನ್ ದೊರೆಗಳ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಬದಲುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ ನೇಮಸ್ತರು ಕೊಂಗ್ರೆಸಿಗೆ ಎದುರಾಳಿಗಳಾಗಿ ಸರಕಾರದೊಡನೆ ಸಹಕಾರ ಮಾಡುವರೆಂದು ವಿಲಿಂಗಡನ್ ದೊರೆಗಳು ಎಣಿಸಿದ್ದರು, ಅದು ಕೈಗೂಡದ್ದರಿಂದ ವಿಲಿಂಗಡನ್ ದೊರೆಗಳು ಮುಂದೇನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಆಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಮಹಾತ್ಮರಿಗೂ, ಪ್ರಧಾನ ಮಂಡಳಕ್ಕೂ ನಡದ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರದ ವಿಷಯ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೇಳಬೇಕು, ಆ ಆಲೋಚನೆಗಾಗಿ ಸರ್ ಜ್ಹೋನ್ ಎಂಡರಸನ್‌ರವರಿಗೆ ಕರದಿರಬೇಕು, ಹೀಗೆ ನನ್ನ ಎಣಿಕೆ ಇದೇ ಸಮಯ ಶ್ರೀ| ಸರೋಜಿನಿ ನಾಯಡೂರವರಿಗೆ ಮುಂಬಯಿಯೊಳಗಿನ ಆರ್ಥರ ರೋಡ ಜೈಲಿನಿಂದ ಯೆರವಡಾ ಜೈಲಿಗ ವರ್ಗವಾದ ವರ್ತಮಾನ ಬಂದಿದೆ ಈ ಸೂತ್ರಗಳೆಲ್ಲ ಯಾವದೊಂದು ಧೋರಣದಿಂದ ಓಡ್ಯಾಡುತ್ತಿರಬೇಕಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸಲು ವಿಶೇಷ ಚಾತುರ್ಯ ಬೇಕೆಂತಿಲ್ಲ ಜ ಮಾರಣವ್ಯಾಪ್ತದಿಂದು ಜನರು ತಿಳಕೊಳ್ಳಲಾರರೇ?

ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ವಾರ್ತೆ.

— ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರೂ, ಪೋಲಿಸರೂ ಬಹಳ ಗೊಂದಲದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದಾರೆ. ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಅಧಿವೇಶನದ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥ ಕಳೆದ ಬುಧವಾರ ತಾರೀಖು ೨೭ನೇ ತನಕ ಸುಮಾರು ೮೦೦ ಜನರಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. "ಇವರಿಗೆ ವ್ಯಾಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗುವದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಲಾರೆ. ಯಾವಕಾನೂನಿನಂತೆ ಇದರ ಮೇಲೆ ಖಟ್ಲೆ ನಡೆಯುವದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಲಾರೆ" ಹೀಗೆ ಡಿ| ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಾದ ಮಿ| ಲಿಓರ್ಡರವರು ದಿಲ್ಲಿಯ 'ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಟ್ಯಾಯ್ಮ್ಸ' ಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಬಳಿ ನುಡಿದರು ಹಲವರಿಗೆ ಕೆಲ ದಿನಗಳ ಮೇಲೆ ಆರೋಪ ಹೊರಿಸದೆ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವರೆಂದೂ, ಕೆಲವರ ಮೇಲೆ ಸಭಾಬಂದಿ ಹುಕುಮು ಮುರಿದು ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಸಭೆ ಸೇರಿಸಿದ ಬಗ್ಗೆ ಖಟ್ಲೆಯಾಗುವದಾಗಿಯೂ, ಹಲವರ ಮೇಲೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ ಆಪಾದನೆ ಹೊರಿಸಲ್ಪಡುವದಾಗಿಯೂ 'ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಟ್ಯಾಯ್ಮ್ಸ' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಬಾತ್ಮಿ ೨೦೦ ಮಂದಿ ಆಕಾಲಿಗಳಿಗೆ ಸಭಾಬಂದಿ ಹುಕುಮು ಮುರಿದ ಬಗ್ಗೆ ಖಟ್ಲೆ ನಡೆದು ಶಿಕ್ಷೆಯಾಯಿತು

— ಅಹಮದಾಬಾದದ ಸೆಶನ್ಸ ಜಡ್ಜರು ಒಂದು ಮಹತ್ವದ ತೀರ್ಪು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ ಬ್ರಿಟಿಶ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಬೇಕಾಗಿ ಹಸ್ತಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಹಂಚಿದ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಶಾಲೆಯ ಹುಡುಗರಿಗೆ ವಿರಮಗಾಂವದ ೧ನೇ ವರ್ಗದ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ೩ ತಿಂಗಳ ಶಿಕ್ಷೆ, ರೂ. ೫೦ ದಂಡ ವಿಧಿಸಿದರು ಬೇಕಾಯಿದೇಶೀರ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಹುಡುಗರು ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟರೆಂದು ಮಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿತ್ತು. ವಿದೇಶಿ ಯಾ ಬ್ರಿಟಿಶ ಸರಕುಗಳ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಯಾವದೇ ಕಕ್ಷಿಯಂತೆ ಅಪರಾಧವಾಗುವದಿಲ್ಲವಾಗಿ ಸೆಶನ್ಸ ಜಡ್ಜರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟು ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ಅಪರಾಧದ ಬಗ್ಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯಾದ, ಅಪರೆ ಅಪೀಲು ಮಾಡದ ೭ ಮಂದಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿ ಮುಂಬಯಿ ಹ್ಯಾಯಕೋರ್ಟಿಗೆ ಬರೆದಿರುತ್ತಾರೆ

— ಖೇಡಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸುನಾವ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ರವಿವಾರ ಹೆಂಗಸರು ಒಂದು ಪ್ರಚಂಡ ಮೆರವಣಿಗೆ ಹೊರಡಿಸಿದರು ಅದಕ್ಕೆ ಪೋಲೀಸರು ಸುತ್ತುಗಟ್ಟಿ ನಿಂತರು. ಆ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೊಂದು, ಗಂಡಸರದೊಂದು ಮೆರವಣಿಗೆ ಹೊರಡಿಸಿ ಊರು ಸುತ್ತಿದರು. ಪೋಲಿಸರು ಇವರ ಕಡೆಯಿಂದ ಧ್ವಜ ಕಸಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಒಂದು ದೊಣ್ಣೆ ಮುರಿದು ಹೋಯಿತು, ಆದಾಗ್ಯೂ ಮೆರವಣಿಗೆ ತಡೆಯಲಿಲ್ಲ ಇತ್ತ ಹೆಂಗಸರ ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಾರ್ಗದ ಮೇಲೆಯೇ ಕೂತುಕೊಂಡಿತ್ತು. ಸೋಮವಾರ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೧|| ಘಂಟೆಯ ತನಕ ಹೆಂಗಸರು ಹಾಗೆಯೇ ಕೂತುಕೊಂಡಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ ಪೋಲೀಸರು ಮುತ್ತಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಹೋದರು. ಆ ವೇಳೆ ನಾಗರಿಕರು ತಂಡುಗಟ್ಟಿ ಬಂದರು ಊರತುಂಬ ಮೆರವಣಿಗೆಯಾಗಿ ಸಭೆಸೇರಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಜನರು ಮನೆಗೆ ತೆರಳಿದರು. ೨೧ ತಾಸಿನ ತನಕ ಜನರು ಏನೂ ಆಹಾರ ಕೊಳ್ಳದೆ ಕೂತುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಧರ್ಮಾತ್ಮರೊಬ್ಬರು ಎಲ್ಲರಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಪೇಲೆ ಹಾಲು ಕೊಟ್ಟರಂತೆ!

—ಬೋರಸದದಲ್ಲಿ ಕಲೆಕ್ಟರರು ರಾಜನಿಷ್ಠ ಸಹಕಾರಿಗಳ ಒಂದು ಸಭೆ ಕರೆದಿದ್ದರು. ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಪಿಕೆಟಿಂಗ ಮಾಡಿ ಮಾಡಿ ಪ್ರಮುಖರಿಗೆ ಸಭೆಗೆ ಹೋಗಗೊಡಲಿಲ್ಲ. ೧೦ ವರ್ಷದ ಹುಡುಗನೊಬ್ಬನು ಕರಪತ್ರಗಳನ್ನು ಹಂಚಿದನು. ಆತನಿಗೂ, ಇನ್ನು ೭ ಮಂದಿಗಳಿಗೂ ಸೆರೆಹಿಡಿದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ

—ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಹೆಯಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರು ಪಿಕೆಟಿಂಗ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ನಿರ್ದಯದಿಂದ ಹೊಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕುರಿತು ಮಂಗಳೂರಿನ ವಕೀಲರೂ, ಇತರ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ನಾಗರಿಕರೂ ಕಳೆದ ರವಿವಾರ ಡಿ| ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಿಗೆ ಒಟ್ಟಿಯಾಗಿ ತಕರಾರುಮಾಡಬಿನ್ನೈಸಿಕೊಂಡರು ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ೧೩-೧೪ ೧೬ ವರ್ಷದ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಸಹ ಪೋಲೀಸರು ನಿರ್ದಯದಿಂದ ಹೊಡೆದು ಬೆತ್ತದ ಒಂದು ಒದಿ ಬಾರಾಯಿತು, ಅದನ್ನು ತಿರುವಿ ಮತ್ತೊಂದು ತುದಿಯಿಂದ ಹೊಡೆದರು ಸೇಂಟ ಎಲ್ಯೊಸಿಸ್ ಕಾಲೇಜಿನ ಪ್ರೊ| ರಾಮರಾಯರ ಕಾಲೇಜು ಮುಂದಿದ್ದ ಉಪಚಾರ ಮಾಡಹೋದ ಶುಶ್ರೂಷಾ ಪಥಕದವರಿಗೂ, 'ಫ್ರೀ ಪ್ರೆಸ್' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸುದ್ದಿಗಾರರಿಗೂ ಪೆಟ್ಟು ಬಿದ್ದಿವೆ ಆದರಿಂದ ಈ ತನಕ ಅಲಿಪ್ತವಾಗಿದ್ದ ಕೆಥೋಲಿಕ್ ಸಮಾಜವು ಸಹ ಈಗ ಪಿಕೆಟಿಂಗಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿದೆ ಕಾಸರಗೋಡಿನಲ್ಲಿ ಈವರೆಗೆ ೪-೫ ಮಂದಿ ಪೋಲೀಸರು. ಭರಭರನೆ ಎಳೆದೊಯ್ದು ಮಾರ್ಗದ ಮೇಲೆ ಕೆಡವಿ ಸ್ಮೃತಿ ತಪ್ಪುವ ತನಕ ಹೊಡೆದರು. ಕಳೆದ ೧೭ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಿಗೆ ಹೊಡೆದದ್ದನ್ನು ಡಿ| ಮುನಸೀಫರೂ, ವಕೀಲರೂ ನೋಡಿರುತ್ತಾರೆ

ಸ್ಥಾನಿಕ ವೃತ್ತಾಂತ.

ಕುಮಟಾ— ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟರಮಣ [illegible] ನವರ [illegible] ದಿಂದಿರುವ ಶ್ರೀ ಗೌರವ [illegible] ತಂದು [illegible] ಬಿದ್ದು [illegible] ಕುಳಿತ [illegible] ಶ್ರೀ [illegible] ಯಿಂದ ಬರುವ [illegible] ಕಾರಣರಾಗಿದ್ದರು [illegible] ಬಿಟ್ಟಿಗಳ [illegible] ಗಿಯುತ್ತದೆ [illegible] ಯಿಂದ [illegible] ತಂದು [illegible]

ಬುಧವಾರ ಇಲ್ಲಿ [illegible] ವರಿಗೆ [illegible] ರಾ। [illegible] ರಾ। ಗಣಪತಿ [illegible] ಸಭೆ [illegible] ರಾ। [illegible] ಕೊಟ್ಟ [illegible] ರಾ। ಉಪಾಧ್ಯರು [illegible]

ಗೋಕರ್ಣಕ್ಷೇತ್ರದ [illegible] — ಶ್ರೀ ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನದ [illegible] ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು [illegible] ಕೆಲಸ [illegible] ದಿವಸಗಳು [illegible] ಇಲ್ಲಿ [illegible] ಮುಂದುಗಡೆ [illegible] ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ೨೦ [illegible] ದಿನಗಳು [illegible] ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು [illegible] ಲಕ್ಷಕೊಡಬೇಕು [illegible]

ಹೊನ್ನಾವರ— [illegible] ವಿಪರೀತ [illegible]

[illegible] ರಾ। [illegible] ಭಟ್ಟ [illegible] ಫೌಜದಾರರು [illegible] ವಿಚಾರವು [illegible] ಮುಂದಿನ [illegible]

[illegible] ರಾ। [illegible] ವಿಚಾರ [illegible] ರಾ। [illegible] ವಿಚಾರ [illegible]

[illegible] ರಾ। [illegible] ಒಂದು [illegible] ಬೆಜ್ [illegible] ಟಿಕೀಟು [illegible] ನಿಯಮಕ್ಕೆ [illegible] ಪೋಲೀಸರು [illegible] ಬೆಜ್ [illegible] ಪ್ರಕರಣ ನಡೆದಿದ್ದ ಫೌಜದಾರರು [illegible]

[illegible] ಮಾತುಗಳು [illegible] ೧೨೦ಂತ [illegible]

ಶಿರ್ಸಿ— ಇಲ್ಲಿ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರವರ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಕಾರಮುಂಗರ [illegible] ಒಂದು ಬಿಲ್ಲಿನ ವಿಚಾರ [illegible] ಶ್ರೀ ಕಾರಮುಂಗರರವರಿಗೆ [illegible] ಶ್ರೀ [illegible] ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು [illegible] ಶ್ರೀ ಕಾರಮುಂಗರರು [illegible] ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು [illegible] ಸ್ವತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ [illegible] ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು [illegible] ಶ್ರೀ [illegible] ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿಯ [illegible] ಶ್ರೀ ಕಾರಮುಂಗರ [illegible] ಶ್ರೀ [illegible] — (೧) ಅಂಕೋಲೆಯ [illegible] (೨) [illegible] (೩) [illegible] ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟು [illegible] ಶ್ರೀ [illegible] ಶ್ರೀ ಕಾರಮುಂಗರರಿಗೆ (೬) [illegible] ಬಿದ್ದಿಹೋಗಿದೆ

ತಾ। ೨೪ಕ್ಕೆ ನಾಸಿಕ ಧ್ವಜವಂದನೆ, ಪ್ರಭಾತಫೇರಿಗಳು [illegible] ಧ್ವಜವಂದನೆ ಮುಗಿದ ಬಳಿಕ [illegible] ಮಂಡಳದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ರಾ। ರಾಮಚಂದ್ರ ಗಣಪತಿಭಟ್ಟ [illegible] ರಾ। [illegible] ತಿಮ್ಮಣ್ಣ [illegible] ಹೈಸ್ಕೂಲಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ, [illegible] ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಿಗೂ [illegible] ಸಾಯಂಕಾಲ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟರು

[illegible] ರಾ। ಮಂಜನಾಥ ಹೆಗಡೆರಿಗೆ [illegible] ನೋಟಿಸು ಕೊಟ್ಟು [illegible] ಪೋಲಿಸರಲ್ಲಿ ಹಾಜರ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ! [illegible] ಕೊಟ್ಟ ನೋಟಿ [illegible] ಜುಲಾಯಿ [illegible] ಮನೆ ಮೇಲೆ [illegible] ಗಿದೆ!

[illegible] ಭಟ್ಟರೆಂಬುವರು [illegible] ನಾನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವನಲ್ಲ, [illegible] ಎಂದು [illegible] ಫೌಜದಾರರು ಒಂದು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟರು! [illegible] ರಾ। ನಾರಾಯಣ [illegible] ಗಜಾನನ [illegible] ಗಜಾನನನಲ್ಲವೆಂ [illegible] ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟರು!

[illegible] ಜಪ್ತಿಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ [illegible] ಜಪ್ತಿಗೊಳಪಟ್ಟ [illegible] ರಾ। [illegible] ಭಟ್ಟರಲ್ಲಿ [illegible] ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಜಪ್ತಮಾಡಿ [illegible]

[illegible] ರಾ। ರಾಮಕೃಷ್ಣ [illegible] ತಂದಿದ್ದಾರೆ

[illegible] ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಒಂದು [illegible] ಜೊತೆಗೆ [illegible] ಹೋಗಿದ್ದರು! [illegible] ಆದರೆ ಜನರು, [illegible] ಬಂದಿದ್ದರೂ [illegible] ತೆರೆದರು! [illegible] ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ [illegible] ಹೋಗಬೇಕಾಯಿತು! [illegible]

ಬುಧವಾರ ಇಲ್ಲಿ [illegible] ಒಂದು [illegible] ಮೇಲೆ [illegible] ಮುಂಗಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಪೆಟ್ಟಾಗಿದೆ

ಸೋಮವಾರ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಜರಾಗಬೇಕಾಗಿ [illegible] ನೋಟೀಸಿನಂತೆ ಕೆಲವರು ಕಚೇರಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಆದರೆ, ಫೌಜದಾರರು [illegible] ಹಾಜರಾಗಬೇಕು [illegible]

ಅಂಕೋಲೆ— ತಾ। ೨೪ಕ್ಕೆ ರಾ। [illegible] ಬೆಂಗಳೂರಿನ [illegible] ಜಪ್ತಿಯಾಗಿ [illegible]

ರು। ಸ ಒಬ್ಬನ ಸಾಹಸಶೀಲಯುವನು ಹೊಕ್ಕುಮುಂತೆ ಸಂಜೆಗೆ [illegible] ಇಲ್ಲ, ನಾಯಿಯುವನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ವಾಗಿ ಪೋಲೀಸರಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ನಿರೆಯಾದನು ಆವನ ನಿತ್ರ ರಷ್ಟ ನಾಗರಿಕರಾತ್ಕೆ ನಡೆದ ಮನ. ಡಾ। ಕಾನ ರಾವ [illegible] ದ ಕ್ತು ಕಂಕದ ದೇಸಾಯಿ ಇವರು ಪೇಟಿಲಿನ ಮಿಟ್ಟಿಗಳ ವಿಟ್ಟಾ[illegible] ಆದೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ

ಈ ಎಟಕ್ಕೆ ಪಂಡಿತ ಮಾಲವೀಯರಿಗೂ ಸೌ। ಸರೋಜಿನೀ ನಾಯುಡುರವರಿಗೂ ನಿರೆಹಿಡಿದ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಕೋಲೆಯಲ್ಲ ಅಪ್ರಸಾರ ಪಟ್ಟಿಕೆ(ರ ಕಾಲಗದ್ದ ಪ್ರಾರಂಭದ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಸರಕಾರವಾಯಿತು. ಅಂಕೋಲೆಯಲ್ಲಿ ೪ ಅಂಗಡಿಗಳು ಮಾತ್ರ ತೆರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದವು ಆದರೆ ಅವುಗಳಮುಂದೆ ಪಿಕೆಟಿಂಗ ನಡೆದದ್ದರಿಂದ ಒಂದು ಪೈಯ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಹ ಆಗಲಿಲ್ಲ! ಅಂದು ಅಂಕೋಲೆಯಲ್ಲ ಮುಂಜಾನೆ ಪ್ರಭಾತ ಫೇರಿ ಜಯಂತಿಗಳೂ ಸಂಜೆಗೆ ಮೆರವಣಿಗೆ ಸಭೆಗಳೂ ಆದವು. ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಗೌರೀಶ [illegible] ಮೇಲೆ ನಡೆಸಿದ ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿಷೇಧಪರ ಠರಾವಾಯಿತು. ಡಾ॥ [illegible] ಸಾಹಸ ನಾಯಕರು ಮತ್ತು ಆನು [illegible] ರಾಂಗಿ ಅವರ ಭಾಷಣಗಳಾದವು. [illegible] ಅಂದು ಬೆಳಗ್ಗೆ ಅಂಗಡಿ ತೆರೆದ ವರ್ತಕರನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಂತೆ ಹೇಳಿದರು 'ಅಂಗಡಿ ಮುಚ್ಚಿದ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿ ಹಿಡಿಯುವದು ವಿಷ್ಣ ಜ್ಞಾತಿ ಮಾತ್ರ ವರ್ಜೀಯುವರಿಗೆ ವಹಿತ್ರ' ಇವೇಕೆಂದು ಹಲವರ ಪ್ರಶ್ನೆ

ಆದೇ ದಿನ ಸರ್ವರೂ ಡಾ। ಬೊರ್ಕೃಷ್ಣನವನ್ನು ಬಿಗಿ ಕ್ಷೌರ ಮಾಡಿ ಕಂಡರು ಸದರಿಯುವರಿಗೆ ಪರೋಲ ಮೇಲೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರು, ಪರೋಲ ಹಾಕುವ [illegible] ಬಗ್ಗೆ ಈ ಕ್ಷೌರ

ಈ ಎಕಿಸೇಗೆ ಬುಧವಾರ ದಿನ ಅಂದಿಗ ಫ್ರೀ-ಧ್ವಜ ವಂದನ-ಮೆರವಣಿಗೆ-ಸಭೆ ಆದವು ಡಾ। ವೆಂಕಟೇಶ ಬಟ್ಟರ ಬಹುಮ್ಯಾಂದ ಮೇಲೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಕೊಟ್ಟರು

ಈ ಎಲನೇಗೆ ಶನಿ ದೊಡ್ಡ ಜಂಗಲ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ! ಬೆಳಗ್ಗೆ ೮ ಘಂಟೆಗೆ ಜಂಗಲ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡಿ ತಂದ ಕಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಹಳ್ಳಿಗರು ನಗರಕ್ಕೆ ಬರುವರೆಂದು ಬಂದಿದ್ದರು ಆಸು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ತಂಗಿ ಸೂಲ್ಪಟ್ಟಿತು ಪೋಲೀಸರು ಒದ್ದರಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ಬದಿಯ ೩ ನಗರಕ್ಕೆ ಬರುವ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಆಕ್ರಮಿಸಿ ಕಾಳಿತು ಕೊಂಡರು ಕೆಲವರ ಕಡೆಗೆ ಬಂದಿಗಳೂ ಕೆಲವರ ಕಡೆಗೆ ಕತ್ತಿಗಳೂ ಇದ್ದವು ೧೦ ಘಂಟೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ರಸ್ತೆಗಳ ಮೇಲೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳ ಮೆರವಣಿಗೆಗಳು ಬಂದು ಮುಟ್ಟಿದವು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಂಡದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ವತ್ತು ಜನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳಿದ್ದರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಸ್ತ್ರೀಯರೂ ಸಹ ಪುರ ಪರಿಷ್ಟೇ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಸೇರಿದ್ದರು ಮೆರವಣಿಗೆಗಳು ನಗರ ಸೀಮೆಯ ಮೇಲೆ ಬರುತ್ತಲೇ ಪೋಲೀಸರು ಅಡ್ಡಗಟ್ಟಿದರು [illegible] ಗಳ ಬೆದರಿಕೆ ಹಾಕಿ ನೋಡಿದರು ಆದರೂ ಜನರು ಹಿಂದರಿಯಲಿಲ್ಲ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ತಮ್ಮ ಜಯಘೋಷಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತ ನಿಂತುಕೊಂಡರು ನಾಲ್ಕೂ ಬದಿಯಿಂದ ಬರುವ ಜಯಘೋಷಗಳಿಂದ ದಿಕ್ಕುಗಳೆಲ್ಲ ಕಂಪಿಸಹತ್ತಿತು. ಪ್ರಾರಂಭ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳ, ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರ, ಸ್ವರಾಜದೇವಿಯ ಮೇಲಿನ ಆಸ್ತಿರಿಸಿತ್ತು ಇತ್ತಿಂದತ್ತ ಓಡ್ಯಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ದೊಡ್ಡ ಜಾಲವಿದೆಂಬಲೇ ಕೆಲವರ ಕಾಲ್ನಡಿಗೆಯು ಅಂಗಪ್ರಹಾರವಾದಲ್ಲಿ ಗಾಯ ಪಟ್ಟವರ ಶುಶ್ರೂಷೆಗೆಂದು 'ರೆಡ್ ಕ್ರಾಸ' ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಸಹ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸಜ್ಜಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದರು ಪ್ರತಿ ಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಮುಂದೇನಾಗುವದೆಂದು ನಾಗರಿಕರೆಲ್ಲರೂ ಉತ್ಕಂಠೆಯಿಂದ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ಕೆಲವರಂತೂ ವರ್ತಮಾನ ತಿಳಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ಬದಿಯ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹರಿದಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಇಡೀ ಪಾತಿ ವರೆಗಿನಷ್ಟ ದಿಕಾಕ್, ಬ್ಯಾಂಕ್, ಕಾಲಕಾಗಳಿಂದ ವ್ಯಾಪ್ತವಾಗಿ ಹೋಗಿತ್ತು ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಸ್ಥಿರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಜನರಷ್ಟೇ ಸ್ವಸ್ಥ ಶಾಂತತೆಯಿಂದ ವರ್ತಿಸಿ, ಪ್ರಸಂಗೋಚಿತವಾದ ಸೌಜನ್ಯ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೇ ಇಂದ ಪ್ರಸಂಗಕ್ಕೆ ಅರಿದ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರನ್ನು ಹೊಗಳಲೆ ಬೇಕು ಪೋಲೀಸರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳೆಂದು ತಂದು ಇಂದವರನ್ನು ಹಿಡಿದು ನಡೆಸಿದರು ಆ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲವರ ಕಡೆಯಿಂದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿ ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ತುಂಡುಗಳನ್ನು ಕಸಿದುಕೊಂಡರು ತುಂಡುಗಳು ಸಣ್ಣಸಣ್ಣವಾಗಿದ್ದ[illegible] ಅವುಗಳಿಂದ ೮-೧೦ ಲೋಡಿಗಳು ತುಂಬಿಹೋದವು ಜನಸಂದಣಿಯಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರು ಕೆಲವರಿಗೆ ದೂಡಿ ಕೆಡವಿದರೂ ಜನರು ಶಾಂತ ರೀತಿಯಿಂದ ಸಹಿಸಿದರು ಕೆಲವು ಪೋಲೀಸರು ಪಡಾಯವಾಗ ಹೆಂಗಸರು, ಗಂಡಸರು ಎಂಬ ಭೇದ ಸಹ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ! ನಗರಾಗೇರಿಯ ಬೊರ್ಕೃಷ್ಣ ನಾಯ್ಕರೆಂಬುವನಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಪೋಲೀಸನು [illegible] ಬೂಟಿನಿಂದ ಸೊಂಟಗಿನ ಮೇಲೆ ಜಪ್ಪಿದನಂತೆ ಮೂಗಿನೊಳಗಿಂದ ರಕ್ತ ಕಾರಿದ ತಕ್ಷಣ "ರೆಡ್ ಕ್ರಾಸ್" ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಅವನಿಗೆ ದವಾಖಾನೆಗೆ ಒಯ್ದು ಉಪಚಾರ ಮಾಡಿದರು ಪ್ರಮುಖರ ಸ್ವಂತದ ತ್ತು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ಜಪ್ತಿಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಪೋಲೀಸರು ಬಾಕಿ ಜನರಿಗೆ ನೂಕಿ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟರು ಹಿಡಿದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ನಾಲ್ಕು ಬದಿಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದು ತಂದು "ಗಾಂಧಿ ಮೈದಾನ"ದೊಳಗೆ ಕೂಡಿಸಿದಾಗ ಬಂದರು ವ ತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರಗೀತ ಹಾಡಿ ಜಯ ಘೋಷಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೧ ಘಂಟೆ ಬಡಿದು ಹೋಗ ತನ್ನ ತಮ್ಮ ಮನೆಯ ಹಾದಿ ಹಿಡಿದರು ತಾಲೂಕುಗಳ ಸಕಲ ಭಾಗದ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಪದ್ಧತಿಗಳೊಳಗಿನ [illegible] ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ ವಿನೋದ ಸಹಿತ ನಿಂತ ನೋಟ ನೋಡತಕ್ಕಂಥದ್ದಿತ್ತು! ಅಂದು ಒಟ್ಟು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ಷೌರ ಮಾಡಿದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ೧೩೫ ಕೈ ಮೀರಿದ್ದರು ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೆ ಒಂದು ಮನೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಒದಗಿಸಿ ಇಡಲಾಯಿತು, ೪೦ ಜನರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಾಕಿಯವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟರು! ಸರಕಾರದವರ ಬೆಳೆವರು ಸೆರೆಮನೆಯ ಕಾಡಿಗೆ ತಂದು ಇಟ್ಟಿದ್ದರು

ಮಾರನೇ ದಿನ ೪೦ ಜನರ ಮೇಲೆ ಖಟ್ಲೆಯಾಯಿತು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೆಲವು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದರೂ, ಅವರು ಖಟ್ಲೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಭಾಗ ತಕ್ಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ವ ಬಸ್ಸಿಯ ಜಿ ಜನ ಹಳ್ಳಿಗರನ್ನು ಬೇರೆಯಾಗಿ ಬಿಡಲಾಯಿತು ಉಳಿದ ೪೧ ಜನರಿಗೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಿದ್ದಾರೆ ಇವರಿಗೆ ೫೦ರಿಂದ ೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ದಂಡವನ್ನು ವಿಧಿಸಿದ್ದಾರೆ ಶಿಕ್ಷೆಯಾದವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ೧೮-೧೯ ವರ್ಷಗಳ ಹುಡುಗರೂ ಇದ್ದಾರೆ

ಈ ಎಕನೇಗೂ ಸುಮಾರು ೧೦೦೦ ಜನರು ಜಂಗಲ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಆರಿಸಿದರು ಹಿಚಕಡಿ, ಬೆಲೆಕೇರಿಗಳ ಬಿಟ್ಟರೆಲ್ಲ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವಾಯಿತು ಸುಮಾರು ೫೦ ಜನಗ ನಡೆಸಿದರು ಅವರಲ್ಲಿ ೧೩ ಜನರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟು ೧೩ ಮಂದಿಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರು ಇವರಿಗೆ ೬-೭ ತಿಂಗಳ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಲಾಯಿತು ಜಂಗಲ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ನಿಮಿತ್ತ ಹೋದರು ಜನರು ಮನ ಕಡಿದ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಹೊರೆ ಒಯ್ದವರಲ್ಲ, ಕಾಡ್ಗಿಚ್ಚಿನ ಟೊಂಗೆಗಳನ್ನು ಮುರಿದು ತಂದಿತ್ತರೆ ಅಲ್ಲಿ ಕಡಿಯುವದು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ತೇಗದ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಜಂಗಲ ಕಾಯದೆಯಲ್ಲಿ ಜಪ್ತಿ ಶಿಕ್ಷೆಯಿಂದ ಹೊರ್ತು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡ ನಷ್ಟ ಹೊಗೆಮಾಡಿ ಕಗಳನ್ನು ಜನರು ನೆಲಕ್ಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ

ಅವ್ರಸ್ಯಯ ಎಟೊಲದ ಮನೆಯ ಸಮೀಪದ ಬಟ್ಟು ಕಾಲಿಯೊಳ ಕಳಗ ವಾದ ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಅದಕ್ಕೆ ಕೆಂಡವನ್ನ ಹಂಚಿಸಾಯ ಹೊಪದಲಾದ ಎರಡು ನಡೆದು ಅವು ಅಂಕೋಲೆಯ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಸಾವು ಸಾಯಿತು ಇದು ಬೆಂಕಿಯಿಂದ ಆದ ಪರ್ಯವಸಾನ ಕೊಡಿಗತಕ್ಕ ಪತ್ರವಾಗಬೇಕು ಈ ಹಿಂದೆ ಆದ ಬಿಡು ಲ ಮಾಸ್ತರರ ಹುಡುಗನ ಅಕಸ್ಮಿಕ ಮರಣದ ಪತ್ತೆ ಇನ್ನೂ ಹತ್ತಿಲ್ಲ. ನಗರದಲ್ಲೂ ಪೋಲೀಸರೂ, ಗುಪ್ತ ಪೋಲೀಸರೂ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ತಕ್ಕ ಕಡೆ ಲಕ್ಷ ಕೊಟ್ಟು ಖೂನಿಗಳ ಮೂಲ ಹೊಡಿದ ಬೇಕು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವರ ಉದಾಸ್ತಿ ಉಳಿಯುವವು ಇರುವಂತೆ!

ದಿನಾ ಜಪ್ತಿ, ಲಿಲಾಂವ, ಘಂಟಾಟಿನ ಪ್ರಕರಣಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ ಈ ವಾರದಲ್ಲಿ ೨೫ ಜಪ್ತಿಗಳಾದವು ೫೦ ಫೋರಫೀಟ ನೋಟೀಸುಗಳಾದವು!

ಡಾ। ಹರಿ ಪೈನಿಗೆ ಪೋಲೀಸರು ಶೋಧ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಆವರು ನೋಟೀಸಿನಂತೆ ಹಾಜರ ಮಾಡುವರೋ ಇಲ್ಲವೋ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ!

ಎಲನೇ ತಾರೀಖಿನ ಜಂಗಲ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ನೋಡಿದ ವರ್ತಮಾನದೊಬ್ಬರು ಬರೆಯುವದೇನಂದರೆ — ಇಂಥ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ನಾನೆಂದೂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ ಹಿಚಕಡಿ, ಬೆಲೇಕೇರಿ ಮೊದಲಾದ ಕಡೆಗಳಿಂದ ೧೦೦೦ ಮಂದಿಗಳು ಈ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದರು, ಅದಲ್ಲದೆ ಇತರ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದಲೂ ಸುಮಾರು ೩೦೦೦ ಜನರು ಬಂದಿದ್ದರು, ಎಲ್ಲರೂ ಗಾಂಧಿ ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದರು, ಡಾ। ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಪಂಡಿತ ನಾಯಕ ರಾಗಿದ್ದರು ಸುಮಾರು ವ್ಯಾಪಾರ ಸಾಹೇಬರು ಇವರ ಹಣದ ಮೇಲೆ ೮-೫ ಏಟುಗಳನ್ನು ಜೋರಿನಿಂದ ಕೊಟ್ಟರಂತೆ ನಗರಗೇರಿಯ ಸುಬ್ಬಯ್ಯನ ಮ್ಯ ಎಂಬ ೩೦ ವರ್ಷದ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ೧೩೫ನೇ ನಂಬರಿನ ಪೋಲೀಸನು ಹೊಡೆದು ಕೆಡವಿದನಂತೆ! ೬೪ನೇ ನಂಬರಿನ ಪೋಲೀಸನು ತುಳಿದನಂತೆ! ಪೋಲೀಸರು ಬಾರಿ ತಿರ ಪ್ರತ್ತಿದ್ದಾಗ, ೫೫ ವರ್ಷದ ಅಜ್ಜಿಯ ಕೈಯ ಬೆನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಎಂಬವಾಗ ಕಾಲಿ ಮುರಿದಿನ [illegible] ಹೊಗಿವೆ! ಒಬ್ಬ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳು ಕಟ್ಟಿಗೆ ಲಿಲಾಂವ ಮಾಡಿದಂತೆ, ಪೋಲೀಸನ ಅದನ್ನು ಕಸಕೊಳ ಹೋದನು! ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ನಿಂತಳು, ಅವನಿಂದ ಕಸಕೊಳ್ಳಲಾಗಲಿಲ್ಲ! ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಪೋಲೀಸನು ಬಂದನು, ಹೆಣ್ಣುಮಗಳ ಬೆಂಬಲಕ್ಕೆ ಭಗಿನಿಯರು ಬಂದರು! ಬಾರು ಬದಿಯಿಂದ ಪೋಲೀಸರು, ಇನ್ನೊಂದು ಬದಿಯಿಂದ ಭಗಿನಿಯರು ಹೀಗೆ ಕೆಲ ಹೊತ್ತಿನ ತನಕ ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನ ನಡೆದು ಕಡೆಗೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳೇ ಗೆದ್ದರು

ನಾರಿನ ಮೇಲೆ ರಾಮಬಾಣ!

ಮೂರೇ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ನಟ್ಟಗಾಗಿ ಮುಂದ ಎಂದೂ ಆಗುವದಿಲ್ಲ ನಾರಿನವರು ಜರೂರ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ ಕಿಂ [illegible]
ಪತ್ರ - ವೈದ್ಯ ಪ್ಪ ಎಸ್ ಕುಪಸೇ,
ಮಿರಜಿ S C M

Dr. F. J. P. PEREIRA,
Physician & Specialist in Dentistry
Sunday Market, KARWAR (N. K.)

ಆರೋಗ್ಯ ಬಯಸುವಿರಾ?

ಹಾಗಾದರೆ—
ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ!!

ಯಾಕೆಂದರೆ, ಮಾನವನ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಹಲ್ಲುಗಳೇ ಕಾರಣ! ಒಂದೇ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಇಲ್ಲ, ಆರೋಗ್ಯ ವೃದ್ಧಿಯಿಂದಲೂ ಹಲ್ಲುಗಳು ಜೀರ್ಣಶಕ್ತಿನೆ ಮಾಡುವದು ಅಕ್ಕನವರ್ಷ ಹಲ್ಲುಗಳ [illegible] ಯಿಂದ ಅಗ್ನಿಮಾಂದ್ಯ, ಸಂಧಿವಾತ, ನೇತ್ರರೋಗ, ಕರ್ಣರೋಗ ಮೊದಲಾದ ಬೇನೆಗಳಾಗುತ್ತವೆ
ಕಾರಣ, ನಿಮ್ಮ ಹಲ್ಲುಗಳು ಸರಿಯಿರದಿದ್ದರೆ,
ನಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಬನ್ನಿ, ಪರೀಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ!
ಅವನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛ-ಸುಂದರ ಮಾಡಿಕೊಡುವೆವು

ಡಾ॥ ಎಫ್. ಜೇ. ಪಿ. ಪೇರೇರಾ,
ವೈದ್ಯ ಮತ್ತು ದಂತವೈದ್ಯಕ ವಿಶಾರದ,
ಸಂತೆ ಪೇಟೆ, ಕಾರವಾರ. (ಜಿ ಉ ಕಾನಡಾ)

೫ ವೀರಧರ್ಮ

[೨ನೇ ಪಾನಿನಿಂದ ಮುಂದರಿಸಿದ್ದು]

ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಆವನು ಎಮುರಿಸಬಲ್ಲನು ವರ್ಣದ ರಹಸ್ಯವು ಆವನಿಗೆ ಸಹಜವಾಗಿ ಹೊಳೆಯುತ್ತದೆ ಒಡತನವು ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಅನ್ನವು, ಈಶ್ವರನ ಪ್ರಸಾದವು. ಪರ್ಮದ ಆಧಾರವು ಇಂತಹ ಒಡ ಜನರು ನ ದಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಲಿ, ನಾಡಿನ ಒಡತನವು ನೀಗುವದು, ಸ್ವಾಯೋಪಜೀವನವು ಇಲ್ಲದಂತಾಗುವದು, ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸಾಹಸವು ತಲೆದೋರುವದು, ಹಾಗೂ ಇಂದು ಅಶಕ್ಯವೆಂದು ಕಾಣುವ ಸಂಗತಿಗಳು ಅಂದು ಶಕ್ಯವಾಗುವವು, ಸುಲಭವಾಗುವವು

× × ×

ವಾರ್ತೆಗಳು.

— ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದಲ್ಲಿ [illegible] ಹೇಳಿದರು ಜನ [illegible] ಸಾವಿರ, [illegible] ಸಾವಿರ, [illegible] ಸಾವಿರ, ಹೀಗೆ [illegible] ಸಾವಿರ ಜನ [illegible] ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳು [illegible] ದರು

— [illegible] ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನ ಮುದುಕಿಯನ್ನು ಲಗ್ನ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಬಗ್ಗೆ ಅಹಮದಾಬಾದದಲ್ಲಿ ಕನ್ಹಯಾ [illegible] ಲಾಲ ಎಂಬವರಿಗೆ ರೂ [illegible] ಹಾಗು ತಂದೆ [illegible] ಕನ್ಹರಾ [illegible] ವರಿಗೆ ರೂ ೧೦೦, ಹೀಗೆ [illegible] ಕಾಯಿದೆಯಂತೆ ಶಾಸನವಾಗಿದೆ

— ಮದ್ರಾಸ, ಕಲಕತ್ತಾ, ಅಲಹಾಬಾದ, ಲಾಹೋರ ಮೊದಲಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಟಪಾಲ ಒಡಿಸ್ಕ್ಯಾರೆ ಜನರು ಟಪಾಲ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆಲೆ ಎಣ್ಣೆ ಹಾಕಿ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಸುಡುತ್ತಾರೆ ಅದರಿಂದ ಪತ್ರಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಟಪಾಲ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಹಾಕಬೇಕೆಂತಲೂ ಊರಲ್ಲಿಟ್ಟ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಬಾರದಾಗಿಯೂ ಮದ್ರಾಸ ಟಪಾಲ ಖಾತೆಯ ಸರ್ಕಾರರು ಕಲಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿನ ಲ್ವರಿಗ ಸರಿಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ

— ದಾಕ್ಕಾದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅದ್ಭುತ ಪ್ರಕಾರ! 'ವಂದೇ' 'ಮಾತರಂ' ಹೀಗೆ ಕೂಗುವಲ್ಲಿ ಕೂತ ಅಬಕಾರಿ ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರು ಕೂಗಿದರು, ಕಾರಕೂನರೂ, ಹೆಂಡಗಳೂ ಓಡಿದರು ಏನು ಪ್ರಕಾರವೆಂದು ವಿಚಾರಿಸಲು ತಿಳಿದದ್ದೇನಂದರೆ – ಇನ್ಸಪೆಕ್ಟರಿಗೆ ರಜೆ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಅವರು ರಜೆ ಅರ್ಜಿ ಕೊಂಡು [illegible] ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟರು [illegible] ಜಿವನು [illegible] ಅದರಿಂದ ಅವರು [illegible] ದ ಕೃತ್ಯಕ್ಕೆ ತೆರೆದು [illegible] ತೆಗೆದು ತಮ್ಮ ಮೊಹರ ಎಂದರೆಂದು ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರ [illegible] 'ವಂದೇ' 'ಮಾತರಂ' ಎಂದ [illegible] ರಿದರು ಇನ್ಸಪೆಕ್ಟರು [illegible] ಬಂಗಾಲದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು [illegible]

[illegible] ದಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಫೆಸರರ [illegible] ಗೆ ಮುತ್ತರವಾದ ಒಂದು ದೊಣ್ಣೆಯನ್ನು [illegible] ಜನರು ಹಿಡಿದು ಹೊಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ ಬಡಿದರು ಕುಸ್ತಿಗೆ ಹಗ್ಗ ಹಾಕಿ ಒಂದಡೆ ೧೫ ಜನರು, ಮತ್ತೊಂದೆಡೆ ೧೫ ಜನರು, ಹೀಗ ಜಗ್ಗಿದರು ಆದಾಗ್ಯೂ ಪ್ರೊ||! ರಮಾಸರವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಾತ್ರ ನೋವಾಗಲಿಲ್ಲ ಪ್ರೊಫೆಸರರು ಜೊತೆಗೆ ತಮ್ಮ ೫ನ್ನು ಶಿಷ್ಯಣಿಯರನ್ನೂ ಕೊಂಡೊಯ್ದಿದ್ದರು. ಅವರು ಕಬ್ಬಿಣ ಸರಳು ಬಗ್ಗಿಸುವ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿತೋರಿಸಿದರು ಕುಮಾರಿ ಹಸನಾ ಎಂಬ ಶಿಷ್ಯಣಿಯು ಕೂದಲಿನಿಂದ ತುಂಬಿದ ಎತ್ತಿನ ಚಕ್ಕಡಿಯನ್ನು ಸರಸರನೆ ಎಳೆದೊಯ್ದಳು! ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರು ಚಕಿತರಾದರು!

– ಮುಂಬಯಿ ಹೈಕೋರ್ಟಿಗ ಕಳೆದ ವಾರದಿಂದ ಬೇಸಿಗ ರಜೆ. ಹೈಕೋರ್ಟ ಜೂನ ೨ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಪುನಃ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ

ಮದ್ರಾಸ ಇಲಾಖೆಯ ಮನ್ನಾರಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ತಿಂಪ ಕೊಡದ್ದರಿಂದ ತಂಬಿಗೆ ಮೊದಲಾದ ಶ್ರೀಮಂತರ ಪಾತ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳು ಜಪ್ತ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ

ಸರತ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜಲಾಲಪುರ ತಾಲೂಕಿನ [illegible] ದಾರರು ಮೋಟಾರಿನವರಿಗ ಒಂದು ಸರ್ಕಾಲಾರನ, ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಮೋಟಾರುಗಳ ಮೇಲೆ ಬ್ರಿಟಿಶ ಧ್ವಜವನ್ನಿಡಬೇಕು ಈ ಹುಕುಮನ್ನು ಅವಮಾನ ಮಾಡಿದ ಬಗ್ಗೆ ಒಬ್ಬ ಡ್ರ್ಯಾಯವ್ಹರನಿಗೆ ಚಲೋ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು

ಒಳ್ಳೆವಿಯಲ್ಲಿ 'ಪ್ರಿಯದರ್ಶಿ ಕೊಸ್ಯಾಟಿ' ಯಾನೆ [illegible] ಸಂಪಾದಿಸಿದೆ ಈ ಸಂಪದವರು ಕಳೆ

ಮನೋಹರವಾದ ಕೂದಲನ್ನು ಚನ್ನಾಗಿ ಸಾಕಬೇಕು.

ಆದರೆ, ಕೆಲವು ಸ್ತ್ರೀಯರು ಯಾವಾಗಲೂ ತಮ್ಮ ಕೂದಲುಗಳ ಉಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕೂದಲು ಮನೋಹರವಾಗಿರದೆ ಕಾಂತಿ, ನೀವು ವಿನಾ ಅ ಕುರಿತು ಲಕ್ಷ್ಯಕೊಡಬೇಕು ಕೂದಲುಗಳನ್ನು ಅಲಕ್ಷ ಮಾಡಿದರೆ, ಅವು ಬಾಡುವವು, ಮತ್ತು ಉದುರುವವು ನೀವು ಅವಕ್ಕೆ ಚಲೋ 'ಕೂದಲನ್ನು' ಕೊಡಬೇಕು. ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಕೂದಲನ್ನವ್ಯಾವದು ?

ಕಾಮಿನಿಯಾ ಆಯಿಲ್. (ರಜಿಸ್ಟರ್ಡ)

ವಿನಾ ಮಂಜಾನೆ ಅರ್ಧ ಚಮಚೆ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಚನ್ನಾಗಿ ತಿಕ್ಕಬೇಕು ಜವಿ ತಿಕ್ಕಿದ ಕೂಡಲೆ ತಲೆಯು ಹೊಟ್ಟು ಹೋಗುತದೆ, ಕೇಶರಂಧ್ರಗಳು ತೆರೆದು ಎಣ್ಣೆಯಿಂದ ತಲೆಗೆ ತಂಪು ದೊರಕಿ ಕೂದಲುಗಳ ಬೇರುಗಳಿಗೆ ಆಹಾರ ಸಿಗುತದೆ ಹೀಗೆ ಒಕ್ಕಿದ ಚೈತನ್ಯವು ಕೂದಲುಗಳಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿ ನಿಮ್ಮ ಕೂದಲು ಹಸನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ

ಎಲ್ಲಾ ಚಲೋ ಅಂಗಡಿಕಾರರಲ್ಲಿ

ಈ ತೈಲವು ದೊರೆಯುತ್ತದೆ

ಅಥವಾ

ನಮಗೇ ಬರೆದು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ

ಬಾಟ್ಲಿ ೧ಕ್ಕೆ ರೂ. ೧—೦—೦
ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ ,, ೦—೬—೦
೩ ಬಾಟಿಗಳಿಗ ,, ೨—೧೦—೦
ಅಂಚವೆಚ್ಚ ,, ೦—೧೨—೦

ನಿಮ್ಮ ಅಂಗಡಿಕಾರರಿಂದ

ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ

— 0 —

೪ ಔಂಸಿಗೆ ರೂ. ೨—೦—೦
ಔಂಸಿಗೆ ,, ೦—೮—೦
ಡ್ರ್ಯಾಮಿಗೆ ,, ೦—೧೨—೦
ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ ,, ೦—೬—೦

ಒಟ್ಟೋದಿಲ್ ಬಹಾರ

ಬೇಳಗಿಕ, ಮರಮಾಜೇರಿಸಿ

" ಹೂದೋಟವೆಲ್ಲ ಒಂದೇ ಬಾಟ್ಲಿಯಲ್ಲಿ "

ಒಂದು ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಬಹುದು ಎಲ್ಲಾ ಹೂವುಗಳ ಸುವಾಸನೆಯನ್ನು ಒಂದೇ ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯದಿಂದ ಸಂಪಾದಿಸಬಹುದು. ಅದ್ಯಾವದು ?

ಒಟ್ಟೋದಿಲ್ ಬಹಾರ್! (ರಜಿಸ್ಟರ್ಡ)

ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸುಗಂಧ ದ್ರವ್ಯಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಆದರೆ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಹೂವಿನ ಸಹಜ ಪರಿಮಳವಿಲ್ಲ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಕೋಹೋಲ ಯಾನೆ ಮದ್ಯವು ಸೇರಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಹೂವಿನ ಸಹಜ ಪರಿಮಳವು ಕೆಡುವದು ಒಟೋದಿಲ್ ಬಹಾರದಿಂದ ಅಸ್ಸಲವಾದ ಹೂವಿನ ಸುಗಂಧವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಮದ್ಯದ ಸ್ಪರ್ಶವಿಲ್ಲ.

THE ANGLO INDIAN DRUG & CHEMICAL CO.

ಪೋಸ್ಟ ಬಾಕ್ಸ ೩೦೮ BOMBAY No. 2

ದ ಗುಲಾಬಿ ಪುಷ್ಪದ ದಿನ ಕ್ರೈಸ್ತರೊಳಗಿನ ೧೨೦೦ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಮಿಷ್ಟಾನ್ನಭೋಜನವನ್ನಿತ್ತರು

— ಬಂಗಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ-ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ೨೬ ತಿರುವಾಗಿತ್ತು. ಇವರಿಂದ ಒಬ್ಬಾಕೆ ಮುಸಲ್ಮಾನರೊಳಗಿನ ಸ್ತ್ರೀ ಜಾ ಪೈಕಿನ್ನ ೩ ಸ್ತ್ರೀ ಜೈಲಿಗೆ ಬಿಡುಗಡೆಮಾಡುವದೆಂದಿದ್ದಾರೆ

— ವನವಾಸಿಯಾಯಿ ಮಠದ ಶ್ರೀ ಸ್ವಾಮಿ ಗಳವರು ಬಾ ೩೦ ಸಾವಿರ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಒಂದು ಬಂಗಾರದ ರಥವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದಾರೆ

— ಫ್ರಾನ್ಸ ದೇಶದ ಜಲಸಂಶೋಧಕರಾದ ಎಮ್. ಹೆನ್ರಿ ಮಾಜರರವರು 'ಪ್ರಾಚೀನ ಡಿವ್ಯಾನರ್ಸ ಎಂಡ್ ದೇರ ಮೆಥಡ್ಸ' ಜಲಸಂಶೋಧಕರೂ, ಶೋಧನೆಯ ಪ್ರಕಾರಗಳೂ ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕ ಬರೆದು ಭೂಗರ್ಭದಲ್ಲಿರುವ ಜಲದ ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚುವ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಇದರಿಂದ ಜಲಸಂಶೋಧನಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲತೆಯಾಗುವಂತಿದೆ

— ಫೆಬ್ರುವರಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ೧೩೦ ಪುನರ್ವಿವಾಹಗಳಾದವು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾಸ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ತೀರ ಕಡಿಮೆ, ಬರೇ ಎರಡು! ಮುಂಬಯಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ೯೨

— ಸಿಂಹಲ ದ್ವೀಪದೊಳಗಿನ ಕೆಂಡಿ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳತನದ ಹೊಸ ಪ್ರಕಾರ ಒಬ್ಬ ಕಳ್ಳನಿಗೆ ಡಾಕ್ಟರರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕಳವು ಮಾಡುವದಿತ್ತು. ಡಾಕ್ಟರರು ಸಜ್ಜನರೆಂದು ಅವನಿಗೆ ಗೊತ್ತಿತ್ತು. ಇದರಿಂದ ಆತನು ಡಾಕ್ಟರರ ಮನೆಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚಿದನು ಅಲ್ಲಿ ಬೊಬ್ಬೆಯಾದ ಕೂಡಲೆ ಡಾಕ್ಟರರು ಓಡಿದರು ಕಳ್ಳನು ಡಾಕ್ಟರರ ಮನೆ ಹೊಕ್ಕನು ಡಾಕ್ಟರರ ಹೆಂಡತಿ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ನಿಂತಳು, ಕದಲಲಿಲ್ಲ ಆಕೆಯ ಕಡೆ ಕಳ್ಳನ ಆಟ ಸಾಗದೆ ಆತನು ಹಾಗೆಯೇ ಹಿಂಜರಿದು ಹೋದನು

— ಪುಣೆಯ ಫರ್ಗ್ಯೂಸನ್ ಕೊಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ೧೭೦೦ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿದ್ದಾರೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಮಿತಿ ಮೀರಿ ಬೆಳೆದದ್ದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮೇಲೆ ತಕ್ಕ ಅಂಕೆಯಿಡಲು ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗೆ ಅಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದಾಗಿ ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿ ೧೯೩೩ನೇ ಇಸ್ವಿ ಜೂನ ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ೧೫೦೦ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸದಿದ್ದರೆ ಸರಕಾರದಿಂದ ಕಾಲೇಜಿಗೂ, ಕಾಲೇಜಿಗೊಪ್ಪಿದ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳಿಗೂ, ಕಾಲೇಜು ನಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಡೆಕ್ಕನ್ ಎಜ್ಯುಕೇಶನ್ ಸೊಸೈಟಿಯ ಎಲ್ಲ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೂ ಸಿಗತಕ್ಕ ಸುಮಾರು ೬೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಗ್ರಾಂಟು ಸಿಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಡೆಕ್ಕನ್ ಎಜ್ಯುಕೇಶನ್ ಸೊಸೈಟಿಯವರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕುಗ್ಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಬಹುಶಃ ಗವರ್ನರರಾಗಿದ್ದ ಸರ್ ಅರ್ನೆಸ್ಟ ಹಾಟ್ಸನ್‌ರವರ ಮೇಲೆ ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಿದ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಲೇಜಿಗೆ ಆದ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ಪ್ರಕರಣವು ಈ ರೀತಿ ಪೂರ್ತಿಗೊಂಡಿತು

— ಇಂಗ್ಲಂಡದಲ್ಲಿ ಒಂದು 'ಕ್ರೂಡ' ಎಣ್ಣೆಯ ಪ್ರಯೋಗವಾಯಿತು ಮೋಟಾರಿಗೆ 'ಕ್ರೂಡ' ಎಣ್ಣೆ ಹಾಕಿ ಓಡಿಸಿದರು, ಸರಾಸರಿ ತಾಸಿಗೆ ೪೦ ಮೈಲಿನಂತೆ ಓಡುತ್ತದೆ ೧೦೦ ಮೈಲು ಓಟಕ್ಕೆ ೩ ಆಣೆ ಖರ್ಚು ಬರಿತು ಇದು ಯಶಸ್ವಿಯಾದರೆ ಪೆಟ್ರೋಲಿನ ಗಿರಾಕಿ ಕುಗ್ಗಿ 'ಕ್ರೂಡ' ಎಣ್ಣೆಯ ಗಿರಾಕಿ ಹೆಚ್ಚುವದು ಇದರಿಂದ ಮೋಟರ ಪ್ರವಾಸವೂ ಅಗ್ಗವಾಗಬಹುದೇ?

— ಬಂಗಾಲ ಪ್ರಾಂತದ ಬಂಕುರಾದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಾನಾವಳಿ ಪೇಠಾಯಿದೇವಿ ಎಂದು ಜಾಹೀರನಾಮೆ ಹೊರಟಿದೆ ಬಾನಾವಳಿ ನಡಿಸುವದರಿಂದ ಕೋಂಗ್ರೆಸಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ರಾಜದ್ರೋಹದ ಯುಗದೊಳಗಿನ ಇದೊಂದು ವಿಶೇಷ ತರಗತಿಯು ಅಸಾದ!

— ಹೆಂಗಸರ ಕಡೆ ಗೌಪ್ಯ ಮಾಡಬಾರದು, ಅವರ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗ ತ್ವರಿತಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಭಾವನೆಯುಳ್ಳ ಫ್ರಾನ್ಸ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಹಾಗೆಯೇ ಭಾವನೆ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಸಾಲಿಸಿಟರರಾಗಲು ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕಾಯಿದೆ ತಯಾರಾಗಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ ಯಾಕೆಂದರೆ, ಹೆಂಗಸರ ಕಡೆ ಅಂತರಂಗವಲ್ಲಿ ಬಹಿರಂಗವಾಗುತ್ತದ ಸುಪಾರಿಸಿದ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳೊಳಗಿನ ನಿರ್ಣಯವಿದು ಗಂಡಸರಿಗಿಂತ ಹೆಂಗಸರೇ ಹೆಚ್ಚಿಗೆಯಾಗಿ ಅಂತರಂಗ ಕಾಡಬಲ್ಲರೆಂದು ಹೆಂಗಸರು ಅಲ್ಲಿ ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಹೂಟಿ ಯಬ್ಬಿಸಿದ್ದಾರೆ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಗಂಡಸರ ಕೌನ್ಸಿಲು ಇದನ್ನೊಪ್ಪುವದಿಲ್ಲ ಹೆಂಗಸರ ಕೌನ್ಸಿಲು ಬಂದಾಗ ನೋಡುವಾ!

— ಇಬ್ಬ ಬಂಗಾಲಿ ತಂದೆ-ಮಗಂದಿರು ಬಂಗಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಬಂಗಾಲಿ ಎಬ್ಬಿಸಿದ್ದಾರೆ ಕೆಲ ಪರಿವಾರ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಊರೂರು ತಿರುಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಇವರು ಐಶ್ವರ್ಯವಂತರು, ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಪದವೀಧರರು, ಇಂಪ್ರೆಂ-ದಂಪ್ರರು, ಹೀಗ ಪರಿವಾರದವರ ಕಡೆಯಿಂದ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ರೂ ೫೦೦೦ ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಕೊಡಬೇಕು, ೨|| ಸಾವಿರ ರೂ ಕೊಡಬೇಕು, ಹೀಗ ಹೇಳಿ ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ ವಧುವೆ ಸಂಬಂಧವಾದ ಕೂಡಲೆ ಮದ ೧ಗೆ ತ್ರಿವೇಣಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೂರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಪುನಃ ಮದುಮಕ್ಕಳೆಂದು ಮೆರೆಯುತ್ತಾರೆ! ಹೀಗೆ ಇವರು ಅನೇಕ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಮದುವೆಯಾಗಿರುವರಂತೆ! ಈಗಿನ ದಿನಮಾನದಲ್ಲಿ ಬಂದಪಲಿಲ್ಲದ ಉದ್ಯೋಗವಿದು!

ಮಕ್ಕಳಿದ್ದರೆ ಮನೆ ಚಂದ!

ಬಂಜೆತನದಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗುವಿರಿ!

ಮಕ್ಕಳ ಕ್ಲಿಂಮ

ಪಿಂಡ ಬೇಡಿರಿ

ಗರ್ಭಧಾರಣ ಸಂಜೀವನೀ.

ಈ ನಮ್ಮ ಅನುಭವಿಕ ಔಷದ ಮೂರು ಸಾರೆ ಋತುಸ್ನಾತ ಆಗುವ ವರೆಗೆ ಪ್ರತಿಸಾರೆ ಮೂರು-ಮೂರು ದಿವಸ ತಕ್ಕೊಂಡರೆ ಪುತ್ರಿಣಿ ಆಗುವಿರಿ ೯ ಗುಳಿಗೆಗಳ ಕಿಂ ರೂ ೩ ಟ ಖ. ೬ ಆಣೆ ಅನುಪಾನ ಪತ್ರಿಕೆ ಸಂಗಡ

ಪತ್ತೆ— ವೈದ್ಯ ವ್ಹಿ. ಎಸ್ ಕಾವಸೇ, ಮಿರಜ. (S M C)

ಒಂದೇ ಸವನಾಗಿ ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷದ ಅನುಭವದಿಂದ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಸಾವಿರಾರು ಜನರಿಂದ ವರ್ಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಆಯುರ್ವೇದೋಕ್ತ

ತಾಜಾ ಮತ್ತು ಪೌಷ್ಟಿಕ ವನಸ್ಪತಿಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ಮತ್ತು ಇದರ ಗುಣಕ್ಕಾಗಿ ಅನೇಕ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟಗಳು ಮತ್ತು ಬಂಗಾರದ ಪದಕಲು ದೊರೆತಿರುವ ಧಾತುಪೌಷ್ಟಿಕ ಮತ್ತು ರಕ್ತವರ್ಧಕ ಜಗತ್ಪ್ರಸಿದ್ಧ

ದ್ರಾಕ್ಷಾಮೃತವು.

ಈ ದ್ರಾಕ್ಷಾಮೃತವು ಸಹ್ಯಾದ್ರಿಪರ್ವತದಲ್ಲಿರುವ ಅನೇಕ ವನಸ್ಪತಿಗಳ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಂದಿಗ ದ್ರಾಕ್ಷಾರಸವನ್ನು ಮಿತ್ರಮಾಡಿ ಸ್ವದೇಶಿ ಯಂತ್ರದಿಂದ ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತ ಪದ್ಧತಿ ಪ್ರಕಾರ ತಯಾರ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಸ್ವಾದಿಷ್ಟವೂ ಸುಮಧುರವೂ ಆಗಿದೆ

ಇದರ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಶರೀರದೊಳಗಿನ ಹಳೇ ಕಡಕಿ (ಗರಮಿ) ಸಂಪೂರ್ಣ ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಧಾತುಸ್ರಾವ ಸ್ವಪ್ನಾವಸ್ಥೆಯೊಳಗ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾವದೇ ವಿಕಾರದಿಂದ ಬಂದ ಅಶಕ್ತತೆಯಿಂದ ಕೈಕಾಲು ಕಣ್ಣುಗಳಿಗೆ ಉರುಪು ಏಳೋಣ ಯಾವ ಗಳಿಗೆ ಎಲುಬಿನಲ್ಲಿ ಜ್ವರ ಇರೋಣ, ತಲೆ ಸೋಯೋಣ, ಪಿತ್ತದಿಂದ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕತ್ತಲೆ ಬಂದ ಬೇಸರಿಕೆ ಬರೋಣ, ಶೌಚಕ್ಕೆ ಸಾಫ ಆಗದೇ ಇರೋಣ, ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲ ವಿಕಾರಗಳು ನಷ್ಟವಾಗಿ ಕ್ಷುಧಾಗ್ನಿಯು ಪ್ರದೀಪ್ತವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅನ್ನ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪಚನವಾಗಿ ಶೌಚಕ್ಕೆ ಸಾಫವಾಗುತ್ತದೆ ಇದರ ಸೇವನೆಯಿಂದ ತರುಣರಿಗೆ ವ್ಯಭಿಚಾರದಿಂದ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಕಾರಣದಿಂದ ಬಂದ ಧಾತುಕ್ಷೀಣತೆ, ನಪುಂಸಕತ್ವ ಇದ್ದರೆ ಅದು ಹೋಗಿ ಪುನಃ ಯೌವನವಂತರಾಗಿ ಶರೀರ ಬಲವಾಗಿ ಮಕ್ಕಳು ಪುಷ್ಟಿವಂತರಾಗುವರು ಹೆಂಗಸರಿಗೆ, ವೃದ್ಧರಿಗೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಈ ಔಷಧವು ಗುಣಕಾರಿ ಇದೆ ಮುಟ್ಟಾಗದಿದ್ದರೂ ಮತ್ತು ಕಷ್ಟದ ಗರ್ಭ ಸಂಬಂಧವಾದ ರೋಗಗಳಿದ್ದರೂ ಅವೆಲ್ಲ ಗುಣವಾಗಿ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಸಂತತಿ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುವದು ಅಶಕ್ತ ಹುಡುಗರು ಬಲವಂತರಾಗುವರು ಈ ಔಷಧದ ಮೂರು ಬಾಟ್ಲಿಗಳನ್ನು ಸೇವನ ಮಾಡಿದರೆ ಪೂರ್ಣ ಗುಣಬರುತ್ತದೆ ಇದರ ಅನುಭವ—೧ ಬಾಟ್ಲಿ ಸೇವನೆ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ತಿಳಿದೀತು. ೧ ಬಾಟ್ಲಿ ಬೆಲೆ ೧-೪-೦, ೩ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೩-೪-೦ ಒಂದು ಡಜನ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೧೧-೦-೦ ಪಟ್ಟಿಗೆ ೧ ಡಜನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ೧ ಬಾಟ್ಲಿ ಕಮಿಶನ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಟಪಾಲ ಖರ್ಚು ಪ್ಯಾಕಿಂಗ ಬೇರೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ

ಏಜಂಟರ ಮುಖಾಂತರ ೧ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೧-೪-೦, ೩ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೩-೮-೦; ಈ ೧೨ ರೂಪಾಯಿ

ಮ್ಯಾನೇಜರ, **ದ್ರಾಕ್ಷಾಮೃತ ಕಾರ್ಯಾಲಯ, ಪೋ. ನಿಪ್ಪಾಣಿ** (ಜಿಲ್ಹಾ ಬೆಳಗಾವಿ)

ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕೆಮಿಸ್ಟ ಮತ್ತು ಸ್ಟೋರ್ಸದೊಳಗ ಮತ್ತು ಕಿರಾಣಿ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಗುವದು

ಕುಮಟಾ ಏಜಂಟರು — ಕಾರವಾರ ಏಜಂಟರು —

ನ್ಯೂ ಸಪ್ಲಾಯ ಏಜನ್ಸಿ ವ ನೆಹರೂ ಸ್ಟೋರ್ಸ. ದಾಮೋದರ ಶಾನಭಾಗ ಮ ಮುಜುಮದಾರ

ಶಿರ್ಸಿ ಏಜಂಟರ — ಎಸ್. ಎಲ್ ಧಾರೇಶ್ವರ ವ ರಂಗಪ್ಪಾ ಗಾಂಜಾ.

ಜೀವನ ಸಾಹಿತ್ಯ.

೬. ರಕ್ತವೂ, ಬೆವರೂ:

* * *

ಅ:— ಶ್ರೀ|| ಹನುಮಂತರಾವ ಮಾಂಜರೇಕರ.

ನಮ್ಮ ಮೈಯೊಳಗಿನ ಮಾಲಿನ್ಯ ನೀರಿನಿಂದ ತೊಳೆದು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಬಟ್ಟೆಯ ಕೊಳೆಯು ಸಾಬೂನದಿಂದ ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಪಾತ್ರೆಗಳ ಮೇಲಿನ ಕಲೆಗಳು ಆಮ್ಲದಿಂದ ಇಲ್ಲದಂತಾಗುತ್ತವೆ, ಆದರೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ದೋಷವಾಗಲಿ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಾಪವಾಗಲಿ ಯಾವ ಪದಾರ್ಥದಿಂದ ತೊಳೆಯಲ್ಪಡಬಹುದು? ಅದಕ್ಕೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವು ಸಾಕಾಗಲೊಲ್ಲದು. ನದಿಗಳಾಗಲಿ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಾಗಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಕೆಲಸವಾಗುವಂತಿಲ್ಲ. ಅದು [illegible] ಅಂತಃಕರಣದ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತದಿಂದಲೇ, ಆಂತರಿಕ ಪರಿವರ್ತನೆಯಿಂದಲೇ [illegible] ಹೋಗಬಲ್ಲದು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪಾಪವು ತೊಳೆದು ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಸಮುದ್ರ ನೀರಿನ ಮೇಲೂ ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲ, ಅದು ನಮ್ಮ ರಕ್ತ, ನಮ್ಮ ಬೆವರುಗಳಿಂದಲೇ ಕ್ಷಾಲನವಾಗಬೇಕು

ಇದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಈಶ್ವರನ ಯೋಜನೆಗನುಸಾರವಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಧರ್ಮದ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಮೊದಲು, ಮನುಷ್ಯನ ಬಿಸಿ ನೆತ್ತರವು ಹರಿದಿದೆ. ರಕ್ತದ ಬಲಿಯಿಂದಲೇ ಹೃದಯವು ಮಾರ್ದವ ಹೊಂದುತ್ತದೆ, ಪಾಪವು ತೊಳೆದು ಹೋಗುತ್ತದೆ ರಕ್ತದಿಂದಲೇ ಇಸ್ಲಾಮ ಧರ್ಮದ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಯಿತು, ರಕ್ತದಿಂದಲೇ ಯಹೂದಿಯರ [illegible] ಗಟ್ಟಿಯಾದ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಸ್ತನ ಪವಿತ್ರ ಧರ್ಮವು ನೆಲೆಗೊಂಡಿತು, ಸಿಖಧರ್ಮದ ಹಬ್ಬುಗೆಯೂ ರಕ್ತದಿಂದಲೇ ಆಯಿತು, ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವೂ ರಕ್ತದಿಂದಲೇ ವಿಶ್ವಮಾನ್ಯವಾಗುವುದೆಂದು ಈಶ್ವರೇಚ್ಛೆಯು ಇರುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ

ರಕ್ತ-ಬೆವರುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಭೇದವೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಹಾಲೂ ತುಪ್ಪವೂ ರಕ್ತಮಾಂಸಗಳ ಸತ್ವವಾಗಿರುವಂತೆ, ಬೆವರೂ ಮನುಷ್ಯನ ರಕ್ತದ ದ್ರವವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಯಾರೊಬ್ಬನ ಕಡೆಯಿಂದ ಒತ್ತಾಯದಿಂದ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಅವನ ಬೆವರು ಹರಿಯುವಂತೆ ಮಾಡುವದು,— ಅವನ ಕೊಲೆಗೆ ಸಮಾನವೆಂಬುದೇ ಸರಿ [illegible] — ಇದರ ಪಂಚಾಮೃತ [illegible] ಸಾಸಕ್ಕಾಗಿ [illegible] ಗುಲಾಮಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ದೂಡಿ [illegible] ರಕ್ತವನ್ನು ಸುರಿಸುವುದರಲ್ಲಿಯೂ, ತಮ್ಮ ಹಂಡಿಸ [illegible]ಕ್ಕಾಗಿ ದೀನ ಭಾರತವನ್ನು ಸುಲಿದು ಅವರ ಸತ್ವವನ್ನು ಹೀರುವುದರಲ್ಲಿಯೂ ತಾತ್ವಿಕ ಭೇದವು ಯಾವುದೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಇದರಂತೆಯೇ ಆಫ್ರಿಕದ ಹಬಶಿ ಜನರನ್ನು ಹಿಡಿದು ಮನುಷ್ಯರು ಕೊಂದು ತಿನ್ನುವುದರಲ್ಲಿಯೂ, ಸಣ್ಣ [illegible] ಮಡಿತದಿಂದ ಮದ್ದುಗಳು [illegible] ಹಾಕುವುದರಲ್ಲಿಯೂ ಯಾವ ತಾತ್ವಿಕ ಭೇದವೂ ಇಲ್ಲ ಒಂದು ದೇಶದ ಮಾಲೀಕನಾಗಿ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಲಕ್ಷಾವಧಿ ಜನರನ್ನು ಬುದ್ಧಿಪುರಸ್ಸರವಾಗಿ ಕೊಲೆ ಮಾಡುವುದು ಎಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯವಧೆಯೋ, ಒಂದು ನಾಡಿನ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಗುಲಾಮರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಅವರನ್ನು ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ದುಡಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರನ್ನು [illegible] ಕೂಲಿಯಾಳುಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದೂ ಅಷ್ಟೇ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯವಧೆಯು.

ಬೇರೆಯವರ ನೆತ್ತರವನ್ನು ಸುರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾದ ಮಹಾಪಾಪವು ಇನ್ನೊಂದಿಲ್ಲ ಇದರಂತೆ [illegible] ಇಚ್ಛಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿಯೂ ಜ್ಞಾನಪೂರ್ವಕವಾಗಿಯೂ ತನ್ನ ರಕ್ತದ ಬಲಿದಾನವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾದ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವೂ ಇಲ್ಲ, ಬೇರೆಯವರ ನೆತ್ತರವನ್ನು ತಕ್ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಮ್ಮೆ ಅವರ ಬೆವರನ್ನು ತಕ್ಕೊಳ್ಳುವ ಹೊಸ ಪದ್ಧತಿಯು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಹೊರಟಿರುವಂತೆ, ತನ್ನ ರಕ್ತದ ಬಲಿದಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ತನ್ನ ಬೆವರನ್ನು ಕೊಡುವುದೇ ಬಹು ಸಮರ್ಪಕವಾದ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವು. ಪಾಪಿ ಮನುಷ್ಯನು ತನಗೆ ಬೇಕಾದಾಗ ಬೇರೆಯವರ ಕೊಲೆ ಮಾಡಬಲ್ಲನು, ಆದರೆ ಆತನ ಬೆವರು ಅವನ ಸತ್ಕಾರ್ಯದಿಂದಲೇ ಸಿಗುವುದು. ಸಾಧ್ಯ, ಇದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ, ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ನಮ್ಮ ನೆತ್ತರವನ್ನು ಸುರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾದರೂ ದುಷ್ಟ ಮನುಷ್ಯನು ನಮ್ಮ ನವ [illegible] ಬಿಡದೆ ಹೋಗಬಹುದು, ಅದನ್ನು (ರಕ್ತವನ್ನು) ಕೊಡುವುದು ನಮಗೆ ಸಾಧ್ಯ [illegible] ಜಾಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ದರ [illegible] ಅಲ್ಲದೆ ರಾಷ್ಟ್ರ [illegible] ತನ್ನ ರಕ್ತವನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುವ ಸಂಧಿಯು ಹೇಗೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ? ಆದರ ಬೆವರಿನ ಮಾತು ಹಾಗಲ್ಲ; ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಂತೆ ಬೇಕಾದಾಗ ಬಲಿದಾನ ಮಾಡಲು ನಾವು ಸಮರ್ಥರು ಇದರಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಾಚಾರಿಯ ಸಹಕಾರಿತೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೇನೂ ಇಲ್ಲ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ಆತ್ಮಶುದ್ಧಿಗಳಿಗಾಗಿ, ಸ್ವತಂತ್ರತಾದೇವಿಯ ಒಲುಮೆಗಾಗಿ, ತನ್ನ ಪರಿಶ್ರಮವನ್ನು—ಅವಿಶ್ರಾಂತ ಪರಿಶ್ರಮವನ್ನು ಬಲಿದಾನವಾಗಿ ಸಮರ್ಪಿಸುವದರಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸ್ವಂತದ ಬಗ್ಗೆ ಕನಿಕರ ಹಿಡಿಯದೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ 'ರಚನಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ' ಎಂಬ ಹೆಸರು. ರಚನಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದೊಳಗಣ ಹಿರಿತನವು ಹೊರಗಿನಿಂದ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ ಇಷ್ಟರಿಂದಲೇ ಅದರ ಮಹತ್ವವು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು ಬಯಸುವವನು ಯಾವಾಗಲೂ ತನ್ನ ನೆತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಾಗಿರಬೇಕು ಅಂತಹ ಪ್ರಸಂಗವು ಬರುವವರೆಗೆ ರಚನಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವನು ಬೆವರನ್ನು ಸುರಿಸುತ್ತಿರಬೇಕು ಹಾಗೂ ಇದರೊಂದಿಗೆ ತಾನು ಬೇರೆಯವರ ರಕ್ತವನ್ನು ಸುರಿಸುವ ಪಾಪವನ್ನು ಎಂದೂ ಮಾಡಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲೆಂದೂ, ಬೇರೆಯವರ ಬೆವರನ್ನು ಹಿಂಡಿ ಅದರಿಂದ ಅನುಚಿತ ಲಾಭವನ್ನು ಪಡೆಯಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲೆಂದೂ— ನಿಶ್ಚಯ ಮಾಡಬೇಕು

ಸನ್ ಲೈಫ್ ಎಶ್ಯೂರನ್ಸ ಕಂಪನಿ ಆಫ್ ಕೆನಡಾ.

ಇಡೀ ಬ್ರಿಟಿಶ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದೇ ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಕಂಪನಿ!

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ, ಬ್ರಹ್ಮದೇಶ, ಸಿಂಹಲದ್ವೀಪಗಳಿಗೆ ಕೂಡಿ
ಮುಖ್ಯ ಆಫೀಸು ಕೆನಡಾ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ, ಹೋರ್ನಬಿ ರೋಡ, ಮುಂಬಯಿ.
ಜನರಲ್ ಮೆನೇಜರ— ನಾ|| ಸರ ಫಿರೋಜ ಸೇಠನಾ, ಕೆ ಟಿ ಒ ಬಿ ಈ
೧೯೩೧ನೇ ಇಸ್ವಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದ ಹೊಸ ವಿಮೆ ರಕಮು. [illegible] ಕೋಟಿಗೂ ಮಿಕ್ಕಿದೆ
೧೯೩೧ನೇ ಇಸ್ವಿ ಡಿಸೆಂಬರ ೩೧ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಕೂಡಿದ ನಿಧಿ [illegible] ಕೋಟಿಗೂ ಮಿಕ್ಕಿದೆ

ಈ ಕಂಪನಿಯ ಏಜನ್ಸಿ ಪಡದು ಮರುಸಿನಿಂದ ಹಾಗು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ನವಯುವಕರು ದುಡಿದು ಸುಲಭವಾಗಿ ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ಜೀವನ ನಡಿಸಬಹುದು
ಕರಾರು ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಗಾಗಿ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡಿಸುವ ಪತ್ತೆ—

The District Manager,
Canada Building,
Hornby Road, BOMBAY.

OR

Mr. S. B. Rege,
Chief Agent,
171, Civil Lines,
Camp BELGAUM

ದಿ ಬೋಂಬೆ ಲೈಫ್ ಎಶ್ಯೂರನ್ಸ ಕಂಪೆನಿ, ಲಿಮಿಟೆಡ್

ಸ್ಥಾಪನೆ: 1908.

ಈ ಕಂಪನಿಯು ಪೂರ್ಣ ಹಿಂದೀ ಇದ್ದು, ಇದರ ಶೇಅರ ದಾರರೂ, ಚಾಲಕರೂ ಬಹಳ ಸುಯೋಗ್ಯರು ಇದ್ದಾರೆ. ಕಂಪೆನಿಯ ಹಣವು ಸರಕಾರಿ ಪ್ರೊ. ನೋಟುಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಇಂಡಿಯನ್ ಟ್ರಸ್ಟ ಎಕ್ಟಿನ ನಿಯಮಗಳಂತೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಮಲ್ಟಿಪಲ್ ಬೆನಿಫಿಟ್ ಎಂಬ ಕಲಮು ವಿಮೆದಾರರಿಗೆ ಅತಿಶಯ ಲಾಭಕರವಾಗಿದೆ.

ಸವಿಸ್ತರ ಮಾಹಿತಿ ಸ್ವತಃ ಏಜಂಟರ ಕಡೆಗೆ ಅಥವಾ ಪತ್ರದ್ವಾರದಿಂದ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆದರೆ ತಿಳಿವದು.

Kumta Agents—
D K NAYAK Bros
Honavar Agent
R V PARBHU Esq

K. Padmanabha Rao & Sons,
BELGAUM
Chief Agents for
Karnatak Districts & S. M. States

ಸಿದ್ಧಾಪುರದೊಳಗಿನ ಪ್ರಚಂಡ ರಾಜನಿಷ್ಠರ ಸಭೆ.

ಸಭೆ ಒಂದು; ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆರಡು!

ಪೋಲೀಸ ಇನಸ್ಪೆಕ್ಟರರ ಸ್ವದೇಶಿ!!

ರಾ|| ಗಂಗೊಳೀಯವರ ಒಯ್ಯಾರಗಳು!

[ಅಪ್ರಸಿದ್ಧನು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಗಾಗಿ ಬರೆದುದು]

ಸಿದ್ಧಾಪುರದೊಳಗೆ ನಡೆದ ಪ್ರಚಂಡ 'ರಾಜನಿಷ್ಠರ ಸಭೆಯ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ನನಗೊಬ್ಬರೂ ತಿಳಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಕಾರವಾರದ 'ವಿಚಾರಿ' ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡೆನು. ಅದನ್ನೋದಿ ನನಗೆ ಹೇಳಲಾರದಷ್ಟು ಸಂತೋಷ. ಮೂಲ ವೃತ್ತಾಂತವು ಇಂಗ್ಲಿಷ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಭಾಷೆಯ ಸೊಗಸು, ತರ್ಕಶುದ್ಧ ವಿಚಾರ, ರಾಜನಿಷ್ಠೆಯ ಉತ್ಸಾಹ, ಕೊಂಗ್ರೆಸಿನ ದ್ವೇಷ, ದೇಶಾಭಿಮಾನ, ಬಡ-ಬಗ್ಗರ ದುಃಖ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ಕಳವಳ, ತೀರ್ವೆ ವಸೂಲಿಯ ಆಗ್ರಹ ಮೊದಲಾದ ವಿವಿಧ ಗುಣಗಳಿಂದ ೨ನೇ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಕೊಟ್ಟ ವೃತ್ತಾಂತವು ತುಂಬಿತುಳುಕುತ್ತಿದೆ. ಅದನ್ನು ಭಾಷಾಂತರಿಸಿ ಕೊಡಬಹುದೆಂದು ನನಗೆ ಬಹು ಲವಲವಿಕೆ. ಆದರೇನು ಮಾಡಲಿ? ಮೂಲ ಲೇಖದ ಸ್ವಾರಸ್ಯವು ನನ್ನ ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿ ಬರಲಾರದಲ್ಲಾ! ಎಂದು ವ್ಯಸನ. ಪೋಲೀಸ ಇನ್ಸಪೆಕ್ಟರರ ಸ್ವದೇಶಿಯ ವಿಚಾರದ ಭಾಷಾಂತರ ನನ್ನಿಂದ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಮಾಡಬಹುದಂತಿಲ್ಲ. ಈ ಸ್ವದೇಶಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಪರದೇಶಿಯಾಗಿ ಬಿಟ್ಟೆ! ಹೊನ್ನಾವರದ ರಾ|| ಗಂಗೋಳಿಯವರು ಈ ಸಿದ್ಧಾಪುರದ ಸಭೆಯ ೨ನೇ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. ಪೋಲೀಸ ಇನ್ಸಪೆಕ್ಟರರ ಪೊಗಳಿಕೆ, ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ ತಿರಸ್ಕಾರ, ತೋಟಿಗರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಅಭಯ, ಮಾಮಲೇದಾರರ ಶಿಫಾರಸು ಮೊದಲಾದ ವಿವಿಧ ಒಯ್ಯಾರ—ವಚನಗಳನ್ನು ಯಥಾರ್ಥವಾಗಿ ನಾನು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ವಾಚಕರಿಗೆ ಅರುಹಲಾರೆ, ಇದೇ ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಸನ. ಮೇಲಾಗಿ ವೃತ್ತಾಂತವು ಉದ್ದವಾದದ್ದು, ಪುರಸತ್ತಿದ್ದಾಗ ಭಾಷಾಂತರಿಸಹತ್ತಿದರೆ ಎಷ್ಟು ಕಾಲ ತಗಲೀತೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಲಾರೆ, ಅದರಿಂದ ಆ ಗೊಡವೆಯನ್ನೇ ಬಿಟ್ಟು ಅದರ ತಾತ್ಪರ್ಯವನ್ನಿಷ್ಟು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಅಷ್ಟರಿಂದಲೇ ವಾಚಕರು ಸಮಾಧಾನ ಹೊಂದಬೇಕಾಗಿ ನನ್ನ ಅರಿಕೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಭಿಲಾಷೆಯುಳ್ಳ ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷಾವಿಶಾರದರು 'ವಿಚಾರಿ' ಪತ್ರಿಕೆಯ ತಾ. ೧[illegible]ನೇ ಸಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಸಮಗ್ರ ಓದತಕ್ಕದ್ದು ಇರಲಿ.

ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು, ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿದ್ದ ೨೫ ಮಂದಿ ಮಹಾನುಭಾವರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನೂ, ಪಟ್ಟಣದೊಳಗಿನ, ನೆರೆಹೊರೆಯ ಗ್ರಾಮದೊಳಗಿನ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜಾತಿಯ ೧೫೦೦ ಮಂದಿ ಸಭಿಕರು ಸೇರಿದ್ದರೆಂದೂ ಬರೆದಿದೆ. ಆ ಮೇಲೆ ರಾ|| ಕಿಲಾರ ಗಣೇಶ ಹೆಗಡೆರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಬೇಕಾಗಿ ಸೂಚನೆ ಬಂದು, ಸರ್ವಾನುಮತಿಯಿಂದ ಅದು ಪಾಸಾಗಿ ರಾ|| ಹೆಗಡೆರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಸಭಾಕಾರ್ಯವು ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಶಾಲೆಯ ಹುಡುಗರು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿದರಂತೆ. ಯಾರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ನಡೆಯಿತೆಂದು ವೃತ್ತಾಂತದಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿಲ್ಲ. ಆ ಮೇಲೆ ಭಾಷಣಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭ. ಇಬ್ಬ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಹಿಡಿದು ೧೦ ಜನರು ೧೦ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ೧೦ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು!! ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಯ ಹೆಡ್ ಮಾಸ್ತರರು ಬ್ರಿಟಿಶರ ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕುಂಟಾದ ತರತರದ ಲಾಭಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿದರಾಗಿ ಬರೆದಿದೆ. ಲಾಭಗಳ ವಿವರ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ತಾಲೂಕಿನವರಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ತ್ಯಾಗಿ ಶಾಲೆಯ ಹೆಡ್ ಮಾಸ್ತರರು ರೌಂಡ ಟೇಬಲ್ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಪುರಾಣ ಬಿಚ್ಚುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ, ರಾ|| ಗಂಗೋಳಿಯವರು ಬಂದರು. ಪೋಲೀಸ ಇನ್ಸಪೆಕ್ಟರರಾದ ರಾ|| ಮನಗೋಳಿಯವರು ಅವರಿಗೆ ಮುದ್ದಾಂ ನಿಮಂತ್ರಿಸಿದ್ದರಂತೆ. ರೌಂಡ ಟೇಬಲಿನ ಪುರಾಣ ಅಷ್ಟಕ್ಕೇ ತಡೆಯಿತು. ಇದು ರೌಂಡ ಟೇಬಲಿನ ಮೊದಲನೇ ಪರ್ವ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ರಾ|| ಕಿಲಾರ ಗಣೇಶ ಹೆಗಡೆರವರು ಎದ್ದು ನಿಂತರು. ರಾ|| ಗಂಗೋಳಿಯವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಯೋಗ್ಯತೆಯವರೆಂದು ಅಂದ ಸೂಚನೆಗೆ ಎದ್ದರೂ ತಲೆದೂಗಿದರು, ಆ ಮೇಲೆ ಮುಂದಿನ ರೌಂಡ ಟೇಬಲು ನಡೆದು ಮುಗಿಯಿತು. ಜಿಲ್ಹಾ ಬೋರ್ಡ ಮೆಂಬರರಾದ ರಾ|| ಹೆಗ್ಗೋಡಮನೆ ಜನ್ನಿಯಪ್ಪಗೌಡರು ಕಲಬಂದಿಯಿಂದ ರೈತರ ಘಾತವಾಗುತ್ತದೆಂದರು. ತೀರ್ವೆ ಕೊಡಬಲ್ಲವರು ತೆರಬೇಕೆಂದರು; ತೆರಲಾರದವರು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದರು. ಪಕ್ಷತಿಪಂತೆ ಆಶೆ ಮಾಡಬಾರದೆಂದರು, ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಚಳವಳಿಯವರು ಬೇಜವಾಬದಾರರಿದ್ದವರಿಂದ ಅವರ ಮಾತು ಕೇಳಬಾರದೆಂದರು. ರಾ|| ರಾಮಚಂದ್ರ ಭಟ ಕಳಕೆರರು ಸರಕಾರದ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಬಣ್ಣಿಸಿದರು. ಹಿಂದೆ ತಗಾವಿ ಕೊಟ್ಟು ಸರಕಾರವು ನೆರವಾಗಿದೆಂದರು. ಕೊಲಿನ್ಸರವರು ೮ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದ ಶಿಫಾರಸಿನ ಮೇರೆಗೆ ಹೊಂದ ೯— ಈ ವರ್ಷ ಸರಕಾರವು ಕೊಟ್ಟ ತೀರ್ವೆ ಸೂ[illegible]ನ್ನು ಹೊಗಳಿದರು. ತೀರ್ವೆ ಏರಿಸಬೇಕೆಂದು ಒದ ರಿಪೋರ್ಟಿನ ಮೇಲಿಂದ ಈ ತನಕ ತೀರ್ವೆ ಏರಿಸದ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನರ್ಪಿಸಿದರು. ತೀರ್ವೆ ತೆರಬಲ್ಲವರು ಕೂಡಲೇ ತೀರ್ವೆ ತತ್ತಲ್ಲಿ ತೀರ್ವೆ ತೆರಲಾರದವರಿಗೆ ಸರಕಾರವು ದಯೆ ತೋರಿಸುವದಾಗಿ ರಾ|| ಭಟಕಳಕರರವರು ನುಡಿದರು. ತಾಲೂಕ ಲೋಕಲ್ ಬೋರ್ಡಿನ ಸಭಾಸದರಾದ ರಾ|| ಮಹಾದೇವಪ್ಪ ಗೌಡರವರೂ, ಮಿ|| ಫರ್ನಾಂಡೀಸರವರೂ ಸರಕಾರದೊಡನೆ ಅಂತಃಕರಣಪೂರ್ವಕ ಸಹಕಾರ ಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನೂ ರಾಜನಿಷ್ಠೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನೂ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು. ಅವಶ್ಯಕತೆಯ ಕಾರಣಗಳು ವೃತ್ತಾಂತದಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿಲ್ಲ; ಅವನ್ನು ನಮೂದಿಸಿದ್ದರೆ ಸೊಗಸಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ರಾ|| ಫರ್ನಾಂಡೀಸರವರ ಒಂದು ವಚನ ಮಾತ್ರ ಅಮೂಲ್ಯವಿದೆ: ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಜಾತಿಗಳಿದ್ದು ಅವುಗಳಿಗೆಲ್ಲ ತಕ್ಕ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನೂ, ನ್ಯಾಯವನ್ನೂ ಕರುಣಿಸಲು ಪರಮಾತ್ಮನು ಬ್ರಿಟಿಶ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದನು. ಪರಮಾತ್ಮನ ಮೇಲಿನ ಭಕ್ತಿ ನೋಡಿ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಆಲ್ಹಾದವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಪೋಲೀಸ ಇನ್ಸಪೆಕ್ಟರರಾದ ರಾ|| ಮನಗೋಳಿಯವರ ಭಾಷಣವು ಬಹು ವಿಸ್ತಾರವಾದದ್ದಿತ್ತು. "ನಾನು ಇತ್ತ ಕಡೆ ಬಂದ ೨-೩ ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಹೇರೂರ ಸೀಮೆಯ ಕಡೆ ಅಜ್ಞಾನಿ ಜನರಿಗೆ ಕಾಯಿದೆಭಂಗದಲ್ಲಿ ಸೇರದಂತೆ ಮಾಡಿದ ಉಪದೇಶವನ್ನು ಜನರು ಕೇಳಿದರು. ಈ ತಾಲೂಕಿನ ಹವೀಕರು ಸರಳ ಸ್ವಭಾವದವರು, ಆದರ-ಸತ್ಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಇವರು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆದವರು. ಯೋಗ್ಯ ಉಪದೇಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ಯೋಗ್ಯ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಅವರು ನಡೆಯುವ ಸಂಭವವಿದೆ. ಹೀಗೆ ಪೋಲೀಸ ಇನ್ಸಪೆಕ್ಟರರ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟು! ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಬಹಿಷ್ಕಾರದಿಂದ ಹಿತವಿಲ್ಲ. ಪರರಾಷ್ಟ್ರಗಳಂತೆ ನಾವು ಯಂತ್ರ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ, ರಸಾಯನ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೀಣರಾಗಬೇಕು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಉಳಿಗಾಲವಿಲ್ಲ. ನಾವು ಬಡವರು, ಅಗ್ಗ ಸಿಗುವ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಯಂತ್ರದಿಂದ ಅಗ್ಗ ಸರಕು ತಯಾರಾಗುತ್ತವೆ, ಸೂಜಿಗಳು ಪರದೇಶಿಯೆಂದು ನಾವು ತಿರಸ್ಕರಿಸಲಾಗದು, ಅವನ್ನು ನಾವು ಯಂತ್ರ ಸಾಮುಗ್ರಿಯಿಲ್ಲದೆ ತಯಾರಿಸಹೋಗಬಾರದು, ಮೋಟಾರುಗಳು ಪರದೇಶಿಯೆಂದು ಚಕ್ಕಡಿಯ ಮೇಲೆ ಕೂಡ್ರುವದು ಮೂರ್ಖತನ. ಕಬ್ಬಿಣದ ನಂತೆ ತರಬೇಕು, ಹೊಡಲು ಮೋಟಾರು ತರಬೇಕು, ನೀರು ಹಾಕಲು ನೀರಿನ ಪಂಪು ತರಬೇಕು. ನಾವು ಅಜಾಗ್ರತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಕೊಳೆ ರೋಗದಿಂದ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಜವಳಿಯ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಜನುಗು ಜವಳಿ ತಯಾರಾಗುತ್ತಿತ್ತು, ಈಗ ಬೇಕಾದವರು ನೂಲಬಹುದು, ನೇಯಬಹುದು; ಆದರೆ ಪರದೇಶಿ ಅರಿವೆಗೆ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಹಾಕಬಾರದು. ಪರದೇಶಗಳಂತೆ ನಾವೂ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ನಮ್ಮ ಈ ಪೇಟೆಗಿನ ಯಂತ್ರ-ಶಾಸ್ತ್ರ ಜ್ಞಾನವೆಲ್ಲ ನಿರರ್ಥಕವಾಗುವದು. ಇದು ಸವರ್ಣಯೋಗ. ಇದು ನನ್ನ ಕೈತಪ್ಪಿ ಹೋದರೆ ಕಾಡು ಜನರಂತೆಯೇ ನಾವು ದಿನಗಳೆಯಬೇಕಾಗುವದು. ದೇಶಿ-ಪರದೇಶಿಯೆಂಬ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಡಿ, ಅಗ್ಗ ಸಿಗುವ ಸಾಮಾನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಿ. ಮತ್ತು ಹೀಗೆ ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡಿದ ಹಣದಿಂದ ಯಂತ್ರಶಾಸ್ತ್ರ-ರಸಾಯನ ಶಾಸ್ತ್ರ ಕಲಿತು ಮುಂದಾಗಿರಿ. ಭೂಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನವು ಒಂದು ಮಹತ್ವದ ದೇಶ. ವರ್ತಕರು ಅಂಗಡಿ ಮುಚ್ಚಿದರೆ ಅವರಿಗೇ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಬಡ ಜನರಿಗೆ, ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ಬಹು ಕಷ್ಟ! ಹೊತ್ತು ಹೊತ್ತಿಗೆ ತಂದುಣ್ಣುವವರಿಗೆ ತೊಂದರೆ!! ಹರತಾಳ ಮಾಡಿದರೆ ರಾಜಶಾಸನವಂತೆ ಬಿಟ್ಟಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ರಾ|| ಗಂಗೋಳಿಯವರಂಥ ಶಿಕ್ಷಿತ ಜನರ ಉಪದೇಶದಿಂದ ಹವೀಕರ ಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸುವದೆಂದು ನನ್ನ ಕೋರಿಕೆ." ಹೀಗಿದ್ದ ಪೋಲೀಸ ಇನ್ಸಪೆಕ್ಟರರಾದ ರಾ|| ಮನಗೋಳಿಯವರು ಬರದಿಂದ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಭಾಷಣ ಓದಿ ನನಗೆ ಪರಮ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು, ಪೋಲೀಸ ಇನ್ಸಪೆಕ್ಟರರಿಗೆ ಇಂಥ ತರ್ಕಶುದ್ಧ ವಿಚಾರಗಳೆಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದವೆಂದು ನನಗೊಂದು ಸೋಜಿಗ! "ತೀರ್ವೆ ತೆರಬಲ್ಲವರು ತೆರಬೇಕು. ತೆರಲಾರದವರು ಅರ್ಜಿ ಮಾಡಬೇ

(೧೧ನೇ ಪಾನಿನ ಮೇಲೆ ಮುಂದುವರಿಸಿದೆ)

ಪ್ರಪಂಚ-ಪರಿಚಯ.

ಪಂಡಿತ ಮಾಲವೀಯರ ಪ್ರಕಟಣೆ

ದಿಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನ ನಿಯೋಜಿತ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಪಂಡಿತ ಮದನ ಮೋಹನ ಮಾಲವೀಯರವರೂ, ಮಗಂದಿರಾದ ಗೋವಿಂದ ಮಾಲವೀಯರೂ, ಮೊಮ್ಮಗರಾದ ಶ್ರೀಧರ ಮಾಲವೀಯರವರೂ, ಅವರ ಮನೆತನದ ವೈದ್ಯರಾದ ಡಾ [illegible]ಸಿಂಗರವರೂ ಜೊತೆಗಿದ್ದ ಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ವಾಮನ [illegible]ರವರೂ [illegible] ರಾತ್ರಿ [illegible] ಘಂಟೆಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿದ ವರ್ತಮಾನವು ಮನೋರಂಜಕ [illegible] ಏಪ್ರಿಲ್ [illegible] ಡಿ| ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು [illegible] ಘಂಟೆಗೆ ದಿಲ್ಲಿ [illegible] ಪಂಡಿತ ಮಾಲವೀಯ ಮೊದಲವರಿಗೆ ಹೊರಡತಯಾರಾಗ ಹೇಳಿದರು, ಎಲ್ಲಿಗೆಂಬುದು [illegible] ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಶನಿನಲ್ಲಿ [illegible] ಒಬ್ಬರು "ನಿಮಗೆಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಮನಸ್ಸಿದೆ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ಜತೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದ ಡಿ| ಪೋಲೀಸ ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರು ಕೇಳಿದರು 'ನಮಗೆ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದರೆ, ನಾವು [illegible] ಹೋಗುತ್ತೇವೆ, ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗದಿದ್ದರೆ, ನಮಗೆ ಬೇಕಾದಲ್ಲಿಗೆ ಒಯ್ಯಬಹುದು.' ಹೀಗೆ ಪಂಡಿತಜಿಯವರು ನುಡಿದರು. [illegible] ಡಿ| ಪೋಲೀಸ ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರು ನುಡಿದು, [illegible] ಹೋಗುವ [illegible] ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಪಂಡಿತ ಮಾಲವೀಯರವರಿಗೆ [illegible]ನೇ ವರ್ಗದ ಡಬ್ಬಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿದರು. [illegible] ಹೊರಡುವಾಗ [illegible]ನೇ ವರ್ಗದ ಟಿಕೀಟು ಕೊಟ್ಟು ನಿಮಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದೆವು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಪಂಡಿತಜಿಯವರು ೧ನೇ ವರ್ಗದ [illegible] ಕೊಟ್ಟು, ೧ನೇ ವರ್ಗದಿಂದ ಸೋಮವಾರ [illegible] ಅಲಹಾಬಾದಿಗೆ ತಲ್ಪಿದರು. ಪಂಡಿತಜಿಯವರು ಅಲಹಾಬಾದಿಗೆ ತಲ್ಪಿದೊಡನೆ ಒಂದು ಪ್ರಕಟಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದರ ತಾತ್ಪರ್ಯವೇನಂದರೆ — "ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಸ್ವಾಗತ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಸರಕಾರವು ಬೇಕಾಯಿದೆಶೀರ ಎಂದು ಜಾಹೀರ ಮಾಡಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಅಧಿವೇಶನವನ್ನು ನೆರವೇರಗೊಡಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವಾಗಿ ಜಾಹೀರ ಮಾಡಿದ್ದರು. [illegible] ಅಧಿವೇಶನ ಜರಗುವದು ಖಂಡಿತವೆಂದು [illegible] ಅಧಿವೇಶನವು [illegible] ಆಯಿತು, ಈ [illegible] ಸರಕಾರದ [illegible] ಪ್ರತಿಬಂಧಗಳನ್ನೆಲ್ಲ [illegible] ಸುಮಾರು ೧೨೦೦ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ದಿಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದರು, ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಜನರು ಹೊರಟಿದ್ದರು, ಇವರ [illegible] ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಮೇಲಿನ ನಿಷ್ಠೆಯು [illegible] ಸರಕಾರವು ಈ [illegible] ಭವದ ಮೇಲಿಂದ [illegible] ಸರ್ ಸ್ಯಾಮ್ಯುಯಲ್ ಹೋರರವರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲಿಂದ [illegible] ಯುವದಿಲ್ಲ [illegible] ಸರಕಾರವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಸಹಕಾರದ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ನಿರ್ನಾಮ ಮಾಡುವ ಧೋರಣ ಹಿಡಿಯಿತು. "ಈಗಲೂ ಸಹಕಾರ ಮಾಡಲು ನಾವು ತಯಾರಿದ್ದೇವೆ ನಮ್ಮೊಡನೆ ಸಹಕಾರ ಮಾಡಲು ತಯಾರಿದ್ದವರ ಕಡೆ ಸಹಕಾರ ಮಾಡಲು ನಾವು ತಯಾರಿದ್ದೇವೆ ಆದರೆ, ಪಾರ್ಲಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟ ಭಾಷಣಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಸಹಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಇದು ಸಹಕಾರವಲ್ಲ, ಶರಣಾಗತಿಯಾಗುವದು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ಎರಡೂ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೆ ಮರ್ಯಾದೆ ಆಗುವಂಥ ಗೌರವವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತದೆ ರಶಿಯಾ ದೇಶದಂತೆ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪೀಡನೆಯಾಗುತ್ತದೆಂಬ ಮಾತನ್ನು ಸರ್ ಸ್ಯಾಮ್ಯುಯಲ್ ಹೋರರವರು ಒಪ್ಪಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಕಳೆದ [illegible] ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಪ್ರಕಾರವನ್ನು ರಶಿಯಾ ದೇಶದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವದು ಸಹ ಅಸಂಭವ! ಏಪ್ರಿಲ್ [illegible] ತಾರೀಖಿನ ವರೆಗೆ [illegible] ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಜನರು ಇಡೀ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸೆರೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ [illegible] ಜನ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಇದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು [illegible] ಕೂಡಿದ್ದಾರೆ ಇದು ವರ್ತಮಾನ ಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಲೆಕ್ಕ. ದೂರ ದೂರದ [illegible] ಕಾಂಗ್ರೆಸ [illegible] ಜನರು [illegible] ಕಳು ಸುಡಿದವು, [illegible] ಜನರ ಮೇಲೆ ಗೋಲಿಬಾರು [illegible] ಕಡೆ ಮನೆ [illegible] ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಆಸ್ತಿ ಜಪ್ತಿಯಾಯಿತು. [illegible] ಬಂದ ವಿದೇಶೀಯ ಘೋರಣೆ ನಡೆದಿದೆ. [illegible] ಮಿತವಾದ ಆಸ್ತಿ ಜಪ್ತು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ವರ್ತಮಾನ ಪತ್ರಗಳಿಗೆ ಈಗಿರುವಷ್ಟು ಪ್ರತಿಬಂಧವು [illegible] ಎಂದೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಪ್ರಕರಣಗಳು [illegible] ಅನೇಕ ಸಭೆ [illegible] ಹೋದರು ಕೆಲವರೆ [illegible] ಸಿದರು. ಆದ್ದರಿಂದ [illegible] ಪೋಲೀಸರು ವಿಪರೀತವಾದ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು [illegible] ಸರ್ ಸ್ಯಾಮ್ಯುಯಲ್ ಹೋರರವರು [illegible] ತ ವಿಚಾರ ಮಾಡಲು ಅಂತರ್ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆದ ಮೂವರು ಪ್ರಮುಖರ ಚೌಕಶಿ ಮಂಡಳವನ್ನು ನೇಮಿಸಲು ಸರ್ ಸ್ಯಾಮ್ಯುಯಲ್ ಹೋರರವರು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೇನು? ಸದ್ಯ ಸ್ಥಿತಿಯು ನಿರ್ವಿವಾದವಾಗಿ ಸಿದ್ಧವಾಗಲಿ. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸುತ್ತಿರುವದಾಗಿ ಸರ್ ಹೋರರವರು ನುಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಒಮ್ಮೆ [illegible] ಲಕ್ಷ್ಯದ ನೋಟದಿಂದ ಈ ವಿಧಾನವು ಸಿದ್ಧವಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರವು ನಿಮ್ಮ ರಕ್ತದಿಂದ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ನಡಿಸಿದಾಗ್ಯೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಯಾವದೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ತಡಬಂದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿಲ್ಲ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ, ಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸಲಿಲ್ಲವಾಗಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ೬೦ ಸಾವಿರ ದೇಶಭಕ್ತರು [illegible] ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಅಪಮಾನಾಸ್ಪದವಾಗಿ ಕಾಲಕ್ಷೇಪ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ [illegible]ಗಾಗಿ ಸರಕಾರವು ಜನರ ಸಹಕಾರ ಪಡೆಯಲಿಚ್ಛಿಸುವದು ಮಾನವೀ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೆ ವಿಪರೀತವಾದದ್ದು"

⁂

ದಿಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನ ಸೋಜಿಗಗಳು!!

ಪಂಜಾಬದ ಡಾ' ಸೈಫುದ್ದೀನ ಕಿಚಲೂರವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನ ಗುಪ್ತ ಕಾರಬಾರವನ್ನು ಅಲಹಾಬಾದದ 'ಲೀಡರ' ಪತ್ರಿಕೆಯ ದಿಲ್ಲಿ ಸುದ್ದಿಗಾರರ ಬಳಿ ನುಡಿದರು - "ಸರಕಾರದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಹಂಚಿಕೆಗಳೆಲ್ಲ ನಮಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಹ್ಯಾಗೆ ಅಧಿವೇಶನದ ತಯಾರಿ ನಡೆಯಿತು? ಯಾರು ಯಾರು ಯಾವ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಭಾಗ ವಹಿಸಿದ್ದರು? ಎಂಬದನ್ನು ಈಗ ನಾನು ಹೇಳಲಾರೆನು. ಮುಂದಿನ ಇತಿಹಾಸಕಾರರು ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಸಂಗ್ರಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ನಾನು ಒಂದು ಚಕಾರ ಶಬ್ದ ಹೇಳುವದಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಂಡದ್ದಕ್ಕಿಂತ [illegible] ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿತ್ತೆಂದು ಹೇಳುವದು ನನಗೆ ಆಲ್ಹಾದವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಅಧಿವೇಶನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷನನ್ನಾಗಿ ಆರಿಸಿದೊಡನೆ ನನಗೂ ನೇಮಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ನಮಗೆ ಬೇಕಾದದ್ದು ಅಧಿವೇಶನ. ನಾನು ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗುವೆನೆಂದು ವಾರ್ತೆ ಹಬ್ಬಿ ಗುಪ್ತ ಪೋಲೀಸರೆಲ್ಲರೂ ನನಗೆ ಸುತ್ತುಗಟ್ಟಿದ್ದರು. ನನ್ನ ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ಪೋಲೀಸರ ಪಹರೆಯಿತ್ತು. [illegible] ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಅಧಿವೇಶನ ಜರಗುವದೆಂದು ಪೋಲೀಸರು ಎಣಿಸಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮೋಸವಾಯಿತು." [illegible] ವಿಜಾಪುರ [illegible] ಮುಕುಮಾಗಿತ್ತು. ಅವರು [illegible] ವಿಜಾಪುರ ಬಿಟ್ಟು ದಿಲ್ಲಿಗೆ ತಲ್ಪಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಸೆರೆ ಹಿಡಿಯೋಣಾಯಿತು. ಪೋಲೀಸರು ವಿಜಾಪುರದಲ್ಲಿ ಅವರ ಶೋಧ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ದಿಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶೇಟ ರಣಛೋಡಲಾಲರವರ ಮೇಲೆ ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಹಾಜರಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅಹಮದಾಬಾದ ಪೋಲೀಸರು ಹುಕುಮು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಅವರು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಸಹಿತ ದಿಲ್ಲಿಗೆ ತಲ್ಪಿದರು.

⁂

ಯುನಾನಿ ವೈದ್ಯದ ಅದ್ಭುತ ಪ್ರಯೋಗ!

ಮುಂಬಯಿಯ ಒಬ್ಬರು ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಾದ ಮಿ [illegible] ಯವರ ತಮ್ಮನ ಮಗನಿಗೆ ಈಗ ೬ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹೊಟ್ಟೆ ಕಡಿತ. ಹೆಸರಾದ ವೈದ್ಯರ ಉಪಚಾರವಾಯಿತು. ಎಲ್ಲರೂ ಅಸಾಧ್ಯ ರೋಗವೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರು. ಭೂತಬಾಧೆಯೆಂದು ಉಪಚಾರ ನಡೆಯಿತು. ಆದಾಗ್ಯೂ ಹೊಟ್ಟೆಕಡಿತ ತಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಬಾಲಕನಿಗೆ ಊಟ ಮಾಡಿದಾಗ ಯಾ ಪಾನಮಾಡಿದಾಗ ಹೊಟ್ಟೆ ಕಡಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಪ್ರೊ| ಎ [illegible] ಎಂಬವರು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಹೆಸರಾದ ಯುನಾನಿ ವೈದ್ಯರು ಅವರು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದರು ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಕೀಟಕಗಳಿವೆ, ಅವರಿಂದ ಹೊಟ್ಟೆ ಕಡಿಯುತ್ತದೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟರು. ಕೀಟಕವೆಂದರೆ, ಜಂತುಗಳಲ್ಲ. ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ವೈದ್ಯರು ನಂಬಲಿಲ್ಲ. ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವದೇ ಕೀಟಕ ಇರುವ ಕಾರಣ ಬೇಡವೆಂದು ಅವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರು. ಉದರ [illegible] ಉಪಚಾರಗಳಿಂದ ನಿರಾಶರಾದ್ದರಿಂದ ಪ್ರೊ| ರಾಮನಾಥರವರ ಉಪಚಾರ

ಮಾಡಗೊಡಬೇಕೆಂದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಜಪದೊಂದು ಪುಡಿ ಕೊಟ್ಟರು, ಅದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೊಂದು ಪುಡಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಕೂಡಲೆ ಚಮತ್ಕಾರವಾಯಿತು. ೨-೩ ಇಂಚು ಉದ್ದ ಕೀಟಕವು ಹೊರಬಿತ್ತು. ಇದಕ್ಕೆ ನಡುಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೊಸಳೆಗಿರುವಂತ ಗೋಲಾಕಾರದ ಒಂದು ಪಟ್ಟೆಯುಂಟು; ಮುಖಕ್ಕೆ ಮಿತಿಯುಂಟು; ಹರಿತವಾದ ಹಲ್ಲುಗಳಿವೆ. ಪ್ರೊ| ರಾಧುಭಾರವರು ಅದನ್ನು ಬಾಟ್ಲಿಯೊಳಗೆ ಹಾಕಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ೫ ದಿನಗಳ ತನಕ ಒದ್ದಾಡಿ ಅದು ಸತ್ತು ಹೋಯಿತು. ಹೊಟ್ಟೆಯೊಳಗೆ ತನಗಾಗಿ ಅನ್ನದಿಂದ ಅದೊಂದು ಕವಚ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಆ ಕವಚವೂ ಗುದದ್ವಾರದಿಂದ ಹೊರಬಿತ್ತು. ಈಗ ಹುಡುಗನು ಕ್ಷೇಮದಿಂದಿದ್ದಾನೆ. "ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಕೊಟ್ಟ ಪುಡಿ ಹುಡುಗನಿಗೆ ಕೊಡುವದಲ್ಲ, ಪ್ರಬಲ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಮಾತ್ರ ಕೊಡುವದದು. ದೇವರ ಪ್ರೇರಣೆಯಾಯಿತು, ನಾನದನ್ನು ಕೊಟ್ಟೆ" ಹೀಗೆ ಪ್ರೊ| ರಾಧುಭಾರವರು 'ಕ್ರೊನಿಕಲ್' ಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಬಳಿ ನುಡಿದರು. ಪ್ರೊ| ರಾಧುಭಾರವರು ವೈದ್ಯಶಾಸ್ತ್ರಪ್ರವೀಣರು, ಹಾಗೆಯೇ ಪರಮಾರ್ಥಿಗಳು. ಜಾತಕ ನೋಡರು, ಹಸ್ತರೇಖೆ ಸಹ ನೋಡರು. ಅವರು ಜನರ ಭಾಗ್ಯ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮದ್ದಿಗೆ ಯಾ ಸಲಹೆಗೆ ಫೀಯಿಲ್ಲ, ಯಾವದಕ್ಕೂ ಅವರು ಫೀ ಕೊಳ್ಳುವದಿಲ್ಲ. ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಧರ್ಮ ಮಾಡಲು ಉಪದೇಶ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮ ನಿರ್ವಾಹ ಹ್ಯಾಗೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆಂದು ಕೇಳಲು, "ಪರಮಾತ್ಮನ ಮೇಲೆ ನನಗೆ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿದೆ, ಗೆಳೆಯರ ಆಶೀರ್ವಾದವಿದೆ," ಹೀಗೆ ಪ್ರೊ| ರಾಧುಭಾರವರು ಪತ್ರಿಕಾಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಬಳಿ ನುಡಿದರು. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನವು ಧರ್ಮಭೂಮಿ!

⁂

ಮಹಾತ್ಮರಷ್ಟು ಧರ್ಮಿಷ್ಠ ಮುಸಲ್ಮಾನರಿಲ್ಲ!

ಮುಂಬಯಿಗೆ ಬೇಗಮ್ ಫಾತಮಾ ರಶೀದಾ ಇಸ್ಮತ್ ಪಾಶಾ ಎಂಬ ಅರಬೀ ವಿದುಷಿಯು ಬಂದಿದ್ದಾಳೆ. ಇವಳು ೩೧ ವರ್ಷದ ಪ್ರಾಯದವಳು. ಇವಳಿಗೆ ೬ ಭಾಷೆಯ ಜ್ಞಾನವಿದೆ. ಅರಬೀ ಭಾಷೆ ಇವಳ ಮಾತೃಭಾಷೆ. ಇಂಗ್ಲೀಷ, ಫ್ರೆಂಚ, ಗ್ರೀಕ, ಇಟಾಲಿ, ತುರ್ಕಿ, ಈ ೫ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಇವಳು ಕಲಿತಿದ್ದಾಳೆ. ಫ್ರೆಂಚ-ಇಂಗ್ಲೀಷ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಇವಳು ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾಳೆ. ಇವಳ ತಂದೆಯವರು ಸೀರಿಯಾ ದೇಶದ ಕಂದಾಯ ಖಾತೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ, ಕೋಟ್ಯಾಧೀಶರು. ೧೯೦೮ನೇ ಇಸ್ವಿಯಲ್ಲಿ ತುರ್ಕಿ ತರುಣರು ಸುಲ್ತಾನ ಅಬದುಲ್ ಹಮೀದರವರಿಗೆ ಪದಚ್ಯುತ ಮಾಡಿದಾಗ ಅವರ ಜೊತೆಗೆ ಇವರ ತಂದೆಯವರೂ ಇಂಗ್ಲಂಡಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದರು. ತಂದೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಮಗಳೂ ಹೋಗಿದ್ದಳು. ೧೯೧೯ನೇ ಇಸ್ವಿಯಲ್ಲಿ ತಂದೆಯವರು ಇಂಗ್ಲಂಡದಿಂದ ಮರಳಿ ಸೀರಿಯಾಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರು. "ಮಹಾತ್ಮರ ಮೇಲೆ ನನಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭಕ್ತಿ, ಅಷ್ಟು ಆದರ ನನಗೆ ಯಾರ ಮೇಲೂ ಇಲ್ಲ. ಲಂಡನನಲ್ಲಿ ರೌಂಡ ಟೇಬಲ್ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸಮಯ ನಾನು ಅನೇಕಾವರ್ತಿ ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಭೆಟ್ಟಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಸೀರಿಯಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬರಲು ಆಮಂತ್ರಣ ಕೊಟ್ಟೆ, 'ಲಗುಬಗೆಯಿಂದ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ ಬರಲಾರೆ'ನೆಂದು ಮಹಾತ್ಮರು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಮುಂಚೆ ಮಹಾತ್ಮರಿದ್ದಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಒಳಬರಲೇನೆಂದು ಮಹಾತ್ಮರ ಕಡೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದೆನು, 'ಯಾಕೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೇಳುತ್ತೀರಿ? ನೀವು ಯಾವಾಗಲೂ ಒಳಬರಬಹುದು. ಇದು ದೇವರ ಮನೆ' ಎಂದು ಮಹಾತ್ಮರು ಉದ್ಗರಿಸಿದರು! ಈ ಮಾತಿನ ಸ್ಮರಣೆ ನನಗೆ ಆಗಿಂದಾಗ ಆಗಿ ಬಹು ಆನಂದವೆನಿಸುತ್ತದೆ. "ಎಂಥಾ ಮನುಷ್ಯನು! ಭೂಮಂಡಲದ ಮೇಲೆ ಇದ್ದ ಎಲ್ಲ ಪುರುಷರಲ್ಲಿ ಇವನೇ ಶ್ರೇಷ್ಠನು. ಗಾಂಧಿಗಿಂತ ಧರ್ಮಿಷ್ಠ ಮುಸಲ್ಮಾನನ್ಯಾರು? ಸರಳತನ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತನ, ನಿಷ್ಕಪಟತನ, ವಿನಯ, ಇವೆಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಮುಸಲ್ಮಾನ ಧರ್ಮದ ಮುಖ್ಯ ಗುಣಗಳು. ಅವರು ಇಸ್ಲಾಮ ಧರ್ಮದ ಸೇವೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಸೇವೆ ಮಾಡಲು ಅವರು ತಯಾರಿದ್ದಾರೆ. ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡದವನು ಸತ್ಪಕ್ಷಪಾತಿಯಲ್ಲ; ಸತ್ಯವನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸುವವನು. ಸ್ವದೇಶಿಯಿಂದ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಾರ್ಯಭಾಗವಾಗಿದೆ. ನಾನೂ ಒಂದು ಸಂತೋಷ ಕೂಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ, ಆ ಸಮಯ ಸೌ| ಸರೋಜಿನೀ ನಾಯಡು ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಮುಖ ಹಿಂದೀಯರು ಹಾಜರಿದ್ದರು. ಒಬ್ಬ ಮಹಾನುಭಾವರ ನೆಕ್ಟೈ ಯಾನೆ ಕೊರಳಪಟ್ಟಿ ವಿದೇಶಿಯಾಗಿದ್ದಿತು, ಉಳಿದ ಉಡುಪೆಲ್ಲ ಸ್ವದೇಶಿ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಜನರು ಚೇಷ್ಟೆ ಮಾಡಿದರು. ಇದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ನಾಚಿಕೆಯಾಯಿತು. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ದೇಶವು ವಿಶಾಲವಾದ ದೇಶ. ಇಂಥ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಜಾಗೃತಿಯಾದದ್ದು ನೋಡಿ ನನ್ನ ದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ನಾಚಿಕೆಯೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಸೀರಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ೧ ಕೋಟಿ, ೬೦ ಲಕ್ಷ ಜನವಸ್ತಿಯಿದೆ. ಅಲ್ಲಿನದು ಇಷ್ಟು ಕಾರ್ಯಭಾಗವಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಸೀರಿಯಾ ದೇಶವು ಫ್ರಾನ್ಸ ದೇಶದ ಸ್ವಾಧೀನವಿದೆ. ಈ ಪಾರತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಹೊಗಲಾಡಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಯಾವಾಗಲೂ ಹಂಬಲಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ" ಹೀಗೆ ಬೇಗಮ್‌ರವರು ಶ್ರೀ| ಡಿ. ಸಿ. ಶರ್ಮರವರ ಕೂಡ ಹೇಳಿದ ಸಂಗತಿ 'ಮುಂಬಯಿ ಕ್ರೊನಿಕಲ್' ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ.

⁂

ಪಂಜಾಬ ಸರಕಾರದ ಸ್ತುತ್ಯ ಉಪಕ್ರಮ.

ಪಂಜಾಬ ಸರಕಾರವು ಸದ್ಯಕ್ಕೊಂದು ಪ್ರಕಟಣೆ ಹೊರಡಿಸಿದೆ. ಕೈದಿಗಳಿಗೆ ಸುಧಾರಿಸುವ ಪ್ರಕಾರಗಳು ಅದರೊಳಗೆ ನಮೂದಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಕೈದಿಗಳಿಗೆ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ತಕ್ಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತನದಿಂದ ಅವರು ಉದ್ಯೋಗ ನಡಿಸಿ [illegible]ದಿಂದ ಹೊಟ್ಟೆ ಹೊರಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಪಂಜಾಬ ಸರಕಾರವು ಕೈಕೊಂಡ ಉಪಾಯಗಳ್ಯಾವವೆಂದರೆ—ಒಳ್ಳೇ ನಡತೆಯ ಕೈದಿಗಳಿಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವದು ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಸರಕಾರಿ ಹೊಲ ಕೊಟ್ಟು ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚುವದು, ಇಲ್ಲವೆ ಜಮೀನದಾರರ ಕಡೆಯಿಂದ ಭೂಮಿ ಕೊಡಿಸುವದು, ವಕೀಲರ ಕಡೆ ಅಥವಾ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರರ ಕಡೆ ಅವರಿಗೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚುವದು. ಈ ಉಪಾಯಗಳಿಂದ ಕೈದಿಗಳು ಒಳ್ಳೇ ನಾಗರಿಕರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಲಾಹೋರ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಬುದ್ಧ ಕೈದಿಗಳಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಶಾಲೆ ಹೊರಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ರಿಫೊರ್ಮೇಟರಿ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಓದು-ಬರಹ ಕಲಿಸುತ್ತಾರೆ, ಶಾರೀರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಕೈದಿಗಳು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತನದಿಂದ ಮುಂದಿನ ಜೀವನಕ್ರಮ ನಡಿಸಿದ್ದುಂಟು. ಪಂಜಾಬ ಸರಕಾರದ ಅನುಭವವಿದು! ಓದು-ಬರಹ ಕಲಿಸಿದಲ್ಲಿ, ಉದ್ಯೋಗ ದೊರಕಿಸಿಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳ-ಸುಳ್ಳರು ಸಹ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಇದೇ ಪ್ರಕಾರ ಸರಕಾರವು ಏರ್ಪಾಟು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳ-ಸುಳ್ಳತನದ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯೇ ಹುಟ್ಟಲು ಇಂಬಿರಲಾರದು.

ವಾರ್ತೆಗಳು.

— ಚೀನ-ಜಪಾನ ಯುದ್ಧವು ಅಂತು ಸಮಾಪ್ತಿಯಾಯಿತು. ಗುರುವಾರ ತಹನಾಮೆಯ ಮೇಲೆ ಚೀನ-ಜಪಾನ-ಬ್ರಿಟಿಶ ಫ್ರೆಂಚ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಸಹಿಗಳಾದವು. ಸಂಭ್ರಮವಿಲ್ಲದೆ ಸಹಿಗಳಾದವಂತೆ.

— ಗುರುವಾರ ಪೋಲೀಸರು ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮನೆಯ ಮೇಲೆ ಸಾಗಿಹೋಗಿ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಬುಲೆಟಿನ್ನಿನ ೩೦೦೦ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಜಪ್ತ ಮಾಡಿ ಮೂವರಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿದಿರುತ್ತಾರೆ.

— ಯರವಡಾ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿದ್ದ ರಾಜಕೋಟದ ಮುಂದಾಳುಗಳಾದ ಶ್ರೀ| ಜಮುನಭಾಯಿ ವೈಷ್ಣವರವರಿಗೆ ಮಹಾತ್ಮರು ಶುಶ್ರೂಷೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ| ಜಮುನಭಾಯಿಯವರು ಕ್ಷಯ ವಿಕಾರದಿಂದ ನರಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

— ಮಿದ್ನಾಪುರದ ಡಿ| ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಾದ ಮಿ| ಡೋಗ್ಲಾಸರವರು ಜಿಲ್ಹಾ ಬೋರ್ಡಿನ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಗದ-ಪತ್ರಗಳ ಮೇಲೆ ಸಹಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ೧೮ ವರ್ಷ ಪ್ರಾಯದ ಪ್ರಬೋಧಚಂದ್ರ ಭಟ್ಟಾಚಾರಜೀ ಎಂಬ ಟ್ಯಾಪಿಂಗ ಉಮೇದ್ವಾರನು ಒಂದೇ ಸವನೆ ೬ ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಿದನು. ಬೋಳೆಗೊಂದು, ಎದೆಗೊಂದು, ಸೊಂಟಕ್ಕೊಂದು, ಹೀಗೆ ೩ ಗುಂಡುಗಳು ತಗಲಿ, ಔಷಧೋಪಚಾರ ನಡಿಸಿದಾಗ್ಯೂ ಡಿ|ಮ್ಯಾ|ರು ತೀರಿಕೊಂಡರು. ಹುಡುಗನು ಒಬ್ಬ ಡಾಕ್ಟರರ ತಮ್ಮನಂತೆ! ವಕೀಲರ ಅಪ್ಪನಂತೆ! "ಹಿಜಲಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳ ಕುರಿತು ಸಣ್ಣ ಸೇಡಿಂದು" ಆತನ ಜೇಬಿನಲ್ಲಿ ಇಕ್ಕಿದ ಕಾಗದದ ತುಂಡಿನ ಮೇಲೆ ಬರೆದಿತ್ತು. ಹೀಗೆ ಅತ್ಯಾಚಾರ ಮಾಡುವದು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ವಿಹಿತವಲ್ಲ. ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಿದವರಿಬ್ಬರಂತೆ! ಇನ್ನೊಬ್ಬನ ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿ ಕೊಡುವವರಿಗೆ ೫೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಇನಾಮು ಇಡೋಣಾಗಿದೆ.

Dr. F. J. P. PEREIRA,
Physician & Specialist in Dentistry
Sunday Market, KARWAR (ಉ. ಕ.)

ಆರೋಗ್ಯಬಯಸುವಿರಾ?

ಹಾಗಾದರೆ—

ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ!!

ಯಾಕೆಂದರೆ ಮಾನವನ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಹಲ್ಲುಗಳೇ ಕಾರಣ! ಬರೇ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಅಲ್ಲ, ಆರೋಗ್ಯ ವೃದ್ಧಿಯಿಂದಲೂ ಹಲ್ಲುಗಳ ಜೋಪಾಸನೆ ಮಾಡುವದು ಕರ್ತವ್ಯ. ಹಲ್ಲುಗಳ ಅಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಅಗ್ನಿಮಾಂದ್ಯ, ಸಂಧಿವಾತ, ನೇತ್ರರೋಗ, —ಕರ್ಣರೋಗ ಮೊದಲಾದ ಬೇನೆಗಳಾಗುತ್ತವೆ.
ಕಾರಣ, ನಿಮ್ಮ ಹಲ್ಲುಗಳು ಸರಿಯಿರದಿದ್ದರೆ,
ನಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಬನ್ನಿ, ಪರೀಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ!

ಅವನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛ-ಸುಂದರ ಮಾಡಿಕೊಡುವೆವು

ಡಾ|| ಎಫ್. ಜೇ. ಪಿ. ಪೆರೇರಾ,
ವೈದ್ಯ ಮತ್ತು ದಂತವೈದ್ಯಕ ವಿಶಾರದ,
ಸಂತೆ ಪೇಟೆ, **ಕಾರವಾರ.** (ಜಿ. ಉ. ಕಾನಡಾ)

ಅಂತಃಸೂತ್ರಗಳು.

(೨)

[ನಿರೀಕ್ಷಕನು ಬರೆದುದು]

[illegible] ಮಹಾತ್ಮರಿಗೂ, ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಸರ್ ಸಮ್ಯುಯಲ್ ಹೋರ್‌ರವರಿಗೂ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡೆದಿರುತ್ತದೆಂಬ ಸಂಗತಿ ಬಯಲಾಯಿತೆಂದು ತಿಳಿಸಲು [illegible] ತುಂಬ ಸಂತೋಷ. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ [illegible] ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿದರು. ಡಾ| ಗಾಂಧಿಯವರ ಬಿಡುಗಡೆಯ ಮುಖವಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಧಿಪ್ರಸ್ತಾಪವಿಲ್ಲ. [illegible] ತಪ್ಪು ಗ್ರಹಿಕೆಯುಂಟಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ದೂರಪಡಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ [illegible] ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದರು, ಪ್ರಕೃತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ [illegible] ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದ್ದರು. [illegible] ಸಂಧಿಪ್ರಸ್ತಾಪವಿಲ್ಲ " ಎಂದು ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಖಂಡಿತ ನುಡಿದರು. [illegible] ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯೊಡನೆ ಎಂದೆಂದಿಗೂ [illegible] ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲ್ಲವಾಗಿ ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಿರ್ಧಾರದಿಂದ ನುಡಿದರು. [illegible] ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ [illegible] ಇಲ್ಲವಾಗಿಯೂ, ಇಷ್ಟು ಮೇಲಿನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳು [illegible] ಮಾಡಲಿಲ್ಲವಾಗಿಯೂ 'ಫ್ರೀ ಪ್ರೆಸ್ ಜರ್ನಲ್' ಪತ್ರಿಕೆಯು ಲಂಡನಿನ ಸುದ್ದಿಗಾರರು ತಿಳಿಸಿದ ಪ್ರಕಾರ ನಿರ್ಧಾರವಂತೆ ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸಮಾಧಾನವಿಲ್ಲವಾಗಿ ರಾಜನಿಷ್ಠ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಕೋಲಾಹಲವನ್ನೆಬ್ಬಿಸಿವೆ. " ಡಾ| ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿ [illegible] ಸನದಲ್ಲಿರಿಸುವ ಮಾತು ಹುಟ್ಟಿದೆ, ಅದನ್ನು ನಾವು ನಂಬುವದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಹಿಂದೀ [illegible] ಘಾತವಾಗುವದು, ಸಮಗ್ರ ನಷ್ಟವಾಗುವದು ರಾಜ್ಯಕರ್ತರೆಂಬ ಅಭಿಧಾನವೇ ನಿರರ್ಥಕವಾಗುವದು " ಹೀಗೆ 'ಮೋರ್ನಿಂಗ ಪೋಸ್ಟ' ಪತ್ರಿಕೆಯು [illegible] 'ಡೇಲಿ ಟೆಲಿಗ್ರಾಫ' ಪತ್ರಿಕೆಯು ಡಾ| ಗಾಂಧಿಯವರೊಡನೆ ಎಷ್ಟು [illegible] ಸಂಧಿಸುವ ಪ್ರಸಂಗಕ್ಕೆ ಬಾರದಾಗಿ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಡುತ್ತದೆ. 'ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಲೋಕಶಾಹಿಯ ಸ್ಥಾಪನೆಯನ್ನು ಬಹು ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದು' [illegible] ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದೊಳಗಿನ 'ಸ್ಟೇಟ್ಸಮನ್', 'ಟೈಮ್ಸ', 'ಈವ್ನಿಂಗ ನ್ಯೂಸ' ಎಂಬ ಸರಕಾರ ಪಕ್ಷಪಾತಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಧೋರಣವನ್ನು ಬದಲಿಸಬಾರದೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತಿವೆ. ಒಂದು ಕೈಯಿಂದ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಕೈಯಿಂದ ರಾಜ್ಯಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಪುರಸ್ಕರಿಸುವ ಸರಕಾರದ ಧೋರಣವು ನಿರರ್ಥಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ [illegible] ಕಲಕತ್ತೆಯ 'ಸ್ಟೇಟ್ಸಮನ್' ಪತ್ರಿಕೆಯು ಹೇಳುವದು " ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿಬಿಟ್ಟು, ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ರಾಜಶಾಸನಗಳನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಲು [illegible] ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು [illegible] ಸಹಾಯಕರಾಗಿರಿ " ಎಂದು ಮುಂಬಯಿಯ 'ಟೈಮ್ಸ' ಪತ್ರಿಕೆಯು ಬಹು [illegible] ಡಾ| ಗಾಂಧಿಯವರು ಕಳೆದ [illegible] ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ [illegible] ಭಾಷಣವನ್ನು ಪರಾಮರಿಸಬೇಕಾಗಿ ಮುಂಬಯಿಯ 'ಟೈಮ್ಸ' ಪತ್ರಿಕೆಯು ಆದರದಿಂದ ವಿನಂತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ' ವಿವಾದ ವಿಷಯವೇ ಇಲ್ಲ, ಯರವಡಾ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಅಗ್ರೇಸರರು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ವಿಚಾರ ಸೂಚಿಸಲಿಕ್ಕಿದೆ " ಹೀಗೆ ಮುಂಬಯಿಯ 'ಈವ್ನಿಂಗ ನ್ಯೂಸ' ಪತ್ರಿಕೆಯು [illegible] ದಿಂದ ಬರೆಯುತ್ತದೆ. ' ಸಂಧಿಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿಗೆ ಮಧ್ಯಸ್ಥರು ಬೇಡ, ಡಾ| ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ [illegible] [illegible] ಮಾಡಿದಂತೆ ಸಹಕಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ನಿರ್ಧಾರವಿದೆ, ಅವರು ನಿಷ್ಠೆಗೆ ಆ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಬಹುದು. ಸರಕಾರವು ಅದನ್ನು ವಿಚಾರಿಸುವದು. ಇನ್ನೂ ಸಹಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಮನದೊಳಗಿಲ್ಲ. ಸಹಕಾರ ಮಾಡಲು ತಯಾರಿದ್ದವರ [illegible] ಸಹಕಾರ ಮಾಡಲು ನಾವು ತಯಾರಿದ್ದೇವೆ " ಹೀಗೆ ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ' ರಶಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಡೆದಂತೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಕ್ರಾಂತಿ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲವಾಗಿ ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಮಾಧಾನ ಹೊಂದಿದರು. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಕುರಿತು ಭಾಷಣಕೊಟ್ಟು ಇಲ್ಲಿಯ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ನಡೆದುದೆ ಪ್ರೊ| ಸ್ಪ್ರಿಂಗ್ಟನರವರು [illegible] ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿನ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯ ವೃತ್ತಾಂತ [illegible] ಇಂಡಿಯಾ [illegible] ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳು [illegible] ಇದ್ದವರ [illegible] ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು [illegible] ನಡೆದ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯಿಂದ ಸುಮ್ಮನಿರುವದಿಲ್ಲವಾಗಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ [illegible] ಮಹಾತ್ಮರ ಮುಂದಿನ ವಿಚಾರದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡೆದಿರಬೇಕೆಂದು [illegible] ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವ ವಿಷಯ ಚರ್ಚೆಯಾಗಲು ಕಾರಣವಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯಧೋರಣ ಬದಲಿಸದೆ ರಾಜಶಾಸನಗಳು, ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವೂ ಒಮ್ಮೆಲೇ ಮಾಯವಾಗಿ ಮಹಾತ್ಮರು ಸಹಜವಾಗಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದುತ್ತಾರೆ. ಆ ವಿಷಯವು ರಾಜ್ಯಧೋರಣವಷ್ಟು ಅವಶ್ಯಕವಿಲ್ಲ. ಮಹಾತ್ಮರು ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಕೃತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಕಲ್ಪನೆ ಕೊಡದಿರಬೇಕು. ಮಹಾತ್ಮರು ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದುತ್ತಾರೆಂದು 'ನೇಶನ್' [illegible] ಪತ್ರಿಕೆಯೂ 'ಡೇಲಿ ಹೆರಾಲ್ಡ' ಪತ್ರಿಕೆಯೂ [illegible] 'ಸ್ಪೆಕ್ಟೇಟರ್', 'ಟೈಮ್ಸ' 'ಈವ್ನಿಂಗ ನ್ಯೂಸ' ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತಿವೆ. [illegible] ಸೂತ್ರಗಳು ಪ್ರತಿಕೂಲವಿದ್ದ ಸರಕಾರಿ ಪಕ್ಷದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಾಂತರವುಂಟಾದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯನ್ನು [illegible] ಬೇಕೆಂಬ ಮದ್ದಿನ 'ಸ್ಟೇಟ್ಸಮನ್' ಪತ್ರಿಕೆಯು 'ರಾಜಕಾರಣದಿಂದ' ಹೊರಬೀಳುವ ಉಪಾಯವನ್ನು ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಿದೆ. ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯಿಂದ ಉಪೇಕ್ಷೆಯಂತೆ ಬ್ರಿಟಿಶ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಗಿರಾಕಿ ಸಿಗಲಿಲ್ಲವಾಗಿಯೂ ಅದರಿಂದ ಧೋರಣ ಬದಲಿಸುವ ವಿಚಾರ ನಡೆದದ್ದಾಗಿಯೂ, ಯುರೋಪಿಯನ್ ವರ್ತಕರೇ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹಂಬಲಿಸತೊಡಗಿಯೂ ಮಿ| ಚರ್ಚಿಲರಂಥವರ ಎದೆಕೆ [illegible] ರಾಜಶಾಸನಗಳ ಆಯುಷ್ಯವು ಇನ್ನು [illegible] ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಭಾವಮುಂದಿನ ನಿರ್ಣಯದ ಸಂಗತಿಗಳಿಗೆ ಕಾಯಬೇಕು. ಲೋಡ್ರ್ ವಿಲಿಂಗಡನ್‌ರವರು ಮಂಡಳದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಲೋಡ್ರ್ ವಿಲಿಂಗಡನ್ ದೊರೆಗಳು ನಾಳೆದು ಬುಧವಾರ ವಿಮಾನ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಲಂಡನಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಆ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ತಲ್ಪುವರು. ದೊರೆಗಳು ಆಚೆ ಶುಕ್ರವಾರ ತಾ. [illegible] ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳೊಡನೆ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳೊಡನೆ ಗುಪ್ತಾಲೋಚನ ಮಾಡಿದರಾಗಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. ಲೋಡ್ರ್ ವಿಲಿಂಗಡನ್‌ರು ಬ್ರಿಟಿಶ ಪ್ರಧಾನ ಮಂಡಳದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರು. ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿದ ಒಳಕೆ ಪ್ರಧಾನ ಮಂಡಳದೊಡನೆ ಸಮಕ್ಷಮ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆದು, ಕೊನೆಯ ನಿರ್ಣಯವಾಗುವದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ವ ಪ್ರಧಾನ ಮಂಡಳದ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿರುವದಾಗಿ ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಸರ್ ಸಮ್ಯುಯಲ್ ಹೋರ್‌ರವರು ಕಳೆದ ಗುರುವಾರ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಸಭಾಸದರಾದ ಡಾ| ಮೊರ್ಗನ್ ಜೋನ್ಸ್‌ರವರಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಯ ಕೊನೆಯ ನಿರ್ಣಯವಾದ ಮೇಲೆ ಮಹಾತ್ಮರ ಬಿಡುಗಡೆ ಆಗಬಹುದೆಂದು ಮಹಾತ್ಮರು ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದುತ್ತಾರೆಂದು, ಹೊಂದಿದರೆಂದು ಈಗಲೇ ಸುದ್ದಿ ಹಬ್ಬಲು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಮೇ ೩ನೇ ತಾರೀಖಿನ ಅಹಮ್ಮದನಗರ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮರು ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿದರೆಂಬ ವಾರ್ತೆ ಹಬ್ಬಿತುಂಬಲಾಯಿತು. ಜನರು ತಂಡುಗಟ್ಟಿ ಅಹಮ್ಮದನಗರ ಸ್ಟೇಶನಿನ ಮೇಲೆ ಕೂಡಿದರು, ಅಹಮ್ಮದನಗರದ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ದಿಲ್ಲಿಯ ಕಡೆ ಮಹಾತ್ಮರು ಹೊರಟರೆಂದು ಜನರ ಗ್ರಹಿಕೆಯಾಗಿತ್ತಂತೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ [illegible] ಇತ್ತೀಚಿಗೆ [illegible] ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯಿಂದ ಮುಸುಕಿದ ಕಾರ್ಮೋಡ [illegible] ಬಯಲು ಗರಿಕ್ಕೆಯೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. [illegible] ಸರ್ ಸಮ್ಯುಯಲ್ ಹೋರ ರವರಿಗೆ ಮನವೊಲಿಸಲು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡವರು ಅಂತರಂಗದಿಂದ ಪ್ರಯತ್ನಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರಾಗಿ ನಮ್ಮ ಭಾವನೆಯಾಗಿದೆಂದು ಮಿ| ಹೋರ್ನಿಮನ್‌ರವರು 'ಮುಂಬಯಿ ಕ್ರಾನಿಕಲ್' ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಮಹಾತ್ಮರ ಮೇಲೆ ಸರ್ವಾಧಿಪತಿ ವಿಲಿಂಗಡನ್ ದೊರೆಗಳಿಗೆ ನಂಬಿಗೆಯಿಲ್ಲ. ಮಹಾತ್ಮರ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತನವನ್ನೇ ಅವರು ಶಂಕಿಸುತ್ತಾರಂತೆ. ಅದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಮರ್ಮವಾಗುವದಾಗಿಯೂ " ಫ್ರೀ ಪ್ರೆಸ್ " ಪತ್ರಿಕೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಮಿ| ಹೋರ್ನಿಮನ್‌ರವರು ಹಾಗೆಯೇ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ " ಮುಖ್ಯತಃ ರಾಜಶಾಸನಗಳ [illegible] ನಮಯ ಪಕರಂತೆ ವಿಲಿಂಗಡನ್ ದೊರೆಗಳು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ [illegible] ನಡೆಸಿದರಾಗಿ [illegible] ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಶಿಫಾರಸು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದು ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಯ [illegible] ನ್ಯಾಯವಾದದ್ದು [illegible] ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಮುಗಿಯುವ ಲಕ್ಷಣಗಳೆಂದು ಸಾಮಾನ್ಯರ ಒಂಬಾಗ? ದಿಲ್ಲಿಯ [illegible] ಒಳ್ಳೆದಾಗಿ ಹೊರಡಿಸಿದ ಹುಕುಮನ್ನು ಮೀರಿ ದಿಲ್ಲೀ ನಗರಿಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನ ಸರಿ ಹಿಡಿದ ಪಂಡಿತ ಮಾಲವೀಯಜೀಯವರನ್ನು ಪಕ್ಕನೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಸಂಧಿಪ್ರಸ್ತಾಪದ ಪೂರ್ವ ತಯಾರಿಯೇನೆಂದು ಅನುಮಾನ ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ದಿಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೆಂದು ಸೆರೆಹಿಡಿದ ೭೦೦ – ೬೦೦ ಮಂದಿಗಳಲ್ಲಿ ೫೦೦ ಜನರು ಇದೀಗಲೇ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ, ಇನ್ನೂ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದುವ ದ್ವಾರಿ [illegible] ಇಸಮುಗಳು ಕಿಂತ ಅಲ್ಪರೆಂದು ' ಎಸೋ. ಯೇ. ಡ್ ಪ್ರೆಸ್ ' ವಾರ್ತಾಪ್ರಸಾರಕರ ಪ್ರಕಟಣ

‘ ಲಂಡನ್ ಟೈಮ್ಸ ’ ಪತ್ರಿಕೆಯೂ ಮುಂದಿನ ರಾಜ್ಯ ಪದ್ಧತಿಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಶೀಘ್ರವೇ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿ ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯ ದಿಲ್ಲಿಯ ಸಮಾಚಾರದಾರರೂ ಹಾಗೆಯೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇವರ ಮೇಲಿಂದ ಸರಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅವಸ್ಥಾಂತರ ಉಂಟಾಗಹತ್ತಿದಂತೆ ಕಾಣಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬ್ರಿಟಿಶ ಸರಕುಗಳ ಗಿರಾಕಿ ಕುಗ್ಗಿದ್ದರಿಂದಲೂ ಲಂಕಾಶೈರಿನ ವ್ಯಾಪಾರವು ಬಹಳ ಬಿದ್ದದ್ದರಿಂದಲೂ ಇಳಿದದ್ದರಿಂದಲೂ ಬ್ರಿಟಿಶ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿರುವದಾಗಿ ಮಿ| ಹಾರ್ನಿಮನ್‌ರವರು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ದಿಲ್ಲಿ ಕೊಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಸಮಯ ಸೂಚಿಸದೆ ಜನರಿಗೆ ಸರಹಿಡಿಯುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಿದ್ದರ ಮೇಲಿಂದ ವಿಲಿಂಗ್ಡನ್ ದೊರೆಗಳ ರಾಜ್ಯಧೋರಣ ಸೋತುಹೋಯಿತೆಂದು ಲಂಡನಿನೊಳಗಿನ ‘ ಇಕೊನೊಮಿಸ್ಟ ’ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಮಹಾತ್ಮರ ದೀರ್ಘವಿಚಾರಗಳಿಂದ ಸಿದ್ಧವಾಯಿತೆಂದೂ ಅದೇ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಅಂಬೋಣ. ಈ ಧೋರಣದಿಂದ ದಿನಗಳೆಯುವದು ದಿನ ಹೋದ ಹಾಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದಾಗಿ ಇದೇ ಪತ್ರಿಕೆ ನುಡಿದು, ಈ ಧೋರಣವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಲು ಆಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲದರ ತಿರುಳು ಒಂದೇ ‘ ಈಗಿನ ಸ್ಥಿತಿ ನೆಟ್ಟಗಿಲ್ಲ, ಈಗಿನ ಧೋರಣದಿಂದ ಕ್ಷೇಮವಿಲ್ಲ, ಕ್ಷೇಮವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಕಷ್ಟವಾಯಿತು, ನಷ್ಟವಾಯಿತು. ಇದನ್ನು ಸರ್ವವಾಗಿ ತಿದ್ದಲಿಕ್ಕೆ ಬೇಕು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯೊಡನೆ ಸಹಕರಿಸಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯವಶ್ಯ ” ಈ ಪ್ರಕಾರ ಘೋಷಣೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಂತಃಸೂತ್ರಗಳೆಲ್ಲ ಹಾಗೆಯೇ ಸರಿದಾಡುತ್ತಿವೆಂದು ನನಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಓದುಗರೇ ಪರಾಂಬರಿಸಬೇಕು.

ವಾರ್ತೆಗಳು.

— ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರವು ಮುಂಬಯಿಯ ಬುಲ್ಲಿಯನ್ ಎಕ್ಸಚೇಂಜ ಯಾನೆ ಚಿನ್ನ-ಬೆಳ್ಳಿ ಪೇಟೆಯ ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿ ತೋರಿಸಬಾರದೆಂದೂ ಕೊಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರಿಗೆ ದಂಡ ಕೊಡಬಾರದೆಂದೂ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯವರ ಉಪದ್ರವದಿಂದ ತಾವು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತೇವಾಗಿಯೂ ತಿಳಿಸಿದೆ. ಈ ಕುರಿತು ಪೇಟೆಯವರು ವಿಚಾರ ನಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಕೆಲ ಡಾಯರೆಕ್ಟರರು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟರು.

— ಮುಖ್ಯಪ್ರಧಾನರಾದ ಮಿ| ಮೆಕಡೋನಲ್ಡರವರ ಕಣ್ಣುಗಳಿಗೆ ನೋವು ಶಸ್ತ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಯಿತು. ಅವರು ವಿಶ್ರಾಂತಿಕೊಳ್ಳುವದರಿಂದ ಮಿ| ಬೋಲ್ಡವಿನ್‌ರವರ ಕಡೆ ದೀರ್ಘಕಾಲದ ತನಕ ಮಾತನಾಡಿದರಾಗಿಯೂ ಮೆಕಡೋನಲ್ಡರವರು ಪ್ರಧಾನಪದವನ್ನು ತ್ವರೆಯಲ್ಲೇ ತೊರೆಯುವರಾಗಿಯೂ ಲಂಡನಿನಲ್ಲಿ ದಟ್ಟ ವದಂತಿ.

— ಸೇಲಮದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಸಬಡಿವಿಜನಲ್ ಮಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಮನೆಯ ಬಳಿಗೆ ಒಂದು ಬಾಂಬು ಒಗೆದು ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಗಡಿಬಿಡಿ. ಯಾರಿಗೂ ಏನೂ ಅಪಾಯವಾಗಲಿಲ್ಲ.

— ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಡಾ| ಜೀವರಾಜ ಮೆಹತಾರವರು ಹತ್ತಿಯ ವರ್ತಕರಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ನಡೆಯಲು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸುತ್ತಾರಾಗಿಯೂ, ದಂಡ ವಿಧಿಸುತ್ತಾರಾಗಿಯೂ ಸರಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ರಾಜಶಾಸನದಂತೆ ಸರಹಿಡಿದು ವಿಜಾಪುರಕ್ಕೊಯ್ದು ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ನಿತ್ಯ ಹಾಜರಿ ಕೊಡುವ ಶರ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಹಾಜರಿ ಕೊಡದ್ದರಿಂದ ಪುನಃ ಸರಹಿಡಿದು ೨ ವರ್ಷಗಳ ಕಠಿಣ ಶಿಕ್ಷೆ ಹಾಗು ರೂ ೨೦೦ ದಂಡ ವಿಧಿಸಲಾಗಿದೆ.

— ವಿಶಾಖಪಟ್ಟಣದ ಸೆಶನ್ಸ ಜಡ್ಜರು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನೆತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಐವರಿಗೆ ಮಿಕ್ಕ ಜನರು ಕೂಡಬಾರದಂಥ ಹುಕುಮನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದ ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನ ಐವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಿತ್ತು. ಐವರಲ್ಲೊಬ್ಬನು ೧೨ ವರ್ಷದ ಬಾಲಕನು. ಆತನು ಅಪ್ರಾಯಸ್ಥನಿದ್ದದರಿಂದ ಕಾಯಿದೆಯಂತೆ ಆತನು ಸಭಾಸದನಾಗುವದಿಲ್ಲವಾಗಿ ವಕೀಲರ ತಕ್ರಾರು. ಈ ಕುರಿತು ಹುಟ್ಟಿನ ಪ್ರಮಾಣಕೊಂಡು ಜುಲೈ ೪ನೇ ತಾರೀಖಿನೊಳಗಾಗಿ ತನಗೆ ರಿಪೋರ್ಟ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಿಗೆ ಅಪ್ಪಣೆಯಾಗಿದೆ.

— ಕಳೆದ ಗುರುವಾರ ಮುಂಬಯಿಯ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಬೆರಿಸ್ಟರರಾದ ಶ್ರೀ| ಭುಲಾಭಾಯಿ ಜೀ. ದೇಸಾಯಿಯವರು ‘ ಸ್ವದೇಶಿ ಬಹಿಷ್ಕಾರವನ್ನು ’ ಕುರಿತು ‘ ಭೂಮಂಡಲದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಸ್ವದೇಶಿಯ ಬಿರುಗಾಳಿ ಬೀಸುತ್ತಿದೆ. ಬ್ರಿಟಿಶ ದೇಶದಂಥ ಬಲಾಢ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಸ್ವದೇಶದಲ್ಲೇ ತಯಾರಾದ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಹುರಿದುಂಬಿಸುತ್ತವೆ. ಅಗ್ಗ ಸಿಗುವ ಜಿನಸು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರವು ಹಳೇ ಪುರಾಣವು. ಆ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಕಲಿಸಿದವರೇ ಬೇರೆಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಸ್ವದೇಶದ ಜಿನಸುಗಳನ್ನೇ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಹಿಂದೀಯನು ಧರ್ಮಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಸ್ವದೇಶಿ ಸರಕು ಕೊಳ್ಳಲು ನಿಶ್ಚಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಂದರೆ, ಕಷ್ಟಗಳೆಲ್ಲ ಬೇಗನೆ ದೂರವಾಗುವವು.

— ಪಾಟ್ನಾ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಪೆಶಲ ಕೆಂಪ ಜೈಲು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಜೈಲಿನೊಳಗಿಂದ ೧೨ ವರ್ಷದ ಒಳಗಿನ ೧೦ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟರು. ೨೦ ವರ್ಷದ ಒಳಗಿನ, ೫೦ಕ್ಕೆ ಮಿಕ್ಕಿದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳನ್ನು ಬಿಡುವ ವಿಚಾರ ನಡೆದಿದೆ. ಅಮರಾವತಿ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಕೈದಿಗಳಿಗೆ [illegible] ಮತ್ತು ಆಹಾರ ದೊರಕುವದಿಲ್ಲಾಗಿ ಕೈದಿಗಳಿಗೂ ಜೈಲರರಿಗೂ ತಂಟೆಯಾಗಿ ಹಸ್ತ ಮುರಿದ ಬಗ್ಗೆ ಏಪ್ರಿಲ್ ೨೫ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯವಾಯಿತು. ನಾಸಿಕ ಜೈಲಿನಿಂದ ೧೦೦ ಮಂದಿ ಅಪರಾಧಿ ಕೈದಿಗಳ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ೩೦೦ ಮಂದಿಗಳಿಗೆ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುವದಂತೆ.

— ಕರಾಚಿಯಿಂದ ದಿಲ್ಲಿ ಕೊಂಗ್ರೆಸಿಗೆ ಹೊರಟ ಶೇಟ ಹರಿದಾಸ ಲಾಲಜಿ, ಶೇಟ ಸುಖದೇವಜೀವರಿಗೆ ಕರಾಚಿ ಛಾವಣಿಯ ಸ್ಟೇಶನಿನಲ್ಲಿಯೇ ಸರಹಿಡಿದು ೬ ೬ ತಿಂಗಳ ಕಠಿಣ ಸಜೆ ವಿಧಿಸಿದ್ದಲ್ಲದೆ, ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ರೂ ೫೦೦೦-೪೦೦೦ಗಳ ದಂಡ ವಿಧಿಸಿದರು. ಮೌಲ್ವಿ ಮಹಮ್ಮದ ಸಿದ್ದೀಕ, ರುಸ್ತುಮ ಸಿಧ್ವಾರವರಿಗೆ ಇದೇ ಅಪರಾಧದ ಬಗ್ಗೆ ೯ ೯ ತಿಂಗಳ ಸಜೆ. ಪಂಡಿತ ಮೋತಿಲಾಲರ ಅಳಿಯಂದಿರಾದ ಬೆರಿಸ್ಟರ ರಣಜಿತ ಪಂಡಿತರವರಿಗೆ ೧ ವರ್ಷದ ಸಜೆ, ರೂ ೫೦೦ ದಂಡ ವಿಧಿಸಲಾಗಿದೆ.

— ಲಂಡನಿನೊಳಗಿನ ಹಿಂದೀ ವರ್ತಕರು ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೊಂದು ಪತ್ರ ಬರೆದು ಈಗಿನ ಧೋರಣದಿಂದ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ರಾಜಕೀಯ ಹಾಗು ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಕೆಟ್ಟುಹೋಗುತ್ತಾಗಿಯೂ, ಈಗಿನ ಧೋರಣವನ್ನೇ ಮುಂದರಿಸಿದರೆ ವ್ಯಾಪಾರದ ಹಿತ ಸಂಬಂಧಗಳು ನಷ್ಟವಾಗುವವಾಗಿಯೂ ಬರೆದು, ರಾಜಶಾಸನಗಳನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಿ ರಾಜಕೀಯ ಬಂದಿಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿ, ಜನರಿಗೆ ನಿರ್ಭಯದಿಂದ ಮತಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಗೊಟ್ಟು ಹಿಂದೀ ಜನಾಂಗದ ಮನವೊಲಿಸಬೇಕಾಗಿಯೂ ಆಗ್ರಹ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಜನಸಮ್ಮತಿಯ ಸರಕಾರವೇ ಪ್ರತೀಕಾರವೆಂದೂ ವರ್ತಕಸಂಘದವರು ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

— ಮಂಗಳೂರಿನ ಪ್ರೊ| ರಾಮರಾಯರಿಗೆ ಹೊಡೆದ ಬಗ್ಗೆ ಸಬ್ ಇನ್ಸಪೆಕ್ಟರ ಮಿ| ಜಮನಾದರವರ ಮೇಲೂ ಇತರ ಇಬ್ಬ ಪೋಲೀಸರ ಮೇಲೂ ಫಿರ್ಯಾದು ದಾಖಲಾಗಿದೆ. ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಸಭಾಸದರೂ, ವರ್ತಕರೂ ಫಿರ್ಯಾದಿ ಕಡೆ ಸಾಕ್ಷಿಗಾರರು.

— ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಲೆಕ್ಟರರ ಕಡೆ ಹೋದ ಶಿಷ್ಟಮಂಡಲದವರು ಮಂಗಳೂರ, ಕಾಸರಗೋಡ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಪೋಲೀಸರ ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿದ ಸಂಗತಿ ಕಳೆದ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. ಉಡುಪಿ ಬಾರಕೂರ ಕಡೆ ನಡೆದ ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿದ್ದರು. ಅವು ಯಾವವೆಂದರೆ —

ಕಾರ್ಯಾಂತರದಿಂದ ಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿ ಹಾದಿಹೋಕ ಮೂವರು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಿಗೆ ಕಚೇರಿಗೆ ತಂದು ಪೋಲೀಸರು ಹೊಡೆದು ಬಿಟ್ಟರು. ಕುಂದಾಪುರದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಕ್ರಮ. ಹೆಡ್ ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲನು ಇರ್ವ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗನಿಗೆ ಕರೆದನು ‘ ಇಕೋ ನೋಡಿ, ಈ ಅಂಗಡಿಗೆ ನೀವು ದಿನಾಲೂ ಪಿಕೆಟಿಂಗ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ, ಈಗ ಪಿಕೆಟಿಂಗ ಮಾಡುವ ಧೈರ್ಯ ಇರುವದೇನು ? ” ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. ಮರುಮಾತು ಆಡದೇ ಇರಲು ಕೂಡಲೇ ಅವರಿಗೆ ಹೊಡೆದರು, ನಿರ್ದಯದಿಂದ ಹೊಡೆದರು. ಇಷ್ಟೇ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಕರೆತಂದು ಠಾಣೆಯ ಕೀಲಿ ಹೊಡೆದರು. ಪಂಢರಿನಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಾಲೆಯ ಶಿಕ್ಷಕರೊಬ್ಬರು ಹೆಂಡದಂಗಡಿಯನ್ನು ಪಿಕೆಟಿಂಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ಬೆತ್ತದಿಂದ ೧೦೦ ಪೆಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟರು! ಅವರಿಂದ ಸಿಲ್ಲ ಬಾಗಲಿಲ್ಲ, ಅವರು ಬಿದ್ದರು. ಪುನಃ ಪುನಃ ಎಬ್ಬಿಸಿ ಹೊಡೆದರು. ಜನಿವಾರವೂ, ಅಂಗಿಯೂ ಹರಿದುಹೋದವು. ಪೋಲೀಸ ಸ್ಟೇಶನಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಮಾರನೇ ದಿನ ಅಂದರೆ, ಜಾಲಿಯನ್‌ವಾಲಾ ಬಾಗ ದಿನ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟರು. ಅವರ ಕಾಲು ಬೀಗಿತ್ತು, ಅವರು ಕುಂಟುತ್ತಿದ್ದರು. ಪುನಃ ಅದೇ ಅಂಗಡಿಗೆ ಬಂದು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಪಿಕೆಟಿಂಗ ಮಾಡಬಂದರು. ಕ್ರೋಧದಾರರೂ, ನಾಲ್ಕು ಪೋಲೀಸರೂ ಅವರಿಗೆ ಮತ್ತೆ ಹೊಡೆದರು. ಅವರು ನಿಶ್ಚೇಷ್ಟ ಬಿದ್ದರು. ಪೋಲೀಸರು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಖಾಲಿಯಿದ್ದ ಗದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಒಗೆದು ಕಾವಲು ಮಾಡಿದರು, ನೀರು ಕೊಡಬಂದವರಿಗೆ ನೀರು ಕೊಡಗೊಡಲಿಲ್ಲ. ಆ ಮೇಲೆ ಕೆಲ ಹೊತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ನೀರು ಕುಡಗೊಟ್ಟರು. ಆದರೆ, ಬಾಯಿಯೊಳಗಿಂದ ನೀರು ಒಳಸೇರಲೊಲ್ಲದು, ಪೋಲೀಸರು ದಿಗಿಲು ಬಿದ್ದರು. ಪುನಃ ಹೊತ್ತು ತಂದು ಹೆಂಡದಂಗಡಿಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟು, ಡಾಕ್ಟರರ ಕಡೆಯಿಂದ ಉಪಚಾರ ನಡಿಸಿದರು. ಸಂಜೆ ೭|| ಗಂ ಸ್ಮೃತಿ ಬಂತು! ಪೋಲೀಸರು ಮೋಟಾರಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಸರಕಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲೊಯ್ದು ಬಿಟ್ಟರು. ಈಗ ಅವರು ಉಡುಪಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಚಾರ ಹೊಂದುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಸ್ಥಾನಿಕ ವೃತ್ತಾಂತ.

ಕುಮಟಾ— [illegible] ಜ್ವರ ವ್ಯಾಧಿ [illegible] ಉಪದ್ರವಗಳು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿಯೂ [illegible] ಜನರು [illegible] ಜಾಗರೂಕರಾಗಿರಬೇಕು.

ಸಹಕಾರ ಖಾತೆಯ ರಜಿಸ್ಟ್ರಾರರಾದ ಮಿ| [illegible] ರವರು [illegible] ಇಲ್ಲಿ ಮುಕ್ಕಾಮ. [illegible] ಸಂಘಗಳ [illegible] ಆಕ್ಷೇಪಗಳನ್ನು [illegible] ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರಿಗೆ [illegible]

ಹೊನ್ನಾವರ— [illegible] ರಾ| [illegible] ಭಟ್ಟ [illegible] ಸೋಮವಾರ [illegible] ರಾ| [illegible] ವಾಸುದೇವ [illegible] ಬೆಟ್ಟಿಯ [illegible] ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ.

[illegible] ಮಾಡಿದ [illegible] ಎಂಬವನಿಗೆ [illegible] ಸಜೆಯಾಗಿದೆ.

[illegible] ಜನರ [illegible] ಬಿದ್ದು [illegible] ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ [illegible] ನಡೆಯುಗೊಟ್ಟರೆ [illegible] ಬೇರೆ [illegible] ಲಕ್ಷ್ಯಕೊಟ್ಟು [illegible] ಬೇಕು.

ಭಟಕಳ— [illegible] ತಿಂಗಳಿನಿಂದ [illegible] ರಾ| ರಾಮಕೃಷ್ಣ [illegible] ಎಂಬವರು ಇಲ್ಲಿ [illegible] ಇವರು [illegible] ಇವರಿಗೆ ಮಂತ್ರ ಸಿದ್ಧಿಯೂ ಇದೆ. ಕೆಲ ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ [illegible] ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿ [illegible] ಪ್ರಕರಣವದು [illegible] ಒಂದು [illegible] ವರ್ಷಗಳಾದವು, [illegible] ಅವಕ್ಕೆ! ಅದನ್ನು [illegible] ಪ್ರಯತ್ನಗಳು [illegible] ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಪ್ರಯತ್ನಗಳು [illegible] ರಾ| ರಾಮಕೃಷ್ಣ [illegible] ಒಂದು ದಿನ ತಾಂತ್ರಿಕ ಪ್ರಯೋಗ, [illegible] ದಿನ [illegible] ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿ [illegible] ಸ್ಮಶಾನದಲ್ಲಿ [illegible] ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಲು [illegible] ಜನರು ಕೂಡಿದ್ದರು. [illegible]

[illegible] ಮುಕ್ಕಾಮು [illegible] ಮುನಸಿಪಾಲಿಟಿಯ [illegible] ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. [illegible] ಪ್ರಾಕ್ಟಿಸ್ [illegible] ವರ್ಗವಾಗಿರುವದೆಂಬ ಸುದ್ದಿ [illegible] ಮಾಡುವ. [illegible]

[illegible] ಪ್ರಯೋಜನ [illegible] ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ [illegible] ಅವರ [illegible] ಗಳನ್ನು [illegible] ಮಂಡಳಿಯವರ ನೋಟೀಸು [illegible] ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. [illegible] ಉಪಯೋಗವಾಗುವಂಥವಿದ್ದು, ಇವಕ್ಕೆ [illegible] ಮಾಡಬೇಕು.

ಶಿರಸಿ— [illegible] ಮಾಡಿದ ಬಗ್ಗೆ [illegible] ಹೆಗಡೆ [illegible] ರಾ| [illegible] ಹೆಗಡೆ, [illegible] ಹೆಗಡೆ ಇವರು [illegible] ವಾಗಿ [illegible] ಬಗ್ಗೆ [illegible], ಪಂಚೆ [illegible], ಎಮ್ಮೆ [illegible] ಮುಂತಾದ [illegible] ರಾ| [illegible] ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ಹೆಗಡೆ ಗಣಪತಿ [illegible] ಹೆಗಡೆ ಇವರು [illegible] ಬಗ್ಗೆ [illegible] ಜಪ್ತಿಗಿದೆ. [illegible] ರಾ| [illegible] ಹೆಗಡೆ [illegible] ರಾ| ಗಣಪಯ್ಯ ಹೆಗಡೆ [illegible] ರಾ| ನರಸಿಂಹ [illegible] ಭಟ್ಟ ಇವರು [illegible] ದಂಡ ಸಹಿತ [illegible] ಜಪ್ತಿ [illegible] ರಾ| [illegible] ಹೆಗಡೆ ಇವರು [illegible] ದಂಡ [illegible] ಇವರ [illegible] ಹಿಂದೆ [illegible] ಮಾಡಿದ್ದು [illegible] ರಾ| [illegible] ದಂಡ [illegible] ರಾ| [illegible] ಗಣಪತಿ ಭಟ್ಟ [illegible] ಜಪ್ತಿಗಿದೆ. [illegible] ಸಂಗತಿ [illegible] ರಾ| ಗಣಪತಿ [illegible] ಹೆಗಡೆ [illegible] ಹೆಗಡೆಯಲ್ಲಿ [illegible] ಗಿಲ್ಲ.

[illegible] ರಾ| [illegible] ಭಟ್ಟ [illegible] ಎನ್ನಲು [illegible] ಎಲ್ಲ [illegible] ರಾ| [illegible] ಹೆಗಡೆ [illegible] ಯಲ್ಲಿ [illegible] ರಾ| [illegible] ಹೆಗಡೆಯವರ [illegible] ಆಗಲಿಲ್ಲ. [illegible] ರಾ| [illegible] ಹೆಗಡೆಯಲ್ಲಿ [illegible] ಎಲ್ಲ [illegible] ಜಪ್ತಿಗಿನ [illegible] ರಾ| [illegible] ಎಂದು [illegible] ಬಿಟ್ಟಿಗಳು [illegible] ರಾ| [illegible] ಗಿದೆ.

ಸಾಗಾನಿ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಜಪ್ತಿಯ ಜಪ್ತಿಯ ನೋಟೀಸು ಹೊರಟವರ ಹೆಸರುಗಳು.— ರಾ| ಗಣಪತಿ ರಾಮಚಂದ್ರ, ಶಂಭು ಗಣಪತಿ [illegible], ರಾಮಚಂದ್ರ ಕೃಷ್ಣ ಭಟ್ಟ, ಸುಬ್ಬು ಭಟ್ಟ, ಸುಬ್ರಾಯ ಹೆಗಡೆ, ರಾಮ ಕೃಷ್ಣ ಭಟ್ಟ, ವಾಸುದೇವ ಭಟ್ಟ, ಶ್ರೀಮತಿ ತಿಮ್ಮಮ್ಮ, ಶ್ರೀ ಗಣಪತಿ ದೇವರು, ಶ್ರೀ ಚಂದ್ರ[illegible] ದೇವರು [illegible] ತೀರ್ವೆ ಕೊಡುವದಿಲ್ಲವೆಂದರಂತೆ. ನೋಟೀಸು [illegible] ರಾ| ಸುಬ್ಬು ಭಟ್ಟರು ಹಿಂದೆ [illegible] ಅವರು ಕೊಂಗ್ರೆಸ್ [illegible] ತೀರ್ವೆ [illegible] ರಾ| ಸುಬ್ಬು ಭಟ್ಟರು [illegible] ಮಾಡಿ [illegible] ಮಾತ್ರ [illegible] ಶ್ರೀಮತಿ [illegible] ಹೆಗಡೆ ರಾ| ಗಣಪತಿ ಭಟ್ಟ [illegible], [illegible] ರಾ| [illegible] ಹೆಗಡೆ ಇವರು [illegible] ತೀರ್ವೆಯನ್ನು [illegible] ಸಹಿತ [illegible] ನೋಟೀಸುಗಳು ಜಾರಿಯಾಗಿವೆ. [illegible] ತೀರ್ವೆ ತುಂಬಿದರು.

[illegible] ಮಂಡಳದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ರಾ| ರಾಮಚಂದ್ರ ಭಟ್ಟ ಹಾಗು [illegible] ರಾ| ತಿಮ್ಮಣ್ಣ ಹೆಗಡೆ ಇವರಿಗೆ [illegible] ತಿಂಗಳ [illegible] ಸಜೆ, ೧೦೦ [illegible] ದಂಡ [illegible] ತಿಂಗಳ [illegible] ಸಜೆ [illegible] ಹೆಗಡೆ [illegible], ಗಣಪತಿ [illegible] ತಿಂಗಳ ಸಜೆ [illegible] ದಂಡ, ದಂಡ ತೆರದಿದ್ದರೆ [illegible] ತಿಂಗಳ [illegible] ಸಜೆ. [illegible] ರಾ| ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ [illegible] ಇವರಿಗೆ [illegible] ತಿಂಗಳ [illegible] ಸಜೆ [illegible] ೧೦೦ ದಂಡ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ [illegible] ತಿಂಗಳ ಸಜೆ. [illegible] ರಾ| [illegible] ಇವರಿಗೆ [illegible] ನೋಟೀಸು [illegible] ಬಗ್ಗೆ [illegible] ತಿಂಗಳ [illegible] ಸಜೆ, [illegible] ದಂಡ [illegible] ಕೊಡದಿದ್ದರೆ [illegible] ತಿಂಗಳ [illegible] ಅವರಿಗೆ (ಬಿ) ವರ್ಗ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ.

[illegible] ದಿನ [illegible] ಮಂಡಳದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ— [illegible] ರಾ| ನರಸಿಂಹ ಭಟ್ಟ ಹಾಗು [illegible] ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ [illegible] ರಾ| ಸುಬ್ರಾಯ [illegible] ಬಗ್ಗೆ [illegible] ಜನರು [illegible] ರಾ| [illegible] ತಿಂಗಳ ಸಜೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷ-ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ [illegible] ದಂಡ [illegible]

[illegible] ಬಗ್ಗೆ [illegible] ರಾ| [illegible] ಭಟ್ಟ [illegible] ರಾ| [illegible] ಭಟ್ಟ [illegible] ಗಳನ್ನು ರಾ| [illegible] ಎಂಬುವರು [illegible] ತಿಳಿಯುತ್ತ [illegible] ಎಂಬ [illegible]

ಶ್ರೀ ದತ್ತಾತ್ರೆಯ ಹರಮುರಕರ ಅವರು ಅವಿನಾಶಿತರೆಂದೂ, ಅವರ ತಾಯಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದ ವಿಚಾರದ ದಿನ ಆ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿರಲಿಲ್ಲವಾಗಿಯೂ, ಆ ದಿನ ಅವರಿಗೆ ಒಂದವರು ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದನ್ನನವರ ಅತ್ತೆ— ತಾಯಿ ಹಾಗು ಮಕ್ಕಳಿಂದೂ ಒಪ್ಪಿದರು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ

ಇಷ್ಟೇ ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಯ ಶಿಕ್ಷಕರಾದ ಶ್ರೀ ಪದ್ಮನಾಭ ಸುಬ್ರಾಯ ಬೈಂದೂರಿ ಸಾಗರವ್ಪ ರಾವ ನಾಯ್ಕ ಇವರಿಗೆ ಕಾರವಾರ ಜೈಲಿನಿಂದ ಮೊನ್ನೆ ೧೧ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಯಿತು, ಕೂಡಲೆ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಹೆಡಮಾಸ್ತರರು ಹಾಗು ತರಗತಿ ಶಾಲೆಗೆ ಹಾಜರಾಗಬೇಕಾಗಿ ಹುಕುಮವಾಗಿರುವದಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ ಈಗ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಬೇಸಿಗೆ ಸುಟಿ

ಅಂಕೋಲಾ— ಶ್ರೀ ಶಾನಭಾಗ ಹೆಗ್ಡೆಯವರ ವೇಳೆ ಹರತಾಳ ಮಾಡಿ ಅವರ್ಸಾದ ಹುಕುಮಿನ ವಿರುದ್ಧ ನಡೆದರೆಂಬ ಆರೋಪದ ಮೇಲೆ ಖಟ್ಲೆಯಾಯಿತು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಬ್ಬ ವಿ—ಕ್ರೀರಾವ ಕೊಡದಿದ್ದರೂ ಒಬ್ಬ ಫಿರ್ಯಾದಿ ಸಾಕ್ಷಿಗಾರರಿಗೆ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಮಾಡಿದರು. ಆದರ ಮಧ್ಯೆ ತಾ ೧೧—೫—೩೦ ರಂದು ತಾ ೧೪ ರಂದು ಆರೋಪಿತರ ಅಂಗಡಿಯು ಮುಚ್ಚಿದ್ದದ್ದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಪೋಲಿಸ ಸಾಕ್ಷಿದಾರರು ನುಡಿದರು! ಅಂತೂ ಪೋಲಿಸ ಪ್ರಮಾಣ ಮೇಲಿಂದ ಮಿಸ್ಟರ್ ತಾ ೧೩ಕ್ಕೆ ಮಾಮಲೇದಾರರು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಸಿದ್ಧವೆಂತ ನಿರ್ಣಯವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ೧ ವರ್ಷದ ಶಿಕ್ಷೆ ೧೦೦ ರೂ. ದಂಡ, ದಂಡ ತೆರದಿದ್ದರೆ ಮತ್ತೆ ೩ ತಿಂಗಳ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಲಾಯಿತು

ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರ ದೇಸಾಯಿ ಮತ್ತು ಸುಬ್ರಾಯ ನಾಡಕರ್ಣಿ ಇವರಿಗೆ ಪರವಾನಿಗೆ ಮಾರಿದ ಬಗ್ಗೆ ೧—೧ ವರ್ಷದ ಶಿಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ೫೦—೫೦ ರೂ. ದಂಡ ವಿಧಿಸಿದರು

ಮೇ ತಾ ೧೪ಕ್ಕೆ 'ಕಾಂಗ್ರೆಸ ದಿನ' ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಭಾತಫೇರಿ—ಧ್ವಜವಂದನೆಗಳು ನಿರ್ವಿಘ್ನವಾಗಿ ಜರಗಿ ತಪ್ಪ ಸಾಯಂಕಾಲಕ್ಕೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಕಚೇರಿಯಿಂದ ಗಾಂಧಿ ಮೈದಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗುವದ ಮೆರವಣಿಗೆಯು ಹೊರಟಿತು. ಮೆರವಣಿಗೆ ಹೊರಡುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅಂಜನಾದ ಬಂದು ಪೋಲೀಸರು ದಾರಿಗೆ ಮೆರವಣಿಗೆಯ ಮಾರ್ಗದ ಮೇಲೆ ೩೦—೩೫ ಪೋಲಿಸರು ಲಾಠಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಕೊಂಡು ಸಜ್ಜಾಗಿ ನಿಂತುಕೊಂಡರು. ಅಷ್ಟಾದರೂ ೬೦—೫೦ ಸ್ತ್ರೀಯರೂ, ೪೦—೫೦ ಹುಡುಗರೂ ಮೆರವಣಿಗೆಯಿಂದ ಪೋಲೀಸರು ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಮುಟ್ಟಿದರು. ಕೂಡಲೇ ಪೋಲಿಸರು ಮೆರವಣಿಗೆಯನ್ನು ಅಡ್ಡಗಟ್ಟಿ, ಮೆರವಣಿಗೆಯ ಮುಂಭಾಗದೊಳಗಿನ ಮಹಿಳೆಯರ ಕೈಗಳಲ್ಲಿ ಮೆರೆಯುತ್ತಿದ್ದ ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜಗಳನ್ನು ಕಸಕೊಳ್ಳಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಮಹಿಳೆಯರು ಧ್ವಜಗಳನ್ನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಹಿಡಕೊಂಡರು. ಪೋಲೀಸರಿಗೂ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಒಳ್ಳೆ ಝಗಟವಾಯಿತು! ೩—೪ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಕೈಗಳು ಜೋರಾಗಿ ದಣಿದವು! ಶ್ರೀ ಅನಸೂಯಾಬಾಯಿ ಪಾಂಗಿಯ ಕಾಲ ಮೇಲೆ ಒಬ್ಬ ಸಿಪಾಯಿಯು ನಾಲಗಿದ್ದ ಮೆಟ್ಟಿನಿಂದ ಮೆಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಅವಳಿಗೆ ಬಹಳ ಗಾಯವಾಯಿತು. ಅವಳು ಎಚ್ಚರದಪ್ಪಿ ಬಿದ್ದಳು! ಆಗ ಅವಳ ಧ್ವಜವು ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿತು! ಶ್ರೀ ಕಮಲಾಬಾಯಿ ಕಸಬೇಕರ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಸೋನುಬಾಯಿ ನಾಗೇಕರ ಇವರಿಬ್ಬರು ಮಾತ್ರ ಕೊನೆಯ ತನಕ ಧ್ವಜಗಳನ್ನು ಬಿಡಲಿಲ್ಲ! ನಾಲ್ಕು ಜನ ಪೋಲೀಸರು ಎಷ್ಟೋ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದಾಗ್ಯೂ ಆ ಅಬಲೆಯ ಕೈಯೊಳಗಿನ ಧ್ವಜವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಲಿಲ್ಲ! ಈ ಪ್ರಕಾರ ಜಗ್ಗಾಟ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಕೆಲ ಹುಡುಗರು ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಕೊಡಲುದ್ಯುಕ್ತರಾದರು. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಆ ಜನರಿಗೆ ಸರಿಯಾಯಿತು. ರಾತ್ರಿ ೮—೮। ಘಂಟೆಗೆ ಪೋಲೀಸರು ಮೆರವಣಿಗೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟರು. ಮೆರವಣಿಗೆಯು ನೆಟ್ಟಗೆ ಗಾಂಧಿ ಮೈದಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ, ಅಲ್ಲಿ ಸಭೆ ಸೇರಿ, ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ಕೈಕೊಂಡ ಠರಾವುಗಳಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿತು

ಪೋಲೀಸರಿಗೂ ಮತ್ತು ಮೆರವಣಿಗೆಯ ಜನರಿಗೂ ಜಗಳ ನಡೆದಿದ್ದಾಗ ಕೆಲವು ಜನರು ಇನ್ನೊಂದು ಮೆರವಣಿಗೆಯನ್ನು ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ತಕ್ಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅದೇ ಗಾಂಧಿ ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಾಲದ ಮುಂಚೆ ಸಭೆ ಮಾಡಿ, ಅದೇ ಠರಾವುಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದರು ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದ ೮ ಜನರೊಳಗೆ ರಾತ್ರಿ ೬ ಜನರನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟರು. ಉಳಿದಿಬ್ಬರಿಗೆ ಮಾರನೆ ದಿನ ೬—೬ ತಿಂಗಳ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಯಿತು

ತಾ ೪ಕ್ಕೆ ಗಾಂಧಿ ದಿನ " ಅಂದೂ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಫೇರಿ ಧ್ವಜವಂದನೆಗಳಾದವು. ಸಂಜೆಗೆ ಮೆರವಣಿಗೆಯು ಹೊರಟಿತು. ಸ್ವಯಂಸೇವಿಕೆಯರು ಹೊಸ ಧ್ವಜಗಳನ್ನೂ ಮಹಾತ್ಮರ ಹೊಸ ಭಾವಚಿತ್ರವನ್ನೂ ತಂದಿದ್ದರು. ಪೋಟಾರ ಸ್ತಂಭ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಪೋಲಿಸರು ಮೆರವಣಿಗೆ ಅಡ್ಡಗಟ್ಟಿದರು. ಭಾವಚಿತ್ರ—ಧ್ವಜಗಳನ್ನು ಕಸಿಯುವದಕ್ಕೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತಾದರೂ ಪೋಲಿಸರು ದಾರಿ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ! ಮೆರವಣಿಗೆ ನಿಂತಲ್ಲೇ ಸಭೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು! ಮಹಾತ್ಮರಿಕ್ಕೆ ಎದುರಿನ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಭೈದಾಯಿತು. ಆ ವೇಳೆ ಕುಮಾರಿ ಅನಸೂಯಾಬಾಯಿ ಪಾಂಗಿ ಇವಳು ಎದ್ದು ಗಾಂಧಿ ಮಹಾತ್ಮರ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಸುಂದರವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿಹೇಳಿದಳು "ನಮ್ಮನ್ನು ಕಾಡುವವನ ಮೇಲೆ ಪ್ರೇಮ ಮಾಡಿಯೇ ಅವನನ್ನು ಗೆಲ್ಲಬೇಕು! ಇದೇ ಮಹಾತ್ಮರ ತತ್ವ. ಮಹಾತ್ಮಾ ಯೇಸು ಕ್ರಿಸ್ತನು ಕಲಿಸಿಕೊಟ್ಟದ್ದೂ ಇದೇ! ಖೂಳಿಸಿನ ಮೇಲೆ ಪ್ರಾಣ ಬಿಡುವಾಗ ಕ್ರಿಸ್ತನು ತನ್ನ ಹಿಂಸಕರಿಗೆ ಮಾಯುಕ್ತವಾಡಿ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಾಡೆಂದು ದೇವರೆಡೆಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿದನು. ನಾವೂ ಸಹ ನಮ್ಮ ಪೋಲಿಸ ಬಂಧವರನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದಲೇ ಜಯಿಸುವಾ, ಅವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಬಡಿದಾಗ್ಯೂ ಅವರ ಮೇಲೆ ಸಿಟ್ಟು ಸಿಟ್ಟು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ಅವರಿಗೆ ಸದ್ಬುದ್ಧಿ ಕೊಡಲೆಂದೇ ಜಗದೀಶನ ಕಡೆಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವಾ" ಎಂಬ ತತ್ವವನ್ನು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಬೋಧಿಸಿದಳು. ರಾತ್ರಿ ೧೦। ಘಂಟೆಯಾದಾಗ ಪೋಲಿಸರು ದಾರಿ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟರು. ಆಗ ಮೆರವಣಿಗೆಯು ಅಲ್ಲಿಂದ ಗಾಂಧಿ ಮೈದಾನಕ್ಕೆ ಸಾಗಿಹೋಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರಗೀತ ಹಾಡಿ ಚದರಿತು, ಸಂಕಟದ ಮೂವರಿಗೂ ರಾತ್ರಿ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಯಿತು!

ಈ ವಾರದಲ್ಲಿ ದಂಡ ವಸೂಲಿಯ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ವೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಕೋಲೆಯ ಕಸಬಾದಲ್ಲಿ ೩೦—೩೫ ಜಪ್ತಿಗಳಾಗಿವೆ

ತಾ ೨೩ಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಂತ ಸಾಹೇಬರು ಮಾಮಲೇದಾರರ ಕಡೆ ನೋಡದ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದವರಿಗೆ ತೀರ್ವೆ ಮಾಡಿ ಹೊರಗಿದ್ದರು, ೬—೭ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಪ್ತಿಗಳಾದವು ಏನೂ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ! ಆ ಊರ ಶ್ರೀ ದಾಮು ವೆಂಕಣ್ಣ ನಾಯ್ಕರೆಂಬವರು ರಾಜನಿಷ್ಠರು, ಕಾಯಿದೇಭಂಗದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಲ್ಲ, ಎಂದೂ ಹಸ್ತಗಳ ತೀರ್ವೆಯನ್ನು ಆದಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ವಸೂಲ ಕೊಡಲಾರರು, ತೀರ್ವೆ ಕೊಡದ ಪ್ರಜೆಗಳು ತಮ್ಮ ಸಾಮಾನು ದಾಮು ನಾಯ್ಕರ ಮನೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟಿರಬೇಕೆಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡಿದರು, ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ದಾಮು ನಾಯ್ಕರ ಮೇಲೆ ನಿಷೇಧವಾದ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ ಅಪವಾದನೆಯನ್ನು ಹೊರಿಸಿ "ಸಮರಿ" ವಿಚಾರ ನಡಿಸಿ ಪ್ರಾಂತ ಸಾಹೇಬರು ಅಲ್ಲಿಂದಲ್ಲೇ ರೂ ೧೫೦ ದಂಡ ವಿಧಿಸಿದರು! ದಾಮು ನಾಯ್ಕರು ತನ್ನ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸಿದ ಆರೋಪವು ನಿಜವಲ್ಲ, ತನ್ನಲ್ಲಿದ್ದ ಸಾಮಾನು ತನ್ನದೂ, ತನ್ನ ಮೈದುನನದೂ (ಮೈದುನನೂ ತೀರ್ವೆ ತೆತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ) ಇರುತ್ತದೆಂದು ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳಿದಾಗ್ಯೂ ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ತಪ್ಪಲಿಲ್ಲ! ಅವರಿಗಾದ ದಂಡದ ವಸೂಲಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮೂರು ಜನರ ಮನೆಗಳೊಳಗಿನ ಉಂಗುರವೂ, ಮೂರು ಅಕ್ಕಿ ಮೂಡೆಗಳೂ ಜಪ್ತಾಗಿವೆ ತೀರ್ವೆ ತೆತ್ತ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀ ದಾಮು ನಾಯ್ಕರಿಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಜನರು ಕಾಡುತ್ತಾರಂತೆ! ಇತ್ತ ಸರಕಾರವೂ ಕಾಡುತ್ತದೆ! ದಾಮುನಾಯ್ಕರ ಗತಿ ಯಾರಿಗೂ ಬೇಡ! ಏಪ್ರಿಲ ಕೊನೆಯ ತನಕ ಅಂಕೋಲೆಯಿಂದ ಸೆರೆಮನೆ ಸೇರಿದವರ ಸಂಖ್ಯೆಯು ೧೩೦ ಎಂತಲೂ ಅದೇ ಜಿಲ್ಲೆಯೊಳಗಿಂದ ೩೬೭ ಜನರು ಶಿಕ್ಷೆ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾರೆಂತಲೂ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ

ಶ್ರೀ ಸ್ವರ್ಣಗೌರಿ ಮೊಸೆ ಗೌರಮ್ಮನವರಿಗೆ ಕಾರವಾರ ಜೈಲಿನಿಂದ ಹಿಂಡಲಗಾ ಜೈಲಿಗೆ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಮಾಡಿ ಒಯ್ದರೆಂದೂ ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅವರು ಪ್ರಸನ್ನಚಿತ್ತರಾಗಿದ್ದರೆಂದೂ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರೊಬ್ಬರು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ

ಕಾರವಾರ— ಕಳೆದ ತಾ ೧೮ನೇಗೆ ಸ್ಕೂಲ ಬೋರ್ಡಿನ ಸಭೆಯಾಯಿತು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವಿಚಾರವಾದ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯಗಳು ಎರಡು— (೧) ಸರಕಾರದಿಂದ ಸ್ಕೂಲ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಗ್ರಾಂಟು ಕಡಿಮೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಮಾಡಬೇಕಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, (೨) ಹೊನ್ನಾವರದ ಶಾಲಾ ಮಾಸ್ತರ ರಾ। ತಿಮ್ಮಾ ಕರಿಯ ನಾಯ್ಕ ಇವರ ಬಿನ್ ಅರ್ಜಿಯ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸ್ಕೂಲ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಈ ವರ್ಷ ೬೯೦೦ ರೂ ಗ್ರಾಂಟು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ ಹೋದ ವರ್ಷ ೧೩ ಸಾವಿರ ರೂ ಕಡಿಮೆಯಾದದ್ದರ ಮೇಲೆ ಈ ವರ್ಷ ೬ ಸಾವಿರ ರೂ ಕಡಿಮೆ ಹೀಗೆ ಈ ವರ್ಷ ಒಟ್ಟು ೩೩ ಸಾವಿರ ರೂ ಗ್ರಾಂಟು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ ೧೭ಸಾವಿರದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹೋದ ವರ್ಷ ಆಗಿತ್ತು ಈ ವರ್ಷ ೧೬ ಸಾವಿರ ರೂ ಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ವಿಚಾರ ನಡೆಯಿತು. ಹೆಡ್ ಮಾಸ್ತರ ಪತ್ರ ಕೊಡುವ ರೂ ೨೦ ಸಾವಿರ, ಹೀಗೆ ಇಷ್ಟು ಉಳಿತಾಯ ರೂ ೧೩ ಸಾವಿರ, ಠರಾವು ೪೦ಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಸಂಬಳ ಬರುವ ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಂಬಳದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ೧೦ರಂತೆ, ರೂ ೩೧ಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಬರುವದರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ೬ರಂತೆ ಕತ್ತರಿ ಹಚ್ಚಬೇಕಾಗಿ ಠರಾವಾಯಿತು ಶಿಕ್ಷಕರ ರಜೆ ಕೊಂಡಾಗ ಬದಲು ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು, ತಾಲೂಕಾ ಲೋಕಲ ಇನಾಮುಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ೩೦ ವರ್ಷ ಸರ್ವಿಸ್ ತುಂಬಿದ ಎಲ್ಲ ಶಿಕ್ಷಕರ ಪೆನ್ಶನ ಕೊಡಬೇಕು, ಹೊನ್ನಾವರದ ಮಾಸ್ತರರಾದ ರಾ। ತಿಮ್ಮಾ ಕರಿಯ ನಾಯ್ಕರ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ವಿಷಯ ಬಗ್ಗೆ ಇವರು ಹೊನ್ನಾವರದಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪಿನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಕ್ಕಾಗಿ ಬಂದವರು ಸೋಡಿ ಹೋಗಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ಇವರು ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ರಜೆಗೆ ತಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಯ ಮಾಮಲೇದಾರರು ಸರಕಾರಿ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ೩ ದಿವಸಗಳ ತನಕ ಹಾಜರ ಇರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವನಾಗಿ ಎಜ್ಯುಕೇಶನ ಆಫೀಸರರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ತಂತಿಯ ರಂತೆ ಆ ೩ ದಿವಸಗಳ ರಜೆ ಮಂಜೂರಾಯಿತು ಮುಂದಿನ ೧೦—೧೧ ದಿವಸಗಳ ಗೈರಹಾಜರಿಗಾಗಿ ರಾ। ನಾಯ್ಕರು ಬೋರ್ಡಿನ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆದದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ೩ ತಿಂಗಳ ತನಕ ಸಸ್ಪೆಂಡ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಠರಾವಾಯಿತು ೩ ದಿನ ಕಳೆದು ಕೊಂಡ ಸರಕಾರಿ ಕೆಲಸವಿತ್ತೆಂದು ತಿಳಿಸಲಿಲ್ಲ

ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ ಪ್ರೆ। ಶಾಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಫೀ ದರ ಏರಿಸುವ ಸ್ಕೂಲ ಬೋರ್ಡಿನ ಠರಾವನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದೆ ಕಟ್ಟು ೩೦ ವರ್ಷಮುಗಿಸಿದ ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರ ಉಪಾಯ ಗಂಡು ಬದಿಗಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಲಿಲ್ಲ ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಂಬಳವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕತ್ತರಿಸುವದು ಎಷ್ಟು ನ್ಯಾಯ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ೫೫ ವರ್ಷ ವ್ಯಾಸಂಗವಾಗುವ ಮುಂಚೆ ೩೦ ವರ್ಷ ಸರ್ವಿಸ ಆಯಿತೆಂದು ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಪೆನ್ಶನು ಕೊಡುವ ಸ್ಕೂಲ ಬೋರ್ಡಿನ ಠರಾವು ಖಂಡನೀಯವು ಈ ಪ್ರಕಾರ ದರ ಏರಿಸಿದ್ದು ಯಾವದೇ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಕಾಣ ಬರುವದಿಲ್ಲ, ಕಾರಣ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಈ ಠರಾವನ್ನು ರದ್ದು ಪಡಿಸುವದುತ್ತಮ. ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಪೆನ್ಶನು ಕೊಟ್ಟದ್ದರಿಂದ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಉಳಿತಾಯ ಆಗುವದಿಲ್ಲ

ಇಲ್ಲಿಯ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ೩೩೫ಕ್ಕೆ ಮಿಕ್ಕಿ ಕೈದಿಗಳಿದ್ದಾರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೩೦೦ ಜನರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷೆಯಾದವರು ಸುಮಾರು ೫೦ ಕೈದಿಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿಂದ ವಿಜಾಪುರ ಜೈಲಿಗೆ ಒಯ್ಯುವ ವಿಚಾರ ನಡೆದದೆ ಏಕೆಂದರೆ ೧ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮಿಕ್ಕಿ ಶಿಕ್ಷೆಯಾದವರನ್ನೇ ಒಯ್ಯುವ ವಿಚಾರವಿರುವದಂತೆ

ಶಿದ್ದಾಪುರದೊಳಗಿನ ರಾಜನಿಷ್ಠರ ಸಭೆ

([illegible] ಕಾಲಮಿನಿಂದ ಮುಂದರಿಸಿದ್ದು)

ಕು, ಬಿಟ್ಟಪಳ್ಳಿ-ಬಾಗಿಗವಳ್ಳಿ [illegible] ದಲಾಗದು " ಹೀಗೆ ಡಾ। ಕೆಲಕರ [illegible] ನುಡಿದ ಬಳಿಕ, [illegible] ಪುರಾಣಿಕರವರ ಬಾಷಣವಾಯಿತು. ನಾನು ಈ ತಾಲೂಕನ್ನು ಒಳ್ಳೆ ರೈತರು ಒಳ್ಳೆ ಜನರು. ಕೋಂಗ್ರೆಸಿನವರು ಅವರಿಗೆ ದುರ್ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಕಳೆದ ವರ್ಷದಿಂದ ಅವರು ಕಷ್ಟ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾರೆ ಸರಕಾರವು ಪರಮಾವಧಿಯ ದಯೆ ತೋರಿದೆ, ಮೂದ ವರ್ಷ [illegible] ಸಾವಿರ ರೂ [illegible] ತಹಕೂಬಿಯಾಯಿತು ಈ ವರ್ಷ [illegible] ತಹಕೂ[illegible] ಯಾಗಿದೆ [illegible] ಸಾವಿರ [illegible] ಕೊಟ್ಟಿದೆ, [illegible] ರೈತರಿ ದಯ ತೋರಿಸಿದ [illegible] ದಾನ ಮಾಡಿದರು [illegible] ಕರ ಮಾತು ಕೇಳಿ [illegible] ಹವೀಕರಿಗೆ ಕಷ್ಟವಾಯಿತೆಂದು ಹೇ[illegible]ದರು. ಈ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡ[illegible] [illegible] ಕಾರ್ಯದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ಈ [illegible] ಡಿಯುತ್ತಾರಾಗಿ ದಿಕ್ಕರಿಸಿದರು " ಬಾಗಿಸ್ಲಿವಿದ್ದರೆ, ಅವರು ಪ್ರಕಟವಾಗಿ ಯಾಕೆ [illegible]" [illegible] ಸುದಿನರು ಮರುದಿವಸ ಕೇಳ[illegible] ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಮುಂಜಾಗ್ರತೆ ಕೊಟ್ಟರು ಸ್ವಾರ್ಥ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಶಿದ್ದಾಪುರವನ್ನೇ ಯಾಕೆ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿ ಮಾಡಿರುವರೆಂದು ತಿಳಿಯದ [illegible] ವಿಳಂಬವಾದರೆ [illegible] ತೀರ್ವೆ [illegible] ಬಡತನವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದರು ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು [illegible] ಸರಕಾರದ ವಿರುದ್ಧ [illegible] ತಮ್ಮ [illegible] ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ [illegible] [illegible] ಸ್ಥಿತಿ [illegible] ಪೋಲೀಸ ಇನ್ಸಪೆಕ್ಟರ [illegible] ತಾಲೂಕಿಗೆ [illegible] ಈ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ [illegible] ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ, [illegible] ಬಗೆ ಈ ಸಭೆ ಕೂಡಿತ್ತು. ಪೋಲೀಸ ಇನಸ್ಪೆಕ್ಟರರಾದ ರಾ| ಮನಗೋಳಿಯವರು ಚಾರ್ಜ ಕೊಂಡಷ್ಟು [illegible], ಇಷ್ಟು ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಕಾರ್ಯಭಾಗವನ್ನೊದಗಿಸಿತಂದರೆಂದು ಈ ವೃತ್ತಾಂತ ಓದಿದವರು ಗ್ರಹಿಸಬೇಕು

ಈ ಸಭೆಯವರು ಬಡ-ಬಗ್ಗರ ಬಗ್ಗೆ ತಲ್ಲಣಿಸುತ್ತಾರೆ ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ, ಓದಿ ನನಗೆ ಪರಮ ಹರುಷವಾಗುತ್ತದೆ ಇವರಿಗೊಂದು ನಾನು ಸೂಚನೆ ಮಾಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ ಹವೀಕರು ಒಳ್ಳೆಯವರು [illegible]ಗೆ ಆದರಾತಿಥ್ಯ ಮಾಡುವದರಲ್ಲಿ ಹೆಸರಾದವರು, ನನಗೆ ಅನಂದ ಕೊಂಗ್ರೆಸಿನವರ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಅಡ್ಡ ದಾರಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ, ಬಹುದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ [illegible] ತೆರಬಲ್ಲಾದವರ ಹಟನಿಗ್ರಹದಿಂದ ತೀರ್ವೆ ತೆರಲಾರದವರಿಗೆ ನೆರವಾಗಲು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಆತಂಕವಾಗಿದೆ, ನಾನೊಪ್ಪುತ್ತೇನೆ ಅದರಿಂದ ನನ್ನ ಸೂಚನೆಯೇನಂದರೆ - ಪೋಲೀಸ ಇನ್ಸಪೆಕ್ಟರರಾದ ರಾ| ಮನಗೋಳಿಯವರು ರಾ| ಗಂಗೊಳಿಯವರಂಥ ನಿಸ್ಪೃಹರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಚೌಕಶಿ ಮಂಡಳ ನೇಮಿಸಿ ತೀರ್ವೆ ತೆರಲಾರದವರ ಯಾದಿ ತಯಾರಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಸರಕಾರದ ಕಡೆಯಿಂದ ದಯೆ ದೊರಕುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಟು ಮಾಡಬೇಕು ರಾಜನಿಷ್ಠೆಯಿಂದಲೂ, [illegible] ಮಾರ್ಗಗಳಿಂದಲೂ ರೈತರ ಕಷ್ಟ ನಿವಾರಣವಾಗುತ್ತ [illegible] ಕಾಣಿಸಬೇಕು ಮೋಟಾರ ರೆಂಟಿ, ನೀರಿನ ಪಂಪು ಮೊದಲಾದ ಯಂತ್ರ ಸಾಮುಗ್ರಿಗಳಿಗೆ ತಗ

ಮನೋಹರವಾದ ಕೂದಲನ್ನು ಚನ್ನಾಗಿ ಸಾಕಬೇಕು.

ಅನೇಕ ಕೆಲವು ಸ್ತ್ರೀಯರ [illegible] ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕೂದಲು ಮನೋಹರವಾಗಿರಬೇಕಾದರೆ, ನೀವು [illegible] ಲಕ್ಷಕೊಡಬೇಕು. ಕೂದಲುಗಳನ್ನು ಅಲಕ್ಷ ಮಾಡಿದರೆ, ಅವು ಬಾಡಿ ಹೋಗುವವು. ನೀವು ಅವಕ್ಕೆ ಚಲೋ 'ಕೂದಲೆಣ್ಣೆ' ಕೊಡಬೇಕು. ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಕೂದಲೆಣ್ಣೆ ಯಾವದು?

ಕಾಮಿನಿಯಾ ಆಯಿಲ್. (ರಜಿಸ್ಟರ್ಡ)

ದಿನಾ ಮುಂಜಾನೆ ಅರ್ಧ ಚಮಚೆ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಚನ್ನಾಗಿ ತಿಕ್ಕಬೇಕು. ನಿಮ್ಮ ತಿಕ್ಕಿದ ಕೂದಲಿ ತಲೆಯ ಹೊಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತದೆ, ರೋಮರಂಧ್ರಗಳು ತೆರೆದು ಎಣ್ಣೆಯಿಂದ ತಲೆಗೆ ತಂಪು ದೊರಕಿ ಕೂದಲುಗಳ ಬೇರುಗಳಿಗೆ ಆಹಾರ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಚೈತನ್ಯವು ಕೂದಲುಗಳಿಗೆ ಪುಷ್ಟಿ ನಿಮ್ಮ ಕೂದಲು ಹಸನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ.

ಎಲ್ಲಾ ಚಲೋ ಅಂಗಡಿಕಾರರಲ್ಲಿ ಈ ತೈಲವು ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

ಅಥವಾ

ನಮಗೇ ಬರೆದು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ

ಬಾಟ್ಲಿ ೧ಕ್ಕೆ	ರೂ	೧—೦—೦
ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ	,,	೦—೬—೦
೩ ಬಾಟ್ಲಿಗಳಿಗೆ	,,	೨—೧೦—೦
ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ	,	೦—೧೨—೦

ನಿಮ್ಮ ಅಂಗಡಿಕಾರರಿಂದ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ

— 0 —

೩ ಔಂಸಿಗೆ	ರೂ	೨-೦-೦
ಔಂಸಿಗೆ	"	೧-೪-೦
ಡ್ರಾಮಿಗೆ	,,	೦-೧೦-೦
ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ	,,	೦-೬-೦

ಒಟ್ಟೋ-ದಿಲ್ ಬಹಾರ ಹೆಸರಿನ್ನು ಮರೆಯಬೇಡಿರಿ

“ಹೂದೋಟವೆಲ್ಲ ಒಂದೇ ಬಾಟ್ಲಿಯಲ್ಲಿ”

ಒಂದು ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಬಹುದು ಎಲ್ಲಾ ಹೂವುಗಳ ಸುವಾಸನೆಯನ್ನು ಒಂದೇ ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯದಿಂದ ಸಂಪಾದಿಸಬಹುದು ಅದ್ಯಾವದು?

ಒಟ್ಟೋ-ದಿಲ್ ಬಹಾರ್! (ರಜಿಸ್ಟರ್ಡ)

ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸುಗಂಧ ದ್ರವ್ಯಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ ಆದರೆ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಹೂವಿನ ಸಹಜ ಪರಿಮಳವಿಲ್ಲ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಆಲ್ಕೋಹೋಲ ಯಾನೆ ಮದ್ಯವು ಸೇರಿರುತ್ತದೆ ಇದರಿಂದ ಹೂವಿನ ಸಹಜ ಪರಿಮಳವು ಸಿಗುವದು ಒಟ್ಟೋ-ದಿಲ್ ಬಹಾರದಿಂದ [illegible] ಹೂವಿನ ಸುಗಂಧವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬಹುದು ಇದಕ್ಕೆ ಮದ್ಯದ ಸ್ಪರ್ಶವಿಲ್ಲ.

THE ANGLO INDIAN DRUG & CHEMICAL CO.

POST BOX 2082 BOMBAY No 2.

ಬುವ ಖರ್ಚಿನ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಬೇಕು, ಎಲ್ಲಿ ವಿದೇಶೀಯರ ಮಾಡಲಾದ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸೂತ್ರಗಳ ಬಿಡಿಸ ಲಬ್ಬು ಮಾಡಬೇಕು, ಸರ್ಕಾರ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಹಲವು ಹಣದ ಲಬ್ಬು ಮಾಡಬೇಕು, ಪರಿವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬೇಡ-ಭಾವ ಹಿಡಿಯದ ಅಗ್ಗ ಕಿಸುವ ಸರಕನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ಉಳಿಯುವ ಉಳಿತಾಯದ ಲಬ್ಬು ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಗಾಂಧಿ ನಸಿದ ಸುಧಾರಣೆಗಳಿಗಾಗಿ ಉಳಿತಾಯದ ಹಣ ಪಡೆದು ವಿದ್ವರ ಲವನ್ನು ಕೆಂಗ ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸ್ಫೈದರಿಗೆ ಅನಿಸಬಾರದು ಎಂದರೆ ಮಾತ್ರ ರಾಜನೀತಿಜ್ಞ ಸಚಿಯದ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಲಾಭವಾಗಿ ಇದೀಗ ದೊರೆತುಂಬ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ನಿರ್ಣಾಮಗಳು ಎಸ ಕೆಲವಾಗುವವು

ಇನ್ನೊಂದು ಸಂಗತಿ ಹೇಳಿ ರಾಜನೀತಿಜ್ಞರ ಸಂಬಂಧ ಪ್ರಪಂಚ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಮುಗಿಸಿಬಿಡುತ್ತೇನೆ ಬ್ರಿಟಿಶರು ಸಭ್ಯರೆನಿಸುವವರು, ಜಗತ್ತನ್ನೇ ಸದಾ ಆಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಅವರ ಹಂಬಲ, ಇದನ್ನಷ್ಟೇ ನನಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಅವರು ಆಗ ಸ್ವರಾಜಿ ಚಳವಳಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ಪೋಲೀಸ ಇನ್ಸಪೆಕ್ಟರರ ಸ್ವದೇಶಿಯೂ, ಬ್ರಿಟಿಶರ ಸ್ವದೇಶಿಯೂ ಮಹದಂತರವಿದೆ ಒಗ್ಗಿ ಏಕ್ಕದ ಸರಕನ್ನು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಹೇಳುವದಿಲ್ಲ, ತಮಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಅನುಕೂಲತೆಯಾಗುವ ಪರದೇಶಿ ಸಾಮಾನು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದೂ ಅವರು ಹೇಳುವದಿಲ್ಲ ಕಲಕತ್ತೆಯ ಯುರೋಪಿಯನ್ ಸಂಘದವರು "ರಿವ್ಯೂ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ" ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಲಂಡನಿನ ಸುದ್ದಿಗಾರರಾದ ಮಿ| ಎಚ್ ಬಿ ಹೋಮರವರ ಅಲ್ಲಿಯ ಸ್ವದೇಶಿಯ ವಿವರವನ್ನು ಚಿತ್ತಾಕರ್ಷಕವಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಹೆಂಗಸರು ಒಬ್ಬ ವಿಕ್ರೇತನ ಎದುರು ಸಹ ನುಡಿಯುವದೇನೆಂದರೆ — "ಈ ಉಡುಪು ಚಲೋದ, ಆದರೆ ಇದು ಬ್ರಿಟಿಶ್ ಸ್ಟಾನು" "ಈ ಹೂವುಗಳು ದಿವ್ಯವಾದವು, ಆದರೆ ಇವು ಎಲ್ಲಿಂದ ಬರುತ್ತವೆ?" "ನಿಮ್ಮ ಹೊಸ ತಲೆದಿಂಬುಗಳು ಬಹು ಸೊಗಸು, ಆದ್ರೆ ಫ್ರಾನ್ಸ ದೇಶದವಾದರೆ, ನಾನವಕ್ಕೆ ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾರೆ" ಈ ಪ್ರಕಾರದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮಿ| ಹೋಮರವರ ಕಡೆ ಬ್ರಿಟಿಶ ಹೆಂಗಳೆಯರು ನುಡಿದರಂತೆ! ಬ್ರಿಟಿಶ ದೇಶದಲ್ಲಿ ತಯಾರಾದ ಉಡಿಗೆ—ತೊಡಿಗೆಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಹಂಬಲ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದೆ ಪರದೇಶಿ ಉಡಿಗೆಗಳನ್ನು ಸಹ ಅವರು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲೊಪ್ಪುವದಿಲ್ಲ, ಪರದೇಶಿ ಮದ್ಯ ಸಹ ಕುಡಿಯುವದಿಲ್ಲ, ಪರದೇಶ ಸಾಹುಕಾರರು ಬ್ರಿಟಿಶ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾರಖಾನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಲಾರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಬ್ರಿಟಿಶ ಕೂಲಿಯಾಳುಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ, ಅವರ ಜಿನಸುಗಳ ವಿಕ್ರಯ ಆಗುವದು ಕಠಿಣ ಮುಂಚೆ ಫ್ರಾನ್ಸ ದೇಶದಿಂದ ಬಂದ ಪರಿಮಳದ ಹೂವುಗಳಿಂದ ಅಂಕಿತಪುರಗಳು ಶಿಂಗರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದವು, ಈಗ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಬಂದ ಹೂವುಗಳಿಂದಲೇ ಎಲ್ಲ ಶಿಂಗಾರ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ, ಇದರಿಂದ ಬ್ರಿಟಿಶ ದೇಶದೊಳಗಿನ ಹಳ್ಳಿಗರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ ರಾಜದರಬಾರಿಗೆ ಬರುವ ಸ್ತ್ರೀಯರೆಲ್ಲರೂ ಬ್ರಿಟಿಶ ದೇಶದಲ್ಲೇ ತಯಾರಾದ ಉಡಿಗೆ-ತೊಡಿಗೆಗಳನ್ನು ಧರಿಸಬೇಕಾಗಿ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಪಂಚಮಜಾರ್ಜ ಹಾಗು ಮೇರಿ ಮಹಾರಾಣಿಯವರ ಅಪ್ಪಣೆಯಾಗಿರುವದಾಗಿ ಲಂಡನಿನ 'ಟ್ರುಥ್' ಪತ್ರವು ಸತ್ಯಸಂಬಂಧ ವಾರ್ತೆ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತದೆ ರಾಜಪಕ್ಷದ ಪತ್ರಿಕೆಯಿದು! ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ವಿದೇಶಿ ಎಂಬ ಭೇದ-ಭಾವ ಹಿಡಿಯದ ಅಗ್ಗ ಸಿಗುವ ಸರಕನ್ನು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆನ್ನುವ [illegible] ಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಇನ್ಸಪೆಕ್ಟರರಾದ ರಾ| ಮನಗೋಳಿಯವರ ಸ್ವದೇಶಿಗೂ, ಅವರ ಅಪ್ಪಣೆಗೂ ರಾಜ್ಯಕರ್ತರಾದ ಬ್ರಿಟಿಶರ ನಡಾವಳಿಗೂ ವಿರೋಧವಾದಾಗ ರಾಜನೀತಿಜ್ಞರು ಹೇಗೆ ನಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ

‘ಜಯ ಕರ್ನಾಟಕ’
ಗ್ರಂಥಮಾಲೆಯ
೩ನೆಯ ವರ್ಷದ ಯೋಜನೆ.

ಮನೋರಂಜಕವಾದರೂ,
ಗಂಭೀರ ಶೈಲಿಯ ಗ್ರಂಥಗಳ ಸುಗ್ಗಿ!!
ಎಂಥಾ ಹಣವನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಿದೆ!
ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ೬ ಪುಸ್ತಕಗಳು!!

ವಾರ್ಷಿಕ ವರ್ಗಣಿ (ಅಂಚೆ ಸಹಿತ) ೩-೪-೦ ಮಾತ್ರ!
ಜಯಕರ್ನಾಟಕ ಚಂದಾದಾರರಿಗೆ ೩-೦-೦

ಮೊದಲನೆಯ ಗ್ರಂಥವಾಗಿ ಶ್ರೀ ಆನಂದಕಂದರ ನಲ್ಮೆಯ ಗದ್ಯ ಸಂಗ್ರಹವು ‘ಅಕ್ಷಯ್ಯ ತೃತೀಯೆಯು’ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುವದು

ಅಲ್ಲದೆ ಶ್ರೀಯುತರಾದ, ‘ಶ್ರೀನಿವಾಸ’ ಬೇಂದ್ರೆ, ಮಂಗೇಶ, ಮುಗಳಿ, ಚೆನ್ನಮಲ್ಲ ಮೊದಲಾದವರ ಕವಿತೆ, ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತರ ನಾಟಕ, ಕಾದಂಬರಿ, ಕಡೆಗೆ ಶ್ರೀ [illegible] ರವರಿಂದ ಗೋರ್ಕಿಯವರ ‘Mother’ ಗ್ರಂಥದ ಅನುವಾದವು, ೬ ಮಡಿಗಳ ಸಂಗ್ರಹವೂ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹೊರಡುವವು

ನಿಯಮಿತವಾಗಿಯೇ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವದರಿಂದ ಚಂದಾದಾರರಾಗಲು ಬಯಸುವವರು ಕೂಡಲೇ ಪತ್ರ ಬರೆಯಬೇಕು

ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೂ ಏಜಂಟರು ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾರೆ
ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಬೇಕು
ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ,
ಜಯ ಕರ್ನಾಟಕ ಕಾರ್ಯಾಲಯ,
ಸಾಧನಕೇರಿ, ಧಾರವಾಡ

☞ ಮಕ್ಕಳಿದ್ದರೆ ಮನೆ ಚಂದ! ☜
ಬಂಜೆತನದಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗುವಿರಿ!

ಮಕ್ಕ
ಳಿಂದು

ಗರ್ಭಧಾರಣ ಸಂಜೀವನೀ.

ಬಂಜೆತನ
ಬೇಡಿರಿ

ಈ ಸಹಸ್ರ ಅನುಭವಸಿದ್ಧ ಔಷಧ ಮೂರು ಸಾರ ಋತುಸ್ನಾತ ಆಗುವ ವರೆಗೆ ಪ್ರತಿಸಾರೆ ಮೂರ-ಮೂರು ದಿವಸ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಪುತ್ರಿಣಿ ಆಗುವಿರಿ [illegible] ಲಾಭ ಸಂಗದ

ಪತ್ತೆ— ವೈದ್ಯ ಡಾ. ಎಸ್. ಕಾಪಸೇ, ಮಿರಜ. (SMC)

ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಜರುಗಿದ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ (೧೯೨೭-೨೮) ಅತ್ಯುಚ್ಚ ಯೋಗ್ಯತೆಯ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟು ಪಡೆದ

"ಫಾಫ್" ಹೊಲಿಗೆ ಮಶೀನುಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಪ್ತೆಯಿಂದ ಸಿಗುತ್ತವೆ!
ಹಾಗು
ಬೇಕಾದ ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳು ಸಹ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ!!

ಈ ಮಶೀನುಗಳು
ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಚಂದವೂ ನಡೆಸಲಿಕ್ಕೆ ಸುಕರವೂ ನಿಶ್ಶಬ್ದವೂ, ಖಾತ್ರಿಯವೂ ಮಜಬೂತಾಗಿಯೂ ಇದ್ದು ಅಗ್ಗವಾಗಿವೆ!!

☞ ಇವಲ್ಲದೆ, ಕೈಹೊಲಿಗೆಯ ಮಶೀನುಗಳೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತವೆ!!

—ಉತ್ತರ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಹೆಗಳ ಸೋಲ ಏಜಂಟರು—
ಕುಲಕರ್ಣಿ ಶಾಹ ಎಂಡ್ ಕಂಪನಿ,
ಶಾಂತಿಭುವನ, ಕಾರವಾರ.

ಮಂಗಳೂರ ಏಜಂಟರು — ಕಮಲಾಕರ ಅಪ್ಪಾಜಿರಾವ ಶಾಹ

ಶಿರಸಿ ಏಜಂಟರ —	ಕುಮಟಾ ಏಜಂಟರು —	ಹೊನ್ನಾವರ ಏಜಂಟರು —
ಕಾಮತ ಬ್ರದರ್ಸ.	ಶಂಕರ ಅಪ್ಪಾಜಿರಾವ ಶಾಹ	ಕರ್ಕಿ ಮಂಜಪ್ಪಾ ಗಣೇಶ ಶೇಟ

ಜೀವನ ಸಾಹಿತ್ಯ.

೬. ಜಗತ್ತು ಬಡವರದು.

ಲೇ:— ಶ್ರೀ|| ಹನುಮಂತರಾವ ಮಾಂಜರೇಕರ.

ಮಾನವ ಜಾತಿಯ ಇತಿಹಾಸವೆಂದರೆ ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಮನುಷ್ಯ, ಜಾತಿಗಳನ್ನು ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಪ್ರಸಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಎದುರಿಸುವ ತೊಡಕುಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ಮಾನವೀ ಪ್ರಯಾಸಗಳ ವರ್ಣನೆಯೇ ಇತಿಹಾಸವು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇಂದಿನ ಯುರೋಪಿನ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ನಾವು ಅವಲೋಕಿಸಿದರೆ ಅದು ಒಂದು ಮೋಹಪ್ರದರ್ಶನವದು. ಯಾಕಂದರೆ ಕಳೆದ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಯುರೋಪು ತನ್ನ ಪುರುಷಾರ್ಥದಿಂದ ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಅದು ಒಳ್ಳೇದಿರಲಿ ಕೆಡಕಿರಲಿ — ಬೀರಿದೆ.

ಕತ್ತಲೆಯ ಕಾಲವು (*dark ages*) ಕಳೆದು ಹೋದ ನಂತರ ಯುರೋಪಿನ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಜೆಯ ಅಸ್ತಿತ್ವವೇ ಇದ್ದಿಲ್ಲವೋ ಎಂಬಂತೆ ತೋರುವದು. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಜಮನೆತನಗಳ ವಿಲಾಸವು, ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಯೂ, ಅವರ [illegible] ಕಂಡುಬರುವದು.

ಚಿತ್ರವನ್ನು ಹಿಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿನಿಂದ ನಡೆದಿದ್ದಂತೆಯೇ ಯುರೋಪಿನ ಸರ್ವಸಾಧಾರಣ ಜನತೆಯು ಇದೇ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಧಾರ್ಷ್ಟ್ಯವಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ರಶಿಯಾ, ಪ್ರಶಿಯಾ, ಆಸ್ಟ್ರಿಯಾ ಈ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಯುರೋಪಿನೊಳಗಿನ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೆ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕೊಟ್ಟವು. ಪೋಲಂಡವು ತುಂಡರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ದಿನವೇ ಯುರೋಪಿನಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಜನ್ಮವಾಯಿತು. ಇಟಾಲಿಯ ದೇಶಭಕ್ತನಾದ ಜೊಸೆಫ್ ಮ್ಯಾಝಿನಿಯು ತನ್ನ ತತ್ವಜ್ಞಾನದಿಂದಲೂ, ಕರ್ತೃತ್ವದಿಂದಲೂ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ ನಾಮ, ರೂಪ, ಮಹತ್ವಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿದನು. ಅಂದಿನಿಂದ ಯುರೋಪಿನೊಳಗಿನ ಸಂಧಿವಿಗ್ರಹಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಹೆಸರಿನಿಂದಲೇ ಆಗುತ್ತಲಿವೆ.

ವರ್ತಮಾನ ಕಾಲವು ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಪ್ರಗತಿಯ ಯುಗವಾಗಿರುವ ಕಾರಣ ರಾಜಸತ್ತೆಯು ಒಂದಿಲ್ಲೊಂದು ಕಾರಣದಿಂದ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಲಿದೆ. ಈ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕಾಗಿ ಸರಳಸ್ವಭಾವದ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಭಿಮಾನ, ಪ್ರೇಮ, ಉದ್ವೇಗಗಳನ್ನು ತುಂಬಿ, ಅವರಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧವನ್ನೆಬ್ಬಿಸಿ, ಭಯಂಕರವಾದ ಸಂಹಾರವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ, ಅದರಿಂದ ಅಧಿಕ ಲಾಭವನ್ನು ಮಾತ್ರ ತಾವು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅದರ ಭಾರವನ್ನೂ ಆಪತ್ತಿಯನ್ನೂ ಬಡ ಪ್ರಜೆಯು ಸಹಿಸಬೇಕು.

ಯುರೋಪಿನ ಶಾಸನ-ಸೂತ್ರಗಳು ರಾಜವಂಶಗಳ ಕೈಯಲ್ಲಿರುವನಕ ಬಾಹ್ಯ ಜಗತ್ತಿನೊಡನೆ ಅದರ ಬಳಕೆಯು ಹೆಚ್ಚಾಗಲಿಲ್ಲ. ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಯುಗವು ಆರಂಭವಾದ ದಿನವೇ ಯುರೋಪಿನ ಕಲಹಗಳು ಇಡೀ ಜಗತ್ತನ್ನೇ ಬಾಧಿಸಹತ್ತಿದವು.

ಬೇರೆ ಖಂಡಗಳೊಳಗಿನ ಪ್ರಜೆಯು ಯುರೋಪಿನ ಈ ಕಲಹಗಳಿಂದ ಬೇಸತ್ತಂತಯೇ, ಅಲ್ಲಿಯ ಕೂಲಿಕಾರವರ್ಗವು ವ್ಯಾಕುಲಗೊಂಡಿತು. ಅದು ಇಷ್ಟು ಪ್ರಬಲವಾಯಿತೆಂದರೆ “ಯುರೋಪಿನಲ್ಲಿಂದು ೧೦-೧೨ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿರುವವೆಂದು ತಿಳಿಯುವದು ತಪ್ಪು. ಯುರೋಪಿನಲ್ಲಿ ಎರಡೇ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿರುವವು. ಒಂದು ಧನಿಕರದು, ಇನ್ನೊಂದು ನಿರ್ಧನರದು. ಧನಿಕ ರಾಷ್ಟ್ರವು ಸಮರ್ಥವೂ ಸುಸಂಘಟಿತವೂ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ನಿರ್ಧನ ರಾಷ್ಟ್ರವು ಅಸಹಾಯವೂ ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನವೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಧನಿಕರು ನಿರ್ಧನರನ್ನು ತಮ್ಮ ದಾಸರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಅವರ ನೆತ್ತರವನ್ನು ಹೀರುತ್ತಾರೆ. ನಿರ್ಧನ ವರ್ಗವು ಸುಸಂಘಟಿತವಾಗಿ ಐಕ್ಯದಿಂದಿದ್ದು ಯಾವದೊಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಅದನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಮಾಡಿದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಒಂದಂತೆ ನಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಕಾಗುವಷ್ಟು ಮನುಷ್ಯಬಲವೂ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜೀವವೂ ಅದರ ಹತ್ತಿರ ಇದೆ.” ಇಂತಹ ವಿಚಾರದ ಫಲವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಕೂಲಿಕಾರರ ಸತ್ತೆಯು ಬೋಲ್ಶೆವಿಝಮ್ಮದ ಉದಯವಾಯಿತು. ಯುರೋಪಿನಲ್ಲಿ ಇಂದು ಸಧನ-ನಿರ್ಧನರ ನಡುವೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಹೋರಾಟ ನಡೆದಿದೆ. ಈ ಕಲಹದ ಕೊನೆಯು ಎಂದು ಆಗುವದು ಎಂದು ಹೇಳುವದು ಕಠಿಣ.

ಶಂಕರ ಭಗವತ್ಪಾದರು “ಅರ್ಥಮನರ್ಥಂ ಭಾವಯ ನಿತ್ಯಂ” ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ತಮ್ಮ ಮಾತಿನ ರಹಸ್ಯವು ಈ ಪ್ರಕಾರ ಅರ್ಥವಾಗುವದೆಂದು ಭಾವಿಸಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಧನಕ್ಕಾಗಿ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಜನರು ಜಗಳಾಡುತ್ತಿರುವ ತನಕ ಮಾನವಕೋಟಿಗೆ ಸುಖ-ಶಾಂತಿಗಳು ಸಿಕ್ಕುವದು ಹೇಗೆ? ‘ಅಪ್ರವೃತ್ತಿ’ಯೆಂದೇ ಈ ಪ್ರಶ್ನದಲ್ಲಿಯ “[illegible] ಭವಂ ಏವ ಚ” ಇವರಡು ತರದ [illegible] ಸರ್ವನಾಶ ಮಾಡಿದ ಹೊರತು ಈ ಕಲಹವು ಎಂದೂ ಶಾಂತವಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.

ಆದರೆ ಕ್ರೈಸ್ತ ಯೇಸು ಹೇಳಿದ್ದೇನಂದರೆ:—“ಇಲ್ಲ. ನಿರ್ಧನರಿಗಾಗಿ ಮಾನವೀ ಸೃಷ್ಟಿಯು ಹುಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಜಗತ್ತು ಬಡವರಿಗಾಗಿ ಇದೆ ಎಂದು ಭಗವಾನ್ ಏಸುವು ಅಂದಿರುವನು. ಆದರೆ ಬಡವರೆಂದರೆ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ತರದ ನಿರ್ಧನರಲ್ಲ. ಯಾಕಂದರೆ ಸಧನ-ನಿರ್ಧನರಿಬ್ಬರೂ ಧನದ ವಾಸನೆಯಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವ್ಯಾಪ್ತರಾಗಿರುವರು. ಒಂದು ಧನದಿಂದ ಮದವೇರಿದ್ದದು, ಇನ್ನೊಂದು ಧನಲೋಭದಿಂದ ಅಂಧವಾಗಿದೆ. ಇವರೆಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಧನದ ವಿಕೃತಿರುವದೆ. ಯಾರಲ್ಲಿ ಧನದ ವಿಕೃತಿಯುಂಟೋ ಅವನು ಬಡವನಲ್ಲ, ಧನವಂತನೆಂದೇ ಅನ್ನಬೇಕು. ಈ ಜಗತ್ತು ಧನವಂತರದಲ್ಲ, ಬಡವರದು.

ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ಇಡೀ ಯುರೋಪು ಧನವಂತವಾಗಿಯೇ ಇರುವದು. ಬಡವರೆನಿಸುವವರೂ ಧನವಂತರು, ಬೋಲಶೆವಿಕರೂ ಧನವಂತರೇ. ಇಬ್ಬರೂ ಧನಪರಾಯಣರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ, ಧನವನ್ನು ಬಯಸುತ್ತಾರೆ, ದುಡ್ಡಿಗಾಗಿ ಹುಚ್ಚರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಎರಡೂ ತರದ ಧನವಂತರು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಷ್ಟು ಜಗಳಾಡಿದರೂ, ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಯಾವ ತರನಾಗಿಯೂ ಸಂಪತ್ತಿಯನ್ನು ವಿಭಾಗಿಸಿದರೂ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇಳೆಯಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ-ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪನೆಯು ಎಂದೂ ಆಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.

ಯುರೋಪಿನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾಕರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಧನವಿದೆ. ಈ ಸ್ಥಿತಿಯು ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾಗಿ ವಿಷಮವೇ ಸೈ. ಆದರೆ ನಿರ್ಧನರು ಹಸಿದ ಕುರಿಗಳಂತೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಆ ಸಂಪತ್ತಿನ ಕೊಳ್ಳೆಯ ಮೇಲೆಯೇ ಕಣ್ಣಿಡುವವರಾದರೆ ಆ ವಿಷಮತೆಯು ಮತ್ತಿಷ್ಟು ಭಯಂಕರವಾಗುವದು. ಈ ಮಾತು ನಿರ್ಧನರ ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಬರುವದಿಲ್ಲ. ಧನಿಕರನ್ನು ಸುಲಿಯದೆ ಕೂಡ ಈ ವಿಷಮತೆಯು ದೂರವಾಗಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಕುರಿತು ಅವರಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆಯುದಯಿಸಬೇಕು.

ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಿರ್ಧನರು ಏನಾದರೂ ಮಾಡಬೇಕು. ತಮ್ಮ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಅತ್ಯಂತ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿದ್ದಂಥವುಗಳನ್ನೇ ಸ್ವಾವಲಂಬನದಿಂದ ಪೂರೈಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕಲಿಯಬೇಕು. ಅಂದರೆ ಧನವಂತರೆಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಹೋಗುತ್ತದಿಲ್ಲೆಂಬುದು ಅವರಿಗೆ ಕಂಡು ಬರುವದು. ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ಮೇಲೆ ಮಾಲನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಪರದೇಶಗಳಿಗೆ ಕಳಿಸುವದು— ಸ್ವಲ್ಪದರಲ್ಲಿ ಹೇಳುವದಾದರೆ, ಶ್ರಮವಿಭಾಗವು ವಿರಾಟ್ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ತಾಳುವದೂ ಈ ವಿಷಮತೆಗೆ ಮೂಲ ಕಾರಣವು. ಈ ವಿಷಮತೆಯನ್ನು ದೂರ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ‘ಸ್ವದೇಶೀ-ಧರ್ಮ’ದ ಅವತಾರವಾಗಿದೆ. ಸ್ವದೇಶೀ ಧರ್ಮವನ್ನಾಚರಿಸುವದರಿಂದ ಯಾವ ಮನುಷ್ಯನೂ ಧನಿಕನಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ; ಅದರಿಂದ ಯಾವ ಮನುಷ್ಯನೂ ನಿರ್ಧನನಾಗುವ ಭಯವಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಕಡೆಗೆ ಗುಡ್ಡ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಗೆ ತಗ್ಗು ತೋಡಬೇಕು. ಸಧನತೆಯು ಇಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಧನತೆಯೂ ಇರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಸಂಪತ್ತಿ-ದಾರಿದ್ರ್ಯಗಳು ಅನಾದಿಯ ನೆರೆಹೊರೆಯರು. ಎರಡರ ನಾಶವೂ ಕೂಡಿಯೇ ಆಗಬೇಕು: ಬೋಲಶೆವಿಝಮ್‌ದಿಂದಲ್ಲ, ಸ್ವದೇಶೀ ಧರ್ಮದಿಂದ.

ಈಶ್ವರೇಚ್ಛೆಯಾದರೆ ಇನ್ನು ಮುಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎರಡೇ ಪಂಗಡಗಳಾಗುವವು— ಒಂದು ಧನಪರಾಯಣ, ಇನ್ನೊಂದು ಸಂತೋಷಪರಾಯಣ. ಒಂದು ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವಾದಿಯಾದರೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಸ್ವರಾಜ್ಯವಾದಿಯಾಗುವದು. ಒಂದು ಸತ್ತಾವಾದಿಯಾಗುವದು, ಇನ್ನೊಂದು ಸತ್ಯವಾದಿ. ಒಂದು ಜಯದ್ವಾದರೆ, ಇನ್ನೊಂದು ದಯೆಯ ಶೀತಲ ಪ್ರವಾಹವನ್ನು ಹರಿಸುವದು. ಒಂದು ಐಶ್ವರ್ಯಪರಾಯಣವಾಗುವದು, ಇನ್ನೊಂದು ಸ್ವಧರ್ಮಪರಾಯಣ. ಒಂದು ಅಹಂಕಾರವಾದಿ, ಇನ್ನೊಂದು ಸ್ವದೇಶೀ

— ಲಂಡನಿನಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಶ ಚಿತ್ರಕಲಾ ವಿಶಾರದರ ರೋಯಲ್ ಸೊಸಾಯಟಿಯ ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮರ ೩ ಚಿತ್ರಗಳು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು. ಮಿ| ಜೀ. ಎಚ್. ಆತ್ಕಿವಿಝ್ಹರವರು ಅವನ್ನು ತೆಗೆದಿದ್ದರು. ಇವರು ಹೆಸರಾದ ಲಂಡನಿನ ಚಿತ್ರಗಾರರು. ಮಹಾತ್ಮರು ಕೈರಾಟಿಯ ಮೇಲೆ ನೂಲು ತೆಗೆಯುತ್ತ, ಜನರ ಕಡೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಕುಳಿತಿರುವ ಚಿತ್ರವು ಚಿತ್ತವೇಧಕವಿದೆ. ಈ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಸೊಸಾಯಟಿಯವರು ಒಂದು ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದರಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಬಾತ್ಮಿದಾರರು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ.

— ಇಲ್ಲಿ ಜಾರಿ ಮಾಡಬಂದ ಲೋಥಿಯನ್ [illegible]ಮಂಡಳಕ್ಕೆ ೧೬|| ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಬಂದು ಅದರಲ್ಲಿ ೨|| ಸಾವಿರವನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಶ ಸರಕಾರವು ತೆರುವದು, ೧೪ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರವು ತೆತ್ತರಾಯಿತು

ನಿಮಗೆ

ಜೀವದ ವಿಮೆ ಇಳಿಸುವದು ಅವಶ್ಯವಿದೆ.

* * *

ಹಿಂದೀ ವಿಮೆ ಕಂಪನಿಯ ಪೊಲಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ್ದಲ್ಲಿ

ಓರಿಯಂಟಲ್

ಎಂಬ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದೊಳಗಿನ ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ದೊಡ್ಡ ಜೀವ ವಿಮೆ ಕಂಪನಿಯೊಳಗೇ ವಿಮೆ ಇಳಿಸಿರಿ !!

* * *

ಇದರ ವಾರ್ಷಿಕ ಉತ್ಪನ್ನ	ರೂ. ೨,೪೫,೦೦,೦೦೦
ವಿಮೆದಾರರಿಗೆ ಹಾಗು ಅವರ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿರುವ ಜನರಿಗೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಕೊಡುವ ರಕಮು	ರೂ ೧,೦೦೦೦೦೦೦
ಸರಾಸರಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಲಾಭ	ರೂ. ೩೯,೦೦,೦೦೦
ಅಂತು ಭಂಡವಲು	ರೂ ೧೧,೩೦,೦೦೦೦೦

* * *

ಓರಿಯಂಟಲ್ ಗವ್ಹರ್ನಮೆಂಟ ಸೆಕ್ಯುರಿಟಿ ಲಾಯಿಫ ಎಶ್ಯೂರನ್ಸ ಕಂಪನಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್

(ಸನ್ ೧೮೭೪ನೇ ಇಸ್ವಿಯೊಳಗೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದದ್ದು)

ಹೆಡ್ ಆಫೀಸು:— ಓರಿಯಂಟಲ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ, ಮುಂಬಯಿ.

ಕಂತಿನ ದರ ಹಾಗು ಕಂಪನಿಯ ಸಂಬಂಧ ಪೂರ್ಣ ಮಾಹಿತಿಯುಳ್ಳ ಕಂಪನಿಯ ಪ್ರೊಸ್ಪೆಕ್ಟಸ

ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಮೆನೇಜರ ಸಾಹೇಬರ ಕಡೆ ಅಥವಾ ಕೆಳಗೆ ಕಾಣಿಸಿದ ಪತ್ತೆಗೆ ಬರೆಕೊಂಡಲ್ಲಿ ಕಳಿಸಲ್ಪಡುವದು

ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದ ಮುಖ್ಯ ಏಜಂಟರು:— **ಓರಿಯಂಟಲ್ ಲೈಫ ಆಫೀಸ, ಈಸ್ಟ ಸ್ಟ್ರೀಟ, ಪುಣೆ ನಂ. ೧.**

ಪ್ರಪಂಚ-ಪರಿಚಯ.

ಜಪಾನ ದೇಶದೊಳಗಿನ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ

ಜಪಾನವು ಮುಂದರಿಯುತ್ತಿದೆ, ಹಿಂದುಸ್ಥಾನವು ಹಿಂದುಳಿಯುತ್ತಿದೆ, ಇದರ ಕಾರಣವೇನು? ಹೀಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನೆತ್ತಿ ಲಖನೌದಲ್ಲಿ ಪ್ರೊ| ಮೆಹತಾ ಸ್ವಾಮಿನಿಯವರು ವಿಚಾರಪರಿಪ್ಲುತ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು. ಪ್ರೊ| ಮೆಹತಾರವರು ಆರ್ಯ ಸಮಾಜದ ಜರ್ಮ [illegible] ಪ್ರಚಾರಕರು. ಜಪಾನ ಮತ್ತು ಕಡೆ [illegible] ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಸ್ವದೇಶಕ್ಕೆ ಮರಳಿ ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಜಪಾನ-ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯ ಉನ್ನತ-ನೀಚ ಸ್ಥಿತಿಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣಾಕ್ರಮವೇ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವೆಂದು ಪ್ರೊಫೆಸರರು [illegible] ತಮ್ಮ [illegible] ಯನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಿಸಿದರು. ಎಂದು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದೊಳಗಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು [illegible] ನೌಕರಿಯನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸುವದಿದ್ದರೆ [illegible] ಜಪಾನಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು [illegible] ದೇಶದೊಳಗಿನ [illegible] ಕಲಿಯಲು [illegible] ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ೧೬ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು [illegible] ಕಲಿಯುವದಲ್ಲಿ [illegible] ಜಪಾನ ದೇಶದಲ್ಲಿ ೩೬ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು [illegible] ೩೦ ವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು [illegible] ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವು. ಇದರಿಂದಲೇ ಜಪಾನವು ಇಷ್ಟೊಂದು ಬೇಗ ಪ್ರಗತಿ ಮಾಡಿದ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಚಿಕ್ಕಂದಿನಿಂದಲೇ ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ರುಚಿ ಹಚ್ಚುತ್ತಾರೆ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ೩ ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಶಾಲೆಗೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಅಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಳೆಯಿದೆ. [illegible] ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಲಿಸುವದು ಇಮಾರತುಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ, ಹಣ್ಣು-ಹಂಪಲ ಬೆಳೆಯುವ ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವಾಗುವದು. ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು [illegible] ಬೀಜ ಹಾಕಿ ಬೆಳೆಸುತ್ತಾರೆ, ಕೆಲ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ತಿನ್ನ ಹೇಳಿ ವಜಾಬಾಕಿ ಕಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಚಿತ್ರಗಳಿನ ವಿವಿಧ ಗಿಡ-ಮರ-ಪಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿ [illegible] ಉಪಯುಕ್ತತೆಯನ್ನೂ, ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನೂ ಹೇಳಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ದೇಶಬಾಂಧವರು ಪುರಾತನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಡಿಸಿದ ಪರಾಕ್ರಮದ ಕಥೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ದೇಶಾಭಿಮಾನವನ್ನೂ, ರಾಜಭಕ್ತಿಯನ್ನೂ, ಸಾಹಸ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನೂ ಬೆಳೆಸುತ್ತಾರೆ. [illegible] ವರ್ಷ ಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ [illegible] ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ. [illegible] ಗಳನ್ನು [illegible] ದಿಂದ [illegible] ತಯಾರಿಸಬಹುದು [illegible] ಈ ಪ್ರಕಾರ [illegible] ಉದ್ಯೋಗ ಮಾಡುವ [illegible] ಚಿಕ್ಕಂದಿನಿಂದಲೇ [illegible] ೧೬ನೇ ವರ್ಷ ಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ [illegible] ಉದ್ಯೋಗ [illegible] ವಿಶೇಷ ಕಲಾಕೌಶಲ್ಯದ ಜ್ಞಾನ [illegible] ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. [illegible] ತಯಾರಿಸಿದ ಸರಕು-ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ [illegible] ಸರಕಾರಕ್ಕೆ [illegible] ಬಗ್ಗೆ [illegible] ತಗಲುವದಿಲ್ಲ. ಶಿಕ್ಷಣದ ಖರ್ಚು [illegible] ಪ್ರತಿಫಲದಿಂದ ತುಂಬಿಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದೊಳಗಿನ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವೆಂದರೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಮಹಾ ದೊಡ್ಡ ಖರ್ಚು. ಪ್ರೊ| ಮೆಹತಾರವರು ಜಪಾನ ದೇಶದ ಸ್ಥಿತಿ ವಿವರಿಸಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ದೇಶದೊಳಗೆ ಇದೇ ಪ್ರಕಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾದ ಹೊರತು ಉಳಿಗಾಲವಿಲ್ಲೆಂದರು.

⁂

ಪರಮಾತ್ಮನ ಕಡೆ ಬಡ ಶಿಂಪಿಯ ಅರ್ಜಿ!

ಪೋಲಂಡ ದೇಶದ [illegible] ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಶಿಂಪಿಯಿದ್ದಾನೆ. ಈತನು ತೀರ ಬಡವನು. ಪೋಲಂಡ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿಪರೀತ ತೆರಿಗೆಗಳು, [illegible] ವಿಪರೀತ. ಈತನು ವಿಪರೀತ [illegible] ಸೋತುಹೋದನು. ಇನ್ನು ತನಗೆ ಕಾಯುವವನ್ಯಾರು? ಎಂದು ಆಲೋಚಿಸಿ ಜಗಚ್ಚಾಲಕನಿಗೆ ಒಂದು ಪತ್ರ ಬರೆದು ವಾರಸಾ ಪೋಸ್ಟಿನ ಟಪಾಲ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದನು. “ಸರ್ವಶಕ್ತಿಮಾನ್ ಪರಮೇಶ್ವರನಿಗೆ” ಹೀಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದಿತ್ತು. ಟಪಾಲ ಆಫೀಸಿನವರ [illegible] ಬಿದ್ದರು! [illegible] ಈ ಪತ್ರ [illegible] ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ!! ಆ ಪತ್ರವನ್ನು ಅವರು ಪೋಸ್ಟ ಮಾಸ್ತರ ಜನರಲರಿಗೆ ಕಳಿಸಿದರು. ಪೋ| ಮಾ| ಜನರಲ ರವರು ಅದನ್ನು ಮಾರ್ಶಲ್ ಪಿಲಸ್ಕಿರವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಮಾರ್ಶಲ್‌ರವರು ಪೋಲಂಡ ದೇಶದ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ಸೇನಾಪತಿಗಳು [illegible] ಬೇಸಲಿಕ್ಕೆ [illegible]

ಮನೋಹರವಾದ ಕೂದಲನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸಾಕಬೇಕು.

ಅನೇಕ ಕೆಲವು ಸ್ತ್ರೀಯರು ಯಾವಾಗಲೂ ತಮ್ಮ ಕೂದಲುಗಳ [illegible] ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕೂದಲು ಮನೋಹರವಾಗಿರಬೇಕಾದರೆ, ನೀವು ದಿನಾ ಆ ಕಡೆ ಲಕ್ಷ್ಯಕೊಡದೇ ಕೂದಲುಗಳನ್ನು ಉಪೇಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಅವು ಬಾಡ ಹೋಗುವವು ಮತ್ತು ಉದುರುವವು. ನಿಮ್ಮ ಅವಸ್ಥೆ [illegible] ‘ಕೂದಲನ್ನು’ [illegible]

ಕಾಮಿನಿಯಾ ಆಯಿಲ್. (ರಜಿಸ್ಟರ್ಡ)

[illegible] ಅರ್ಧ ಚಮಚೆ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಕ್ಕಬೇಕು. ಒಮ್ಮೆ ತಿಕ್ಕಿದ [illegible] ಕೊಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತವೆ, [illegible] ಎಣ್ಣೆಯಿಂದ [illegible] ಕೂದಲುಗಳ ಬೇರುಗಳಿಗೆ ಆಹಾರ ಸಿಗುತದೆ ಹೀಗೆ ತಿಕ್ಕಿದ [illegible] ಕೂದಲುಗಳಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿ ನಿಮ್ಮ ಕೂದಲು ಹಸನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ

ಎಲ್ಲಾ ಚಲೋ ಅಂಗಡಿಕಾರರಲ್ಲಿ

ಈ ತೈಲವು ದೊರೆಯುತ್ತದೆ

ಅಥವಾ

ನಮಗೇ ಬರೆದು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ

ಬಾಟ್ಲಿ ೧ಕ್ಕೆ	ರೂ.	೧—೦—೦
ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ	,,	೦—೬—೦
೩ ಬಾಟಲಿಗಳಿಗೆ	,,	೨—೧೦—೦
ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ	,,	೦—೧೨—೦

ನಿಮ್ಮ ಅಂಗಡಿಕಾರರಿಂದ

ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ

——o——

೩ ಔಂಸಿಗೆ	ರೂ.	೩—೦—೦
ಔಂಸಿಗೆ	,,	೧—೪—೦
ಡ್ರಾಮಿಗೆ		೦—೧೨—೦
ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ	,,	೦—೬—೦

ಒಟ್ಟೋ ದಿಲ್ ಬಹಾರ

ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಮರೆಯಬೇಡಿರಿ

“ಹೂದೋಟವೆಲ್ಲ ಒಂದೇ ಬಾಟ್ಲಿಯಲ್ಲಿ”

ಒಂದು ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯದಲ್ಲಿ ಇವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಬಹುದು. ಎಲ್ಲಾ ಹೂವುಗಳ ಸುವಾಸನೆಯನ್ನು ಒಂದೇ ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯದಿಂದ ಸಂಪಾದಿಸಬಹುದು. ಅದ್ಭುತವು?

ಒಟ್ಟೋ-ದಿಲ್ ಬಹಾರ್! (ರಜಿಸ್ಟರ್ಡ)

ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸುಗಂಧ ದ್ರವ್ಯಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಆದರೆ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಹೂವಿನ ಸಹಜ ಪರಿಮಳವಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಯಾನೆ ಮದ್ಯಸಾರ ಸೇರಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಹೂವಿನ ಸಹಜ ಪರಿಮಳವು [illegible]. ಒಟ್ಟೋ ದಿಲ್ ಬಹಾರದಿಂದ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಹೂವಿನ ಸುಗಂಧವನ್ನು [illegible] ಇದಕ್ಕೆ ಮದ್ಯದ ಸ್ಪರ್ಶವಿಲ್ಲ.

THE ANGLO INDIAN DRUG & CHEMICAL CO.

POST BOX 2082 BOMBAY No 2.

ರೀತ ಪೆರಿಗೆ ಹೇರಲಿಕ್ಕೂ ಇವರೇ ಕಾರಣರು. ಇವರು [illegible] ಪತ್ರ [illegible] ತವರೂರಿಗೆ ಹೀಗ ಬರೆದಿತ್ತು — 'ಪ್ರಿಯ ದೇವರೇ, ಈ ಕಾಗದ ಸಹಿ ಮಾಡಿದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಕೆಮ್ಮಿ ಇಸ್ಮಿ [illegible], ಈಗ ಭಯಂಕರ ಸಾಲದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದ್ದಾನೆಂಬ ಸಂಗತಿ ನಿನಗ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಬಂದ ಭಯಂಕರ ತೊಂದರೆಗಳಿಂದ ಈ ಅವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ ನನ್ನಿಂದ ತಪ್ಪು ತೆರಿಗೆ ತೆರಲಾಗಲಿಲ್ಲ ಇದರಿಂದ ನನಗಿದ್ದ ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಜಪ್ತಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಪ್ರಿಯ ಪ್ರಭುವೇ, ನಾನು ಸಂಕಟದಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿದ್ದೇನೆ, ಕರುಣೆಯಿಂದ ನಿನ್ನಡ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯೇನೆಂದರೆ ನಿನ್ನ ಹೊರತು ನನಗೆ ಬೇರೆ ಆಧಾರವಿಲ್ಲ ನಾನೂ, ನನ್ನ ಕುಟುಂಬದವರೂ ಉಪವಾಸ ಸಾಯುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಿದೆ ನೀನೇ ಕಾಯಬೇಕು. ಕೂಡಲೆ ನನಗೆ ೧೦೦೦ ಶಿಲ್ಲಿಂಗ ನಾಣ್ಯಗಳನ್ನು ಕಳಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಈ ರಕಮಿನಿಂದ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷ ನೆಲೆಗೊಳ್ಳುವದು' ಶಿಲ್ಲಿಂಗಿನಂಥ [illegible] ನಾಣ್ಯ, ಇದರ ಬೆಲೆ ೧೦ ಆಣೆ ಹೀಗ ಪತ್ರ ಬರೆದು ಕಳಿಸಿಯು ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಹಿ ಮಾಡಿದ್ದನು ಮಾರ್ಶಲ್‌ರವರು ಕೆಲ ಹೊತ್ತು ವಿಚಾರಮಗ್ನರಾದರು ಕಾರ್ಯವರ್ತಿಗಳ ಕರೆದು ಅವರ ಹೆಸರಿನಿಂದಲೇ ಈ ರೀತಿ ಉತ್ತರ ಬರೆದರು — "ಮಿ| ವ್ಹಿ ಕೆಮ್ಮಿಂಸ್ಕಿ, ನಿನ್ನ ಪತ್ರ ನನಗೆ ತಲ್ಪಿದೆ ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ೫೦೦ ಶಿಲ್ಲಿಂಗ ರಕಮು ಸಿಗುವಂತೆ ಆರ್ಡರು ಬರೆದು ಕಳಿಸಿದೆ ನಿನ್ನ ಜನ್ಮಭೂಮಿಯ ಒತ್ತೀ ರಾಜನಿಷ್ಠ ನಾಗರಿಕನಾಗುವಿಯೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ" ಈ ಪತ್ರ ಕೆಸಲ್ ವ್ಹಿಲ್ಲೇಜಿನ ಮಾಂತ್ರರ ಕಳಿಸುವದಾಗಿ ಬರೆದಿತ್ತು ಕೆಸಲ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ದರ ಒಂದರಿ ಮಾರ್ಶಲ್ ಹಿಂಡನ್‌ಬರ್ಗರವರು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟ ಬಳಿಕ ಕೆಲ ದಿನಗಳ ಮೇಲೆ ಕೆಮ್ಮಿಯು ಪುನಃ ದೇವರಿಗ ಕೃತಜ್ಞತಾಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಒಂದು ಪತ್ರ ಬರೆದನಂತೆ "ಪ್ರಿಯ ದೇವರೇ, ನನ್ನಿಂದ ಒಡ ತಿಂಗಳ [illegible] ದಯ ತೋರಿಸಿದ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ನಿನಗೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಆಭಾರಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ ನೀನು ಒಳ್ಳೆಯವನು, ಪ್ರೇಮಭರಿತನು ಎಂದು ನಾನು ಬಲ್ಲೆ ನನಗ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಹಣ ಕಳಿಸುವಾಗ ಕೆಸಲ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಹಣ ಕಳಿಸಬೇಡ, ಅಲ್ಲಿಯವರು ಒಂದ ಹಣದ ಅರ್ಧಾಂಶವನ್ನು ಸ್ವಂತ ಖರ್ಚಿಗಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ" ದೇವರು ೧೦೦೦ ಶಿಲ್ಲಿಂಗ ನಾಣ್ಯಗಳನ್ನು ಕಳಿಸಿದ್ದನೆಂದೂ, ಮಾರ್ಶಲ್‌ರವರು ರಾಜ್ಯಭಕ್ತಿಯ ಕ್ರಮದಂತೆ ಅರ್ಧಾಂಶದ ಹಣವನ್ನು ಸ್ವಂತ ಖರ್ಚಿಗ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರಾಗಿಯೂ ತಿಳಿಯು ಭಾವನೆಯಾಗಿತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಶಲ್ ದೇವರು ಏನು ಉತ್ತರ ಬರೆದರೆಂದು ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ

— ಮತಾಧಿಕಾರದ ವಿಷಯ ಚೌಕಶಿ ಮಾಡಬಂದ ಸಹಾಯಕ ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ, ಲೋಥಿಯನ್ ಮಂಡಳದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಲೋಥಿಯನ್ ದೊರೆಗಳು ಬುಧವಾರ ಕರಾಚಿಯಲ್ಲಿ ವಿಮಾನ ಹತ್ತಿ ಲಂಡನಿಗ ತೆರಳಿದರು ಮಂಗಳವಾರ ಕರಾಚಿಯೊಳಗಿನ ಸಂತೋಷ ಕೂಟದವರು ಅವರಿಗೊಂದು ಮೇಜವಾನಿ ಕೊಟ್ಟರು ಆ ಸಮಯ ಗುಜರಾಥಿ ಹುಡುಗನೊಬ್ಬನು ಲೋಥಿಯನ್ ದೊರೆಗಳಿಗೆ 'ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಬುಲೆಟಿನ್'ನ್ನು ಹಂಚಿದನು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಆತನಿಗ ಸೆರೆಹಿಡಿಯಲಾಗಿದೆ

ವಾರ್ತೆಗಳು.

— ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಜಾಲಿಯನ್‌ವಾಲಾಬಾಗ ದಿನ ಪಾಲಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು ಆ ಕುರಿತು ಸುದ್ದಿಗಾರರಾದ ರಾ| ಕೃಷ್ಣಾಜಿ ಹರಿ ದೀಕ್ಷಿತರವರಿಗ ಸರೆಹಿಡಿದು ೪ ತಿಂಗಳ ಶಿಕ್ಷೆ, ರೂ ೫೦ ದಂಡ ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ರಾ| ದೀಕ್ಷಿತರವರು ಮದ್ರಾಸದೊಳಗಿನ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಪತ್ರಿಕೆಗ ಕಳಿಸಿದ ತಂತಿಯೇನಂದರೆ — "ಜಾಲಿಯಾನ್‌ವಾಲಾಬಾಗ ದಿನ ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು, ಕೃಷ್ಣಾಜಿ ನಾರಾಯಣ ಗೋಸಾವಿಯವರು ಧ್ವಜ ಏರಿಸಿ ಮೆರವಣಿಗೆ ನಡಿಸಿದರು. ಇದರೊಳಗ ಕರ್ನಾಟಕ ಕಾಲೇಜಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಇದ್ದರು ಸಂತೆ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಣವಾಯಿತ ಆ ಬಗ್ಗೆ ರಾ| ಗೋಸಾವಿಯವರಿಗ ೬ ತಿಂ ಶಿಕ್ಷೆ, ರೂ ೫೦ ದಂಡ ಆಗಿದೆ" ಈ ಸುದ್ದಿ ಕಳಿಸಿ ರಾ| ದೀಕ್ಷಿತರವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸಿಗ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರೆಂದು ಆರೋಪ ಜಾಲಿಯನ್‌ವಾಲಾಬಾಗ ದಿನದ ವೃತ್ತಾಂತ ಪ್ರಕಟಣೆಯು ಬೇಕಾಯಿದೇಶೀರ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಒಂದು ಭಾಗವೆಂದು ಸ್ಪೆಶಲ್ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಾದ ಮಿ| ಹಿರೇಮಠರವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರು ಟಪಾಲ ಆಫೀಸಿನವರು ಈ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಳಿಸದೆ ಆಕ್ಷೇಪಾರ್ಹವೆಂದು ಎಣಿಸಿ ಡಿ| ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಿಗೆ ಕಳಿಸಿದ್ದರ ಮೇಲಿಂದ ಈ ಸುದ್ದಿಯಿಂದ ಬೇಕಾಯಿದೇಶೀರ ಸಭೆಗ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆಂದು ಅವರಿಗೂ ತೋರಿತು ಹೀಗ ಸಹ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಆಧಾರ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಈ ಕಾಯಿದೆಯು ಅರ್ಥ ನೋಡಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಜಾರಿ [illegible] ಗಾಗಿದ್ದ [illegible]

— ಸೂರತ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಲೆಕ್ಟರರಾದ ಮಿ| [illegible] ರವರು ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯ [illegible] ರಾಜನಿಷ್ಠ ಜನರಿಗ ಪಾರಿತೋಷಕಗಳನ್ನು ಹಂಚಿದರು [illegible] ಹಿಂತೆ ಹೋದ ರಾಜನಿಷ್ಠ ಪಟೇಲರಿಗೆ ಬಕ್ಷೀಸ ಕೊಡಲಾಯಿತು ಒಬ್ಬರಿಗೆ [illegible] ಬಿರುದು ಸಿಕ್ಕಿತು, ೬೦ ಜನರಿಗೆ ಸನದು — ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳು ದೊರೆತವು ೧೪ ಜನರಿಗ [illegible] ಕೊಡಲಾಯಿತು ಜನರು ಸರಕಾರಿಯಿಂದ ಕಸಿದ ಒಬ್ಬ ಪಟೇಲನಿಗೆ [illegible] ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಲಾಯಿತು ಈ ಪ್ರಕಾರ ರಾಜನಿಷ್ಠರಾದವರಿಗ ಪ್ರತಿಫಲ ಸಿಗುತ್ತದೆ

— ಪಂಡಿತ ಜವಾಹಿರಲಾಲರ ಪ್ರಕೃತಿ ನೆಟ್ಟಗಿಲ್ಲ ಅವರ ಪತ್ನಿಯುಂದಿರಾದ ಸೌ| ಕಮಲಾ ನೆಹರೂರವರು ಬರೇಲಿ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಪತಿಗಳಿಗೆ ನೋಡಹೋಗಿದ್ದರು ಎಡಬದಿಯ ಪಕ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ನೋಯುತ್ತದೆಂದು ಪಂ| ಜವಾಹಿರಲಾಲರು ಹೇಳಿದರಂತೆ ಸುಮಾರು ೧೦೦ ಡಿಗ್ರಿ ಜ್ವರ ತುಂಬುತ್ತದೆ ತೂಕ ಕುಗ್ಗಿದೆ ಜೈಲ ಡಾಕ್ಟರರು ಉಪಚಾರ ನಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಮನೆತನದ ವೈದ್ಯರಾದ ಕಲಕತ್ತೆಯ ಡಾ| ವಿಧಾನ ಚಂದ್ರ ರಾಯ್‌ರವರು ಕಲಕತ್ತೆಯಿಂದ ಬರೇಲಿ ಜೈಲಿಗ ಹೋಗಿ ಪಂಡಿತ ಜವಾಹಿರಲಾಲರವರಿಗೆ ನೋಡಬಂದವರಾಗಿ ಕಲಕತ್ತೆಯ 'ಲಿಬರ್ಟಿ' ಪತ್ರಿಕೆಯು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತದೆ

— ಜಾಲಿಯನ್‌ವಾಲಾಬಾಗ ದಿನ ಅಂಗಡಿ ಮುಚ್ಚಿದ ಬಗ್ಗೆ ಮುಂಬಯಿಯ ಇಬ್ಬ ಮದ್ದಿನ ವರ್ತಕರಿಗ ರೂ ೨೦೦-೨೦೦ ದಂಡ ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ವರ್ತಕರು ಸಂಘದ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಊರ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರಿಂದ, ಅವರಿಂದ ಅಂಗಡಿ ಮುಚ್ಚಲಾಗಿದ್ದವೆಂದರೆ ವರ್ತಕರ ಸಹಕಾರವಿದ್ದದ್ದು ಮುಂಬಯಿ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ನಾವು ಅರಿಯೆವು, 'ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಬುಲೆಟಿನ್' ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ನಾವು ಓದಿಯೆವು, ಜಾಲಿಯನ್‌ವಾಲಾಬಾಗ ದಿನ ಅಂಗಡಿ ಮುಚ್ಚಬೇಕಾಗಿ ವಿಧಿಸಿದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಆಜ್ಞೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಅರಿಯೆವು ಹೀಗ ಸಾಕ್ಷಿಗಾರರು ಹೇಳಿದರು '[illegible] ಪತ್ರಿಕಾ' ಯಾನೆ ನೆಲ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನಾದರೂ ನೋಡಿದ್ದೀರೋ ಇಲ್ಲವೋ? ಓದುತ್ತಿದ್ದೀರೋ ಇಲ್ಲವೋ? ಎಂಬದಾಗಿ ಸರಕಾರಿ ವಕೀಲರು ಸಾಕ್ಷಿಗಾರರನ್ನು ಕೇಳಿದರು 'ಮಾರ್ಗದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದದ್ದನ್ನು ಕಂಡಿದ್ದೇನೆ, ಏನು ಬರೆದದೆಂದು ಓದಲಿಲ್ಲ ಓದಿದರೆ ಪೋಲೀಸರು ಸರೆಹಿಡಿಯಬಹುದೆಂದು ಅಂಜಿಕೊಂಡೆ' ಹೀಗ ಸಾಕ್ಷಿದಾರ ವರ್ತಕರು ನುಡಿದರು ಆದಾಗ್ಯೂ, ಇದೆಲ್ಲ ಸುಳ್ಳೆಂದು ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟು ಮೇಲ್ಕಾಣಿಸಿದಂತೆ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಿದರು

— ಪಶ್ಚಿಮ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಉಪ್ಪುಂದ ಗ್ರಾಮದ [illegible] ಶೇಂದಿ ಗುತ್ತಿಗೆಯ ಮುಂದ ಪಿಕೆಟಿಂಗ ನಡೆದಿತ್ತು ೪ ಮಂದಿ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಬಿಸ್ಸಿದ ಪಾನಕ ಮಾಡಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, "ಇಕೋ, ಪಾನಕ ಕುಡಿಯಿರಿ, ಶೇಂದಿ ಕುಡಿಯಬೇಡಿರಿ," ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಿದ್ದರು! ಇದರಿಂದ ಪಾನಕದ ಗಿರಾಕಿ ಹೆಚ್ಚಿತು! ಶೇಂದಿ ಗಿರಾಕಿ ಕುಗ್ಗಿತು!! ಹೀಗಾಗಿ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರನ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಕಿ ಬಿತ್ತು! ಬೈಂದೂರ ಸ್ಟೇಶನಿನ ಫೌಜದಾರರು ೪-೬ ಮಂದಿ ಪೋಲೀಸ ಪೇದೆಗಳೊಡನೆ ಬಂದು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರನ್ನು ಹೊಡೆದು ನೆಲಕ್ಕೆ ಕೆಡವಿದರು, ಜನ ಕೂಡಿದರು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರದ್ದು ಜಯಘೋಷ ಮಾಡಿದರು! ಪೋಲೀಸರು ಮತ್ತೂ ಹೊಡೆದರು ಹೊಡೆದ ಭಾರದಿಂದ ಜನರು ಪೋಲೀಸರ ಕಡೆ [illegible] ಕೊಂಡರು ಕೈತಡೆಯ ಬಂದವರಿಗೆ ಪೆಟ್ಟು ಬಿತ್ತು, ಆಗ ಜನರ [illegible] ಪ್ರವರ್ತನವಾದಂತು! ಪೋಲೀಸರ ಕೈಯ [illegible] ದೊಣ್ಣೆ ಕಸಕೊಂಡು ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಹೊಡೆದರು ಪೆಟ್ಟಿನ ರಭಸ [illegible] ಪೋಲೀಸರು ಓಡಿಬಿಟ್ಟರು ಸಬ್‌ಕಲೆಕ್ಟರರಿಗೊಂದ ತಂತಿ, ಕಲೆಕ್ಟರರಿಗೆ ತಂತಿ ಪೋಲೀಸ ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರಿಗೊಂದು ತಂತಿ, [illegible] ತಂತಿಗಳ ಮೇಲೆ ತಂತಿ ಹೋದವು! ಮಾರನೇ ದಿನ ರಿಝರ್ವ ಪೋಲೀಸರು ಬಂದರು ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರು ಬಂದರು, ಕಲೆಕ್ಟರರು ಬಂದರು ಚೌಕಶಿ ನಡಿಸಿದರು ೩೦೦ ಜನರಿಗ ಬೈಂದೂರ ಸ್ಟೇಶನಿಗ ಕರೆತಂದು ಕಲವರಿಗ [illegible] ಬಿಟ್ಟು ೭ ಮಂದಿಗಳಿಗೆ ಸರೆಹಿಡಿದು ಕುಂದಾಪುರ ಕೈದಖಾನೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟಿರು ಆ ಕೇರಿಯೊಳಗಿನ ಅನೇಕ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಚೌಕಶಿ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಜನರೇ ಇರಲಿಲ್ಲ ಬೀಗ ಹಾಕಿ ಜನರು ಹೊರಟಿದ್ದರು. ಕೆಲವೆಡೆ ಮುದುಕರು–ಮುದುಕಿಯರು ಇದ್ದರು ಈಗ ಚೌಕಶಿ ನಡೆಯುವದಿದೆ ಹೀಗೆಲ್ಲ ಘಟಿಸಿದ್ದು ಎಪ್ರಿಲ್ ತಾ. ೨೭ನೇ ಸಂಜೆ ೬|| ಘಂಟೆಗೆ

— ರಾಸ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ [illegible] ಕರದ ಬಗ್ಗೆ ಭೂಮಿ ಸರಕಾರ ಜಪ್ತ ಮಾಡಿರುವದಾಗಿ ೧೨ ಜನರ ಮೇಲೆ ನೋಟೀಸು ಹೊರಟಿವೆ

ಸಂಗ್ರಾಮ ಸಾಕೆನಿಸಿತೇ?

[ನಿರೀಕ್ಷಕನು ಬರೆದುದು]

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರದ್ದು ಸ[illegible] ತೆಂದು 'ಫ್ರೀ ಪ್ರೆಸ್' ಪತ್ರಿಕೆಯು [illegible] ಸುದ್ದಿ [illegible] ಸಿದ್ದಾಳೆ [illegible] "ಸಂಗ್ರಾಮ ಸಾಕು, [illegible] ಕಾರಣದಿಂದ [illegible] ಅನಿಸಲಾ[illegible], ಹಿಂದು [illegible] ಬಗ[illegible]? [illegible] ಪ್ರಶ್ನೆಯಿಂದ [illegible] ಕಾರಣ [illegible] ಆಸಿಪ್ಪಾಯು [illegible] ಸಭೆಯವರ [illegible] ಅದರಲ್ಲಿ [illegible] ಸರಕಾರ [illegible] ಒಪ್ಪಂದ [illegible] ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ [illegible] ಮಾಡುವದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ [illegible] ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರದ ಅಧಿಕಾರ[illegible] ಹೇಳಿದರಾಗಿ [illegible] ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ [illegible] ಸರಕಾರ [illegible] ಸರಕಾರವು [illegible] ಹಿಂದು [illegible] ಅದರಿಂದ [illegible] ಉಪಾಯದ [illegible] ಸರಕಾರವು [illegible] 'ಫ್ರೀ ಪ್ರೆಸ್' ಪತ್ರಿಕೆಯ [illegible] ಮುಂದೇನು ಉಪಾಯವಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದು ಯಾರಿಗೂ ಹೇಳಬಹುದು.

ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ತರತರದ ಉಪಾಯಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ರಾಜಶಾಸನಗಳ ಆಯುಷ್ಯವು ಜೂನ ಜುಲೈ [illegible] ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ. ಅವನ್ನು ಪುನರುಜ್ಜೀವ [illegible] ಕಾಯಿದೆಯ ಪ್ರತಿಬಂಧ [illegible] ಮಾತ್ರ ಅವುಗಳನ್ನು [illegible] ಕಟ್ಟಳೆಯಿದೆ. [illegible] ಶಾಸನಗಳ [illegible] ಹೋದರೆ, ಅಷ್ಟೇ[illegible] ಕಟ್ಟಳೆಗಳೆಲ್ಲ ನಿರರ್ಥಕವಾಗು[illegible] ಅದರಿಂದ ರಾಜಶಾಸನಗಳ ಆಯುಷ್ಯ ಮುಗಿದ [illegible] ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ [illegible] ಒಂದು ಹೊಸ ಕಟ್ಟಳೆಯನ್ನು [illegible] ವಿಚಾರವಾಗಿರುವದಂತೆ. ಜನಾಂದೋಲನದ [illegible] ವಿರೋಧ ಬಗದು ಕಠಿಣ [illegible] ರಾಜ್ಯ ನಡಿಸ [illegible] ಕಷ್ಟವೆಂದು ಹೊಸ ರಾಜ್ಯಘಟನೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ಆಲೋಚನೆಯು ನಡೆದಿದೆ. ಪ್ರಾಂತಿಕ ರಾಜ್ಯ ಭಾರವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲ ಚಿಕ್ಕ-ಪುಟ್ಟ ಜಾತಿಗಳನ್ನು ಜಾಗೃತ [illegible] ಮಾಡಿ ಅವುಗಳ ಹಿತಗಳನ್ನು ಮನಸ್ಸಾಲಿಸಿಕೊಂಡು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಪ್ರಾಬಲ್ಯಕ್ಕೆ [illegible] ಹಾಕಿ [illegible] ನಡೆದಿದೆಂದು 'ಮುಂಬಯಿ ಕ್ರೋನಿಕಲ್' ಪತ್ರಿಕೆಯ ವಾರ್ತೆ. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರದ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ [illegible] ಸಭಾಸದರು ಹಿಂದಿ[illegible]ರವರು ಹೊಸ [illegible] ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಸಭಾಸದರು, ಜಿಲ್ಹಾ ಬೋರ್ಡಿನ ಮೆಂಬರರು [illegible] ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಸದಸ್ಯರಾಗುವರು, [illegible] ಸಭಾಸದರೂ, ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಸಭಾಸದರ [illegible] ಸಂಪಾದನರೂ, [illegible] ಪ್ರಾಂತೀಯ [illegible] ಕೌನ್ಸಿಲ ಆಫ್ ಸ್ಟೇಟ ಯಾನೆ [illegible] ಸಭಾಸದರಾಗುವರು. ಈ ಪ್ರಕಾರ [illegible] ರಾಜ್ಯಘಟನೆಯ ಯೋಜನೆ ತಯಾರಾಗಿದೆ. [illegible] ಈಗಿರುವ ನೆಲಗಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆಯೇ [illegible] ಬಣ್ಣ ಬದಲಿಸಿ [illegible] ಸ್ವಲ್ಪದರಲ್ಲಿ [illegible] ರಾಜ್ಯ [illegible] ತತ್ವ ಈಗಿನ [illegible] ಸ್ವರಾಜ್ಯ [illegible] ಕೆಲವು [illegible] ಈಗಿನಂತೆಯೇ [illegible] ಕಾರಣ [illegible] ಡೊಮಿನಿಯನ್ [illegible] ಸ್ವರಾಜ್ಯ [illegible] ಡೊಮಿನಿಯನ [illegible] ಹೊರ [illegible] ಮುಂದ [illegible] ಮಾಡಿ [illegible] ಸಮುಲ್ಲಿ [illegible] ಫೆಡರೇಶನ್ [illegible] ಸಂಯುಕ್ತ ರಾಜ್ಯದ [illegible] ರಾಜ್ಯಘಟನೆಯು [illegible] ಸ್ವರಾಜ್ಯ [illegible] ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯ [illegible] ನಡೆದವಂತೆ. ಸಂಯುಕ್ತ ರಾಜ್ಯಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಇಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ತಕ್ಕ ಪೂರ್ವಸಿದ್ಧತೆ [illegible] ತಗಲುವದಂತೆ! ರಾಜ್ಯಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುವ [illegible] ದಿಂದ ಸಂಯುಕ್ತ ರಾಜ್ಯಪದ್ಧತಿಯ ವಿಚಾರ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ [illegible] ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಲೋಕಮತ ಸಂಗ್ರಹ ನಡೆದದೆ. ತ್ರಿಪಕ್ಷ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ [illegible] ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇದೇ ಪ್ರಕಾರದ [illegible] ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಸರ್ [illegible] ರೌಂಡ ಟೇಬಲ್ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸಭಾಸದರು, ಮದ್ರಾಸ [illegible] ಯಲ್ಲಿ [illegible] ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ [illegible] ಹಿಂದ [illegible] ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಭಾಸದರೊಬ್ಬರಾದ ಸರ್ ಫಜಲಿ ಹುಸೇನರವರು ಸದ್ಯಕ್ಕೆ [illegible] ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೊಸ ರಾಜ್ಯಘಟನೆಯ ಒಕ್ಕಣೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸ[illegible]ರಾಗಿಯೂ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ ಫಜಲಿ ಹುಸೇನರವರು ಲಂಡನಿಗೆ ಹೊರಟರಿಂಗಿಯೂ ಬಲ್ಲಿದರ [illegible] ಸರ್ ಫಜಲಿ ಹುಸೇನರು ಅರಾಷ್ಟ್ರೀಯರಿದ್ದು ಜಾತಿವಾರ ಮತದಾರ ಸಂಘದ ಉತ್ಸಾಹೀ ಪ್ರವರ್ತಕರು ಇದ್ದಿದ್ದರಿಂದ [illegible] ವರ್ಗದ [illegible] ದ ಕುಹಕ ಸ್ವರೂಪವಾಗಿ ಅನುಮಾನವಾಗುತ್ತದೆ.

ಆದಾಗ್ಯೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯನ್ನು ಅಲಕ್ಷಿಸಿ ರಾಜ್ಯಘಟನೆ ತಯಾರಿಸುವ ಕೆಲಸ ಪುರಾಪೂರ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ [illegible] ಮತದಾರ ಮಂಡಳಗಳನ್ನು ಹ್ಯಾಗೂ ತಯಾರಿಸಿದಾಗ್ಯೂ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಗೆ ಬಹುಮತವಿದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಪ್ರಾಬಲ್ಯವನ್ನು ಎಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದಾಗ್ಯೂ ಅದು ಮರೆಯಾಗದು. ಈ ಮಾತು ಸಿದ್ಧವಿದ್ದ ಸ್ವಾಮಿನ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಘಟನೆಯನ್ನು ಕೊಂಗ್ರೆಸು ಮನ್ನಿಸದು. ಕೊಂಗ್ರೆಸಿನ ಮನ್ನಣೆಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಅದ್ಯಾತ ಕೊಟ್ಟಾಗ್ಯೂ ಆ ರಾಜ್ಯಘಟನೆಯು ಬಾಳಿ ಒದಕದು. ಪ್ರಧಾನ ಮಂಡಳಕ್ಕೆ ಇದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ಕೊಂಗ್ರೆಸಿಗೆ ಎದುರಾಳಿಯಾಗಿ ಯಾವದೇ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಲು ಯಾವದೇ ಪಕ್ಷವು ಮುಂದಾಗಲಾರದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಮಹಾತ್ಮರೊಡನೆ ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡಿಸಬೇಕಾಯಿತೆಂದು ನಾವು ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ. ಮಹಾತ್ಮರು ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡಿಸುವ ಮುಂಚೆ ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕಡೆ ಕರಾರು ಮಾಡಿದ್ದರಂತೆ. "ನನ್ನಿಂದು ನನ್ನ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಾಶ ಮಾಡಲಾಗದು, ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಬರೆದ ಶರ್ತುಗಳಿಗೆ ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಪ್ಪುವದಾದ್ದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತರೆಹಾಕಲ್ಪಡುವದು" ಈ ಪತ್ರಗಳಿಗೆ ಮಹಾತ್ಮರು ಎರವಡೆಯಿಂದ ಸಹಿ ಮಾಡಿರುವ ವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಲಂಡನಿನ 'ಡೇಲಿ ಹೆರಲ್ಡ' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮುಂಬಯಿಯ ಸುದ್ದಿಗಾರರು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಾರೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಸಹಕಾರ ಬೇಕೆಂಬ ಮಾತಿಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಸಾಕ್ಷಿ ದೊರಕಿದೆ. ಮತಾಧಿಕಾರದ ಕುರಿತು ಚೌಕಶಿ ಮಾಡಬಂದ ಲೋಧಿಯನ್ ದೊರೆಗಳು ಇಲ್ಲಿಯ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಸಿ ಕಳೆದ ಬುಧವಾರ ತಾ. [illegible]ನೇಗೆ ಕೊಲಂಬೊದಿಂದ ಉಡ್ಡಾಣ ಮಾಡಿ ಲಂಡನಿಗೆ ಹೊರಟರಷ್ಟೇ! ಅವರು ಹೊರಡುವ ಮುನ್ನಾಣ ದಿನ 'ಎಸೋಸಿಯೇಟೆಡ್ ಪ್ರೆಸ್' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಬಳಿ ಹೀಗೆ ವಾಕ್ಯವೊಂದು ಹೇಳಿದ— "ರೌಂಡ ಟೇಬಲ್ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮನ್ನಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ರಾಜ್ಯಘಟನೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಸಕಲ [illegible] ಮುಂಬು ಬದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಈ ಘಟನೆಯ ತತ್ವಕ್ಕೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಿದೆ. ಇಂದಿಗೆ ತಮ್ಮ ಧ್ಯೇಯ ಸಾಧನಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ವಾರ್ಥತ್ಯಾಗ ಮಾಡುವವರೂ, ಇತರರೂ ಮುಂದಿನ ರಾಜ್ಯಘಟನೆಯಲ್ಲಿ ದುಡಿಯುವರೆಂದು ನನಗ ತುಂಬಾ ಆಶೆಯಿದೆ" ಹೀಗೆ ನುಡಿದರು. ಈ ಉಕ್ತಿಯು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾದದ್ದು. ನಾವು ಈ ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಲೋಧಿಯನ್ ದೊರೆಗಳು ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಧಾನ ಮಂಡಳದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು, ಮೇಲಾಗಿ ಸಹಾಯಕ ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳು. ಅವರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಸಹಕಾರದ ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹೊಸ ರಾಜ್ಯಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ—ಜವಾಬುದಾರಿಯ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ [illegible] ದೊರೆಗಳ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಂಡಳ ನೇಮಿಸಿ ವಿಚಾರ ನಡೆದಿತ್ತು. ಅವರೂ ಈಗ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಲಕ್ಷಿಸಿ ಮುಂದಿನ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಾಗಿ ಲಂಡನಿನಲ್ಲಿ ರಾಜಪಕ್ಷದ ಮಂಡಳಕ್ಕೆ [illegible] ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಗೆ ಅಲಕ್ಷ್ಯ [illegible] ಅವರ ಕಾರುಣ್ಯ ಮಾಡಲು ಸರಕಾರ [illegible] ಎಂಬದೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ

ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಗವರ್ನರರ ಕಡೆಗೂ ಸರ್ವ ವಿಷಯಗಳ ಕಡೆಗೂ ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. 'ಮಾರ್ನಿಂಗ ಪೋಸ್ಟ', 'ಡೇಲಿ ಎಕ್ಸಪ್ರೆಸ್' ಮೊದಲಾದ ರಾಜಪಕ್ಷದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಗಾಬರಿ ಮಾಡಬಾರದಾಗಿ ಧೈರ್ಯ ಹೇಳಲಾರಂಭಿಸಿವೆ. ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಧಾನರಾದ ಮೆಕಡೋನಲ್ಡ್‌ರವರೂ, ರಾಜಪಕ್ಷದ ಪ್ರಮುಖರಾದ ಮಿ| ಬಾಲ್ಡ್ವಿನ್ ಪ್ರಧಾನರೂ ದೀರ್ಘ ವಿಚಾರಿಗಳೆಂದೂ, ಇವರೇ ನಿರ್ಣಯಿಸುವರೆಂದೂ, ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇವರಿಗೇ ತಲೆಬಗ್ಗಿಸಬೇಕಾಗುವದೆಂದೂ 'ಫ್ರೀ ಪ್ರೆಸ್' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಲೋಬಿಯನ್ ಮಾರಗಳು ಮೆಕಡೋನಲ್ಡ್ ಪಕ್ಷದವರು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಸೂತ್ರಗಳು ಸರಿದಾಡುತ್ತಿವೆಯೆಂದು 'ಫ್ರೀ ಪ್ರೆಸ್' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಅಂದಾಜು. ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಪಂಚಮ ಜೋರ್ಜ ಪ್ರಭುಗಳು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮೆಕಡೋನಲ್ಡ್ ಪಂಥದವರಂತೆ! ಆದರಿಂದ ಲೋಬಿಯನ್ ಮಾರಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆಯೇ ಮುಂದಿನ ರಾಜ್ಯಘಟನೆ ತಯಾರಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಮನಸ್ಸೊಲಿಕೆಯಾಗುವದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಇಷ್ಟೊಂದು ಮಾತು ಖಂಡಿತ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲಿಸುವ ಪ್ರಯಾಸದಿಂದ ಕಾರ್ಯಭಾಗವಾಗದು, ಅದಕ್ಕೆ ಸಂತೈಸಬೇಕು, ಅದರೊಡನೆ ಸಹಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು, ಅಂದರೆ ಮಾತ್ರ ಇಂಗ್ಲಂಡ–ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಹಿತವಾಗುವದು, ರಾಜ್ಯಭಾರವು ಸುಸೂತ್ರವಾಗಿ ನಡೆದು ಶಾಂತತೆ ನೆಲೆಗೊಳ್ಳುವದು. ಆದರೆ, ನಾನು ಇಂದಿಗೆ ನೋಟ್ಟಿನೋಡಲು ಹೇಳಿದಂತೆ ಹಿಂಜರಿಯುವ ಬಗೆ ಹೇಗೆ? ಯಾರು ಮೊದಲು ಹಿಂಜರಿಯುವದು? ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ಹಿಂಜರಿಯಬೇಕೋ? ಸರಕಾರವು ಹಿಂಜರಿಯಬೇಕೋ? ಎಂಬದೇ ಪ್ರಶ್ನ. ಇದಾಗು ದೊಡ್ಡ ಮಾತಲ್ಲ. ಇರ್ವಿನ್ ಮಾರಗಳ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಇಂಥ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಸಂಗದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಒಂದು ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗಲೊಲ್ಲದು. ಹಿಂಜರಿದ ಸಂಗತಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಿದೆ. ಲೋಬಿಯನ್ ದೊರೆಗಳು ನಾಡದು ಬುಧವಾರ ಲಂಡನಿಗೆ ತಲ್ಪುತ್ತಾರೆ. ಮಹಾತ್ಮರೊಡನೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರವಂತು ನಡದಿದೆ. ಹಿಂಜರಿಯುವ–ಮುಂದರಿಯುವ ಹಂಚಿಕೆಗಳೆಲ್ಲ ಅವರವರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗುಚಿತವಾಗಿ ಕಲ್ಪಿಸಲ್ಪಡುವವೆಂದು ನನ್ನ ಎಣಿಕೆ. ಅಂತು ಸಂಗ್ರಾಮು ಸಾಕೆನಿಸಿತೆಂದು ಸಂಗ್ರಾಮದ ಪುರಸ್ಕರ್ತರಿಗೆ ತೋರಿಯಹತ್ತಿದೆ. ಇದೇ ಸಂಧಿಯ ಪೂರ್ವಪೀಠಿಕೆಯೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾದೀತೇ?

* * *

— ಬಳ್ಳಾರಿಯ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ೪೦ ಮಂದಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿ ಕೈದಿಗಳು ಉಪೋಷಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರಣವೇನೆಂದು ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ.

— ದಿಲ್ಲಿ ಕೊಂಗ್ರೆಸಿಗೆ ಹೋದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ಅಪರಾಧ ತಿಳಿಸದೆ ಸೆರೆಹಿಡಿದಿಟ್ಟದ್ದು ನ್ಯಾಯವೇನೆಂದು ನಾಗಪುರದ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾದ ರಾ| ನಾಯಡುರವರು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನೆತ್ತಿ ಆ ಕುರಿತು ನಾಗಪುರದ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಕರಣ ಮಾಡಲು ನಾಗಪುರದ ವಕೀಲರ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ವಾರ್ತೆಗಳು.

— ಸಾಬರಮತಿ ಆಶ್ರಮದ ಶ್ರೀ| ನಾರಾಯಣರಾವ ಖರೇಯವರು ಗುರುವಾರ ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಕಂಡರು. ಮಹಾತ್ಮರು ಪ್ರಸನ್ನಚಿತ್ತರಾಗಿ ಕ್ಷೇಮದಿಂದಿದ್ದಾರೆ, ನೂಲುವದುಂಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನೂತು ಕಾಲಕ್ಷೇಪಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಹೊಲಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕಲಿಯಲಾರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ 'ಸಿಂಗರ' ಹೊಲಿಗೆ ಯಂತ್ರದ ಮೇಲೆ ಕೂತು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ೧೫ ದಿನಕ್ಕೊಮ್ಮೆ (ಬಿ) (ಕ) ವರ್ಗದ ಇಬ್ಬ ಕೈದಿಗಳೊಡನೆ ಮಾತನಾಡಲು ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಅಪ್ಪಣೆ ದೊರೆತಿರುವದಂತೆ

— ಖಾನ ಅಬ್ದುಲ್ ಗಫೂರಖಾನ ಯಾನೆ ಗಡಿನಾಡಿನ ಗಾಂಧಿಗಳು ಬಿಹಾರ ಪ್ರಾಂತದೊಳಗಿನ ಹಜಾರಿಬಾಗ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಇಡೀ ಒಂದು ಬರಕು ಕೊಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿ ಕೈದಿಗಳಿಗೆ ಇವರ ಸೇವೆಗಾಗಿ ಇಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಬೇರೆ ಕೈದಿಗಳೊಡನೆ ಇವರಿಗೆ ಮಾತನಾಡಗೊಡುವದಿಲ್ಲ. ಪತ್ರ ಬರೆಯಲಿಕ್ಕಾಗಲಿ ಸ್ವೀಕರಿಸುವದಕ್ಕಾಗಲಿ, ಆಪ್ತೇಷ್ಟರೊಡನೆ ಮಾತಾಡಲಿಕ್ಕಾಗಲಿ ಇವರಿಗೆ ಅಪ್ಪಣೆಯಿಲ್ಲ. ಇವರ ದೊಡ್ಡ ಮಗನವರೂ ಇದೇ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗಾದರೂ ತಮ್ಮ ಬಳಿಯಲ್ಲಿಡಬೇಕಾಗಿ ಖಾನ ಸಾಹೇಬರು ತಿಳಿಸಿದರು, ಅದಕ್ಕೂ ಜೈಲರರು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ! ಇಲ್ಲಿಯೇ ಬಾಬು ರಾಜೇಂದ್ರ ಪ್ರಸಾದರವರೂ, ವ್ರಜಕಿಶೋರ ಪ್ರಸಾದರವರೂ ಉಳಿಯುತ್ತಾರೆ.

— ಪದ್ಮೇಶ್ವರಿಯಿಂದ ಕುಮಟೆಯ ವೇ| ಬಾಲಭಟ್ಟ ಇವರು ಬರೆಯುವದೇನಂದರೆ – ನಾನು ಮುಂಬಯಿಯೊಳಗಿನ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಹಾಸ್ಪಿಟಲ್‌ದಲ್ಲಿ ೪ ದಿನ ಇದ್ದ ನನ್ನ ಹೃದಯಕ್ರಿಯು ಬಿಗ್ಡಿಂದೊದ್ದು ಕಷ್ಟದಿಂದ ಉಪಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಉಳಿದಿದ್ದ ಈ ದವಾಖಾನೆಯೊಳಗಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಪ್ರಶಂಸನೀಯವಿದೆ. ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲಿಯಷ್ಟು ಮಮತೆಯಿಂದಲೂ, ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದಲೂ ಇನ್ನೆಲ್ಲಿಯೂ ಉಪಚಾರವಾಗದೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಈ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ಡಾ| ಭಾಸ್ಕರ ಪಟೇಲ ಎಮ್. ಡಿ., ಇವರಿಗೆ ರೋಗಿಗಳ ಮೇಲೆ ಆದರ ಹಾಗು ಪ್ರೇಮವಿದೆ. ಮುಖ್ಯ–ದಾದಿ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದ ಶ್ರೀಮತಿ ಅಕ್ಕಮ್ಮಾ ರಿಯಪ್ಪಾ ಇವರು, ಇವರಿಗೆ ಎಲ್ಲರ ಮೇಲೆ ಮಕ್ಕಳಂತೆ ಮಮತೆ! ಡಾ| ಭಾಸ್ಕರ ಪಟೇಲರು ದಿನಾ ರೋಗಿಗಳೆಡೆ ಬಂದು ಬಹು ಅಕ್ಕರತೆಯಿಂದ "ಕೇಮ ಛೇ ಭಾಯಿ, ತಮಾರಿ ತಬ್ಬಿತ ಠೀಕ ಛೇ?" (ತಮ್ಮಾ, ನಿನ್ನ ಪ್ರಕೃತಿ ನೆಟ್ಟಗಿರುವದಲ್ಲವೇ!) ಹೀಗೆ ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಅಕ್ಕರತೆಯ ಮಾತುಗಳಿಂದಲೇ ರೋಗಿಗೆ ಸಂತೋಷವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ದವಾಖಾನೆಯ ಖರ್ಚು–ವೆಚ್ಚ ನಡೆಸುವ ಶ್ರೀ| ಮಣಿಲಾಲಭಾಯಿಯವರೂ ದಿನಾ ಬಂದು ರೋಗಿಗಳೊಡನೆ ಮಮತೆಯಿಂದ ಮಾತನಾಡಿ ಧೈರ್ಯ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಸ್ವಚ್ಛತೆ–ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ, ಪಾಲಕರು ದಕ್ಷರಿದ್ದಾರೆ, ದಯಾಳುಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಊಟದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೂ ಚನ್ನಾಗಿದೆ. ಡಾ| ಮೋಘಾ ಹಾಗು ಡಾ| ಓಕರವರು ಭೋಜನಶಾಲೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು. ಎಲ್ಲ ದವಾಖಾನೆಗಳು ಹೀಗೆ ನಡೆದರೆ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಹಿತವಾಗುವದು

— ಬಿಳೀ ಗಾಂಧಿ ಟೊಪ್ಪಿಗೆ ಧರಿಸಿದ ಬಗ್ಗೆ ಹಾವೇರಿಯ ರಾಮು ಹುಡುಗನಿಗೆ ಚಲೋ ಪೆಟ್ಟು ಬಿದ್ದಿದೆ

— ಮಧ್ಯಪ್ರಾಂತದ ಉಮರಾವತಿ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳ ಒಂದು ಅಪರಾಧದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ನೀರು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರಾತರ್ವಿಧಿಗೆ ಸಹ ನೀರು ಸಿಗಲಿಲ್ಲ! ನೀರಡಿಕೆಗಂತೂ ಕೇಳಬೇಡಿ. ಒಬ್ಬ ಕೈದಿಗಳು ನೀರಡಿಕೆ ತಣಿಸಲು ನಿರ್ವಾಯಗಾಣದೆ ಬಹು ವ್ಯಥೆಪಟ್ಟು ತಮ್ಮ ಮೂತ್ರವನ್ನೇ ಕುಡಿದರಾಗಿ ನಾಗಪುರದ 'ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ' ಪತ್ರಿಕೆಯ ವಾರ್ತೆ! ಕೆಲವರಿಗೆ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಬಾಯಿ ಕಟ್ಟಿ ಗುದ್ದಿದರಂತೆ. ಇದರಿಂದ ಅನೇಕರು ನರಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಔಷಧೋಪಚಾರ ನಡೆಯುವದಿಲ್ಲ. ಸತ್ತುಬಿದ್ದ ಹೊರತು ಕೋಣೆಯೊಳಗಿಂದ ಹೊರತೆಗೆಯಬಾರದಾಗಿ ಬ್ರಿಟಿಶ ಸಿವ್ಹಿಲ್ ಸರ್ಜನರ ಹುಕುಮಾಗಿರುವದಂತೆ!

— ಮುಂಬಯಿಯ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕೋಟ್ಯಾಧೀಶರಾದ ಸರ್ ದೊರಾಬ ಟಾಟಾರವರು ೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಭೂಮಂಡಳದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಅನಪೇಕ್ಷಿತ ಕಷ್ಟದಿಂದ ನರಳುವವರ ಸಹಾಯಾರ್ಥ ಹಂಚುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಅರ್ಪಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಇನ್ನು ೨೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯ ರೋಗಗಳ ಸಂಶೋಧನ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಬಹುಮಾನಾರ್ಥವಾಗಿ ಹಂಚಲಿಕ್ಕೆಂದು ಅರ್ಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಧರ್ಮವು ಸ್ವದೇಶದಲ್ಲೇ ವಿನಿಯೋಗವಾಗಬೇಕಾಗಿ ವಿಧಿಸಿದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೆದಾಗುತ್ತಿತ್ತೆಂದು ಕೊಚ್ಚಿಯ ರಾ| ಮೆನನ್‌ರವರು 'ಕ್ರಾನಿಕಲ್' ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ

ಕಾರವಾರದಿಂದ ವಿಸಾಪುರ ಜೈಲಿಗೆ ಕಳಿಸಿದ ರಾಜಕೀಯ ಕೈದಿಗಳ ಹೆಸರುಗಳು—

ಅಂಕೋಲಾ– ೧ ಗಣಪತಿ ಬಾಬದವ ಶಾನಭಾಗ ೨ ಅನಂತ ನಾರಾಯಣ ಬಾಹಾಲೇಕರ ೩ ಕೇಶವ ಅಪ್ಪ ಕಾಮತ ೪ ಶಾಂತು ಹಮ್ಮಣ್ಣಾ ೫ ಕಾಶೀನಾಥ ಪಾಲೇಕರ ೬ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಗಣಪತಿ ಮಹಾಲೇ ೭ ರಂಗಾಚಾರ್ಯ ೮ ಸುಬ್ಬಣ್ಣ ಉಕ್ಕೇರ ೯ ತಿಮ್ಮಣ್ಣಾ ಬೀರಣ್ಣಾ ೧೦ ಕೃಷ್ಣ ತಿಮ್ಮಣ್ಣ ೧೧ ರಾಮಚಂದ್ರ ವೆಂಕಣ್ಣಾ ೧೨ ಜೋಗಿ ಬೀರಣ್ಣಾ ನಾಯ್ಕ ೧೩ ಸುಬ್ಬಣ್ಣಾ ತಿಮ್ಮಣ್ಣಾ ೧೪ ಪ್ರಂಬ್ಲೇಕ ಅನಂತ ೧೫ ಗೋವಿಂದ ಅನಂತ ೧೬ ರಾಮಾ ಬರ್ವಾ ೧೭ ಗಣಪತಿ ಮಂಜುನಾಥ ೧೮ ಬುಕ್ಕೋಲು ತಾಕು ೧೯ ಬೀರಣ್ಣಾ ಗೋವಿಂದ ೨೦ ಗಿರಿಯಣ್ಣಾ ತಿಮ್ಮಣ್ಣಾ ೨೧ ಗೋವಿಂದ ನಾರಾಯಣ ೨೨ ವಿಠೋಬಾ ಶಿವಪ್ಪಾ ೨೩ ಫಕೀರಾ ಗಣೇಶ ೨೪ ಹರಿ ದೇವಂಡಿಕ

ಸಿದ್ದಾಪುರ– ೧ ನಾರಾಯಣಪ್ಪ ನಾರಾಯಣಪ್ಪ ೨ ರಾಮಲಿಂಗೇಶ್ವರ ವೆಂಕಪ್ಪ ೩ ಮಹಾದೇವ ಚಿತ್ತಪ್ಪ ೪ ಗಣಪತಿ ತಿಮ್ಮಣ್ಣ ಭಟ್ಟ ೫ ವೆಂಕಟೇಶ ತಿಮ್ಮಣ್ಣಾ ೬ ಗಜಾನನ ಗೋವಿಂದ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ೭ [illegible] ೮ ತಿಮ್ಮಾಚಾರ್ಯ ೯ ತಿಮ್ಮಣ್ಣಾ ಸುಬ್ಬಾ ಭಟ್ಟ ೧೦ ಪ್ರೇಮಾನಂದ ಮಂಗೇಶರಾವ ೧೧ ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರ ಸೀತಾರಾಮ ೧೨ ಸಿದ್ಧಪ್ಪಾ ೧೩ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪಾ ೧೪ ಚಂಗಲಮ್ಮ ೧೫ ಸೀತಾರಾಮ ಕೃಷ್ಣರಾವ ೧೬ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀರಾವ ೧೭ ಗಂಗಪ್ಪಾ ಚಂದ್ರಪ್ಪಾ ೧೮ ತಿಮ್ಮಪ್ಪಾ ಗೋವಿಂದ ಭಟ್ಟ ೧೯ ಉಮೇಶ ಗಣೇಶರಾವ ೨೦ ಸುಬ್ರಾಯ ಗೋವಿಂದ ಭಟ್ಟ ೨೧ ರಾಮಚಂದ್ರ ನರಸಿಂಹ ೨೨ ರಾಮಚಂದ್ರ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ೨೩ ನಾರಾಯಣ ರಾಮ ಭಟ ೨೪ ವೀರಭದ್ರ ವೆಂಕಪ್ಪಾ ೨೫ ವೆಂಕಟರಮಣ ಗಣೇಶ.

ಸಿರ್ಸಿ– ೧ ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ನಾಯ್ಕ ೨ ವಾಮನ ಅನಂತ ಗೊಡ್ಕೆ

ಕಾರವಾರ– ೧ ರಘುವೀರ ಗಣೇಶ ೨ ಶಿವಪ್ಪಾ ಟೆಂಗಸೆ

ಹಳಿಯಾಳ– ೧ ಗಣಪತಿ ಗೋವಿಂದ

ಅಂತು ೫೪ ಕೈದಿಗಳು ಕಳೆದ ಸೋಮವಾರ ವಿಸಾಪುರ ಜೈಲಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟರು. ಕಾರವಾರ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಈಗ ೩೩೦ ಕೈದಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ಥಳದ ಅನುಕೂಲತೆಯಿಲ್ಲ

ಸ್ಥಾನಿಕ ವೃತ್ತಾಂತ.

ಕುಮಟಾ— ೪೫ ಜನರ ಮೋರ್ಚೆಗಳು [illegible] ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಹನಿಸುತ್ತದೆ [illegible] ಒಳ್ಳೇ ಮಳೆ ಬಿದ್ದು ಸೆಕೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಆಗಿಲ್ಲ

ಕಾನಡಾವೃತ್ತ "ಕಾರ್ಯಾಲಯ" [illegible] ಶಾ ೧ರ [illegible] ಪೋಲೀಸರು [illegible] ಗುರುಗಳೆಂತ [illegible] ರವರಿಗೆ ಪಟ್ಟದಿಂದ [illegible] ಅವರ [illegible] ಜೈಲಿಗೆ [illegible] ಬಿಟ್ಟದ್ದೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಆಪಾದನೆಯಿಂದ [illegible] ವೃತ್ತದ [illegible] ಪ್ರಕಟವಾದವ [illegible] ಹಾಗೆ [illegible] ಪೆಟ್ಟಿಗೆ [illegible] ಇವರು [illegible] ಬಂಗಾಲಿ [illegible] ವರ್ತಮಾನ [illegible] ಅವರು [illegible] ವೃತ್ತದ [illegible] ಬರೆದಂತೆ ಪೋಲೀಸರ [illegible] ಕೊಟ್ಟು [illegible] ಮಾಡಿ ಮುಂದೆ [illegible] ತಿಳಿಸಿದರು

[illegible] ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ [illegible] ಕಳಿಸಿದ [illegible] ಮಾಡಿ [illegible] ಪೋಲೀಸರು ಈಗ [illegible] ವೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ

[illegible] ಜಾತಿಯ [illegible] ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ [illegible] ಅವರ ಮೂರ್ತಿ [illegible] ಇಲ್ಲೇ ಉಳಿಯುವರು

ಸಾಣೇಕಟ್ಟಾ— ತಾ ೧೦ನೇ [illegible] ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ [illegible] ಗುರುವಾರ ತಾ ೧೫ನೇ [illegible] ಸಾಣೇಕಟ್ಟೆಯ ಉಪ್ಪಿನ ಆಗರದ ಮೇಲೆ ದೊಡ್ಡ ದಾಳಿಯಾಯಿತು [illegible] ನೂರಾರು ಜನರು [illegible] ಪೋಲೀಸರು [illegible] ಗೋಕರ್ಣ [illegible] ಮಾದನಗೇರಿ, ಕೊರ್ಕೆ [illegible] ಹಿರೇಗುತ್ತಿ ಮೊದಲಾದ [illegible] ಜನ ಬೇರೆ ಬೇರೆ [illegible] ಉಪ್ಪಿನ ಆಗರಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಉಪ್ಪನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ [illegible] ಪೋಲೀಸರು [illegible] ಜನರಿಗೆ [illegible] ಗೋಕರ್ಣದಿಂದ ಫೌಜದಾರರು [illegible] ಬಂದು [illegible] ಜನಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ [illegible] ಜನರು ಉಪ್ಪನ್ನು [illegible] ತೆಗೆದುಕೊಂಡು [illegible] ಉಪ್ಪನ್ನು [illegible] ೧೦—೧೨ [illegible] ಉಪ್ಪಿನ [illegible] ಕೊಂಡು [illegible]

ನೇ [illegible] ರೂಪದಾಗಿ [illegible] ಬಯ್ಯುತ್ತಾರೆ

[illegible] ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ಉಪ್ಪಿನ ಆಗರಗಳ ಮಾಲೀಕರೊಬ್ಬರು ಬರೆಯುವದೇನಂದರೆ [illegible] ಆಗರಗಳ [illegible] ಗುರುವಾರ ತಾ ೧೫ನೇಗೆ ಉಪ್ಪಿನ ಹಲ್ಲೆ ನಡೆದಾಗ ನಾನು ಹಾಜರಿದ್ದೆ [illegible] ಜನರು [illegible] ಸುಮಾರು ೩೦೦೦ [illegible] ಉಪ್ಪನ್ನು [illegible] ಮುಟ್ಟ ನಾಶ ಮಾಡಿದರು [illegible] ನಮ್ಮ [illegible] ನಾವು [illegible] 'ಸರಕಾರಿ [illegible], ಗಾಂಧಿ ಮಹಾರಾಜಕಿ ಜೈ' ಎಂದು ಕೂಗಿ [illegible] ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋದರು ಬಂದವರು [illegible] ನಾನು ಸ್ವಯಂಸೇವಕನೆಂದು ಹೇಳಿದರು [illegible] ಗೋಕರ್ಣದಿಂದ ಸುಮಾರು [illegible] ಪೋಲೀಸ ಪಾರ್ಟಿ ಬಂದ [illegible] ಉಪ್ಪು [illegible] ೧೦—೧೨ [illegible] ಉಪ್ಪಿನ [illegible] ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ [illegible] ದಂಡ [illegible] ೩೦ [illegible] ಗೋಕರ್ಣದ [illegible] ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ [illegible] ನಮ್ಮ ಉಪ್ಪು [illegible] ಮಾಡಿ [illegible] ಹೀಗೆ [illegible] ಇಲ್ಲ [illegible] ಎಷ್ಟವೇ? ಇತ್ಯಾದಿ

ಶಿರಸಿ— [illegible] ಮಂಗಳವಾರ [illegible] ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ [illegible] ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ [illegible] ನಡೆಯುತ್ತದೆ [illegible] ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲ [illegible] ಬಂದಿದ್ದರು [illegible] ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ [illegible] ಶ್ರೀ [illegible] ಜನರನ್ನು ಕೈದು ಮಾಡಿ [illegible] ಅಲ್ಲಿ [illegible] ಜನರಿಗೆ [illegible] ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟ [illegible] ಹೊತ್ತಿನ [illegible] ಹೋಗಬಿಟ್ಟರು [illegible] ಜನರು [illegible] ಜನರಿಗೆ [illegible] ಕೊಟ್ಟರು [illegible] ಫೌಜದಾರರು [illegible] ಪೋಲೀಸರ [illegible] ಪೋಲೀಸರು [illegible] ಜನರು [illegible] ಇನ್ನು ೩೦೦—೪೦೦ ಜನರು [illegible] ಪೋಲೀಸರು [illegible] ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರು [illegible]

[illegible] ಇವರಿಗೆ [illegible] ಆದರೆ ಅವರು ಎಚ್ಚರದಪ್ಪಿ ಬಿದ್ದರಂತೆ! ಆದಾಗ್ಯೂ ಅವರನ್ನು [illegible] ಬಡಿದರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಅವರನ್ನು ಕೈದು ಮಾಡಿ ಒಯ್ದರು [illegible] ಹಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ೩೦—೩೫ ಜನರಿಗೆ ಗಾಯ ಆಗಿದೆ ರಾ| [illegible] ಬೆಳವೆ, [illegible] ಕೃಷ್ಣ ಗಣಪತಿ ಹೆಗಡೆ [illegible] ಮತ್ತು ಗಣಪತಿ [illegible] ಹೆಗಡೆ ಇವರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಗಾಯವಾಗಿವೆ [illegible] ಹಲ್ಲೆಯು [illegible] ಅನೇಕ ಜನರ [illegible] ಪೋಲೀಸರ [illegible] ತಮ್ಮ [illegible] ಪೋಲೀಸರು [illegible] ಆಗ ಅವನ [illegible] ತಿರುಗಿ [illegible]!

ಈ [illegible] ಹಲ್ಲೆಯ ನಿಷೇಧವೆಂದು ಮರುದಿನ ಊರಲ್ಲಿ ಹರತಾಳವಾಚರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು ಪೋಲೀಸರು [illegible] ಮಾಡಿದವರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಬರೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ [illegible] ಪೋಲೀಸರು [illegible] ಫೌಜದಾರರು [illegible] ಇನ್ನು [illegible] ಫೌಜದಾರರು [illegible] ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ

ದಿನಾಲು ಬೆಳಗಾಗುವದರೊಳಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಸುದ್ದಿಯ [illegible] ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತವೆ ಅವನ್ನು ಹಚ್ಚುವವರ ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಬೇಕೆಂದು ಪೋಲೀಸರು ಬಹಳ [illegible] ಒದ್ದಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ

ತಾ [illegible] ಬೋರ್ಡು [illegible] ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದು [illegible] ಮುಂಜಾನೆ ರಾ| ರಂಗ [illegible] ಬೋರ್ಡು ತಕ್ಕೊಂಡು ಬಂದರು [illegible] ಪೋಲೀಸರು ಅವರನ್ನು ಕೈದು ಮಾಡಿದರು ರಂಗ [illegible] ಶಿಕ್ಷೆ ಹಾಗೂ ರೂ ೧೦೦ ದಂಡ ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಇನ್ನು ಸುದ್ದಿ [illegible] ಪೋಲೀಸರು [illegible] ದಿನ ಬೆಳಗಾಗುವದರೊಳಗಾಗಿ ಈಗ [illegible] ತೂಗಾಡುತ್ತವೆ

ಇನ್ನು ತೀರ್ವೆ [illegible] ಬಿಸಲಕೊಪ್ಪದ [illegible] ತೀರ್ವೆ [illegible] ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಸಿಗಲಿಲ್ಲ [illegible] ಮತ್ತು [illegible] ಜಪ್ತಿ ಮಾಡಿದರು ಈ ಪಾತ್ರೆಗಳು [illegible] ಆವಳಲ್ಲೂ [illegible] ಮಾಡಿದರು ಏನೂ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ [illegible] ಗಣಪತಿ [illegible] ಮೂರು ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಜಪ್ತ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ [illegible] ತೀರ್ವೆ [illegible] ಇವರ ಮನೆಯೊಳಗಿನ [illegible] ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನು [illegible] ಜಪ್ತ ಮಾಡಿ [illegible] ತೀರ್ವೆ [illegible] ಮತ್ತು [illegible] ಮೊದಲು [illegible] ಅಧಿಕಾರಿಗಳು [illegible] ರಾ| ಗಣಪತಿ [illegible] ಇನ್ನು [illegible] ಜಪ್ತ ಮಾಡಿದ್ದರೆ [illegible] ಕೊಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು [illegible] ಬಿಸಲಕೊಪ್ಪದಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ೪—೬ [illegible] ಜಪ್ತ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅವೆಲ್ಲವೂ ಒಂದೆ ಹೋದವು!

ಉಲ್ಲೇಖದ [illegible] ಹೆಗಡೆಯವರ [illegible] ತೆರಿಗೆ [illegible] ಅಧಿಕಾರಿಗಳು [illegible] ಅವರ [illegible] ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು [illegible] ಹುಡುಗರು [illegible] ಬಿಟ್ಟು [illegible] ಕೊಟ್ಟರು [illegible] ಸ್ವಯಂಸೇವಕ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ಕಾರವಾರ— [illegible]

[illegible]

[illegible]

ದೇವರು ಇದ್ದಾನೆಯೋ?

(ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರಿಂದ)

[[illegible] ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರು [illegible] ಮೇಜಿನ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆಂದು ವಿಲಾಯತಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಕೊಲಂಬಿಯಾ ಗ್ರಾಮಾಫೋನ " ಕಂಪನಿಯವರ [illegible] ತ್ಯಾಗ್ರಹದ ಬಿನ್ನಹವನ್ನು ಮನ್ನಿಸಿ ' ದೇವರು ಇದ್ದಾನೆಯೇ ? ' ಎಂಬ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ [illegible] ಸಂದೇಶವನ್ನು [illegible] ಕೊಟ್ಟರು. ಅದರ ಕನ್ನಡ [illegible] ಈ ಕೆಳಗೆ [illegible] ಪಾಠಕರಿಗಾಗಿ [illegible]]

[illegible] ಎಲ್ಲ ವಸ ಗ [illegible] ಅವ [illegible] ನನ್ನ [illegible] ನನಗ [illegible]

[illegible] ಶಕ್ತಿಯು [illegible] ತನ್ನ [illegible] ಅದರ [illegible] ಇದ [illegible] ಇಂದ್ರಿಯ [illegible] ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾದುದ, [illegible] ಅದು [illegible] ಇವನ್ನು [illegible]

' [illegible] ತನ್ನನ್ನು [illegible] ವಿಷಯವು [illegible] ಶಕ್ತಿಯು ಅದೃಶ್ಯವಾದ [illegible] [illegible]

ನಾನು ಮೈಸೂರು ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ [illegible] ಸಂಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ [illegible] ಜನರನ್ನು [illegible] ' ಮೈಸೂರು ದೇಶದ [illegible] ಯಾರು [illegible] ? " ಎಂದು ಕೇಳಿದ [illegible] ಅವನೆಂದು ಅವರ [illegible] ವಿಷಯವಾಗಿ ಅವರಿಗ [illegible] ಪರಮಾತ್ಮ [illegible] ಅಂತರವೆಂದರೆ ಆ [illegible], [illegible] ಇರುವ ಅಂತರಕ್ಕಿಂತ [illegible] ಅದರಿಂದ ಭಗವಂತನ ಇರುವಿಕೆ [illegible] ನಾನು [illegible] ಆದರೂ [illegible] ಈ ಜಗತ್ತು ನಿಯಮ [illegible]ವಾದುದೆಂದೂ, [illegible] ಪ್ರಾಣಿ-ಪದಾರ್ಥ [illegible] ನಿಯಮಕ್ಕೆ [illegible]

' ಇದೇನು ಕುರುಡು ನಿಯಮವಲ್ಲ ಏಕೆಂದರೆ, ಕುರುಡ, ನಿಯಮವಾದರೂ ಜೀವಂತ ಪ್ರಾಣಿಗಳ [illegible]ತೆಯನ್ನು ಬಂಧಿಸಲಾರದು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲ, ಶ್ರೀ ಜಗದೀಶ ಚಂದ್ರ ಬೋಸರ [illegible]ಗಳಿಂದ [illegible] ಜಡ ಪದಾರ್ಥವೂ ಸಜೀವ ಪದಾರ್ಥವಾದುದೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಹಾಗೆಂದ ಮೇಲೆ [illegible] ಪ್ರಾಣಿವರ್ಗವೆಲ್ಲ ತನ್ನ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೊಳಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಆ ನಿಯಮವು " ದೇವರು " ಎನ್ನಬಹುದು.

ನಿಯಮಕ್ಕೂ ನಿಯಮಕರ್ತನಿಗೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಭೇದವಿಲ್ಲ ಆ ನಿಯಮದ ವಿಷಯವಾಗಿಯಾಗಲಿ, ' ಆ ನಿಯಮಕರ್ತನ ವಿಷಯವಾಗಿಯಾಗಲಿ ನನಗೇ [illegible]ಯುವೆಂಬ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ "ಆ ನಿಯಮವೇ ಇಲ್ಲ ಆ ಕರ್ತನೂ ಇಲ್ಲ " ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಲಾರೆನು ಮೈಸೂರ ದೇಶದ ರಾಜನಿಲ್ಲವೆಂದು ಆ ದೇಶದ ಹಳ್ಳಿಯವನು ತಿಳಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ರಾಜಾಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಅವನು ಅತಿಕ್ರಮಿಸಿ ನಡೆಯಲಾರನೋ, ಹಾಗೆಯೇ ನಾನಾದರೂ ಭಗವಂತನಿಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಜಗನ್ನಿಯಮವನ್ನು ಅತಿಕ್ರಮಿಸಲಾರೆನು. ಅಲ್ಲದೆ ನನ್ನ ಅಲ್ಪಜ್ಞತೆಯನ್ನೂ ಅಲ್ಪ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಹಾಗೂ ಭಗವಂತನ ಸರ್ವಜ್ಞತೆ, ಸರ್ವಶಕ್ತಿ, ಸರ್ವೋತ್ತಮತೆ ಇವುಗಳನ್ನು ನಾನು ಗ್ರಹಿಸಿ ವಿನಯದಿಂದಲೂ, ವಿಧೇಯತೆಯಿಂದಲೂ, ಭಕ್ತಿಯಿಂದಲೂ ಭಗವಂತನನ್ನು ನಂಬಿದ್ದೇ ಆದರೆ, ನನ್ನ ಜೀವನ ಯಾತ್ರೆಯು ಸುಗಮವಾಗುವದು ರಾಜಾಜ್ಞೆಗ[illegible] ಪಾಲಿಸುವದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ನಿದರ್ಶನವು '

' [illegible] ಪ್ರತಿ ಪದಾರ್ಥವೂ ಪ್ರತಿ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ [illegible] ಎಂದು ನಾನು ಬಲ್ಲೆ [illegible] ಈ ಬದಲಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ನಿಯಮ [illegible], ಕಾರಣಕರ್ತ [illegible] ಮಾತ್ರ [illegible] ಅವನಿಗಂ [illegible] ಇಲ್ಲ ನನ್ನ [illegible] ಹೊರತು [illegible] ಎಂದರೆ ಆತನು [illegible] ನನ್ನ ಭಾವನ [illegible] ಅಂಧಕಾರದಲ್ಲಿ ತೇಜಸ್ಸು [illegible] ಎಲ್ಲದರಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣಬರುತ್ತದೆ " ಪ್ರಾಣ " " ಸತ್ಯ " " ಬೆಳಕು " ಹಾಗೂ " ಪ್ರೇಮ " ಇವೂ ಸಹ ದೇವರೇ ಆತನೇ ಸರ್ವೋತ್ತಮನಾದ ಸರ್ವೇಶ್ವರನು

' ಪರಮಾತ್ಮನ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಬುದ್ಧಿಗ ಮಾತ್ರ ತೃಪ್ತಿಯುಂಟಾದರೆ ಸಾಲದು. ಹೃದಯಲ್ಲಿ ಸಹ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗಬೇಕು ಭಕ್ತನು ಮಾಡುವ ಅತ್ಯಲ್ಪ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಹ ಜಗನ್ನಿಯಮವು ಗೋಚರವಾಗಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಭೌತಿಕ ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಅನುಭವವು ಸಾಲದು ಅವುಗಳನ್ನು ಮೀರಿದ ಅನುಭವವು ಬೇಕು ಈ ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ದ್ವಾರಾ ಉಂಟಾಗುವ ಜ್ಞಾನವಾದರೂ ಸತ್ಯವಾದುದೇ. ಆದರೆ, ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಭ್ರಾಂತಿ ಮೂಲಕ ಸುಳ್ಳು ಹಾಗೂ ವಿಪರೀತ ಜ್ಞಾನವಾಗುವದೂ ಉಂಟು ಇಂದ್ರಿಯಾತೀತವಾದ ಜ್ಞಾನವು ನಿಶ್ಚಿತವಾದುದು ತಮ್ಮ ಹೃದಯಕಮಲದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಭಗವಂತನನ್ನು ಅಂತರ್ದೃಷ್ಟಿಯ ಮೂಲಕ ನೋಡಬಲ್ಲ ಮಹಾತ್ಮರುಗಳ ಜೀವನದಲ್ಲುಂಟಾಗುವ ಅದ್ಭುತ ಬದಲಾವಣೆಗಳೇ ಇದಕ್ಕೆ ನಿದರ್ಶನಗಳಾಗಿವೆ.

' ಇಂತಹ ಮಹನೀಯರು ಎಲ್ಲ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಎಲ್ಲ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹುಟ್ಟುತ್ತಲೇ ಇರುವರು. ಈ ಸತ್ಯವನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುವುದಾದರೆ ಮನೆಸನು ತನ್ನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನೇ ನಂಬದಂತಾಗುವದು

' ಪರಮಾತ್ಮನಲ್ಲಿ ನಿಶ್ಚಲ ಭಕ್ತಿಯುಂಟಾದರೆ, ಮಾತ್ರ ಆತ್ಮಸಂದರ್ಶನವು ದೊರೆಯುವದು. ನಿರುಪಮವಾದ ಭಕ್ತಿಯ ಮೂಲಕವೇ ಭಕ್ತನು ತನ್ನೊಳಗಿರುವ ಪರಮೇಶ್ವರನ ಬಿಂಬವನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಬಲ್ಲನು. ಈ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸಲು ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣಗಳು ಬಹಿರ್ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯಲಾರವು ಆದುದರಿಂದ ಪ್ರಪಂಚವೆಲ್ಲ ಒಂದು ನೈತಿಕ ಪರಿಪಾಲನೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದೆಯೆಂದೂ, ಆ ನೈತಿಕ ನಿಯಮಗಳೇ ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟವಾದುವುಗಳೆಂದೂ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ನಂಬುವುದೇ ಶ್ರೇಯಸ್ಕರವು ಸತ್ಯ-ಪ್ರೇಮಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಂಬದೆ ತಿರಸ್ಕರಿಸಲು ದೃಢ ವಿಶ್ವಾಸವೇ ನಿರುಪಾಯಕರ ಸಾಧನ. ಭಗವಂತನು ಇದ್ದಾನೆಂಬ ನಂಬುಗೆಯನ್ನು ನಾನು ಕಾರ್ಯ-ಕಾರಣವಾದದಿಂದ ಉಂಟು ಮಾಡಲಾರೆನು ಶ್ರದ್ಧೆಯು ವಾದ-ವಿವಾದಗಳಿಗ ಅತೀತವಾದುದು. ಅಸಾಧ್ಯವಾದುದನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಯಾರೂ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬಾರದೆಂಬುವುದೇ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನನ್ನ ಬುದ್ಧಿವಾದ"

ಆರ್. ಪಿ ಶೇಣವಿ, ಚೆಂಡಿಯು.

ಸನ್ ಲಾಯ್ಫ್ ಎಶ್ಯೂರನ್ಸ ಕಂಪನಿ ಆಫ್ ಕೆನಡಾ.

ಇಡೀ ಬ್ರಿಟಿಶ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದೇ ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಕಂಪನಿ!

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ, ಬ್ರಹ್ಮದೇಶ, ಸಿಂಹಲದ್ವೀಪಗಳಿಗೆ ಕೂಡಿ

ಮುಖ್ಯ ಆಫೀಸು — ಕೆನಡಾ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ, ಹೋರ್ನಬಿ ರೋಡ, ಮುಂಬಯಿ.

ಜನರಲ್ ಮನೇಜರ — ನಾ| ಸರ್ ಫಿರೋಜ ಸೇಠನಾ, ಕೇ ಟಿ ಓ ಬಿ ಈ

೧೯೩೦ನೇ ಇಸ್ವಿಯಲ್ಲ ಬಂದ ಹೊಸ ವಿಮೆ ರಕಮು ೧೬೩ ಕೋಟಿಗೂ ಮಿಕ್ಕಿದೆ

ಶಿಲ್ಲಕಿನಿಂದ ಇಸ್ವಿ ಡಿಸೆಂಬರ ೩೧ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಕೂಡಿದ ನಿಧಿ ೧೬೩ ಕೋಟಿಗೂ ಮಿಕ್ಕಿದೆ

ಈ ಕಂಪನಿಯ ಏಜನ್ಸಿ ಪಡೆದು ಹುರುಪಿನಿಂದ ಹಾಗು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ನವಯುವಕರು

ದುಡಿದು ಸುಲಭವಾಗಿ ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ಜೀವನ ನಡಿಸಬಹುದು

ಕರಾರು ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಗಾಗಿ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡಿಸುವ ಪತ್ತೆ.—

The District Manager,
Canada Building,
Hornby Road, BOMBAY

OR

Mr. S. B. Rege,
Chief Agent,
171 Civil Lines,
Camp BELGAUM

ಓರಿಯಂಟಲ್
ಗವ್ಹರ್ನಮೆಂಟ ಸೆಕ್ಯುರಿಟಿ ಲ್ಯಾಫ ಎಶ್ಯೂರನ್ಸ ಕಂಪನಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಮುಂಬಯಿ.

ಈ ಕಂಪನಿಯ ೫೭ನೇ ವಾರ್ಷಿಕ ಸಭೆಯು ಮುಂಬಯಿಯೊಳಗಿನ ಓರಿಯಂಟಲ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗಿನಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ತಾ. ೨೦ನೇಗೆ ಜರಗಿ ವಾರ್ಷಿಕ ರಿಪೋರ್ಟ ಮಂಜೂರಾಯಿತು. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ೨೨,೯೮೭ ಪೋಲಿಸಿಗಳು ಇಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು. ಇವುಗಳ ಬೆಲೆ ರೂಪಾಯಿ ೫,೩೪,೬೧,೯೩೪. ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ೫ ಪೋಲಿಸಿಗಳು ಹೆಚ್ಚು. ಆದರೆ, ವಿಮೆಯ ರಕಮು ೯॥ ಲಕ್ಷ ಕಡಿಮೆ. ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ನೆಟ್ಟಗಿಲ್ಲದ ದಿನಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾದರೂ ಅಭಿನಂದನೀಯವೇ. ವಿಮೆ ಕಂತಿನಿಂದ ಕಳೆದ ವರ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ೧,೮೬,೭೫,೦೦೦ ಉತ್ಪನ್ನವಾಯಿತು. ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ರೂ ೮ ಲಕ್ಷ ಹೆಚ್ಚು. ಬಡ್ಡಿಯ ಉತ್ಪನ್ನ ರೂ. ೬೭॥ ಲಕ್ಷ, ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ರೂ. ೪॥ ಲಕ್ಷ ಹೆಚ್ಚು. ವಿಮೆದಾರರಿಗೆ ಕಂತು ತುಂಬಲಾಗದ್ದರಿಂದ ಅನೇಕ ಪೋಲಿಸಿಗಳು ರದ್ದಾದವು. ಈಗಿನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಲಕ್ಷಿಸಿ ಡಾಯರೆಕ್ಟರರು ವಿಮೆದಾರರಿಗೆ ಕೆಲ ವಿಶೇಷ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳ ಲಾಭ ಪಡೆದು ವಿಮೆದಾರರು ಪೋಲಿಸಿಗಳನ್ನು ಊರ್ಜಿತ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇನಕಮ್ ಟೆಕ್ಸ ಏರಿದ್ದರಿಂದ ಮಿಲ್ಕಿಯ ಉತ್ಪನ್ನ ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಲಿಲ್ಲ. ವಿಮೆಯ ಅವಧಿ ಮುಗಿದದ್ದರಿಂದ ವಿಮೆದಾರರಿಗೆ ರೂ ೪೯ ಲಕ್ಷ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಮರಣದ್ದರಿಂದ ವಾರಸದಾರರಿಗೆ ರೂ ೪೧ ಲಕ್ಷ ಹಂಚಲ್ಪಟ್ಟವು. ೧೯೨೯ನೇ ಸಾಲಿಕ್ಕಿಂತ ವಾರಸದಾರರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ರಕಮು ರೂ ೬೩ ಸಾವಿರ ಕಡಿಮೆ, ಅವಧಿ ಮುಗಿದು ಕೊಟ್ಟ ರಕಮು ರೂ, ೫॥ ಲಕ್ಷ ಹೆಚ್ಚು. ಮರಣದ ಪ್ರಮಾಣವು ಕಂಪನಿಯು ಅಂದಾಜಿನ ಕೇವಲ ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಆಗಿದೆ. ೧೯೩೦ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಟಕ್ಕಾ ೬೧, ಇದಕ್ಕೂ ಮುಂಚಿನ ೩ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಟಕ್ಕಾ ೬೮, ಹೀಗಿತ್ತು. ಕಂಪನಿಯ ಭಂಡವಲು ೮೫ ಲಕ್ಷ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಕಂಪನಿಯ ಲೆಖ್ಖದಲ್ಲಿ ೧೯೩೭೧ ಪೋಲಿಸಿಗಳು ಚಾಲು ಇವೆ. ಬೋನಸ್ ರಕಮು ೬೦ ರು ಇವುಗಳ ಮೇಲೆ ರೂ ೯॥ ಕೋಟಿಯಿದೆ. ಖರ್ಚಿಗೆ ಕೇವಲ ೨೨॥ಯಷ್ಟು ತಗಲುತ್ತಿತ್ತು; ಈಗ ೨೦॥ಯಷ್ಟು ತಗಲುತ್ತದೆ. ಏಜಂಟರಿಗೆ ಕಮಿಶನ್ ಕೊಡುವ ವಿಷಯ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಲಿರುವದಾಗಿ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಮಿ॥ ಸೊರಾಬಜಿ ಎಮಲಜಿ ಪ್ರೋಕ್ಟರರವರು ಹೇಳಿದರು. ಕಂಪನಿಯ ವರು ಕಳೆದ ಭವ್ಯಕಾಲದ ವರೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಈ ಕಂಪನಿಯು ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದು ಕಂಪನಿಯ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಪ್ರಗತಿಪರವಿದೆ.

Dr. F. J. P. PEREIRA,
Physician & Specialist in Dentistry,
Sunday Market, KARWAR (N. K.)

ಆರೋಗ್ಯಬಯಸುವಿರಾ?

ಹಾಗಾದರೆ—

ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ!!

ಯಾಕಂದರೆ, ಮಾನವನ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಹಲ್ಲುಗಳೇ ಕಾರಣ! ಬರೇ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಅಲ್ಲ, ಆರೋಗ್ಯ ವೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಹಲ್ಲುಗಳ ಜೋಪಾಸನೆ ಮಾಡುವದು ಅತ್ಯವಶ್ಯ ಹಲ್ಲುಗಳ ಅಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಅಗ್ನಿಮಾಂದ್ಯ, ಸಂಧಿವಾತ, ನೇತ್ರರೋಗ, ಕರ್ಣರೋಗ ಮೊದಲಾದ ಬೇನೆಗಳಾಗುತ್ತವೆ
ಕಾರಣ, ನಿಮ್ಮ ಹಲ್ಲುಗಳು ಸರಿಯಿರದಿದ್ದರೆ,
ನಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಬನ್ನಿ, ಪರೀಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ!

ಅವನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛ-ಸುಂದರ ಮಾಡಿಕೊಡುವೆವು.

ಡಾ॥ ಎಫ್. ಜೇ. ಪಿ. ಪೆರೇರಾ,
ವೈದ್ಯ ಮತ್ತು ದಂತವೈದ್ಯಕ ವಿಶಾರದ,
ಸಂತೆಪೇಟೆ, **ಕಾರವಾರ.** (ಜಿ. ಉ. ಕಾನಡಾ.)

ಮಕ್ಕಳಿದ್ದರೆ ಮನೆ ಚಂದ!

ಬಂಜೆತನದಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗುವಿರಿ!

ಮಕ್ಕಳ ಹಂಬಲ
ಚಿಂತಿಸ ಬೇಡಿರಿ.

ಗರ್ಭಧಾರಣ ಸಂಜೀವನೀ.

ಈ ಸಹಸ್ರಾನುಭವಿಕ ಔಷಧ ಮೂರು ಸಾರ ಋತುಸ್ನಾತ ಆಗುವ ವರೆಗೆ ಪ್ರತಿಸಾರ ಮೂರು ದಿವಸ ತೆಕ್ಕೊಂಡರೆ ಗರ್ಭಿಣಿ ಆಗುವಿರಿ. ೯ ಗುಳಿಗೆಗಳ ಕಿಂ. ರೂ. ೩ ಟಪಾಲ ಖರ್ಚ ಬೇರೆ. ಅನುಪಾನ ಪತ್ರಿಕೆ ಸಂಗತ

ಪತ್ತೆ— ವೈದ್ಯ ವ್ಹಿ. ಎಸ್. ಕಾಪಸೇ, ಮಿರಜ. (S M C)

ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಜರುಗಿದ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ (೧೯೨೭-೨೮) ಅತ್ಯುಚ್ಚ ಯೋಗ್ಯತೆಯ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟು ಪಡೆದ

"ಪಾಫ್" ಹೊಲಿಗೆ ಮಶೀನು
ಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಪ್ತೆಯಿಂದ ಸಿಗುತ್ತವೆ!

ಹಾಗು

ಬೇಕಾದ ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳು ಸಹ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ!!

ಈ ಮಶೀನುಗಳು
ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಚಂದವೂ ನಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸುಕರವೂ
ನಿಶ್ಶಬ್ದವೂ, ಖಾತ್ರಿಯವೂ, ಮಜಬೂತಾಗಿಯೂ
ಇದ್ದು ಅಗ್ಗವಾಗಿವೆ!!

☞ ಇದಲ್ಲದೆ, ಕೈಹೊಲಿಗೆಯ ಮಶೀನುಗಳೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತವೆ!!

ಉತ್ತರ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಸೋಲ ಏಜಂಟರು—

ಕುಲಕರ್ಣಿ ನಾಫ ಎಂಡ್ ಕಂಪನಿ,
ಶಾಂತಿಭುವನ, **ಕಾರವಾರ.**

ಮಂಗಳೂರ ಏಜಂಟರು — ಕಮಲಾಕರ ಅಪ್ಪಾಜಿರಾವ ನಾಫ.

ಶಿರ್ಸಿ ಏಜಂಟರು.—	ಕುಮಟಾ ಏಜಂಟರು —	ಹೊನ್ನಾವರ ಏಜಂಟರು —
ಕಾಮತ ಬ್ರದರ್ಸ.	ಶಂಕರ ಅಪ್ಪಾಜಿರಾವ ನಾಫ	ಕರ್ಕಿ ಮಂಜಪ್ಪಾ ಗಣೇಶ ಶೇಟ

ದಿ ಬೋಂಬೆ ಲ್ಯಾಫ್ ಎಶ್ಯೂರನ್ಸ ಕಂಪನಿ, ಲಿಮಿಟೆಡ್.

ಸ್ಥಾಪನೆ. **1908.**

ಈ ಕಂಪನಿಯು ಪೂರ್ಣ ಹಿಂದೀ ಇದ್ದು, ಇದರ ಕಂತಿನ ದರಗಳೂ, ಶರ್ತುಗಳೂ ಬಹಳ ಸೋಯಿಯವು ಇವೆ ಕಂಪನಿಯ ಹಣವು ಸರಕಾರಿ ಪ್ರೋ. ನೋಟುಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಇಂಡಿಯನ್ ಟ್ರಸ್ಟ ಎಕ್ಟಿನ ನಿಯಮಗಳಂತೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಮಲ್ಟಿಪಲ್ ಬೆನಿಫಿಟ್ ಎಂಬ ಕಲಮು ವಿಮೆದಾರರಿಗೆ ಅತಿಶಯ ಲಾಭಕರವಾಗಿದೆ

ಸವಿಸ್ತರ ಮಾಹಿತಿ ಸ್ಥಳಿಕ ಏಜಂಟರ ಕಡೆಗೆ ಅಥವಾ ಪತ್ರದ್ವಾರದಿಂದ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆದಲ್ಲಿ ಸಿಗುವದು.

Kumta Agents:-
D K NAYAK Bros
Honavar Agent:-
R V PARBHU Esq

K. Padmanabha Rao & Sons.,
BELGAUM
Chief Agents for
Karnatak Districts & S. M. States

ಜೀವನ ಸಾಹಿತ್ಯ-

೭. ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ.

ಅ — ಶ್ರೀ॥ ಹನುಮಂತರಾವ ಮಾಂಜರೇಕರ

ಉಷೆಯು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಸುಳಿದಾಡುತ್ತದೆ, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮುಟ್ಟುತ್ತದೆ, ಹೀಗೆ ಜಗತ್ತಿನ ಏಕರೂಪತೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಸ್ವರ್ಗಲೋಕದ ದೇವತೆಗಳು ಹಾಗೂ ಗೂಂಡಿಯೊಳಗಿನ ಪ್ರೇತಗಳು ಮಾತ್ರ ಉಷೆಯನ್ನು ಸ್ಪರ್ಶಿಸಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಈ ಎರಡೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯವಾಗಿರುವವು. ಸ್ವರ್ಗವು ವೃದ್ಧಿಯಾಗಿರಬೇಕೆಂದರೆ ಈಶ್ವರನ ಇಚ್ಛೆ. ಆದರೆ ಕೆಲಕೆಲವು ಜನರು ತಮ್ಮ ಸಂಕುಚಿತ ವಿಚಾರ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ತೇಲಾಡಿ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸ್ವರ್ಗ-ನರಕಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಲು ಬಯಸುತ್ತಾರೆ. ಸ್ವರ್ಗವು ನಶ್ವರವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣವಿರುವದಿಲ್ಲ, ಅದು ಪೃಥ್ವಿಗೆ ಭಾರವು, ಆದುದರಿಂದಲೇ ಅದನ್ನು ಯಾರೂ ಮುಟ್ಟುವದಿಲ್ಲ, ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಅದು ಅವನ್ನು ಹುಗಿದಾಗಲಿ ಸುಟ್ಟಾಗಲಿ ನಾಶ ಮಾಡಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ದೇವತೆಗಳೂ ನಮಗೆ ಮುಟ್ಟುವದಿಲ್ಲ, ಅವರ ಅಪ್ಪ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆಗ್ಗೆ ಆಗ್ಗೆ ಸಂಚರಿಸಲು ಬೇಕಾದಾಗ ಒಳ್ಳೆ ಮಾನವ ರೂಪವನ್ನು ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ, ಮನುಷ್ಯರಂತೆಯೇ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಆಗ ಮಾತ್ರ ಅವು ಮಾನವರಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ದೇವತೆಗಳು ಭೋಗ ಮಾಡುವವನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆದಾಗ, ಕಲ್ಲುಗಳಾಗಿ ಬಂದಿವಾಸವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿಯೂ ಇಂತಹ ಎರಡು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ವರ್ಗಗಳು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೀಳುತ್ತವೆ. ಒಂದು ಅಂತ್ಯಜರದು, ಇನ್ನೊಂದು ಅಗ್ರಜರದು. ಭಂಗಿಗಳು, ಮೋಚಿಯರೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಾಗಿರುವಂತೆಯೇ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನಮಗೆ ಇಬ್ಬರ ಪಂಕ್ತಿಲಾಭವಿಲ್ಲ. ನಾವು ಇಬ್ಬರಿಂದಲೂ ಎರಡು ಮಾರು ದೂರ ಇರುತ್ತೇವೆ. ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಮಾತಾಡಿಕಾರವಿಲ್ಲ, ಆದುದರಿಂದ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನವಿಲ್ಲ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅವರ ಸ್ಥಿತಿಯು ಭಯಂಕರವಾದುದು. ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸಿಕೊಳ್ಳದ ವರ್ತನವಲು ಈ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯನ್ನು ದೂರ ಮಾಡುವದು ಅವಶ್ಯ. ಅಂತ್ಯಜರನ್ನು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಾಗಿಯೇ ಇರಿಸುವದಾದರೆ ಸಮಾಜದೊಳಗಿನ ದುರ್ಗಂಧಿಯು ಹೆಚ್ಚುವದು. ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಎರಡೇ ಹಾದಿಗಳಿವೆ. ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜದಿಂದ ಅವರನ್ನು ದೂರಕ್ಕೆ ತಳ್ಳಬೇಕು, ಇಲ್ಲವೇ ಅವರನ್ನು ಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹಾಗೆಯೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾದ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರು ಮನುಷ್ಯರಂತೆಯೇ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕು, ಸಮಾಜಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು; ಹಾಗೂ ಧರ್ಮಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿ ಸಮಾಜಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರು ಹೀಗೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ, ಅವರು ಜನರಿಂದ ಸೇವೆ, ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಜಡವಾದ ಮೂರ್ತಿಗಳಾಗಬೇಕು. ನೇಪಾಲದಲ್ಲಿ ಅರಸರಿಗೆ ಇಷ್ಟೇನು ಮಹತ್ವ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ— ಯಾವ ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತ ಕಾರ್ಯವೂ ಅರಸನಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದುದೆಂದು ಎಣಿಸಲ್ಪಡುವದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಜಾಪಾಲನ, ಶತ್ರುದಮನ, ಪ್ರಧಾನಾದಿಗಳ ಮೊಕ್ತೇಸರಿಕೆ, ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಮಾಡುವದು, ದಂಡವನ್ನು ವಿಧಿಸುವದು, ಕ್ಷಮೆ ಮಾಡುವದು— ಇತ್ಯಾದಿ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವದಾದರೊಂದನ್ನು ಅರಸನು ಮಾಡುವದಾದರೆ, ಅವನ ದೊಡ್ಡಸ್ತಿಕೆಗೆ ಕುಂದು ಬರುತ್ತದೆ. ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ಮಾಡುವದು ಪ್ರಧಾನಿಯು, ಅರಸನು ಕೇವಲ ಶಬ್ದಪತಿಯು. ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಇಂತಹ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ರಾಜನಿಂದೇನು ಪ್ರಯೋಜನ? ನೇಪಾಲಾಧಿಪತಿಯಂತೆ ಎಷ್ಟು ಜನ ಅರಸರಾದರೂ ಸಮಾಜದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರು ಬರೇ ನಿರುಪಯೋಗಿ [illegible], ಅವರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಾಗಿರುವದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ವೇದವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ನಾವು ಇದೇ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅರ್ಥವನ್ನು ಸಹ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗದಷ್ಟು ಅದು ಪವಿತ್ರವಾಗಿದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಪಾಡೂ ಇದೇ. ಸಂಸ್ಕೃತವು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ದೇವರ ನುಡಿಯು, ಮನುಷ್ಯರು ಅದರಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಬಹುದೆಂತು? ಹೀಗಾಗಿ ಅದು ಜಡವು, ನಿರ್ಜೀವವು, ಗತಪ್ರಾಣವು ಆಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಇಂಥ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯಿಂದ ದೇವವಾಣಿಯನ್ನೂ, ಭೂದೇವರ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಬಿಡಿಸುವವರು, ಮುಕ್ತ ಮಾಡುವವರಾರು? ಶರೀರದ ತಲೆಯೂ, ಕಾಲುಗಳೂ ಸಮಾಜದ ಸೇವೆಗೆ ಅಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ಮನುಷ್ಯನು ಹೊಟ್ಟೆಯಿಂದಲೇ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವದೂ, ನಡೆಯುವದೂ ಅವಶ್ಯಕವಾದಲ್ಲಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವೇನು?

ಸಮಾಜವು ಜೀವಂತವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರೂ ನೇಪಾಲದ ಮಹಾರಾಜರಂತಹ ಅರಸರೂ ತಮ್ಮ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹಾಗೂ ಅಂತ್ಯಜರ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯನ್ನು ದೂರ ಮಾಡಿ ಅವರನ್ನು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವದರಿಂದಲೇ ಧಾರ್ಮಿಕ ಬಂಧ ಕಾರವು ನಷ್ಟವಾಗುವದು, ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜದ ಮೇಲಿನ ಕಲಂಕವು ತೊಳೆದು ಹೋಗುವದು. ಒಂದೇ ಪಂಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ದಿಂಡಿಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತು ಮೆರವಣಿಗೆಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವದರಲ್ಲೇನು ಪ್ರಯೋಜನ?

◆

ಸನ್ ಲೈಫ್ ಎಶ್ಯೂರನ್ಸ ಕಂಪನಿ ಆಫ್ ಕೆನಡಾ.

ಇದು ಬ್ರಿಟಿಶ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದೇ ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಕಂಪನಿ!

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ, ಬ್ರಹ್ಮದೇಶ, ಸಿಂಹಲದ್ವೀಪಗಳಿಗೆ ಕೂಡಿ
ಮುಖ್ಯ ಆಫೀಸು— ಕೆನಡಾ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ, ಹೊರ್ನಬಿ ರೋಡ ಮುಂಬಯಿ.
ಜನರಲ್ ಮ್ಯಾನೇಜರ— ನಾ॥ ಸರ್ ಫಿರೋಜ ಸೇಠನಾ, ಕೆ. ಟಿ. ಓ. ಬಿ. ಇ.
೧೯೩೬ನೇ ಇಸ್ವಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಹಾಕಿದ ವಿಮಾ ರಕಮು ೧೩ ಕೋಟಿಗೂ ಮಿಕ್ಕಿದ
೧೯೩೬ನೇ ಇಸ್ವಿ ಡಿಸೆಂಬರ ೩೧ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಕೂಡಿದ ನಿಧಿ ೧೬೩ ಕೋಟಿಗೂ ಮಿಕ್ಕಿದೆ

ಈ ಕಂಪನಿಯ ಏಜನ್ಸಿ ಪಡೆದು ಹುರುಪಿನಿಂದ ಹಾಗೂ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ನವಯುವಕರು
ದುಡಿದು ಸುಲಭವಾಗಿ ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ಜೀವನ ನಡಿಸಬಹುದು.
ಕರಾರು ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಗಾಗಿ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡಿಸುವ ಪತ್ತೆ.—

The District Manager,
Canada Building,
Hornby Road, BOMBAY

OR

Mr. S. B. Rege,
Chief Agent,
171, Civil Lines,
Camp BELGAUM

ದಿ ಬೊಂಬೆ ಲೈಫ್ ಎಶ್ಯೂರನ್ಸ ಕಂಪನಿ, ಲಿಮಿಟೆಡ್

ಸ್ಥಾಪನೆ 1908.

ಈ ಕಂಪನಿಯು ಪೂರ್ಣ ಹಿಂದೀ ಇದ್ದು, ಇದರ ಕಂತಿನ ದರಗಳೂ, ಶರತುಗಳೂ ಬಹಳ ಸೋಯಿಯವು ಇವೆ, ಕಂಪನಿಯ ಹಣವು ಸರಕಾರಿ ಪ್ರೊ. ನೋಟುಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಇಂಡಿಯನ್ ಟ್ರಸ್ಟ ಎಕ್ಟಿನ ನಿಯಮಗಳಂತೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಮಲ್ಟಿಪಲ್ ಬೆನಿಫಿಟ್ ಎಂಬ ಹಲವು ವಿಮೆದಾರರಿಗೆ ಅತಿಶಯ ಲಾಭಕರವಾಗಿದೆ.

ಸವಿಸ್ತರ ಮಾಹಿತಿ ಸ್ಥಳಿಕ ಏಜಂಟರ ಕಡೆಗೆ ಅಥವಾ ಪತ್ರದ್ವಾರದಿಂದ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆದಲ್ಲಿ ಸಿಗುವದು.

Kumta Agents –
D K NAYAK Bros
Honavar Agent:
R.V PARBHU Esq

K. Padmanabha Rao & Sons.,
BELGAUM
Chief Agents for
Karnatak Districts & S M States

ಪ್ರಪಂಚ-ಪರಿಚಯ.

ಸರ್ವಾಂತರ್ಯಾಮಿ !

ಗುಡಿಯೊಳಗೆ ನಾನಿಲ್ಲ | ಗುಡಿಯ ಹೊರಗೂ ಇಲ್ಲ |
ಕೂಡಿಲ್ಲ ಪರಿಪರಿಯ ಕಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ||
ಜಪವಿಯೊಳು ನಾನಿಲ್ಲ | ಪೂಜವಿಯೊಳಗೂ ಇಲ್ಲ |
ಹುಡುಕುವೆ ಏಕೆನ್ನ ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ? ||
ಅಡಿಗಡಿಗೆ ನಾನಿರುವೆ | ತಿರುಕೋಣೆಗೆ ಕಾಂಬಿರುವ |
ಹುಡುಕಿದೊಡೆ ಎಲ್ಲಲ್ಲಿ ಇರುವೆನಲ್ಲಿ ||
ನೋಡಿದೆಡೆ ನಾನಿರುವೆ | ಕಾಡುಬೇಡಿಸಲಿರುವೆ |
ಬೇಡಿದೆಡೆಯಲ್ಲಿ ನಾನಿರುವೆನಲ್ಲಿ ||
ವನವಾಲ ಬೇಕಿಲ್ಲ | ಹಣ್ಣುಗಳ ನಾನೊಲ್ಲೆ |
ನನಗೇಕೆ ಕನಕವಾಭರಣ ರಾಜಿ ? ||
ದನಪಾಲು ಬೇಕಿಲ್ಲ | ಕೆನೆಮೊಸರ ನಾನೊಲ್ಲೆ |
ನನಗಿರಲಿ ನಿರ್ಮಲಾಂತಃಕರಣವು ||

—ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ (ವಿಶ್ವಬಂಧು.)

⁂

"ದೇಶಭಕ್ತನ ಕಡೆಯ ನುಡಿಗಳು."

ಡಾ| ದೇವೇಂದ್ರ ಶೆಣವಿ, ಇವರು ಬರೆಯುವದೇನಂದರೆ— "ಜೋಸರಿಜೆಲ್ ಎಂಬಾತನು ಫಿಲಿಪಾಯಿನ್ ದೇಶಭಕ್ತರಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಣಿಯು. ಯಶಸ್ವಿರಂಜಾವಿಯು! ೧೮೯೬ನೇ ಡಿಸೆಂಬರ ೩೦ ತಾರೀಖಿನ ದಿನ ಸ್ಪೇನ ದೇಶದವರು ಆತನನ್ನು ರಾಜದ್ರೋಹಿಯೆಂದು ಶೂಲಕ್ಕೇರಿಸಿದರು. ಆ ದಿನವು ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವದಂತೆ ಪರಿಗಣಿಸಿ, ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ಪಾಲಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಶೂಲವೇರುವದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮೊದಲು, ಕಣ್ಣಿಟ್ಟು ನಿಂತು ನೋಡುತ್ತಿರುವ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನಗಳ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ, ಸಚ್ಛಿನ ಮಾತೃಭೂಮಿಯನ್ನುದ್ದೇಶಿಸಿ ಆತನು ಹಾಡಿದ ಹಾಡಿದು. ದೇಶಸೇವಕರೂ, ಧರ್ಮವೀರರೂ, ದೈವಭಕ್ತರುಗಳೂ ಯಾವುದೊಂದು ದೇಶದ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ನಿಧಿಗಳಲ್ಲವಾದರೂ ಅವರನ್ನು ರಾಜಕೀಯಗಡಿ— ಸರಹದ್ದುಗಳು ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸಲಾರವೆಂಬುದು ಇದರಿಂದ ಮನವರಿಕೆಯಾಗುವಂತಿದೆ. ವೀರಶ್ರೇಷ್ಠನ ಈ ಕಡೆಯ ನುಡಿಗಳನ್ನು 'ವೃತ್ತ'ದ ವಾಚಕರ ಮುಂದಿಟ್ಟರೆ ಅಪ್ರಾಸ್ತವವಾಗದೆಂಬ ನಂಬುಗೆಯಿದೆ."

೧ ಮಾತೇ! ಇದೆ ನಮಿಸುವೆನು. ನನ್ನದೆಯ ಪ್ರೀತಿಯ ತಾಯಿನಾಡೆ! ಹವಳ ಕೇಶೀಯ ತವರೂರ! ಪೂರ್ವ ದಿಕ್ಕಿನ ಸಮುದ್ರ ರಾಣಿಯೆ! ದುಃಖದ ಕಾವಿನಿಂದ ಬಾಡಿರುವ ಈ ನನ್ನ ಜೀವಕುಸುಮವನ್ನು ಆನಂದದಿಂದ ನಿನ್ನ ಚರಣಕಮಲಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಪಿಸುವೆನಮ್ಮಾ! ನನ್ನ ಜೀವನಸುಮವು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅರಳಿದುದಾಗಿದ್ದರೆ, ಸುರಸವೂ, ಸುಂದರವೂ ಆಗಿದ್ದು ಮಧುರ ಪರಿಮಳ ಉಳ್ಳದ್ದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ಇಂದಿನದಕ್ಕಿಂತ-ನೂರು-ಮಡಿ-ಆನಂದದಿಂದ-ನಿನ್ನ-ಅಡಿದಾವರೆಗಳಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸುತ್ತಿದ್ದೆನಮ್ಮಾ!!

೨ ವೀರಯೋಧರು ಹಿಂದು-ಮುಂದು ನೋಡದೆ, ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯಸನಪಡದೆ ರಣರಂಗಕ್ಕೆ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಓಡಿಹೋಗಿ ವೈರಿಗಳು ಹೋರಾಡಿ ಅಸುದೊರೆದು ಸ್ವರ್ಗಸೇರುವರು. ಎಲ್ಲಾದರೇನು? ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಬಳ್ಳಿಯಂತೆ, ಕಮಲದ ಸರೋವರದಂತೆ, ಗಲ್ಲಿನ ಗಾಣವಂತೆ, ಪ್ರಕೃತಿಯ ಮಂದಿರವಂತೆ, ಯುದ್ಧಭೂಮಿಯಂತೆ, ರಾವಣಚಾಪೆಯಂತೆ; ತಾಯಿ! ಎಲ್ಲಾದರೇನು? ಹ್ಯಾಗಾದರೇನು? ನಿನ್ನಾಲಯವಗೆ ಗೃಹದುದ್ಧಾರಕ್ಕೆ ದೇಹವನ್ನರ್ಪಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಏನಾದರೂ ಒಂದೇ!

೩ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸೂರ್ಯನ ನಸುಗಾಂತಿಯು ಮೂಡಲ ಪರ್ವತದ ಮೇಲೆ ಮೂಡಿ ಹೊರಸೂಸಲಿರುವ ಲಕ್ಷಣಗಳು ನನ್ನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣಬರುತ್ತಿರಲು ತಾಯಿ! ನಾನೀಗ ನನ್ನ ಜೀವವನ್ನು ಬಲಿದಾನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವೆ ಅಮ್ಮಾ! ಆ ಸೂರ್ಯೋದಯಕ್ಕೆ ಶೋಭೆಯುಂಟಾಗಲು ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣವು ಬೇಕೇನು? ನವಸಂಧ್ಯಾರುಣ ಕಿರಣಕ್ಕೆ ಕಳೆಯೇರಲೆಂದು ಇದೋ! ನನ್ನ ಬಿಸಿ ರಕ್ತವನ್ನು ಇಕ್ಕುವೆನು.

೪. ಮೂಡಲು ಸಮುದ್ರ ರಾಣಿಯೆ, ನಿನ್ನ ಕಂಬನಿಗಳನ್ನು ಒರಸಲೇಬೇಕು ನಿನ್ನ ಬಂಧನದ ಗಂಟುಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಲೇಬೇಕು ನಿನ್ನ ಬಾಡಿ ಬಾಗಿದ ಮುಖವನ್ನು ಹಿಡಿದೆತ್ತಲೇ ಬೇಕು. ನಿನ್ನ ಕೀಳಿದ ಕುಂದನ್ನು ಕಳೆಯಲೇ ಬೇಕು ಎನ್ನೆದೆಯ ಕುಸುಮ ಹಾರವು ನಿನ್ನ ಪಾದಗಳನ್ನು ಸಿಂಗರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಲೇ ಬೇಕು. ಇವುಗಳೇ ನಾನು ಕಂದನಿದ್ದಾಗ, ಯುವಕನಾದಾಗ, ಪುರುಷನೆನಿಸಿದಾಗ ಹಗಲಿರುಳು ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದ ಕನಸು

೫ ಮಾತೆ! ನಿನ್ನನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಲಿಕ್ಕೆ ನಾನು ಬೇಳುವದೇ ಸೊಗಸು. ನಿನಗ ಜೀವಕಳೆ ತುಂಬಲು ನಾನು ಸಾಯುವದೇ ಲೇಸು! ಅಮ್ಮಾ ಕೇಳು ಹೀಗಂದಾಡುವ, ಪ್ರಾಣಹಿಡಿದ್ದವಾದೀ ನನ್ನ ಜೀವವು; ಎಷ್ಟು ಜೀವನದ ಕನಸು, ನಡುಗುವ ನನ್ನೆದೆಯ ಆತುರವು, ಏನೆಂದು ಚೀರಾತ್ತದ, ಕೇಳು! ಅಮ್ಮಾ, ನಿನ್ನ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ, ಮೇಲಾಗಿ ನಿನ್ನ ಮಡಲಿನಲ್ಲಿ, ಶಾಶ್ವತವಾದ, ಸವಿ ನಿದ್ದೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವದಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲಾದ ಸುಖವು ಈ ಜಗದೊಳಗುಂಟೇ?

೬ ಅಮ್ಮಾ! ಎಂದಾದರೊಂದು ದಿನ ನೀನು ನಿನ್ನ ಮಸಣದಲ್ಲಿ ಗಿರ್ದ ಸಂದಿನಾಳಗಳಿಂದ ಒಡೆದ ಸಣ್ಣಸ್ಸ ಕುಸುಮ ಒಂದನ್ನು ಕಂಡಯಾದರೆ, ದಯಮಾಡಿ ನಿನ್ನ ಮೃದುವಾದ ಕೈಗಳಿಂದ ಅದನ್ನು ಎತ್ತಿ, ತುಟಿಗೊತ್ತಿ ನನ್ನಾತ್ಮಕ್ಕೊಂದು ಮುತ್ತು ನೀಡುವವಳಾಗು! ನಾನು ಮಸಣದ ಕಲ್ಲಿನ ಕೆಳಗೆ ವಿಶ್ರಾಂತಿಯಿಂದ ಮಲಗಿದ್ದರೂ, ಅಲ್ಲಿ ಸಹ ನಿನ್ನನ್ನು ಚುಂಬಿಸುತ್ತಿರುವ, ಚಿಂತನೆಯ ಛಾಯೆಯನ್ನು ನೀನು ನನಗೆ ನೀಡಮ್ಮಾ!

೭ ಚಂದ್ರನು ತನ್ನ ಶಾಂತವಾದ ಕಿರಣಗಳಿಂದ ನನ್ನ ಮೇಲೆ, ಕಣ್ಣಿಟ್ಟು ಕಾಯುತ್ತಿರಲಿ! ಉಷೆಯು, ತನ್ನ ಸೌಂದ್ರ್ಯವನ್ನು ಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೂರಚೆಲ್ಲಲಿ! ಘನವಾದ ದುಃಖದಿಂದ ಗಾಳಿಯು ಬಿಸುಸುಯ್ಯುತ್ತ ಇರಲಿ! ವಿಹಗವೊಂದು ನನ್ನ ಮಸಣದ ಕಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಕೂತು,—ಶಾಂತಿಸಂದೇಶವನ್ನು— ಲೋಕಕ್ಕೆ ಸಾರಲಿ!

೮. ಸೂರ್ಯನು, ತನ್ನ ಕಿರಣಗಳ ಮುಖಾಂತರ ನನ್ನ ಸಂದೇಶ ಗೀತೆಯ ಸುಸ್ವರವನ್ನು ಆಕಾಶದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಬೀರಲಿ! ನನ್ನ ಕಿರಿತನದ ಸಾವಿಗಾಗಿ ಗೆಳೆಯನು ಕಣ್ಣೀರನೀಡಲಿ! ಸಂಧ್ಯಾಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಕಲರೂ ನಿನ್ನ ಮಾನಸಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಿ! ಇವ್ಯಾವದೂ ತಾಯಿ! ನನಗಾಗಿ ನೀನು ಜಗದೀಶ್ವರನಲ್ಲಿ, ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬಾರದೆಯಾ! ಅಷ್ಟೊಂದು ಮಾಡು.

೯ ಅಮ್ಮಾ! ಆತ್ಮಸಮರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದ ನಿನ್ನ ಅಜ್ಞಾತ ವೀರಪುತ್ರರ ನಲುವಾಗಿ ಒಂದಿಷ್ಟು ಹಾಡು ಹಡೆವಾಗ ಅರಿಯಲಶಕ್ಯವಾದ ನೋವನ್ನು ಸಹಿಸಿದವರಿಗಾಗಿ, ಒಳಗಿಂದೊಳಗೆ ಹೊಟ್ಟೆಯ ಕರುಳ ವಿಯೋಗಕ್ಕೆ ರೋಧಿಸುವ ತಾಯಂದಿರಿಗಾಗಿ, ಹೆತ್ತವರ ಮುಖ ನೋಡಿ ಅಳಿಯುವ ಪರದೇಶಿಗಳಿಗಾಗಿ, ಪ್ರಿಯ ಪತಿಯ- ಧಾರೆಯನ್ನೆರೆದ ವೀರ ಸತಿಯರಿಗಾಗಿ, ಸೆರೆಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ನೋವಿನ-ಬದುಕಿನ ಸವಿಯನ್ನು ಸವಿಯುತ್ತ ಆಯುಷ್ಯದ ದಿನಗಳನ್ನು ನೂಕುತ್ತಿರುವ ಭಕ್ತಬಂದಿಗಳಿಗಾಗಿ, ಅಮ್ಮಾ ಹೆಚ್ಚೇಕೆ? ನಿನ್ನ ಶಾಶ್ವತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ದೇವನೊಳೊಮ್ಮೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಮ್ಮಾ!

೧೦. ಸ್ಮಶಾನ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕಾಳರಾತ್ರಿಯು ಕವಿದಿರಲು, ಸತ್ತವರು ಒಬ್ಬಂಟಿಗರಾಗಿ ಬಿದ್ದಿರಲು, ಕೈಮುಟ್ಟಿ ನೀನು ಶಾಂತಿ ಮುದ್ರೆಯನ್ನು ಒಡೆಯ ಬೇಡವಮ್ಮಾ! ಆ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಬೇಧಿಸಬೇಡವಮ್ಮಾ! ನಿನ್ನ ಕಿವಿಗಳಿಗೆ, ಆ ನಡುರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಸಂಗೀತವು ಕೇಳಬರುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದು ನನ್ನ ಗೀತೆಯೆಂದೇ ತಿಳಿ!

೧೧ ಎಲ್ಲರೂ ನನ್ನ ಮಸಣವನ್ನು ಮರೆತಾಗ, ಮಸಣಗಳೆಂಬುವುಗಳೆಲ್ಲ ಮಾಯವಾದಾಗ, ನನ್ನ ಕಡೆಯ ಮಲಗಿದ ಜಾಗವನ್ನು ಒಕ್ಕಲಿಗನು ತನ್ನ ನೇಗಿಲಿನಿಂದ ಹೂಳಿ, ಬಿತ್ತಲಿ! ನನ್ನ ದೇಹವು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣದಂತಾಗುವ ಮೊದಲು ತಾಯಿ! ಅದು ನಿನ್ನ ಮಣ್ಣೊಳಗೆ ಅಡಗಲಿ!

೧೨. ಇಷ್ಟಾದ ಬಳಿಕ ನೀನು ನನ್ನ ಕೈಬಿಟ್ಟರೆ ನಾನು ಹೆದರುವೆನೆ? ನಿನ್ನ ಆಕಾಶ, ನಿನ್ನ ಉಡಿಗೆ-ತೊಡಿಗೆ, ನಿನ್ನ ದೇಹ, ಇವರೊಳಗೆಲ್ಲ ನಾನು ಓಡಾಡುವೆನು. ಹೇಗೆಂಬೆಯಾ? ಚಲಿಸುವ, ಹಾಡುವ, ಇಂಪಾದ, ಸುಸ್ವರವಾಗಿ ನಿನ್ನ ಕಿವಿಯೊಳಗಿರುವೆನು ಬಣ್ಣವಾಗಿ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣುವೆನು. ಪರಿಮಳವಾಗಿ ಮೂಗಿನೊಳಗೆ ಸೇರಿರುವೆನು ಸವಿಯಾಗಿ ನಿನ್ನ ಬಾಯೊಳಗಿರುವೆನು ಬಗೆಬಗೆಯ ನಿಟ್ಟುಸಿರಾಗಿ ನನ್ನ ಶ್ರದ್ಧೆಯ ಗೀತಾರ್ಪಣವನ್ನು ಸವಿಯುತ್ತ ನಿನ್ನೆದುರಿಗೆ ಬಾಳುವೆನು

೧೩ ನನ್ನ ಹೃದಯದ ಅಧಿದೇವತೆಯೇ! ನನ್ನ ಮಾತೆಯೇ! ನನ್ನನ್ನು ಹಡೆದ ತಾಯಿನಾಡೇ! ನನ್ನ ಆರಾಧನೆಯ ದೇವಿಯೇ! ಇದೋ? ಬಾಲಕನ ಕಡೆಯ ವಂದನೆಯು! ನಿನ್ನ ಬಳಿ ಬರುತಿರುವ ತಾಯೇ! ಇದೆ, ನಿಂತಿರುವರು! ಅಪ್ಪಂದಿರ, [illegible]ವಿದು, ಅಕ್ಕ-ತಂಗಿಯರು. ಅಣ್ಣ-ತಮ್ಮಂದಿರು, ಗೆಳೆಯರು, ಗೆಳತಿಯರು, ಗುಲಾಮರಿಲ್ಲದ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆನ್ನುವೆನಮ್ಮಾ, ಅತ್ತಕ್ಕೆ ಶೂಲವೇರಿ ಸುಮರಿಲ್ಲದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಪಯಣ ಮಾಡುವೆನು ಅಲ್ಲಿ ಕಟುಕರಿಲ್ಲ! ಅಲ್ಲಿ ಪಕ್ತಿಗೆ, ನೋವಿಗೆ, ಸಾವು, ಕಷ್ಟಗಳು ಬಹುಮಾನವಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿ ಆಳುವವನು ಜಗದೀಶ!

೧೪. ತಂದೆ-ತಾಯಿಯರೇ! ಅಕ್ಕ-ತಂಗಿಯರೇ! ಅಣ್ಣತಮ್ಮಂದಿರುಗಳೇ! ನನ್ನ ಜೀವದ ಗೆಳೆಯರೇ! ಕಡೆಗೊಂದೆ, ಈ ನನ್ನ ವಂದನೆಯನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಿರಿ ನನ್ನ ಎಳೆತನದ ಸಂಗಡಿಗರೆ, ನಾನಿನ್ನು ಹೊರಡುವೆನು. ಇಷ್ಟು ದಿನ ದುಡಿದುಡಿದು ಬೇಸತ್ತು ವಿಶ್ರಾಂತಿಗಾಗಿ ಕಾದಿದ್ದೆ, ಅದಿಂದು ದೊರೆಯಿತು ಅದಕ್ಕೆ ನೀವೆಲ್ಲ ಆನಂದಪಡಿರಿ ನಾನರಿಯದ ನನ್ನ ಮಿತ್ರನೆ! ಆನಂದಕಾರಣನೆ! ಅಗೋ! ನನ್ನ ನಾಡು ತಾಯಿಯು ತೆಕ್ಕೆಯೊಳಗಪ್ಪಿ ಹಿಡಿಯಲು ಕೈಚಾಚಿ ನಿಂದಿಹಳು! ಬಂದೆನಮ್ಮಾ! ವಂದನೆಗಳು!

⁂

ಮೇ ೨೮ ' ಸ್ವದೇಶಿ ದಿನ.

ಪಂಡಿತ ಮದನಮೋಹನ ಮಾಲವೀಯರವರು ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಹೊರಡಿಸಿದ ಪ್ರಕಟಣೆಯಂತೆ — 'ಸ್ವದೇಶಿ ಸಂಘ' ಇಲ್ಲವೆ 'ಬಾಯ್ಕಾಟ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಲೀಗ್' [illegible] ತಿಳಿಸಿದ ಮೇರೆಗೆ [illegible] ಆನಂದವಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ವಿಚಾರ ನಡೆದದ್ದಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಇದರ ಉದ್ದೇಶ [illegible] ಜನಾಂಗದ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು [illegible] ನಾಗರಿಕರಲ್ಲಿಯೂ ಮಿತವ್ಯಯ ಮಾಡುವದಲ್ಲದೆ ಸ್ವದೇಶದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ತಯಾರಾಗುವ ಸರಕುಗಳನ್ನೇ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಮಾತು ಸಮಸ್ತರಿಗೂ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಲೀಗು ಯಾರದೂ ಮತಭೇದವಿಲ್ಲ. ಬ್ರಿಟಿಶ ದೇಶದಲ್ಲಿ 'ಬಾಯ್ ಬ್ರಿಟಿಶ' (ಬ್ರಿಟಿಶ ಸರಕುಗಳನ್ನೇ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಿರಿ) 'ಸೀ ಬ್ರಿಟಿಶ' (ಬ್ರಿಟಿಶ ಸರಕುಗಳನ್ನೇ ನೋಡಿರಿ) ಎಂಬ [illegible] ನಮ್ಮ ಆವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಒಳ್ಳೆ [illegible] ಬ್ರಿಟಿಶ ದೇಶದವರು [illegible] ಅವಶ್ಯಕತೆಯಾದದ್ದು ಆ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದರ [illegible] ನಮ್ಮ [illegible] ಸರ್ವರೂ ಒಕ್ಕಟ್ಟಾಗಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ವದೇಶಿ ದಿನವನ್ನು ಪಾಲಿಸಿ ಈ [illegible] ಸ್ವದೇಶಿ [illegible] ಕೊಡಬೇಕು. ಜಾತಿಭೇದ, ಧರ್ಮಭೇದ, [illegible] ಮತಭೇದಗಳನ್ನೆಲ್ಲ [illegible] ಮೇ ೨೮ನೇ [illegible] ಸ್ವದೇಶಿ ದಿನವನ್ನು ಪಾಲಿಸಬೇಕು. ಅದರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ [illegible] — ಸಂಘದ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪಾಲಿಸುವವರ ಕಡೆಯಿಂದ ಸಹಿ ಪಡೆದು [illegible] ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು, ಮನೆಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಸಭಾಸದರನ್ನು ಕೂಡಿಸುವದು, ಒಂದೇ ಜಾಗದಲ್ಲಿ [illegible] ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಸೇರುವಂತೆ ಮನವೊಲಿಸುವದು, ಸ್ವದೇಶಿ ಪ್ರಚಾರಕ ಹಸ್ತಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಹಂಚಬೇಕು, ಅಸದಾನ್ಯ [illegible] ಸ್ವದೇಶಿ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಮಾರಬೇಕು. ಹಾಗೆಯೇ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭೆ ಸೇರಿಸಿ [illegible] ಮೇಲೆ ಭಾಷಣ ಕೊಟ್ಟು ಸ್ವದೇಶಿಯ ವ್ರತ [illegible] ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸಂಘ [illegible] ಇಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆ ಏರ್ಪಡಿಸಬೇಕು. [illegible] ಆಚರಿಸಬಾರದು, ಆದರೆ, ಸಭೆ-ಸಮ್ಮೇಳನ [illegible] ಜನರಿಗೆ ಸೇರಲನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ [illegible] ಘಂಟೆಗೆ ಅಂಗಡಿ ಮುಚ್ಚಿ ವ್ಯಾಪಾರ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು.

⁂

ಸೊಲ್ಲಾಪುರದಲ್ಲಿ ಹೀಗೇಕೆ ?

ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯಂತೆ ಸೊಲ್ಲಾಪುರದಲ್ಲಿಯೂ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ನಡೆದಿದೆ. ಆದರೆ, ಸೊಲ್ಲಾಪುರದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ತೀವ್ರತೆ [illegible] — ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿ ದಂಡ ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದು [illegible] ಪೊಲೀಸರಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿ ಕೊಡದ ಬಗ್ಗೆ ೨೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ದಂಡ ವಿಧಿಸಿದ ಸಂಗತಿ ಈ ಮೊದಲೇ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಪ್ರಕರಣಗಳ ಕರಿತು ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತಕರಾರು ಅರ್ಜಿಗಳು ದಾಖಲಾಗಿವೆ. ಸೊಲ್ಲಾಪುರದ 'ಕರ್ಮಯೋಗಿ' ಛಾಪಖಾನೆಯ ಜಾಮೀನತನ್ನು ರಾಜಶಾಸನದಂತೆ ಪೊಲೀಸರು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡರು. 'ಕರ್ಮಯೋಗಿ' ಛಾಪಖಾನೆಯನ್ನು ಜಪ್ತ ಮಾಡಿದರು. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಎರಡು ಛಾಪಖಾನೆಯ [illegible] ೨೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು [illegible] ಸೊಲ್ಲಾಪುರ ಸಮಾಚಾರ ಪತ್ರಕರ್ತರು ಅದನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡರಂತೆ. ಸುಮಾರು ೨೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ದಂಡ [illegible] ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಹೋಯಿತು. ಈಗ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ. ಪುಣೆಯ 'ಕೇಸರಿ' ಪತ್ರಿಕೆಯು ಬರೆದು, ಹೀಗೆ ಛಾಪಖಾನೆ ಲಿಲಾಂವಾದ ಉದಾಹರಣ ಇಡೀ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇದೊಂದೇ ಎಂದು ಬರೆಯುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಸೊಲ್ಲಾಪುರದಲ್ಲಿ ರಾಜಶಾಸನದ ವಿಶೇಷ ತಾಪವಾಗಲು ಕಾರಣವೇನೆಂದು ತಿಳಿಯದು. ಆದರೆ, ಯುರೋಪಿಯನ್ ವರ್ತಕ ಸಂಘದವರು ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರದ ಕಡೆಗೆ ಇದೇ ಇಸ್ವಿ ಅಕ್ಟೋಬರ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸಾದರಪಡಿಸಿದ ಅರ್ಜಿಯೊಂದು ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ — "ಸೊಲ್ಲಾಪುರದಲ್ಲಿ ಪರದೇಶಿ ಬಟ್ಟೆ ಅಂಗಡಿಗಳ ಪಿಕೆಟಿಂಗು ನಡೆದಿದೆ. ಯುರೋಪಿಯನ್ನರ ಅಡತೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಹಿಂದೀ ಗಿರಣಿಗಳ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಸಹ ಕೊಳ್ಳದಂತೆ ಸ್ಥಳೀಕ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಮೀಟಿಯವರು ವರ್ತಕರಿಗೆ—ಗಿರಾಕಿಗಳಿಗೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾಪತ್ರಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಯುರೋಪಿಯನ್ನರ ಅಡತೆಯ ಗಿರಣಿಗಳ ಬಟ್ಟೆಯ ಗಿರಾಕಿ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ವದೇಶಿ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು, [illegible] ಪಹರೆ ಕಾಯುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಕೂಡಲೆ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು, ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಉಪಯೋಗದ [illegible] ಜಪ್ತ ಮಾಡಿ ಕೂಡಲೆ [illegible] ಜನರನ್ನು [illegible] ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಿಗೆ [illegible] ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಕ್ಕೆ ನೆರವಾದವರಿಗೆಲ್ಲ ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸಬೇಕು. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಶತ್ರುಗಳೆಂದೆಣಿಸಬೇಕು. ಕೊಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನೊಡನೆ [illegible] ಸರಕಾರು [illegible] ಬೇಕು. ಅವರು [illegible] ಸರಕು [illegible] ಇತ್ಯಾದಿ [illegible] ಇದೇ ಸಮಯ [illegible] ಸರಕಾರವು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಹಸ್ತಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡಬಹುದು. ಬಂಗಾಲ ಸರಕಾರದ ಛಾಪಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಛಾಪಿಸಿದ ಸಾವಿರಾರು ಹಸ್ತಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಬ್ರಿಟಿಶ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದವರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಂಡು [illegible] ಬೇಕಾಗಿಯೂ, ಅದರಿಂದ ಬ್ರಿಟಿಶ ಜನರ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ದೊರತು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಿಂದ ಅಕ್ಕಿ, ಗೋದಿ, ಹತ್ತಿ ಮೊದಲಾದ ಜಿನಸುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಖರೀದಿ ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಹಿಂದೀ ರೈತರ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗುವದಾಗಿಯೂ ಈ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದಾಗಿ ಕಲಕತ್ತೆಯ 'ಅಮೃತ ಬಝಾರ' ಪತ್ರಿಕೆಯು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿದೆ. ಪ್ರಕಟಣೆಗಳ ಮೇಲೆ ಬಂಗಾಲ ಸರಕಾರದ [illegible] ಗಳಲ್ಲಿ 'ಬಿ ಜಿ' ಎಂಬಿಷ್ಟೇ ಅಕ್ಷರಗಳಿವೆ. ಅದರಿಂದ ಬಂಗಾಲ ಸರಕಾರವೇ ಎಂದು ಪ್ರಾಯಃ ತರ್ಕ. ಈ ವಿವರಣೆಯ ಮೇಲಿಂದ, ಸೊಲ್ಲಾಪುರದೊಳಗೆ ಬ್ರಿಟಿಶ ಸರಕುಗಳ ಬಹಿಷ್ಕಾರದ ತೀವ್ರವಾದ್ದರಿಂದ ರಾಜಶಾಸನಗಳ ತಾಪವು ಸೊಲ್ಲಾಪುರಕ್ಕಿರಿಗೆ ಈ ರೀತಿ ತಿ ದಿದಬಹುದೇ?

⁂

ಒಂದು ಮಾದರಿಯ ಶಾಲೆ.

ರತ್ನಾಗಿರಿ ಜಿಲ್ಹೆಯೊಳಗ ಗುಹಾಗರ ಇಂಗ್ಲೀಷ ಶಾಲೆಯದೆ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯಂತೆ ಈ ಶಾಲೆಯೊಳಗೆ ಶಿಕ್ಷಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಈಗಿನ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ರಮದಿಂದ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಪ್ರಯೋಜನ ದೊರೆಯುವದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನರಿತು ಶಾಲೆಯ ಚಾಲಕರಾದ ರಾ। ಸೋಮಣರವರು ಒಂದು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ರತ್ನಾಗಿರಿ ಜಿಲ್ಹೆಯೊಳಗ ಮಾವಿನ ಬೆಳೆ ವಿಪುಲ. ಇಲ್ಲಿಂದ ತರತರದ ಮಾವು ಮುಂಬಯಿ ಕಡೆ ಹೇರಳವಾಗಿ ರಪ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಕಸಿ ಮಾವಿನ ಗಿಡಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಭೂಮಿಯ ಆಳತೆ ಯಾನೆ ಸರ್ವೇ ಮಾಡಗಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆರನೇ ಇಯತ್ತೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಒಯ್ದು ೮-೮ ದಿವಸ ಈ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಪಾಲಶೇತ ಎಂಬ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ ದೇವಸ್ಥಾನವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಉಳಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೫ ಘಂಟೆಗೆ ಏಳುವದು, ಮೂಪಾಳ ಯಾನೆ ಭೂಪಾಳಿಯರಾಗ ಹಾಡುವದು, ಗೀತಾಶ್ಲೋಕ-ಸುಭಾಷಿತಗಳನ್ನು ಪಠಣ ಮಾಡುವದು, ಆ ಮೇಲೆ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ೭ ಘಂಟೆಗೆ ಬೆಳತೆಯ ಕಲಸಕ್ಕೆ ತೊಡಗುವದು, ಬೀಜದ ಬಿತ್ತೆ ಮಾಡಿ ಸಸಿ ತಯಾರಿಸುವದು, ಕ್ಷತ್ರಫಲ ತಯಾರಿಸುವದು, ೧೧ ಘಂಟೆಯ ತನಕ ಈ ಕೆಲಸ ಕಲಿತು, ಊಟ ಮಾಡಿ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಕಸಿಗಿಡ ತಯಾರಿಸ ವದು, ಅವುಗಳ ಜೋಪಾನ ಮಾಹಿತಿ ತಿಳಕೊಳ್ಳುವದ, ಸಾಯಂಕಾಲ ಬೈಲದಲ್ಲಿ ಆಡ್ಡಾಡಿ ಗಿಡಗಂಟೆಗಳ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ತಿಳಕೊಳ್ಳುವದು. ಈ ಉಪಕ್ರಮದಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಬಹಳೇ ಪ್ರಯೋಜನ ದೊರೆತಿದೆ. ಕಳೆದ ಮಾರ್ಚ ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ಈ ವರ್ಗ ಶುರು ಮಾಡಿತ್ತು. ಈ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಕಲಿತು ತಯಾರಾದ ಅನೇಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಆತನೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು, ಕಸಿ ಮಾವಿನ ಸಸಿಗಳನ್ನು ಒಳ್ಳೇ ರೀತಿಯಿಂದ ತಯಾರಿಸುತ್ತಾರಾಗಿ ಮುಂಬಯಿಯ 'ನವಾಕಾಲ' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಪ್ರಕಟಣೆ.

⁂

ಮುಂಬಯಿಯೊಳಗೆ ಭಯಂಕರ ದಂಗೆ.

ಕಳೆದ ಶನಿವಾರದಿಂದ ಮುಂಬಯಿಯೊಳಗೆ ಅನಪೇಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಹಿಂದು-ಮುಸಲ್ಮಾನ ದಂಗೆಯಾಗಿದೆ. ಕಾರಣವು ತೀರ ಕ್ಷುದ್ರವಾದದ್ದು. ಮೊಹರಮ್ ಹಬ್ಬದಲ್ಲಿ ಕೆಲ ಮುಸಲ್ಮಾನ ಹುಡುಗರು ವೇಷ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬೇಡಹೋಗಿದ್ದರು. ಒಬ್ಬ ಹಿಂದೂ ಅಂಗಡಿಕಾರನ ಬಳಿ ೨ ಆಣೆ ಬೇಡಿದರು. ಅತನು ಕೊಡ ಬೊಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಮಾತಿಗೆ ಮಾತು ನಡೆಯಿತು, ಜನರು ಕೂಡಿದರು. ಅಂಗಡಿಕಾರನಿಗೆ ಬೈದರು, ಹೊಡೆಯ ಹೋದರು. ಇದು ನಡೆದದ್ದು ಪ್ರಾಂಡಮಿಯಂಗಿನ ಮುಜ್ರಾನ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ. ಆ ಅಂಗಡಿಕಾರನಿಗ ಹೊಡದರು, ಅವನ ನೌಕರರಿಗೂ ಹೊಡೆದರು. ಅದಷ್ಟಿಷ್ಟು ಕೂಡಲೆ ಹಿಂದು-ಮುಸಲ್ಮಾನ ಜನರು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬಡಿದಾಡತೊಡಗಿದರು. ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಪ್ರಾಬಲ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮುಸಲ್ಮಾನರು, ಹಿಂದುಗಳ ಪ್ರಾಬಲ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಗಳು, ಈ ಪ್ರಕಾರ ಅಧಮರು ಕಂಡಲ್ಲಿ ಲೂಟಿ ಮಾಡಿದರು, ಕಂಡವರಿಗೆ ಹೊಡೆದರು, ಕತ್ತಿಯಿಂದ ಇರಿದರು. ಹಿಂದುಗಳಿಗೆ ಕಂಡೊಡನೆ ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಹೊಡೆದು ಚೂರಿ ಹಾಕಿ ಕೊಂದರು, ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೂ

ಕೊಂದರೆ ಹಿಂದೂಗಳು [illegible] ಮುಸಲ್ಮಾನರ [illegible] ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಮೇಲೆ [illegible] ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಉಪದ್ರವ [illegible] ಹಾಡಿಯುವದು, ಕಲ್ಲುಗಳಿಂದ ಹೊಡೆಯುವದು, ಸೋಡಾವಾಟರ ಬಾಟ್ಲಿಗಳಿಂದ ಹೊಡೆಯುವದು ಈ ಪ್ರಕಾರ [illegible] ದೊಂಬಿ ಕಳೆದ ವಾರ [illegible] ಹಾಗಿದೆ. ಒಂದೇ ಶ್ರೀ ಬಿರ್ಲಾ ಅವರ ಮಾರ್ಕೆಟಿನ್ನು ಮುಸಲ್ಮಾನರು [illegible] ಮಾಡಿದರು. ಹೊರತು ಅಂಗಡಿಗಳ ಲೂಟಿಯಾಯಿತು. ಸುಮಾರು ಐದಾರು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಪಾತ್ರೆಗಳು ಲೂಟಿಯಾದವು. ಮೂಳಜಿ ಜೇಠಾ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ನಾಗಿನ [illegible] ಜವಳಿಯ ಅಂಗಡಿಕಾರರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ ಕಣ್ಣು ತಪ್ಪಿ-ಬೇಂಡಿಬಜಾರ-ನಳಬಜಾರಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಗಡಿ ಹಾಕಿದ್ದರು. ಅವರೆಲ್ಲರ ಅಂಗಡಿಗಳು ಲೂಟಿಯಾದವು. ಹರಕು ಬಟ್ಟೆ ಸಹ ಕಾಣದ ಜನರು ಮಕ್ಕಳ ಸಹ ಕರೆತಂದು ಅಂಗಡಿಗಳೊಳಗಿಂದ ಲೂಟಿ ಮಾಡಿ ಜರಿಯ ಅಂಗಿ ಪೋಷಾಕುಗಳನ್ನು ತಮ್ಮೊಳಗೆ ಹಂಚಿಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಈ ಉಡಿಗೆ-ತೊಡಿಗೆ ನೋಡಿ [illegible] ಮುದುಕರಿಂದ [illegible]! ಹಿಂದೂ-ಮುಸಲ್ಮಾನ ಪ್ರಮುಖರು ಶಾಂತತೆಯನ್ನು ನೆಲಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಬಹಳ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. [illegible] ಜನರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪೋಲೀಸರು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕಾವಲಿಗೆ ನಿಂತು ಲೂಟಿ [illegible] ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹಲವರೆ ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಿ ಜನರಿಗೆ ಚದರಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಅನೇಕರು ಗುಂಡಿಗೆ ತುತ್ತಾದರು. ಪೋಲೀಸರ ಬೆಂಬಲಕ್ಕೆ [illegible] ಒದಗಿದೆ. ನಾಮದಾರ ಗವರ್ನರರು [illegible] ದಲ್ಲಿದ್ದರು. [illegible] ವಾರ್ತೆ ಕೇಳಿ ವಿಮಾನ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಸೋಮವಾರ [illegible] ಮುಂಬಯಿಗೆ ಬಂದರು. ವಿಮಾನ [illegible] ತಗಲಿರುತ್ತದೆ. ಕಾಯಿದ ಹಾಗು ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಯ [illegible] ಕರಾದ ಮಿ| [illegible] ದಿಂದ [illegible] ತಪ್ಪಿದರು. [illegible] ಜನರು ಕೂಡಬಾರದೆಂದು ಚೀಫ ಪ್ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಹುಕುಮು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ರಾತ್ರಿ [illegible] ಮೇಲೆ ಜನರು [illegible] ಹುಕುಮುಗಳ ಹೊರಟಿವೆ. ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು [illegible] ಹುಕುಮಾಗಿದೆ. ಹಿಂದು ಸಂಕಟ ನಿವಾರಕ ಮಂಡಳದವರು ಸುಮಾರು ೨೦೦೦ ಕುಟುಂಬದವರನ್ನು ಮುಸಲ್ಮಾನ ವಸತಿಯೊಳಗಿಂದ ಒಯ್ದು ಆಶ್ರಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮುಸಲ್ಮಾನರಿಗೂ ಹಿಂದೂ ಒಯ್ದು ಆಶ್ರಯ ಕೊಡುವ ಕೆಲಸವು ನಡೆದಿದೆ. [illegible] ಜನರು [illegible] ಜನರು [illegible] ಸುಮಾರು ೧೦೦ ಮನೆಗಳು ಸುಟ್ಟುಹೋದವು. ೫೦೦ ಮನೆ-ಅಂಗಡಿಗಳು ಲೂಟಿಯಾಗಿರಬೇಕು. ಸೋಮವಾರ ಒಂದೇ ದಿನ ೪೦ ಮನೆಗಳು ಸುಟ್ಟವು, ೨೦೦ ಮನೆ ಲೂಟಿಯಾಯಿತು. ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಈ ದಂಗೆಯಿಲ್ಲದ ಪಾರ್ಶ್ವಂದರ ಪ್ರೊಂಟ [illegible] ಕಾಳಬಾದೇವಿ, ಗಿರಗಾಂವ, ಮಾಂಡವಿ ಮಾದಲಾದ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ದಂಗೆಯು ವಿಶೇಷ ಬಾಧೆಯಾಗಿತ್ತು [illegible] ಸ್ಥಾಪನೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನವದಿಂದ ಉದ್ಭವಿಸಿದ [illegible] ಎಲ್ಲರೂ ಜವಾಬ್ದಾರರ [illegible] ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಬಂದ ಸಂಗತಿ ಸಮಾಧಾನಕರವಾಗಿದೆ. ಮುಸಲ್ಮಾನ ಪ್ರಮುಖರಾದ ಮಿ| [illegible] ರಹಿಮಾನ ಮುಂತಾದವರು ರವಿವಾರ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದಿಂದ ಉಪೋಷಣ ಮಾಡತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ. ದಂಗೆ ಶಾಂತವಾಗುವ ತನಕ ಇವರು ಉಪೋಷಣ ಮಾಡುವ ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಿ| ಅಬ್ದುಲ್ ರಹಿಮಾನರವರು ಸರಕಾರ [illegible] ಮೇಲಿನ [illegible] ಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯವರು ತಂದೆಯವರಿಗೂ, ಇತರ ಹಿಂದು ಪ್ರಮುಖರಿಗೂ ಸದ್ಬುದ್ಧಿ ಹುಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ತಾವು ಉಪೋಷಣ ವ್ರತವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿರುವೆವಾಗಿ ಅವರು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಾರೆ. [illegible], ಹಿಂದು-ಮುಸಲ್ಮಾನ ಪ್ರಮುಖರಲ್ಲಿ ಶಾಂತತೆಯ ಬುದ್ಧಿ ಹುಟ್ಟಿ ದೊಂಬಿ ಶಾಂತಪಡಿಸಲು ಎಲ್ಲರು ಪ್ರಯತ್ನ [illegible] ಅವರು ಉಪೋಷಣ ಮಾಡತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ. ಗವರ್ನರರು ಸ್ವತಃ ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲೇ ಉಳಿದು ದೊಂಬಿ ಶಾಂತವಾಗು [illegible] ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂಗತಿಯ ನಿರೀಕ್ಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಗುರುವಾರ ದಿನ ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿ [illegible] ಸುಮಾರು ೩೦೦-೪೦೦ ಜನರಿಗೆ ಪೋಲೀಸರು ಸೆರೆ ಹಿಡಿದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸೆರೆ ಹಿಡಿದವರಲ್ಲಿ ಮುಸಲ್ಮಾನರು [illegible] ಆರೋಪದ ಮೇಲೆ [illegible] ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ ಒಂದು ತುಕ್ಕಡಿ ಸೆರೆ ಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು [illegible] ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಪೋಲೀಸ [illegible] ನಡೆದ ಘಟನೆಯಲ್ಲಿ [illegible] ಹಿಂದು-ಮುಸಲ್ಮಾನ ಪ್ರಮುಖರಾದವರೆ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿ ಸಮಾಧಾನದ ಬಗ್ಗೆ, ಮಿ| ಶೌಕತಅಲಿಯವರ [illegible] ಕಾಲದ ಅನೇಕ [illegible] ಮಿ| ಶೌಕತಅಲಿಯವರು ಶಾಂತತೆ ಕಮಿಟಿಯ ಸಭಾಸದರಿದ್ದರು. ಈ ಕಮಿಟಿ ನಿರರ್ಥಕವಾದದ್ದೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟು ರಾಜೀನಾಮೆ [illegible] ಮಿ| ಶೌಕತಅಲಿಯವರಿಗೆ ಎಂದೂ ಸದ್ಬುದ್ಧಿ ಹುಟ್ಟುವ ಹಾಗಿಲ್ಲವಾಗಿ ಮಿ|| ಅಬ್ದುಲ್ ರಹಿಮಾನ [illegible] ತಮ್ಮ ಪ್ರಕಟಣೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ ' [illegible] ಕಡೆ [illegible], [illegible], ಒಂದು ಸಣ್ಣ 'ರಿಪೋರ್ಟ' ಮಾಡಿದ್ದು ಮಾತ್ರ ಉಂಟು ' ಹೀಗ ಮಿ| ಶೌಕತಅಲಿಯವರು [illegible], ತಾವು ಶಾಂತತೆಯ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ [illegible] ಶಾಂತತೆಯ ಸ್ಥಾಪನೆಗಾಗಿ ರಕ್ತವನ್ನು ಸುರಿಯುವ [illegible] ತಾವು ಗವರ್ನರರಿಗೆ [illegible] ತಮ್ಮ ಮುಸಲ್ಮಾನರಿಗೂ ಶಾಂತತೆ ಅವಶ್ಯ ಬೇಕೆಂದೂ ಮಿ| ಶೌಕತಅಲಿಯವರು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದರ [illegible] ಮುಂಬಯಿಯ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ| [illegible] ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ ಶಾಂತತೆಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ, ' ಇದೆಲ್ಲ ಸಾಕು, ಇಂಥ ಶಾಂತತೆ [illegible] [illegible] ಹೀಗೆ [illegible], ಸಭೆಯ [illegible] ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ [illegible] ರು ಹಿಂದೂ [illegible] ಉದ್ಗರಿಸಿ [illegible] ನಡೆದರು. ಈ [illegible] ಮುಸಲ್ಮಾನ ಪ್ರಮುಖರ [illegible] ಅಪ್ರಕಟ [illegible] ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ [illegible] ಬಗ್ಗೆ [illegible] ಈ ದಂಗೆ [illegible] ಶಾಂತತೆಯ [illegible] ಈ ಸಂಗತಿ ಪ್ರಕಟವಾದ [illegible] ಎಲ್ಲ ಶಾಂತತೆ [illegible] ವೆಂದು ಈ [illegible] ವಾರ್ತೆಗಳ [illegible] ದಂಗೆಯ [illegible] ಮಾವಿನ [illegible] ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು [illegible] ಮಾವಿನ ಹಣ್ಣಿನ [illegible] ಮುಂಬಯಿಯು [illegible] ಬಂದವರಿಂದ ರತ್ನಾಗಿರಿ [illegible] ರತ್ನಾಗಿರಿಯವರು [illegible] ಹಣ್ಣು [illegible] ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಂಸಾಹಾರಿಗಳಿಗೆ ಮಾಂಸ ದೊರೆಯದೆ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಶಾಕಾಹಾರಿಗಳ [illegible] ದೊಂಬಿಗಾರರನ್ನು [illegible] ಮುಂಬ [illegible] ಹೆಂಗಾಯಿ [illegible] ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ. ಶಾಂತತೆಯು [illegible] ಯಾವ [illegible] ಯುದ್ಧ [illegible] ಉಪಾಯದಿಂದ [illegible] ತಪ್ಪಿಸಲಿ [illegible]!

* * *

ಬೇಂಕಿನಲ್ಲಿಟ್ಟ [illegible] ಅವಸ್ಥೆ!

[illegible] ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ [illegible] ದಲ್ಲಿ [illegible] ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವರು [illegible] ಇಟ್ಟಿದ್ದ [illegible] ಗೋರಿಸಿಕೊಂಡರು! [illegible] ಪ್ರಯಾಗದ [illegible] ವಿಧವೆಯ [illegible]! [illegible] ಬೇಂಕಿನ [illegible] ನಾಗಿತ್ತು! [illegible] ಹಣ [illegible] ಪ್ರಯಾಗದ ವ್ಯಾಕೋರ್ಟ [illegible]! [illegible] ವ್ಯಾಪಾರ [illegible]!!

ಕಗ್ಗತ್ತಲೆ!

[ನಿರೀಕ್ಷಕರು ಬರೆದುದು]

ಸಂಧಿಯೋ? ಸಮರವೋ? ಸಾವಧಿಯೋ! ನನಗಿಂತು ಏನೊಂದೂ ಕಾಣದು. ಈ ಘೋರತರ ಕಗ್ಗತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಎಡೆತಾಕುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಸಂಯುಕ್ತ ರಾಜ್ಯಪದ್ಧತಿಯ ತತ್ವವನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಶ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೂರಿಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತದೆಂದೂ, ಸೈಮನ್ ವರದಿಯು ಶಿಫಾರಸಿಸಿದ್ದ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆಯನ್ನಷ್ಟೇ ಹಿಂದೀಯರಿಗೆ ದಯಪಾಲಿಸುವದಾಗಿ ನಿರ್ಧಾರವಾಗಿ, ಅದರಂತೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರದ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಕಾನೂನಿನ ಮಸೂದೆ ಸಹ ತಯಾರಾಗಿರುವದಾಗಿ ಲಂಡನಿನ 'ಡೇಲಿ ಹೆರಲ್ಡ' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸುದ್ದಿಗಾರರು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಏನೊಂದು ರಕ್ಷಣೆ ಹಿಡಿದ ಆಕ್ಷೇಪವಿಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಇದೇ ಸುದ್ದಿಗಾರರು ಭವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ನಮ್ಮ ಹಿಂದೀ [illegible] ಒಪ್ಪಿರುವದಾಗಿ ಲಂಡನ್ 'ಟೈಮ್ಸ' ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವಾರ್ತೆ ಹಬ್ಬಿದ್ದರಂತೆ ಲಂಡನಿನ [illegible] ಡಾ| [illegible] ಸಪ್ರೂರವರಿಗೆ ತಂತಿ ಕಳುಹಿಸಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸಹ ಕೇಳಿದ್ದರು. ತಾವೆಂದಿಗೂ ಇಂಥ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಎಂದಿಗೂ ಸಮ್ಮತಿ ಕೊಡಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವಾಗಿಯೂ, ಕೊಡುವಿಕ್ಕಿಲ್ಲವಾಗಿಯೂ, ಸಮ್ಮತಿ ಕೊಟ್ಟರೆಂದಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದ ವಾರ್ತೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸುಳ್ಳೆಂದೂ ಡಾ| ಸಪ್ರೂರವರು ತಂತಿಯಿಂದಲೇ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಾರೆ. ಲೋಥಿಯನ್ ದೊರೆಗಳು ವಿಲಾಯತಿಗೆ ತಲ್ಪಿದರು. ಲೋಥಿಯನ್ ದೊರೆಗಳಿಗೆ ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಪಕ್ಷದವರು ಸುಖ ಕೂಡಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವಾಗಿಯೂ, ನಿಷೇಧವೆಂದು ಲೋಥಿಯನ್ ದೊರೆಗಳು ಪ್ರಧಾನಮಂಡಳದಿಂದ ಹೊರಬೀಳುವ ಸಂಭವವಿರುವದಾಗಿಯೂ, ಪ್ರೊ| ಲಾಸ್ಕಿಯವರ ಅಂಬೋಣವಿದೆ. ರಾಜಶಾಸನಗಳನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿ ಲೋಥಿಯನ್ ದೊರೆಗಳು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತಾರಂತೆ! ಅದಕ್ಕೆ ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿ ಸರ್ ಸಮ್ಯುಯಲ್ ಹೋರರವರ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇಲ್ಲವಂತೆ! ಹೀಗೆ ಮುಖ್ಯ ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ, ಸಹಾಯಕ ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು ಬೀಳುವಸಂದು ಬಳ್ಳಿದೆ ಅಂಬೋಣ!

ಇತ್ತ ಕಡೆ ಗವರ್ನರರು ಗವರ್ನರ ಜನರಲರವರು ಆಲೋಚನೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಮುಂದೆ ಹೇಗೆ ನಡೆಸಬೇಕೆಂಬುದೇ ಈಗಿನ ಮುಖ್ಯ ಆಲೋಚನೆ. [illegible] ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಸಿಕೊಂಡ ರಾಜಶಾಸನಗಳ ಆಯುಷ್ಯ ಕ್ಷೀಣವಾಗುತ್ತ ಬಂತು—ಮುಂದಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹೇಗೆ, ಎಂಬುದೇ ದೊಡ್ಡ ಚಿಂತೆ. ಉಟಕಮಂಡಳದಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾಸಿನ ಗವರ್ನರರು ಎಲ್ಲ ಜಿಲ್ಹಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿ ಆಲೋಚನೆ ನಡಿಸಿದರು. ಏನೇನು ನಡೆಯಿತೆಂದು ಪ್ರಕಟವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತದ ಸಿವ್ಹಿಲಿಯನ್ ಜನ ಕಲೆಕ್ಟರಾದಿ ಮುಖ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಒಂದು ಗುಪ್ತಸಭೆ ಸೇರಿಸಿ ಭವಿಷ್ಯದ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದರು. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ತಮ್ಮ ಸರ್ವೀಸಿನಲ್ಲಿ ಹೊಸಬರನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದಾಗಿಯೂ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗ ಬಯಸುವವರಿಗೆ ನಷ್ಟಭರಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು ಹೋಗಗೊಡಬೇಕಾಗಿಯೂ ಅವರು ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. ಇವರ ಮೇಲಿಂದ ಹೊಸ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ಸುಳುವು ಇವರಿಗೆ ದೊರಕಿರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ವಿಲಾಯತಿಯೊಳಗೆ ರಾಜಕಾರಣಧುರಂಧರರು ಪ್ರಸ್ತುತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೊಳಗಿಂದ ಪಾರಾಗುವ ಬಗೆಯನ್ನು ಹಗಲಿರುಳು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಪ್ರಮುಖವಾದ 'ಲೀಡರ' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಲಂಡನ ಸುದ್ದಿಗಾರರ ಬಾತ್ಮಿ "ಬ್ರಿಟನ್ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ದೇಶಗಳೊಳಗೆ ನಂಬಿಗೆ ಹುಟ್ಟಿಸಿ ಬಂಧುಭಾವದಿಂದ ಮುಂದಿನ ಕಾರಭಾರವನ್ನು ನಡಿಸುವ ಉಪಾಯವನ್ನು ಅವರು ಹುಡುಕುತ್ತಿದ್ದಾರಾಗಿಯೂ ಅದೇ ಸುದ್ದಿಗಾರರು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕ್ಷಣ ಸಹ ವಿಳಂಬ ಮಾಡದೆ ರಾಜ್ಯಘಟನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಲವಲವಿಕೆ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳಕ್ಕಿದೆ." ಆದರೆ ಉಪಾಯ ಸಾಗದೆ ವಿಳಂಬವಾಗುತ್ತದೆ, ಎಂತಲೂ ಈ ಸುದ್ದಿಗಾರರ ಅಂಬೋಣ. ಕಳೆದ ವಾರ ಸಿಮ್ಲಾದೊಳಗೆ ಬಂಗಾಲ ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತ ಹಾಗು ಪಂಜಾಬ ಪ್ರಾಂತಗಳ ಗವರ್ನರರೂ, ಗವರ್ನರ ಜನರಲ್ಲರೂ ಸಿಮ್ಲಾದೊಳಗೆ ಗುಪ್ತಾಲೋಚನೆ ನಡಿಸಿದರು. ರಾಜ್ಯಘಟನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಿಳಿಸುವಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಆಲೋಚನ ನಡೆದಿತ್ತಂತೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ರಾಜಶಾಸನಗಳ ವಿಚಾರವಾಗುವದಾಗಿ ಕಲಕತ್ತೆಯ 'ಸ್ಟೇಟ್ಸಮನ್' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸುದ್ದಿ ಇತ್ತು. ಆದರೆ, ಅವುಗಳ ವಿಷಯ ಹೆಚ್ಚಿನ ಚರ್ಚೆ ನಡಿಯಲಿಲ್ಲವಾಗಿ 'ಬೊಂಬಾಯಿ ಕ್ರಾನಿಕಲ್' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಿಮ್ಲಾ ಸುದ್ದಿಗಾರರ ಅಂಬೋಣ. ಭಾವಿ ರಾಜ್ಯಘಟನೆಯ ವಿಚಾರವಾಯಿತಂತ. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಸಹ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರ ಸಿಗುವಂಥ ಹೊಸ ಭಾರತೀಯ ಕಟ್ಟಳೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸತಕ್ಕದ್ದಾಗಿ ಬಂಗಾಲದ ಹೊಸ ಗವರ್ನರರಾದ ಸರ್ ಜಾನ್ ಎಂಡರಸನ್ನರವರು ರಭಸದಿಂದ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರಂತೆ. ಹಿಂದೂ-ಮುಸಲ್ಮಾನ ಮೊದಲಾದ ಜಾತಿವಾರ ಮತದಾರ ಸಂಘಗಳ ವಿಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ನ್ಯಾಯಾಸನವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ, ನ್ಯಾಯನಿಷ್ಠುರತೆಯಿಂದ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಿಸಬೇಕಲ್ಲದೆ, ಅದೊಂದು ರಾಜಕೀಯ ಘೋರಣವೆಂಬದಾಗಿ ಎಣಿಸಬಾರದೆಂದು ಅವರು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರಾಗಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. ಸರ್ ಜಾನ್ ಎಂಡರಸನ್ನರವರು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದು ೨ ತಿಂಗಳು ಸಹ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟರೊಳಗೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಅವರು ಕೂಲಂಕುಷವಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸಿ, ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರದ ಗರ್ಭಾಗಾರದಲ್ಲಿ ನಡಿಸಿದ ಪ್ರತಿಪಾದನೆಯ ವಾರ್ತೆ ಕೇಳಿ ಸಿಮ್ಲಾದೊಳಗೆ ಆನಂದವೂ ಆಶ್ಚರ್ಯವೂ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವಂತೆ! ಸರ ಜಾನ ಎಂಡರಸನ್ನರವರು, ನಿಸ್ಪೃಹಿಗಳು, ದುರ್ಬಲಮನಸ್ಕರಲ್ಲ! ಇವರ ಮೇಲಿಂದ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆಯೇ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರವು ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಶಿಫಾರಸು ಕಳುಹುವದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸರ ಜಾನ ಎಂಡರಸನ್ನರವರಿಗೆ ಲೋಕಮತದ ಬೆಂಬಲಬೇಕು, ಅದನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರೊಂದು ಹೊಸ ಯೋಜನೆಯನ್ನೇ ತಯಾರಿಸುತ್ತಾರಾಗಿ ಸಿಮ್ಲಾದೊಳಗೆ ಸುದ್ದಿ. ಜನರ ದೂರುಗಳ ಬಗೆಹರಿಯದೆ ಈ ತನಕ ವಿಳಂಬ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಲೋಕಮತದ ಬೆಂಬಲ ದೊರೆಯಲು ಆತಂಕವಾಗಿರುವದಾಗಿ ಇವರ ಗ್ರಹಿಕೆ. ಆದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ಅವನ್ನು ಮುಂಚೆ ದೂರ ಪಡಿಸಿ ಲೋಕಮತವನ್ನು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಎಲ್ಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲೂ ಲೋಕಮತವು ಸರಕಾರದ ಬೆಂಬಲಕ್ಕಿರಬೇಕು, ಅಂದರೆ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕರ ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳ ಖಾರುಪತ್ಯ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೂ, ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕರ ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿ ಅವರ ನಿರ್ನಾಮ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತಿದೆ. ಹೀಗೆ ವಂಗಾಧಿಪರ ಮತ. ಇಂಥ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಸಿಮ್ಲಾದೊಳಗಿನ ಗವರ್ನರರ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಬಂದದ್ದು. ಇದೇ ಮೊದಲೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಪತ್ರಿಕಾಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಅಂಬೋಣ. "ಹೊಸಬರು! ಇನ್ನೂ ಇಲ್ಲಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಹವಾಸವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರಿಂದ ಈಗಿನ ಪ್ರತಿಪಾದನ ಕೇಳಿ ಇದೀಗಲೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಮಾಡುವದು ಹಿತವಲ್ಲ. ಹಿಂದೀ ಆಡಳಿತೆಯ ಅನುಭವ ದೊರತ ಬಳಿಕ ಇವರೇನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ತಿಳಿಯಬೇಕು, ಅಲ್ಲಿವರೆಗೆ ಯಾವದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಳೆಯಬಾರದಾಗಿ ಕೆಲವರು ಪತ್ರಿಕಾಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಬಳಿ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟರಂತೆ! ಅದೇನಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಈಗಿನ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಬಂಗಾಲದ ಗವರ್ನರರೇ ಗೆದ್ದರೆಂದು ಲೋಕವಾರ್ತೆ! ಇದು ಶುಭವಾರ್ತೆಯೇನೋ, ಅಹುದು. ಆದರೆ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆ ಮಾತ್ರ ಜನರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಲಂಡನಿನ 'ಡೇಲಿ ಹೆರಲ್ಡ' ಪತ್ರಿಕೆಯ ವಾರ್ತೆಗೂ 'ಕ್ರಾನಿಕಲ್' ಪತ್ರಿಕೆಯೊಳಗಿನ ಗವರ್ನರರ ಸಭೆಗೂ ಮೇಳ ಬೀಳುವ ಬಗೆಯೆಂತು? ಪ್ರಾಂತಾಧಿಕಾರ ಮಾತ್ರ ಕೊಡುವ ನಿರ್ಣಯವಾಗಿದ್ದರೆ, ಅದರಂತೆ ಕಟ್ಟಳೆ ಸಹ ಆಗಿಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಪುನಃ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೇಳುವ ಕಾರಣವೇನಿದೆ? ಗವರ್ನರರ ಸಭೆಯನ್ನಾದರೂ ಸೇರಿಸಿ ಗುಪ್ತಾಲೋಚನೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರಸಂಗವೆಲ್ಲಿ? ಇನ್ನೂ ಆಲೋಚನೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಯಾವದೇ ಕೊನೆಯ ನಿರ್ಣಯವಾಗದಲ್ಲಿ, ಲೋಥಿಯನ್ ದೊರೆಗಳು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುವ ಪ್ರಸಂಗವೇನಿದೆ? ರಾಜ್ಯಘಟನೆಯು ಗರ್ಭಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲೇ ಇರುವಾಗ, ಇಡೀ ಬ್ರಿಟಿಶ ಆಳಿಕೆಯ ಮುಖ್ಯ ಆಧಾರಸ್ತಂಭರಾದ ಸಿವಿಲಿಯನ್ನರು ಗಾಬರಿ ಪಡುವದೇಕೆ? ನನಗೇನೂ ತಿಳಿಯದ ಮಾತು! ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರದ ನಿರ್ಣಯವು ಆಗಿಹೋಗಿರಬೇಕೆಂದು ಒಮ್ಮೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ! ಪುನರಾಲೋಚಿಸಿದರೆ, ಹಾಗೆ ಆಗಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವಾಗಿ ಅನಿಸುತ್ತದೆ! ಎಲ್ಲವೂ ಕಗ್ಗತ್ತಲೆ!! ಏನೂ ಹೊಳೆಯದು. ಇದೇ ಸಮಯ ಹಿಂದಭೂಮಿಯ ದುರ್ದೈವದಿಂದ ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದು ಮುಸಲ್ಮಾನ ದೊಂಬಿಯಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯಾಧಿಕಾರ ದಾನಮಾಡುವ ಸಮಯಕ್ಕೇ ಇದು ಒದಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಸತ್ಸಂಕಲ್ಪಕ್ಕೆ ವಿಘ್ನ ಒದಬಹುದೇನೆಂಬದೊಂದು ಅನಪೇಕ್ಷಿತವಾದ ಭೀತಿಯುಂಟಾಗಿದೆ. ಪುಣೆ ಭಾರತಸೇವಕ ಸಮಾಜದ ಮುಖಪತ್ರಿಕೆಯಾದ ನೇಮಸ್ತ ಪಕ್ಷದ 'ಸರ್ವಂಟ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ' ಪತ್ರಿಕೆಯು ಬಹಿಷ್ಕಾರವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ, ಬ್ರಿಟಿಶರ ಮನವೊಲಿಸಿಕೊಂಡು ಆತ್ಮೋದ್ಧಾರ ಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳ ಬೋಧಿಸುತ್ತ ಪ್ರಮುಖವಾದ 'ಲೀಡರ' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಲಂಡನಿನ ಸುದ್ದಿಗಾರರು ಬರೆದಂತೆ "ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರವು ಚಿಂತಾಮಗ್ನವಾಗಿದೆ. ಕೊಡಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ವಿಳಂಬ ಮಾಡದೆ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡುವದು" ಇದರ ವಿವರ ನನಗೆ ಯಾರೂ ಕೇಳಲಾಗದು, ನಾನು ಹೇಳಬಾರೆ

ವಾಚಕರಿಗೆ ವಿನಂತಿ.

ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಮೇಲೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಹೊರಡಿಸಿದ ಹುಕುಮು ಈ ಕೆಳಗೆ ಸಮಗ್ರ ಒದಗಿಸುವದು. ಅದರ ಮೇಲಿಂದ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಜನತೆಗೂ ವಾಚಕರಿಗೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವಂತೆ ಹ್ಯಾಗೆ ನಡಿಸಬೇಕೆಂಬುದರ ಕುರಿತು ಹಾಗು ಮುಂದಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಗ್ಗೆ ಚಾಲಕರಲ್ಲಿ ಆಲೋಚನೆ ನಡೆದಿದೆ ಮುಂದಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗುವ ತನಕ ಅವಕಾಶವಾಗುವದು ಕಾರಣ ಒಂದೆರಡು ವಾರ ವೃತ್ತಪತ್ರ ವಾಚಕರ ಸೇವೆಗೆ ಒದಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ವಾಚಕರು ಬೇಸರಗೊಳ್ಳಬಾರದು, ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು — ಸಂಪಾದಕ

ವೃತ್ತಕ್ಕೆ ಮುಖಬಂದಿ!

ಪತ್ರಕರ್ತರ ಮೇಲೆ ಖಟ್ಲೆ

ನಿನ್ನೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಸುಮಾರು ೧೨ ಘಂಟೆಗೆ ಪತ್ರಕರ್ತರಮೇಲೆ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಮೇಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಹುಕುಮು ಜಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ

ಹುಕುಮು

ಪಾಂಡುರಂಗ ಕೃಷ್ಣ ರಾನಭಾಗ ಕುಮಟಾ ಇವರಿಗೆ!—

ನೀವು 'ಕಾನಡಾವೃತ್ತ'ದ ಸಂಪಾದಕ, ಮುದ್ರಕ, ಮತ್ತು ಪ್ರಕಾಶಕರಿದ್ದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಾಂತತೆ ಅಥವಾ ಸುರಕ್ಷಿತತೆಗೆ ವಿರೋಧವಾದ ಚಳವಳಿಯ ಪುರಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಮತ್ತು ಮಾಡುವ ತಯಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದೀರಿ, ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಕೊಳ್ಳಲು ಕಾನಡಾ ಜಿಲ್ಹೆಯ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಾದ ನನಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಆಧಾರ ದೊರೆತಿರುವದರಿಂದ, ೧೯೩೨ನೇ ಇಸ್ವಿಯ ೨ನೇ ಆಪತ್ಕಾಲದ ರಾಜಶಾಸನದ ೪ (೧)ನೇ ಕಲಮಿನನ್ವಯ ನನಗುಳ್ಳ ಅಧಿಕಾರದ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಮೂಲಕ, ನಿಮಗೆ ಅಂದರೆ ಸದರ ಪಾಂಡುರಂಗ ಕೃಷ್ಣ ರಾನಭಾಗ ಇವರಿಗೆ ಹುಕುಮು ಮಾಡುವದೇನಂದರೆ —

(ಅ) ಈ ಕೆಳಗೆ ವರ್ಣಿಸಿದ ನಮೂನೆಯ ಮಜಕೂರನ್ನು ನೀವು ಪ್ರಕಟಿಸಕೂಡದು:—

(೧) ಯಾವದೇ ಪ್ರಕಾರದ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಪ್ರಚಾರ (ಸೆರೆಹಿಡಿದವರ ಸಂದೇಶ ಸಹ,)

(೨) ಜೈಲಿನಲ್ಲಿಟ್ಟವರ ಕಡೆಯಿಂದ ಬರುವ ಇಲ್ಲವೆ ಬಂದಿರುತ್ತವೆಂಬ ಸಂದೇಶಗಳು

(೩) ಸರಕಾರದ ಯಾ ಸರಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವಿಪರೀತ ಟೀಕೆ,

(೪)-ರಾಜಕೀಯ-ಸಂಗತಿಗಳ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯ ವರ್ಣನೆ

(೫) ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಪುರಸ್ಕಾರ ಕೊಡುವ ಇರಾದೆಯಿಂದ ನಡಿಸಿದ ಸಭೆ, ಮೆರವಣಿಗೆ ಮೊದಲಾದ ಚಳವಳಿಗಳ ಜಾಹೀರಾತು,

(೬) ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿದವರ, ಯಾ ಸೆರೆಹಿಡಿದವರ, ಯಾ ಶಿಕ್ಷೆಯಾದವರ ಹೆಸರು ಇಲ್ಲವೆ ಫೋಟೋಗ್ರಾಫು, ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಚಳವಳಿಗೊಪ್ಪಿದ ಸಂಗತಿಗಳ ಫೋಟೋಗ್ರಾಫು

(೭) ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಪುರಸ್ಕಾರವಾಗುವಂಥ ಇತರ ಮಜಕೂರು, ಅಥವಾ ತಾ ೧೬-೧-೩೨ನೇ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರದ ಗಾಝೆಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಪುರಸ್ಕಾರವಾಗುವಂಥ ಮಜಕೂರು.

ಮತ್ತು

(ಬ) ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುವಂಥ ಯಾವತ್ತೂ ಚಳವಳಿಯಿಂದ ಅಲಿಪ್ತವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು

ಕಾರವಾರ ತಾರೀಖು ೧೯ನೇ ಮೇ ೧೯೩೨

ಆರ್. ಎಸ್. ಹಿರೇಮಠ
ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ, ಕನಡಾ.

* * *

ಇದಲ್ಲದೆ, ವೃತ್ತದ ತಾರೀಖು ೨೫-೪-೩೨ನೇ ಸಂಚಿಕೆಯ ೬ನೇ ಪದರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಾ. ಗೌರವ್ಯನಿಗೆ ಹೊಡೆದ ಸುದ್ದಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಬೇಕಾಯಿದೇಶೀರ ಸಭೆಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಟ್ಟಂತಾಯಿತೆಂಬ ಆರೋಪವನ್ನು ಈ ಪತ್ರಕರ್ತರ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸಿ, ಶಿರ್ಸಿ ಸಬ ಡಿವಿಜನಲ್ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕ್ರಿ. ಲೊ. ಎ. ಆಕ್ಟಿನ ೧೭ (೧)ನೇ ಕಲಮಿನಂತೆ ಖಟ್ಲೆ ವಾರಂಟು ಹೊರಟು, ಅದರಂತೆ ಸದರ ಮಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಿನ್ನೆ ಹಾಜರಾದರು ಖಟ್ಲೆಯ ವಿಚಾರ ತಾ. ೩೧ನೇಗೆ ಕಾರವಾರ ಮುಕ್ಕಾಮಿನಲ್ಲಿಟ್ಟಿದೆ

ಟೀಪು:— ಮೇಲ್ಕಾಣಿಸಿದ ಹುಕುಮು ನಿನ್ನೆ ಸಂಪಾದಕರ ಮೇಲೆ ಜಾರಿಯಾದಾಗ ಈ ಹೊತ್ತಿನ ಸಂಚಿಕೆಯ ಬಹುತೇಕ ಎಲ್ಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮುಗಿದಿತ್ತು ಹಲವು ಪ್ರತಿಗಳು ಅಚ್ಚಾಗಿಹೋಗಿದ್ದವು. ಹುಕುಮಿನ ಪ್ರಕಟಣೆಗೆ ಸ್ಥಳಾನುಕೂಲತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಯಿತು ಆದ್ದರಿಂದ ಅಂಕೋಲಾ, ಕಾರವಾರ, ವಗೈರೆ ವಾರ್ತಾಪತ್ರಗಳನ್ನು ಬದಿಗೊತ್ತಬೇಕಾಯಿತು ಉಪಾಯವಿಲ್ಲ

ವಾರ್ತೆಗಳು.

—ಮೋಟಾರು ಬಿಡಿಗಳಿಗೆ ಗಿರಾಕಿ ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಮುಂಬಯಿಯ ಜನರಲ್ ಮೊಟರ್ಸ ಕಂಪನಿಯವರು ೨ ತಿಂಗಳ ತನಕ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ಮೋಟಾರು ತಯಾರಿಸಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ ಈ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ದಿನಾ ೩೦ ಮೋಟಾರು ತಯಾರಾಗುತ್ತಿದ್ದವು

— ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ ಜಮಾಯತ-ಉಲ್-ಉಲೆಮಾ-ಹಿಂದ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಪೋಲೀಸ ನೋಟೀಸಿನಂತೆ ದಿಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗದೆ ಚಾಂದಣಿ ಚೌಕಿನಲ್ಲಿ ಮೆರವಣಿಗೆ ಹೊರಡಿಸಿ ಬೇಕಾಯಿದೇಶೀರ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ನೆರವಾದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಖಟ್ಲೆ ನಡೆದು, ೨ ವರ್ಷಗಳ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಿದೆ.

— ಅಫಘಾನಿಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅಮೀರರಾದ ಸೇನಾಪತಿ ನಾದಿರಷಹಾರವರು ಹಿಂದು-ಮುಸಲ್ಮಾನ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಸಮದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಾರೆ ಅವರ ತತ್ವ 'ಗುಣಾಃ ಪೂಜಾಸ್ಥಾನಂ'! ಗುಣಪ್ರಧಾನ ಮಾಡಿ ದಿವಾನ ಹುಕುಮಚಂದರವರಿಗೆ ಮಜ್ಲಿಸ ರಾಜಾಲೋಚನಾಸಭೆಯ ಸಭಾಸದರಾಗಿ ನೇಮಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಈ ಧೋರಣವೇ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಹಬ್ಬಬೇಕು

— ಕಲಕತ್ತೆಯ 'ಲಿಬರ್ಟಿ' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಿಮ್ಲಾದ ಸುದ್ದಿಗಾರರು ಬರೆಯುವದೇನಂದರೆ:— ಬಂಗಾಲಿಪಾತೆಯ ಉತ್ಪನ್ನವು ಕುಗ್ಗಿತು, ಉಗಿಬಂಡಿ-ಕಸ್ಟಮ್ ಖಾತೆಗಳ ಉತ್ಪನ್ನವೂ ಕುಗ್ಗುತ್ತಲಿದೆ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಸರಕಾರದ ಸಾಂಪತ್ತಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ನೆಟ್ಟಗಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ಉಪಾಯಗಳ ಆಲೋಚನೆ ಗವ್ಹರ್ನರರ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರವು ಪ್ರಾಂತಿಕ ಉತ್ಪನ್ನದ ಮುಖ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಬಾಬುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವದರಿಂದ, ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರವು ಪ್ರಾಂತಿಕ ಸರಕಾರಗಳಿಗೆ ನೆರವಾಗತಕ್ಕದ್ದಾಗಿ ಬಂಗಾಲದ ಗವರ್ನರಾದಿಗಳ ಅಂಬೋಣ ಇದರೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರದ ಸ್ಥಿತಿ ನೆಟ್ಟಗಿಲ್ಲ ಹೊಸ ಸುಧಾರಣೆಯಿಂದ ಸರಕಾರದ ಖರ್ಚು ಮತ್ತೂ ಬೆಳೆಯುವ ಹಾಗಿದೆ. ಖರ್ಚು ಕುಗ್ಗಿಸಿ, ಜಮೆ ಬೆಳಸುವ ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಗವ್ಹರ್ನರರು ತಿಳಿಸಿದರಾಗಿ ಹೇಳಿಕೆ. ಪರಿಷತ್ತು-ಮಂಡಳಗಳ ದೀರ್ಘಾಲೋಚನೆಯಿಂದ ಹೇರಳ ಖರ್ಚು ಬರುತ್ತದಾಗಿ ಸಹ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ

— ಜಪಾನದ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳವು ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಹೊಸ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳವು ಯಾವದೇ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದು ಇರಬಾರದೆಂದೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳವನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಸೇನಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಆಗ್ರಹ! ತಮ್ಮ ಹೇಳಿಕೆಯಂತೆ ನಡೆಯದಿದ್ದರೆ, ಯುದ್ಧ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ತಾವು ಆರಿಸಿ ಕೊಡಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಅಂತು ಜಪಾನದ ಕಾರಭಾರವು ಲಷ್ಕರಿ ಜನರ ಕೈಯ್ಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುವದು

— "ಜಾರ್ಜೆಸ್ ಫಿಲಿಫಾರ" ಎಂಬ ಫ್ರೆಂಚ ಹಡಗಕ್ಕೆ ಏಡನ್ ಬಂದರದ ಸಮೀಪದ ಹಿಂದೀಮಹಾಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಬೆಂಕಿ ಹತ್ತಿ, ಜಲಸಮಾಧಿ ಹೊಂದಿತು! ಕೆಲವರು ಸುಟ್ಟು ಸತ್ತರು ಕೆಲವರು ಮುಳುಗಿ ಸತ್ತರು ಹಡಗದ ಮೇಲಿದ್ದ ೭೬೭ ಜನರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ೫೦ ಜನರ ಪತ್ತೆಯಿಲ್ಲ

— ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿ ಸ್ತ್ರೀ-ಕೈದಿಗಳ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯಾಚಾರ ಮಾಡಿದರೆಂಬ ಆರೋಪದ ಮೇಲೆ ಐದು ಪೋಲೀಸರ ಮೇಲೆ ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಖಟ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ನಿರಪರಾಧಿಗಳೆಂದು ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿದರು

ಮಕ್ಕಳಿದ್ದರೆ ಮನೆ ಚಂದ!

ಬಂಜೆತನದಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗುವಿರಿ!

ಮಕ್ಕಳ ಕ್ಲೇಮು

ಗರ್ಭಧಾರಣ ಸಂಜೀವನೀ.

ಚಂತಿನ ಬೇಡಿರಿ

ಈ ನಮ್ಮ ಅನುಭವಿಕ ಔಷಧ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಋತುಸ್ನಾತ ಆಗುವ ವರೆಗ ಪ್ರತಿಸಾರ ಮೂರು-ಮೂರು ದಿವಸ ತಕ್ಕೊಂಡರೆ ಪುತ್ರಿಣಿ ಆಗುವಿರಿ ೯ ಗುಳಿಗೆಗಳ ಕಿಂ. ರೂ ೩ ಟ ಖ ೩ ಆಣೆ. ಅನುಪಾನ ಪತ್ರಿಕೆ ಸಂಗಡ.

ಪತ್ತೆ — ವೈದ್ಯ ವ್ಹಿ. ಎಸ್. ಕಾಪಸೇ, ಮಿರಜ. (S M C)

ಸ್ಥಾನಿಕ ವೃತ್ತಾಂತ.

ಕುಮಟೆ— ಈ ವಾರದಲ್ಲಿ ಮಳೆ [illegible] ಒಳ್ಳೇ ಮಳೆ ಬಿತ್ತು. ಮುಂದಿನ ವಾರದಲ್ಲಿ ಅದೇ [illegible] ಮಳೆ ಬಿದ್ದದರಿಂದ ಬಹಳ ತಂಪಾದರೆ [illegible] ವಾತಾವರಣ ರೋಗಕಾರಿಯಾ ಗದೆ.

ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ರಜಿಸ್ಟ್ರಾರರು ಇಲ್ಲಿ ಕಳೆದವಾರ ಮುಕ್ಕಾಮು ಮಾಡಿ, ಅರ್ಬನ್ ಬ್ಯಾಂಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಕಾರಿ [illegible] ಉಪ್ಪಿನ [illegible] ಸಂಘಗಳನ್ನು ತಪಾಸಣೆ ಮಾಡಿದರು. ಇಲ್ಲಿಯ ಅರ್ಬನ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಸಭಾಸದರಿಗಾಗಿ ರಜಿಸ್ಟ್ರಾರರು ಕೆಲ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವವರಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಬರುವ ರವಿವಾರ ಈ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ವಾರ್ಷಿಕ ಸಭೆ [illegible] ಸಾಧಾರಣ [illegible] ಮೊದಲಾದ ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆಯಲಿವೆ.

[illegible] ಸೋಮವಾರದ [illegible] ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯೊಳಗಿನ [illegible] ಪ್ರತಿ [illegible] ಭವಾಗುತ್ತವೆ.

ಇಲ್ಲಿಯ ಟಪಾಲು ಆಫೀಸಿನ [illegible] ಒಬ್ಬರು ಇದ್ದ ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲ ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ [illegible] ಪೋಲೀಸ [illegible] ಯಾವಾಗ [illegible] ಮಾಡಲಾಗದು.

ಸಾಣಿಕಟ್ಟೆಯ ಉಪ್ಪಿನ ಆಗರಗಳ [illegible] ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ [illegible] ರಾತ್ರಿ ೩ ಘಂಟೆಯಿಂದ ಜನರು [illegible] ಉಪ್ಪಿನ [illegible] ಬೆಳಗಿನ ೫ ಘಂಟೆಯಿಂದ ೭ ಘಂಟೆಯವರೆಗೆ, ಬೆಳಗಿನ ೭ ಘಂಟೆಯಿಂದ ೧೧ ಘಂಟೆಯವರೆಗೆ [illegible] ಪೋಲೀಸರಿಗೆ [illegible] ಉಪ್ಪು [illegible] ಉಪ್ಪಿನ ಮಾಲೀಕರು [illegible] "ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಉಪ್ಪು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿರಿ, ನಾಳೆ [illegible]" ಎಂದು ಉದ್ಗರಿಸಿದರು! [illegible] ರೂ. ದಂಡ [illegible] ಕೆಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ [illegible] ಉಪ್ಪಿನ ಮಾಲೀಕರು [illegible] ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಉಪ್ಪಿನ [illegible] ೨೫—೩೦ [illegible] ಉಪ್ಪು [illegible] ೫೦—೬೦ [illegible] ಎಂಬ ಸುದ್ದಿ [illegible] ಇತ್ಯಾದಿ.

ಶ್ರೀ ಗೋಕರ್ಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ [illegible] ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ,— ಇಲ್ಲಿ ೫-೬ ದಿವಸಗಳಿಂದ ಒಳ್ಳೆ ಮಳೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. [illegible] ಶ್ರೀ ಜಗನ್ನಾಥ [illegible] ಇವರು [illegible] ಹಿಂದುಧರ್ಮದ [illegible] ಪೂರ್ವಜರು [illegible] ಇವರ [illegible] ಎಂಬಿತ್ಯಾದಿ ಎಂದು ಇವರಿಗೆ ಹಿಂದು ಧರ್ಮದ ಮೇಲೆ ಶ್ರದ್ಧೆ [illegible] ಧರ್ಮದ ಮೇಲೆ ಇವರಿಗೆ ಪ್ರೀತಿ ಉಂಟಾಗಿ ಹೋಗಿಯೇ, ಹಿಂದು ಧರ್ಮದ ಮೇಲೆ ಭಕ್ತಿ [illegible] ೪-೫ ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಇವರು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಶ್ರೀ ಗೋಕರ್ಣಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಧರ್ಮದ ದೀಕ್ಷೆ ಪಡೆದರು. ಹೊಸ ಧರ್ಮದ ಹೊಸ ಹೆಸರು 'ಜಗನ್ನಾಥ ಬುಧದಾಸ' ಎಂದು. ಇವರು ಅವಿವಾಹಿತರು. ಹಿಂದುಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸೇರಿದಂದಿನಿಂದ ಜೀವನವನ್ನು [illegible] ಸುಖವಾಗಿಯೇ [illegible] ಹಿಂದು ಧರ್ಮಗ್ರಂಥಗಳ ಪಠಣದಿಂದ ಆರ್ಯಧರ್ಮದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಆದರ ಹುಟ್ಟಿತು. ಇದರಿಂದ ಈ ತನಕ ಹಿಂದು ಧರ್ಮದಲ್ಲಿಯೇ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದ [illegible] ಹಿಂದುಗಳು [illegible] ನೋಡುವದ [illegible] ಇತ್ಯಾದಿ.

ಶ್ರೀ ಗೋಕರ್ಣ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಶ್ರೀ ಗಣಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನದ [illegible] ರೂ. ೫೦೦೦ ಬೆಲೆಯ [illegible] ದಾಗಿನೆಗಳು ಕಳವಾದವು. [illegible] ಎಲ್ಲ ದಾಗಿನೆಗಳು ದೊರೆತಿವೆ. [illegible] ೧೫-೧೬ ವರ್ಷದ ವ್ಯಸನಿ ಹುಡುಗನು [illegible] ಸಂಶಯದಿಂದ [illegible].

ಹೊನ್ನಾವರ— ಇಲ್ಲಿಯ ಡಾ। ರಾಮಚಂದ್ರ ನಾರಾಯಣ ಶಾಸ್ತ್ರಿ [illegible] ಇವರು [illegible] ಗೆ ಹೋಗಿ [illegible] ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆಯಿಂದ [illegible] ಎಲ್ಲ [illegible] ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

[illegible] ಭವಾನಿಶಂಕರ [illegible].

[illegible] ಶ್ರೀ ರಾಮೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನದ [illegible] ಕೆಡವಿದರು [illegible] ಕಾಣುವದಾಗಿರುವದಂತೆ. [illegible].

[illegible] ಒಂದು ಅಪಘಾತ [illegible] ಗಾಡಿಗಾರನು [illegible] ಹಿಂಗಸು [illegible] ಮೊಗಳಾಯಿ [illegible] ಡಾ। [illegible] ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆ [illegible] ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ [illegible] ಅಪಘಾತ ತಪ್ಪಿದಂತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟರಮಣ ದೇವಸ್ಥಾನದ [illegible] ಶ್ರೀ ರಾಮತೀರ್ಥ [illegible] ಧರ್ಮಶಾಲೆ [illegible] ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ [illegible].

[illegible] ವಾಸುದೇವ [illegible] ಕೆಂಗ್ರೆಸ [illegible] ನಡೆದಿತ್ತು.

ಭಟಕಳ— [illegible] ತಿರುಮಲದೇವರ [illegible] ಇವರು [illegible] ಒಂದು [illegible] ದಿನಗಳು [illegible] ಕಳವು [illegible] ಮೇಲೆ [illegible] ಗಳನ್ನು ಬಾಳೆಗಿಡ [illegible] ವೊಟ್ಟುಗಳನ್ನು ರಸ್ತೆಯ ಮೇಲೆ ತೊಳೆಯುತ್ತಾರೆ, ಕೆಸರಾಗುತ್ತದೆ, [illegible] ಆಕ್ಷೇಪ [illegible] ರಿಪೋರ್ಟ ಮಾಡಿದಂತೆ [illegible] ಇಂಜಿನಿಯರ [illegible] ವೇಗ ಬಂದು ಎಲ್ಲ ಸಂಗತಿ ನೋಡಿ ಹೋಗಿರುತ್ತಾರೆ. [illegible] ತೊಳೆಯುವದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಟ್ಟಿರುವ ಸಂಗತಿ [illegible] ಈ ಮಾರಿಗೆಯಿಂದ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಿಂದ ಬರುವ ಭಾಗದ ಗಾಡಿಯು ಎತ್ತುಗಳಿಗೂ, ಘಟ್ಟಿಗೆ ಗಾಡಿ ಎತ್ತುಗಳಿಗೂ ನೀರು ಕುಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

[illegible] ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ [illegible] ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ [illegible] ಗಣಪತಿ ಎಂಬುವನಿಗೆ [illegible] ತಿಂಗಳ ಕಠಿಣ ಸಜೆ. ಈತನು [illegible] ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಸಾಮಾನು ಕದ್ದಿದ್ದನು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈತನು [illegible] ಜಾತಿಯವನಿಗೆ [illegible] ರೂ. ೫೦ ದಂಡ [illegible] ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಸಾಮಾನು [illegible] ಗೆ [illegible] ಭೇದವಾಗುವ ಕಾರಣವೇನೆಂದು [illegible] ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. [illegible] ಮಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು [illegible]! [illegible] ಸಾಹೇಬರು [illegible].

[illegible] ವರ್ಷದ [illegible] ಮೇಲೆ [illegible] ಹುಡುಗನಿಗೆ [illegible] ಪೋಲೀಸ [illegible] (ತ) [illegible] ನಡೆದಿದೆ [illegible].

ಶಿರಸಿ— ತೀರ್ಥ [illegible] ಜಪ್ತಿಗಳು [illegible] ನಡೆದಿವೆ. [illegible] ಕೇಂದ್ರದ [illegible] ಜಪ್ತಿ [illegible] ಡಾ। ಹೆಗ್ಡೆ [illegible] ಸೀಮಿಯ [illegible] ವಾಲಂ [illegible] ರಾಮರಾಯರು [illegible] ಕೊಟ್ಟಿಗೆಗಳಿಗೆ [illegible] ದನಗಳನ್ನು [illegible] ತೀರ್ವೆ [illegible] ಅವರಲ್ಲಿ [illegible] ಒಂದು [illegible] ಮಾಡಿದರು! [illegible] ತೀರ್ವೆ ಬಗ್ಗೆ? [illegible] ತೀರ್ವೆ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ [illegible] ಒಂದು ಎಮ್ಮೆಯನ್ನು ಜಪ್ತಿ ಮಾಡಿದರು, ಅವರು [illegible] ತೆತ್ತಿರುತ್ತಾರಾಗಿ ಅವರ ಹೇಳಿಕೆ. [illegible] ಕಾಲದಿಂದ [illegible] ಹಾಲು ಬೇಕು [illegible] ಎಂದು ಅವರು ಕೇಳಲಾಗಿ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು "ಅದಕ್ಕಿಲ್ಲವೇ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವದು" ಎಂದು [illegible] ಪುನಃ ಜಪ್ತಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಹಿಂದಿನ ಪಟೇಲರಾದ ರಾ। [illegible] ತೀರ್ವೆಯ [illegible] ವಕೀಲರಾದ ರಾ। [illegible] ಈ ಸಂಗತಿ [illegible] ತೀರ್ವೆಯನ್ನು [illegible] ಅವರು [illegible] ದಿನ ಪುನಃ ಬಂದು ಜಪ್ತಿಗಳನ್ನು ನಡಿಸಿದರು. [illegible] ರಾ। [illegible] ರಾ। ಕಂಬೂ ಗಣಪತಿ [illegible] ತೀರ್ವೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಜಪ್ತಿಯಿಂದ [illegible] ರಾ। [illegible] ರೂ. ೫೦ [illegible] ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯೊಳಗಿನ [illegible] ಜಪ್ತಿ ಮಾಡಿದರು. [illegible] ತೀರ್ವೆ [illegible] ಇಟ್ಟಿದ್ದ [illegible] ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ [illegible] ನೋಟೀಸು [illegible] ಬೆಳ್ಳಿ [illegible] ಸಾಮಾನು ಜಪ್ತಿಯಾಯಿ

ಕ. ಪಂಚನಾಮೆ ಬೆಲೆ ರೂ ೨೦| ಬಜಾರದ ಬೆಲೆ ರೂ ೪೬-೪-೨

ಶಿರಸಿ ಕೇಂದ್ರದ ಮುಂದಾಳುವಾದ ಡಾ| ವ.ನಾ.ಹುಲಿ ಹೆಗಡೆ ರೂ ೩೪ ರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಮನೆಯೊಳಗಿನ ಕೆಲವು ಸಾಮಾನು ಹಾಗೂ ನೆರೆಮನೆಯವರಿಂದ ಕೆಲವು ಸಾಮಾನು ಜಪ್ತಾಗಿವೆ. ಜಪ್ತ ಸಾಮಾನಿನ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಬಜಾರದ ರೂ ೫೦-೫೫ ಕಟ್ಟುತ್ತಾರಾದರೆ, ಪಂಚನಾಮೆ ಬೆಲೆ ರೂ ೧೨ ಬಂದು ಎಷ್ಟು ಮಾರಲಿಕ್ಕೆಂದು ಕೊಟ್ಟ ಪತ್ರದಂತೆ ಡಾ| ಈಶ್ವರ ಹೆಗಡೆಯವರೆಂದು ಹೇಳಿಕೆ

ತಾ ೧೩-೧೪ಕ್ಕೆ ಬಿಸಲಕೊಪ್ಪ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಜಪ್ತಿಗಳಾದವು! ಜಪ್ತಿ ಮಾಡುವಾಗ ಕೆಲವು ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲವನ್ನು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಅಗೆದರು ! ಗೋಡೆಗಳನ್ನು ಕೆಡವಿದರು ! ಹಾಸಿಗೆಗಳನ್ನು ಸಹ ಹರಿದು ನೋಡಿದರು ! ಡಾ| ಗೋವಿಂದ ಗಣೇಶ ಹೆಗಡೆರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ೩೦ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಅಗೆದರು ಎಂದರಂತೆ! ಡಾ| ಗೋವಿಂದಹೆಗಡೆ, ತಿಮ್ಮಯ್ಯಹೆಗಡೆ ಇವರಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರೆ, ಬೆಲ್ಲ, ಹತ್ತಿಕಾಳು ವಗೈರೆ ಜಪ್ತಾಗಿವೆ. ಡಾ| ತಿಮ್ಮಣ್ಣ ರಾಮ ಭಟ್ಟರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪಾತ್ರೆ ಮತ್ತು ಒಂದು ಬಂದೂಕ ಜಪ್ತಾಗಿವೆ ಇವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅಗೆದದ್ದರಿಂದ ಉಗ್ರಾಣಕ್ಕೆ ಸಹ ಸ್ಥಳವಿಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ ಹಾಲಿನ ಗಡಿಗೆ ಮಾರಿಕೆ ಒಡೆದು ಹೋದವು. ಇವರಲ್ಲಿ ಒಂದ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಖಡ್ಗ ಸಹ ಸಿಕ್ಕಿತು ! ಡಾ| ರಾಮಕೃಷ್ಣ ವೆಂಕಭಟ್ಟರ ಮನೆಯಿಂದ ೩ ಕಂಬಿಗೆಗಳನ್ನು, ಡಾ| ಸುಬ್ರಾಯ ಅಣ್ಣಯ್ಯಭಟ್ಟರ ಮನೆಯಿಂದ ೬ ಕೊಡಪಾನ ಮತ್ತು ೧ ಕಡಾಯಿಗಳನ್ನು ಒಯ್ದರು. ಡಾ| ಶಿವಭಟ್ಟ ನಾರಾಯಣ ಭಟ್ಟರಲ್ಲಿ ಮನೆ ಹಂಚು ಒಡೆಯುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು ಆದರೆ ಒಡೆಯಲಿಲ್ಲ ! ೧ ಕಪಾಟು ೧ ಪೀತಾಂಬರ ಮತ್ತು ಅತ್ತರಬುಡ್ಡಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಒಯ್ದರು

ಹೆಗಡೆಕಟ್ಟೆ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಗರಡಿಮನೆಯ ಡಾ| ದೇವರು ಹೆಗಡೆರು ತೆರತಕ್ಕ ರೂ. ೬೩ರ ಬಗ್ಗೆ ೧ ಕರು ಸಹಿತ ಎಮ್ಮೆ, ಭತ್ತ, ಕೆಲವು ಬೆಳ್ಳಿ ಭಂಗಾರದ ಆಭರಣಗಳು ಕೂಡಿ ರೂ. ೮೦-೯೦ರ ಸಾಮಾನು ಜಪ್ತಾಗಿವೆ ಮನೆಯ ಗ್ರಾಮದವಳಗಿನ ಕಲ್ಲುಮಠ್ಠಿನ ಸುಬ್ರಾಯ ಭಟ್ಟರು ಕೊಡತಕ್ಕ ರೂ. ೪೮ರ ಬಗ್ಗೆ ೧ ತಾಮ್ರದ ಕೊಪ್ಪರಿಗೆ ಜಪ್ತಾಗಿದೆ ಗೋಳಿಕೊಪ್ಪದ ಡಾ| ಗಣಪತಿ ದೇವಪ್ಪ ಹೆಗಡೆರ ರೂ. ೧೪೨ ಬಗ್ಗೆ ಬೆಲ್ಲ, ಪಾತ್ರೆ ವಗೈರೆ ರೂ. ೩೦೦ರ ಸಾಮಾನು ಜಪ್ತಾಗಿವೆ. ಬೆಳ್ಳೆಕೇರಿಯ ಡಾ| ಗಣಪತಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಭಟ್ಟರ ರೂ. ೧೭೫ರ ಬಗ್ಗೆ ೨ ಮೆಣಸಿನ ಕಂಸ, ೬|| ಮಣ ಅಡಿಕೆ, ೨ ತಂಬಿಗೆ, ೩ ಬೇಲಿ ಹೀಗೆ ಒಟ್ಟು ರೂ. ೩೦ ರೊಳಗಿನ ಸಾಮಾನು ಜಪ್ತಾಗಿದೆ ಕೆಳಗಿನ ತಾರಗೋಡದ ನಾರಾಯಣನೆಂಬ ಅಪ್ರಾಪ್ತ ಹುಡುಗನ ಪಾಲಿನ ಬಾಕಿ ರೂ. ೩೦ರ ಬಗ್ಗೆ ೧ ಕರು ಸಹಿತ ಎಮ್ಮೆ, ೧ ಕರು ಸಹಿತ ದನಗಳು ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಪಾತ್ರೆಗಳು ಜಪ್ತಾಗಿವೆ. ಜಪ್ತಾದ ಎಮ್ಮೆಯು ಡಾ| ನಾರಾಯಣ ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ಹೆಗಡೆ ಎಂಬುವವರದಂತೆ! ಹಾರಗಾರ ಕೇಂದ್ರದ ಹೊಸತೋಟ ಗ್ರಾಮದ ಡಾ| ವೆಂಕಟರಮಣ ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ಇವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಏನೂ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಡಾ| ಭಟ್ಟರ ಒಡೇ ಗೌಡಾ ಇವರಿಗೆ ಆದಂ ಒಡೆಯುವ ತೀರ್ವ ಕುಂಬಾಳವನ ಗೇಣಿ ವಸೂಲ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹುಕುಮಾಗಿದ ಡಾ| ವೆಂಕಟರಮಣ ಭಟ್ಟರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭತ್ತ ಜಪ್ತ ಮಾಡಿದರು; ಭಟ್ಟರು ತೀರ್ವ ತೆತ್ತರು ಆದರೂ ಭತ್ತ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ! ಕಳದ ವರ್ಷ ತಕ್ಕಂತೆ ತಗಾವಿ ಹಣ ತಾ ೧೯ರೊಳಗೆ ವಸೂಲ ೬ ಆದರೆ, ಭತ್ತ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿಸಿದರು

ತಾ ೧೫ಕ್ಕೆ ತಾರಗೋಡದ ಡಾ| ಸುಬ್ಬಾ ಗಣಪ ಭಟ್ಟರಲ್ಲಿ ಜಪ್ತಿಯಾಯಿತು ೨-೩| ತಾಸು ರಾತ್ರಿ ಇರುವಾಗ ಜಪ್ತಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು ಡಾ| ಸುಬ್ಬಾ ಭಟ್ಟರು ಕೊಡತಕ್ಕ ರೂ. ೪೪ರ ಬಗ್ಗೆ ೩ ಹಾಲು ಕರೆಯುವ ಎಮ್ಮೆಗಳು ಮತ್ತು ೧ ದನಗಳು ಜಪ್ತಾದವು ತಾ ೧೬ಕ್ಕೆ ಸಹ ರಾತ್ರಿಯಿರುವಾಗಲೇ ಹುಡುಕಿ ೪-೫ ಮನೆ-ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಮುತ್ತಿ ಬೆಳಗಾದ ಮೇಲೆ ಜಪ್ತಿ ನಡೆಸಿದರು ಡಾ| ಅಣ್ಣಯ್ಯ ಹೆಗಡೆರು ಕೊಡತಕ್ಕ ರೂ ೧೧೦ರ ಬಗ್ಗೆ ೬ ದನಗಳನ್ನು ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಜಪ್ತ ಮಾಡಿದರು ಡಾ| ಶಂಭಯ್ಯ ವೆಂಕಪ್ಪ ಹೆಗಡೆರು ತೆರತಕ್ಕ ರೂ ೩೯೦ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಪಾತ್ರೆ ಧೋತರ, ವಸ್ತ್ರ ಬೆಲ್ಲ ನಗದಿ ವಗೈರೆ ಜಪ್ತಾಗಿವೆ ಇವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ೩ ಕಡೆ ಅಗೆದು ನೋಡಿದರು. ಡಾ| ಗಣಪತಿ ಗಣಪಯ್ಯ ಹೆಗಡೆರು ಕೊಡತಕ್ಕ ರೂ ೪೪೦ ಬಗ್ಗೆ ಬೆಲ್ಲ ಪಾತ್ರೆ ವಗೈರೆ ಕೂಡಿ ರೂ ೨೫೦ರಷ್ಟು ಸಾಮಾನು ಸಿಕ್ಕಿತು ಒಂದು ಕಡೆ ಅಗೆದು ನೋಡುವಾಗ ಹಾರೆಕೋಲು ಮುರಿದು ಹೋಯಿತು !

ಕಡವೆಯ ಡಾ| ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆರು ಜೈಲಿನಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಅವರ ತೀರ್ವ ಬಗ್ಗೆ ತಾ ೧೬ಕ್ಕೆ ೧೫ ಜನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಒಡನೆಗೇರಿಯೊಳಗಿನ ಹೆಗಡೆರ ಕೈಕೆಳ ಮನೆಗಳನ್ನು ಮುತ್ತಿ ಅಲ್ಲೆತರಿಂದ ಅಂಕು ೪೩||| ಬೇಲ ಪಾತ್ರೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ರೂ ೬೪-೫-೦ ವಸೂಲ ಮಾಡಿದರು ವರೇಬೇದಿನ ಸಂಗಾರ ಬಾಳೆಗಳಾಗಿ ಗೇಣಿದಾರರ ಕಡೆಯಿಂದ ರೂ ೩೩-೯-೯ನ್ನು ವಸೂಲ ಮಾಡಿದ್ದರು.'

ಕಡವೆಯ ಡಾ| ಅಣ್ಣಯ್ಯ ವೆಂಕಪ್ಪ ಹೆಗಡೆರಲ್ಲಿ ಜಪ್ತಿಯೊಳಗೆ ಏನೂ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ !

ಹುಲಿಮಾಳಗಿಯ ಡಾ| ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ರೂ. ೬೯ ತೀರ್ವ ಕೊಡಬೇಕು ಅವರ ಕೈಕೆಳಗಿನ ಚಕ್ಕಂಗಳಿ ಬಸ್ಸು ಗೇಣಿನಿಂದ ರೂ. ೫ ವಸೂಲ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅವರ ಜಮೀನು ಖಾಲಸಾ ಮಾಡುವದಾಗಿ ನೋಟೀಸು ಸಹ ಹೊರಟಿದೆ ಎಂದು ವರ್ತಮಾನ ಹೊಸತೋಟದ ಡಾ| ಗಣಪಯ್ಯ ತಿಮ್ಮಯ್ಯ ಹೆಗಡೆ, ಸೆಗ್ಗ ಗ್ರಾಮದ ಲಕ್ಷ್ಮೀಬಾಯಿ ಕೋಂ ರಾಮ ಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ, ಹೆಗಡೆಕಟ್ಟೆಯ ಡಾ| ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರ ಹೆಗಡೆ ಗದ್ದೆಮನೆ, ಡಾ| ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ ಕಲಗಾರ ಮತ್ತು ಡಾ| ತಿಮ್ಮಯ್ಯ ಹೆಗಡೆ ದೇವರಗುಡಿ ಇವರಿಗೂ ಜಮೀನು ಖಾಲಸಾತಿಯ ನೋಟೀಸುಗಳಾಗಿವೆ ಅಂತು ೩೩ ಖಾಲಸಾತಿಯ ನೋಟೀಸುಗಳಾದವು.

ಕಡವೆಯಲ್ಲಿ ಜಪ್ತಿಗೆ ಹೋದಾಗ ರೈತರಿಗೆ ಧೈರ್ಯ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದರೆಂಬ ಆರೋಪದ ಮೇಲೆ ಇಬ್ಬರು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಿಗೆ ಕೈದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ

'ಇದು ಎನೇ ಯುದ್ಧಮಂಡಳದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಮತ್ತು ೩ನೇ ಯುದ್ಧಮಂಡಳದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಿಗೆ ರೂ ೧೦೦-೧೦೦ ದಂಡವಾಗಿತ್ತು. ಈ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ತಂದೆಯವರಾದ ಡಾ| ಗೋಪಭಟ್ಟರು ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿ ತೀರ್ವ ಕೊಡುವವರು ಅವರು ಸುಮಾರ ರೂ ೨೦ ತೀರ್ವ ತೆರತಕ್ಕದ್ದಿತ್ತು. ಅವರ ವಸೂಲಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗು ಅವರ ಮಗನಿಗಾದ ದಂಡ ವಸೂಲಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಜಪ್ತಿಗೆ ಹೋದರು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಭಟ್ಟರು ಇಲ್ಲ ಅವರ ಸಣ್ಣನೆಂಬ ಹುಡುಗನು ಈಗ ಸ್ಕೂಲಮೇಲೆ ಹೋಗಿ ತಂದೆಗೆ ತಿಳಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೇನೆ, ಅಲ್ಲಿ ತನಕ 'ನಿಲ್ಲಿರಿ" ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹೋದನು ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಹುಡುಗನು ನಿಶ್ಚಯದಂತೆ ದನಗಳನ್ನು ಬಿಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೋದನು ಒಬ್ಬ ಪೋಲೀಸನು ಹುಡುಗನಿಗೆ ಬೇಡಿ ಹಾಕಿ ಕೆಲಹೊತ್ತು ಕೂಡ್ರಿಸಿದನು ಡಾ| ಗೋಪಭಟ್ಟರು ಬಂದರು. 'ನಾನು ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿ ತೆತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಹೀಗೆ ಹತ್ತಿಪತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜಪ್ತಿಯಲ್ಲವೇ! ಹಾಗಾದರೆ ಜಪ್ತಿ ಮಾಡಿಯೇ ಬಿಡ್ರಿ" ಎಂದು ಉದ್ಗರಿಸಿದರು ಜಪ್ತಿಯು ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಬರುವಾಗುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಅನುಭೋಗಿಗಳು ತಾವು ತೀರ್ವ ತುಂಬುತ್ತೇವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು ಅನಂತರ ಪೋಲೀಸರು ಗೋಪಭಟ್ಟರ ಇಬ್ಬರು ಮಕ್ಕಳಿಗಾದ ದಂಡದ ರೂ ೨೦೦ ಕೊಡ ಹೇಳಿದರು ಆಗ ಹೆಗಡೆರು ತಮ್ಮ ಹುಡುಗನಿಗೆ ಬೇಡಿ ಹಾಕಿದ್ದೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಪೋಲೀಸನು "ಇದು ಕೇಳುವ ಅಧಿಕಾರ ನಿಮಗಿಲ್ಲ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದರೆ ನಿಮಗೆ ಸಹ ಬೇಡಿ ಹಾಕುವ ಅಧಿಕಾರ ನನಗುಂಟು ! ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟನು. ಹೆಗಡೆರು ಅದಕ್ಕೆ ಅಧಾರವಾದರು ಅವರ ಈ ಅಗ್ರವಿಷಯ ಅಷ್ಟಕ್ಕೇ ಬಿಟ್ಟು ದಂಡದ ಬಗ್ಗೆ ೨ ಗಾವಿ, ೪ ಎತ್ತು ಮತ್ತು ೧ ಸ್ಟ್ಯಾಕಲ ಜಪ್ತ ಮಾಡಿ ಒಯ್ದರು

ತಾ ೧೬ಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಸ್ವಯಂಸೇವಕನು ಬಿಸಲಕೊಪ್ಪದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಟಪಾಲು ತಕ್ಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದನು ಪೋಲೀಸರು ಹಿಡಿದರು ಅವನ ಅಂಗ ಝಡ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಾಗದಪತ್ರಗಳು ತಾ ೧೭ಕ್ಕೆ ಸುಗಾವಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಲಿಕ್ಕಿದ್ದ ಸಭೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಮಾಹಿತಿಯ ಜಾಹಿರಾತಿಯೂ ಸಿಕ್ಕಿದಂತೆ ಕೆಲಹೊತ್ತು ಕಳೆದ ಮೇಲೆ ಆ ಸ್ವಯಂಸೇವಕನನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟರು ಮೇಲಿನ ಜಾಹಿರಾತಿನ ಮಾಹಿತಿ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದರಿಂದ ಏನೋ ಸಿರ್ಸಿಯಿಂದ ೧೨ ಬೋರ ಹತ್ತಿ ಪೋಲೀಸರು ಬಂದು ಸುಗಾವಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಂಪ ಹೂಡಿದ್ದರು

ತಾ ೧೭ಕ್ಕೆ ಸಿರ್ಸಿ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಜಂಗಲ ಕಾಯದೆಭಂಗವಾಯಿತು ಹೆಗಡೆಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೫೦ ಜನರು ಕಾಯದೆಭಂಗ ಮಾಡಿದರು ತಾರಗೋಡದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಸ್ತ್ರೀ-ಪುರುಷರು ಸೇರಿದ್ದರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರಿಗೂ ಸೆರೆಹಿಡಿದ ಸುದ್ದಿಯಿಲ್ಲ

ತಾ ೯ಕ್ಕೆ ೧ನೇ ಯುದ್ಧ ಮಂಡಳದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳ ದಂಡದ ರೂಪಾಯಿ ೧೦೦ನ್ನು ಅವರ ತಂದೆಯವರಿಂದ ವಸೂಲ ಮಾಡಿದರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗಾದ ದಂಡವನ್ನು ಅವರ ತಂದೆಯವರು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಜಪ್ತಿಯಾಯಿತು ಏನೂ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ! ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಊಟಮಾಡಿಸಿ ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟರು

ಹಾಲೇರ ಕೊಪ್ಪದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ರೂ. ೫೦ ದಂಡವಾಗಿತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿ ರೂ ೩೫|| ಹಿಂದೆಯೇ ವಸೂಲಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ದಂಡದ ಬದಲಾಗಿ ಕೆಲ್ಲ ಕಾರಾಗೃಹದ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಸಹ ಅನುಭವಿಸಿದ್ದರೆ. ಬಾಕಿಯುಳಿದ ದಂಡದ ಬಗ್ಗೆ ತಾ ೧೬ಕ್ಕೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಜಪ್ತಿಯಾಗಿ ೧೦೦-೧೨೫ ರೂಗಳ ಸಾಮಾನು ಜಪ್ತಾಗಿದೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಅನುಭವಿಸಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ ದಂಡದ ಬಗ್ಗೆ ಆದ ಜಪ್ತಿ ಇದೇ ಮೊದಲನೇದಂತೆ! ಬೇದೂರ ಜಪ್ತಿನ ಬಗ್ಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯಾದ ಅಂಗಡಿಕಾರರ ದಂಡದ ಬಗ್ಗೆ ಜಪ್ತಿಯಾಯಿತು. ಏನೂ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ.

೮-೧೦ ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಹೆಗಡೆಕಟ್ಟೆ ಕೇಂದ್ರದ ಕಳ್ಳಿರೆ, ಸೈಗಾರ, ಮೊದಲಾದ ಕಡೆಗೆ ಕಾಡಾನೆಗಳು ಬಂದು ಅಡಿಕೆ ತೋಟಗಳ ನಾಶ ಮಾಡಿದವಂತೆ ೧೦ ಹಜಾರದ ಲುಕ್ಸಾನು ಆದೀತು ಮಾನ!"

ತಾ ೧೮ನೇ ರಾತ್ರಿ ೧೦ ಘಂಟೆಯ ಸುಮಾರಕ್ಕೆ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ ಕಚೇರಿಯ ಸುಮಾರಕ್ಕೆ ಮುನಿಸಿಪಲ ಕಚೇರಿಯ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಭಯಂಕರ ಸ್ಫೋಟವಾಯಿತು. ಸಮೀಪದ ಇದಾಳ ಜನರ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತ ಆದ ಶ್ರೀಮಂತ ಜನರು ಹಾರಿ ಬಿದ್ದರಂತೆ! ೬-೭ ಏಟುಗಳ ತನಕ ಹೊಗೆಯೇ ಹೊಗೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಯಾರಿಗೂ ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಲಾಗಲಿಲ್ಲ ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದವರ ಯಾರಿಗೂ ಗಾಯವಾಗಿಲ್ಲ

ಸಿದ್ದಾಪುರ— ಜಪ್ತಿಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಇಟಗಿಯ ಮಹದೇವಪ್ಪನವರು ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ, ಅವರ ತೀರ್ವ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಜಮೀನದಾರ ಡಾ| ರಾಮಚಂದ್ರ ಭಟ್ಟರ ೫ ದನಗಳನ್ನು ಜಪ್ತ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವೆ ಪಟೇಲರಲ್ಲೇ ಇದ್ದವು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕರು ಸತ್ತು ಹೋಗಿದೆ ಕಂಚಿಕೈಯಲ್ಲಿ ಡಾ| ಪರಮೇಶ್ವರ ನಾರಾಯಣಪ್ಪ ಹೆಗಡೆಯವರ ನಗದಿ ೫ ರೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಾಕಿ ಬಿಟ್ಟರು ಹೊಸತೋಟದಲ್ಲಿ ಡಾ| ಅಂಬಾ ಸುಬ್ರಾಯ ಭಟ್ಟರು ತೆರತಕ್ಕ ರೂ ೪೦ರ ಬಗ್ಗೆ ೧೪ ಮಣ ತೂಕದ ತಾಮ್ರದ ಪಾತ್ರೆ, ೨ ಉಂಗುರಗಳು ಮತ್ತು ರೂ ೧೫ ನಗದಿ ಜಪ್ತಾಗಿವೆ ಕಾನಸಾಲದ ಡಾ| ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆರಿಗೆ ಜಮೀನು ಖಾಲಸಾತಿಯ ನೋಟೀಸು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಳಗಿನ ಹಿರೇಕೈಯಲ್ಲಿ ಡಾ| ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ದೇವಪ್ಪ ಹೆಗಡೆರು ಏನೇ ಜಪ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಬರಿ ಜೊತೆ ಜಪ್ತಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕಾಗಲಿ ಜಮೀನು ಜಪ್ತಿಮಾಡಲಿಕ್ಕಾಗಲಿ ಆಸ್ಪದ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅವರಲ್ಲಿ ಜಪ್ತಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಡಾ| ಮಂಜಪ್ಪ ಹೆಗಡೆ ಮಾರಿಗೆ ಪಟೇಲರು 'ನಿನ್ನ ತಿಜೋರಿ ತೆರೆದು ಕೊಡುತ್ತೀಯೋ ಮುರಿದು ಒಡೆಯಲೋ' ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು 'ನೀವು ನನ್ನ ಅಪಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದು ಸಾಕು ನನ್ನ ಮಾನಸ್ಸಿಂತ ತಿಜೋರಿ ಹೆಚ್ಚಿನದಲ್ಲ ! ಅದು ನನಗೆ ಬೇಡ' ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರಂತೆ.

ವಾರ್ತೆಗಳು.

— ವ ಸಪೇಂಜಮೋಳಗಿನ ಒಂದು ಕಡೆ ಪೋಲೀಸ ಹೇವೆಗೆ ಒಬ್ಬ ಹೆಂಡತಿಯಿರುತ್ತಾಳೆ, ಆವಳು ಕಾಯಿದೆಭಂಗದಲ್ಲಿ ಸೆರೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಹೊಂದಿದಳು. ಪೋಲೀಸನ ಹೆಂಡತಿಯಾಗಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಸೇರುವ ಪ್ರಸಂಗವಾಯಿತೆಂದು ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಕೇಳಿದರು. ಗಂಡನು ನನಗೆ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ, ಉಪವಾಸ ಹಾಕಿದನು, ಆದರಿಂದ ನಿರುಪಾಯವಾಗಿ ನಾನು ಕಾಯಿದೆಭಂಗದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದನಾಗಿ ಆವಳು ಹೇಳಿದಳು. ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಪೋಲೀಸನ ಮೇಲೆ ಖಟ್ಲೆಯ ಪ್ರಕರಣವನ್ನೆಬ್ಬಿಸಿದ್ದಾರೆ.

— ನಾಗಪುರದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಪ್ರಮುಖರಾದ ಶ್ರೀ ವಾಮನರಾವಪಂತ ಅಭ್ಯಂಕರರವರ ಶೇ ೩೦೦ ದಂಡದ ವಸೂಲಿಗಾಗಿ ಅವರ ಮೋಟರ ಒಂದು ಜಪ್ತಿಯಾಗಿತ್ತು. ೨-೩ ಬಾರಿ ಅದರ ಲಿಲಾಂವಾದಾಗ್ಯೂ ಸಹಾ ಉಹರಲಿಲ್ಲ. ಎದರಿಂದ ಮುಂಬಯಿಯ 'ಟೈಮ್ಸ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ' ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಜಾಹೀರಾತು ಕೊಟ್ಟು ಹೊಂದರು. ತರುಸಿ ೧೬೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮಾರಬೇಕೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಲಿಲಾಂವು ಕರಿಯದೆ ವರ್ತಮಾನಪತ್ರಗಳೊಳಗಿನ ಜಾಹೀರಾತಿನಿಂದ ಜಪ್ತಿ ಮಾಡಿದ ಜಿಂದಿಗೆಯನ್ನು ಮಾರುವ ರೀತಿಯು ವದಿಗೆ ಸಮ್ಮತವೇನೆಂದು ಕಲಕತ್ತೆಯ 'ಅಮೃತ ಬಜಾರ' ಪತ್ರಿಕೆಯು ಪ್ರಶ್ನೆ.

— ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪುತ್ತೂರಿನಲ್ಲಿ ಕೋಳಿಗಳಿಗೊಂದು ರೋಗ ಬಂದಿರುವದು. ದಿನ ತಪ್ಪದೆ ಸಾಯುತ್ತವೆ, ನಾಗಾಯಿ ಸತ್ತುಹೋಗುತ್ತವೆ.

— ಪುಣೆಯೊಳಗಿನ ಮಧುರಾ ಕುಮಾರಿ ಎಂಬವನಿಗ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಮಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ೧೨|| ಆಣೆ ಗಂಟು ಕದ್ದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆಗಾಗಿ ಸೆಶನ್ಸ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಕಳಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಕುಮಾರಿಯು ಕಳ್ಳತನದ ಹೀಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಸಿರುವದೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಈತನು ೩೩ ಬಾರಿ ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡಿ ಅಂತು ೨೬ ವರ್ಷ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಕಳೆದಿದ್ದಾನೆ. ಇವನಿಗೆ ಹೀಗೆ ಕಡಿಮೆ ಶಿಕ್ಷೆಯೆಂದರೆ ೧೦ ಬೆತ್ತದ ಪ್ರಹಾರ, ಹೆಚ್ಚೆಂದರೆ ೩ ವರ್ಷದ ಸಜೆ. ಈಗ ಈತನ ವಯಸ್ಸು ೬೫ ವರ್ಷ.

— ಟಪಾಲ ಬಹಿಷ್ಕಾರವೆಂದು ಇತ್ತಿತ್ತ ಟಪಾಲ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಮ್ಲ ಹಾಕಿ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಸುಟ್ಟು ತೆಗೆದರು. ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಉಪಕ್ರಮ: ಪತ್ರ ಹಾಕಲಿಕ್ಕಿಟ್ಟ ಡಬ್ಬಿಗಳನ್ನೇ ಪರಾರಿ ಮಾಡಿದರು. ಇಂಥ ಬಹಿಷ್ಕಾರವೆಂದು ಜನರು ಧಿಕ್ಕರಿಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ವಿನಾಶಕ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಕ್ರಮವು ಹಿತಕರವಲ್ಲ.

— ಢಾಕ್ಕಾದೊಳಗಿನ ಸೆಂಟ್ರಲ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿ ಕೈದಿಗಳು ಸರಕಾರ ಸಲಾಮು ಮಾಡಲೊಪ್ಪುವದಿಲ್ಲ, ಇದೊಂದು ಅಪಮಾನವೆಂದು ಅವರ ಅಂಬೋಣ. ಇದು ಜೈಲ ನಿಯಮದ ಭಂಗವಾಯಿತೆಂದು ಜೈಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಗ್ರಹಿಸಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದೆಂದರೆ.— ಆಪ್ತೇಷ್ಟ-ಮಿತ್ರರಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆಯಕೂಡದು, ಯಾರಿಗೂ ಪತ್ರ ಬರೆಯಕೂಡದು, ಯಾರಿಂದಲೂ ಬಂದ ಪತ್ರ ಸಿಗದು, ಆಪ್ತೇಷ್ಟ-ಮಿತ್ರರೊಡನೆ ಮಾತಾಡುವ ಹಕ್ಕು ರದ್ದು.

— ರತ್ನಾಗಿರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯೊಳಗಿನ ಒಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಗಾಗಿ ಒಂದು ಸೊಗಸಾದ ಹಂದರ ಹಾಕಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ಸುಟ್ಟು ಬೂದಿ ಮಾಡಿದರಂತೆ! ಅದರಿಂದ ಬಹು ಗಡಿಬಿಡಿ!

— ಪುದುಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ಭಯಂಕರ ಗುಡುಗಾಯಿತು. ಹೊರಗಡೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಮೂವ ಕೂಲಿಯಾಳುಗಳು ತಮ್ಮ ಗುಡಿಸಲುಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿದರು. ಆದಾಗ್ಯೂ ಮಿಂಚು ಬಿದ್ದು ಇಬ್ಬರು ಅಲ್ಲಿಂದಲ್ಲೇ ಸತ್ತರು. ಮೂರನೆಯವರು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ತೀರಿಕೊಂಡರು.

— ಬಾರ್ಡೋಲಿಯೊಳಗಿನ ಕಲ್ಯಾಣ ಆಶ್ರಮದ ಇಮಾರತನ್ನು ಪೋಲೀಸರು ಕೆಡವಿ ನೆಲಸಮ ಮಾಡಿದರು. ಆಶ್ರಮದ ಒಡೆಯರಿಗೆ ಕರಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಂದಲ್ಲೇ ರೂ ೫೦ ದಂಡ ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಅವಸ್ಥೆಗೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ— ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯವರಿಗೆ ಆಶ್ರಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು.

— ಆಗ್ರಾದೊಳಗಿನ ಡಿ| ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಅಲ್ಲಿಯ ದೊಡ್ಡ ಜಮೀನದಾರರಾದ ಕುನ್ವರ ಪ್ರಬಲ ಪ್ರತಾಪಸಿಂಗರವರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ನೋಟೀಸು ಹೊರಡಿಸಿ ನಿಮಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಲೈಸನ್ಸನ್ನು ಯಾಕೆ ರದ್ದುಮಾಡಬಾರದೆಂಬುದರ ಕಾರಣ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಿಗೆ ಆಶ್ರಯ ಕೊಟ್ಟರೆಂಬ ಆರೋಪ ಹೊರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಾಪಸಿಂಗರವರು, ಆರೋಪದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಡಿ| ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಿಗೆ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ— ಮಹೇಂದ್ರ ಎಂಬವರು ನನ್ನ ಗೆಳೆಯರು, ಅವರ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಕ್ಷಯರೋಗವಾಯಿತು. ಉಪಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ನನ್ನಲ್ಲಿ ತಂದಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ರೋಗಿಷ್ಟಳ ನೆವಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರೀ| ಮಹೇಂದ್ರರೂ ಅವರ ಗೆಳೆಯರೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬರಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಹೇಂದ್ರ ವಂಶಿಕರು ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರೇನೋ ಹೌದು, ಆದರೆ, ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಸ್ನೇಹಭಾವದ ಆತಿಥ್ಯ ಮಾಡಲು ಪ್ರತಿಬಂಧವಾಗದು. ಇದು ಪ್ರಪಂಚ ಧರ್ಮವಿದೆ. ಇಷ್ಟರಿಂದಲೇ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಿಗೆ ನನ್ನ ಮನೆ ಆಶ್ರಯವಾಯಿತಾಗಿ ಆರೋಪ ಹೊರಿಸುವದು ತಪ್ಪು. ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಂತೆ ರಾಜನಿಷ್ಠ ಸಭೆಯವರೂ ನನ್ನ ಗೆಳೆಯರಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜಕೀಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಮೂಲಕ ಸ್ನೇಹಭಾವದ ಆತಿಥ್ಯ ಮಾಡಲು ಭಂಗ ಬರದು. ನಾನೂ ಕಿಸಾನ ಸಭೆಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಿದ್ದೆ. ಇವುಗಳಿಗೂ, ಕೊಂಗ್ರೆಸಿಗೂ ಏನೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಣೆಗಾಗಿ ಜಮೀನದಾರರು ಪ್ರಯತ್ನಪಡುವದು ಕರ್ತವ್ಯವಿದೆ. ಹಾಗು ಈಗಿನ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯವೂ ಇದೆ. ಇದರ ಮೇಲಿಂದ ಪೋಲೀಸ ರಿಪೋರ್ಟು ಸತ್ಯಾಪಲಾಪವೆಂದು ಹೊಳೆಯುತ್ತದೆ.

— ಮೈಮನಸಿಂಗದಲ್ಲಿ ಅದ್ಭುತವಾದ ಬಿರುಗಾಳಿ ಬೀಸಿ ವಿಶೇಷ ಅನರ್ಥ. ಮೈಮನಸಿಂಗದ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಜೈಲಿನ ಪ್ರಾಕಾರ-ಬರೆಕುಗಳೆಲ್ಲ ಕಡಕೊಂಡುಬಿದ್ದು ನಷ್ಟ. ಮೇಲ್ಛಾವಣಿಗಳು ಹಾಳಪಟದಂತೆ ಹಾರಿಹೋದವು. ೫೦ ಮಂದಿ ಕೈದಿಗಳು ರವ ಶಿಕ್ಷೆ, ಇನ್ನೆಷ್ಟೋ ಮಂದಿ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಹೂತುಬಿದ್ದಿರಬೇಕು, ಸುಮಾರು ೩೦೦-೪೦೦ ಮಂದಿಗಳಿಗೆ ಘಾಯವಾಗಿರಬೇಕು. ಇದೇ ಸಂಧಿಯಿಂದ ೬೦-೭೦ ಕೈದಿಗಳು ಪಲಾಯನ ಮಾಡಿದರು. ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿ ಕೈದಿಗಳು ತಮ್ಮ ಜೈಲ ಆವಾರನ್ನೆ ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಈ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ೧೨೦೦ ಮಂದಿ ಕೈದಿಗಳಿದ್ದರು, ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಜೈಲಿನ ಬರಗಾಲದಲ್ಲಿ ಇದೊಂದು ಅಧಿಕಮಾಸ. ನೆರೆ-ಹೊರೆಯ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೩೦೦ ಜನರೂ, ೫೦೦ಕ್ಕೆ ಮಿಕ್ಕಿ ದನ-ಕರುಗಳೂ ಈ ಬಿರುಗಾಳಿಗೆ ಬಲಿಬಿದ್ದರಾಗಿ ವಾರ್ತೆ. ೧೦೦೦ ಮನೆಗಳು ನೆಲಸಮವಾಗಿರಬಹುದು. ದೈವೀ ಆಪತ್ತಿಗೆ ಯಾರದೇನುಪಾಯ?

— ಪೋಲೀಸರು ಹೊಡೆದ ಬಗ್ಗೆ ಮಂಗಳೂರಿನ ಪ್ರೊ| ರಾಮ ರಾಯರು ಫೌಜದಾರ-ಪೋಲೀಸರ ಮೇಲೆ ಕೊಟ್ಟ ಫಿರ್ಯಾದಿಯ ವಾರ್ತೆ ಈ ಹಿಂದೆ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. ಪೋಲೀಸರು ಪ್ರೊ| ರಾಮರಾಯರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಫಿರ್ಯಾದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಎರಡೂ ಫಿರ್ಯಾದುಗಳ ವಿಚಾರ ಬರುವ ಜೂನ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ.

— ರಾಜಮಹೇಂದ್ರಿಯೊಳಗಿನ ಸಮಾಚಾರ. ಡಾ| ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಂ ಎಂಬ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರ ಮೇಲೆ ಪೋಲೀಸರದೊಂದು ಪ್ರಕರಣ. ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಕೂಲಂಕುಷವಾಗಿ ಎಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದರು. ಪೋಲೀಸರು ಹೊರಿಸಿದ ಎಲ್ಲ ಆರೋಪಗಳು ಬುಡಗೂಡಿ ಸುಳ್ಳು; ಬುದ್ಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸುಳ್ಳು ಆರೋಪಗಳನ್ನು ಹೊರಿಸಿ ಈ ಖಟ್ಲೆ ನಡಿಸಿದರು, ಹೀಗ ಬರೆದು ಡಾ| ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯರವರಿಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದರು. ತೀರ್ಪಿನ ವಿಸ್ತಾರ ೧೫೫ ಪುಟ. ಹೀಗೆ ಡಾ| ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯರವರು ನಿರಪರಾಧಿಯಾಗಿ ಕೋರ್ಟಿನ ಹೊರಬರುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ, ಅವರ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೊಂದು ವಾರಂಟು ತಯಾರು! ಪುನಃ ಅವರಿಗೆ ಸೆರೆ!!

— ನೇಪಾಳದೊಳಗೆ ಯಾರಿಗೂ ಗಲ್ಲಿಗೇರಿಸಬಾರದಾಗಿ ನೇಪಾಳದ ಅರಸರು ಅಪ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ, ಇದಕ್ಕೊಂದು ಅಪವಾದವಿದೆ. ಗೋವಧೆ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಫಾಶಿ ಶಿಕ್ಷೆಯಿದೆ.

— ಮುಂಬಯಿಯೊಳಗೆ ಶೇಟ ದಾಮೋದರ ಸುಲೇಮಾನ ಎಂಬ ಹಾಲಿನ ವರ್ತಕರಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಕಡೆ ಬಹಳೇ ದನ-ಕರುಗಳಿವೆ. ದನ-ಕರುಗಳನ್ನು ಕಟುಕರಿಗೆ ಇವರು ಮಾರುವದಿಲ್ಲ. ಇದಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮ ಕೈಯಿಂದ ಗೋಸೇವೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಗೋವಿಕ್ರಯದ ಹಣದ ಕೆಲವಂಶವನ್ನು ಗುಜರಾಥಿ 'ಗೋಗ್ರಾಸ' ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಅರ್ಪಿಸುತ್ತಾರೆ.

— ನೆಲ್ಲೂರಿನ ಆಯುರ್ವೇದ ವೈದ್ಯರಾದ ಡಾ| ಹನುಮಂತರಾಯರು ಮಾರ್ಗದ ಮೇಲೆ “ಪರದೇಶಿ ಜವಳಿಯನ್ನು ಧರಿಸಬೇಡಿರಿ, ೪೦ ಸಾವಿರ ಜನರು ಜೈಲಿನಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಬಹಿಷ್ಕಾರ” ಹೀಗೆ ಬರೆದರು. ಇದರಿಂದ ಬೇಕಾಯಿದೇಶೀರ ಸಭೆಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಟ್ಟಂತಾಯಿತೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟು ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಿದರು. ಸೆಶನ್ಸ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಪೀಲಾಯಿತು. ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಾರ್ಯಕಾರಿಮಂಡಳವು ಬೇಕಾಯಿದೇಶೀರ ಎಂದು ಸಿದ್ಧವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳವು ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಠರಾವು ಮಂಜೂರ ಮಾಡಿತ್ತೆಂದು ಸಿದ್ಧವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಸೆಶನ್ಸ ಜಡ್ಜರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟು ಪುನಃ ಖಟ್ಲೆ ವಿಚಾರ ನಡೆಯತಕ್ಕದ್ದಾಗಿ ವಿಧಿಸಿದರು. ಇದರ ಮೇಲೆ ಮದ್ರಾಸ ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಅರ್ಜಿಯಾಯಿತು. ಹೊಸ ಪುರಾವೆ ಕೊಳ್ಳಬಾರದಾಗಿ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟು ಇದ್ದ ಪುರಾವೆಯ ಮೇಲೆಯೇ ಪುನರ್ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಯತಕ್ಕದ್ದಾಗಿ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು

ನೆಲ್ಲೂರ ಮಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಕಡೆ ಕಳಿಸಿದರು. ಕ್ರಿಮಿನಲ ಪ್ರೊಸೀಜರ ಕೋಡ ಕಲಂ ೫೪೦ನೇದಂತೆ ದೋಷಾರೋಪ ಹೊರಿಸುವ ಹಕ್ಕು ಹೈಕೋರ್ಟ ಹುಕುಮಿನಿಂದ ರದ್ದಾಗಲಿಲ್ಲವಾಗಿ ಮಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟು ಹೊಸ ಫಿರ್ಯಾದ ಕೊಂಡು ಬಿಲ್ಲ ನಡಿಸಿದರು. ಹಿಂದಿನ ಆರೋಪ ಬದಲಿಸಿ ಮಾರ್ಗದ ವೇಳೆ ಬರೆದ ವರ್ತಮಾನಪತ್ರದ ಕಾಪಿಯಂತೆ ಅಪವಾದವಾಗುತ್ತದಾಗಿ ಹೊಸ ಆರೋಪವನ್ನು ಡಾ| ಹನುಮಂತರಾಯರ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸಿ ಬಿಲ್ಲ ವಿಚಾರ ನಡವದೆ. ರಾಜಶಾಸನಗಳ ಕಾರಕೀರ್ದಿಯಲ್ಲಿ ಮಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಹೈಕೋರ್ಟಿಗಿಂತ ಮೇಲಾದರೆಂದು ವೇಶತುಂಬ ಓಕೆ

— ಮಹಾತ್ಮರು ಲಂಡನ್ನಿನಿಂದ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿಳಿದಾಗ, ಇಳಿಯುವ ಗಾಬರಿಯಲ್ಲಿ ಅವರೊಂದು ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಹಡಗದೊಳಗೇ ಉಳಿದಿತ್ತು. ಅದರೊಳಗೆ ಪುಸ್ತಕ, ಅರಿವೆ-ಅಂಚಡಿಗಳಿದ್ದವು. ಹಡಗದವರು ಕೊಲಂಬೋಕ್ಕೆ ಹೋದಮೇಲೆ, ಮಾಲೀಕರಿಲ್ಲದ ಜಿಂದಿಗೆಯೆಂದು ಅದನ್ನು ಕಸ್ಟಮ್ ಖಾತೆಯವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರು. ೩ ತಿಂಗಳತನಕ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಆ ಮೇಲೆ ಲಿಲಾಂವು ಮಾಡುವವರಿದ್ದರು. ೩ ತಿಂಗಳ ಅವಧಿ ಮುಗಿಯುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಇದು ವತ್ಸಾಕ್ಕರ ವಿಶ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ| ಆಲುವಿಹಾರಿಯವರಿಗೆ ತಿಳಿಯಿತು. ಆಲುವಿಹಾರಿಯವರು ಗುಜರಾಥದವರು, ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನನುಭವಿಸಿ ಸಧ್ಯಕ್ಕೇ ಕೊಲಂಬೋಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಕಸ್ಟಮ್ ಫೀ ಕೊಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ತಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯ ಮೇಲೆ 'ಎಮ್. ಕೆ. ಜಿ.' ಎಂಬ ಅಕ್ಷರಗಳಿದ್ದವು!

— ಬಂಗಾಲ ಪ್ರಾಂತದ ಕೋಮಿಲ್ಲಾ-ನೌಖಾಲಿ ಜೈಲಿನವರದೊಂದು ಉಪಕಾರ. ಹೊಸ ತರಗತಿಯ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿ ಕೈದಿಗಳಿಗಾಗಿ ಜನರು ವಂತಿಗೆ ಮಾಡಿ ಸೊಳ್ಳೆಗಳ ಉಪದ್ರವನಿವಾರಣಗಾಗಿ ಪರದೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅವನ್ನು ಜೈಲಿನವರು ಕೈದಿಗಳಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ಪ್ರಕಾರ ಕೈದಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕರುಣೆಯಿರಬೇಕು

— ಬರ್ಮಾ ಆಯಿಲ್ ಕಂಪನಿಗೆ ಈ ಬಾರಿ ನಿರೀಕ್ಷ ಲಾಭ. ಶೇರುದಾರರಿಗೆ ಶೇಕಡಾ ೫೦ರಂತೆ ಲಾಭ ಹಂಚಿ, ಮೇಲೆ ೭ ಲಕ್ಷ ೬೦ ಸಾವಿರ ಹಣವನ್ನು ರಿಝರ್ವ ಫಂಡಿಗೆ ಜಮಾ ಮಾಡಿತು. ೫ ಲಕ್ಷ ೫೭ ಸಾವಿರ ಹಣವನ್ನು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಎಳೆಕೊಂಡಿತು. ವ್ಯಾಪಾರ ಚಿಮಣಿಎಣ್ಣೆಯದು, ಪೆಟ್ರೋಲಿನದು!!

— ಪಂಜಾಬ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೇ ಗೊಂದಲ! ಪಿಕೆಟಿಂಗ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಹೊರಟ ರಾಜಶಾಸನದಂತೆ ಒಂದು ಚಿರಸ್ಥಾಯಿ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನೇ ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕೆಂಬ ಠರಾವು ನಡೆಯಿತು. ಆ ಕಾಯಿದೆಯ ವಿಚಾರಣಾ ಮಂಡಳದಲ್ಲಿ ಸಭಾಸದರ ಕಡೆಯಿಂದ ಖಾಲಿ ಕಾಗದದ ಮೇಲೆ ಸಹಿ ಪಡೆದು ಸರಕಾರಿ ಕಾಯಿದೆ ಪಂಡಿತರು ತಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆಯಂತೆ ರಿಪೋರ್ಟ ತಯಾರಿಸಿದರು. ಇಂಥ ರಿಪೋರ್ಟ ಕಾಯಿದೆಗೆ ಸಮ್ಮತವಲ್ಲವಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನುಡಿದು ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಕೊಳ್ಳಲೊಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಕಪಟ ನಾಟಕವೆಲ್ಲ ನಿರರ್ಥಕವಾಯಿತು

— ಸಂಯುಕ್ತಪ್ರಾಂತಿಕ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಸಭಾಸದರಾದ ಶ್ರೀ| ವಾಜಪೇಯಿಯವರದೊಂದು ದೂರು. ಸರಕಾರಿ ಠರಾವಿನಂತೆ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಸಭಾಸದರೆಲ್ಲರೂ ಜೈಲುಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕರು. ಮಿರತ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿ ಕೈದಿಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದಿಲ್ಲವಾಗಿ ತಾವು ಪ್ರಾರ್ಥನಾಪತ್ರ ಕೊಡದೆ ಮಿರತ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಜೈಲನ್ನು ನೋಡಬಯಸಿದರು. ಆದರೆ ಜೈಲರರು ಒಳಸೇರ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರಿಗೆ ಕೇಳಿದರೆ ಅಪ್ಪಣೆಯಿಲ್ಲವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಜೈಲಿನ ರೋಗಗಳು ಹಬ್ಬುವವಾಗಿ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ. ಜೈಲರರು ಸರಕಾರಿ ಠರಾವಿಗೆ ಲೆಕ್ಕಿಸುವದಿಲ್ಲ, ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರಿಗೂ ಲೆಕ್ಕಿಸುವದಿಲ್ಲ. ರಾಜಶಾಸನ ಯುಗದೊಳಗಿನ ನೂತನ ದರಬಾರಿದು!

೧೯೩೨ನೇ ಇಸವಿ ೨ನೇ ಆರ್ಡಿನನ್ಸದ ಅನ್ವಯ ನಾನು ಪ್ರತಿದಿವಸ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಸಾಯಂಕಾಲ ಹೊನ್ನಾವರ ಪೋಲಿಸ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಎಂತ ಮಜ್ಕೂರ ನೋಟೀಸನ್ನು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಜ್ಯಾರಿ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಸದರ ನೋಟಿಸದ ಶರ್ತುಗಳಂತೆ ನಾನು ನಡಿಯಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನಮೇಲೆ ಕೇಸ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ನಾನು ಗಲ್ತಿಮಾಡಿದ ಬಗ್ಗೆ ಒಪ್ಪಿ ಮಾಫಿ ಬೇಡಿರುತ್ತೇನೆ

ಹೊನ್ನಾವರ, ೨೦—೫—೩೨

ಕೂಡ್ಲ ವಾಸುದೇವ ಪಾಂಡುರಂಗ ವ್ಯಾಸಬಾಗ

ಮನೋಹರವಾದ ಕೂದಲನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸಾಕಬೇಕು.

ಆದರೆ, ಕೆಲವು ಸ್ತ್ರೀಯರು ಜಾಣರಾಗಲು ತಮ್ಮ ಕೂದಲುಗಳ ದುರ್ಲಕ್ಷ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕೂದಲು ಮನೋಹರವಾಗಿರಬೇಕಾದರೆ, ನಿತ್ಯ ಬಿನಾ ಆ ಕಡೆ ಲಕ್ಷಕೊಡಬೇಕು. ಕೂದಲುಗಳನ್ನು ದುರ್ಲಕ್ಷ ಮಾಡಿದರೆ, ಅವು ಬಾಡುವವು ಮತ್ತು ಉದುರುವವು. ನೀವು ಅವಕ್ಕೆ ಚಲೋ 'ಕೂದಲಿನ' ಕೊಡಬೇಕು. ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಕೂದಲೆಣ್ಣೆ ಯಾವದು?

ಕಾಮಿನಿಯಾ ಆಯಿಲ್. (ರಜಿಸ್ಟರ್ಡ)

ದಿನಾ ಮುಂಜಾನೆ ಅರ್ಧ ಚಮಚೆ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಕ್ಕಬೇಕು. ಒಮ್ಮೆ ತಿಕ್ಕಿದ ಕೂಡಲೆ ತಲೆಯ ಹೊಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತದೆ, ರಂಧ್ರಗಳು ತೆರೆದು ಎಣ್ಣೆಯಿಂದ ತಲೆಗೆ ತಂಪು ದೊರೆತು ಕೂದಲುಗಳ ಬೇರುಗಳಿಗೆ ಆಹಾರ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ತಿಕ್ಕಿದ ತೈಲವು ಕೂದಲುಗಳಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿ ನಿಮ್ಮ ಕೂದಲು ಹಸನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ.

ಎಲ್ಲಾ ಚಲೋ ಅಂಗಡಿಕಾರರಲ್ಲಿ

ಈ ತೈಲವು ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

ಅಥವಾ

ನಮಗೇ ಬರೆದು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ

ಬಾಟ್ಲಿ ೧ಕ್ಕೆ	ರೂ.	೧—೦—೦
ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ	,,	೦—೩—೦
೩ ಬಾಟ್ಲಿಗಳಿಗೆ	,,	೨—೧೦—೦
ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ	,,	೦—೧೨—೦

ನಿಮ್ಮ ಅಂಗಡಿಕಾರರಿಂದ

ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ

೪ ಔಂಸಿಗೆ	ರೂ.	೨—೦—೦
೨ ಸಿಗೆ	,,	೧—೪—೦
ಡ್ರಾಮಿಗೆ	,,	೦—೧೨—೦
ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ	,,	೦—೬—೦

ಒಟ್ಟೋ-ದಿಲ್ ಬಹಾರ

ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಮರೆಯಬೇಡಿರಿ!

"ಹೂದೋಟವೆಲ್ಲ ಒಂದೇ ಬಾಟ್ಲಿಯಲ್ಲಿ"

ಹಿಂದು ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯದಲ್ಲಿ ಇವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಬಹುದು. ಎಲ್ಲಾ ಹೂವುಗಳ ಸುವಾಸನೆಯನ್ನು ಒಂದೇ ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯದಿಂದ ಸಂಪಾದಿಸಬಹುದೆಂದು ಬಲ್ಲಿರಾ?

ಒಟ್ಟೋ-ದಿಲ್ ಬಹಾರ್! (ರಜಿಸ್ಟರ್ಡ)

ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಾಧಾರಣ ಸುಗಂಧ ದ್ರವ್ಯಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಆದರೆ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಹೂವಿನ ಸಹಜ ಪರಿಮಳವಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಆಲ್ಕೋಹೋಲ ಯಾನೆ ಮದ್ಯವು ಸೇರಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಹೂವಿನ ಸಹಜ ಪರಿಮಳವು ಹೋಗುವದು. ಒಟ್ಟೋ-ದಿಲ್ ಬಹಾರದಿಂದ ಶುದ್ಧವಾದ ಹೂವಿನ ಸುಗಂಧವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಮದ್ಯದ ಸ್ಪರ್ಶವಿಲ್ಲ.

THE ANGLO INDIAN DRUG & CHEMICAL CO.,
POST BOX 2082, BOMBAY No. 2.

ಜೀವನ ಸಾಹಿತ್ಯ

೮. ಬಲಿದಾನದ ಶಾಸ್ತ್ರ.

ಲೇ— ಶ್ರೀ|| ಹನುಮಂತರಾವ ಮಾಂಜರೇಕರ.

[illegible] ಸೇನೆಯು ಯಾವಾಗ ಬೊ ಸಾಯಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿರಬೇಕು. "ನಾವು ಸಾಯಲಿಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಿದ್ದೇವೆ ಆದರೆ ಸಾಯುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ [illegible] ನಮಗೆ [illegible]ಗಿಲ್ಲವು ನಾವು ಮುದಿದು [illegible] ನಮ್ಮ [illegible] ಹಿಗದಂತೆ ನಾವೇಕೆ ಮಾಡಬೇಕು" ಎಂದು [illegible] ಅನ್ನಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವರು, ಅದರ ಕ್ಷಾತ್ರಕರ್ತವ್ಯವು ಆಳದ ಸಂದೇ[illegible]ಯಬೇಕು. [illegible]ವೇಗ, ಧಾರೆ ಎರೆದವರು ನಮ್ಮಿಂದ ಎತ್ತಿ ಕೆಲಸ [illegible] ಎಂಬ ವಿಚಾರ [illegible] ತೋರಿಸಬೇಕು. [illegible] ಗಂಭೀರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ [illegible] ಎಂಬುದರ ಕಡೆ ಅವರ ಲಕ್ಷ್ಯವಿರಬೇಕು. [illegible]ದೊಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಇಲ್ಲವೆ ತನ್ನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ತೆಳೆಯ [illegible], ತಮ್ಮಿಂದ್ಧ[illegible] ಮಾಡುವ ವರೆಗ ಓಡಲಿಕ್ಕ್ಕುದು ಎಂಬುದೇ ಲಕ್ಷ್ಯ [illegible] ವದು [illegible]ದಿತ್ತು. ಅವರೆ, ಬೆಕ್ಕುಟ್ಟಿನ ಶಕ್ತಿಯು [illegible] ಯೌವನದ [illegible] ವನ್ನು [illegible] ನಲ್ಲಿ, [illegible] ಪ್ರೇಮಪಾತ್ರವನ್ನು [illegible] ವಲ್ಲ, [illegible] ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಯನ್ನು [illegible] ದಲ್ಲಿ [illegible] ಕ್ಕೊಳಗಿಂದ [illegible] ಬೇಕಾದ [illegible] ಶಕ್ತಿಯ [illegible] ತೊಡಕೊಳ್ಳ[illegible] ಏನೂ ಕೆಲಸವಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಈಶ್ವರನ ಮೇಲೆ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಟ್ಟು, ಪೌರುಷದ [illegible]ಯನ್ನು ಹಿಡಿಯದೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಡಬೇಕು. 'ಪ್ರಾಣ ಹೋದರೂ ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ, ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಡಿಯಬೇಕು, ಈಶ್ವರೇಚ್ಛೆಯಾದರೆ ಇದರೊಳಗಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಅವರು ಪಾರುಗಾಣಿಸುವರು' ಎಂಬ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಮನುಷ್ಯನು ಅವಲಂಬಿಸಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸೈನಿಕನು, ನಿಜವಾದ ವೀರನು ಈ ನಿಶ್ಚಯದಿಂದಲೇ ರಣಭೂಮಿಗೆ ಓಡುತ್ತಾನೆ. ಸೈನ್ಯವನ್ನು [illegible]ವ ಹೊತ್ತಿಗ— ತಾನು ಇಂದು ಶೈಲೊಂಡ ದೇಹದ [illegible] ಮೆಯನ್ನು ತನ್ನ ಜೀವದಿಂದಲೂ ಮರಣದಿಂದ [illegible] ನೆಸುವನೆಂದು— ಆತ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ.

[illegible] ಸಾರ ಮನುಷ್ಯನ ಜಗಯಾದ ಮಾನ್ಯನು [illegible]ಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೇಳುವದೇನಂದರ—

[illegible] ಹುಟ್ಟಿ ಒಡೆದಿರುವದೇನ? [illegible] ಪ್ರವರಿಂದ [illegible] ನಿನ್ನ [illegible] ದೇಹವು ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ [illegible] ಸೋಲ[illegible]? ಈ [illegible] ಬದುಕಿರುವುದೇ ಶ್ರೇಯಸ್ಕರವ [illegible] ಮಾಡಿ ಬದುಕಿರು ಬಹುಕಿತ್ತಿರ ಮಸ್ತಿ [illegible] "ದೀರ-ವೀರನು ಮಾರನಿಗೆ ಒಂದೇ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡಬಲ್ಲನು— ಹೊತ್ತು ಬಂದಾಗ [illegible] ಮಾಡದೆ ಹೋದರ ನೂರು ವರುಷ ಬಾಳಿದರೇನು? ನಿನ್ನಿಂದ ಯಾವ [illegible]ವದು? ಕ್ಷತ್ರಿಯರಾದ ನಾವು ಆತ್ಮಬಲಿದಾನದ ಶಿಕ್ಷಣ [illegible] ಹೊಂದುವದರಲ್ಲಿ [illegible] ಸಾವಿಗೂ [illegible] ಬದುಕಿರುವ [illegible] ನಾಶಿ, ಮೂಢ [illegible] ಪ್ರಸಂಗವು [illegible] ಹೋದ [illegible] ಪ್ರಸಂಗ [illegible] ಇಲ್ಲ [illegible] ಒಪ್ಪಾಟ [illegible] ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದರ? ಬಂದ ಪ್ರಸಂಗ [illegible] ಬರಲಿಕ್ಕಿರುವ ಪ್ರಸಂಗಕ್ಕಾಗಿ [illegible] ಕಾಯಲಿ? ಅದರ ಚಿಂತೆ ಈಶ್ವರನಿಗೆ."

ನಿಜವಾದ ವೀರನು ತನ್ನ ಕಾರ್ಯದ [illegible] ಜಗತ್ತಿನ ತ್ಯಾಗದಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮರು ಸೇವೆಯನ್ನು [illegible] ತಮ್ಮ ತ್ಯಾಗದ [illegible] ಹುಡುಕಿರಲಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಸ್ವರಾಜ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ಅಪಾರ ಬಲಿದಾನವನ್ನು ಮಾಡಿದರೋ, ಆ ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ [illegible] ಪ್ರಗತವಾಗುವದು ಎಂಬುದರ [illegible]ವನ್ನು [illegible] ಮಾಡಬೇಕು [illegible] ಆತ್ಮಬಲಿದಾನವನ್ನು [illegible] ಅವರು ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ [illegible] ಚಿತ್ತ [illegible] "[illegible]ತ್ರಸ್ಥ [illegible] ಸ್ವರಾಜ್ಯಕ್ಕಾಗಿ [illegible] ನನ್ನ [illegible] ಕಡೆಗೆ [illegible] ಇದ್ದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನು [illegible] ನಾನು [illegible] ಅದು [illegible] ಸ್ವತಂತ್ರ [illegible] ದಂಡಿಯ [illegible] ವಿಶ್ವ [illegible] ಕೊಡುವದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ [illegible] ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ [illegible] ವನ್ನು [illegible] ದೇಶದ [illegible] ಮನುಷ್ಯನು [illegible] ಸ್ವತಂತ್ರತೆಯ [illegible] ಬಲಿಯನ್ನು [illegible] ಕೊಡುವದು [illegible] ಪ್ರಸ [illegible] ದಿವ್ಯವಾದುದು ಪ್ರಸನ್ನವಾದ [illegible] ಎನು ವಿಷಲಿ, ಎಂಬುದರ ವಿಚಾರವನ್ನು [illegible]ಮಾಡುವದಿಲ್ಲ [illegible] ಕರಗುವದಿಲ್ಲ [illegible] ಪ್ರಸನ್ನ [illegible] ಇರುವನಕ [illegible] ವಜ್ರದ [illegible] ನಿರ್ಮತೆಯ [illegible] ಅವನ್ನು [illegible] ಬಲಿದಾನದ ಸೂಸೆಯನ್ನು [illegible] ಯಾರು ಎದ್ದರು ಎಷ್ಟು ಮಂದಿ ಎದ್ದರು, ಇದರ ವಿಚಾರವನ್ನು ಅವಳು ಮಾಡುವದಿಲ್ಲ. ಅವಳು ತನ್ನ ತಂಗಿಯಾದ [illegible]ದೇವಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುವದೇನಂದರೆ— 'ಬಿದ್ದಿರುವವರ ಶಿಕ್ಷವನ್ನು [illegible] ಇದು ಅದು ನಿನ್ನ ಕೆಲಸ. ಬಲಿದಾನದಿಂದ [illegible] ನಾನು [illegible] ನಿನ್ನ [illegible] ಇರವವು."

[illegible] ವೀರರು ಆ ಮಾನಿನಿಯ [illegible]ವವನ್ನು [illegible] ಒಳ್ಳೆ ಭಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ [illegible] ಆ ಮಾನಿನಿಗೆ ಅದೂ [illegible] ಸ್ವತಂತ್ರ್ಯ [illegible] ಗಾಂಧೀಜಿ [illegible] ಇಲ್ಲ [illegible] ಸನ್ನದ್ಧವಿಲ್ಲ ಅವ [illegible] ವದೇನಂದರೆ

[illegible]ಂದಿಯ [illegible] ತನ್ನ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನು [illegible] ಅವನನ್ನು ಕುರಿತು ಮಮತ್ವವನ್ನು ಹಿಡಿಯುವವರು [illegible]? [illegible] ಸಿನ ಗೆ [illegible] ಅವನಂತಯೇ [illegible] ಸಾನ್ನಿಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆ, ನನಗ [illegible] ಒಂದು [illegible].'

[illegible] ಕನ್ನಡದಲ್ಲ ತರ್ಜುಮೆಯಾಗಿ ಹೊಸ [illegible] ಗಿರುವ [illegible] ದ್ಧ [illegible]

[illegible]ಆಫ್ ಟೆಲಿಂಗ್"

ಪುಸ್ತಕವು, ಹುಡುಗರು, ಹೆಂಗಸರು ಮತ್ತು ಗಂಡಸರ ಉಡುಪುಗಳನ್ನು [illegible] ಕತ್ತರಿಸುವದಲ್ಲದೆ, ಎಲ್ಲಾ ತರದ [illegible] ರಚನೆ ಮತ್ತು ಅವನ್ನು ಹೊಲಿಯುವ ರೀತಿ ಸಹ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಬೆಲೆ [illegible] ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ [illegible]

ರಾವ್ಸ್ ಟೇಲರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜ್,

ನಾಯಿಬವನ ೧೯೩ ಪ್ರಿನ್ಸೆಸ್ ಸ್ಟ್ರೀಟ್

ಮುಂಬಯಿ ೨

ದಿ ಬೋಂಬೆ ಲ್ಯಾಫ್ ಎಶ್ಯೂರನ್ಸ ಕಂಪೆನಿ, ಲಿಮಿಟೆಡ್

ಸ್ಥಾಪನೆ 1908.

ಈ ಕಂಪನಿಯು ಪೂರ್ಣ [illegible] ವರ್ಷದ [illegible] ಬರ [illegible] ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಾ [illegible] ಇಂಡಿಯನ್ ಟ್ರಸ್ಟ ಎಕ್ಟಿನ ನಿಯಮಗಳಂತೆ [illegible] ರಿಟಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ [illegible]

ಮಲ್ಟಿಪಲ್ ಬೆನಿಫಿಟ್ ಎಂಬ ಕಲಮು [illegible] ಲಾಭಕರವಾಗಿದೆ

ಸವಿಸ್ತರ ಮಾಹಿತಿ [illegible] ಕಡೆಗೆ [illegible] ಪತ್ರದ್ವಾರದಿಂದ [illegible] ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆದಲ್ಲಿ [illegible]

Kumta Agents—
D K NAYAK Bros
Honavar Agent
R V PARBHU Esq

K. Padmanabha Rao & Sons,
BELGAUM
Chief Agents for
Karnatak Districts & S M State

ಈಗಿನ ಪ್ರಪಂಚ.

ವತನದಾರರು ಕೊಂಗ್ರೆಸಿಗೆ ಸೇರಲಾಗದು

ಮುಂಬಯಿ ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳಾದ ಸರ್ ಜಾನ್ ಬ್ಯೂಮಂಟ ಹಾಗು ಬ್ರೂಮಫೀಲ್ಡರವರು ಇತ್ತೀಚೆ ಒಂದು ತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಶ ಸರಕಾರದ ದ್ರೋಹವೆಂದರೇನು? ಅದು ಹೇಗೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ? ವತನದಾರರು ಹ್ಯಾಗೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು? ಎಂಬ ವಿವರವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹಾನಗಲ್ಲ ತಾಲೂಕಿನ ಕಲ್ಲಾಪುರ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ರಾ| ನರಸಿಂಗರಾವ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾವ ದೇಸಾಯಿ ಎಂಬ ವಂಶಪರಂಪರಾಗತ ದೇಸಾಯಿಯಿದ್ದರು. ಇವರ ಮನೆತನದವರಿಗೆ ವಿಜಯನಗರದ ಅರಸರು ವತನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. [illegible] ಇಸ್ವಿಯಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಶ ಸರಕಾರವು ತಮ್ಮದೊಂದು ಹೊಸ ಸನದು ಕೊಟ್ಟಿತು. "ವಂಶಾಯಿ ವತನಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿದ ರಾಜಸೇವೆ ಮಾಡುವದು ಬೇಡ, ವಸೂಲಿ ರಕಮನ್ನು [illegible] ಸರಕಾರಗಿಂದ ವರ್ಷಾಸನ ಪಡೆಯಿರಿ, ನೀವು ನಡಿಸುವ ಆದರತೆಯನ್ನಲ್ಲ ಬ್ರಿಟಿಶ ಸರಕಾರವು ಬಿಡಿಸುವದು. ನೀವು, ನಿಮ್ಮ ಸಂತತಿಯವರೂ ಬ್ರಿಟಿಶ ಸರಕಾರದ ನಂಬಿಗಸ್ತ ಪ್ರಜೆಗಳಾಗಿ ಉಳಿದರಾಯಿತು" ಹೀಗೆ ಸನದಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದಿತ್ತು. ರಾ| ನರಸಿಂಗರಾಯರು [illegible] ಇಸ್ವಿಯಲ್ಲಿ ನಾಗಪುರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ [illegible] ಹಾನಗಲ್ಲ ತಾಲೂಕ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಮೀಟಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದರು. ಇದರಿಂದ ಬ್ರಿಟಿಶ ಸರಕಾರದ [illegible] ಕಲೆಕ್ಟರರು [illegible] ವತನವನ್ನು ಜಪ್ತ ಮಾಡಿದರು. ರಾ| ನರಸಿಂಗರಾಯರು ಧಾರವಾಡದ ಡಿ. ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಲೆಕ್ಟರರ ಹುಕುಮನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೂಡಿದ ದಾವೆಯನ್ನು ಡಿ| ಜಡ್ಜರು [illegible] ಅವರು ಆ ನಿರ್ಣಯದ ಮೇಲೆ ಮುಂಬಯಿ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ [illegible] ಈ ವ್ಯಾಜ್ಯಕ್ಕೆ [illegible] ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಬ್ಯೂಮಂಟ [illegible] ತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವದೇನೆಂದರೆ— ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿ ವಾದಿಯು ಬ್ರಿಟಿಶ ಸರಕಾರದ ದ್ರೋಹ ಬಗೆದನೆಂದು ಡಿ. ಜಡ್ಜರು [illegible] ಇಸ್ವಿಯ [illegible] ರಾಜರ [illegible] ಹರತಾಳವನ್ನು ಪುರಸ್ಕರಿಸಿದ್ದರಿಂದಲೂ ಬ್ರಿಟಿಶ ಸರಕಾರದ ದ್ರೋಹ ಬಗೆದಂತಾಯಿತೆಂದು ಡಿ. ಜಡ್ಜರ ಇನ್ನೊಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಯುವರಾಜರಿಗೆ ಸತ್ಕಾರ ಮಾಡದ್ದರಿಂದ ಬ್ರಿಟಿಶ ಸರಕಾರದ ದ್ರೋಹವಾಯಿತೆಂದು ತರ್ಮಾನಿಸುವದಿಲ್ಲವಾಗಿ ನ್ಯಾ| ಮೂ| ಬ್ಯೂಮಂಟರವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಇದೇ ಹೈಕೋರ್ಟಿನ [illegible] ಇನ್ನೊಂದು [illegible] ವಿಸಂಗತವಾಗುತ್ತದೆ. [illegible] ಈ ವಿಷಯ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವದು ಅವಶ್ಯ ಬೀಳಲಿಲ್ಲವಾಗಿ ನ್ಯಾ| ಮೂ|ಗಳು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತಾರೆ. ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ವಾದಿಯ ದಾವೆ [illegible] ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಮೇಲೆಯೇ ರದ್ದಾಗುತ್ತದೆ. [illegible] ಇಸ್ವಿಯಲ್ಲಿ ನಾಗಪುರದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಅಧಿವೇಶನವಾಯಿತು. ಅದಕ್ಕೆ ನರಸಿಂಗರಾಯರು ಹೋಗಿದ್ದರು. [illegible] ಸಭೆಯ ಧ್ಯೇಯ [illegible] ವಿಧಾಯಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಒದಗಿತ, ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕ [illegible] ಅಸಹಕಾರಿತೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಸ್ವೀಕೃತವಾಯಿತು. ಜಿಲ್ಹಾ-ತಾಲೂಕ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಮೀಟಿಗಳು ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಘಟಕಗಳಾದವು. ರಾ| ನರಸಿಂಗರಾಯರು ಈ ಧ್ಯೇಯಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿ ತಾಲೂಕ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಮೀಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿದರು. ನಾಗಪುರದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಧ್ಯೇಯವೇನೆಂದರೆ — ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಜನರು ಯೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಶಾಂತ ಉಪಾಯಗಳಿಂದ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸಾಧಿಸತಕ್ಕದು. ಯೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಶಾಂತ ಉಪಾಯಗಳೆಂದರೆ, ಶಾಲೆಗಳ ಬಹಿಷ್ಕಾರ, [illegible] ಕೋರ್ಟುಗಳ ಬಹಿಷ್ಕಾರ, ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಮೀಟಿಗಳ ಸಂಘಟನೆ, ಆರ್ಥಿಕ ರೀತಿಯಿಂದ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನವನ್ನು ಸ್ವತಂತ್ರ ಹಾಗು ಸ್ವಾಯತ್ತವಾಗಿ ಮಾಡುವದು, ಇತ್ಯಾದಿ. ಅಂದರೆ, ಸರಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿತೆಯನ್ನು ಅಹಿಂಸೆಯಿಂದ ಅಲಕ್ಷ್ಯಗೊಳಿಸುವದು. ಇಂಥ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಸೇರುವದರಿಂದ ಬ್ರಿಟಿಶ ಸರಕಾರದ ದ್ರೋಹ ಆಯಿತೋ, ಇಲ್ಲವೋ? ಎಂಬುದೇ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಸರಕಾರಿ ಧೋರಣವನ್ನು ಸನದಿನ ಮೂಲಕ [illegible] ಯಿಂದ ಬೇಕಾದ ಹಾಗೆ ನಿಷೇಧಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವು ಪ್ರಜೆಗಳಿಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಬದಲಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಸರಕಾರದ ಮನವೊಲಿಸಲು [illegible] ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಇದೇ ಸರಕಾರವನ್ನು [illegible] ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಅಹಿಂಸೆಯು ಅಥವಾ ಹಿಂಸೆಯ ಉಪಾಯಗಳಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸರಕಾರವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವದು ಬ್ರಿಟಿಶ ಸರಕಾರದ ಮೇಲಿನ ಭಕ್ತಿಯ ದ್ಯೋತಕವಲ್ಲ, ಅಂದರೆ ಬ್ರಿಟಿಶ ಸರಕಾರದ ಪ್ರಜೆಯೆಂದು ಮಾಲಿಕರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಶಯಾಸ್ಪದ. ರಾ| ನರಸಿಂಗರಾಯರ ಪರಂಪರೆಯಿಂದ ನಡೆದುಬಂದಿರುವ [illegible] ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ತಾಲೂಕ [illegible] ಸರಕಾರಿ ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿದ್ದರು. [illegible] ಜಿಲ್ಹಾ ಬೋರ್ಡಿನ ಸಭಾಸದರಿದ್ದರು. [illegible] ಯುದ್ಧ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸ್ವಯಂಸ್ಫೂರ್ತಿಯಿಂದ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದರು. [illegible] ಲೆಜಿಸ್ಲೆಟಿವ್ ಕೌನ್ಸಿಲು ಬಹಿಷ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಿಲ್ಲವಾಗಿ ರಾ| ನರಸಿಂಗರಾಯರು ಸಾಕ್ಷ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ, [illegible] ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಾದ್ದರಿಂದ ಅವರು [illegible] ಬಂಗ [illegible] 'ಯೋಗ್ಯ' ಎಂಬ ಸ್ವರಾಜ್ಯವಾದದ [illegible] ಯದ ಅರ್ಥವೇನೆಂದರೆ — ಸರಕಾರವು ನಿಷ್ಠಾವಂತ ಪ್ರಜೆಗಳ [illegible] ಕೆಡಿಸಿದ್ದರ [illegible] ಎದುರಾಳಿಯಾಗಿ ಹೋರಾಡ [illegible] ಮ ಪ್ರಕರಣಕ್ಕೆ ನಿರ್ಬಂಧವಿಲ್ಲ. ತಪ್ಪು ತಿಂಗಳಾಗಿ [illegible] ಕೋರ್ಟಿನ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತ [illegible] ಸನ್ನದಿಯ ಹುಕುಮನ್ನು ಮುರಿಯುವ ಉದ್ದೇಶ ಸಭೆಗಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ರಾ| ನರಸಿಂಗರಾಯರು ವ್ಯಕ್ತವಾದ ಕರಾರಿನ ಅಂದಿಯನ್ನು ಕೈಕೊಂಡು ಸರಕಾರದ ಆದರತೆಯನ್ನು ಮುರಿಯಬೇಕೆಂದು ಆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ [illegible] ಸಹ ಆಗಿದ್ದ ಹಿಂದೀ ಜನರಲ್ಲಿಯೂ

---

* ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳು ಲೋಕಮಾನ್ಯರ ಬರಹವನ್ನು ಓದಿದ್ದಾರೆ. ಸರಹದ್ದಿನವರ ಮಸದು [illegible] ಓರದಾಗಿ 'ವೃತ್ತಿ'ಕ್ಕೆ ನಿರ್ಬಂಧನೆಯಿರುವದರಿಂದ ಲೋಕಪೂಜ್ಯರು ಹೀಗೆ ಬರೆದರೆ

ಇದ್ದವು. ಯುರೋಪಿಯನ್ನರಿಗೆ ಹೊರತಾಗಿ ಬೇರೆ [illegible] ಬ್ರಿಟಿಶ ಸರಕಾರದ ನಿಷ್ಠೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿಯೇ ಆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ [illegible] ಆಯಿತು. ಇದ ಬ್ರಿಟಿಶ ಸರಕಾರದ [illegible] ಅವರು ಸನದಿನವರ ಕರ್ತವ್ಯವಲ್ಲ, [illegible] ವಾದಿ ಕಡೆ ವಕೀಲರಿಗೆ ಸಹ ತೋರ [illegible] ಈಗಿನ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಹಕ್ಕು [illegible] ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ [illegible] ಇತ್ಯಾದಿ [illegible] ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳು ದಾವೆಯನ್ನು [illegible] ನಾಗಪುರದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಧ್ಯೇಯ [illegible] ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಧ್ಯೇಯವು [illegible] ಬ್ರಿಟಿಶ ಸರಕಾರದ [illegible] ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಾಗ್ರತೆ ಪಡೆಯಬೇಕು [illegible] ಹಕ್ಕು ಸನದು ಪಡೆದ ಪ್ರಜೆಗಳು [illegible] ಮುಂದಿನ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ನಡೆಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

⁂

ಹಿಂದು-ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಜೋಂಬಿ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ

ಕವಿಶ್ರೇಷ್ಠ ರವೀಂದ್ರನಾಥ ಠಾಕೂರರವರು ಇತ್ತೀಚೆ ಮೊದಲನೆ ಮುಸಲ್ಮಾನ ದೇಶಗಳ [illegible] ವಿಮಾನ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಹೋಗಿ [illegible] ಕರಾಚಿಗೆ ಬಂದು, ಅಲ್ಲಿಂದ ವಿಮಾನದಿಂದಲೇ ಕಲಕತ್ತೆಗೆ ತೆರಳಿದರು. ಕವಿಶ್ರೇಷ್ಠರ ಕಡೆ ಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು [illegible] ಬೇಡಲು, ಮುಂಬಯಿಯ ಈಗಿನ ಹಿಂದು-ಮುಸಲ್ಮಾನರ ದೊಂಬಿಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಬಹು ವ್ಯಸನಭರಿತರಾಗಿ ಅವರು ನುಡಿದದ್ದೇನೆಂದರೆ — ' ಈ [illegible] ದಲ್ಲಿ ಹಿಂದು-ಮುಸಲ್ಮಾನರೊಳಗೆ ಕಂಡು ಬರುವಷ್ಟು [illegible] ನನಗೆ ಮುಸಲ್ಮಾನ [illegible] ಕಂಡು ಬರಲಿಲ್ಲ. ಇದು [illegible] ನನಗೆ [illegible] ಇಲ್ಲಿಯ [illegible] ಆ ಜನ [illegible] ನನಗೆ [illegible] ಇವರು [illegible] ತಮ್ಮ [illegible] ಕಲಹ [illegible] ತಿಳಿಯುವ [illegible] ವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಂತೆಯೇ ಅವರಿಗೂ ವ್ಯಸನವಾಗಿದೆ. ಮುಸಲ್ಮಾನ ಪ್ರಜೆಗಳೂ [illegible] ಗಳು ಸಂಪ್ರದಾಯದಿಂದ ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡಿದರು. ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ನಮಗೆ ಭಕ್ತಿ ಇದೆ, ಎಂದು [illegible] ಇದು ಹೇಳಿದರು. ಇಸ್ಲಾಮು ಧರ್ಮವೆಂದ ನಿಷೇಧ [illegible] ಹೇಳುವದಿಲ್ಲ. ಮುಸಲ್ಮಾನ ಧರ್ಮಾನುಯಾಯಿ, ಮಾನವ ಜಾತಿ [illegible] ವರ್ಣಭೇದ ಇಲ್ಲ. ಇದೂ ನ [illegible] ನಮ್ಮ ಭಕ್ತಿಯವರಾದರು. [illegible] ಜಗಳ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ನುಡಿದದ್ದೇನೆಂದರೆ — ' ಬಾಯಿಯಿಂದ [illegible], ಕೈಯಿಂದಾಗಲಿ ಪರರಿಗೆ [illegible] ಮುಸಲ್ಮಾನನಲ್ಲವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಪೂಜ್ಯ ಪೈಗಂಬರರ ಆಜ್ಞೆಯಿದೆ " ಇದರಿಂದ ಹಿಂದು ಮುಸಲ್ಮಾನರ ದೊಂಬಿಯು [illegible] ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ [illegible] ಮುಸಲ್ಮಾನ ಸಂಸ್ಕೃತಿ [illegible] ದೊರಕಿಸಿದ್ದರ ಮೂಲಕ [illegible] ಒಡೆದ ಆಶಯವುಂಟಾಗಿದೆ. ಮುಂದೆ [illegible] ಸ್ವತಂತ್ರವುಂಟಾಗುವದ, ಮತ್ತು ನಾವು [illegible] ಹಿಂದುಮುಸಲ್ಮಾನರ ದೊಂಬಿಯನ್ನೆಬ್ಬಿಸುವದು ತಪ್ಪುವದು. ಇದಾ [illegible] ಧರ್ಮವನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಿ [illegible] ದ್ದರಿಂದ ಈ ದೇಶದೊಳಗೆ ಜಾತಿಮತ್ಸರ ಕುಗ್ಗುವದು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಕವಿಶ್ರೇಷ್ಠರು [illegible]

ಈ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಒಳ ಪೇಳಿ, ಶಾಗೆಯೇ ವಿಮಾನ ಹತ್ತಿ ಕಲಕತ್ತೆಗೆ ತೆರಳಿದರು.

⁂

ಸ್ವದೇಶಿಗೆ ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ..?

ಆಸಾಮ ಪ್ರಾಂತದ ರಾಜಧಾನಿಯಾದ ಶಿಲಾಂಗ್ ದೊಳಗಿನ ಶ್ರೀ| ನೃಪೇಂದ್ರ ಚೌಧರಿ ವಕೀಲರವರು 'ಬಾಯ್ ಇಂಡಿಯನ್' ಯಾನೆ 'ಹಿಂದೀ ಸರಕುಗಳನ್ನೇ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಿರೆಂ'ಬುದಾಗಿ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವ ಪಂಡಿತ ಮದನ ಮೋಹನ ಮಾಳವೀಯರವರು ಹೊರಡಿಸಿದ ಸಂಘದ ಶಾಖೆಯೊಂದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಸಭೆ ಸೇರಿಸಬಹುದೋ ಎಂದು ಡಿ| ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಿಗೆ ಒಂದು ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದರು. ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಶನರರ ಕಡೆ ಕಳಿಸಿ ಉತ್ತರ ಕಳಿಸುತ್ತೇನಾಗಿ ಡಿ| ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಚೌಧರಿಯವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದರು. ಡೆ| ಕಮಿಶನರರು ಉತ್ತರ ಬರೆದದ್ದೇನಂದರೆ — "ಈಗ ನೀವು, ನಿಮ್ಮ ಸಂಗಡಿಗರೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭೆ ಸೇರಿಸದಿದ್ದರೆ ಒಳಿತು. ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಸಮಾಧಾನವಿದೆ. ಸಭೆ, ಮೆರವಣಿಗೆ ಮೊದಲಾದ ಕೃತ್ರಿಮ ವ್ಯವಸಾಯಗಳು ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ನಿಂತಿವೆ. ಶಾಂತಿ ಭಂಗವಾಗಲು ನನ್ನ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಿಲ್ಲ. 'ಬಾಯ್ ಇಂಡಿಯನ್' ಯಾನೆ ಸ್ವದೇಶಿ ಪ್ರಚಾರವೂ, ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಪ್ರಚಾರವೂ ಈಗಿನ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದೇ ಪ್ರಕಾರ ಪುರಸ್ಕಾರ ಮಾಡುವವಲ್ಲಂತು ತೋರುವದೇ ಕಠಿಣ. ನಿಮ್ಮದೇ ಉದಾಹರಣೆ ನೋಡಿ. 'ಬಾಯ್ ಇಂಡಿಯನ್' ಪ್ರಚಾರಕರು ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಪ್ರಚಾರಕರಲ್ಲವಾಗಿ ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದು ನೀವು ಹವಣಿಸುತ್ತೀರಿ. ಇದೇ ೨ ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಏಪ್ರಿಲ ೧೧ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ 'ಗೋವಿಂದ ಉಪವನ'ದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಭೆ ನೆರೆದಿತ್ತು. ಆಗ ನೀವು ನುಡಿದದ್ದೇನಂದರೆ — 'ಈಗಿನ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಸರಕಾರವೇ ಹೊಣೆಯಾಗಿದೆ, ಅವರೇ ಮುಂದಾಗಿ(ಕೊಂಗ್ರೆಸಿನ)ವ್ಯಮೇಲೆ ಬಿದ್ದವರು. ದಿನ ಹೋದ ಹಾಗೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ತಾಳಗೆಟ್ಟಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಶ ಧ್ವಜ ಹಾರಾಡುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ, ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜ ಕಿತ್ತೊಗೆಯಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಶಿಪಾಯಿಯರ ದಂಗೆಯಲ್ಲಿ ಜನರು ದ್ರೋಹ ಬಗೆದರು. ಸರಕಾರದ್ದೇ ಕರ್ಮಾದ್ದರಿಂದ ಈ ಸ್ಥಿತಿಯುಂಟಾಯಿತು. ಕಸ್ಟಮ್ ಖಾತೆಯಿಂದ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಿಗುವ ೫೧ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನಾವು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರೆ, ಇಂಗ್ಲಂಡದಿಂದ ಹಣ ತಂದು ಸರಕಾರವು ಇಲ್ಲಿ ಆಳಿಕೆ ನಡಿಸಲಿ ನೋಡುವಾ ಇತ್ಯಾದಿ ಇತ್ಯಾದಿ" ಎಂದರೆ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಮೊದಲಾದ ಬೇಕಾಯದೇಶೀರ ಉಪಾಯಗಳಿಂದ ಬ್ರಿಟಿಶ ಹಿಂದುಸ್ತಾನದಲ್ಲಿ ಕಾಯಿದೆಯಂತೆ ಸ್ಥಾಪಿತವಾದ ಸರಕಾರವನ್ನು ಉರುಳಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ನೀವು ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಇಂಥ ಪ್ರಸಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ, ಈಗಿನ ದಿನಮಾನದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾಯದೇಶೀರ ಒಂದು ಜಾಹೀರಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಬೇರೆ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ನಾನು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಲಾರೆ."

⁂

ಪುಣೆ ಜಿಲ್ಹೆಯ ಪರವಾಗಿ ಶಾಸನ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಸಭಾಸದರಾದ ರಾ| ಗಣಪತಿ ಲಕ್ಷ್ಮಣರಾಯರು ಪುಣೆಯ ಕಲೆಕ್ಟರರಿಗೆ ಒಂದು ಪತ್ರ ಬರೆದರು. ಸರದಾರರಿಗೂ, ಜಹಾಗೀರದಾರರಿಗೂ, ಸರಕಾರಿ ನೌಕರರಿಗೂ 'ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸ್ವದೇಶಿ ಸಂಘ' ಯಾನೆ 'ಬಾಯ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಲೀಗ' ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಭಾಸದರಾಗಲು ನಾನು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ, ಕೆಲವರಿಗೆ ಸಂದೇಹವುಂಟಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿದರೆ ಸರಕಾರದ ಅವಕೃಪೆಯಾಗಬಹುದೆಂದು ಅವರು ಬೆದರುತ್ತಾರೆ. ಆದರಿಂದ ಸರಕಾರದ ಆಕ್ಷೇಪವಿಲ್ಲವಾಗಿ ತಾವು ಪ್ರಕಟಣೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದರೆ ಸಂಘದ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವದು. ಇದಕ್ಕೆ ಕಲೆಕ್ಟರರು ಉತ್ತರ ಬರೆದದ್ದೇನಂದರೆ — "ಇಂಥ ಪ್ರಕಟಣೆ ಹೊರಡಿಸುವದು ಉಚಿತ ತೋರುವದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಈ ಜಿಲ್ಹೆಯ ಸರದಾರ ಹಾಗು ಜಹಾಗೀರದಾರರೊಡನೆ ಇಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆ ಒಂದಲ್ಲ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ತಕ್ಕ ಸಲ್ಲೆ ಕೊಡಲು ನಾನು ಯಾವಾಗಲೂ ತಯಾರಿದ್ದೇನೆ." ಕಲೆಕ್ಟರರೊಡನೆ ವಿಚಾರಿಸಿ ಅವರ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆದು ಪರಿಷ್ಕಾರಿದ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಸಭಾಸದರಾದ ಸರದಾರ ಮುಝುಮದಾರರವರು ಈ ಸ್ವದೇಶಿ ಸಂಘದ ಸಭಾಸದರಾಗಿರುವರಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತದೆ. ರಾ| ಗೋಖಲೆಯವರ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ [illegible] ಪುರ ತಾಲೂಕಿನ [illegible] ಸ್ವದೇಶಿ ಸಂಘಗಳು ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿವೆ.

⁂

ಲೋಥಿಯನ್ ಮಂಡಳದ ವರದಿ

ಹೊಸ ರಾಜ್ಯಘಟನೆಯಲ್ಲಿ ಮತಾಧಿಕಾರ ಯಾರಿಗಿರಬೇಕೆಂಬುದರ ಕುರಿತು ವಿಚಾರಿಸಿ ತಕ್ಕ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಲು ಸಹಾಯಕ ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಲೋಥಿಯನ್ ದೊರೆಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯ ಕೆಳಗೆ [illegible] ಮಂಡಳ ನೇಮಿಸಲಾಗಿತ್ತು. [illegible] ಸಂಗಡಿಗರೊಡನೆ ಭರತ ಖಂಡದಲ್ಲಿ [illegible] ಮುಂಬಯಿ, ಮದ್ರಾಸ, ಕಲಕತ್ತಾ, ಪ್ರಯಾಗ [illegible], ಕರಾಚಿ ಮೊದಲಾದ ಕಡೆ [illegible] ಸಿದ ರಿಪೋರ್ಟು ಚಕ್ರವರ್ತಿ [illegible] ಬಾದಶಹರ ವರ್ಧಂತಿಯ ದಿನ ಹಿಂದುಸ್ತಾನದಲ್ಲಿಯೂ, ಇಂಗ್ಲಂಡದಲ್ಲಿಯೂ ಒಮ್ಮೆಲೆ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. ಈ ರಿಪೋರ್ಟಿನ [illegible] ಗಳು ೩೩ ಅಧ್ಯಾಯಗಳಿವೆ. ಜನವರಿ [illegible]ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ತಾವು ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ಮುಟ್ಟಿದ [illegible] ಆಸಾಮ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯ ಪ್ರಾಂತ ಬಿಟ್ಟು [illegible] ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿದ್ದಾಯಿತು. ಪ್ರಾಂತಿಕ ಸರಕಾರಗಳ ಕಡೆ, ಹಿಂದುಸ್ತಾನ ಸರಕಾರದ ಕಡೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದೆ [illegible] ಮಂದಿಗಳ ಸಾಕ್ಷಿ ಕೇಳಿದೆ [illegible] ಪಕ್ಷದ [illegible] ಮಾತ್ರ ತನಗೆ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ಆ ಪಕ್ಷದ [illegible] ಈ ಮೊದಲೇ [illegible] ಹೀಗಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಬರೆದು ಹಿಂದು-ಮುಸಲ್ಮಾನ ಜಾತಿಯ ಮತಾಧಿಕಾರದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಜಾತಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತಾವು ವಿಚಾರಿಸಲಿಲ್ಲವಾಗಿಯೂ, ಆ ಪ್ರಶ್ನೆ ವಿಚಾರಿಸುವ ಕೆಲಸ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರದ್ದೇ ಎಂದೂ ದೊರೆಗಳು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಬುದ್ಧ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರಿಗೆಲ್ಲ ಮತಾಧಿಕಾರ ಕೊಡುವದು ಹಿಂದುಸ್ತಾನದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅಶಕ್ಯ ಮಾತು. ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಶಿಕ್ಷಣವಿಲ್ಲ. ಕೋಟ್ಯಾವಧಿ ಮತದಾರರಿಗೆ ಆಗಿಸುವಷ್ಟು ಪೋಲೀಸ ಬಲವಿಲ್ಲ. ಇಡೀ ಹಿಂದುಸ್ತಾನದಲ್ಲಿ ೧ ಲಕ್ಷ ೬೪ ಸಾವಿರ ಪೋಲೀಸರಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟು ಜನರಿಂದ ಕೋಟ್ಯಾವಧಿ ಮತದಾರರ [illegible] ಬರದು. ಸ್ತ್ರೀ ಮತದಾರರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವನ್ನಿಸಬೇಕಾದರಿಂದ ಅದರಿಂದ ಆ ಗೊಡವೆಯನ್ನೇ ಬಿಟ್ಟು ಮತಾಧಿಕಾರದ ಈಗಿನ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಿ ೩ ಕೋಟಿ ೬೦ ಲಕ್ಷ ಜನರಿಗೆ ಮತಾಧಿಕಾರ ಕೊಡಬಹುದೆಂದು ಶಿಫಾರಸಾಗಿದೆ. ಈ ಮತದಾರರಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟಮಾಂಶ ಸ್ತ್ರೀಯರು. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೂ, ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೂ ಮತಾಧಿಕಾರ ಪಡೆಯಲು ಬೇರೆಯವರಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಟ್ಟಿದೆ. ಈಗ ಬರೇ ೭೧ ಲಕ್ಷ ಜನರಿಗೆ ಮತಾಧಿಕಾರವಿದೆ. ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲುಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ೨ರಿಂದ ೫ರ ವರೆಗೆ ಸದಸ್ಯರ ಆಸನಗಳು ಕಾದಿಟ್ಟಿರುತ್ತವೆ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮತದಾರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ವರಿಷ್ಠ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲು ಯಾನೆ ಸಂಯುಕ್ತ ಮತದಾರರ ಸಂಖ್ಯೆ ೮೦ ಲಕ್ಷವಾಗುವದು. ಈಗ ಆ ಮತದಾರರ ಸಂಖ್ಯೆ ೧೧—೧೨ ಲಕ್ಷವಿದೆ. ಸಂಯುಕ್ತ ಕೌನ್ಸಿಲು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೩೦೦ ಸಭಾಸದರು, ಅವರಲ್ಲಿ ೨೦೦ ನಮ್ಮ ಬ್ರಿಟಿಶ ಹಿಂದುಸ್ತಾನಕ್ಕೆ, ಉಳಿದ ೧೦೦ ಸಂಸ್ಥಾನಿಕರಿಗೆ, ಇತರರಿಗೆ ಹೀಗೆಲ್ಲ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದದೆ. ಈ ರಿಪೋರ್ಟಿಗೆ ನೇಮಸ್ತಾಗ್ರಣಿಗಳು ಒಪ್ಪುವದಿಲ್ಲ. ರಾ| ತಾಂಬೆ, ಚಿಂತಾಮಣಿ, ಜಯಕರರವರು ಪ್ರಬುದ್ಧರಿಗೆಲ್ಲ ಮತಾಧಿಕಾರವಿರಬೇಕೆಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿ ರಿಪೋರ್ಟಿಗೆ ತಮ್ಮ ನಿಷೇಧ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಜೋಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ರಾ| ಸುಬ್ಬರಾಯನ್‌ರವರು ಬಂಗಾಲದ ವಕೀಲಿ [illegible] ಮತಪತ್ರಿಕೆ ಜೋಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ ಮಹಮ್ಮದ ಯಾಕೂಬ, ಸರ್ ಸುಂದರಸಿಂಗ, ಡಾ| ಅಂಬೇಡಕರ ಮೊದಲಾದ ಸಭಾಸದರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ [illegible] ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. [illegible]ವಾಗಿ ಹಿಂದೀ ಜನಾಂಗದ ಈ ರಿಪೋರ್ಟ [illegible] ಆಶಾವಾದದವನ್ನಿಂದ ಪಡೆದ ಭಿನ್ನ ಮತ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ [illegible] ತಮ್ಮ ರಿಪೋರ್ಟ ಯೋಗ್ಯವೆಂದು ಲೋಥಿಯನ್ ದೊರೆಗಳಾದಿ ಬಹುಮತದವರು ತಮ್ಮದೇ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಪತ್ರಿಕೆಯೂ ರಿಪೋರ್ಟಿನೊಡನೆ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಬಹುಮತದವರು ಅಲ್ಪ ಮತದವರಿಗೆ ಅಲಕ್ಷಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಸಭೆಯ ಸೂಚನೆ ಸಹ ಕೊಡದೆ ಏಕಪಕ್ಷದಿಂದ ಅವರ ಮೇಲೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವದು ಅಪ್ರಶಸ್ತವೆಂದು ನೇಮಸ್ತಾಗ್ರಣಿಗಳಾದ ರಾ| ಚಿಂತಾಮಣಿಯವರು ನಿಷೇಧ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಲೋಥಿಯನ್ ದೊರೆಗಳ ಶಿಫಾರಸ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. ವಿರಾಯತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಈ ರಿಪೋರ್ಟಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ತಪ್ಪು ಮನವಿಲ್ಲ. ರಾಜಪಕ್ಷದ 'ಮಾರ್ನಿಂಗ ಪೋಸ್ಟ' ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಬಲು ದೊಡ್ಡ ಸಿಟ್ಟು ಬಂದಿದೆ. "ಹಿಂದುಸ್ತಾನಕ್ಕೆ ಲೋಕಶಾಹಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಕೃತ್ರಿಮ ಉಪಾಯಗಳಿಂದ ಲೋಕಶಾಹಿ ಕಲಿಸಲು ರಿಪೋರ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನಪಡುತ್ತದೆ. ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ—ಮುಸಲ್ಮಾನ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ವಿಚಾರವಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ರಿಪೋರ್ಟ [illegible] ನಿರರ್ಥಕವಾಗಿದೆ. ಲಂಡನಿನ 'ಟೈಮ್ಸ' ಪತ್ರಿಕೆಯು ಲೋಥಿಯನ್ ದೊರೆಗಳ ಅವರ ಪ್ರಶಂಸಿತ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಅವಶ್ಯವಿರುವದಾಗಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನರಿಗೆ ಮತಾಧಿಕಾರ ದೊರೆಯುವಂತೆ "ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾಗಬೇಕಾಗಿಯೂ ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ." ಹೀಗೆ ಈ ರಿಪೋರ್ಟಿಗೆ ಸ್ವಂತ ರಿಪೋರ್ಟು ಬರೆದವರದೇ ಶಿಫಾರಸು ದೊರತು, ಬೇರೆ ಯಾವರ ಶಿಫಾರಸಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ತಿಳಿಯೋ ಏನೋ ಲೋಥಿಯನ ದೊರೆಗಳು ಮುಂದಾಗಿಯೇ ಶಿಫಾ

ರಸು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರಬೇಕೆಂದು ಕೆಲವರ ಊಹೆ

⁂

ನಾಶಿಕದಲ್ಲಿ ಸಿಂಹಸ್ಥ ಯಾತ್ರೆ.

ಗುರು ಗ್ರಹವು ಸಿಂಹ ರಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಕ್ರಮಣವಾದಾಗ ನಾಶಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಯಾತ್ರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಗುರುವು ಸಿಂಹಸ್ಥನಾಗುತ್ತಾನೆ. ೧ ವರ್ಷದ ತನಕ ತ್ರ್ಯಂಬಕದೊಳಗಿನ ಗೋದಾವರಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ತ್ರ್ಯಂಬಕೇಶ್ವರನ ದರ್ಶನ ಪಡೆಯಲು ಸಾವಿರಾರು ಯಾತ್ರಿಕರು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ೩೦ ಸಾವಿರ ಜನರು ಒಡ್ಡಾಮುಷ್ಪುರದಿಂದ ಹೊರಟು ಇದೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನಾಶಿಕಕ್ಕೆ ತಲ್ಪುವರು. ಇಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುವದು ಒಂದು ಪಕ್ಷ ಧರ್ಮಶಾಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ, ಹೊಲಮನೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಜನರು ಇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಕುಶಾವರ್ತ ತೀರ್ಥಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ತ್ರ್ಯಂಬಕೇಶ್ವರನ ದರ್ಶನ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಆಮೇಲೆ ಗೋದಾವರಿ ನದಿಯ ಉಗಮಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಗೋದಾವರಿಯ ಉಗಮಸ್ಥಾನವು ಸಹ್ಯಾದ್ರಿಯ ಬೆಟ್ಟದ ಮೇಲಿದೆ. ನಾಶಿಕ ಪಟ್ಟಣದಿಂದ ಬೆಟ್ಟದ ತನಕ ಹೋಗಿ ೭೦೦ ಪಾವಟಿಗೆಗಳನ್ನು ಹತ್ತಿಹೋಗಬೇಕು. ಮುಂಚೆ ಇವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಕಟ್ಟಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಅವನ್ನು ಮುಂಬಯಿಯ ಧನಾಢ್ಯ ಲೋಹಾಣಾ ವರ್ತಕರಾದ ಶೇಟ ಕರಮಸಿ ಹಂಸರಾಜರವರು ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಶಿಖರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಹೀರವಿದೆ. ಈ ಹೀರಕ್ಕೆ ಆಸಿಕೆಯಾಗಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಗೋಡೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹೀರಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗಿ ಪೋಟ್ಟಿದಿಗೆ ೩೦೦ ಅಡಿ ಎತ್ತರವಾದ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಬಂಡೆಗಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಬಂಡೆಗಲ್ಲಿನೊಳಗಿಂದಲೇ ಹನಿ ಹನಿ ನೀರು ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಅದು ಗೋಮುಖದ ದ್ವಾರಾ ಒಂದು ಹೌದಿನಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಮುಂದ ಸಾಗುತ್ತದೆ. ಗೋಮುಖಕ್ಕೆ ಹೂ-ಪತ್ರಿ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಂದ ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದೇ ಗೋದಾವರಿಯ ಉಗಮವು. ಇಲ್ಲಿ ಯಾತ್ರಿಕರು ಸ್ನಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ವರ್ಷದ ಸಿಂಹಸ್ಥ ಯಾತ್ರೆಗೆ ಒಂದು ವಿಶೇಷವಿದೆ. ದಿಗಂಬರ ಗೋಸಾವಿಗಳು ಈ ಸಾರಿ ಮೆರವಣಿಗೆಯಿಂದ ಹೋಗಿ ಗೋಮುಖದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವವರಿದ್ದಾರೆ. ೧೮೭೧ನೇ ಇಸ್ವಿಯಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಮೆರವಣಿಗೆ ಹೊರಡಿಸಬಾರದಾಗಿ ಸರಕಾರವು ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸಿತ್ತು. ಸರಕಾರವು ಈ ಪ್ರತಿಬಂಧವನ್ನು ಈ ಬಾರಿ ಕಿತ್ತೊಗೆದಿದೆ. ಪ್ರಯಾಗ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಇವರದೊಂದು ಮಠವಿದೆ. ಪುರಾತನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇವರು ೩-೪ ಸಾಲುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಧ್ವಜ ಹಾರ್ಯಾಡಿಸುತ್ತ, ತುತೂರಿ ಊದುತ್ತ ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಕೂಚು ಮಾಡಿ ಗೋಮುಖದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಗೋಸಾವಿಯರಲ್ಲಿ ೩ ಭೇದಗಳಿವೆ. ಒಂದು ನಿರ್ವಾಣಿ, ಇನ್ನೊಂದು ಉದಾಸಿ, ನಿರ್ವಾಣಿಗಳು ದಿಗಂಬರರು, ನಿರ್ವಾಣಿಗಳಿಗೆ ಬೆತ್ತಲೆಯಾಗಿ ಮೆರವಣಿಗೆಯಿಂದ ಹೋಗುವ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲವೆಂದು ಉದಾಸಿಗಳು ಆಕ್ಷೇಪ ತೆಗೆದು ಗೋಸಾವಿಯರೊಳಗೆ ದೊಡ್ಡದೊಂದು ದೊಂಬಿಯಾದ್ದರಿಂದ ೧೮೭೧ನೇ ಇಸ್ವಿಯಲ್ಲಿ ಸರಕಾರವು ಹಾಗೆ ಪ್ರತಿಬಂಧಕ ಹುಕುಮು ಹೊರಡಿಸಿತ್ತು. ಸೀಲ ಪ್ರಿವರ್ ನಿರಂಜನ ನಿರ್ವಾಣಿ ಅಖ್ಯಾಲ್ ಆಖಾಡಾ ಯಾನೆ ಸಂಘದವರು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಒದರಿಕೊಂಡು ಪುರಾತನ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಬೇಕಾಗಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ನಾಶಿಕದ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ೩ ಮೆರವಣಿಗೆಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಲು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆಷಾಢ ಕೃಷ್ಣ ೧೪ರ ಸೋಮವಾರ ತಾ ೧-೮-೪೩ನೇ ದಿನ ಬೆಳಗಿನ ೪ ಘಂಟೆಯಿಂದ ೬ ಘಂಟೆಯ ವರೆಗೆ ೧೦೦ ಮಂದಿಗಳದೊಂದು ಮೆರವಣಿಗೆ, ೭೫ ಮಂದಿಗಳದೊಂದು ಮೆರವಣಿಗೆ, ಹೀಗೆ ೧೭೫ ಮಂದಿಗಳ ೩ ಮೆರವಣಿಗೆಗಳನ್ನು ದಿಗಂಬರ ಗೋಸಾವಿಗಳು ಹೊರಡಿಸಿಕೊಂಡು ಕುಶಾವರ್ತ ತೀರ್ಥಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಹಾಗೆಯೇ ಮರಳಿ ಮರಳತಕ್ಕದ್ದು. ಇದೊಂದೇ ದಿನ ೩ ತಾಸುಗಳಲ್ಲಿ ಬೆತ್ತಲೆ ಮೆರವಣಿಗೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮುಗಿಯತಕ್ಕದ್ದು. ಮಠದಿಂದ ಕುಶಾವರ್ತ ತೀರ್ಥವು ೩ ಮೈಲು ಅಂತರದಲ್ಲಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧ ಯಾರಾದರೂ ನಡೆದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಶಾಸನವಾಗುವದು. ಸಿಂಹಸ್ಥ ಯಾತ್ರೆಯು ೧ ವರ್ಷದ ತನಕ ನಾಶಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಗುರುವು ಕನ್ಯಾ ಸಂಕ್ರಮಣವಾಗುವ ತನಕ ಈ ಯಾತ್ರೆಯ ಅವಧಿ. ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆಯವರು ಯಾತ್ರಿಕರ ಆರೋಗ್ಯಪಾಲನಕ್ಕಾಗಿ ತಕ್ಕ ಜಾಗ್ರತೆ ಕೊಳ್ಳಲಾರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಈಗಿನ ಕಠಿಣ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾತ್ರಿಕರು ಹಿಂದಿನಂತೆ ಒದಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಯವರ ತರ್ಕ

⁂

ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ರಾಜಶಾಸನದ ಹೊಸ ಪ್ರಯೋಗ.

'ಮುಂಬಯಿ ಕ್ರಾನಿಕಲ್' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮುದ್ರಕರ ಕಡೆಯಿಂದ ರೂ ೩೦೦೦, ಪ್ರಕಾಶಕರ ಕಡೆಯಿಂದ ರೂ ೩೦೦೦, ಹೀಗೆ ರೂ ೬೦೦೦ಗಳ ಜಾಮೀನು ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರವು ಕೇಳಿತು. 'ಕ್ರಾನಿಕಲ್' ಪತ್ರಿಕೆಯು ಕಟ್ಟಿತು. ರೂ ೬೦೦೦ಗಳಿಗಾಗಿ ರೂ. ೧೬೦೦೦ಗಳ ಸರಕಾರಿ ಸಾಲದ ಬೋಂಡುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕಾಯಿತು. ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ದೊಂಬಿ ನಡೆದಿರುವದಕ್ಕೆ "ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತೀಕಾರ ಮಾಡಲು ಸರಕಾರವು ಯಾಕೆ ತಯಾರಿದ್ದಿಲ್ಲ?" ಎಂಬದಾಗಿ ಮಿ| ಹಾರ್ನಿಮನ್‌ರವರ 'ಕ್ರಾನಿಕಲ್' ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲೇಖ ಬರೆದಿದ್ದರು. ಆ ಲೇಖದಿಂದ ಸರಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಗೆ ಭಂಗ ಬಂತೆಂದು ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರವು ಮುದ್ರಣಶಾಸನದಂತೆ ರೂ ೬೦೦೦ಗಳ ಜಾಮೀನು ಕೇಳಿತು. ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ನಿರ್ನಾಮಗೊಳಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜಶಾಸನಗಳು ಹೊರಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವವಾಗಿಯೂ, ಬೇರೆ ಪ್ರಕಾರದಿಂದ ಇವುಗಳ ಉಪಯೋಗವಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವಾಗಿಯೂ ಭಾರತಮಂತ್ರಿ ಸರ್ ಸಮ್ಯುಅಲ್ ಹೋರ ದೊರೆಗಳು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಆಶ್ವಾಸನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ದೊಂಬಿಗೂ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ, ಹೀಗಿದ್ದು ಇವನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದು ತಪ್ಪೆಂದು ಮಿ| ಹಾರ್ನಿಮನ್‌ರವರು ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ತಂತಿ ಮಾಡಿ ಹೀಗೆ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಬಾರದಾಗಿ ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ತಂತಿಗೆ ಉತ್ತರ ದೊರೆಯಲಿಲ್ಲ. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಸಭಾಸದರೊಬ್ಬರು ಜಾಮೀನು ಕೇಳುವ ಕಾರಣ ಕೇಳಲು, ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳು 'ಸಾಸರಿಯೆ' ಎಂದರು. ಆದರೆ, ಈಗಿನಂಥ ಇಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ದುರ್ಲಕ್ಷ ಮಾಡುವಂಥ ದುಷ್ಟ ಪ್ರಯತ್ನವು ದೊಂಬಿಗೆ ಉತ್ತೇಜಕವಾಗುತ್ತದಾಗಿ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೇಳಿ ಲೇಖನದ ಚೌಕಶಿ ಮಾಡಿ ತಿಳಿಸುತ್ತೇವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. 'ಕ್ರಾನಿಕಲ್' ಪತ್ರಿಕಾಕರ್ತರು ಕಳೆದ ಮೇ ೩೧ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ರೂ ೬೦೦೦ಗಳ ಸರಕಾರಿ ಬೋಂಡುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರು. ಆದರೆ, ಈ ಬೋಂಡಗಳ ಈಗಿನ ಬೆಲೆ ರೂ. ೬೦೦೦ ವಟ್ಟಾದ್ದರಿಂದ ರೂ ೯೬೦೦ಗಳ ಸರಕಾರಿ ಬೋಂಡುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕಾಗಿ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ವಿಧಿಸಿದರು. ಪೇಟೆಯ ಧಾರಣೆ ಏರಿದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಸರಕಾರಿ ಬೋಂಡುಗಳ ಕಿಮ್ಮತ್ತನ್ನು ಸರಕಾರವೇ ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವದು ಎಲ್ಲಿಯ ನ್ಯಾಯ? ಎಲ್ಲಿಯ ರೀತಿ? ಎಂದು 'ಕ್ರಾನಿಕಲ್' ಪತ್ರಿಕಾಕರ್ತರು ಟೀಕಿಸುತ್ತಾರೆ.

⁂

ಶಿದ್ದಾಪುರ ತಾಲೂಕ ಮಾವಿನಗುಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ ಅತ್ಯಾಚಾರದ ಕುರಿತು ಸ್ತ್ರೀ-ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಯ ಕೈಫೀಯತನ್ನು ಪಡೆದ ಬಗ್ಗೆ ಶಿವಮೊಗ್ಗೆಯ ಮದ್ರಾಸದ 'ಹಿಂದು' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿಯಲಾಗಿದೆ.

⁂

ಬಂಗಾಲ ಪ್ರಾಂತದ ಜಲಪೈಗುರಿಯಲ್ಲಿ 'ಜನಮತ'ವೆಂಬ ಪತ್ರಿಕೆಯಿದೆ. ಇದು ವಾರಪತ್ರಿಕೆ. ೧ ತಿಂಗಳ ತನಕ ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಬಾರದಾಗಿ ಡೆ| ಕಮಿಶನರರು ಮುದ್ರಣ ಶಾಸನದಂತೆ ನೋಟೀಸನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

⁂

ಆಸಾಮ ಪ್ರಾಂತದೊಳಗಿನ ಸಿಲಹೆಟ್ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ 'ಜನಶಕ್ತಿ' ಎಂಬ ವಾರಪತ್ರಿಕೆಯಿದೆ. ಆ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಎಪ್ರಿಲ್ ೧೭ನೇ ತಾರೀಖಿನ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ, ಫೆಬ್ರುವರಿ ೧೦ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಕರಿಮಗಂಜ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳಿಗೆ ಹೊಡೆದರೆಂದು ಪ್ರಕಟವಾಗಿತ್ತು. ಈ ಸುದ್ದಿ ಸುಳ್ಳೆಂದು ಪ್ರಾಂತಿಕ ಸರಕಾರವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟು ಪತ್ರಿಕೆಯ ಕಡೆಯಿಂದ ಜಾಮೀನು ಬೇಡಿತ್ತು. ಕಲಕತ್ತೆಯ ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ಮುಖ್ಯ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರೂ, ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಮಿತ್ರ-ಪಂಕಜರವರೂ ಈ ಕುರಿತು 'ಜನಶಕ್ತಿ'ಯ ಕರ್ತರು ಮಾಡಿದ ಅಪೀಲನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಪೋಲೀಸ ಆಫೀಸರರ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದ ಆರೋಪದಿಂದ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಅಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಬರಲಿಲ್ಲವಾಗಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟು ಆಸಾಮ ಸರಕಾರದ ಜಾಮೀನಿನ ಹುಕುಮನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸರಕಾರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಧೋರಣದ ಅಂಗವೆಂದು ಪೋಲೀಸರು ಅತ್ಯಾಚಾರ ಮಾಡಿದರಾಗಿ ಸರಕಾರದ ಆರೋಪಣವಿಲ್ಲ. ಅದು ಒಂದು ಸುದ್ದಿಯೆಂದು, ಟೀಕೆ ಮಾಡದೆ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಇದರಿಂದ ಮುದ್ರಣಶಾಸನದಂತೆ ಇಂಥ ಪ್ರಕಟಣ ಆಕ್ಷೇಪಾರ್ಹವಾಗುವದಿಲ್ಲವಾಗಿ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಪಂಕಜರವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತಾರೆ.

⁂

ಧಾರವಾಡದ ಡಿ| ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು 'ವಿಜಯ' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಕಳೆದ ೨೬ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ರಾಜಶಾಸನದ ಕಲಮು ೪ (೧) ರನ್ವಯ ಹೊರಡಿಸಿದ ಹುಕುಮೇನಂದರೆ — 'ವಿಜಯ' ಪ್ರಕಾಶಕರೂ, ಮುದ್ರಕರೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸುರಕ್ಷಿತತೆ ಹಾಗು ಶಾಂತತೆಗೆ ಭಂಗಪಡಿಸುವಂಥ ಸುದ್ದಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿ ಬೇಕಾಯಿದೆಯೀರ ವರ್ತನೆಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊ

[೧೦ನೇ ಪಾನಿನ ಮೇಲೆ ಮುಂದುವರಿದಿದೆ.]

ಯೋಗಬಲ ಹೇಗೆ?

[ನಿರೀಕ್ಷಕನು ಬರೆದುದು]

ಯೋಗಬಲ ಹೇಗೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಲಾರೆ, ಗ್ರಹಗಳ ಬಲಾಬಲಗಳ ನಿರೀಕ್ಷ ಮಾತ್ರ ಮಾಡಬಲ್ಲೆ. ಅವಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ನನ್ನಿಂದ ಹೇಳ್ಬಾರದು. ಉಚ್ಚ ಗ್ರಹಗಳಿಗೆ ಬಲವಿಲ್ಲವೆಂದೇ ಈಗಿನ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನನ್ನ ನಿರೀಕ್ಷೆಯ ಫಲ. ಪ್ರಾಂತಿಕ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟು, ಸಂಯುಕ್ತ ರಾಜ್ಯಪದ್ಧತಿಯ ಸೂಚನೆ ಘಟನೆಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕಾಲಾಂತರದ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿ ಇಂದಿನ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇಕ್ಕಟ್ಟಿನೊಳಗಿಂದ ಪಾರಾಗಬೇಕೆಂದು ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಕರ್ತರು ಹವಣಿಸುತ್ತಾರೆಂಗಿ ಲೋಕವಾರ್ತೆ. ಲೋಕವಾರ್ತೆಯೇಕೆ? ಖಂಡಿತವಾದ ವರ್ತಮಾನವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯೂ, ಲಂಡನಿನಲ್ಲಿಯೂ ಲೋಕಮತ ಸಂಗ್ರಹದ ಪ್ರಯತ್ನವು ಒಳಗಿಂದೊಳಗೆ ನಡೆದಿದೆ. ಕಳೆದ ಗುರುವಾರ ಲಂಡನಿನಿಂದ ಹೊರಳಿ ಬಂದ ಶ್ರೀ| ದಿವಾಣ ಚಮನಲಾಲರವರು ಇದೇ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು 'ಮುಂಬಯಿ ಕ್ರಾನಿಕಲ್' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗೆ ಬಳಿ ಹೇಳಿದರು. ನೇಮಸ್ತರಾದ, ಸರಕಾರದ ಅಂತರಂಗ ಬಲ್ಲವರೆಂದು ಎಣಿಸಬಹುದಾದ ಸರ್ ಚಿಮನಲಾಲ ಸೆಟಲವಾಡ, ಸರ್ ಫಿರೋಜ ಸೇಠನಾ, ನಾ| ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಶಾಸ್ತ್ರಿ, ಸರ್ ತೇಜಬಹಾದ್ದೂರ ಸಪ್ರುರವರು ಪ್ರಾಂತಿಕ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆಯನ್ನಷ್ಟೇ ಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ ತಮಗೆಂದಿಗೂ ಸಮಾಧಾನವಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವಾಗಿ ಖಂಡಿತ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಿಸಂಪಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆಯನ್ನೀಯದೆ ಸರಕಾರವು ಪ್ರಾಂತಿಕ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನೇ ಮುಂದರಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ನೇಮಸ್ತರು ಆ ಯೋಜನೆಯ ಗೊಡವೆಗೆ ಹೋಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವಾಗಿ ಮುಂಜಾಗ್ರತೆ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯು ಯೆರವಡಾ ಜೈಲಿಗೆ ರವಾನೆಯಾಗಿರುವದಂತೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮನ್ನಣೆ ದೊರೆತರೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅಪ್ಪಣೆಯಾಗುವದೆಂದೂ, ಹಾಗೆ ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ರಾಜಶಾಸನಗಳು ರದ್ದಾಗಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿ ಕೈದಿಗಳೆಲ್ಲ ಒಮ್ಮೆಲೇ ಬಿಡುಗಡೆಹೊಂದುವರೆಂದೂ ಮಿ| ಹೊರ್ನಿಮನ್ನರವರು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅವಕ್ಕಾಪ್ಪಣೆ ದೊರೆಯದಿದ್ದರೆ ಆಯುರ್ಮಾನವು ತೀರಿಬಂದ ರಾಜಶಾಸನಗಳಿಗೆ ಪುನಃ ಆಯುರ್ವರ್ಧನವಾಗುವದು. ಪುನಃ ಆಯುರ್ಮಾನ ಮಾಡುವ ನಿರ್ಧಾರವಾಗಿದೆಂದು 'ಫ್ರೀ ಪ್ರೆಸ್' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಲಂಡನ್ ಸುದ್ದಿಗಾರರು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಧಾನ ಮಂಡಳಕ್ಕೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಿಂದ ಹೋದ ಪ್ರಮುಖರು ರಾಜಶಾಸನಗಳಿಂದ ಕಾರಭಾರ ನಡಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಹಿತವಿಲ್ಲವಾಗಿ ಸಾರಿ ಸಾರಿ ಹೇಳಿದಾಗ್ಯೂ ರಾಜಶಾಸನಗಳನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯನ್ನು ಬುಡಗೂಡಿ ಸದೆಬಡಿಯಬೇಕೆಂದೇ ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದಾರಂತೆ. “ಪ್ರಧಾನ ಮಂಡಳದ ನಿರ್ಣಯವಾಗಿಲ್ಲೆಂದು ಇನ್ನೂ ತಿಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ, ಆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಿ.” ಹೀಗೆ ಮಿ| ಹೊರ್ನಿಮನ್ನರು ಎಚ್ಚರಿಟ್ಟು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಬಂಗಾಲದ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕ ರಾಜಶಾಸನದ ಅವಧಿ ತೀರಿದ್ದರಿಂದ ಹೊಸ ರಾಜಶಾಸನವು ಏರ್ಪಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಜೈಲುಗಳು ತುಂಬಿಹೋಗಿದ್ದರಿಂದ ಕೆಲ ಕೈದಿಗಳಿಗೆ ಅಂಡಮಾನಿಗೆ ಕಳಿಸಬಹುದೆಂದು ಪಾರ್ಲಮೆಂಟಿನ ಸಭಾಸದರಾದ ಸರ್ ಚಾರ್ಲ್ಸ್ ಓಮನ್ನರವರು ತಂದ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ತಾವು ಆಲೋಚಿಸಿ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬುಧವಾರ ಸೇರಿದ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಉದ್ಗರಿಸಿದರು. ಲೋಕಪ್ರಜ್ಞರು ಬಿನ್‌ಶರ್ತ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಂಡನಕ ಯಾವದೇ ವಿಷಯ ಅವರೊಡನೆ ಮಾತು-ಕಥೆ ನಡಿಸಬಾರದಾಗಿ ಬ್ರಿಟಿಶ ಪ್ರಧಾನ ಮಂಡಳದ ನಿರ್ಧಾರವಾಗಿರುವದಂತೆ. ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಶೀಘ್ರವೇ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದುವ ಆಶೆಯನ್ನು ಒಮ್ಮೆಲೇ ತ್ಯಜಿಸಬೇಕಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲರೂ ತಮತಮಗೆ ವಿಧಿಸಿದ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿ ತೀರಬೇಕಾಗುವದಂತೆ. ತಮಗ ಶೀಘ್ರವೇ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುವದಾಗಿ ಭವಿಷ್ಯವಾದಿಗಳು ಹೇಳಿದ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ಕೇಳಿದ ಯೆರವಡಾ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿದ್ದವರು ವಿನೋದ ಮಾಡಿದರಾಗಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ವರ್ತಮಾನದ ಮೂಲದಿಂದಲೂ ಆತಗೆ ಇಂಬಿಲ್ಲವೆಂದು ಊಹಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ದೀನಬಂಧು ಎಂಡ್ರ್ಯೂಸರವರು ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಧಾನ, ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿ ಮೊದಲಾದವರ ಕಡೆ ಸಮಕ್ಷ ಪ್ರಸ್ತುತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಿಳಿದ ವೃತ್ತದ್ವಾರ 'ಫ್ರೀ ಪ್ರೆಸ್' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಲಂಡನಿನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ದೀನಬಂಧುಗಳ ಕಡೆ ಮುಖ್ಯ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿದರು. “ಸರಕಾರವು ಮನಸ್ಸು ಒಲಿಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವದೋ ಹೇಗೆ? ಈಗಿನ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನನಗೇನು ಆಶಾ ತೋರುವದಿಲ್ಲ” ಹೀಗೆ ದೀನಬಂಧುಗಳು ಉದ್ಗರಿಸಿದರು. ಲೋಥಿಯನ್ ದೊರೆಗಳ ಮಾತೇ ಹಲವರಿಗೆ ನಂಬಿಗೆಯಿತ್ತು. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಮಕ್ಷ ನೋಡಿದ್ದಾರೆ ಅವನ್ನವರು ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸಮಾಧಾನವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವರಾಗಿ ಒಂದು ನಂಬಿಗೆಯಿತ್ತು. ಸರ್ ಹರ್ಬರ್ಟ ಸೆಮ್ಯುಅಲ್ ಎಂಬ ಪ್ರಮುಖರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯವರ ಕಡೆ ಒಪ್ಪಂದದ ಮಾತ-ಕಥೆ ನಡಿಸಬೇಕೆಂಬ ಪಂಥದವರೆಂದೂ, ಲೋಥಿಯನ್ ದೊರೆಗಳು ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೇ ಬಲಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದೂ 'ಫ್ರೀ ಪ್ರೆಸ್' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಿಮ್ಲಾ ಸುದ್ದಿಗಾರರ ವಾರ್ತೆ. ಆದರೆ, ಸರ್ ಹರ್ಬರ್ಟ ಸೆಮ್ಯುಅಲ್‌ರವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಪ್ರಧಾನ ಮಂಡಳದಲ್ಲಿ ಬೆಂಬಲವಿಲ್ಲ. ಇದಲ್ಲದೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಕ್ಕೆ ನೊಟ್ಟಮೊದಲು ತಡೆಹಾಕದ ಹೊರತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯೊಡನೆ ಒಪ್ಪಂದದ ಮಾತು-ಕಥೆ ಯುಕ್ತಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯಾಗುವದೆಂದು ಸರ್ ಹರ್ಬರ್ಟ ಸೆಮ್ಯುಅಲ್‌ರವರೂ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಸೆಮ್ಯುಅಲ್-ಲೋಥಿಯನ್‌ರವರ ಮನೋರಥವು 'ಉತ್ಪದ್ಯಂತೇ ವಿಲೀಯಂತೇ' ವರ್ಗದೊಳಗಿನದು. ಮೇಲಾಗಿ ಲೋಥಿಯನ್ ದೊರೆಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇ ಭಿನ್ನವಿರುವದೆಂದು 'ಕ್ರಾನಿಕಲ್' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಲಂಡನ್ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಅಂಬೋಣ. ಹೊಸ ರಾಜ್ಯಸುಧಾರಣೆಗೆ ಎಷ್ಟು ವಿರೋಧವಾದಾಗ್ಯೂ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ರಾಜ್ಯಘಟನೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದೊಡನೆ ಬಹುಜನಸಮಾಜವು ಇಲೆಕ್ಷನಿನಲ್ಲಿ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಸೇರಿ ಈಗಿನ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯನ್ನೆಲ್ಲ ಒಮ್ಮೆಲೇ ಮರೆತುಬಿಡುವದೆಂದು ಲೋಥಿಯನ್ ದೊರೆಗಳು ಪ್ರಧಾನ ಮಂಡಳಕ್ಕೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೇಳಿರುವರಂತೆ. ಹೀಗೆ ಮುಖ್ಯ ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೂಲ ಆಲೋಚನೆಗೆ ಸಹಾಯಕ ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅನುಕೂಲರೇ ಹೊರತು ಪ್ರತಿಕೂಲರಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಪ್ರಧಾನ ಮಂಡಳದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಷಯ ಮಾತ್ರ ಇನ್ನೂ ನಿರ್ಧಾರವಾಗಿಲ್ಲ. ಅದು ಹಿಂದು-ಮುಸಲ್ಮಾನ ಪ್ರಶ್ನೆಯದು. ಹಿಂದುಗಳಿಗೆಷ್ಟು, ಮುಸಲ್ಮಾನರಿಗೆಷ್ಟು, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೆಷ್ಟು, ಹೀಗೆ ಜಾತಿವಿಷಯಕ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಕೊನೆಯ ನಿರ್ಣಯ ಇನ್ನೂ ಆಗುವದಿದೆ. ಅದು ಬಹುತರವಾಗಿ ಜಾತಿವಾತ್ಸಲ್ಯದವರ ಹೇಳಿಕೆಯಂತೆ ಒದಗಿಬರದು. ಅವರಿಂದ ಪ್ರಕೃತಿಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯದ ನಾಶ ಮಾಡಿ ಮುಸಲ್ಮಾನ ಪ್ರಮುಖರಾದ ಸರ್ ಫಜಲಿ ಹುಸೇನರವರು ಲಂಡನ್ನಿಗೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಡಾ. ಅಂಬೇಡಕರರು ಸುದ್ದಿ-ಸುಳಿವು ಕೊಡದೆ ಹಡಗ ಹತ್ತಿ ಲಗಬಗೆಯಿಂದ ಆ ಕಡೆ ತೆರಳಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಮೂರು ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜಶಾಸನಗಳ ಅವಧಿ ತೀರುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟರೊಳಗ ಯಾವದೇ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯದ ಜಾಹೀರನಾಮೆ ಹೊರಬೀಳಬೇಕು. ಯೋಗಬಲ ಅನುಕೂಲವಿಲ್ಲವಾಗಿಯೂ, ಪ್ರತಿಕೂಲ ಗ್ರಹಗಳೇ ಬಲಕಾರಿಯಾಗುವವೆಂದೂ ರಾಜಕಾರಣಪಟುಗಳ ಅಂಬೋಣ.

ಅಂತು, ಉಚ್ಚ ಗ್ರಹಗಳು ಪೂರ್ಣ ನಿರ್ಬಲರೆಂದು ನನ್ನಿಂದ ಹೇಳಬರದು. ಪ್ರಾಂತಿಕ ಸ್ವಾಯತ್ತತಾ ವರ್ಗದ ಕೊನೆಯ ನಿರ್ಣಯವಾಗಿದ್ದರೆ ಆ ವಿಷಯ ದೀನಬಂಧು ಎಂಡ್ರ್ಯೂಸರವರ ಕಡೆ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಧಾನರಾಗಲಿ, ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಲಿ ಪುನಃ ವಿಚಾರಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಧಾನರಿಗ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಾವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡವರಾಗಿ ದೀನಬಂಧುಗಳು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಧಾನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನಾಯಿತೆಂದು ಫ್ರೀ ಪ್ರೆಸ್ ಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಕೇಳಲು, ಅದನ್ನು ಹೇಳಲಾರದಾಗಿ ಅವರು ನುಡಿದರು. ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಧಾನರಾದ ಮಿ| ಮೆಕಡೋನಲ್ಡರವರೂ, ರಾಜಪಕ್ಷದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾಗಿ ಪ್ರಧಾನರಾದ ಮಿ| ಬೋಲ್ಡ್‌ವಿನ್ನರವರೂ ಇನ್ನೂ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನಿರ್ಧರಿಸಲಿಲ್ಲವಾಗಿ ಸಿಮ್ಲಾದೊಳಗಿನ ವಾರ್ತೆ. ಈವರೆಗೂ ಇದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇದೇ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸಮಾಧಾನವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಬಹುದಂತೆ. ಸ್ವತಃ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಮೆಕಡೋನಲ್ಡರು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬರಬಹುದು, ಬೋಲ್ಡ್‌ವಿನ್‌ರೂ ಬರಬಹುದು, ಹೀಗೆ ಲಂಡನಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಾರ್ತೆ ಹಬ್ಬಿದ್ದು. ಅದರ ಮೇಲಿಂದ ಹಿಂದೀ ಜನಾಂಗದ ಭವಿಷ್ಯವು ಇನ್ನೂ ನಿರ್ಣಯವಾಗುವದರಲ್ಲಿದೆಯೆಂದು ಎಣಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರಯಾಗದ ರಾ| ಚಿಂತಾಮಣಿಯವರೂ ಸರಕಾರದ ನಿರ್ಧಾರವಾಗಿಲ್ಲವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಚಿಂತಾಮಣಿಯವರು ನೇಮಸ್ತಾಗ್ರಣಿಗಳು, ಲೋಥಿಯನ್ ಜಾಕಿ ಮಂಡಳದ ಸಭಾಸದರು. ಸರಕಾರದ ಅಂತರಂಗ ಇವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ನನಗೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಇವೆರಡರ ಮೇಲಿಂದ ಪ್ರಧಾನ ಮಂಡಳದ ಸಭೆಗಳು ಲಂಡನಿನಲ್ಲಿ ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಆಗಹತ್ತಿವೆ. ಈ ವಾರದ ಮಹಿಮೆಯು ದೊಡ್ಡದೆಂದು ದೀನಬಂಧು ಎಂಡ್ರ್ಯೂಸರವರು ಉದ್ಗರಿಸಿದ ವಾರ್ತೆಯಿದೆ. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ವಾರ ಮಹತ್ವದ್ದಂತೆ. ಲಂಡನಿನೊಳಗಿನ ಪಾದ್ರಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದೊಳಗೆ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಮಮತೆಯಿಂದ ನಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬಿನ್ನಹ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವವರಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಒಕ್ಕಟ್ಟಾಗಿ ಎಲ್ಲರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿ ರಾ| ಚಿಂತಾಮಣಿ

ಯವರು ಆಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳೆಲ್ಲ ಕೊನೆಯ ನಿರ್ಣಯವಾಗಲಿಲ್ಲವಾಗಿ ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ. ಕಲಕತ್ತೆಯ ಯುರೋಪಿಯನ್ ಸಂಘದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಲಂಡನಿಗೆ ಹೋದ ಮಿ| ಬೆಂಥೋಲರವರು ಪದ್ಯಕರ ನುಡಿಗಳನ್ನೇ ಆಡಹತ್ತಿದ್ದಾರೆ: "ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಸ್ಥಿತಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಕೆಡಲಾರಂಭಿಸಿದೆ. ಶೀಘ್ರವೇ ಉಪಾಯಯೋಜನ ಮಾಡಿರಿ, ಎಷ್ಟಕ್ಕೂ ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡಬೇಡಿ, ನೇಮಸ್ತರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಹೋಗಬೇಡಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಅನುಯಾಯಿಗಳಿಲ್ಲ, ಅವರ ಹೆಸರು ಮಾತ್ರ ದೊಡ್ಡದು" ಹೀಗೆ ಮಿ| ಬೆಂಥೋಲರವರು ನುಡಿಯುತ್ತಾರೆ ಕೂಲಿಕಾರ ಪಕ್ಷದ 'ಡೇಲಿ ಹೆರಲ್ಡ' ಪತ್ರಿಕೆ ಸಹ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಾಹಸದಿಂದ ಮುಂದಾಗಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸಮಾಧಾನ ನೆಲಿಸಲು ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳಹತ್ತಿದೆ. 'ಎಕೊನೊಮಿಸ್ಟ' ಎಂಬ ಲಂಡನಿನ ಅರ್ಥಸಾಧಕ ಪತ್ರಿಕೆಯು ರಾಜಶಾಸನಗಳಿಂದ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸುವ ಬದಲು ಕೆಂಗೆಟ್ಟಿರುವದಾಗಿಯೂ, ವರ್ತಕ-ಉದ್ದಿಮೆಯವರಂಥ ವ್ಯವಹಾರಜ್ಞರು ಈ ಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡಿಸಬೇಕಾಗಿಯೂ ಪ್ರತಿ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬರವಣಿಗೆ ಬರೆಯುತ್ತಿದೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಲಂಡನಿನ 'ಡೇಲಿ ಎಕ್ಸಪ್ರೆಸ್' ಪತ್ರಿಕೆಯೊಳಗಿನ ಸುದ್ದಿ ವಿಶೇಷವಾದದ್ದು 'ಡೇಲಿ ಎಕ್ಸಪ್ರೆಸ್' ಪತ್ರಿಕೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ವಿರೋಧ ಬಗೆಯುತ್ತದೆ. ಅದರೊಳಗೆ ಕಳೆದ ಬುಧವಾರ 'ಪ್ರಮುಖ ಹಿಂದೀ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲು ಸಭಾಸದರ' ಸಿನಾಪಿ ಮಜಕೂರು ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಶ ಸರಕಿನ ಬಿದ್ದ ಬಹಿಷ್ಕಾರವನ್ನು ಅಂತ್ಯಪಡಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಬ್ರಿಟಿಶ ಹಾಗು ಹಿಂದೀ ವರ್ತಕರ ಪರಿಷತ್ತನ್ನು ಸೇರಿಸುವ ವಿಚಾರ ನಡೆದದಾಗಿಯೂ, ಆ ಕುರಿತು ಒಂದು ಕೈಫೀಯತು ತಯಾರಾಗಿದ್ದು ಅದು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಿಂದ ಲಂಡನಿಗೆ ಸದ್ಯಕ್ಕೇ ತಲ್ಪುವದಾಗಿಯೂ, ಈ ಪರಿಷತ್ತಿನಿಂದ ಬ್ರಿಟಿಶ-ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ದೇಶಗಳೊಳಗಿನ ವ್ಯಾಪಾರದ ತೊಡಕುಗಳು ನಿವಾರಣೆ ಹೊಂದುವವಾಗಿಯೂ 'ಎಕ್ಸಪ್ರೆಸ್' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಆಶೆ ಈ ಸುದ್ದಿ ತಾವರಿಯವಾಗಿ ಲಂಡನಿನೊಳಗಿನ ಹಿಂದೀ ವರ್ತಕ ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ರಾ| ಎದುಲ್ಕರರವರು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಾರೆ ಸುದ್ದಿಯೇನೋ ಸಣ್ಣದು, ಆದರೆ, ಲಂಡನಿನೊಳಗಿನ ವರ್ತಕ ಪ್ರಮುಖರಿಗೆ ಹಿಂದೀ ವರ್ತಕರೊಡನೆ ಸ್ನೇಹಭಾವ ಬೆಳೆಸಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆಯುಂಟಾಗಿದೆ. ವರ್ತಕ ಪ್ರಮುಖರು ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ರಾಜಕಾರಣದೊಳಗಿನ ಕೂಟಸ್ಥ ಶೋಧನೆಯಾದಂತೆಯೇ 'ಮುಂಬಯಿ ಕ್ರೊನಿಕಲ್' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಲಂಡನಿನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಮೇ ೨ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಬರೆದ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ ಒಂದು ಸಂಗತಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಕಾರಕವಿದೆ ಇಂಗ್ಲಂಡಾದಿ ದೇಶಗಳಿಗೂ, ರಶಿಯಾ ದೇಶಕ್ಕೂ ಮನಸ್ಥಿತಿ ನೆಟ್ಟಗಿಲ್ಲ. ಶಸ್ತ್ರಸನ್ಯಾಸ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ರಶಿಯಾ ದೇಶದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾದ ಎಮ್. ಲಿಟವಿನೊಫರವರು ತಂಡದನ್ನಾಡಿ ಬ್ರಿಟಿಶ-ಫ್ರೆಂಚಾದಿ ಸನ್ಯಾಸಿಗಳ ಶಸ್ತ್ರಸಂಸಾರದ ಬಿಂಡು ಹೊರಹಾಕಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಇಡೀ ಯುರೋಪ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಈಗ ಸಮೃದ್ಧವಾದ ದೇಶವೆಂದರೆ, ರಶಿಯಾ ದೇಶವೇ ಇಂಗ್ಲಂಡ, ಫ್ರಾನ್ಸ, ಜರ್ಮನಿ, ಅಮೇರಿಕಾ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗವಿಲ್ಲದ ಲಕ್ಷಾವಧಿ ಜನರು ಅಲೆದಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಸರಕಾರಗಳು ಧರ್ಮ ಕೇಮು ಸಾಕಬೇಕು. ಈ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಮೊದಲೇ ಜಮಾ-ಖರ್ಚು ಬಾಯಿಗೂಡುವದಿಲ್ಲವಾಗಿ ಒದ್ದಾಡುತ್ತಿವೆ, ಅದರೊಳಗೆ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳ ಧರ್ಮಪಟ್ಟಿ! ಬರಗಾಲದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಮಾಸ ಬಂದಂತಾಗಿದೆ. ರಶಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಎಡರುಗಳಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಿಲ್ಲ ಬೇಸಾಯವನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಹೊಸಹೊಸ ಯಂತ್ರ ಸಾಮುಗ್ರಿಗಳು ಅಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗಿವೆ ಈ ಪ್ರಕಾರ ಇಂಗ್ಲಂಡ, ಫ್ರಾನ್ಸ ಮೊದಲಾದ ಸಂಪನ್ನ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಹಣದ ಅಡಚಣೆಯಲ್ಲಿರುವಾಗ, ರಶಿಯಾ ದೇಶವು ಸಂಪನ್ನವಾಗಿದೆ ಕಳೆದ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ತುರ್ಕಸ್ಥಾನದ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಧಾನರಾದ ಇಸ್ಮೆತ್ ಪಾಶಾರವರು ಮಾಸ್ಕೋ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ೨೦ ವರ್ಷಗಳ ಮುದತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ೮೦ ಲಕ್ಷ ಡಾಲರು([illegible] ರೂಪಾಯಿ)ಗಳ ಸಾಲ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ತುರ್ಕಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ರಶಿಯಾ ದೇಶದಂತೆಯೇ ಬೇಸಾಯ-ಉದ್ದಿಮೆಗಳ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಿ ದೇಶವನ್ನು ಸಮೃದ್ಧಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿದೆ ಇಟಾಲಿಯಿಂದ ೩—೩| ಕೋಟಿ ಹಣದ ಸಾಲವನ್ನು ತುರ್ಕಸ್ಥಾನವು ಪಡೆದಿದೆ ಹೀಗೆ ರಶಿಯಾ ದೇಶದ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ ಇದು ಬ್ರಿಟಿಶ-ಫ್ರೆಂಚ-ಜಪಾನ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಗಂಡಾಂತರ ರಶಿಯಾ ದೇಶದ ಮೇಲೆ ಸವಾರಿ ಮಾಡಿ ಸಾಗಿ ಹೋಗಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರವಿರುವದಂತೆ. ರಶಿಯಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಂದ ಸೊಕ್ಕು ಮುರಿಯಬೇಕಾಗಿ ಇವರು ಹವಣಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ 'ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದೊಳಗೆ ಹ್ಯಾಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿರಿ, ಅಲ್ಲಿ ಸಮಾಧಾನ ನೆಲೆಸಿದ್ದರೆ ರಶಿಯಾ ದೇಶದ ವಿರುದ್ಧ ನಡೆಯುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಬಲ ಸಿಗದು," ಎಂಬದಾಗಿ ಅನೇಕರು ಆಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು 'ಕ್ರೊನಿಕಲ್' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಲಂಡನಿನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ ವಿಲಂಬವಾಗಬಾರದಾಗಿಯೂ ಇವರ ಹೇಳಿಕೆಯಿರುತ್ತದಂತೆ ರಾಜಶಾಸನಗಳ ಅವಧಿ ತೀರುತ್ತಬಂತು ಈವಾಗಲೇ ಯಾವದೊಂದು ನಿರ್ಣಯ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ ಒಂದು ವಾರ, ಹೆಚ್ಚೆಂದರೆ ಒಂದು ಪಕ್ಷವೆಲ್ಲ ಎಲ್ಲ ಬಣ್ಣ ತಿಳಿದೀತು ಇದೇ ಮುಂದೆ ಬರುವ ಜುಲೈ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಹಕುಂಡಲಿಯೊಳಗೆ ರಶಿಯಾ-ಜಪಾನಗಳಿಗೆ ಯುದ್ಧವಾಗುವ ಭಯಂಕರ ಯೋಗವಿರುವದೆಂದು ಹೊಸರಿತ್ತಿ ಪಂಡಿತ ಶಂಕರ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಭವಿಷ್ಯ ಈ ಪ್ರಕಾರ

ನನಗೆ ಕಂಡ ಅಂತರಂಗ—ಬಹಿರಂಗ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನಷ್ಟು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ನಿವೇದಿಸಿದ್ದೇನೆ ಯೋಗಬಲವು ಅನುಕೂಲವಾದದ್ದೋ, ಪ್ರತಿಕೂಲವಾದದ್ದೋ? ನಾನೇನು ಹೇಳಲಿ? ಓದುಗರು ಈ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಪರಾಂಬರಿಸಿ ಗ್ರಹಿಕೆ ಪಡೆದರಾಯಿತು.—

—ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವದೇಶಿ ಹಸ್ತಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಹಂಚಿ ಪಿಕೆಟಿಂಗ ರಾಜಶಾಸನದಂತೆ ಅಪರಾಧವಾಯಿತೆಂದು ಇಬ್ಬರು ಸ್ತ್ರೀಯರ ಮೇಲೆ ಖಟ್ಲೆಯಾಗಿತ್ತು ಅಪರಾಧವಾಗುವದಿಲ್ಲವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟಿದೆ

— ಮುಂಬಯಿಯ ಪೋಸ್ಟಮಾಸ್ತರ ಜನರಲ್‌ರಾದ ರಾ| ಜೆ ವ್ಹಿ. ಬೇಪೂರರವರ ಚಾಲಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಪುಣೆಯ ಡೆಕ್ಕನ ಕಾಲೇಜಿನ ಮಾಜಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಘ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿದೆ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಬೇಕೆನ್ನುವವರು ರಾ| ಬೇಪೂರರ ಕಡೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ವಾರ್ತೆಗಳು.

— ಮುಂಬಯಿಯೊಳಗಿನ ದೊಂಬಿ ಈ ವಾರವಲ್ಲ ಶಾಂತವಾಯಿತು. ಕೆಲವೆಡೆ ಅಧಮರು ಚೂರಿ ಹಾಕಿದ ವಿವಿಧ ವಾರ್ತೆ ಬರುತ್ತದೆ ಆದರೆ, ದೊಂಬಿಯ ಅಬ್ಬರ ಹಿಂಗಾಯಿತು ರಾತ್ರಿ ಓಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡಾಡಬಾರದು, ದೊಣ್ಣೆ, ಕೀರ್ಪಾನ, ಚೂರಿ ಮೊದಲಾದ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಧರಿಸಬಾರದು, ಮೊದಲಾದ ಕಟ್ಟಪ್ಪಣೆಯಿಂದ ಹಾಗೂ—ಪ್ರೇಕ್ಷಕರು ಹಣ್ಣಿಗೆ ಬಂದರು ದೊಂಬಿಯಾಗಲು ಬುದ್ಧಿಕುಶಲರೇ ಕಾರಣರೆಂದೂ, ಅವರಿಗೆ ಹಣದ ಅನುಕೂಲತೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದೂ, ಶಾಂತತೆಯ ಸ್ಥಾಪನೆಗಾಗಿ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ನಾಗರಿಕ ಸಭೆಯ ಪ್ರಕಟಣೆ. ಈ ಕುರಿತು ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರವು ಚೌಕಸಿ ನಡಿಸಬೇಕಾಗಿಯೂ ಸೂಚಿಸೋಣಾಗಿದೆ ವರಿಷ್ಠ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಸಭಾಸದರೊಬ್ಬರು ಮುಂಬಯಿ ದಂಗೆಗೆ ಮೌಲಾನಾ ಶೌಕತ ಅಲ್ಲಿಯವರೇ ಕಾರಣರೆಂಬರ್ಥದ ಒಂದು ಸವಾಲನ್ನು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕೇಳಿದ್ದರು "ಇದು ತೀರ ಸುಳ್ಳು, ನನಗೆ ಸರಕಾರದ ಕಡೆಯಿಂದ ಏನೊಂದೂ ಹಣ ದೊರಕುವದಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರದ ಕಡೆಯಿಂದ ಹಣ ದೊರಕುತ್ತದಾಗಿ ಹೊರಟ ಸುದ್ದಿ ನಿರಾಧಾರವಿದೆ ನಮ್ಮ ಒಳ್ಳೇತನದ ಹಾಗು ಸಹನಶೀಲತೆಯ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿ ದುಷ್ಟ ಆರೋಪಗಳು ಹೊರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸುಳ್ಳು ಸುದ್ದಿ ಹರಡಿದ ವರ್ತಮಾನಪತ್ರಗಳ ಮೇಲೂ, ಜನರ ಮೇಲೂ ಖಟ್ಲೆ ಮಾಡುವದಕ್ಕಾಗಿ ವಕೀಲರ ಕಡೆ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳು ಕಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ" ಇತ್ಯಾದಿ ಬರೆದು ಮೌ| ಶೌಕತ ಅಲ್ಲಿಯವರು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಕಟಣೆಯನ್ನೇ ಹೊರಡಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ

— ಈ ಬಾರಿ ಮೆಟ್ರಿಕ್ಯುಲೇಶನ್ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ [illegible] ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕೂತಿದ್ದರು ಅವರಲ್ಲಿ ೬೨೦೬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತೇರ್ಗಡೆ ಹೊಂದಿದರು ಶೇಕಡಾ ೩೮ರಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ತೇರ್ಗಡೆಯಾಯಿತು

— ಜೂನ ೪ನೇ ತಾರೀಖಿನ ಸಂಜೆ ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರು ಪಕ್ಕನೆ ಮುತ್ತಿಗೆ ಹಾಕಿ ಏಳ ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಚಾಲಕರಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿದರು ಸೆರೆಹಿಡಿಯುವಾಗ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಮಾತಾಡುತ್ತ ಕುಳಿತಿದ್ದರಂತೆ! ಪೋಲೀಸರು ಈ ಸಮಯ ಖಾದಿ ಯುನಿಫಾರ್ಮಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿದ್ದರು! ಈ ಮುತ್ತಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂಬಯಿಯೊಳಗಿನ [illegible] ಚಳವಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಹತ್ವದ ಅನೇಕ ದಾಖಲೆಗಳು ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ದೊರೆತವಂತೆ. ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಪಿಕೆಟಿಂಗ ಮಾಡಿದ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕರಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿಯೋಣಾಯಿತು 'ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಬುಲೆಟಿನ್' ಮಾರುವ ಹುಡುಗನು ತನಗೆ ಚೇಷ್ಟೆ ಮಾಡಿದನೆಂಬ ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗನ ಮೇಲೆ ಪೋಲೀಸ ಪೇದೆಯು ಮುದ್ರಣಶಾಸನದಂತೆ ಮಾಡಿದ ಖಟ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹುಡುಗನಿಗೆ ೪ ತಿಂಗಳ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಲಾಗಿದೆ!

——ನಾ| ವಿಠ್ಠಲಭಾಯಿ ಪಟೇಲರವರ ಪ್ರಕೃತಿ ಸುಧಾರಿಸಿದೆ ವ್ಹಿಯೆನ್ನಾದಿಂದ ಅವರು ಇಂಗ್ಲಂಡಕ್ಕೆ ಹೋಗಿರುತ್ತಾರೆ

— ಪ್ರಯಾಗದೊಳಗಿನ ಸಿ ಎ ವ್ಹಿ ಸ್ಕೂಲಿನ ಮುಖ್ಯಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿದ್ದ ಯುರೋಪಿಯನ್ ಗೃಹಸ್ಥರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಬುಲೆಟಿನ್ನುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುತ್ತಾರೆಂಬ ಸಂಶಯದ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿಯೋಣಾಗಿದೆ ಅಲ್ಲಿಯ 'ಅಲಹಾಬಾದ ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ' ಮುದ್ರಣಾಲಯವನ್ನು ಸರಕಾರವು ಕೈವಶಮಾಡಿಕೊಂಡಿದೆ.

ನಿಬಂಧದೊಳಗಿರುವ ‘ವೃತ್ತ’ದ ಸಂಚಿಕೆ.

ಸ್ಥಾನಿಕ ವೃತ್ತಾಂತ.

ಕುಮಟಾ— ಮಳೆ ಜೋರಿನಿಂದ ಬೀಳುತ್ತದೆ ಹವೆಯಲ್ಲಿ ವಿಲಕ್ಷಣವಾದ ತಂಪು ಹುಟ್ಟಿದೆ ಬತ್ತ [illegible] ತೀಸ ಯುದ್ಧ ರೊತಗಿದ್ದರೆ ಅಕ್ಕಿಯು ದರ ೮೪–೮೦ ಖಾಕೆ ಪಡತು ಮಾರಿಗೆ ೧೧ಕ್ಕೆ ರೂ ೫|–೫–೬ ಹೀಗೆ ದರವಾಗಿದೆ

ಮೇ ತಾ ೨೯ನೇ ಅಲ್ಲಿಯ ಅರ್ಬನ್ ಬೇಂಕಿನ ವಾರ್ಷಿಕ ಸಾಧಾರಣ ಸಭೆಯು ಶ್ರೀ ವಸ್ತಾಳಿಸಾ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನೆರೆಯಿತು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಂಕಿನ ಆಡಳಿತವು ಕಾರ್ಯತು ಪ್ರಶ್ನೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗುವದರಿಂದ ಸಭಾಸದರು ೧೦-೫ ತಾಸು ವಾದವಿವಾದವಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಗಟ್ಟಿ ಹೋರುತ್ತಿದ್ದರು ಆದರೆ, ಸಭಾಸದರು ಅಷ್ಟು ಮುಂಬೆಕವಾಗಿ ನೆರೆದಂತೆ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಬಾಗಿಲುಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ [illegible] ಸಭೆ ನಿಂತು [illegible] ಬೋರ್ಡ ಮಂಜೂರ ಮಾಡತಕ್ಕೆಂಬ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು [illegible] ಸೂಚಿಸಿದರು ಅನುಮೋದಿಸಿ ವಿಶ್ವಾಸದ ಕೃತಿಯು [illegible] ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವಾದರಿಂದ ಆದಷ್ಟು [illegible] ಮುಂಜೂರ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು [illegible] ಬಹುಮತದಿಂದ [illegible] ಡಿರೆಕ್ಟರ್ ಮಂಜೂರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲ್ಪಟ್ಟಿತು [illegible] ಈಗಿನ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆದಕ್ಕೆ [illegible] ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ [illegible] ಇಳದವರು ಒಪ್ಪದ್ದರಿಂದ ಕರಾ ಒದಗಿದ್ದರೆ ಈಗಿನ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರಿಗೆ ಬೇಂಕಿನಲ್ಲಿ ಯಾವದೇ ತರದ ಸಂಬಂಧವೂ ಉಳಿಯದಂತಾಗಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನಮೂದಿಸಿದ್ದು ವರ್ಗಾವ ಕಡಿಮೆ ಯೆಂದು (ಈಗ ರೂ ೩೦ ವರ್ಗಾವ ಇದೆ) ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು ಮನೆಬೇಂಗ ಕಮಿಷನಿಗೆ ಬರೆದು ಪದತ್ಯಾಗವು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟ [illegible] ನೀವ ಮುನ್ನ ಕೊಟ್ಟರು ಅದನ್ನು ಮನೆಬೇಂಗ ಕಮಿಟಿಯವರು ಅಂಗೀಕರಿಸಿ ಹೊಸ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯು ನೇಮಣೂಕಿಯಾಗುವ ವರೆಗೆ ಈ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು ಕೆಲಸ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಅವರನ್ನು ವಿನಂತಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಈ ವರ್ಷ ಬೇಂಕಿಗೆ ೩೬೮ ರೂ ೭೦೦ ಮುನಾಫೆಯಾಗಿದೆ ಮುದ್ದತಿನ ಠೇವಣಿಗಳು ಸುಮಾರು ೨ ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮಿಕ್ಕಿದೆ ಮುಂಬಯಿ ಪ್ರಾಂತ ಬೇಂಕಿನಲ್ಲಿ ಠೇವು ಇರುವಷ್ಟು [illegible] ದಿಂದ [illegible] ಮುನಾಫೆ ಹಂಚಬಾರದೆಂದು [illegible] ಸೂಚನೆ ಬಿದ್ದುಹೋಗಿ ಠೇವಿ ಹರಿಂತೆ ಮುನಾಫೆ ಹಂಚಬೇಕಾಗಿಯೂ ಹೀಗೆ ಹಂಚಲು ಕಡಿಮೆ ಬೀಳುವ ಹಣವನ್ನು ರಿಸ್ಸೀರ್ವ ಫಂಡಿನಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿಯೂ ಠರಾವಾಗಿದೆ ಈ

ಸಭೆಯ [illegible] ಸಭಾಸದರ ಮತಸಂಗ್ರಹಕ್ಕಾಗಿ ನಡೆದ ಪ್ರಯತ್ನವು ಪ್ರಶಂಸನೀಯವಿದೆ ವೋಟು [illegible] ಸಭಾಸದರು ಸಭೆಗೆ ಬಾರದಿದ್ದರು ಅಷ್ಟು ಕ್ಕಿಂತ ಮತ ಪ್ರತಿನಿಧಿತ್ವದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯು ಒದಗಬಾರದೆಂದು ವಿನಾರಣೆಯಾಗುವದಾಗಿ ಸಭೆಗೆ ಬಾರದ ಮತದಾರರು [illegible] ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರ ೧೦೦೦ಕ್ಕೆ ಮಿಕ್ಕಿವೆ ಶ್ರೀ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ೩೦೦–೫೦೦ ಜನರಿಗೆ ಕೂಡ್ರಲು ಸ್ಥಳವಿಲ್ಲದೆ ಮುಂಬಯಿ ಬೇರೆ ಕಟ್ಟಬೇಕಾಗಿದ್ದು ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರ ೧|| ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ರಸ್ತೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದು ಅದರಲ್ಲಿ ರೂ ೩೦ ಬಿಚ ಸಾವಿರ ಪಡ್ಡಿ ಕಟ್ಟಿ ಬಡ್ಡಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ ಹೊಸ ಮನೆಬೇಂಗ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಹಳೇ ಮನೆಬೇಂಗ ಕಮಿಟಿಯವರೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಆರಿಸ ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ರೂ ೮೦೦ ಇಷ್ಟು ಸಂಬಳ ಕೊಡುವಂತೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬರೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಠರಾವಾಗಿರುತ್ತದೆ

ಇಲ್ಲಿಯ “ಕರ್ನಾಟಕ ಧ್ವನಿ” ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಈ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ವಿರುದ್ಧವಂತೆ ಡಿ| ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಪ್ರತಿಬಂಧಕ ಹುಕುಮನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿರುತ್ತಾರೆ

ವೃತ್ತದ ಸಂಪಾದಕರ ಮೇಲಿನ ಖಟ್ಲೆಯ ವಿಚಾರ ಪ್ರತಿ ತಾ ೧೩ನೇಗೆ ಇಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ

ಇಲ್ಲಿಯ ಪೂರ್ಣೇಲರ ಇಂಗ್ಲಿಷ ಶಾಲೆಯು ೮ ಜೂನಿನಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ ಸೇರಬಯಸುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಈ ಹೊತ್ತಿನಿಂದ ಹೆಸರ ದಾಖಲು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿ ಬಾಗಲಕೊಡದ ರಾ ದತ್ತಾತ್ರೆಯ ಪ್ರಭು ಇವರು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ

ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಆಳಕೊಳ್ಳಲು ಈಗ ಇರುವ ನಮೂನೆಯ ಬಂದೇ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತ್ವವು ನಾಶವಾಯಿತೆಂದು [illegible] ಆದಕ್ಕೆ ಪರ್ಯಾಯ [illegible] ನಡಿಸದೆ ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳವರೆಗೂ ಅಮಾರಬು ಜೀರ್ಣವಾಗಿದೆ ಬೀಳುವ [illegible] ಬಂದಿದ ಈ ಧರ್ಮಶಾಲೆಯನ್ನು ಆಗಿಂದಾಗ ದುರು [illegible] ಮಾಡತಕ್ಕ [illegible] ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ಗುಜರಾಥ ಪ್ರಭು ಒರ [illegible] ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ ಈಗ ಇದರ ಆಡಳಿತದಾರರು ರಾ| ದಮಾನಾವಾಸ ದಾಮೋದರ ಶೇಟರವರು ರಾ| [illegible] ಬರುವ ಧರ್ಮಶಾಲೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ತಕ್ಕ ದುರುಸ್ತಿ ಮಾಡಿ ಬರುವ ಯಾತ್ರಿಕ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ಆಶ್ರಯ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿ ಕೋರಿಕೆ

ಮೋಟಾರ ಬಸಗಳ ನಾಶ ಪಡಿಸಬಹುದು ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಡ್ರಾಯವರ [illegible] ಹಾಸ್ಪಿಟಲ್ ಬಳಿ ಪೊಲೀಸರು [illegible] ಬಸ್ ಮಾಲಕನ ಕೋಟಿನ ಮುಂದೆ ತಂದು ಬಂಧಿಸಿದರು [illegible] ಪೊಲೀಸನವರು ನಡೆಸಿದ ಕ್ರಮ ನಡೆದದ್ದು [illegible] ಗ್ರಹಿಕೆಯಾಗಿದೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇವರ ಉಪಟಳ ದೂರದವರಾಗಿ ಜನರ ಹೇಳಿಕೆ

ಮೇ ತಾ ೨೯ನೇ ಸ್ವದೇಶಿ ದಿನ ಗೋಕರ್ಣದಲ್ಲಿ ಮೆರವಣಿಗೆ ಹೊರಡಿಸಿ ಪೊಲೀಸರು [illegible] ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ರೆಂಬ ಆರೋಪದ ಮೇಲೆ ೨ ಜನರಿಗೆ ಸರಿಹಿಡಿದು ಇಲ್ಲಿಯ ೧ನೇ ವರ್ಗದ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಖಟ್ಲೆ ನಡೆದ ಆರೋಪಿಗಳ ವಕೀಲರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಬೇಡಿಕೆಯ ದೇಶದ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ [illegible] ಒಪ್ಪಿದವರಲ್ಲವಾಗಿಯೂ, ಸ್ವದೇಶಿ ದಿನದ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥ ಮೆರವಣಿಗೆ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾಗಿಯೂ ಸಾರಿಸಿದರು ಈ ಹೊತ್ತು ತೀರ್ಪು [illegible]

ಶಿರಸಿ— ಮೇ ತಾ ೨೯ಕ್ಕೆ ಪಂಡಿತ ಮಾಲವೀಯ [illegible] ಸಭೆಯಾಗಿ [illegible] ಸ್ವದೇಶಿ ಸಂಘದ ಕಾರ್ಯವೆಂದು ಸ್ಥಾಪನವಾಗಿದೆ ಶ್ರೀ| ಶಿವರಾಮರಾವ ಕೋಪರ್ಡಕರವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಆರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ ಈ ಸಂಘಕ್ಕೆ ರಾಜಕೀಯ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ ಬಂದವರು ಪ್ರವೇಶ ಫೀ ಕೊಟ್ಟು ಸ್ವದೇಶಿ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾ ಪತ್ರದ ಮೇಲೆ ಸಹಿ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು [illegible] ಈ ಸಂಘದ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಸ್ವದೇಶಿ ದಿನ [illegible] ಬಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ [illegible] ಶ್ರೀ| ಕೇಶವ [illegible] ಸ್ವದೇಶಿ ವ್ರತದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳಿದರು

೧ನೇ ಯುದ್ಧ ಮಂಡಳದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ೬ ತಿಂಗಳ ಕಠಿಣ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಿದೆ ಪರ [illegible] ಕರಬಂದಿಯ [illegible] ಪ್ರೋತ್ಸಾಹನ ಕೊಟ್ಟ ಬಗ್ಗೆ [illegible] ೬ ೬ ತಿಂಗಳ ಕಠಿಣ ಶಿಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ೧೦೦–೧೦೦ ರೂಪಾಯಿ ದಂಡವಾಗಿದೆ

ತೀರ್ವೆ ವಸೂಲಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ [illegible] ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ [illegible] ಅಧಿಕಾರಿಗಳು [illegible] ಳ ಆತಿಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಹೊರಗೆಳೆಯುತ್ತದೆ ಮೇಲಧಿಕಾರಿಗಳು ಜಾಗ್ರತೆ ವಹಿಸಬೇಕಾಗಿ ಸೂಚನೆ ಪತ್ರಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ೧೨೫ಕ್ಕೆ ಮಿಕ್ಕಿ ಹೋಗಿದೆ ಜಪ್ತಿನ ಖಾಲಸಾತಿಯ ನೋಟೀಸುಗಳು ೨೦ಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟಿವೆ

ಕಡವೆಯ ಜಮೀನದಾರರೊಬ್ಬರು ಕಾರವಾರ ಕಾರಿಂಗದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ತೀರ್ವೆ ವಸೂಲಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಕಳೆದ ತಿಂಗಳ ಕೊನೆಗೆ ಜಪ್ತಿಯಾಯಿತು ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮನೆಯವರಕ್ಕಿಲ್ಲ [illegible] ಮನೆಗೆ ಬೀಗ ಹಾಕಿದ ಕಾವಲು ಇಟ್ಟಿದ್ದರು ಮನೆಯವರು ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಬೇಯಿಸಿ ಉಣ್ಣುವವೆಂದು ಹಟ ಹಿಡಿದು ಕೂತು ಕೊಂಡರು ಜಪ್ತಿಯ ಕೆಲಸ ೨ ೩ ದಿನ ನಡೆಯಿತು ಹೀಗಾಗಿ ಮನೆಯವರ ೨ ೩ ದಿನ ಉಪವಾಸ ಬಿದ್ದರು ಕೊನೆಗೆ ಅಂದರೆಯ ವೆಂಕಟರಮಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ಸರಕಾರಿ ತೀರ್ವೆಯನ್ನು ತುಂಬಿದರು ಈ ರೀತಿ ತೀರ್ವೆ ತುಂಬಿದ ಬಗ್ಗೆ ರಾ| ವೆಂಕಟರಮಣ ಹೆಗಡೆಯ ಮೇಲೆ ಮನೆಯವರು ಕೋಪಗೊಂಡರೆಂತಲೂ ಹೆಗಡೆಯವರು ತಪ್ಪು ಒಪ್ಪಿದರೆಂತಲೂ ವಾರ್ತೆ

ರಾ ೩೧ಕ್ಕೆ ಈ ತಾಲೂಕಿನ ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಜಂಗಲ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವಾಯಿತು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿ ಕಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಕಡಿದುಕೊಂಡು ಜನರು ಮೆರವಣಿಗೆಯಿಂದ ಊರಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದರು ಮೆರವಣಿಗೆಯು ಪಟ್ಟಣದ ಸಮೀಪ ಮುಟ್ಟಿದಾಗ ಪೊಲೀಸರು ಮೆರವಣಿಗೆಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿ ಅಗ್ರ ಭಾಗದಲ್ಲಿದ್ದ ಮಹಿಳೆಯ ಕೈಯೊಳಗಿಂದ ಧ್ವಜವನ್ನು ಕಸಕೊಂಡರು, ಕೆಲವು ಜನರಿಗೆ ಪೆಟ್ಟು ಬಿತ್ತು, ೪ ಜನರಿಗೆ ಗಾಯವಾಯಿತು ರಾತ್ರಿಗೆ ನಾಲ್ವರಲ್ಲಿ [illegible] ಯುದ್ಧ ಮಂಡಳದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ [illegible] ಕೊಂಡು ಉಳಿಯುವರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟರು

ತಾ ೩೧ಕ್ಕೆ ಪು [illegible] ಜಂಗಲ [illegible] ಭಂಗವಾಯಿತು ನೂರಾರು ಜನರು ಸೇರಿದ್ದರು

ಅಂಕೋಲಾ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕರಬಂದಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಚಾಲನೆ ಕೊಟ್ಟ ಬಗ್ಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯಾದ [illegible] ವಕೀಲರಿಗೂ ಇಲ್ಲಿಯ ಪ್ರಮುಖ ವರ್ತಕರೊಬ್ಬರಿಗೂ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು “ಬ” ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕೆಂದು [illegible] ದ್ದರು ಸಪ್ಪಿಯವರಿಗೆ ಈಗ “ಕ” ವರ್ಗದಲ್ಲಿ [illegible] ವರೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ

ಕರಬಂದಿ ಬಗ್ಗೆ ಜಪ್ತಾದ ವಸ್ತುಗಳ ಲಿಲಾಂವು ತಾಲೂಕ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ವಸ್ತುಗಳು ಅಗ್ಗವಾಗಿ ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತವೆ

ಹಾರಗೋಳದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಮ್ಮೆ ಸತ್ತಿತ್ತು ಆದ ಎಮ್ಮೆ ತನ್ನದೆಂದು ರಾ| ನಾರಾಯಣ ಸುಬ್ರಾಯ ಹೆಗಡೆ ರಾ| ರಾಮಚಂದ್ರ ಸಾಚಿ ಬರಕಾಸಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಕೊಡಹೋಗಿದ್ದರಂತೆ ಅದನ್ನು [illegible] ಸ್ವೀಕರಿಸಲಿಲ್ಲವಾಗಿ ರಾ ಹೆಗಡೆ ಅಂದು

ಸ್ವರ್ಣವಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಥಾನದ ರಥೋತ್ಸವದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ದಕ್ಷರಾಗಿ ದುಡಿದದ್ದರಿಂದ ಅವಾಂತರಗಳು ಕಡಿಮೆ, ಗಲಗಲ ಮೊದಲಾದ ಜೂಜಾಟಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಲಿಲ್ಲ ಉತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಮದ್ದು ಗುಂಡುಗಳಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ತಗಲಿ ರಥ ಎಳೆಯುವಾಗ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ ಪಹರೆಯಿದ್ದುದರಿಂದ ಉತ್ಸವವು ನಿರ್ವಿಘ್ನವಾಗಿ ನೆರವೇರಿತು

ಸಿದ್ದಾಪುರ— ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಪಟ್ಟಣದ ರಥೋತ್ಸವವಾಯಿತು ತೇರಿಗೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜ ಹಚ್ಚಿದ್ದರು ತೇರು ಎಳೆಯುವಾಗ ಜಯಜಯಕಾರ ಮಾಡಕೂಡದೆಂದು ಪೊಲೀಸರ ಹುಕುಮಿನ ಹುಕುಮುಗಳಾಗಿದ್ದವು ಈ ಕಾರಣ ಜನರು ತೇರು ಎಳೆಯಲಿಲ್ಲ

ತೀರ್ವೆ ಬಗ್ಗೆ ಜಪ್ತಿಗಳು ನಡೆದಿವೆ ೫ ಜನರಿಗೆ ಜಮೀನು ಜಪ್ತಿಯ ನೋಟೀಸುಗಳಾಗಿವೆ

ಹೇದಿನದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಕಾರ್ಯಕ ಪಾಪಹುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರಕರಣ ಮೇಯು ಒಪ್ಪಿಗೆ ೬ ೫೦ [illegible] ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ [illegible] ಕ್ರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ

ಅಂಕೋಲಾ— (ತಾ ೨೫ ಮೇ ೩೩) ತಿ ಮ ದು ಪಸಾಲಿ ಬಗ್ಗೆ ಜಪ್ತಿಗಳು ನಡೆದಿವೆ ಕಾಗಾಲ ಭಾವಿಕೇರಿ ಬೆಲೆಕೇರಿ ಕೋಳ ವೇಪಡಾದ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಜಪ್ತಿಗಳವವು ಕೆಲವು ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಏನೂ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ ಕೆಲವರ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿ ಮುಂತಾದ್ದು ಜಪ್ತಾಗಿದೆ

ಬಲೇಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ ಮಾತೇದಾರರ ಒಬ್ಬಿ ಗಳ ಬಾಲಕರು ಪಾಪಶಪ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಜಪ್ತಿಗೆ ಬರುವಾಗ ವಸ್ತುಗಳು ಘೋರ ಮಾಡಿಸಿದರೆಂಬ ಆರೋಪದ ಮೇಲೆ ಬೆಲೇಕೇರಿ ದುಲ್ಲ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಕೈದು ಮಾಡಿರುವರು

ವೇಂಗಟಿವಾ ೮೦ ವರ್ಷ ನಾಯಕರು ತೀರ್ವ ತೆರಿಗೆ ವಸ್ತುಲ ತನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿರೆಂದು ಆರೋಪ ಹೊರಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ದಂಡವಾಗಿತ್ತು ಅವರ ಮೇಲೆ ಅಪೀಲು ನಡೆದು ದಂಡ ರದ್ದಾಗಿದೆ ಜಪ್ತಿದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆ ಗಿಯೂ ಹುಕುಮಾಗಿದೆ

ಹಿಚಕಡದ ಶ್ರೀಯುತ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರೊಬ್ಬರು ಪರೋಲು ಮೇಲೆ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿದ್ದರು ಅವರ ಪತ್ನಿಯ ಲ್ಲದೆ ೩ ತಿಂಗಳಾದವು ತಾ ೧೮ಕ್ಕೆ ಅವರ ಒಪ್ಪಿ ಜಾಮೀನಾದೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ

೮೦ ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಬಿಕ್ಕು ಮುಹಾಲೀ ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಅಮ್ಮನಿಗೆ ವಿಧಿಸಿದ ದಂಡದ ವಸೂಲಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಪಾತ್ರೆ ಜಪ್ತಿಗಿದ್ದವು ಹೀಗೆ ಜಪ್ತಿ ಮಾಡುವಾಗಿ ದಲ್ಲಾಗಿದೂ ಅವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸದಿದ್ದರೆ ಸರಕಾರದ ಮೇಲೆ ದಾವೆಯಾಗುವದಾಗಿದೆ ಅವರು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ನೋಟೀಸು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು ನೋಟೀಸಿನಂತೆ ಜಪ್ತಿದ ಪಾತ್ರೆಗಳು ಅವರಿಗೆ ಸಂತರಿಗಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ

ಹೊನ್ನಾವರ— ಮಿ ರಪ್ಪ ನಾಳ ಬಿಕ್ಕು ಜೂನ ಗಂಪೇ ತಾರೀಖಿನೊಳಗೆ ಬಿಡ್ಡ ವ ೪ ೧೯ ಇಂಚಿನಿಗವ ಶನಿವಾರ ಬಂದೇ ದಿನ ೫ ಇಂಚು ಮಳೆ ಬಿತ್ತು

ರೋಗಗಳಿಂದ ಕಿಪ್ಪಂ ಹೋಲಿನಲ್ಲಿ ಅನ್ಯ ಊಡಿದ್ದರೆ ಕಪ್ಪದ ಪ್ಲೇಗ ರೋಗದಿಂದ ಸಾಗಿದೆ ಟಿಪ್ಪಂ ಹೋಲ ಬೇಕಾಯಿದೆಯ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಉಳಿಯೋಗದ್ದಂತಾ ಸರಕಾರ ಜಪ್ತಿಗಿ ಸರಕಾರದಿಂದ ಇವಾರಿತು

ಎಂದರೆ ದಿನ್ನ ದಿನ ಅಲ್ಲ ಸೇಪ್ಟಿ ಕವಿತೆ ಯಾನೆ ಇದ್ರತೆಯು ಸಂಪೆ ಹಾಸಿಯಾಗಿದೆ ಉದ್ದೇಶವೇನೆಂದರೆ — ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಪು ಚಳವಳಿಯಿಂದ ಉಂಟಾದ ಅನಿಷ್ಟ ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವದು ಅಷ್ಟು ಮಾಡಿ ಹಿಡಿದು ಹೋದ ಜನರಿಗೆ ಸರಿ ದಾರಿಗೆ ಹಚ್ಚುವದು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬಪ್ಪಿಸ್ಪ ಪಾಲರು ಗೌಂಡ ಟೇಬಲು, ಸರಕಾರದ ದಕ್ಷತೆ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ವಿಚಾರಭರಿತ ಮಾತಾಡಿದರು ಮಾಪ ಲೇಮಂಡರು ಈ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು

ರಾಮತೀರ್ಥ ದರ ಗಾಲೆಯನ್ನ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಈಗಲಾದರೂ ಮುರುಸ್ತ ಮಾಡಿದರೆ ಹಳ್ಳಿ ಬಂದೀತು ಬಿದ್ದು ಹೋದರೆ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗುವದು

ಟೀಪು — ನಿರ್ಬಂಧದಿಂದ ಕಾನಡಾ ವೃತ್ತ'ದಲ್ಲಿ ಸಂಚಿಕೆಯ ಬ್ಬದ ಟೀಕೆಯಾದವರ ಪತ್ರ, ಸಂದೇಶ, ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳ ಹಾಗು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ಸವಿಸ್ತರ ವೃತ್ತಾಂತ, ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳಿಗೆ ಚಿತ್ರ ಕೊಡಲು ಬೇಡದಿರುವುದರ ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡಾವಧಕ್ಕೆ ಸಂ]

ನಿರ್ಬಂಧದೊಳಗಿರುವ 'ವೃತ್ತ'ದ ಸಂಚಿಕೆ.

Matriculation Result.

KARWAR HIGH SCHOOL

Perkar G S, Mujumdar M P, Miss Mujumdar C M, Nadkarni B G, Sohoni K V, Bhat N S, Dhume B S, Gokarn S V, Kulkarni V S, Mahabali N R, Mujumdar K M, Mujumdar V G, Nadkarni M S, Nadkarni P P, Palekar G M, Telang D G, Wagh P V, Wagle J K, Shaik M F, Shail A F, Worth D P, Desai G M, Kasbekar M M, Sabnis K G, Sabnis M A, Bhatkal S S, Kaushik A L, Borkar B L, Wagh G A, Wagh M A, Bansode R M, Dharmatma R N, Mudkatti N R, Phatarphekar D K, Potdar K B, Prabhu K G, Warty S N, Vaernekar S N, Herlekar S G, Koppalkar K S, Lolrekar K G, Shet N S, Hattangadi V S, Shet G L, Kelunnaya S K, Sawant P G, Phal R N, Naik P P,

GIBB HIGH SCHOOL KUMTA

Bhat J G, Balgi V V, Gokarn M A, Hegde L V, Jalisatgi M M, Kumta N M, Naik N D, Pandit S V, Miss Gaonkar A J (Ex) Shanbhag K K

ST THOMAS HIGH SCHOOL HONAVAR

Balsavally R D, Dsilva Anthony, Murdeshwar B S, Naik M L, Naik P R, Nayak R T, Grace Periyan, Victor Periyan, Sashihittal N S, Udyavar S M, (Ex) R S Chandavar

SHRI MARIKAMBA HIGH SCHOOL, SIRSI

Balur R V, Dharmendra Laxmi, Naik L M, Nejjoor S S, Joglekar, Hegde S S, Naragundkar V R, (Ex) Devihosur

ಸರ್ಪಸಂಹಾರ.

ಕಲವು ದಿನಗಳನ್ನು ಹಾವಿನ ಮೇಲೆ ಹಾಕಲು ಭಯಂಕರ ಸರ್ಪವಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ತಕ್ಷಣ ಸಾಯುವದು ಹಾವು-ಚೇಳಿನ ವಿಷದ ಮೇಲೆ ಪ್ಲೇಗ, ಕಾಲರಾ, ಕಠಿಣವಾದ ಇಸಬು, ಗಜಕರ್ಣ ಇವುಗಳ ಮೇಲೂ ಅಪ್ರತಿಮ ಗುಣಕಾರಿ' ಇವತ್ತೇ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿರಿ

೧ ಔಂಸಿನ ಬಾಟ್ಲಿ ಕಿಮ್ಮತ್ತು ೧ } ಅಂಚೆ
೧ ಡಝನ ರೂ ೯ } ಬೇರೆ

ಸರ್ಪ ಸಂಹಾರ ಕಾರ್ಯಾಲಯ,
ಕನ್ನಡಿಗ" ಬಾಗಲಕೋಟೆ

ಮಕ್ಕಳಿದ್ದರೆ ಮನೆ ಚಂದ!

ಬಂಜೆತನದಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗುವಿರಿ!

ಮಕ್ಕಳ ಕ್ಲಿಂಡು

ಒಂದರ ಬೆಲೆ

ಗರ್ಭಧಾರಣ ಸಂಜೀವನೀ.

ಈ ನಮ್ಮ ಒನುಭವಿಕ ಔಷಧ ಮೂರು ಸಾರೆ ಋತುಸ್ನಾತ ಒಗುವ ವರೆ, ಪ್ರತಿಸಾರ ಮೂರು-ಮೂರು ದಿವಸ ತಕ್ಕೊಂಡು ಪತ್ರಿಗೆ ಒಗುವಿರಿ ೯ ಗುಳಿಗಳ — [illegible] ಅನುಪಾನ ಪತ್ರಿಕ ಸಂಗಡ

ಪತ್ತೆ — ವೈದ್ಯ ವ್ಹಿ. ಎಸ್. ಕಾಪಸೇ, ಮಿರಜ. (S V C)

ಸನ್ ಲೈಫ್ ಎಶ್ಯೂರನ್ಸ ಕಂಪನಿ ಆಫ್ ಕೆನಡಾ.

ಇಡೀ ಬ್ರಿಟಿಶ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದೇ ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಕಂಪನಿ!!

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಬ್ರಹ್ಮದೇಶ, ಸಿಂಹಲದ್ವೀಪಗಳ ಕಾರಿ

ಮುಖ್ಯ ಆಫೀಸು — ಕೆನಡಾ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ ಹಾರ್ನಬಿ ರೋಡ, ಮುಂಬಯಿ.

ಜನರಲ್ ಮ್ಯಾನೇಜರ — ನಾ| ಸರ್ ಫಿರೋಜ ಸೇಠನಾ, ಕೆ ಟಿ ಒ ಬಿ ಇ

೧೯೩೨ರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದ ಹೊಸ ವಿಮಾ ರಕಮು ೧೬॥ ಕೋಟಿಗೂ ಮಿಕ್ಕಿದೆ

೧೯೩೨ನೇ ಇಸ್ವಿ ಡಿಸೆಂಬರ ತಿಂಗಳ ಅಖೇರಿಗೆ ಕೂಡಿದ ನಿಧಿ ೧೩೩ ಕೋಟಿಗೂ ಮಿಕ್ಕಿದೆ

ಈ ಕಂಪನಿಯ ಏಜನ್ಸಿ ಪಡೆದು ಉದ್ಯೋಗದಿಂದ ಹಾಗು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ನವಯುವಕರು ಮುದಿಮ ಸುಖವಾಗಿ ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ಜೀವನ ನಡಿಸಬಹುದು

ಕರಾರು ಮಾಡಬೇಕಾದವರು ಕೆಳಗೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡಿಸುವ ಪತ್ತೆ —

The District Manager,
Canada Building,
Hornby Road, BOMBAY

OR

Mr. S. B. Rege,
Chief Agent
171, Civil Lines
Camp BELGAUM

ಈಗಿನ ಪ್ರಪಂಚ.

(ಸರ್ವ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ್ದು)

ದುತ್ತಾರಾಷ್ಟ್ರದಿಂದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾದಾಗಿ ಈ ಹಿಂದೆ ಹೊರಡಿಸಿದ ಹುಕುಮನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದ್ದರಿಂದ 'ವಿಜಯ' ಮುದ್ರಣಾಲಯವನ್ನು ೧ ತಿಂಗಳ ತನಕ ಏನೊಂದೂ ಮುದ್ರಿಸಲು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಕೂಡದು, ಧಾರವಾಡದ ಫೌಜದಾರರು ಅದಕ್ಕೆ ಮುದ್ರೆ ಹಾಕಬೇಕು; ಎಂಬರ್ಥದ ನೋಟೀಸನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿ ಮುದ್ರಣಾಲಯಕ್ಕೆ ಸರಕಾರಿ ಮೋಹರು ಹಾಕಿಟ್ಟದ್ದರಿಂದ 'ವಿಜಯ' ಪತ್ರಿಕೆಯು ಸಧ್ಯಕ್ಕೆ ನಿಂತುಬಿಟ್ಟಿದೆ.

⁂

ಗದಗದ 'ಕರ್ನಾಟಕ ಬಂಧು' ವಾರಪತ್ರಿಕೆಯ ಮುದ್ರಣಾಲಯಕ್ಕೆ ರಾಜಶಾಸನದಂತೆ ಮುದ್ರೆ ಹಾಕಿಟ್ಟಿತ್ತು ೧ ತಿಂಗಳು ಕಳೆಯಿತು. ಪತ್ರಿಕೆ ಪುನಃ ಹೊರಟಿದೆ.

⁂

ಸಿಯಾಮ ದೇಶವೂ, ಹಿಂದುಸ್ಥಾನವೂ.

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಶ ರಾಜ್ಯವಿದ್ದದರಿಂದ ಬಹಳ ಪ್ರಗತಿಯಾಯಿತೆಂದು ಬಹಳ ಪ್ರಶಂಸೆಯಾಗುತ್ತದ. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಶ ರಾಜ್ಯವಿದ್ದದರಿಂದಲೇ ಜನರು ಓದು ಬರಹ ಕಲಿತರು, ಸುಸಂಸ್ಕೃತರಾದರು, ಹೀಗೆಲ್ಲ ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸಿಯಾಮ ದೇಶವು ಸಣ್ಣ ದೇಶ ಅಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಶ ರಾಜ್ಯವಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿಯ ವರ್ತಮಾನವನ್ನು 'ಲಂಡನ್ ಟೈಮ್ಸ' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸುದ್ದಿಗಾರರು ವರ್ಣಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದರ ಮೇಲಿಂದ ಹಿಂದೀ ಜನರು ಬ್ರಿಟಿಶರಿಗೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞರಾಗಬೇಕೆಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುವದು. ಈಗಿನ ಅಡಚಣೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ [illegible] ನಡೆಸಬೇಕೆಂಬುವರ ಕುರಿತು ತಕ್ಕ ಬೋಧ ಸಿಗುವಂತಿದೆ. 'ಟೈಮ್ಸ' ಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಬರೆಯುವದೇನಂದರೆ — ಸಿಯಾಮದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವು ಒತ್ತಾಯದಿಂದ ಕಲಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು ತಗಲುವದಿಲ್ಲ, ತೀರ ಅಗ್ಗವಾದದ್ದು; ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಅಧಿಕಾರಿ [illegible] ಸಿಯಾಮದ ರಾಜಧಾನಿಯಾದ ಬ್ಯಾಂಕಾಕ ಪಟ್ಟಣವು ಈಗಿನ ದಿನಮಾನಕ್ಕೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ಆಧುನಿಕ ಪಟ್ಟಣವಾಗಿರುತ್ತದ. ಯುರೋಪಿಯನ್ನರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿಯವರು ಸೇವಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಆದರೆ, ಅವರು ರಾಜ್ಯಕರ್ತರಲ್ಲ, ಬರೇ ಸಲ್ಲಾಗಾರರು. ಈಗ ಸಿಯಾಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯಂತೆ ಹಣದ ಅಡಚಣೆ! ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಯುರೋಪಿಯನ್ ಸಲ್ಲಾಗಾರರನ್ನು ತೆಗೆದು ಅವರ ಬದಲಿಗೆ ಸಿಯಾಮ ಜನರನ್ನು ನೇಮಿಸತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ. ಸಿಯಾಮದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿ ವಿಪುಲವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಅಕ್ಕಿಯ ದರ ಇಳಿಮುಖವಾಯಿತು; ಹೊರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಅಕ್ಕಿ ಹೇರಳ ಕುಗ್ಗಿತು. ತೇಗ ಮೊದಲಾದ ಇತರೇ ಸರಕುಗಳ ರಫ್ತೂ ಕುಗ್ಗಿತು. ಇದರಿಂದ ಸರಕಾರದ ಉತ್ಪನ್ನವು ಭರಭರ ಕುಗ್ಗಿತು. ಕಾರಣ ಸರಕಾರವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಬಳದ ಹುದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಯಾಮ ಜನರಿಗೆ ಸಲ್ಲಾಗಾರರೆಂದು ನೇಮಿಸಲಾರಂಭಿಸಿದೆ. ಇವರಲ್ಲಿಯೂ ಯುರೋಪಿಯನ್ ಸಲ್ಲಾಗಾರರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕಲಿತು ತಯಾರಾದವರು. ಇಂಥವರಿಂದ ಸಿಯಾಮದ ರಾಜ್ಯಭಾರವು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ನಡಿಸಬಂದೀತೇನೆಂದು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ, ಎಂಬದಾಗಿ 'ಟೈಮ್ಸ' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದೇ ಸ್ಥಿತಿ. ಜಮಾ ಖರ್ಚು ಬಾಯಿಗೂಡುವದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಹಣದ ಅಡಚಣೆ. ಕಸ್ಟಮ್, ಉಗಿಬಂಡಿ, ಟಪಾಲು, ಇನಕಮ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ ಮೊದಲಾದ ಖಾತೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಕಲ್ಪಿತ ಉತ್ಪನ್ನ ಬರದೆ ಹಣದ ಅಡಚಣೆ. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರವು ಹೊಸ ಸಾಲವನ್ನೆತ್ತುವದು ಮಾಡಿದೆ. ಬಡ್ಡಿಯ ದರ ಶೇಕಡಾ ೫½. ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ [illegible] ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಸಾಲದ ಪತ್ರ ಬೋಂಡು ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಸಾಲ ೧೯೩೮-೧೯೪೦ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ತಿರುಗಿ ಸಿಗುವದು. ಇಷ್ಟಲ್ಲದೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಾಲವಾಗಿ ಕೊಡಬಹುದು. ಹಣ ಕೊಡುವವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಬೇಕೆಂದು ಟಪಾಲ ಆಫೀಸಗಳಲ್ಲಿ ಸಹ ಬೋಂಡು ಸಿಗುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ. ಯಾವದೇ [illegible] ಕ್ಯಾಶ ಬೋಂಡುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸರಕಾರಿ ಬೋಂಡಿನಲ್ಲಿ ಹಣವಿಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರದವರು ಅಪರಿಮಿತವಾಗಿ ಹಣ [illegible] ಇದೀಗಲೇ ೭-೮ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ದೊರೆತವೆ. ೧೯೩೭ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ತಿರುಗಿ [illegible] ಬೋಂಡುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಈ ಬೋಂಡುಗಳನ್ನು [illegible] ಬಯಸುವ [illegible] ರಶೀದಿ [illegible] ೧೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ [illegible] ರೂಪಾಯಿ [illegible] ೧೦೦೦ ಬೋಂಡು [illegible] ೬ ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ [illegible] ಪಡೆಯುತ್ತಿರಬಹುದು [illegible] ೪೦½ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಇಸಲು [illegible] ರೂ. ೧೦೦ ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಸರಕಾರದ ಉತ್ಪನ್ನ ಕಡಿಮೆ [illegible] ಹೀಗೆ ಸಾಲ ಹೊರಡಿಸುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂತು. ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರವು ಇಡೀ ರಾಜ್ಯಭಾರವನ್ನು ಪುನರ್ಘಟಿಸಿ ರಾಜ್ಯಭಾರದ ಖರ್ಚನ್ನು ಕುಗ್ಗಿಸುವ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುವದಕ್ಕಾಗಿ ನನ್ನ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಸರಕಾರದ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಭಾಸದರಾಗಿದ್ದ ಮಿ. ಥೋಮಸ್‌ರವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪುನರ್ಘಟನೆಯ ಮಂಡಳವನ್ನು ನೇಮಿಸಿದೆ. ಖರ್ಚಿನ ಭಾರ ಸಹಿಸಲಾಗದೆ ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರವು ಇಷ್ಟು ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಭಾಸದರನ್ನೂ, ಒಬ್ಬ ದಿವಾಣರನ್ನೂ ಕಡಿಮೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿತು. ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಭಾಸದರಾದ ಸರ್ ಗೋವಿಂದರಾವ ಪ್ರಧಾನರವರೂ, ಮೋಲ್ಯಾಣಿಕದ ಮಿ. ಥೋಮಸ್‌ರವರೂ, ದಿವಾಣ ಬಹಾದ್ದೂರ ಮೌಲ್ವಿ ರಫಿಯುದ್ದೀನರವರೂ ಅಧಿಕಾರತ್ಯಾಗ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ಮಿ| ಥೋಮಸ್‌ರವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಭಾಸದಾಧಿಕಾರ ಹೋದಾಗ್ಯೂ ಪುನರ್ಘಟನಾ ಮಂಡಳದ ಅಧ್ಯಕ್ಷಸ್ಥಾನವು ದೊರೆಕಿದೆ. ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಭಾಸದರು ೪ ಮಂದಿ, ದಿವಾಣರು ೩ ಮಂದಿ; ಹೀಗೆ ೭ ಮಂದಿಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ಈಗ ೪ ಮಂದಿಗಳು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. "ಇದರಿಂದ ಉಳಿದವರಿಗೆ ಮಿತಿಮೀರಿ ಕೆಲಸ ಬಿದ್ದೀತು; ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವದಕ್ಕಿಂತ ಇವರ ಸಂಬಳವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಇರಗೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಸರಕಾರಿ ಕೆಲಸವು ಸುಸೂತ್ರವಾಗಿ ನಡೆದು ಖರ್ಚು ಉಳಿಯುತ್ತಿತ್ತೆಂದು 'ಮುಂಬಯಿ ಕ್ರಾನಿಕಲ್' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಅಂಬೋಣ. ಸಿಯಾಮ ದೇಶದ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರವೂ, ಪ್ರಾಂತಿಕ ಸರಕಾರಗಳೂ ಅನುಕರಿಸಿದರೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಹಿತವಿದೆ.

⁂

ಸ| ವಾ| ಸರ್ ದೋರಾಬ ಟಾಟಾರವರು.

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದೊಳಗೆ ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಸಮ್ರಾಟ್ ರೆಂದು ಖ್ಯಾತಿ ಹೊಂದಿದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಟಾಟಾ ಮನೆತನದ ಕೊನೆಯ ಹಂಶಜರಾದ ಸರ್ ಜಮಶೆಟಜ ಟಾಟಾರವರ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಚಿರಂಜೀವರಾದ ಸರ್ ದೋರಾಬ ಟಾಟಾರವರು ಜರ್ಮನಿಯ ಬೆಡ್‌ಕಿಸಿಂಜನದೊಳಗಿನ 'ಆರೋಗ್ಯ ಭವನ' ದಲ್ಲಿ ಹೃದಯಕ್ರಿಯೆ ನಿಂತು ಜೂನ ತಾ. ೩ನೇಗ ಪರಲೋಕವಾಸಿಗಳಾದ ದುಃಖದಾಯಕ ಸುದ್ದಿ ಒಂದು ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿಯೂ, ಟಾಟಾ ಮನೆತನದ ಧರ್ಮ ಪಡೆದ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದೊಳಗಿನ ಅನೇಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೂ ಶೋಕಮಗ್ನವಾಗಿವೆ. ಸರ್ ದೋರಾಬರವರು ಪ್ರಕೃತಿ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಎಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ಜರ್ಮನಿಯೊಳಗಿನ 'ಆರೋಗ್ಯ ಭವನ'ಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಮೇ ೩ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ತಲ್ಪಿದರು. ಜೊತೆಗೆ ತಮ್ಮ ಡಾಕ್ಟರರಾದ ಡಾ| ಪಟೇಲರವರಿಗೆ ಕರೆಕೊಂಡೇ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿಯ ಡಾಕ್ಟರರೂ, ಡಾ| ಪಟೇಲರೂ ಬಹಳ ಉಪಚಾರ ನಡಿಸಿದಾಗ್ಯೂ ಹೋದ ಪ್ರಾಣವು ತಿರುಗಿ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಸರ್ ದೋರಾಬರವರು ನಿಪುತ್ರಿಕರಾಗಿ ತೀರಿದರು. ಇವರ ಹೆಂಡತಿ ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಇಂಗ್ಲಂಡದಲ್ಲಿ ತೀರಿದ್ದಳು. ಮರಣ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇವರ ಪ್ರಾಯ ೭೩ ವರ್ಷ. ಸರ್ ದೋರಾಬರವರ ತಂದೆಯಾದಿರಾದ ಜಮಶೆಟಜ ಟಾಟಾರವರು ಉದ್ದಿಮೆಗಳ ಪುರಸ್ಕರ್ತರು, ಆದರೆ,ಅವರು ತೀರಿಕೊಂಡದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಕೈಕೊಂಡ ಕಾರ್ಯ ಕಡೆಗಾಣಿಸುವ ಭಾರ ಸರ್ ದೋರಾಬರವರ ಮೇಲೆ ಬಿತ್ತು, ಇವರು ಅದನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ನಡಿಸಿದರು. ಸರ್ ದೋರಾಬರವರ ದೊಡ್ಡ ಗುಣವೆಂದರೆ, ಮನುಷ್ಯ ಪರೀಕ್ಷೆ. ರತ್ನ ಪರೀಕ್ಷೆಯಂತೆ ಮನುಷ್ಯರ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ಅವರವರಿಗೆ ಅವರವರ ಒಲವಿನ ಕಾರ್ಯ ಹಂಚಿಕೊಟ್ಟು ವಿಧ ವಿಧದ ಕಂಪನಿಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ಜಮಶೆಡಪುರದ ಉಕ್ಕಿನ ಕಾರಖಾನೆ ಲೋಕವಿಖ್ಯಾತವಿದೆ. ಟಾಟಾ ವಿದ್ಯುತ್ತಿನ ಕಾರಖಾನೆ, ಎಣ್ಣೆಯ ಕಾರಖಾನೆ ಇವುಗಳಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಉದ್ದಿಮೆಗಳನ್ನು ಇವರು ಹೊರಡಿಸಿದರು. ಕರಾಚಿಯಿಂದ ದಕ್ಷಿಣ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ವಿಮಾನ ಮಾರ್ಗ ಮಾಡುವ ಇವರ ಯೋಜನೆಯಿದ್ದಿತು. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಶೋಧಕ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಇವರು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಅಮೇರಿಕದವರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸೇರುತ್ತಿದ್ದರು. 'ಟಾಟಾ' ಹೆಸರಿನಿಂದ ೩೫ ಕಂಪನಿಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಉಕ್ಕಿನ ಕಾರಖಾನೆಯ ಭಂಡವಲು ರೂ. ೧೫ ಕೋಟಿ. ಲಂಡನ್, ಪ್ಯಾರೀಸ, ಶಾಂಘಾಯ,ನ್ಯೂ ಯೋರ್ಕ,ಕೋಬ ಮೊದಲಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇವರ ಕಂಪನಿಯ ಶಾಖೆಗಳಿವೆ. ಮರಣಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಚರಸ್ಥಿರ ಸೊತ್ತನ್ನು ಇವರು ಧರ್ಮಸತ್ರವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ರೂ ೨೫ ಲಕ್ಷಗಳನ್ನು ಅಸಾಧ್ಯ ರೋಗಗಳ ಸಂಶೋಧನ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಪ್ರತಿಫಲ ಕೊಡುವದಕ್ಕಾಗಿ ಅರ್ಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ ದೋರಾಬರವರ ಕಡೆ ಒಂದು ಅಮೂಲ್ಯ ವಜ್ರವಿದ್ದ ಇದರ

ಬೆಲೆ ರೂ. ೩೦ ಲಕ್ಷ ಎಷ್ಟಿವರು ಇಂಗ್ಲಂಡದಲ್ಲಿ ಕೆಲ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದ ಕೊಂಡಿದ್ದರು ಇಂಥ ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಪುರುಷರು ಕಾಲಾಧೀನರಾಗಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೇರಳ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ

⁂

ಲೋಕಪೂಜ್ಯರ ಸಮಾಚಾರ.

ಸಾಬರಮತಿ ಆಶ್ರಮದವರು ಯೆರವಡಾ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಲೋಕಪೂಜ್ಯರಿಗೆ ಮೇ ೨೯ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಕಂಡರು ಲೋಕಪೂಜ್ಯರ ಪ್ರಕೃತಿ ನೆಟ್ಟಗಿದೆ, ಅವರ ಒಲಗೈಯಿಂದ ಯಾವದೇ ಕೆಲಸವಾಗುವದಿಲ್ಲ ಎಡಗೈ ತೋಳು ನೋಯುತ್ತದೆ, ಎಡಗೈ ಅತ್ತಿತ್ತ ಸರಿದಾಡಿಸಬರುವದಿಲ್ಲ ಆದರಿಂದ ಲೋಕಪೂಜ್ಯರು ಕಾಲಿನಿಂದ ನೂಲುವ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಡಾ| ಪರಮಾರರವರ ಕಡೆಯಿಂದ ಕೈ ಮೇಲೆ ವಿದ್ಯುತ್ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿ ಡಾಕ್ಟರರು ಹೇಳುತ್ತಾರಂತೆ. ಅದರಂತೆ ಡಾ| ಬಿಂಬಾಟಾರವರ ಕಡೆಯಿಂದ ಮರ್ದನ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿಯೂ ಹೇಳುತ್ತಾರಂತೆ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಅವರ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಕೈಗಳ ಆರೈಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಲೋಕಪೂಜ್ಯರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಾಶ್ರಮದ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರಂತೆ ಸದ್ಯಕ್ಕೇ ತಮ್ಮ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುವದಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿ ಲೋಕಪೂಜ್ಯರು ವಿನೋದದಿಂದ ಹಾಸ್ಯ ಮಾಡಿದರಾಗಿಯೂ, ಬಿಡುಗಡೆಯ ವಿಚಾರವೇ ತಮಗೆ ಹೊಂಕುವದಿಲ್ಲವಾಗಿ ಹೇಳಿದರಾಗಿಯೂ, ಅಹಮದಾಬಾದದ 'ಎಸೋಸಿಯೇಟೆಡ್ ಪ್ರೆಸ್' ವಾರ್ತಾವಾಹಕರ ಸುದ್ದಿ. ಆಶ್ರಮದ ಕುಮಾರಿ ಮೀರಾಬಾಯಿಯವರು ಲೋಕಪೂಜ್ಯರ ಭೆಟ್ಟಿ ಪಡೆಯಲಪೇಕ್ಷಿಸಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರವು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಲೋಕಪೂಜ್ಯರಿಗೂ ಸರಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡೆದಿದೆ. ಅಪೇಕ್ಷೆಯಂತೆ ಈ ನಿರ್ಬಂಧದ ಪರಿಹಾರವಾಗದಿದ್ದಲ್ಲಿ ತಾವು ಯಾರಿಗೂ ಭೆಟ್ಟಿ ಕೊಡಲಪೇಕ್ಷಿಸುವದಿಲ್ಲವಾಗಿ ಲೋಕಪೂಜ್ಯರ ನಿರ್ಧಾರವಾಗಿದೆಂದು 'ನವಾಕಾಳ' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಾಕ್ಷಿಗಾರರು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಾರೆ

⁂

ಮಾನವ ದೇಹದ ಬೆಲೆ: ರೂ. ೩–೩||.

ಡಾ| ಲೊಸನ್‌ರವರು ಮಾನವ ದೇಹದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ ಸ್ಥೂಲ ದೇಹದವರಿರಲಿ, ಸೂಕ್ಷ್ಮ ದೇಹದವರಿರಲಿ, ಎಲ್ಲರ ಬೆಲೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದೇ. ಸಾವಿರಾರು—ಲಕ್ಷಾವಧಿ ರೂಪಾಯಿ ಗಳಿಸುವವರೂ ದಿನಾ ೨–೪ ಆಣೆ ಕೂಲಿ ಗಳಿಸುವವರೂ ಸಹ ಒಂದೇ ಬೆಲೆಯವರು. ಜಡ ದೇಹದ ತೂಕ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ೧೪೦ ರತ್ತಲು ಅದರೊಳಗೆ ೪೦ ಬಾಟ್ಲಿ ನೀರು, ೭ ಸಾಬೂನು ಬಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿರುವಷ್ಟು ಸೇಣ, ೯೦೦೦ ಪೆನ್ಸಿಲಿಗೆ ಸಾಲುವಷ್ಟು ಅಂಗಾರ, ೨೨೦೦೦ ಬೆಂಕಿಕಡ್ಡಿಗಳಿಗೆ ಸಾಲುವಷ್ಟು ಫೋಸ್ಫರಸ್, ಒಂದು ಗುಟುಕು ಮೆಗ್ನಿಶಿಯಾ ಧಾತು, ಒಂದು ಮೊಳೆಗೆ ಸಾಲುವಷ್ಟು ಕಬ್ಬಿಣ, ಒಂದಿಷ್ಟು ಸುಣ್ಣ-ಗಂಧಕ, ಇಷ್ಟೇ ಈ ಜಡ ದೇಹದಲ್ಲಿದೆ. ಇವುಗಳ ಈಗಿನ ಬಾಜಾರಿ ಬೆಲೆ ರೂ. ೩–೩|| !! ಇದೇ ಡಾ| ಲೊಸನ್‌ರವರ ಶೋಧದ ಫಲ.

⁂

ಕೈದಿಗೆ ಜೈಲ ಕಾರಕೂನನಿಂದ ನಷ್ಟಾಂಶ.

ಕಣ್ಣಾನೂರ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿ ಕೈದಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯ ಮುದ್ದತ್ತು ಮುಗಿದರೂ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ; ಇನ್ನು ೩ ತಿಂಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು ಇನಸ್ಪೆಕ್ಟರ ಜನರಲ್‌ರು ಈ ಕುರಿತು ಚೌಕಶಿ ನಡೆಸಿ ಕಾರಕೂನನ ತಪ್ಪಿನಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶಿಕ್ಷೆ ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾದ ಬಗ್ಗೆ ಕೈದಿಗೆ ದಿನ ೧ರ ೧ ರೂಪಾಯಿಯಂತೆ ಕಾರಕೂನನ ಪಗಾರದೊಳಗಿಂದ ಮುರಕೊಂಡು ನಷ್ಟವ ಕೈದಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಜೈಲ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಹುಕುಮವಾಗಿದೆ.

⁂

ಟಪಾಲ ಖಾತೆಯ ಸೂಚನೆ

ಬ್ರಿಟಿಶ ಸರಕು ಯಾ ಯಾವದೇ ಪ್ರಕಾರದ ಸರಕುಗಳ ಬಹಿಷ್ಕಾರವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವಂಥ ಶಬ್ದ ಯಾ ಭಾವಚಿತ್ರ ಯಾ ವಿನೋದ ಚಿತ್ರಗಳುಳ್ಳ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಟಪಾಲ ಖಾತೆಯವರು ಕಳಿಸಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವಾಗಿ ಪ್ರಕಟನೆ ಹೊರಟಿದೆ ಆದರೆ, "ಹಿಂದೀ ಸರಕುಗಳನ್ನೇ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಿರಿ," "ದೇಶಿ ಉದ್ದಿಮೆಗಳಿಗೆ ಆಶ್ರಯಕೊಡಿರಿ;" ಎಂಬರ್ಥದ ಶಬ್ದ ಯಾ ಚಿತ್ರಗಳುಳ್ಳ ಪತ್ರಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಅವು ವ್ಯಾಪಾರದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಡಬೇಕು ಈ ಪ್ರಕಾರ ಟಪಾಲ ಖಾತೆಯವರು ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಮುಂಜಾಗ್ರತೆ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ.

ಮನೋಹರವಾದ ಕೂದಲನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸಾಕಬೇಕು.

ಆದರೆ, ಕೆಲವು ಸ್ತ್ರೀಯರು ಯಾವಾಗಲೂ ತಮ್ಮ ಕೂದಲುಗಳ ದುರ್ಲಕ್ಷ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕೂದಲು ಮನೋಹರವಾಗಿರಬೇಕಾದರೆ, ನೀವು ದಿನಾ ಆ ಕುರಿತು ಲಕ್ಷಕೊಡಬೇಕು. ಕೂದಲುಗಳನ್ನು ಅಲಕ್ಷ ಮಾಡಿದರೆ, ಅವು ಬಾಡುವವು; ಮತ್ತು ಉದುರುವವು. ನೀವು ಅವಕ್ಕೆ ಚಲೋ 'ಕೂದಲನ್ನ' ಕೊಡಬೇಕು. ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಕೂದಲನ್ನವ್ಯಾವದು ?

ಕಾಮಿನಿಯಾ ಆಯಿಲ್. (ರಜಿಸ್ಟರ್ಡ)

ದಿನಾ ಮುಂಜಾನೆ ಅರ್ಧ ಚಮಚೆ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಕ್ಕಬೇಕು. ಹೀಗೆ ತಿಕ್ಕಿದ ಕೂದಲೆ ತಲೆಯ ಹೊಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಕೇಶರಂಧ್ರಗಳು ತೆರೆದು ಎಣ್ಣೆಯಿಂದ ತಲೆಗೆ ತಂಪು ದೊರಕಿ ಕೂದಲುಗಳ ಬೇರುಗಳಿಗೆ ಆಹಾರ ಸಿಗುತ್ತ ಹೀಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಜೀವನಸತ್ವ ಕೂದಲುಗಳಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿ ನಿಮ್ಮ ಕೂದಲು ಹಸನಾಗಿಯುತ್ತವೆ.

ಎಲ್ಲಾ ಚಲೋ ಅಂಗಡಿಕಾರರಲ್ಲಿ

ಈ ತೈಲವು ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

ಅಥವಾ

ನಮಗೇ ಬರೆದು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ

ಬಾಟ್ಲಿ ೧ಕ್ಕೆ	ರೂ.	೧—೦—೦
ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ	,,	೦—೩—೦
೩ ಬಾಟಲಿಗಳಿಗೆ	,,	೨—೧೦—೦
ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ	,,	೦—೧೨—೦

ನಿಮ್ಮ ಅಂಗಡಿಕಾರರಿಂದ

ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ.

—:o.—

ದೊಡ್ಡ ಬಿಂದಿಗೆ	ರೂ.	೨—೮—೦
ಬಿಂದಿಗೆ	"	೧—೪—೦
ಡ್ರಾಮಿಗೆ	,,	೦—೧೨—೦
ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ	,,	೦—೬—೦

ಒಟ್ಟೋ-ದಿಲ್ ಬಹಾರ

ಕೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಮರೆಯಬೇಡಿರಿ

" ಹೂದೋಟವೆಲ್ಲ ಒಂದೇ ಬಾಟ್ಲಿಯಲ್ಲಿ "

ಒಂದು ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಬಹುದು ಎಲ್ಲಾ ಹೂವುಗಳ ಸುವಾಸನೆಯನ್ನು ಒಂದೇ ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯದಿಂದ ಸಂಪಾದಿಸಬಹುದು. ಅದ್ಯಾವದು?

ಒಟ್ಟೋ-ದಿಲ್ ಬಹಾರ್! (ರಜಿಸ್ಟರ್ಡ)

ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸುಗಂಧ ದ್ರವ್ಯಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಆದರೆ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಹೂವಿನ ಸಹಜ ಪರಿಮಳವಿಲ್ಲ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಆಲ್ಕೋಹೋಲ ಯಾನೆ ಮದ್ಯವು ಸೇರಿರುತದೆ. ಇದರಿಂದ ಹೂವಿನ ಸಹಜ ಪರಿಮಳವು ಸಿಗುವದು ಒಟ್ಟೋ-ದಿಲ್ ಬಹಾರದಿಂದ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಹೂವಿನ ಸುಗಂಧವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಮದ್ಯದ ಸ್ಪರ್ಶವಿಲ್ಲ.

THE ANGLO INDIAN DRUG & CHEMICAL CO.
POST BOX 2082. BOMBAY No 2.

ಜೀವನ ಸಾಹಿತ್ಯ

ಹಳೇ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಸಾಗುವಳಿ.

ಆ — ಡಾ|| ಹನುಮಂತರಾವ ಮಾಂಜರೇಕರ

ಒಬ್ಬ ಮುದುಕನು ಸಾಯುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕರೆದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆಂದರೆ "ನನ್ನ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಹಣವು ಹೂಳಿದೆ" ಅವನು ಸತ್ತ ನಂತರ ಅವನ ಮಕ್ಕಳು ಆ ಹೊಲವನ್ನೆಲ್ಲ ಅಗೆದು ನೋಡಲು ಅವರಿಗೆ ಧನವೇನೂ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ ಆದರೆ, ಆ ವರುಷ ಬೆಳೆ ಬಹಳ ಬಂತು, ಮುಂದೆ ಆ ಹಣ ಅವರಿಗೆ [illegible] ಅದರ [illegible] ಬೆಳೆಯ ಮುಂದ ತುತ್ತವಾಯಿತು

ಸಮಾಜದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರು [illegible] ವನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡಿ [illegible] ಆಧುನಿಕ ಸಂಪೂರ್ಣ ಜೀವನವು ಕ್ಷೀಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಆ ಮನುಷ್ಯನ [illegible] ರೀತಿ ಧೀರ [illegible] ನು ವಿಚಾರಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಆಳವಾಗಿ ಅಗೆದರೆ ಮಾತ್ರ ವಿಚಾರದ ಬೆಳೆಯು ವಿಪುಲವಾಗಿ ಬರುವದು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಗೀತೋಪದೇಶ ಮಾಡಿದ [illegible] ರದ ಪಾಠವಾಯಿತು [illegible] ಬುದ್ಧನು [illegible] ಆತ್ಮಕ್ರಾಂತಿಯೊಂದನ್ನು [illegible] ಪ್ರಸಾರ [illegible] ಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಆರ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಜ್ಞಾನಾಗ್ನಿಯ ಮೇಲಿದ್ದ ಬೂದಿಯು ಹಾರಿಹೋಯಿತು ಆರ್ಯವಿಚಾರ—ಧಾರ್ಮಿಕರೂಪಿಯಾದ ಅಗ್ನಿಯು ಪ್ರಜ್ವಲಿತವಾಯಿತು ಫ್ರಾನ್ಸ ದೇಶದೊಳಗೂ ಹಾಗೂ ವಿಶ್ವಕೋಶದ ಲೇಖಕರು ವಿಚಾರಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಊಳುವ [illegible] ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಆಧಾರವಾಗಿದ್ದ ತತ್ವವಾಸ್ತವಿಕ [illegible] ವನ್ನು ಗೊತ್ತುಹಚ್ಚಿದರು ಯುರೋಪಿನಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿಯಾಯಿತು ಜನತೆಯು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಯಿತು ಮಾರ್ಟಿನ್ ಲೂಥರನು ಆ ಕಾಲದ ಧರ್ಮವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅಗ್ನಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುದರ ಫಲವಾಗಿ ಧರ್ಮಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವು ಚೆನ್ನವಾಗಿ ಹೊರಬಿದ್ದಿತು ಮನುಷ್ಯನ ಅಂಥ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಹರಿದೊಗೆದು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಣ್ಣ ದೊಡ್ಡ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು 'ನೀನು ಯಾರು?', 'ಎಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದಿ?' ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ [illegible] ಧರ್ಮಸಂಸ್ಕರಣ [illegible] ವಾಗುವದು ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಶಕ್ತಿಯು ಸಂಚರಿಸುವದು, ವಿದ್ವಾಂಸರು ಹೊಸ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವರು ಈ ದೃಷ್ಟಿಯು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವ [illegible] ಮೋಕ್ಷಯೂ ಬೀಳುವದು

ಇಂದಿನ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಎಂಥದೊಂದು ತತ್ವಜ್ಞಾನಿಯು [illegible] ಸಮಾಜಜ್ಞಾನಿಯು [illegible] ಕರ್ಮಜ್ಞಾನಿಯು ಬೇಗನೆ ನಾವು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಸ್ತುವಿನ ಗುಟ್ಟನ್ನು ಹುಡುಕಬೇಕಾಗಿದೆ [illegible] ಹೊಸದೊಂದು ಸಮಾಜವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು, ನೂತನವಾದ ಆಚಾರಗಳನ್ನು ವಿಚಾರ ಬಲದಿಂದ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಗೆ ತರಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಡುತ್ತೇವೆ, ಹಾಗೂ ಈ ನೂತನ ಪ್ರಾಣದಿಂದೊಡಗೂಡಿ ವಿಚಾರ ಪ್ರಪಂಚದಮೇಲೆ ಸಾತ್ವಿಕವಾದ ದಿಗ್ವಿಜಯವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಬಯಸುತ್ತೇವೆ ಇಂದು ಕೃಷ್ಣ, ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯ, ಬುದ್ಧ, ಮಹಾವೀರ, ಚೈತನ್ಯ, ನಾನಕ, ಕ್ರಿಸ್ತ, ಮಹಮ್ಮದ—ಇವರಲ್ಲಿಯೂ ಹೊಸ ಅವತಾರವನ್ನು ಧಾರಣಮಾಡುವವರಿದ್ದಾರೆ, ಹೊಸ ರೂಪವನ್ನು ಧರಿಸುವವರಿದ್ದಾರೆ, ಒಂದೇ ರೂಪವನ್ನು ಧರಿಸುವ ಸಂಭವವಿದೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಭೂತಿಯೂ ಅನೇಕ ರೂಪಗಳನ್ನು ಧಾರಣ ಮಾಡಬಹುದು ನಾವು ವಿಚಾರಸಾಗರದ ಮಂಥನ ನಡಿಸಿದ್ದೇವಷ್ಟೆ?

ಸರ್ಪಸಂಹಾರ.

ಕೆಲವು ಹನಿಗಳನ್ನು ಹಾವಿನ ಮೇಲೆ ಹಾಕಲು ಬಹಳ ಕ್ರೂರ ಸರ್ಪವಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ತತ್ಕಾಲ ಸಾಯುವದು ಹಾವು—ಚೇಳಿನ ವಿಷದ ಮೇಲೂ, ಪ್ಲೇಗ, ಕಾಲರ, ಹರಿಣವಾದ ಇಸಬು, ಗಜಕರ್ಣ ಇವುಗಳ ಮೇಲೂ ಅಪ್ರತಿಮ ಗುಣಕಾರಿ! ಇವತ್ತೇ ತರಿಸಿರಿ

೧ ಔನ್ಸಿನ ಬಾಟ್ಲಿ ೧ಕ್ಕೆ ರೂ ೧ } ಟಪಾಲ ಖರ್ಚ
೧ ಡಜನ ,, ರೂ ೯ } ಬೇರೆ

ಸರ್ಪ ಸಂಹಾರ ಕಾರ್ಯಾಲಯ,
'ಕನ್ನಡಿಗ" ಬಾಗಲಕೋಟೆ

ಮನೋಹರವಾದ ಕೂದಲನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸಾಕಬೇಕು.

ಅಹುದು, ಕೆಲವು ಸ್ತ್ರೀಯರು ಯಾವಾಗಲೂ ತಮ್ಮ ಕೂದಲುಗಳ ದುರ್ಲಕ್ಷ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕೂದಲು ಮನೋಹರವಾಗಿರಬೇಕಾದರೆ, ನೀವು ದಿನಾ ಆ ಕುರಿತು ಲಕ್ಷಕೊಡಬೇಕು. ಕೂದಲುಗಳನ್ನು ಅಲಕ್ಷ ಮಾಡಿದರೆ, ಅವು ಉದುರುವವು ಮತ್ತು ಉದುರುವವು ನೀವು ಅವಕ್ಕೆ ಚಲೋ 'ಆಹಾರವನ್ನು' ಕೊಡಬೇಕು. ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಆಹಾರವ್ಯಾವದು?

ಕಾಮಿನಿಯಾ ಆಯಿಲ್. (ರಜಿಸ್ಟರ್ಡ)

ದಿನಾ ಮುಂಜಾನೆ ಅರ್ಧ ಚಮಚೆ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಕ್ಕಬೇಕು. ಇದು ತಿಕ್ಕಿದ ಕೂಡಲೆ ತಲೆಯ ಹೊಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತದೆ ಕೇಶರಂಧ್ರಗಳು ತೆರೆದು ಎಣ್ಣೆಯಿಂದ ತಲೆಗೆ ತಂಪು ದೊರಕಿ ಕೂದಲುಗಳ ಬೇರುಗಳಿಗೆ ಆಹಾರ ಸಿಗುತ್ತದೆ ಹೀಗೆ ತಿಕ್ಕಿದ ತೈಲವು ಕೂದಲ ಗಳಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿ ನಿಮ್ಮ ಕೂದಲು ಹಸನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ

ಎಲ್ಲಾ ಚಲೋ ಅಂಗಡಿಕಾರರಲ್ಲಿ
ಈ ತೈಲವು ದೊರೆಯುತ್ತದೆ
ಅಥವಾ
ನಮಗೆ ಬರೆದು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ

ಬಾಟ್ಲಿ ೧ಕ್ಕೆ ರೂ ೧—೦—೦
ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ ,, ೦—೬—೦
೩ ಬಾಟಲಿಗಳಿಗೆ ,, ೨—೧೦—೦
ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ ,, ೦—೧೨—೦

ನಿಮ್ಮ ಅಂಗಡಿಕಾರರಿಂದ
ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ

೪ ಔನ್ಸಿಗೆ ರೂ. ೨-೦-೦
೨ ಔನ್ಸಿಗೆ " ೧-೪-೦
೧ ಔನ್ಸಿಗೆ ,, ೦-೧೨-೦
ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ ,, ೦-೬-೦

ಒಟ್ಟೋದಿಲ್ ಬಹಾರ
ಕೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಮರೆಯಬೇಡಿರಿ!

" ಹೂದೋಟವೆಲ್ಲ ಒಂದೇ ಬಾಟ್ಲಿಯಲ್ಲಿ "

ಒಂದು ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಡಿಯ, [illegible] ಸಂಗ್ರಹಿಸಬಹುದು ಎಲ್ಲಾ ಹೂವುಗಳ ಸುವಾಸನೆಯನ್ನು ಒಂದೇ ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯದಿಂದ ಸಂಪಾದಿಸಬಹುದು. ಅದ್ಯಾವದು?

ಒಟ್ಟೋ-ದಿಲ್ ಬಹಾರ್! (ರಜಿಸ್ಟರ್ಡ)

ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸುಗಂಧ ದ್ರವ್ಯಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ ಆದರೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಹೂವಿನ ಸಹಜ ಪರಿಮಳವಿಲ್ಲ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಆಲ್ಕೋಹೋಲ ಯಾನೆ ಮದ್ಯವು ಸೇರಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಹೂವಿನ ಸಹಜ ಪರಿಮಳವು [illegible] ಒಟ್ಟೋದಿಲ್ ಬಹಾರದಿಂದ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಹೂವಿನ ಸುಗಂಧವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬಹುದು ಇದಕ್ಕೆ [illegible]

THE ANGLO INDIAN DRUG & CHEMICAL CO.
POST BOX 2080 BOMBAY No 2.

ಈಗಿನ ಪ್ರಪಂಚ.

ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳು ಹೇಗೆ ನಡೆಕೊಳ್ಳಬೇಕು?

ಇತ್ತಲಾಗಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದೊಳಗೂ, ಲಂಡನ್ನಿನೊಳಗೂ ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳಾದ ವಿಲಿಂಗ್ಡನ್ ದೊರೆಗಳ ನಡಾವಳಿಯ ವಿಷಯು ಟೀಕೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳು ಲೋಕಪ್ರಿಯರಾದರೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಹಟೊಪ್ಪದಿದ್ದಷ್ಟು ಅಪ್ರಿಯರಾಯುತ್ತಾಗಿ ಅನೇಕರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತಾರೆ. ಇದೇ ಕಳೆದ ಜೂನ ೩ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಪೂಜ್ಯ ವಿಕ್ಟೋರಿಯಾ ಮಹಾರಾಣಿಯವರ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರದ ೩ ಗ್ರಂಥಗಳು ಪ್ರಕಟವಾಗಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಣಿಯವರು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳಿಗಿರಬೇಕಾದ ಗುಣಗಳನ್ನು ಚಲುವಾದ ವರ್ಣನೆ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಕರ್ಝನ್ ದೊರೆಗಳಿಗೆ ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳೆಂದು ನೇಮಿಸುವ ವಿಚಾರ ನಡೆದಿತ್ತು, ಅದನ್ನನುಲಕ್ಷಿಸಿ ಮಹಾರಾಣಿಯವರು ಬರೆಯುವದೇನೆಂದರೆ— "ಮಿ| ಕರ್ಝನ್‌ರವರ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದೊಳಗಿನ ಮುಖ್ಯ ಸೇನಾಧಿಪತಿಗಳ ಮತವನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹಾಗೆಯೇ ಅಫಘಾಣಿಸ್ಥಾನದ ಅಮೀರರೊಡನೆ ಇವರಿಗೆ ಗೆಳೆತನವಿರಬೇಕು. ಅಫಘಾಣಿಸ್ಥಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿಯಿರಬೇಕು, ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಭಾಷಾ ವ್ಯಾಸಂಗವಿರಬೇಕು. ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳ, ಪರಿಷತ್ ಮಂಡಳ, ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಮಂಡಳಗಳೊಳಗೆ ಬೆರೆತು ಹೋಗದೆ ಅಲಿಪ್ತರಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು. ನಮಗೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಶಾಂತತೆಯಿಂದಲೂ, ಸುಖದಿಂದಲೂ ಉಳಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಮಸ್ತ ವರ್ಗಗಳ ಜನರು ನಮಗೆ ಮಾನ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಹೀಗೆ ನಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆ ಇದ್ದರೆ, ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳು ಸ್ವತಂತ್ರರಾಗಿದ್ದು ಜನರ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ತಿಳಕೊಂಡು ಅವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳು ಸೂಕ್ಷ್ಮನ, ಗರ್ವಿಷ್ಟ ಸಿವಿಲಿಯನ್ ಹಾಗು ಪೊಲಿಟಿಕಲ್ ಏಜಂಟರ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಕಿವಿಗೊಡದೆ ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯದಿಂದ ತಮಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದದ್ದನ್ನೇ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಬೆಚ್ಚಿ ನಾವು ಗೆದ್ದವರು, ಜನರು ಸೋತವರು, ಹೀಗೆ ಆಗಿಂದಾಗ ನೆನಪು ಮಾಡಿ ಕೊಡಕೂಡದು. ನಾವು ಒಡೆಯರೆಂದು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವದರ ಬದಲು, ಮಮತೆಯಿಂದ ಅವರನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕಲ್ಲದೆ, ನಿರಂಕುಶ ಕಾರಭಾರದಿಂದಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬಹುತರವಾಗಿ ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳು ನಿರಂಕುಶರಾಗಿಯೇ ಕಾರಭಾರವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ಇದು ನಮಗೆ ವ್ಯಸನಕಾರಕ. ಮಿ| ಕರ್ಝನ್‌ರವರು ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ತಿಳಕೊಂಡು ಅದರಂತೆ ನಡೆಕೊಳ್ಳಬಹುದೇನು?" ಪೂಜ್ಯ ವಿಕ್ಟೋರಿಯಾ ಮಹಾರಾಣಿಯವರಿಗೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಒಡೆಯರಾಗಿ ನಡೆಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಮಾತು ಮಾನ್ಯವಿತ್ತು, ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಅದನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಮಹಾರಾಣಿಯವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಈಗ ಬ್ರಿಟಿಶ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯ ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಸಮಾನರು, ಒಡೆಯ-ಒಕ್ಕಲು, ಉಚ್ಚ-ನೀಚವೆಂಬ ಭಾವನೆಗಳೆಲ್ಲ ಹಾಗೆ ಭೇದ ಹಿಡಿಯಬಾರದಾಗಿ ಬ್ರಿಟಿಶ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಉದ್ದುದ್ದ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಯುಗದಲ್ಲಿ ವಿಕ್ಟೋರಿಯಾ ಮಹಾರಾಣಿಯವರಿದ್ದರೆ, ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳ ಕಡೆಯಿಂದ ಅವರೇನು ಅಪೇಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು? ಆ ಅಪೇಕ್ಷೆಗೆ ತಕ್ಕದ್ದಾಗಿ ವಿಲಿಂಗ್ಡನ್ ದೊರೆಗಳು ನಡೆಕೊಂಡರೇನು? ಎಂಬದನ್ನು ವಿಚಾರಶೀಲರು ವಿಚಾರಿಸತಕ್ಕ ವಿಷಯ.

⁂

ಲೋಥಿಯನ್ ಮಂಡಳದ ಸಭಾಸದರ ಎದೆ ಹಾರಿತು!

ಮತಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಯಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದರ ಕುರಿತು ಚೌಕಸಿ ಮಾಡನೇಮಿಸಿದ ಲೋಥಿಯನ್ ಮಂಡಳದ ಸಭಾಸದರಾದ ಸರ್ ಅರ್ನೆಸ್ಟ ಬೆನೆಟ್‌ರವರು 'ಅನ್ಸರ್ಸ್' ಯಾನೆ 'ಉತ್ತರಗಳೆಂಬ' ಒಂದು ಲಂಡನ್ನಿನೊಳಗಿನ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಭಾರತೀಯ ಪ್ರವಾಸದ ವರ್ಣನೆ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ ಅರ್ನೆಸ್ಟ ಬೆನೆಟ್‌ರವರು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಸಭಾಸದರು. ಅವರು ಬರೆಯುವದೇನೆಂದರೆ— ೩—೪|| ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ೬೦೦೦ ಮೈಲು ಅಡ್ಡಾಡಿ ೩೦೦ ಮಂದಿಗಳ ಸಾಕ್ಷಿ ತೆಗೆದೆವು. ಇದೇ ಲೋಥಿಯನ್ ಮಂಡಳವು ನಡೆಸಿದ ಕೆಲಸ. ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ಇಲೆಕ್ಷನು ನೋಡಿದೆವು. ಮತದಾರರು ತಂಡುಗಟ್ಟಿ ಮತ ಕೊಡಲು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೆಲವರು ನಡೆಕೊಳ್ಳುತ್ತ, ಕೆಲವರು ವಾಹನ ಹತ್ತಿ ಮತದಾನ ಸ್ಥಳದ ಕಡೆ ಓಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಇಲೆಕ್ಷನ್ ಹುಚ್ಚು ತಲೆಗೇರಿತ್ತು. ಕೆಲವೆಡೆ "ರೆಡ್ ಶರ್ಟ್ಸ್" ಯಾನೆ ಖುದಾಯಿ ಖಿದಮತಗಾರರು ಪಿಕೆಟಿಂಗ ಮಾಡಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಮತದಾರರು ವಿಶೇಷ ಸೇರಲಿಲ್ಲ. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಂಡದಲ್ಲಿರುವಂತೆ ತಾತ್ವಿಕ ಮತಭೇದದ ಪಕ್ಷಗಳಿಲ್ಲ. ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ನೋಡಿ ಇಲ್ಲಿ ಮತ ಕೊಡೋಣಾಗುತ್ತದೆ. ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಪಕ್ಷದವರು ಗುಪ್ತವಾಗಿ ರಾಜದ್ರೋಹದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿ ನಮ್ಮ ಮಂಡಳಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಹೆದರಿಕೆ ಹಾಕಿದರು. ನಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರವು ಒಳ್ಳೇ ಬಂದೋಬಸ್ತಿಟ್ಟಿತ್ತು. ಆದಾಗ್ಯೂ ಮುಕ್ಕಾಲು ನಾವು ಇಂಮೊಡನೆ ಕರಿ ಪತಾಕೆಗಳನ್ನು ಹಾರಿಸುತ್ತ 'ಲೋಥಿಯನ್ ರೇ ಹಿಂದಿರುಗಿರೆಂ'ತ ಒದರುತ್ತ ನಮಗೆ ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾವು ಗ್ರಾಮ ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಮಂದಿಗಳ ಕಡೆಯಿಂದ ನಮಗೆ ಅಪಮಾನವಾಗದಂತೆ ಪೋಲೀಸರು ಜಾಗ್ರತೆ ವಹಿಸಿದರು. ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಪಕ್ಷದವರ ವಿರೋಧ ಹಾಗಿರಲಿ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಸ್ತ್ರೀ-ಪುರುಷರಿಗೆ ನಮ್ಮ ವಿಷಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನೆಂದು ತಿಳಕೊಳ್ಳಲು ನಾನು ಕುತೂಹಲಪಟ್ಟೆ. ಮುಖವಟಿಕೆಯ ನೋಟದಿಂದ ಭಾವನೆ ತಿಳಕೊಳ್ಳುವದಾದರೆ, ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ನಾವು ಬಂದಿದ್ದರೂ ಒಂದೇ, ಬಾರದಿದ್ದರೂ ಒಂದೇ, ಎಂಬಂತೆ ನನಗೆ ಭಾಸವಾಯಿತು. ಅಷ್ಟು ಅವರು ದುರ್ಲಕ್ಷ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಜನರು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಒಕ್ಕಲುತನದವರು, ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಬಡವರು, ಹೊಟ್ಟೆತುಂಬ ಕೂಳಿಗೆ ಗತಿಯಿಲ್ಲದವರು, ಚಳಿಜ್ವರದಿಂದ ಮರ್ದಿತರಾದವರು, ಸಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಮುಳುಗಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥವರಿಗೆ ಈ ವರ್ಷ ಕ್ಯಾವ್ಯಾ ಮತಾಧಿಕಾರ ಕೊಡುವದರಿಂದ ಲಾಭವೇನಿದೆ? ಪೋಲೀಸರು ಎಷ್ಟು ಬಂದೋಬಸ್ತಿಟ್ಟಾಗ್ಯೂ ಅವರಿಂದ ನಿಷೇಧ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ನಿಷೇಧ ಪತ್ರಿಕೆಯ ನಮೂನಾ— 'ನಾಗರಿಕರೇ, ನಮ್ಮ ಹಿರ್ಯರಿಂದ ವಿಲಾಯಿತಿ ಉಗಿ ಬಂಡಿಗಳಲ್ಲಿ, ಬಂಡಿಯ ಸ್ವಾರರಂತೆ, ಪ್ರಜಾಪೀಡನ ಹಾಗು ಸುಲಿಗೆಯಿಂದ ಬಡಬಿದ್ದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಸಂಚರಿಸುತ್ತ ಲೋಥಿಯನ್ ಮಹೋದಯರು ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ೭ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ತಮ್ಮ ಕೊಲೆಪಾತಕದ ರೂಪಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡುವವರಿದ್ದಾರೆ . . . . . ಇವರು ಮಂದಬುದ್ಧಿಯವರು, ನಿರ್ಲಜ್ಜರು, ವಿದೂಷಕರು, ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗುಂಟಾದ ತಿರಸ್ಕಾರವನ್ನೂ ಅಸಹ್ಯತೆಯನ್ನೂ ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಲು ನಾಗರಿಕರು ಎಲ್ಲ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕರೀ ನಿಶಾನೆಯಿರಬೇಕು, ಎಲ್ಲರೂ ಸಂಪೂರ್ಣ ಹರತಾಳ ಆಚರಿಸಬೇಕು." ಪೋಲೀಸರು ಒಳ್ಳೇ ಬಂದೋಬಸ್ತಿಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಮೇಲ್ಕಾಣಿಸಿದ ಸರ್ಕ್ಯುಲರಿಗೆ ಜನರು ಪುರಸ್ಕಾರ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ, ಹರತಾಳ ಮಾತ್ರ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಡೆದಿತ್ತು. ಅಂಗಡಿ ಮುಚ್ಚಿ ಹರತಾಳ ಮಾಡಿ ವ್ಯಾಪಾರ ನಿಲ್ಲಿಸುವದು ಆತ್ಮಘಾತವೇ ಸರಿ. ಆದರೆ, ನಮಗೆ ಕಾಣದ ಸಂಗತಿ ದೃಷ್ಟಿಯೊಳಗಿರುವದಿಲ್ಲವಾಗಿ ಬಾಧಿಸುವದು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ. ಹೊಸ ರಾಜ್ಯಘಟನೆಯಾದ ಬಳಿಕ ಏನವಸ್ಥೆಯಾದೀತೆಂದು ನಾನು ವಿಚಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಪಕ್ಷದವರು ನಮ್ಮ ಮಂಡಳಕ್ಕೆ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಮಾಡಿದರು. ಅನೇಕ ಸಾಕ್ಷಿದಾರರು ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಸಾಕ್ಷಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಆದರೆ, ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಪಕ್ಷದ ಮತವೇನೆಂದು ಒಬ್ಬರಿಂದಲೂ ಹೇಳಬರಲಿಲ್ಲ. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದೊಳಗಿನ ಸುಸಂಘಟಿತವಾದ ಮತ್ತು ಪ್ರಬಲ ರಾಜಕೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಯೆಂದರೆ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯೇ. ಜೈಲಿನಲ್ಲಿದ್ದ ೩೦ ಸಾವಿರ ಕೈದಿಗಳು ಹೊರಬಿದ್ದ ಕೂಡಲೆ ಯಾವ ಅವಸ್ಥೆಯಾದೀತು? ೬ ತಿಂಗಳು ಶಿಕ್ಷೆಯಾದ ಕೈದಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಜೂನ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುವರು. ಇಂದಲ್ಲ ನಾಳೆ, ಒಂದಿಲ್ಲೊಂದು ದಿನ ಒಳ್ಳೇ ರಾಜಕೀಯ ಕೈದಿಗಳಿಗೆ ಬಿನ್‌ಶರ್ತ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲೇ ಬೇಕಾಗುವದು. ಅನೇಕರು ಬ್ರಿಟಿಶರ ಮೇಲೆ ಹಗೆ ಬಗೆದು ಜೈಲಿನೊಳಗಿಂದ ಹೊರಬೀಳುವರು. ಬ್ರಿಟಿಶ ರಾಜ್ಯದ ವಿರುದ್ಧ ಅನೇಕರು ದುಷ್ಕೃತ್ಯವನ್ನು ಸಹ ಆಶ್ರಯಿಸುವರು. ಇದು ಅಸಭ್ಯ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳ ಮಾತಾಯಿತು. ಸ್ವತಂತ್ರ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಉತ್ಕಟ ಧ್ಯೇಯವಾದಿಗಳನೇಕರಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಪರಂಪರೆಗನುಚಿತವಾಗಿ ಸಂಘಟಿಸಬೇಕೆಂದೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಇವರು ಕರ್ತವ್ಯದಕ್ಷರು, ನಿಸ್ಪೃಹರು. ಈ ಕೈದಿಗಳಿಗೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೇ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯಿದೆ. ಇವರು ಸಭೆಸೇರಿಸಿ ಜನರಿಗೆ ಯಾವದನ್ನೂ ಸ್ಪಷ್ಟ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿದೆ. ಇನ್ನೂ, ಇವರ ಸಾವಿರಾರು ಅನುಯಾಯಿಗಳು ಹೊಸ ಮತಾಧಿಕಾರವನ್ನೂ, ಹೊಸ ರಾಜ್ಯವನ್ನೂ ಹೇಗೆ ಒಪ್ಪಿಗಿಸುವರು? ಇವರು ಇಲೆಕ್ಷನನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಹೊಸ ರಾಜ್ಯಯಂತ್ರವನ್ನು ಕೈವಶ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆ ಮಾಡುವರು. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ತಕ್ಕ ಶಿಕ್ಷಣವಿಲ್ಲ. ಇಲೆಕ್ಷನಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಲಂಚಗೊಳತನ ವಿಪರೀತ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಮತದಾನ ಮಂಡಳದವರು ದೇವರಿಗೆ ಸ್ಮರಿಸಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಮಂಡಳದ ಶಿಫಾರಸುಗಳ ಮೇಲೆ ಘಟಿತವಾದ ರಾಜ್ಯಘಟನೆಯಿಂದ ಹಿಂದೀಯರಿಗೆ ಉಪಕಾರವಾಗುವದೋ, ಅಥವಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಹಠತನದಿಂದ ಎಲ್ಲವೂ ನಿರರ್ಥಕವಾಗುವದೋ? ದೇವರಿಗೇ ಗೋಚರ"

ಲೋಥಿಯನ್ ಮಂಡಳದವರಿಗೆ ಸತ್ಯ ತಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟಿಗ ತಿಳಿದಿದೆಂದು ತಿಳಿಸಲು ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಹಗೆತನವನ್ನು ಬಗಹರಿಸದನಕ ಯಾವದೇ ರಾಜ್ಯಘಟನೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುವದು ಕಠಿಣ. ಅದನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಶ ರಾಜಕಾರಣ ಧುರಂಧರರು ಹೇಗೆ ಬಗೆಹರಿಸಬಯಸುತ್ತಾರೆಂದು ನೋಡಲು ಎಲ್ಲರೂ ಕುತೂಹಲಪಡುತ್ತಾರೆ

⁂

ರಾಜಶಾಸನಗಳ ವರ್ಣನೆ.

ಕಳೆದ ಸೋಮವಾರ ಮುಂಬಯಿ ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳಾದ ಬಾರ್ಲಿ-ವಾಡಿಯಾರವರ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವಕೀಲ ಸಂಘದವರು ಮಾಡಿದ ಅಪೀಲನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ...... ಮತ್ತು ದೇವಿದಾಸ ಸೊಲಿಸಿಟರ ಕಂಪನಿಯ ಸೊಲಿಸಿಟರರಾದ ರಾ|... ರವರಿಗೆ ಪೋಲೀಸ ಕಮಿಶನರರ ಹಾಜರಿ ಹುಕುಮು ಮುರಿದ ಬಗ್ಗೆ ೨ ವರ್ಷಗಳ ಸಶ್ರಮ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಕುರಿತು ವಕೀಲ ಸಂಘದವರು ಒಂದು ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ದಾಖಲಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಅಪೀಲಿನಲ್ಲಿ ರಾಜಶಾಸನಗಳ ಸಂಬಂಧದ ಅವಸ್ಥೆ ವರ್ಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ರಾ| ....ರವರಿಗೆ ರಾಜಶಾಸನದ ೩ನೇ ಕಲಮಿನಂತೆ ಜನವರಿ ೬ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿದು, ಬಾಯಖಳಾ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಬಂಧಿಸಿಟ್ಟರು. ೯ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಅವರಿಗೆ ಬಿನ ಶರ್ತ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಯಿತು. ಹಾಗೆಯೇ ೪ನೇ ಕಲಮಿನಂತೆ ದಿನಾ ಬೆಳಗಿನ ೧೦ ಘಂಟೆಗೆ ಒಮ್ಮೆ, ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೩ ಘಂಟೆಗೆ ಒಮ್ಮೆ; ಹೀಗೆ ೨ ಬಾರಿ ಹಾಜರಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪೋಲೀಸ ಕಮಿಶನರರು ಹುಕುಮು ಕೊಟ್ಟರು. ಮಾರನೇ ದಿನ ೧೪ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಹಾಜರಿ ಕೊಡದಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿದು ತಾ. ೧೫ನೇಗೆ ಖಟ್ಲೆಯಾಗಿ ೭ನೇ ಕಲಮಿನಂತೆ ೨ ವರ್ಷಗಳ ಕಠಿಣ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಯಿತು. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡಲು ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಿಗೆ ಹಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಕಲಮಿನಲ್ಲಿ ವಿಧಿಸಿದ ಪೂರ್ಣ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡೋಣಾಗಿದೆ. ಅಪೀಲು ಮಾಡಿದ ಸಂಘದವರು ಹೇಳುವದೇನಂದರೆ — "ಹೀಗೆ ಶಾಸನ ಮಾಡಿ ನ್ಯಾಯದ ಘಾತವಾಗಿದೆ. ಕ್ರಿ. ಪ್ರೊ. ಕೋಡಿನ ಕಲಮು ೪೩೫ ಯಾ ೬ನೇ ರಾಜಶಾಸನದ ಅಪೀಲ ಅಧಿಕಾರವನ್ನಯ ಇಲ್ಲದೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರ ಕಾಯಿದೆಯ ೧೦೭ನೇ ಕಲಮಿನನ್ವಯ ನ್ಯಾಯಸ್ಥಾನಕ್ಕಿರುವ ಅಧಿಕಾರದಂತೆ ನ್ಯಾಯಸ್ಥಾನವು ಮೇಲ್ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಬ್ರಿಟಿಶ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಯಾ ಅದರ ಯಾವದೊಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಶಾಂತತೆ ಹಾಗು ಸುರಾಜ್ಯ ಇರಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜಶಾಸನಗಳನ್ನು ಆಪತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೊರಡಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರ ಕಾಯಿದೆಯ ೭೨ನೇ ಕಲಮಿನನ್ವಯ ಗವ್ಹರ್ನರ ಜನರಲ್‌ರಿಗೆ ಉಂಟು. ಹಿಂದೀ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲುಗಳಿಗೆ ಕಾಯಿದೆ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರದ ಮೇಲೆ ಇರುವಷ್ಟೇ ನಿರ್ಬಂಧಗಳು ರಾಜಶಾಸನಗಳಿಗೂ ಹಾಗು ಉಂಟು. ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಜಾಹೀರನಾಮೆಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿ ರಾಜಶಾಸನಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತಗಳಿಗೆ ಹಚ್ಚುವ ಅಧಿಕಾರವು ಗವ್ಹರ್ನರ ಜನರಲ್‌ರಿಗಿರುವಂತಾಗಿ ರಾಜಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಹೀಗೆ ಜಾಹೀರನಾಮೆ ಹೊರಡಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ ಪಡೆಯುವದು ಕಾಯಿದೆಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿದ್ದಿದೆ. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇದರಂತೆ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಸರಕಾರಗಳಿಗೆ ಜಾಹೀರನಾಮೆ ಹೊರಡಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾದರೂ ಕಾಯಿದೆಗೆ ವಿರೋಧವಾದದ್ದೇ. ಅದರಿಂದ ಈ ಅಧಿಕಾರದಂತೆ ಹೊರಡಿಸಿದ ಯಾವತ್ತು ಜಾಹೀರನಾಮೆಗಳು ಅಸಿಂಧುವಾಗಿವೆ, ನಿರರ್ಥಕವಿವೆ. ರಾಜಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದಂತೆ ಭವಿಷ್ಯತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಮಲಿನಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲ ಕಲಮುಗಳು ನಿರರ್ಥಕವಿವೆ. ರಾ ...ರವರು ಸೊಲಿಸಿಟರರು. ೨೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅವರು ಸೊಲಿಸಿಟರ [illegible] ನಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಹಿಂದೆ ಅವರು ಯಾವದೇ ಅಪರಾಧ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಯಾವದೇ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೂಡ ಆಗಲಿಲ್ಲ; ಹಾಗೆ [illegible] ರಾಜಶಾಸನದ ೪ನೇ ಕಲಮಿನನ್ವಯ ಪೋಲೀಸರಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ವಿಧಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ ಪೋಲೀಸರಿಗಿಲ್ಲ. ರಾಜಶಾಸನದ ಕಲಮಿಗೆ ಹಾಗು ಹೇತುವಿಗೆ ಅದು ವಿಸಂಗತವಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿರುವದಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸಿದರೂ, ರಾ .....ರವರ [illegible] ಪೋಲೀಸ ಕಮಿಶನರರು ಹುಕುಮು ಹೊರಡಿಸುವಾಗ ನ್ಯಾಯದಂತೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಹುಕುಮು ಅವಿಚಾರದಿಂದ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಿದೆ. [illegible] ದೆ, ಪ್ರಜಾಪೀಡಕವಾದ, [illegible] ಆಸ್ಪದವಾದ ಒಗ್ಗೆ [illegible] ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಿ ನ್ಯಾಯ ಸ್ಥಾನವು [illegible] ಮತ್ತು ಆ ಹುಕುಮು ಲೋಕಕಂಟಕವಾದದ್ದು ಪ್ರಜಾಪೀಡಕವಾದದ್ದು, ಅವಿವೇಕದ್ದು ಇದೆ. ರಾ ......ರವರ ಅಪರಾಧವು [illegible] ಸಾಧಾರಣವಾಗುವದು. ಹೀಗೆ ಅವಿವೇಕದಿಂದ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಕಾಯಿದೆ ಹಾಗು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೇಲೆ ಜನರಿಗಿರುವ ಭಕ್ತಿ ಕುಗ್ಗುವದು. ರಾಜಶಾಸನ ಹೊರಡಿಸುವ ಸಂಕಲ್ಪಕ್ಕೆ ಭಂಗ ಬಂದೀತು. ಆದರಿಂದ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳು ಕೆಳಕೋರ್ಟಿನಿಂದ ಖಟ್ಲೆಯ ರಿಕಾರ್ಡನ್ನು ತರಿಸಿ, ಅನ್ಯಾಯದಿಂದ ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕು. ಅಥವಾ ನ್ಯಾಯದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ತಕ್ಕ ಹುಕುಮು ಮಾಡಬೇಕು." ಈ ಪ್ರಕಾರ ವಕೀಲ ಸಂಘದವರು ರಾಜಶಾಸನಗಳನ್ನು [illegible] ಎಲ್ಲ ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ನ್ಯಾಯಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೊಸ ರಾಜಶಾಸನಗಳನ್ನು ಸರಕಾರವು ಹೊರಡಿಸುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿರುವದಾಗಿ ಲೋಕವಾರ್ತೆಯಿದೆ. ಅಂಥ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಕೋರ್ಟಿನವರಿಂದ ರಾಜಶಾಸನಗಳ ಪರಾಂಬರಿಕೆಯಾಗುವದು ಉಚಿತವಿದೆ. ಕಾಯಿದೆಯಂತೆ ಬ್ರಿಟಿಶರು ರಾಜ್ಯವನ್ನಾಳುತ್ತಾರೆ, ಅವರಿಗೂ ಕಾಯಿದೆಯ [illegible] ಮುಂದಿನ ಮಾರ್ಗದ ಸೂಚನೆಯಾಗುವದು

⁂

ಪವಿತ್ರಾತ್ಮಾ ಮಾಲವೀಯರವರು !

ಲಂಡನಿನೊಳಗಿನ 'ಟ್ಯಾಮ ಎಂಡ್ ಟ್ಯಾಡ' "ಕಾಲಚಕ್ರವೂ, ಏರಿಳಿತವೂ" ಎಂಬ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಎಪ್ರಿಲ್ ೨೦ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಕುಮಾರಿ ಎಲಿನ್ ವಿಲ್ಕಿನ್ಸನ್‌ರವರು ಬರೆಯುವದೇನಂದರೆ — ಪಂ| ಮಾಲವೀಯರವರಿಗೆ ಸೆರೆ ಹಿಡಿದದ್ದರಿಂದ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದೊಳಗಿನ ರಾಜಕಾರಣಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಅವಸ್ಥೆಯುಂಟಾಗಿದೆ. ಹಿಂದುಗಳಿಗೆ ಮಾಲವೀಯರೆಂದರೆ ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟರು, ಸಾಧು ಶಿರೋಮಣಿಗಳು; ಮಾಲವೀಯರವರ ಸಭ್ಯತೆಯನ್ನೂ, ವಿನಯವನ್ನೂ ನೋಡಿದರೆ ಧರ್ಮಶ್ರದ್ಧೆಯಿಲ್ಲದ ನನ್ನಂಥ ಆಂಗ್ಲರಿಗೆ ಸಹ ಶ್ರದ್ಧೆ ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಇಂಡಿಯಾ ಲೀಗ ಯಾನೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸಂಘದವಲ್ಲ ಕೆಲ ಪಾರ್ಲಮೆಂಟಿನ ಸಭಾಸದರೊಡನೆ, ನಾವು ಪಂಡಿತ ಮಾಲವೀಯರಿಗೂ, ಲೋಕಪೂಜ್ಯರಿಗೂ [illegible] ರವರ ಉಪ್ಪರಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಭೆಟ್ಟಿಯಾದೆವು. ಲೋಕಪೂಜ್ಯರ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ನನಗೆ ವಿಶೇಷ ಭಯ-ಭಕ್ತಿ ಹುಟ್ಟಲಿಲ್ಲ. ನನ್ನಂತೆಯೇ ಅವರೂ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳೆಂದೇ ನನಗನಿಸಿತು. ಲೋಕಪೂಜ್ಯರಲ್ಲಿ ಕೈಕೊಂಡ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಶೌರ್ಯದಿಂದ ನೆರವೇರಿಸುವ ಸಾಹಸವಿದೆ. ಇಷ್ಟೇ ನನ್ನ-ಅವರ ಅಂತರ. ಆದರೆ, ಪಂ| ಮಾಲವೀಯರವರ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ನನಗೊಂದು ಪಾವಿತ್ರ್ಯ ಕಂಡು ಬಂತು. ನನಗವರ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಲಾಗಲಿಲ್ಲ; ಯಾವದೋ ಒಂದು ಶಕ್ತಿಯು ನನಗೆ ಹಿಂದಕ್ಕೆಳೆದೊಯ್ದಂತೆ ಭಾಸವಾಯಿತು. ನಾನವರಿಗೆ ಒಂದು ವೇಳೆ [illegible] ಆಗ ನನಗುಂಟಾದ ಭಾವನೆ ವರ್ಣಿಸಲಸದಳ. ಚಿಕ್ಕ ಮೂರುತಿ, ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಮುಖಚರ್ಯೆ, ಬೆಳ್ಳನ್ನ ಉಣ್ಣೆಯ ಬಟ್ಟೆ ಉಡಿಗೆ-ತೊಡಿಗೆಗಳು, ನನಗೆ ನೋಡುವದರಿಂದ ಭಾವನೆ, ಚಿತ್ತಾಕರ್ಷಕ [illegible] ಇವುಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ಮೂರ್ತಿ [illegible] ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ [illegible] ಪ್ರತಿನಿಧಿಯೆಂದು ನನಗನಿಸಿತು, ನನ್ನ [illegible] ನನಗನಿಸಿತು. ಅವರು ಜನರನ್ನು [illegible] ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿತ್ತು, ಆದರೆ, ಅವರು ಎಷ್ಟು ಸಭ್ಯತೆಯಿಂದ, ಎಷ್ಟು ವ್ಯಸನಪಟ್ಟು ಅವನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿದರೆಂದು ನಾನು ಹೇಗೆ ವರ್ಣಿಸಲಿ? ಅವರು ತರ್ಕದಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಣಾತರು; ಯಾವಾಗಲೂ ಪ್ರತಿಪಕ್ಷದ ಅಂಬೋಣ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಆತುರರು. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೇಗೆ ನಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂಬ ಪರಿವೆಯೇ ಇವರಿಗಿಲ್ಲ; ಆದರದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ಮರೆತಿದ್ದಾರೆ. ಪವಿತ್ರಾತ್ಮರಿಗೆ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಒದಗುವ ಅಪವಿತ್ರ ಸಹವಾಸವನ್ನು ನೆನಿಸಿ ಹಿಂದುಗಳು ದೌಡಾಯಿಸುವರು. ಲೋಕಪೂಜ್ಯರು ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಮುದದಿಂದ ನೆಲಸುವರು. ಮಾನವೀ ಸ್ವಭಾವವೇ ಹಾಗೆಂದು ಅವರು ಎಣಿಸುವರು. ಆದರೆ, ಸುಖದಿಂದ ಕಾಲಕ್ಷೇಪ ಮಾಡಿದ ೭೦ ವರ್ಷದ ವಯೋವೃದ್ಧರು ದೀರ್ಘಕಾಲದ ತನಕ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಬಾಳ್ಕೆ ಮಾಡರು. ಮಾಲವೀಯರಂಥ ಪುರುಷರಿಗೆ ಕಾರಾಗೃಹಕ್ಕೆಟ್ಟುವದು ಹಾಗಿನ ರಾಜ್ಯಭಾರದಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯವೆಂದೆನಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಭಾರವು ನ್ಯಾಯಯುತವೂ, ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಹಿತಕಾರಕವೂ ಎಂದೂ ಗ್ರಹಿಸಲಾಗುವದಿಲ್ಲ."

⁂

ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರ ವರ್ಣನೆ.

ಪುಣೆಯ ಕ್ರಿಸ್ತ ಸೇವಾ ಸಂಘದ ಪರವಾಗಿ ಕ್ರಿಸ್ತ ಧರ್ಮ ತತ್ವಗಳಂತೆ ಪರೋಪಕಾರನಿರತರಾಗಿರುವ ಎಲ್ವಿನ್ ಪಾದ್ರಿ ಸಾಹೇಬರನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಬಲ್ಲರು. ಇವರು ಒಕ್ಸಫರ್ಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ೧ನೇ ತರಗತಿಯ ಪದವೀಧರರು. ವಿದ್ವಾಂಸರು, ಸಮಾಜಸೇವಕರು. ವನವಾಸದಲ್ಲಿರುವ 'ಗೊಂಡ' ಜಾತಿಯವರ ಸುಧಾರಣೆಗಾಗಿ ಇವರು ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನರ್ಪಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಲೋಕಪೂಜ್ಯರಿಗೂ, ಎಲ್ವಿನ್ ಪಾದ್ರಿ ಸಾಹೇಬರಿಗೂ ಬಲು ಮಮತೆ. ಲೋಕಪೂಜ್ಯರಿಗೆ ಕಳೆದ ಜನವರಿ ೪ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ 'ಮಣಿ ಭುವನ'ದಲ್ಲಿ ಸೆರೆಹಿಡಿದಾಗ ಎಲ್ವಿನ್‌ರವರು ಅಲ್ಲಿದ್ದರು. ಬಡಬಗ್ಗರ ಸೇವೆ ಮಾಡುವದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಇವರು ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನರ್ಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ತಾಯಿ ಇಂಗ್ಲಂಡದಲ್ಲಿರುತ್ತಾಳೆ. ಒಮ್ಮೆ ಸ್ವದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದು ಹೋಗಬೇಕಾಗಿ ಮಗನಿಗೆ ಅವಳು ಪತ್ರಗಳ ಮೇಲೆ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಬರೆದಳು. ಹೋಗಿ-ಬರಲು ಪಾಸಪೋರ್ಟ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಎಲ್ವಿನ್ ಪಾದ್ರಿ ಸಾಹೇಬರು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬರೆಕೊಳ್ಳಲು, "ಹೋಗಲು ಮಾತ್ರ ಪಾಸಪೋರ್ಟ ಸಿಕ್ಕೀತು; ತಿರುಗಿ ಬರಲಿಗದೆಂ"ದು ಅಪ್ಪಣೆಯಾಯಿತು. ಬಡಬಗ್ಗರ ಸೇವಾಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಅಗಲಲು ಎಲ್ವಿನ್ ಪಾದ್ರಿ ಸಾಹೇಬರು ಎಷ್ಟಕ್ಕೂ ತಯಾರಿಲ್ಲ. ಆದರಿಂದ ಸ್ವದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ವಿಚಾರವನ್ನೇ ಅವರು ತೊರೆದು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟಾಗಿ ಅವರ ಪ್ರಕೃತಿ ನೆಟ್ಟಗಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಅತಿಸಾರದ ಬೇನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ೧೯೨೮ನೇ ಇಸ್ವಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಮರಣೋನ್ಮುಖರಾಗಿದ್ದರು. ಪುಣೆಯ ಸಸೂನ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಉಪಚಾರದಿಂದ ಮಾತ್ರ ತಾವು ಬದುಕಿದೆವಾಗಿ ಅವರು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅಂದಿನಿಂದ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಉಪಹತಿ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಆದರಿಂದ ಲೋಕಪೂಜ್ಯರೂ, ಇತರ ಗೆಳೆಯರೂ ಎಲ್ವಿನ್‌ರವರಿಗೆ ಈ ಬಾರಿ ಸ್ವದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ-ಬರಹೇಳಿದ್ದರು. ಈ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸಹ ಅವರಿಗೆ ಪಾಸಪೋರ್ಟ ದೊರೆಯಲಿಲ್ಲ. "ನಾನು ಪ್ರಕೃತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪರಾಂಬರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಕ್ರಿಸ್ತ ಧರ್ಮಾನುಯಾಯಿ ಇಂಗ್ಲಂಡ ದೇಶಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಪ್ರಕಾರಗಳು ತಿಳಿದಲ್ಲಿ ಭಯಂಕರ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪವಾಗುವದು." ಹೀಗೆ ಎಲ್ವಿನ್‌ರವರು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬಂಗಾಲ ಪ್ರಾಂತದ ಬೇತೂಲ ಜಿಲ್ಹೆಯಲ್ಲಿ ಕೋರ್ಕು ಎಂಬದೊಂದು ಕಾಡು ಜಾತಿಯಿದೆ. ಇವರು ಗಟ್ಟಿಗರು; ದೂಪ್ಪ್ಯವರು; ಸರಳ ಸ್ವಭಾವದವರು. ಮೋತಿ ಕೋರ್ಕು ಎಂಬವನಿಗೆ . ಎಂಬ ಹುಡುಗನಿದ್ದನು. ಕಳೆದ ಮಾರ್ಚ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸೀಲಗರ ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಜಂಗಲ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ನಡೆಯಿತು. ಕೋರ್ಕು ಜಾತಿಯವರು ಈ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದರು. ಅದರಂತೆ ಮೋತಿ ಕೋರ್ಕುವಿನ ೧೩ ವರ್ಷ ಪ್ರಾಯದ......ಎಂಬ ಚಿಕ್ಕ ಹುಡುಗನೂ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಯಾದನು. ಅತನಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿದು ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಅತನಿಗೆ ಜ್ವರ ಬಂತು. ಜೈಲ ಡಾಕ್ಟರರು ತಪಾಸ ಮಾಡಿದರು. ಮಾರನೇ ದಿನ ಆತನಿಗೆ ೧೫ ಬೆತ್ತಪ್ರಹಾರ ಮಾಡುವ ಹುಕುಮಾಯಿತು. ಅದರಂತೆ ಆತನಿಗೆ ತ್ರಿಕೋನಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿ ಬೆತ್ತದಿಂದ ಹೊಡೆದು ಮನೆಗೆ ಕಳಿಸಿದರು. ಐದು ಎಪ್ರಿಲ ೫ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಜ್ವರ ಏರಿತು; ವಿಪರೀತ ಏರಿತು! ಬಡ ಹುಡುಗ; ಚಾಪೆಯ ಮೇಲೆ ಹೊರಳಾಡಿ, ನರಳಿ ಮೇ ತಾ ೫ನೇ ಗುರುವಾರ ಪ್ರಾಣ ಬಿಟ್ಟನು! ಕ್ರಿಸ್ತ ಧರ್ಮರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಗುರುವಾರವು ಪವಿತ್ರವಾದದ್ದು. ಕ್ರಿಸ್ತ ದೇವರು ಆ ದಿನ ಸಮಾಧಿಯೊಳಗಿಂದ ಎದ್ದು ಸ್ವರ್ಗವನ್ನೇರಿದರೆಂದು ಕ್ರೈಸ್ತ ಮತಾನುಯಾಯಿಗಳ ಶ್ರದ್ಧೆ. ಆ ದಿನ ಕ್ರಿಸ್ತ ಮತಾನುಯಾಯಿಗಳು ಮಿಷ್ಟಾನ್ನಭೋಜನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ! ಅಂಥ ಪವಿತ್ರ ದಿನ ...... ಎಂಬ ಆ ೧೩ ವರ್ಷದ ಹುಡುಗನು ತೊಳಲಿ ಬಳಲಿ ತೀರಿಕೊಂಡನು!! "ಅಪರಿಚಿತ ಗೆಳೆಯಾ, ಇಕೋ ನೋಡು, ಒಬ್ಬೊಂಟಿಗ ಆಂಗ್ಲನಾದರೂ ನಿನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸಿ, ನಿನಗೆ ವಂದಿಸುತ್ತಾನೆ. ಇದರಿಂದ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿಕೋ." ಎಂದು ಪಾದ್ರಿಸಾಹೇಬರು ಹುಡುಗನ ಅವಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮರಮರನೆ ಮರುಗುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ವಿನ್ ಸಾಹೇಬರು ಪುಣೆಯ ಭಾರತ ಸೇವಕ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಗ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲುಗಳ ರಿಪೋರ್ಟುಗಳೊಳಗಿಂದ ಪೋಲೀಸರ ನಡಾವಳಿಯ ಕುರಿತು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಮೇಲಿಂದ ಪಾದ್ರಿ ಸಾಹೇಬರು ನುಡಿದಂತೆ, ಕ್ರಿಸ್ತ ಧರ್ಮಾನುಯಾಯಿ ಆಂಗ್ಲರ ಹೆಸರಿನಿಂದ ನಡೆಯುವ ಪ್ರಕಾರಗಳ ಕಲ್ಪನೆ ಬರುವದು. ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ವಾರ್ಷಿಕ ಸರಕಾರಿ ಪೋಲೀಸ ರಿಪೋರ್ಟಿನೊಳಗಿನ ಒಂದು ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡಬಹುದು. "ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮನ್ವಂತರದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ ಶಿಬಂದಿಯನ್ನು ಬೆಳಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಹೊಸ ಪೋಲೀಸರನ್ನು ದಾಖಲಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಇವರಿಗೆ ಎಮರ್ಜನ್ಸಿ ಪೋಲೀಸ ಯಾನೆ ಆಪತ್ಕಾಲದ ಪೋಲೀಸರೆಂಬ ಸಂಜ್ಞೆಯಿದೆ. ಇವರು ಕಾಕ-ಪೋಕರ ವರ್ಗ ಸೇರಿದವರು. ಇವರಿಗೆ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬ ಕೂಳು ಇದ್ದಿಲ್ಲ; ಉಡಿಗೆ ತೊಡಿಗೆಗಳಿಲ್ಲ; ಇವರು ಮೇಲಧಿಕಾರಿಗಳ ದ್ರೋಹ ಬಗೆಯುವವರು. ಈ ಪೋಲೀಸರು ಕಟ್ಟಿ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ, ಹೀಗೆ ಸರಕಾರವೇ ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಶಿಫಾರಸನ್ನು ಮುಂಬಯಿ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಸಭಾಸದರೊಬ್ಬರು ಕೌನ್ಸಿಲು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನುಡಿದು ಇಂಥವರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟರೆ ರಾಕ್ಷಸರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಗಲು ದೀವಟಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಂತಾಗುವದೆಂದು ಮಾರ್ಚ ೯ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಮುಂಬಯಿಯ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ ಖಾತೆಯ ಖರ್ಚಿನ ಕುರಿತು ಚರ್ಚೆ ' ತ್ತು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಿಂಧ ಪ್ರಾಂತದೊಳಗಿನ ಸಭಾಸದರೊಬ್ಬರು ನುಡಿದದ್ದೇನಂದರೆ:— "ಪೋಲೀಸರು ಮಿತಿಮೀರಿ ಲಂಚ ತಿನ್ನುತ್ತಾರೆ. ವರ್ಷಾಸನ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯ ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಿದೆ. ಅನೇಕ ಪೋಲೀಸ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಭವ್ಯ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದಾರೆ; ಕಟ್ಟಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜುಗಾರು ಮಂದಿಗಳಿಂದಲೂ, ಅಫೀಮಿನ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಂದಲೂ ಎತ್ತಿದ ಹಣವಿದು! ಪೋಲೀಸರು ಖಾದಿ ಉಡುಪು-ಗಾಂಧಿ ಟೊಪ್ಪಿಗೆಗಳ ಮೇಲೂ, ಶಾಂತ ನಾಗರಿಕರ ಮೇಲೂ ದೊಡ್ಡ ದಾಳಿಯನ್ನೇ ಎಬ್ಬಿಸಿ ದಣಿಸಿದರಾಗಿ ಮಧ್ಯಪ್ರಾಂತ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಸಭಾಸದರೊಬ್ಬರ ದೂರು. "ತಾಯಿಯಂತೆ ಜನರಿಗೆ ನಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ; ಮತ್ಸರಗ್ರಸ್ತ ಅತ್ತೆಯಂತೆ ನಡಕೊಳ್ಳಬೇಡಿರಿ." ಹೀಗೆ ಅದೇ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಸ್ತ್ರೀ ಸಭಾಸದರು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಧರ್ಷಣದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ಸರಕಾರವು ಯಥಾರ್ಥವಾಗಿ ಪ್ರಕಟಣೆಯಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸದೆ ಅಡಗಿಸಿಟ್ಟಿತಾಗಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಆಕ್ಷೇಪ ಮಾಡಿ ನುಡಿದದ್ದೇನಂದರೆ:— ಆ ದಿನ ಧರ್ಷಣದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಲಾಠಿ ಹೊಡತದ ಭೀಕರ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವದು ಕಠಿಣ. ದೊಣ್ಣೆ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಬೀಳುತ್ತದೋ, ಮೂಗಿನ ಮೇಲೆ ಬೀಳುತ್ತದೋ? ಎಂಬದನ್ನು ಪೋಲೀಸರು ವಿಚಾರ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಓಣಿಯೊಳಗೆ ಪೋಲೀಸರು ದೊಣ್ಣೆಯಿಂದ ಹೊಡೆಯುತ್ತ ಹೋದರು. ಹೊಡತ ತಿಂದು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದವರಿಗೂ ಮತ್ತೊಂದು ಏಟು ಬಿತ್ತು. ಜನರಿಗೆ ಓಡಿಹೋಗಲು ಇಂಬಿರಲಿಲ್ಲ. ಅನೇಕರು ಎಲುಬು ಮುರಕೊಂಡರು; ಕೆಲವರು ಬೆನ್ನು ಮುರಕೊಂಡರು. ಮದ್ರಾಸ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಚ ೧೭ನೇಗೆ ಪೋಲೀಸ ಖಾತೆಯ ಖರ್ಚಿನ ಕುರಿತು ಚರ್ಚೆ ನಡೆದಾಗ ಸಭಾಸದರು ನುಡಿದದ್ದೇನಂದರೆ:— "ಪೋಲೀಸ ಖಾತೆಯಷ್ಟು ಅಪರಿಮಿತ ಟೀಕೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗಿ ಆಸ್ಪದ ಕೊಟ್ಟ ಬೇರೆ ಖಾತೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಖಾದಿ ಧರಿಸಿದ ಬಗ್ಗೆ ಜನರಿಗೆ ಪೋಲೀಸರು ಹೊಡೆದರು. ಅದೇ ಒಂದು ಅಪರಾಧ. ಅನೇಕರಿಗೆ ಹೊಡೆದು ಮೋಟಾರುಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ದೂರ ಒಯ್ದು ರಾತ್ರಿ ಮಾರ್ಗದ ಮೇಲೆ ಬಿಟ್ಟುಬಂದರು. ಅವರಿಗೆ ಯಾರಾದರೂ ಉಳಕೊಳ್ಳಗೊಟ್ಟರೆ ಅವರಿಗೂ ಪೋಲೀಸರು ಹೊಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಆಹಾರ ಕೊಡಬಂದವರಿಗೂ ಹೊಡೆದರು.

[೧೦ನೇ ಪಾನಿನ ಮೇಲೆ ಮುಂದರಿಸಿದೆ.]

ನಿರ್ಬಂಧದೊಳಗಿರುವ 'ವೃತ್ತ'ದ ಸಂಚಿಕೆ.

ದಿ ಬೋಂಬೆ ಲ್ಯಾಫ್ ಎಶ್ಯೂರನ್ಸ ಕಂಪೆನಿ, ಲಿಮಿಟೆಡ್

ಸ್ಥಾಪನೆ: 1908.

ಈ ಕಂಪನಿಯು ಪೂರ್ಣ ಹಿಂದೀ ಇದ್ದು, ಇದರ ಠಂಚಿನ ದರಗಳೂ, ಶರ್ತುಗಳೂ ಬಹಳ ಸೋಯಿಯುಕ್ತ ಇವೆ. ಕಂಪನಿಯ ಹಣವು ಸರಕಾರಿ ಪ್ರೊ. ನೋಟುಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಇಂಡಿಯನ್ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಎಕ್ಟಿನ ನಿಯಮಗಳಂತೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಮಲ್ಟಿಪಲ್ ಬೆನಿಫಿಟ್ ಎಂಬ ಕಲಮು ವಿಮೆದಾರರಿಗೆ ಅತಿಶಯ ಲಾಭಕರವಾಗಿದೆ.

ಸವಿಸ್ತರ ಮಾಹಿತಿ ಸ್ಥಳಿಕ ಏಜಂಟರ ಕಡೆಗೆ ಅಥವಾ ಪತ್ರದ್ವಾರದಿಂದ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆದಲ್ಲಿ ಸಿಗುವದು.

Kumta Agents:-
D K. NAYAK Bros
Honavar Agent.-
R.V PARBHU E-q

K. PadmanabhaRao & Sons.,
BELGAUM
Chief Agents for
Karnatak Districts & S M. States

ಶುಭ ಗ್ರಹಸ್ಥಿತಿ.

[ನಿರೀಕ್ಷಕನು ಬರೆದುದು]

ಶುಭ ಗ್ರಹಗಳು ನಿರ್ಬಲರಲ್ಲವಾಗಿ ನಾನು ಕಳೆದ ವಾರ ಮಾಡಿದ ಊಹೆ ದಿಟವಾಗುತ್ತಿದೆಂದು ಹೇಳಲು ನನಗ ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷ. ಸಿಮ್ಲಾದೊಳಗ ಶಾಂತಿದೇವಿಯ ಆರಾಧನೆಯಾಗ ತಕ್ಕದ. ಗುರುವಾರ ಶಾಂತಿದೂತರಾದ ಸರ್ ತೇಜಬಹಾದ್ದೂರ ಸಪ್ರೂರವರು ಸಿಮ್ಲಾಕ್ಕೆ ತಲ್ಪಿದರು. ರಾಜಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಸಿಮ್ಲಾ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವರೆಂದು 'ಫ್ರೀ ಪ್ರೆಸ್' ಪತ್ರಿಕೆಯ [illegible] ರಾ. ಮುಕುಂದರಾವ ಜಯಕರರವರೂ ಶುಕ್ರವಾರ ಸಿಮ್ಲಾಕ್ಕೆ ತಲ್ಪುವವರಿದ್ದರು. ಪ್ರಯಾಗದಿಂದ ಹೊರಡುವ ಮುಂಚೆ ಸರ್ ತೇಜಬಹಾದ್ದೂರರು ರಾ. ಜಯಕರರವರಿಗೆ ಆಗತ್ಯದ ತಂತಿ ಕೊಟ್ಟು ಕರೆಸಿ, ಕೊಂಡದ್ದರಿಂದ ರಾ. ಜಯಕರರು ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ರಲಿಲ್ಲ. ಕಳೆದ ಸೋಮವಾರ [illegible] ದ್ದರು. ತಂತಿ ಬಂದದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಂದಲೇ ಅವರು ಸಿಮ್ಲಾ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೊರಟರಂತೆ. ರಾ. ಸಪ್ರೂ ಜಯಕರರವರ ಮುಖಾಂತರ ಪುನಃ ಸಂಧಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಲಿರುವದಾಗಿ ಈಗ ಹೇಳಬಹುದಿಲ್ಲ. ಪೂರ್ವ ಸ್ವಪ್ನಸೂಚನವಾದರೂ ಹಾಗೆಯೇ ಉಂಟು. ಕಲಕತ್ತೆಯ 'ಈವನಿಂಗ ನ್ಯೂಸ' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಿಮ್ಲಾ ಸುದ್ದಿಗಾರರು ಜೂನ ೭ನೇ ತಾರೀಖಿನ ತಂತಿಯಿಂದ ತಿಳಿಸುವದೇನಂದರೆ— ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿ ಕೈದಿಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಸರಕಾರವು ಒಂದು ಶರ್ತ ಹಾಕಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದೆ. ಶರ್ತವೆಂದರೆ [illegible] ಶರ್ತ ಅದನ್ನು ಮನ್ನಿಸಲು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಮಂದಿಗೆ ಕಠಿಣವೆನಿಸದಂತೆ ಇದ್ದು ಸುಲಭ ಶರ್ತಿನ ಮೇಲೆ ತುಕಡಿ-ತುಕಡಿಯಿಂದ ಬಾಕಿಯ ಬಂದಿಗಳಿಗೆ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಲಿಕ್ಕಿರುವದಂತೆ! ರೌಂಡ ಟೇಬಲ್ ಕೊನ್ಫರನ್ಸಿನ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಸ್ನೇಹಭಾವದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪುನಃ ಪ್ರಸ್ಥಾಪಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಲಿಬರಲ್ ಮುಂದಾಳುಗಳು ಮಾಡಿದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಗೆ ಯಶಸ್ಸು ಬರಹತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಈ ಸುದ್ದಿಗಾರರ ವಾರ್ತೆ. ಯಾವ ರೂಪದಿಂದ ಸಂಧಿ ಒದಗಿ ಬರಬೇಕೆಂಬುವರ ಕುರಿತು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರಕ್ಕೂ, ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಅಂತರಂಗದಿಂದ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡೆದಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯೊಡನೆ ರಾಜಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳುವವರಾಯಿತು. ಇದಕ್ಕೆ, ಮುಂಬಯಿ 'ಟೈಮ್ಸ' ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ 'ಇಂಗ್ಲಿಷ ಸ್ಟೇಟ್ಸಮನ್' 'ಆಯರಿಶ್‌ಮನ್' ಮೊದಲಾದವರು ರಾಜಶಾಸನಗಳನ್ನು ಪುನಃ ಉದ್ಘೋಷಿಸಬಾರದೆಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ "ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದೊಳಗಿನ ಇಂಗ್ಲಿಷರ ಪರವಾಗಿ ನಾನು ಈ ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಂತೆ ರಾಜಶಾಸನದಿಂದ ಅನುಕೂಲ ವಾತಾವರಣವುಂಟಾಗಲಿಲ್ಲ. ಜನರೊಳಗ ಅಸಂತೋಷ ಹೆಚ್ಚಿತು. ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು [illegible] ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಈಗ ೬೦ ಸಾವಿರ ಜನರು ಜೈಲಿನಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ೬೦ ಸಾವಿರ ಜನರು ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ [illegible] ಗಲು ಸಿದ್ಧರಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜಶಾಸನಗಳಿಂದ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ವ್ಯಾಪಾರಗಳಿಗೆ ಸರಕಾರದಿಂದ ಪ್ರತಿಬಂಧವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಸುಧಾರಿಸಿದ ರಾಜ್ಯಕಾರ ನಡಿಸುವ ಹೊಂತಕಾರಿ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿಟ್ಟು ರಾಜ್ಯಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುವದು ಶಕ್ಯವೇ? ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಕೊಡಮಾಡಿದ ರಾಜ್ಯಾಧಿಕಾರ ಅತ್ಯಲ್ಪವಾದದ್ದು ಈ ದೂರು ಸಾಧಾರವಾದದ್ದು. ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿಚಾರಿಸಿದರೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯವರ ಅಂಬೋಣವನ್ನು ಪ್ರತಿಕರು ಮನ್ನಿಸಲೇ ಬೇಕು" ಹೀಗೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ ಸ್ಟೇಟ್ಸಮನರು ಮುಂಬಯಿ '[illegible]' ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪತ್ರ ಬರೆದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಪರಸ್ಪರ ಉತ್ತರ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. [illegible], ಇವರೆಲ್ಲ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ [illegible], ಸರಕಾರ [illegible] ಒಂದು ರಾಜಶಾಸನ ಹೊರಡಿಸಿ ಬಿಡಿ ಒಬ್ಬರು ಕಾಂಗ್ರೆಸಿಗ ಸೇರಿದರೆ ಅವರನ್ನು ವ ಸರಕಾರಿ ನೌಕರಿ [illegible] ಹೀಗೆ [illegible] ರವರು [illegible] ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸರಕಾರ [illegible] ಮುಂಬಯಿಯ 'ಪತ್ರಿಕೆ [illegible] ಪ್ರಕಟಿಸಿ [illegible] ಇವರ ನಡತೆ [illegible] ವಾಸ್ತವ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾದ [illegible] ಜನರಾದರೂ ಇದ [illegible] ಇವರ ನಡತೆ ಚಿತ್ರಗೊಳಿಸಿದೆ" [illegible] ರವರ [illegible] ಸರಕಾರವೆಲ್ಲ ಮನ್ನಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಮಗನು ರೌಂಡ ಟೇಬಲ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸಭಾಸದರು. ಹೀಗೆಲ್ಲ ಪರಂಪರೆಯಿರುವ [illegible] ರವರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೊಡನೆ ರಾಜಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು. ಇದೇ ಸಮಯ ಪತ್ರ ಬರೆಯುವದು ಯಾವ ಮಹತ್ವದ? [illegible] ರವರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಪಕ್ಷಪಾತಿಗಳಲ್ಲ. ಇವರನ್ನು [illegible] ಬೇಕು ಎಂದವರಿಲ್ಲ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕನ್ಸಿಲಿಯೇಶನ್ ಗ್ರೂಪ' ಎಂಬುದೊಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯು ವಿವಾದಗಳನ್ನು ರಾಜಿಯಿಂದ ಬಗೆಹರಿಸುವದು. ಈ ಗ್ರೂಪ ಕಳಿಸಿದ ಇವರೊಂದು ಪತ್ರವನ್ನು ಲೋಕಪೂಜ್ಯರಿಗೆ ಬರೆದು ಸಂಧಿ ಶರ್ತು ಕೇಳಿದ್ದರು. ಆ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಲೋಕಪೂಜ್ಯರು ಜೈಲಿನಿಂದ ಬರೆದ ಉತ್ತರ ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳ 'ಇಂಡಿಯಾ ಆಫೀಸ' ಕಛೇರಿಯ ವಿದ್ಯಮಾನ ಆ ಗ್ರೂಪ [illegible] ಸಂಘಕ್ಕೆ ದೊರಕಿದೆ "ಪ್ರಕೃತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಸೂಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ನನ್ನ ಮೊದಲು ಸಹಕಾರಿಗಳೊಡನೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ನಾನು ವಿಚಾರವಿನಿಮಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಕವಿಶ್ರೇಷ್ಠ ರವೀಂದ್ರನಾಥ ಟಾಗೋರರು ಮಾಡಿದ ಸೂಚನೆಯಂತೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಹಾಗು ಬ್ರಿಟಿಶ ಜನಾಂಗಗಳೊಳಗೆ ಗೆಳೆತನ ಬೆಳೆಯುವದು ಅವಶ್ಯವಿದೆ" ಹೀಗೆ ಲೋಕಪೂಜ್ಯರು ಉತ್ತರ ಬರೆದಿರುವರಾಗಿ ಮದ್ರಾಸದ 'ಹಿಂದು' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಲಂಡನಿನ ಸುದ್ದಿಗಾರರು ತಂತಿಯಿಂದ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. "ಕೇಂದ್ರ ಸ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳದವರಿಗ ಬಿನ್‌ಶರ್ತ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕೊಟ್ಟನಂತರ ಯಾವದೇ ಸೂಚನೆಯ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವಾಗಿ ಲೋಕಪೂಜ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿರುವದೆಂದು ಸಿಮ್ಲಾದೊಳಗಿನ 'ಫ್ರೀ ಪ್ರೆಸ್' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ತಂತಿಯಿಂದ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸರಕಾರಕ್ಕೂ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಗೂ ಒತ್ತಟ್ಟಿಗೆ ತಂದು ರಾಜ್ಯಸುಧಾರಣೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸುವ ಉಪಾಯ ಕಲ್ಪಿಸವದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಸರ್ ಸಪ್ರೂ, ಹಾಗು ರಾ| ಜಯಕರರವರು ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕಮಿಟಿಗಳಾದವು, ಪರಿಷತ್ತುಗಳಾದವು, ಏನಾದರೂ, ರಾಜ್ಯಸುಧಾರಣೆಯ ಕಾರ್ಯವೇನೂ ಹೇ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಮುಂದರಿಯಲಿಲ್ಲ. ಹಿಂದು-ಮುಸಲ್ಮಾನ ಪಂಚನೈಸಲಿಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಧಾನರು ನಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ನಿರ್ಣಯವಾಗಿಲ್ಲ. ರೌಂಡ ಟೇಬಲ್ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಡಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳ ನೇಮಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಒಮ್ಮೆ ಸಭೆಯಾಗಿ ಯಾವದೇ ಕಾರ್ಯದ ನಿರ್ಣಯವಾಗದ ಈ ಸಭೆ ವಿಸರ್ಜನ ಹೊಂದಿತು. ಸಭೆಯೊಳಗಿನ ಚರ್ಚೆ ಅವ್ಯವಹಾರಿಕವೆಂದು ರಾ| ಜಯಕರರಂಥ ಸಭಾಸದರು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಆ ಮೇಲೆ ಮೂರು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸಭೆ ಸೇರುವದೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿತ್ತು, ಆದರೆ, ಸಭೆ ಸೇರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಎರಡು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ಸೇರುವದೆಂದು ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ "ಹಿಂದು-ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ನಿರ್ಣಯವಾಗಿದ್ದಿಲ್ಲ, ಲೋಥಿಯನ್ ಮಂಡಳದ ಮೂರು ಮಂಡಳಗಳ ರಿಪೋರ್ಟ ತಯಾರಾಗಿದ್ದಿಲ್ಲ, ಅದರಿಂದ ವಿಳಂಬವಾಯಿತು," ಹೀಗೆ 'ಎಸ್ಸೋಸಿಯೇಟೆಡ್ ಪ್ರೆಸ್ಸ'ನ ಸಿಮ್ಲಾ ಸುದ್ದಿಗಾರರು ನಡಿಸುವ ಸರಕಾರದ [illegible] ಲೋಥಿಯನ್ ಮಂಡಳವು ಪ್ರಧಾನ ಮಂಡಳಕ್ಕೆ ಸದ್ಯಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರಂತೆ. ಅದರಿಂದ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲ ಖಾತೆಗಳನ್ನು ಜನರಿಗೊಪ್ಪಿಸಲು ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮನಸ್ಸೊಪ್ಪಿದಂತಾಗಿದೆ. ಅದಾಗ್ಯೂ ಸ್ವಸ್ವಾಧಿಕಾರ ಹೊಂದಿದ ಮುಖ್ಯ ಖಾತೆಗಳು ಜನರಿಗ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗವು. ಹೆಚ್ಚೆಂದರೆ, ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗಿದ್ದ ಅಧಿಕಾರವು ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳಿಗೆ ದೊರೆಯಿತು. ಆದರೆ, ಅದರಿಂದ ಜನರಿಗೇನು ಪ್ರಯೋಜನ? ಅದೇನಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಯಾವದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಿಳಿಯಲು ಲೋಕಪೂಜ್ಯರ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಬೇಕು. ಅವರ ಜೊತೆಗ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳದವರ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಬೇಕು. ಆ ಮೇಲೆ ಸರಕಾರಗೆ ಕೂಡ ಬ್ರಿಟಿಶ ಪ್ರಧಾನ ಮಂಡಳದೊಡನೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಭವಿತವ್ಯದ ನಿರ್ಣಯವಾಗಬೇಕು, ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುವ ಸಮಯ ಬಂದ ಸಮೀಪಿಸಿದಂತಿದೆ. ಒಬ್ಬ ಜ್ಯೋತಿಷಿಯು ಜೂನ ೨೦ನೇ ತಾರೀಖಿನೊಳಗೆ ಲೋಕಪೂಜ್ಯರು ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದುವರಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಭವಿಷ್ಯದ ಅವಧಿಗೂ, ರಾಜಶಾಸನಗಳ ಕಾಲಾವಧಿ [illegible] ಗಂಟು ಬಿದ್ದಿದ ರಾಜಶಾಸನಗಳನ್ನು ಸರಕಾರವು ಪುನರುಜ್ಜೀವಿಸುವದೆಂಬ ವಾರ್ತೆಯಲ್ಲಿ ನಂಬಿಗೆ ಹುಟ್ಟುವದಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರಿ ವ್ಯವಹಾರದ ಒಳಗುಟ್ಟು ಬಲ್ಲವರು| ರೋಶಿಮನ್‌ರವರು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ ಇವೆಲ್ಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಮೇಲಿಂದ [illegible]

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಮೇಲೆ ಉಳಿದಿರುವದೆಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಾರ ಉಳಿಯಿತು ಧೀನಬಂಧು ಎಂಡ್ರ್ಯೂಸವರು ನುಡಿದಂತೆ, ಇದು ಮಹತ್ವದ ವಾರ, ಲೋಕಪೂಜ್ಯರೊಡನೆ, ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನವರೊಡನೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದನಃ ಯಾವದೇ ನಿರ್ಣಯ ಕೈಕೊಳ್ಳುವದಸಾಧ್ಯ. ಈಗಂತೂ ಬ್ರಿಟಿಶ ಪ್ರಧಾನ ಮಂಡಳವು ಇಕ್ಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿಕೊಂಡಿದೆ. ಲೌಸೇನದಲ್ಲಿ ಜರ್ಮನ್ ಖಂಡಣಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ವಿಚಾರ ನಡೆದದೆ "ನಾವು ಸಾಲ ತೀರಿಸಲಾರೆವು. ಎಂದೂ ನನ್ನಿಂದಾಗದ ಕೈಸಾಗದ ಮಾತು" ಹೀಗೆ ಜರ್ಮನಿಯ ಅಂಬೋಣ ಬ್ರಿಟಿಶ-ಫ್ರೆಂಚರು ಕಾಸು ಬಿಡಲೊಪ್ಪುವದಿಲ್ಲ "ನಮ್ಮ ಸಾವುಕಾರರು ಅಮೇರಿಕೆಯವರು, ನಮಗವರು ಸಾಲ ಬಿಡಲೊಪ್ಪುವದಿಲ್ಲ. ಕೊಟ್ಟ ಸಾಲ ಕೇಳದೆ, ತಂದ ಸಾಲ ತೀರಿಸಲು ನಮ್ಮಿಂದಸಾಧ್ಯ." ಹೀಗೆ ಬ್ರಿಟಿಶ-ಫ್ರೆಂಚರ ಅಂಬೋಣ. "ಹಣವಿಲ್ಲವಾಗಿ ನಮಗ ನೀವು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಸೈನ್ಯ ಖರ್ಚಿಗೆ ತಡೆಹಾಕದೆ, ಅದನ್ನು ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಬೆಳೆಸುತ್ತ ನಡಿಸಿದ್ದೀರಿ, ಅದರಿಂದ ನಿಮಗೆ ಕಾಸು ಬಿಡುವದಿಲ್ಲ" ಹೀಗೆ ಅಮೇರಿಕೆಯವರು ಬ್ರಿಟಿಶ-ಫ್ರೆಂಚರಿಗೆ ಪ್ರತಿಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ಸಾಲ ವಸೂಲ ಪಡೆಯುವದು ಬ್ರಿಟಿಶ-ಫ್ರೆಂಚರಿಗೆ ಅಸಾಧ್ಯ ಮಾತು. ಈ ವಿಷಯ ಲೌಸೇನ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸವಿಸ್ತರ ಚರ್ಚೆಯಾಗುವದಿದೆ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಧಾನರು ಈವಾಗ ಲೌಸೇನಿನಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ ಗುರುವಾರ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಮೆಕಡೋನಲ್ಡರು ಒಂದು ಭಾಷಣ ಸಹ ಮಾಡಿದರು. ವಿಶಾಲ ಭೂಮಂಡಳದ ಕ್ಷೇಮವಿಚಾರದಿಂದ, ವಿಶ್ವಬಾಂಧವ್ಯದ ವಿಚಾರದಿಂದ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ನಡಿಸಬೇಕಾಗಿ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಧಾನರು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಮ್ರೋಣ ಸಮರದಲ್ಲಿ ವಿರಾಟಸ್ವರೂಪಿಯಾದ ಬಡ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ವಿಚಾರ ತಲೆದೋರುವದೆಂತು? ಅದರಿಂದ ಕಲಕತ್ತೆಯ 'ಈವನಿಂಗ ನ್ಯೂಸ' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸುದ್ದಿಗಾರರು ಒರೆದಂತೆ, ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಜೈಲಿನಿಂದ ಹೊರಬೀಳುವರೆಂಬ ವಾರ್ತೆಯೇ ಸಾಧಾರ ಕಾಣುತ್ತದೆ ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ಒಂದೇ ವಾರ ಉಳಿಯಿತು, ವೃಥಾ ಅನುಮಾನದಲ್ಲಿಯೇ ತೇಲಾಡುವದೇಕೆ? ಶೀಘ್ರವೇ ಎಲ್ಲ ಗುಟ್ಟು ತಾನೇ ಹೊರಬೀಳುವದು ಅದನ್ನೇ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿರೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಕನ ಸೂಚನೆ

ತಾ| ಕ| ಇದೀಗಲೇ ಒಂದು ವಾರ್ತೆಯನ್ನೊಂದು ಹೇಳಿಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ ಸಪ್ರೂರವರೂ, ರಾ| ಜಯಕರರವರೂ ಶುಕ್ರವಾರ ಸಾಯಂಕಾಲ ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳೊಡನೆ ಮಾತನಾಡಿದರು ರಾಜಕೀಯ ನಭೋಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಅಘಟಿತ ಘಟನೆಗಳು ಸಂಭವಿಸುವವಾಗಿ ಸರಕಾರಿ ಪಕ್ಷದ 'ಎಸ್ಸೋಸಿಯೇಟೆಡ್ ಪ್ರೆಸ್' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಿಮ್ಲಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ವಾರ್ತೆ ಲೋಕಪೂಜ್ಯರು ಯೆರವಡಾ ಜೈಲಿನೊಳಗಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಹೊಂದಿ ಸಿಮ್ಲಾ ಪಟ್ಟಣದ ಕಡೆ ಹೊರಟರೆಂದು ಮುಂಬಯಿಯ ಹತ್ತಿಯ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ವಾರ್ತೆ ಹಬ್ಬಿ ಹತ್ತಿಯ ಧಾರಣ ಸಹ ಏರಿತು! ಜುಲೈ ತಾ ೧ನೇಗ ರಾಜಶಾಸನಗಳ ಆಯುಷ್ಯ ತೀರುವೊಡನೆ, ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿ ಕೈದಿಗಳೆಲ್ಲ ತಾನಾಗಿ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುವದಾಗಿ ಮುಂಬಯಿ ಫ್ರಿ ಪ್ರೆಸ್' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸ್ವಂತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಪ್ರಕಟನೆ

ವಾರ್ತೆಗಳು.

— ಕರ್ನಾಟಕ ಕಲಾಸಂಘದವರು ಬೆಳಗಾವಿಯೊಳಗೆ ಗಿಲಗಂಚಿ-ಅರಟಾಳ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಕಲಾ ಪ್ರದರ್ಶನ ನೆರಿಸಿದ್ದರು. ವಿಲಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಕಲೆಯ ಒಳ್ಳೇ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ಹೆಸರು ಪಡೆದ ರಾ| ಬಡಿಗೇರ ಹಾಗು ಆರ್ಟರವರ ಒಳ್ಳೇ ಸೊಬಗಿನ ಚಿತ್ರಗಳು ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದವು.

— ಬಳ್ಳಾರಿ ಬೋರ್ಡಿನೊಳಗಿನ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ೬ ತಿಂಗಳ ತನಕ ಸಂಬಳ ದೊರಕಲಿಲ್ಲವಾಗಿ ದೂರು.

— ಕಲಬುರ್ಗಿಯಲ್ಲಿ ಕರನಿರಾಕರಣೆಯ ಠರಾವಾಗಿದೆ ಈ ಠರಾವಿಗೆ ಮಿಕ್ಕಿ ಕೆಲವರಿಂದ ಕರವೇ ವಸೂಲಾಯಿತು ಅದನ್ನು ಸರಕಾರ ಟ್ರೆಜೋರಿಯೊಳಗಿಂದ ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ವಸೂಲ ಮಾಡುವ ದುರ್ಬುದ್ಧಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ಹುಟ್ಟಿ ಪೇಶ್ಕಾರ ಕಾವಲಿಗರನ್ನೂ, ಮುಖ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೂ ಕೊಂದು ಟ್ರೆಜೋರಿ ಲೂಟಿ ಮಾಡಿದರು ಆದರೆ, ಹಣ ಒಯ್ಯದೆ ಅದನ್ನು ಪೋಲೀಸ ಚೌಕಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟ ಸೇರಿದರಂತೆ ಮೂವರಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿಯಲಾಗಿದೆ.

— ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಖರ್ಚಿನ ಕುರಿತು ವಿಚಾರ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಒಂದು ಚೌಕಶಿ ಮಂಡಳ ನೇಮಿಸಲ್ಪಡುವದಾಗಿ ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಜಾಹೀರಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

— ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊಸ ಪ್ರಕಾರ ಕೋಠಾರೀ ಎಂಬವರ ೧೬ ವರ್ಷದ ಹುಡುಗನು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದನು ಆತನಿಗ ಕೆಲವರು ಒಂದು ಓಣಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು ಮೋಟಾರ ಬಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಒಯ್ದು ಬಿಟ್ಟರು ಹಗಲು ೧೨ ಘಂಟೆಗೆ ಈ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆಯಿತು ಮೋಟಾರನ್ನು ಘಾಟಿಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ದರೋಡೆಖೋರರು ಚಹ ಕುಡಿಯ ಹೋದರು ಇದೇ ಸಂಧಿ ಸಾಧಿಸಿ ಹುಡುಗನು ಒಬ್ಬ ಅಂಬಿಗರ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಅಡಗಿ ಕೂತು ಅಂತು ಮಾರನೇ ದಿನ ಮನಗೆ ಬಂದು ಮುಟ್ಟಿದನು! ಆತನ ಮೈಮೇಲಿನ ಚಿನ್ನವಿರಲಿಲ್ಲ

— ಕಾಂಜೀವರಂದಲ್ಲಿ ರಥೋತ್ಸವ ನಡೆದಿತ್ತು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜ ಹಿಡಿದು ಜಯಘೋಷ ಮಾಡುತ್ತ ನಡೆದಿದ್ದರು. ಅವರಿಗ ಚದರಲು ಹುಕುಮಾಯಿತು, ಅವರೊಪ್ಪಲಿಲ್ಲ ಲಾಠಿ ಹೊಡೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗನಿಗ ಹಣೆಯ ಮೇಲೆ ಒಳ್ಳೇ ಪೆಟ್ಟು ಬಿತ್ತು, ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಒಯ್ದು ಎಷ್ಟು ಉಪಚಾರ ನಡಿಸಿದಾಗ್ಯೂ ಆತನನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಳೆ ಹುಡುಗ!

— ಕಲಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ ಮುಸ್ಲಿಮ ಲೀಗಿನ ಸಭೆಸೇರಿ, ಪ್ರಕೃತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ವಿಚಾರಣೆಯಾಯಿತು. ಮುಸಲ್ಮಾನ ಜಾತಿಗೆ ಇದು ಬೇಕು, ಅದು ಬೇಕು, ಎಂಬವರ ಕುರಿತು ಉದ್ದುದ್ದ ಠರಾವುಗಳಾಗಿವೆ ಈ ಠರಾವುಗಳು ಸಭೆ ಸೇರುವ ಮುಂಚೆಯೇ ತಯಾರಾಗಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದವೆಂದು ಮದ್ರಾಸ 'ಸಂಡೇ ಟೈಮ್ಸ' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸುದ್ದಿ. ಸಭೆ [illegible] ಸೇರಿತಾಗಿ ಸಹ ಆ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಬೇಳಿಕೆ ಸಭೆ ಸೇರಿತೆಂಬ ಪ್ರಕಟವಾದ ದಿನ, ಈ ಮುಂಚೆ ಕಳಿಸಿದ ಠರಾವುಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಬೇಕಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಯ 'ಎಸೋಸಿಯೆಟೆಡ್ ಪ್ರೆಸ್' ಆಫೀಸಿಗೆ ತಂತಿ ಬಂದಿತ್ತಂತೆ ಈ ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ ಸಭೆಗೆ ೩ ಮಂದಿ ಸಭಾಸದರು ಕೂಡಿದರಾಗಿ ದಿಲ್ಲಿಯ 'ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಟೈಮ್ಸ' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸುದ್ದಿ "ಮಹಾಯುದ್ಧ ಸಮಯ ನಮ್ಮ ಜಾತಿ ನೆರವಾಗಿದೆ, ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಸಮಯ ರಾಜನಿಷ್ಠರಾಗಿದ್ದೇವೆ, ಮುಸಲ್ಮಾನರು ರಾಜಕೀಯ ಕಾರಣದ ದೆಸೆಯಿಂದ ಯಾರದೂ ಕೊಲೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ಅದರಿಂದ ಹೊಸ ರಾಜ್ಯಘಟನೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜಾತಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯ ಕೊಡಬೇಕು" ಹೀಗೆ ಪ್ರಮುಖ ಜಾತ್ಯಭಿಮಾನಿ ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಒಂದು ಕೈಫೀಯತನ್ನು ಪ್ರಧಾನ ಮಂಡಳಕ್ಕೆ ರವಾನಿಸಿದ್ದಾರಂತೆ

— ಬಂಗಾಲದಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕ ಚಳವಳಿಯನ್ನು ದಬ್ಬುವದಕ್ಕಾಗಿ ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ವಿಶೇಷಾಧಿಕಾರ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಅವರು ಸಂಶಯಪಟ್ಟವರಿಗೆ ಬೇಕಾದಾಗ ಝಡತಿ ಮಾಡಬಹುದು ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕರ ಸಂಬಂಧವಿದ್ದವರಿಗೆ ಯಾವದೇ ಸುದ್ದಿ ದೊರೆಯದಂತೆ ಬೇಕಾದ ಮುಂಜಾಗ್ರತೆ ಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

— ನಾಶಿಕದೊಳಗಿನ ಧನುಷ್ಯ-ರಾಮ-ಸೀತಾ ಮೊದಲಾದ ಕುಂಡಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಲು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲವಾಗಿ ಡಿ| ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಚೌಕಶಿ ಮಾಡಿ ನಿರ್ಣಯಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅವಶ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ದಿವಾಣಿ ಕೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಇಲಾಜು ನಡಿಸಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ಥಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿ ಹುಕುಮವಾಗಿದೆ.

— ಪೇಶಾವರ, ಕಾನಪುರ, ದಿಲ್ಲಿಗಳಲ್ಲಿ ಭಯಂಕರ ಸೆಕೆ, ಬಿಸಿಲು ತಾಪದಿಂದ ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ೭೫ ಮಕ್ಕಳು ತೀರಿಕೊಂಡರು ಕಾನಪುರ-ಬೀರುಹಾದಾಗಳಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬಿಬ್ಬರು.

— ದಾವಣಗೇರಿಯ ಪ್ರಾಣಿದಯಾ ಪ್ರಚಾರಕ ಸಂಘದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ತವನಪ್ಪನವರ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪನವರು ದೈವಾಧೀನರಾದರು. ಶ್ರೀಯುತರು ಜೈನ ಮತಸ್ಥರು, ಅವರೂ ಸಕಲ ಮತಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇವರಿಗೆ ಅಭಿಮಾನವಿತ್ತು. ತಮ್ಮ ವ್ಯವಹಾರ ನಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ದುಡಿದು ಇವರು ಒಳ್ಳೇ ಕೀರ್ತಿ ಸಂಪಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ ನಲಿಗಪ್ಪ ಎಣ್ಣೆ ತೆಗೆಯುವ ೧೦-೧೨ ಕಾರಖಾನೆಗಳ ಮಾಲೀಕರಾಗಿದ್ದರಿವರು.

— ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಹೆಯ ಕುಡಚಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚು ೩೦೦೦ ಮಂದಿ ಮುಸಲ್ಮಾನರು, ಹಿಂದುಗಳು-ಲಿಂಗಾ, ಜೈನರು [illegible]. ತುಂಟ ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಜೈನರ ಕಡೆ ಕಾಲು ಕೆದರಿ ಜಗಳ ಹೂಡಿ ಅವರಿಗೆ ನಾನಾ ತರದಿಂದ ಪೀಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಲೋಕರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರವು ಜಾದಾ ಪೋಲೀಸರನ್ನ ನೇಮಿಸಿದೆ ಈ ಖರ್ಚ ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಕಡೆಯಿಂದ ವಸೂಲ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಯೂ ವಿಧಿಸಿದೆ.

— ಕುಂದಾಪುರದಲ್ಲಿ ವಿದೇಶಿ ಸಕ್ಕರೆಯ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಚಳವಳ ಮಾಡಿದ ಬಗ್ಗೆ ಉಡುಪಿಯ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿಗೆ ೬ ತಿಂಗಳ ಸಜೆ, ರೂ ೧೦೦ ದಂಡ ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

— ಇರ್ವಿನ್ ಕಾಲುವೆಯ ನೀರಿನ ಮೇಲೆ ವಿಶೇಷ ಕರ ವಿಧಿಸುವದರಿಂದ ಆ ಕುರಿತು, ವಿಚಾರ ನಡಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಮೈಸೂರಿನೊಳಗೆ ರೈತರ ಪರಿಷತ್ತು ಸೇರುವದಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಸೇರಿಸಬಾರದಾಗಿ ಮೈಸೂರಿನ ಡಿ| ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಆಜ್ಞೆ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ನಿರ್ಬಂಧದೊಳಗಿರುವ ‘ವೃತ್ತ’ದ ಸಂಚಿಕೆ.

ಸ್ಥಾನಿಕ ವೃತ್ತಾಂತ.

ಕುಮಟಾ— ಒಳ್ಳೇ ರಭಸದಿಂದ ಮಳೆ ಬೀಳುತ್ತಿದೆ. ಒಕ್ಕಲಿಗರು ಬೀಜವುದಕ್ಕೆ ತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಗೋಕರ್ಣದಲ್ಲಿ [illegible] ತಾ [illegible]ನೇಗೆ ಸ್ವದೇಶಿ ದಿನ ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದ ೭ ಜನರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಲಾ ಎಮೆಂಡಮೆಂಟು ಆಕ್ಟದಂತೆ ನಡೆದ ಖಟ್ಲೆಯ ಫೈಸಲಿಯೊಬ್ಬರಿಗೆ ೬-೬ ಮಾಂಗಳ ಶಿಕ್ಷೆ, ರೂ ೪-೫ ದಂಡ ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ದಂಡ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಪಟ್ಟಿ ೬ ವಾರಗಳ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಸೋಮವಾರ ಕೊಟ್ಟ ತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವದೇನೆಂದರೆ ‘ತಾ [illegible]ನೇಗೆ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಾಪುರದ ರವಳಗೆ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಸ್ವಯಂಸೇವಕ ಟೋಳಿಗಳಿಂದ ಆರೋಪಿಗಳು ಇತರ ಅವ್ಯವಸ್ಥ ಜನಗಳೊಡನೆ ಒಂದು ಮೆರವಣಿಗೆ ಹೊರಡಿಸಿದರು. ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿಯ ಜನ, ನಡೆಯುವರು, ಹೀಗೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಹಂಗುದ [illegible] ಎಲ್ಲರೂ ರಾಷ್ಟ್ರಗೀತೆಗಳನ್ನು ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. “ಗಾಂಧಿ ಮಹಾರಾಜಕಿ ಜಯ”, “ಭಾರತ ಮಾತಾಕಿ ಜಯ” ಹೀಗೆ ಘೋಷಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದರಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ದೊರೆಯಿತು. ಹೀಗೆ ಫಿರ್ಯಾದಿ ಸಾಕ್ಷಿದಾರರ ಅಂಬೋಣವಿದೆ. ಆರೋಪಿಗಳು ಅಪರಾಧವನ್ನೊಪ್ಪುವದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಲ್ಲವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. (ಪಂಡಿತ) ಮದನ ಮೋಹನ ಮಾಲವೀಯರವರು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟಂತೆ ಸ್ವದೇಶಿ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ತಾವು ಮೆರವಣಿಗೆ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದೇವಾಗಿ ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ವಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಉಳಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ಥಳ ಕೃಷ್ಣಾಪುರ ಹೊರವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಅಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರದ ಸಂಬಂಧದ ಪ್ರಕಾರಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಆರೋಪಿಗಳು ಆ ದಿನ ಮೆರವಣಿಗೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದಲೇ ಹೊರಡಿಸಿದರು. “ಸ್ವದೇಶಿ ಸರಕು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಿರಿ” ಎಂಬ ಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಕೊಂಡು ಹಾಗೂ “ಗಾಂಧಿ ಮಹಾರಾಜಕಿ ಜಯ” “ಭಾರತ ಮಾತಾಕಿ ಜಯ” ಎಂಬ ಘೋಷ ಮಾಡುತ್ತ ಸಾಗಿದರು. ಇದರಿಂದ ಕೊಂಗ್ರೆಸು ಕೈಕೊಂಡ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ದೊರೆಯಿತು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಫಿರ್ಯಾದಿ ಪಕ್ಷದ ಹೇಳಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆರೋಪಿಗಳ ಕಡೆಯಿಂದ ಇಬ್ಬರು [illegible] ವೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬ ಸಾಕ್ಷಿಗಾರರು ಒಬ್ಬ [illegible] ಆರೋಪಿಗಳು ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಲ್ಲವಾಗಿ ಅವರ ಸಾಕ್ಷಿ. “ಗಾಂಧಿ ಮಹಾರಾಜಕಿ ಜಯ” “ಭಾರತ ಮಾತಾಕಿ ಜಯ” ಹೀಗೆ ಘೋಷಿಸಿದ್ದು ನಿಜವೆಂದು ಎರಡನೇ ಸಾಕ್ಷಿದಾರರು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ. ಈ ಘೋಷಣೆಗಳು ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಚಳವಳಿಯವರ ಘೋಷಣೆಗಳಿವೆ. ಸ್ವದೇಶಿ ಸಂಘ ಮುಂತಾದ ಮೆರವಣಿಗೆಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟು [illegible] “ಸ್ವದೇಶಿ ಸರಕುಗಳನ್ನೇ ಕೊಳ್ಳಿರಿ”, “ಸ್ವದೇಶಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಿರಿ” ಎಂಬ ಚಳವಳಿಗೂ, ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೂ ಇರುವ [illegible] ಅಪಾಯಕರ (*dangerously thin*) [illegible] ಚಳವಳಿಯು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ [illegible] (*still thinner*) [illegible] ಫೆಬ್ರುವರಿ ಮಾರ್ಚ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಸಭೆ, [illegible] ಮೆರವಣಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾದ ಪುರಾವೆಯನ್ನು ಆರೋಪಿಗಳು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇವರು ಬಟ್ಟ ಸ್ವದೇಶಿ ಪ್ರಚಾರಕರೆಂದ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ವಿದೇಶಿ ಸರಕುಗಳ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಪುರಸ್ಕರಿಸುವವರಲ್ಲಿ ಇವರು ಸೇರಿದ್ದರಿಂದ ವಿದೇಶೀ ಸರಕುಗಳ ಬಹಿಷ್ಕಾರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ವದೇಶೀಯ ಪ್ರಚಾರ ನಡೆದಂತಾಯಿತು. ಹೀಗೆ ಬೇಕಾಯಿದೇಶೀರ (ಕೊಂಗ್ರೆಸ) ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳದ ಪುರಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದಂತಾಯಿತು. ಆದರಿಂದ ಆರೋಪಿಗಳು ಅಪರಾಧಿಗಳು. ಜಪ್ತ ಮಾಡಿ ಕಂಡ ಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.” ಹೀಗೆ ತೀರ್ಪು.

‘ವೃತ್ತ’ [illegible] ಮೇಲೆ ನಡೆದ ಒಟ್ಲೆ ಜುಲೈ ಮೊದಲನೇ ವಾರದ ತನಕ ತಹಕೂಬು ಇಡಲಾಗಿದೆ. ‘ವೃತ್ತ’ದ ಮೇಲೆ ಹೊರಡಿಸಿದ ನಿರ್ಬಂಧಕ ಹುಕುಮವು ಜುಲೈ ೩ನೇ ತಾರೀಖಿನ ವರೆಗೆ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವದೆಂದು ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರದ ಹುಕುಮವಾಗಿರುವದಾಗಿ ಡಿ. ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ನೋಟೀಸು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ.

ಮೊಗಲಾಯಿಗಳ ಕಾಟ ಇನ್ನೂ ತಪ್ಪಲಿಲ್ಲ.

ಹೊನ್ನಾವರ— ಮೊಗಲಾಯಿಗಳ ಉಪದ್ರವವೇ [illegible] ನಗರದ ಪಿರ್ [illegible] ಗುಡಿಸೇ [illegible] ಅವರ [illegible]ಗಾರು ಬಂದ ಹೊಡಿದ್ದಾರೆ ಒಳ್ಳೆ [illegible] ನೆರೆದ ಹಗಲಿಗಂತೂ [illegible] ರಾತ್ರಿ ೧೦ ೧೧ ಘಂಟೆಯ ವರೆಗೂ [illegible] ಜನರ [illegible] ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ [illegible] ಒಳ್ಳೇ [illegible] ಆಗುವದು [illegible] ಬಂದೋಬಸ್ತ [illegible] ಮಾಡುವದು ಅವಶ್ಯ ಆದಿದೆ.

ಶಿರಸಿ— ಕಳೆದ ಮಂಗಳವಾರ ಇಲ್ಲಿಯ [illegible] ನಾಟ್ಯಗೃಹದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಸಭೆಯೊಂದಾಯಿತು. ಮುಂಚಿನ ದಿನವೇ ಜಾಹೀರಾತುಗಳು [illegible] ಹಂಚಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದವು. ಅದರಂತೆ ಮರುದಿನ ರಾ। ರಾ। [illegible] ಆಲೂರರವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಸಭೆಯಾಯಿತು. ಸರಕಾರಿ ನೌಕರರೂ ಬಹಳ ಶಿಕ್ಷಕರೂ, ಕೆಲ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳೂ ಸೇರಿ ೬೦-೬೫ ಜನರು ನೆರೆದಿದ್ದರು. [illegible] ಯವರ ಬಂದ ಗೃಹಸ್ಥರು ಉಪನ್ಯಾಸ ಕೊಟ್ಟು ದಾಸ್ಯವು ನಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಘಾತಕವಾಗಿದೆಂದು ಅವರು [illegible] ಹೇಳಿದರು. ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಈ ಸಭೆಯು ನಿಷ್ಫಲ [illegible] ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಊರಲ್ಲೆಲ್ಲ ಹಂಚಿದ್ದರು.

[illegible] ನಡೆದಿರುವ [illegible] ಜಮೀನದಾರರಿಂದ [illegible] ಜಮೀನ ಖಾತೆದಾರರು ನೋಟೀಸು ಬಂದಿದೆ [illegible] ಅವರ ರೂ ೧೩ ತೀರ್ವೆ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಅವರ [illegible] ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಜಪ್ತಿಯಾಗಿ ೨ ಖಂಡಗ ಭತ್ತವನ್ನು ಒಯ್ದರು. ಹನಮಂತ [illegible] ಪಿಕಾನದಾರರಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ [illegible] ಭತ್ತ [illegible] ಮಂಜಪ್ಪ ಹೆಗಡೆ [illegible] ಬಾಕಿ ತೀರ್ವೆ ತುಂಬಿದರು. [illegible] ಮನೆಯಲ್ಲಿ [illegible] ಸಾರೆ ಜಪ್ತಿಗೆ ಹೋದಾಗ್ಗೆ [illegible] ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನೆರೆದಿದ್ದರು [illegible] ಹೆಗಡೆಯಲ್ಲಿ [illegible] ತೀರ್ವೆ ಬೇಡಿದರು. ಅವಕ್ಕೆ [illegible] “ನಾನು ಎಲ್ಲ ತೀರ್ವೆ ಕೊಟ್ಟದ್ದೇನೆ [illegible]” ಎಂದು ಹೇಳಿದರು! [illegible] ಹೆಗಡೆ ತೀರ್ವೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ನೀವು [illegible] ನೀವು ಕೊಡುತ್ತೀರೋ ಜಪ್ತ ಮಾಡಬೇಕೋ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. [illegible] ತೀರ್ವೆ ಕೊಡತಕ್ಕ [illegible] ಹೇಳಿದ ಬಳಿಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ [illegible] ಇನ್ನೂ [illegible] ಕೆಲವ [illegible] ಪಟ್ಟಿಗಳಾದರೂ ಜಮೀನ ಖಾತೆದಾರರ ನೋಟೀಸುಗಳೂ ಆಗಿವೆ. ಸುಗಾವಿಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ಖಾತೆದಾರರಿಗೆ ಇಂಥ ನೋಟೀಸುಗಳು ಜಾರಿಯಾಗಿವೆ.

ಸುಗಾವಿಯ ೯ ಖಾತೇದಾರರೊಬ್ಬರ ಆಕಳು ಜಪ್ತಿಗಿದ್ದು ತೀರ್ವೆ ಮತ್ತು [illegible] ಕೊಟ್ಟು ಆಕಳನ್ನು ಒಯ್ಯಿರೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಖಾತೇದಾರರು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಆ ಆಕಳನ್ನು [illegible] ಊರಲ್ಲಿ ಲಿಲಾವು ಮಾಡಿಸಿ ಅದನ್ನು ಅವರೇ ಕೊಂಡುಕೊಂಡರಾಗಿ ಸುದ್ದಿ.

[illegible] ಸ್ವಯಂಸೇವಕನೊಬ್ಬನು ಕಾರವಾರದಿಂದ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದನು. ಆವನನ್ನು ಸುದ್ದಿಯ ಬೋರ್ಡು ಹಚ್ಚುವಾಗ ಕೈದು ಮಾಡಿ ೬ ತಿಂಗಳ ಕಠಿಣ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಸುಗಾವಿಯ [illegible] ಪಟೇಲರು ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ಹದ್ದಿನೊಳಗೆ [illegible] ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹುಕುಮವಾಗಿದೆ. ಬಿಸಲಕೊಪ್ಪದ ರಾ ೪೦೦೦ ತೀರ್ವೆ ಕೊಡುವ ಒಬ್ಬ [illegible] ಜಮೀನದಾರರಿಗೂ ಇದೇ ತರದ ನೋಟೀಸು ಬಂದಿದೆ. ಸದರಿ ಜಮೀನದಾರರು ತಮ್ಮ ತೀರ್ವೆ ವಸೂಲ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ.

ಕಾರವಾರದಲ್ಲಿ ಸಿವ್ಹಿಲ್ ಸರ್ಜನ್‌ರಾಗಿ ಒಳ್ಳೇ ಪ್ರೀತಿಪಾತ್ರರಾದ ಡಾ। [illegible] ಇಲ್ಲಿ ಆ। ಸರ್ಜನ್‌ರಾಗಿ ವರ್ಗವಾದಂತೆ ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಕಾರವಾರದಲ್ಲಿ [illegible] ಅವರು [illegible] ಅವರಿಗೆ [illegible] ಹೀಗೆ ಅವರಿಗೆ [illegible] ಇಲ್ಲಿಯವರು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟ ಸಂಗತಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿತ್ತು. ಅವರ ವರ್ಗ ರದ್ದಾಗದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ.

ಸಿದ್ದಾಪುರ— ಜಪ್ತಿ, ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ, ಬೋರಪೇಟ ನೋಟೀಸು ಲಿಲಾವಿನಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನು ಕೊಳ್ಳಗೊಡದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕಾರಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಈ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೇ ಪೋಲೀಸ ಬಂದೋಬಸ್ತಿದೆ. ಪರಭಾರವರು ಬಂದರೆ ಅವರ ಹೆಸರು [illegible] ಬಂದ ಕಾರ್ಯಭಾಗ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಟಾಚಣಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರ ಬೆನ್ನಿಗೆ ಪೋಲೀಸರು ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಹೋದ ಹೋದಲ್ಲಿ ಬಾತಮಿಯಾಗುತ್ತದೆ. [illegible] ಪೋಲೀಸರು [illegible] ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರಂತೆ. [illegible] ಪತ್ತೆ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲವಂತೆ. ಒಬ್ಬ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಿಗೆ ಸೆರೆಮನೆಯಾಗಿದೆ. ತೀರ್ವೆ ಬಹಳ ಬಾಕಿಯುಳಿದಿದೆ. ಈಗ [illegible] ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಹಳ್ಳ [illegible] ಬರುವದರಿಂದ ತಿರುಗಾಟಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ. [illegible] ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ [illegible] ಲಿಲಾವಿನಲ್ಲಿ [illegible] ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ [illegible] ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಿ [illegible] ಕಲಾಯಿತು.

ಅಂಕೋಲಾ— [illegible] ರಾ। (೧) (೨) ೩) [illegible] ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ [illegible]

ಯಲ್ಲಾಪುರ— ಕಳೆದ ವಾರದಲ್ಲಿ [illegible] ತೀರ್ವೆ ಕೇಳಲು

ಹಾನೆಸು ರಾಜವಾನ ತಾಗನ ಕತೆ ತೀರ್ವ ಕೇಳದೇ ದಳು ಅದಕ್ಕಾಗಿ [illegible] ಅವರಿಗೆ ಹೊತ್ತದಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿ ಬೇರೆದಳು ಗದ್ದೆಯ ಕ್ಷಿದ್ದ ರಾ| ರವರು ಬಿಟ್ಟಿಂದರು ಅವರಿಗೆ ಅರ್ಧ ತಾಸು ಅವಕ ಬೇಡಿ ಹಾಕಿ ಕೂಡ್ರಿಸಿ ಮಾನೆಸೇರಿ ಇಂಥ ಜೇರ್, ತೋಳ್ದು ಮಾಡಲು ಕ ಸಾಮಾನು ಬಿಟ್ಟರು ಮಾನವೇ ದಿವ ಮಾ(೧) . (೨) .(೩) . ಇದರು ಗದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರು ಪಟ್ಟಿ ಜಿಂದಗಿ ಸೊಂಕೇಳಲು ಅವರೊಪ್ಪಲಿಲ್ಲ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಕೈಗ ಬೇಡಿ, ಸೊಂಟಕ್ಕೆ ಹಗ್ಗ ಹಾಕಿ ತಾಲೂಕ ಕಚೇರಿಗೆ ಒಯ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ಚಿತ್ತದಿಂದ ಬೊತೆದರಾಗಿ ಉರೆಕಂಬ ಮರಿ

ಕಾರವಾರ— ಇಲ್ಲಿಯ ಡಿ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಜನ ಮಾಸ್ತ್ರೀ ನ ಧುಕೇಶ್ವರ ದ ಹಸ್ತಿನದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಸಂಪ್ರೋಕ್ಷಣೆ ಮೊದಲಾದ ವಿಧಿಗಾಗಿ ಬರಿಗಿದ ಖರ್ಚನ ಬಗ್ಗೆ ರಾ| ವಡೇರರವರ ಮೇಲೆ ಡಿ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇದ ಡಿಕ್ರಿಯ ವಿರುದ್ಧ ಆದ ಅಪೀಲು ಇವೇ ತಾ ೬ನೇಯಿಂದ ವಿಚಾರವಾಗುತ್ತಿದೆ ಅಪೀಲಂಟ ಮಿ| ವಡೇರರವರ ಪರ್ಯಿಂದ ಕೆಲಸ ನಡಿಸಲು ಧಾರವಾಡದಿಂದ ವಕೀಲರಾ| ಜೋಗ ವಿನಾಯಕರಾವ, ಹಾಗು ರಾ| ಪಾವಟೆಯವರು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಶ್ರೀ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಮೊಕ್ತೇಸರರ ಪರನಿಂದ ರಾ| ಕೃಷ್ಣರಾವ ಹಳದೀಪೂರಕರ ಹಾಗು ರಾ| ಗೋಕರ್ಣಕರವರು ಕೆಲಸ ನಡಿಸುತ್ತಾರೆ

ಗೊ ಕಾರ್ವಾರ ದೂರದ ಬಕ್ಕಲಿಗರಿಗೆ ಹೊನ್ನಾವರ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ವಿಧಿಸಿದ ಶಿಕ್ಷೆಯ ವಿರುದ್ಧ ದಾಖಲಮಾಡಿದ ಅಪೀಲ ಅರ್ಜಿಯ ಸಂಗಡ ಹಾಜರಮಾಡಲು ಹೊನ್ನಾವರ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ತೀರ್ಪಿನ ನಕಲು ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಮೇ| ೮ಗೆ ಆರೋಪಿಗಳು ನಕಲಿನ ಬಗ್ಗೆ ಅರ್ಜಿ ಮಾಡಿ ೧ ತಿಂಗಳಾಯಿತು ಜೈಲರ ೨ ಬಾರಿ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದು ನಕಲು ಕಳಿಸಲು ನೆನಪು ಮಾಡಿದಾಗ್ಯೂ ನಕಲ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ ಆದರಿಂದ ನಿರುಪಾಯವಾಗಿ ತೀರ್ಪಿಲ್ಲದೆ ಅಪೀಲ ದಾಖಲ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತೆಂದು ವಕೀಲರು ಅಪೀಲ ಅರ್ಜಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುತ್ತಾರೆ ನಕಲಿಗೆ ವಿಳಂಬವಾಗುವ ಕಾರಣವೇನೆಂದು ಸೆಶನ್ಸ ಜಡ್ಜರು ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಿಗೆ ಬರೆದು ಕೇಳಿರುತ್ತಾರಂತೆ ಆರೋಪಿಗಳಿಗೆ ಕೋರ್ಟ ಕಳವು ಮಾಡಿದ ಅಪರಾಧದ ಬಗ್ಗೆ ೩ ತಿಂಗಳ ಕಠಿಣ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಿತ್ತು ಈ ಖಟ್ಲೆ ಮೊದಲು ಕುಮಟೆ ೨ನೇ ವರ್ಗದ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದಿತ್ತು ಖಟ್ಲೆ [illegible] ಕೇಳಕೊಳ್ಳುವ ಮುಂಚೆಯೇ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಆರೋಪಿಗಳಿಂದ ಹಾಜರಾದ ಕೋರ್ಟ [illegible] ಮಾವತಿ ಕೃತ್ರಿಮವೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಈ ಖಟ್ಲೆಯು ವಿಚಾರ ಹೊನ್ನಾವರ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಿತ್ತು

ಇಲ್ಲಿಯ ಮಿತ್ರಮಂಡಳದ ಹಿಂದಿನ ಮೈದಾನಿನಲ್ಲಿ ತಾ ೩ನೇಗೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಪ್ರೊ| ಪಿ ಎಸ್ ನಾಗಳೇಕರವರು ಅದ್ಭುತ ಶಕ್ತಿಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಿದರು ೨೦೦ ರತ್ತಲ ತೂಕ ಕಬ್ಬಿಣ ಹಂಡೆಯನ್ನು ಸಹಜ ಎತ್ತಿ ಅದನ್ನು ಹಾರಿಸಿ ಹಿಡಿದು ತೋರಿಸಿದರು ಇಲ್ಲಿಯವರು ಪ್ರೊ| ನಾಗಳೇಕರವರಿಗೆ ೨೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಥೈಲಿಯನ್ನರ್ಪಿಸಿದರು ಈ ಸಭೆಗೆ ರಾ| ಮಂಗೇಶರಾವ ತೇಲಂಗರವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿದ್ದರು. ಮುಂಬಯಿ ಹೈಕೋರ್ಟ ವಕೀಲರಾದ ರಾ| [illegible] ಮುಳೇಕರರವರು ಪ್ರೊ| ನಾಗಳೇಕರರ ಪ್ರಶಂಸೆ ಮಾಡಿದರು

ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಪಂಚಮ ಜೋರ್ಜರವರ ವರ್ಧಂತಿಯ ದಿನ ತಾಲೂಕ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಸಭೆಯಾಗಿ ಬಾದಶಹರಿಗೆ ದೀರ್ಘಾಯುರಾರೋಗ್ಯಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗಲೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಾಯಿತು. ಮಾಮಲೇದಾರರಾದ ರಾ| ಮುತಾಲಿಕರವರು ರಾಜಾಧಿರಾಜ ಯವರ ಪ್ರಜಾವಾತ್ಸಲ್ಯವನ್ನು

" ಸ್ನೇಹಂ ದಯಾಂ ಚ ಸೌಖ್ಯಂ ಚ
ಯದಿ ವಾ ಜಾನಕೀಮಪಿ ।
ಆರಾಧನಾಯ ಲೋಕಸ್ಯ
ಮುಂಚತೋ ನಾಸ್ತಿ ಮೇ ವ್ಯಥಾ ॥ "

ಎಂಬ ಭವಭೂತಿಯ ಉಕ್ತಿಯಿಂದ ವಿವರಿಸಿದರು ಲೋಕಾರಾಧನಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರೀರಾಮದೇವರು ತಮ್ಮ ಸೌಖ್ಯವನ್ನೆಲ್ಲ ತೊರೆಯಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದರು, ಭಗವತೀ ಸೀತಾದೇವಿಯನ್ನು ಸಹ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಾಗ್ಯೂ ಹಾವು ಹಿಂಜರಿಯಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವಾಗಿ ಶ್ರೀ ರಾಮದೇವರ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯಿತ್ತು, ಹೀಗೆ ರಾ| ಮುತಾಲಿಕರು ಹೇಳಿದರು ಈಗ ರಾಜಸತ್ತೆಯಷ್ಟೇ ಜನರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸುವ ವಿಚಾರ ನಡೆದದೆ ಅಂಥ ಪ್ರಸಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ರಾಮರಾಜ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಈಗಿನ ಪದ್ಧತಿ ಹೆಚ್ಚು ಲೋಕಪ್ರಿಯವಾಗಬೇಕು ರಾಮರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರಾಜಸತ್ತೆ ರಾಜನ ಕೈಯಲ್ಲಿತ್ತು, ಈಗ ರಾಜಸತ್ತೆ ಪ್ರಜೆಗಳ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಬಾದಶಹರು ಲೋಕಪ್ರಿಯರು, ಲೋಕನಾಯಕರು, ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಬಹಳ ಪ್ರೀತಿಯಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಚಳವಳಿ ವಿಧ್ವಂಸಕವಾದದ್ದು ಸರಕಾರವು ಕೈಕೊಂಡ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸಂಘಟನೆಯ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ನೆರವಾಗಬೇಕಾದ್ದು ಆ ಮೇಲೆ ಬ್ರಿಟಿಶ ರಾಷ್ಟ್ರಗೀತ ಹಾಡಿ, ಬಾದಶಹರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಜಯಘೋಷ ಮಾಡಿ ಸಭೆ ವಿಸರ್ಜನ ಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

ಈ ತಾಲೂಕ ಬಾಡದಲ್ಲಿರುವ 'ನ್ಯೂ ಇಂಗ್ಲಿಷ ಸ್ಕೂಲ' ಶಾಲೆಯ ಇಬ್ಬ ಹುಡುಗರು ವ್ಯಾಕ್ಯುಲ ಸ್ಕಾಲರಶಿಪ್ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ತೇರ್ಗಡೆಯಾದರು ಅವರಿಗೆ ಸ್ಟೇಟ್ ಸ್ಕಾಲರಶಿಪ್ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಸಹಕಾರ ಸಂಘವು ಈ ಶಾಲೆಗೆ ೮೦ ರೂಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿದೆ. ಇದು ಸ್ತುತ್ಯವಾದದ್ದು

ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನ ಸಭೆ.

(ನಮ್ಮ ಕಾರವಾರದ ಬಾತ್ಮೀದಾರರಿಂದ.)

ತಾ ೧೬—೬—೩೨

ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನ ಸಭೆ ಬೋರ್ಡಿನ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ತಾ ೧೬ನೇಗೆ ನಡೆದ ವಿವಿಧ ವಿಷಯಗಳು ಚರ್ಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು ಮುಖ್ಯ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನಷ್ಟೇ ನಮೂದಿಸುತ್ತೇನೆ ಆಫೀಸರರಾದ ಮಿ| ಬಿಜೂರರವರ ನೌಕರಿ ಪ್ರಕರಣದ ಠರಾವಿನಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಸೇರಿಸಿದ ಶಬ್ದಸಮುಚ್ಚಯದ ಕುರಿತು ಕಾರಕೂನ ಸೋದರಿ ದವರ ಕಡೆಯಿಂದ ಜಬಾನಿ ಕೊಂಡು ಚೌಕಶಿ ನಡಿಸಬೇಕಾಗಿ ರಾ| ದೇವ ಮೊದಲಾದ ೬ ಮಂದಿ ಸಭಾಸದರು ಯಾದಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು । ಯಾದಿಯ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಸರಿ ಮತಗಳಾದವು, ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮತ ಸಹಿತ ಸರಿ ಮತಗಳಾದವು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ರಾ| ಗೋಪಿಯವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷಸ್ಥಾನದ ಕಾಸ್ಟಿಂಗ ಯಾನೆ ವಿಶೇಷ ಮತ ಕೊಟ್ಟು ಜಬಾನಿ ಕೊಳ್ಳುವ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದರು. ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ರಾ| ಗೋಪಿಯವರ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಸಂಬಂಧವಿದ್ದದರಿಂದ ಈ ಪ್ರಕಾರ ಪಕ್ಷಾಭಿಮಾನ ಹಿಡಿದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಭ್ಯತೆಯನ್ನು ಸಹ ತೋರಿಸದ್ದು ಅಪ್ರಶಸ್ತವಾಯಿತೆಂದು ಅನೇಕರು ಟೀಕಿಸುತ್ತಾರೆ ಮಿ| ಬಿಜೂರರವರಿಗೆ ೬ ತಿಂಗಳ ನೋಟೀಸು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಕಮಿಶನರರು ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಬರೆದಿದ್ದರು ಗೋಪಿ-ಬೋರ್ಡ ೯ ತಿಂಗಳ ಪಗಾರ ಅವರಿಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಠರಾವು ಮಾಡಿದೆ ತಾ ೧-೯-೧೯೩೨ನೇಗೆ ಮಿ| ಬಿಜೂರರವರಿಗೆ ಬೋರ್ಡ ಪಗಾರವನ್ನು ಕಳಿಸುವದು. ಬಿಜೂರರವರಿಗೆ ಪಗಾರ ಕೊಡಬಾರದೆಂಬ ಠರಾವು ನ್ಯಾಯಶಾಸ್ತ್ರವಿರೋಧ ಎಂತ ಕಲೆಕ್ಟರರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ ಶ್ರೀ ಗೋಕರ್ಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ದವಾಖಾನೆಯ ಡಾಕ್ಟರರ ಮನೆಯ ಸ್ಪೆಶಲ್ ರಿಪೇರಿಯ ಬಗ್ಗೆ ರೂ ೧೧೧೫ ಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರಿ ಪಡೆಯದೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಖರ್ಚ ಮಾಡಿದ ಬಗ್ಗೆ ಮಂಜೂರಿ ಕೇಳಿತ್ತು. ಮಂಜೂರಿ ಪಡೆಯದೆ ಖರ್ಚ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಆ ಠರಾವು ತಿರಸ್ಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಕುಮಟಾ ತಾ ಬೋರ್ಡ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಮಿ| ಸ್ವಾ ಟಿ ಹೆಗಡೆ ಇವರ ಮೇಲೆ ಕುಮಟಾ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಾವೆಯಾಗಿದೆ. ಮುರೂರ ರಸ್ತೆಗೆ ಕಳೆದ ವರ್ಷ ೧೦೦ ರೂ ಖರ್ಚ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿತ್ತು, ೪೦೦ ರೂ. ಖರ್ಚ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು, ಮೇಲೆ ಅಪನ್ನಿಧಿಯೊಳಗಿಂದ ರೂ ೩೪ನ್ನು ಖರ್ಚ ಮಾಡಿದರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯವಹರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ರಾ| ಹೆಗಡೆಯವರು ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಬೇಡಿದ್ದರು ತಾಲೂಕ ಬೋರ್ಡಿನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೇಳಬೇಕಾಗಿ ಠರಾವಾಗಿದೆ ರಾ| ಹೆಗಡೆಯ ತಾಲೂಕ ಬೋರ್ಡಿನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೇಳದ ಪರಸ್ಪರ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಈ ವಿಷಯ ಹೇಗೆ ಬರಕೊಂಡರೆಂದು ತಿಳಿಯುವದಿಲ್ಲ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಕಾಯಿದೆಯ ೬೬ನೇ ಕಲಮಿನಂತೆ ೩೦ ವರ್ಷ ಸರ್ವಿಸಾಗಿ ೫೫ ವರ್ಷ ಪ್ರಾಯವಾಗದ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಒತ್ತಾಯದಿಂದ ಪೆನ್ಶನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವದಿಲ್ಲವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯ ಡೈರೆಕ್ಟರರು ಬರೆದಿದ್ದರು ಆ ಕುರಿತು ಅವರ ಕಡೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡಿಸಬೇಕಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಯಿತು ಸ್ಕೂಲ ಬೋರ್ಡಿನ ಗ್ರಾಂಟು ಕಡಿಮೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಸ್ಕೂಲ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಜಮಾ-ಖರ್ಚು ಬಾಯಿಗೂಡಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಕೈಕೊಂಡ ಉಪಕ್ರಮವನ್ನು ಸರಕಾರವು ಮನ್ನಿಸುವದಿಲ್ಲ ಆ ಕುರಿತು ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಯಿತು. ಸರಕಾರವು ಒಂದೋ ಗ್ರಾಂಟು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು, ಇಲ್ಲವೆ ಶಾಲೆಗಳ ಬದಲಿಯನ್ನು ತಿರುಗಿ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಹೀಗೆ ಠರಾವಾಗಿದ ಕೀಪಿಸುವ ಮಾಡಲಾದ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಸ್ಕೂಲ ಬೋರ್ಡ ಪುನರಾಲೋಚಿಸಬೇಕಾಗಿ ಠರಾವಾಯಿತು ಈ ಪ್ರಕಾರ ಸಭೆ ನಡೆದು ವಿಸರ್ಜನವಾಯಿತು

— ಪಂಡಿತ ಮದನ ಮೋಹನ ಮಾಲವೀಯ ರವರು ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತದೊಳಗಿನ ರಾಜಕೀಯ ಕೈದಿಗಳ ಸ್ಥಿತಿ-ಗತಿಯ ವಿಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತದೊಳಗಿನ ೯ ಮಂದಿ ಹಿಂದು-ಮುಸಲ್ಮಾನ ಪಕ್ಷದರ ಚೌಕಶಿ ಮಂಡಳವನ್ನೊಂದು ನೇಮಿಸಿದ್ದಾರೆ

ಉಚ್ಚ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ತರ್ಜುಮೆಯಾಗಿ ಹೊಸದಾಗಿ ತಯಾರಾಗಿರುವ ಲೋಕಪ್ರಸಿದ್ಧ 'ಜಂ ಸಿಸ್ಟಂ ಆಫ್ ಕಟಿಂಗ್' ಪುಸ್ತಕವು, ಹುಡುಗರು ಹೆಂಗಸರು ಮತ್ತು ಗಂಡಸರ ಉಡುಪುಗಳನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರರೀತಿ ಕತ್ತರಿಸುವದಲ್ಲದೆ, ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಉಡುಪುಗಳ ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಅವನ್ನು ಶುಚಿ ಮಾಡುವ ರೀತಿ ಸಹ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ ಕಿಂ ೩ ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ. ಟ ಖ ೬ ಆಣೆ

ರಾವ್ಸ್ ಟೇಲರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜ್,
ನಾಯಿಭುವನ, ೧೪೩ ಪ್ರಿನ್ಸೆಸ್ ಸ್ಟ್ರೀಟ್
ಮುಂಬಯಿ ೨.

ಈಗಿನ ಪ್ರಪಂಚ.

(೫ನೇ ಪಾನದಿಂದ ಮುಂದರಿಸಿದ್ದು)

ಒಬ್ಬ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಮೂತ್ರಹಾಕಿದರು! ಕೆಲವರ ಪ್ರೈವೇಟಿನ ವ ಖಾದಿಯ ಉಡಿಗೆ-ತೊಡಿಗೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಅವನ್ನು ಸುಟ್ಟುಹಾಕಿ ಅವರಿಗೆ ಒತ್ತಾಯದಿಂದ ಪರದೇಶಿ ಅರಿವೆ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಹಚ್ಚಿ ತೊಡಿಸಿದರು. ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗನಿಗ ರಕ್ತ ಕಾರುವ ವರೆಗೆ ಹೊಡೆದರು. ತಿರುಕೋವಿಲೂರದಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸ ಅತ್ಯಾಚಾರದಿಂದ ಘಾಯಪಟ್ಟವರಿಗೆ ಒಯ್ಯಬಾರದೆಂದು ಪೊಲೀಸ ಇನ್ಸಪೆಕ್ಟರರು ಮೋಟಾರಿನವರಿಗೆ ಹುಕುಮನ್ನೇ ಮಾಡಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದರ." 'ಇದ್ದಷ್ಟು ಬಲದಿಂದ ಮೊಗ್ಗೆ ಹೊಡೆಯಬೇಕು, ಕುತ್ತಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ದೊಣ್ಣೆಯಿಂದ ಹಚ್ಚಾಗಿ ಹೊಡೆಯಬೇಕು," ಹೀಗೆ ಮದ್ರಾಸ ಸರಕಾರವು ಸೂಚನ ಹೊರಡಿಸಿತ್ತಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಸಭಾಸದರು ನುಡಿದರು. ಮದ್ರಾಸ ಪ್ರಾಂತದೊಳಗಿನ ಜೈಲುಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಬಳೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುತ್ತಾರೆ, ಕುಂಕುಮ ಒರಸುತ್ತಾರೆ, ಬಿಳೀ ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಉಡಹಚ್ಚುತ್ತಾರೆ, ಬೀಸುವ ಕೆಲಸ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಉಣ್ಣುವದು ರಾಗಿ. ಒಳ್ಳೆ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಕೈದಿಗಳಿಗೆ ಹೊಡೆದರು ಆ ಕುರಿತು ಪೌರತಿ ಮಾತನಾಡುವವರಿಗೆ ಚೌಕಸಿ ಮಾಡಗೊಡಲಿಲ್ಲ. ತಕ್ಕಷ್ಟು ನೀರಿನ ಪೂರೈಕೆಯಾಗದೆ ಅನೇಕರು ಅಸ್ವಸ್ಥ ಬಿದ್ದರು. ಸಾಕಷ್ಟು ಆಹಾರ ಕೂಡ ಸಿಗುವದಿಲ್ಲ. ರಾಜಮಹೇಂದ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಕೈದಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಅನ್ನದಲ್ಲಿ ಹುಳ ಮತ್ತು ಮೊಳೆಗಳಿದ್ದವಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಸಭಾಸದರು ನುಡಿದರು. ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತದ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಚ ೧೬ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಜೈಲು ಖಾತೆಯ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದಿತ್ತು. ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡುವ ಅನ್ನವು ದನ ತಿನ್ನುವಂಥಾದ್ದು. ಸಾಕಷ್ಟು ಉಡಿಗೆ ತೊಡಿಗೆಗಳಿಲ್ಲ. ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಜನರು ತುಂಬಿಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಹೊಲಸು ತೆಗೆಯುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನೆಟ್ಟಗಿಲ್ಲ. ಕೈದಿಗಳಿಗೆ ಎಣ್ಣೆಯ ಗಾಣಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿ ದಿನಾ ೫-೬ ತಾಸು ಎತ್ತು ಕೋಣಗಳಂತೆ ತಿರುಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅನ್ನಕ್ಕೆ ದುರ್ಗಂಧ, ಹಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೆಸರು. ಅನೇಕ ಕೈದಿಗಳಿಗೆ ಬೇಡಿ ಹಾಕಿ ಇಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಲಖನೌದಲ್ಲಿ ಕೆಂಪ್ ಜೈಲಿದೆ. ಆ ಜೈಲಿನ ಮೇಲ್ಛಾವಣಿ ತಗಡಿನದು; ಮೇಲೆ ಸೀಲಿಂಗ ಒಂದು ಸಹ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ತಗಡು ಕಾಯುತ್ತದೆ. ೧೧೦ ಉಗ್ರ ಉಷ್ಣತೆ. ಇಂಥಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಕೈದಿಗಳು ಉಳಿಯುವ ಬಗೆ ಹೇಗೆ? ನಗರಪಾಲಿಯು ನೆಟ್ಟಗಿಲ್ಲ. ಬುದ್ಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೈದಿಗಳಿಗೆ ಕಳವಳಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿಟ್ಟು ಸಿಂಡಿಸಿ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಅವರು ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿ ಸೇರಬಾರದೆಂದು ಸರಕಾರದ ಸಾಧನೆ ಇದ್ದಂತೆ ಭಾವನೆಯಾಗುತ್ತದಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಸಭಾಸದರು ನುಡಿದರು. ಗುಪ್ತ ಸರ್ಕಾರು ಹೊರಟ ಸಂಧಿಯ ಬರುತ್ತದಾಗಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಸಭಾಸದರು ಉದ್ಗರಿಸಿದರು. ಸುಧಾರಿಸಿದ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಯುದ್ಧ ನಡೆದಾಗ ರಣಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸೆರೆಹಿಡಿದ ಕೈದಿಗಳಿಗೆ ಸಭ್ಯತೆಯಿಂದ ನಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರಾಗಿಯೂ ಒಬ್ಬ ಸಭಾಸದರು ನುಡಿದರು. ಸಾಮಾನ್ಯ ಕೈದಿಗಳಂತೆ ಅವರಿಗೆ ನಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದಿಲ್ಲ, ಹೀಗೆ ಸಹ ನುಡಿದರು "ಎಲ್ವಿನ್‌ರವರು ಊರಲ್ಲಿ ಉತ್ಸವ ಮಾಡಿ ಆಂಗ್ಲರು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಪುರಸ್ಕರ್ತರೆಂದೂ, ಯಾವದೇ ನಿರ್ಬಂಧಗಳನ್ನು ಯಾರ ಮೇಲೂ ಇಡಬಾರದೆಂಬ ತತ್ವದವರೆಂದೂ ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ರಾಜಶಾಸನಗಳಿಂದ ಪೊಲೀಸರಿಗೆ ವಿಶೇಷಾಧಿಕಾರಗಳು ದೊರೆತಿವೆ. ಇವುಗಳ ಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ಬಡಬಗ್ಗರ ಹಿಂಸೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಸರ್ ಸಮ್ಯುಅಲ್ ಹೋರರವರು ಒಮ್ಮೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದು ಬಡಬಗ್ಗರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲಿ, ಅಂದರೆ, ಸತ್ಯಸ್ಥಿತಿ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿದೀತು ಎಂಬದಾಗಿ ಎಲ್ವಿನ್‌ರವರು ಸೂಚನೆ ಸಹ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಮೇಲೆ ವರ್ಣಿಸಿದ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಸರಕಾರದೊಡನೆ ಸಹಕಾರ ಮಾಡುವ ಸಭಾಸದರೇ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದು; ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಪಕ್ಷಪಾತಿಯಾಗಿ ನುಡಿದ ವಚನಗಳಲ್ಲ, ಹೀಗೆ ಸಹ ಎಲ್ವಿನ್ ಸಾಹೇಬರು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.

⁂

ಮುಂಬಯಿಯ ದಂಗೆ.

ಮುಂಬಯಿಯೊಳಗಿನ ದಂಗೆ ಕೆಲ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಶಾಂತವಾಗಿತ್ತು, ಪುನಃ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಬುಧವಾರ ಮಾರುತಿ ಗುಡಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚುವ ಪ್ರಯತ್ನವಾಯಿತು, ಹಿಂದುಗಳು ಅದನ್ನು ನಂದಿಸಿದರು. ಪೀರ ಯಾನೆ ಮುಸಲ್ಮಾನ ಸಮಾಧಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹಾಕುವ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯಿತು. ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಅದನ್ನು ನಂದಿಸಿದರು. ದಾದರದಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಹಿಂದುಗಳು ಪ್ರಭಾತ ಮೆರವಣಿಗೆ ಹೊರಡಿಸಿದರು. ಆದರೆ, ಪೋಲೀಸರು ಬಂದೋಬಸ್ತಿಯಿಂದ ಅನಿಷ್ಟ ಪ್ರಸಂಗ ಒದಗಲಿಲ್ಲ. ಇಬ್ಬ ಹಿಂದುಗಳಿಗೆ ಚೂರಿಯಿಂದ ತಿವಿಯೋಣವಾಯಿತು. ಆದರಿಂದ ಮುಂಬಯಿಯ ನೇಬಾರೂದ ಬಾಯುಸೀ. ಪರದ ವೇದಶಾಸ್ತ್ರ ಪ್ರಸಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಸಮಾಧಾನವಾಗಲಿಲ್ಲ. ದೊಂಬಿಯ ಭೂತಬಾಧೆಯಿಂದ ಮುಂಬಯಿಯು ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ಣ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಜನರ ಮೇಲೆ ಖಟ್ಲೆಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ. ಚೂರಿ, ದೊಣ್ಣೆ ಕೊಂಡು ತಿರುಗಾಡಬಾರದೆಂಬ ಹುಕುಮನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿ ವರ್ತಿಸಿದವರಿಗೆ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷೆಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ. "ಮಾವಿನ ಹಣ್ಣು ಕೊಯ್ಯಲಿಕ್ಕೆ ನಾನು ಚೂರಿ ಒಯ್ದಿದ್ದೆ, ನಾನು ಮಾವಿನ ಹಣ್ಣಿನ ವ್ಯಾಪಾರಿ." "ನಾನೊಬ್ಬ ಬಯ್ಯಾ, ನನ್ನ ಯಜಮಾನರು ಹೋಗುವಾಗ ತಮ್ಮ ರಕ್ಷಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನನಗ ಕರೆಕೊಂಡಿದ್ದರು, ರೀತಿಯಂತೆ ನಾನು ದೊಣ್ಣೆ ಒಯ್ದೆ." "ನಾನು ಶೀಖನಿದ್ದೇನೆ, ಕೀರ್ಪಾನ ಯಾನೆ ಖಡ್ಗ ಒಯ್ಯುವದು ನನ್ನ ಧರ್ಮವು." ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದಾಗ್ಯೂ, ಈಗಿನ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ ಕಮಿಶನರರು ಹೊರಡಿಸಿದ ಹುಕುಮನ್ನು ತಪ್ಪದೆ ಪಾಲಿಸಬೇಕಾಗಿ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಹುಕುಮು ಮಾಡಿ ಇಷ್ಟ ಕಂಡಂತೆ ದಂಡ-ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಿದರು ನಾಲ್ವರು ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಹಿಂದುಗಳ ಕೊಲೆ ಮಾಡಿದರೆಂದು ಅವರ ಮೇಲೆ ಖಟ್ಲೆ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು, ಆ ಖಟ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಆರೋಪಿಗಳಿಗೆ ಜಾಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ಹೀಗೆ ಜಾಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಬಿಡುವದು ಕಾಯಿದೆಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾದದ್ದೆಂದು ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಾದ ಮಿ| ಒಸ್ಕಾರ ಬ್ರೌನರವರು ಟೀಕಿಸಿ ಮುಚ್ಚಳಿಕೆಗಳನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಕಾರಾಗೃಹಕ್ಕಟ್ಟಿದರು. ಸರಕಾರಿ ವಕೀಲರು ಜಾಮೀನು ರದ್ದು ಮಾಡಬಾರದಾಗಿಯೂ, ಅವರಿಗೆ ಜಾಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಯೂ ಆರೋಪಿ ಕಡೆಯ ವಕೀಲಿ ವಾದಿಸಿದರು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ನೋಡಿ ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಟೀಕೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕ್ರಾಫರ್ಡ ಮಾರ್ಕೆಟಿನ ಬಳಿ ಮೋಟಾರು ಹತ್ತಿಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ೪ ಮಂದಿ ಮುಸಲ್ಮಾನರಿಗೆ ತಪಾಸ ಮಾಡಲು ಅವರ ಬಳಿ ೩ ಬಂದಲು ಚೂರಿ ಸಿಕ್ಕಿದವು. "ಅವರು ಕೋಳಿಗಡಕರು, ಕುರಿ ಹೊಡೆಯುವದಕ್ಕಾಗಿ ಚೂರಿ ಒಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದರು" ಹೀಗೆ ಆರೋಪಿ ಕಡೆಯ ವಕೀಲರು ವಾದಿಸಿದರು. ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ೨-೨ ರೂಪಾಯಿ ದಂಡ ವಿಧಿಸಿ ಇವರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟರು. ಚೂರಿಗಳು ಸರಕಾರಜಪ್ತದವು. ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಷಯ ನಮೂದಿಸತಕ್ಕುದಾಗಿದೆ. ಇದೇ ದಿನ ಇದೇ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಶಾಂತತೆಯಿಂದ ಜವಳಿ ಅಂಗಡಿಯ ಮುಂದ ಪಿಕೆಟಿಂಗ ಮಾಡಿದ ಬಗ್ಗೆ ನಡೆದ ಖಟ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ೪ ತಿಂಗಳ ಕಠಿಣ ಸಜೆ, ರೂ ೨೫ ದಂಡ ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಚೂರಿ ಒಯ್ದ ಹಿಂಸಾವಾದಿಗಳಿಗೆ ರೂ ೨-೨ ದಂಡ, ಪಿಕೆಟಿಂಗ ಮಾಡುವ ಅಹಿಂಸಾವಾದಿಗಳಿಗೆ ೪ ತಿಂಗಳ ಸಜೆ, ರೂ ೨೫ ದಂಡ, ಇದು ಯಾವಲ್ಲಿಯ ನ್ಯಾಯವೆಂದು ಎಲ್ಲರದೂ ಟೀಕೆ. ಈ ದೊಂಬಿಯು ಬೆನ್ನಿಗೆ ಸಂಘಟನೆಯುಳ್ಳವರಾಗಿಯೂ, ಪ್ರತ್ಯುಪಕಾರವಾಗಿರುವದಾಗಿಯೂ ನಾಗರಿಕ ಸಭೆಯ ಸಾದರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ. ಎಲ್ವಿನ್ ಪಾದ್ರಿ ಸಾಹೇಬರೂ ತಕ್ಕ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೀಗೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತಾರೆ. ಚೌಕಸಿಯಾಗಬೇಕಾಗಿ ಮುಂಬಯಿಯ 'ಟೈಮ್ಸ' ಪತ್ರಿಕೆಯು ಸೂಚನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಬೆನ್ನಿಗಿರಬೇಕೆಂದು ಊಹಿಸುತ್ತದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸಿಗೆ ಹಿಂದು-ಮುಸಲ್ಮಾನರೊಳಗೆ ಪ್ರೀತಿಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡುವದು ಅವಶ್ಯವಿದ್ದುದರಿಂದ ಇಂಥ ಕುಹಕವನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸು ಎಂದಿಗೂ ಕೈಕೊಳ್ಳದೆಂದು ಪ್ರತಿಪಕ್ಷದ ಅಂಬೋಣ. ಮೌ| ಶೌಕತ ಅಲ್ಲಿಯವರು ದೊಂಬಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುತ್ತಾರಾಗಿ 'ಫ್ರೀ ಪ್ರೆಸ್' ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದರೆಂದು ಸಂಪಾದಕ-ಪ್ರಕಾಶಕರ ಮೇಲೆ ಗುರುವಾರ ಮಾನನಷ್ಟದ ಫಿರ್ಯಾದು ದಾಖಲಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂಬಯಿಯ 'ಖಿಲಾಫತ' ನಿತ್ಯಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯವೂ ಒಂದಿಲ್ಲೊಂದು ಪ್ರಕಾರದಿಂದ ಕ್ಷೋಭಕಾರಕ ಲೇಖ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತದಾಗಿ 'ಫ್ರೀ ಪ್ರೆಸ್' ಪತ್ರಿಕೆಯ

ಮಕ್ಕಳಿದ್ದರೆ ಮನೆ ಚಂದ!

ಮಕ್ಕಳ ಕ್ಲೆಂದು

ಬಂಜೆತನದಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗುವಿರಿ!

ಚಿಂತಿಸ ಬೇಡಿರಿ

ಗರ್ಭಧಾರಣ ಸಂಜೀವನೀ.

ಈ ನಮ್ಮ ಅನುಭವಿಕ ಔಷಧ ಮೂರು ಸಾರೆ ಋತುಸ್ನಾತ ಆಗುವ ವರೆಗೆ ಪ್ರತಿಸಾರೆ ಮೂರು-ಮೂರು ದಿವಸ ತಕ್ಕೊಂಡರೆ ಪುತ್ರಿಣಿ ಆಗುವಿರಿ ಕಿಮ್ಮತ್ತು ಕಿಂ. ರೂ ೩. ೬. ೨. ೫ ಆಣೆ ಅನುಪಾನ ಪತ್ರಿಕೆ ಸಂಗಡ

ಪತ್ತೆ— ವೈದ್ಯ ವ್ಹಿ. ಎಸ್. ಕಾವಸೇ, ಮಿರಜ. (S M C)

ದೂರು. ಮೌ| ಶೌಕತ ಅಲ್ಲಿಯವರ ಮೇಲೆ ಸರಕಾರವು ಕಾಯಿದೆ ಕ್ರಮ ನಡಿಸಬೇಕಾಗಿ ಹಲವರ ಅಂಬೋಣ. ಸರ್ ಪುರುಷೋತ್ತಮದಾಸ ಠಾಕೂರದಾಸರವರು ತಮ್ಮ ಆಫೀಸಿನೊಳಗಿಂದ ಹೊರಗಿಳಿದು ಬರುವಾಗ ಒಬ್ಬ ಮುಸಲ್ಮಾನನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡೆಯಿಂದ ಹೊಡೆದನು. ಪೋಲೀಸ ಪೇದೆಯು ಬಳಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಏನೂ ಮಾಡಿಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಸರ್ ಪುರುಷೋತ್ತಮದಾಸರು ಹಿಂದೂ ಪಕ್ಷಪಾತಿಯೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಹೊಡೆಯಬೇಕಾಯಿತು, ಹಾಗೆ ಹೇಳಿ ಆತನು ಕೂಗಿದನು. ಈ ವಿಷಯ ಸಹ ಟೀಕೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಹಿಂದೂ-ಮುಸಲ್ಮಾನ ಪ್ರಮುಖರಿದ್ದ ನಾಗರಿಕ ಸಂಘದವರು ಶಾಂತಿಸ್ಥಾಪನೆಗಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದೊಂಬಿಯಿಂದ ಕಲಿಯತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಪಾಠವಿದೆ ಹಿಂದುಗಳು ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಕೋಪಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾದಾಗ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರೆಂದ ಕೆಳಜಾತಿಯ ಹಿಂದುಗಳು ಮೇಲ್ಜಾತಿಯವರಿಗೆ ಆಶ್ರಯ ಕೊಟ್ಟು ಬದುಕಿಸಿಕೊಂಡರು ಹಿಂದುಗಳಿಗೆ ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಬದುಕಿಸಿದ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿವೆ, ಮುಸಲ್ಮಾನರಿಗೆ ಹಿಂದುಗಳು ರಕ್ಷಿಸಿದ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿವೆ. ಮುಸಲ್ಮಾನ ನೆರೆಹೊರೆಯವರ ಮೇಲೆ ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನಿಟ್ಟು, ಮುಸಲ್ಮಾನ ಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ಉಳಿಯಬಾರದಾಗಿ ಹೇಳಿದಾಗ್ಯೂ ಕೇಳದೆ ಉಳಕೊಂಡ ಮುದುಕ ಮಾರವಾಡಿಗೆ ಕೊಂದ ಉದಾಹರಣೆಯೂ ಇದೆ ಇದರ ಮೇಲಿಂದ "ಹಿಂದು-ಮುಸಲ್ಮಾನ ಧರ್ಮ ಭೇದವು ದೊಂಬಿಯ ಕಾರಣವಲ್ಲವೆಂಬು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಬೆನ್ನಿಗೆ ಯಾವದಾದರೊಂದು ಹಿಂದಹಿತವಿಘಾತಕ ಕಾರಸ್ಥಾನವಿರಬೇಕಾಗಿ ಒಳ್ಳೇ ಸಂಶಯ ಬರುತ್ತದೆ." ಅದನ್ನು ಸರಕಾರವು ಚೌಕಶಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ದೊಂಬಿಯ ಕುರಿತು ಮುಂಬಯಿಯ 'ಫ್ರೀ ಪ್ರೆಸ್' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮೇ ೧೯ನೇ ತಾರೀಖಿನ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಲೇಖ ಬರೆದು ಸರಕಾರದ ಮೇಲೆ ವೃಥಾರೋಪ ಹೊರಿಸಿದ ಬಗ್ಗೆ, ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಪಂಚಮ ಜೋರ್ಜರ ಪ್ರಜೆಗಳೊಳಗ ದ್ವೇಷ ಹಬ್ಬಿಸಲೆಳಸಿದ ಬಗ್ಗೆ 'ಫ್ರೀ ಪ್ರೆಸ್' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಚಾಲಕರ ಕಡೆಯಿಂದ ರೂ ೬೦೦೦ ಗಳ ಜಾಮೀನು ಬೇಡೋಣಾಗಿದೆ "ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕ ಹಿಂದುವಿಗೆ ನೀವು ಚೂರಿಯಿಂದ ತಿವಿದು ಯಾಕೆ ಕೊಲ್ಲಲಿಲ್ಲವಾಗಿ ಕೆಲ ಖಿಲಾಫತ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಧರ್ಮಬಾಂಧವರಿಗೆ ಹೇಳಿದ ಸಂಗತಿ ಮುಂಬಯಿ 'ಟ್ಯಾಮ್ಸ' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸುದ್ದಿಗಾರರು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಕೇಳಿದ್ದರು, ಕಂಡಿದ್ದರು ಅದನ್ನು ಸಂಪಾದಕರು ಪ್ರಕಟಿಸಲೊಪ್ಪಲಿಲ್ಲ ಖಿಲಾಫತ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಶಾಂತಿಸ್ಥಾಪನೆಯ ನೆವ ಮಾಡಿ ದೊಂಬಿಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಸ್ವಯಂಸೇವಕ ಉಡುಪು ತೆಗದಿಟ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಕಲ್ಲನೆಯಲು ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತಾರಾಗಿ ನಾಂವದೇವಿಯ ಯುರೋಪಿಯನ್ ಪೋಲೀಸ ಸರ್ಜಂಟರು ಉದ್ಗರಿಸಿದರು ಪೋಲೀಸರು ಹಿಂದುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಾತ್ಸಾರಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜಾಗ್ರತೆ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಇದರ ಕಾರಣವೇನು? ಬ್ರಿಟಿಶ ಜನರ ಹಾಗು ಸೊತ್ತಿನ ರಕ್ಷಣೆಯಾಗುವಂತೆ ಹಿಂದಿಯರ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಪೋಲೀಸರು ಎಚ್ಚರಪಡುವದಿಲ್ಲ" ಇತ್ಯಾದಿ ಆ ಲೇಖದಲ್ಲಿ ಬರೆದಿತ್ತು.

⁂

ಅದ್ಭುತ ಮಾಂತ್ರಿಕ ಉಪಚಾರ.

ಬಂಗಾಲ ಪ್ರಾಂತದ ರಾಜಶಾಹಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಕವಿರಾಜರ ಮಗಳಿಗೆ ಅತಿಸಾರ ಮತ್ತು ಜ್ವರದ ಬೇನೆಯಾಗಿ ನರಳಿ ನರಳಿ ಕೊನೆಗೆ ಅರ್ಧಾಂಗವಾಯುವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತು, ತಿರುಗಾಡಲಾಗಲಿಲ್ಲ, ಮಾತಾಡಬರುವದಿಲ್ಲ; ಹಾಸಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಲ್ಲಿಯೇ ಬಿದ್ದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಹೀಗವಳ ಸ್ಥಿತಿಯಾಯಿತು. ೮ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಇದೇ ಸ್ಥಿತಿ ಕೆಲ ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಪುನಃ ಅತಿಸಾರ-ಜ್ವರ ಬಂದು ವಾತದ ಉಪಹತಿ ವಿಪರೀತವಾಯಿತು ಈ ಬಾರಿ ಇಡೀ ಮೈ ನೋಯಹತ್ತಿತು ಕಲಕತ್ತೆಗೊಯ್ದು ಹಲ ತರದ ಉಪಚಾರ ನಡಿಸಿದಾಗ್ಯೂ, ಅವಳಿಗೆ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಪ್ರಯೋಗ ನಡೆಯಿತು ಅದರಿಂದ ನೋವು ನಿಂತಿತು, ಆದರೆ, ವಾತ ನಿಲ್ಲಲಿಲ್ಲ. ಸೊಂಟದ ಕೆಳಗಿನ ಭಾಗವೆಲ್ಲ ನಿರ್ಜೀವವಾಗಿತ್ತು. ಅದರಿಂದ ಅವಳಿಗೆ ಪುನಃ ರಾಜಶಾಹಿಗೆ ಒಯ್ದರು. ರಾಜಶಾಹಿ ಗ್ರಾಮದ ಬಳಿ ಮೂವರು ಮುಸಲ್ಮಾನರಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಮಾಂತ್ರಿಕರು, ಮಂತ್ರೋಪಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವಾಗಿ ಅವರು ಮುಂದಾದರು ಈ ಚಮತ್ಕಾರ ನೋಡಲು ನೂರಾರು ಜನರು ಸೇರಿದ್ದರು. ಅವರೆಲ್ಲರ ಸಮಕ್ಷ ಮೂವರೂ ಮಂತ್ರಪಾಠ ಹೇಳಿದರು ಹುಡುಗಿಗ ಸಮಾಧಿ ಹತ್ತಿದಂತಾಗಿ ಸಮಾಧಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಳಿದರ್ಶನವಾಯಿತು. ಅಂದಿನಿಂದ ಹುಡುಗಿಯ ಪ್ರಕೃತಿ ಸುಧಾರಿಸಹತ್ತಿತು ೩-೪ ದಿನಗಳ ತನಕ ಮಂತ್ರಪಾಠ ನಡೆದಿತ್ತು, ಹುಡುಗಿಗೆ ಮಾತಾಡಬಂತು. ದಂಟುಗೋಲು ಹಿಡಕೊಂಡು ಅವಳೀಗ ಅಡ್ಡಾಡುತ್ತಾಳೆ. ಕೈಯಿಂದ ತಾನೇ ಉಣ್ಣುತ್ತಾಳೆ. ಮಂತ್ರಪ್ರಭಾವ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಿ!

⁂

ಈ ಕೊಲೇಜುಗಳಿಂದೇನು ಪ್ರಯೋಜನ?

ಕಳೆದ ಬುಧವಾರ ಮುಂಬಯಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪುಣೆಯೊಳಗೆ 'ವಾಡಿಯಾ ಕೊಲೇಜು' ಎಂಬ ಹೊಸ ಕೊಲೇಜನ್ನು ಹೊರಡಿಸಲು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡುವ ವಿಷಯವಿತ್ತು, ಪುಣೆಯಲ್ಲೀಗ ೩ ಕೊಲೇಜುಗಳಿವೆ ಡೆಕ್ಕನ್ ಕೊಲೇಜ ಎಂಬ ಸರಕಾರಿ ಕೊಲೇಜು ೧, ಫರ್ಗ್ಯೂಸನ್ ಹಾಗು ಪರಶುರಾಮ ಎಂಬ ಖಾಸಗಿ ಕೊಲೇಜುಗಳು ೨ ಹೀಗೆ ೩ ಕೊಲೇಜುಗಳಿರುತ್ತಾ, ಹೊಸ ಕೊಲೇಜು ಅವಶ್ಯವಿಲ್ಲವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ವಿಚಾರವಂತರೆಂದು ಹೆಸರಾದ ಶ್ರೀ| ನಟರಾಜನರವರು ನುಡಿದದ್ದೇನಂದ "ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಕೊಲೇಜುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ವಿಪರೀತವಾಗಿದೆ, ಹೊಸ ಕೊಲೇಜು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಗರಜಿಲ್ಲ. ಈಗಿನ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯತೆಯಿಲ್ಲ ಸರಕಾರವೂ, ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದವರೂ ಅದನ್ನು ಹೇಳಿಯುತ್ತಾರೆ ಈ ಶಿಕ್ಷಣ ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜಕವಾದದ್ದು ಈ ಶಿಕ್ಷಣ ಹೊಂದಿದವರು ತಮ್ಮ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸಲಸಮರ್ಥರು ಇತ್ತಲಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕುಗ್ಗುತ್ತಲಿದೆ ಅಂಥ ಪ್ರಸಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಕೊಲೇಜುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುತ್ತ ಹೋಗುವದು ಇಷ್ಟವಲ್ಲ. ಈ ಕೊಲೇಜನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವದರಲ್ಲಿ ಏನೋ ಕಾರಸ್ಥಾನವಿರಬೇಕೆಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತಿದೆ" ಇತ್ಯಾದಿ ಸರ್ ಅರ್ನೆಸ್ಟ ಹೊಟ್ಸನ್‌ರವರ ಮೇಲೆ ಪುಣೆಯ ಫರ್ಗ್ಯೂಸನ್ ಕೊಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಿದ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಾಪಕ ವರ್ಗದವರು ಈ ಹೊಸ ಕೊಲೇಜಿನ ಪುರಸ್ಕಾರ ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಕೊಲೇಜು ಹೊರಡಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಮೊಡರ್ನ ಎಜ್ಯುಕೇಶನ್ ಸೊಸ್ಯಾಟಿ ಯಾನೆ ಆಧುನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಘವೆಂಬ ಸಂಸ್ಥೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ೧೨ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಎತ್ತುವಳಿಯಾಗಬೇಕು ಇನ್ನು ೫ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ೧ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ನಿಧಿಸಂಗ್ರಹವಾಗಬೇಕು. ಈಗ ಬಿ.ಎ. ತನಕ ಕಲಿಸುವ ಏರ್ಪಾಟಿದೆ ಶ್ರೀ| ನಟರಾಜನ ಮೊದಲಾದ ಸಭಾಸದರ ವಿರೋಧ ಫಲಿಸಲಿಲ್ಲ. ಬಹುಮತದಿಂದ ಕೊಲೇಜು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಠರಾವಾಯಿತು.

⁂

ಪ್ರಾಂತಿಕ ಪರಿಷತ್ತುಗಳ ಗಲಾಟೆ.

ದಿಲ್ಲಿ ಕೊಂಗ್ರೆಸಿನ ಅಧಿವೇಶನ ಮುಗಿದ ಬಳಿಕ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಪರಿಷತ್ತು ಸೇರಿಸುವ ಗದ್ದಲ ನಡೆದಿದೆ. ಪೋಲೀಸರು ಅವನ್ನು ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಅವನ್ನು ಸೇರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪರಿಷತ್ತು ಸೇರಿ ದಿಲ್ಲಿ ಕೊಂಗ್ರೆಸಿನ ಠರಾವುಗಳು ಮನ್ನಿಸಲ್ಪಟ್ಟವೆಂದು ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಪಕ್ಷಪಾತಿಗಳ ಅಂಬೋಣ ಸೇರಗೊಡಲಿಲ್ಲ, ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆಲ್ಲ ತಾವು ಹಿಡಿದೆವು, ಸಭಾಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗಗೊಡಲಿಲ್ಲ, ಹೀಗೆ ಪೋಲೀಸರ ಅಂಬೋಣ ಪೋಲೀಸರು ಬರುವ ಮುಂಚೆಯೇ ೨-೩ ಸಾವಿರ ಜನರು ನಾಗಪುರದಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೧ ಘಂಟೆಗೆ ಸೇರಿ ಪರಿಷತ್ತು ಮುಗಿಯಿತಂತೆ ಆ ಮೇಲೆ ಪೋಲೀಸರು ಅಧ್ಯಕ್ಷ-ಪ್ರತಿನಿಧಿ-ಪ್ರೇಕ್ಷಕರನ್ನು ಸೆರೆಹಿಡಿದರಂತೆ. ಗುಜರಾಥದಲ್ಲಿ ಸಾಬರಮತಿಯ ದಡದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಪರಿಷತ್ತು ಸೇರಿಸಿದ ಬಗ್ಗೆ ೪೦೦ ಜನರಿಗೆ ಸೆರೆ. ಕೆಲವರಿಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹಲವರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟರು ಉತ್ಕಲ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥ ೧೩೮ ಜನರು ಸೆರೆಬಿದ್ದರು. ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಪರಿಷತ್ತು ಸೇರಿಸದಂತೆ ಪ್ರತಿಬಂಧಕ ಹುಕುಮು ಹೊರಟಿದೆ ೫-೬ ಮಂದಿಗಳಿಗೆ ಸೆರೆಯಾಗಿದೆ ಬಂಗಾಲ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಪರಿಷತ್ತು ಸೇರದಂತೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉಪವನದ ಸುತ್ತುಮುತ್ತು ಪೋಲೀಸರು ಮುತ್ತಿಗೆ ಹಾಕಿ ಬಂದೋಬಸ್ತಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ನೆರೆಹೊರೆಯ ಗ್ರಾಮಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಬಂದಾರೆಂಬ ಸಂದೇಹದ ಮೇಲೆ ಸ್ಟೇಶನುಗಳಲ್ಲಿ ಟಿಕೀಟು ಕೊಡದಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿತ್ತು. ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರವೆಂಬ ಸಂದೇಹದ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಝಡತಿ ಮಾಡಿ ಹಲವರಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿದರು ಸುಮಾರು ೬೪ ಮಂದಿಗಳಿಗೆ ಸೆರೆಯಾಗಿದೆ ಬಾಗಲಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಪರಿಷತ್ತು ಸೇರುವ ಸುಳುವು ಪೋಲೀಸರಿಗ ದೊರೆತು ೮ ದಿನಗಳಿಂದಲೇ ಬಂದೋಬಸ್ತು ಶುರುವಾಯಿತು! ಪರಿಷತ್ತು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಮುಂಚೆಯೇ ೧೦೦ ಜನರಿಗೆ ಸೆರೆಯಾಯಿತು! ಪರಿಷತ್ತಿನ ದಿನ ಒಳ್ಳೇ ಬಂದೋಬಸ್ತಿಟ್ಟಿತ್ತು ಸಭಾಸ್ಥಾನವೆಂದು ಜಾಹೀರಾದ ಸ್ಥಳದ ಸುತ್ತುಮುತ್ತು ಕಠಿಣ ಪಹರೆ. ಬೇರೊಂದು ಹಾದಿನ ಬಳಿ ೨೪-೩೫ ಜನರು ನೆರೆದರಂತೆ, ಆಗ ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಪೋಲೀಸ ಪೇದೆಯಿದ್ದನು, ಆತನು ಸಿಳ್ಳು ಊದಿದನು ಸಂತೆಗಾಗಿ ಸೇರಿದ ಜನರು ಸಿಳ್ಳು ಕೇಳಿ ಅಲ್ಲಿ ಸೇರಿದರು ಕೂಡಲೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆಂಬುವರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿ ಠರಾವು ಮಂಜೂರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸಭೆ ಮುಗಿಸುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ, ಪೋಲೀಸ ಸಿಳ್ಳಿನಂತೆ ಪೋಲೀಸ ಪಾರ್ಟಿ ಬಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷಾದಿಗಳಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಕೊಂಡು ಹೋಯಿತು. ಇನ್ನೂ ಹಲವೆಡೆ ಪರಿಷತ್ತು ಸೇರುವ ಗಲಾಟೆ ನಡೆದದೆ

ಜೀವನ ಸಾಹಿತ್ಯ.

೧೦. ಹಿಂಸೆಯು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವೇ?

ಲೇ — ಶ್ರೀ|| ಹನುಮಂತರಾವ ಗಾಂಜವೇಕರ.

ನಾವು [illegible] ಹಿಂಸಾ-ಪಕ್ಷವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುವವರ ಹಾಗೂ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಹಿಂಸೆಯಲ್ಲಿ ಆನಂದಪಡುವವರ ಮಾತನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟರೂ, ಅಹಿಂಸೆಯು ಪ್ರಿಯವಾದಾಗ್ಯೂ ಅವ್ಯವಹಾರ್ಯವೆಂದು ಹೇಳುವ ಅನೇಕ ಜನರು ಸಿಕ್ಕಬಹುದು ಅವರು ಅನ್ನುವದೇನಂದರೆ ' ಅಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವದರಲ್ಲಿ ಅಹಿತವೇನೂ ಇಲ್ಲವೆಂಬುದು ನಿಜ, ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಧ್ಯೇಯವು ಅದರಿಂದ ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದು ಎಂಬುದೂ ನಿಜ. ಆದರೆ ಇಷ್ಟು ಅಹಿಂಸೆಯನ್ನು [illegible]ದು ಹೇಗೆ ಎಂಬುದೇ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇದು ನಮಗೆ ತಿಳಿಯದು. [illegible] ಸರಕಾರವು ಹಿಂಸಾವಾದಿಯು. ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಬೊಪ್ಪದೆ ಇರುವವರೆಗೆ ಅದು ಹಿಂಸೆಯನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿರಬೇಕಾಗುವದು. ಒಂದು ನಿಶ್ಶಸ್ತ್ರ ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನು ವಶದಲ್ಲಿಡಲಿಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅಪಾರವಾದ ಶಕ್ತಿಯು ಸರಕಾರದ ಹತ್ತರ ಇದೆ. ಈ ವಿಷಯದ ಸರಕಾರದ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾವು ಇತ್ತೀಚಿನ ಅನುಭವದಿಂದ [illegible] ಬಲ್ಲೆವು. ಇಂಥದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳನ್ನು ಸಹಿಸಿ ಸಹಿಸಿ ವ್ಯಾಕುಲವಾದ ಪ್ರಜೆಯು ಹಿಂಸಾಸತ್ರವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಅಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದುದೇನು ? ಯಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಉಪದ್ರವವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರುವದು ಒಳ್ಳಿತಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಬಲ್ಲೆವು. ನಮ್ಮಿಂದ ಹಿಂಸೆಯು ಎಂದೂ ಸಂಭವಿಸಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆನ್ನುವಂತಹ [illegible] ವೃತ್ತಿಯು [illegible] ರಾಗುವದು ನಮಗಂತೂ ಅಸಂಭವವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ"

ಹೀಗ ಸಂದೇಹಪಟ್ಟ ಜನರ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಕುರಿತು ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಇಂಥಹ ಜನರು ಮನುಷ್ಯ ಸ್ವಭಾವದ ಒಂದೇ ಬದಿಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾರೆ, [illegible] ಅಂಶಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಹಾಗೂ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ತರದ ಅನುಭವದ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅಹಿಂಸಾದರ್ಶವು ಯೋಗ್ಯವಾದುದೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಆದರೆ ಯೋಗ್ಯವಾದುದು [illegible] ಅಶಕ್ಯವೆಂಬುದನ್ನು ಆರೋಪಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮನುಷ್ಯ ಸ್ವಭಾವವು ಇಂದು ಇರುವಂತೆಯೇ ಮುಂದೆಯೂ ಇರುವದೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಭೀತಿ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ, ಬೌದ್ಧಿಕ, ಭೌತಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ [illegible] ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಮಾನವ್ಯ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಸಾಧಿಸಬಹುದೆಂಬ ಶ್ರದ್ಧೆಯೇ ಜನರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನು ತನ್ನ ಸ್ವಾರ್ಥವನ್ನೇ ಸಾಧಿಸುವನು, ಸ್ವಾರ್ಥವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಹಿಂಸಾ[illegible]ಗುಣವನ್ನು [illegible] ಅವನು ಎಂದೂ ಮಾಡದೆ ಇರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಮೇಲಾಗಿ ಇದು ಮಾನವ ಪ್ರಕೃತಿಯೆಂದು ಹೇಳಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಿಜವಾಗಿ ಇದು ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲ, ವಿಕೃತಿ

ಸ್ವಾರ್ಥವಾಗಲಿ, ಹಿಂಸೆಯಾಗಲಿ ಮನುಷ್ಯ ಪ್ರಕೃತಿಯಾಗಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಸಮಾಜವು ಎಂದೋ ರಸಾತಳಕ್ಕೆ ಇಳಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಬಡವನಾಗಲಿ, ಗುಲಾಮನಾಗಲಿ ಯಾರೂ ಇಂದು ಬದುಕುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ

ಒಬ್ಬನು ಹಸುವನ್ನು ಕೊಂದರೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬನು ಕರುವನ್ನು ಕೊಲ್ಲಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಈ ಹೇಳಿಕೆಯು [illegible] ಕೊಡುವಿಕೆಗಿಂತ ಮಹತ್ವವಾಗಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಯಾವ ಹಿಂದಿನ ವಸ್ತು [illegible] ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕಾಗಿ ಕಟುಕನ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರಲ್ಲಿ, ಗೋಮಾಂಸವನ್ನು ಮಾರಲಿಕ್ಕೆ [illegible] ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ [illegible] ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. [illegible] ಹೀಗೆಯೇ ಹೇಳಬಹುದು. ಒಬ್ಬ ಹಿಂದುವು [illegible] ಹಿಂದುವು [illegible] ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಅವನ ವಿರುದ್ಧ [illegible] ಅವನು [illegible] [illegible] ನಡೆದದ್ದು [illegible] [illegible] ಇನ್ನೊಬ್ಬನು [illegible] ಬಹುವವನ್ನು [illegible] [illegible] ಮಾಡುವದು [illegible] ನಮ್ಮ [illegible] ನದ ಜ್ಯೋತಿಷ [illegible] ನಮ್ಮ [illegible] ಕುರಿತು ನನ್ನ [illegible] ಅವನ್ನು ಅಜ್ಞಾನಿ [illegible] ದರ ಮೂಲಿಂದ ಹಿಂಸೆಯು [illegible] ಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವದಿಲ್ಲ.

ಬುದ್ಧಿಶಾ [illegible] ಎಂಬುದನ್ನೇ ಮನುಷ್ಯನು ತಿಳಿಕೊಳ್ಳುವದಾದರೆ [illegible] ಈಗ ಮಾಡುವ ಹಿಂಸೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಹಿಂಸೆಯು ಪ್ರಮಾದವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದೊಂದು ಸಾರೆ ಮನುಷ್ಯನು ವಿಕಾರವಶನಾಗಿ ತನ್ನ ಸ್ವಾರ್ಥದ [illegible] ಹಿಂಸೆಗೆ ಪ್ರವೃತ್ತನಾಗುತ್ತಾನೆ ಹಿಂಸೆ ಮಾಡದೆ ಇರುವದರಿಂದ ಸ್ವಾರ್ಥ ಸಾಧಿಸುತ್ತದಾದರೆ ಆ ವಿಕಾರವನ್ನು ದಬ್ಬಿ [illegible]ನ್ನು ತನ್ನ ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿ ಸಂಯಮವನ್ನು ಇಂಥಿಸ ಸುದಾರಿಸಿದ [illegible] ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು [illegible] ಗಿಸುವ ಪ್ರಯೋಗದಲ್ಲಿ ಇಂಥಹ ಶಕ್ತಿಯು ಇಷ್ಟು ಇದ [illegible] ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೋ

ಯಾರು ಸ್ವದೇಶಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಮರೆತು ಬಿಟ್ಟಿರುವರೋ ಯಾರಲ್ಲಿ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸಂಪಾದನೆಯ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಯು ನಿಸ್ತೇಜವಾಗಿದೆಯೋ— ಅವರು ಮಾತ್ರ ಇಂತಹ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾಗುವರು

ಎರಡು [illegible] ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕಡುತರವಾದ ಹಗೆತನ [illegible], ಯುದ್ಧವು ತಡೆಯಲು ಶತ್ರುಪಕ್ಷದ [illegible] ರಕ್ತಪಾತವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು [illegible] ಯಾವದೇ ಯುದ್ಧವು ನಡೆದಾಗ, ಮನಸ್ಸು ಹುಚ್ಚನಾಗಿ ಕೊಲೆಮಾಡುವವರಲ್ಲಿ [illegible], ಶರಣಾಗತ ರಾಜನೂ ತನಗೆ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿದ ನಮ್ಮ ಸಂಯಮವು ಅವನಲ್ಲಿ [illegible] ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಂಯಮವನ್ನು ಪಾಲಿಸುವದು ಅಶಕ್ಯವಾದ ಮಾತಲ್ಲವೆಂಬುದು ಇದರ ಮೇಲಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ [illegible] ಅಹಿಂಸೆಯನ್ನು [illegible] ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕೆಂದು ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಉಪದೇಶ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಇತರ ದೇಶಗಳ [illegible] ಕಂಡುಬರುವಂತಹ [illegible] ಇದಕ್ಕಿಂತ [illegible] ಜನರಲ್ಲಿ ಉದಯಿಸಿದರ [illegible], ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು [illegible] ಸಂಯಮವು [illegible] ಇರಬೇಕು

[illegible] ಜನರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವಷ್ಟು ಸ್ವರಾ[illegible] ಅವರು ಸಂಯಮವನ್ನು [illegible] ಕೆಲವರು ವಾದಿಸುವದುಂಟು. ನಾವು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸ್ವರಾಜ್ಯವಿಷಯಕ ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಬೇಕೆಂಬುದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವು. [illegible] ಜನರು ಅಹಿಂಸೆಯ ಉಪದೇಶ ಮಾಡಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಅಭಿಲಾಷೆಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಬಲ್ಲರು ಜನತೆಯಲ್ಲಿ, ಅಹಿಂಸೆಯಲ್ಲಿ [illegible] ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ, [illegible] ಶಾಂತಿಯಿಂದ [illegible] ನಮ್ಮ ಬುದ್ಧಿ[illegible] ಶಾಂತಿಯನ್ನು [illegible], ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು ದೊರಕಿಸಬೇಕು ಇನ್ನೇ ಇಲ್ಲ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ [illegible] ಶಾಂತಿಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಅದಕ್ಕೆ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು [illegible] ಸಮರ್ಥರಾಗುವೆವು.

ದಿ ಬೊಂಬೆ ಲ್ಯಾಫ್ ಎಶ್ಯೂರನ್ಸ ಕಂಪನಿ, ಲಿಮಿಟೆಡ್

ಸ್ಥಾಪನೆ. 1908.

ಈ ಕಂಪನಿಯು [illegible] ಹಿಂದೀ ಇದ್ದು, [illegible] ಕಂಪನಿಯ ಹಣವು ಸರಕಾರಿ [illegible]. [illegible] ಇಂಡಿಯನ್ [illegible] ಎಕ್ಟಿನ ನಿಯಮಗಳಂತೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯು ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ

ಮಲ್ಟಿಪಲ್ ಬೆನಿಫಿಟ್ ಎಂಬ [illegible] ಪಾಲಿಸಿದಾರರಿಗೆ ಅತಿಶಯ ಲಾಭಕರವಾಗಿದೆ.

ಸವಿಸ್ತರ [illegible] ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರದಿಂದ [illegible] ಬರೆಯಲ್ಪಡುವದು [illegible].

Kumta Agents:-
D K NAYAK Bros
Honavar Agent-
R V PARBHU Esq

K. Padmanabha Rao & Sons.,
BELGAUM
Chief Agents for
Karnatak Districts & S M. States

ಈಗಿನ ಪ್ರಪಂಚ.

ಕೊಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಅತಿಕ್ರಮ ವಿರೋಧಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ... .

ಸರ್ ಅರ್ನೆಸ್ಟ ಹೊಟ್ಸನ್‌ರವರಿಗ ಎಲ್ಲರೂ ಬಲ್ಲರು. ಇವರು ನಮ್ಮ ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರದ ಗೃಹಮಂತ್ರಿಗಳಿದ್ದರು. ಗವ್ಹರ್ನರರಾದ ಸರ್ ಫ್ರೆಡರಿಕ್ ಸ್ಟೈಕ್ಸರವರು ರಜೆ ಕೊಂಡು ಸ್ವದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಹೊಟ್ಸನ್‌ರವರು ಗವ್ಹರ್ನರರಾಗಿದ್ದರು. ಈಗ ಇವರು ಪೆನ್ಶನು ಪಡೆದು ಸ್ವದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ ಬಾರಿ ನಡೆದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮನ್ವಂತರದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಚಪಲ ಚೇಷ್ಟೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಮುರಿಯುವದಕ್ಕಾಗಿ ಇವರು ಅನೇಕ ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಂಡರು. ಪಂ| ಮದನ ಮೋಹನ ಮಾಲವೀಯ ಪ್ರಭೃತಿ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಪ್ರಮುಖರು ಲೋಕಮಾನ್ಯರ ಪುಣ್ಯ ತಾರೀಖಿನ ದಿನ ಹೊರಡಿಸಿದ ಮೆರವಣಿಗೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸಿ, ಆ ನೋಲ ಕೆಲವರಿಗ ಸೆರೆಹಿಡಿಸಿ, ಅನೇಕರಿಗೆ ಹೊಡಿಸಿ ಸಭೆ ಚದರಿಸಿದರಾಗಿಯೂ, ಆ ಸಮಯ ಹೊಟ್ಸನ್‌ರವರು ಸ್ವತಃ ಬಳಿಯ ಒಂದು ಇಮಾರತಿನಲ್ಲಿ ಕೂತುಕೊಂಡಿದ್ದರಾಗಿಯೂ, ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಒಂದು ಲೋಕಪ್ರವಾದವಿದ್ದಿತ್ತು. ಪಂಡಿತ ಮದನ ಮೋಹನ ಮಾಲವೀಯ ಪ್ರಭೃತಿಗಳ ಮೇಲೆ ನಡೆದ ಮುಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ ಅರ್ನೆಸ್ಟ ಹೊಟ್ಸನ್‌ರವರಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಗ ಸಹ ಬರಬೇಕೆಂಬದೊಂದು ಸೂಚನ ಸಹ ಆಗಿತ್ತು. ಫರ್ಗ್ಯೂಸನ್ ಕಾಲೇಜನ್ನು ನೋಡಹೋದಾಗ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯೊಬ್ಬನು ಒಮ್ಮೆಲೇ ಇವರ ಮೇಲೆ ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಿದ್ದೂ, ಎದೆಯೊಳಗಿದ್ದ ಉಕ್ಕಿನ ತಗಡುಳ್ಳ ವಿಸ್ಟ್‌ಕೋಟಿನಿಂದ ಇವರ ರಕ್ಷಣೆಯಾಗಿ ಹಿಂದೀಯರ ಮಾನರಕ್ಷಣೆಯಾದದ್ದೂ ಈಗ ಲೋಕವಿಶ್ರುತವಾದ ಸಂಗತಿ. ಸರ್ ಹೊಟ್ಸನ್‌ರವರು ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಪಕ್ಷಪಾತಿಗಳಲ್ಲ, ಕೊಂಗ್ರೆಸ ವಿರೋಧಿಗಳು, ಬ್ರಿಟಿಶ ಜನಾಂಗದ ಅಭಿಮಾನಿಗಳು. ಇದ್ದಕ್ಕೆ ಲಂಡನಿನಲ್ಲಿ ಇವರದೊಂದು ಭಾಷಣವಾಯಿತು. ಅವರು ನುಡಿಯುವದೇನಂದರೆ – 'ಬನಿಯಾ' ಯೆಂಬ ವೈಶ್ಯರು ಧರ್ಮಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬ ಸಂಗತಿ ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೆ ಗೊತ್ತುಂಟು, ಔದಾರ್ಯದಿಂದ ಅವರು ಧರ್ಮಕಾರ್ಯಗಳಿಗ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ, ಒಂದು ಧ್ಯೇಯಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಅವರು ಎರಡೂ ಕೈಗಳಿಂದ ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಈ ರೀತಿ ಹಣದ ಅಪವ್ಯಯ ಮಾಡುವರೆಂದ ನಾವಂದಿಗೂ ಎಣಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಚಮತ್ಕಾರವನ್ನು ನಾವು ಕಣ್ಣಾರ ಕಂಡೆವು; ಕಣ್ಣಾರ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮುಂಬಯಿಯು ತಾನಾಗಿ ವ್ಯಾಪಾರದ ಘಾತ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಯಾಕೆ? ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಕಲ್ಪನೆಯೊಳಗಿನ ಯೂಟೊಪಿಯಾ ಎಂಬ ಸುಖಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ (*Utopia*)ಕ್ಕಾಗಿ! ಮುಂಬಯಿಯ ವ್ಯಾಪಾರ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಮುಳುಗುವದನ್ನು ಅವರು ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬಂದರಗಳ ವ್ಯಾಪಾರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುವದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಬಹಳ ಹಣ ಕಳಕೊಂಡರು. ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಈಗ ನಷ್ಟಪಟ್ಟವರಾರು, ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತರಿವರ್ಯಾರೆಂದು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚುವದೇ ಕಠಿಣ. ಹಣ ತಿರುಗಿ ಬರುವ ಆಶೆ ಅವರು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ವ್ಯಾಪಾರ ಸಹ ಪುನಃ ಅವರ ಕೈಸೇರದು, ಬೇಕಾದ ಹಾಗ ರಾಜ್ಯಸುಧಾರಣೆಯಾಗಲಿ, ಈಗ ನಡೆದ ಚಳವಳಿಯಿಂದ ಮುಂಬಯಿಯೊಳಗಿನ ವರ್ತಕ ವರ್ಗದಲ್ಲುಂಟಾದ ಅವಸ್ಥಾಂತರವನ್ನು ನಾವು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬ್ರಿಟಿಶ ವರ್ತಕರ ಮೇಲ ವ್ಯಕ್ತಿಶಃ ಇವರಿಗ ದ್ವೇಷವಿಲ್ಲ. ಇವರಿಗೆ ಸ್ವಂತ ಬುದ್ಧಿ ಮಾತ್ರ ಕಡಿಮೆ. ಅಡಗಿ ಕೂತ, ಗುಪ್ತವಾಗಿ ಸೂತ್ರ ಚಲಿಸುವ ಧೂರ್ತರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇವರು ಎಲ್ಲ ಬುದ್ಧಿ ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕುತಂತ್ರಗಾರರಿಗೆ ಲೋಕಪೂಜ್ಯರ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ಕೀರ್ತಿ ಬೇಕು, ಅದೇ ಇವರ ಬಂಡವಲು. ಆದರೆ, ಇವರು ಲೋಕಪೂಜ್ಯರ ಎಣಿಕೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಗಾಂಧಿಯವರ ಇಚ್ಛೆಯಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗಬಹುದಾದ ರಾಜ್ಯಾಧಿಕಾರದಿಂದ ಈಗ ಯಾರಿಗೂ ಸಮಾಧಾನವಾಗಲೊಲ್ಲದು. ಮುಂಬಯಿಯೊಳಗ ಗೆಳೆತನ ಉಳಿಯಬೇಕಾದರೆ, ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರವು ಆರ್ಥಿಕ ರಾಜ್ಯಭಾರವನ್ನು ಹಿಂದೀ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ನಡಿಸುವದೇ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. ಜನರಿಗ ನಿಷ್ಕಾರಣವಾಗಿ ನೋಯಿಸಬಾರದು, ಮತ್ತು ಅವಸ್ಥರ ಮುಷ್ಟಿಗೆ ನಿರ್ಬಂಧಗಳ ತೀಕ್ಷ್ಣತೆ ತಗ್ಗಿಸಬೇಕು. ನಿರ್ಬಂಧಗಳಿಡುವದರಿಂದ ಏನೊಂದು ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಈ ಚಳವಳಿಯೊಳಗಿನ ಸುಲಕ್ಷಣಗಳ್ಯಾವವೆಂದರೆ — (೧) ಬನಿಯಾ ಜನರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಭಾವ. ಹಣಕ್ಕಿಂತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಮೇಲ ಅವರಿಗ ಪ್ರೀತಿ ಹೆಚ್ಚಾದದ್ದು! (೨) ಸ್ತ್ರೀಯರ ಉನ್ನತಿ. ಪರಕಾರ್ಯವೆಂಬ ಗ್ರಹಿಕೆಯಿಂದ ಕಾದಾಡುವದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ಹೊರಬಿದ್ದದ್ದು! (೩) ಲೋಕಸೇವ ಹಾಗು ಲೋಕಸಹಕಾರದ ಪ್ರವೃತ್ತಿ. ಪರರ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗಲಿ ಅಕಲ್ಯಾಣವಾಗಲಿ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜಾತಿಯ ಒಟ್ಟು ಒಕ್ಕಟ್ಟಾಗಿ ದೇಶಕಾರ್ಯದಿಂದ ಮಾಡುಯುವದೆ! (೪) ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಸ್ವಯಂಸೇವಕ ವರ್ಗದೊಳಗೆ ಬೆಳೆದ ಶಿಸ್ತು! ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಧೋರಣದ ಅತಿಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಾವು ವಿರೋಧಿಸುವಾಗ ಈ ಸುಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ನಾವು ಮರೆಯಬಾರದು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಸರ್ ಅರ್ನೆಸ್ಟ ಹೊಟ್ಸನ್‌ರವರು ಲಂಡನಿನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ದೇಶಬಾಂಧವರಿಗೆ ಹಿಂದೀ ವರ್ತಕ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸ್ನೇಹಭಾವ ಬೆಳಸುವಂತೆ ಸರಕಾರದ ಸಾಂಪತ್ತಿಕ ಇಲಾಖೆಯ ಧೋರಣವನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಾಗಿ ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೊಂಗ್ರೆಸಿನ ದೋಷಗಳನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತ ಹೋಗುವವರು ಗುಣಗಳನ್ನು ಮರೆಯುವದಾಗಿಯೂ ಗ್ರಹಣ ಮಾಡಿ ತಕ್ಕ ಸುಧಾರಣೆ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿಯೂ ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

⁂

ಸ್ವದೇಶಿಪ್ರಚಾರ.

ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಶುಕ್ರವಾರ ತಾ| ೨೦ನೇಗೆ ಸ್ವದೇಶಿ ಪ್ರಚಾರದ ಸಭೆ ಸರ್ ಲಲ್ಲೂಭಾಯಿ ಸಾಮಳದಾಸರವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ನೆರೆತು. ಈ ಸಭೆಯ ವೃತ್ತಾಂತವು ಸ್ವದೇಶಿ ಪ್ರಚಾರಕರಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕವಿದೆ. ಈ ಸಭೆ 'ಮುಂಬಯಿ ಸ್ವದೇಶಿ ಲೀಗ' ಸಂಸ್ಥೆಯ ವಿದ್ಯಮಾನ ನೆರೆತ್ತು. ಸರ ಲಲ್ಲೂಭಾಯಿ ಸಾಮಳದಾಸರವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ನುಡಿದದ್ದೇನಂದರೆ – ಮುಂಬಯಿಯ ಸ್ವದೇಶಿ ಲೀಗು ೧೯೦೫ನೇ ಇಸ್ವಿಯ ಮೊದಲ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಸ್ವದೇಶಿ [illegible] ಕೊಂಡು ರಾಷ್ಟ್ರ ಸಂಪತ್ತಿಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಹಸ್ತಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು, ಪಾಂಪ್ಲೆಟುಗಳನ್ನು ಹಂಚಿ ಪ್ರಚಾರ ನಡಿಸಿದರು. ಸ್ವದೇಶಿ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದನ್ನೂ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವದೇಶಿ ಲೀಗಿಗೂ, ರಾಜಕಾರಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೂ ಏನೊಂದೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಪ| ವಾ| ಗೋಪಾಲ ಕೃಷ್ಣ ಗೋಖಲೆಯವರು ನುಡಿದಂತೆ, "ಸ್ವದೇಶಿಯು ಸರ್ವಾಂಗಿಕ ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಜೀವನ. ಆದರ, ಸ್ವದೇಶಿಯನ್ನು ಆ ಮೂಲಾಗ್ರ ಪುರಸ್ಕರಿಸುವದರಿಂದ ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರಜೀವನವೇ ಬದಲುತ್ತದ. ಮಾತೃಭೂಮಿಯ ನಿಸ್ವಾರ್ಥ ಸೇವೆಯೇ ಸ್ವದೇಶಿಯ ಪೂರ್ಣಾವಸ್ಥೆ. ಸರಕಾರವು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಸ್ವದೇಶಿಯನ್ನು ಪುರಸ್ಕರಿಸುವಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿಬಂಧವಿಲ್ಲವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಯ ನೇಮಸ್ತ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಸ್ವದೇಶಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ, ಅಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಭೇದ ಹೇಗಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನರಿಯದ ಮಾತು. ಸ್ವದೇಶಿಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರದ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿದ್ದರೆ ಈ ಕುರಿತು ಸ್ಪಷ್ಟ ಖುಲಾಸೆಯಾಗುವದವಶ್ಯ, ಅತಿ ಅವಶ್ಯ. ಯಾಕಂದರೆ, ಕೆಲ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ನಡತೆಯು ಸ್ವದೇಶಿಗೆ ಉತ್ತೇಜಕವಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಅಭಾವದಲ್ಲಿ ಸ್ವದೇಶಿಯ ಕುರಿತು ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನಷ್ಟೇ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದ. ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಸ್ವದೇಶಿ ಜನರು ನಡಕೊಳ್ಳುವ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಜನರಿಗೂ, ಸರಕಾರಕ್ಕೂ ತಿಳುಹಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಬ್ರಿಟಿಶ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಯುವರಾಜರು ಬ್ರಿಟಿಶ ಸರಕುಗಳ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಬೆಳಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಯುರೋಪದೊಳಗಿನ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಸಂಗತಿ ನಿಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದ್ದ ವಿಷಯ. ರಾಜಪುತ್ರನೇ ಆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸರಕು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು ದೊರಕಿದ್ದನೆ ಇದು ನಿಜವಾಗಿ ಅಭಿಮಾನಾಸ್ಪದ ಸಂಗತಿ. ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನಿಕರು, ಐಶ್ವರ್ಯವಂತ ವರ್ತಕರೂ ಹೀಗೆಯೇ ವರ್ತಿಸುವಂತಾಗಿ ನಮಗ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೆ ಒಳಿತಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇಂಗ್ಲಂಡವು, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳೂ ಸ್ವಂತ ನಾಡಿನ ಜನಶಕ್ತಿಯಿಂದ ನಮಗೂ ಕ್ಷೇಮವಾಗಬೇಕು. ಸ್ವದೇಶಿಯನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಗದು. ಹಾಗ ಯಾಕೆ ಸ ತ್ತಾರೆಂದು ನನಗೆ ತಿಳಿಯದು. ಈಗಿನ ಬಿಕಟ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಹಿಂದೀ ಹಿತಸಂಬಂಧಗಳ ವಿಚಾರವನ್ನೇ ನಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಸ್ವದೇಶಿ ಸರಕುಗಳ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಈ ರೀತಿ ದುಡಿಯಬೇಕು. ಸ್ವದೇಶಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದಲೇ ನಾವು ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯ ಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸ್ವದೇಶಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಹಣ ಇಡಬೇಕು, ಸ್ವದೇಶಿ ವಿಮೆ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ವಿಮೆ ಇಳಿಸಬೇಕು; ಸ್ವದೇಶಿ ಹಡಗಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಬೇಕು, ಇದರಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸಂಪತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿಯುವದು. ಸ್ವದೇಶಿ ಸರಕು ಹೀನವೆಂದು ಎಣಿಸಲಾಗದು. ಸ್ವದೇಶಿ ಸರಕುಗಳ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲಮಟ್ಟಿಗೆ ಸ್ವಾರ್ಥತ್ಯಾಗ ಮಾಡಲು ಜನರಿಗೆ ಕಲಿಸಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರಸಂಪತ್ತಿ ಬೆಳೆಯುವದೆಂದು ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿಹೇಳಬೇಕು. ಖಾದಿಯ ವಿಷಯ ಕೆಲ ಮಾತು ಹೇಳುವದವಶ್ಯ. ಖಾದಿಯಿಂದ ಹಳ್ಳಿಗರಿಗ ಬಹಳೇ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿದ. ಬೇಸಾಯಗಾರರ ಉದ್ಧಾರ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಬೇಸಾಯ

ಕಮಾಂಡರು ದೇಶತುಂಬ ತಿರುಗಾಡಿತು ಆದರೆ, ಜೋಸಾಯಗಾರರು ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೆ ಸೋಮಾರಿಯಾಗಿ ಕಳೆಯುವ ೫-೬ ತಿಂಗಳುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಬುದ್ಧಿಮಯನ್ನು ಅವರಿಂದ ಬೋಧಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲ ಕೈಗಾರಿ-ಕೈಮಗ್ಗಗಳೇ ಎಲ್ಲ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು. ಇವರಿಂದ ದಿನಾ ೩ ಆಣೆ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾದ ಇದೇನು ದೊಡ್ಡ ಮಾತಲ್ಲ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಈಗಿನ ದಿನಮಾನದಲ್ಲಿ ಇದು ಹಿರಿದು ಮಾತೇ. ಇದರಿಂದ ಬಡ-ಬಗ್ಗರಿಗೆ ತುತ್ತು [illegible] ವಾದಿಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಗಿರಣಿಗಳಿಗೆ ನಾವು [illegible] ಹಂತಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಈ ಸಂಘದವರು ತಕ್ಕಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ [illegible] ಪರವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರನ್ನು ಪ್ರತಿ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಕಳಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ವದೇಶಿ ಪ್ರದರ್ಶನ, ಸ್ವದೇಶಿ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು [illegible], ಸ್ವದೇಶಿ ಭಾಂಡಾರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು. ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಂದಾದರೂ ಭಾಂಡಾರವಿರಬೇಕು. ಎಲ್ಲರೂ ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನೆರವಾಗಬೇಕು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಸರ್ ಲಲ್ಲೂಭಾಯಿ ಸಾಮಳದಾಸರವರ ಭಾಷಣವಾದ ಬಳಿಕ ಮುಂಬಯಿ ಪ್ರಾಂತಿಕ [illegible] ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ರಾ| ವಸಂತರಾವ ಡಾಂಗಾವಕರವರು ನುಡಿದದ್ದೇನಂದರೆ — " ಸ್ವದೇಶಿಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯು ಸಹಜವಿದೆ. ಅದೊಂದು ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಭಿಮಾನದ [illegible] ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯ ಐಶ್ವರ್ಯವಂತರು ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕಾಗಿ, [illegible] ಪರದೇಶಗಳ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥ ಸಂಪ್ರದಾಯ [illegible] ಹಿಂದುಸ್ತಾನದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ [illegible] ಆರೋಗ್ಯ[illegible] ಆದ್ದರಿಂದ [illegible] ಶ್ರೀ ನಾಡಿಗರವರು ನುಡಿದದ್ದೇನಂದರೆ - "ರಾಜಕಾರಣದ ಯಾವದೇ ನಿರ್ಬಂಧವಿಲ್ಲದ ಸ್ವತಂತ್ರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸಹ ರಾಷ್ಟ್ರಸಂಪತ್ತಿಯ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ [illegible] ವ್ಯಾಪಾರ ನಡೆಯಗೊಡುವದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿಲ್ಲದ ಇಂದಿನ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಸಂಪತ್ತಿಯ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಲು ನಿರ್ಬಂಧಗಳಿರಬೇಕು. ಸ್ವದೇಶಿ ಚಳವಳಿಯು ಕೇವಲ ನಿರುಪದ್ರವಿಯಾದ ಚಳವಳಿ [illegible] ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರದೊಳಗಿನ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವದಕ್ಕೆ [illegible] ನಾವು ಸಂಪನ್ನ-ಸಂಪೂರ್ಣರಾಗುವದಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ವದೇಶಿಯ ಪ್ರಚಾರ ಅತ್ಯವಶ್ಯವಿದೆ. ರಾ| [illegible]ರವರು ನುಡಿದದ್ದೇನಂದರೆ — ಸ್ವದೇಶಿ ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿಯಾದದ್ದು. ಯಾವದೇ ಒಂದು ಭಾಗಕ್ಕೆ, ಯಾವದೇ ಒಂದು ವಸ್ತುವಿಗೆ ಅದು ನಿರ್ಬಂಧಿತವಾಗಿಲ್ಲ. ಸ್ವದೇಶಿ [illegible] ಮೇಲೆ ಹಿಂದು-ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಒಕ್ಕಟ್ಟಾಗಬಹುದು " 'ಹಿಂದೀ ಎಂಬ ಅಭಿಮಾನ ಹಿಡಿಯಿರಿ ಹಿಂದೀ ಸರಕುಗಳನ್ನೇ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಿರಿ " ಹೀಗೆ ರಾ| ದೇಶಮುಖರವರು ಸಭಿಕರಿಗೆ ಹುರಿದುಂಬಿಸಿದರು. [illegible] ಸ್ವದೇಶಿಯಾಂದೋಲನದಿಂದ ಅವರ ಉದ್ಧಾರವಾಗಬೇಕು. ಹೀಗ ಸೌ| [illegible] ನುಡಿದರು. ಪ್ರತಿ ಮನೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವದೇಶಿಯ ಸಂದೇಶವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ [illegible] ಸೌ| ಕ್ಷಮಾಬಾಯಿ ರಾವ್‌ರವರು ಉತ್ತೇಜಿಸಿದ ಬಳಿಕ, ಆಭಾರ ಪ್ರದರ್ಶನೆಯಾಗಿ ಸಭೆ ವಿಸರ್ಜನೆ ಹೊಂದಿತು.

* * *

ಒಂದು ಅದ್ಭುತ ಚಮತ್ಕಾರ

[illegible] ರಾಜ್ಯದ [illegible]ದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅದ್ಭುತ ಚಮತ್ಕಾರವಾಯಿತು [illegible]ನು ಥೇರು ಬಡಿದು ಜನರಿಗ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಇತ್ತ ಕಡ ಬುಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಒಂದು ನಾಗರಹಾವು ಸುದ್ದಿ-ಸುಳುವಿಲ್ಲದೆ ತಲೆಯೆತ್ತಿ, ಬುಟ್ಟಿಯಿಂದ ಹೊರಬಿದ್ದು ಆಟ ನೋಡಬಂದ ೧೬ ವರ್ಷದ ಹುಡುಗನಿಗ ಕಚ್ಚಿಬಿಟ್ಟಿತು. ಹುಡುಗನು ಚೀರಿದನು ೧-೨ ನಿಮಿಷ ತಲ್ಲಣಿಸಿದನು ಹಾಗೆಯೆ ಮೂರ್ಛೆ ಬಂದು ಸಲಿಕ್ಕರುಳಿದನು ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಜನರಿಗೆ ಗಾಬರಿಯಾಯಿತು. ಆದರೆ, ಡೊಂಬರ ಟಪಾಸಿಗೆ ಏನೊಂದು ಗಾಬರಿಯಿಲ್ಲ ತನ್ನ ಹರಕು ಜೋಳಿಗೆಯಿಂದ ಒಂದು ಬೇರಿನ ತುಂಡು ತೆಗೆದು ತನ್ನ ಮುಂಗುಲಿಗೆ ಕೊಟ್ಟನು, ಮುಂಗುಲಿಯು ಅದನ್ನು ಜಗಿದು ಥುಕಿ ಥುಕಿ ಮಾಡಿ ಹಾಗೆಯೇ ಆ ಹುಡುಗನ ಕಡೆಗೋಗಿ [illegible] ಕೂತು ಹುಡುಗನ ಬಾಯಿ ತೆರೆದು ಹಾಕಿ ಬಂದು ಕೂಡಲೆ ಹುಡುಗನಿಗೆ ಸ್ಮೃತಿ ಬಂತು, ಆತನು ಎಚ್ಚತ್ತು ಕೂತುಕೊಂಡನು ಜನರೆಲ್ಲರೂ ಚಕಿತರಾದರು! ದಿವ್ಯ ವನಸ್ಪತಿಯ ಮಹಿಮೆ [illegible]

* * *

ವಿಖ್ಯಾತ ಜ್ಯೋತಿಷಿಗಳು.

ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ [illegible] [illegible] ಲಕ್ಷ್ಮಣ [illegible] ಇವ [illegible] ಭವಿಷ್ಯ [illegible] ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾಗ [illegible] ಜನರ [illegible] ರನ್ನ [illegible] ಜ್ಯೋತಿಷ[illegible] ರನು ಪತ್ರಿಗೆ [illegible] ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ [illegible] ರಿಗೆ ಬಹಳ [illegible] ಹರಡಿ [illegible] ಗಣ್ಯರಾದ [illegible] ರಾಜ ಒಡೆ [illegible] ಪ್ರಸಿದ್ಧ [illegible] ಅವರ [illegible] ನೋಡಿ ಇವರು [illegible] ಇಷ್ಟು [illegible] ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು [illegible] ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಪಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದವು. [illegible] ಒದಗಿಬಂದಿದೆ. ಹೀಗೆ ಶಾಸ್ತ್ರದಂತೆ ಭವಿಷ್ಯ ಮಾಡುವವರು ತೀರ ವಿರಳರು. —

* * *

ಅನಾಹುತಗಳು.

ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕರ ಬಗ್ಗೆ ದೊರೆತ ಕೆಲವು ಮಾಹಿತಿಯ ಮೇಲಿಂದ ಗುರ್ಖಾ ಸೈನ್ಯ ಪಥಕವನ್ನೊಂದು ಕೊಂಡು, ಕಪ್ತಾನ [illegible]ರವರು [illegible] ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಕೂಚು ಮಾಡಿದರು. ಅಲ್ಲೊಂದು ಮನೆ ಸುಗ್ಗಿ [illegible] ಹತ್ತಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿಯಬೇಕೆನ್ನುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಹವಾಲಿದಾರರ ಹಿಂಬದಿಯಿಂದ ಒಬ್ಬ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕನು ಪಿಸ್ತೂಲ ಹಿಡಿದು ಬಂದು ಕಪ್ತಾನನಿಗೆ ಗುಂಡುಹಾರ[illegible] ಗುರ್ಖಾ ಜನರು ಅವನಿಗೆ [illegible] ಕೆಡವಿದರು ಆ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಪೋಲೀಸ ದಳದ ಮೇಲೆ ಗುಂಡು ಹಾಕಿದರು ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಅಪಾಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಡಿ| ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ [illegible] ಪೋಲೀಸ [illegible] ತಪ್ಪಿದರು [illegible], ಇಬ್ಬರು ಹುಡುಗರಿಗೆ ಸೆರೆಯಾಗಿದ್ದ ಮನೆ ಝಡತಿ ಮಾಡಲು ತುಬಾಕಿಗಳು, ಗುಂಡುಗಳೂ ದೊರೆತವು [illegible] ಈಗ ಈ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ [illegible] ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇದೇ ರಾತ್ರಿ [illegible] ಸಮಯ [illegible] ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು [illegible] ದಂಗುರ [illegible] ಪೋಲೀಸ [illegible] ಪೋಲೀಸರಿದ [illegible]

* * *

[illegible] ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ [illegible] ಮನೆಯಲ್ಲಿ [illegible] ಜನರಿಗೆ ಎಲ್ಲ [illegible] ಮಾತ್ರ [illegible] ಪ್ರತಿಬಂಧಕ [illegible] ಬಲಾತ್ಕಾರ ಮಾಡಿದರು [illegible] ಪ್ರತಿಬಂಧ [illegible] ಅವರಿಂದ ಅವರು [illegible]

☞ ಮಕ್ಕಳಿದ್ದರೆ ಮನೆ ಚಂದ! ☜

ಮಕ್ಕಳ [illegible]

ಬಂಜೆತನದಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗುವಿರಿ!

ಗರ್ಭಧಾರಣ ಸಂಜೀವನೀ.

ಬಂಜೆ[illegible]

ಈ ನಮ್ಮ ಅನುಭವಿಕ ಔಷಧ ನೂರು ಜನರ ಅನುಭವದ ಬಗೆಗೆ ಪ್ರಶಂಸಾಪತ್ರ [illegible] ಮೂರು ದಿವಸ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ [illegible] ಪತ್ರಿಕೆ ಸಂಗಡ

ಪತ್ತೆ— ವೈದ್ಯ ವ್ಹಿ. ಎಸ್. [illegible], ಮಿರಜ. [illegible]

ಪೋಲೀಸ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸರ[illegible] ಮಾಹಾಸ್ತ್ರವು ಆ ನಿಯಮಗಳಿಂದ ಪೋಲೀಸರಿಗೆ [illegible] ಬ್ಬನಿಗೆ ೩, ಇತರನ್ನಿಬ್ಬರಿಗೆ ೨ ವರ್ಷಗಳ ಕಠಿಣ ಸಜೆ ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಈಗ ನಡೆಯುವ ಶಿಕ್ಷೆಯು ಸಾಲದು ಇದು ತೀರ ಕಡಿಮೆ ಎಂದು ಕಲಕತ್ತೆಯ ಅಮೃತಬಜಾರ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಆಕ್ಷೇಪಿಸಿ 'ಈ ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಅಪರಿಮಿತ ಅಧಿಕಾರವಿತ್ತು ಅಂಥವರ ನಡತೆ ತೀರ ನಿರ್ಮಲವಿರಬೇಕು. ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಈ ಪರಿ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿ ಭ್ರಷ್ಟರಾಗುವವರಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಶಿಕ್ಷೆಯೋ ? ಸರಸ್ವತಿ ಜಜ್ಜರ ದಯೆಗೆ ಇವರು ಪಾತ್ರರೇ ?'' ಎಂಬುದಾಗಿ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಮುಂಬಯಿ ಕ್ರಾನಿಕಲ್ ' ಕೂಡ ಇದೇ ಪ್ರಕಾರ ಆಕ್ಷೇಪ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

* *

ಚಿರನೇರಿನಲ್ಲಿ ಜಂಗಲ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ನಡೆದಾಗ ಮೊಮಲೇದಾರರಾದ ರಾ| ಜೋಶಿಯವರೂ ಕೆಲ ಪೋಲೀಸ ಪೇದೆಗಳೂ, ಹಲವು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಗುಂಡಿನ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಬಲಿಬಿದ್ದಿದ್ದರಷ್ಟೆ. ಆಕ್ಟೋಬರ ಪರ್ವತದ ಮೇಲೆ ಈ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ನಡೆದಿತ್ತು. ಹೀಗೆ ಮಡಿದವರ ಸ್ಮಾರಕಕ್ಕಾಗಿ ಅಲ್ಲೊಂದು ಸ್ಮಾರಕ ಸ್ತಂಭ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಇದು ೧೪೪ ಚೌಕಟ್ಟಿನ ಕಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ ೧೧ ಅಡಿ ಎತ್ತರವಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಸಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದು ರಾ| ಪೌಳೀಯವರ ಜಾಗದಲ್ಲಿ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಚಿರನೇರ ಸಿರಾತ್ರಿಕದ ಮಂಡಳಿಯವರು ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿಯೂ, ಇತರ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಿಧಿ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿದ್ದರು. ಕಳೆದ ಜನವರಿ ತಾರೀಖು ೪ನೇಗೆ ನಾ| ವಿಠ್ಠಲಭಾಯ ಪಟೇಲರವರು ಈ ಸ್ಮಾರಕ ಸ್ತಂಭದ ಉದ್ಘಾಟನ ಸಮಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಇಂಥ ಸ್ತಂಭವನ್ನು ಕಳೆದ ಜೂನ ೭ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಕೆಡವಿದರು. ಇದೇನೆಂದು ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲವು. ಜೂನ ೭ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಕೆಲ ಪೋಲೀಸ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ, ಮುಲ್ಕಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಪನವೇಲಿನಿಂದ ಚಿರನೇರಿಗೆ ಹೋದರು. ಸ್ಮಾರಕ ಸ್ತಂಭ ನೋಡಿ ಹೋದರು ಜನರಿಗೇನೂ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಮಾರನೇ ದಿನ ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಸ್ತಂಭದ ಸುತ್ತು-ಮುತ್ತು ಅಚೆ-ಈಚೆ ಪೋಲೀಸ ಬಂದೋಬಸ್ತಿಟ್ಟು ಇದೇ ದಿನ ಸ್ಮಾರಕ ಸ್ತಂಭದ ಸಿರ ಒಡೆದು ಸ್ತಂಭ ಕೆಡವಿದರು. ಆ ದಿನ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಗ್ರಾಮದವರಿಗೆ ನೀರು ಸಹ ದೊರೆಯಲಿಲ್ಲ. ಯಾಕಂದರೆ ಗ್ರಾಮದವರಿಗೆ ನೀರು ಪೂರೈಕೆಯಾಗುವ ಬಾವಿ ಸ್ಮಾರಕ ಸ್ತಂಭದ ಬಳಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಇತ್ತು. ಸರಕಾರ ಹಾಗು ಜನರ ಕಡೆಯಿಂದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ತೀರಿಕೊಂಡ ನಿರಪರಾಧಿಗಳ ಸ್ಮಾರಕಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಸ್ತಂಭ ರಚಿಸಲಾಗಿತ್ತು—ಇಂಥ ಸ್ತಂಭ ಕೆಡಹಲು ಸರಕಾರದ ಅಪ್ಪಣೆಯಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸರಕಾರಿ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸ್ತಂಭವಿರಲಿಲ್ಲ ೬ ತಿಂಗಳ ವರೆಗೆ ಸ್ತಂಭ ನಿಂತಕೊಂಡಿತ್ತು ಆದರಿಂದ ಯಾರಿಗೂ ಏನೂ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದ್ದಿಲ್ಲ ಇದೀಗಲೇ ಏನಾಯಿತೆಂದು ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯದ ಮಾತು. ಈ ಆಟ ನೋಡಿ ಎಲ್ಲರೂ ದಿಗಿಲುಬಿದ್ದಿದ್ದಾರೆ ಹಿಂದು-ಮುಸಲ್ಮಾನ-ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ-ಹಿಂದುಳಿದವರು, ಅಂಬಿಗರು, ರೈತರು, ಎಲ್ಲರೂ ಈ ಅನಾಹುತ ಕೇಳಿ ಎಚ್ಚರಿಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಲ್ಲರೂ ನಿಷೇಧ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಿದರಾಗಿಯೂ, ವ್ಯಾಕುಲಗೊಂಡರಾಗಿಯೂ 'ಕ್ರಾನಿಕಲ್' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಾರ ಈ ಕುರಿತು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಕಾಯಿದೆ ಇಲಾಜು ನಡಿಸಿ ಕಡವಿದ ಸ್ಮಾರಕ ಸ್ತಂಭ ಪುನಃ ಕಟ್ಟಿಸುವಂತೆ ಉಪಾಯ ಯೋಜನೆ ಮಾಡುವದಕ್ಕಾಗಿ ನಾರಾರಿಯ. ರಾ| ಪಾಲಾಸಾಹೇಬ ಕರಂದೀಕರ, ಪ| ಜಮುನಾದಾಸ ಮೆಹತಾ, ಡಾ| ಎಸ್. ಸಿ ಜೋಶಿ ಮೊದಲಾದವರು ಉಪಾಯ ಕೈಕೊಳ್ಳುವವರಿದ್ದಾರೆ

* *

ಅನಿಲ ಕುಮಾರ ದಾಸರವರು ಢಾಕ್ಕಾ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ತೀರಿಕೊಂಡ ವಾರ್ತೆ ಬಹು ಕರುಣಾಜನಕವಿದೆ. ಢಾಕ್ಕಾ ಉಗಿಬಂಡಿಯಲ್ಲಿ ದರೋಡೆಯಾಗಿತ್ತು. ಆ ದರೋಡೆಯಲ್ಲಿ ಇವರ ಅಂಗವಿರುತ್ತದೆಂಬ ಸಂದೇಹದ ಮೇಲೆ ಜೂನ ೬ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಇವರಿಗೆ ಪೋಲೀಸರು ಹಿಡಿದು ಕಲಕತ್ತೆಗೆ ಒಯ್ದರು. ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಇವರು ಆರೋಗ್ಯದಿಂದಿದ್ದರು. ಜೂನ ೭ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಇವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಿಗೋ ಒಯ್ದರು. ಜೂನ ೧೦ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಅನಿಲ ಕುಮಾರರ ತಾಯಿ ಅರ್ಜಿ ಮಾಡಿ ಮಗನಿಗೆ ಹಿಡಿದದ್ದು ಬೇಕಾಯಿದೇಶೀರ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬಿನ್ನೈಸಿದಳು. ೧೬ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಡಿ| ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಮುಂದ ಅನಿಲಕುಮಾರನಿಗೆ ಹಾಜರ ಮಾಡಲು, '' ಲಾಲಬಾಗ ಪೋಲೀಸ ಠಾಣ್ಯದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಅನ್ನ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಜಳಕವಿಲ್ಲ, ನನಗ ಹೊಡೆದರು,'' ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ಅನೇಕರಿಗೆ ಬಾಸುಂಡೆ ತೋರಿಸಿದನು ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಈತನ ಸಮಾಚಾರ ನೋಡಿ ತಕ್ಕ ಕೆಲ್ಸದೆಂದು ಬರೆದಿಟ್ಟರು ಜೂನ ೯ನೇ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಆತನಿಗೆ ಅನ್ನದ ಮೇಲೆ ಇಚ್ಛೆಯೇ ಇದ್ದಿಲ್ಲವಾಗಿ ಸರಕಾರಿ ಪ್ರಕಟಣೆ. ಪ್ರಾಂತಿಕ ಠಾಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೊಡೆದದ್ದು ಸಂಪೂರ್ಣ ಸುಳ್ಳೆಂದ ಸರಕಾರಿ ಪ್ರಕಟಣೆ. ಜೂನ ೧೬ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಆತನಿಗೆ ಬೇಧಿ ಹಿಡಿಯಿತು, ಜೂನ ೧೭ನೇಗೆ ಆತನು ತೀರಿಕೊಂಡನು ಸರಕಾರಿ ವೈದ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಲ್ಲ ಉಪಚಾರ ನಡಿಸಿದಾಗ್ಯೂ, ಆತನಿಗೆ ಬದುಕಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಲಿಲ್ಲವಾಗಿ ಸರಕಾರಿ ಪ್ರಕಟಣೆ. ಮರಣೋತ್ತರ ಮಾಡಿದ ಚೌಕಶಿಯಲ್ಲಿ ಮಿದುಳಿನ ವಿಕಾರವಾದದ್ದು ಕಂಡುಬಂತು ಅನಿಲಕುಮಾರನ ತಂದೆಗೂ ಹುಚ್ಚಿನ ವಿಕಾರವಿತ್ತೆಂದು ಸರಕಾರಿ ಪ್ರಕಟಣೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದೆ. ಅನಿಲ ಕುಮಾರನು ಹೊಂತಕಾರಿ ಪುರುಷನು! ಈತನ ಅಜ್ಜ ರಾಯಬಹಾದ್ದೂರ ನಿಖಿಲನಾಥ ಬೋಸ್ ರವರು, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಿದ್ದರು. ಇವರ ತಂದೆ ಬಾಬು ನಿವಾರಣಚಂದ್ರ ದಾಸರವರು ಸಬರಜಿಸ್ಟ್ರಾರರಿದ್ದರು. ಇವರು ಘನವಾದ ಕುಟುಂಬದವರು. ಅನಿಲಕುಮಾರನು ತನ್ನ ೧೬ನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಮೆಟ್ರಿಕ್ಯುಲೇಶನ್ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ತೇರ್ಗಡೆ ಹೊಂದಿ, ಇಡೀ ಕಲಕತ್ತಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ೯ನೇ ನಂಬರ ಪಡೆದನು ಹಾಗೆಯೇ ೬ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ೧೯[illegible]ನೇ ಇಸ್ವಿಯಲ್ಲಿ ಎಮ್. ಎಸ್. ಸಿ, ಎಂಬ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುಚ್ಚ ಪದವಿ ಪಡೆದನು. ಬಹು ಸುಶೀಲನು, ಲೋಕೋಪಕಾರಿಯು, ಢಾಕ್ಕಾ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಕಲಿಯಬಂದ ಅನೇಕ ಬಡ-ಬಗ್ಗ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲ ತರದಿಂದ ಈತನು ನೆರವಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಸ್ವಾವಲಂಬನದಿಂದಲೇ ಜೀವನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮುಂಚಿನಿಂದಲೂ ಈತನ ಆಕಾಂಕ್ಷೆ. ನೌಕರಿಗಾಗಿ ಈತನು ಹಂಬಲಿಸಲಿಲ್ಲ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಿಗಾಗಿ ಈತನು ಭೂಮಿತಿಯ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಬರೆದನು ಇಂಗ್ಲ ಸರಕಾರ ಮನ್ನಣೆ ಪಡೆದ ಕ್ರಮಿಕ ಪುಸ್ತಕ ಮಂಡಳಿಯವರು ಶಾಲೆಗಳಿಗಾಗಿ ಮನ್ನಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬೀಜಗಣಿತ, ಅಂಕಗಣಿತ, ಆರೋಗ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ಮೊದಲಾದ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬಂಗಾಲಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೆಟ್ರಿಕ್ಯುಲೇಶನ್ ತನಕ ವರ್ಗಗಳಿಗಾಗಿ ಕ್ರಮಿಕ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಬರೆಯಬೇಕೆಂದು ಈತನ ಕಾಂಕ್ಷೆಯಿತ್ತು ಆದರೆ, ದೈವಸಂಕಲ್ಪವೇ ಬೇರ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕ ಥಕ್ಕನೆ ಮಿಂಚಿ ಗಿ, ಒಮ್ಮೆಲೆ ಕಡಕೊಂಡು ಬೀಳುವಂತೆ ೧೦-೧೨ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅನಿಲ ಕುಮಾರನು ತೀರಿಕೊಂಡನು ಸರಕಾರವು ಮಾಡಿದ ಉಪಚಾರಗಳೆಲ್ಲ ನಿರರ್ಥಕವಾದವು! ಅಹಾ! ದೈವದುರ್ವಿಪಾಕ!

* *

ಸರಕಾರಕ್ಕೊಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆ.

ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಸರ್ ಸೀತಾರಾಮರವರು ಸರಕಾರಿ ಸಭಾಸದರಿಗೆ ಒಳ್ಳೇ ಮುಂಜಾಗ್ರತೆ ಕೊಟ್ಟರು ಸಭಾಸದರು ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸರಕಾರದಿಂದ ಸಪ್ರಮಾಣವಾಗಲಿ, ಅಸಮರ್ಪಕವಾಗಲಿ ಉತ್ತರವಾಗುವದಿಲ್ಲ ಪಂಡಿತ ಮೋತಿಲಾಲರ ಮಗಂದಿರಾದಿ ನಾಲ್ವ ಪ್ರಮುಖ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿ ಕೈದಿಗಳ ಆರೋಗ್ಯ ಹೇಗಿದೆಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಸರಕಾರಿ ಸಭಾಸದರು ಈ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಕೊಡಬಯಸಲಿಲ್ಲ ಪ್ರಯಾಗದ 'ಪಾಯೋನಿಯರ' ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆಸಹಾಯ ದಿನವಂತೆ ಸರಕಾರದ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಿರುವದೇನಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ ಸರಕಾರವು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬಯಸಲಿಲ್ಲ ನಾ| ಚಿಂತಾಮಣಿಗಳವರು ಈ ನಡತೆಯನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಿದರು, ಈ ನಡತೆಯು ಕಾಯಿದ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾದದ್ದೆಂದೂ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರ ಮುಂದ ಕಾಯಿದ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಅಧಿವೇಶನವಾಗುವದು ಅಕ್ಟೋಬರ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಆಗ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟು ಫಲವೇನು ? ಎಂಬದಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನುಡಿದು ಕಾಲಹರಣದ ಕಾರಣ ಅನುಚಿತವಾದದ್ದೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟು, ಸರಕಾರದ ಸಭಾಸದರು ಸುಧಾರಿಸದಿದ್ದರ ತಾವು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ನಾತೆಯಿಂದ ಯುಕ್ತ ಕಂಡ ಇಲಾಜು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದೀತಾಗಿ ಮುಂಜಾಗ್ರತೆ ಕೊಟ್ಟರು ಸರಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರ [illegible] ಮಾತು ಸ್ವತಃ ತಾವು ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕಾರ ಚೌಕಸಿ ಮಾಡುತ್ತೇವಾಗಿ ನುಡಿದು ಮಾರನೇ ದಿನ ಸರಕಾರಿ ಸಭಾಸದರು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರ — 'ಪಂಡಿತ ಮೋತಿಲಾಲರ ಮಗಂದಿರ ಪ್ರಕೃತಿ ನಾಲ್ವರ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಮಾಹಿತಿ ಸರಕಾರಕ್ಕಿಲ್ಲ 'ಪಾಯೋನಿಯರ' ಪತ್ರಿಕೆಗಾಗಿ ಸರಕಾರದ ಬೆಂಬಲವಿಲ್ಲ'' ಹೀಗೆ ಉತ್ತರ ದೊರೆತವು ಕೆಲ ಹೊತ್ತಿನ ಮೇಲೆ 'ಪಾಯೋನಿಯರ' ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಿ ಸಭಾಸದರೊಬ್ಬರ ಅಂಗವಿರುವದಾಗಿಯೂ, ಅವರ ಹೆಸರು ಈ ಮೊದಲೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಿರುವದರಿಂದ ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡುವದವಶ್ಯವಿಲ್ಲವಾಗಿಯೂ ಸರಕಾರದಿಂದ ಉತ್ತರ ಸಿಕ್ಕಿತು

— ಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿ ವಿದೇಶಿ ಸಕ್ಕರೆ ಅಂಗಡಿಗಳ ಮುಂದೆ ಪಿಕೆಟಿಂಗ ಮಾಡಿದ ಪಹರೆಗಾರರಿಗೆ ಪೋಲೀಸರು ಸ್ಟೇಶನಿನಲ್ಲಿ ಒಯ್ದು ಹೊಡೆದರೆಂದು ಕುಂದಾಪುರದ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಖಟ್ಲೆ ನಡೆದು ಪೋಲೀಸರ ಮೇಲೆ ಆರೋಪ ಹೊರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮುಂದಿನ ವಿಚಾರ ಕಳೆದ ತಾ. ೨೧ನೇಗೆ ಇತ್ತು

ಪುನಃ ಕಾರ್ಮೋಡ.

[ನಿರೀಕ್ಷಕನು ಬರೆದುದು]

ಅಹುದು; ಪುನಃ ಕಾರ್ಮೋಡ ಮುಸುಕಿ ಬಂದತ್ತ. ಕಳೆದ ವಾರದಲ್ಲಿ ನಿರಭ್ರ ತೋರಿದ ನಭೋಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಕಾರ್ಮೋಡಗಳು ಕವಿಕವಿದು ಒಂದಿವೆ. ರಾಜಾಸನಗಳ ಆಯುಷ್ಯ ನಾಳಿನ ಸೋಮವಾರ ತೀರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ರಾಜಾಸನಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿ ಪ್ರಚಂಡವಾದ ಒಂದೇ ಒಂದು ರಾಜಾಸನವನ್ನ ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳು ಹೊರಡಿಸಲಿರುವರಾಗಿ ಸಿಮ್ಲಾದೀಗಿನ ಬಿಸಿ ಬಿಸಿ ಸುದ್ದಿ! ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬದಲಿತೆಂದು ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರದ ಗ್ರಹಿಕೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ರಾಜಾಸನಗಳು ಅವಶ್ಯವೆಂದು ಇನ್ನೂ ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಅಂಬೋಣ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯವರು ಕಾಯಿದೆಭಂಗದ ಅಸ್ತ್ರವನ್ನು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಬಿನ್‌ಶರ್ತ ಒರೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದರೆ, ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರಕೃತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪುನರಾಲೋಚಿಸಲು ಒಗ್ಗಲಿನ ಮೇಲೆ ಸಿದ್ಧರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ವರೆಗೆ ಸಾಮೋಪಚಾರದ ಸವಿ ನುಡಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಪಕ್ಷದ ಬಳಿ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರವು ಎಂದಿಗೂ ಎತ್ತದು. ಶಾಂತಿದೂತರಾದ ಸರ್ ತೇಜಬಹಾದ್ದೂರ ಸಪ್ರುರವರೂ, ಬೆರಿಸ್ಟರ ಮುಕುಂದರಾವ ಜಯಕರರವರೂ ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳೊಡನೆ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಸುಧಾರಣೆಯ ಶ್ವೇತಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನಷ್ಟೇ ಚರ್ಚಿಸಿದರಂತೆ. ಯಾವ ಸಭೆ, ಯಾವಾಗ ಕೂಡಬೇಕು, ಯಾವಲ್ಲಿ ಕೂಡಬೇಕು, ಚರ್ಚೆಯ ವಿಷಯಗಳ್ಯಾವವು? ಎಂಬುದರ ಕುರಿತು ಸಂಭಾಷಣೆ ನಡೆಯಿತಂತೆ. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರದ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಲದ ಸಭಾಸದರೂ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಹಾಜರಿದ್ದರಂತೆ. ಹಾಗೆಯೇ ೧-೨ ದಿನ ಸಿಮ್ಲಾದಲ್ಲಿ ಉಳಿದು ಸೋಮವಾರ ಅಪರಾಹ್ನ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ಇರ್ವರೂ ಪುಣೆಗೆ ಹೋಗಿ ಗವ್ಹರ್ನರರ ಸತ್ಕಾರ ಪಡೆದು ಯೆರವಡಾ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವರಾಗಿ ಪುಣೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡ ಕಂಡವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ, ಆ ವಾರ್ತೆ ದಿಟವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಸಪ್ರು ಜಯಕರರ ಶಿಷ್ಟಾಯಿಯ ವಾರ್ತೆ ಮುಗಿಯಿತು.

ರೌಂಡ ಟೇಬಲ್ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಯೋಜನೆ ಈಗ ಬಿದ್ದುಹೋದಂತೆಯೇ. ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಸರ್ ಸೆಮ್ಯುಅಲ್ ಹೋರರವರು ರೌಂಡ ಟೇಬಲ್ ಪರಿಷತ್ತನ್ನು ಇನ್ನು ಸೇರಿಸಬಾರದಾಗಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರಂತೆ. ಆಗಸ್ಟ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವರನ್ನು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಿಂದ ಕರೆಸಿಕೊಂಡು ಅವರೊಡನೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆಯನ್ನಷ್ಟೇ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರದ ನಿರ್ಧಾರವಾಗಿರುವದಂತೆ. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಶಿರಸೋಳ ಖಾತೆಗಳನ್ನು ರಾಯಿಟ ಕೌನ್ಸಿಲಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿಕೊಡುವ ವಿಚಾರವೂ ನಡೆಯದಂತೆ! ಕಂದಾಯ ಖಾತೆಯಾಗಲಿ, ನ್ಯಾಯ ಖಾತೆಯಾಗಲಿ, ಖುಗಿಬಂದಿ ಇಲಾಖೆಯಾಗಲಿ, ಪರರಾಷ್ಟ್ರ ಇಲಾಖೆಯಾಗಲಿ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ವಶವಾಗವು. ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಸರ್ ತೇಜಬಹಾದ್ದೂರ ಸಪ್ರುರವರಾಗಲಿ, ಡಾ|| ಜಯಕರರಾಗಲಿ ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲವಂತೆ! ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಧಾನರಾದ ಎ.| ಮೆಕಡೊನಲ್ಡರವರು, ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಡಿಸೆಂಬರ ೧ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ವಚನಕ್ಕೆ ಭಂಗ ಬಂತೆಂದು ಇವರು ವಾದಿಸಿದರು. ಮುಂದೆ ಕಷ್ಟವಾಗುವದೆಂದೂ ತಿಳಿಸಿದರಂತೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳು ತಮ್ಮ ಉಪಾಯ ಸಾಗದೆಂದು ತಿಳಿಸಿದರಾಗಿಯೂ, ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರದ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಶಿರಸಾವಹಿಸುವ ಪ್ರಸಂಗವಿರುವದಾಗಿಯೂ ತಿಳಿಸಿದರಂತೆ. ಇಂತು ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ, ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರಕ್ಕೂ ನಡೆದ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಹೋರರೇ ಗೆದ್ದರು! ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳು ಸೋತರು! ಈ ಹೊತ್ತು ಸೋಮವಾರ, ಈ ಹೊತ್ತೇ ರಾಜ್ಯಸುಧಾರಣೆಯ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಕಟಣೆ ಹೊರಡಬಹುದು. ಅಥವಾ ಇದೇ ವಿಷಯ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ನಡೆದು ರಾಜ್ಯಸುಧಾರಣೆಯ ಶ್ವೇತಪತ್ರಿಕೆ ಸರಕಾರದ ವಿದ್ಯಮಾನ ಪ್ರಕಟವಾಗುವದು. ಇನ್ನು ಒಂದು—ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಪ್ರಾತಿನಿಧಿತ್ವದ ವಿಷಯ ನಿರ್ಣಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಅದು ಜಾತಿವತ್ತಿ ಮುಸಲ್ಮಾನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಅಂಬೋಣದಂತೆ ನಿರ್ಣಯಿಸಲ್ಪಡುವದಂತೆ. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರವು ಅನರ್ಗಸೂಚಕವಾಗಿಯೇ ರಿಪೋರ್ಟ ಮಾಡಿರುವದಂತೆ. ಸರಕಾರಿ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳದ ಒಂದು ಸಭಾಸದರಾದ ಸರ್ ಸಿ. ಪಿ. ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯರವರೂ, ಸರ್ ನೃಪೇಂದ್ರ ಮಿತ್ರರವರೂ ಇದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ಒಂದು ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿದ್ದಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ವಿಶೇಷ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಜೋಡಿಸಿದ್ದಾರಂತೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಹೋರರವರು ಪೂರ್ವಸಂಕೇತದಂತೆ, ಡಾ|| ಶಫತ ಅಹ್ಮದಖಾನ, ಸರ್ ಫಜಲಿ ಹುಸೇನ ಮೊದಲಾದ ಮುಸಲ್ಮಾನ ಜಾತ್ಯಭಿಮಾನಿಗಳ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಂತೆ ನಿರ್ಣಯ ಕೊಡುವರೆಂದು ನನ್ನ ಗ್ರಹಿಕೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ, ಹೋರರ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆಯ ಯೋಜನೆಗೆ ಯಾರದೂ ಪುರಸ್ಕಾರವಿಲ್ಲ. ಸರ್ ಚಿಮಣಲಾಲ ಸೆಟಲವಾಡ, ಸರ್ ಕಾವಸಜಿ ಜಹಾಂಗೀರ, ಪಂಡಿತ ಹೃದಯನಾಥ ಕುಂಝುರುರವರಂಥ ನೇಮಸ್ತಪಕ್ಷದವರು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮುಂಬಯಿಯ 'ಟೈಮ್ಸ ಆಫ ಇಂಡಿಯಾ' ಪತ್ರಿಕೆಗೂ, ರೌಂಡ ಟೇಬಲ್ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಘಾತವಾದದ್ದು ಸೇರದಾಗುವದಿಲ್ಲ. 'ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಸಮಾಧಾನಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂಕುಚಿತ ರಾಜ್ಯಾಧಿಕಾರದ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಸಕ್ತವಿದೆ. ಅಸಮಾಧಾನವನ್ನು ಇನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಡಿ,' ಎಂಬುದಾಗಿ 'ಟೈಮ್ಸ' ಪತ್ರಿಕೆಯು ಮುಂಜಾಗ್ರತೆ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಪುಣೆಯ ಭಾರತ ಸೇವಕ ಸಮಾಜವು ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕೈತಡೆಯಹೇಳುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಪ್ರಸಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೋರರವರ ಯೋಜನೆಗೆ ಯಾರಾದರೊಬ್ಬ ಪುರಸ್ಕರ್ತರು ಬೇಕೇ ಬೇಕು. ಜಾತ್ಯಾಭಿಮಾನಿಗಳಿಗಾದರೂ ಸಂತೈಸಿದರೆ ಅವರು ಸ್ವಾರ್ಥಪರಾಯಣರಾಗಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಆಶ್ರಯ ಕೊಡಲಾರದಲ್ಲವೇ? ಎಂಬ ತಿಳುವಳಿಕೆಯಿಂದ ಅರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮುಸಲ್ಮಾನಾದಿ ಜಾತ್ಯಾಭಿಮಾನಿಗಳ ಹೇಳಿಕೆಗೆ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರವು ಕಿವಿಗೊಡುವದಾಗಿ 'ಫ್ರೀ ಪ್ರೆಸ್' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಿಮ್ಲಾ ಸುದ್ದಿಗಾರರು ವರ್ತಿಸಿದ ಭವಿಷ್ಯ ನಿಜವಾಗುವದೆಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ.

ಈ ಸುಧಾರಣೆ ಯಾವಾಗ ಎರುವದು? ಎಂಬುದೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಉಂಟಾಗುವದು ಸಹಜ. ಈ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಕಾಯಿದೆಯ ಒಕ್ಕಣಿಕೆ ತಯಾರಾಗುವದು. ನವೆಂಬರ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಿಂದ ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆಯುವದು, ೧೯೩೩ನೇ ಇಸ್ವಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಇಲೆಕ್ಷನು ನಡೆಯುವದು; ಹೀಗೊಂದು ಭವಿಷ್ಯ ವರ್ತಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಆದರೆ, 'ಮುಂಚೆಸ್ಟರ ಗಾರ್ಡಿಯನ' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಲಂಡನಿನೊಳಗಿನ ಸ್ವಂತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಸುಧಾರಣೆ ಕಾಯಿದೆಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಕಾಯಿದೆಯ ಒಕ್ಕಣಿಕೆ ತಯಾರಾಗುವದು. ಆ ಮೇಲೆ 'ಫರ್ರಿಣ'ರಿಗೂ, ತಜ್ಞರಿಗೂ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರವು ಕರಿಸಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುವದು. ನೇಮಸ್ತ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯವರು ಸಭೆ ಕೂಡತಯಾರಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೂ ಕರಿಸಿ ಆಲೋಚನೆಯಾಗುವದು. ಆ ಮೇಲೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಿಂದ ಒಂದು ಮಂಡಳ ನೇಮಿಸಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುವದು. ಒಕ್ಕಣಿಕೆಯು ೧೯೩೩ನೇ ಇಸ್ವಿಯ ಮಾರ್ಚ—ಏಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಯಿದೆಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುವದು. ೧೯೩೩ನೇ ಇಸ್ವಿಯ ಡಿಸೆಂಬರ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನೂತನವಾದ ರಾಜ್ಯ ಸುಧಾರಣೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥಾಂತರಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವದು. ಸಂಯುಕ್ತ ರಾಜ್ಯಪದ್ಧತಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಲು ಇನ್ನೆರಡು ವರ್ಷ ಕಳೆಯುವವು. ೧೯೩೫ನೇ ಇಸ್ವಿಯ ವಸಂತಋತುವಿಗೂ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಅದು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಲ್ಲ. ಪ್ರಾಂತಿಕ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲುಗಳ ಇಲೆಕ್ಷನಿನಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಕ್ಕನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಕೈದಿಗಳ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುವದು. ಇನ್ನು ಅಂದರೆ, ಇನ್ನೊಂದು ವರ್ಷವಾದರೂ ಹೀಗೆಯೇ ಕಳೆಯುವದು. ಇಲೆಕ್ಷನಿನ ಸಮಯಕ್ಕಾದರೂ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳಿಗೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುವದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. 'ಗಾರ್ಡಿಯನ' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಇಷ್ಟಾನಿಷ್ಟತೆಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾ ಅರಿಯೆ. ಕಲಕತ್ತೆಯ 'ಸ್ಟೇಟ್ಸಮನ್' ಪತ್ರಿಕೆಯು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳಿಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಬಾರದಾಗಿ ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ— "ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳಿಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದೊಡನೆ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ರಾಜ್ಯಭಾರ ನಡಿಸಬೇಕೆನ್ನುವರು, ಬ್ರಿಟಿಶ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ರಾಜ್ಯಭಾರ ನಡಿಸಗೊಡರು. ಅಂಥವರಿಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿ ಫಲವೇನು?" ಹೀಗೆ 'ಸ್ಟೇಟ್ಸಮನ' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸವಾಲು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸರಕಾರದ ಮನೋಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೇ ಸರಕಾರ ಪಕ್ಷಪಾತಿ 'ಸ್ಟೇಟ್ಸಮನ್' ಪತ್ರಕರ್ತರು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ. ಅವಾಗಿ ಪರಾಂಬರಿಸಿದರೆ, ಇದು ಸುಸಂಗತವಾದದ್ದೇ. ಈಗಲೂ ಸೆರೆಹಿಡಿಯುವ, ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸುವ, ಬಿಟ್ಟಿ ಮಾಡುವ ಗಲಾಟೆ ನಡೆದದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ತುಂಡಿಲ್ಲ. ಬಿಡುತ್ತಾರೆ, ಹಿಡಿಯುತ್ತಾರೆ, ಮೊದಲಾದ ಕ್ರಮ ವಿಕಸನವೇ ನಡೆದದೆ. ರಾಜಾಸನಗಳು ಈಗ ಪ್ರಾರಂಭವಾದಂತೆ ಕಾರ್ಯಾಂತರ ನಡೆದಿದೆ. ದೀಪ ನಂದಿಹೋಗುವಾಗ ದೆಪ್ಪನೆ ಬೆಳಕು ಕೊಟ್ಟು ಹಠಾತ್ ನಂದಿಹೋಗುವಂತೆ ಕ್ಷೀಣಾಯುಷ್ಯದ ರಾಜಾಸನಗಳು ವರ್ತಿಸಹತ್ತಿವೆಂದು ಒಮ್ಮೆ ಅನುಮಾನ ಏರುತ್ತದೆ. ಕಲಕತ್ತೆಯ 'ಎಡ್ವಾನ್ಸ' ಪತ್ರಿಕೆಯು ಈ ಅನುಮಾನಕ್ಕೊಂದು ಆಧಾರ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿ ಕೈದಿಗಳಿಗೆ ಜುಲೈ ತಾ ೧ನೇಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಎಂಗಾಲ ಸರಕಾರವು ತೊಡಗಿರುವದಾಗಿಯೂ, ಆ ದೊರೆಗಳ

ಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿಯೇ ಶಿಕ್ಷೆಯ ಅವಧಿ ಮುಗಿಯುವ ಮುಂಚೆ ಅನೇಕ ಕೈದಿಗಳಿಗೆ ಜೇಲಿನಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಯಿತಾಗಿಯೂ 'ಎಡ್ವಾನ್ಸ' ಪತ್ರಿಕೆಯ ವಾರ್ತೆ. ಹಾಗೆಯೇ ದಿನಜಾಪುರ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿಯು ಜಪ್ತಾದ ಫಂಡಗಳನ್ನು ತಿರುಗಿ ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ| ಜೋಗೇಂದ್ರ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರಿಗೆ ಬಂಗಾಲ ಸರಕಾರದ ಅಪ್ಪಣೆ. ಹೋರರವರ ಯೋಜನೆಗೆ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿದ್ದ 'ನೇಮಸ್ತ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ'ರ ಬೆಂಬಲ ಪಡಕೊಳ್ಳುವ ಯೋಜನೆ ನಡೆದವಾಗಿ ಮಿ| ಹೊರ್ನಿಮನ್‌ರ ತರ್ಕ. ಇವರ ಮೇಲಿಂದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿ ಕೈದಿಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡ ಮಾಡಿ ಸರಕಾರದ ಔದಾರ್ಯ ತೋರಿಸುವ ಸುಸಂಧಿಯನ್ನು ಸರಕಾರವು ಕಳಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವಾಗಿ ಕೆಲ ದೀರ್ಘಾಲೋಚಕರ ಅಂಬೋಣ. ಸತ್ಯ ಯಾವುದು? ದಿಟವ್ಯಾವುದು? ನಾನರಿಯೆ.

ಇದೇ ಸಮಯ ಲೋಕಪೂಜ್ಯರು ಯೆರವಡಾ ಮಂದಿರದಿಂದ ಬರೆದ ಒಂದು ಪತ್ರ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. ಇದು ಕಳೆದ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದಂತೆ, 'ಇಂಡಿಯಾ ರಿಕನ್ಸಿಲಿಯೇಶನ್ ಗ್ರೂಪ' ಯಾನೆ 'ಹಿಂದೀ ಸಾಮೋಪಚಾರ ಸಂಘ'ದ ಮಿ| ಪರ್ಸೀ ಬಾರ್ಟಲೆಟ್‌ರವರಿಗೆ ಬರೆದದ್ದು. ಮಿ| ಬಾರ್ಟಲೆಟ್‌ರವರು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಸ್ಥಿತಿ ತಿಳಕೊಂಡು ಶಾಂತತೆಯ ಆವಶ್ಯಕತೆ ಗ್ರಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರ ಲೋಕಪೂಜ್ಯರು ಬರೆಯುವದೇನೆಂದರೆ.—

> "ಸಾಮೋಪಚಾರಕ್ಕೂ, ಸಂಧಿಗೂ ನಾನು ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತಲೂ ಮುಂದ! ಅವಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ತರುವಂಥ ಯಾವದೇ ಕೃತ್ಯವನ್ನು ನಾನೆಂದಿಗೂ ಮಾಡುವವನಲ್ಲ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ಎಳ್ಳಷ್ಟು ಸಂದೇಹಪಡಬಾರದು. ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸ್ವಾಭಿಮಾನಕ್ಕೆ ಭಂಗ ಬರದಂತ ಸಾಮೋಪಚಾರಕ್ಕೂ ಸಂಧಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗಿಯೇ ನಾನು ವರ್ತಿಸುವೆನು. ಇದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆಯಾಗಿ ಜೈಲು ನಿರ್ಬಂಧದಲ್ಲಿ ನಾನು ಬರೆಯಲಾರೆ."

ಈ ಪತ್ರ ಲಂಡನಿನ 'ಟ್ಯಾಯಿಮ್ಸ' ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಬುಧವಾರವೇ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಮಾಲ್ಯಾಗುವದು [illegible] ಲೋಕಪೂಜ್ಯರ ಪತ್ರದಿಂದ ಉಂಟಾದ ಸಂಧಿಯನ್ನು ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರವು ಹೋಗಲಾಡಿಸದೆ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿ ಯಾರ್ಕದ ಆರ್ಕಬಿಶಪರೂ, ಒಕ್ಸಫರ್ಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಬೆಲಿಯಲ್ ಕಾಲೇಜಿನ ಮುಖ್ಯಾಧ್ಯಾಪಕರಾದ ಡಾ| ಎ. ಡಿ. ಲಿಂಡಸೇಯವರೂ, ಪ್ರೊ| ಗಿಲ್ಬರ್ಟ ಮರೇಯವರೂ, ಸರ್ ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ಯಂಗಹಜಬಂಡರವರೂ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಲಂಡನಿನ 'ಟ್ಯಾಯಿಮ್ಸ' ಪತ್ರಿಕೆಯು ಈ ಪತ್ರಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಎಡೆಗೊಟ್ಟಿರುವದರಿಂದ ಲೋಕಪೂಜ್ಯರ ವಚನಾಧಾರದ ಮೇಲೆ ಒಡಂಬಡಿಕೆಯ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಪುನಃ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವವಾಗಿ ಹಲವರ ಊಹೆ. "ಆದರೆ, ಇದರಿಂದ ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರವಾಗಿಲ್ಲ. 'ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸ್ವಾಭಿಮಾನಕ್ಕೆ ಭಂಗ ಬರದಂತೆ' ಎಂಬ ಶಬ್ದಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಮೂಲ ಧೋರಣವನ್ನೇ ಸ್ಥಿರಪಡಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ಶಬ್ದಗಳ ಅರ್ಥ ಸ್ಪಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಕ್ಕೆ ತಡ ಹಾಕುವ ಲಕ್ಷಣ ತೋರುವದಿಲ್ಲ. ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಇರುವ ತನಕ ಒಡಂಬಡಿಕೆಯ ಮಾತನೆತ್ತಲಾಗದೆಂದು ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿ ಸರ್ ಸೆಮ್ಯುಅಲ್ ಹೋರರವರು ಕಳೆದ ಫೆಬ್ರುವರಿ ೨೯ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ನುಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಲೋಕಪೂಜ್ಯರ ಪತ್ರದಿಂದ ಸಂಧಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಗೆ ಹೊಸ ಮಾರ್ಗ ದೊರೆಯಲಿಲ್ಲ." ಹೀಗೆ ಸರಕಾರಿ ಪಕ್ಷದ 'ಎಸೋಸಿಯೇಟೆಡ್ ಪ್ರೆಸ್' ವಾರ್ತಾವಾಹಕರ ಸುದ್ದಿ. ಬೆರಿಸ್ಟರ ಸಪ್ರು-ಜಯಕರರವರ ಸಿಮ್ಲಾ ಯಾತ್ರೆಯಿಂದ ಅಘಟಿತ ಘಟನೆಗಳು ಒದಗಿಬರುವವಾಗಿ ಕಳೆದ ವಾರ ಭವಿಷ್ಯ ಹೇಳಿದ ಸಿಮ್ಲಾ ಸುದ್ದಿಗಾರರೇ ಈ ವಾರ ಈ ಪ್ರಕಾರ ನಿರಾಶರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥಲ್ಲಿ 'ನಿರೀಕ್ಷಕ'ನವೇನು ಮಾಡು?

ಆದಾಗ್ಯೂ, ಆಶಾತಂತುವು ಇನ್ನೂ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹರಿದು ಹೋಗಲೊಲ್ಲದು. ಭಾರತ ಸೇವಕ ಸಮಾಜದ ಪರವಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ರಾ| ಗೋಪಾಲರಾವ ದೇವಧರರವರೂ, ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಪಂಡಿತ ಹೃದಯನಾಥ ಕುಂಜ್ರುರವರೂ, ಇತರ ಒಬ್ಬಿಬ್ಬರೂ ಕಳೆದ ಜೂನ ೧೮ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಯೆರವಡಾ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿದ್ದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಸೌ| ...... ಯವರಿಗೆ ಭೆಟ್ಟಿಯಾದರು. ಶಾಂತಿದೂತರಾಗಿಯೇ ಇವರು ಹೋಗಿದ್ದರೆಂದು ದೇಶತುಂಬ ವಾರ್ತೆ. "ಯಾವದೊಂದು ರಾಜಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಹೋಗಿರಲಿಲ್ಲ. ವ್ಯಕ್ತಿಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಹೋಗಿದ್ದೆವು" ಹೀಗೆ ಪಂ| ಕುಂಜ್ರುರವರ ಪ್ರಕಟಣೆ. ಖಾಸಗಿ ಕಾರ್ಯದ ರೂಪರೇಷೆಯೇನೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ, ನಾನರಿಯೆನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ; ಯಾಕೆಂದರೆ, ಪಂಡಿತ ಕುಂಜ್ರುರವರು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಅದೇ ದಿನ ಅವರೊಂದು ಪ್ರಕಟಣೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. "ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಕನಿಷ್ಟ ಎಷ್ಟು ರಾಜ್ಯಾಧಿಕಾರ ಬೇಕು? ಎಂಬ ಕುರಿತು ಭಾರತ ಸೇವಕ ಸಮಾಜವು ಸದ್ಯಕ್ಕೇ ಒಂದು ಪ್ರಕಟಣೆ ಹೊರಡಿಸಲಿಕ್ಕಿದೆ. ಅನಕ ವರೆಗೆ ಸರಕಾರವು ಕೈತಡೆಯಬೇಕು. ಕೈ ತಡೆಯದೆ ಒಡಂಬಡಿಕೆಗೆ ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಘ್ನಗಳನ್ನುಂಟು ಮಾಡಲಾಗದು" ಹೀಗೆ ಪಂಡಿತ ಕುಂಜ್ರುರವರು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದರ ಅರ್ಥವೇನು? "ತಮ್ಮ ಪ್ರಕಟಣೆಯಿಂದ ಇತ್ತಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಂಧಿಯಾಗಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವದಾಗಿ"ಯೂ ಪಂಡಿತ ಹೃದಯನಾಥ ಕುಂಜ್ರುರವರು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಾರೆ. ಭಾರತ ಸೇವಕ ಸಮಾಜದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಗೋಪಾಲರಾವ ದೇವಧರರವರೂ ರಾಜಶಾಸನಗಳನ್ನು ಪುನರುದ್ಧರಿಸದೆ ಮನಸ್ಪೂರ್ತಿಕೆಗೆ ಅನುಕೂಲ ವಾತಾವರಣವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಲು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ವಿನ್ನೈಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಮುಂಬಯಿಯ 'ಟ್ಯಾಯಿಮ್ಸ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ' ಪತ್ರಿಕೆಯೂ, ರೌಂಡ ಟೇಬಲ್ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮರ್ಮಾಘಾತ ಮಾಡಬಾರದಾಗಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಮುಂಬಯಿಯ ಮಿ| ಎಮ್. ಆಯ್. ಡೇವಿಡ್ ಎಂಬ ಯುರೋಪಿಯನ್ ಪ್ರಮುಖರು ಮುಂಬಯಿಯ 'ಟ್ಯಾಯಿಮ್ಸ' ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದ ಪತ್ರ ಬೋಧಪ್ರದವಿದೆ. "ಹೋರಾಟ ಸಾಕು; ಇನ್ನು ಬೇಡ. ಬಹಳ ಕಾಲ ನಡೆಯಿತು, ಇನ್ನೂ ಈ ಹೋರಾಟ ನಡೆಯಗೊಟ್ಟಲ್ಲಿ ಇತ್ತಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿಯೂ ಮುಕ್ತದ್ವಾರಗಳಿಲ್ಲವೆಂದು ಲೋಕಾಪವಾದವಾಗುವದು ಕಾರಣ, ಕೈ ತಡೆಯಿರಿ. ಅಷ್ಟಮಾರ್ಗ ಹಿಡಿಯಬೇಡಿ; ಕಷ್ಟ—ನಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗಬೇಡಿ" ಹೀಗೆ ಮಿ| ಡೇವಿಡ್‌ರವರು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳಿ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆಯಿಂದ ಎಂದಿಗೂ, [illegible] ಸಮಾಧಾನವಿಲ್ಲವಾಗಿಯೂ ಆ ಕುರಿತು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬಾರದಾಗಿಯೂ, ಅದರಿಂದ ಕಾರ್ಯಭಾಗವಾಗದಾಗಿಯೂ ಸಾರಿ ದೂರಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. "ಸುವರ್ಣ ಸಂಧಿಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಡಿ. ಗಾಳಿ ಬಂದಾಗ ತೂರಿಕೊಂಡು ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯಿರಿ. ಇಂಥ ಸಮಯ ಮುಂದೆಂದಿಗೂ ಬರದು. ಬ್ರಿಟಿಶ-ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ದೇಶಗಳೊಳಗೆ ಒಡಂಬಡಿಕೆಯಾಗುವ ಯೋಗವಿದು. ಲೋಕಪೂಜ್ಯರೊಡನೆ ಸಂಧಿಪ್ರಸ್ತಾಪನ್ನೆತ್ತಿರಿ" ಹೀಗೆ ಮಿ| ಡೇವಿಡ್‌ರವರು ಆತ್ಯಾಗ್ರಹದಿಂದ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ರಾಜಶಾಸನದ ಮನ್ವಂತರವು ಕ್ಷೇಮಕರವಲ್ಲೆಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹೊಳೆದದೆ. ಸಾಮೋಪಚಾರದಿಂದ ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಎಲ್ಲರೂ ಆತುರಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಪಕ್ಷಪಾತಿಗಳಿಗೆ ಹೋರರವರ ಯೋಜನೆಯ ಪುರಸ್ಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಮನವೊಲಿಸುವ ಯತ್ನ ಒಳಗಿಂದೊಳಗೆ ನಡೆದದೆ. ರಾಜಶಾಸನಗಳು ಪುನರುದ್ಧರಿಸಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವಾಗಿ ಒಂದು ಆಶೆ. [illegible] ಸೋಮವಾರ ಜುಲೈ ೪ನೇ ತಾರೀಖು. ರಾಜಶಾಸನಗಳ ಉತ್ತರಕ್ರಿಯೆ ಆ ದಿನ ದೇಶತುಂಬ ನಡೆಯುವದು. ಅವುಗಳ ಉದ್ಧಾರವಾಗುವದೇನೆಂದು ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ತಿಳಿದೀತು. ಬ್ರಿಟಿಶ ಮುತ್ಸದ್ದಿಗಳು ವಿಚಾರವಂತರು, ರಾಜಕಾರಣಧುರಂಧರರು. ಈ ಸುವರ್ಣಯೋಗದ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಹೇಗೆ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಕೊಳ್ಳಲು ಎಲ್ಲರೂ ಕುತೂಹಲಪಡುವದು ಸಹಜವಿರುವದಲ್ಲವೇ? ಕಾರ್ಮೋಡಗಳು ಚದರಿಹೋಗುತ್ತವೋ, ಕವಿದುಬಂದು ಮಳೆಗರೆಯುತ್ತವೋ ನೋಡುತ್ತಿರುವಾ!!

— ಸೊಲ್ಲಾಪುರದಲ್ಲಿ ತಾ. ೮-೫-೩೦ನೇಗೆ ತಮ್ಮ ಹುಡುಗನು ಒಕ್ಸಿಲಿಯರಿ ಫೋರ್ಸಿನ ಸಾರ್ಜಂಟನ ಗುಂಡಿಗೆ ಬಲಿಬಿದ್ದು ತೀರಿದ್ದರಿಂದ ಸರಕಾರದ ಮೇಲೆ ಹುಡುಗನ ತಾಯಿ-ತಂದೆಗಳು ರೂ ೫೦,೦೦೦ಗಳ ನಷ್ಟಭರ್ತಿಯ ದಾವೆ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಸರಕಾರದ ಮೇಲೆ ದಾವೆ ನಡೆಯುವದಿಲ್ಲವಾಗಿ ಸರಕಾರದ ಅಂಬೋಣ. ಪೋಲೀಸರ ಮುಖ್ಯತ್ವವನ್ನು ಸರಕಾರವು ಮೊದಲ ಹಿಡಿಯುವದಿಲ್ಲವಾಗಿ ಸರಕಾರದ ಸಾಧನ. ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಿದ "ಒಕ್ಸಿಲಿಯರಿ ಫೋರ್ಸ" ಯಾನೆ ಬೆಂಬಲ ಸೈನಿಕರು ಹುಡುಗನಿಗೆ ಹೊಡೆದದ್ದರಿಂದ ಸಹ ಸರಕಾರದ ಮೇಲೆ ಜವಾಬದಾರಿ ಬರುವದಿಲ್ಲ. ಈರ್ವರ ವರ್ಜಿಯೂ ಒಂದೇ, ಹೀಗೆ ಸರಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಮುಂಬಯಿಯಿಂದ ಮುದ್ದಾಂ ಸೊಲ್ಲಾಪುರತನಕ ಹೋದ ಬೆ| ವೇಲಣಕರರು ಕಳೆದ ಜೂನ ತಾ ೧೮ನೇಗೆ ವಾದಿಸಿದರು. ವಾದಿ ಕಡೆ ವಕೀಲರಾದ ರಾ| ಪ್ರಂಷೇಯವರು ಪುರಾವ ಕೊಡದ ಹೊರತು ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ದಾವೆಯೊಳಗಿಂದ ಕಿತ್ತು ಹಾಕಬರುವದಿಲ್ಲವೆಂದರು. ಇನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಗಳಿಲ್ಲ. ಈಗಿನ ಸಬಜಜ್ಜರು ರಾ| ಕೆಂಭಾವಿಯವರು. ಮೊದಲು ರಾ| ಹಟ್ಟಂಗಡಿಯವರಿದ್ದರು. ಅವರ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತಾ ೯-೩-೩೨ನೇಗೆ ಇದೇ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದು ಒಕ್ಸಿಲಿಯರಿ ಫೋರ್ಸಿನ ದರ್ಜೆಯೇನೆಂದು ಸರಕಾರವೇ ಸಿದ್ಧಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟು ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ತಾ ೨-೪-೩೨ನೇದನ್ನು ನೇಮಿಸಿದ್ದರು. ಆ ತಾರೀಖಿನ ಪೂರ್ವದಲ್ಲೇ ರಾ| ಹಟ್ಟಂಗಡಿಯವರಿಗೆ ವರ್ಗವಾಯಿತು. ಬೆ| ವೇಲಣಕರರು ಸರಕಾರ-ಸೈನ್ಯಖಾತೆಗಳೊಳಗೆ ನಡೆದ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಹಾಜರಪಡಿಸಲೊಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ.

ಪರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ.

ಯುರೋಪ ಖಂಡದಲ್ಲಿ.

ಯುರೋಪ ಖಂಡದ ಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟು ದಿನ ಯುದ್ಧ ಕಾಲದ ಸಾಲ 'ವನ್ನು [illegible] ಮಿತ್ರರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ [illegible] ತರಬೇಕು, ಮಿತ್ರರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಅಮೇರಿಕೆಯವರಿಗೆ ಸಾಲ ತೀರಿಸಬೇಕು, ಕಾಲದ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಹಿಂದಿನಂತೆ ನ್ಯಾಯ ಮಾರ್ಗಾನುಸರಿಸುತ್ತದೆ. ಜರ್ಮನಿ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡಲಿಕ್ಕಾಗುವದೆಂದು ಹೇಳಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. "ಕಾಸು ಬಡವರಕ್ಕೆ ಹಣ ಬೇಕ್ಯಾಕ? ಜೀವ ಹೋದಂತೆಯ" ಹೀಗೆ ಫ್ರಾಂಚ ದೇಶದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳುವದು ಅಂದಿನಿಂದ. ಬ್ರಿಟಿಶರು ಬಡವಕ್ಕನ್ನು, ಇದಕ್ಕನ್ನು" ಹೀಗೆ [illegible] ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಜರ್ಮನಿಯಿಂದ ಹಿಂದಕ್ಕೆ [illegible] ಬ್ರಿಟಿಶರಿಗೆ [illegible] ಅಮೇರಿಕನ ಪ್ರವಾಸಿಗರಿಂದ ಸಂಗತಿ [illegible] ಕೊಡತಕ್ಕ [illegible] ಇದರಿಂದ ಬ್ರಿಟಿಶ ಸರಕಾರ [illegible] ವಾಗುವದಾಗಿ ಫ್ರಾಂಚ ಪ್ರಧಾನರು ಹೇಳಿದರು. ಈಗಲೇ ರೊಕ್ಕ ಹಣ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ [illegible] ಜರ್ಮನ [illegible] ಕೊಡಿ, ಕೆಲವು ಪ್ರೋನಿಸರಿ ನೋಟುಗಳನ್ನು ಬರೆಕೊಡಿ, ಇಷ್ಟನ್ನು ಸರಕು ಕೊಡಿ, ಹಣ ಕೊಡು ವ್ಯಾಪಾರದ ಮೂಲಕ ಸಾಲ ತೀರಿಸಿ, ಮುದ್ದತ್ ಮಾತ್ರ ಇದೆ ಬೇಡಿಕೊ, ಹೀಗೆ ಫ್ರಾಂಚ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಅಂಬೋಣ. ಬ್ರಿಟಿಶ ಪ್ರಧಾನರೂ, ಫ್ರಾಂಚ ಪ್ರಧಾನರೂ ಗುಪ್ತವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಜರ್ಮನ್ ಪ್ರಧಾನರೂ ಮಾತನಾಡಿದರು ಜೊತೆ ಜೊತೆಯಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದರು, ಒತ್ತಟ್ಟಿಗೆ ಮಾತನಾಡಿದರು ಎಲ್ಲ ಮಾತು ಅಂತರಂಗದಿಂದ ನಡೆಯಿತು. ಒಂದೊಂದು ಪದವು ಒಡಂಬಡಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಜಾಹೀರ ಅಧಿವೇಶನ ಇಂದು ನಡೆಯುವದು ನಾಳೆ ನಡೆಯುವದು, ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತ ಹೇಳುತ್ತ ಜಾಹೀರ ಅಧಿವೇಶನ ನಡೆಯಿತು. ಲೌಸಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಏನೊಂದೂ ನಿಶ್ಚಯ ಮಾಡದೆ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ದೇಶಗಳಿಗೆ ತೆರಳಿದರು. ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸರಕಾರಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡೆಯಲು ಅವರು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟು ತಿಕ್ಕಾಟ ನಡೆಸಿದರಾಗ್ಯೂ ಹಣ ಬಿಡುವದೆಂದರೆ ಜೀವದ ಸುತ್ತು, ಹಣ ಕೊಡುವದೆಂದರೆ, ಜೀವಕ್ಕೆ ಸುತ್ತು ಎಂದು ಬನಿಯಾದ ಸುತ್ತು! ಹೀಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಬ್ರಿಟಿಶ-ಫ್ರೆಂಚರ ಸಾಹುಕಾರರಾದ -ಅಮೇರಿಕೆಯವರು-ಸಾಲ-ಬಿಡಲೊಪ್ಪುವದಿಲ್ಲ. "ಜರ್ಮನಿಯು ದಿವಾಳಿ ನಾವೆಂಬುವು, ನಮ್ಮಿಂದ ಸಾಲ ಪಡೆದವರು ನೀವು, ನೀವು ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡಿ ನಿಮಗೆ ಹಣದ ಅಡಚಣೆಯುಂಟಾದರೆಂಬ ಮಾತನ್ನು ನಾವು ನಂಬುವದಿಲ್ಲ ಸೈನ್ಯ ಖಿತೆಯ ಮೇಲೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ಹಣವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ನೀವು ನಮಗೆ ಕೊಡಬಹುದು, ನಮ್ಮ ಸಾಲ ತೀರಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಇದನ್ನು ನೀವು ಕಡಿಮೆಮಾಡಲೊಪ್ಪದಿದ್ದರೆ, ಸಾಲ ಬಿಡಲು ನಮಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಿಲ್ಲ. ಸೈನ್ಯಾಂಶದಿಂದ ವಿಮಾನಗಳನ್ನು, ಸೈನಿಕರನ್ನು, ಮದ್ದು-ಗುಂಡುಗಳನ್ನು, ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ನೀವು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು" ಹೀಗೆ ಅಮೇರಿಕೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗ [illegible] ದವರು ಶಸ್ತ್ರ ಸನ್ಯಾಸ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು. ಜಿನೀವಾ ಲೌಸಾನದಲ್ಲಿದ್ದ ಮಿ| ಗಿಬ್ಸನ್‌ರವರಿಗೂ, ಅಮೇರಿಕೆಯ ನ್ಯೂಯಾರ್ಕದಲ್ಲಿದ್ದ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ ಹೂವರರವರಿಗೂ ಟೆಲಿಫೋನಿನಿಂದ ಸಂಭಾಷಣ ನಡೆಯಿತು. ಶಸ್ತ್ರ ಸನ್ಯಾಸ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ, [illegible] ಪ್ರತಿಪತ್ತಿಗೂ ಅಮೇರಿಕೆಯವರು [illegible] ಫ್ರಾಂಚರು ಸೈನ್ಯ ಕುಗ್ಗಿಸಿದಲ್ಲಿ [illegible] ಕುಗ್ಗವದಾಗಿ ಹೇಳಿ ಸೈನ್ಯ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಾರದ್ದುವದಿಲ್ಲ. "ಸೈನಿಕರನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಧೋರಣಕ್ಕೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಿದೆ. ವಿಮಾನ ಹಡಗುಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ವಿಷಯ ಮಾತ್ರ ಆಲೋಚನೆಮಾಡಬೇಕು. ಶಸ್ತ್ರ ಸನ್ಯಾಸ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಶ ರಾಷ್ಟ್ರದ ವಿಚಾರ ಹೂವರರವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಷ್ಟು" ಹೀಗೆ ಬ್ರಿಟಿಶ ಪ್ರಧಾನಿಗಳಾದ ಸರ್ ಜೋನ್ ಸೈಮನ್ನರವರು ಹೇಳಿ ತಮ್ಮ ನೌಕಾ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ [illegible] ಹೂವರರ ಸೂಚನೆಗಳು ವಿಚಾರಾರ್ಹವಿವೆ [illegible] ಜಂಗಿ ಒಂದಂತೆ ಸೈನ್ಯ [illegible] ಕಡಿಮೆಯಾಗಬೇಕು" ಎಂದು ಜಪಾನ [illegible] ಮಾಡುವರು [illegible] 'ಮಂಚೂರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಸೈನಿಕರನ್ನಿಟ್ಟು [illegible] ಆಕ್ರಾಂತ ಮಾಡುವ [illegible] ನಮ್ಮ ರಶಿಯಾ ದೇಶದ [illegible] ಪ್ರಾಂತದ ಮೇಲೆ ದಾಳಿ ಮಾಡುವದಕ್ಕಾಗಿ ಅಕ್ಕರೆದ ಜಪಾನ ಸೈನ್ಯ ಸಂಗ್ರಹವಾಗುತ್ತಿದೆ [illegible] ಹೋಗಿದೆ. ಜಪಾನ ದೇಶವು ಹಲ್ಲು ಮುರಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುವದು" ಹೀಗೆ ರಶಿಯಾ ಸರಕಾರದ 'ಇಸ್ವೆಸ್ತಿಯಾ' ಪತ್ರಿಕೆಯು ಜಪಾನ ದೇಶಕ್ಕೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಸಂಗ್ರಾಮದ [illegible] ತೊರದುಬಿಡಬೇಕಾಗಿ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನಿಲ್ಲಿ ಶಸ್ತ್ರಸನ್ಯಾಸ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಒಪ್ಪಿದರು ಶಸ್ತ್ರಸನ್ಯಾಸ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಕುಗ್ಗಿಸಬೇಕೆಂಬ ಅಮೇರಿಕೆಯ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರಾದ ಮಿ. ಹೂವರರವರ ಸೂಚನೆಯ [illegible] ವಿಚಾರಿಸತಕ್ಕ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಎಲ್ಲರೂ ಮಾತ್ರ ನೆಲದಿಂದ ಮಾತಾಡುವ ಆರ್ಭಾಟ ನೋಡಿ ರುಶ್ಯ ದೇಶದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾದ ಮಿ| ಲಿಟ್ವಿನವ್ಹಫ್‌ರವರಿಗೆ ಬೇಸರ ಬಂತು. "ಇದು ಶಸ್ತ್ರಸನ್ಯಾಸ ಪರಿಷತ್ತೆಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯಬೇಡಿ." ಹೀಗವರು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಇಟಲಿ, ಜರ್ಮನಿ ದೇಶದವರೂ, ಇತರ ೧೦-೧೨ ಸಣ್ಣ-ಪುಟ್ಟ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳೂ ಹೂವರರವರ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಮನ್ನಿಸಿವೆ ಆದಾಗ್ಯೂ ಪರಿಷತ್ತು ಏನೂ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡದೆ-ವಿಸರ್ಜನೆ ಹೊಂದಿತು. ಖಂಡಣೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ವಿಚಾರಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಸೇರಿದ ಲೌಸಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೂ ನಿರ್ಣಯವಾಗಲಿಲ್ಲ! ಜಿನೀವಾದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ ಶಸ್ತ್ರ ಸನ್ಯಾಸ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೂ ನಿರ್ಣಯವಾಗಲಿಲ್ಲ!! ಹೀಗೆ ಎರಡೂ ಪರಿಷತ್ತುಗಳು ಅಂತ್ಯವಾದವು!

⁂

ಆಯರ್ಲಂಡದೊಳಗೆ.

ಆಯರ್ಲಂಡದ ರಾಜಧಾನಿಯಾದ ಡಬ್ಲಿನ್ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಈಗ ಕ್ರಿಸ್ತ ಧರ್ಮಪರಿಷತ್ತಿನ ಗಲಾಟೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಿಂದ ೩ ಲಕ್ಷ ಜನರು ಸೇರಿದ್ದಾರೆ. ದಿನಾ ೫-೬ ಸಾವಿರ ಜನರು ಸಹ ಬರುವರು. ಇದರಿಂದ ಅನ್ನಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಪೂರೈಕೆಯಾಗದ ತೊಂದರೆಯಾಗಬಹುದೆಂದು ಭೀತಿಯಿಂದ ಅನ್ನಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನುಪಯೋಗಿಸಬೇಕಾಗಿ ಜನರಿಗೆ ಉಪದೇಶ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ನೀರನ್ನು ನೀರಿನಂತೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೆ, ಮುಂದೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಬಹುದಂತೆ ಈ ಪರಿಷತ್ತಿಗಾಗಿ ರೋಮ ಪಟ್ಟಣದಿಂದ ಪೋಪ ಧರ್ಮಗುರುಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾದ ಕಾರ್ಡಿನಲ್ ಲೌರಿಯವರು ಲಂಡನ್ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಡಬ್ಲಿನ್ನಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಆಯರ್ಲಂಡದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಮಿ| ಡಿ. ವಲೇರಾರವರು ರಾಜವೈಭವದಿಂದ ಗುರು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಕಾರ್ಡಿನಲ್‌ರವರಿಗೆ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ಸ್ವಾಗತಿಸಿದರು ಈ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಹೆಸರು 'ಯುಕಾರಿಸ್ಟ ಕಾಂಗ್ರೆಸ' ಎಂದು. ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮಂಟಪದ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಧ್ವಜಗಳು ಹಾರ್ಯಾಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಬ್ರಿಟಿಶ ಧ್ವಜಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಯಾವನೋ ಒಬ್ಬರು ಬ್ರಿಟಿಶ ಧ್ವಜ ಹಚ್ಚಿದ್ದರು, ನಿಷೇಧ ಮಾಡಿದಾಗ್ಯೂ ಕೇಂದ್ರ ರಿಪಬ್ಲಿಕನ್ ಸೈನಿಕರು ಅದನ್ನು ಕೆಡವಿದರು. ಬ್ರಿಟಿಶ ರಾಜಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾದ ಆಯರ್ಲಂಡದ ಗವ್ಹರ್ನರ ಜನರಲ್‌ರಿಗೆ ಸ್ವಾಗತ ಸಮಾರಂಭಕ್ಕೆ ಆಮಂತ್ರಣವಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಯರ್ಲಂಡ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಉತ್ಸಾಹವು ಉಕ್ಕೇರಿ ಬಂದಿದೆ

ಮುದ್ರಣ ಸಮಯ.

ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳಿಗೆ ಕೂಡಲೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿ ರಾಜ್ಯಸುಧಾರಣೆಯ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನೆರವಾಗ ನಿಮಂತ್ರಿಸದಿದ್ದರೆ ಮುಂದ ಅನರ್ಥವಾಗುವದಾಗಿಯೂ, ಸಹಕಾರಿಗಳು ಪುನರಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುವದಾಗಿಯೂ ಪುಣೆ ಭಾರತ ಸೇವಕ ಸಮಾಜದ ಪ್ರಕಟಣ!

ಸ್ಥಾನಿಕ ವೃತ್ತಾಂತ.

ಕಾರವಾರ— ೫೫ ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಾಗಿದ ೩೦ ವರ್ಷ ಸರ್ವಿಸಾದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ನಿವೃತ್ತಿಯಿಂದ ಪೆನ್ಶನು ಕೊಡುವದು ಬೇಡವೆಂದೇನೋ ಎಂದು [illegible] ಕಳೆದ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿಯೇ ನಿರ್ಣಯವಾದರು ಬಂದಾಗ್ಯೂ ಜೂನ ೧೩ನೇ ತಾರೀಖಿನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಕುರಿತು ಸ್ಕೂಲ ಬೋರ್ಡ ವಿಚಾರವನ್ನೇ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಕಾಯುವಂತೆ ಪಗಾರು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು; ಈಗ ಅವರ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿದ್ದ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಪಗಾರು ಕೊಡಬೇಕು. ದುಪ್ಪಟ್ಟು ಖರ್ಚಾಗುವದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಅವಿಚಾರವೇಕೆ? ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಮೇ ತಿಂಗಳ ಪಗಾರು ಇನ್ನೂ ದೊರಕಲಿಲ್ಲ. ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನಿಂದ ಪಗಾರ ಬಿಲು ಇನ್ನೂ ಮಂಜೂರಾಗಿ ಬಂದಿಲ್ಲವಂತೆ

ಬನವಾಸಿಯ ಶ್ರೀಮಧುಕೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಅಪೀಲಿನ ವಿಚಾರ ಇನ್ನೂ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದೆ

ಹೊನ್ನಾವರ— ಮಳೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೀಳುತ್ತಿದೆ. ತಾ. ೨೪ರ ರಾತ್ರಿ ಬಿದ್ದ ಮಳೆ ೮೦ ಇಂಚು. ಶರಾವತಿ ಹೊಳೆ [illegible] ರಸ್ತೆ ಬಹಳ ಕೆಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಮೋಟರು [illegible] ಅಪಘಾತವಾಗುವ ಸಂಭವವಿದೆ ಇಂಜನಿಯರ ಖಾತೆಯವರು ಕಾಳಜಿಯಿಟ್ಟು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಶೀಘ್ರವೇ ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕು

[illegible] ಜನರ [illegible] ತಪ್ಪದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿದೆ! ಬಂದರು ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಟಪ್ಪಾಲ ಹೋಲಿನ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಸ್ಥಳ. ಉದ್ಯೋಗ [illegible] ದುರ್ಲಕ್ಷ. [illegible] ಇವರ [illegible] ಇಲ್ಲವೇ?

ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಕೆಟ್ಟ ಹೋದ ವಹಿಗಳನ್ನು ದುರುಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಸೂಚನೆ.

ನಿರ್ಬಂಧದೊಳಗಿರುವ 'ವೃತ್ತ'ದ ಸಂಚಿಕೆ.

ಸ್ಥಾನಿಕ ವೃತ್ತಾಂತ.

ಕುಮಟಾ— ಮಳೆ ಒಳ್ಳೇ ನಡಿಸುತ್ತದೆ. ಒಕ್ಕಲಿಗರೆಲ್ಲರೂ ನಟ್ಟಿಯ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೇ ನಡೆದರೆ ಒಳ್ಳೇ ಬೆಳೆಯಾಗುವದು. ಈ ವಾರದಲ್ಲಿ ೧೫-೧೬ ಇಂಚು ಮಳೆ, ಅಂತು ಈ ವರೆಗೆ ೭೯-೮೯ ಇಂಚು ಮಳೆಯಾಯಿತು.

ಇಲ್ಲಿಯ ಶಿರಸ್ತೇದಾರರಾದ ಮಿ. ಧಾರವಾಡೀಕರವರಿಗೆ ಹಳಿಯಾಳಕ್ಕೆ ವರ್ಗವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಶಿರಸ್ತೇದಾರರಾದ ಮಿ| ಜೋಶಿಯವರಿಗೆ ಮುಂಡಗೋಡಕ್ಕೆ ವರ್ಗವಾಗಿದೆ. ಹಳಿಯಾಳದಿಂದ ಮಿ| ನಬಾಬರು ಇಲ್ಲಿ ಶಿರಸ್ತೇದಾರಿ ಜಾಗೆಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ.

ಈಗ ಮೋಗೇರರು ಯಾತ್ರಿಗಳಿಗೆ ದೂಡದಕ್ಕೂ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟರಮಣ ದೇವರೇ ಪ್ರಸನ್ನನಾಗಿದ್ದಾನೆ! ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟರಮಣ ದೇವರ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ರೋಗ ಸುಲಿದು ಅವರು ಗಂಟು ಕಟ್ಟಿದರಾಯಿತು. ಮೊಕ್ತೇಸರರು ಶ್ರೀ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಆವರಿಗೆ ಶ್ರೀ ದೇವರ ಸ್ಥಳ ಕೊಟ್ಟು ಗುಡಿಸಲು ಕಟ್ಟಿ ವ್ಯಾಪಾರ ನಡಿಸಗೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮೋಗೇರಯಿಗಳು ಈಗ ಕುಮಟೆಯ ಸ್ಥಳವಂತಿಕರು! ಅವರು ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ನೋಟು ಮುರಿಸುವ ನೆವ ಮಾಡಿ ದುಡ್ಡಿನ ಕಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಹ ಕೈಹಾಕಿ ಹಣ ಸುಲಿದ ದಾಗಿ ದನಿದೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಗೋಡೆಗಳಿಗೆ ಕೆಲವರು ಮಾಫಿ ಬೇಡಿದ ಛಾಪಿ ಪತ್ರಗಳು ಅಂಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಇವರು ಸಾಣಿಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪಿನ ಆಂದೋಲನದಲ್ಲಿ ಸೆರೆಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟ ಒಕ್ಕಲಿಗರು. ಅವರ ಮೇಲೆ ಉಪ್ಪಿನ ಕಾಯಿದೆಯಂತೆ ಖಟ್ಲೆ ನಡೆದು, ಅವರು ಮಾಫಿ ಬೇಡಿ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದರು. ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಅವರು ಸೇರಿದವರಿಲ್ಲ, ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ ಒಕ್ಕಲಿಗರಿಗೆ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪವಾಗುತ್ತದೆ. ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಲಾ ಎಮೆಂಡಮೆಂಟ ಆಕ್ಟಿನ ಕಲಮು ೧೬ (೧)ರಂತೆ ತಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸಿದ ಆರೋಪದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಬೇಕು; ಹೀಗೆಲ್ಲ ಬರೆದದೆ. ಇವರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳೂ ಅಲ್ಲ, ಕಾಂಗ್ರೆಸಿಗೆ ಸೇರಿದವರೂ ಅಲ್ಲ, ಹೀಗೆ ಶ್ರೀ ಗೋಕರ್ಣಕರ ಕೊಟ್ಟಿರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮಾಫಿ ಬೇಡಿದವರ ಉಸಾಬರಿ ಬೇಕೆ?

ಸಿದ್ದಾಪುರದಲ್ಲಿ ಕರಬಂದಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯ ನಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆಂಬ ಆರೋಪದ ಮೇಲೆ ಸೆರೆಹಿಡಿದು ಒಯ್ದ ಈರ್ವರಿಗೆ ನಿನ್ನೆ ಇಲ್ಲಿಂದ ಕಾರವಾರಕ್ಕೊಯ್ದರು. ಒಬ್ಬರು ಸಾರಸ್ವತರು; ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಹವೀಕರು.

ಭಟಕಳ— ಇಲ್ಲಿಯ ಫೌಜದಾರರಿಗೆ ಮೈಮೇಲೆ ಕೈಹಾಕಿ ಹೊಡೆದರೆಂಬ ಆರೋಪದ ಮೇಲೆ ಆದ ಖಟ್ಲೆಯ ವಿಚಾರವು ಮುಗಿದು, ಮೊನ್ನೆ ತಾರೀಖು ೧ನೇ ವರ್ಗದ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಇಬ್ಬರೂ ಆರೋಪಿಗಳು ದೋಷಿಗಳೆಂದು ಠರಾಯಿಸಿ, ಮಿ| ವೆಂಕಟ್ರಮಣ ಭಟ್ಟರಿಗೆ ರೂ. ೧೦೦ ದಂಡ, ಮತ್ತು ಮಿ| ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಅನಂತ ಭಟ್ಟರಿಗೆ ರೂ. ೫೧ ದಂಡ ತೆರಲಿದ್ದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ತಿಂಗಳ ಸಾದಾ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಿದರು. ೧ನೇ ಆರೋಪಿಯು ದಂಡ ತುಂಬಿದನು, ೨ನೇ ಆರೋಪಿಯು ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಧ್ವಜವಂದನ-ಪ್ರಭಾತಫೇರಿ ನಡೆದ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಉಂಟಾದ ಒಂದು ಪ್ರಕರಣದ ನಿಕಾಲೆಯಿದು.

ಹೊನ್ನಾವರದ ಪ್ರಮುಖ ವಕೀಲರಾದ ಇಲ್ಲಿಯ ಜಹಗೀರದಾರ ಶ್ರೀ [illegible]ಗಳವರ ಹೆಬ್ಬಳ ಗ್ರಾಮದ ಸುಮಾರು ೩೦ ರೂ. ತೀರ್ವೆ ಭೂಮಿ ತೀರ್ವೆ ತುಂಬದ ಕಾರಣ ಲಿಲಾವಿಗೆ ಬೀಳುವದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಭೂಮಿಗೆ ಸುಮಾರು ೩೦ ಖಂಡಗ ಅಕ್ಕಿ ಉತ್ಪನ್ನವಿರುತ್ತದೆ.

ಶಿರಸಿ— ಮುಂಡಗೇಸರದವರೊಬ್ಬರು ಯಾವದೋ ಒಂದು ಕೆಲಸದ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ಯಾಗ್ಲಿ ಬದಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಸಿದ್ದಾಪುರದ ಪೋಲೀಸರು ಅವರನ್ನು, ಅವರ ಸಂಗಡವಿದ್ದ ಸೈಕಲನ್ನು ಕೈದು ಮಾಡಿದರು. ಬಿಸಲಕೊಪ್ಪದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬವರಿಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿದಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರ ಮಗನು ಈ ಮುಂಚೆಯೇ ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾನೆ. ಇಸಳೂರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಕೈದಾಗಿದೆ.

ಮಾಫಿ ಬೇಡಿದರೆಂದು ೫ನೇ ಯುದ್ಧ ಮಂಡಳದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟರು! ಅಂದಿನಿಂದಲೂ ಅವರು ಕಾಲಪತ್ರ ಹಂಚುವದು, ಸುದ್ದಿ ಬೋರ್ಡ ಬರೆಯುವದು ವಗೈರೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ. ಅವರಿಗೆ ತಾ. ೧೩ಕ್ಕೆ ಪುನಃ ಕೈದು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಸುಗಾವಿಯ ಸಸ್ಪೆಂಡ ಪಟೇಲರಿಗೆ ವಶೂಲಿ ನೋಟೀಸು ಜಾರಿಯಾಗಿತ್ತಷ್ಟೇ! ಅವರು ವಶೂಲಿ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ; ದಾಖಲಾಗಿದ್ದರೆ ಪೋಲೀಸರು ಅವರನ್ನು ಹುಡುಕಲಿಕ್ಕೆ ತಾ ೧೯ಕ್ಕೆ ಸುಗಾವಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದರು, ಪಟೇಲರು ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ತಾ ೨೦ಕ್ಕೆ ನಸುಕು ಇದ್ದಾಗಲೇ ಅವರ ಮನೆ ಮುತ್ತಿ ಬಾಗಿಲು ತೆರೆಯುತ್ತಲೇ ಒಳಗೆ ಹೋಗಿ ಸಂದಿ-ಮೂಲೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಹುಡುಕಿ ನೋಡಿದರು, ಪಟೇಲರು ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಇಬ್ಬ ಗೃಹಸ್ಥರಿಗೆ ಇವರೇ ಪಟೇಲರಾಗಿರಬಹುದೆಂದು ಕೈದು ಮಾಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಹವಾಲದಾರನು ಭ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ದೂರಪಡಿಸಿದನು. ಇಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಹೆಂಗಸಿಗೂ ಪೋಲೀಸರಿಗೂ ಸ್ವಲ್ಪ ತಿಕ್ಕಾಟವಾಯಿತು. ಆದರೆ, ಪೋಲೀಸರು ಅದನ್ನು ಸಾವಧಾನದಿಂದ ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಸರಿಕೊಂಡೆಯ ವಾಸಗಳಲ್ಲೂ ಝಡ್ತಿಯಾಯಿತು. ಎಲ್ಲೂ ಪಟೇಲರು ಸಿಗಲಿಲ್ಲ!

ಮೇಣಸಿ ಕೇಂದ್ರದ ದುಂಡಶಿಯವರೆಯ ಇಬ್ಬ ಖಾತೇದಾರರು ತೀರ್ವೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅವರಲ್ಲಿ ದಸ್ತದಾಗಿತ್ತು ಜಿನಿಸಿನ ಬಾಕಿ ನೋಟೀಸು ಸಹ ಬಂದಿದೆ. ತಾ ೧೩ಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪುನಃ ತೀರ್ವೆ ವಸೂಲಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಹೋದರು. "ತೀರ್ವೆ ಕೊಡಿರಿ, ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಒಂದು ಹಜ್ಜ ಭೂಮಿ ಸಹ ಸಿಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ" ಎಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅವರಿಗೆ ಚನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದರು. ಅದರೂ ಸದರಿ ಖಾತೇದಾರನು ತೀರ್ವೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಬಗ ಒಬ್ಬ ಖಾತೇದಾರನಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯು "ಪ್ರಾಮಿಸರಿ ನೋಟು ಬರಕೊಡು; ನಾನು ಹಣ ಕೊಡಿಸುತ್ತೇನೆ" ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಅದಕ್ಕೆ ಖಾತೇದಾರನು "ಅಹುದೇ! ಮುಂದಿನ ಬೆಳೆ ಬರುವ ವರೆಗೆ ಸಂಸಾರಕ್ಕಾಗಿ ನನಗೆ ಹಣ ಬೇಕು. ಒಟ್ಟು ರೂ. ೫೦೦ ಕೊಡಿಸಿರಿ, ಪ್ರಾಮಿಸರಿ ನೋಟು ಬರಕೊಡುತ್ತೇನೆ" ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟನು. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅವನ ಮನೆ ಬಿಟ್ಟು ಎರಡನೇ ಖಾತೇದಾರನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹೋದರು. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಏನೂ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ! ಹುಡುಕಿದ್ದರೊಳಗೆ ಒಂದು ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ದೊರೆಯಿತು, ಅದನ್ನು ಒಡೆಯಲಾಗಿ ಕೆಲವು ದಾಗಿನೆಗಳು ಸಿಕ್ಕವು. ಅವು ಸದರಿ ಖಾತೇದಾರರ ಅಣ್ಣನ ಹೆಂಡತಿಯ ದಾಗಿನೆಗಳಂತೆ! ಆಕೆಯು "ನನ್ನ ದಾಗಿನೆ ಕೊಡಿರಿ, ನಾನು ತೀರ್ವೆ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ!" ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಆ ಮನೆಯವರ ತೀರ್ವೆಯಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಆ ಬೇರೆ ಖಾತೇದಾರನ ತೀರ್ವೆ ಸಹ ತುಂಬಿಕೊಂಡು ದಾಗಿನೆಗಳನ್ನು ತಿರುಗಿ ಕೊಟ್ಟರು.

ಸಿದ್ದಾಪುರ— (ತಾ ೧೯-೬-೩೨) ಜೂನ ತಾ. ೪ನೇಗೆ ಈ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಬಾಳೂರು, ತಾರೇಸರ, ಕಂಚಿಕೈ, ಹೊಸತೋಟ ಮುಂತಾದ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಜಂಗಲ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವಾಯಿತು. ಬಾಳೂರದ ೮ ಜನರನ್ನು ಕೈದು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಾಕಿಯವರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಮಾವಿನಗುಂಡಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಉಪವಾಸ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಕೈದು ಮಾಡಿ ಖಟ್ಲೆ ನಡಿಸಿದರು. ಉಪವಾಸವಿದ್ದ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ದಿವಸದ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಯಿತು. ಅವರ ಬೆಂಬಲಕ್ಕಿದ್ದ ಮೂವರು ಭಗಿನಿಯರಿಗೆ ೪-೪ ತಿಂಗಳ ಸಾದಾ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಯಿತು.

ಬಿಳಗಿಯ ಒಬ್ಬ ಮುದುಕರಿಗೂ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೂ ಶಿಕ್ಷೆಗಳಾಗಿವೆ. ಮುದುಕರಿಗೆ ೬ ತಿಂಗಳ ಸಾದಾ ಶಿಕ್ಷೆ ಮತ್ತು 'ಬಿ' ವರ್ಗ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಉಳಿದವರಿಗೆ ೬—೬ ತಿಂಗಳ ಕಠಿಣ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಿದೆ.

ಈ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಜನವರಿಯಿಂದ ಈ ವರೆಗೆ ೧೩೫ ಗಂಡಸರೂ, ೪ ಹೆಂಗಸರೂ ಶಿಕ್ಷೆಪಟ್ಟಿರುವರು. ತೀರ್ವೆ ಬಗ್ಗೆ ೩೦೦ರಷ್ಟು ಜಪ್ತಿಗಳಾಗಿರುವವು. ೨೦೦ರಷ್ಟು ಜಾಲಾತಿಯ ನೋಟೀಸುಗಳಾಗಿವೆ. ೫೫-೬೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಯಷ್ಟು ತೀರ್ವೆ ಇನ್ನೂ ಬಾಕಿಯುಳಿದಿರುತ್ತದಂತೆ! ಅಷ್ಟು ತೀರ್ವೆ ಬಾಕಿಯಿರುವದಿಲ್ಲವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನುಡಿಯುತ್ತಾರೆ.

ತೀರ್ವೆ ಬಗ್ಗೆ ಜಪ್ತಾದ ಕೆಲವು ದನಗಳು ಲಿಲಾವಾಗಿವೆ. ಬಾಕಿಯಿದ್ದ ದನಗಳನ್ನು ಇತ್ತಿತ್ತಲಾಗಿ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ತಿರುಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವರು. ದನಗಳಿಗೆ ಸಾಕಲು ಬಹಳ ಖರ್ಚು ತಗಲುತ್ತದೆ.

೧೯೩೦ನೇ ಇಸ್ವಿಯಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಕುಮಟೆಯ ಸಾರಸ್ವತ ಜಾತಿಯ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಿಗೆ ತಾ ೧೫ಕ್ಕೆ ಸಿದ್ದಾಪುರ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕೈದು ಮಾಡಿದರು. ಅವರಿಗೆ ೧ ವರ್ಷದ ಕಠಿಣ ಶಿಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ರೂ ೫೦ ದಂಡ; ದಂಡ ತೆರದಿದ್ದರೆ ಮೇಲೆ ೩ ತಿಂಗಳ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಈ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಈ ಬಾರಿಯ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಇವರೇ ಪ್ರಮುಖರಂತೆ! ಇವರ ಜೊತೆಗೆ ಸೆರೆಹಿಡಿದ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ೧ ವರ್ಷದ ಕಠಿಣ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಇವರು ಕೈಕರ ಕಷ್ಟ ನಿವಾರಣೆಯ ಸಂಘದ ಪರವಾಗಿ ದುಡಿದಿದ್ದರು.

ಇವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಪ್ರಚಾರಕರೆಂದು ಕಾರವಾರದಲ್ಲಿ ಸೆರೆಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ೪ ತಿಂಗಳ ಕಠಿಣ ಶಿಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ರೂ ೨೫ ದಂಡ, ಇಲ್ಲವೆ ೧ ತಿಂಗಳ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಬಳಿ ಮಹತ್ವದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳು ಸಿಕ್ಕಿದವಂತೆ.

ಬಿಳಗಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಾಜನಿಷ್ಠರ ಸಭೆಯಾಯಿತು. ಧಾರವಾಡದವರು ಬಂದಿದ್ದರು. ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದಿಂದ ಒದಗುವ ಅನರ್ಥಗಳು ತಿಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು. ಸರಕಾರವನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಿ, ತೀರ್ವೆಯನ್ನು ತುಂಬಬೇಕಾಗಿ ಜನರಿಗೆ ಉಪದೇಶವಾಯಿತು.

— ಈ ವರ್ಷ ನಡೆದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಮೇ ತಿಂಗಳ ಅಖೈರ ವರೆಗೆ ೪೮,೬೦೩ ಮಂದಿಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಯಿತು. ಅವರಲ್ಲಿ ಮೇ ಅಖೈರಿಗೆ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿದ್ದವರ ಸಂಖ್ಯೆ ೩೧೧೯೪.

— ಶ್ರೀ| ಎಸ್. ಕೇ. ಜೋರ್ಜ ಎಂಬುವರ 'ಇಂಡಿಯಾ ಇನ್ ಟ್ರಾವೆಲ' ಯಾನೆ 'ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿರುವ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ' ವೆಂಬ ಲೇಖ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಕಲಕತ್ತೆಯ 'ಅಮೃತ ಬಝಾರ' ಪತ್ರಿಕೆಯಿಂದ ರೂ. ೬೦೦೦ ಜಾಮೀನು ಬೇಡಲಾಗಿದೆ.

— ಬೆಂಕಿಪೆಟ್ಟಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಭಗತಸಿಂಗರ ಚಿತ್ರವಿರುವದರಿಂದ ಅವು ಜಪ್ತ ಸರಕಾರದವಾಗಿರುವವಾಗಿ ಮಧ್ಯಪ್ರಾಂತ ಸರಕಾರದ ಪ್ರಕಟಣೆ.

— ಪ್ರಕಾಶ ಪೊಡರುವ ಶಕ್ತಿಯ ಶೋಧದಿಂದ ಒಳ್ಳೇ ಹೆಸರು ಪಡೆದ ಸರ್ ಸಿ. ವ್ಹಿ. ರಾಮನ್‌ರವರಿಗೆ ಪ್ಯಾರಿಸದ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದವರು ಇದೇ ಬರುವ ನವಂಬರ ೨ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಸಭೆ ಸೇರಿಸಿ 'ಡಾ| ಕೊಡು' ಎಂಬ ಬಿರುದು ಅರ್ಪಿಸುವವರಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ ಸಿ. ವ್ಹಿ. ರಾಮನ್‌ರವರು ಇದೇ ಬರುವ ಅಕ್ಟೋಬರ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ಯಾರಿಸಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ.

— ನಿಪ್ಪಾಣಿಯ ಡಾ| ಜ. ಎಮ್. ಸಂಕಪಾಳರವರು ಕೇಂಬ್ರಿಜ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಷ ತೇರ್ಗಡೆ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ.

ವಾರ್ತೆಗಳು.

— ರಾಯ[illegible]ಪುರದ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ [illegible] ವನ್ನು [illegible] ನಷ್ಟ ಮಾಡಿದರೆಂದು [illegible] ಎಸ್ [illegible] ಎಂಬ [illegible] ಸಿವ್ಹಿಲ್ ಸರ್ಜನ್ [illegible] ದಾನ ಮಾಡಿದರು [illegible]

[illegible] ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ [illegible] ಎಂಬ [illegible] ಪತ್ರಿಕೆ [illegible]

[illegible] ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ [illegible]

— [illegible]

ದ [illegible] ಶೂಸ್ತರದವರು ಸ್ವರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ತೆರ[illegible]ವರು ಸರಕಾರವು ಹೊರಡಿಸಿದ ಹೊಸ ಸಾಲಕ್ಕೆ [illegible] ಕೋಟಿ ಮೊತ್ತವ ಹಿಂದೀಯರು [illegible] ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟ ಹಣ ಈ [illegible]ಲದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ್ದರೆ, [illegible] ಒಳ್ಳೇ ಲಾಭವಾಗು[illegible]ತ್ತು ಇಂಥ ಸಂಧಿ ಮುಂದಂದೂ ಬರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ, [illegible] ಕೂಡದವರಿಗೆ ಮುಂದೆ ಅವರಿಗೆ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪವಾಗುವದು, ಹಿಂದುಸ್ತಾನದ ಸ್ಥಿತಿ ಅಷ್ಟು ಕೆಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಿಗಿಂತ ಹಿಂದುಸ್ತಾನದ ಸ್ಥಿತಿ [illegible] ಸರಕಾರದ [illegible] ಇಷ್ಟು [illegible] ಮುಂಬಯಿ [illegible] ತರದವರು

ಕಲಕತ್ತೆಯ [illegible] ಲೇನ ಎಂಬ ಕೇರಿಯಲ್ಲಿ [illegible] ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ [illegible] ಇಲ್ಲ ಯಾರೂ [illegible] ಎಂಗ್ಲೋ ಇಂಡಿಯನ್ ಯಾನೆ ಆಂಗ್ಲ-[illegible] ಈ ಮನೆಯನ್ನು [illegible] ಕೊಂಡರು [illegible] ಭೂತ ಪ್ರೇತ [illegible] ನಂಬಿಗೆಯಿಲ್ಲ. ದಿನಾ ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿ [illegible] ಒಬ್ಬ ಸ್ತ್ರೀ [illegible] ಕಾಣುತ್ತದೆ? ಅವಳ್ಯಾರು [illegible] ಎಂಬುದರ [illegible] ಒಂದ ದಿನ [illegible] ಹುಡುಗಿ [illegible] ಮೇಲಿಂದ ಕೆಳಗ ನೂಕಲ್ಪಟ್ಟನು. ಒಮ್ಮೆಲೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಕಳಿಸಿ ಶಸ್ತ್ರಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು, [illegible] ಅವಳಿಗೇನೋ ವಿಕಾರವಾಗಿತ್ತಂತೆ. ಇನ್ನೊಂದು ದಿನ ೧೦ ವರ್ಷದ ಹುಡುಗನ ಉಟ್ಟ ವಸ್ತ್ರಗಳೆಲ್ಲ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಹರಡಿ ಬಿದ್ದವು, ಆತನು [illegible] ದ ಎದ್ದನು. ಮತ್ತೊಂದು ದಿನ ರಾತ್ರಿ ಕರೀ ಹಂಗಸು ಒಂದು ಕೋಣೆಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಕೋಣೆಗೆ ಅಡ್ಡಾಡುವಂತೆ ಕಂಡು ಬಂತು. ಮಲಕೊಂಡವರು ಹೆದರಿದರು, ಒಂದೆರಡು ಒಮ್ಮೆಲೆ ವಿದ್ಯುದ್ದೀಪಗಳನ್ನು ಹಚ್ಚಿದರು ಏನೂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಎಲ್ಲರೂ ಹದರಿಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಭೂತಕೋಟಿ ಇರುವದೆಂದು ಈಗ ಅವರ ನಂಬಿಗೆಯಾಗಿದ

— ಬ್ರಿಟಿಶ ದೇಶದ ವ್ಯಾಪಾರವು ದಿನ ಹೋದ ಹಾಗೆ ತಗ್ಗುತ್ತದೆ. ಎಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗಳಿಗಿಂತ ಮೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಲಕ್ಷ ಪವನಿನ ವ್ಯಾಪಾರ ತಗ್ಗಿತು. ಬರೇ ೩ ಕೋಟಿ ೬೦ ಲಕ್ಷ ಪವನಿನ ಸರಕು ಪರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಯಿತು. ಆಮದು-ಸರಕು ಕಟ್ಟಿದೆ. ೨೦ ಲಕ್ಷ ಪವನಿನ ಸಾಮಾನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬಂತು. ಒಂದರೆ, ೨ ಕೋಟಿ ೫೦ ಲಕ್ಷ ಪವನಿನ ಆಮದಾಯಿತು. ೨ ಕೋಟಿ ೯೦ ಲಕ್ಷ ಪವನಗಳನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಶರು ಮೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಪರದೇಶಗಳಿಗೆ ಕಳಿಸುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂತು. ಹೀಗೆ ಆಮದು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ರಫ್ತು ಕಡಿಮೆಯಾದರೆ, ಬ್ರಿಟಿಶ ದೇಶದ ಸ್ಥಿತಿ [illegible]ಪ್ರದವಾಗುವದೆಂದು ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಆದರೆ, ಜರ್ಮನಿ—ಫ್ರಾನ್ಸ ಮೊದಲಾದ ದೇಶಗಳ ಸ್ಥಿತಿ ಇಷ್ಟು ಕೆಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಫ್ರಾನ್ಸ

ಮನೋಹರವಾದ ಕೂದಲನ್ನು ಚನ್ನಾಗಿ ಸಾಕಬೇಕು.

ಆದರೆ ಕೆಲವು ಸ್ತ್ರೀಯರು ಯಾವಾಗಲೂ ತಮ್ಮ ಕೂದಲುಗಳ ದುರ್ಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕೂದಲು ಮನೋಹರವಾಗಿರಬೇಕಾದರೆ ನೀವು ದಿನಾ ಅವರ [illegible] ಲಕ್ಷಕೊಡಬೇಕು. ಕೂದಲುಗಳನ್ನು ಅಲಕ್ಷ ಮಾಡಿದರೆ ಅವು ಬಾಡುವವು ಮತ್ತು ಉದುರುವವು. ನೀವು ಅವಕ್ಕೆ ಚಲೋ 'ಕಾಂದಲನ್ನು' ಕೊಡಬೇಕು. ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಕೂದಲನ್ನವ್ಯಾವದು?

ಕಾಮಿನಿಯಾ ಆಯಿಲ್. (ರಜಿಸ್ಟರ್ಡ)

[illegible] ಅರ್ಧ ಚಮಚ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಚನ್ನಾಗಿ ತಿಕ್ಕಬೇಕು. ನಿಮ್ಮ ತಿಕ್ಕುವ ಕೂದಲು ತಲೆಯ ಹೊಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಕೇಶರಂಧ್ರಗಳು ತೆರೆದು ಎಣ್ಣೆಯಿಂದ ತಲೆಗೆ ತಂಪು ದೊರಕಿ ಕೂದಲುಗಳ ಬೇರುಗಳಿಗೆ ಆಹಾರ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ [illegible] ಕೂದಲುಗಳಿಗೆ ಪುಷ್ಟಿ ನಿಮ್ಮ ಕೂದಲು ಹಸನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ

ಎಲ್ಲಾ ಚಲೋ ಅಂಗಡಿಕಾರರಲ್ಲಿ

ಈ ತೈಲವು ದೊರೆಯುತ್ತದೆ

ಅಥವಾ

ನಮಗೇ ಬರೆದು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ

ಬಾಟ್ಲಿ ೧ಕ್ಕೆ	ರೂ	೧—೦—೦
ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ	,,	೦—೬—೦
೩ ಬಾಟಲಿಗಳಿಗೆ	,,	೨—೧೦—೦
ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ	,	೦—೧೨—೦

ನಿಮ್ಮ ಅಂಗಡಿಕಾರರಿಂದ

ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ

[illegible] ಒಂದಕ್ಕೆ	ರೂ.	೨-೦-೦
[illegible]		೦ ೪-೦
[illegible] ,,		೦ ೧೨-೦
[illegible] ,,		[illegible]

ಒಟ್ಟೋ ದಿಲ್ ಬಹಾರ

ಕೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಮರೆಯಬೇಡಿರಿ

" ಹೂದೋಟವೆಲ್ಲ ಒಂದೇ ಬಾಟ್ಲಿಯಲ್ಲಿ "

ಒಂದು ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಬಹುದು. ಎಲ್ಲ ಹೂವುಗಳ ಸುವಾಸನೆಯನ್ನು ಒಂದೇ ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯದಿಂದ ಸಂಪಾದಿಸಬಹುದು ಅದ್ಯಾವುದು?

ಒಟ್ಟೋ ದಿಲ್ ಬಹಾರ್! (ರಜಿಸ್ಟರ್ಡ)

ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸುಗಂಧ ದ್ರವ್ಯಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಹೂವಿನ ಸಹಜ ಪರಿಮಳವಿಲ್ಲ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಆಲ್ಕೋಹೋಲ ಯಾನೆ ಮದ್ಯವು ಸೇರಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಹೂವಿನ ಸಹಜ ಪರಿಮಳವು ಸಿಗುವದಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟೋದಿಲ್ ಬಹಾರದಿಂದ [illegible] ಹೂವಿನ ಸುಗಂಧವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಮದ್ಯದ ಸ್ಪರ್ಶವಿಲ್ಲ

THE ANGLO INDIAN DRUG & CHEMICAL CO..

POST BOX 2082 BOMBAY No 2

ದೇಶದ ವ್ಯಾಪಾರ ಉದ್ಯಮ [illegible] ವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿದ್ದರಿಂದ ಬಚ್ಚಿಟ್ಟ ಸಾಲ ಲಾಭ ದೊರೆತು [illegible] ದೇಶದ ಸ್ಥಿತಿ ಮಾತ್ರ [illegible] ಎಂದು ಮದ್ರಾಸದ 'ಸಂಡೇ ಟೈಮ್ಸ್' ಪತ್ರಿಕೆಯು [illegible]

— ಪಂಜಾಬದ ಆರ್ಯಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸಭೆಯವರು ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ ಸ್ವಾಮಿಜಿ ಮಹಾರಾಜರವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಗುರುಕುಲ ಶೋಧಕ ಮಂಡಳವನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ಅದರ ದ್ವಾರ ಕಳೆದ ೩೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಡೆದ ಗುರುಕುಲದ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ರಮವನ್ನು ಪರಾಂಬರಿಸಿ ಕಾಲೋಚಿತವಾದ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುವದಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲ ಜನರಿಗೆ ಆಜ್ಞೆಯಾಗಿದೆ.

—ಢಾಕಾ ಪಟ್ಟಣದ ಸಮೀಪದ ಒಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಮದುವೆ ಸಮಾರಂಭದ ವೃತ್ತಾಂತ ಹೇಳತಕ್ಕಂಥದ್ದಿದೆ, ಕೇಳತಕ್ಕಂಥದ್ದಿದೆ. ಮದುವೆಯ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಮದುಮಗಳ ಕೈ ಹಿಡಿಯಲು ಮದುಮಗನು ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಆಸನಸ್ಥನಾಗಿದ್ದನು. ಮುಂಗಡ ಗಡಿಯಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿ ತರಬೇಕಾಗಿ ವರದಕ್ಷಿಣೆ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿತ್ತು, ಅದನ್ನು ತಾರದ್ದರಿಂದ ಮದುಮಗನ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ವರಪಕ್ಷದವರು ಆಕ್ಷೇಪ ಮಾಡಿದರು, ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮಾತುಗಳಾದವು. ಇಷ್ಟು ಸಣ್ಣ ಮಾತಿಗೆ ವರಪಕ್ಷದವರೆತ್ತಿದ ಆಕ್ಷೇಪ ಕೇಳಿ ವಧೂಪಕ್ಷದವರು ಬೇಸರಪಟ್ಟು ಕನ್ಯಾದಾನ ಮಾಡುವದಿಲ್ಲವಾಗಿ ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟರು. ವರಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸಿಟ್ಟುಬಂದು, ದಿಬ್ಬಣ ಕೊಂಡು ಹೊರಬಿದ್ದರು. ಅದೇ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಮದುವೆ ಪ್ರಾಯದ ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗಿಯಿದ್ದಳು, ಅವಳು ಮಲಕೊಂಡಿದ್ದಳು. ಆಕೆಯನ್ನೆಬ್ಬಿಸಿ ಅದೇ ಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ ಮದುವೆ ಮಾಡಿದರು. ವಧೂಪಕ್ಷದವರು ಬಿಟ್ಟುಹೋದ ಮದುಮಗನನ್ನು ತಂದು ಅದೇ ಚಪ್ಪರದಲ್ಲಿ ಮದುವೆ ಮಾಡಿದರು !!

ಗೋಮಾಂತಕದ [illegible] ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ [illegible] ಅದ್ಭುತವಾದ ಕಳೇಬರ [illegible] ಶವ ಸುಮಾರು ೩೦೦ ವರ್ಷದ [illegible] ೧೦-೧೨ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಆ ಶವದ ದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಮುಚ್ಚಿ ಇಂಡ ಸಂದೂಕದಲ್ಲಿ [illegible] ಜಾತ್ರೆಯ ದಿನ ಈ ಕಳೇಬರದೊಳಗಿನ [illegible] ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ [illegible] ಇಲ್ಲಿದ್ದರ ಮೈಸುಟ್ಟು [illegible] ಭಯಂಕರ [illegible] ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ [illegible] ಮಾತ್ರ [illegible] ನೈಸುಟ್ಟು [illegible] ಅವರು ಸನ್ಯಾಸಿ ಶ್ರೀ [illegible] ತೀರ್ಥ—ಪ್ರಸಾದ ಕೊಟ್ಟು [illegible] ಕಲಿ ಮತ್ತು [illegible] ಕೂಡಿ ಈ [illegible] ಸಂಭವ ನಿಜವಾಗಿ ನೋಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು. ಪಾವಕ [illegible] ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ್ಯೂ [illegible] ೧೦೦-೨೦೦ ಮೊಳ ಪ್ರಾಕಾರದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತ ಜನರು [illegible] ಅವರಿಗೆ ಏನೂ ಬಾಧೆಯಾಗುವದಿಲ್ಲ. [illegible] ಮಹಿಮೆ

— [illegible] ಲಾಲಾ ಲಜಪತರಾಯ ಲೋಕಮಾನ್ಯ ಟಿಳಕರವರ ಜೊತೆಗಾರರಾದ, ಬಂಗಾಲದ ಸಿಂಹರೆಂದು ಖ್ಯಾತಿಗೊಂಡ ಬಾಬು ಬಿಪಿನಚಂದ್ರ ಪಾಲರವರು ಕಲಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿ [illegible] ದಿವಂಗತರಾದರು. ಶ್ರೀ| ಬಿಪಿನ ಬಾಬುರವರು ವಂಗಭಂಗದ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೇ ರಭಸದಿಂದ ದುಡಿದು ಇಡೀ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮುಂದುವರಿಕೆಯನ್ನೆಬ್ಬಿಸಿದರು. ಇತ್ತ [illegible] ಇವರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಮೇಲೆ [illegible] ಆಕ್ಷೇಪ ಮಾಡಹತ್ತಿದ್ದರಿಂದ ಇವರ ಲೋಕಪ್ರಿಯತೆ [illegible] ಇವರ ನಿಧನದಿಂದ [illegible] ಅಸಾಮಾನ್ಯ ಪುರುಷರೊಬ್ಬರು ಹೋದಂತಾಗಿ [illegible] ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲ.

— ಬಂಗಾಲದ [illegible] ಗವರ್ನರ [illegible] ಬಂಗಾರ [illegible] ಅಲ್ಲಿಯ [illegible] ಒಂದು [illegible] ಹೋಗಿ [illegible]

— ಅನಂತಶಯನದ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ [illegible] ಜಮೀನದಾರ [illegible] ಕೋರ್ಟಿನ [illegible] ಪ್ರಿವಿ— [illegible] ಇವರಿಗೆ ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ [illegible]

— ರತ್ನಾಗಿರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಂಗಮೇಶ್ವರದ ರಾ| ರಾಮಭಾವು ಸಾರೀ ಎಂಬವರು ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ [illegible] ೧೦೦ [illegible] ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸಂಗಮೇಶ್ವರದಲ್ಲಿ [illegible] ಕೈಕೊಂಡರು. ಅತ್ತ ಕಡೆ [illegible] ಹಣ್ಣು ಬೆಳೆಸುವ ಪ್ರಘಾತವಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನಿವರು ಕೈಕೊಂಡು ಈಗ ೧೨ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅದರ ಕುರಿತು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವರ್ಷ [illegible] ಸಾವಿರ [illegible] ಜನರಿಗೂ [illegible] ಸ್ವತಂತ್ರ.

— ಇಂಗ್ಲಂಡದೊಳಗ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ [illegible] ಒಳ್ಳೇ ಜಾಗ್ರತೆ [illegible] ಬೇಕಾಗುವಷ್ಟು ಹಾಲು ದೊರೆಯುವ ಅವರ ಆರೋಗ್ಯ [illegible] ಒಂದು ಗ್ಲಾಸು ಹಾಲು [illegible] ಸರಕಾರದ ಏರ್ಪಾಟಾಗಿದೆ [illegible] ಲಕ್ಷ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು [illegible] ಇದಕ್ಕಾಗಿ ೧ ಲಕ್ಷ ೨೦ ಸಾವಿರ [illegible] ಹುಡುಗರಿಗೆ [illegible] ಹಾಲು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಈ [illegible] ಲಕ್ಷ [illegible] ಮಾತ್ರ ಹಾಲು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಸಲ ಸರಕಾರಿ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿ [illegible] ಪೌಷ್ಟಿಕ [illegible]

— ಸ್ವರ್ಗೀಯ [illegible] ಪಂಡಿತ ಮದನಮೋಹನ ಮಾಲವೀಯರವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಂತೆ ಮೈಸೂರ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಮುಖ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಮೆರವಣಿಗೆ ಸಭೆ [illegible] ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ [illegible] ಕಾರ್ಯ [illegible] ಶ್ರೀ| ಎಸ್. ಜಿ. ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರೂ [illegible] ಏಜಂಟರಾದ ಶ್ರೀ| ಆಚಾರ್ಯರವರೂ [illegible] ಒಂದು ಪ್ರಚಂಡ ರಥವನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದ್ದರು. ಈ ರಥದಲ್ಲಿ ತರತರದ [illegible] ಇಟ್ಟು ಊರ ತುಂಬ ರಥವನ್ನು ಮೆರೆಸಿ ಸ್ವದೇಶಿ ರಥೋತ್ಸವ ನೆರವೇರಿಸಿದರು. ಸ್ವದೇಶಿ ಯುಗದೊಳಗಿನ ಮಹೋತ್ಸವ!

ಈ ಬಾರಿ ಸರಕಾರದ [illegible] ವಿಷಯ [illegible] ಇರುವದರಿಂದ ಪಂಜಾಬ ಸರಕಾರವು [illegible] ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ [illegible] ಸೂಟು ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ [illegible] ನಷ್ಟವಾದ [illegible] ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಸೂಟು ಬಿಟ್ಟಿದೆ.

— [illegible] ವಿಷಯದಲ್ಲಿರುವ [illegible] ತಯಾರಿಸಲಿಕ್ಕೆ [illegible] ದ್ವಾರ [illegible] ಜನರ [illegible] ತಿಂಗಳುದಿಂದ [illegible] ವ್ಯಾಸಕ್ರಮ [illegible] ಮುಂದಿನಗಳನ್ನು ಕಲಿಸುವ ಏರ್ಪಾಟಾಗಿದೆ. [illegible] ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ತಿಂಗಳ [illegible] ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. [illegible] ಯುವರಾಜರು ಈ ಯೋಜನೆಯ [illegible]

— ಬಂಗಾಲ ಪ್ರಾಂತದ [illegible] ಈ [illegible] ಜನರ ಮೇಲೆ ಸರಕಾರದ ಒಂದು [illegible] ಈ [illegible] ಪೋಲೀಸರ [illegible] ಸರಿಯಾದ ಹಾದಿ [illegible] ವಿರುದ್ಧ ಜನರ [illegible] ಆರೋಪದ ಮೇಲೆ [illegible] ನಡೆದರೆ ಸಂಕಟ [illegible] ಜನರು ಯಾವ [illegible] ಕಾಯಿದೆಯು [illegible] ಸರಿಯಾದ [illegible] ತೋರಿಸಬೇಕು.

— ಮುಂಬಯಿ ಪಟ್ಟಣದ [illegible] ಜಾಹೀರು ಮಾಡಿ [illegible] ಮುಂಬಯಿ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ [illegible] ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

— ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಸದೆಬಡಿಯುವದಕ್ಕಾಗಿ [illegible] ಜೂನ [illegible] ತಾರೀಖಿಗೆ [illegible] ಒಂದು ಸಭೆಯಾಗಿ [illegible] ಗ್ರಾಮೋದ್ಧಾರದ ಯೋಜನೆಯಂತೆ ಗ್ರಾಮೋದ್ಧಾರ [illegible] ನಿರ್ಧಾರವಾಯಿತು. [illegible] ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಸಂಘ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿದೆ. [illegible] ಉದ್ಧಾರಕ [illegible] ಸಂಘ [illegible] ಒಂದು ಸಂಘ ಸ್ಥಾಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. 'ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದಿಂದ ದೇಶದ ಘಾತವಾಯಿತು, [illegible] ಚಳವಳಿಯ ಉಪಕ್ರಮದಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಅಪರಿಮಿತ ಕಷ್ಟಗಳೊದಗಿದವು. [illegible] ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಸರಕಾರದ ಕಡೆ ಹೋರಾಡಿದರೆ [illegible] ಇದರಿಂದಲೇ [illegible] ಉದ್ಧಾರವಾಗುವದು. [illegible] ಕರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು [illegible] ಇವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು [illegible] ಸರಕಾರವು ರಾಜ್ಯರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವ ಬಗೆ ಹೇಗೆ?' ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರಚಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಸುಮಾರು ೧೦ [illegible] ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ [illegible] ಸಭೆಗಳು ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. [illegible] ಸಭೆ [illegible] ರಾಜನಿಷ್ಠ ಸಭೆ [illegible] ಇದಲ್ಲದೆ ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಸರಕಾರವು ಒಂದು ವಾರಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿ ೨೦ ಸಾವಿರ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಹಂಚುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗೆ ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಸರಕಾರವು ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನ ಮೇಲೆ [illegible] ಎಬ್ಬಿಸಿದೆ.